

ספר משמרות פהונה מסכת ברכות דף ב' ע"א גמ' הא קמ"ל דכפרה ל"מ וכו' הא דלא קאמר קמ"ל דבצאת הפוכבים היא ולא אמרינן ביאת אורו לפי התוס' דבסמוך משום דבמתני' לא קתני צאת הפוכבים ועוד דהא נמי פשיטא מקרא דואנחנו עושים במלאכה דבסמוך ועיין להרב זרע יצחק: שם תוס' ד"ה מאימתי וכו' וגם ראיה מדרב צלי וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל ואי קשיא בגמ' לקמן בר"פ תפלת השחר דאמרי' הלכ' כר"י מדרב צלי של שבת בע"ש דילמא סמוך לחשיכה צלי וכהנה פנאי דאמרי משקדש היום די"ל דלא קאמר מדרב צלי אלא לאפוקי דלא נימא הלכה כרבנן דפליגי עליה במתני' ורבים הם ועוד דמשמ' צלי בע"ש בעוד היום גדול מיהו תי' זה לא יצדק לדברי התוס' לא לדברי הרא"ש ו"ל: בא"ד אור"ת שהיו רגילין וכו' אין ר"ל דבתפלת המנחה מייירי דהא הירוש' קאמר מתחלה אם קרא קודם לכן לא יצא כמו שהביאו התוס' בריש הדיבור אלא ר"ל דהירוש' ס"ל כמ"ד תפלות באמצע תקנום ולא היו קורין ק"ש קודם אלא לעמוד מתוך ד"ת: שם ע"ב גמ' ונהדר פשטו לה מברייתא וכו' ובריית' דלעיל דקתני ביאת שמשו מעפבתו ואין פפרתו מעפבתו לא שמייע להו: שם גמ' ואינהו דהו מקדמי ומחשכי וכו' לא הנה צריף פאן למקדמי דבמחשכי סגי שלא משו' דבפרק ב' דמגילה מיייתי להנה אעלות השחר נקט להו לתרנוניהו בחד לישנא והתוס' ריש פסחי' פתבו הא דאמרי' התם וק"ל דעד צאת הפוכבים לאו ליליא הוא היינו מקרא דואנחנו עושים במלאכה דבפ"ב דמגילה מוכח מיניה דבהנין החמה הוא דהוי ימא ומינה שמעינן נמי צאת הפוכבי' ע"ש וק' אמאי לא מיייתו מסוגיא דשמעתין דצאת הפוכבים איתמר וי"ל דאי מהכא י"ל דזכר לדבר הוא דאיכא פדקאמר זכר לדבר ולכף מיייתו מפ"ב דמגילה דמיייתי מיניה ראיה גמור' דהשתא ע"כ מאי דאמרי' הכא זכר לדבר אינו שלא לענין ק"ש וכמ"ש התוס' הכא ומההיא דבפ"ב דמגילה הוא דמוכרח לומר פן וע"ש בתוס': שם תוס' ד"ה משעה וכו' פינון שפא זמן ק"ש וכו' דהעובר על דברי חכמים וכו' עכ"ל ק"ק אמאי הוצרכו לזה דאפי' מותר לאכול קודם שיקרא ק"ש מ"מ קשה מתי יקרא ק"ש דאין לומר אחר אכילתו דהא כשיגמור אכילתו עבר זמן ק"ש פדקאמ' עד שעה שיגמור וכו' וי"ל דניחא להו להקשות גם אמתניתין לפום מאי דאמרינן עניי וכהן חד שיעורא עניי מתי יקרא ק"ש דאע"ג דאיכא זמן עד סוף האשמורה הראשונה מ"מ אסור לאכול פינון שהגיע זמן ק"ש: דף ד' ע"ב בד"ה אמר וכו' דפלוגתא היא דרב ור"י והלק' כר"י וכו' עכ"ל דריב"ל אינו מוכרח דס"ל רשות דאפי' ס"ל חובה מ"מ ס"ל תפלות באמצע תקנום מהיקשא דשכיבה לקימ' וא"כ ליכא אלא פלוגתא דר"י ורב וכל היכא דפליגי רב ור"י הלכה כר"י ועיין להרב מח"ב סי' פ"ט: דף ה' ע"ב בד"ה אלא וכו' פי מטא זמן ק"ש עכ"ל ר"ל דעביד פל הני אפי' פי מטא זמן ק"ש דהכי מצדד הגמ' שם דמייירי במט' זמן ק"ש ולא דחי לה אלא מפח קושיא אחריתי אם פן מוכח דשרי ללמוד ועיין במהרש"א ו"ל: דף ו' ע"א גמ' ולא מצא עשר' וכו' מדוע באתי ואין איש וכו' יש לרמז בתקבת אי"ש עשרה אנשים שם ר"ל ואין עשרה אנשים שם: דף ז' ע"א גמ' ישמעאל בני ברכני וכו' יהר"מ שיקבשו רחמיה וכו' לכאור' אין זה ברכה להקב"ה וי"ל דע"י שימשכו לו הפוחזין מלמעל' הקב"ה מתמלא רחמים ועי"כ יכבשו רחמיו את פעסו וא"כ הו"ל פאלו מתפלל שימשכו לו הפוחזין וזה נדאי ברכה מעולה היא: דף ט' ע"א גמ' ה"ק ר"ג לבניה אפילו לרבנן וכו' הק' מהרש"א ו"ל דבגמ' לעיל דפריף לרבנן אי כר"א ס"ל לימרו כר"א מאי פריף הא ממתני' גופה מוכח דלרבנן סניג הוא דאיכא ע"ש וי"ל דלא קאמר הגמ' הכא הכי אלא אחר דמסיק לעיל ומיייתי מהברייתא דסניג הוא אכל לפום ס"ד דמקשה דלעיל מפר' למתני' הכי דבניו של ר"ג בעו מיניה אי הלכה כמותו או כרבנן ואמ"ל שגפסקה הלכה כמותו מיהו מלישנ' דמתני' ולא זו בלבד משמע דלרבנן

סיניג הוא דאיכא כדאמ' בגמ' בסמוך אלא דהמק' לעיל לא דקדק בלישנא דמתני' מיהו אפתי קשה
דמדאמרו בניו של ר"ג אי רבנן פליגי עלה ע"כ דמפרשי רבנן לקרא דובשכפך כר"א וס"ל זמן
שכיבה עד חצות וכדפירש"י הקא וא"כ מאי פריה הגמ' לעיל לרבנן אי כר"א לימרו כר"א גימא
דדרשי כר"א וס"ל דזמן שכיבה עד חצות וכדאמרי בניו של ר"ג וי"ל דאע"ג דנסתפק להו לבני
רבן גמליאל בהכי לא מסתבר ליה להגמ' למימר פן לקושטא דמילתא: שם תוס' ד"ה לעולם וכו'
דבעי לאשמועיןן שאינו יוצא וכו' עכ"ל דס"ד דמ"ל קודם הגז' מ"ל אחר הגז' פנין דאפי' קודם
הגז' יממא הוא אבל לעיל בדבור הקודם אין לתרץ פן דדבר פשוט דקודם עלות השחר אינו יוצא
לדשל יום פנין דלילה הוא וא"צ למ"ש מהרש"א וי"ל: שם בגמ' והני תנאי וכו' הקשה הרב טורי
אבן"ל בסוף הספר לפמ"ש התוס' בפ"ק דפסחי' דף ה' פ"ש ריב"א דלמ"ד הבערה ללא יצתה
אינו מונהר עליה ביו"ט גימא דפלוגתא דר"א ור"י בהכי דר"א ס"ל הבערה ללא יצתה ולכך
מועד צאתה יכול לשרוף אבל ר"י ס"ל לחלק יצתה ול"מ לאוקמא כר"א דהא אסור לשרוף ולכך
מוקי לה לאכילה ע"ש ועמ"ש בחידושי' שם ובמילתא: שם תוס' ד"ה ד"א וכו' כדאמרינן ביום
אתה שורפו וכו' עכ"ל היינו הא דדרשינן בנבחים דכו"ו ע"ב מדכתיב ביום השלישי ביום אתה
שורפו וא"א שורפו בלילה וק"ל להראב"ע למ"ל ביום ת"ל מדכתיב עד בקר והוא אינו נאכל
אלא עד חצות מג"ש ע"כ אינו נשרף בלילה וי"ל דקמ"ל קרא ביום דאפי' שלא בזמנו דהיינו
עבר ולא שרפו בזמנו אינו נשרף אלא ביום ואע"ג דפלוגתא דאמוראי היא בפ' הערל י"ל דאלכא
דראב"ע כ"ע לא פליגי דאינו נשרף אלא ביום שלא בזמנו מיתורא דביום פדכתי': הר"מ ו"ל
בפ"ח מה' ק"פ פסק דהפסח נאכל כל הלילה ולהרחיק אמרו חכמים עד חצות ע"ש פ' כרע"ק
ור"י ומ"ש דלהרחיק אמרו עד חצות פן איתא בגמ' ס"פ איזהו מקומן ומשמע דגם למסקנא פן
הוא לרע"ק ועיין להרב ראשון לציון: דף י' ע"א גמ' ראה במפלתן של רשעים ואמר שירה
שנאמר יתמו חטאים וכו' משמע חטאים הם החוטאים דלא פברוריא דאמר' לר"מ לעיל מי פתיב
חוטאים ושמע ר"מ לרבריה ונרא' דר"מ ס"ל יש אם למסורת והמסורת רפויה אבל הקא ס"ל יש
אם למקרא וקורין בנגש והוי פמאן דכתן' בנגש חוטאים: דף י"א ע"א גמ' לימא קרא בבקר
ובערב ק' הא אצטריף למכתב בשכפך ובקומה ולמגמר זמן גמר ק"ש לר"א פל זמן שמתחז' הפל
לשכב והיינו ע"ס האשמורה הראשונה ולר"ג פל זמן ששוכבים והיינו ע"ס ע"ה וי"ל דלישנא
דגמ' ל"ד אלא דלקתוב ביום ובליל' כמ"ש הרשב"א וי"ל בחי' ע"ש וב"ה נדאי כר"ג ס"ל
דהילכתא פנותיה וא"כ אי פתיב נמי בליל' ידעיןן נמי דכל הלילה קאמר ושפיר קאמרי להו ב"ש:
שם גמ' אפילו טבעה ספינתו נמי וכו' יל"ד פנין דעיקר הקושיא היא מר' אבא א"כ אמאי נקט
טבעה ספינתו לא הול"ל אלא א"ה אבל נמי וי"ל דהגמ' פשיטא ליה מסברא דטבעה ספינתו חייב
ופריה מינה לחודא וקאמר תו דאפי' אם תדחוק ותכחיש הסבר' אפתי קשה מאכל אלמא אמר
ר"א וכו': דף י"ב ע"א לאתויי נהמא ותמרי וכו' הא דלא קאמר לאתויי נקיט פסא דחמרא וסבור
שכרא ופתח אדעתא דשהפל דמהני דמשוי' דהוא מילתא דפשיטא דכיון דכבר תנן על פולם אם
אמר שהפל יצא ולא אצטריף לאתויי בזה הפל ולכך קאמר לאתויי נהמא ותמרי דקמ"ל דמהניא
ברפת נהמא לתמרי מטעמא דניין: דף י"ג ע"א גמ' ולבסוף נעשה אב לכל העול' וכו' נראה ע"פ
מ"ש ע"פ פי בי"ה ה' צור עולמים דב"ב אותיות צר ב' עולמים עולם הבא ביו"ד ועו"הז בה"י
ולכך פשעשה אב לכל העולם הוסיפו ה"י בשמו הרומז לעו"הז: שם גמ' ורבנן שמע בכל לשון
וכו' קשה אמאי לא קאמר דרבנן טעמייהו דוהיו דדריש מניה ר' ללשון הקדש מבע"ל לשלא
יקרא למפרע ולכ"ע שמע להשמיע לאזניה דהשתא לא הוו פליגי בתרתי וכן קשה לר' דכיון

דְּטַעַמְיָהוּ דְרַבְּנָן מְשׁוּם שְׁמַע גִּימָא דר' מבע"ל לְאַזְנִיָּהּ וְתוּ לָא וי"ל דְּאַצְטְרִיף נְמִי טַעַמָא דר' וְהִיּוּ לִיְיָשֵׁב אִפִּי' אִי ס"ל כֹּל הַתּוֹרָה פְּנִיָּה בְּכָל לְשׁוֹן נְאֻמָּה וְאַצְטְרִיף לְמִימַר טַעַמָא דְרַבְּנָן מִדְּכַתִּיב שְׁמַע לִיְיָשֵׁב אִפִּי' אִי ס"ל כֹּל הַתּוֹרָה בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ נְאֻמָּה דְהַשְׁתָּא בְּלֵא קְרָא דוֹהִיּוּ הוּ"א וְנִקְא בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ: הַתּוֹס' בְּסוּטָה הַקְּשׁוּ גִימָא לְרַבְּנָן תְּרַתִּי ש"מ מִתְּיַבֵּת שְׁמַע כְּדָאֲמַרִּינּוּ לְקַמְּן דְּט"ו לר' יוסי ע"ש ונ"ל דְּלַעוֹלָם אִי דְרַשִּׁינּוּ לְהַשְׁמִיעַ לְאַזְנִיָּהּ אִין סְבָרָא תוּ לְמִיְדְרֵשׁ דְּבְכָל לְשׁוֹן לָא דְלַקְמָן הַגַּמ' אֱלוּמֵי מְאָלִים טַעַמָא דר"י דְאַפִּי' לְשׁוֹן רַבְּנָן דְרַשִּׁי בְּכָל לְשׁוֹן מ"מ ש"מ דְהַשְׁמִיעַ לְאַזְנִיָּהּ אָבָל לְעוֹלָם י"ל דְּדִילְמָא קְרָא לָא אֲתָא לָא לְהַשְׁמִיעַ ' ע לְאַזְנִיָּהּ וְכ"מ בְּדַבְרֵי רַשִּׁי לְקַמְּן שְׁמ' ע"ש: שְׁמ' תּוּס' ד"ה הִיָּה קוּרָא וְכו' עכ"ל י"ל בְּזֵה דְהִבְרַחוּ אִין מְעַפְבִּין הַק"ש דְיִצְאָ יְדֵי ק"ש בְּלֵא בְּרַכּוֹת אָבָל הַבְּרַכּוֹת בְּעַצְמָם מְעַפְבִּין דְצָרִיף לְקַרוֹתָם אַח"כ וּמִתְּנִי יִצְאָ יְדֵי ק"ש קְאָמַר אָבָל לְעוֹלָם דְצָרִיף לְבִרְיָה הַבְּרַכּוֹת אַח"כ לְקַיָּים תְּקַנַּת חֲכָמִים:.

שְׁמ' ע"ב גַּמ' הִיָּנּוּ דר"י וְכו' וְהָא דְלָא מוֹקִי מְשִׁיב דְבְאַמְצַע דר"מ הוּא מְשִׁיב לְכָל אֲדָם מְשׁוּם דְא"כ מְשִׁיב דְקִין הַפְּרָקִים דר"מ יִתִּירָא הִיא דְאַתְיָא בְּמַכ"ש מְאַמְצַע וְעִינִין בְּמַהֲרָשׁ"א: דָּף י"ד ע"א גַּמ' בְּהַלֵּל וּמְגַלָּה מַהוּ וְכו' מְפָאן קָשָׁה עַל ס' הַעֵיטוֹר שֶׁהֵבִיא הַטּוֹר ס' תְּרַצ"ב שְׁכ' דְאַפִּילוּ לְכַתְחִילָה שְׁרִי לְשׁוֹם וְלִדְבַר בְּתוּף קְרִיאַת הַמְּגִלָּה דְבְרַכָּה אַחְרוּנָה הִיא מְמַנְהָגָא וְלָא מְדִינָא ע"ש שְׁהָרִי ע"כ לָא מְבַעֲנִי לִיָּה לְהַג"מ אֲלָא אִי חֲמִירָא מְק"ש וְאַסוּר לְשִׂאוֹל מְפָנִי הַפְּבוּד אוּ לָא אָבָל לְשׁוֹם פְּשִׁיטָא דְאַסִּיר וְכָבֵר עָמַד ע"ז ה' נוֹדַע בִּיאָנְדָה ח"א ח"א וְנִדְחַק בִּישׁוּבָה ע"ש ונ"ל דְהָאִי דַּמְבַּע"ל הֵכָא ס"ל כַּמ"ד בְּעַרְכִּין ד"י ע"ב דְטַעַמָא דְאִין קוּרִין הַלֵּל בְּפּוֹרִים מְשׁוּם דְקַרְיִיתָהּ זוּ הִיא הַלֵּילָא וְא"כ דִּין הַלֵּל יֵשׁ לָהּ וְכַמְתַּבָּאָר שְׁמ' בְּגַמְר' דְפָרִיף ע"ז מְבַרְיָתָא דְאִין אוֹמְרִים הַלֵּל עַל גִּס דְבַח"ל ע"ש וְכִי הִיכִי דַּמְבַּע"ל בְּהַלֵּל ה"נ מְבַע"ל בְּמַגִּילָה וְלְכַתְחִילָה פְּשִׁיטָא לִיָּה דְאַסוּר כְּמוֹ הַלֵּל וְלִהְיֵי בְּצַדִּי הַגַּמ' לָא מְדַכַּר אֲלָא הַלֵּל וְלָא אָמַר מְגִילָה מְשׁוּם דְמַגִּילָה הִיָּנּוּ הַלֵּל אָבָל הַעֵיטוֹר פּוֹסֵק כַּמ"ד שְׁמ' מְשׁוּם דְאִין אוֹמְרִים הַלֵּל עַל גִּס שְׁבַח"ל אוּ מְשׁוּם דְאַפְתִּי עַבְדֵי אַחְשׁוּרוּשׁ אָנּוּ וְא"כ אִין לָהּ דִּין הַלֵּל אֲלָא דִּין קוּרָא בְּתוּרָה וְגַרְיָעָא מְגִילָה מְקַרִּיאַת הַתּוֹרָה כַּמ"ש ה' שְׂאֵלַת יַעֲבֵץ הֵבִיאוּ הַמַּח"ב ס' תְּרַצ"ב לְעַנְנֵן שְׂאֵחַד מְבַרְיָה וְאַחַד קוּרָא וְה"ו לְעַנְנֵן דְשְׁרִי לְשׁוֹם וְלִדְבַר לְכַתְחִילָה: שְׁמ' תּוּס' ד"ה יָמִים וְכו' מְדַלָּא חֲשִׁיב יוֹתֵר וְכו' וְגַם מְדַלָּא.

קְאָמַר וְכו' עכ"ל שְׁעוֹר דְבְרִיָּהֶם דְמְדַקְאָמַר לִימָא וְלָא קְאָמַר לְגַמְוֹר מְשַׁמַּע דְאִין אוֹמְרִים כְּלָל בִּיו"ט וְבִר"ח וְכַדִּי שְׁלָא תְאֻמַּר דְבִיו"ט וְכו' ח גוֹמְרִין כ' מְדַלָּא חֲשִׁיב יוֹתֵר וְכו' וּמ"מ ק"ק אַמְאִי לָא הוֹכִיחוּ מִר"ח יוֹם טוֹב גּוֹפִיָּהוּ דְפָרִיף הִכִּי בְּגַמְרָא שְׁמ' ע"ש וי"ל: בַּא"ד וְהַשְׁתָּא נְמִי מְיֻנָּשׁב וְכו' דְאָם קְרָא הַלֵּל בְּב"ה כ' יִצְאָ עכ"ל הַשְׁתָּא הוֹסִיפוּ דְאַפִּילוּ הַלֵּל גּוֹפִיָּה יִצְאָ בְּקַרִּיאַת ב"ה כ' וְלַעֲיֵל לָא כ' דְיִצְאָ אֲלָא עַל הַבְּרַכָּה דְאָם שְׁמַעָה בְּב"ה כ' יִצְאָ: שְׁמ' ע"ב גַּמ' מ"מ קְשִׁיָּא לְרַב ר"ל קְשִׁיָּא קְפִיָּתָא אִימּוֹר דְאַמַּר רִיב"ק וְכו' אָבָל קְשִׁי' ב' גַּם בְּתַפְלִין מִיְתְרָצָא בְּלֵא הַגִּיעַ זְמַן ק"ש דְהִיא מְהִיץ הַחֲמָה דְהַלְכָה פְּנוּתִיקִין כְּדָאֲמַרִּינּוּ לַעֲיֵל וְתַפְלִין מַע"ה שְׁזַמְנוּ וְק"ק בְּפִירֵשׁ"י וּמִתְּנִי שְׁלָא פִי' הַקּוּשְׁנִי גַם מְתַפְלִין וְעַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל: שְׁמ' תּוּס' ד"ה וּמְכָל וְכו' אָבָל קָשָׁה דְקַבִּיעַ לוּ זְמַן וְכו' עכ"ל וְכִינּוּן דְהִנּוּ ס"ד דְחֲזִיב בְּק"ש וּמְפִילָא הִנּוּ חֲזִיב בְּתַפְלִין מְשׁוּם דְהוּי כְּמַעֲיַד עֲדוּת שְׁקַר לְכַד נְקַט פְּטוֹר מְתַפְלִין: דָּף ט"ו ע"א גַּמ' הָא דִּידְוִיָּהּ הָא דְרַבִּיָּה קָשָׁה לַפ"ז דר"י אִפִּי' לְכַתְחִי' ס"ל אַמְאִי נְקַט בְּמִתְנִי' הַקּוּרָא לְשׁוֹן דִּיעֲבַד דַּל"ל דְלַהוֹדִיעָה כְּחַא דר' יוֹסִי דְאַדְרַבָּא כְּחַא דְהַתִּירָא עֲדִיף דְהַשְׁתָּא ל"ל כַּמ"ש הַתּוּס' דְלְרַבִּי יְאֻנְדָה אִינוּ חִידוּשׁ דְהָא הַשְׁתָּא הוּי חִידוּשׁ פִּינּוּ דְאִיכָא רַבִּיָּה דַּס"ל דְּנִקְא דִיעֲבַד וְצ"ל דְתַנָּא דְמִתְנִי' לָא שְׁמִיעַ לִיָּה הִיא בְּרִיָּת' דְרַבִּיָּה וְס"ל דְאִינוּ חִידוּשׁ לר"י וְכַמ"ש הַתּוּס' וְהַשְׁתָּא א"ש מ"ש רַשִּׁי בְּאֻקְמָתָא הַלְזוּ דְמִתְנִי' דְתַרוּמָה ר' יוֹסִי הִיא וְלָא כְּתַבוּ

דַּתְּנָא פְּרַבְיָה דר"י דְּהָא תַּנָּא דְּמַתְּנִי לָא שְׁמִיעַ לֵיהּ הֵךְ בְּרִיתָא וְהֵיא דְּתְרוּמָ' מַתְּנִי הִיא וְעֵינִין
בְּמַהְרָשׁ"א ו"ל: שָׁם ע"ב גמ' אָבֵל בְּשָׂאָר מִצּוֹת לֹא יֵצֵא מ"ש רש"י ו"ל פֶּל הַבְּרָכוֹת וכו' ק' דָּכַל
הַבְּרָכוֹת הֵם מְדַרְבְּנֵן וְלִיפָא בְּרָכָה מְדַאוּרֵייתָא אֵלָא בְּרַכְתַּת הַמְּזוּזָן וְהַגְּמִ' מִפִּיק מִקְרָא דְּהַסְפַּת וְשִׁמְעַ:
דָּף י"ו ע"א בֵּין פֶּרֶק לְפֶרֶק חוּזָר וכו' נִרְאָה דְּכוֹלָל בְּזָה גַם אִם הַזְכִּיר אֲמַת וְלֹא יַדַּע בְּאַיְנָה אֲמַת
מִהֵנָּה דְּמֵאֲמַת וְיִצִיב עַד גָּאֵל יִשְׂרָאֵל דְּחוּזָר לְאֲמַת א' ור' יוֹחָנָן דָּאָמַר ל"ש אֵלָא דְּלֹא פִתַּח בְּלִמְעַן
יִרְבוּ לָא קָאִי אֵלָא אֲטַעָה בֵּין פְּתִיבָה לְכַתִּיבָה וְאִם פִּתַּח לְמַעַן יִרְבוּ לִיפָא עוּד טְעִיָה דְּחוּזָר מִפֶּרֶק
לְפֶרֶק אֵלָא בְּטַעִיָה דְּבִאֲמַת וְנִרְאָה שְׁלִזָה פִּינוּן רש"י ב"מ"ש בְּדַבְּרֵי ר"י: דָּף טו"ב ע"א גמ' עוֹלָמָה
תִּרְאָה בְּחִיָּה וכו' י"ב בְּרָכוֹת בְּרַכּוּהוּ שְׁהִמְשִׁיכוּ לוֹ הַבְּרָכָה מִי"ב פְּרָצוּפִין: שָׁם ע"ב תוּס' ב"ד"ה
פְּטוּר וכו' שְׁאֲתָה עוֹסֵק בְּחַיִּים וכו' עכ"ל ל"פ"ז גַם חָתָן דְּפְטוּר מִק"ש מִהֵכָא דְּמַת וְחָתָן פִּי הַדְּדִי
נִינְהוּ דְּטִירְדָּא דְּמַצְנִן נִינְהוּ וְעֵינִין בַּגְּמ' לְעִיל דִּי"א ע"א ע"ש: שָׁם ב"ד"ה וְאִינוּ וכו' וְהַתְּנָא פְּטוּר
מִנְטִילַת לִוְלָב וכו' עכ"ל לְפִינֵי לְפִינֵי ס"ד הו"מ לְאֶקְשׁוּיָי הֵיא בְּרִיתָא דְּפְטוּר מִנְטִילַת לִוְלָב אֲבַרְיִיתָ'
דְּבִשְׁפַת מְבַרְךָ וי"ל דְּבִי"ט דְּכִינוּן דְּנִקְבַר ע"י עֲמִמִּין טְרִיד מְקַרִי אָבֵל לְמֵאִי דְּקָאָמַר שְׁאִין לוֹ מִי
שְׁיִשְׂא מִשְׂאוּ פְּרִיָּה שְׁפִיר דְּבִי"ט אִינוּ נוֹשֵׂא מִשְׂאוּ דַע"י גוֹיִם נִקְבַר: דָּף י"ח ע"א ב"א"ד פְּדַתְנֵן
מִחְשִׁיכִין וכו' עכ"ל לְדוּגְמָא בְּעֵלְמָא מִיִּיתִי לָהּ דְּבִי"ט בִּיּוֹם גּוֹפִיָּה קוּבְרָ' וּמִפִּין לוֹ אַרְוֹן וְתַכְרִיכִין:
ב"א"ד וְהוֹדִיעוּ לוֹ ב"מ"ש וכו' עכ"ל כ"ה בְּכָל הַס' וְלִיתָא לְמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל: דָּף י"ט ע"א גמ'
מְנַדִּין עַל פְּבוֹד הָרֵב וכו' מֵאִי הִיא דְּתַנֵּן וכו' מוֹכַח מִשְׁמַעְתֵּין דְּמַנְדִּין עַל פְּבוֹד הָרֵב אֲפִילוּ לַת"ח
אִם זָלַל בְּכַבוֹד הָרֵב וְכֵן מִשְׁמַע מְדַבְּרֵי הַרְמַב"ם ו"ל ב"פ"ו מַה' ת"ת וְע"ש לְמַרְן ב"מ: שָׁם תוּס'
ד"ה דְּוִגְמָא וכו' הַשְׁקוּהָ מִי צָבַע וכו' עכ"ל מ"מ קָרִי לֵיהּ בְּגַמְרָא אֲפַקְרוּת' מִשּׁוּם דְּלִשְׁוֹן דְּוִגְמָא
שְׂאֲמַר מִשְׁמַע נְמִי ע"ש שְׁהֵם גְּרִים אַע"פִי שְׁהוּא לֹא פִינוּן לָזָה: שָׁם ע"ב גמ' אִיסוּר' מִמְּמוּנָא לֹא
יִלְפִינוּ לְפ"ז מִיתוּקְמָ' הֵהִיא דְּגָדוּל פְּבוֹד הַבְּרִי' בְּדַאוּרֵייתָא וּבְמִמוּנָא וּכְמ"ש רש"י ו"ל בְּרִישׁ
מְגִילָה וְע"ש בְּמַהְרָשׁ"א ו"ל מִיָּהוּ לְמַסְקָנָא דְּסוּגְיִין דְּאֲמַרִּינוּ שׁוֹא"ת שְׂאֵנִי מִיתוּקְמָא אֲפִילוּ
בְּאַיְסוּרָא וּבְשׁוֹא"ת עֵינִין בְּפִירוּשׁ רש"י בְּמַסְקָנָא: שָׁם פִּירֵשׁ"י ב"ד"ה פֶּל מְקִילִי וְדָקָא ק"ל דְּאוּרֵייתָא
וכו' עכ"ל הָא וְדָאִי דְּרַבְּנֵן הוּא וּכְמ"ש בַּגְּמ' אֲסַמְכוּהָ אֵלָא תְּסוּר אֵלָא פִּינוּן דְּאִיפָא אֲסַמְכְּתָא מִן
הַכְּתוּב קָרִי לָהּ דְּאוּרֵייתָא וְאִי לָאו דְּאֲחִי רַבְּנֵן לֹא הֵנָּה שְׁרִי: שָׁם תוּס' ב"ד"ה מְדַלְגִין וכו' וּמִפְקִי'
לֵיהּ מַעַל פֶּל נְפִשׁוּ' וכו' עכ"ל ר"ל וְהֵיא קָרָא גְּבִי פִתִּיב וְאִין מְקוּם לְמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל ע"ש:
דָּף ד' ע"א ב"ד"ה אֲמַרְתָּ וכו' מַנ"ל דְּהֵכָא מִיָּרִי בְּעוֹשָׂה פִתְחוּ וכו' עכ"ל וְאִי פְּרִיָּה מִפְּחַת הַסְּבָרָא
שְׁכ' דְּלֹא אֲתִי עֲשֵׂה שְׁאִין פּוֹ פֶּרֶת וכו' לֹא הו"ל לְהַקְשׁוֹת הַגְּמָרָא אֵלָא מִהַסְּבָרָא וְלֹא מִהַבְּרִיתָ'
דְּהָא מִהַבְּרִיתָ' ל"מ מִיָּדִי וְעַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל: שָׁם תוּס' ד"ה שׁוֹא"ת וכו' מַה לְנִזִּיר וכו' מַה
לְכַהֵן וכו' עכ"ל וְהָא דְּלֹא יִלְפִינוּ בְּמָה הַצַּד מִבְּיַנְיָא דְּאִיפָ' לְמַפְרָךְ מַה לְכַהֵן וְנִזִּיר שְׁפֵן הַוְתָּרוּ
מִפְּלָלָן בְּגוֹלָל וְדוּפֵק כְּמ"ש הַתוּס' לְעִיל ב"ד"ה מְדַלְגִין וְאִפִּי' דְּלֹא מְקַרִי הַוְתָּרוּ מִפְּלָלָן מִמְּשׁ מ"מ
הוּי פִּירְכָא כ"ד דְּעַל מָה הַצַּד פְּרַכִּינוּן פֶּל דְּהוּ: שָׁם גמ' מַתְּנֵן נְזִיקִין פִּירֵשׁ"י תְּלַתָּא בְּבִי וְהֵינּוּ
דְּכוּלְהוּ תַלְת' בְּבִי חֲדָא מִסְכְּתָ' דְּמַקְרִי' מִס' נְזִיקִין כְּדָאִיתָ' בְּמַדְר' פְּלִים ל' פְּרָקִים נְזִיקִין ל' פְּרָקִי':
מַתְּנִי שָׁם נְשִׁים וְעַבְדִּים וכו' טַעְמָא דְּנְשִׁים מִשּׁוּם דְּהוּ מ"ע שְׁהוּ"ג וְעַבְדִּים גְּמָרִי בַג"ש לָהּ לָהּ
מֵאֲשָׁה וּמִכָּאֵן קָשָׁה עַמ"ש הַתוּס' בְּפֶרֶק הַחוּבָל דְּלֹא גְמָרִי לָהּ לָהּ מֵאֲשָׁה אֵלָא לְהַחְמִיר ע"ש: שִׁמ
ע"ב גמ' נ"מ לְאֶפּוֹקִי אֲחֵרִים י"ח הוּמ"ל דְּאִי מְסַפְקָא לְהוּ אִי בְּרַכּוּ בְּ"הִמְזוּ דְּאִי דְּאוּרֵייתָ' צָרִיף
לְחוּזָר וּלְבָרָךְ וְאִי דְּרַבְּנֵן הוּ"ל ס' דְּרַבְּנֵן וּלְקוּלָא אֵלָא נִיחָא לֵיהּ לְמִינְקֻט הַנְּפַקוּתָא מַעִין הַפְּשִׁיטוּת':
שָׁם תוּס' ד"ה נְשִׁים וכו' לִיתְנָהוּ לֹא בְּבִרִית וכו' עכ"ל יֵשׁ לְהוֹכִיחַ מְדַבְּרֵיה' דַּס"ל דַּג' בְּרָכוֹת שְׁל
בְּ"הִמְזוּ מְעַפְבוֹת זא"ז וְאִי אִינוּ יוֹדַע אַחַת מֵהֵם אִינוּ מְבַרְךָ פֶּלֶל דְּאִי אִיתָא דְּאִין מְעַפְבוֹת זא"ז הֵנִי

נָשִׁים לְחַיְיָבוּ מִיָּהָ אֲבִירָתָהּ וְכִיּוֹן יְרוּשָׁלַיִם וְאִין לֹמֵ' דָאֵה"ן וְלָא מִבַּע"ל בְּגִמְרָ' אֲלָא אֲבִירָתָהּ
הָאֲרִיז דְּמִלְבָד הַדּוֹחֵק עוֹד בְּהָ דָא"כ מֵאִי פְשִׁיט מֵהֵיָא דְאֲשָׁה מְבָרַכְתָּ לְבַעֲלָהּ נוֹקְמָה בְּהֵי בְּרָכוּ'
דְּמִסְחִיבָ' בְּהוּ מְדָאֹרְיִיטָ' וְעֵינִין לְהַמְגִ' אֲבִירָתָהּ בְּסִי' קִצְ'ד וְעֵינִין מִ"ש לְקַמְן דְּמֵ"ה ע"ש: דָּף כ"א ע"א גִּמְ'
בְּ"הִמְזוּ לְפָנָיו מִק"ו וְכו' עֵינִין לְהַתּוֹס' בְּפ"ק דְּחֻלְיִין דְּכ"ג ע"ב דְּהִיכָא דְתַרִי הִק"ו לָא סְתַרִי אֲהַדְדִי
לָא אֲמַרִי' כָּל חַד לִיקוּ אֲדוֹנְכֵיךָ דִּילְפִינָן בְּמ"מ ע"ש וּלְפ"ד א"ש כָּאֵן בְּפִשְׁי' אֲבָל רִשְׁ"י כָּאֵן לָא
ס"ל לְחַלְקָ בְּהֵי וְנִדְחָק לִינְשָׁב מִשׁוּם דְּלָא כְּתִיב בְּהַדְיָא וּלְפ"ד גַּם שָׁם בְּחֻלְיִין מִשׁוּם דְּלָא כְּתִיב
בְּהַדְיָא וְנִדְחָק הִיכָא דְסוֹתֵר מִמֶּשׁ הוּא דְאֲמַרוּ בְּגִמְ' כָּל חַד לִיקוּ אֲדוֹנְכֵיךָ וּמ"מ פִּי' קִשְׁהָ לְהוֹלְמוּ
דְּמֵאִי דְלָא כְּתִיב בְּהַדְיָא אִין זֶה קוֹלָא פִּינּוּ דְס"ס אִית בֵּיהָ הָאִי דִינָ' מִק"ו: דָּף כ"ב ע"א רִשְׁ"י ד"ה
אוֹתָהּ אֲשָׁה פְנוּיָה הִית' נְחֻמִי' גְּזוּרוּ עַל הַיְחוּד וְכו' עכ"ל מִשׁוּם דְּאִי א"א הֵיָתָה לָא הֵיָה נְמַנְעָה
בְּשָׁבִיל הַטְּבִילָה פִּינּוּ דְנִתְפַּנּוּן לְעַבְיָה גְדוּלָה וּס"ל לְרִשְׁ"י ז"ל דְּפְנוּיָה לִית בְּהָ אֲזוּהָר' דְלָא תְהֵיָה
קוֹדֶשֶׁה וְכִס' הָרַמְבַּ"ם ז"ל בְּרִישׁ הַלְכוֹת אִישׁוֹת וְלִיכָא אֲלָא אִיסוּרָא דְרַבְּנָן וְלֹאֲדַעִי' דְּגְזוּרוּ בְּהָ
רַבְּנָן אֲלָא מְדַמְצִינוּ דְּגְזוּרוּ עַל יְחוּד פְנוּיָה מְפָלֵל דְּכָבֵר גְּזוּרוּ עַל הַפְּנוּיָה לְכֹף הַבֵּיא רִשְׁ"י הָא דְּגְזוּרוּ
עַל הַיְחוּד: דָּף כ"ג ע"ב תּוֹס' ד"ה דְּבָרִים וְכו' וְלָא בְּעֵי לְשׁוֹנֵי וְכו' וְהַתְּפִלִּין בְּרִאשׁוֹ וְכו' עכ"ל
הָא וְדָאִי לְאֲמַרִי לְהָ שְׁמָא יִפִּיחַ בְּהֵם לְעֵיל אֲסוּר לְהַשְׁתִּין בְּהֵם אֲפִילוּ בְּב"ה כְּעֵרָאִי וְלָא כ' הַתּוֹס'
לְעֵיל דְּשָׂרִי אֲלָא לְמ"ד שְׁמָא יִפְנָה אֲלָא דְהִכָא מְקוֹשִׁי' דְּהַגְמ' כָּאֵן פְּרִיָה לְרַבָּא וְאִינוּ הוּא דְאֲמַר
לְעֵיל שְׁמָא יִפְנָה: בָּא"ד דְלָא אֲשַׁפְּחוּן בְּבִירֵיָתָא וְכו' עכ"ל הָא דְּבָבִית הַפְּסָא קְבוּעָה אֲסוּר אִית'
בְּבִירֵיָתָ' לְעֵיל בְּהַדְיָא אֲלָא אֲדָבִית הַפְּסָא עֵרָאִי שָׂרִי לְהַשְׁתִּין וְהֵם בְּרִאשׁוֹ הוּא דְּקִאֲמַרִי דְלָא
אֲשַׁפְּחוּן בְּבִירֵיָתָא וְעַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל: שָׁם גִּמְ' אֲסוּר לְמִצַּר בֵּיהָ פְשִׁיטִי וְכו' נִרְאָה דְּמַעוּ' שָׁל
הַקֹּדֶשׁ שָׂרִי לְצוּר פִּינּוּ דְהָאִי קוֹדֶשׁ וְהָאִי קוֹדֶשׁ וְכו' הֵג אֲמַרִינּוּ בְּפ"ק דְּשַׁבָּת דִּי"ד דְּמַעֲיָקְרָא הָיוּ
מְצַנְיָעִין כְּפָר שָׁל תְּרוּמָה עִם ס"ת אֲמַרִי הָאִי קוֹדֶשׁ וְהָאִי קוֹדֶשׁ וּמִשְׁמַע דְּהָיוּ מְצַנְיָעִין בְּאֲרוֹן שָׁל
ס"ת עִם הַס"ת וּבְחֻלְיִין הָיוּ נִזְהָרִין וְכו' אֲבָל בְּתְרוּמָה הָיוּ מְצַנְיָעִין וְלָא מִיָּחוּ בִּיָּדָם אֲלָא מִשׁוּם
עַכְבָּרִים גְּזוּרוּ עַל הַסְּפָר שְׁמֻטָּמָא אֶת הַתְּרוּמָה וְה"ן דְּכֻוֹתָהּ: דָּף כ"ד ע"ב תּוֹס' ד"ה וּמִמְשַׁמְעָה וְכו'
שְׁהָרִי הִיא הַפְּסָקָה אִם מִתְעַטֵּף וְכו' עכ"ל עֵינִין לְהַתּוֹס' לְעֵיל דִּי"ד ע"ב בְּד"ה.

וּמִנְחָ וְכו' דְּמוֹכַח מִדְּבָרֵיהֶם דְּהַעֲטִיפָה לָא חֲשִׁיבָא הַפְּסָקָה בֵּין גְּאוּלָּה לְתַפְלָה אִם אִינוּ מְבָרַף ע"ש
וְצָרִיף לְחַלְקָ בֵּין תַּפְלָה עֲצָמָה לְבֵין גְּאוּלָּה לְתַפְלָה: דָּף כ"ה ע"א גִּמְ' אֲלָא מְהָא לִיכָא לְמִשְׁמַע מִיָּנָה
ק"ק דְלָא שְׁיָיָף לְמִימ' הָכִי אֲלָא כִּי קוֹשִׁיָא דִּיּוֹקָא דְרִישָׁא אֲדִיּוֹקָא דְסִיפָא אֲבָל הָכָא פִּינּוּ דְּמַרִישָׁא
מוֹכַח דְּדִיּוֹק' כָּל זְמַן שְׁמֻטְפִיחִין הוּא דְאֲסוּר אֲזוּ וְדָאִי דְאֲמַרִי' דְלָא הָיוּ נְבָלְעוּ דְּוִמְיָא דְיָבִשׁוּ דְאִינוּ
מְוָכְרָח דְּהָיוּ נְבָלְעוּ דְּוִמְיָא דְיָבִשׁוּ וִי"ל דְאִי לָאוּ דְאֶתָּא לְאֲשַׁמוּעִינּוּ נְבָלְעוּ דְּוִמְיָא דְיָבִשׁוּ לָא הָוָה
צָרִיף לְמַתְנֵי כָּלֵל נְבָלְעוּ בְּסִיפ' דְהָא מְרִיש' כְּבָר שְׁמַעִי' דְּוִוִק' כָּל זְמַן שְׁמֻטְפִיחִין הוּא דְאֲסוּר: דָּף
כ"ו ע"א גִּמְ' וְכו' עַד חֲצוֹת וְתוּ לָא וְהָאֲמַר וְכו' הַקִּשְׁהָ מְהַרְשֵׁ"ל ז"ל מֵאִי פְרִיָה מִתְשַׁלּוּמִין הָרִי
תַּפְלָת עֲרַבִית דְּוִדָאִי אִין זְמַנָּה בְּיוֹם וְאִפ"ה יֵשׁ לָהּ תְשַׁלּוּמִין ה"ן תַּפְלָת שְׁחַרִית זְמַנָּה חֲצוֹת וְיֵשׁ
לָהּ תְשַׁלּוּמִין ע"ש וְנ"ל דְּהִכִי פְרִיָה פִּינּוּ דְּזְמַנָּה כָּל הַיּוֹם דִּישׁ לָהּ תְשַׁלּוּמִין מֵאִי נ"מ בְּמֵאִי דְתַנְי
זְמַנָּה חֲצוֹת וּמִשְׁנֵי דנ"מ לְשַׁכַּר תַּפְלָה בְּזְמַנָּה וְהָא דְלָא מִשְׁנֵי דנ"מ דְאִינוּ יְכוּל לְהַתְּפַלֵּל בְּחֻצֵי שְׁעָה
שְׁמֹן חֲצוֹת עַד זְמַן תַּפְלָת הַמְּנַחָה מִשׁוּם דְּסַמְדָּה דְאֶפְתִי קִשְׁהָ בְּמֵאִי דְקַתְנֵי תַּפְלָת הָעֲרָב כָּל הַלֵּילָה
מֵאִי נ"מ בְּמֵאִי דְקַתְנֵי כָּל הַלֵּילָה פִּינּוּ דִישׁ לָהּ תְשַׁלּוּמִין בְּיוֹם וְרִישָׁא דְמַתְנֵי נְקַט בְּקוֹשְׁיָתוּ וְה"א
דְּפְרִיָה גַּם אֲעֲרַבִית וְלְהַסּוּבְרִי' דִּיכּוּל לְהַתְּפַלֵּל תַּפְלָת הַמְּנַחָה אַחַר חֲצוֹת מִמֶּשׁ כְּמ"ש הַמַּח"ב בְּסִי'
רל"ג א"ש טְפִי וּמְהַרְשֵׁ"ל תִּי' דְהִכִי פְרִיָה דְמַדְבְּרִי ר"י מִשְׁמַע דְּזְמַנָּה עַד תַּפְלָת הַמְּנַחָה וְר"ל
דְאֲפִילוּ בְּחֻצֵי שְׁעָה שְׁמֹן חֲצוֹת עַד תַּפְלָת הַמְּנַחָה זְמַן תַּפְלָת שְׁחַרִית הוּא וְהֵינּוּ מְדָלָא קִאֲמַר ר"י

טעה ולא התפלל שחרית ימתין עד זמן המנחה ויתפלל ב' משמע דזמן תפלת שחרית נמשך עד זמן המנחה ומשני הגמ' ד יכול להתפלל באותו חצי שעה שזמן חצות עד זמן המנחה אלא דאינו נוטל שכר תפלה בזמנה וצ"ל לפ"ד דס"ל דאינו יכול להתפלל תפלת המנחה אחר חצות ממש וכהסקמת המח"ב שם: שם ע"ב תוס' ד"ה טעה וכו' ומיהו ברב אלקפס לא משמע פן וכו' עכ"ל מהגמ' גופה לא מוכח מידי די"ל לא עלתה לו ולא מהדר פניו דלא ירויח פלוס ומאי דקאמר הגמ' פמאן דלא צלי ומהדרי ליה היינו בעלמא בשבח הבדלה ולא בעינו תשלומין א"נ י"ל דבגמ' גופה יש לפרש שניה עלתה לו לתשלומין וראשונה לא עלתה לו לחובתו אלא מהדר לצלוני לשם חובה ומבדיל ולא לשם תשלומין דאע"ג דלכתחילה צריך שנייה לתשלומין מ"מ בדיעבד אי עביד איפקא ש"ד אבל רב אלקפס קאמר בעי לצלוני זמנא אחריתי לשם תשלומין ועיין מ"ש מהרש"א ז"ל: שם בד"ה איבעיא להו וכו' חוץ מפגרים וכו' עכ"ל אע"ג דטעמא דגריס משום דמידי דרבנן ותפלה דרבנן מ"מ ה"א תפלה תליא בתמיד ותמיד מידי דאורייתא הוא: דף כ"ז ע"א בד"ה ת"ש וכו' וי"ל משום דלא ס"ל פנותיה וכו' עכ"ל יל"ד אמאי לא הוכיח הגמ' דהלכה כר"י משום דר' ס"ל דממה שהביא ר' דברי ר"י אין להוכיח דס"ל פנותיה הלכה כר"י די"ל דס"ל דעבד פמר עבד פמו תפלת המנחה: שם גמ' השתא דלא איתמר הילקתא דעבד פמר עבד כו' יל"ד פניו דלא איתמ' הדרי לכולין דהלכ' פרב' י"ל משו' דר' ס"ל כר"י כמ"ש התו' בד"ה ת"ש: שם ע"ב גמ' ונכנס למרחץ קשה מפאן לסב' ר' יואל במרדכי והובא בב"י ובש"ע סימן רצ"ג דמי שקיבל שבת בעוד היום גדול דינו פמו ביה"ש דלא גזרו על השובתים ויכול לערב עירובי חצירות ע"ש א"כ מה הוכיח הגמ' מהאי עובדא דלא בדיל דילמא שאני מרחץ דאיסור דרבנן הוא וי"ל דמרחץ חמיר ול"ד לע"ח דדבר קל הוא ועיין להמח"ב סי' רס"א אות ה': שם תוס' ד"ה והנזותן וכו' א"נ שהוא לכתחילה וכו' עכ"ל עיין להרש"א ז"ל דנראה דלא ראה הגמ' שם דקאמר בהדיא שלום עליה רבי גם פ' בכוננת דבריהם אינו מחנור: שם גמ' א"ל ר"י לאו וכו' לא הוציא שקר מפיו ח"ו אלא דאמר מילתא דמשתמע לתרי אנפי דמשמע נמי לאו פדקאמרת דחובה היא אלא דרשות היא: דף כ"ט ע"א טעה שאני ק"ק המק' דלא ס"ד טעה שאני אמאי לא פריה אמימר' קמייתא דבמ"ש אינו אומר הבינונו משום דצ"ל הבדלה והא יכול להבדיל על הכוס וי"ל דדוקא ביכול לאמר' בש"ת נשהו בתפלה עצמה הוא דלא ס"ד טעה שאני: דף ל"א ע"א תוס' ד"ה המקיז וכו' היינו לאחר זריקה וכו' עכ"ל אפי' קודם זריקה אין מועלין פדמוכח במעילה די"ב ע"א דדוקא מקיז דלא בא הדם ע"י שחיטה ע"ש ונראה דהתוס' פאן אזלי פלשון א' שכ' רש"י במעילה די"א ע"א דגריס מ"ט דמ"ד אין מועלין דלפום אותה גי' ע"כ לר"מ דס"ל מועלין בדמים מדאורי' הוא ודוקא לאחר זריקה הוא דאין מועלין פניו דנעשית מצנתו ונקטו לאחר זריקה לישוב הך משנ' דנמפרין לגננין גם לר"מ וכמ"ש בתו' בד"יב ע"ש: דף ל"ד ע"ב ד"ה אמר פסיקא וכו' אף לשון הגמ' ל"מ כפי' וכו' עכ"ל נראה דהתוס' גרסי ה'א דאמר פסוקא ברישא דאי גרסי ה'א דאמר מילתא וכו' ברישא הו"ל לקבוע דבריהם שם ברישא דשינויא דגמ' וכיון דגרסי ה'א דאמר פסוקא ברישא קאמר שפיר דלישנא דגמ' לא משמע כפי' דאי מתני ור' זבאמר מילתא מילתא הו"ל ה'א דאמר מילתא ברישא פניו דעלה מקשה מהך ברייתא: דף ל"ה ע"א גמ' אלא דיליף לה משבעת הפיני' וכו' ק"ק א"כ קרא דהלולים ל"ל ה'א פ'רם בכלל ז' הפינים וי"ל דאתי לברכה שלפניו ומילתא דאתי בק"ו טרח וכתב לה קרא שוב ראיתי להרשב"א בחי' שפ'רש' מזה ע"ש מה שפ'דחק: ודע דהל"מ בספ"ב מה' פ'רכות הקשה מפאן אמאי דמשמע מדברי הר"מ במז"ל שם דדוק' בב"המז הוא דבספק אם בירך חוזר שיהי בשמעתי אפרי' דבו' הפינים מדאוריית' ע"ש והייתי סבור לומר דדבר זה תלוי

בפלוגותא דתנאי בעלמא אי מקרא נדרש לפני פניו דסוגיא דשמעתין אלא אליבא דמ"ד מקרא נדרש לפניו ולפני פניו ולכך קאי וברפת אלחם דלפניו ואשבעת המינים דלפני פניו אבל למ"ד אין מקרא נדרש לפני פניו לא קאי וברפת אלא אלחם דלפניו אף בפ"ק דר"ה ד"ט ע"ב אמרי דחכמי סברי מקרא נדרש לפניו ולפני פניו וכוונתיהו פס' הרמב"ם בה' שמיטה וע"ש בתוס' ודו"ק ועמ"ש לקמן רמ"ד ע"א: תוס' ד"ה אהליה וכו' אי מהתם הו"א פי מעשר וכו' עכ"ל ק"ק בההיא דקידוש דילפינו חומש ממעשר נימא נמי פי מעשר ול"מ חומש אלא בזמן שמע"כ נוהג וי"ל פיון דגלי קרא גבי חילול ילפי' מינה גם גבי חומש דלא שנה: ע"ב גמ' השתא מיהא בטלה דעתו וכו' עיין להמג"א סי' תס"ח סק"ח שכ' גבי חביצה וכיוצא דל"מ קבע סעודתו עליוהו פיון דלאו פת הו"מ"ש וצ"ל לפ"ז דגם בהנהו אמרינו בטלה דעתו דלמסקנ' דשמעתין הוי דלא קבעי סעודתיהו כל אינשי אלא אמדי דמקרי פת: שם תוס' ד"ה פאן וכו' וא"ת והא לקמן וכו' עכ"ל לולי דברייהם נ"ל דלעולם קרא בעושים רש"מ דהא בפ' אם שמוע פתיב ולקמן ה"ק פאן בשעה שעושים רש"מ ר"ל בשעה שהוא עוסק בלימוד או במצנה אע"פ שהוא בטל ממלאכה באותה שעה לא יחוש דהקב"ה מזמין לו שנעשית מלאכתו ע"י אחרים אבל בשעה שאינו עוסק במצנ' הוא בעצמו מתעסק במלאכתו ולעולם בצדיקים גמורין מיירי קרא: שם גמ' אזוקי מזיק ליה דתנאי השות' וכו' הרמב"ם בפ"ח מה"ב פתב דמברך שהכל נ"ב ע"ש נראה שלמד פן מדאמרינו לקמן גבי קימח' דשערי דאע"ג דקשה לקויאני פיון דאית ליה הנאה מניה מברך שהכל הרי דלענין ברפת שהכל פיון דאיכא הנאה אפילו מזיק מברך וה"ן דכוותה גבי שמן דאיכא הנאה נמי: והנה הרמב"ם ז"ל בפ' א' מה"ב פתב אבל דגן שלוק מברך בפ"ה ודייק הלחם מדקט דגן דאפי' כוסס שעורין נמי וביומא דפ"א אמרינו הכוסס שעורין פטור מן החומש ופ' הרמב"ם בה"ת בפ"י הרי דאפילו פטור מן החומש מ"מ לענין ברכה מברך ברכתו הראויה אליו וק' דא"כ מאי פריך בשמעת' מדפטור מן החומש בשמן וכו' ק' להראב"ד שם בה"ת שכתב גבי כוסס חזטין דלא תלי חומש בברכה ועיין להרב ראשון לציון ז"ל שעמד בזה ע"ש ונ"ל דדוקא במידי דאינו דרוך אכילה הוא דלא תלי חומש בברכה אבל בשמן דבר אכילה הוא ומה שאין רגילין בשתייתו משום דמזיק לגוף שוין הם חומש וברכה ונ"ל קצת ראיה לדברי הרמב"ם והראב"ד מדאמרינו לקמן דל"ח ע"א אמר מר בר"א דובשא דתמרי מברך שהכל פמאן כר"י דפטר ליה מחומש וקשה ואמאי לא אמר מר בר"א הלכה כר"י ולמ"ל למינקט דבריו לענין ברכה וכו' דקדק הרב ראשון לציון שם ולס' הרמב"ם והראב"ד ניחא שפיר דיכול להיות דפטור מחומש וברכתו לא נשתנה והגמ' שם לא אתא אלא לומר דלא אתי כר"א דנדאי לר"א דמחייב חומש מברך בפ"ה ע: דף ל"ו ע"א גמ' קימחא דחטי וכו' עיין בהרא"ש ז"ל שכ' לדע' הרי"ף דפלוגתיהו בקמחא ממש והלכה פרו' משום דאינו ראוי לאכילה אבל בקמח של קליות הלכה כר"י דבורא פ"ה מברך עליוהו ע"ש ואפשר לפ"ד דבשל קליות אפי' קמחא דשערי מברך בפ"ה וכו' שמתא בקמחא ממש מיירי ועפ"ז נוחין לי דברי הסמ"ג בלאונון ע"ט שכתב דאיכא מ"ד קמח' דשערי מברך בפ"ה ותמה הרא"ם בתוספותיו דלפ' ר"י ור"ן אלא בקמחא דחטי אבל בקמחא דשערי ליכא מאן דפליג על ר"ז כדמוכח בשמעתין ע"ש ועפי"ה י"ל דהרא"ם בשל קליות מיירי דדמי ליה דעליה קאי הסמ"ג ע"ש: דף ל"ז גמ' והתנאי הביאו לפניו פת אורז וכו' כל הני בריתות דמותיב מינייהו לרב ושמואל לא מצי לאוקמינהו כר"ג דלקמן ואינהו דאמרי פרבנו דאמרי ולא פלום רבנו לא פליגי אר"ג אלא אברכה דלבסוף אבל ברכה דבתחילה מודו לר"ג שהרי ברייתא דקמחי לקמן ולבסוף ולא כללם מוקי לה פרבנו משמע דוקא לבסוף אבל בתחילה תני בה פברייטא ראשון' והגמ' מייתי

לה בקיצור דאי בתחילה תני בה בפ"ה הו"ל להגמ' לאתויי רישא דבריינתא למפרה גם מברכה ראשונה ולומר דלא תני בה פלל ברכה ראשונה זה לא תכח אלא ע"כ דרבנן מודו בברכה ראשונה שהיא במ"מ: שם ע"ב גמ' והתניא לקט מפולן וכו' משמע די"ח מצה תלוי בהמוציא וכדפירש"י ולקמן גבי פובא דארעא אמרי די"ח מצה אעפ"י דאינו מברך המוציא וצ"ל דהתם שאני דאי קבע סעודתה' עליהו מברך המוציא ולקח יוצא י"ח מצה אפי' לא קבע אבל הכא בתביצה אם לא מברך המוציא ל"מ קביעות סעודה וכמ"ש המג"א הבאתי דבריו לעיל דל"ה ע"ב ומפאן נראה סיוע לדבריו והרב ראשון לציון לקמן פתב דאכילת מצה חשיבא קבע דרסתנ' אחשבה ועיין להרב ברכ"י סי' קס"ח דמסיק דשבת אינה קובעת ע"ש מיהו אפשר דאכילת מצה שהיא מדאורייתא חשיבה קבע ונדקא גבי שבת דלמ' לאכול פת אלא מדרבנן כמ"ש מהר"ם ב"ח בסוף פ' ראוהו ב"ד ע"ש ומ"מ למדנו דלא תלי י"ח מצה בהמוציא אלא בכ"מ שמברך המוציא בקבע יוצא י"ח מצה וזכורני שרבינו מנוח ז"ל בה' מצה כ' דבעינו דבר שמחנניב לברך המוציא וכעת אין הספר מצוי בידי: שם גמ' שאכל מבע"ל דקדק מהרש"א ז"ל אמאי לא פריה מגופא דקתני לקט מפולן ואכלן ע"ש וי"ל פיו דנקט לקט מפולן לשון רבים פיון דבשעת לקיטה אפתי לא ערסן תנא נמי אכלן משא"כ בסיפא: תוס' בד"ה הנה עומד וכו' דמייירי בכהן שלא הקריב מעולם עכ"ל מפאן סיוע למ"ש מור"ם בהג"ה ביו"ד סי' כ"ח דמי שלא פיסה הדם מעולם מברך שהחיינו בכיסוי ראשון ע"ש: דף ל"ח ע"א גמ' ול"פ הא בעבה הא ברכה ה' ראשון לציון הקש' מ"ש ממיא דסלקי דמברך בפ"ה כ"ש בזה שממשותו בעין וניחא ליה דבזה נמי לא נשתנ' מברכתו שהרי קימח' מברך שהפל ע"ש וקשה דא"כ ר"י דאמר לעיל קימח' כפרי פליג ארב ושמואל ע"כ י"ל דשאני מיא דסלקי דהסילק' עומד בעין במקומו וע"ד מ"ש בגמ' לעיל בסמוך בבא מלקחם גדול: דף ט"ל ע"א תוס' ד"ה בצר וכו' וגמרא דהירו' הנה סבו' שהזית הנה שלם וכו' עכ"ל לכאורה ר"ל דר"י אכל גם הגרעין ומ"מ פריה שפיר הא לא הוי שיעורא דהגרעין אינו מצטרף להשלים שיעור פזית דעץ בעלקא הוא מיהו דנסק הוא לומר דר"י אכל הגרעין אלא ר"ל פיון שבשעה שפא לפניו הנה שלם חשיב שפיר פריא וכמ"ש הרא"ש ז"ל ועיין להמג"א סי' ר"י ע"ש: דף מ' ע"ב גמ' אמר רב יצא וכו' מאי קמ"ל וכו' יל"ד נימא דקמ"ל אפילו לא אמר מלקא דעלקא ולאפוקי מרי' דבסמוך דס"ל דכל ברכה שאין בה מלכות אינה ברכה וי"ל דהא מילתא פבר אשמעי' רב דפליג אר"י בסמוך ומאי קמ"ל בהא דאמר בהאי עובדא דיצא: דף מ"א ע"א תוס' ד"ה אבל וכו' ומ"ש בה"ג בורא פרי העץ תיקדום לבפ"ה דמבורר' טפי עכ"ל ק"ק לפ"ז למ"ד בשאין ברכותיהן שוין מחלוקת ל"ל לר"י טעמא דמין ז' עדיף בשאין ברכותיהן שוות ת"ל משום דפרי העץ קודם וי"ל דכיון דר"י קאי אשניהם נקט טעמא חד לתרוניהו דהא בברכותיהן שוות איצטריו להך טעמא מיהו ק' בבריינתא דמיייתי הגמ' דקתני ר"י אומר מברך על הזית שהזית ממין שבועה ויש ליישב: דף מ"ד ע"א גמ' ורבנן ארץ הפסיק הענין ק"ל לעיל בר"פ דאמרינו דילפינו ברכה לאחריו משבעת המינים והא לרבנן דקי"ל פנותיהו וברפת לא קאי אשבעת המינים דארץ הפסיק וצ"ל דהגמ' לעיל הקשה אי לא ילפינו ג"ש נימא דס"ל כר"ג דוברפת קאי אשבע' המינים ובהכי ניח' מה שהק' הרשב"א בחי' שם לעיל דאי ילפי' מז' המינים קרא דכרם ל"ל הא בכלל ז' המינים ע"ש ועפי"ה ניח' דלמאן דיליף ג"ש ואייתר ליה חד הלול לברכה ס"ל פרבנן דהכא דארץ הפסיק הענין ובהכי ניחא מה שהק' הלח"ם בפ' מה"ב על ס' הרמב"ם דס"ל דברכה מעין ג' דרבנן משמעטא דלעיל דקאמר יליף משבעת המינים ועפי"ה ניחא דהגמ' דלעיל אליבא דר"ג אזלא והרשב"א אזיל לשי' דס"ל דברכה מעין ג' מדאורייתא וס"ל דמאי דאמ' לרבנן ארץ הפסיק הענין

היינו לומר דלא בעינו ג' ברכות אבל לעולם דקאי עלייהו וברכת לברכה אחת ולפ"ז אלא סוגיא דלעיל גם אליבא דרבנן ועיין לשון הסמ"ג שהביא מרן בב"י ס"י ר"ט ע"ש ודע דהגמ' הומ"ל פלוגתיהו דר"ג ורבנן במקרא נדרש לפניו ולפני פניו או אין נדרש אלא לפניו ולפניו הרשב"א ניחא קצת דאי אין נדרש אלפני פניו לא שמעי' ברכה אחת מדאורייתא וראיתי להרב ישועות יעקב בסי' ר"י שהוכיח דברכה מ מעין ג' מדרבנן מגמ' לעיל דל"ח ע"ב דמניתי מהא דר"י דאכל זית מליח וברך לפניו ולאחריו לאו כוחי דר"י ס"ל שלקות במילתיהו קיימי או לאו במילתיהו קיימי מאי מברך לבסוף ואי איתא דברכה מעין ג' מדאורייתא נימא דר"י מספק"ל אי במילתיהו קיימי או לא ולכך בתחיל' מברך שהכל דעל הכל אם אמר שהכל יצא ובסוף מס' מברך מעין ג' דס"ד לחומך ע"ש וליתא דעל כזית אינו אלא מדרבנן דמדאורייתא ושבועת פתיב דאפי' בס' אי בירך בהמ"ז דמברך דוק ב'אכל פדי שביעה כמ"ש המג"א סי' רי"א ע"ש ועוד דנדקא באכל דבר שמחוייב לברך וס' אי בירך הוא דחוזר ומברך אבל בס' אי מחוייב לברך פגון ס' אי אכל פדי שביעה או לא אינו מברך מס' ועיין להרב קול אליהו ח"א ח"א סי' ו' וכה"ג כ' הלקט ח"ב סימן רכ"ז וסי' רע"ח בספק' אי אכלו פדי אכילת פרס דאינו מברך פינו דמסופק אי חייב או לא ודמי לאיני יודע אם הלוייתי ע"ש והס"ס שפעשה בסי' רע"ח יש דוגמתו בגמ' בכריתות די"ג ע"א ע"ש: דף מ"ה ע"א תוס' ד"ה שלשה וכו' ורב אלפס תופס דרף ראשון עיקר וכו' עכ"ל ר"ל דרף ראשון שכ' בראש דבריהם דדא ונדא אחת הן ולא קשיין אהדדי כמו שהוכיח מתלמודין ועיין במהרש"א ז"ל: תוס' ד"ה אם וכו' דלא הויא כ"א מדרבנן וכו' עכ"ל הקשה הפנ"י א"כ מאי פריה בסמוך והא נשים פתרי דמו וקתני אין מוזמנין נימא דמ"ד ב' אין מוזמנין ס"ל נשים בב"המז מדרבנן דבעיא היא לעיל ד"ך ונימא דהך מ"ד פשיט"ל דמדרבנן היא ודמי לברכת המוציא ע"ש ואפשר דהי"מ ס"ל דברכות המזון אין מעפבות זא"ז ולא איבעיא ליה להגמרא לעיל אלא בברכת הארץ משום ברית ותורה כמ"ש התוס' שם אבל ברכת הין וברכת בונה ירושלים דאורי' ולכך פריה שפיר מדקתני מוזמנות לעצמן ומה שהקשיתי לעיל שם דא"כ מאי פשיט מאשה מברכת לבעלה י"ל דניחא ליה לשנויי בשאכל שיעורא דרבנן ליישב גם ההיא דקטן מברך לאביו: דף מ"ז ע"א גמ' פשיטא ל"צ דהקדימו בשבולי' עיין בפירש"י בר"פ שכ' קס"ד ת"מ שלו וכו' ע"ש והוא תימא דגם למסקנא פן הוא שניטלה ת"מ שלו אלא שלא ניטלה תרומה גדולה ודבריו אלה לא שייכי אלא בסיפא דמתני' במעשר שלא ניטלה תרומתו דלמסקנא דלקמן ניטלה ת"מ ולא ניטלה תרומה גדולה: תוס' ד"ה אין וכו' יש חילוק בין אכילה לשתייה א"נ י"ל וכו' עכ"ל והא דלא קאמר הגמ' בהא דרב ספרא גמ' בשתייה משום דלישנא דליטעו' דס' משמ' אכילה כדמוכח בגמ' רפ"ג דשבועו' דכ"א ע"ב ועיין במהרש"א שם בפ' ע"פ מ"ש ע"ד הירוש' דבסמוך: בא"ד ואם בא לחלוק פבוד לרבו רשאי ואמאי וכו' עכ"ל ואין לומר דהיא בשפל אהד אהד אוכל מפפרו דא"כ בלא בא לחלוק פבוד רשאי אלא בשפולן אוכלין מפפר אהד וקתני אם בא לחלוק פבוד דהיינו שנתן לו חלקו קודם שיטעום הוא רשאי: דף מ"ח ע"א פי' רש"י בד"ה עד שיאכל וכו' שהוא אפי' מדרבנן ל"מ דאבונה הוא דרמי לחנוכי וכו' עכ"ל ק' דאפתי קשיא מאשה דמבע"ל לעיל ד"ך ע"ב נשים בב"המז דאורי' או דרבנן ובעי למיפשט מההיא דאשה מברכת לבעלה ואי אמרת מדרבנן היכי מוציאה את בעל' ודחי פשאכל בעל' שיעור' דרבנן ע"ש ולדברי רש"י מאי מייתי מאשה דמברכת לבעלה הא פינו דמחייבא מדרבנן מחוייב בדבר מקרי ויש ליישב: תוס' ד"ה תשעה וכו' ורבנן פליגי דלא מצטרפי וכו' עכ"ל לפ"ז פי' פריה הגמ' בשמעתי מברייתא דרשב"ג הו"מ לשנויי דרבנן פליגי עליה והלכת' כרבנן אלא דקושטא משני דאפילו רשב"ג לא קאמר אלא

לאצטרוֹפּי: דף מ"ט ע"א גמ' מאי קמ"ל כל ברכה וכו' הא דלא קאמ' קמ"ל הטוב והמטיב דרבנן וילקף צריכא מלכות משום דהאי מלתא פלוגתא דתנאי לעיל בסמוך והול"ל הלכ' כמ"ד דרבנן: רש"י ד"ה ומ"ד אינה צריכ' וכו' ומיהו פותח בה.

בברוך לפי שהפתיחה היא חתימתה וכו' עכ"ל קשה דא"כ מאי קאמר לעיל דמ"ו ע"ב תדע דהטוב והמטיב דרבנן שהרי פותח בברוך ואין חותם בברוך נימא דשאני הטוב והמטיב דקצרה היא ופתיחתה זוהי חתימתה אלא ע"כ דה"ק דאי איתא דדאוריית' היא הו"ל להאריה וכמו שפתיבו התוס' ועיין להתוספות שם ויש ליישב: ע"ב תוס' ד"ה דאי בעי וכו' הנה מסופק וכו' עכ"ל ומההיא דאמר ר"א י"ד סעודות חייב לאכול בסופה אין להוכיח מדלא קתני ט"ו סעודות די"ל משום סופה קאמר ונ"מ לירדו גשמים כדלעיל: בד"ה ר"מ וכו' דלפי מה שמחליף ר"י וכו' עכ"ל משמע להו דההיא דזימון מחליף מדמצינו ר"י דאמר אינו מוציא עד שיאכל פזית ובנדאי דזימון מחליף פי הכי דתיקו מילתיה כר"י דהלכה פנוניתה לגבי ר"מ ועי"ל מדלא פי' אי מחליף ע"כ לחומרא קאמר וכי מחליף ההיא דזימון הוה פוליהו ר"י דהלכ' פנוניתה לחומרא ועיין למחר"ם לופלין ריש ד"ג ע"ב ע"ש: בא"ד דהא קים ליה ר"י פשיטתו וכו' עכ"ל לפמ"ש התוס' לעיל דמ"ח ע"ב בד"ה עד דמדינא אע"פי שיצא מוציא דכל ישראל ערבין ז"בז ול"צ פזית דגן אלא פדי שיאמר שאכלנו משלו ע"ש אין להוכיח משם דקם ליה ר"י בפשיטתו דבנדאן פדי שיאמר שאכלנו משלו לכ"ע סגי בכזית דסתם אכילה בכזית ונדוקא הכא דכתיב ושבעתה הוא דפליגי:.

דף נ ע"א גמ' אע"פי שכל אחד אוכל מכפרו וכו' ק"ק ל"ל מתני' דאין רשאין לחלק הא שמעי' הא מילתא ממתני' דקתני אכל טבל אין מזמנין עליו משמע דאי לאו דאכילת איסור מצט' אע"פי שהוא לבדו אוכל טבל והו"ל כל אחד אוכל מכפרו ויש ליישב: דף ס"א ע"א גמ' אלא מעתה בהמה דלא כתי' וניצור וכו' ואין להקשו' נימא דבהמה ל"ל אלא יצ"הר ולהכי לא פתיבי ב' יודיין די"ל דא"כ הי"ל להזיק ולבעוט בכל שעה אלא ע"כ דגם בבהמה אית בה יצ"הט ומהרש"א בחזקתיושי הגדות פתב דאפי' די"ל דל"ל לבהמה אלא יצ"הר מ"מ הו"ל למכתב וניצור בחד יו"ר ע"ש והוא תימא דמקרי מלא דבר הכתוב וניצור בחד יו"ד בבהמה בההיא פראשטא גופה דכתיב גבי אדם בב' יודיין ועיין לבע"הט שכ' גבי אדם בב' יודיין יצ"הר ויצ"הט והוא דלא כמסקנא דשמעתין ועיין בפ' רש"י שם גבי וניצור דאדם ע"ש: תם ונשלם מסבת ברבות מסכת שבת דף ב' ע"א תוס' ד"ה פשט וכו' ותדע מדאצט' תרי קראי וכו' וכן בכל תולדות וכו' עכ"ל הו"מ לאוכוחי מדאצט' קרא פלל בהוצאה ובשאר מלאכות א"צ אלא שהיו במשפך וכמו שהוכיחו מתולדות וכ"כ התוס' בפ' הזורק וכבר מהרש"א ז"ל נרגש מזה ע"ש ונראה דס"ל להתוס' דאפי' מלאכה חשובה היא אי לאו קרא הו"א ונדוקא דומ' דמשפך דמוצי' החפץ ויוציא עמו אבל במושט ידו לא וכ"כ התוס' במס' שבועות בתי' קמא סברא זו אלא דהתוס' שם כ"כ לתרץ גם אקושי' דתרי קראי אבל התוס' פאן ס"ל פינן דגלי קרא גם בידו שוב אין לחלק בין עני לעשיר ובחד קרא סגי ונתוס' בפ' הזורק קבעו דבריהם במאי דפריף הוצאה עכ"ל דמשמ' אפי' אהוצאה שהיא כדרכ' קבעי מנ"ל ונתוס' פאן לא ניחא להו לאוכוחי ממאי דבעי מנ"ל אלא מדאצט' תרי קראי וע"כ חד להוצאה פדרפה וחד להוצאה דידו ומדאצט' קרא לדרף הוצאה ולא סגי במה שהיה במשפך משמע דמלאכה גרועה היא ובהכי ניחא מה שי"ל דבדבריהם מאי קאמרי ותדע וכו' הא היא הקושי' עצמה דהוק"ל במתני' היא גופא קשיא בקראי ומאי אולמיה דהאי מהאי ועפי"ה ניחא דכוננתם היא להוכיח דמלא' גרוע' היא מדאצט' חד קרא לדרף הוצאה ועי"ל לקושי' מהרש"א ז"ל דמחד קרא אין להוכיח פלל די"ל דאצט' קרא לאשמועי' דמקרי אב וכדאמרינן בפ' הזורק

הַדְּכִתִּיבִי קָרִי לָהּ אֵב וְאֶהוּצָאָה קָאֵי כַּמִּשׁ הַתּוֹסֵ' שָׁם וְעֵינִן לְהַרְשֵׁב־א בַּחִי: בַּא"ד וְגַבִּי הַכְּנֶסָה נָמִי וְכו' עַכ"ל אַע"ג דְּהַד דְּהַם הַכְּנִיסוּ לֹא תַנִּי לֵה אֶלָּא אַגַּב הוּצָאָה כַּמִּשׁ הַתּוֹסֵ' אַח"ז דַּמַּס' נַפ"ל מ"מ הוֹכַחְתֶּם מִהַכְּנֶסָה נְכוּנָה דַּאֲע"ג דְּלֹא אַצַּט' מ"מ מִשְׁמ' דְּצָרִיכִי טַעַם אוֹ סְבָרָא אוֹ שְׁהִיְתִ' בְּמִשְׁפָּן וַא"כ ע"כ דְּגָרוּעַ' הִיא וְדָלָא בְּמִהְרָשׁ"א ו"ל: ע"ב בַּד"ה מִי וְכו' מ"ש דְּתַנִּי תוֹלְדָה דְּהוּצָאָה וְכו' עַכ"ל עֵינִן בְּדָבְרִי הָרֵאשׁוֹנִי שֶׁכ' דְּהַשְׁתָּא ס"ל לַר"א הַכְּנֶסָה אֵב הִיא וְכו"פ הַרְמַב"ם ו"ל דְּהַכְּנֶסָה אֵב הִיא וְע"ש לַהֲלַח"מ: בַּד"ה וְהָא דְּוֹמְיָא וְכו' הָא דְּנֻקַּט מְרָאוֹת וְכו' עַכ"ל עֵינִן בְּמִהְרָשׁ"ל בְּגַמְרָא שֶׁכ' דְּנֻקַּט מְרָאוֹת בְּאַחְרוֹנָה וְלֹא לַגְבִּי יְדִיעוֹת דְּדָמִי לֵה פְּדִי לְהַשְׁמִיעֵנוּ דְּוֹמְיָ' דְּמְרָאוֹ' ע"ש] וְדָבְרִי הֵם לְפִי קוּשְׁטָא דְּמִלְתָּא דְּכוּלְהוּ לֹא יָדְעִי לְחַיּוּבָא אֶלָּא מִמְרָאוֹת דְּכוּלְהוּ דְּוֹמְיָ דְּחַד לֹא אֶמְרִינוּ לֹא הִיכָא דַּאִיכָא הוֹכַח' אֶבְל אֵי יָדְעִי דְּגַם שְׁבוּעוֹ' וַיְדִיעוֹת לְחַיּוּבָא אֶמְרִינוּ שְׁפִיר יְצִיאוֹת דְּוֹמְיָ דְּכוּלְהוּ בְּלֹא שׁוּם הוֹכַחָה וְאֶמְרִי' הָא דְּנֻקַּט לֵה בְּאַחְרוֹנָה מַט"א וְע"ש בְּתוֹסֵ' שְׁבוּעוֹת וַא"ש קוּשְׁיָ' הַתּוֹסֵ' הַלְזוּ גַם לְפִי דְּבָרֵי מְהַרְשׁ"ל ו"ל: דְּרַף ג' ע"א בַּד"ה בְּבָא וְכו' מ"מ אִיסוֹ' דְּרַבְּנָן מִיָּהָא אִיכָא וְכו' עַכ"ל עֵינִן לַהֲפַר"ח בַּחִי שְׁהִבִּיא רְאִיָּה לְזָה מַגְמ' דְּנֻדְרִים דַּס"ב אַר"א דְּפָרִיף אַר"א דְּזַבִּין אֶבְא לְבִי נוֹרָא וְהָא עֵבֵר אֶלְפִנֵי עוֹר וְלֹא מְשַׁנֵּי דַּאִית לֵהוּ אֶבְא אַחְרִינָא ע"ש וּלְפ"ד אֶפְיָלוּ בְּנֻקְרֵי דַּאִין מְצָנָה לְהַפְרִישׁוּ מ"מ לֹא סְפִינָן לִיָּה וְהַגְמ' בַּמַּס' ע"א דְּרַף ה' דְּקָאֲמַר כְּדַאִית לִיָּה בְּהַמָּה לְנֻקְרֵי לֹא עֵבֵר הֵינְנוּ מְדַאוּרִיָּת' וְלַצַּד דְּמִשׁוֹ' הַרְנוּח' אִיסוֹר מְדַאוּרִיָּת' מִשׁוּם לֹא יִשְׁמַע עַל פִּיָּה וְעֵינִן בַּחִי שָׁם וְעֵינִן לְהַרְשֵׁב"ץ ח"ג ס' קל"ג: בַּד"ה בַּר וְכו' דַּאִין לֵה דְּבַר עוֹמֵד בְּפִנֵי פ"נ וְכו' עַכ"ל אִפִּי' לַמ"ש הַרְמַב"ם בַּכ"ב מַה' שְׁבַת דְּשְׁבַת דְּחִיָּה הִיא אֶבְל פ"נ מ"מ קִשְׁיָא דַּא"ל בְּאַפְשֵׁ' לַעֲשׂוֹ' ע"י גוֹי מִיָּירִי וְהַגְמ' בַּפ' מ"מ דְּקָאֲמַר אֵי בַּחֲזוּלָה שְׁיֵשׁ בּוֹ סַפְנָה שְׁרִי לְכַתְּחִי' הֵינְנוּ לְמ"ד הַוְתָּרָה דַּד"ז תַּלְיָא בְּפִלּוּגְתִ' דְּטוּמָ' הַוְתָּרָה אוֹ דְּחוּיָה כַּמִּשׁ הַכ"מ שָׁם וְהִכָּא לְמַאי דְּקִי"ל דְּחוּיָה דְּבִאֶפְשֵׁר עַל יְדֵי גוֹי חַיּוּב חֲטָאֹת נְמִי אִיכָּא לְמ"ד דְּחוּיָה דְּלָמ"ד טוּמְאָה דְּחוּיָה מְדַאוּרִיָּת' הוּא: בַּא"ד וְצַד נְחָשׁ מִיָּירִי בְּדִלְיָא סַפְנָה וְכו' עַכ"ל ק' דַּא"כ מַאי קָאֲמַר הַגְמ' בַּפ' ח' שְׁרָצִים הַצַּד נְחָשׁ מְמַאי דְּפָטוֹר וּמוֹתֵר דְּתַנּוּ כּוֹפִין קַעְרָה וְכו' דְּלָמָּה הִיא דְּכוֹפִין קַעְרָה בְּדַאִיכָּא סַפְנָה מִיָּירִי וִי"ל דַּא"כ בְּסִיפִ' דְּהִיא דְּכוֹפִין אֶמַר רִיב"ג חוֹשְׁשֵׁנִי לוֹ מְחֻטָּאֹת: בַּד"ה בְּעִשׂוֹתָהּ וְכו' אָף ק' דַּבַּפ' הַמְצַנֵּיעַ וְכו' עַכ"ל נ"ל דִּי"ל לַר"מ דַּס"ל הַתָּם דְּשָׁנִים שְׁעֵשְׂאוּהָ חֲזִיב וְתָרִי מִיְעוּטֵי כְּתִיבֵי חַד לְזָה עוֹקֵר וְזָה מְנִיחַ וְחַד לְיַחֲדִי שְׁעֵשְׂהָ בְּהוֹרָאֹת ב"ד נְדַאי דְּיַחֲדִי שְׁעֵשְׂהָ בְּהוֹרָאֹת בֵּית דִּין מְסַתְּפֵר טְפִי לְמַעוּטֵי מְזָה עוֹקֵר וְזָה מְנִיחַ שְׁהָרִי לְרַבִּי שְׁמַעוֹן שָׁם סְבִירָא לִיָּה יַחֲדִי שְׁעֵשְׂהָ בְּהוֹרָאֹת בֵּית דִּין ל"צ מִיְעוּטָא דַּאֲנוּס הוּא כַּמִּשׁ הַתּוֹסְפוֹת שָׁם וְזָה עוֹקֵר וְזָה מְנִיחַ צָרִיף מִיְעוּטָא וַא"צ לַר"מ נְפִישׁ אַחַת לְיַחֲדִי שְׁעֵשְׂהָ בְּהוֹרָאֹת ב"ד וּבְעִשׂוֹתָהּ שְׁהוּא מִיְעוּט אַחְרוֹן לְזָה עוֹקֵר וְזָה מְנִיחַ וּבְרִיָּתָא דְּשְׁמַעְתִּין אֶתְיָא כַּר"מ אֶבְל בְּרִיָּתָא דְּהַתָּם כַּר"י וַר"ש דְּמַמְעֵטֵי שְׁנִים שְׁעֵשְׂאוּהָ וּלְגַבִּי אֲנָהוּ אֲנָהוּ זָה עוֹקֵר וְזָה מְנִיחַ מְסַתְּפֵר לְמַעוּטֵי טְפִי וּלְכַף בְּרִיָּתָא דְּהַתָּם דְּרִישׁ בְּעִשׂוֹתָהּ לְשָׁנִים שְׁעֵשְׂאוּהָ: ע"ב גַּמ' דַּכ"ע כְּכַרְמְלִית וְכָאן לְמַטָּה מְעַשְׂרִי' וְכו' כ' מְהַרְשֵׁ"ל ו"ל ה"ה דְּהוּמ"ל דַּכ"ע לֹא כְּכַרְמְלִית וְכָאן לְמַטָּה מְעַשְׂרָה וְכו' וּמִיָּירִי מְשַׁחֲשִׁיכָה ע"ש וְק' דַּא"כ מַאי קָאֲמַרִי הַתּוֹסֵ' בַּד"ה וַאֲבַע"א דְּהוּצָרְכוּ לוֹמַר כָּאֵן מְשַׁחֲשִׁיכָה וְכו' פְּדִי שְׁלֵא נְפִשׁוּט בְּעִיָּא דַּאֲבִי הָא בְּשִׁינוּיָא קָמָא נְמִי לֹא נְפִשׁוּט בְּעִיָּא דַּאֲבִי דִּי"ל כ"ע לֹא כְּכַרְמְלִית וּמִיָּירִי מְבַע"י פְּדִי שְׁלֵא נְפִשׁוּט בְּעִיָּא דְּרַב בְּבִי וְכַמוֹ שְׁכַתְּבוּ הַתּוֹסְפוֹת בְּאוֹקְמָתָא דְּכָאן בְּשׁוּגַג וְכו' דְּמִיָּירִי מְבַע"י: שָׁם גַּמ' וּמְדָלָא מְשַׁנִּינוּ וְכו' הָא דְּלֹא מוֹכִיחַ מְשִׁינוּיָ' גּוֹפִיָּה דְּמְשַׁנֵּי מְשַׁחֲשִׁי' קָנְסוּ וְלֹא חָשׁוּ לְאַתִּי לִיְדֵי חַיּוּב חֲטָאֹת מְלַבֵּד מ"ש הַתּוֹסֵ' י"ל דְּמְשִׁינוּיָא גּוֹפִיָּה לֹא תַפְשׁוּט בְּעִיָּא דְּרַב' רִי"ל דְּדוֹקָא הִכָּא דְּהוּא יְזַהַר פְּדִי שְׁלֵא יִתְחַיֵּיב חֲטָאֹת אֶבְל בְּבַעֲיָא דְּרַב' מְמִילָא אֶתִּי לִיְדֵי חֲטָא' וְכַמוֹ שְׁפָן הַק' הָרִיטְבִי"א בַּחִי' אֶבְל מְדַל' מְשִׁנוּ

איפכ' מוכח שפיר דאי יש סברא זו דחיישי לחיוב חטאת אמאי לא משנו נמי איפכא אלא ע"כ דליתא לסברא זו פלל: שם פירש"י בד"ה מי קנסו וכו' הואיל והתחיל באיסור וכו' עכ"ל ק' הא לאוקמתא זו דכ"ע פכרמלית אפי' מבע"י דהתחיל בהיתר אסור וכדפירש"י גופיה בסמוך וי"ל דרש"י מפ' דתרי בעיי אינון את"ל לאו פכרמלית מי קנסו: שם תוס' ד"ה מהו וכו' לענין רשות שהגוף שם וכו' עכ"ל לאו דוקא הרשות גופיה דהא אפילו לתצר אחרת אסור אלא לענין רשות הדומה לרשות שהגוף שם: שם ד"ה מי קנסוה וכו' או מבע"י עכ"ל כ"ה מהרש"ל ז"ל אבל מהרש"א ז"ל הוכיח מדברי התוס' לקמן דאפי' בשוגג ומבע"י אסור אי אמרי' פכרמלית והפנ"י כ' דלא כ"כ התוס' לקמן אלא לרשפ"א דלא נפשטה הבעיא אבל לר"י דנפשטה הבעיא א"צ לאוקומי אוקמת' דשוגג ומזיד מבע"י אלא משחשיכה ואה"ן דנפשט ביעיא דרב' דבשוגג לא קנסו ובמזיד קנסו ע"ש ועפי"ז ניחא מה שע"ק ע"ד מהרש"ל דלאוקמתא מבע"י ומשתחשף ע"כ במזיד מיירי דאי בשוגג ומבע"י אפי' אי פכרמלית מותר לפ"ד מהרש"ל ז"ל וא"כ מאי קאמר תפשוט דרבא הא ממזיד לא תפשוט דהתוס' מחלקים כפירש"י בין זו לזו וכמ"ש מהרש"ל גופיה בד"ה בשוגג ולפי"ה ניחא שפיר דלא כ"כ מהרש"ל לקמן אלא לדברי התוס' שם דקאי לפירשב"א אבל ר"י ס"ל דתפשוט ואה"ן דלפיר"י לא מחלק פחילוק רש"י ונתוס' פאן אזלי לפיר"י: שם ד"ה פאן וכו' מותר להחזירה למעלה וכו' עכ"ל ק"ק לפ"ז מאי מק' התוס' לקמן דתפשוט דרב' מאוקמת' קמיינתא דכאן למטה מעשרה וכו' הא ה"א לא חיישי לאתי לידי חיוב חטאת פיון ד יכול להגביה בידו ולהחזירה למעלה מעשרה גם בגמ' מאי קאמר תפשוט דרב' הא שניא ה"א דאפי' קנסו לא חיישי פיון דיש לו תקנה ויש ליישב: שם ד"ה בשוגג ומיירי מבע"י וכו' עכ"ל וממזיד לא תפשוט וכו' שרי בעיא דרב' בשוגג לפום מאי דמיייתי לה הגמ' פאן ואה"ן דבמזיד קנסו ולא מבעיא ליה וא"צ למ"ש מהרש"ל ז"ל: דף ד' ע"א גמ' למאן התירו הקשה הרמב"ן ז"ל בח"י נוקמא בהזיד בלאו ושגג בכרת דחייב חטאת פדאיתא בפ' כ"ג ע"ש ולפי מ"ש לעיל דלמאן דלמאן דתני בעיא דרב בשוגג ס"ל דבמזיד קנסו ולא התירו ולא מבע"ל אלא בשוגג ניחא שפיר דליכא לאוקמ' בהזיד בלאו דא"כ קנסו דלא מבע"ל לרב' במזיד אלא בשוגג: שם תוס' ד"ה קודם וכו' ונהא התראת ספק וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א ז"ל אמאי לא ק"ל אמתני' לענין חטאת מתניא פדאיתא ה"ה וחסאת תליא בכרת ולא בסקילה: בא"ד פיון שמניח מלרדות ע"י מה שאני אוסרין לו וכו' עכ"ל בת"י הקשו דא"כ מאי מבע"ל פיון דכי לא התירו לא יתחייב אמאי יתירו ותי' דזה נכנס בכלל הבעיא אי לא התירו ולא יתחייב פרת א"ד התירו דכי לא יתירו יתחייב פרת ול"ד להיא דפסחים עיין שם ועיין במהרש"א ז"ל בד"ה ואלא ודוק: בד"ה אבל וכו' ומ"מ אינה הוכחה וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ז"ל דהו"מ לאוכוחי מהצד הב' דאי למטה פטור במושט מנ"ל למטה ד"ה חייב לימא ד"ה פטור ע"ש ונראה דלק"מ דהא א"נ למטה חייב במושט הו"מ ל פליגי בלמעלה ולמטה אי ילפי' זורק ממושט וכ"ע קלוטה לאו פמי שהנחזה דמיא אלא ע"כ דניחא ליה למינקט לחומרא: ע"ב גמ' הדר פשט' דסבר ר"ע וכו' כ"ת גי' פל הספרים והוא ק' דר"ע ללל הצדדי' סבר פן ולפי דברי התוס' בד"ה דאמרי' א"ש: תוס' ד"ה אמרי' וכו' ולקמן בפרקין משמע דדוק' ר"ה וכו' עכ"ל הא דכתבו משמע קצת משום די"ל דהיא דלקמן דמשמע דר"ה הי דבתר דפשט ליה רב המנונא הבעיא דבעי ר"ח וקבלה מיניה: בד"ה זרק וכו' וי"ל דסבר ר"י וכו' עכ"ל כתב מהרש"א ז"ל לחד תי' דר"י ס"ל דגם ברייתא דזרק מר"ה לר"ה מיירי בנח ע"ג זיו ע"ש ולפ"ז הגמ' הו"מ לדחויי לברייתא שניה כדדחי לברייתא קמיינתא דמיירי בעיקרו בר"ה נופו נוטה לר"ה ויבשדי נופו בתר עיקרו פליגי אלא דבלא"ה דחי שפיר ועיין בדיבור שאחר זה: בד"ה באילן וכו' עיקרו

ונופו בר"הי וכו' עכ"ל עיין בתשו' מהר"י נ' מיגש ז"ל סי' כ"ד שהוכיח מזה דבאילן שעיקרו
ונופו במקום א' אפילו רבנן מודו דשדי עיקרו בתר נופו ע"ש: דף ה' ע"א גמ' אלא אמר רבא ידו
של אדם וכו' בתשו' מהר"י נ' מיגש סי' כ"ה הק' דמהכא מוכח דאפי' בר"הי בעי מקום ד' וקי"ל
כר"ח דאמר לקמן נעץ קנה ונרק ונח ע"ג חייב ותי' נעץ שאני דכיון דמתנפר לקרקע חשבינו ליה
פאלו נח ע"ג קרקע ע"ש ולפ"ד אפתי קשיא מברייטא דפליגי בחוקקין להשלי' שהק' ממנה התוס'
לקמן ד"ח ע"א ד"ה אמר ע"ש: שם גמ' פראמ' רבא בכותל משנפע וכו' כ' מהרש"ל דצריף לגרוס
רבה בה"י ע"ש טעמו וכו' מדברי התוס' בעירובין רצ"ח ע"א והא לא נח שכ' הומ"ל ר"ע היא
דס"ל קלוטה כמי שהנחה ואי גרסי' רבא באל"ף ה' היא איהו ס"ל דדוקא בהנחה הוא דס"ל לר"ע
קלוטה כמי שהנחה אבל עקיר' לא שהרי נניד מאוקמתא דרבה ואוקמ' דידו ש"א חשוכה מפת
קושיא זו דדוקא בהנחה והתם לענין עקיר' מייירי אלא ע"כ רבה גרסי' ורבה ס"ל אפי' לענין
עקיר' ס"ל לר"ע קלוטה כמי שהנחה שהרי אוקמ' למשנתנו כר"ע: ע"ב תוס' בד"ה אגוז וכו'
אם הוא דרף פ' להצניע וכו' עכ"ל עיין בסוף נזיר דבעי הגמ' בעיא זו גופה לענין טומאה צפה
ע"ש: בד"ה בשלמא וכו' ומשני מ"ל בקופיץ וכו' עכ"ל ה' דלא הוק"ל להירוש' לר"ע י"ל דס"ל
להירוש' דלר"ע נמי לאו כמי שהנחה ופליגי בילפוטא דזורק ממושיט וכמ"ש מהרש"א בתוס'
לעיל בד"ה דאמרי' ע"ש ועי"ל דאה"ן דזורק פטור ובמעביר הוא דס"ל להירוש' דליכא מאן
דפליגי ועיין להרשב"א בחי' ביבמות דקי"ד ע"א שכ' לכן עזאי מעביר פטור הפ' הירושלמי
וסותר דברי עזמו בחי' פאן ע"ש מ"ש מהרש"א אפאי לא נסתפקו לר"ע בנח ע"ש י"ל דבנח
פשיט"ל שהרי לכן עזאי נמי לא נסתפקו אלא בעמד לפוש: דף ו' ע"א תוס' ד"ה יתר ע"כ וכו'
וקסבר ג' מחיצות דאוריית' וכו' עכ"ל וג' מחיצות בצורת הפתח ליכא מאן דפליגי ולכך ל"ל
לאפוקי מדר"י בכ"הג ורש"י שפכת בד"ה קמ"ל ד' מחיצות ל"ד דבג' סגי לכ"ע: בא"ד דקסבר
לחי וקורה משום מחיצה וכו' עכ"ל והא דפריף אפיי לרבה דאמר טעמא דר"א משום דפי תקרא
יורד וסותם מברייטא הלזו ונלא משני דס"ל לחי וקורה משום מחיצה משום דרבה גופיה ס"ל
בעירובין די"ב דקורה משום הקפרא ופריף ליה מקורה: ע"ב גמ' והתנן מ' מלאכות וכו' וליכא
לאוקומי לדאיסי בשגגת שבת וזדון מלאכות דל"מ אלא א' שהרי ענינא דאיסי נמי לחייב על פל
א' כמ"ש התוס' וא"כ מייירי בזדון שבת ושגגת מלאכות: שם פירש"י בד"ה חייב וכו' שאפילו
עשה תולדותיהן וכו' עכ"ל צ"ע דמאי דלמא אתולדה במקום אב מסיפא הוא דשמעינו ליה
כדאייתא בגמ' בפ' כ"ג רע"ה ע"ש וע"ש בתוס': דף ו' ע"א בד"ה לבינה וכו' ואין לעוביה שיעור
וכו' עכ"ל הוצרף לזה משום דלבינה זקופה היינו שמונחת על עוביה כמו נכרי שזקף לבינה דפ'
ר"י ואמאי הגמ' נקט זקופה ע"כ משום דאין לעוביה שיעור ואם הנה אומר מונחת פדרפה הנה
צריף להצריף ולפ' דעוביה ג' אבל זקופה אין צריף לפ' דסתם לבינה רחבה ג' ודלא פמהרש"א
בתוס' שהוכיח מדיבור זה דס"ל כריב"ה מיהו ממ"ש בד"ה חייב נראה דהכא מדין אור הוא
וע"כ מייירי בנח בתחלת ג' ממש דאל"ה ת"ל משום דלמטה מג' פקרקע וא"כ ע"כ דס"ל פריב"א
ומ"ש מהרש"א מנוף דלעיל י"ל דמייירי דאיכא נוף אחר תחת הנוף שנוח עליו וא"נ הנוף שנוח
עליו אינו רואה פני הקרקע: בד"ה דעד וכו' דהא אפי' עמוד וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א דילמא
היא גופא אתא לאשמוע' ע"ש ל"ק דברייטא ערוכה היא לעיל ד"ו ע"א דעמוד רחב ד' וגבוה
י"ד רה"י גמורה: ע"ב ד"ה התם וכו' נצדי ר"ה לרבנן וכו' עכ"ל עיין בעירובין דצ"ד דאיכ'
אוקמת' דלא פליגי ר"א ורבנן בצדי ר"ה אלא שהתוס' ניחא להו ליישב דברי הגמ' פאן גם להך
אוקמתא דפליגי בצדי ר"ה ועמ"ש מהרש"א ז"ל ודו"ק: דף ח' ע"א גמ' אמר אפיי וכו' לפמ"ש

מְהַרְשָׁא דְנַחֲת לִינְשֵׁב מֵאֵי דְלֹא אָמַר הֲלֵכְ כַּר' י"ל קְנֻשְׁתָּהּ הַתּוֹסֵ' וְכוּ' בַד"ה אָמַר וּלְפִירֵשׁ יי
דל"ג כְּגִינְרִסְתָּנוּ דְבֵרָה יי כ"ע ל"פ כְּדֵר"ח: גַּמ' שָׁם רַחֲבָה ו' פְּטוּר פִּירֵשׁ יי דְּבִמְשָׁפְנָן לֹא הָיוּ זֹרְקִין
רְשׁוּת וְאֵע"ג דְּלִקְמָן ר"פ הַזּוֹרֵק מְסִיק הַגַּמ' ד"א בַד"ה הֵילְכְתָא גְמִירֵי וְלֹא מְמַשְׁפְּנָן גְמִירֵי לָהּ
דְלַעוֹלָם בְּעֵינָן דְהֵיָתָה בְּמַשְׁפָּן אֲלֵא מְשׁוּם דִּי"ל בְּתוֹף ד"א הָיוּ זֹרְקִין כְּדַפְרֵיהּ הֵתָם מְסִיק
דְהֵילְכְתָא גְמִירֵי לָהּ וְהֵהִילְכְתָא גְלֵי דְבְּמַשְׁפָּן הָיוּ חוּץ לַד"א וְאֵע"ג דְאָמְרִינָן הֵתָם אִישׁ אִישׁ
מְמַלְאֲכְתוּ שְׁלֹא הָיוּ שׁוֹאֲלִין י"ל דְדוֹקָא בְּשָׁפְלָא אֲחָד עוֹשֶׂה יְדִיעָה אֲחַת אֲבָל שְׁנַיִם בִּידִיעָה אֲחַת
שׁוֹאֲלִין זֶה מִזֶּה וְע"ש בְּפִירֵשׁ יי: ע"ב ד"ה לִימָא וְכוּ' וְלִפ"ה מָה עֲנִין ז"ל וְכוּ' עכ"ל ע"ש
בְּפִירֵשׁ יי שְׁפִי דְמַתְנִי נְמִי לְמַעְלָה מְעַשְׂרָה מִיְיָרֵי אֲלֵא דְהַתּוֹסֵ' מִק' מַנ"ל לְהַגְמ' דְּמַתְנִיתָא לְמַעְלָה
מִיְיָרֵי הָא לֹא קַתְנִי גַּג וְאֲפִשֵׁר דְרֵשׁ יי ס"ל כס' הֶרְאָב"ד שְׁהִבִיא הֶרְשָׁב"א בַחֲי' לְעִיל אַמְתְּנִי
וּלְמַעְלָה מִי עֵרִיבוּ עֵרִיבוּ דס"ל דָּגָם ב' אַמּוֹת בַּר"ה אָסוּר גְּזִירָה דִילְמָא מִיְיָתִי לִיה ד"א וּמַתְנִי
דְעוֹמֵד אָדָם בַּרְה"י וּמְטַלְטֵל בַּרְה"ה לְמַעְלָה מְעַשְׂרָה מִיְיָרֵי ע"ש שְׁכ"כ הֶרְשָׁב"א לְדַעַת הֶרְאָב"ד
ז"ל וְא"כ י"ל דְרֵשׁ יי ס"ל כדע' הֶרְאָב"ד מְבַנֵי הַיְשִׁי: דָּף ט' ע"א ד"ה תוֹף וְכוּ' הוּמ"ל א"ה אֲפִילוּ
נְעוּל נְמִי עכ"ל דְכִינּוּן דְכָבֵר הוֹכִיחַ הַגַּמ' דְתוֹף הַפְתַּח צְרִיף לְחַי בְּאִית בְּיָה ד' ע"כ אֵי אָמְרִינָן
דְבִלִית בְּיָה ד' א"צ לְחַי ע"כ דְטַעְמָא דְהָיוּ מְקוּם פְּטוּר וְא"כ מְהֵאֵי טַעְמָא א"צ שׁוּם תִּקְוָן וְאֲפִילוּ
בְּפִתַח נְעוּל שְׁרִי וְל"ק מ"ש מְהַרְשָׁא ז"ל: ע"ב מַתְנִי וְאִם הִתְחִילוּ אִין מְפָסִיקִין כ' הֶרְמַב"ם ז"ל
בְּפִיה"מ דְאִין מְפָסִיקִין אֲפִי לִק"ש ע"ש וְק' דַּא"כ אֲדַמּוּקֵי הַגַּמ' לְקַמְן דִּי"א הָא דְמַתְנִיָא כְּשֵׁם שְׁאִין
מְפָסִיקִין לְתַפְלָה כְּפִי אִין מְפָסִיקִין לִק"ש בְּעֵיבּוֹר הַחֲדָשׁ לֹקְמָה בַכ"ה גְּמַתְנִי וְעֵינָן בְּגַמְר' דְסוֹפָה
אֵהָא דְנוּטֵל עַל שְׁלַחְנוּ: בַד"ה לֹא וְכוּ' וְהָא דְאָמַר בַע"פ וְכוּ' עכ"ל קְנֻשְׁתָּהּ הֵיא לְרַאב"י אֲבָל
לְאוֹקְמָתָא קַמְיִיתָא דְדוֹקָא בְּסַעוּדָה גְדוֹלָה י"ל דְהֵתָם מִיְיָרֵי בְּסַעוּדָה קַטְנָה: בַד"ה וְאִם וְכוּ' דְקָאָמַר
כִּינּוּן דְשְׁרֵי הֶמְיָיְגִיָה וְכוּ' עכ"ל ר"ל דְכִינּוּן דְמִיְיָרֵי אֲבִי בְקָרָא ק"ש כַּמ"ש הַתּו' בְּסַמּוּף אִם כֵּן ע"כ
הַגִּיעַ זְמַן עַרְבִית וְהִתְחִיל בְּאִיסוּר וּמְדַפְרֵיהּ עֲלֵיהּ מִתְחַלֵּת הַמְנַחָה מוֹכַח דְמַתְנִיתִין מִיְיָרֵי בְּהִתְחִיל
בְּאִיסוּר וְא"צ לַמ"ש מְהַרְשָׁא ז"ל: דָּף י"א ע"א בַד"ה פִּיּוּצָא בּוּ וְכוּ' וְכ"ש טְהוֹר עִם הַזָּבָה עכ"ל
לְדַבְרֵי מְהַרְשָׁא ז"ל וְל"ה כַּמ"ש הוּא כַּמ"ש טְהוֹר דְאִין תְּשַׁמִּישׁ קֶשֶׁה לוּ כַּמ"ש הַרְע"ב וְל"ק מ"ש
מְהַרְשָׁא ז"ל וּמְפִירֵשׁ יי אֲבַרְיִיתָא דְבֹא וְרֹאֵה כְּפָה פְרָצָה טְהֵרָה נְרֹאֵה כְּמַהַרְשָׁא ז"ל: תּוֹס' בַד"ה לֹא וְכוּ'
הוֹצָאָה מְחַיִּיב בְּשַׁעַת בְּלִיעָה וְכוּ' עכ"ל ק"ל לר"ל דס"ל בס"פ ג"ה דְבִאֲכִילָה לֹא מְחַיִּיב אֲלֵא
בְהִנָּאֵת מְעִי הֵיכִי קָאָמַר ר"מ אִם הֵיָתָה שְׁבֵת וְכוּ' הָא אֲכִילָה לֹא מְחַיִּיב אֲלֵא עַד שְׁיַגִּיעַ לְמַעְיָו
וּבְהוֹצָאָה חַיִּיב בְּגִירוֹנוּ כְּדַמּוּכַח מְמַשְׁנָתָנוּ דְלֹא יַעֲמוּד אָדָם בַּרְה"י וְיִשְׁתָּה בַרְה"י וְכוּ': דָּף י"ב ע"א
גַּמ' ת"ש אִין אִין פּוֹלִין לְאוּר הַנֵּר וְכוּ' י"ל נִימ' בְּרִיית' רַבְּנָן וּמַתְנִי ר"א וּמֵאֵי פְשִׁיט מְהֵאֵי בְּרִייתָא
וִי"ל דְכּוֹנֵנַת הַבְּעֵיָא הֵיא דְאֵי מַתְנִי ר"א לֹא מְצִינוּ שְׁגָזְרוּ חֲכָמִים בְּפוֹלִין שְׁמָא יְטָה דל"ד לְקִרְיָאָה
דְצָרִיף עֵיוֹן גְדוֹל וְא"כ לְדִידָן דְקִי"ל כְּרַבְּנָן דְשְׁרֵי וּפְשִׁיט שְׁפִיר דְאֲשַׁכְּחוּ שְׁגָזְרוּ גַם בְּפוֹלִין: דָּף
י"ג ע"א גַּמ' מַתְיָבֵי רֵשָׁב"ג אֹמַר וְכוּ' מְכָאן ק' לַס' הֶרְשָׁב"א דְבִאִיסוּ' דְרַבְּנָן סְפִי לְהוּ לְקַטְנִים
בְּיָדִים מֵאֵי פְרִיף הָא דְאִין קוֹרִין לְאוּר הַנֵּר מְדַרְבְּנָן הוּא וְשְׁפִיר סְפִי לְהוּ בְּיָדִים וְעַמ"ש בְּנִימּוּקֵי
בִּיּוֹד סִי שַׁע"ג: שָׁם שְׁמָא יְרַגְּלִינוּ אֲצִלוּ וְיִאֲכִילְנוּ דְבָרִים טְמֵאִים בִּימֵי טְהָרְתוּ וְכוּ' ק"ל דְבַתּוֹסֵ'
בַּפ"ג דְדַמֵּי אִית' אוֹכֵל כְּהֵן יִשְׂרָאֵל עִם כְּהֵן כּוֹתֵי וּבְזִמְנָן שְׁהוּא עוֹשֶׂה בְּטְהָרָה ה"ז לֹא יֵאָכֵל עִמּוּ
מְפָנֵי שְׁמַאֲכִילוּ בְּשַׁר בְּכוֹר טְהוֹר וּמְשַׁקְּהוּ יִין רַבְּעֵי טְהוֹר וְהַשְׁתָּא אֲפִילוּ בִימֵי טוּמְאָה נִגְזוֹר שְׁמָא
יִאֲכִילְנוּ בִימֵי טְהָרְתוּ כְּדַגְזָרִינָן בְּשַׁמְעָתִין וִי"ל דְהֵקָא כְּשִׂאוּכֵל מְשַׁל ע"ה וּבְהָא הוּא דְגְזָרִינָן אֲבָל
כְּשִׂאוּכֵל כָּל א' מְשַׁלוּ לִיכָא לְמִיגְזוֹר וְכֵן אִיכָא לְאוֹקוּמֵי בְּרִיית' בַּפ"ב דְכּוֹתֵי ע"ש שׁו"ר בַּתּוֹסֵ'
דְפָרְקִין דְמַסִּיִים לְהֵאֵי בְּרִייתָא דְשַׁמְעָתִין זֹו דְבָרֵי ב"ש אֲבָל ב"ה אוֹמְרֵי בִימֵי טוּמְאָתוּ מוֹתָר

והשפא ניחא הפל ועיין ברי"הז הובא בשה"ג פאן ע"ש: ע"ב תוס' ד"ה אנכל וכו' הו"א דאנכל
טמויני וכו' עכ"ל הקשו בח"י ליתני אוכל ב' ומשקי' ולא ליתני אנכל א' ושמעי' ליה דאינו מטמא
ממשקה ותי' לחד תי' דהו"א משקי' דאינו מטמא אפי' הווי תחלה מפני שהם מדרבנן ולא מיירי
במשקי' שהם א' מן התורה אבל אוכל א' שהוא מן התורה טמויני נמי מטמא ע"ש וק' דא"כ הגמרא
בסמוך דקאמר מ"ד הא שכיחא והא לא שכיחא למ"ל האי טעמא הול"ל הוצרכו לגזירת משקי'
לגזור אפילו תחילה מדרבנן דלא שמעינן ליה מאנכל א' וי"ל פיון דכל עיקר שגזרו במשקי' אינו
אלא במשקי' תחילה מדרבנן לא הו"ל לגזור כן אלא אחר שיגזרו על המשקי' להיות תחילה והם
עדיין לא גזרו גזירת משקי' תחילה כמ"ש התוס' בסמוך והא דאמרין מתני' ר"י היא ואיהו לא
אמר אוכל ב' ב' אלא דמצינו ב' עושה ב' ע"י משקי' תחילה כדפירש"י אע"ג דאפתי לא גזרו י"ל
דעיקר טעמא אינו אלא משום דילמא שדי וכו' והו' טעמא שכ' רש"י אינו אלא דלא הוי כחוקא
וכו' כמ"ש התוס' ד"ה ר"י ועור י"ל דמצינו ב' עושה ב' נמי ע"י ספר כמ"ש התוס' בד"ה תנא
ובהכי ניח' מ"ש הר"ש בפ"ג דינדים אמאי לא השיב להם ר"י מצינו ב' עושה ב' ע"י אנכל ב' ע"ש
מיהו אפתי לפ"ד הת"י לא הווי צריכי התוס' בד"ה והשפא וכו' לטעמא דמשקי' דחמירי אלא
בפשי' הול"ל דאי תנא משקי' הו"א אנכל א' דהוא מדאורייתא טמויני נמי מטמא וי"ל דניחא להו
למעבד פוליה צריכותא לענן פיסול פיון דהצד הא' שכ' משום דמשקי' לא שכיחי הוצרכו להזכירו
משו' דגמ' נקטי' וע"ש מהרש"א ז"ל: ד"ה והשוותה וכו' דלעולם משקי' תחילה הווי וכו' עכ"ל
דטבול יום שנגע במשקי' לא הווי משקי' אלא ג' וליכא לגזור בהו דילמא שדי וכו' דאפי' שדי
וכו' לא פסיל להו דג' אינו עושה ד' בתרומה: בא"ד דמשקי' לא שכיחי וכו' עכ"ל ובהאי טעמא
לחודיה לא סגי למימר דאי תנא משקי' הו"א דאנכלין דשכיחי טמויני מטמין דכיון דרצו לגזור
אפילו לא שכיחי שוב אין סברא לחלק בין שכיחי ללא שכיחי לענן טמויני: דף י"ד ע"א גמ'
האוכל אנכל א' וכו' מ"ש מהרש"א ז"ל בפירש"י דמשק' דקדוש ליתיה ע"ש אע"ג דתנן בנבחים
ד"צ אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה וכו' שהוא שמן אינו נאכל אלא בעזרה ולא שייכי שם
אנכלין טמאים וליכא למגזר ומ"ש מהרש"א בפירש"י דתרומה טמאה במיתה ליתא דלית בה
אלא עשה פדאיתא בס"פ הנשרפין ע"ש: רש"י ד"ה אלא הא גזרו וכו' סמוך לנטילתן וכו' עכ"ל
פיון למ"ש מהרש"א בתוספות בד"ה פיון: תוס' ד"ה תנא וכו' פדתנן במס' ידים וכו' עכ"ל התוס'
פאן ס"ל דלא פליגי רבנן עליה דר"י אלא בי' מטמאה את חברתה אבל בריש' דכל הפוסל מודו
וכמ"ש מהרש"א במס' תגיגה דכ"ב ע"ש וכן מדברי הר"ש שם במסכת ידים וצ"ל דיד מטמאה
חברתה גרע משאר פוסלי תרומה דלא תני פל הפוסל אע"ג דינדים פוסלין התרומה עיין מ"ש
בתוס' חדשים סביב התויט' שם בינדים וניחא דלא תני פל הפוסל את התרומה בפרק חנומר בקדוש
בהדי חנומרי בקדוש מתרומה לפמ"ש התוס' דההיא דכל הפוסל בקדוש מיירי משום דכיון דתנן יד
מטמאה חברתה כ"ש שאר פוסלי תרומה: בא"ד ומאי איירינא וכו' עכ"ל ואין לתרץ דכל הפוסל
את התרומה גזרו אח"כ ומתחלה ל"ג אלא על כתבי הקדוש דא"כ למה שנא התנא גזירה זו של
כתבי הקדוש דהתנא אחר כל מה שגזרו קאי וכה"ג כ' התוס' בד"ה פיון ע"ש במהרש"א ועיין
להרמב"ן בחי': ע"ב גמ' משקה דשרץ דאורייתא הוא הק' בספר מרפכת המשנה אשכנזי הא
קי"ל דאין טומ' זו עושה פיוצא בה דאין אנכל מטמא אנכל וא"כ מן התורה אנכלין שנטמאו
במשקה אינם פוסלין דתרומה ודי"ח דבר גזרו שנטמאין ע"ש ולק"מ די"ל דסוגיין אלביא
דאפי' דס"ל בפ"ק דפסחים די"ד דדוקא בחולין אבל בתרומ' אנכל מטמ' אנכל ופרי' שפיר
דאורי' היא נאפי' למ"ד דאפי' בתרומה אין אנכל מטמא אנכל מ"מ מדרבנן מטמא פדאית' התם

וקנודם לי"ח דבר היתה אותה גזירה שקהרי רחס"ה קאמר מימיהן של פהגים משמ' אפי' קנודם י"ח דבר וכמ"ש התוס' שם בד"ה עם בשר ע"ש ובהכי ניחא מאי דלא פריף הגמ' אי במשקין הבאין מחמת שרץ מאי אינניא תרומה אפי' חולין נמי די"ל דבחולין אינאן אכל מטמא אכל וקא דשמעינן מהתם דמדברבנן מטמא אפי' קנודם גזירת י"ח היינו בקדשים ותרומה אבל בחולין י"ל דל"ג קנודם י"ח והת"י כ' ע"ד התוס' דסוגיין אליבא דר"ע דמשקין מטמא אחרים דאוריית' כ' דלפ"ז הו"מ למפרף טמויי נמי מטמי דב' עושה ג' בחולין לרע"ק ע"ש ודבריהם אין מוכנים לי דהא משקין ראשון ואוכלין ב' וא"כ האוכלין לא מטמאי התרומה אלא פוסלין והנה נ"ל דס"ל לרע"ק דב' עושה ג' בחולין בתרומה ג' עושה ד' מק"ו דט"י ושפיר מקשו ליטמאו נמי ועפי"ז ניחא מה שהק' מהרש"א אמאי לא משני במשקין הבאין מחמת פלי ע"ש די"ל דגם משקין הבאין מחמת פלי פוסלין התרומה מן התורה דג' עושה ד' בתרומה לרע"ק מיהו הא ליתא דא"כ מאי מק' התוס' בדבור שאחריו נימא דיו וכו' ועוד דבגמ' בפ"ק דפסחים די"ט מסיק להדיא דלרע"ק נמי חולין ותרומה שוין ואין ג' עושה ד' בתרומה ע"ש וצ"ל דט"ס נפל בדברי הת"י וצ"ל בחולין נמי לטמו ומ"מ כבר נתבאר דג"ש זה ל"ק: גמ' עירובין ונט"י לפי הספרים דגרסי נט"י ק' מאי פריף נימא דשלמה גזר נט"י לקדש ושמאי והלל הוסיפו טבילה לקדש ותלמידיהו גזרו נט"י לתרום ועיין מ"ש מהרש"א ז"ל: תוס' בד"ה שמאי וכו' לא בעי לשנויי וכו' עכ"ל אע"ג דכ' לעיל בד"ה אף דלא יתכן וכו' מ"מ אינה מוכרח' ולא הנה פריף הגמ' מפת הך סבר': דף ט"ו ע"ב בד"ה אתי וכו' מה שהקשה מהרש"א ע"ד מהרש"ל ל"ק די"ל דידע מתני' ולא ידע לדעולא והמק' שהק' והא באנשא התקינו מקשה אחר ומ"ש מהרש"א במ"ש התוס' ולספרים דגרסי דמנ"ל מדנקט גזרו דאפי' לשריפה ע"ש לפ"ד צ"ל דגם בכלי זכוכית גזרו שריפה בתוכו וכמ"ש התוס' מקנודם והוא דוחק: ד"ה על וכו' ואם פן לחכמים וכו' עכ"ל עיין מ"ש מהרש"א ומתבאר מדבריו דאזלינן בתר רובא בטומאה בר"ה אע"ג דאפי' ס"ס טמא וא"כ רובא עדיף מס"ס דלא פהרשפ"א בתשו' ח"א סי' ת"א: דף ט"ז ע"א פינן דכי נשברו וכו' לפי זה י"ל דהשתא ניחא נמי מאי דאית ליה טהרה במקנה דלהאי מילתא נמי שוינהו ככלי מתכות וא"צ לאוקמה למתני' דחוצצין כר"מ דאפי' לקול' שוינהו ככלי מתכות כמ"ש מהרש"א ז"ל בדברי התוספות אבל לאוקמתא דר"א פינן דמטמאין מאויריהן כמ"ש התוס' הוו ככלי חרס לגמרי דל"ל טהרה במקנה אבל הרמב"ם ז"ל בפ"א מה' פלים דטעמא דר"א שייף נמי לענין שאין מטמאין מאויריהן דלא פהתוס' ופ' דל"ל טהרה במקנה מיהו מדברי התוס' בד"ה אלא שכ' דל"ג לא נראה דאפי' לשנויא קמא אפתי ההיא דאלו חוצצין לא מיתוקמא אלא כר"מ דאז ס"ל דהשתא אצ"ל כר"מ שפיר גרסינן אלא דאע"ג שכ' התוס' בכ"מ דהיכא דלא הונפר שם אמורא מקנודם אינו אומר אלא היינו דאצ"ל אלא אמנם לפעמים אומר אלא אע"ג דלא הונפר שם אמורא: תוס' ד"ה לא ליטמאו וכו' דהו"ל בריית' דתוספ' וכו' עכ"ל וא"ל דהא דאינו מציל בצ"פ משום דמטמא מאחוריו ולא משום גבו שקהרי אף על גב דמטמאין מאחוריהן מ"מ נטמא אחוריו לא נטמא תוכו כמ"ש התוס' בדבור שאח"ז: בד"ה ה"ג וכו' פדמוכח בפ' העור והרנטב מרובה וכו' עכ"ל ק"ק אמאי לא הוכיחו בפשיטות מק"ו מגביהן דאינו מיטמא ומטמא אחרים כ"ש אחוריה' דמיטמא שיהנה מטמא אחרים וכמ"ש אח"ז וי"ל דלא ידעינן דגביהן מטמא אחרים לא מההיא דהעור והרנטב דמרובה מדת לטמא אחרים מליטמא ומתני' מדלא קתני בגביהן אלא אינו מיטמא משמע דמטמא אחרים: בא"ד והשתא א"ש הא דאמרין וכו' עכ"ל ולהנהיג תי' הא דקתני נטמא אחוריו לא נטמא תוכו אגב דקתני רישא נטמא תוכו נטמא אחוריו וכ"כ בת"י ועיין להמ"ל ודברי התוספות יו"ט מוכרחים בדברי ר"י שכ' התוס'

אח"כ: ע"ב גמ' ולר"י וכו' פירש"י ונהלכה כב"ה ולא הנה צריף לזה דאפי' אין הלכה כב"ה מ"מ לא השוו ב"ה וב"ש פדי למחשבינהו בי"ח דבר אלא לאלומי הקושניא קאמר: תוס' בד"ה אף וכו' ובשמעתין מוכח וכו' עכ"ל כ"מ לקמן בסוף הסוגיא: דף י"ז ע"ב גמ' אפרושי נמי לא מפריש וכו' מכאן יש להוכיח דאי פבר הפריש התרומה ואח"כ אתשיל עלה דהדרה לטבלה כי מפריש אח"כ לא יכול לפנותה בחטה אחת אלא בשיעור שהפריש בתחלה דאי איתא אמאי קאמר הגמ' אפרושי לא מפריש דאיכא למימר מעיקר' הנה בדעתו שלא לגזול ועתה חזר מדעתו טפי הו"ל דבידו לאתשולי ולפנותה בחטה ועיין בחי' בנדריים ד"ט: גמ' שם ולר"מ הו"ל ל' טרפון דבצרה לה מרדע ובשנינויא דגמ' הו"ל אוכל א' וב' בתדא או פא ראשו וכו' וטהור שגפלו עליו וכו' בחד' חשיב להו: דף י"ח ע"א תוס' ד"ה אבל וכו' והכא משמע דאדרבא וכו' עכ"ל עיין בתוס' שם שהק' באופן אחר גם בש"מ להרב שם הקשו דבשבת משמע דאפר בר גבול הוא ע"ש והוא הפך משמעות סוגיא דשמעתין ונרא' שהם מפרשי' דקושטא הוא דמידי דלאו בר גבול הוא לא פליגי ומאי דפריף ונתניא אפר היינו ר"ל דמדפליגי ביה ע"כ דאפר בר גבול הוא ודין דמי לאפר ורחי מאי אפר עפר וא"כ לא פסיקא ליה להגמ' דאפר בר גבול ונתם אמרינן קיטמא שרי וכה"ג כ' הרמב"ן בפ' בתרא גבי מורסן ע"ש: ד"ה ולימא וכו' ועוד דאמר לקמן וכו' עכ"ל וא"ל דאתיא הדיא דלקמן כר"י נמי וס"ל לר"י דשבית' פלים לא הוי מדאוריית' אלא בעביד מעשה ומדרבנן גזרו אפי' דלא עביד מעשה ולא גזרו אלא בדבר דאתי לידי חיוב דהא ליתא דאי ר"י אית ליה דגזרו א"כ כ"ש דגזרו בע"ש אנהו עביד דשבת וא"כ מוגמר אפי' מנח אארעא הו"ל לאסור אלא ע"כ לר"י שביתת פלים לב"ש מדאוריית' אפי' היכא דלא עביד מעשה גזירה פלל: ע"ב ד"ה ולא ישאילנו וכו' דאפילו בד' וה' נמי וכו' עכ"ל הא נדאי דלא תני בכריתא זו בד' ובה' מותר אלא דכוננתם דאפי' בד' וה' דנדאי מגיע לביתו הנה אסור פנין דטעמ' משום שביתת פלים וכרית' שרי במגיע לביתו או י"ל דהפל מן הפי דר"ל דאין לפרש משום שכ' ואז יהנה אפילו בה' ול"נ הדחיה וסמכו על המבין דפשוטה היא דא"כ אפי' מגיע לביתו נמי אסור ולכן האריכו בקביעות דברייהם ונהביאו עד שמגיע לביתו אבל אין לדחות הפי דאם פן מכירה ונתנה אמאי אסור די"ל דגזרו אטו שאלה והלואה וכה"ג אמרי' בפ"ק דע"א דט"ו ע"ש והרשב"א בחי' בסמוך בכריתא דלא ישפור פליו כ' דטעמא דכריתא זו משום שביתת פלים ע"ש וצ"ל לפ"ד דעד שיגיע לביתו אמכירה ונתני' לחוד קאי דטעמא משום שלוחו ס"ל אלא דכריתא דלא תני דין רביעי וחמישי משום דתני נמי שאלה והלואה דלא שרי אפי' ביום א' משום דאיכא בהו שביתת פלים: דף י"ט ע"ב בד"ה הני פרכי תימה דבפרק מפנין וכו' עכ"ל הא דלא הקשו פן לעיל במחצלות של בדין משום דפשיט"ל דמוקצה מחמת מיאוס הן אבל פרכי ס"ד לכסו' פרקמטי' כדפירש"י ותי' לכסות דגים ולהרי"ף ורש"י דמפק"ל לכסות פרקמטיא מתרצין בקושית התוס' כמ"ש בת"י דש"ה דמוקצה מאמת סתירת אהל ועיין להשע"ה: דף ד' ע"א בני חבורה זריזי מפירש"י במתני' וק' ל"ל טעמ' דמתני' דזריזין בלא"ה פנין שהם שנים לא חיישינן פדאמרינן מרינן לעיל גבי אין קורין לאור הגר דשנים קורין וי"ל דתנור דומה למדורה דאפי' בשנים חיישינן א"נ דוקא בקריא' הוא דהקילו בשנים ועיין להמג"א סי' רע"ה שהק' כה"ג גבי אין רוכבין ע"ג בהמה וע"ש בת"י: ע"ב גמ' תיובתא ואבע"א מהרש"ל הגיה תי' אחר בגמ' ואבע"א פרושי קמפרש משום דלא יתכן לשון אבע"א אם לא קדם לו תי' אחר דתיובתא אבל בלא לשון אבע"א מודה דיתכן דאחר תיובתא יתרץ הגמ' ומעתה הדיא דפ' הניזקין שהביא מהרש"א אינה ענין לכאן: דף כ"א ע"א תוס' ד"ה שמחת וכו' ואמרי' בפרק ב' דקדושין בגדי פהונ' וכו' עכ"ל הא נדאי דבגדי פהונ' שפלו נעשית

מְצַנֵּן אֶלָּא דְּבִבְגְדֵי כ"ג פְּתִיב וְהַנִּיחָם שָׁם מְלַמֵּד שְׁטַעוּנִין עוֹנִין גְּנִיזָה וְכַדְאֲמַרִּינוּ בַּכ"מ דְּתַה"ד
וּב"כ כ' פְּתוּבִים הַבְּאִין פְּאָחַד וְאֵע"ג דְּלֵא מְלַמְדִין לְעֵלְמָא לְגוּפִינְהוּ מְלַמְדִין וְלִפִּי בְּגְדֵי כ"ה מְבַגְדֵי
כ"ג וְכ"ג מְדַאֲמַרִּינוּ בְּקִידוּשֵׁין סְתָמָא ב"כ שְׁפִלוּ מוֹעֲלִין בָּהֶם וְלִכְּהָ מִק' שְׁפִיר: בַּד"ה וּמִתְרַ וְכו'
דְּבִסְתָמָא לֹא הֵייתִי אֹמֵר וְכו' עַכ"ל מ"ש מְהֵרָשׁ"א דַּא"כ לַר"ה לִימָא סַתְמ' וְהָהּ יָדְעִי דְּבִשְׁבַת
חִינְשֵׁינוּ נְמִי לְשָׂמָא יִטָּה פִּינוּ דְּמִסְתָּמ' מִתְרַ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ לְאוּרָה וְכֵן הִק' לַר"ח ע"ש וְל"ק דְּאַחַר
דְּמַצִּינוּ רַב דַּס"ל אָסוּר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ אֲנִידָא לְהָ הֵךְ מִסְתָּמָא וְהַשְׁתָּא ל"ק גַּם מ"ש מְהֵרָשׁ"א בַּתְחִלָּה
דְּאִי אָמַר ר"ה סְתָמָא הוּא דְּנֹקָא בְּשַׁבַּת ע"ש דְּלֵא אָמְרוּ פֶּן הַתּוֹס' אֶלָּא בְּדַבְרֵי רַב מְשׁוּם דְּכָל שְׁלֹא
הַשְׁמִיעֵנוּ רַב הָהּ אָמְרִינוּ דְּמִסְתָּמ' לִיפֵא דִּיִּסְבּוֹר אָסוּר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ וּמְשׁוּם הוֹכְחָה זֹו דְּמִסְתָּמָא הוּא
דְּאָמְרִינוּ פֶּן: דָּף כ"ב ע"א ד"ה אָסוּר וְכו' וְאֵע"ג דְּבִיה"ש וְכו' עַכ"ל מְהֵרָשׁ"ל ז"ל דְּשְׁמִינֵי לְבָנֵי
א"י גְּבִי אֲתֵרוּג אֵע"ג דְּלֵא נָטַל שְׁחֵרִית לֹא יִטּוֹל בִּיה"ש דַּח' דְּכִינוּ דְּהַחְמִירוּ חֲכָמִים לְבָנֵי ח"ל
בְּיוֹם ח' דְּהוּא ס' ז' דְּלֵא יִטּוֹל גַּם בִּיה"ש דַּח' לֹא יִטּוֹל לְבָנֵי א"י אֶבֶל בַּח' לְבָנֵי ח"ל אָסוּר מְשׁוּם
דְּבִיה"ש דְּעָרַב ח' אִם לֹא נָטַל בְּיוֹם ז' שְׁחֵרִית יִטּוֹל בִּיה"ש וּמִיָּהוּ ק' דַּל"ד בִּיה"ש לְיוֹם ח' לְבָנֵי
ח"ל דְּבִיוֹם ח' לַח"ל לֹא יִטּוֹל מְשׁוּם אִיִּסוּר טְלִטּוֹל דְּהַעֲמִידוּ דְּבִרְיָהֶם אֶבֶל בִּיה"ש דַּח' לְבָנֵי א"י
לְמָה לֹא יִטּוֹל פִּינוּ דְּקִי"ל כ"ד שְׁהוּא מְשׁוּם שְׁבוּת ל"ג בִּיה"ש וְכִינוּ דְּלִיפֵא אִיִּסוּרָא לְמָה לֹא יִטּוֹל
פִּינוּ דַּס' דְּאוֹרֵיית' הוּא: ע"ב אָמַר רַבָּא גְזִיר' וְכו' ק"ל דְּאַפְתִּי ק' מְשָׁמוּן הַמְשָׁח' דְּדַרְשִׁי בַּפ"ק
דְּכָרִיתוֹת דָּף ה' בַּד בְּבַד שְׁלֹא יִנִּיחַ מְשָׁקַל בְּמְשָׁקַל וְיִשְׁקוֹל וְע"כ דְּטַעֲמָא מְשׁוּם בְּיוֹזֵי מְצָנָה וְעֵינִין
לְהַרְמַב"ם בַּפ"א מַה פְּלִי הַמְקַדֵּשׁ שְׁהַשְׁמִיט הֵךְ דִּינָא וְלֹא יָדְעִתִּי לְמָה נְרַשִׁי בְּחֻמְשׁ פִּי בַד בְּבַד
שְׁמִשְׁקֵלָם שְׁנָה ע' מְנִים וְחֻזְקוֹנֵי פִי שְׁמַרְקַח כָּל אֲחַד וְאַח"כּ מְעַרְבֵן וְנִרְאָה דְּדַחוּ הֵיִיא דְּכָרִיתוֹת
מִפְּחַ סְגִינִין: תּוֹס' בַּד"ה מַאי וְכו' וִי"ל דְּאִינוּ תּוֹפְסִים וְכו' עַכ"ל הָא דְּלֵא נִיחָא לְהוּ דְּבַעֲי אִי הִלְכָה
פְּרַב אוּ פְּשׁוּאָל כַּמ"ש הָרֵא"ש מְשׁוּם דְּקָאֵמַר אִי הַנְּחָה עוֹשֶׂה מְצָנָה אִין מְדַלִּיקִין וְאַמַּי הָא
אֶפְשָׁר דְּהִלְכְתָּ פְּשׁוּאָל אֶלָּא ע"כ דְּפִשִׁיט"ל דְּהִלְכְתָּא פְּרַב וְדַבְרֵי מְהֵרָשׁ"א בְּזָה לֹא נִתְחַנְּוּרוּ לִי:
בַּד"א א"נ מְצַאֲתִי וְכו' עַכ"ל לְפּוּם הָאִי תִי מְנַר לְנַר אֶפְיִלוּ אִי הַנְּחָה עוֹשֶׂה מְצָנָה ל"ד לְקִינְסָא
דְּקִינְסָא גְרַע טְפִי דְּלֵא פְּסַבְרְתֶּם בְּתִירוּץ הָרֵאשׁוֹן וְדֵלֵא פְּמְהֵרָשׁ"א ז"ל: דָּף כ"ג ע"ב בַּד"ה נְדַר
וְכו' אֶבֶל הֵיכָא דְּלֵא אֶפְשָׁר וְכו' עַכ"ל עֵינִין לְהַתּוֹס' בְּזַבְּחִים דַּצ"א ע"א בַּד"ה ת"ש ע"ש: בַּד"ה
גְזִירָה וְכו' אֶלָּא קִינְיָי לְפָרוּשֵׁי מַנ"ל שְׁאִין שׁוֹרְפִין וְכו' עַכ"ל בְּזָה נִיחָא לִי מַה שְׁהַק' בַּחִי לְפִסְחֵי
דִּי"ג ע"א עַל פִּירוּשׁ רְש"י שְׁכ' גְּבִי תְרוּמַת חֻמֵץ דְּהֵיא בְּשִׁרְיָפָה יֶאֱכִילְנוּ לְכַלְפוּ בְּשַׁבַּת ע"פ
וְהַקְשִׁיתִי הַפָּךְ מַמ"ש שָׁם דַּמ"ו דְּגַם לְכַלְבִּים אָסוּר דְּאִין מְבַעְרִין קַדְשִׁים בִּיו"ט דְּרַחֲמָנָא אַחְשָׁבָה
לְהַבְעָרְתוּ וְעַפִּי"ד הַתּוֹס' הִלְלוּ נִיחָא שְׁפִיר דְּלֵאבִי וְרַבָּא דַּל"ל גְזִירָה תְרוּמָה אִטּוּ קַדְשִׁים וְלֹא.

אָסוּר לְשַׂרוּף בִּיו"ט תְרוּמַת אֶלָּא מְשׁוּם גְזִירַת יו"ט אִטּוּ שְׁבַת מְשׁוּם שְׂמָא יִטָּה נְזָה לֹא שְׁיִיף אֶלָּא
בְּשָׁמוּן אֶבֶל בְּלַחֵם שְׁרִי וּמ"ש שָׁם בְּדִי"ג יֶאֱכִילְנוּ לְכַלְבִּים הָווּ אֶלִיבָא דְאַבְיִי וְרַבָּה אֶבֶל לְהַנְדֵּף
אֲמוּרָאֵי דַּס"ל גְזִירָה אִטּוּ קַדְשִׁים יְבַטְלְנוּ בְּלַבּוּ כַּמ"ש עוֹד שָׁם וּמ"ש בַּדַּמ"ו דְּאָסוּר דְּהוּי פְּמוֹ
שְׁרִיפָה הוּא אֶלִיב' דְּהַנְדֵּף אֲמוּרָאֵי דַּאֲסוּ לְשַׂרוּף תְרוּמָ' בִּיו"ט אִטּוּ קַדְשִׁי: דָּף כ"ד ע"א גַּמ' אַמ"ק
לֹא תוֹתִירוּ הַקְשׁוּ בַת"י נִילַף מַהכ' דְּאִין עֲשֶׂה דוּחָה ל"ת וְתִי דְשָׁאנִי הֵכָא דְאַפְשָׁר לְקַיָּים אַחַר
יו"ט וְלַפ"ד פְּלוּגְתָּא דְאַמוּרָאֵי הֵיא בְּאַפְשָׁר לְקַיָּים הַעֲשֶׂה אַחַר זְמַן אִי דַחֵי ל"ת דַּלְר"א דְאַמַר
טַעֲמָא דִּיו"ט עֲשֶׂה וְל"ת מְשָׁמַע דְּאִי הָוִי ל"ת גְרִידָא הָוִי דַחֵי לִיהַ הַעֲשִׂי אֵע"ג דְאַפְשָׁר לְקַיָּים אַח"ז
מִיָּהוּ אַפְתִּי ק' לְאַבְיִ דִּילִיף מוּלָא עוֹלַת חוּל בִּיו"ט נִילַף מְהֵתֶם דְּאִין עֲשֶׂה דוּחָה ל"ת דְּהָא אִי לֹא
יִקְרַבוּ יִפְסְלוּ בְּלִינָה וְלֹא אֶפְשָׁר לְקַיָּמוּ אַח"ז וִי"ל דְּמַעְלָה וּמְלִינָה בְּרֵאשׁוּ שְׁל מְזַבְּחִים וְס"ל לְאַבְיִ
כַּמ"ד אִין לִינָה מוּעֲלַת בְּרֵאשׁוּ שְׁל מְזַבְּחִים דְּפְלוּגְתָּא דְאַמוּרָאֵי הֵיא בְּזַבְּחִים רַף ז' ע"א וְכַמ"ש

התוס' במס' ר"ה ד"ל ע"ב ומפירש"י בפסחים דנ"ט ע"א ע"ש וראיתי בספר ירמיה עמוד זמנים סי' קי"ג שהק' אמאי לא גילף מהקא דלא אמרינו מתוך שהותרה הבערה לצורף הותרה שלא לצורף ותי' אמוראי כל חד אית ליה סברא דחבריה ול"פ והו"ל ג' פתובים הפאין פאחד ואין מלמדין לכ"ע ע"ש ולפ"ז ניקח קושית התוס' ישנים דלא ילפי מהקא דאין עשה דוחה ל"ת משום דהו"ל ג' פתובים גם ניקח מאי דק' בגמ' ריש תמורה ד"ד ע"ב דקאמר ולר"י קרא דנהנותר מאי עביד ליה ומשני פדחזקיה ליתן בקר כ' לשריפתו והשתא ק' לאפיי ורבא דל"ל קרא לדרשא לבקר ב' מדהוצרכו למילף דאין שריפת קדשים דוחה יו"ט מקראי אחרוני קרא דנהנותר לר"י מאי עביד ליה ולפי"ה ניקח שפיר דכולהו אית להו דחזקיה ודע דס' ירמיה אגיל בשי' רש"י בביצה דהא דבעי צורף קצת אינו אלא מדרבנן אבל התוס' דחו פירש"י וס"ל דמדאורי' בעי צורף קצת וילשי' הוא שהקשו בשמעתין בד"ה לפי דשאני קדשי דבעי צורף קצת מיהו ק' שהרי כתבו התוס' בפסחים דף ה'ע"כ דצורף מצוה חשיב צורף קצת וי"ל דדוקא התם דאם לא ישורף עובר בב"י וב"י ואע"ג דכ' התוס' שם דכ"ט ע"ב בשם ר"י דהמשקה חמץ ע"מ לבערו אינו עובר בב"י וב"י מ"מ מודה דהמשקה ביו"ט שאין יכול לשורפו עובר כמ"ש אצלי במ"א: תוס' בד"ה ולא וכו' דסבר דנו"ן א"ק ביום טוב עכ"ל ה"א דלא הביא הגמ' מעיקרא דמילתא מלפ"ם דנפ"ל מיניה דנו"ן א"ק ביו"ט משום דבעי לאוכחי משריפה גופה דנו"ן א"ק י"ל משום שחיטה וכ"ש למ"ד הבערה ללא יצתה: בד"ה ולא מילה וכו' וקס' רבא דקריבין וכו' עכ"ל עיין בת"י שהקשו אמאי לא גילף מילה שלא בזמנה מק"ו ע"ש י"ל דהגמ' שם סובר נו"ן א"ק ביו"ט: דף כ"ה ע"א גמ' מ"ט אמר רב וכו' ה"א דלא סגי ליה בדרש' דר"ן לחוד' משום דר"ן קאי לפרושי מילתא דהיכן אמרה תורה והו' מילתא דנהתורה אמרה ידע לה הגמ' דהיא מילתא דרב גופיה וא"כ ר"ן לפרושי מילתא דרב קאי ומייתי הגמרא פולה מילתא דרב ולפ"מ"ש התוס' דשריפת תרומ' מדאורי' י"ל דאי לא מילתא דרב הו"א דקרא דלה לאו אשריפה קאי אלא שאר הנאות אבל אחר דשמעין דמצותה בשריפה ע"כ אהסקה קאי ועיין להרשב"א בחי': תוס' ד"ה פה וכו' וקתני הנשרפין לא יקברו וכו' עכ"ל מק' דטעמא דהנשרפין לא יקברו משום דילמא משפח להו איניש ואתי לידי תקלה כדפירש"י והרע"ב אבל שאר ביעורין אה"ן דמהנו וי"ל דעיקר הוכחתם מדמני לה בהדי שאר הנשרפין ואותם הנשרפין לא מהני שאר ביעורין וה"ה תרומה אלא משום די"ל דמאי דקתני אלו שבשריפה היינו אלו דא"צ קבורה וא"כ תנא לא גחית לו' אלו לומר דא"צ קבורה וכל חד בדניניה להכי קאמרי וקתני הנשרפין לא יקברו וא"כ ע"כ דתנא דין שריפה אתא לאשמועי: דף כ"ו ע"ב בד"ה השתא וכו' וא"כ היכי אתי שלשה ע"ג וכו' עכ"ל קושיתם היא שלשה ע"ג אבל גבי שלש ע"ג ל"ק פלל שהרי המק' פריה פיון דאמרת שלשה ע"ג בק"ו שלש ע"ג נמי תיתי בק"ו ואי אמרת לא ידעין בש"ו אלא אחר דגלי באריג א"כ שלשה ע"ג נמי לא אתיא בק"ו ותי' שפיר ודברי הר"פ הם ענין בפ"ע ולא לתרץ קושיא שהרי הר"פ לא אמר אלא דהק"ו א"צ ולא אמר שהק"ו פריקא הוא דכיון דנקט הגמ' ק"ו ודאי ס"ל דלאו פריקא הוא וגם מהרש"ל נראה דלזה פיון שהרי לא ראינו בדבריו שהגיה בת"י כמ"ש מהרש"א ולא כ' מהרש"ל אלא דברי הר"פ דיבור בפ"ע: בד"ה אתי וכו' וכ"מ מדברי רבא וכו' עכ"ל מה שהקשה מהרש"א בדברי רש"י דכיון דכו"פ ואין בפלל אלא מה שבפרט אמאי איצטרי מייעוטי ע"ש ל"ק דאי לאו תרי מייעוטי הנה מרבי' מוהבגד שלשה ע"ג בשאר בגדים ולא הנה מוקמי ליה לשלש ע"ג בצמר ופשת'י ומה שהקשה מהרש"א דריבויא דאו בגד בשרצים לא איצט' לבגד שלם פיון דאפילו בגזעים מטמא ואי בגזעים לא מטמא הו"ל לאוכחי מתנ' דרי"ש ע"ש י"ל דלרבא אליבא דר"ש

אחר דרבי או בגד בשרצים הדר ילפי נג עי' משרצי' לטמוני בשלשה ע"ג וא"כ לר"ש ע"כ דלמסקנא ל"ל תרי מיעוטי וכיון דליכא אלא חד מיעוטה א"כ דרשי' בכלל ופרט ואו מעוט גמ בגד שלם אי לאו ריבויא דאו בגד ומוכחי התוס' שפי' אבל תנא דרשי' דאית ליה תרי מיעוטי וע"כ דלא איצטריו המיעוט הב' אלא דלא נדרוש ריבויא דנהבגד פדכתי' וא"כ בגד שלם דמטמא בגנעים דליכא מיעוט ג' ולכך לא מוכחי אלא מדברי רבא: בד"ה אימא וכו' פי' שגנבה שלשה ע"ג וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"ל דמפאן מוכח כהר"פ דאל"ה גימא דהרפוי לבגד שלם ע"ש וכבר כ' התוס' בד"ה הקודם די"ל דהשתא קו' וכו' ע"ש ואפשר דכל זה מדברי הר"פ ליישב הקו' דנקט הגמ' אבל התוס' לא ס"ל פן: בד"ה תרי וכו' דאל"ה תרי מיעוטה ל"ל וכו' עכ"ל ק' מאי קושיא הא לאו ריבויא דנהבגד הנה מוקמי' חדא מיעוטה לבגד שלם וחדא מיעוטי' לשלשה ע"ג שהרי דברי התוספות בד"ז הם דלא כהר"פ כמ"ש מהרש"א בת"י וי"ל אי לאו ריבויא דנהבגד הנה סגי במיעוט אחד ומכלל ופרט ממיעוטי כל מילי ונדוק' אחר דאיכא ריבויא דנהבגד הוא דאצטריו תרי מיעוטי פדכתי' בד"ה אתי וא"כ אי לא כתיב ונהבגד וכתיב תרי מיעוטי ע"כ מיעוט ב' אתא למעט שלש ע"ג כדי לגלויי שלש ע"ג טמא כצמר ופשתים מ"ש מהרש"א בד"ה אזיל לשיטתיה בד"ה השתא וכו' ע"ש: דף ז"ך ע"א שפן וכו' מה ש"ו דטהור בשרצים וכו' עכ"ל הקנשי מבואר גימא כעדשה יוכיח דטמא כשרצים וטהור בגנעים וי"ל דשו' הם המקבלים טומאה ואין לעשות יוכיח כעדשה שהוא דבר המטמ' ולא המקבל טומאה דאין הינכיח שנה להקנ' וזה רבות בשנים ששמעתי משם הרב המחבר ס' יתר הבז דכעדש' הוא הל"מ ואין לעשות יוכיח מהל' כמו שאין דנין מהלכ' ועפי"ז ניחא מאי דק' עוד אמאי לא הקשו התוס' לעיל מינה דגילף שרצים מנגעי' בק"ו ומה כעדשה שאינו מטמ' בגנעים מטמא כשרצים שלשה ע"ג דמטמא א"ד שטימא כשרצים מיהו בזה י"ל שתי וערב יוכיח וכה"ג כתב מהרש"א בת"י אלא שלא הוק"ל אלא מפלים ולא הוק"ל כעדשה ועפי"ה ניחא וש"ר שפך זה שייך גם בגמ' לקמן דכ"ח רע"ב בק"ו מנוצה של עזים: ע"ב גמ' ה"ן לרבות שאר בגדים הא נדאי ידע דרשא דחנמ' דאל"ה אמאי לפריה לרבא אשר תכסה בה למ"ל אלא דסמיה אפירכא אימא לרבות שאר בגדים דפריה בתר הכי ולפמ"ש התוס' במנחו' דף ט"ל ע"ב דרבא לאו מיתורא וכו' ע"ש ניחא בלא"ה: תוס' ד"ה רשפ"א וכו' משמע אפילו לא.

נטוה וכדאמרינן בפ"ק דסוטה וכו' עכ"ל הא נדאי דפשיט"ל דבלא נטוה אינו אלא מדרבנן דשתי וערב כתיב וכמ"ש התוס' בד"ה אונין אלא דס"ל די"ל דסומכוס טווי קאמר ואפי' מדרבנן בעי טווי וא"כ לא הוה דבר אחר ות' דע"כ דסומכוס מדאורייתא קאמר: ד"ה אונין וכו' הא שתי וערב כתיב וכו' עכ"ל משמ' להו דמתני' מדאורייתא קאמ' דומיא דשתי וערב: ד"ה ואין וכו' הקא מיירי בדבר הקבוע וכו' עכ"ל הקשה הרשב"א ו"ל היכי יליף ממשפ' הא משפן דבר המטלטל ע"ש וי"ל פנין דכתיב ע"פי ה' יחנו וע"פ יסעו פקביעי דמו פדאימא בעירובין דנ"ה ע"ב: דף כ"ח ע"א גמ' א"כ ג"ש מאי אהני ענין בסוטה ר"פ הישן דאמרינן ורבנן אהל אהל ריבה ולא פריה ג"ש מאי אהני משו' דאצט' לפשתן כדס"ל הקא וס"ל לרבנן דהריבוי מרבה כל מילי ולא מוקמינן הג"ש אלא לחדא מילתא ומסתברא להו ילפותא דפשתן יותר מילפותא דעשוי בידי אדם ולר' יאנודה צ"ל דאה"ן דיליף גם דבעי שזורין דהא ר"י ל"ל: אהל אהל ריבה: תוס' ד"ה מה וכו' ונילף מת שרצים בג"ש וכו' עכ"ל ולפמ"ש הר"ן בחי' בר"פ הנשרפין דהיכא דהג"ש אצטריו למילת' אחריתי אפי' מןפנה משיבין ע"ש ניחא קושיותם: ע"ב גמ' ק"ו מנוצה של עזים ענין מה שכתבתי לעיל דז"ך ע"א בד"ה שפן: גמ' תפלין בהדיא כתיב וכו' אלא לעורן וכו' ק"ק פנין דקי"ל דלא

הַיְקָשׁוּ אֶלֶּא בְּהֵמָה טְהוֹרָה בְּכָל מִיָּלִי ל"ל קָרָא דְבִפְיָהּ וי"ל דְּמִתְפַּלִּין הוּא דְגַמְרִינּוּ אַבְּל ק' לָמ"ד
בְּמִסְכַּת מִכּוֹת דִּי"א דְהִיקָשׁ תּוֹרָה לְתַפְלִין לֹא אֶתָּא אֶלֶּא לְמוֹתֵר בְּפִיָּה ל"ל הִיקָשׁ פִּינּוּ דְגַמְרִינּוּ
בְּעֵלְמָ' מִתְפַּלִּין בְּמ"מ גַּם ס"ת בְּכָלֵל וּל"ל הִיקָשׁ' וְיֵשׁ לִיְיֹשֵׁב: תּוֹס' ד"ה אֶתָּא וכו' מִיִּלְתָּא דְאֶתָּא
בְּק"ו וכו' עכ"ל ק"ל אֶפְתִּי נִילֵף בְּג"ש דְבָגְד וְעוֹר שֶׁהֵבִיאוּ הַתּוֹס' לְעֵיל בַּד"ה מָה וכו' וְנִילֵף
שְׂרָצִים מִמֵּת בְּג"ש זֹו אִי אֶתָּא דְתַחַשׁ טָמֵא וּל"ל קָרָא דְשְׂרָצִים וּמִפְּחַ קוֹשְׁנִי' נִרְאָה דַּס"ל לְהַתּוֹס'
פֶּאן דְגַם מִיִּלְתָּא דְאֶתָּא בְּג"ש טָרַח וְכַתְּבַ לָּהּ קָרָא כְּמ"ש הָר"ן בְּרִישׁ נְדָרִים דָּף ג' ע"א וּמִחְלָפָא
שְׂיִטְטִיָּהוּ מִמ"ש בְּר"פ אֶז"נ בַּד"ה ג"ש ל"צ שֶׁהִקְשׁוּ א"כ קָרָא ל"ל נִרְאָה דַּס"ל דְּבַג"ש לֹא
אֶמְרִינּוּ פֶּן וּמִפְּחַ קוֹשְׁנִיָּת' הוּא שֶׁכ' הָר"ן בְּרִישׁ נְדָרִים פֶּן ע"ש בְּדַבְרֵי רִיבִי מֵהַרְשֵׁ"א ל"ל
קָרָא דְנִגְעֵי' ל"ק דְקָרָא דְנִגְעֵי' אֶתָּא נְמִי לְדַרְשָׁא זֹו וְשִׁלְקָה בְּיַד פֶּהן דְּמַחֲד רַבּוּיָא מְרַבִּי לְהוּ
בְּבִרְיָיָתָא דְלְעֵיל בְּפִירֵשׁ"י: דָּף כ"ט ע"א גַּמ' נְכָרִי שֶׁחֲקַק קַב בְּבִקְעַת כ' הַפְּנִי' דְהִבְקַע' לֹא הִית'
מִקְצָה בִּיה"ש דְעוֹמְדַת לְהַסְקָה אֶלֶּא פִּינּוּ שֶׁחֲקַק בְּהָ קַב וְנִעְשִׂית פְּלִי בִּי"ט נִעְשִׂית נוֹלָד ע"ש
וּתְמַהֲנִי דַּא"כ מֵאִי פְּרִיָּהּ הַגַּמ' נִימָא דְלְעוֹלָם כְּר"י ס"ל וְהָכָא שְׂאֲנִי דְהוּי חֲזִיָּא בִּיה"ש וְאִין מִקְצָה
לְחֲצִי שַׁבַּת וְאֶפְי' בְּנוֹלָד אֶמְרִינּוּ אִין מִקְצָה לְחֲצִי שַׁבַּת פְּדֵאִיתָא בְּמַס' בִּיצָה דְכ"ו ע"ב וַא"ל דְּדוֹנְקָא
פִּי הָדָר אֶחָזוּ דְכָבֵר כ' מְהַרְשֵׁ"ל בְּתַשׁוּ' ס' מ' דְאֶפְי' לֹא הָדָר אֶחָזוּ אִין מִקְצָה לְחֲצִי שַׁבַּת וְהוֹכִיחַ
פֶּן מִדְּבָרֵי הַתּוֹס' בְּחֻלִּין רִי"ד ע"ב ע"ש אֲשֶׁר ע"כ נִר' עֵיקַר דְהִבְקַע' קוֹרָה גְדוּלָּה וְאִין עוֹמְדַת
לְהַסְקָה וְלֹא חֲזִיָּא בִּיה"ש וְכִי עֲשָׂאָה פְּלִי שְׂרָיָא דְמַסִּיקִין בְּכָלִים: דָּף ל"ב ע"ב רַש"י ד"ה וְנִמְסְרוּ
וְכו' לְחֹוֹשׁ בְּמִטְלָטְלִין וְכו' עכ"ל אַבְּל מְקַרְקְעֵי קִי"ל דְאִין מְעִילָה בְּקַרְקָעוֹת כְּמ"ש הָרַמְבַּ"ם ז"ל
בַּפ"ה מָה מְעִילָה וְאֶפְי' אִי אִיסוּרָא אִיכָּא אִינוּ אֶלֶּא אִיסוּר דְרַבָּנָן: בַּא"ד אִי מְדַרְבְּנָן קְאָמֵר וְכו'
עכ"ל וְהִינּוּ מִשׁוּ' דְעֵיקַר טוֹמְאָה הִיא דְרַבָּנָן וְלִיכָּא לְתָא דְאוּרִי פְּלָל וְלִכְפָּה לֹא דָּמוּ אַבְּל לְפִי קָמָא
אֶע"ג דְּבִהַקְדָּשׁ לִיכָּא דְאוּרִיָּתָא וְלֹא דְרַבָּנָן מ"מ דָּמוּ לְתַרּוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת מִיָּהָא בְּדְאוּרִיָּתָא
דְּבִכּוּלְהוּ נֶאֱמָן בְּדְאוּרִיָּתָא: דָּף ל"ד ע"א תּוֹס' בַּד"ה שְׁנִיָּהֶם וְכו' אֶלֶּא מִשׁוּם חֲזָקָה וְכו' עכ"ל כ'
מְהַרְשֵׁ"א ז"ל דְּמַפְּחַ זֶה הוּ"מ לְאוֹכְחֵי בְּדָבוּ' הַקּוֹד' דַּעַת חֲמִיר ע"ש וּבְגִימּוּקֵי לֹא"ח סִימָן שַׁצ"ד
פְּתַבְתִּי בְּאוֹרְךָ ע"ש: ע"ב גַּמ' לְמֵאִי הִילְכְתָּא הוּמ"ל דְנ"מ דָּאֵם עֲשָׂה מְלֹאכָה בְּתַחֲלַת בִּיה"ש בַּע"ש
וְגַם עֲשָׂה מְלֹאכָה בְּמ"ש בְּסוּף בִּיה"ש דָּאֵם הַסְפֵּק הוּא אִם פְּלוּ מִן הַיּוֹם אוּ פְּלוּ מִן הַלְיָלָה חֲזִיב
חֲטָאֵת אַבְּל אִם הַסְפֵּק הוּא אִם מְקַצְתוּ מִן הַיּוֹם וּמְקַצְתוּ מִן הַלְיָלָה לֹא מְחִיב חֲטָאֵת וְלְחֻמֵּי הִינּוּ
שְׁלֵא יִקְרִיב חֻלִּין בְּעֻזְרָה: דָּף ל"ה ע"א תּוֹס' בַּד"ה תְּרִי וְכו' אַבְּל תִּימָא לְר"י בְּמֵאִי פְּלִיגִי וְכו'
עכ"ל לְפִי קָמָא שְׁפִי מְהַרְשֵׁ"א ז"ל בְּכּוֹנְנָתָם דְּקוֹשְׁיָתָם לְרַבָּה בְּמֵאִי פְּלִיגִי תַנָּאֵי ק' דְטָפִי הִי"ל
לְהַקְשׁוֹת עֲדִיפָא מִיָּנָה לְרַב יוֹסֵף דְלְרַבִּי יְאֻנָּה דְלֹא הוּי בִּיה"ש אֶלֶּא בְּהַקְסִיף שְׂעוּרוֹ תְּרִי תַלְתִּי
מִיל וְלָר"ן דְגַם מְשַׁקִּיעָה הוּי בִּיה"ש לֹא הוּי אֶלֶּא חֲצִי מִיל וְזֶה תִּימָה דְכִינּוּ דְבִשְׂעוּר הַלְיָלָה ה"מ
דְּבִצָּאֵת הַפּוֹכְבִּי הוּי לְיָלָה ע"כ נִרְאָה עֵיקַר כְּפִי בְּתָרָא פִּינּוּ דְצָאֵת הַפּוֹכְבִּים לְיָלָה הָא מְקוֹנָדֵם הוּי
יוֹם וּבְמֵאִי פְּלִיגִי ר"י וְר"ן אַר' יוֹסִי דְאָמֵר פְּהֵרֵף עֵין וְעֵינֵין בְּתוֹס' מְגִילָה דְלֹא נְקֻטוּ ר"ן אֶלֶּא ר"י
וְר"י ע"ש: ע"ב ד"ה הִיקָשׁא וְכו' אוּ בְּתַרּוּמָ' דְרַבָּנָן וְכו' עכ"ל עֵינֵין בַּס' בְּשָׂמִים רֹאשׁ ס' קַכ"א
שְׁהוֹכִיחַ מְפָאן דְכ"ד שֶׁהוּא מִשׁוּם לְג' אֶפְי' דְבִיה"ש דְמ"ש מְדָלָא קְאָמֵר הִלְכָה כְּרִי"ו בְּמ"ש
בְּמִלְאָכ' דְרַבָּנָן ע"ש וְאִינָּה רֹאזָה דְוֹדָאֵי תְּרוּמָה דְרַבָּנָן קִילָא מְשֻׁבּוֹת דְשַׁבַּת וַא"כ רְבוּתָא
אֲשֶׁמוּעִינָן אֶפְי' תְּרוּמָה דְרַבָּנָן וּבְמ"א פְּתַבְתִּי בְּזֶה וְאֶדְרַבָּה הוֹכְחֵתִי מִדְּבָרֵי הַתּוֹס' הִלְל לְהַפְּהָ:
בַּד"ה וְהַתְּנִיָּא וְכו' וּמִיָּהוּ לְפִי הַקּוֹנֵט' וְכו' עכ"ל מ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל דְאֶפְתִּי נּוֹקְמָא פְּר"ן ע"ש ל"ק
דְהוּ בְּרִיָּתָא דְשׁוֹפֵר מְטַלְטְלִין לֹא מִתּוֹקְמָא פְּר"ן דְלְפִירֵשׁ"י דְבְּעֵי מִיְּנוּחַד לוּ פְּלִי שְׁמִלְאָכְתוּ
לְאִיסוּר אִין מְטַלְטְלִין אֶפְי' לְצוֹנְרָךְ גּוֹפּוֹ כְּמ"ש הַתּוֹס' לְקַמָּן וְגַם לְפִי הַתּוֹס' לְקַמָּן דְמִיְּנוּחַד בְּחוּל

קאָמער שױפּר אינו מְנוּחָד בְּחוּל לגמ' כמ"ש התוס' לקמן: דף ל"ו ע"א בד"ה הא וכו' הא רב סבר כר"י עכ"ל ק' דלקמן דקכ"ח אַמְרִינוּ דרב בְּמוֹקָצָה לטלטל סבר פּר"ש וְאַפִּילוּ בְּמִידֵי דְלֹא תְּוִי אֲלֵא לטלטל סבר פּר"ש כְּמוֹ שְׁנִרְאָה מְדַבְּרֵי הַתּוֹס' לְעֵיל דִּי"ט ע"ב גְּבִי פְּרָכִי דְזוּזֵי ע"ש וי"ל במ"ש מְהַרְשֵׁ"א במס' בִּיצָה דל"ג דְּנִקְא לְרַב הוּנָא הוּא דְאַמְרֵי הָכִי גַם בְּתֵי קַמָּא שְׁתֵּי מְהַרְשֵׁ"א שֶׁם יְתוּרֵץ פֶּאן וּבְעֵיקָר דְּבָרֵי הַתּוֹס' דְּהוּכִיחוּ מֵהֵיא דְּמַכְבְּדוֹת הו"מ לְאוּכוּחֵי מְדַאָּמַר הַגַּמ' לְעֵיל מִינְה וְאַפִּי רַב סָבַר פְּרָבָא ע"ש: ע"ב ד"ה חֲמִין וכו' וְדִילְמָא מִתְּנִי אִפִּי פְּרַבְּנָן וכו' עכ"ל נְחִתֵי לְאוּכוּחֵי דְסֵתֵם חֲמִין וְתַבְּשִׁיל אִיגְרֵי נְמִי בְּשֵׁלֵא הוּחֲמוּ כ"צ וּלְכַף לֹא אֶתְיָא מִתְּנִי פְּרַבְּנָן אֲבָל מְדַמוּקֵי לֵה פְּתוּנְיָה אִין לְהוּכִיחַ אֲלֵא דְאִיכָא לְאוּקְמָה בְּשֵׁלֵא הוּחֲמוּ כ"צ וְאֵה"ן דְּאִיכָּ לְאוּקְמֵי בַכ"צ וְאִיכָּ לְאוּקְמֵי הָכִי וְאִיכָּ לְאוּקְמֵי הָכִי וְאִינוּ בְּהִכְרַח אֲבָל מְדַל' אֶתְיָא פְּרַבְּנָן בְּהִכְרַח הוּא דְסֵתֵמ' בְּשֵׁלֵא כ"צ נְמִי וְא"צ לַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל: דף ל"ז ע"א בד"ה לְעוֹלָם וכו' מְשׁוּם דְקִי"ל וכו' עכ"ל וְה"ה דְּהוּמ"ל מְשׁוּם דְסֵתֵם מִתְּנִי דְלְעֵיל דְלֹא חֲרָרָה ע"ג גְּחָלִים פְּתוּנְיָה וְאִי מְשִׁנְתוּ דְלֹא פְּתוּנְיָה הוּוּ סֵתְרָן תְּרֵי סֵתְמֵי בְּחֻדָּא מְסַכְתָּא: בד"ה אַא"כ וכו' ק' לר"י הִיכִי בְּעֵי לְמִי וכו' דְהָא חֲנֻנְיָה שְׁרֵי וכו' עכ"ל מ"ש מְהַרְשֵׁ"א בְּתֵי הַב' לְתַרְזַן קוּשְׁיָ מְהַרְשֵׁ"ל ז"ל דְאִי לֹא דְחֲנֻנְיָה מִיתוּקְמ' מִתְּנִי בְּבִשְׁלֵי כ"צ וְלֹא הוּק"ל לְהַתּוֹס' לְעֵיל אֲלֵא אִי מִתְּנִי מִיְרֵי בְּכָל גְּוּוּנָא ע"ש הֵם דְּבָרִים תְּמוּהִים דְאִיהוּ גּוּפִיָה כ' לְעֵיל דְאִי לֹא מִיְרֵי אֲלֵא בְּבִשְׁלֵי כ"צ לֹא ק"ל לְהַתּוֹס' מ"ש חֲמִין מִתְּבִשְׁלֵי מְשׁוּ דְתַבְּשִׁיל מְצַטְמַק וְיָפָה לוֹ ב"ה דְשְׁרֵי בְּתַבְּשִׁיל ס"ל מְצַטְמַק וְיָפָה לוֹ מוֹתֵר וְהַד"ק מְהַרְשֵׁ"ל לְדוּנְפֵתָה וי"ל דְּבָרֵי דְאִי לֹא מִיְרֵי מִתְּנִי אֲלֵא בְּבִשְׁלֵי כ"צ י"ל דְתַבְּשִׁיל לֹא יָפָה וְלֹא רַע אֲבָל חֲמִין רַע לְהֵם וְדַבְּרֵי מְהַרְשֵׁ"א לְעֵיל לֹא בְּדוּקָא אֲלֵא דְנִקְט לִישְׁנָא דְנִקְטוּ הַתּוֹס' לְעֵיל דְתַבְּשִׁיל מְשׁוּם דְמְצַטְמַק וְיָפָה לוֹ וְאִינוּ מוּנְכַרְחַ: ע"ב רש"י ד"ה מוֹתֵר וכו' וְתַנָּא חֲמִין לְאַשְׁמוּעֵי דְבְעֵי וכו' עכ"ל אֲבָל גְּבִי תַבְּשִׁיל א"ל דְאַתָּא לְאַשְׁמוּעֵין דְבְעֵי שְׁהוּחֲמוּ כ"צ מְבַע"י דַּא"כ דְנִחִית לְאַשְׁמוּעֵין אִיסוּר טְפֵי הו"ל לְאַשְׁמוּעֵי בְּנִתְבְּשְׁלוֹ כ"צ וּמְצַטְמַק וְיָפָה לוֹ דְאַסוּר וס"ל לְרִש"י ז"ל דְטְפֵי רְבוּת' בְּמְצַטְמַק וְיָפָה לוֹ דְאַסוּר יוֹתֵר מְלֵא נִתְבְּשְׁלוֹ כ"צ פְּדַעַת הָרִי"ף וְהַרְא"ש לְשֵׁי מְהַרְשֵׁ"ל לְעֵיל אֲבָל אִין לְתַרְזַן דְלֹא אִיצְטְרִיף לְאַשְׁמוּעֵי בְּתַבְּשִׁיל דְבְעֵי בְּשִׁיל כ"צ דְכִינּוּ דְכָבֵר אֲשְׁמוּעֵי בְּחֲמִין דְבְעֵי הוּחֲמוּ כ"צ דַּא"כ לֹא מַק' הַתּוֹס' מִיְדֵי אִפִּירִש"י הָא אִיצְטְרִיף לְאַפּוּקֵי מְדַר"מ דְהָא הָאִי מִקְלֵת' פְּבָר שְׁמַעֵין לֵה מַחְמֵי: דף ל"ח ע"א גמ' אֲבָל הָאִי דְאַתִּי לְאַעְרוּמֵי וכו' וּפִירִש"י מְשׁוּ דְאִיסוּר' דְרַבְּנָן הוּא וְהַדְתָּנּוּ בַפ"ב דְתַרוּמוֹ הַמְטָבִיל פְּלִים וְהַמְעַשֵּׂר בְּשִׁבְתָּ בְּשׁוּגַג יֹאכֵל בְּמִזִּיד לֹא יֹאכֵל אַע"ג דְאִיסוּר' דְרַבְּנָן הֵם הַהִיא קוּדֵם גְּזִירָה אֲבָל לְאַחַר גְּזִירָה דְרִש לְהוּ הַמְבִשֵּׁל בְּשׁוּגַג יֹאכֵל אִפִּי הַשְׁתָּא דְלְאַחַר גְּזִירָה אֲבָל בְּמִשְׁהָה לִש' א"נ אִפִּי לְאַחַר גְּזִירָה לֹא גְזָרוּ אֲלֵא בְּמַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה שְׁהוּא בְּמִשְׁהָה אֲבָל בְּמַעֲשֵׂר וּמְטָבִיל ל"ג וּכ"פ הַרְמַב"ם בַּפּכ"ג מַה"ש בְּמַעֲשֵׂר וּמְטָבִיל בְּשׁוּגַג יֹאכֵל וּבַפ"ג בְּמִשְׁהָה פ' לְאִיסוּרָא אִפִּי בְּשׁוּגַג וּבַמ"א הָאָרְכָתִי בְּזָה: ע"ב תּוֹס' בַּד"ה תַּנּוּר וכו' מְשָׁהָה אִפִּי בְּתַנּוּר וכו' עכ"ל הָא דְלֹא הוּכִיחוּ מְשִׁמְעֵתִין גּוּפָה דְאִי אִיתָא דְכַתְּנוּר אִסוּר לְהַשְׁהוֹת מֵאִי פְּרִיף אֲבִי מִמִּתְּנִי נִימָא הָרִי הוּא כְּתַנּוּר לְעַנְיָן לְהַשְׁהוֹת מְשׁוּם דִּי"ל דְאַבְי וְרַב אַדָּא ס"ל לְהַשְׁהוֹת תַּנּוּ וְאַפִּי גְּבִי פִירָה אִסוּר לְהַשְׁהוֹת: דף ט"ל ע"א ד"ה שְׁמָא וכו' דְאִין דְרָף לְחֲמָן וכו' עכ"ל לֹא כ"כ אֲלֵא לְמ"ד שְׁמָא יְטָמִין בְּרַמְזֵי אֲבָל לְמ"ד שְׁמָא יְזִיז לֹא גְזָר פְּלֵל ר"י אִטוּ תוּלְדוֹת הָאוּר אִפִּי בְּדָבָר דְדָרָף הוּא וְהַגְמ' לְקַמְן דְמוּקֵי מַעֲשֵׂה דְטְבִירָה אֲרִישָׁא אִינוּ אֲלֵא לְמ"ד שְׁמִזִּיז וְאִפ' דְהַטְעַם דַּמ"ד שְׁמָא יְזִיז וְלֹא חֲשַׁשׁ שְׁמָא יְטָמִין בְּשִׁבְתָּ גּוּפִיָה מְשׁוּם דְק"ל מְסוּדְרִין וְלֹא ס"ל לְחַלֵּק דְשְׁאֲנֵי סוּדְרִין דְאִין דְרָף וכו' וְלִיתָא לַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל: ד"ה א"ב וכו' אֲבָל הָכָא שְׁיִשׁ עֲפַר תִּיחּוּם הַרְבֵּה וכו' עכ"ל וְהַגְמ' שֶׁם בְּבִיצָ' דְפְרִיף וְהָא קַעֲבִיד גּוּמָא וְלֹא מְשַׁנֵּי

דמיירי בשיש עפר תיחוח הרבה משום דא"כ פשיטא וע"ש בתוס' ועיין במהר"ם שיש שם: בד"ה מפני וכו' קשה לריב"א דהא ליכא איסורא דאוריין וכו' עכ"ל ק"ל גימא דר"י ס"ל פאוקמת' דעולא לעיל דלא ע"כ דר"י ס"ל מלאכה שאצ"ל חייב עליה וי"ל דאפתי ק' מאי פריה מברייתא דרשב"ג גימא דרשב"ג ס"ל מלאכה שאצ"ל פטור עליה כר"ש: ע"ב ד"ה אלא פניו וכו' ומיהו ק' לרשב"א וכו' עכ"ל מלשונם משמע דבשינויא דגמ' יתורץ קושיא זו וכ"מ בדברי הרשב"א בחי' ע"ש וכתב מהרש"ל המשיגו דמיירי להשתטף לא שיניף שיטוף אלא בכל גופו ע"ש אבל מהרש"א כ' דלשינויא דגמ' לא מיירי ברחיצה ולא נכלל בה כלל רחיצת פניו ע"ש וצ"ל לדבריו דשיטוף שרי ועדיף משתייה ונדוקא רחיצת פניו הוא דאסיר' מכ"ש דשתייה: ד"ה אמר וכו' וי"ל דסתם דהכא גריע וכו' עכ"ל פי' פשהמחלוקת וההכרעה שנויים במשנה ואח"ך סתם גילה דדעתו לפ' פסתם אפילו נגד המכריע אבל פשהסתם במתני' ומחלוקת בברייתא אפש' דתנא דמתני' לא שמייע ליה דאיכא מכריע ולא ידעינן דדעתו לפסוק נגד המכריע ול"ק מ"ש מהרש"א: דף מ' ע"א גמ' פל גופו אבר אבר וכו' השתא לרב א"צ לאוקומי מתני' בלהשתטף וכו"ש אלא בכל גופו אבר אבר ואתיא כר"י וא"צ למ"ש התוס' לעיל בד"ה אמר די"ל דר"י ס"ל פרב ואתיא מתני' כר"י והגמ' דמוקי לה בלהשתטף אזיל בשיטת שמואל דתנא פנותיה: ע"ב רש"י ד"ה דהא מעשה וכו' שגזרו על הזיעה וכו' עכ"ל משמע דאי קודם שגזרו על הזיעה י"ל דמעשה דרבי נכנס להזיע הוא ולפי"ז ק' מגמ' דברכות דכ"ז דקאמר ר' דקודם שגזרו על הזיעה והרשב"א בחי' הק' פן בשמעתיך ותי' מדהכניס פה שמן משמע דנכנס לרחוץ ע"ש ולפירש"י קשיא וצ"ל דס"ל לרש"י ז"ל ד"ר יצחק בר אבדימי בסוף ימיו של רב הנה שפבר גזרו פל הגזי' ומשום דס"ל לרש"י ז"ל ד"ל דלא הו' פל הגזירות בזמן רבי אלא אחר רבי ומהכא פסיקא ליה להגמרא דמעשה דר' אחר הגזירה לזה כ' דמריב"ל שמיענן דבימי ר' הו' ומעש' דגמ' דברכו' בתחיל' ימיו של ר' שעדיין לא גזרו על הזיעה: דף מ"א ע"ב תוס' ד"ה מידי וכו' פניו דאיכא למטעי וכו' עכ"ל ר"ל פניו דאיכא למטעי מספיקא הנה אזלינן לחומר' ואם איתא דמותר משום צירוף ואתיא כר"ש הו"ל לפרש בהדיא דהא השתא דאיכא למטעי אזלינן לחומר' אבל בשינויאי דאבני' אע"ג דאיכא למטעי ולפרש שפינה ממנו לא חש התנא פניו דמס' הנה אזלינן לחומר' וכ"הג' כ' התוס' בריש בתרא ד"ג ע"ב בד"ה מפלל ע"ש במהרם מלובלין ז"ל: דף מ"ב ע"א ד"ה נותן וכו' אפילו בכלי ראשון וכו' עכ"ל משום דאי דוקא בכ"ש אבל בכ"ר אסור א"כ בכ"ש הו"ל למגזר אטו כ"ר פמו דגזרינן בצונן לתוף חמין ולא ניחא להו למימר דחמין לתוף צונן בכ"ר לאו מדאוריית' אלא גזירה אטו צונן לתוף חמין דלא מיחלף ול"ד לגזירת כ"ש אטו כ"ר אבל בת"י כ' דרישא גמי בכ"ש ומשום גזירה אטו צונן לתוף חמין ע"ש: רש"י ד"ה מרותחין ביה"ש עכ"ל כ"כ לפי שמנהג' פה הנה לסלק הקדירות ביה"ש מע"ג פירה ולא להניחם שם פמו שמתבאר מפירש"י בביצה דף כ"ו ע"א דסתם קדירות מסולקות מרותחות ביה"ש ע"ש: ע"ב גמ' ת"ש דתנא וכו' מפירש"י בפסחים ד"מ ע"כ שכ' דר"י אכ"ש קאי דלא פמסקנא הגמ' ועיין להרב פנ"י שם ולה' פליתי סי' ס"ט: תוס' ד"ה ואין וכו' א"ל כר"ש וכו' עכ"ל י"ל בדבריהם דבלא שום הךרח כ' פן דא"ל מתני' אפי' כר"ש אבל מהרש"א כ' דמתני' אין גאותין משמע דשרי בטלטול וע"כ כר"ש אתנא וכדאמר' לקמן דטעמא דמבטל כלי מהיכנו אע"ג דשרי בטלטול מ"מ פניו דצריף לפלי לצורף השמן הוי מבטל כלי ואם יריקו לכלי אחר מבטל הוא הפלי הב' וכ"כ מהרש"א לקמן בד"ה בעודן ע"ש מיהו י"ל דמאי דאמר' לקמן דטעמא דמבטל כלי אינו אלא למימרא דר"ח דגבי ביצה היא אבל במתני' מודה רב יוסף דטעמ' משום טירחא ודפריף אר"י מניצוצות י"ל דניצוצות עדיפי משמן דמתניתין

וּדְאָמְרִינּוּ אַע"פּי שְׁאָמְרוּ וְכו' לְאוּ אַמְתַּנִּי קָאֵי אֱלָא אַבְרַיִת' אַחְרִיתִי וּמ"ש הַתּוֹס' בְּסֻמוּף דַּאֵע"פּי שְׁאָמְרוּ דְקָאֵמ' ר"ח אַמְתַּנִּי קָאֵי לֹא כ"כ אֱלָא לְאוּקְמַתָּא דְרַבָּא: דָּף מ"ג ע"א גמ' אֵיתִיבִיהּ אַבְיִי וְכו' מ"ש מְהַרְשֵׁ"א בְּזֶה ק' דָּאֵי אַבְיִי מוּקִי לֵהּ בְּצַרְיָהּ לְמַקּוּמוֹ מֵאֵי פְרִיָּהּ לְעֵיל לְרַבָּה דְאָפִי לְפִי הַתּוֹס' לְעֵיל דְרַבָּה מְשׁוּם טִירְחָהּ קָאֵמַר מ"מ וְדָאֵי דְבְצַרְיָהּ לְמַקּוּמוֹ שְׂרִי וְכו"ש לְפִירֵשׁ"י לְעֵיל דְמִשׁוֹ דָּאֵין פְּלִי נִטְלָה וְכו': תּוֹס' בַּד"ה טָבֵל וְכו' נִימָא מְגוּ דְאִתְקַצְאֵי וְכו' עכ"ל פְּתַב מְהַרְשֵׁ"א ו"ל לֹא נִיחָא לְאוּקוּמָא כַּר"ש מְשׁוּם דְסַתֵּם מְשַׁנְיֹת כַּר"י ע"ש וְעֵינָן בְּרִישׁ בִּיצָה דְאָמְרִינּוּ גַבֵּי שְׁבַת סַתֵּם לָן תַּנָּא כַּר"ש וְעֵינָן שְׁם בְּתוֹס'.

בַּא"ד שְׁאֵם עָבַר וּבִינְרָ וְכו' עכ"ל רְשָׁב"א לְשִׁטְתָּיהָ אָזִיל לַמ"ש הַתּוֹס' דְהִכָּא מֵינְרִי דַל"ל פִּירִי אַחְרֵינִי אֵיכ' לְאוּקוּמִי הֵהִיא דְבַכּוֹר בְּאִית לֵיהּ פִּירִי אַחְרֵינִי: ע"ב בַּד"ה פְּכָר וְכו' הִיכָא דָּאֵיכָא הֶפְסֵד מְרֻבָּה וְכו' עכ"ל הַרְשָׁב"א בַּחֲזִי דְחָה זֶה דַּר"פ מְשִׁילִין מוּכַח דְאָפִי בַּפּה"מ אֵין פְּלִי נִטְלָה לְדָבָר שְׁאֵינוּ נִטְלָה ע"ש וְנִרְאָה דְלֹא כ' הַתּוֹס' דְבַה"פ"מ שְׂרִי אֱלָא לְרַב הוּנָא דַכ"מ דַּס"ל כֵּן מִפְּחַ קְנוֹשְׁיִתָּם אָבֵל הֵתֵם תִּימָא סוּגְיָא אֱלִיבָא דַר"י דְאָמַר ל"ש אֱלָא פִירוֹת דְמוּכַח דַּס"ל דְאָפִי בַּפּה"מ אָסוּר: דָּף מ"ד ע"א ד"ה לְדָבְרִי וְכו' וְה"נ אָמְרִינּוּ בַּפ"ק דְחֻלִּין וְכו' עכ"ל מ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל דְמַהֲדִין בְּרִייתָא דַּפ"ק דְחֻלִּין מוּכַחֵי דַא"ל לַר"מ מְוֻקְצָה מְחַמַּת אִיסוּר לִיתָא שְׁם שׁוּם בְּרִייתָא אֱלָא דְבְרִי הַגְמ' כְּמוֹ הִכָּא וְהַתּוֹס' לֹא נִחְתִּי לְשׁוּם הוֹכְחָה אֱלָא ר"ל דְהַגְמ' שְׁם ה"ן אָמַר ר"י וְר"מ חַד סְבָרָא א"ל בְּמֻקְצָה מְחַמַּת אִיסוּר דְלֹא אִשְׁפָּחוּן לְהוּ פְּלוּגְתָּא בְּזֶה וּבְכֵן ל"ק מ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל: ע"ב ד"ה וְאֵין מְצַלְתָּ וְכו' וּמֵינְרִי שְׁאֵינוּ סוּתֵם כָּל הַנְּקָב וְכו' וּבְכַלִּי עֵץ אָמְרִינּוּ נְמִי וְכו' עכ"ל מְפָאן מוּכַח דְאָף בְּכַלִּי עֵץ כֵּן הוּא הַדִּין וְכוּן כְּתַב מְהַרְשֵׁ"א ו"ל שְׁם בְּתוֹס' בַּפ' לֹא יַחְפּוּר וְדִלָּא כְּמָרְן בַּב"י בִּי"ד סִי' שַׁע"א וְעֵינָן מ"ש שְׁם: דָּף מ"ה ע"ב גמ' וְהַתְּנָן מְשַׁקִּין וְכו' לְמָאן דְמַפְלִיג בְּרִישׁ בִּיצָה בֵּין שְׁבַת לִי"ט לֹא פְרִיָּהּ מִיַּדִּי אֱלָא לְשַׁאֲרָא אַמּוּרָאֵי פְרִיָּהּ וְכו"כ מְהַרְשֵׁ"א ו"ל בְּבִיצָה: תּוֹס' ד"ה דָּאִית בִּיצָה וְכו' אֱלָא לְאַכִּילָהּ עכ"ל וְהֵינּוּ בְּתַרְנַגְלוּת הַעוֹמְדָת לְאַכִּילָהּ אָבֵל בְּעוֹמְדָת לְגַדֵּל בִּיצִים מוֹדָה ר"י דְאָסוּר מְשׁוּם נוֹלָד וּל"ק מ"ש מְהַרְשֵׁ"א וְהָא דְלֹא מוּקִי ר"י מְתַנִּי דְרִישׁ בִּיצָה בְּעוֹמְדָת לְגַדֵּל בִּיצִים מְשׁוּם דְקַתְנִי לֹא תֹאכַל מְשַׁמְעָה דְבְטִלְטוּל שְׂרִי וְע"ש בְּתוֹס' אוּ מִשׁוֹ דַּא"כ לִפְלֻגוּ בְּתַרְנַיְהוּ כְּדַפְרִיָּה הֵתֵם אָבֵל אֵין לוֹמַר מְשׁוּם דַּא"כ מ"ט דַּב"ש וְס"ל דְבַנּוֹלָד כ"ע מוֹדוּ וְדִלָּא כְּר"ן דָּאֵם כֵּן מֵאֵי פְרִיָּהּ הִכָּא מְדַרְ'ן וְעֵינָן לְהַשַׁע"ה: בַּד"ה אָמַר וְכו' וְל"ד לְסוּפָה וְכו' עכ"ל הֵינּוּ לַר"י דְלֹא פִי' כַּר' שְׁמַעוֹן דְאִתְקַצְאֵי בִיה"ש מְחַמַּת מְצוּנָה אָבֵל ר"ש גּוֹפִיָּה ל"ל מִיגוּ דְאִתְקַצְאֵי בִיה"ש אִפִּי' מְחַמַּת מְצוּנָה כַּמ"ש הַתּוֹס' בַּד"ה עַד דָּף מ"ו ע"ב גמ' אֵי לֹא מְזַדְדִיק לֵיהּ סְגִי בַּג' הַדְיוֹטוֹת וְכו' מְדָלָא מְשַׁנֵּי הָכִי אַקְוֹשֵׁי' קַמֵּייתָא דְהַפְרָה יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דְנִדְרִים שְׁמַסַּר הַבַּעַל אֵין יְכוּלִין לְהַתִּירָן לֹא חָכָם וְלֹא ג' הַדְיוֹטוֹת: תּוֹס' ד"ה וְהַתְּנָן וְכו' וְא"ת דְבִיצָה מְשַׁמְעָה דְאָבְיִי סְבַר פְּאָדָא בַּר אוּפְמִי וְכו' עכ"ל אִפִּי' דַּס"ל פְּאָדָא דְבַנּוֹלָד מַעִי"ט ר"ש מַתִּיר בְּדִיעְבַּד וְכִי קָאֵי א"ר יְאֻדָּה הֵינּוּ לְעַנְיָן לְכַתְחָהּ וְשְׁאֵינוּ מִן הַמּוּכָן דְקַתְנִי הֵינּוּ בְּנוֹלָד הַמּוּם בִּי"ט מ"מ מוּכִיחַ שְׁפִיר אַבְיִי דַר"ש אִית לֵיהּ מְוֻקְצָה מְנוֹלָד בִּי"ט וּלְכַף לֹא ק"ל אֱלָא דְשְׁאֵנִי נַר דְלִיכָא כָּל הַנִּי מִי יֵימַר וְעֵינָן בַּת"י וּבְמְהַרְשֵׁ"א ו"ל וְתִי' דְאָבְיִי חוֹזַר בּוֹ וְכו' וּבַחֲדָּ מִי יֵימַר סְגִי שְׁהָרִי אִפְּלוּ בְּנוֹלָד מַעִי"ט מֵינְרִי וְס"ד דְאָבְיִי דָּגָם בְּנַר אִיכָּא חַד מִי יֵימַר דְלֹא ס"ד אָדָם יוֹשֵׁב וּמְצַפָּה וְכו"מ מ"ש בְּקוֹשְׁיִתָּם דְשְׁאֵנִי נַר דְלִיכָא כָּל הַנִּי מִי יֵימַר וְעֵינָן גַּם בְּזֶה לְמְהַרְשֵׁ"א ו"ל: בַּד"ה פְּבַתָּה וְכו' כֵּן דְרָף הַש"ס וְכו' עכ"ל הֵינּוּ הִיכָּא דְרִישָׁא בְּהִדְיָא וְסִיפָּא דִּיּוּקָא נִיחָא לֵיהּ בְּדִיּוּקָא שְׁהוּא דְבַר חֲקָמָה אָבֵל הִיכָּא דָּגָם רִישָׁא דִּיּוּקָא וְדָאֵי דְטָפִי עֲדִיף לְאַתּוּנֵי מְרִישָׁא כַּמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל דַּס"ל ע"ב בַּד"ה אֱלָא: דָּף מ"ח ע"ב גמ' א"ל ר"א אַמַּאי וְכו' הָא דְלֹא אָסִיר מְשׁוּם אַהֵל כְּמוֹ פְרוּכְתָּא מְשׁוּם דָּאֵינוּ

רָחַב וְהִמְחִיצוֹת כְּבָר עֲשׂוּיֹת וּכְמ"ש הַתּוֹס' ר"פ פִּירָה אֲבָל הַמְאִירִי כ' דִּהְקָא בְּמֵלָא מִיָּם דְּמִים
מְבֹטְלֵי מְחִיצָתָא ע"ש: תּוֹס' ד"ה ה"ק וְכו' אֲמוּכִין קָאִי וְכו' עכ"ל הִיָּנוּ לְתִי דְאֵלָא אֵימְרָא וְכו'
וּלְפַמ"ש לְקַמְן דְּגַרְסֵי אֵלָא אֲמַר רַבָּא דְרַבָּא גּוֹפִיָה הִדְר א"ש טְפִי דִּהְתּוֹס' פֶּאן קִיָּמִי אֵלִיבָא דְרַבָּא:
ע"ב בַּד"ה חֲבוּר וְכו' וְא"ת אֲמַאי לָא מִיָּיתִי מִתְנִי וְכו' עכ"ל אַע"ג דִּהְיָא דְשָׁלֵל שֶׁל פּוֹבְסִין גַּם
הִיא מְשֻׁנָּה בְּעֻקְצִין מ"מ מִתְנִי דְפָרָה אֵלִימָא דַּמְפ' בְּהִדְיָא חֲבוּר לְטוֹמְאָה וְהַר"ש בְּפָרָה שֶׁם כ'
אֲמַאי מִיָּיתִי בְּרִיָּתָא וְכו' וְהוּא תִּימָה: ד"ה אִי חֲבוּר וְכו' ל"ד וְעֵיקָר קוֹנְשִׁיתוּ וְכו' עכ"ל הוּמ"ל
דַּה"פ אִי מִיָּירִי שֶׁלֹּא בְּשַׁעַת מְלָאכָה וְלִכְפֹּד לָא הֵוִי חֲבוּר וְלִהְזָאָה א"כ לְטוֹמְאָה נְמִי וְאִין לֹאמֵר דְּאִי
קוֹנְשִׁי הֵכִי מֵאִי קוֹנְשִׁי נִימָא דְּמִדְּרַבְּנֵן חֲבוּר לְטוֹמְאָה כְּמוֹ שֶׁלֵּל שֶׁל פּוֹבְסִין דְּדוֹקָא בְּשָׁלֵל דִּהְוָצְרָכוּ
לְגַמְרָא עַל שַׁעַת מְלָאכָה גְזָרוּ אִפִּי שֶׁלֹּא בְּשַׁעַת מְלָאכָה אֲבָל הֵכִא דְּבִשַׁעַת מְלָאכָה מִן הַתּוֹרָה לָא
יִגְזָרוּ מִשּׁוּם שֶׁלֹּא בְּשַׁעַת מְלָאכָה לְחֻדוּדָה כְּמ"ש מְהַרְשֵׁ"א בְּסַמוּךְ בְּדִיבּוּר זֶה מִיָּהוּ דְּבָרֵיו אֵינָם
מְוַכְרְחִים דְּקוֹנְשִׁיתוּ ל"ק דְּמִשּׁוֹ הִזָּאָה שֶׁהוָצְרָךְ לֹאמֵר גְזָרוּ בְּשַׁעַת מְלָאכָה וְכו' אֲמַר נְמִי עַל הַטּוֹמְאָה
פָּד: בַּא"ד אֲתִיָּא כַר"י וְכו' עכ"ל אֲבָל הָא דְּשִׁמְעֵתִין לָא מְשַׁמַּע כַּר"י דַּמְנ"ל דַּר"י מְטַמָּא
מִדְּאוּרִיָּתָא דִּילְמָא מְדַרְבְּנֵן הוּא דְּמְטַמָּא וְהַתּוֹס' דְּנִקְטוּ רַבְּנֵן נִקְטוּ מִילְתָּא פְּסִיקְתָּא דְּלַרְבְּנֵן וְדִאִי
מִדְּאוּרִיָּתָא טְהוּר וְעַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל: דָּף ן ע"א בַּד"ה מְקַצֵּת עָלֵיו וְכו' לְפִי הַעֲרוּ וְכו' עכ"ל
עֵינֵן בְּדַבְּרֵי הַעֲרוּף שֶׁהִבִּיא מְהַרְ"ם לּוֹבְלִין וְעֵינֵן לַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א בַּס"ד: דָּף נ"א ע"א תּוֹס' ד"ה
פִּיצַד וְכו' וְכ"ש לִישׁוּל וְלִהְחֲזִיר וְכו' עכ"ל מ"ש מְהַרְשֵׁ"א דְּמִתְנִי דְּכִסְהוּ וְנִתְגַּלָּה שֶׁכ' הַתּוֹס' לְעֵיל
דַּה"ה וְכו' אֲתִיָּא פְּרִשְׁבָּ"א ע"ש ק' דַּא"כ מִנ"ל לְהַתּוֹס' דְּמִתְנִי ל"ד נִימָא דְּדוֹקָא קְתַנִּי פְּסָהוּ וְנִתְגַּלָּה
וְאֲתִיָּא פְּרִבְּנֵן אֵלָא ע"כ דְּאִפִּי לְרַבְּנֵן דַּס"ל לְהַתּוֹס' דְּשָׁרִי כְּמוֹ קְדִירָה ע"כ נִרְאָה דִּהְתּוֹס' שֶׁכ' פֶּאן
וְכ"ש לִישׁוּל נְחִתִי לְהוֹכְחָה אַחֲרַת לְדִין שֶׁכ' לְעֵיל דַּה"ה דְּמִתְנִי לְתַלּוּתוֹ בְּיָדִים דְּמִדְּבָרֵי רִשְׁבָּ"ג
מוֹכַח דְּשָׁרִי וְלֹא הִפְלִיגוּ רַבְּנֵן עָלֵיהּ בְּהָא מִילְתָּא: ד"ה אִו שְׁטַעֵן וְכו' מַה בֵּין זֶה לְאַבְּנֵן וְכו' עכ"ל
מִשְׁמִ' לְהוּ דַּמ"ש הֵתָם ל"ש אֵלָא דְּשׁוֹכַח וְכו' קָאִי אֲאַבְּנֵן וְלֹא אַחֲבִית מִשּׁוּם דִּהְגַּמ' בְּתַר הֵכִי עֲשֵׂה
קְבִיעוֹת הֵייתָה בֵּין הַחֲבִיּוֹת וְכַפִּירִש"י שֶׁם אֲבָל ק' הָא אֲבָנֵן הֵוִי טְלִטוּל מִן הַצַּד וּבְהָא אִיפְּלִיגוּ ר"א
בֵּן תַּדְאִי וְרַבְּנֵן וְאִם כֵּן נִימָא דְּמִתְנִי כְּמֵאן דְּאָסֵר טְלִטוּל מִן הַצַּד וּבְרִיָּתָא כְּמֵאן דְּשָׁרִי אֲבָל בְּמַגְבִּיָּה
הַחֲבִית טְלִטוּל גְּמוּר הוּא: דָּף נ"ב ע"ב ד"ה הִיא שֶׁל אֶלְמוּג וְכו' בֵּית קִיבּוּל הַעֲשׂוּי לְמֵלְאוֹ וְכו'
עכ"ל וְהִיא דַּפ"ק דְּסוּפָה דִּי"ב ע"א דְּאֶמְרִינֵן מ"ד בֵּית קִיבּוּל וְכו' קַמ"ל דְּשִׁאנֵי הֵתָם דְּפַעְמִים
מְסִירִין אוֹתוֹ כְּמ"ש הַתּוֹס' מִשָּׂא"כ הֵכִא וְעַמ"ש בְּחִידוּשְׁנֵן שֶׁם: דָּף נ"ג ע"ב גַּמ' וְלִבְהִמָּה מִי גְזָרִינֵן
וְהַתְנִיָּא וְכו' ק' לְמֵאִי פְּרִיף נִימָא דַּה"כ דְּוֹקָא גְזָרִינֵן מִשּׁוֹ שְׁחִיק' סְמָנִי דְּאוּרִיָּי אֲבָל תַּחּוּמִין דְּקוֹ"ל
תַּחּוּמִין דְּרַבְּנֵן לָא גְזָרִינֵן דִּהְוִי גְזָרָה לְגְזָרָה וִי"ל: דָּף נ"ד ע"ב תּוֹס' בַּד"ה הֵוִה מְעַשֵּׂר וְכו'
דְּאִפּוֹטְרוֹפּוֹס הֵוִה מְעַשֵּׂר עכ"ל מַה שֶׁמֶק' מִדְּאֶמְרִינֵן לְהַאֲכִיל אֲבָל לָא לְהַנִּיחַ עֵינֵן בַּחִי שֶׁם בְּגִיטִין:
דָּף נ"ה ע"ב רַש"י ד"ה הָא כְּתִיב הָא כְּתִיב בְּעֵינֵי שֶׁם הַחֵכ וְכו' עכ"ל לָא הוּק"ל אֵלָא שֶׁם הַחֵכָם
אֲבָל אִי לָאו שֶׁם הַחֵכ' דִּי"ל דְּאִיזָה תַּלְמִיד כְּתָבוּ מִן הַצַּד וּבְדַפּוֹס הַכְּנִיסוּהָ בַּגַּמ' וְדַכּוֹנְתָה טוֹבָה
אֲבָל שֶׁם הַחֵכ' שֶׁהוּא רַב הוּנָא ק' לְשִׁמּוֹעַ: דָּף נ"ח ע"א תּוֹס' ד"ה וְלֹא וְכו' דִּהָא לְעֵיל וְכו' עכ"ל
הָא וְדִאִי בֵּינון דְּבָבָא דְּעָבַד מוֹקִי לָהּ בַּגַּמ' בְּאַרְיֵג דְּכּוֹנּוֹת' בְּבָא דְּבַהֲמָה בְּאַרְיֵג מִיָּירִי אֵלָא מִשּׁוּם
דַּס"ד דְּגַבִּי בְּהִמָּה לָא שִׁיף טַעְמָא שֶׁכ' בַּד"ה הַב"ע לְזָה הוֹכִיחוּ מְלַעִיל דְּגַבִּי בְּהִמָּה נְמִי יֵשׁ לְחַלֵּק
בֵּין אָרִיג לְלֹא אָרִיג וְעֵינֵן בְּמְהַרְשֵׁ"א: בַּד"ה מ"ש וְכו' וְלִמָּאי דְּמוֹקִי לָהּ וְכו' עכ"ל קִשְׁיָה לְשִׁמּוֹעַ
מֵאִי דְּתַלִּי לָהּ בְּמֵאִי דְּמוֹקִי הָא בְּרִיָּי קְתַנִּי יוֹצֵאִין בְּזוּג שְׁבַכְסוּתוֹ וְאִם כֵּן הֵוִה מִתְנִי מִיתוֹקְמָא
בְּכַסּוּתוֹ וְאִי כְּוֹנְתָם דִּהְגַּמ' דְּפְרִיף דְּכַסּוּתוֹ נְמִי דִּילְמָא מְפָסִיק הו"ל לְאַקְשׁוּנֵי מִמִּתְנִי דִּהְתָּם הָא
עֲדִיפָא לִיָּה לְאַקְשׁוּנֵי בְּרִיָּתָא גּוֹפָה מְרִישָׂא אֲסִיפָא: ע"ב ד"ה מְתִיב וְכו' הו"ל פְּלִי שְׁנִיטֵל וְכו'

עכ"ל כ' מהרש"א דכ"ע מודו דמהני טעמא דהדיוט יכול להחזירה לענגו דלא פרוקה טומאה ול"פ רבא אלא לקבל טומאה ע"ש ואע"ג דאב"י לא קאי אלא לפריוח טומאה מ"מ משמע ליה לרבא דמאי דקתני עדיין טומאתו עליהו היינו תורת קבלת טומאה שהיתה להם וא"כ ע"כ דאב"י לענגו קבלת טומאה מייירי וכצ"ל לפי הר"פ דל"פ אלא לענגו אם נטמא זה דמשמע ליה עדיין טומאתו עליהו גם לענגו זה: בד"ה מתיב וכו' אלא דניחא ליה לאקשוני וכו' עכ"ל הו"מ"ל דניחא ליה לאקשוני ממשנ' ולא מבריי': דף נ"ט ע"א רש"י ד"ה א"כ וכו' וה"ה בין רב לר"י וכו' עכ"ל משמע רב מטהר במאים ול"ל דר"י וק' הא דר"י עדיפא דמעין מלאכה היא ואמאי ל"ל לרב דר"י וגם ר"ח מודה לר"י פדמוכח מדאמרין א"ב דניקיר ונ"ל דס"ל לרש"י דראוי לשמות הוי נמי מעין מלאכה פינו דנעשה מתחלה נמי משום זה כמ"ש התוס' וס"ל דלא נעשה בשביל סיכה נמי ורב ור"י ל"פ אלא דרב מייירי בנקיר ור"י במאים ומאי דקאמר א"ב היינו בין הטמאים וא"כ רב ור"י בעין מלאכה ור"ח הוא דלא בעי מעין מלאכה וא"ש מ"ש מהרש"א ז"ל די"ל דאי ר"י ל"ב מעין מלאכה אמאי ל"ל טעמא דסיכה דמ"ש רש"י דאין רגילות וכו' היינו ר"ל פינו דאין רגילות א"כ לא נעשה מתחיל' לסיכ' אבל מ"מ פעמים שייכין גם במלחמה: דף ס"א ע"א גמ' והתניא אחד חולה שיש בו סכנה וכו' ואפי' בקמיע של כתב מייירי פדקתני רישא ובריי'תא זו היא סיפא דהו' ברייתא פדאיתא לעיל: דף ס"ב ע"א גמ' איתיביה אב"י המוציא תפלין וכו' ביהו ברייתא לחודא איפא לאוקמא כר"י דנשים סומכות רשות אלא דהגמ' סמיה על הו' בריית' דמיייתי הגמ' בר"פ המוציא תפלין דר"מ ור"י ס"ל אחד האיש ואחד האשה ואנהו לא ס"ל כר' יוסי כמו שהוכיח הגמ' שם ע"ש ואין להקשות דהיא אמינה נשים עם בפ"ע ומתניתין דסנפה קתני מקבלת אשה לולב מיד בעלה ע"ש בגמ' די"ל דהתם לענגו טלטול והכא לענגו הוצאה: ע"ב גמ' וחד אמר שמוזקין פסותיהו וכו' נראה דמוסיף הוא אמ"ד קנשקננו וכ"ע מודו בקנשקננו ולכך פרי' שפיר מרבה בר רב הונא: דף ס"ד ע"א גמ' לאי' לפנויי מןפנה מפאן ק' למ"ש ה"ר"ן בחי' בר"פ הנשקפין דאפי' בג"ש מןפנה אי ילפינו מנה פבר דין א' כי בעינו למגמר מילתא אחריתי פי איפא למכר' פרכינו ע"ש וא"כ היכי ילפינו מנה הך קלקי וחבק ונזב הבא מן הסוס ואפשר דלפ"ד ה"ר"ן גם בהיקוש י"ל פן דכי אתא היקיש' לד"א משיבין על ההיקוש וא"כ י"ל הך חזא מנייהו נקט ילפי' בהיקיש' דש"ו ודין הב' בג"ש ותנא דבריי' סמיה אהיקיש' וניחא מ"ש התוס' אמאי אצט' ג"ש נילף בהיקיש': דף ס"ה ע"א רש"י בד"ה הא דמיהדק וכו' ואמאי קאמר לבית מדרשו וכו' עכ"ל והא דלא פרי' הגמרא ממשנתנו דשרי לר"ה י"ל דמתני' בקשור ומיהדק מייירי אבל מדרמי דקאמ' והוא שקשור ולא קאמ' קשור ומיהדק משמע ליה דאפי' לא מיהדק ומשני דמיהדק מייירי: בד"ה אבל של כסף שדומה לשאר שינים עכ"ל עיין למהרש"א בח"א בגדרים אהא דאמרי' דעשה לה ריש' שן של זהב ועיין בחי' שם: תוס' ד"ה לעביד וכו' אבל לפירתת וכו' עכ"ל נראה דאפי' לפירת' פולסא היינו חתיכה של מתכת בלא שום צורה ופרי' הגמרא לעביד חתיכה של מתכת ויצור עליה צורה כמו לפירש"י בשל עץ ומשני דבעי' גלהו ובמתכות ליפא גלהו והתוס' מק' אמאי לא פרי' לעביד אסימון דכבר יש עליו צורה ותי' דבעי' צורת סלע ולכך פרי' דלעביד צורה כמו צורת סלע על הפולסא ועיין מהרש"א ז"ל: דף ס"ח ע"א גדול עונשו של שפת וכו' עמ"ש מהרש"א ז"ל ליישב דברי הרמב"ם בפיה"מ דהגמ' תרתי מילי קאמר וק' א"כ אמאי אחרים לא שנו פלל גדול פינו דהשתא איפא חומרא דאורייתא במעשר דבמיתה איפא וליפא לתרוצי כמ"ש התוספ' בד"ה ולב"ת דאין סברא פלל לומר דבעי' ב' חומרות ובמה שהק' התוס' ממתני' דמעשרות הוואה נראה שם דכלל הראשון גדול מהב' ועיין להריטב"א בחי': ע"ב תוס'

ד"ה ליתני וכו' תימה לר"י לר"ב וכו' עכ"ל מה שהק' מהרש"א ע"ד מהרש"ל שקהרי לר"ח דפליג עליה דר"ב וכו' ע"ש לק"מ דלר"ח טעמא דדודן שבת ושגגות מלאכות חייב על כל שבת משום דגופין מחולקין ולא משום דשגגת מלאכות מהניא לשבתות אבל הכא טעמא משום דשגגת שבת מהניא למלאכו' ה"ה דשגגת מלאכו' מהניא לשבתות: ד"ה פי הפיר וכו' נראה לר"י דודאי אי הוה תני וכו' עכ"ל ר"ל דכיון דלא תני חייב משמע דהתנא פשיטא ליה דחייב וא"כ י"ל דפשיט"ל גם בתינוק שנושבה ולא אצטרף למתני ומ"מ קשיא לר"י דהא אצט' למתני תינוק לאפוקי מסברת ר"י ור"ל ולא מילתא היא ודלא פמהרש"א ו"ל: דף ס"ט ע"א ור"י האי קרא דרשב"ל וכו' הו"מ למפרך נמי למונבז פיון דשגגת לאו לחודה ל"מ משום דלא שוב מידעיתו כמ"ש התוס' ובעי שגגת קרבן והיא לחודה מהניא א"כ האי קרא דלא תעשנה מאי עביד ליה: ד"ה אלא וכו' דסברא הוא עכ"ל וקא דלא מוכח מברייתא דלקמן כמ"ש התוס' בסמוך בד"ה אמר דמשום דמהגמ' פאן משמע דאפתי לא ידע לבריי' דלקמן מדקא' אלא למונבז שגג' ועיין למהרש"א ו"ל: בא"ד דאפשר בתשו' וכו' עכ"ל בהכי י"ל מה שהק' ר"י לפירשב"ם לקמן דצ"ג ע"ב בד"ה שגגה: בד"ה פגון אבל לר' וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל וי"ל דלר' פיון דנ"ל דרשא דריב"ל מעליה וס"ל דשגגת קרבן ל"ש שגגה אינתר ליה היקיש' ובע"כ לאקושי למאי דיכול לאקושי דהיינו לשתייה לו ידיעה ולא לגמרי למזיד ממש פיון דשגגת קרבן ל"ש שגגה אבל רע"ק ס"ל פיון דאיכא לאוקומי היקיש' לדריב"ל דל"ל דרשא דעליה ס"ל דלא מוקמי' היקיש' לשוגג למזיד אלא פי איכא לאקושי לגמרי והגמ' ה"ה דהומ"ל דמונבז כר' ס"ל ועיין בחי' בשמעתי: גמ' סד"א חידוש הוא וכו' האי חידושא דהפל מודים הוא אפי' לר"ל מדמותיב הגמ' לאפיי ולא לר"ל וקא דנקט הגמ' ה"מ מאן ר"י משום דלר"י חיי טפי: ע"ב תוס' ד"ה קא מני וכו' הקש' הר"א וכו' עכ"ל ועוד ת"ל לפירש"י הגמ' בריש שבועות דמוכיח דר' ס"ל כרע"ק בלשעבר מדדריש ריבויי ומיעוטי גבי פדיון ולפירש"י נימא דאע"ג דבעלמ' דריש ריבויי ומיעוטי קא לא דריש דס"ל שגגת קרבן לא שמה שגגה וא"כ לא משפחת לה לשעבר: דף ע' ע"א בד"ה אא"ע וכו' דאטו בתרי קטלי וכו' עכ"ל נ"ל במ"ש במכילתא פ' יתרו פ"ז פל העושה בו מלאכה יומת אין לי אלא עונש דיממא עונש דליליא מנין ת"ל מחלליה מות יומת ע"ש והשתא משום דאיכא למימר מות יומת חד דיממא וחד דליליא להכי קאמר שקהרי פבר נאמר פל העושה וכו' וכיון דלא נשאר למדרש אלא בליליא וקאמר תרי קאמר מות יומת מסתבר לאוקומי לחילוק מלאכו' והליליא דאפשר דיליף מיו"ה ונתא דמכילתא ס"ל דברה תורה פלשון ב"א וקא דלא נ"ל דליליא מדרשא דלא עולת חול בשבת לקמן דקי"ד דהקטרת חלבים היא בליליא משום די"ל דאיסור' הוא דאיכא ולא עונש ועיין להרב שבות יהודה שם: דף ע"א ע"ב בד"ה מ"ד וכו' וליתא דהא תנן התם וכו' עכ"ל ומאן דאמר בעי ידיעה היינו ד"י בכריתות ס"פ ספק אכל דאמר אין שניהם מביאין אשם אהד וכ"כ הריטב"א בחי' וכ"מ שם בכריתות ס"פ ק"ד ע"ב דטעמא דר"י אין ב' מביאין חטאת א' משום דבעי ידיעה וא"כ גבי אשם נמי דאמר אין ב' מביאין אשם א' הוא משום דבעי ידיעה ודלא פמהרש"ל ומהרש"א והשתא א"צ למה שנדחק מהרש"א בתוס' בדיבור שאח"ז ע"ש: דף ע"ב ע"א פירש"י בד"ה בעל וכו' משום דה"ד דאיירי עליה וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א וי"ל דהו"ל למתני קא דעולא אמתניתין דלעיל דאכל ב' זיתי חלב בהעלם א' א"ח אלא א' משמע קא ב' העלמות חייב ב' ולמ"ד ל"כ ידיעה בתחיל' א"ח אלא א' אע"ג דנודע בנתי': תוס' ד"ה בעל וכו' אשם ע"ת ולהתנות בשלמי' וכו' עכ"ל עיין להתוס' בקידוש דנ"ה ע"ב אהא דאמרי' דמיימי אשם ע"ש: דף ע"ה ע"א גמ' רב אמר משום צובע וקא דתניא בפ"ב דחולין ד"מ ע"א השוחט חטאת בשבת לע"א חייב ג' חטאות ולא

תני ד' חטאות דחייב נמי משום צובע שאני התם פניו דאסור' בהנאה לא שניף טעמא דניחא ליה פי היכי דליקחזו אינשי: דף ע"ו ע"ב תוס' ד"ה וינעמד וכו' דדוק' מקדש עכ"ל והא דאמר'י בפ' ע"פ ד' פוסות ברביעי' ובכללם קידוש י"ל דהתם מדין ד' פוסות קאמר דידי ד' פוסות נצאו ידי קידוש לא נצאו ועמ"ש מהרש"א ו"ל: דף ע"ז ע"ב בד"ה ועוד וכו' ואע"פ שאינו ראוי לכוס של ברכ' בלא מים וכו' עכ"ל והיינו פדאיתא בגמ' דברכות והביאו התוס' לעיל דה"מ בכוס של ברכ' שאין מברכין עליו עד שימתן לתוכו מים והא דתניא בפ' ע"פ אהד חי ואהד מזוג היינו מדין ד' פוסו' דידי ד' פוסו' נצאו ודלא במהרש"א ו"ל: בא"ד דבסמוך קאמר אב"י וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל דאי לר"ש קאמר בסמוך א"כ מנ"ל לר"י דאמרו ד"א נימא דר"נ בפחות מרביעית הוי פזית וכת"ק דמתני' ע"ש ולפ"ד צ"ל דהתוס' ס"ל כס' הרמב"ם ו"ל ופ' מרן בסי' שס"ח דין ג' דגרוגרת שליש ביצה ובפ' המצניע דף צ"ה מוכח דגרוגרת יותר מפזית וא"כ ביצה ומחצה דהוא שיעור רביעית פדאיתא בפ' ע"פ יש בהם חמשה זיתים בקירוב ויכול להיות ר"ן כת"ק דברובע רביעית סגי ויבש הוי פזית אותו הרובע אבל להחולקים הביצה ב' זיתים וא"כ רובע רביעית הוא בציר מפזית ועיין להמג"א ר"ס תפ"ו ולהתוס' בעירובין דף ע"ב ולהרב בן דוד חא"ח דף קל"ו ע"א ע"ש: בא"ד או שנגע בו נכרי וכו' עכ"ל וס"ל דמגע נכרי ביין שלנו אינו אוסר בהנאה דאל"ה הוי דומיא דעצי אשיקה לעיל דף ע"ה ע"ב ועיין לעיל פניו דמדברבנו הוא דאסור מדאוריית' הוא פשר להצניע ויש להסתפק בד"ז: דף ע"ח ע"א בד"ה אטו וכו' ומשני פתלמיד שאמ"ל רבו דכה"ג כ"ע עכ"ל ואע"ג דמתני' קתני א"ח אלא המצניעו ונקלל בה גם תלמיד שאמ"ל רבו וקרי ליה המצניעו דהא כ"ע מודו בתלמיד מ"מ.

תנא דבריייתא רצה לבאר יותר ולא תנא המצניעו אלא במצניע לכלול גם תלמיד: ע"ב גמ' רבנו סברי אסור לשהות שטר פרוע וכו' ק"ק דהא אפתי צריף לו דבעי אהדורי ללוה דאי לא מהדר ליה מפיק מיניה מאי דפרע ליה כדפירש"י לקמן וי"ל דהשתא ס"ל פותבין שובר ואע"גדר"י ס"ל אין פותבין שובר מ"מ קאמר הגמ' טעמא דר"י משום דס"ל מותר להשהות דניחא ליה לאוקומי מילתיה דר"י דהקא אפי' למאי דקי"ל פותבין שובר ולפי אוקמתא הלזו כ"ע פותבין שובר ובהכי ניחא מה שהק' מהרש"א בתוס' לאוקמתא דאב"י דאפתי צריף לו לאהדורי ללוה ע"ש י"ל דלאב"י נמי בעי לאוקומי פותבין שובר לכ"ע פאוקמתא דר"י ולכך לא ק"ל להתוס' אלא משום דאסור להשהות דאפי' למ"ד פותבין שובר אסור להשהותו כדפירש"י לקמן פאוקמתא דרבא ע"ש ודע דלפירש"י פאוקמתא הלזו דלר"י מחייב משום דבעי ליה לצור ע"פ צלוחיתו מוכח דלרבנו אפילו בשטר גדול פליגי הפך התוספתא שהביא מהרש"א לעיל בסמוך והתוס' לקמן שהקשו להנהך אמוראי מהתוספתא לא הקשו מזה: תוס' ד"ה ת"ק וכו' י"ל דמייירי פגון שאמר אין לי עדים וכו' עכ"ל ק"ל לפ"ז אמאי לא מוקי הגמ' פלוגתא דת"ק ור"י בפלוגתא דרשב"ג ורבנו בפ' ז"ב דל"א ע"א דת"ק פרבנו דהתם דס"ל באמ' אין לי עדים וראיה ולאח"ז מצא עדים וראיה לא פלום הוא ולכך משפרעו חייב דחזי ליה לצור ע"פ צלוחיתו פקושית התוס' ולכ"ע צריף לקיימו ודע דמדברי התוס' הללו נ"ל דלא כהב"ח רס"י פ"ב ובתשו' סי' כ' שכתב בתבועו בשטר שאינו מקויים וטען פרעו ונשבע ואח"כ הביא עדים שקיימו את השטר דפטור שפכר נפטור בשבועתו ע"ש דאי איתא בדברי הב"ח אמאי לא תי' התוס' בפשיטות דמייירי בטען פרוע ונשבע דלת"ק דס"ל צריף לקיימו כב"ר נפטור בשבועתו ול"מ ליה קיום ואסור להשהותו ולהכי משפרעו פטור ור"י ס"ל א"צ לקיימו וחיוב לפורעו דחייב ממון הוא ולא שבועה ול"מ מידי מאי דקפץ ונשבע ואמאי דחקו לאוקומי באמר אין לי עדים דלא אתיא אלא פרבנו דרשב"ג בפ' ז"ב אלא ע"כ דס"ל דכי מקייים לשטריה

מחייב לפרעו ולא מיפטר בשבועתו וכמו שהוכיח הש"ך שם מיהו יש ליישב קצת דלא ניחא להו לאוקמא בקפץ ונשבע לר"י פיון דאינו נפטר בשבועתו: דף פ"א ע"ב גמ' ר"א אומ' נוטל אדם קיסם וכו' מדברי התוספ' פאן משמע דהקנשיא היא מחכמים אבל מדברי התוספות בביצה דל"ג ע"א בד"ה ר"א נראה דל"ג בגמ' פאן סיפא דמתני' וקנשיית הגמ' היא מדברי ר"א ע"ש: ע"ב תוס' ד"ה וקאמר וכו' ור"י א"ל אפילו בתרי מסכתא וכו' עכ"ל וקא דקים ליה להגמ' דר"י פליג אהנהו אמוראי בהא משום דכיון דר"י א"ל הלכה פסותם משנה א"כ ס"ל דקשפתם רבי דעתו של רבי לפסוק פה וא"כ אין לנו לומר שחזר בו ולכה אפי' בתרי מסכתא הלכ' פסותם אבל הנה אמוראי לא ס"ל הלכה פסותם משנה אלא אי מחלוקת ואחר כה סתם וא"כ לדידהו פשפתם ר' תחיל' אינו מוכרח שדעתו לפסוק כה אלא קבעה בסתם כמו ששמעה וא"כ ד"ז תלוי במאי דפליגי אמוראי אליבא דר"י אי הלכה פסותם משנה וזהו שכ' ואמוראי ניהו וכו' והגמרא פאן פריה מדאמרינן הלכה פסותם משנה ועמ"ש מהרש"א ו"ל: דף פ"ב ע"א גמ' מסתברא שיעורא דר"י נפיש וכו' ק"ק לוכח ממשנתנו דאי שיעור' דר"י נפיש מאי מהדר ליה ר"י מלחשו' מים מגבא פיון דמקרא שפענו דחזי לשניהם לחתות ולחשוף א"כ הו"ל לשעוריה בשיעורא זוטא דלחתות דכל מידי דחזי לב' דברים משערינן בזוטא פדאימא לעיל וי"ל דס"ל לר"י דלחתות שכיחא טפי מלחשוף ובמידי דשכיח משערינן פדאמרינן לעיל ור"מ ס"ל דלא חזי אלא לחתות: תוס' ד"ה אסור וכו' אפי' ל"ד וכו' עכ"ל אפי' למאי דמוקי לה בירוש' דהשתתחוה לכל אבן ונהביאו התוס' בסמוך ונהי ע"א ממש היינו לענין אבניו ועפרו דאותו הפותל שהיו עובדין אבל בכותל זה החדש אינו אלא מהנה לע"א דשמא לא יעבדנו עוד לאבניו ולכה ק"ל שפיר וענין להתוס' שם דלא הוה"ל קנשי' זו אלא בגמ' דפריה וקא קמרוןח דפשיטא ליה במתני' גופה דהוי פאלו בונה לע"א כמו שתי' פאן אבל לענין מרוןח לע"א ס"ד דבכלל מהנה ותי' דארף בנה נראה פאלו בונה וע"ש במהרש"א ו"ל: ע"ב גמ' ולרע"ק למאי הילכתא איתקש לשרץ הומ"ל לנה דישנו לאיברים אלא משום דבעיא היא בסמוך ולהצד דאינו לאיברים הוצרך לאוקומי למשמשינן וכמ"ש התוס' בד"ה ולרע"ק בתי' בתרא ולתי' קמא י"ל פיון דטומאת ע"א דרבנן פולהו היקש לקולא לבד מהיקיש' דנדה כמ"ש התוס' בד"ה אמר ולכה ניחא ליה לשנויי למשמשינן: דף פ"ג ע"א גמ' אקשה רחמנא למת לטמוי באהל הא דלא קאמר אקשה למת לטמוי לאיברים הפה מאי דאמר באקושי לקולא משום דא"כ ישנו לאיברים לטמוי בפחות מכעדשה וקא ליתא דהא מאי דאמרינן אקושי לשרץ לטמוי בכעדשה היינו ע"כ באבר דבחוליא כעדשה הו"ל שברי שברים וכמ"ש התוס' בד"ה מה: תוס' ד"ה ע"א וכו' דא"כ אמאי קאמר וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א לאוכוחי מדשרי בהנאה ע"ש ליתא דהא איכא מ"ד התי' במס' ע"א כשקברה מאליה אסורה ע"ש: דף פ"ו ע"ב גמ' ולקטבלא בצפר' דשבת' וכו' הקשה מהרש"א ו"ל נימא דרע"ק ל"ל בהשפמה ירד וח' עונות עם ליל שבת ע"ש ור"ל דר"א דאמר בהשפמה ירד פרבנן דאמרי שש עונות ול"ק דא"כ רע"ק הול"ל ו' עונות מספיק' שפמא בהשפמ' ירד אלא ע"כ לא חשיב ליל שבת: תוס' ד"ה ולקטבלו וכו' דילמא קפיד אעונות ואימם וכו' עכ"ל ה"ה דהומ"ל דלעול' לא קפיד קרא אלא אחדא דלא ידעינן אי אימם או אעונות ומ"ס אזלינן לחומרא: תוס' ד"ה וכתוב וכו' אהאי קרא גופיה ממאי דבריש ירחא וכו' עכ"ל ואע"ג דמשני התי' גליף במדבר מ"מ הגמ' פאן הו"ל למילף מדבר במדבר אפי' דאין שוין כמ"ש התוס' בסה"ד מ"מ אי איתא דלא סגי בג"ש דהנה הנה לחודה טפי הול"ל מדבר במדבר דל"צ לג"ש דהנה הנה וא"צ למ"ש מהרש"א ו"ל: דף פ"ז ע"א גמ' הא אמרינן יום א' הוסיף וכו' משמע דקושט' הוא דהקב"ה לא צנה אלא על ב' ימים ואע"ג דחשש פליטה צריה ג' ימים הקב"ה

יָדַע דָּלָא יִפְלוּטוּ פְּדֹאֲמֵרִינָן לְעֵיל רְאוּיָה לִינְתָן וּמָה שְׂצוּנָה ב' יָמִים מִחֲמַת טַעַם אַחַר הוּא וְלֹא מִחֲשֵׁשׁ פְּלִיטָה דְּהָא ס"ל פּוֹלְטָת בְּיוֹם ג' טַמְאָה: תָּם וְנִשְׁלַם מִסְכַּת שְׁבַת־מִסְכַּת עִירוּבֵין דְּרָב' ע"א וְהָאִי פִי כְּתִיב הָאִי בְּמִשְׁכָּן כְּתִיב לְשִׁינוּיָא קָמָא הוּא דְּפָרִי' אָבֵל לֹא־בַע"א לֹא פָּרִיף מִיַּדֵּי דְבִקְרָא אַחֲרֵינָא הוּא דְּפָלִיגִי וּבִמ"ש מְהֵרָשׁ"א בְּפִירֵשׁ"י דְּלִתְנִי בְּתָרָא שְׁכ' הַתּוֹס' בְּד"ה לִיבְעוּ גַם אַרְוֹחַב קִשְׂיָא דְּהָא לֹא יָלְפִי מִמִּשְׁכָּן דְּלֹא הוּי גְּפוּפִי ע"ש נִרְאָה דְּלֹא כ"כ הַתּוֹס' דְּלֹא יָלְפִי מִמִּשְׁכָּן אֲלֵא לְמִסְקָנִי דְּשִׁמְעֵתִין דְּקָרָא מִשְׁתַּעֵי גַם בְּמִקְדָּשׁ וְא"כ י"ל דְּעֵיקָר פְּתַח דְּכְתִיב אֲמַקְדָּשׁ קָאִי דְּעַל הַמִּשְׁכָּן פִּינוּן דְּפָרוּץ בְּמִלּוּאוֹ מִסְתַּבְּר' דְּלֹא מִקְרִי פְּתַח אָבֵל לְפִימָה הַמִּקְדָּשׁ דְּהִשְׁתַּא דְּקָרָא לֹא מִיַּרְי אֲלֵא בְּמִשְׁכָּן וְקָרִי לִיה פְּתַח בַּע"כ דְּיָלְפִי מִיַּנְיָה דְּאָפִי פָּרוּץ בְּמִלּוּאוֹ מִקְרִי פְּתַח דְּלֹא עַל חֲנָם קָרִי לִיה קָרָא פְּתַח: תּוֹס' ד"ה שְׁלָמִים וְכו' פְּדַתְנָן בְּתַמִּיד נִשְׁחַט וְכו' עכ"ל עֵינִין בְּפִירֵשׁ"י בְּנִבְחֵי דַס"א ע"א דְּכ' דְּדוֹקָא בְּשְׁלָמִים הוּא דְּפָסוּל וְע"ש בְּתוֹס': ע"ב גַּמ' בֵּין לְרַבְּנָן בֵּין לַר"י לִיָּלְפִי מִשְׁעַר הַחֲצָר וְכו' לְפִירֵשׁ"י ו"ל דְּאֶגְבּוּהָ ל"ק לִיה אֲלֵא אַרְוֹחַב הַקְּוִשְׁנִי לַר"י הִיא דְּלִילָף דְּאָפִי רְוֹחַב עֶשְׂרִים דַס"ד דְּאֶרְוֹחַב ל"פ ר"י וְע"ג דְּלַר"י מְצִי לְמִיָּפְרָף לִילָף מְאֻלָּם נֶקֶט הַפִּיָּרְכָא מִשְׁעַר הַחֲצָר מִשּׁוּם דְּהִיא פִּיָּרְכָא כּוֹלְלַת בֵּין לְרַבְּנָן בֵּין לַר"י וְכִי מִשְׁנֵי פְּתַח סְתָמָא לֹא אִקְרִי הַדָּר פָּרִיף לַר"י לִילָף מְאֻלָּם: תּוֹס' ד"ה עַד מ' וְכו' פְּדֹאֲמֵרִי אִינְשֵׁי וְכו' עכ"ל ע"ש ב'פ' מְפָנִין דַּפ"ו פְּדֹאֲמֵרִי אִינְשֵׁי הֵינּוּ אֲפִילוּ טוּבָא ע"ש וְתִי הַתּוֹס' אִינוּ אֲלֵא לְמִסְקָנָא דַר"י מִשְׁעַר מְלָכִים גָּמַר וְאָפִי טוּבָא אָבֵל לַס"ד דְּגָמַר' הו"מ לְמִיָּפְרָף הַשְׁתַּא חֲמִשִּׁים שָׁרִי מ' מְבַעֲיָא אֲלֵא דְּעַדִּיפ' מִיַּנְיָה פָּרִיף וְלַרְנַב"י דְּלִקְמָן דַס"ל טַעְמָא דְּרַבְּנָן מִשּׁוּם הַיָּפְרָא וְלֹא יָלְפִי מִפְּתַחוֹ שֶׁל הַיָּכָל וְלִסִּימָנִי בְּעֵלְמ' נִקְטִיָה מוֹדָה הוּא דַר"י יָלִיף מִפְּתַחֵי מְלָכִים וְאָפִי טוּבָא דַאל"ה תַק"ל קְוִשְׁנֵי הַתּוֹס' הִלְזוּ וְהָא דְּקָאֲמַר בְּצָרִיכוּתָא דְּלִקְמָן אָבֵל מְבוּי דְּלֵהִילּוּף עֶבֶיד אִימָא מוֹדוּ לֵהוּ לְרַבְּנָן קַמ"ל וְכו' לֹא הֵינּוּ דַקַמ"ל דְּאָפִי לְהִילּוּף עֶבֶיד אִיכָא הַיָּפְרָא דְּהָא אֲפִי גְבוּהָ טוּבָא דְּלִיכָא הַיָּפְרָא מְכַשִּׁיר אֲלֵא הֵינּוּ ר"ל דַקַמ"ל דְּאָפִי לִיכָא הַיָּפְרָא וּמִשּׁוּם דְּיָלִיף מִשְׁעָרֵי מְלָכִים וּמ"מ אִי לֹא סְבָרָא דְּלֵהִילּוּף עֶבֶיד לֹא הִנְה אֲצִטְרִי ר"י לְאֶפְלוּגִי פָּאן בְּגְבוּהָ מ' דְּנֶקֶט דְּלִגְבוּהָ מ' מְסוּפָה שְׁמַעֵי לֵה אֲלֵא דַהו"ל לְמִנְקֻט בְּגוּנָא דְּלִיכָא הַיָּפְרָא דְּלֹא שְׁמַעֵינָן לֵה מְסוּפָה: ד"ה לִיבְעוּ וְכו' שְׁהָרִי הִנְה בְּמִלּוּאוֹ וְכו' עכ"ל יל"ד דְּאֶפְתִי ק' לִילָף מִפְּתַח שְׁעַר הַחֲצָר דְּלִית בֵּיה דְּלִתּוֹת וּמִקְרִי פְּתַח וְלֹא נִפְרָץ בְּמִלּוּאוֹ שְׁהָרִי יֵשׁ ט"ו אֲמָה מְפָאן וְט"ו אֲמָה מְפָאן וְלִשְׁינּוּיָא קָמָא דַגַּמ' דְּלַעִיל דְּפְתַח שְׁעַר אִקְרִי וְכו' נִיחָא אָבֵל לְשִׁינוּיָא בְּתָרָא דְּכִי כְּתִיב ט"ו בְּגוּבָהָ קִשִׁי וְצ"ל דְּתִי הַתּוֹס' הִלְזוּ אֲזִיל בְּשִׁי רַצַב"א שְׁכ' הַתּוֹס' ד"ה אַבַע"א דְּאָפִי לְשִׁינוּיָא בְּתָרָא דְּפְתַח שְׁעַר אִקְרִי אָבֵל לְפִי קָמָא צ"ל כְּתִי קָמָא שֶׁל הַתּוֹס' פָּאן דְּשִׁאנֵי הַתָּם דְּלֹא הִנְה עֶשְׂרִים: ד"ה אֲלֵא וְכו' הִי"ל לְעֶשְׂוֹתוֹ שְׁנָה לְאֻלָּם עכ"ל ר"ל הִי"ל לְעֶשְׂוֹתוֹ עֶשְׂרִים שְׁנָה לְאֻלָּם וְהָא דְּאֻלָּם לֹא מִקְרִי פְּתַח מִשּׁוּם דְּגְבוּהָ מ' הוּא וְע"ג דְּלִגְבוּהָ נְמִי מְהֵנִי צוּרַת פְּתַח כְּדִלְקָמָן דִּי"א ע"ש י"ל דַה"ד בְּגוּבָהָ לְחוּד אָבֵל פִּי אִיכָא תְּרַנְיָהוּ גוּבָה וְרְוֹחַב ל"מ פְּתַח וְא"כ בְּהִיכָל אֲפִי רְחַב עֶשְׂרִים יֵשׁ לוֹ לִיקְרָא פְּתַח פִּינוּן גְבוּהָ פְּאֻלָּם וְדִלֹא פְּמֵהֲרָשׁ"א ו"ל: ד"ה מִיָּדִי וְכו' אַע"ג דְּבְרִיָּתָא נְמִי וְכו' עכ"ל נִרְאָה דַהוּק"ל מֵאִי מִשְׁנֵי מִיָּדִי הוּא טַעְמָא וְכו' הָא אֲפִי קִשְׂיָא לְשָׂאֵר אֲמוּרָאֵי דְּתַנּוּ א"צ לְמַעַט קִשְׂיָא מִתְּנִי אַבְרִיָּתָא וְעֵינִין לְמֵהֲרָשׁ"א: דְּרָב' ג' ע"א ד"ה אִי קְלִשְׁתָּ וְכו' מִשּׁוּם סְנוּפָה דְּאֻרְיָיָתָא מִשּׁוּם דְּאִי קְלִשְׁתָּ וְכו' עכ"ל כ' מִשְׁמַע מִשּׁוּם דְּאִין זֶה מְוִכָּרַח דִּי"ל דְּסוּפָה דְּאֻרְיָיָתָא חִישִׁינָן דְּיָלְמָא לֹא מִיָּדְכֵר וְלֹא שְׁנֵי לִיה לְרַב בֵּין יַחִיד לְרַבִּים: ע"ב ד"ה וְהָא אִיכָא וְכו' וִי"ל דְּרֹב אֲמוֹת קָאֲמַר עכ"ל מַה שְׁהָק' מְהֵרָשׁ"א ו"ל פִּי מִשְׁנֵי לְעוֹלָם ר"ש וְרֹב אֲמוֹת קָאֲמַר מֵאִי רֹב אֲמוֹת אִיכָא הָא תְּרִי וְתִרִי נִינְהוּ קְרַחַת וּמְחוּל וּרְצוּפִין וּנְפָרִץ ע"ש י"ל דְּתַלְת מִינִים קְרַחַת וּמְחוּל וְעַבְדוּת הַפְּרָם בְּד' אֲמוֹת וְהִיא מִתְּנִי הַבִּיאָה רַשִׁי ו"ל וְהֵינּוּ

עבוד' הפך לחודיה היכא דאינו לא קרחת ולא מחול: דף ד' ע"א ד"ה גפן וכו' וי"ל דנ"מ אם יש כלי וכו' עכ"ל עיין במהרש"א ז"ל שהוסיף דברי' בכוננת' שלא לצורך ומה שהק' דהומ"ל פדי רביעית מים לנזיר ע"ש י"ל דאם פן הוי הילכתא באת להחמיר וניחא ליה לאוקמה להקל דומיא דתציצין ומחיצין: ע"ב ד"ה דבר תורה וכו' משמע אבל בשרו אפי' מעוט וכו' עכ"ל כתב מהרש"א ז"ל דמסתברא דמוקמי הלכתא אשערו דאתי מריבויה וכו' ע"ש וק' א"כ מאי מקשי' התוס' אפירש"י למ"ל למיכתב שערו נימא דהלכתא סתמא אתמר ומ"מ לא מוקמי' לה אלא אשערו דאתי מריבויה ונ"ל דהיכא דסתמא אתמר נדאי דאפוליהו קאי אלא דלפירש"י בפירושה אתמר שערו אלא דמהרש"א הוק"ל מנ"ל לרש"י דשערו אתמר נימא דהלכתא סתמא אתמר ואהא קאמר דמסתברא דאתמר אשערו פינן דאתי מריבויה: בא"ד א"כ שערו למ"ל וכו' עכ"ל אבל התוס' מפ' הפך מפירש"י דהלכתא אתמר בשרו בהדיא אבל שערו אפילו מעוט שאינו מקפיד חוצץ כפשטא דמיעוט דנימא אחת חוצצת ואי קשיא א"כ בשרו למ"ל כבר תי' התוס' בסופה דאצט' לבית הסתרים ע"ש ודלא פמהרש"א ז"ל: דף ה' ע"א רש"י ד"ה ארכו וכו' הרי רחבו ד' חסר משהו וכו' עכ"ל קושטא קאמר דרחבו לא הוי אלא ד' חסר משהו מיהו בלא"ה אפי' הוי ד' עדיין קשה הא ב' חצירות הן ובעי ח' ועוד אפי' לחצר א' לא סגי דבעי פצימין ועוד דנפרץ במילואו הוא ומהרש"א ז"ל כ' דהכא איכא ב' צדדי הארץ והוי במקו' פצימין ולא הוי נפרץ במילואו ע"ש והוא תימה דא"כ אם הפתחים בנדפני הארץ לא הוי נפרץ במילואו דאע"ג דצד של הפתח של המבוי פרוץ הרי הצד הב' שאצל הרוחב מבפנים איכא פנתל ובכולי תלמודא לא מקרי נפרץ במילואו אלא היכא דפרוץ מב' הצדדין אלא ע"כ דהפנתלין של הדפנות לא מהנו לענין זה דלא פמהרש"א ז"ל: ע"ב תוס' ד"ה ק"ו וכו' ואמחיצה ד' ק"ו וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א ז"ל עומד מרובו בד' מחיצות יוכיח ע"ש לפי הנראה דלא שייכא האי יוכיח פינן דמבוי מחצר הוא דגמרי' ולא עומד מלחי ובדברי התוס' בד"ה שפרצתו הוא דשייך לומר פן אף התוס' בד"ה א"ד כ' כה"ג ע"ש ומ"מ קשה היכי יליף הגמ' מבוי מחצר נפרוץ מה לחצר שפן מהני בד' מחיצות תאמר במבוי דאפי' פי ילפת ליה ל"מ למילף דמהני בד' מחיצות דכה"ג אורחיה דגמ' למפרוץ כמ"ש התוס' בפ' מרובה וזה לא יתורץ בתי' מהרש"א דפירכת מה עבדי כה"ג: בא"ד דדיו לבא מ"ה וכו' עכ"ל יל"ד א"כ מאי מק' רש"י והתוס' בדבור שאח"ז דנילף דמהני אפי' בד"א משום פס הא י"ל דיו פמו לחי דבעומד מאליו ל"מ בד"א וי"ל דא"כ לא מהני לן ק"ו מידי וכה"ג אמרי' היכא דמפריץ ק"ו לא אמרי' דיו: ד"ה שפרצתו וכו' דגמרי' לה מסיני וכו' עכ"ל יל"ד א"כ היכי ילפינן מבוי מחצר לעומד מרובה הא אין דנין ק"ו מהלכה וי"ל הא דגמרי' הל"מ היינו לענין לזרוק אבל לטלטל לתוכו אינו אלא מדרבנן וכעין דאורייתא תקון וכמ"ש מהרש"א ז"ל וילפוהא דשמעתין במידי דרבנן היא: ד"ה נספק וכו' דקי"ל וכו' עכ"ל עיין במהרש"א ז"ל ומ"מ לשון דקי"ל שכ' התוס' אינו מדקדק דהא אפי' רב הונא מודה: דף ו' ע"א בא"ד וא"ת דבפ"ב דבכורו' וכו' עכ"ל קושיתם היא לפי הר"ש אבל לתי' קמא דאפי' צדדי החיוב מרובין דשמא קרובה לשמא שוין לא הוי אלא ספק ל"מ לאתויי קרפן דשמא אינה קרובה אבל להר"ש פינן דצדדי החיוב מרובין דשמא קרובה ושמא שוין לא הוי ספק ומצי לאתויי קרפן ועמ"ש מהרש"א ז"ל: ד"ה אהד ומצדו דהוי בד' וכו' עכ"ל עיין במהרש"א ז"ל בד"ה מצדו ע"ש: ע"ב ד"ה וכו' הו"א טעמא דר"י וכו' עכ"ל ונהא דלא אמרינן דקושטא הוא פן דטעמא דר"י משום דלחי הוי מחיצה משום דא"כ אפי' ברחב ט"ז אמה ובגמ' אמרי' דלא התיר ר"י אלא י"ג אמה ושליש: דף ז' ע"א רש"י ד"ה א"צ פלום וכו' ונהא ל"ל דמשו' בני רחב' וכו' דהא גמי פשיטא וכו' עכ"ל ק"ק פינן דפלוגתא

דר' אלעזר ורבינא היא נימא דהיא גופא אתא ר"י לאשמועינן ברחבה הפתוחה למבוי ולא בכלה לרחבה דהיינו שגפרץ דאפי' בחצר איפא למ"ד לקמן בשמעתין דלא אסיר משום עירוב: ע"ב תוס' ד"ה דאי דרב וכו' מדנקט רחבה ולא נקט חצר עכ"ל הקשה מהרש"א ו"ל דאי נקט חצר נמי הוה משמע נמי משום תרי איסורי בקושיותם ע"ש ונ"ל דל"ק דבקושיותם היא משום דנקט מכולש ונקט במילואו דמדנקט מכולש משמע דאסור משום פילוש ומדנקט במילואו משמע דאסור משום עירוב דלענין פילוש אין לחלק בין במילואו לשלא במילואו אבל כשתני' דא"כ הו"ל רחבה ע"כ דר"ל דהו"ל רחבה סתם ולא ליתני במילואו דרחבה פשיט"ל דלית ביה משום עירוב כמ"ש רש"י בד"ה א"צ וכיון דליכ' אלא משום פילוש ע"כ דליתני רחבה סתמא קאמרי והשתא שפיר כ' דמדלא נקט חצר דהיינו סתם כמו רחבה ע"כ משום דרחבה בכל גוונא ליכא אלא פילוש אבל חצר איפא גוונא דאסור משום עירוב והשתא ל"ל דאי נקט חצר נמי משמע תרי איסורי דא"כ הו"ל למימר במילואו ומדנקט חצר סתמא משמע דליכא אלא משום פילוש בכל גוונא: ד"ה בעירובו וכו' דהא ר"י אסר בצידוי רחבה וכו' עכ"ל עיין למהרש"א ומאי דנקט לפי סברת המק' וכו' ע"ש משום דהתוס' בסברת המק' קיימי אבל קושטא דגם למסקנא כן הוא לפר"י דלכ"ע נראה מבחוץ אינו נדון משום לחי ובצידוי רחבה לכ"ע אסור וליכא לאוכחי אלא מרב יוסף גופיה כמ"ש מהרש"א ו"ל: בא"ד אע"ג דלא מפליג בשריותא אין לחוש וכו' עכ"ל כ' מהרש"א דלהוכחה האחרת שכ' התוס' לעיל דלאמצע רחבה פשיטא י"ל דקמ"ל דרחבה עצמה שרי ע"ש ואינו נכון בדברי רב דאמר חצר מותרת שפיר כ' התוס' לעיל דקמ"ל דחצר גופה אבל שמואל לא מייירי פלל בדין רחבה גופה אלא אמבוי לחודיה קאי ע"כ נראה די"ל דקמ"ל אפי' רחבה דיחיד ולא אמרי' דילמא בני בתים ולא ס"ל כרבה דבסמוך אבל בס"ד ס"ל להמקש' כס' רבה דנוקא ברחבה דרבים הוא דלא חיישינן דילמא בני ולכך ס"ל דלאמצע רחבה פשיטא: דף ה' ע"א ד"ה לאו וכו' הו"ל לרב לפרושי מתניתין וכו' עכ"ל ובמאי דמשני אי מהתם הו"א ה"מ זה שלא פנגד זה ה"ה דה"מ למפרך הו"ל לרב לפרושי ה' מתני' דמייירי אפי' זה פנגד זה אלא דעדיפא פריה: ע"ב רש"י ד"ה ולפי ולרבה וכו' ואסור אפי' חצר וכו' עכ"ל היינו לפום האי שינויא דמשני אי מהתם הו"א ה"מ זה שלא פנגד זה דלפי"ז דזה פנגד זה בחצר נמי אסיר פילוש אוסר בחצר כמו מבוי אבל לקושט' דמילתא פילוש אינו אוסר בחצר וכדמוכח פולי שמעתא וכ"מ בדברי התוספות בד"ה בעירובו שכ' לשיט' רש"י דהו"מ לשנויי מילתא דרב בזה פנגד זה ע"ש ואפ"ה קאמר רב חצר מותרת ודברי רש"י בסמוך בד"ה תרתי הם לפום קושטא דמילתא ועיין למהרש"ל ומהרש"א ו"ל: בד"ה עושין וכו' באחד מב' ראשין וכו' עכ"ל שכ' המבוי הגדול נמי עקום ע"ש וכ"כ הריטב"א בשם רש"י ע"ש ולפ"ז רש"י בסמוך בד"ה כמאן שכ' דהא פל מבואות הקטנים וכו' הו"ל נמי אמבוי הגדול דהא גם הוא עקום.

ד"ה שאין באלקסונו וכו' ובד"ה הנמשכין וכו' עכ"ל אינו מנוקדק דהא בפחות מד"א קיימי: דף ט' ע"א בד"ה לרשב"ג וכו' הו"ל לפרושי וכו' עכ"ל ובמסקנ' לה בכרמלית הא דלא נקיט ר"י למילתיה בר"ה ובייש בו ד' משום דא"כ הוה צריך לארופי ולפרושי למילתיה וכמ"ש מהרש"א ו"ל ע"ש: ע"ב ד"ה ולרשב"ג וכו' וסתם מבוי אורף פותליו שוין וכו' עכ"ל ולקמן דדייק ר"י ממילתיה דר"ה בלחי המושף עם דופןו של מבוי דבין לחייה אסור אע"ג דסתם מבוי פותליו שוין וא"כ פנגד הלחי הוי ר"ה התם מייירי במבוי שאין פותליו שוין וס"ל להתוס' דפי' לחי המושף עם דופןו של מבוי היינו ר"ל דנמשף הלחי מפותל זה מה שהיה שונה עם דופןו שפנגדו כמ"ש הריטב"א שם דלא כפירש"י שם ע"ש: ד"ה פותל וכו' ומייתי לה נמי אמבוי שרצפו וכו' עכ"ל

משמע שדומה הוא למבוי שרצפו והיינו נראה מבפנים וְשֵׁנָה מִבְּחוּץ דְּרִישָׁא דְּמִמָּרָא הוּא דוּמָה
מִמָּשׁ לְמַבּוּי שְׂרָצְפוּ אַבְל נְרָאָה מִבְּחוּץ דְּכּוּנְתָהּ הִיא אֵלָא שְׁהִבְלִיטָה לְצַד חוּץ וְלֹא לְצַד רְחִבּוּ שְׁל
מַבּוּי וּמֵאִי דְּמִשְׁמַע מְדַבְּרִיהֶם שְׁהוּא שְׁנָה לְרָצְפוּ אַרְישָׁא דְּמִמָּרָא הוּא דְּהִינּוּ נְרָאָה מִבְּפָנֵי וְעֵינִין
לְמַהֲרָשׁ"א וְלִ: דָּף י ע"א ד"ה וְשֵׁנִי וְכו' א"נ בְּפֶסֶס גְּמֹר וְכו' עכ"ל ל"פ"ו דִּישׁ לְחֻלְק בֵּין פֶּסֶס לְכוּתֵל
מֵאִי דְּקָאָמַר הַגַּמ' ר' הִיא הוּמ"ל אִפִּי רַבְּנָן וּמוֹדוּבְפִנְתֵּל דְּבַעֲי ב' וְכֵן מֵאִי דְּקָאָמַר וּר' ס"ל כַּר"י
הוּמ"ל אִפִּי כְּרַבְּנָן וּמוֹדוּ בְּפִנְתֵּל דְּבַעֲי ג': ע"ב ד"ה עוֹר וְכו' מִטְעַם לְבוֹד וְכו' עכ"ל עמ"ש בְּזָה
בִּי"ד ס'י שַׁע"א ע"ש: ד"ה וְאַצְבָּעִים וְכו' אֲתִי אֲוִירָא דְּהֵאִי גִיסָא וְכו' עכ"ל הַקֵּשׁ מְהֲרָשׁ"א וְלִ
אֲמֵאִי לֹא הַקֵּשׁוּ בְּעִיקָר דְּבָרֵי ר"ד דְּאַצְבָּעִים מִפְּאֵן דְּהָא כַּה"ג אֲמָרִי לְעִיל אֲתִי אֲוִירָא דְּהֵאִי גִיסָא
וְכו' אֵהָא דְּפָרִיף וְנִרְחִיק אִמָּה וְכו' ע"ש וְנִשׁ לְיִנְשֵׁב דְּהִלְכְתָּא נִיחָא לְהוּ לְקַבּוּעַ דְּבָרִיהֶם בְּאַצְבָּעִים
וְשֵׁנִי שְׁלִישִׁים דְּכַה"ג אֲמָרִינָן לְעִיל אֲתִי אֲוִירָא וְכו' אֲלִיבָא דְּמ"ד עוֹמֵד מְרַבָּ' עַל הַפְּרוּץ מִב' רוּחוֹ
הָי עוֹמֵד דַּק"ל כְּנוֹתִיָּה: דָּף י"א ע"א תוּס' ד"ה אֲלִימָא וְכו' דִּילְמָ' סָבַר כְּנִהְרְדְּעִי וְכו' עכ"ל הַקֵּשָׁה
מְהֲרָשׁ"א וְלִ דְּהוּל"ל דִּילְמָא סָבַר כְּשִׁמוּאֵל דְּאָמַר הֶלְכָה כְּחֻנְנִיָּה דְּבַעֲי דְּלְתוֹת וְאַפִּילוּ בְּעֵשֶׂר דְּהָא
פְּלִיג אַרְבַּ דְּאָמַר הֶלְכָה כַּת"ק וְע"כ רַב בְּעֵשֶׂר קָאָמַר דְּבִיתָר מְעֵשֶׂר ס"ל לְרַב דִּילְמָ' צ"פ מִשׁוּם
דְּלִפְנֵי רַצַּב"א דְּבִסְמוּף דְּבִשְׁמַעְתִּין בְּב' מְחִיצוֹת מִיָּרִי י"ל דְּלָאוּ זָה כְּנִגְדָּה זָה אֵלָא כְּמִין גָּאֵם וַא"כ
י"ל דְּשִׁמוּאֵל דְּלְתוֹת דְּוִקָא בְּמִפְּוֹלֵשׁ זָה כְּנִגְדָּה זָה דְּבַהֲכִי מִיָּרִי פְּלוּגְתָּא דַּת"ק וְחֻנְנִיָּה וּלְכַף נְקֻטוּ
דַּס"ל כְּנִהְרְדְּעִי דְּאַפִּי בְּעֵקֶם ס"ל דְּבַעֲי דְּלְתוֹת כְּפִי לְהַקְשׁוֹת גַּם לְפִי רַצַּב"א: בַּא"ד א"כ גְּבִי פְּסִי
בִּירָאוֹת עכ"ל מ"ש מְהֲרָשׁ"א דְּהָרָא"ש הַק' לְפִי הַמְּסַקְנָא לְכָל הַפִּירוּשִׁים לִיתָא דְּלִפְנֵי רַצַּב"א ל"ק
גַּם לְפִי הַמְּסַקְנָא דְּכּוּלָּה שְׁמַעְתִּין בְּב' מְחִיצוֹת מִיָּרִי וְהָרָא"ש לֹא הִבִּיא פִּי רַצַּב"א: בַּא"ד דְּבִשְׁיִירָא
אִין לְהַתִּיר כְּמוֹ בְּחֻצָּר שְׁמוֹקָף וְכו' עכ"ל אַבְל פְּסִי בִּירָאוֹת הָי כְּמִקְוֶה לְדִירָה כַּדְּפִירִשׁ"י לְקַמֵּן
בַּרפ"ב ע"ש: ע"ב רַש"י ד"ה אֲבִי וְכו' וּמִפְּנֵי אֲבִי יִלְפִינָן וְכו' עכ"ל אַבְל מְסִיפ' דּוֹשׁוּיִן שְׁאָם יֵשׁ
בְּרַגְלֵיהָ וְכו' לֹא מוֹכַח מִיָּדִי לְפּוּם הֵאִי לִישְׁנָא דִּי"ל דִּישׁ בְּרַגְלֵיהָ עֲשָׂרָה הִינּוּ ע"י חֻקִּיקָה דַּס"ל
חֻקִּיקִין לְהַשְׁלִים וְכִינּוּן דַּע"י חֻקִּיקָה הוּא נוֹגַע הוּא אִם הָיִי חֻקִּיקִין אַבְל אֲבִי קָאָמַר דְּרַבְּנָן ס"ל
אִין חֻקִּיקִין וַא"כ ע"כ דְּסִיפ' דּוֹשׁוּיִן וְכו' הִינּוּ עֲשָׂרָה בְּלֹא חֻקִּיקָה וְהוּ"ל אִינוּ נוֹגַע אַחֲרֵי כְּתָבִי
רְאִיתִי לְהַרִּיטְבָ"א וְלִ: שַׁכ"כ: דָּף י"ב ע"א גַּמ' וְהַתְּנִי רַב אֲדָא וְכו' עֵינִין מַה שְׁהַק' מְהֲרָשׁ"א וְלִ
וִי"ל דְּהַמְק' מְעִיקָרָא יָדַע שְׁפִיר דַּר"י בְּפֶסֶס אֲחַד מִיָּרִי וּבְפֶסֶס אֲחַד אַרְבָּעָה וּבַב' פְּסִין ג' מִפְּאֵן וּג'
מִפְּאֵן אֵלָא דְּמִשְׁמַע לִיה מְדַאָּמַר ר"י צְרִיכָה ב' פְּסִין מִשְׁמַע דְּבְפֶסֶס א' בְּכָל עֵנִין לֹא מְהַי אִפִּי רַחֲב
ד' וּפְרִיף שְׁפִיר דַּר"י אֲדַר"י מִיְהוּ בְּדַבְּרֵי הַרִּיטְבָ"א קְשִׁיָּא שְׁהַק' עַל דְּבָרֵי הַתּוֹס' מִנ"ל לַר"ז דַּר"י
פְּלִיג אַרְבַּ אֲדָא בְּסִבְרַת רַבִּי נִימָא דַּר"י נְמִי ס"ל דַּבְּב' פְּסִין ג' מִפְּאֵן וּג' מִפְּאֵן וְתִי דְּאִי בַב' פְּסִין
בְּעִי ג' מִפְּאֵן וּג' מִפְּאֵן גַּם בְּפֶסֶס אֲחַד לֹא הָנָה סְגִי לִיה ר"י בַּד' ע"ש וְע"ז קְשִׁיָּא דַּא"כ אֲמֵאִי לֹא
פְּרִיף אַר"י דְּאָמַר ד' מְרַב אֲדָא דְּתַנִּי ג' מִפְּאֵן וּג' מִפְּאֵן וּכְקוּשִׁי' מְהֲרָשׁ"א וְלִ: וְע"ש בְּהַרִּיטְבָ"א
מַה שְׁתִּי עוֹד: שְׁם גַּמ' בְּשִׁלְשָׁה וּמִשְׁהוּ סְגִי וְכו' וְלִיכָא לְאוּקְמָא בְּרַחֲב שְׁמוּנָה חֶסֶר מִשְׁהוּ דְּצָרִיף
רֹב דּוֹפֵן שְׁהוּא אַרְבָּעָה דַּא"כ הוּל"ל אַרְבָּעָה וּמְדַנְקֵט רֹב דּוֹפֵן ע"כ בְּרַחֲב שְׁבַעָה מִיָּרִי דְּסִגִּי
בְּרֹב דּוֹפֵן אַע"ג דְּלִיכָא אַרְבָּעָה וְכַמ"ש הַתּוֹס' וְהָא דְּקָאָמַר הַגַּמ' בְּדוֹפֵן שְׁבַעָה דְּבַאֲרָבְעָה הוּ"ל
רֹב דּוֹפֵן ל"ד בְּאַרְבָּעָה אֵלָא דְּכַלְפִּי דְּהָנָה ס"ד דְּבַדְּחַב הַרְבָּה מִיָּרִי דְּרֹב דּוֹפֵן הָי יוֹתֵר מֵאַרְבָּעָה
קָאָמַר דְּבִשְׁבַעָה מִיָּרִי דְּסִגִּי בְּאַרְבָּעָה וּפְרִיף בְּשִׁלְשָׁה סְגִי וְאַמֵּאִי נְקֻט רֹב דּוֹפֵן דְּאִיכָא לְמִטְעִי
דְּבְרַחֲב שְׁבַעָה דְּצָרִי רֹב דּוֹפֵן מִמָּשׁ שְׁהוּא יוֹתֵר מַג' וּמִשְׁהוּ: ע"ב תוּס' ד"ה הַב' ע' וְכו' שְׁנַפְרָצָה
מַע"ש וְכו' עכ"ל הַק' מְהֲרָשׁ"א וְלִ: נוֹקְמ' בְּלֹא גְּדוּדִי וּנְפָרְצָה בְּשַׁבָּת דְּלַגְבִּי טְלֻטוּל הוּאִיל וְהוֹתֵרָה
הוֹתֵרָה וְכו' ע"ש וְכוּנְתוּ דְּנוֹקְמָא כְּרַבִּי יְהוּדָה לְקַמֵּן דִּי"ז ע"א דְּאַפִּי לִיכָא מְחִיצוֹת אֲמָרִינָן הוּאִיל

והנתנה וכו' אבל ר"י ס"ל ה"ם דבדליכא מחיצות לא אמרינן הואיל והנתר' וכו' ומ"מ י"ל לקושני מהרש"א דבסיפא דבריינתא קתני דב"ש לו מחיצה שרי וע"כ דעשו לו מחיצה כדפירש"י ו"ל דהא בנפרצה יותר מ"ד מייירי נעשית מחיצה אסור בשבת ודחיק' ליה לאוקמ' דבשביל מילוי של שבת אחרת קאמר דפשוטא דמילתא דבשביל אותה שבת מייירי: שם גמ' וכי פפר וכו' והתניא וכו' משמע ליה דהבריינתא אפי' בהכשירו בקורה מייירי וב' קושיות מק' וכי פפר זו וכו' ועוד והתניא וכו': דף י"ג ע"א תוס' ד"ה ע"ז וכו' לא שייך ה"כא טעמ' דב"ש וכו' אבל בתלמיד א' שאמר' משום ר"י לא ק"ל משום דנ"מ נמי לב"ה דאפילו ב"ש מודו ולא נחלקו אלא ב"ש מודו וא"צ למה שגדחק מהרש"א ו"ל ועמ"ש בזה לקמן דע"ב ע"ב: ע"ב ד"ה שיודע וכו' ולא מצא ר"י בשום מקום בת"כ ששמעט נחש וכו' עכ"ל קושט' הוא דנחש לא מיטמא אלא דליכא מיעוטא לנחש מפל הולך על גחון וע"כ דממעט מהיא ולא נחש פדממעט שרץ ומחד מיעוטא נפקי שרץ נחש ועפ"ז י"ל עמ"ש מהרש"א בסה"ד דנחש אין דמו כפשוטו ע"ש דלפ"ד מנ"ל למעוטי שרץ נחש מחד מיעוטא נוקמיה למיעוט' דהיא לנחש אבל שרץ דאיכא ק"ו מבהמה דאין דמה כפשוטה מנ"ל למעוטי ובלא"ה דבריו תמוהים דבגמרא בפ"ק דכריתות דף ד' ע"ב איתא דנחש דמו כפשוטו ועמ"ש בחדושינו שם ע"ש: בא"ד אפי' במגע בכעדשה עכ"ל פתב מהרש"א דבבריינת' דת"כ הו"מ למעבד ק"ו מפעדשה ע"ש ועיין להתוס' בפ"ק דסנהדרין די"ז דמיתו ברייתא בת"כ דעביד ק"ו מפעדשה ע"ש ומזה ק"ל עמ"ש התוס' בפ"ז דנדה דנ"ו ע"א דשרץ בכעדשה הלמ"מ ע"ש דלפ"ד היכי עביד ק"ו מפעדשה בבריינתא הלזו הא אין דנין ק"ו מהלכה אפי' בסוף דינא פדאמרי במס' נזיר דנ"ז ע"א ע"ש ועיין להרב טורי אבן במס' חגיגה די"א ע"א שהביא מהירושלמי בפ"ק דחגיגה דכעדשה הל"מ ע"ש שהוכיח מדברי הר"מ הל"מ היא: דף ט"ו ע"א ד"ה תל וכו' ולא תקשה מפאן למ"ד וכו' עכ"ל לא ידענ' מאי קושיא דהא פלוגתא דרבנן ור"מ היא בסמוך במתני' בכל עושין לחיין וכו' ורבנן ס"ל דמהני אפי' בב"ח נאפי' בלופן דסנפה ס"ל דמהני פדמוכח מבריינת' דלקמן וא"כ נימא דבריינתא דתל ונקט כרבנן: ע"ב ד"ה פרוץ וכו' גבי בעיא דהלכו באברים אחר הרוב וכו' עכ"ל עיין מה שהק' מהרש"א מזה עמ"ש התוס' לעיל דבי"ש א"א לצמצם ע"ש ול"ק דבדבר התלוי במדינה למדוד אם יצא הרוב בידי אדם מקרי דדוקא בדבר שפכר נעשה ב"ש ואינו תלוי במדינה מפאן ולהבא אמרינן דכיון דבי"ש נעשה א"א לצמצם אבל אם אפשר למדוד בידי אדם אפשר לאדם לצמצם ולמדוד שפיר: דף י"ז ע"א עירב וכו' ומש"ה מיייתי מחצר וכו' אפשיא דר"י וכו' עכ"ל בזה י"ל דר"ח דפשיט ה"ם לא מחלק בכה"ג ולעולם חצר שנופרצ' ליתנהו למחיצתו מקרי וטפי הי"ל להוכיח מדאמרי' ה"ם אמ"ל אפיי לא תימה אימר אלא ודאי דהא מר הוא דאמ' בעי מיניה מרב הונא הא ר"ה גופיה מחלק בין איתנהו למחיצות לליתנהו אלא ע"כ חצר שנופרצה איתנהו למחיצו' מקרי: ע"ב ד"ה לאו וכו' מי פתיב אל יוציא דהני עיקר בהוצאה וכו' עכ"ל לשונם אינו מדוקדק דאפי' אי קרא לתרנייהו פי הדדי אין לוקין עליו כמו שנוראה ממ"ש אח"כ והא דמשמע ה"כא דאי הוי עיקר קרא בהוצאה כמו בתחומין לא הנה לקי וכו' אלא דקושט' קאמרי דאי פתיב אל יוציא הוי עיקר בהוצאה: ד"ה עושין וכו' שם ד' מחיצות פי ה"כא וכו' עכ"ל ומ"מ מדרבנן אסור אלא דבעולי רגלים הקילו כמ"ש מהרש"א אלא דלא ה"ה צריף להביא מדברי התוס' דלקמן דמהגמ' גופה מוכח פן דאמרי רבנן דחנניה חבלים לשיירה אבל פסין לשיירה לא וע"כ דמדרבנן אסור וכדפירש"י שם: דף י"ט ע"ב ד"ה ואם איתא וכו' יתנה עומד מרובה וכו' עכ"ל הקשה מהרש"א ו"ל אמאי לא פריף הגמ'

ממתינתין דאָסר ר"י ביותר מבית סאתים ואי מאריף בדיומדין מחיצ' מעליית' היא פיון דעומד
מְרַבָּה ע"ש ונראה דל"ק דממתינתין לחודה י"ל דבפסי ביראות עשויוין לדירה ול"ד לדיר וסהר
וטעמא דרבנן משום דהקילו בעולי רגלים ור"י סבר דלא הקילו והתוס' לעיל במתני' בד"ה
אפילו לא הוכיחו כפירש"י דביראות עשויוין לדירה אלא מהגמ' לקמן ע"ש במהרש"א ולכך לא
פריף הגמ' אלא מהברייתא דרבנן מקשי' לר"י מ"ש מדיר וסהר ואי איתא דביראות אין עשויוין
לדירה שפא ושפא וכיון דעשויוין לדירה מחיצה מעלייתא אי מאריף בדיומדין ואיפא למידק אמאי
לא הוכיחו התוס' לעיל כפירש"י מברייתא הלזו וי"ל: דף כ' ע"א רש"י ד"ה יבשו וכו' וקורו
ובאו גשמים בו ביום וכו' עכ"ל מפי' נראה דאי יבשו קודם השבת וירדו גשמים בשבת פשיטא
ליה להגמ' דאסור ולא קמבעיא ליה אלא אי קורו להתירן הראשון ופשיט ליה דשרי דמחיצ' ד
הנעשית בשבת מחיצה היא ומ"מ בעי' דסמכינן עליה מאתמול כדאמרין לעיל דט"ו ע"א גבי
לחי העומד מאליו ואע"ג דמחיצ' ממש אפי' לא סמכי' עליה מאתמול מהנא כמ"ש הרא"ש שם
ע"ש מ"מ פסי ביראות לאו מחיצה גמורה היא ודמאי ללחי אבל ה"ה בפ"ז מה"ש כ' דאפי' יבשו
מקודם השבת ובאו גשמים בשבת שרי ופשוט הוא ע"ש דס"ל דפסי ביראות למחיצה גמורה דמו
ולא ללחי ומ"מ לא זכר דברי רש"י דדוקא בחרו להתירן הראשון קמבעי' ליה: דף כ"ב ע"א
תוס' ד"ה והאמ' וכו' שאני ירוש' דהנה רחב ט"ז אמה וכו' עכ"ל הק' מהרש"א מאי פריף הגמרא
דרבנן אדרבנן נימא שאני התם דרחבה ט"ז אמה ולא יתורץ בתי' התוס' ע"ש וכנראה שלא ראה
דברי התוס' לעיל ד"ו ע"ב בד"ה והאמר שכ' דלר"י ב' מחיצו' לרבנן בעי' נעילה ע"ש וא"כ מ"ש
רבנן אין מערבין רה"ר בקף אפי' בצ"פ לא מהני ויתורץ שפיר בתי' התוס': ע"ב ד"ה דילמא וכו'
ובבל נמי דמקיף ליה דגלת וכו' עכ"ל יל"ד אמאי לא ק"ל מפל העולם דמקיף ליה ים אוקינוס
וא"כ בטלת דין ר"ה אט"פ ראיית' למהרי"ץ בתשו' סי' ל"ז שנגרש מזה ועיין להמג"א ס"סי
שס"ג ע"ש: ד"ה אלא וכו' כדפריף לרבנן עכ"ל עמ"ש מהרש"א דלרבנן נמי בב' מחיצות רבים
מבטלין מחיצתו אפי' גבוה ומדר"י בשם ד' מחיצות ושמע לרבנן ע"ש וק' א"כ אמאי לא בעי'
הגמרא בתל המתלקט אליבא דרבנן דקי"ל פנותיהו בב' מחיצות ע"כ נראה דמשמע ליה להגמ'
דהיא דאין מערבין ר"ה בקף אפי' בדלא ניחא תשמיקשתיה מיירי: דף כ"ג ע"א ד"ה ובלבד וכו'
נ"ל דפחות מע' אמה נמי צריף וכו' עכ"ל כ' מהרש"א דלפי זה פליג ר"ע בע' אמה דא"צ ובדבר
מועט כמו יותר מבית סאתים דבעי בית דירה ויש לצדד בדבר מועט ס"ל כריב"ב דסגי בשומירה
ע"ש ומשמעו' דבריו דבדבר מועט סגי בשומיר' וביותר מבית סאתים בעי בית דירה ול"פ
אריב"ב הלא בע' אמה לבד דס"ל א"צ פלום ואין זה נכון דא"כ תקשה לר"ע דאין סברא שיהא
ג' חלוקים בג' משנהוין כמו שדחו אאבל אין לומר וכו' ע"כ צ"ל דלפי הצד הב' שכ' מהרש"א
ביותר מב' סאתים נמי סגי בשומירה ולעולם פליג אריב"ב בתרתי: בא"ד דמש"ה אצט' לר"ע
לחזור ולשנות וכו' עכ"ל דברי מהרש"א בזה שכ' דהול"ל ריב"ב היינו ת"ק ור"ע היינו ריב"ב
ע"ש אינן מבנררין לי דהא א"ב דריב"ב ות"ק טובא דריב"ב בעי שומירה בבית סאתים דאפי'
אי ריב"ב בדבר מועט מיירי היינו בית סאתים ות"ק לא בעי שומירה בבית סאתים גם בין ר"ע
לריב"ב א"ב ע' אמה דלריב"ב בע' אמה בעי שומירה לפירש"י ור"ע לא בעי שומירה ועיין
למהרש"א לקמן בד"ה רבי עקיבא ע"ש: דף כ"ד ע"ב בד"ה לא וכו' אלא דוקא בפסין וכו' עכ"ל
כ' מהרש"א ז"ל דדבריהם סתראי למ"ש לעיל בד"ה ובלבד ע"ש ואין פאן שום סתירה דפלוגמא
היא לעיל די"ט דרבא פשיט דעביד פשוטין דאי מאריף בדיומדין זו מחיצה וזו מחיצה [נדחי זה]
תורת פסין ב"ג ושליש ולעיל מוכחי מסברת המדחה דזו תורת פסין דלא מהני שומירה יותר

מבית סאתים וְהָא מְקוֹשִׁי מְסַבְרַת רַבָּה: דָּף כ"ה ע"ב ד"ה וְכִי וְכוּ' צ"פ מְפָאן וְלַחֵי מְפָאן וְכוּ'
עכ"ל הַקְשָׁה מְהַרְשֵׁ"א אַמְאֵי לַחֵי לִישְׁתְּרֵי בְּנֵרְאָה מִבְּחוּץ וְשׁוּה מִבְּפָנִים ע"ש וּלְפַמ"ש מְהַרְשֵׁ"ל
דְּלַחֵי ל"ד אֵלָא צ"פ דְּהָא לִיכָא דִּיּוֹרִין ע"ש י"ל ס"ל לְהַתּוֹסְפוֹת דְּבִיּוֹתֵר מִבֵּית סָאֲתִים דְּכַרְמְלִית
הוּא אִינוּ גִיְתֵר בְּלַחֵי וְלֹא בְּפָסִין כַּמ"ש הָרִיטְבֵּ"א בַּחֵי פָאן ע"ש וְאַפִּי' לַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א שְׁדַבְרֵיהֶם
בְּדַקְדוּק דְּגִיְתֵר בְּלַחֵי י"ל דְּבִיּוֹתֵר מִבֵּית סָאֲתִים חֲמִיר וְלֹא מִשְׁתְּרֵי בְּנֵרְאָה מִבְּחוּץ וְשׁוּה מִבְּפָנִים
אֵלָא בְּעֵינֵן לַחֵי שְׁנֵרְאָה גַם מִבְּחוּץ דָּף כ"ו ע"א ד"ה דְּבִי תוֹרֵי שְׁאֵם נְסַתְלָקָה מִשְׁם הַפִּירָא וְכוּ'
עכ"ל בְּזוּה י"ל לְדַעַת רַש"י דַּס"ל פִּינֵן דְּמַתְחַלָּה נַעֲשִׂית לְבִי תוֹרֵי אַפִּי' נְסַתְלָק' אָבִי תוֹרֵי מ"מ
מְחִיצָה זוּ לֹא נַעֲשִׂית לְנַחַת אֵלָא דְאַפְתִּי קִשְׂיָא לַמ"ל טַעְמָא דְּבִי תוֹרֵי אַפִּי' לֹא הִיָּה שְׁם בִּי תוֹרֵי
מֵעוֹלָם לֹא הָוִי מְחִיצָה פִּינֵן דְּהַנְּקָרָה תַּחֲזִילָה: ע"ב ד"ה וְלַכְהֵן וְכוּ' וְהָכִי אָמְרִינֵן בְּחֻנְמֵר בְּקִדְשׁ וְכוּ'
אַפִּי' בְּמִקּוּ' פֶּרַת וְכוּ' עכ"ל פִּוּנְתָ' לְהַבִּיא רְאָיָה לְדַבְרֵיהֶם דְּבַהֲהִיא דְּחֻנְמֵר בְּקִדְשׁ ע"כ לֹא הִעֲמִידוּ
דְּבִרֵיהֶם בְּמִקּוּם פֶּרַת דְּקָאֻמֵר הִיָּנוּ אַפִּי' בְּמִקּוּם פֶּרַת דַּעֲשִׂינִי פֶּסַח בְּטוֹמְאָה קָאֻמֵר דּוּמְיָא דְּהַעֲמִידוּ
דְּבִרֵיהֶם בְּמִקּוּם מִיתָה דְּגַבִּי תְרוּמָה דַּע"כ הִיָּנוּ מִיתָה דַּאֲכִילַת תְּרוּמָה בְּטוֹמְאָה דָּאֵם מְבַטֵּל
מְאָכִילַת תְּרוּמָה לִיכָא מִיתָה וְדִלָּא כְּמַהְרֵשֵׁ"א ז"ל: דָּף כ"ז ע"ב ד"ה הִנֵּה אָמִינָא וְכוּ' וְא"ת וְהָא
נ"ל וְכוּ' עכ"ל הָא דְּלָא קִבְּעוּ דְּבִרֵיהֶם בְּבְרִייתָא גּוֹפָה מְשׁוּם דִּי"ל דְּלָא מוֹקְמִינֵן בִּינֵן לִינֵן ע"ג
קִנְבּוֹ אֵלָא אַחַר דְּדַרְשִׁינֵן בְּבָקָר ע"ג עוֹרוֹ אַבְּל הַגְּמָרָא קָאֻמֵר אִי פְתִיב בִּינֵן הו"א דְּוִקָא יֵן ע"ג
קִנְבּוֹ אַבְּל צָאן ע"ג גִּיְזָתָה לֹא מְשַׁמַּע דְּהַדְרָשׁוֹת אִינֵן תְּלוּיִין ז"בז וע"ז ק"ל הַשְּׁתָא דְּאָמְרִינֵן הו"א
צָאן ע"ג עוֹרוֹ אִין מְאִי צְרִיכּוֹתָא עֲבָדִינֵן דְּהָא עוֹר נְמִי שׁוֹמֵר הוּא וְעֵינֵן לְמַהְרֵ"ם לּוּבְלִין ז"ל ע"ש:
דָּף ל ע"א רַש"י ד"ה מְעַרְבִין וְכוּ' מִיָּדִי דְּהִנֵּה אַנְזִיר בִּינֵן עכ"ל טְפִי הוּל"ל מִיָּדִי דְּהִנֵּה אִישְׁרָאֵל
בְּתְרוּמָה דְּלִנְזִיר בִּינֵן אַפִּי' לְסוּמְכוֹס דְּבְּעֵי מִיָּדִי דְּחֻזִי לִיָּה מוֹרָה מְשׁוּם רְאִי בְּעֵי מַתְשִׁיל כְּדִלְקָמֵן
אֵלָא מְשׁוּם דַּס"ל דַּלַּת"ק ל"ל טַעַמ' דְּאִי בְּעֵי מַתְשִׁיל וְטַעְמָא דְּנְזִיר נְמִי לַת"ק מְשׁוּם דְּחֻזִי לְאַחַרְגִּי
וְכַפִּירַש"י בְּמַתְנֵי ר"פ ע"ש וְהַכְרִיחוּ לָזָה דְּאִי לַת"ק נְמִי ס"ל טַעְמָא דְּמַתְשִׁיל אַמְאֵי כְּפָר זוּ עָלִי
אִין מְעַרְבִין בְּהָ אֵלָא ע"כ דַּל"ל לַת"ק טַעְמָא דְּמַתְשִׁיל וְרַב כַּת"ק אַבְּל קָשָׁה מְאִי פְרִיָּה הַגַּמ'
מְבְרִייתָא אַרְבַּ נּוֹקְמָה לְבְרִייתָא פְּסוּמְכוֹס וּמְטַעַמ' דְּאִי בְּעֵי מַתְשִׁיל וְס"ל לְתַנָּא דְּבְרִייתָא כַּר' דְּכַד
שְׁהוּא מְשׁוּם שְׁבוּת ל"ג בִּיה"ש וִי"ל דַּא"כ אַמְאֵי קַתְנֵי סִיפָא אִין מְעַרְבִין בְּהַקְדָּשׁ הָאִי בְּעֵי מַתְשִׁיל
וְלֹא ס"ל לְרַש"י כַּמ"ש הַתּוֹסְפוֹת לְקַמֵּן בַּד"ה וְלִיפְרוּשׁ דְּבַהֲקִדְשׁ לֹא אָמְרִינֵן אִי בְּעֵי מַתְשִׁיל פִּינֵן
דְּלֹא חֻזִי לְשׁוּם אָדָם ע"ש אֵלָא דַּס"ל לְרַש"י דְּלְסוּמְכוֹס מְעַרְבִין בְּהַקְדָּשׁוֹ וְאִין לּוֹמֵר דְּאַפִּילוּ
לְסוּמְכוֹס בְּכַפָּר זוּ עָלִי אִין מְעַרְבִין מְשׁוּם דְּאַסִּירִי בְּהַנָּאָה דַּמ"מ קָשָׁה מְאִי פְרִיָּה מְבְרִייתָא אַרְבַּ
נּוֹקְמָה כַּמ"ד אִין מְעַרְבִין אֵלָא לַד"מ וּמְצוֹת לֹא לְהִנּוֹת גִּיְתָנוּ דְּלַכּוּלְהוּ אוֹקְמַתִי דְּלַקְמֵן אִיכָא תַּנָּא
דַּס"ל הָכִי וְטַעְמָא דְּהַקְדָּשׁ מְשׁוּם דְּאַסוּר לַכ"ע אֵלָא ע"כ דְּלֹא ס"ל לְרַש"י כַּמ"ש הַתּוֹס' וְכַדְכַתִּי'
וְלִשְׁי' הַתּוֹ' דְּבַהֲקִדְשׁוֹת לֹא אָמְרִינֵן מַתְשִׁיל הָא דְּלֹא אוֹקְמָה לְבְרִייתָא פְּסוּמְכוֹס מְשׁוּם דְּמִיְחַלְף
בְּהַקְדָּשׁ וְכַמ"ש הַתּוֹס' בְּשִׁמְעָתִין: ע"ב גַּמ' אֵלָא סוּמְכוֹס ס"ל כְּרַבְּנֵן כ' הָרִיטְבֵּ"א ז"ל דְּרַבְּנֵן ס"ל
כְּרַבִּי וְלַעוֹלָם ס"ל מִיָּדִי דְּחֻזוּ לִיָּה בַּעִי' ע"ש אַבְּל רַש"י בַּר"פ כ' דְּטַעְמָא דְּרַבְּנֵן מְשׁוּם דְּחֻזִי
לְאַחַרְגִּי ע"ש גִּרְאָה דְּהַכְרִיחוּ לַפ' כֵּן מְשׁוּם מְאִי פְטָרָא דְּזַמְגִין דְּהָוִי שְׁיַעוֹר מְצוּמְצָם וְעֵינֵן לְהַתּוֹס'
לְקַמֵּן בַּד"ה דְּמְאִי וְדַע דְּמַהְגָּמ' הַלְזוּ יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דַּלְר' אַפִּי' בַּב' שְׁבוּתִים ל"ג דְּאִי אִיתָא נּוֹקְמָא כַּר'
וְש"ה דְּאִיכָא ב' שְׁבוּתִים שְׁבוּת דְּשְׁאֵלָה וְשְׁבוּת דְּהַגְבָּהָה וּמְפָאן קָשָׁה לַמ"ש הַרַע"ב לְקַמֵּן אַמְתְּנִי'
דְּנַתְנוּ בְּמַגְדֵּל דַּבְּב' שְׁבוּתִים גְּזָרוּ אַפִּי' לַר' וִי"ל דַּס"ל דְּלִיכָא הָכָא דְּשְׁבוּת דְּשְׁלֵשָׁה דְּצוּרָה מְצוּה
הָוִי כְּמוֹ צוּרָה שְׁפַת וְאִין לְדַמּוּתוֹ לְמֵן הַמְּנוֹקָף דְּלֹא כְּמַשְׁמַע מְדַבְּרֵי הַתּוֹס' בַּד"ה אֵלָא ע"ש
בְּמַהְרֵשֵׁ"א: תּוֹס' ד"ה וְלִיפְרוּשׁ וְכוּ' דְּמַרְיִשָּׂא וְכוּ' עכ"ל ק"ק דַּא"כ מְאִי מְשַׁנֵּי ל"צ בְּטָבֵל דְּרַבְּנֵן

הא גם זה מרישא ש"מ דדוקא בדמאי דרוב ע"ה מעשרין דמה"ט מאכילין את העניים דמאי ואין מאכילין אפילו טבל דרבנן ויש ליישב: דף ל"א ע"א ד"ה ומר סבר וכו' ורשב"א מפרש דלתות ע"ג שיורו' לכ"ע וכו' עכ"ל הק' מהרש"א לרבנן אמאי אין מערבין בבה"ק הא יכול לילה בדלתות ע"ג שונרים ע"ש מה שחי' ולא ידעתי אמאי ל"ק לפי ר"ת הא יכול לילה ע"ג שונרים שפריסם רחבה ועיקר קושיתו אין לה מקום דהא רבנן ס"ל כ"ד שהוא משום שבות גזרו עליו ביה"ש ובשע' קניית שבות שהוא ביה"ש אינו יכול לרפוב ע"ג דלתות שע"ג שונרים דאין רוכבין ע"ג בהמה בשבת: ע"ב ד"ה היכא וכו' משום דלא אלימי למקני וכו' עכ"ל אבל פרייתא דקורף ופיל דמניתי הגמ' אי איתא דמשום דלא אלימי למקני הו"ל למתני רבותא אפי' נתנו על הקורף דמשמע שאינו סומך על הקורף אלא עומד ורואהו כמ"ש התוס' בד"ה פאן דאי לא אלימי למקני אפי' עומד ורואהו מייירי לא מהני כמו שפירא מדברייה' בדבור הנז' שלא יישבו פירש"י דבעומד ורואהו מייירי הדיא דמעילה וא"כ ע"כ פריי' דשמעתין מדקתני נתנו לפיל ולא קתני נתנו על הפיל משום דלא מהימני הוא ול"ק מה שהק' מהרש"א ו"ל: גמ' ודילמא לא ממטי ליה איכא למידק מאי פריי' הא עירובי תחומין דרבנן וספק דרבנן לקולא וכן לקמן אמאי צריי' לחזקת שליח עושה שליחותו דרבנן וי"ל כמ"ש הרא"ם בתוס' על הסמ"ג בה' מגילה דלכתחין' אין סומכין על הספק אפי' דרבנן: דף ל"ב ע"א גמ' וחקר אחר שומעו וכו' הוצרכו לזה ליישב מילתיה דרבי דקאמר אבל בחקר וכו' דמשמע דבא לאפוקי דלא נימא יעשר דמאי ואי בע"ה מי צניית ולהכי אמרי' דחקר אחר שומעו והמק' דלא הק' מזה משום דיש לדחוק דבא לאפוקי רשב"ג דאמר יעשר ודאי נאטא ר' למימר דא"צ לעשר ודאי וכמ"ש מהרש"א בדברי המק' ע"ש: ע"ב גמ' לעולם דקאי בר"ה ונתפונן לשבות למט' ורבי היא וכו' מפאן יש להזכיר דאפי' בב' שבותים ל"ג ביה"ש דלא כהרע"ב הבאתיו לעיל ד"ל ע"ב ע"ש שהרי הקא ב' שבותים שבות דכרמלית ושבו' דמשפתמש באילן נאפי' למ"ש התוס' די"ל בפרמלית מ"מ הגמ' קאמר לעולם דקאי בר"ה ולא כ' התוס' פן אלא ליישב דעת המק' שלא הקשה משבות דכרמלית: דף ל"ג ע"ב תוס' ד"ה ורבי וכו' ואע"ג דאשמועי' צדדין אסורין וכו' עכ"ל והגמ' דמוקי רבנן ארישא היינו דלא לוכת מהכא דצדדין אסורין אבל למאי דקי"ל צדדין אסורין אתיא מילתא דרבנן אסיפא נאפי' למ"ש רש"י דל"ג ואסו' ליטלו מ"מ מדרבנן שמעינן דלרבי אסור ליטלו כמ"ש מהרש"א ו"ל: גמ' אין גובהה עשרה א"צ שיהא ברחבה ד' הריטב"א ו"ל בחי' הקשה אמאי לא מוקי הגמרא לעיל משנתנו דאילן ובריית' דרבי באין רחבה ארבע' ובעומד בר"ה וילמעלה מיו"ד דאין עירובו עירוב משום דבעי' רחבה ארבעה בגובה עשרה ותי' דברייתא דר' מדאמרו חכמים כ"מ שאסור ליטלו משמע דמשום אסור נטילה נגעו בה בכולה פרייתא ומשנתנו דאילן משמע ליה דומיא דברייתא ע"ש וזה נ"ל דעת הר"מ שיהביא הרא"ש אלא דלא משמע ליה דומיא דברייתא ועיין למהרש"א ולעיקר הקושני' נ"ל דלא אמרו למטה מיו"ד א"צ רחב ד' אלא בשפיל האילן אינו גבוה יו"ד דאז אמרינן דהויפארעא סמיכתא אבל מתני' וברייתא דר' דקתני למעלה ולמטה משמע דגוף האילן גבוה יו"ד אלא דמפליג בין הניחו בראשו או באמצעיתו עיתו במקום שהוא למטה מיו"ד דהכי משמע לישנא פדמוכח ממאי דפריי' לעיל מאי למעלה מאי למטה ומשני דהדר זקוף ע"ש בפירש"י ובהכ"ג שגוף האילן למעלה מיו"ד לא הוי פארע' סמיכת' אפי' הניחו באמצעיתו דדוקא פשגוף האילן אינו גבוה יו"ד הוא דאמרינן דלא בעינן רחב ד' ובהכי ניחא גם מה שהק' הריטב"א ו"ל דבכולי תלמודא לא אמרינן קלוטה פמי שהונחה אלא כשלא נח ע"ג ד"א ע"ש די"ל דה"ד פשגוף הפותל גבוה יו"ד אבל פשגוף הפותל אינו גבוה יו"ד אפי' נח ע"ג הפותל הוי פארעא סמיכתא וקלוטה פמי שהונחה

ובלא"ה י"ל דמשנתנו משמע משום איסור נטילה דומיא דחידושא דבור דסיפא דקמ"ל דלא
אמרינן דהוי הוא במקום א' ועירובו במקום א' כדאמרינן בגמ' לקמן ע"ש: דף ל"ד ע"א תוס'
ד"ה ואמאי וכו' בהגהה ולא יוכל לתרץ מה שמתרץ וכו' עכ"ל השע"ה ו"ל הוכיח מכאן דל"ג על
השבות אפי' ביה"ש דאפוקי יומא דלא כהמג"א סי' שמ"ב שנסתפק בזה ע"ש וליתא דאפילו גזרו
מ"מ ל"ג בשבת דעלמא אטו יו"ט אחר השבת פנין דיו"ט אחר השבת גופיה אינו אלא מדרבנן
וכמ"ש התוס' בד"ה גזירה: בא"ד הומ"ל דגזרינן אטו שבת דעלמא וכו' עכ"ל אע"ג דש' דעלמ'
גופיה אינו אלא מדרבנן לא הוי גזירה לגזירה דיו"ט ושבת חדא מילתא היא וכדאיתא במס' ביצה
גבי טבילת פלים ונדקא בגזירה דאטו יו"ט אחר השבת הוא דכתבו התוס' בסמוך דהוי גזירה
לגזירה אבל ק' בפרוייטא דהקא אמאי קתני מוליכו למקו' השבית' בהוציאן לחוץ סגי ומוליכו
פחות פחות מד"א דאפילו עביד הכי ביו"ט אחר השבת לא הוי אלא מדרבנן וצ"ל דבריייתא מיירי
פשוטיתתו ברה"י ודע דלפמ"ש הרע"ב הבאתיו לעיל דבב' שבותים גזרו אפי' לרבי אצ"ל פדברי
ר"י משום דבגל יבא לידי איסור שבת וכו' אלא די"ל דפחות פחות מד"א פי עביד הכי פמה
פעמים הו"ל פמה שבותי דמ"ל ב' שבותים מחולקים מ"ל שבות א' פמה פעמים: רש"י ד"ה
למטה וכו' דביה"ש הוא ל"ג עכ"ל לפמ"ש התוס' בד"ה אמאי בשם ר"י דפחות פחות מד"א אפי'
לר' גזרו ק' אמאי למטה מיו"ד עירובו עירוב וצ"ל דהקא בסמוך לד"א דכיון דליכא אלא פעם
אחת פחות מד"א ל"ג לרבי ונדקא ברחוק הרבה הוא דגזרו משום דבגל יבא לידי איסורא
דאורייתא כמ"ש התוס' ועיין להתוס' לעיל דל"ב ע"ב בד"ה הקא ע"ש: ד"ה ואמאי וכו' דהא ע"כ
ר' היא מדתני רישא וכו' ועירובו בכרמלית עכ"ל לפום ל"א ושכתב רש"י בסמוך דבמכתפין
מיירי ליתא להכרח זה והי"ל לאוכחי מדמיייתי ליה מחוץ לד"א פחות פחות מד"א כמ"ש רש"י
בד"ה למטה וכו' דהכרח זה אתי גם לל"א דע"כ ר' היא וק' ע"ד התוס' בד"ה או בראש וכו' שלא
הוכיחו מזה אלא הוכיחו מדפריש אי איכא פנותה וכו' ואי איתא דליכא הכרח מגופא דבריייתא
קשיא על הגמ' גופה מאי פריש גימא רבנן היא וע"ש למתבר"ם מלובלין ו"ל: ע"ב רש"י ד"ה וגם
בשדה וכו' דאי נמי משפח לה וכו' עכ"ל היינו לס"ד דהשתא דלא ס"ד חיסורי מחסרא אבל
למסקנא דע"כ חיסורי מחסרא לא ניתא ליה להגמ' בסברא זו דאי משפח לה ולכך מוקי לה
בנמצא המפקח פנין דע"כ להגיה הפרוייטא מניה לה גם בזה ולפום סברא דהשתא לא ניתא לית
לרש"י לומר דפליגי תנאי בסברא זו ולכך הוצרך לומר לר"א דמתני' דל"ל כר"ש ולא קאמר
דטעמא דר"א דמתני' משום דהשתא מיהא אבוד הוא: תוס' ד"ה ואמאי וכו' וא"כ מאי פריש וכו'
עכ"ל הא דלא ק"ל מ"ט דר"א משום די"ל דל"ל מתני' דשובר חבית אע"ג דהגמ' בפ' המביא
פריש ול"ל לר"א שובר וכו' המק' דהקא לא ס"ל דאתיא ככ"ע ומה שהק' מהרש"א ו"ל גימא
דהמק' ס"ד של בנין ממש ומשני באויר' דלבני' ל"ק דא"כ מאי פריש והאמר ר"ן וכו': ד"ה נוטל
וכו' ולמהר"י נראה וכו' עיין להתוס' בפ' הבע"י דס"ד ע"ב בד"ה דתנן וכו' ע"ש: דף ל"ה ע"א
ד"ה בעיר וכו' בשבת וכו' עכ"ל וכפירש"י וְהָא דְלָא נִיחָא לְהוּ דְבַנְמַצָּא בִּיה"ש וס"ל פּרַבְנָן דְגִזְרוּ
עַל הַשְּׁבוּת בִּיה"ש מִשׁוּם דָּא"כ אִמְאֵי קָאָמַר דַּר"א כַּר"ש ס"ל הָא אִפִּי פְרַבְנָן אֲתֵי וְנִימָא דַּס"ל
כ"ה דל"ג עַל הַשְּׁבוּת בִּיה"ש: גַּמ' בַּמְנַעוּל וקטיר בַּמְתָּנָא וכו' בַּמ"ש הַתּוֹס' עַל פִּירִש"י כ' הַרַע"ב
דַּבְּב' שְׁבוּתִים גְזָרוּ אִפִּי לַר' ע"ש וְכָבֵר פְּתַבְתִּי בְּזָה לְעֵיל ד"ל וְדַל"ב וְעֵינִן לְעֵיל דַּל"ד גַּבִּי נִתְנוּ
בַּפּוֹתֵל ע"ש בַּפִּירִש"י: דָּף ל"ו ע"א גַּמ' עִירְבוּ לִי בְּטַהוּרָה בַּכ"מ שְׁהִיא וכו' בַּעִי' סְעוּדָה הָרְאוּיָה
מִבַּע"י מִכָּאן הוֹכִיחַ הָרַב מְהֵרָם סוּזִין ו"ל סְפִיקוּ שֶׁל מַהֲרִי"א ו"ל בַּסִּי' ק"י אוֹת ס' שְׁנֹסְתַּפֵּק
בַּב' אֲתֵרוּגִין א' פְּשָׁרָה וַא' שֶׁל עֶרְלָה וְנִתְעַרְבוּ שְׁנֵיהֶם אֵי נִפְיָק י"ח ע"ש וְנִרְאָה דַּמְמַסְקָנָא דַּגַּמ'

הָכָא אִין רְאָיָה דְדוּקָא גַבֵּי עִירוּב הוּא דְבַעֵי סְעוּדָה הָרְאוּיָה דְאָפִי בְחַזֵּי בְסוּף הַיּוֹם שְׁהוּא זְמַן קְנִינִית הָעִירוּב לֹא מְהֵי פִינּוּ דְלֹא הִיְתָה רְאוּיָה מִבַּעֵי פְדָא מְרִינוּ לְקַמְּנוּ גַבֵּי לְוָגִין וּמ"מ שְׁמַעְנוּ דְסְפִיקוּ שֶׁל הָרַב מֵהֵרִיט"א הוּא סְפִיקָא דְגַמ' אֶלָּא דְבַעֵירוּב ל"מ מְשׁוּם דְבַעֵי סְעוּדָה הָרְאוּיָה: שְׁם מְסִפִּיקָא לֹא פִקַּע קְדוּשָׁה ה' בְּשָׁמַיִם רֵאשׁ לְמַר מְפָאן דְבִיה"ש דַּמ"ש גְּזָרוּ עַל הַשְּׁבוּת וְעֵינָן לְהַמְגִ"א סִי' שַׁע"ב וּבַמ"א פְתַבְתִּי בְּזֵה: תוּס' ד"ה מ"ש וְכו' וִי"ל דַּע"כ רְבָא א"ל וְכו' עַכ"ל וּמ"מ סוּף הַיּוֹם לֹא הָוִי אֶלָּא סְפִיקָא פְדָמוּכַח מְדַבְרֵי הַתּוֹס' לְקַמְּנוּ גַבֵּי לְוָגִין וְעֵינָן לְמַהְרָשׁ"א וְלְהֵרִיטְב"א בְּחִידוּשָׁיו: דָּף ל"ז ע"א ד"ה דְבָרֵי ר"מ וְכו' וְהָא ר"י ל"ל בְּרִירָא אִפִּי הִיכָא דְמְבַנְרָר וְכו' עַכ"ל וְאֵע"ג דְאָמְרִינוּ הֵתָם בְּצָרִיכוּתָא דְעַבְיָד הַגַּמ' שְׁם דְגַט שְׁאֲנֵי דְכְתִיב וְכַתְּבָה לָהּ וְכו' מ"מ לֹא מְסַתְפָּרָא לּוֹמַר סְבָרָא זֹו לְמַסְקָנָא אֶבְל ק' לַפְמ"ש הַתּוֹס' שְׁם בַר"פ כֹּל הַגַּט בְּשֵׁם ר"י דְאָפִי קִי"ל בְּעַלְמָא יֵשׁ בְּרִירָה מ"מ בְּגַט אִין בְּרִירָה מְשׁוּם דְכְתִיב וְכַתְּבָה לָהּ ע"ש א"כ גִּימָא לַר"י גַּט שְׁאֲנֵי דְאָפִי מְבַרְרָר דְבָרֵיו ל"מ מְשׁוּם דְכְתִיב וְכַתְּבָה לָהּ וִי"ל דַּס"ל לְהַתּוֹס' דָּאִי בְּעַלְמָא ס"ל לַר"י יֵשׁ בְּרִירָה כַּה"ג אִזְ גַּבֵּי גַט הָוִי מֵיְהָא רִיחַ גַּט וְר"י קְאָמַר הֵתָם אִפִּי רִיחַ הַגַּט אִין בּוֹ וְאֵע"ג דְעַבְיָד צָרִיכוּתָא שְׁם כַּה"ג לֹא מְסַתְפָּרָר לּוֹמַר כֵּן לְקוּשְׁטָא דְמִלְתָּא וְהֵינּוּ דְאָמַר הַגַּמ' שְׁם וְאֵנְדָא ר"י לְטַעְמִיהָ ע"ש: דָּף ל"ח ע"ב גַּמ' וְהָא אִיתְמַר שְׁבַת וִיו"ט וְכו' הַקְשָׁה מְהַרְש"א לַס"ד תַּק"ל דְרַב אֲדָרְבַּ בְּעִירוּב גּוּפִיָּה דְמְדָאֵמַר רַב בְּבִיצָה אִין מְעַרְבִין עֵי"ת וְע"ח מוּכַח דְקְדוּשָׁה אַחַת הֵן לַס"ד דְלֹא ס"ד טַעְמָא דְהַכְּנָה ע"ש וְנ"ל דַּלְק"מ דְנֻדָּאִי הֵהִיא דִּיו"ט שְׁחַל בַּע"ש דָּאִין מְעַרְבִין יָדַע לָהּ שְׁפִיר טַעְמָא דְהַכְּנָה אֶלָּא דְבַשְׁבַּת וִיו"ט דְנֻלְדָה בְּזֵה אֲסוּרָה בְּזֵה לֹא ס"ד הַכְּנָה דְמָה שְׁיָיָה הַכְּנָה בְּלִידָה וּמְשַׁנֵּי הַכְּנָה דְאוּרִייתָא וְגִזְרֵי נֻלְדָה בִּיו"ט ע"ש אֲטוּ יו"ט אַחַר הַשְּׁבַת דְשְׁיָיָה בִּיהַּ הַכְּנָה דְכָל דְמַתִּילְדָא הַשְּׁתָא מְאֵתְמוּל גְּמָרָא לָהּ וְעֵינָן לְהַתּוֹס' בְּבִיצָה דָּף ד' ע"א ע"ש: דָּף מ' ע"ב גַּמ' מֵאִי הָוִי עֲלֵהּ וְכו' אַע"ג דְכָבֵר אוֹתִיב מְבַרִייתָא וְהוּכִיחַ מִינָהּ דְאִינוּ מְזַפִּיר מ"מ מְפַח הַכִּי נְמִי מְסַתְפָּרָא דְקְאָמַר לְעִיל ע"כ דְכָלֹגְתָא דְתַנָּאי הִיא וְהֵינּוּ דְקְאָמַר לְעִיל בְּלִשׁוֹן מְתִיבֵי וְלֹא בְּלִשׁוֹן ת"ש וְעֵינָן לְהֵרִיטְב"א ו"ל: שְׁם גַּמ' אָמַר רְבָא גַחְזִי אָנּוּ וְכו' עֵינָן פְּשִׁיטוּתָא מְדָאֵמַר עֲוֹלָא הַלְכָה כַּר"י וְלֹא שְׁנֵי לִיהָ בֵּין תַּעֲנִית חוּבָה לְתַעֲנִית רְשׁוּת וְכַמ"ש הֵרִיטְב"א וְהַתּוֹס' לְקַמְּנוּ וּלְפַמ"ש מוֹר"ם בַּהַג"ה סִי' רַמ"ט לְחַלְקַּ בֵּין תַּעֲנִית חוּבָה לְתַעֲנִית רְשׁוּת א"ל דְרְבָא פְּשִׁיט מְבַרִייתָא קְמִייתָא בַּמְכ"ש וְלֹא יָדַע לָהּ לְהָא דְעֻלָּא אֶבְל אָנּוּ קִי"ל פְּעֻלָּא וּמְפַלְגִינָן בֵּין תַּעֲנִית חוּבָה לְתַעֲנִית רְשׁוּת: דָּף מ"א ע"ב ד"ה לֹא הַפְּסִידוּ וְכו' דְהֵתָם הָוִי אִיסוּרָא דְאוּרִייתָא עַכ"ל לַפ"ד לֹא מִיִּירֵי הָכָא אֶלָּא בִּיו"ט דְבַשְׁבַּת הָוִי אִיסוּרָא דְאוּרִייתָא דְמוּצִיא מְרָה"י לַר"ה וּמְעַבִּיר ד"א בַּר"ה וְדָלָא כְפִירֵשׁ"י וְכ"כ הֵרִיטְב"א ו"ל ע"ש וּבְהַכִּי גִיחָא מֵאִי דַק' בְּדַבְרֵיהֶם דְהָא גַּם הַמְעַשֵּׂר בְּשַׁבַּת דְאִיסוּרָא דְרַבְנָן הוּא דִּינוּ כְּמוּ מְבַשֵּׁל וְעַפ"י"ה י"ל דְכּוֹנְתָם דְשְׁאֲנֵי שְׁבַת דְאִיכָּא לְפַעְמֵי אִיסוּרָא דְאוּרִייתָא וְהָשׁוּוּ גְזִירָתָם וְגִזְרוּ גַּם בְּאִיסוּר דְרַבְנָן אֶבְל בִּיו"ט לִיכָּא בְּשׁוּם פַּעַם אִיסוּרָא דְאוּרִייתָא וְעַמ"ש בְּגִימּוּקֵי בַּא"ח סִי' ת"ה ע"ש: דָּף מ"ב ע"א גַּמ' אִילִימ' בְּמַקּוֹמָן בְּמַזִּיד וְכו' צ"ל דְשָׁלָא בְּמַקּוֹמָן מוֹדָה לַת"ק דְבַשׁוּגַג שְׁרִי פִינּוּ דְשְׁרִי בְּמַזִּיר בְּמַקּוֹמָן כ"ש שׁוּגַג שָׁלָא בְּמַקּוֹמָן כְּמוּ שְׁהוּכִיחוּ הַתּוֹס' בַּד"ה מְפַלְל וּלְפ"ז לֹא פְּלִיגֵי אֶלָּא בְּמַזִּיד בְּמַקּוֹמָן דַּלְת"ק אֲסוּר וְלַר' נְחֻמָּה שְׁרִי לַפ"ז תַּנָּאי הִיא אֶלָּא דְהַגְמ' קוּשְׁטָא קְאָמַר דַּלְל תַּנָּאי הִיא כַּה"ג מְפַח בְּרִייתָא דְלַעֲלִיל: רַש"י ד"ה וְהָא מְדַקְתָּנִי וְכו' אַבַּע"ל לְמַתְנֵי כְּדַתְנָי בְּקַמִּייתָא וְכו' עַכ"ל ק"ק הָא אִי תַנָּא הַכִּי הָוִה טַעֵי דְבְּמַזִּיד בְּמַקּוֹמָן שְׁרִי דְהָא הַגַּמ' לֹא דְחֵי הָאִי אוּקְמָתָא אֶלָּא מְפַח בְּרִייתָא דְלַעֲלִיל וִי"ל דְנֻדָּאִי תַנָּא דְבְּרִייתָא גּוּפָה לִית לָן לְמִי דְסְמִיף אֲבַרִייתָא דְלַעֲלִיל אֶלָּא דַע"כ פְּשִׁיט' לִיהָ מְסַבְר' דְבְּמַזִּיד בְּמַקּוֹמָן לִיכָּא מֵאֵן דְשְׁרִי אֶלָּא דְהַגְמ' מוּכִיחַ דְהַתַּנָּא פְּשִׁיט"ל כֵּן מְפַח בְּרִייתָא דְלַעֲלִיל אֶבְל הַתַּנָּא גּוּפִיָּה דְנָקַט סְתָמָא ע"כ דְפְּשִׁיט"ל כֵּן וּבְהַכִּי

ניחא מאו דק' בגמ' פיון דעיקר ההוכחה דתנאי היא ליתיה אלא מברייתא דלעיל פדמסיק אמאי צריף לאתויי ברייתא בתרייתא בקמיייתא לחודה סגי פי פריף מראב"י נימא אגא דאמרי כת"ק ועפ"ה ניחא דצריף לברייתא בתרייתא לאוכחי דפשיטא ליה לתנא דמזיד במקומן ליפא מאן דשרי וא"כ מדלא נקט בקמיייתא פדנקט בבתייתא מוכח דתנאי היא פדמסיק: ד"ה ומטלטל וכו' דלא שגיי לן וכו' עכ"ל מה שהקשה מהרש"א ו"ל הא בלאו האי טעמא ע"כ דע"י זריקה אסור דהוי נפרצה במילואה וכו' ע"ש ל"ק דרש"י הוצרף לזה לישב מאי דק' בגמ' מאי פריף לר"ה נימא מאי דקאמר ר"ה מטלטל בד"א היינו פי אורחיה אבל ע"י זריקה מותר אפי' חוץ לאלפים ולא פליג אר"ן אלא בתוף אלפים דלר"ן שרי אפי' פי אורחיה לשי' רש"י ולר"ה אסור ולזה כ' דע"כ אסור אפי' ע"י זריקה דבתוף אלפים דמותר להלף לא שגיי לן בין ע"י זריקה לכי אורחיה ולהכי פריף הגמ' שפיר ומה שהק' מהרש"א לשי' התוס' פיון דקושנית הגמ' דבאלפים מיהא ניטלטל פי אורחיה קאי גם לר"ה הו"ל למפרכה קודם פירכת נטלטל ע"י זריקה דלא קשיא אלא לר"ה ע"ש לק"מ דהתוס' לא כ' דלר"ן פי אורחיה אסור אלא מפח הכרח דנפרצה למקום האסור לה וא"כ בס"ד דגמ' דלא ס"ד הא מילתא יתכן לפ' דברי ר"ן דבתוף אלפים מותר אפי' פי אורחיה ואף לדברי התוס' הגמ' אינה אלא לר"ה דלא כ"כ התוס' אלא למסקנא: ע"ב ד"ה לא גזרי' וכו' משום דנאנס הוא עכ"ל ולעיל בד"ה מהלף כ' דדוקא בפי שהוציא והו' נכרים משום דאין לו אלא ד"א הקילו חכמים ע"ש ולא ידענא למה שינה: דף מ"ג ע"א גמ' הילקת' כר"ג בספינ' הילקת' מפלל דפליגי וכו' מפשטא דלישנא משמע דאדשמואל פריף דאמר הילקתא כר"ג בספינה אבל לרב י"ל דבעמדה דמי לדיר וסהר ס"ל לרב אבל רש"י פי' דאפי' אדרב פריף: שם גמ' אמ"ר במהלקת ברקק וכו' הא דלא אמר רבא ארישא דרצו להחמיר משום דברישא י"ל משום דחיישינן שפא תהלף ברקק כמ"ש התוס' בד"ה האי וכו' לר' זירא אבל בסיפא צ"ל במהלקת ממש ברקק: ע"ב רש"י ד"ה פיון וכו' אתי משיח היום לב"ד הגדול וכו' עכ"ל גמגום יש פאן דלאסור אותו היום א"צ לו לב"ד הגדול אלא אי חיישי' שפא יבא היום ואז יאסר מתחילת היום ולאסור שבת שאחריו פתבו בסה"ר: תוס' ד"ה ואסור וכו' ר"ת מפרש וכו' עכ"ל ר"ת לא נחית אלא לישב שמעתין אבל אפתי קשיא מגמ' דביצה שהביאו וצ"ל כתי' הראשון: ד"ה האי וכו' שאין אליהו בא בשבת וכו' עכ"ל אפילו אמרינן שאין אליהו בא בעיו"ט אפי' חל בשבת דליפא טורח מ"מ ק"ל אהא דאמרינן אין אליהו בא בשבת אמאי הא אי אין תחומין יכול לבא ועיין מהרש"א ו"ל: דף מ"ד ע"א גמ' אימר דשמעת ליה לר"מ בהמה וכו' משמע דבהמ' מיהא מותר לעשותה דופן לר"מ וק' פיון דר"מ לא פסיל אלא מדרבנן גזירה שפא תברח ומדאורייתא מיתנא חזיא וא"כ יוצא בה י"ח מן התורה וא"כ הוי מתקן פיון דיוצא י"ח מדאורייתא וצ"ל פיון דרבנן גזרו אין יוצא י"ח אפי' מן התורה ומפאן יש להוכיח למה שנסתפקו האחרונים בלולב גזול דרבנן אי יוצא י"ח מדאורייתא ועיין בסופה דכ"ג בפלוגתא דר"מ ור"י בסופה ע"ג גמל ועיין להשע"ה הלכות לולב דף: ע"ב רש"י ד"ה רב שימי וכו' נהרי הוא פבתחיל' וכו' נרא' מדבריו דלהאי לישנ' אפי' לרב שימי אין נותנין לו שמונת אלפים אמה וכ"כ הריטב"א בהדיל' ע"ש וק' לפ"ז אביי דפריף לרבה ממערה אמאי לא פריף גם לרב שימי הא בההיא דמערה דנותנין לו שמונת אלפים אמה בקירוב וצ"ל דגם לרב שימי ק"ל אלא משום דעסיק עם רבה בהאי דינא פריף ליה ואין פירושו ואת לא תסתברא פרב שימי ומה שהקשה מהרש"א ו"ל להאי לישנא היכי מיתי אביי מדברי ר"א הא לר"א אפילו בדבוקין ואביי גופיה קאמר במערה פחות מד"א מוכח דבעי' הבלע' ע"ש ל"ק דסברת אביי היא דמובלע' נותנין לו ח' אלפים ובדבוקין אין נותנין לו אלא

חוזרת לתחומי דוקא ליפנס וגם להאי לישנא שני לן בין דבוקין למובלעים ובלישנא בתרא הוסיף חזית לן רש"י לקמן דמיייתי מדר"א בהדרגות: תוס' ד"ה ומר סבר וכו' תקשי להו מתני' לנהרדעי וכו' עכ"ל ולשי' רש"י דלא ס"ל פחילוק ר"י ס"ל דבההיא היא דנהרדעי פינו דמפני פבוד הפריות הוי לדבר מצוה ולקמן אמרינן דמודו רבנן בדבר מצוה: דף מ"ה ע"א גמ' ר"א לטעמיה וכו' דאי לאו ר"א לטעמיה אלא ס"ל דנותנין לו ד"א שירצה אין הוכחה מדברי ר"א דאמר יפנס פינו די"ל דמודה שאם בורר לו שאינו יכול לחזור פדתנן לקמן לא הוי הבלעה שיהי פידו לבורר האר' אמות לרוח אחרת ובהכי ניח' דל"ק מתני' לנהרדעי כמו שהק' התוס' בד"ה ומ"ס והריטב"א כ' דף אחרת בפ' דשמעת' ע"ש: שם גמ' אבל לר"מ מודו ליה וא"כ קושית אפ"י מדרבנן דר"א וק' לל"ב שכתב רש"י דאפילו רבה מודה דפנס מאי קושיא מרבנן והא רבנן בהבלעה מיררו דהא ס"ל ד"א לכל רוח ודוקא יפנס הוא דאמרו אפילו בהבלעה וי"ל דהכי גמיר מרבה דבד"מ מודו רבנן לר"א אפ"י בדבוקין כמו שס"ל לר"א פן אפ"י בדבוקין ואילו פירש"י הנה נ"ל דללישנא בתרא י"ל דהגמ' מיייתי מדר"א בהדרגות עז"ה דכיון דאמר ר"א בדבר הרשות יפנס א"כ אפ"י בד"מ נותנין לו ח' אלפים וקאמר מדר"א ליתיב הא רבנן ס"ל בדבר הרשות לא יפנס א"כ בד"מ יפנס לבד וכדכרבה ושני ליה דשמיע ליה מיניה דמר דבד"מ מודו רבנן לר"א דנותנין לו ח' אלפים אמה דבד"מ לא נחלקו וניחא מה שהק' התוס' בד"ה ומדר"א לל"ב גם ניחא לפ"ז דר"א דבהבלעה מייירי דבעקר חדא וקאמ' אחרתי פדמוקי לה הגמרא לקמן מפס רומיאי דברייתות ולשי' רש"י קשיא הא ועיין להריטב"א בחי': תוס' ד"ה אי מצלח וכו' היכי דריש ר' דוסתאי דמחללין וכו' עכ"ל לשונם מגומג' דר' דוסתאי לא נחית להכי אלא דרשא בעלמא דריש בקראי ולשון הריטב"א מנ"ל דמחללין ע"ש ולאו אר' דוסתאי מק' אלא אפנא דברייתא מנ"ל דמחללין הא מהאי קרא ליפא למילף פינו דשאלתו היא אי מצלח: ע"ב ד"ה להודיעה וכו' והכי מוכח בשמעתא וכו' עכ"ל ממ"ש פן בתי' מבואר דס"ד בקושיתם דשוין דאי קנו שביטה הוי קולא אפ"י גבי פלים והשתא חזרו מסברתם בקושין דלא כמהרש"א ו"ל: ד"ה ליתנו וכו' כשפאו בתוה עשרה וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"ל ולדבריו צ"ל דאיהו מקום מושבו בת"ע שלמטה ולא בקריע דברקיע לא שייך שביטה כמ"ש התוס' שאח"ז וכמ"ש עוד לקמן דמ"ז ע"ב ע"ד מהרש"ל: גמ' תיפשוט מינה דאין תחומין וכו' ק"ל נימא דהאי תנא מספ"ל אי יש תחומין וספק דדבריה' לקולא דכה"ג אמרינן בגמ' לעיל דמ"ג ע"ב ודוק לומר לא פריה אלא לשינויא קמא ונ"ל כמ"ש הרשב"א ו"ל הביאו הש"ך ב"י ד"ס' ק"י בכללי הס"ס דבתרי ספיקי לחומ'ר' אזלינן להחמיר אפ"י בדרבנן ע"ש וא"כ הוי ס"ס להחמיר שפא שבת באוקיינוס ואת"ל בערים שפא יש תחומין למעלה מעשרה ועפ"י ז"ל מה שהק' התוס' בד"ה לימא די"ל דכר' יאושע א"ש משום דהו ס' דדבריהם אבל לר"א הו"ל ס"ס להחמיר ועיקר דברי הגמ' אהא סמיה: דף מ"ו ע"א תוס' ד"ה נהרות וכו' ור"ת מפ' מייירי בשל רבים וכו' עכ"ל ר"ת פינו לדחות מה שהוכיחו מתחלה דאי בשל רבים מאי איריא נהרות וע"ז דחה ר"ת דאפ"י מייירי בשל רבים בדקדוק נקט התנא נהרות דס"ל כריב"ן דחפצי שמים קונין שביטה ולכך דקדק שפיר ולא נקט אלא נהרות: ד"ה דאמר וכו' וי"ל דקמ"ל אפ"י ביחיד וכו' עכ"ל ולר"פ דאמר אצט' סד"א ה"מ בעירוב תצירות וכו' וכן לרב אשי דע"כ ס"ל דכי אמר הלכה פדברי המיקל בעירוב לא שני לן בין יחיד לרבים קשיא קושית התוס' לשמואל למ"ל למיפסק בר"ה ויו"ה כפגלים פינו דכבר אמר הלכה פדברי המיקל באבל וצ"ל כמ"ש התוספות לקושיתם שם במ"ק ע"ש: דף מ"ז ע"ב גמ' חפצי נכרים אין קונה שביטה פירש"י דאם באו מחוץ לתחו' מותר להוליכן לכל דום וכן מבואר לקמן בגמ' דמברכתא דאי אין קונין

שְׁבִיתָה אֲפִי בָּאוּ מִחוּץ לַתַּחֲוֵי מוֹתֵר לְהוֹלִיכֵן לְכָל רוּחַ וּמִכָּאֵן ק"ל לַמ"ש מְהֵרָשׁ"ל לְעֵיל דַּמ"ה ע"ב בַּתּוֹס' בַּד"ה לִיקְנוּ דְאֲפִי רַבְּנֵן מוֹדוּ דְחֶפְצֵי הַפְּקָר קוֹנִין שְׁבִיתָה אֲלָא דְאָדָם שְׁקֵנָה שְׁבִיתָה מְבִטֵל שְׁבִיתָתָן ע"ש וּלפ"ד הִלְלוּ מֵאֵי פְרִיָה הַגְּמָרָא שֵׁם וּלִיקְנוּ שְׁבִיתָה בֵּינָם אוּקְיָנוּס אֲפִי לְרַבְּנֵן כַּמ"ש מְהֵרָשׁ"ל שֵׁם הָא אֲפִי שְׁקֵנָה שְׁבִיתָה הָאָדָם מְבִטֵל שְׁבִיתָתָן אֲלָא עַכ"ל דְּדוּקָא אִם נוֹטְלֵן מִמָּקוֹם שְׁבִיתָתָן הוּא דְאֲמַרִּינֵן דְאָדָם מְבִטֵל שְׁבִיתָתָן אֲבָל פְּשָׁבֵאוּ מִחוּץ לַתַּחֲוֵי כְּכָר נְאָסְרוּ וְאִינוּ מְבִטְלִין שְׁבִיתָתָן וּלְעַגְנֵן זֶה הוּא דְאֲמַרִּינֵן דְקוֹנִין שְׁבִיתָה אֲפִי לְרַבְּנֵן וּדְבָרִים מְוַכְרְחִים הֵם בְּכוֹנְתוֹ וְהִשְׁתָּא ק' הָא מִתְבָּאָר מְסוּגִינֵן דְכִי אִין קוֹנִין שְׁבִיתָה אֲפִי בָּאוּ מִחוּץ לַתַּחֲוֵי מוֹתֵר לְהוֹלִיכֵן לְכָל רוּחַ וְצ"ל דְחֶפְצֵי נְכָרִים שְׁאֵי דְכִינֵן דְאִית לְהוּ בְּעָלִים דְלָאוּ בְּנֵי שְׁבִיתָה לֹא קִנְוּ שְׁבִיתָה כְּלָל וְדוּקָא חֶפְצֵי הַפְּקָר הוּא דְכ' מְהֵרָשׁ"ל דְקִנְיֵן שְׁבִיתָה אֲפִי לְרַבְּנֵן לְעַגְנֵן אִם בָּאוּ מִחוּץ לַתַּחֲוֵי שְׁאֲסוּרִין מִיְהוּ ק' דַּא"כ מֵאֵי פְרִיָה הַגַּמ' אִילִימָא לְרַבְּנֵן פְּשִׁיטָא נּוֹקְמָא לְרַבְּנֵן וְאִתָּא לְאֲשִׁמוּעִינֵן דְחֶפְצֵי נְכָרִי אִין קוֹרִין שְׁבִיתָה כְּלָל אֲפִי בָּאוּ מִחוּץ לַתַּחֲוֵי דְלֹא חֶפְצֵי הַפְּקָר וְלִזְהָ י"ל קִצְתָּ מִיְהוּ ק' מְהֵרָשׁ"ל לְקַמֵּן גְּבִי חֶכְם שְׁבִין תַּחֲוֵי שֶׁבֶת דְמִבְּנָאָר שֵׁם לְהַדְיָא דְאֲפִילוּ בְּחֶפְצֵי הַפְּקָר לְרַבְּנֵן דְאִין קוֹנִין שְׁבִיתָה מוֹתֵרִין אֲפִי בָּאוּ מִחוּץ לַתַּחֲוֵי הִיפְּהָ מִמָּה שְׁמִתְבָּאָר מְדַבְּרֵי מְהֵרָשׁ"ל: תּוֹס' ד"ה חֶכְם וְכו' פְּרִי לְהַכְנִיסֵם לְעֵיר וְכו' עַכ"ל אֲבָל לְפִי קָמָא דְהָרִי הֵן כְּבִי הָעֵיר אֲסוּר לְהוֹלִיכֵן חוּץ מִתַּחֲוֵינֵן שֶׁהוּא אֲלֵפִים אֲמָה מִן הָעֵיר וְלֹא לְהַכְנִיסֵם אֶל עֵיר אַחֲרָת בְּלַחוּד הוּא דְאֲסוּר אֲבָל לְפִי זֶה דְקוֹנִין שְׁבִיתָה בְּמִקְוֵן אִין אֲסוּר אֲלָא מְלַהֲכְנִיסֵם לְעֵיר אַחֲרָת וְנָחוּ לְזֶה דַּא"כ אֲמַאי נְקֻט בֵּין ב' עֵינֵירוֹת בְּעֵיר אַחַת סְגִי בִּינֵן דְאֲפִילוּ ב' עֵינֵירוֹת אִין אֲסוּר אֲלָא מְלַהֲכְנִיסֵם לְעֵיר אֲבָל לְפִי קָמָא נְחִית לְאֲסוּר אֲפִי בְּאוֹתָם אֲלֵפִים שְׁקוֹדָם לְעֵיר וְדַבְּרֵי מְהֵרָשׁ"ל אִינוּ מְבוֹרְרִין לִי: דָּף מ"ח ע"א ד"ה ר"י וְכו' וּמִסְתָּמָא דִּישׁ לוֹ ד"א לְכָל רוּחַ עַכ"ל מְדַקְדָּמַר הַגַּמ' אַחַר דְּמִשְׁנֵי שְׁמִנָּה עַל שְׁמִנָּה א"כ תְּנִיָא נְמִי הֵכִי וְכו' מִשְׁמַע דְּבַתְחֻלָּה לֹא הָוָה ס"ד ח' עַל ח' אֲלָא דַּס"ד דְאֲרַבְעָא אֲמוֹת לְרוּחַ שְׁיִרְצָה וְא"כ כִּי פְרִיָה חֶכְמִים הִינְנוּ ת"ק דַּר"פ סְבַר דְּגַם בְּעֵי שְׁהוֹצִיאֻהוּ בְּן וְא"כ מ"ש הַתּוֹס' וּמִסְתָּמָא לְכָל רוּחַ הִינְנוּ לְכָל רוּחַ שְׁיִרְצָה וּלְעוֹלָם לְרוּחַ אַחַת וְלֹא בָּאוּ לְאֲפּוֹקִי אֲלָא הוּא בְּאֲמָצְעָן דְלֹא נִימָא ר"א וְר"י פְּלִיגִי בְּפִי דְבָרֵי חֶכְמִים וּבַס"ד הַגַּמ' הו"מ נְמִי לְאֲקֻשׁוּיֵי ר"י הִינְנוּ חֶכְמִים וְעִינֵן מ"ש מְהֵרָשׁ"ל: ע"ב ד"ה רְשׁוּת וְכו' אֲלָא מְשׁוּם גְּזִירָה אִינְהָ אוּסְרָת וְכו' עַכ"ל מִשְׁמַע דְּמִתְחֻלָּה הָוָה ס"ד דְאֲוֹסְרָת אַע"פ שְׁאִינְהָ אֲלָא מְשׁוּם גְּזִירָה וּלְכַף הוֹכִיחוּ מִתְחֻלָּה מְדַלָּא קְתָנֵי אוּסְרָת דְלֹא כְּמֵהֵרָשׁ"ל ע"ש: בַּא"ד דְּבָהָא סְבַר כְּר"ש וְכו' עַכ"ל וְאֵע"ג דְאִיְהוּ אֲמַר כ"מ שְׁשֻׁנָּה ר"י בְּעֵירוֹב הִלְכָה כְּמוֹתוֹ הִינְנוּ מִסְתָּמָא אֲבָל פְּעֻמִּים דְלֹא מִיסְתַּבֵּר לִיָּה כְּוֹנְתִיָּה פּוֹסֵק כַּר"ש ע"ד שְׁאֲמָרוּ אֲמוּרָא בִּידוֹ לְפִסְוֹק כְּנֶגֶד הַפֶּלֶל הַק' מְהֵרָשׁ"ל דְּהִשְׁתָּא סְבָרוֹת הַפּוֹכוֹת הֵן דְלִרְב אֲלִיבָא דְרַבְּנֵן אֲמָצְעִית מוֹתֵרֵת וְחִיצוֹנוֹת אֲסוּרוֹת וְלִשְׁמוּאֵל חִיצוֹנוֹ מוֹתֵרוֹת וְאֲמָצְעִית אֲסוּרָה וְכ"ה הַק' הַתּוֹס' לְעֵיל גְּבִי ב' קְדוּשׁוֹת ע"ש וְלִק"מ דְּכִינֵן דְּכָל חֲדָא אִיסוּרָא מְטַעַם אֲחַד בַּפ"ע וְלֹאוּ חַד טַעְמָא לְתַרְנוּנֵיהוּ לֹא שְׁיִיָּה פֶּאן סְבָרוֹת הַפּוֹכוֹת וּלְעֵיל מִק' הַתּוֹס' סְבָרוֹת הַפּוֹכוֹת דְלִמַר שֶׁבֶת וּי"ט קְדוּשָׁה אַחַת טְפִי מַב' י"ט שֶׁל ר"ה וְלִמַר ב' י"ט שֶׁל ר"ה קְדוּשָׁה אַחַת הֵן וְשֶׁבֶת וּי"ט ב' קְדוּשׁוֹת דְחֲדָא מִקְלָתָא הִיא וּמ"ש מְהֵרָשׁ"ל דַּלְר"י לֹא ס"ל כַּר"ת בְּפִי דְבָרֵי רַב ע"ש דְּבַר תְּנִיָּמָה הוּא דְאִי לְרַב אֲלִיבָא דְרַבְּנֵן אֲמָצְעִית אֲסוּרָה וְחִיצוֹנוֹ מוֹתֵרוֹ מֵאֵי קָאָמַר וְאֲזָדָא שְׁמוּאֵל לְטַעְמִיָּה הָא דְאֲסוּרָה אֲמָצְעִית עִם שְׁנֵיהֶם אֲתִיָּא נְמִי כְּרַב אֲלִיבָא דְרַבְּנֵן וְכַמוֹ שֶׁהָק' רַש"י ז"ל: דָּף נ' ע"א רַש"י ד"ה וְהָרִי וְכו' וְלִבִּי אוֹמַר לִי דְאִינוּ מְבָרָךְ וְכו' עַכ"ל אִם כְּוֹנְתוֹ כְּשִׁמְקָרִיב כָּל אֲחַד לְבַדּוֹ לֹא הִיָּה עוֹלָה עַל לֵב לְהַסְתַּפֵּק כְּזֶה אֲלָא נִרְאָה דְכּוֹנְתוֹ אֲפִילוּ מִקְרִיב שְׁנֵיהֶם יַחַד אִינוּ מְבָרָךְ דְּבַעֲיָנֵן שְׁיִהָא מְבָרָךְ עַל מַצְוָה הַמְּבוֹרְרָת וּמִכָּאֵן יֵשׁ לְהוֹכִיחַ קִצְתָּ סְפָקוֹ שֶׁל מְהֵרָשׁ"ל לְשֶׁהִבְאֲתִי לְעֵיל דַּל"ו

ע"א ע"ש: ע"ב גמ' רב תנא הוא ופליג נראה דלא הוה צריך לזה אלא לל"ק דטעמא דרב משום דלא מסין אב"ל לל"ב דטעמא משום דכל שאינו בזאח"ז וכו' ל"ק פלל לרב מהני ברייתא דהכא לאו בב"א הוא ועפ"ז ק' עמ"ש התוס' לעיל בד"ה מ"ט דהילכתא פשמואל משום דלרב צ"ל דפליג דהא י"ל דהילכתא פרב וכל"ב ויש לישב: דף נ"א ע"ב תוס' ד"ה ונהיכא וכו' ולא בעי למי' וכו' עכ"ל ולולי דבריהם י"ל דניחא ליה לאוקומא כר"מ משום דקתני ברגליו ואי שלא במקומו אינו הולך ברגליו אלא אומר שביתתי במקום פ' ובדרב חסדא בהכרח הוא לאוקמ' בשלא במקומו וברגליו ל"ד אב"ל בדר"ן מוקי לה בפשיטות טפי: דף נ"ב ע"א גמ' והתניא רגלו אחת וכו' הו"מ לשנויי דפלוגתא דתנאי היא אי יש אם למקרא או למסורת אלא דבלא"ה אשפח תנאי בהאי מילתא גופה: תוס' ד"ה פי תנאי וכו' דמילתא דפשיט' היא וכו' עכ"ל הק' מהרש"א ז"ל הא אתא לאפוקי מר"ש דפליג ואמר אפי' ט"ו אמה ע"ש ול"ק דהא מילתא פבר אשמועינן ר"א גופיה במתני' ד"ג לא פנס וע"כ דלא פר"ש ולזה כ' דאי לאשמועינן דאסור לצאת חוץ לתחומו מילתא דפשיטא היא: דף נ"ה ע"ב ד"ה נפש וכו' דהא קבר סתמא לא הני וכו' עכ"ל נראה דלזה פיון רש"י שכ' קבר בין הקברות: דף נ"ו ע"א ד"ה ואין וכו' ואם נאמר שהשעות וכו' לא משפחת וכו' עכ"ל לפמ"ש הזוהר דהנהו שעתי דמתוספי בליליא יממא אינון וכן אנהו שעתי דמתוספי ביממא ליליא אינון עיין שם ניחא הפל שפיר דכי שלמו שש שעות אחר חצות הלילה יום הוא אף על פי שעדיין הוא לילה וכן ביום: בא"ד הא אמרת אין תקופת טבת נופלת וכו' אין תקופת תמוז אלא וכו' וגם ל"מ וכו' כצ"ל ועיין מהרש"א ז"ל: ע"ב ד"ה פלגא וכו' משום דפעמים וכו' עכ"ל היינו אי עם העיר ובקושיתם עם העיר קאמרי כמ"ש מהרש"א ע"ש אב"ל אפתי קשה אמאי נקט הגמ' פלגא דהוא בתחומין לבד ואמאי לא פלל התחומין והקרנות ולא יהא פלגא בשלמא עם העיר שפיר תי' משו' דפעמים וכו' אב"ל בתחומין וקרנות לבד מאי איכא למי' ויש לישב: דף נ"ז ע"א רש"י ד"ה ונהיכא וכו' ואין פנגד הקרנות אלה מגרש עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל דרבא לעיל דצורף העיר הוא מה"ט ע"ש ואינו מוכרח די"ל דרבא דצורף העיר הוא משום דאי רביע דתחומין וקרנות הא פיון שפירבעין עין העיר אותו הרבוע נוסף על התחומין פיון דהמגרש עגול ולא הני רביע וכמו שהק' התוס' בד"ה אב"י ע"ש ומה"ט הוא שלא הק' התוס' אלא לאב"י ולא הק' לאוקמא דרבא משום דהשלמים ושש דקרנות ותחומין לאוקמתא דרבא הוא עם הארבעה על העיר דחשבינן להו פבר מרובעין וע"ש במהרש"א בתוס': ע"ב תוס' ד"ה אלא וכו' אין ראיה מכאן וכו' עכ"ל ק' דאפתי יש להוכיח מדקאמר רואין פל שאילו וכו' ואין בו זל"ז אלא קמ"א ולחייא בר רב הול"ל ואין בין זל"ז אלא שבועים אמה ושניי' דאחר שרואין לא שניי' לכלול בחשבון אלא מה שבין זל"ז ולא מה שבין שנים החיצונים דהא פבר הטלנו אמצעי ביניהם ויש לישב: דף נ"ח ע"א ד"ה ואם הנה וכו' לא קאי אגיא מעוקם וכו' עכ"ל ולפ"ז שמואל קאי אמתני' ולא אברייתא וכ"כ הרא"ש ע"ש וקאי אפול' מתני' בין אגיא וגדר בין הנה דהא מתני' קתני גבי הר מבליעו ומיירי בניחא תשמשתיה ועיין מהרש"א ז"ל: ד"ה הגיע וכו' ואם נאמר דגיא וגדר שוין וכו' עכ"ל ר"ל שוין בדינן וחלוק דינא דהר מהן והיינו לפיר"ת לקמן בד"ה אב"ל דבר שהוא בידי שמים חלוק דינו מגיא וגדר ע"ש: ע"ב ד"ה אב"ל וכו' ור"ת מפרש וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א דנייד ר"ת מפירש"י משום דפי' מדידה יפה אינה שונה ע"ש והוא תימה דגם לפי רבי שמואל אינה שונה דבמתלקט עשרה מתוך ה' ומדוד גם השפוע כמו ימוד הפותל כמ"ש ר"ש להדיא ובחוט המשקולת א"צ להבליע ולא ימוד אלא החלק ולא השפוע: בא"ד ה"ג התם בשחוט וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א וק' אמאי הגיהו פאן וטפי הי"ל להגיה לעיל התם לא ניחא תשמשתיה דהשתא

אמתני קאי כפפשטא דמילתא וי"ל: דף נ"ט ע"א גמ' והתניא לא אמרו וכו' הא דלא מוקי לה כמ"ד תחומין דאורייתא משום דקתני לא אמרו חכמים וכו' דמידי דרבנן הוא: ע"ב תוס' ד"ה דעבוד וכו' מחיצ' גבוהה עשרה וכו' עכ"ל מה שהוכיח מהרש"א לגי' ד' מההיא דפ' כל גגות דקאמר בקד' ד' ע"ש ל"מ דהתם בפתח מיירי ואפי' בפתח קטן איפא גילוי דעת אבל הקא לענין מחיצ' בכ"מ מציינו דאין מחיצה פחותה מיו"ד: דף ס' ע"א גמ' דאי בעי לערובי דרף גגות וכו' יל"ד דא"כ אמאי עירבה ערסייתא ולא עירב פולה דרף גגות וי"ל פיון שלא היו יכולין להשתמש דרף פתחי טריח' להו להשתמש דרף גגו' ולא הנה מהני להו מידי עירוב של פולה טפי מערסיית': ע"ב תוס' ד"ה פאן וכו' וא"ת ולר"א דאמר וכו' עכ"ל הא דלא ק"ל לרבנן משום דלצד מערב אינו מפסיד כלל וניחא להו להקשות לר"א דאית ביה תרתי נשפר לצד מזרח ומפסיד לצד מערב ומהרש"א ו"ל כ' משום דכבר כ' דהקא לא אתיא פרבנן ע"ש ואפתי קשיא אמאי לא ק"ל לר"י דד"א לכל רוח שיצרעה וכשיביר ד"א לצד מזרח הוי לצד מזרח ב' אלפים וד"א ולצד מערב שני אלפים פחות מד"א וי"ל דמתני' ה"ק פ'עמים לא עשה כלום פגון אם יביר הד"א לצד מערב: ד"ה אין אלו וכו' וקאמר רבא תרנוניהו תננהו ומאי קמ"ל וכו' עכ"ל וצ"ל דמק' רבא אר' אידי נמי מאי משבח מדקאמר הגמרא ור' אידי אנשי וכו' משמע דהקושני' היא גם לר' אידי ולפי האין לפרש שכ' אח"ז דהיא לגריעותא לא ניחא להו לפרש דק"ל לרבא גם אריב"ל מאי קמ"ל ונהנה ניחא מאי דקאמר סוף העיר אצט"ל דכיון דאיפא מאן דפליג דהיינו ר' אידי אין דרף להקשות על שפנגדו מאי קמ"ל אלא מק' אר' אידי לבד: דף ס"א ע"ב ד"ה אמר וכו' ועוד דלא יתכן דר"מ וכו' עכ"ל והא דלא ניחא להו למי' איפכא דר"ג דהקא הוא בנו של ר"י הנשיא עיין למהרש"א מ"ש בזה ואין לתרץ דר"י הוא שסידר המשניות ולא יתכן שייאמר בשם בנו דהא מציינו שהוזכר ר"י הנשיא במס' אבות להריטב"א ו"ל בחי': דף ס"ב ע"א רש"י ד"ה אלא וכו' ליתן שוכר בכל שבת וכו' עכ"ל לכאורה לא הנה צריף לזה דבלא"ה לא מוגר משום אחזוקי או כשפים כדקאמר הגמ' ועוד דבשכירו' קי"ל דדי בשכירות פעם אחת לעולם ונ"ל דס"ל לרש"י ו"ל דלס"ד דמשום אחזוקי לא חייש לאחזוקי ואם פן מה הועילו חכמים בתקנתם הרי בכל שבת ישפון ממנו בשביל אותו שבת לבד ולזה כ' רש"י דקשה בעיניו לשפון בכל שבת ושבת וגם למסקנא דמשום כשפים י"ל פן דלא חייש לכשפים אי שוכר ממנו בשביל שבת אחד: ד"ה ראב"י וכו' ואוסר הנכרי על בתיהם וכו' עכ"ל דבריו תמוהים דהא מוקמי' לה בלתינה דליכ' גזירה דילמוד ממעשיו וא"כ גם לראב"י אינו אוסר הנכרי על בתיהם אלא לענין שישאל על ביתו דנכרי הוא דמתניא הך ברייתא וצ"ל דדבריו אלה לל"א שכת' רש"י בסמוך דלהך לישנא לא שני לן בין ישראל אוסר על ביתו של נכרי בין נכרי אוסר על ביתו של ישראל: דף ס"ג ע"ב תוס' ד"ה בטילו וכו' וא"ת: פיון וכו' וכי אם שנים דרים וכו' עכ"ל ודאי במקום גוי מיירי ואף על גב דכבר כ' דאפ' א"צ לשפון לעולם היינו שהוכיחו שהדין כף והשת' מק' מ"מ מ"ש משנים דרי' ודלא פמהרש"א ו"ל: דף ס"ד ע"ב ד"ה שהולכין וכו' דבישרשל י"ל וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א ו"ל מדברי התוס' שאח"ז שכתבו הי"ל לאסור מספק ע"ש הוא תימה דמסקנא דגמ' בפ' כ"ש דכ"ט דלר"י דחמץ אחר זמנו מדאוריית' הוא דאסור אפי' של נכרי מדאוריית' ולר"ש דקנסא לבר הוא דחמץ ש"ג שרי ע"ש וא"כ התוס' לקמן דמיירי אי חמצו של נכרי אסור מדאוריית' הוא אבל בדבור זה אליבא דר"ש קיימי דקנסא לבד ולכך מס' שרי: דף ס"ה ע"ב גמ' ל"ל נכרי הומ"ל מעשה שהי' כף הנה פדמשיני לעיל אלא דבלא"ה משני שפיר: דף ס"ו ע"א תוס' ד"ה דאתא וכו' מנ"ל שלא עירבו וכו' דק"ל לקמן דשמואל וכו' עכ"ל ק"ק דטפי הו"ל להקשות מאי פריף מדשמואל הא פיון דהיו יכולין

לערב וכשפא הגוי בשבת ושקרו ממנו חזר העירוב למפרע לפום האי פיי שפיר יכולין לבטל דהא אוסרין ומערבין קרי ביה וכמו דאת' מאתמול דפריה לקמן לאוגר מאתמול ע"ש בפירש"י והתוס' וא"כ מאי פריה מדשמואל גיש לישב במ"ש מהרש"א ו"ל בד"ה נאי דאתא דאבני א"ש כשמואל ושמואל מודה באתא נכרי מע"ש ע"ש ולפ"ז י"ל דר"א דק"ל מדשמואל ס"ל פאבני וה"פ אי דאתא נכרי מאתמול לוגר מאתמול נאי לא נתרצה מאתמול ונותרצה היום הא בכ"הג מודה שמואל דמהני ביטול פאבני והיכי קאמר שמואל דאין מבטלין אלא ע"כ דאתא בשבת וקתני אין מבטלין פנין שאין מערבין ואף שהיו יכולין לערב פנין שלא עירבו אין מערבין קרי ביה שו"ר למהרש"א בד"ה אלא שנגרש מזה ממילתא דאין מערבין לחוד ע"ש ולזה נדאי ד"ל דלפום ההוא פיי שדחו התוס' פנין שלא עירבו קרי ליה אין מערבין ולא קשיא אלא ממאי דפריה לוגר מאתמול ולא מוקי לה פשנתרצה היום ולא נתרצה מאתמול וכמ"ש מהרש"א שם ואף גם זאת פבר נתישב שפיר וכדכתובנא: דף ס"ז ע"א ד"ה שכת וכו' אבל הכא הפנימי פשעה וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל דרע"ק ס"ל גיש דיוורין להחמיר נאנן לא קי"ל הכי ע"ש וק' דלפ"ז הגמרא בסוף פרקין אמאי לא מוקי ר"י דאמר גיש ביטול רשות מחצר לחצר אמר לה אנא דאמרי ככ"ע ופלוגתיהו בגיש דיוורין להחמיר דרע"ק ס"ל גיש דיוורין להחמיר ולכך צריה לבטל ורבנן ס"ל אין דיוורין להחמיר וא"צ לבטל פלל: ד"ה פמאן וכו' ל"מ למפרה הכי וכו' עכ"ל הק' מהרש"א ו"ל דאפתי קשיא בהניחו עירובן בחיצונה ושכת אחד מהפנימי אמאי שניהם אוסרין ליבטל לבני פנימית ותיתי חיצונה ותשתרי בהדיהו ע"ש וי"ל דבביטול דאתי ממילא לא מהני אלא אי עירובן בהדיהו ולא אמרי' תיתי חיצונה בהדיהו היכא דאתי ממיל' ועי"ל דקושית הגמ' עצמה היא קאי גם ארישא בנתנו עירובן ושכת אחד מן הפנימית ליבטל לבני פנימית והתוס' מק' אמאי לא פריה גם אנשכח אחד מן החיצונה ומאי דנקטו בדבריהם לעיל בשמעתין וכו' משום דהשתא קניימי אחר סיומן דמילתא דרבא והפל נקרא לעיל: ע"ב ד"ה ומ"ט וכו' ואין לחלק בין סלע דהתם משום דלא שכיח וכו' עכ"ל נדאי דאפי' בגינה תוכו שכיח טפי אלא דקאמרי דשאני סלע שביים דלא שכיח שיהא סלע ביים ומשתמש מזה לזה וכן פתב הריטב"א ע"ש ודלא פמהרש"א ו"ל: דף ס"ח ע"א גמ' א"ל ולא שני לה וכו' עיין במהרש"א ולכל הפי' ק' מאי ס"ד לאקשוני מהזאה הרי רבה עצמו פי אמר ליה ערבי שתק ולא רצה להתיר שבות ע"י ישראל והתיר ע"י נכרי וע"כ גיש לחלק בשבותים בין ע"י ישראל לע"י נכרי ומאי פריה מהזאה וי"ל: דף ע' ע"א תוס' ד"ה הב"ע וכו' פסקו כר"ש דתנן וכו' עכ"ל להקשה מהרש"א ו"ל אמאי דחיק לאוקמה פשמת נוקמה פשהלה לשבות בחצר אחרת וכו' ע"ש ול"ק דהכא שאני שעירב וכינן שעירב איפא גילוי דעת' דדעתו לחזור אע"פ שהלה למ"א ודוקא בלא עירב הוא דקאמר ר"ש שפבר הסיח מלבבו: ד"ה יורש וכו' ול"מ עירובן לגבי אותה חצר שירש וכו' עכ"ל ממ"ש מהרש"א ולא יכולתי להלום דבריו במ"ש ובסיפא דברייתא וכו' דבסיפא דברייתא דהיינו הא דקתני אבל אחד שעירב וכו' היורש הוא המבטל ובפני' כ' התוס' דיכול לבטל חלקו וחלק שירש אע"ג דל"מ עירובן וגם הוא עירב עם אביו: ע"ב גמ' אמאי אוסר נבטל הקשה מהרש"א הא רישא קתני מבע"י אוסר ומנהני ביטול לכ"ע וע"כ אוסר עד שיבטל ע"ש מ"ש ויש"מי שתיירץ דבסיפא פנין דקתני מבע"י אינו אוסר והיינו ע"י עירוב וא"כ היכא דמהני ביה תיקון קרי ליה בסיפא אינו אוסר וא"כ משחשקה אוסר ע"כ דלא מהני ביה שום תיקון דהא ברישא דסיפא הוא ע"י תיקון דעירוב וקרי ליה אינו אוסר ולא נהירא לי דנוקמה פגון שפבר עירב לכל שפחות השנה וכי זכי בהאי חצר מבע"י מהני ליה ההוא עירובא דדוקא בירש בשבת הוא דל"מ עירוב דאתמול כמ"ש התוס' לעיל וא"כ מבע"י

דָּשָׁל רַבִּים צָרִיכִי מִיָּהָא לְעַרְב לְעַצְמָן ע"ש וְהוּא תִּימָא דא"כ מאי דַּיִיק הגמ' הָא שָׁל רַבִּים וכו':
דף ע"ו ד"ה הָא קמ"ל וכו' וְאָגַב דְּהָדָר וכו' עכ"ל ולפמ"ש מְהַרְשֵׁ"א בַּגְמָרָא דְעִיקָר קְנוֹשֵׁת הַגְמָ'
היא דלמעלה מעשרה מילתא דפשיטא היא ע"ש א"ש טְפִי דְאַפְחוֹת מְאַרְבְּעָה לָא פְרִיָּה הַגְמָ'
דְּאוֹרְחִינָה דְתַנָּא לְמַתְנֵי דְיוֹקָא דְרִישָׁא בְּהֶדְיָא אַף וְעַלְמַם מְהַרְשֵׁ"א דְבַרִּי הַתּוֹס' בַּפ' הַגְוֹזֵל בְּתָרָא
דְקִי"ו ע"ב בד"ה הָא וכו' ע"ש: דף ע"ח ע"א רַש"י ד"ה לָאו בִּיתִידוֹת לְדִידָךְ דְאַמְרַת וכו' עכ"ל
וְהִינּוּ לִס"ד דְלָא ס"ד הֵךְ סְבָרָא דְמַנְחָה עֲלָהּ מִיָּדִי וּמִשְׁתַּמֵּשׁ אָבֵל לְמַסְקָנָא אִפִּי לְרַב אֲדָא דְבַגְבוּהָ
ג' מְמַעַט מ"מ י"ל בְּמִלְאֵוּ בִּיתִידוֹת דְהָוִי ר"הִי דְחֻזִּי ע"י דְמַנְחָה עֲלָהּ מִיָּדִי וּמִשְׁתַּמֵּשׁ וְהָוִי רְשׁוֹת
וְעִינֵן בְּהַרְמַב"ם וּפּוֹסְקִים: ע"ב ד"ה עֲשָׂאוּ וכו' אַתְּ"ל בְּשָׂאָר אֵילָן וכו' עכ"ל אָבֵל אֵי אֵילָן אָסוּר
לִיפָּא לְמַבְעֵי בְּאַשִׁיר' דְבִלְא"ה אָסוּר מְשׁוּם אֵילָן וצ"ל לַפ"ז מ"ש ר"ח אֲדַרְבָּא וכו' הַק' אֲדַרְבָּא
מִכַּח אֵסוּר אֵילָן יֵשׁ לְאַסְוֹר יוֹתֵר מְאִיסוֹ דְאַשִׁירָה וְאֵה"נ דְלְדִידָהּ גַּם אֲשִׁירָה אָסוּרָה מִפְּחָ אֵסוּר
אֵילָן ור"י דְאַמֵּר פֶּל שְׂאֵיסוּר ד"א גְרַם לוֹ מוֹתֵר לְאוּבְאַשִׁירָה קְאָמֵר אֲלָא שְׂאָר אֵיסוּרִין דְבַתְלוּשׁ
קְאָמֵר וְעִינֵן לְהַרִיטְב"א ו"ל בַּח"י: ד"ה אִפִּי בְּקִשׁ וְתַבְנֵן הַנְּיֻטְלִין וכו' עכ"ל וְהָא דְפְרִיָּה הַגְמָ' מִמַּתְנֵי
דְמַתְבְּנֵן שְׁבִין ב' חֲצִירוֹת וכו' וְלָא מוֹקִי לָהּ בְּאַיִן נְיֻטְלִין מְשׁוּם דְקַתְנֵי אֵלוּ מְאַכִּילִין מִפְּאָן וכו'
וּמִשְׁמַע לִיהָ הַשְׁתָּא מְאַכִּילִין מַע"ש וְלָא מוֹקִי לָהּ לְקַמְנָן דְקָאֵי לָהּ בְּאַפְּהָ אֲלָא אֲלִיבָא דְרַב הוּנָא
דְאַמֵּר וּבִלְבַד שְׁלָא יִתֵּן לְתוֹךְ קְנוֹפְתוֹ: בַּא"ד וק"מ דְמַדְמֵי וכו' עכ"ל דְבַרְיָהֶם צ"ע דְאֵי פְּנוּנְתָם עַל
מֵאֵי דְפְרִיָּה מְדַתְנֵן בֵּית שְׁמִלְאָהּ וכו' ל"ק דְהַגְמָר' פְּרִיָּה שְׁפִיר מַכ"ש וְאֵי פְּנוּנְתָם אֵהָא דְקְאָמֵר
מֵאֵן תַּנָּא עִירוּבִין ר"י הֵלָא מְתַרְץ הוּא וְלָא מַקְשׁ וּמְתַרְץ דַּר"י הִיא וְנִימָא דַּר"י אֲפִילוּ מְדַרְבְּנֵן
אֵית לִיהָ: דף ע"ט ע"א ד"ה הָרִי וכו' וְהָא דְאַמֵּר ר"י בַּפ' הִיָּשֵׁן וכו' עכ"ל נֵרָא דַּס"ל דְהִיכָא דְאִיכָא
פּוֹתַח טְפַח וְאִינָה רְצוּצָה לָא מְטַמָּא פְּלֵל פִּינֵן דְסְתוּם הוּא וכו"נ מִפִּירֵש"י ד"ה בֵּית דְאִינוּ מְטַמָּא
ע"ג אֲלָא אֵי רְצוּצָה הִיא אָבֵל הַתּוֹס' בְּנֻזִיר בַּפ' כ"ג הוֹכִיחוּ מִמַּתְנֵי דְבִיב דְהִיכָא דְאִיכָא טְפַח מְטַמָּא
מִפְּל צְדָדִיו וּבְרְצוּצָה ע"ג לְבַד ע"ש וּלְפ"ז י"ל הִיא דְבְּמִקּוּמוֹ הִנָּה עוֹמֵד וכו' הִינּוּ מְשׁוּם דְחִיָּשִׁינֵן
שְׁמָא אִיכָא פּוֹתַח טְפַח: דף פ' ע"א תּוֹס' ד"ה רַבִּי וכו' אֲמִירְתוֹ פְּשָׁהּ הוּא אוֹמֵר צָא וְעַרְב לִי וכו'
עכ"ל ר"ל אֲמִירְתוֹ שָׁל זֶה הַזּוֹכָה בְּעִירוּב בְּעִירוּבֵי חֲצִירוֹת
צָרִיף דְעַתּוֹ וּמ"מ דְבַרְיָהֶם תְּמוּהֵים דְאַפִּי חֲשִׁיב פְּאֵלוּ א"ל זְכָה לִי בְּמֵאֵי זוֹכָה ע"י הַמְעַרְב הָא פִּינֵן
דְמֻזְכָּה מְשָׁלוּ הוּא צָרִיף לְזַכּוֹת ע"י אֲחֵרִים דַּע"י עֲצָמוּ לָא מְהַנִּי וְכֵה"ג הַקְשׁוֹ הַתּוֹס' בַּפ' הַסְפִּינָה
דַּפ"ה ע"א בַּד"ה אַרְבַּע אִפִּירֵשׁב"ם דַּפִּי דְגַם גְּבִי מוֹכֵר מְהַנִּי קַבְּלָה מִמְשַׁנְתָּנוּ דְמֻזְכָּה ע"י בְּנוֹ
וּבְתוֹ הַגְּדוּלִים וְלָא ע"י בְּנוֹ וּבְתוֹ הַקְטַנִּים דְמְשַׁמַּע דַּע"י עֲצָמוּ ל"מ זְכָיָה וכו"כ הָרָא"ש בְּפְשִׁיטוֹ
בַּפ' הַגְּוֹזֵל עֲצִים דַּק"ב ע"ש: ד"ה מְעַשָּׂה וכו' דְתַחוּמִין דְאוֹרְיִיתָא וְלַהֲכִי מַחְמִיר וכו' עכ"ל וּלְפ"ז
מְתוֹרְץ מַה שְׁהָק' עַל פִּירֵש"י דְמַמָּה שְׁהָק' לָא מְשַׁנֵּי וכו' דִּי"ל דְמִיָּתִי תַּנָּאֵי דְפְלִיגֵי בַע"ת וַע"כ
פְּלוּגְתִּיָּהּ הוּא תַּלְיָא בְּתַחוּמִין אֵי דְאוֹרְיִיתָא אוּ דְרַבְּנֵן וּמְדַבְּרֵי פְּוֹלָן גְּלַמֵּד דְבַעִירוּבֵי חֲצִירוֹת שְׁהוּא
דְרַבְּנֵן לַכ"ע א"צ לְזַכּוֹת וְדָלָא פְּמַתְנֵי וְרַב ס"ל בְּהַנִּי תַּנָּאֵי: דף פ"א ע"א גַּמ' אָמֵר רַבָּה לְאַפּוֹקִי
מְדַר"י וכו' עִינֵן פְּירוּשׁ רַש"י ר"פ בַּכ"מ שַׁכ' בְּכָל מְעַרְבִין ע"ת וַע"ח עִינֵן שָׁם וְהָוִי אֲלִיבָא דְרַבָּה
דְהָכָא וּל"ק קְנוֹשֵׁי הַתּוֹס' שָׁם וְתִמָּה עַל הַתּוֹס' שְׁלָא הַזְכִּירוּ סוּגְיָא דְשְׁמַעְתִּין: שָׁם גַּמ' מֵאֵן שְׁמַעַת
לִיהָ פַת אֵין וכו' לְפִירֵש"י ק' קְצַת מִנ"ל לְהַזְכִּיר מֵאֵן שְׁמַעַת לִיהָ הָא עִיקָר קְנוֹשֵׁי הַגְמָ' הִיא דְכִינֵן
דְמַהֲבְרִייתָא הַלְזוּ שְׁמַעִינוּ דִּיתְפָּרֵשׁ בְּכָל מְעַרְבִין בְּכָל מִינֵי פַת נְפָרֵשׁ נְמִי מַתְנֵי פֶן אָבֵל לְפִי הַתּוֹס'
נִיחָא שְׁפִיר מִיהוּ גַם לְפִי הַתּוֹס' קְשִׁיָּא מֵאֵי פְרִיָּה נִימָא דַּר"מ הִיא וְלַעוֹלָם ר"י פְּלִיג אִפִּי בַע"ת
וְג' מַחְלוּקוֹת בְּדָבָר מַה שְׁהַקְשָׁה מְהַרְשֵׁ"א אִפִּירֵש"י נִימָא דְבְּכָל מִינֵי פַת קְאָמֵר וְלַעוֹלָם שְׁלִימָה
ע"ש ל"ק דְנָדָאֵי מְשַׁמַּעוֹת הַמְשַׁנָּה דַּר"י פְּלִיג אַתְּ"ק אֲלָא דְרַבָּה קְאָמֵר דְפְלִיגֵי בִּינֵן וּשְׂאָר פִּירוֹת

וּלְאַבְיֵי ל"פ אֶלָּא בְּפְרוּסָה: דָּף פ"ב ע"א ר"ש"י ד"ה סוּחְרֵי וכו' וְזֶה שְׁחוּמֵד מְמוֹן עכ"ל קִשְׂיָא הָא קו"ל פְּאַבְיֵי ב"פ ז"ב דכ"ו רלא בְּעֵי רְשַׁע דְּחָמְס וי"ל דס"ל לְרִשְׁ"י פְּדַעַת הֶרְמֵב"ם ב"פ"י מַה' עֲדוּת דְּבַדְבָר דְּלִיפָא חִימוּד מְמוֹן בְּעֵי עֲבִירָה דְּאִית בָּהּ מְלָקוּ וכו' הֶרְדָּב"ז בְּלִשׁוֹנוֹת הֶרְמֵב"ם לְדַעְתּוֹ חִיבֵי עֲשֵׂה בְּעֵינָן חִימוּד מְמוֹן מִיְהוּ אֶפְתִּי ק"ק דְּנָקֻט רִשְׁ"י קִרְאֵי דְּאֵל תְּשֵׁת רְשַׁע עַד דְּחִימוּד מְמוֹן נ"ל מְחַמֵּס עַד פְּדֻמוּכַח בַּגְמ' וְעֵינָן לְמַהֲרִימ"ט חֵא"ה סִי מ"ג ע"ש: תוּס' ד"ה אָמַר וכו' וְכוּ הֵיכָא דְּאִין בְּיָדוֹ פְּלָל וכו' עכ"ל מְשַׁמַּע מְלִשׁוֹנָם דְּבָאִין בְּיָדוֹ פְּלָל דְּמוּ לְבִידוֹ לְגַמְרֵי וּבְעֵי לֹא גְזִים וּלפ"ז צ"ל דְּהִשְׁתָּא דְּחוּ פִירִשְׁ"י דְּלַעִיל אֶבְל מְהֶרְשָׁ"א ו"ל כ' דְּהֵיכָא דְּאִין בְּיָדוֹ פְּלָל אִפִּי גְזִים לֹא הָוֵי אֶסְמַכְתָּא ע"ש וכו"ה בְּתוֹסְפוֹת ב"פ ז"ב ע"ש: ע"ב ד"ה נְחָצֵי וכו' אֶבְל בִּי"ח דְּבַר וכו' גְזָרוּ אִפִּי בְּכַפִּיצָה וכו' עכ"ל הָא דְּמְשַׁמַּע לְהוּ דְּשִׁיעוּרָא בְּכַבִּיצָה הוּא מְדַאֲמַר בְּשַׁבַּת דְּטַעֲמָא מְשׁוּם דְּזַמְנִין וכו' והו"מ הַתּוֹס' לְאוּכוּחֵי גַם מְהָא דְּגִזְיָה קַדְמוּנִית הִיא דְּהָא שָׁל י"ח דְּבַר שִׁיעוּרָא בְּכִיצָה: דָּף פ"ג ד"ה נְחָצֵי וכו' אֶפּוּלְהוּ תַנְאֵי קָאֵי וכו' עכ"ל מְשַׁמַּע לְהוּ הָכִי מְדַפְרֵיָהּ הַגְמ' וְתַנְאֵי דִידָן מ"ט לֹא תַנִּי טְוִמָאָת אֶןְכְּלִין וְאֵי אִיתָא גִימָא דְּלֹא קִתְנֵי אֶלָּא מֵאֵי דְּקָאֵי לְרִיב"ב וְעֵינָן לְהַתּוֹס' לַעִיל דָּף פ' ע"ב ד"ה אַגְבֵּי וכו' ע"ש: דָּף פ"ד ע"א גמ' אר"נ הֵכָא בְּכּוֹתֵל תְּשַׁעֲהּ וכו' הַק' מְהֶרְשָׁ"א נּוֹקְמָה בְּגָבוֹהַ הֶרְבֵּה וּלְמַעְלָה מְעַשְׂרָה הֵינּוּ מִן הַקְּרַקַּע ע"ש וּל"ק דֹּא"כ אֲנָשֵׁי עֲלֵיהֶּ מְשַׁתְּמָשִׁין יוֹתֵר מְעַשְׂרָה וְרִישָׁא קִתְנֵי אֲנָשֵׁי עֲלֵיהֶּ מְשַׁתְּמָשִׁין בְּעַשְׂרָה וְעֵינָן פִירִשְׁ"י בַד"ה זִיז וּמַה שֶׁהַק' לְפִי תִירוּצוֹ אִמָּאֵי לֹא אָמַרְי' דס"ד בְּגָבוֹהַ הֶרְבֵּה וְהַמְדִידָה מִן הַקְּרַקַּע וְדִיִּיקֵי' הָא דְּבִינֵי בִינֵי אָסוּר ע"ש דְּבִרְיוֹ אֵינָם מוּבְנִים דְּכִינּוּן דְּאֲנָשֵׁי עֲלֵיהֶּ מְשַׁתְּמָשִׁין בְּכָל הַגּוֹבֵה א"כ יִשְׁתְּמָשׁוּ גַם בְּמֵאֵי דְּבִינֵי בִינֵי וְזֶה סוּתֵר הַדִּיּוּק דְּדִיִּיקֵי הָא מֵאֵי דְּבִינֵי בִינֵי אָסוּר דְּלֹא שְׁנֵי לָן בֵּין גּוֹבֵה ד' לְגּוֹבֵה יו"ד כַּמ"ש הַתּוֹס' בַד"ה הָכִי גְבִי שְׁלִשׁוּל: תוּס' בַד"ה בּוֹר וכו' וְנֶרְאָה לר"י וכו' עכ"ל מַה שֶׁהַק' לְזֶה מַגְמ' דְּלִקְמוֹן דַּפ"ה ע"א דְּמַחְלַק בֵּין סְמוּכָה לְמִןְפְּלָגַת ע"ש בְּמְהֶרְשָׁ"א דְּלִקְמוֹן: ע"ב רִשְׁ"י ד"ה פְּגוֹן וכו' וְאֵע"ג דְּאֶפְתִּי לְזֶה בְּקִשָּׁה וכו' עכ"ל עֵינָן מַה שֶׁהַקִּשָּׁה מְהֶרְשָׁ"א ו"ל וַיֵּשׁ לִיִּישָׁב דְּהֵכָא בְּשִׁיעוּר הַשְׁלִשׁוּל שְׁנֵיהֶם שְׁוִין שְׁהֵרֵי הַנֶּקֶב שְׁמַשְׁלִשְׁלִין מִמֶּנּוּ הוּא בְּעֵלְיוֹנָהּ וּלְהָכִי פִינּוּ דְּהַתְּחַתּוֹנָה יֵשׁ לָהּ גַם זְרִיקָה הָוֵי לְעֵלְיוֹנָהּ בְּנַחַת טְפִי מִתְּחַתּוֹנָה אַע"ג דְּזְרִיקָה פְּחוּת מְעַשְׂרָה הִיא אֶבְל לַעִיל בְּנֵי עֲלֵיָהּ הַשְׁלִשׁוּל שְׁלֵהֶם הוּא עַשְׂרִים אִמָּה אוּ יוֹתֵר וְהַתְּחַתּוֹנָה פְּחוּת מְעַשְׂרָה וְכִינּוּן דְּשְׁלִשׁוּל דְּעֵלְיוֹנָהּ הוּא טְפִי מִתְּחַתּוֹנָה אַע"ג דִּישׁ לְהֶם לְבִנֵי חָצֵר גַם זְרִיקָה פִינּוּ דְּפְחוּת מְעַשְׂרָה הִיא לֹא הָוֵי לְבִנֵי עֲלֵיָהּ טְפִי בְּנַחַת מְבִנֵי חָצֵר: דָּף פ"ה ע"ב תוּס' ד"ה בֵּית וכו' דָּאֵם יֵשׁ שְׁם תְּבֹן הָוֵי כְּאֵלוֹ דֵּר שְׁם וכו' עכ"ל נֶרְאָה מְדַבְרֵיהֶם דְּבִהָא דְּקָאֲמַר ר"י אִם יֵשׁ שְׁם תְּפִיסַת יָד לִיכָּא מֵאֵן דְּפְלִיג ור"י לֹא לְאֶפְלוּגֵי אֲתָא אֶבְל מְדַבְרֵי הֶרְמֵב"ם בְּפִי הַמְשָׁנָה שֶׁכ' הֶלְכָה כַּר"י מְשַׁמַּע דְּלֹאֶפְלוּגֵי אֲתָא: דָּף פ"ו ע"א ד"ה קוֹרָה וכו' נֶרְאָה לר"י דְּלֹא הָוֵי אֶלָּא מְדַרְבְּנָן וכו' עכ"ל לַפ"ז צ"ל דל"ג לַעִיל דַּט"ו ע"א אַבְיֵי לְטַעֲמִיָה דְּכִינּוּן דְּזֶה מְדַרְבְּנָן וְזֶה מְדַאֲוֵרִיָּתָא לֹא שְׁיָיָה לְמִימַר לְטַעֲמִיָה וְע"ש בְּתוּס': מְתַנִּי בֵּין מִתּוּף אֶןְגּוֹן כְּתַב הָרַב דְּלַת"ק אִפִּי אֵינּוּ מְשׁוֹקַע בְּמִים וְלְרִשְׁבִּי"ג אֵלִיבָא דַב"ה בְּעֵי שְׁיָקוּעַ ע"ש וְהֵינּוּ לר"י אֶבְל לְרַב הוּנָא לְרִשְׁבִּי"ג לְמַעְלָה מִמֶּשׁ וְאִפִּי אֵינּוּ מְשׁוֹקַע בְּמִים אֶלָּא דְּבְעֵי סְמוּף לְמִים אֶבְל לַת"ק אִפִּי בְּאֶןְגּוֹן שְׁאֵינּוּ סְמוּף לְמִים וְעֵינָן לְמְהֶרְשָׁ"א בְּסְמוּף בְּתוּס' בַד"ה הָא קָאֲזִיל ע"ש וְדַע דְּלְמִסְקַנָּה דַר"י בְּעֵי שְׁיָקוּעַ לַב"ה גַם לר"ה אֵלִיבָא דַב"ש בְּעֵי שְׁיָקוּעַ וּלְעוֹלָה לְמַעְלָה דַר"י הֵינּוּ לְמַטָּה דַר"ה כַּמ"ש רִשְׁ"י וּמ"ש רִשְׁ"י בְּדַבְרֵי ר"ה דְּלֹא בְּעֵי שְׁיָקוּעַ הוּא לַס"ד וּד"ז מְוַכְרַח הוּא בַּגְמ' דּוּק וְתִשְׁכַּח: ע"ב תוּס' ד"ה הָא וכו' וּל"מ לְשׁוֹנֵי דְּקוֹרָה מִתְּרַת וכו' עכ"ל מַה שֶׁהַק' מְהֶרְשָׁ"א ו"ל דְּנִימָא דְּקוֹשְׁי' הַגְמ' הָא קָאֲזִיל תַּחַת הַקּוֹרָה ע"ש י"ל מְדָלָא נְקֻט הַגְמֶר' הָא קָאֲזִיל בְּלִישְׁנָא דְּקוֹשְׁיָא קַמְיָיָתָא מוּכַח דְּקוֹשְׁיָתוֹ הִיא תַּחַת הַקּוֹרָה לִיתְסַר וּמַה שֶׁתִּי לְקוֹשְׁי' דִּיּוּכַל לְכּוֹנִין כְּפִנְגָּדוֹ

וכו' ע"ש הוא תימה דהא מתני' קתני בור של שני שותפין אין ממלאין ממנו אלא א"כ עשו מחיצה בשקוע לר"י ואי איתא אמאי אין ממלאין הא יכול לכונן כנגדו כמו גבי קורה: ד"ה ע"כ וכו' אבל ר"י משום מים וכו' עכ"ל רש"י בד"ה מחיצה בנן לזה ועפי"ד ניקח מאי דק' עוד אמאי לא דחי לה ר"י ס"ל כר"י דנזקא במשלשל דפנות דנעשו המחיצות לשם סנפה אבל בדר"י המחיצות לא נעשו לשם מים ועפי"ד התוס' א"ש: דף פ"ז ע"א ד"ה אר"י מעשה וכו' מעשה לסתו' וכו' עכ"ל כ"כ משו' דלא גרסי בגרסתינו במשנה רי"א לא תנא מחיצה אלא אחר דברי ת"ק אר"י מעשה וכו': דף פ"ח ע"א רש"י ד"ה יש גזל וכו' עכ"ל מוכח מפ"י דמאי דקאמר יש גזל היינו דמותר להשתמש ואין הבעלי עליו ולהכי כ' דהבעלים אין משתמשין בו כ"כ דאי היו משתמשין הו"ל רשות שניהם ואוסרין זע"ז פ"ן דלא עירבו כמו שני גזונטראות דלקמן ובכ"ל מה שהק' מהרש"א ע"ש שגראה שהבין דמ"ש יש גזל היינו לענין שאוסר על הבעלים ולא לענין להשתמש: ד"ה שותפין וכו' הילכף פי לא מכוון וכו' עכ"ל נראה דס"ל דפסיק רישיה באיסורי דרבנן שרי פ"ן דלא קיימי פ"ר הוא ועיין להתוס' בפ' כ"ש דכ"ה ע"ב ע"ש: תוס' ד"ה ביב וכו' משום חשדא וכו' עכ"ל והגמ' דקאמר דראב"י ס"ל דמשום דמפלעי וכו' היינו מדאמרו חכמים אפי' גג או חצר מאה אמה מפלל דראב"י פליג בהא ולכף לא הקשו התוס' אלא מדקאמר כולה ראב"י היא משמע דחד טעמא הוא לתרנוייהו: ע"ב ד"ה תנא וכו' ור"ת מפרש וכו' ולא כמו שכתוב בספרים אלא התם עכ"ל ורש"י דמשום דגרסי אלא התם הוכרח לפרש דבד"א אעוקא קאי ועיין מהרש"א בפירש"י ומה שהק' מהרש"א לפיר"ת אמאי לא מייתי הא דר"נ אמתני' דעוקא ע"ש י"ל דר"נ גופיה למד דינו מהו בריתא דבימות הגשמי' לא חיישינו להו חששות ולהכי מייתי להו דר"נ אחר דמייתי הברייתא: דף פ"ט ע"א תוס' ד"ה רב וכו' יתירין מבית סאתים וכו' עכ"ל היינו בגג פולט חוץ למחיצות כמ"ש מהרש"א ו'ל ומה שהק' דא"כ אפי' בבית מנ"ל ע"ש ל"ק דהתוס' נקטו יותר מסאתים לפי מה שהוכיחו בדבור שאחר זה מהירושלמי דהבליטה לא הוי אלא מקום פיטור וא"כ לא הוי גפרץ למקום דאסור ואפי' למ"ש בתחילה דהבליטה הוי פרמלית י"ל דנקטו יותר מסאתים דהשתא א"ש אפי' בגג אינו משופע דאי בית סאתים אמרינן פי תקרה יורד וסותם דנזקא בגג משופע הוא שכ' לקמן דהוי פרמלית דבמשופע לא אמרינן פי תקרה יורד וסותם: דף צ' ע"א בד"ה פרמלית וכו' דאי בסמוך לו וכו' עכ"ל והגמ' דלא מוקי לה בסמוך לו משום דא"כ ליכא נ"מ בבעיא הלזו למאי דקי"ל כר"ש דכולן רשות אחת הן ולהכי התוס' בדבור שאח"ז בבעיא דאכסדרא כ' ביותר מבית סאתים פי היכי דהוי נ"מ גם למאי דקי"ל כר"ש ואזלי לפי תי' בתרא שכ' לעיל בד"ה רב ע"ש ול"ק מ"ש מהרש"א בדבור זה ובדבור שאח"ז ע"ש: ד"ה קשיא וכו' דאי מיזכר וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א דאזלי לפמ"ש לעיל דהגמ' ידע דמיירי ביותר מבית סאתים ע"ש לא נהירא דהתוס' בדבור הקודם לזה נראה מדבריהם דאזלי לפום מש"ל דלא ידע דמיירי בהכי ולכ"נ כמ"ש מהרש"א בתחילה דקשיא לחודה וא"צ להקשו' מדשמואל אדשמואל ע"ש וצ"ל דהגמ' הקשה תרנוייהו בהדי הדדי קשיא דרב אדרב ודשמואל אדשמואל ולא ס"ד הא דמיזכרא מחיצות לא דמיירי בגג הבולט חוץ למחיצות דלא מיזכרא מחיצות כמ"ש התוס' לעיל דאלת"ה קשיא פ"ן דכבר משני ליה ש"ה דמיזכרא מחיצות אמאי הקשה דשמואל אדשמואל תק"ל מילתא דשמואל דהכא לחודה: דף צ"א ע"א רש"י ד"ה וקרפפות וכו' אבל בחלוקת תשמיש ושניו שם הרשות קפיד וכו' עכ"ל לפ"ז לא הנה צריף לתת טעם בתחילת הדבור דאסור לטלטל מגג לקרפף משום תל בר"ה אלא משום דחלוקת תשמיש ושניו השם דהא לשי' רש"י גג וקרפף חולקין בתשמיש ול"ד לגג וחרצר כמ"ש מהרש"א לעיל בפירש"י אלא משום

דבגג וקצור צריף לטעמא דתל כר"ה משום דבעי תרנוניהו חילוק תשמיש ושינוי שם כמ"ש מהרש"ל אבל גג וקצור נקט ליה נמי בגג וקצור משום תל בר"ה: תוס' ד"ה ושמואל וכו' והא דאמר שמואל בגיטין וכו' עכ"ל אבל אי שמואל ס"ל דוקא בלא עירבו י"ל דההיא דגיטין בשיערבו דהשתא אסור אפי' מגג לקצור ולפמ"ש מהרש"א בדבור הקודם בשיעור דבריהם נידחא קושנייתם די"ל דשמואל גופיה ס"ל דוקא בשלא עירבו: ע"ב ד"ה מ"ד וכו' ומיהו מקצור לקצור וכו' עכ"ל תקשה מהרש"א אמאי לא הוק"ל לשמואל ולר"י דאפי' בעירבו שרי מ"ש ממבוי עיין שם ולק"מ דלשמואל ור"י מייירי בין בעירבו בין שלא עירבו וא"כ י"ל דמבוי אסור אפי' שלא עירבו וטעמא דמבוי אסור משום דהוי כמו קרפף דלאו רשות אהד עם הקצור כמ"ש התוס' למסקנא אבל לפי המ"ד דדוקא בעירבו הוא דאסור ומבוי ע"כ דלא הוי כמו קרפף מדשרי בלא עירבו ולהכי הוק"ל שפיר: דף צ"ב ע"א ד"ה והא וכו' ובזה הדבר הוי מחלוקת ואחר כך סתם וכו' עכ"ל עיין למהרש"ל ומהרש"א וק"ל פיון דהוי מחלוקת ואח"כ סתם אמאי לא פריף הגמ' גם לשמואל דהא במחלוקת ואח"כ סתם לכ"ע הלכ' פסתם פדמוכחבפ"ק דע"א דפריף פשיטא מחלוקת ואח"כ סתם הוא וי"ל דמ"ש התוס' דהקא לאו בגזירה פליגי היינו ר"ל די"ל לאו בגזירה פליגי ולעולם י"ל דבגזירה פליגי וא"כ הקא אפשיך דהוי מחלוקת ואח"כ סתם ואפשיך דהוי סתם ואח"כ מחלוקת ואם פן לשמואל י"ל דבגזירה פליגי והוי סתם ואח"כ מחלוקת אבל לר"י דס"ל הלכה פסתם משנה אין סברא לומר דרבי סתם ואח"כ חזר בו הילכף יש לנו לומר דלאו בגזירה פליגי והוי מחלוקת ואח"כ סתם וכ"ה הגמ' כ' התוס' בפ' החולץ דמ"ב ע"ב גפי תרי מסכתא ועיין להתוס' בשבת דפ"א ע"ב וחידישי' שם ע"ש: דף צ"ג ע"ב ד"ה חייב וכו' שאם הוציא מתוך הקצור שהיא רה"י וכו' עכ"ל נראה דס"ל דאף על גב דנפרצה במילואה פיון דאיכא ג' מחיצות הוי רה"י דג' מחיצות דאורייתא ומאי דמהדרו רבנן מתוך הקצור הוי פרמלית היינו אם נפלו כל המחיצות ומדמו תוך הקצור בנפלו כל המחיצות למקום מחיצות בנפלה מחיצה אחת אבל מפרש"י בגמ' נראה דאפי' לא נפלו כל המחיצות תוך הקצור לא הוי אלא פרמלית ואפי' לר"א ע"ש וק"מ אמאי לא הוי רה"י פיון דקי"ל שלש מחיצות דאורייתא: דף צ"ד ע"א ד"ה מ"ש וכו' דהא ל"ק שנופרצה לר"ה עכ"ל ל"ג פגירסת ספרינו דגרסי ר"ה במתני' ומ"מ ק' דבגמ' לקמן דצ"ה ע"א מוכח דמתני' מייירי בין בר"ה בין בכרמלית אלא דרב לא פסיק כר"י אלא בכרמלית ולא בר"ה ע"ש ויש לישב: דף צ"ה ע"א רש"י ד"ה ור"ג וכו' ונ"ל דה"ג וכו' ולכ"ע תכשיט וכו' עכ"ל קשיא פיון דתכשיט הן אמאי לר"מ זוג אהד לבד יכוין שלא לצאת דאפי' למ"ד א"צ פנונה מ"מ אם מכוין שלא לצאת א"י בע"כ כמ"ש התוס' בפ' לולב הגזול ובכ"מ וצ"ל דרש"י חולק בזה וס"ל דאפילו מכוין שלא לצאת יוצא בע"כ ובמ"א פתבתי בזה: דף צ"ו ע"א ד"ה מחנורתא וכו' בשבת זמן וכו' עכ"ל לא ידענא אמאי לא נקט אלא אוקמתא הלזו דהא הגמרא לא דחי אלא אוקמתא בתרייתא: תוס' ד"ה מיכל וכו' ונראה לפרש וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א על קושניית מהרש"ל דכיון דהילגי ע"כ לא היתה מברכת גם מיכל נימא דלא היתה מברכת ע"ש והוא תימה דע"כ יש לחלק בין תפלין לסופה דאל"ה מאי מוכחי התוס' לקמן דמברכין הנשים על מ"ע שהז"ג ממיקל דמסתמא היתה מברכת הא ע"כ הילגי לא היתה מברכת ולא אמרינו מסתמא: ד"ה דילמא וכו' מעשה רב דמיכל בת שאול ואשתו של יונה וכו' עכ"ל עיקר הוכחתם מאשתו של יונה אבל ממיקל י"ל דס"ל דשבת זמן תפלין ומ"מ קשה מאי הוכחה היא זו הא למ"ד אין נשים סומכות רשות אשתו של יונה הושבה כמ"ש התוס' בשם הפסיקתא: דף צ"ח ע"א גמ' הא מנין עזאי וכו' ובחזן לד' אפילו נ' עזאי מודה במעביר ד"א דחייב דהילכתא גמירי כמ"ש התוס' בריש שבת

ע"ש ומכאן אני תמיה עמ"ש הרשב"א בחי' ביבמות דקי"ד דבן עזאי ל"ל מעביר ד"א בר"ה וכיון דמהלך פ' עומד ס"ל ע"ש וסוגיא דשמעתין תיובתיה ועמ"ש בי"ד סי' שע"א עוד בזה ע"ש: ע"ב רש"י ד"ה תוף ג' וכו' אם עד שלא הגיע לארץ נשרף וכו' עכ"ל הא נדאי במאי דמייירי רבנן בזרק מרה"י לרה"י דרף ר"ה לא הנה צריף להאי נפקותא אלא דנ"מ דלא נח בר"ה אלא משום דמשמע ליה דרבא מייירי גם בזרק מרה"י לר"ה: תוס' ד"ה נימא וכו' תוף ג' ד"ה חייב וכו' עכ"ל מה שהקשה מהרשב"א נימא דהתם מייירי בהנה דעתו ורצונו שתנוח שם ע"ש דמלישנא דקתני בזרק מרה"י לרה"י דרף ר"ה משמע דכיון שתנוח ברה"י האחר ולא בר"ה שבאמצע: דף צ"ט ע"א בד"ה הוא וכו' ולמאי דמסיק מוחלקת השיטה ניחא וכו' עכ"ל היינו דמוחלקת דר"מ מטהר אפי' היפה דהא במתני' ל"ל פלל לא יהלך ד"א עד שירוק אפי' היפה ורבי יוסי ס"ל אם היפה טמא ורבי יאודה מטמא אפילו לא היפה ודלא כמהרשב"א שכ' דלפי החילוף ר"מ ס"ל אם היפה וכו' ע"ש: בד"ה הנה וכו' לפי שלא נ"ל וכו' משום דלא תשיב רוק וכו' עכ"ל עיין להתוס' בפסחים דף י"ד ע"א דר"ת ס"ל דמשקה אינו מטמא אחרים מדאורייתא אלא ברביעית אבל מדרבנן מטמא בכ"ש ע"ש: דף ק ע"א בד"ה מתנוכו'וא"ת וליתי עשה וכו' עכ"ל כ' מהרשב"א דהומ"ל ליתי עשה ול"ת דכל תגרע וכו' ע"ש וכב' רש"י בפ' אלו מציאות ד"ל ע"א דהל"ת אינו מועיל לדחות ע"ש והריטב"א בחי' תי' לקושית התוס' דאין עשה דוחה ל"ת שבמקדש כדאמרינן בפירק דם חטאת ע"ש והתוס' ס"ל דשאני הכא דהל"ת שייך אפילו בחולין ובמ"א פתבתי בפירט זה עש"ב: דף ק"א ע"א גמ' רבא אמר סיפא וכו' אע"ג דרבא גופיה אמר לעיל דצ"ט ע"א דל"ג גזירה לגזירה היינו אליבא דרבנן דהא מוקמי לה למתני' דלעיל בתפצים.

הצריכים לו ודברי הפל אבל ר"מ גזר: ע"ב גמ' ואי אית ביה ד' לימא רבנן וכו' משמע דלא פריף הכי אלא משום דע"כ באיסקופ' פרמלית כדמוכח מדקאמר וכן אבל בלא"ה הנה מוקמי באיסקופא רשות היחיד וק' דאי איסקופא רה"י אמאי בחלון שיש בו ד' אסור הא פוליהו רה"י ויש לישב: תוס' ד"ה מביא וכו' פגון שעומד על האסקופא וכו' עכ"ל הקשה מהרשב"א ו"ל לפי קמא אמאי שרי ר"מ בלמטה מעשרה נגזור דילמא מיייתי ליה לר"ה דאפי' רבנן גזרי דלא מהדרי ליה אלא מפרמלית ע"ש וליתא דרבנן נדאי אפילו לר"ה לא גזרי כדמוכח לעיל דצ"ח ממתני' דעומד ברה"י ומטלטל בר"ה אלא דלא מצאו תשובה לר"מ אלא ממעשה דכרמלית ולפי' קמא הדר ר"מ ולא גזר אפי' בר"ה: ד"ה מדקאמ' וכו' ולא הוי דומיא דשערי גינה דאסרי וכו' עכ"ל דבריהם אינן מובנים לי דאי אסקופא רה"י כי נוטל המפתח מאסקופא ופותח המנעול שהוא למטה מעשר' הוי מוציא מרה"י לפרמלית ממש ולא הנה צריף לדיוקי הא מדקתני וכן חנויות וכן אי איסקופא ר"ה: דף ק"ב ע"א בד"ה ולא אמרו וכו' וי"ל דהא דחשיב ליה אהל וכו' עכ"ל עמ"ש מהרשב"א ו"ל וי"ל דעשיית פיפי הוי בונה ואסיר ובעיקר דברי התוס' עמ"ש בי"ד סי' שע"א ע"ש: דף ק"ג רש"י ד"ה נחתיכת וכו' קשיא סתמא אסתמא עכ"ל ק"ק אמאי הוצרך לזה הא ע"כ ליכא לאוקמי מתני' כר"א דא"כ אפי' בכלי שרי דלא ס"ד דכמה דאפשר לשנויי ורבא הוא דאשמו' ד"ז והוצרך להוכיח ד"ז מברייתא דמוזה ר"א דכמה דאפי' לשנויי וכו' וי"ל דא"כ אמאי פריף סתמא דהול"ל מני אי ר"א אפילו בכלי ואי רבנן אפילו ביד אסור ומדפריף סתמא מוכח דפריף סתמא אסתמא ועדיף ליה למיפרף הכי: ע"ב ד"ה אילימא וכו' וכגון שעלתה לו בשבת וכו' עכ"ל אבל באפשר מע"ש אסור כדתנן בההיא דפסחים דחתיכת יבלתו א"ד את השבת דאליבא דרבא קיימינן דמוקי משנתנו כר"א אבל לרבנן א"ד בכל גוונא וכ"כ מהרשב"א אבל ק' מאי פריף לעיל מתני' דפסחי' אמשנתנו נוקמה למשנתנו בעלתה לו יבלת בשבת כדאוקימנא

להאי ברייתא ואפלי לרבנן דוחה את השבת פיון שא"א לעשותה מע"ש: דף ק"ד ע"א ד"ה גזירה וכו' אבל שלנו קטני הם ול"ג עכ"ל צ"ל דס"ל לר"ת פשיטת רב אלפס שכ' בדבור הקודם דהלכה פרבה אבל ר' חננאל דפסק פועולא גם גלגל קטן נמי אסור משום השמעת קול ובדבור הקודם גרסי ר"ח ולא פמקצת ספרים דגרסי ר"ת: דף ק"ה ע"א ד"ה אומר וכו' וג"כ לא נתנו לה וכו' עכ"ל הקשה מהרש"א ו"ל א"כ אמאי לא אמרינן דכולה מילתא דר"ש אנימת פנור ולא איצא חוץ לתחום קאמר ע"ש ול"ק דנימת פנור גופה לא תני לה בעירובין אלא משום דר"ש דקאי עלה מייתי מיצא חוץ לתחום ולא כמ"ש מהרש"א דמשום דכל עירובין מדרבנן ועיין להתוס' ריש פרקין שכ' דכל האי פרקא הול"ל במס' שבת אלא דתני ליה בעירובין משום מילתא דר"ש ע"ש: גמ' עניבה דלא אחי לידי חיוב חטאת לאו דוקא דבעניבה אפילו שבות ליפא וכמ"ש מהרש"א ולהסוברים דלא שרי עניבה ע"ג עניבה אבל עניבה ע"ג קשר אסור כמ"ש בפוסקים וכן דעת הר"מ בפ"ה המשניות פאן ע"ש אחי שפיר: תם ונשלם מסכת עירובין מסכת פסחים פרק ראשון דף ב' ע"א תוס' בד"ה אור וכו' טפי מבשאר איסורי הנאה וכו' נזיר נמי איסוריה שרי לאחריני וכו' עכ"ל הנה ממ"ש טפי מבשאר איסורי הנאה נר' דלא ק"ל אלא מאיסורי הנאה ולפ"ז לק"מ מנזיר דהוא שרי בהנאה וכבר מהרש"א ו"ל עמד בזה ות"י אינו מבותר לפי גי' הספרים אבל בס"י ראיתי נדר במקום נזיר וגי' נכונה היא דאף על גב דנדר נמי מ"ל באוסר דבר שהוא שלו על פל העולם ונאס' ולא שרי לאחריני מ"מ א"י לאוסרו על הנולדים שלא פאו לעולם והוי שפיר שרי לאחריני וה' לשון למודים בריש ה' פסח עמד בדברי מהרש"א ופ"י פונתו אי הזיר עצמו אפילו מהנאה בפ"י וכ' עוד בכונת התוס' דק"ל בנזיר אמאי אמרי' סחור סחור לכרמא לא תקרב ה' שרי שרי בהנאה ות"י דאיסוריה שרי לאחריני ע"ש ולא נהירא דאי ס"ל ה' דאמרינן סחור סחור וכו' הוי כמו בדיקה מאי ק"ל מנזיר נימא משום דלא בדיל מניה ואמאי הוצרכו לו איסוריה שרי לאחריני ואפשר דרצה לישוב אף מנזיר עולם ועיין להתה"ד סימן קמ"ז ע"ש ע"כ שם דמעיקרא הנה ס"ד דהטעם משום איסור הנאה ואחר דפרכי לה משאר איסור הנאה הוי עיקר הטעם משום לא בדיל ולכך ק"ל מנזיר ע"ש ולא יגהה מזור דס"ס מאי ק"ל מנזיר נימא דתרנוייהו בעי' איסור הנאה ולא בדיל מניה וסבור הייתי לו' בכונת דס"ל דעיקר הטעם משום לא בדיל אף דשרי בהנאה והכרחם לזה מחמץ נוקשה דצריך בדיקה כמ"ש בפ"י רשפ"א אף דשרי בהנאה לחזקה כמ"ש בדכ"ג ע"ב בד"ה מאי בינייהו ע"ש ועוד י"ל דכוננתם לס"ד דגמ' בדכ"ג דפרקי' נהרי נזיר וכו' ומייתי ממערבין לנזיר ביין וע"ש בתוס' והשתא ק"ל דאי איתא דאסור בהנאה אמאי לא הצריכו בדיקה מיהו נ"ל עיקר בכוננתם דפשיט"ל דאין עיקר הטעם משום איסורי הנאה שיהי אפ"י לר"י הגלילי דחמץ מותר בהנאה לא פליג אמתני' דבדוקין כמ"ש בדכ"ח רע"ב ואפ"י דנימא דמודה ריה"ג דאסור בהנאה מדרבנן מ"מ לא הוי מצריכין בדיקה משום זה פיון דמדאורייתא שרי וכ"נ מדברי התוס' שם ומעיקרא שכ' טפי משאר איסורי הנאה לאלומי הקוש' הוא שכ"כ דאפ"י באיסורי הנאה לא הצריכו בדיקה ושפיר ק"ל מנזיר וא"ש לפ"ז מאי דלא משכו לקושיתם מערלה וכ"ה משום דחמץ בכרת החרמירו בבדיקה משום דאפתי תקשה מחלב ואין לומר שאני חלב דשרי בהנאה דהרי חמץ לריה"ג וצריכי בדיקה ע"כ הוחרחו לומר דעיקר הטעם משום לא בדיל מניה ומאי דלא ק"ל מחדש דאסור לכל משום דחדש נמי בדיל מניה פדמוכח בגמ' לקמן די"א וראיתי להרב"ז ז"ל ד' פירודא ח"ג סי' תקמ"ו שכ' דחדש לא בדיל מניה ע"ש והוא תימה ואפשר דס"ל דאפ"י הוא דמוקי לה הכי אבל רבא ס"ל חדש לא בדיל ומן האמור א"ש מ"ש בדברי.

רשפ"א אפי' לטעם האחרון וכו' ואי איתא דלטעם הא' נמי איסור הנאה גריס פי היכי דלא תקשה מחלב וכיוצא אמאי לא כ' אלא אפי' לטעם האחרון הלא לטעם הא' נמי צ"ל דלא פלוג לחזקה דח"נ שרי בהנאה אלא ע"כ לטעם הא' עיקר הטעם משום לא בדיל איברא דאיכא למידק בדברי התוס' דאי איתא דאף ח"נ שרי בהנא' מ"מ אסור להשהותו שמה יבא לאונקלו מאי פריה בגמ' בדמ"ג שיאור ישורף אלמא אסור בהנאה ונהדר תני ונותנו לכלבו אלמא דשרי בהנאה ע"ש נימא לעולם דשרי בהנאה ומאי דקתני ישורף שמה יאכלנו ובלא"ה עכ"ל פן לחזקה דח"נ שרי בהנאה ועיין למעלה די"ד דאמר' כ"ג אינו מקריבאונן דילמא אתי למיכל ול"ד ליו"ה דאסור לכל ע"ש ועיין להמג"א סי' תרי"ב הק"ו ועיין מ"ש בסי' קע"א ע"ש: ונהנה המג"א סי' תמ"ב הק' להטור דלא ס"ל כס' רשפ"א מה יענה בראיתו ותי' דמייירי ביו"ט ונהחמיץ קצת דלא מהני הטלה לצונן פיון ששהחמיץ קצת ואסור לאפותו דלא חזי לאכילה ולכך ישורף ע"ש ולפ"ז גם לשי' התוס' דפרק א"ע דעוברין מעל השלחן ושרי להשהותו אפי' דאסור באכילה מן התורה צ"ל גם ברייתא בדמ"ג דקתני שיאור ישורף ביו"ט מייירי ועיין להשע"ה בפ"ד מה' חו"מ ששהקשה ע"ז דא"כ איך ישורף ביו"ט הא הבערה שלא לצורך ע"ש י"ל דס"ל להך תנא הבערה ללא יצתה ושרי ביו"ט כמ"ש התוס' בדרה"ה בשם ריב"א אבל אפי' מלאכה היא וי"ל הא קתני והאוכלו לוקה ואי קודם אפי' הוי שלא פדרף אכילתו דקי"ל אין לוקין בשלא כדר"ה וי"ל דס"ל כר"ש דכ"ש למפות ואף בשלא כדר"ה לוקה כמ"ש רש"ל ז"ל בשבועות דכ"ג ע"ב בד"ה דמוקי ע"ש והמש"ל בה' שבועות דחה דבריו ועיין להשע"ה בהלכות יסו"הת יסדם על נכון ובמ"א פתבתי בזה ואף דמוקמי' לברייתא כר"מ מ"מ י"ל דס"ל לר"מ כר"ש דכ"ש למפות ועיין במס' ע"ז דס"ח דאמר' רמ"א מנין לכל איסורין שמצטרפין וע"ש בתוס' מ"ש בדברי ר"ש ע"ש: ונהנה ה' המגיה בס' מש"ל בפ"ד מה' נשגות כ' בשם התוס' פאן שחילקו בין חמץ לשאר איסורין משום דחמץ בכרת ושאר איסורין בלאו ע"ש וליתא ועיין להרנ"ש בהגהות סביבות הרי"ף ודע דמשמע מדברי הרדב"ז ה"ז דע"ז לא בדיל מנה והוא תימא ועיין להשע"ה בפ"ו מה' עפ"ו דין ו' ע"ש: בד"ה והא וכו' אור"י דפשיט"ל וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל ונ"ל דנהנה הגמ' שינה בל' דהכא פריף והא קי"ל דעד צ"ה ימא הוא ונהתם פריף והא קי"ל דעד צ"ה לאו ליליא הוא וא"כ י"ל דהתם פריף בכח מתני' דריש ברכות דעד צ"ה הוא דקרי ק"ש א"כ בנדאי לאו ליליא הוא אבל הכא דקאמר ימא הוא מנ"ל דילמא לא יום ולא לילה אלא בה"ש אלא ע"כ דמ"ל פן מההוא קרא דעושים במלאכה ומ"מ יל"ד דהי"ל להתוס' להביא מגמ' דריש ברכות דאינתאמרה ההיא שמעמא על גופה: בד"ה פדתנן וכו' ומיהו וכו' עכ"ל עיין להמש"ל ברפ"ד מה' שבועו' שהביא פלוגתא דאמוראי בירושלמי היכא דסתרן ע"ש: ע"ב גמ' מדקאמר ר"י ובי"ד שחרית מפלל דאור אורתא ואין להק' לימא אור היינו ע"ה ושחרית היינו הנץ הסמה די"ל דדייק מדקתני ובי"ד שחרית ל"ל למי' ובי"ד פיון דבחד יומא הוא דהא לא קאמר נמי ובי"ד בשעת הפיעור: עו"ש אי פשיט"ל מילתא וכו' עיין פירש"י ונר' שר"ל דאב על הבן סתמו דלא להריגה ולא יחא אלא ס' מספיקא לא קטלי' ולכך נקט בגמ' ואי מספק"ל אבל בן על האב סתמו דנדאי להריגה ועיין להתוס' בסנהדרין ולמהרש"א ז"ל שם ע"ש: שם הוא עצמו יוכיח וכו' יל"ד אמאי לא פריף מהספר ותענית דמחצות אסור כמו שהוכיח המש"ל בפ"ו מה' פלי המקדש ע"ש וי"ל דכיון דטעמא דאסור משום ק"פ הוי סברא אלימתא ומודו כ"ע בכ"הג כמ"ש התוס' מקשים לפ"ד המאור ז"ל בפ" כ"ש דלרש"י מותר באכילת חמץ עד הלילה מאי פריף בגמ' שפיר נימא דראב"י כר"ש ס"ל ולק"מ דמ"מ מאי פריף לר"י וכי היכן מצינו וכו' הא ר"י אזיל לטעמיה דאוסר החמץ לפני זמנו וזוהי

מאי דפריה שפיר קאמ"ל וכו' ונדע דנר' להוכיח מסוגיין פדעת הסוכרים דאיסור אכילת מצה בע"פ מתחיל מליל י"ד דאי איתא דדוקא ביום הוא דאסור הרי מצינו באיסור דרבנן הלילה שרי והיום אסור ומאי פריה ראב"י לר"י וכי היכן מצינו וכו' לפום מאי דס"ד השתא דראב"י ליל קאמר מיהו י"ל פיון דטעמא משום תיאבון הו"ל ס' אלימתא וכמ"ש התוס' גבי לתיאבון דמן המנ' ולמעלה והנה הפר"ח בסי' תס"ח הוכיח מסוגיין דאיסור עשיית מלאכה בע"פ מדרבנן דלא כמ"ש התוס' בר"פ מ"ש ע"ש ולא מקרעא דלא כ' התוס' דמדאורייתא אסור אלא מחצות אבל עד חצות אינו אלא מדרבנן גם בזה"ז אינו אלא מדרבנן וכיון דאסרו מתחילת היום לאו משום הרחקה אסרו דא"ה סגי בב' שעות קודם חצות כמו חמץ ונדע דלפום מאי דמסקי' לקמן דאור דמתני' אורתא לכאורה נר' דגם אור דראב"י אורתא כדס"ד בגמ' וראב"י אוסר הלילה ומ"מ מאי דמק' לר"י וכי היכן מצינו וכו' לא פריה ליה מהלילה דהרי מצינו גבי תענית צבור פן אלא דפריה ליה דהו"ל לאסור מתחילת היום ולא מהניץ החמה ומ"ש התוס' בד"ה רבי למאי דמסקיין וכו' ולמאי דס"ד וכו' נקטו פן לפום מסקנ' דשמעתין ולא מסקנא דסוף הסוגיין ועיין להפר"ח שם בסי' תס"ח ע"ש: תוס' בד"ה מאימתי וכו' לכן נר' לר"י וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל דאיסורא בגליל ולא מנהגא בשום מקום וכו' וק' דבגמ' בפ' מ"ש ד"ט דפריה מבריייתא דהמנכש אמאי לא פריה מבריייתא זו דקתני איסורא ולנה י"ל דפשיט"ל דכגליל שנו אבל ברייתא דהמנכש סמיה אפירכת והאיכא ליליא ע"ש אבל ק' דבגמ' שם מוקי ר"י כב"ש דאוסר הלילה ועוד ק' דמשני שם עוד דאמי כב"ה ואין דרוך לנכש בלילה ואפתי האיכא קודם הניץ ולומר דאין דרוך לנכש קודם הניץ מ"מ הו"ל להגמ' לפרש ע"כ נ"ל עיקר בכוננת התוס' דס"ל דר"י אית ליה דביהודה מותר פל היום ובגליל מהניץ איסורא נמי איכא אבל אם נהגו מתחיל היום ובשאר מקומות פליא במנהגא ואית ליה לר"י שפיר מתני' דר"פ מ"ש בשאר מקומות דלאו יהודה וגליל נהגמ' דפריה מבריייתא דהמנכש דחיקא ליה לאוקמה בשאר מקומות ומשני בגליל כב"ש דנהגו פן כב"ש ומ"מ ב"ש א"ל איסורא ואינהו מנהגא הוא דנהגו ועוד משני כב"ה ואין דרוך לנכש בלילה ומ"מ נהגו שלא לעשות מתחילת היום משום הרחקה וראב"י ור"י באיסורא פליגי וקושני' א' שמק' התוס' הוא דאיכא מקום דאיסורא ומאי דנוחקה דרש"י לפ' מנהגא ומ"מ י"ל דעת רש"י שיהכריחו מה שנדחקו התוס' בד"ה רבי דראב"י יאמר לא נחלקו וכו' ע"ש: דף ג' ע"א תוס' בד"ה ת"ל וכו' דתכף לאכילה שריפה עכ"ל שפת יתר יתר'ו דפה הכריחם להא מילתא דתכף וכו' בקושנייתם פשיטא פל זמן אכילתו אין לשורפו דאין מביאין קדשים לבית הפסול ויש לישוב דלא נימא דקרא אתא להשמיענו דביום הג' תכף ישרפנו לזה כתבו פכר דע' דתכף וכו' והנה במה שתי' שלא ישרפנו בלילה של אח"פ הקנשי מבואר' דמהכ"ת להניחו עד הלילה הא תכף לאכילה שריפה והק"א תי' פיון דהא דתכף וכו' מביניא משאר קדשים הוא דילפי' מילתא דאתיא מביניא טרח וכו' לה קרא ע"ש וליתא דא"כ בפשי' הו"ל להתוס' לתרץ קושנייתם דטרח וכו' לה קרא פיון דכל עצמם בקושני' אתו עלה מהא דתכף כמו שכתבנו ומהר"ם לופלין ו"ל תירץ דאצט' היכא דעבר ולא שרפו ביום הג' שלא ישרפנו בלילה ע"ש ולא יתכן דא"כ ביום ד' הו"ל למכתב או ביום סתמא וקרא פתיב ביום הג' ומהרש"א ו"ל ח' דמהא דתכף לא שמעינן אלא דמתחיל זמן שריפתו ואה"ן דמצי לשהויי ולפ"ז בתודה דלא פתיב ביום אה"ן דמצי לשהויי וק' דא"כ מתני' דלקמן דפ"ג דקתני ישרפו ביום ג"ש אפי' דיו"ט עשה הוא דאיכא לא דחי' ליה פל היכא דאפשר לקיים שניהם ואמאי אצט' בגמ' שם להנהו טעמי למר כדא"ל ולמר כדא"ל ואפילו בשלמים למסקנא פן הוא דלא כ"כ התוס' אלא אי לאו עד יום ולכן נ"ל דמהא דתכף לא שמעי' אלא דמתחיל השריפה ביום

הג' מיהו היכא דהתחיל יכול לגמור שריפתו בליקלה להכי אצטריך ביום השלישי שיגמור פל
השריפה ביום השלישי ועיין לה' שער"ה בה' פיסו"מ דמ"ש מברייתא דזה בנה אב י"ל דבזמנו
איירי ומ"ש דלאו הניתק לעשה נשים חייבות להפך הוכיח מהרימ"ט בחדושיו לקדושין שם
ע"ש והנה ה' הלכות יו"ט בדכ"ב עמד בחקירה דמ"ש גבי מילה אצט' תרי זמני שמיני למעוטי
שביעי ותשיעי ומ"ש גבי מקחו מבצעשור דאצט' קרא לו' דיכול ליקח אפי' מבצעשור ות' דמילה
שאני דכוליה יומא זמניה אבל פסח אינו אלא עד י"ד ע"ש וק' אמאי אצט' קרא דנהנותר בפ'
הערל דע"ב לשלא בזמנו הא פוליה יומא זמניה הוא כמו מילה ומ"ש דגבי מילה אצט' קרא
למעוטי שביעי ותשיעי ונראה לי דשאני הכא דביום הג' לא אצט' אלא למעוטי ד' דלמעוטי ב' הא
נאכל הוא ולמעוטי לילה הול"ל ביום לחוד אלא ע"כ למעוטי ד': ע"ב גמ' וטמא לא פתיב
באורייתא עיין להמאור שכ' דטמא לאו לשון מגונה אבל טמאה ל' מגונה ע"ש והוא תימה דא"כ
מאי פריה וטמא לא פתיב וכו' ונ"ל דהנה איכא למידק בגופה דשמעת' דנראה דלא פריה וטמא
לא פתיב וכו' אלא על תנא דרי"ש ואמאי לא פריה על האמוראים דנ"ל ל' מגונה מקראי למכ"ל
ולמכ"ל ותו מאי משני וכל היכא דכי הדדי וכו' ומאי דעת' להשמיענו זאת דאפתי אמאי עיקם ח'
אותיות הול"ל לא טהור במקום א' חלף טמא ובמקום ח' אותיות לכתוב הטמאה ותו דדחיקא
מילתא טובא דפליגי אמוראי על תדרי"ש אשר ע"כ נר' דל' מגונה אפי' קצר אורחא דקרא לכתוב
במקומו ל' נקיה אפי' ארוף ובהא איירי אמוראי דעקם הפתוב ולא פתיב אלא הנקי אבל תדרי"ש
איירי בל' שאינו מגונה אלא דג"כ אינו נקי כמו רכיבה ואהא הוא דמסקי' דדוקא היכא דכי הדדי
ולא פריה וקא טמא פתיב אלא אתנא דרי"ש: תוס' בד"ה מאליה וכו' דפטור מפסח כמו מראה
עכ"ל הק' המש"ל בריש ה' ק"פ מנ"ל דנילף מראה ותו דאי יליף הרי מצינו דפטורו' מראה
מנשים וחיובות בק"פ ע"כ והם דברים תמוהים דנשים פטורות מראה מזכורה וחיובות בק"פ
ממקסת לקמן רצ"א ע"ב וכינן דגלי קרא מאי ק"ל ואפשר דהק' כינן דפטורות מראה וחיובות
בק"פ היכי מצי למילף לפטור מפסח כמו מראה נשים יוכיחו ומ"ש וכ"ת להא דווקא
דמובדלין לי למה ע"כ פונתו מפח סברא דמובדלין לא הוי יוכיח וע"ז כת' לי למה וכן ראיתי לה'
עצמו בפ"ב מה' ק"פ גבי מי שחציו עבד וחב"ח שהביא דברי הלח"ם שכ' בדברי התוס' אלו
ותמה עליו דנימא מה לראיה שפן נשים פטורות ועוד תמה דא"כ לר"ש דס"ל נשים פטורות
מק"פ מקרא אמאי אצט' קרא נילף מראה ע"כ ולא ידעתי מאי ק"ל לר"ש הא אי לאו קרא הנה
ילפי' ממקסת לחייבם פי היכי דמרב' מניה טפילה עוד הק' שם למ"ל קרא לפטור נשים מראה
ת"ל דילפי' מעבדים דנ"ל דפטירי מאת פני האדון ה' ע"ש ול"ק דאי לאו קרא הנה ילפי' לחיוב
מפסח כמ"ש התוס' והלח"ם דילפי' מהדדי ובלא"ה פבר אמרו בגמ' בפ' קמא דחגיגה ד"ד דמאי
דאצט' זכורה ולא ילפי' מעבדים משום דהנה ילפי' מהקהל לחיוב ע"ש וכן ראיתי שתפסו עליו
בזה שפעלם ממנו גמ' דריש חגיגה איברא די"ל אמאי לא תי' בגמ' שם דהנה ילפי' מפסח לפ"ד
התוס' והלח"ם וי"ל דבעי לשנויי אפי' לר"ש דפוטר נשים מפסח ועיין לה' שאלת יעבץ סי' קכ"ז
ע"ש: דף ד' ע"ב תוס' בד"ה מדאורייתא וכו' וקשה לר"י דהאי השבטה וכו' עכ"ל נ"ל דעת רש"י
ז"ל דתשביתו תרתי משמע משמע בטיול מדלא כ' תבערו ומשמע הבערה מדלא פתיב תבטלו
או מדכתיב אף ועי"ל דרע"ק דמ"ל ביו"ט איירי קרא ע"כ הבערה היא דאחר זמן איסורא ל"מ
לבטל אבל לקושטא דמילתא דבי"ד איירי א"ש קרא כמשמעותיה דביטול היא ועי"ל דלר' עקיבא
דס"ל אין בעור חמץ אלא שריפה מק"ו מנותר כר"י לכה מסתברא ליה דתשביתו הבערה אבל
לרבנן דל"ל ק"ו מל' בטיול הוא ומ"מ מה שהכריח רש"י ז"ל מדלא כ' תבערו ק' לפ"ז דהא

השפעתו בכ"ד ול"מ למכתב תבערו: בא"ד מדאורייתא ל"צ עכ"ל תמה ע"ז ה' קהלת יעקב באות
הפקר דלפ"ז אין מקום למה שהקשו בריש מכילתין אמאי אצטרי' בדיקה פנין דבביטול סגי ע"ש
דלפמ"ש פאן מדרבנן הביטול א"מ לכה תי' בדיק' ואין לו' דהו"ל לתקוני ביטול בג' דהא קי"ל
דהפקר א"מ.

אלא אחר ג"י וא"כ באיזה זמן יבטל אם יבטל בי"ד הא לא הוי הפקר עד עבור זמן איסורו ואי
יבטל קודם ג"י אותו הביטול א"מ לדאורייתא דבדאורייתא אין ברירה ולכה שפיר תי' בדיקה
עש"ב ואפשר דכוננת' דהו"ל לתקוני תרי ביטולי ביטול בי"ד לינצל מדאורייתא וביטול קודם
ג"י לינצל מידי דרבנן דבדרבנן יש ברירה ולמה להו לתקוני' בדיקה דהוא דבר חדש ומ"מ יש
לעמוד אף אחר דתי' הדביקה אמאי לא חששו שמה ימצא חמץ בתוך הפסח קודם עבור ג"י
ומשהי ליה דעבר עליה מדרבנן והו"ל לתקוני ביטול אחר קודם ג"י ועוד מאי הו"ל להתוס'
מדבעי ג' הא במידי דאיסורא לא בעי ג' וגם במטלטלי לא בעי ג' ועיין מ"ש ה' קהלת יעקב שם
בסברות אלו ונ"ל דהתוס' מודו דבאיסורא או מטלטלי לא בעינן ג' אלא דס"ל דכל זה הוא אי
מאי דבעי ג' הוא מדרבנן דע"כ לא תיקנו אלא מילתא בטעמא וא"כ הטעם פדי שיהא אחר זוכה
וב' מעידים שלא יחזור בו וא"כ במידי דאיסורא ודאי לא יחזור וכן במטלטלי ודאי בדעת שלימה
הפקירם דהא מצי אחר לזכות בהם תכף אמנם אי מאי דבעי ג' הוא מדאורייתא י"ל דגזירת
הכתוב היא ולא דרשי' טעמא דקרא וא"כ אין לחלק בין איסורא לממונא וכן במטלטלי ותבלין
מצאתי לזה בגמ' שם בנדרים דאמר ר"י מדאורייתא בעינן ג' וריב"ל אמר מדאורייתא בחד סגי
ומה טעם אמרו בג' פדי שיהא אחד זוכה מוכח דריב"ל דאמר מדרבנן הוא דאית ליה טעמא אבל
לר"י ל"ל שום טעם ולפ"ז פוננת התוס' הקא דק"ל אי מדאורייתא אפילו באיסורא ומטלטלי בעי
ג' ותי' דמרבנן ור"ל והקא אפי' מדרבנן לא בעי ג' פנין שהוא מידי דאיסורא ומטלטלי וניחא
שפיר הפל וניחא גם קוש' ה' קהלת יעקב שכ' ברם י"ל בדברי התוס' דלר"י דס"ל התם
דמדאורייתא בעי ג' מאי איכא למי' וצ"ל דס"ל כפי' הר"ן ו"ל דמפ' שם דהך דר"י אינדיא
לה מהך ברייתא דאותביה מינה שם ע"ש ועיין בפירש"י שם דמפ' לה בשי' אחרת ע"ש איברא
די"ל בדברי הרא"ש ו"ל דבשמעתין הסכים לפיר"י דביטול מדין הפקר ומר ניהו מפ' שם דהך
דר"י לא אינדיא ע"ש וא"כ י"ל לר"י היכי מהני הביטול ואין לו' דס"ל דאפילו בדאורייתא הטעם
הוא פדי שיהא א' זוכה וכו' ובאיסורא או מטלטלי א"צ דא"כ אמאי הנצרה הרא"ש שם לומ'
דהטעם דמהני הפקר לבהמה בשבת משום דקי"ל פריב"ל הא אפי' שרי לר"י במידי דאיסורא
וגם אין לו' דס"ל דהגמ' הקא אליבא דריב"ל ולא חש להא דר"י פנין דלית הלכתא פנומיה דא"כ
הנה ליה לאופחי דהלכ' פריב"ל מסוגיין ולמ"ל למי' דהלכה פריב"ל לגבי ר"י ואפשר דקושטא
קאמר דה"ט דהש"ס גופיה דסבר הלכה פריב"ל: בד"ה הימנוהו וכו' בפשחי וניקור וכו' עכ"ל
היינו מה שהן שוחטות בעצמן אבל אין לו' מה שמעידין ששחט איש בפניהם דא"כ ל"ד לחמץ
שהוא דבר שעושין הם בעצמן ולא הול"ל אלא ניקור דדמי לחמץ ועיין ליש"ש בריש חולין ע"ש
ודע דהמרדכי הק' מניקור ומליחת בשר ותי' דהתם ודאי איסור ועיין במרדכי בריש חולין דכ'
דטעם הניקור משום מדרבנן ולא הנה צ"ל פן דאפי' מדאורייתא הקא שאני דהוי ודאי איסור
כמ"ש פאן ונ"ל דזה פנונת המפ' שהביא הרנ"ש בהגהתו סביב המרדכי פאן וליתא למ"ש הרב
ז"ל בזה ע"ש: גמ' ניחא ליה למעבד מצוה בממוניה עיין להתוס' לקמן ד"י ע"ב מ"ש בזה וה' בית
יעקב כ' לחלק בין מצוה דאורייתא למצוה דרבנן ע"ש וה' מדות חכמים באות ניחא ליה תימה
מהגמ' במס' בכורות די"ח ע"ב בפלוגתא דר"ט ורע"ק ברועה פהן בחצר בע"הב ע"ש ואפשר

במאי דקי"ל ואיתא בר"פ הַזְרוּעַ דַּאִין נוֹתְנִין מֵת"כ לַכֹּהֵן ע"ה ונ"ל מִקְרָא ע"ש וקי"ל דַּאי תַּפְס פְּהוּ ע"ה ל"מ מַנְיָה וּא"כ לְכָה אַקְנוּיִי מַקְנָה לִיָּה פִי הֵיכִי דְלָא יָבֵא לִידֵי תַּפְסִיסָה פְּהוּ ע"ה וּנְיָחָא לִיָּה לְמַעְבַּד מַצְנָה דְאִוְרֵיִתָּא בְּמַמּוּנְיָה דְהֵינּוּ לְתַת מִתְנוּתֵי לַכֹּהֵן חֶבֶר וּנְר' דְזֵהוּ הַטַּעַם דְּהוֹצְרֵכוּ לְהַקְנָאָה וְלָא סְגִי בְּנִתְיַנְת רְשׁוּת וּע"ש בְּפִירֵש"י ז"ל: דָּף ה' ע"א גמ' רנב"י אָמַר רַאשׁוֹן דְּמַעֲקָרָא וְכו' עמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל וּלפ"ד י"ל דְּגַם לְתַנָּא דְרִי"ש פֶּן הוּא דְלָא מוֹקְמִי לִיָּה בִּיד אֶלָּא מִשׁוּם דְּכִתִּיב לֹא תִשְׁחַט עַל חֲמִץ דְּמוּדָה תִּדְרִי"ש דְּנִקְרָא נְמִי ט"ו א' כְּמוֹ הֲנִיף קְרָאִי וְהַגְמָרָא פִּשְׁיִט"ל בְּתִדְרִי"ש הֵכִי דְסָמִיף אֲדַבְרֵי רִי"ש בְּפִרְיִתָּא דְבְּסָמוּף וְלָא פְרִיף אֶלָּא אֲרַנְב"י דְּמִשְׁמַע דְּמִקְרָא דְרַאשׁוֹן לְחֻדְיָה קָאמ' וּנְיָחָא בְּזָה מַה שֶּׁהָק' הַתּוֹס' בַּד"ה דְּבָרֵי ע"ש: עו"ש הֵתָם נְמִי הָא' לַמ"ל עֵינּוּ בְּפִרְיִתָּא דְמִיָּתִי הַגַּמ' בַּר"פ לּוּלֵב וְעַרְבָּה וְעֵינּוּ לְהַתּוֹסְפוֹת בְּשִׁמְעֵתִין בַּד"ה לְמַעוּטֵי וִי"ל: שֵׁם לְמַעוּטֵי חָלוּ שֶׁל מוֹעֵד מִפְּאֵן נִרְאָה לְהוֹכִיחַ דַּחַה"מ אִינוּ אֲסוּר בְּעִשְׂיַת מְלָאכָ' בְּדָבָר שְׂאִינוּ אָבֵד אֶלָּא מְדַרְבְּנֵן וּקְרָאִי דַּפ' אִין דוֹרְשִׁין דָּף י"ח ע"א אֲסַמְכְּתָא בְּעַלְמָא ע"ש בַּתּוֹס' דַּאי הֲנִיף קְרָאִי דְרִשָׁא גְמוּרָה לֹא הֲנִיף אֲצִט' קְרָא הֵכָא לְמַעוּטֵי חָלוּ שֶׁל מוֹעֵד: שֵׁם זְמַן שְׁחִיטָה קָאמַר עֵינּוּ לַה' שְׂאֵגַת אֲרִיָּה סִימֵן ע"ח וְעֵינּוּ בַּגַּמ' לְקַמֵּן דַּס"ג: שֵׁם ר' יוֹסִי אֹמַר א"צ עמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל וּל"ק וְעמ"ש מְהַרְשֵׁ"ל ז"ל לְעֵיל בַּתּוֹס' בַּד"ה וְאִימָא וְעֵינּוּ לְמְהַרְשֵׁ"א שֵׁם: שֵׁם תּוֹס' בַּד"ה וְאֹמַר וְכו' הֵינּוּ מְדַרְבְּנֵן וְכו' עכ"ל עֵינּוּ לְהַבְרַכֵּי ז"ל סִי תַמ"ה שְׁכ"כ מִשְׁם הַמְּאִירִי מִטַּעַם דְּהֵינּוּ שְׂלָא כַּדְר"א וְכו' שְׂאִין נַר' פֶּן מְסַתְמוֹת דְּבָרֵי הַפּו' ע"ש וְלֹא זָכַר דְּבָרֵי הַתּוֹס' הַלְלוּ: ע"ב גמ' אִין בְּיַעוּר חֲמִץ אֶלָּא שְׂרִיפָה מִפִּירֵש"י נַר' דַּרְע"ק כַּר"י ס"ל וְהַדְּבָר ק' דְרִשָׁ"י גּוֹפִיָּה פִי בְּהָא דְקָאמַר ר"י אִימְתִי שְׂלָא בְּשַׁעַת בְּיַעוּרוֹ דְהֵינּוּ קוֹדֵם אִיסוּרוֹ אֶבֶל אַחַר זְמַן אִיסוּרוֹ מוּדָה ר"י דְּהַשְׁבַּתְתוּ בְּכַל דְּבָר וְהָא בִּיּו"ט אִיירִי וְכָבֵר עָמְדוּ ז"ל בְּזָה וְנִרְאָה דְהֵינּוּ דְּוָקָא לְמַסְקָנָא דְתַשְׁבִּיתוּ הִיא בִּיד מוֹקְמִי לִיָּה קוֹדֵם אִיסוּרוֹ אֶבֶל אִי תַשְׁבִּיתוּ בַּט"ו וּמִשְׁמַעוֹת תַשְׁבִּיתוּ הִיא הַבְּעָרָה בַּע"כ דְּאַחַר אִיסוּרוֹ בְּהַבְּעָרָה וְהָא קִיָּמִי בְּאִי אִיירִי בַּט"ו: שֵׁם לְחַלְק יִצְתָה כ' הַתּוֹס' דַּאי לְלָאו יִצְתָה בִּיּו"ט שְׂרִי וְעֵינּוּ לְרַש"א בַּה' עִי"הָךְ סִי מַה שְׁהַקְשֵׁ' מַגַּמ' דְּשַׁבַּת דְּקִי"ד ע"א ע"ש וִי"ל דַּאֲע"ג דְּהַבְּעָר' שְׂרִיָּא מ"מ אֲצִט' קְרָא דְלֹא עוֹלַת יו"ט בְּשַׁבַּת מִשׁוּם עֵיבּוּד דְּמִלִּיחָה דַּאֲע"ג דַּאִין עֵיבּוּד בְּאַוּכְלִין חֻלְבִּים לָאו אֻוּכְלִין נִינְהוּ עֵינּוּ לְהַמְש"ל בַּה' שַׁבַּת וְלַהֲשַׁע"ה שֵׁם: עו"ש לֹא אֲמַרִּינֵן מִתּוּף כ' הַתּוֹס' דַּאי אֲמַרִּינֵן מִתּוּף הָא מַה שְׁמַבְעַר הֵנּוּ צוֹנְרָף וְעֵינּוּ לְהַתּוֹסְפוֹת בַּפ"ק דְּכַתְּנּוּבוֹת שְׁכ' הַפָּךְ מַמ"ש כָּאֵן ע"ש אֶלָּא דְהֵתָם אֲדַרְבְּנֵן קִיָּמִי וְהָא אֲדַאֲוִרִיִּתָּא: שֵׁם פְּלַפִּי לִיָּא וְכו' אֲפַכְשָׁתוּ ק"ל אֶבֶל אֲשֵׁרוּי שְׂפִיר מִתְנִיָּא מִשׁוּם שְׁכִירוֹת בְּבַעֲלִים וְעֵינּוּ בְרִשָׁ": דָּף ו' ע"א גמ' סד"א הוֹאִיל וְכִי אִימְתִיָּה הִזְר לֹא נִתְבָּאֵר אִי יִלְפִי בְּעַלְמָא מְהָא פִי אִימְתִיָּה אִי אָמַר ר"ש דְּבָר הַגּוֹרֵם לְמַמוֹנָא וְעֵינּוּ לַה' הִיּו"ט בַּה' חֻלָּה בְּעֵנִין בְּהַמַּת אֲרַנּוֹנָא וְהִנֵּה בְּקַמָּא דַּק"ה בְּגוֹזַל חֲמִץ וְע"ע הַפְּסַח דַּא"ל הַש"ל בְּעִי רְבָא נִשְׁבַּע עָלָיו מַהוּ וּפְשִׁיט לִיָּה דְחִיָּב וַיֵּשׁ לְהַבִּין מֵאִי מַבַּע"ל הָא פְּלוּגְתָּא דְתַנָּאִי הִיא בְּדָבָר הַגּוֹרֵם לְמַמוֹן וְאִלָּם אִי אֲמַרִּינֵן דִּילְפִי מְהָא דְכִי אִימְתִיָּה נְמִי הֵנּוּ דְּבָר הַגּוֹרֵם לְמַמוֹן א"ש דְּהֵינּוּ דַּמְבַּע"ל אִי יִלְפִי מְהָא וּפְשִׁיט דִּילְפִי וְהָךְ סוֹנְגִיָּא אֲלִיבָא דַּר"ש וּבְזָה נִיחָא דְהַשְׁמִיטָה הָרִי"ף ז"ל ע"ש גַּם נִיחָא מֵאִי דַּמְבַּע"ל לְרְבָא גּוֹפִיָּה בַּסו"פ הַגּוֹזַל בְּכַהֲנִים בְּנִכְסֵי הַגֵּר דְהֵתָם אֲלִיבָא דְרַבְּנֵן וְעֵינּוּ לְהַמְש"ל בַּה' גּוֹזְלָה שֵׁם ע"ש וּמ"ש שֵׁם לְחַלְק בֵּין קָרוֹן לְחוֹמָשׁ עֵינּוּ לְהַתּוֹס' לְקַמֵּן דַּכ"ט ע"ש: שֵׁם א"ר אִם שֶׁל הַקֶּדֶשׁ הוּא וְכו' עֵינּוּ בַּפ' כ"ש דַּכ"ט פְּלוּגְתָּא דְתַנָּאִי בְּחֲמִץ שֶׁל הַקֶּדֶשׁ אִי הַאֻוּכְלוּ מֵעַל ע"ש וְנִרְאָ' דַּאֲחִי הָא דְהָא אֲפִי כַּמ"ד לֹא מֵעַל דַּמ"ה אִיסוּרָא מִיָּהָ אִיבָא וּבְדִיל מַנְיָה וְעוֹד פִּינּוֹן דִּיּוֹדַע הוּא שְׁהוּא שֶׁל הַקֶּדֶשׁ א"כ ע"כ מֵאִי דְסוּבֵר לֹא מֵעַל מִשׁוּם שְׁהוּא חֲמִץ וּא"כ יוֹדַע הוּא שְׁהוּא חֲמִץ וּמָמ"ן לֹא אֲתִי לְמִיכַל מַנְיָה וְעֵינּוּ לְהַמְגִיָּה בַּס' מַש"ל בַּה' חֲמִץ ע"ש:

תוס' בד"ה בְּהַמַּת וכו' וכן גְּבִי עֵיטָה תַּנְיָא וכו' אע"ג דְּלָא מְצִי לְסַלְק וכו' עכ"ל פי' דְּלִשְׁי רַש"י
דְּחָדָא בְּרִייתָא א"כ לל"ק דְּמוֹקְמִי לָהּ בְּמְצִי לְסַלְק בְּזוּזֵי אֵין לְחַלְק בֵּין עֵיטָה לְבַהֲמָה וּבַהֲמָה נְמִי
פְּלִיגָא אֵלֶיךָ שְׁנָא בְּתַרְא וְאֵהָא ק"ל דְּגַבִּי עֵיטָה תַּנְיָא וְאֵע"ג דְּלָא מְצִי לְסַלְק וְא"כ קִשְׁיָא הֵךְ בְּרִייתָא
לל"ק וְעֵינֵין לָהּ הִיוּ"ט בַּה' חֵלָה דָּף וּדְלָא בְּמַהֲרָשׁ"א ו"ל דִּלְפ"ד מ"ש הַתּוֹס' גְּבִי בְּרִייתָא דְּעֵיטָה
וְאֵע"ג דְּלָא מְצִי וְכו' שְׁפַת יְתֵר הוּא: ע"ב מְמַאי דְּבַרְיֵשׁ יִרְחָא וְכו' יל"ד דְּאָפִי בְּרִישׁ יִרְחָא מְמַאי
דְּצַרְיָה ט"ו דְּיִלְמָא יו"ד יָמִים וּמִשׁוּם דְּאֵינִידִּדְצַרְיָה לְצוּוֹתָם עַל מְקַחוּ מְבַעְשׂוֹר גְּמַר לָהּ לְכַוְלֵי
מִיִּלֵּי דְּפִסְקָא וְכַדָּאֵמַר בְּסִמּוּף וי"ל דְּלָא אָמְרִינוּ אֵינִידֵי אֵלָא הֵיכָא דְּשִׁאֲלָהּ עֵינֵין בְּתוֹס' בַּד"ה מְזַהִיר
ע"ש: דָּף ז' ע"א גַּמ' דְּיִיקָא נְמִי וְכו' וְכו' רַש"י ו"ל וְשְׁפַת דְּקַתְנֵי אַגַּב יו"ט נִרְאָה מְדַבְּרִיו דְּלָא
סָבַר לָהּ מַר כַּמ"ש הַתּוֹס' לְקַמֵּן דַּמ"ו ע"א דַּר"א וַר"י מוֹדוּ דְּהַטְלָה בְּצוּנָה מְהַנְיָא דִּלְפ"ד א"ש
בְּפִשְׁי בִּיו"ט שַׁח"ל בְּשְׁפַת דָּאָם הָיָה בְּבִיתוֹ הָיָה מְטִיל לְצוּנָה וּבַהֲכִי נִיחָא לִי מַאי דַּא"ל לְשִׁי
רִיב"א שְׁכ' הַתּוֹס' לְעֵיל ד"ה ע"ב דְּלָמָּד הַבְּעָרָה לְלָאוּ יָצְתָה שְׁרִי בִּיו"ט אָפִילוּ שְׁלָא לְצוּרָה מַאי
דְּיִיקָא נְמִי דְּקָאֵמַר נּוֹקְמָה כַּמ"ד הַבְּעָר' לְלָאוּ יָצְתָה דָּאֵי בְּבִיתוֹ שְׁרִי לְאַפּוֹת אוּ לְשׁוֹרְף אוֹתָהּ
וְעַפ"י"ה נִיחָא דְּבַשְׁבַּת מַאי אֵיכָא לְמִי וְס"ל לְרִיב"א כַּמ"ש הַתּוֹס' דְּהַטְלָה בְּצוּנָה מְהַנְיָא לַכ"ע
וְדַחֲיָא לִיָּה לְהַגְמ' לו' שְׁבַת אַגַּב יו"ט מִיָּהוּ ק"ק בְּדַבְּרֵי רַש"י ו"ל אֵמַאי לָא מוֹקִי לָהּ כְּבָן בְּתִירָא
דְּתַטִּיל בְּצוּנָה וְא"ש בְּשְׁפַת דְּקַתְנֵי בְּפִשְׁי וְאֵמַאי דְּחִיק לְמִי אַגַּב וי"ל: שָׁם פִּי לָא רַבְתָּה נִיזִיל בְּתֵר
בְּתַרְא מִי לָא תָּנָן וְכו' יל"ד מַאי קוֹשְׁיָא נִימָא דְּלָא אָזְלִי בְּתֵר בְּתַרְא אֵלָא לְחוּמְרָא פִּי הַתָּם אָבֵל
הֵכָא דְּכִי אָזְלִינוּ בְּתֵר בְּתַרְא קוֹלָא הִיא לָא וי"ל דְּכִינוּן דְּהַתָּם אָזְלִי בְּתֵר בְּתַרְא נֶגֶד הָרוּב הֵכָא דְּלָא
רַבְתָּה דְּכִי הִדְדִּי נִינְהוּ אָזְלִי שְׁפִיר בְּתֵר בְּתַרְא: שָׁם רוּב חוֹלִין חוֹלִין רוּב מְעַשֵּׂר מְעַשֵּׂר אֵין לְהַק'
דְּיוֹקָא דְּרִישָׁא אֲדִיוֹקָא דְּסִיפָא דִּי"ל דְּבִשְׁוִין דְּלִיכ' רַוְבָּא אָזְלִי בְּתֵר בְּתַרְא אָבֵל פִּי אֵיכָא רַוְבָּא לָא
אָזְלִי בְּתֵר בְּתַרְא מִיָּהוּ לְמַאי דְּמַסְקִי דְּהֵכָא מִיָּרֵי בְּגוּמָא דְּלָא שְׁיָיָה בְּתַרְא ק' וְאֵין לו' נְעֻשָׂה דְּיוֹק
רִישָׁא דְּהֵינּוּ מְחַצָּה כְּסִיפ' דְּהֵינּוּ רוּב דְּבַכְלָל מְאַתִּים מְנָה וצ"ל דְּהֵדִיוֹק דְּהֵינּוּ מְחַצָּה כְּסִיפָא הָוִי
וְכוּ"ג מְשַׁנֵּי בַּפ"ק דְּקִידּוּשֵׁין דָּף ה' ע"ב ע"ש: שָׁם צְבוּרִין צְבוּרִין עַמ"ש מְהַרְשָׁ"א ו"ל ע"ש וְהֵנָּה
לַר"ש דְּחִמְצָא אַחַר הַפִּסְחָא שְׁרִי וְהו"ל חִמְצָא דְּשִׁיל"מ כַּמ"ש הַרְמַב"ן בְּמַלְחָמוֹתָיו בַּפ"כ כ"ש
וּבְדִשְׁיִל"מ לָא אָזְלִי בְּתֵר רַוְבָּא כַּמ"ש הַר"ן ו"ל בַּפ"ב דְּבִיצָה ע"ש וְהֵכָא דְּקָאֵמַר רַב אָזְלִי בְּתֵר
רַוְבָּא וְדָאֵי דְּלַכּוּלְהוּ תַּנְיָא אֲמַרְהָ דַּאֵע"ג דְּרַב לְקַמֵּן דַּכ"ט ס"ל כַּר"י מ"מ דְּוָחַק הוּא לו' דְּהֵכָא
אֵלִיבָא דַּר"י אֵלָא דְּאָפִי לַר"ש וְהֵכָא שְׁאֵנִי דְּאֵיכָא נְמִי בְּתַרְא דְּעַדִּיפָא מְרוּבָּא וְהַגְמ' פְּרִיף דַּלְמ"ל
רַוְבָּא וְאֵין מְקוּם לְקוֹשְׁיָתָא מְהַרְשָׁ"א ו"ל וְעֵינֵין לְהַמְש"ל בַּה' מְעִילָה שְׁדַחָה ס' הַר"ן ו"ל מְסוּנְגִינֵין
ע"ש: תּוֹס' בַּד"ה מְשַׁשׁ וְכו' וּמִיָּתִי רְאֵיָה וְכו' מִמָּה שְׁהוֹצְרָכוּ לַפ' כֵּן לְשִׁי ר"ת מוֹכַח דְּלַרְש"י
חִזְיָי קוֹרְדְּנִיתָא דְּאוֹרְיִיתָא הוּא וּלְפ"ז לִיכָא נְפָקוֹת' בֵּין רַש"י לַר"ת דְּלַתְרוּנִיָּהוּ בְּחַד דְּרַבְּנָן הוּא
דְּאֵינָה מְקוֹדְשֵׁת וּלְפ"ז צ"ל לְשִׁי רַש"י מַאי אֲפִי בְּחִזְיָי דְּקָאֵמַר וְנַר' בַּמ"ש הַתּוֹס' בְּרִישׁ פְּרָקִין
דְּחִמְצָא נּוֹקְשָׁה אֲפִי לְמ"ד דְּאוֹרְיִיתָא מ"מ אַחַר הַפִּסְחָא מוֹתֵר ע"ש וְזֵהוּ אֲפִי דְּקָאֵמ' דְּאָפִי בַּכַּה"ג
דְּשְׁרֵי לִיְהִנּוֹת אַחַר הַפִּסְחָא אֵינָה מְקוֹדְשֵׁת וְעֵינֵין לְהַתּוֹס' בְּקִידּוּשֵׁין דַּנ"ח ע"א: בַּד"ה בְּהַר הַבֵּית וְכו'
בְּמַעוֹת הַצְּרוּרוֹת וְכו' עכ"ל פי' כִּינּוּן דְּאָסוּר לִכְפֹּס בְּמַעוֹת חוֹלִין א"כ וְדָאֵי דְּתַלְיָנָן בְּמַעוֹת הַקְּדוּשׁ
דְּשְׁרֵי לְהַכְנִיסָם לְכַתְּחִיל' וְלָא תַלִּי בְּמַעוֹת חוֹלִין וְעַבְרָ וְהַכְנִיסָם: ע"ב בַּד"ה עַל אַעפ"כ אוֹר"י
דָּאֵין לְגַעְנֵר עכ"ל מַמ"ש אֵין לְגַעְנֵר מוֹכַח דְּלַכְתְּחִילָה לָא כִּינּוּן דְּבַעֲי' עוֹבֵר לְעַשְׁיָיתָן וי"ל דַּמ"ש
דְּגַבִּי נַט"י אֲפִי לְכַתְּחִיל' מְטַעַם דְּלָא חִילְקוּ וְעוֹד יל"ד בַּמ"ש וּמִיָּהוּ וְכו' דַּמ"מ אֵמַאי לָא תִּקְנֵנוּ
קוֹדֵם גְּטִילָה מְשַׁשׁ ע"כ נַר' דְּהֵנִי תְּרִי טַעְמֵי שְׁכ' בַּנְט"י חַד טַעְמָא נִינְהוּ דְּמִשׁוּם לָא חִלְקוּ לָא מְהַנְיָ
לְעַשׂוֹת כֵּן לְכַתְּחִיל' דְּבַעֲי' עוֹבֵר לְעַשְׁיָיתָן וְכַמוּ בְּטַבִּילָה וּמִשׁוּם קוֹדֵם נִיגוּב לְחוּדִיָּה לָא מְהַנְיָ דַּמ"מ

הי"ל קודם נטילה דהוי עובר לעשייתו ממש אבל בהצטרפות דלא חלקו ואיכא נמי עובר לעשייתו דקודם נגיוב תיקנו פן בנט"י לכתחיל ובזה אין מקום למה שהק' מהרש"א ו"ל ועיין להרמב"ם ו"ל בפ"א מהלכות ברכות ולמך"ן בכ"מ שם כ' התוס' בברכות די"א ע"ב דטעמא דאין מברכין לישן בסופה משום דאפשר שלא יבא לו השינה והוי ברכה לבטלה ע"ש וק"ל דמ"מ יתקנו שיברך אחר השינה ומ"ש מטבילה דאמרי' בשמעתין דמברכין אחר עשייתה פ"ן דא"א לברך קודם ועיין להרשב"א ח"א סי' י"ח שכ' דטעמא דשינה משום פ"ן שאין בידו לא הוי מצוה כ"כ דמברכין עלה וה' חשק שלמה ו"ל בריש ספרו עשה לו סמוכות מדברי התוס' דברכות ע"ש ולא קרב זה את זה ועיין למהרימ"ט חי"ד סי' מ"ז ע"ש: דף ח' ע"ב גמ' פל אדם שאין לו קרקע וכו' הר"מ השמיטה ונרא' דס"ל דאינדחי הא דר"א ממאי דנ"ל בפ"ק מקרא דעבדים פטורין מראיה דאי איתא למ"ל קרא הא ל"ל קרקע דמה שקנה עבד קנה רבו ואע"ג דאם הקנו לו ע"מ שאין לרבו רשות בו קנה מ"מ למ"ד בפ"ק דקידושין דכ"ג דפלוניתיהו דתנאי בע"מ שתצא בו לחירות וכ"פ הר"מ ו"ל א"כ פ"ן דלא הקנו לו לכל מקילי לא הוי דידיה וכה"ג כ' התוס' שם במאי דקתני בקסוף ע"י אחרים ע"ש ועמ"ש לעיל ד"ג בד"ה מאליה ע"ש: דף ט' ע"א גמ' ואבע"א ספק וספק הוא וכו' פירש"י אע"ג דמדברבנן אסור הקא שאני דחזקה וכו' נר' מדבריו דלפום אבע"א אע"ג דל"ל השתא הו' חזקה היינו לדאורייתא אבל לדברבנן מהני דהוי מיהא ס' קרוב לנדאי ומה שהוצרך רש"י בס"ד דמקשה ל"פ דרוב מעשרין היינו משום דאכתי לא ס"ד להא דחזקה אבל השתא דכבר מיייתי להא דחזק' בשינויא קמא אית למי בפשיטות דמהני לן מיהת לאחשובי קרוב לנדאי ומ"מ שמעי' מדברי רש"י דמפ"ל בס"ד משום רנבא אע"ג דטבל דשיל"מ דבדשיל"מ אזלי' בתר רנבא שלא פדעת הר"ן בפ"ב דביצה ועיין להמש"ל בה' מעילה ועמ"ש לעיל ד"ז ע"א והנה הראשונים ו"ל הקשו בהאי דפ"ק דקדושין דכ"ז ע"ב במעשה דר"ג איך יצא ולא עישר הא קי"ל חזקה על חבר וכו' וראיתי לה' מדות חכמים באות חזקה על חבר וכו' שתמה דמאי קושיא נימא דהתם בדמאי מייירי וכי אמרי' חזקה על חבר היינו באיסורא דאורייתא אבל באיסורא דרבנן לא ע"ש ושל פת הקודמי' היא שכ"כ בש"טא שלא נודעה למי שם בקדושין וכבר תמה ע"ד השער"ה דבדמאי אין מפרשין אלא ת"מ ובעובדא דר"ג הפריש המעשרות וע"כ לאו בדמאי איירי גם נעלם מה' מדות חכמים דברי רש"י אלו דשמעתין דמשם בארה דאפ"ל דברבנן אמרי' חזקה על חבר וי"ל ומ"ש עוד ה' מ"ח שם מההיא דחדש ויולדת ע"ש ל"מ דהתם חזקה דב"ד עדיפא ואינה בסוג חזקת שליח והנה השע"ה בה' מ"א דקל"ח ע"ד הוכיח מסוגיין דבס"ס שרי אפו' דשיל"מ דהכ' טבל דשיל"מ ע"ש ולפמ"ש רש"י ל"מ דהכא שאני דאיכא חזקה לאחשוב ס' קרוב לנדאי גם י"ל מה שהוכיח השע"ה בה' מקנאות מדברי התוס' בסוגיין דס' דרבנן היכא דאיתחזק איסור שרי ע"ש דהכא שאני דהוי ס' קרוב לנדאי וכמו שכתבתי וכמ"ש שהתוס' בד"ה ואת"ל גבי אכלתיה ע"ש ועיין עוד שם להשע"ה שכלל התוס' נרש"י בחזקא מחתא ע"ש ולפי מה שנתבאר לדעת רש"י מטע' חזקה הוא ול"ק קושיא התוס': תוס' בד"ה פדי וכו' וי"ל דדרשי' וכו' עכ"ל הנה לפ"ד התוס' אלו דהנאה של פילוי נ"ל מהיקשא א"כ למ"ד יש אם למסורת אתרומתי כתיב הנאה של פילוי שרי ופלוגתא דתנאי היא ועיין להתי"ט בסוף תמורה ע"ש ועיין להתוס' ביבמות דף ס"ו שהוכיחו ממ"א דטבל אסור בהנאה של פילוי וה' שמחת יו"ט סי' תמה אמאי לא הוכיחו ממתיני דר"פ מפנין דקתני אבל לא בטבל ע"ש ולפי"ה ע"כ דלאו היינו טעמא דקתני אבל לא בטבל דא"ה מאי פריך הגמ' שם טבל פשיטא ומאי פשיטא והא פלוגתא דתנאי היא וע"כ דה"ט פ"ן דחזי לגופיה פשיטתו לא מקצי לבהמתו ול"ד לתרומה טמאה

מיהו י"ל דאפי' למ"ד יש אם למסורת מדרבנן מיהא אסור ועיין להתוס' לקמן דף ל"ג בד"ה
ששיריה ע"ש ועיין להמש"ל בהלכות תרומות שהוכיח ממ"א דאסור הנאת פילוי מדרבנן
ולפי"ה ל"מ הפך דברי התוס' פיון דפלוגתא דתנאי פאמור וע"ש דעפי"ה נדחו כל ראיותיו ומה
שהק' דאי מדאורייתא אמאי לא אסרי' שאר הנאות י"ל דהקשא עבדי' ליה על ההנאה הנז'
בפסוק דכתיב לה להסיקה תחת תבשילה ומ"ש ממתני' דבתי פגסיות ע"ש י"ל דמצנה דרבים
שאני וכדאי' בפרכות דשחרר עבדו ודחי לעולם בהם תעבדו משום מצנה דרבים: ע"ב בד"ה
ספק וכו' גררוהו ואכלוהו וקוי' ס' הרגיל עכ"ל נר' דקני' ב' תירוצי' התו' תליין בב' לשונות דאיתא
בגמ' דל"ק קאמר נהי דשירי משירא מיגרר מיהא גררי ולל"ב ודאי אכלום לא אמרי' ודאי גררי
אמרי' דל"ק פיון דאורחא דמשירא אם פן אכלוהו לא קוי' ס' הרגיל דאפ"ת אכלום קא משירי
ולמיתלי שאכלום פולם לא קוי' ס' הרגיל וא"כ בר"ה איירי וכת' א' של התוס' מיהו לל"ב אורחא
הוא דלא משירא וא"כ קוי' ס' הרגיל וכע"ל שכ' התוס' ולפי"ה ניחא מה שהק' מהרש"א ו"ל
ע"ש: דף י ע"א גמ' בתרומה דרבנן פירש"י תרומה בזה"ז דרבנן לכאו' לפי פירושו דסאין היינו
פירות הו"ל לפ' תרומת פירות דרבנן ונראה דס"ל פיון דאיכא תרומה דאורייתא ה"נ דכונתה
בחמץ אע"ג דביטלו פיון דבלא ביטלו קוי' דאורייתא ולכן פי' בתרומה בזה"ז דליכא תרומה
דאורייתא פלל ול"ד לחמץ ודחי דחמץ גמי הבדיקה דרבנן אע"ג דלא ביטלו ולפי"ז ס"ל פדעת
הסוכרים דכל בדיקה דרבנן היא: שם ספק על ס' על היינו בקע' פירש"י וגבי פתים אפי' רבנן
מודו דבדיקת חמץ דרבנן ע"ש נר' מדבריו דלר"א שרי אפי' אי בדיקת חמץ דאוריית' ולפי מה
שפי' דטעמא דר"א משום דקוי' ס"ס ה"כא גבי בדיקה ליכא אלא חדא ספיקא וקני' ראוי להחמיר
אפי' לר"א אי לאו דבדיקה חמץ דרבנן וצ"ל דה"נ גבי חמץ איכא ס"ס דשמא אכלתיה וא"כ
לר"ז דס"ל לעיל דמשירא ליכא אלא חד ס' ולחומרא אי לאו דס' דרבנן הוא ועיין להר"ז ו"ל
ע"ש והר"מ פי' בפ"ב מה' חמץ דצריף בדיק' דס"ל דה"ק היינו בקעה וכי היכי דאפליגו בבקעה
גם פאן גבי חמץ פליגי ואין להק' דמ"מ קוי' ס"ס דשמא אכלתיה וקי"ל בכל ס"ס לקולא דלטעמיה
אזיל דפס' כר"ז דמשירי כמ"ש המש"ל ועיין להר"א בהשגות ולמר"ן בכ"מ שם ע"ש ודע דאף
שפכת רש"י דפליגי בס"ס מ"מ נר' פדעתו דלאו בכל ס"ס מטהר ר"א אלא בס"ס כה"ג דחד
מנייהו ס' ביאה אבל בעלמא אפי' ר"א מודה דס"ס דטונמאה בר"ה הי לחומרא וניחא בזה דלא
אפליגו אלא דבקעה ועיין לרש"י בפ' השוכר וגם פדעת ר"ת י"ל פן אבל מדברי ר"י דכ' דטעמא
דר"א משום דלא ילפינן מסוטה אלא בס' אחד אין נר' פן ועיין להתוס' לעיל בד"ה את"ל ובד"ה
ס' גררוהו ועיין למהרש"א פאן בד"ה ס' ביאה ע"ש במה שהק' התוס' בד"ה ס' על עיין לה"ה
בפ"ב מה' חו"מ ע"ש: שם הניח ט' ומצא עשר וכו' כל הראשונים פי' לענין בדיקה ואולם מדברי
התוס' בביצה ד"י ע"ב בד"ה הפל חולין נר' דמפ' סוגיין לענין דאורייתא ונ"ל לדעתם דלאו לענין
בדיקה מתניא אלא לענין אכילה ובהניח ט' פפרות מצה ומצא עשר דלר' דס"ל אלו הן הראשונים
אע"ג דמספק"ל בעשירי אי מצה או חמץ מ"מ אי פריש א' מנייהו אמרינן דמרובא פריש ומותר
באכילה ולרבנן דמספק"ל בכולהו אסירי באכילה ובי"ד מייירי דרובא חמץ וכן בהניח עשר ומצא
תשע עז"ה ול"ק מה שהקשה הגו"ה ועיין להשע"ה ומה שהוכיח דהתוספות ס"ל בלא ביטלו
ממ"ש לעיל דכולה סוגיא איירי בלא ביטלו ע"ש טפי הו"ל להוכיח מדברי התוס' ה"כא בד"ה
הניח שכ' דר' לטעמיה וכו' וא"א דה"כא בביתלו אפי' רשב"ג מודה פיון דבדיקת חמץ מדרבנן
כמ"ש התוס' בד"ה על בשם רש"י ע"ש ועמ"ש במ"א בדברי התוס' פאן ובדברי מהרש"א ו"ל
ובסוגיא רביצה ובפסקי הר"מ דנר' דסתראי נינהו מ"ש בה' חמץ ממ"ש בה' מעשר ע"ש ועיין

להשע"ה: פירש"י בד"ה רי"א וכו' טמאין גרסי' עכ"ל לאפוקי גי' הר"ן"ה דגרסי טהורין וע"ש פי' ועיין בכתובות דכ"ז ובפירש"י ותוס' שם ע"ש: תוס' בד"ה והלך וכו' והאכל במיתה עכ"ל מילי מילי קאמרי דנ"מ אם נגעו בתרומה טמאה והאכלה בעשה ואם אכלו תרומה טהורה בטומאת הגוף במיתה ר"ל דממ"נ אַחַד מֵהֶם מְחַוֵּיב מִיתָה וְאִם נִגְעוּ בְּאֶחָד וְנִכְנַס לְמִקְדָּשׁ חַיִּיב: בד"ה בב"א טמאין היינו מדרבנן עכ"ל דבריהם מוכרחים מגמרא בנזיר דנ"ז ע"א דפריה אמתני' דב' נזירין הו"ל ס' טומאה בר"הר ומאי קושיא הא ודאי איפא טומאה אלא ע"כ דמדרבנן היא ועיין לה"ה בפ"ב מה' חמץ במ"ש בדעת הר"מ שלא חילק גבי חמץ וע"ש להכ"מ ולהמש"ל ע"ש: בד"ה על ובדק וכו' וי"ל דאיירי בלא ביטלו וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל והוא תימה דאטו משום דאינו יכול לתקן דרבנן לא יבטל ולא יתקן איסור דאורייתא שבידינו ובמה שנתקשה מהרש"ל ומהרש"א ו"ל דאפי' לרבנן צריה ביטול ע"ש י"ל דלרבנן פיון דתלינו דאכלתיה הו"ל חמץ שאינו ידוע ומועיל הביטול שביטול קודם אבל לר"מ דלא תליא באכלתיה הו"ל חמץ ידוע ואין דעתו בביטול הקודם על חמץ ידוע וצריה ביטול אחר ועי"ל דבשעת הביטול לא הנה חמץ זה ברשותו ולא מהני ביטול אלא לחמץ שהוא ברשותו ונשלא בשעת הביטול: בד"ה חולין וכו' דהא טבעא אטבעא לא מחללי עכ"ל עיין למהרש"א בביצה שנעלם ממנו משנה במס' מע"ב ופ' הר"מ בפ"ד מה' מע"ב דין ח' ע"ש ובאמת התוס' הי"ל להוכיח פן ממשנה הנז' אלא משום דאי למי' דה"ט משום גזירה וכמ"ש הר"ב והתי"ט שם לכה ניחא להו להוכיח שפן הוא מעיקרא דדינא וי"ל על הרב והתי"ט מה יענו בהוכחת התוס': ע"ב גמ' בעי רבא וכו' ואת"ל וכו' הר"מ פס' בבעיא הא' דא"צ לבדן' כאת"ל וכן דרכו במ"א דאת"ל פשי' ואולם הרא"ש בקמא כ' דדוקא אי הבעיא הב' לא אצט' להך את"ל אבל אי הך את"ל מוכרחת לאו פשי' היא ע"ש ומפאן ראיה דהר"מ פליג עליה בזה שהרי הך את"ל דהכא מוכרחת היא כמ"ש רש"י וכו"נ מבעיא דכפר בשמי קורה דהך את"ל צריכה היא ופ' כאת"ל: שם בממוניה לא אטרחיה פתב רש"י ויבטל בלבו נר' דמפ' דאיירי בלא ביטול והכריחו לזה דאי בביטול לא מתוקמא הך בעיא דכיין דהפכר מצוי ל"ש בדיקה אלא ע"כ לענן ביטול ועיין לה"ה בפ"ב מה' חמץ מ"ש ע"ד הר"א בהשגות ע"ש ועיין לה' בית יעקב הבאתי דבריו לעיל ד"ד ע"ב ע"ש ובעיקר קושני' התוס' בד"ה בממוניה י"ל דבגופיה לחודיה או בממוניה לחודי' אטרחיה ונהא מבע"ל היכא דאיפא שניהם בגופיה ובממוניה פי' הך לטרות אחר חב' ולשוכרו בממון: שם מתני' יבדוק לאחר המועד פירש"י מו' שעו' עד שתחשף כ' מהרש"א דמשתחשף לא יבדוק דאם יבדוק מה תיקון הרי עבר עליו אבל מו' שעות עד שתחשף לא עבר בב"י ע"ש ואזיל לשי' שכ' בדברי התוס' דהכא מיירי בלא ביטול ומ"מ נעלם ממנו דברי רש"י לעיל ד"ד ע"א בד"ה בין לר"מ ע"ש דמשם בארה דס"ל לרש"י דעבר בב"י בו' שעות וא"כ הדק"ל למה דוקא עד שתחשף וכן ק' לשי' מהרש"ל דתוס' דהכא מיירי בביטול ע"כ נר' דמ"ש רש"י עד שתחשף לא אתא אלא לאפוקי יו"ט דכיין דאינו יכול לשרוף וכשמוציא חמץ צריה לכפות עליו את הפלי גזרי שמה אחר"ך ישכח ויאכלנו דדוקא בשעת בדיקה הוא דלא גזרי' רבנן משום דכשהוא מחזר עליו לשרפו לא אתי למיכל מניה פדאיתא בגמ' לכה לא יבדוק אבל בחש"מ בודק ולפ"ז ע"כ הך בביטול איירי כמ"ש מהרש"ל דאי בלא ביטול שורף אפי' ביו"ט פמו שמתבאר מד' רש"י לעיל ד"ו ע"א בד"ה כופה ע"ש ועפי"ז י"ל דמאי דלא ניחא ליה לרש"י לפ' לאחר המועד וכפלי' התוס' משום דבירוש' איפליגו אמוראי אי קניס ר"ש גם בביטול ולמ"ד דלא קניס בביטול ע"כ דלאחר המועד ממש א"צ לבדוק לכה מפ"ל עד שתחשף וא"צ למ"ש התוס' בטעמו של רש"י ו"ל וראיתי להר"ן שכ' דיש לחלק בין איסור לאו לאיסור פרת דבאיסור

פֶּרֶת גְּזֵרֵי רִבְּוֹן דִּילְמָ' אֶתִּי לְמִיכַל מַנְיָה לְכָף מְשַׁתְּחָשֶׁף לֹא יְבָדוּק ע"ש וּאֵע"ג דְּבַכ"ד אֶמְרֵי מ"ל
אִיסוּר לָאוּ מ"ל אִיסוּר פֶּרֶת פֶּרֶת פֶּרֶת רִש"י בַּמ"א דַּה"ד בְּאִיסוּרָא אָבֵל בְּמִיָּדֵי דְהֶרְחָקָה עֲשׂוֹ
הֶרְחָקָה לְאִיסוּר פֶּרֶת יוֹתֵר מְאִיסוּר לָאוּ וְהִנֵּה הַמְּאֹר בַּפ' כ"ש כ' דַּלְר"ש מְנוֹתָר בְּאַכִּילָה עַד
שְׁתַּחֲשֶׁף ע"ש וְע"כ דַּמְפ' לְמַתְנֵי כַּפִּי הַתּוֹס' דָּאֵי כַּפִּירִש"י מֵאֵי פְּרִיָּה בַּגְמ' דְּרַבְּוֹן אֲדַרְבְּוֹן גִּימָא
דְּבַעֲלָמָא גְּזֵרֵי רִבְּוֹן וְהָא לֹא גְּזֵרֵי דַס"ל כַּר"ש דְּשָׂרֵי בְּאַכִּילָה וְרִש"י וְדָאֵי לֹא ס"ל כַּס' בַּעַל
הַמְּאֹר וְנַע דְּמַדְבְּרֵי הַתּוֹס' שְׁפִי לְאַחַר הַמּוֹעֵד מִמֶּשׁ שְׁלֵא יִתְעַרְבּ וְכוּ' נַר' לְהוֹכִיחַ דַּס"ל ס' חֲמִיץ
שַׁע"ע הַפֶּסַח אֲסוּר דָּאֵי אֵיתָא אֲמַאי יְבָדוּק הָא ס' הוּא שְׁמָא לֹא יֵשׁ חֲמִיץ וְאֵת"ל יֵשׁ חֲמִיץ שְׁמָא לֹא
יִתְעַרְבּ לוֹ וְאֲמַאי תִּי לְבָדוּק לְאַחַר הַמּוֹעֵד הָא רִבְּוֹן דְּפָלִיגֵי אַר"י מְסַתְּמָא הֵינְנוּ ר"ש בַּר פְּלֹגְתִּיָּה
דַּס"ל חֲמִיץ אַחַר הַפֶּסַח קִנְסָא וְעֵינָן לֵה' חִק יַעֲקֹב בַּסִּי תַמ"ח מַה שְׁהוֹכִיחַ מְדַבְּרֵי הַתּוֹס' וּמְהַרְש"א
בְּעִירוּבֵין ע"ש שְׁבַתִּי וְרֵאִיתִי שְׁאִין זֹו רְאִיָּה מְכַרְעַת דְּרַבְּוֹן דְּהָא הֵינְנוּ ר"מ פְּדָמוּכַח בַּגְמָרָא וְאִינוּ
מְוַכְרַח דַּס"ל כַּר"ש וְכֵן מוֹכַח מְדַבְּרֵי הַתּוֹס' לְקַמֵּן בַּד"ה פֶּל שְׁהוֹצְרוּ לְהִבִּיא דַּר"מ לֹא גְזֹר בְּבַכּוֹר
מַפ' פֶּל פִּיסוּלֵי הַמְּוֹקְדָשִׁין וְלֹא הוֹכִיחוּ מְחַכְמִים דְּפָלִיגֵי אַר"י בְּהִיָּא דְּבַכּוֹר שְׁהִבִּיא בַּגְמ' פֶּאן אֶלָּא
ע"כ דָּאִינוּ מְוַכְרַח דְּכָל שְׁהוּא בַּר פְּלֹגְתִּיָּה דַּר"י נְכָלֵל בַּל' חֲכָמִים וְנָה נַר' לִי פְּנוּנַת רִש"י בַּמ"ש
לְקַמֵּן בַּד"ה וְאִין מְקִיזִין פְּלוּגְתָּא דַּר"ש וְר"י וְכוּ' דְּלְכָאוּרָה שְׁפַת יֵתֵר הוּא וְנַר' שְׁפִינָן לְתַרְצ' דַּל"ק
דַּר"מ אַדַּר"מ וְאַף שְׁהוֹכִיחוּ הַתּוֹס' דַּר"מ נְמִי לֹא גְזֹר מ"מ מְבַרְיָתָא דְּבַכּוֹר שְׁהִבִּיא בְּסוּגְיָין לֹא
מוֹכַח מִיָּדֵי בְּאִנְפֹן שְׁאִין דְּבַר זֶה מְוַכְרַח דְּכָל בַּר פְּלֹגְתִּיָּה דַּר"י נְכָלֵל בַּל' חֲכָמִים וְא"כ י"ל דְּחַכְמִים
פֶּאן ס"ל כַּר"י דְּחֲמִיץ אַחַר הַפֶּסַח אֲסוּר מְדַאוּרִיָּתָא וְסַפִּיקוּ לְהַחְמִיר: דָּף י"א ע"א גַּמ' אֲמַר רַבָּא
דַּר"י אַדַּר"י קַשִׁי וְכוּ' יל"ד דְּרַבָּא גּוּפִיָּה מְשַׁנֵּי לְעֵיל דַּר"י אַדַּר"י וְלֹא ק"ל דְּרַבְּוֹן אֲדַרְבְּוֹן וּמ"ש
דַּק"ל לְאוּקְמָתָא דְּאַבְיֵי וִי"ל דְּרַבָּא ס"ל דְּרַבְּוֹן דְּהָא לָאוּ הֵינְנוּ ר"מ אָבֵל מְדַפְּרֵי מְמַתְנֵי דְּקוֹרִין
וְלֹא גִיחָא לִיָּה לְמִי דַּס"ל לְתַנָּא דְּהָא בְּרִיָּתָא פְּרַבְּוֹן דְּגַבִּי חֲמִיץ דְּלֹא גְזֵרֵי וְס"ל כַּר"י דְּמִיחוּ וְלֹא
מִיחוּ וְע"כ דַּס"ל דְּרַבְּוֹן דְּמַתְנֵי דְּגַבִּי חֲמִיץ הֵינְנוּ ר"מ דְּפָלִיג אַר"י וְל"ל מִיחוּ וְלֹא מִיחוּ וְא"כ תַּק"ל
דְּרַבְּוֹן אֲדַרְבְּוֹן וְעוֹד נַר' דְּרַבָּא ס"ל דַּל"ק דְּרַבְּוֹן אֲדַרְבְּוֹן רִשְׁאֵנֵי גַבִּי חֲמִיץ דְּהוּא עֲצָמוּ מְחִיר עֲלִיו
לְשׁוֹרְפוּ וְלֹא ק"ל מְהָא דְּקוֹצְרִין מְשׁוּם דַּש"ה דְּהוּי פְּסִידָא וְחֲמִיץ לֹא הוּי פְּסִידָא אָבֵל הַמְּקַשָּׁה
דְּפְרִיָּה לִיָּה מְהִיָּא דְּקוֹצְרִין ס"ל דְּבַהֲכַרְח הוּא דְּחֲמִיץ הוּי פְּסִידָא דְּלֹא תַקְשָׁה דְּרַבְּוֹן אֲדַרְבְּוֹן
וּלְכָף פְּרִיָּה מְהִיָּא דְּקוֹצְרִין וְהַשִּׁיב רַבָּא דַּר"י אַדַּר"י קַשְׂיָא דְּרַבְּוֹן אֲדַרְבְּוֹן לֹא קַשְׂיָא בְּגִיחוּתָא
כְּלוּ' מַעֲיָקָרָא לֹא ס"ד לְאַקְשׁוּנֵי אֶלָּא דַּר"י אַדַּר"י אָבֵל דְּרַבְּוֹן אֲדַרְבְּוֹן לֹא ק"ל וּלְכָף א"ש דַּר"י
אַדַּר"י פְּדִשְׁנִין וּמַאי דְּלֹא.

ק"ל אֲדַרְבְּוֹן מְשׁוּם דְּהוּא גּוּפִיָּה מְחִיר וְכוּ' וְא"ש לַפ"ז מֵאֵי דְּקָאֵמַר פְּדִשְׁנִין דָּאֵי סְתָמָא דַּגְמ'
קַאמ"ל הָא שְׁנוּנֵיָא דְּאַבְיֵי הוּא וְלֹא סְתָמָא דַּגְמ' וּמַאי פְּדִשְׁנִין וְעַפִּי"ז גִּיחָא דְּבַרִּי הַתּוֹס' בַּד"ה אָבֵל
וְא"צ לַמ"ש מְהַרְש"ל וּמְהַרְש"א ז"ל שֵׁם ע"ש וְנַע דְּמַה שְׁהַקְשָׁה מְהַרְש"א ע"ד מְהַרְש"ל ל"ק
דְּמַצְנַת בִּיעוּר הוּי פְּסִידָא עוֹלֵי רְגָלִים וּלְכָף ק"ל דְּרַבְּוֹן אֲדַרְבְּוֹן וְס"ל נְמִי הַבִּיעוּר הוּי פְּסִידָא
וְאִי שְׂרִי מְשׁוּם הָא הו"ל לְמִשְׁרֵי מְשׁוּם מַצְנַת בִּיעוּר בְּאִנְפֹן דָּאֵי שְׂרִי מְשׁוּם מַצְנַת בִּיעוּר הו"ל
לְמִשְׁרֵי גַם מְשׁוּם עוֹלֵי רְגָלִים וְאִי שְׂרִי מְשׁוּם פְּסִידָא הו"ל לְמִשְׁרֵי מְשׁוּם בִּיעוּר וּלְכָף קַשְׂיָא לִיָּה
שְׁפִיר דְּרַבְּוֹן אֲדַרְבְּוֹן וְדַר"י אַדַּר"י וְהַתּוֹס' דְּנִקְטוּ בִּיעוּר עִם פְּסִידָא הַדְּבָרִים מְוַכְרַחִים פִּינּוּ דַּק"ל
מְהִיָּא דְּקוֹצְרִין וְהֵתֵם מְשׁוּם פְּסִידָא הוּא כַּמ"ש הַתּוֹס' בַּד"ה קוֹצְרִין עֵינָן לֵה' יַעֲרִיר אֲנֹזֵן בְּאוֹת
לְכַתְּחִילָה ע"ש: ע"ב גַּמ' וְתַנָּא אֵיזְהוּ קִירוּד וְכוּ' הָא דְּהוֹכְרַח לְהִבִּיא הָא וְתַנָּא נַר' מְשׁוּם דְּלֹא
תִּימָא דַּב' עַנְיָנִים הֵן קִירְצוּף וְקִירוּד לְהַכִּי לֹא גְזֵרֵי לְזֶה הִבִּיא הָא תַנָּא דְּעַנְיָן אַחַד הֵן אֶלָּא דְּאֵלוּ
גְּדוּלִים וְאֵלוּ קַטְנִים וְע"ל מְשׁוּם דַּאי לְמִי דְּקִירוּד גּוּפִיָּה אִיסוּרוּ מְשׁוּם גְּזִירָה וּלְכָף לֹא גְזֵרֵי

ה' פסח בדין הביטול ע"ש פריש דבריו: דף י"ג ע"א בפירש"י בד"ה מזון וכו' וע"פ אסור לאכול
מן המנחה ולמעלה עכ"ל דבריו תמוהים טובא דבלא"ה זמן סעודה ג' אחר חצות ואז אסור לאכול
חמץ ועוד היא דתנן בר"פ ע"פ מן המנחה אסור לאכול היינו מנחה קטנה כדמסיק בגמרא שם
ע"ש וסעו' ג' מזמן מנחה גדולה ועוד דתנן שם סמוך למנחה ומר ניהו קאמר מן המנחה ולמעלה
וע"ש בהר"ן בר"פ ע"פ: בד"ה טהורות וכו' או יוציאם לכלבי פהנים עכ"ל ק' דהא אכילת פלבים
הוי כמו ביעור ואין מבערין קדשים ביו"ט כמו שאין שורפין כדפירש"י לקמן דמ"ו ע"א אמתני'
דכיצד מפרישין חלה ביו"ט ע"ש וע"ש במהר"ש"ל ז"ל ועיין בפירש"י ותוס' בביצה דכ"ז ע"ב
ובהר"ן שם ולקמן אמתני' הנז' ועיין להתי"ט סוף תמורה ובח"י למס' שבת דכ"ג ע"ב פתבתי
בזה: תוס' בד"ה ר"ג וכו' וי"ל דאבע"א סמיה עכ"ל עמ"ש מהר"ש"א ז"ל ונר' דהמתרץ והמק'
ידעי לה שפיר לההיא פרייתא אלא דק"ל מאי חזית דסמכת אההיא פרייתא היא סתם לן תנא
כר"מ והוי מחלוקת ואח"כ סתם דהלקה פסתם ומשני ההיא לאו סתמא גמורא דמספק"ל היכי
סתם ולכן סמכי אההיא פרייתא ונהדר ק"ל דהא ר"ג מקריע ומשני לאו הכרעה היא ואבע"א
דלגבי הכרעה נמי סמכי אההיא פרייתא: בד"ה מאי וכו' וי"ל וכו' וגבי פיסת' וכו' עכ"ל עמ"ש
מהר"ש"א ז"ל ועיין להתוס' בכתובו' שם ע"ש.

ע"ב גמ' מפני חמץ שבה פשיטא נר' דלא פריה פשיטא אלא על הטעם אמאי אצטריך למתני אכל
עיקר מאי דתני חג המצות אצט' משום סיפא דבריייתא הובאה בביצה די"ט ע"ש וגם למאי דמשני
ל"נ אלא בי"ד הוא על הטעם די"ד נמי נכלל בחג המצות וחג המצות גופיה ודאי נכלל כמו חג
המצות דסיפא דבריייתא ובהכי ניחא מאי דק' מאי דפריה פשיטא נימא דאתא לאפוקי מס' רב
אחא דיליף שאור דאכילה משאור דראיה פדאית' לקמן דכ"ט ועפי"ה ניחא דאפי' לא תני הטעם
הנה ידעי' זה ולא פריה פשיטא אלא על הטעם והגידו לי שהפנ"י עמד בזה ותל' משום דר"א הדר
ביה והוא דחוק דמ"מ כ"הג לא פריה פשיטא ומ"מ ק"ל אמאי תני מפני חמץ שבה והלא אפי'
מפני מצה שבה לא יביא דכיון דאסור לאכול מצה בע"פ הוי ממעט באכילתו ואפי' דנימא דיכול
לבשלה או להחזירה לסולתה ולעשות אותה במי פירות פדעת המתירין כמבן' בדברי האחרוני'
מ"מ מן המנחה אסור פל מילי פדאי' בר"פ ע"פ ע"ש בתוס' וא"כ הוי ממעט באכילתו ומפח קוש'י'
זו נר' דכל כ"הג לא הוי ממעט באכילתו פינן דמותר לאכול בליה שלאחריו ומפאן תשובה
למ"ש מהר"ץ בתשו' לישב דברי רש"י לקמן דפ"ח דכ"הג הוי ממעט באכילתו ע"ש ועיין
להשע"ה בה' ק"פ ע"ש מיהו ק' דקתני אין מביאין בחג המצות משמע אפילו בשביעי של פסח
ואמאי הרי יכול לאכול בליה פינן דבכ"הג לא הוי ממעט באכילתו ואפי' דביום שביעי בלא"ה
אין מביאין דס"ל נדרים ונדבות אין קריבין ביו"ט ועיין בביצה שם: שם אלא לעולם שנשחט
הזבח פירש"י וקמ"ל דאע"ג דבועי עיבור צורה וכו' וק' דהא עיבור צורה הוא לינת לילה אחת
כפירש"י לקמן דפ"ב ע"א ועיין להתוס' לקמן דט"ו ע"א וא"כ הך דנדאי בי"ג דאין מביאין
תודה בי"ד וכמ"ש התוס' וכיון דבי"ג איירי הרי כבר נעשה לו עיבור צורה וצ"ל דרש"י מפ"ל
בי"ד ובעבר ונהביא דאין מביאין דקתני היינו לכתחילה: תוס' בד"ה אמר וכו' קרי ליה ר' וכו'
עכ"ל עיין מהר"ש"ל לקמן דנ"ב ע"ב וזה רבות בשנים ששמעתי ממורי ורבי נר"ו שהיה אומר
שנעלם מההר"ש"ל דברי רש"י בביצה די"א ע"ב ע"ש: בד"ה פשירות וכו' וא"ת וכו' עכ"ל היא
דמשמע להו דבשל חמץ איירי ולא של מצה דמשמע להו פינן דסי' לבער החמץ הוא דהיו עושין
כן ודאי דשל חמץ נינהו: דף י"ד ע"א בד"ה שתי פרות וכו' בירוש' וכו' עכ"ל ק' לפמ"ש התוס'
בר"פ מקום שנהגו דאיסו' מלאכה בע"פ מחצות מדאורייתא הוא א"כ ודאי שאסרו שתי שעות

לקודם כמו אכילה דמ"ש פיון דתרונוייהו דאורייתא ניהו וא"כ בקמ"ש איהו חורשת אחת מהו ולמ"ל להירוש' להק' מפת המנהג: מתני' לא נמנעו מלשרוף את הבשר וכו' כ' הפנ"י דמתני' לא אתיא כב"ה דס"ל בסוף שקלים דכל הקדשים נשרפין בחוץ חוץ משנטמא בולד הטו' בפנים דנשרף בפנים דלדידהו לא מ"ל דנשרפין ולד הטו' ונאב הטו' במקום א' אלא בחוץ ואי בק"ק ויצאו הרי פבר נפסלו ואי בקדשים קלים איירי לא הול"ל פהנים דהא נאכלין לכל אדם ע"ש מבואר מדבריו דאם פבר נפסל שרי לטמוניי אע"פ שעדיין לא נטמא פלל ותמהני דא"כ קשיא מתני' לר"ל דס"ל לקמן דל"ד דהיסח הדעת פיסול הגוף ומוכח בגמ' שם דפיסול תורה הוא ממאי דפריה וא"א פיסול הגוף אמאי תעובר צורתו ע"ש ומוכח מדברי רש"י ונתוס' שם דכי נטמאו מסיח דעתו מהם וכמ"ש הפ"י גופיה שם ע"ש וה"נ פיון שננטמאו בולד הטו' מסיח דעתו מהם ונפסלו וא"כ מאי איירא דקתני נטמאו בולד אפי' הסיח דעתו לבוד שרי לשורפם עם אה"ט וראיתי להצל"ח ז"ל שתמה על הפ"י ז"ל כי נפסלו מאי הוי הרי פיגול נותר לא שרינו לשורפן עם הטמא אלא משום דאית להו טומאה מדרבנן פדאי' לקמן ע"ש מ"ש בכוננת הפ"י ונר' דכוננת הפ"י היא לאוקמתא דר"י לקמן דט"ו ע"ב דמוקי מתני' בולד הטו' דרבנן וס"ל דטעמא דפיגול נותר משום דאסורין ולא משום טומאה פלל וקאמר לימא מסייע ליה הפיגול וכו' ע"ש בגמ' וא"כ אי פבר נפסלו ביוצא למ"ל דקתני שננטמא בולד הטו' ובהכי ניחא גם מה שהק' הצל"ח דאי מתני' בקדשי קדשים אמאי לא פריה בגמ' האי בשר דאיתכשר במאי עלה דמתניתין דפריה לקמן ד"כ ע"ש דכל עצמנו לא הוכרחנו לאוקמה פן אלא לאוקמתא דר"י אבל לשאר אמוראי מיתוקמא שפיר בק"ק ויצאו ואף שנפסלו ביוצא לא איכפת לן וכדבר האמור איברא דק"ל לאוקמתא דר"ל לקמן דמוקי מתני' בולד הטומאה דאורייתא דמשמע דאי דרבנן לא הנה שרי' לשורפן עם אה"ט דאורייתא ואמאי הא לדידיה בשננטמאו נפסלו בהיסח הדעת פיסול תגוף וטמאין מדרבנן משום ולד הטו' דרבנן נדמו לפיגול נותר וצ"ל דלא אמרי' כשננטמאו מסיח דעתו אלא כשננטמאו טו' דאורייתא אבל כשננטמאו טו' דרבנן לא אסח דעתו מהו וכו' ז' לשי' הפנ"י לקמן דל"ד דמ"ל פן מדברי רש"י ונתוס' שם אמנם לדידיה חזי ליה דאין שום משמעות מדבריהם.

ואין פאן מקומו דקדק הצל"ח אמאי נקט בשר הול"ל קדשים שננטמאו בולד הטו' עם קדשים שננטמאו באה"ט וניחא ליה במ"ש הר"ש בפ"ג דטהרות דמשקה קדוש שננטמא הוי כמו אנוכל ולא הוי תחי' וכי חזר ונימוח אפתי בטומאתו ולא הוי תחילה ואי נקט קדשי' הוא אפי' משק' שנימוח אחר שננטמא דהשתא פי נוגע בטומאה הוי ראשון דהשתא הוא נימוח והו"א ג' עושהו ראשון ור"ח לא ס"ל פן ולפיכך נקט בשר ע"ש ותמהני הא לא אתי למיטעי פלל דא"כ אמאי נקט אב הטו' אפילו בראשון ושני וכמ"ש התוס' בד"ה עם בשר וכו' ע"ש: והנה מהרש"א ז"ל בקדושין דכ"ו ע"ב כ' דפיגול נותר וטמא פקע מנייהו שם הקדש וכבר דשו בו רבים דמתני' היא בכריתות ד"ג יש אוכל אכילה א' וכו' דלא פקע שם נותר ומחלקים בין חלב לבשר דבחלב פיון דאם עלו לא ירוו לא פקע שם קדש מנייהו ע"ש וממתני' זו מוכח דלא פקע שם קדש אפי' בבשר ואפשר דלכך נקט בשר לאפוקי דעת מהרש"א ז"ל דשרי לטמאותן אף בראשון לטומאה ולדעתו ז"ל נ"ל דמתני' בעולה איירי דגם היא אם עלתה לא תרד: ויש לחקור בשר קדש טמא איה מטמא אחרים הא עומד לשריפה וכתותי מיקמת שיעור' ובטומאה בעי' כזית לטמא אחרים לקצת מרבנותא ועיין בתוס' פברק לולב הגזול דל"ד ע"א ע"ש גבי תרומה ועיין למהרש"א ז"ל שם שכ' דכתותי מיקמת שיעוריה לא הוי אלא מדרבנן ע"ש ועיין לה' יעיר אונן באות אנוכל ע"ש ונ"ל דשאני הקא דגלי קרא דנהבשר אשר יגע בכל טמא דמשמע אפילו יגע בקדש טמא מטמא אף בעומד לשריפה

ע"ד מ"ש התוס' בשמעתין בשם ר"ת כ' הצל"ח דמתני' לא אתיא אלא כר"י דאין ביעור חמץ
אלא שריפה ע"ש ותמהני דר"י מודה בשש דהשפבתו בכל דבר לפיר"ת לקמן בפ' כ"ש והיא שי'
הר"מ כמ"ש ה' שאגת אריה סי' ור"י בגמ' לקמן מוקי מתני' בשש ע"ש: גמ' בולד וכו' יש לחקור
הא קלה על קלה ואמרינן שבע ליה טומאה ולא מקבל תו טו' פדאי' בפ' הקומץ דכ"ד דבעי רבא
עשרון שחלקו ונטמא והניחו פביסא אי אמרינן שבע ליה טומאה הרי אע"ג דמהני ליה הטומאה
של עכשיו לטמוני התצי האחר דבביסא אעפי"כ אמרי' שבע ליה טו' ה"נ אע"ג דמהני ליה לעשותו
שני לטמוני אחרני נימא שבע ליה טו' ועיין להמש"ל בפ"ב מה' אה"ט מ"ש בכוננת בעית רבא
ע"ש ויש לחלק בפשוט ומ"מ למדנו מסוגיין דאף דטמא מדאורייתא מקבל טו' דרבנן לטמוני
אחרני ולא אמרי' שבע ליה טו' אף דהוא דרבנן על דאורייתא שרי' במסקנ' מוקמי' לה באוכל
מטמא אוכל מדרבנן ועיין לה' פנים מאירות ח"א סי' י"ז ע"ש: עו"ש וקא אין אוכל מטמא אוכל
יש לקשר הקוש' בדוקא על ר"י דאי לאו אוקמתא דר"י דמוקי בולד וקד הנה מוקמי' לה בולד
הטומאה דרבנן ומוסיף טומאה דאורייתא על טו' דרבנן והשתא י"ל אף דאין אוכל היינו לטמוני
אבל לאפסולי מיפסל פיון דס"ס לא עשה פיוצא בו ועיין להצל"ח בדברי התוס' ע"ש אבל ר"י
מ"ל דולד הטו' דאורייתא וא"כ ע"כ דמוסיף טומאה היינו ג' לעשותו ב' וא"כ לטמוני איירי וע"ז
פריף וקא אין אוכל מטמא אוכל: עו"ש הניחא וכו' לכאורה למ"ד וקא קדשי' תק"ל סיפא
דתרומה ואי מוקמי' לה מדרבנן גם רישא מדרבנן ומאי פריף ונר' דברישא מ"ל דהיא דאורייתא
דרבנן פיון דטומאה א' דאורייתא ושנייה דרבנן אף דהוסיף לעשותו ב' מדרבנן לא מקרי הוספה
וזהו מאי דחזית ליה המתרץ ואילם לכמ"ש ר"ת דס"ד דגמ' דאין אוכל מטמא אוכל אפי' מדרבנן
קשה מסיפא וכבר עמד בזה מהרש"א ז"ל ע"ש ונ"ל דלמ"ד בקדשים אוכל מטמ' אוכל דאורייתא
ס"ד שפיר דגורו בתרומה וחקולין אטו קדשים אבל למ"ד אפי' בקדשים לא מטמא מדאורייתא
ס"ד דלא גזרו: עו"ש מדרבנן מיהא מטמא ואף על גב דמשקה בי מטבחי' דכו דבקדשים העמידו
על דין תורה היינו בקדשים טהורין אבל בקדשים טמאין ליכא הפסד קדשים: שם מאי הני שני
מאי קמ"ל אף על גב דהוי ראשון מדרבנן דמשקה הוא מ"מ מ"ל דרע"ק אתא לאוסופי דאורייתא
דאי דרבנן מאי איירא שנטמא בט"מ אפי' בראשון וב' נמי וכדקאמר לקמן דהשתא נמי ידע לה
להא מילתא ומאן דפריף מאי נוחקיה נמי ידע לה דאיכא הוספה מדרבנן אלא דהכי פריף דילמא
הוסיף דהקא פסול וטמא ודנקט בט"מ בא להוסיף דשרי לעשותו טמא מדאורייתא ודוקא לקמן
דבעי למימר טומאת משקה דרבנן ואפי' נטמא בט"מ לא מטמא אלא מדרבנן ולהכי פריף אפי' א'
וב' נמי והיינו דרבא גופיה קאמר מתני' קשיתיה ליתני שנטמא בשרץ ול"ק ליתני בא' וב' פדקא'
לקמיה ועוד נ"ל פיון דהשתא קיימא האי סוגיא אליבא דמ"ד אוכל מטמא אוכל וכדכ' התוספות
ולדידיה ר"ח קאמר אע"פי שמוסיפין טומאה דאורייתא על טומאתו וכדאי' לעיל וכיון דר"ח
הוספה דאורייתא גם רע"ק נדאי פן הוא דאל"ה גם ר"ח מוסיף ארע"ק דממילתא דרע"ק לא
שמעי' מילתא דר"ח אע"ג דשרי לאוסופי טו' דרבנן לא שמעי' דשרי לאוסופי טו' דאורייתא וכה"ג
כ' התוס' לקמן בד"ה התם ע"ש ואף דשם כ' דמדשרי לקלוקלי בדאורייתא ולא שמעי' דרבנן
מ"מ נדאי דמכ"ש דמדשרי דרבנן לא שמעי' דשרי לקלוקלי בטו' דאורייתא וליכא נקט רבא מתני'
קשיתיה ליתני טו' שרץ דלא מ"ל ליתני א' וב' פיון דהשתא קיימי' אליבא דמ"ד אוכל מטמא
אוכל וכאמור וילקמן דקאמר דילמא לטמוני אחרים מדרבנן הגמ' הוא דפריף לה אליבא דמ"ד
משמיה דרבא אין אוכל מטמא אוכל אבל למ"ד אוכל מטמא אוכל ור"ח בדאורייתא איירי גם רע"ק
בדאורייתא איירי ולא פריף מידי וניחא בזה גם מה שהק' מהרש"א ז"ל לקמן על פירש"י דפי'

ליתני שנטמא סתם ואנא ידענא דבאב הטו' איירי דדילמא שנטמא במשקה ע"ש ועפ"ה גיחא שפיר דבהא ליכא למטעי דנדאי בדאורייתא איירי כמו ר"ח ועיין להצל"ח: ודע דהר"מ בפ"ו מהלכו' אה"ט פ' טנמאת משקה לטמא אחרים דרבנן ובפ"ט מה' פיסולי המוק' העתיק להא דרע"ק פלשון המשנה ולדידיה ק' אפי' א' וב' ועיין להכ"מ שם ולה' צ"ק במנחות ועיין להר"מ בפ"י משנתנו: תוס' בד"ה דאיכא וכו' דאפתי לא גזרו וכו' עיין להתוס' לקמן בד"ה אפי' ע"ש: ע"ב פירש"י בד"ה נוקמה וכו' דאלו שמן של קדש וכו' עכ"ל.

לכאורה נר' דק"ל מאי פריה נוקמה בשל קדש לבד אלא דזה אינו דמ"מ פריה שפיר מאי נוקמה נוקמה בשמן של תרומה ואתא לאוסופי פסול וטמא ועוד ע"כ בתרומ' איירי דקתני שגפסל דבקדש טמויי נמי מטמא לשי' רש"י אפי' בט"י לכן נר' עיקר דק"ל מאי פריה מאי נוקמה גימא דמ"ל דאיירי בתרנוניהו בקדש ותרומה מדנקט סתמא ודנקט שגפסל משום דאיירי אף בתרומה והשתא בקדש ליכא הוספה ולכך מוקי בשל מתכות ותי' דבשמן של קדש לא מיתוקמא כלל: בד"ה ש"מ וכו' דאמר שהשמן שהוא ג' עשאוהו ראשון וכו' עכ"ל נקט עשאוהו א' דכן אוקמ' ר"י לעיל וגם לפום ההיא אוקמתא הוא דהוכיח רבא דטו' משקה דאורייתא דאי מוקמי' לה בגר של חרס א"ש גם אי ס"ל טו' משקה דרבנן ולא פרכי' אפי' א' וב' נמי דע"כ מתני' ל"ד דהא אפי' אי טו' משקה דאורייתא אפתי הו"מ למנקט שנטמא סתם אי מוקמת' לה בגר של חרס וע"כ דלא דייקי' בהא מילתא ועיין להתוס' במנחות דף ל"א שכ' בפ"ק דפסחים מוכח דשמן משקה דקאמ' הוסיף רע"ק וכו' ומוקי לה בגר של מתכת ואמ"ר ש"מ טנמאת משקה דאורייתא וכו' ע"ש ולכ"א מ"ש ומוקי לה בגר של מתכת וכו' הוא שפת יתר דאינו ענין לדבריה' ועפ"ה גיחא שפיר: תוס' בד"ה ואלו וכו' אע"ג דג' של תרומה וכו' עכ"ל יל"ד גימא דהיא: מדרבנן אבל מדאורייתא דנקא ג' דקדש הוא דעושה ד' והכא מדאורייתא קאמרי' דכולה שמעתא בדאורייתא איירי.

בא"ד דבפ' חטאת העוף וכו' עכ"ל שם פליגי תנאי וס"ד מעיקרא דפליגי בדאורייתא ורבא קאמר התם דל"פ אלא דרבנן אבל בדאורייתא כ"ע לא מטמא והכא אתיא פרבנן לפום הס"ד וככ"ע למסקנא וע"ש בתוס' שכ' דהגמ' בסוטה ס"ל כס"ד ע"ש: בא"ד מיהו תימה דג' דט"י וכו' עכ"ל וק' גמ' ערוכה היא בסוטה דף דפריה הק"ו דר"י ט"י יוכיח ומשני פאבא שאול ע"ש ונ"ל בכוננתם דלרע"ק ס"ד דגמ' לקמן די"ח דס"ל ק"ו דר"י ע"ש ולכן מק' לרע"ק היכי ס"ד דס"ל ק"ו דר"י הא י"ל ט"י יוכיח ואיהו ס"ל פרבנן דאבא שאול כמו שהוכיחו מההיא דהסולת והקטור' וכו' ואף דהגמ' בסוטה פריה על האי שינויא אפי' אליבא דר"י לחודיה מ"מ הדברים מוכרחים דס"ל לר"י פאבא שאול אלא דלא דק בלישניה דנקט מח"פ: בד"ה אפי' וכו' והכא מ"ל בלא נקרא וכו' עכ"ל אפשר דמ"ל פן מדנקט רע"ק ט"י ולא נקט ב' דעלמא אלא ע"כ בלא נקרא דכל הפוסל תרומה מטמא משקה להיות תחי' חוץ מט"י: גמ' גימא קסבר ר"מ וכו' נר' מפירש"י דמפ"ל לכולה האי שמעתא כמ"ד אין אנוכל מטמא אנוכל ולדידיה מוקמי' ולד הטו' דרבנן דהשתא ר"ח אשמועי' דג' דרבנן מותר לעשות ב' דרבנן מדברי ר"ח אבל למ"ד אנוכל מטמא אנוכל לא מיתוקמא בולד הטומ' דרבנן דא"כ לא מוסיף רע"ק מידי ואדרבא מיגרע גרע שגרי מדברי ר"ח שמעי' דג' דרבנן מותר לטמאותו מן התורה ומה שהוצרכו בגמ' לו' ואב הטו' דאורייתא היינו דאי אב הטו' דרבנן אין ללמוד מזה לתרומה בשש דמותר לטמאות באנוכל פיון דהאכל טמא מדאורייתא אף דאינו מטמא מדאורייתא מ"מ ל"ד לאב הטומאה דרבנן דעיקר הטו' מדרבנן ולכך מוקי לה בדאורייתא דהשתא הוי דומה בדומה ממש וכל זה מתבאר מדברי רש"י ז"ל למקדק בלשונו הטהור ולפמ"ש לעיל דלמ"ד אין אנוכל מטמא אנוכל פיסולי מיהא פסיל מדאורייתא א"ש טפי

בפשי' ומ"ש רש"י ז"ל שנטמא בכלי שנטמא במשקה ולא פלי שנטמא באוכל לפום סברא דהשתא דקיימי למ"ד אין אוכל מטמא אוכל היינו נמימה"ט דאי נטמא באוכל לא הוי דומיא לתרומה בשש שעות דעיקר איסורו מדרבנן ומה שהוכרח רש"י לו' דכל אב הטומא דאורייתא נר' דק"ל מנ"ל לר"מ דאורייתא באב הטו' דאורייתא לזה פלי דסתם אב הטו' הוא דאורייתא אבל נלד הטו' פיון דאיפא דאורייתא ואיפא דרבנן מדלא פלי ר"ח דבריו מוכרח דאורייתא בדרבנן דתפשת מועט תפשת ונר' דגם שי' התוס' פן הוא דכנלה האי סוגיא אלא כמ"ד אין אוכל מטמא אוכל ומה שהק' בד"ה הקא טהור דלוקמה בשבע וכו' היינו דמדר"ח שמענו דג' מדאורייתא מותר לעשותו ב' מדרבנן ור"מ יליף מינה לאיסורא דאורייתא דמותר לעשות ג' דרבנן וניחא בזה מ"ש מהרש"א ז"ל ע"ש דאף שכ' התוס' לקמן דאיסור הוי פסול ולא טמא היינו לענן שאין ללמוד לאיסור דרבנן לטמאותו בטו' דרבנן מטמא וכו' אין ללמוד אסור דאורייתא בטו' דאורייתא מטמא וכו' דרבנן אבל איסור דאורייתא בטו' דרבנן מטמא דאורייתא בטו' דרבנן ילפי' שפיר וכו' הג' כ' התוס' לקמן בד"ה דאורייתא דבטומא דרבנן לא משמע ליה לחלק והיינו בדרבנן בדאורייתא וה"ה איפא באופן דדוקא בדרבנן ודאורייתא בדאורייתא הוא דמפלגי בין טמא וטמא לפסול וטמא וע"ש במהרש"א בד"ה דמאורייתא וכו' ועפ"י"ה ניחא דברי התוס' בד"ה התם שהק' למ"ד אין אוכל מט"א מאי פריה ויהשתא אמאי לא ק"ל זאת לפנים במאי דפריה בדר"ח התם טמא וכו' דלמ"ד אוכל מט"א בקדשים דוקא מאי פריה הא לדידיה דר"ח הוי דאורייתא בדאורייתא ודר"מ דרבנן בדרבנן ועפ"י"ה ניחא דלא ק"ל אלא למ"ד אין אוכל מטמא אוכל משום דסוגיא אלא אליביה מיהו בלא"ה י"ל דמדר"ח לא ק"ל משום דהתם טמא וטמא והקא אסור וטמא ולא כ' בדבור הקודם דאסור דמי לטמא אלא לענן דרבנן בדאורייתא כמו שנתבאר: ומן האמור אמה תחנה דאין מקו' למה שהק' מהרש"א בסה"ד אמאי לא ק"ל למ"ד אוכל מט"א דלפום אוקמתא דאורייתא בולד הטו' דרבנן לא מיתוקמא אלא כמ"ד אין אוכל מט"א ונראה דזו עצמה תכלית קושיות הירושל' דאף דקאמר בא לפחות מ"מ אין זו קוש' די"ל דמ"ד אוכל מט"א לא מוקים לה בולד הטו' דרבנן פיון דהירושל' הביא הב' אוקמתות דר"י ודב"ק אלא דסמך הירוש' אקוש' למ"ד אין אוכל מט"א וקוש' התוס' ודלא כמ"ש מהרש"א ז"ל: והנה התוס' בזבחים ד"ג הק' קוש' זו ות' וי"ל אע"ג דתני ליה אי לא הנה תני ליה לא הנה ק"ל מידי ונר' פוננתם דהיכא דאיפא חידושא בזה וחדושא בזה פעמים שיאמר התנא בלשון הוסיף ופעמים שלא יאמר ואין להקפיד ע"ז אבל הבה"ז הגיה לא הנה קמ"ל מידי וע"ש בפ' ודבריו תמוהים וכבר תפש עליו הצ"ק ופלי מדרבא דאמר ש"מ מדרע"ק טו' משקין דאורייתא דלא שמעין אלא מדקתני הוסיף כפירש"י ע"ש ודבריו תמוהים דהא קאמ' בגמ' מדל"ק בראשון וב' ועיין להצל"ח מיהו מ"ש רש"י בדברי רבא מדקאמר הוסיף נר' דהיינו למ"ד אוכל מט"א דלדידיה א"צ לדיוקא מדלק' א' וב' וכמו שפתבתי למעלה ויש מקום בזה ליישב דברי הצ"ק ע"פ מה שמתבאר מדברי התוס' לקמן דט"ו ע"ב דר"א לית ליה הכרח דרבא וא"כ למ"ד אין אוכל מט"א י"ל דס"ל לרע"ק עו' משקין דרבנן אבל למ"ד אוכל מט"א בהכרח דטו' משקין דאורייתא מדקאמר הוסיף ודברי התוס' דזבחים אזלי למ"ד אוכל מט"א ומ"מ לא פלטי' מדוחקא לכו נראה עיקר בכוננתם כמ"ש ובעיק' קוש' בזבחי' נר' די"ל דל"ד להיא דהכותב טופסי גיטין דהתם פיון דחד תנא תני להו לכולהו פיון דאיפא חידוש בהאי וחדוש בהאי לא אורחיה למתני הוסיף אבל הקא פיון דרע"ק שמע לדברי ר"ח ומוסיף עליהו מאי איכפת לן אי איפא חידוש בחד צד כדר"ח יותר מדרע"ק: הקשה מהרש"א ז"ל לתי' הירוש' פיון דאורייתא בטו' דרבנן אמאי מוקמי' בולד הטו' דרבנן נוקמה

אפי' בְּנֹלַד הַטּוֹ דְּאוֹרְיִיתָא וּמְאִי מְדַבְּרִיהֶם מְדַבְּרִי רַע"ק ע"ש וי"ל דְּלֹא יִדְעֵי דַרְע"ק אֵינְרִי בַטּוֹ דְּרַבְּנָן אֲלֵא אַחַר דַּר"ח אֵינְרִי בְּנֹלַד דְּרַבְּנָן וּמִפְּתַח קַוְשָׁי הִירוּשָׁא אֲבָל אֵי ר"ח אֵינְרִי בְּדְאוֹרְיִיתָא מִנ"ל לר"מ דַרְע"ק אֵינְרִי בַטּוֹ דְּרַבְּנָן וְהַגְמִ' דְּנִקְט מְדַבְּרִי ר"ח מְשׁוּם דְּהוּא הֶעֱיָקֵר וְה"ה דְּגַם מְדַבְּרִי רַע"ק שְׁמַעְנוּ וְא"ש לַפ"ז דְּנִקְט מְדַבְּרִיהֶם וְלֹא מְדַבְּרִי כְּדַפְּרִיָּה הַגְמִ' לְקַמְן מִיְהוּ י"ל בְּזֵה מְדַבְּרִי הַפְּהֻגִים דְּלֹא נִמְנְעוּ וְהִנֵּה לְתִי הִירוּשָׁא אֲתֵיָא אֲוִקְמָתָא זֹ דְּנֹלַד הַטּוֹ דְּרַבְּנָן אֵפִי לְמ"ד אֲוִכַל מִט"א דַר"ח קְאָמַר ג' דְּרַבְּנָן מְוֹתֵר לַעֲשׂוֹתוֹ ב' מִן הַתּוֹרָה וְרַע"ק הוֹסִיף ג' מְדַרְבְּנָן מְוֹתֵר לַעֲשׂוֹת א' מִן הַתּוֹרָה וּלְפ"ז ק"ל אִמ"ש הַתּוֹסֵ' בַד"ה בְּאָב הַגְמִ' דְּנִקְט אַב הַטּוֹ דְּאוֹרְיִיתָא ל"ד ע"ש וְאִמְאִי לֹא נִיחָא לְהוּ לְמִי עֲדִיפָא מִיְנֵה דְּנִקְט אַב הַטּוֹ דְּאוֹרְיִיתָא פִי הִיכִי דְּלִיתִי לְמ"ד אֲוִכַל מִט"א הִילְפּוֹתָא דְּיִלְיָף ר"מ מִדַר"ח וּמִפְּתַח קַוְשָׁי זֹ הִנֵּה נ"ל דַס"ל דְּתַלְמוּדִין לֹא ס"ל לְהָא תִי דְּהִירוּשָׁא מִדַל"ק מְדַבְּרִיהֶם מְדַבְּרִי ר"ח וְרַע"ק אֶף מְדַבְּרִי הַתּוֹסֵ' בַד"ה בְּנֹלַד אֵין נִרְאָה פִן לַר"מ לֹא הִנֵּה צָרִיף לְאוֹקְמָה בְּנֹלַד וְלֹד אֲלֵא דַר"ח קַמ"ל דַב' מְדַרְבְּנָן שְׂרִי לַעֲשׂוֹתוֹ ב' מְדְאוֹרְיִיתָא ע"ש וְאִי אִיתָא הִיאֶף אֶפְשָׁר לוֹ' פִן דַא"כ מָה הוֹסִיף רַע"ק אֲלֵא ע"ב דְּאֵינְרִי בַטּוֹ דְּרַבְּנָן וְעֵינִן בְּפִירִשׁ"י לְקַמְן בְּאוֹקְמָתָא דַר' יִרְמְיָה ע"ש וְעַמ"ש לְקַמְן בְּתוֹסֵ' בַד"ה דְּמְדְאוֹרְיִיתָא ע"ש: דָף ט"ו ע"א גַמ' דַת וְכו' ר"י אוֹמַר אִם הִית' מוֹכַחַת וְכו' נ"ל לְהוֹכִיחַ מְכָאן פְּדַעַת הַר"מ בַפ"י מַה טו"מ דְּחֻמְרַי הַסְּפִיקוֹת מְדַבְּרִיהֶם דְּכָל ס' רַחֲמָנָא שְׂרִייה ע"ש דְּהַשְׁתָּא א"ש דַר"מ מְדַבְּרִי ר"י יִלְיָף דְּכִינֹן דְּאוֹסְרָא מְדַרְבְּנָן וּמִס' וְשְׂרִי ר"י לְטַמְאוּתָה בַטּוֹ דְּאוֹרְיִיתָא ה"נ לְמ"ד אֲוִכַל מִט"א בְּתַרוּמָ' בְּשֵׁשׁ לְשׁוֹרְפָה עִם הַטְּמֵאָה הִנֵּי דוּמָה בְּדוּמָה וְלְמ"ד אֵין אֲוִכַל מִט"א יִלְיָף מַכ"ש אֲבָל לְהַסְוִבִּירִים ס' דְּאוֹרְיִיתָא לְחוּמָ' מְדְאוֹרְיִיתָא א"כ מְאִי דְשְׂרִי ר"י הֵינְנו אֲסוּר מְדְאוֹרְיִי לְטַמְאוּתוֹ מְדְאוֹרְיִיתָא וְהִיכִי יִלְיָף מִיְנֵה תְרוּמָה בְּשֵׁשׁ דְּרַבְּנָן לְטַמְאוּתָה מְדְאוֹרְיִיתָא לְמ"ד אֲוִכַל מִט"א וְגַם לְמ"ד אֵין אֲוִכַל מִט"א אֵין לְלַמּוּד דְּרַבְּנָן בְּדְאוֹרְיִיתָא' בְּדְאוֹרְיִי' כְּמוֹ שְׁהוֹכִיחוּ הַתּוֹסֵ' בְּשִׁמְעֵתִין וְהִנֵּה הַתּוֹסֵ' בַד"ה דְּמְדְאוֹ' כ' בַס"ד וְאוֹר"י דְּהָא דְשְׂרִי ר"י וְכו' הֵינְנו בְּתַלְוִיָּה דְּאוֹרְיִיתָא ע"ש וְלְכַאוּרָה ק' דְּאֵפִי תַלְוִיָּה דְּאוֹרְיִיתָא מ"מ אֵינֵה אֲסוּרָה אֲלֵא מְדַרְבְּנָן דְּחֻמְרַי הַסְּפִיקוֹת מְדַבְּרִיהֶם כְּמוֹ שְׁהוֹכַחְתִי מְשִׁמְעֵתִין גּוֹפָה וְא"כ עֲדִינִן קֶשֶׁה לַר' יוֹסִי וְנ"ל בַמ"ש הָאֲחַרְוִנִים ו"ל דַד"ז דְּחֻמְרַי הַסְּפִיקוֹת מְדַבְּרִיהֶם אוֹ מ"ה תַלְוִי בְּפִלּוּגְתָא דְּתַנְאִי גַבִי אֲשֶׁם תַלְוִי אֵי בַעִי חֲתִיכָה מַב' חֲתִיכוֹת דְּלִמָּאן דְּלֹא בְּעִי חֲתִיכָה מַב' חֲתִיכוֹת ע"כ חֻמְרַי הַסְּפִיקוֹת מְדְאוֹרְיִיתָא מְדַמְבִּיא אֲשֶׁם תַלְוִי אֲבָל לְמָאן דְּבַעִי חֲתִיכָה מַב' חֲתִיכוֹת י"ל אֲשֶׁם תַלְוִי שְׁאֵנִי דְּאִיתְּחִזּוּק אִסּוּרָא וְא"כ א"ש דְּבַרִי הַתּוֹסֵ' דְּקֵאִי אֲלִיבָא דַר"י וְאִיהוּ ס"ל דְּלֹא בְּעִי חֲתִיכָה מַב' חֲתִיכוֹת פְּדַקְאָמַר בַּגְמ' בְּכַרִיתוֹ בַס"פ דָם שְׁחִיטָה ע"ש וְא"כ לְדִידִיָּה ס' דְּאוֹרְיִיתָא לְחוּמְרַי מְדְאוֹרְיִיתָא וְעַפִּי"ז נִיחָא שְׁפִיר דְּלֹא פְּרִיף בַּגְמ' אֵי רַבִּי יְאוֹשׁוּעַ דְּחִבִּית שְׁנׁוּלַד בְּהַ ס' טַוּמְאָה מ"ט דְּרַבִּי יוֹסִי דִי"ל דְּלֹאֲוִקְמָתָא זֹ בְּהָא פְּלִיגִי דַר"מ ס"ל בְּעִי חֲתִיכָה מַב' חֲתִיכוֹת וְא"כ חֻמְרַי הַסְּפִיקוֹת מְדַבְּרִיהֶם וְלִכְּהָ יִלְיָף שְׁפִיר לְתַרוּמָה בְּשֵׁשׁ שְׁעוֹת דְּרַבְּנָן אֲבָל ר"י ס"ל לֹא בְּעִי חֲתִיכָה מַב' חֲתִיכָה לְדִידִיָּה לִיכָּא לְמִילָף מְהָא דַר' הַוֹשֵׁעַ אֶף קֶשֶׁה דַכַר"פ ס' אֲבָל הוֹכִיחוּ בַּגְמ' דַר"מ לֹא בְּעִי חֲתִיכָה מַב' חֲתִיכָה מְדַתְנִיָּא הַשּׁוֹחֵט אֲשֶׁם תַלְוִי בַחוּץ ר"מ מְחַזִּיב וי"ל דַל"ק הַגְמִ' פִן אֲלֵא לַר"ן דַמ"פ הַטַעַם דַבַע"י חַמְב"ח מְשׁוּם דְּאִיתְּקַבַע אִסּוּרָא וְכִינֹן דַר"מ לֹא בְּעִי קְבִיעוּתָא לְאִסּוּרָא א"כ לֹא בְּעִי חַמְב"ח אֲבָל לַר"ז שָׁם דַמַפ' הַטַע' מְשׁוּם דְּבַעִי אֶפְשָׁר לְבַרַר אִסּוּרוֹ אַה"נ דְּגַם לַר"מ בְּעִי חַמְב"ח וְאֲשֶׁם תַלְוִי אֶפְשָׁר לְבַרַר אִסּוּרוֹ ע"י הַפְּרַת חֲתִיכוֹת הַא' שְׁהִבִיא אֲשֶׁם תַלְוִי עַל אֲכִילְתָן וְעֵינִן לְהַתּוֹסֵ' בְּגִיטִין דַע"ד ע"א בַד"ה אֲשֶׁם וּבַד"ה ר"י שְׁנַר' מְדַבְּרִיהֶם דַר"מ בְּעִי חֲתִיכָה מַב' חֲתִיכָה וְע"ש בְּמַהֲרָש"א ו"ל וְעֵינִן לְהַתּוֹסֵ' בְּשִׁמְעֵתִין בַד"ה חֲבִית ע"ש: וְהִנֵּה מְהַרְש"א ו"ל בַד"ה דְּמְדְאוֹרְיִיתָא' כ' דַמ"ש הַתּוֹסֵ' לַר"י ל"ד דְּאֲלִיבָא דַר"ש מוֹקְמִי לָה ע"ש וְנַר' דְּגַם לַר"י

צ"ל פן שְׁהָרִי בְּבְרִייתָא דר"י גופָה קְאָמַר טַעְמָא דְאִין שׁוֹרְפִין תְּלוּיָהּ שְׁמָא יָבֵא אֵלֶיהּ וַיִּטְהַרְנָה מִשְׁמַע הָא לֹא ה' שׁוֹרְפִין וְאִמְאִי הָא לְדִידִיָּה ג' דְרַבְּנָן אָסוּר לַעֲשׂוֹתוֹ ב' וְע"כ ל'ו' בְּתִלוּיָהּ דְאִוְרִייתָא כַּמ"ש הַתּוֹס' וְדַע דַּמ"ש רַש"י בְּטַעְמָא דר"י דס"ל יֵשׁ אִם לְמַסְנַח ע"ש בְּגַמְרָא דְבַכּוֹרוֹת דְמַסְקָנָא לֹא קָאִי הֵכִי וְכִבֵּר עֲמַד בְּזָה ה' תִּיּו"ט שָׁם ע"ש: עו"ש אָבֵל הֵיאָדָּה נְשׂוֹרָף הַתְּלוּיָהּ עִם הַטְּמֵאָה וְכו' פִּי מְהַרְשֵׁ"ל ו"ל דר"ל מדר"ח אִין לְלַמּוֹד לְתִלוּיָהּ עִם הַטְּמֵאָה אָבֵל מְדַרְבֵּי יְאוּשַׁע יֵשׁ לְלַמּוֹד דְקוּשְׁטָא הוּא דְרַבֵּי יְאוּשַׁע שְׁרִי לְשׂוֹרָף הַתְּלוּיָהּ עִם הַטְּמֵאָה אִפִּי לר' יוֹסִי כְּדַתְנָן בְּמִשְׁנַתְנֵנו ע"ש וצ"ל דר' יוֹסִי כֶּף קַבְלָה בְּיָדוֹ דִּלְר"י שְׁרִי לְשׂוֹרָף הַתְּלוּיָהּ עִם הַטְּמֵאָה שְׁהָרִי מֵהֵיָא דְחֻבִּית שְׁנוּלָד לֵה ס' טוֹמְאָה אִין לְלַמּוֹד דְגַרְמָא הֵיא וּמַחֲבִית דַּגַּת לר"י אִין לְלַמּוֹד דַּש"ה דְאִיכָא הַפְּסַד חֲוָלִין דַּאל"ה אֲפִילוֹ טְהוּרָה נְמִי אֵלָא ע"כ דְקַבְלָה בְּיָדוֹ לַפ"ד.

מְהַרְשֵׁ"ל ו"ל וְאִין זָה מֵהַדּוּחַק דְבִלֹא"ה עַכ"ל פִּן לר"ש אֵלִיכָא דר' יְאוּשַׁע דְשְׁרִי בְּתִלוּיָהּ וְאָסַר בְּטְהוּרָה כְּדַתְנֵינָא לְעִיל דִּי"ג ע"א וּמְאִי דְפָרִיף הַגַּמ' אִי ר"י הִיָּנּוּ לְאוּקְמָא דר"ל דְאִי לָאו דְאִיכָא בְּבְרִייתָא פִּן לֹא מוֹקִים לֵה בְּהֵכִי מִיְהוּ הַדְּבָר תִּימָה אִיף נְעֵלָם מְמַנּוּ סְנִיגִיא דְלִקְמָן ד"ך דְפָרְכִינְהוּ בַּגַּמ' וּמִשְׁנֵי הָא ר"י הָא ר"ש וְעֵינִין לְמְהַרְשֵׁ"א ו"ל ונ"ל דְהַגְמָרָא לְקָמָן בַּס"פ אִינְרִי אֵלִיכָא מֵאֵן דְמוֹקִי מְדַבְרִיָּהֶם מְדַבְרִי ר"ח וְאָמַר לוֹ ר"י מדר"ח לִית לָן לְמִילָף וְקָאֵמַר לִיָּה תוּ דְבָדִין זָה אֲפִילוֹ מֵאֵן דְמִיקָל וְכו' וְכַדְפִּי בַּגַּמ' שָׁם דְבָרֵי ר"י בְּמִשְׁנַתְנֵנו אֲמַנְם לְמ"ד דְיָלִיף מר"י פִּינּוּ דר"מ מִיָּתִי דר"י הו"ל לר"י לְמִי לִיָּה קוּשְׁטָא דְמִיקְלָתָא לְדִידִיָּה בְּמֵאִי פְּלִיגִי וְלֹא יִנְצַדֵּק לַפ' אִפִּי מֵאֵן דְמִיקָל אֵלָא אִי ר"מ לֹא מִיָּתִי לְהוּ אֵלָא מדר"ח: תוֹס' בַּד"ה וְלָד וְכו' הָא אִינוּ נְשׂוֹרָף אֵלָא בְּעִיבּוֹר צוּרָה וְכו' עַכ"ל ה"ה דְהו"מ לְאִקְשׁוּיָהּ הָא נוֹתֵר מְטַמָּא אֶת הַיָּדִים וְא"כ גְּזָרוּ עָלֵינוּ שְׁיָהָא א' וּמְאִי מוֹסִיף טו' עַל טוֹמְאָתוֹ דְקָאֵמַר ר"ח וְע"פ מ"ש בְּבִיאוֹר שִׁי רַש"י ו"ל בְּאוּקְמָתָא זוּ דְוָלָד הַטְּוִמְאָה דְרַבְּנָן א"ש ע"ש וְעַמ"ש לְקָמָן גְּבִי בְרִייתָא דְהַפְּיָגוּל וְהַנּוֹתֵר ע"ש וּבַמ"ש הַתּוֹס' אִי עִיבּוֹר צוּרָה לָאוּ נוֹתֵר א"ש עֵינִין בְּדַבְרֵי רַש"י לְקָמָן דַּל"ד ע"א שְׁכ' לְהַדְיָא דְעִיבּוֹר צוּרָה הָוִי נוֹתֵר ע"ש וַי"ל דְהֵתָם אִינְרִי בְּקֻדְשֵׁי קְדוּשִׁים דְבַעֲבוּר לִילָה אֶחָד הָוִי נוֹתֵר: בַּא"ד הַק' ר"י לְמ"ד וְכו' עַכ"ל מ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל לר"מ ג' קַמ"ל ע"ש י"ל דַּפְּשִׁיט"ל ע"י עֲצִים וְלַבּוֹנָה אָבֵל דְחִיקָא לְהוּ לְאוּקְמִי ר"ח בְּהֵכִי דַּא"כ פְּלִיגִי ר"מ וְר"י בַּדְר"ח בְּמֵאִי מִיָּרִי וְתִי דַּא"ה נ"ן דְפְּלִיגִי בְּהֵכִי מִיְהוּ ק' בְּתִי דְבַגְמ' קָאֵמַר ר"י לְטַעְמִיָּה דְטוֹמְאָתָא מִשְׁקִין דְאִוְרִייתָא וְלַפ"ד י"ל דַּכ"ע טו' מִשְׁקִין דְרַבְּנָן וּפְלִיגִי בְּמִצִּיאוֹת דַּר"ח וְעַכ"ל דְלִתִּי אִינְרִי ר"ח בְּעֲצִים וְלַבּוֹנָה שְׁנַטְמָאוּ בְּמִשְׁקִין וְעֵינִין לֵה צַל"ח ו"ל וּמ"ש עוֹד מְהַרְשֵׁ"א ו"ל וְלֹא נִיחָא לְהוּ לְמִי דְרַבִּינָא וְכו' הוּא תְּמוּהָ דַּא"כ מְאִי טַעְמָא דר"י דְאָמַר אִינְהָ הֵיא הַמִּיָּדָה פִּינּוּ דַּלְכ"ע יְלַפִּינּוּ אִיסוּר מְטוֹמְאָה לְפִיר"י דְמַטְעַם זָה הוּא דְהַנְכַרַח לְפְרוּשֵׁי כְתִי דר' יְרֵמְיָה דְאִי מִכַּח קוֹשְׁיָי עִיבּוֹר צוּרָה הו"מ לְפְרוּשֵׁי שְׁנַטְמָא בְּאוּכָל וְלָאוּ כָּל הַטְּוִמְאָתָא שְׁוֹת וְא"כ ר"י מִק' שְׁפִיר לְשִׁי וְרַש"י לְקָמָן דַּפִּי פִּן אֲזִיגִל לְשִׁי דְפִירָשׁ פָּאֵן וְלָד הַטו' דְרַבְּנָן כְּלִי שְׁנַטְמָא בְּמִשְׁקִין: בַּא"ד וס"ל חִיבִית וְכו' אַע"ג דר"ל בְּעֵי לֵה וְכו' עַכ"ל לְכַאוּרָה לְעִיל דִּי"ד ד"ה דְאִיכָא וְכו' הו"ל לְמִי פִּן ע"ש בַּס"ד וְנַר דְהֵתָם כְּדַרְבְּנָן אִינְרִי וס"ל דְבַעֲיָא דר"ל הֵיא בְּדַאוּרִייתָא אָבֵל מְדַרְבְּנָן מְגִינּוּ א' וּב' וְעֵינִין לְהַתּוֹס' בְּחֻוּלִין דַּל"ז ע"ש: בַּד"ה דְמְדַאוּרִייתָא וְכו' וַי"ל דְלָא יְלִיף טְפִי אֵלָא מְפִינּוּ וְכו' עַכ"ל לַפ"ז הֵאִי מ"ד מִשְׁמַע לִיָּה בֵּין דְאִוְרִייתָא לְדַרְבְּנָן וּמ"ד אוּכָל מַט"א ע"כ דְלָא מְחַלֵּק כַּמ"ש בְּקוּשְׁיָי וְהָא וְדַאִי דְחוּק דְפְּלִיגִי בְּהֵאִי סְבָרָא ע"כ נַר דַּמ"ש לֹא מ"ל לְחַלֵּק הִיָּנּוּ לְגַבֵּי דְרַבְּנָן לְטַמְאָתוֹ בְּדַאוּרִייתָא אָבֵל דְרַבְּנָן בְּדַרְבְּנָן לְלַמּוֹד מְדַאוּרִייתָא בְּדַאוּרִייתָא יֵשׁ לְחַלֵּק שְׁפִיר וְאִף דְבַקוּשֵׁי צִדְדוֹ גַּם בְּזָה לְמ"ד אִין אוּכָל מַט"א אִין בְּכַף פְּלוּם דְצִדְדוּדִי בְּעֵלְמָא הוּא לו' דַּאֲפ"ת דִּי"ל פִּן קוּשָׁה וְעַמ"ש לְעִיל בַּד"ה נִימָא ע"ש בְּרַם אֲכַתִּי יֵשׁ לְהַבִּין בְּתִי זָה הָא לַפְמ"ש לְעִיל בְּשָׁם

הירושלמי דרע"ק איירי בט"י דרבנן ומוכח מדבריהם דגם שי' תלמודין פן הוא וכ"כ שם
מהרש"ל ז"ל וא"כ יש ללמוד הפל מרע"ק לחודיה ואמאי אצט' לדר"ח ומפח זה יש להכריח דאין
פנונתם שיהיאו הירושלמי לו' דתלמודין הכי ס"ל אלא דהדברים תמוהים דמדברי התוס' בדבור
הקודם לזה נר' דס"ל דגם תלמודין מוקי לה בכה"כ כמ"ש לעיל בד"ה נימא ונ"ל דס"ל דלמ"ד
אוכל מט"א בהכרח הוא דמוקי לה בט"י דרבנן דאל"ה ק' קושני הירוש' דקושני קיימת היא דלא
בא להוסיף פלל אלא לפחות אכל למ"ד אין אוכל מט"א פנין דהוספה מיהא איכא בדברי רע"ק
שקרי אין ללמוד דאורייתא בדאורייתא מדרבנן בדרבנן אלא דמה שיש להק' הוא דר"ח נמי
מוסיף וכיון דלאו קו' כ"כ היא די"ל כמ"ש התוס' בנבחים ד"ג ע"ש לא ס"ל להגמ' בט"י דרבנן
והכריחם להתוס' לו' פן דאי אפי' למ"ד אין אוכל מט"א מוקמי לדרע"ק בט"י דרבנן אמאי קאמר
בגמרא מאי מדבריהם מדברי ר"ח ואמאי לא ק' גם מדרע"ק אלא ע"כ דלמ"ד אין אוכל מט"א
מיהא לא מוקמי לדרע"ק בט"י דרבנן והשתא א"ש דדברי התוס' בדבור הקודם קאי למ"ד אוכל
מט"א אכל בדבור זה קאי למאן דאמר אין אוכל מט"א ברם אפתי קשה בדברי התוס' בד"ה באב
אמאי לא כ' דנקט באב הטומאה דאורייתא פי היכי דא"ש למ"ד אוכל מט"א דאי מוקמי בט"י
דרבנן א"ש אוקמתא זו אפי' למ"ד אוכל מט"א ע"כ נ"ל בדעתם ז"ל דהנה רש"י ז"ל לקמן
באוקמתא דרבי ירמיה כ' דלא אתיא אלא כמ"ד אוכל מט"א דלמ"ד אין אוכל מט"א ליכא הוספת
טו' על טומאתו פנין דגזרו דמשקין להיות תחיל' ע"ש ולפמ"ש התוס' בדבור הקודם דאפתי לא
גזרו ניחא שפיר אוקמתא דר"י למ"ד אין אוכל מט"א ולפ"ז התוס' בדבור הקודם שנר'
מדבריהם דאיתי אוקמתא זו למ"ד אוכל מט"א ונמשך מזה לאוקומי דרע"ק בט"י דרבנן כ"כ משום
דאפתי לא ס"ד למי דעדיין לא גזרו דהשתא בהכרח דאוקמתא זו דהיא אוקמתא דר"י גופה
לפיר"י לא אתיא אלא למ"ד אוכל מט"א אכל אחר שכ' לתרץ קושני ר"ג היכי מ"ל דעדיין לא
גזרו וכו' דמהשתא אתיא אוקמתא דר"י למ"ד אין אוכל מט"א מעתה אית לן למי דלא אתיא
אוקמתא דר"י אלא למ"ד אין אוכל מט"א ודלא כמ"ד אוכל מט"א פי היכי דלא תדחוק לאוקומי
דרע"ק בט"י דרבנן ועפי"ז דברי התוס' בדבור זה ובד"ה באב הוא ע"פי מסקנתם דאפתי לא גזרו
ובהכי מתרצו התוס' שפיר קושניתם דהכא דלכך לא נקט מדרע"ק לחודיה משום דאיירי בט"י
דאורייתא וניחא הפל שפיר פנ"ל: ואפתי ק"ל בדבריהם אלו דהא אליבא דר"מ קיימי ור"מ ס"ל
לקמן אליבא דרע"ק דטו' משקין לטמא אחרים דרבנן וא"כ עדות דרע"ק היא לג' דאורייתא לטמא
בדרבנן דלטמא אחרים הוא דמהני ליה דלמפסל גופיה הא מיפסל וקאי וכדפריה הגמרא לעיל
וכיון שפן היכי יליף מינה ר"מ לדרבנן בדרבנן מדרע"ק דאיירי בדרבנן בדאורייתא הא ליכא
למי דדוקא פסול דאורייתא הוא דמטמני' ליה בטו' דרבנן אכל דרבנן בדרבנן לא ונר' דתי' זה אגיל
בשי' רש"י דלאו האי אוקמתא היא אוקמתא דר' ירמיה גופיה וא"כ איכא למי דאפתי לא שמיעא
ליה דר"מ אליבא דרע"ק ס"ל טו' משקין לטמא אחרים דרבנן אלא דכ"ע דאורייתא וכמו שפן
צ"ל לרבא לעיל דקא' ש"מ מדרע"ק טו' משקין דאורייתא דע"כ לא שמיעא ליה הא דר"מ דכיון
דר"מ ס"ל אליבא דרע"ק דרבנן היא ע"כ דלא נקט אפי' א' וב' משום דאיירי קודם גזירה ודייקא
שפיר דנקט מימיהם וכמו שדייקו התוס' לעיל בדר"ח וע"ש במהרש"א ז"ל וא"כ מאי דייק רבא
ש"מ וכו' ולא שנייה למי ש"מ וכו' בדבר שפחלקו בו תנאי אלא ע"כ דרבא קאמר אליבא דכ"ע
ולא שמיעא ליה הא דר"מ אליבא דרע"ק דטו' משקין לטמא אחרים דרבנן וכן נמי המק' דפריה
בדר"מ אי מדרע"ק התי' פסול וטמא דע"כ טמא דנקט היינו מדאורייתא כמו הכא טהור וטמא
דקאמר והיכי הני טמא מדאורייתא אליבא דר"מ אלא ע"כ דלא שמיעא ליה וע"ש בתוספות בד"ה

התם בקונשׁיית' הא' וא"כ לפירש"י י"ל דגם לאוקמת' זו פן הוא אכל לפיר"י ליכא למי הכי וכמוכן: ומן האמו' ניקח מה שהק' מהרש"א ו"ל בדבור שאח"ז באוקמתא דר"ל לר"מ מאי א"ל וכו' ע"ש ועפי"ה ניקח דר"ל נמי ס"ל פרכא ובגמ' לעיל דלכ"ע טומא' משקין דאורייתא אלפיא דרע"ק ועמ"ש לקמן דף י"ט ע"א ע"ש: בד"ה וילד וכו' הכא דקנימי' אלפיא דר"ל לא אשפחן ג' דאורייתא למ"ד אין אוכל וכו' עכ"ל עינן להתוספות לקמן די"ט ע"א בד"ה לא ליטמית ובמ"ש התוס' בדבור זה ובד"ה וילד הטו' דרבנן בעצים וילבונה עינן להתוס' בחגיגה דכ"ד בד"ה מנין ע"ש בפלוגתא דר"ת ורבי אלתנן ועינן להצל"ח: ע"ב גמ' הפיגול והנותר וכו' נר' דאף דגזרו על הנותר והפיגול לטמא את הידים מ"מ שפיר קאמרי כ"ש אין נשפין אף דאין מוסיף לו פלום למ"ד אין אנוכל מט"א מ"מ מוסיף ליה לטמא גוף האדם בפיסול גויה דאף דגזרו על הנותר והפיגול לא גזרו פיסול גויה כמו טמא ממש ובלא"ה י"ל דבאיפא משקה בהדי בשר עסקי' פיון דלא קתני בשר ועינן למחרש"א לעיל די"ד בד"ה דאיפא ע"ש מיהו רש"י נקט בשר ועמ"ש לעיל בד"ה נימא וי"מ דנ"מ לצירוף דהו"ל הפיגול והנותר אין מצט' לענן טומאה פדאיתא במעילה די"ו ע"ש א"נ כמ"ד שיעור פיגול בכפיצה וכי נטמא הוי בכזית פדאית' במעילה ע"ש ולא נהירא דנדאי בכל כה"ג אמרי' שבע ליה טומאה פדאי' במנחות דכ"ד ועמ"ש לעיל די"ד ע"א: שם ר"י לאו אדעתיה וכו' וק' דמאי קאמר לעיל דייקא נמי וכו' ופירש"י מדמייתי' להו ש"מ מנייהו יליף ומאי ראיה נימא דר"י מיטעא טעי דס' מר"י יליף ואמ"ל ר"מ מדר"ח ואמ"ל ר"י מדר"ח אין ללמוד פדקתני בברייתא ומאי דשייר במתני' קתני בברייתא כמו שפן הוא לפום האי דמשני הגמ' ר"י לאו אדעתיה דע"כ מאי דשייר בברייתא קתני במתני' ועינן למחרש"א לקמן גבי א"ה מאי ומודים ע"ש ומ"מ אילולי פירש"י ו"ל הנה אפשר לפ' הדייקא נמי הכי דכלפי מאי דקאמר מדברי ר"א ומחלוקתו דלכאורה דחיקא מילתא לאוקומא בהכי ואמאי נייד ר"ל מאוקמתא קמיייתא לזה קאמר דייקא נמי וכו' דע"כ אפי' מאן דמוקי מדברי ר"ח לכל הפחות ר"י מיטעא נסבר מדר"י יליף ואיך ס"ד לו' פן והא קתני מדבריהם אלא ע"כ מדברי ר"א ומחלוקתו: שם מתניתין נמי איפא הפסד עצים וכו' מק' פיון דמתני' איירי בו' כמ"ש התוספות לעיל דאין רגילות וכו' הא אפי' לר"י דאין ביעור חמץ אלא שריפה ה"מ בשבע לפיר"ת בפ' כ"ש במאי דקאמר ר"י אימתי שלא בשעת ביעורו ע"ש דא"כ השפנתו בכל דבר וליכא הפסד עצים ולק"מ דלא כ' התוס' אין רגילות וכו' אלא לשלול דלא אמרי' דלא איירי אלא בשבע אבל אי איירי בתרנונייהו א"ש והגמ' מק' על שבע ועינן בתוס' בד"ה נימא ועינן לקמן דכ"ח בתוס' בד"ה ותנן וכו' ע"ש: עו"ש לימא מסייע ליה הפיגול וכו' שאני התם וכו' ומ"מ לר"י ע"כ דהק' ר' יוסי דאפי' לכ"ה ל"ק אלא משום דאסיר דאורייתא וכלימא מסייע ליה ובכן מקום יש בראש ליישב מאי דמיייתי הגמרא סיפא דהפיגול המק' לעיל דהנה כ' התוס' בד"ה נימא דאי ילפי' מר"ח א"ש דבשבע מודה אבל אי ילפי' מר"י אפי' בשבע פליגי ר"י ע"ש והשתא י"ל דהמק' סובר כר"י בפ' מילתא דר"י דהפיגול וא"כ ע"כ דמודה ר"י בשבע ונמשך מזה דהילפותא היא מר' יאושע וכיון להק' גם מסיפא דברייתא ומשני מיטעא טעי וגם ההיא דהפיגול לפום הטעניה נשנית וניחא הפל ורש"י נדחק וכו' דלא הנה צריף אלא דמיייתי סיפא דברייתא אף קשה לפ"ד התוס' הללו איך יתכן מאי דמשני מיטעא טעי וכו' דלפום מאי דסבר דר"מ מר"ח יליף ע"כ דר"י מודה בשבע וכשא"ל ר"מ אגא מר"י גמירנא ולא ילפי' מר"ח משום דאיסורא מטומאה לא ילפי' הדר ביה ר"י מסברתיה ממאי דנהה סבר ילפי' איסור מטומאה וצ"ל דלפום הטעניה טעמא דר"י משום דלא ילפי' איסור מטומאה וכפירש"י לעיל ואף דהתוס' לעיל בד"ה וילד לא ניקח להו בפירש"י היינו לו' דקושטא פן הוא אכל לפום

הטענה ניקח להו שפיר בפירש"י ואפתי ק' אף אי ילפי' נמי מר"י מנ"ל דבשבע פליג נימא דמודה ר' יוסי בשבע ויליף לה מההיא דהפיגול ואר' יוחנן וי"ל: עו"ש א"ה מאי ומודי' וכו' עיין מהרש"א ז"ל וכוונתו ברוך דלעיל קאמ' שפיר דטעמי נסבר דמר"ח וא"ל ר"מ אגא מר"י והשיב לו ר"י ואף דלא הוזכר בברייתא תשובת ר"מ ור"י אין בכה פלוג' וסמך תנא דברייתא על המשנה פיון דתני להו במשנתנו ומאי דשייר בברייתא תני במתני' אבל הכא להיפך לא יתכן לו' דתנא דמתני' סמך על הברייתא וכיון דלא תני במתני' תשובת ר"י מוכח דלית ליה תשובת ומה גם דלא תני תשו' ר"מ במתני' פנ"ל: שם ר"י לטעמיה עמ"ש מהרש"א בפירש"י ז"ל דג' מדאורייתא מ"ל ע"י עצים ובלבנה ועיין פירש"י בס"פ די"ט דס"ל חבת הקדש דרבנן: תוס' בד"ה חבית וכו' שפיהן תלויות עכ"ל לכאורה פיון דדבר תורה ניהו מאי מיייתי מינה הגמ' למילף מינה לתרומה בשש דמדרבנן היא הא הכא דאורייתא וצ"ל דבכ"הג ליכא למילף מסוטה והוי פשאר ספיקי דאורייתא ופליגי אי הוי לחומרא מדאורייתא וכמו שפתיבתי בגמ' ולא כ' התוס' אלא דהווי תלויות ד"ת ודין פשאר ספיקי דאורייתא ולפי"ז יש ללמוד מכאן דבכ"הג דנדאי אהד טמא לא הוי איתחזק איסורא ול"ד לחתיכה מב' חתיכות דאיתחזק האיסור דנדאי קודם שנולד הס' אבל הכא לא איתחזק דנדאי מתחילתו דאי איתא דהוי איתחזק איסורא הא לב"ע היכא דאיתחזק איסורא ספיקא דאורייתא לחומרא מן התורה כמו אשם תלוי אלא ע"כ פדכתי' ועיין להתוס' בחולין ד"ט ע"ב ע"ש: בד"ה נימא וכו' אבל בשבע דאיסור דאורייתא ילפי' מינה עכ"ל פי' ילפי' מדרע"ק אבל מדר"ח ליכא למילף דהתם טמא וטהור וטהור דאיסור הוי כמו פסול כמ"ש התוס' לעיל: בד"ה ר"י וכו' נ"ל מדדריש רע"ק גבי חולין יטמא וכו' עכ"ל כפר ישבתי לעיל מאי דק' לר"מ אליבא דרע"ק מה יענה להכרח שהכרחי רבא לעיל דלרע"ק טונמאת משקין לט"א דאורייתא מדל"ק א' וב' ע"ש עתה ראיתי די"ל דאורייתא בנקרש עיין בתוס' לעיל בד"ה אפילו ע"ש ומ"מ ק"ל פיון דלרע"ק בהכרח הוא דטונמאת עצמו מדאורייתא כמ"ש התוס' מאי פריף בגמ' דר"א אדר"א דתנא משקין אין להם טונמאה פל עיקר נימא דמ"ש פאן דטונמאת עצמן דאורייתא הוא אליבא דרע"ק ופליגי אר"י אליבא דרע"ק וכו"מ וי"ל פיון דר"א מיייתי ראיה מיועזר איש צריתה לא יתכן לו' דס"ל דרע"ק יפלוג פיון דאיכא הוכחא לדבר מיועזר איש צריתה ואפתי איכא למיזק אמאי לא פריף הגמ' במילתא דר"א לחודה דקאמר אין למשקין טו' פלל דממ"נ מאי דריש בייטמא דגבי משקין אי להכשיר דהיינו שמכשיר אחרים לטונמאה א"כ יטמא דגבי אוכלין דריש ליה לייטמא אחרים וב' עושה ג' וע"כ ע"י משקין ואי דריש יטמא דגבי אוכלין לטו' עצמן א"כ יטמא דגבי משקין משמענותא לעצמו וע"כ לטונמאה ולא להכשיר וא"כ ממ"נ טו' עצמן מדאורייתא: דף ט"ז ע"א גמ' קרי פאן והבשר וכו' לכאורה נר' דהא דלא פריף הכי לר"מ דס"ל לעיל ט"ו עצמן לחוד דאורייתא משום דר"מ נ"ל מייטמא דגבי אוכלין דס"ל כרע"ק דכ' עושה ג' כמ"ש התוס' ולפ"ז לא איקרי טמא אבל לשמואל ק"ל שפיר דמנ"ל לשמואל דיוסי בן יועזר ס"ל כרע"ק דלא פכולהו תנאי מיהו מהרש"א ז"ל הוכיח מגמרא לקמן דמייטמא דאוכלין נמי איקרי טמא ועושה ד' ע"ש ע"כ נר' דלר"מ י"ל דיקא בחולין ואף דר' ירמיה ס"ל דר"מ אף בקדשים מ"מ פריף לשמואל וה"ה לרבי ירמיה דאמוראי ניהו ובהכי ניקח נמי מאי דפריף מוכל פלי דמאי ס"ד ונהלא לר"מ נמי צ"ל הכשר ועפי"ה ניקח דלר' ירמיה הוא דצ"ל בן מיהו ביהא בלא"ה י"ל דלר"מ ניקח ליה דייטמא הכשר וחד לתלושין וחד למחנבין אבל לרב אליבא דיוסי לא ניקח ליה בהכי דתלושין מכשירין דהא ריב"ח קאמר אליבא דיוסי דתלושין אין מכשירין וכדפריף בתר הכי ובהכי י"ל גם מה שלא הקש' קושני' א' דייטמא לר"מ די"ל דר"מ נ"ל מאף

מעין וכדפריה לרב וכ"כ רש"י בדי"ז רע"ב וא"צ למ"ש התוס' בד"ה ר"י אכל ליוסי ע"כ יטמא לאו להקשר וכתבתי ואחר דמוקי לה בדם קדשים ניחא נמי לשמואל וע"כ מסיק לה בקושני ולא בתויבתא ובמאי דקאמר מידי דהנה א"ד בקדש צ"ל דהיינו למ"ד אוכל מט"א דלמ"ד אין אוכל מט"א ד' בקדש אינו אלא מדרבנן לדעת רש"י ז"ל לקמן די"ט: תוס' בד"ה חד וכו' ומחנפרין כירב"א וכו' עכ"ל דבריהם מקושרים שפיר דלכאורה י"ל דלא מוקשי חד במת וחד בשרץ אלא דתלתא קראי חד לתלושין ותרי לתרי גונוי מחנפרין לזה כ' דמחנפרין דעדין האוכל שם קושטא הוא דאין מכשירין וכדתנן וכו': ע"ב גמ' מדרבנן ודלא פיוסי וכו' הר"מ בספ"א מה' פיסולי המוקדשין פ' דם קדשים אינו מקבל טומאה שנואמר על הארץ תשפכנו כמים דם שנושפה כמים קרוי דם ומטמא אבל דם קדשים שאינו נשפה כמים לא ע"ש נר' דס"ל דקבלת טו' והקשר פי הדדי ניהו וכי היכי דאמר רחב"א דם קדשי אינו מכשיר מקרא דתשפכנו ה"נ לענין קבלת טומאה ולפ"ז קושני הגמ' מהאי ברייתא דדם שנוטמא לאו לרב לחוד אלא גם לרחב"א ונר' שלזה נתפונן מר"ן בכ"מ שם שהעתיק דברי רחב"א וקושני הגמ' ע"ש ועפ"ז ניחא מה שדקדקו התוס' בשמעתין אמאי לא משני מדאורייתא ודלא פיוסי דלרחב"א דמיימי לה מקרא מוכרח לשנויי מדרבנן ודלא פיוסי ומאי דכ' הר"מ נמי דלא מקבל טומאה כולל דמשמע אפי' מדרבנן לית ביה סרף טומאה כולל ה"ט משום דפ' פיוסי בן יועזר דלא גזרו חכמים בדם קדשים אכל מתניתין דלא פיוסי ולכך מטמא מדרבנן דרבנן גזרו עליו טומאה אטו משקין דחולין ועיין להתוס' לקמן די"ז ע"ב בד"ה אכל ובמ"ש שם ע"ש ברם מ"ש מר"ן בכ"מ שם ממתני' דפ' כ"צ ע"ש הדבר תמוה אמאי לא ניחא ליה בההיא נמי לו' דמדרבנן היא פשוטיא דגמ' ודוחק לו' דכוננתו להק' בס"ד דגמ' אמאי לא פריה ממתני' דפ' כ"צ וכבר עמד בזה הלח"ם ז"ל ע"ש ונר' דמשמע ליה למר"ן דההיא מתני' מדאוריית' קאמר מדקתני סיפא בגזיר ועושה פסח הציץ מרצה על טומאת הדם וכו' ולא קתני טומאת בשר ואי אמרת הדם מדאורייתא טמא ניחא דחדא מנייהו נקט אלא אי אמרת מדרבנן אמאי לא אשמועי' אפי' בשר מדאוריית' היא הציץ מרצה פנ"ל בכוננתו אלא שקיצר ודע די"ל לס' שמואל דטומאת עצמן דאורייתא מההיא דאמרינן לקמן דכ"ב מדוע לא אכלתם שמה יצא דמה וכו' דאמאי לא קאמר נמי שמה נטמא הדם וע"ש בפירש"י גבי בדם ובפעלים ע"ש: שם ת"ש על מה הציץ וכו' משמע ליה דהאי ברייתא מדאורייתא קאמר דומיא דבשר מדאורייתא הוא ולכך פריה מינה טפי: שם ת"ש ונשא אהרן וכו' אלא עון טו' שהותרה וכו' עיין פירש"י ז"ל שכ' לאפוקי יוצא והוא תימה דיוצא הותר מכלל וכבר פריה לה בגמ' במנחות מיוצא ומשני לרצון לפני ה' כתיב ולא יוצא ע"ש: עו"ש לא טומאת קמצים פירש"י דהו"מ"ל כר"י אלא דמוקי לה ע"ש וגם לדברי התוס' דלד"א נמי אתיא י"ל דבעי לאוקמא כד"ה אפי' למ"ד אין מרצה על אכילות דפלוגתא היא לקמן בפ' כ"צ דע"ח וא"צ למ"ש מהרש"א ז"ל: תוס' בד"ה הא וכו' ופיגול הותר מכללו בבמה עכ"ל ונותר דנקט אגב פיגול תני ליה כ"כ התוס' במנחות ע"ש ולפ"ז ניחא מה שדקדקו בדבור הקודם אמאי נקט פיגול קודם נותר ע"ש דנותר דתני ליה אגב פיגול תני ליה שפיר באחרונה ובעיקר דברי התוס' דפיגול ונותר הותרו מכללן עיין בזבחי' דמ"ה ועיין להתוס' שם בדכ"ח ע"ב ע"ש: דף י"ז ע"א גמ' והאמר אישטבוש פהני יל"ד לדעת רש"י דרביעי בקדש דרבנן מנ"ל לרב דאישטבוש נימא דאכתי לא נתגזרה טו' משקין וטומאת נפש דקרא בג' איירי לאוקמתא דרבינא לקמן וצ"ל דרב ס"ל אוקל מטמא אוקל ולדידיה ד' בקדש דאורייתא אפי' לס' רש"י ועיין פירש"י פאן: שם רביעי בקדש שאל מנייהו וכו' הנה שי' רש"י ז"ל היא דבשר קדש הוא שרץ והלחם א' ואל כל מאכל לאו ממנינא והתוס' הקשו מ"ש אל כל מא"כ דלאו ממנינא

ועוד לשמואל אמאי לא אמר אל כל מאכל ממנינא ע"ש וי"ל דמשמע ליה להגמ' פן מרהפסיק במשקה בין אוקל לאוקל דאי הפל למנינא אמאי לא תני פוליהו מידי דאכילה בהדדי אלא ע"כ דאל כל מאכל לאו ממנינא ועיין למהרש"א ו"ל ומ"ש דגם לס"ד במת הוא ג' אלא דס"ד דג' וד' פי הדדי נינהו ע"ש נר' דה"ט משום דד' ילפינן מג' בק"ו וא"כ אי ידעי הג' ודאי דידעי הד' דאדם דן ק"ו מעצמו ומ"מ מדברי התוס' בקושני' האחרונה דהלחם אב דנקטו רבינא וכן בס"ד נקטו רבינא אין נר' פן דלפמ"ש מהרש"א ו"ל גם להמקשה פן הוא ומה שהק' התוס' אמאי נקט פנף י"ל דמילתא אגב אורחיה קמ"ל דאפני' לא נקט אלא בכנף דינו כמו שנגע בשרץ כל שהשרץ מונח בפנף דהוי ליה בכסות של מת וטומאה בחבורין היא ושי' התוס' היא דהפנף נגע בשרץ והוי א' ולחם ונזיד ב' ויין ושמן ג' ואל כל מאכל ד' ונר' לדעתם דטעמא דכתיב שמים שהן ד' ולא סגי בחד אוקל וחד משקה לרמוז דהשאלה היא על ד' בקדוש וניחא שפיר מ"ש בגמ' בשלמא לרב היינו דכתיבי ד' ושי' רד"ק הביאו מהרש"ל ו"ל דבשר קדוש נגע בפגד והוי ב' ולחם ונזיד ויין ושמן פוליהו בחד ואל כל מאכל ד' וכתב מהרש"ל ו"ל דלשמואל צ"ל דמחלקין הד' המונזפריים בפ' לשנים כמ"ש התוס' ע"ש ומהגמ' אין נר' פן דקאמר לשמואל מי פתיב ונגע פנפו וילשי' זו לרב נמי מוכרח לכתוב בכנפו ורד"ק פי' פן לפי מה שנ"ל פשוטו של מקרא ושי' הר"מ בהקדמתו לס' טהרות היא דהפגד א' ולחם ב' ונזיד ג' ויין ושמן ואל כל מאכל ד' דחד חשיב להו ע"ש ותמהני א"כ מאי קאמר גבי לוי הניחא אי ס"ל כשמואל מ"ל דנגעו פוליהו בא' וילשי' זו מאי מ"ל דקאמר והל' בפשי' א"ש דנגע בג' דהא עד השתא נמי ידעי' דהמשקה הוא האחרון ועוד מאי קאמר גבי שמואל אי ס"ל פלוי אפי' ג' לא עביד ד' וילשי' זו א"ש פלוי דייין ושמן חד נינהו ועיין לה' קרבן העדה בסוטה שהק' על שי' התוס' קושני' מהרש"ל ממאי דנקט הגמ' היינו דכתיב ד' וכ' שי' אחרת מדיליה ונהרא יראה דגם לשיטתו לא יתכן מ"ש היינו פתיב ד' ע"ש ומ"מ לכל השיטות יטמא דקרא היינו לאפסולי גופיה וכולה סוגיין אזלו דמאי דאיקרי טמא פוסל אחרים ולכן נראה לפרש דהפנף נגע בשרץ והוי א' ולחם ונזיד ויין ושמן חד נינהו והוי ב' ואל כל מאכל ג' דלכך הפסיק בין מאכל למאכל להודיע שזה ג' ישאלם היטמא ר"ל אם יקרא טמא ויעשה ד' וכולה שמעתיא אזלא שפיר טפי לב מ"ש בגמ' בשלמא לרב היינו דכתיבי ד' צ"ל כמ"ש לשיטת התוס': שם ולוי הניחא וכו' אלא אי ס"ל פרב וכו' היכי מ"ל נר' מלשון היכי מ"ל דקאמ' דעל ט"נ קא ק"ל ואיפא למידק אמאי לא ק"ל גם בשאלה א' אמאי שאלם בשמן שנגע ביין אפי' ביין גופיה לחוד סגי פיין דדכן ממש ס"ל ומפח זה נר' דס"ל להגמ' דאין זו מן הקושני דבא לנסותם אם יטעו גם בזה ואה"נ כשהשיבו לא יטמא גם על היין השיבו ונר' שזה הכריחו לרש"י ו"ל לפרש במאי דקאמר לשמואל הניחא וכו' דהיינו מדפני' שמואל למילתיה ה' בקדוש בעא מניה והוכרח לו' דהפל מדברי שמואל הוא דאמר בעא מנייהו ולא מדברי הגמרא דמ"פ למילתיהו דרב ושמואל דאל"ה ע"כ דמאי דקאמר לשמואל הניחא וכו' היינו דאי פלוי הו"ל לשאול אף ב' וג' והגמ' סובר דאין זה מהקושני כמו שהוכח' ועפי"ז מה שהקש' מהרש"א ו"ל על פירש"י גבי לוי מאי איירא דשאלם וכו' לק"מ גם מ"ש דכ"הג פריף לשמואל ליתא דקושני' הגמ' אמאי דפי' שמואל למילתיה ה' בקדוש בעא מנייהו כדפירש"י ו"ל ועפי"ז י"ל קצת מאי דאיפא למידק פיין דהגמ' דשמואל ע"כ פרב ס"ל א"כ הגמ' לעיל דפריף לרב מקרא דחגי וממאי דא"ר אישת' פהני ולא ס"ד לחלק בין מטבחיא למדבחיא אמאי לא ק"ל גם לשמואל ועפי"ה י"ל פיין דלשמואל לא קשה אלא מדפני' למילתיה ולא על עיקר ס' שמואל ניחא ליה טפי לפרוץ לרב דהן נסת'ר מחמתו מיהו בלא"ה י"ל דהגמרא לעיל לא בעי למפרוץ לשמואל משום דיש לפרש כפי' הר"מ ו"ל בהקדמתו דכבר פתבנו

דלאותה שי' אינו מוכרח לו' דשמואל פרב ס"ל מיהו לקושטא דמילתא ס"ל להגמרא דדחיקא מילתא טובא לפ' פנ"ל: ע"ב גמ' משקין הבאין מחמת ידים מפאן ראיה למ"ש התוס' בשבת די"ד ע"ב דמשקין מחמת ידים נמי מטמ' פלי אכל הר"מ בפ"ב מה' אה"ט פ' דוקא הבאין מחמת שרץ ולדידיה ק' מסוגיין ונר' דהקא אליבא דרבנן ולכף לא רצו לגזור גם מחמת ידים ועפ"ז ניחא לדעת הר"מ גם ההיא דמוזגין הפוס שהביאו התוס' שם די"ל דב"ש וב"ה ס"ל משקין מחמת שרץ דאורייתא והגמ' בשב' נקט מחמת שרץ אליבא דהלכתא די"ח דבר הפל מודים בהם מיהו הגמ' לקמן קאמר דלא אשפחן תנא דס"ל טו' משקין לטמא פלים דאורייתא ע"ש: שם חזר בו ר"י וכו' הא דלא משני דר"י לעיל דאמר טו' משקין לטמא פלי דאורייתא דרע"ק דדריש יטמא יטמא ומדכתיב גבי פלי יליף לטמא פלי אכל ר"י גופיה ס"ל טו' משקין דרבנן דלא דריש יטמא יטמא וכמ"ש התוס' לעיל לר"מ משום דא"כ ע"כ דאפי' לטמא אוכלין דרבנן והגמרא מבעיא ליה בר"י אי ס"ל לטמא אוכלין דאורייתא ולכף קאמר חזר בו דלא תפשוט הך בעיא: תוס' בד"ה אכל וכו' אינו מכשיר וכו' עכ"ל מבואר דס"ל דהכשר וטומאה פי הדדי נינהו וכן היא דעת הר"מ ז"ל הבאתיו לעיל די"ו ע"ב ועפ"ז פתבתי דניחא מה שדקדקו התוס' בפסוגיא לעיל ע"ש ויל"ד בדעת התוס' מאי מק' לעיל פיון דמבואר מדבריהם אלו דס"ל כדעת הר"מ ונ"ל בדעתם ז"ל דדוקא לטמוני אחרים הוא דתלי בהכשר דדומיא דהכשר הוא שמכשיר אחרים אכל לקבולי טומאה אף דאינו נשפף כמים משקה גמור הוא ולפ"ז מאי דפריף הגמרא לעיל דדם שניטמא לא קשה כלל לרחב"א והקא מ"ל דלענין לטמוני אחרים דומיא דבכלים טמאין דר"ש ולכן בתירו' דקדקו לו' דלא מטמא בד"ה אלא וכו' מקנה שפולו שאוב אינו אלא מדרבנן עכ"ל אכל מדברי רש"י לעיל די"ו ע"א נראה דאיסור שאובה מדאורייתא שהרי כ' דקרא דאף מעיין ובור לאפוקי שאוב ואף דהגמ' משני שם דעל אדם הטובל קאי מ"מ למ"ד טומאת משקין דאורייתא קושטא הוא כס"ד דמק' שם כמו שר' מדברי רש"י בשמעתין בד"ה ר"ש ולדעת התוס' דשאובה מדרבנן צריף לומר דאף מעיין לאפוקי עודן בכלי: דף י"ח ע"א גמ' בטלו במעיה מפירש"י נר' דלת"ק אפתי תורת מי חטאת עלגיהו ור"י ס"ל דבטלו מתורת מי חטאת ונר' דפי' פן לפום סברת המתירן דר"י גופיה מתורת מי חטאת הוא דבטלו אכל אפתי מטמאין טומאה קלה ולכף פי' גם להמקשה פן אכל לפום מאי דדייק דת"ק דוקא בשרה קאמר אכל אדם וכלים לא מטמאה ע"כ דלכ"ע בטלו מתורת מי חטאת ופליגי דת"ק ס"ל טו' משקין דאורייתא ולכף מטמאין אוכלין ור"י ס"ל דרבנן וכיון שהוא בפנים לא גזרו במילתא דלא שכיחא והיגו דקאמר בטלו במעיה ר"ל בפנים ולכף בטלו אפי' מדרבנן וכן לאוקמת' דר"א הא דקאמר ר"י בטלו ר"ל בטלו מתורת משקין פלל וגם לדעת המק' יכול להיות דס"ל דוקא בשרה אלא דרש"י פי' פן לפי מה שהבין המתירן וניחא בזה מאי דלא משנינו דאיירי בשתתה פדי הגיה לבד דלא מטמא מפח משקה כיון שהוא פחות מרביעית להסו' דפחות מרביעית לא מטמא וכמו שפן שמעתי מק' זה ימים דכיון דת"ק דוקא בשרה ע"כ דאיכא רביעית והמתיר' בלא"ה משני שנינויא אחריןא גם ניחא מה שמק' דמאי פריף נימא דר"י ס"ל טומאת בית הסתרי' לא מטמא והקא טומאת בית הסתרי' מה שנוגע בעצמו ועיין בזה בפ' בהמה המקשה דף ע"ש דכיון דת"ק דוקא בשרה ע"כ ס"ל דטומא' ביה"ס מיטמ' וא"כ ר"י לא אפליג עליה אלא בהא ואיך נכלל זה באומרו בטלו במעיה: והנה הר"מ ז"ל בה' פרה פ' כר"י דבטלו במעיה וע"ש להכ"מ ז"ל וכו' התיו"ט ז"ל שם במס' פרה דס"ל פיון דסתם משנה ר"מ א"כ הני ר"מ ור"י והלכה כר"י ע"ש וצ"ל לפ"ד דטעמא דת"ק משום דגזרו רבנן גם בפנים דלא שכיחא דאין לו' דס"ל טומאת משקין דאורייתא דר"מ ס"ל טומאת משקין

דַּרְבָּנוּ כַּדְאִיתָא לְעֵיל וּמ"מ נְעֵלָם מִמֶּנּוּ דְּבַרֵּי הָרָא"ש בְּשִׁבְתָּ בַּפ' פֶּל הַפְּלִים שְׁהוּכִיחַ דְּבַכ"ה גְּלָא
הָוֵי כְּמוֹ פְּלוּגְמָא דְּר"מ וּר"י בַּפִּי דְּהִלְכָה כְּר"י ע"ש וּבַמ"א כְּתַבְתִּי בְּזָה: שָׁם אוֹ אֵינוֹ אֶלְא לְטַמָּא
טו' מִשְׁקִין וְכו' יֵשׁ לְצַדָּד בְּזָה אֵי הַפְּנוּנָה לְטַמָּא מִשְׁקִין לְחוּד אוֹ אַף מִשְׁקִין קְאָמַר וּמְלִישְׁנָא דְּגַמ'
נַר' פְּהַצָּד הָא' וְעֵינֵן מְהַרְשָׁ"א ו"ל בְּתוֹס' בַּד"ה רְבִינָא ע"ש: פִּירֵשׁ"י בַּד"ה וְאֵי ס"ד וְכו' וּמְדַאצְט'
לְמַעוּטֵי וְכו' עַכ"ל לְכַאוּרָה נַר' דְּנִתְפְּנוֹן בְּזָה לְתַרְזַן מַה שֶּׁק' מֵאֵי פְּרִיָּה וְנִיעֶרְבִינְהוּ הָא אֵינֵן שְׁוִין
בְּדִינֵן דְּאוּכְלִין לֹא מְטַמְּאִין לֹא מִשְׁקִין אֲבָל מִשְׁקִין מְטַמְּאִין אוּכְלִין וּמִשְׁקִין לְזָה כ' דְּאוּכְלִין יְדַעֵי
מְדַאצְט' וַא"כ תִּרְתִּי יְטַמָּא יְתִירֵי וְאֵין רַבּוּי אַחַר רַבּוּי וְע"ד שְׁכַתְּב מְהַרְשָׁ"א בְּדְבַרֵּי הַתּוֹס' ע"ש
מִיָּהוּ הָא לִיתָא דְּאַף דִּידְעֵינֵן מְקַרָּא דְּטַמָּא הוּא דְּאוּכְלָל הַבָּא מִחֲמַת שְׁרַץ מְטַמָּא מִשְׁקָה מ"מ אַפְתִּי
לֹא יְדַעֵי אוּכְלָל הַבָּא מִחֲמַת פְּלִי דְּקִיל פְּדַבְּסִמוּף וּלְכַף אֲצִטְרִיָּה יְטַמָּא לְאוּכְלָל גּוֹפִיָּה וְעוּד דַּב' עוֹשֶׂה
ג' לֹא שְׁמַעֵי לֹא מְקַרָּא דְּטַמָּא ע"כ נַר' דְּשִׁיעוּר דְּבַרֵּי מְדַמְעֵטִי דְּאֵינוֹ עוֹשֶׂה פִּיוצָא בּוֹ מְטַמָּא הוּא
ע"כ דִּיטַמָּא דְּכַתִּיב גְּבִי אוּכְלָל לְטַמָּא מִשְׁקִין וּמְפָל מְקוּם לֹא שְׁמַעֵינֵן דְּמְטַמָּא מִשְׁקִין אֶלְא מְקַרָּא
דִּיטַמָּא וְעֵינֵן מְהַרְשָׁ"א ו"ל: תּוֹס' בַּד"ה וּמָה וְכו' הֵינֵנוּ לְפִי שְׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה פִּיוצָא בּוֹ וְכו' עַכ"ל
הַקְּשָׁה מְהַרְשָׁ"א ו"ל לַפ"ז הִכִּי עֲבִיד ק"ו לְקַמֵּן גְּבִי יְטַמָּא דְּרִישָׁא וּמָה מִשְׁקָה וְכו' אוּכְלָל שְׁאֵין
מְטַמָּא אוּכְלָל וְכו' ע"ש וְאֶפְשָׁר לוֹ דְּקוּשְׁנֵי הַגַּמ' וְאֵימָא לְטַמָּא פְּלִים וְכו' לְרַבִּינָא יְהִיָּה אוּפֵן הַקּוּשְׁנֵי
דְּנִימָא מֵאֵי דְּלֹא עֶרְבִינְהוּ מִשׁוּם דְּאַתָּא לְאַשְׁמַעֵי דְּמִשְׁקִין מְטַמְּאִין פְּלִי וְאוּכְלָל אֵינוֹ מְטַמָּא פְּלִי
וּלְעוּלָם מִשְׁקִין מְטַמְּאִין אוּכְלִין וּמִשְׁקִין אֲבָל אֵי לֹא דְּאֵיכָא בִּינֵינְהוּ לְטַמָּא פְּלִי הָוֵה מְצִי לְעֶרְבִינְהוּ
שְׁפִיר אַף דְּמִשְׁקִין מְטַמְּאִין אוּכְלָל וּמִשְׁקִין וְאוּכְלָל אֵינוֹ מְטַמָּא אֶלְא מִשְׁקָה פִּינוֹן דְּלִיכָא לְמַטְעֵי וּכְמ"ש
מְהַרְשָׁ"א בַּד"ה רְבִינָא ע"ש וְכו' יְהִיָּה אוּפֵן קוּשְׁנֵי וְאֵימָא לְטַמָּא הַפְּלִים לְקַמֵּן גְּבִי יְטַמָּא דְּרִישָׁא
וְכִינוֹן דְּלַפּוּם הָאֵי קוּשְׁנֵי מִשְׁקָה מְטַמָּא מִשְׁקָה תּוֹ לִיכָא לְמִי מַה שְׁאֵין טוּמְאַה עוֹשֶׂה פִּיוצָא בְּהָ לֹא
קוּלָּא הִיא וְלֹא כ' הַתּוֹס' דְּלֹא הָוֵי קוּלָּא אֶלְא אֵי אוּכְלָל וּמִשְׁקָה תְּרַנּוּיָּהוּ אֵינֵן עוֹשִׂין פִּיוצָא בְּהוֹ
וְהַגַּמ' לְקַמֵּן גְּבִי יְטַמָּא דְּרִישָׁא הוּ"מ לְמַעַבְד ק"ו מְמַשְׁקָה דְּמְטַמָּא מִשְׁקָה אֶלְא דְּנִיחָא לִיהָ לְמַעַבְד
כּוּלְיָהּ בְּאוּכְלָל וּבְהִכִּי נִיחָא גַם קוּשְׁנֵי הַמְּאוּר ו"ל מִיָּהוּ מֵאֵי דְּקְאָמַר הַגַּמְר' לְקַמֵּן וְכו"ת אוּכְלָל חֲמוּר
וְכו' צְרִיָּה יִישׁוּב לַפ"ז גַּם רַש"י ו"ל כ' בַּפִּי הַקּוּשְׁנֵי דְּפְרִיָּה לַר"י אַמְאֵי קְאָמַר לְפְלִים טְהוּרִין וּבְמָה
שְׁתִּי מְהַרְשָׁ"א ו"ל ע"ש פְּנוּנְתוֹ דְּדוּקָא גְּבִי ק"ו דְּאַתִּי מִפְּחוֹ הוּא שְׁכ"כ הַתּוֹס' וּבְזָה נִיחָא מַה
שְׁהוּצְרָף לְתַרְזַן קוּשְׁנֵי הַמְּאוּר בַּע"א ע"ש וְעֵינֵן מ"ש מְהַרְשָׁ"א בְּתוֹס' בַּד"ה וְלֹא וְעֵינֵן בְּתוֹס'
בַּד"ה וְכו"ת ע"ש וּבְמָה שְׁהָק' עַל תִּי הַמְּאוּר וְכו' ע"ש י"ל דַּא"כ נִיעֶרְבִינְהוּ: בַּא"ד וִי"ל וְכו' אֲבָל
מִשְׁקִין שְׁנַגְעוּ וְכו' לֹא פְּתִיבֵי עַכ"ל פִּי וְכִינוֹן דְּלֹא פְּתִיבֵי ע"כ דְּלִפְּיָה לְהוֹ מִמִּשְׁקָה הַבְּאִין מִחֲמַת
פְּלִי וְאֵז אֲמַרִי דִּיּוּ כְּשִׁינוּיָּא דְּגַמ': ע"ב גַּמ' מְהַקָּא נְפַקָּא מְהַתָּם נְפַקָּא וְכו' מְפָאן נַר' לְהוּכִיחַ דְּלֹא
כְּמ"ש לְעֵיל בְּדִי"ד ע"א בְּשֵׁם הַצִּל"ח דְּאַף דְּאֵין אוּכְלָל מְטַמָּא אוּכְלָל מ"מ פְּסִיל לִיהָ ע"ש דְּאֵי אִיתָא
מֵאֵי פְּרִיָּה הָא מְטַמָּא הוּא דְּדַרְשֵׁי אֵין עוֹשֶׂה פִּיוצָא בּוֹ מ"מ פְּסִיל לִיהָ אֲבָל מְטַמָּא ע"כ לֹא פְּסִיל
לִיהָ שְׁהַרִי הַמְּסוּרָת גּוֹפִיָּה דְּדַרְשֵׁי יְטַמָּא אַחֲרִים הֵינֵנוּ דְּפְסִיל לִיהָ לְחוּד שְׁהַרִי ב' הוּא וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה
אֶלְא ג' בְּחֻלְיִין וְכַדְקָמַר רַע"ק לִימַד עַל פְּכָר ב' שְׁעוֹשֶׂה ג' בְּחֻלְיִין וַא"כ מֵאֵי דְּקַרִי יְטַמָּא ע"כ
הֵינֵנוּ דְּלֹא פְּסִיל אַחֲרֵינֵי פְּלָל וַא"כ עַכ"ל דְּמִשְׁקִין הַבְּאִין מִחֲמַת שְׁרַץ פְּסִילֵי פִּיוצָא בְּהוֹ אֲבָל הַבְּאִין
מִחֲמַת פְּלִי לֹא פְּסִילֵי פְּלָל וּמֵאֵי פְּרִיָּה הַגַּמ': פִּירֵשׁ"י בַּד"ה ג' שְׁפְסוּל בְּתַרוּמָ' לְרַבָּנוּ וְכו' עַכ"ל
עַמ"ש מְהַרְשָׁ"א ו"ל וְנַר' דְּמֵאֵי דְּכַת' רַש"י לְרַבָּנוּ הֵינֵנוּ מֵאֵי דְּקַתְּנֵי ג' בְּתַרוּמָה דְּלַרַע"ק ג' בְּחֻלְיִין
נְמִי עֲבִיד וְעֵינֵן מְהַרְשָׁ"א בְּתוֹס' לְקַמֵּן בַּד"ה נִיתְּנֵי: תּוֹס' בַּד"ה דִּיּוּ אֲבָל אֵין לְתַרְזַן וְכו' עַכ"ל לְפִי
תִּי זָה נִיחָא מַה שְׁהַקְּשׁוּ הַתּוֹס' בַּד"ה וְלֹא ע"ש דִּי"ל דְּכִינוֹן דְּמֵאֵי דְּהוּוּ רַאשׁוּנֵי ע"כ דְּלִפְּיָנוּ
מְק"ו זָה דוּמָה אֲדָם וְכֻלָּים שְׁאֵין מְטַמְּאִין מְאוּר וְכו' א"כ ע"כ דְּאֵין מְטַמְּאִין פְּלִי דְּאֲמַרִי דִּיּוּ וְלֹא

יְלִפִּי בְּהוּא ק"ו שְׂכִי לְעֵיל דְּלָפוּם הֵהוּא ק"ו הוּוּ שְׁנַיִים: בַּד"ה וּמָה וּכּו' דְּמַח"פ כְּג' וּכּו' עַכ"ל
וּלְפִי מַאי דְּאֶמְרִינָן רַבִּיעֵי בְּתְרוּמָה הו"ל מַח"פ רַבִּיעֵי וּלְק"מ מָה שֶׁהָק' מְהַרְשֵׁ"א ז"ל: בַּד"ה לְמַדְנּוּ
וּכּו' מִק"ו מַט"י וּכּו' עַכ"ל מְהַרְשֵׁ"א כ' לִישָׁב זֶה לְדַעַת רַש"י ז"ל דַּס"ל דְּטַעְמָא מַאי דְּהִיכָא
דְּמַפְרָךְ ק"ו לֹא אֶמְרִי דִּיּוּ מְשׁוּם דַּא"כ קַרְאֵל מ"ל וּבְהָא לִיכָא קַרָא דְּמִינְתָּר ע"ש וּלְפ"ד גַּם מַאי
דְּאֶמְרִי וְלְמַדְנּוּ ג' מִן הַתּוֹרָה וּד' מִק"ו הִינּוּ נְמִי מְשׁוּם דְּאֶמְרִי קַרָא דְּוְהַבְּשָׁר אֲשֶׁר יִגַע בְּכָל טָמָא
לְמ"ל דְּהוּמ"ל וְהַבְּשָׁר טָמָא לֹא יֵאכַל וּק' מִנ"ל דְּאֶתָא לְאֲשַׁמְעִי ד' בְּקֹדֶשׁ נִימָא דְּאֶתָא לְמִי בְּכָל
טָמָא אִפִּי אֲנֹכְל וְאֶתָא לְאֲשַׁמְעִי דְּאֲנֹכְל מְטָמָא אֲנֹכְל וּכְמ"ש הַתּוֹס' בְּדִי"ד ע"א ע"ש וְאָף דְּרַש"י
פְּתַב דְּמַנְבוּאָת חֲגִי יְלִפִּי לֵה מ"מ מִתּוֹרַת מִשְׁה לֹא לְמַדְנּוּ וְנִימָא דְּקַרָא לְהִכִּי הוּא דְּאֶתָא מִנ"ל לְד'
בְּקוֹדֶשׁ גַּם לְפַמ"ש לְעֵיל בְּדִי"ד בְּמַתְנִי דְּה"ט דְּלֹא אֶמְרִינָן פְּתוּתִי מִיְכַתֵּת שְׁיַעוּרִיָּה מְשׁוּם דְּגַלִּי
קַרָא וְהַבְּשָׁר אֲשֶׁר יִגַע וּכּו' נִימָא דְּקַר' לְהִכִּי הוּא דְּאֶתָא וְעַמ"ש לְקַמֵּן בְּדַבְרֵי רַש"י ז"ל: דָּף י"ט
ע"א גַּמ' ש"מ צִירוּף דְּרַבְּנָן וּכּו' פִּירַש"י מְשׁוּם דְּעֻצִים וּלְבוּנָה דְּרַבְּנָן וּכ"פ הַר"מ ז"ל בַּפ"ו מְהֵלְכוּ
אִיסוּרֵי מְזִבְחָ וְהִינּוּ דַּמ"ל דְּמַעְלָה דְּאֶמְרוּ בַּגַּמ' בַּפ"כ"ש מַעְלַת מְמַשׁ מְדַרְבְּנָן וְעֵינָן לְהַמְש"ל שָׁם
אִיבְרָא דְּלִשְׁי הַר"מ ק' פִּינּוּ דַּמ"ל דְּמַעְלָה מְדַרְבְּנָן הִיא אֲמַאי פַּס' בַּפִּי"ח מַה' פִּיסוּלֵי הַמְּוֹקְדָשִׁין
דְּמַחְסֵ' פְּפוּרִי לּוֹקָה וּכְבָר עָמַד בְּזֶה הַמְש"ל ז"ל שָׁם ע"ש: פִּירַש"י בַּד"ה אֶמְר וּכּו' וְאֲוֹכַל ג'
לְר"י וּכּו' ע"כ מְאֲנֹכַל קַבְלָה וּכּו' עַכ"ל הַקְּוִשְׁי מְבִנְאֶרְת דַּא"כ מ"ל שְׁפִיר ד' וְאֲמַאי כ' דַּס"ל ד'
מְדַרְבְּנָן וּמְהַרְשֵׁ"ל כ' דְּאֲנֹכַל הֵבָא מְחַמַּת אֲנֹכַל לֹא חֲמִיר פְּוִלֵי הָאִי לְטַמְוִי אֲוֹכְלִין וּמְשַׁקִּין ע"ש
טַעְמוֹ וּדְבָרֵי תְּמוּהִים דְּכִינּוּן דְּר"י ס"ל אֲוֹכַל מַט"א ע"כ מְנַבּוּאָת חֲגִי נ"ל דְּכֵן הִיא שִׁי רַש"י
בְּתַחֲזִילַת הַסּוּגִיָּא ע"ש בְּתוֹס' וּבְנַבּוּאָת חֲגִי קְאָמַר לְחַם נְזִיד זִין וְשָׁמֵן וּפִירַש"י בְּדִי"ז דְּכָל אֶחָד
מְטָמָא חֲבִירוֹ הָרִי דְּאֲנֹכַל הֵבָא מְחַמַּת אֲנֹכַל מְטָמָא מְשַׁקָּה וְעוֹד דְּבַגְמ' בְּתַחֲזִי הַסּוּגִיָּא פְּרִיָּה וְהָא אִין
אֲוֹכַל מַט"א הִנִּיחָא לְמ"ד אֲוֹכַל מַט"א בְּקֹדֶשִׁים וּכּו' ע"ש וְאִי אִיתָא דְּאֲנֹכַל הֵבָא מְחַמַּת אֲנֹכַל אִינוּ
מְטָמָא לֹא אֲנֹכַל וְלֹא מְשַׁקָּה א"כ הִיכִי נִיחָא לִיה לְמ"ד אֲוֹכַל מַט"א בְּקֹדֶשִׁים הָא לְדִידִיָּה קִשְׂיָא
מַאי הוֹסַפְתָּ טוּמְאָה אִיכָא וּמַאי יְלִיף מִינָּה ר"מ לְתְרוּמָה וּל"ל דְּבֹלְד טו' דְּרַבְּנָן אִיירִי דְּהָא הֵתָם
אֲלִיבָא דְּר"י קָאִי דְּמוֹקִי לֵה בְּנוּלְד וְנוּלְד וְאִי אִיתָא דְּבֹנוּלְד דְּרַבְּנָן אִיירִי אֲמַאי אַצַּט' לְאוּקְמָא בְּנוּלְד
וְנוּלְד הָא בְּלֹא"ה אִיכָא הוֹסַפ' דְּאוּרִיָּי אֲדַרְבְּנָן וּנ"ל לִישָׁב דְּבָרֵי דְּנִרְאָה פְּשוּט דָּאָף לְדַבְרֵי רַש"י
ז"ל דְּר"י ס"ל טוּמְאָה עוֹשָׂה פִּיּוּצָא בְּה"ד אֲנֹכַל אֲנֹכַל אֲבָל מְשַׁקָּה מְשַׁקָּה לֹא מְטָמָא דְּכ"נ מַמ"ש
רַש"י בְּדַבּוּר זֶה מְאוּקְמָתָא דְּר' יִרְמְיָה דְּלְעֵיל דְּקְאָמַר ר"י לְטַעְמִיָּה לְאוּ לְמַאי דַּס"ל סְבָרָא דְּנַפְשִׁיָּה
וּכּו' וְאִי אִיתָא דְּבְקֹדֶשִׁי מְשַׁקָּה מְשַׁקָּה וּכ"ש דְּמְשַׁקָּה אֲנֹכַל מַאי ק"ל אֶלָּא ע"כ דְּלְעוֹלָם מְשַׁקָּה
מְשַׁקָּה לֹא מְטָמָא וּלְקַמִּיָּה יִתְבָּאָר וְהַשְׁתָּא ע"כ.

דְּמַאי דַּס"ל לְר"י אֲוֹכַל אֲוֹכַל בְּקֹדֶשִׁים לְאוּ הִינּוּ מְנַבּוּאָת חֲגִי דְּמַשְׁם יֵשׁ לְלַמּוּד גַּם מְשַׁקָּה מְשַׁקָּה
דְּזִין וְשָׁמֵן פְּתִיבֵי אֶלָּא ע"כ דַּנ"ל מוֹהַבְּשָׁר אֲשֶׁר יִגַע וּכּו' וְא"כ הַגַּמ' לְעֵיל דְּקְאָמַר הִנִּיחָא וּכּו' הִינּוּ
דְּנִימָא דַּס"ל נְמִי מְשַׁקָּה מְשַׁקָּה וּנ"ל מְנַבּוּאָת חֲגִי כַּדְפִירַש"י שָׁם אֲבָל לְר"י ע"כ דַּל"ל הִכִּי פְּמוֹ
שְׁנַתְבָּאָר וְעֵינָן בְּבְרִיָּתָא דְּלְעֵיל דַּט"ו ע"א דְּקְאָמַר ר"י אִי מְדַר"ח הֵתָם טָמָא וְטָמָא וּכּו': וְהַשְׁתָּא
מִיָּהוּ דְּבָאֲנוּ לִידֵי מִינָּה זו י"ל דְּבָרֵי רַש"י ז"ל בְּדַרְבְּנָן נְכוּן וְהוּא דְּמַאי דְּלֹא נִיחָא לִיה לְמִי דַּמ"ל
ד' בְּקֹדֶשׁ כ"ה גַּם מְשׁוּם דְּכִינּוּן דַּע"כ ס"ל אֲוֹכַל אֲוֹכַל בְּקֹדֶשִׁים וְע"כ דַּנ"ל מוֹהַבְּשָׁר אֲשֶׁר יִגַע וּכּו'
א"כ ע"כ ד' בְּקוֹדֶשׁ דְּרַבְּנָן דְּמַהִיכ"ת שְׁיִהְיֶה מְדְאוּרִיָּתָא הָא מִקּו' דְּמַחְסוּר פְּפוּרִים י"ל דִּיּוּ וְלֹא
מִיְפְרָךְ ק"ו דְּהָא טַעְמָא דְּלֹא אֶמְרִי דִּיּוּ הִיכָא דְּמַפְרָיָה מְשׁוּם דַּא"כ קַרָא לְמ"ל כַּמ"ש מְהַרְשֵׁ"א
ז"ל לְעֵיל בְּדַעַת רַש"י בְּתוֹס' בַּד"ה לְמַדְנּוּ ע"ש וְהֵבָא אַצַּט' קַרָא דְּוְהַבְּשָׁר אֲשֶׁר יִגַע וּכּו' לְאֲנֹכַל
מַט"א פְּלָלָא דְּמִילְתָא דְּכִי נ"ל אֲנֹכַל אֲנֹכַל מוֹהַבְּשָׁר אֲשֶׁר יִגַע תּוּ לִית לָן לְמִילָף ד' בְּקוֹדֶשׁ מִק"ו

ובְּהִכִּי נִיחָא לִיה מַאי דַּק"ל לַמ"ש רַש"י ד"ד בַּקּוּדֵשׁ דְּרַבְּנָן קָרָא דְּוִהַבְּשָׁר אֲשֶׁר יַגַּע לַמ"ל לִפְּיָא
מַה שְׁהַשְׁרִישְׁנו מְהַרְשָׁא ו"ל בְּטַעְמָא דְּהִיכָא דְּמַפְרִיף לָא אֲמַרִּינּוּ דִּיּו כְּנֻז וּעִפּי"ה נִיחָא שְׁפִיר
דְּקָרָא אַצְט' לְאַנְכֵל אֲנְכֵל בְּקַדְשִׁים: וְהִנֵּה מְהַרְשָׁא ו"ל פִּי בְּדַבְרֵי רַש"י ו"ל דְּלֹא הִנְצַרְף לּו' ד'
דְּרַבְּנָן אֲלֵא לַר"מ אֲבָל לַר"י אַה"ן דְּד' דְּאֻרְיִיתָא וּעִפּי"ז הַק' ר"י לְעִיל אֲמַאי לָא אֻקִּים פְּלוּגְתָא
דַּר"מ וְר"י בְּטַנְמָאָה עוֹשֶׂה פִּיּוּצָא בָּה ע"ש וּלְק"מ דְּכִיּוֹן דַּר"י ס"ל אֲנְכֵל אֲנְכֵל אֲמַאי לָא אֲמַרִּינּוּ
פֶּן לַר"מ ע"כ מִשׁוּם דַּל"ל לַמִּי דַּס"ל לְשׁוּם תַּנָּא אֲנְכֵל אֲלֵא אֵי בְּהַכְרַח לּו' פֶּן וְהִינּוּ ע"כ לְמ"ד
אֲנְכֵל אֵין מַט"א אִפִּי בְּקַדְשִׁים אֲבָל לְאַבְיֵי דַּס"ל אֲנְכֵל מַט"א בְּקַדְשִׁים ע"כ בְּלֹא שׁוּם הַכְרַח יֹאמַר
דַּס"ל לְכוּלְהוּ תַנָּאֵי פֶּן זֹולַת אֵי יֵשׁ שׁוּם הַכְרַח לְהִפְיֹף וַא"כ פִּינּוּ דַר' יִרְמְיָה ס"ל אֲנְכֵל מַט"א
בְּקַדְשִׁים כַּמ"ש רַש"י שֵׁם בְּאֻקְמָתָא דַּר"י ע"ש בַּע"כ גַּם לַר"מ וּלְכוּלְהוּ תַנָּאֵי אֲנְכֵל מַט"א וְעִי"ל
דְּלֹא מְצִי ר"י לְאֻקְוִמָא בְּהִכִּי מִשׁוּם דַּס"ל דְּדוּקָא בְּקַדְשִׁים הוּא דְּאֲנְכֵל אֲנְכֵל וַא"כ אַף אֵי ס"ל
לַר"י אֲנְכֵל אֲנְכֵל אֲמַאי קְאָמַר אֵינָה הִיא הַמְיָדָה הָא מְצִי לְמִילָף מַדַּר"ח דְּהָא דַּר"ח דְּאֻרְיִיתָא
בְּדֹאֻרְיִיתָא וְדַר' יוֹסִי דְּרַבְּנָן בְּדַרְבְּנָן וּס"ל לְרַש"י דְּיִלְפִי שְׁפִיר דְּרַבְּנָן בְּדַרְבְּנָן מְדֹאֻרְיִיתָא
בְּדֹאֻרְיִיתָא דְּלֹא פְּהַתּוּס' לְעִיל בְּרִישׁ הַסּוּגָא וְעַמ"ש שֵׁם מִיְהוּ רַש"י לְעִיל בְּאֻקְמָתָא דַּר"י כ'
דַּס"ל פְּאַבְיֵי אוּ פְּרַב אֲדָא וְהַשְׁתָּא לַמַּאי דַּס"ל פְּרַב אֲדָא ק' קוּשְׁנִי מְהַרְשָׁא ו"ל: וְהִנֵּה לַפַּמ"ש
רַש"י דַּר"י ס"ל טַנְמָאָה עוֹשֶׂה פִּיּוּצָא בָּה בְּקַדְשִׁים וְכו' הָא דְּלֹא אֻקְמָא לַדַּר"ח בְּרִישׁ הַסּוּגָא
פְּרַבִּי יוֹסִי מִשׁוּם דְּהָד סוּגָא אֲזֵלָא כַּמ"ד עֲצִים וּלְבוּנָה דְּאֻרְיִית' וַא"כ אֵין הַכְרַח דַּס"ל לַר"י
טַנְמָאָה עוֹשֶׂה פִּיּוּצָא בָּה וְדַבְרֵי רַש"י אֵינּוּ אֲלֵא לְמ"ד עֲצִים וּלְבוּנָה דְּרַבְּנָן דְּפְלוּגְתָא הִיא וְנִיחָא
מ"ש רַש"י בְּסוּטָה ד"ד בַּקּוּדֵשׁ דְּאֻרְיִיתָא ע"ש וְלֹא מְתַרְצִי נִינְהוּ רַש"י ו"ל וְעִינּוּ לְהַתּוּס' בְּמַעֲיֵלָה
ר"פ חַטָּאת הָעוֹף: וְדַע דְּמְהַרְשָׁא ו"ל הַכְרִיחַ דְּאֲנְכֵל הַבָּא מִחַמַּת אֲנְכֵל לֹא מְטַמָּא מְשָׁקָה דְּמַהִיכָא
נ"ל דְּאֲנְכֵל מְשָׁקָה מְדַאצְט' הוּא טַמָּא וְהַתָּם לָאו בְּאֲנְכֵל הַבָּא מִחַמַּת אֲנְכֵל ע"ש וְעִינּוּ לְמְהַרְשָׁא
שְׁהַק' דְּנִימָא הַתָּם בְּמְשָׁקָה מִחַמַּת שְׁרָץ אֲבָל מְשָׁקָה מִחַמַּת פְּלִי מַנ"ל ע"ש וְנ"ל לְיִשְׁבַּב קוּשְׁנִיתוּ
דַּמְק"ו דַּט"י דְּיִלְפִי מְנִיָּה ג' בְּתַרוּמָה שְׁמַעִי דְּאִיכָא ג' בְּמַצִּיאֻו דְּאִי לִיכָא ג' אֲמַאי סַתָּם קָרָא בְּשַׁנִּי
כַּמ"ש מְהַרְשָׁא בְּתוּס' בַּד"ה לְמַדְנוּ ע"ש אֲלֵא דְּלֹא יִדְעִי אֲנִפּוֹן הַמַּצִּיאֻוֹת וְכִיּוֹן דְּגַלִּי קָרָא דְּאֲנְכֵל
מִחַמַּת שְׁרָץ מַטְמָא מְשָׁקָה שְׁפִיר אֲנִן לְמִיָּדִין מְשָׁקָה מִחַמַּת פְּלִי פִי הִיכִי דְּמִיתּוּקָם ג' דְּתַרוּ: בַּא"ד
וְאַנִּי שְׁמַעְתִּי וְכו' עַכ"ל צ"ע דַּלְפִּי"ז פִּינּוּ דַּס"ל לַר"י ג' בְּחֻלּוּן הַדְּרָא קוּשְׁנִית הַגְּמָרָא לְדוּכְתָה
לַר"י ד' בְּתַרוּמָה וְה' בַּקּוּדֵשׁ מִבַּע"ל לְמַתְנֵי וְעִינּוּ מְהַרְשָׁא ו"ל: וְהִנֵּה פְּכַר פְּתַבְתִּי דְּמַמָּה שְׁהַק'
רַש"י מְאֻקְמָת' דַּר"י נְרָאָה דַּלְר"י אַף דְּאֲנְכֵל מַט"א בְּקַדְשִׁים מ"מ מְשָׁקָה לֹא מְטַמָּא וּמ"מ יֵשׁ
לְהַבִּין אֲמַאי לָא נִיחָא לִיה לַמִּי דַּלְר"י מְשָׁקָה מְטַמָּא בְּקַדְשִׁים וְאֵין אֲנְכֵל מַט"א וְהִנֵּה מ"ל ג' אֲנְכֵל
שְׁפִיר וְנִיחָא אֻקְמָתָא דַּר"י לַר"י אֲלִיכָ' דְּנַפְשָׁיָה וְנ"ל לַר"י מְשָׁקָה בְּקַדְשִׁים מוּהַבְּשָׁר אֲשֶׁר יַגַּע
פְּמוּ אֲנְכֵל לְדַבְרֵי רַש"י ו"ל וְנַר' דְּהוּכְרַח לְזָה מְדַמְיִיתִי בְּאֻקְמָתָא דַּר"י דַּר"י לְטַעְמָיָה מַהִּיא
בְּרִייתָא דְּהִיא אֲלִיכָא דַּרְע"ק מוּכַח דַּלְס' דְּנַפְשָׁיָה לִיכָא וְגַם אֵי יֵשׁ לְחַלְקָ פֶּן בְּמְשָׁקִין מַאי מִיִּיתִי
ר"מ לְטַעְמָיָה מַהִּיא בְּרִייתָא הָא אִיכָא לַמִּי דְּבְּקַדְשִׁים מוּדָה ר"מ אֲלֵא ע"כ דְּבְּקַדְשִׁים אֵין
לְהַחְמִיר טְפִי מְחֻלּוּן אֲלֵא גַבִּי אֲנְכֵל וּמ"מ אֲפַתִּי י"ל טַעְמָא מַאי דְּעַדְיָף אֲנְכֵל מִמְשָׁקָה וְיֵשׁ מִי
שְׁאוּמַר דְּשַׁאנִי אֲנְכֵל דְּבְּחֻלּוּן נְמִי מְטַמָּא מְשָׁקָה מִשְׁא"כ מְשָׁקָה דְּבְּחֻלּוּן לֹא מְטַמָּא מִיָּדִי וְעוּד
דְּשַׁאנִי אֲנְכֵל דְּהוּצַרְף לְכַתְּנָב מִיעוּט הוּא טַמָּא וְכו' וְכִיּוֹן דְּלֹא כ' הִהוּא מִיעוּטָא אֲלֵא בְּחֻלּוּן שְׁפִיר
י"ל דְּבְּקַדְשִׁי עוֹשֶׂה פִּיּוּצָא בּוּ וְעִינּוּ מְהַרְשָׁא א לְקַמְן בְּתוּס' בַּד"ה וְנִימָא שְׁהוּכִיחַ דְּאֵין מְשָׁקָה מְטַמָּא
פְּלִי לַרְע"ק מַק"ו דְּלְעִיל וְלֹא הוּכִיחַ בְּפִשְׁי' מְבַרְיִיתָא דַּס' מְשָׁקָה דְּלְעִיל דְּקַתְנֵי לְכֻלִּים טְהוּרִין
וְהִיא דַּרְע"ק וְהִינּוּ מִשׁוּ דִּי"ל בְּקַדְשִׁי מוּדָה: וְיֵשׁ לְחַקוֹר פִּי אֲמַרִּי דְּבְּקַדְשִׁים אֲנְכֵל מַט"א אֵי

בעי' שגניהם קדשים המטמא והמיטמא אי נימא דהכל תלוי בהמיטמא ולפי הנראה דדין זה תלוי במ"ש רש"י והתוס' בראש הסוגיא דלפמ"ש רש"י דנ"ל מנבואת חגי שם איירי בב' קדשים ולפמ"ש התוס' דנ"ל מוהבשר אשר יגע בכל טמא דמשמע בכל טומאה שבעולם א"כ אפי' המיטמא חולין ל"ל בה ולפי מה שזכרנו מדברי רש"י בדבור זה דכי ילפי' מוהבשר וכו' הילפותא היא מדלא מ"ל ג' אלא בכ"הג א"כ י"ל דוקא ב' קדשים: ע"ב גמ' דתנן כל הפלים וכו' הא דעלמא וכו' הא דלא משגי הכא נמי באיתחזק פלי טמא נר' משום דידע לה שפיר דמאי דנקט דרף עלויה משום גזייתא פדמסיק אלא דס"ד דאין זה חידוש ואיתחזק פלי טמא דמי לגזייתא: דף ר' ע"ב גמ' ריב"ח פמי תרומה אפיסקא הא דלא רמי פיסקא אפיסקא לפי מ"ש מהרש"ל ו"ל לעיל דט"ו ע"א ניחא שפיר ואפשר שלזה פינו וניחא מ"ש עליו מהרש"א ו"ל שם מיהו י"ל דניחא ליה להק' מתני' אמתני' ועוד דבהך בריית' דפסק' פשיט"ל דר"י היא פדקתני בהדיא ועפירש"י: שם אתי לידי תקלה פירש"י ע"י דמישהו וק' א"כ מאי פריף שמן נמי הא שמן לא מישהו וי"ל דשמן להדליק צריף זמן מרובה ודמי לישון היינו: שם אמרי' דאין שורפין תלויה עם הטמאה שפא יבא אליהו ויטהרנה ומשמע הא תלויה עם התלויה שורפין וק' ניחוש שפא יבא אליהו ויאמר זו טהורה וזו טמאה וכבר עמד בזה הרדב"ז בלשונות הרמב"ם סימן קמ"ד ע"ש ונראה לי דבתלויה עם תלויה לא חיישינן דשפא יאמר אליהו ב' טהורות או יאמר ב' טמאות ולא נשאר אלא חששא דזו טמאה וזו טהורה לא חיישי' דהוי כמו רובא להתיירא דאיכא ב' חששות להתיירא דהיינו ב' טמאות או ב' טהורות אבל לאיסור' ליכא אלא חששא דזו טמאה וזו טהורה וכעין זה כ' התוס' בפ' ב' דחולין דכ"ח ע"ב בד"ה לפי ע"ש: פרוק שני דף כ"א ע"א בפירש"י בד"ה פשש וכו' לדיוקא אצט' וכו' עכ"ל עיין מהרש"א דלפי"ה י"ל לגופה משום דמשיירא וכו' ע"ש וא"נ דאם פן אמאי תלי ליה להאי חידוש' באכילת פהו ומאי רבותיה בזה וטפי הו"ל לאקשוויי פי בעי לאוקמא מעיקרא דלא כר"י ומשמע ליה דכל שעה שאוכל מאכיל אמאי לא אתיא כר"י ואתא לאשמעי' דלא חיישי' למשיירא ולמצנעא: ע"ב תוס' בד"ה פל מקום וכו' והא נהנה מחמץ וכו' וכ"ת ה"נ אמאי לא קאמר א"כ וכו' הקשה השע"ה ו"ל מאי קושיא נימא אף לחזקה בכרת משום דאין לחלק כמ"ש התוס' לקמן דכ"ח ע"כ ע"ש ולפמ"ש השע"ה בסמוך דסוגיא דפרק העור והרוטב דק"ד דאצט' נפש לרבות השותה אתיא פחזקה לפי הוכ"ת שכ' התוס' ניחא שפיר דע"כ לחזקה ליכא פרת בהנאה דא"כ סוגיא דפ' העור והרוטב אמאן תרמייה איברא דדבריו תמוהים דהא ר"ל הוא דאמר התם נפש לשותה ואי איתא דס"ל פחזקה צ"ל דס"ל חש"ב דאורייתא פדמוכח סוגיא דשמעתין דלחזקה חש"ב דאורייתא והא שמעי' ליה לר"ל בנזיר דכ"ט ע"א דס"ל חש"ב ל"ד ע"ש ובמה שתי' להקוש' המגיה להמש"ל דאצט' נפש לאפוקי מהיקשא דלקמן דל"ה ע"א עיין שם ליתא דאם פן מאי פריף שם מברייתא דהמחהו ויגמעו נימא שאני התם דכתיב נפש אלא ע"כ דנפש לא מפקא מהיקש' די"ל דאתיא לדרשא אחריתי פדי לאוקומי ההקש' וכ"פ הפנ"י ו"ל שם ע"ש: דף כ"ב ע"א גמ' שאני דם דאיתקש למים וכו' לפ"ז ר' אבהו הו"ל למילף דלא תאכל איסור הנאה משמע מדהוצרך להקש למים ואותו לחש"ב דהו דאורייתא אפי' לר"י אלא משום דאי למי' דקרא אתא לדם קדשים שאינו מכשיר דרבי אבהו מודה בהאי דרשא ולפמ"ש הפ"ת בסי' קי"ז דדם שרי בסחורה אפי' להסו' איסור סחורה במאכלות אסורות מדאורייתא משום דהקוש למים ע"ש ניחא שפיר דהקש' אתא לסחורה ולפ"ד הפ"ת גם אבר מ"ה מותר בסחורה דהא הוקש לדם פדבסמוך וניחא מה שהק' התיו"ט ו"ל להסוברים איסור סחורה מדאורייתא מגמ' בפ"ק דבכורו' דף ו' ע"ב דקאמר לעולם חלב אסור וקרא לסחורה דאי חלב

אסור סחורה נמי אסור ועפי"ה ניקחא שפיר דהא חלב דאסור משום דעיקרו דם או משום דאתי מחי והו"ל פאבר מ"ה וכדאי התם ותרנוניהו שרו בסחורה אף קשה מאי פריה ולחזקה למאי הילכתא איתקש למים נימא לסחורה וכן לקמן גבי אמ"ה מאי פריה לחזקה ונראה דע"כ לחזקה ל"ל הקשא למים לסחורה דאי הכי מנ"ל דאבר מ"ה אפתי מוזהרין עליו בני נח דילמא למאי דנשנה בסיני למילתיה לאקושי למים להיתר סחורה דכל היכא דנשנה לשום דבר לא הוי נאמרה ונשנית והו"ל נאמרה לב"נ ולא נשנית בסיני ולישראל נאמר ולא לב"נ וכראי בסנהדרין דנ"ט ע"ש אלא ע"כ לחזקה לא מ"ל כלל הקשא דם למים ולת אתא אלא לדם קדשים אבל לר' אבהו י"ל דל"ל מי איפא מידי כר"ל כמ"ש התוס' בחולין דג"ל וכיון דל"ל מי איפא מידי וכו' ממילא מצנה שנאמר' ולא נשנית לב"נ נאמרה ולא לישראל ובאבר מ"ה ע"כ שמעי' דישאל הוזהרו אף דנשנית לשום דבר ומ"מ ב"נ אפתי מוזהרין באופן דלמאן דל"ל מי איפא מידי מצנה שנאמרה לב"נ ונשנית אף דנשנית לשום דבר לזה ולזה נאמרה ואף דלחזקה נמי י"ל דל"ל מי איפא מידי ואית ליה הקשא לסחורה מ"מ למאן דאית ליה מי איפא מידי ע"כ לשנויי דקרא לדם קדשים ולכך ניקחא ליה להגמרא למי' פן גם לחזקה ועמ"ש עוד בזה בענין הסחורה עש"ב: תוס' בד"ה ור"ש וכו' אסור ליתן להם מתנת חנם וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל דהומ"ל מדלעיל דס"ל לר"י דברים ככתבן ע"ש לכאורה נר' דמדלעיל ל"מ לאוכוחי די"ל דר"י דס"ל דברים ככתבנהיננו דלגר בנתינה דוקא ולנכרי במכירה ונתינה ומאו דמשמע לחלק לא אתא אלא לאפוקי מכירה דגר מיהו הא ליתא דא"כ לכתוב גוי לחודיה במכירה ונתינה ולא לכתוב גר כלל דהתוס' לעיל בד"ה בשלמא הק' פן לר"מ ותי' דהנה ממעטי' מכירה דגר ע"ש וא"כ לר"י נמי א"א דלנכרי בתרנוניהו ולגר בנתינה דוקא לכתוב גוי לחודיה ומה"ט נמי ע"כ דלר"י ס"ל להתוס' דלא אמרינן איפא גר בנתינה ומכירה ונכרי במכירה דוקא דא"כ לכתוב גר לחודיה וכמ"ש התוס' ג"כ לר"מ ע"ש ועיין להר"מ בחיבורו פמה שכ' כר"י בדברים ככתבן: בא"ד דהא לא נשנית בסיני וכו' עכ"ל לכאורה נר' בכוננתם דס"ל אי איתא דלאו לבנ"י אלא לב"נ א"כ פיון דלא נשנית בסיני יצאו ב"נ וכיון דהשת' מיהא א"נ ב"נ לא הוי אסור מוסיף מגו דאיתוסף איסורא לב"נ פיון דהשתא מיהת ליתנהו וכ"הג איתא בירושלמי בפ"ג דשבועות דאם אמר שבועה שלא אוכל יו"ד ימים ויום יו"ד הוא יום הפפורים לא הוי אסור מוסיף ולא אמרינן מגו דאיתוסף איסורא אנשאר ימים חל על יו"הד ועיין להשע"ה בה"א א"ב ונהג' בחולין ד"ק קאמר דטעמא דר"י משום מגו דאיתוסף איסורא לב"נ ע"ש וא"כ ע"כ דאפתי מצויין ב"נ והא לא נשנית וכל מצנה שנאמרה לב"נ ולא נשנית בסיני לישראל נאמרה ולא לב"נ וכדאיתא בסנהדרין דנ"ט אלא ע"כ לבנ"י נאמר ולא לב"נ ועוד נר' לכאורה לפ' דבריהם באופן אחר דהנה הא דאמרינן לישראל נאמר ולא לב"נ הוא משום מי איפא מידי פדאי' שם בסנהדרין והתוס' בחולין דל"ג כ' דר"ל ל"ל מי איפא מידי וכן באמת פרייתא בספרי פ' ראה פכ"ד דע"ב ל"ל מי איפא מידי וע"ש בנימוקי וא"כ למאן דל"ל מי איפא מידי פי נאמרה ולא נשנית לב"נ נאמר ולא לישראל וא"כ ב"נ איתנהו באיסור גיד גם עכשיו ומק' התוס' שפיר דע"כ ב"נ מוזהרין עכשיו ומאי דמוזהרין גם ישראל ע"כ דאיפא שום דרשא ותי' דלבנ"י הוא נאמרה דהא באמת לא נשנית כלל וליפא שום דרשא וא"כ מנ"ל ישראל להנהו דל"ל מי איפא מידי אלא ע"כ לבנ"י כ"ז נר' לכאורה אבל נר' עיקר בכוננתם כמ"ש הרמ"ה ו"ל בחי' דסנהדרין שם בהא דאמרי' כ"מ שנאמרה ולא נשנית לישראל נאמרה ולא לב"נ משום מי איפא מידי וכו' אינו ר"ל דהיו מצויין ב"נ עד סיני ובסיני נטלה מהם ונתינה לישראל אלא ר"ל דאמרי' דמתחלה לא נאמרה לכולהו ב"נ אלא לאבות ישראל המשל מצות פו"ר שנאמרה לנח

ובניו לאו לכל בניו אלא לשם בנו וישיראל בניו ע"ש וכו' מְדוּקְדָּקִים שפיר דברי התוס' בריש
תגיגה בד"ה לא תהו וכו' ע"ש וא"כ במצות ג"ה שְׁנֹאמְרָה בְּזִמְנָא יַעֲקֹב אע"ה פִּינּוּ דְלֹא נִשְׁנִית ע"כ
לבנ"י נאמר ולא לכוּלְהוּ ב"נ פנ"ל אמתות בכוננת דבריהם ז"ל: ע"ב גמ' ונהרי אמ"ה וכו' מנין
שלא יושיט וכו' הק' ה' הפלתי ז"ל בסי' ס"ב נוקמה במפרס' דשרי לישיראל ואסור לב"נ
דישיראל בשחי' תליא וב"נ במיתה תליא ע"ש ומתרצים בזה במ"ש ה' אמונת שמואל דכל היכא
דלדידיה שרי לית ביה משום לפני עור ונהביאו הפר"ח בסי' ס"ב מיהו דברי א"ש תמוהים אצלי
ממ"ש הר"מ בפ"ג מ"ה אכל ישראל המטמא את הפהו עובר משום לפני עור וכו' ע"ש ועיין
להמג"א סי' קס"ג ע"ש עוד הק' ר' פלתי בסיון ז"ך נוקמה בבשר מ"ה דשרי בהנאה דנ"ל מקרא
דטריפה דגלי קרא בטריפה דשרי בהנאה ע"ש ול"ק פלל דר"ל ס"ל בנזיר דכ"ט דחש"ב לאו
דאורייתא וע"כ דס"ל כר' אפהו וכדלעיל ור"ל ס"ל דבשר מ"ה נפיק מקרא דאבר פדאי' בחולין
דק"ב ע"ב וא"כ ק' לר"ל מבריייתא זו מיהו ק' נוקמא באבר שאין בו פניית דאבר מ"ה בעי פניית
פדאייתא בחולין דצ"ו ולב"נ אסור דלא ניתנו שיעורין אלא לישיראל כמ"ש הר"מ בה' מלכים
ועיין להצל"ח עוד הק' ר' פלתי נוקמה בטמאים ועיין להתוס' בר"פ דם שחי' וכמ"ש בחי' שם
ונ"ל לתרץ פל הקושיות הנז' וניחא גם קושיות התוס' בד"ה ואבר וכו' שהק' פִּינּוּ דְבִשְׁל גוי איירי
היכי דייק וכו' ע"ש: והיה בהנ"ח דלמ"ד לא תאכלו איסור הנאה נמי משמע גם ב"נ אסורין
בהנאה דל"ת דגבי ב"נ נמי איסור במשמע וא"כ דייק שפיר הא לכלבים דהיינו דוקא לב"נ הא
לכלבו שרי ואי איסור הנאה במשמע הא נהנה הגוי וכיון דבשיל הגוי איירי מדקתני לא יושיט
וכדכ' התוס' מהגמ' דע"ז א"כ אפי' לכלבו הי"ל לאסור משום לפני עור ואפילו לכלבים דהפקר
דאסורי הנאה אסורין אף לכלבים דהפקר פדאי' במכילתא וכדמשמע נמי מדיליף היתר הנאה
בטריפה לעיל מדכתיב לפל תשליכון אותו ולפ"ז מאי דפריף הגמ' הוא מהנאות דב"נ ומאי דמי
דמייתי קרא דלא תאכל הנפש דכתיב גבי ישיראל ולא מייתי קרא דב"נ הק' פִּינּוּ דְבִשְׁלֹאֵל לא
כתיב אלא לא תאכל ולא לא יאכל ודרשי' איסור הנאה גם גבי ב"נ דכתיב לא תאכל איסור הנאה
במשמע ואין להק' לפ"ז כי משני שאני אבר דאיתקש לדם תקשה מנ"ל דאבר נאמר לב"נ ונשנה
ולזה ולזה נאמרה נִימָא מאי דנשנה למילתיה נשנה לאקושי לדם להיתר הנאה דאי מקרא דב"נ
היה אסור בהנאה אלא ע"כ דאכילה דכתיב גבי ב"נ לא משמע הנאה הא ל"ק די"ל דרבי אפהו
ל"ל מי איפא מידי וכו' וכדכתיב' לעיל גבי דם בישוב דברי הפ"ת ע"ש אף לפי"ה מבריייתא זו
יש להוכיח דנזיר מותר בהנאה וא"כ פי פריף לקמן ונהרי נזיר הו"ל לאתויי מבריייתא זו ולא
לאתויי ממתני' דעירוב דלא אתיא אלא למ"ד מערבין לדבר הרשות וכמ"ש התוס' שם ע"ש אח"ז
ראיתי בתשו' מהרי"ל סי' קע"ה וסי' קצ"א ע"ש ואכמ"ל: ודע דמבריייתא דמכילתא שכתבתי
דאפי' לכלבים דהפקר אסור דמקרא הנאה ק"ל אהא דאמרי' בפ"ק דקדושין ר"ח ע"ב אמ"ל
התקדשי לי בכפר זה ואמ"ל אתנהו לכלב אינה מקודשת ואם היה פלג שלה מקודשת ואי איתא
דאפילו פלג שאינו שלה הנאה היא אמאי אינה מקודשת ועוד יש להבין מה הנאה שייכא בכלבים
דהפקר ונ"ל דבריייתא דמכילתא מיירי בכלב רץ אחריה ואע"ג דמבעיא לן בגמ' שם בקדושין
ברץ אחריה אי מקודשת ולפי הצד הב' אינה מקודשת לאו היינו דלא הוי הנאה אלא דמחוייבת
לשלם לו דמיו פִּינּוּ שְׁנֵהֲגִית אלא דאין דעתה להתקדש אלא לינצל מן הכלבים וכן ראיתי לה'
בית יאודה ח"ב סי' שהק' בגמ' דקידושין דמשמע דלהצד הב' אינה מחוייבת לשלם אמאי הא
אמרינן בפ' הכונס דנ"ח דמברית אריה מנכסי חבירו דפטור דוקא מדעתו ול"ל פסידא אכל אי
שלא מדעתו או אפי' מדעתו ואית ליה פסידא חייב והכא אפי' חשבי' לה מדעת' מ"מ הא אית ליה

פסידא ותירץ דלהצד הב' חייבת אלא דאין דעתה להתקדש ע"ש איברא דדבריו תמוהים שהרי כ' התוס' וקרא"ש שם בפ' הפוגס דקא דאמרי' באית ליה פסידא חייב היינו שלא מדעתו אבל מדעתו אפי' אית ליה פסידא פטור מיהו לפי מ"ש התוס' וקרא"ש דדוקא בהיגזק רחוק אבל אם המזיק קרוב חייב ע"ש קשיא שהרי פלב רץ אחריה המזיק קרוב ואמאי לא מחייבא וצ"ל פדברי ה' בית יאודה דגם להצד הב' חייב' אלא דאין דעתה להתקדש ומעתה הוה ברייתא דמכילתא ברץ אחריה מיתוקמא פנ"ל ובמ"ש לדמות הנאה דאיסורי הנאה להנאה דקדושין עיין בגמ' בנדורים דפ"ה ע"א ובדברי הר"ן שם ע"ש: שם אף דם מן החי וכו' עפירש"י ועמ"ש רש"ל ו"ל ונעלם ממנו גמ' בפ' ד' מיתות דנ"ט ע"א פלוגתא דרחב"ג ורבנן ופירש"י שם ע"ש: שם וקרי שור הנסקל פירש"י דפריה לחזקה ולר"א אבל הרא"ם ו"ל בפ' משפטים כ' על האי בריית' דלא כר"א ור"א מוקי לה לדמי ולדות וכו' ע"ש נראה מדבריו דלחזקה ניחא ונ"ל לדעתו ו"ל דלחזקה ל"ק די"ל דמאי דקתני בהנאה מניין היינו על סקליה מיסקל ומפיק לה מנקי פי היכי דאייתר לא יאכל לשחטיה מישחט ואי לא נקי הוה מוקמי' לא יאכל לסקליה ולאסור הנאה וא"ל ליכתוב לא יתנה דלחזקה דמשמע ליה לא יאכל לא יתנה בו היתר אכילה הוי פאלו פתיב לא יתנה ודוקא לר"א הוא דפריה בגמ' בקמא ליכתוב לא יתנה ולכך פריה שפיר הוה לר"א דל"ל דנקי להנאת דסקליה דא"כ לא ליכתוב נקי ונדעי' ליה מלא יאכל ודרשי' נמי לשחטיה מישחט מדלא פתיב לא יתנה אבל לחזקה ל"ק ול"ל לחזקה דרשה דבשרו כעין בשר ומה שק' עוד על דברי הרא"ם דכ' דברייתא דלא כר' אבהו והוא הפך הסוגיא י"ל דה"ק לדעת המק' דפריה וקרי שור הנסקל הברייתא דלא כר"א אבל ר"א גופיה משני דאיתא לדמי ולדות וה"ה דהומ"ל להנאת עורו אלא דניחא ליה למי דאיתי ר"א גם כמאן דדריש את וכינון דקרא לא מיייתי ואתי לדרשא ונדלות נקטיה הסנא להנאה דדרשא גמורה היא ולא פריה הגמ' לר"א אלא משום דלא שמיע ליה דיש דרשא בנקי ופריה נקי למ"ל וכ"מ מדאמר טעמא דכתב וכו' ולא דייק מסופור ברייתא ומשני דאיכ' למיידרשיה להנאת עורו וה"ה דהומ"ל לנדלות ומאי דפריה ואידך היינו על המתיר דמשני להנאת עורו פנ"ל ליישב דברי הרא"ם לפי חוקר הנושא ועיין להשע"ה ו"ל: עו"ש בשרו אין וכו' נר' דל"ד אלא מדכתיב לא יאכל משמע דבר אכילה ולא עורו דלאו בר אכילה וכ"כ התוס' רי"ד בקדושין לשנויא דהנאת עורו דהוי פי' הברייתא בהנאה ר"ל דבר הנאה מנין ע"ש וניחא בזה מה שהק' התוספות לא ליכתוב לא נקי ולא בשרו וכו' ועפי"ה ניחא ובלא"ה ל"ק דאצטריה בשרו למעט פרושו כדאיתא בתמורה ד"ל ע"ש: ונתוס' בקמא הק' לוקמה בכן פקועה וסיימו דלפי המסקנא ניחא דבשרו כעין בשרו ע"ש פי' דברייתא איתא כר"מ ודרשא דשחטו אחר שנגמר דינו ו"ל לרבנן מבשרו ואף לשנויא קמא י"ל דידע לה לבשרו אלא משום דברייתא לא קתני הכי וה"ק ברייתא גופיה בהכי מיתבא ליכתוב לא יתנה ובלא הך ברייתא י"ל דנ"ל מבשר דעבדיה כעין בשר ומ"מ בריית' כר"מ וזו היא פנונת הריטב"א ו"ל בחי' שם ול"ק מה שהק' השע"ה ו"ל בה' מ"א מגמ' בפ' מרובה עיין שם ובלא"ה י"ל דנ"ל מלא תאכל כל תועבה ובריית' דאצט' קרא למלקו' אתא וכמ"ש השע"ה גופיה שם אף מ"ש בגמ' ואימא היכא דשחטיה שרי לא א"ש לפ"ז דהול"ל אימא דלא לקי וכו': תוס' בד"ה ואבר וכו' מדקתני לא יושטי וכו' עכ"ל ע"ש בגמ' דדייק מדקתני לא יושטי דקאי בתרי עברי דנהרא ומינה דע"כ בשל גוי דאי בשל ישראל אפי' לא קאי בתרי עברי דנהרא עובר דקא טעמא דאינו עובר בלא קאי בתרי עברי משום דאי בעי שקיל ליה איהו גופיה וכדאי' התם ובשל ישראל לא מצי הגוי למישקל ועיין מהרש"א ו"ל: בד"ה מנין וכו' ולמ"ד אין שבת עצים וכו' עכ"ל הק' השע"ה בה' תמץ דע"ד דר"י גופיה לקמן דע"ה ע"א כ'

דלמ"ד יש שבח עצים אינו אלא מדרבנן ואמאי נקטו למ"ד אין שבח וכו' ע"ש ול"ק דלא כ"כ ר"י אלא לפי מאי דמסיק פאן לחלק בין שמן לעצים אבל למאי דס"ד השתא בהכרח דמדאורייתא אסור ולכן ק"ל אלא למ"ד אין שבח ולפום מאי דמתרצי דשמן דוקא אסור קושטא הוא דאף למ"ד יש שבח פן הוא ומאי דמקשי ב"ת הכי מתרומה דדרשי שלף וכו' והכא אצט' קרא לאסור ולא מקשי בפשי' דהכא שרי בעצים בלא קרא והתם בעי קרא משום די"ל דקרא דתרומה לא אצט' אלא להתיר השמן והגמ' דנקט להסיק ל"ד דקרא להכי אצט' ועיין בגמ' לקמן דכ"ו דפריה אלא עצים לרבנן המ"ל משמע דלרבי מדאוריין' וכבר עמד בזה השע"ה שם ומשני לה ע"ד מאי דכתבנא בכוננת התוס' דהכא והוא פשוט ברם מ"ש שם דמאי דמשמע ליה להגמרא דעצים דאסורא מדאורייתא אסירי הוא מדכתי' בערלה את הטפל לפריו ובכלאי הכרם לא פתיב פרי ולקף פריה לרבנן המ"ל ע"ש לא ראה דברי התוס' בקמא דף ק"א סע"א שכ' דמאת הטפל דמרבי' שומר לא שמעי' אסור הנאה דיש שומר דראוי לאכילה ע"ש וכן צ"ל גם בכלאי הכרם דאי שמעי' מדלא פתיב פרי דאסירי בהנאה אמאי אצט' ללמוד אסור הנאה מן תקדש אלא ע"כ דליתא ודע דמאי דמשמע ממתני' דקדושין דנ"ו ע"ב דכלאי הכרם אסורין בצביעה והדלקה אע"ג דלא פתיב קראי יתירי היינו דנ"ל מק"ו משלא פדדו הנאתו אבל מחמץ ק' מנ"ל שלא יצבע ושלף ידלק וצ"ל דדוקא בערלה אצטרי' קראי משום דכתיב לכם ובהכי י"ל קושני' התוס' הכא מתרומה וניחא גם מה שהק' התוס' בקמא שם למ"ד חזותא מילתא אמאי אצט' קרא הכא ע"ש אף התוס' בדבור שאח"ז הוכיחו דמלא יאכל לא שמעי' להו בלא לכם ע"ש מיהו הוכחתם אינה אלא למ"ד חזותא לאו מילתא: בד"ה לכם וכו' ע"ש מהרש"ל לחזקיה ע"ש וי"ל דבריייתא כר"ש ור"מ דמודה חזקיה דאינהו ס"ל כר' אבהו כמ"ש התוס' לעיל ולתנא דסבר פחזקיה דריש ערלים ה"ג לדרשא אחריתי ועי"ל דגם ההיא דרשא דנטוע לרבים מוציא ממשמעות ונטענתם והתם נמי לא הו"ל למכתב בל' נטיעה ולא הנה אצט' ללכם דומיא דאי קאי על לא יאכל ולרבי יהודא אצטריה ערלים ה"ג לדרשא אחריתי: דף כ"ג ע"א גמ' והרי תרומה וכו' ותנן וכו' ק"ל אמאי לא פריה ממתני' בנדרים דפ"ג ע"ב קונם פהגים אלו נהנין לי לא יטלו בע"כ ואי איתא דאסורה בהנאה אמאי לא יטלו בע"כ פינן דאין לו בהם שום הנאה וכמ"ש הר"ן ז"ל שם דפ"ה משם הרשב"א ז"ל דמי שאסור נכסיו ע"ע יבואו אחרים ויט"ל בע"כ פינן דאסורין לו בהנאה לאו שלו ניהו ע"ע ולא אמרי' דאית לו בהם זכיה לטובת הנאה שבהן ליתגם לכל מי שיצצה וה"ט משום דאפי' טובת הנאה אסירא פינן דהנאה היא ואע"ג דכ' התוס' לעיל גבי אבר מ"ה דשכרו מותר מ"מ לכתחיל' אסור ואף בחנם כ' שם שאסור וכיון דלכתחילה אסור לאו בני זכיה ניהו וה"נ דכונתה בתרומה ומאי דתנן בספ"ב דקדושין המקדש בתרומות מקודשת וטעמא דט"ה ממון פדאי' שם ע"ש מ"מ לכתחילה אסור וא"כ אמאי לא פריה לה ממתני' דנדרים הלזו והא עדיפא ממתני' דמערבין דלא פריה למ"ד אין מערבין אלא לדבר מצוה ועיין לה' שמחת יו"ט ז"ל סי' פ"ד: והנה כ' רש"י בחומש בפ' ויקרא אי מה תרומה האוכל דוקא אף מעילה האוכל דוקא ת"ל תמעול וכו' וכ' הרא"ם אינו ר"ל לאפוקי הנאה דהא תרומה אסורה בהנאה דכ"מ שנאמר ל"ת א' אסור אכיל' וא' א"ה ע"ש והם דברים תמוהים וכבר דשו בו רבים ולפי חומר הנושא נ"ל דלר' אבהו דלא תאכל אחד אסור הנאה וכו' א"כ אף דגלי קרא תרומתכם להיתר הנאה י"ל דלא התיר אלא הנאה שאינה של כלוי אבל הנאה של כלוי אפתי במשמעו לא תאכל קיימא ולפ"ז לר' אבהו הנאה של כלוי בתרומה מדאורייתא אבל לחזקיה שרי מדאורייתא ומ"מ אסירא מדרבנן ועיין להמש"ל ז"ל בפ"ט זה דהנאה של כלוי אי מדאורייתא או מדרבנן ע"ש ולפי"ה תליא בפלוגתא

דחזקתיה ור"א ומעפיה י"ל הנגאה דנקט הרא"ם היא של כלוי ונדייק אמ"ש רש"י האוכל דמשמע
דוקא אוכל מיהו נר' דהא לימא דא"כ בנזיר ושקצצים וכל הנך דגלי קרא דשרי בהנאה גימא
דהנאה של כלוי אסירא וזו לא שמענו ושמעתי מק' מאי פריה לחזקתיה למ"ל תרומתכם גימא
דאתא דלא גיליף תרומה ממעילה בחטא חטא דאסורה בהנאה ונר' דל"ק דכיון דכתיב לא תאכל
דמשמע גם הנאה לא ילפי' ממעילה לאפוקי ממשמעויותא כיון דג"ש דחטא חטא אתא לדרשות
אחרני דמה"ט הוא דלא ילפי' בתרומה לחייב בפחות מפזית אי שויןא פרוטה עיין לקמן דג"ל
ע"א ובתוס' שם ע"ש ובמאי דקאמר הגמ' ולחזקתיה תרומתכם וכו' עיין בגמ' ר"פ ראשית הגז
ע"ש: שם א"ה לכתחין' גמי וכו' פי' השתא דדרשת לכם אפי' לכתחילה גמי אבל אי לאו לכם גימא
מאי דקתני לכתחין' לא י"ל מדרבנן הוא אבל כיון דכתיב לכם והתורה התירה בפ' אין פח ביז
חז"ל לגזור ומשני א"ק יהיו וכו' וכיון דמצאו אסמכתא יש בינדם לאסור ולמ"ד איסור סחורה
מדאורייתא דרשא דיהיו דרשא גמורה היא ועיין להט"ז בי"ד סי' קי"ז ועמ"ש בזה בענין הסחורה
באנרף ע"ש והיותר נ"ל דאיסור סחורה נ"ל מקראי אחרני ולא ק"ל לכתחין' גמי אלא כיון
דדרשי' לכם שלכם יהא להתיר הנאה נדרוש גמי שלכם יהא גם להתיר סחורה ומשני א"ק יהיו
וכו' אבל אי לאו לכם א"ץ גם לקרא ליהיו ובהכי גימא גם מה שהק' מהרש"ל ז"ל במאי דפריה
לחזקתיה למ"ל ל"י ולמ"ל לכם מאי פריה הא אי לאו לכם הנה דרשי' יהיו לאסור אפי' נזדמנו
ע"ש ולפי"ה לקמ' דלא ליכתוב ל"י ולכם ולא ליכתוב גמי יהיו ומה שתי' רש"ל דא"כ ליכתוב
לא יאכל ע"ש קשה דנימא דשרי בהנאה ואסור בסחורה גם נזדמנו ואי כתיב לא יאכל הנה אסור
בהנאה וי"ל דאי אסרינו נזדמנו אסור גם בהנאה דתרוניהו פי' הדדי גינהו ומהרש"א הק' ע"ד
מהרש"ל דנימא דקרא לאסור בעשה דוקא אתא ע"ש ולפי דעת הר"מ ז"ל דאין לוקין על הנאה
א"ש דכיון דאין לוקין איסור עשה ולא שוין מיהו י"ל דלחזקתיה כיון דנ"ל הנאה ממשמעויות ל"י
הוי פאילו כתיב לא ינהג ולוקין ומה שהק' עוד רש"א דתק"ל במאי דקאמר טעמ' דידי מהכא
ע"ש י"ל דליכתוב לא ינהג ואכילה ג"כ בכלל הנאה ולא ליכתוב יהיו ולעיל גפי' ערלים דלא
כתב לא ינהג ולא אצט' לערלים ה"ג בלא"ה הק' התוס' שם דלא ליכתוב ערלים ה"ג ע"ש אף
קשה ע"ד רש"ל דהא אצט' יהיו לאסור ערוביהו וכדתניא בת"כ ונהביאו רש"י בחומש ובגמ' ע"כ
תיתי ש"מ ועיין להק"א שם ומהרש"א כ' דמשמעויות יהיו הוא לכתחילה ע"ש והוא תימה דא"כ
להוא מרבנן בהפוך הדף דס"ל דגם לא יאכל איסור אכילה דוקא כדקאמר הגמרא שם תק"ל
למ"ל לכם בשקצים ליכתוב ל"י ויהיו ולדברי רש"ל גימא שפיר ודע דלפמ"ש בראש אמירה
דרדשא דיהיו אסמכתא היא גימא קושני' מהרש"ל ומ"מ היותר נ"ל בקושני' רש"ל הוא מה
שפתבתי דלא אצט' יהיו אלא אחר לכם ועפי"ז גפי' חמץ לריה"ג דדרשי' לה להתיר הנאה דרשי'
גמי להתיר סחורה וניחא מה שהקשו התוס' גפי' חמץ לחזקתיה למ"ל לה וליכתוב ל"י ע"ש דאצט'
לה להתיר סחורה ועי"ל לקושני' התוס' דקרא דל"י בפסח מצרים הוא וקרא דלה בדורות וא"כ
י"ל דקושטא הוא לריה"ג פסח מצרים אסור בהנאה וקרא דלה אצטריף דלא גיליף מפסח מצרים
ומתני' דלקמן דצ"ה דלא חשיב הא בינייהו לחזקתיה ע"כ דלא אתיא כריה"ג ע"ש בגמ' ועי"ל
דאתא לה דלא גיליף ק"ו מותר לאסור בהנאה כדיליף ר"י לקמן דכ"ז ורבנן דלא יליף מותר
ס"ל דלא כחזקתיה דבלא"ה דחזקתיה תנאי היא וכמ"ש התוס' לעיל ועי"ל דאצט' לה לטבל של חמץ
למשרי בהנאה של כלוי עיין להתוס' לקמן דג"ל ע"א בד"ה ראשית ולמהרש"א שם: כתב הרא"ם
בפ' שמיני על ברייתא דל"י להזהיר המאכל פחזקתיה וכו' ולפ"ז מאי דפריה לחזקתיה למ"ל ל"י
וכו' היינו לברייתא דלא תאכלום אבל לברייתא דדריש מלא יאכל ל"ק ולהך ברייתא לא ידענא

טעמא דחזקיה מהיכא נ"ל וי"ל דנ"ל מערלים ה"ג וניחא מה שהקש' רש"ל לעיל גבי ערלה לחזקיה ועמ"ש שם ומה שהק' מהרש"א דהא ריה"ג לא ס"ל פחזקיה י"ל דע"כ אפתי לא ס"ד ה' דאפי' הו"ל להקשוני דריה"ג אדריה"ג ואמאי ק"ל אחזקיה ור"א ועוד י"ל ועיין להתוס' בד"ה ומה וכו' ופירש"י דע"ב ע"ש: שם לטומאה וטהרה ל"צ קרא פי אצטריף קרא וכו' משמע דבלא קרא ידעי' דטהורה פמו ל"צ קרא דרע"ק ונהיננו דנ"ל מייעשה מלאכה בלא לכל וכמ"ש מהרש"ל לקמן בתוס' בד"ה ומה ע"ש אכל לפי מ"ש מהרש"א שם ע"כ צ"ל דמאי דקאמר לטו' וטהרה ל"צ קרא ל"ד והנה לס"ד דגמרא ע"כ דס"ד דתרונייהו ס"ל פשהותרה נבילה חלבה גידה לא הותרה דאי ריה"ג ס"ל הותרה לא אצט' קרא להתיך הנאה אלא ע"כ דס"ל לא הותרה וא"כ ע"כ דרע"ק נמי ס"ל פן דאי פליגי בהא מנ"ל דפליגי כדר' אבהו ומשני דפליגי בהא אי הותרה או לא וריה"ג ס"ל לא הותרה ולטומאה וטהרה מייעשה מלאכה נפקא בלא לכל כדס"ד מעיקרא ומה שפירש"י במסקנא דריה"ג אינו בכלל נבילה דגבי טו' ק' דהא לס"ד דלא הותרה לכ"ע ואפ"ה הוי בכלל נבילה דגבי טו' דאל"ה אמאי אצט' קרא לרע"ק ואמאי לא פי' בפשי' מייעשה בלא לפל כדס"ד מעיקר' ונר' דלס"ד דגם לרע"ק לא הותרה בהכרח דבכלל נבילה דטומאה הוא מפח ס' רע"ק אכל השתא דרע"ק טעמו משום דהותרה י"ל בפשי' דריה"ג דלא הותרה לאו בכלל נבילה דגבי טו' הוא וא"צ לדחוק פדמעיקרא ודע דמדברי רש"י הגלו מוכח דלא ס"ל כמ"ש התוס' בדבור הגזפר כתי' ע"ש ולדידיה קשיא קושני' התוס': תוס' בד"ה מערבין וכו' ל"מ"ד אין מערבין וכו' עכ"ל ה' שיו"ט ז"ל סי' פ"ד הק' דהא לכ"ע אין מערבין אלא לדבר מצוה ומצות לל"נכדאי שם ד"ל ע"ש ולכאורה שם לא אמרו הכי אלא לרי"ו אבל לרבא אמרינן שם דפליגי אי מערבין לדבר הרשות ומאי דפריף הגמ' בר"פ פיצד משתתפין על ר"י פשי' פבר' כ' הריטב"א ז"ל בחי' שם דאף אי פליגי תנאי בהכי מ"מ פריף פשי' דהלכה פסתם משנה שם ע"ש מיהו הא ליתא דא"כ מאי פריף לר"י לימא כתנאי אמרה וכו' נימא דלר"י פליגי במצות אי ליהנות ניתנו ולרבא פליגי אי מערבין לדבר הרשות אלא דגמ' קי"ל דדברי רבא ור"י הילכתא ניהו ולא פליגי אהדדי וא"כ ע"כ למאי דמייתי דר"י תו ל"ל למי' דפליגי לרבא באי מערבין לדבר הרשות והדק"ל במ"ש התוס' ל"מ"ד ונ"ל דמ"ש ל"מ"ד לאפוקי רב יהודה במס' ר"ה דכ"ח ע"א דס"ל מצות ליהנות ניתנו ולדידיה ע"כ דפליגי ר"י ורבנן בהא מילתא דרבנן ליהנות ס"ל ור"י לאו ליהנות ואיהו פרבנן ס"ל דבע"א ליכא פלוגתא לרב יהודה ולפ"ז בע"כ דגמ' דפריף לר' אבהו ס"ל פרב יהודה דמצות ליהנות ניתנו ודלא פרבא ור"י דעירובין: בד"ה קצירכם וכו' וי"ל מדלא פתיב ראשית קציר וכו' עכ"ל הק' ה' טורי אכן ז"ל במס' ר"ה די"ג אפתי מנ"ל למדרש הא דדרשי' התם קצירכם ולא קציר נכרי ע"ש ולק"מ דכבר כ' התוס' לעיל דף ה' ע"ב בד"ה אכל דנכרי וגבוה מחד קרא נפקי וע"ש בר"ה משום וא"כ ה"נ נכרי ומצוה מחד קרא נפקי דדרשינן קצירכם ולא קציר נכרי ולא קציר גבוה: ע"ב גמ' ור"ש וכו' הק' השער"ה ז"ל בה' מ"א דגיד נמי הותר מפלל דעוף ע"ש ונעלם ממנו מ"ש התוס' בחולין דקי"ו ע"ב בד"ה פלאי וכו': שם א"כ חולין שנ"ב וכו' עיין להלח"ם ז"ל בפ"ח מה' מ"א ובפ"ב מה' שחי' וכנראה שנעלם ממנו פלוגתא דריה"ג ורע"ק גבי חלב דמייתי לה הגמ' לעיל ובעיקר' ישוב פסקי הרמב"ם ז"ל נ"ל דס"ל דלא אצט' לן למי' אליבא דר"י דחולין שנ"ב לאו דאורי' אלא לרע"ק דמוקי דקרא דגבי חלב לטו' וטהרה אכל לריה"ג דס"ל פשהותרה נבילה היא הותרה חלבה גידה לא הותרה פדמסיק הגמ' לעיל וס"ל דחלב לאו בכלל נבילה דגבי טומאה כמ"ש רש"י ז"ל לעיל וע"כ בהכרח מוקי ליה ריה"ג להיתר גבי חלב להיתר הנאה וילפי' מניח דבשאר איסורין דכתיב לא תאכלו אחד איסור הנאה במשמע מדאצט'

להיתר חלב ואיתר לן אותו לחולין שנ"ב ופס' הר"מ כריה"ג ומאי דמייתי נמי לקראי דנבילה לאו ליפוטא ע"ד שכ' הלח"ם שם ע"ש: שם קסבר חש"ב דאורי' וכו' למסקנא דשמעתין דקרא דלא יאכל דטומ' בשר הוא דמייתי' ומוקמי' ליה באא"ע לשאר איסורין א"צ לזה דא"כ דס"ל חש"ב לאו דאורייתא ומוקמי' ליה לקרא דאותה לשאר איסורין אצט' לא יאכל למלקות ועמ"ש לקמן בס"ד ועיין להלח"ם בפ"ח מה' מ"א ובפ"ב מה"ש אף לפמ"ש הלח"ם במ"א דדבר הבא באא"ע אינו לוקה עליו והביא ראיה ממ"ש התוס' בפ' אז"נ דס"א ע"א ע"ש גם למסקנא צ"ל דס"ל חש"ב דאורי' דכיון דאינו לוקה לא נ"מ מידי אי אית ביה לאו או לא: תוס' בד"ה ומה וכו' וי"ל וכו' עכ"ל ק' מאי פריה ור"ש וכו' הא פיון דס"ל לר"ש דאין בגידין בנ"ט ע"כ דלא הותר בכלל נבילה אפי' אחר שגלמוד בק"ו ונר' דלא ניתא ליה לשנויי הכי משום דאפתי קשיא לאבע"א קמא דריה"ג ס"ל אסור אמאי לא יליף בק"ו וריה"ג ס"ל יש בגידין בנ"ט עיין בחולין דק"א ע"ש ועיין לה' פלתי סי' במה שכ' במה שפס' הר"מ ז"ל דאין בגידין בנ"ט: בא"ד ק"ו מדם וכו' עכ"ל צ"ל דס"ל דם שבישלו דאורייתא ונדקא בתטאות הוא דלא הוי דם עיין בגמ' במנחות דל"א ובתוס' שם דאלת"ה איכא למיפרך מה לדם שפן יש היתר לאיסורו ע"י בישול: בד"ה דהא כתיב וכו' לא עבוד שפיר וכו' עכ"ל עיין בגמרא לקמן בפ' כ"צ דפ"ב וע"ש בתוס' דאוקמוהו כר"י ע"ש והתוס' פאן משמע להו דההוא מרבנן דשמעתין אתי ככ"ע: דף כ"ד ע"א גמ' וכ"ת אין מזהרין מן הדין הקשה הוא וכו' לפום פשטא דשמעתין נר' דהא דאצט' למי' הקשא הוא ולא סגי ליה למי' דמקרא גופיה דלא תוכל נפקא משום ראיכ' למי' דאצט' קרא למלקות דאי מלא תוכל הני לאו שפכלו' וקרא דלא תוכל גלי אלא ביערתי דלאו ודוי הוא נהדר ילפי' בהקשא דלוקה אקדש ומעיקרא הנה ידע לה לקרא דלא תוכל פדי לגלויי אלא ביערתי דלאו ודוי הוא ולא הנה ידע להקשא וכ"נ מפירש"י אף קושטא הוא דלא הוי לאו שפכלו' פדאייתא במכות דח"י וכמ"ש מהרש"א בתוס' וע"כ הוצרכו התוס' לפ' דלהנאה אתא הקשא וזהו פנונת התוס' שכתבו דלא הוי שפכלו' דנחתה לאוכוחי דמ"ש' בדבור הקוד' לענין הנאה אתא הם דברי' מוכרחי': והנה במ"ש התוס' דאתא להנאה כ' מהרש"א ז"ל דמבאש ישרף לא ידעי' אלא עשה ועפי"ז הוק"ל בגמ' גבי נותר וחסטת אמאי לא אמרי' דאתא לגופיה וללאו להנאה ועפירש"י במאי דפריה גבי נותר והוא מבע"ל לכדר"א דנר' מפי' דהיא גופה קוש' הגמ' ע"ש ולפ"ד מהרש"א מ"ש התוס' דבשבת איתא דלא ילפי' אלא ממעשר באו לשלול דלא נימא באש ישרף גלי אלא תוכל דאיהו גם הנאה וא"כ איכא לאו והדק"ל למ"ל הקשא לזה הוכיחו משבת דלא ילפי' אלא ממעשר ומ"מ עיקר פירושו בדברי התוס' תמוה דבגמ' בשבת שם הכי איתא אקרא דלא ביערתי ממנו אימא ממנו א"א מבעיר אבל אתה מבעיר בשמן קדש שנטמא ומשני ק"ו ממעשר הרי דאי לאו דיליף ממעשר הנה שרי שמן קדש שנטמא בהנאה מדאצט' למכתב ממנו גבי מעשר ולפ"ד מהרש"א הא ידעי' מבאש ישרף איסור הנאה ולא הנה אצט' ממנו ע"כ נראה עיקר בכוננת התוס' דמבאש ישרף דכתיב גבי בשר טמא לא הנה ידעי' פלל איסור הנאה דהו"א דליהני מניה בהדי דשריף ליה משום דכתיב ממנו גבי מעשר ואף דכל סוגיא דשמעתין מוכחת דמשרפי' ידעי' איסור הנאה וכ"מ גם מדבדי התוס' לעיל דכ"ב ע"א ע"ש מ"מ גבי טומאת בשר לא ידעי' משום דכתי' ממנו וזהו שכ' התוס' דאתא לאיסור הנאה ומייתי ראיה דלא ילפי' מישרף איסור הנאה מגמ' דשבת דלא ילפי' לה אלא ממעשר ומעתה גבי חטאת ונותר לק"מ דכיון דידעי' איסור הנאה משרפי' אית לן לאוקומי קרא לדבר קדש דהיינו לשאר איסורין מלאוקומי לגופיה ללאו פיון דכבר ידעי' א"ה משרפי' ואף אי מוקמי' לאו להנאה מ"מ אינו לוקה דדבר הלמד באא"ע אינו לוקה כמ"ש הלח"מ

במ"א וכיון דאינו לוקה מאי נ"מ בלאו וגמ' פאן מעיקר' מקשה דאצט' קרא דגבי טונמאה למלקות לאכילה ומשני דיליף ק"ו ממעשר ופריה אין ממ"ה ומשני דאיסור אכיל' ילפי' מקרא דלא תוכל וקאמר דהשתא דאיתת להכי דמקרא דלא תוכל נ"ל א"צ ללמוד איסור הנאה מק"ו אלא דנ"ל מהקשא ודוק: שם היקישא הוא בר"פ השוחט והמעלה פירש"י הטעם דמזהירין מג"ש משום דאין אדם דן ג"ש מעצמו אבל ק"ו דדן מעצמו א"מ וכ"כ בפ' בן סורר ומורה דע"ג ע"א גבי היקישא ע"ש ובפ' לולב הגזול דל"א כ' רש"י דגם היקישא אין אדם דן מעצמו והתוס' חלקו עליו בזה והמש"ל בפ"ב מה' ק"פ כ' דאפי' רש"י לא כ"כ אלא לר"י אלא דקי"ל פנותייהו אדם דן היקישא מעצמו ע"ש ולפ"ז לרבנן אין מזהירין מן ההיקישא והדבר תימה מסוגיא דשמעתין דרב פפא שנה משנתו דלא פרבנן דקי"ל פנותייהו ושם בר"פ השוחט והמעלה יליף ר' יונה אזהרה מהיקישא דשם תעלה ושם תעשה ובזה י"ל דשאני היקישא דהתם דקרא מיתר דהול"ל שם תעלה ותעשה וכה"ג דקרא מיתר להיקישא י"ל דלכ"ע מזהירין וכן ההיא דפ' ה' סורר ומורה אבל משמעתין קשיא דקרא דהכא לא מיתר דאצט' ליחודי לאו אכל חד וחד פדאי' בריש פרישות ועיין בס' טהרת הקדש שם בפרק השוחט והמעלה: ע"ב גמ' פל איסורין וכו' אלא דר"א וכו' וכ"ש חלב חי וכו' דמשמע לל"ק לענגן הנאה לוקה אפי' שכדר"א דמידי הנאה לא נפקא ונדקא שכדר"א הוא דפטור והיינו דקאמר אביי בסמוך הפל מודים וכו' ומפאן ק' למ"ש התוס' בקמא דק"א ע"א דקרא דערלים דנ"ל מניה שלא יצבע ושלא ידליק וכו' היינו שכדר"ה ע"ש דהרי אפי' בשאר איסורין פגון חמץ וכיוצא דליכא למילף מערלה דאיכא למיפרך וכו' אסור אפי' שכדר"ה לל"ק ולמ"ל קרא דערלים ועיין בסמוך דקאמר אף אנן נמי תנינא וכו' והנה המש"ל הק' מפאן בה' יסו"הת לס' הר"מ ז"ל דאין לוקין על הנאה וע"ש מ"ש ול"ק לפי מה שפכתתי לעיל דלחזקיה דנ"ל ממשמעות לא יאכל לא יקרא ביה הנאה הוי פאלו פתיב לא יקנה דלוקה והר"מ דסו' דאין לוקין על הנאה משום דפ' כר' אפהו ור' יוחנן דהכא ס"ל פחזקיה: שם ק"ו ומה ערלה וכו' התוס' בחולין הק' מה להנהו שפן לא הותר מפלגן ע"ש ולכאורה יש להק' דס"ל לאיסי ב"י פאבוה דלעיל ס"ל לר"י נטוע לרבי פטור וא"כ ערלה הותרה מפלגה מיהו נר' דעיקר קושני' נפרוה מה לכלאי הפך שפן לא הותרו מפלגן ועכ"ל ערלה תוכיח והדר דינא וא"כ פרכי' כ"ד מה לכולהו שפן גידולי קרקע ע"ש בגמ' וזהו פונת התוס' שם שהק' נפרוה מה לערלה שפן במאיתם ע"ש ודברי התוס' שם בתי' הב' לקושני' פירכא דשריפה תמוהים וכבר הארכתי בזה בחי' שם ע"ש: במאי דפריה בגמ' שם גילף גם איסור אכילה מק"ו מערלה ק' נימא אצט' למלקות דמק"ו אין מזהירין מ"ה ואפשר לומר דנ"ל א"ה מלא תאכל כל תועבה אלא דהוי לאו שבבבלות ובכה"ג מזהירין מ"ה כמ"ש בפ"ב מה' מ"א אף זה אינו דא"כ מאי משני חורש בשור וחרמור יוכיח וע"ש בחי': תוס' בד"ה פרט וכו' אכל צפור וכו' עכ"ל אין להק' מפאן למ"ש רש"ל בשבועות דכ"ג ע"ב בתוס' בד"ה דמוקי דלר"ש דס"ל כ"ש למכו' גם פשלא כדר"ה לוקה דכ"ש ופלא כדר"ה פי הדדי נינהו וא"כ באבר דלקי עליה כ"ש לוקה גם שלא כדר"ה ומאי מק' ממימרא דצפור טהורה וכו' די"ל דבההיא דצפור בעי פזית אלא דמצט' בשור גידים ועצמות וכדאי' בפ' גיד הנשה אהו מימרא גופה וא"כ אכילה דכתיבא בקרא ונקא היא וממעט שלא כדר"ה ומה דמות יערון להא דכ"ש למפות אף ק' במ"ש התוס' בס"ד דההיא דהקפה את הדם לצדדין וכו' דנוקמה כר"ש דשלא כדר"ה למפות וחיביב באוכל חלב חי וי"ל דמ"ל דחיביב דקתני פרת הוא וכ"נ מדנ"ל בפ' העור והרוטב דק"ד מקרא דנפש דכתי' גבי פרת וכ"ש לא מחיביב בכ"ש אלא מלקות ולא פרת וכמ"ש התוס' בשבועות דכ"ב ע"ב אף מדברי הריטב"א בחי' במפות די"ז ע"א נראה

דמחייב גם פרת ובמ"א פתבתי בזה ונדע דממה שנהכרחו התוס' לומר לצדדין קתני נר' דס"ל דאבני דדחי לראיה דמיתתי ה"ז מאין סופגין וכו' דחיה בעלמא היא ולקושטא דמילתא ס"ל כר' יוחנן: בד"ה אלא וכו' דהא ט"כ דאורייתא וכו' עכ"ל אף ע"ג דט"כ לית ביה מלקות מ"מ ק"ל אהא דאמרי זיעה בעלמא וכו' וגם אצט' קרא דפרי פרי לאוסרה דלא נימא זיעה משמע דאי לאו קרא ליפא איסורא פלל ע"ש בגמ' דפ' העור והרנטב ומקשרים דבריהם שפיר: בד"ה אמרת וכו' דלחומרא מקשי' וכו' גילף מנותר וכו' עכ"ל לפמ"ש הר"ן בחי' בפ' הגשפין הבאתי דבריו בחי' במס' פרייתות דכ"ו ע"ב דאף בג"ש מןפנה אי אצט' הג"ש למילתא אחריתי פרכי' עלה פמו על הקו' ע"ש ניחא פל הקושף' אלו דכיון דהג"ש דקדש קדש אצט' למילתא אחריתי פמו שיהביאו התוס' איפא למפרה מה ליוצא ונותר שפן בשריפה והיא גופה לא ילפי' לה דהא ממעטי' מהנותר נותר בשריפה ואין דבר אחר בשריפה כדאמרי' בגמ' בהפוח הדף דאפי' ילפי' איסור הנאה מלא יאכל דגבי טומאה ממעטי' שריפה מהנותר ע"ש ואף דאיפא למוד מנותר ומיוצא מ"מ ממעטי' שפיר מהנותר וכה"ג כ' התוס' לקמן דכ"ז ע"ב גבי מה מצינו חמץ מנותר ע"ש וה"נ דכונתא ועיין להתוס' בחולין דקי"ז במ"ש אקושף' פירכא דשריף' ע"ש: והנה מדברי התוס' בדבור זה למדנו דג"ש קדש נתקבלה תיבות וא"כ נוכל ללמוד יוצא מנותר בג"ש זו דקדשים מקדשים היא ובזה ניחא מה שקשה אצלי ע"ד הפר"ח בי"ד סי' ס"ב סק"ז שכ' דטעמא דהר"מ דאבר ובשר המדולדל דאסור מן התורה ואין לוקין אף דס"ל דמאי דדרשי' בחולין דע"ד מנבשר בשדה אבר ובשר המדולדל דרשא גמורה היא מ"מ אינו לוקה משום דהוי לאו שפכלות וק"ל ע"ד דא"כ אמאי פ' הר"מ בה"מ ע"ה מעה"ק אוכל בשר שיצא דלוקה הא מהאי קרא גופיה נ"ל והוי לאו שפכלות ועפי"ה ניחא דהנה במאי דיליף ר"א לעיל מלא יאכל פל שפכדש פסול ליתן ל"ת על אכילתו גם יוצא בכלל ומאי דאצט' ללמוד מובשר בשדה היינו דהוי פסול ואחר דילפי' דנפסל ילפי' דלוקה מלא יאכל ואף דלא יאכל גם הוא לאו שפכלות מ"מ פבר כ' התוס' לעיל דעל נותר לוקה משום דכתיב קרא בגופיה ופיגול נמי לוקה דיליף בג"ש מנותר וא"כ גם יוצא לוקה דיליף בג"ש דקדש קדש מנותר וניחא גם מה שהק' התוס' בגמ' דמפות די"ח ע"ב ע"ש ועיין במ"ש בי"ד שם ועיין לה' בתי פהנה ח"א חלק בית ונעד בה' מ"א ובמ"ש שם דלכ"נ אסור משעה שנדלדל ע"ש עיין בגמ' בסוף פרק העור והרנטב במאי דמוקי ר"ש אאמציעתא נשחטה הבהמה וכו' וע"ש בחידושי ונהנה דעת רש"י שם בחולין דע"ד דאבר ובשר המדולדל דאמרי' בגמ' שם אין בו אלא מצות פרוש היינו מדרבנן ע"ש והי"מ שהביא רש"י בפסגין לקמן דמ"ש בגמ' נבילה הוא נבילה ממש ואאבר המדולדל ע"ש ע"כ דס"ל דמצות פרוש מדאורייתא כס' הרמב"ם ז"ל ורש"י ז"ל לא ניח' ליה לדחו' דבריה' מסברתו: בד"ה הפל מודים וכו' בחש"ב וכו' עכ"ל תמה המ"ל בה' יסה"ת דחש"ב לית בהו מלקות ע"ש ואפשר לו' דהנה מגמ' לעיל גבי ההוא מדרבנן נר' דיותר מסתבר להחמיר בחש"ב משאר איסורין וכמ"ש רש"ל גבי איפא ביניהו חש"ב ע"ש וא"כ אחר דנ"ל מלא יאכל מסתבר לן לאוקומי הלואו דל"י לחש"ב נאותו לשאר איסורין וגם לר' אבהו י"ל דל"י לחש"ב וא"כ אית בהו לאו ולקי אפילו שלא כדר"ה פיון דלא כתיב בגופיה אלא באם אינו ענין: דף כ"ה ע"א גמ' זאת אומרת פלאי הפך עיקרון וכו' עמ"ש רש"ל ועיין בתוס' בזבחים דיו"ד שכ' דפירכת שם חשיב פירכא כ"ד ועמ"ש רש"א ע"ד דאישטמי סוגיא דפ' כ"ה ע"ש ועיין במ"ש רש"ל בדברי התוס' בשמעתין ועיין בס' הליכו' עולם דגריס גי' אחרת בשמעתא דפ' כ"ה ע"ש: שם בפל מתרפאין חוץ מעצי אשרה במ"ע וכו' הא דלא מוקי לה בחולי שאין בו סכנה ובשלא כדר"ה דבשאר איסורין שרי כדאמר לקמן מידי כדר"ה קעבידנא אבל בעצי אשרה דאסור

מדאורי' אפי' שלא כדר"ה כמ"ש התוס' לקמן דכ"ו בד"ה שאני וכו' אסור בחולי שאין בו סכנה משים דא"כ הול"ל נמי חוץ מפלאי הפך דאסורין נמי שלא כדר"ה פדאמר אפיי לעיל אף לפמ"ש מהרש"א שם בתוס' בד"ה שאני דרבא ס"ל בכלאי הפך נמי דוקא כדר"ה ק' דנימא פרבא ס"ל ועמ"ש בס"ד שם: ע"ב גמ' לא אפשר ולא מפונן כ"ע ל"פ דשרי שמעתי מק' מהא דאמרי' פר"ה דכ"ח המודר הנאה מן המענין טובל בו ביה"ג אבל לא בימות החמה והא לא אפשר ולא מפונן הוא ולק"מ דהתם פסיק רישיה הוא ומאי דשרי' בשמעתין בדאינו פ"ר איירי כמ"ש התוס': תוס' בד"ה לא וכו' דהא בשמעתין מייתי עלה וכו' עכ"ל המשך דבריהם פה הוא דפשוט משמעות לא אפשר הוא לא אפשר בשום ענין והוי פ"ר ואתא קשיא דבפ"ר מודה ר"ש ואף דבהא י"ל דאיירי בדרבנן ופ"ר בדרבנן פאין מתפונן בדאורי' מ"מ בהנהו דמייתי עלה דהם דאורייתא וקאמר בהו לא אפשר וע"כ דבלא פ"ר איירי וא"כ ע"כ לא אפשר היינו ר"ל בטורח גדול וא"כ גם בשמעתין גבי פלוגתיהו נימא ה"כ וענין מ"א סי' שי"ד: דף כ"ו ע"א גמ' ת"ש הכניס' לרבך' וכו' פרי' לאפיי ללישנ' בתרא והומ"ל כר"ש אבל לרבא ל"ב ולכ"ע ל"ק לא אפשר ומכונן לכ"ע אסיר ורב פפא דקבע דבריו אמתני' דשפן עליה עוף ס"ל פרבא וא"צ למ"ש התוס' בד"ה הא וכו' משום דהיא משנה שו"ר שדבריהו מוכרחין וענין בגמ' במציעא ד"ל ע"א ובתוס' שם: תוס' בד"ה שאני וכו' ילפי' חטא חטא וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל ותמהני דתק"ל ללישנא קמא דאף לאפיי לא אפשר ומכונן אסור מריב"ז ועכ"ל שאני היכל לתוכו עשוי ולדידיה ק' דהא לא פתיב אכילה נדמי לבב"ח ממש וי"ל דבריו דמ"ש בל"ק לא אפשר ומכונן אסור גם לאפיי היינו לר"ש אבל לר"י מותר וס"ל לאפיי דלא אפשר ולא מפונן שרי לר"י והוי כמ"ש בל"ב ומ"ש בל"ק דר"ש דוקא בלא אפשר הוא דשרי ומינה דלר"י אסור היינו לרבא אבל לאפיי שרי ופליגי בתרתי וכ"נ מדברי רש"א גופיה לעיל בתוס' בד"ה לא אפשר בס"ד ע"ש ומ"מ דבריו בזה דחוקים לו' דפליגי בתרתי אלא דגם לאפיי ר"י אוסר גם בלא אפשר ולא מכונן פיון דלא חלק אפיי על רבא בזה ולקושני' רש"א י"ל דבמעילה פיון דשייכא גם בעצים ואבנים לא מצי למכתב אכילה ודוקא גבי בב"ח הוא דאמרינו מדלא פתיב אכילה בגופיה וכדמשמע לישנא דלעיל ואפיי להכי לא פתיב אכילה וכו' ויש להוכיח דלכ"ע במעילה שרי שלא כדר"ה מבריייתא דלקמן דל"ב ע"ב דיליף מעילה משאר מצות בק"ו ע"ש וא"א ניפרוה מה לשאר מצות שפן שלא כדר"ה שרי מיהו י"ל כר"ש דשלא כדר"ה בשאר מצות נמי אסיר כמ"ש רש"ל בשבועו' דכ"ג וראיתי להשע"ה בה' יסו"הת שהביא דברי רש"א ותמה דאפתי תקשי להר"מ דפסק פאפיי בכה"פ ופ' לא אפשר ומכונן אסור ע"ש ולק"מ דהר"מ פס' כר"ש וא"כ א"ש דפ' כל"ב דלר"ש כ"ע אסור ולא אמר אפיי שרי אלא לר"י וא"ש דפס' פאפיי בכה"כ ומ"מ ק' אמאי פס' פאפיי לגבי רבא לפ"ד רש"א וענין להר"מ בפ"ה מה' מעילה דפס' דצל אילן אין בו מעילה מטעמ' דאין מעילה במקור וענין לה' מש"ל ו"ל שם ע"ש וענין להשע"ה ו"ל שם בה' יסו"הת שכ' דהתוס' בסנהדרין מפ' וכן י"ל לדעת הר"מ ו"ל ומה שכ' השע"ה שם דג"ש דקדש קדש לא אתיא אלא להא מילתא ע"ש לפי מה שנר' מדברי התוס' לעיל דכ"ד בד"ה אמרת דהג"ש גתקבלה תיבות דהיינו קדש קדש ע"ש ליתא ועמ"ש שם: ע"ב גמ' אימור דשמעת ליה לר' וכו' נר' דלס"ד דפליגי בשבח עצים ולכ"ע זוז"ג אסור ולמסקנא זוז"ג לכ"ע שרי ואפה בו את הפת קאי אחדש בהיסק א' ובישלה ע"ג גחלים דשרי משום דזוז"ג הוא דגחלים היתר והתנור אסור דהא תנור ישן בהיסק א' הוי זוז"ג כמ"ש התוס' והגורם דהיתר היינו חנום התנור בלא אבוקה דאי התנור גופיה הא התנור לחודיה לא מהני ואבוקה לחודה בלא תנור מהניא ובכ"הג לא הוי זוז"ג וענין מהרש"א

לקמן דכ"ז בתוס' בד"ה עד ע"ש ועיין להשע"ה ה' חמץ מ"ש ע"ד התוס' לקמן ד"ל בד"ה אמר' וכו' מה יענה בקושנייתם פאן בד"ה בין ע"ש וה"נ דכונתה הגחלים אע"ג דאמא מאיסורא השתא מיקא היתר ניהו כמו חום התנור ועמ"ש רש"א גופיה פאן והשע"ה כ' דאי יש שבח עצים בפת אף ביטן בהיסק א' דהוי זוז"ג אסור דגופו של איסור קאכיל וכ"נ מדברי רש"י ז"ל לקמן דכ"ז ע"א בד"ה ואת"ל ע"ש: דף כ"ז ע"ב גמ' תנור שהסיקו בעצמי הקדש וכו' הק' רש"ל ז"ל דמאי מבע"ל הא אפר גופיה אסור ול"ד לערלה ותי' דמפ"ל לפלוגתיהו דלעיל בזוז"ג וקא איירי בגרוף דהוי זוז"ג דחום התנור והתנור ע"ש נר' דה"ט דבלא גרוף לא הוי זוז"ג גפי הקדש משום דהגחלים לחודייהו יוכל לאפות בהם בלא תנור ותנור לחודיה בחום שיש בו לחוד מהני ובכ"הג לא הוי זוז"ג ואזיל לשי' שכ"כ לעיל בתוס' בד"ה עד וכו' דאם כל א' יש בו פדי להחמיץ לא הוי זוז"ג ולפ"ז ישן בהיסק א' לא הוי זוז"ג אכל רש"א שם דלקושטא דמילתא דאף בכ"הג הוי זוז"ג וכאן כ' ע"ד רש"ל דיכול להיות אף בלא גרוף דאזיל לטעמיה כאמור ומ"ש עוד רש"א דתפשוט מדפליגי ר"א ורבנן גפי ע"א בזוז"ג דלא בטלה דבריו תמוהים דגם רבנן ס"ל זוז"ג בע"א אסור ואולי דנתפונן ארבנן דר"א גפי שאור דס"ל זוז"ג שרי וכיון דשמעי' לר"א דל"ש ליה בין ע"א לשאר איסורין גם רבנן דגפי שאור ל"ש להו וכ"כ התוס' בע"א דמ"ט ומ"מ אין הדברים מוכרחין: שם פגון שפלה דליקה וכו' מה שהק' רש"א ז"ל לאמאי לעולם אסור פיון דמעל באפר נפק לחולין לק"מ דאפר לית ביה מעילה אלא איסורא בעלמא פדמשמע מדתנן בביצה גחלת של הקדש מועלין בה הא אפר אין מועלין ואף למאן דאוקמה בתה"ד אין בו מעילה כמ"ש התיו"ט ז"ל במעיל' די"א דמ"ש בגמ' תה"ד נעשית מצנתו ומועלין בה ל"ד אלא איסורא בעלמא וע"ש להח"ן ז"ל: תוס' בד"ה אין וכו' מדסתם תנא וכו' עכ"ל עיין להרא"ש שה"ד מרבא לעיל דקאמר ש"מ וכו' ע"ש ואף דקאמר גמי ש"מ ל"א מתוך וכלא קי"ל הכי היינו מטעמא דאשפחן דפליגי אמוראי עליה בהא בביצה די"ב ע"ש: בד"ה מה וכו' אכל חמץ דדמי לנותר בכרת ובכל תותירו עכ"ל ובדין הא' והב' דיליף בצד השנואה דאכילה ונהנאה ולא ס"ד הא דכרת וב"ת לא ק"ל די"ל דזהו מאי דאמרי ליה שור הנסקל יוכיח דר"ל יוכיח דאינו בשריפה והטעם משום דילפינן מהנותר בשריפה וכו' א"כ גם חמץ פן וכן על דרך זה מאי דאמר חלבן של שו"ה יוכיח והתוס' שהקשו בסמוך היא גופה גילף היינו לקושטא דמילתא אמאי לא ילפי' ותי' דל"ד בב"ת וע"ש במהרש"א ז"ל: בא"ד נוקי קרא בדרמי וכו' עכ"ל עמ"ש רש"א ז"ל לא ילפי' מבשר טמא וכו' ונר' לדעתו הא דלא פרכי' מה לטמא שפן בשריפה משום דהיא גופה גילף מאי אמרת מהיא דהנותר ממעטי' מ"מ מפילא שמעי' מדמעטא משריפה מכלל דאסור בהנאה וכמ"ש התוס' לעיל דכ"ב ע"א גפי חש"ב ע"ש: דף כ"ח ע"א תוס' בד"ה ואתה וכו' טעמ' דר"י וכו' עכ"ל פאו לתרץ אמאי לא ילפי' באשם תלוי שריפה מנותר פיון דדמי ליה כמו חמץ ומ"מ טטאת העוף דקתני בברייתא דת"כ קשיא אמאי אצט' קרא לנה הא ל"ד לנותר וממעטא מה' דהנותר ועמ"ש רש"א ז"ל בזה: בד"ה ותנן וכו' אכל בע"א לא פתיב אכילה עכ"ל ומ"ש בברייתא וכתוב לא ידבק היינו ר"ל דלא פתיב אלא לא ידבק ולא פתיב אכילה וכ"נ מדבריהם בע"א ע"ש אכל מהרש"א ז"ל כ' דאצט' לא ידבק לאסור זוז"ג ע"ש וא"נ דא"כ אמאי הנצרכו התוס' לו' דבחמץ פתיב אכילה וכו' הו"ל לתרץ בפשי' דבע"א פתיב לא ידבק לאסור אפילו זוז"ג אכל בחמץ שרי משום דזבל לעולם הוי זוז"ג ומע"א ודאי דלא ילפי': ע"ב גמ' תמה ע"ע היאך חמץ אסור בהנאה יש לחקור אי לריה"ג אסור מיקא מדרבנן וממאי מדקאמר הגמ' לקמן מתני' מני וכו' אי לריה"ג דישראל גמי מישרא שרי אין להוכיח דשרי אפי' מדרבנן דאף אי אסרו רבנן לא אסרו אלא בתוך זמנו אכל לאח"ז לא גזרו

כִּינּוּן דְאָפִי' בְתוֹ"ז מְדַאֲרֵי' שְׂרִי וְאִף לְמֵאֵי דְמִשְׁמַע מְדַבְרֵי רִישׁ"י לְקַמְן רִישׁ דְכ"ט דְלַר"ש אָסוּר
בְּאֲכִילָה לְאֶחָז"ז מְדַרְבְּנֵן אִף לְמֵאֵי דְלֹא אֲסִיק אֲדַעְתִּיהָ הָאֵי דְקִנְסָא קְנִיס ר"ש וְכו' מ"מ הֵינּוּ דְנִקְא
לְר"ש דְבְתוֹ"ז אָסוּר מְדַאֲרֵי' בְּהִנְאָה אָבֵל לְרִיהִ"ג לֹא גְזָרוּ לְאֶחָז"ז כָּלֵל וּמַגְמָרָא לְקַמְן דְל"ב ע"א
ע"ש אֵין רְאָיָה דְשִׂאֲנֵי תְשִׁלוּמֵי דְכַפְרָה גִינְהוּ כַמ"ש הַתּוֹס' לְקַמְן דְכ"ט ע"א וּבְמִקּוּם פְּפָרָה לֹא
גְזָרוּ אִף מְדַבְרֵי הַתּוֹס' בְּסוּגְיָנֵן בְּד"ה וּמִשְׁעֵת וְכו' מ"מ ש"ב בס"ד נַר' דְלַרִיהִ"ג שְׂרִי אִפִּי' מְדַרְבְּנֵן
וְכו"נ מְדַבְרֵיהֶם בְּפ' הָאִישׁ מְקַדֵּשׁ דְנ"ו ע"ב בְּד"ה הַמְקַדֵּשׁ ע"ש וְעַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל לְקַמְן דְכ"ט
בְּפִירֵשׁ"י גְבִי הָאוּכַל חֲמִץ שֶׁל הַקֹּדֶשׁ מְעַל דְכ' דְהוּמ"ל כְּרִיהִ"ג ע"ש וְע"ש בַּע"כ בְּשִׁמְעָתָא דְחֲמִץ
בְּזַמְנוֹ בְּמִשְׁהוּ כַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א בְּפִירֵשׁ"י וּמַגְמ' בְּפ' הַשּׁוֹכֵר דַּע"ד ע"א דְפָרִיף לִקְשׁוּב חֲמִץ בְּפִסְחָא
יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דְאָסוּר מִיָּהָא מְדַרְבְּנֵן לְרִיהִ"ג דְאֵי אִית' לִימ' בְּפִלּוּגְתָּ' לֹא קְמִירָי: שָׁם וְר"י שְׁפִיר
קַאמ"ל ר"ש וְכו' הַקֹּשָׁה מְהַרְשֵׁ"א ו"ל לְקַמְן דְל"ה הָא אֲצַט' לְדַבְרֵים הַבָּאִין לִידֵי חִימוּץ וְגַם
לְר"ש ק' ע"ש וְכֵן י"ל מַגְמ' דַּמ"ג גַּם מַגְמָרָא דְל"ו דְר"ש גּוֹפְיָה דְרִישׁ הַיְקִשָּׁא לְטַבֵּל ע"ש אִף
הַיְקִשָּׁא דְהִכָּא נַר' דְהוּא הַיְקִשָּׁא מִכַּח גְלוּי דְעֵלְיוּ דְהַקִּישׁ עֵלְיוּ לְעֵלְיוּ וְכַנְר' מְפִירֵשׁ"י וְלִפ"ז גִּיחָא
דְבְרֵי הַתּוֹס' דְק"ך ע"א בְּד"ה וְכו' וּמְהַרְשֵׁ"א שָׁם נִתְקַשְׁהָ בְּדַבְרֵיהָ וְהִגִּיהָ בְּדַבְרֵיהֶם ע"ש וְעַפִּי"ה
גִּיחָא מִיָּהוּ לִפ"ז לֹא מְקַשׁוּ הַתּוֹס' שָׁם בְּס"ד מִיָּדֵי דִי"ל דְרַאב"י כְּר"ש דְדַרְרִישׁ הַיְקִשָּׁא לְמַעוּטֵי
לִפ"ז וְקוֹבְעוּ חוֹבָה ל"ל אָבֵל ר"י ס"ל מְצָה בְּזוּה"ז דְאֲוֹרְנֵי דַע"כ רַאב"י לֹא ס"ל כְּר"י וּפְלִגְתִּיהוּ
דְרַבָּא וְרַאב"י אֲלִיבָא דְר"ש וּמֵאֵי דְמִיָּתִי תַנ"ה הֵינּוּ אֲדַרְשָׁא דְבַעֲרָב וּמִפְּחָ זֶה נִרְאָה דְחַד הַיְקִשָּׁא
הוּא וְרַאב"י אֲתֵי גַם כְּר"י וּמוֹקִים הַיְקִשָּׁא לְדַבְרֵים הַבָּאִין לִידֵי חִימוּץ וְעַפִּי"ז דְחַד הַיְקִשָּׁא הוּא
י"ל קוֹשְׁנֵי הַתּוֹס' בְּד"ה א"כ לְר"ש ע"ש דִי"ל דְר"ש מוֹקֵי הַיְקִשָּׁא לְטַבֵּל וְלֹא קְאָמַר הַיְקִשָּׁא אֲלֵא
לְאֲקִשׁוּיֵי לְר"י דְל"ל הַהוּא דְטַבֵּל א"כ ע"כ דְנִילֵף מֵהָאֵי הַיְקִשָּׁא לְמַעוּטֵי לִפ"ז: שָׁם פְּתִיב בְּהָאֵי
וּכְתִיב בְּהָאֵי מְדַלָּא קְאָמַר וְצָרִיכֵי כְּדַקְאָמַר לְקַמְן דְק"ך נַר' דְלֹא הִנְצָרְכוּ הִכָּא לְהַף צָרִיכוּתָא וְכו"נ
מְפִירֵשׁ"י בְּשִׁמְעָתֵין דְיִלְיָף חַד מִתְבָּרְיָה אֲלֵא דְאָמְרֵי מִיְלִתָּא דְאֲתִיָּא בְּק"ו טָרַח וְכו' לֵה קְרָא דְהָא
לֹא גָרַע מְעַרְל וְכו"נ קְאָמַר וְאֵין לְהַק' הָא כָּל הִכָּא דְאִיבָא לְמַדְרֵשׁ הוּא וּבְכ"ה גַּם לֹא אָמְרִינֵן טָרַח
וְכו' לֵה קְרָא דִי"ל דְלַר"י אֵי יִלְיָף בְּק"ו אֵינְתֵר לִיהָ בְּעָרְב לְקוֹבְעוּ חוֹבָה וְע"כ דְדַרְרִישׁ הַיְקִשָּׁא כְּר"ש
וְא"כ אֵינְתֵרוּ לֵה לְאֵנִי דְחֲמִץ וְע"כ דְמוֹקְמֵי לְלֵאנֵי יִתִּירֵי דְהָא ר"י דְרִישׁ נִתְחַמֵץ מִחֲמַת ד"א מְלִשׁוֹן
מִחֲמַצָּת וּפְסַח מְצָרִים מְדַסְמִיף וּלְכַף עֲדִיפָא לִיהָ לֹו טָרַח וְכו' לֵה קְרָא מְלֵאוּמֵי בְּלֵאוּי יִתִּירֵי אָבֵל
לְר"ש דְרִישׁ לְהוּ לְכוּלְהוּ קְרָאֵי וּלְכַף הִכָּא דְאִיבָא לְמַדְרֵשׁ דְרִישִׁי וְלֹא אָמְרֵי טָרַח וְכו' לֵה קְרָא:
דָּף כ"ט ע"א גַּמ' אָבֵל אֲתָה אוּכַל שֶׁל אֲחֵרִים וְכו' מְפִירֵשׁ"י שְׁפִי' מוֹתֵר מִן הַתּוֹרָה נַר' דְמְדַרְבְּנֵן
אָסוּר בְּתוֹ"ז וְגָרִיס שְׁפִיר וּבְדִין הוּא דְאֲפִילוּ בְּתוֹף זַמְנוֹ מוֹתֵר בְּהִנְאָה וְכו' וְעֵינֵן בְּתוֹס' הַק' הַשְׁי"ט
סִי אֲמֵאֵי הַדֵּר בִּיָּה ר"א הָא בְּלֵא"ה דְרִישִׁי הָאֵי הַיְקִשָּׁא לְעֵיל ד"ה אֵינְתֵקֵשׁ הַשְּׁבַתָּת שְׂאוּר לְאֲכִילַת
חֲמִץ וְאֲכִילַת חֲמִץ לְאֲכִילַת מְצָה וְנַר' דְהִכָּא שְׂאֲנֵי דְלֹא מִיתּוּקֵם הַיְקִשָּׁא שְׁפִיר אָבֵל אֲתָה אוּכַל
דְבִאֲכִילָה וְדֵאֵי אָסוּר שְׁקִנְאוּ וְכַמ"ש הַתּוֹס' וְקִרְאֵי בְּאֲכִילָה מְשַׁתְּעֵי גַם בְּתוֹף זַמְנוֹ מְשַׁתְּעֵי מַה
שְׁהַק' הַתּוֹס' גְבִי שֶׁל גְבוּהָ אֵי לֹא פְדָאוּ אָסוּר י"ל בְּמ"ש הַר"מ ו"ל בְּפ"א מַה' חֲמִץ דְאוּכַל חֲמִץ
כ"ש אָסוּר דְכְתִיב לֹא יֵאכַל ע"ש וְכִינּוּן דְנ"ל מְל"י נַר' דְאֲפִילוּ לְר"ל דַּח"ש מוֹתֵר מְדַאֲרֵי' בְּחֲמִץ
אָסוּר וְא"כ מְשַׁפְּחַת אֲלִיב' דְר"ל בְּאוּכַל כ"ש דְשְׂרֵי מְשׁוּם הַקֹּדֶשׁ וְאָסוּר מְשׁוּם חֲמִץ: שָׁם ר"י
אָמַר בְּפוּדִין אֵת הַקֹּדֶשִׁים וְכו' פִירֵשׁ"י פְּלִגְתָּ' הִיא בְּתַמּוּרָה וְכו' נִרְאָה דְגַם רִשׁ"י ס"ל דְהִכָּא
מְדַרְבְּנֵן קְאָמַר כַּמ"ש הַתּוֹס' מִכַּח קוֹשְׁיָא אֲלֵא דַס"ל דְדוּקָא לְמ"ד קְדָם הַקֹּדֶשׁ לְמוֹמֵן דְאֲוֹרְנֵי'
בְּקָדָם מוֹמֵן לְהַקֹּדֶשׁוֹן גְזָרוּ רַבְּנֵן אָבֵל לְמ"ד בְּקָדָם הַקֹּדֶשׁוֹן דְרַבְּנֵן בְּקָדָם מוֹמֵן שְׂרֵי לְגַמְרֵי וּלְכַף
הִבִּיא הִכָּא הִיא פְּלִגְתָּ' דְתַמּוּרָה וְנַר' דְגַם דַּעַת הַתּוֹס' כֵּן הוּא לְר' יוֹסֵף וְנִיחָא בְּזֶה מַתְנֵי דְבְּכּוּרוֹת

דט"ו דתנו ברישא דמתני' בקדם יפדו ואמאי הא מדרבנן מיהא אסור לפ"ד התוס' אלא די"ל דמתני' כמ"ד מדאורי פודין אפי' בקדם הקדשן ונדע דלפירש"י ע"כ מה שפי' בכונתו מהרש"א ז"ל צ"ל דאפי' למ"ד פודין מכירה לנכרי אסור ועפירש"י באוקמתא דרב אשי וע"ש בתוספות ובפרש"י באוקמתא דרב אחא בר יעקב ע"ש: רש"י בד"ה את יו"ה כו' ויש טועים דק"ל וכו' עכ"ל עיין מ"ש מהרש"א ז"ל ולפ"ד הי"ל לרש"י לתרץ במקום שאין קרן אין אשם כדכ' לעיל מזה גם מה שתי' רש"י בהזיד בקמץ לא נספיק דאפתי קשיא מההיא דהמצניע שהביאו התוס' גם מ"ש מהרש"א ז"ל דלא קי"ל פחזקיה ע"ש עיין בכתובו' דל"ה דמסיק הגמ' דר"י ס"ל חייבי מיתות שוגגין פטורין מן התשלומין והכא ר"י הוא דקאמר מאן י"א ר"נ ע"כ נר' עיקר בכוננתם דס"ל מיתה נכרת חדא היא וגלי לן קרא במיתה דפטורין בשוגג דהיינו במעילה למ"ד במיתה ובתרומה לכ"ע דזר שאכל תרומה במזיד במיתה ובשוגג מחייב בתשלומין ואם פו"ה לכתוב וניחא הפל שפיר והתוס' שלא הקשו מתרומה אלא ממעילה למ"ד הזיד במיתה משום די"ל דתשלומי תרומה כפ"ה כמ"ש אח"כ ולתני' בתרא דהתוס' נמי צריכי לההוא דכפ"ר ונדע דהתוס' ורש"י כ' דאשם תלוי בקרן אף חלוקין הם בעיסתן בחומש אי מיפטר מטעם קלב"מ או משום דכל דליכא קרן ליכא חומש כמו אשם ונ"מ אי תפס בקרן אי מחייב החומש ובעיקר דבריהם עיין במתני' דפ' אמרו לו די"ג ע"ב ובתוס' ישנים שם ע"ש: דף ל' ע"א גמ' אמ"ר חמץ בזמנו אסור במשהו כרב כ' הרמב"ן ז"ל במלחמ' דלאו מטעמיה דרב דהא רבא בפ' ג"ה ס"ל מב"מ בטיל אלא משום דחמץ דהוי דבר שיל"מ דאחר הפסח מותר מן התורה אפי' בעין ובתערוכת מותר אפילו מדרבנן ור"י דס"ל לעיל חמץ בנ"ט ס"ל דר"ש הוא דאמ' בנדרים כ"ד שיל"מ אפי' בארף לא בטיל ורבנן פליגי עליה ור"י ס"ל כרבנן ע"ש וק"ל דא"כ מאי פריה בגמ' בפ' הנהב דנ"ג ע"א וא"א לדחזקיה אמאי בטיל הא הו"ל דשיל"מ ע"ש נוקמא לההוא ברייתא כרבנן דר"ש וצ"ע ובמ"ש הרמב"ן ז"ל דכיון דשרי מדאורי' אע"ג דאסור מדרבנן הוי דשיל"מ הק' מורי הרב מהר"י בסיס נר"ו דבגמ' שם בפ' הנהב בע"ב פריה ונפרקה פיון דמחיצה לקלוט מדרבנן ל"ג בתערוכת ומשני לא פלוג רבנן ואפתי ק' הא מדאורייתא שרי והוי דשיל"מ וי"ל דדוקא הקא דהאיסור קנסא הוא אמרי' דלא קנסו להקל והמנ"י פלל הק' הא טעמ' דדשיל"מ ל"כ משום דבידו להשהותו ולאכולו בהיתר וחמץ אסור להשהותו ע"ש וכבר נרגש מזה הרמב"ן שם במלחמות ע"ש: תוס' בד"ה אמ"ר וכו' אבל לכתחיל אסור וכו' עכ"ל דבריהם סותרין למ"ש לעיל דכו"ו ע"כ פיון דנותץ הוי פדיעבד ועיין להשע"א ח"א דע"ט ע"ב ועיין להרדב"ז ח"ג סי' א' ולמהרל"ח דף קפ"ב ולהע"ש ח"ד דס"ה ע"ד: ע"ב בד"ה התורה וכו' ע"י חזרת כבשונות הו"ל כפנים חדשות וכו' ורב דאמר ישברו עיין בהרא"ש ז"ל ונ"ל די"ל דע"י כבשונות לעולם נשאר משהו בכלי חרס וכה"ג כ' הרמב"ן בלקוטות בסוגיין גפי הגעלה ולכך בשאר איסורין דבנ"ט גינהו מהני חזרת כבשונות אבל בחמץ דמשהו אפי' שלא במינו לא מהני תיובתא דרבא בר אהילאי וכו' הא דלא משני הא בשל חרס הא בשל מתכת כדמשני בסמוך ארב י"ל דסתם תנור אסתם תנור פריה וסתמו של מתכות אף לפמ"ש התוס' דשומן שע"ג חרס א"א להתקנח נרא' דרבא בר אהילאי בשל חרס איירי וברייתא ע"כ בשל מתכו' כדמוקי לה לקמן ולכן נר' דמ"ש התוס' חרס ל"ר אלא דשומן אינו מתקנח יפה אפי' בשל מתכות ובהכי ניחא דלא משנו הא בשל חרס הא בשל מתכות משום דרבא בר אהילאי דעביד עובדא מסתמא פשמואל ס"ל דנ"ט בנ"ט שרי דהילכתא כנותיה דשמואל וכדמוכח מקושני התוס' וא"כ ליכא חשש אלא משומן בעין שע"ג התנור ובהא אין לחלק בין חרס למתכות דשניהם שווין לענין קניוח אבל רב דס"ל נ"ט בנ"ט אסור י"ל דהשומן פועיל יש

לו תקנה ע"י קנינות וטעמא דקדוה ישרו משום הבלוע ולגבי הבלוע יש לחלק שפיר דחרס א"י מידי דופיו לעולם אבל מתכות יוצא שפיר ע"י ה'סק משא"כ לר'בא בר אהילאי דמשום הבלוע לא איכפת לן דנ"ט בנ"ט שרי וע"כ מאי דאסר משום דא"א לקנח שומן בעין פנ"ל ועוד י"ל הא דלא משני פאן בשל חרס וכו' משום דאי ברייתא בשל מתכות אמאי לא תני תקנתא דקנינות אלא ע"כ בשל חרס דא"א להתקנח כמ"ש התוס' אבל לר'ב דס"ל נ"ט בנ"ט אסור שפיר מוקי לה בשל מתכות סגי בקנינות.

דף ל"א ע"א גמ' קדיש מלנה וכו' פירש"י דהא דאמרינן הקדש מפקיע מידי שעבוד היינו קדושת הגוף אבל קדושת דמי' אינו מפקיע ועיין להתוס' בגיטין ד"מ ואיפא למידק אמאי לא קאמר הגמ' א"כ קדיש לנה קדושת הגוף וכגון ששעבד לו שורו והקדישו לר'בא דל"ל אלא שעבוד הקדש מפקיע מידי שעבוד דשפיר אקדיש אבל לאבני דשל המלנה הוא לא הוי הקדש ולפמ"ש מהרש"א בסמוך דאבני מודה במטלטלין דמפאן ולהב' ובחמץ דנקא שהוא איסור' ניחא דאבני מודה בשור דמפאן ולהבא ולא מילתא דאיסורא דל"ד לחמץ ועוד אפי' בחמץ נראה דלמסקנא דמוקמי בהרהינו אצלו גם לאבני נוקמה בהכי וע"כ לא דחקי נפש' לומר דחמץ דמי לקרקע פיון דאיסורא הוא אלא ליתובי מתני' דנכרי שהלנה והיינו דקאמר א"ב למפרע וכו' אבל למסקנא דהרהינו ניחא ועיין מהרש"א לקמן בהפוך הדף בפירש"י ובהכי ניחא מ"ש רש"י במתני' הרהינו ולא כ' מעכשיו דפי' המשנ' אליבא דאבני ולקמיה ותבאר עוד ועיין להרמב"ן ז"ל במלחמות ובמאי דפירש"י דעכשיו שפא לגבות חוזר וכו' ולא כ' בפשי' דאחר גביה חזר בו י"ל דאחר גביה אמרי' ניחא ליה דליהוי בהימנוותיה פדאי' בפ"ק דמציעא דף ט"ו ע"ב ועיין להרב עדות ביצקב סי' כ"ב ע"ש: שם דאמר ר"ן תומים שגבי וכו' מבואר מזה דר'בא אית ליה הא דר"ן ועיין להתוס' בפ"ק דקדושין דט"ו ע"א ולשונם שם מגומגם קצת: שם תנו נכרי שהלנה וכו' נר' דלס"ד דאתיא שפיר לאבני ע"כ דאיירי בקבל הנכרי אחריו דאל"ה פיון דבאחריות ישראל קאי אסור וכי משני לר'בא בהרהינו מעתה גם לאבני טפי אית לן לאוקמה בהרהינו פי היכי דמיתוקם באחריו נכרי מלאוקמא בפ' שהאחריות על הנכרי וא"ש לפ"ז פירש"י במתני' דנקט הרהינו ולא נקט מעכשיו דפי' המשנה אליבא דאבני ובעי' הרהינו גם לאבני ובסיפא דמתניתין דישאל שהלנה פי' בהרהינו מה"ט דאי לא הרהינו אף על גב דקני ליה ישראל פיון דהאחריות על הנכרי ס"ל דשרי וכ"נ מדברי מהרש"א לקמן בהפוך הדף בתוס' ע"ש והדבר במחלוקת הוא שנוי כמו שבבואר מדברי הפוס' ע"ש ובהכי ניחא מאי דקשיא מאי פרי' בסמוך מסיפא דברייתא דד"ה עובר נוקמה דהאחריות על ישראל ועפי"ה ניחא דא"כ ברישא דומיא דידה איירי באחריות על הלנה דהיינו הנכרי ומ"ט דמ"ד עובר דאפי' דשל ישראל הוא פיון דהאחריות על הגוי שרי ועפי"ה ניחא שפיר מ"ש רש"י במסקנא דמוקמי' במעכשיו דאיירי נמי בהרהינו דהיינו כדי שיהא באחריו המלנה וע"ש במהרש"א ז"ל: שם פי פליגי דזכין מלנה וקדיש מלנה וכו' התוס' בפ' הספינה ריש דע"ז הקשו אמאי ל"ק מדאורי' שעבוד קרקעות בשטר ואמאי צרי' מסירה פלל במקירת שט"ח ות' דכמו שאינו יכול להקדישו פדמוכח בפ' כ"ש פה א"י להקנותם והא דלא תיקנו רבנן שיוכל להקדישם כמו שתיקנו שיוכל להקנותם לפי שאין הקדש כ"כ צורך ע"ש ודבריהם תמוהים אמאי למדו מהקדש הא בגמ' נקט גם זבין מלנה וכן י"ל ע"ד הנ"י שם ע"ש וצ"ל דל"ג בשמעתינן אלא כ"פ בהקדיש מלנה וכ"נ קצת מדברי רש"י ז"ל ואכתי ק' דשם הוכיחו דמכירת שטרות מדרבנן מגמ' בפ' מ"ש ור"ת דחה ראיתם ע"ש ואמאי לא הוכיחו משמעתינן דאי מכיר' שטרות דאורי' אמאי א"י להקדישם דבשלמא אי דרבנן י"ל משום דאין צורך לא תיקנו כמו שכ' שם אלא אי

דאָרײַטא קשײַא נאָין לוי דהָכא בְּהַקְדֵּשׁ הַקְּרָע כפירשײ פֿאן דא"כ מאי ק"ל וְהָא דְלֵא תִיקְנוּ וכו' וצ"ל דמ"ש וְהָא דְלֵא תִיקְנוּ לֹא אֲשַׁמְעֵתִין קאָמרי דְכָאן בְּהַקְדֵּשׁ הַקְּרָע אַיְרִי אֵלָא דְפִסִּיקָא לֵהוּ פֿן מִמ"א ומ"מ לְמִדְנוּ מִדְּבָרֵיהֶם הַמְקַדֵּשׁ שׁט"ח אפּי ע"י כּוּמ"ס לֹא הָיוּ הַקְדֵּשׁ מְשׁוּם דְאִין צִנְרָךְ לֹא תִיקְנוּ וּמִזָּה ק"ל עַל הַרְדָּב"ז ח"ב סי' ת"ג דנר' דפשיט"ל דע"י כּוּמ"ס הָיוּ הַקְדֵּשׁ גַּם מִהֲרֵשׁ"ח בְּתִשׁוּ' סי' מ"ה פשיט"ל פֿן וּמִדְּבָרֵי הַתּוֹסֵ' אִין נר' פֿן גַּם לְמִדְנוּ מִדְּבָרֵיהֶם נִפְקוּתָא לְדִינָא בֵּין אֵי אָמְרִי מְכִירַת שְׁטָרוֹת דְאִין תִּיקְנוּ אוּ דְרַבְּנָן דְאִין דְאִין תִּיקְנוּ אפּי בְּהַקְדֵּשׁ מִהַיְנִי נְאִי דְרַבְּנָן ל"מ מְשׁוּם דא"צ לֹא תִיקְנוּ וְהַסְמַע רס"י ס"ו כ' נ"מ לְמַכְרוּ לְנִכְרֵי ע"ש וְדַע דִּמְהַרִּיק"ו שׁוֹרֵשׁ פ"ט הוֹכִיחַ מִפִּירֵשׁ"י בְּשַׁמְעֵתִין דִּיכּוֹל לְהַקְדֵּשׁ מְלֻנָּה שְׁיֵשׁ עַל אֲחֵרִים ע"ש וּמִשְׁמַע אפּי מְלֻנָּה ע"פ וּמִהֲרֵשׁ"ח סי' מ"ה תַּמָּה ע"ד וְעֵינֵן לֵהכֵּן"ג בִּי"ד סי' רנ"ח בִּהַגְהַב"י מ"ש לְיִישָׁב פִּירֵשׁ"י דְשַׁמְעֵתִין דר"ל דְּנִיקָא בְּמַקְדֵּישׁ קְרָע אָבֵל בְּמַקְדֵּישׁ חוֹב ל"ק ל"כ"ע ע"ש וְעֵינֵן לֵהכֵּן"ג ח"מ סי' קכ"ו הַגְהַ"ט אוֹת ד' ע"ש: שְׁם בְּשַׁלְמָא לְאַבְיִי וְכוּ' וְדִנְקָא מְקַרְקְעִי אָבֵל גְּבִי מְטַלְטְלִי הָא קי"ל מְטַלְטְלִי דִּיתְמִי ל"מ לִבְע"ח וְדִלָּא בְּמִהַרְשָׁ"א מִיְהוּ ק' בְּדְבָרֵי הַתּוֹסֵ' אִמְאֵי הַנְּצָרְכוּ לוי דְּמְטַלְטְלִי אֵי מְכָרָם וְכוּ' ת"ל דְּמְטַלְטְלִי ל"מ לִבְע"ח וְע"ש בְּמִהַרְשָׁ"א ע"כ צ"ל דְּשַׁאנֵי הָכָא דְאַפּי אֵי חֲשָׁבִי כְּמִי שְׁגָבָה אַבְיָהֶם מ"מ מְטַלְטְלִי בְּרִשׁוֹת אַחֵר הֵם וּמְטַלְטְלִי דִּיתְמִי ל"מ לִבְע"ח דְּנִיקָא אֵי אִיתְנָהוּ בְּרִשׁוֹת יתְמִי דְּפְלוּגְתָא דְּתַנְאֵי ר"ע ור"ט בְּכַתְּנֻבוֹת בְּמִתְנִי' דמ"ש וְהִיתָה עָלֵיו כְּתוּבַת אִשָּׁה וְבַע"ח וְכוּ' ע"ש: שְׁם לִימָא כְּתַנְאֵי וְכוּ' וְתַסְבָּרָא וְכוּ' מַה שְׁהַקְשׁוּ הַתּוֹסְפוֹת לְאַבְיִי תַק"ל בְּרִייתָא נ"ל דְּלֵאבְיִי י"ל דְּלִכ"ע לְמַפְרַע הוּא גוֹבָה וּפְלִיגִי בְּפְלוּגְתָּ דְּתַנְאֵי בְּמַצִּיעַ' בְּאַסְמַכְתָּא אֵי קְנִינִי אוּ לֹא דָאָף דְּלְמַפְרַע הוּא גוֹבָה מ"מ אַסְמַכְתָּא הִיא וּבְסִיפָא דד"ה עוֹבֵר מְשׁוּם דְּגוֹי אִינוּ קוֹנָה בְּאַסְמַכְתָּא ל"כ"ע וְעֵינֵן לֵהר"מ ז"ל בְּפִי"א מַה' מְכִירָה וְלֵה"ה שְׁם וּבְפ"ד מַה' חֲמֵץ וְלֵה"ה שְׁם וּמִשְׁנַתְנוּ בְּהַרְהִינוּ אָצֵלוּ וְגוֹי מִיִּשְׂרָאֵל אַה"ן דְּקִנְיֵי מִשְׁפּוֹן דַּע"כ לֹא ק"ל אִמְתְּנִי אֵלָא.

מְשׁוּם דְּמוֹקְמִי סִיפָא דְּבְרִייתָא בְּהַרְהִינוּ וְשַׁמְעִי מִיְהוּ דְּגוֹי מִיִּשְׂרָאֵל לֹא קִנְיֵי מִשְׁפּוֹן ל"כ"ע אָבֵל כִּי מוֹקְמִי בְּרִייתָא בְּלֹא הַרְהִינוּ אַה"ן דְּגוֹי מִיִּשְׂרָאֵל קִנְיֵי מִשְׁפּוֹן וְנִיחָא הַפֿל שְׁפִיר וְעִפּי"ז נִיחָא מ"ש רש"י בְּמִתְנִי' דְּלֵאבְיִי צ"ל הַרְהִינוּ דִּאל"ה הָיוּ אַסְמַכְתָּא אַף דְּלְמַפְרַע גוֹבָה לֹא הָיוּ כְּמוֹ מְעַכְשָׁיו וְהִיכָא דְּהַרְהִינוּ דְּהָיוּ בְּיָדוֹ לֹא הָיוּ אַסְמַכְתָּא כִּס' הַרְמַב"ם ז"ל בַּה' מְכִירָה שְׁם וּמְעִיקְרָ' דְאַמְרִי אַא"כ לְמַפְרַע נִיחָא הֵינּוּ ר"ל דְּמוֹקְמִי לֵה כַּמ"ד אַסְמַכְתָּא קְנִינִי: ע"ב גַּמ' מְכָאן לִב"ח שְׁקוּנָה מִשְׁפּוֹן פִּי רש"י לְהַתְחַיֵּיב בְּאַוֹנְסִין נ"ל דַּה"ד שְׁלֵא בְּשַׁעַת הַלְוָאתוֹ אָבֵל בְּשַׁעַת הַלְוָאתוֹ קִנְיֵי לְעַנְן שׁוֹמֵר שְׁכָר וְכֵן הוּא בְּאַמְת לְדַעַת הַתּוֹסְפוֹת דְּשְׁלֵא בְּשַׁעַת הַלְוָאתוֹ ש"ש וּבְשַׁעַת הַלְוָאתוֹ ש"ח מ"מ"ש לְעַנְן חֲמֵץ דְּתִלְיָא בְּאַחֲרֵי מוֹכֵר אַף בְּשַׁעַת הַלְוָאתוֹ וְנִיחָא מַה שְׁהַק' הַתּוֹסֵ' עַל פִּירֵשׁ"י מִהַג' דְּמַצִּיעָא וְע"ש בַּגַּמ': דָּף ל"ב ע"א גַּמ' אַמ"ל רַאב"י וְכִי מַה הַנְּאָה יֵשׁ לוֹ וְכוּ' מִפִּירֵשׁ"י נְרָאָה דְּפִרְיָ' מְסַבְרָא בְּלֹא שׁוּם קְרָא דְּלֵא כְּהַתּוֹסֵ' וְלְדְבָרֵיו י"ל אִמְאֵי אַצַּט' לְרַאב"י קְרָא וְאֵת הַקְדֵּשׁ ת"ל מְסַבְרָ' וְכַדְפִּרְיָ' לר"א חֲסָמָא וְנִרְאָ' דס"ל דְּבִשׁוּגַג צְרִיף קְרָא דס"ל לְפִי מִיְהוּ מְשַׁלֵּם אַף בְּמִזִּיד ל"כ"ע לְפִי דְּמִים מְשַׁלֵּם כִּפִּירֵשׁ"י לְעֵיל וּמֵאֵי דְּפִרְיָ' לר"א חֲסָמָא עַל חֲלֻקָ' מִזִּיד הוּא דְּפִרְיָ' דִּידַע לֵה דר"א חֲסָמָא מְחַיֵּיב אפּי עַל הַמִּזִּיד וְרִיב"ן דְּמְחַיֵּיב בְּבְרִייתָא קְמִייתָא ע"כ בְּשׁוּגַג הוּא דְּמְחַיֵּיב דְּהָא טַעְמוֹ הוּא דס"ל לְפִי מִיְהוּ מְשַׁלֵּם וְכַדְקָאָמֵר בַּגַּמ': ע"ב תּוֹס' בַּד"ה נְאִין וְכוּ' אָבֵל שְׁאָר מִיְהוּ וְכוּ' לֹא בַעִי' שׁו"פ וְכוּ' עכ"ל ק"ל דְּבַר"פ רַאשִׁית הַגֵּז תַּנּוּ דְּבַעִי' כְּדִי גְּתִינָה מְדַכְתִּיב תַּנּוּ לוֹ דְּהוּא קְרָא גּוֹפִיָה דְּתְרוּמָה וְע"ש בַּגַּמ' דַּקל"ח ע"א וְעֵינֵן בְּתוֹסֵ' רִי"ד בְּקִדּוּשֵׁין דַּנ"ח ע"ש: בַּא"ד וְלִמְ"ד הֵתָם וְכוּ' א"ש עכ"ל וְשְׁאָר גְּתִינּוֹת דְּהוּוּ בַּכ"ש מְשׁוּם דְּיִלְפִי' לֵהוּ מְנַתִּיבָה דְּשָׁמֶן הַמְּשַׁחָה וְלִכְף אַצַּט' הַגַּמ' שְׁם לְמִילָף מְסִיכָה וּמֵאֵי דְאַמְרִי' שְׁם אָבֵל גְּתִינָה דְּעִלְמָא ד"ה בְּכַוִּיַּת

היגנו נתינה דאכילת תרומה ע"ש בגמרא ועיין למהרימ"ט ז"ל בס' גט מקושר סי': בד"ה מעילה וכו' דלחומרא מקשי' וכו' עכ"ל מה שהק' מהרש"א ז"ל דאדרבא קולא היא וכו' ע"ש י"ל דלא אמרי' פן אלא גבי מיתה דבנדאי תמורה היא מקרבן אבל בדברים דזדונן במלקות פי מחייבי' קרבן י"ל דחומרא היא דאיפא למ"ד תמירא ליה לאיניש קרבן ממלקות ועיין בגמ' בשבועות דל"ז ע"א וע"ש בתוס' ועמ"ש בחי' בכריתות ד"ט ע"א ע"ש: דף ל"ג ע"א תוס' בד"ה ומינה וכו' דבשא' הנאה ליפא מיתה וכו' עכ"ל נר' מדבריהם דלעגנן מלקו' לוקה באכילה בשו"פ אפי' להכי דאכילה הנאה היא ומדין הנאה חייב ובהכי לא ק' קוש' מהרש"א בס"ד ע"ש די"ל דההיא דצינרף כר' נאפ' דקתני בה אכילה לעגנן מלקות מתניא אף קשה מאי מק' התוס' לקמן בד"ה א"כ וכו' ע"ש דרבנן דלעיל כר' ס"ל ולעגנן מלקות קאמרי ועוד למר בריה דרבנא ורנב"י אמאי לא אוקמוה וברייתא לעגנן אזהרה וכאוקמתא קמייתא: ע"ב גמ' ומי חיישי' לתקלה וכו' לכאורה ק' הא מברייתא גופה מוכח דחיישי' לתקלה מדלא עביד לה לזילוף וכדפירש"י לעיל בברייתא ונרא' דלזמן מרובה פגון זילוף חיישי' אבל בזמן מועט ס"ד דלא חיישי' ומייתי מברייתא דמדליקין וכו' אע"ג דתקלה תנאי פדאי' לעיל בספ"ק היגנו בזמן מרובה אבל ברייתא דמדליקין מדלא קתני חיטי משמע דאתיא כמ"ד חיישי' בזמן מרובה ואפ"ה קתני דלא חיישי' בזמן מועט ובהכי גיחא דלא הוכיח הגמ' דחיישי' לתקלה ממתני' דתקב שיהביאו התוס' לקמן ריש דל"ד ע"ש דחיטי זמן מרובה הוא ונדע דמסקנת הגמ' הך דחיישי' אפי' לזמן מועט אף לקמן דל"ד ע"ב כ' מהרש"א ז"ל דלפום סוגיא שם משום מעלה נגעו בה ולא חיישי' לתקלה ונדקא לזמן מועט וכדכת' ומ"מ נקטי' דענבים דתרומה אינו יכול לדורכן אפי' פחות מפביצה אי משום תקלה אי משום מעלה והוא דינא דברייתא דתרומת תותים ועיין להר"מ בפ"ב מה' תרומות דין י"א ולהכ"מ בשם מהר"י קורקוס ז"ל דדבריו תמוהים טובא מסוגיין גם נר' דאשטמית' מניה משנה ערוכה דכל הפוסל את התרומה מטמא משק' להיות תחיל' ועפירש"י לקמן דל"ד ע"ב בר"ה ה"ג: תוס' בד"ה אמר וכו' אבל טבל של חמץ וכו' עכ"ל נר' דדעת התוס' פאן היא דטבל טהור אינו אסור בהנאה של פלוי מדאורייתא ומחלפא שי' ממ"ש בפ"ק ד"ט ומ"מ מודו דאסור' מיהא מדרבנן והקא אקרא קאי ועיין מהרש"א ז"ל ול"ק מה שהק' השי"ט ז"ל סי' פ"ט ע"ש: דף ל"ד ע"א תוס' בד"ה טהרו וכו' דבתוס' איתא גידולי תרומה ומעשר וכו' עכ"ל הר"ש שם ל"ג מעשר אלא חרומה לכה גיחא ליה לאוקמא לעגנן טומאה אבל התוס' דגרסי מעשר ליפא לאוקמא לעגנן טומאה דג' במעשר ליפא ועיין בסו"פ ב' דחגיגה ועיין מהרש"א ז"ל: בד"ה למה לי וכו' אחר שזנרק בלול וכו' עכ"ל עיין מהרש"א ז"ל ונראה דדעתם דבשביל שנטמאו אין מוכרח שיסיח דעתו מהם דלא כפירש"י ולעיל בשתילי משום דזרעם בקרקע הוא דמסיח דעתו והא עדיפא פיון דע"י טומאה אם זרק הורצה ועל ידי היסה"ד לא הורצה ולכה לא יסיח דעתו ובדברי רש"י י"ל במ"ש בד"ה ותעבור וכו' וע"כ לאו כשפיגל בה או נטמאת ע"ש דאף דאיירי כשנטמאת מ"מ מוכיח הגמ' שפיר דאי היסח הדעת פיסול הגוף אמאי תעובר צורתו פיון שנטמאת מסיח דעתו וכמ"ש לעיל גבי שתילי ונר' דדעתו דאין פיסול היסח הדעת חל על פיסול הגוף דטומאה וע"ד אין אסור חע"א ונדע דבסוגיא זו עוד לאלוה מילין ועיין להצל"ח ז"ל במה שהק' ממתני' דשקלי' ועיין להתוס' בר"פ חומר בקדש ועמ"ש לעיל די"ד ע"א ולא ע"ט האסר פה: ע"ב גמ' הקדישן ואח"כ דרכן וכו' ק' למאי דמסיק דטעמא משום מעלה דתרומה דאמרי' משקין מיבלע בליעי ונטמאו עם הענבים אמאי נטמאו הא בשעה שנגעה בהם טומאה עדיין חולין הו' ובחולין מיפקד פקדי ולא נטמאו עם הענבים בשעת קבלת טומאה ונר' דמכאן יש להוכיח ספיקו של המש"ל ז"ל שנסתפק בנגע חצי

זית גבילה באןכלין ואס"כ נגע בקצי זית אחר אי מצטרף לטמא אע"ג דבזה אח"ז הווי ובשעה שנגע זה לא נגע זה ע"ש דמכאן יש להוכיח קצת דמטמא דחשבי לטומאה פאילו עדיין שם ובשעה שראויה לחול חז"ל: שם ה"תם דנגעי להו בראשון עמ"ש מהרש"א ו"ל דלפום סוגיין י"ל דלא חזישינו לתקלה ועמ"ש לעיל דל"ג ע"ב: פירש"י בד"ה אפי' פיגול וכו' היינו טומאה וצורה ל"ל עכ"ל לפמ"ש התוס' לעיל דזריקה בלול הוי היסח הדעת בלא"ה לא הומ"ל דנפסלו בט"י דמ"מ פ"ן דזרקו בלול הוי היסה"ד ולמ"ל עיבור צורה ועמ"ש בדעת רש"י ו"ל: בד"ה אא"כ וכו' רצוי ציץ דיעבד וכו' עכ"ל היינו לר' יהושע אבל מתני' דלעיל די"ו ע"ב על מה הציץ מרצה ס"ל אף לכתחיל מרצה ציץ ע"ש בפירש"י: תוס' בד"ה שאם וכו' דהא ר"א וכו' עכ"ל ק' מאי ראיה היא זו הא טעמא דר"א משום דס"ל דם אע"פ שאין בשר אבל לבשר עצמו ל"מ זריקה ועוד ק' אמאי כ' בתחילה דר"י כרע"ק הא אפי' כר"א אמתא דמודה ר"א דלהרצאה מהניא זריקה כמ"ש בס"ד: שם גמ' ונתן אלמא תלושין עיין מהרש"א ו"ל בסוטה די"ו ע"ב שהק' מסוגיא דהתם אסוגיא דהקא ומה שתי' למצוה ע"ש לכאורה הוא תמוה מסוגיין דמסיק מעלה וצ"ל דמפ' מעלה מדאורייתא דומיא דטבל ועלה וכו' אף רש"י פי' דמדברין היא והדק"ל וצ"ל דלפום מאי דאמרי' ה"תם אפר ברישא אחי ונתן פפושטה ונתן על האפר וא"צ לדרוש תלושין אף סוגיין לפום מסקנא דמילתא דמים ברישא א"כ לא א"ש וע"כ לדרוש דאמתא לתלושין: דף ל"ה ע"א גמ' והא הואיל ואין חייבין על חמוצה פרת דהו"ל מ"ע וכו' אע"ג דקרא בלאו משמע מ"מ משמע ליה דהיקיש' לא אמתא אלא לעיקר חמץ דהוא בכרת ולהכי קאמר ר"ל אין חייבין פרת דמשמע הא לאו מחייב ולפ"ז הגמרא לעיל דאמר מתני' דלא כריב"ן סמוך אפרייתא שע"ר שמיביא בחר הכי ורש"י לעיל בבבבא דבעי הגמ' אליבא דריב"ן דכ' דנ"מ דא"ח פרת הומ"ל גמי נ"מ לצאת בה י"ח מצה ע"ב גמ' ומי פירות א"מ עיין בהרא"ש ו"ל שהק' לדעת הר"י ו"ל דמפ' עם מים א"מ מנותיקא דמיא ומלתא אסיר ולקמן בשמעמא דנותיקא תירצה דס"ל להר"י ו"ל דמלח תולדת המים ולא מפ' ע"ש שכ"כ ליישב דעת הר"י אף אבל איהו חולק בזה וס"ל דמלח מ"פ וכ"ד הטור סי' תס"ב וע"ש להפ"ח דין ז ומה שהקש' הרא"ש לדעת הר"י מ'מנחת נסכין י"ל דר"י הגלילי ס"ל כר"ג לקמן דל"ו דס"ל תשרף מיד ונהרי"ף פסק כרע"ק: דף ל"ו ע"א גמ' הא ביוט"א הא ביוט"ב לכאור' דקארי לה מאי קארי לה בפרייתא קמיייתא ודאי בלילה הא' איירי דביה פתיב עוני וברייתא ב' במועד איירי כדכ' רש"י ועוד למאי מיייתי הא דאמר להו ר"י לבניה דמאי אשמעי' מניה ונר' דס"ד דגמ' פ"ן דבלילה הא' לא נפיק ביה הו"ל למגזר בשאר ימים אטו לילה הא' ומשני דלא גזרו בהא ומיייתי ראיה לזה מר' יהושע שפיר: רש"י בד"ה אין לשין וכו' דהבערה שלא לצורך היא וכו' עכ"ל לכאורה דבריו סתרון נינהו דפ"ק ד"ו גבי המוציא חמץ בביתו וכו' משמע מדבריו דאי לא בטל שורפו ביו"ט ועוד נימ' דר"ג ס"ל דשרי לשרון ביו"ט דאית ליה מתוך וכדאמרי' לעיל דף ה' למאן דאית ליה מתוך ע"ש ונ"ל דשאני הכא דקמני תשרף מיד משמע אפי' קודם שנתברר דנתחמץ והו"ל ס' חמץ ולכך לא שרי' לשרון דשמא עדיין לא נתחמץ ול"ד לדלעיל דנדאי חמץ הוא וע"ב ב"י ו"ל: בד"ה לישא וכו' ובד"ה לימד וכו' משמע מדבריו דמנחת מאפה תנור בעי יציקה והוא הופך גמ' ערוכה במנחות דע"ה ע"א דמתבאר משם דלא בעיא יציקה: ע"ב תוס' בד"ה דאמר וכו' וא"ת ומעשר שני .

וכו' עכ"ל מהרש"א ו"ל לקמן דל"ח ע"ב הבין דכוננתם אמאי אצט' הגמ' לאתויי דר' אליעזר וכו' ע"ש וכן הקשו התוס' בהקדא בפ"ב דזבחים דקי"ט ע"א ע"ש מיהו נר' עיקר בכוננתם דק"ל אברי' גופה וכן ושייתם בכפורים והתוס' בזבחים ניחא להו בכפורים משום דבעו הנחה וכמ"ש

שם בס"ד ולקף לא ק"ל אפרייתא גופה גבי מעשר די"ל דה"ק מוציא אני ביפורים דל"ל היתר
בכל מושבות בכל זמן משא"כ מעשר דבזמן נוב וגבעון הי"ל היתר בכל מושבו' וגרע מביפורי'
להא מילתא ולקף לא ק"ל אלא על הגמ' אמאי הוצרך לאתויי לדר"א: בד"ה אוציא וכו' דאנו
לקחם בעי' וכו' עכ"ל ר"ל דהא דלא ק"ל אלא מחיטין ושעורין ולא משאר מינין אע"ג דמינא
דחיטין ושעורין ניהו משום דאנו לקחם בעי' ובמאי נפיק י"ח מצה ולקף ע"כ דלא ממעטי' אלא
חיטין ושעורין דאינהו גופיניהו אתו ביפורים לפעמים משא"כ שאר מינין לעולם לא הוו גופיניהו
ביפורים ודלא פמהרש"א ז"ל: בד"ה וריה"ג וכו' מע"ב ת"ל וכו' עכ"ל הק' מהרש"א ז"ל ניקא
דאצט' לזמן נוב וגבעון ע"ש וקה"ל נ"ל דבזמן נוג"ב גם אגנינו' הותרה במעשר וכמו שהותרה
בקרבות פדאי' ברפ"ב דזבחים ע"ש בתוס' וכו' קצת מסוגיין דפרי' וריה"ג ת"ל וכו' דנר' מל'
ת"ל דשוין הדרשו' ואין ביניהם שום נפקותא אלא שלא מצאתי גלוי לד"ז: בד"ה פרט לחלוט
וכו' א"נ בדקדק אפייה בתנור וכו' עכ"ל פי' ותרנוייהו איירי דבלילתו עבה אכל בלילתו רפה
והדר אפייה בתנור לקחם עוני נמי הוי וכמ"ש בסה"ד ול' נמי שכ' בס"ד אינו מדוקדק ועיין בהר"ן
ז"ל: דף ל"ז ע"א גמ' מאי פת עבה פת מרובה וכו' הריף ז"ל כ' וה"מ דשרי פת מרובה בשאר
יו"ט אבל בפסח אסור דאמר רב קבא מלוגנאה לפסחא ע"ש והוא תיקא דהא תנא בפסח איירי
ושרו ב"ה וצ"ל דב"ה שרו אפי' בפסח אלא דלדין קי"ל כדאמר רב קבא מלוגנאה וכו' וד"ז
דאמר רב חי'דשוהו האמוראים בתר הכי וקמירו בהא מילתא ועוד נר' דס"ל דהיינו דאיכא בין
הלישנות דל"ק דאמאי קרו פת עבה משום דנפישא בלישא ל"ל דרב אכל ל"ל דבאתריה דהאי
תנא פת עבה קרו לה אה"נ דאיירי בעשה אותה בכמה עיסות ולא בעיסה אחת ופ' כל"ב וכדאמר
רב קבא מלוגנאה לפסחא: ע"ב גמ' ות"ק מ"ש המעיסה וכו' עיין במתני' במס' חלה דתנו שם הכי
נמי וגם עלה דהיא מתני' שייכא קושניית הגמ' ומ"ש רש"י משום דהו"א משבששתא תמיהא
מילתא טובא לו' פן על המשנה ואפשר אמשניות דס' זרעים דלא רגילי בהו כמ"ש התוס' בחולין
דקי"א שייך לו' פן: דף ל"ח ע"א גמ' הואיל ואי לא קרא לה שם וכו' הא דלא קאמ' בפשיטו'
הואיל ואי בעי מתשיל משום דכהן הוא שיוצא בחלה ותרומה בינד פהן ל"מ לאתשולי עלה ועמ"ש
הרא"ש ז"ל בפ"י בנדרים דנ"ט ע"א משם הר"א ממייץ ע"ש: תוס' בד"ה אתיא לקחם וכו' והוי
עני נחזי ליה וממוניה הוא וכו' עכ"ל התוספות בסופה דל"ה ע"א לא הביאו ראיה מהגמ' אלא
ממתני' גופה דמדמכשיר בדמאי מוכח דטבל לאו שלכם הוא מיהו י"ל דטבל ה"ט דלא יצא משום
מצנה הבאה בעבירה ומדרבנן בעלמא כמ"ש התוס' שם ד"ט ולעולם טבל הוי שלכם וצ"ל דסמכו
עצמן כמ"ש בגמ' גבי דמאי וממוניה הוא וכמ"ש פאן: ע"ב גמ' רביעית היא ומתחלקת לכמה
חלות מה שהק' מהרש"א ז"ל הא מ"פ עם מים ממהרים להחמיץ ע"ש ל"ק דהא חכמים אמרי
תאכל לעיל דל"ו ע"א והיא במ"פ עם מים כמ"ש התוס' בדל"ה ע"ב ע"ש ומ"ש בת"י הב' פיון
הדבר מועט הוא וכו' ע"ש נר' דס"ל לפום האי תי' דלא מהני להא דזריזין אלא בפושרין פדאי'
לעיל מ"פ עם מים ממהרים להחמיץ אפילו לגבי זריזין ואין ללמוד מדברי מהרש"א להתיר
בכ"ה דדבר מועט במצה דעלמא די"ל דדוקא בזריזין הוא דמהני: דף ט"ל ע"א גמ' מדברי פולין
נלמוד ירק מר וכו' רש"י ז"ל פניל ר' יאודה בכלל התנאים והוא מגומגם דהא ר"י קאמר כל שיש
לו שרף סגי ולא בעי פניו מכסיפין: ע"ב גמ' ל"ש אלא בקלח וכו' וכ"פ הר"מ ז"ל בפ"ז והיינו
דלא פחכמים דברייתא ומוכח מכאן דהלכה כסתם מתני' אף דרבים פליגי בברייתא וק"ל מהא
דאמרי' בנדרים דפ"ו ע"ב זו דרע"ק וכו' אבל חכמים אמרים וכו' ופס' הר"מ ז"ל בפ"ג מה"נ
פחכמים אף דסתם מתני' דלא פחכמים וע"ש בהרא"ש ז"ל: מתני' אבל חולטין כ' הפניו ז"ל

מדלא נקט התיירא דחליטה במידי דאכילה מוכח דאף באותן הימים היו נזהרין בחליטה במידי דאכילה ע"ש ועפי"ד ניקח מה שהק' הצ"ח לקמן דקי"ד ע"ב אמאי דאמרין לית דחש לדריב"ן וכו' דילמא הוה חלטי ליה ועפי"ד הפני"ו ניקח פן שמעתי אומרים ויש סעד לדברי הפני"ו ממאי דתניא לקמן ד"מ ע"ב אין מוללין את הקדירה בפסח וכו' ואמאי לא הוה חלטי ליה אלא על פרייה דהיו נזהרין במידי דאכילה: דף מ' ע"ב גמ' ר"י אומר לכל הוא נותן וכו' פירש"י אכלי שני קאי והוא דלא כמסקנא דגמ' בשבת ועיין לה' פלתי ו"ל בסי' ס"ט: דף מ"א ע"א גמ' אין לי אלא מים וכו' אין להק' לת"ק לא ליכתוב במים ולא ובשל די"ל דאצט' במים למעוטי צ"ק ועוד דאצטרף ובשל לצלאו ואח"כ בישלו וגם לר' י"ל דאי לא פתיב במים הוא דבישול דהקא בשאר משקין דמפיגין טעמו ועיין מהרש"א ו"ל ונראה מדברי דלר' ל"ל צלאו ואח"כ בישלו וכ"כ מר"ן בכ"מ וי"ל דא"כ הול"ל א"כ צלאו ואח"כ בישלו וי"ל דלעול' דנ"ל מסבך' הוצרף לו' א"כ צ"ק: תוס' בד"ה א"כ צ"ק פ"י וכו' עכ"ל ביאור דבריהם דמשום די"ל לת"ק איסורא בעלמא קאמר בשאר משקין ומאי דל"ק א"כ מלקות דניחא ליה למי' א"כ מלקתא דלת"ק שרי לגמרי והוא צ"ק ומחשתא ל"ק הא אין מזהירין מ"ה ולזה כ' דעשה מיהא איכא אפי' בצ"ק לרבנן ומאי דקאמר א"כ הוא לענין מלקות ומחשת' ע"כ דשאר משקין לת"ק בני מלקות ניהו והשתא ק' הא אין מזהירין מ"ה ולפמ"ש ה"ה בפ"ב מה' מ"א דהיכא דאיכא עשה מזהירין ניקח קוש' התוס' ואין להק' מאי מק' מאין מזהירין מ"ה ניקח דת"ק מיייתי מק"ו לאיסור לאו די"ל פנין דלא לקי אין נפקותא באיסור לאו פנין דליכא איסור עשה: בד"ה אמ"ר פהנא וכו' תימה וכו' עכ"ל עיין להתוס' בחולין דקט"ו דכ' דלר"ל דמפיק בב"ח מןבשל ל"ל הך דרשות דשמעתין ע"ש ודו"ק: בד"ה עולא וכו' דלא בעי לדחויי ה"כא וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א ו"ל דה"נ גבי פסח בעי טעם הפסח לק"מ דהא דבעי טעם פסח היינו לקיים עשה דאכילת פסח ולא שייך לשון חייב וברייתא קתני צלאו ואח"כ בישלו חייב דומיא דבישלו ואחר כך צלאו וכ"הג דייק הגמ' לקמן: ע"ב גמ' בישלו מבע"י וכו' פירש"י ואכלו משתחשף מה שדקדק מהרש"א ו"ל דא"כ עשאו נא מבע"י ואכל משתחשף לא מחייב ולא לישטמי' וכו' גם לפי דרכו ק' בברייתא דמכילתא שיהביא דקתני אכלו נא ומבושל מבע"י מנין ת"ל ובשל וכו' והשתא נא מנ"ל וע"כ דילפי' ליה ממבושל וע"ש במכילתא שלפנינו גי' אחרת דלא כמו שיהביא מהרש"א ו"ל וע"ש לה' שבות ואודה ו"ל: דף מ"ב ע"ב גמ' מפני שחזקה אינו בא אלא מן התמיד משמע הא ליכ' חזקה מס' צריף לעשר ומדיוקא דסיפא משמע דמס' א"צ לעשר וצ"ל נעשה דיוקא דרישא פסיפא פאורחיה רגמ' בכ"ד וא"כ שמעין דמס' צריף לעשר אף דהוי ס"ס שפא מן התמיד ואת"ל אינו מן התמיד שפא עישרון דקי"ל רוב ע"ה מעשרין ועיין להר"מ ו"ל בה' מעשר: פ"ק שלישי דף מ"ג ע"א גמ' התם נמי הכתיב פל פ"י ונרבי עירובו לכרת וק' לפי מ"ש הר"ן ו"ל דמקרא יתירא ממעט בבריית' עירובו לכרת מאי פריף ודחוק לפ' דפריף פל למ"ל ונר' דכי איכא רבויא דכל לא דרשי' מעוטא ולא כ' הר"ן דהוי מעוטא אלא למסקנא דדרשי' פל לנשים ועיין מהרש"א ו"ל ומ"ש רש"י ו"ל לענין פרת ל"כ פל מחמצת אלא פל אוכל חמץ נר' דכונתו למסקנא דשמעתין דכי איכא אוכלין לא מרבי נאכלין וה"ט משום דגבי פרת פתיב פל אאוכלין דלא כ' פל מחמצת דהוי אנאכלין אלא פל אוכל חמץ ואאוכלין קאי ומפ"ל לברייתא לפום מסקנא דשמעתין פנ"ל: שם גמ' וכ"ש חמץ וכו' עיין למר"ן בב"י ו"ל רס"י תמ"ב דנר' דל"ג ר"ש לא בדר"א ולא בדר"י ולכן כ' מ"ש ע"ש: ע"ב גמ' קאי באוכלין וכו' כ' רש"י ו"ל וגבי לאו קאי אנאכלין ולכאורה קשה דגבי לאו אפי' קאי אאוכלין מרבי עירובו דליכא לרבוני אוכלין דמהיקשא דהשוה הפתוב נפקא נשים וכמ"ש מהרש"א ו"ל וי"ל דכ' פל פ"י ס"ד

דְּפָרִיף מְבַרְיִיתָא דְחֵלֵב וְלֹא פְרִיף מְלֵאוּ דְחֻמְזִין גּוּפִיָּה וְעִי"ל דְּנִתְפֹּנִין לִישֵׁב אַמַּאי לֹא דְרִישִׁי דְלֵאוּ
לְנִשִׁים וְדִקְרַת לְעִירוּבוֹ: תּוֹס' בּוֹד"ה סוֹד"א וְכוּ' אֹרְחִיָּה דְקָרָא וְכוּ' עַכ"ל הַקְּשָׁה ה' טוּרֵי אֶבֶן ו"ל
בְּחִיגָה דִּי"ז לְכַתּוּב קָרָא שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל עָלְיוּ מִצּוֹת בְּרִישָׁאָהֶדֶר ל"ת עָלְיוּ חֻמְזִין וְלֹא בְּעֵי פֶל
ע"ש וְנַר' דְּלֵר"ש דְּנ"ל לְעִיל דְּכ"ח בְּהִיקְשָׁא דְכָל שְׁיִשְׁנֵנוּ בְּקוּם אֶכּוֹל מִצָּה וְכוּ' לְמִשְׁרֵי מִשְׁש
שְׁעוֹת א"ש דְּכִתִּי קָרָא הָכִי לְמַדְרַשׁ הֵךְ דְּרִישָׁא מְסִיפָא לְרִישָׁא פְּאֹרְחִיָּה דְקָרָא וְגַם לֵר"י דְּדָרִישׁ
הֵתָם לְקוּבְעוּ חוּבָה י"ל פִּינּוּ דְאַצְט' לְקוּבְעוּ חוּבָה וְהֵךְ דְּרִישָׁא מְרִישָׁא לְסִיפָא גַם הֵכָא דְרִישִׁי
מְרִישָׁא לְסִיפָא אַע"ג דְאַיפָא לְמַדְרַשׁ הֵכָא מְסִיפָא לְרִישָׁא פִּי אֹרְחִיָּה מ"מ פִּינּוּ דַע"כ דְּרִישִׁינּוּ הַאי
הִיקְשָׁא מְרִישָׁא לְסִיפָא לְקוּבְעוּ חוּבָה דְלִיפ' לְמַדְרַשִׁיָּה אִיפְכָא דְרִישִׁי פּוֹלְהוּ דְרִישׁוֹת מְרִישָׁא לְסִיפָא
בְּהַאי קָרָא וְנ"ל לֵר"י נְשִׁים מְהִיקְשָׁא וְלֹא דְרִישׁ פֶּל וְהַגְמ' דְּפָרִיף לְרַבְּנָן נְשִׁים מְנ"ל בְּעֵי לְאוּקְמִי
רַבְּנָן גַּם כֵּר"ש: בֵּא"ד מִשּׁוּם ג"ש דַּט"ו ט"ו וְכוּ' עַכ"ל לְפַמ"ש רִש"י בְּסוּפָה דִּף דְאַיִן דְּנִין י"ג
מְדוֹת מְהֵלְכָה לֹא א"ש וִי"ל דְּשָׂאֲנֵי הֵכָא דְאַיִנוּ דְּבַר חֲדָשׁ אֲלֵא הֶדְרִי לְכָלְלִין דַּמ"ע שְׁהוּ"ג נְשִׁים
פְּטוּרוֹת וּבְזָה נִיחָא דְנֻקְטָה גַּמ' לִישְׁנָא דַמ"ע שְׁהוּ"ג וְא"צ לְמ"ש מְהֵרָש"א ו"ל: בֵּא"ד דַּבְּפ"ק
דְּבִיזָה מִשְׁמַע דְּכִלְאִים לֹא חָזוּ לְמִיָּד עַכ"ל י"ל דְּהֵתָם מְדַרְבְּנָן דְּמַדְרַבְּנָן אַה"נ דְּחִיבִין נְשִׁים אֶבֶל
יֵשׁ לְהוֹכִיחַ מִמֵּתְנִי דַפ"ק דְּקִדּוּשִׁין דְּכ"ט ע"א דְלֹא חֲשִׁיב פְּלִאִים מִיְהוּ אִין לְמִיָּדִין מְהֵכְלָלוֹת אַף
בְּמָקוֹם שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם חוּץ וְע"ש בַּגְמ' דַּל"ד: גַּמ' זַעֲרִי אֲמַר אַף שְׂאוֹר וְכוּ' לְשִׁי רִש"י ו"ל צ"ל
דְּזַעֲרִי ס"ל יֵשׁ קוּמְץ פְּחוֹת מִב' זִיתִים וְאִין הַקְּטָר' פְּחוֹת מִפְּחוֹת וְהָא דְתַנּוּ בְּמִנְחוֹת דְּכ"ו הַקְּטִיר
קוּמְצָה פְּעֻמִּים כְּשִׁירָה קְשִׁיָּא לְזַעֲרִי וְצ"ל דַּש"ה דְּהַקְּטִיר הַשְּׂאָר וּבַכ"ה גְּמוּדָה דִּישׁ הַקְּטִירָה פְּחוֹת
מִפְּחוֹת וְחִלּוּק זֶה הַזֶּכֶר בְּדַבְרֵי הַתּוֹס' בְּמִנְחוֹת דַּנ"ז ע"ש וּבַמ"ש הַתּוֹס' בְּמִנְחוֹת דְּכ"ו דְּתַקְּשָׁה
לֵר"י וְל"ש לְשִׁנּוּי לְאַפּוּקִי מְדַאבְּי דְהָא ר"י כְּאַבְיֵי דְבַרְיָה תְּמוּהֵי דַבְּלֵא"ה ל"ש לְשִׁנּוּי לְאַפּוּקִי
מְדַאבְּי דְהָא ר"י לֹא קָאֲמַר שְׂאוֹר וְיֵשׁ שְׁמַחְקוּ מְדַבְּרֵיהֶם תִּיבּוֹת דְהָא ר"י כְּאַבְיֵי וְלִיתָא דַא"כ מַאי
שְׂאִיטָה דְהָא קוּשְׁנִי שְׁם בְּמִנְחוֹת וְדַבְרֵי הַתּוֹס' תְּמוּהֵים וּכְבָר דְשׁוּ בּוֹ רַבִּים: רִש"י בַּד"ה אִין הִיתָר
וְכוּ' וְכָל לֹא דְרִישִׁי עַכ"ל וִיל"ד דְּמַאי פְּרִיף לְקַמְן וְרַע"ק טַעַם פְּעִיקָר מְנ"ל הָא רַע"ק דְרִישׁ פֶּל
בַּפ' הַתְּעַרְוּכַת וְנִימָא דְנ"ל ט"כ מְפֶל וְצ"ל דַּס"ל לְרִש"י כַּפִּי ר"י שְׁכ' הַתּוֹס' בַּד"ה מֵאֵן דְּוּדָקָא
הִיכָא דְסַבְרָא לְדְרוֹשׁ הוּא דְדְרִישׁ וְלִתְנִי א' שְׁכ' הַתּוֹס' י"ל דְּפָסִיקָא לִיהָ לְהַגְמָרָא דְאַתָּא פֶּל לְדְרִישָׁא
אַחֲרִיתִי: דִּף מ"ד ע"א תּוֹס' בַּד"ה לְעַנְיָן וְכוּ' וְא"ת וְהָא בַּפ"ב דִּיּוּמ' וְכוּ' עַכ"ל אַף לְמ"ש הַתּוֹס'
לְעִיל בְּשֵׁם ר"י דְלֹא דְרִישִׁי פֶּל אֲלֵא הִיכָא דְמִסְתַּבֵּר וְדְרִישָׁא דְעִירוּבוֹ לֹא מְסַתַּבֵּר ע"ש מ"מ פּוֹנְתָם
לְהַק' פֶּל לְמ"ל וְתִי דְאַתָּא לְאַיְסוּרָא וְאַף דְנ"ל ח"ש מְפֶל דְחֵלֵב מ"מ אַצְטְרִיף פֶּל דְחֻמְזִין לַח"ש
מְעוּרָב וְלַאֲיְסוּרָא וְהַזֶּר יְלִיף חֵלֵב מְחֻמְזִין וְלַאֲיְסוּרָא מְסַתַּבֵּר שְׁפִיר לְדְרוֹשׁ וְוּדָקָא לְמַלְקוֹת הוּא
דְלֹא מְסַתַּבֵּר וְעִינּוּ מְהֵרָש"א ו"ל וְלַפ"ד הַתּוֹס' אֵלוּ י"ל מַה שְׁהַקְּשׁוּ הַתּוֹס' לְעִיל הָא רַע"ק דְרִישׁ
פֶּל דִּי"ל דְהַק' גַּמ' מֵאֵן שְׁמַעְתָּ לִיהָ דְדְרִישׁ פֶּל לְמַלְקוֹת ר"א: ע"ב גַּמ' וְאִין אֲיְסוּרוֹ אֲיְסוּר הַנְּאָה
וְכוּ' עִינּוּ בַּגְמ' לְעִיל דְכ"ב ע"א דְפָרִיף וְהָרִי נְזִיר וְכוּ' וְתַנּוּ מְעַרְבִין וְכוּ' וְכַתְּבוּ הַתּוֹס' דְלֹא פְרִיף
לְמ"ד א"מ אֲלֵא לְדַבֵּר מְצוּהָ וְכוּ' ע"ש וְהו"מ גַּמ' לְאַתּוּיֵי בְּרִיִּיתָא הִלְזוּ דְקַתְנֵי בְּהַדְיָא דְנְזִיר אִין
אֲיְסוּרוֹ אֲיְסוּר הַנְּאָה וְאִיכָא לְמִיָּדָה בְּבְרִיִּיתָא הִלְזוּ אַמַּאי לֹא תַנִּי חוּמְרָא בְּכִלְאִים דְאַסִּיר שְׁלֵא
כַּדְר"ה פְּרִיאִיתָא לְעִיל דְכ"ד וְאַחֵי פְלִאִים בְּהַרְבְּעָה וִי"ל דְאַתָּא כַּר"ש דַּס"ל כ"ש לְמַכּוֹת וְשְׁלֵא
כַּדְר"א נְמִי אֲיְסוּרֵי בְּשָׂאֵר אֲיְסוּרִין כַּמ"ש מְהֵרָש"ל וְמְהֵרָש"א ו"ל בְּפָרְק ג' דְשְׁבוּעוֹת דְכ"ג ע"ב
בַּד"ה דְמוּקִי ע"ש וּבְהַכִּי י"ל מַאי דַק' נִיפְרָוּךְ מַה לְנְזִיר שְׁכַן אֲסוּר בְּחַרְצָן פְּדַעְבִּיד צְרִיכוּתָא גַּמ'
בְּנְזִיר וְהִבִּיאוּ הַתּוֹס' לְקַמְן בַּד"ה וְרַבְּנָן ע"ש דַּעֲפִי"ה י"ל פִּינּוּ דְבְרִיִּיתָא ר"ש דְשְׁלֵא כַּדְר"ה נְמִי
אֲסוּר דְמוּ שְׂאֵר אֲיְסוּרִין לְנְזִיר דְחַרְצָן לֹא גְרַע מְשָׁלֵא כַּדְר"ה אֶבֶל ק' מַאיפְרִיף גַּמ' בְּסוּמָה מְרַבְּנָן

נשמע לרע"ק וכו' דמשרת להיתר מצטרף לאיסור מפאן אפה דן וכו' הא רע"ק לא ס"ל כר"ש
בהא מילתא דכ"ש למפות פדאי' בפ"ג דשבועו' וא"כ א"ש דלא יליף רע"ק מנזיר דאיכא למיפרך
מה לנזיר שפן אסור בחרצן וי"ל דלא חשיב להא פירכא דאיכא למימר חטאת יוכיח מה לחטאת
שפן קדשים נזיר יוכיח ואתי מבינינא ומשני הגמ' דהו' ב' פתובים ורע"ק ל"ל האי פירכא דחרצן
ועיין בס' בשמים ראש סי' קמ"א: שם אילימא רע"ק דמתני' דתנן וכו' לכאורה ק' נימא משום
ט"כ הוא ואי מדפליגי רבנן וכמ"ש רש"י גבי רע"ק דברייקא בד"ה מפת ומיין ע"ש אדפריה מאי
למי' טפי הול"ל מאי טעמיהו דרבנן וצ"ל דלישנא דויש בו לצרף דייק דאי לט"כ הו"ל פת גופיה
איסורא ולא שייק לישנא דצירוף: שם ורע"ק ט"כ מנ"ל התוס' בנזיר כ' דהא דמ"ל דרע"ק צ"ל
ט"כ משום דלא מוקמי להיתר מצט' לאיסור אי ל"ל ט"כ ע"ש ואע"ג דג"ג עשה הוא דאיכא
ואפ"ה משני הגמ' דנ"ל מג"ג ומשרת להיתר מ"ל ולא מוקמי ליה לט"כ וללאו משום פיון דכבר
שמעי' דאסיר ט"כ עדיף טפי לאוקומי באיסור חדש וכ"הג כ' התוס' בפירק הלוקין רי"ח ע"ש
ועיין להתוס' במ"ק ד"ח ע"א ובמהרש"א שם ועמ"ש בחרולין דצ"ט ע"ש אכל הראב"ד בסי'
תמ"ד דע"ד ע"ד כ' דרע"ק ס"ל גלוי מילת' בעלמא הוא וכי יליף מג"ג לקי שפיר ורבנן פליגי
ע"ש: שם יליף מבב"ח וכו' יל"ד היכי יליף נזיר מבב"ח נפרך מה לבב"ח שפן איסורו איסור
עולם ואין היתר לאיסורו והתוס' הק' פן לקמן בילפותא דג"ג ולא הק' פאן ונ"ל במ"ש התוס'
לעיל לחד תי' דרע"ק דריש פל אפי' לא מסתבר וא"כ י"ל דרע"ק ט"כ מכל דכתיב גבי נזיר
ומאי דפריה הגמ' ורע"ק ט"כ מנ"ל היינו בשאר איסורין דלא ילפי' מנזיר דאיכא למיפרך מה
לנזיר שפן היתר מצט' לאיסור ומאי דמ"ל להגמ' דרע"ק אית ליה ט"כ היינו משום דסוגיין אזלא
לר"י אליבא דרע"ק ור"י ס"ל ט"כ דאורייתא מדאמר בע"א דס"ז אסור ואין לוקין עליו ע"ש
בתוס' וליהכי יליף שפיר שאר איסורין מלבב"ח מיהו בילפותא דג"ג פריה הגמ' ורבנן נילף מג"ג
והשתא אי פריה אשאר איסורין לילפו מג"ג הא י"ל דילפי' טפי מנזיר דהוי איסור לאו אלא ע"כ
דפריה אקרא דנזיר גופיה פיון דיש ללמוד עשה מג"ג הי"ל לרבנן לאוקומי משרת להיתר מ"ל
דהוי דבר חדש כמש"ל ולזה מק' התוס' שפיר היכי ילפי' נזיר מג"ג הא איכא למיפרך וכו' ועיין
מה שהק' מהרש"א בתוס' נימא דרע"ק ס"ל נטל"פ אסור ולקמ' דסוגיין אזלא אליבא דר"י ואיהו
ס"ל בע"ז שם נטל"פ מותר ע"ש ובמאי דאמרי' יליף מג"ג מק' נימא ג"ג מטעם בב"ח והוי חידוש
ועמ"ש בזה בחי' סוף מס' ע"א ע"ש: דף מ"ה ע"א גמ' יקדש להיות פמוה מאי דק' מפ' דם חטאת
דצ"ז דאמר ר"א יקדש עשה ואין עשה דוחה ל"ת ועשה ע"ש עיין בס' בשמים ראש סי' רל"ב
ע"ש: שם ורע"ק תרנויהו להיתר מ"ל וכו' כ' רש"י דל"ל דס"ל לרע"ק משרת להיתר מ"ל וחסאת
לט"כ דס"ל ג"ג חידוש דא"כ רע"ק ט"כ מנ"ל ע"ש וי"מ אמאי הוצרך לו' ג"ג חידוש נימא דס"ל
לרע"ק חטאת לט"כ פי היכי דנהו ג"ג וחסאת ב' פתובים הבאין פאחד וי"ל דטפי מסתבר
לאוקומי להיתר מ"ל דנהו ב' פתובים מדניקמה ב' פתובים לט"כ דט"כ מסתבר טפי לאיסור
בעלמא מדנאסר להיתר מ"ל כמ"ש התוס' בנזיר אכל אי ג"ג חידוש טפי עדיף דנוקי קרא דחטאת
לגופיה לט"כ מדנוקמה להיתר מ"ל דהשתא לא אתי לגופיה אלא לב' פתובים הבאין פאחד לגלוי
על שאר איסורין אכל ק' הא בחטאת ידעי' שפיר ט"כ מדכתיב שבירה בכ"ח ומריקה ושטיפה
בכ"ו וא"כ אמאי אצט' קרא דיקדש אי אתי לט"כ לגופיה וצ"ל דס"ל לרש"י כמ"ש הרא"ש וי"ל
בסוף מס' ע"א דמפלים אין ללמוד פלום דגזירת הכתוב היא דהא מריקה ושטיפה אחר הגעלה
היא ע"ש והנה התוס' שם בסוף ע"א הוכיחו דכל הלילה גורם הפגם ולא סוף הלילה דאי סוף
הלילה גורם אמאי צריך שבירה בכ"ח ומו"ש בכ"ו ל"מ"ד נטל"פ מותר ע"ש וק"ל ע"ד דאפי' פל

הלילה גורם אפתי ק' ל"ד קדירה ב"י א"א דלא פגמא פורתא אמאי הצריכה תורה הכשר בכלים
הא הו"ל נטל"פ וש"י ל"ד וג"ג חידוש הוא דהא רבנן ס"ל נטל"פ מותר וקדירה ב' א"א דל"פ
פורתא בשמעתינן אלא ע"כ גזירת הכתוב היא ועיין בתוס' שם דס"ד: עוד פתב רש"י ז"ל ורבנן
דכותח ס"ל דמשרת להיתר מ"ל וט"כ ל"ל ע"ש הק' מהרש"א ז"ל אמאי לא אסרי' פותח הא
היתר מ"ל ילפי' מנזיר ע"ש וי"ל דש"ה בכותח דהיתר רבה על האיסור ונאף דרש"י לעיל גריס
אלא מאי היתר מצ"ל מ"ט דרבנן וכו' י"ל דאבני מחלק שפיר בהכי פדאי' בנזיר ולא חש להשיב
ועכ"ל פן דאל"כ ק' מאי ס"ד דאבני אח"ז ראיתי להכ"מ בפ"א מה' חו"מ דין ו' שהק' ותי' פן
לדעת הר"מ ז"ל ושוב הוכיח ממ"ש הר"מ בה' גזירות פ"ה דאפי' היתר מרובה מצט' לאיסור וע"כ
דלא גריס בגמ' דנזיר ע"ש ומה שתי' מהרש"א ז"ל דהווי נזיר ונטות ב' פתובים ע"ש ק' דא"כ
נימא דרבנן דר"א מוקמי להו תרנוייהו לט"כ וב' פתובים ואמאי כ' רש"י להיתר מ"ל וי"ל דניחא
ליה למי' פן דאתו כרע"ק אכל אי מוקמי להו לט"כ אתו דלא כמאן עוד הקש' מהרש"א ז"ל מאי
פריף לעיל ורע"ק ט"כ מנ"ל נימא דל"ל כרבנן דכותח ע"ש ואפ"ש דקרא דחטאת יותר מסתבר
לאוקומי להיתר מ"ל מדנוקמיה לט"כ פנין דהוי מין במינו אלא אי מוקמי קרא דנזיר לט"כ גם
קרא דחטאת מסתבר לאוקומי בט"כ דבר דמצינו לו איסור במ"א ולהכי הגמ' לעיל אפתי לא
אסיק אדעתיה קרא דחטאת פריף לרע"ק מנ"ל ט"כ ונהפונגה דנוקים קרא דנזיר לט"כ דיותר
מסתבר כמ"ש התוס' בנזיר אכל השתא דאיכא קרא בחטאת ומסתבר לאוקומי להיתר מ"ל גם
קרא דנזיר לאוקומי להיתר מ"ל דמצינו לו איסור במ"א וי"ל שפיר דלמסקנא ל"ל לרע"ק ט"כ
ועיין להתוספות בע"א דס"ז וא"ש לפ"ז מאי דפריף הגמ' ורבנן נהווי ב' פתובים דהיינו בט"כ
ומאי ס"ד נימא דמוקמי קרא דחטאת להיתר מ"ל כרע"ק אלא משום דכיון דמוקמי קרא דנזיר
לט"כ גם קרא דחטאת מסתבר לאוקומי לט"כ פנין דמצינו לו איסור במ"א ועוד כ' רש"י רבנן
דכותח ל"ל ט"כ דאורייתא אלא מ"ה בטיל ברוב ולפ"ד היכא דבטל אם יש פזית בכא"פ חייב
שקרי אמרי' לעיל לרבנן פותח לית ביה פזית בכא"פ וק"ל דבזבחים דע"ח ע"א אמרי' הפיגול
והנותר והטמא שפולגן ז"בז פטור ואמרי' ש"מ ט"כ ל"ד ופירש"י פזית פיגול וכזית נותר וכו'
ע"ש והשתא אמאי פטור הא איכא פזית בכא"פ ואע"פי שבטל חייב לדעת רש"י ועיין להפר"ח
א"ח סי' תמ"ב: שם איסור והיתר מבעיא לפמ"ש התוס' בריש סוגיין דהיתר מ"ל דוקא מעורב
י"ל דנוקי איסור ואיסור בעין מיהו י"ל דדוקא באיסור והיתר הוא ריש סבא פנין דאינו מעורב
האי לחודיה קאי והאי לחודיה קאי אכל איסור ואיסור נדאי מצט' אפי' בעין פנין דשמעי' דהיתר
מ"ל וא"צ קרא להכי: מתני' וכו' לעגן הטומאה וכו' עיין להרמב"ם ז"ל בפ"ה המשנה ועיין לקמן
בגמ': תוס' בד"ה ר"ח גריס וכו' אם נבלע וכו' עכ"ל צ"ל לפ"ז דהא מני ר"י דס"ל מין במינו לא
בטיל דאל"ה הא מדאורייתא בטיל ברובא כמ"ש התוס' בחולין דקי"ב ע"א גבי פל יום נעשה
גיעול לחבירו ע"ש: בד"ה משום וכו' תימה לרשב"א וכו' מה שהקש' מהרש"א אמאי לא חשיב
חמץ ע"ש עיין להתוס' לעיל בד"ה לעגן שכ' דר"י לא דריש פל אלא לאיסורא אלא דלפ"ז ל"ק
קו' רשב"א דהא סוגיין אליבא דר"י וכיון דבנזיר לוקה ובחמץ איסורא לא הווי ב' פתובים מיהו
י"ל דחמץ גופיה ע"כ דאית ביה לאו דהא מצי למילף מנזיר ומאי דכתיב בחמץ פי היכי דנהווי ב'
פתובים ומה שהק' מהרש"א אמאי לא חשיב שאור ל"ק דר"י ס"ל יש הקטרה פחות מפזית
בסוגיא דמנחות שהבאתי בתחיל' הסוגיא ע"ש: ע"ב גמ' פחות מפזית מי תרצת ק"ל נימא דמאי
דקתני פחות מפזית לחודיה אכל כי איכא ב' חציאי זיתים בב' מקומות צריף לבער דכלי מצרפן
כמו שפן דעת רבי' יחיאל הביאו הטור בסי' תמ"ב ובכ"הג מייירי ברייתא דקתני צריף לבער ול"פ

בְּהָא הֵנִי בְּרִיּוֹתוֹת: שָׁם דָּלָא כֵר' נָתַן וְכוּ' ק"ל לְדַעַת הֵר"מ בִּפ"ב מֵה' ט"א דִּין י"ד דְּדוֹנָא אִם
נְטָמָא בְּזִמְנָא דְּחֻזֵי לְאָדָם תּוּ לָא פְּקַעָה מְנִיָּה טו' עַד שְׁיִפְסִיל מְאָכִילת פֶּלֶב אָבֵל אִם נְפִסֵּל מְאָכִילת
אָדָם וְעֵדִינָא טְהוֹר תּוּ לָא מְקַבֵּל טו' ע"ש וּלְפ"ז אִמְמַאי לָא מוֹקִי לֵה כֵר' נָתַן וּמִתְנִי' דְּטְהוֹרוֹת אִינְיָרִי
לְעֵנִין לְטָמָא אֲחֵרִים וּבְנִטְמָא קוֹנְדָם וּר' נָתַן אִינְיָרִי לְקַבֵּל טו' שׁו"ר שְׁדַעַת הֵר"מ בִּרְפ"ד מֵה' ט"א
דְּאִנְכָל מְקַבֵּל טו' בִּכ"ש וְא"כ בְּרִיּוֹתָא דְקִתְנִי פְּבִיצָה ע"כ לְטָמָא אֲחֵרִי וְעֵינִין בַּחֲוִי בִּת"כ פ' שְׁמִינִי
פְּרִשְׁתָּי חִי"ת ע"ש: דָּף מ"ו ע"א גַּמ' דְּאִיפָא פְּחוֹת מְכַפִּיצָה וְכוּ' יל"ד לְדַעַת הֵר"מ ז"ל וְרַש"י ז"ל
דְּאִנְכָל מְקַבֵּל טו' בִּכ"ש אִמְמַאי לָא מְפ"ל לְקַבֵּל טו' וּלְמ"ל פְּחוֹת מְכַפִּיצָה וְכוּ' וּי"ל דְּלְעֵנִין עֲצָמוֹ
לִיפָא נ"מ דְּבִלְא"ה לָא אָכִיל לִיה דְּחֻמְזָא הוּא וְאַף אַחַר הִפְסַח חֻמְזָא שְׁעֵבֵר עֲלֵיו הִפְסַח אֲסוּר וְתוּ
דְּאַחַר הִפְסַח מְבִטְלִיל לִיה וּפְקַעָה טְנֻמָּאָתוֹ וְעֵי"ל דְּדוֹנָא לְעֵנִין צִירוּף הוּא דְּמִתְנִי טְעָמָא דְּאִסּוּרוֹ
חֲשׁוּב: ע"ב גַּמ' אִיף אוֹפִין מִי"ו ט' לְשַׁבַּת עֵינִין בְּתוֹס' רִישׁ בִּיצָה בִּד"ה וְהִיָּה בְּיוֹם הוּ' וּבְמִתְהַר"ם
לוֹבְלִין שָׁם ע"ש: תוֹס' בִּד"ה הוֹאִיל וְכוּ' הִק' בְּקו' א"כ יִקְרָא לֵה שָׁם וְכוּ' עכ"ל הִק' הַשְּׁעֵר"ה ז"ל
הָא קִי"ל אִין נְשַׁאֲלִין נְדָרִים בִּי"ו ט' וּבְשַׁלְמָא בְּגִמְרָא לְעֵנִין הַעֲבַרְתָּ ב"י דְּמִדְּאִוְרִיּוֹתָא קְאָמֵר שְׁפִיר
אִי בְּעֵי מִתְשִׁיל דְּמִדְּאִוְרִיּוֹתָא נְשַׁאֲלִין וְנ"ל דְּדוֹנָא בְּנְדָרִים הוּא דְּאִין נְשַׁאֲלִין אָבֵל תְּרוּמָה פִּינּוֹן
דְּהִדְרָא לְטַבְלָה וְהִדְרָא מְפָרִישׁ עֲלֵה לָא עוֹקֵר דְּבָר מְעִיקְרוֹ וּל"ד לְדִין וּבִכְה"ג פְּתַב ה' מַח"א ז"ל
ה' צְדָקָה סִי ה' אַע"ג דְּבִהֲקֻדְשׁוֹת בְּעֵי פְּתַח בְּתֵרוּמָה בְּחֻרְטָה סְגִי פִינּוֹן דְּהִדְרָא מְפָרִישׁ עֲלֵה ע"ש:
בִּא"ד אַע"ג דְּאִיפָא לְמִי הוֹאִיל נְאִי בְּעֵי פְּרִיק לִיה וְכוּ' עכ"ל הַתּוֹס' בְּתִי זֶה אֲזִילִי כְּתִי קְמָא שְׂכִי
בְּדַבּוּר שְׂאֵח"ז אָבֵל לְפַמ"ש שָׁם לְחַד שְׁיִנּוּיָא דְּהוֹאִיל נְאִי בְּעֵי פְּרִיק לִיה לָא אֲמַרִי דְּאִטּוֹ וְכוּ' ע"ש
אִין רְאִיָּה לְהוֹאִיל דְּאִי בְּעֵי מִתְשִׁיל מִהוֹאִיל דְּאִי בְּעֵי פְּרִיק לִיה וְע"ש בְּמִתְהַרְשָׁ"א ז"ל: בִּא"ד וְק'
לְרַשְׁבִּי"א לְפִי וְכוּ' עכ"ל נֵר' דְּדוֹנָא לְפִי שְׂכִי דְּכָל חֻדָּא חֻזִּיָּא לִיה הוֹאִיל אִי בְּצַע וְכוּ' הוּא דְּק"ל
דִּא"כ לִיבְצַע וְכוּ' אָבֵל לְפִי ר"י שְׁפַתְבוֹ הַתּוֹס' בְּתַחֲזִי דְּבִרְיָהֶם לָא קְשִׁיָּא דְּאִיפָא לְמִי דַּס"ל דָּלָא
אֲמַרִי אִי בְּעֵי בְּצַע מְשׁוּם דְּדָמִי לְעִסָּה שֶׁל נְכָרִי וְשֶׁל יִשְׂרָאֵל דְּאִסּוּרָה וְלִיפָא שְׁרִיּוֹתָא אֲלָא מְשׁוּם
וְכָל חֻדָּא חֻזִּיָּא לִיה אַע"ג דְּסוּפּוֹ לִיטּוֹל אַחַת וּבִזְהָ ל"ד לְעִסָּה שֶׁל נְכָרִי וְשֶׁל יִשְׂרָאֵל דְּשִׁאֲנֵי הֵתָם
דְּבָכָל חֻדָּא יֵשׁ לוֹ לְנְכָרִי בְּהַ חֻזִּיָּה מֵה שְׁאִין פֶּן פֶּאֵן וְלִזְהָ ר"י לָא הִק' מְעִסָּה ש"נ וְשֶׁל יִשְׂרָאֵל
אֲלָא לְפִי רַשְׁבִּי"א וּמִתְהַרְשָׁ"ל ז"ל לָא הִבִּין פֶּן ע"ש: בִּד"ה הוֹאִיל תִּימָה לְרַשְׁבִּי"א וְכוּ' עכ"ל ר"ל
דְּרַב דְּאִמֵר הֵתָם לְר"מ לָא נְפִיק מִנ"ל דְּר"מ כֵּר"י דְּל"ל הוֹאִיל נִימָא דַּס"ל כֵּר"א וְנִפְּיִק אָבֵל מֵה
שְׁהִק' מֵאַתָּה רוֹאָה שֶׁל גְּבוּהָ ק' קְצַת נִימָא דְּהִיָּא בְּרִיּוֹתָא כֵּר"י דְּל"ל הוֹאִיל: בִּא"ד דְּשִׁאֲנֵי הֵנְהוּ
דְּכִתִּיב בְּהוּ לֵה' וְכוּ' עכ"ל בַּחֲל' נְמִי כְּתִיב לֵה' אֲלָא דָּלָא כְּתִיב קִדְשׁ לֵה' וְכֵן מוֹנֵה בְּסְפָרִים קִדְשׁ
לֵה': דָּף מ"ז ע"א גַּמ' ש"ה דִּא"ק לְכֶם וְלֵא לְגְבוּהָ נֵר' דְּדוֹנָא ב' הִלְחָם הוּא דְּהוּוּ לְגְבוּהָ דְּמִקְדְּשֵׁי
ע"י שְׁחִי הַזְּבַח אָבֵל לְחֶם הַפָּנִים לְכֶם קִרִי בִּיָּה וּלְכֹה לָא מְשַׁנִּי לְעִיל גְּבִי פִּירְכָא דְּלַחַה"פ לְכֶם
וְלֵא לְגְבוּהָ וּבְהִכִי י"ל מֵה שְׁהִק' הַתּוֹס' בִּד"ה נְאִי וְכוּ' דְּהָא ר"ח ל"פ עֲלִיָּה דְּרַבָּה אֲלָא מְשׁוּם
דְּקִדְשׁוֹהָ ר"א וְכוּ' אָבֵל בְּכַה"ג אִפִּי לְבוֹ בְּיוֹם אֲסוּרָה פְּדִקְתִּי גְּבִי ב' הִלְחָם וְכוּ' ע"ש דִּי"ל דְּמֵאֵן
דְּפִרִיף מִלַּחַה"פ יָדַע לִיה לְשִׁנּוּיָא דְּלְכֶם וְלֵא לְגְבוּהָ נְאִין רְאִיָּה מִב' הִלְחָם מִיָּהוּ אִפְתִּי ק' דְּהָא
לַחַה"פ לְשַׁבַּת הַבָּאָה הוּא דְּבְעֵי וְלֵא שְׁיִיכָא בִּיָּה קִדְשׁוֹהָ אַחֲרֵת וְק"ק עַל הַתּוֹס' שְׁלֵא הִקְשׁוּ מִזְּהָ:
תוֹס' בִּד"ה מוֹקְדִשִׁין וְכוּ' וּבְחֻנָּם דְּחֻק וְכוּ' עכ"ל עֵינִין מִתְהַרְשָׁ"ל ז"ל וְנֵר' דְּבָכוֹר דְּנִקְט ל"ד אֲלָא
כָּל קִדְשִׁים קָלִים הִדּוּמִין לְבָכוֹר וּבְכֻוֹנֵת הַתּוֹס' נִתְפָּוֵן לְמ"ש מִתְהַרְשָׁ"א ז"ל וּבִמ"ש הַתּוֹס' וְהַשְׁתָּא
מִחֲמוֹר הוּל"ל לְפ"ה וְכוּ' ק"ל דְּהָא כ' הַתּוֹס' לְעִיל בִּד"ה הוֹאִיל דְּהִיכָא דְּאַתָּא הִקְדִּישׁ לִיד הַגְּזָבֵר
לָא אֲמַרִי הוֹאִיל נִרְאָה דְּל"ל שְׁאֲלָה וּלְפִי"ז מִחֲמוֹר ל"ק דִּי"ל בְּאַתָּא לִיד הַגְּזָבֵר אָבֵל מְשׁוֹר ק"ל
דְּאִי בְּקַב"ה לִית בְּהוּ לָא דְּלָא תַעֲבֹד וְאִי לָא דְּמַעֲלָה הָא לָא חֲשִׁיב אֲלָא לְאוּנָן חֲלוּקִין כִּמ"ש

רש"י ז"ל וע"כ בק"מ איירי וקחשיב לאו דלא תעבד ובק"מ לא אתו ליד הגזבר ונדוקא אחר
שנשחט הוא דל"ל שאלה כמ"ש התוס' בכריתות די"ג ע"ב ויש מי שתי' דלעולם אפי' בקב"ה
ואתא ליד הגזבר אית ביה שאלה והתוס' לעיל לא כ' אלא דלא אמרי' הואיל וה"ט משום דלא
שכיח דמתשיל היכא דאתא ליד הגזבר דומיא דאי בעי פריק וכבר כתבתי בזה במ"א: ע"ב תוס'
בד"ה וכתישא וכו' ועוד תימה וכו' נר' הא דקבעו קושני' פאן משום דלעיל י"ל כמ"ש ריב"א
בסוף חולין דכי אמרי' אין עשה דוחה ל"ת ועשה לא נשאר אלא עשה דלעולם אתי עשה ודחי
לאו ולכך פריף שפיר אחרישא לא לחייב מלקות אבל מדקאמר פתישה מי שרי נראה דליתא לס'
ריב"א דא"א לק"מ פתישה מי שרי דמ"מ לא לקי ולכך קבעו פאן ועמ"ש מהרש"א ז"ל ובעיקר
קושיות התוס' אלא נר' די"ל כמ"ש מרן בב"י ז"ל פיו"ד סי' כ"ח בשם מ"כ דלא משתרי הפשר
אלא ע"י הכסוי והכסוי מעכב אאכילה ע"ש וא"כ בחרישא פריף שפיר דאף דאין עשה דוחה
ל"ת ועשה מ"מ עשה דהכא אלים דהווי תרי עשה דהיגו עשה דכסוי ועשה דשיו"ט ודחו שפיר
עשה ול"ת אבל בכתישא פריף שפיר כיון דהשתא איפא ב' פעמים עשה ול"ת דהיגו בחרישא
וכתישה לא דחי להו אפי' עשה אלים והפני"ו ז"ל בחי' בביצה ד"ח תי' לקושני' התוס' אלו דאתי
עשה ודחי לאו ולא נשאר אלא עשה ולכך גבי חרישה ניחא אבל בכתישא דאיפא השתא תרי
לאני לא אתי עשה ודחי תרי לאני ודחה לזה דבגמ' דנזיר גבי כה"ג ונזיר קאמר מ"ל חד לאו
ומ"ל תרי לאני ע"ש ואי מהא ל"ק דהא דלא אתי עשה ודחי תרי לאני נלמד מגמ' ריש תמורה
דלא מנתק חד עשה לתרי לאני ולמדו מזה לענין דחיה וכבר כ' התוס' בפ' הלוקין דט"ו רע"א
דדוקא בלאני דסמיכי הוא דלא אתי עשה ומנתק תרי לאני וא"כ ה"ה לענין דחיה פן הוא ולכך
גבי כ"ג ונזיר דלאו סמיכי גינהו קאמר שפיר מ"ל חד לאו מ"ל תרי לאני אבל בחרישא וכתישא
הווי סמיכי דהא מחד לאו נפקי י"ל שפיר דלא אתי עשה ודחי תרי לאני ועפי"ז י"ל מה שהק' ה'
שמחת יו"ט בסוף הספר לס' הר"מ דכ' אסור בב' נשים מדכתיב אשה ולא ב' והוי לאו הבא מפלל
עשה מאי קאמר בגמרא בפ"ק דיבמות אלמנה מן הארוסין ליתי עשה דיבום ודחי ל"ח דאלמנה
לא יקח ומאי פריף הא איפא לאו ועשה היכא דיש לו אשה כבר נאפילו ל"ל אשה אמאי לא משני
גזרה אטו יש לו אשה ע"ש ועפי"ה ל"ק דכבר הביא ה' יבין שמועה מחלוקת הראשונים בזה
בלאו הבא מפלל עשה אי הוי עשה לענין דחיה וי"ל דס"ל להר"מ דהוי לאו ואף דהשתא הו"ל
הרי לאני מ"מ דחי להו עשה דיבום כיון דהווי מרוחקין: בד"ה ועייל עצי מוקצה וכו' תימא מ"מ
ליתני ג"ה נבילה וכו' עכ"ל צ"ע מאי ק"ל נימא דהאי תנא ל"ל פולל ולא חנייל נבילה אג"ה פדאי'
בחולין דק"א נאי ג"ה של שור הנסקל דמורו דהוי אסור פולל בא"ח מ"מ הא ר"ש ל"ל פולל
ועוד דאי מתני שור הנסקל בציר ליה בב"ח דבמאי חנייל בב"ח אשור הנסקל הא תרנוניהו איסורי
הנאה נאי מגו דחנייל שלא כדר"ה לאפיי לעיל בפ' כ"ש הבב"ח אסור שלא כדר"ה נוקמה כר"ש
דכ"ש למפות ושלא כדר"ה אסור מדאורייתא כמ"ש התוס' בפ"ג דשבועות דכ"ד הקשה בספר
בשמים ראש סי' בגמ' דקאמר עייל עצי אשרה אמאי לא חשיב השתא הבערה דל"ל מגו דחוי
לצורכו כיון אשרה גינהו נאי משום דאין חילוק מלאכות ליו"ט ליתני הבערה ולא ליתני בישול
ע"ש והוא תימה דבגמ' במפות דכ"ב מפח קושני' דאין חילוק מלאכות משני אפיק הבערה ועייל
עצי אשרה מיהו בשינויא קמא דמשני עייל עצי מוקצה קשיא שפיר ומורי הרב מהר"י בסיס
נר"ו תי' במ"ש ריב"א לעיל דף ה' דלמ"ד הבערה ללא יצתה לא אסירה ביו"ט ע"ש וא"כ י"ל
כמ"ד הבערה ללאי ועיין בחי' בכריתות שם פתבתי בזה עש"ב: דף מ"ח ע"א גמ' יכול לא יביא
מן המוקצה וכו' עיין בגמ' דמנחות ד"ו ע"א שם מבואר דלא ממעטי ממשקה ישאל אלא היכא

דלא היתה לו שעת הפנשר ועיין בתוס' חולין דף קט"ו ע"א ע"ש: שם אלא אפיק הבצרה ועייל
עצי הקדש ק"ק אמאי לא תני שבישלו בעצי אשרה ולוקה ב' פיון דתנא לטפויי לאוי נסית ועיין
תוס' במכות דכ"ב רע"א ע"ש ויש ליישב ושמעתי מקשים ליתני שבוע' שלא אוכל דכה"ג פריה
הגמ' בפ"ג דשבועות דכ"ד אמתניתין דיש אוכל אכילה א' ומשני מידי דאיתיה בשאלה לא קתני
וקא ליפא לשנוויי הכי דקתני עצי הקדש ולק"מ דעצי הקדש בבא לנד הגזבר איירי דלית בהו
שאלה ועמ"ש לעיל דמ"ז בד"ה מוקדשין: דף מ"ט ע"א תוס' בד"ה לשבות וכו' שהולף לשמון
וכו' עכ"ל ר"ל דלא איירי בעירוב פלל אלא לשבות אצל חבירו והולף קודם יו"ט ודלא פמהר"ם
לופלין ז"ל ע"ש: ע"ב בד"ה אמר וכו' פדאמרי' בפ' הדרוע וכו' עכ"ל דברייהם תמוהים דבפדיון
הבו כתי' בני אהרן ולא בנות אהרן ועיין להתוס' בפ' הדרוע ולהרשב"א ז"ל בחי' שם: פרק רביעי
דף ו ע"א תוס' בד"ה מקום וכו' ומשמ' התם דמדאוריית' אסור עכ"ל עמש"ל בריש מכילתין ע"ד
הפר"ח ע"ש: בא"ד ואספת דגגה וכו' עכ"ל הק' הרא"ם על הסמ"ג לשי' התוס' דאיסור דאורייתא
הוא אמאי לא מייטי קרא דששת ימים תעבוד ע"ש ונ"ל דל"ק דנדאי לא עדיף יום הבאת קרבן
מיו"ט דשרי מלאכת א"נ וא"כ קרא דששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך י"ל מלאכת א"נ
קאמר אבל קרא דואספת דגגה לא הותרה קצירה ודישה ביו"ט פדאי' בירוש' הביאו התוס' ריש
ביצה ע"ש: ע"ב תוס' בד"ה דילמא וכו' וא"ת והיכי אתי למיטעי וכו' עכ"ל נ"ל ע"פי מה שמתבאר
במתני' במס' חלה דאם יש לו עיסה בחצי קב ועיסה בקב אינו מפריש מנה ע"ז אלא עד שישוכו
ואם עיסה אחרת ביניהם אם היא מאורז או מתרומה מפסקת אבל אם היא דגן שמחונייב בחלה
מצרפן ע"ש וא"כ י"ל מ"ש בגמ' מן הפטור על החיוב הוא בכה"ג דעיסת אורז ביניהם ואתי
לאפרושי מחצי הקב דפטור על הקב ע"י צירוף האורז: דף נ"א ע"א תוס' בד"ה אי וכו' פיון
דידעי שהוא פטור עכ"ל הא דלא ק"ל ממ"ש הנה אינשי נמי מסרכי נר' לי דמסרכי היינו דמתירין
גדר גמור פיון דבכה"ג דמי לגדר ועיין בהרא"ש ז"ל: בד"ה רבה וכו' דהשתא לצדדין וכו' עכ"ל
מה שהק' מהרש"א ז"ל אמאי לא ק"ל גם לאבני י"ל דלאבני מתני' מבבל לבבל ומא"י לא"י
מיתוקמא בכל גוונא אבל בדברי ר"א ס"ל דאפי' מבבל לבבל ומא"י לא"י בדעתו לחזור תליא
מילתא ועיין להתוס' בחולין: ע"ב תוס' בד"ה פל וכו' ונשתהו עד אחר הביעור עכ"ל כ' מהרש"ל
ומהרש"א ז"ל דלשי' ר"ת הוא דכ"כ ולא לרבי' נסים ע"ש ולא משמע פן בתוס' בריש קדושין
ועמ"ש בחי' שם: בד"ה פגון וכו' אלא מפר"ת וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל ונראה דשאני
העדים דהולכין מעיר לעיר להגיד להם עדות החדש משא"כ ר"ס ובלא"ה נעלם ממנו דברי
התוספות בר"פ לולב וערבה עיין שם: דף נ"ב ע"א פירש"י בד"ה ולית ליה וכו' ואפי' אין שם
מחלוקת דהא א ממקום וכו' עכ"ל לפ"ז צ"ל דהגמ' פאן אזיל לפום תי' דרבא דלעיל דאל ישנה
אדם מפני המחלוקת אסיפא קאי אבל לתי' דאבני דלעיל דארישא קאי ע"כ דמדינה עושה פמנהג
מקומו שיצא ממנו בין לקולא בין לחומרא והא דנותנין עליו חומרי מקום שהלף לשם הוא מפני
המחלוקת ולא מדניא דהא לאוקמתא דאבני ברישא הוצרכו תנא למתני טעמא דמחלוקת ולא
בסיפא ולפ"ז ל"פ הגמ' הקא מידי והשתא ק' אמאי הוצרכו אבני בסמוך לאוקמה בהחזירן למקומן
הא לפום אוקמתיה דלעיל לק"מ וי"מ דאבני לאו מפח האי קושיא אלא מפח קושיא דר"י לחומרא
דפריה בסמוך: תוס' בד"ה הכובש וכו' דל"ד לשאר איסורין דהא שרי לעניים וכו' עכ"ל ק' דהא
טעם פעיקר בשאר איסורין ילפי' לעיל דמ"ד מנזיר דשרי לשאר אינשי ונילף מנה שביעית נמי
ואפי' לרע"ק דיליף מג"ג מ"מ בנזיר גופיה ט"כ דאורי' כמ"ש התוס' שם דאסר רחמנא אפי' כלי
היו וי"ל דאף דנזיר שרי לשאר אינשי לאו קולא היא דשאר אינשי לא נדרו אבל איסור שביעית

דאיסור הוא דאסר רחמנא ושרייה לעניינים ודאי קולא הוא ועוד י"ל בע"א: ע"ב תוס' בד"ה רב וכו' אין מוציאין וכו' עכ"ל אין להק' דנימא ההיא מתני' כמ"ד יתירו למקומן די"ל דמ"מ ק' ר"ס אמאי לא איבעיא ליה הלכה פמאן בשעה שהוציאן: דף נ"ג ע"א תוס' בד"ה מפני וכו' שמקדי' בהמתו מחיים עכ"ל י"ל לפי' אמאי לא קאמר מפני שגרא פשוט קדשים בחוץ ואמאי נקט אכילה וי"ל דהתוס' לשי' שכ' בפ"ק דע"א די"ג דבז"הו ליפא איסורא דש"ח פנין דאינו ראוי לפתח אהל מועד ורש"י ז"ל לשי' אגזיל שכ' שם דגם בז"הו איפא ש"ח ולכך לא פי' הכא כפי' התוס': ע"ב תוס' בד"ה מה ראו וכו' והא בפרהסיא הנה וכו' עכ"ל ונ"ל לנישב דודאי פנין דבפרהסיא יתרג ואל יעבור אלא דק"ל לתודוס אמאי מסרו עצמן לכבשן האש וקבלו בעצמן לא הי"ל אלא למאן מלעבוד ע"א והגוים ימיתו אותם ואין עליהם חיוב למסור עצמן ובה ניחא נמי מאי דק' מאי קו' זה מצפנדעים שאני התם דלא פתיב בהו קרא וחי בהם ולמ"ש התוס' בפ' אין מעמידין דאף דכתיב וחי בהם אם רצה למסור עצמו רשאי ניחא אף למ"ש הר"מ בהלכות יס"הת דבמקום שאמרו יעבור ואל יתרג אם מסר עצמו מתחייב בנפשו ק' ועפי"ה ניחא שפיר דודאי פנין דבפרהסיא הוא מחוייב למסור עצמו אלא דקו' הבריית' אמאי מסרו עצמן מאליהו ומשני משום קדושת ה' מסרו עצמן אפי' שאין מחוייבים מן הדין מק"ו: דף נ"ה פירש"י בד"ה ולבסוף וכו' דמשמ' בכ"מ עכ"ל פתב מהרש"א ז"ל דמהגמ' לקמן משמע דב"ש לא מיירי אלא בגליל ע"ש ולא היא דהגמ' מסיק הא ר"י וקא ר"מ ופירש"י דגליל ויאודה דקאמ' היינו דבני גליל אוסרין ובני יאודה מתירין וא"כ הוי פמו פלוגתא דתנאי ולשי' בני גליל דאו' אסור מדינא בכ"מ אפי' ביאודה אלא דבני יאוד' חולקין וס"ל דמדינ' שרי אכל השת' בס"ד גליל ויאוד' דקתני מתני' היינו מנהג מקומות ולא מדינא ולכך לא יתכן למנקט אוסרין דמשמע בכ"מ ומ"ש מהרש"א ז"ל דמדברי התוס' משמע דאוסרין יתכן לאומרו על מנהג אינו מוכרח די"ל דאי מלישנא דאוסרין הו' מוכחי י"ל דלר"מ יאמר דלא אמרו אוסרין ומ"מ פליגי ב"ש וב"ה ולכך הוכיחו דבמנהג לא שניף פלוגתא דהשתא מוכרח לומר דלא נחלקו ב"ש וב"ה פלל בד"ז: תוס' בד"ה פל וכו' וי"ל דבמקו' הגריד מאחרו' וכו' עכ"ל ק"ק לפ"ז מאי פריף הגמ' מדלא נקט י"ד נימא דנקט י"ג לרבותא דגריד אסור אפי' בי"ג ולא שרי בגריד אלא בי"ב ונימא דכך שיעור האחרון דגריד וי"ל: דף נ"ו ע"ב גמ' נהי דמעילה ליפא איסורא איפא וכ"מ בכתרא דף כ"ו ע"ב דמוקי לההיא דקתני לא נהנין ולא מועלין כמ"ד אין מעילה בגידולין וקתני לא נהנין וזהו מ"ש הגהמ"ר שם דאין מעילה בגידולין ומפאן נלמוד דאין נותנין מס על מעות הקדש ע"ש והיינו משום דאיסורא מיהא איפא מדקתני לא נהנין ול"ק מ"ש הר' משא מלה ז"ל דף ל"ד ע"ב ע"ש: פירק חמישי דף נ"ח ע"א גמ' חלקיהו בין ב' ערבים וכו' מה שהק' מהרש"א ז"ל דגבי פסח נמי פתיב בין הערבים ע"ש ל"ק דמתני' נמי קתני דפסח בח' ומחצה ואי אכל ע"פ בע"ש כ"ז נכלל בפירכת הגמ' אח"ז ואי פנונתו דבתמיד ופסח פתיב בין הערבים וקי"ל דהפסח אחריו וא"כ ממ"נ בחד מנייהו נפק"ל קרא דבין הערבים ממשמעוטיה הא ל"ק דאפשר לשחוט התמיד ואחריו הפסח תכף ותנונייהו בח' ומחצה ומאי דתנו דהפסח אינו נשחט אלא אחר שעה אחת דעשיית התמיד הוא מדרבנן: תוס' בד"ה מוקמי' וכו' ומשני משום דלא מכווני וכו' עכ"ל ה' בכור שור ז"ל כ' דק"ל להתוס' אמאי לא מפרש דטעמ' הוא משום דאדם טועה בשעות דהא רבא גופיה קאמר לעיל דלר"מ אדם טועה ב' שעות ולר"י טועה ג' שעות לנה כ' דעיקר דינו בתח'י' שבע ואי טעמא משום דטעי' הו"ל לתמן בתח'י' ט' דאפי' טעי' לא פגע בא"ד ע"ש ותמהני דלעיל שם בפ"ק אמרי' בין ה' לשבע אין אדם טועה שפחמש חמה במזרח וכו' חמה במערב ע"ש: ע"ב גמ' ומתני' דקתני בין בחול בין בשבת

ד"ה וצ"ל דריש' ס"ל מוספין קודמין לבזיכין ולקף בשבת ע"פ בעי שבע ומחצ' ומ"ש רש"י ו"ל בד"ה פ' וכו' דאתי למיסרף למעבד בחול בשבע ע"ש הול"ל בז' ומחצ' ונהגה הר"מ ו"ל בריש ה' תו"מ פ' כתנא דמתני' ואף דלאוקמתא דרבה בר עולא הוא דלא כרע"ק מ"מ פ' פרי"ש משום דהלכה פסותם משנה גם אי פ' פאוקמת' דאבני א"ש דפ' פרי"ש משום דאבני גופיה ביומא דל"ד ע"א פ' דמוספין קודמין לבזיכין וע"ש להלח"מ ו"ל: שם אמר אבני עליה שלמים וכו' מבואר מזה דמי שיהקטיר אחר תמיד של בין הערבים עובר בלאו הבא מכלל עשה ולענגן הדחיה לא הוי לאו אלא עשה דלקמן אמרי' האי עשה והאי עשה וכו' ואי לענגן הדחיה הוי פלאו שפיר אתי עשה ודחי ל"ת ומכאן תמהני עמ"ש הרב יבין שמועה ו"ל בשם הר"מ דלאו הבא מכלל עשה הוי פלאו לענגן הדחיה ע"ש ודע שנה ימים שתי עפ"י זה מה שהק' הרב שיו"ט ו"ל סי' על ס' הר"מ דכ"גמזנהר מלישא ב' נשים בכל השנה דבית אחד הוא בונה ולא ב' דא"כ מאי פריה ביבמות ד"ך אלא מן הארוסין ליתי עשה ולדחי ל"ת ומאי קו' הא איכא עשה נמי דבית אחד ואין עשה דוחה ל"ת ועשה ע"ש ומן האמור י"ל דכיון דלס' הר"מ לא הוי אלא פלאו דעלמא שפיר אתי עשה ודחי תרי לאוי דלא סמיכי ועיין בתוס' במכות ריש דט"ו ע"ש: תוס' בד"ה העולה וכו' דשפא מוספין חמירי וכו' או שפא נוי' חמירי וכו' עכ"ל כ' המש"ל ו"ל בריש ה' תו"מ דלא הוי צריכי להכי דבחד צד דנו"ן חמירי סגי דאי לא פתיב אלא קרא דהעולה הנה מוקמי' ליה למוספין ע"ש ונ"ל דהוצרכו לב' הצדדין לאבני דאמר עליה שלמים וכו' דלדידיה קרא דהעולה ע"כ בנו"ן דהא שלמים פתיב: בא"ד משמע טפי לעיפובא וכו' עכ"ל יש להבין מנ"ל לעכב פיון דתרי קראי צריכי כמ"ש התוס' וצ"ל דלס"ד דגמ' שם סבור דתרי קראי לעיפובא וכולהו בהקטרה ומשני למצוה ותרי קראי חד לשחי' וחד להקטרה א"נ דמחז קרא ילפי' לעיפובא דלמצוה נ"ל דנוקדם דבר שפאמר בפקר לדבר שפאמר בו פיום ומשני למצוה ולזה אח"ז הק' התוס' ת"ל מדנאמר בו בפקר: ונהגה המש"ל ו"ל שם הק' אמאי מיייתי דרבא לעיפובא פיון דלמסקנא מצוה ע"ש וכוננתו ארבא גופיה אמאי נקט לישנא דעיפובא למסקנא דלמצוה הוא וכ"מ מלשונו אח"פ ע"ש גם ממ"ש בתי' קושני' דאצט' להיכא דשחט ב' פאחד אבל אי קדים ושחט דמוסף גומרו קודם התמיד כמו שפאר הקרבנות ע"ש נראה פן דאל"ה מאי פריה בגמ' שם בפ' התכלת מרבא נוקמה למתני' דאין התמידין מעכבין את המוספין בקדם ושחט דמוסף ורבא איירי בשחט ב' פאחד אלא ע"כ דכ"ז הוא למסקנא דלא הוי אלא למצוה ודלא כהח"ן ו"ל שם במנחו' שכ' דהמש"ל הבין פמהרש"ל ו"ל ע"ש: ונהגה התוס' שם הוכיחו דגם אחר תמיד של בין הערבים לא הוי לעכב ע"ש וי"ל הא לא הבא מכלל עשה הוא וברי' תמורה מבואר דגם בלאו המ"ע אמרי' כ"מ דאמר רחמנא ל"ת אי עביד לא מהני ולפי מ"ש השע"ה ו"ל בה' ק"פ דבקדשים מודה רבא דבעי' שנה עליו הפתוב לעכב ניחא: בא"ד א"ש הא דאמרי' בריש עירובין וכו' עכ"ל לכאורה דבריהם אלו אין להם מקום פאן ונ"ל דלפי תי' קמא דחד למוספין וחד לנו"ן י"ל דכולהו בהקטרה אבל בשחי' לא קפיד קרא וא"כ ניחא ההיא דעירובין אבל לתי' בתרא דחד בדם וחד בהקטרה' הוצרכו ליישב ההיא דעירובין ע"פ מסקנא דפ' התכלת והמש"ל שם נסתפק לתירוץ קמא אם קפיד קרא בהקטרה' דוקא או גם בדם ע"ש ומדקדוק דבריהם נר' דלתי' קמא דוקא בהקטרה הוא דקפיד קרא וכמ"ש: דף נ"ט ע"א גמ' סד"א הואיל וכת' ובהעלו' וכו' ק"ק אפי' אי לא פתיב ובהעלות וכו' תקשה ליה אימא נרות ברישא וצ"ל דל"ד ונקט פן משום דבעי' למיפרה בטר הכי יקטירנה למ"ל ובהכי ניחא דלא תקשה במסקנא לא ליכתוב יקטירנה ולא אצט' אותו אלא ע"כ דבלאו יקטירנה צריף למיעוטא דאותו: שם ר"ח אמר הקא בחטאת וכו' יש להבין לפ"ז במאי פליגי ת"ק ור"י בנו של

ריב"ב וכן לאוקמתא דר"פ ונר' דלר"ח פליגי בקרא דוהעלה דבסמוך דת"ק לא ס"ל דוהעלה
שקעלה פבר וא"כ עולה מעפכת ולא מ"ל מח"פ בשאר ימות השנה אחר התמיד ובהכי ניחא מה
שהק' מהרש"א ו"ל לפירש"י נוקמה בזב ויולדת ע"ש דא"כ במאי פליגי ת"ק ולאוקמתא דר"פ
י"ל דת"ק ס"ל לינה מועלת בראשו של מזבח דלאוקמתא דר"פ צ"ל דר"י בנו של ריב"ב ס"ל
אין לינה מועלת דהא ביקא תליא פמי שנר' מדברי התוס' במס' ר"ה ד"ל ע"ש ובכ"מ וה"ט דר"ח
לא מוקי לה כר"פ משום דס"ל בזבחים דפ"ז לינה מועלת ע"ש בתוס' ובהכי ניחא מאי דק' במאי
דפריף לר"ח וקא איפא עולה דמאי קו' נימא דר"ח ס"ל בעולה מעלה ומלינה ונדוקא בפתטאת הוא
דהוצרף לאוקמה בפתטאת העוף משום דכל פמה דלא מקטרי אימורין לא אכלי פהנים בפשר
וכדאמרי' בסמוך דר"ז לא גלי קרא אלא בפתטאת אבל בעולה דכולה כליל אין מעפכת אכילת
בשר הפתטאת ולפי"ה ניחא דר"ח ס"ל לינה מועלת פאמור מיהו רש"י ו"ל בשמעתינן כ' דדברי
הפל לא ירדו נר' דמפ' לאוקמתא דר"פ גם למ"ד לינה מועלת ולפי"ה י"ל במאי פליגי לאוקמתא
דר"פ ומדברי מהרש"א ו"ל בביצה דף ה' ע"א בד"ה נתקלקלו נר' דהבין דפלוגתיהו ביקא מילתא
דלקמן דאי לא אפשר אי עשאוהו פמי שנטמאו ע"ש שכ' דב' התירוצים של התוס' חד לת"ק וחד
לרי"ש ע"ש והנה המש"ל בה' תו"מ נסתפק בפסולי דקי"ל אם עלו לא ירדו אם יצא י"ח ונראה
דד"ז נלמד מדברי התוס' דר"ה ורש"י בשמעתינן ונדבר במחלוקת הוא שנוי וי"ל ועיין
לה' כ"ת ו"ל שם בר"ה עיין שם: תוס' בד"ה יאןחר וכו' משום עליה השלם וכו' עכ"ל מה שדקדק
מהרש"א ו"ל מברייתא דבסמוך י"ל דנקט האי טעמ' דיאןחר לאקדומי תמיד לפסח דתני ברישא
אבל י"ל במאי דפריף א"ה קטורת ונרות קודם לפסח משום יאןחר דת"ל משום תדיר ונר' דאי
לאו טעמא דיאןחר נדאי אית לן לאקדומי פסח משום דמין דמים הוא פדתנן בפ' כל התדיר ובהכי
ניחא דפריף א"ה קטורת ונרות קודם לפסח דאמאי לא פריף וקדמו לתמיד אי בעי דהא תמיד
וקטורת ונרות פי הדדי גינהו דלא פתיב בהן אלא בין הערבים אלא משום דתמיד אית לן לאקדומי
משום דמין זבח אי גמי משום דמכפר פדאי' ביומא דל"ג ע"ב או מקד' דכמנחת הבקר ולא פאיברי
הבקר פדאי' שם דל"ד ע"א ולזה פינון רש"י במ"ש תמיד קודם לקטורת וכו' מ"פ דיומא וע"ש
פמהרש"א ו"ל: ע"ב גמ' פתיב ל"י חלב חגי למטה אלא צריף שיהא בעמוד השחר במזבח ואחר
לינה מועלת י"ל דקרא ה"ק לא ילין חלב חגי למטה אלא צריף שיהא בעמוד השחר במזבח ואחר
התמיד יקטירם וכן קרא דלקמן דל"י לבקר וכו' י"ל דיקטירם אחר יו"ט אף מדברי רש"י נר'
דאזלא שמעתא גם אין לינה מועלת ואזיל לשי' שכ' לעיל ד"ה לא יעלו כמ"ש בדבור הקודם
וכ"נ מדברי התוס' ביומא דכ"ט ע"א שכ' דילמא ההוא אמורא ס"ל לינה מועלת ע"ש ואי ס"ל
דשמעתין אזלא כמ"ד לינה מועלת הרי מוכח דרב ס"ל לינה מועלת דהא רמי ליה ר"ס לרב
והיה מימרא רמשכו הבעלים היא מימרא דרב ואיף כ' לשון דילמא: וראיתי לה' זכרון יוסף ו"ל
דקי"א שהק' עמ"ש התוס' בשפת ד"ך דכשמשלה בהם האור מותר להקטירם א"כ מאי רמי ליה
ר"ס נימא אע"ג דאין חלבי חול קריבין ביו"ט כשמשלה קריבין ע"ש ולק"מ דאיקרא איירי
במשלה בהם האור אפי' בבקר מקטירם דהא נעשו לחמו של מזבח והמש"ל ו"ל בה' ק"פ הק'
לשי' הר"מ ו"ל דהאי קרא דחלב חגי בפסח מאי קאמר בפ"ק דתגיגה חגיגת מכתב פתיבין וכו'
ע"ש ונר' דהגמרא מעיקרא מיייתי מקרא דוחגותם ופריף דילמא חגו חגא ומשני חלב חגי וכו'
ור"ל דכי היכי דהוא קרא בזבחים ה"נ האי קרא דוחגותם וכו' בזבחה: דף ס' ע"א תוס' בד"ה
אבל וכו' דבע"א למ"ל מקצת ערל' וכו' עכ"ל נר' דפסיקא להו דר"מ ס"ל מקצת ערלה לא פסלא
מברייתא דלקמן דמפיק ליה מקרא ואי איפא מאן דפליג ומוקי ליה לקרא לדרשא אחריתי הו"ל

להגמ' לבאר זה והא דלא הוכיחו ממקצת טומאה מרישא דברייתא משום דקרא בערלה פתיב ודלא פמהרש"א ו"ל ומ"ש מהרש"א ו"ל דהגמ' הו"מ לאוכוחי מריש' דמנויו ושללא למנויו דאי בב' עבודות פסול הוא דהא שינוי הפעלים איתא בנריקה ע"ש ק' דהא שינוי פעלים ליתא אלא בשוחט או קבל או הילף ע"מ לזרוק אבל בשחיטה וקבלה והולכה עצמן לא פסיל כמו שה"ר מדברי התוס' לקמן דס"א בד"ה ואיתקש וא"כ נימא דב' עבודות היינו שחיטה וקבלה ונר' דכ' פן לשי' רש"י ו"ל לקמן דס"א בד"ה אבל דכ' דה"ד בשאר זבחים אבל בפסח דעיקרו לאכילה איתה בכולהו עבודות ודע דמדברי מהרש"א ו"ל נר' דשינוי פעלים איתה בנריקה עצמה וכ"נ מדברי התוס' לקמן בד"ה ואיתקש ונשם בע"ב בד"ה רפה ע"ש ועיין להמש"ל ו"ל רפט"ו מה' פיסולי המוקדשין ע"ש: בד"ה אי וכו' פשפשחט סתמא וכו' עכ"ל הר"מ ו"ל בפ"ד מה' מעה"ק דין יו"ד כ' שחט סתם בעולה ושלמים פשר משמע דבחסותא ופסח פסול ותמה ע"ד מרן בכ"מ דמנין לו זה ע"ש ונר' דהכריחו קוש' התוס' הלזו דאי סתם פסול בפסח לק"מ קוש' התוס' ואפשר דגם התוס' מודו לדינא דבפסח סתמא פסול ולא הק' פן אלא לגי' דגרסי ר"פ כמ"ש בד"ה והיינו ור"פ ס"ל דגט סתמא פשר כמ"ש התוס' בגיטין ד"ד וס"ל דפסח דמי לגיטין אבל לפום מאי דמסקי' בריש זבחים דגט סתמא פסול גם פסח פן אף ק' לדעת הר"מ מגמ' שם ריש זבחים דבעי לאוכוחי דסתמא פשר ממשינתנו והא בפסח סתמא פסול וי"ל דלא כ"כ הד"מ אלא למסקנ' דגמ' שם ועיין להרדב"ז בלשונות הר"מ: דף ס"א ע"א תוס' בד"ה רבי וכו' וכ"מ בכ"ז וכו' עכ"ל וה"ה דהו' מצו לאוכוחי מגמ' דזבחים שהביאו בדבור שאח"ז דאי ר' פליג מאי פריף לאוקמה לזקני דרום כר' דהוא בסיפא דברייתא ומ"מ הו"מ לאוקומי לזקני דרום כר' נתן ועיין בסוגיא דלקמן פ' כ"ז: בד"ה ואיתקש וכו' אף אוכליו יפסל וכו' עיין במהרש"א ו"ל במה שהק' הא איפא מיעוט למעט אוכלין בנריקה כמ"ש התוס' לקמן בד"ה רפה ע"ש וי"ל דהתוס' פאן בדבור זה אנדי לפום תירוץ' בתרא שכ' שם בס"ד ע"ש: ע"ב גמ' דנין דבר שלא הותר מפללו וכו' אף דכ' התוס' לעיל דט"ז ע"ב דפיגול הותר מפלל בבמה ובמנחת נסכים מ"מ לא הותר מפללו בקרבן גופיה וה"ה דהומ"ל הואיל ושללא לשמו פסול וכו': שם וכ"ת מאי קולא דאין מחשבת אוכלין וכו' פירש"י דלא אתרבי מחשבת אוכלין אצל נריקה משמע מפ' דליכא שום מיעוטא למעט אוכלין מנריקה דלא כמ"ש התוס' והנה כ' התוס' בפ"ק דזבחים ד"י אהא דבעי ר"א למילף שללא לשמו בלזרוק מק"ו משחי' וז"ל וא"ת שוחט שלא לשם אוכלין בפסח יוכיח דפסול וע"מ לזרוק פשר ע"ש והוא תימא דר"א גופיה קאמר ה"כ ל"ש שחי' ול"ש נריקה דהיינו ע"מ לזרוק פסול וי"ל דס"ל דלא מקשי' אוכלין לערלים דלא כמ"ש התוס' בסוגיין א"נ אזלי בשי' ריב"א אבד"ה שחטו דזוקא להתפטר איירי בולה סוגיין א"נ ר"א ה"כ קאמר למ"ד כל מקצת כמ"ש התוס' אבל למ"ד כל כוליה משמע ע"כ זאת למעוטי נריקה: שם ומאי חומרא דלא מקבע פיגול אלא בנריקה מה שהק' מהרש"א ו"ל דהול"ל שפן שינוי פעלים ליתיה אלא בנריקה דומיא דחומרא דרפה ע"ש נר' ליישב דניחא למי' חומרא דבפסח דהא בפסח איפא שינוי פעלי' אף בשחי' דשללא למנויו הוא ועיין בתוס' בד"ה איתקש וכ"ש לשי' רש"י ו"ל לעיל דבפסח דעיקרו לאכילה איפא שינוי פעלים בכולהו עבודות ע"ש דניחא שפיר: תוס' בד"ה ר"ח וכו' מ"ש משחטו וכו' נראה דקושיתם למסקנא דר"א אבל לס"ד ל"ק דאיפא מיעוטא למעט לזרוק והיינו מיעוטא דזאת דע"כ להכי אתא דבנריקה גופיה פשר גם לר"ח כמ"ש התוס' וא"כ גזירת הכתוב היא ועיין מ"ש מהרש"א ו"ל: דף ס"ב ע"א תוס' בד"ה ערל וכו' דה"כ מייגרי בעופות עכ"ל יל"ד אמאי אצט' קרא דובאת שמה בעולת ראיה ת"ל דבעי סמיכה ולשי' הר"מ בה' חגיגה דעולת ראיה איתא בעופות ניחא וי"ל דאצט' קרא לאם עבר

נסמך: ע"ב תוס' בד"ה לימא וכו' נרא' לפרש וכו' עכ"ל עמ"ש רש"ל ז"ל דמ"ל דהקושיא לרבא וכו' ועמ"ש מהרש"א ז"ל ע"ד ויש לקיים דברי מהרש"ל ז"ל אע"פ שאינו במשמעות לשונו דמ"ל להתוס' דהקושיא היא לרבה דאי לר"ח לא פריה מידי דלא קאמר לעיל הואיל אלא מדרבנן כמ"ש התוספות והקא מדאורייתא קאמר דמפיק ליה מק"ו ומ"ש מהרש"א ז"ל לוקה מדרבנן הוא תמוה דמפולק סוגיא לעיל בפ' א"ע נר' דלוקה מדאורייתא דאיברא מדברי סתמא דגמ' לא תקשה דאיפא למי' דלא ס"ל פאוקמתא דר"א בשמעתין אבל מדשלח ליה ר"ח לרבה מהא דיש חורש תלם א' ק': בד"ה פיסולו וכו' ושינוי בעלים נמי א"א לברר איסורו עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל למנויו ושללא למנויו אמאי לא ילפי משלא לשמו ולשמו ע"ש ול"ק דל"ב הפי' שפירש"י ז"ל למנויו ושללא למנויו אפשר לברר איסורו ודוקא בשינוי בעלים הוא דכ' התוס' דאי אפשר לברר איסורו מקרי ודוק: דף ס"ג ע"א גמ' לימא קסברי וכו' מהרש"א ז"ל הוכיח דגרסינו רבה בהא מדברי התוס' לעיל דנ"ט בד"ה דאי ר"מ ע"ש ונר' דלא פיונו התוס' אשמעתין אלא אסוגיא דלעיל דס"א ע"א דרבה ס"ל שחטו למולין ע"מ שיתפפרו בו ערלים פשר ומפיק לה מקרא דכל ערל דע"כ להכי הוא דאתא דאי בזריקה עצמה א"צ קרא דאפי' ר"ח מודה כמ"ש שם התוס' וכיון דמקרא נ"ל ע"כ אפי' ר"מ מודה וכמ"ש בד"ס בתוס' בד"ה אבל והשתא א"א דס"ל לרבה אינה לשחי' אלא לבסוף היכי מ"ל לדרשא דקרא דכל ערל הא אין שיהות אלא לו' למולין וכי אמר ע"מ שיתפפרו אחר שחי' הוא וא"צ קרא ואי לא אמר למולין הא פי אמר ע"מ שיתפפרו ערלים הוכיח סופו על תחי' כדאי' בריש זבחים אלא ע"כ דס"ל לרבה ישנה לשחי' מתחיל וע"ש: תוס' בד"ה השוחט וכו' דהא לא שנה עליו הפתוב וכו' עכ"ל התוספות בפ"ק דתמורה ד"ד כ' דיש בירוש' דרשא דהפסח עצמו פשר ויש לכונן גם מ"ש פאן לזה דאי שנה עליו הפתוב לעכב ע"כ ההוא קרא דירוש' דרשי' ליה לדרשא אחרתא אמנם פיון דלא שנה עליו הפתוב שפיר דרשי' ליהיא דרשא ובזה ל"ק מה שהק' הפר"ח בליקוטיו ע"ש ומהרש"א ז"ל הק' דהא שנה עליו לא תשחט ולא תזבח ותי' דהוא לעבך עליו בב' לאוין הוא דאתא ע"ש ואע"ג דאמר' בפ' כ"ש פל היכא דאיכא למדרש דרשי' ולא מוקמי' ליה בלאוי יתירי היינו דאיכא למדרש לדרשא אחרת אבל לעיכוב מסתבר טפי לאוקמ' בלאוי יתירי מלפסול הקרבן ולפמ"ש דהקא איכא רבוי א"ש טפי אבל ק' דהא לר"ש אצט' תרי קראי לקמן לזבח זבחי ואי מק' לת"ק טפי הי"ל להק' מאי מייתי ראיה מתוספתא נוקמה כר"ש וצ"ל דאף לר"ש הו"ל למכתב בחד קרא ל"ת על חמץ דם זבח זבחי ודע דמדברי רש"י לקמן בד"ה המקטיר שכ' אי לא הנה לא' מבני חבורה בשעת שחי' נר' דס"ל דהפסח פסול ע"ש: דף ס"ד ע"א רש"י בד"ה קשיא וכו' דומיל' דשאר קרבנות וכו' עכ"ל נר' דק"ל מאי פריה מליקה אמליקה נימא דהמליקה א"ח אלא אם יש להמולק ולא על מה שיש לא' מבני חבורה ובריייתא קמיייתא ביש לו להמולק ובתרייתא ביש לא' מבני חבורה לזה קאמר דומיל' דשאר קרבנות ועוד דומיל' דשחי' דבכל ענין איירי: תוס' בד"ה טעמא וכו' דהא איכא למידק מריש' איפכא עכ"ל ונ"ל לשי' רש"י ז"ל דכיון דבי"ד דקאמר ר"ש לשמו חייב לא שייך למידק הא סתמא פטור דהא סתמא לשמו קאי בי"ד וא"כ דל"ד לשמו אלא דסתמא לשמו הוא ועיקר הדיוק משלא לשמו הוא ודומיל' דידה דיוקא דבמועד הכין הוא וראיתי לרש"י בזהו ד"ל שכ' דסתמא לשמו קרי ליה ע"ש ועיין בריש זבחים בגמ': ע"ב גמ' עיילי תלתין ועבדי משמע דעבדי פל השלשים וכ"נ מפירש"י ועיין להרב קול אליהו ח"א בראש הספר ולה' שבות יהודה ז"ל ובהשמוטו' שם דשקיל וטרי בזה עם הרב מהר"ם סוזין ז"ל ע"ש: שם אבני אמר נגעלו תנו דקדק מהרש"א ז"ל א"כ תפשוט בעיני דלעיל מדנגעלי ע"ש וי"ל דנגעלו משום דוחק ישראל

ולא משום דבְּעֵי בּוּזָח"ז ומ"מ בְּמַאי דְקָאָמַר סְמַכִּינּוּ אַנְיָסָא הֵינּוּ מְשׁוּם חֲשָׁשָׁא דג' פִּיתוּת כפירש"י: תוס' בד"ה אֲתִיָּא וכו' עֵינֵי מֵהֵרִימ"ט ז"ל בחי' לְקַדּוּשֵׁינָא ע"ב וּבְחֻלִּין דְקִי"ג וּבְכַכּוּרוֹת דמ"ט ע"א ולה' הו"ט ז"ל ע"ש: דף ס"ה ע"ב גמ' ר"י לְטַעֲמִיָּה וכו' רְאִיתִי מִק' לְמ"ד בְּחֻלִּין פ' ג"ה הָא דִּידְיָה וְהָא דְרַבִּיָּה דר"י גּוֹפִיָּה ס"ל מִב"מ בְּטַל א"כ הָא דְפָרִיף ר"י לְרַבֵּנּוּ לְדַבְרֵיכֶם לְמָה פּוֹקֵקִין תְּק"ל לְדִידְיָה ע"כ ונר' דִּהְוָא דְמִשְׁנֵי הָא דִּידְיָה הָא דְרַבִּיָּה לָא ס"ל כר"א דְמוֹרָה ר"י לְעַנְיָן פְּפָרָה א"נ ר"י גּוֹפִיָּה ס"ל אֵין דָּם מְבַטֵּל דָּם אֲלָא דְפְּלִיג אַרְבֵּיָּה דְלָא יִלְפִי מִיָּנָה בְּעֵלְמָא לְמִין בְּמִינוּ א"נ הגמ' פֶּאן הו"מ לְשַׁנּוּיֵי אֵין עוֹלִין מְבַטְלִין זא"ז לְמ"ד בְּעֵלְמָא בְּתַר בְּטַל אֲזֻלִּי וְעֵינֵין בְּתוֹס' בְּשִׁמְעָתִין: תוס' בד"ה אֲטוּ וכו' ור"ת מפ' וכו' עכ"ל וּלְפָנֵי ר"ת עכ"ל הֵיא דְסוּטָה מְטַעַם מְלִיחָה וְעֵינֵין בְּמַהֲרָשָׁא שָׁם: פֶּרֶק שִׁשִּׁי שָׁם מְתַנִּי שְׁחִיטָתוֹ וכו' פִּירֵשׁ"י דְכַתִּי בִּיּוֹם זָבָחוֹ וכו' לְכַאוּרָה לָא הֵיָּה צָרִיף לְזָה אֲלָא מְשׁוּם דְכַתִּי בִּי"ד וְלָא בִּט"ו וְאֵי עַל זְרִיקַת דְמוֹ קָאֵי הָא דָּם נְפֹסֵל בְּשִׁקִּיעַת הַחֲמָה וי"ל דְקִי"ל בְּקַדְשֵׁימָה הַלְיָלָה הוֹלֵף אַחַר הַיּוֹם שְׁעֵבֵר וּא"כ לֵיל ט"ו קְרִי' בִּיָּה י"ד שְׁפִיר: דף ס"ו ע"א גמ' מְפָלֵל דְתַמִּיד קְרַבָּה בְּרִישָׁא מִנ"ל וכו' הו"מ לְמִילָף תַּמִּיד מְמוּסָפִי רְגָלִים וּפְסַח לָא יִלְיָף מְמוּסָפִין שְׁפֵן תַּדִּיר וי"ל כמ"ש מְהַרְשָׁא ז"ל בְּתוֹס' שְׁפֵן מְכַפְרִי: תוס' בד"ה מוֹעֵדוֹ וכו' וְאֵי מַג"ש וכו' עכ"ל הַק' מְהַרְשָׁא ז"ל דְכּוֹנֵנַת הַגַּמ' לִמ"ל ג"ש וּלְכַף עֵבִיד צְרִיכּוּתָא לְתַמִּיד לְעַנְיָן טוֹמְאָה וּלְפְסַח לְעַנְיָן שְׁבַת ע"ש וּלְכַאוּרָה אֵי עַל הַג"ש אֲמַאי צָרִיף צְרִיכּוּתָא לִב' הַצְּדָדִין בְּחַד צַד סְגִי דָּאָז אֲצַט' הַג"ש אָף י"ל דִּהַצְּרִיכּוּתָא אַבְרִיָּתָא קָאֵי דְנֻקַּט תַּרְוַנְיָהוּ טוֹמְאָה וְשְׁבַת מַג"ש דְמוֹעֵדוֹ וְלַכֵּן נר' דְאֵי צְרִיכּוּתָא לְהַג"ש נִימָא דְתַנָּא דְבְּרִיָּתָא דְנֻקַּט ג"ש מְקַמֵּי דְלִיתִי שְׁאָר קְרַבְנוֹת דָּאָז אֲצַטְרִי' לְהַג"ש לְגִלוּיֵי דְלָא נִילָף בִּמ"מ שְׁאָר קְרַבְנוֹ' ע"ד שִׁכ' הַתוֹס' לְעֵיל דַּס"ד בַּד"ה אֲתִיָּא ע"ש וְאַחַר דְמִיָּתִי שְׁאָר קְרַבְנוֹת אֲצַטְר' הַג"ש לְמִיתִי שְׁאָר קְרַבְנוֹת מְתַמִּיד וּפְסַח וּכמ"ש וְשָׁמָּה תַנָּאֵי הֵיא בִּירוּש' בַּפ' כ"צ אֲמַתְנִי ד"ה דְבָרִים בְּאֵין בְּטוֹמְאָה וּמִיָּתִי פְּלוּגְתָא בְּהַדְיָא בְּהָא מִילְתָּא ע"ש וְהֵנָּה בִּיּוֹמָא ד"ז אֲפִלְגוּ אֲמוֹרָאֵי אֵי טוֹמְאָה הַתַּרְהָה אוֹ דְחוּיָה וְאַמְרִי' בַּגַּמ' דְבְּאֵילוֹ דְאַהֲרֹן מוֹדוֹ כ"ע דְדְחוּיָה דְכֵינּוּ דְקַרְבֵּן יַחִיד הוּא וְתַמְהוּ הַתוֹס' בַּד"ה פִּינּוּ וכו' הָא פּוֹלְהוּ נ"ל מְבַמּוֹעֵדוֹ וּמ"ש דְבַהֲאֵי הַתַּרְהָה וּבַהֲאֵי דְחוּיָה ע"ש מַה שְׁתִּי וּק"ל דְבַס"פ טָרְף בְּקַלְפֵי דַמ"ו ע"ב אֲמַרִי' בַּגַּמ' שְׁבַת דְהַתַּרְהָה בְּצַיְבוֹר סוּפוֹ נְמִי דְחִי טוֹמְאָה דְדְחוּיָה בְּצַיְבוֹר תַּחֲלִילָתוֹ דְעֵיקַר פְּפָרָה דְחִי סוּפוֹ דְלָאו עֵיקַר פְּפָרָה לָא דְחִי ע"ש הֵרִי דְשְׁבַת הַתַּרְהָ' וְטוֹמְאָה דְחוּיָה וּמ"ש הָא מְהָא פִּינּוּ דְכוּלְהוּ נ"ל מְבַמּוֹעֵדוֹ וְאָף אֵי אֵיכָּא שׁוּם סְבָרָא בְּהָא טְפִי מְהָא ק' הָא בְּאֵילוֹ שֶׁל אַהֲרֹן נְמִי אֵיכָּא סְבָרָא דְקַרְבֵּן יַחִיד וְאַפ"ה ק"ל לְהַתוֹס' עֲלָהּ וּבַהֲא ל"ש תִּי הַתוֹס' וּנ"ל דְהַגַּמ' שָׁם כְּמַאן דַּנ"ל מְעַל עוֹלַת הַתַּמִּיד וּמַאיִשׁ נְדָחָה וְלָאו מְבַמּוֹעֵדוֹ וּמַאי דְהַנּוֹכַר שָׁם לְעֵיל מְזָה מוֹעֵדוֹ ל"ד כַּמ"ש הַת"י שָׁם וּבְשְׁבַת מְסַתְבָּר' לִיָּה דְהַתַּרְהָה אֲבָל לְמַאן דַּנ"ל מְבַמּוֹעֵדוֹ פּוֹלְהוּ דְחוּיָה אוֹ הַתַּרְהָה וְאַפְשָׁר דְפְּלוּגְתָּא דְדְחוּיָה אוֹ הַתַּרְהָה בְּהָא תַלְיָא דְכוּלְהוּ מְשַׁמַּע לְהוּ מוֹעֵדוֹ דְדְחִי שְׁבַת וְטוֹמְאָה אֲלָא דַמ"ד הַתַּרְהָה ס"ל דְקַרְאֵי דְעַל עוֹלַת הַתַּמִּיד וְאִישׁ נְדָחָה לְהָאֵי מִילְתָּא נְמִי אֲתִיָּא וּמִיתוּרָא דְקַרְאֵי יְדַעֵי דְהַתַּרְהָה וּמ"ד דְחוּיָה ס"ל קַרְאֵי לְדְרָשָׁא אַחְרֵינָא וּבַהֲכִי נִיחָא קוּשְׁנֵי הַתוֹס' לְקַמּוֹן בַּד"ה אֲלָא וכו' ע"ש דר"ש ס"ל דְחוּיָה כְּדָאֵי בַּפ' כ"צ דַּע"ז וּלְדִידְיָה נ"ל שְׁפִיר מְשַׁמְעוּ מוֹעֵדוֹ וְרַשְׁב"ל מְשׁוּם דַּס"ל הַתַּרְהָה אֲצַט' לְמִילָף מוֹיִשְׁלַחוּ אֲבָל הַלֵּל ע"כ דְלָא מ"ל מוֹעֵדוֹ כְּלָל כְּרַמּוֹכַח כַּגַּמ' וּלְפ"ז לְמַאי דְקִי"ל מְבַמּוֹעֵדוֹ גַּם שְׁבַת דְחוּיָה דְלָא בַּגַּמ' דַּפ' טָרְף בְּקַלְפֵי וְעֵינֵין לְהַרְמַב"ם ז"ל בַּרפ"ב מַה שְׁבַת שִׁכ' שְׁבַת דְחוּיָה הֵיא אֲצַל חוּלָה וּכ' מַר"ן בַּכ"מ דְיִלְיָף לָהּ מִדְקִי"ל טוֹמְאָה דְחוּיָה וּכ"ד הַרְשָׁב"א וְרִאִיתִי לְהַרְשָׁב"ץ ז"ל ח"ג ס' ל"ז הוֹכִיחַ דְלָא פְּהַרְשָׁב"א מַגַּמ' דַּפ' טָרְף בְּקַלְפֵי וּמַגַּמ' דַּפ' יו"ה כְּדָאֲמַרִי' מַה לְמִלְאָכָה שְׁפֵן הַתַּרְהָה בְּצַיְבוֹ' ע"ש וְעַפ"י הָא לָא מְכַרְעָא דְהָף

סוגיין אַתא כַּמאן דְּלִיף מְקַרְאֵי אַחֲרֵינִי אָבֵל אָנּוּ קִי"ל כַּמ"ד דַּנ"ל מִבְּמוֹעֵדוֹ וְכוּלְהוּ פִּי הַדְּדִי נִינְהוּ
וְעֵינֵי לְהַ מוֹעֲדֵי ה' דַּס"ג:בַּד"ה מַה וְכוּ' מִתְּמִיד וּמִיֵּלָה וְכוּ' עַכ"ל וְהָא דְלִקְמָן דַּע"ז לֹא נִקְטַ הַגַּמ'
יִלְפוּתָא דְמִיֵּלָה כָּלֵל מְשׁוּם דְּהֵתָם לַעֲנֵנּוּ טַוּמָאָה נְמִי אֲיִירִי דְלֹא שְׂיִידָה לְמִיֵּלָף מִמִּיֵּלָה וְעֵינֵינּוּ שְׁם
בְּמִהְרָשׁ"א ו"ל בְּתוֹס' שְׁם: ע"ב תוֹס' בַּד"ה אֲלֵא וְכוּ' דְדַחֲי טַוּמָאָה מ"ל עַכ"ל דְּבַרְיָה' תְּמוּהִים
נִימָא דַר"ש דְּרִישׁ מִמְשַׁמְעוֹת מוֹעֵדוֹ וְכוּמ"ש הַתּוֹסְפוֹת לַעֲיֵל דְּתַנְאֵי הִיא ע"ש וּמִהְרָשׁ"א ו"ל הַק'
דְּגַם לַר"י ק' הָא אַצַּט' לַכַּדַר"א פְּדַלְקָמָן ע"ש נַר' דְּקוֹנְשִׁיתוּ הִיא לַר"א גּוֹפִיָה מַנ"ל הַךְ דְּרִישָׁא
דְּלִקְמָן הָא אַצַּט' לַר"ל דְּאֵי לַר"י נִימָא דַר"ל לֹא מוֹקִי רַ"י כַּר"א וְנַרְאָה דַל"ק דְּדַרְשַׁתָּ ר"ל נְפָקָא
אַפִּי אֵי לֹא פְתִיב אֲלֵא טַמ' וּמְצוֹרַע וַא"כ זָב דַּכ' רַחֲמָנָא ע"כ לְדַרְשַׁת ר"א וְכִינּוּ דְדַרְשֵׁי דְרִישָׁא
דַר"א מִמִּיֵּלָא יְדַעִי לְהַ דְּפָסַח דְּחִי טַוּמָאָה: דָּף ס"ז תוֹס' בַּד"ה הַפְּתוּב וְכוּ' וִי"ל דְּהִכָּא וְכוּ' עַכ"ל
עֵינֵינּוּ מִהְרָשׁ"ל ו"ל וּקְבִיעוֹת דְּבַרְיוֹ בַּגַּמ' גַּבִּי אֲלֵא אָמַר אַבְיִי וְכוּ' וְט"ס נָפַל בְּסַפְרִים: ע"ב גַּמ' מַאי
חוּמְרָא וְכוּ' עֵינֵינּוּ בְּסַפְרֵי בְּקַרְא דוֹיְשְׁלַחוּ וְכוּמ"ש שְׁם ע"ש: שְׁם אֲיִידִי דְכַתִּיב וְכָל זָב וְכוּ' מִק'
דַּבַּכ"ק דְּמַגִּילָה אֲמַרִי דְּגַם מוֹסְגָר בְּעֵי שְׁלִיחוֹת מְדַכְתִּי כָּל לַרְבוֹת מוֹסְגָר וּלְפִירִש"י לַעֲיֵל בְּדַבְרֵי
ר"ח דְּקַאֵי כַר"ש דְּקִינְמִי אֲלִיבָיָה נ"ל נִיתוּק מְדַכְתִּיב כָּל דְּדַרְשֵׁי כָּל יָמֵי בַּעֲמֹד וְהַחֲזוֹר וַא"כ
לִיפָא לְמִיֵּלָף מוֹסְגָר מְכָל יָמֵי דְהָא אַצְטְרִידָה לְנִיתוּק נִימָא דַר"ש דְּרִישׁ וְכָל צְרוּעַ לַרְבוֹת מוֹסְגָר
וִי"ל דְּאַפִּילוּ לֹא פְתִיב כָּל אֲלֵא יָמֵי לַחֲזוֹד נ"ל שְׁפִיר נִיתוּק דְּמִשְׁמַעוֹתֵיהָ דְקַרָא כָּל יָמֵי בַּעֲמֹד
וְהַחֲזוֹר וְנ"ל שְׁפִיר מוֹסְגָר מְכָל: דָּף ס"ח ע"א גַּמ' וְלַעֲבֹר עָלָיו בַּעֲשָׂה וְל"ת מוֹכַח מְפָאן דַּבְכָה"ג
דְּאֵתִי לַעֲשָׂה וְל"ת לֹא אֲמַרִי כָּל הִיכָא דְאִיפָא לְמַדְרַשׁ דְּרִישֵׁי וְלֹא מוֹקְמִי לִיהַ לַעֲשִׂין יַתִּירִי וְעֵינֵינּוּ
בְּתוֹס' בַּפ"ג דְּמַפּוֹת דִּי"ח בַּד"ה אִיסוּרָא וּבְמִהְרָשׁ"א שְׁם וְיֵשׁ לַחֲלַק בְּדַרְשׁוֹת: דָּף ס"ט ע"ב גַּמ'
תְּנָא הַרְפְּכָתוֹ וְכוּ' פְתַב מִהְרָשׁ"ל ו"ל דַּמְפִירִש"י ו"ל נַר' דְּגַרִיס חַנָּא הַרְפְּכָתָה וְהַבְּאָתָה דְלֹא דַחֲי
שְׁבַת וְכוּ' ע"ש וְדַבְרֵי סְתוּמִים וְנ"ל דְּתִיבּוֹת הַרְפְּכָת' וְהַבְּאָתָה ט"ס וְצ"ל הַרְפְּכָתוֹ וְהַבְּאָתוֹ וּבִיאוּר
דְּבַרְיוֹ דְּהֵנָּה אֵי ל"ג בַּגַּמ' לֹא דַחֲי שְׁבַת אֲלֵא תְנָא הַרְפְּכָתוֹ וְהַבְּאָתוֹ וְתַנָּא חַגִּיגָה וְכוּ' י"ל דְּהַפְּנוּנָה
הִיא כְּפֹד לַעֲיֵל תְּנָא דְבַהַרְפְּכָתוֹ וְהַבְּאָתוֹ פְּלִיגִי וְר"א ס"ל דְּדַחוּ שְׁבַת מִק"ו מִשְׁחִיטָה וְנִדְרַת תְּנָא
חַגִּיגָה דְּהַרְפְּכָתָה וְהַבְּאָתָה לֹא דַחֲיָא לַכ"ע מְשׁוּם דְּאַפִּי שְׁחִיטָה גּוֹפִיָה לֹא דַחֲיָא וְנִדְרָה נִיחָא טְפִי
דְּבַהַרְפְּכָה גּוֹפִיָה אֲיִירִי וְהַרִי מְפִירִש"י נַר' דְּמִשְׁנַתְּנוּ דִּינָא דְשְׁחִיטָה הוּא דְתַנִּי גַבִּי חַגִּיגָה וַא"כ ע"כ
דְּגַרְסִי לֹא דַחֲי שְׁבַת בַּגַּמ' וְלַת"ק קְאָמַר דְּאַגַּב דְּתַנִּי לַעֲיֵל הַרְפְּכָתוֹ לֹא דַחֲי שְׁבַת תְּנָא הִכָּא שְׁחִי
דְּחַגִּיגָה דְּהוּוּ דוּמִין בְּצַד דְּלֹא דַחֲי שְׁבַת וּבְזָה י"ל מַאי דְּמַסִּיִים הַגַּמ' וְה"ק אִימְתִי מְבִיאִין עֲמוֹ וְכוּ'
דְּהוּא שְׁבַת יֵתֵר וְעַפִּי"ה י"ל דְּלִפִּי גּוֹסַח מִשְׁנַתְּנוּ דְּקַתְנִי אִימְתִי מְבִיא עֲמוֹ י"ל דְּעֲמוֹ אַאֲדָם קְאֵי
וְעַל הַבְּאָה קְאָמַר דְּלֹא דַחֲיָא גַם לַר"א דַּס"ל דְּחִיָּא גַבִּי פָּסַח אָבֵל הַשְׁתָּא דְּקְאָמַר דַּלַת"ק אֲיִירִי
וַא"כ דִּין דְּשְׁחִיטָ' אַתָּא לְאַשְׁמוּעִי כְּפִירִש"י וְעֲמוֹ אַפְסַח קְאֵי וְלִהְכִי בִּינָר יוֹתֵר דַּה"ק אִימְתִי
מְבִיאִין עֲמוֹ דְּלִשׁוֹן זֶה מְבִנְאָר יוֹתֵר דְּעֲמוֹ אַפְסַח קְאֵי דְהָא מְבִיאִין בְּלִשׁוֹן רַבִּים קְאָמַר: תוֹס' בַּד"ה
וְצַרִיקָא וְכוּ' דְאֵי אַדְרַע"ק וְכוּ' עַכ"ל לְכַאוּרָה אֵי אַדְרַע"ק בְּחַד צַד סְגִי וְחַדָּא לַרְבָּנּוּ וְחַדָּא לְדַרְע"ק
וְעוֹד אַמַּאי מִיֵּיתִי בַּהַךְ דְּמִיֵּלָה מִקְלֵתָא דַר"י וִי"ל דַּהַק' הַתּוֹס' אֵי אַדְרַע"ק נְמִי וְלַעוֹלָם דְּקַאֵי נְמִי
אַר"י וְהוֹכִיחוּ דְלֹא קְאֵי אֲלֵא אַדְרַע"י: דָּף ע' ע"א גַּמ' אַבַּע"ל יֵשׁ בָּהּ מְשׁוּם שְׁבִירַת עֲצִים וְכוּ' עֵינֵינּוּ
לְהַתּוֹס' בְּסוּף מְכִילְתִּין דַּק"ך ע"א בַּד"ה מְפִטִירִין דְּדַבְרֵיהֶם תְּמוּהִים טוּבָא מְסוּגִיִין וְכַבֵּר דְּשׁוּ בּוֹ
רַבִּים וּמַה שְׁתִּי הַצַּל"ח שְׁם לֹא נִהִירָא דַא"כ תְּקַשָּׁה קוֹשְׁלֵי הַתּוֹסְפוֹת ל"ן תִּימָא וְלֹא יִתְוַרְץ בַּתִּי:
שְׁם בִּי"ד שׁוֹחַט בָּהּ מִיַּד עֵינֵינּוּ בְּתוֹס' בַּר"פ חוּמְרַת בְּקַדְשׁ שְׁהַק' לִיחֻוֹשׁ שְׁמָא נְטִמָא בְּטוּמָאָה דְּרַבָּנּוּ
דְּלֹא בְּעֵי הַעֲרַב שְׁמֵשׁ וְתִי דְּהוּי ס' דְּרַבָּנּוּ וְלַקְוֵלָא ע"ש וְק"ל אַפְתִּי לִיחֻוֹשׁ שְׁמָא נְטִמָא בְּאֵב
הַטוּמָאָה דְּרַבָּנּוּ דְּסַפְיָקוֹ לְהַחְמִיר פְּדַתְנָן בְּמַס' טְהָרוֹת פ"ד ע"ש וְלֹא בְּעֵי הַעֲרַב שְׁמֵשׁ כְּמְבִנְאָר

בְּדַבְרֵי הַתּוֹסֵף שֶׁם בְּחִגְיָהּ וְעֵינָיו לַהֲרִי"מ בְּפִי"ג מֵה' אֲבֵה"ט שֶׁכ' ד"ו דְּשׁוֹחֵט בָּהּ מִיָּד וּבִיָּאָר הַטַּעַם
שֶׁלֹּא גָזְרוּ וְכוּ' ע"ש וְאֶפְשָׁר דְּהִכְרִיחוּ לְטַעַם זֶה מִפְּנֵי קְוִשְׁתֵּי הַתּוֹסֵף הַלְזוּ וְע"ש בְּמֶרְן הַכ"מ וְהֵנָּה
בְּגִמְרָ' בְּשִׁבְתָּ דַּפ"ג אָמְרִי טו' ע"א דְּרַבְּנָן וְלִקְוִלָּא מִקְשִׁי וְק"ל דְּהָא ע"א אֲבֵה"ט וְהו"ל לְמִיּוּל
לְחוּמָרָא וּמֵה"ט פ' הַר"מ פ"ו מֵה' אֵה"ט ד"ו וּבְפִי"ב מֵה' פְּלִים ד"ט פ' לְהַחְמִיר וּלְפַמ"ש הַתּוֹסֵף
בְּקָמָא ד"ג בַּד"ה דְּוּמָיָא דְּמַדָּה הִיא וְלֹא מְסַפֵּק י"ל קֶצֶת וְע"ש לְהַרְשָׁבָא בַּחֲוִי וְעֵינָיו בַּחֲוִי בַּמַּס'
טְהָרוֹת פ"ה מ"ח וְעֵינָיו בַּס' עֶפְרָא דְּאַרְעָא אוֹת כ"ז וּבַמ"ש הַתּוֹסֵף שֶׁם לְחַלֵּק בְּהִיטָח הַדְּעַת וְהִבִּיאוּ
רְאִיָּה מִמִּתְנִי דְּשִׁקְלִים ע"ש עֵינָיו לְהַצֵּל"ח לְעֵיל דָּף ל"ד ע"א וּבַמ"א פְּתַבְתִּי בְּזֵה: שֶׁם וּכְגוֹן שֶׁבָא
בְּשִׁבְתָּ וְכוּ' מִפְּאָן קִשְׂיָא לְפִי הַר"י מְקוֹרְבִיל שֶׁהִבִּיא הָרָא"ש ו"ל בַּפ' ע"פ דְּקִי"ד דְּכִי חָל י"ד
בְּשִׁבְתָּ מְבִיִּאִין חִגְיָהּ בְּיוֹם י"ג וְיוֹם זָבָחוּ אֵינּוּ נֹאֲכָל וְהו"ל נֹאֲכָל לְב' לִילוֹת וְיוֹם א' דְּאוּקִי לִילוֹת
בְּהִדֵּי יָמִים וְכוּ' ע"ש דַּלְפ"ז פִּי מוֹקְמִי לָהּ הֵכָא בְּשִׁבְתָּ תִּקְשָׁה אֲמַאי שׁוֹנָה וּמִטְבִּיל הָא וְדַאי הַטְּבִילָה
בִּי"ב לְצוֹרֶף חִגְיָהּ דְּיוֹם י"ג וְכֹן נְמִי בְּסַפִּין דְּנִמְצָאֵת בִּי"ג אֲמַאי לֹא יִשְׁחֹט בָּהּ מִיָּד וְעֵינָיו לְהַצֵּל"ח
מ"ש בְּזֵה וּנ"ל דְּזֵה עֲצָמָה קְוִשְׁתֵּי הַגַּמ' וְהָא מְדַקְתְּנִי סִיפָא שׁוֹחֵט בָּהּ מִיָּד דְּהֵינּוּ הַסַּפִּין דְּאִי
כַּדְפִּירֵשׁ"י דְּאַקוּפִּיץ קָאִי הוּל"ל שׁוֹחֵט בּוֹ וּמְדַקְתְּנִי שׁוֹחֵט בָּהּ מִשְׁמַע דְּאַסְפִּין קָאִי וּר"ל אִפִּי
נִמְצָאֵת בִּי"ג וְע"כ ה"ט מִשׁוּם דְּאִזְ חִגְיָהּ קְרִיבָה בִּי"ג וְהַטְּבִיל הַסַּפִּין בִּי"ב וְא"כ קִשְׂיָא רִישָׁא
וְעוֹד נ"ל דְּלֹא כ"כ הַר"י מְקוֹרְבִיל אֵלָּא לְמ"ד חִגְיָת י"ד דְּאוּרִיִּיתָא דְּכִינּוּ דְּדְאוּרִיִּיתָא הִיא וְעִיקְרָא
כְּדִי שִׁיָּהָא הַפְּסָח נֹאֲכָל לְשַׁבַּע לֹא חֲשָׁבִי לְיוֹם זָבָחוּ דְּלֹא חֲשָׁבִי אֵלָּא מְשַׁעֵת אֲכִילַת הַפְּסָח וְלָכֵן
אָמְרִי שְׁפִיר אוּקִי לִילוֹת בְּהִדֵּי יָמִים אָבֵל לְמ"ד דְּחִגְיָת י"ד דְּרַבְּנָן א"כ מִן הַתּוֹרָה וְדַאי דְּחֲשָׁבִי
לְיוֹם זָבָחוּ תּוֹ לִיפָא לְאוּקִי לִילוֹת בְּהִדֵּי יָמִים וְכִי קְאָמְרִי הֵכָא לְעוֹלָם רַבְּנָן הֵינּוּ דְּר"ל דַּס"ל
חִגְיָת י"ד דְּרַבְּנָן וּכְמ"ש הַתּוֹסֵף לְעֵיל וְאֶפֶן דְּמַדְבְּרֵי הָרָא"ש ו"ל שֶׁם נַר' דַּס"ל דְּלַרְבָּנָן דְּכֹן תִּקְמָה
חִגְיָת י"ד דְּאוּרִיִּיתָא ע"ש מ"מ אִיפָא תַּנָּא דַּס"ל דְּרַבְּנָן כְּמוֹ שֶׁהִבִּיאוּ הַתּוֹסֵף מִגַּמ' דְּחִגְיָהּ ע"ש
פַּנ"ל: ע"ב גַּמ' הָא וְדַאי קְרַבֵּן צְבוּר הוּא וְכוּ' הַר"מ ו"ל בַּפ"א מֵה' חִגְיָהּ כ' חִגְיָת ט"ו לֹא דְחִיָּא
שִׁבְתָּ מִשׁוּם דְּאִין לָהּ זְמַן קְבוּעַ דִּישׁ לָהּ תְּשִׁלוּמִין כֹּל שְׁבַע ע"ש נַר' דְּדַעְתּוֹ ו"ל דְּלֹא אֲצַט' הַגַּמ'
לְקָרָא דְּוַחְגוּתֵם אֵלָּא לְמ"ד דְּבַק"צ תִּלְיָא מִזְלָתָא אָבֵל לְמ"ד בְּזַמְנֵוּ קְבוּעַ א"צ קָרָא וּבְקוֹשְׁתֵּי
מְהַרְשָׁא ו"ל בְּדַבְּרֵי הַתּוֹסֵף ע"ש אָבֵל בְּדַבְּרֵי רַש"י קִשְׁיָה דְּכָאן בְּקוֹשְׁתֵּי הַגַּמ' הַזְכִּיר גַּם זְמַנֵּוּ קְבוּעַ
נַר' דְּדַעְתּוֹ ו"ל דְּקוֹשְׁתֵּי הַגַּמְר' הִיא לְכ"ע וְלכ"ע אֲצַט' לְקָרָא דְּוַחְגוּתֵם וְאִיהוּ גּוֹפִיָּה גְרִיס בַּגַּמ'
לְקַמּוּ דָּף ע"ו דְּטַעְמָא מִשׁוּם דִּישׁ לָהּ תְּשִׁלוּמִין וְאִין זְמַנָּה קְבוּעַ הַפָּךְ מ"ש כָּאן דְּחִגְיָהּ זְמַנָּה קְבוּעַ
וְצ"ל דְּדַעְתּוֹ דְּוַדַּאי מְסַבְר' הוּי זְמַנָּה קְבוּעַ פִּינּוּ דְּאַחַר הַרְגָל אִין לָהּ תְּשִׁלוּמִין אֵלָּא דְּגַלִּי קָרָא
דְּוַחְגוּתֵם דְּלֹא מְקַרֵי זְמַנָּה קְבוּעַ וּבְזֵה נִיחָא קוֹשְׁתֵּי הַר"א שְׁהַק' ע"ד רַש"י וְהַתּוֹסֵף שֶׁם מִיָּהוּ מֵה
שְׁהַק' מְפָסַח הָא וְדַאי קִשְׂיָא דַּע"כ מֵאִי דְּגַלִּי קָרָא דְּוַחְגוּתֵם לֹא דְּגַלִּי דְּלֹא הוּי זְמַנָּה קְבוּעַ שְׁהַרִי
פְּסַח דְּכֹנְתָה וְדַחֲוִי שִׁבְתָּ וּמְהַרְשָׁא ו"ל הַק' בְּדַבְּרֵי הַתּוֹסֵפּוֹת בְּשִׁמְעֵתִין מִי הַכְּרִיחָם לּוֹ דְּהוּי זְמַנָּה
קְבוּעַ וְכוּ' ע"ש וְל"ק דְּפָסַח הוּא הַמְּכַרִּיחָם וְכְמוֹ שֶׁגָּלוּ דַּעְתָּם לְקַמּוּ וְכָאֵמֹר וּמֵה שְׁתִּי מְהַרְשָׁא
ו"ל ע"ש אִין נַר' כֹּן מְדַבְּרֵי הַתּוֹסֵף לְקַמּוּ שֶׁם בְּאִנְפֵּן דַּעְתָּ הַתּוֹסֵף דְּלַעוֹלָם חִגְיָהּ הוּי זְמַנָּה קְבוּעַ
אַף אַחַר דְּגַלִּי קָרָא אֵלָּא דְּהַתַּנָּא לֹא נִקְטַ בְּכָלֵל שְׁעֵשָׂה אֵלָּא הַקְבוּעַ לוֹ זְמַן מִמֶּשׁ וְעֵינָיו לֵה' לַח"מ
שֶׁם בַּה' חִגְיָהּ דְּוֹק: תּוֹס' בַּד"ה מ"ט וְכוּ' לְכָף נַר' לַר"י דְּהֵכָא אֵיירִי בְּחִגְיָת ט"ו עכ"ל ק' מַנ"ל
לְהַגְמ' דְּכֹן דוֹרְתַאי בְּחִגְיָת ט"ו אִימָא בְּחִגְיָת י"ד וְכֹן תִּימָא וְלֹא הוּא אֲצַט' לְקָרָא דְּוַחְבְּחָת וּנ"ל
דְּלִפִּי הַצַּד דִּישׁ בָּהּ מִשׁוּם שְׁבִירַת עֲצִים לְבֹן תִּימָא אִי כֹן דוֹרְתַאי אֵיירִי בְּחִגְיָת י"ד הו"ל לְפָרֵשׁ
מִשׁוּם שְׁבִירַת עֲצָם דְּהוּי בְּכָל שָׁנָה דְּבַעֲצָם שִׁישׁ בּוֹ מוֹחַ הָיוּ מְכַרִּיחִים אוֹתוֹ לְשַׁבְּרוֹ דְּלֹא לִיְתִי
מִשׁוּם נוֹתֵר וּמ"ש הַתּוֹסֵף לְעֵיל בְּזֵה הַדְּבוּר וְלִהְיֵי אֲצַט' לְבֹן דוֹרְתַאי וְכוּ' הֵינּוּ לְפִי הַצַּד דְּאִין בּוֹ

משום שבירת עצים ובהכי ניתא מה שהק' מהרש"א ז"ל בתחילת הדיבור דהול"ל דאי פבן תימא למ"ל ונבכת ע"ש ודוק: בא"ד דס"ל לאו דאורייתא עכ"ל עיין מה שתי' מהרש"א ז"ל לקושני' ע"ש ואע"ג דלעיל פתגי' י"ד והכא פתגיגת ט"ו מ"מ פיון פתגיגת י"ד אינה פאה מן הפקר ואיתקשו חגיגות להדדי לא הו"ל למדרש פקר זו חגיגה ובשולמא אי פתיב בקרא דנבכת חגיגה פהדיא לא הו"ל לאקשוניי מידי אע"ג דזו פאה מן הפקר וזו פאה מן הצאן אבל פיון דסתמא פתיב לא הו"ל לאפוקי מתיבת פקר חגיגה כ"נ פכוננתו וכן מדוקדק בדבריו: בד"ה שלמים וכו' וראיה לדבר מדאמר לעיל וכו' עכ"ל ד"ל דאי יכול לשוחטה מעיו"ט א"כ פי קאמר לעיל שבועה ח' הו' ומוכיח מזה דאין חגיגה דוחה שבת ואיירי ברוב שנים דיום א' בחול פדאי' לעיל והא אפי' אין דוחה שבת אפתי ח' הו' דאיפא ערב הרגל וז' ימי הרגל דל שבת שבתוה החג ופשו להו ז' מימי הרגל וא"כ איפא ח' ימים דיכול להקריב בהם החגיגה אלא ע"כ דאין יכול להקריב החגיגה בערב הרגל: דף ע"א ע"ב גמ' וזו לבוקרה וזו לבוקרה וכו' ק"ק א"כ אמאי אצט' תרי קראי לכתוב פחדא חגיגה לבד פיון דאיתקש חגיגות להדדי כמ"ש התוס' לעיל ד"ע בד"ה מ"ט וכו' לשי' רש"י ע"ש וי"ל: דף ע"ב ע"א גמ' לר"י דשני ליה וכו' הקש' מהרש"ל ז"ל מנ"ל דר"י שני ליה נימא לא שני ליה פמו ר"א ע"ש ולכאורה ממתני' גופה יש להוכיח דשני ליה דזהו טעם החילוק בין ראויין לשאין ראויין דהא כולהו דבר המותר הוא מיהו י"ל דשם פסיפא דלא ניתנה שבת לדחות ודאי דיש לחלק בין ראויין דטעה בדבר מצוה לשאין ראויין דלא חשיב טעיה וכמו תינוקות אבל פרישא דניתנה שבת לדחות יש מקום לומר פיון דניתנה לדחות אין לחלק בין טעה ללא טעה וכה"ג כ' התוס' בד"ה לר"י בס"ד וא"כ י"ל דגם לר"י אין לחלק ומ"ש מהרש"א ז"ל לתרץ בזה דילף מתינוקות ע"ש לפ"ד התוס' הללו אין ללמוד משם פלל ובנדאי שלזה נתפנון מהרש"א כמ"ש בס"ד דה"ה דקמ"ל אפי' בטועה וכו' ע"ש שהיא קושני' התוס' גופה אלא דרצה לשלול בזה תי' התוס' ולו' דלפי דרכו צ"ל פקושני' התוס' דקושטא קאמ' וכו' וכמ"ש התוס' דהומ"ל וליטעמיה נמי לא סגי מ"מ קשה בדברי המקשה גופיה פיון דכל עיקר קושני' הוא מפח ההיא דתינוקות ולקושני' מהרש"ל ז"ל הנה נ"ל דנדאי הוא דיש לחלק בין עוקר לטועה לכ"ע אלא משום דיש חדא לטיבותא פרישא מבסיפא והוא דברישא דניתנה שבת לדחות משא"כ מבסיפא ואיפא חדא לגריעותא דהיינו דברישא לא עשה מצוה משא"כ מבסיפא וא"כ שוין הם ושפיר מק' ר"א אבל אי רישא בעוקר וסיפא בטועה הני תרתי לטיבותא סיפא מברישא דבסיפא טועה ועשה מצוה משא"כ ברישא ומשני ר"א לא שני ליה ר"ל דר"ס"ל בשוחט אחרים לשם פסח פסול וא"כ בסיפא נמי לא עשה מצוה ופריה לר"י דכשר לשני ליה דלדידיה הני תרתי לטיבותא בסיפא ומשני לדבריו דר"א הנצרך לו' דהב' לטיבותא היינו דבר המותר וטועה שו"ר דכל זה ליתא דכי מוקמי' רישא בעוקר וס"ל דעקירה בטעות לא הוי עקירה אז סיפא דטועה פשר אפי' לר"א ועיין למהרש"ל ז"ל בתוס' ודע דבההיא דמל של ע"ש בשבת דפטור מבואר הטעם משום דעשה מצוה ק"ל הא קי"ל פרבא בפ"ק דתמורה דכל מילתא דאמ"ר לא תעביד אי עביד לא מהני וא"כ מילה שלא בזמנה בשבת ל"מ והוי לא עשה מצוה ועיין להתוס' שם במ"ש משוחט פסח על חמץ ועיין להשער"ה ז"ל בה' גירושין דפ"א: ע"ב גמ' מ"ש יבמתו דקעביד מצוה עיין להתוס' פריש' יבמות שהוכיחו מפאן דאם ייבם בנדומה קנה ע"ש: דף ע"ג ע"א גמ' מה תיקן כ' מהרש"א הא דלא ק"ל ארישא בשלא לשמו משום דתיקן דהוי פנותר דשלמים ולא פמו פסח ותמה ע"ד מהר"ץ בתשו' דהא פיון דפסול הוא לית ביה משום נותר פדתנו במעילה ע"ש ונ"ל במ"ש בגמרא בכריתות ד"ד ע"ה אבר פניגול שהעלהו לגבי מזבח פקע פניגולו ומנו והו"ל נותר ובנדאי דל"ד

פיגול דה"ה לְכָל הַפְּסוּלִין דְּשִׁינָה בְּהוּ נוֹתֵר כַּה"ג וְעֵינִין לְהַצִּיל ח"ו ל' שְׂכ' שְׁמָא דר"א ס"ל מְקַלְקֵל
בְּחַבּוּרָה חֵיב ע"ש וְעֵינִין דָּף י"ט ע"ב וּבְמָה שְׁפַתְבְּתִי שֵׁם ע"ש: פִּירֵשׁ י"ר א"א וְכו' שְׁנַאֲמַר כַּחֲטָאת
פְּאֻשָׁם וְכו' עכ"ל שְׁמַעִי מְדַבְּרִיו דְּלַמְדִּין בְּהִיקָשׁ מִהֲלָכָה שְׁהָרִי הָא דַּחֲטָאת שְׁנַתְּפָרוּ בְּעֵלְיָהּ
בְּמִיתָה הַל"מ הִיא וְדָנִין אֲשָׁם בְּהִיקָשׁ דַּחֲטָאת פְּאֻשָׁם וְדַבְּרִיו סִתְּרָאֵי לַמ"ש בְּשַׁבַּת דַּקֵּל"ב ע"א
אֵהָא דְאָמַר ר"א עֲקִיבָא עֶצֶם פְּשְׁעוֹר' הֲלָכָה וְאִין דָּנִין ק"ו מִהֲלָכָה פִּירֵשׁ י"י אִין דָּנִין י"ג מְדוּת
מִהֲלָכָה מִיְהוּ י"ל דְּשִׁאֲנֵי הִיקָשׁ זֶה דְּגַמְרִי מִיְנֵיהּ לְמִילֵי אוּחְרֵי וְאִין הִיקָשׁ לְמַחְצָה וְלָכֵן דַּקְדַּק ר'ש"י
וְהִבִּיא הָא דְשִׁלָּא לְשִׁמּוֹן וְנִכְנַס דְמָה וְעֵינִין לַה' ג"ה ס' ט"ו: תוּס' בַּד"ה אֲשָׁם וְכו' וְאֵתָא קָרָא וְגַלִּי
עַל הֲלָכָה דְהִכֵּי גַמְרִי וְכו' עכ"ל ור"ל וְהָא דְהוֹנָפֵר רוּעָה בְּהֲלָכָה הֵינּוּ עַל הַדְּמִים דְּקוֹדֵם שְׁנִסְתְּאָבוּ
לֹא מִהֵנוּ דְמִים וְכַמ"ש מְהֵרָשׁ"א ו"ל ע"ש: בַּא"ד א"נ הָא דְגַמְרִי בְּאֲשָׁם רוּעָה לְמַצְנָה עכ"ל לְפִי
זֶה אֲנֻדָּא לַהּ הַמְּנָא תִּימְרָא דְקֶאֱמַרְהֵגַמ' בְּשִׁמְעֵתִין לְפִי מַה שְׁפִי בּוֹ הַתּוּס' בְּרֵאשׁ הַדְּיָבוּר וְצ"ע
וְעֵינִין לְהַתּוּס' בַּפ"ק דַּמ דְּמַנְחוֹת ד"ר בַּד"ה אֲשָׁם וְכו' וְע"ש לְהַחוּ"ן ו"ל: פֶּרֶק שְׁבִיעִי דָּף ע"ד ע"א
תוּס' בַּד"ה נְחֻתָּהּ וְכו' וְהָא חֲזָה וְשׁוּק דְאֶסּוּרִין לְזָרִים וְכו' עכ"ל בַּגְמ' בְּחֻלְיִין דַּצ"ח גְּבִי זְרוּעַ
בְּשִׁלָּה מְבֻנָּא דְאִיכָּא שְׁשִׁים כְּדֵי בְּיָטוּל אֲלֵא דְהֵתֵם זְרוּעַ לְבַד אֲבָל הֵכָא חֲזָה וְשׁוּק לִיכָּא ס' וּמ"מ
הָא קי"ל מַב"מ חַד בְּתָרֵי בְּטִיל וְיַלְפוּתָא דְהֵתֵם אֶסְמַכְתָּא בְּעֵלְמָא כַּמ"ש שֵׁם הָרֵאשׁוֹנִים וְנַר' מִשׁוּם
דְּאִין מְבַטְלִין אִיסוּר לְכַתְּחִילָה הוּא דְקֶאֱמַרֵי הַתּוּס' וְע"ש בְּתוּס' בְּחֻלְיִין: דָּף ע"ה ע"א גַּמ' וְהָא גְּבִי
בַת פְּהוּ וְכו' הָא דְלֹא פְּרִיף הִכֵּי אַרְבַּ מַתְּנָא מְבַרֵּינָתָא דְמַכְוָה מִשׁוּם דִּי"ל מַתְּכָת אֵשׁ הִיא וּבְרֵינָתָא
דְּמַכְוָה בְּשִׁל עֶץ וּלְפ"ז ק' לַפְמ"ש הַתּוּס' דְלִשְׁנֵינֻיָּא קָמָא דְלַעִיל לֹא פְּרִיף מִיְדֵי בְּרֵינָתָא דְמַכְוָה
אַבְרֵינָתָא דְרַבִּי דִּילְפִי מְפָסַח א"צ רַבּוּיָא דְתַשְׁרַף וּקְרָא יִתִּירָא הוּא וְכֵן ק' לַמ"ש מְהֵרָשׁ"א בְּתוּס'
דְּסוּגֵינִין כַּמ"ד גְּחֵלִים לֹחֲשׁוֹת ע"ש וי"ל וּבְמֵאֵי דְפְּרִיף וְנִקְיָה לַהּ חֲבִילֵי זְמוּרוֹת מְפֻשְׁטָא דַּגְמ' נַר'
דְּלֹא פְּרִיף אֲלֵא בְּתַר דְּמִשְׁנֵי דְתַשְׁרַף רַבּוּיָא וְנַר' מִשׁוּם דְּאֵי מַתְּכָת אֵשׁ הִיא בְּלֹא שׁוּם רַבּוּיָא פִּינּוּ
דְּקָרָא סְתָמָא פְּתִיב וְדֹאֵי דְלֹא עֲבָדִי לַהּ אֲלֵא מִיתָה הַקְּלָה אִפִּי בְּלֹא דְר' וְכַדְאָמְרִי כַּה"ג בַּפ"ד מ"מ
דְּאֵי אֵתָהּ רִשְׁאֵי לְהַחְמִי עֲלֵיו אֲבָל לְמֵאֵי דְמִשְׁנֵי דְמַכְוָה רַבּוּיָא הוּא אֲבָל אֵשׁ דְּקָרָא הִיא אֵשׁ דְּנִקְא
פְּרִיף שְׁפִיר נִקְיָה לַהּ חֲבִילֵי זְמוּרוֹת וּמִשְׁנֵי מַג"ש מְפָקִי דְדוּקָא שְׁרִיפָה נְשָׁמָה וּפְרִיף וְנַעֲבִיד לַהּ
חֲמִי הָאוּר הוּא ג"כ ע"ד וְאִנְפִּין הַנּוֹז' וּמִשְׁנֵי כְּדָר' וְהֵדָא פְּרִיף אַחַר דְּקִי"ל בְּרוּר לּוֹ מִיְנֵיהּ נְפִיק
חֲבִילֵי זְמוּרוֹת ג"ש לַמ"ל וְחֲדִית לִיהּ הַשְׁתָּא דְבִלָּא ג"ש הו"א לֹא שְׁרִיפָה וְכִינּוּ דִי"ל דַּג"ש אֵתָא
לְהִכֵּי תוֹ לִיכָּא לְמִי דְמַמְעֻטִי חֲבִילֵי זְמוּרוֹת מַג"ש דְּמַנָּל הָא דִּילְמָא לֹא אֵתָא ג"ש אֲלֵא לְגִלוּנֵי
דְּהוּיָא שְׁרִיפָה וְאַצְט' דַּר"נ גַּם לְמַעַט זְמוּרוֹת וְנִיחָא דְבָרֵי ר'ש"י ו"ל דְּלֹא פְּמֵרָשׁ"א ו"ל וְאִין לְהַק'
לַמ"ל רַבּוּיָא דְתַשְׁרַף פִּינּוּ דְאִיכָּא ג"ש דְּבַעֲי' שְׁרִיפַת נְשָׁמָה וְלֹא מ"ל אֲלֵא בְּפִתְלָה שֶׁל אֲבָר אוֹ
בְּחֲמִי הָאוּר וּמַכְוָה בְּרוּר לּוֹ עֲבָדִי אֲבָר דְּהָא תְּרוּנוּיָהּ פִּי הַדְּדִי נִינְהוּ כְּדַמּוּכַח מְבַרֵּינָתָא דְמַכְוָה
דְּמַחַד רַבּוּיָא גְּחֵלַת שֶׁל מַתְּכָת וְחֲמִי הָאוּר דִּי"ל דְּלַעוּלָם חֲמִי הָאוּר עֲדִיפִי מְאָבֵר וּבְרֵינָתָא דְמַכְוָה
פִּינּוּ דְרַבּוּיָא הוּא רַבִּי כָּל מִילֵי אַע"ג דַּל"ד לְהַדְּדִי אֲבָל הֵכָא פִּינּוּ דְלֹא רַבּוּיָא הוּא אֲלֵא מַכְוָה דְלֹא
מְשַׁכַּח שְׁרִיפַת נְשָׁמָה הֵנָּה מוֹקְמִי בְּחֲמִי הָאוּר וְהו"א דְאֲבָר לֹא אֵשׁ הוּא וְכִינּוּ דְלֹא אֵשׁ הוּא תוֹ
לֹא מְהַנֵּי דְרִשְׁאֵי דַּר"נ לְהָא מְקִלְתָּא: שֵׁם וְהָא גְּבִי פָּרִים וְכו' אִין לְהַק' לַפְמ"ש הַתּוּסְפּוֹת בַּד"ה בְּאֵשׁ
דְּהוּמ"ל בְּאֵשׁ תְּמוֹת מֵאֵי פְּרִיף הָא גְּבִי פָּרִים לֹא הוּמ"ל הִכֵּי דִי"ל דְלֹא כ"כ הַתּוּס' אֲלֵא לַס"ד אֲבָל
לְמֵאֵי דְמַסִּיק ג"ש שְׁרִיפָה שְׁרִיפָה לֹא הוּמ"ל בְּאֵשׁ תְּמוֹת וְע"כ דְּמַשְׁמַעוֹת תַּשְׁרַף הוּא רַבּוּיָא בְּלֹא
שׁוּם יִתּוּרָא וּפְרִיף שְׁפִיר וּמַסִּיק דְּהֵכָא הָרַבּוּי הוּא מְדַכְּתִיב תַּשְׁרַף לְבַסּוּף: תוּס' בַּד"ה וְגַרְפוּ וְכו'
מְחַמַּת חוּם הַשְּׁלֵקְתָּ וְכו' עכ"ל יל"ד לְמֵאֵי דְמַסִּי דְהַפַּת מוֹתְרַת בְּגַרְפוּ אֲמֵאֵי קִתְּנֵי בְּרֵינָתָא ע"ג
גְּחֵלִים לִיתְנֵי רַבּוּתָא אִפִּי גַרְפוּ וְנ"ל דְלֹא כ"כ הַתּוּס' אֲלֵא לַס' הַמְּבַעֲי אֲבָל לְמֵאֵי דְמַסִּיק הַדְּרִי

לסברא דגחלים עדיפי מגרפו ובהכי ניקח מה שהק' מהרש"א ו"ל למ"ש רש"י ו"ל לעיל דגחלים
מותר וכ"ש גרפו דדברי רש"י הם למסקנא דשמעתין וקרב ו"ל תי' דדברי רש"י הם ל"מ"ד
לוחשות דלא כ' התוס' דגרפו עדיף אלא מעוממות ע"ש ועפי"ד ניקח מ"ש רש"י לדברי האוסר
היגנו רבי ול"מ"ד עוממות אתי הבעיא אפי' לרבנן אי עדיף גרפו מלוחשות אבל לפ"ד מהרש"א
ניחא דלוחשות עדיפי מגרפו ולפ"ד מהרש"א ו"ל צ"ל דלפי המק' ממיקרא דר"י בגרפו דפסח
ע"כ דס"ל דתסתים דר"י הוא דאמר עוממות ראי לוחשות שרי כ"ש גרפו דלא הוי אש והגמ'
לעיל בפ' כ"ש קאמר פליגי שמואל ור"י בזה חד אמר וחד אמר ולא קאמר תסתים הוא למאי
דמסי' בשמעתין דגלי רחמנא התם וכו' מה שהק' מהרש"ל ו"ל אמאי קאמר לעיל פשאבוקה
פנגדו ע"ש י"ל דלעיל איירי ל"מ"ד לוחשות מותרות ולא כ' התוס' סברא לאסור בחום התנור
שגרפו אלא לדברי האוסר בלוחשות ובמ"ש התוס' ובירוש' דייק וכו' נר' שבאו לתרץ קושיותם
דעפי"ד הירושלמי ניקח דאע"ג דחום תנור שגרפו מפח השלהבת מיהו חם נמי מפח הגחלים
והו"ל זה וז"ג והגמ' מבע"ל אי אמרי' בגרפו נמי נוצח כמו באבוקה דנוצח הגחלים כמו דנוצח
גבי פסח חום התנור ופשיט ליה דאינו נוצח והו"ל זה וז"ג ול"מ"ד וז"ג מותר לא אמרי' יש שבח
עצים בפח אלא פגורם אחד דאיסור כמו שנה' מדברי מהרש"א בפ' כ"ש דכ"ו ע"ב ע"ש ועיין
מה שפתיבתי שם: ע"ב תוס' בד"ה יטול וכו' אמאי סגי ליה בקליפה וכו' עכ"ל נראה דקושיותם
לפי' ריב"א שכ' התוס' לקמן בד"ה תניא אבל לפי' ר"ת ל"ק דקליפה עצמה שנתערבה שהיא כמו
חלב ועיין להש"ך סי' צ"א סק"ח ולה' פלתי שם ע"ש: דף ע"ו ע"א תוס' בד"ה בשלמא וכו' למה
הפסח וכו' עכ"ל נראה דלא ק"ל מפל פסח דעלמא די"ל פיון דאיכא אש בעין פח האש נוצח
ומטוי מחמת האש קודם דמטוי מחמת השפוד הוא ע"ד שכתבו התוס' לעיל בד"ה גרפו משם
הירוש' וכן למסקנא דחרס רותח י"ל דאיכא אש בעין ולא ק"ל אלא לס"ד דס"ד בחרס צוננת
וקאמר בשלמא ל"מ"ד ע"י גבר שפיר הלא ל"מ"ד ע"י גבר נמי קשה לל"ק מ"ש מהרש"א וניחא
נמי מה שמק' בתי' התוס' שתי' דאין שפוד של עץ קולט וכו' דלר"י לעיל בר"פ דס"ל דצולה
בשפוד של מתכת מאי א"ל ועפי"ה ניקח: ע"ב גמ' תיובתא דרב עיין מה שהק' מהרש"א ו"ל
וי"ל פיון דטעמ' דתערובת טעמ' אוסר אפי' דיעבד וטעמא דתערובת גופייה אינו אוסר בדיעבד
כשדוע שלא נתערבו א"כ ברישא הול"ל מטעמא דתערובת טעמים אבל שינויא דגמ' הוי איכא
ומה שתי' לקושיותו עיין פירש"י בד"ה אין צולין: שם לימא כתנאי וכו' עיין להתוס' בפ"ב דף
ע"א ובמהרש"א שם ועיין מ"ש בחי' שם: שם ומדשבת לא דחיא טומאה לא דחיא ק"ק לגי' רש"י
ו"ל אמאי תלי' טומאה בשבת הא אי אותו הטעם דפשיט"ל שבת פיון דאית ליה תשלומין גם
טומאה פן ונר' דטומאה לא דחיא אפי' בגוונא דל"ל תשלומין כגון שנטמא ביום א' במת דטמא
טומאת ז' אפ"ה פיון דשבת לא דחיא טומאה לא דחיא דטומאה ושבת פי הדדי נינהו ובהכי ניקח
קושני' אחרונה שהק' התוס' על גירש"י ו"ל מיהו לא מסתבר' לי הא מילתא ונר' עיקר דה"ט
לחודיה לא סגי אלא דעיקר הוא משום קרא דוחגותם דיהיב טעמא לקרא ולכ"ף תלי' טומאה בשבת
וכן הוכחתי לעיל דע"ב מפירש"י שם ע"ש ומ"מ מק' התוס' בקושני' א' דנר' דלא היגנו טעמא
דקרא אלא גזה"כ ורע דמ"ש התוס' נטמא יום ט"ו ל"ד אלא דביום ט"ו הנה טמא ולעולם דנטמא
מקוד' דאל"ה בכה"ג לכ"ע ל"ל תשלומין: רש"י בד"ה חמשה וכו' אין לה קרבן וכו' עכ"ל ר"ל
מדלא תנא תמיד ע"כ דעיקר חידושא דמתני' בק"צ דקבוע להם זמן דאין נאכלין אבל לענין דבא
בטומאה לא נחית תנא לאשמועי' וכ"נ גם מפירש"י בד"ה הא תני ליה וכן איתא בירושלמי בהדיא
ע"ש: בד"ה חמשה למעוטי וכו' ליתני ק"צ וכו' עכ"ל אבל הר"מ ו"ל בפ' המשנ' מפ"ל כפשטה

על תיבת חמשה ולא על מאי דתני בפ"י ע"ש ומשני לאפוקי חגיגת ט"ו דהוה טע"י ותנינן לה במתני' וילכך תני חמשה וכה"ג איתא בריש פ'ריתות ע"ש ודעת רש"י ז"ל נראה משום דס"ל דגם מאי דתני להו ביהדיא איכא לאקשוני אמאי לא קתני פל ק"צ וילכך מפ' דזו גופה קושני' הגמ' ובירוש' פ'ריה אמאי תני להו בשלמי צבור וב' הלחם הא פלוגתא דתנאי אי לחם עיקר או פבשים עיקר וליתני מה שאינו עיקר וממילא שמעי' אידך ומשני תנא חש לתרנוניהו ע"ש בקה"ע אכל תלמודין לא ס"ל פן דא"כ מאי פ'ריה חמשה למ"ל וענין להתוס' לקמן בד"ה שעירי וכו' וענין לקמן דע"ח ע"א דפ'ריה היינו זבחי שלמי צבור ע"ש: תוס' בד"ה מאי לאו וכו' מאי פ'ריה וכו' עכ"ל נר' ליישב דלרב דאוסר בדיעבד בא' מהו שמן אוסר לכתחין' בשניהם פחושין וילגוי דבא' מהו שמן לכתחין' דוקא בשניהם פחושין אפי' לכתחילה שרי ובריייתא דקתני אין צולין סתם מ"ל להגמ' דבכל גוונא מייירי אפי' בשניהם פחושין דפ'ריה שפיר לגוי משניהם פחושין ובהכי גיחא גם מה שהק' התוס' בדבור שאח"ז ע"ש דבשניהם פחושין נמי לרב לכתחין' אסור ובריייתא בדינא דלכתחין' איירי: דף ע"ז ע"א תוס' בד"ה סד"א וכו' ל"ק אשפת ותמיד ומצרכי להו קראי בסמוך עכ"ל לקמן לא קאמר מוספי שבת בבריייתא אלא דס"ל דבריייתא דקתני תמיד הוא על מוספי שבת נמי דבתר פ' תמיד פתיב וביום השבת ני"ו מוסף ע"א והק' מהרש"א ז"ל הא ע"כ בבריייתא ל"ק אמוספי שבת דהא קתני במועדו אפי' בשבת ומוספי שבת פתיב בהו קרא ביהדיא אלא ע"כ דאחמיר קאי ואפי' נ"ל נמי מקרא דשבת מ"מ גיחא ליה למלפניה מקרא דמועדו גופיה ועיקר קרא לטומאה אבל אמוספי שבת ל"ל הכי דהא קרא ביהדיא פתיב ע"ש ואינו מוכרח דכיון דקאי נמי אתמיד שפיר קתני אפי' בשבת ולעולם דכולל נמי מוספי שבת לענין טומאה ומ"מ נראה עיקר כמו שהגיה מהרש"א ז"ל פסח במקום שבת וקאמרי דמצריה להו קראי וע"כ דלא קאי עלייהו במועדיכם משום דלא הוי קבוע וכמ"ש מהרש"א ז"ל והגמ' לקמן דקאמר אי כתב תמיד פסח לא יליף מיניה הו"מ ל"ל שפן קבוע אלא משום דמבע"ל להאי פירכא דתדיר לגבי שאר קרבנות: ע"ב גמ' אימא פולגיה להכי הוא דאיתא וכו' הק' מהרש"א ז"ל אימא דר"י ס"ל פולגיה להכי הוא דאיתא ומנ"ל לגמ' דחד בעולה וחד בשלמים וצריכי ע"ש ונ"ל דל"ק דנדאי לכ"ע היכא דאיכא למדרש דרש"י ולא אמרי מילתא דאיתא בק"ו וכו' פדאיתא בכול' תלמודא אלא דר"א הקא ס"ל דאי איתא דבעי בשר ודם לימא קרא בשר קודם דם פדכתי' בקרא דנעשית עולותיה והשתא לר"י ע"כ דס"ל חד בעולה וחד בשלמים וצריכי דאל"ה הא איכא למדרש בקרא דודם זבחי' לו' דבעי תרנוניהו דם ובשר וקרא דנעשית עולותיה למה דם בזריקה אף ראיתי להרמב"ם ז"ל בפ"ו מה' מעה"ק דפ' לדרשא דמה דם בזריקה אף דפ' כר"י וע"כ דתרת"י ש"מ וכמ"ש הלח"מ ע"ש וא"כ הד"ק מהרש"א ז"ל לזנפתה ונר' לו' בסגנון אחר דגמ' מסיק לקמן דהא לכתחין' והא דיעבד והיינו משום דלא שנה עליו הפתוב לעפב והשתא ק' בס' ר"י הא איכא למדרש לעפב וע"כ דס"ל חד בעולה וחד בשלמים וצריכי: שם חדא דפסולה דיעבד וכו' הא דלא ק"ל ברייתא דפסולה אבריייתא דאם זרק הורצה לחודנייהו משום די"ל דהורצה על העולין אבל על האכילות אפי' בדיעבד פסולה אבל השתא דמשני באכילתו' דוקא לכתחין' פ'ריה שפיר ומשני הא ביחיד וכו' ופסולה ל"ד לשי' רש"י והתוס' אבל לשי' הר"מ בפ"א מה' פסה"מ גיחא שפיר דבצבור הציץ מרצה על האנכלין והיינו מתני' וביחיד אין מרצה על האנכלין אפי' בדיעבד והיינו ברייתא דקתני פסולה אבל על העולין ביחיד דוקא דיעבד והיינו ברייתא דאם זרק הורצה וא"ש הפל וע"ש להלח"מ: תוס' בד"ה ענמר וכו' וא"ת ובב' הלחם וכו' עכ"ל הא דלא הק' אמתני' גופה משום דעיקר חידושא דמתני' הוא דאין נאכלין בטומאה ולעיקר קו' התוס' י"ל דעיקר קושני' הגמ' היא מעומר אבל ב' הלחם

אשגרת לישנא דמתני נקט וניחא מה שהק' התוס' בד"ה נימא ובד"ה פי וקא אסיק אדעתיה להק' מב' הלחם אלא רב מרי לקמן: בד"ה אלא וכו' אמאי לא משני פדלעיל וכו' עכ"ל נ"ל דכיון דבריייתא קתני אבוד ונטמא לא ניחא ליה למי' פמדת ולא פמדת דא"כ הוי לצדדין דבאבוד פמדת ממש ובנטמא פמדת ולא פמדת ול"ד לדלעיל: דף ע"ח ע"א גמ' א"כ הו"ל ד' נאנן ה' תנן ק"ק מאי פריה לעיל חמש' למעוטי מאי ופירש"י ליתני פל ק"צ וכו' הא אצטריה למתנינהו בהדיא לאשמעי' אפי' ב' הלחם הבאין בפ"ע ולאשמעי' דהציץ מרצה על האכילות או דהותרה בצבור וכן לפי הר"מ בפיה"מ דעל תיבת חמשה פריה ק': שם וקא עיקר קראי בזבחי' וכו' ק"ק נימא דאשמעי' דר"א אפילו בזבחים אמר דלא תימא דוקא במנחות אבל בזבחים מודה דדרשי' ועשית' עולותיה וכו' וכה"ג אמרי' לעיל פי אמר ר"י בזבחים וכו' דארף על גב דמתניא לעיל דפליגי בזבחים מ"מ ר"י הא גופה אתא לאשמעי' דאין להק' מבריייתא על ר"י וי"ל דכיון דעיקר קראי בזבחים פתיבי ע"כ ר"י דבעי תרתי במנחות משום דיליף מזבחים וא"כ אי ר"א מודה בזבחים אמאי לא יליף מנחות מזבחים פדיליף ר"י דלא ניחא ליה למי' דפליגי ר"א ור"י באי ילפי' מנחות מזבחים: ע"ב גמ' הא בטומאה הא באבוד וכו' הר"מ בפ"א מה' פסה"מ פ' בזבחים בנטמא אם זרק הורצה ובאבוד לא הורצה ובמנחות פ' אף באבוד דוקא לכתחיל' וכ' הלח"מ ו"ל שם דפ' כר' יוסי ולא קאי הגמ' אלא אמנחות אבל אנזבחים קאי שפיר שנויא קמא דכיקאי בזבחים וכו' עש"ב וכדבריו נר' מפירש"י בד"ה אלא שכ' ור"י אפי' נשפכו או אבדו שנייה וכו' מדלא נקט אלא מנחות ויותר נר' לו דבזבחים קאי שפיר שנויא דמשני לעיל רואה אני דברי ר"א בנטמא ודברי ר"י באבוד ושורף ובנטמא ה"ט משום דמרצה ציץ על העולין דהשת' אין להק' מר"י דס"ל אין הציץ מרצה על אכילות דבזבחי' משום עולין הוא ולא משום אכילות אלא דק"ק דהשתא למסקנא דגמ' במנחות ס"ל לר' יאושע בנטמא דוקא לכתחיל' ובאבוד אפילו דיעבד והשתא ברייתא דלעיל דבנטמא ואבוד קתני פמדת ר"י פסולה הוי לצדדין דבנטמא לכתחיל' דוקא ובאבוד פסולה ממש והוא דחוק ועוד אי האי שנויא אמנחות לחוד קאי מאי פריה מדאמר ר"י אם זרק הורצה נימא דהתם בזבחים משום דמרצה על העולין אשר ע"כ נ"ל בהפ"ה דגמ' לא קאי אנזבחים אבל במנחות אפי' ר"י מודה דאפי' באבוד דוקא לכתחיל' ורואה אני במנחות דקתני ברייתא היינו פי קאי בזבחים אמר פי היכי דפליגי בזבחים פליגי במנחות פפושטה דגמ' והשתא הר"מ ו"ל פ' כר' יהושע ולא כר"י וא"ש הפל אלא דלפ"ז גם שנויא דגמ' לעיל דמשני רואה אני דר"א בנטמא ודברי ר"י באבוד ושורף אנזבחים נמי הוא דקאי וא"כ פי פריה הא שמעת ליה לר"י דאין מרצה על האכילות הו"מ לשנויי דמטעם עולין אשר ע"כ מפח פל זה נר' דהשתא לא מפירש"י רואה אני פי קאי וכו' בשום חזא מנייהו דהשתא פל שנויי דגמ' אמנחות ואנזבחים קאי ופסקי הר"מ ו"ל אפתי צ"ע: שם וקא בעי' אכילה וכו' וקא כתיב איש וכו' ולכאור' יש להוכיח מפאן דבמ"ע לא מהני אי עביד להו שלא כדרך אכילתו דאי מהני הא מדאורייתא חזו שלא כד"ה ולכך הורצה שפיר והמש"ל בה' יסו"הת נסתפק בזה מיהו י"ל פיון דמדרבנן מיהא אסור כדקי"ל בכל איסורי מאכלות דמדרבנן מיהא אסיר לפחות מקרי לא חזי מדאורייתא וע"ד הס' שנסתפק המש"ל בה' תרומות בפ"ז בתרומה טמאה מדרבנן אי הוי מחולקת ועומדת מן התורה ע"ש ובמ"א פתבתי בזה מיהו בגמ' לקמן אמרי' הב"ע בצבור וכו' גזירה שמה יטמאו הבעלים וכו' הרי דארף דמדרבנן לא אכלי פיון דמדאורייתא חזי לאכילה מהני וכ"נ מדברי התוס' לקמן דף כ' ע"א בד"ה אתא וכו' ע"ש וכ"נ מגמ' לקמן דפ"ג ע"ב דאמרי' ל"נ אלא לשמנו של גיד ל"נ אלא לחיצון וכו' ע"ש: אף לפי מה שנר' מדברי התוס' בפ"ב דקדושין דנ"ו ע"ב בד"ה המקדש דשלא כד"ר"א שרי אפילו מדרבנן שפיר יש להוכיח

מפאן דלא יי"ח במ"ע בשלא בדד"א וכן יש להוכיח מגמ' לעיל דס"ח דמסיק אליבא דר"א דס"ל
אכילה ל"מ ואי איתא אפי' אי ס"ל אכילה מעפבא א"ש דיכול לאכול שלא כדר"א מיהו בנה י"ל
דהתם הו"ל טמא שאכל קדש ואזהרתיה נ"ל ב' הלוקין די"ד ע"ב מפבול קדש לא תגע או מג"ש
דטומאתו וכיון דלא אכילה בגופיה לקי אפי' שלא כדר"א פדאמרי' ב' כ"ש דכ"ה ע"ש: ושם
אלימא הוא ר"נ וכו' מנין שפול ישאל וכו' מהריט"א ו"ל בס' קהלת יעקב דט"ל ע"ד הוכיח
מפאן דלר"ש דס"ל כ"ש למפות מודה דבמ"ע לא נפיק בכ"ש דאי איתא נימא ר"נ כר"ש ונפיק
מיהא בכ"ש ולעולם אכילה מעפבא וכל ישראל יוצאין בפסח א' משום דמטי כ"ש לכל א' ע"ש
וצ"ל לפ"ז דר"ש יליף דכ"ש למפות מפאן דאלת"ה ק' דא"כ אמאי אצט' קרא דושחטו למדנו
דיוצאין בפסח א' פשיטא כיון דקי"ל לר"ש דבכ"ש נפיק ומ"מ יש לדחות הוכחתו מפאן דכיון
דס"ל לר"ש דלכרת בעי' פזית כמ"ש הרב שם ה"נ במ"ע שיש ביה פרת פמו פסח לא מיפטר
מפרת עד דאכיל פזית כיון דהל"מ דבמקום פרת בעי' פזית ומשפחת לה שפיר הל"מ הלזו גם
במ"ע וע"ש בדברי הר' ו"ל ועוד י"ל לפמ"ש הריטב"א בחי' בפ"ג דמפלות די"ז דר"ש דס"ל כ"ש
למפות גמרא גמיר לה ור"ל הל"מ ע"ש וכיון דקרא דושחטו בפסח מצרים פתיב אפתי לא נתינה
הלכה עד סיני ובזמן ההוא היתה אכילה בכזית עד שבאה הלכה איברא דאפתי יש להוכיח
מדאמרי' אלא הא ר"נ מדפטר השניים מפסח ב' ואי איתא דבמ"ע סגי בכ"ש לר"ש נימא דש"ה
דיכול לאכול כ"ש ואין לו דראית הגמ' מדיהיב טעמא שפבך נזרק הדים דאפתי לא ס"ד האי
דיוקא מדפריה דילמא שאני התם וכו' וכן נ"ל מגמ' לקמן דפ"ד ע"ב דפריה ר"י לר"ל מברייתא
דקתני אחד עצם שיש בו פזית וא' עצם שאין בו פזית אי דלית ביה פזית אמאי מחייב ע"ש ואי
איתא נימא דהך ברייתא כר"ש וכיון דנפיק בכ"ש מחייב משום שבירה אפי' אין בו פזית מיהו
לזה י"ל במ"ש התוס' שם דמ"ל דהך ברייתא פרבי ע"ש במהרש"א ור' קאמר בברייתא דמיייתי
שם לעיל שיעור אכילה אלמא דבעי שיעור וע"כ דלא ס"ל כר"ש אי אמרי' דר"ש גם במ"ע יוצא
יי"ח בכ"ש: שם נימא רבנן היא ולא ר"נ וכו' ולא ניתא ליה לשנויי דלכתחין קתני ור"נ אם זרק
הנרצה הוא דקאמר דהתינוח למאי דמוקמי' מתני' כר"נ דהשתא מאי דקאמר ר"נ כל ישראל
יוצאין בפסח א' דיעבד קאמר כמ"ש התוס' בד"ה ולר"נ אכל לפי' הוא בע"א דמוקמי' מתני' כר"י
מילתא דר"נ דפסח אתיא כפושטא דלכתחין קאמר ולכך הוצרך לשנויי בע"א: תוס' בד"ה ולר"נ
וכו' ולמאי דמוקי וכו' עכ"ל לכאורה אין זה מקום לדברים הללו ונר' משום דלכאורה י"ל מה
שהקשו אמאי לא משני ר"נ למצנה משום דאי ר"נ בעי אכילה למצנה אמאי אית ליה יוצאין
בפסח א' דמשמע לכתחין לזה כ' דע"כ למאי דמוקי ליה יוצאין דיעבד היא ומ"מ י"ל דר"נ אקרא
קאי ומדאורייתא יוצאין לכתחין ומתני' דקתני לכתחין לא מדרבנן היא ועיין להתוס' לקמן דע"ב
בד"ה נזרק ולמהרש"א שם ע"ש אף התוס' משמע להו מדקאמר מנין שיוצאין וכו' משמע דהלכה
למעשה קאמר וע"כ דיעבד קאמר: דף ע"ט ע"א גמ' חלב מנ"ל וכו' האי קרא דמיייתי בשלמי'
אבל בלול ליבא אלא קרא דנעשית עולותיה הבשר והדם וגמ' לעיל מצריה תרי קראי לר"י לעולה
ושלמים וצ"ל דאחר דגלי קרא גבי בשר דאין לחלק בין עולה לשלמים שוב אין לחלק ביניהם
גבי חלב ולפמ"ש הרשב"א בפ' ג"ה נהביאו הפר"ח בי"ד סי' צ"ח דחלב בכלל בשר ונהביא ראיה
מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר א"ש טפי דבעולה חלב בכלל בשר דקרא אבל בשלמים
והבשר תאכל אין חלב בכלל בשר דלית ביה אכילה ולכך צריה קרא בשלמים: שם מ"ט דכתיב
והבשר וכו' מפאן מבואר דרבא ס"ל דחזיה ועיין ביומא ד"ז ע"ב ובתוס' שם ועיין להשע"ה:
תוס' בד"ה או וכו' אע"ג שיכולין ליהדר וכו' עכ"ל ואע"ג דע"כ נכנסים למקדש בטומאה לזרוק

דָּם מ"מ מִתְּנִי דְקִתְּנִי יַעֲשֶׂה בְּטוֹמְאָה מִשְׁמַע דְּנֶאֱכַל בְּטוֹ דְּהָא קֵאֵי גַם אֲנִיטְמָא קְהֵל אוּ רַבּוּנְאֵמָא
הָא יְכוּל לְאַכְלוּ וְכָל הֵיכָא דְמַצִּי לְאַהֲדוּרֵי אֲטֻהֲרָה מְהֻדְרֵי: בְּד"ה אֶלְא וְכוּ' תִּימָה מֵאֵי אִפִּי וְכוּ'
עכ"ל עמ"ש מְהֻרְשָׁא ו"ל ול"ק דְּמִתְּנִי קִתְּנִי פְּלִי שְׂרַת וְלֹא סִפִּין לְבַד וְאַפִּי מְזַרְק וְכִינְצָא בְּמִשְׁמַע
וְהַגְמָרָא נְקֻט חַד מְפֻלֵי שְׂרַת: ע"ב תּוֹס' בְּד"ה וְטְמֵאִין וְכוּ' פִּינּוּן שְׂאִין רוּב טְמֵאִין עכ"ל וְהִינּוּ
מִשׁוּם דְּר"כ ס"ל מַע"מ אִינוּ פְּרוּב אֶבֶל מַע"מ פְּרוּב הָיָו הַפֵּל עוֹשִׂין בְּטוֹמְאָה פִּינּוּן דְּאִין ק"צ חֲלוּק
וְלִקְמֹן דְּמוּקֵי בְּרִייתָא דְהִלְלוּ עוֹשִׂין לְעֶצְמָן דְּס"ל מַע"מ פְּרוּב מִשׁוּם דְּס"ל לְהֵוּא תַּנָּא כְּר"ש
לְקִמֹן דִּיכּוּל לְהִיּוֹת ק"צ חֲלוּק וּמ"מ אֲצֻטְרִיָּה לְמִי דְּס"ל פְּרוּב דְּאִי לָאו פְּרוּב אַע"ג דְּס"ל ק"צ
חֲלוּק לֹא הָיָו הֵטְמֵאִין עוֹשִׂין אֵת הָא דְּאִין עוֹשִׂין בְּטוֹ אֶלְא רֹב צִיבּוּר וּבְמ"ש הַתּוֹס' אַע"ג דְּלִר"י
וְכוּ' בְּפִשִׁי י"ל דְּר"י ס"ל מַע"מ פְּרוּב וְרַב ס"ל לָאו פְּרוּב וְלִכְּפָּה אִין עוֹשִׂין הַפֵּל בְּטוֹ דְּאִיפָּא תַּנָּא
לְקִמֹן בְּהִכִּי וְאַפְשָׁר לְהַעֲמִיס זֶה בְּכּוֹנְנָתָם: דָּף פ' ע"א גַּמ' מְדַחֵהוּ מְחַגִּיגְתוּ ק' מֵאֵי מִק' הַתּוֹס' לְעֵיל
בְּד"ה וְטְמֵאִין וְכוּ' דְּאִי מִסְפֵּק"ל וְכוּ' לִיטְמֵאוּ וְכוּ' ע"ש גִּימָא דְּר"כ ס"ל שׁוֹחֲטִין וְזוֹרְקִין עֵט"ש
וְכוּלְהוּ תַּשְׁלוּמִין דְּרֵאשׁוֹן וְאִם כֹּן מְדַחֵהוּ מְחַגִּיגְתוּ וְצ"ל פִּינּוּן דְּמִסְפֵּק"ל פְּדִי לְהוֹצִיאָם מִס' פֶּרֶת
מִטְמֵאִין אֶחָד אַע"פִּי שְׁמִדְחֵהוּ וְכוּ' וּמִסְבָּרָא סְבָרִי כֹן וּבְהִכִּי י"ל מָה שֶׁהָק' מְהֻרְשָׁא בְּתוֹס'
בְּשִׁמְעֵתִין לְרַב הֵיכִי מִטְמֵאִין א' לְפַמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל לְמָה מִטְמֵאִין וְכוּ' ע"ש דִּי"ל דְּהַתּוֹס' לֹא כ"כ
אַלְא מִשׁוּם דְּמְדַחֵהוּ לְגַמְרֵי פִּינּוּן דְּס"ל תַּשְׁלוּמִין דְּרֵא' וְשׁוֹחֲטִין וְזוֹרְקִין עֵט"ש וְקֶאֱמְרֵי דְּגִימָא
דְּר"כ יִסְפּוּר כֹּן מִשָּׂא"כ לְרַב דְּלֹא מְדַחֵהוּ מְחַגִּיגְתוּ: ע"ב תּוֹס' בְּד"ה גְּזַרְק וְכוּ' עוֹזֵד הָא לְעֵיל וְכוּ'
עכ"ל עמ"ש מְהֻרְשָׁא ו"ל וְנֵר' דְּלֹא קִשִׁי דְּמ"מ מִק' הַתּוֹס' דְּכִי הֵיכִי דְּמַצִּינוּ דְּלְעֵיל לֹא הֶעֱמִידוּ
דְּבַר יְהִים בְּדִיעֵבַד בְּכ"ה גַּם כָּאֵן נְמִי בְּדִיעֵבַד לֹא גְזָרוּ וְאַף דְּאִין הַנּוֹשְׂאִין שְׁוִין מ"מ לְהָא מִילְתָּא
מְדַמּוּ לְהוּ שְׁפִיר וּמ"ש מְהֻרְשָׁא עוֹזֵד דְּמֵאֵי פְּרִיָּה הַגַּמ' נּוֹקְמָא לְהֵיכָא בְּרִייתָא דְּעַל מָה הַצִּיץ מְרַצָּה
מְדֹאֹרִייתָא קֶאֱמַר ע"ש כְּבָר הָק' כֹּן הַתּוֹס' בְּיוֹמָא ד"ז ע"א וְתִי' דְּכִינּוּן דְּהַבְּרִייתָא מִתְּנֵי אַחַר
שְׁגָזְרוּ חֲכָמִים לֹא הוּל"ל מְרַצָּה ע"ש אַף מְדַבְּדֵי הַתּוֹס' כָּאֵן נֵר' דְּלֹא מִסְתַּבְּרָא לְהוּ לְמִי כֹן שְׂכ'
דְּמְדַרְבְּנָן קֶאֱמַר מְדֹאֹקְמָה פְּר"ן מִשְׁמַע דֹּא"ה יְכוּל לְהִיּוֹת דְּלְעֵיל מְדֹאֹרִייתָא קֶאֱמַר רַב אִם זָרְק
הַנּוֹרְצָה וְעִינּוּן לְהַשְׁע"ה ו"ל: דָּף פ"א ע"א תּוֹס' בְּד"ה א"נ וְכוּ' דְּחֻזְנִי ג"י סְמוּךְ לְשִׁקִּיעַת הַחֲמָה וְכוּ'
עכ"ל מ"ש מְהֻרְשָׁא ו"ל וְדוֹחֵק לוֹ דְּתַחֲזִי הַיּוֹם לֹא הָיָו שְׁיִמּוּר מִשׁוּם דְּסוּף הַיּוֹם שְׁלִפְנָיו הָיָו
טוֹמְאָה ע"ש ק' דֹּא"כ אֲמַאי כ' הַתּוֹס' אִיּוֹם ג' דְּצָרִיף שְׁיִהָא קוֹדֵם הַיּוֹם הָא אֲפִילוּ בְּסוּף הַיּוֹם לֹא
הָיָו תַּחֲזִי יוֹם ג' שְׁיִמּוּר מִשׁוּם דְּסוּף הַיּוֹם שְׁלִפְנָיו הָיָו בְּטוֹמְאָה וְזֵהוּ שְׁהַכְרִיחוּ לְמְהֻרְשָׁא ו"ל לִפ'
סְמוּךְ לְשִׁה"ח הִינּוּ אַחַר שְׁקִיעָה: ע"ב גַּמ' יִלְיָף מוֹעֵדוֹ מְכָאֵן ק' לְמ"ש רִשִׁי ו"ל בְּשִׁבְתָּ דְּקַל"ב
דְּכָל י"ג מִדּוֹת אִין דְּנִין מְהֻלְכָה וּלְפַמ"ש בַּחֲזִי לְב"ק בְּשֵׁם הַגּוֹ"ה דְּהֵיכָא דְּלִפְנֵינּוּ מִילְתָּא אַחֲרֵינָא
בְּהָךְ ג"ש יִלְפִי גַם מִיַּדִּי דְּאֵתֵיָא מְהֻלְכָה ע"ש נִחָא שְׁפִיר פִּירִשִׁי בְּד"ה וּמִי דְּיִינְנִין וְכוּ' גִּילּוּי
מִילְתָּא בְּעֵלְמָא וְכוּ' כְּצ"ל וְהַמְחָק תִּיבַת לְמַפְרַע וּדְבָרֵיו פְּשׁוּטִים וְדִלָּא כְּמְהֻרְשָׁא ו"ל: תּוֹס' בְּד"ה
אַלְא וְכוּ' אִפִּי בְּטוֹמְאָה יְדוּעָה אִינוּ סוּתֵר וְכוּ' עכ"ל דְּבַרְיֵהֶם תְּמוּהֵיִם דְּהָא טוֹמְאָת הַתְּהוּם הִינּוּ
אַחַר שְׁנִזְרָק א' מִן הַדְּמִים גּוֹדַע לוֹ שְׁנִטְמָא קוֹדֵם זְרִיקָה וּבְכ"ה גַּבְדֵּי טוֹמְאָה סוּתֵר וְלֹא אֲמָרוּ
דְּאִינוּ סוּתֵר אֶלְא הֵיכָא דְּנִטְמָא אַחַר שְׁנִזְרָק וּנ"ל דְּכּוֹנְנָתָם דְּכִינּוּן דְּבְטוֹמְאָה יְדוּעָה אַחַר שְׁנִזְרָק אֶחָד
מִן הַדְּמִים כְּבָר פְּלִתָּה גְזִירוֹתוֹ וְהָיָו כָּאִילוּ נְזַרְקוּ פֶּל הַדְּמִים א"כ כִּי אֲמָרִי בְּטוֹמְאָת הַתְּהוּם דְּהַתְּרָה
כְּשִׁנּוּדַע אַחַר זְרִיקָה ל"ש לֹן בֵּין אַחַר זְרִיקַת דָּם אֶחָד לְאַחַר זְרִיקַת פֶּל הַדְּמִים וְא"כ מֵאֵי אֶלְא
אִפִּי לְפָנֵי זְרִיקָה וְכוּ' דְּקֶאֱמַר הַגְּמָרָא אִין כָּאֵן שׁוּם רְבוּתָא וְטוֹמְאָת הַתְּהוּם וְטוֹמְאָה יְדוּעָה דְּקֶאֱמְרֵי
לָאו בְּחֻדָּא גּוֹנָא אֶלְא הָא כְּדֹאִיתָא וְהָא כְּדֹאִיתָא וּבְזֵה לְק"מ מָה שֶׁהָק' מְהֻרְשָׁא ו"ל לְלִישְׁנָא קְמָא
ע"ש וְנִחָא גַם מָה שֶׁהָק' בְּסוּף הַדְּיבּוּר לְר"א הַמ"ל וְכוּ' ע"ש דִּי"ל לְר"א הַהֲלָכָה אַחַר זְרִיקָה

אִינְרִי אֶלָּא שְׁהָרַב לְשִׁטְתּוֹ אֲזִיל דְּלָא שְׁיִיכָא טַוּמָאָת הַתְּהוּם אַחַר זְרִיקָה ק"ל שְׁפִיר דַּא"כ לַר"א ל"ל הֶלְכָּה פְּלִל וּמָה שְׁתִּי דְּלָא מְעַפְכָּא אַם עֲשָׂאָה קוּנְדָם זְרִיקָה ע"ש צ"ל לַפ"ד דְּגִילְחָה עַל זְבַח פְּסוּל גְּרַע טְפִי דַא"ה ק' אַמְאִי גִילְחָה עַל זְבַח פְּסוּל לָא מְהַנְיָא נְחֻשְׁבָּה לְתַגְלַחַת פְּאֵלוּ עֲשָׂאָה קוּנְדָם זְרִיקָה אֲבַל אִין לֹמַר דְּלָא כ' מְהַרְשָׁ"א ו"ל דְּמַהֲנִי אֶלָּא קוּנְדָם זְרִיקָה מְשׁוּם דְּלָא בְּעִינּוּ קְרָא פְּדַכְתִּיב וּר"א לְטַעֲמִיָּה דַס"ל בְּסִנְהֶדְרִין דַּמ"ה ע"ב דְּלָא בְּעִי קְרָא פְּדַכְתִּיב וַא"כ אִפִּי קוּנְדָם שְׁחִי נְמִי מְהַנְיָ מִיְהוּ י"ל דְּמַתְנִי דָּאָם גִּלְחָה עַל זְבַח פְּסוּל כַּמ"ד בְּעִי קְרָא פְּדַכְתִּיב וַא"כ הָא מִילְתָּא דְּחֻדַּיִת לִן מְהַרְשָׁ"א ו"ל תְּלִיָּא בְּפִלּוּגְתָּא דְּתַנְיָא הִלְזוּ אַךְ עֵיקַר דְּבַרֵּי מְהַרְשָׁ"א ו"ל אִינָם נוֹחִין לִי דַא"כ אַמְאִי כ' הַתּוֹס' מ"מ לְרַבְּנָן וְכוּ' הָא אִפִּי לַר"א אֶתְיָא שְׁפִיר ע"כ נִרְאָה עֵיקַר כַּמ"ש בְּכּוֹנֶנֶת דְּבַרֵּיהֶם וַא"ש הַפִּל: גַּמ' לַמ"ד לְכֶם עַד דְּאִיפָּא תְּרִי וְכוּ' עַמ"ש בַּחֲזִי לְגַדְרִים דַּל"ח ע"א ע"ש: דָּף פ"ב ע"א פִּירֵשׁ"י בַד"ה דְּכַתִּיב וְהַבְּשֵׁר וּגְבִי ק"ק כַּתִּי עַכ"ל נַר' דְּנִתְפַּנּוּן לְהוֹכִיחַ דְּלָאוּ עַל מִידָּ קִאִי מְנַלְן דַּא"כ צ"ל דַּנ"ל מְדַכְתִּיב יִשְׁרָף דְּאִי עֵיבּוֹר צוּרָה ת"ל דְּהוּ"ל נוֹתֵר לְזָה פְּתַב דְּבַק"ק פְּתִיב דְּנֶאֱכָלִין לַב' יָמִים וְהוּ"ל ע"צ קוּנְדָם נִיְתָר דַּע"צ בְּלִינַת לִילָה אַחַת הֵוִי וְע"כ עַל עֵיקַר שְׁרִיפָּה קִאִי הַגַּמ' דַּס"ל לְרִשְׁ"י דַּע"צ הֵינּוּ קוּנְדָם נוֹתֵר וְכוּ' מְדַבְּרֵי הַר"מ בַּפ"ו מַה' פִּיס"ה מְאָבַל הַתּוֹס' צ"ל דַּס"ל רַע"צ הֵינּוּ נוֹתֵר גּוּפִיָּה וּבְשָׁלְמִים לָא הֵוִי ע"צ.

אֶלָּא אַחַר ב' יָמִים וְלִילָה א' שׁו"ר לְרִשְׁ"י ו"ל גּוּפִיָּה לְעִיל דַּל"ד כ' ע"צ הֵינּוּ נוֹתֵר מְשֵׁשׁ וְכוּ' נַמְהַגְמ' שָׁם ע"ש: תּוֹס' בַּד"ה בְּשָׁלְמָא וְכוּ' מוֹקְמִי לְשְׁרִיפְתָּהּ בְּקַדְשׁ וְכוּ' עַכ"ל עַמ"ש מְהַרְשָׁ"א ו"ל וְל"ק דְּנִדְאִי הַגְּמָרָא יַדַּע דְּקָרָא אֶתְא לְשְׁרִיפְתָּהּ בְּקַדְשׁ דְּהָא בְּרִייתָא הִיא דְּקַתְנִי הִכִּי אֶלָּא דַּס"ד דְּאֶתִּי נְמִי לְעֵיקַר שְׁרִיפָּה וְלִמְסַקְנָא דַּגַּמ' גְּמִירִי לָהּ לָא אֶתְא אֶלָּא לְשְׁרִיפְתָּהּ בְּקַדְשׁ אֶלָּא דַּק' בְּמִאִי דְּקִאָמַר לִן דְּמָה מַנ"ל וְכוּ' ת"ל דְּהוּ"ל נוֹתֵר דְּהַשְׁתָּא לַפִּי"ז לָא ס"ל כַּמ"ש בְּסַמּוּךְ דַּס"ד דְּקַבִּיר לְהוּ קוּנְדָם דְּהֵוִי נוֹתֵר וְכוּ' וַא"כ מִאִי בְּעִי לִן דְּמָה מַנ"ל אֶלָּא דְּזוּ הִיא גּוּפָא מ"ש הַתּוֹס' אַךְ יֵשׁ לְהַבִּיא רְאִיָּה וְכוּ' פַּנ"ל: ע"ב גַּמ' וְחַטָּאת דְּאֶהָרֵן מְשׁוּם מַעֲשֵׂה וְכוּ' וְדַאִי אַצְטְרִיף קְרָא דְּחַטָּאת דְּאֶהָרֵן לְפִיִּסוּלָא דְּמַהֲתָם הוּא דַּנ"ל דְּיִצָּא דְּמָה פְּסוּלָה אֶלָּא דְּלָא הֵוִי צְרִיף לְהַזְפִּיר שְׁרִיפְתָּהּ וְכוּ' מַכִּירֵשׁ"י ו"ל וְהַתּוֹס' בַּפ' בְּהַמָּה הַמְּקַשָּׁה הַקְּשׁוּ פִּינּוּ דְּאֶבְרַע עֲצָמוּ אֲסוּר אַמְאִי אַצְט' קְרָא דְּחַטָּאת פְּנִימָה וְתִי דְּהֵוִי יְלִפִּי מְבִיכּוּרִים ע"ש וְהָא דְּלָא תִי בְּעֵיקַר קוּשְׁנִי דְּמַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה וְכוּ' מְשׁוּם דְּקָרָא כְּלוּ מְנוֹתֵר אֲבַל פִּינּוּ דְּאֶצְט' עֵיקַר קְרָא לְפִיִּסוּלָא וְהַזְפִּיר אַגַּב שְׁרִיפָּה מְשׁוּם מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה נִיחָא שְׁפִיר וּבְמִאִי דְּאֶמְרִינּוּ גַמ' גְּמִירִי לָהּ הַק' מוֹרִי הָרַב הַמְּנֹפְלָא פְּמַהֲרִי בְּסִיס נַר"ו עַמ"ש הַתּוֹס' בְּרִישׁ תְּמוּרָה ד"ד ע"ב מִאִי פְּרִיף וְהַנּוֹתֵר לַמ"ל הָא אַצְטְרִיף לְדִין שְׁרִיפָּה ע"ש וּמִאִי מַק' הָא גְּמָרָא גְּמִירִי לָהּ כָּל פִּיִּסוּלִי בְּקַדְשׁ בְּשְׁרִיפָּה וְתִי דְּהוּא קְרָא בְּפִסַּח מְצָרִים פְּתִיב וְאֶפְתִּי לָא נִיְתְּנָה הַהֶלְכָּה וְלָא נְהִירָא לִי דַּמ"מ פּוֹתֵב הַתּוֹרָה לָא הִי"ל לְכוֹתְבוּ פִּינּוּ דְּנִוְדַע לוֹ הַהֶלְכָּה וְכוּ' מַכִּירֵשׁ"י בְּיוֹמָא דַּמ"ט ע"ב בַּד"ה שְׁאֲנִי וְכוּ' שְׁהַק' תְּמִים גְּבִי פִּסַּח לַמ"ל הָא בְּכָלִל קַדְשִׁים וְאַף עַל גַּב דְּבְּפִסַּח מְצָרִים עֲדִין לָא נְאָמַר דִּין הַקְּדָשִׁים מ"מ פּוֹתֵב הַתּוֹרָה לָא הִי"ל לְכוֹתְבוּ ע"ש וְלַעֲיַקַּר הַקּוּשְׁנִי נַר' לְתַרְזַן דְּהַתּוֹס' שָׁם ס"ל כַּפִּירֵשׁב"ם שְׁכ' הַתּוֹס' בְּשִׁמְעֵתִין בַּד"ה בְּשָׁלְמָא דְּכוּלָּא סוּגְיִין אֲמִיד קִאִי וְקִאָמַר גַּמ' גְּמִירִי לָהּ דְּבְּשְׁרִיפָּה וְע"כ מִידָּ דְּאִי בְּעֵיבּוֹר צוּרָה לַמ"ל הֶלְכָּה ת"ל דְּהוּא לִיָּה נוֹתֵר ע"ש דְּהַהֶלְכָּה לָא אֶמְרָה אֶלָּא בְּשְׁרִיפָּה פְּדַקְאָמַר הַגְּמָרָא וַא"כ אַצְטְרִיף נוֹתֵר לְגִלוּנֵי דַּפִּי הַהֶלְכָּה מִידָּ הוּא: תּוֹס' בַּד"ה אֲבַל וְכוּ' וְנִילְיָף ק"ו מְתַרוּמָה וְכוּ' עַכ"ל הַק' הַשַּׁע"ה הָא תְּרוּמָה גּוּפָה מְשׁוּם דְּאֶקְרִי קַדְשׁ פְּדַאִיתָא בַּפ' ב"מ ע"ש וְעֵינִין לְהַרַע"ב בְּסוּף תְּמוּרָה וְלַהֲתִיּו"ט שָׁם וְעֵינִין בַּגַּמ' דַּפ' ב"מ ע"ש: דָּף פ"ג ע"א גַּמ' נִתְבְּרִינְהוּ וְנִחְלָצ' לְמוֹחַ דִּידְהוּ וְכוּ' עֵינִין לְהַתּוֹס' בְּחֻלְלִין דַּקצ"ה ע"א בַּד"ה א"ה וְעֵינִין בַּס' מַש"ל פ"י מַה' ק"פ בַּמ"ש ע"ד וְלַק"מ דַּה"ק דְּאִי יֵשׁ בְּהֶם מוֹחַ

השפּתָא וְלֹא חֲלִיץ לְהוּ שְׁמַעִי לְהַ מִּמֶּתְנִי וּר"מ אֲשַׁמְעִי אִפִּי חֲלִיץ לְהוּ וְהִגַּמְי' הִק' אִי אֵין בְּהֶם מוֹחַ מְעוּלָם לֹא בָּעוּ שְׁרִיפָה וְאִי יֵשׁ בְּהֶם מוֹחַ הַשְׁפָּתָא מ"מ אִי לָאו דְאָמְרִי שְׁמוּשׁ נוֹתֵר אִפִּי בְּכַה"ג כְּד"מ נְחֻלְצָה לְמוֹחַ דִּידְהוּ: תוּס' בְּד"ה אָמַר וְכו' דְמ"ל דְּמַשָּׁה לֹא הוּבָא לְהֶן וְכו' עַכ"ל יל"ד דַּא"כ מֵאִי מִיִּיתֵי לְעִיל מְדַר' נְחֻמָּה נִימָא דַס"ל פְּרַבְּנֵן דְּלֹא הוּדָה לְהֶן וּבְקוֹשְׁנֵי הַתּוֹס' לְעִיל בְּד"ה רַבִּי וְכו' וִי"ל דְּדוֹנְקָא בְּמֵאִי דְאָמַר לְהֶן שְׁמָא נְכֻסָּה דְמָה וְכו' הוּא דְאָמְרִי דְעַל אֲכִילָה קְאָמַר אָבֵל עַל מַה דְּהַשִּׁיבּוּ לוֹ פְּתִיב וַיִּשְׁמַע מִשָּׁה וַיִּיטֹב בְּעֵינָיו בְּהָא ל"ל עַל אֲכִילָה קְאָמַר: בַּא"ד וְק' דְּלְעִיל יִלְיָף וְכו' עַכ"ל הַתּוֹס' לְעִיל בְּד"ה בְּשִׁלְמָא הַקְּשׁוּ כְּעֵין קוֹשְׁנֵי זֹו בְּהֶכְרַח מְדָם וְדַחֵי רִשְׁבִּים הַהֶכְרַח דְּדָם אָבֵל הֶכָּא ק"ל לְפִי דְלְרַבְּנֵן דְּרִי"ה ג' לֹא יִלְפִי מַחֲטָאָת דְּאֶהְרֹן מִשׁוּם דְּמַשָּׁה לֹא הוּדָה לְהֶן עַל הַשְׁרִיפָה דַּא"כ הִיכִי יִלְיָף לְעִיל מַחֲטָאָת דְּאֶהְרֹן וְהָא לֹא מִתְרַצָּה בְּפִירְשָׁב"ם דְּכ' לְעִיל וְדִלֹּא פְּמִהְרָשׁ"א ז"ל: תוּס' בְּד"ה בּוּ וְכו' א"נ ע"י גְּמוּרְתָּא טִירְחָא וְכו' עַכ"ל מְהַרְשֵׁ"א ז"ל דַּה"ט דְּטִירְחָא שְׁיִיף לְקַמֵּן לִיתָא דְּהֶתֵּם דְּכַדִּי לְאֹנְכְלוּ וְדַאִי יֵשׁ לוֹ לְטְרוּחַ פְּדִי שְׁלֹא יִבִּיאוּ לִידֵי נוֹתֵר מִשָּׁא"כ הֶכָּא דְּכַבֵּר הוּא נוֹתֵר: ע"ב גַּמ' ל"נ אֶלָּא לַג"ה וְכו' מְפּוֹלָא סוּגְיָא מְבּוֹנָר דְּאִי אָסוּר מִן הַתּוֹרָה לֹא חֲזִיל עֲלָה שֵׁם נוֹתֵר וְלְכַאוּרָה מְשִׁים לִיתָא דְּאֵין אַחַע"א וְאֵע"ג דְּנוֹתֵר אֲגִיד אִיסוּר כּוֹלֵל הוּא ל"ל א"כ מִיְהוּ הָא לִיתָא דְּמֵאִי פְּרִיף הַגַּמ' לַמ"ל שְׁרִיפָה נּוֹקְמָה אִפִּי כְּרַבְּנֵן וּס"ל לְהָאִי תִּנָּא אַחַע"א בַּא"כ אֶלָּא נַר' עֵיקַר הַטַּעַם מִשׁוּם דְּכִתִּיב וְאָכַל תְּאֶכְלֵהוּ וְהַנוֹתֵר דְּבַעִי מִיְדֵי דְּבַר אֲכִיל' וְכו"כ רִשְׁ"י בְּהַפּוּף הָרַף וְכו"כ הַתּוֹ' לְעִיל דַּפ"ב בְּר"ה בְּשִׁלְמָ' ע"ש אָבֵל ק' לְפִי רִשְׁבִּים"א שְׁכ' הַתּוֹס' שֵׁם דְּאָמִיד קָאִי הַגַּמ' וּמִיִּיתֵי מְקַרָּא דְּכִתִּיב יִשְׁרָף גְּבִי נְטֻמָּא וְהִינּוּ מִשׁוּם דְּאִי בְּעֵיבּוּר צוּרָה ת"ל דַּהוּ"ל נוֹתֵר וְע"כ ל"ל לְרִשְׁבִּים"א הָא מִלִּיתָא דְּבַעִי רָאוּי לְאֲכִילָה וְקִשְׁיָא מִשְׁמַעְתִּין וַיֵּשׁ לְחַלֵּק דְּדוֹנְקָא הֶכָּא דְּלֹא חֲזִי לְאֲכִילָה בְּשׁוּם זְמַן אָבֵל נְטֻמָּא קוֹדֵם שְׁנֻטְמָא הֵנָּה חֲזִי וְכוּן לֹן דְּמָה קוֹדֵם שְׁלֹן הֵנָּה רָאוּי לְזָרוּק בְּהָא ס"ל לְרִשְׁבִּים"א דְּבַר אֲכִילָה וְחֲזִיל עֲלָה שְׁמָא דְּנוֹתֵר וְדַע דְּנַר' דִּילֵה"ר מִשְׁמַעְתִּין לְהַסּוּבְרִים ס' דְּאוּרִייתָא לְחוּמְרָא מְדַרְבְּנֵן דְּאִי מְדְאוּרִייתָא הָא מְדְאוּרִייתָא אָסוּר בְּאֲכִילָה וְלֹא חֲזִיל שֵׁם נוֹתֵר עֲלָה אִפִּי אִי מַסְפֵּק"ל לְר"י וִי"ל: רִשְׁ"י בְּד"ה עֲצָמוֹת וְכו' וּבְהָא פְּלִיג ר"ז אַר"נ וְכו' עַכ"ל עַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל וְהוּא תִּימָה פִּינֵן דְּר"נ מוֹקִי לְהַ פְּר"ש כַּדְפִירְשֵׁ"י ז"ל וְלֹא כְּר"י דְּמִשׁוּם ס' לֹא בַעִי שְׁרִיפָה א"כ בְּהָאִי סְבָרָא כְּר"ז ס"ל וְרִשְׁ"י כ' דְּפִלְגִי בְּהָא וּלְיִישָׁב פִירְשֵׁ"י ז"ל נ"ל דַּס"ל דְּלַר"ש הֵוִי סְפִיקָא מִשׁוּם דִּי"ל אַחַר שְׁנַפְסֵל שְׁבָרוּ בְּהִיתִירָא וִי"ל קוֹדֵם שְׁנַפְסֵל ע"י גְּמוּרְתָּא פְּדִי לְאֹנְכְלוּ וְאֵין נִיכָר בּוּ וּלְכַף הֵוִי ס' וּס"ל לְר"נ דְּמַסְפִּיקָא שְׁרַפִּי אָבֵל לַר' יַעֲקֹב לִיכָּא ס' דְּנוֹדַי קוֹדֵם שְׁנַפְסֵל פִּינֵן דְּלְעוּלָם אִיכָּא אִיסוּרָא אָמְרִי קוֹדֵם שְׁנַפְסֵל פְּדְאוּרִי גְּבִי קְדָשִׁים וְר"ז כְּמוֹ כֵּן מוֹקִי לְהַ פְּר"ש וּס"ל דַּמַּס' לֹא שְׁרַפּוּ וְעֵינֵן לְהַמַּש"ל בְּפִי"ט מַה' פְּסוּלִי הַפּוֹקְדָשִׁין ע"ש: תוּס' בְּד"ה וְלֹא וְכו' אָמַר אִיבְרִי חוּל שְׁנַתְּנִתְרוּ וְכו' עַכ"ל מְדַבְּרִיָּה דְּגֶרְסִי כְּגִי שְׁהִבִּיא רִשְׁ"י ז"ל שֵׁם וּמַה שְׁדַחָה רִשְׁ"י לְזוֹ הַגִּי' דַּא"כ מֵאִי פְּרִיף תְּנִינָא הָא עֵיקַר חִידוּשָׁא דְּב"ק הוּא אֲשַׁבֵּת גְּרָאָה דְּהַתּוֹס' הִכִּי מִפ' הַסּוּגְיָ דְּפְרִיף תְּנִינָא בְּכָל יוֹם וְכו' וּמִשְׁמַע אִפִּי בְּשַׁבָּת וּמִשְׁנֵי דְּב"ק אֲשַׁמְעִי אִפִּי פְּסוּלִין וְדוֹנְקָא מְשָׁלָה וְכו' אִיכָּא דְּאָמְרִי בֵּין פְּשָׁרִין וְכו' ר"ל דְּב"ק אֲשַׁמְעִי אִפִּי כְּשָׁרִין דְּמִתְנִי אִיכָּא לְאוּקְמָה בְּחוּל וּפְרִיף לַא"ד בְּשַׁבָּת נְמִי תְּנִינָא בְּהִדְיָא וְהַיּוֹם ה' וְעוֹד פְּרִיף רַבָּא בְּכָל יוֹם מִשְׁמַעוּתִיָּה אִפִּילוּ בְּשַׁבָּת וְלֹא כְּאִיכָּא דְּאָמְרִי וּבְהִכִּי נִיחָא מַה שְׁהַק' הַמַּש"ל ז"ל בְּפ"ד מַה' מַעַה"ק מֵאִי פְּרִיף בְּשַׁבָּת תְּנִינָא נִימָא דְּאֶתָּא לְאֲשַׁמְעִי אִפִּילוּ פְּסוּלִין פְּדְמִשְׁנֵי אַחוּל ע"ש וְעַפִּי"ה נִיחָא דְּפְרִיף לַא"ד גַּם בְּזָה נִיחָא מ"ש הַתּוֹס' שֵׁם נְכָאן דְּאִיִּירִי בְּמַשְׁלָה וְאִפִּי בְּכְשָׁרִין אִפִּי לַל"ק דַּא"כ מֵאִי בִּינִיָּהוּ דְּלִישְׁנֵי פִינֵן דְּלַל"ק כֵּן הוּא וּב"ק אֲשַׁמְעִי אִפִּי פְּסוּלִין דְּהָא ב"ק הִיתְרָא אֶתָּא לְאֲשַׁמְעִי וְלֹא אִיסוּרָא וְעַפִּי"ה נִיחָא גַּם בְּזָה נִיחָא דְּהַתּוֹס' שֵׁם בְּתַחֲזִילַת דְּבְרִיָּה

בְּמִשְׁלָה אֵינְרִי וְכו' פְּדָאֵמֵר וְלֹא עוֹלֵת חוֹל וְכו' ע"ש הַתִּינַח בְּשִׁבְתָּ אֲבָל בְּחוֹל מִנ"ל וְתַחֲזִיל' דְּבְרִיָּהֶם אַחוּל קָאִי וְעַפִּי"ה גִּיחָא וְא"צ לִמ"ש הַמִּשְׁלָּל בְּכַוֵּנְתָּם וְהַמִּשְׁלָּה דְּבְרִיָּהֶם נ"ל הֵכִי הוּא בְּמִשְׁלָּה אֵינְרִי וְכו' דְּאָמְרִי וְלֹא עוֹלֵת חוֹל וְכו' וּמִקְשִׁים עֲלֵה וְכו' וְתִי ר"י וְרִיב"א בְּמִשְׁלָּה וְכו' וְהַפֵּל הוּא הַמִּשְׁלָּה רְאֵינְתָּם שֶׁכ' מִתְחַלְקָה וְנִדַּע דְּהַתּוֹס' שָׁם תִּי עוֹד בְּשֵׁם הַר"י פּוֹרֵת דְּעוֹלֵת שִׁבְתָּ בְּשִׁתְּי' אֵינְרִי ע"ש וְכו' הַמִּשְׁלָּל דִּלְפ"ד הַרְי"ף קוֹדֵם שֶׁיִּשְׁבּוּ דְּבְרִיָּו הָא דְּאָמְרִי וְלֹא עוֹלֵת חוֹל הוּא בְּשִׁתְּי' אֲבָל בְּהַקְטָרָה שְׂרִי אִפִּי דְּחוֹל אִפִּי בְּלֹא מְשָׁלָה ע"ש וְלִפ"ז הַתּוֹס' ב' קוֹשִׁיּוֹת מִק' עַל הַרְי"ף תְּדַא דְּהָא קִתְּנֵי חֲלָב וְעוֹד בְּשִׁחִטָּה הֵיכִי ס"ד דְּקָרְבָן שִׁבְתָּ בִּיּו"ט וְה"ה דְּהו"מ עוֹד לֵהֲק' הֵיכִי אָמְרִי חֲלָבִי יו"ט הֵכִי או"ט אֵין קָרְבִּין בְּשִׁבְתָּ הָא אִפִּי דְּחוֹל קָרְבִּין: דָּף פ"ד ע"א תוֹס' בַּד"ה וְלֹא וְכו' מֵה לְנו"ן שְׁפָן צְוֹרֵה־גְבוּהָ וְכו' עַכ"ל ק"ק גִּילְף מִבִּינְיָא מֵאֲנָכֵל נֶפֶשׁ וְנִדְרִים וְנִדְבוֹת וִי"ל מְדַקְאֵמֵר הַגַּמ' בַּק"ו מִשְׁמַע דְּחִדָּא מְחִדָּא יִלְיָף וְלֹא מִבִּינְיָא: בַּא"ד מֵה לְאֲנָכֵל נֶפֶשׁ וְכו' עַכ"ל הַרְבַּ בְּנֵי דְּוֹד בְּנִימוּקִיו לְהַרְמַב"ם ה' מִיִּלָּה הַק' ע"ד אֵלוֹ מַמ"ש בִּיבְמוֹת דָּף ה' ע"ב בַּד"ה בְּוִלְהוֹ וְכו' דָּאִי לָאוּ דְּגִלִּי לָן קָרָא הו"א דָּאִין לְחַלְקָה ע"ש וְנ"ל דִּלְקָה דַּמ"מ בַּק"ו לָא הֵוִי אִיפָא חֲנוּמְרָא בַּא"נ וְאָף דְּקוּשְׁטָא דָּאִין לְחַלְקָה מ"מ פִּירְכָא מִיָּהָ הֵוִי וְרָבָא בַּק"ו קָאֵמֵר: בַּא"ד קָסְבֵר נו"ן קָרְבִּין וְכו' עַכ"ל עֵינֵן בַּמַּס' בִּיעֲזָה ד"ך ע"ב ע"ש: בַּד"ה הוֹאִיל וְכו' דְּסָבֵר ר"ל וְכו' עַכ"ל מֵה שֶׁהָא מְהַרְשָׁ"א לַר"ל לִיתְנֵי רְבוּתָא עֲגָל וְכו' ע"ש אֵין מְקוּם לְקוּשְׁי' דְּמִתְנִי לְעֵנֵן פֶּסַח מִתְנִיָּא דְּלֹא אֲתִי עֲגָל וְרֹאשׁ כְּבִשׁ ל"ד לְרֹאשׁ עֲגָל וְמֵה שֶׁהָא לַר"י מִבְּרִיָּת' י"ל דַּס"ל פְּאוּקְמָתָא דְּרָבָא דְּתַנְאִי הֵיא אֲבָל דַּר"י אַדְר"י ק"ל שְׁפִיר: בַּד"ה הָא וְכו' וְלֹא גִידִין וְכו' עַכ"ל מְבֹאָר מִפְּאֵן דְּגִידִין לָא מְקָרוּ בְּשִׁר לַכ"ע דְּהָא ר"י הִזְר בִּיָּה וְק' דְּבַגְמ' לְעִיל דַּכ"ב אָמְרִי פְּשְׁהוּתָרָה גְּבִילָה הֵיא וְגִידָה הוֹתָרָה וְצ"ל דְּנִבְלָה הוּא דְּמִקְרִי וְלֹא בְּשִׁר וּבְהֵכִי לִיתָא לְמֵה שֶׁהִבִּיא הַפֶּר"ח בַּסִּי' צ"ח דְּחֲלָב מְקָרִי בְּשִׁר מְדַאֲמִרִי הֵיא וְחֲלָבָה הוֹתָרָה ע"ש.

ע"ב גַּמ' גְּזִירָה מִבְּעֵיָא אִטּוּ מִשְׁחִשְׁיָך' ק"ק לִיעֲבִיד מִבְּעֵיָא ע"י גְּמוּרֵת' דְּהָא אֲבִי גוֹפִיָּה קָאֵמ' דִּילְמָא פְּקַע נְאִי גְזוּר' גַּם בְּזָה הו"ל גְּזִירָה לְגְזִירָה וְצ"ל דְּרִגִּילוּת דְּפְקַע וְעֵינֵן בְּמְהַרְשָׁ"א לְקַמֵּן בְּתוֹסְפוֹת בַּד"ה כְּשֶׁהוּא ע"ש: תוֹס' בַּד"ה אֲבָר וְכו' הָא מֵה שֶׁא"ר לְאֲכִילָה לָאוּ כְּשֶׁר עַכ"ל עַמ"ש מְהַרְשָׁ"א ו"ל וְלִק"מ דְּלַעִיל הָא דְּכְשֶׁר מִשׁוּם דְּנַעֲשׂוּ עֲבוֹדוֹת בְּהַכְשֶׁר וּמ"מ הַשְּׁתָא א"ר לְאֲכִילָה אֲבָל פְּאוּקְמָתָא הִלְזוּ דְּאֲבָר שְׁיָצָא מִקְצָתוֹ הָא דְּקָאֵמֵר כְּשֶׁר הוּא לָאוּ מִשׁוּם דְּנַעֲשׂוּ עֲבוֹדוֹתֵיו בְּכִשְׁרוֹת דַּא"כ אִפִּי יָצָא כְּלוֹ אֵלָא הָא דְּקָרִי לִיָּה כְּשֶׁר מִשׁוּם מֵה שְׁבַפְנִים וְלִכְךָ ק"ל שְׁפִיר דְּמֵה שְׁבַפְנִים רְאוּי גְּמִי לְאֲכִילָה: בַּד"ה אֵיִתְמַר וְכו' אַע"ג דְּמַצִּי לְאוּקְמָה כְּרַבְּנָן עַכ"ל הֵינְנוּ לַר"י דַּכַּר' אֲשִׁי ס"ל וּמֵאִי דְּקָאֵמֵר אֵי דָּאִין עֲלֵיו כְּזִית בְּשִׁר אֲמַאי יֵישׁ בּוּ מִשׁוּם שְׁבִירַת עֲצָם הֵינְנוּ לַר"י וְכַדְפִּירֵשׁ י"ל דַּאֵל"ה הו"ל לְמַפְרָךְ סְתָמָא לַר"ל דְּהָא מ"מ קִשְׁיָא לַר"ל וְדִלָּא פְּמְהַרְשָׁ"א ו"ל: דָּף פ"ה ע"א גַּמ' כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר וְעֲצָם ל"י בּוּ בַּפ"ב וְכו' הַשַּׁע"ה בַּה' ק"פ הִבִּיא מֵה שְׁמִקְשִׁי דִּילְמָא קָרָא אֵין צְרִיךְ לְשַׁבּוֹר קָאֵמ' וּמְנַלְן דְּאֲתִי לְלָאוּ וּמִתְרַצִּי מְדַאֲצְטְרִיךְ בַּפ"ב וְעֲצָם ל"י בּוּ עֵינֵי"ש וְאֵין לְהַקְשׁוֹת לַפ"ז מְנַלְן דְּאֲתִי לְעֲצָם שְׁיֵישׁ בּוּ מוֹס דִּילְמָא אֲתָא לְגִלוּי דְּלָאוּ הֵיא וְלַעוֹלָם דָּאִין בּוּ מוֹס דִּי"ל דְּלֹא הוֹל"ל לָאוּ אַחַר אֵלָא דְּהו"ל לְגִלוּי בְּשׁוּם גִּילּוּי אַחַר: שָׁם וְלַרְבִּינָא וְכו' הַלַּח"מ בַּפ"א מֵה' פַּה"מ ק הוֹכִיחַ דְּהַרְמַב"ם ו"ל לֹא פֶּסֶק כְּרַבִּינָא מְדַפְסֵק הֵאִי דְּאֲבָר שְׁיָצָא סְתָם וְלֹא בִּיָּאֵר דָּאִית בּוּ כְּזִית ע"ש וְלֹא הֵיא דְּלִמְסַקְנָא דְּבַפְסָח לָא קָא מִבְּעֵיָא לִיָּה גִיחָא הֵיא מִתְנִי דְּאֲבָר שְׁיָצָא וְאֵע"ג דְּמִתְנִי דְּאֲבָר שְׁיָצָא אֵינְרִי גַּם בְּמִקְדָּשִׁין קוֹצֵץ בְּקוֹפִיץ י"ל דַּבְּק"ק אֵינְרִי וְלֹא קָא מִבְּעֵיָא לִיָּה אֵלָא בְּקִדְשִׁים קָלִים דּוּמִיָּא דְּפֶסַח כַּמ"ש הַמְהַרְשָׁ"א ו"ל בְּתוֹס' ע"ש וְגַם הַתּוֹס' נִרְאָה דַּס"ל כּוּ אֵלָא דַּק"ל הֵכָא אָמְרִי בְּנֵי חֲבוּרָה זְרִיזִין וְשָׁם חֲזִינְשִׁי שְׁמָא יַסְתָּה וְאֲמַאי הָא זְרִיזִין הֵן מִיָּהוּ

לשון איפכא שפתבו לא דייק שפיר: שם וְהָא קְתַנִּי סִיפָא הָאוּכְלוּ ה"ז בל"ת אין להקשו' לוקמ' כר"ש דס"ל כ"ש למפו' דלר"ש גם טַנְמָאָתוּ בַר"ש דְטַנְמָאָתוּ פְּאִיסוּרוּ וּלְדִידְקִיָּה אִיסוּרוּ בַכ"ש וְנָדַע דְבַעֲיָא דְלָא אִפְשִׁיטָא וְעֵינֵי לְהֶרְאָב־ד ו"ל וְהַכ"מ בַּפ"א מַה פְּסַה־מ"ק וּבְגַמְל' לְעֵיל דַּמ"ט ע"כ ע"ש: בְּפִירֶשֶׁת בַּד"ה ה"ז וְכו' פֶּל שְׁבַקְדָּשׁ וְכו' עַכ"ל עֵינֵי בַגְמ' לְעֵיל דַּכ"ד דְלָאוּ שְׁבַכְלָלוּ הוּא ע"ש וּטְפִי הוּל"ל דְלָאוּ דְבָשָׁר בְּשַׁדָּה וְכו' פְּדַאִיתָא בְּמַכּוֹת דִּי"ח ע"ש וְאִפְשָׁר דְדַעְתּוּ ו"ל דִּינָצָא מִחְבּוּרָה לָא הוּי בְּכַלל בְּשַׁדָּה אֱלָא דַּלפ"ז ק' מְנַלִּי דְפְסוּל דְאִי מְלֵא תוּצִיא דִּילְמָ' לְעַבְרָר בְּלָאוּ וְלֵא מְפָסֵל וְכַדְפְּרָכִי בְּמַנְחוֹת דַּנ"ג גְּבִי לֵא תֵאָפֶה חֲמִיץ אֱלָא ע"כ דְהוּי בְּכַלל וּבָשָׁר בְּשַׁדָּה וְכו' וְכֵן נִרְאֶה מְדַבְּרֵי הַרְמַב"ם בַּפ"ט מַה ק"פ וְאִין לוּמ' דְמְפָסֵל מְשׁוּם דְקִי"ל פְּרָבָא בַּפ"ק דְתַמּוּרָה דְכָל מְלִתָּא דַּא"ר לָא תַעֲבִיד אִי עֲבִיד ל"מ וְהֵכָא פְתִיב לֵא תוּצִיא וְהַגְמ' דְמַנְחוֹת אֲלִיבָא דְאֲבִי דְפְלִיג עֲלֶיהָ דְרָבָא וּס"ל דְמַהֲנֵי הָא לִיתָא דַּא"כ ק' עֲלֶיהָ דְרָבָא מְבַרֵּייתָא דְמִינֵי שָׁם בְּמַנְחוֹת דְאַצְטְרִיף מִצָּה תַהֲנִיָּה לְעִיבּוּבָא אֱלָא ע"כ דְאַלִּיבָא דַּכ"ע פְּרִיף מְשׁוּם דְבְקָדְשִׁי שִׁנְיָה עֲלִיו הַפְתּוּב לְעַכְב בְּעֵינֵי וְשׁוּב רְאִיתִי שְׁפֵן הוֹכִיחַ הַשַּׁע"ה בַּפ"א מַה ק"פ ע"ש וְעֵינֵי לְהַרְב שְׁבוֹת יְהוּדָה דַּפ"ג ע"א בַּד"ה ת"ל וְכו' מַה שֶּׁהָק' אֲבַרֵּייתָא דְמְכִילֵת' וְעַפִּי"ה לָא ק"מ גַּם תִּי הָא' שְׁפַתְב לִיתָא: תוּס' בַּד"ה פְּשֵׁהוּא וְכו' יְלִיף מִהֵכָא דְאִין עֲשֵׂה וְכו' עַכ"ל אִין לְהַק' דִּילְמָא מְשׁוּם דְלָא אֲתִי חַד עֲשֵׂה וְנְדַחִי תְרִי לֵאנִי דַּכַּה"ג אֲמַרִי בְּרִישׁ תַּמּוּרָה לְעַנְנֵי נְתוּק וּמְשָׁם לְמַדּוּ הַפְּלִילִים לְעַנְנֵי דְחִיָּה דְכָבֵר כ' הַתּוּס' בְּמַכּוֹת דַּט"ו ע"א דְדוּקָא בְּסַמוּכִין ע"ש: בַּא"ד הָא בְּעִידָנָא וְכו' פִּיֶסְקִי תוּס' שָׁם בְּזַבְחִים כ' פִּינֵן דְלָא אִפְשָׁר לְקַיִם הָעֲשֵׂה בְּשׁוּם פְּנִים אֱלָא ע"י הַדְּחִיָּה לָא בַעִי בְּעִידָנָא ע"ש וְצ"ל דַּס"ל דַּע"י גְּמוּרְתָא לָא אִפְשָׁר כַּדְכ' הַתּוּס' פֶּאן וּבְזָה א"ש דְהַתּוּס' פֶּאן בַּתִּי ר' חֲיִים יִתְנַרֵץ גַּם קוּשְׁיָ' הָא': בַּא"ד מְשׁוּם הַפְּסֵד קְדָשִׁים וְכו' עַכ"ל וְהַגְמ' בַּפ"ק דְחֻלִּין דִּי"א דְנְדַחִי דְדִילְמָא ע"י גְּמוּרְתָא הוּא אֲלִיבָא דְאֲבִי דַּפְקַע מְדַרְבְּנֵן וְכַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל מִיְהוּ מְלִישְׁנָא דַּגְמ' לְעֵיל נַר' דְגַם לְרָבָא חֲשִׁשָׁא בְּעִלְמָא הִיא עֵינֵי שָׁם: ע"ב גַּמ' הוּא מְפָרַק לָהּ בְּנִגְרָרִין הַר"מ הַשְּׁמִיט נִגְרָרִין וְע"ש לְהַלַּח"מ וְנ"ל דִּי"ל דוּקָא לְעַנְנֵי חֵיב הוּא דִּילְפִי מְשַׁבֵּת דְתַרְנוּנֵיהוּ חֵיב נִינְהוּ וְעֵינֵי בְּפִירֶשֶׁת"י אֲבָל לְעַנְנֵי פִּיֶסוּל לָא בַעִי הַנְּחָה וְלָכֵן בַּפ"ט מַה ק"פ לְעַנְנֵי חֵיב כ' נִגְרָרִין וְלֵא כ"כ לְעַנְנֵי פִּיֶסוּל וְכַלְלֵן עִם שְׁאָר קְדָשִׁים וְהַגְמ' דְלָא מְשַׁנֵּי הָכִי דַּס"ל דְאִי נְפָסֵל קוּדָם שְׁהַנִּיחָה א"כ פִּי הַנִּיחּוּ אִינוּ חֲיִיב דְדוּמָה לְמַחְמִיץ אֶת הַפְּסוּלָה וּס"ל הַמְחַמֵּץ אֶת הַפְּסוּלָה פְּטוּר וְעֵינֵי לְהַמְש"ל בַּפ"א מַה ק"פ שְׁהַבִּיא מִחֻלְקַת אֲמוּרָאֵי בִּזְהָ בִירוּש' ע"ש וַא"כ לְמַאי דְקִי"ל הַמְחַמֵּץ אֶת הַפְּסוּלָה חֲיִיב לְק"מ קוּשְׁיָ' הַגְמ' וַא"ש: דָּף פ"ו ע"א גַּמ' בְּבַר שׁוּרָא הַר"מ הַשְּׁמִיט בַּר שׁוּרָא וְהֶרְאָב־ד הַשִּׁיגוּ וְנ"ל דַּהַר"מ מַפ' הָכִי בְּשַׁלְמָא חִלּוּנוֹת מ"ל בְּשׁוּיָן וְכִינֵן דְאִיכָא חִלּוּנוֹת הַשׁוּיָן קְדָשׁוּ כ"ד הַפֶּל דְלָא לִיתִי לְמַטְעֵי אֲבָל חוּמָה הַמ"ל דְשׁוּיָן וּמְשַׁנֵּי מ"ל בְּבַר שׁוּרָא וְכִינֵן דְאִיכָא חוּמָה הַשׁוּיָן קְדָשׁוּ הַפֶּל דְלָא אֲתִי לְמַטְעֵי: פֶּרַק שְׁמִינֵי דָּף פ"ז ע"א רַש"י בַּד"ה לֵא יֵאָכֵל וְכו' דְמַסְתְּמָא לֵא הִנֵּה דַעַת רַבּוּ וְכו' עַכ"ל לְמַסְקָנָא דַּגְמ' דְמוּקִי לָהּ כְּמַשְׁנֵי אַחֲרוּנָה הַטַּעַם מְשׁוּם דְהוּי פְּכֵן חוּרִין וְרַש"י לַס"ד כ"כ וְעֵינֵי בַתּוּס' לְקַמֵּן דַּפ"ח בַּד"ה מְתַנִּי שֶׁכ' דְמַסְתְּמָא מִיָּרִי פְּשִׁשְׁחוּטוּ וְכו' ע"ש וּמְדַבְּרֵי רַש"י הִלְלוּ נַר' דְלָא ס"ל פֶּן וּלְדַבְּרֵי הַתּוּס' ע"כ הַטַּעַם דְחִצְיוּ עֶבֶד וְחִצְיוּ ב"ח ל"י מְשַׁל רַבּוּ מְשׁוּם דְאִין דַּעַת הָעֶבֶד לְהַמְנוֹת עֲלָיו וְאֵע"ג דְהַשְׁתָּא מִיְהָא רוּצָה לְאַכּוֹל מ"מ בְּשַׁעַת שְׁחִיטָה לֵא הִנֵּה דַעַתוּ לְהַמְנוֹת: דָּף פ"ח ע"א גַּמ' לֵא ע"י בְּנוּ וּבַתּוּ הַגְּדוּלִים וְכו' רְאִיתִי מַק' הָא דְאָמַר ר"א בְּנִדְרִים דַּל"ו ע"א הַפְּרִישׁ פְּסַח עַל חֲבִירוּ לֵא עֲשֵׂה פְלוּם מַאי קַמ"ל הָא שְׁמַעִי לִיָּה מְהַאי בְּרִייתָא דַּאי לְשַׁחוּט עַל בְּנוּ וּבַתּוּ הַגְּדוּלִים וְעוֹד הַגְמ' שָׁם דְפְרִיף מְדַבְּרֵי ר"א אֲמַאי לָא פְּרִיף מְהַאי בְּרִייתָא וּלְק"מ דְהַאי בְּרִייתָא מוּקַמִי לָהּ בְּסַמוּךְ בְּסַתְמָא וּלְאַפּוּקִי מִיָּחוּ וּקַמ"ל ר"א דְבָאָדָם אַחַר אִפִּי בְּסַתְמָא לָא מְהַנֵּי

והגמ' שם ל"מ פריה אלא מסתמא דאי אמר בהדיא לא בעינא ודאי אפי' במחוסרי פפרה ל"מ מיהו אפתי ק' פי פריה יביא פסח על חבירי שפן אדם מביא על פניו ובגותיו הקטנים אמאי נקט קטנים אפי' גדולים נמי בסתמא מהני ועוד דהר"מ בפ"ב מה' ק"פ פ' להך ברייתא ולא הביא הך דינא דר"א דבאדם אחר אפי' בסתמא ל"מ ע"כ נ"ל דאי מהך ברייתא לחודה הו"א דבבנו ובתו הגדולים שוחט עליהם בלא דעתם אפי' לא ידעו פלל וקמ"ל ר"א דבלא ידעו ל"מ ודוקא בינעו וישקו ומשום דשתיקה פהודאה דמיא אבל בלא ידעו ל"מ נאדם אחר שנה לבנו ובתו הגדולים ולכן הר"מ שכ' בבנו ובתו ידעו וישקו לא הוצרך לפ' הך דר"א: תוס' בד"ה שיה וכו' דאיכא חינוף מצנה שרי עכ"ל היינו בהגיע לחינוף אבל בלא הגיע לחינוף ליכא מצנה פיון דאינו מחוייב לחנכו ודמי לשפחתו העברית כמ"ש רש"י ו"ל ושמעי' מדברי התוס' הללו דהא דאמרי' אין ב"ד מ"ל בהגיע לחינוף איירי אבל בלא הגיע לחינוף ספי' ליה בינדים דקטנים דברייתא בכל גוונא מיירי ומחלפא שיטתייהו ממ"ש בפ' פל פתבי דקכ"א ע"א דהא דאין ב"ד מ"ל בלא הגיע לחינוף אבל בהגיע לכ"ע מצווין להפרישו ע"ש ולפ"ד דשם ע"כ ה"א דמצנה לחנכו שאני ואע"ג דבעלמ' מ"ל ה"א שאני ועפי"ז ניחא מאי דק"ל עמ"ש שם בפ' כ"כ מהך דאמרי' ביבמות דקי"א ע"ב דמתני' דקתני יגדלו זע"ז כר"מ ומשום דאין ב"ר מ"ל ע"ש בפירש"י וקתם בכו' ט' שנים דביאתו ביאה והגיע לחינוף הרי דאע"ג דהגיע לחינוף אין ב"ד מ"ל ועפי"ה ניחא דמצנה שאני אף ק' דלפ"ד שם בפ' כ"ג אף בלא הגיע לחינוף לא ספי' ליה בינדים וה"א קתני קטנים סתמא אף בלא הגיע לחינוף ובהא ליכא מצנה ואמאי ספי' ליה וצ"ל דס"ל כמ"ש הר"ן ונתוס' בגדרים ועיין מהרש"ל ו"ל ונהנה התוס' לקמן דפ"ט בד"ה האי הק' ניייתי פהן קטן ע"ש וק' דהא לא ספי' ליה איסורא וחינוף ליכא אלא באב ונימא דאיירי בהנהו בני חבורה לא הי"ל בנים קטני' וי"ל משום תקנת הגדולי' ספי' ליה ועי"ל דהתם במדעתו של הקטן איירי וליכא איסורא והו"ל כשפחתו העברית: בד"ה לישא וכו' ולייתי עשה דשבת וכו' עכ"ל כצ"ל כמו שכתב מהרש"א ו"ל ריש חגיגה ותי' דבדידה ליכא עשה דאפשר לה בעבד משמע דאשה מפקדא אשבת וכ"נ מדברייהם בדבור שאח"ז וכ"כ בפ"ק דבתרא די"ג כד"ה שצאמר בשם ר"י בר"מ וע"ש בד"ה פופין ומדברי הר"ן בתשו' סי' ל"ב ונ"ה נר' דליכא שבת באשה וכ"נ מדברי הר"מ בפכ"א מה' א"ב דין כ"ו וע"ש לה"ה שכ' דתוספת' היא ולשי' התוס' ק' מההיא תוספתא וצ"ל דאיירי שפכר יש לה בנים וכהנהו עובדי דס"פ הבע"י ואי מפקדא אפו"ר אפי' י"ל בנים איכא משום ולערב וכו' וכדאי' שם ועיין להמג"א סי' קנ"ג ומ"מ ק' ישא חציה שפחה וחב"ח ועיין לה' טורי אבן שם בחגיגה ובמ"א פתבתי בזה הק' מהרש"א ו"ל בגיטין לייתי עשה דלעולם בהם תעבדו ולקדחי ל"ת ע"ש ול"ק דעשה זה הוא לאדון והעברת הלאו היא לעבד ולא דחי בכה"ג כמ"ש מהרש"א גופיה בפ' שבועת העדות ד"ל ע"ב ע"ש ובמ"ש התוס' משום דבזמן שאין היובל נוהג וכו' לפ"ז הו"מ הגמרא לאוקומי גם ברייתא במשנה אחרונה ובזמן היובל נוהג: דף פ"ט ע"א גמ' ונייתי מותר הפסח וכו' מכאן הק' השע"ה ו"ל עמ"ש מהר"ן בתשו' בדברי רש"י לעיל דכיון דאינו נאכל ביום זבחו הוי ממעיט באכילתו ע"ש ונ"ל דשאני לעיל דאיכא תקנה דהולך אצל רועה אבל ה"א דליכא תקנה אחרת לא אכפת לן בהא אלא דוקא בשלמים ונה"ל פוננת התוס' בד"ה ה"מ שכתבו דה"ה דאמרי' ה"י אנותר דה"ל דכיון דמשום ליתא דלכתחיל לא יביאו בתנאי גם במותר הפסח הו"מ ל דלא יוכל להתנות משום ממעט באכילתו ביום זבחו דע"י זה אפשר שיביא לידי גוטר ודלא כמהרש"א שם ובהכי ניחא מה שהק' השע"ה ע"ד התוס' במפקח את הגל אמאי לא יתנה בשלמים ע"ש די"ל דבשלמים דממעט באכילתו ממש לא יוכל להתנות וקא דלא מתנה בההיא דמפקח

במותר הפסח ה"ט משום דלא בעי עקירה ושלמים לשם פסח קשחית ונדוקא בשמעתיך דאיכא חד ונדאי דלא עביד פסח הוא דכ' התוס' בד"ה ונטרחו וכו' דכה"ג בעי עקירה ומה שתי השע"ה לזה תימא דנעלם ממנו דברי התוס' בשמעתיך גופה בד"ה האי וכו' ע"ש ומה שהק' השע"ה בסוגיין דהא מביאו להמות לידי נותר דאי' לשפור משום ס' פסח ע"ש לפי מה שנראה מדברי התוס' לעיל דפ"ח בד"ה ש"ה וכו' דקטן שלא הגיע לחינוך ספי' ליה בידים כמ"ש שם ניחא שפיר דיביא קטן לשפור העצים מיהו ק' לעיל דפ"ה ע"א דאמרי' אתי עשה דנאכלו ודחי ללא דשבירת העצם אמאי הא אפשר לקנים ב' ע"י קטן וע"ש בתוס' מה שהק' מהר"ן בתשו' מעשה דהשלמה עיין לעיל דנ"ט ע"א דאמרי' מעלה ומלינה וכו' ע"ש: שם ונמצאו פנות וריזות וכו' לפ"ד התוס' דאירי בדלא אמנינהו ונאכל שלא למנויו וספי' להו איסורא והיינו משום חינוך כמ"ש התוס' לעיל דף פ"ח בד"ה ש"ה יש להוכיח מברייתא הלזו דמצנה לחנה גם את הבנות וכו' מברייתא דלעיל דשוחט אדם ע"י בנו ובתו הקטנים ע"ש בפירש"י וק' דבגמ' בנזיר דכ"ט ע"א קאמר דאין חייב לחנה בתו וע"ש בתוס' דכ"ח ע"ב ע"ש: ע"ב גמ' אפי' בההיא יתירא נמי קנסיה עמ"ש בח"מ סי' ר"ך דין ח' ע"ש: תוס' בד"ה דיעות וכו' דאצט' לשנויי הכי דלא נידוק וכו' עכ"ל ק"ק לקמן בעובד' דר"פ ור"ה דאיתיביה פל הגי תיובתי ושני פדשנינו אמאי אצט' לשנויי אמתני' פדשנינו דיעות שאני לישנימשום דליכא הא קבלתו וי"ל: בד"ה בני וכו' דבכל ענין מייירי אפי' התנו וכו' עכ"ל וה"ט דרשאין.

משום דיעות שאני דאפי' לא אכלי פולן אלא פחד מייירי פדקאמר בגמ' ולכך התוס' בדבור הקודם כ' משום דאיכא למידק איפכא וכו' דאפי' איירי בהתנו מ"מ הטעם הוא משום דיעות והיינו הך דקאמר בגמ' דיעות שאני: דף צ' ע"א גמ' ומה מוקדשין וכו' מקשי' לפמ"ש התוס' בחולין דקט"ו ע"א דעוף מבהמה לא אתי דמה לבהמה שפן אין גדלות וקטנות פוסל ע"ש ה"ג נפרוה הכי ונ"ל דלמאי דמוקי לה בפסח א"ש דפסח בן שנה בעי וקטנות וגדלות פוסל אבל התוס' אקרא דאלה קאי דמשתעי בנדרים ונדבות ופסח גופיה היכא דנעבדה בהם עבירה לא ידעי' אלא מעוף דנ"ל התם דלא אמרה תורה שלח לתקלה ומטעם בשר לגבי מזבח נמי ואפי' למאי דמוקמי' לה הקא בק"ק ואלבא דריה"ג ליכא למפרך הכי די"ל פסח יוכיח: ע"ב תוס' בד"ה עד וכו' דאנן סהדי וכו' עכ"ל ראיתי למהריט"א בס' קדושת יו"ט הנ"מ סי' נ"ג שהק' ע"ד מגמ' ביומא דנ"ד דפריו ונברור ד' זוזי ונשדי במיא וכו' ומשתי' אע"ג דאנן סהדי דהיו מעורבין ע"ש ונ"ל דלא כ' התוס' אנן סהדי וכו' אלא הקא דאיכא פמה קניין ואמרי' דכל חד איתרמי ליה דידיה הא ונדאי אומדנא דמוכח הוא והוי כאנן סהדי דלא איתרמי.

לכולהו הכי אבל התם דבחד לבד שמתו בעליו יכול להיות דאיתרמי ליה דידיה ומה שהק' עוד הרב המגיה שם מגמ' בעירובין דל"ז בההיא דב' נשים שלקחו קניניהן בעירוב לק"מ דההיא לקחו ממוכר אחד ובכה"ג א"ש וכמ"ש התוס' פאן דאי אמרי' שלקחו ממוכר אחד א"ש ועיין למהרש"א שכ' דהוא מטעם בריירה ע"ש ונר' שיהבין בכוננתם דאירי כס"ד דגמ' שם בעירובין בההיא ברייתא דלקחו קניניהן בעירוב ע"ש וא"צ די"ל דכוננתם דבשעת לקיחה מהמוכר בורר זו לזו וזו לזו וכדמשני הגמ' שם כשהתנו ע"ש בתוס': בד"ה מי וכו' פי יתנה טמא כתיב והאי קלישא וכו' עכ"ל נראה מדבריהם דט"י לא אקרי טמא ואע"ג דאמרי' בפ"ק דמפות ד"ט טמא יתנה לרבות ט"י מיתורא דקרא הוא דנ"ל אבל הקא לא מיתר קרא וכ"כ הרב"ד בפ"ו מה' ק"פ וע"ש להר"מ ולהתוס' בנזכים די"ו ע"א בד"ה ט"י ע"ש ונהה הר"מ פ' שם דט"י דט"מ אין שוחטין עליו אבל ט"י רט"ש שוחטין עליו וע"ש להר"מ וצ"ל דהר"מ מפרש מאי דפריה הגמ' ממאי דהכי הוא דלא

כפירש"י אלא דפריה ממאי דקרא בכל ענין איירי וראיתי לה' שיו"ט סי' שהק' ממאי דאמרי לעיל דס"ז ע"א דטמא לנפש אהא לציבור דעבדי בטומאה ולס' הר"מ נימא דאתא לחלק בין ט"י דט"מ לט"י דט"ש ונ"ל דס"ל לאבני התם דשוחטין וזורקין על ט"ש ולמ"ד שוחטין גם אטמא מת נמי שוחטין וקרא בחל ששי בע"פ ולמ"ד אין שוחטין נ"ל דדחי טומאה ממועדו דפלוגתא דתנאי היא כמ"ש התוס' ריש דס"ו ע"ש ולס' הר"מ ק' מאי פריה בסמוך אי דטביל מאי קמ"ל וכו': דף צ"א ע"א גמ' המפקח את הגל וכו' עיין להשע"ה בה' ק"פ דנ"ז ע"ד שתמה מפאן עמ"ש התוס' לעיל דפ"ט ע"א בד"ה ה"מ וכבר כתבתי בזה לעיל ולקושני' נר' דלק"מ דבגל ארוך איכא פמו ס"ס דשמא לא האהיל ואת"ל האהיל שמא חי הנה באותה שעה אבל בגל משוה דליכא אלא ס' אחד קתני דתיבין לעשות פ"ב אף התוס' בשמעתין הק' מפקח גל נמי נימא חי תיה ולפי"ה ק' נימא דמאי דקתני סתיבין היינו ע"י תנאי ונר' דקושני' היא נימא אוקמה אחזקתיה דחי הוא ותי' דאיכא חזקה פנגדה מדהשתא מת וכו' ונהדר הו"ל ס' ובהכי ניחא מאי דק' במ"ש דכל הטומאות בשעת מציאתן דהא דכל הטומאות פשעת מציאתן דוקא בקדשים משום חומר' וכמ"ש התוס' בריש גדה ואיה נמשך מזה קולא להביא חולין בעזרה ועפי"ה ניחא דעביד ע"י תנאי אלא דמק' נוקמה אחזקה ותי' דאיכא חזקה פנגדה והוכיחו זה מדאמרינן כל הטומאות פשעת מציאתן וא"א דהוי חזקה גמורה דהוי חי אין סברא להחמיר בקדשים נגד החזקה אלא ע"כ דספיקא הוא ומחמרי' בקדשים לשרוף כדאי' שם בגדה ולכך פינו דס' הוא סתיבין בפ"ב ע"י תנאי אבל בגל ארוך ס"ס הוא ועיין בקדושים דע"ט דאמרי' מדהשתא בוגרת וכו' ובתוס' שם ובמ"א פתבתי בזה בהא דאמרי' מדהשת' בוגרת אי הוי ס' או נדאי והט"ז ביו"ד סי' שצ"ז הוכיח מדברי התוס' הללו דס' שמועה רחוקה להקל דאמרינן מדהשתא מת דאי ס' הוי חולין בעזרה ע"ש ועפי"ה ליתא ומ"מ פינו דמתבאר מדברייהם דהוי ס' הא קי"ל ס' אבילות להקל ויש לצדד בזה דנר' דכמו דאמרי' אבילות יום א' דאורייתא גם שעה א' דשמועה דאורייתא ושוב הו"ל בשאר ימים כמו ס' דרבנן דאיתחזק איסורא וכבר איפליגו רבנות' בס"ד דאיתחזק איסורא אי ספיקו להחמיר כמ"ש בס' ק"י ועיין לה' בכור שור בנימוקיו למ"ק ע"ש: ע"ב תוס' בד"ה ר"ש וכו' ותימה ודילמא וכו' עכ"ל וכן ק' דילמ' נ"ל מיעשו אותו פדלקמן דצ"ה ע"א וע"ש בתוס' בד"ה מבע"ל: דף צ"ב ע"א רש"י בד"ה דרף וכו' ול"ל משום פרת דערל וכו' עכ"ל ק"ק דהא פי מל למחר ליכא פרת כמ"ש הר"מ בריש ה' מילה דליכא פרת עד שיעמות בלא מילה וכ"כ רש"י לעיל דס"ט ע"ב ע"ש ולא שייך למי' בזה העמידו דברייהם במקום פרת ולדברי הר"מ הללו ק"ל מדאמרינן בפ"ק דכריתות ד"ז ע"א ונהרי פסח ומילה דאיכא פרת ולא מיייתי קרבן ומאי ק"ל ממילה הא ליכא פרת עד שיעמות ובחזיו אינו מתחייב בקרבן: בד"ה וראה וכו' הואיל והותרה לו וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל ולק"מ דמצורע במחנה לניה מותר מן הדין ולא שייך למי' הואיל והותרה וכו' אבל בכהונות מדינא אסורה אלא משום תקוני גברא הותר: תוס' בד"ה ט"י וכו' ל"מ שאר טמאים וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל ועיין להתוס' בפ"ק דיבמות ד"ז ע"ש: פירק תשיעי ע"ב גמ' לא הורצה וכו' כ"פ הר"מ בפ"ה מה' ק"פ וכו' בד"מ דהלכה פר"ש באיסורי והוא תימה דלמאי דפ' ברפ"ו אין שוחטין על ט"צ כ"ע מודו דלא הורצה פמבואר בשמעתין ואפשר דמאי דפ' אין שוחטין על ט"צ הוא מדרבנן עיין בסוגיא דלעיל ד"צ ע"ב ע"ש: רש"י בד"ה א"כ וכו' טפי מאונס וכו' עכ"ל היינו לפום פשט' דמתני' אבל למאי דאמר מזיד קתני בהדיהו לא ק' אלא ממזיד אבל מאונס אחרניא ל"ק דמ"ש ובדבור שאח"ז מפ' למסקנ' דמזיד קתני וצ"ע: דף צ"ג ע"א גמ' למה נאמר דאי בעי וכו' הא דלא פריה הכי אמתני' משום די"ל דעיקר הקושני' אדרף רחוקה אבל בברייתא

לא קתני אלא למה נאמר טמא ולא הזכיר דרף רחוקה ולכך פריה שפיר ולפ"ד התוס' ניחא יותר שפיר דמאי דפריה הוא דכינון דקתני לפנותו מפרת משמע דאי בעי למעבד מצוי עביד והא לימא בטמא ואמתני' ליכא למפרה הכי דקתני פטורין אנב סייבין וליכא למידק מינה אי בעי למעבד וכו' ואין להק' דמ"מ תקשה אמתני' מאי ק"ל למה נאמר טמא די"ל דעיקר הקושני' מדרף רחוקה ומשני לפטור מפרת וכינון דדרף רחוקה לפטור מפרת גם אטמא פן הוא ולכך קתני פטורין אמתני' והו"ל דלא הורצה גם אדרף רחוקה י"ל דה"ה דמצוי לתרוצי תנא דמתני' דאי בעי למעבד וכו' ונדא מתרתי קתני: שם סבר שני רגל בפ"ע הרמב"ם ז"ל בפ"ה מה' ק"פ פסק כר' והשיג הרמב"ד דלא הו"ל לפסוק כר' פיון דרבים פליגי עליה עיי"ש ונ"ל דטעמו משום דסתם מתני' כר' דקתני למה נאמר טמא ושהיה בדרף רחוקה וכו' וכן ברייתא דלעיל דלר' נתן ל"ק למה נאמר וכו' דאשמעינן קרא דארף על גב דלא חזי בא' עביד בשני כמ"ש התוס' בד"ה שלא נארף דהתוס' לר"י דס"ל משעת אכילה מ"מ לעולא נמי פיון דא"י לבא בשעת שחיטה לא חזי בראשון לדידה איברא דלפ"ז במ"ש הרמב"ם שם דטמא ודרף רחוקה ארף דהזידו בשני אין סייבין פרת וכ"כ בפ"ה המשנה דזהו מאי דקתני מתני' שאלו פטורים מפרת וכו' עיי"ש קש' דבגמ' לעיל פריה אמתני' שוגג ואונס בני פרת נינהו ולפ"ד הרמב"ם מאי פריה והלח"מ עמד בזה ותי' דבעי לאוקמי מתני' פ"ן עיי"ש ולפי"ה לית' דמתני' ר' היא דר"ן אצטריה קרא בלא"ה פאמור ודע דלפ"ד הר"מ דטמא ודרף רחוקה פטורים בהזידו בב' ניח' מ"ש התוס' בד"ה אלא וכו' לר"י אמאי אצטריה קרא וכו' דלפ"ד הר"ם אצטריה קרא לפותרם מפרת בהזידו בב' גם ניח' מ"ש בר"ה דאי בעי וכו' מדקאמ' לפנותו משמע וכו' דלפ"ד הר"ם דלפנותו מפרת הוא בהזיד בב' אין מקום לדייק הא אי בעי למעבד מצוי עביד: תוס' בד"ה ה"ג וכו' ור"ש סבר נמי וכו' עכ"ל לפ"ז אין מקום לגי' שהביאו התוס' בפ' הישן דף כ"ה ע"ב דא"כ הקשי מהאי ברייתא לר"ש ומ"מ מקום י"ל דרע"ק ס"ל דמישאל ואלצפן חל ז' בע"פ לתי' קו' ר"י וניחא קו' התוס' בדפבור שאח"ז: בד"ה אלא וכו' דא"כ מאי פריה למה נאמר וכו' עכ"ל ק"מ דנימא דהא שמעינן לה מדרף רחוקה לא מחייב על מה שלא נזהר ולכך פריה שפיר דאי בעי למעבד וכו' וי"ל דל"ד לדרף רחוקה דהיה סבור דיכול לחזור משא"כ דטמא וקמ"ל דארף דטמא ל"מ ע"מ שלא נזהר: דף צ"ד ע"א תוס' בד"ה כ' וכו' וגם חשבון של ת"ק שנה פליג וכו' עכ"ל לפ"ד מהרש"א לפום קושטא דמלתא לא פליג אבל מפסקי תוס' נרא' דקושטא הוא דפליגי עיי"ש ולדבריהם קש' נימא דחשבון דת"ק עם אוקינזוס הוא ולא פליג אחשבון דכוש וצ"ל דבההיא דתמיד נמי י"ל בלא ים אוקינזוס פמו ההיא דחגיגה אלא דהתוס' קאמרי דממ"נ איכא פלוגתא דאי ההיא דתמיד בלא ים אוקינזוס קאמר א"כ פליג אחשבון דכוש ואי האי דתמיד עם אוקינזוס א"כ פליג אההיא דכל הישוב וכו' תוס' ניחא להו למימר דההיא דכל הישוב כ"ע היא וחשבון דת"ק פליגי אחשבון דכוש: ע"ב גמ' ר"א תנאי היא וכו' השתא מסיק דתנאי פליגי בהערל שלא מל כפרש"י וק' עמ"ש התוס' ריש פירקין דלמ"ד אין שוחטין וזרקין עט"ש ט"ש שלא טבל ענוש פרת וליכא מאן דפליג עיי"ש וצ"ל דיש לחלק בין ערל לטמא ומ"מ קשה במה שהוכיחו התוס' בההיא דפ' א"ד לכ"ע היא מדפריה מינה לרבה דמה הוכחה היא זו הא קתני ערל בהזייהו בהה' ברייתא ומאן שמעת ליה דאמר ערל שלא מל בכרת ר"א וקתני טמא וכו' ושפיר פריה מינה לרבה אליבא דר"א: דף צ"ה ע"א תוס' בד"ה מה וכו' דשייר נמי ביקור וכו' עכ"ל הא דלא ניחא להו דשייר נמי לינה וס"ל כר"י דלקמן דפ"ש אינו טעון ביקור ותוספת' ס"ל כמ"ד טעון ביקור משום דמתני' דלא כר"י דלר"י דוחה נמי את הטומאה וכדפריה לקמן אברייתא ובהא דרואה הטומאה לא אשכחן תנאי אליבא דר"י: פירש"י

בד"ה בפְּרָטִיָּה וכו' כ' מְהַרְשֵׁ"א ז"ל דג' הַסְפָּרִים שְׁלָנוּ הִיא גִי' ר"י דְּבַכְלָלִיָּה מְרַבָּה בַּל תּוֹצִיא דְדָמִי לִיָּה דְהָאִי מְפָסִיל בְּנוֹתָר וְהָאִי מְפָסִיל בְּיֹצֵא וּבְפְרָטִיָּה מְמַעֵט ב"י וּב"י דְדָמִי לִיָּה דְהָאִי נִיְתַק לַעֲשֵׂה וְכו' ע"ש ק' אֲמַאי הָנִי ב"י וּב"י נִיְתַק לַעֲשֵׂה הָא קִדְמוֹ עֲשֵׂה דְתַשְׁבִּיתוֹ דְכְּתִיב קוֹדֵם ב"י וּב"י וְהַתּוֹסֵ' בְּעֲצָמָם דְחוּ פִירֵשׁ"י בְּבָל תּוֹצִיא דְלֹא הָנִי נִיְתַק לַעֲשֵׂה מֵה"ט וְאִילּוּלִי דְבָרֵי מְהַרְשֵׁ"א י"ל דְהַתּוֹסֵ' ל"ל פִּי אַחַר בְּגַמ' וּמְקַשִּׁי בְּבָל תּוֹצִיא הַגַּמ' גּוֹפָה וּכְבָר עֲמַד בְּזָה ה' מְגַלַּת סֵפֶר לְאֹנָן ע"ז ע"ש וּנ"ל דַּס"ל לְהַתּוֹסֵ' דֹא ע"ג דְכְּתִיב הָעֲשֵׂה קוֹדֵם לְלֹא אִי לֹא מְקַנִּים הָעֲשֵׂה אֲלֵא אַחַר הַעֲבֵרַת הַלֹּא הָנִי לֹא נִיְתַק לַעֲשֵׂה וְעִפִּירֵשׁ"י וְהַתּוֹסֵ' בַּפ' הַלּוֹקִין בְּסוּגְיָא דְקִדְמוֹ עֲשֵׂה ע"ש וּלְר"י דַּס"ל אִין בִּיעוּר חֲמִץ אֲלֵא שְׁרִיפָה וְיִלְיָף מְנוֹתָר דְהוּא לְבַתָּר אִיסוּרִיָּה א"כ תַּשְׁבִּיתוֹ דְהִיא הַבְּעֵרָה הִיא אַחַר זְמַן אִיסוּרִיָּה וְכַמ"ש הַתּוֹסֵ' בַּפ"ק דִּי"ב ע"ב ע"ש וְא"כ י"ל בְּרִייתָא הַלְזוּ כְר"י אֲתִיָּא וּלְדִידִיָּה הָעֲשֵׂה דְתַשְׁבִּיתוֹ דְהוּא הַבְּעֵרָה אַחַר זְמַן אִיסוּרוֹ הוּא וְשִׁפִּיר הָנִי לֹא הִנִּיְתַק לַעֲשֵׂה אַע"פִּי שְׁקִדְמוֹ בְּפִתִּיבָה וּלְפִי"ז צ"ל דְעוֹבֵר ב"י וּב"י מְשַׁשׁ שְׁעוֹת וְעֵינָן לֵה' אֲלֵיָּה רַבָּה בַּסִּי תַמ"ג ע"ש וְעִפִּי"ז י"ל דְבָרֵי הַר"מ בַּמְזו"ל בַּפ"א מֵה' ח"ו מ' כ' דְבַקְנָה חֲמִץ לְקִי הַפָּה סוּגְיָנָן דְבָרֵי לִיָּה נִיְתַק לַעֲשֵׂה וְעִפִּי"ה יִתְיַשֵּׁב שְׁפִיר דְאִיָּהוּ פ' פְּרָבִין דְתַשְׁבִּיתוֹ בַּכ"ד וְלֹא יִלְפִי מְנוֹתָר כַּמ"ש בַּפ"ג ע"ש וְהָנִי לֹא שְׁקִדְמוֹ הָעֲשֵׂה וְעִפִּי"ה נִיְחָא גַם מ"ש ה' מְגַלַּת סֵפֶר ז"ל ע"ד הַתּוֹסֵ' מֵתוֹסְפָתָא דְמוֹכַח מִיָּנָה דְאִי עֲשֵׂה מְעֲשֵׂה לְקִי ע"ש דְהִיא תוֹסְפָתָא אֲתִיָּא פְּרָבָנָן גַּם מֵה שְׁהַק' הַר' מַגֵּל הַפֶּר ז"ל הָא לֹא אֲתִי עֲשֵׂה וּמִנְתַּק תְּרִי לְאוֹי דְסָמִיכִי וְהָא דְסָמִיכִי לֹא יִרְאֵה לֵה חֲמִץ וְלֹא יִרְאֵה לֵה שְׁאוֹר ע"ש ל"ק דְהִנְיָה צְרִיכִי לְחֲמִץ וְהַשְׁאוֹר וְהַתְּרִי לְאוֹי דְלְקִי עֲלִיָּהוּ הֵם לֹא יִרְאֵה וְלֹא יִמְצֵא וְכַמ"ש הַר"מ ז"ל שֵׁם בְּדִין ב' וְע"ש לְמַר"ן בַּכ"מ ע"ש וְסָבוּר הֵייתִי לִישֵׁב עוֹד דְבָרֵי הַר"מ בַּמ"ש הַתּוֹסֵ' בַּפ"ק דְתַמוּרָה ד"ד ע"ב דְלֹא הָנִי נִיְתַק אֲלֵא אִי סָמִיךְ הָעֲשֵׂה לְלֹא וְעֲשֵׂה דְגוּזִילָה אַע"ג דְלֹא סָמִיךְ לִיָּה מְשׁוּם דֹא"י לְקַנִּים הָעֲשֵׂה אֲלֵא אַחַר הַעֲבֵרַת הַלֹּא ע"ש וְא"כ י"ל דְלֹר"י דְאִין בִּיעוּר חֲמִץ אֲלֵא שְׁרִיפָה וְתַשְׁבִּיתוֹ הִיא הַבְּעֵרָה אוֹ אִז לְקַנִּים הָעֲשֵׂה אֲלֵא אַחַר הַעֲבֵרַת הַלֹּא וְהָנִי נִיְתוּק אַע"ג דְלֹא סָמִיךְ לִיָּה אֲבָל לְמַאי דְקִי"ל פְּרָבָנָן אִז לֹא הָנִי נִיְתוּק פִּינּוֹן דְלֹא סָמִיךְ הָעֲשֵׂה דְתַשְׁבִּיתוֹ לְלֹא דְלֹא יִרְאֵה שׁו"ר דְהָא לִיתָא דְהַר"מ בַּפ"ג מֵה"ת פ' הַמְקַדִּים תְּרוּמַת לְבִיכּוּרִים אִינוּ לּוֹקָה וְהַ"ט מְשׁוּם דְהָנִי לֹא הִנִּיְתַק לַעֲשֵׂה הַרִי אַע"ג דְלֹא סָמִיךְ לִיָּה וְאַע"ג דְאֲפָשֵׁר לְקַנִּים הָעֲשֵׂה קוֹדֵם הַעֲבֵרַת הַלֹּא הָנִי נִיְתַק וְדְבָרֵי הַתּוֹסֵ' אִינָם אֲלֵא לְמַ"ד לּוֹקָה ע"ש בַּתּוֹסֵ' וְהַמ"ק דַּפ"ג כ' לִישֵׁב בַּמ"ש הַר"מ בַּפ"א מֵה' תְּמוּרָה דְהַטְעַם דְלֹא דְתַמוּרָה לֹא הָנִי נִיְתַק מְשׁוּם דְאִיכָּא תְּרִי לְאוֹי וּמִנְתַּק חֵד וְלְקִי אַחַד וְה"נ לֹא יִרְאֵה וְטַעַם ב' שִׁכ' הַר"מ שֵׁם דְהָעֲשֵׂה אִינוּ שְׁנָה לְלֹא שְׁיִיךְ פָּאן דֵּה דְהָעֲשֵׂה מִש"ש וְהַלֹּא לִיתִיָּה אֲלֵא בְלִילָה ע"ש וְלֹא נִהִירָא דְהַתָּם הָעֲשֵׂה לִיתִיָּה בְּצִיבוּר וְגַרַע מֵהַלֹּא וּלְכַף אִין בּוֹ כַח לְנִתַק אֲבָל הָא אֲדַרְבָּא הָעֲשֵׂה אֵלִים מֵהַלֹּא דְקָדִים אִפִּי מִש"ש: ע"ב תּוֹס' בַּד"ה פֶּסַח וְכו' אֲמַאי אֲצִט' וְכו' עַכ"ל הָא דְלֹא ק"ל עֲדִיפָא מִיָּנָה לְרַבָּנָן דַּס"ל טַעוֹן לִיָּנָה מְשׁוּם דִּי"ל דַּס"ל רְגַל בַּפ"ע וְלֹא גָרַע מִמְבִּיא קְרַבְנוֹ בְּחוּל אֲבָל ר"י ס"ל תַּשְׁלוּמִין דֹא' מִדְּמַמַּעֵט לִיָּה מְלִינָה כַּמ"ש הַתּוֹסֵ' בְּדַבּוּר שֹׁאח"ז וְהָא דְתַשְׁלוּמִין דֹא' נ"ל מְקַרְאִי לְעֵיל וּלְכַף ק"ל שְׁפִיר אֲמַאי אֲצִט' קָרָא וְעֵינָן בְּמַהֲרָשֵׁ"א ז"ל: בַּד"ה פֶּל וְכו' לְמַאי הִיִּלְכְּתָא וְכו' עַכ"ל ק' נִימָא דְאֲצִט' קָרָא לְאֲקוּשִׁי מְקַצָּת לְכוּלָא דְלֹא נִימָא דְלֹא אֲשִׁתְּרִי כְּצַד הַבְּעִיָּא: דָּף צ"ו ע"א גַּמ' אֲלֵא מַעֲתָה וְכו' וְהַתְּנִיָּא וְכו' בַּג בַּג וְכו' בַּפְּשֻׁט' דְשִׁמְעָת' נַר' דְנוֹדָאִי פְּשִׁטָא לִיָּה לְהַגְמ' דְפֶסַח דּוֹרוֹת בְּעֵי בִיקוּר מְדָלָא חֲשִׁיב לִיָּה בְּמַתְנִי' בְּהַדִּי דְבָרִים דְבִין פֶּסַח מְצָרִים לְפֶסַח דּוֹרוֹת וְהָא דְהַנְצָרָה לְאַתּוּנִי בְּרִייתָא דְבָן בַּג בַּג מְשׁוּם דְלֹא נִימָא זֶה לְמַעוֹטִי פֶּסַח ב' וְע"ז קָאֵמַר דְפֶסַח דּוֹרוֹת מְנַלָן דְבְעֵי בִיקוּר ע"כ דְלֹא גָרַע מִתְמִיד גַּם פ"ב נְגַמַר מִתְמִיד וּמְשַׁנֵּי שְׁאֵנִי תְמִיד וּפֶסַח דּוֹרוֹת דְכְּתִיבִי קָרְאִי וּמַעֲתָה זֶה לְמַעוֹטִי פ"ב וְעֵינָן בַּפְּרֵשׁ"י

ומהרש"א: ע"ב גמ' איתבייה אבני וכו' לכאורה לפמ"ש ר"י בתוס' בד"ה קמ"ל דתמורה לעולם לא קרבה פסח א"כ לא הוי דיוחי בידים פנין דדרף הקדש כמ"ש ביהקדוש חציה וא"כ מאיזה טעם קודם שחיט' לא קרבה תמורה וע"כ לומ' משום מפת קדוש' דחוייה וק' לאבני דלית ליה האי סברא דקדוש' דחוייה אמאי לא קרבה תמורה וצ"ל דאבני ס"ל ב"ח נדחים וע"כ לא הוצרכו התוס' לדחו' בידים אלא לרב דס"ל ב"ח אינם נדחים א"נ אבני מודה בהמיר קודם שחי' דאמרי' מפת קדוש' דחוייה ול"פ אלא בהמיר לאחר שחיטה: דף צ"ז ע"א גמ' ואלו פסח היכא דאבד ונמצ' אחר חצות וכו' מוכח דלא פריף אלא משום דשמואל כר"ז ס"ל וכן מבואר להדיא בלישנא בתרא וק"ל דבגמ' בתמורה דכ"ב ע"ב בעי בגמ' לרבנן היכא דנמצאת אחר שחי' קודם זריקה אי אמרי' פזרוק דמי או לא וכה"ג בפסח קרב פדתנן במתני' אחר שחי' קרב שלמים וא"כ אי איתא דלרבנן נמצאת אחר שחי' רועה קשה לשמואל וצ"ל דגמ' פאן פשיט"ל מאי דאיבעיא להו שם וכה"ג כ' התוס' בפ"ק דקדושין גבי הני פהני שלוחי דרחמנא וק"ל על הר"מ בפ"ד מה' פיסולי המוקדשין דפ' לבעיא הלזו בספק ואמאי פנין דמבואר בשמעטין דנפשטה וי"ל דאף דל"ב מבואר דפשיט"ל מ"מ ל"ק אפתי י"ל דמספקא להו ולהכי לא משני בל"ק פרבה ס"ל וא"צ לדברי רש"י ו"ל ומ"מ המק' הקשה מאחר חצות דמילתא פסיקתא היא והמתרץ לא תי' פרבה משום דא"כ תפשוט הבעיא הנז' אף לפמ"ש התוספות בקמא דע"ז ע"ב דלא אמרי' פזרוק אלא אי נתקבל בפוס והגמ' בתמורה לא אבע"ל אלא בפוס ומטעמא דבזרוק ומשמ' דפשיט"ל בלפני קבלה ואחר שחי' דתרעה והוא הפך הנראה מסוגיין ומדברי הר"מ שם דפ' לבעיא הלזו בנשחטה ולא כ' בנתקבל בפוס נראה דס"ל דאפ"ל לא נתקבל בפוס אמרי' פזרוק: שם ובאבוד מי נהרי אבודה בשעת הפרשה וכו' משמע דלא פריף אלא בתר דמשני באבודין איירי והיינו משום דאי שמואל איירי בכל גוונא לא קשיא מאבודה בשעת הפרשה דמוקמי' לשמואל כר' ורועה מ"ל באבודה בלילה בחטאת ודכוונה בפסח קודם חצות אבל השתא דמוקמי' באבודה אי מוקמת לה כר' קשיא רועה היכי מ"ל דאבודה לילה לאו אבודה ושמואל באבודה איירי כדפריף בתר הכי מיהו ק' דאי שמואל בכל גוונא איירי ליכא לאוקמה כר' מפת קושניית וקא פל אבודה לר' כדפריף בתר הכי דהשתא ליכא לשנויי לאו אבודה היא פדמשני דקא שמואל אל איירי בלא אבודה וי"ל דאי שמואל בכל גוונא איירי לא קשיא קושניית וקא פל אבודה וכו' די"ל בחד צד כמ"ש התוס' בשם רשב"ם לקמן בד"ה אלא וכו' ע"ש דכיון דמילתא דשמואל בדחויין מיתוקמ' בכל גוונא באבודין מתפרשא שפיר בחד צד ולא פריף הגמ' וקא פל אבודין דין וכו' אלא פי מוקי דשמואל לא איירי אלא באבודין דהשתא דחיקא ליה למי' דכל מילתא דשמואל לא מתוקמא אלא בחד צד וניחא בזה מה שהק' מהרש"א שם בד"ה אלא לפי רשב"ם גם ניחא בזה קושני' התוס' בד"ה וכלל לא פירשב"ם דלא פריף מתמורה משום די"ל בחד צד ולא הניחו התוס' בחיקמה לפיר"י דלקמן דלא ס"ל להא דרש ולישי' ר"י צ"ל קא דלא פריף וקא אבודה בשעת הפרשה וכו' אלא פי מוקי דשמואל באבודה משום די"ל איפכא פי קאמר שמואל בדחויין וכו' ודוק: תוס' בד"ה אלא וכו' תימה לל"ק וכו' עכ"ל וי"ל דל"ק ס"ל דסיפא בהמיר קודם שחי' נאצט' קרא להכי פי היכי דמתני' אצט' לאשמעי' האי דינא ולל"ב נדחקו התוס' בזה בד"ה איקמא: ע"ב תוס' בד"ה אלא וכו' אע"ג דר"ש אית ליה לקמן וכו' עכ"ל נראה דר"י לא מפליג בין דחוי בידים ללא דחי בידים כמ"ש התוס' לעיל במתני' ע"ש וכ"נ מפירש"י לקמן דצ"ז ע"א בד"ה ש"מ ע"ש: בא"ד שמואל לא ס"ל בהא כר"ש עכ"ל לכאורה דהיינו מדקאמר הגמ' קמ"ל דחצות קבע אף ק"ל דהגמ' גופיה מנ"ל נימא דשמואל כר"ש ובכל גוונא איירי וצ"ל דמסתמא ס"ל פסתם מתני' וכ"מ בדברי התוס' בסמוך בפירשב"ם:

בא"ד בחד צר וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל וי"ל דלעיל לא מ"ל הכי דאפתי ק' פלל הב' דכל שבחטטאת רועה אינו פלל שלם דהא מצינו גנונא דבפסח רועה ובחטטאת מתה והיינו בנמצא קודם חצות אבל התוספות קיימי למסקנא דמוקי לה פר"ש ושמואל חדא קאמר: בד"ה מיביא וכו' נאפ"י ר"ש וכו' מודה הקא עכ"ל וע"ש בתמורה דר"ש קאמר בפסח דתמכר שלא במום ואינו עושה תמורה דאין לה דבר שעושה תמורה אלא הרועה ע"ש מיהו ה"ד קודם הפסח תמכר שלא במום וישח בדמיה פסח דכיון דאינו ראוי לפסח קדושת דמים הוא דהוי אבל לאחר הפסח דלשלמים קאי וראוי לשלמים נחתא ל"ה קדושת הגוף ובעי רעיה ומתני' לאחר הפסח קאי דקתני וביא בדמיה שלמים וכו' מבואר בירושלמי אמשנתנו דר"ש ס"ל קודם הפסח תמכר שלא במום וביא בדמיה פסח ואחר הפסח תרעה וביא בדמיה שלמים אבל לרבנן ס"ל אפי' קודם פסח תרעה אלא דשם בירוש' מוקי למשנתנו כר"ש משום דלרבנן הו"ל למתני קודם הפסח דתרעה וביא בדמיה פסח אבל לר"ש ניחא דלא נחית תנא דמתני' אלא לאשמעיה דינא דרעיה אבל התוס' משמע להו דמתני' פרבנן וה"ה דהומ"ל קודם הפסח תרעה וכמ"ש בדבור הקודם וע"ש לה' קרבן העדה בפ"י: דף צ"ח ע"ב גמ' יביא בהמה שמינה ולימא וכו' מלישנא דגמ' משמע דיחלל על הבהמה דיאמר פל היכא דאיתיה לפסח תחול על בהמה זו דבלשון חילול לא הוי תמורה כדתנן בתמור' וכ"פ הר"מ בפ"י משנתנו ע"ש אבל רש"י ו"ל פי' דיחלל על המעות ואח"ך המעות יקנה בהם בהמה לשלמים ונ"ל דדעתו ו"ל דאי מחלל על הבהמה הוי דינא כמו הבהמה דנתחלה וכיון דאותה הבהמה אינה קריבה דנדחית מפסח אם הנה אחר חצות דחצות קובע גם זו אינה קריבה דמכח קדושה דחוייה קאתי וכדמסקי' פן לעיל דצ"ו ע"ב גבי תמורה דאפי' המיר אחר הפסח נדחית דמכח קדושה דחוייה קאתי ולכך פי' במעות דהוי תקנה אפי' הנה אחר חצות: מתני' או ששחטו ב' פאחד כ' מהרש"א ו"ל דס"ל א"א לצמצם דאי ס"ל אפשר לצמצם הא אין נמנין על ב' פסחים פאחד ע"ש וק' דבגמרא בבכורות דט"ז איפליגו ריה"ג ורבנן באי אפשר לצמצם בי"ש ובעי בגמ' אליבא דרבנן דס"ל א"א לצמצם בי"ש אי בידי אדם אפשר לצמצם ופשיט דבידי אדם אפשר לצמצם ס"ל ע"ש והקא בידי אדם וכיון דלכ"ע אפשר לצמצם בידי אדם דאע"ג דה"ד במתפנין לצמצם והקא בלא מתפנין לצמצם מ"מ נחויש שפא צמצמו ואמאי אוכל משלו דהא אין נמנין על ב' פסחים כא' וספיקא דאורייתא לחומרא וצ"ל דלא שכיח הצמצום ועיין למהריט"א ו"ל בס' קהלת יעקב אות סמך ספיקא במ"ש עמ"ש התוספות פאן ולא דמי וכו' ע"ש: פירק עשירי צ"ט ע"ב גמ' לא יאכל בע"ש וי"ט מט' שעות וכו' מבואר דמנחה קטנה הוא וכן לקמן דק"ז דבעי בפסח אי מנחה גדולה היינו משום פסח אבל משום לתיאבון סגי במנחה קטנה ומפאן ק' לס' הרב"ד בפ"ל מה' שבת לפי מה שהבין הכ"מ בכוננותו דס"ל מנחה גדולה ולזה י"ל דלקמן גבי פסח דלא שרי אלא מצה עשירה סגי בקטנה לטעמא דלתיאבון אבל בע"ש וי"ט דיכול לאכול פת צריף מנחה גדולה וכה"ג חילק המג"א בסי' תרל"ט בין פסח לסנפה ע"ש וניחא מה שהק' הכ"מ מפשיטות הבעיא דלקמן ע"ש אף קמיינתא ק' לכ"נ עיקר דהרב"ד דאסעודה גדולה דוקא קאמר דהר"מ אוסר מן הבוקר והרב"ד ס"ל מחצות דוקא: תוס' בד"ה עד וכו' דכבר אשמעי' וכו' עכ"ל אין להק' נימא דאשמעי' מעי' אפי' בז"הו דלא אשמעי' ממשנת אינהו מקומן די"ל דהגמ' לא בעי לשנויי הכי דא"כ מאי אשמעי' רבא לקמן דק"ך ע"ב דאמ' אכל מצה בז"הו אחר חצו' לראב"ע לא יצא י"ח ע"ש בגמ': בא"ד ור"י תי' וכו' עכ"ל מדברי מהרש"ל ו"ל מוכח דלתי' זה א"צ לדברי הר' יחיאל ונ"ל דהיינו דל"ל דאתא לאשמעי' עד שתחשף דא"כ לא אתא מתני' לאשמעי' אלא דין פסח בדין מצה אינו חידוש דאפי' שבתו' וי"ט פן הוא לתי' ר"י ואין זה במשמע

משנתנו: בד"ה מאי וכו' דאיפא למטעי וכו' עכ"ל ק"ק לפ"ז דידע המק' דאיפא סברא בפסח טפי משבת וי"ט אמאי לא אסיק אדעתיה לאוקמה כר' יוסי ונראה דס"ד מדקאמר ר"י הלכה כר"י בע"פ מפלל דפליג רבי יוסי וכדפריה הגמ' בסמוך: דף ק' ע"א תוס' בד"ה מפלל וכו' ומורי הר' יחיאל וכו' דבע"ש שרי ר"י אפי' להתחיל וכו' עכ"ל ר"ל דכיון דשרי ר"י להתחיל עד חשיכה אמאי נקט אין מפסיקין בהתחיל קודם ט' שעו' דהא אדר"י קאי הול"ל התחיל קודם חשיכה אין מפסיקין אחר חשיכה דלא פמהרש"א ו"ל: בד"ה אין וכו' דבהתחיל באיסור מודה ר"י וכו' עכ"ל מה שהביא מהרש"א ו"ל מההיא דאגריפס דלקמן ע"ש אינו מוכרח די"ל דהוי פאילו התחיל ואסור להתחיל ומאי רבותיה דאגריפס דלא עביד איסור' אכל לעולם י"ל דלר"י אפי' התחיל באיסור אין מפסיקין אף מדברי רשב"ם שם אין נראה פן: ע"ב גמ' מאי לאו עקירת שולחן דסתם הפסקה הוא עקירת שולחן ומשני לא מפה אכל הפסקה דר"י אין לפ' מפה דכבר הוכיחו התוס' לעיל דלר"י מפסיק ומברך ברפת המזון מבריינתא דלקמן דקתני אומר עליו ברפת המזון ומ"ש רשב"ם לעיל גבי פורס מפה א"נ לסלוקי פתורא לאו בברפת המזון קאמר אלא היכר הפסקה בעלמא הוא וכו' מטין דברי רשב"ם דלמ"ד פורס מפה אינו מברך ב"המזו ודלא פמהרש"א פאן וכפירשב"ם דלעיל ע"ש: תוס' בד"ה יד' יין וכו' אכל אם נמלך אינו פוטר וגם צריך וכו' עכ"ל כ' מהרש"ל ו"ל אכל הרא"ש ס"ל דא"צ וכו' ע"ש והיינו ממ"ש הרא"ש לקמן דק"ג גבי מעשה דאמימר ומר זוטרא וכו' דא"צ לברך ברכה אחרונה דהסח הדעת אינו מצריכו אלא ברכה דלפניו ואין לו דשאני התם דמברך על הגפן אחר פוס בתרא ופוטר פוס קמא אכל הכא לא מברך על הגפן באחרונה דה"נ ברפת המזון פוטרתו והיא במקום על הגפן דיין שלפני המזון פינן דלגר בא מישף שיף לסעודה וב"המזו פוטרתו אף בנמלך ואפי' לא הי"ל יין פלל בתוך המזון דעדיף מנמלך וכמ"ש מרן בש"ע בסי' קע"ד דין ו' וע"ש במג"א ומ"ש התוס' דבנמלך מברך ברכה אחרונה היינו קודם שיאכל אכל אם לא בירך עד אחר אכילה ב"המזו פוטרתו וזה ודאי דלא כהרא"ש ו"ל ועיין להרב זרע יעקב ו"ל סי' יו"ד: דף ק"א ע"א תוס' בד"ה אכל וכו' ומיהו יש ספרים דגרסי וכו' עכ"ל ולפי' גי' זו מסקי' הכא דהפ' מפנה לפנה אסור והיינו בשאין דעתו לאכול במ"א אכל לקמן דאמרינן מפנה לפנה שרי בדעתו לאכול במ"א ועיין בתוס' בדבור הקודם ולעיל בד"ה יד' קידוש ע"ש ועיין במהרש"א ו"ל: גמ' ואף רב הונא וכו' אין להוכיח מפאן דלרב דס"ל יש קידוש אפי' הנה בדעתו לאכול בבית שקידוש דלא כהירושלמי שהביאו התוס' בד"ה יד' קידוש דאי איתא אתי רב הונא גם כרב די"ל דמדקאמר וקדיש וטעמים מידי משמע פל דהו כגון מיני תרגימא וכיוצא דמהני לקידוש במקום סעודה וכמ"ש הטור והש"ע בסי' רע"ג וע"ש במג"א ולא מהני לעיקר סעודה ראשונה דשבת כמ"ש בסי' רצ"א והשתא אמאי טעים מידי פינן דדעתו לאכול שם אח"ך אלא ע"כ דחשש שפא יתעקר שרגא גם מביתו ויצטרך לחזור לקדש במ"א שאוכל והשתא מוכיח שפיר דר"ה כשמואל דאי ס"ל כרב אמאי טעים מידי יתן דעתו שאם יכבה הגר יאכל במ"א אף דברי התוס' עמדו מנגד שכ' בד"ה טעימו טעימת לחם דמהר לסעודת שבת והיינו משום קידוש דמסעודה לא איכפת ליה כמ"ש בד"ה ובקדושה מוכח דס"ל דאין קידוש אלא במקום סעודה דמהני לסעודת שבת דלא כמ"ש הטור וראיתי למרן בב"י שכ' דמשום סעודת שבת הוא שכ' דטעון לחם ולא משום קידוש ע"ש ודבריהם בד"ה בקדושה הניין תיובתיה דמרן ו"ל ולדברי התוס' י"ל דדוקא בנמלך הוא שאמרו בירוש' דמודה רב אכל אי עקר שרגא לא דדעתו של אדם היא שלא לאכול אלא במקום שרגא: תוס' בד"ה ובקידושא וכו' שיכולין לעשות למחר עכ"ל עיין בסימן רע"א דמי שלא קידש בליל שבת יש לו תשלומין למחר אלא

שאינו אומר ויכולו ע"ש: ע"ב תוס' בד"ה פֿשֶׁהֶן וכו' וְתַדַּע דְּאֵם לְעוֹלָם טְעוּנִין וכו' עכ"ל מִכָּאן נ"ל לְהוֹכִיחַ דְּבִנְתֵּעַפֿל הַמְּזוּן צָרִיף לְבִרְהַ בְּרַכָּה א' עַל מַה שְּׁרוּצָה לְאַכּוֹל כַּמ"ש הַמַּג"א ס' קפ"ד דְּלֹא כַהֲגוּ"ר כָּלֵל ג' שְׁדַחְתְּהוּ מִהֶלְכָּה ע"ש דְּאֵי אֵיִתָּא דְּלֹא מִיפְטָר אֱלָא מִב"הֶמְז מֵאֵי הוֹכִיחוּ הַתּוֹס' מִזֶּה דֵהֶסֶה"ד אֵינוּ זוֹקֵק אֱלָא לְבְּרַכָּה א' מִדְּהוֹצֵרָה תַּנָּא דְּבְרִייתָא לְמַתְנֵי פֿשֶׁהֶן חוּזְרִין טְעוּנִין בְּרַכָּה לְמִפְרַע נִימָא דְּהוֹצֵרָה לְמַתְנֵי הֵכִי לְהִיכָא דְּלֹא בִּירְכוּ ב' הֶמְז וְנִתְעַפֿל דְּמִשּׁוּם הֶסֶה"ד צָרִיף בְּרַכָּה א' אֱלָא ע"כ דְּבִנְתֵּעַפֿל צָרִיף בְּרַכָּה א' וְא"כ בְּלֹא טַעְמָא דֵהֶסֶה"ד צָרִיף בְּרַכָּה א' וְלֹא הוֹצֵרָה תַּנָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ דְּצָרִיף בְּרַכָּה א' מִשּׁוּם הֶסֶה"ד: דָּף ק"ב ע"א בַּא"ד וְכ"פ רִשְׁב"ם וכו' עכ"ל הָרַא"ש ז"ל כְּתַב בְּשֵׁם רִשְׁב"ם לְהַפְּדוּ וְכֵן הוּא בְּפִירְשׁב"ם לְקַמְּן דַּק"ג ע"ב בַּד"ה לִית הִילְכְּתָא וּמְהַרְשָׁ"א ז"ל נֶעְלַם מִמֶּנּוּ זֶה: ע"ב בַּד"ה מְנִיחוּ וכו' וּלְפָנֵי ר' יוֹן וכו' אֵין לְהוֹכִיחַ פְּלוּם וכו' עכ"ל ר"ל דְּלִפְנֵי ר' יוֹן הָא לֹא טַעַם פְּלוּם מִשְׁתַּחֲשָׁף וְלֹא מִשּׁוּם דִּיש לְחַלֵּק בֵּין הַתְּחִיל בְּהִיתָר לְהַתְּחִיל בְּאִיסוּר כַּמ"ש מְהַרְשָׁ"א ז"ל ע"ש וְעֵינֵן לְהַתּוֹס' לְקַמְּן דַּק"ה ע"ב בַּד"ה ש"מ תַּמְנֵי וּלְמְהַרְשָׁ"א ז"ל שָׁם: דָּף ק"ג ע"ב פִּירְשׁ"י בַּד"ה פִּי מְטָא וכו' לְהִנָּף תַּרְתִּי וכו' עכ"ל מַמ"ש תַּרְתִּי עוֹבְדֵי דְּהִינּוּ הִנָּף דְּרַב יַעֲקֹב וּדְאֲמִימָר נַר דַּמְפ' דְּכִי מְטָא לְאַבְדּוּלֵי אַעוֹבְדָא דַר' הוֹנָא וְנָזָה סוּתַר לַמ"ש בְּסַמוּף אַמ"ל רַב יַעֲקֹב וכו' וְעוֹד מ"ש בְּדַבּוּר זֶה וְעוֹבְדָא א' בְּשַׁבַּת הוּא ק' לְהוֹלְמוֹ דְּנִדְאֵי בְּשַׁבַּת הִיא דְּהָא בְּרִיף אַמְאֹר וכו' וְצ"ל דְּרִשְׁ"י ז"ל גְּרִיס עוֹבְדָא דְּרַב יַעֲקֹב מְקַמֵּי עוֹבְדָא דְּרַב הוֹנָא וְהַשְׁתָּא מ"ש הִנָּף תַּרְתִּי עוֹבְדֵי הִינּוּ עוֹבְדָא דְּרַב הוֹנָא וּדְאֲמִימָר וְעֵינֵן בְּמַרְדְּכִי: תּוֹס' בַּד"ה ר"א וכו' וְא"ת אַמְאֵי מְבַרְכִין וכו' עכ"ל מ"ש מְהַרְשָׁ"א ז"ל אַמְאֵי לֹא ק"ל מְכֻסֵּי בְּתַרְאֵי ל"ק דְּכִינּוּן דְּקִי"ל בֵּין ג' לַד' לֹא יִשְׁתָּה בְּנִדְאֵי דְּמִי לַב"הֶמְז וְהִי הַפֶּסֶק אָבֵל בֵּין א' לַב' ס"ד דְּאֶפְלֵ הַתְּחִיל אֲשֶׁר גָּאֲלָנוּ שְׂרִי לְמַשְׁתִּי: דָּף ק"ד ע"ב תּוֹס' בַּד"ה חוּץ וכו' וּמִיָּהוּ בִּירוּש' פְּרִיף וְהִרֵי הַבְּדֻלָּה וכו' עכ"ל פִּי מְהִירוּש' מְדַפְרִיף וְהִרֵי הַבְּדֻלָּה מוֹכַח דְּלִית' לְהָא מִקְלֵת' דַּר"ת דְּשִׁלָּא תַרְאָה בְּרַכָּה א' וְהִבִּיאוּ דְּבְרֵי הִירוּש' לְדַחוּת פִּיר"ת וּלְהִכֵּי פְרִיף הִירוּש' וְהִרֵי נְבִרָה וכו' דְּלִשְׁטִטְמִיָּה אֲזִיל וְל"ק מַה שֶּׁהָק' מְהַרְשָׁ"א לְקַמְּן בְּדַבּוּר זֶה: דָּף ק"ה ע"א גַּמ' לְקִידּוּשׁ קוֹבְעַת וְלֹא לְהַבְּדֵל' וְעֵינֵן לְעֵיל ד"ק ע"ב דְּשִׁמוּאֵל פְּלִיג וס"ל דְּמַפְסִיקִין לְהַבְּדֻלָּה וְעֵינֵן לְהַתּוֹס' דַּק"ב ע"ב בַּד"ה מְנִיחוּ וכו' שַׁכ' וְאֵע"ג דְּמַפְסִיקִין לְהַבְּדֻלָּה לְשִׁמוּאֵל וכו' וְכּוֹנְנָתֶם דְּלְשִׁמוּאֵל קִשְׂיָא בְּרִייתָא לַפ"ד הָר"ן וְדְבְרֵי הָרַא"ש לְקַמְּן דַּק"ז אֵהָא דְּאֲמִימָר בַּת טָנוּת שַׁכ' לַפ"ד הָר"ן בְּרִייתָא דְּמְנִיחוּ אַחַר הַמְּזוּן ס"ל דְּאֵין מַפְסִיקִין לְהַבְּדֻלָּה ע"ש ק' לְהוֹלְמֵן דְּלְשִׁמוּאֵל קִשְׂיָא בְּרִייתָא דְּהָא מוֹקַמֵּי לָהּ לְעֵיל כַּר"י וְכַמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל: שָׁם כְּבוֹד יוֹם וְכְבוֹד לֵילָה כְּבוֹד יוֹם קוֹדֵם מְכָאן ק' לַמ"ש הַרְדָּב"ז ח"א סִימָן י"ג דְּמִי שֶׁהִבְטִיחוּהוּ לְהוֹצִיאוּ יוֹם א' מִבֵּית הָאִיסוּרִין אֵין לוֹ לְהַנִּיחַ לְיוֹם אַחַר קְדוּשׁ יוֹתֵר דְּמַצָּנָה הַבָּאָה לִידָה אַל תַּחֲמִיצָנָה וְאֵין אֲוִמְרִין לְהַנִּיחַ מַצָּנָה זֶה הַקְּלָה עַכְשָׁיו כְּדֵי לְעַשׂוֹת מַצָּנָה אַחֲרַת חֲמוּרָה מְמַנָּה בְּיוֹם אַחַר ע"ש דַּלְפ"ד הִי"ל לְהַקְדִּים כְּבוֹד לֵילָה דְּהוּא קוֹדֵם בְּזֵמַן וּלְפַמ"ש מְהַר"ץ בְּתַשׁוּ' ס' ק"ו דְּדוֹקָא בְּב' מַצּוֹת אָבֵל בְּמַצָּנָה אַחַת יוֹכֵל לְדַחוּתָהּ לְיוֹם אַחַר כְּדֵי לְעַשׂוֹתָהּ מִן הַמְּוַבְחָר כַּמ"ש בַּתה"ד בְּבִרְכַת הַלְבָנָה דְּנִינִיחַ מְלַבְרָה עַד מ"ש ע"ש א"ש הָכָא דְּסְעוּדוֹת שַׁבַּת כּוֹלְהוּ מַצָּנָה אַחַת חֲשִׁיב: ע"ב תּוֹס' בַּד"ה ש"מ הַמְּבַדִּיל וכו' מִשּׁוּם דְּאִיכָּא בְּרִייתָא וכו' עכ"ל פִּי פִּינּוּ דְּהָה בְּרִייתָא פְּלִיגָא אֵהָא בְּרִייתָא דִּילָן מִיבַע"ל לְרַבָּא הַלְכְּתָא כְּמָאן וְדִלָּא כְּמֹ שֶׁהִבִּין מְהַרְשָׁ"א בְּכּוֹנְנָתֶם וְאָף לַפ"ד דְּרַבָּא ס"ל דְּגַם בְּרִייתָא דִּילָן לְמַצָּנָה בְּעֵלְמָא ל"ק מַה שֶּׁהָק' בַּמ"ש הַתּוֹס' וְהָכָא דְּמִשְׁמַע לִיהּ וכו' שֶׁהוֹצֵרְכוּ לְזֶה לִיִּישֵׁב סוּגָיָא דְּשִׁמְעֵתִין דְּקָאֵמַר ש"מ וכו' דְּמִשְׁמַע מְדִינָא דְּלֹא כְּרַבָּא וְאֵין לְהַק' אֲשִׁמְעֵתִין מְהִיכָא מ"ל דְּמְדִינָא דִּילְמָא לְמַצָּנָה כְּרַבָּא דִּי"ל דְּאֵי לְמַצָּנָה הָכָא דְּאֵין לוֹ אֱלָא כּוֹס א' לֹא הוּל"ל ב' קְדוּשׁוֹת עַל כּוֹס א' וְעוֹד י"ל דַּס"ל לַגַּמ' כְּאֵן בְּמַסְקָנָא דַּגַּמ' שָׁם דְּאֵי הַבְּדִיל בְּתַפְלָה אֵין לְהַבְּדִיל עַל הַכּוֹס

דְּבַרְכָּה שֶׁאֵצִי הִיא וּבַמִּשָּׁשׁ מְהֵרָשׁ"א דְּמִדְקָאֲמַר שׁ"מ מוֹכַח דְּמִדִּינָא כֹּה הִרְאוּנִי לְמָרְן בַּבִּי סִי קַפ"ב גְּבִי בְּרַפְת הַמְזוּן אִי טְעוּנָה פּוֹס בְּשֵׁם הַר"מ דְּמֵאֵי דְקָאֲמַר שׁ"מ בְּ"הִמְזוּ טְעוּנָה פּוֹס לְמַצְוָה בְּעֵלְמָא הוּא ע"ש: בַּד"ה וּשׁ"מ פּוֹס וְכוּ' וְתִימָה דְהָא מִדְקַתְגִּי אִין לּוֹ וְכוּ' עַכ"ל אִין לְהַק' דְּאִי אִינְהָ צָרִיף שְׂיַעוּר הוּ"ל לְבַרְרָה עֲלִיו הַבְּדִל' וְלְטַעֲנוֹם בִּידִיָּה דַע"כ לֹא כ' הַתּוֹס' לְקַמְן בַּד"ה שׁ"מ טְעֻמוֹ דְּכּוֹס שֶׁל חוֹבָה צָרִיף לְטַעֲנוֹם מִפּוֹס שְׂיַישׁ בּוֹ רְבִיעִית אֱלָא אִי צָרִיף שְׂיַעוּר דִּי"ל דְּהַבְּדִלָּה וְדֵאִי דַפְשִׁיט"ל דְּצָרִיף שְׂיַעוּר וְלֹא הַנְּצָרָה הַגְּמָרָא לְהוֹכִיחַ מֵהֵאֵי בְּרִינְיָתָא דְצָרִיף שְׂיַעוּר אֱלָא הַכּוֹס שֶׁל בְּ"הִמְזוּ וְעוֹד י"ל דְּבַגְמָ' שָׁם בְּבִרְכוֹת דְּמוֹקִי לְהַמְעִיקָרָא בְּטַעֲמִים בִּידִיָּה פְּלִיגִי בַּה' וּס"ל דְּלֹא מְצִי טַעֲמִים בִּידִיָּה מִשּׁוּם דְּכּוֹס שֶׁל בְּרַכָּה בְּעִי מְלֵא פְּדָאִי שָׁם בַּדְּנֵי"א ע"א אִוּ מְאִיזָה טַעֲמִים וְא"כ לְמַסְקָנָא שָׁם דְּטַעֲמָא דַּב"ש מִשּׁוּם דְּאִין טְעוּנָה פּוֹס אִית לָן לְמִי דְמוֹדוּ ב"ש לַב"ה בְּהָא דְלֹא מְצִי טַעֲמִים בִּידִיָּה וְהַתּוֹס' לְקַמְן דְּנִקְטִי טַעֲמִים בִּידִיָּה לַס"ד דְּהֵתֵם וּבְזָה ל"ק מַה שֶׁהַק' מְהֵרָשׁ"א בְּדַבְּרוּר זָה ע"ש דְּהָא בַּה' פְּלִיגִי וּס"ל דְּלֹא מְהַיְטִי טַעֲמִים בִּידִיָּה: דָּף ק"ו ע"א תּוֹס' בַּד"ה וְנוֹכְרָהוּ וְכוּ' אַבְל עַל הַיִּין לֹא הוּיָאֱלָא מְדַרְבְּנָן וְכוּ' עַכ"ל נ"ל לְהוֹכִיחַ פֶּן מַגְמ' בְּשַׁבַּת דָּף כ"ג דְּבַעֲי קִידוּשׁ הַיּוֹם וּנ"ח אִי מַנְיָהוּ קָדִים ע"ש וְאִי אִיתָא דְעַל הַיִּין דְּאוֹרְנִיָּתָא וְדֵאִי קִידוּשׁ קָדִים וְלַד' הַר"ן בְּרִישׁ מְגִילָה דְאַרְף בַּכַּה"ג פְּרָסוּמִי נִסָּא עֲדִיף ע"ש נִיחָא אַף לַד' הַחֹלְקִין בְּזָה דְקִידוּשׁ עַל הַיִּין דְּרַבְּנָן וִי"ל דְּבַקִּדוּשׁ דִּיּוֹם הוּא דַּמְבַע"ל דְּלַכ"ע דְּרַבְּנָן כַּמ"ש ה"ה בַּפ' כ"ט מַה שֶׁבַּת מִיָּהוּ לַפ"ז ק' עַמ"ש רַש"י בַּפ' הַתְּכַלֵּת בְּבַעֲלִי דְתַדִּיר וּמְקוֹדֵשׁ דְּמְקוֹדֵשׁ הוּא מִי שְׁזַמְנוּ קוֹדֵם וְהַשְׁתָּא נ"ח מְקוֹדֵשׁ וּפְרָסוּמִי נִסָּא: דָּף ק"ו ע"ב תּוֹס' בַּד"ה הַנּוֹטֵל וְכוּ' וְהַר"א מְפָרֵשׁ נוֹטֵל לֹא יִקְדָּשׁ וְכוּ' עַכ"ל וּמֵאֵי דְדַחֲי לְהַ מְהָא דְזַמְנִין דְּחַבִּיבָא לִיָּה מְהָא דְזַמְנִין חַבִּיבָא לִיָּה חֲמָרָא וּמְפָרֵשׁ כַּמ"ש בַּד"ה מְקוֹדֵשׁ לִינִישׁב פִּירַשׁב"ם וְהַר"מ בַּפ' כ"ט מַה שֶׁבַּת כ' אִם נָטַל יָדָיו לֹא יִקְדָּשׁ אִינְן אֱלָא אַפַּת וְנַר' דַּמַּפ' כַּפִּי ה"ר אֱלֶחָנּוּ וּפ' פָּרַב בְּרוּנָא וְעִינִין לְהַטוּר בַּסִּי רַע"א וְלְמָרְן בַּבִּי שָׁם ע"ש וּמ"ש הַטוּר שָׁם בְּשֵׁם רַשְׁבָּ"ם מְדַבְּרִי רַשְׁבָּ"ם בַּד"ה נָטַל אִין נַר' פֶּן וַע"ש בְּמְהֵרָשׁ"א ז"ל: בַּד"ה מְקוֹדֵשׁ וְכוּ' וְכֵן הִיא דִּירוּשׁ' וְכוּ' כְּשֶׁאִינוּ חֲמַר מְדִינָה וְכוּ' עַכ"ל וְנֶאֱפָ"ה מְבַדִּיל דַּס"ל לְהִירוּשׁ' פְּסַבּוּר מִיָּנָה דְקָאֲמַר הַגַּמ' לְקַמְן סַבּוּר מִיָּנָה קִידוּשִׁי הוּא דְלֹא וְכוּ' אַבְל אַבְדּוּלִי מְבַדְלִי וְכוּ': דָּף ק"ז ע"א גַּמ' סְמוּדָה לְמַנְחָה גְּדוּלָה תַּנּוּ וְכוּ' מ"ש רַש"י שְׁבַע שְׁעוֹת וּמַחְצָה ט"ס הוּא וְצ"ל שְׁשָׁה וְכַמוֹ שֶׁנַּר' מְפִירוּשׁוֹ לְקַמְן בַּד"ה אֱלָא אִי אֲמַרְתָּ כ' הַר"ן דְּבַעֲיָא לֹא אַפְשִׁיטָא וְנִקְטִי לְחוּמָרָא וְהוּא תִימָה דְּאִי מַנְחָה גְּדוּלָה מֵאִי רְבוּתִיָּה דְאַגְרִיפּס דְּכִינּוּן דְּטַעֲמָא מִשּׁוּם הַקְּרַבֵּת הַפְּסַח ל"ל דַּט' שְׁעוֹת לְאַגְרִיפּס כ"ד שְׁעוֹת לְדִידוֹן דְּדוֹקָא בְּלַתִּיאָבוֹן הוּא דְשִׁינָה הָא מִקְלָתָא וְכַמ"ש רַשְׁבָּ"ם וְלִיתָא לַמ"ש בְּשִׁינְרִי כַּנ"ה ג סִי תַע"א וְעִינִין לְהַפְרָ"ח שָׁם: דָּף ק"ח ע"א גַּמ' וְא"א מְסַעֵד סַעִיד וְכוּ' אִיכָא לְמִדְּק דִּיקְלָמָא לֹא סַעִיד וְלֹא גְרִיר וּמַנ"ל דְּגְרִיר וִי"ל דְּכִינּוּן דְּפוּרְתָא פְּשִׁיט"ל דְּסַעִיד כַּמ"ש הַתּוֹס' א"כ ע"כ דְּטוּבָא גְרִיר לְהַ פְּוּרְתָא דְשִׁתִּי מְעִיקָרָא וְכִינּוּן דְּטַבְעוֹ גְרִיר גְרִיר הַפֵּל וְעִי"ל אִי לֹא גְרִיר וְלֹא סַעִיד נְמִי הֵנָּה אֲסוּר לְמַשְׁתִּי מִשּׁוּם דְּמוֹסִיף עַל הַפּוֹסוֹת כַּמ"ש רַשְׁבָּ"ם דְּלֹא שָׁרִי לְמַשְׁתִּי בֵּין א' לַב' אֱלָא מְטַעֲמָא דְגְרִיר וְאַף לְטַעֲמֵי הִירוּשׁ' י"ל עַד"ז וְהַגְמ' דְקָאֲמַר אֲמֵאִי יִשְׁתָּה הָא קָאֲכִיל לְמַצָּה אֲכִילָה גְּסָה ה"ה דְּהוּמ"ל הָא קְמוֹסִיף עַל הַפּוֹסוֹת לַפ"ד רַשְׁבָּ"ם ז"ל: שָׁם הַשְׁתָּא דְאַיְתָמַר הִכִּי וְאַיְתָמַר הִכִּי וְכוּ' עִינִין בְּהַר"ן בְּהַלְכוֹת שֶׁכ' דְמֵן הִרְאוּי לֹא בְּעִי הַסִּיבָה בְּכוּלְהוּ דַּס' דְּרַבְּנָן הוּא אֱלָא מִשּׁוּם דְּמְעִיקָרָא תַקְנַת חֲכָמִים וְעִינִין לְהַמְש"ל בְּרִישׁ ה' מְגִילָה ע"ש וְלַחַד תִּי שֶׁכ' הַתּוֹס' בַּד"ה מֵאִי לְחַלֵּק בֵּין מַצָּה לְכּוֹסוֹת מִשּׁוּם דְּהַסִּיב כְּבָר בַּב' פּוֹסוֹת הָא לִיכָא לְמַפְטְרִיָּה בְּכוּלְהוּ מִשּׁוּם דַּס' דְּרַבְּנָן לְקוּלָא דְהָא אִי לֹא שְׁתִּי בַב' פּוֹסוֹת הָא לַכ"ע בְּעִי הַסִּיבָה בְּכוֹסוֹת הָאֲחֵרוֹנִים דְּהוּי פְּמוֹ מַצָּה וְלִית בֵּיהּ סְפִיקָא: ע"ב תּוֹס' בַּד"ה אַל תִּרְא וְכוּ' וְלֹא כַּפִּירַשׁב"ם בַּפ' הַמוֹכֵר פְּרִוֹת וְכוּ' עַכ"ל

ענין בב"י א"ח סי' רע"ב דמפ' לדעת הר"מ לגרעיותא והוא כפירשב"ם ששהביאו התוס' ה'פ' מאי דמשמע בשמעתין וע"ש להעה"ש ו"ל ומ"מ בפירשב"ם ש'ק'פנינו לאו לגרעיותא ע"ש: דף ק"ט ע"ב גמ' היכי מתקני רבנן וכו' והתניא וכו' מקדוש וכוס ב'המז של שפתות וי"ט לא ק"ל משום דכל חד מצנה בפ"ע אבל ד' פוסות ס"ד דחזא מצנה ניהו: דף קי"ג ע"א תוס' בד"ה דמשניר וכו' שמונע שתייתו וכו' עכ"ל ענין למהרש"א ו"ל שניר דגם קידוש דיו' מדאוריני' דלא פמה שפתבתי לעיל בשם ה' המגיד בה"ש: דף קי"ד ע"ב תוס' בד"ה שני וכו' דמתני' אתיא פותיה וכו' עכ"ל ק"ק דהא איפא סתמא לעיל ד"ע דלא פבן תימא ע"ש שו"ר שפכר עמד ע"ז ה' מקראי קדש דקע"ז ע"ש מה שתי: בד"ה אהד וכו' דחגיגת י"ד אינה דוחה עכ"ל לפמ"ש בדבור הקודם דקי"ל פבן תימא דוחה את השבת כמ"ש התוס' לעיל בד"ע בר"ה לאו וע"ש במהרש"א ו"ל: דף קט"ו ע"א גמ' אתי טע' מרו' ומבטל טע' מצה מדברי התוס' בכול' שמעתין מתבאר דדוקא מצות הוא דא"מ זא"ז למ"ד אבל דבר רשות מבטל המצות וגם מהגמ' מוכח פן דדרבנן לגבי דאורייתא הוי פרות לגבי מצנה ודלא פתשו' בית יעקב סי' ס"ט שכ' דאפ"י למ"ד מצות מבטלות זא"ז דוקא מצות אבל דבר רשות א"מ המצנה ונהפוך הוא: שם השתא דלא איתמר הילקתא וכו' הרא"ש לעיל דקי"ד ע"ב כ' דבמרור צריף פניית משום דמזכיר בברכה לשון אכילה על אכיל' מרור ע"ש משמע דבכריכ' דליכא ברכה א"צ פניית ולפמ"ש התוס' בד"ה אתי דבמעט תבלין לא מבטל יש להוכיח דבעי פניית גם בכריכה דאי איתא לדידן דלא ידעינן הילקתא פרבנן או פהלל אמאי צריף למצה ומרור קודם הפריכה במצה לחודה סגי ואח"ך בכריכה עושה פניית מצה ומעט מרור וכינן שמועט הוא ל"מ למצה וראיתי לה' שאגת אריה סי' ק' שהק' על דברי הרא"ש מברייתא דלעיל אכלן לחצאין אם שיה וכו' לא יצא נאי איתא אמאי צריף לחזור ולאכול פניית מרור ה'א פבר יי"ח ולברכה לא מתקן פלום דהא הפסיק ביניהם ע"ש ומדברי התוס' בד"ה מתקין יש להוכיח דבכה"ג לא חשיב הפסקה בין ברכה לאכילה ע"ש ומשמעתין יש לתמוה על ה' שבות יעקב ח"ב סי' ח"י שכ' לישב מ"ש הר"מ בה' תו"מ גבי גיסוף עירה של מים לתוף של יין ונסף פשר והוא נגד הסוגיא דבתרא דצ"ז דנין מזוג פסול לנסכים וכ' הש"י דמ"ש בה' תו"מ פשר פחג מיירי דאיכא גיסוף היין וגיסוף המים ולכן פשר דמצות אין מבטלות זא"ז ע"ש ותמהני דבשמעתין מסקי' דלא איתמר הילקת' וכו' וכינן דמספק"ל אי מצות מבטלות זא"ז אמאי אם נסף פשר: תוס' בד"ה מתקין וכו' והתם לא מיייתי מאכלו וכו' עכ"ל פי' דק"ל מאי פריף הגמ' שם אמילתא דרבא מהנהג פרייתות ה'א איכא ברייתא דהכא פרבא וע"כ תנאי היא ולנה כ' דאכילה שאני וה'א דלא הוק"ל ארבא גופיה אמאי לא קבע דבריו אבריייתא דאכלו בלא מתפונן משום דניחא ליה טפי לקבוע דבריו אאבוה דשמואל משום דהוא אמורא והכריע דהילכתא כמ"ד א"צ פוונה אבל אבריייתא פיון דתנאי היא אפשר דלית הילקתא פאייד' ברייתא וענין מהרש"א ו"ל: בד"ה פל וכו' פדתנן בפ"ב דחולין וכו' עכ"ל ע"ש בגמ' דמוקי לה דס"ל לתנא דמתני' ידים תחילות ובחולין מיירי וע"כ דמשום דאסור לפסול גופו וענין מהרש"א: דף קי"ו ע"א גמ' הלילה הזה פולו צלי כ"פ הר"מ אע"ג דלא פ' פבן תימא וענין לה' מקראי קדש דקע"ז ע"ש: ע"ב גמ' פתיב הקא בעבור זה נר' דאפילו לר"י דס"ל סומא פטור מקל המצות אצטריף להאי ג"ש משום דס"ד לחייבו משום אף הן היו באותו הנס וכמו שתייבין נשים בד' פוסות מאאי טעמא פדאי' לעיל דק"ח ע"ש: שם פל דתקון רבנן פעינן דאורייתא תקון ה' דברי אמת בקו' דפ"ט ע"ד הוכיח מגמ' פגיטין דה"ה דתרומה בזה"ז חשיבא אין לה עיקר מדאורייתא ולא אמרי' פעינן דאורייתא תקון ע"ש והוא הפ' שמעתין דבזה"ז אמרי' פעינן דאורייתא תקון וענין בגמ' לעיל דט"ל ע"ב ע"ש וענין להשע"ה ה'

מע"ב דל"א ע"ד ע"ש: דף קי"ח ע"א גמ' קשין מזונותיו וכו' בעצבון תאכלנה וכו' מפאן ק' למ"ש
השר"ש בשןרש איש משם אביו דאישון הוא אדם קטן דכח דרף הלשון פי מוסיף אותיו ימעט
הכמות והוא ע"ד פל המוסיף גורע ע"ש דא"כ ה"נ נימא דעצבון הוא קטן מעצב ונ"ל דשאני הכא
דיש לפ' עצב הוא צער ועצבון הוא טורח ויגיעה וכן תרגמן האנאקלוס ולאו חד פ"ל לתרוננייהו
וצער שפא ע"י טורח ויגיעה הוא ק' יותר ועיין להשר"ש בשןרש עצ"ב ע"ש: דף קי"ט ע"ב
בפירוש"ם בד"ה פגון וכו' שלא יאבד וכו' ולפי שדינו וכו' עכ"ל תרי טעמי קאמ' ולשמואל לל"ק
דאין מפטירין אחר מצה ע"כ הטעם הוא שלא יאבד טעם מצה דנאכל על השבע לא שיניך גבי
מצה אכל לל"ב ע"כ טעמא לאו משום טעם פסח דא"כ מצה נמי ולכך הנצרה לתרי טעמי לב'
הלישנות ונר' דהמק' דפריה לל"ק ממתני' אחר פסח אין אחר מצה לא הכי פריה דממתני' דלא
קתני מצה לאשמעי' טעמא דשלא יאבד ע"כ דטעמ' משום דנאכל על השבע אכל אי חד טעמא
הוא דאיכא לתרוננייהו לא הנה פריה מדי דתנא פסח וה"ה מצה ובהכי יש לדחות מה שהוכיחו
התוספות דמצה האוכל אוכל בב' מקומות מדלא פריה לרב וכו' דכיון דפשיטא ליה דאייתקש מצה
לפסח ולא אתי למטעי תנא פסח וה"ה למצה ועיין בהר"ן מ"ש לפירוש"ם והיינו משום דלא
גריס בפירוש"ם פגירסתנו דתרי טעמי קאמר ע"ש: בד"ה אין מפטירין וכו' הא בהדיא תנו וכו'
עכ"ל ור"ל דת"ל משום פסח ובטמא ושהיה בדרף רחוקה היינו כמו זמן הזה ועיין פירוש"י
בהר"י"ף ואין להק' מאי משני אכל אחר הפסח דנפיש טעמיה וכו' דבלאו פסח ת"ל משום מצה
די"ל דכיון דפסח נפיש טעמיה הוא מבטל טעמא דמצה שאכל עמו ושוב ליכא למיחש אלא
משום איבוד טעם פסח ועי"ל פינו דאיכא טעם פסח בפיו לא חיישי' עוד על המצה דמ"מ טעמא
דמצנה טעמים: תוס' בד"ה אמר וכו' דאלת"ה ליפרוה ממתני' לרב וכו' עכ"ל עיין להטור ש"כ גבי
מצה דאין אוכל בב' מקומות ונר' די"ל הוכחת התוס' דס"ל לרב דבמצה לא יאכל אפי' במקומו
דבעי' טעם מצה בפיו אכל בפסח דנפיש טעמא לא אסיר אלא בב' מקומות משום גזירה דפסח
גופיה ולכך קתני מתניתין פסח דבמצה אפילו במקומו אסור וכמ"ש מהרש"א בכוננתם הוא דחוק
ונ"ל דהכי מוכרח דתקשה לרב דהא ודאי מקשי' מצה לפסח וא"כ ע"כ פ"ל דמתני' פשמואל אלא
ע"כ דלא מקשי' להא מילתא: דף ק"ך ע"א תוס' בד"ה באחרונה וכו' מה שהקשה מהרש"א
לעבדי כורף באחרונה ל"ק דמרור מפיג טעם מצה ואנן בעי' טעם מצה בפיו לרבנן ומ"ל אכל
אחריו מ"ל אכל עמו ותירוצו תמוה כמו שתראה: ע"ב גמ' הואיל ופסח ק"ק ושלמים קדשים
קלים וכו' אע"ג דמותר הפסח א"נ אלא ליום ולילה פדאי' לעיל דפ"ט וא"כ דמי לתודה טפי
משלמים מ"מ אי מדמינן ליה לתודה אי אפשר להיות פתודה דהא מיעט קרא דא"נ ביום זבחו
אבל לשלמים יש לדמותו ע"י דנוקי לילות בהרי ימים ולהכי כת' הנה למעט לילה שאחריו וכיון
דאמעט לילה שאחריו ממילא אמעיט יום ט"ו דמבלילה אימעוט תרוננייהו יום י"ד וט"ו ולא הנה
מיינתנן ליה לט"ו ע"י דנוקי לילות בהדי ימים לפירוש"ם אלא משום דנאכל בלילה שאחריו
וק"ל מ"ש דהכא אימעט י"ד וט"ו מחד קרא דבלילה ובמס' שבת דקל"ב אצט' תרי קראי למעט
ח' וט' ע"ש ועיין לה' ה' יו"ט דכ"ח ע"א ויתיישב: תוס' בד"ה מלא ליתן לו בקר ב' וכו' עכ"ל
עמ"ש מהרש"א ול"ק דהכא דכתיב ב' פעמים בקר הוי פאילו פתיב ולא תותרו ממנו אחר ב'
בקרים בא זמן שרפיתו וכלה זמן אכילתו: דף קכ"א ע"ב גמ' פהן מברך דמטי הנאה וכו' הרשב"ץ
בס' מאמ' חמץ כ' דאין מברכי' שהחיינו אלא על דאית ביה הנאה וה"ר מפדיון הבן דכהן מברך
ע"ש והוא תימה ועיין מחב"ר בא"ח סי' קל"ב ש"כ דגם אבי הבן אית ליה הנאה מועטת דנפקא
ליה מס' נפל ע"ש מ"ש ליישב דברי הרשב"ץ וע"פי דבריו ניחא מ"ש ה' זרע יעקב סי' ס"ד מ"ש

דבפ"ה מְבַרֵךְ שֶׁהִחְיִינוּ וּבפ"ח אֵינוּ מְבַרֵךְ שֶׁהִחְיִינוּ ע"ש די"ל דבפ"ח לִיכָא הִנָּאה פֶּלֶל וְעֵינֵין לְמוֹהַרש"ל בְּסוּפֵי דמ"ו ע"א שכ' דַּאִין מְבַרֵךְ שֶׁהִחְיִינוּ אֲלֵא עִם בְּרָכָה אַחֲרֵת ע"ש וצ"ל לפ"ד דְּנֵהי דְהַמְבַּעֵי מִבַּע"ל בְּזֵה מ"מ הַפְּשֻׁטֵן פְּשִׁיט דְאַבֵי הַבֵּן מְבַרֵךְ וְטַעְמוֹ הוּא מַה"ט גּוֹפִיָה שְׂכ' מְהַרְש"ל מִשּׁוּם דַּאִין לְבָרַךְ שֶׁהִחְיִינוּ אֲלֵא עִם בְּרָכָה אַחֲרֵת וְזֵהוּ שְׁאָמַר אַבֵי הַבֵּן מְבַרֵךְ שְׁתִּים וְעִ"ל דְּלֵא כ"כ מְהַרְש"ל אֲלֵא בְּבִרְכָה דְרֵאָיָה אֲבָל בְּבִרְכָה דַּע"י מַעֲשֵׂה מְבַרֵךְ שֶׁהִחְיִינוּ לְחוּדָה: תָּם וְנִשְׁלַם מִסְכַּת פְּסוּחִים פְּרָק רֵאשׁוֹן דָּף ב' ע"א תוּס' ד"ה בִּיצָה וכו' וְא"ת לַב"ה דְאַמְרֵי וכו' עכ"ל קוֹשְׁיֵיתָם לְכוּלְהוּ אֲמוּרָאֵי וְלֵא לְר"ן לְחוּד פָּמוֹ שְׂכ' הַמַּפ' דַּא"כ ק' קוֹשְׁיֵיתָ מְהַרְש"א ע"ש וּבמ"ש וְהָא קו"ל אפ"י לְטַלְטֵל אֲסוּר הו"מ לְאוֹכוּחֵי מְשַׁמְעֵתִין גּוֹפִיָה דַּאִי לַב"ה שְׂרֵי לְטַלְטֵל מֵאֵי ק"ל דְר"ן אֲדָר"ן הָא דְמַגְבִּיָּהִין טַלְטוּל הוּא: בַּד"ה קַס"ד וכו' וכו"מ נְמִי בְּעִירוּבֵין וכו' עכ"ל עמ"ש מְהַרְש"ל וְנִרְאֵה דְסוּגֵיין דְעִירוּבֵין אֲזֵלָא פְּהִנְךָ אֲמוּרָאֵי דְלִקְמֵן דְמוֹקְמֵי לְמִתְנִיתִין מִטַּעְמֵי אַחֲרֵינֵי וּס"ל דְאַפ"י מֵאֵן דַּל"ל מְוַקְצָה אֵית לֵיהּ נוֹלֵד דְבִיצָה וּפְלִיגֵי אַר"ן: בַּד"ה אוֹכְלָא וכו' וְאֵיבְעֵי שְׁחִיטָה וכו' עכ"ל קוֹשְׁט' קְאָמְרֵי דְהִקָּא אֵי בְּעֵי שְׁחִיטָא אֲבָל לְעוֹלָם הָנִי אוֹכְלָא דְאַפְרָת אֲפִילוּ ל"מ שְׁחִיטָא מְרַפְרֵי לְקַמֵּן שְׁבֵת דְעֵלְמָא תְּשַׁתְּרֵי וכו"כ הַר"ן ו"ל: ע"ב גמ' וּמְצָא בָּהּ בִּיצִים גְּמוּרוֹת וכו' הַק' בַּש"מ בְּשֵׁם הַרְשֵׁב"א דַּתְק"ל מְהַרְש"ל בְּרִייתָא לְר"ן דְהָא בְּעוֹמְדָת לְאַכִּילָהּ ס"ל דְשְׂרֵי דְאוֹכְלָא דְאַפְרָת הוּא וְאֲפ"י נוֹלֵד שְׂרֵי וְאֲמֵאֵי קַתְנֵי וּמְצָא בָּהּ בִּיצִים וכו' ע"ש וְנ"ל דְגַם ר"ן אֵית לֵיהּ הִכְנָה דְרַבָּה וּבִיו"ט אַחַר הַשְּׁבֵת אֲסוּר אפ"י עוֹמְדָת לְאַכִּילָהּ וּבְרִייתָא בִּיו"ט אַחַר הַשְּׁבֵת אֵיירֵי אֲלֵא דַּס"ל דַּל"ג יו"ט גְּרִידָא אֲטוּ יו"ט אַחַר הַשְּׁבֵת וּמִתְנֵי מ"ל דְאַפ"י בִּיו"ט גְּרִידָא אֵיירֵי וּלְכַף הַנְּצִירָה לְאוֹקְמ' בְּתַרְנַגְלוֹת הָעוֹמְד' לְגַדֵּל בִּיצִים וּמֵאֵי דְאַמְרֵי לְקַמֵּן פְּוִלְהוּ פְּרַבָּה לֵא אֲמֵרֵי דַּל"ל הִכְנָה הֵינֵנוּ גְזִירַת הַהִכְנָה וְלֵאוּ הִכְנָה גּוֹפִיָה: רַש"י דְהִתִּירָא וכו' שֶׁהִפֵּל יְכוּלִין לְהַחְמִיר וכו' עכ"ל וכו"פ רַש"ל בְּפִסְחִים דַּק"ב וּמָה שֶׁק' לָזֶה מַגְמ' דְבִרְכוֹת ד"ס ע"א עֵינֵן לְהַצֵּל"ח שְׁם וְיִתְיַשֵּׁב הַפֵּל: דָּף ג' ע"א תוּס' ד"ה גְזֵרוּ וכו' תְּרֵי טַעְמֵי לַמ"ל וכו' עכ"ל עֵינֵן לְהַתוּס' בְּפִסְחִים ד"ט ע"ב שְׂכ' דְאַצְט' לְטַעְמָא דְהִקָּא מִשּׁוּם בִּיצָה וְהַתוּס' פֶּאן י"ל דַּמְק' לְשַׁאֲרַי אֵימוּרָאֵי דְבִיצָה אֲסוּרָה מַט"א מ"מ מוֹדוּ לֵא נִחְלְקוּ בְּגִזְרָה זו: בַּא"ד וְהוּא מְצַפֵּה לְכַף וכו' עכ"ל בְּזֵה יֵשׁ לְיִשְׁבַּע מַה שֶׁהַקְּשִׁיתִי בְּחֵי בְּחֻלִין דַּט"ו ע"ב עַל מְהַרְש"א שְׁם בַּגְמ' דַּפ' מְקוּם שְׁנֵהֲגוּ ע"ש: ע"ב גמ' בְּשֵׁלְמָא לְרַבָּה וכו' כ' מְהַרְש"א ז"ל וְאֵיירֵי בִּיו"ט אַחַר הַשְּׁבֵת וּלְפִי מַה שֶׁפְּתַבְתִּי לְעֵיל דְהִכְנָה דִּיו"ט אַחַר הַשְּׁבֵת לַכ"ע אֵית לְהוּ וּפְלִיגֵי בְּגִזְרָה דִּיו"ט גְּרִידָא לֵא יִתְכֵן לֹמַר פֶּן דַּא"כ מֵאֵי פְרִיף לְהִנְךָ אֲמוּרָאֵי וְצ"ל פִּינּוֹן דְעֵיקָר הִכְנָה מְדַאוּרֵייתָא מְחֵמְרֵי בַּס' אפ"י בִּיו"ט גְּרִידָא גַּם מ"ש מְהַרְש"א דְלְר"ן לֵא פְרִיף דַּס' מוֹכֵן אֲסוּר ע"ש ק' דַּא"כ מֵאֵי פְרִיף לְהִנְךָ אֲמוּרָאֵי נוֹקְמ' בְּתַרְנַגְלוֹת הָעוֹמְדָת לְגַדֵּל בִּיצִים וּמִשּׁוּם מְוַקְצָה: גמ' פֶּל שְׁדַרְכוּ שְׁנֵינוּ כ' מְהַרְש"א בְּשֵׁם הַת"י דַּל"ק דַּר"מ אַדַּר"מ הָא דְלִיטְרָא מִשּׁוּם דְהָא דִּידְוִיָה וְהָא דְרַבִּיָּה ע"ש וַאֲפ"ל דְבְדַבְרָ שְׁבַמְנֵן וְאִסוּר הִנָּאה הוּא דַּס"ל פֶּל שְׁדַרְכוּ וְכַה"ג אֵיתָא בְּסוּפֵי ע"א ע"ש וְעֵינֵן לְהַתוּס' בְּזַבְחִים דַּע"ב רִישׁ ע"א ע"ש: דָּף ד' ע"א גמ' אֲלֵא בְּתַרְנַגְלוֹת הָעוֹמְדָת לְגַדֵּל בִּיצִים הִיא וְאֲמָה אֲסוּר' פִּירַש"י דְשְׁמַעֵי לֵיהּ לַר"א דַּא"ל מְוַקְצָה בְּמִתְנֵי דְעוֹמְדָ אָדָם עַל הַמְּוַקְצָה וְאֲפִילוּ לְפִירַש"י שְׁם דְהוּי פְּגִירוֹת וְצִימוּקִים הִקָּא בְּתַרְנַגְלוֹת דְהוּא מְוַקְצָ דַּב"ח דְמֵי לְגִירוֹת וְצִימוּקִים וְכַמ"ש הַתוּס' לְעֵיל בַּד"ה דִּילְמָא וּבִיצָה דְהוּי נוֹלֵד דְמֵיא לְהוּ אֲבָל ק' מֵאֵי פְרִיף נִימָא דַּר"א שְׁנֵי לֵיהּ בֵּין שְׁבֵת לִיו"ט דְבְשְׁבֵת חֲמִיר מְוַקְצָה אֲסוּר וְלֵא בִּיו"ט פָּמוֹ בְּשְׁבֵת לְעֵיל דַּל"ל מְוַקְצָה בִּיו"ט וּבְמִתְנֵי דְמַחְתְּכִין אֵית לֵיהּ מְוַקְצָה וי"ל דְהַגְמ' פְּרִיף אֲלִיבָא דְשַׁאֲרַי אֲמוּרָאֵי דְלְעֵיל דְמוֹקְמֵי לְמִשְׁנֵתָנוּ בְּתַרְנַגְלוֹת הָעוֹמְדָת לְאַכִּילָהּ אֲבָל לְגַדֵּל בִּיצִים אפ"י לַב"ש אֲסוּר וְל"ל חִילוּק בֵּין שְׁבֵת לִיו"ט: שְׁם גמ' פְּתַנְאֵי וכו' לְרַב דְּוַקָּא צ"ל דְפְּלִגְתִּיָּהוּ בְּהִכְנָה אֲבָל

בתנאי גופייהו י"ל דפליגי אי קדושה א' או ב' קדושות: תוס' ד"ה נימא אלא הטעם דהוי מגו וכו' עכ"ל אין לפשוט מפאן ספיקו של המג"א סי' שמ"ב די"ל דהכי מקשי' נימא דרב ס"ל כמ"ד כ"ד שיהו שבות גזרו ביה"ש ועמ"ש במ"א: בא"ד שיהו יום ט' וכו' עכ"ל אכל אי יום ח' לבני א"י לא קשיא די"ל דמקצה מחמת איסור דאורי' שאני: בד"ה אלא וכו' ועי"ל פיון דאם נולדה ביו"ט וכו' עכ"ל היינו ביו"ט אחר השבת דאורי' ביה נהוי הקנה דאורי' ועיין בש"ע סי' תק"ז דין ב' דלא פמהרש"א: ע"ב גמ' ולר"א דאמר כ"ד שיל"מ וכו' מבואר מפאן דר"א הוא דחזית לן דאפי' בדרכון לא בטיל ולא ספיקא לחוד הוא דאשמועינן ולפ"ז המק' לעיל דפריה לר"י ור"ח בר יוסף מפרייתא דספיקא אסור' הו"מ למפרה נמי מפרייתא מנתערבה באלף פולן אסורות פיון דלא ס"ד דאפי' בדרכון לא בטיל ומזה הו"מ לאקשוני גם לר"ן דמקצה ולא יתורץ במ"ש מהרש"א לעיל דמקצה מחמרי' בספיקו ע"ש דהא הקא מקצה הוא ומוכח משמעתי' דלר"א הוא דלא בטיל: שם גמ' ד"ה מספק"ל וכו' צ"ע איך מבדיל ומברך מספק דל"ד ליו"ט ב' דמברך דכיון דתקנת חכמים היא הוי כמו ודאי אכל הקא דמי לשאר ספיקות דאין מברכין על הספק: דף ה' ע"ב גמ' ת"ש במשנה היובל וכו' ואע"ג דנ"ל הא דצריה מגין אחר מקרא דבמשנה היובל אצט' קרא דשובו לכם לאהליכם לגופיה להתיר דהנה אסרינו משום דצריה מגין אחר להתירו גם מ"ש בגמ' בסנהדרין דאצט' האי קרא לדבר שבמגין אל זה פיון ועיין להרב מש"ל בה' מלכים: דף ו' ע"א גמ' הואיל ומתיר עצמו בפשיטה עפירש"י ומשמע דבעגל לא שייך האי טעמא דמתיר עצמו וכ"מ מפרייתא דבסמוך דלא קתני חד טעמא דמתיר עצמו לתרנוייהו.

אפרוח ועגל ונהא דפריה לרב מ"ש מעגל ומשני הואיל ומוכן וכו' דמשמ' לר"י אצט' לטעם דמוכן י"ל דס"ל דהני תרי טעמי דמוכן ודמתיר שקולים הם בסברא ולכה פריה לרב פיון דל"ל טעמא דמתיר עצמו מ"ש מעגל ובתוס' תני טעמא דמתיר עצמו אפרוחייהו דאפרוח ועגל ע"ש גם פירושילמי אפרו טעמא דמתיר עצמו לעגל ועיין לה' קרבן העדה שם ועיין להר"ן ה' ולהרמב"ן במלחמותיו ע"ש ובמאי דאמרינו מ"ש מעגל שנולד מן הטריפה יל"ד במ"ע אי בעיברה ואח"כ נטרפה הא קי"ל עובר ירך אמו ונטרפה עם אמה ואי בנטרפה קודם הא קי"ל טריפה אינה יולדת ועפירש"י ועיין לה"ה בפ"ה מה' יו"ט במ"ש ע"ד הרמב"ם שכ' עגל שנולד ביו"ט אם היתה אמו עומדת לאכילה ע"ש ובמה שהק' התוס' הא ל"ל למקצה הא דלא תי' דבנולד כה"ג דהוא דבר חדש אסור טפי אזלי לשיטתיהו שכ' בסוגיין בסמוך דלא שייך נולד בב"ח אלא באוכל אכל בביצה דלא בע"ח היא אסורה משום נולד ולא אצט' לעיל לר"י טעמא דמשקין שזבו אלא לעומדת לאכילה ודלא פמהרש"א ע"ש ובעיקר קושית התוס' י"ל במ"ש הב"י בסי' תקי"ג לדעת הרב יחיאל דאצט' לטעמ' דמתיר עצמו פי היכי דלא נאסור משום הקנה ובמה שהק' מהרש"א ו"ל בתוס' אמאי לא פריה מעגל שנולד ח' ימים קודם יו"ט ולא פלו חדשיו ע"ש ל"ק דאי דעינו בנדאי דלא פלו חדשיו אינו מועיל שהיית ח' ימים גם לא אפשר ליה לחיות ח' ימים דנפל הוא וכמ"ש הרב נקודת הכסף בי"ד סימן ט"ו ע"ש ודברי התוס' הם בנדעינו בנדאי שלא פלו חדשיו אכל בס' אי פלו חדשיו י"ל דשרי דהוי ס"ס אי פלו חדשיו ואת"ל לא פלו שפא ביה"ש זה לילה ולא ס"ל פהסוברים דבדשיל"מ אפי' ס"ס אסור ועיין להמש"ל ו"ל בפ"ג מהלכות א"מ דין ח' עיין שם: ע"ב תוס' ד"ה השתא וכו' נהרי"ם תי' דשפיר מירי וכו' עכ"ל י"מ לפ"ז מאי קאמר בריש מכילתין גבי שבת סתם לן כר"ש ממתני' דמתכין אימא דטעמא דת"ק דמתכין משום מוכן לאדם הוי מוכן לכלבים ונראה דס"ל להרי"ם דע"כ משום מקצה מדקתני דלועין ונבילה בהדי הדדי משמע דחד טעמא א"ל וס"ל דדלועין בהיו מחוברין ביה"ש ומשום מקצה ומה שהק'

התוס' לעיל נגזור שְמָא יַעֲלֶה וַיִּתְלַןּוּשׁ לַפּמ"שׁ הַתּוֹס' בּד"ג ע"א דְדוֹנְקָא בְּפִירוֹת הָאֵילָן ל"ק כּמ"שׁ מְהַרְשֵׁ"א שָׁם: ד"ה בִּיצִים וכו' וְהָאִיפָא בְּסֻמוּף ר"י דְאָסֵר וכו' עכ"ל עמ"שׁ מְהַרְשֵׁ"ל בְּכּוֹנְתָם וצ"ל לְפִי דְשָׁנֵי קוֹשְׁיוֹת מְקֻשִׁים מְאִי רְבוּתָא דְבִיעֵתָא בְּכוּתְחָא וְהָאִיפָא דס"ל בְּשֵׁר עוּף בְּחֻלְב דְאוֹרְל' בּפ' כ"ה דְקו"ג ע"ש בְּתוֹס' וּלְדִידְיָה הָוֵי כְּבִיצַת נְבִילָה דְאָסִיר וְעוֹד וְהָאִיפָא ר"י וכו' וּלְפִי מְהַרְשֵׁ"א י"ל דְלָא הוּק"ל אֶלָּא מר"י דְבְּסֻמוּף דס"ל אֶפִּילוּ לַת"ק דפ' כ"ה ס"ל דְרַבְּנָן כּמ"שׁ הַב"י בִּיד דְסִימָן כ"ז וּדְלָא פְּהַתּוֹס' שָׁם: ד"ה וּכְת' וכו' וּפְרִיָּה תְּנִינָא וכו' עכ"ל עמ"שׁ מְהַרְשֵׁ"א ע"ד מְהַרְשֵׁ"ל דַּתְק"ל דְרַב אֲדָרְב ע"ש וּל"ק דְלַעֲיִל בְּעוֹמְדַת לְגַדְל בִּיצִים וּמְשׁוּם מְוֻקְצָה וְהָא בְּעוֹמְדַת לְאֶכִּילָה וּבְעִיָּקָר קוֹשְׁנֵי הַתּוֹס' אִפִּירש"י י"ל פִּינוֹן דִּי"ל דר' רַמְזָה בְּמֵאִיד תְּנִי ב"ה אֶסְרֵי בְּנוֹלָד מִשְׁמ' דְבַמְעֵי אֲמֹן שְׁרִיָּא אֵין לָנוּ לומר מְשַׁבְּשֵׁתָא וּלְפָרוּשֵׁי פִי אַחַר בְּמִתְנִי: דָּף ז' ע"א אַמ"ל אַבְי וכו' ק"ק אַמְאֵי לָא דְחֵי בל"ק דְיִלְמָא אֶשְׁכּו' הִינּוּ מְעוֹרוֹת וְכִדְאֶמְרֵי בְּלִישְׁנָא בְּתָרָא וּבמ"שׁ הַתּוֹס' דְנַעֲרוֹת הִינּוּ נִגְמַר הַחֲלָמוֹן אֶלָּא שְׁלָא נְתַקְשַׁת וכו' דְבַרְיָהּ בָּאוּ שְׁלָא בְּדַקְדוּק דַּלְפַּמ"שׁ אֶלָּא שְׁלָא נְתַקְשָׁה וכו' הוּל"ל אֶפִּילוּ שְׁנַגְמַר גַּם הַחֲלָפוֹן וְאֶפְשָׁר דס"ל כְּדַבְּרֵי הַמְּפָרֵשׁ דְחֲלָמוֹן הִינּוּ הַלְכָן וּכמ"שׁ בִּיד ס'י: ד"ה קִינָא שֶׁל תְּרַנְגוּלִין וכו' כ' הַרְשֵׁב"א הֵבִיאוּ ה"ה בּפ"ד אֶסוּר לִיקַח בִּיצִים בִּיו"ט דְהָוֵי דְשִׁיל"מ וּמְשַׁמַּע מְדַבְּרֵיו דְאֶפִּי בב' י"ט שֶׁל גְּלִיּוֹת ע"ש וּלפ"ז צ"ל דס"ל דְאֶפִּי ס"ס אֶסוּר בְּדְשִׁיל"מ שְׁהָרֵי הָכָא ס"ס הוּא ס' נוֹלָד וּמֵאֲתָמוּל וְאֵת"ל הַיּוֹם שְׁמָא הַיּוֹם חֵיל ק' שְׁהָרֵי ה"ה גּוֹפִיָּה בּפ"א דִּין ד' פְּתַב בְּשֵׁם הַרְשֵׁב"א בְּסִפִּיקָא שְׁנַתְעַרְבָּה דְשָׁרֵי מְשׁוּם דְהָוֵי דְשִׁיל"מ הָרֵי דְמִתִּיר ס"ס בְּדְשִׁיל"מ וְעֵינֵן בְּתִשׁוּ' הָרָא"שׁ פְּלָל ב' וְעֵינֵן לַהֲשַׁע"ה דנ"ד ע"ג ומ"שׁ שָׁם לַהּוֹכִיחַ דס"ס עֲדִיף מְרוֹנָבָא ע"ש וְעמ"שׁ בְּתִשׁוּ' הַרְשֵׁב"א ח"א ס'י ת"א ע"ש: ע"ב גמ' וְמָה חֲמִץ וכו' אַע"ג דְאֵין מְזַהֲרִין מ"ה שְׁאֵנֵי הָכָא דְגִלּוֹי מִקְלָתָא בְּעֵלְמָא הוּא כ"כ בּש"מ וּלפ"ז לַפּמ"שׁ רִש"י דִּיו צ"ל דְאֶמְרֵי דִּיו וְאֶפִּי בְּגִלּוֹי מִקְלָתָא דְלָא כּמ"שׁ הַתּוֹס' בְּקִידּוֹ ד"י בּד"ה זו ע"ש הַקְּשָׁה הַלַּח"ם בּפ"א מְה' ח"ו מְלִשֵׁי הָרָאָב"ד דְחֲמִץ אִם נִפְסַל לְפָלַב א"ח עָלְיוּ וּשְׁאֹר אִפִּי נִפְסַל מְלַאָּכּוּל לְפָלַב חֵיב עָלְיוּ נִימָא דְלֶהֱכִי חֲלָקָם הַפְּתוּב ע"ש וּל"ק דד"ז אֵינּוּ חוּמְרָא וְקוֹלָא דְאֶפִּי לָא פְּתִיב אֶלָּא חֲמִץ הָנָה יָדְעֵי דְשְׁאֹר חֵיב עָלְיוּ פִּינוֹן דְחֻזִי לְחֻמַּע בּוּ דְמַדִּי הוּא טַעְמָא דְפְטוּר עַל הַחֲמִץ מְשׁוּם דְלָא חֻזִי לְחֻמַּע בּוּ וּשְׁאֹר חֻזִי לְחֻמַּע בּוּ לְפִי מ"שׁ רִש"י דְשִׁיעוּר כּוֹתְבַת הַל"מ צ"ל דל"ג מְה' חֲמִץ בְּכֻזִּית וכו' אֶלָּא מְה' חֲמִץ אֶסוּר וּמְשׁוּם דְלָא נִימָא דְגַם שְׁאֹר בְּכוּתְבַת מְדַר"ז דְפְתַח הַפְּתוּב וכו' לְכַד קָאָמַר לְכַתּוּב חֲמִץ וכו' וּמְאִי דְאֶמְרֵי ב"ש לָא יִלְפִי בִיעוּר מְאֶכִּילָה הִינּוּ ר"ל פִּי הֵיכִי דְבִאֶכִּילָה שְׁנֵיהֶם שְׁוִין בְּכֻזִּית גַּם לְבִיעוּר שְׁנֵיהֶם שְׁוִין בְּכוּתְבַת וְהָא דְכַתִּיב חֲמִץ אַע"ג דַּהַל"מ הוּא אַצַּט' לְמַלְקוֹת וְנִיחָא קוֹשְׁנֵי הַתּוֹס' אִפִּירש"י וְעֵינֵן מ"שׁ מְהַרְשֵׁ"ל ז"ל וּמ"מ דְבַרְי רִש"י תְּמוּהֵים מְהַגְמ' בְּיוֹמ' דַּע"ט דְבַעֲזֵי לְאוֹכוּחֵי דְכוּתְבַת פְּחוֹת מְכַבִּיצָה מְדָלָא אַמְר' ב"ש בְּכַבִּיצָ' וְאֵי הַל"מ הִיא לִיפָא שׁוּם הוֹכְחָה וי"ל: דָּף ח' ע"א גמ' וַא"א לְפַסְיָף כְּדַר"י וכו' לַפּמ"שׁ בְּתוֹס' וַא"צ דַּחַד אִסוּרָא דְחֵי מְשׁוּם פְּסוּי וְשָׁרֵי לְשַׁחוּט ע"ש ק' דְאֶפִּי לִיתָא לְדַר"י וְאִיפָא אִסוּרָא דְטַלְטוּל מ"מ שָׁרֵי פִּינוֹן דַּחַד אִסוּרָא הוּא וצ"ל דְדוֹנְקָא בְּנוֹדָי הוּא דְשָׁרֵי חַד אִסוּרָא וְלָא בְּסַפְק אֶבֶל ק' מְאִי פְרִיָּה בְּסֻמוּף א"ה מְאִי אִרְיָא סְפַק וכו' נִימָא בְּדִאִיפָא עֶפֶר בְּעֵלְמָא דְשְׂכִיחַ וּמְוֻקְצָה הוּא וְלִיפָא אֶלָּא חַד אִסוּרָא וּבְנוֹדָי שָׁרֵי אֶבֶל בַּס' אֶסוּר וי"ל: תוֹס' ד"ה וַא"צ וכו' וי"ל מְשׁוּם שִׁיו"ט וכו' עכ"ל עמ"שׁ מְהַרְשֵׁ"א ז"ל דְנִקְטוּ דְבַרְיָהּ לַב"ש וכו' ע"ש וְנִרְא' דְדְבַרְיָהּ אֲזִילֵי לַב"ה דְקו"ל כְּנוֹתְיָהּ לְפִיר"ת בְּמוֹחֲלַפְת הַשִּׁיטָה שְׁפַתְבוּ הַתּוֹס' לְקַמֵּן בּד"ה וְאֵי אִיתָא וכו' ע"ש: ע"ב בּד"ה וְהָאִי וכו' כב"ה דְאֶסְרֵי אִפִּי בְּדִיעֵבַד בְּלָא דְקָר נַעוּץ וכו' עכ"ל מְשַׁמַּע דַּלְב"ש שְׁרֵי בְּדִיעֵבַד בְּלָא דְקָר נַעוּץ וק"ל לְפִיר"ת בְּמוֹחֲלַפ' הַשִּׁי' שְׁכ' בּד"ה וְאֵי אִיתָא מְאִי פְרִיָּה הַגמ' וְהָא מְדַקְתְּנֵי סִיפָא

וכו' הא לפום החילוף שרי לב"ה בדיעבד בלא דקר נעוץ ואמאי הווצרכו כל הני אמוראי להני טעמי דכוי אין מכסין ביו"ט כיון דמסקי' לקמן מוחלפת השי' כמ"ש התוס' לקמן ע"ש: ד"ה תני וכו' וא"ת וכי יש פח וכו' עכ"ל מדלא קבעו דבריהם לעיל במאי דאמרי' גזינך' משום התרת חלב נר' דס"ל פדעת הרמב"ם ז"ל דס' דאורינ' לחומרא אינו אלא מררובן אכל מדאורייתא ספיקא שריא ועיין להפר"ח בי"ד סי' ק"י מ"ש בפ"ט הלז פדעת התוס': דף ט' ע"א מתני' בש"א אין מוליכין את הסולם וכו' כ' רש"י ס"ד בסולם של שובה ועיין למהרש"א ז"ל ונ"ל דלקמן גבי מוחלפת השי' פי' רש"י מוחלפת הא דהכא והק' התוס' דא"כ למסקנ' צריכי להני שנויי דחיקי וכ' מהרש"א ז"ל ד"ל דלמסקנ' כל המשניות מחולפים מקמי דהיה דהשוחט דכיון דמהפכי דהיה דתריסין בע"כ לאפוכי פוליהו ונוכל לומר דלפירש"י למסקנא מהפכי פוליהו כמ"ש מהרש"א ז"ל וא"כ לפי המסקנא אתיא משנתנו אפי' בסולם של עלייה דליכא טעמא דשוככו מוכיח עליו אבללס"ד אמרי' מוחלפת השיטה והיינו קודם דמזיתי היה דתריסין ע"כ פדי לשנויי דומיא דמתני' אמרינן דע"כ לא אמרי' ב"ה הכא אלא משום דשוככו מוכיח עליו וכדקאמר בגמ' וא"כ מתני' ע"כ בסולם של שובה כמ"ש התוס' דמזירי בקטנים שלא פרחו לכאורה ק' מגמ' לקמן די"א דקאמר אלימא במןפרחים וע"ש בהר"ן ונהיאו מהרש"א שם ע"ש: דף י' ע"ב גמ' לימא מסייע ליה וכו' הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה' יו"ט כ' זימן שחורים ומצא שחורים במקום לבנים וכו' הרי זה אסור משום ס' מוכן ע"ש והוא תימא דלפי מ"ש בה' רוצח כר"ח דרוב וקרוב רוב עדיף א"כ הכא אסור מדינא דאזלינן בתר רובא ועור ק' אי איתא דבכ"ג מיתסר משום ס' מוכן מאי מסייע ליה לר"ח דקאמר הא אפי' ליתא לדר"ח ורוב וקרוב יהיו שוין בדינם הו"ל ס' מוכן ואסור אלא ע"כ דבכה"ג לא הוי ס' מוכן כיון דעבידי לאתהפוכי ואפי' בב' קינין אמרי' הכי לקמן ונ"ל דקושיא זו הוק"ל להר"ם בפשטא דשמעתין ומפח זה ס"ל דהכא אי ס' מוכן הוא שרי משום דהו"ל ס"ס דשמא נתהפכו ואת"ל מעלמא שמא מאדם אחד שזימנן אתו וכיון דזימנן בעליהם לא הוי מוקצה ואע"ג דמיעוט הוא לגבי רובא דעלמא מצטרף לס"ס עיין להתוס' בפ"ק דכתובות ד"ט וכמו שהארבתי בפ"ט הלז במ"א אכל אי איתא לדר"ח כיון דרוב עדיף א"כ סמוך מיעוט דאדם אחר שזימנן לקרוב והו"ל פלגא ופלגא וס' מוכן אסור ועיין להפר"ח בי"ד סי' ס"ג סק"ג ועיין להמ"א סימן תצ"ז במ"ש דהיכא דעשוין לידות לא אזלינן בתר רובא דעלמא ע"ש: דף י"א ע"א תוס' בד"ה אין נוטלין וכו' מחמת ח"פ וכו' עכ"ל ע"ש בגמ' דאיכא אוקמ' אחריתי דמחמה לצל ולפום ההיא אוקמת' טעמא דב"ה דס"ל היתר גמור הוא ולא משום שיו"ט ומ"ש בגמ' לעיל ד"ט ולקמן דטעמא דב"ה משום שיו"ט אנדא כאוקמ' דסיפ' ומזורי א"נ אפי' לאוקמ' דמחמה לצל אע"ג דליכא איסור מוקצה מ"מ מיתסר משום עובדין דחול אי לאו משום שיו"ט ועיין בהר"ן ז"ל וניחא לפ"ז דברי הלביש שכ' טעמא משום שיו"ט אע"ג דאיהו גופיה פ' כאוקמתא דמחמה לצל ועיין לה' ברכ"י שם ע"ש ועיין להשע"ה ד"פ שהקשה ע"ד התוס' הללו דאפי' בסיפ' ומזורי שרי משום שיו"ט ממ"ש לקמן די"ד בד"ה בכל דבר דלפ"ד כאן מאי פריף בגמ' שם אב"ה הא טעמא דב"ה משום שיו"ט ולק"מ דהתוס' לא כ"כ אלא לאוקמ' דסיפ' ומזורי אכל לאוקמ' דמחמה לצל לא שרו ב"ה מוקצה רח"כ משום שיו"ט ונהגמ' לקמן פריף לההיא אוקמ' ועי"ל דהגמ' לקמן אזיל לס"ד דהגמ' לעיל דמוחלפת השיטה קאי אעור לפני הדורסן ועיין מה שפכתתי לעיל ד"ט ע"א: ודע דמדברי התוס' הללו נראה דמוקצה מחמת איסור דקיל ממוקצה דח"כ שרי לצורף גופו ומקומו כמו פלי שפלאכתו לאיסור מדנקטו מוקצה דח"כ ועיין למרן בב"י סי' ש"ח מיהו י"ל דעלי אין רגילות שיהיה מוקצה מחמת איסור אלא מוקצה דח"כ ולא דברו חכמים אלא בהוונה:

דף י"ב רש"י ד"ה פליגי וכו' וינרמיה הנה מזהירן וכו' עכ"ל הנצרה לזה ליישב קרא אפי' לב"ש
דל"ל מתוך דאלו לב"ה בלא"ה ניה' דשרי מטע' דמתוך ודברי מהרש"א בזה אינן מבנררין: תוס'
ד"ה ה"ג וק' תדא דאמרינן בפסחים וכו' עיין בהר"ן במ"ש לשי' רש"י ע"ש: ע"ב גמ' מי קתני
שהורמו וכו' לפי שהורמו היום היינו שגלגל עיפה מעיו"ט וא"כ משמע דשרי להפריש חלה
מעיפה שגלגל מעיו"ט וכמ"ד הכי לעיל ד"ט אבל למאן דאסר לעיל מוקי מתני' פאחרים דאין
לומר בעבר וקריים ומזה סיוע להפוסקים שפסקו כמ"ד דשרי: תוס' ד"ה אין וכו' אלמא דאם אין
למדין וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל דבתרומה קיימי ע"ש וממ"ש בגמ' לקמן מהו לאמטויינהו
לכהן משמע דמוליכין ממש דלא פהירוש' דמשנה שבת ויו"ט בזה ובהכי ניקחא פ' הרמב"ם דבפ'
כ"ג מה' שבת פ' דמתני' דדמאי דדוקא ברגילין ובה' יו"ט פסק דמוליכין ועיין ביש"ש סי' ל"ז
ע"ש: דף י"ג ע"א גמ' מאי תרומה רוב תרומה עיין לה' ט"ז סי' תק"ז מה שהק' על הנ"י שכ' אפי'
תרומה מאמש וכו' מאי אפי' דקאמר ה'א מגביהין תרומות וכו' ע"ש דלפום סוגיא דשמעתין לק"מ
דאיפא תרומה דמגביהין: שם גמ' לימא מסייע ליה וכו' ק' נימא שאני תלתן מקטגית וכדקאמר
הגמ' בסמוך וכ"ש תלתן וכו' וי"ל דכיון דתלתן טובל א"כ ש"מ דשיבולין דנקט ריב"י בדוק' הוא
וא"כ אפי' קטגית טובל: תוס' ד"ה א"ד וכו' וה"ה דפליגי בקטגית סתם ובשיבולין סתם וכו' עכ"ל
עמ"ש מהרש"א ונ"ל דל"ק דכיון דקשיא דיוק' דרישא דנקט עיפה דמשמע ה'א סתמא טובל
ומדיוקא דסיפא משמע ה'א סתמא אינו טובל ועכ"ל נעשה דיוקא דרישא פסיפא פארזחיה דגמ'
וא"כ ע"כ דל"ל דמודו בשיבולין סתמא וכיון דע"כ דפליגי בשיבולין סתמא פליגי נמי בקטגית
סתמא כמ"ש גם מהרש"א בתי' וזהו פנונת התוס' בעצמן דכ' לפי איפא דאמרי פל' שלא פל' לעיפה
הוי כמו למולין דהיינו משום דקשיא דיוקא אדיוקא אמרינן נעשה: דף י"ד ע"א גמ' א"נ במוריקא
הרמב"ם ז"ל בפ"ג מה' יו"ט פ' כמ"ד לפי שאין מפיגין וכו' ה"ה דכרפום מפיג וכו"כ הרמב"ד בס'
תמ"ד בהגהותיו על המאור דמוריקא מפיג וצ"ל דמפ' הגמ' א"נ במוריק' ה'ה' מפירש"י ועיין
להרמב"ם והלח"מ ז"ל וקרי"ף כ' במלח בעי שינוי דמצד צדודי ולא הביא הטעמים ע"ש נראה
דס"ל דמדקאמר שמואל פל' התבלין נידונין כדרך משמע אפי' ידע מאתמול ואפי' אינו מפיג
וטעם דבעי שינוי קצת במלח משום דגזרי אטו מלח של ים דאסור כמ"ש התוס' ועיין להרש"א
בתוס' בד"ה איפא וכו' ע"ש כ' הר"ן דמלח א"נ עצמו הוא ולא מכשירין ועיין להלח"מ במ"ש
בזה ועיין להיש"ש סי' ט"ל: ע"ב מתני' אבל לא תבואה וכו' כ' הט"ז סימן תקי"ו פל' הני אין
משלחין דמתניתין לדין דל"ל ר"ה שרי ע"ש והוא תימה דהא להסוברים דל"ל השתא ר"ה מזמן
התנאים נמי פן הוא דדוקא בזמן שהיו ישראל שרויים במדבר שהיו ס' רבוא עוברים ועיין בשבת
ד"ו ובב"י א"ח סי' שמ"ה ובמתניתין תנן דאין משלחין ובגמ' לקמן אמרי' ר"ש שרא לשדורי
תפלין ופריף ליה ממתני' ע"ש ועוד כיון דס"ס פרימלי' הוי למה התירו לשלוח בכדי ומ"ש עוד
להכריח דכל הני שרי לטלטל כיון שאין בהם איסור מוקצה ע"ש גמ' ערוכה היא לקמן גבי סנדל
המסופר דמדקתני אין משלחין משמע דשרילטולטי מיהו מדברי הרב בש"מ לקמן נראה דדוקא
לצורך גופו וכ"נ מפירש"י לקמן שכ' דשרי לטלטולי דכלי הוא ע"ש: גמ' שפא תכרה לו נימא
וכו' ובסמוך אמרי' אפילו עשרה מצעות דליפא למגור לשפא תכרה אסור ונהיה נראה דב' גזירות
הם דמעיקר' גזרו תחתיו ממש שפא תכרה לו נימא נאח"כ גזרו אפי' יו"ד מצעות אבל הר"ן כ'
ליישוב זה דדוקא בדבר שדרכו בהעלאה הוא דאסור אפי' יו"ד מצעות אבל דבר שאין דרכו
בהעלאה דוקא תחתיו ממש הוא דגזרו ע"ש וק' לוקמ' משנתנו באין דרכו בהעלאה ובמציעו
תחתיו בהפסק ד"א וי"ל עיין להתוס' בפ' אלו עוברין דמ"ג ע"ב שהוכיחו מסוגיין דכלאים נוהגין

בְּנָשִׁים וְלֹא דְרָשִׁי כֹּל שִׁישְׁנוּ בְּגִדִילִים וְכוּ' וְק' נִימָא דְמִדְרָבָּנָן מִיָּהָ אָסוּר וְלַעוֹלָם דְרָשִׁי כֹּל שִׁישְׁנוּ וְכוּ' וְעֵינָן לְהַתּוֹסְפוֹת בְּסוּמוֹ בְּד"ה אֵלֶּא בְּקָשִׁין וְכוּ' עֵינָן שָׁם: דָּף ט"ו ע"ב מִתְּנִי וְשׁוּן בְּדָג וּבִיצָה שְׁעָלִיו וְכוּ' עֵינָן לְהַר"ן סוּף תַּעֲנִית שְׁלֵמַד מִפְּאָן לְדִין ב' תְּבַשְׂלִין שְׁלֵא יֵאָכֵל אָדָם בַּעֲט"ב דְּדָג וּבִיצָה שְׁעָלִיו הָיוּ ב' תְּבַשְׂלִין ע"ש וְהָרַב עֲדוּת בְּיַעֲקֹב ס' צ"ב נִסְתַּפֵּק בְּמִשְׁלוּחַ מְנוֹת דְּפוּרִים אִי מְהֵנִי בְּדָג וּבִיצָה שְׁעָלִיו וְכוּ' דְלָפִי הֵצֵד דְמֵהֵנִי ה"ה דְמֵהֵנִי בְּפֶת שְׁטוּחִית פְּנִיָּה בְּבָצִים ע"ש וְלֹא יִדְעָתִי הָא מְנ"ל דְּהָא נִדְאִי ל"ד לְדָג וּבִיצָה שְׁעָלִיו שְׁהֵם בְּעֵין יוֹתֵר וְעֵינָן בַּפ' ע"פ דָּף קי"ד ע"ב גְּבִי ב' תְּבַשְׂלִין דְלִיל פֶּסַח עֵינָן שָׁם: דָּף ט"ז ע"ב גַּמ' מֵאִי כ"ש וְכוּ' מִפְּאָן סִיוַע לְהַרְמַב"ם דְּלֹא פ' כַּר"י בַּמַּס' עִירוּבִין גְּבִי ע"ת שִׁירֵי עִירוּב כ"ש דְאִי הִלְכָה כַּר"י מֵאִי פְּרִיָּה הַגַּמ' נִימָא שִׁירֵי עִירוּב שְׁאֵנִי: דָּף י"ז ע"ב גַּמ' שַׁבְש"א ב' תְּבַשְׂלִין וְכוּ' מְדַמְשָׁמ' לְרַש"י וְהַתּוֹס' שַׁבְש"א לְחוּמ' נִרְאָה מִשׁוּם דְּבַגְמ' בַּפ' ע"פ דְקִי"ד אָמְרִי מֵאִי ב' תְּבַשְׂלִין דָּג וּבִיצָה שְׁעָלִיו וְאִי מִפְּרָשִׁי דַּב"ה לְחוּמ' אֲתִי הֵיִיא דַּפ' ע"פ דְלֹא כַּב"ה דְהִלְכְתָּא פְּנוּתִיָּהוּ וְעַמ"ש מְהַרְש"א בְּתוֹס' וְעַמְש"ל בַּר"פ: דָּף י"ח ע"א בְּד"ה פְּדָלִי וְכוּ' דַּנְר' בְּמַתְקָן וְכוּ' עַכ"ל נַר' דְהוּק"ל הַגַּמ' אֲמַאי לֹא פְּרִיָּה בְּרִייתָא הַלְזוּ דְדָלִי אֲמַתְנִי וְאֲמַאי לֹא פְּרִיָּה אֵלֶּא לְטַעְמָא דְשָׁמָא יַעֲבִירְנוּ וְלִזָּה כ' דְבַלְאוּ ה"ט דְגִזְרִינוּ הֵנָּה נִיחָא לִיה דִּי"ל דְטַעְמָא מִשׁוּם מַתְקָן אֲבָל לְטַעְמָא דְגִזְרִינוּ פְּרִיָּה שְׁפִיר וְכוּ' י"ל בְּכַל הֵנִי ת"ש דְמִייתִי בְּתַר הָכִי וְעַמ"ש מְהַרְש"א בְּתוֹס': ד"ה בְּנֹלָד וְכוּ' י"מ כְּלִי שְׁנֻטְמָא וְכוּ' עַכ"ל הַקְּשָׁה מְהַרְש"א ז"ל לַפ"ז בְּרִייתָא דְלַעֲיִל בְּנֹלָד הַטְּוּמ' וְא"כ בְּרִייתָא הַלְזוּ דְקַתְנִי בְּנֹלָד הַטְּוּמָאָה וְכוּ' מְטַבִּילִין בְּנֻטְמָא בִּי"ט מִיִּירֵי וְהַשְׁתָּא מֵאִי פְּרִיָּה הַגַּמ' הָא טוּמ' בִּי"ט לֹא שְׁכִיחָא וְלֹא גִזְרוּ ע"ש וְנ"ל דְמֵאִי דְקַתְנִי בְּנֹלָד הַטְּוּמ' מְטַבִּילִין אֲפִי נֻטְמָא מַעִי"ט מִיִּירֵי דַס"ל כַּר"א בַּר"פ תְּוֹלִין דְבִאִסוּרָא דְרַבָּנָן אֲפִילוּ מְכַשִּׁירִין דְאֲפֻשֵׁר מַעִי"ט עוֹשִׁין בִּי"ט וְטַבִּילַת כְּלִי מְכַשִּׁירִין דַּא"נ הִיא וְכַרִּיתָא דְלַעֲיִל דְבְּנֹלָד הַטְּוּמָא אִם נֻטְמָא מַעִי"ט אִין מְטַבִּילִין אֲתִיא כַּר"י דְאֲפִי בְּאִסוּרָא דְרַבָּנָן מְפָלִיג בֵּין אֲפֻשֵׁר לְלֹא אֲפֻשֵׁר כְּדִאִי הֵתֵם בַּר"פ תוֹלִין וְפְרִיָּה הַגַּמ' אִי אִיתָּא דְגִזְרִינוּ נְגִזְרוּ בְּהָא וְעַפִּי"ז י"ל מַה שְׁהַק' הַתּוֹס' בַּר"פ תוֹלִין מְנ"ל דַּר"י מְפָלִיג בְּאִסוּרָא דְרַבָּנָן ע"ש דִּי"ל מִפְּחַ הָאִי בְּרִייתָא פְּסִיקָא לִיה לְהַגְמ' וְעֵינָן בִּירוּשְׁלַמִּי: תוֹס' ד"ה גִּזְרָה וְכוּ' וְלֹא הָיוּ גִזִּידָה לְגִזְרָה וְכוּ' אַע"ג דְבוּר בְּתַצִּירוּ גִּזְרָה לְגִזְרָה הוּא וְגִזְרִינוּ י"ל דְפְּסִיק' לְהוּ דְאֲפִי בְּמַקּוּמוֹת דְהַחֲמִירוּ וְגִזְרוּ גִּזְרָה לְגִזְרָה מ"מ שְׁלֵשָׁה גִּזְרֹת לֹא גִזְרוּ לַעוֹלָם וְגַם רַש"י נַר' דַּס"ל כְּדַבְּרֵי הַתּוֹס' וּמ"ש בְּד"ה וּמִי גִזְרִינוּ וְכוּ' וְגִזְרָה לְגִזְרָה הֵיִינוּ בּוּר בְּתַצִּירוּ אֲבָל שְׁבַת וִי"ט חָדָא גִּזְרָה הִיא כַּמ"ש הַתּוֹס': גַּמ' אִיתִיבָּהּ כֹּל הֵנִי תִּיּוּבְתִי וְכוּ' עֵינָן לְהַתּוֹס' ס"פ ח' שְׂרָצִים בְּד"ה הִיא מְסוּכְרֵיתָא שְׁהַק' אַהָּא דְנִגְדָה מְעַרְמַת וְכוּ' נִיחּוּשׁ לְסַחֲיטָה וְתִי לְצִנּוּרָה מְצוּנָה שְׁאֵנִי ע"ש וְהָא דְמוֹתִיב הַגַּמ' כֹּל הֵנִי תִּיּוּבְתִי וּבְכַלְלָם הָא דְמַעְרַמַת לֹא פְּרִיָּה אֵלֶּא לְמ"ד טַבִּילַת כְּלִים מִשׁוּם סַחֲיטָה אַע"ג דְצִנּוּרָה מְצוּנָה הוּא אֲבָל לְשֹׂאֵר אֲמוּרָאִי לֹא פְּרִיָּה נִיחּוּשׁ לְסַחֲיטָה וְהֵיִינוּ מִשׁוּם דְצִנּוּרָה מְצוּנָה שְׁאֵנִי: ע"ב גַּמ' דְתַנְיָא אִין מְטַבִּילִין אֵת הַכְּלִי ע"ג מִיָּמוּ וְכוּ' מְדַקְתְּנִי ע"ג מִיָּמוּ מְכַלְל דְהַשְׁקַת מִיָּמוּ שְׂרִי וְא"כ צ"ל דְגַם לְפּוּם ס"ד דְהַשְׁתָּא יָדַע לָהּ שְׁפִיר דְרִישָׁא בִּי"ט וְסִיפָּא בְּשַׁבַּת לֹא יִתְיַשֵּׁב לִישְׁנָא דְכַרִּיתָּהּ גּוֹפָה אֵלֶּא בְּהָכִי אֵלֶּא דַס"ד דְמַתְנִי בֵּין בְּשַׁבַּת בֵּין בְּיוֹם טוֹב וּמְשַׁנֵּי אַבַּע"א רַבִּי וּמַתְנִי בִּי"ט אַבַּע"א רַבָּנָן וּמַתְנִי בְּשַׁבַּת: דָּף י"ט ע"א רַש"י ד"ה וַאֲבַע"א וְכוּ' נְגוּרְסִין מְפָנִי מְפָנִי דוֹחַק וּמַתְנִי רִישָׁא בִּי"ט וְכוּ' עַכ"ל וְא"ל דְגַרְסִי נְמִי אַבַּע"א רַבִּי וְכַרִּיתָּא בְּשַׁבַּת וַאֲבַע"א רַבָּנָן וְכַרִּיתָּא בִּי"ט: ד"ה מִידַע וְכוּ' מִשׁוּם דְמְטַבִּיל בִּי"ט שְׁלֵא לְצִנּוּרָה וְכוּ' עַכ"ל וְס"ל לְהָא תַּנָּא כַּר' שְׁהוּא מִשׁוּם שְׁבוּת ל"ג בִּיה"ש כַּמ"ש מְהַרְש"א ז"ל ע"ש אֲבָל ק' דַּבַּפ' ב"מ דַּל"ד ע"א תַּנּוּן בְּבִיה"ש אִין מְעַשְׂרִין אֵת הַנּוֹדָאִי וּפִירַש"י דְקַסְבֵּר גִּזְרוּ עַל הַשְּׁבוּת בִּיה"ש ע"ש מְשַׁמַּע דְלַמ"ד לֹא גִזְרוּ אֲפִי

שלא לצורך שרי דאי איתא נוקמה כמ"ד ל"ג דהילכתא פנותיה ובשלא לצורך מייגרי אלא ע"כ דאפילו שלא לצורך שרי ומדברי רש"י פאן נראה דדוקא לצורך פדעת הרמב"ם כמ"ד ל"ג ופסק להיא מתני' דאין מעשרין את הנדאי ע"ש מה שהקש' מהרש"א הא צריך ליה לחולין ע"ש י"ל דשאני הכא דרהיט דנראה דלא בעי ליה אלא לתרומה דבעי הערב שמש אבל פרייתא לעיל תני אין מטבילין משמע בכל ענין אפי' בעי ליה לחולין: דף כ' ע"א לימד על עולת חובה שטעונה סמיכה ק"ל דבת"כ פ' ויקרא פ"ד יליף סמיכה בעולת חובה מדכתיב גבי עולת נדבה על ראש העולה ולא פתיב על ראשו לרבות עולת חובה לסמיכה ואמאי אצט' קרא גילף מקרא דהכא וי"ל דהיא פליגא ומוקי כמשפט לדרשא אחרין' מיהו דברי רש"י בחנומש תמוהי' דבפ' ויקרא הביא דרשא דת"כ הלזו ובפ' שמיני בפסוק ויעשה כמשפט כ' כמשפט עולת נדבה דבעי סמיכה ע"ש והשתא פיון דמקרא דכמשפט למדנו לעולה ההיא דמילואים דבעיא סמיכה אמאי לא גילף עולת חובה מהתם פיון דליפא מאן דפליג בהא דילפי' דורות משעה בכ"הג וצ"ל דס"ל לרש"י וי"ל דהיא פרייתא דת"כ כב"ש בפ"ק דחגיגה ד"ו דלא ילפי' דורות משעה ולכ' אצטרף פוליהו ואע"ג דכי דרשי' כמשפט להטעינה סמיכה כמו ע"נ הרי ילפי' שעה מדורות ס"ל לרש"י דש"ה דגזירת הפתוב דילפי' בהא מילתא שעה מדורות דכתיב בהדיא כמשפט וזולת זה לא ילפי' לא דורות משעה ולא שעה מדורות ולכ' הביא בחנומש ב' הדרשות ושנה משנתו כב"ש לישוב תורה דקרא דראש העולה דלב"ה אפתי לאנדענא מאי דרשי' ביה פיון דלדידהו ילפי' דורות משעה כדאייתא התם ותנא דברייתא ס"ל כב"ה בהא מילתא דדנין דורות משעה ומוקי קרא דראש העולה לדרשא אחריתי וראיתי להרא"ם בפ' שמיני שכ' שהקרחו של רש"י לפ' ויקרב את העולה על עולת אהרן ולא בשל העם כפשיטה דקרא וכמ"ש התוס' משום דק"צ לא בעי סמיכה אבל אין לומר משום דאין דנין קרבן יחיד מק"צ ותנא קאמר לימד על עולת חובה וכו' דהא ליתא דכיון דגלי קרא דכמשפט דילפינו ק"צ מקרבן יחיד ה"ה דילפינו להפך דהא לענין דורות משעה נמי ארינו פן וכמ"ש התוס' ע"ש ועפי"ה ליתא דכמשפט שאני דגלי קרא כמו שנתבאר לשי' רש"י שבהיא בחנומש ב' הדרשות ותנא דברייתא דמכילתין ס"ל בעלמא נמי ילפינו דורות משעה וא"כ י"ל דס"ל לרש"י דלא ילפינו קרבן יחיד מק"צ ומדיליף תנא לעולת חובה מהיכא ע"כ דקרא בעולת אהרן מייגרי דלשי' רש"י שבהיא ב' הדרשות מוכרחים לומר דד"ז בפלוגתא דב"ה וב"ש דחגיגה כמו שנתבאר ולא ס"ל כמ"ש התוס' פיון דגלי וכו': שם גמ' משלמי נדבה ל"ג שפן מצויין עיין בת"כ בפרייתא שהבאתי לעיל דפריף פירכא אחריתי מה לעולת נדבה שפן אין לה חליפין עוף דלא בעי סמיכה ע"ש: תוס' ד"ה למ"ד וכו' דהיכי ילפינו דורות משעה וכו' עכ"ל עיין במס' חגיגה ד"ו דאייתא התם דילפינו דורות משעה ונראה דדוקא בכ"הג דהכא.

הוא רב' דלא ילפי' משום דהוא קרבן גופיה דהנה אי הוי בדורות לא הנה בעי סמיכה דק"צ הוא ודבריהם מקושרים שפיר: בא"ד הואיל וגילה לנו קרא וכו' עכ"ל ומאי דפריף הגמ' דאי ב"ה גילף בבגנון אב היינו דפריף אתנא דברייתא אמאי אצט' למילף עולת חובה לדורות מהאי קרא דקאמר לימר וכו' אבל קרא גופיה אצטרף לגופיה דלא הנה ילפינו שעה מדורות: ע"ב גמ' לא תימא מדאורייתא מחזא חזי וכו' כ' מהרש"א וי"ל דתנא דברייתא דלעיל ודאי דמדאו' הוא ולא קאמר לא תימא וכו' אלא אתנאי אחרני' ע"ש ודבריו תמוהים דא"כ מה הוכיח מב' הלחם נוקמה להיא מתני' דאין דוחין פתנא דברייתא דלעיל דמדאורי' לא חזי אבל למ"ד מדרבנן ס"ל דוחין דהא מ"ד נו"ן קריבין ביו"ט ע"כ דפליג וס"ל דוחין וא"כ נימא דלעולם לשאר תנאי מדרבנן הוא וס"ל דב' הלחם דוחין ונר' דרב הונא לא ידע לה להיא פרייתא דלעיל דאי ידע לה פיון דאיכא

תנא דס"ל מדאורייתא אין לנו לאפוש ביפלוגתא וא"צ לשום הוכח' וע"כ דקאי אשאר תנאי ולא אהד ברייתא וכמ"ש מהרש"א ז"ל: שם גמ' עבר ונשחט מאי וכו' הרמב"ם השמיט ד"ז ומש"ש בפ"ב מה' שגגות ד"ז גבי שבת אין ללמוד ליו"ט דשאני שבות דשבת פדבסמוך ועיין להרב במק"ו לעיל בדברי רב הונא דאמר לא תימא מדאורייתא מיקחא חזו ע"ש ובמאי דפשיט הגמ' מדתניא אם היתה שבת וכו' עיין להתוס' במנחו' דמ"ח ע"א ע"ש: דף כ"א ע"א גמ' והא חזי לכלבי' וכו' הקשה מהרש"א ז"ל הא ממתני' דעיסת פלבים דלעיל שמעינן דלא שרי לצורף פלבים ע"ש ואפ"ל דכיון דמוקמי לה בדאיפא נבילה למ"ד דלא אמרי' הואיל א"ב דשרי לצורף פלבים פיון דאפשר בע"א לא שרינו והתוס' בסמוך שהוכי' דהלכה כמ"ד אפי' לכלבים ממתני' דעיסת פלבים היינו למאי דקי"ל כמ"ד הואיל דהשתא אתיא מתניתין כפשטה ולא דחקי' לאוקמה בדאיפא נבילה: ע"ב גמ' הני סופלי לחינתא וכו' עמ"ש הלח"מ בפ"א מה' יו"ט לדעת הרמב"ם ז"ל ועיין להראב"ד ז"ל בס' תמ"ד בהשגותיו על הר"מ ע"ש ודע דמפאן יש להוכיח פדעת הפוסקים כריה"ג דאי איתא דהלכה כרע"ק מאי פריף נימא דריה"ג ל"ל מוקצה ולדעת הפוסקים כרע"ק צריף לדחוק דסוגי' דשמעתין אתיא כמ"ד בריש מקילתין אפי' מאן דל"ל מוקצה א"ל נולד: שם גמ' ופליגא דריב"ל עמ"ש ה"ה בפ"א מה' יו"ט דין י"ד לדעת הרמב"ם ז"ל דפ' כר"ה וקריב"ל והנהו פלגן בהדייהו לפום סוגיא דשמעתין ונ"ל דמשמע ליה להגמ' דמעשה דבני חילא הקמח של ישראל הנה ולקף קאמר ופליגא דריב"ל אמנם אם הנה הקמח של הגוים מודה ריב"ל ופ' הרמב"ם ז"ל פריב"ל ועיין למהרש"א ז"ל: דף כ"ב ע"א גמ' אמיר שרי למיכחל עינא מנכרי וכו' מפאן מוכח דשבות דאמיר' לגוי שייף אפי' באיסורי דרבנן דהא פוחל אין בו אלא איסור דרבנן ולא שרי ליה ע"י נכרי אלא משום חולה ועיין להתוס' בשבת דקכ"א ע"א שהוכיחו ד"ז מפ' שואל ע"ש: דף כ"ג ע"א גמ' משום דמוליד ריחא עיין במקובץ' שכ' דפליגי במוליד ריחא באוכלין אי אסור ע"ש ועיין להט"ז ס"י תקי"א כ' דמוליד ריחא שייף באוכלין ומהר"ץ בתשובות סי' חלק עליו ועיין להשע"ה דנ"ב ע"ב ע"ש: ע"ב תרי תנאי וכו' הא דלא ניחא ליה למימר דת"ק הוא חכמים דלעיל דפליגי אר"י לעיל וגזרי קרצוף אטו קרוד וה"נ גזרי עגלה אטו שאר פלים ור"י לטעמיה לעיל דלא גזר ולעולם אפי' רבנן מודו דעגלה לא עבדא חריץ משום דמדקאמר ר"י מפני שהיא כובשת מפלל דלת"ק ס"ל עבדא חריץ: תוס' בד"ה ואין וכו' אלא מזונות מאי תרצת וכו' עכ"ל ק"ל מאי קו' הא פלוגתא דתנאי היא אי נפש בהמה במשמע ומתני' ע"כ דס"ל נפש בהמה במשמע מדקתני בחיה ועוף נותנין לפניהם מזונות וברישא גבי דגים ע"ש משום דאפשר כדפירש"י אבל ברייתא דקתני בחיה ועוף אין נותנין לפניהם מזונות אתיא כמ"ד דאין נפש בהמה במשמע: דף כ"ד ע"א גמ' הצד צפור למגדל הו"מ לאקשוני מתני' דשבת הלזו אמשנתנו אלא דרמי ברייתא אמתני' משום דקשיא אפי' מחיה אחיה ועיין פירש"י בשבת דק"ו ע"ב ע"ש: שם גמ' הקא בצפור דרור עסקינן וכו' עיין במהרש"א ז"ל בפירש"י ועיין להט"ז בי"ד סי' פ"ב ע"ש: שם ותניא הצד אוןזין ותרגולין וכו' הקשה השע"ה אמאי לא פריף ממתני' דשבת הצדן לצורף פטור וי"ל דפשיט"ל התי' דמשני בבאין לכלובן אלא דסמיה אמאי דפריף מברייתא דיוני שובף דהיא סיפא דהדף ברייתא דהצד אוןזין וכ"ה בתוס' בשבת פי"ג: ע"ב תוס' ד"ה ולערב וכו' דה"נ הקילו שמותר וכו' עכ"ל מבןאר מדבריהם הללו דבייש במינו במחןר אסור לישר אחר דלא פהרא"ש ועיין למהרש"א ומה שהק' ע"ד הרא"ש דהא נ"מ לפלליו"ט ב' ולאו שעה מועטת היא י"ל דס"ל להרא"ש ז"ל דעיק' דברי ר"פ קאי על יו"ט דאור' דקר' ובא"י מייירי אלא דאנו למידין מדבריו דינא דיו"ט ב' ומה שהק' נימא דמאי דקאמר הבא בשביל ישראל קאי גם

ארישא דיש במינו במחנפר כמ"ש הרא"ש גבי בכדי שיעשו ע"ש י"ל פיון דאין פ"י שנה דבמינו
במחנפר אסור מיהא גם לישראל אחר באותו היום ובכא מחוץ לתחום גם באותו היום לא מסתבר
למימר דקאי אתרונניהו ולא ראי זה כראי זה משא"כ גבי בכדי שיעשו: דף כ"ה ע"א רש"י ד"ה
חוץ וכו' טעם אחר נ"ל וכו' עכ"ל מהרש"ל מחק זה דרש"י ל"ל האי טעמא ומהרש"א כ' די"ל
דס"ל לרש"י האי טעמא אלא דקאמר טעמא שלא יתנה וכו' ולפמ"ש התוס' דלטעם שפא יאמר
אסור ביו"ט וגם בכדי שיעשו ויבואו ממקום שנקטו ע"כ דל"ל לרש"י האי טעמא וע"כ דל"ג
התוס' בפירש"י האי טעם אחר וכן נראה מדברי התוס' בד"ה הפא: דף כ"ו ע"ב גמ' איתביה
ושוין שאם נולד וכו' הקשו בת"י הובאו פמהרש"א לס"ד ליתני אפי' נולד תם ואח"כ נולד בו
מום דשרי דאין מוקצה לחצי שבת ע"ש ולשי' רש"י לעיל דר"ש ל"ל מוקצה ומשום מתקן הוא
דאסר ליה ומומו עמו דשרי משום דלא הי"ל חזקת אסור וכמ"ש בד"ה ושוין ע"ש לק"מ דאי
הנה תם מעיקרא הנה אסר ליה ר"ש משום דאין רואין מומין ביו"ט ומאי ושוין והת"י אזלי בשי'
התוס' לעיל דר"ש נמי משום מוקצה קאמ' ולשי' הגמ' פאן מוכיח גם מר"ש אכל לשי' רש"י
מר"י הוא דמוכח לה וק"ק על פירש"י לעיל שכ' דלא הנה ליה חזקת אסור משום דיתבי דייגי
התם דא"כ למאי דלא ס"ד הגמ' דיתבי דיתי התם אמאי שרי ליה ר"ש הא מתקן גמור הוא פיון
דהי"ל חזקת אסור וצ"ל אפי' לא יתבי דייגי התם לא הי"ל חזקת אסור פיון דנולד ומומו עמו
ורש"י לעיל נקט לה לרונחא לפום מסקנא דהכא וק"ל מאי פריף הגמ' מהא דנולד ומומו עמו הא
כה"ג לא הוי מוקצה כלל אפי' עדיין לא הראהו לסכום דהוי מוקצה בטעות דמ"ש מהא דאמרינן
לקמן מוקצה שיבש ואין הבועלים מפירים בו מותר וצ"ל דשאני בכור דאפי' ידע דהוי מום קבוע
אינו מותר אלא ע"י ראית חכם ומי יימר דמודק ליה חכם ולענין הלכה קי"ל דאין מוקצה
לח"ש ומפשטא דהגמ' נראה דדוקא פי הדר אחזי אכל רש"ל בתשובות סי' מ' הוכיח מדברי
התוס' בחולין די"ד ע"ב דאפי' לא הדר אחזי אין מוקצה לח"ש ועיין בחי' שם ובמ"א פתבתי בזה
ועמ"ש לקמן דפ"ח ע"ב: דף כ"ז ע"א תוס' ד"ה אלא וכו' דהא שרינן קדירו' וכו' עכ"ל עמ"ש
מהרש"א ז"ל ועיין בספר נחפה בכסף סי' מ"ש בזה מדברי התוס' בפ' פירה ועיין בחידושינו שם:
דף כ"ח ע"א רש"י אכל הכא גבי ר"ח וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ואפתי יל"ד לפירש"י ז"ל אמאי
לא פריף לה הגמ' לעיל פי אמר אינהו הוא דעבוד כר"י דילקא ר"י מודה בחלוקה דאסור
והרמב"ם בפ"א מה' בכורו' ב' כ' הבכור שוקלין אותו הפהנים מנה פנגד מנה הרי דשרי בבכור
גם חלוקה ונר' דמפרש הכי ע"כ ל"ק רבנן אלא גבי בכור פיון דאינו נמכר באיטליז לא מחזי
פעובדין דחול אכל ביו"ט פיון דשרי אפי' באיטליו מחזי פעובדין דחול וכיון דבאיטליו אסור
מנה פנגד מנה לא פליגי רבנן: ע"ב תוס' ד"ה גריפת וכו' ת"ל דאסור משום מוקצה וכו' עכ"ל
עיין מ"ש מהרש"א ז"ל ולפמ"ש מהרש"ל בתשו' סי' מ' דכיון דהוה חזנין בביה"ש אע"ג דאידחו
ולא הדר אי חזו אין מוקצה לח"ש ע"ש ניקא שפיר ההיא דשפוד שנגרצם אפי' אסור לתקנו מיהו
ק' דא"כ בשפוד שצלו בו דלקמן אמאי אסור לטלטלו הא אין מוקצה לח"ש אלא ע"כ דדוקא
בהדר אחזי הוא דאין מוקצה לח"ש דלא פמהרש"ל וי"ל דמוקצה מחמת מיאוס שאני דחמיר א"נ
פיון דאין תורת פלי עליו יש מוקצה דהא אפי' לר"ש דל"ל מוקצה מודה באין תורת פלי עליו
כמ"ש התוס' בדבור שאח"ז: דף כ"ט ע"ב ד"ה שלא וכו' דפשיט' דאסור וכו' עכ"ל גם אסכום
מקח קשיא להו ואע"ג דמסקנתם דתן לי ששה פשיטים שרי היינו ששומתו דוועה והכא לפירש"י
ז"ל מדאסר ע"כ בשאין שומתו דווע' דבשומתו דווע' פשיטל דשרי ולכך ק"ל שפיר פיון דשומתו
דווע' פשיט' דאסור ודלא פמהרש"ל ז"ל: דף ל' ע"א בד"ה זמנין וכו' וא"ת הא אמר נפרוס וכו'

עכ"ל וְהִרְאָה בְּ"ד בִּסְ"ת מ"ד בְּהַשְׁגוּתוֹ עַל הַמְּאֹר כ' דְּלַעֲלֵל שְׁאֵנִי שְׁהֵם שְׁנַיִם מִדְּפָרֵי אֶהְדָּרִי כְּמוֹ
בְּנֵר ע"ש וְהַמַּג"א ס' ער"ה הַקְּשָׁה לְמָה אֵין שְׁנַיִם רוֹכְבִּין ע"ג בְּהֵמָה כְּמוֹ נֵר וְתִי דְדוֹקָא לְלַמּוּד
הוּא דְהִתִּירוּ ע"ש וְהַ"נ י"ל דְּלַצְנִרְךָ מְצֻנָה הָוִי כְּמוֹ לְלַמּוּד מִיְהוּ ק"ל מִדְּאֶמְרִינֵן בַּפ' שׁוֹאֵל אֲבָל
שְׁשָׁה בְּנֵי אָדָם מְסַתְּפִין בְּאֶלּוֹנֵטִית אַחַת וּמְבִיאִין אוֹתָהּ בִּידֵיהֶם וְטַעֲמָא מְשׁוּם דְּמִדְּפָרֵי אֶהְדָּרִי
אֵע"ג דְּלִיפָא שׁוּם מְצֻנָה בְּהַבְּאָתָם אוֹתָהּ: ע"ב בְּד"ה אָמַר וְכו' מְשׁוּם דְּאִינוּ נִשְׁאָר בְּמִסְקָנָא וְכו'
עכ"ל עֵינֵן בְּמַהְרָשׁ"א שְׁכ' דַּס"ל כְּפִי הָרִי"ף ע"ש וְעִי"ל דְּאֲזֵלִי בְּשִׁיטַת ר"י בְּדַבְּרוּר שֶׁאֵח"ז דְּמוֹקֵי
לְטַעֲמָא דְּמוֹקְצָה בְּשִׁנְפִּלְהָ וּלְדִידִיקָה י"ל דְּבִיתֵר עַל הַכְּשֵׁר סוֹפָה לִית בִּיקָה מוֹקְצָה מְחַמַּת מְצֻנָה וְא"כ
אִיפָא לְאוֹקְמָה לְהַד דּוֹאֵם הַתְּנָה וְכו' בִּיתֵר מְפָדִי הַכְּשֵׁר סוֹפָה וּבַחֹל הַמוֹעֵד דְּלִיפָא מוֹקְצָה דְּסִתִּירַת
אֶהָל: דָּף ל"א ע"א ד"ה מֵן וְכו' אֲלֵא בְּמִקּוּם שְׁגָדִילִים שָׁם וְכו' עכ"ל וּלְפ"ז מְפָנֵר דְּשִׁדָּה אָסוּר
מִדְּאוּרֵיִתָּא מְשׁוּם עֵימּוּר דְּלֵא כְּפִירֵשׁ"י שְׁכ' אֲבָל הַמְּפָנֵרִין מוֹקְצִין הֵן: ד"ה אִיבְעִיָּא לְהוּ וְכו'
הַקְּשָׁה הַש"ר מְקוֹצֵי נְהִי וְכו' עכ"ל הָא הוּק"ל בְּלִישְׁנָא קָמָא דְר"י בְּעֵי תִרְתִּי נִימָא דְרַבִּי יוֹסִי בְּעֵי
פּוֹתַחַת אִפִּי בְּסִמּוּף מְשׁוּם דַּא"כ לֵא הוּ"ל לְר"י לְמִימַר אֲלֵא אִפִּי בְּתוֹף תַּחֲוּם שְׁבַת וְתוּ לֵא וְעֵינֵן
לְמַהְרָשׁ"א: דָּף ל"ב ע"א גַּמ' אַר"י ר"מ הִיא הָרַמְב"ם בַּפ"ר מַה' יוֹם טוֹב פָּסֵק כְּמִשְׁנַתְּנוּ דְּאִין
פּוֹתַחַתִּין וּבַפְּט"ו מַה' פְּלִים פ' כַּר"י וְסִתְרָאֵי נִינְהוּ לְפִי סוֹנְגִיא דְּשִׁמְעִתִּין וְעֵינֵן לְהִישׁ"ש שְׁדַבְּרִי
תְּמוּהִים וְנ"ל דַּס"ל לְהַר"מ דְּלֵק' הַגְּמָרָא דְר"מ הִיא אֲלֵא מְשׁוּם דְּקַתְּנִי מְפָנִי שְׁעוֹשָׁה פְּלִי מְשַׁמַּע
דְּהוּי פְּלִי לְכָל דְּבָר וְאִיסוּרוֹ דְּאוּרֵי הוּא אֲבָל מ"מ לְכ"ע אָסוּר מִיְהָא מְדַרְבְּנֵן מְשׁוּם דְּנִרְאָה כְּמִתְקַן
פְּלִי וְכ"מ מְלִשׁוֹן הַר"מ בַּה' יו"ט ע"ש: תוֹס' ד"ה אֲלֵפְסִין וְכו' הָא אֶמְרִינֵן פֶּל שְׁאִינוּ בָּא וְכו' עכ"ל
מְהַרְשׁ"א בְּחֹן לִין דַּע"א ע"ב ד"ה אָטוּ וְכו' נַעֲלָם מְמַנּוּ דְּבָרֵי הַתּוֹס' הִלְלוּ זֶה שְׁמַעְתִּי מְשַׁמָּא דְּהַרְב
מִהַרִּי"ט ז"ל בַּעַל ס' עַה"ש: ע"ב גַּמ' ש"ה דְּקַעֲבִיד אֶהֱלֵא ק"ק אֲמַאי לֵא מְשַׁנִּי פִּינּוּ דְּאִיסוּר זֶה
אִינוּ אֲלֵא מְדַרְבְּנֵן כַּדְּפִירֵשׁ"י בְּמִתְנִי מְשׁוּם כְּבוֹדוֹ ל"ג רַבְּנֵן כְּדִקְאָמַר בְּסִמּוּף וי"ל: דָּף ל"ג ע"א
רַש"י ד"ה וְהִלְכְּתָא וְכו' וְרַב ס"ל כַּר"י בְּמוֹקְצָ' וְכו' עכ"ל הַק' מְהַרְשׁ"א ז"ל הָא בְּמוֹקְצָה לְטַלְטֵל
לֵא ס"ל כַּר"י ע"ש וּלְפַמ"ש בַּמ"א דְּדוֹקָא בְּדָבָר דְּאִית בִּיקָה אֲבִילָה וְטַלְטוּל הוּא דְּלֵא ס"ל בְּטַלְטוּל
כַּר"י אֲבָל בְּדָבָר דְּלִית בִּיקָה אֲלֵא טַלְטוּל אָסַר כַּר"י נִיחָא שְׁפִיר וּבַמ"ש רַש"י דְּהוּי דְּבָר שְׁאִין
מִתְּפָנִין יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דַּפ"ר בְּאִיסוּר דְּרַבְּנֵן שְׁרִי דְּהָא פ"ר הוּא וְעֵינֵן לְהַמַּג"א ס' ש"י וּבְחִזְקֵי דְּוִישׁוּ
בַּמַּס' עִירוּבִין: תוֹס' ד"ה דְּרֵשׁ וְכו' דְּהוּי פְּתִקוּנִי מְנָא עכ"ל זֶה נֵר' דַּעַת הָרַמְב"ם דַּפ' בַּפ"ד דִּין
י"ג רְטִיב' אָסוּר וּבְדִין י"ז פ' לְהָא דְּרָבָא דְּאִיפְּפֵל הָא דְּרָבָא לְאַשְׁמַעֲי דְּבַה"ג אִפִּי בִּיבְשִׁתָּ' מְשׁו'
תְּקוּנִי מְנָא וְע"ש לְהַלַּח"ם: ע"ב ד"ה פְּטוּר וְכו' וְע"ק מְשַׁמַּע דְּבִקְשִׁין מִתְּסַר וְכו' עכ"ל ק"ק מַאי
קוּשְׁנִי נִימָא דִּידַע לָהּ ר"י דְּפְלוּגְתָא דְּתַנָּאֵי הִיא כְּדַבְּסִמּוּף וְהוּא דְּאָמַר כְּרַבְּנֵן וּלְכַד מְפַשַׁח אֶלּוֹנוֹתָא
מִיְהוּ כ"ז הוּא בְּקִשְׁיִן אֲבָל בְּרַפִּין קָאֵמַר ר"י דְּאֲוֹכְלֵי בְּהֵמָה אֵין בְּהֵם מְשׁוּם תִּיקוּן פְּלִי וְשְׁרִי אִפִּי
לְכַתְּחִילָה וְהִינּוּ בְּרַפִּין וְס"ד דְּבִרְיִיתָא מִיְיָרִי בְּרַפִּין מְדַקְתְּנִי מוֹלְלוּ וְקַתְּנִי חֲזִיב חֲטָאֵת וּמַאי דַּל"ג
חֲזִיב לְרַבְּנֵן אָסוּר מִיְהָא מְדַרְבְּנֵן וּמְשַׁנִּי בְּקִשְׁיִן וּבְרִייתָא ר"א אֲבָל בְּרַפִּין שְׁרִי לְכַתְּחִילָה: דָּף ל"ד
ע"א גַּמ' וּמְשׁוּם לִיבּוֹן רַעְפִּים נִגְעוּ בָּהּ לְכַאוּרָה קִשְׁהָ מִהָאֵי בְּרִייתָא לְמ"ד לְבוּדְקוֹן וְל"ל לְחִסְמֵן
וְצ"ל דַּכ"ע מוֹדוּ בְּלַחְסֵן וּמוֹסִיף הוּא דְּקַמוֹסִיף דְּאִיפָא נְמִי מְשׁוּם לְבוּדְקוֹן וְעֵינֵן לְהַרְמַב"ם ז"ל
בַּפ"ג מַה' יו"ט וְלַה"ה שָׁם ע"ש: ע"ב גַּמ' דְּכַתִּיב וְקִרְאֵת לְשַׁבַּת עוֹנֵג נִרְאָה דְּדוֹקָא שְׁבַת אֲבָל יו"ט
אִינוּ קוֹבַע וְכ"מ מְדַנְקֵט ר"א בְּמִתְנִי ע"ש וְלֵא נְקִט יו"ט וְהִינּוּ מְשׁוּם דְּטַעֲמִיָּה מְשׁוּם דְּשַׁבַּת קוֹבַע
כְּדַמְסִיק הַגַּמ' וּבִיו"ט א"ק וְהַגְּמָרָא דְּדַחֵי לְקַמֵּן דְּטַעֲמָא דְר"א מְשׁוּם פִּינּוּ דְּאָמַר קֹבַע לִיהּ הו"מ
לְאַקְשׁוּיֵי א"כ אֲמַאי נְקִט שְׁבַת אֲלֵא דְּבִלֵּא"ה דַּחֵי לִיהּ שְׁפִיר וְהִלֵּא מוֹתְרוֹ חוּזַר וּבְהַכִּי נִיחָא מ"ש
מְהַרְשׁ"א לְקַמֵּן בְּתוֹס' דְּאֲמַאי מוֹקֵי הַגַּמ' טַעַמ' דְר"א מְשׁוּם דְּשַׁבַּת קוֹבַע נִימָא דְּחֻצַּר קוֹבַע ע"ש

ועפ"ה ניקח דע"כ בשדה מיירי מדנקט שבת ולא יו"ט: תוס' ד"ה נאומר וכו' מק' בירוש' מחלקא ושיטתיה דב"ש וכו' עכ"ל לכאורה י"ל דדוקא ביו"ט הוא דמחמיר ר"א וכה"ג מחלק הגמ' בריש מכילתין מיהו קא ליתא דדוקא לב"ה הוא דמחלק הגמ' פן בריש מכילתין אכל לב"ש ע"כ דבשבת מחמיר טפי מיו"ט ע"ש הסוגיא: דף ל"ה ע"א גמ' ר"י אומ' לא יגמור הרמב"ם בפ"ה מה' מעשר דין י"ז פ' כר"י ובפ"ג פ' דשבת א"ק אלא בדבר שנגמ' מלאכתו ועיין להמגיה בס' מש"ל מ"ש בזה ומ"ש דטבל הטבול מדרבנן שרי לעשר בשבת ודמאי שאני דהוי ס' דאורייתא ע"ש נעלם ממנו ירושלמי במכילתין בפ"ג ה' ד' דבעי אמאי אין מעשרין הדמאי מ"ש מדרואין טרפה ביו"ט קא תרונניהו דרבנן גינהו ע"ש להקה"ע ומתירוש' הל' יש להוכיח פהסוכרים דבדיקת הריאה דרבנן דקא קא הדר ואין טריפה אפי' בבדיקת הריאה מיירי: דף ל"ו ע"א רש"י ד"ה פשיט' וכו' פינן דא"ל לר"י וכו' עכ"ל אכל אי כר"ש אתיא ניקח דהיא גופא אתיא לאשמועי' דבפ"ר מודה ר"ש ועיין במהרש"א בתוס': ע"ב גמ' מ"ד במינו נצוד וכו' קמ"ל וכו' עמ"ש מהרש"א ו"ל ע"ד הב"י וי"ל דה"ק הגמ' קמ"ל דרבנן במינו נצוד ולפום פשט' דהגמ' דקמ"ל דאסור אפי' אין במינו נצוד נראה דאסור מדאורייתא דקא דעת רש"י ביומא דדוקא בדאורייתא הוא דס"ל דבר שא"ל אסור גם בפ"ר באיסורי דרבנן צדדו התוס' בפסחי' דכ"ו ע"ב דר"ש שרי: שם גמ' ש"מ תחומין דאורייתא ולשי' הרי"ף והרמב"ם ו"ל דתחומין י"א מילין דאורייתא י"ל דוקא בשבת ולא יו"ט וקרא"ש כ' דבירוש' אמרו דטעמא דאין רוכבין משום שבייתת בהמתו ע"ש מוכח דאיכא ליתא דשבייתת בהמתו ביו"ט והשע"ה הוכיח מדברי רש"י וקרא"ש בפ"ק דע"א דט"ו דאיכא לאו בשבייתת בהמתו דלא כהמ"ק ע"ש ונ"ל דאין משם ראיה דהתם קאי על מאי דאמרו שם בגמ' המחמיר אחר בהמתו חייב חטאת וע"כ טעמא משום דאיפקש בהמתו לו פדאיתא בר"פ מי שקהשיף וא"כ גם שבייתת בהמתו אתקש לו אמנם לדין דקי"ל דא"ח חטאת ול"ל היקיש' ליכא בשבייתת בהמתו אלא עשה כמ"ש המ"ק ועיין להתוס' ר"פ במה בהמה ע"ש ועפ"י ניקח גם מה שהק' השע"ה שם בשמעטא דפ' מי שקהשיף ע"ש ומ"ש השע"ה ע"ד מור"ם וסייע עצמו מדברי הרשב"א ע"ש נ"ל דאפי' למאן דשרי שבייתת בהמתו ביו"ט ה"ד שאין מוזהר להפרישו אכל לומר לו לעשות מלאכה אסור מדין שליחות דאפי' דאין שליחות לגוי בעבדו ואמתו יש שליחות כמ"ש מהריט"א ו"ל בס' היו"ט ע"ש וק"י דייק לישנא דהרשב"א ע"ש: דף ל"ז ע"ב פאן ברועה אהד וכו' הרי"ף מפ"ל דלא כפירש"י ועיין בירוש' דמבוא' בדברי רש"י ו"ל ע"ש: שם גמ' דקא ינקי תחומין וכו' הק' השע"ה להסו' דדשיל"מ דל"ב דוקא בניקר קוד' שנתערב אמאי לא בטיל יניקת תחומין ע"ש ול"ק דרב לטעמיה דס"ל כר"י דמין במינו ל"ב ואפי' בדרבנן ס"ל לא בטיל כמו שנהא מדברי התוס' במס' ע"א דע"א ע"ב: דף ל"ח ע"א גמ' שור של פטם וכו' הקשו הראשונים דקא שמואל לעיל דאמר אפי' חבית אסורה ל"ל בריה ע"ש וקרא"ש בס' תמ"ד כ' דדוקא במשקה דכתיב הוא דל"ל בריה אכל באוכלין א"ל בריה ע"ש ולפ"ד צ"ל דטעמ' דבהמה אסורה לשמואל משום יניקת תחומין דקא שמואל חבית נמי קאמר ולפ"ז קשיא אמאי ל"ב יניקת תחומין דקא שמואל ס"ל מב"מ בטיל ורב הוא דאמר משום יניקת תחומין משום דס"ל מב"מ ל"ב כמו שכתבתי לעיל והרמב"ם בפ"ז דין ט"ל כ' הטעם דהוי פבור של הפקר דפקר בין אחרים לתולה בדעת עצמו ניקח שפיר דקא שור של פטם לתולה בדעת אחרים הוא והרמב"ם י"ל דפ' כר"י דלא מפליג בהכי כמ"ש התוס' לעיל ולכך פ' להך דינא מטעמ' דפקר: ע"ב גמ' הרי שנתערב לו קב חיתין וכו' ק"ל להסו' דחמץ חוזר וניעור משום דהיתר בהיתר לא בטיל

מאי ראיה שנתערב לו קב חזיטין דהיתר בהיתר הוא וצ"ל דהקא מיירי בחזיטין של איסור פגון ערלה וכינצא ומפאן יש לפשוט ספיקו של החק"ל בסי': ע"ב בגמ' דלר"י לא בטיל ק"ל דאפי' לר"י לא אמרדמב"מ לא בטיל אלא בדאורייתא פדאיתא בחולין דצ"ט ע"ש בתוס' והקא תחומין דרבנן וכדפריה לעיל ש"מ תחומין דאורייתא וכו' וי"ל דבדאורייתא ל"ב הקא דממונא הוא ל"ב אפי' בדרבנן וע"ד שכ' מהרש"א ז"ל ע"ש: דף ט"ל ע"א רש"י ד"ה אפי' וכו' אבל בקיסם לא ס"ל וכו' עכ"ל לפי' צ"ל דמאי דמוקי הגמרא בסמוך מתני' בדאדי אדוניי היינו לר"ש אבל לאפי' א"ש בקיסם: תוס' ד"ה ות"ל וכו' וא"ת ולקבטיל מהא וכו' עכ"ל הי"ל לקבוע דבריהם לעיל במאי דפריה ות"ל משום קיסם וכו' אלא דמנא אפנא ניחא להו לאקשוני: רש"י ד"ה פרגלי אותה העיר אלפים אמה וכו' עכ"ל ואפי' אם עירב אחד מהן אינו מעכב על בני העיר פן הוכיח השע"ה בפ"ה מה' יו"ט מדברי רש"י בעירובין וכו' הטעם דחלקו מתבטל ברוב ע"ש וק' הא רש"י פ' מין במינו ל"ב פדאיתא במס' ע"א דס"ו ואפי' בדבר שפעורב מתחילה נראה דכן הוא ועיין בירוש' גבי בור שפין ב' תחומין: ע"ב תוס' ד"ה הקא וכו' לכ"נ לרשב"ם וכו' עכ"ל לפרשב"ם צ"ל לר"ש אע"ג דאיהו גמי לא קני דהא לא נתפנון לזכות כמ"ש בקושיות מ"מ פיון דגם מי שנתמלאו לו לא קני עשאוהו חכמים פרגלי הממל' אע"ג דלא קני וכה"ג הוא לפר"ת דבסמוך: תם ונשלם מסכת ביצה מסכת יומא דף ב' ע"א תוס' ד"ה וחכ"א וכו' מסתמ' ימצאו הרבה וכו' עכ"ל אבל גבי אשה פיון שאין הריעותא מגופו אינו עובד אחר במקומו אלא מקדש אשה ועובד וקב מתקנין לו אשה פדי שלא יתעכב לבקש אשה הראויה לו ול"ק מ"ש מהרש"א ז"ל: שם גמ' מפרישין פהו השורף וכו' עיין בת"י שכ' לשמואל הו"ל פהו המקבל שהיא עיקר לדורות פאלעזר ע"ש והוא תימא לשמואל לדורות אפי' פהו הדיוט כמ"ש הם ז"ל בדבור הקודם לזה וצ"ל דט"ס נפל ויש למחוק תיקבת לדורות ומ"ש שהיא עיקר היינו דעיקר קרא דאלעזר בקבלה הוא דכתיב: ע"ב תוס' ד"ה נאימא וכו' ולקמן גמי מוכח דלא הדר וכו' עכ"ל אף על גב דלמסקנא דמשני צנה דלפני עשייה וכו' צריף למדרש לעשות וא"כ לקמן הוא לפי המסקנא מ"מ לאו עיקר דרשא מלעשות אלא מצנה ועיין בסוף דיבור זה: בא"ד וי"ל אי לא הנה פתיב וכו' אע"ג דל"ד פולי האי למילנאים וכו' עכ"ל לא הו' צריכי לכל זה אלא דאי לא פתיב אלא צנה ולכפר הנה מוקמינן פוליה ליו"הכ וצנה למעט קרבנות ולכפר למעט פרה דהא לפום סברא דהשתא אי לא פתיב אלא לכפר הנה דרש' יו"הכ וקרבנות בס' המקשה דבסמוך: בא"ד א"נ נ"ל לפ' וכו' עכ"ל לפום האי תי' לא ס"ל כס' המק' דבסמוך אלא דאי לא פתיב אלא לכפר לא דרשינן ליה אלא ליו"הכ וכמ"ש מהרש"א ז"ל ומ"ש עוד דלפום האי תי' לא ס"ל כתי' קמא דאי לא כתי' אלא צנה ולכפר הנה מוקמי' ליו"הכ לחוד ע"ש מוכרח הדבר לאומרו לפום האי תי' דאי ליו"הכ לחודיה ליכתוב לכפר לחוד פיון דס"ל לכפר לא מוקמי' ליו"הכ וקרבנות כס' המקש' דבסמוך אלא ליו"הכ לחוד לפום האי תי': שם גמ' דנין דבר שקבעו לו זמן וכו' כ' הת"י לעיל הו"מ לשנויי הכי לעיל וכו'.

ע"ש ודבריהם אינם מוכנים דאי ר"ל לעיל דפריה אצנה צנה נימא צנה דקרבנות הא התם ל"מ לשנויי הכי דהא פרה גמי אין קבעו לה זמן וילפא ממילואים ועלה פריה שפיר אימא צנה דקרבנות: דף ג' ע"ב גמ' והאנן תנון שבעת ימים קודם יו"הכ וכו' יל"ד דלא הו"ל להביא אלא מתני' דפרה דמינה הוא דפריה וי"ל דר"י לא אמר אלא חדא ולא ביאר דבריו והגמרא הוא דמפ' דבריו דחדא היא דיו"הכ ומשום די"ל דר"י אפרה קאמר לכך מיימי תרנוייהו מתני' ומשני מעלה ומשום דבפרה הוא דמצינו שעשו בה מעלות ולכך מפ' הגמרא דחדא קאמר ר"י היא יו"הכ דאל"ה קשיא מתני' דיו"הכ והא דלא משני הגמרא דמתני' דפרה רי"ש היא דאמר הכי ר"י משמיה

בסמוך משום דא"כ ר"י לא הו"ל לאפלוגי אריש' דהא אמר ר"י הלכה כסתם משנה ועיין בתוס' ד"ה דרבניה: דף ד' ע"א תוס' ד"ה הנאה וכו' שפא ריב"ח דאמר הכי לקמן ס"ל כר"ל וכו' עכ"ל לפ"ז מיתרצא קושני' קמייטא שהק' מדאמ' לבר משבת וקא דלא ניחא להו למימר דריב"ח ס"ל כר"י דיו"ה הוא דדרניש מקר' והנאה דפנה מעלה וריב"ח אפנה פריה היינו מדקאמר רבא שם בטר הכי היקף כ"ג ביו"ה כו' משמע דריב"ח גם איו"ה כקאי: ד"ה ת"כ וכו' דילמא ר"י אמר לך וכו' עכ"ל י"ל בזה דא"כ מאי בינייהו דר"ן וריה"ג ועיין פירש"י בדברי ר"ן: שם גמ' וכן שם שפרישין וכו' מפירש"י והתוס' לעיל בר"ה דרבניה הוכיחו מפ"י דל"ג בברייתא צנה זה מעשה פנה ע"ש וא"ל דרשינן פי' פן ברישא דברייתא קודם דמיימי קרא דכאשר צנה דמ"מ אין דרף התנא פן דמתחלה קאמר מעלה דרבנן ואח"כ מיימי לה מקר': שם גמ' ת"ש פאשר עשה וכו' ואי לא קרא דבזאת הו"מ פאשר עשה ליו"ה כמא ואחר דגלי ביו"ה כגם בפנה אין לחלק וא"צ תרי קראי בפנה: ע"ב גמ' ל"ק הא בקריאה וכו' והיינו לרע"ק דאמרלחלק פבוד אבל לריה"ג דזה הנה לאחר עשרת הדברות י"ל דאפי' בקריאה לא הנה שומע אלא עשה וא"ש לפ"ז מ"ש רש"י בחומש דפ' ויקר' ע"ש דשנ' משנתו כריה"ג ול"ק מ"ש הרימ"ט הביאו הרב פני דוד שם בפריש' ויקרא ע"ש: תוס' ד"ה מסייע וכו' דהלכה כרע"ק מחבירו וכו' עכ"ל והיינו לגבי ריה"ג אבל לר"ן ור' מתיא בתראי נינהו והלכה כרע"ק לגבייהו אע"ג דרבים נינהו דנלא מחביריו דוקא אמרו: דף ה' ע"א ד"ה איתקש וכו' תימה לי לשינויא קמא וכו' עכ"ל דברייהם בשינויא בתרא וקושיתם לשינויא קמא והיינו משום די"ל דס"ל דאיתקש משיחא לרבוני זלא דאחר דמיעט אימעיט לגמרי מיהו מדמשני בשינויא בתרא איתקש וכו' משמ' דבשינויא קמא ל"ל היקשא ומק' שפיר ותי' מסבר' וכו': ע"ב ד"ה להביא וכו' וכן בשלא רחויז וכו' עכ"ל נראה מדברייהם דכוננתם להביא ראיה מרחויז יו"ר ולא כ' מהיכא פסיקא להו דהדין פן ברחויז יו"ר דאדרבא מהגמ' דזבחים דמיייתו נראה להפך ונר' דסמכו עצמן אתוספ' דמיייתו בטר הכי ומ"מ סידור דברייהם אינו מכונן דבתחלה הי"ל להביא התוס' ואח"כ הו"ה דזבחים: דף ו' ע"ב ד"ה שפוטמא וכו' וטומאה קלה מטמא מהיקישא וכו' עכ"ל והגמ' בפ' דם הנדה דנקט ק"ו משום אבן המנוגעת נקטי' דהא מצורע אחי מהיקיש' וכיון דמצורע מטמא טומאה קלה מהיקיש' גם אבן המנוגעת מטמא טומאה קלה מק"ו דזב וכי פרכת מה לזב שפן מטמא בהיסט נימא מצורע יוכיח: שם גמ' ז"א טמא הותרה ק' דהא אפילו למ"ד הותרה באילו של אהרן דחוייה פדמוכח לקמן בשמעתינן וא"כ אפתי יפרישוהו מטמ' משום אילו וי"ל במ"ש התוס' לקמן ד"ה פיון דמדאוריית' הותרה אפי' באילו ומדרבנן הוא דחוייה באילו וא"כ פיון דמדאוריית' הותרה אפילו באילו לא החמירו בהפרישה ובפסח גמי דחוייה כמ"ש התוס' בד"ה אמר היינו גמי מדרבנן דהא מדמו ליה לאילו של אהרן וק"ק אמאי הוצרכו לחלק בין פסח לשאר ק"צ בפשי' הול"ל דהכא מדאורייתא קאמר וס"ל לרבא דמדאורייתא הותרה ומדרבנן דחוייה בכל ק"צ ועוד ק"ק לכמ"ש התוס' דבפסח דחוייה מאי פריה לקמן ממתני' דרצוי ציץ לאוקמ' בפסח ויש ליישב: דף ז' ע"ב תוס' ד"ה הא וכו' או בעון אוא"ב עכ"ל ק"ק דבר"פ אוא"ב נפ"ל מקרא דאוא"ב נהוג במוקדשין והשת' אי עון או"א ממילא שפעינן דאוא"ב נוהג במוקדשין ולמ"ל ההוא דקרא ומדאצט' ההוא קרא ע"כ דלאו עון דאוא"ב ועיין בתוס' שם ויש ליישב: ד"ה מפלל וכו' וא"ת וקא אמר לעיל גבי הנה מקריב מנחת פרים וכו' עכ"ל ק"ק אמאי לא ק"ל בברייתא דהנה מקריב מנחת העומר דלעיל מינה דהא גם היא ק"ל ויש ליישב: דף ה' ע"א גמ' ור"י סבר לא מקשי' וכו' ועיין להתוס' ישנים שכ' וקא דאמרי' במגילה אין טוכלין ואין מזין אלא ביום ומפ' בגמרא דמקשי' וכו' ע"ש נראה דהוצרכו להביא הא דמפ' בגמ' טעמא

דמקשי' וכו' וק' הא בלא"ה ליכא לאוקמ' בטבילה דקודם הנזאה דהא תנו במס' פרה דאדם טובל
בלילה וקביאוה הת"י בעצמם בדיבור זה: ע"ב גמ' וליטעמיה הנזאה כל ז' מי איכא ק"ל אמאי לא
הא מ"ל דמזה קטן דהא תנו בסוף פרה דקטן פשר להזות והנזאה פיון דאיסור דרפנון היא ספי'
ליה בידים כמו שפן דעת הרשב"א ועיין להתוס' ריש שבועות ד"ה ועל הנזון ד"ה ע"ש ועוד ק"ל
הא אפשר להזות ביה"ש דכל דבר שהו משום שבות ל"ג ביה"ש והמג"א סי' שמ"ב צדד דאפי'
באפו' יומא ל"ג ע"ש ומזה משום שפא יום הוא וטבילה בזמנה מצנה וי"ל דמ"מ לא הנה קרי
ליה תנא כל ז' דהא שפא לילה וליכא אלא ששה ימים ועפי"ה ניחא מה שראיתי מק' עמ"ש רש"י
בד"ה וכל וכו' דנמצאת הנזאה בטילה ב' ימים דהא שלשה ימים הם דאי אתרמי שבת באחד מג'
ימים האחרונים בטילה גם הנזאת ג' שפנגדו משלשה ימים הראשונים דהא הנזאת ג' בלא ז לא
מהניא וכן להפך וליכא מצנה כלל ביום שפנגד השבת ועפי"ה ניחא דהא מזה ביה"ש ולכך מזה
ביום שפנגד השבת שפא הנזאה דיבה"ש הוי יום: דף י ע"א תוס' בד"ה וכת' וכו' לשכת פרהדרין
נמי מחייב ר"י מה"ט וכו' עכ"ל ושאך לשכות דלא מחייב עיין להתוס' לקמן בד"ה רפנו ועיין
להתוס': ע"ב ד"ה רפנו וכו' אפי' ורבא ל"ל האי סברא וכו' עכ"ל רבא ע"כ דלא מיסתבר ליה
לחלק בהכי מדפריה וקא סוכת חג וכו' ואפי' מדשתק ולא השיב לו ע"כ נמי דלא מחלק בהם ומה
שהק' מהרש"א ו"ל אמאי רבא נייך מאוקמ' דאפי' ולא הול"ל אלא סוכה דירת עראי וכו' ע"ש
י"ל דרבא לא ניחא ליה באוקמתא דאפי' משום דא"כ הו"ל לר"י לפרש הגזירה פיון דגם לרבנו
גזירה היא וכדהקשו התוס' אח"כ אלא דלא היה יכול להקשות לאפי' מזה דלא ק' כל פה: בא"ד
ונ"ל כל הסוגיא בע"א וכו' עכ"ל ק"ק דלפ"ז מאי פריה אפי' לרבה מוהכתי בית החורף דמשמע
דלדידה לא ק' הא גם לאוקמ' דאפי' ק' פיון דלר"י מדאורייתא לא מחייבא וע"כ דמשום דלא
אקרי בית וי"ל דלאפי' ניחא דונקא בפרישה ובסוכה משום דאינה אלא לשבעה ימים ול"ד לבית
החורף: דף י"א ע"ב גמ' מ"ד ביתה ולא ביתה כ' הת"י משום דבלשון זכר כתי' ע"ש וק' הא כל
התורה בלשון זכר נאמרה ולא ממעטי' אשה אלא היכא דכתיב איש כמו שהוכיחו התוס' פריש
תמורה ובכ"מ וצ"ל דש"ה דביתה יתירא למעט וכי היכי דמעט שנותפין ממעט גם אשה פיון
דבדונקא נאמרה: דף י"ב ע"א רש"י ד"ה ואין ריושלים וכו' קסבר לא נתחלק' וכו' עכ"ל עפ"י
נראה דגם לפום ס"ד פלוגתיהו בהכי דלא פהתוס' דהא פאן בס"ד הם כמו שפנראה מדבריו בד"ה
אלא מקום מקדש וכו': תוס' ד"ה הא וכו' ובר פלוגתיה דר"י הוא ר"מ עכ"ל שפת יתר יתרו
ליישוב דמת"ק לא פריה דהא ר"מ הוא וא"צ למ"ש קודם דמת"ק לא פריה דכ"ש בתי פנסיות
וכו' ולכך בד"ה שאח"ז כ' דטעמא משום דירוש' קדישא לאכילת קדשים דהאי טעמא ליכא בבתי
פנסיות: ע"ב גמ' תסתיים דרבי הוא דאמר וכו' הא דנקט ר' ולא נקט גם תסתיים דראב"ש הוא
דאמר של בויז משום דלמסקנא ליכא הוכחה אלא מרבי פדאמר רנב"י אף אנו נמי תנינא וכו':
תוס' ד"ה אלא וכו' שהוא צריך להניח תפלין וציצוקו' עכ"ל נאפי' בעבודת יו"ה כשהם בד' בגדים
ולית בהו ציץ לובש מצנפת דלא חילקה התורה בבגדי כ"ג שהרי מצנפת בעבודת דארבעה בגדים
פתיבא ולכך מקשי' התוס' שפיר על פי' ריב"א: דף י"ג ע"א ד"ה הלכה וכו' שפשיעבור האונס
חוזר לעבודתו לא נ"מ מדי דלכ"ע חוזר לעבודתו ועיקר התי' מנוהגין פבוד בב' דנ"מ בהא דהלכה
כר"י דנוהגין פבוד לבד ולא פהראשון ממש והוי פההוא מעשה דמייתו דר"ג דורש ב' שבתות
וראב"ע שבת אחד ועיין בת"י: ע"ב ד"ה ולתדא וכו' ופליג אגמ' דידן וכו' עכ"ל במאי דמשמע
מגמ' דידן דארוסה לאו ביתו מקרי ל"פ הירוש' ע"ז די"ל דיעשו החנפה ביו"ה כנאפי' אין חנפת
נדה חנפה פיון דלא חזיא לביאה י"ל דחנפת בתולה דלאו יחוד ממש אלא ביציאת בהינומא סגי

מהגניא: גמ' ואי מתה אשתו עביד עבודה ול"ג ר"י וכו' הקשה המג"א סי' תרי"א אמאי לא פריד
מפל יו"ה כ"ג עביד עבודה ול"ג שפא יאכל ואמאי לא פריד אלא מאונן ע"ש מה שתי' ונ"ל
דל"ק דמשפאר יו"ה כ לא פריד משום דלא אפשר בע"א ואי גזרינן שפא יאכל מעיקרא מצות
הקרבה דיו"ה אכל מאונן פריד דאפשר באחר דהא מתקנין לו פהו אחר תחתי' ועי"ל דלא גזרי'
אלא אי מטריד באנינות דעביד דמשפתי' ואכיל ולא אדעתיה אגב צעריה ולכך פריד מאונן ומשני
דכינן דכולי עלמא לא אכלי ל"ג שפא יאכל וקא דתנן בספי"א דמנחות דבחל יו"ה כ בשבת
חולקים לערב את לחם הפנים ולא ביו"ה כ עצמו י"ל דלאו משום יאכלו דהא ביו"ה כ ל"ג
כדאמרינן בשמעתין אלא טעמא משום דהוי טירחא שלא לצורה פיון דאפשר בערב ועיין להתה"ד
סי' קמ"ז שכ' משם גדולים דביו"ה כ פיון שהוה שרוי בתענית ואינו אוכל שום מאכל ל"ג שפא
יאכל ומותר ליגע באונקלין משא"כ בגזיר דמותר בשפאר אונקלין אמרינן סחור סחור וכו' ע"ש וק'
דא"כ אמאי לא משני הכי בשמעתין ואמאי קאמר פיון דכ"ע לא אכלי: דף י"ד ע"א בד"ה אלא
וכו' דא"כ מאי פריד וליכתוב נושא וכו' עכ"ל ק"ק גימא דהמקשה דלא ס"ד לשיעור הגאה א"כ
אפי' נושא א"צ שיעור ולהכי פריד לכתוב נושא דכינן דבלא שיעור הוא א"כ נדאי דוקא נושא
ולא נוגע וי"ל דגם המק' נדאי ידע דצריד שיעור דבאין בו שיעור תנן במס' פלים דאינו מטמא
במשא: דף ט"ז ע"ב ד"ה הא מני וכו' דפריד ומי מצית וכו' עכ"ל לפי גירס' זו אין מקום לפירש"י
וצ"ל כפי' רבותיו של רש"י וק"ק בדברי התוס' שפרא' מדברייהם דיש מקום לב' הפירושים: דף
י"ז ע"א תוס' ד"ה ומר וכו' וי"ג דהיננו דקא' מסתברא וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א גימא דלשכת
הטלאים ולחם הפנים אקצויי אקצו ע"ש י"ל דא"כ לפי מה שפראית דטלאים במערבית דרומית
ולחם הפנים בדרומית מזרחית ושפאר לשכות במקומם עומדין נשאר קרן מערבית צפופית בלא
לשפה ואנן בעינן ד' לשכות בארבעה מקצועות לכל אפי' לפי מה שפראית: דף י"ח ע"א גמ' ומאי
ד' או ה' לרבנן וכו' הקשה מהרש"א ז"ל נוקמ' פולה פרבנן דלעולם בציר חדא וקא דארבע
בדאיפא משמר המתעכב דנוטל שתיים ופשו להו עשרה ובציר חדא מפלגא וקא דחמש בדליפא
משמר המתעכב ע"ש ונראה דל"ק דא"כ רבי דאמר לעולם חמש משמע בין איפא משמר המתעכב
בין ליפא והשתא בדליפא משמר שש מבע"ל דהא רבי מחצה לאהרו וימחצה לבניו קאמר ואי
אית ליה כר"י דהנכנס נוטל שבע א"כ בדאיפא משמר המתעכב ארבעה מבע"ל ומ"ש עוד לאביי
נוקמ' חמש לרבנן וד' לר"י ע"ש ל"ק ניחא ליה לאוקמה בתרי תנאי ועיין בת"י: ע"ב גמ' והאמר
תבעוה להנשא וכו' מפאן ילה"ר קצת למ"ש הלבוש בי"ד סי' קצ"ו דהיכא דנתחלף החתן בעי'
ז"י חימוד אחרים משום החתן הב' וכן הסכימו האחרונים דאי איתא מאי פריד גימא דה"ק מאן
הניא ליומא דלא בעי' חימוד כה"ג דעשתה ימי חימוד ונתפרדו זה מזה: תוס' בד"ה יחודי וכו'
והאמר בפ"ק דכתובות מי שפירסה וכו' עכ"ל בת"י תירצו דשאני התם דאיסור' דאורייתא ע"ש
ואע"ג דהתם גבי אבילות דרבנן נמי איתמר הכי י"ל דשאני אבילות דהתם דאקילו פה רבנן
כדאיתא התם: דף י"ט ע"א ד"ה ששם וכו' קרבי קדשי' שיש פנש וכו' עכ"ל ר"ל הקרבי' שיש
בהם פנש פגון פרס אבל הקרבים שהם הריאה והלב והכבד שגם הם בני מעיים מקרו ולית בהו
פנש ולא מאיסי מדיחים אותם על השולחנות וניחא מ"ש מהרש"א ז"ל ע"ש: דף כ"ב ע"ב ד"ה
התם וכו' מנ"ל דלא הנה וכו' עכ"ל לפמ"ש בדבור שאח"ז דמה חרב וכו' אף אורי' א"א נענש
עליו ניחא קושיא זו דהא גלי קרא דלא נענש על אורי': בא"ד דאי אתרונניו וכו' עכ"ל ק"ק
גימא איפכא דאותו פרעון בשביל אורי' לחוד ושתיים לא עלתה לו היינו דהסתה ודבת שבע וי"ל
דגם לתי' מה ס"ל דמדכתוב כפשה דמשמע דבשביל בת שבע אלא משום דלא גימא בשביל

שְׁנֵיהֶם וְהִדְבַּקְתִּי כַּבְּשָׁה הֵינּוּ לְגִלּוּי דָגָם בְּשִׁבִיל בַּת שְׁבַע הִזָּה הוֹכִיחוּ מִדְּבַר אַרְבַּעַתֵּימָם:
ד"ה שְׁשָׁה וְכו' אַף אִוְרֵיהָ א"א נֶעְנַשׁ וְכו' עכ"ל ר"ל דמ"ד הֵקָא בְּשִׁתִּים לֹא עֲלֵתָה לּוֹ ס"ל מֵהַדָּ
קָרָא דְגָלִי דְלֹא נֶעְנַשׁ עַל אִוְרֵיהָ מִשּׁוּם דְּגַבְרָא דְמָרְיָה סִינְעִיָּה וְלֹא ס"ל פְּהֵיָא דפ"ב דְּקִיּוּדִישׁ
דְּמִשּׁוּם מוֹרְד בְּמַלְכוּת קְאָמֵר וּל"ק מ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו'ל: דָּף כ"ג ע"ב ד"ה יֵשׁ עֲבוּדָה וְכו' וְגִדּוּלָה
מִזּוֹ אֲמָרִינּוּ לר"י דְּבִין הוֹצָאָה וְכו' עכ"ל עֵינָן בְּמַס' מְעִילָה ד"ט ע"א דְּאֲמָרִינּוּ לר"י מוֹעֲלִין בְּאֲפָר
שַׁע"ג הַתְּפוּחַ דְּכִינּוּ דְּבַעֲי בְּגָדֵי פְּהוּנָה אֶפְתִּי בְּקַנְוִשְׁתִּיהָ קָאִי וְלֹא נֶעְשִׂית מְצוּתוֹ וְאִי אִיתָא
דְּבַהוֹצָאָה לֹא עֲבוּדָה הִיא וְדָאִי דְּנֶעְשִׂית מְצוּתוֹ מְקָרִי וְצ"ל דת"ק דר"א ה"ט דְּבַעֲי פְּהֵנִים תְּמִימִים
מִשּׁוּם דס"ל דְּעֲבוּדָה הִיא וְלֹא הוֹצָרְכוּ הַתּוֹסְפוֹת בְּסֵה"ד לּוֹ מִשּׁוּם דְּמְקָרִי זָר אֲלֵא לר"ל וס"ל
לת"ק פִּינּוּ דְּבַעֲי ד' בְּגָדִים עֲבוּדָה הִיא וְדוּקָא אִי סָגִי בְּב' בְּגָדִים הוּא שְׂכ' אִי לּוּבֵשׁ אִין בְּזָה אִיסוּר
וְהֵיָא דְּמְעִילָה אֲלִיבָא דְּרַבָּנּוּ דק"ל פְּנוּתִיהוּ וְאִף דִּישׁ לְדַחּוֹת וּלְחַלְקַ מ"מ פְּנ"ל עֵיקָר: ד"ה יִלְבַּשׁ
וְכו' וק"ל גְּבִי הוֹצָאָה מִנ"ל וְכו' עכ"ל נר' דְּפָסִיקָא לְהוּ דְּבַהוֹצָאָה בְּעִי ד' בְּגָדִים מֵהֵיָא דְּמְעִילָה
שְׁהִבְאֵתִי בְּדִיבּוּר הַקּוּדָם דְּאֲמָרִינּוּ פִּינּוּ דְּבַעֲי בְּגָדֵי פְּהוּנָה בְּקַנְוִשְׁתִּיהָ קָאִי וְאִי לֹא בְּעִי אֲלֵא ב'
בְּגָדִים אִין לְהוֹכִיחַ מִזָּה דְּבְּקַנְוִשְׁתִּיהָ קָאִי וְעֵינָן מְהַרְשֵׁ"א: ע"ב גמ' וְלֹא עֲבוּדָה הִיא וְהִתְנַיָּא וְנִתְנוּ
בְּנֵי אַהֲרֹן וְכו' מִדְּבַעֲי פְּהוּ פֶשֶׁר מוֹכַח דְּעֲבוּדָה הִיא דָּאִי מִדְּבַעֲי בְּגָדֵי פְּהוּנָה אִין לְהוֹכִיחַ דְּעֲבוּדָה
כַּמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל דכ"ג ע"ב בד"ה יֵשׁ וְכו' וְעַמ"ש ע"ש וְעֵינָן בַּת"י בְּשִׁמְעָתִין: דָּף כ"ה ע"א תוּס'
ד"ה אִין וְכו' דְּהָא בְּשִׁמְעָתִין מִשְׁמַע וְכו' עכ"ל כ' מְהַרְשֵׁ"א ו'ל דְּלֹא הוֹכַחָה גְּמוּרָה הִיא דִּי"ל
דְּשָׁאֵי הֵקָא דְּבִנּוּיָה גַם בְּקִדְשׁ אֲבָל אִם אִינָה בְּנוּיָה אֲלֵא בְּחוּל מוֹתֵר לִישָׁב שָׁם ע"ש וְלֹא מְחַנּוּר
דְּהָא גמ' לֹא פְּרִיף אֲלֵא מִדְּתַנַּיָּא בְּנִוּיּוֹת בְּחוּל וּפְתוּחוֹת לְקִדְשׁ תְּנִיכָן קִדְשׁ וּמִשְׁמַע לִיהַ דְּתוֹכָן קוּדְשׁ
גַם לְעַנְיָן יִשְׁיָבָה הָרִי דְּאֶפִּילוּ אִינּוּ בְּנִוּיּוֹת אֲלֵא בְּחוּל פְּדֻקְתַּנִּי בְּנִוּיּוֹת בְּחוּל אִסוּר לִישָׁב שָׁם וְלִשׁוֹן
מִשְׁמַע דכ' הַתּוֹס' ל"ד: דָּף כ"ו ע"א בד"ה אֲלֵא וְכו' לְרַשְׁב"י נְמִי תִקְשָׁה וְכו' עכ"ל כְּתַב מְהַרְשֵׁ"א
ו'ל דְּהָא דְּלֹא הוּק' לְבִקְטוֹרֵת לְרַשְׁב"י י"ל דְּכַהֵן שְׁזוּרְק בְּקַטְוֹרֵת זוֹכָה בְּעָרְב וְכו"כ בַּת"י אַף
דְּלִישְׁנָא דְּלֹא שָׁנָה בָּהּ אָדָם מְעוּלָם ל"מ פֶּן ע"כ נר' דְּבְּקַטְוֹרֵת פְּשִׁיט"ל דְּלְרַשְׁב"י מְפִיסִין בְּבִקְר
מִי הוּא הַזּוֹכָה בְּעָרְב דְּכִינּוּ דָּאִין מְפִיסִין עֲבוּדַת שְׁל תְּמִיר שְׁבַעֲרַב וְלֹא נִשְׂאָר אֲלֵא קַטְוֹרֵת וּמְפִיסִין
בְּבִקְר בְּשִׁבִיל הַבּוֹקֵר פִּינּוּ שְׁמִפִּיסִין בְּשִׁבִיל הַבּוֹקֵר מְפִיס בְּשִׁבִיל הָעָרְב וְנִכְלָל בְּכָלל מֵאִי דְּקַתְנֵי
מִתְנֵי חֲדָשִׁים לְקַטְוֹרֵת בְּנָאוּ וְהִפִּיסוּ אֲבָל בְּב' גְּזִירֵי דְּלִיכָא פִּיס בְּשִׁבִילָם בְּב' פְּהֵנִים אִי אִיתָא
דְּמְפִיסִין בְּבִקְר בְּשִׁבִיל הָעָרְב הו"ל לְמִתְנֵי בְּפִיסֵי הַשְּׁנֵי וְתִי דָּאִף גַם זֹאת י"ל דְּמְפִיסִין בְּבִקְר
וּמֵאִי דְּלֹא תְנֵי לִיהַ בְּפִיס הַב' מִשּׁוּם דְּלֹא קַחְשִׁיב אֲלֵא הַזּוֹכִין בְּתַמִּיד שְׁל שְׁחַר: שָׁם גמ' וְלִמֵּאִי
דס"ד מְעִיקָר' נְפִישִׁי לְהוּ פִּיסוֹת ק"ק נִמָּא דְּלִמֵּאִי דס"ד מְעִיקָר' הַדְּ בְּרִיית' דְּקַתְנֵי מְפִיסִין לְתַמִּיד
שְׁל בֵּין הָעָרְבִים ס"ל כר"י דָּאִין מְפִיסִין בְּמַחְתָּה וְכַרַּאב"י דָּאִין מְפִיסִין לְמַעְלָה אִיבְרִים מִן הַכְּבֵּשׁ
לְמַזְבֵּחַ וְא"כ בְּשַׁחֲרִית לִיכָא אֲלֵא ג' פִּיסוֹת וּפִיס הָרְבִיעִי בְּעָרְב וְלִתֵּי הַב' שְׂכ' הַתּוֹס' לְקַמֵּן בַּד"ה
וְאִי מִשְׁפַּחַת וְכו' נִיחָא דה"נ נְפִישִׁי דָּאִיכָא נְמִי קַטְוֹרֵת אֲבָל לִתֵּי קַמָּא קֶשֶׁה וִי"ל דֵּא"כ מֵאִי פְּרִיף
לר"י דְּאָמֵר אִין מְפִיסִין לְתַמִּיד שְׁל בֵּין הָעָרְבִים מֵהַדְּ בְּרִייתָא נִימָא דר"י לְתַנָּא דְּמִתְנֵי קְאָמֵר
דָּאִית לִיהַ פִּיס לְמַעְלָה אֲבָרִים וְעִי"ל דְּפָסִיקָא לִיהַ לְהַגְמ' דְּלִיכָא מֵאֵן דְּפִלִּיג דד' פִּיסוֹת בְּבִקְר פִּי
יֵשׁ שׁוּם טַעַם וְכו' וְכַמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל בַּד"ה ת"ש וּבְהִכֵּי נִיחָא מֵאִי דק' לִתֵּי קַמָּא שְׂכ' הַתּוֹס'
בַּד"ה וְאִי מִשְׁפַּחַת אֶפְתִּי ק' בְּמֵאִי דְּקָאָמֵר הַגמ' לָא ר"י ס"ל כַּרַּאב"י וְכו' מִנ"ל הָא אִימָא דס"ל
לר"י כַּרַּאב"י וְרַאב"י כר"י וּג' פִּיסוֹת בְּבִקְר וְהִפִּיס הַר' בְּעָרְב וּכְקַנְוִשְׁתִּתָּם וְעַפִּי"ה נִיחָא דלכ"ע ד'
פִּיסוֹת בְּבִקְר דְּפָסִיקָא לִיהַ שׁוּם טַעַם שְׁאִין לְפַחוֹת מֵהֶם בְּבִקְר וְעַפִּי"ה נִיחָא דלכ"ע ד' פִּיסוֹת
בְּבִקְר דְּפָסִיקָא לִיהַ שׁוּם טַעַם שְׁאִין לְפַחוֹת מֵהֶם בְּבִקְר וְעַפִּי"ז נִיחָא מֵהַ שְׁהַקְשָׁה מְהַרְשֵׁ"א לִתֵּי

הב' של התוס' ע"ש: תוס' בד"ה וְאִי מִשְׁפַּחַת וְכוּ' וי"ל דה"ק וכו' עכ"ל כְּפָר פְּתַבְתִּי בְּזוֹהַר בַּגְמָ' לְעֵיל גַּבֵּי מַאי דְפָרִיף וּלְמַאי דַּס"ד מְעִיקְרָא וְכוּ' ע"ש: ע"ב בד"ה הֵהִיא וְכוּ' וְהַתְּנִיָּא י"ז פְּיֻסוֹת בְּכָל בְּקָר וְכוּ' עכ"ל ור"ל דְפָרִיף הַגְמָרָא וְהַתְּנִיָּא י"ז בְּכָל בְּקָר וְכוּ' דְחָשִׁיב מְעַלָּה אֲבָרִים וּמַחְתָּה וְקִשְׂיָא אַהֵיָא בְּרִייתָא דְקַתְּנֵי פְעָמִים י"ג הוּל"ל י"ד וּמַאי דְמִשְׁמַע לִיהַּ לְהַגְמָ' דְבְּכָל בְּקָר קָאָמַר הוּא מְדָלָא קַתְּנֵי פְעָמִים פְּעָמִים פְּדַתְּנֵי בְּאִידָהּ בְּרִייתָא מִשְׁמַע דְבְּכָל בְּקָר לֹא פָחוֹת מִי"ז קָאָמַר: דָּף כ"ז ע"א בד"ה וְהַקְרִיבּוּ וְכוּ' וְהַקְשָׁה ר"י דבספ"ק דְּנֻבָּחִים וְכוּ' עכ"ל י"ל לְפִירֵשׁ י"י דֵּהִיא בְּרִייתָא אֲתֵיָא כַּר"ש דס"ל דֵּהוּלְכָה בְּזוֹר פְּשִׁירָה מִשּׁוּם דְּאֶפְשָׁר לְבַטְלָהּ וְלֹא נִשְׁאַר אֲלָא זְרִיקָה וְלִקְוָה נִיחָא לְאַתְוִי קָרָא דְכְּתִיב בְּהַדְיָא בְּזְרִיקָה אֲבָל לר"י דס"ל אֲפִי אֶפְשָׁר לְבַטְלָהּ פְּסוּלָה בְּזוֹהַר הַנְּזָרָה רִש"י לומר דֵּהָא דְלֹא דְרָשִׁי הוּלְכָה מִשּׁוּם דְּקַבְּלָ' הִיא עֲבוּדָ' א': ד"ה אֲלָא וְכוּ' דְרִישׁ הַפְּהֻגִים בְּכִיּוּנָם וְכוּ' עכ"ל וְלִגְי' הַסְּפָרִים שְׁלָנוּ דֵּהַמְּסַקְנָא הִיא דְנוֹעַרְכוּ אֲצֻרִיף לְשִׁשָּׁה פְּהֻגִים וְכַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל בַּגְמָרָא הָא דְדַרְשִׁינוּ בְּכִיּוּנָם מִמִּשְׁמַעוֹתָא דֵּהַפְּהֻגִים דְרִישׁ וְלֹא מִיִּתּוּרָא וְהָא דְדַרְשִׁי הַפְּהֻגִים שְׁשָׁה וְלֹא אֲמָרִינוּ כּוֹלִיהַּ לְבַכְּהוּנָם הוּא דְאַתָּא הִינּוּ מְדוּעַרְכוּ וּבְנֵי אַהֲרֹן לְמַנְיָנָא הַפְּהֻגִים נְמִי לְמַנְיָנָא וְכוּ' הַג אֲמָרִינוּ בַּגְמָרָא מְדָהָא לְמַנְיָנָא הָא נְמִי לְמַנְיָנָא: ע"ב גמ' אֲלָא מְעַתָּה תְּבַעֵי פִּיִּס וְכוּ' עֵינִן בַּת"י שְׁכ' דְּאִין לֹפ' אֲלָא מְעַתָּה דְעֲבוּדַת יוֹם דַּא"כ מִשְׁמַע שְׁיִישׁ לְחֻלּוֹק בְּזוֹהַר וְהָא קָרָא פְּתִיב וּבְעַר עֲלֵיהּ הַפְּהֻגִים עֲצִים בְּבָקָר ע"ש וְהוּא תִּימָא דֵּהָא בְּסַמוּף אֲמָרִינוּ וְהָא לֹא תַנּוּ הָכִי וְכוּ' דְמְבַרְאָר דְפָרִיף אֵהָא דְקָרִי לֵה עֲבוּדַת יוֹם דְּאִי אֲמַתְּנִי דְאָמַר לְהֵם הַמְּמוֹנָה פְּרִיף מְקָרָא מַאי שְׁיִאֲטָה דֵּהִיא פִּירְכָּא הֵכָא בְּשִׁמְעֵתִין וְכוּ' קָרָא דְנוֹבְעַר מוֹקְמִינוּ בְּהַבְעָרָה דְנוֹקָא וְלֹא בְּסִידוּר וְעֵינִן לְהַתּוּס' לְקַמֵּן בַּד"ה אֲרַף אֲנִן נְמִי תְּנִיָּא ע"ש: דָּף כ"ט ע"א תּוּס' ד"ה אֲלָא וְכוּ' וַא"ת וְיַעֲלֵה וְיִלִּין אוֹתוֹ וְכוּ' עכ"ל ק' דְכִינּוּן דֵּהָא לֹא עֲשָׂאוּם פְּמִי שְׁנַטְמָאוּ כַּמ"ש בְּסַמוּף וְכָל זְמַן שְׁלֹא נִקְטְרוּ לֹא אֲשַׁתְּרִי בְּשׁוּר בְּאַכִּילָה אִם כּוֹן פְּשִׁמְעָלָה וּמְלִין מַאי מְהַנִּי הָא מוֹתַר הַפְּסַח אִינוּ נֶאֱכָל אֲלָא לְיוֹם וְלִילָה וְלִמְחַר כְּשִׁיקְטִירוּ אִימּוּרִין הוּ"ל גוֹתַר הִיא אֲמַאי יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרִיפָה אֲפִי אִימּוּרִין הָא אִימּוּרִין אִיִּתְּנָהוּ בְּתַקְנָתָא: בַּא"ד וְקָאָמַר הֵתָם דְמְלִינָה וְכוּ' עכ"ל הַק' מְהַרְשֵׁ"א ז"ל אֲמַאי אֲצִט' הֵתָם לְמַעַלָּה וּמְלִינָה הָא פִּינוּ דְעֲשָׂאוּם פְּמִי שְׁנַטְמָאוּ סְגִי כְּמוֹ הֵכָא ע"ש וְל"ק דֵּהָא שְׁאֲנִי דְכָבֵר נִשְׁחַט אֲבָל הֵתָם אִי לֹא דְאִיכָּא תַקְנָתָא דְמַעַלָּה וּמְלִינָה לֹא הוּ"ל לְשַׁחוּט לְכַתְּחִי' לְהַבִּיא אִימּוּרִין לְבֵית הַפִּיֻסוֹל: ע"ב בַּא"ד שְׁמַמְעַט בְּאַכִּיל' מוֹתַר הַפְּסַח שְׁנַאֲכָל לְזָרִים וְכוּ' עכ"ל כְּפָר תְּמָה הַמִּש"ל בְּזוֹהַר דְבַלֵּא"ה מְמַעַט בְּאַכִּילָתוֹ דְמוֹתַר הַפְּסַח נֶאֱכָל לְיוֹם וְלִילָה וּבְכוּר לֵב' יָמִים וְלִילָה א': בַּא"ד מ"מ לְכַתְּחִי' אֲסוּר מְדַאֲרִי' וְכוּ' עכ"ל הָא דְלֹא ק"ל הָכִי בְּהִיא דְפְּסַח שְׁנַתְעַרְב בְּכוּר מִשּׁוּם דְכָבֵר נִתְעַרְב וְל"ל תַקְנָתָא אֲבָל הֵכָא דְלְכַתְּחִילָה מִיִּתִּי וּמִתְנִי ק"ל שְׁפִיר: בַּא"ד אִי מְנִיָּהוּ דְבַעֵי קָדִים וְכוּ' ק"ל הָא אֶפְילוּ תְדִיר וּמְקוֹדֵשׁ תְּדִיר קוֹדֵם כְּדַאִיתָא בַּפ' כָּל הַתְּדִיר וַא"כ וְדַאי תְּמִיד קוֹדֵם דְתְּדִיר הוּא וי"ל דְשְׁאֲנִי הֵכָא דְתְּמִיד דְצִיבּוּר וּפְסַח דְבְנֵי חֲבוּרָה: דָּף ל' ע"א גמ' מְצוּה לְשַׁפְּשֵׁף וְכוּ' ק"ק א"כ אֲמַאי תַנּוּ טְעוֹן קִידוּשׁ יו"ד דְמִשְׁמַע דְטְעוֹן קִידוּשׁ וְכוּ' ב' יָדִים בְּקִידוּשׁ יָד אַחַת סְגִי כְּדַתְּנִיָּא לְקַמֵּן יֵצְא לְהַשְׁתִּין מִים נוֹטֵל יָדוֹ אַחַת וי"ל בְּקִדְשׁ הַחֲמִירוּ דְשְׁמָא נִגְעָה יָדוֹ שְׁשִׁפְשֵׁף בַּחֲבֵרָתָהּ שְׁהִיד מְטַמְּאָהָת חֲבֵרָתָהּ בְּקִדְשׁ כְּדַתְּנִין בַּר"פ הוֹמַר בְּקִדְשׁ ע"ש וְעֵי"ל הָא דְקַתְּנֵי יָדִיר ר"ל אוֹ זֶה זֶה דֵּהִינּוּ הִיד שְׁשִׁפְשֵׁף וְכוּ' ג' כ' הַת"י לְקַמֵּן דַּל"א ע"א בַּד"ה מְהוּ וְכוּ' ע"ש: תּוּס' ד"ה אִין וְכוּ' אֲלָא אֲפִי לְשַׁחֲי' וְכוּ' נֶאֱפִי בְּלֹא עֲבוּדָה וְכוּ' עכ"ל ק"ק דְלֹא הוּל"ל אֲפִי לְשַׁחֲי' פִּינוּ דְאַפִּי בְּלֹא עֲבוּדָה וְלֹא הוּל"ל אֲלָא לֹא דְנוֹקָא לְעֲבוּדָה אֲלָא אֲפִי בְּלֹא עֲבוּדָה וי"ל דַּכ"כ לְפּוּם מַאי דַּכ' בְּדַבּוּר שֶׁאֵח"ז דְאַפִּי לְבֵן זוּמָא דְנוֹקָא לְעֲבוּדָה הוּא דְאַסוּר מְדַאֲרִייתָא אֲבָל בְּלֹא עֲבוּדָה מְדַרְבְּנָן הוּא דְאַסוּר וּמִשּׁוּם דְאַיכָּא לְמִימַר דְמַתְנִי בְּדוֹקָא מְתַנִּי וּבְדַאֲרִייתָא הוּא

דמיירי לזה כ' דע"כ ל"ד דהא אפי' לשחי' אסור מדאוריית' אף מדברי הת"י דל"א ע"א בד"ה מהו מתבאר דאפילו לכו זומא בשחי' לא אסיר אלא מדרבנן ע"ש: דף ל"א ע"א בד"ה אמה וכו' ואת"א כ' הנה עין עיטם גבוה יותר וכו' היו המים יוצאין לחוץ וכו' עכ"ל אין להקשות דילמא גובה המים לא הנה ג' אמות שלמות והנה המקנה רחב יותר מאמה דאז יש בו שיעור והמים אין יוצאין לחוץ דגובה המקנה שלשה אמות די"ל דכיון דאין גובה המים ג' אמות שלמות לא הנה נקל לכ"ג לטבול וכמ"ש התוס' בד"ה עין וכו' ע"ש: דף ל"ב ע"א בד"ה נאי וכו' דלמא קטורת דיו"ה או הנאת פ' ונשעיר שלא על הסדר וכו' עכ"ל כצ"ל ומ"ש אח"ז ומשפח' ה' עבודות וכו' נקט סדר דצד הב' דהיינו הנאה שלא על הסדר וא"ש גם תירוץ וכו' הג' הקשו אח"כ בוא"ת וכו' ודלא כמ"הרש"א דלפ"ד צריף להגיה בין הוצאת פ' ומחטה לעבודה שלפניה ולמחוק תיבת היום גם עיקר דברי רחוקים ודחוקים: בא"ד וי"ל דהו"א גזירת הפתוב וכו' עכ"ל והיינו פדי שלא נאמר שהמקרא פתוב שלא פסדר נדחוק לומר גזי' הפתוב היא אבל פי אמרינו דע"כ קרא שלא על הסדר אין לנו לומר קטורת או הנאה שלא על הסדר וקרא נבא גז"ה כ' אלא אמרינו הוצאת פ' ומחטה שלא על הסדר פדי שלא נדחוק לומר גז"ה היא ומיתרצ' שפיר קושנייתם הראשונה: ע"ב גמ' תנא דבי ר"יש ק"ו וכו' כ' הת"י אע"ג דר"י ל"ל לעיל ק"ו דר"א וכו' ע"ש ולא ימנע מהט"ס או דיש להגיה דק"ו דכן זומא לעיל ד"ל או דיש להגיה רבי במקום ר"י דהכי ל"ל ק"ו דר"א כר"ש: רש"י ד"ה מה קידוש וכו' דהא לא דאוריית' היא עכ"ל ה' אמרינו לעיל גמירי ה' טבילות והיינו הל"מ כדפירש"י לעיל וי"ל דס"ל כמ"ש בת"י לעיל דגמירי ה' עבודות וטבילות דנקט ל"ד ע"ש: תוס' ד"ה א"כ וכו' לא קאי אהרן וחוה בשחי' וכו' דמריקה צורף קבלה וכו' עכ"ל ק' פיון דלא קאי אהרן וחוה אלא אעבודת היום א"כ אפי' בקבלה וזריקה דתמיד סגי בכהן הדיוט ולא בעי כ"ג פיון דלא קאי אהרן וחוה עליה ויש ליישב: דף ל"ג ע"א ד"ה מכלל וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א ו"ל למ"ל קרא דמערכה גדולה ת"ל מקרא דעליה ל"ק דאי מעליה לחוד פיון דלא פתיבה מערכה גדולה הו"א עליה אמערכה שניה דכתיבה בקרא והו"א דב' גזירי עצים אשניה יתיב להו: ד"ה אין וכו' ונעביד לתדיר לחודיה וכו' עכ"ל ר"ל דהו"א דנעביד אסור דרומי שהוא תדיר דכל החיצוניות דשכיחי טפי איסוד דרומי יתיב להו ולכוף אצט' קרא והא דילף יסוד דרומי מיסוד מערבי ולא סגי ליה בטעמא דתדיר משום דלא הוי תדיר אלא אחר דילפי' דחטאות החיצוניות ביסוד דרומי מיסוד מערבי ועיין בס' ארעא דרבנן באות האלף אין מעבירין וכו' ע"ש: ע"ב בד"ה עבורי וכו' נרבי אליהו מפ' דלענין משמוש וכו' עכ"ל ק"ק אמאי אצט' קרא דנקדשתם ת"ל מטעמא דאין מעבירין עה"מ דבזרוע פגע ברישא וי"ל דלא שייף אין מע"ה אלא במצות גופייהו אחר שהניחם אבל בגוף האדם קודם שהניחם לא דלא כפירש"י: רש"י ד"ה אלא וכו' והא ל"ל דליפסקיה בדישון מזבח הפנימי וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל דלפי' דלשדניה תרנוייהו בפקר אדם התמיד דהוי הקא תרתי והקא תלת ע"ש וקשה דא"כ תרתי למ"ל לא ליכתוב אלא חד ונשרייה אתמיד ואע"ג דהקא תרתי והקא תרתי מ"מ מכפר עדיף וכמ"ש התוס' ונדריהם מבוארי' בכולה סוגיין וי"ל דהאי מילתא דמכפר עדיף מילתא דסברא ומילתא דאתיא מסברא טרח וכ' לה קרא היקא דאין הסברא פשוטה כ"כ כמ"ש התוס' בפ"ג דשבעות דכ"ג ע"ב ע"ש ועיין בת"י: דף ל"ד ע"א תוס' ד"ה העולה וכו' תימה ל"ל קרא ת"ל מלבד וכו' עכ"ל אין להקשות הא קרא דהקא קאמר בגמ' דאצט' לאיברים קודמין למנחה דתרנוייהו של הן ולא נפיק מקרא דמלבד די"ל דנדאי איברים קודמין לא אצט' קרא דבלא"ה מיני דמים קודמין והגמרא אסמכתא בעלמא קאמר וכמ"ש בת"י ע"ש: ד"ה נסכים וכו' פדי לישב אותו אפי' ל"ד

וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א ו"ל הא אפילו להך מ"ד משמע ליה ביום לאחר אלא דלא דריש לאחר לגמרי משום ג"ש דחקה חקה ע"ש ל"ק דלהך מ"ד ביום חד ל"מ ליה לאחר אלא תרי ביום הוא דמ"ל לאחר ולכך פינון דאיכא ג"ש דריש להו לאחר קצת אבל ל"מ"ד מוספין קודמין מ"ל אפי' חד ביום לאחר ולכך פי פתיבי תרי ביום דריש לאחר לגמרי ודריש לג"ש לעלמא דכולהו מודו דג"ש דחקה חקה נתקבלה פדאיתא בפ"ב דזבחים ע"ש ומה שהק' דת"ל דנסכין קודמין למוספין משום דהקא פתיב בפקר ונהקא פתיב ביום ע"ש י"ל דל"מ"ד דלא מ"ל חד ביום לאחר הו"ל כמו דלא פתיב קרא פלל ובכ"הג דבחד פתיב בפקר ובחד לא פתיב פלל לא דרשי' לאקדומי פדמשמע לעיל גפי בפקר בפקר דב' גזירי עצים דמיתרי וכמ"ש בת"י לעיל וא"כ הו"א דמוספין קדמי דמכפרי: ע"ב רש"י ד"ה נאמר וכו' דקרא מסייע לר"י וכו' עכ"ל משמע דהגמרא פריה אביי אדביי דאי פריה לאביי דר"י אדר"י אמאי לא מיייתי מתני' דשבת דר"י ס"ל דבר שא"מ אסור וכמו שהקשו התוס' אלא ע"כ דהגמ' ניחא ליה למפרה אביי אדאביי: תוס' ד"ה דבי וכו' יקריבום ערבית עכ"ל מפאן יש להוכיח ספיקו של הרבד"ז בכתובו שהבטיחו השר להוציאו יום אחד שירצה החבוש אי מניח עד שיגיע יו"ה כ"א אמרי' אין מחמיצין את המצוה וכשבא לידה מצוה תעשנה עכשיו אע"פ דאי מניח מלעשותה עכשיו יעשנה לאח"ז מצוה גדולה ממנה ע"ש ויש לחלק: ד"ה ה"מ וכו' דבפ' הבונה וכו' ומ"מ אסור לכתחיל כמו שאפרש וכו' עכ"ל לכאורה אין זה שייך לקושיתם וי"ל דלסברת הערוך דבארעא דחברי שרילכתחיל י"ל דבארעא דידיה אסור לבד מדרבנן ואע"ג דקתני לשון חייב ופטור וכמ"ש בת"י דחייב דגפי תולש מדרבנן היא ע"ש ויש להוכיח מזה דס"ל דגפי מלאכות דשבת לא אמרינן חצי שיעור אסור מן התורה וכמ"ש בפ' פלל גדול או דבאיסורי דרבנן לא אסרו ח"ש דאי איתא דח"ש אסור אמאי תני שיעורא בהך דתולש אי איתא דמדרבנן הוא דאסור וחיוב דקתני לאו דוקא: דף ל"ו ע"א ד"ה על עשה וכו' מדכתוב ונרצה לו משמע שיש לו תקנה וכו' עכ"ל לאביי פלוגתיהו אי תעזוב מעיקר' משמ' או לא ניחא דיש לו רצוי הוא פינון דיש לו תקנה אבל לר' ירמיה דלכ"ע תעזוב עזוב מעיקרא אלא משום דכתיב לבתר הלאו ק' הרי מ"מ אין לו תקנה אם עבר ונטלם וצ"ל דהתוס' אזלי לשי' שכ' בדבור שאח"ז אבל לפירש"י ק' קושית התוס' דהקא: דף ל"ז ע"א ד"ה יכול אלא נ"ל לפרש וכו' א"נ לאחר וכו' עכ"ל לאו תי' אחר הוא דהא קתני יכול יתן של שם ושל עזאזל זע"ז וכו' אלא הפל תי' אחד וקאמר פינון דאיכא לספוקי כ"הג איכא לספוקי נמי דביא ב' גורלות עוד נניח של שם על שם ובבביתא חזא מינייהו נקט: ע"ב ד"ה אמר וכו' מיהו ר"ת פי' דאביי וכו' סמכא בעלמ' וכו' עכ"ל ק' לפ"ז בההי' דפ' מי שמתו דקתני אם יכול לעלות ולהתפסות קודם הנץ היכי מוקי לה הגמ' פנותיקין הא מצותה אחר הנץ ומתני' בעיקר מצותה מיירי והל"ל אחר הנץ ויש ליישב: דף ל"ח ע"א מתני' ואלו לתנאי של בית גרמו וכו' מתני' פליגא אבבית' דלקמן דקתני על אלו נאמר זכר צדיק לברכה פינון דמה שלא רצו ללמד טעמם ונימוקם עמם אבל תנא דמתני' לא סגי ליה בהך טעמא: ע"ב תוס' ד"ה דלא וכו' פדמשמע בפ' ז"ב וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל לא ידענא שום משמעות דהתם לא מייירי אלא בשבנא אשר על הבית ע"ש וי"ל דמדקאמר התם שלח שבנא אגרתא וכו' נאי איתא דיש תרי שבנא הי"ל שלח שבנא אשר על הבית גם איתא שם שבנא וסייעתו השלימו וכו' נאי שבנא וסייעתו השלימו פינון דתרי שבנא יש שם: דף ט"ל ע"א רש"י ד"ה מטמאין וכו' מניחין אותו וכו' עכ"ל ונאילולי פירושו י"ל מטמאין ממש פינון שטימא עצמו מעט ומאי דאמרינן לעיל פותחין לו היינו בבא ליטמא וצדיקין לא טימא דאז פותחין לו ולא מטמאין אותו: גמ' אלא של חיל נקדשה וכו' הקשו בת"י לר"י דאמר בר"ה דכ"ח מצות להנות ניתנו מאי

פריף ע"ש ואע"ג דרפא הוא דאמר קלפי של חול נרבא גופייה ס"ל התם מצות לאו ליהנות ניתנו מ"מ משמע להו דאפילו ס"ל ליהנות ניתנו פריף מדלא מייתי הגמ' פאן מילתיה דרפא דהתם ועוד י"ל ועיין להשע"ה בהלכו' שופר מ"ש ע"ד הרשב"א: שם הצנועין מושכין את ידיהן כ' בת"י דנקא בכפול משום דליפא מצות באכילתו ע"ש ומדבריהם יש להוכיח ספיקו של אחרונים שנסתפקו אי במ"מ אמרי' חצי שיעור מצוה אית ביה פמו באיסורין דקי"ל ח"ש אסור ועיין להרב חיים שאל ח"ב סי' ובמ"א פתבתי בזה: דף מ' ע"א תוס' ד"ה הא דקאמר וכו' אינו מגיה הפרייטא וכו' עכ"ל דאי מגיה הפרייטא לא היה צ"ל ר"ש לא ידע מאי קאמרי רבנן ועיין בתוס' בדבור שאח"ז ועוד דאי מגיה הפרייטא לא יתכן לומר ר"ש לא ידע מאי קאמרי רבנן פניו דרבנן נקטי הנחה בהדיא ובת"י כ' דהומ"ל כר"ש אלא דבעי לאוקמה ככ"ע דזה אין סברא לומר דר"ש לא ידע וכו' ע"ש ונדבריהם סתומים ונראה להגיה בדבריהם ואינו מגיה הפרייטא דזה אין סברא דר"ש לא ידע ור"ל דהוק"ל דטפי עדיף לאוקמא כר"ש מלהגיה הפרייטא ולזה כ' דע"כ אינו מגיה דאי מגיה לא שייף לומר דר"ש לא ידע וכו': ע"ב גמ' פניו שפלה שוב א"צ וכו' ומקא נ"ל הנחה אינה מעפכת וכמ"ש בת"י לקמן בסמוך ובהכי ל"ק מ"ש בתיקונים לעיל דט"ל ע"ב בד"ה הנחה וכו' ע"ש: תוס' ד"ה ועשהו וכו' לא ילפינו נמפר לישראל בק"ו וכו' עכ"ל עיין במהרש"א ז"ל וק"ק במאי דפריף נאי ילפינו שכיר שכיר וכו' הא אפי' לא ילפי' ש"ש קשיא גילף בק"ו פניו דלא ס"ד דרשא דיגאלנו ובגמ' גופא י"ל דמק"ו ל"ק י"ל דכל היכא דתרי ק"ו סתרי כל חד תיקום אדונכתיה אבל לפ"ד התוס' ק' ויש לישב: דף מ"א ע"ב גמ' והאי חטאת אזלא למיתה וכו' ומשום דכיין דבעי לאתויי חטאת בהמה אחר שמביא אותה הו"ל חטאת זו חטאת שנתכפרו בעליה ומכאן מוכח דה' חטאות המתו' איתנהו אפי' בעוף דלא כמ"ש רש"י בגזיר ועיין להשע"ה: דף מ"ב ע"א תוס' ד"ה פי אתא וכו' אע"ג דר"י לא חייש לכוכד וכו' עכ"ל נראה הגרסי' במימרא דרב חנין ר' יונתן דלא פמהרש"א ז"ל: ד"ה שחיטה וכו' דהא פסול אפי' בשאר הפהנים וכו' עכ"ל צ"ל דס"ל דשחי' פרה למ"ר פסולה בזר כשיירה בשאר הפהנים פמו שצדדו בת"י ע"ש דאל"ה מאי פריף הגמ' התם משחי' פרה שו"ר שכ"כ התוס' לקמן דמ"ג ע"א בד"ה לרב: ע"ב ד"ה למשמרת וכו' וי"ל דשחיטה לא אתיא מכולהו וכו' עכ"ל ק' לפ"ז דחזא לא אתיא ואצט' למכתב בכולהו מנ"ל דאתא למעוטי וכמו שהקשו התוס' בד"ה הקודם דהשתא לא שייף תי' שם וי"ל לכתוב שחיטה ושריפה ואסיפת אפרה ולא לכתוב הני מילוי מים וקידוש וע"כ דאתא למעוטי ונהיה נראה דהני פירכות שכ' התוס' ה"כ לא הוו אלא פירכא פל דהו ולא פרכיין להו אלא אחזא מתרתי אבל אי לא כתיב אלא באסיפת אפרה הנה ילפינו פולהו מינה דאחזא מחזא לא פרכיין פירכא כ"ד ומדכתוב בשחיטה ובשריפה ש"מ למעוטי אתא אלא דהנה סגי בתרתי לחוד כגון שריפה ואסיפת אפרה ומשריפה לחודה לא ילפינו כדפריף הגמ' לעיל ואצטריף למילף מתרתי ואז פרכיין הני פירכי שכ' התוס' ה"כ מיהו ק' לילף מאסיפת אפרה לחודה דהשתא לא הני אלא חזא מחזא ועיין להתוס' בחולין ריש דקט"ו עיין שם: דף מ"ג ע"א ד"ה לרב וכו' והא דאמר ר"י וכו' עכ"ל ולמ"ד שחיטת פרו בזר פסולה אע"ג דבשאר הפהנים נמי פסולה י"ל דנקט זר משום מ"ד כשיירה דאפילו בזר כשיירה אבל ממילתיה דר"ז ק"ל שפיר משום דמימרא בפ"ע היא ולא נקט בה פלוגתא ועיין להת"י שם לעיל: ע"ב ד"ה ולא פליג וכו' תנינא בהדיא ר"י פוסלבקטן וכו' עכ"ל כצ"ל ומ"מ קשיא מברייטא זו קושית הגמ' מברייטא מדלא קתני מכשיר באשה אלא דהתוס' מק' דלא הו"ל לאקשוני אלא מברייטא זו דמתני' ל"ק שחרי מצינו דפליג בברייטא ולא תנו ליה במתני': דף מ"ד ע"א ד"ה בשילה וכו' וי"ל בהדיא דעירובין שפא איפא שום פסוק וכו' עכ"ל ומ"מ אי לאו

דאָשפּחן מקדש דאָקרי משפּן לאַ הנה מוקמינן אותו פּסוק לרבוויי מקדש דכינן דכתיב משפּן הוי
כמו מיעוטא דמיעוט מקדש ולכך הוצרך הגמ' שם למי' אשפּחן מקדש דאָקרי משפּן ולא ממעטי'
מקדש ובסוף הדבור שכ' דממעטי' מקדש מדכתיב אהל מועד משום דקרא יתירא הוא האי קרא
דשמעתינן: דף מ"ה ע"א גמ' וכי תעלה על דעתך וכו' אלא ללמד וכו' ק"ל גימא דאָתא קרא לכלי
שרת וי"ל פינן דכל שאין בגדיהם עליהם אין פּהונתם עליהם הו"ל זר ואינו קרב אצל מזבח:
ע"ב תוס' ד"ה הו"א וכו' פתיב לפני ה' למעוטי בחוץ וכו' עכ"ל ק' למ"ל למעוטי חוץ הא פּכר
הזהירה תורה על שחוטי חוץ ובהיה פּרשה דש"ח פתיב שלמים בהדיא וכן צ"ל לתי' ר"י הפחור
דלפני ה' פ"א הא כתיב בשחי' דחוץ מקראי דש"ח נפקא וכ"הג ק' במ"ש התוס' ד"ט ע"א ועמ"ש
שם בחידושי': דף מ"ו ע"א ד"ה אָבל וכו' אלא ה"ק אָבל פּשרין לא אצט' וכו' עכ"ל וצ"ל לפ"ז
לישנא בתרא ה"ק אפי' פּשרין אצט' בר קפרא לאשמענין דאפי' בשבת עושין מערכ' וזהו עיקר
חידושו ולא תרי מיילי אשמענין כמו ל"ק נאפי' בשבת דקאמר הגיא הם תשלום דברי לישנא
בתרא כצ"ל לפ"ד אע"פ שאין פּשטות הגמ' כן: ד"ה תחילתו וכו' א"ד את הטומאה לעשות להם
מערכה בפ"ע וכו' עכ"ל הןכרחו לזה דאי א"ד פּלל קאמר ר"ח וע"כ במשלה מיירי מדאמר דוחין
שבת א"כ היכי פליג רבא נאמר א"ד שבת הא במשלה כ"ע דוחין שבת ולהכי כ' דלענין מערכה
בפ"ע פליגי מיהו ק"ק לפירש"י מדתנן ה' דברים באין בטומא' גימא דלענין מערכה בפ"ע מיירי
בשמעתינן ויש ליישב: ע"ב גמ' בראשו של מזבח כ"ע ל"פ דחייב וכו' פל סוגיא זו אָזלא דלא
פשינויא קמא בזבחים דצ"א ע"ב דס"ל דל"מ עד שיקבה פל הגחלים שע"ג המערכה אלא ס"ל
כאבע"א דהתם: דף מ"ז ע"ב תוס' ד"ה הדר וכו' ונ"מ אי טיבלא וכו' לא בטיל וכו' עכ"ל וצ"ל
לפ"ז דבבעיא דמלא חפניו דבסמוך הבעיא היא אי קדיש בקדושת מלא חפניו או לא דהתם לא
שנייה ביטול דאיסור ניפּר הוא ועיין במהרש"א במ"ש דכינן דלא נטיל משום דמעורב בו קומץ
ל"ב ע"ש ול"ק דגם בטבל לא נטיל ותרומה עולה בק"א: דף מ"ח ע"א רש"י ד"ה והקא וכו'
דהנהו תרנויהו בעי הו"ל בחד טעמא וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל דלשי' התוס' לעיל דבעיא דבין
הביניים משום ולקח ולא משום בקומצו י"ל דלא פריה היינו הך אלא אינם בקומץ בעיא היא
ע"ש ודבריו סתראי למ"ש ה' גופיה לעיל דבעיא דבין הביניים דלשי' התוס' הא דלא בעי מבורך
גופיה במלא חפניו משום דהיינו הך ולפ"ד שכ' פאן ק' אמאי לא בעי לעיל מבורך במלא חפניו:
גמ' מדפסיל ט"י וכו' הקשו בת"י אמאי ל"מ מתני' דמעילה דתנן פיגול אין בהם מטעמא דאין לו
מתירין ע"ש ולפמ"ש התוס' בד"ה מי יליף דדוקא בחפינה הוא דמבע"ל אָבל בהקטרה פשיט"ל
ניחא שפיר: ע"ב תוס' ד"ה מדפסיל וכו' ש"מ דצריך לכלי הוא וכו' עיין במ"ש מהרש"א ועיין
להתוס' לעיל דמ"ו ע"ב בד"ה כי פליגי ע"ש: בא"ד תדע דלא קאי אקטורת וכו' מיד שנתנה
במכתשת וכו' עכ"ל הא נדאי דבנתנה דבמכתשת לא פסיל אלא מדרבנן דאי מדאורי' נפסלת
בלינה והרי היו משהין אותה פל השנה וכמבן' בראש הדיבור אלא דהכי מוכחי' מדקתני קידשו
בכלי הןכשרו ליפסל בט"י משמע דקודם קדושת פלי לא פסיל אפילו מדרבנן: בא"ד כ"ש דק'
טפי וכו' עכ"ל דבריהם תמוהים וכבר עמד ע"ד מהרש"א ו"ל וי"ל דבלינה אי איתא דקודם
קידוש פלי פסלה הו"ל למתני קודם קידוש פלי פסלה ודוקא בט"י הוא דכתבו דלא תני קודם
קידוש פלי פסלה משום הנה דמתנו בהדה משום דגבי ט"י א"ש קצת לישנא דקדשו בכלי דע"י
קידוש פלי מוסיף דפסלה מדאורי' ואע"ג דלישנא דמתני' משמע דקודם קידוש פלי לא פסלה
אפי' מדרבנן כמו שכתבתי בדיבור הקודם מ"מ תני הכי משום הנה דמתני' בהדה אָבל בלינה אי
איתא דפסלה קודם לא שניף לישנא דמתני' דקתני קרשה בכלי וכו': דף נ' ע"א רש"י ד"ה דלא

וכו' שאם הורו ב"ד של פהגים וכו' עכ"ל ק' דלא ס"ל שכט שעשה בהוראת בית דינו חייב אלא ר"י בפ"ק דהוריות דף ה' אב"ל ר"מ ור"ש ס"ל דא"ח אלא הוראת ב"ד של פל ישראל והכא אליבא דר"ש קיימ' ולא הו"ל לפ' אלא דכהגים לא איקרו קהל ואין מביאין פ"ר על הוראת ב"ד של פל ישראל פמו שאר השבטים: תוס' ד"ה חטאת וכו' דההיא רעיא מדרבנן וכו' עכ"ל עיין בפ"ק דהוריות ד"ו ע"א דאקרא דהבאים משבי הגולה הקריבו וקאמר דטעמא משום דאין חטאת ציבור מתה אלא קרבה וס"ד שם בגמ' דמתו פולן ולפ"ד התוס' צ"ל דבזמן ההוא עדיין לא גזרו רבנן רעיה אלא אח"כ: ד"ה ונ"מ וכו' ורבא דהכא ס"ל ה"תם טומאה הותרה וכו' עכ"ל עיין להתוס' שם לעיל שכ' בתי' קמא דזאת אומרת קאמר וליה לא ס"ל אלא דחוייה ונתוס' פאן אזלי בש"י תי' בתרא שכ' שם: ע"ב ד"ה חומר וכו' א"נ לא קחשיב אלא מילי וכו' עכ"ל עיין בגמ' בנדירים דט"ו ע"ב אמתני' דחומר בנדירים מבשבועות מה שהק' מהרש"א הא ר"י בר"י הוא דס"ל הכי ורבנן פליגי עליה עיין להר"מ בפ"י המשנ' שם שכ' שאין חולק על ר"י בר"י ע"ש: ד"ה חמורת וכו' ול"מ לשנויי ר"ש היא וכו' עכ"ל אע"ג דלר"ש פיון דס"ל פ"ר יו"הכ דשנתפין הוא אינו עושה תמורה וברייתא קתני דעושה תמורה מ"מ י"ל דתנא דברייתא ס"ל דשנתפין אינה מתה כר"ש מיהו ס"ל דעושה תמורה דכיון דכ"ג מיקבצא ואינהו מקופיא הוי דייחיד ונדוקא לגבי פ"ר גופיה הוי דייחיד אב"ל בתמורתו פיון דמימר פל הקדושה אפי' דקופיא עליו ולא מתפ"ר בה לא הוא ולא הו לא עדיף איהו משאר פהגים והוי תמורה דשנתפין ודמאי להניח בהמה לב' בניו דהוי דשנתפין כמ"ש התוס' בד"ה אחיו: דף נ"א ע"ב ד"ה ות"ל וכו' ומבריי' משמעוכו עכ"ל יל"ד לפ"ד המתרג' דמבריי'תא משמ' דמתפ"רי תפשוט ליה הבעיא דר"א מבריי'תא הלזו וי"ל דברייתא ר"ש דס"ל לעיל דשנתפין היא ור"א מבע"ל למ"ד קרבן יחיד מיהו ק' לפי התוס' אמאי לא פריף ות"ל אלא אבעיא דר"א אמאי לא פריף אר"ש דס"ל דשנתפין היא וצ"ל דאה"נ דפריף אר"ש דלא כפירש"י ומה שהק' מהרש"א לפ"ד המק' דפריף וליטעמיה הא ברייתא קתני דמתפ"רין י"ל דהא דקתני דמתפ"רין היינו מקופיא: דף נ"ב ע"א תוס' ד"ה פותל וכו' וה"ג ז של שבע וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ז"ל אין זה מדוקדק דהא שנים תאים למעלה ע"ג ג' תאים וא"כ העליונים רחבים מצפון לדרום יותר משבע ע"ש וי"ל דכותל שפין התאים העליוני' עב הרבה עד שלא נשאר בתאים גופייהו אלא שבע על ז' ועשאום פן פדי שיהיו מרובעים דהיינו ז על ז פמו שהסתחונים מרובעים: דף נ"ג ע"א ד"ה שלא וכו' ומיייתי מהך דמתני' בי ר"ח ור"א עכ"ל לשונם אינו מדוקדק דהא משנה היא בתמיד ובעיקר קושיותם י"ל דמיייתי מסתברא מדסתם מתני' כנותיה שלא דהתוס' לא ניחא להו בהכי דלא הול"ל לשון מסתברא: ד"ה חד וכו' אב"ל קטורת דכל השנה וכו' עכ"ל ר"ל אפי' קטורת דהיכל דיו"הכ פיון דאיכא דכנות' בכל השנה לא מעפבא מקרא דחקה דלא כתיב חקה אלא אעבודות דנתוספו ביו"הכ ודלא פמהרש"א ז"ל דלפ"ד אינו מיושב שפיר מ"ש בלשונם דהשתא קאמר דתרונייהו וכו' אב"ל לפי מה שפי' מיושב שפיר לשון דתרונייהו דכתבו: רש"י ד"ה מיניה וכו' שאין ר"י רואהו וכו' עכ"ל ובסמוך דרבא עביד הכי קמיה דר"י אע"ג דמאור עינים הנה ואינו רואהו צ"ל דמדת חסידות הוא דעבד: ע"ב גמ' אם שחונה תהיה גשומה מק' הא פבר ידע לה אם שחונה או גשומה דאמרינן בגמ' אי ריש שתא קריא פולה שתא קריא ומתציים דה"ק אם היא שחונה אומר כ"ג תהיה גשומה והאי אם שחונה דברי הגמ' הן ולא דברי כ"ג וכה"ג פירש"י בר"פ ב' שעירי אלישנא דמתני' שם ע"ש וק' דא"כ אם היא גשומה לא הנה מתפלל שהרי להאי אמורא לא הנה מתפלל אלא תפלה זו לבד ומתני' משמע דבכל שנה מתפלל: דף נ"ד ע"ב תוס' ד"ה פרוכים וכו' ומה שעשו בכנותלי היכל

וכו' י"ל ע"פ הדיבור וכו' עכ"ל ובכנותלי היכל ליפא לאקשוניי אין נביא רשאי לחדש דבר מעתה כמו שהקש' גבי פסא שלמה דבגנן ב"המק י"ל שניתן מסיני אבל גבי פסא שלמה שלא היה אלא אח"כ הוצרכו לומר משום מגדר מילתא: דף נ"ה ע"א בד"ה מפני וכו' ויקריב בשביל לאה עכ"ל אע"ג דכהן אינו יורע שם בעלים פלל ומקריב לשם מי שהוא כמ"ש אח"ז מ"מ בעי' שפול הקן שהוא מקריב יהיה של אשה אחת משום דבעינו שתהיה חטאת קודם עולה ואם קן זה חציו לאחת וחציו לאחת אפשר שיהיה באחת מהן עולה קודם חטאת: ע"ב ד"ה והתנן וכו' דילמא איפא וכו' שהגיעו לגבורות וכו' עכ"ל י"ל בזה דהוי ס"ס שפא הגיע לגבורות ושפא מתו בעליה ואפשר דזהו בכלל תי' הא' שכ' פולי האי לא שכיחא: בא"ד משום חומרא דא"א וכו' עכ"ל לכאורה לא שנייד פאן ליתא דא"א דהא ממ"נ הוי אלמנה או גרושה ואי משום יבם זה לא מקרי א"א וי"ל אם יש לה יבם וקיבלה קידושין מאיש אחר דאי אמרינן בחזקת שהוא קנים הוי גט והקידושין הוו קידושין ואי אח"כ מת היבם ועמדה וקיבלה קידושין מאיש אחר אז קידושין קמאי הוו קידושין ובתראי לא הוו קידושין ותנשא לא' ואי חיישינן שפא מת אז קמאי לא הוו קידושין דאין קידושין תופסין ביבמה ובתראי הוו קידושין ואם תנשא לראשון הוי א"א: פתבו בת"י מפני וכו' דאי מתנו מתחילה דכל קן שיקריב הפהן לשם בעליו יהיה שלו הוי בריה ע"ש והוא תימה דלא שייכא בריה אלא בדבר שאנו צריכין לומר הוברר למפרע משעה א' אבל פאן אין אנו צריכין שיהיה שלו אלא משעה שיקריב הפהן וכמ"ש הרשב"א ח"ב סי' ובמ"א פתבתי בזה ומ"ש בת"י עוד בשם ה"ר אלחנן פונותם היא דהבעלים נתנו מתחילה שיתחילו מעותיהן על קן שלוקח הפהן בעבורם והפהן יקנה הקינין במעות חולין משלו ואז יהיו הקינין חולין ויתחילו מעותיהן עד הקן כמו שהתנו מתחילה וכן יהיה עושה בכל קינין בשיעור המעות שיש בשופר ואחר שייכלו הקינין ממילא הוו כל המעות שבשופר חולין ויזח אותם הפהן פנגד המעות חולין שנתן משלו כ"נ בכוננתם: דף נ"ו ע"ב תוס' בד"ה מ"ש וכו' ותימה אליבא דמאן מייירי בשמעתינן אי אליבא דרב וכו' עכ"ל קצת קשה היכי ס"ד דמייירי שמעתינן אליבא דרב הא מיייתי בשמעתינן קוש' דמ"ש לכאן ולכאן וכו' ולרב ל"ק פלל פינו דמחלק בין תולה בדעת עצמו בין תולה בדעת אחרים כמ"ש התוס' בריש הדיבור ויש ליישב: דף נ"ז ע"א גמ' ואבע"א חוץ מפנים בחדא זמנא וכו' עיין להתוס' לעיל דנ"ה ע"א בד"ה אלא מה שהק' מנ"ל אחת למעלה בפר לא גגע ע"ש וקוש' יתם היא למ"ד הימנו וד"א הוי היקש דלמ"ד לא הוי היקש לקמ"ד ולפירש"י הקא בחוץ מפנים בחד זמנא גמיר גיחא קוש' גם אמ"ד הימנו וד"א הוי היקש וקוש' יתם אינה אלא לפיר"י שכתבו התוס' פאן או לפירש"י ולשינוי קמא דמשני הגמ' פאן מקומות הוא דגמרי דלעיל לא שייך האי שינוי: ע"ב גמ' ה"מ דדחיה בנדים מפירש"י נר' דגרסי' ה"מ דלא יהיב מיניה אבל הא דיהיב מיניה לא: תוס' ד"ה נותן וכו' פירש"י וכן בהיכל וכו' והקש' דהא אמרינן לקמן וכו' עכ"ל לפירש"י שבידנו דגם לעיל בנתערבו הדמים בנדים פי' קודם שנתן בפנים פלוס הי"ל להתוספות לקבוע דבריהם שם לעיל: ד"ה תניא וכו' הו"מ לאתויי ברייתא דמיייתי בזבחים וכו' עכ"ל לא ידענא מאי קאמר הא פלוגתא דר"י ור' יונתן היא אפי' למאי דדחי אפי' תימא רי"ו וכו' דהא אתמר ח"א מערבין וח"א אין מערבין והיכי מצי לאתויי מברייתא דזבחים דלא פשינוי'א ועיין במהרש"א: דף נ"ח ע"א בד"ה ר"י וכו' ילמד סתום מן המפורש וכו' עכ"ל לא הוצרכו לזה אלא לתי' בתרא שכ' בד"ה תניא בסה"ר אבל לשינוי קמא שכ' דשאני הקא דכתיב ומדם השעיר ולא כתיב והשעיר י"ל דזהו טעמו של ר' יונתן ואפילו לר' יאשיה אצט' לטעמא דכתיב אחת פי היכי דלא גילף מדכתיב ומדם השעיר וניחא פל' הקושיות שכ' התוס' בדיבור וזה וגם ניחא מאי

דאָמער ליה וְהָלֵא כְּבָר נֶאֱמַר מִדֶּם הִפֵּר דְּלָפּוּם פִּשְׁטָא דְּמִילְתָא ק' מאי מק' לר' יאִשְׁיָהּ הָא אִיהוּ ס"ל כְּמָאן דְּכְתִיב יַחְדָּיו אָבֵל לִפְיָהּ נִיחָא דִּמְק' ליה מִדְּכְתִיב וּמִדֶּם הַשְּׁעִיר וְעַיִן בַּת"י: ע"ב גמ' הָדָר אֲתִי לְהֵוּא קָרָן דְּאַחֲזִיב לְמִיתָב בְּרִישָׁא מִשְׁמַע מִן הַסּוּגִיָּא דְּאַכְתִּי צְרִיף לְאוּקוּמָא פְּלוּגְתִּינְהוּ בְּמִילָף חוּץ מִפְּנִים וּצ"ל דְּלֵא מְהֵנִי לָן הָאִי טַעְמָא דְּהָדָר אֲתִי לְהֵוּא דְּאַחֲזִיב ליה אֲלֵא אִי מְדִינָא אִי בְּעֵי בְּהָאִי לִיתִיב אָבֵל אִי מְדִינָא בְּעִי יָמִין אַע"ג דְּאַחֲזִיב ליה בְּרִישָׁא בְּעֵינָן לְמִיתָב דְּרָף יָמִין: דָּף נ"ט ע"א גמ' אֲלֵא מְחֻנְרָתָא כְּדִשְׁנִינָן מְעִיקְרָ' מ"ס הַקֶּפֶה בִּיד וְכו' ק"ק אַמְאִי לֵא נִיחָא ליה שְׁיִנּוּיָא קָמָא דְּבְּמִילָף חוּץ מִפְּנִים פְּלִיגִי הָא לֵא דְּחִי אֲלֵא שְׁיִנּוּיָא דַּאֲבַע"א כ"ע הַקֶּפֶה בִּיד וְכו' וְאִין לֹמַר דְּהַשְׁתָּא בְּתַר דְּהוּכִיחַ מִמִּתְנִי דְּפְּלִיגִי בְּהַקֶּפֶה בִּיד אוּ בְּרָגֵל לֵא נִיחָא לְמַעַבְדַּ מְחֻלְקַת חֲדָשָׁה בְּמִילָף חוּץ מִפְּנִים הָא לִיתָא דְּהָא בְּחַר הָכִי קֵאמ' אַבַּע"א וְכו' וּמוֹקִי פְּלוּגְתִּינְהוּ בְּדָבָר חֲדָשׁ וַיֵּשׁ לִיָּשָׁב: גמ' מְתִיבִי כְּשֵׁהוּא מְזָה וְכו' הָא דְּלֵא מוֹקִי לָה טְהָרוּ טְהַר טִיְהָרָא וְהָוִי פְּלַגָּא וּבְגַגּוּ דְּהֵינּוּ בְּחֻצֵי גַגּוּ מְשׁוּם פְּלוּגְתָּא דְּחֻנְנִיָּה וּר"י דְּבְּסֻמוּף דְּפְּלִיגִי בְּצַפּוֹנוּ אוּ בְּדְּרוּמוּ וְאִי בְּחֻצֵי גַגּוּ לֵא שְׁיִיכָא פְּלוּגְתָּא מִש"ה אִי פִי טְהָרוּ טִיְהָרָא ע"כ לִיכָא לְאוּקוּמָה אֲלֵא בְּגוּבָה הַפּוֹתֵל וּמֵהַתִּימָה עַל א"ח בַּה' יו"ה כּפִי סְדֵר הָעֵבֻדָּה דִּק"ח ע"ד שִׁכ' חוֹתֵה הַגְּחֻלִים עַד שְׁמַגְלָה זְהָבוּ וּמְזָה מִדֶּם הַתְּעַרְוֹכַת עַל טְהָרוּ פִי עַל אֲמַצְעֵיתוּ ע"כ וְהוּא תִימָא דְּמַהְגָּמ' מִתְבָּאָר דְּלִמְסַקְנִי דְּמְזָה עַל רוּחַב הַמְּזֻבָּח לֵא יִתְפָּרֵשׁ טְהָרוּ פְּלִגִיָּה אֲלֵא גְלוּיָה דְּמִזְבֵּחַ וּצ"ע: ע"ב תוּס' בַּד"ה הוּא וְכו' וּמְעִילָה דִּינֻצָּא לְנַחַל קַדְרוֹן מְדַרְבְּנָן מְכַלֵּל דְּמְעִיקְרָא וְכו' עכ"ל ק' הָא הָף דְּקַתְנִי דֶּם מִתְחִילָה אִין מוֹעֲלִין בּוּ הִיא מִילְתָּא דַּר"ש כְּדֵאִיתָא הֵתָם וְהָא ר"ש ס"ל הֵכָא דְּמוֹעֲלִין בּוּ וְהֵכָא בְּתַחֲלָה קוֹדֶם שְׁיֻצָּא לְנַחַל קַדְרוֹן מִיָּרִי דְּהָא עֲלָה קֶאֱמַר טַעְמָא דְּהוּא פְּלֵאחַר כְּפָרָה וּי"ל דְּהַתּוּס' מִפ' דַּר"מ הוּא דְּאִמַר מוֹעֲלִין וּר"ש דְּקַתְנִי בְּבְרִיָּתָא אַבְרִיָּתָא קֵאִי וְה"ק ר"ש וְחַכ"א וְכו' אָבֵל בְּדְּבָרֵי הַת"י שִׁכ' נְעוּד דַּר"ש קֶאֱמַר הֵכָא מוֹעֲלִין וְכו' קִשְׁיָא וּי"ל דְּהַתּוּס' מִפ' דִּינֻצָּא לְנַחַל קַדְרוֹן מוֹעֲלִין מְדֵאוּרִיָּתָא כְּפִי הַר"ח דְּלִקְמָן וּמ"ש בַּסֵּה"ד שְׁתִּיקְנוּ בּוּ מְעִילָה מְדַרְבְּנָן הֵינּוּ ר"ל רַבְּנָן הוּא שְׁהַקְדִּישׁוּהוּ וְהָוִי מְעִילָה מְדֵאוּרִיָּתָא וְאַע"פִי שְׁהַלְשׁוֹן דְּחֻוּק כֵּן צ"ל בְּכּוֹנְנָתָם: ד"ה נְהָרִי וְכו' וּי"ל דַּגְמ' דִּילָן לֵא חֲשַׁשׁ וְכו' וּמְסַבְּרָא יָדַע וְכו' עכ"ל הָא דְּלֵא כ' דְּסֻמָּה נָמִי עַל דְּרִשְׁתַּת הִירוּשְׁלַמִי אֵל מְקוּם טְהוֹר שְׁיִהִיָּה מְקוּמוּ טְהוֹר מְשׁוּם פִּינּוּן דְּדְּרָשָׁא גְמוּרָה הִיא הו"ל לְהַבִּיא הַדְּרָשָׁא אָבֵל דְּבָר שֶׁל סְבָרָא אוּ ק'ו דְּאָדָם דִּן מְסַבְּרָתוּ לֵא חֲשַׁשׁ.

דָּף ס' ע"א גמ' מְשׁוּם דְּהָוִי תַה"ד וְע"ע וְכו' עַיִן בַּת"י בַּר"ה וְעַגְלָה בְּמַה שִׁכ' וְא"ת לְמ"ד ע"ע אִינְהָ אֲסוּרָה מְחִיִּים ל"ל קָרָא וְכו' דְּדְּבָרֵיהֶם קָשִׁים לְהוֹלְמָם וּצ"ל דַּט"ס נָפֵל וְנִשְׁמַט תִּי אַחַר קוֹדֶם וְא"ת לְמ"ד וְכו' וְכַצ"ל וְעִי"ל דְּאַצְטְרִיף תְּרִי קָרָאִי חַד מְחִיִּים וְחַד לְאַחַר עֲרִיפָה וְא"ת לְמ"ד וְכו' וּמ"ש עוֹד דְּדָבָר שְׁאִינוּ אֲסוּר מְחִיִּים אֲלֵא לְאַח"כ לֵא שְׁיִיף לְמִימַר בּוּ נַעֲשִׂית מְצַנְתוּ ע"ש צ"ל דְּבַגְדֵי פְּהוּנָה דְּקָרִי לְהוּ הַגְּמָרָא נַעֲשִׂית מְצַנְתוּ אַע"ג דְּשָׂרִי לִקְהָנוֹת בְּהֶם מְקוֹדֶם הֵינּוּ מְשׁוּם דְּלֵא נִיתְּנָה תוֹרָה לְמ"ה ש כְּדֵאִיתָא בַּפ"ב דְּקִיּוּשִׁין וְה"ד אִם שְׁהוּ בְּהֶם אַחַר עֵבֻדָּה אָבֵל לְלוֹבְשָׁן שְׁלֵא לְצוּרָף עֵבֻדָּה אֲסוּר וּמ"ש עוֹד בְּדִיבּוּר שֶׁאֵח"ז דְּשָׁמֵן הַמְּשֻׁחָה וְתוּס"ד וְע"ע לֵא הוּוּ ג' פְּתוּבִים דְּשָׁמֵן לֵא יְלִיף מִנֵּיהוּ מְשׁוּם דְּקִיל אִינוּ שְׁנוּהָ בְּכָל וְהֵנָּה לֵא יְלִפִי מְשָׁמֵן מְשׁוּם דְּחֻמוֹר דֵּאִית בֵּיהָ כְּרַת ע"ש ק' לִיכְתוּב שָׁמֵן וְע"ע אוּ שָׁמֵן וְתַה"ד פְּתוּב ג' מִיְּתָר וְהוּוּ ג' פְּתוּבִים וּצ"ל דַּס"ל דְּלֵא הוּוּ ג' פְּתוּבִים דֵּאִין מְלַמְּדִין אֲלֵא אִי תְּרִי מִנֵּיהוּ מִיְּתָרִין וּמְצוּ יְלִפִי מַחַד אָבֵל אִי חַד לְחוּד מִיְּתָר מְלַמְּדִין: תוּס' בַּד"ה חַד וְכו' נִיְתִי בַק"ו וּמַה פִּיגוּל וְכו' עכ"ל מְלַבֵּד מַה שֶׁהָק' מְהַרְשֵׁ"א ו"ל ק' עוֹד נִפְרוּף מַה לְפִיגוּל שְׁפָן אִינוּ נוֹהֵג בְּשָׂאָר דְּבָרִים שְׁאִין לְהֶם מִתִּירִין תֵּאמַר בְּטוּמ' שְׁנוּהָתָא בְּשָׂאָר דְּבָרִים שְׁאִין לְהֶם מִתִּירִין כְּדְּרִישׁ הַגַּמ' שָׁם מַק': בַּא"ד לֵא נִיתְּנָה אֲלֵא לְמֵאִי דְּכְתִיב בְּהַדְּיָא

וכו' עכ"ל לפ"ז נִיחָא קוֹשְׁיָא ראשונה שהק' בְּחַד קָרָא סְגִי לְמַעוּטֵי תַרְוּנֵיהוּ דבכה"ג דְּלָא אָתִי אֶלָּא באא"ע לָא יִלְפִינן חִילּוּל חִילּוּל: ע"ב גמ' ור"י אִי מְעַכְבֵי מְעַכְבֵי וכו' לפירש"י דר"י ס"ל שְׁנֵינָרִים מְעַכְבֵי קֹשֶׁה אַמְאִי לָא קְאָמַר תְּסַתִּימֵי דר"י הוּא דְאָמַר שְׁנֵינָרִים מְעַכְבֵי אִיפָּא בִּינֵיהוּ וי"ל דְּלָמַד מְשֻׁמְעוֹת דוֹרְשֵׁין אִיפָּא בִּינֵיהוּ כ"ע ס"ל שְׁנֵינָרִים מְעַכְבֵי דְכִינּוּן דְּמַעְכְּבֵי הַפְּפָרָה שְׁפִיר קְאָמַר רע"ק אִם פְּפָר פְּלָה וְעֵינָן בַּת"י: תוּס' ד"ה תְּנָא וכו' וְתִימָה דְּמַשְׁמַע בְּזַבְחִים פ' ב"ש דְּר"ן בְּשְׁנֵינָרִים הַחִיצוֹנִים מִיָּרִי וכו' עכ"ל לְקוֹשְׁיָא ראשונה א"צ לְזַה וְלֹא כ"כ אֶלָּא לְשַׁאֲרֵי קוֹשְׁיָא וּבְמֵאִי דְּפָרִיף לִיפְלוֹג וְלִיתְנֵי בְּדִידָה פִּירֵשׁ"י שֶׁם בְּשְׁנֵינָרִים גּוֹפִינְהוּ וְהַתּוֹס' לָא מִפ' כִּפִּירֵשׁ"י אֶלָּא בְּג' מִתְּנָו' מְפָרְשֵׁי לָהּ וּמָה שְׁלֹא הִקְשׁוּ הַתּוֹס' מְדַבְּרֵי ר"י שֶׁם דְּאָמַר ג' מִתְּנָוֹת חֵיבִין עָלֵיהֶן בַּחוּץ אַע"ג דְּתַנּוּן הָתָם דְּאִין מְעַכְבֵי מְשׁוּם דִּי"ל דְּלַר"ג מְעַכְבֵי ור"י ס"ל כַּר"נ דְּלָא כְּמִתְנֵי שֶׁם: דָּף ס"א ע"א גמ' שְׁאֵנִי הָתָם דְּכַתִּיב וּמִיָּתֵר הַשְּׁמֶן וכו' ק"ק לָמַד בְּמַעֲלָה ד"ט מְצוֹי חֲטָאֵת אֵינּוּ מְעַכְבֵי וּדְרִישׁ וְהַנְּשָׂאֵר אִם נִשְׂאָר א"נ גְּבִי שְׁמֶן דְּבַהּוֹנוֹת דְּכַתִּיב וּמִיָּתֵר הַשְּׁמֶן נְמִי אֵינּוּ מְעַכְבֵי דְּלָא כְּכֹל הֵנִי תְּנָא דְּהָכָא וי"ל דְּהָתָם מְסִיק דְּפְלוּגְתָא דְּתַנָּאִי וְתַרִי תְּנָאִי וְאֵלִיבָא דְּרִי"ש וְאֵה"נ דְּלָהּ הוּא תְּנָא דְּמְצוֹי אֵינּוּ מְעַכְבֵי שְׁמֶן דְּבַהּוֹנוֹת אֵינּוּ מְעַכְבֵי בַּת"י: ע"ב תוּס' ד"ה אֲשֶׁם וכו' וְהָא דְּמִיָּתֵי ת"כ וכו' אֶלָּא מְהֵאִי שְׁלֹא נָתַן וכו' עכ"ל לפ"ז צ"ל דְּלֵמָּאִי דְּקְאָמַר ור"ח א"ל מֵאִי צָרִיף צָרִיף וְאִין לֹא תַקְנָה בְּרִייתָא לְצַדִּין קְתַנִּי בְּנִשְׁפָּף צָרִיף וְאִין לֹא תַקְנָה וּבְשֻׁלָּא לְשִׁמוּ יֵשׁ לֹא תַקְנָה: בא"ד וְתִימָה וְהָא ר"י גּוֹפִיָה וכו' עכ"ל ק"ק לֵמָּאִי דְּלָא ס"ד דְּיִלְפִינן מִהָתָם אַמְאִי לָא הִקְשׁוּ קוֹשְׁיָתָם לְעִיל גְּבִי פְּלוּגְתָא דְּלוּג וְאַמְאִי נָטְרוּ עַד הָכָא אֲמִילְתִּיהָ דְּר"י וְיֵשׁ לִינִישׁב: רש"י ד"ה מָה חֲטָאֵת וכו' וְאַשֶׁם נְמִי מְהִיכָא דְּגַמַר חֲטָאֵת גְּמַר וכו' עכ"ל לפ"ז נִיחָא דְּלָא הֵנִי דְּבַר הַלְּמַד בְּהִיקָשׁ דְּאֵינּוּ חוֹזֵר וּמְלַמֵּד בְּהִיקָשׁ דְּאֵין זֶה אֶלָּא גִילּוּי מִיָּלְתָא דְּלָא הֵנִי יֵצֵא לִידּוֹן בְּדַבְּרֵי חֲדָשׁ אֶלָּא דְּגִלִּי לָן דְּאַשֶׁם גּוֹפִיָה יְלִיף מְעוֹלָה בְּהִיקָשׁ דְּזֹאת הַתּוֹרָה: דָּף ס"ב ע"א מִתְנֵי אִם מְשַׁהֲגֵרִיל מַת וכו' עֵינָן בַּת"י בַּמ"ש דְּלִקְיַחְתּוּ אֶפְשָׁר בִּי"ה כִּפְדָּאֲרִינָן בַּפ' שׁוֹאֵל מִנִּיחַ טְלִיתּוּ אֶצְלוּ וְנוֹטֵל אֶת פְּסַחוּ ע"ש וְלַע"ד נִרְאֶה דְּלָא דְּמִי דְּהָתָם הִדְיוּט מִהִדְיוּט הוּא שְׁקוּנָה וְקִנְיִ לְטָלָה בְּמַשִּׁיכָה מְדֹאֹרִייתָא אוּ מְדַרְבְּנָן לְמַר כְּדֵאִית לָהּ וּלְמַר כְּדֵא"ל אֶבְל הָכָא קוּנָה בְּמַעוֹת הַקְּדוֹשׁ וְלֹא תִיקְנוּ רַבְּנָן קִנְיִן מְשִׁיכָה בְּהַקְּדוֹשׁ וְאֵינּוּ קוּנָה אֶלָּא בְּפֶסֶף דְּכַתִּיב וְנָתַן הַפֶּסֶף וְקָם לֹא וְעֵינָן בְּקִידּוֹ דְּכ"ו ע"א: ע"ב גמ' חַד לְמַרְאֶה וכו' ק"ל אַמְאִי אַצַּט' רִיבּוּיָא דְּשַׁעִיר הָא פִּינּוּ דְּאִיפָּא לְאֹקוּמֵי קְרָאִי לְמַרְאֶה וְנְדָמִים וְקוּמָה לָא מוֹקְמִי לְעַכְבֵי וְגְדוּלָה מְזוּ הוֹכִיחוּ הַתּוֹס' בַּפ"ק דְּזַבְחִים ד"ח ע"א בַּד"ה וְעֵשָׂה מְסוּגִיא דְּהָתָם דְּמוֹקְמִי לְקָרָא בָּאִם אֵינּוּ עֵגֶן וּל"מ לְעַכְבֵי ע"ש וּמְהִיכָא תִימִי לָן עֵיפּוּבָא דְּאַצַּט' קְרָא דְּשַׁעִיר לְרַבּוֹת וי"ל דְּשֵׁאֲנֵי הָכָא דְּאִין סְבָרָא לְמַרְאֶה וְקוּמָה פִּינּוּ דְּלָא אֲשַׁפְחוּן פֶּן בְּשַׁאֲרֵי זַבְחִים כַּמ"ש הַתּוֹס' פָּאן בַּד"ה חַד וְהָנָה מוֹקְמִי קְרָא לְעַכְבֵי וּלְכַף אַצַּט' רִיבּוּיָא: גמ' א"ה גְּבִי תְּמִידִין נְמִי וכו' ת"ל כְּבֶשׂ כְּבֶשׂ וכו' הִקְשׁוּ בַּת"י ל"ל קְרָא מְהִיכָ"ת לְעִיפּוֹ וְכַדְּפָרִיף הַגַּמ' לְעִיל ע"ש וּלְפַמ"ש הַתּוֹס' בְּשֻׁמְעֵתִין דְּגְבִי מוֹסְפִין מְעִיפּוּבָא מְדַכְּתִיב עוֹלֵת שֹׁפֵת בְּשַׁפְתּוֹ י"ל דְּגְבִי תְּמִידִין נְמִי ס"ד דְּמְעַכְבֵי מְדַכְּתִיב וּבִיּוֹם הַשַּׁבָּת וי"ו מוֹסִיף עַל עֵגֶן א' וְיִלִּיף עָלָיון מִתְּחַתּוֹן וּקְרָא דְּשֻׁנִים דְּגְבִי תְּמִידִין לְדָרְשָׁא אַחֲרִיתִי וְלִשְׁי' רש"י דְּמוֹסְפִין לָא מְעַכְבֵי מִתְנִישׁב טְפִי דְּסַד"א דְּתַרִי קְרָאִי דְּתְּמִידִין וּמוֹסְפִין חַד לְמַצְוָה וְחַד לְעַכְבֵי דְּהָא יְלִפִי מְהִדְדִי בְּוִי"ו מוֹסִיף וּבְשֻׁנֵיהֶם אִיפָּא עֵיפּוּבָא ת"ל כְּבֶשׂ רִיבָה דְּלָא מְעַכְבֵי וְכִי מְשַׁנֵּי דְּשֻׁנִים לְיוֹם כְּנָגֵד הַיּוֹם לָא נִשְׂאָר כ"א קְרָא דְּמוֹסְפִין לְמַצְוָה וְעַפִּי"ז נִיחָא מָה שְׁיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת לְמַסְקָנָא כְּבֶשׂ כְּבֶשׂ לְמ"ל וְהַת"י כ' דְּאַתָּא לְדָרְשָׁא אַחֲרִינָא וְעַפִּי"ה אָתִי לְדָרְשָׁא זֹו בְּעַצְמָה דְּהָנָה ס"ד דְּיִלְפִי תְּמִידִין מְמוֹסְפִין בְּוִי"ו מוֹסִיף לְמַצְוָה ת"ל כְּבֶשׂ כְּבֶשׂ רִיבָה אִפִּי לְכַתְּחִילָה: דָּף ס"ג ע"ב גמ' דְּאַצַּט' לְמַכְתָּב בַּע"ע וכו' בַּת"י כ' דְּלְרַבִּינָא אַע"ג דְּמַחְסוֹר זְמַן

ל"מ אלא בבע"מ מ"מ אי לא קרא דבע"מ הו"מ לאוקמ' לקרא דמחוסר זמן לדרשא אחריתי
ע"ש וק' דא"כ מאי קאמר אי פתב מחוסר זמן ולא פתב בע"מ וכו' הא אי לא כ' בע"מ הנה
מוקמינן קרא דמחוסר זמן לדרשא אחריתי ואי הפוננה דליכתוב מח"ז בהדיא הא הוי פלישתוק
ולכתוב דלא אמרי' וי"ל דצריכו' דעביד הגמ' הוא לר"ש דרבינא מודה דלר"ש דס"ל דהג'לה
אין מעפכת מ"ל למח"ז שפיר בלא הומם ודברי הת"י הם לרבנן ודע דבדברי הת"י בד"ה יצאו
וכו' בתי' בתרא נפל ט"ס וצ"ל א"נ לא הנה ממעטי' קודם הג'לה מלה' אי לא דאמעטי' אחר
הג'לה מואל פתח: תוס' ד"ה וכל אלמא פרת חטאת אע"ג דתמימה וכו' עכ"ל התוס' שם כ' די"ל
דשאני קב"ה דכל הראוי למזבח אינו יוצא מדי מזבח וכו' ע"ש ומדבריהם יש להוכיח מה שנסתפק
המש"ל ז"ל אי הא דכל הראוי למזבח מדאורייתא או מדרבנן ע"ש ומדברי התוס' הללו יש להוכיח
דמדאורייתא הוא דהא ה"א אקרא קאי: ד"ה וזריקת דמו וכו' ודנתי לפניו דא"ל מקדיש בע"מ
יוכיח עכ"ל ה"ה דהומ"ל שער המשפלת יוכיח דפטור בש"ח וחיוב בבע"מ: בא"ד א"נ י"ל דאי
לא פתיב קרא וכו' עכ"ל בזה לא מיתרצא אלא קושיא ב' שהקשו לריב"י אבל קושיא א' שהקשו
לרבנן לא מיתרצא דאפתי קשה דנוקמיה קרא לקבלה ולא למקדיש ודא דכתיב זריקה לגלויי על
המקדיש דלא תיתי מבינייא אי איתא דעדיף טפי לאוקומי בזריקה וקבלה משום דכתיב והקריבו:
דף ס"ד ע"א ד"ה ה"ה וכו' דלילה לא חזי להקרב שום קרבן וכו' עכ"ל מפאן יש להוכיח
דשמונה יום דמחוסר זמן דכתיב ומיום הח' והלאה ירצה לאו מעת לעת הם דאי איתא דבע"מ ח'
ימים מע"לע גבי מחוסר זמן דחוי דיום הוא דהא ביום ח' גופיה הוי מחוסר זמן עד שיעבור
מע"לע ועיין להרב פרי מגדים ביו"ד סי' ט"ז ועיין להרב נודע ביהודה מ"ב ח"ד סי' שהוכיח
ד"ז מדברי התוס' בערכין די"ח ע"ב ע"ש ובמ"א פתבתי בזה: דף ס"ה ע"א בד"ה הו"ל וכו' וי"ל
דמתני' ל"מ כנותיה וכו' עכ"ל עמ"ש בהקדושתו במס' שבועות ע"א בפירש"י ע"ש: ע"ב בד"ה
משום וכו' אי עברו שנותיו פסול וכו' עכ"ל מדבריהם משמע דפסול מדאורייתא ונראה דדוקא
בחטאת הוא דס"ל הכי לפום מאי דס"ד דהילכתא גמירי גם בפריים ומאי דתי' בפריים לא גמירי
אה"נ דגם בחטאת לא פסיל אלא מדרבנן ועיין להמש"ל בפ"ב מהלכות איסורי מזבח שתמה ע"ד
הללו מדאמרי' בסוטה דאין שנים פוסלין בקדשים ע"ש: דף ס"ו ע"א בד"ה אין מקדישין וכו'
א"כ לא בטלו מע"ב לא לתר וכו' עכ"ל לתי' זה ל"ק מ"ש התוס' בדבור שאח"ז מאי איריין בזמן
הזה וכו' דהא אשפחו דאפי' דשייף ה' גזירה לא עלה ע"ד לגזור אחר זמן מיהו ק"ק לפ"ז מאי
פריף הגמ' שם אהא דאמרי' גזירה משום יתום א"ה דמעיקר' נמי ע"ש הרי מצינו אע"ג דשייף
ה' גזירה מקודם לא עלה ע"ד לגזור אלא אח"כ ויש ליישב: ד"ה אין מחרימין וכו' וי"ל דבזמן
הבית דשכיחי קדשים וכו' עכ"ל בזה ניחא מאי דק' בשמעטא דר"פ מע"ב צפת רע"ק פאן ליקדש
וכו' דכינן אינו קרב אמאי קדוש ניהוש לתקלה דמה"ט ביטלו מע"ב כדמסיק שם ועפי"ד התוס'
הללו ניחא שפיר דבזמן הבית דשכיחי קדשים לא חיישינן לתקלה: מתני' שהיו מתלשין בשערו
וצ"ל דס"ל תולש לאו היינו גוזז ולא אסיר אלא מדרבנן ובתולש פלאחר יד לא גזרו וכה"ג איתא
בגמ' בבכורות אמתני' דעושה מקום לקופיץ וכו' ע"ש: ע"ב גמ' עתי אפילו בשבת למאי הלכתא
וכו' פירש"י הא תחומין דרבנן וק' אמאי לא ניחא ליה לפ' דאי לתחומין הא יו"ה אית ביה איסור
תחומין ואפ"ה שרי ואמאי אצטריף קרא לשבת ומשני להרפיבו ואין עירוב והוצאה ליו"ה וי"ל
לרש"י כמ"ש בת"י בד"ה עתי דהגמ' בכריתות אתחומין קאי ולכן דחי שאני יו"ה דהכשרו בכף
והגמ' פאן בהרפבתו מיירי ע"ש וא"כ אי איתא די"ל משום תחומין ניחא דאצטריף לשבת
דמשום יו"ה לא חיישינן משום דהכשרו בכף ולהכי פי' דפריף משום דתחומין דרבנן מיהו ק"ק

מאי פריד נוקמה כרע"ק דס"ל דתחומין דאוריין וירבבון דתחומין דרבבון לא אצט' עתי אלא לטומאה: דף ס"ז ע"א תוס' ד"ה ר"י וכו' האחרונה היתה עומדת בצוק וכו' עכ"ל לפ"ז צ"ל דלא חיישי' בראיית אנשי אחרונהאם יראו שלא הלכין פנין דמועטין הן ועיין בת"י: ע"ב בד"ה אטו וכו' וכי חובה היא שיהיה בכ"ש פלל וכו' עכ"ל וקא דלא פריד אלא ההקטרה ולא פריד אהא דקתני נותנה במגס משום שלא יהיו קדשי שמים מוטלין פנביל' כמ"ש התוס' בסה"ד וק"ק מאי פריד אהקטרה הא פנין דע"כ נותנה במגס משום בזיון שפיר תנו מקטירן כמו מנחה מ"ל משום קידוש מ"ל בשום בזיון וי"ל: דף ס"ח ע"א בד"ה תן לו וכו' וכן ק' בפ' נגמר הדין וכו' עכ"ל גם קושיותם זו ל"ק אלא למ"ד הימנו וד"א הוי הקיש אכל למ"ד לא הוי הקיש ל"ק וכן מה שהקשו אח"ז אינו אלא למ"ד הוי הקיש: בא"ד וכן ק' לר"ש דגמר פרה וכו' עכ"ל י"ל בזה דכיון דאיכא הקיש' דלפר זה פר יו"ה כ למאי אצט' ג"ש ג"ש דהחטאת החטאת אלא פי דליהוי פמאן דכתיב בגופיה בהדיא וכה"ג פתבו התוס' לעיל דס"א ע"ב בד"ה מה חטאת: בא"ד וי"ל דפר יו"ה כו' ופר העלם נמי וכו' עכ"ל הקשה מהרש"א ו"ל אפתי הו"ל דבר הלמד בהיקש שאינו חוזר ומלמד בג"ש ואפתי לא מתניש'ב' קושיא קמזיתא ע"ש ועוד ק' מה שהקשו לר"ש לא מיתבא פלל שהרי פר כהן משוח יליף מדשן בהיקש ואינו חוזר ומלמד בג"ש וכמ"ש התוס' בזבחים דק"ה ע"ב דדבר הלמד בהיקש מסופקין אי חוזר ומלמד בג"ש ע"ש דנר' מדבריהם דבעיא דלא אפשטא היא א"כ י"ל דכיון דלמ"ד הימנו וד"א לא הוי הקיש ניחא ול"ק אלא למ"ד הוי הקיש הך מ"ד ס"ל דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בג"ש והתוס' לא באו לתרץ אלא פי היכי דלא ליהוי הקיש מהיקש דלכ"ע דבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש מיהו ק' ע"ד התוס' דזבחים דבגמ' פ' איזהו מקומן פשיט דדבר הלמד בהיקש א"ח ומלמד בג"ש מדכתיב צפון באשם עיין שם: דף ס"ט ע"א גמ' הניחא למ"ד אבנטו של כ"ג זהו אבנטו של כ"ה וכו' כצ"ל ונמחק תיבות בשאר ימות השנה דאבנטו של כ"ג בשאר ימות השנה דכלאים הוא ואי גרסי' ליה צ"ל דנמשך אאבנטו של כ"ה וכלומר זהו אבנטו של כ"ה בשאר ימות השנה: תוס' ד"ה קשין וכו' ותי' ר"ת דלבישה והעלאה גזרו בקשין וכו' עכ"ל ממ"ש גזרו בקשין משמע דאפי' לבישה והעלאה לא אסירי בקשין אלא מדרבבון וק' דבגמ' ריש ערכין איתא הפל חייבין בציצית פשיטא פהנים חצט"ל סד"א הואיל ואשתרי פלאים לגבייהו לפטרו מן הציצית דכתיב גפיה גדילים תעשה לה וכו' ואי איתא לא אשתרי פלאים דאורייתא ואקרא קניימי ועוד ממ"ש אח"ז וא"ת היכי שרי נהא פנין דהווי פלאים דאוריין וכו' הרי דקשין אסורין מדאוריין בלבישה והעלאה וכ"כ התוס' ישנים ע"כ נראה דט"ס הוא ונמחק תיבת גזרו וכן ראיתי במקצת דפוסים וק"ק לפיר"ת אמאי לא פריד הגמ' אעובדא דשמעון הצדיק דבסמוך וקא פלאים הוא ואמאי לא פריד אלא מפריית' דבמדינה אסור וי"ל דשמעון הצדיק ס"ל כמ"ד זה אבנטו של כ"ה ונדוקא מתני' דתמיד הוא דאתיא להגמ' דאתיא ככ"ע כמ"ש התוס' לעיל: בא"ד וקא פנין דהווי פלאים דאורייתא וכו' ליתסרו אפי' למוכרו לנכרי וכו' עכ"ל נר' מדבריהם להדיא דאי לא אסירי אלא מדבריהם לא אסירי למוכרו לנכרי פנין דהאיסור למכור לנכרי הוא משום דחיישי' שמא יחזור וימכרנו לישראל הו"ל ספיק' דרבבון דלא כה' תה"ד סי' קע"ח ע"ש: דף ע' ע"א גמ' אכל פר העולה וכו' עיין להת"י במ"ש בשם ר"ח דל"ג אכל ואפי' אילו ואיל העם עם תמיד של בין הערבים לר"א ועפי"ד ניחא לי דברי רש"י לעיל דס"ז ע"ב בד"ה ה"ג והקטירן וכו' דהסדר שכ' לא אתיא לא כר"א ולא כרע"ק לפי גירסת הספרים ואולם לגי' ר"ח א"ש אליבא דר"א וס"ל דלר"א פה ומחיתה מפסיק בין אילו ואיל העם ובין אימורי ציבור: ע"ב תוס' בד"ה נאח"כ וכו' ומשמע דמיד ביציאה א' וכו' עכ"ל לא ידענא מהיכא

משמע להו דמיד ביציאה א' מיירי קרא אינו מוכרח דמיד עושה אילו ואיל העם אלא בתחלה שער הנעש' בחוץ ואח"כ ביציא' זו גופם אילו ואיל העם: דף ע"א ע"ב ד"ה וילף וכו' אמאי אצט' שש יתירא למעיל וכו' עכ"ל לפ"ז ניקח מה שהק' הת"י לילף מפתונת ע"ש דאי ילפינן מפתונת דחוטין כפול שש אמאי אצט' שש יתירא למעיל הא רמוגי גופניהו שש: דף ע"ב ע"א גמ' המקרע בגדי כהונה לוקה וכו' ק"ל אמאי לא פריד' הגמ' בפ' הלוקין דכ"ב דיש חורש תלם א' ליקשוב המקרע בגדי כהונה כדפריד' ממזים חשן ומסיר בדי ארון ועיין להתוס' בפ' אלו עוברין דמ"ז ע"א בד"ה מוקדשין: תוס' ד"ה פתיב וכו' ע"ל דנהבאת לאי קאי אלא אהנה בדים הקבועים וכו' עכ"ל וצ"ל לפ"ז מאי דכתיב לשאת את הארון אין פ'י פדי לשאת בהם את הארון אלא פדי להיות נשואים עם הארון ומעיקרא לא הוק"ל לפי' קמא מקרא דלשאת אלא משום דלהוא פ'י קרא דנהבאת אפוליהו בדים קאי וכיון דנהג' שאין קבועים הם לשאת בהם את השלחן גם הקבועים פן הוא דמשמעות לשאת אינו סובל ב' משמעות פאחד אבל להאי פ'י דלא קאי אלא אקבועים ניקח להו שפיר: ע"ב רש"י ד"ה יכול וכו' דבריינא הכי תנא לה בת"כ גבי עשירית האיפה וכו' עכ"ל הק' מהרש"א ז"ל למ"ל קרא דמתתיו מבניו למעוטי משום מלחמה מעשירית האיפה ת"ל דאחת אמ"ר ולא ב' כדפירש"י לקמן גבי משיח שעבר דאינו מביא עשירית האיפה מהאי טעמא ע"ש ולק"מ דתרי גונוי עשירית האיפה איפא דכ"ג ביום שנתמנה כ"ג מביא עשירית האיפה וכשנתחנה לעבודה מביא עשירית האיפה ומשם ואילך מביא כל יום עשירית האיפה ואפילו פהן הדיוט ביום שנתחנה לעבודה מביא וכ"ג שלא עבד מימיו מביא שלשה עשירית האיפה וכדאייתא במנחות דע"ח ע"א ע"ש ולקמן דפירש"י משום א' ולא ב' אעשירי' שמביא כ"ג בכל יום קאי אבל הקא אצט' מעוטי' למשום מלחמה ביום שנמשח למלחמ' דסד"א דמביא על משיחתו כמו כ"ג קמ"ל דלא ממעט א' ולא ב' אלא אעשירית האיפה דכל יום אבל על משיחתו ענן א' הוא: דף ע"ג ע"א ד"ה ואמאי לא הדר במיתת משום שעבר וכו' עכ"ל תמהני דבגמ' שם בפ' הגולין בעי בגמ' במיתת פולן חוזר או במיתת א' מהם ובעי למפשטא מדתנן ההורג כ"ג וכו' ודחי בדליפא ואיך נעלם מהם גמ' ערוכה וגמלת' הא' שכ' דכ"ג עיקר אמאי לא דחי הגמ' הכי וצ"ע: דף ע"ד ע"ב גמ' ואיזה זה פיגול וכו' הקש' מהרש"ל ז"ל על הסמ"ג הא בלא"ה אסירי ומאי נ"מ תי' דגמ' בחצי זית פיגול וחצי זית נותר דאין מצטרפין זע"ז לחייב עליהן משום פיגול ונותר כדתנן במעילה די"ז ע"ש בגמ' דדוקא לענן טומאה דאין מצטרפין אבל לענן אכילה מצטרפין כפר כ' התוס' ר"פ אמרו לו ובפ' התערובת דדוקא לאיסור לאו הוא דמצטרפין ע"ש ובמ"א פתבתי בזה: דף ע"ו ע"ב תוס' ד"ה ומנלן וכו' אלא אסיכה קאי שלא הנה סף כלל עכ"ל ק"ק לפ"ז פי קאמר ד"א רחיצה מגופי' דקרא מדכתיב וסוף וכו' מנ"ל דרחיצה חשיבא עינוי דילמא עינוי דקרא אסיכא קאי וי"ל פינן דנ"ל מריבוי דסוף לא סכתי ואפקה רחמנא לרחיצה בלשון סיכה אמרינן להכי אפקה לרחיצה בלשון סיכה ללמדך דהנהי פסיכה וכה"ג אמרינן בזבחים גבי קבלה והולכה ומ"מ ק' מנ"ל דענוי קאי אסיכה דילמא אאכילת בשר דכתיב ובשר ויין לא בא אל פי דכ"ה הוי עינוי כדאשכחן בהפרת הבעל לאשתו דמפר בדברים שיש בהם עינוי נפש וכי נדרה ממין אחד מן הפירות הוי עינוי נפש ומפר הבעל כמ"ש בס"י רל"ו ובשר לא גרע ממין אחד מן הפירות וי"ל דפלוגתא דתנאי היא בסוף מעילה בנדר מן הבשר אם מותר בראש ורגלים ולב וכבד וקנה ועופות דאיכא מאן דשרי וסוגיא דשמעתין אזלא פנוותיה ואם פן פינן דבקרא פתיב בשר סתמא לא הנה מענה עצמו אלא מבשר בהמה וכיון דשרי בכל הני דראש ורגלים וכו' ל"מ עינוי ול"ד לאחד מן הפירות ובה"ל דתנא דמתני' דשבת דמיייתי זכר לדבר מנתבוא פמים

בקרבו וְלֹא מִיָּתִי מִקְרָא דְדַנְיָאֵל דִּי"ל דְּמַתְנִי פִּמָּאן דְּאָסֵר בְּכָל הַגֵּי וּמוֹקְמִי עֵינְוֵי דְקָרָא אֲבָשָׁר
וְעֵינֵי לְהַתּוֹס' בַּד"ה מְנִינֵן: דָּף ע"ז ע"א בַּד"ה דַּתְנֵן וְכוּ' וְאִי הָוֵי דְאֹרְזִי הֵיָה אָסוּר בְּכָל עֵגְוֵן וְכוּ'
עכ"ל הַקְּשָׁה מְהֵרָם ב"ח ז"ל א"כ מֵאֵי פְרִיָה הַגַּמ' שָׁם בְּכַרִּיתוֹת מֵהֵךְ בְּרִייתָא אַהָא דַּתְנִיָה הֵתָם
גַּבִּי שְׁמֵן הַמְשַׁחָה אָסוּר מִדְּאֹרְזִיתָא פְּדַכְתִּיב עַל בְּשָׂר אָדָם לֹא יִיסֶף וִי"ל דְּלֹא כ"כ הַתּוֹס' אֲלֵא
לְמַסְקָנָא דְאִמְרִינֵן ש"ה דַּכְתִּיב וְלֹא יִחַלְלוּ וְכִינֵן דַּחֲלָלִיָה הָא אִתְּסָחִיל וְקִאֲמְרִי הַתּוֹס' דְּאִי מִדְּאֹרְזִיתָא
הו"ל לְמִיסָר מֵיהֵת מְדַרְבְּנֵן אַע"ג דַּחֲלָלִיָה אֲבָל לֹס"ד דַּגַּמ' דְּלֹא ס"ד הָא מִילְתָא דַּחֲלָלִיָה פְּרִיָה
שְׁפִיר כִּינֵן דְּאָסוּר מְדַרְבְּנֵן כִּי סָף בִּיָה נְמִי אָסוּר לְבֵן בַּתוּ לְהַתְעַגֵּל בּוּ דַּמ"ש אַחַר סִיכָה מִקְוֹדָם
סִיכָה כִּינֵן דְּמַצִּינּוּ כַה"ג גַּבִּי שְׁמֵן הַמְשַׁחָה: דָּף ע"ח ע"ב גַּמ' דְּאִמְרִי אִינְשֵׁי עֲבָדוּ לִיָה לַפ"ד
הַרְשָׁבָא ז"ל קֶטֶן אוֹכֵל גְּבִילוֹת אֵין ב"ד מְצֻוּוִין לְהַפְרִישׁוּ הֵינְוֵן בְּאִיסוּרָא דְאֹרְזִיתָא אֲבָל בְּאִיסוּר
דְּרַבְּנֵן סְפִינֵן לִיָה בְּיָדָים כַּמ"ש בַּא"ח ס' שַׁמ"ו מְכָאן יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דְּהַרְשָׁבָא סוֹבֵר דְּכָל ה' עֵינְוִיָם
מִדְּאֹרְזִיתָא דְּאִי אִיתָא דְּמְדַרְבְּנֵן הֵם שְׁרִי לְהַגְדוֹל לְהַרְחִיצוּ וּלְסוֹכּוּ וּלְנַעוֹל לּוֹ סַנְדֵּל וּמֵאֵי קִאֲמַר
אִינְשֵׁי עֲבָדוּ לִיָה: דָּף ע"ט ע"א תוֹס' ד"ה וְלֹא וְכוּ' ס"ל כַּר"י וְכוּ' עכ"ל הַקְּשָׁה מְהֵרָם ב"ח ז"ל
דִּילְמָא אִפִּי ר"מ מוֹדָה דְּשִׁיעוּר בְּ"הַמְזוּ בְּכַבִּיעָה וְלֹא פְּלִיג אֲלֵא לְעֵגְוֵן זִמְוֵן ע"ש וּל"ק דַּא"כ הֵהִיא
דַּפ' כ"מ שְׁהִבִּיאוּ אַח"ז דְּאִמַר אֲנִי רֵאִיתִי אֶת ר"י שְׁאֲכַל זֵית וּבִיָרֵךְ אַחֲרָיו דְּלֹא פִּמָּאן אִי לִיתָא
דַּר"מ מוֹדָה לְעֵגְוֵן בְּרַכָּה אַחֲרוֹנָה דְּבַעֵי כַּבִּיעָה גַם מַה שֶּׁהָק' בַּמ"ש הַתּוֹס' רֵאִיָה מְהָא דְּאִמְרִי
לְהוֹצִיא אַחֲרֵים י"ח עַד שְׁיֵאֲכַל כְּזוּת דָּגֵן דִּילְמָא לְהוֹצִיא אַחֲרֵים שְׁאֲנִי דְּמִדְּאֹרְזִיתָא לֹא בַעֵי אֲכִיל'
כָּלֵל וְלֹא בַעֵי שְׁיֵאֲכַל אֲלֵא כְּדִי שְׁיֵאֲמַר נְבָרֵךְ שְׁאֲכַלְנוּ כַּמ"ש בַּסַּה"ד ע"ש ל"ק דַּאֵה"נ דַּלְר"י ל"מ
לְמִי שְׁאֲכַלְנוּ אֲלֵא עַד שְׁיֵאֲכַל כַּבִּיעָה דְּהוּא שְׁיַעוּר בְּרַכָּה דְּאֲכִילָה וּמִדְּאִמְרִי כְּזוּת דָּגֵן מוֹכַח דְּהִלְכָה
כַּר"מ: ע"ב גַּמ' הַשְּׁתַ'ב' כּוֹתְבוּ' בְּלֹא גְרַעֵינֵן וְכוּ' הַמַּג"א סִימֵן תַּרְל"ט סַק"ו הַקְּשָׁה מְכָאן לַמ"ש
הָרֵא"ש בַּפ' הֵיָשֵׁן דְּאִפִּילוּ לְמ"ד פִּירִי בַעֵי סוֹפָה בְּקַבַּע עֲלֵיָהוּ אֲבָל עֲרֵאֵי שְׁרִי וּל"ד לַפֶּת דַּא"כ
מֵאֵי פְרִיָה הַגַּמ' נִימָא ר"ג בַּעֵי לְמִיכְלִינְהוּ אֲכִילַת עֲרֵאֵי ע"ש וִי"ל דְּהַכִּי פְרִיָה לְמַסְדֵּר הַמְשַׁנָּה
דַּר"ג בַּעֵי לְאוֹכְלֵן אֲכִילַת עֲרֵאֵי דְּמִיָּתִי מִיָּנִיָה רֵאִיָה דְּרַשָּׁאֵי לְהַחְמִיר כְּדַאִיתָא בַּפ' הֵיָשֵׁן דִּילְמָא
ר"ג אֲכִילַת קַבַּע הָוֵה בַּעֵי לְמִיכְלִינְהוּ וְלֹא הו"ל לְאַתּוּנֵי רֵאִיָה אֲלֵא מְטַעֵימַת הַתְּבַשִּׁיל דְּרַבִּי צְדוֹק
וְע"ש בַּפִּירֵש"י בַּפ' הֵיָשֵׁן: דָּף פ' ע"א גַּמ' אִי נִימָא דְּמַסְיִיבֵי קֶרְבָּן אֲזִית קֶטֶן וְכוּ' וְהַתְנִיָה וְכוּ'
הַקְּשָׁה מְהֵרָם ב"ח דְּהָא קו"ל יַחֲיד שְׁעֵשֶׂה בְּהוֹרָאת ב"ד חֲיִיב וּמְקַרִּי שָׁב מִיָּדִיעַתּוּ ע"ש וּל"ד
כָּלֵל דְּהֵתָם יוֹדַע שְׁהוּא אוֹכֵל חֵלֵב אֲלֵא דְטוֹעָה ב"ד וְכַסְבוּר מְוַתֵּר וְהוּי שׁוֹגֵג גְּמוּר אֲבָל הָכָא
כְּסָבוּר שְׁהוּא שְׁוֹמֵן וְהַשׁוֹגֵג הוּא דְלֹא יָדַע שְׁהוּא חֵלֵב וּבַכ"ה גַּבִּי שָׁב מִיָּדִיעַתּוּ דְּאֵלוּ יָדַע שְׁהוּא
חֵלֵב לֹא הֵיָה אוֹכֵל וְהָא לֹא דְמֵאֵי אֲלֵא לְפִלּוּגְתָא דְּרִישׁ הוֹרִיּוֹת בְּנַתְחַלֵּף בְּשׁוֹמֵן וְאֲכָלוּ דְּרַב פֶּטֶר
וּר"י חֲיִיב וּפְרִיָה לַר"י הָא בַעֵי שָׁב מִיָּדִיעַתּוּ וּמְשַׁנֵּי אֵלוּ מְתִיבֵדַע לְהוּ לַב"ד הִדְרִי בְּהוּ וְאִיָהוּ נְמִי
הִדְר בִּיָה שָׁב מִיָּדִיעַתּוּ קָרִי בִיָה וּלְזָה י"ל דְּהַגַּמ' הָכָא פְרִיָה כִּינֵן דְּרַב פְּלִיג לֹא הו"ל לַר' אֲלִיעֶזֶר
לְמַסְתָּם לְהַ סְתוּמִי נְעוּד י"ל דְּדוֹקָא הֵתָם דְּטַעוּ בְּדִין אִמְרִי אֵלוּ מְתִיבֵדַע לְהוּ וְכוּ' וְהוּי ש"מ אֲבָל
הָכָא דְּהִלְכָה רוֹנְחַת הִיא כֵּן וְלֹא טַעוּ אֲלֵא דַּאֲח"כ נַתְחַדְּשָׁה הִלְכָה לֹא אִמְרִינֵן אֵלוּ מְתִיבֵדַע לְהוּ וְכוּ'
וּל"מ ש"מ: ע"ב גַּמ' בְּכַדִּי אֲכִילַת פֶּרֶס עֵינֵן בְּגַמְר' דְּכַרִּיתוֹת דִּי"ג ע"א דְּמַסִּיק לְהִדְיָא אִם יֵשׁ
מְתַחֲלִילַת אֲכִילָה רֵאשׁוּנָה ע"ס אֲכִילָה אַחֲרוֹנָה כַּא"פ ע"ש וְעֵינֵן לְמְהֵרָם ב"ח ז"ל: דָּף פ"א ע"א
גַּמ' זָה שְׁבַלְעַע שְׁזִנְפִין שְׁל תְרוּמָ' וְכוּ' הָק' בַּת"י מִדְּאִמְרִינֵן בַּס"פ ג"ה דְּאֲכַל חֲצִי זֵית וְהַקִּיאֵו וְחִזּוּר
וְאֲכָלוּ חֲיִיב אֲלֵמָא אַע"פִי שְׁהַקִּיאֵו רֵאוּי לְאֲכִילָה וְאֵמָאֵי ל"מ הָכָא בְּדַמִּי כְּוֹלוּ וְתִי דְּהָכָא בְּכַנִּי
ע"ש וְק' דַּאֲמָאֵי ל"מ בְּדַמִּי כְּוֹלוּ הָא מְצִי לְמִי לִיָה הָוֵה מְזַבְּנִין לִיָה לְאָדָם שְׁלֹא רֵאָה שְׁהַקִּיאֵו
וְכו"ה גַּמְרִינֵן בַּס"פ עַד כְּפָה וּלְקוֹשְׁנֵי י"ל דְּשִׁנְפִין שְׁאֲנִי דְּהוּי עֵיכּוּל וּל"ד לְחֵלֵב: שָׁם גַּמ'

במחלוקת שנויה ור"י היא משמע דרבנן פליגי עליה ומקור"ם ב"ח ו"ל גסתפק לדעת רבנן אי מצטרפי לטמא פקל שבשניהם או פחמור שפיהם ע"ש ולא ידענא מ"ש מהא דתנן בס"פ ק"מ אנכל א' ואנכל ב' מצט' זה עם זה לטמא כקל שבשניהם וכן נמי תנן התם הפגד והשק וכו' מצט' לטמא פקל שבשניהם ע"ש גם באין שיעורו שנה לרבנן פן הוא ומ"ש: תוס' ד"ה פל וכו' ומ"ט דרבנן וכו' עכ"ל ק' הא אמרינן שם בפ"ק דסנהדרין דטעמא דרבנן משום דס"ל יש אם למסורת ונפשת פתיב וא"כ נימא דש"ה דגלי קרא ועיין בגמ' בפ' בהמה המקשה דע"ב ע"א וע"ש בתוס' גמ' ודין הוא ומה מלאכה שנוהגת בשבתות ויו"ט אינו מונהר וכו' הו"מ הגמ' לאקשוני אק"ו זה מה למלאכה שפן הותרה מקללה ולמסקנא נגמר עצם עצם ניחא פיון דאזקה דעיצומו של יום גופה ממלאכה הוא דנ"ל מנ"ל אזקה לתוספת הא מלאכה גופה אינו מונהר על התוספת: שם חד לעונש דליליא וכו' כ' בת"י לא ידענא אי בעי קרא לעונש דליליא בשבתות ויו"ט ע"ש ונ"ל דדוקא ביו"הכ הוא דאצט' קרא לעונש דליליא פיון דמצינו דחלוק לילו מיומו לענין פפרה דיום הוא דמכפר אבל ליליא לא מכפר פרא' בפ"ק דשבועות ופ"ק דכריתו' אבל בשבתות ויו"ט לא מצינו שום חלוק בין יום ללילה: דף פ"ב ע"א תוס' ד"ה אלא וכו' ולהשלמת דבריהם קאמרי וכו' עכ"ל והא דקתני מחנכין אותם שנה וכו' בחולה מיירי דמחנכין אותם בשנת עשר ואם יבריא אח"כ מתחיל להשלמה דדבריהם בשנת י"א ואם לא יבריא מחנכין לשענות גם בשנת י"א וה"ק מחנכין שנה אם יבריא אח"כ ושנתים אם לא יבריא וא"צ למ"ש מהרש"א ו"ל כ' בת"י דהא דאמרינן בתו אין מצוה לחנף דוקא לנזירות אבל לשאר מצות מחנכין וכדבריהם כ' המג"א סימן שמ"ג בלשון אפטר ע"ש גם מה שמבאר מדבריהם דהאשה אינה חייבת לחנף בנה לא ידענא מנ"ל פיון דמההיא דנזיר אין ללמוד לשאר מצות ועיין להמג"א שם ומאי דמתבאר מדבריהם דהאב חייב לחנף ולא אמרינן דב"ד מצווין להפרישו עיין בגמ' בפ' כל פתבי דקכ"א ע"א בעושה ע"ד אביו וע"ש בפירש"י: : ע"ב תוס' ד"ה מה וכו' ות' דמשפחת לה להתרפאות פי הדין דפ' בן סורר וכו' עכ"ל ר"ל דשם אמרינן אפי' להתרפאות ימות ולא יראנה אבל מדאמרינן ימות ולא תבעל לא יתורץ בזה קושיותו דאפתי קשה היכי אמרינן יתרג ולא יעבור הא ברצון הוא פיון דאין קשוי אלא לדעת: דף פ"ג ע"ב גמ' הב"ע בעציץ שאינו נקוב דרבנן מר סבר וכו' משמע דגם סיפא מיירי בשבת מדקאמר אח"כ מר סבר וכו' ובזה י"ל מ"ש הפ"ד אמאי לא יתקן הטבל כדי שלא יאכל איסור הרבה כמו שאין מאכילין נבילה לחולה אלא שוחטין לו בשבת ע"ש דכיון דבשבת מיירי דאסור לתקן ומעשר דרבנן לכה אינו מתקן הטבל: דף פ"ד ע"א חש בצירפתא עבד הכי בשבתא ואתסי מפירש"י בד"ה פמאן נר' דל"ג הכי בגמ': ע"ב ל"ש אלא להחיותו וכו' משמע דלרב אינו מפקח הגל אפי' ברוב ישראל ושמואל לפום מאי דס"ד השתא לפ' אלא ברוב ישראל אבל במחצה ע"מ אינו מפקח ומתני' קתני דמפקחין בס' גוי ס' ישראל וי"ל דשאני הקא דהחזק דאיכ' גוי בעיר אבל במתני' ליכא חזקה דגוי פלל: דף פ"ה ע"א רש"י פי' למאי הלכתא גוי ע"א אליבא דשמואל וכו' עכ"ל משמע דאליבא דרב מיתוקמא שלא להחיותו וק' דהא אפי' במחצה ע"מ אינו מצווה להחיותו אליבא דרב דדוקא ברוב ישראל הוא דמצווה להחיותו וכמ"ש התוס' וי"ל דדעת רש"י דכי מוקמי שמואל ארישא גם רב ארישא קאי וליוחסין היינו דלא מחזקי ליה בגוי ונ"מ לעני קידושין וכינצא אבל התוס' ס"ל דמילתא דרב אסיפא ומ"ש מהרש"א בתו' אמאי ל"ק במחצה ע"מ שלא להחיותו י"ל דבמע"מ דקאמר לאוק' אליבא דשמואל קאמר כמו הדין דרוב ישראל לשי' התוס' ולשמואל אפי' ברוב גוים מפקחין כ"ש להחיותו אבל גבי רוב גוים דקא' להאכילו נבילות ס"ל דאתי אליבא דרב דלא כפירש"י: תוס' ד"ה להחזיר וכו' ואע"ג

דשמואל ס"ל אין הולכין בַּמּוֹן אַחַר הָרוֹב וְכוּ' עכ"ל מִפְּאֵן מִשְׁמַע דְּרוֹב עִיר לֹא מְקַרֵי רַבָּא דְּאִיתִיהָ קִמֵּן מוֹדָה שְׁמוּאֵל כַּמ"ש הַתּוֹסְפוֹת בַּפ' לֹא יִחְפְּנֵר דַּכ"ג ע"ב וְדָלָא כַּה' תַּה"ד כַּמ"ש אֶצְלֵי בַמ"א: ד"ה ל"צ וְכוּ' אִם רֹב יִשְׂרָאֵל דְּנִגְחֵי תוֹרָא דִּידָן וְכוּ' עכ"ל ק"ל אֶלְיָבָא דְּשְׁמוּאֵל מִיֵּירֵי וְשְׁמוּאֵל ס"ל אִין הוֹלְכִין בַּמּוֹן אַחַר הָרוֹב וְכוּ' נִגְחֵי תוֹרָא דִּידָן לְתוֹרָא דִּידָהוּ אִין מוֹצִיאִין מִיַּד יִשְׂרָאֵל דְּאִית לִיהָ חֻזְקָה דְּמִמוֹנָא וְעָדִיף מִהַמְחֻזֵּיק בְּרִשׁוֹ דְּלַעִיל דְּהָא הָכָא מוֹחֻזֵּק בְּמַעוֹתָיו וְכוּ' בַּחֲלוֹקֵת רֹב עַפּו"ם דְּקֶאֱמָרֵי הוּמ"ל דְּנִגְחֵי תוֹרָא דִּידָהוּ וְכוּ' דְּמִשְׁל' נִזְק שְׁלָם וְאִמְאֵי מִשְׁלָם נ"ש פִּינוּ דְּמוֹחֻזֵּק בְּמַעוֹתָיו מִיְהוּ לְזָה י"ל דַּס"ל כַּמ"ש בַּש"מ בְּמַצִּיעָא דְּגוֹי ל"ל חֻזְקָה דְּמִמוֹנָא אֶבְל קִפְיִיתָא צ"ע: דָּף פ"ו ע"א גַּמ' ל"ק פֶּאֵן מֵאַהֲבָה אוּ מִיִּרְאָה וְכוּ' הָא דְּלֹא מִשְׁנֵי פֶּאֵן מֵאַהֲבָה פֶּאֵן מִיִּרְאָה פְּדַמְשֵׁי לַעִיל מִשׁוּם דְּכְתִיב פְּרַחֵם אָב עַל בְּנֵים רַחֵם ה' עַל יִרְאָיו הָרִי דְּגַם מִיִּרְאָ' נִק' בְּנֵים: דָּף פ"ח ע"א תוּס' בַּד"ה אֵי דְּצָלֵי וְכוּ' וּלְפִי הַמַּסְקָנָא וְכוּ' נִיחָא וְכוּ' עכ"ל ק' דְּלְפִי הַמַּסְקָנָא נִמְי קִשְׂיָא דַע"כ הֲנֵף תְּרֵי בְּרִייתוֹת ר"י בַּר"י הוּא דַּאֲל"ה אֶצְ"ל הָא דְּצָלֵי הָא דְּלֹא צָלֵי אֶלָּא דְּתַרְנוּיָהוּ בְּדְצָלֵי וְלַכ"ע תְּפִלַּת נְעִילָה בְּיוֹם וְקִשְׂיָא לְרַב דְּאָמַר תְּפִלַּת נְעִילָה בְּלִילָה וְכַמ"ש בַּת"י ע"ש וי"ל דְּרַב וְדַאי מוֹקִי הָא דְּצָלֵי הָא דְּלֹא צָלֵי וְכוּ' לְפִי הַמַּסְקָנָא נִיחָא הֵינּוּ דְּבִשְׁנֵי הַבְּרִייתוֹ' לְחוֹדֵייהוּ יְכוּלִין לְתַרְץ פֶּה וְדָלָא פְּרַב וְאֶפְשָׁר דַּס"ל דְּלִית הַלְכָתָא פְּנוּתִיהָ דְּרַב: ד"ה קַסְבְּרֵי וְכוּ' ה"פ בְּשִׁבִיל הַתְּפִלָּה א"צ לְטַבּוֹל וְכוּ' עכ"ל הָא דְּלֹא מִשְׁנֵי הַגַּמ' דַּר"י אַדַּר"י ל"ק הָא דְּקַתְּנֵי בַּדַּר"י עַד הַמְנַח' הֵינּוּ דְּבִשְׁבִיל הַתְּפִלָּה א"צ לְטַבּוֹל אֶבְל מִשׁוּם טְבִילָה בְּזַמְנָה צָרִיף לְטַבּוֹל פֶּל הַיּוֹם וְדַרְבְּנֵן אַדְרַבְּנֵן ל"ק הָא דְּקַתְּנֵי בְּדַרְבְּנֵן עַד הַמְנַחָה הֵינּוּ אִם יִרְצָה לְהַתְּפַלֵּל בְּלִילָה וְכַמ"ש הַתּוֹס' לַעִיל בְּדַבּוּר הַקּוֹדֵם לְזָה מִשׁוּם דַּא"כ בְּבְרִייתָא בְּתַרְיִיתָא דְּרַבְּנֵן קֶאֱמָרֵי פֶּל הַיּוֹם אִם יִרְצָה לְהַתְּפַלֵּל בַּיּוֹם וְר"י פְּלִיג דְּאֶפִּי רוּצָה לְהַתְּפַלֵּל בַּיּוֹם לֹא יְטַבּוֹל בְּשִׁבִיל הַתְּפִלָּה פִּינוּ דְּאֶפְשָׁ' לְהַתְּפַלֵּל בְּלִילָה וְלֹא מְסַתְּבַר לִיהָ שְׁיַפְלִיגוּ בְּהָא מִילְתָּא בְּסַבְּרָא בְּעֵלְמָא דְּכִינוּ דְּרַבְּנֵן ס"ל פִּינוּ דְּרַצוֹנוּ לְהַתְּפַלֵּל בַּיּוֹם יְטַבּוֹל אַע"פִּי דְּבִידּוֹ לְהַתְּפַלֵּל בְּלִילָה לֹא מְסַתְּבַר דְּפְלִיג ר"י בְּהָא וְל"ל דַּס"ל לַר"י דוֹקָא בְּלִילָה דְּלִיפָא לְמ"ד דַּס"ל דְּאִינוּ יְכוּל לְהַתְּפַלֵּל נְעִילָה בַּיּוֹם: הַלַּח"מ בַּפ"ו מַה' יסו"ה ת כ' בְּדַעַת הַר"מ דַּפ' טְבִילָה בְּזַמְנָה לֹא מְצוּהָ וְעֵיקַר הַכְּרַחוּ מַדַּפ' כְּרַבְּנֵן בְּפְלוּגְתָּא דְּגַמִּי ע"ש וְאִינוּ מוֹכְרַח דִּי"ל דְּרַבְּנֵן דְּגַמִּי ס"ל מְצוּהָ כַּמ"ש הַתּוֹס' בַּד"ה מְכַלֵּל וְכוּ' צ"ל לַעִיל בַּפ"ק ד"ח דְּלֹא פְּרִיף דְּרַבְּנֵן אַדְרַבְּנֵן וְדַבְּרֵי הַנ"מ בַּפ' כ"כ אִינוּ מוֹכְרַחִים אֶלָּא בַּס' ר"י: תַּם וְנִשְׁלָם מְסַכַּת יוֹמָא מְסַכַּת סוּפָה דָּף ב' ע"א תוּס' ד"ה מ"ש וְכוּ' פִּינוּ דְּגִדְלֵי בְּפִסּוֹל וְכוּ' עכ"ל מִק' הַמַּפ' מַגַּמ' לְקַמֵּן דַּל"ג ע"ב דְּאֵי אֵיִירֵי קוֹדֵם דְּאֶגְדִּיָּה פְּשִׁיטָא ע"ש וְלַק"מ דַּמ"ש הַתּוֹס' גִּדְלֵי הֵינּוּ אֶגְדִּיָּה וְכַדָּאִי לְשׁוֹן זָה לְקַמֵּן דַּל"ז ע"א מְגִדְלֵי הוֹשַׁעְנָא ע"ש בַּפִּירִש"י: ע"ב גַּמ' וְהִיא בְּדַרְבְּנֵן לֹא מִשְׁגָּחָא מִפְּאֵן מוֹכַח דְּמַדִּינָא מְחוּיָבֵת לְחַנְּכָם וְדָלָא כַּמ"ש הַמַּג"א סִמְן שַׁמ"ג וְעֵינֵן לְהַרְבּ אֲנִרַח מִישׁוּר בְּנִזִּיר דַּכ"ט ע"א עַש"ב: דָּף ג' ע"א תוּס' ד"ה דְּאָמַר וְכוּ' וּמַסְקִי הַתָּם הַלְכָה כַּר"י עכ"ל הֵינּוּ פִּינוּ דְּלֹא עֲשָׂה פְּלוּם וְעֲשָׂה ר"י מְעֲשָׂה רַב אוּ דְּהוּוּ גְרָסִי הֵכִי כַּמ"ש מְהַר"ם וַא"צ לַמ"ש מְהַרְש"א בְּדָף זָה: ע"ב גַּמ' אֶלָּא אֵימָא ע"ח בְּבִית שְׁבַחְצַר וְש"מ בְּחֻצַּר שְׁבַחְבוּי יל"ד פִּינוּ דְּלֹא הִנָּה ק"ל אֶלָּא מַח' הִנָּה סְגִי דְּלִישְׁנֵי לִיהָ בְּבִית שְׁבַחְצַר וְאִמְאֵי הוֹצְרָף לְהַגִּיָּה ש"מ בְּחֻצַּר שְׁבַחְבוּי וְצ"ל דְּהַגְמ' הִנָּה ק"ל נְמִי גַבִּי ש"מ הָא בְּעֵינֵן מִיְנִטֵּר וּמְאֵי דְּנִקַּט אֶקְוִשְׂיָא אַע"ח מִשׁוּם דְּנִיחָ' לִיהָ לְאֶקְשׁוּיֵי מַמְתְּנִי וְע' בַּפִּירִש"י בַּד"ה מִי מִיְנִט': שֵׁם תוּס' ד"ה וְאִין וְכוּ' וְאֵי פְּשִׁישׁ יוֹתֵר וְכוּ' שְׁעַכְשָׁיו מְצַטְרֵף בֵּית זָה וְכוּ' עכ"ל וְאֶפִּי לְחִיָּא ב"ר דְּקַרְפָּף אֶחָד לְשִׁתִּיהוּן מ"מ בֵּית שְׁבִין ב' עֵיירוֹת פְּשִׁיט"ל דְּהוּוּ פְּמוֹ ג' עֵיירוֹת וְהוּו"ל בֵּין פֶּל ב' עֵיירוֹת קַרְפָּף אֶחָד וְדָלָא פְּמַהְרָשׁ"א ז"ל: דָּף ד' ע"ב גַּמ' א"ד בֵּין בְּזוּ בֵּין בְּזוּ מְחֻלְקֵת לְפִי צַד זָה רַבְּנֵן ל"ל גוּד אֶסִּיק מַחִי פֶּלֶל וְאַבְיֵי וְרַבָּא

דלעיל אָתוּ דָּלָא פֿרַבָּנָן דֵּהֶלְכְתָא פֿוֹנוֹתֵיהוּ וצ"ל דָּלָא מִבְעֵיא לִיה אֶלָּא בְּדַבְרֵי ר"ן מֵאֵי דַעֲתִיה אָבֵל אַבְיֵי וְרַבָּא בְּנֻדָּי מוֹקְמֵי לָהּ דְּפִלְיָגִי בְּאַמְצַע הַגַּג אָבֵל בְּמֵן הַצַּד לִכ"ע אָמְרִינָן גּוֹד אֶסְיָק מְחִיצָתָא בְּמְחִיצוֹת הַנְּיֻפְרוֹת וְנִיחָא בְּזָה מַה שְׂכ' הַר"מ בַּפ"ד דְּדִנְקָא בְּאַמְצַע הַגַּג הוּא דְּפִסּוּל וַא"ש אַף לְגִיְרָסְתָנוּ וַע"ש לַהֲכ"מ: לַהּוֹדִיעָה פָּחוּ דַר"י וְכו' וְהִינּוּ מִשׁוּ' דְּכַחַּא דְּהִיָּתַר' עֲדִיף אַף עַל גַּב דְּהִלְכָה פֿרַבָּנָן וְעִינָן לְמַהֲרָשׁ"א בְּרִישׁ בִּיעָה ע"ש וְעִינָן עוֹד שָׁם בְּגַמְר' דְּפִרְיָה וְכ"ת פָּחָא דְּהִיָּתַרָא עֲדִיף לְפָלוּג בְּתַרְנוּיָהוּ וי"ל: דָּף ה' ע"א תוּס' בַּד"ה מְסַגְרָתוּ וְכו' ור"א דְּמִיקַל מִשׁוּם דְּשָׂמָא מְדַאוּרֵיָתָא וְכו' עכ"ל מְפָאן מוֹכַח דְּדַעַת הַתּוֹס' סְפִיקָא דְּאוּרֵיָתָא לְחוּמְרָא מְדַרְבָּנָן הוּא אָבֵל מְדַאוּרֵיָתָא סְפִיקָא שְׂרָיָא דְּאֵי אֵיתָא דְּמְדַאוּרֵיָתָא אֶסּוּר אַמְאֵי מִיקַל ר"א פִּינָן דְּמְדַאוּרֵיָתָא אֶסּוּר כְּמוֹ לְמ"ד מְסַגְרָתוּ לְמַטָּה הִיָּתָה וַיֵּשׁ לְחַלֵּק בֵּין זֶה דְּסְפִיקָא דְּדִינָא הוּא לְמֵאֵי דְּאָמְרִינָן בְּעֵלְמָא ס' טְנוּמָאָה בַּרְה"י טְמָא מְדַאוּרֵיָתָא וְעִינָן לַהֲפַר"ח בִּי"ד ס' קי"א בְּפִרְט הַלְזוּ דַס"ד לְחוּמְרָא בַּמ"ש בְּדַעַת הַתּוֹס' ע"ש: ע"ב גַּמ' אֶלָּא וְכו' מֵאֵי אֵיפָּא לְמִימַר וְכו' ק"ק פִּינָן דַּלְר"י אֶמָּה שֶׁל בְּנָן בַּת ו' ט' וְשֶׁל פְּלִים בַּת ה' ט' מַנ"ל דְּשֶׁל פְּרוּבִים בַּת ו' ט' נִימָא בַּת ה' ט' וּבְבִית עוֹלָמִים גּוֹפִיָּה לֹא הָיִי שְׁלִישׁ וְלֹא הָיִי פְּרוּבִים אֶלָּא פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה וּמֵהֵיכָן פְּרִיָּה בְּפִשְׁיטוֹת דְּהָיִי חַד סָר וַי"ל דַּפְשִׁיט"ל דְּאֶמָּה שֶׁל פְּרוּבִים בַּת ו' ט' מְקַרָּא דְּכַתִּי הַדְּבִיר עֲשָׂרִים אֶמָּה דַע"כ לְמַעְלָה מֵהַפְּרוּבִים כַּמ"ש הַתּוֹס' וְאַפְתִּי ק"ק אַמְאֵי לֹא פְּרִיָּה הַנְּיֻחָא לַר"מ וְכו' עַל הַיְלָפוֹת' קַמְיָתָא דַּלְעִיל דְּאָרוֹן וְכַפּוֹרֹת: תוּס' ד"ה תְּפִסְתָּ וְכו' אֶלָּא מְפָנִים שְׂיִכּוּלִין לִיְכַנֵּס וְכו' עכ"ל ק"ק אַמְאֵי לֹא דַחוּ פִי' הִי"מ מֵהַגְּמ' דַּלְעִיל דְּפִרְיָה וְנִיגַלְף מְפָלִים וּמְשַׁנֵּי תְּפִסְתָּ מְרַנְבָּה וְכו' וַי"ל: דָּף ו' ע"ב גַּמ' פִּי אֶתָּא הֶלְכְתָא לְגוֹד וְכו' הָא דָּלָא קַאמ' לְשִׁלְשִׁית אַפִּי טַפַּח דְּבַסְמוּף מִשׁוּם דְּאוֹתוּ טַפַּח מֵעַמִּידוּ סְמוּף לַג"ט לְמ"ד פְּדַלְקָמָן וְהוּא מְדִין לְבוּד וְהָיִי בְּכַלֵּל לְבוּד דְּקַאמַר: תוּס' ד"ה ד"ת וְכו' א"כ קַרָּא לְמֵאֵי אֶתָּא וְכו' עכ"ל הו"מ לְדַחוּיֵי פִי' הִי"מ גַּם מְזָה דַא"כ קַרָּא דְּאַתָּה הַטַּפֵּל לְבִשְׂרוֹ לַמ"ל הָא הִיְלָכְתָּא נִתְקַבְּל' בְּשַׁעְרוֹ וְלֹא יִתְנַרֵץ בַּתִּי הַתּוֹס': ד"ה וַר"ש וְכו' וּבַפ"ק דְּקִיְדוּשִׁין וְכו' עכ"ל לַפַּמ"ש מְהַרְשֵׁ"א בַּסַּה"ד דְּהַכָּא הָיִי פְּלָא מְכַחְשִׁי פִּינָן דִּישׁ לְדַרוּשׁ הַמְּסוֹרֶת לְסוּפָה ע"כ סוּפָה לֹא מוֹכַחֵי מַדַּר"ש מִיַּדִּי דַה"ג דְּרָשִׁי תַרְנוּיָהוּ וְהָיִי פְּהֵיָא דְּקִיְדוּשִׁין דְּדַרְשֵׁי תַרְנוּיָהוּ וּלְפִי מְסַקְנַת מְהַרְשֵׁ"א בְּכַוֵּנוֹת הַתּוֹס' בַּסַּה"ד יִתְיַשֵּׁב שְׁפִיר: בַּא"ד וּלְקַמָּן בְּסוּמָף מְכַשִּׁיר רַע"ק וְכו' עכ"ל לַפַּמ"ש רַש"י שָׁם דְּמֵאֵי דְּמִיָּתִי מַר"ש דַס"ל סוּפָה דִּירַת קָבַע הוּא לְפּוּם טַעְמָא דַנ"ל לַר"ש מְקַרָּא דְּמַזְרָם וּמְמַטָּר י"ל קוֹשְׁיָא זֶה: בַּא"ד דְּהָא רַע"ק וַר"ש וְכו' וּמְחַיֵּיב חֲתִיכָה א' עכ"ל מֵאֵי דְּמוֹכַחֵי לַר"ש מִמַּתְנֵי דְּכָרִיתוֹת אֲזִלִּי בְשִׁי רַש"י שָׁם דַּלְר"ש מִיָּתוֹ נְמִי תַרְנוּיָהוּ אֲשֶׁם תְּלוּי ע"ש אָבֵל לֹא יַדְעָתִי מֵהֵיכָן פְּסִיקָא לְהוּ לְמִימַר כֵּן נִדַע דְּהַתּוֹס' בַּפ"ק דְּסַנְהֶדְרִין כ' דְּהָאֵי דְּמַצּוֹת לֹא מְכַחְשִׁי דִי"ל מְחַיֵּיב בְּתַרְנוּיָהוּ ע"ש וַר"ל דְּאֵי לָאו הַמַּק' הו"א דְּנֻקָּא חֲתִיכָה א' דְּלֹא אַתְּחֻזַּק הִיָּתַרָא הוּא דְּמְחַיֵּיב אָבֵל ב' חֲתִיכוֹת דְּאַתְּחֻזַּק הִיָּתַרָא ל"מ וְאֵי לָאו הַמְּסוֹרֶת הו"א דְּנֻקָּא ב' חֲתִיכוֹת דְּאַתְּחֻזַּק אִיסוּר' וַל"ד לְדַרְשָׁא דְּרַבִּיעִית דָּם דְּמִיָּתִי הַגַּמ' שָׁם ע"ש: דָּף ז' ע"א גַּמ' א"ה לִיתְנֵי נְמִי וְכו' אָבֵל אֵי לֹא אָמְרִינָן מַגּוּ ל"מ לְמַתְנֵי יִתִּיר' סוּפָה דְּבַעֵי טַפַּח שׁוֹחֵק עַה"ש דְּסַגִּי בְּלַחֵי דְּהָא שְׁבַת אֶסִּירָא מְדַרְבָּנָן מִיָּהָא אָבֵל אֵי אָמְרִינָן מַגּוּ שְׂרִי בְּשְׁבַת דְּסוּפָה אַפִּי מְדַרְבָּנָן מִשׁוּם מַצַּנַת סוּפָה לֹא אָזְרוּ כַּמ"ש מְהַרְשֵׁ"א בְּפִירַש"י ע"ש וּבְמֵאֵי דְּקַאמַר וְהָא אֶתָּה הוּא דְּאָמַרְתָּ וְכו' ק"ק דְּלִיפְרוּף מִיָּמְרָא דְּהַכָּא גּוֹפָה פִּינָן דְּאָמְרִינָן מַגּוּ וַי"ל דְּהַנּוּה מְשַׁנֵּי לִיה דְּסַבֵּר לַחֵי מִשׁוּם הִיָּכַר אָבֵל מְמִיָּמְרָא דְּסִינְפָה ע"ג מְבוּי שְׁמַעִי דַס"ל לַחֵי מִשׁוּם מְחִיצָה וְעִינָן בַּפ"ק דְּעִירוּבֵין דִי"ב דְּרַבָּא ס"ל לַחֵי מִשׁוּם הִיָּכַר וְכו' הַרָּא"ש דְּרַבָּא גְרָסִי הֵתָם וְהָכָא גְרָיס רַבָּה בַה"י ע"ש וַרְבִּי יִשְׁעִיָּה הַנְּדַפֵּס בְּסַפֵּר סַם חַיִּים כ' אֵיפְכָא דְּהַכָּא גְרָסִי רַבָּא בְּאַלְף וְהֵתָם רַבָּה בַה"י ע"ש וְכו' נַמְגַּמ' בַּפ"ב דְּעִירוּבֵין דַכ"ה ע"א דְּמַהֲדַר לִיה רַבָּה אֵי

מההיא איפא למשמע מינה נאי רבה ס"ל לחי משום מחיצה גם מההיא ליפא למשמע מינה וילשי
הרא"ש צ"ל דהתם גרסי' רבא בארף והגמ' פאן הו"מ לאקשוני מדברי רבה שם בפ"ק דעירובין
ולפי מאי דמשמע מדברי רבי ישעיה דל"ג שם וכן אמר רבה ע"ש נחא שפיר: תוס' ד"ה שהשבת
וכו' נאי גרסי' הקא וכו' א"ש עכ"ל ול"ק ל"מ"ד פפרוץ אסור דהאי דנקט פרוץ מרובה משום
רבותא דסופה: ע"ב נאי אשמועינן תרתי וכו' צריכ' וכו' נאי אשמועי' מימרא קמייטא דוכן לשבת
וכו' הו"א דוקא התם אמרינן מגו משום דאיפא ב' מחיצות דסמיכי פמין גאם אבל הקא ליפא ב'
מחיצות גמורות דסמיכי ובהכי י"ל נמי מה שהקשיתי לעיל במאי דקאמר וקא את' הוא דאמרת'
וכו': תוס' ד"ה פולהו וכו' ש"מ דרגיל וכו' עכ"ל היינו מדאמרינן מרינן התם אר"י רגילים היינו
שישנים תחת המטה ומסיק דטעמא דקסבר סופה דירת קבע ומרגילין לישן ש"מ שפול סוכותיהם
דירת קבע הוא וש"מ דבעי' דירת קבע ולא מהני דירת עראי ועמ"ש מהרש"א ז"ל ע"ש: ד"ה
סיפא וכו' דאין הלכה בר"י במחיצות וכו' עכ"ל ה"ה דהו"מ לא קשוני דאי לא אתי אלא כר"י
מאי פריף הגמ' ליתני יתירה סופה דעלמא וכו' לימא דברייתא פרבנן דפליגי אר"י ולכף ל"מ
למתני יתירה סופה דעלמא וכו': דף ח' ע"א גמ' תלתא גברי בתרי אמתי וכו' עמ"ש מהרש"א
ומ"ש דמאן דאית ליה ג' גברי וכו' ל"ל מקום גברי וכו' אין פונותו לתרץ קושני' הי"מ דאפתי ק'
מאי פריף בשיטת סגיא אלא דכוננתו לדקדק בסגנון הקושני' שהק' הי"מ אבל עיקר תי' הקושני'
הוא מ"ש דקושטא הוא בטפח מרובע ובריבועא דנפיק מגו עיגולא מיירי ודע דנ"ל דל"פ הני
אמוראי דמ"ד באמתא יתיב היינו עם מלבושו כמ"ש התוס' בספ"ק דתגיגה וא"נ מ"ד ג' גברי
בתרתי אמתי י"ל דמשער בשיבתם בלא מלבושיהם: דף ט' ע"א תוס' ד"ה מנין וכו' ור"ת מפ'
ולא מפליג וכו' עכ"ל לפום האי תי' דבהיתר מפדי הכשר מהני תנאה ומאי דפריף מהאי ברייתא
דריב"ב ולא מוקי ההיא דהפל לפי תנאו ביתר מפדי הכשר משום דקתני סתמא אפילו בכדי
הכשר קשה דא"כ מאי פריף בתר הכי מנוי סופה הא נדאי דנוי לא הוי אלא פהיתר מפדי הכשר
והתוס' בפ' פירה כ' דהמק' לא ידע לחלק אבל כי משני דבנוי סופה מהני תנאה ונדוקא בעצי סופה
דמדאורייתא הוא היתר גמי מהני תנאה כמו נוי ולפ"ד מאי דקאמר בתר הכי איתקצאי וכו'
מדאורייתא קאמר אבל התוס' פאן לא ס"ל פן דבקושיתם דקדקו מהתם דמדרבנן הוא מדקאמר
איתקצאי וכ"כ מהר"ם לובלין ז"ל ע"ש וא"כ קשה מאי פריף מנוי סופה ועיין במ"ש מהרש"א
במס' ביצה ודבריו תמוהים וכבר תמה ע"ד השע"ה: תוס' ד"ה ההוא וכו' ועוד דבפ' מרובה דריש
רבא וכו' עכ"ל פונותם להקשות עוד לפיר"ת דמצנה הב"ע דאוריית' אמאי אצט' קרא דקרננו
ולא הגזול ת"ל משום מצנה הב"ע ועיין למהרש"א ז"ל: דף י' ע"ב ד"ה עד מוצאי יו"ט וכו' נולדה
בזה אסורה בזה וכו' עכ"ל מפאן יש להוכיח ספיקו של המג"א סי' שמ"ב אי במ"ש גזרו משום
שבות ביה"ש אע"ג דל"ג בביה"ש דע"ש ע"ש דאי איתא דל"ג גם במ"ש מאי מק' מהא דנולדה
בזה אסורה בזה הא לא איתקצאי ביה"ש דל"ג על השבותים בביה"ש ובמ"א פתבתי בזה באורף:
דף י"א ע"ב גמ' מפאן אמרו וכו' מפשטא דברייתא משמע דאמתני' קאי ולפ"ז מתני' בתלוש
איירי אף רש"י במתניתין פ"י דפסול משום מחובר ולעיל ד"ט ע"ב כ' דהמפרש חבטן או שלפא
טועה דאי בתלוש איירי הא קתני סיפא או שקצצן וא"כ ע"כ דברייתא לאו אמתני' קאי וזהו טעמו
שכ' פאן דל"ג או שקצצן וצ"ל דכל זה לשמואל או לרב לפום ס"ד דגמ' אבל למסקנא לרב
דשלופי הוא א"ש גם מתני' בתלוש ובשלופי ומטעם תעשה ולא מן העשוי וסיפא בקצצן ממש
איירי: תוס' ד"ה דשליפיהו וכו' וי"ל אסמכתא וכו' עכ"ל נראה מדברייהם דטעמא משום מחובר
וברייתא אסמכתא היא ועמ"ש מהרש"א וק"ק דא"כ מאי פריף הגמ' אי בשלא קצצן ת"ל משום

מְחוּבָּר גִּימָא אֶסְמַכְתָּא וי"ל דְּבַמְחוּבָּר גָּמוּר אֵין לְהַסְמִיכוּ עַל קָרָא דְתַעֲשֶׂה דְהָא אַפְתִּי עֲשׂוּי
בְּפִיֶסוּל אָבֵל כִּי שְׁלִפְיָנְהוּ יֵשׁ לְדַמּוּתוֹ קֶצֶת לְתַלְוֵשׁ וְשִׁיבָא אֶסְמַכְתָּא שְׁפִיר וְעֵינֵן בַּחֲוֵי הָרִיטְבָּ"א:
רְש"י ד"ה ר"ש וכו' וע"כ מְאָתְמוּל אַגְדָּיָה וכו' עכ"ל מְפָאן יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דְאַפִּי קוּשֶׁר אוֹתוֹ בְּמִינוּ
הָוֵי קוּשֶׁר וְאָסוּר בִּיּו"ט דְלֹא כַּמ"ש בַּס' ח"י ו': דָּף י"ב ע"ב גַּמ' בֵּית קִיבּוּל הָעֲשׂוּי לְמַלְאוֹת וכו'
הַנ"ב מ"ק ח"י"ד ס' צ"ו הִכְרִיעַ דְּמִדְּאוּרֵיִתָּא לֹא תְשִׁיבֵי בֵּית קִיבּוּל אָבֵל מְדַרְבָּנָן תְּשִׁיבֵי בֵּית
קִיבּוּל ע"ש וְעֵינֵן לְהֵרֵב שְׁבוּת יַעֲקֹב ח"א ח"א ח"י ע"ש וּמוֹרֵי הָרֵב כַּמְהַרִּי"ב נר"ו הִקְשָׁה דַּלְפ"ז
מֵאֵי פְרִיָּה הַגַּמ' לְקַמֵּן דַּט"ו ע"א וְלר"י דְלֹא גָמַר גִּימָא דַּש"ה דְּבַנְקָבוֹת גּוֹפְיָיְהוּ מְדַרְבָּנָן ונ"ל דְּמֵאֵי
דְאַמְרֵי לְקַמֵּן דְּגִזְרִינָן מְשַׁנְפִּין אֲטוּ פְלִים לֹא פְלִים מְמַשׁ דְּהָא לֹא דָמוּ לְהוּ אֲלֵא אֲטוּ דָּף דְּטָמָא
מְדַרְבָּנָן כַּמ"ש הַתּוֹסְפוֹת בְּשַׁמְעֵתִין וַא"כ מְדַמָּה שְׁפִיר לְזִכְרִים אֲטוּ נְקָבוֹת דְּכוּלְהוּ מְדַרְבָּנָן: רְש"י
ד"ה אֵין מְסַכְכִּין וכו' אָבֵל נֶעְנַע פֶּשֶׁר עכ"ל פְּתַב מְהַרְשֵׁ"א ז"ל מְדָלָא קְתָנִי מְתָנִי דִּינָא דְרַבָּנָן ע"ש
וְאֵין לְהַקְשׁוֹת מַמ"ש הַתּוֹסְפוֹת בַּד"ה סְכָכָה בְּאוּצִין דְּסוּמְכוּס מְדְאוּרֵיִתָּא הוּא דְבַעֲי טוּוֵי דִּי"ל
דְּנָקַט טוּוֵי לְרַבּוּתָא דְרַבָּנָן וּבְזָה נִיחָא מַה שֶׁהִק' מְהַרְשֵׁ"א שֶׁם בְּתוֹס' דְּנִימָא דְרַשְׁבָּ"א נְמִי דִּינָא
דְּאוּרֵיִתָּא קָאָמַר ע"ש דִּי"ל דַּא"כ הו"ל לְמִתְנֵי דִּינָא דְרַבָּנָן: תוֹס' ד"ה בְּאַנְיָץ וכו' וְה"ה בְּשַׁאֲיָנוּ
טוּוֵי מְדַרְבָּנָן פְּדָקְאָמַר רַשְׁבָּ"א וכו' עכ"ל עַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל וְאַפְתִּי ק' מַנ"ל דְּאַמְרוּ ד"א גִּימָא
דְרַשְׁבָּ"א בְּטוּוֵי וּמְדַרְבָּנָן וס"ל כַּר"י דְּמִדְּאוּרֵיִתָּא עַד שְׁיִתְלַבְּנוּ לְכָף נִרְאָה דְלֵהֲאֵי פִי פִינָן דְּאִיכָּא
אַנְיָץ דְּשַׁמְעֵתִין שַׁאֲיָנוּ טוּוֵי הו"ל לְרַשְׁבָּ"א לְפָרֵשׁ בְּהַדְיָא טוּוֵי מִשָּׂא"כ לְפִיר"ת: דָּף י"ג ע"א תוֹס'
ד"ה מְצַנֵּת וכו' וּמ"ש מְלוּלָב וכו' עכ"ל י"ל דְּשַׁאֲנֵי לוּלָב דְּמַקְרָא דְזָה אֵלֵי וְאַנְוָהוּ יְדַעֵי דְמַצְוָה
אִיכָּא וַא"כ ע"כ כִּי אַצַּט' ג"ש לְעִיפּוּבָא אָבֵל בְּאַזּוּב דְלֹא שְׁיִיכָּא זָה אֵלֵי וְאַנְוָהוּ דְהָא מַג"ש הוּא
דִּיְדַעֲיָנוּ לְמַצְוָה ל"ל קָרָא לְעִיפּוּבָא א"כ לוּלָב דְּחוּלִין בְּדְאוּרֵיִתָּא אֵין לְחַלֵּק בֵּין לְכַתְחִילָה לְדִיעֵבַד
אָבֵל בְּאַזּוּב דְּמִי לְקַדְשִׁים דְּבַעֲיָי שְׁנָה עָלְיוּ הַפְּתוּב לְעַפְב: ע"ב ד"ה יִרְקוֹת וכו' וּמַה שְׁהַזְנוּק לְפָרֵשׁ
מְדַרְבָּנָן וכו' עכ"ל הוּמ"ל דְּהַזְנוּקוֹ לְפָרֵשׁ פֶּן מִשּׁוֹם דְּאֵי מְדְאוּרֵיִתָּא הו"ל לְמִתְנֵי בְּאַהֲלוֹת גְּבִי
מְבִיאִין וְלֹא חוֹצְצִין: בַּא"ד וְהַגָּהָה הִיָּתָה וכו' עכ"ל וְכ"נ מְפִירֵשׁ"י בַּד"ה וּפּוֹסְלִין: דָּף י"ד ע"ב
הַפְּכֵן וכו' וְקִי"ל ר"מ ור"י הִלְכָה כַּר"י וכו' עכ"ל אַע"ג דְּקִי"ל הַל' כַּר"מ בְּגִזְרֵיִתּוֹ הִקָּא שַׁאֲנֵי
דְלֹא גִזְרֵיִתּוֹ הוּא אֲלֵא גִזֵּי דַב"ה וּב"ש דְּאַלְבִּיָּיְהוּ פְּלִיגֵי פְּדְאִיתָּא לְקַמֵּן דַּט"ו ע"א וְעֵינֵן
לְהָרִיטְבָּ"א בַּחֲוֵי: דָּף ט"ו ע"א גַּמ' וְלָרֵב יְהוּדָה וכו' כ' מְהַרְשֵׁ"א ז"ל דַּל"ל דְּכַר"י ס"ל דְּהָא פְּשִׁיטָא
דְּהִלְכָה כַּר"י ע"ש וְעֵי"ל דַּא"כ הוּל"ל הִלְכָה כַּר"י וְלֹא שְׁיִיף פֶּאן לְמִימַר דְּהִלְכָה כַּר"מ בְּגִזְרֵיִתּוֹ
כְּמוֹ שְׁפַתְבְּתִי לְעֵיל: שֶׁם גַּמ' בְּבִיטוּל תְּקָרָה וכו' נִרְאָה דְלִפִּי זָה א"צ לְדַחוּק לָרֵב לְשַׁנּוּי דַּר"י הוּא
דְקַא לַר"מ וכו' אֲלֵא דְתַרְנוּנֵיִהוּ מְתָנִי מִשּׁוֹם גִּזְרֵיִתָּא תְּקָרָה וְרִישָׁא לְרַבּוּתָא דַּר"י דְאַפִּילוּ מְסַכָּף
בְּתַחֲוִילָה לֹא גִזַּר וְסִיפָא לְרַבּוּתָא דַּר"מ דְאַפִּי מְפַקְפַק דְּהִיָּנוּ בִּיטוּל תְּקָרָה גִזַּר וְלֹא סָגִי בְּמַפְקַפַּק
אֲלֵא בְּנוֹטָל אַחַת מִבְּנֵיִים וְעֵינֵן פִּי רְש"י בְּמַשְׁנֵתּוֹ: תוֹס' ד"ה פְּרוּץ וכו' וְאֵין לוֹ דְשַׁמְעֵתִין וכו'
מִשּׁוֹם דְשַׁמָּא שְׁיִיר רַבָּא וכו' עכ"ל כ' מְהַרְשֵׁ"א ז"ל טְפִי הִי"ל לְהַקְשׁוֹת מֵאֵן דְשַׁרִּי אַמְאֵי שְׁרִי
הָא שַׁמָּא שְׁיִיר רַבָּא וכו' ע"ש וְנ"ל בַּמ"ש ה' לַב אַרְיָה בְּחוּלִין דִּי"א שֶׁהִק' לְדַעַת הַר"מ דַּס"ד
לְחוּמְרָא מְדַרְבָּנָן מֵאֵי מוֹכִיחַ הַגַּמ' דְאַזְלִינָן בְּתַר רַבָּא מְדָלָא חִיָּיְשִׁי שַׁמָּא טְרִיפָה וְתִי דְדוּקָא הִיכָּא
דְאַמְרָה תוֹרָה הָאִיסוּר פְּגוֹן לֹא יָבֵא מְזוּר הוּא דַּהֲס' שְׁרִי מִן הַתּוֹרָה דְהַנְדָּאֵי הוּא דְאַסְרָה תוֹרָה
אָבֵל בְּטְרִיפָה דַּנְפ"ל מִזְדָּאת הַחִיָּה אֲשֶׁר תֵּאכְלוּ דְשַׁאֲיָנָה חִיָּה לֹא תִיכּוֹל א"כ פִּינָן דְּהַתּוֹרָה אֲמָרָה
הַהִיָּתָר אֲזֵי אֲמָרָה דְחִיָּה נְדָאֵי הוּא דְמִיכּוֹל אָבֵל הַס' לֹא תִיכּוֹל ע"ש וְהַשְׁתָּא א"ש דְלִמָּאן דְשַׁרִּי ס"ל
דְּהַתּוֹרָה אֲמָרָה לֹא תְשִׁיר רַבָּא אֲזֵי אֲמָרָה דְשִׁוּר רַבֵּן נְדָאֵי הוּא דְאַסוּר אָבֵל הַס' שְׁרִי אָבֵל לְמָאן
דְאַסַּר ס"ל הַתּוֹרָה אֲמָרָה גְדוּר רַבָּא א"כ בַּעֲי דִּיגְדוּר רַבָּא בְּנְדָאֵי אָבֵל הַס' אָסוּר וְלְכָף לֹא

מקשי' אלא למאן דאָסר: דף ט"ז ע"ב ד"ה בפחות וכו' וליכא לשנויי הקא פדמשני התם וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל דגם במאי דמשני התם לא אטרחו' לא יתורץ פאן דדוקא בב' אורירם הוא דאמרינן לא אטרחוה ע"ש וק' מאי מק' התוס' אח"ז דבב' פסין שיש בכל א' חצי טפח ומשהו סגי וכו' הא בב' אורירן אמרי' לא אטרחוה וי"ל פינון שמרויח דא"צ ארבעה אלא בכ' חצאי טפח סגי לא אמרי' לא אטרחוה ודוקא התם דפריה דהפס של ג' יחלקנו לחצאין דלא מרויח מידי הוא דמשני לא אטרחוה: דף י"ח ע"א רש"י ד"ה הכי גמירי להו מסיני דאין לבוד באמצע וכו' עכ"ל משמע אבל מן הצד יש לבוד אפילו גבי טומאה ועיין למור"ם בהג"ה בי"ד סי' שע"א שכ' אין אומרי' לבוד להחמיר ועיין להט"ז ועיין בגמרא שם: תוס' ד"ה אין וכו' שהאור מהלך ע"פ פולה וכו' עכ"ל צ"ל דד"ז לא שנייה אלא גבי סופה ולא גבי טומאה מדמייתי עלה ההיא דארובה: ע"ב ד"ה אכסדרה וכו' א"נ משום דאירי באכסדר' שיש לה ב' מחיצות וכו' עכ"ל ק"ק לפ"ז מנ"ל דשמואל בג' מחיצות אוסר פדקאמר התם פי ל"ל בג' דילמא אינו אוסר אלא בב' מחיצות אבל בג' שרי ויש לנישב: דף כ' ע"א בד"ה אחת וכו' אהד המערה ואחד הגומר וכו' עכ"ל עיין להתוס' בפסחים דפ"ה רע"א דק' על דבריהם ממתיני' הלזו דאחד המערה וא' הגומר ע"ש: ע"ב ד"ה הישן וכו' אבל להנה אמוראי וכו' עכ"ל בגמ' לעיל איתא בהדיא דשאני מטה דהוי אהל עראי אלא דהתם אליבא דשמואל וס"ד דלהנה אמוראי דפסלי לא מחלקי בהכי וכ' דשמה דגם להנה אמוראי אמרינן שאני מטה: דף כ"א ע"א גמ' ומביאין נשים עוברו' וכו' לס' הרוקח דאשת פהו מותרת ליפנס לאהל המת משום דהוי ס"ס דשמה נקבה ונפל משמע דעובר מיטמא צ"ל דמ"מ מה שיכול לתקן מתקנין כמ"ש התוס' וי"מ דמביאין עוברות בתוף מ' ליצירתן דמודה הרוקח בנה דלא מטמא: תוס' ד"ה שדעתו וכו' קסבר ר"י וכו' עכ"ל בגמ' בפ' פל מערבין איתא בהדיא דס"ל פן וכוונתם דהא דאצט' לטעמא שדעתו וכו' משום דס"ל אהל זרוק הוי אהל ועיין להרש"א ו"ל: דף כ"ב ע"א גמ' והתניא קורה וכו' וההיא מתני' דקורו' הבית דלעיל שאני הלכות טומאה דהילכתא גמירי לה וכו' פדאמרינן לעיל די"ח ע"ש וס"ל להאי מקשה כמ"ד לעיל יש לבוד באמצע דלא שני ליה בין קורות דעירוב דרבנן אבל למ"ד לעיל אין לבוד באמצע ושאיני קורות דרבנן ה"נ יש לתרץ פן ומטעם זה יש לפ' כמ"ד יש לבוד באמצע דסוגיא דשמעתין פנותיא אזלא ועיין בהרא"ש לעיל שם עיין שם: דף כ"ג ע"ב תוס' ד"ה שני וכו' היתה בהמתו טעונה וכו' עכ"ל מקשי' דהו"ל לאוכוחי ממשנה ר"פ מפנין אבל לא את הטבל ע"ש בגמ' ואי איתא הא אפשר ע"י תנאי וכינן דיקול לתקן מטלטלין אפי' עדיין טבל כמו דמאי דמטלטלין משום דאי בעי מפקיר נכסוה ונ"ל דמשנה הלזו י"ל דאירי בטבל דבעליו אינם בעיר דליתני' בחקנת' וכיצא לנה כ' התוס' בב"ב דע"א למעבד צריכות' דתרי טעמי בטבל דאוסר בכ"ש ע"ש אבל בההיא דפרק מי שהחשיף דקאמר היתה בהמתו משמע דגם הטבל שלו ובהכי ניחא גם מה שהקשה השע"ה בה' תרומות דכ"ד ע"ג דאי טבל יכול לתקנו ע"י שנותן עיניו בצד זה אמאי אין מפנין הטבל וע"ש שתי' דדוקא בדמאי הוא דהיקלו משום דאי בעי וכו' אבל בנדאי לא אמרינן הואיל ואי בעי וכו' ע"ש ולפ"ד צ"ל דהוכחת התוס' פאן מפ' מ"ש היא דאמאי מתיר החבלים והן נופלין אעפ"י שמשתברין והי"ל להפריש ע"י תנאי ויהיה מותר לטלטל ועיין להתו' בפ' פירה דמ"ג אבל פל עוד שלא הפריש אסור לטלטל ומתני' דר"פ מפנין פל עוד שהוא טבל אירי: דף כ"ד ע"א ד"ה רבי וכו' וי"ל דמדין יום או יומים וכו' עכ"ל כ"כ התוס' ביבמות בר"פ אלמנה וכו' ומ"ש שם דכ"מ בפ' החובל ע"ש ועמ"ש בחי': ע"ב ד"ה ורבנן וכו' וי"ל דבפ' המגרש וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל ונ"ל דלריה"ג אע"ג דמקרא דלשמה נ"ל כו"פ וכלל מ"מ פינון דצריף למיכתב קרא

ב' למיִדְרֵשׁ וְלֹא לֵה לַחֲבַרְתָּהּ אִי לֹא כ' בְּקִרְאָה ב' נָמִי כו"פ וְכָלֵל אֶלֶּא דִּהְיָה כ' וְנָתַן לֵה סֵפֶר פְּרִיטוֹת הו"ל בְּקִרְאָה ב' כָּלֵל וּפְרִט וְהָיָה אֲמִינָא מֵאֵי חֲזִית דְּאֶזְלַת בְּתַר קִרְאָה קָמָא גִּיזוּל בְּתַר קִרְאָה בְּתַרֵּא דְכָלֵל וּפְרִט הוּא דְאִיפָּא פִּינּוֹן דְּלִיפָּא שׁוּם יְתוּרָא לְגִלוּיֵי וּלְכַּךְ בַּע"כ אַצְט' לְמַכְתָּב בְּכוּלְהוּ קִרְאֵי כו"פ וְכָלֵל וְלִיפָּא יְתוּרָא לְמִיִּדְרֵשׁ בְּכַתּוּבָה מִתְגַּרְשֵׁת וְכוּ' לְאַפּוּקֵי מִהַקְיָשָׁא דִּי צִיִּיאָה לְהִנְיָה מִשָּׂא"כ לְרַבְּנָן וּבְעֵיקַר דְּבַרֵי הַתּוֹס' יְתוּרָן בַּמ"ש הַפְּנ"י שֵׁם בְּגִיטִין אֲדַרְשָׁא דְסַפְרֵי ע"ש: דָּף כ"ה ע"ב גַּמ' וְה"מ בְּיוֹם א' וְכוּ' הָא דְבַתְּפִלִין דּוּק' בְּיוֹם רִאשִׁין וּבַת"ת אָסוּר כָּל שְׂבָעָה עַמ"ש הַתּוֹס' בְּבִרְכוּ' דִּי"א ע"ש: שֵׁם גַּמ' אָבֵל חֲיִיב בְּסוּפָה פְּשִׁיט' וְכוּ' בַּגַּמ' בְּרִישׁ עֲרֻכִין אֲמַרִינּוּן הַפֵּל חֲיִיבִין בְּסוּפָה פְּהָגִים וְכוּ' פְּשִׁיטָא מ"ד תִּשְׁבּוּ כְּעֵין תְּדוּרוּ ע"ש בְּפִירֵשׁ"י וְהַתּו' נִהָא דְלָא מְשַׁנֵּי הֵכָא הֵכִי מִשׁוּם דְּהָא שְׂמַעִינוּן לֵה מֵהֵיֵא בְּרִייתָא דְהַתָּם דְּלָא מְעַכֵּב הֵיכָא דְלָא אֲפֻשֵׁר תִּשְׁבּוּ כְּעֵין תְּדוּרוּ: תּוֹס' ד"ה מִישָׂאֵל וְכוּ' אֲמַאי נְטָמָאוּ עכ"ל מְקַשֵּׁי דְנִימָא נְטָמָאוּ מִבְּגָדֵיהֶם וּל"ק דַּא"כ מֵהֵי קִרְאָה שְׂמַעֵי דְלָא נִשְׂרָפוּ בְּגָדֵיהֶם וְאֲמַאי אֲצֻטְרִיף לְמִיעוּטָא דְאוּתָם לְמַעַט בְּגָדֵיהֶם כְּדֵאִיתָא הַתָּם ע"ש: ד"ה מִשׁוּם וְכוּ' וְאִין לּוֹמַר דְּהֵיא גּוּפָה וְכוּ' עכ"ל ק"ק דַּא"כ אֲמַאי אַצְט' וְלֶאֱחֹתוֹ וְכוּ' דְאַפִּילוּ נִשְׁחַט כְּבָר וְלִישְׁנָא דְבְּרִייתָא דְהַהוּלָף לְשַׁחֲנוּט ל"מ פּוֹן: דָּף כ"ו ע"א ד"ה חֲתָן וְכוּ' וְק' דְאִי ל"ל וְכוּ' עכ"ל מ"ש מְהַרְשֵׁ"א דְהַתּוֹס' גְּרָסִי בְּבְרִייתָא הַלְזוּ וּמְכַל מְצוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוּרָה ע"ש אִין נִרְאָה פּוֹן מִדְּבַרֵי הַתּוֹס' בְּדַבּוּר שֶׁאֵח"ז בַּד"ה וּמְכַל: ע"ב ד"ה וְלֹא וְכוּ' וְזִית דִּירוּש' קָטָן מִזִּית בֵּינוֹנֵי וְכוּ' עכ"ל ק' דַּא"כ אֲמַאי לֹא פְּרִיף הִירוּש' אֶלֶּא מְגַרְעֵנִיתָא מִמַּעֲטוֹתוֹ אֲפִי אֶכְלוּ כְּלוֹ אִין מְבַרְרָה דְזִית קָטָן הוּא גַּם לֹא הוּוּ צְרִיכֵי לְזָה וְצ"ל דַּמ"ש זִית קָטָן הִינּוּ אַחַר שְׁנִיטְלָה גְּרַעֲיִנְתוֹ אָבֵל לְעוֹלָם הוּא זִית בֵּינוֹנֵי וְדַע דַּלְמ"ש בִּירוּשְׁלַמֵי מִשׁוּם בְּרִיָּה הִיָּה נ"ל דַּצ"ל דְאַכַּל גַּם הַגְּרַעֲיִין וְאִינוּ מְצֻטְרָף לְשִׁיעוּר דְעַץ בְּעֵלְמָא דַּאֲל"ה לֹא הָיָה בְּרִיא אֲף רִאִיתִי לְהֵרָא"ש שֵׁם בְּבִרְכוֹת שְׂכ' פִּינּוֹן דְבָא לְפָנֵי שְׁלָם וְאָכַל מֵאֵי דְרִאוּי לְאֶכִּילָה הָיָה בְּרִיא אַע"ג דְּהַשְׁלִיף הַגְּרַעֲיִין וְעֵינֵין מֵה שְׁנִסְתַּפֵּק ה' מִשְׁאַת מִשָּׁה ח"ג חִי"ד ס' ג': בַּא"ד וְנִרְאָה דְהַלְכָה כְּנוֹתִיָּה מִדְּאֲמַרִינּוּן וְכוּ' עכ"ל מְדַלָּא הוֹכִיחוּ דְהַלְכָה כַּר"מ מִשׁוּם דְסַתָּם לָן ה' כַּר"מ דְסַבְּרַת ר"מ בְּסַתְמָא מִתְנַיָּא הַתָּם נַר' דַּס"ל כַּס' הַר"צ שֶׁהִבִּיאוּ הֵרָא"ש בַּפ' כָּל הַפְּלִים דַּק"ד דַּכָּה"ג הַלְכָה כַּר"י וְכוּ' מִדְּבַרֵי הַתּוֹס' בַּפ' ג' שְׁאֶכְלוּ שֵׁם בַּדַּמ"ט וְצ"ע עַל הֵרָא"ש דַּבַּפ"ג שְׁאֶכְלוּ כ' בְּדְבַרֵי הַתּוֹס' וּבַפ' כָּל הַפְּלִים חֲלַק עַל הַר"צ וְכוּ' דַּכָּה"ג נָמִי הַלְכָה כְּסַתָּם ע"ש וְהָן נִסְתַּר מִחֲמַתּוֹ: דָּף כ"ז ע"א בַּד"ה אִי בְּעֵי וְכוּ' אֲף עַל גַּב דַּלְר"א וְכוּ' עכ"ל עַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א דַּל"ג לִילֵי כְּדְבַרֵי ר"א ע"ש וּלְפ"ז צ"ל דְחַקְמִים דְאַמְרוּ אִין לְדָבָר תִּשְׁלוּמִין לְאוּ הִינּוּ חַקְמִים דְרִישָׁא דְהָא חַקְמִים דְרִישָׁא ס"ל דַּא"ח אֶלֶּא בְּלִיל יוֹט"א א"נ י"ל חַקְמִי דְרִישָׁא לֹא פְּלִיגֵי אֶלֶּא אֲלִילוֹת אָבֵל בְּיָמִים מוֹדוֹ דְחֲיִיב בְּכוּלְהוּ יָמִים וְהֵכִי אִיתָא בִירוּש' ע"ש: ד"ה מִינֵי וְכוּ' דְשִׁאֲנֵי הַתָּם דְיִלְפִי וְכוּ' עכ"ל לַפ"ז נִרְאָה דְלַעֲנִין קִידוּשׁ בְּמַקּוֹם סְעוּדָה סְגִי בְּבִשְׁרָה וְדָגִים דַּל"ד לְסְעוּדַת שְׂבַת דְיִלְפִי מִמֶּנּוּ גַּם מִדְּבַרֵי מְרָן בַּש"ע ס' רַע"ג דִּין ה' נִרְאָה פּוֹן דְדוּקָא בְּפִירוֹת הוּא דַּכ' דְלֹא מֵהֵי ע"ש וְדַלָּא בְּדַמְשַׁמַּע מִדְּבַרֵי הַמַּג"א שֵׁם: ע"ב רַש"י ד"ה כָּל וְכוּ' דְלֹא מְטִי שׁו"פ וְכוּ' יָן עכ"ל עֵינֵין לֵה שְׁבוֹת יְהוּדָה בַּתְּחִלָּה הַשְּׁמִטוֹת שֶׁהָק' מַגַּמ' ר"פ הָאִישׁ מְקַדֵּשׁ בְּדְרִישָׁא דוֹשְׁחָטוּ וְכוּ' ע"ש וְכַבֵּר כְּתַבְתִּי בְּזָה בַּמ"א: תּוֹס' ד"ה כָּל וּמִיָּהוּ ק' הָא גַּבֵּי צִיִּצִית וְכוּ' עכ"ל ק"ק גִּימָא דְשִׁאֲנֵי גַבֵּי צִיִּצִית דַּנ"ל גְּזוּלָה לְעֵיל ד"ט מְקַרָּא אַחֲרִינָא וְכוּ' קִרְאָה דְכִסּוּתָהּ לְשִׁאוּלָה וּבְהַכְרַח הוּא לְחַלְקָה בֵּין שְׁאוּלָה לְשׁוֹתְפוֹת אָבֵל הֵכָא פִּינּוֹן דְאִיפָּא לְאוּקוּמֵי קִרְאָה בְּגְזוּלָה מְסַתְּבָרָא דְאִין לְחַלְקָה בֵּין שְׁאוּלָה לְשׁוֹתְפוֹת וי"ל: דָּף ל ע"א תּוֹס' ד"ה מִשׁוּם וְכוּ' ה"ה כָּלֵל מְצוֹת דְהוּוּ דְאוֹרֵייתָ' וְכוּ' עכ"ל פְּשוּט הוּא דַּר"ל בְּכָל הַמְצוֹת הַפְּסוּל דְמְצוּנָה הַב"ע הוּא מְדַאוֹרֵייתָא וְלֹא מְדַרְבְּנָן וְעֵינֵין לְמְהַרְשֵׁ"א שְׁהוֹכִיחַ דְהַתּוֹס' כָּאֵן סו' מֵהַב"ע מְדַאוֹרֵייתָא מְדַהֲקָשׁוּ מְגִזֵּל וְטָבֵל ע"ש וְלֹא הִיָּה צְרִיף

לְזֶה דְּבַהֲדִיָּה הוֹכִיחוּ הַתּוֹסֵ' דְּהוּי דְּאוֹרֵיִתָּא מְהֵיָּא דְּחִלָּה וּמַה שְּׁהַק' מְהֵרָשׁ"א דְּאַמְאֵי לֹא הוּק"ל
מְסוּפָּה ע"ש תִּנְרֵץ מְהֵרָם ב"ח ז"ל דְּבִקְנָאוּ וְנִשְׁתַּמֵּשׁ בֵּי קוּדָם הַמּוֹעֵד לֹא מְצוּנָה הַב"ע הִיא
וּבַהֲכ"ג מִיִּירֵי לְעֵיל גְּבִי סוּפָה ע"ש וק' דלפ"ז מאי הוּק"ל לְהַתּוֹסֵ' פֶּאן מְדַתְּנִיָּא לְכֶם לְהוֹצִיא שְׂאוּל
וְגִזוּל וְאַמְאֵי לֹא נִיחָא לְהוּ לְאוּקְמָה בַּכּה"ג דְּקִנְאוּ קוּדָם וי"ל דְּאֵי בְּרִיִּיתָא מִיִּירֵי כַּה"ג הִיא גּוּפָה
מִנ"ל נִימָא דְלְכֶם אֲתָא לְהוֹצִיא שְׂאוּל אֲבָל גְּזוּל דְּקִנְאוּ קוּדָם וְהוּי שְׁלוֹ אַה"נ דִּינּוּצָא אֲבָל גְּבִי סוּפָה
נ"ל לְרַבְּנָן דְּשְׂאוּלָה פְּשִׁירָה מְקַרָּא וּמְהֵרָם לִיבְלִין תִּי דְּבִסוּפָה דְּלֹא עֵבִיד מַעֲשָׂה בְּגוּפָה לִיכָּא
מְשׁוּם מְצוּנָה הַב"ע וְדוּקָא גְּבִי לִיבְלִין דְּנוּטֵל גּוּף הַלּוּלָב ע"ש וק' דְּאַפְתִּי אַמְאֵי לֹא ק"ל לְהַתּוֹסֵ'
מְצִיצִית דְּנ"ל לְעֵיל מְדַכְתִּיב לְהֶם לְמַעוּטֵי גְּזוּלָה נְת"ל מְשׁוּם מַהֲב"ע וי"ל דְּקַרָּא אֲתָא לְצִיצִית
שְׂאוּלָה וְעִינָן לְהַמְג"א סִי י"א וְהַגְּמ' דְּנִקְט גְּזוּלָה ל"ד וִידִידֵינוּ הֶרַב מַה ש"ש הִי"ו תִּי לְקוּשְׁתִּי
מְהֵרָשׁ"א ז"ל בַּמ"ש ס' יִרְיָאִים הִבִּיאוּ הַמְג"א ס' תִּרְל"ז דְּלָמ"ד גְּזֵל הַגּוּי שְׁרִי לִיכָּא עֵבִירָה ע"ש
וּא"כ י"ל דְּגְּבִי סוּפָה אַצְט' לְמַעַט גְּזֵל הַגּוּי וּבְבִרְיִיתָא דְּלְהוֹצִיא הַגְּזוּל נִיחָא לְהוּ לְאוּקְמָה אִפִּי
כַּמ"ד גְּזֵל הַגּוּי אֲסוּר אַח"ז רִאִיתִי שֶׁכ"כ ה' שְׁאַגַּת אֲרִיָּה סִי צ"ט ע"ש וּבְעֵיקָר סְתִירַת דְּבִרֵי הַתּוֹסֵ'
דְּבַפ"ק כ' דְּמַהֲב"ע דְּרַבְּנָן וְכָאן פְּתִבוּ דְּהוּי מְדְאוּרֵיִתָּא נִרְאָה דְּתִלְיָא בְּשִׁנֵּי הַתִּי שֶׁכ' הַתּוֹסֵ' בְּסִמּוּף
לִיִּישֵׁב הִיא דְּחִלָּה דְּהַגְּזוּל דְּבַתְּחִלָּה כ' דְּחִוּיָּא בְּעֵלְמָא וְאַח"כ א"נ לְעַנְנָן בְּרַכָּה שְׁאַנִּי ע"ש דְּלַפְמ"ש
דְּבִרְכָה שְׁאַנִּי אִידְחִיָּא לְהַ הוֹכְחָתֶם פֶּאן שְׁהוֹכִיחוּ מְהֵיָּא דְּחִלָּה דְּדְאוּרֵיִתָּא הִיא דִּי"ל בְּרַכָּה שְׁאַנִּי
וְזֵהוּ שִׁי בַּפ"ק אֲבָל הַתּוֹסֵ' פֶּאן ס"ל כְּתִי קַמָּא דְּדְחִוּיָּא בְּעֵלְמָא הִיא וְדַע דְּמַמָּה שְׁהַקְשׁוּ הַתּוֹסֵ'
בְּשֵׁל אֲשִׁירָה ת"ל מְשׁוּם מְצוּנָה הַב"ע אֵין לְהוֹכִיחַ דַּס"ל מְצוּנָה הַב"ע מִדְּמְדְאוּרֵיִתָּא דִּי"ל דְּבַכּה"ג
דְּאֵי אֲמֵרִינָן דְּלֹא יִצָּא תוּ לִיכָּא עֵבִירָה דְּלֹא נִהְנָה מְאַשִׁירָה הוּי מְדְאוּרֵיִתָּא כַּמ"ש הֶרַב טוּרֵי אֲבָן
בְּמִסְכַּת ר"ה דְּכ"ח ע"א בַּד"ה שְׁלָמִים ע"ש: ד"ה פִּי יִקְרִיב וְכו' מ"מ ק' לְמֵאֵן דְּלֹא מוֹקִי לְהַ הִכִּי
וְכו' עכ"ל הַקְשָׁה מְהֵרָשׁ"א ז"ל דְּמֵאֵי קוּשְׁיָא הָא קִרְבָּנוּ אֲצִטְרִיף לְאַחַר יְאוּשׁ ע"ש שְׁנִדְחַק בְּזֵה
וְנ"ל דְּהַתּוֹ' מְקוּשְׁיָא לְשִׁי הַגְּמ' שֶׁם דְּלַפְנֵי יְאוּשׁ לֹא צְרִיף קִרָּא דְּפִרִיף פְּשִׁיטָא וּא"כ פִּינּוּ דְּלֹא אַצְט'
קִרָּא אֲלֵא לְאַחַר יְאוּשׁ תְּרִי קִרָּאֵי לַמ"ל: גַּמ' אֲבָל גְּזוּל אִימָא סְתָם גְּזוּלָה יְאוּשׁ בְּעֵלִים וְכו' לַפ"ד
מַהֲר"מ ב"ח שְׁפַתְבִּתִּי בַּד"ה מְשׁוּם דְּגְּבִי סוּפָה אִפִּי קִנְאוּ וְנִשְׁתַּמֵּשׁ בּוּ פְּסוּל מְדַכְתִּיב לְהַ הו"מ
הַגְּמ' פֶּאן לְאוּקוּמֵי בַּכּה"ג דְּקִנְאוּ וְלֹא מְבַעֲיָא קְאָמֵר אֲלֵא מְשׁוּם דְּהִיא גּוּפָה מִנ"ל הָא קִרָּא דְּלְכֶם
אַצְט' לְשְׂאוּל וְכַמוּ שְׁפַתְבִּתִּי לְעֵיל: ע"ב רַש"י ד"ה וְקִרְקַע וְכו' וּא"נ קִנֵּי מַהֲב"ע וְכו' עכ"ל ק"ל
לַפ"ז דְּאַפִּילוּ בְּקִנְאוּ שְׁיִיכָּא מַהֲב"ע מֵאֵי דְּנוֹחְקִיָּה דְּהַגְּמ' לְעֵיל דְּקְאָמֵר קַמ"ל דְּסְתָם גְּזוּלָה לֹא
יְאוּשׁ בְּעֵלִים וְכַדְפִּירֵשׁ"י שֶׁם הָא אִפִּי שְׁמַעֲיִנְיָה דְּמֵיִאֵשׁ וְיְאוּשׁ קִנֵּי מ"מ שְׁיִיכָּא מַהֲב"ע וְשְׂמוּאֵל
מוֹדָה דְּבְדְאוּרֵיִתָּא אֲמֵרִינָן מַהֲב"ע וְכַמ"ש הַתּוֹסֵ' לְעֵיל וְאֵין לֹאמֵר דְּמַה שְׁפִירֵשׁ"י לְעֵיל קַמ"ל עַד
דְּשְׁמַעֲיִנְיָה דְּמֵיִאֵשׁ הִינּוּ לְפִי קַמָּא שֶׁכ' פֶּאן אֲבָל לְהֵאֵי פִי דְּאַפִּי בְּקִנְאוּ שְׁיִיכָּא מַהֲב"ע מְתַפְרֵשׁ
קַמ"ל דְּאַפִּי שְׁמַעֲיִנְיָה דְּמֵיִאֵשׁ דְּפִשְׁטָא דְּגְמָרָא ל"מ הִכִּי גַם דְּנוֹחַק לֹאמֵר דְּרַש"י ס"ל דְּלְשְׂמוּאֵל
ל"ל מַהֲב"ע אִפִּי בְּדְאוּרֵיִתָּא דְּלֹא פְּהַתּוֹסֵ' דְּמְדַדְּיִיק הַגְּמ' הָא שְׂאוּל פְּשִׁיר נִרְאָה דְּאִית לִיָּה מַהֲב"ע
בְּדְאוּרֵיִתָּא דְּאֵל"ה מְהִיכָּא דְּיִיק דְּשְׂאוּל פְּשִׁיר הָא שְׂאוּל וְגִזוּל חַד סְבָרָא אִית לְהוּ וְחַדָּא מְנִיָּהוּ
נִקְט תְּנָא דְּמַתְּנִי ע"כ נ"ל דַּמ"ש רַש"י הִכָּא דְּאַפִּי קִנֵּי שְׁיִיכָּא מַהֲב"ע הִינּוּ מְשׁוּם בְּרַכָּה פֶּאֵי נְמִי
שֶׁכ' הַתּוֹסֵ' בַּד"ה הָא קִנֵּיָּה אֲבָל לְעֵיל גְּבִי מַתְּנִי דְּקַתְּנִי גְּזוּל פְּסוּל אֵין לֹאמֵר מְשׁוּם בְּרַכָּה דְּלֹא
שְׁיִיף לְמַתְּנֵי פְּסוּל דְּבִרְכּוֹת אֵין מְעַפְבוֹת וְכִינּוּ דְּקַנֵּיָּה לֹא מִיפְסֵל מְשׁוּם מַהֲב"ע וְע"ז הוּא שֶׁכ'
הַתּוֹסֵ' דְּבִכּוּלָּה שְׁמַעֲתָא מוּכַח דְּאֵי קִנֵּיָּה ל"מ מְשׁוּם מַהֲב"ע אֲבָל שְׁמַעֲתִין דְּאַנּוּפְרִי לְעַנְנָן בְּרַכָּה
אִיִּתְמָרָא וְעִינָן לְמְהֵרָם לִיבְלִין שֶׁם בְּתוֹסֵ' בַּד"ה הָא קִנֵּיָּה ע"ש וּמְהֵרָשׁ"א פֶּאן כ' דְּרַש"י לֹא ס"ל
פְּהַתּוֹסֵ' דְּהִיכָּא דְּקַנֵּיָּה ל"ש מַהֲב"ע וְלַפְמ"ש רַש"י ס"ל כַּא"נ שֶׁכ' הַתּוֹסֵ' לְעֵיל וְכַמ"ש מְהֵרָשׁ"א

דמאי דפריד ולקנייה בשיוני מעשה ובשיוני השם היינו משום דקנייה פבר קודם קודם קנייה זו ע"ש י"מ דמאי פריד ולקנייה בשיוני מעשה נימא דרב הונא ס"ל יאוש פדי ל"ק וכי גזו אינהו ליפא אלא קנייה דשיוני מעשה והוי מהב"ע וכי גזו הגזים הוי יאוש וש"ר ונ"ל דלהאי פ"י בתרא דרש"י ס"ל דע"כ ר"ה ס"ל יאוש פדי קני דאי ל"ק א"כ גמר הקנייה ע"י ישראל דהוי ש"ר וכיון דגמר הקנייה ע"י ישראל הוי מהב"ע דנדוקא אי קנה פפה ביאוש וכשפאת לי אחרים בהיתר ל"ש מהב"ע מיהו לפ"ז צריד לנישב מאי דפריד בתר הכי ולגזו אינהו וכו' דהו"ל ש"ר בידן נימא דאפתי הוי מהב"ע ולכך צריד שיהא ישראל הינצא י"ח שלישי לגזלן וי"ל: תוס' ד"ה וקרקע וכו' גבי פלוגתא דר"א ורבנן וכו' אלא נדאי לאחר יאוש וכו' עכ"ל ואע"ג דיאוש פדי ל"ק מ"מ מהני מיהא לענין דהוי יצא מרשות הבעלים אבל בלא יאוש פלל ס"ד דלא יצא מרשות בעלים ולפ"ז מיעוטא דלך גבי סופה גזולה היינו לאחר יאוש דלפני יאוש לא יצא מרשות בעלים והוי שאולה ודחו לראיה הלזו דלעולם מיעוטא דלך דסופה אתא למעוטי גם לפני יאוש ומירי בכל גנונא והטעם משום דלפני יאוש נמי מקרי יצא מרשות בעלים ועיין למהרש"א ומה שהוכיח משמעתין דיאוש ל"ק היינו לשיטתו שכ' בפירש"י דלא ס"ל כס' התוס' אבל לפמ"ש בפ"י רש"י בדבור הקודם דנדוקא לענין ברכה קאמר וכא"נ שכ' התוס' לעיל לא מוכח מידי משמעתין: בא"ד ואם מתקנה היא וכו' עכ"ל עיין מה שכתב מהרש"א ו"ל בכוננתם ומ"ש דאפילו לפי הטעות ע"כ בנשתקעו ע"ש לפ"ז לא מקשו התוס' מידי מתני' דגזלן חייב דנוקמה בלא נשתקעו: ד"ה ולקנייה וכו' הא דפריד ולקנייה בשיוני השם תק"ל מתני' וכו' עכ"ל משמע להו דמתניתין קפסיק ותנא בין לפני יאוש בין לאחר יאוש וכה"ג דייק בר"פ ובכהכי ניחא דלא פריד הגמ' ולקנייה בשיוני השם אמתני' דלקמן דערבה גזולה נהדס הגזול ובתני' התוס' לא יתורץ דנדוקא לולב שייך למימר אגודה דכולהו מקרי ע"ש הלולב ועפ"ה ניחא דלא אמרינן קפסיק ותנא אלא אמתני' דראש הפרק וכמ"ש התוס' לעיל בד"ה קפסיק ע"ש וא"כ מתני' דהדס וערבה י"ל לפני יאוש ואיפא למינדק אמאי לק"ל להתוס' אלא בקושני' דשיוני השם ולא בקושנית דשיוני מעשה הקודמת וי"ל דאמתני' לא פריד הגמ' משיוני מעשה משום די"ל מתני' כמ"ד א"צ אגד דפלוגתא דתנאי היא אבל לרב הונא דחיקא ליה להגמ' לומר דאתיא פתנאי אבל בשיוני השם ק"ל להתוס' שפיר וגם קושניא זו דהתוס' לא קשיא אלא לפום מאי דדחו תי' קמא אבל לפמ"ש בתחילה דקושנית הגמ' דשיוני השם היא בצירוף שיוני מעשה לא קשיא דמתני' כיון די"ל כמ"ד א"צ אגד לא נשאר אלא שיוני השם לחודיה וכיון דחוזר לברייתו ל"ק וזאו קישור קושניתם בכאן ודע דלפום תי' שכ' התוס' בד"ה הא קנייה דבכולה שמעתין מירי קודם יו"ט ע"ש ל"ק קושניתם הלזו די"ל מתניתין בגזל ביו"ט מירי ומשום מצנה הב"ע אלא דהתוספות מקשים לנשאר תי' שכ' שם ואין לו דע"כ מתני' קודם יו"ט דאי גזל ביו"ט לא מצי אגיד ליה ביו"ט משום איסור קשירה ונאמר דדעת התוספות דגם במינו שייך איסור קשירה דלא פהסוברים דבמינו לא שייך קשירה הא ליתא דהא פבר פתבנו דלפום קושניתם מתני' כמ"ד א"צ אגד: דף ל"א ע"א גמ' וקרקע אינה נגזלת וסופ' גזולה היא הק' מהר"ם ב"ח ו"ל הא קי"ל שואל שלא מדעת גזלן הוא ע"ש ונ"ל דנדוקא במטלטלין דנגזלין הוא דאמרינן פן אבל קרקע דאינה נגזלת דין שואל אית ליה וכה"ג כ' המח"א בה' גזילה סי' י"ב לענין דשואל הוי וחיוב לשלם שפר שנסתמש בה ע"ש.

ראיתי מקשים בשמעתין הא רבנן דר"א ס"ל בפ' המוכר את הבית דס"ו דכל המחובר לקרקע לאו פקרקע וא"כ אע"ג דקרקע אינה נגזלת הסופה נגזלת ונ"ל דלענין גזילה כ"ע מודו דמחובר לקרקע פקרקע כיון דטעמ' דמעטינו קרקע הוא משום דאין מטלטלין ומחובר לו נמי אינו מטלטל

וּלְכַף דִּינּוֹ פְקָרְקַע הַמְחַנְבֵּר לוֹ וְאִין זֶה דּוֹמָה לַמ"ש הַתּוֹסְפוֹת בְּשִׁמְעֵתִין בַּד"ה אָבֵל בַּס"ד: שְׁם גַּמְלָה מְדַקְתְּנִי דְוּמְיָא דְרִשּׁוֹת הַרְבִּים וְכוּ' הַנְּצָרָה לְזֶה דְלֹא תִימָא פְּלִיגִי בְּגִזְל עֲצִים וּפְלִיגִי בְּסִבְרָא אִי עֲבָדוּ תַקְנַת מְרִישׁ בְּגִזְל עֲצִים וְסִיפָה בְּהֵם דְּלִיפָא הֶפְסֵד דִּי־סִתְרָה סִנְפָתוֹ פְּדִלְמָן וְכוּ' מְהַר"ם לִוְבֵּלִין ז"ל וְעִי"ל פְּלִיגְתִּיּוֹ בְּגִזְל עֲצִים וּפְלִיגִי אִי קִנְיָן דְּמִדְרַבְּנָן מְהִי לְצִאת י"ח מְדֹאֹרֵי־תָא וְכוּ' ג' פְּלִיגִי ר"מ ור"י ב'פ' הִיָּשֵׁן גְּבִי סִיפָה ע"ג בְּהֵמָה ע"ש: שְׁם גַּמְלָה וְר"י סִבְרָא לֹא מְקַשִּׁי עֵינִין לְהִי"ש דַּמ"ד שְׂכֵי דְלֹא כ' רַש"י דְאִין אָדָם דִּן הִיקָשׁ מְעַצְמוֹ אֲלֵא לר"י וְהוֹכִיחַ פֶּן מִפִּירֵשׁ"י ב'פ' הַשּׁוֹלֵחַ ע"ש וְהוּא תִימָה דַּמְנ"ל לְרַש"י דְרַבְּנָן פְּלִיגִי בְּהָא נִימָא דְטַעֲמִיּוּהוּ דְרַבְּנָן מְשׁוּם דְלֹא קִבְלוּ הִיקָשׁ זֶה מִרְבוּתֵיהֶם פִּינּוֹן דְמַצִּינוּ דר"י סִבְרָא אִין אָדָם דִּן הִיקָשׁ מְעַצְמוֹ: ע"ב גַּמְלָה תִּשְׁכַּח תּוֹרַת אֲתֵרוּג וְכוּ' ה' טוֹרֵי אָבֵן בְּמִסְכַּת ר"ה דכ"ח בְּאֲבָנֵי מִלּוּאִים הוֹכִיחַ מְפָאן דל"ש בַּל תִּגְרַע אֲלֵא הִיכָא דל"מ פְּלָל ל"ע ב"ב ע"ש וְאִין מְפָאן רֵאזִיה פְּלָל דְשִׁאנֵי הִכָּא כְּבָר גְּרוּעָה וְעוֹמְדַת דְהָא אִין לוֹ אֲתֵרוּג וְלֹא שִׁינְיָה פְּלָל בַּל תִּגְרַע אֲלֵא הִיכָא דְסַפֵּק בְּיָדוֹ לְעִשׂוֹת הַמְצָנָה וּמִבְטָל' פְּוִלָה אוֹ מְקַצֵּת' וְלַעֲוֹלָם דְשִׁינְיָה ב"ת אִפִּי הִיכָא דְלֹא מְהִי מ"ה שְׁעֵשֶׂה פְּמוֹ שְׁהוֹכִיחַ שְׁם מְדַבְּרֵי הַרְשָׁב"א וּמְבַרִּי' דְסַפְרֵי עש"ב: דָּף ל"ב ע"א תוֹס' ד"ה בְּאֲשִׁירָה וְכוּ' מִיָּהוּ לל"ק דֵּהַת' וְכוּ' הו"מ לְמַפְשֵׁטָא מְדַרְבָּא וְכוּ' עכ"ל וְהוּמ"ל דְהֵתָם בְּבִטְלָה מִבְּע"ל וְלַעֲנִין לְכַתְּחִי' מִבְּע"ל אִי מְאִיס גַּם בְּבִיטְלָה אָבֵל רְבָא מִיָּגְרִי בְּלֹא בִיטְלָה וּבְנִטְעוֹ וּלְבִסּוֹף עֲבָדוֹ וְזֶהוּ פְּוִנַת הַתּוֹס' בַּע"ז בַּד"ה מִי מְאִיס דְלֹא פְּמַהֲרֵשׁ"א שְׁם ע"ש וְהַתּוֹס' פֶּאן לֹא נִיחָא לְהוּ לְאוֹקוּמָה בְּבִיטְלָה וְלַעֲנִין לְכַתְּחִי' דְמִדְקָאֵר מִי מְאִיס פְּלַגְבּוּהַ מִשְׁמַע דְמִשְׁנֵי לְהוּ לְגְבוּהַ דְפָסוּל אִפִּי דִיעֵבַד: דָּף ל"ג ע"א גַּמְלָה דר"פ גּוֹפִיָה קִמְבַּע"ל לַפ"ד הַתּוֹס' לַעֲיֵל דָּף ל"ב בַּד"ה פְּאֲשֵׁרָה נִרְאָה דְמְפָרְשֵׁי דר"פ גּוֹפִיָה לֹא אִיפְשִׁיטָא לִיָּה שְׁהִרֵי שׁוּם אֲמוּרָא לֹא אִיפְשִׁיטָא לִיָּה הָאִי בְּעֵיָא וִי"מ דַּבְּפ' הַתְּעַרְוּכַת אֲמַתְנֵי דְדָם שְׁנַתְעַרְבַּ בְּמִים קָאֵר ר"פ וְלַעֲנִין פְּסוּי אִינוּ פֶּן ע"ש בְּפִירֵשׁ"י וְאִי אִיתָא דר"פ מִסְפִּיקָא לְהָא קַרְשִׁים נְמִי מְסַפִּיקָא.

פְּסוּל וְנִרְאָה דל"ק דְלַעֲנִין קְדָשִׁים פְּסוּל בְּנֹדָאִי וְלֹא מְסַפִּיקָא וְנ"מ דְאִי זָרֵק דְאִי מְסַפִּיקָא הוּא דְפָסוּל אִינוּ מְבִיא קְרָבָן אַחַר מְשׁוּם חֻזְלִין בְּעִזְרָה וְעֵינִין לְהַשְׁיֹ"ט ט' ע"ט ע"ש: רַש"י ד"ה וְלוֹלֵב וְכוּ' דְהָא בִּיּו"ט לֹא אֲגִיד לִיָּה וְכוּ' עכ"ל מוֹכַח דְאִפִּי' בְּמִינוּ אִיכָא אִיסוּר קְשִׁירָה דְלֹא פְּמִי שְׂכֵי דְבְּמִינוּ לִיכָא אִיסוּר קְשִׁירָה וּמְקַדָּם שְׁמַעֲתִי שִׁישׁ מוֹכִיחִין מְהַגְמָרָא לְקַמָּן גְּבִי הַתֵּר אֲגָדוֹ: ע"ב גַּמְלָה וְהָא אֲבָנֵי נְרָבָא דְאֲמָרֵי תְרוּוֹיָהוּ מוֹדָה ר"ש וְכוּ' מְפָאן ק"ל לַמ"ש הַתּוֹס' בְּפָרֵק כ"ש דכ"ה ע"ב דַּבְּפ"ר דְמוֹדָה ר"ש דְנִקָּא בְּאִיסוּרָא דְאוּרִיָּתָא ע"ש דְהָא הִכָּא אִיסוּר דְרַבְּנָן הוּא דְאִיכָא מְשׁוּם מְתַקֵּן פְּלִי כַּמ"ש רַש"י בְּדָף זֶה לַעֲיֵל וְצ"ל דְהַתּוֹס' ס"ל בַּס' הַמְרַדְכֵי דְאִיסוּרָא דְאוּרִיָּתָא הוּא וּמ"מ לְדַבְּרֵי רַש"י מוֹכַח מְפָאן לְהַדְיָא דְאִפִּי' בַּא"ד אִיתִיָּה וְעֵינִין לְהַמְג"א ס' שִׁי"ד ע"ש: דָּף ל"ד ע"ב מְתַנִּי רַש"י אִפִּי שְׁלִשְׁתָּן וְכוּ' : כ' הַרִיטְב"א ז"ל שְׁמָא ר"ט לֹא נַחִית לְמַנְיָנָא וְאֵה"נ דְמְכָשִׁיר בְּחַד וְכוּ' מִבְּגַמ' ע"ש וְהָא דְפָרִיָּה בְּגַמ' וְלְדָרוּשׁ כַּרְע"ק דְמַקְלֵל טְפִי הִיָּינוּ מְשׁוּם פִּינּוֹן דְבְּדַבְּרֵי ר"ט אִינוּ מְבִנְרֵר וְאִפְשֵׁר דְבְּעֵי ג' וְעֵינִין בַּמ"ש הַרִיטְב"א גּוֹפִיָה בְּגַמ' שְׁם: תוֹס' ד"ה עַרְבֵי וְכוּ' אִין זֶה בַּל תוֹסִיף וְכוּ' עכ"ל וּמְמַתְנֵי גּוֹפִיָה דְקַתְנֵי בְּדַבְּרֵי רַש"י אַחַר חֻזְרָה וְסָגִי בְּחַד אִפִּי' ב' קְטוּמִים אִין לְהוֹכִיחַ מְזֶה דְלִיכָא ב"ת בַּכַּה"ג דִּי"ל רַש"י ס"ל לְלוֹבֵב א"צ אֲגָד: דָּף ל"ה ע"א ד"ה לְפִי וְכוּ' וּמֵאֵן דְפָסִיל הִיָּינוּ מְדַרְבְּנָן וְכוּ' עכ"ל עַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א דְפָסוּל דְכַתּוּמֵי וְכוּ' אִינוּ אֲלֵא מְדַרְבְּנָן ע"ש וְעַפִּי"ד נִיחָא כַּמ"ש דְבַתְרוּמָה נְמִי שִׁינְיָה מִקְלָתָא דְכַתּוּמֵי דַא"כ ק' מְמַתְנֵי דְטְהָרוֹת פ"ב מ"ד דְתַנּוּן אֲנָקָל א' וְב' שְׁבַתְרוּמָה מְטָמָא וְאֲמָאִי הָא בַּעִי' שִׁיעוּר כְּפִיצָה וּבַתְרוּמָה דְבִשְׁרִיקָה כַּתּוּמֵי מִיְקַתַּת שִׁיעוּרָה וְעַפִּי"ד מְהַרְשֵׁ"א א"ש וְעֵינִין לְהַתּוֹסְפוֹת בְּסוּטָה דכ"ה ע"ב שְׂכֵי דְדַבְּרֵי דְשָׁרִי בְּהִנְאָה לֹא שִׁינְיָה כַּתּוּמֵי וְכוּ' וְע"ש מ"ש גְּבִי פְּלֵאִי הַפְּרָם ע"ש וְעֵינִין לְהַתּוֹס' בְּשִׁבְתָּ דכ"ה

ע"א שצדדו דשריפת תרומה מדרבנן ועיין להרע"ב בסוף תמונה ולהתיו"ט שם ודוק ועיין
למהרש"א לעיל דף ל' בד"ה משום ע"ש: בא"ד וה"ה דהומ"ל א"ב מע"ב בגבולין וכו' עכ"ל כ'
מהרש"ל דלמ"ד דין אכילה אית ביה ע"י פדיון ע"ש וק' דא"כ למ"ד דין אכילה אמאי נקט במתני'
מע"ב בירוש' אפי' בגבולין נמי וכו' ק' מדתנן ריש חלה בהדי דברים שחייבין בחלה הקדש ומע"ב
שנפדו ע"ש דאפי' לא נפדו נמי דפדיון ליתיה אלא בגבולין מיהו י"ל שאני חלה דכתיב
עריסותיכם תרי זמני: דף ל"ו ע"ב גמ' אלא לרב קשיא פי' רש"י דמדיניה טעמא דהדר משמע
דאפילו ביו"ט אבל הר"מ בפ"ח מה' לולב פ' דביו"ט לא בעי' הקדר ע"ש דפ' כר"ח דמטביל ביה
ודלא פסוגיא דלעיל בר"פ דקאמר בשלמא יבש בעי' הקדר וכו' ע"ש בתוס' וצ"ל לדעת הר"מ
דמאי דקאמר הכא אלא לרב קשיא היינו דאי רב ביוט"א מייירי מאי קמ"ל מתני' היא ניקב וחסר
כ"ש פסול אלא ע"כ דסתמא קאמר אפי' ביו"ט ב' והיא גופה קמ"ל אפי' ביו"ט ב' ועיין להלח"מ
שם ע"ש: שם גמ' והדין נותן ומה לולב וכו' יל"ד פיון דילפי' מלולב ובעי' ד' מינין ממש ומנ"ל
סיב ודקלא ואמאי מספקין בנסרין ולפמ"ש הק"א דמאי דקאדרו לי רבנן והתורה אמרה בסופות
תשבו ראיה אחרת דמיתורא דקרא מרבינן כל מילי ע"ש י"ל דר"י מוקי יתורא דתשבו בו לסיב
ודקלא ואהני קרא ואהני ק"ו מיהו אפתי' ק' דא"כ היכי יליף מק"ו נפרוה מה לולב שפון פסול
בו סיב ודקלא תאמר בסופה דאפילו אחר דילפת מק"ו פשר בו סיב ודקלא דכה"ג עביד הגמרא
פירקא כמ"ש התוספות בפ' מרובה מגמרא ר"פ כל ז' האיסורין וי"ל: תוס' ד"ה ר"י וכו' דלא
שנייה לאקשוניי אימא חגיג' וכו' עכ"ל והגמרא לעיל די"ב דפריה למ"ד סופות ממש אימא חגיגה
וכו' ל"מ לשנויי דס"ל כר"י דא"כ קמו להו רבנן דהלכתא פנותייהו כר"א דאמ' עוני פבוד ולא
כרע"ק דאמר סופות ממש: דף ל"ז ע"א גמ' עלי הדס ועלי עץ עבות לספק עיין בגמ' לעיל די"ב
דאמרינן מאי הדס ומאי עבות הדס לספק ועבות ללולב והכא אמרינן דכולהו לספק ואין לומר
דעלי הדס לדפנו' ועבות לספק ומאי דקאמר הגמ' הני לדפנות אדבתריה קאי דהיינו עלי הרס
דהא מכשרינן לספק אפילו סיב ודקלא וא"כ ה"ה עלי הדס ולא ילפינן דומיא דלולב ממש והני
לדפנות לא קאי אלא אעלי זית ועץ שמן ולזה פנונו התוס' בד"ה נהביאו ולא הוצרכו להזכיר גם
עץ שמן דעלי זית ועץ שמן אילן אחד הו' וצ"ל דלישנא דהגמ' פאן אינו מדוקדק אלא דעבות
ללולב כדלעיל: תוס' ד"ה פי היכי וכו' משום דאיכא מקצת רחם בלא חציצה וכו' עכ"ל היינו
לרבה דבהיכא דאיכא מקצת בלא חציצה פשיט"ל ובלאיכא מקצת מבעיא ליה אבל רבא בשמעתינן
פשיט"ל דאינו חוצץ אפילו ליכא מקצת בלא חציצה והיא בעיא דכריכתו אחותו רבה גרסי'
ולא רבא בארף ועיין מה שהק' הרב הלכות יו"ט שם בבכורות מגמ' דזבחים ע"ש וי"ל: תוס'
ד"ה רבעי' וכו' ובדבר הפרוה בידו לא שנייה חציצה וכו' עכ"ל הק' השע"ה דבגמ' בזבחים די"ט
ע"א פריה אכורה גמי על המפה והא הוי חציצה גבי עבודה אע"ג דכריה בידיה הוא ע"ש ונ"ל
דדוקא בכריה שיראי דאגד דא"צ ללולב הוא דלא הוי חציצה אבל בגמי שצריה לו לכוון על
המפה הוי חציצה וכס' שכ' אח"ז באלא י"ל וכו' אלא דהשתא ס"ל דאגד דלולב אינו צריה מקרי
פיון דקי"ל לולב א"צ אגד ואפי' הכי קאמר שירוי בית יד דהוי חציצה אע"ג דאגד א"צ הוא ולהכי
הוצרכו לחלק דדוקא בכריה שיראי בידיה הוא דלא הוי חציצה היכא דא"צ לו אבל היכא דצריה
ליה אפי' פריה בידיה הוי חציצה ואח"כ דחו זה החילוק וחרו מסברתם וס"ל השתא דאגד דלולב
צריה לו מקרי פיון דמצונה לאוגדו: בא"ד ופ"ה דחציצה פוסלת וכו' עכ"ל ר"ל דפי' הקונט' נדחה
מסוגי' דשמעתינן כמו שהוכיחו תחילה דלא שייכא חציצה בכה"ג ואח"כ הוק"ל לפירושם אמאי
נענש לרבא ותי' משום בזוי לא הוי לקיחה ואח"כ כ' א"נ לטעמיה דחציצה נמי שכ' רש"י היינו

דמשום בוזי שייקא חציצה ועיין מ"ש מהרש"א ע"ש ומ"ש מהר"ם ז"ל א"נ דלא טעמא דחציצה וכו' ע"ש לא נהירא דהא טעמא דחציצה פבר דחו אותו ולא הול"ל אלא טעמא דלקיחה וכו': בא"ד דכ"ש דהול"ל וכו' עכ"ל ר"ל דבמזרק תוף מזרק לא הוי חציצה משום דמבטיל נדכנות' בצריף לו פינן דצנרף הוא מבטיל וחד סברא לתרנוייהו ולקף כ' לישנא דב"ש ונהביאו דברי המתרץ דהשתא הוו סברות הפוכות: בא"ד לא שאוחז בנדפני הפלי וכו' עכ"ל ומשום דרבא שם קאמר סתמא אכל בכלי וכו' דמשמע דבכל גוננא מיירי אפי' אינו אוחז בנדפני הפלי פריף הגמ' וקא לקיחה ע"י ד"א וכו' ועיין להט"ז סי': ע"ב גמ' אמ"ר לא לידויץ יל"ד אמאי אפליגו בתרתמי לא לידויץ ולא ליגוז וקרי"ף לא הביא אלא חדא מימרא דלא לידויץ ע"ש וי"ל: רש"י ד"ה אסור וכו' דגמרי' מסופה דילפינן בפ"ק וכו' עכ"ל לאו בבגנן אב ילפי' דהא איפא למיפריף מה לסופה שפן נוהגת בלילות פבימים אלא בג"ש דשבועת ימים שבועת ימים דגמירי האי ג"ש פדאיתא בכר"א דמילה דף קל"א ע"ב ועיין במהרש"א שם בתוס' בד"ה סד"א ע"ש אף דברי רש"י לעיל די"א ע"ב דהא דאמרי' ילפינן לילב מסופה לענין תעשה ולא מן העשוי כ' בבגנן אב קשים להולמן דהא איפא למיפריף וכדפני' הגמ' שם בפ' ר"א דמילה ע"ש: ד"ה אכל וכו' אין לה תלוש גדול מזה עיין לה' מוצל מאש קצבי סי' מ"ח שהק' ע"ז מגמ' דמנחות ד"ע ע"א ע"ש וי"ל דהגמ' ה"ק דאפי' דהוי תלוש קושט' הוא דפטור דבטל' דעתו אצל כל אדם וכו' ועיין להמג"א סי' של"ו ס"ק י"א ע"ש: דף ל"ח ע"ב תוס' ד"ה מפאן וכו' ושמא מתחילת וכו' עכ"ל עיין במס' סופרים פ"כ דתניא בהדיא שג' פרקים הם ע"ש ועמ"ש בחי' שם: ד"ה עובר וכו' דמיירי באדם שאינו בקי וכו' עכ"ל עמ"ש בחי' בחולין דל"א ע"ב בזה ע"ש: דף ט"ל ע"א ד"ה וליתיב וכו' פדכתיב או מכור לנכרי עכ"ל וליפא לאקשוני נוקמיה לקרא במוכר ע"י אחר דבגבילה לא מסתברא לחלק בדיק' ונדקא גבי שביעית הוא דיש לחלק בדיק' ועיין להט"ז בי"ד סקי"ז במ"ש בדברי התו' הקלו': ע"ב גמ' בד"א בלוקח מן המופקר וכו' לפירש"י קשיא דיוקא אדיוק' דיוקא דריש' דמשמ' הא סתמא שרי אדיוקא דסיפא ול"ל נעשה דיוקא דרישא פסיפא וסתמא אסיר דכיון דלא ראינוהו דחשיד שרי פמו שגראה מפירש"י ועיין להכ"ת: תוס' ד"ה בד"א וכו' דסתם ע"ה אינו חשוד וכו' עכ"ל ר"ל וא"כ לישתרי אפי' יותר מג' סעודות ואי בנדאי חשוד ליתסר אפי' בפחות משיעור זה וכן הפיגם וכו' ליתסרו וכצ"ל בדברי התוס' והפיגם וכו' בני"ו ומקשי' אתרנוייהו ודלא במהרש"א ז"ל ע"ש: דף מ' ע"ב תוס' ד"ה על חזין וכו' וי"ל דה דאין מתחילין דהקא היינו שייחזרו וכו' עכ"ל עיין למהר"ם לופלין ז"ל ועיין למהרש"ל בקידושין דנ"ו ע"א ומ"ש מהרש"א שם דכיונו פאן למ"ש התי' שם לחלק בין חילול למקח ליתא דהקא בחילול עסקינן פדמוכח להדיא בשמעתי דמסייע מינה לר"י: ד"ה שמא וכו' ומפרש בירושלמי וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ולפ"ד צ"ל דל"ג התוס' הקא בפרי' בדברי חכמים גזירה שמא יגדל עדרים פדגריס רש"י ז"ל וקביעות דבריהם בדברי רבא דבסמוך: דף מ"א ע"א גמ' אלא דמי מעשר מוכח מפאן דבדמים לא בעי וצרת הפסך וזה הפסך ממ"ש רש"י בקידושין דף נ"ה ע"ב אברייתא דאין לוקחין בהמה מפעות מע"ב דטעמא משום וצרת הפסך ע"ש ולפמ"ש מהרש"א שם בתוספות בכוננת רש"י דלמצוה לבד קאמר ע"ש דבפירי בעי וצרת לעיפובא ובדמים למצוה וקא בדיעבד מיירי פדקתני אין מתחילין וכו': רש"י במדינה בירוש' וכו' עכ"ל כה"ג איתא במס' ר"ה בר"פ יו"ט ופירש"י פדהקא אכל הר"מ בה' שופר כ' דירושלים דינו פמקדש' וכו' ה' טורי אכן שם ד"ל דבמתני' דסופה לכ"ע דירוש' פמו גבולים ע"ש וכ"כ הר"מ בפ"ח מה' לילב אף בפ' המשנה מחלפא שייטתיה ע"ש: ד"ה שיהא וכו' עד עצם היום הזה עכ"ל ועיצומו של יום היינו ביום ולא נכלל הלילה אכל ביה"כ

דְּכַתִּיב עֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה נִכְלָל גַּם הַלִּילָה מִשׁוּם דַּנִּ"ל פְּרַת וְאַזְהָרָה דְּלִילָיָה מְקַרְאֵי כְּדַאִיתָא בַּפ' יוּה"כ ע"ש: ע"ב תוּס' וּלְקַחְתֶּם וְכוּ' ל"צ קָרָא דְּהָא כְּתִיב כֹּל הָאֲזָרְחָ עַכ"ל יל"ד מַאי קְאָמְרִי ל"צ קָרָא הָא מ"מ אֲצִט' כֹּל הָאֲזָרְחָ וְעוֹד יל"ד אֲמַאי לֹא כ' מִדְּכַתִּיב תִּשְׁבּוּ בְּסוּפּוֹת בְּלִשׁוֹן רַבִּים כְּמוֹ וּלְקַחְתֶּם וּנ"ל דְּכַנּוּנְתֶם אֲתִנָּא דְּבְרִייתָא דַּל"צ לְמִדְּרָשָׁא וְאִי מִדְּכַתִּיב תִּשְׁבּוּ הָוִי דְּרָשָׁא וְהוּ"ל לְמִדְּרָשָׁא כְּדְרִישׁ וּלְקַחְתֶּם וּלְקַחְתֶּם קְאָמְרִי דַּל"צ דְּרָשָׁא דְּהָא כְּתִיב בְּהִדְיָא כֹּל הָאֲזָרְחָ: ד"ה אֶלָּא וְכוּ' אַחֲרֵי שְׁקִנּוּ אֲתָרוּג וְכוּ' עַכ"ל לַפּמ"ש הַר"י הִבִּיאוּ הָרָא"ש ו"ל דְּהִעָיְקָר תְּלוּי בְּחִיּוּב אֲוֹנָסִין ק' אֲמַאי אַחֲרֵי שְׁקִנּוּ אֲתָרוּג בְּתַפְסִיסַת הַבַּיִת לֹא יֵצְאוּ הָא לֹא מְחַיִּיב בְּאַוֹנָסִין דְּקוּ"ל הַשְּׁוֹתְפִין ש"ש הֵן כְּדַאִיתָא בַּפ' חֻזְקַת וִי"ל דַּה"ד בְּעוֹד שְׁלֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ אֲבָל פִּי נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ הָוִי שׁוֹאֵל וְכוּ' ג' אִיתָא בְּמַצִּיעָא דָּף ע"א ע"ש בְּתוּס': דָּף מ"ב ע"א ד"ה הַיּוֹדֵעַ וְכוּ' אִיכָּא לְאוּקְמָ' בִּיחֻדֵי וְכוּ' עַכ"ל נִרְאָה דְּתִי' זֶה הוּא לְשִׁי רַש"י אֲבָל לְשִׁטְתֶּם שְׁהוֹכִיחוּ דְּלֹא כַּפִּי רַש"י צ"ל כְּתִיב הַב' וְעֵינִין לְמִהְרָשָׁא ו"ל: ע"ב רַש"י שׁוֹחֲטִין וְכוּ' מְמַנִּין אוֹתוֹ עִם בְּנֵי חֲבוּרָ' וְכוּ' עַכ"ל הֶחָרַח לִפ' כֵּן מִשׁוּם דַּר"י קָאֵי עֲלֵה וְאִיהוּ ס"ל בְּפִסְחִים דַּצ"א דָּאִין שׁוֹחֲטִין אֶת הַפֶּסַח עַל הַיְחִיד וְע"ש בְּפִירַש"י שְׁכ' מֵאָה וְאִין יְכוּלִין לְאַכּוֹל בֵּין פְּוֶלָם וְכוּ' דְּמִשְׁמַע דְּלֹא בְּעֵי שְׂיֵאכֹל כֹּל א' פְּוִיַת וְהוּא תִּימָה מְבַרְיִיתָא הַלְזוּ דָּאִפִּי דְּמִיָּרִי עִם אַחֲרֵי קַחְנִי שְׂיֵכוֹל לְאַכּוֹל פְּוִיַת מִשְׁמַע דְּצָרִיף כֹּל א' פְּוִיַת וּנ"ל דְּלֹא כ"כ רַש"י שֵׁם אֶלָּא לְמ"ד שׁוֹחֲטִין עַל הַיְחִיד דְּהַשְׁתָּא קָרָא דְּכַתִּיב אִישׁ לְפִי אֲנֹכְלוּ בְּשַׁחַט עַל הַיְחִיד מִיָּרִי אֲבָל בְּשׁוֹחֲטֵי עַל הַרְבִּים סְגִי בְּכִזִּית לְכוּלֵן דְּמַחְשְׁבֵינְהוּ לְכוּלְהוּ כְּיָחִיד אֲבָל לְמ"ד אִין שׁוֹחֲטִין עַל הַיְחִיד נְמִי פְּוִיַת לְכָל אֶחָד דְּהָא קָרָא כְּתִיב אִישׁ לְפִי אֲנֹכְלוּ דְּכָל אֶחָד בְּעֵי שְׂיַעוֹר אֲכִילָה וְעֵינִין שֵׁם בְּמַשְׁנֵה הַקּוֹדֶמֶת: דָּף מ"ג ע"א גַּמ' וְהֵינּוּ טַעְמָא דְּשׁוֹפָר וְכוּ' כ' הַפְּר"ח הָא דְּלֹא קְאָמְרַ שְׁמָא יִתְקַן כְּלִי שִׁיר מִשׁוּם דְּהָדָּ גְזִירָה שְׂיִיכָא אִפִּי בִּיּו"ט וְאִי גְזִירֵי אִפִּי בִּיּו"ט מְעַיְקָרָא מ"מ דְּאוּרִייתָא לְגַמְרֵי בְּכָל הַשָּׁנִים וְאִי גְזִירֵי בְּשַׁבַּת וּל"ג בִּיּו"ט מְחֻזִּי כְּחֻזָּא וְאִיטְלוּל' פִּינּוּ דְּשְׂיִיכָא הַגְזִירָה אִפִּי בִּיּו"ט וְהַשְׁעָה בְּהַלְכוֹת שׁוֹפָר הַקֶּשֶׁה דַּא"כ לַב"ש דַּל"ל מִתּוֹךְ בַּפ"ק דְּבִיצָה דִּי"ב וְאִיכָּא אִיסוּר הוֹצָאָה בִּיּו"ט מ"ט אִין שׁוֹפָר נִיטֵל בְּגַבּוּלִין פִּינּוּ דְּהָדָּ גְזִירָה דְּשְׁמָא יַעֲבִירְנוּ שְׂיִיכָא אִפִּי בִּיּו"ט ע"ש וּנ"ל דַּל"ק דְּדוֹנְקָא הוֹצָאָה מֵרַה"י לַר"ה הוּא דַּס"ל לַב"ש דְּאִיכָּא אִיסוּר הוֹצָאָה בִּיּו"ט פִּינּוּ דְּהוֹצָאָה מְלֵאכָה הַפְּתוּבָ' בְּתוֹרָ' הִיא וּבִיּו"ט כְּתִיב ל"ת כֹּל מְלֵאכָה אִיסוּרָה גַּם בִּיּו"ט אֲבָל מְעַבֵּיר ד"א בַּר"ה דְּהַלְכְתָּא גְּמִירֵי לָהּ וְלֹא כְּתִיב' בְּתוֹרָה אִימּוֹר שְׂפָדָּ נְאֻמְרָה הַהִלְכָה דְּדוֹנְקָא בְּשַׁבַּת וְלֹא בִּיּו"ט וְעוֹד ל"ת כֹּל מְלֵאכָה אֲמֵלְאכּוֹת דְּכַתִּיבֵי קָאֵי וְלֹא עַל מַאי דָּאִתִּי מְהַלְכָה וְא"כ גְּזִירֵי שְׁפִיר בְּשַׁבַּת שְׁמָא יַעֲבִירְנוּ וּבְהִכִּי י"ל דַּמַּשְׁה נֶקֶט הַגַּמ' שְׁמָא יַעֲבִירְנוּ וְלֹא הוֹצָאָה כִּי הִכִּי דַּא"ש אִפִּי לַב"ש וְא"צ לַמ"ש הַתּוּס' וְרַש"י מִיְהוּ לַמ"ש הַרְשָׁבָ' א' בַּחֲזִי לִיבְמוֹת דְּקוּ"ד ע"א דְּלָבָן עֲזַאי דְּמַהֲלָף פְּעוּמָד לִיכָּא אִיסוּרָא בְּמַעֲבִיר ע"ש דְּלָבָן עֲזַאי ה"ט דְּשׁוֹפָר שְׁמָא יוֹצִיא מֵרַה"י לַר"ה וְלֹא מִשׁוּם שְׁמָא יַעֲבִירְנוּ אִף דְּבְרֵי הַרְשָׁבָ' א' תְּמוּהֵי וְסוּתֵר עֲצָמוּ לַמ"ש בַּחֲזִי לְשַׁבַּת דָּף ה' ע"ב וְכַבֵּר כְּתַבְתִּי בְּזֶה בַּמ"א: תוּס' ד"ה לֹא יִדְעִי וְכוּ' הִיכָּא דְּמִטּוֹ שְׁלוּחֵי תִּשְׁרִי וְכוּ' עַכ"ל מַה שְׁהַק' מְהַרְשָׁ"א אֲמַאי לֹא כ' דְּהִנֵּה דְּיִיר הִיכָּא דְּלֹא מִטּוֹ שְׁלוּחֵי תִּשְׁרִי וּמִטּוֹ שְׁלוּחֵי נִיסָן ע"ש ל"ק דַּא"כ מַאי מִסְפַּק"ל לַר"ס אִי בְּמִדְּבַר שְׁרִי הָא אִפִּי בְּעִירוֹ עוֹשִׂין ב' יָמִים אִפִּי בְּנִיסָן מִשׁוּם גְּזִירָה נִיסָן אִטּוֹ תִּשְׁרִי כְּמוֹ שְׁהִבִּיאוּ הַתּוּס' מַגַּמ' דַּר"ה: ע"ב גַּמ' אִינְהוּ נְמִי לֹא דְּחוּ וְכוּ' פִירַש"י מִשׁוּם שְׁלֹא לְעֲשׂוֹת אֲגוּדוֹת וְכוּ' מְהַר"ם ב"ח דְּמִדְּרַבְּנָן הוּא דְּמִדְּאוּרִייתָא בַּב' עֲזִירוֹת ל"ל בַּהּ כְּדַאִיתָא בִּיבְמוֹת ע"ש וְק' לַפ"ז מַאי פְּרִיף הַגַּמ' וְהָא יו"ט הָרָאשׁוֹן וְכוּ' נִימָא דְּדוֹנְקָא בְּעַרְבָּה דְּזָכַר בְּעֲלָמָא הוּא דְּחוּ גַּם אֲנָהוּ מִשׁוּם אֲגוּדוֹת דְּזָכַר נְמִי מִדְּרַבְּנָן הוּא אֲבָל בִּיּו"ט א' דַּמ"ע דְּאוּרִייתָא לֹא דְּחוּ אִינְהוּ מִיָּדִי דְּאוּרִייתָ' מִשׁוּם לֹא תַתְּגוּדְדוּ דְּרַבְּנָן וִי"ל: דָּף מ"ד ע"א תוּס' ד"ה וְהָא וְכוּ' וּמַפ' ר"ת וְכוּ' כְּלוּמ' דְּאוּרִייתָ'

שהוא מנהג נביאים וכו' עכ"ל לפ"ז למסקנא דפלוגתא דר"י ור"ב"ל במקדש ור"ב"ל ס"ל דאפי' במקדש מנהג ואתי פרבון א"נ אפי' כאפא שאול דמפיק מערבי אחת למקדש וכו' היינו בזקיפה ור"ב"ל דקאמר מנהג היינו על העליונה ועי"ל דלמסקנא אנדא לה תסתיים דקאמ' הגמ' די"ל דפלוגתיהו בגבולין ור"י ס"ל מנהג ויהי מימרא דאמר ר"י יסוד נביאים במקדש מיירי וניחא השתא גם לפיר"ת מאי דקאמר לקמן גבי עובדא דרב דלא פריה קסבר מנהג דמשמע דאיפא מ"ד יסוד נביאים אפילו בגבולין: ע"ב גמ' פיון דאמר מר וכו' מדלא משני בשנטלה לבדה מתוך האגד של הלולב מוכח דבהא לכ"ע מהני פיון דנטלה לחודא מתוך האגד ודלא כה' מועדי ה' דפ"ח ע"ש: דף מ"ה ע"ב תוס' ד"ה אהד וכו' אבל לולב עיקר מצותו וכו' עכ"ל מוכח מדברייהם דלולב אחר שנטלו פעם אחת שוב אין בו מצוה כלל וכ"מ מדברי התוס' ר"פ י"ט דר"ה ע"ש ודלא כה' מר וקציעה סי' שכ' חיוב הוא דאינו מחוייב אלא פעם אחת אבל מ"מ מצוה קעביד בכל פעם שנטלו אפי' כמה פעמים ביום וכן בשופר ע"ש: דף מ"ו ע"א ד"ה נכנס וכו' ותימה ת"ל דמברך משום יו"ט וכו' עכ"ל קשיא נימא משום סופה קתני דאינו מברך ונ"מ דאי בירך בליל א' בבית מחמת גשמים וכינצא פשנכנס אח"כ בסופה אינו מברך ואי לא בירך בשעת עשייתה מברך שהחיינו כשיושב בה וכינצא לזה הקשה בס' קרבן נתנאל ע"ש ומפח זה נראה דס"ל להתוס' דאפילו לא בירך בעשייתה זמן אינו מברך דנפטור בזמן שביטול משום יו"ט אבל בזמן שביטול בעשייתה ס"ד דאינו פוטר זמן דיו"ט פיון דמע"ט הוא שביטול דלאו זמן יו"ט ותי' דאפי' בכה"ג פוטר ועיין לה' קול אליהו ח"א חא"ח סי' מ"א ע"ש: ד"ה הרואה וכו' שאין העושה מברך וכו' עכ"ל העושה דקאמרי היינו היושב בסופה ולא העושה סופה דמה ענין רואה אצל עושה סופה וכן הבין מהרש"ל וכו"נ עיקר דלא כמו שנהר' מדברי מהרש"א שהבין דעושה סופה קאמרי ומה שהק' ע"ד מהרש"ל מרואה חבירו ע"ש י"ל דדוקא בשעהחיינו דחובה הוא דלא תיקנו שהחיינו אלא כשיש ברכה אחרת אבל ברואה חבירו וכינצא דשהחיינו דמברך רשות הוא ולא חובה כמו קרא חזקתא דרשות היא פדאיתא בעירוובין ופסקוהו הפוסקי' ע"ש וכן שמעתי אומרים ואין להק' מגמ' דסוף פסחים דמבע"ל שהחיינו דפדיון הבן אם מברכה הפהו לחודה די"ל דלא מקריא לחודה פיון דאבי הבן מיהא מברך ברכה אחרת דכולהו חזקא מצוה קעבדי: ע"ב גמ' אר"י אתרוג בשביעי וכו' כ' הריטב"א ונהר"ן דטעמא דר"י משום דביה"ש אפי' לא נטל שחרית לא יטול פיון דביה"ש ס' הוא ואתרוג בז' דרבנן הוא וס' דרבנן לקולא ולכך בשמיני מותר ע"ש והא דלא ניחא להו למי' דביה"ש לא יטול משום איסור טלטול דלולב דשמא שמיני הוא ויו"ט הוא משום דקי"ל כ"ד שיהו משום שבות ל"ג עליו ביה"ש ובמ"ש דס' דרבנן הוא ואזלינן לקולא יש לדון דכיון דהחויב הוא משום שביעי הוי כמו איתחזק איסורא דכוליה יומא חיובא הוא וכדאמרינן בפ' בפל מערבין ד"ל כפר זו היום קדש ולמחר חול אין מערבין בה ומשם למד בס' בשמים ראש סי' קכ"א דכ"ד שיהו משום שבות גזרו באפוקי יומא משום דאיתחזק כולי יומא באיסורא והיכא דאיתחזק איסורא אזלינן לחומרא אפי' בדרבנן כמ"ש הש"ך סימן ק"י בשם הרשב"א ע"ש ומפח זה נראה דהריטב"א ונהר"ן חולקין בזה וס"ל דס"ד לקול' אפי' איתחזק איסורא וכן יש להוכיח מגמ' במנחות בפ' ר"ש דס"ח ע"ב דלמ"ד חזש בח"ל דרבנן שרי לאכול חזש בליל י"ז משום דלספיקא לא חיישינן ע"ש והשתא אי איתא דבס"ד דאיתחזק איסורא אזלינן להחמיר אמאי שרי הא איתחזק איסור חזש ביימים שעברו ומ"ש מביה"ש דמקרי איתחזק איסורא מיהו י"ל דשאני התם דבקיאתן בקבועא דירחא וס' קיל הוא וכמ"ש המרדכי בפרקא קמא דביצה ועיין להפר"ח בי"ד רס"י ק"ב ע"ש: דף מ"ז ע"ב גמ' והתניא רי"א מנין לפסח שני וכו' ק"ל מאי פריה הא בפסח ב'

גופיה אַמְרִינָן בְּפִסְחִים דְּצ"ה ע"ב תְּרֵי תַנְאֵי וְאַלִיבָא דְר"י דְאִיבָא תַנְא אַלִיבָא דְר"י דס"ל פֶּסַח ב' טַעוֹן לִינָה וְנִימָא דְבְרִינְתָא דְהָכָא כְּהוּא תַנְא דל"ל הֵךְ דְרִשָּׁא וי"ל דס"ל לְהַגְמִי דְלִיבָא תַנְא דל"ל הֵךְ דְרִשָּׁא ו"כ הֵךְ תַנְא דס"ל פ"ב טַעוֹן לִינָה ע"כ דס"ל דְהֵךְ דְרִשָּׁא לְאַפּוֹקֵי שְׁמִינֵי אֲתָא דְפִסַּח ב' מִתְרַבֵּי מְהֵקִישָׁא דְאַתְקַשׁ לְפִסַּח א' וס"ל לְהַגְמִי הַשְׁתָּא דְלַהֵךְ תַנְא דְמַמְעַט פ"ב מְמַעַט נְמִי שְׁמִינֵי דְלָא ס"ד הֵךְ סְבָרָא דְפִסַּח דְכְּוֹנְתִיהּ וכו': שָׁם ה"נ מְסַתְבָּרָא דְתַנּוּן וכו' מְשׁוּם דְמִשְׁנָה הִיא אַלִיבָא לִיהּ לְהַגְמִי מְהֵךְ בְּרִינְתָא דְלַעִיל: תּוֹס' ד"ה הִבְכוּרִים וכו' ומ"ל לְשׁוֹן תַּנּוּפָה וכו' עכ"ל וְלָא נִיחָא לְהוּ הַשְׁתָּא בְּדְרִשָּׁא דְר"י גּוֹפִיָה מְשׁוּם דא"כ מנ"ל לְתַנְא דְסַפְרֵי דְתַנּוּפָה ב' בְּשַׁעַת הַשְׁתַּחֲוָּאָה דִּילְמָא בְּשַׁעַת קְרִיאַת אַרְמֵי אוּבָד אַבִּי וּלְכַף כ' דְלְשׁוֹן וְהַנְחָתוּ הוּא תַנּוּפָה וכו' עוֹד מְדַאֲחַר וכו' וְקוֹנְשֵׁיתָם דּוֹמִיָהוּ קָשָׁה שֶׁהִק' אַח"ז הִיא לְתִי דא"נ אָבֵל לְתִי קָמָא ל"ק דְתַנְא דְסַפְרֵי מ"ל לְשׁוֹן וְהַנְחָתוּ הִיא תַנּוּפָה דְהִיא בְּשַׁעַת קְרִיאָה מִיָּהוּ ק"ק בְּתִי שְׁכ' לְכַף נְרָאָה וכו' פִּינּוּ דְדַחּוּ לְתִי א"נ הָא בְּתִי קָמָא נִיחָא הַפֶּל שְׁפִיר וְאַמְאֵי הַנּוֹצְרִכוּ לְתִי דְאַיְתְּקַשׁ לְהַנְחָה וי"ל: ד"ה פָּהֵן וכו' וְתִימָה הוּא מנ"ל הָא וכו' עכ"ל נ"ל פִּירֵשׁ"י דְפִשִּׁיט"ל דְהָכָא גְזִירַת הַפְּתוּב הִיא וְגַלִּי קָרָא דְתַנּוּפָה חַד מִינֵיהּ הִיא עֵיקָר וְאִידָךְ טְפִילָה הִיא וְלָא אֵיכְפַת לָן בְּהָ אֵלָא דק"ל דִּילְמָא פָּהֵן עֵיקָר וּבְעֵלִים מְנִיחִים יְדִיָּהֶם תַּחַת יָד פָּהֵן וְלָזָה כ' דְמַסְתְּבָרָא הוּא דְתַנּוּפַת בְּעֵלִים עֵיקָר דְעֵיקָר תַּנּוּפָה בְּעֵלְמָא בְּבְעֵלִים הוּא דְכְּתִיב וּמ"ש דְעֵיקָר תַּנּוּפָה בְּבְעֵלִים הֵינּוּ בְּעֵלְמָ': דָּף מ"ה ע"א גמ' ול"פ הָא לָן וכו' הָא דְלָא קָאֲמַר וּל"פ הָא בְּסוּפָה גְדוּלָה הָא בְּסוּפָה קַטְנָה מְשׁוּם דְסוּפָה גְדוּלָה לָא סְגִי בְּאַרְבְּעָה דְלָא מִינְכָרָא כּמ"ש הֲר"ן ע"ש א"נ דא"כ לְמ"ד מְדַלִּיק אַמְאֵי לָא אֲמַר פּוֹחַת דְהִיא עֲדִיפָא דְפִסִּיל לָה: ע"ב מִתְנִי רִי"א בְּלוֹג הֵיךְ מְנַסֵּף פֶּל ח' וכו' עֵינּוּ לְהַרִיטְבָ"א בְּחִי שְׁנַרְאָה מְדַבְּרִי דְר"י ל"פ אֵלָא בְּלוֹג וּמוֹדָה דְלִיבָא נִיסוּף אֵלָא שְׁבַעָה וּבּוֹדָאי דט"ס נָפֵל בְּדַבְּרִי דְמַהַגְמִי לַעִיל דמ"ז ע"א דְקָאֲמַר וּלְר"י חֲלוּק בְּב' דְבָרִים וּמַהַגְמָרָא בְּרִישׁ תַּעֲנִית מוּכַח לְהַדְיָא דְר"י פְּלִיג גַּם בְּנִיסוּף שְׁמִנָה ע"ש: תּוֹס' ד"ה שְׁהֵינּוּ וכו' שְׁהֵרִי הָאָרְס מְשָׁלִים וכו' עכ"ל הָא דְלָא מְפָרֵשׁ מְשׁוּם מְמַשְׁקָה יִשְׂרָאֵל דְלַהֲדִיּוֹט אֲסוּר מְשׁוּם גִּילּוּי וכו"ה בִּירוּשׁ' פֶּאן ע"ש י"ל דס"ל לְרִשׁ"י דְמַהַגְמִי דִילֵן בְּמִנְחוֹת ד"ו נְרָאָה דְלָא כְּהִירוּשׁ' דְקָאֲמַר אֵי מְמַשְׁקָה יִשְׂרָאֵל ה"מ הִיכָא דְלָא הִי"ל שַׁעַת הַכּוֹנֶשֶׁר וְאע"ג דְהַתּוֹס' שָׁם כ' דְאַחַר דְגַלִּי בְּטְרִיפָה יִלְפִי בְּב"ד דְאַפִּי הִי"ל שַׁעַת כ' מְמַעַטִּינּוּ לִיהּ מְמַשְׁקָה יִשְׂרָאֵל י"ל דְרִשׁ"י ס"ל פְּחַד תִּי שְׁכ' הַתּוֹס' בְּפ' כ"ה דָּף קט"ו ע"א דְדוֹנְקָא בְּטְרִיפָה הוּא דְגַלִּי ע"ש וְדַע דְמַהֲרִישׁ נְרָאָה דְאַפִּי לְמ"ד מְהֵנִי מְסַנְנַת דוֹנְקָא בֵּינּוּ וְלָא בְּמִים ע"ש וּמְפִירֵשׁ"י בְּס"פ גְּבִי מְאִי דְפְרִיף הַגְמָרָא וְלַעֲבִיד בְּמַסְנַת ע"כ אַנְשַׁפְכָה וְנַתְגַּלְתָּה פְּרִיף לְמ"ל לְמַשְׁקַל מְפִיּוֹר דְאֵי אַמְאֵי דְקַתְנֵי שְׁהֵינּוּ וכו' לָא פְּרִיף מִיָּדִי דְמַתְנִי הַשְׁמִיעֵנּוּ בְּאֵי עֲבִיד לְהוּ מְהֵינּוּ הַמְגַלָּה פְּסוּל וְאֵה"נ אִם הֵיךְ מְסַנְנָן קוֹדֵם הָיוּ כְּשָׂרִים: דָּף ו' ע"א ד"ה אֵי מִיָּתִי וכו' וְהָא דְאַמְרִינּוּ בְּפ' כ"ש גְּבִי לִישָׁה וכו' עכ"ל הַקְּשָׁה מְהַרְשָׁא ו"ל דְהַתָּם קָאֲמַר בְּהַדְיָא מְשׁוּם דְבִלְלָה חוּץ לְחוּמַת הַעֲזָרָה וְכר"י וְלָאוּ מְשׁוּם יוֹצֵא נִגְעוּ בְּהָ ע"ש ונ"ל דְכּוֹנְנָתָם דְאַפִּי אִם הַגְמִי שָׁם ס"ל כר"י מ"מ קָשָׁיָא לר"ל דוֹמְיָא דְכְּרִיתוֹת שָׁם דמ"ש גְּבִי פִּסַּח דְאִין לְשִׁין בְּפוּשְׁרִין וְגְבִי מְנַחּוֹת לְשִׁין וְע"כ דְמְנַחּוֹת שְׁאֵנִי דאע"ג דְכְּשָׂרָה בְּזַר דמ"מ בְּמָקוֹם זְרִיזִין אִיתָא אַפִּי לר"ל מְשׁוּם אוֹרְחָא דְמִקְלָתָא וּל"ל דְהַתָּם בְּמַנְחַת פָּהֵן וְכִינְיָצָא דְהָא פֶּל הַמְנַחּוֹת קַתְנֵי כּמ"ש מְהַרְשָׁא ו"ל וּלְשִׁי רִשׁ"י ו"ל דְקַדְוִשׁ' פְּלִי פְּסִיל בִּינְיָצָא י"ל דְהַתָּם מְשׁוּם יוֹצֵא נִגְעוּ וס"ל לְהֵךְ בְּרִינְתָא דְמַדַּת יָבֵשׁ נִתְקַדְשָׁה דְבְּמַנְחַת מְאַפָּה תַנּוּר מִיָּרִי וּכּמ"ש הַתּוֹס' שָׁם ע"ש ור"ל דְאַמַר כְּשָׂרָה מְשׁוּם דס"ל כּמ"ד לָא נִתְקַדְשָׁה אָבֵל אֵי אִיבָא קַדְוִשַׁת פְּלִי גַם לר"ל מִיִּפְסָלָא וְאע"ג דְמַהַגְמִי דְמְנַחּוֹת בְּפִלוּגְתָּא דְר"י ור"ל נְרָאָה דְאַפִּי אִיבָא קַדְוִשַׁת פְּלִי מְכַשִּׁיר ר"ל הָא כְּבָר הוֹכִיחוּ מְזָה דְלָא כְּרִשׁ"י ו"ל: בּא"ד וי"ל דא"כ מַה יוֹעִיל שְׁתָּהָא מְקוֹדְשַׁת

וכו' עכ"ל ק"ק דא"כ מאי פריה הגמרא ונתי במקודשת הא פיון דס"ד דאין מקדשות שלא מדעת מה יועיל במקודשת וי"ל דהתם קדשא מיהא קדושת דמים ודוקא קדושת הגוף הוא דלא מקדשא כדפירש"י אבל הכא בחוץ לא מקדשי אפי' קדושת דמים ועי"ל דע"כ מתני' דנקט שאינה מקודש' ע"כ לאפוקי מקודשת ופריה שפיר ומשני דאי' להביא במקודשת בפנים ולהכי נקט שאינה מקודשת והתוס' ס"ד דאמתא נמי לאפוקי מקודשת בחוץ ותי' דכיון דבחוץ אין מקדשין שין מה יועיל וכו' ואה"נ דיכול להביא במקודשת בחוץ ולא נקט שאין מקודשת אלא לאפוקי מקודשת בפנים: ע"ב ד"ה ורפנן וכו' אלמא דחי שבת וכו' עכ"ל הקשה מהרש"א ו"ל מאי ס"ד הא פי היכי דהנה מוקמינן מתני' כריב"י ה"נ מוקמינן הנה משניות דעירובין וערכין ע"ש וי"מ דעיקר קושיתם מהו דערכין דסיפא דמתני' י' שם פליגי תנאי אי עבדים או לויים או ישראלים היו ומוקמינן התם דכ"ע עיקר שירה בפה ואפ"ל לס"ד שם הו' תנא דס"ל עבדים היו ע"כ דס"ל עיקר שירה בפה ומשמע דכולהו מודו בדינא דרישא דמתני' וזהו עיקר קיש קושיתם ונדחקו לתרץ דרישא ריב"י ותנאי דסיפא פליגי ארישא למאי דמוקמינן התם דלכ"ע עיקר שירה בפה ונכון הוא מיהו זה לא יתכן אלא לפמ"ש הלח"מ בסוף ה' לולב דלר' ירמיה דלקמן ס"ל עיקר שירה בפה ודחי שבת ע"ש אבל לפי מה שנר' מדברי מהרש"א לקמן בתוס' בד"ה פתנאי דלר"י בר אבא ס"ל עיקר שירה בפלי ולכך דחי שבת ע"ש א"כ אי פוננת התוס' בקושיתם היא מפת סיפא דמתני' אפילו לר' ירמיה קשיא ואיך כ' דלר' ירמיה ניחא אבל לפמ"ש הלח"מ לר' ירמיה ניחא שפיר אבל לרב יוסף ק"ל שפיר ובגמ' גופה לקמן הקשו התוס' קושיא זו ותי' דאין שבות במקדש והכא לרב יוסף לא יתורץ בזה: דף נ"א ע"א גמ' מ"ט דמ"ד עיקר שירה בכלי וכו' לפמ"ש הלח"מ הבאתיו לעיל דלר' ירמיה ס"ל עיקר שירה בפה קשיא מי הוא המ"ד עיקר שירה בכלי הא רב יוסף איתותב וי"ל דהיינו הפלוגתא דרב וריב"י דלעיל בכלי שרת שעשאון של עץ דלחד אוקמתא פליגי בהא ולחד אוקמתא כ"ע עיקר שירה בכלי ועיין למהרש"ל ו"ל: דף נ"ד גמ' דבצרי טובא וכו' הו"מ לאקשוני עוד דא"כ לא שמעינן הא דראב"י: רש"י ד"ה לפי וכו' שפבר נתמלאו וכו' עכ"ל טפי היל"ל אפי' ממלאין בשבת אין תוקעין דאין דוחה שבת וי"ט ומהרש"א בסמוך נרצח בזה וי"ל דניחא ליה לפרש אפי' לר' ירמיה אליבא דריב"י ללעיל דס"ל חליל של שואבה דוחה שבת: תוס' ד"ה שניר וכו' משמע דאהבתי הוא תחילת הפרק וכו' עכ"ל עיין להתוס' לעיל דל"ח ע"ב בד"ה מכאן ע"ש: ע"ב ד"ה אי וכו' בההוא ניחא טפי וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל דבשמעתין עתין נמי י"ל דלא תקשה למסקנא דליתא דלרבי אחא ע"ש ואפתי אינו מתנישב דא"כ מאי פריה אח"ז אלא מאי שניר דהאי שניר הא למסקנא י"ל דאתנא כר"י ועוד מאי משני שניר ע"פ שח"ל בע"ש הא מ"מ לא הוי אלא חד שניר דהיינו ע"פ שח"ל בע"ש וממילא דעיינו דינא דע"פ דכל שנה ולא הוי אלא חד שניר ועיין למהר"ם לובלין ו"ל ע"ש והנה מדברי התוס' נראה דבההיא דנזיר נשאר בקושיא אבל התוס' בנזיר כ' לנישב דקאמר פן דלא תקשה לרבא ע"ש וק' דא"כ מאי פריה אח"ז והא שניר דבין הבינים נימא דהשתא דאיפא שניר דבין הבינים גם לרבא בל יחל שניר הוא גם מאי משני דלא תני חמש ע"ש: ד"ה אמאי וכו' בלא ר"ס וכו' עכ"ל המג"א סימן תרפ"ד הק' דכיון דדוחה ממש לא שניר למימר תדיר קודם אלא דוקא פי עביד תרנויהו כמ"ש התוס' בשבת דכ"ג ע"ב ע"ש ול"ק דשאני נ"ח דאיכא טעמא דפרסומי ניסא אבל הכא מאי עדיפותא דר"ח מדשבת לפום ס"ד דהשתא דלא ס"ד טעמ' דהפכה מיהו בנבחים דצ"א בעי בגמ' תדיר ומקודש הי מנייהו עדיף ופשינו מדתנו מוספי שבת קודמי' למוספי ר"ח ודחי ע"ש לפ"ז י"ל דס"ל להגמ' פאן דר"ח מקרי מקודש פהפשטן דהתם ותדיר ומקודש תדיר עדיף וה"ד פי

עבד תרונניהו פי דחי' ליה לגמרי מקודש עדיף כמו פרסומי ניסא: בגמ' ואמר ר"ז פי הנינו וכו' בלא ר"ז הו"מ לאקשויי מהברייתא לחוד דלא היו תוקעין ומבדילין ועוד דמאי אולמה דברייתא ממתני' דחלבי שבת וי"ל פי הכי דלא נימא תנאי היא מייתי מדר"ז דאמר דברי הפל משמע דליפא מאן דפליג ומשני דע"כ תנאי היא דהא אחרים פליגי ור"ז אפלוגתא דרע"ק ורי"ש קאי: דף נ"ו ע"א רש"י ד"ה בין וכו' אם חל יום ח' לפניה וכו' עכ"ל אגיל לשיטתיה שכ' בפ' תמיד נשחט דף נ"ח ע"ב דבזמן שהיו מקדשין ע"פ הראיה חל יוה"כ סמוך לשבת לא היו דוחין אותו וזה הפך סוגיא דלעיל דנ"ד דדוקא לאחרים הוא דחל יוה"כ סמוך לשבת ורישא דמתני' לעיל מוקמינו דלא פאחרים ועיין להתוס' שם בפ' ת"נ ע"ש: ע"ב גמ' אמרו צדיק פי טוב וכו' פתח בל' יחיד וסיים בלשון רבים פי פרי מעלליה' יאכלו דהיינו שכניו ומפיק שפיר מיניה טוב לצדיק טוב לשכניו: תם ונשלם מסכת סופה מסכת ראש השנה דף ב' ע"א מתני' ר"ה למעשה ה' טורי אבן באבני מלואים הק' מפאן עמ"ש הר"מ בפ"ז מה' בכורות יראה לי שאם עשר משנה זו על שנה אחרת הוי מעשה להחמיר מדחשיב ליה במתני' מוכח דל"מ אפי' בדיעבד שהרי בגמ' לקמן ד"ז אמרינו דלא חשיב במתני' תרומת הלשפה משום דבדיעבד יצא ע"ש ונ"ל דל"ק שהרי הר"מ לא כ' אלא הוי מעשה להחמיר משמע דקדוש לחומרא ולא לענין דא"צ לעשר עוד אלא דקדוש ויעשר עוד משל אותה שנה עצמה ומשני ליה הר"מ כמו מעשה מספק וא"כ חשיב ליה במתני' שפיר פיין דלא יצא וצריף לעשר עוד וע"ש להלח"מ: תוס' ד"ה לשטרות וכו' משמע לפ"ה מספק וכו' עכ"ל הקשה מהרש"א ו"ל אמאי לא מפרש לענין לטרוף לקוחות וכגון שהלואה וכתוב' השטר בכסלו והלקוחות לקחו בתמוז דמספיק לא יטרוף הלקוחות ע"ש והוא תימה דהשתא נמי דתיקנו ניסן ר"ה הוי תמוז קודם לכסלו ולא יטרוף ומ"מ אפתי קשיא דנימא ההלואה והכתיבה בתמוז והלקוחות בכסלו ומספק לא יטרוף והשתא דתי' ר"ה ניסן יטרוף ואף גם זאת נראה דל"ק דא"כ למה מייתי הגמ' משנה דשט"ח המוקדמין ואין זה ענין צריף לה' מתני' והגמ' גופה ניחא לה לפרושי לשטרות גופייהו כה' מתגיתין ועיין בחי' הרשב"א ו"ל : בא"ד ונמצאו ב"ד טורפין מן הלקוחות של שנה זו שלא פדין וכו' עכ"ל לא הוו צריכי לזה דבלאו טריפה נמי דהשטר פסול לגבות אפי' מב"ח וגם מן הלקוחות של שנה ד' שאח"כ פיין דמוקדם גמור הוא אלא פיין דטעמא דלא גבי אפי' מב"ח משום שפא יטרוף שלא פדין נקטו עיקר הפיסול: ד"ה שט"ח וכו' פ"ה פסולים וכו' עכ"ל גם מפ"ה דשמעתין שלפנינו נראה פן מדכ' ואינו אלא מלוג ע"פ שאינו גובה מן המשועבדים דלא פמהרש"א ו"ל עיין שם: ע"ב גמ' מ"ד שתא לבי תרי וכו' הא דלא משני קמ"ל יום א' בשנה חשוב שנה משום דלא נזכר זה בברייתא דלא קתני אלא מונין לזה ולזה וי"ל דמה שמונין לשני היינו דמונין לו מיום כ"ט שעמד שנה שלימה עד יום כ"ט אחר והא דניסן ר"ה היינו למי שעמד שלשים יום קודם ניסן והא דפריף אבבא דמת בגניסן פשיטא ולא משני דקמ"ל יום א' בשנה חשוב שנה דאי האי לחודא קמ"ל לא הו"ל למינקט בבא אחריתא לא הו"ל לאשמועינו בבא דמת באדר דכי נכנס ניסן מונין לו שנה שנייה ולפמ"ש רש"י דהנה' ב' ברייתות קדא ברייתא היא וכ"כ התוס' בבתרא דקס"ו ע"א בד"ה אי הכי ע"ש ניחא בלא"ה שפיר אלא דהו"ל לרש"י למינקט דבריו בקושית פשיטא דתרי בבי קמייתא ולכן צ"ל פדכת' ועיין להפנ"י: שם גמ' ה"נ שנת מ' לג"ש מפירש"י שכ' ר"פ גמיר להו מרבו דג"ש גמורה היא ומאי דניסן ר"ה למלכים דינא דאורייתא הוא ועפי"ז נ"ל מה שהק' התוס' לעיל על פירש"י שכ' דמספק פסלי' לשטר דמההיא דשטר שזמנו וכו' נראה דמספק לא פסלי' שטרא ע"ש די"ל דמדאורי' מספק פסול ומדרבנן פשר שלא תגעול דבגמ' שם בר"פ אחד דיני ממונות פרכינן אמתני' דקתני ד"מ

בעי' דרישה נחקירה מהך דשטר שזמנו דאי בעי' דרישה נחקירה אמאי תלינו באיחרוהו וכתבוהו ומשני דמדברבנו לא בעי' דו"ח שלא תנעול דלת ע"ש וא"כ בגמ' לעיל דבעי' למאי הלכתא ניסן ר"ה קאי אדאורייתא ולכך פירש"י שפיר דמספק פסלינו ליה פינו דבעי' דו"ח ובתר דתי' רבנו דלא בעי' דו"ח מודה רש"י דנ"מ להקפד כמ"ש התוס' והא דתנו מאן חרין פשרין אתיא אפי' לדינא דאורייתא אם העדים עצמן הם שהעידו דאיחרוהו והגמ' שם דפריה עלה אי בעינו דו"ח אמאי פשרין היינו משום דמשמע ליה דמייירי אפילו בהעידו העדים אחרים כמ"ש מהר"ם לופלין בחי' שם ע"ש אבל באותם העדים עצמן א"ש אפי' לדינא דאורייתא ושפיר מיייתי לה הגמ' לעיל אדינא דאורייתא אבל אפתי יש להבין פינו דאורייתא קיימי' אפילו מוקדם פשר וטרין מזמן דקאמרי העדים דטעמא דפסולין אינו אלא משום גזירה שמה יגבה מזמן א' ועיין להפנ"י לעיל: תוס' ד"ה מקיש וכו' משום דהכי הנה מעשר וכו' עכ"ל מה שהקשה מהרש"א גימא ב' לחדשים י"ל דפשיטתיה דקרא קאי אמלאכות שלמה ורש"י סירס המקרא ומה שהק' ה' טורי אבן דא"כ מאי פריה ואימא תמוז ואימא וכו' ע"ש י"ל דאחר דאיפא הקיש בע"כ מסרסי' ליה לקרא וב' לחדשים קאמרי והתוס' לא קיימי אלא אפשטיה דקרא בלא הקיפא: דף ג' ע"א ד"ה אלא וכו' כמו כי בא סוס פרעה וכו' עכ"ל הא דלא הוק"ל פן בקראי דכי מת אביכם וכי מת גבורם דמיייתי להו כפר משום דא"צ לפרשם בלשון פאשר אלא לפום פ"ה שהביאו בסה"ד דלשון אפר הוא כמו אם ובקרא דכי מת אביהם וכי מת גבורם לא יתכן לפרשם בלשון אם ולכן ע"כ לפרש בלשון פאשר אבל לפום מסקנת התוס' דלשון אפר הוא כמו לשון דהא אם פן יתפרשו שפיר בלשון אפר ר"ל דראו שמת אביהם ולכך אמרו לו ישטמנו ולהכי נקטו קושיתם בהגי קראי דכי בא סוס פרעה דלכל הפירושים לא יתפרשו אלא בלשון פאשר: ד"ה ת"כ וכו' שמונין למלכותו וכו' עכ"ל הקשה מהרש"א ז"ל א"כ למ"ל בשני הא מבחדש השני היא למלכותו וכמ"ש התוספות לעיל ע"ש ול"ק דדוקא בקרא דלעיל הוא דלא משמע להו לפ' לחדשים דהא קרא פתיב למלה שלמה וכמו שפתיבתי לעיל אבל בהאי קרא דר"א לא פתיב למלכותו אלא לגבי שנה ולכך יתפרש שפיר בחדש השני לחדשים ולכך אצטרף בשני לאשמועי' שני למלכותו: ע"ב גמ' לא ס"ד דתניא וכו' הקשה ה' טורי אבן דלקמן פריה ר"ח מאי קמ"ל ומשני קראי אתו לאשמועינו והשתא הא ר"ח נמי לא נ"ל אלא מבריית' הלזו ע"ש ול"ק דמברייתא לחוד לא סגי די"ל למניינא אחרינא פדפריה הגמ' ועכ"ל מג"ש וא"כ היא גופה דאשמועינו ר"ח קרא וג"ש: דף ד' ע"א גמ' נ"מ לנודר הקשה הפנ"י הא ברגל אחד עובר בעשה וא"כ מאי נ"מ בהא דר"ה לרגלים מאי נ"מ בין עשה ללאו ותי' דדוקא לרבנו הוא דברגל א' עובר בעשה אבל לר"ש דמיקל ובעי' פסדון א"ע בעשה ברגל א' ע"ש וליתא דא"כ מאי פריה הגמ' לקמן דף ו' ע"א אהא דאמ"ר פינו שפער עליו רגל ראשון עובר בעשה מברייתא דקי"ל פרה זבחי שלמים וכו' נוקמה לברייתא כר"ש ומפח זה ג"כ אין לתרץ דדוקא בע"ע רגל א' מהג' רגלים דבסדרן הוא דעובר בעשה אבל בנודר אחר הפסח דעצרת וסופה אינם מן המנין א"ע בעשה אלא בעבר הפסח שאחריהם דא"כ מאי פריה מברייתא דקי"ל פרה וכו' ולעיקר הקו' י"ל דנ"מ לפיכך עדות לסברת הר"מ בפני"ג מה' עדות דאינו נפסל לעדות אלא בעבר על לאו ול"ד על לאו שיש בו מלקות כמ"ש הכנה"ג סי' ל"ד הגהב"י אות כ"ח ובעבר על עשה אינו נפסל לעדות כמ"ש הרדב"ז בלשונות הרמב"ם ע"ש ועיין להתוס' בפ' א"ז"נ דע"ב ע"א דנראה מדברייהם דלא בעי' עבירה שיש בה מלקות ע"ש ועמיתנו הרב מהרש"ש הי"ו אמר דנ"מ לנשים למ"ד לקמן דנשים אימנהו בקל תאחר ובעבר רגל א' דעובר בעשה ליתנהו דמ"מ שהז"נ היא: תוס' ד"ה שלשה וכו' ומתני' דניסן ר"ה וכו' עכ"ל ר"ל דלקמן דו' אמרי' דרבי

היא ונסוב לה אליבא דתנאי ואהא ק"ל דא"כ היכי אמרינן בשמעתין ד"ש היא הא לא אתיא סיפא כר"ש וכדפריה לקמן ולזה כ' דמ"ש הגמ' ר"ש היא אנ"סן ר"ה לחוד קאי וזהו שכ' ומתני' דניסן ר"ה ר"ש ר"ל ונקא הא דקתני ניסן ר"ה הוא דקאמר ר"ש היא ועיין להשע"ה ח"ב דף מה שנדחק בכוננתם ע"ש: ד"ה צדקות וכו' פל זמן שלא עבדו וכו' עכ"ל עיין לה' טורי אבן ועיין בספרו שאגת אריה סימן ס"י עיין שם: ד"ה ומעשרות וכו' ומה שקבע עליהם הפתוב וכו' עכ"ל ול"ל דמה שקבע זמן ביעור היינו של אותה שנה דהא בקרא דביעור פתיב גם מעשר שני ע"ש בפירש"י בחומש ומע"כ ליתיה אלא בשנה שנייה והביעור הוא בסוף שנה שלישית וא"צ לדברי מהרש"א ז"ל: בא"ד בין רגל לביעור וכו' עכ"ל והשתא בזמן הביעור שהוא ע"ט ראשון ליכא אפי' רגל אחד דבעי עד שיעבור פל הרגל הוא שיעבור בב"ת פדמוכח בגמ' לקמן דף ה' ע"ב ע"ש וא"ש אפי' למ"ד רגל אחד דלא פמהרש"א ע"ש וה' טורי אבן תי' לקושני התוס' דנ"מ בהנהגה דל"מ בב"ת כמו אשה וכיוצא נאפי' דהנהגה דלאו קדשים לא תלי ב"ת דידהו פרגלים אלא לאלתר מ"מ מע"ב תלי בביאת הארץ ע"ש ואפתי קשיא ממעשר עני ולא יתיישב זה אלא בדלא קיימי עניים ולשי' התוס' בד"ה צדקות ע"ש: ע"ב ד"ה לקט וכו' והיכא דעבר ונעלם וכו' עכ"ל ה' טורי אבן דלרע"ק דס"ל תעזוב מעיקרא משמע המ"ל לב"ת דלקט שכחה ופאה ועוד מאי פריה פריש תמורה לאפיי דמהני מלקט ש"ו נימא מדרבניהו רחמנא לב"ת שמעינן דלא מהני ע"ש ולפמ"ש הרב עצמו לעיל דמעשר עני לא נ"ל ב"ת דידיהא אלא מקרא דמעמף ע"ש א"ש הפל דלרע"ק מוקי ליה למ"ע וגם לא שמעי' מקרא דמעמף דלא מהני דהו"מ ליה למ"ע: בא"ד במלקט לצורף עניים וכו' עכ"ל רבנן דאמרי יתנה לעני הנמצא ודאי דמייירי בדאיפא עניים דאי ליכא עניים הו"מ לזכות לעצמו כמו שהוכיחו מפ' הדרוע ומגו דזכי לנפשיה זכי נמי לאותו עני דבחד מגו רבנן מודו אלא ע"כ בדאיפא עניים אבל ה"כא גבי ב"ת בדליכא עניים מייירי דמודו רבנן דזכה לאותם עניים ולא עבר לאלתר בכה"ג גם לא עבר משום פל תלקט לעני דהא בכה"ג הו"מ לזכות בהם אפי' הוא בעצמו וכי עבר ג"ר עבר בב"ת ובכ"ל ל"ק מ"ש הט"א ועיין להרשב"א בחי': גמ' ורבנן שהוא לכדר' יונה וכו' ואפ' לר"ש אית ליה הקישא דר"י כמ"ש מדברי החוס' בפ"ק דשבועו' סוף ד"ט ע"ש והו"מ הגמרא לומר קרא דבמועדיכם מבע"ל לדוחה את השבת והטומאה פדאי'תא בפ' כ"צ דע"ז ע"א ע"ש ודע דכי דרשי' ההקי' דר"י פוליהו מועדי' בכלל נאפי' ר"ח דהא הוקשו לר"ח הוא והשתא פי דרשי' הקישא דר"י ליכא למידרש פלל דמועדיכם קאי אלכד מנדריכם ומיעוט מועדים שנים ולענין ב"ת דהא אפי' ר"ח בכלל וע"כ דלא אתא לב"ת ובכ"ל ל"ק מ"ש הט"א ע"ד התוס' בד"ה אלא ע"ש: שם גמ' תפסת מרובה לא תפסת הק' ה' ט"א בתגיגה די"ז למ"ש התוס' בפסחים דמ"ג ע"ב דאורחיה דקרא למדרשיה מסיפא לרישא הו"ל לאקשוני ה"כא חה"ש לחה"ס פאורחיה דקרא ע"ש ונ"ל דשאני ה"כא דאפי' דרשת ה"כ מ"מ חג המצות דכתיב ע"כ לאקשוני ליה חג הסוכות ללינה פדלקמן וכיון דע"כ בהאי קרא דרשי' מרישא לסיפא דרשינן פוליה מרישא לסיפא ואין קפידא בהאי קרא וכמ"ש עוד ע"ד התוס' דפסחים עמ"ש בחי' שם: דף ה' ע"א תוס' ד"ה מה וכו' וכגון דשלח שלמיו מאתמול וכו' עכ"ל ה' טורי אבן בתגיגה די"ז הקש' דהא מ"מ צריף לזבוח היום כדי שישמח בלילה דהא מה שנסחט אתמול א"כ בלילה שאחר היום ולפמ"ש מהרש"ל בר"פ לולב וערבה דלא אתרבי בהדיא אלא ליל ח' אבל שאר לילות י"ל דל"מ בשמחה ע"ש ניקא שפיר וע"ש במהרש"א ז"ל: בא"ד ואתי הקישא וכו' פל ז"י הרגל וכו' עכ"ל התוס' בתגיגה די"ז כ' דלת"ק ור"ש נ"ל לינה מופנית וכו' ע"ש ולפ"ד התוס' פאן צ"ל דת"ק ור"ש ל"ל לינה פל ז' ופליגי תנאי בהא איברא דלפמ"ש הט"א לעיל דר"ש נ"ל פסדרן מדכתיב חג המצות

וחג הסנפנות דל"צ דחה"מ פתח בו הפתוב וחה"ס בו דַיְבַר הפתוב ועִיָּב פירש"י ופיר"ח ע"ש
א"ש לת"ק די"ל דגר"נ"ל מְדַכְתִּיב חה"ש ופְתַח הפתוב בחה"מ וחה"ס שְׁבוּ דַיְבַר הפתוב וְאִיִּתְרוּ
חה"מ וחה"ס לְלִינָה אָבֵל ר"ש צ"ל דל"ל לִינָה אֵלָא לִינָה אַחַת אָבֵל לפירש"י ולפירשב"ם לת"ק
צ"ל דנפ"ל לִינָה מְקַרָּא דְנִפְנִית דל"ל דְמַאיִתְר חה"ס לפיר"ח וחה"מ לפירש"י דְרִשִׁי תַשְׁלוּמִין
דא"כ נִמָּא דְגַם חה"ש אַתָּא לְתַשְׁלוּמִין וְלֹא שְׁמַעִינוּ ג"ר לב"ת אֵלָא שְׁנֵי רְגָלִים וּעֲפִי"ז ל"ק מַה
שְׁהֵק הַט"א בְּסוּמוֹ בְּמַאי דְפָרִיף ק"ק ור"ש תַשְׁלוּמִין מִנ"ל דְמַאי פָּרִיף לַת"ק לפיר"ח נִמָּא דְאִית
לִיה גַּם לַת"ק דְלֹא בְּעֵי לְמִיכְתָּב חה"מ שְׁבוּ פְתַח הפתוב וְדָרִישׁ לִיה לְתַשְׁלוּמִין ע"ש וּעֲפִי"ה ל"ק
דא"כ נִמָּא דְגַם חה"ש אַתָּי לְתַשְׁלוּמִין גַּם מִן הָאֲמוּר לִיתָא לַמ"ש השע"ה בְּדַעַת הָרַמְבַּ"ם ע"ש:
ד"ה וְאִי וְכו' מִיָּד עוֹבֵר עָלָיו עכ"ל וְכו' מִפִּירש"י וְהַט"א הִקְשָׁה מַהִּיא דְטַמְאוּהוּ לְיוֹסֵף הַפְּהֵן
בַּע"פ מְשׁוּם עֲשֵׂה דְטַמְאוּת קְרוּבִים וְהִכִּי עֲשֵׂה דְטַמְאוּת דוּחָה עֲשֵׂה דְפָסַח וְל"ת דב"ת ע"ש ול"ק
די"ל דְבַהֲהוּא עֲנֻבָּדָא עֲדִינָן לֹא אֶפְרַישׁ אוּ דְהִיָּה מְמוֹנָה עִם בְּנֵי חֲבוּרָה דְהַפְּסַח קָרַב מְשׁוּם בְּנֵי
חֲבוּרָה וְלִיכָּא ב"ת כָּלֵל דֹּאע"ג דְמַחְוִיב בְּפָסַח לֹא שְׁיִיף ב"ת אֵלָא בְּאֲמַר וְלֹא הֶפְרִישׁ אוּ הֶפְרִישׁ
וְלֹא אֶקְרִיב וְזֶה לֹא אֲמַר וְלֹא הֶפְרִישׁ וְהַפְּסַח שְׁהַנְפִישׁ קָרַב הוּא מְשׁוּם שְׁאָר בְּנֵי חֲבוּרָה: ע"ב
ד"ה אֵלָא וְכו' וְלֹא יִתְכַן דא"כ נו"ן וכו' עכ"ל ק"ק דְאֲמַאי לֹא נ"ל בְּאֲמַת מַהִּיא הִיקְשִׁי וְאֲמַאי
אֶצְטְרִיף כָּל הַנֵּי קְרָאִי: ד"ה מַה וְכו' מַהִּיכ"ת לֶן לְמִיפְסֵל וְכו' עכ"ל ה' ט"א הַק' דְנִימָא דְהִנָּה
מוֹקְמִינוּ קְרָא דב"ת וְקַרָּא דְמוֹצָא שְׁפַתִּיף בְּאֶפְרַישִׁיָּה וְלֹא אֶקְרַבִּיָּה לְחוּד וְלְמִיפְסֵל וְהוֹכִיחַ מְדַבְּרֵי
הַתּוֹס' בְּזַבְחִים דָּף ד' ע"ב בד"ה אִימָא דְטַפִּי אִית לֶן לְמִינְדִישׁ לַעֲפֵב מְלִמִּינְדִישׁ דְרִשָּׂא אַחֲרִיתִי
ע"ש וְלִיתָא דְהַתָּם דְּנֻקָּא מְשׁוּם דְהַדְרִשָּׂא הִיא בֵּא"ע וְעוּד דְנַעֲלָם מְמוֹנֵי דְבָרֵי הַתּוֹס' שָׁם ד"ח
ע"א בד"ה וְזָרִיקָה שְׁהוֹכִיחוּ מִהַגְמ' שָׁם דְכִי אִיכָּא לְמִינְדִישׁ ל"מ קְרָא לַעֲפֵב וְדַבְּרֵי הַתּוֹס' שְׁהִבִּיא
הָרַב צ"ל בְּכַוֵּנָתָם כַּמ"ש ה' עֲנוֹמֵר מִן הִבִּיאוּ הַח"ן שָׁם וְע"ש בַּח"י: שָׁם גַּם בְּכוּר דְלֹא בַר הַרְצָאָה
וְכו' וְאִיכָּא קְרָא דוֹהִיָּה בְּהַ חֲטָא לְחוּד הו"מ לִיה בְּכַוֵּר לְחוּד וּבְהִכִּי נִיחָא דְלֹא מְשַׁנֵּי הַגְמָר' דְאִי
מְקַרָּא דְבַכוּר לְחוּד הו"מ לִיה בְּמִיעוּט שְׁנַיִם דְלֹא עֵבֵר בב"ת כַּמ"ש הַט"א די"ל מְשׁוּם דְאַכְתִּי ק'
לִיכְתוּב קְרָא דְהִכָּא לְחוּד וְהָא דְפָרִיף מְדָבֵן עֲזַאי נְפָקָא וְלֹא מְשַׁנֵּי דְבָן עֲזַאי ל"ל דְאַחֲרִים כַּמ"ש
הַתּוֹס' וְאַצְט' קְרָא דְבָן עֲזַאי מְשׁוּם דְאִי מְקַרָּא דְהִכָּא הו"מ בְּכַוֵּר מְשׁוּם דְאַכְתִּי ק' בְּקַרָּא דְבָן
עֲזַאי לְחוּד סְגִי דְהָא לֹא יִרְצָה פְתִיב מְשַׁמַּע בְּמִדֵּי דְבַר הַרְצָאָה מִיָּרִי וְעִינָן לַהט"א מ"ש בְּמַאי
דְפָרִיף מְדָבֵן עֲזַאי נְפָקָא: דָּף ו' ע"א גַּמ' אֵלוּ קִדְשֵׁי ב"ה וְכו' הַק' הַט"א לר"ל בר"פ שְׁלִיחַת הַקֶּן
דס"ל דְבַקְב"ה אִפִּי אֲמַר עָלֵי ל"מ בְּאַחֲרִיּוֹת הִיכִי מ"ל דְקַב"ה חֲזִיב בב"ת עש"ב ול"ק דֹּאע"ג
דא"ח בְּאַחֲרִיּוֹתָהּ מ"מ כָּל זְמַן דְאִיתָּהּ בְּעֵין מְחֻוִּיב לְהִבִּיאוּ לִיד גִּזְבָּר וְאִם לֹא הִבִּיאוּ עוֹבֵר בב"ת
וְכַמוֹ נְדָבָה דְקִדְשֵׁי מְזַבַּח: תּוֹס' ד"ה תַשְׁמוּר וְכו' וְסוּגְיָא דְשְׁמַעְתָּא מְשַׁמַּע בְּגַמְרָא דְאַתָּא כַּרַע"ק
וְכו' עכ"ל דְבָרֵיהֶם תְּמוּהִים דְבַגְמ' שָׁם בַּע"א מוֹקִי לָהּ ר"י גּוֹפְיָה פְרִי"ש וְרִי"ש ס"ל בְּמַגְדָּף
כַּרַע"ק וְא"כ מִתְנִי לָאו רַע"ק הִיא וְכַמ"ש בַּגְמ' גַּבִּי אוֹב וְיִדְעוּנִי מִתְנִיתִין רַע"ק הִינֵנו דס"ל כַּרַע"ק
בְּמַגְדָּף: ד"ה יִקְרִיב וְכו' וי"ל דְלַעוֹלָם בְּשֵׁלָא עֵבֵר וְכו' עכ"ל מִתְבָּאָר מְפָאן דְבַחֲטָאוּ וְאַשְׁמוּת
דְאִין מְמַשְׁפְּנִין הִינֵנו כָּל זְמַן שְׁלֵא עֵבֵר בב"ת אָבֵל אִי עֵבֵר בב"ת מְמַשְׁפְּנִין וּבְהִכִּי נִיחָא מ"ש
הַתּוֹסְפוֹת בַּר"פ אֲמָרוּ לוֹ לר"מ אֲמַאי מְחִיב בַּאמ"ל אֶכְלֵת חֲלָב וְהָא אִין מְמַשְׁפְּנִין ע"ש וּעֲפִי"ה
מ"ל בְּעֵבֵר בב"ת וּבְעִיקָר קְוָשְׁתָּם וְתִי פָּאן עִינָן בַּגְמ' בְּכַוֵּר דָּף כ"ו ע"ב דְקַאֲמַר פִּינֵן דְעוֹלָה
נְמִי מְכַפְּרָא אַעֲשֵׂה לָּא מְשַׁהִי לָהּ וְצ"ע וּבְעִיקָר בְּעֵיָא דְהַתָּם בְּכַוֵּר דָּף ק"ל תַפְּשׁוּט מְדַתְנָן חֲזִיבִי
עוֹלוֹת וּשְׁלָמִים מְמַשְׁפְּנִין אוֹתָם וי"ל דְהַתָּם בְּלֹא הֶפְרִישׁוּן עֲדִינָן אָבֵל אִי כְבֵר הֶפְרִישׁם בְּהִיא
מַבַּע"ל בְּכַוֵּר דָּף: ע"ב גַּמ' אֲשֵׁה מַהוּ בב"ת ה' שְׁאֲגַת אַרְיָה סִי הוֹכִיחַ מְגַמְרָא דְרִישׁ

נדרים ד"ד דאשה אינה בב"ת ע"ש ואפ"ל דהתם בקרבן עוף דיולדת מיני ובעוף לא מצינו בו בב"ת וכן י"ל קצת ממה שדחו התו' לעיל פי' הי"מ דמשום הדיקישא דזאת התורה דא"כ נו"ן נמי ע"ש והא דהדיקישא דזאת התורה ליתיה בעוף כמ"ש התוס' במנחות דף ונימא דאצט' קרא לעוף איברא דהתוס' פתולין דכ"א כ' דהדיקישא דזאת התורה איתיה אפי' בעוף ועיין להתוס' בבתרא דקס"ו ע"א בד"ה נכנס דפשיט"ל דגם עוף איתיה בב"ת ע"ש: דף ז' ע"א גמ' דכלו דדשיו וכו' המש"ל בפ"ד מה' א"מ הוכיח מפאן דבדקדשי אפי' פלו דדשיו בעי' ה' ימים ע"ש ועמ"ש בחדושינו פתולין דכ"א ע"א ע"ש: שם גמ' מדי רוב אסיף פתיב ור"ח אע"ג דנגיד מקרא קמא משום קושליא מדי רוב אביב פתיב מ"מ בהאי קרא דבאספקם פתיב בל' רבים משמע דמ"ל רוב אסיפת בני אדם קאמר: שם ואבע"א מהכא בחדש הראשון וכו' ראשון למילתיה דקדק מהרש"א ז"ל דקראי קמאי נמי נימא למעשה הזמן קאמר ע"ש וי"ל דאמוראי קמאי קרא יתירא קדרשי מדכתוב חשבון החדשים ושם החדשים ולא סגי ליה בחד מנייהו ש"מ להאי דרשא אבל יש לדקדק ראב"י ור"א אמאי ניידו מקרא קמא דנתלקח אסתר דהוא פתיב ברישא: תוס' ד"ה שפא וכו' וקצת תימה וכו' עכ"ל לפי מה שצדד המש"ל בסברת רבה דאמר התם דפליגי בהבטה דהפקר דלכ"ע אי קני חיישי שפא לא ימסרם יפה הו"מ התוס' לאקשוני טפי לרבה מבריי' דהכא דלא חיישינו להכי תי' יתישב שפיר הפל: דף ט' ע"א ד"ה ולאפוקי וכו' ועוד דסתם מתני' דהכא אוקמה פרי"ש וכו' עכ"ל אע"ג דלר"א א"צ לאוקמה פרי"ש כמ"ש התוס' לעיל בד"ה בעשרה מ"מ הגמ' לא אוקמה פה ולא קאמר דלר"א ניחא נראה דניחא ליה להגמ' לאוקמ' פרי"ש לכ"ע משום דהלקחא פנותיה: ד"ה וקציר וכו' ואמאי לא אמרינו מן המותר לישאל וכו' עכ"ל ק' מנ"ל דאסור לבצור אם עבר ובצר שרי והתוס' בפ' הנהב דנ"ח ע"א הוכיחו מדקתני אבל אתה בוצר מן המופקר ומופקר אסור לבצור ע"ש ויש להבין נימא דע"י שינוי קאמר ומשומר אפי' ע"י שינוי אסור כמו שהוכיחו התוס' פאן וי"ל הא דמופקר שרי ע"י שינוי נ"ל מדכתוב לאכלה ותיכי.

מ"ל הא אסור לבצור וע"כ דשרי ע"י שינוי וכ"כ הק"א שם בפרייתא דת"כ ע"ש וא"כ ע"כ דמשומר אסור באכילה דאי משומר מותר באכילה א"כ לאכלה דקרא קאי גם על המשומר וא"כ ע"כ ע"י שינוי שרי כמו מופקר אלא ע"כ דאסור באכילה מדאסור ע"י שינוי וא"כ משומר אסור אפי' ע"י שינוי וזהו פונת התוס' שם דמופקר אסור לבצור וא"כ הדקתני אבל אתה בוצר הוא ע"י שינוי וא"כ משומר אסור אפי' ע"י שינוי וא"כ ע"כ דאסור באכילה ודלא כמו שדחק מהרש"א שם דקתני אבל בוצר היינו אם עבר ע"ש: ועוד י"מ דברי התוס' פאן דמקשי לשי' ר"ת בדבור הקודם דספחים אפי' קודם הביעור ודוקא במשומר כמ"ש מהר"ם לובלין בפ' מקום שנהגו דנ"ב ע"ב עיין שם: ד"ה ורי"ש וכו' לא הו"ל קראי גבי שביעית וכו' עכ"ל ק"ק נימא דקציר לשביעית אתא לתוספ' דמוצאי שביעית וחריש אצטריף לחרישה גופה כמ"ש בד"ה שהרי אלא מדכתוב גבי קציר ש"מ לתוספת נמי אתא ונימא מדכתוב גבי קציר לתוספת פדי שילמד על שבת ויו"ט דבכה"ג ליפא לאקשוני קשוני לא לכתביה גבי קציר ולכתוב קרא יתירא גבי שבת ויו"ט פיון דבלא"ה אצט' למכתב חריש לאסור החרישה פתביה גבי קציר ללמוד שבת ויו"ט ולא יצטרף לכתוב קרא יתירא גבי שבת ויו"ט ויש ליישב: ע"ב גמ' וילוף שנה שנה מתשרי הק' הט"א גילף שנה שנה מע"ע ושדה אחרונה ובתי ע"ח וקדשים דלמנן שלהם ולא למנן עולם פדאיתא בגדה דמ"ז ע"ש ולק"מ דשנה שנה גמירי מסיני ולא שנה משני' ובע"ע פתיב שנים שדה אחרונה וקדשים נמי שנתו פתיב ובתי ע"ח פתיב שנה תמימה ולא גמרי' שנה שאין עמה תמימה משנה שיש עמה תמימה ובהכי ניחא נמי מה שדקדק עוד אמאי מיייתי הגמ' קרא דבשנה הרביעית ע"ש

מה שדחה וע"פ מ"ש ניקחא שפיר דלא גמירי אלא שנה שנה ולכך מיייתי משנה הרביעית וכיון
דשנה הד' למנין עולם ע"כ ג"ש דערלה נמי למנין עולם: שם גמ' עלתה לו שנה ומותר לקיימן
עמ"ש הט"א דגמ' דילן סובר דלרבנן מקיינים בכלאים אפי' איסורא ליפא ועיין במהרש"א בסוטה
דמ"ג ע"ב בגמ' ע"ש: תוס' ד"ה מרפיב וכו' וצריף לדקדק וכו' משום מבריה וכו' עכ"ל הא דנקטו
מבריה עיין בתשו' מהר"ם אלשיך ז"ל סי' ק"י ע"ש: ב"ב: דף י' ע"א גמ' פן כ"ד חדש ול"י עיין
להט"א מה שהק' מגמ' דערבין דח"י ע"ב ע"ש ואין מקום לקושיתו דאפי' בעינן שלשים יום
בשנה היינו ליחשב שנה אבל השנה שעברה פבר הושלמ' משונכנס יום א' בשנה שלאחריה וכן
צ"ל בגמ' גופה שם דקאמר אי מה התם יום א' אף פאן יום א' הרי דסגי ליה ביום א' אפי' דר"א
ס"ל ל"י בשנה ליחשב שנה ואפי' אי ר"א לא בעי יום ל' פולו קשיא אלא ע"כ פדכתני ומה שהק'
עמ"ש הר"מ בה' מעה"ק דפר יותר מג"ש הוי זקן עיין להמש"ל ב"פ מה' איסורי מזבח דין ו'
ע"ש: שם תוס' עגל וכו' והקא משמע מדעגל וכו' עכ"ל הא דלא ק"ל בריני דת"כ אמתני דפרה
בלא הא דשמעתין עיין להמש"ל בריש ה' פרה עיין שם: ד"ה שנים וכו' וצ"ל דהאי ק"ו דהקא
לרבנן וכו' עכ"ל ק"ק דמאי פריף הגמ' נימא דר"מ ס"ל פרפי יוסי ואתיא מתני' כר"מ ויש ליישב:
בא"ד דדחיק אצבה ביממי וכו' עכ"ל הק' מהרש"א ז"ל פין דשל ביה"ש חשבת ליה דיום א"כ
תעלה לה שימור יום ב' ועיין מ"ש לזה מהרש"א גופיה בנדה דע"א ע"ש ול"ק דראיה דביה"ש
נחשבת לשנים דביה"ש חציו מן היום וחציו מן הלילה וכשראתה פל ביה"ש הוי סוף היום
בטומאה ותחילת יום הב' בטומאה ולא הוי שימור דאע"ג דשימור ל"מ בלילה מ"מ כי ראתה בו
נחשב תחילת היום בטומאה דמקצת היום דהוי שימור היינו פל הלילה ומקצת מן היום: דף י"א
ע"א ד"ה אלא וכו' ולמאי דמסקי' וכו' לא הנה צריף לשנויי וכו' עכ"ל עיין להב"ש סי' ד' סקי"ט
ע"ש: דף י"ב ע"ב גמ' דתלתן משתצמח וכו' התיו"ט בפ"א דתרומות משנה ה' כ' מהירושלמי דגם
בתבואה וזיתים משתצמח הוא סימן להבאת שליש והק' ע"ז דבגמ' לקמן לא מוכח אלא מדקי"ל
לרבנן ואי איתא הא איפא סימן דמשתצמח ע"ש ולק"מ דהה"ס דמשתצמח לא ידעי' דהוא הבאת
שליש אלא מדקי"ל בהבאת שליש דאל"ה דילמא הוא פחות משליש ובהה"ש שיעורא דמשתצמח
סגי לן ומהגמ' לקמן גבי עומר שהקריבו ישראל י"ל דלא הנה שיהו לזרעו פדי לבנדקו אם
יצמח מיהו מדברי התוספות בשמעתין מתבאר דהנה סיימנים ליתנהו בתבואה וזיתים: תוס' ד"ה
מנהג וכו' וי"ל דהאי דהקא אצטריף וכו' עכ"ל ר"ל דפשיט"ל דמהה"ל דלעיל לא ידעינן דינא
דפירות אבל בהה"ל דרשא דהקא סגי לן והה"ל קציר דלעיל אצטריף לגלויי על חריש וכמ"ש התוס'
לעיל ולפום תי' בתרא דגם דין דחרישה דלעיל לא שמעי' ליה מדין הפירות דהקא ולכך בתי'
בתרא לא הוצרכו לפרש דמדין החריש דלעיל לא ידעינן דין הפירות משום דר"ז צריף לאומר
גם לתי' קמא ועמ"ש מהרש"א ז"ל: דף י"ג ע"א גמ' ולא קציר נכרי מה שהקש' הט"א מגמ'
דפסחים דכ"ג ע"א ע"ש לק"מ דכבר כ' התוס' שם דף ה' ע"ב דמחז קרא נפ"ל נכרי והקדש ע"ש
וה"נ קציר נכרי ומצנה: תוס' ד"ה ולא קציר וכו' מאשירות שפדורות הראשונים וכו' עכ"ל עמ"ש
הט"א ועיין לה' פ' דרכים דרף הקדש דכ"ב ע"ג ע"ש: ע"ב גמ' ר"ש שזורי ס' יש בילה וכו' הק'
הט"א דבמנחות דל"א ע"א אמרינן כ"מ ששנה רש"ז הלכה פמותו ע"ש בגמ' והא סתראי גינהו
דבההיא דנתערב לי טבל ס"ל אין בילה ובהא דצובר גורנו ס' יש בילה ובדברי רש"ז עצמו י"ל
דאפי' דס"ל יש בילה לא רצה לסמוך על דעתו במקום רבו ר"ט אבל למיפסק הילכתא בכולהו
כרש"ז קשיא ע"ש ול"ק די"ל דמאי דפסק כרש"ז בההיא דצובר גורנו משום דאזיל אחר גמר
פרי וכנותיה ולא מטעמיה וכדאמרינן לקמן דשמואל דאמר הלכה כרש"ז פנותיה ולא מטעמיה

אָלָא מְטַעֲמָא דְגַמְרֵי הַפְּרִי: תּוֹס' ד"ה מִתּוֹךְ וְכו' א"נ פְּדוּתְנָא בַת"כ וְכו' עכ"ל ק"ק לַפ"ז אַמְאֵי אַצְט' לְטַעֲמָא דְעִשְׂוִיין פְּרָכִין פְּרָכִין נִילַף מִשְׁבִּיעֵית וְכַדְלִפְיֵנּוּ לְעִיל בַּתְּבוּאָה וְזִיתִים אַחַר שְׁלִישׁ מַעֲשָׂרוֹת מִשְׁבִּיעֵית וי"ל דְּשְׁבִיעֵית לְעוֹלָם קִדְמָה לְזִמְנֵי הַמַּעֲשָׂרוֹת דְּהָא אֵילָנוֹת לְשְׁבִיעֵית בְּתַר חֲנֻטָּה וְלַמַּעֲשָׂרוֹת כְּשִׁיעוֹר הַמְּפֹרָשׁ בָּהֶם וְלְעִיל גַּבֵּי שְׁלִישׁ מִיְיָתִי מַכ"ש וְכַמ"ש הַתּוֹס' לְעִיל בַּד"ה הַתְּבוּאָה ע"ש וְעִי"ל דְּהָכָא שְׁאֵנִי דְטַפֵּי הו"ל לְמִילַף מִדִּין מַעֲשֵׁר גּוֹפִיָּה דְבְּדִיקוֹת אַחַר לְקִיטָּה: דָּף י"ד ע"א גַּמ' וְנֶהְגָּ בּו ב' עִישְׂוִירִין הַרְמַב"ם בַּפ"ח מַה' מַע"ב כ' בְּסַפֵּק ב' הַנְּכַסָּה לַג' דְּמַפְרִישׁ מַע"ב מִפְּנֵי שֶׁהוּא קִדָּשׁ וְאִין מַפְרִישׁ מַע"ע מִפְּנֵי שֶׁהוּא חוֹל וְהַשִּׁיג הַרְאָב"ד הָא אַפְתִּי טָבֵל ל הוּא פִּינּוּ שְׁלֵא הַפְּרִישׁ מַע"ע וְעוֹד הָא רַע"ק נֶהְגָּ בּו ב' עִישְׂוִירִין וְעִינּוּ לַהֲכ"מ מ"ש מִשָּׁם מַהֲרִיק"ו בְּזָה ע"ש וְעִינּוּ לַהֲט"א וְנ"ל דְּלְעוֹלָ' קוֹרָא אֶת הַשֵּׁם וְכַדְאָמְרִי בְּמַסְכַּת מַכּוֹת דָּף י"ז גַּבֵּי דְמֵאֵי דַחַכ"א קוֹרָא שֵׁם וְא"צ לְהַפְרִישׁ וְכ"כ הַרְמַב"ם בַּפ"ט מַה' מַעֲשֵׁר ע"ש וְה"נ דְּכּוֹנְתָה קוֹרָא אֶת הַשֵּׁם אָלָא דַא"צ לְהַפְרִישׁ פִּינּוּ שֶׁהוּא חוֹל וְכָבֵר יֵצֵא מִיְדֵי טָבֵל סָגִי בְּהִכִּי אָבֵל בַּמַּע"ב לָא סָגִי בְּקִרְיַת שֵׁם פִּינּוּ שֶׁהוּא קִדָּשׁ וְהו"ל תַּעֲרֻבְתָּ קִדָּשׁ בַּחוּל: ע"ב תּוֹס' ד"ה וְלְשְׁבִיעֵית וְכו' פֶּגוֹן אֶתְרוּג בַּת ו' וְכו' עכ"ל וְה"ה בַּת שְׁבִיעֵית הַיּוֹצֵאת לְשְׁמִינִית דְּהַשְׁתָּא שְׁנָה לְאֵילָן לְהַחֲמִיר וְכֵן פָּתַב הַרְשָׁב"א בַּח' כ"י: בַּא"ד וּמִיָּהוּ ק' מֵאֶתְרוּג וְכו' אֶלְמָא דְאֶזְלִי בְּתַר לְקִיטָּה וְכו' עכ"ל אַע"ג דְּגַמְרֵי הַפְּרִי וְלְקִיטָּה בְּשָׁנָה אַחַת דְּהָא מַט"ו בְּשִׁבְטֵי הָעֵבֶר עַד עַכְשָׁיו אַפְתִּי לָא יֵצֵאת הַשְּׁנָה מ"מ מִשְׁמַע דְּנֶהְגָּ בּו מַע"ע מִשׁוּם לְקִיטָּה וְלָא מִשׁוּם גַּמְרֵי פְּרִי וְכ"כ מְהַרְשֵׁ"א בְּסוֹפָה וְלִשׁוֹן הַרְשָׁב"א בַּח' כ"י אֶלְמָא שְׁמַעֵי דְאֶזְלִינּוּ בְּתַר לְקִיטָּה וְאֵע"ג דְּהָכָא כּוֹלְהוּ בְּשָׁנָה אַחַת מ"מ נ"מ לְדַעְלָמ' הִיכָא דְּגַמְרֵי הַפְּרִי בְּשָׁנָה שְׁנַיִיָּה וְלְקִיטָּה בְּשָׁנָה ג' דְאֶזְלִינּוּ בְּתַר לְקִיטָּה: דָּף ט"ו ע"א פִּירֵש"י בַּד"ה אַמ"ל וְכו' פְּדוּתְנָא בְּמַכִּילָתָא וְאָכְלוּ אֶבְיּוֹנֵי וְכו' עכ"ל עַמ"ש הַט"א בְּזָה וּמַה שֶׁהָק' אַמְאֵי אַצְט' קָרָא לְחִיב עֵיסַת שְׁבִיעֵית בַּחֲלָה ת"ל דַּאֲס"ד פְּטוּרָה אַמְאֵי אַצְטְרִיף קָרָא דְּהָכָא לְפָטוֹר מִמַּעֲשֵׁר הָא תְּרוּמָה וּמַעֲשֵׁר חַד דִּינָא אֵית לְהוּ ע"ש י"ל דְּשִׁאֲנֵי דְטַעֲמָא דְפְּטוּרָה מִן חֲלָה מִשׁוּם דְּבַת שְׁרִיפָּה וְהָאֵי טַעֲמָא לָא שְׁרִיף בְּמַעֲשֵׁר וְל"ד לְשֶׁאֵר דִּינִין דְּבַנְדָּאי מְסַתְּבָרָא לְשׁוֹנָתָם: תּוֹס' ד"ה אוֹ שְׁבֵט וְכו' וְקָשִׁיא אַמְאֵי לָא בְּעֵי וְכו' עכ"ל לַפַּמ"ש הַתּוֹס' בְּדַבּוּר שֶׁאֲח"ז י"ל דְּדוֹקָא הָכָא קַמְבַּע"ל מִשׁוּם דְּבִישׁוּל הַפְּרִירוֹת הוֹלֵף אַחַר הַחֲמָה גַּם מַה שֶׁהָק' מִב' הַלָּחֵם ל"ק דַּב' הַלָּחֵם בְּעֶצְרַת קָרֵב וְעִינּוּ לְמַהֲרָש"א ז"ל: ע"ב גַּמ' אָבֵל אֵילָן הָעוֹשֶׂה בְּרִיכָה אַחַת וְכו' כ' הַט"א מִשְׁמַע דַּמַּד"ת דְּבַתֵּר לְקִיטָּה אָלָא הִיכָא דַּאִין לְקִיטָּתוֹ כְּאֶחָד בְּתַר חֲנֻטָּה אֶזְלִינּוּ וְהַגְמָרָא מְקַשָּׁה מִבְּנוֹת שׁוּחַ דְאָפִי אִין לְקִיטָּתוֹ כְּאֶחָד הו"ל לְמִיזֵל בְּתַר לְקִיטָּה וְעַפִּי"ז תִּפְרִץ מ"ש הַתּוֹס' בַּד"ה נֶהְגָּו ע"ש וְצ"ל לַפ"ד דְּמֵאֵי דְקָאֵמֵר הַגַּמ' אֶמְיָא לָף מַעֲשֵׁר חֲרוּבִין דְּרַבָּנּוּ וְאֶתְ אֶמְרַתְּ לִי שְׁבִיעֵית דְאֶוֹרֵי' הִינּוּ ר"ל דְּבַחֲרוּבִין דְּרַבָּנּוּ אֶפְּלִי דְאִיסוּר' כִּי נֶהְגָּו לָא מְחִינּוּ בִּידֵיהוּ פִּינּוּ דְלִיכָא אָלָא אִיסוּרָא דְרַבָּנּוּ וְכַדְקָאֵמֵר גַּבֵּי תּוֹסְפַת יוֹה"כ בַּמַּס' בִּיצָה ע"ש אָבֵל בְּשְׁבִיעֵית דְאֶוֹרֵי' מְחִינּוּ בִּידֵיהוּ וְלְעוֹלָם בְּרִייתָא דְבְּנוֹת שׁוּחַ פְּרַבָּנּוּ דְפְּלִיגֵי אַר"ן אָבֵל לַר"ן אֶדְרַבָּא בְּדְאֶוֹרֵייתָא אֶזְלִינּוּ בְּתַר לְקִיטָּה: שֵׁם גַּמ' מִשׁוּם דַּא"ל שְׁבַקְתָּ רַבָּנּוּ וְעַבַּדְתָּ כְּר"ן וְכו' וְהָא דְפְּרִיף לִיָּה מְבַרְיִיתָא דְבְּנוֹת שׁוּחַ וְלָא פְּרִיף לִיָּה מְרַבָּנּוּ דְפְּלִיגֵי אַר"ן בְּבַרְיִיתָא דְלְעִיל מִשׁוּם דִּי"ל דְר"ן מְפָרֵשׁ דְבָרֵי ת"ק וְלָא פְּלִיגֵי: דָּף ט"ז ע"א גַּמ' אָמֵר אַבְיֵי הַיְלָכָף כִּי חֲזִי אֵינִישׁ דְּמַצְלַח וְכו' הָא בִּשְׁנֵי גּוֹפָה אֵיכָא דְמַצְלַח בְּרַבִּיעַ' רַאשׁוֹנָה וְאֵיכָא דְמַצְלַח בְּרַבִּיעַ' שְׁנַיִיָּה וְכַמ"ש הַתּוֹס' מַגַּמ' דְּבְרִכּוֹת וְהִינּוּ דְדוֹקָא בְּלָקוֹת הַפְּרָד אָבֵל לְגוֹף הַזֵּרַע שְׁוִין וְהָכָא בְּגוֹף הַזֵּרַע מִיְרִי דְהָא אַבְיֵי אַבְרִייתָא דְאִירַע בָּהּ קָרִי קָאֵי וְהִינּוּ בְּרָד אוֹ שְׁדָפוֹן כַּדְפִּירֵש"י וַיֵּשׁ לִיִּשְׁב: דָּף י"ז ע"ב תּוֹס' ד"ה י"ג וְכו' בְּהַגָּהָה וְהָכִי אֵיתָא בְּפִסְקֵת' וְתַאֲמַר צִיּוֹן עֲזַבְנִי ה' וְכו' עכ"ל י"ל דְּהָא הֵתָם פְּתִיב וְה' וְהִינּוּ הוּא וּבֵית דִּינוֹ ה"נ וְלָא כַּה' קָמָא וְל"ד לְדְהָכָא וְעוֹד הָא הֵתָם בְּאֶדְנוֹת פְּתִיב וְי"ל בַּמ"ש

המפ' דכמו דכל היכא דכתיב וה' הוא ובית דינו ה"נ דכל היכא דכ' ונדוני האדנות היא בית דינו והני"ו הוא ה' וא"כ הו"ל כמו דכתיב ה"ה פדהקא: דף י"ט ע"א גמ' ות"ל דהו"ל יום שלאח' ר"ח יל"ד מאי פריה נמא לאסן' יום שלאחריו וי"ל דהאי דעשאוהו יו"ט משום דבטלה אדפרתא הוא מימים דלא להתענא בהון ובמיים דלא להתענא' לכ"ע לאחריו מותר ודוקא בימים דלא למספד הוא דפליגי ר"י ורבנן אי לאחריו אסור וכדתנן בר"פ סדר תעניות ע"ש וכו"נ מדברי התוס' בד"ה אסורין דהאי יו"ט הוא מימים דלא להתענא לחוד והוא ממה שלא הוכיחו דגם בלפניו בתענית לבד אסור אלא ממאי דקאמר הטילו בין ב' יו"ט וכו' ובפשיטות טות הו"ל לאוכחי משמעתיך גופה דאי איתא דבלפניו אפי' בהספד אסור מאי פריה ות"ל משום דהני יום שלאחריו נמא דעשאוהו יו"ט לאסור יום שלפניו בהספד דאי משום יום שלאחרי ר"ח לא אסיר אלא בתענית פדאמרי' התם פל' שלאחריו בתענית אסור אלא ע"כ דהאי דעשאוהו יו"ט הוא מימים דלא להתענא לחוד ובבב"ל ל"ק מ"ש ה' ט"א מאי פריה ת"ל דהני יום שלאחרי ר"ח נוקמה פרבנן דס"ל לפניו אסור לאחריו מותר ועפ"י"ה נחא שפיר דע"כ לא איתא פרבנן דהא ס"ל דבימים דלא להתענא אפילו לפניו מותר וא"כ אמאי עשאוהו יו"ט ת"ל דהו"ל יום גדליה אלא ע"כ כר"י ונאסור יום שלפניו ועיין לה' שאגת אריה סי' ק"ה שהוכיח מסוגיא דשמעתיך דאסור להתענות בר"ה ע"ש: תוס' ד"ה יהודה וכו' וקשיא פניו דטומאה קדמה לאבר וכו' עכ"ל יש לקיים פירש"י דנ"מ אם ינקב עוד אחר שהטיף האבר ואח"כ סתמו וקיבל טומאה אחר שהטיף האבר דלר"מ חוזר לטומאה ישנה ולרבנן אינו חוזר אלא שרש"י כ' חוזר לטומאה הישנה דקודם שניקב והטיף האבר והתוספות שלא רצו לקיים פירש"י ע"ד שכתבתי משום דלא קתני במתני' נקובה ב': בא"ד א"נ רבנן דהכא אית להו בכלי אבן כר"מ וכו' עכ"ל נראה דלכ"ע אינו טמא אלא מדרבנן אלא דלריב"ן משום פלי זכוכית ולר"מ משום פלי מתכות ונ"מ לטומאה הישנה ע"ד שכתבתי בדבור שלפני זה דכיון דאיכא אבר שנויגהו רבנן בכלי מתכות לגמרי ועיין למהרש"א ומ"ש ליישב ע"פ גי' התוספתא ע"ש אין פנונתו דהתוס' גרסי פן דא"כ טפי הו"ל דרבנן כריב"ן לגמרי אלא פנונתו דמגירסת התוספתא למדנו דמשום פלי מתכות מדרבנן הוא: ע"ב ד"ה מימות וכו' ויום כ"ג מוצאי סוכות וכו' עכ"ל מק' נמא דהיה יום ר"ה בע"ש וא"כ יום כ"ג הני בשבת ולכך לא נאספו עד יום כ"ד ול"ק דכבר כ' התוס' בר"פ תמיד נשחט דאפי' בזמן שהיו מקדשין ע"פ הראיה היו נזהרין שלא יהיה אד"ו הראש ולא יחול ר"ה ביום ששי: דף כ' ע"א גמ' א"כ יו"ה כ' שח"ל אחר השבת לפ"ז צ"ל דלכ"ע אפי' בתמימי דאל"ה ק' הא פשחל יוה"כ אחר השבת חלין ר"ה וסוכות בע"ש ואיכא נמי משום ירקיא אלא ע"כ דאפי' בתמימי ולא משפחת משום ירקיא אלא בחל יוה"כ בע"ש ורש"י שפי' משום ירקיא ביום טוב סמוך לשבת פלי פן לפום הבינייא דבסמוך דפליגי אי אמרינן אפי' בתמימי או לא: תוס' ד"ה מאי וכו' תרי יומי מס' עכ"ל דאי לא ממכרי ליה לא עבדי אלא חד יומא מקומות הקרובים דמגיעים להם השלוחי ביום א' דס"ל להתוס' דהשלוחים יוצאין ביום ר"ה עצמו פניו דתחומין דרבנן דלא כס' הר"מ שכ' דאין השלוחים יוצאים בר"ה והתוס' לעיל בד"ה ואל' יתקלקלו שכ' דלעולם עושין ב' ימים מס' היינו למקומות הרחוקים שאין מגיעים להם השלוחין ביום ואע"ג דאמרינן לקמן דכ"א היכא דמטו שלוחי ניסן ולא מטו שלוחי תשרי י"ל משום דאיכא יוה"כ ולאו משום ב' ימים טובים של ר"ה ובשבת ויוה"כ דחמירי אין השלוחים יוצאין משום תחומין: דף כ"א ד"ה לוי וכו' ואמרינן בגמ' אתם אפי' שוגגין וכו' עכ"ל הקשה הט"א מדאמרינן במס' מנחות ד"מ דלא סמכי' אדיסקי בענין תכלת ופריה מדסמכינן אדיסקי לענין יוה"כ ושבת ע"ש והשתא מאי פריה נמא דש"ה דכי סמכי

אדִיסקי שפיר עבדי אפי' מןטעין ושווגגין ע"ש ול"ק דהתם פריה משנה מעופרת דסמכי' אדִיסקי
שעִיבְרו השנה וכדפירש"י שם ובעיבור השנה לא פתיב אתם אפי' שווגגין דווקא בקידוש החדש
במלא וחסר הוא דכתיב אתם וכמ"ש התוספות בסה"ד ויו"הכ דנקט התם היינו במקומות
הרחוקים דלא מוטו אפי' שלוחי אלול ולא ידעי שעִיבְרו השנה אלא ע"י דיסקי ששולחין להם
מקודם ועוד דאה"נ אחר שעשו כמ"ש בדיסקי מהני אבל הם על מה סמכו לכתיבה אי לאו
דסמכי אדִיסקי: דף כ"ב ע"א גמ' והא זמנין סגיאין אמרי קמיה דרב הלכה כר"ש וכו' ר"ל שאמר
הלכה כר"י דמכשיר אע"פ שהוא נגד המעשה ומאי דנקט ר"ש היינו ר"ל דהיינו דמתניתין
וכלומר הלכה כר"י שהוא ר"ש דמתני' ואזלא שמעמא שפיר וכ"מ בפירש"י ובחנם הגיהו
בפירש"י בספרים חדשים ועיין להפנ"י: ע"ב גמ' וחד מי מהימן וכו' מפאן מוכח דאע"ג דע"א
נאמן באיסורין היינו להעיד על הדבר אבל להעיד על האדם שהוא פשר צריף ב' עדים וכ"כ
המח"א בה' עדות סי' י"ט ע"ש וק' מהא דאמרינן בפ"ק דגיטין דף יו"ד ע"ב דחתים ישאל לבסוף
דאי לאו דכותי חבר הוא לא הנה חתים ליה משמיה הרי דמהני עדות עד אחד להכשיר את הפותי
ואף על גב דהתם מדאורייתא בלא עדות ישראל פשר דכותים גרי אמת וכמ"ש התוס' שם מ"מ
ה"נ מדאורייתא פשר אלא משום קלקול ביהתוסים הוא דהתקינו להעיד עליו ובירושלמי פאן
משני פיון דמדרבנן הוא דבעי עדות הם אמרו והם אמרו והגמ' שכלנו אין סובר פן אלא אפי'
בדרבנן בעי שנים להעידו להכשירו וא"כ התם גבי פותי אמאי מהני עדות ע"א להכשירו ועיין
להרשב"א בחי' שם ויש ליישב: דף כ"ג ע"א גמ' וליעבד בין אמלא בין אחסר וכו' אין להקשות
פיון דסגי לן אין מאי דעביד אחסר אמאי מטרחי ליעבדי בין אחסר בין אמלא די"ל דהכי פריף
אמאי עבדי שלוחים אחר שקלקלו הפותים ליעבדי אחסר ואמלא ותו ליפא קלקול פדמשמע
מפירש"י במתני' ועיין להט"א: ע"ב תוס' ד"ה לא היו זזין וכו' והא דמשמע ביהוא פרקא וכו'
עכ"ל אבל ממתני' דעירובין גופה דקתני נתנוהו בעיר אחרת בדיר ובסהר לא קי"ל די"ל דחדא
קתני נתנוהו בדיר וסהר של עיר אחרת ולא כדפירש"י שם נתנוהו בעיר אחרת או בדיר וכו'
ע"ש: דף כ"ד ע"א גמ' ראב"ש אומר בין פה וב"כ וכו' כ' הרע"ב דלא פליגאראב"ן דמודה הוא
דמרבנן בעי קידוש ע"ש וצ"ל לפ"ד דבגמ' דפ"ק דסנהדרין ד"י ע"ב דמוקי מתניתין חישוב ולא
קידוש דס"ל כראב"ש לפום הך אוקמת' מתני' דהתם בדאורייתא מיירי וע"ש בתוס': ע"ב גמ'
דמות ד' פנים בהדי הדדי וכו' הא דאצט' לומר בהדי הדדי משום דאסרה תורה אפי' צורה אחת
מארבעתן א"כ לא מדריש אתי לכעין חיות ונהנה אסיר אפי' חמה ולבנה: תוס' ד"ה שאני וכו'
אע"ג דבכל מיילי אמירה לנכרי שבות וכו' עכ"ל עיין לה' חוות יאיר סי' מ"ט שכ' דאמירה לנכרי
שאימר לנכרי אחר לעשות שריא ולא חסרו חכמים אלא לומר לנכרי העושה עצמו ע"ש ובמ"א
פתבתי בזה: דף כ"ה ע"ב מתני' ולא הספיקו לומר מקודש עד שחשיכה וכו' אע"ג דלעיל אמרינן
התקינו שאין מקבלין העדות מן המנחה ולמעלה היינו דווקא דאין מקבלין אבל אי עבדו וקיבלו
מקדשין והכא דראוהו ב"ד וכל ישראל הו"ל פמי שקיבלו העדות ונחקרו העדים גמי מיירי
שקיבלו העדות קודם המנחה ושהו בחקירת העדים עד חשיכה ועיין להט"א: תוס' ד"ה ראוהו
וכו' מאי פריף בגמ' וכו' עכ"ל והגמ' גופה דלא מוקי לה בדלא הנה שהות משום דמשמע ליה
לישנא דמתני' בדאיפא שהות: ועיין במהרש"א ז"ל: דף כ"ו ע"א ד"ה חוטא וכו' וגבי שופר
מתנאה וכו' עכ"ל ומפל יקריב לא ק"ל פיון דלא קאי דבמאי דמשני חוטא בל יתנאה מיתרצא
קושני דכרובים וארון וא"צ לשינוי' לחוטא בל יקריב אבל רש"י ס"ל דקושטא הוא דבעי חוטא
בל יקריב לאפוקי דבר דלאו בר הקרבה אע"ג דמיתרצא קושני קמיינתא במאי דמשני חוטא בל

יתנאה: ע"ב ד"ה ר"י וכו' אין לחוש אלא שיהא שם שופר עליו וכו' עכ"ל היינו מצד הלימוד
מר"ה הנה אמרנו דאין לחוש פנין דל"ד לר"ה אבל מטעם דקאמר בגמ' דביוה"כ פמה דפשיט
עדיף דבעי' פשוטי' והתוס' קאי אלא על הילפות' מר"ה וע' במהרש"א ו"ל: דף כ"ז ע"ב ד"ה
ושמע וכו' וכן תהי' קי"ל דהא הני נשי וכו' וכדמוכח בסוטה וכו' עכ"ל ר"ל דמהגמרא שם דפשיט
מריב"ל משמע דהלכה פריב"ל והגמ' גופה אע"ג דרבינו גופיה י"ל דמודה לענין לצאת מ"מ לא
מצי מייתי מדרב פנין דלא הונפר זה בדברי רב ומ"מ מדפשיט מריב"ל משמע דהלכתא פנותיה
ולפי מאי דפשיט מריב"ל גם הני נשי דמעשים בכל יום דלא יתבי גבי ציבורא ע"כ פריב"ל דהא
הך דהני נשי דמאי להיא דסוטה ושפיר מוכחי דהלכה פריב"ל ועיין במהרש"א ו"ל: דף כ"ח
ע"א גמ' כי קאמר רבה בתוקע ועולה וכו' והא דקאמר מקצת תקיעה קודם שעלה עמוד השחר
ולא נקט בהך גוונא דרישא ובמפיק רישיה משום דאתיא לאשמועינן גם סוף תקיעה לא יצא
דבעינן כל התקיעה ובמפיק רישיה הוי תחילת תקיעה בלא סוף תקיעה: גמ' איסורא הוא דרכיב
עליהו ולא נפקי לחולין הט"א כ' דטעמא משום דהוי מצוה הב"ע ע"ש אבל הרשב"א בחי'
ביבמות דק"ג ע"ב כ' דטעמ' משום דע"י שאנו אומרים לא יצא לא עביד איסורא ולכך אמרו לא
יצא כי הוכי דלא ליעביד איסורא ע"ש ובשופר של עולה דלא אמרנו לא יצא כי היכי דלא
למעול ולא לעביד איסורא משום דמדאורייתא יצא לחולין יצא י"ח וע"י שיאמרו חכמים לא יצא
לא מיתקן איסורא דהא יוצא לחולין ומ"ש בשל שלמים לא יצא הוא מדרבנן וע"י שיאמרו לא
יצא צריף לתקוע פעם ב' וממילא לא נהנה ולא עביד איסורא ועיין להרב שמת יו"ט סי': תוס'
ד"ה המנודר וכו' בלאו מצוה יש הנאה בשיביה וכו' עכ"ל הקשה המח"א א"כ מאי פריב"ל רבא וכי
מצות ליהנות נתנו הא פנין דאיכא הנאה בשיביה אסור כמו מעין בימות החמה ועיין להשע"ה
בהלכות שופר במ"ש התוס' ס"ל כתי' הרשב"א ולפמ"ש הוא בעצמו בסמוך ליישב דברי
הרשב"א ע"כ דהתוס' לא ס"ל כתי' הרשב"א כמו שנהא מדבריהם בדבור שאח"ז: ע"ב ד"ה
ומנא וכו' תימה מאי אולמיה וכו' עכ"ל ר"ל המקש' דפריב"ל ודילמא קסבר ר"י מצות עובר עליהם
וכו' אמאי לא פריב"ל טפי אפי' דליכא טעמא אחרינא ומוכרח לומר דטעמא הוא משום דאי אתרמי
מ"מ קשיא מאי קאמר ומנא תימרא מאי אולמיה דהך מהך דכהן ול"ק מ"ש מהרש"א ו"ל: בא"ד
וא"ת הא דאמר בפ"ק דר"ה וכו' מ"מ אי איתרמי וכו' וכן אם נטל לולב וכו' עכ"ל מדבריהם
מוכח דאם נטל לולב או תקע פעם ב' לא עביד מצוה כלל ודלא כה' מר וקציעה שכ' דכל פעם
שנוטל או שתוקע מצוה קעביד אלא דלא רמיא חיובא עליה אלא פעם אחת ודמי לטלית ותפילין
דכל פעם שלובש מצוה קעביד ע"ש: דף ל ע"ב ד"ה ונתקלקלו וכו' אבל למ"ד מועלת וכו' עכ"ל
עיין בפ"י רש"י בפסחים דנ"ט דמפ' מאי דאמרי' התם מעלה ומלינה לכ"ע דאפי' למ"ד מועלת
דוקא לענין אם ירדו שלא יעלו ע"ש והתוס' לא ניחא להו בהכי פאן דמ"מ קלקול יש במאי דהו
פסולין במזבח דאע"ג דלא ירדו מ"מ פסולין הם וקלקול מיהא הוי: בא"ד מיהו אפ"ל כשלא באו
וכו' עכ"ל ולפ"ז י"ל דגם למ"ד אמרו שירה של חול ניחא שפיר די"ל דס"ל כמ"ר אין לינה
מועלת דפלוגת' דאמוראי היא: בא"ד וכו' דהקריבו כבש אחד על תנאי וכו' עכ"ל דאע"ג
דאיברים קודמין לכבשים מ"מ אין מעפבין פדתנן בהתכלת וכיון דלא אפשור בע"א שרי
לכתחילה: מתני' משחרב בית המקדש התקין ריב"ז וכו' אע"ג דבטל הטעם מ"מ צריף תקנה כמו
כ"ד שבמנין צריף מנין אחר להתירו אפי' בטל הטעם ואע"ג דאין ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד
תבירו א"כ גדול ממנו שאני הכא דבטל הטעם: דף ל"א ע"א תוס' ד"ה ריב"ע וכו' דקא' וישקול
ד' זוזי וכו' עכ"ל ע"ש דבפריד' אחת מיירי דצריף רובע ובהיא דכריתות דכ"ב פרידין מיירי

נקט רבועות ב' רביעיות וכפירש"י שם ביומא ולפ"ז ס"ל לרש"י דגם גבי גר דנקט רובע סגי
בפרידה אחת וכ"נ קצת מהגמ' דכריתות ר"פ ד' מחוסרי פפריה דקאמר השתא לעוף אתרבי
לעולת בהמה מבעיא משמע דפריד' אחת דומיא דעולת בהמה ונתוס' הוכיחו דלא כפירש"י אלא
שהוא רובע דינר לב' פרידין וקא דנקט רובע צ"ל דב' פרידין צריף גבי גרדלא כפירש"י א"נ
יש לומר דגם גר יפריש לפי מה שרגילין להתיקר כמ"ש בההיא דיומא: דף ל"ב ע"ב גמ' השתא
דרבנן אמרת לא הקש' הט"א גימא דקסבר כמ"ד תחומין דאורייתא ופיקוחם גל במרא ונצינא והוי
זו אף זו ע"ש וי"ל א"כ מאי חידוש בסיפא בין בדבר שהוא לא תעשה הא כבר תני תחומין שהוא
בל"ת ועוד דהול"ל חותכין בדבר שהוא בל"ת גבי תחומין ברישא גם לפמ"ש הט"א גופיה בחגיגה
די"ז דביו"ט לכ"ע תחומין דרבנן ניחא שפיר ומקור"ם ב"ח בחי' פאן נסתפק בזה אי ביו"ט תחומין
דאורייתא למ"ד בעלמא תחומין דאורייתא ע"ש: דף ל"ג ע"א תוס' ד"ה הא וכו' פמו קטן דמברך
לאביו וכו' ע"ש בגמרא בפ' מ"ש דקאמר אתי דרבנן ומפיק דרבנן והיינו משום דמצוה לחנכו
ומ"מ ס"ל להתוס' פיון דמצוה היא מוטלת על אביו לבד לחנכו אבל הקטן גופיה לאו בר חיובא
הוא לא הוי אלא פמו רשות: בא"ד הא ראה וכו' ואמאי הא פוטר ר"י וכו' עכ"ל ואין לומר משום
דרשות מוציא דרבנן דא"כ אפי' לא ראה נמי רשות הוא מיהו קשה אמאי בשלא ראה אינו מוציא
פיון דרשות מוציא ומ"ש מקטן דמוציא אעפ"י שאינו מחוייב משום דרשות מוציא כמ"ש התוס'
ויש ליישב: ע"ב ד"ה שיעור וכו' וצריף ליזהר בשברים שלא יהא מאריף וכו' עכ"ל מ"ש
מהרש"א דלפי מ"ש התוס' אח"ז ונראה שחייב להאריף וכו' א"צ ליזהר בזה ליתא דממ"ש אחר
כף בפירוש ריב"א והר"י דלפירושים אין לחוש אם מאריף נראה דלפירש"י אפתי קיימי בהיף
שכ' צריף ליזהר וכו': דף ל"ד ע"א גמ' ותקעם תרועה תקיעה בפ"ע וכו' עיין פי' רש"י ואילולי
פי' הנה נראה לפ' דר"ל דתקיעה ותרועה ב' מצות ולא חדא מצוה וברבנן דס"ל הכי בסופה דנ"ג
ע"ב ונ"ל מדכתיב תתקעו ולא תריעו ואס"ד חדא מצוה אמרה תורה ליעביד פלגא מצוה ע"ש
ולזה קאמר א"א תקיעה ותרועה אחת ה"ן ר"ל מצוה אחת ת"ל תתקעו ולא תריעו: גמ' אי מיוה"כ
יליף נגמור לפשוטה וכו' ק' אמאי לא פריף הכי אברייתא גופה דע"כ ילפי' מהדדי בהיקיש'
דבחדש השביעי דאל"ה מנ"ל להאי תנא דמדפר ג' תרועות ביוה"כ ובר"ה וא"כ ליפרוץ גילף
נמי בהיקיש' לפשוטה לפניה ואמאי לא פריף אלא אהא דיליף ביום ולא בלילה מיוה"כ וי"ל
דבריייתא גופה י"ל דג"ש עדיפ' ליה כדקאמר לעיל השתא דאיכא ג"ש וכו' אבל השתא דיליף
לביום ולא בלילה ס"ל לתלמודא דהאי מילתא לא אתיא אלא בג"ש דמהיקישא לא ילפינן אלא
מנין התקיעו' ולא הזמן דכן משמעות ההיקש ולפ"ז דבריייתא גופה משום דג"ש עדיפא אין
להקשות ג"ש דתרומה תרומה למה נתקבלה פיון דאיכא היקישא י"ל לדרשא דרישא דבריייתא
לומר שהם שתי מצות וכמו שפי' בברייתא לעיל דלא כפירש"י: ע"ב רש"י ד"ה תקיעות וכו' אם
בירף ולא תקע עכ"ל נר' דגריס בברייתא ברישא תקיעות וברכות אין מעפבין זא"ז דלפי גירסתנו
דגריס' תקיעות אין מעפבין זא"ז דאפי' תקיעות עצמן אין מעפבין זא"ז ולפירש"י בסיפא בר"ה
וביום הפורים התקיעות מעפבות את הברכות והברכות מעפבות את התקיעות ואע"ג דבמתני'
תנו מי שבירף ואח"כ נתמנה לו שופר וכו' ס"ל לרש"י דביש לו שופר מעפבין וכי אין לו אין
מעפבין וכה"ג איתא בפ' התכלת: דף ל"ה ע"א גמ' משום דאנושי ברכות ה' א"כ בשחרית דר"ה
דלא אנושי ברכות אינו מוציא וא"כ ליפלוג בר"ה גופה בין שחרית למוסף וע"ק ביוה"כ דלא
אנושי ברכות מא"ל וי"ל דלא פלוג רבנן בין שחרית למוסף ובין ראש השנה ליום הפורים: תם
ונשלם מסכת ראש השנה מסכת תענית דף ב' ע"ב תוס' ד"ה אבעיא להו וכו' אבל נוסף ס"ל

דלאו ביום א' וכו' עכ"ל נראה דהוה נראה לזה משום דאי נוסף ביום א' אמאי לא יליף מניסוף להזכיר גם מאורת' ולפ"ז בגמ' לקמן דפריף אמתני' דניסוף המים כל ז' מני אי ר"י וכו' ומשני לעולם ר"י והלקתא גמירי לה לא מצי לאוקמה כר"א והלקתא גמירי לה דע"כ ר"א ס"ל נוסף לאו ביום א' מדיליף מלולב פדקתני בברייתא ולא יליף מניסוף להזכיר מאורתא ודלא כפירש"י שפי' דהו"מ לאוקמה כר"א מיהו י"ל דלמאי דמסיק הלקתא גמירי לה דאפי' אי ר"א ס"ל דניסוף ביום א' לא יליף מניסוף משום פינו דאין דנין מהלכה אפי' בבנין אב גם רבנן דתיקנו הנזכרה לא למדו מהלכה מניסוף אלא מלולב דכעין דאורייתא תיקונו: דף ג' ע"א רש"י ד"ה האמר וכו' דהיינו בשביעי והכא קתני וכו' דהיינו בשמיני עכ"ל מפ' נראה להדיא דר"י דאמר משעת הנחתו היינו דמזכיר בשביעי גופיה אחר הנחת הלולב ולא ס"ל כמ"ש התוס' לעיל דלר"י משעת הנחתו היינו לאורתא דמוצאי ז' דלדבריהם צ"ל דהא דקאמר אי ר"י דברני' האמר משעת הנחתו דהיינו יום ח' ומהרש"א לעיל בסמוך סמך אפירש"י דלקמן ולא נרגש מדברי רש"י בדיבור זה: ע"ב גמ' וליהדרה לטל דברכה הא דלא פריף בהזכרה אמאי אינו מזכיר טל הי"ל לתמן להזכיר טל דברכה משום פינו דאיכא טל דלא מעצר לאתיקנו וכה"ג פירש"י לקמן גבי עבים אעבים ל"ק הא בחרפי וכו': דף ד' ע"א תוס' בד"ה דלא מזונגין לה אלא לפי מעשיה וכו' עכ"ל ע"ש בגמ' ריש סוטה דמסיק דדוקא בזווג ב' הוא דלא מזונגין אלא לפי מעשיו וא"כ צ"ל דעכסה הוא זווג ב' ואע"ג דאפשר דיוזמן האיש אשר יכה את קרית ספר הוא בזווג א' מ"מ פינו דלגבי דידה זווג ב' מזונגין לה לפי מעשיה ובהכי ניחא דחשיב הגמ' אליעזר עזר אע"ג די"ל דסמך אזכותיה דיצחק דאין מזונגין לה אלא לפי מעשיה די"ל דיצחק זווג א' הוא ולא אמרינן אין מזונגין אלא לפי מעשיו: ד"ה יכול וכו' דהא לא ניתנה תורה וכו' עכ"ל צ"ע דאפתי יש לחוש לשפחה ואאע"ה קפיד ע"ז כמו שצוהו לא תקח אשה מבנות הפנעני: גמ' ר"י היא דאמר משעת הנחתו הא דלא מייתי ר"י דמתני' רבותא אשמועינן דאפי' כר"י דברייתא דס"ל דמזכיר מאורתא דשמיני מקרי סמוך לגשמים וכ"ש דאתי שפיר למאי דמשמע מפירש"י לעיל דלר"י דברייתא מזכיר בשביעי כמ"ש לעיל: ע"ב רש"י שאלה וכו' דהיינו זמן שלים צבור וכו' עכ"ל מדנקט ט לשון זמן נראה דתלוי בזמן תפלת שחרית ולפ"ז אם בא לבה"כ אחר שהתפלל ש"צ מוסף אינו מזכיר היחיד שפא בתפלת שחרית שלו פינו דעדיין הוא זמן תפלת השחר ועיין לה' חק יעקב סימן תפ"ט: תוס' ד"ה ואמר וכו' דפריף ורמינהי וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א ז"ל דשאני הכא דהוי הנזכרת רצוי ע"ש י"ל דס"ד דלא אמרינן רצוי אלא אי שואל אחר יו"ט תקף אבל אי לא שואל עד ז' במרחשון פוליי האי לא אמרינן התחלת רצוי וכ"מ מפירש"י ד"ה גמי צורך שאלה ומשני פאן לשאול דאפי' בכה"ג אמרינן ב תחילת רצוי: דף ה' ע"א ד"ה בחזירתו וכו' בתליסר ובי"ד וכו' עכ"ל היינו מי שזרע בתחילת יום א' לזריעה שהוא יום ב' בחזק דאותו יום גמי נחשב פינו שזרע בתחילת היום והוי י"ד ומי שזרע בתחילת יום ב' הוי י"ג וה"ה דהומ"ל גמי דמי שזרע בתחילת יום ג' הוי י"ב ות"י דהאי דנקט גדילה בי"א היינו לזריעה אחרונה דהיינו מי שזרע בסוף יום ג' דאז אותו יום אינו מן החשבון פינו שזרע בסוף היום ועיקר תי' דהחשבון הוא מזריעה אחרונה דהיא בסוף יום ג' וא"צ למה שהגיה מהרש"א ז"ל: דף ו' ע"א גמ' או אינו אלא יורה בתשרי וכו' ומלקוש באייר הו"מ לאוכוחי דיורה בניסן מקרא דלעיל מורה ומלקוש בראשון אלא דלא ניחא לאתויי מגביאי אלא מאורייתא: גמ' מה מלקוש בעתו אע"ג דבעתו סמיכה ליורה טפי מ"מ הו"א דעתו דיורה הוא בכסלו ולכך יליף ממלקוש דכי הכי דמלקוש הוא בניסן דמשיצא ניסן אינו סי' ברכה וכיון דמלקוש הוא בסוף ימי הגשמים גם עתו דיורה הוא בתחילת ימי הגשמים דהיינו מרחשון: דף ח'

גמ' בְּחֻלְדָּה וּבֹר אִפִּי לַמ"ש הַתּוֹסְפוֹת שֶׁנִּשְׁבְּעוּ זל"ז וְעָבַר עַל שְׁבוּעָתוֹ מ"מ לֹא הִיָּתָה מִיתָתָן ע"י חֻלְדָּה וּבֹר אִי לֹא מִשּׁוֹם אַמוּנָה: ע"ב ד"ה אֵלָא וְכו' דִּהִינּוּ כְּמוֹ הַפֶּקֶר וְכו' עכ"ל ק"ל הָא קי"ל תְּצִירֵוּ שֶׁל אָדָם קוֹנֶה לוֹ ש"מ וְזָכוּ הַבְּעָלִים בְּבִרְכָה הֵהִיא וְלֹא הָיָה הַפֶּקֶר: ד"ה גְּרוּל וְכו' וי"ל דה"פ וכו' עכ"ל פְּנוּנְתָם דר"ל דְּקָרָא ה"ק שׁוּבָה ה' כְּמוֹ שְׁאֵתָה מוֹרִיד גְּשָׁמִים שְׁוֹו בְּקִיבוּץ גְּלִיּוֹת וְכִינּוֹן שְׁבָכָל יוֹם עוֹשֶׂה מְמַנּוּ דְּבַר שֶׁהוּא בְּגֵאָוְלָה א"כ שׁוּבָה אֵת שְׁבִיתָנוּ מִמֶּשׁ וְזֶהוּ כְּפִיקֵי ר"ל כְּמוֹ שְׁעוֹשֶׂה לְנוּ אִפִּיקִים בְּגֵב: דף י.

ע"ב ד"ה אִיזְהוּ וְכו' אֲבָל הַרוּצָה לַעֲשׂוֹ עֲצָמוֹ תִּלְמִיד עוֹשֶׂה וְכו' עכ"ל הָא וְדָאֵי דִלְעֲנִין לְהַעֲעֻטָּ בְּטִלְיָתָן שֶׁל ת"ח אָסוּר לַעֲשׂוֹת תִּלְמִיד וְנִרְאָ' דִלְעֲנִין מְלָאכָ' בַע"פ קָאָמַר דְאָמְרֵי בַפ' מַה שְׁנִהְגוּ דַבְכ"מ תִּלְמִידֵי חֻכְמִים בְּטִלִּין וְקָאָמַר דִּהַרוּצָה לַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ בְּזֶה ת"ח עוֹשֶׂה: בַּא"ד אֵלָא בְּמִסְכָּתָא שְׁלוֹ קָאָמַר וְכו' עכ"ל לִפִּי גִירְסַתְנוּ דְגֵרְסֵי בְּשִׁמְעֵתִין בְּלִימּוּדוֹ הַדְּבָרֵי מְבֹאָרִים בַּגְמ': דף י"ב ע"א גמ' יִיָּסַר בְּצִלוֹ וְכו' נִרְא' דְלִמ"ד בְּזִמְנֵי הַמְּנַחָה פִּינּוֹן דְלָא בַעִי' סְמוּךְ לְתַחְתִּי הַיּוֹם מִמֶּשׁ מְהַיִּי אִפִּי קָבַל קוֹדֵם עֲשָׂרָה יָמִים וּל"ד מְנַחָה אֲבָל לְמֵאֵן דְּבַעִי תְּפִלַּת מְנַחָה אַע"ג דְּקִיבֵל מִקּוֹדֵם צָרִיף לְחֻזָּר וְלִקְבֵל בְּתְּפִלַּת הַמְּנַחָה הַסְּמוּכָ' לַיּוֹם הַתְּעַנִּית וְלִכְךָ פִּינּוֹן דַּס"ד יִיָּסַר לְשׁוֹן תְּפִלָּה כְּמוֹ לְאָסוּר אִיָּסַר מִשְׁמַע דְּבַעִי קָבַלָּה אַחֲרַת אַע"ג דִּהוּ עָלֶיהָ מִקְדָּמַת דְּנָא וַע"כ הִינּוּ טַעְמָא מִשּׁוֹם דְּבַעִי בְּצִלוֹ הַסְּמוּךְ וּפְרִיף שְׁפִיר לִמ"ד וּמֵן הַמְּנַחָה וּמִשְׁנֵי יִאָּסַר מִמִּיל' וַא"צ קָבַלָּה וְלִדְבָרֵי הַתּוֹס' דִּיִּיָּסַר לְשׁוֹן הַרְמָה דְּמוֹתָר לְאָכּוֹל ע"כ דל"ג בַּגְמ' בְּצִלוֹ אֵלָא יִיָּסַר ר"ל מוֹתָר מִשּׁוֹם דְּלִיכָא קָבַלָּה אֵלָא מִקּוֹדֵם וְלֹא בְּתְּפִלַּת הַמְּנַחָה: דף י"ג ע"א רש"י ד"ה כְּשֶׁאָמְרוּ וְכו' מִשְׁמַע דְּבָלִיל ט"ב וְכו' עכ"ל אֲבָל בַּפ' מְקוֹם שְׁנִהְגוּ פִי רש"י דְלִילוֹ פִּיּוּמוֹ ע"ש וּלְפ"ז הַגְמ' הו"מ לְאִוְכוּחֵי דַע"כ אֲשֶׁאָרָא שְׁהָרֵי בְּמִלְאָכָה אָסַר אֲבָל וט"ב אֲפִילוֹ בְּלִילָה וְהוּמ"ל וְלִיטְעָמֵיךְ "ב זֹאת אוֹמְרַת מְדַמּוּקֵי בְּכִיחּוּל וְכו' עכ"ל דְּבָרֵי תְּמוּהִים דִּהָא ר"ח הוּא דְאָמַר ז"א וְאִיהוּ הוּא דְאָמַר לַעֲלֵל כָּל שֶׁהוּא מִשּׁוֹם אֲבָל אָסוּר בֵּין בְּחֻמִּין בֵּין בְּצוּנִין וְלֹא אַצְט' לְאוּקְמָה בְּכִיחּוּל אֵלָא לִמ"ד מוֹתָר בְּצוּנִין וּטְפִי הו"ל לַפ' ז"א קָאֵי אַבְרִיָּתָא דְתַכְפוּהוּ אֲבָלְיוֹ מְכַבֵּס פְּסוּתוֹ מִשְׁמַע אֲבָל דְּעָלְמָא אָסוּר בְּתַכְפוּסָת: דף ט"ו ע"א תוּס' ד"ה אֹר וְכו' דַּל"כ לִיעֲרַבִּינְהוּ וְכו' עכ"ל צ"ע בַּגְמ' בַּפ"ק דְּקִיּוּשֵׁין דְרָשִׁי הַתָּם וְהַדְרָתָּ קָאֵי אֲשִׁיבָה וְאִזְקֵן וְכֵן בַּכ"מ: דף י"ח גמ' וְתִמְנֵיָא גּוּפִיָּה אָסוּר דִּהוּ"ל יוֹם דְאַתְקֻט תְּמִידָא מְזֶה יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דְלָא כְּגִי' שֶׁהֵבִיא רש"י לְדְגֵרְסֵי בְּרִישָׁא דְאַתְקֵם תְּמִידָא דְלָא לְהַתְעַנְּאָה ע"ש דָּאֵי אִיתָא מֵאֵי פְרִיף הָא שְׁפִיר קָאָמַר מִתְּמַנֵּיָא בְּיָה וְכו' פִי הֵיכִי דְלִיתְסַר בְּהַסְפַּד כְּמוֹ חֲגָא דְשְׁבוּעֵיָא דְסִיפָא: תוּס' ד"ה רַב וְכו' עכ"ל עי"ל וְכו' מִשּׁוֹם טַעַם לְפָנֵי הַפּוֹרִים וְכו' עכ"ל וְלַעֲלֵל דְקָאָמַר הַגְמ' פִּינּוֹן דְאֵלוֹ מְקַלַּע לְהוּ וּבְטִלְיָנִיָּה לְשַׁבְעָה תְּמַנֵּיָא גּוּפִיָּה אָסוּר הִינּוּ אֵי מְקַלַּע מִקְלָתָא דְעֵרָאֵי וּבְטִלוּהוּ בְּאוֹתָהּ שְׁנָה דְנוֹקָא אֲבָל אֵי בְטִלוּהוּ לְעוֹלָם לֹא מִתְסַר מִשּׁוֹם יוֹם דְלִפְנֵי: דף ב"ג ע"א גמ' דְאַתְיָלִיד לִיָּה רַמְכֵי רַמְכֵי עֵינֵין פִי רש"י וְעֵינֵין לְהַרְב ר"א ר"א בֶּן עֲזָרָא ז"ל בַּפִּי דְאַחְשָׁרְנִים בְּגֵי הַרְמְכִים: דף כ"ד ע"א גמ' וְלִימָא מַר בֵּין סְנִפִּירֵי לְחַד פִּי דְפִירֵשׁ"י דִּיּוּמָא חַד שְׁמַעֲיָה ר"א לר"י בַר אֲבִין ע"כ ל"ג כְּגִירְסַתְנוּ: דף כ"ו ע"א בְּתַעֲנִיּוֹת וּבְמַעֲמָדוֹת מִשְׁמַע דְּבְמַעֲמָדוֹת כְּנֹלָן נוֹשְׂאִין כְּפִיָּהֶם בְּמְנַחָה אִפִּי בְיּוֹם א' וּבַמ"ש שְׂאִין מִתְעַנִּין וְאַע"ג דְּבִיּוֹם דְשִׁיף שְׁכָרוֹת אֵין נוֹשְׂאִין כְּפִיָּהֶם בְּמְנַחָה כְּדְקָאָמַר הַגְמ' לְקַמֵּן מ"מ אֲנָשֵׁי מַעֲמָד אַע"ג שְׂאִין מִתְעַנִּין מִשּׁוֹם טַעְמָא דְקָאָמַר בְּמַתְנֵי מ"מ מְחַמִּירִין הָיוּ שְׁלֵא לְהַתְעַנֵּג בְּהֶם וְכ"ש שְׁכָרוֹת: ע"ב גמ' מַה נִּזְיַר אָסוּר בֵּינֵין וְכו' הו"מ לְמִילָף מְדַאִתְקַשׁ לְשִׁירוֹת אֵלָא פִּינּוֹן דְקָרָאֵי פוּלְהוּ אֲצֻטְרִיכוּ כְּדִלְקַמֵּן נְקֻט קָרָא קָמָא דְבַתּוֹרָה הִיְקִישָׁא דְנִזְיַר כְּתוּב בְּרִישָׁא: דף כ"ז ע"א רש"י ד"ה מֵאֵי וְאוֹמַר וְכו' תְּמַעִיקָרָא הָיוּ ד' לְאֵלְעֻזָּר וְכו' עכ"ל וְלֹא נִיחָא לִיָּה לְמִימַר דְמַעִיקָרָא י"ב לְאֵלְעֻזָּר וְד' לְאִיתְמַר וְלַעֲלוֹם י"ו הָיוּ מַעִיקָרָא פְרִישָׁא

דְּבַר־יִתְאֵמַר מִשׁוּם דְּמִסְתַּמָּא מִרַע"ה חֶלֶק לְשִׁנְיָהֶם שְׁנֵה בְּשִׁנְיָה דְּהָא לֹא אִתְרַבּוּ עַד־יִנּוּן בְּנֵי אֶלְעָזָר
מֵאִיתְמַר: ע"ב ד"ה לֹא יִדְחָה וְכוּ' וְשִׁשָּׁה דִּידְעָיָה עוֹשִׂין אוֹתָם ה' וְכוּ' עכ"ל הֵינּוּ לְגִי' דְּגֵרְסֵי
בְּשִׁמְעֵתִין חֲרִים בְּכָלֵל ד' שְׁעָלוּ אֶבֶל מְהֵרָשׁ"ל גְּרִיס יְהוֹנָרִיב בְּמַקּוּם חֲרִים ע"ש: גמ' א"ל קִחָה לִי
עֵגְלָה וְכוּ' דְּהָא קִרְבּוֹ בְּלֹא תְּשׁוּבָה הָוֵי זָבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה וּבּוֹדָאֵי דוֹר הַמַּבּוּל אֵלּוּ עָשׂוּ תְּשׁוּבָה
הָיוּ נִיצוּלִין וְא"כ הוּל"ל יַעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה וּלְמ"ל קִרְבּוֹ וּי"ל דְּמִתְחַלְל' בְּשֵׁא"ל שְׁמָא תַעֲשֶׂה לְהֶם כְּדוֹר
הַמַּבּוּל א"ל אֵל תִּבְטִיחוּ שְׁלֹא יָבִיֵא מַבּוּל עוֹד וְא"צ שׁוּם דְּבַר עוֹד וְאִח"פ שְׁאֵלוּ שְׁאֵלָה אַחֲרֵת בְּמָה
אֲדַע כִּי אֵירָשְׁנָה ר"ל בְּמָה יִמְחֹל הָעוֹן וְיִזְכּוּ לַעוֹה"ב א"ל ע"י קִרְבּוֹ: גמ' מְפַנֵּי שְׁהוּא ג' לִיצִיר'
מִכָּאן מוֹכַח גְּרִיס' בְּמִשְׁנֵתָנוּ הַטַּעַם כְּדִי שְׁלֹא יִצְאוּ מִמְּנוּחָה וְעוֹנָג כְּגִירְסַת סְפָרִינוּ: רש"י ד"ה
בְּרֵאשִׁית וְכוּ' קוֹרִין בְּיוֹם תַּעֲנִית וְכוּ' צ"ע דְּבַר־אֲשִׁית קוֹרִין בְּיוֹם רֵאשׁוֹן וְאוֹתוֹ יוֹם אֵין בּוֹ תַעֲנִית
כְּדִקְתָּנִי בְּמִתְנִי וּבְכַרְיִיתָא דְלַעֲיֵל דְלֹא הָיוּ מִתַּעֲנִין בְּיוֹם א': ד"ה ה"ג וְכוּ' אוּ לִיפְסוֹק עכ"ל הֵינּוּ
ר"ל לְדַלֵּג חֲצֵי פְּסוּק הַג' שְׁקָרָא הָא' דְנָהֵי דְאֵין לְדַלֵּג לְכָל הַפְּסוּק מִשׁוּם הַנְּכַסְיִין אֶבֶל חֲצֵי פְּסוּק
לִיפְסוֹק לְמ"ד פּוֹסֵק אֶבֶל בְּמַס' מְגִילָה דְכ"כ רש"י עֲצָמוּ שָׁם ל"ג אֶלָּא לְמ"ד דוֹלֵג לִידַלֵּג וְכוּ' אֶבֶל
לְמ"ד פּוֹסֵק לֹא ק"ל שְׁהָרִי כְּבָר קָרָא הָא' ג' פְּסוּקִים ע"ש בְּתוֹס': וְדַע דְּמִשְׁמַעֲתִין לְמַדְנּוּ דְּהָא דְאֵין
מִתְחִילִין בְּפִרְשָׁה בְּפָחוֹת מִג"פ סְגִי בְּב' פְּסוּקִים וְחֲצֵי וּלְפִי זֶה בְּפִרְשַׁת פִּינְחָס דְאִיפָּא פְּסוּקָא בְּאַמְצַע
פְּסוּק בְּג' הָעוֹלָה בְּב' וְכֹה וּמִנְחַת ש"ק סְגִי בְּחֲצֵי הַפְּסוּק שְׁלַ פִּינְחָס וּבְג' פְּסוּקֵי אַחֲרִים וְא"צ
לְקָרוֹת ג"פ שְׁלִמִים מְלַבֵּד חֲצֵי הַפְּסוּק שְׁלַ תְּחִילַת הַפִּינְחָס: דָּף כ"ח ע"א גמ' אֲבַעֲיָא לְהוּ הֵיכִי
קָאֵמַר וְכוּ' עֵינֵן פִּירִשׁ"י בְּמִתְנִי בְּד"ה וְקוֹרָא וְכוּ' שְׁכ' וּבְעֵי בְּגַמ' מֵאִי קָאֵמַר ע"ש וְלֹא נִמְצָא בְּגַמ'
וְצ"ל דְּגִירְסָא אַחֲרֵת הִי"ל לְרִשׁ"י בְּגַמ' כָּאן: תוֹס' ד"ה מָה וְכוּ' דוֹחָה מְנַחָה וְכוּ' עכ"ל מְדַבְרֵיהֶם
כָּאן וּבְדַבּוּר שֶׁאֵח"ז וּבְמִתְנִי נִרְאָה דְס"ל דְּמֵאִי דְתַנּוּ דוֹחָה הֵינּוּ עַל הַתְּפִלָּה עֲצָמָה וְלֹא עַל הַמַּעֲמָד
אֶבֶל רש"י כִּי דַעַל הַמַּעֲמָד קָאֵמַר: ד"ה אֵי ר"מ וְכוּ' וְקָשִׁיָּא אֲמַאי לֹא מוֹקִי לָהּ אֲלִיפָּא דְר"מ וְכוּ'
עכ"ל לֹא יִדְעָנָא מֵאִי ק"ל דְּדַבְרֵי ר"י אֵיתְנָהוּ בְּב' הַבְּרִייתוֹת וּי"ל דְּמֵי שְׁשָׁנָה זֹו לֹא שְׁנָה וְהֵינּוּ
תְּנָאֵי וְכַדפִּירִשׁ"י אֶבֶל ר"מ לִיתְיָה אֶלָּא בְּכַרְיִיתָא אַחֲת וְכֵן רַבִּי יְהוּדָה וּמַהִיכ"ת לְאַפּוֹשֵׁי פְּלוּגְתָּא
וְלוֹמַר תְּנָאֵי הִיא: ע"ב ד"ה אָמַר וְכוּ' וְלֹא מְבַרְכִינּוּ מְהֵרָא וְכוּ' עכ"ל רְאִייתָם מְהֵרָא הִיא דְאֵי
מְבַרְכִינּוּ הִי"ל לְהַרְגִישׁ בְּתַחֲלִילָה מָה בִּירְכוּ אֵי לְקָרוֹת אוּ לְגַמְרוֹר וְלר"ת דְס"ל מְבַרְכִינּוּ אֲמִנְהָא
ס"ל דְאֵין קְפִידָא בְּזֶה אִם עַל הַלֵּל בְּדִילוּג לְגַמְרוֹר אוּ אִיפְכָּא וְכ"כ הַתּוֹס' בְּעַרְכִּין ד"י וּבְבַרְכוֹת
דִּי"ד ע"א: דָּף כ"ט ע"א ד"ה דְּכַתִּיב וְכוּ' הָוֵי שְׁלֹשִׁים יוֹם וְכוּ' עכ"ל הַמְּכַוֵּן שְׁלַ הַחֲשׁוֹבּוֹן לִפ"ד
הַתּוֹס' הוּא דְיוֹם עֲשָׂרִים בְּאִיִּר הוּא רֵאשׁוֹן לְג' יָמִים שְׁלַ דְרָף ג"י וְא"כ יוֹם כ"ב בְּאִיִּר שְׁאֵל
וְהַתְּאֵוּ תַאֲנָה לְהֶם הַבְּשָׂר בְּאוֹתוֹ יוֹם בְּעֲצָמוּ דְיוֹם כ"ב בְּאִיִּר הוּא יוֹם רֵאשׁוֹן שְׁלַ שְׁלֹשִׁים יוֹם
שְׁלַ הַבְּשָׂר וְאִם כֵּן אֶכְלוּ בְּחֻדָּשׁ אִיִּר שְׁמוֹנָה יָמִים הַבְּשָׂר וְכ"ב מְחַדָּשׁ סִינּוֹ הָרִי ל"י נִמְצָא דְבְיוֹם
כ"ב סִינּוֹ הָוֵי שְׁלֹשִׁים יוֹם שְׁלַ אֶכִּילַת בְּשָׂר תַאֲנָה וְל"ק מ"ש מְהֵרָשׁ"א ז"ל: ע"ב רש"י ד"ה ל"ש
שְׁאֵסוֹר לְלוֹבְשׁוֹ וְכוּ' עכ"ל ה"ה דְהוּמ"ל דְקָאֵי עַל אִסוּר כְּיָבוּשׁ דְהוֹנָפֵר בְּמִתְנִי דְל"ש שְׁאֵסוֹר
לְכַבֵּס וְכוּ' דְגַם לְעַנְנֵן כְּיָבוּס פְּלִיגִי כְּדִמְשַׁמַּע מְדַפְרִיף אֲשַׁמוּאֵל מְבַרְיִית' דְקַתְנִי לְאַחֲרֵי מוֹתֵר וְכ"כ
רש"י בְּמִתְנִי ע"ש: דָּף ל' ע"א תוֹס' ד"ה וְתַרְנוּיָהוּ וְכוּ' אֶבֶל הֵיכָא דְחַל ט"ב בַּה' וְכוּ' עכ"ל וְדַקְתָּנִי
בְּרִייתָא לְאַחֲרֵי מוֹתֵר הֵינּוּ אֲפִילוּ לְהַנִּיחַ אַחֲרַיָּה שְׁבַת דְלֹא אֲסִיר מְחַמַּת ט"ב אֶבֶל לְכַבּוֹד שְׁבַת
אִפִּי בְּחִמִּישֵׁי שְׁהוּא יוֹם ט"ב מוֹתֵר וְדַקְאֵמַר לִיִּט עֲלָה אֲבִיִי הֵינּוּ מִשׁוּם לְתַא דְשְׁבַת וְלֹא מִשׁוּם
אִסוּר ט"ב וְדִלָּא כְּפִירִשׁ"י: תַּם וְנִשְׁלַם מִסְכַּת תַּעֲנִיתִּית מְסַכַּת דָּף ב' ע"א רש"י ד"ה זְמַן וְכוּ'
הָנָה מִשְׁמַע זְמַן אַחַד לְשִׁנְיָהֶם אֵי בְּעוֹ וְכוּ' עכ"ל מִשְׁמַע דְאִפִּי בְּעִירוֹת הָנָה אֲמִינָא אֵי בְּעוֹ לִיקְרוֹ
בְּט"ו וְק' דְזְמַן דְעִירוֹת כְּתִיב בְּהַדְיָא דְבִי"ד הוּא וְכַדפְּרִיף לְקַמֵּן אִימָא פְּרָזִים בִּי"ד מוֹקְפִין אֵי בְּעוֹ

וכו' וצ"ל דלשוננו ל"ד ואמוןקפין קאי: ע"ב גמ' השתא דכתוב את יום וכו' הק' הט"א דבמקלל
אביו ואמו פתיב את אביו ואת אמו ואפ"ה בעי קרא לחלק בפ' ד"מ ע"ש וי"ל דש"ה דכתוב בקרא
אחרניא ומקלל אביו ואמו מות יומת דמשמע תרנניהו בהדדי: גמ' פיון דא"ל פרוזי פרוזי מדינה
ומדינה ל"ל להסוברי דמוןקפים חומה דנקא שבא"י אבל בח"ל אפילו מוןקפין חומה מימות יב"נ
קורין בי"ד הביא דבריהם הט"א ק' גימא דמדינה ומדינה לח"ל וי"ל פיון דילפינו פרוזי פרוזי דנקא
בא"י דכתוב פרוזי וקוי כמו דגלי קרא דדוקא בא"י: דף ג' ע"א גמ' ולא הווי ידעי הי באמצ' תיבה
וכו' אע"ג דכתוב בלוחות סתומה בסוף תיבה ופתוחה באמצע תיבה מ"מ הווי סברי דאין קפידא
בדבר אי עביד איפכא דתרנניהו מיפתון באמצע ובסוף וצופים חידשו דעפוב יש בדבר ועיין
להט"א: תוס' ד"ה מבטלין וכו' וי"ל דכיון דמשאהיר היום וכו' עכ"ל ק' לפ"ז מאי קאמר מפאן
סמכו של בית ר' וכו' הא גבי ת"ת ביטול ממש אבל עבודה לאו ביטול אלא קדימה וי"ל פיון
דהקא יש שהות למגילה כמ"ש אח"ז וגלי קרא דמקרא מגילה עדיף מעבודה לקדימה ילפי' מינה
דאי ליפא שהות לשניהם נמי מקרא מגילה עדיף ונפיר יליף מינה לת"ת: ע"ב גמ' בעי רבא וכו'
מקרא מגילה עדיף וכו' וק' תיפשוט מדאצט' קרא דמשפחה ומשפח' דאי מקרא מגילה עדיף ממת
מצנה כ"ש דעדיף מעבודה דקילא ממ"מ ולמ"ל קרא דמשפחה ומשפחה וי"ל דאצט' קרא
לאקדומי ויש שהות לשניהם כמ"ש התו' לעיל דהו"א הא דמקרא מגילה עדיף ה"ד לענין ביטול
אבל לקדימה עבודה עדיף שהיא דאורייתא פיון דמ"מ אינו מבטל מגילה א"נ י"ל דאצט' קרא
אפילו עבודה דרבים דמלאחותו לא שפעינו אלא בפסח שהוא מקרי קרבן יחיד לגבי תמידין
ומוספין: תוס' ד"ה מ"מ וכו' הקשה הר"א למ"ל קרא וכו' עכ"ל לפי' הקל וחקר שכ' אפי' בשאר
מתים מבטלין עבודה ול"ד מת מצנה שיהי ת"ת מבטלין אפי' בשאר מתים כמ"ש בדיבור הקודם
וקא דקתני בברי' דלאחותו דאינו מטמא אלא למת מצנה היינו משום דנזיר הוא דבנזיר מיירי
כמ"ש התוס' במ"א וכו' מפי' רש"י בשמעתי: ד"ה פרוזי וכו' דאי יש שם עשרה בטלנים אמאי
גרע וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ז"ל דהתוספות בדיבור הקודם הו"מ לאוכוחי מהקא דכרף לא בעי
י' בטלנים ע"ש וי"ל דלא בעו לאוכוחי מפאן משום דלשיטת רש"י האי מימרא דישב ולבסוף
הוקף לענין פתי ערי חומה מתניא נאפ' נאמר דגם לשי' רש"י אע"ג דעיקר המימרא לענין פתי
ערי חומה מ"מ הגמ' מייתי לה הקא משום דמינה יש ללמוד לענין מגילה ויהתוס' לא הוק"ל אלא
דהו"ל להגמרא למתנייה גם בערכין מ"מ פיון דעיקר המימרא היא בפתי ערי חומה י"ל דלמגילה
ילפי' מינה דאינו נידון ככרף ואה"נ דנידון פעירות וקורין בי"ד: דף ד' ע"א רש"י ד"ה עוד וכו'
ולפי' שחומותיהן נראין חדשים וכו' עכ"ל ר"ל והו"א דהני אחרניי גינהו ולא הנהו דמתני' וקמ"ל
ריב"ל דהני הנהו גופניהו דמתני': תוס' ד"ה נשים וכו' וי"ל דס"ד דלא יועיל קריאתן אפי' להוציא
הנשים וכו' עכ"ל וקא דלא ניתא להו לפ' דלהוציא אנשים קאמר ובקריאה דלילה דמדרבנן היא
ואתי דרבנן ומפיק דרבנן משום דנשים בלילה הוי תרי דרבנן ולא מפיקי סד דרבנן כמ"ש התוס'
לקמן ועיין להט"א מה שנסתפק באלם: ד"ה שאר וכו' דס"ד למפטריה מג"ש דט"ו ט"ו וכו' עכ"ל
אין להקשות א"כ למ"ל האזרח לפטור הנשים מסופה הא מדאצטרי' היקישא שפעינו דפטרי
מסופה די"ל היקישא אצט' לכמה דרשות פדאיתא בפ' בפ' כ"ש דכ"ח ודל"ח ע"א ע"ש: ע"ב ד"ה
ור"י וכו' משום דאיפא נפקותא וכו' עכ"ל לפמ"ש הט"א בשמעתי דלטעמ' דעיניהם נשואות
מאנשי כנה"ג תיקנו כף י"ל הנפקותא דנשים א"מ אנשים בלילה דהו"ל תרי דרבנן א"מ סד
דרבנן אבל לטעמא דשמא יעבירונו הו"ל נשים בלילה ג' דרבנן ומפקי אנשים בלילה שהם תרי
דרבנן: דף ה' ע"א גמ' ט"ב אקדומי פורענות לא' מקדמי' וכו' הו"מ ל' דטעמא דט"ב משום דאר"י

אי הוואי התם הנה קבעי ליה בעשירי כמ"ש הט"א אלא דנקט כה טעמא משום שאר צומות דגם בהו מאחרין כפירש"י במתני': ע"ב גמ' לר' פשיטא ליה וכו' לפ"ז י"ל דרבי בר ארביסר הנה ונטע בתמיסר ופשיט' ליה דאינה מוקפת ובהכי ניקח דחזקיה לא יפלוג על רבי אלא דמספק"ל במעשה דר"י אי נטע בי"ד והוא בר ט"ו או נטע בט"ו והוא בר י"ד וק"ק בפירש"י בד"ה וכו' וכו' שכ' שהיה מבני תמיסר וכו' מהיכא משמע ליה פן הא י"ל שהיה מבני ארביסר ונטע בט"ו וע' להרשב"א בחי': דף ו' ע"ב גמ' סדר פרשיות איפא בינייהו כ' מהרש"א ז"ל דהומ"ל מתנות לאביונים א"כ לפום ס"ד דהשתא ע"ש וי"ל דמדקאמר רשב"ג כל מצות א"נ בראשון משמע דאפי' סדר פרשיות א"נ בראשון והגמ' אפי' סדר פרשיות א"כ קאמר דאפי' סדר פרשיות דלא.

שניכי במגילה ס"ל לרשב"ג דא"נ בא' להכי לא מוקי הגמ' מתני' פרשב"ג ורשב"ג לא מוסיף אלא מתנות: שם גמ' דאין מעבירין על המצות והא דאצטריו קרא דבכל שנה ושנה משום דלא נימא לעביד בתרנייהו פדבסמוך: תוס' ד"ה מסתבר וכו' מש"ה אצט' קרא לאשמועי' יסוד עכ"ל ק' אשר פתח אהל מועד למ"ל ליכתוב יסוד מזבח לבד פיון דלא אצטריו אלא לאשמועי' יסוד וי"ל דקרא אצט' לאסור בדיעבד כמ"ש בת"י ר"י אלא דלפי תי' זה לא משמע להו לפ' פן בגמ' פיון דהגמ' אמתני' קאי ומתני' לא מיירי בדיעבד ולהכי כ' דהגמ' דאצט' לאתויי קרא משום יסוד הוא דמייתי ליה אבל דיסוד מערב א"צ קרא אבל עיקר קרא דכתיב אשר פתח אהל מועד לאסור דיעבד הוא דכתיב: דף ז' ע"א גמ' ב' מתנות לשני בני אדם עיין להפר"ח בהלכות מגילה מ"ש מדאמרין ביומא על ב' השעירים גורלות יכול יתוב' ע"ז וב' ע"ז ע"ש ועיין להתוס' בריש חגיגה ד"ד ע"א בד"ה חרש ע"ש: תוס' ד"ה נאמרה וכו' ור"י נמי אמר דאם קראה בין הפתובים וכו' עכ"ל כ' מהרש"א הא דלא הביאו משמואל גופיה דאמר התם נמי אם קראה בין הפתובים לא יצא משום די"ל דבין הפתובים גרע אבל ד"י אמר דדוקא בצירבור אבל ביחיד יצא ובע"פ לא יצא אפי' ביחיד הרי דבין הפתובים עדיפא ע"ש וק' דילמא בע"פ יצא וע"כ משום מתני' דקראו ע"פ לא יצא והרי כבר הקשו ממתני' ומאי מייתו מדר"י וי"ל דכוננת' דאפילו נימא דשמואל ל"ל כסתם מתניתין אלא כמנא דפליג מ"מ ר"י ס"ל הלכה כסתם משנה וע"כ דבין הפתובים עדיפא ואמאי לא יצא פיון דלא נאמרה ליכתב: בא"ד וא"ל דהא דניתן ליכתב מדרבנן וכו' עכ"ל עיין במהרש"א ואכתי ק' מאי פריה התם למ"ד לא ניתן ליכתב הא שפיר קאמר אסתר סוף הגסים משום דניתנה לקרות לכ"ע משא"כ בחנוכה וי"ל דהא דניתנה ליכתב מדרבנן אינו אלא משום דניתנה לקרות ברוח הקודש וא"כ למ"ד לא ניתנה ליכתב אפי' מדרבנן לא ניתנה לקרות ברוה"ק דאי ניתנה לקרות ברוה"ק הי"ל לרבנן לתמן ליכתב ושפיר פריה ולפ"ז י"ל דזוהי עיקר פנונת התוס' בקושיתם דמאי פריה נימא שאני אסתר דניתנה לקרות ותי' דמ"ש אלא למ"ד לא ניתנה ליכתב היינו אפי' מדרבנן וא"כ לא ניתנה לקרות ס"ל כמהרש"א דאלישנא ק"ל להתוס': ע"ב אין בין יוה"כ לשבת וכו' עיין להט"א מ"ש בענין חילוק מלאכות ליוה"כ והשע"ה בה' שמקטה ויובל הוכיח ממתני' דפ' הלוקין דיש חורש תלם א' מדלא חשיב יוה"כ דחייב משום חורש ומשום זורע מוכח דאין חי' מלאכות ליוה"כ ע"ש ואחז מבני השיבה דחה די"ל דכיון דנ"ל חי' מלאכות מקראי דחטאות דוקא דתלי קרא אבל לענין מלקות אין חילוק ואפי' למאן דנ"ל מלא תבערו פיון דבשבת ליכא מלקות דלאו שניתן לאזהרת ב"ד הוא ע"כ דרש"י באא"ע מיהו מגמ' שם דקאמר ואין חילוק מלאכות ליו"ט משמע משום דיו"ט קיל הוא ולא משום דליכא אלא מלקות עוד דוחין ראיה זו די"ל מתני' ר"י היא דאמר מלקות בחייבי כריתות ליכא ועיין לה' שמחת יו"ט סי': דף ח' ע"א תוס' ד"ה דריסת וכו' ואור"ת דהכא מיירי בבקע' וכו' עכ"ל הקשה הט"א דלשי' ר"ת שם

דמאי דקי"ל בהך מתניתין דנדריים מטעם דויתור מותר היכי תנו התם בסיפא דאדם אחר מותר
ליפנס הא דוקא בשנותפין הוא דלא קפדי ע"ש ויש מי שתי' דבשנותפין פינו דהתצור אינה מניחדת
לו לבדו לא קפדי גם אאינשי אחרני ודוקא במניחדת לו הוא דקפדי אאדם אחר ובה מתורץ גם
מה שהקשה הט"א עוד על פירשב"ם ש"כ' מדין הפקר הא קי"ל אינו הפקר עד שייפקד אף לעניים
ע"ש ולא נהירא דא"כ בור של עולי בבל אמאי אסור דאי איתא דדוקא במניחד לו אין סברא
לחלק בין מפירו לאין מפירו כמ"ש מהרש"א: ע"ב גמ' שומרת יום פנגד יום תוכיח וכו' ק' נפרוה
מה לש"י שפן אינה מטמאה בראיות פבימים משא"כ זב דחמור דראה ג' ראיות ביום א' הוי זב
גמור ושתי ראיות ביום א' הוי זב לטומאה ועיין להרב טורי אבן: מתני' אלא פריעה ופרימה
דקדק הט"א אמאי לא תני עטיפה ושאלת שלום דכולהו בחד קרא פתיבי ע"ש וי"ל דלא תני אלא
דברים שמונחח לעשותם אבל שאלת שלום אם אין שם בני אדם ליכא וכן עטיפה י"ל לא מחייב
אלא אי לובש בגד העליון מחייב להיות בעטיפה אבל אם אין לובש כלל ל"מ לקובשו ולעטוף
דכנותה באבל דמחייב בעטיפת הראש כ' הרב מטה יהודה בה' אבל דל"מ אלא אי לובש בגד
העליון ע"ש: גמ' אלא מעתה גבי זב וכו' מאי וטהר מעיקרא איכא יל"ד לפמ"ש התוס' ריש
ברכות דדוקא אי למעוטי הוא דאמרינו וטהר מעיקרא ע"ש מאי פריה הא גבי זב דליכא למטעי
רש"י ליה להבא וי"ל דה"פ פינו דברייתא בת"כ היא דדריש וטהר להיסט כדפירש"י א"כ בהיסט
מאי מעיקרא איכא הא מעיקרא מטמא בהיסט וע"כ דפי' הברייתא הוא לטהר מפאן ולהבא אף
ע"ג דהדר חזי א"כ גבי מצורע נמי לידרוש כה"ג ועיין להרב טורי אבן: גמ' ימי כל ימי לרבות
וכו' צ"ל דבו אצט' לדרשא אחרניא דאל"ה ק' לא ליכתוב בו ולא ליכתוב כל ימי: גמ' תגלחת
וצפורים וכו' לשון א"ה ק' להולמו דבקר' דכל ימי לא פתיב תגלחת וצפורים ולא הול"ל אלא
מה"מ פדלעיל גבי פריעה ופרימה וי"ל דה"פ א"ה דטעמא דפריעה ופרימה משום דכתיב בו
תגלחת וצפורים מנ"ל בשלמא אי טעמא משום דמסתברא לא מוקמי' קרא לא במנוחלט דחמיר
ניחא בהתגלח וצפורי': מתני' אלא שהספרי נכתבים בכל לשון וכו' משמע אפי' ס"ת וכ"מ בגמ'
וק"ל דבפ' ב' דמכות די"א פליגי ר"מ ור"י בספר שתפרו בפשתן מ"ד פסול דאיתקש לתפילין
ומ"ד כשר דלא איתקש להלכותיו ע"ש וא"כ בכל לשון אמגילה אמאי לא ילפינו מהיקישא
מתפילין דפסולים בכל לשון מדכתיב והיו פדאמר בסמוך בגמרא: דף ט' ע"ב גמ' וכתבו לו את
צעירת הרגלים אף ע"ג דארנבת ידיה הוא דקצרות כדפירש"י מ"מ ע"י שידה קצרות והיא
הולכת על ידיה ורגליה כשהיא הולכת היא כופפת ומצערת רגליה כדי שישתוו לידיה: תוס' ד"ה
אין בין פהן משום וכו' דהא מרבי' בת"כ אפי' כ"ה וכו' עכ"ל בתוספות דקידושין דל"ו ע"ב
מבואר דהא דמרבינו בת"כ אפילו כ"ה היינו מה"י דהמשיח ע"ש ור"ש י"ל דברייתא דת"כ כר"מ
דדריש ה"י דהמשיח בשמעתין דלרבנו פינו דלא דרשי' ה"י דהכא דלא דרשי' נמי ה"י דהתם
דמ"ש הכא לא דרשי' והתם דרשי' וא"כ מיתוקמא מתני' שפיר גם בפר העלם דבר דכתיב הפהן
המשיח דמתני' מיתוקמא לה דלא כר"מ וניחא לפ"ז מ"ש רש"י שם בקידושין הפהן המשיח פתיב
בה וממעטינו אפי' כ"ה דדבריו הם נגד ברייתא דת"כ ועפי"ה ניחא ומאי דלא מוקי הגמ' שם
מתני' דהתם כר"מ משום דאפתי ק' דמדאצט' לרבוני' כ"ה שמעינו דבנשים ליתיה כמ"ש התוס'
שם ולא משמע ליה לפ' לישנא דהש"ס דהתם כמ"ש התוס' דלישנא לא משמע הכי מיהו ק' מ"ש
הכא דלא מרבינו אלא מרובה בבגדים ומ"ש דהתם דמרבינו אפי' כ"ה ועוד ק' הא דעשירית
האיפה אפי' רבנו מודו דמרבינו מרובה בבגדי' פדקאמר הגמ' הכא ומנ"ל אי לאו מרבינו דה"י
וראייתיה לה' ב"ש בחי' בהוריות רי"ב ע"א שכ' דמאי דמרבינו בת"כ אפי' כ"ה הוא מדכתיב הפהן

דַּיְתִירָא הוּא דְסָגִי דְלִיכְתוּב הַמְשִׁיחַ דְגַבֵּי הַקְרָבָה ל"ל דְאַצְט' לְמַעוּטֵי מְלָךְ אָבֵל בְּפֶר הַעֵלֶם דְכֹהֵן
הַמְשִׁיחַ שְׁחָטָא אַצְט' הַפְּהֵן לְמַעוּטֵי מְלָךְ ע"ש וְלֹא זָכַר דְבְרֵי הַתּוֹס' דְקִדְוֹשִׁין שֶׁכ' דְמַרְיָבוּיָא דְהֵי
נ"ל וְעֵינֵן מ"ש עוֹד הַב"ש שֶׁם וַיִּתְיַשְׁבוּ דְבְרֵי הַתּוֹס': דָּף י' ע"א רַש"י ד"ה וַרְמִינְהֵי מִסְקָנָא
דְמִילְתָא וְכו' עכ"ל וְכ"פ בד"ה אָף עַל פִּי וְהֵינּוּ תְנָאֵי וְהַכְרִיחוּ לָזֶה לִישְׁנָא דְהַגְמָ' דְקָאֵמַר אֱלֹא
פְּהֵי תְנָאֵי וְהַגְמָ' גּוֹפִיָה דְקָאֵמַר דְתָנָא דְקִדְוֶשָׁה הֵינּוּ תְנָאֵי דְמִינֵי לְעֵיל עֵינֵן מְהַרְשָׁ"א בַּפ"ב
דְשְׁבוּעוֹת דָּף ט"ז ע"א ע"ש: תּוֹס' ד"ה וּמ"ט וְכו' וְעו"ק פִּינֵן דְתְנָאֵי וְכו' עכ"ל הָא וְדָאֵי דְקוֹשְׁיָא
זוֹ לְחוּדָה דִּיל"ל דְר"י לָא שְׁמִיעַ לִיהֵ הֵךְ פְּרִיָתָא דְפְּלִיגֵי בְּהַ ר"א וְר"י אֱלֹא דְשִׁיעוּר דְבְרֵיהֶם דְק"ל
וְכִי ר"י לָא יָדַע הַמְשָׁנָה וְאֵם נֹאמַר דְמוֹקֵי לָהּ פְּתָנָאֵי יוֹדַע הֵךְ דְתְנָאֵי דְבְסַמוּף קְשִׁיָא א"כ אַמְאֵי
הֵדֵר בִּיָה וְתִי דִיָדַע לָהּ תְנָאֵי דְבְסַמוּף אֱלֹא דְהֵדֵר בִּיָה מְשׁוּם דְבַחְזָרָה מְסַתְבָּרָא לִיהֵ דְבַבְמָה כ"ע
אָסוּר וְעַמ"ש מְהַרְשָׁ"א בְּתִירוּצָם: דָּף י"ז ע"א ד"ה רַבֵּנּוּ וְכו' וְעוֹד דְקָא' וְרַבֵּנּוּ סְבָרֵי כַּמ"ד וְכו'
עכ"ל אָף עַל גַּב דְאֵינּוּ מְוַכְרַח כֵּן דְהָא מַנ"ל דְלִרְבֵּנּוּ תְרַתֵּי ש"מ פְּדָאֵיתָא בְּבִרְכוֹת מ"מ מִדְהוּמ"ל
הֵכִי וְקָאֵמ' דַּס"ל כַּמ"ד יֵצֵא מְשַׁמַּע דְנִיחָא לִיהֵ לְאוֹקוּמֵי רַבֵּנּוּ פְּהֵלְכְתָא דְהֵכִי קִי"ל דִּיֵצֵא פְּדַמְסְקִי
בְּבִרְכוֹת: ע"ב רַש"י ד"ה וְמָה רָאוּ וְכו' פְּדַכְתִּיב קָרָא הַסּוּלַח וְכו' עכ"ל הַנְּצָרָה לַפ' הֵכִי פְּדַכְתִּיב
קָרָא מְשׁוּם דַּאֲל"ה נִימָא דְתִיקְנוּ גְאֹלָה בְּשִׁבְעֵיַת מְשׁוּם דְבְשִׁמִּינֵיַת רַצּוֹ לְתַקְנֵן רְפוּאָ' מְשׁוּם דְנִיחָנּוּ
מִיָּלָה בְּשִׁמִּינֵיַת פְּדַמְסִיק וְע"כ תִּיקְנוּ גְאֹלָה בְּשִׁבְעֵיַת: דָּף י"ח ע"א גַּמ' מִיְתִיבֵי קְרָאָה גַּפְטִית וְכו'
ק' אַמְאֵי לָא מְשַׁנֵּי דְבְרֵיָת' רַבֵּנּוּ וְרו"ש פְּרָשָׁב"ג פְּדַבְסַמוּף וִי"ל דְהַשְׁתָּא לָא ס"ד דְרַשְׁבָּ"ג אַמְרָה
אִפִּי בְּמַגִּילָה וּבְמִסְקָנָא דְמִסִּיק דְרַשְׁבָּ"ג אִפִּי בְּמַגִּילָה וְלֹא הֵדֵר בִּיָה מְשִׁינּוּיָא קָמָא מְשׁוּם דַּאֲפְתִי
ק' אַמְאֵי רו"ש לָא מוֹקְמֵי לְמַתְנֵי אִפִּי פְּרַבֵּנּוּ וּבְגַפְטִית לְגַפְטִים אָבֵל אֵינֵן לְתַרְצֵן מְשׁוּם דְמַתְנֵי ל"מ
פְּרָשָׁב"ג מְשׁוּם דְקִתְנֵי הַלּוּעֵז שְׁשַׁמַּע אֲשׁוּרִית יֵצֵא מְשַׁמַּע הָא שְׁמַע יְוֹנִית לָא יֵצֵא דְהָא הַגַּמ' לָא
פְּרִיָה מִיְתִיבֵי וְכו' אֱלֹא מְבַרִיָתָא וְלֹא פְּרִיָה מְמַתְנֵי וּמְהַרְשָׁ"א הַקְשָׁה כֵּן דַּאֲמַאי לָא פְּרִיָה מְמַתְנֵי
וַיֵּשׁ מִי שְׁתִּירְצֵן דְמַתְנֵי י"ל דְלַעוֹלָם לּוּעֵז שְׁשַׁמַּע יְוֹנִית יֵצֵא וְהַדְקַמְנֵי אֲשׁוּרִית לָא שְׁמַעֵינּוּ דַּאֲפִילוּ
יְוֹנֵי אִם שְׁמַע יְוֹנִית יֵצֵא: דָּף י"ט ע"א גַּמ' ל"ש אֱלֹא שְׁעַתִּיד לְחַזוֹר בַּיּוֹם י"ד וְכו' הָא דְלֹא נִקְט
רַבָּא לְמִילְתֵיהֵ אַרְיִשָׁא דְמַתְנֵי אֶבֶן עֵיר שְׁהֵלָה לְכַרְהֵ מְשׁוּם קָרָא דְמִינֵיַת דְפָרוּז כֵּן יוֹמוֹ דְמִינֵיַרִי
בְּכּוֹן כְּרַף שְׁהֵלָה לְעֵיר הַק' הַט"א אַמְאֵי לָא דְרַשִׁי הַיּוֹשְׁבִים דְהֵנּוּ שְׁלִשִׁים יוֹם כְּמוֹ יוֹשְׁבֵי הָעֵיר
הַהִיא דְעֵיר הַנְּדַחַת ע"ש וִי"מ דַּא"כ הַיְהוּדִי הַפְּרָזִים לַמ"ל לָא הוּל"ל אֱלֹא הַיְהוּדִים הַיּוֹשְׁבִים
בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת וְעִי"ל דִּיּוֹשְׁבֵי הָעֵיר מְשַׁמַּע טְפֵי הַמִּיּוֹשְׁבִים שְׁבַעֵיר אָבֵל הַיּוֹשְׁבִים לָא מְשַׁמַּע אֱלֹא
יְשִׁיבָה בְּעֵלְמָא וְאִפִּי יוֹם אֶחָד: ע"ב רַש"י ד"ה וּמָחוּ וְכו' דְלֹא הַל"מ הִיא וְכו' וְכו' עכ"ל אָבֵל
הַסְמ"ג כ' שִׁיּוֹר הַתְּפָר הַל"מ ע"ש נִרְאָה דַּמַּפ' דְלַעוֹלָם הַל"מ אֱלֹא דְנֹאמַר הַטַּעַם פְּדִי שְׁלֹא יִקְרַע
וְנ"מ דְלֹא נִפְסַל בְּכָף דְהַל"מ לְכַתְחִילָה לְחוּד נֹאמְרָה וְכ"נ קֶצֶת מְדַבְרֵי הַתּוֹס' דְקִבְעוּ דְבְרֵיהֶם
בְּשִׁיּוֹר הַתְּפָר הַל"מ: גַּמ' אַמַר ר"מ ר"י הִיא וְכו' הַר"מ פ' כַּר' יְהוּדָה בַּק"ש דִּיֵצֵא וּפ' לְמַשְׁנֵתוּ
דְלֹא יֵצֵא גַבֵּי מַגִּילָה בְּחַרְשׁ בַּפ"א מַה' מַגִּילָה וְע"ש לַהֲכ"מ וְלַהֲלַח"מ ע"ש וִי"ל דְהַגְמָ' הוּמ"ל
דְחַרְשׁ פִּינֵן דְאֵינּוּ רָאוּי לְשַׁמִּיעָה שְׁמִיעָה מְעַכְבַּת בּוֹ פְּדַאֲמָרִי בְּעֵלְמָא פֶּל הַרְאוּי לְבִילָה בִּילָה
מְעַכְבַּת בּוֹ וּמַתְנֵי אֲתֵיָא כַּר' יְהוּדָה וְדַרְיֵש ר"י שְׁמַע דְבַעֲיָ רָאוּי לְשַׁמִּיעָה: תּוֹס' ד"ה וְר"י וְכו' וְכו'
בַּפ' לִוְלֵב הַגְּזוּל וְכו' עכ"ל וְל"ל דְהֵתֵם בְּלֹא הֵגִיעַ לְחִינּוּף מִיָּרִי דְהָא קִתְנֵי סִיפָא וְאֵם הִנֵּה גְדוּל
וְכו' מְשַׁמַּע דְרִישׁ בְּכָל קֶטֶן מִיָּרִי: דָּף כ' ע"א גַּמ' א"ל אֵינֵן מְבִיאִין רָאָיָה מִן הַקֶּטֶן הַט"א הַקַּשׁ'
הָא תְּנֵן בְּכַתּוּבּוֹ דְבַדְרַבְּנֵן נֹאמְן הַגְּדוּל לְהַעֲיֵד מַה שְׁרָאָה בְּקוֹטְנוֹ ע"ש וִי"ל דְרַבֵּנּוּ דַּאֲמָרוּ לוֹ ס"ל
בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ נֹאמְרָה וְהֵנּוּ דְאוֹרִיָתָא אָבֵל ר"י ס"ל דְלֹא נֹאמְרָה בְּרוּחַ וְעַמ"ש ה' גּוֹפִיָה בְּתוֹס'
בַּד"ה וְר"י ע"ש: ע"ב גַּמ' דְכַתִּיב וְשָׁחַט וְכו' עֵינֵן לְהַתּוֹס' בְּמַנְחוֹת דַּצ"ג ע"ב בַּד"ה יָדוּ

דְּנִרְאָה מִדְּבָרֵיהֶם דְּהִיקָשׁ זֶה דְּסְמִיכָה לְשִׁחִיטָה הִיקָשׁ גְּמֹר מְדֹאֲרֵייתָא דְּלֹא כִּמ"ש בְּתַגִּיגָה דְּט"ז
ע"ב ע"ש וְעֵינֵי לֵה"ט א"א פֶּאן: דָּף כ"א ע"א גמ' לְאַתְוֵי סִילֹק בְּזִיכְנֵי וְסִידוֹי בְּזִיכְנֵי וְכו' ק"ק אִמְאֵי
לֹא אֲתֵי כְּרַבְנֵי וְכִשְׁר כָּל הַיּוֹם לְסַלֵּק וְלִסְדֹר דְּהָא אֵי בְּעֵי דְּלֹא מְסַלֵּק לֵהוּ אֲלֵא בְּעַרְב סְמוּךְ לְתַמִּיד
שָׁל בֵּין הָעַרְבִים וְע"כ ל"פ רַבְנֵי אֲלֵא דְּלֹא מְסַלֵּק בְּבִקְר וּמְסַדֵּר בְּעַרְב וּי"ל דֹּא"כ מֵאֵי קמ"ל מִתְּנִי
פְּשִׁיטָא דְּכִשְׁר כָּל הַיּוֹם דְּלֹא כ' רַחֲמָנָא זְמַן בָּהֶם אֲבָל אֵי כר"י טוֹבָא קמ"ל דְּכִשְׁר כָּל הַיּוֹם דְּאֵי
בְּעֵי מְסַלֵּק בְּבִקְר וּמְסַדֵּר בְּעַרְב וְכוּלְהוּ הֵנָּה דְּמִתְּנִי חִידוּשׁ יֵשׁ בָּהֶם כִּמ"ש ה"ט א"א בְּמִתְּנִי ע"ש: דָּף
כ"ב ע"א תוּס' ד"ה אֵין וְכו' פְּרָשֶׁת וַיִּחַל וְכו' וְהוּא לְסוּף ב' פְּסוּקִים וְכו' עכ"ל בְּסִפְרֵים אַחַר ד'
פְּסוּקִים כִּמ"ש מְהֵרָשׁ"א וְאִפְשָׁר הָיָה לוֹ בְּסִפְרֵים שְׁלֵהֶם הָיָה ב' פְּסוּקִים בְּפְסוּקֵי א' וְהָיָה מְחֻלָּקִין
מְשֻׁלְּנֵי בְּפְסוּקֵי הַפְּסוּקֵי מֵהוּ בְּמִרְדְּכֵי וּבְאַגְוָדָה מְבֹאָר דְּהֵי"ל ס' פְּרָשָׁה סְתוּמָה בְּוִיאָמֵר הַב'
וְעֵינֵי בְּמִנְחַת שִׁי: ד"ה שְׁאֲנֵי וְכו' שְׁקוּרָא הַד' כָּל מַה שְׁקָרָאוּ וְכו' עכ"ל מְדָלָא כ' שְׁקוּרָא הַג' וְכו'
אֲלֵא כ' שְׁקוּרָא הַד' מִשְׁמַע דְּמִנְהַגְמֵי שֶׁג' הֵרָאשׁוּנִים קוּרָא כָּל אֶחָד מֵהֶם בְּקַרְבָּנוֹת דְּיוֹם אֶחָד דְּהֵינֵנו
שְׁקוּרִין הַג' קַרְבָּנוֹת דִּג' יָמִים וְהַד' הֵיא שְׁחֻזָּר וְקוּרָא כָּל מַה שְׁקָרָאוּ וְלֹא כְּמִנְהַגְנוּ דְּאֵין קוּרִין
אֲלֵא קַרְבָּנוֹת דְּב' יָמִים מְשׁוּם סְפִיקָא דְּיוֹמָא וְגַם חֵג' חוּזָר וְקוּרָא מַה שְׁקָרָא הַב': ע"ב גמ' שְׁאֵין
בּוֹ בִּיטוּל מְלָאכָה פְּגוּן ר"ח וְכו' כ' ה"ט א"א דְּבִיטוּל מְלָאכָה דְּר"ח אִפִּי' לְגַבְרֵי בְּזְמַן הַמְּקַדָּשׁ מְשׁוּם
קַרְבֵּן מוֹסָף וְע"ש שְׁנִסְתַּפֵּק אִם כָּל הַיּוֹם אָסוּר אוֹ עַד ז' שְׁעוֹת זְמַן הַקְּרַבַּת הַמוֹסָף וְעֵינֵי בְּגַמ' רִישׁ
פְּסוּחִים דְּאִמְרִינֵי לֹא מְצִינֵי יוֹם מְקַצְתוּ אָסוּר וּמְקַצְתוּ מוֹתָר וּפְרִיָּה מְאֲכִילַת חֶמֶץ וְלֹא פְּרִיָּה
מְמַלְאכָה דְּר"ח וְעֵינֵי לְהַפְּרִי"ח ס' תס"ח: גמ' וְתַנְיָא וְאָבֹן מְשֻׁפִּי' וְכו' טַעַמ' דְּהִבִּיא הַבְּרִי' דְּלֹא
תִּימָא דְּלֹא אָסְרָה תוֹרָה אֲלֵא תָבֵן תְּלוּשָׁה וְא"כ הו"ל לִיטְלָה מְשֻׁם כְּדֵי שְׁיִפּוּל עַל פְּנֵי לְזַה הִבִּיא
הַבְּרִי' ת' דְּמִדְּקִתְּנֵי אֲבָל אִתָּהּ מְשַׁתְּחֻוּהָ עַל אֲבָנִים שְׁלֵבֵי הַמְּקַדָּשׁ מְשַׁמַּע דְּבְמַחְוֶבְרִין מִיָּרֵי דְּוִמָּיָא
דְּאֲבָנֵי בַּהֲמ"ק וּמְפַנֵּי זֶה הִבִּיא הָא דְּעוֹלָא: גמ' אֲלֵא א"כ נְעֻנָּה פִּיהוּשֵׁעַ וְכו' לְפִירֵשׁ"י פֶּאן אִא"כ
נְעֻנָּה וּמִיָּתֵי רֵאזָה מִיְהוּשֵׁעַ דְּאָמֵר לִיָּה לְמָה אִתָּהּ נּוֹפֵל וְה"ק אִא"כ נְעֻנָּה כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ בִּיהוּשֵׁעַ:
תוּס' ד"ה וְאִבְע"א וְכו' וְק' וְכִי לֹא הָיָה יוֹדֵעַ וְכו' עכ"ל דְּהִשְׁתָּא לֹא ס"ד מְדַרְבְּנֵי א"כ ע"כ דְּלֹא
אָסְרָה תוֹרָה אֲלֵא בְּפִשׁוּט יָדִים וְרַגְלִים דֹּא"ה קִשְׁיָא מְבַתֵּי כְּנִסְיוֹת שְׁלָנוּ וְכִמ"ש אַח"ז דְּכִינֵן
דְּמִדְּאֲוִרֵי' אָסוּר אִפְּלוּ בְּאַצְלוּיֵי הָיָה אָסוּר מֵיָּהָא מְדַרְבְּנֵי וְתִי' דְּמִדְּרַבְּנֵי דְּהִשְׁתָּא נִיחָא ב"כ שְׁלָנוּ
דְּמַצְלוּ אֲצֻלוּיֵי וְכִמוֹ שְׁכַתְּבוּ אַחַר זֶה: דָּף כ"ג ע"א ד"ה חַד וְכו' וְלִכְּהָ אָנוּ נוֹהֲגִין בְּתַעֲנִיּוֹת וְכו'
עכ"ל הַק' מְהֵרָשׁ"א ז"ל דְּתַקְשָׁה לְמ"ד אֵינוּ עוֹלָה מִדְּתַנְיָא לְעֵיל קוּרִין ג' וְא' מְפָטִיר ע"ש וּי"ל
דְּלְמ"ד אֵינוּ עוֹלָה מִפ' ג' קוּרִין וְרַבִּיעֵי מְפָטִיר דְּאִפִּי' לַת"ק הֵכִי הוּא דְּהִשְׁתָּא לִיתָא לְהַסְבְּרָא שְׁכ'
הַתוּס' לְעֵיל בַּד"ה וְלִר"א וְכו' כִּינֵן דְּהַרְבִּיעֵי אֵינוּ מִן הַמְּנִינֵן אֲלֵא מְשׁוּם הַהִפְטָרָה וְהַגְּמ' לְעֵיל
דְּפְרִיָּה לִר"א מְבַרֵּייתָא ס"ל כִּמ"ד עוֹלָה וְא"כ מִן הַמְּנִינֵן הוּא וְאֵין סְבָרָא לְהַחְמִיר בּוֹ יוֹתֵר מִב' וְה'
וְכִמ"ש הַתוֹ לְעֵיל: ע"ב רַש"י ד"ה אֵין פּוֹרְסִין וְכו' מִנֵּין הַבָּא לְבַה"כ וְכו' עכ"ל מִפִּי מְשַׁמַּע שְׁיָהִיו
הָעֲשָׂרָה כְּוָלָן לֹא יֵצְאוּ י"ח וְלִכְּהָ כ' מְנִינֵן הַבָּא וְכו' וְלֹא יַחֲדִיד הַבָּא לְבַה"כ וְדְּלֹא כְּהַתוּס' וּפְלוּגְתָּא
דְּאִמְרָאֵי הֵיא בְּבִרְכוֹת דְּכ"א ע"ב דְּחַד אָמֵר יַחֲדִיד אֵינוּ אִמְרֵי קַדוּשָׁ' וְחַד אָמֵר יַחֲדִיד אִמְרֵי קַדוּשָׁה
וְלִכ"ע צְרִיָּה עֲשָׂרָה אֲלֵא דְּפְלוּגְתֵיהוּ אֵי בְּשִׁבִיל יַחֲדִיד שְׁלֵא יי"ח אִמְרֵי קַדוּשָׁה אוֹ לֹא וּמֵאֵי דְּקָאָמֵר
הֵתֵם וְכֵן אָמֵר ר"י וְכו' הֵינֵנו כִּינֵן דְּנ"ל מְקָרָא דְּנוֹקְדָשְׁתִּי מְסַתְּבָרָא דְּכוּלְהוּ בְּעֵי' לֹא יי"ח וְהֵרִי"ף
שֵׁם ל"ג וְכֵן וְעֵינֵי לְהַרְשָׁב"א בַּחֲי' שֵׁם וּבְזֶה ל"ק מ"ש ה"ט א"א לְמ"ד יַחֲדִיד אִמְרֵי קַדוּשָׁה מְמַשְׁנְתָּנוּ
דְּקַתְּנֵי בְּעֲשָׂרָה דְּהָא וְדָאֵי בְּעֵי עֲשָׂרָה אֲלֵא דְּסָגִי בְּאַחַד שְׁלֵא יי"ח וְאָף עַל פִּי דְּבְזִימוּן בְּעֵי עֲשָׂרָה
שְׁאֲכָלוּ הֵתֵם מְשׁוּם דְּלֹא מְצוּ לְמִימֵר שְׁאֲכָלוּ מְשֻׁלְּוֹ אֲלֵא א"כ אֲכָלוּ: תוּס' ד"ה וְאָדָם וְכו' גִּזְרֵי'
שְׁמָא יִשְׁמְעוּ וְכו' עכ"ל עֵינֵי לְהַט"א שְׁהוֹכִיחַ מְסוּנְיָא דְּפָרֵק הַנְּחַנְקִין דְּמִדְּאֲוִרֵייתָ' בְּדִיעְבַּד ל"מ

בפחות מעשרה וא"כ ע"כ דלא ס"ל להגמ' פהירוש' דכיון דמדאורייתא ל"מ איך רבנן מקילין בנה ע"ש ואין מוכרח שיהי כ' הרמב"ן בנדריים דפ"ז הביאו הר"ן שם דתכ"ד פדיבור דמי מדרבנן הוא ורבנן הקילו על דין תורה בנדר ע"ש וה"נ דכונות': דף כ"ד ע"ב רש"י ד"ה ה"ז וכו' דבעי' לה לאות ולא לאחרים וכו' עכ"ל דכיון דנתנה על אונקלי אף על פי דמקום זה מקום תפלין ולה לאות הני מ"מ על האונקלי לא מקום תפלין דמקום זה גם לאחרים לאות הוא ול"ק מ"ש הט"א: דף כ"ו ע"א גמ' הא בתי פגסיות וכו' אמאי הא דכרפין הוא וכו' הקש' הט"א מדאמרין בפ"ק דיומא דבה"כ שיש בו דירה מטמאין אם פן מאי פריה נימא דהדיוק הוא הא בתי פגסיות שיש בהן בית דירה מטמאין ע"ש ול"ק דר"י קאמ' אלא מקום מקדש ומקום מקדש אין בו בית דירה דאין ישיבה בעזרה ושומרי בהמ"ק בעליות ומקומות דלא נתקדשו הם ודייקי' דכונתה בתי פגסיות שאין בהם בית דירה מטמאין: תוס' ד"ה ואמאי וכו' טעה בתרתי חדא דאין חילוק וכו' וגם טעה וכו' עכ"ל הקשה מהרש"א למ"ל למימר דטעה בתרתי נימא דפריה הכי משום דר"י ס"ל ה"תם אין מטמאין ע"ש ולק"מ דהגמ' פריה אר"ש בר נחמני דאמר של כרפין ל"מ לזבוגי ואי איתא לא הו"ל למיפרה אלא מברייתא זו דדייקי' מינה הא דכרפין מטמאין אבריית' דה"ת דר"י ס"ל אין מטמאין ולא אר"ש בר נחמני: ע"ב גמ' נאפ"ל למ"ד הזמנה מילתא היא וכו' הק' ה' טורי אכן הא בכה"ג לכ"ע הזמנה מילתא היא דה"תם אמרי' דטעמא דמ"ד הזמנה לאו מילתא היא דיליף מע"א וקא דלא יליף מע"ע דמתסר' בהזמנה לפירש"י שם משום דמשמשין ממשמ' עדיף ליה וא"כ כה"ג דהיא גופה קדושה ולא משמשין יליף מע"ע דהזמנה מילתא היא ע"ש ועיין שם בגמ' בסוף הסוגיא דמסיק תנאי דפליגי בחיפה על תפילין עור בהמה טהור' אי בעי' עיבוד לשמה או לא וקא בתים של תפילין וכ"ש של ראש הלכה למשה מסיני הוא והני קדו' עצמה נאפ"ה פליגי תנאי ואיכא למ"ד הזמנה לאו מילת' היא וע"פ דלפ"י המסקנא דמיייתי תנאי היא דלא יליף מע"ע משום דקסבר אין נאסרת אלא לאחר עריפה דגם ד"ז פלוגתא דתנאי היא בכריתות אלא דהגמ' מעיקר' בעי לאוקומי אפי' אי ס"ל ורידתה לנחל איתן אוסרתה: גמ' מאן דאסר במאי תיפקע קדושתה וכו' ודאי דל"פ בסברא דאי לאו דהו"ל הנאה.

וכו' אלא דס"ל דלא אלימא הך הנאה לאפקועי קדושת' ומאן דשרי סבר דלענן אפקועי קדושתה אהניא לה הך סברא דאי לאו דהו"ל הנאה וכו' ואין ללמוד מפלוגתייהו לדעלמא ול"ק מ"ש הט"א מגמ' דפ"ק דמציעא ע"ש: דף כ"ז ע"א גמ' א"ד פיון דליכא לעלוני וכו' משמע דמכר ספרי' פשיט' ליה דלא יקחו ספרים פיון דאיכא לעלוני דיקח בהם ס"ת וק' פי פשיט ממתני' דמכרו תורה לא יקחו ספרים הא תורה בתורה ש"ד תקשה ליה מסיפא מכרו ספרים לא יקחו מטפחות הא ספרים יקחו אע"ג דאיכא לעלוני ואין לומר דאה"נ דפשיט אפי' מאי דהנה פשיט"ל להבעיין להפך דא"כ פי דחי מתני' דיעבד ופירש"י שאם לאו מה יקחו וכו' אפתי תפשוט מספרים לא יקחו מטפחות דל"ל ביה שאם לאו מה יקחו וצ"ל דאה"נ ספרים לא יקחו ספרים וקא דקתני מטפחות אגב רישא: גמ' אלא מיהא ליכא למשמע מינה הא דלא אמרינן נעשה משום דקתני אבל א"נ למפשט בעי' לא אמרינן נעשה די"ל התנא גופיה מספק"ל כמ"ש הפמ"א מיהו התוס' לא ס"ל הכי כמ"ש במ"א: גמ' דאלת"ה מכרה וכו' ר"ל תיפשוט ממכרה וכו' ואמאי הוצרה למפשט מברייתא וק"ל עמ"ש התוס' בפ"ק דבתרא די"ג ע"ב דבכרה א' ליכא גנאי לכ"ע ור"י דאין מדביק מט"א הוא כמ"ש התוס' שם א"כ מאי פשיט ממכרה הא בכרה א' שאני ועוד דהגמ' מסיק משום דלא אפשר ואמאי שרי לדבק תורה ונביאים פיון דאפשר שלא לדבק וצ"ע: גמ' פי התנו מאי הני וכו' ק"ק נימא דהתנו קודם שקנו בפעוה שגבו וי"ל דא"כ אפי' בכל הדמים ולמ"ל הותירו דברייתא הותירו

קאי פדמוכחא שְמַעְתָּא דְבְרֵינִי אַמְתַּנִּי דוּכְן בְּמִנְתְּרֵיהּ קָאֵי: תוּס' ד"ה אָבֵל וכו' לְאַשְׁמוּעֵינָן דְאַפִּילוּ בְּמוֹתְרוּכוּ עכ"ל דְמַמְתַּנִּי דְקַתְנִי וכוּן בְּמִנְתְּרֵיהּ י"ל בְּלֵא תַנְאֵי פֶלֶל אָבֵל בְּתַנְאֵי מְהַנִּי אפִי בְּלֵא ז' טוּבֵי הָעִיר וְאַשְׁמוּעֵי בְּרֵינִי אַמְתַּנִּי דְבְעֵי זט"ה: ע"ב גמ' וְלֵא נְשֵׂאתִי פִפִּי בְּלֵא בְּרַכָּה ק' מֵאֵי רְבוּתִיהּ וְעמ"ש הט"א וְכֵה הָרְאוּנִי בּוּזָה"ק ר"פ יתְרוֹ אָסוּר לְנִטְלָא יְדִיהּ לְעֵילָא בְּלֵא בְּרַכָּה וְבְלֵא צְלוּנֵי כד"א הָרִימוּתֵי יָדֵי וכו' וע"ש סוּדוֹ וּא"כ י"ל דְלֵאוּ בְּבִרְכַת פְּהַנִּים קָאֵמ' אֶלָּא דְלֵא נְשֵׂא יָדֵי לְפָרוּם בְּלֵא שְׁבַח וְהוֹדָאָה וְהִינּוּ דְקָאֵמֵר וְלֵא נְשֵׂאתִי יָדֵי בְּלֵא בְּרַכָּה: תוּס' ד"ה ר"י וכו' וי"ל דש"ה דְלֵא הָנִי דְרַף הַלְוָאָה וכו' עכ"ל מְבִנְיָא דְמִזָּה דְלֵמֵאֵי דְקִי"ל צד א' בְּרִיבִית אָסוּר אפִי דְרַף מְקַח וּמְמַפְרָ אָסוּר בְּסָאָה בְּסָאָה וּמְכָאֵן קָשָׁה לְמָה שְׁפַתְבּ הַט"ז בִּי"ד רִישׁ סִימָן קס"ב דְסָאָה בְּסָאָה דְרַף מְקַח וּמְמַפְרָ שְׁרִי ע"ש וְיֵשׁ לִינְשָׁב: דָּף כ"ח ע"א גמ' וְלִית הִלְכָתָא פְּנוּתִיהּ וכו' הַתוּס' בַּפ' הַזְרוּעַ דְקל"א ע"א בד"ה ה"ג כ' דְקָאֵי אַמְיָמָרָא ב' דְאוּכַל טְבָלִים אָבֵל אִיסוּרָא אִיפָא בְּמִימָרָא א' ע"ש וק' מֵאֵי רְבוּתִיהּ דר' פְּרִיָדָא דְאָמֵר לֵא אֶכְלֵתִי מִבְּהֵמָה שְׁלֵא הוּרְמוּ מִתְּנוּתִיהּ הָא מְדִינָא אָסוּר וְהַפְר"ח בִּי"ד ס"א ס"א דִּין ה' הַקָּשָׁה מִגַּמ' דַּפ' הַשּׁוֹחֵט מִיְחֻזְקָאֵל דְאָמֵר וְלֵא בָּא בְּפִי בְּשַׁר פִּיגוּל שְׁלֵא אָכַל מִבְּהֵמָה שְׁלֵא הוּרְמוּ מִתְּנוּתִיהּ דְמֵאֵי רְבוּתִיהּ וְתִי דְלַכְהֵן שְׁרִי וִיחֻזְקָאֵל פְּהֵן הָנִי ע"ש וְאַפְתִּי ק' מר' פְּרִיָדָא דְלֵאוּ פְּהֵן הָנִי דְקָאֵמֵר מְעוּלָם לֵא בְּרַכָּתִי לְפָנֵי פְּהֵן מִיְהוּ לְקַמֵּן אַמְרִינָן מִימֵי לֵא נְסַתְפַּלְתִּי בְּדַמוֹת אָדָם רְשָׁע דְאָמֵר ר"י אָסוּר לְהַסְתַּפֵּל וכו' הָרִי אַפִּילוּ דְאָסוּר מְדִינָא קָאֵמֵר מִימֵי וכו' וע"כ דְכִינָן דְדַבְרָא דְלֵא זְהִירִי בִּיהּ אִינְשֵׁי אַעפ"י דְאָסוּר קָאֵמֵר שְׁפִיר מִימֵי וכו' דְנִזְהַר בְּמֵאֵי דְלֵא זְהִירִי אִינְשֵׁי וְה"נ דְכְּנוּתָהּ וְא"ש גַּם הֵיא דַּפ' הַשּׁוֹחֵט דִּיחֻזְקָאֵל: גמ' הָא וְהָא גְרָמָא גְרָמָא לִיהּ וכו' ק' מנ"ל לר"א דְמַסְתַּפֵּל בְּדַמוֹת אָדָם רְשָׁע עֵינָיו פְּהוּת דִּילְמָא יִצְחָק קִלְקֵלָה דְאַבְיָמֵלֶךְ הוּא דְגְרָמָא לִיהּ וּמנ"ל דְהָא וְהָא גְרָמָא לִיהּ וי"ל דְמַקְרָא הוּא דוֹרֵשׁ וְתַכְהֵינְ עֵינָיו מְרָאוֹת דְתִיבַת מְרָאוֹת יִתִּירָא אֶלָּא לְדַרְשָׁא דוֹתְכֵהִין עֵינָיו מְסִיבַת הָרְאוֹת שְׁהִיָּה רֹאָה בְּדַמוֹת עֵשׂוֹ הָרְשָׁע: תוּס' ד"ה בְּתֵי פְּנִסְיוֹת וכו' שְׁהִירִי לְעַת בָּא גּוֹאֵל ב' ב' תַּפְקַע קְדוּשָׁתָן וכו' עכ"ל קָשָׁה דְלַקְמֵן קָאֵמֵר דְעַתִּידִין ב' שְׁבַבְכֵל לִיקְבַע בֵּא"י וְעֵינָן לְהַמְגִ'א בְּה' בְּה' כ"ט ע"ש: דָּף כ"ט ע"א ד"ה מְבַטְלִין וכו' לֵא הִיָּה מְפָנֵי שְׁבִיטֵל לִימּוּדוֹ וכו' עכ"ל מַה שִׁי"ל בְּזָה עֵינָן לְמַהֲרָ"ם שִׁיף ו"ל בְּכַתּוּבוֹת דָּף י"ז עֵינָן שָׁם: תוּס' ד"ה לְכָל וכו' אפִי שְׁאָר מוֹעֲדוֹת נְמִי עכ"ל ק"ק תַּנְאֵי דְמַתְנִי גּוֹפִיָּה מ"ט לֵא נִקְט אֶלָּא מְיָלִי: ע"ב גמ' וְאַרְבָּעָה בַר"ח נִרְאָה דְאַרְבָּעָה דְקָרוּ בַּדְר"ח אִינוּ מְוַכְרַח לְדַלְג לְרַב וּלְפִסְוִק פְּשִׁמוּאֵל פְּדָאֵמֵרִינָן לְעֵיל בְּכָל ר"ח אֶלָּא דְהָכָא כָּל אַחַד קוֹרָא ג' פְּסוּקִים וּמְשַׁלִּים הַמְנַן בְּקַרְבָּנוֹת הַמוֹעֲדִים דְלַקְמִיָּה דְכּוֹלְהוּ פ' קַרְבָּנוֹת וְשִׁיכִי בְּשַׁקְלִים וְעֵינָן לְהַרְב טוּרֵי אָבִין: דָּף ל' ע"א גמ' וְקַתְנֵי בְּשִׁנְיָה זְכוּר קִשְׂיָא לְרַב נְמִי תַקְשָׁה דְהָא פִי חַל ר"ח בְּשַׁבַּת מְפָסִיקִין בַּט"ו לְחַדֵּשׁ וְהַסִּי זַט"ו וְא"כ הִיכִי קַתְנֵי בְּשַׁלִּישֵׁי פְּרָה וּבְרַבִּיעֵי הַחֹדֶשׁ הָא בְּשַׁלִּישֵׁי מְפָסִיקִין וְהוּל"ל בְּרַבִּיעֵי פְּרָה וּב"ה הַחֹדֶשׁ וְקִשְׂיָא גַם לְשִׁנְיָיָא דַּגְמ' שׁו"ר לְהַרְשָׁפ"א בְּחִידוּשֵׁי שְׁנַרְגָּשׁ מְזָה וְכ' דְהוּמ"ל וְלִיטְעָמִיף ע"ש וי"ל דְלַרְב פִּינָן דְבְּשִׁנְיָיָה נִיחָא דְשִׁנְיָיָה לְשַׁבְּתוֹת הָא דְקַתְנֵי ג' וְד' לְקַרִיָּאָה קָאֵמֵר וּמ"מ דוֹחַק הוּא דְלִיתְנֵי לְקַרִיָּאָה אֶלָּא דְאָגַב דְתַנִּי שְׁנִיָּיָה תַנִּי ג' וְד' פְּסוּדָא דְמַנִּינָא אָבֵל לְשִׁמוּאֵל דְגַם בְּשִׁנְיָיָה לֵא אַתְיָא לְשַׁבְּתוֹת לֵא הוּ"ל לְמַתְנֵי לְקַרִיָּאָה: גמ' פִּינָן דְאִיכָּ' מוֹקְפִין דְעַבְדֵי בְּחַמִּיסַר עֲשִׂיָּה וּזְכִירָה וכו' מְכָאֵן הוֹכִיחַ רַלְב"ח בְּתַשׁוּ' דָּאֵם חַל פּוּרִים דְמִן קַפִּין בְּשַׁבַּת עוֹשִׁים הַסְעוּדָה בְּשַׁבַּת וְלֵא בֵּא' בְּשַׁבַּת דַּל"ה מָה עֲשִׂיָּה אִיפָא בְּשַׁבַּת ע"ש וי"ל דְמְשַׁלּוֹחַ מְנוֹת בְּשַׁבַּת וְסְעוּד' בֵּא' בְּשַׁבַּת דְאִין מְעַרְבִין שְׁמֻחָה בְּשְׁמֻחָה: דָּף ל"א ע"ב גמ' תַּנְאֵי פְּשָׁהוּא מַתְחִיל מַתְחִיל בְּפִסּוּק שְׁלִפְנֵיָהּ וכו' אַע"ג דְקוֹדֵם הַתְקַנָּה לֵא הִיָּה מְבָרַךְ אֶלָּא א' בְּרַכָּה א' וְאַחֲרוֹן בְּרַכָּה אַחֲרוֹנָה מ"מ בְּקַלְלוֹ' הִיָּה מְבָרַךְ לְפָנֵיהֶם וּלְאַחֲרֵיהֶם אפִי קוֹדֵם הַתְקַנָּה פְּדֵאִיתָא בְּמַסְכַּת סוֹפְרִים וְעֵינָן מַה שְׁכַתְבּ

הט"א: תם ונשלם מסכת מגילה מסכת מועד קטן דף ב' ע"א גמ' ל"ש לא חרב ממעיניו ממעין שניצא בתחילה מוכח מזה דראב"ע אינו אוסר אלא ממעין שניצא בתחילה ומ"ש רש"י ל"ש חרב ממעיניו ממעין וכו' ל"ש חרב וכו' אמעין שניצא בתחילה שהזכיר מקודם קאי וכפירש"י בד"ה א"כ אמאן תרמינה ודלא פמהרש"א שם ויש לדקדק בגמ' אמאי לא פי' דברי ראב"ע לא פה ולא פה היינו לא בית השלחין ולא בית הבעל כפשו' ואמאי לא פי' ל"ש חרב וכו': ע"ב גמ' והאמר רב פהנא וכו' רב יוסף גופיה הכי אמר בפרק כ"ג האי מאן דקטיל אספסתא חייב ב' והגמ' דפריה מרב פהנא משום דבעי לאקשוני גם לרבה ועיין להריטב"א בחי': תוס' ד"ה חייב וכו' דהכא זומר לא דמי פלל וכו' וקשיא לר"י דאפי' אינו מתכוון וכו' עכ"ל ומ"מ אם ר"כ לא אמר אלא חייב משום נוטע לא הנה קשיא לרבה ולר"י די"ל היכא דליפא חיובא אחרנינא ודאי חייב אע"ג דלא דמי ולא פליגי אלא היכא דדמי למלאכה א' בדמיון ולמלאכה א' דמי במחשבה אי מנייהו עדיף ולקף לא פריה אלא מדחייב ב' ול"ק מ"ש מהרש"א גם ניחא ההיא פריית' דפ' כ"ג שיהביא מהרש"א ו"ל וברייתא דכלאים דבסמוך דמי הוא לחרישה אלא דלא מחייב חורש בכלאים אבל היכא דליפא לדמויי למלאכה אחרת חייב הוא אע"ג דלא דמי ועי"ל להיא פרייתא דפ' כ"ג דלא פריה מנייה משום די"ל דמייירי במתכוון לנטוע אבל ר"כ מדקאמר וצריה לעצים משמע דדוקא לעצים הוא דצריה ולא לנטוע ומ"ש מהרש"א דזומר דמי לנוטע לא דענא אמאי זומר דמי לנוטע טפי ממנפש דהא מנפש לא דמי לזורע פדמוכח בפלוגת' דרבה ור"י: דף ג' ע"א רש"י ד"ה אף פל וכו' ואם תקשי הא אסר עידור לעיל וכו' עכ"ל אע"ג דפירש"י לעיל קשקוש היינו עידור אלא דעידור בגפנים וקשקוש בזיתים והגמ' מסיק תרי קשקושי הוו מ"מ בגפנים ליפא אפרויי אילנא וליפא אלא סתומי פילי ולקף הוק"ל עידור אעידור ה"נ הוק"ל עידור אעידור לס"ד דפרי' הגמ' קשקוש אקשקוש אמאי לא פריה בגופא דברייתא עידור אעידור ותי' הא בחדתי הא בעתיקי מיהו ק' פי פריה הגמ' קשקוש אקשקוש אמאי לא משני הא בחדתי הא בעתיקי וי"ל פיון דעתיקי שרי ע"כ לא אסירי חדתי אלא מדרבנן משום טירחא ולקף פריה והכתוב והשביעית דמשמע ליה דהכי משמעוטיה דקרא ומדאורייתא אסירא ואגופה דברייתא פריה ועיין להריטב"א בחי': גמ' מ"ד לוקה שפיר וכו' יל"ד פיון דנ"ל מכו"פ וכלל למ"ל דרשא דברייתא דבסמוך דולא פל שבשדף וכו' וצ"ל דלא נפקא מכו"פ וכלל אלא חרישה דהוי אב פעין הפרט אבל פל הנה דבסמוך לא אתו מפעין הפרט ולא הווי אלא מדרבנן ואסמכינהו פרייתא דבסמוך אקרא ושינוייה דגמ' מברייתא אכולהו אמוראי קאי ובהכי יש ליישב מה שהק' התוס' אפירש"י אמאי לא קאמר הגמ' דטעמא דמ"ד לוקה מדרשא דברייתא די"ל אמאי נקט חרישה דהיא אב טפי הול"ל הנה דברייתא דבסמוך ומה שהק' עוד נימא דהפרט כמאן דליתיה י"ל דא"כ אמאי קאמר ר' אילעא אין דנין בכו"פ וכלל הול"ל אין דנין בכו"פ והו"ל למינקט דבריו אכו"פ לחוד: תוס' ד"ה אין וכו' והכא נמי לא הוי אלא פלל ופרט וכו' עכ"ל מה שהק' מהרש"א מדאמר ר"א לקמן יכול ילקה על החרישה דאתיא מכו"פ וכלל ע"ש ל"ק די"ל דר"א ס"ל כמ"ד בפסחים אפילו מרוחקין דנין בכו"פ וכלל ולדידיה חרישה נ"ל מכו"פ וכלל ול"ל דר' אילמא אלא ס"ל דנין בכה"ג והגמ' דקא' כ"ע אית להו דר' אילעא אפתי לא שמיע ליה הא דר' אילעא דלקמן: ע"ב גמ' נמנו על ב' פרקים וכו' מפאן נראה דגירסא שיהביא מהרש"א בתוס' דף ל"ג ובה"א ע"ד הפסח עיקר דאי פגירסתנו מאי נמנו על ב' פרקים והא פרק אחד הוא דאיפא לתנא דקי"ל פנותיה וכ"נ מפירש"י בד"ה תקנתא: דף ד' ע"א גמ' קראי לרע"ק ק' אי רע"ק ל"ל הלכתא מנ"ל היתר' דנטיעה ילדה וי"ל פיון דחד קרא הוא דאיפא לאיסור' לא מוקמי' אלא במסתבר דהינו זקנה וממילא ילדה שרוא: רש"י ד"ה נהרות

וכו' השתא משמע ליה וכו' עכ"ל דיבור זה הוא לקמן גבי איתיקי' ר' ירמיה אבל הכא דמיייתי לה אפלוגתא דר' אילעא ור"א ודאי דינדע דההיא דנהרות המושכין בדלא פסקי עסקי: ד"ה דהנה דלי וכו' פי אם לבית השלחין בלבד עכ"ל משמע ליה לרש"י דלאו בעמוק כמו קילון מייירי מדקתני ואם בשביל ליפותן דהיינו להרנחה משמע דוקא להרנחה אסור אבל פסידא שרי ואי בקילון אפי' פסידא דהיינו לבית השלחין אסור ולא ניתא ליה למימר כמ"ש התוס' דבתרי גונוי מייירי רישא וסיפא: ע"ב גמ' וק"ל דראב"ע אראב"ע עיין להריטב"א בחי' מ"ש פאן ולא יוכלתי להולמו: דף ה' ע"א גמ' מי שרי והתניא בורות וכו' יל"ד אמאי לא פריד ממתני' דקתני חוטטין בשל רבים משמע דוקא של רבים אבל של יחיד אין חוטטין וי"ל דהא דקתני חוטטין בשל רבים אתיא לדיוקא אפילו של רבים חטיטה אין חפירה לא ולעולם אפי' בשל יחיד חוטטין: ע"ב תוס' ד"ה אין מציינין א"צ לצייין וכו' עכ"ל וטעמא דשלא להפסיד את א"י לא שייך אלא במקום דליכא טומאה כ"ל אבל בהנה דמטמאו מיהא במגע לא וצ"ל דלא כ"כ התוספות אלא בהנה דמפני רשים בברייתא אבל בשדה שנגרש בה קבר דאתיא בזה הכלל אסור לצייין משום דאפשר דעל ידי המחרשה לא נשאר אפי' עצם פשעורה ואיכא טעמא לה שלא להפסיד א"י וטהרות דאלת"ה מאי פריד הגמ' לקמן מברייתא דמצא שדה מצויינת נוקמה בצייין דהא ברייתא זו א"צ לצייין קתני לדברי התוס' ואי רצו לצייין הרשות בידו אלא ע"כ שדה שנגרש בה קבר שאני ועיין להתוס' לקמן בד"ה אמר ר"פ: ד"ה מנפח וכו' דמסתמא איכא למימר וכו' א"נ בלא מאהיל על הסתמן הצדין עכ"ל כצ"ל: דף ו' ע"ב מתני' זרעים שלא שתו עיין להר"מ בפ"ה המש' דמפ' משום דצריכה מים רבים ואיכא טירחא יתירה ע"ש וצ"ל דבדליכא פסידא מייירי שיהרי בגמ' לעיל בפ' פריד במקו' פסידא מי שמעת ליה הא דראב"י ואע"ג דראב"י אסר ברישא השקאה אפי' ליכא טירחא יתירה מ"מ תני זרעי' שלא שתו לרבנותא דרבנן דאפי' טירחא יתירא שרו: תוס' ד"ה שרי וכו' או שפא סבר כר"א בהשקאה וכו' עכ"ל גם קושיא ראשונה מיתרצא בהכי דפלוגתא דהרבצה לא מתניא אלא בבריית' בשדה גריד ודוקא במשנה הוא דקי"ל משנת ראב"י קב ונקי: ד"ה מרביצין וכו' אבל ק"ל שפא הכא וכו' עכ"ל ר"ל מנ"ל דבהשקאה פורתא מייירי נימא השקאה גמורה דומיא דפלוגתא דראב"י ורבנן גבי מועד ודקתני הרבצה משום דגבי בית הבעל קרי הרבצה ודלא פמהרש"א ז"ל: דף ז' ע"א גמ' התם נמי לסתור ולא לבני ר"ל אלא ע"כ דשרי לבנות וא"כ הוי סייעת' לר"ח ודחי דלא תסייעיה מהא דמיינע וכו': תוס' ד"ה בהסגר א' היינו תחי' הסגר א' וכו' עכ"ל נראה מדבריהם דלא פגירסת הספרים בטהור כ"ע ל"פ וכו' ומ"ש דלא שייך לטהרו או לטמאו היינו ר"ל דלא שייך לטהרו דהא טהור ועומד הוא ול"ק מ"ש מהרש"א: ע"ב ד"ה ה"ג בת"כ שבעת ימים ימי ספירו וכו' עכ"ל ר"ל דדריש ז' ימים דקרא דוישב מחוץ לאהל ז"י דשבעת ימים אלו ימי ספירו אבל בגמ' גרסי' ז"י יספרו לו נראה דהדרשא על פסוק ואחרי טהרתו ז"י יספרו לו וגי' ת"כ עיקר דמייירי בת"ה ונהגמ' נקט אגב וכו' ודלא פמהרש"א ז"ל: ד"ה יותם וכו' ומאחר שזה אמת צריך ליישב וכו' עכ"ל ר"ל דהשתא דאמרינן דנתנגע כ"ה שנים צריך ליישב וכו' אבל אי לא"ה י"ל דנתנגע י"ג שנים סמוך למיתתו ומצורע חשוב פמת ולא חשיב להו ולקף קאמר ל"ח שנים ועיין עוד במאור ז"ל: דף ח' ע"א גמ' ורבני אמר אצט' וכו' ומאי דקאמר ר' א"צ היינו ר"ל א"צ לדבר מצנה דד"מ ילפינן מבתים בק"ו ואע"ג דמחידוש לא ילפינן היינו בבנין אב אבל בק"ו ילפינן ולא אצטריד קרא אלא פי היכי דגילף רשות מבתים ואין להק' הי"ל לכתוב דבר הרשות בגופיה ולמ"ל דכתיב יב ד"מ פי היכי דגילף רשות מבתים די"ל דאצט' קרא לר"מ נמי דמילתא דאתיא בקל וחומר וכו' ולא קשיא מה שכתב מהרש"א ז"ל בתוס':

תוס' ד"ה נפקא וכו' אלא דכונתיה אמרינן בפי' כ"ה וכו' עכ"ל ר"ל דהתם החידוש קולא דאיתרו ליה שרי ולא ילפינן מיניה דטעם פעיגור ה"נ דכונתה בשמעתינן אפי' החידוש חומרא לא ילפינן קולא דשיון הו' ול"ק כ"כ אשמעתינן ועיין במהרש"א ו"ל וְהַרִיטְבָּ"א בחי' בשמעתינן כ' דבהא פליגי ר"י ורבי היכא דהחידוש חומרא אי ילפינן קולא וילרבי לא ילפינן קולא ע"ש ודבריו תמוהים דא"כ אמאי הוצרך הגמ' לומר ורבי אמר אצטריף וכו' היל"ל דר' טעמיה משום דיליף קולא היכא דהחידוש חומרא ועיין בחי' במסכת חולין דף צ"ז: רש"י ד"ה לא יספידנו שאם מת לו מת בתוך ל"י וכו' עכ"ל אבל בירוש' הביאו הרא"ש ו"ל קאמר אפולא מתני' הא דתימא בישן אבל בחדש מותר לסופדו ע"ש ולפי שהירושלמי דכולא מתני' בקודם ל"י צ"ל דמתני' תרי גוונני הספד קתני דבין להזכיר בין המת בין להספדו בפ"ע אסור דלא כפירש"י: דף י' ע"א תוס' ד"ה במסרגין וכו' תימא היא מותר וכו' עכ"ל לעיל הו"ל להקשות פן למ"ד מסרגין ש"ו אלא דקבעו פאן להקשות לכ"ע: ד"ה ממתוחי וכו' נראה דמצי לאקשוני וכו' עכ"ל נראה די"ל דכולהו נכנסו תחת סוג מסרגין בין ש"ו בין שתי בלא ערב וְהַגְמָ' דפריף למ"ד שתי בלא ערב ממטח משיסרג וכו' היינו משים דלמ"ד ש"ו אסור היינו משום דס"ל ש"ו לא נקרא מסרגין ולהכי פריף ממטה דמצינו דתנא מסרגין קרי ליה: ע"ב ד"ה ואין וכו' פי דלסרוקי וכו' עכ"ל ר"ל פי היכי דצ"ל ברפואה של מלאכה מזירי דבאינה מלאכה אפי' ביום טוב שרי מטעם זה נמי אין נראה פירש"י בלא סרוקי דהא אפי' ביו"ט שרי אלא ענין אחר הוא ר"ל קרוד וקרצוף דידן פסיק רישיה וכו' וכמ"ש בפסקי תוספין ועיין להתוס' שם בבבצה ובפירוש רש"י שם במשנה: ד"ה מוליא וכו' ורב אלפס גריס וכו' עכ"ל ט"ס נפל בדבריהם מהופכין דרב אלפס הוא דגריס מוליא במוליא דבי דרי וכ"ה בהרי"ף וְהַרִיטְבָּ"א ש' ולקף כ' משמע שיותר שנה צריף לחרוש מלידוש: דף י"א ע"ב ד"ה רשפ"ג וכו' באין שם שיעש' פמותו וכו' עכ"ל ר"ל אף על פי שיימצא אחרים מ"מ פינון שלא ימצא מי שיעשה פמותו ממש שרי ואם פן ניחא בחמרין וספנין דהתם אחרים אין עושין פמותו ממש פינון שהו רגיל בהם אבל י"מ סוכרים היכא דיימצא אחרים אף על פי שאין עושין פמותו ממש אסור ולדידהו קשיא מחמרין וספנין: דף י"ב ע"א ד"ה אמר וכו' אבל במועד דהוי דאורייתא או פנין דאורייתא הקילו וכ"ש שיש להקל בשבת וכו' עכ"ל כצ"ל: בא"ד היכי קאמר פי ליכא מתא וכו' עכ"ל ר"ל דביו"ט וחו' של מועד אינו נוהג אבילות ואי באבילות מזירי היכי קאמר וכו' ועיין בהרא"ש ו"ל: ד"ה דברי וכו' ומשמע דגף אח"כ וכו' עכ"ל ר"ל דמדקתני וגף באחרונה משמע דבבבית קאי דאי אבור קאי לא שייף גף אחרי שהוריקו דל"ל לגוף אחר שהוריקו אבל בתחלה שייף לכסותו מאי דביני ביני עד שיוריקו בבביות: ע"ב ד"ה את"ל וכו' משום דאיסורא עשה וכו' עכ"ל וכי פשיט מנטייבה אפשיטא הך דצ'רם דלא קנסו הךף ממ"ש את"ל וכו' דהא נטייבה איסורא עבד וכצ"ל לפירש"י שהביאו בדבור שאחר זה וכ"ה בגמ' שם: דף י"ג ע"א גמ' את"ל צ'רם און בכור קנסו וכו' הומ"ל את"ל צ'רם לא קנסו התם פינון דאורייתא הוא לא אתי לזלזולי ביה וכה"ג כ' התוס' לעיל בד"ה אמר שמואל ויש לחלק: דף י"ד ע"א גמ' ה"נ פדי שלא יפנסו וכו' יש להוכיח מכאן דאם חל שבת ביו"ט אחרון מותר לגלח בחש"מ מפני פבוד שבת פמו אנשי משמר דמגלחין בתמישי מפני פבוד שבת דהגמ' מדמה להו אהדדי ומימה דמדברי הפוסקים לא משמע פן ועיין לקמן די"ז ע"ב ל"צ דשלים משמרתו ברגל וע"ש בפירש"י: תוס' מגודה וכו' כשפא בחש"מ וכו' עכ"ל ר"ל שפא החכם המתיר בחש"מ שלא הנה שם הראוי להתיר הנדר וא"צ למ"ש מהרש"א ו"ל: ע"ב ד"ה מהו וכו' וְהַרִיטְבָּ"א עכ"ל ר"ל ר"ל אע"ג דלאו עשה הוא מ"מ משום דהוא לצורך אינה דבר אלמיהו דהא דחי לאו דמקלל אע"ג דלאו עשה הוא

ומסוטה גמרי לה דמשום דהוא לצורך דחי ועוד תי דכיון שעבר ע"ד הדיינים הו"ל עשה דברים
ממש דעדיף מעשה דיו"ט דלאו דברים ממש שיהי באדם יחיד מיירי אלא משום דכיון דנוהג
בדברים הוי כעשה דברים אבל עבר ע"ד הדיינים עשה דברים ממש וניחא גם קו' קמיינתא ודלא
כמהרש"א ו"ל: ד"ה ואי וכו' מיהו פריה שפיר עכ"ל דבריהם פאן אזלי לפום מ"ש לקמן בד"ה
אמר וכו' דאע"ג דדחי ה"נ מסתברא מ"מ נוכל לומר לעיוני דלפ"ז י"ל דלא נפשטא הבעיא אבל
לפמ"ש שם בתחלה דאביי לא חש לאותו דחוי א"כ הגמ' דחש לאותו דחוי ע"כ נפשט' הבעיא
וכפירש"י וא"כ עדיין ק' נימא למיחת לנכסיה ולא תפשוט: גמ' וקא כ"ג דכל השנה פרגל וכו' ק'
נימא שאני התם דפרגל דייחיד אבל פרגל דרבים מנ"ל וכדמחלק כה"ג הגמ' לעיל ויש ליישב: דף
ט"ו ע"א תוס' בד"ה וראשו וכו' ושמא רע"ק לא פליג וכו' עכ"ל לא הווי צריכי לזה לתרץ קושיותם
דבמ"ש משום דאשפח ברייתא בהדיא סגי לתרץ קושיותם אלא משום דלא ניחא להו שיהיה
סוגיית הגמרא אליבא דר"א ללית הלכתא פנוסיה: ד"ה ובוועלי וכו' אבל בטומאת שרצים מודה
ר"י וכו' עכ"ל ט"ס וצ"ל טומאת מת דטומאת שרצים כשטבל נטהר לגמרי ממנה: ע"ב רש"י
ד"ה וביום בואו וכו' בכהן הדיוט כצ"ל כדמש' מפירש"י גופיה בסמוך: דף י"ז ע"ב ד"ה שמא
ישהו וכו' ואינו קרי בין ביום השמיני וכו' עכ"ל דבריו אינם מדוקדקים דהא בהיה להם פנאי
ערב הרגל מיירי וא"כ כבר עבר יום הח' שהוא זמנם: תוס' ד"ה זאת וכו' דהא אפי' שאר מלאכות
וכו' עכ"ל ק' דלעיל נ"ל מלאכה מוהפתי חגיכם וכיבוס מקראי דיואב ולמ"ל קרא לכיבוס הא
לא גרע ממלאכה וי"ל דלא כ"כ התוס' אלא בשאר מלאכות במועד ואסורין באבל דכיבוס לא
גרע מנייהו וכדאמר ר"ש ר"פ מי שהפך ותניא פנוסיה אבל מלאכות דאסורין במועד ודאי עדיפי
מכיבוס ומקרא דוהפתי חגיכם לא נ"ל אלא מלאכות דאסורין במועד אבל שאר מלאכות חוקרא
הוא שהחמירו רבנן באבל בלא שום אסמכתא ובהכי ניחא מ"ש מהרש"א בתי' א' של התוספות
ע"ש דברייתא שם לא תני בהדיא שאר מלאכות אלא מלאכה סתם ולכך הו"ל למתני כיבוס: דף
י"ח ע"א ד"ה וכגנוסטרי וכו' דמחמרי' במועד טפי מבאבל וכו' עכ"ל יל"ד מנ"ל זה דילמא ר"י
ס"ל הלכה כר"י במועד ובאבל וי"ל פיון דקי"ל הלכה כדברי המיקל באבל כל דלא פ' ר"י בהדיא
כר' יהודה באבל ודאי דס"ל הלכה כר' יוסי וסמך על הפלל דהלכה כדברי המיקל: דף י"ט ע"א
ד"ה ר' יוסי וכו' ולישנא לא משמע הכי וכו' והשתא מתני' אתיא כר"מ וכו' עכ"ל ר"ל דהשתא
דלישנא לא משמע הכי ע"כ דר"י ור"י מקילי דר"מ לא שרי הערמה ור' יהודה מיקל ושרי הערמה
אבל פדרכו אפילו פדי פרנסתו דהיינו בהרנזה לא שרי ור' יוסי מתיר בהרנזה פדרכו וא"כ ע"כ
מתני' דלא שרי אלא לעצמו ר"מ היא יר' יהודה דמתני' לא הוסיף אלא דבטוניה בעי שינוי ודלא
כמהרש"א ו"ל: בא"ד וריב"א הנה מביא ראיה מן הירושלמי וכו' עכ"ל דלפמ"ש התוספות דרב
ורבב"ח ס"ל שבת זמן תפילין ודאי דאין ראיה מהירוש' די"ל דס"ל להירוש' שבת זמן תפילין
אלא דריב"א לא ניחא ליה בהכי: ע"ב ד"ה שאסור וכו' וכ"ת משום שאפשר לרחוץ ביו"ט וכו'
עכ"ל ק' פיון דקושיותם גם משביעי לאבא שאול הרי אבא שאול מתיר ברחיצה משע' שעמדו
מנחמין מאצלו משום דמקצת היום פכולו פדקא' הגמ' פמאן אזלא וכו' אע"ג דאפשר לרחוץ
בלילה וכן ק' בתי' שתי' אח"כ דבאבילות שבועה חמיר טפי מיהו לזה י"ל דכוננתם דאבילות
בתוך שבועה חמיר טפי אבל ביום שבועה גופיה פיון דנהג במקצת אבילות לא מקרי תוך שבועה:
דף כ' ע"א גמ' דתניא מעשה ומת אביו וכו' להאי תנא דס"ל דבכל המתי אפי' שמועה רחוקה ז'
ושלשים ע"כ דלא נ"ל לקרא דוהפתי חגיכם כדדריש הגמ' לעיל דאם פן תקשה
ליה ואימא עצרת דחד יומא אלא ע"כ דלא דריש להך דרשא וס"ל דאבילות דרבנן בלא שום

אסמכתא או פדדריש בירושלמי: דף כ"א ע"א תוס' בד"ה דאלת"ה וכו' ונ"ל דה"פ וכו' עכ"ל
ולולי דבריהם י"ל דהגמ' דניק מרישא דבריי' דקתני ישב ע"ג מטא לא י"ח ומפ' ר"י י"ח פפית
מטה משמע דאם כפה מטא וינשב עליה יצא אלמא דלא בעי' ע"ג קרקע וע"כ דוד מילתא ותירתא
עבד וכו' קצת מפ' רש"י: ע"ב ד"ה אפי' וכו' ומסתמא היינו ביום וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א ו"ל
דכל הלילה הוי מקצת היום לא ידענא אמאי לא מהני מקצת לילה פינו דלילה נמי מהני ועיין
בהרא"ש ו"ל ולכ"נ להאי תי' מקצת לילה נמי מהני ומ"ש מסתמא היינו ביום נחתי למימר
דבההיא דכתובות מוכרח לו' תי' דעמדו מנחמין אפי' אי מקצת לילה לא מהני כתי' הב' וא"צ פאן
לתי' דעמדו מנחמין מ"מ בההיא דכתובות צ"ל תי' דעמדו מנחמין מאצלו: דף כ"ב ע"א ד"ה הלך
וכו' פי' אי מונה לעצמו וכו' עכ"ל היינו האורח הפא דשמא פינו שהוא טרוד וכו' ר"ל פינו דהגדול
טרוד גם האורח מונה עמהם ויש ליתן טעם שהוא מונה לבדו הואיל דאינו יודע האורח באבילות
או טעם להפך פינו דמשום המת הלך הגדול ימנה עמהם האורח וכל דבריהם בדבור זה לשי'
היש לפרש שכ' בדבור שאח"י ואף על פי שלשונם מגנוגם קצת כצ"ל דבריהם ועיין מהרש"א
ו"ל: ד"ה מהדריהו וכו' מהו לחומרא שאם היה גדול וכו' עכ"ל ט"ס נפל בדבריהם וצ"ל כמ"ש
הרא"ש גוססת הירוש': ע"ב גמ' מ"ט דר"י דכתיב ויחזק בבגדיו וכו' אף ע"ג דהתם פאב ב"ד
מ"מ ס"ל להגמ' לענין קריעה גופה אין להחמיר באב"ד יותר משאר קרובים אבל לקמן דכו'
לענין איחוי מחמירין באב"ד כמו באביו ואמו ואע"ג דקרא אצט' לאיחוי תרתי ש"מ דשקולים
הם לר"י אבל לרבנן לא מוקמינן לקרא אלא לענין איחוי כדנ"ל התם: דף כ"ד ע"א רש"י ד"ה
אלא וכו' ואם פא להתעטף בצנעא וכו' עכ"ל מילתא אחריתי קאמר דאפי' אין מנעלים ברגליו
דאינו מתעטף אם להתעטף בצנעא מתעטף דדברים שצנעא נוהג ול"ק מ"ש מהרש"א ו"ל: תוס'
ד"ה וכל וכו' דוקא פגון שקרע כפר וכו' עכ"ל ולפ"ז כי פריה בשמעתין מדקתני אם פא להחליף
מחליף וקורע המ"ל שאני התם דכפר קרע אלא דבלא"ה משני שפיר כמ"ש בסה"ד: דף כ"ו ע"ב
ד"ה פה וכו' לכאורה נראה דמותר וכו' עכ"ל ק' אמאי לא חיישינן שמא ימכרו לישראל ואז
ישאל ותפרנו ועביד איסורא דאפי' באיסורא דרבנן חיישינן כמ"ש הפוסקים וכ"מ מגמ' בפ'
כ"ש ד"מ ע"ב וי"ל דהכא לא חיישינן משום דנקרי ודאי תופרו קודם שימכרו דאי מוכרו קרוע
נמכר בזול וכיון דתופרו נקרי ליכא איסורא פלל: דף כ"ח ע"א גמ' מאן חשיב וכו' חשיב ספין
רקיע ר"ת חסר שם רמז אפילו חשיב ספין רקיע חסר הוא ולא קנה שלמותו: ע"ב תוס' ד"ה
בלע וכו' דמ"ק סוף סדר מועד וכו' עכ"ל משמע דלא קפיד אסיום דבר טוב אלא בסוף סדר ולא
בסוף מסכתא וק' דמימרא דת"ח מרבים שלום בעולם תני לה הגמ' בסוף ברכו' ונדה ויבמו'
וכריתו' פדי לסיני' בדבר טוב וכן בכ"מ: ד"ה צדקיהו וכו' צדיק גמור הנה וכו' עכ"ל טפי הי"ל
לקבוע דבריהם אבני אהרן דלעיל מינה דצדיקים גמורים הוו דעליהם אמר מרע"ה לאהרן ע"ה
שהם גדולי' ממני וממך ועליה' אמר קרא בקרובי אקדש: תם ונשלם מסכת מועד קטן מסכת
חגיגה דף ב' ע"א תוס' ד"ה הפל וכו' לא יתכן לפי שיטת שמעטא שלנו וכו' עכ"ל אין להוכיח
מגמ' לקמן דפריה למ"ל אל פני האדון למעט עבדים הא נ"ל מג"ש דלה לה מאשה ואי איתא
דנשים חייבות בראיית פנים נימא דאצט' אל פני האדון למעוטי עבדים גם בראיית פנים די"ל
פינו דמזכורה הוא דממעטינן נשים מקרבן א"כ קרא דזכורה בראיית קרבן משמע ובההיא קרא
גופיה הוא דכתיב האדון ואי קרא אתי למעטינהו מראי' פנים הו"ל למכת' מעוטא בקרא דראיית
פנים ולא בקרא דקרבן: בא"ד נאנן לא ילפינן מינה פיטורא דחרש וכו' עכ"ל ה' מעשה חייא
הוליד פלל חדש דבכל ג"ש אע"ג דאין ג"ש למחצה לא ילפינן מינה פיטור וחיוב אלא או פולה

לפיטורא או פולה לחיובא והכא פיון דילפי פיטורא דחרש תו לא ילפינו חיובא והגמ' דקאמ' סד"א גילף ראיה מהקהל היינו ר"ל דסד"א דלא גילף אלא לחיובא ולא גילף לפיטורא דחרש קמ"ל וזהו מ"ש התוס' דלפי"ה לא ילפינו מהקהל לחיובא והירוש' דילף פיטורא דחרש מהקהל וחיובא דראיית פנים מהקהל סמיה אדרש' אחריתי לחיוב בראיית פנים עש"ב וק' מאי פריה הגמ' לקמן גבי עבדים למ"ל האדון ת"ל מג"ש מאשה הא ג"ש ילפינו מינה לחיובא ככל מצנה שהאשה חייבת בה עבד חייב בה ולכך אצט' האדון לפטור עבדים דלא ילפינו מג"ש לפיטור ולחיוב וי"מ דהכי פריה אמאי אצט' האדון הא עבד דחייב במצות לא ילפינו אלא מג"ש מאשה וא"כ מהיכ"ת לחייב טפי מאשה ואין הפנונה לילף לפיטורא אלא ר"ל מהיכ"א ס"ד לחייבם פיון דליכא למי מג"ש זו לחיוב במצנה זו ועפי"ה ניחא מה שמק' עמ"ש התוס' בקמא דפ"ח דלא ילפינו מג"ש זו אלא לחיובא אבל לפוסלו לעדות לא ילפינו ע"ש דהרי מגמרא זו מוכח דילפינו גם לפיטורא ועפי"ה ניחא דלא מילף לפיטור הוא אלא ר"ל מהיכ"ת לחיובא דאצט' האדון למפטרינהו: ד"ה אינהו וכו' פדאמרין לקמן גבי חיגר עכ"ל י"ל בזה דחיגר פיון שפטור אם עבר והביא קרבן פסול אבל נו"ן אפי' למ"ד אין קריבין ביו"ט ואפי' בשבת אם עבר והקריב הורצה פדמוכח בפ"ב דביצה ד"ך וכ"פ הר"מ דקרובן יחיד אם הקריבו בשבת פשר וא"כ י"ל דחזי בראשון קריביה דל"ד לחיגר ועיין לה' שמחת יו"ט סי': בא"ד דהא בפ"ק דביצה משמע דמדאורייתא וכו' עכ"ל ע"ש בפ"ב דביצה ד"ך ע"ב דאיתא בהד"א דלמ"ד א"ק ביו"ט מדאורייתא הוא ועיין שם במהרש"א ועיין להשע"ה: ע"ב ד"ה שומע וכו' לא חש להכי למתני סורסא וכו' עכ"ל ר"ל פיון דמתני קתני נשים אחר שוטה וקטן ואי הוה אמר חסורי מתסרא וכולל נשים בהדי שומע ואינו מדבר הוה מסרס ומתפך המשנה ולכך לא אמר בחסורי מתסרא אלא מדבר ואינו שומע ואינו מדבר ניחא ליה לסרס המשנה ולכך לא אמר בחסורי מתסרא אלא מדבר ואינו שומע ואינו מדבר ואח"כ מפליג בין ראיה לשמחה ותני דחש"ו פטורין אפי' משמחה ואח"כ תנא חזר לדיני ראיה ותני נשים ושאר: דף ג' ע"א ד"ה גמר וכו' ולקמן דמרבין קטן וכו' ולא גמר מהקהל וכו' עכ"ל ק"ק הא אי לאו פל לא הנה ילפינו מהקהל משום דאיכא ק"ו כמ"ש קודם זה דטפלים לא ילפינו מהקהל משום דאיכא ק"ו וי"ל פיון דלא ילפינו מג"ש מהקהל משום דאיכא ק"ו א"כ לא הו"ל למידרש פל להך דרשא פיון דאיכא ק"ו והול"ל דשמא פל אתי לשום דרשא פדי שלא לסתור הק"ו וכיון דדריש פל להך דרשא ע"כ ק"ו פריכא הוא א"כ למ"ל קרא דכל גילף מהקהל: ע"ב ד"ה עמון וכו' וכ"ת דקדושה ראשונה וכו' עכ"ל ר"ל דתלביא בפלוגתא דתנאי אי קדושה ראשונה קדושה לעת"ל או לא וא"כ י"ל ההיא דפ' מקום שנהגו כמ"ד קדושה לעת"ל ועיין למהרש"א ז"ל: דף ד' ע"א ד"ה אלא וכו' אור"י דהתם איכא תרי קראי וכו' עכ"ל כתב מהרש"א ז"ל דהתם גרסי אצט' קרא למעוטי ס' ומפרש"י דהכי פריה פיון דליכא אלא חד קרא נוקמיה לאנדרוגינוס ומנ"ל למעוטי טומטום ואי בעי למעוטי טומטום הנה אצט' קרא אחרינא למעוטי ע"ש ולפ"ז מאי דמשני שביציו מבחוץ הפנונה היא פיון שביציו מבחוץ שנה לאנדרוגינוס וממעטי מחד קרא וק' דא"כ הגמ' דפריה אר"ח מדתניא הזכר ולא טומטום ואנדרוגינוס ומשני סמי טומטום אמאי לא מוקי בשביציו מבחוץ ועיין שם בתוס' וי"ל דדוקא הכא דקושטא הוא דגם סתם טומטום פטור משום דהוי חולין בעזרה אלא דברייתא דאסמכיה אקרא מוקי לה בשביציו מבחוץ ושפיר נקט התנא טומטום סתם פיון דקושט' הוא דפטור אבל התם דסתם טומטום לא ממעיט אי איתא דמייירי בשביציו מבחוץ הו"ל לפרש ובהכי ניחא דברי התוס' שהק' אח"ז ליתי על תנאי דקושט' היא למסקנא דמוקי אביי בשביציו מבחוץ דע"כ קושטא הוא דגם סתם טומטום פטור פדכתיב' ומק'

שפיר לייתי ע"ת ועיין למהרש"א שנדחק בדבריהם ע"ש גם ניחא מ"ש אח"ז דתפשוט דסמיכה בכל פחו דאי פנונתם להקשות על המקשה לא שינה להק' דתפשוט דאדרבא י"ל דכוננת המק' פי היכי דלא תפשוט דסמיכה באקפוני ידא אבל עפי"ה ניחא דכל דבריהם לפי מסקנא דגמ': ע"ב ד"ה דמרבא וכו' ולא למעוטי מספק ערל וכו' עכ"ל עיקר קושיתם מטומטום אבל מאנדרוגינוס י"ל במהול כמ"ש רש"י ביבמות דע"ב ע"ב ע"ש והא דטומטום מקרי ספק ערל היינו דשפא פשיקנרע ימצא שגולד מהול ולפמ"ש התוס' אח"ז דבמתו אחיו מחמת מילה הוי אנוס י"ל פאן נמי בטומטום פיון דעדיין לא נקבע הוי אנוס וניחא קושיתם: דף ו' ע"א רש"י ד"ה שאני יכול להתפשט שאין סופו להתפשט עולמית עכ"ל משמע דסופו להתפשט אפי' אחר שיגדיל מתוקמא הבעיא שפיר ולא פריד הגמ' אלא אין סופו להתפשט עולמית וזה סותר למ"ש בד"ה שיכול להתפתח קודם שיגדיל ק' אמאי בדבור זה נקט דבריו אחר וכו' שיכול נקט דבריו אסומא ונראה דס"ל דלב"ש פיון דמתייב משכיכול לרפוב וע"ג דקרא דקפיד ארגלים ע"כ דס"ל פיון דסופו בקטנות גופיה שיבא לכלל רגלים מתייב משכיכול לרפוב וא"כ בבעיא דחגר שיהא לב"ש ע"כ דלא מבעיא לו ביכול להתפשט קודם שיגדיל דכיון דסופו להתפשט בקטנות גופיה דהיינו קודם שיגדיל מתייב משכיכול לרפוב וע"כ לא מבעיא לו אלא ביכול להתפשט אחר שיגדיל דאין סופו להתפשט בקטנו' אבל בבעיא דסומא לב"ה מתוקמא הבעיא אפי' קודם שיגדיל אי אמרינן דלא בעו ב"ה דראוי השתא אלא גבי רגלים דכתיב בקרא בהדיא אבל גבי ראיה מודו לב"ש פיון דסופו לבא לידי חיוב בקטנות גופיה: תוס' ד"ה דנין וכו' ולא פרכינן דורות משעה לא ילפינן וכו' עכ"ל ר"ל לב"ש מנ"ל צירוף פלי דלא אשפחן פלוגתא בצירוף פלי: בא"ד ויליף שמואל דורות משעה דתני ביה קרא תריסר זמני עכ"ל ונדקא גבי פה ובדרשא דשמואל דאתי מפח יתורא דקרא אבל רבא דיליף מנשיאי' מעיקר קרבנם יליף ול"מ תני ביה קרא מיהו ק' דשמואל שם ס"ל דהיכא דלא תני ביה קרא לא יליף דורות משעה ונהרי ב"ה הקא יליף מנשיאי ים וע"ג דלא מקרי תני ביה קרא ושבקיך ב"ה ועביד כב"ש וי"ל דהאי תי' בתרא הוא אליבא דרב דפליג התם אשמואל ותי' קמא הוא לשמואל ולתי' קמא י"ל דהקא גבי קרבן נשיאים נמי מקרי תני ביה קרא: ע"ב ד"ה מאי נ"מ לעבדו במלואים בלא הזאת בגדים עכ"ל ר"ל לעבדו במלואים של ימות המשיח כמ"ש הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה' מעה"ק שפל הקרבנות הפתובים בס' יחזקאל הם מלואים של ימות המשיח ע"ש וא"כ נ"מ ללמוד דין שיכול לעבדו באותן המלואים בלא הזאת בגדים ועיין למהרש"א ז"ל: תוס' ד"ה שאין וכו' ואני הייתי מפ' וכו' עכ"ל ולפ"ז ל"ג בירוש' דאמר ר"י אלא אמר ר"י ושינויא אחרתא הוא: דף ז' ע"א גמ' או אינו אלא בעופות הר"מ בריש ה' חגיגה פ' דיכול להבי' עוף וכו' הכ"מ דל"ג בבבביתא עופות והרב טורי אבן הוכיח מגמ' דלעיל דבעי בקרא דניעלו עולות וקאמר ויעלו עולות כבשים ושקלים פרים ואי אתא דעולת ראיה באה מן העופות אמאי קאמר כבשים ולא נקט עופות דהבעיא דלעיל היא למ"ד עולת ראיה הוה שפן עיקר דלא כמ"ש התוספות ע"ש וליתא דבבביתא דניעלו עולות ליכא לפרושי עופות דהא בסיפא דקרא פתיב ויקח חצי הדם וישם באגנות והיינו ב' אגנות א' לעולה וא' לשקלים כדפירש"י בחומש ועולת העוף אין בה אלא מצוי ועיין בתוס' דכריתות ד"ט ע"א: תוס' ד"ה ר"י וכו' ומ"מ צ"ל דס"ל כר"י וכו' עכ"ל דאי ס"ל דדאורייתא יש לו שיעור לא הו"ל למנקט במתני' לישנא דאין לו שיעור פיון דיש שיעור בגוף הקרבן וכן לר"י וע"ג דאמר אבל בקרבן יש לו שיעור ור"ל בהבאה מ"מ לישנא דמתני' אין לו שיעור לא משמע אלא אין לו שיעור בכל גוונא וא"צ למה שנדחק למהרש"א: דף ח' ע"א גמ' אמאי דבר שבבבירה הוא הקשה הט"א דבפ' התודה יליף

ר"א דְּבַר שְׁבַחבוֹרָה אֵינוֹ בָּא אֶלָּא מִן הַחֲוָלִין מִפְּסַח וְרַע"ק פְּלִיג דְּאִין דְּנִין אֶפְשָׁר מִשָּׂא"א וְיִלְיָף מִהִיקִישָׁא דְחֻטָּאת וְחֻטָּאת גּוּפָה מִדְּכֻתִּיב אֲשֶׁר לֹו וְהֵיא דְרִשָּׂא לִיתָא אֶלָּא לְמ"ד מַעְשָׁר מְמוֹן גְּבוּהָ דְנ"ל צְבוּר וּמַעְשָׁר מְחַד קְרָא אֶבֶל לְמ"ד מְמוֹן הֶדְיוּט לָא דְרִשִּׁינָן אֲשֶׁר לֹו אֶלָּא וְלֹא שֶׁל צְבוּר וְרִשִּׁי"י שֶׁכ' דְּאֶפִּילוּ מְמוֹן הֶדְיוּט נ"ל מַעְשָׁר מַאֲשֶׁר לֹו שְׁנֵיהּ תִּימָה דְּהָא דְרִשִּׁינָן בִּסְפ"ק דְּשַׁבּוּעוֹת לְתִלְתָּא אֲשֶׁר לֹו חַד וְלֹא מִשָּׁל צְבוּר וְחַד וְלֹא מִשָּׁל אֲחִיו וְחַד לְעֶבֶד וּא"כ מֵאֵי פְרִיָּה הִגְמ' הִכָּא נִימָא דִּס"ל אִין דְּנִין אֶפְשָׁר מִשָּׂא"א וְס"ל מַעְשָׁר מְמוֹן הֶדְיוּט עַכ"ד וְהֵיא נ"ל דְּמַצִּינוּ לִב"ה בִּיבְמוֹת דִּס"ב דִּס"ל דְּמַצְנוֹת פּו"ר זְכָר וּנְקֵבָה דִּילְיָף מִפְּרִיאָתוּ שֶׁל עוֹלָם דִּס"ל דְּנִין אִפ' מִשָּׂא"א אָף מִהֶרְשִׁי"א שֶׁם הוֹכִיחַ דְּדוֹקָא גְּבִי פּו"ר הוּא דִּס"ל דְּנִין אֶפְשָׁר מִשָּׂא"א ע"ש לְכֹן נִרְאָה עֵיקָר כְּפִירִשִׁי"י דְּלְמ"ד מְמוֹן הֶדְיוּט יִלְיָף מַאֲשֶׁר לֹו יִתִּירָא וְלֹא דְרִשִּׁינָן לְעַכְב דְּכָל הִיכָא דְאִיפָא לְמִידְרִשׁ לָא דְרִשִּׁינָן לְעַכְב וְכ"כ הַתּוֹס' בְּזִבְחִים ד"ח ע"א דְּדְרִשִּׁינָן לְקָרָא בֵּא"ע וְלֹא דְרִשִּׁינָן לְעַכְב וְהִגְמ' דִּפ"ק דְּשַׁבּוּעוֹת דְּדְרִישׁ חַד לְעַכְב ה"ד לְמ"ד מְמוֹן גְּבוּהָ דְּאָתוּ מַעְשָׁר וְצְבוּר מְחַד קְרָא: תּוֹס' ד"ה אֲמֵאֵי וְכו' וּמִשְׁנֵי פְּדֵי נִסְבָּא וְה"ה דְּהוּמ"ל וְכו' עַכ"ל ק' דְּבַגְמָרָא בִּפ' הַתּוֹדָה דִּפ"ג גַּם בְּיָדוּ הִימְנִית מִשְׁנֵי פְּדֵי נִסְבָּא וְאִם פּוֹקְרָא בְּמֵאֵי מוֹקִי לָהּ שְׁהָרִי בְּיוֹם וּבְיָדוּ הִימְנִית וְדְבַר שְׁבַחבוֹרָה פּוֹלְהוּ ל"צ קְרָא וִי"ל דְּהֵתָם אֶהֱיִישָׁא דְזָאת הַתּוֹרָה קָאֵי דְאִיתְקַשּׁוּ פּוֹלְהוּ זְבָחִים לְחֻטָּאת וְלֹא קָאֵי אַעֱוֹלָא וְשִׁפִּיר אֲצִט' קְרָא לְשָׂאָר זְבָחִים לְדְבַר שְׁבַחבוֹרָה וְלֹא הוּק' לְהַתּוֹס' אֶלָּא אֵהֵיא דְחֲוָלִין דְּלֹא קָאֵי אֶלָּא אֶהֱיִישָׁא דְעוֹלָה לְחֻטָּאת וּבְהִכִּי נִיחָא דְלֹא מִשְׁנֵי הִגְמ' שֶׁם בְּחֲוָלִין אִידוּ הִימְנִית פְּדֵי נִסְבָּא פְּדִמְשִׁי בְּהַתּוֹדָה וְע"ש בְּתוֹס': בֵּא"ד וּמִיָּהוּ תִימָא וְכו' שְׁהַקְשָׁה הִר"א וְכו' וְהֵיא מְתַרְץ וְכו' עַכ"ל מִשְׁטָחִית לְשׁוֹנָם נִרְאָה דְכּוֹנְנָתָם דְּהִר"א הֵיא מְתַרְץ פְּד' וּלְפִי מ"ש הִר"א פָּאן דְּמוֹהֶקְרִיבוּ הו"א חֲלוּק וְכו' ק' דְּהו"ל לְמִתְנֵי בְּמִתְנִיתִין שֶׁם שְׁהַנְדְּרִים אֵינָם בָּאִים אֶלָּא מִן הַחֲוָלִין אֶפִּילוּ עוֹלַת הָעוֹף וּנְדָבָה בָּאָה מִן הַמַּעְשָׁר בְּעוֹלַת הָעוֹף וְאֵע"ג דְּגַלִּי קְרָא כְּמַשְׁפֵּט דְּלֹא אֲמַרִּינוּ כֹּן הֵינְנוּ בְּעוֹלַת חוֹבָה אֶבֶל בְּעוֹלַת נְדָבָה דְבָהּ הוּא דְכֻתִּיב וְהֶקְרִיבוּ אֶפְתִּי מִיתּוֹקָם שִׁפִּיר חֲלוּק וְעַפִּי"ז מְקוּם אֲתֵנוּ לְיִישָׁב מַה שְׁהַק' הַתּוֹס' בְּרֵאשׁ הַדְּיָבוּר לְעֵיל גְּבִי עוֹלָה אֲמֵאֵי לָא פְרִיָּה הָא אֵינָה נְאֻכְלַת דִּי"ל בִּמ"ש הִר"מ בְּרִישׁ ה' חִגִּיגָה דְעוֹלַת רֵאִיָּה בָּאָה מִן הָעוֹף וְא"כ אֵי בְּנְדָבָה מִיָּרִי לָא קִשְׁיָא מִדְּאֵינָה נְאֻכְלַת דְּבַע"מ נְדָבָה חֲלַק הַפְּתוּ' וְלִיפָא לְאֶקְשׁוּיֵי מִדְּאֵינָה נְאֻכְלַת אֶלָּא בְּחוֹבָה וְהֵינְנוּ בְּכָלֵל מֵאֵי דְפְרִיָּה הָא כ"ד שְׁבַחבוֹרָה אֵינוּ בָּא אֶלָּא מִן הַחֲוָלִין: ד"ה מְלַמֵּד וְכו' דִּסְד"א פִּינּוּ דְכֻתִּיב לְטְפִילָהּ וְכו' עַכ"ל וְאֶפִּילוּ לִב"ש דִּל"ל טְפִילָהּ הָוָה דְרִשִּׁינָן כְּאֲשֶׁר יְבָרְכָה לְמַעְשָׁר וּלְכַף אֲצִט' מִסַּת וּקְרָא דְאֲשֶׁר יְבָרְכָה דְרִשִּׁי לִיָּה לְדְרִשָּׂא אֲחֵרִינָא: ד"ה מִשׁוּם וְכו' דֹּאֵל"כ בְּדִין דְּנְדָרִים וּנְדָבוֹת לִקְדֻשָּׁן וְכו' עַכ"ל וְקוּשְׁטָא הוּא דְאָסוּר לְהַקְדִּישׁן לְשֵׁם שְׁמֻחָה וּבִקְדוּשִׁים כְּבָר הוּא שֶׁכ' הַתּוֹס' לְעֵיל בְּשֵׁם הִר"י דְשִׁרִי לְהַקְרִיבָם מִשׁוּם שְׁמֻחָה פִּינּוּ שְׂאִין לֹו בְּמָה לְשִׁמּוֹחַ מִתִּירִין לֹו מִשׁוּם שְׁמֻחַת יו"ט וְעֵינִין לְהַט"א ז"ל: ע"ב גַּמ' מִתְנֵי לָא פְלִיגִי וְכו' פִירִשִׁי"י לִפ' בְּמַעו' אֶבֶל בְּבִהְמָה פְּלִיגִי וְהָא דְלֹא נִיחָא לִיָּה לְפָרִשׁ דִּל"פ כָּלָל בְּדִינָא אֶלָּא בְּסִבְרָא דְכְּרִיָּתָא דְקִתְנֵי דְבִהְמָה עֲדִיפָא וּנְקֻט מְעוֹת וְכ"ש בְּבִהְמָה וְאִידָף בְּרִיָּתָא ס"ל אִיפְכָא וְכִדְפְּלִיגִי חֲזוּקִיָּה וְר"י נְמִי בְּסִבְרָא מִשׁוּם דֹּא"כ מֵאֵי פְרִיָּה ר"ש לִר"ח נִימָא דִּר"ח ס"ל בְּבִהְמָה עֲדִיפָא וּנְקֻט מְעוֹת וְכ"ש בְּבִהְמָה אֶלָּא ע"כ דִּס"ל מְעוֹת עֲדִיפִי לִכ"ע וְעֵינִין לְהַט"א ז"ל: גַּמ' שְׁיִירִיָּה שְׁיִיר וְכו' מִשְׁמַע דְּבַעֲיָה הוֹכְחָה דְשְׁיִיר אֶבֶל בְּסִתְמָא דְלִיפָא הוֹכְחָה אֲמַרִּינוּ דְּמִסְתְּמָא לְיוֹם אֶפְרִשִׁינָהוּ וְיִוְכַל לְהַקְרִיבָם אַח"כ וְדְבַרִי רִשִׁי"י בִּד"ה אִיתְמַר נְמִי שֶׁכ' הִיכָא דְמוּכַח וְכו' ט"ס וְצ"ל הִיכָא דְלֹא מוּכַח וְכו': דָּף ט' ע"א גַּמ' נְאָמַר עֲצַרְתָּ וְכו' עֵינִין לְהַר"ן בְּחִי ר"פ הַנְּשָׁרְפִין שֶׁכ' דִּג"ש אִפִּי מוֹפְנָה פְּרִכִּינוּ פִּירְכָּא הִיכָא דְכְּבָר לְמַדְנוּ מִיָּנָה דִּין אַחַר ע"ש וְלִפ"ד נִיחָא דְלִיָּה הִגְמ' ד"ז מַג"ש דִּט"ו ט"ו דְכִינּוּ דְאֲצִט' הָף ג"ש לְכַמָּה מְלִילֵי דְלֹא שְׁיִיכָא בְּהוּ הָף

פִּירְכָּא לָא גַמְרִינָן מִיְנָה ד"ז פִּינָן דְּאִיכָּא לְמִפְרָךְ הָךְ פִּירְכָּא דְעֵבִיד הַגְמ' דְּלָא שְׂיִיכָא בְּשַׁאֲרֵי דִינָן דְּיִלְפִי מַהֲדָּ ג"ש דט"ו ט"ו מִיְהוּ מְהִירוּש' שְׁהִבִּיאוּ הַתּוֹס' מוֹכַח דְּלָא פְּהֶרְן' ו'ל: דָּף י' ע"ב גמ' ל"נ אֶלְא לְכַדְתְּנָא נִזְפֵּר בַּעַה"ב וְכו' הָא דְּלָא מִיְיָתִי מִתְנִיתִין דְּמַעֲיִלָּה דְּקַתְּנִי נִזְפֵּר בַּעַה"ב הַתְּנִינִי מַעַל מְשׁוּם דְּלָפּוּם פְּשֻׁטָּא דְּמַתְּנִי דְּאֶפִּי לָא נִזְפֵּר שְׁלִיחַ לָא מַעַל הַשְּׁלִיחַ וְע"כ מְטַעֲמָא דְּשְׁלִיחַ עֲנִיא וְכו' וְע"כ יֵשׁ שׁוּם טַעַם בְּתְנִינִי דְּמַעַל וְלָכֵךְ מִיְיָתִי מִפְּרִיָּתָא דְּמִיְנָה מוֹכְחִינָן הָתָּם דְּמַתְּנִי בְּנִזְפֵּר גַּם הַשְּׁלִיחַ חֲמִיר אֶבְל בְּלֵא נִזְפֵּר הַשְּׁלִיחַ מַעַל הַשְּׁלִיחַ: תּוֹס' ד"ה בְּזִמְנָן וְכו' אֶבְל שְׁאֲרֵי קַרְבָּנוֹת וְכו' עכ"ל אֶבְל אִי מִיְיָרִי בְּנִזְפֵּרִים וְנִזְבָּחוֹת שְׁלָמִים לָא מוֹקְמִי לִיהַּ בְּשְׁלָמִים אֶלְא מִכַּח יְתוּרָא דְּקִרְאִי וְעַדִּיפ' לָן לְאֹקוּמָה בְּחִגִּיגָה דְּהַשְּׁתָּא מִפְּרִישׁ הוּא בְּקִרְא דְּחִגִּיגָה שְׁלָמִים הִיא טְפִי מְלֵאֹקוּמָה בְּנוֹן דְּלָא שְׁמַעִי דְּבִשְׁלָמִים מִיְיָרִי אֶלְא מִכַּח יְתוּרָא דְּאִי לָאו יְתוּרָא מִיְתוֹקֵם בְּעוּלָה דִּי"ל דְּאֶפִּי בְּכּוּלָּהּ כְּלִיל הַקְּפִידָה תוֹרָה בְּחֻלְב טְפִילָּה: דָּף י"א ע"ב גמ' אֶתְנָא הִנֵּה הִנֵּה וְכו' עֵינָן פִּי רָשִׁי וְעֵינָן לְמַהֲרָשׁ"א בְּסִנְהֶדְרִין דָּף נ"א ע"ש: דָּף י"ז ע"א גמ' מְקִישׁ חַג הַשְּׁבוּעוֹת לַחַה"מ פִּירֵשׁ"י דַּחַה"מ יְלִיף מַחַג הַסְּנוֹפוֹת ור"ל דְּיִלְיָף בְּהָךְ הִיקְשִׁישׁא גּוֹפִיָּה דְּמַה חַה"ס כֹּל הַרְגָּל לְתַשְׁלוּמִין אַף חַה"מ כֹּל הַרְגָּל לְתַשְׁלוּמִין וְהָא פְּדָאִיתִיָּה וְהָא פְּדָאִיתִיָּה דְּזוּה שְׁמוּנָה וְזוּה שְׁבַעָה וְכִי יְלִיף חַה"ש מַחַה"מ דִּישׁ לֹו תַשְׁלוּמִין כֹּל ז' מִיְיָרִי הַחֹול פְּרִיָּה גִילְף מַחַה"ס דְּהוּו ח' וְכִי פְּרִיָּה לְמֵאִי הַלְכְּתָא פְּתִבִּיָּה לַחַה"ס ה"ה דְּהוּמ"ל לְאֶקוּשִׁי לִיהַּ חַה"מ לְתַשְׁלוּמִין אֶלְא דְּבֵלֵא"ה מְשַׁנֵּי שְׁפִיר וְעֵינָן לַה"ט"א: גמ' תְּפַסְתָּ מְרֻבָּה לָא תְּפַסְתָּ הַק' הַט"א הָא אֹרְחִיָּה דְּקִרְא סִיפִיָּה מְפָרֵשׁ לְרִישִׁיָּה אֶפִּי לְקוּלָּא כַּמ"ש הַתּוֹס' בַּפ"ג דְּפַסְחִים ע"ש וי"ל דְּהִכָּא אִי יִלְפִינָן מַחַה"מ דְּאִין לֹו תַשְׁלוּמִין הָוִי חוּמְרָא וּפְרִיָּה גִילְף מַחַה"ס לְקוּלָּא מְשׁוּם דְּאֹרְחִיָּה דְּקִרְא סִיפִיָּה מְפָרֵשׁ לְרִישִׁיָּה וּמְשַׁנֵּי דְּהִכָּא אִיכָּא תְּרַתִּי לְחוּמְרָא וְתְּפַסְתָּ מוּעֵט תְּפַסְתָּ: מַתְּנִי וּמִתְרִין בְּהַסְפֵּד וְתַעֲנִית עֵינָן לַהֲמַש"ל בַּפ"ו מַה' כְּלִי הַמְקַדָּשׁ וְלַהֲמַג"א סִי תַצ"ד: ע"ב גמ' אִטוּ עֲצָרַת יוֹמֵי מְנִינָן שְׁבוּעֵי לָא מְנִינָן וְכו' הַק' הַט"א א"כ לְמֵאִי אַצְט יִלְפוּתָא דַּר"א אָמַר ר"י דְּלַעֲיִל ע"ש וּלְפַמ"ש מְהִרָשׁ"א בְּכּוּנוֹת הַתּוֹס' בַּד"ה מְצֻנָּה בַּמ"ש דַּלְת"ה לַמ"ל קִרְא וְכו' ע"ש וְזוּהִי עֲצָמָה קְוִשִׁית הַתּוֹס' אִיבְר' דַּלְפ"ד מְהִרָשׁ"א ק' בַּתִּי בְּתֵרָא שְׁתִּי הַתּוֹס' דְּלָא יִלְפִינָן מִיּוֹבֵל ק' לַמ"ל דְּרָשָׁא דַּר"א אָמַר ר"י אֶשֶׁר ע"כ נִרְאָה דַּמ"ש הַתּוֹס' וְתִי דְּלַהֲכִי אַצְט חַג הַשְּׁבוּעוֹת דְּהִינָנו קִרְא דְּקִרְאֵר הַגְּמָרָא וְעוֹד חַג הַשְּׁבוּעוֹת כְּתִיב וְלָאו דְּרָשָׁא דַּר' אֶלְעֶזֶר וְלַקְוִשִׁית הַט"א י"ל דְּהָאִי תַנָּא דְּתַנִּי רַבָּה בַּר שְׁמוּאֵל מוֹקִי לְקִרְא דְּחַג הַשְּׁבוּעוֹת וְחַג הַמְצוֹת לְבַל תִּאָּחַר כְּדָאִי בְּמַסְכַּת ר"ה וְהַגְּמ' דְּפְרִיָּה אַר"א מְדַתְּנִי רַבָּה הִינָנו דַּמ"מ בְּדִינָא לָא מְצִינּוּ דְּפִלְגִי תַנָּאִי בְּתַשְׁלוּמִין וְהַתּוֹס' בַּד"ה וְאַצְט' ה"ה דְּהוּמ"ל דְּאַצְט' לְבַל תִּאָּחַר: תּוֹס' ד"ה אֶלְא וְכו' אַף שְׁל עֲצָרַת מְדֹאֲרִיָּתָא וְכו' עכ"ל ק' ק' נּוֹקְמָה אֶפִּי מְדַרְבְּנָן וּבְכִילֵם לַעֲיִסְתוּ דְּהוּהָ יִלְפִי מַחַג הַמְצוֹת מְשַׁבְעֵי דְּאַסוּר קְצִירָה בִּיּו"ט מְדֹאֲרִיָּתָא אֶפִּי לְצוּרָה א"נ בַּמ"ש הַתּוֹס' רִישׁ בִּיצָה קַמ"ל דְּשָׂרִי לְצוּרָה א"נ בְּשַׁבְעֵי דְּטָבוֹת וְאַפִּי' מְדַרְבְּנָן דְּהָא מְשַׁבְעֵי הוּא דְּיִלְפִינָן כַּמ"ש אַח"ז וי"ל דְּלִשׁוֹן וְקַצְרָתֵם דְּקִרְא הִינָנו קְצִירָה דְּכָל הַשְּׁנָה וְלָאו קְצִירָה לְצוּרָה יוֹמוֹ וְכַמ"ש ה' קַרְבָּן הָעֵדָה בְּתוֹסְפוֹתֵי בְּמַשְׁנֵתָנוּ ע"ש וְכַה"ג מְדַרְבְּנָן אָסוּר: ד"ה וְאַצְט' וְכו' וי"ל דְּהִיא בְּרִיָּתָא אֶתְנָא לְסַתוּר וְכו' עכ"ל וּמְטוּ בְּהַ מְשַׁמָּא דְּהַרְב לִשׁוֹן עֲרוּמִילְפַמ"ש בְּדִיבּוּר הַקּוּדָם דְּמְשׁוּם שְׁבִיעֵי נְקֻטָּה אֲמֵאִי אַצְט' לְהָא דְּתַנִּי רַבָּה לְאַפּוּקִי מְצֹדוּקִין הָא מְדֹאֲרָט' הָא דַּרְאב"י נְסַתֵּר דַּעַת הַצְּדוּקִין שְׁהָרִי אִי עֲצָרַת לְעוֹלָם אַחַר הַשְּׁבִת הו"ל ז' שְׁל טָבוֹחַ בְּיוֹם הַשְּׁבִת וְהִיכִי אֶתִי דַּרְאב"י לְמִשְׁרֵי ז' שְׁל טָבוֹחַ וי"ל דְּהוּ"א לְעוֹלָם עֲצָרַת אַחַר הַשְּׁבִת וְאַצְט' דַּרְאב"י דְּיִלְפִינָן מַחַג הַסְּנוֹפוֹת דְּהוּו שְׁמוּנָה וְל"ל לְצְדוּקִין תְּפַסְתָּ מוּעֵט תְּפַסְתָּ כְּדְלַעֲיִל וְעוֹד י"מ בַּמ"ש הַתּוֹסְפוֹת לְקַמְן בַּד"ה חֲלוּ דְּצְדוּקִים מוֹדִים בְּחֻלּוֹ ש"מ וְא"כ לְדִידְהוּ אַצְט' לַמ"ש הַתּוֹס' לַעֲיִל דְּמְשׁוּם שְׁבִיעֵי

נקטיה: דף י"ח ע"א ד"ה חולו וכו' פיון דאקרא סמכינן לא מסתבר וכו' עכ"ל משמע דוקא היכא דאיכא אסמכתא אבל בלא"ה אע"ג דהתורה התיירה יש פח בינך חכמים לגזור דלא כמ"ש הט"ז ב"ד סי' קי"ז ע"ש: ע"ב רש"י ד"ה ולא הוה חזק וכו' אלא לרחיצה וכו' עכ"ל כ"נ מהגמ' בחולין דל"א ע"ב דפריה מהאי מתני' לרב דמכשיר בינך להקר ואי איתא דמייירי בינך לטבול אלא דלא נתפנון לשום דבר א"כ לר"י דפליג שם קשיא דהא ל"פ אלא בלהקר ול"ק מ"ש הח"א גם מ"ש דלפירש"י דוקא בנתפנון לרחיצה אבל לא נתפנון פשר ק' דא"כ מאי פריה התם ולקמן ממתני' דהוה חזק לחולין ולא הוה חזק למעשר נימא דה"ק דוקא לחולין הוא דלא הוה חזק למעשר אבל בלא נתפנון פשר אפי' לתרומה ועיין למהרש"א בתוס' בד"ה פאן לחולין ע"ש: ד"ה פאן לחולין וכו' והשתא אפי' נוטלן נמי וכו' עכ"ל הא דלא הקשו קושיותם אמתני' דקתני הוה חזק לחולין לא הוה חזק למעשר דא"כ אפי' נוטלן נמי משום די"ל דדוקא בדבר הטעון טבילת פל הגוף הוא דבעי' הוה חזק לתרומה אבל בנטי' נוטל לחולין מהני לתרומה ועפ"ז מה שהוכיח מהרש"א דאין לחלק בין נתפנון ללא נתפנון ממתני' דהוה חזק לחולין ע"ש ליתא דש"ה דבטבילה מייירי ודע דדעת הרשב"א ז"ל דבנט"י דחולין בעי פנונה ושמעתי דאמרינן דבחולין לא בעי פנונה דוקא בטבילת ידים ועיין למהרש"ל ב"ש"ש ולפי"ז ע"כ דברייטא דקתני בין נתפנון בין לא נתפנון בטבילה מייירי והגמ' פריה טבילה אטבילה ולפי"ז מתורץ קושית התוספות די"ל דדוקא בטבילה דכלא פנונה לא מהני לתרומה אבל בנט"י דבכנונה היא פיון דכיון מיהא לחולין מהני לתרומה ומתני' דהוה חזק לחולין לא הוה חזק למעשר בטבילת פל הגוף מייירי: דף י"ט ע"א ד"ה נגזור וכו' מדגזרינן בגל של ים וכו' עכ"ל לכאור' דר"ל דאמאי ס"ד דגזרינן גל שנתלש אטו חרדלית של גשמים הא הים מטהר בזוחלין ולא גזרינן מיהו ק' נימא דשאני גל שנתלש דנפסק מן הים ודמי למי גשמים ע"כ נראה דר"ל דגל של ים אסור ממתני' דמיתו אחר כף דקתני אין מטבילין בחרדלית: בא"ד הא בשל ים נמי ל"מ וכו' עכ"ל ק"ק נימא דנקט גשמי' לכ"ע דשל ים פליג ר"י במקנאו' דס"ל פל היםים מטהרין בזוחלין ויש לכונן זה במ"ש אח"ז ולפי' א' ניחא דמק' שפיר מור"י ועיין במהרש"א ז"ל: דף כ' ע"א ד"ה רבי וכו' אפי' תגע בה לא הוי אלא פוסל וכו' עכ"ל לחד פ"י שפירש"י גבי מגריפה טמאה דלא נשמר מדבר הפוסלו דכיון דפסולה אסור להשתמש בה לכתחילה לא יתכן תירוץ דה"נ היםים פיון דפסולים אסור להשתמש בהם פסח: ד"ה נימא וכו' וחזר הרוק ומטמא למפה וכו' עכ"ל משמע דס"ל דאפי' משקין הבאין מחמת ידים מטמאין פלי ועיין פ"י רש"י והתוספות בפ"ק דשבת בסוגיא די"ח דבר: ע"ב ד"ה הפלי וכו' ות"י הר"י דל"מ צירוף לחולין עכ"ל ר"ל מדכתיב צירוף גבי הקדש משמע דלחולין לא דלא מצינו דכתיב צירוף גבי חולין דאי מצינו דכתיב צירוף גבי חולין ע"כ קרא דקדש לשום דרשא אתא ועיין להט"א ז"ל: ד"ה פלים וכו' דלהכי נקט נגמרים ולא נעשים וכו' עכ"ל משמע דקושטא הוא דאפי' נעשים צריכי טבילה והיינו במידי דמהני ליה טבילה החמירו להטבילו אבל בכלי חרס דל"ל טהרה במקנה לא החמירו לפוסלו לגמרי וכה"ג כ' התוס' בפ' כ"ש גבי נטל"פ ול"ק מ"ש הט"א ע"ש: דף כ"א ע"א ד"ה האונן וכו' והביא הר"א סעד לדבריו וכו' משמע דעולה יקריבנו וחטאת תאכל וכו' עכ"ל דבריה' תמוהים דבמתני' שם בשקלי' תנו תעוב' צורתן ויצאו לבית השריף' וע"ש בירוש' ועמ"ש בחי' בפסחים די"ד ע"א ע"ש: ע"ב ד"ה דקיטרא וכו' ולא סלקא להו הסקה משום מעלה דקדש וכו' עכ"ל נראה דמייירי שהמים הם מים מקודשים ולכך לא סלקא להו הסקה ול"ק מ"ש הט"א ע"ש מיהו ק' דא"כ מאי חומר בקדש מבתרומה בזה הא אמרינן שם בפ' כ"ש דל"ד ע"ב דכי היכי דאמרינן אין זריעה להקדש כף אין זריעה לתרומה ע"ש: ד"ה בתרייתא וכו' וע"ק למורי דר"נ

וכו' עכ"ל קנשינתם היא לפי קמא שכ' בד"ה דקנטרא אכל לפי היש מפרשים שכ' שם דמנגב היא מעלה לחודה ל"ק אלא מרביעי בקדש ואי רביעי בקדש דרבנן ניקח הפל: דף כ"ב ע"א גמ' מפני שהוא טמא מג' ע"ה ואין פלי טמא חוצץ אע"ג דטומאת ע"ה דרבנן וכלי שהוא טמא בטומאה דרבנן חוצץ בפני הטומאה כמ"ש התוס' בפ' לא יחפור גבי עפוי"ם דחוצץ מ"מ בע"ה שהקמירו בו משום ס' טומאה דאורייתא אינו חוצץ כמ"ש הר"ש ועיין להמש"ל בפ"ק י"ב מה' ט"מ: ע"ב גמ' אלא אמר אב"י מתוך חומר וכו' קאמר אלא משום דהשתא ל"צ תו לשינויאי דמשני הא בגופו הא בכליו דהשתא י"ל הא דקתני נאמנים הוא בט"מ דיש בו הזאה ואיכא טעמא דמשום חומר וכו' והא דאמרין דמטבלינו להו בטומאה דליכא הזאה אף לפי התוס' בד"ה ואטבילה ק' לשון אלא דקא' וע"ש במהרש"א: דף כ"ג ע"א גמ' הא מני ר"ח וכו' עיין להכ"מ בפ"ב מה' אה"ט דין ג' במ"ש ליישב פסקי הרמב"ם ולדבריו ק' אמאי קא' הא מני ר"ח נימא דרבנן מודו בהא מההוא טעמא גופיה דרצה ר' דבריהם פאן: גמ' אכל מעבירן ע"ג הגשר פאן מיירי בהולך על רגליו ע"ג הגשר אכל מ"ש רש"י במס' שבת ד"ס ע"ב לא יעבירם ע"ג הגשר היינו בגשר ההולך על פני המים דדמי לספינה: ע"ב גמ' אלא מעתה לא תטמא אדם וכו' משמע דאי הוי משום טומאה דע"ה כדמעיקר' ניקח דטמא אדם דכיון דמשום ס' זב הוא חיישי דהתנתכ' שפא נגע ברוק דע"ה וק"ק מאי פריה נימא דמשום חששא דע"ה נמי איכא כדאמרין מעיקרא ועשאוה נמי כט"ש וי"ל דאי איכא חששא דע"ה לאינה ענין עשאוה כט"ש למנו' בו א' וב' כדפירש"י הא ע"ה עושה נמי א' וב': שם הפלי מצרף וכו' פירש"י במתני' דנגע הטמא בא' מהם בעודן בפלי משמע דאם נגע קודם שהושמו בכלי אינו טמא חבירו ע"י צירוף אח"כ הקשה הט"א אמאי לא מטמא חבירו הא הוא א' ועושה חבירו ב' ע"ש ול"ק דפירש"י פן לרבינא דס"ל בפ"ק דפסחים די"ד דאין אנוכל מטמא אנוכל אפי' בקדשים אלא מדרבנן ע"ש ולר' חנין דנ"ל צירוף פלי מקרא וס"ל דמתניתין מדאורייתא קאמר ואף לר"י דצירוף מדרבנן י"ל דרבנן לא גזרו כ"כ שיטמא אנוכל חבירו על ידי צירוף דתרי חומרי לא עבדי: גמ' על אפר חטאת שנגע הטמא וכו' עיין להתוס' ביומא דמ"ח ע"ב שכ' ואדרבא משם יש ראיה מדנקט בסיפא ט"י וברישא טמא ע"ש והק' הט"א הא ל"מ למינקט ט"י דט"י פשר בפרה וי"ל דר"ל מדלא נקט להו בחד גוונא דהיינו גם בסיפא טמא אלא ע"כ דנקט ט"י לרבותא דאפי' ט"י דקלישא טומאתיה מטמא ע"י צירוף וזו ראיה למ"ש מקודם דיש לחלק בין ט"י לטמא לענין צירוף: תוס' ד"ה שאם וכו' דלא פסיקא ליה אי מחתה של פסח קדשה וכו' עכ"ל פ"י הא דלא מוקי לה במחתה של כל יום ובשל זזה משום דכ"ש מחברן משמע כל פלי ואפי' של פסח וכל זה לא תכן אלא אי מחתה של פסח קדושה אכל אי אינה קדושה א"כ סתם כ"ש הוא מחתה של זזה דשל פסח אינה כ"ש אלא ע"כ דס"ל מחתה של פסח קדושה או לפחות מספקא ליה אי קדושה או לא ועיין למהרש"א ו"ל: דף כ"ד ע"א גמ' דאוריית' יש לה תוף מצרף עיין להט"א שהק' אמאי הקא פשיט"ל דדוקא יש לה תוף וגבי הסל מצרף לחלה מבעיא ליה להגמ' בכלי שאין לו תוף אי מצרף ע"ש וי"ל דשאני הקא דנ"ל מדכתיב פה אחת ובעינן דומיא דכף: גמ' אמר רב שיזבי בחיבורין שנו הקשה הט"א פיון דמטמא שפא יגע ידו הטמאה בקדש והא דאין אוכלין גובים ביזים מסואבות הוא מה"ט דשפא יגע כדלקמן אמאי מני להו בתרתי ע"ש ולפמ"ש התוס' לעיל דכ"א ע"ב בד"ה דקיטרא בשם י"מ דמנגיב מעלה בפ"ע א"ש די"ל דצירוף ורביעי בקדש תרנויהו דרבנן והו' דמנגיב מעלה בפ"ע והנה דיד מטמאה חבירתה ואוכלין אוכלים גובים חזא מעלה ניהו: רש"י ד"ה אינו דין וכו' ולמ"ד אמרינן דיו הני מעלות דרבנן ניהו וכו' עכ"ל והו' דילף בסוטה ג' בתרומה מק"ו דט"י שהביא רש"י לעיל ע"כ כמ"ד לא

אמרין דיו ולמ ל"ד אמרין דיו נ"ל מדרשא אחריתי דג' בתרומה נדאי לכ"ע דאורייתא: תוס'
ד"ה אלא וכו' ואי משום תרומה וכו' עכ"ל ר"ל נימא לעולם בקדש אפילו שלא בחיבורין ומאי
דאמר ר' שינבאי בחיבורין שנו אתרומה קאי דבתרומה אפי' בחיבורין שרי ולא גרסי' התוס' אבל
שלא בחיבורין לא אלא גרסי' בחיבורין שנו לחוד: דף ב"ה ע"א גמ' אלא מחנוורתא פדשנינו
מעיקרא לפי' התוספות דבגלילה מאחרין צ"ל דוקא בגלילה שהוא מקום אחד ואזלי' בתר רובא
דעלמ' אבל באפלי' שהוא בכל המקומות לא ובזה ל"ק מ"ש הט"א ע"ש: ע"ב גמ' טול אתה חטין
וכו' טול אתה זין הא דקתני תרי גונוי רישא דטול חטין לענין טו' כפירש"י וטול אתה זין לענין
המקום ולח ויבש דקתני היינו מין לח דהיינו שמן ומין יבש חטין וכ"נ מפירש"י בד"ה שורף
ול"ק פל מה שהק' הט"א: רש"י ד"ה ויניחנה וימפרנה עכ"ל לא ידענא אמאי נקט וימפרנה גם
אמאי לא כ"כ גבי ויניחנה לגת: ד"ה ואין בודקין וכו' פינו דאין זמן קבוע וכו' עכ"ל לפ"ז מ"ש
בגמ' לא העמידו דבריהם במקום פרת לאו עיקר טעמא ועיין להתוס' בפסחים: דף ב"ו ע"א דש"י
ד"ה נאמנין וכו' דכול' מתניתין אחומר בקדש מבתרומה קיימא וכו' עכ"ל לשונו ק' להולמו
דאחומר בתרומה מבקדש הול"ל דהא בקדש נאמנים ובתרומה אין נאמנים ונראה דמ"ש דבקדש
נאמנים לו' לא נגענו ואין נאמנים בתרומה היינו ר"ל דבקדש צריף שיאמרו לא נגענו אבל
בתרומה א"צ שיאמרו דאפילו בסתמא טהורין ומאי אין נאמנים בתרומה היינו א"צ לנאמנות
וכה"ג אמרין בגמ' לקמן ומאי לא ויניחנה א"צ להניחה ובהכי א"ש מאי דפריף בגמרא ממתניתין
שנכנסו בתוך הבית וק' מאי פריף נימא דהא דקתני פל הבית טמא בשלא אמרו לא נגענו ועפי"ה
ניחא דמתני' דהגבאין אפי' בתרום' מיירי ומשנתנו קתני א"צ לנאמנו' דאחומר בקדש קאי ועפי"ז
ניחא גם מ"ש הט"א דמאי פריף נימא דמתני' בתרומה מיירי ע"ש: דף כ"ז ע"א מתני' ואבע"א
וכו' אלא משום דיליף משלחן וכו' עכ"ל כ' מהרש"א דר"ל דאמ' לעיל מפני שמגביהין אתי פרבון
דלישנא בתרא ע"ש ואפתי ק' בדבריהם במ"ש אח"ז דרבנן דס"ל בטיל הציפוי ס"ל מדאצט'
לרבוני שלחן וכו' דאמאי הווערכו לזה הא אפי' ילפי משלחן ניחא דס"ל דטעמא דשלחן מפני
שמגביהין: גמ' ששמלאין מצות פרמון וכו' עיין להפר"ח בריש הלכות ר"ה: תם ונשלם מסבת
חגיגה וסליק סדר מועד ב ששבברררמסכת יבמות דף ב' ע"א פירש"י בד"ה ואם תמותו וכו'
ויש בכלל זה תמותו ואם תמותו וכו' עכ"ל לפ"ז פ'י בפה דקרא היינו אשתו ואשה דקרא היינו
תמותו וק' דבסמוך כ' דאשה היינו ע"י קידושין וי"ל: תוס' בד"ה אשתו וכו' ובתר הכי דריש לה
מנדה נר' מדבריהם דעיקר ההכרח הוא מת"כ ולא מירוש' והיינו משום דמהירוש' י"ל דמערירי
ממעט להו אבל בת"כ קאמר מה אחות אביו ואחות אמו וכו' והנה לא פתיב בהו ערירי ותי' דאית
בהו ערירי מהיקשא דר"י: ע"ב בד"ה או וכו' והר"א מבורגוילא וכו' עכ"ל ק"ל דלפ"ד הר"א
אמאי קטנה אינה מתיבמת הא ס"ס הוא דשמא אינה אילונית ואת"ל אילונית שמא הנה מקפיד
והו"ל אשה דעלמא וי"ל דס"ס העשוי להתפרר לא סמכי' עליה כמ"ש הפר"ח בכללי הש"ס
והכא עומד לברר אי אילונית אי לא אבל ק"ל לדברי הר"א דבגטין דף פ' ע"א תנן אם הלכו
הצרות ונשארו ואח"כ נמצאו אילוניות אלו העריות תצא מזה ומזה משמ' דנמצאו אח"כ אילוניות
ובגמ' שם נשארו אין זינו לא דאי זינו מתיבמת ודברי הר"א שמא לא הנה מקפיד והו"ל אשת
אח שלא במקום מצוה וי"ל: בא"ד אע"ג דבקדשה ע"ת וכו' עכ"ל התוס' שם בפ' המדיר לא
הוק' ל' אלא לפי מ"ש שם דאפי' בקדשה סתם ע"ש ונר' דס"ל דמקדשה ע"ת ל"ק דכיון דהזכיר
התנאי הרי אסיק אדעתיה המום וכשנכנס' סתם מחיל התנאי אבל בקדש סתם באילונית י"ל
דלא אסיק אדעתיה המים וא"צ לחלק בין אילונית לשאר מומין אלא לפמ"ש דאפי' בקדשה סתם

צָרִיף גַּט: בד"ה נְאִי אַתָּה וכו' מְשַׁמַּע דְּבִקְדוּשֵׁי קְטָנוֹת נְמִי אֲיִרִי וכו' עכ"ל עמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל
דס"ל דלר"מ חֲמוֹתוֹ לְאַחַח מְבַכֵּר ע"ש וכו' פ הַרְמַב"ם ו"ל בפ"ב מה' א"ב וע"ש לְמָרְן בכ"מ
ומאי דק"ל להר"י ו"ל דְּבִפְלוּגְתָּי לֹא קָמְרִי וּבְהָא פְּלִיגִי רע"ק וְרִי"ש ע"ש בלא"ה ק' מאי ק"ל
לְהַתּוֹס' דְּהָא פְּלִיגִי תַּנְאִי אַרְי"ש פְּדַתְנָן שָׁם בפ' בָּא סִימָן עַד מְתֵי מְמַאֲנָת עַד שְׁתַּבִּיא ב"ש די"א
עַד שְׁיַרְבֵּה הַשְּׁחֹר ע"ש: בד"ה בְּתוֹ וכו' הֵיכָא דְנִכְנְסָה לְחֻפָּה וְלֹא נִבְעָלָה וכו' עכ"ל נר' מְדַבְרִיהֶם
דְּבִקְדוּשֵׁי לְחֹד לֹא אָסִירָא וּמ"ש בְּתַר הֵכִי לְשׁוֹן קְדוּשֵׁין ל"ד וכו"ה בְּפִסְקֵי תוֹס' וכו"נ מְדַבְרֵי
הַטּוֹר בַּאֲה"ע ס' ט"ו שְׁכ' בַּת אֲשֶׁתוֹ מִן הַנִּישׁוּאִין ע"ש וכו' מַגֵּמ' דר"פ נוֹשְׂאִין שְׁהִבִּיאוּ הַתּוֹס'
בְּסָה"ד דְּטַעְמָא מְשׁוּם שְׁאָר ע"ש וּבְאִירוֹסִין לִיפָּא שְׁאָר כְּמַבְנֵאָר בַּגֵּמ' בְּסִנְהֶדְרִין דָּף כ"ח ע"ב
ע"ש אָף מְדַבְרֵי הַרְמַב"ם ו"ל בפ"ב מה' א"ב דִּין ז' שְׁכ' פִּינּוֹן שְׁקוּדָשׁ אָדָם אֲשֶׁה נְאָסְרוּ קְרוּבוֹתֶיהָ
וְכו' וְחָשִׁיב בַּת אֲשֶׁתוֹ ע"ש נִרְאָה דְאַפִּי מִן הָאִירוֹסִין: דָּף ג' ע"א גמ' לִתְנֵי אוֹסְרוֹת וכו' עמ"ש
מְהַרְשֵׁ"א ו"ל וק"ק מאי פְּרִיף לִתְנֵי אוֹסְרוֹת כִּינּוֹן דס"ד דְּלְשׁוֹן אוֹסְרוֹת לֹא א"ש אַחֲלִיצָה נִימָא
דְּלִכְף קְתָנֵי פּוֹטְרוֹת מְשׁוּם דְּבַעֵי לְמִתְנֵי מִן הַחֲלִיצָ' וּמִן הַיְבוּם לְאַשְׁמוּעִינוּ כְּאַבָּא שְׁאוּל כְּדִלְקָמֵן
וּי"ל כִּינּוֹן דְּבַמְאֵי דְתַנֵּי פּוֹטְרוֹת אֲתֵי לְמַטְעֵי דְאֵי בְּעֵי מֵיבָם כַּדְפִּירֵשׁ"י לֹא הו"ל לְמִתְנֵי פּוֹטְרוֹת
כְּדִי לְאַשְׁמוּעֵי כְּאַבָּא שְׁאוּל: דָּף ד' ע"א תוֹס' בד"ה דא"כ וכו' פִּינּוֹן דְּהִלְמַד נִכְתָּב בְּמִקּוּמוֹ וכו'
עכ"ל לְפִי זֶה דְּלֹא יָבֵא מְמֹזֵר הוּא מְשׁוּם מְוִפְנָה וְלֹא מְשׁוּם מוֹכַח כַּמ"ש בְּתַחֲלָה דְּהָהוּא הִלְמַד
נִכְתָּב בְּמִקּוּמוֹ: ע"ב גמ' וְתַנְאִי דְרִי"ש טַעְמָא וכו' הָא דְתַלִּי לָהּ בַּתְּדִרִי"ש עֵינֵן פִּירֵשׁ"י ו"ל נְאִילוּלֵי
פִּי הִיָּה נר' יוֹתֵר לְפ' דְּמַאי דְקָאָמֵר הַגֵּמ' וְתַנְאִי דְרִי"ש נְמִשֵּׁף עִם הַקּוּדָם יִלְפִי שְׁעִטְנֵן וְתַנְאִי דְרִי"ש
נְאֻחַ"כ פְּרִיף טַעֲמ' וכו': תוֹס' בד"ה נְאָמֵר וכו' וְשְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם ר"י וכו' עכ"ל ק"ק נִימָא דְאֵי לְאוּ
יַחְדָּיו הָוֵה מְסַתְּבָרָא דְתוֹכְרָף תְּכִיפָה א' חִזְבּוֹר וְהו"א פְּלֵאִים שְׁרִי בְּצִיצִית אָבֵל לְפּוּם קוּשְׁטָא
דְּמִילְתָא דְכְּתִי יַחְדָּיו וּמְמַעֲטִי תְּכִיפָה א' אַז מוֹקְמִי לְקָרָא דְצִיצִית בְּתְּכִיפָה א' וְלִית לָן שׁוּם הוֹכְחָה
דְּכֵלְאִים בְּצִיצִית שְׁרִיָּה רַחֲמָנָא: דָּף ה' ע"א תוֹס' בד"ה מה' וכו' אָבֵל סוּגְיָא דְשְׁמַעְתִּין וכו' עכ"ל
מַה שְׁפִי מְהַרְשֵׁ"א דַּא"ע דְקָאָמֵר הַגֵּמָרָא הֵינּוּ אַרְאֵשׁוּ רִש"י ו"ל לֹא פִי כֵּן אָלָא אֲזַקְנוּ הוּא
דְקָאָמ' אַא"ע נְעוּד דְלַפ"ד לֹא א"ש מ"ש הַתּוֹס' לְקַמֵּן דְהוּמ"ל מְשׁוּם עֲשֵׂה וּל"ת דְּהָא הַגֵּמ' יַדַּע
כ"ז וְקָאָמֵר דְרֵאשׁוּ אַא"ע וְלִקְוִשְׁיָתוֹ נֵרָא דְבַס"ד י"ל דְּהָאֵי תַּנְאִי דְזַקְנוּ ל"ל ג"ש דְקָרְחָה קָרְחָה
דְאַמְרֵי בַּגֵּמ' בפ"ב דְּמַכּוֹת וְכִינּוֹן דְל"ל ג"ש בְּיִשְׂרָאֵל דְכְּתִיב לֹא תִשְׁחִית שְׁרִי בְּמִסְפְּרֵיִם אָבֵל
בְּפִנְיָ דְכְּתִיב גִּילּוּחַ אֶסּוּר מְסַפְּרֵיִם וַא"כ ל"מ לְאוּקִי קָרָא בְּיִשְׂרָאֵל דְכִינּוֹן דְיִשְׂרָאֵל דְכִינּוֹן דְאַפְשָׁר
ע"י מְסַפְּרֵיִם לֹא דְחֵי דְגִילּוּחַ מְצוּרַע דְבַעֵי תַּעַר מְדַרְשָׁא דְרֵאשׁוּ דְמוֹקְמִינּוּ לְמְצוּרַע וְנִזִּיר הוּא
דנ"ל כְּדַאֲתָא בפ' ג' מֵינִים ע"ש וַא"כ נוֹכַל לומ' דְהַשְׁתָּא לְהָאֵי תַּנְאִי דְזַקְנוּ מְצוּרַע הוּי בְּמִסְפְּרֵיִ'
וְלִכְף לֹא מוֹקִי קָרָא אָלָא בְּכֵהָנִים דְאַפִּי בְּמִסְפְּרֵיִם אֶסִיר וְדְחֵי לִיָּה עֲשֵׂה דְמְצוּרַע מְשׁוּם דַּא"א
לְקִינִים בע"א: בד"ה נְאֻפְתִּי וכו' הוּי טְפִי אִינוּ שְׁנֵה בְּכָל וכו' עכ"ל ק"ק לַפ"ז הֵיכִי יִלְפִי מִינְיָה
בְּעֻלְמָא בַּא"ע דְעֲשֵׂה דוֹחָה ל"ת הַשְּׁנֵה בְּכָל לְגַמְרֵי נִימָא תְּנַהּוּ עֲנִין לְשׁוּה קָצַת וְכו"ג הַקְּשָׁה
מְהַרְשֵׁ"א ע"ד מְהַרְשֵׁ"ל בְּפִירוּשׁ רִש"י ו"ל: דָּף ו' ע"א בד"ה טַעְמָא וכו' קָרָא דְכֵלְאִים בְּצִיצִית
למ"ל וכו' עכ"ל מְהַרְשֵׁ"א מְשֵׁם הַפ"י וי"ל דַּא"כ יַחְדָּיו למ"ל לְב' תְּכִיפּוֹת הָא יְדַעֵי מְדַסְמָה פְּלֵאִים
לְצִיצִית וְעֵינֵן לְהַתּוֹס' לְעֵיל דָּף ד' בד"ה נְאָמֵר ע"ש: בד"ה נְגַמֵּר וכו' דִּילְמָא שְׁאֵנִי הֵכָא דְהוּי עֲשֵׂה
וּל"ת וכו' עכ"ל ה"ה דְהוּמ"ל לְאַקְשׁוּיֵי הֵיכִי יִלְיָף תַּנְאִי דְבְּרִיָּתָא דְאַל יִטְמָא מְשַׁבֵּת נִימָא שְׁאֵנִי שְׁבַת
דְּהוּי לְאוּ וְעֲשֵׂה הַשְּׁוִין בְּכָל אָבֵל טוֹמְאָה דְהוּי לְאוּ וְעֲשֵׂה שְׁאֵין שְׁוִין בְּכָל דְחֵי כְּדִילְפִי לְעֵיל
מְרֵאשׁוּ וְכַמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל: בַּא"ד וְעֲשֵׂה דְבַת כְּהֵן עֲדִיפֵי וכו' עכ"ל נר' דק"ל אַמְאֵי אַצַּט' קָרָא
דְבַת כְּהֵן לֹא דְחִיָּא שְׁבַת הָא קִי"ל דְלֹא אֲתֵי עֲשֵׂה וְדְחֵי ל"ת וְעֲשֵׂה וְנַהֵי דְהֵנָּה ס"ד דְדְחֵי לְאוּ שְׁיַשׁ

בו פרת משום דמ"ל חומרא רבה וכו' אבל לאו ועשה פשיטא דלא דחי כמ"ש התוס' בדבור הקודם ותי' דהנה ס"ד דדחי משום פפרה ועיין למהרש"א ו"ל: גמ' ליגמר מהקא התוס' ר"פ ב"מ ב"ה כ' דבשבית' בהמתו ליכא אלא עשה וכ"ד הרמב"ם רפ"ך מה' שבת ע"ש בה' המגיד אבל דעת רש"י בפ"ק דע"א דט"ו דיש בו לאו כמו מחמר ע"ש ולכאורה יש להוכיח מפאן פדעת רש"י מוקי לה בהשבתת בהמתו דליכא אלא עשה וסד"א משום דהשנה פבוידן לכבוד המקום דחי עשה דכיבוד לעשה דהשבתת בהמתו קמ"ל דמאי אןלמיה דהאי עשהוכו' ולעולם דאחי עשה ודחי ל"ת מיהו הא ליתא דהשתא דלא ס"ד ליתא דהכשר מצנה ודאי דאחי עשה דכיבוד ודחי עשה דשבת שיקרי במחמר נמי איכא עשה וכמו שכ' התוס' בד"ה נגמר וכו' ומפאן ק' למ"ש הרמב"ן לדעת הרמב"ם הביאו ה' המגיד שם דבמחמר ליכא לאו אלא עשה ע"ש: פירש"י בד"ה מאי לאו וכו' הו"א אחי עשה וכו' עכ"ל נר' מדבריו דכי איירי קרא בעשה שיש בו פרת אצט' לגופיה דלא כמ"ש התוס' לעיל בד"ה טעמא וכו' ולפ"ז ק' מאי קאמר טעמא וכו' הא בעלמא דחי דילמא ילפי' מינה וכמו אי איירי במחמר דפריד ונגמר מינה וצ"ל דס"ל דכיון דקרא לא פתיב אלא במקום סקילה שמעי' דבעלמא דליכא אלא פרת דחי מדלא גלי אלא במקום מיתה ואפתי עליה למ"ל וכ"כ התוס' לקמן בד"ה טעמא: ע"ב גמ' לא ר' יוסי וכו' ק"ק דניפרד וליגמר מהכ' פדלעיל וע"כ הכשר מצנה ונגמ' מפבויד או"א ולמ"ל קרא בהבערת בת פהו וכדפריד לעיל וי"מ דהכא ליכא למיפרד וליגמר מהכא דהכא איכא עשה ול"ת ול"ל השתא חומרת פפרה דכ' התוס' לעיל בד"ה נגמר דלא כ"כ התוס' אלא למאי דקאמר הגמ' לקמן דמשום פרת הוא כמ"ש מהרש"א שם והגמר' השתא דחי דלא נימא חומרא דכפרה: דף ח' ע"א גמ' לחומרא מקשי' וכו' מפאן מוכח דהא דאמרי' בעלמא היכא דאיכא לאקושי לקולא ולחומרא לחומרא מקשינו לאו מפח דהוי ספק וס"ד לחומרא דאי איתא הכא אמאי אינה חולצת פינו דספיקא הוא אלא ע"כ דמדה היא בתורה ועיין להתוס' בריש קמא ד"ד בד"ה דומיא דכ"כ מפח קוש' שהק' בגמ' שם וע"ש להרשב"א ו"ל בחי': תוס' בד"ה רבא וכו' וא"ת והא לכל הפחות וכו' עכ"ל ה' טורי אבן בחי' למגילה ד"ג ע"ב בד"ה ולאחותו כ' דלק"מ דרבא לטעמיה דס"ל שם בפ"ג דזבחים דלא אמרי' הואיל ואשתרי אשתרי אלא לגבי טומאה דדחוייה היא אבל מצורע דהיתרן הוא לא ע"ש ודבריו תמוהים דא"כ קשיא לרבא מהאי ברייתא דמצורע שחל ח' שלו כדפריד וליגמ' שם לעולא ועכ"ל לא ס"ל פעולא דביאה במקצת ל"ש ביאה וא"כ היינו מה שתי' התוס' בתירוץ קמא וילפי תי' בתרא דרבא ס"ל פעולא צ"ל דרבא שם הק' אדרבה בטומאה מסתברא דאמרי' הואיל ואשתרי אשתרי טפי ממצורע וכיון דאפי' במצורע אמרי' הואיל כ"ש בטומא' ואתא לאפוקי מדאב"י דאמר בטומאה לא אמרי' הואיל ומה שהקשו שם בבב"ת דולאחותו אמאי לא מוקמי' חד קרא לגופיה למי' דכהן והוא נזיר א"מ לקרובים דסד"א דאמרי' הואיל ואשתרי פהו אשתרי נזיר ע"ש ל"ק דכהן לא אשתרי פלל בקרובים ולא הנהירה תורת בקרובים וכה"ג לא אמרי' הואיל ול"ד להני דאמרי' בהו הואיל ואשתרי אשתרי: דף י' ע"א תוס' בד"ה לעולם וכו' וא"ת ליתני א"א וכו' עכ"ל והא דלא ק"ל בשנינויא דר"א קרחינאה משום די"ל דאי לא קתני ולר"א אסורה לינשא בב"י המגרש: בא"ד תדע דלא תני לוי חייבי לאוין וכו' עכ"ל ולשנינויא קמא דקאמר ר' הני פללי ל"ל וד"ח תני פלוגתא הא דלא תני חייבי לאוין לר"ח משום דלא ס"ל כרע"ק אבל ר' דקאמר בפלוגתא לא קמירי מ"ל להו שנינויא דאפילו פלוגתא דס"ל פנותיה לא קתני: בד"ה לר"י וכו' א"כ ע"כ סבר נמי דאין קדושין תופסין וכו' עכ"ל ואמתני' דפרק ד' מיתות שהביאו לעיל דס"ל לר"י קדושין תופסין לא ק"ל הכי משום דלא מוכח ממתניתין דקדושין תופסין ולא כ' לעיל אלא דאליבא דתנא דמתני'

אין הַכְרַח דס"ל לר"י אין קדושין תופסין וע"ש בגמ': ע"ב גמ' אלא שלוחותא וכו' מזה מוכח דלר"י נמי אי לא קרא הנה בכרת פמו לר"ל כמ"ש מהרש"ל בתוס' בד"ה איהו דאי לר"י אי לא קרא הנה שרי כמ"ש במ"כ לא הנה צריף לשלוחותא לאפוקי מס' ר"ל דס"ל בכרת וכו' מדברי התוס' לקמן בד"ה חד אף ק' דמלישנא דקאמר מי איפא מידי נראה דמסברא בלא קרא הנה שרי: דף י"א ע"א פירש"י בד"ה עמד וכו' אחר חליצה או אפ"ל וכו' עכ"ל ק"ק לפמ"ש רש"י לעיל דלר"ש דנקא אחר חליצה וקדושין ע"כ הַכָּא אחר קדושין דנקא מדאוקמה פרבנן: תוס' בד"ה צריף מאחר דאסירא לבעלה וכו' עכ"ל קשה מ"ש מדתנן בר"פ יש מותרות אלו אסורות לבעליהן ומותרו' לביבמיהן ע"ש וי"ל: ע"ב גמ' וחכ"א אחת זו ואחת זו אסורה אלא מת"ל וכו' פירש"י משום דכתי' והיתה לשון הגנה שהיא קדושין וכינון בזה לתרץ מ"ש התוס' בד"ה לרבות וראיתי להרמב"ן ז"ל על התורה בפ' תצא שכ' ונ"ל והנה הם ב' לאנן וזהיר במחזיר גרושתו משנשאת וזהיר במחזיר אשתו שנטמאה בזנות ע"ש והוא תימה דלרבנן אפ"ל מן הארוסין ולר"י בן פיפר ל"ל לאו בסוטה ונ"ל דאפ"ל לרבנן מקראי א"י מידי פשוטו כמ"ש בגמ' בסמוך וא"כ הו"ל פתיבי תרנוניהו מן הארוסין מדכתיב לשון הגנה כדפירש"י ואחרי אשר הטומאה הוא נשואין אלא משום דקרא יתירה הוא פינון דמלשון הגנה שמעי' דאפ"ל מן הארוסין ולהכי מוקמי ליה דאתא נמי לסוטה והו"ל פאלו פתיבי תרי לאו במחזיר גרושתו וסוטה והרמב"ן פינון לישוב פשט המקרא וראיתי לה' ראש יוסף בח"מ סי' ל"ד דיצא לידון בדבר חדש דמן הארוסין אינו אסור אלא מדרבנן ואינו נפסל לעדות אלא מדרבנן ועפ"י ז' כ' לישוב דברי רי"ו ונסתייע מדברי הרמב"ן עש"ב וליתא דחקמים ס"ל מדאורייתא הוא פדקאמרי אלא מה ת"ל וכו' דר"ל דכיון דאפ"ל מן הארוסין אסור משום דכתיב לשון הגנה וכדפירש"י א"כ מה ת"ל אחרי אשר הוטמאה וכ"מ עוד לקמן בפ' האשה רבה דפ"ח ע"ב דפריף א"ה סיפא דקתני וכו' ע"ש נאי איתא דמדרבנן הוא לא פריף מידי וע"ש עוד לה' ראש יוסף שגר' מדבריו שנעלם ממנו סוגיא דשמעתין ע"ש: שם אמינא לה סוטה ודאי וכו' לפי התוס' דדוקא טומאה דכתיבה בלשון לאו א"כ לר"י בן פיפר דליכא לאו בסוטה שפיר חולצת וק' דמאי פריף ממתני' דחולצת נוקמה כר"י בן פיפר דהשתא א"צ לדחות מאי נסתרה נבעלה וצ"ל דמ"ל דמתני' ליכא מאן דפליג ובהכי י"ל מ"ש מהרש"א ז"ל בתוס' בד"ה ר"ש ע"ש ואפתי ק' בגמ' ריש מכילתין דפריף ליתני סוטה מאי פריף לישני בפלוגתא לא קמירי ואף ל"מ"ד בפלוגתא קמירי היינו בפלוגתא דס"ל פנוניתה פמו שהוכיחו התוס' לעיל דף י"ד ע"א ע"ש וי"ל: עוד בגמ' אמר ליה תניתוה וכו' מפירש"י נראה דפשט לל"ב ועיין במ"ש מהרש"א ז"ל לונ"ל לישוב פירש"י דאף דהמבעי מיפשט פשיט"ל דלרבנן פינון דאייעקר אייעקר מ"מ הפשטן פליג עליה בהא והוכיח זה מברייתא הלזו דכר"י ו' פיפר לא מיתוקמא דקתני היא חולצת וע"כ פרבנן ומדהיא אינה מתניבמת ע"כ דאין מקרא יוצא מידי פשוטו דאי מיעקר אייעקר מתניבמת שפיר פן הוא דעת רש"י ז"ל לסברת הפשטן דהשתא וכיון דשמעי' מינה דלרבנן אין מקרא יוצא מידי פשוטו וכתובה בה טומאה ואפ"ה צרתה מתניבמת ע"כ דהיא טעמא משום דדרש"י היא תועבה ואין צרתה תועבה וממילא איפשטיא לן לר"י בן פיפר דצרתה מתניבמת דדרש"י היא תועבה ואין צרתה תועב' דבהא לא פליגי ואתי שפיר הפל: תוס' בד"ה צרתה וכו' וכ"מ לקמן וכו' עכ"ל הוּו מצו לאוכחי פן מהפשטן הא דקאמר וקתני אם הנה מיבם מיבם לפשירה נאי איתא דאי לרבנן אין מקרא יוצא מידי פשוטו אינה חולצת אמאי לא הוכיח מרישא דקתני אם הנה חולץ חולץ לפסולה נאי אין מקרא יוצא מידי פשוטו אמאי חולץ לפסולה ומדלא הוכיח אלא מסיפא מוכח דלרבנן חולצת אפ"ל להצד דאין מקרא יוצא מידי פשוטו:

דף י"ב ע"א בד"ה מאי וכו' וא"ת אמאי לא פריף וכו' עכ"ל דקדק מהרש"א ו"ל אמאי לא הוק"ל מצרת ממאנת ולא מיתרצא בשיוניא דגמ' וכו' ע"ש ולא היא דבשיוניא דגמרא ודאי מיתרצא די"ל דזו היא למעט צרת אילונית דמתייבמת ואינו מוכרח שימעט הפל אלא פנין דמיתוקם מיעוטא לתדא מילתא סגי נעיינ בתוס' הרא"ש ומעתה י"ל דלא הוק"ל להתוס' אלא מצרת מחזיר גרושתו דר"ש איירי בה לעיל דבעו מיניה מר"ש ואיהו הוא דמוטיב הקא אצרת אילונית אבל הנה מימרי דממאנת וצרת סוטה אפשר דלא שמיע ליה לר"ש: ע"ב בד"ה שפבר וכו' מדרבנן מפני שנראית וכו' עכ"ל לפ"ז מאי פריף מרבה בר שמואל נימא דתוף זמן ואחר זמן היינו בשנת י"ב ואחר י"ב וקודם הבאת השערות דהשתא ליתא למה שהכריחו התוספות בדבור הקודם דא"כ מצינו חמותו ממאנת וכו' משום דאי בי"ב מתה נאי אחר י"ב מדרבנן אינה ממאנת פנין שילדה נראית פגדולה נעיינ מה שהק' מהרש"א ובתירוצו לתנרין קו' זו מיהו בקושיתו בלא"ה י"ל דהגמרא פאן לא הגיה אלא מפח קושני' וכיון שיתורין בלא הגהה ניחא ליה ולכף קאמר לעולם שפא תמות והיותר נ"ל דהגמ' גופה קי"ל דתוף זמן ואחר זמן היינו הבאת שערות והתוס' בדבור הקודם נחתי לאוכחי מנ"ל שדעת הגמרא פן וניחא הפל: דף י"ד ע"ב תוס' בד"ה פשיטא וכו' אבל הוא ראב"ש שהוא תנא וכו' עכ"ל ק"ק דא"כ לקמן דפריף מברייית' דנמנעו מן הנדאי אלא ב"ש אמאי נמנעו מב"ה בני חייבי לאוין ניהו וכו' מאי פריף נימא דהף תנא דבריייתא ס"ל כרע"ק א"ש: דיש ממזר מחייבי לאוין ובשילמא אי ר"א אמורא א"ש: דף ט"ו ע"ב בד"ה איני וכו' לפי שר"נ מתלמידי ב"ש וכו' עכ"ל לפ"ז הו"מ הגמ' לאוכחי דעשו ב"ש פדבריהם מדהיה חושש שלא שפמרה ר"צ: דף י"ו ע"א בד"ה בני וכו' ועוד אור"י דלא תהיה וכו' עכ"ל ק"ק לפ"ז בגמ' לקמן דצ"ב דקאמר אי קדושין תופסין לא אתי קרא אלא ללאו ע"ש הא אפי' קדושין תופסין אתי קרא לומר דאינה מפקעת הזיקה: ע"ב בד"ה נכרי וכו' וע"כ ר"י דאמר וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א ו"ל דגם לתי קמא דהא ביהא תליא י"ל דההיא כמ"ד אליבא דר"י הנולד פשר אלא דלפ"ז הי"ל לרש"י לפ' בדר"י דלקמן דוכולן לפסול כמו לר"א וכו' ע"ש דבריו תמוהים דלר"י דנ"ל מפי יסיר ודריש ולא בנה הבא מן הנכרית קרוי בנה אבל בנה הבא מישראל' שפא עליה גוי קרוי בנה ע"כ דס"ל דנכרי הבא על בת ישראל הנולד ממזר דהא קרוי בנה ובבא מן הנכרית קרוי בנה וע"כ דלאו הא ביהא תליא ודלא פרב אסי דס"ל הא ביהא תליא לתי קמא ואף לפי התוס' דלקמן בד"ה ואין וכו' ע"כ דרבינא חידוש דכף פי' דקרא אליבא דרבינא וע"כ אף דס"ל נכרי הבא עב"י הנולד ממזר מ"מ בישראל הבא על הגויה ולדה פמוה: דף י"ז ע"ב תנן יבמתו שמתה וכו' ק"ק נימא דהא מני ריב"ב דס"ל יש זיקה ורב דאמר פרבנן דאין זיקה דלא מצינו לרב דס"ל הלכה פסותם משנה וי"ל דכיון דהא דריב"ב נשנית קודם הך סתמא הו"ל מחלוקת ואח"כ סתם והלכה פסותם עיינ בריש ביצה ואף לרב אשי שהביאו התוס' דמוקי סתמא דמתני' דאין זיקה מ"מ הו"ל סתם ואח"כ מחלוקת ומחלוקת ואח"כ סתם וכ"ה הלכה פסותם כמ"ש הרא"ש ביבמות דקי"ח אמתני' דאחת אומרת מת ואחת אומרת לא מת ע"ש: דף י"ח ע"ב גמ' א"נ בתרי ולא יבם ולא מת אע"ג דס"ל זיקה פכנוסה והו"ל אשת התי ובלא"ה אסורה משום דבעלה הב' חי הוא מ"מ אצט' יחדו לאסור אשת אחיו שלא הנה בעולמו דכיון דלא אצט' קרא אלא להיכא דהיתה חמותה מעוברת כמ"ש התוס' לעיל די"ז רע"ב ע"ש א"כ אי לאו יחדיו הו"א דחלה הזיקה גם על העובר כיון דאיתהו בעולם וא"כ הו"ל זיקת ב' יבמין ולא פכנוסה פמסקנא דשמעתין קמ"ל דאסורה על העובר וה"ה דהומ"ל בינייא אחריתי בג' אחים לבד מזה ומת אחד מהן ונשארה זקוקה לב' יבמין דבזיקת ב' יבמין מודה ר"ש דלאו פכנוסה פמסקנא דשמעתין: פירש"י בד"ה מיבם וכו' ולא

אֲעֲשֶׂה בָּהּ מֵאֲמַר קָאֵי וכו' עכ"ל נר' דְּהִינּוּ לר"פ אָבֵל לר' אוֹשְׁעִינָא דְחִלּוּק ר"ש בא' בְּעֵשֶׂה מֵאֲמַר
נְמִי מִיבֵם לְאִיזָה שְׁיִרְצָה מִיְהוּ לְפִי מַה שְׁחִידֵדֵשׁ לָן מְהֵרָשׁ"א ו"ל לְקַמְן דִּי"ט ע"ב גְּבִי חֲלִץ לְבַעֲלַת
הַמֵּאֲמָר לֹא נִפְטְרָה צָרְתָּה דִלְר"ש א"י לִיבֵם לְבַעֲלַת הַמֵּאֲמָר מִשׁוּם גְּזִירָה אִטּוּ אֲשֶׁת אַחִיו שְׁלֹא
הָיָה בְּעוֹלָמוֹ גַּם לְרַבִּי אוֹשְׁעִינָא ע"ב דר"ש דְּקֵאָמַר מִיבֵם לְאִיזָה שְׁיִרְצָה לָאוּ אֲעֲשֶׂה מֵאֲמַר קָאֵי
וְנַר' פְּשוּט דַּע"כ לֹא כ' מְהֵרָשׁ"א דְגִזְרִי בַכ"ה אֵלָּא דְנוֹקָא בְּלֹא פְּנִסָּה הֵיבֵם אַח"כ אָבֵל בְּכַנְסָה
לֹא גְזָרִינוּ פְּדֻמוּכַח מִמָּאֵי דְקֵאָמַר חֲלוּק ר"ש אַף בְּרֵאשׁוֹנָה וְאָמַר מִיבֵם וכו"מ לְקַמְן גְּבִי בְּרִייתָא
דְּכָלֵל אַר"ש פֶּל שְׁהֶלִידָה קוֹדֵם וכו' ע"ש וְה"ט דַּל"ג בְּכַנְסָה מִשׁוּם דְּאֲשֶׁת אַחִיו שְׁלֹא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ
לִיכָּא לר"ש אֵלָּא בְּחֵד אַחָא אוֹ בְּתָרֵי וְלֹא יבֵם וְלִיכָּא גְּוֹנוֹנָא בְּאִיסוּר אֲשֶׁת אַחִיו שְׁלֹא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ
בְּכַנְסָה וְלִכְפֵּה ל"ג בְּכַנְסָה וְדַבְרֵי מְהֵרָשׁ"א נַר' מְנוֹכְרָחִים בְּדַעַת רִש"י מ"מ"ש לְעֵיל ד"ט רִישׁ ע"ב
ר"ש פְּלִיג בְּאֲשֶׁת אַחִיו שְׁלֹא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ וּמְצָרִיף לִיה חֲלִיצָה ע"ש וּבְכָל הַסּוּגָיָא לִיתָא לְהָא
מִקְלָתָא דַּד"ש מְצָרִיף חֲלִיצָה וְעַפִּי"ד מְהֵרָשׁ"א ו"ל נִיחָא שְׁפִיר וְעַפִּי"ז נִיחָא לִי מַה שֶּׁהָק' מְהֵרָשׁ"א
ו"ל בְּשִׁמְעֵתִין לר' אוֹשְׁעִינָא דְרִישָׁא לְרַבּוּתָא דר"ש אַמָּאי קְתַנִּי פְּנִסָּה אַפִּי בְּזִיקָה לְחוּדָה ע"ש
וְלִפִּי"ז מְנוֹכְרָח לְמַתְנֵי פְּנִסָּה דַּל"הֵלָּא הָיָה אֲמַר ר"ש עֲלָה מִיבֵם וְלר"א ר"ש אַרְיִישָׁא וְסִיפָּא קָאֵי
אַף ק' בְּעִיקָר דְּבָרֵי מְהֵרָשׁ"א ו"ל דָּאֵי אִיתָא דְגִזְרִי בַכ"ה גַּם בְּכַנְסָה לְגִזְרֵי אִטּוּ ב' יבִמִין דְּמִסְקִינוּ
לְרַבִּי אוֹשְׁעִינָא דַּבְב' יבִמִין מוֹדָה ר"ש דְּאִסְרָא וְהֵיִיא אֶפְּלוּ בְּכַנְסָה אַח"כ: דָּף י"ט ע"א גַּמ' ת"כ
דר"פ וכו' וְשִׁנְיָה אוֹ חוֹלְצָת וכו' הָא דְלֹא הוֹכִיחַ מִפְּאֵן מְדָלָא פְּלִיג ר"ש בְּהָא י"ל דר"ש דְּקֵאָמַר
בְּסִיפָּא הוֹאִיל וּבָא וּמְצָאָה בְּהִיתָר וכו' גַּם אַרְיִישָׁא קָאֵי דְכִינוּ דְזִיקָה פְּכַנּוּסָה מְצָאָה בְּהִיתָר קָרִי
בִּיה: ע"ב חֲלִץ לְבַעֲלַת מֵאֲמַר וכו' מַה שֶּׁהָק' מְהֵרָשׁ"א ו"ל אַמָּאי לֹא הוֹכִיחַ מְדָלָא קְתַנִּי מִיבֵם וכו'
ע"ש נר' דַּל"ק דְּכִי יִיבֵם לֹא מְצִי לְמַתְנֵי לֹא נִפְטְרָה צָרְתָּה דְּנֹדָאֵי נִפְטְרָה צָרְתָּה דְּהָא דְּבֵית א' הֵם
דְּהִשְׁתָּא ל"ל דְּגִזְרִי מִשׁוּם ב' יבִמֹת הַבָּאוֹת מִשְׁתֵּי בְּתִים כַּמ"ש הַתּוֹס' דְּלֹא טְעוּ אִינְשֵׁי בְּנֵה דְּהוּ
ב' בְּתִים דָּאֵי הוּוּ ב' בְּתִים הֵנִי אֲשֶׁת אַחִיו שְׁלֹא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ וְלֹא הָיָה מְצִי לִיבֵם בְּאִיסוּר וּמְדִיִּיבֵם
יְדַעִינוּ שְׁפִיר דְּבֵית אַחַת הֵן וּבַמָּה שְׁחִידֵדֵשׁ לָן מְהֵרָשׁ"א דְּגִזְרִינוּ מִשׁוּם אֲשֶׁת אַחִיו שְׁלֹא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ
עֵינֵן מַה שְׁפַתְבְּתֵי ע"ד בְּרִישׁ סוּגָיִין ע"ש: דָּף כ' ע"א גַּמ' וְאִין עֲשֶׂה דוּחָה ל"ת וְעֲשֶׂה וכו' מִפְּאֵן
ק' עַמ"ש הַרְשָׁב"א הִבִּיאוּ בַש"מ בְּכַתְּוֹבוֹת ד"מ דְּלֹאוּ הַבָּא מְפַלֵּל עֲשֶׂה הֵנִי לָאוּ לְעַנְיָן דְּחִיָּה וְאִתִּי
עֲשֶׂה וְדָחִי לִיה ע"ש דְּהִכָּא לָאוּ הַבָּא מְפַלֵּל עֲשֶׂה דְּכִי אַם בְּתוּלָה וכו' וְקָרִי לִיה עֲשֶׂה לְדַחִיָּה וצ"ל
דַּמ"ש פֶּאֵן וְאִין עֲשֶׂה דוּחָה ל"ת וְעֲשֶׂה ל"ד אֵלָּא דָּאִין עֲשֶׂה דוּחָה תְּרֵי לְאִנְיֵי וכו"הֵג אַמְרֵי בַפ"ק
דְּתַמּוּרָה לֹא אִתִּי חַד עֲשֶׂה וְעַקֵּר תְּרֵי לְאִנְיֵי וְעַפִּי"ז נִיחָא לִי מַה שֶּׁהָק' ה' שְׁמַחַת יו"ט סִימָן לְדַעַת
הַר"ב בַּה' א"ב דָּאִין כ"ג נוֹשָׂא ב' נְשִׁים לְעוֹלָם דְּאִשָּׁה אַחַת וְלֹא ב' הָא הִכָּא אֵי אִית לִיה אִשָּׁה אַף
מִן הָאִירוּסִין הֵנִי לָאוּ וְעֲשֶׂה וְהוּל"ל קְפָסִיק וְתַנִּי ל"ש אִית לִיה אִשָּׁה ל"ש ל"ל אִשָּׁה ע"ש וְעַפִּי"ז
נִיחָא שְׁפִיר דְּהוּוּ תְּרֵי לְאִנְיֵי רַחֲמֵי וְאִתִּי עֲשֶׂה וְדָחִי תְּרֵי לְאִנְיֵי דְּרַחֲמֵי כַּמ"ש הַתּוֹס' בַּפ"ג דְּמַפּוֹת
דַּט"ו ע"א דְּדוּקָא בְּסוּמוּכִים הוּא דְּלֹא אִתִּי חַד עֲשֶׂה וְעַקֵּר תְּרֵי לְאִנְיֵי ע"ש מִיְהוּ דְּבָרֵי הַרְשָׁב"א הַנּוֹ'
קְשִׁינֵן דַּא"כ מֵאֵי פְּרִיף בְּמִנְחוֹת דַּפ"ד ע"א אַמָּאי עוֹנָמַר בָּא בְּשִׁבְעֵית לְאֶכְלָה אַמ"ר וְלֹא לְסַחֲרָה
וּמֵאֵי פְּרִיף לִיתִי עֲשֶׂה דְּעוֹנָמַר וְדָחִי לָאוּ דוּלָא לְשִׁרְיָפָה וְכֵן ק' מַגַּמ' סַפ"ק דְּבַכּוּרוֹת גְּבִי חֲלָה וְעֵינֵן
לְה' טוּרֵי אָבֵן בַּחִי לר"ה דָּף ל' ע"ש: אֵלָּא מִן הָאִירוּסִין וכו' מַק' אַמָּאי לֹא פְּרִיף אַגְרוּשָׁה וְחֲלוּצָה
לְכַהֵן הַדְּיוּט בְּהִדְיָא ונ"ל דַּל"ק דְּגְרוּשָׁה לְכ"ה אִיכָּא לָאוּ וְעֲשֶׂה דְּקְדוּשִׁים וְדוּקָא כ"ג בְּאַלְמָנָה הוּא
דְּלִיכָּא עֲשֶׂה דְּעֲשֶׂה דְּקְדוּשִׁים לֹא קָאֵי אֵלָּא אַמָּאי דְּכַתִּיב בְּהֵיִיא פְּרִשְׁתָּא כַּמ"ש הַתּוֹס' בַּפ"ב
דְּמַצִּיעָא ד"ל ע"א: ע"ב מְמַזְרֵת וּנְתִיבָה א"ל וכו' כ' הַרִיטְב"א ו"ל ה"ה דְּהוּמ"ל גְּרוּשָׁה מַא"ל
ע"ש וְהוּא תִּמְמָה דְּבַגְרוּשָׁה אִיכָּא עֲשֶׂה דְּקְדוּשִׁי וְאִף לְמַסְקָנָא דְּלִיכָּא בְּאַלְמָנָ' עֲשֶׂה דְּקְדוּשִׁים

בגרושה איכא עשה דקדושים כמ"ש התוס' במציעא ד"ל ונר' דט"ס הוא בדברי הריטב"א וצ"ל חלוצה ועיין להשע"ה ה' יבום דק"י ע"ש: עוד בגמ' תנ"ה אם בעלו קני וכו' פ"י תנ"ה דביאה ב' אסורה ולא אמרי' אשתו היא והא דלא מייתי ברייתא דלעיל דפצוע דפא אסור לקיימה י"ל דפצוע דפא שאני דאסור בקהל דאפי' אשתו היא אסור בה ולכך מייתי האי ברייתא דגבי איסורי פהונה מתניא וכ"מ בסנהדרין די"ט דגבי איסורי פהונה מתניא ורבא דשני לעיל דאיכא עשה דקדושה צ"ל דלא ידע האי ברייתא דקתני באיסורי פהונה אם בעלו קנו ועפ"ז ניחא מה שהק' התוס' בד"ה מיתבי וכו' והנה בהניח מאי דאיכא למידק מאי פריה הגמרא אאוקמתא דרבא מדקתני אם בעלו קנו נימא דרבא דקאמר אפשר בחליצה ס"ל כמ"ד מצות חליצה קודמת וברייתא דאם בעלו קנו כמ"ד מצות יבום קודמת ולא אפשר בחליצה דפלוגתא דתנאי וצ"ל דטעמא מאי דמצות יבום קודמת משום הקמת זרע וכ"הג דהעראה דוקא הוא דשריא כמ"ש התוס' ליכא הקמת שם ואפי' להסוברים דשרי אפי' בגמר ביאה מ"מ ביאה ב' אסורה ואין אשה מתעברת מביאה א' כמ"ש התוס' לעיל וכינן דליכא הקמת שם לכ"ע מצות חליצה קודמת וכ"ז אחר דשמעין מברייתא הלזו דביאה שניה אסורה אבל רבא גופיה לא ידע לברייתא הלזו דמתניא גבי איסור פהונת ויכול להיות דביאה ב' שריא ואיכא הקמת שם ואף דרבה גופיה משני גזירה ביאה א' אטו ביא"ב מסברא הוא דביאה ב' אסורה והשתא הדר ביה דגם ביאה ב' שריא ואפשר בחליצה למ"ד מצות חליצה קודמת דוקא ול"ק מברייתא דפצוע דפא והגמ' פריה ליה מברייתא דאיסורי פהונה דלא ידע לה רבא ועמ"ש בחי' בסנהדרין דנ"ג ע"א בסוגיא זו: חד אמר פוטר צרתה כ' מהרש"א ו"ל דהיא גופה לא בעי חליצה לכ"ע דקדושין תופסין והק' אפירש"י אמאי לא פליגי בהיא גופה ע"ש קנה מ"ש דקדושין תופסין כ"נ מפירש"י לעיל גבי מסתברא חייבי לאוין תפסי בהו קדושין ע"ש אף דבר תימה הוא דא"כ מאי פריה רבא לעיל ממתני' דפצוע דפא דאם בעלו קנו נימא קנו מחמת קדושין ובשלמא הכא דפריה מבעלו קנו י"ל דפריה מאידך ברייתא דקתני אם בעלו קנו וכו' ואסור לקיימה בביאה ב' מדקתני איסור בביאה ב' מכלל דביאה ראשונה בהיתירא אבל לעיל ק' ונ"ל דדייק מדהוצרך תנא להשמיענו דאסור לקיימה ע"כ ביבום איירי ואשמעין דלא נימא פיון דבהיתיר' יבם הותרה דאי בקדושין פשיטא דאסור לקיימה דמקרא כתוב דלא יבוא פ"ד וכו' אלא ע"כ מדין יבום קנו ועיין להשע"ה בה' יבום דק"ט ומה שכ' ליישב מה שהק' מהרש"א לפירש"י אמאי ל"פ בהיא גופה דאי פליגי בהיא גופה הו"א בצרתה כ"ע דלא מפטר' משום דהוי ביאה פסולה אפי' היא לא סגי בגט אלא בעי חליצה וכדתנן בר"פ ר"ג נתן גט ובעל צריכה גט וחליצה ע"ש וא"כ פי אשמעי' דהיא לא בעי חליצה ידעי' שפיר דלאו ביאה פסולה היא: דף כ"א ע"א תוס' בד"ה אי הכי וכו' מאם אם חמיו ל"מ למפרך וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"ל בכוננתם ומה שהק' ע"ד מהרש"א ו"ל דא"כ ליפשוט מהכא דאין לה הפסק ותק"ל נמי פלת בנו וכו' ע"ש נ"ל בדעת מהרש"ל ו"ל דס"ל דלא גזרו שניות אלא בחיי הערוה וא"כ בשנינויאי דמשני הגמרא הא לא פסיקא ליה מיושב הפל דלא פסיקא ליה דאי מתה הערוה מותרה השנייה וכה"ג פתב השה"ג בשמעתינן דכלת בתו דאסורה משום פלת בנו דוקא אי אית ליה פלת בנו אבל אי לית ליה אלא פלת בתו שרי ע"ש וה"ה אי מתה פלת בנו הוי כמו לית ליה והב"ח בסי' ט"ו הוכיח פן מדברי רש"י לקמן גבי מאי דאמרינן פגון פלתייה דבר ציאתאי ע"ש אף נר' פשוט דלא כ"כ אלא בכלת בתו דלא אסירא אלא משום פלת בנו דגם היא שניה הוא דהוי ומשום דמחלפא הוא אבל בשאר שניות דאסירי משום גזירת ערוה לאשני לן וראיתי לה' נודע ביהודה מ"ק חא"ה סי' כ"ו שכ' דאפי' מאן דאסר אשת חמיו לא אסר אלא בחיי אשתו אבל פי מתה אשתו שריא אשת חמיו

נטעמא טעים דכינן דאשט חמיו משום חמותו היא לא גזרו אלא בחיי אשתו דחמותו בשרקה
אבל אחר מיתת אשתו דחמותו וגופה ליתא בשרקה כמ"ש הר"מ בפ"ב מה' א"ב לא חמירא פנלי
האי ולא גזרי' אשת חמיו אתו חמותו ועפי"ז דן דגם בקורבא דשגיות דמפח חמיו כי מתה אשתו
אשתרו ליה ע"ש שהאריה בזה ופ"ה דאח"כ הק' ע"ז מ"מ יראה הרואה דלדעת הרמב"ם ניקח
ליה שפיר ע"ש ומעתה ניצול מהרש"ל ו"ל ממה שהק' ע"ד מהרש"א ליפשוט מהכא דאין לה
הפסק פיון דבשנויניא דגמ' ניקח שפיר והתוס' לא הוק' ל' אלא דהמקשה אמאי לא הקשה גם מזה
ומ"ש מהרש"א בתחילת קושיותו ע"ד מהרש"ל ו"ל לדברי התוס' דלקמן דהבעיא גם בשלישי
שפבתו מאי קמבעיא ליה הא אסיר כה"ג וכו' ע"ש דבריו בלתי מוכנים דמאי אנלקמה דג' דר"ח
מרכיעי ותק"ל ב"ד דר"ח מאי מבע"ל כה"ג וזו היא קושיותו שהק' אח"כ ליפשוט מהכא ע"ש
ונ"ל בכוננותו דהנה הריטב"א לקמן בבעיא דאין לה הפסק דחה דברי התוס' וכו' דלא מבע"ל אלא
ברביעי אלא בשלישי ודאי דאין לה הפסק דהוי כמו אם אמו למ"ש למעל' מלמטה ע"ש ודעת
התוס' היא דאין לדמות גזירות חכמים דאפשר דכך נר' לחכמים דלמעלה אין לה הפסק ולמטה
יש לה הפסק והשתא מק' מהרש"א שפיר דלפ"ד מהרש"ל דמדמי אם אם חמיו לאשט חמיו
ואף דזה דאורייתא וזה דרבנן מ"מ פיון דחד דרי שוין הו וכי היכי דאשמועי' באשט חמיו דאף
דבתה אסורה היא מותרת ה"נ הו"ל לאשמועי' באם אם וכו' דה"נ הנה ס"ד דאסירי כמו אשט
חמיו ה"נ ודאי בג' דר"ח ודאי דאין לה הפסק כמו דרי מלמעל' דאמו והיכי מבע"ל בזה בכוננותו
ודוק.

אף מ"ש מהרש"א דמדברי התוס' נראה דהבעיא בבת אשתו וכו' ק' דהא לאו מתורת התוס' למדנו
דהגמ' קאמר בהדיא שלישי ורביעי אין וכו' ועיין להריטב"א שם: ע"ב בד"ה לא וכו' ועוד
מדפשיט מינה וכו' עכ"ל מלשונם נראה דבאו לאוכוחי דטעם גמור הוא ולא סי' דאי סי' נוקמה
בכלתו ולא תפשוט דאף דכללא פניל אין למדין מן הכללות אלא ע"כ טעם גמור ואף דבכלת
בתו איירי מ"מ תפשוט הבעיא דחד טעמא הוא מיהו ק' דא"כ הגמ' אמאי לא פשיט הבעיא עד
דמייתי מילתא דרבא דפריה וכללא הוא וכו' דנר' מזה דאי מיתוקם מילתא דר"י בחד מהנה גווי
דפריה רבא מפשט הבעיא אף דחד טעמא הוא דמסקנ' דהתוס' דטעם גמור הוא ולא סי' ואפשר
לו' בכוננותם דאי טעם גמור הוא פשיט שפיר דלא מצוי לאוקמ' בכלת בתו דכלת בתו א"צ לההוא
טעמא דבלא"ה אסירא משום פלת בנו שו"ר דהא ליתא דמטעם פלת בנו לא אסירא אלא כי אית
ליה פלת בנו כגון פלתייה דבר ציתאי ולכך אצט' לטעמא דכל שבנקבה דמההוא טעמא אפ"ל לית
ליה וכמ"ש הריטב"א ו"ל ע"כ נד' עיקר דמ"ש מדפשיט ט"ס וצ"ל ועוד דפשיט וכו' ולא באו
לאוכוחי דטעם גמור ולא סי' אלא באו להקשות קושני' אחריתי דאמאי לא קאמר עוד פלת בתו
וכ"מ בתוספי הרא"ש ו"ל ע"ש: בד"ה ר"א וכו' וביום שמת רבא וכו' עכ"ל לא ניקח להו למי
דמרי בר איסק האריה ימים הרבה והרמב"ם ו"ל בהקדמותו כ' רב אשי קבל מרבא הפך הגמ'
דקאמר ביום שמת רבא נולד ר"א ועיין להב"ש בתשובותיו שכ' דתרי רב אשי הווי ולפ"ז אצ"ל
תרי מרי בר איסק: דף כ"ב ע"א גמ' פיון דלענן: ביום מיפטר וכו' ק"ל לפ"ז מאי מקשים התוס'
לעיל די"ז ע"ב אחנה גילף אשת אחיו שלא היה בעולמו אחנה מבני יעקב נימא פיון דלענן מיפטר
בהניח אשתו מעוברת פטר דנ"ל מעיין עליו או מלא ימחה כמ"ש התוס' לקמן דל"ה ע"ב מיזקק
נמי זקיק ובמעוברת הוא דאצט' קרא לעיל כמ"ש התוס' לעיל שם בד"ה אשט ע"ש: תוס' בד"ה
מי וכו' וי"ל דאי מהתם וכו' עכ"ל: ק"ק דא"כ מאי קאמר מהו דתימא גילף אחנה וכו' הא מרישא
ש"מ דלא בעי' פשרים ואמאי אצט' סיפא ואין לו' דהנה ילפי' אחנה מבני יעקב מה להלן שניהם

שׁוֹיֵן אַף פֿאַן שְׁנִיָּהֶם שׁוֹיֵן דא"כ לאַ מק' התּוֹס' בְּדַבּוּר שֶׁאֵח"ז מִיָּדִי וצ"ל דְּאַמְתַּנִּי לָא ק"ל דְּכִינּוֹן דְּמַמְזֹר צְרִיף לְהַשְׁמִיעֵנוּ דְּלֹא גִילַף אַחֲוָה מִבְּנֵי נִיחָא לִיה לַתְּנָא לְמַתְנִי פֿל עֲנִינֵי נְזִיר: בּד"ה פְּשִׁיטָא וכו' דְּמַשׁוּם הַאי טַעְמָא אַצְט' בֵּן וכו' עכ"ל א"כ לַמ"ש הַתּוֹס' לְקַמֵּן בּד"ה בֵּן דְּבַת כ"ל מֵאִין לוֹ עֵינּוּן עָלְיוֹ א"ש דְּבַרְיָהֶם פֿאַן דר"ל דא"כ ק' בְּנוֹ דְּסִיפָא לַמ"ל פְּשִׁיטָא וְעֵינּוּן לְהַתּוֹס' בְּדַבּוּר שְׁאַחַר זֶה עֵינּוּן שָׁם: ע"ב גַּמ' לְחִיבּוֹ עַל אַחֲוָתוֹ וכו' פִּירש"י ו"ל דְּלֶאָנּוּס' אַצְט' דְּנִשְׁוֹאָה נ"ל מִבַּת אֲשֶׁת אַבִּיָּה וְהַק' הַרִיטְבָּ"א ו"ל א"כ מִנ"ל לְחִיבּוֹ ב' וְתִגְרַץ דְּאַחַר דְּכַתִּיב אַחֲוָתָה יָדְעִי גַם נִשְׁוֹאָה וּמַעֲתָה אֵינִתֶּר אֲשֶׁת אַבִּיָּה לְחִיבּוֹ ב' ע"ש וְתַמְהַנִּי דְּאַפְתִּי אַמַּאי פִּירש"י דְּלְנִשְׁוֹאָה לָא אַצְט' גִּימָא דְּאַתִּי קָרָא גַם לְנִשְׁוֹאָה פִּי הִיכִי דְּלִינִתֶּר בַּת אֲשֶׁת אַבִּיָּה לְחִיבּוֹ ב' דְּאִי לָאו אַחֲוָתָה הָוָה מוֹקְמִי בַּת אֲשֶׁת אַבִּיָּה לְאַחֲוָתוֹ בַּת אַבִּיו וּבַת אִמּוֹ ע"כ גִּרְאָה דְּאַף דְּאַתָּא קָרָא דְּבַת אֲשֶׁת אַבִּיָּה לְאַחֲוָתוֹ בַּת אַבִּיו וּבַת אִמּוֹ מ"מ שְׁמַעִי נְמִי דְּחִיבּוֹ ב' אַף דְּלֹא מִינִתֶּר קָרָא מ"מ תְּרִי לָאוּיֵן אִיפָּא וְדוֹקָא לְרִיב"י דְּאִיפָּא מִיַּעוּטָא דְּאַחֲוָתָה הִיא הוּא דְּלֹא מְחִיבּוֹ ב' דְּבַהֲכִי נִיחָא נְמִי דְּפָרִיף הַגַּמ' ור"י בְּרַבִּי יְהוּדָה מ"ט וּמְשַׁנֵּי דְּאַחֲוָתָה הִיא מִיַּעוּטָא וְלֹא מְשַׁנֵּי דְּאַצְטָא בַּת אֲשֶׁת אַבִּיָּה לְדַרְשָׁא דְּמִי שְׁיֵשׁ לוֹ לְאַבִּיָּה אִישׁוֹת פְּדִלְקַמֵּן וְעַפִּי"ה נִיחָא דַּמ"מ שְׁמַעֵנּוּ דְּחִיבּוֹ ב' אַף דְּלֹא מִינִתֶּר וּא"צ לְדַחּוּק דְּדַרְשָׁא דְּלְחִיבּוֹ ב' מְסַתְּבַר טְפִי לְמַדְרָשָׁא יוֹתֵר מְדַרְשָׁא דְּמִי שְׁיֵשׁ לוֹ אִישׁוֹת: עוֹד בַּגַּמ' א"כ לְכַתְּבִיהָ רַחֲמָנָא וכו' ק"ק מִנ"ל לְרִיב"י בְּעַלְמִי דְּאִין מְזַהִירִין מ"ה גִּימָא דְּאַתָּא אַחֲוָתָה הִיא לְמִיַּעוּטָא דְּלֹא לְחִיבּוֹ ב' וְלְחִיבּוֹ לְאַחֲוָתוֹ בַּת אַבִּיו וּבַת אִמּוֹ וּבַפ"ג דְּמַכּוֹת דִּי"ז ע"ב מוֹכַח דְּלִיפָּא לְמ"ד מְזַהִירִין מ"ה וי"ל: פְּתַב הַרִיטְבָּ"א ו"ל דְּבַהֲכִי דְּל"ל סִי טְהַרָה מְזַהִירִין מ"ה מְשׁוּם דְּאִיפָּא לָאו הֵכָא מְפַלֵּל עֲשֵׂה וְעֵינּוּן לֵה' הַמַּגִּיד בְּרַפ"ב מֵה' מ"א ע"ש: תּוֹס' בּד"ה כְּשַׁעֲשֵׂה וכו' הֵתֵם כְּשַׁעֲשֵׂה תְּשׁוּבָה וכו' עכ"ל ק"ל לַפ"ז מֵאִי פְּרִיף הַגַּמ' בַּפ"ב דְּמַכּוֹת דִּי"ב ע"א וְהַאמ"ר בְּר"ה לְפַל אִין הֲבֵן נַעֲשֵׂה שְׁלִיחַ וכו' נּוֹקְמָה לְהַנְּיָה בְּרִינִיתוֹת דְּהֲבֵן נַעֲשֵׂה גּוֹאֵל הַדֵּם וְאִין נַעֲשֵׂה בְּלֹא עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה אֵלָא ע"כ דְּאַפִּי בְּלֹא עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה אִין הֲבֵן נַעֲשֵׂה שְׁלִיחַ לְאַבִּיו לְהַכּוֹתוֹ וְלְקַלְלוֹ דְּאַף ע"פִּי שְׁאַיְנוּ נְהַרְגַּ אִיסוּרָא אִיפָּא וכו' כְּהַרְמַב"ם ו"ל בַּפ"ד מֵה' מְמָרִים וּפ' הַטּוֹש' ע"סִי רַמ"א א"ה עֵינּוּן לְהַרִיטְבָּ"א בַּחִי שָׁם בְּמַכּוֹת מֵה' שְׁתִּי ע"ש וצ"ע: וְדַע דְּמַדְבְּרֵי הַתּוֹס' הִלְלוּ דְּמוֹקִי לֵה כְּשַׁעֲשֵׂה תְּשׁוּבָה מוֹכַח דְּאִין לְדִיִּיק מְלִישְׁנָא דְּאִין הֲבֵן נַעֲשֵׂה שְׁלִיחַ לְהַכּוֹתוֹ דְּדוֹקָא לְבִזּוֹתוֹ אִיסוּר אֲבָל לְכַבְּדוֹ לָא שְׁהִרִי כְּשַׁעֲשֵׂה תְּשׁוּבָה מְצוּוּיֵן לְכַבְּדוֹ כְּדִאִיתָא בְּר"פ הַגּוֹזֵל וְדִלָּא כֵּה' רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן בְּנִימוֹקִיו שָׁם בְּסִי רַמ"א שְׁהַק' ע"ד הַרְמַב"ם שְׁהַבֵּאתִי וְנִדְּחַק בְּיַשׁוּבוֹ גַּם מַדְבְּרֵי הַתּוֹס' גִּרְאָה דְּדוֹקָא בְּדִידְעִי שַׁעֲשֵׂה תְּשׁוּבָה אֲבָל מְסַפִּיקָא דְּשָׂמָא עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה לָא וְדוֹקָא מְשׁוּם חוּמְרָא דְּאַשְׁתִּי אִישׁ הִיא דְּאַמְרִינּוּן בַּפ"ב דְּקַדוּשִׁין ע"מ שְׁאַנִּי צְדִיק גְּמוּר חוּשְׁשִׁין שְׂמָא עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה וְעֵינּוּן לֵה' רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן שָׁם בְּסִי ר"מ ע"ש: דָּף כ"ג ע"ב תּוֹס' בּד"ה וּמ"ש וכו' וְעוֹד דְּבִסְמוּף וכו' עכ"ל מִפִּירש"י נַר' דְּמַפְרָשׁ דְּפָרִיף אַתְּרוּנִיָּהוּ אַמַּאי לָא אַמְרִי שָׁם נְמִי אַחַד חוּלְץ וְאַחַד מִיבֵם וְאַמַּאי אַם כְּנָסוּ יוֹצִיאוּ וּמְשַׁנֵּי הַגַּמ' דְּשָׁם אֲפִילוּ חֲלִיץ חַד עֲדִינּוּן הָאִיסוּר עַל הַב' בְּמַקּוֹמוֹ אֲבָל פֿאַן פִּי חֲלִיץ חַד לָא נִשְׁאַר אִיסוּר עַל הַב' וְלְקוּשְׁנִי הַב' דַּמ"ש בְּמַתְנִי אַם כְּנָסוּ לָא יוֹצִיאוּ וְלֹא אֲסִרִי עַל הָרֵאשׁוֹן פִּינּוּן דְּבִשְׁעָה שְׁכַנְסָה בְּאִיסוּר כְּנָסָה אֲפִי פִי אַח"כ כְּנָס הַב' לָא נִשְׁאַר אִיסוּר עַל הַא' מ"מ פִּינּוּן שְׁכַנְסָה בְּאִיסוּרָא הוּל"ל יוֹצִיא וְלִזְהָ מְשַׁנֵּי פִינּוּן דַּס' הוּא דְּאִימּוֹר דִּידִיָּה אַתְּרָמִי לִיה לְכַף לָא יוֹצִיא וְזֶה מְדוּקָתָה בְּדַבְּרֵי רַש"י הַלְכָף מְסַפִּיקָא לָא מְפַקִּי וכו' אֲבָל הַתּוֹס' מְפָרְשִׁי דְּלֹא ק"ל אֵלָא אַרְיִשָׁא אֲבָל אַאֵם כְּנָסוּ לָא ק"ל בְּמַתְנִי דְּכִינּוֹן דְּכִי יִיבֵם הַב' פֿקַע הָאִיסוּר מֵהָרֵאשׁוֹן אַף שְׁכַנְסָה בְּאִיסוּר אִין מְקוֹם לְקוּנְסוֹ לְהוֹצִיא וּל"ד לְהִיא דַּד' אַחֲזִין וכו' וּמַאי דְּאַמְרִי אִימּוֹר דִּידִיָּה אַתְּרָמִי לִיה בָּא לְתַרְץ אַמַּאי לָא גְזַרִי כַּמ"ש בְּדַבּוּר שֶׁאֵח"ז דְּל"ל גְּזַרְהָ בְּכּוּלָּהּ שְׁמַעֲתָא מוֹכַרְח לַפ' דְּקוּשְׁנִי הַגַּמ' גַּם אֲסִיפָּא דְּאַם כְּנָסוּ וכו'

דאל"ה אמאי הוּצְרַח הגמ' לו' אימור דידניה אַתְרָמִי ליה וְעֵינֵן לְהַרְיֵטְבָא ו"ל: דף כ"ד ע"א גמ' ליהדר הַגְדוֹל מפירש"י נר' דְהַקְוִשְׁיָא היא מְהַפְפִּינָה וְהָא דְלָא ק"ל לְהַגְמָ' מְדָלָא רְצָה הוֹלְכִין אֶצְלָא קָטָן מְשׁוּם דִּילְל דְמַדְרַבְנָן הוא אֶבְל מְדַאֲוִרִינְיָא פְּלוֹן שְׁוִין אֶבְל אִין פּוֹפִין אֶלָּא אִי רְמִיָּא מְדַאֲוִרִינְיָא וּמַאֲבִי קְשִׁישָׁא מְשַׁמַּע ליה דְכּוֹפִין דְלָא רְצָה חוֹזְרִין אֶצְלָא גְדוֹל מְשַׁמַּע נְמִי הַב' פִּינּוֹן שְׁלַגְבִי הַג' גְדוֹל וּנ"מ הִיכָא דְמַת הָא' וְאִי גָרִיס בְּגִי' הַתּוֹס' מְתִינְשָׁב טְפִי וְיוֹתֵר נֵר' דְהַקְוִשְׁיָא מְהוֹלְכִין אֶצְלָא קָטָן וּמ"ש בְּגַמ' לְשׁוֹן לְיַהְדֵּר וּפִירֵשׁ"י כְּפִיָּה מְשׁוּם דְקוֹשְׁטָ' הוּא דְאַף לְעַנְנֵן כְּפִיָּה פּוֹפִין וּכ"נ מְדַבְרִי מְהַרְשָׁ"ל שְׁהָבִין פֶּן ע"ש: ע"ב גמ' אָמַר רַב וּבְעָדִים עַמ"ש פְּזָה בַחִי' בַּא"ה סִי' א'.

דף כ"ה ע"א מְתַנִּי הַרְגָתִיו וְכו' הַטַּעַם מְבִנְיָא בְּגַמְר' מְשׁוּם דְפְלַגִי דִּבְוִרְיָה וְכו' הַרְשָׁבָא בְתִשׁוּ' סִי' אֶלְף רל"ז דְנֻקָּא בְּאוֹמֵר אֲשַׁתָּה זְנַתָּה עָמִי פְלַגִי דִּבְוִרְיָה דְזִנְתָּה וְלֹא עֲמֹו אֶבְל כִּי אָמַר אֲנִי זְנִיתִי עִם אֲשַׁתָּה לֹא פְלַגִי דִּבְוִרְיָה פִּינּוֹן דְאִינוּ מְתַפְרָשׁ דְבוּרוֹ בְּהָכִי וְהַרְגָתִיו דְפְלַגִי דִּבְוִרְיָה הִינְנו ר"ל דְהַרְגוּ בְּאֵנְסֵן אוּ בְשׁוֹגְג ע"ש וּמְדַבְרִי הָרָא"ש בְּסַפ"ק דְמַכּוֹת גְּבִי אֵילְעָא נְטוּבִיָּה וְכו' נֵר' בְּהַדְיָא דְמַפְרָשׁ דְפְלַגִי דִּבְוִרְיָה שְׁלֹא הַרְגוּ אֶלָּא אַחֵר וְאִי כִּי חוֹלַק בְּדִינוּ שְׁל הַרְשָׁבָא ו"ל וְעֵינֵן לַה' נוֹדַע בִּיהוּדָה מ"ק חַא"ה סִי' ע"א ע"ש"ב: ע"ב תּוֹס' בַּד"ה טַעְמָא וְכו' הָךְ תַּנָּא לֹא ס"ל פְּנוּתִיָּה דְחַד וְדַאי וְכו' עכ"ל בְּפֶרֶק מְצַנֵּת חֲלִיצָה דק"ד ע"ב תַּנּוֹן ר"ש ור"י הַסְנַדְלָר מְכַשִּׁירִין וְנִרְאָה מְפִירֵשׁ"י שְׁם דְבִשְׁנֵים הוּא דְמְכַשִּׁירִין וְג' מְחַלְקֵת בְּדָבָר ע"ש וּלפ"ז אֶכְתִּי ק' דְנוֹקְמָה כְּהִנְהוּ תַנָּאִי דְמְכַשִּׁירִין בַּב' אַף הַתּוֹס' אוֹלִי לְשִׁי בַדְק"ה ע"ב בַּד"ה ר"ש וְכו' ע"ש שֵׁנֵר' מְדַבְרִיָּה דר"ש ור"י הַסְנַדְלָר מְכַשִּׁירִין בְּחַד וּק"ל פ"ז מ"ש בְּגַמ' בַּדְק"ד ע"א אֶלָּא יַחֲדִי ק"ל אִיָּה עֲבִיד בִּיחֻדָּאָה וּלפ"ד הַתּוֹס' אַמְאִי קָרִי לְהוּ לְתַלְתָּא תַנָּאִי יַחֲדָאָה: דף כ"ו ע"א בַּד"ה אִי הָכִי וְכו' דְרִי רְבוּת' טְפִי וְכו' עכ"ל וְלֹא מְסַתְבְּרָא לִיָּה לְהַגְמָ' לְמִי דְקוֹשְׁטָא הוּא פִּינּוֹן דְחַדָּא מְנִיָּהוּ לֹא חֲזִיָּא לִיבּוּמִי לִיכָּא בִּישׁוּל מְצוּהָ וּמ"מ רְבוּת' מִיָּהָ הָנִי: ע"ב בַּד"ה לְמִיתָה וְכו' וּמְאִי קוֹשְׁיָא וְכו' עכ"ל הָא דְלָא ק"ל לְמִיָּא דְאַמְרִי' לְעִיל מְזָה דְחִיָּשִׁי לְמִיתָה וְרַבְנָן לֹא חִיָּשִׁי לְמִיתָה שְׁם בְּיוֹמָא אִפִּי' לְמִיתָה דְחַד דִּילְל הָא דְלָא חִיָּשִׁי הַתָּם מְשׁוּם דְאִין לְדָבָר סוּף וְכו"נ מְתִירוּצָם וְעֵינֵן לְהַתּוֹס' לְעִיל דִּי"ח ע"א בַּד"ה דִּילְמָא שְׁהַק' לְרַבְנָן ע"ש וְק' יִמָּא מְשׁוּם דְאִין לְדָבָר סוּף וִי"ל: דף כ"ז ע"א גמ' לְדַבְרִי הָאוֹמֵר אִין זִיקָה וְכו' וְאִיכָּא לֹא מ"ל ע"ד שְׁהַק' הַתּוֹס' בְּרַב לְעִיל בַּד"ה לְדַבְרִי.

וְכו' מְשׁוּם דְשְׁמוּאֵל אָמַר לְעִיל דִּי"ח הֶלְכָה יֵשׁ זִיקָה ע"ש: פִּירֵשׁ"י בַּד"ה לְעוֹלָם כּו' וְלֹא גְזָרוּ חֲכָמִים אֶלָּא בְּאַחֻת זְקוּקָה עכ"ל מְשַׁמַּע מְדַבְרִי דְלֹא גְזָרוּ פְּלָל וְא"כ ק' יְבוּמִי נְמִי תַתִּיבָם כְּדַפְרִיָּה לְב"ש גַּם מְפִירֵשׁ"י לְעִיל בַּד"ה חֲלַץ מְבִנְיָא דְאִין מְתִיבָמַת שְׁכ' וְאֵע"ג דְצָרוֹת נְמִי אִי בְּעֵי מְיַבָּם ל"מ מְיַבָּם וְכו' ע"ש וְע"כ אֶלִיבָא דר"א קְאָמַר וּנ"ל דְכַמ"ש שְׁמוּאֵל חֲלַץ לְצָרוֹת וְכו' נְכַלְל נְמִי אִם חֲלַץ תַּחֲזִילָה לָּאָה וְאִם חֲלַץ לְצָרַת רַחֵל וְע"ז קְאָמַר דְלֹא נְפָטְרוּ אַחֲזִיּוֹת וְכַמ"ש הַתּוֹס' בַּד"ה אִי הָכִי ע"ש וּבְזָה אִי בְּעֵי לִיבָם צָרַת רַחֵל אַחֵר חֲלִיצַת לָּאָה ל"מ לִיבָם דְהוּ"ל צָרַת קְרוּבַת חֲלוּצָתוֹ וְלִכְּדָּ לֹא קְאָמַר תַּתִּיבָם אֶבְל בְּלֹא חֲלַץ לְלָאָה תַּחֲזִילָה אַה"נ דְמְתִיבָמַת צָרַת רַחֵל דְהוּ"ל צָרַת אַחֻת זְקוּקָה וְלֹא גְזָרוּ וְרִש"י בַּד"ה חֲלַץ דְכ' ל"מ מְיַבָּם בְּחֲלַץ לְלָאָה תַּחֲזִילָה אִינְרִי וְקְאָמַר אַע"ג דְלֹא מְצִי מְיַבָּם מִיָּהוּ קַל אִיסוּרָא מְשַׁל אַחֲזִיּוֹת פִּינּוֹן דְאַחֲזִיּוֹת נְאָסְרוּ מְשַׁעַת נְפִילָה אֶבְל צָרָה לֹא נְאָסְרָה אֶלָּא אַחֵר חֲלִיצַת לָּאָה פְּנ"ל לִינְשָׁב פִּירֵשׁ"י לְפִי חוֹמֵר הַנּוֹשֵׂא: דף כ"ח ע"ב גמ' וְאִי אֲשַׁמְעִי הָכָא אַדְרָבָה תַּרְנוּנִיָּהוּ מוֹכְחִי וְכו' פְּתַב מְהַרְשָׁ"א ו"ל דְהוּמ"ל דְהוּ"א מְשׁוּם דְלִיכָּא לְמִיגְזֵר וְכו' אֶלָּא מְשׁוּם דְהָא שְׁמַעִי מִיָּהָ דְלְעִיל בַּפ"ב ע"ש וְהוּא תִימָה דְהִיא דְלְעִיל לִיכָּא לְמִגְזֵר וְאִי פְּנוּתוֹ דְלֹא אַצְט' לְסִיפָא דְהָכָא דְשְׁמַעִי לָּהּ מְהִיא דַּפ"ב הָרִי כְּבָר כ' הַתּוֹס' בַּד"ה אֶבְל דְהִיא דַּבְּ"ב מוֹכְחָא

מדאינא מתניבמת ולא חולצת ע"כ נר' דאצט' להאי צריכותא דתרנוניהו מוכחי דלא תקשה למ"ל
ההיא דבפ"ב הא שמעינן לה מסיפא דהכא וכיון דמ"מ צריף להאי סברא דתרנוניהו מוכחי נקט
לה שפיר גם לגבי רישא: דף כ"ט ע"א פירש"י בד"ה מיגמר ולא אתי למישרי אחותו זקוקה
דעלמא עכ"ל ר"ל דאחות ערנה מתניבמת ולא גזרי' שמא ייבם אחות זקוקה בעלמא דערנה מיגמר
גמירי לה וינדעי דלא הוי אחותה אחות זקוקה ול"ק מ"ש מהרש"א ז"ל: בד"ה אלא מאמר וכו'
שלא תאסרנה לזו וכו' עכ"ל ק"ק דכאן בסברת ר"א דחי לצרה גם מחליצה ולקמן בדברי ר"א
דס"ל דוחה ומשייר ובעי חליצה לצרה הוא דלא נ"מ אלא לענין שלא תאסרנה לזו כדפירש"י
לקמן: ע"ב בד"ה ולא מיטמאה וכו' ולאו דוקא וכו' עכ"ל לכאורה פינו דמפרש לענין חיוב א"ש
בדוקא וכמ"ש התוס' ונר' דס"ל כמ"ש הר"מ בפ"ב מה' אבל דבנות אהרן אינם מצוות ליטמא
לקרובים דכל שישנו בלא יטמא ישנו ביטמא וכו' וע"ש בהשגות הראב"ד ז"ל ולקחי כ' דלאו
דוקא דהא אפי' בגשואה דינא הכי דאין מצונו' ליטמא לקרובי' והתוס' ס"ל פהראב"ד ז"ל: תוס'
בד"ה אלא וכו' וי"ל דעבד מאמר ובא וכו' עכ"ל שי' מהרש"ל ז"ל בזה נכונה דגבי מתני' דהפריה
בלא ביאה איירי ומ"מ מוכיח מינה בענין דביאה דאי אירוסין עושה ופקעה זיקת יבמין לא הנה
מהני המאמר להפריה וכמבואר בדברי מהרש"ל ז"ל ול"ק מה שהק' מהרש"א ז"ל אלא דלא הנה צריף
מהרש"ל ל' דלא הדר אלא מהפריה דהומ"ל דמפוליהו הדר דכולהו חד דינא אית להו דאפי'
אירוסין עושה מיפר ויורשה וכו' ול"ד לאסורא דעלמא וענין להרשב"א ז"ל ומ"ש מהרש"א ע"פ
דרכו דטעמא דר"י משום דכיון דמאמר מדרבנן לא מפקיע הזיקה ע"ש ק' להולמו דא"כ מאי
פשיט מר"א תיפשוט מר"י להפריה דהא לשי' רש"י גם לב"ש מאמר לא הוי אלא מדרבנן וכמ"ש
בד"ה השתא ואיהו כ' פדברי התוס' דבביאה איירי וא"כ הו"ל להגמ' למי' פתנאי ע"כ נר' עיקר
פדברי מהרש"ל ז"ל: דף ל ע"ב בד"ה אשה וכו' ובפ"ק דחולין וכו' עכ"ל ענין למור"ם בהגה
ובד"מ ב"ד סי' נ' ולהש"ף ושאר אחרוני' שם עש"ב: דף ל"א ע"א גמ' וקדושין גופייהו וכו'
דילמ' בב' פתי וכו' גראה דגם לפירש"י צ"ל דפריף דילמא בב' פתי וכו' ר"ל דוקא ב' פתי עדים
אבל פת אחת מתניבמת אף דס' דאורייתא לא גזרו וענין מהרש"א בתוס' דאי לא"ה אלא דפריף
דילמא גם בב' פתי עדים מאי פריף הא מ"מ לא מצי למיתני גירושין דהו"א דאיירי אפילו בכת
אחת דומיא דקדושין דאיירי בכל גופא: פירש"י בד"ה קנימי וכו' ואית דמפרשי וכו' דלעיל איהו
גופיה פי' הכי עכ"ל וכיון דאיירי בב' פתי עדים מעיקרא ל"ק מאי דפריף לעיל א"ה קדושין נמי
וא"צ לתירוץ דלחומרא ותתיבם ואין בכך פלוג' תוס' בד"ה ב' פתי וכו' וא"ת פיון דמסקי' וכו'
עכ"ל אזלי לתי' בתרא שכ' בדבור הקודם דלתי' קמא ל"ק דבכת אחת מתניבמת: ע"ב בד"ה
למעוטי וכו' מספקא לר"י עכ"ל לכאורה לפמ"ש התוס' לעיל בטעמו של דבר דכתב בכתב ידו
דהוי פמו שאין בו זמן אין מקום להסתפק בזה וי"ל דלא פסיקא להו דאפי' דמטעמ' אחרני' או
דגרע מאין בו זמן פיון שכתוב בו ואינו מועיל: בד"ה דחזו וכו' ואור"י דה"נ וכו' עכ"ל ומפירש"י
בד"ה לינחי' שכ' אלא להכי אמרת דמהני דזמנין וכו' נר' דס"ל דאפי' מעידין שפך ראו בשטר
לא מהני אלא דבכל גוונא דאמרת דע"ז תיקנו זמן בההיא לא מהני דמפיהם ולא מפי כתבם
ולישנא דגמרא דחיקא טובא לפירש"י: בא"ד נעוד דהתם וכו' אלא שכותב לזכרון וכו' עכ"ל
ע"ש להתוס' בכתובות שכ"כ בשם ר"י וביארו דלתי' זה אפי' פתוב שלא מדעת המתחייב הוי
שטר גמור וענין להש"ף בסי' ט"ל סק"ט שכ' דלתי' זה ס"ל בס' ר' "ת דיכול לשלוח עדותו בזוכר
ולקף הוי שטר גמור אפי' השתא אינו זוכר ע"ש ובעיקר ס' ר"ת ראיתי מק' מדאמרי' בפ' ד'
מיתות בעדות דמגדף דא' מן העדים מעיד והב' אומר אף אני פמוהו ולדעת ר"ת אמאי התירו

להעיד הא יכול לכתוב עדותו ולפמ"ש בתשו' רמ"א סי' י"ב משם המרדכי בשמעתיך דונקא בד"מ אבל בד"נ לא מהני לשלוח עדותו ע"ש א"ש אף הרואה יראה דברי המרדכי בשמעתיך דלר"ת בשולח עדותו וזוכר הוי מפיהם ממ"ש ובדיני ממונות אפי' אינו זוכר דאפ' מפי פתבם מהני וכ"כ בהג"ה בפ"ב דכתובות דלר"ת בד"מ אפי' אינו זוכר ע"ש וא"כ מאי דבעי ר"ת זוכר עדותו בד"נ והדומה לו הוא: בד"ה וקא עבדא וכו' ועוד דהתם לא תיקנו וכו' עכ"ל והטעם דלא תיקנו עינן בקריטב"א וי"א דהקא למ"ד משום בת אחותו איירי ולדידיה לא תיקנו רבנן אלא משום איסור ולא חשו לממון וליתא דמהגמ' בגיטין דכ"ו דפריה למ"ד משום בת אחותו אמאי לא אמר משום פרי ומשני ע"ש נראה דבעלמא חשו גם לממון: מתני' וחולץ לשניה הא דחולץ משום דשמא מאמרו של ב' מאמר והו"ל ב' יבמות הבאות מבית אחת ולכך אינה מתייבמת והא דצריה מיהא חליצ' שמא מאמרו של ב' אינו מאמר ובאות מב' בתים ועינן פירש"י לקמן בדצ"ו ע"ב בד"ה וחולץ לב' ע"ש: דף ל"ב ע"א תוס' בד"ה לא פקע וכו' וא"ת לר"ש וכו' עכ"ל ק"ק מאי קושיא הא אפי' למ"ד דבפלוגתא איירי דנקא בפלוגתא דס"ל פנותיא כמ"ש התוס' לעיל דף יו"ד רע"א והכריחו מדלא תני חייבי לאוין ע"ש ונ"ל משום דנשא מת נאח"פ נשא חי איסור פולל הוא פדאמרי בסמוך ובמכות דכ"ב ע"א מסיק בגמרא אלא האי תנא איסור פולל ל"ל ע"ש הרי מצינו דסתם משנה ס"ל כר"ש דל"ל פולל ולכך מק' שפיר מיהו לר"ל דס"ל בפ"ג דשבועות דכ"ד ע"א דלא אמרי' פולל אלא בהבא מאליו אבל בע"י עצמו ל"ל פולל ל"ק קושית התוס' דהיא דמכות איסור שבועה הוא דע"י עצמו הוא: ע"ב בד"ה איסור וכו' ואור"י דקסבר דא"א ונעשית חמותו וכו' עכ"ל וה"ה דהומ"ל דהקא אליבא דר' אבהו קיימי' נאיהו ע"כ דל"ל פולל לר"י ס"ל דאי ס"ל דאית ליה פולל לר"י הול"ל מודה ר"י באיסור פולל וכ"ש איסור מוסיף וכ"כ הריטב"א ז"ל ובהכי ניחא מה שהק' מהרש"א בסמוך בד"ה אלא וכו' עינן שם: בד"ה בע"מ וכו' לא הוזהרו זרים וכו' עינן מ"ש בת"כ פ' אומר פ"ד ע"ש: דף ל"ג ע"א גמ' באיסור פולל נאלקבא דר"י וכו' ק"ק אמאי לא מוקי לפלוגתייהו אליבא דר"ש דלא מחייב אלא חדא ופליגי ר"ח וב"ק בלקוברו בין רשעים גמורים וכדמוקי ר"א לזר דר"ש וצ"ל דלישנא דר"ח דחייב ב' מ"ל חייב ממש וכל כמה דמצי לאוקמה בחיוב ממש לא מוקי בלקוברו וכו': תוס' בד"ה לא וכו' ולקוברו בין רשעים גמורים עכ"ל כ' מהרש"ל ז"ל דלפ"ז צ"ל דהשתא מוקי בפרו ולא כר"א ע"ש וזר שאכל מליקה בכולל לס"ד דהשתא ואע"ג דכ' התוס' לקמן בד"ה אמר דקל על חמור לא חייב בכולל זרות באכילת קדשים ונבילה שוין הו דלאוי גינהו והוי כמו בע"מ וטומאה דשוין וחייל בכולל ודברי מהרש"ל מוכרחי' דאי זר ששימש בלקוברו איירי מאי קאמר בגמ' בשלמא זר מעיקר' וכו' הא אפילו דליבא פולל שייך פלוגתא דלקוברו ודלא כמהרש"א שכ' ליישב ס"ד דהשתא בשניוייא דר"א דבאיסור קל לא שייך לקוברו ע"ש דליתא כמו שהוכחתי: גמ' א"נ שחתף אצבעו וכו' עמ"ש מהרש"א ז"ל על קושית מהרש"ל ז"ל וכן נ"ל להוכיח מדברי רש"י שכ' דבב"א דמתני' בשויו שליח ואי איתא משפחת לה בנשא מת ומת נאחר שמת נשא החי דאע"ג דהו"ל אחות וקוקתו אינו אלא מדרבנן וקודם שנשא החי היתה מותרת לו וכשנשא חיילי תרנוניהו בב"א אלא ע"כ פינון שהותרה לו איסור אשת אח תו לא חייב וה"נ דכונסה פשהותרה לו טומאה תו לא חייב ועי"ל קושית רש"ל דכינון דלגבי קרבן יחיד חייב איסור טומאה הו"ל טומאה קדמה: תוס' בד"ה בר קפרא וכו' כגון אחות אשה וכו' עכ"ל מ"ש לישנא דהותרה הטומאה ושבת ונבילה קאי אבל אחות אשה הקולה היא דיש לה היתר כמ"ש בדבור הקודם ועינן מהרש"א ז"ל: בד"ה אצבעו וכו' עד משהו אחרון וכו' עכ"ל אבל הריטב"א כ' פינון דבתוף ב"ד הוא הוי

פכת א' ע"ש ולפ"ז י"ל מה שהק' התוס' בד"ה אלא מליקה וכו': ע"ב גמ' ומדקנה לפטורא וכו' ל"ד אלא ר"ל מדקנה לפטורא וכדפירש"י דהך דנבילה קרי לה מדקנה וכו' וכדקאמר מדקנה בב"א וכו' ומנבילה גופה הו"מ לאוכוחי דר"ש ל"ל אפילו בב"א אלא דניחא ליה לאתווי מכלנהו: בפירש"י אי בהקטרה וכו' דקס"ד חטאת מחייב ליה עכ"ל נר' דלא מפרש בפירוש התוס' דמשום דלא חגיל הוא דפריף אלא אחטאת דמשמע ליה דבחטאת איירי ואין להק' הא אורו' ל"מ חטאת וכדפירש"י לעיל די"ל דע"כ שבת משום חטאת נקטיה ונ"מ בהזיד בנרות ושוגג בשבת דמחייב חטאת ומיתה דאי לא"ה מנ"מ בחיוב ב' וק"ק לפירש"י אמאי קאמרי מידי לאוי קתני אפי' לאוי קתני ניחא שפיר וי"ל דרש"י מפ' נמי הקושיא פהתוס' אלא דנקט חטאת פי היכי דאתני הקושיא גם לבר קפרא דבב"א פליגי ולא שמיע ליה ההיא בריתא דשרייתא מליקה: תוס' בד"ה אסור וכו' מחייב באיסור כולל וכו' עכ"ל והיינו לר"ח אליבא דידיה ורב"ק אכל לבר קפרא גופיה אפשר דלר"י לית ליה כולל דהא לדידה ניחא דידיה ודר"ח וכדקאמר הגמ' בשלמא לבר קפרא ודלא פמהרש"א לעיל דל"ב ע"ב בד"ה איסור ע"ש וכ"נ מדבריהם לקמן בד"ה לקנברו דנקטו ר"ח ואפילו להספרים דגרסי בדבריהם בר קפרא היינו ב"ק אליבא דר"ח אכל ב"ק גופיה אפשר דל"ל כולל לר"י שו"ר שדברי מהרש"א עיקר דכיון דלר"ח ע"כ דאית ליה לר"י כולל לא פליג עליה ב"ק בהא והוא ממ"ש התוס' בד"ה לקנברו דהא חשיב בע"מ ששימש וקשה נימא דבע"מ נמי לקנברו דנימא דס"ל בע"מ במיתה והוי קל על חמור דטומאה הותרה וכמ"ש התוס' בד"ה אמר דאי בע"מ במיתה הוי קל על חמור ואע"ג דכי אתניא ר' מיעקרא איסור כולל אתניא וע"כ דס"ל בע"מ באזהרה כמ"ש התוס' מ"מ נימא דכאשר שכח ב"ק וסבר דבב"א אהניא סובר דבע"מ במיתה וכן לב"ק גופיה וברייתא דשרייתא מליקה לקנברו איירי ומאי פריף אלא ע"כ כיון דלר"ח ס"ל בע"מ באזהרה דהא קאמר דד' א"כ אתניח ולא מציינו שנוחלק עליו ב"ק בזה מסתמא פנותיה ס"ל: דל"ה ע"ב מתני' ולא פסלה מן הפהונה פתב הריטב"א דלא חיישי' למצריכה פרוז לכהונה משום דנלדה מוכח עליה ע"ש ועיין בגמ' לקמן דמ"א ע"ב ובמה שכתבתי באה"ע סי' ק"ע ע"ש: בזמן שהולד של קנימא יוציא וכו' הא דלא קתני הוא מותר בקרובותיה פדקתני ברישא עיין במה שהוכחתי באה"ע סי' ט"ו ע"ש: תוס' בד"ה ונמצאת וכו' ואור"י דנהי וכו' עכ"ל דע דמדאורייתא קרובת חלוצה שריא פדאיתא בקדושין דמ"ה ע"א ע"ש ואפ"ה מחמרי' כה"ג לאסור דרבנן בדאורייתא אע"ג דממ"נ שריא ועיין בתשו' הרא"ש פלל ב' ובדיני עגונה פתבתי בזה: בד"ה תגלי וכו' אכל התם א"צ ליזע אלא מה שבאותה שעה וכו' עכ"ל וזה לר"ל אכל לר"י אמרינו אגלאי מילתא למפרע ואפילו במה שאין ראוי להתברר עכשיו וע"כ הוצרכו בגמ' שם למי' הקא אם יבא אליהו הא קטנה לאו בת אעבורי ולא סגי ליה במה שאין ראוי להתברר עכשיו דסוגיא דהתם אליבא דר"י כמבואר שם: דף ל"ו ע"א גמ' ונמצאת מצריכה פרוז לכהונה עיין מה שהק' הריטב"א ז"ל ממתני' דבולד בן קנימא לא פסלה מכהונה ולא חיישי' לפרוז ותי' דנלדה מוכח אכל הקא ולד חברתה בעיר אחרת לא מוכיח ע"ש ועיין במה שכתבתי ע"ד באה"ע סי' ק"ע מסוגיא דלקמן דמ"א ע"ב ע"ש: פירש"י בד"ה אלא וכו' וקשה לי וכו' עכ"ל עדיפא מינה פריף וה"ה דק"ל נמי בקושיא התוס' ולכך הוצרכו להציע תחלוץ בתוך ט' ולא סגי ליה בחליצה דתוף ג': דף ל"ז ע"ב תוס' בד"ה דאמר וכו' ובפ"ק דב"ק וכו' עכ"ל עיין רש"ל ומהרש"א ז"ל ונ"ל דהתוס' נחתי לישוב הגמ' דקמא גם לאדמון אכל לרבנן אפי' מפקיע דינו אמרי מהדרנא וע"ש בתוס' דכתובות: דף ל"ח ע"א פירש"י בד"ה מי א"ל וכו' אי פלג' וכו' או מנתא בנכסי יבם כצ"ל ומ"ש בספרים או פלגא מנתא ט"ס: תוס' בד"ה הוי וכו' אלא הא דקרי הקא יבם ודאי וכו' עכ"ל

ק"ק דאפתי לרבנן דסבור למי קמיה רב משרשיא מתני' היא וסברי דספק הוי נדאי משום ממ"נ תקשה להו ממתני' דמציעא דזה אומר פולה שלי וכו' וי"ל דהנה רבנן ס"ל דמתני' דמציעא בדליפא עדים וכיון דלא הוי מוחזק אלא ע"פ הודאת חבירו לא הוי מוחזק והתוס' דק"ל מינה לפירש"י משום דס"ל דדוחק הוא דלמסקנא דוקא בדליפא עדים דסתמא קתני ועיין בחידושי הריטב"א ו"ל: דף ט"ל ע"א פירש"י בד"ה ה"ג וכו': קודם שנפלו וכו' עכ"ל דאפי' עביד מאמר אח"כ הו"ל פמו נפלו לה עד שלא נתארסה ונתארסה דמוכרת וכו"כ הריטב"א ו"ל וק"ל דמפירש"י ר"פ האשה שנפלו נר' דנפלו לה עד שלא נתארסה ונשאת לא תמכור וכו"כ התוס' שם ע"ש וקא דס' נשואה היא אמאי מוכרת הכל לב"ש הול"ל יחלוקו: ע"ב פירש"י בד"ה אמר וכו' ואי ניקח לתרנוניהו וכו' עכ"ל לארצו שניהם קאמר דאפי' היא אינה רוצה אין כופין כל שאין נותנת אמתלא אלא ר"ל דידעי' דדבר דניחא לתרנוניהו הוא דכיון דליפא אמתלה נדאי ניקח לתרנוניהו ועיין להריטב"א ו"ל: דף מ"ב ע"א גמ' אלא משום דחסה וכו' הא דלא אוקי טעמא דהבחנה משום דחסה משום דכיון דספק שפא בנו חניס עליה ועיין להריטב"א ו"ל: ע"ב תוס' בד"ה ר"י וכו' ומיהו מ"ש ראיה וכו' אינה ראיה וכו' עכ"ל ק"ק להגי' דגריס בפרי"י ר"י מאי קא' דיחידא' פליג עליה נימ' דר' יוסי מתיר ארוסה לינשא ונשואה ליארס אבל ברדופה כיון דנשואה היא מודה דלא פלוג בין נשואה לנשואה וס"ל כר"מ דהא מסתבר ברדופה יותר פמו שגראה מדבריהם דכ"ש ברדופה וכו' וי"ל: בד"ה סתם וכו' מ"מ חשיב פריבם וכו' עכ"ל נר' דה"ט דחשיב פריב' משום דדעת רבי מסקמ' עם ההוא תנא מדסתם פותיה ודוקא בההיא דביצה דסתם כר"ש אבל פאן דסתם כר"מ אינו מוכרח דדעת ר' פן רהאי דסתם פותיה משום דאורחיה למסתם כר"מ דסתם משנה ר"מ ומאי דמק' התוס' מההיא דפ' המוציא היינו משום דהגמ' שם לא פריי' אלא מפח סתם משנה ולא משום לתא דרביים אתי עליה ועיין מהרש"א וילהרא"ש במס' שבת דקכ"ד ע"ב ע"ש: דף מ"ב ע"ב בד"ה היא וכו' השתא ממזר הוי וכו' עכ"ל ה"ה דהימ"ל דרע"ק יליף מאלמנה ונכרי ועבד וכמ"ש התוס' לעיל דט"ו ע"ב בד"ה מה ע"ש דמ"ש שם לר"י משום דאלמנה ונכרי ועבד הוי ממזר ולא ילפי' מנייהו הכא גבי מחזיר גרושתו נמי הוי ממזר לרע"ק וילפי' שפיר מאלמנה ונכרי ועבד: דף מ"ה ע"א גמ' מאן ה"מ רבי וכו', ק"ק פיון דאין מוכרח דר' הכי ס"ל אלא משום דשמעי' דרבי אמר הכי מאי אתא ר"י לאשמעי' והול"ל משמיה דר' וי"ל: זו שאיסורה שנה בכל וכו' משמע דאכותי נמי קאי וק' למ"ש התוס' לעיל די"ו ע"ב דבביאת פותי ליפא איסורא דאורייתא היכי שייך למילף ק"ו בכ"ה גם מכאן נר' להוכיח דעבד לב"ח איסור' דאוריית' לכ"ע ועיין למהריט"א בס' קהלת יעקב סי' ד"ן ובמ"א הארכתי בזה: דף מ"ו ע"ב תוס' בד"ה פי פליגי וכו' ורע"ק סבר מדמעטיה וכו' עכ"ל ק"ק הא התם אמרי' מבע"ל לגר ולקטן שנולד כשהוא מהול והשתא מנ"ל לרע"ק למילף מההוא קרא דאינו גר נימא דאתא קרא לקטן וי"ל דתושב ושכיר כתרי קראי הוו ודרשי' לגר ולקטן ולפ"ז צ"ל דערבי וגבעוני תרי נינהו ולא ילפי' חד מחבריה דהא לעיל מזה אמרי' דאתא קרא לערבי וגבעוני ועי"ל דהגמ' דקאמר שם לגר ולקטן או קאמר והוי פמו ואבע"א ובזה ניקח מה שהק' מהרש"א ו"ל די"ל דהגמרא פאן אזיל לפום האבע"א דאתא לקטן ומ"ש מהרש"א ו"ל דהול"ל וכן הנה ר"י אומר כדבריו של רע"ק ע"ש ק' דאינו מוכרח דס"ל לר"י כרע"ק די"ל דס"ל כר"א דנ"ל מג"ש אלא דס"ל מןפנה מצד אחד למדין ואין משיבין וסגי בתושב לג"ש ושכיר לגר ור"א ס"ל למדין ומשיבין ולכה צריי' שניהם תושב ושכיר כדאי' בגמ' שם וי"ל דא"כ הול"ל במתני' דחלצה בשמאל שהביא רש"י שם וכן הנה ר"י אומר כדבריו ולפמ"ש דאצט' תרי קראי לגר וקטן י"ל בלא"ה: דף מ"ט ע"א תוס'

בד"ה לכתוב וכו' וכפ"י ר"י צ"ל לתנא דפרקין וכו' עכ"ל כצ"ל והוא ראיה לפיר"י ועיין בתוס' לעיל בפ"ק דף יו"ד בד"ה לר"י ע"ש: ע"ב בד"ה סוטה וכו' דזננתה הפסידה וכו' עכ"ל ק"ק גימא דבאשת פהו איירי ובאונס דלא הפסידה פתובתה ואיפא לאו דטומאה ועיין לקמן דנ"ו ע"ב בתרי לישני דרבא ע"ש: דף נ"א ע"א בפירש"י בד"ה תהני וכו' תו לא מהני ביאה וגט אבתריה עכ"ל ק"ק הא מאמר וגט דרבנן הוא ומדאורייתא ביאה שאחריהם ביאה כשירה והיכי תיסק אדעתין דלא מהני ביאה שאחריהם וי"ל: בד"ה ואילו ביאה וכו' פדתנן והבעילה וכו' עכ"ל לפירושו שלפנינו דלאו אביאה אחר ביאה קאמר כמ"ש התוס' בשמו אלא אמאמר אחר ביאה וגט הי"ל להביא ראיה מברייתא הלזו דמיייתי הגמ' והא עדיפא ממתני דברייתא קתני ומודה ר"ג אלא פיון דמשמע ליה דמתני' כ"ע היא וכמ"ש התוס' בד"ה מספקא ניקח ליה לאתויי מתני' דעדיפא מברייתא: בד"ה חולץ וכו' עצה טובה אשמעי' שלא יאסור עצמו וכו' עכ"ל הק' מהרש"א ו"ל אמאי לא ניקח ליה למי דעצה טובה שלא יפסלנה לכהן ע"ש ונ"ל משום סיפא דקתני וכן אתה אומר בב' יבמין ויבמה אחת דפליגי ר"ג ורבנן גם בזה וס"ל לר"ג דחולץ הראשון ובהיה פסולה היא לכהן משום גט הראשון וע"כ דעצה טובה היא שלא יאסור הב' בקרובותיה ולכך כתב גם ברישא פו: ע"ב בד"ה אמר להם וכו' קנייה לגמרי עכ"ל איפא למידק דלעיל בד"ה קנן כ' לאו גמור ממש ולישנא דגמ' ל"ד והיכי כ' בדבור זה לישנא דקנייה לגמרי ונ"ל דרש"י מפ' דמאי דקאמר ר"ש אם ביאת הא' ביאה היינו לגמרי ממש דמספק"ל לר"ש אי ביאת בן ט' פביאת גדול ממש וקאמר עוד אם ביאת הא' אינה ביאה הפנונה אינה ביאה לגמרי אלא כמאמר בגדול דנדאי ביאת בן ט' אינה פחותה ממאמר בגדול וכ"נ מדבריו בדבור שאח"ז דלצד הא' קנן גמור ממש פביאת הגדול והשתא ניקח דר"ש לא מספקא ליה במאמר והוי פולהו תנאי דבר אחד ממש דלא כמ"ש התוס': תוס' בד"ה אי וכו' אבל בעידי טומאה נאסרת וכו' עכ"ל והא דמשמע להו דהכא בב' עדים איירי משום דקטן ביאה דיבמה בעי עדים וכ"כ בתוספי הרא"ש ע"ש ועיין להמש"ל בפ"ב מה' יבום שנסתפק בד"ז אי ביאה ביבמה בעי עדים ע"ש ועיין למור"ם בהגה בסי' קס"ו דין ב' ולהב"ש שם ע"ש וכ"נ להוכיח מדאמרי' לקמן דנ"ו ע"א פל ביאה שאין הבעל מאכיל בה אין היבם מאכיל בה ע"ש וה"נ ביאה בלא עדים שאין הבעל מאכיל אין היבם מאכיל ואי הוי ביאה פסולה א"כ הו"ל למחשבה בריש הבעל בהדי הנד ביאות פסולות אלא ע"כ דלא מהני פלל וע"ש בתוס' בד"ה פל ביאה מיהו יש לחלק וכ"נ מדברי התוס' לקמן דנ"ז ע"ב בד"ה וחיבין ע"ש: דף נ"ב ע"ב גמ' אר"י א"ר זו דברי ר"ע וכו' הא דלא נקט לה אריש' דמתני' אין בעילה אחר בעילה משום דס"ל כר"ל לעיל ד"י ע"ב ודי"א ע"א דאם חלץ או ייבם דוקא הוא בלאו אבל האחין חייבין עליה פרת ודוקא היא אבל צרתה אפי' בא עליה הוא בכרת ולכך לא נקט לה אלא אחלץ ועשה מאמר דהוא עצמו עשה מאמר דלא קניימא עליה אלא בלאו: עוד בגמ' והתניא רע"ק אומר וכו' מפאן קשה למ"ש התוס' לעיל דמ"ט ע"ב בד"ה סוטה דגרסי' סוטה דכתיב הניח דנ"ל מקרא דלהיות לו לאשה ע"ש דלפ"ד מאי פריה הא נותן גט ליבמתה מהאי קרא גופיה נ"ל ואע"ג דחיבי לאוין היא תפסי קדושין דכתיב הניח וכבר הק' מהרש"א ו"ל על דבריהם ממחזיר גרושתו ע"ש: ורבנן סברי האי לחודיה וכו' מפאן ק' עמ"ש בריש פרקין דמרישא דאין מאמר אחר מאמר לא יכול כרע"ק דאפי' דקדושין תופסין בח"ל דוקא קדושין דאורייתא אבל מאמר שהוא דרבנן לא תפסי ע"ש דלפ"ד הכא דקאמר במאמר יבמין לא הוו קדושין אלא מדרבנן ואפי' האי לחודיה והאי לחודיה קאי מ"מ לא חיילי קדושין דרבנן אח"ל ואין לו דס"ל מאמר דאורייתא כב"ש דא"כ נוקמה לפליגתייהו דר"י ורבנן במאמר דאורייתא או דרבנן ולכ"ע האי לחודיה והאי לחודיה

קאי: תוס' בד"ה בעודר וכו' אלא בסתם איירי וכו' עכ"ל לפ"ז ניקח מאי דקאמר אביי אב"ע דאמ"ל התקדשי לי במאמר יבמין דעד השתא בסתם איירי: דף נ"ג ע"ב בפלמא חלץ ועשה מאמר וכו' עמ"ש מהרש"א ו"ל ודבריו תמוהים דחלץ ונתן גט בתלוקת ב' יבמין ויבמה א' וב' יבמות ויבם א' צריכה לגופה לאשמועי' דלא גזרינו גט אחר חליצה אטו גט קודם חליצה ונדקא בתלוקת יבם א' ויבמה א' הוא דל"צ משום דלא אהני מידי גט דמתמת החליצה כב"ר נאסרו קרובותיה משא"כ בב' יבמין ויבמה א' וב' יבמות ויבם א' וכן בעל ועשה מאמר: דף נ"ד ע"א גמ' יבמה יבא עליה מצנה וכו' והא אפיקתיה וכו' מפאן תשו' למ"ש הרדב"ז ח"ב סי' נ"ו דמצנות יבום קודמת חליצה אינו אלא מדרבנן ע"ש ומהכא מוכח דקדימה זו מדאורייתא היא: ע"ב פירש"י ובשלישית וכו' דתנן נושאין וכו' עכ"ל אע"ג דהתם בר"פ נושאין מוקי לה הגמ' דוקא לאחר מיתה וע"ש בתוס' והכא מחיים איירי התם לענין לכתחילה אבל אם פנס אין מוציאין אפי' מחיים והכא בכנס עסקי' הכא דגם הוא אנוס אפי' לכתחיל שרי: דף נ"ה ע"א גמ' ת"ל ערות אחיה היא ק"ק למ"ל קרא באחותו אפי' מן האם גילף מאשת אח דהא נדאי דמי לאשת אח טפי מדודתה ועיין בפ"ק דמכות דף ה' ע"ב: תוס' בד"ה לישתוק וכו' אבל השתא דכתיב העראה וכו' עכ"ל לפ"ז א"צ להיקש' דר' יונה דלעיל דאיתקשו כל העריות לנדה להא מילתא דהעראה אלא בקרא דנדה סגי לגויי דלא ילפינו חיובי לאוין משפח' דבעי גמר ביאה דא"כ לישתוק קרא משפח': דף נ"ו ע"א פירש"י בד"ה אשלא פדרפ' וכו' וגמר ביאה ביאה מיבמה וכו' עכ"ל עיין רש"ל דמחק כ"ז מפירש"י וטעמו משום דבעריות לא פתיב לשון ביאה אלא ל' קיחה וע"כ צ"ל וגמר קיחה קיחה מיבמה ול"ק מ"ש עליו מהרש"א ו"ל ע"ש: גמ' משתמרת לביאה פסולה דאוריית' י"ל ד' דמשמע דוקא דאוריית' וכן איתא בהדיא לקמן דנ"ח ע"ב ע"ש ומתני' קתני חליצה שהיא דרבנן: דף נ"ז ע"א תוס' בד"ה אביי וכו' ומייתי אפצווע דפא וכו' עכ"ל דברייהם תמוהים דא"כ דמודה אביי דטעמא דלא ידעה משום שפכר אכלה מאי קאמר דאלת"ה בת ישראל שנשאת לכהן וכו' דהא ע"כ דטעמא הוא משום דפקע קנינו פדאמר רבא דאל"ה קשיא מ"ש מלא ידעה דאוכלת מטעמא דכבר אכלה וי"ל: ע"ב בד"ה רב וכו' וחופה דלאחר קידושין נמי.

ל"מ בפסולות לשמואל וכו' עכ"ל והיינו לענין ארוסה שפכר אכלה בהגעעת זמן למשנה א' וכמ"ש לקמן ולא מסתבר נמי לאוקמ' בארוסה וכו' וא"צ למ"ש מהרש"א ו"ל: דף נ"ח ע"ב גמ' פשמואל דאמר לא קנה וכו' כ' מהרש"א בתוס' דלפי' ב' שפירש"י צ"ל דחופה שאחר ביאה מהניא מיבמה ובעי' חופה איירי דאל"ה לשמואל פיון דלא קנה ליורשה וליטמ' לה וראי לא עדיפא מארוסה ע"ש והוא תימה דלמאי דמוקי לה כב"ש אינו יורשה ואין מטמא לה כדאי' בגמ' לעיל דלא עדיפא מארוס' והביאו רש"י בשמעתין ואפ"ה מהני בלא חופה וה"נ י"ל לשמואל הן אמת שדברי מהרש"א מוכרחים דבגמ' בסוטה בפ' ארוסה מבואר דלשמואל אינה שותה והתוספות לא כ' דבהא מילתא נמי דלא פשמעתין וע"כ דהכא בחופה איירי אבל ההכרח שהכריח מדאינו יורשה ומטמא לה אינו מוכרח וכמ"ש איברא דיש להבין אמאי לב"ש שותה והא מבואר בגמ' לעיל דלא עדיפא מארוסה וצ"ל דלפי' ב' של רש"י ס"ל להגמרא בשמעתין כרבא דס"ל דמאמר לב"ש עושה ס' נשואה כמ"ש התוס' לעיל דכ"ט ע"ש ומן הס' שותה שפיר ומה שהק' מהרש"א ו"ל במאי דפריף א"ה היינו ארוסה עיין להריטב"א מה שתרץ למה שהק' אפי' קמה דרש"י פי מוקי כב"ש אמאי קרי לה שומרת יבם ע"ש ודוק: דף ס"א ע"ב תוס' בד"ה וכן וכו' הוכיח שהיתה בת י"ד שנה עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל שלא הביאה ב"ש עד אח"כ ע"ש ומאי דקרי לה נערה אע"ג דהיא בת י"ד שנה ונחצי לא הניא נערה עד שתביא ב' שערות ועפי"ד ניקח לי מאי דק' במגלת

אסתר דכתיב ובהקבץ נערוֹת הָרִי דְבִשְׁעַת הַקְּבוּץ קָרִי לְהוּ נְעָרוֹת וְהָא קו"ל דְּאִין בֵּין נְעָרוֹ
לְבָגְרוֹת אֵלָא שְׁנֵי חֲדָשִׁים וְא"כ הִיכִי קָרִי לָהּ נְעָרָה אַחַר עֲבוּר שְׁנֵי חֲדָשִׁים בְּשָׁמֶן הַמֵּר וְשִׁשָּׁה
חֲדָשִׁים בְּבִשְׁמִים דְּכָתִיב וּבָזָה הַנְּעָרָה בָּאָה וְעַפ"ד מְהֵרָשָׁא נִיחָא: פִּירֵשׁ"י בַד"ה בִּש"א וְכו'
אָבֵל לֹא זָכַר וּנְקָבָה עַכ"ל מִשְׁמַע דְּלַב"ה דַּס"ל זָכַר וּנְקָבָה מוֹדוֹ דְּבַב' זְכָרִים נְמִי סְגִי וְכו"כ הַפּו'
וּלפ"ז מֵאֵי דְפָרְיָהּ וּב"ה גִּילָף מִמְּשָׁה הִינּוּ דְנִבְעֵי דְנֻקָּא ב' זְכָרִים כְּמוֹ מְשָׁה וְלֹא זָכַר וּנְקָבָה וְעֵינָן
לְמְהֵרָשָׁא בְּגֻמְרָא שְׂכ' דְלַעֲנָנָן פּו"ר מְסַתְפֵּר לְמִילָף מְבַרְיָתוֹ שֶׁל עוֹלָם וּלְכָף דְנִין אֶפְשָׁר מְשָׁאֵי
אֶפְשָׁר ע"ש וּלפ"ד מֵאֵי דְפָרְיָהּ וּב"ה גִּילָף מִמְּשָׁה ק' דְהָא מְסַתְפֵּר לְמִילָף מְבַרְיָתוֹ ש"ע וְצ"ל
דַּה"פ אֵיךְ מְשָׁה עֲשָׂה כֹּן פִּינּוֹן דְלֹא קֵינִים פּו"ר וְלִשׁוֹן גִּילָף מִמְּשָׁה ל"ד וּלפ"ז צ"ל דְלַב"ה דְנֻקָּא
זָכַר וּנְקָבָה הוּא דְקֵינִים פּו"ר דְלֹא כְּדַמְשָׁמַע מְדַבְרֵי רִש"י ו"ל: דָּף ס"ו ע"א תוּס' בַּד"ה עֲבָדִי וְכו'
כְּמוֹשָׁאֵין יוֹצְאִין בְּשֵׁן וְעֵין וְכו' עַכ"ל עַמ"ש ע"ד הִלְלוּ בַחֲוִי לַת"כ פ' אֲמֹר פְּרִשְׁתָּא ה' ע"ש.

ע"ב בַּד"ה לֹא וְכו' וְטַעְמָא דְלֹא אָסִיר אֵלָא הַנְּאָה שֶׁל כְּלוּי וְכו' עַכ"ל לְשׁוֹנָ' אֵינּוּ מְדוּקָד' דְהוּל"ל
וְטַעְמָא דְאָסִיר הַנְּאָת כְּלוּי וְכו' דְתַרוּמָה דְשָׂרְיָא בְּהַנְּאָה נ"ל מְתַרוּמְתָבָם כְּדָאֵי בַפ' כ"ש ע"ש:
בַּד"ה עֲבָדִי וְכו' דְהָא רָבָא א"ל וְכו' וְנָפ"ה קָאָמֵר רָבָא לר"נ וְכו' עַכ"ל הו"מ לְדַחֲוִי בְּזָה גַם
אֵאִין לוֹמֵר רֵאשׁוֹן: בַּא"ד מְנִים דְהֵדִין עָמָה עַכ"ל מִשְׁמַע דְלַר"י דְהֵדִין עָמָה יוֹצְאִין בְּשֵׁן וְעֵין לְאִשָּׁה
וְיֵשׁ לְסַפֵּק אֵי ה"ד בְּמָה שֶׁהוּא כְּנֻגְדַּת כְּתוּבָתָהּ דְאִית לָהּ עֲלֵיָהּ נְמִי שְׁעֵבוּד אָבֵל אֵי הוּקְרָה הַנְּדוּנְיָא
וְגַבְתָּהּ כְּנֻגְדַּת כְּתוּבָתָהּ מִמְּקַצַּת הַנְּדוּנְיָא דְלֹא נִשְׂאָר לוֹ שְׁעֵבוּד אֵלָא דְנוֹתְנָת דְמֵיָהּ וְנוֹטְלָתָן מִשׁוּם
שְׂבַח בֵּית אֲבִיָּה אֵין יוֹצְאִין בְּשֵׁן וְעֵין לְאִשָּׁה דְדוּקָא בְּאִיפָא תְרוּנוּיָהּ שְׁעֵבוּד וְשְׂבַח בֵּית אֲבִיָּה וּמֵאֵי
דְקָאָמֵר ת"כ דַּר"א מִשׁוּם דְמִשְׁמַע דְאֶפְי' לֹא הוּקְרָה אֵינְרִי דְאִיפָא שְׁעֵבוּד א"ד ל"ש וּלְפִי' הַצַּד
הָא' נִיחָא מָה שֶׁהָא מְהֵרָשָׁא ו"ל מִמְתַּנִּי' דְלִקְמָן דְאִיפָא לְאוּקְמָה בְּהוּקְרָה: דָּף ס"ז ע"א פִּירֵשׁ"י
בַּד"ה וְאֵינּוּ מְאָכִיל וְכו' וְה"ה לְעֲבָדִים עַכ"ל נַר' דְלֹא פִי' כֹּן דְמִתְנִי' דְעוּבָר פּוֹסֵל וְאֵינּוּ מְאָכִיל הוּא
עַל הָאִשָּׁה עֲצָמָה וְיִלְיָף ר"י עֲבָדִים מְדַאֲיָנוּ מְאָכִיל בְּבַת יִשְׂרָאֵל לְכַהֵן דַּה"ה לְעֲבָדִים אֵלָא לְהַצַּד
דְטַעְמָ' דַּר"י מִשׁוּם שְׂאֵינּוּ יְלוּד אֵינּוּ מְאָכִיל אָבֵל לְהַצַּד דְטַעְמָא דַּר"י מִשׁוּם זָר בְּמַעֲי זָרָה אָבֵל
טַעְמָא דְיְלוּד לִיתִיָּה בְּעֲבָדִים וְטַעְמָא דְזָר בְּמַעֲי זָרָה לֹא שִׁינְיָהּ בְּבַת יִשְׂרָאֵל לְכַהֵן דְאֶפְיָלוּ מְזוּר
מְאָכִיל וְע"כ דְטַעְמָא מִשׁוּם יְלוּד כַּמ"ש הַתּוֹס' ע"כ לִיפָא לְמִילָף עֲבָדִים מִבַּת יִשְׂרָאֵל לְכַהֵן דְהָא
לֹא חַד טַעְמָא לְתַרוּנוּיָהּ וְע"כ לְהַצַּד דְזָר בְּמַעֲי זָרָה פִי' דְמִתְנִי' כְּמוֹ שְׁפִי הַתּוֹס': דָּף ס"ח ע"א
תוּס' בַּד"ה רִישָׁא וְכו' וְא"ת וְס' בֶּן ט' וְכו' כ' מְהֵרָשָׁא דְהוּמ"ל מַס' הַבֵּיא ב"ש וְכו' ע"ש וְנִרְאָה
דַּמַּס' הַבֵּיא ב"ש ל"ק דְאֵי הַשְׁתָּא הַבֵּיא ב"ש אֵינְתֵרַע חֲזַקְתִּיָּה וְאֵי אֶפְתִּי לֹא יְדַעֵי אֵי הַבֵּיא ב"ש
לִית לָן לְמִיזֵל בְּתַר חֲזַקָה פִּינּוֹן דְאֶפְשָׁר לְבָדוּק וְלְבָרוּר דְכָל הֵיכָא דְאֶפְשָׁר לְבָרוּר לֹא אֲזִלִי בְּתַר
חֲזַקָה כַּמ"ש הַר"ן בַּפ"ק דְפְסָחִים ע"ש וְכו"כ מְהֵרָשָׁא בְּסוּף פְּרָקִין ע"ש אָבֵל בַּס' בֶּן ט' דְתַלּוּי
בְּשָׁנִים מ"ל דְלֹא אֶפְשָׁר לְבָרוּרִי וְס"ד דְבָכֵל גְּוֹנָא אֵינְרִי מִתְנִי' וְתִירְצוּ דְלֹא אֵינְרִי אֵלָא כְּשֶׁהוּא
עָתָה וְדָאֵי בֶּן ט': בַּא"ד דְאֵי לְכַהֲנָה וְכו' כְּדַמְשָׁמַע בְּקִדּוּשֵׁין וְכו' עַכ"ל ה"ה דְהוּמ"ל לְאוּכּוּחֵי דְאֵי
לְכַהֲנָה לֹא אֲזִלִּין בְּתַר חֲזַקָה מֵהֵיא דְכְתוּבוֹת שְׁהֵבִיאוּ.

אֵלָא דְנִיחָא לְהוּ לְאַתּוּי מְתַרִי יְתִירִי דְדָמִי לִיָּה: גַּמ' אֵי מֵהֵיא לֹא הֵבֵא מְכַלל עֲשָׂה וְכו' מְכָאן
מוּכַח דְלִגְבֵי לֹא וְעֲשָׂה לֹא אֲמַרִי כֹל הֵיכָא דְאִיפָא לְמִדְרַשׁ דְרִשִׁי וְלֹא מוּקְמִי בְּלֹאנִי יְתִירִי וְעֵינָן
לְהַתּוֹסְפוֹת בְּמִפּוֹת דִּי"ח ע"א בַּד"ה אִיסוּרָא ע"ש: ע"ב אֵטוּ לּוּיָהּ וְיִשְׂרָאֵלִית לֹא לְכַהֲנָה וְכו' ק"ק
נּוּקְמ' רְבוּיָא דְבַת וּבַת לְכַהֲנָת וְלְכַהֲנָה וְאֶפְתִּי לּוּיָהּ וְיִשְׂרָאֵלִית מְנַלָּן כְּפָרְיָהּ לְעִיל וְצ"ל דְלַעֲנָנָן
פִּיסוּל כְּהוֹנָה שְׁנִיָּהּ שְׁוִין וְדוּקָא לְתַרוּמָה הוּא דְאִיפָא לְפְלוּגִי בִּינֵיָּהּ מְטַעְמָא דְבְּסוּמָה וְדִלֹא
כְּמְהֵרָשָׁא בְּסוּמָה ע"ש: תוּס' בַּד"ה כְּמָאן וְכו' וְעִי"ל וְכו' עַכ"ל הָאֵי: וְעִי"ל אֶקְוִשָׁא רֵאשׁוֹנָה

קאי ודלא בְּמַהְרָשׁ אַ עֵינֵי שָׁם: בפירש"י בד"ה א"ה וכו' וה"ה דהומ"ל חֵיבֵי פְּרִיתוֹת וכו' עכ"ל תימיה דבְּסִמוּךְ מִק' אַאִית דְּמַפְרָשֵׁי דק"ו הוּא חֵיבֵי לְאִוְנֵי פְּסָלֵי ח"פ לָא פְּסָלֵי וּא"כ גִּימָא דְלָא פְּרִיךְ מִח"פ מִשׁוּם דְּאָתוּ מִק"ו ונ"ל דְּלִזְה גַּתְפִּוּנֵי מְהָרָשׁ"ל וְתִיבַת דְּוִקָא שְׂכ' ט"ס וצ"ל דק"ו הוּא וְע"ש בְּתִירוּצוֹ נְיוֹתָר נ"ל דמ"ש רש"י לְקַמְן דק"ו הוּא מִח"ל הֵינֵנוּ מִח"ל דְּנִכְרֵי וְעָבַד דְּלָא תְּפָסִי קְדוּשֵׁינֵי אֲבָל מִח"ל דְּתְּפָסִי אִין לְלַמּוּד דְּהָא כְּתִיב תְּהִיָּה וּמ"ש רש"י לְקַמְן דְּח"פ נְפָקֵי מְאַלְמְנוֹת וְגִירוּשֵׁינֵי ה"ה דְּהוּמ"ל מִק"ו מִח"ל: בד"ה עָבַד וכו' לְאַפּוֹקָה ח"פ דְּלָאוּ בְּנֵי הוּנְיָא וכו' עכ"ל עמ"ש מְהָרָשׁ"ל ונ"ל דְּהוּק"ל אִיךְ אֲמַרִי דְּוִקָא בְּנֵי הוּנְיָה הָרִי עָבַד וְנִכְרֵי רִבִּינְהוּ קָרָא וּמְהָרָשׁ"א הֲבִין דְּהוּק"ל נִמְעָט גַּם נִכְרֵי וְעָבַד וְאִי מִשׁוּם קָרָא רִשׁ דְּאַלְמְנֵי וְגִירוּשֵׁינֵי גַּם ח"פ נְפָקֵי מְהֵהוּא קָרָא וְעַל זֶה הוּא שְׂכ' דְּלָא פְּמַהְרָשׁ"ל וְלָא עַל הַדְּיָבוּר הָרְאִישׁוֹן דְּוִק וְתִשְׁכַּח וּמָה שֶׁהִק' מְהָרָשׁ"א לִמ"ל תְּהִיָּה הָא ח"פ נְפָקֵי מִקָּרָא דְּאַלְמְנָה וְגִירוּשָׁה וכו' ע"ש ל"ק דְּהוּ"א דְּאַתָּא קָרָא לִח"פ וְלָלָאוּ וְכִדְקָאֵמֵר הַגַּמ' לְעֵיל אִי מְהֵהוּא הוּ"א לָאוּ הֲבָא מִפְּלַל עֲשֵׂה וכו': דָּף ס"ט ע"א תוּס' בד"ה וְהַמְפָּתָה וכו' מִשׁוּם דְּבַעֵי לְמִיתְּנֵי בְּסִיפָא וְיִלְדָּה וכו' עכ"ל הָא דְּלָא כ' דְּבַעֵי לְמִיתְּנֵי עֵיבְרָה דְּהִיא בְּבָא א' מִשׁוּם דְּעֵיקָר חִידוּשָׁא דְּמִשְׁנַתְּנוּ הִיא בְּבָא דְּיִלְדָּה דְּעֵוְבָר פּוֹסֵל וְאִינוּ מְאַכִּיל כְּכָר תְּנִינָא לָהּ לְעֵיל אֲבָל ק' לְמ"ד בר"פ ו' סוּרָר דְּקִטְוֹן מוֹלִיד אֲמַאי לָא נְקִט קִטְוֹן בְּהַדִּי שׁוּטָה ונ"ל מִשׁוּם דְּמִסְקִי בְּגִמְרָא דְּטַעֲמָא דְּלָא חֵיבֵי שְׁמָא עֵיבְרָה מִשׁוּם דְּבִזְנוּת אִינְרֵי וּבְשִׁיטָה מִשׁוּם דְּאִין אָדָם דָּר עִם נִחַשׁ בְּכַפִּיפָה כִּמ"ש הַתּוּס' לְקַמְן וּא"כ בְּקִטְוֹן אִי מוֹלִיד וְדַאי דְּחֵיבֵי שְׁמָא עֵיבְרָה וְדִינוּ חִלוּק מְאַלוּ וְלִכְּדָּה לָא תִּנּוּ לִיָּה בְּמִשְׁנַתְּנוּ בְּהַדִּי שׁוּטָה: ע"ב גמ' לִיחֻוֹשׁ שְׁמָא עֵיבְרָה מִי לָא תִּנּוּ וכו' הָא דְּלָא פְּרִיךְ מִס' בְּן ט' וס' הֲבִיא ב"ש דְּלְעֵיל מִשׁוּם דִּי"ל דְּהָכָא שְׁאִנֵּי מִשׁוּם דְּמוֹקְמִי אַחְזָקָה שְׁאִינְהּ מְעוֹבְרַת אֲבָל לְעֵיל אִינְרֵי בְּהִבִּיא ב"ש הַשְׁתָּא וְהוּא בְּן ט' הַשְׁתָּא כִּמ"ש הַתּוּס' לְעֵיל וְעֵינֵי מְהָרָשׁ"א ז"ל: דָּף ע' ע"ב תוּס' בד"ה אָף וכו' דְּאַיְתְּקֻשׁ תְּרוּמָה לְבִיפּוּרִים עכ"ל ק"ק לְפִי זֶה מְאִי פְּרִיךְ מָה רְאִיתָ וכו' הָא לִיפָא לְאוֹקוּמֵי ג"ש דְּתוֹשֵׁב לְאַסוּר אוּנָן בְּתְרוּמָה דִּא"כ ג"ש לִמ"ל הָא נ"ל מְדַאֲתַקֵּשׁ תְּרוּמָה לְבִיפּוּרִים וי"ל: בד"ה דְּפָסַח וכו' אִיכ' לְמַפְרָךְ מָה לְמַעֲשֵׂי וכו' עכ"ל ק"ל גִּימָא פְּסַח יוֹכִיחַ דִּאֵע"ג דְּפָסַח גּוֹפִיָּה מִמַּעֲשֵׂר גָּמֵר א"ש יוֹכִיחַ מִינְהּ וְדוּקָא בְּמִקּוּם דְּאִין לְמִידִין לְמַד מִן הַלְּמַד הוּא דְּלָא עָבַדִּי יוֹכִיחַ כְּה"ג וּכְמ"ש מְהָרָשׁ"א בְּפ"ק דְּשִׁבְעוֹת ד"ט ע"ב וְעֵינֵי לְהַר' ע"י בְּרִישׁ קְדוּשֵׁינֵי עֵינֵי שָׁם: דָּף ע"א ע"א בד"ה וְהֵי וכו' וצ"ל מְפָל עָרַל וכו' עכ"ל פִּירוּ' דִּמְנָל דְּעָרַל יִשְׂרָאֵל אֲסוּר דִּילְמָא לָא מִינְרֵי קָרָא דוּקָל עָרַל אֲלָא בְּנִכְרֵי אֲבָל יִשְׂרָאֵל דְּלָא מְקָרוּ עָרְלִים מוֹתָר וְתִי דְּלָא אֲצִט' קָרָא אֲלָא לְיִשְׂרָאֵל דְּלִגוּיִם נ"ל מְדַמְעֵכֶב מִילַת זְכָרִיו מְפָלָל דְּעָרַל אֲסוּר פְּדִאֲמֵרִי לְעֵיל מִי אִיפָא מִיָּדִי דְּעָרְלוֹת דְּגוֹפִיָּה וכו' וְקָרָא דוּקָל עָרַל לָא אֲצִטְרִי אֲלָא לְמַתּוּ אַחִיו מִחֻמַּת מִילָה דְּאַנוּס וְאִין מִילַת זְכָרִיו זְכָה"ג מְעַפְכַּת כִּמ"ש מְהָרָשׁ"א לְוּפְלִין לְעֵיל ע"ש וּבְגוּיִם וְדַאי דְּאִין לְחַלֵּק בֵּין אֲנוּסִין לְמִזִּידִין פִּינּוּ דְּאַפִּי מוֹלִין נְקִרָאִים עָרְלִים וְדִלָּא פְּמַהְרָשׁ"א וּמָה שְׂכ' דְּגוּיִם מִבְּן נִכְרֵי נְפָקָא מְלַבֵּד מָה שֶׁהִק' הוּא לְזֶה עוֹד י"ל דִּא"כ מְאִי קָאֵמֵר לְעֵיל הַגַּמ' אִי פְּתַב עָרַל וְלָא כ' ב"נ הָא אִי לָא פְּתִיב ב"נ לָא הֵנָּה יָדְעִי עָרַל יִשְׂרָאֵל וי"ל דִּא"כ נִכְתוּב נִכְרֵי אֲבָל מְדַכְתִּיב ב"נ מִשְׁמַע דְּאַצְט' קָרָא לְנִתְנַפְרוּ מְעַשְׂוֵי דְּלָא יִלִּיף מְעָרַל מִיָּהוּ אֲפִתִי קִשְׂיָא קוֹשְׁיַת מְהָרָשׁ"א ע"כ נ"ל עֵיקָר פְּמוֹ שְׁפַתְבְּתִי: ע"ב בד"ה סוּף וכו' וּא"ת א"כ שׁוּב נָמִי וכו' עכ"ל לָא יְדַעְנָא מְאִי ק"ל הָא אִי נְצִטְוֹנָה א"א עַל הַפְּרִיעָה לָא מְצִינּוּ קָרָא יִתִּירָא גְבִי א"א לְפְרִיעָה וְע"כ הַפֵּל נְכָלָל בְּכָלֵל מִילָה דְּכְתִיבָא וּא"כ קֵא' שְׁפִיר מְאִי שׁוּב בְּמוֹל אֶת בְּנֵי סָגִי: דָּף ע"ב ע"א בד"ה מִשׁוּם וכו' וְהָא פִּינּוּ דְּלָא אֲפִשֵׁר וכו' עכ"ל עִמ"ש מְהָרָשׁ"א ז"ל ע"ד הַרְאִים ז"ל וְהַשְׁעָה תִּי דְּהָא דְּאַמְרִי פִּינּוּ דְּלָא אֲפִשֵׁר אִינְהּ מְעַפְכַּת הֵינֵנוּ אִי לָא אֲפִשֵׁר בְּשַׁעַת עֲשִׂיָּה וְיִכּוֹל לְהִיּוֹת שְׂיָהָא בְּשַׁעַת אֲכִילָה רְאוּי אֲבָל אִי יָדְעִי דְּאַפִּי

בשעת האכילה לא יאה ראוי מעפכת ע"ש ולפ"ז צ"ל מאי דפריה לעיל גבי חלצתו חמה ונתיב לו פל ז' היינו ר"ל דכינון דבעי ז ואינו ראוי אפילו בשעת האכילה מעפכא גם להעשייה וא"צ להג"ש דמקרה דעשייה לחודיה נפקא ולא כדפירש"י אמאי מעפכ ליה מאכילה ע"ש ומאי דפריה המול כל זכר אמ"ר וכו' היינו משום דבשעת העשייה לא היה נולד אבל ק' ע"ד השע"ה אמאי אצט' כל ערל ל"י בו הא פיון דמילת זכריו מעפכת כ"ש ערל גופיה וכדאמר רבא לעיל מי איכא מידי דערלות גופיה וכו' ואפ' למתו אחיו מחמת מילה דאנוס הוא ממילת זכריו נפקא דבכה"ג נמי מעפכא לפ"ד השע"ה ומק"ם לובלין בר"פ הקשה פן ות' דאצט' למתו אחיו מ"מ דאנוס הוא דכה"ג אין מילת זכריו מעפכת ע"ש וצ"ל דאצט' קרא ללאו דממילת זכריו לא שמי' לאו: ע"ב גמ' לא לישטמי' תנא וכו' כ' מהרש"א ז"ל דלפום מסקנא דגמ' ערל אסור בגיעת קדשים מק"ו ומה ט"י דמותר אסור בגיעת קדשי' ערל דאסור בפ"ה כ"ש דאסור בגיעת קדשים ע"ש ונר' דאיכא למיפ"ה מה לט"י שפ"ן אסור בגיעת תרומה קא' בערל דמותר בגיעת תרומה מדאצט' תושב כמ"ש מהרש"א גופיה ואי עביד ק"ו מקומות אמרי' גיעת תרומה תוכיח ועמ"ש מהרש"א לעיל בסמוך: דף ע"ג ע"א תוס' בד"ה מה וכו' אבל לענין ערל וכו' ולמאי דפי' וכו' עכ"ל לפ"ז לא הי"ל להנהיג דב"עו מר"ש להזכיר ילפותא דפסח אלא הי"ל אי דרשי' בו ולא במעשר או בו אינו אוכל אבל אוכל מצה ומרור והילפות' היא מביכורים אפי' אי ג"ש דפסח אינה מונגה: דף ע"ד ע"א גמ' בזרעו של אהרן וכו' למסקנ' דנ"ל בהערב שמש מקרא דנבא השמש א"צ להא מילתא דאיזהו דבר ששנה וכו' וכ"מ מדברי רש"י לעיל בריש פרקין בד"ה איש ע"ש: דף ע"ה ע"א תוס' בד"ה והכתיב וכו' משום דהותר' מפלגה וכו' עכ"ל קשה דא"כ מאן דמוקי ב"ב בעל ב' ראיות אמאי לא מוקי בבעל ג' ראיות ולתרומה ותר' קראי בתרומה להערב שמש חד ב"ב וחד ביולדת וצריכי דתרי לאוי ניהו קרא דאיש איש וקרא דבכל קדש לא תגע ומק"ם א' בתחילת הסוגיא כ' דהא דלא מוקי בבעל ג"ר ולתרומה משום דתרי קראי למ"ל ע"ש אבל השתא בדברי התוס' דתרי לאוי ניהו ואפ' למאן דמוקי בבעל ב"ר אית ליה צריכותא קשה ונ"ל דלמ"ד בבעל ב"ר ל"ל אלא חד צד דצריכותא דהיינו הותרה מפלגה אבל חומרא דמרוכה טומאתה ל"ל וא"כ אי מוקי לה בבעל ג"ר הנה קשה לכתוב ביולדת לבד ומק"ם א' בסה"ד הוכיח דדוקא בלאונן הוא דעבדי צריכות' דאל"ה מאן דמוקי בבעל ב"ר אמאי לא מוקי בבעל ג"ר וצריכי ע"ש ואינו מוכרח די"ל דלמסקנת התוס' מאן דמוקי בבעל ב"ר ל"ל צריכותא פלל ומעתה גם מה שהוכיח מדלא עביד הגמ' האי צריכותא גופ' וכו' ע"ש אינו הכרח דהגמ' דקא' תלת קראי בתרומ' למ"ל קאי אליבא דמ"ד בבעל ב"ר ואיהו ל"ל צריכות' מדלא מוקי לה בבעל ג"ר אף מדברי התוס' הללו שכ' צריכותא דהותרה מפלגה למ"ד בבעל ב"ר יש להוכיח שפיר מדלא קאמר האי צד דצריכותא גבי מאי דקאמר תלתא קראי בתרומה מוכח דדוקא בלאונן הוא דעבדי האי צריכות' ד"ב ויולדת: דף ע"ז ע"א תוס' בד"ה מכ"ג וכו' ומיהו לענין שאר בנות גרים וכו' עכ"ל לפמ"ש התוס' בסה"ד דר"י ס"ל לא ילפי' לפסול בביאתו מאיסורי פהונה אפי' בהצד השנה מעלמ' ומפסולי פהונה א"צ לכ"ז דבפשי' י"ל דלענין שאר גרים לא ילפי' מחלל וממצרי משום דאיכא למיפ"ה מה להנהיג שפ"ן פוסלין בביאתן וכדפריה הגמ' שם ול"ל היא גופה גילף דלר"י לפסול לא ילפי' מאיסורי פהונה ומעלמ' אבל בעמוני גילף שפיר דהא לר' יוסי עמוני פוסל בביאתו כדאי' בסו"פ אלמנה ונהביאווהו התוס' לקמן אלא דהשתא אפתי לא אסיקו אדעתיהו דלא ילפי' לפסול מפסולי פהונה ומעלמא ומ"מ נר' דפשיט"ל נמי השת' דמאיסורי פהונה לחודייהו לא ילפי' לפסול ולכ"ה ניקא להו בשמעתינן דיליף מחלל ואלמנה לעמוני ולא גילף לשאר גרים משום דאיכא

למיפרך שפן פוסלין בביאתן ולא הנצרכו התוס' לו' ומיהו שאר גרים וכו' אלא אילפותא דחלל ומצרי כמו שנר' מפשט דבריהם: בא"ד דנילף שיפסול גר בביאתו מחלל ומצרי וכו' עכ"ל ממצרי לחודיה לא אתי דמצרי פוסל בקהל ואיה גילף מניה שיפסול לכהונה הא גר פסול גם בישראל ול"מ ביה איסור פהונה: בד"ה ר"ל וכו' אליבא דנפשיה וכו' עכ"ל וכן לרשב"ג דנקט פל שאתה נושא בתו וכו' אליבא דנפשיה קאמר דהא לת"ק עמוני אי אתה נושא בתו וא"צ למ"ש מהרש"א בס"ד ע"ש: ע"ב בד"ה מצרי וכו' מהיכ"ת לפסול וכו' עכ"ל הא דלא ק"ל לר"ל דפסיל י"ל דה"ט דר"ל דיליף מעמיו דמשמע ליה עם אחד והיא גיורת מכנה וכו' ופאי דמשמע דוקא מכנה: גמ' מה לממזר שפן אינו ראוי וכו' הומ"ל שפן יצירתו בעבירה ועיין פירש"י בד"ה ורפנו: ועוד מקרא מסייעני מה שהק' מהרש"א לר"י למ"ל אשר יולדו י"ל דאי לאו אשר יולדו הנה דרשי בנים ולא בנות ואחר דכתיב אשר יולדו דרשי בנים לדרש' דלקמן ומ"ש מהרש"א דרפנו דמתני' לאו היינו ר"י ע"ש אין נר' פן מדברי התוס' בד"ה הלכה אף לפירש"י במתני' דפי' אם הלכה נקבל דהיינו אם שמעתי מרבנותי נקבל א"כ ודאי כשא"ל הלכה אני אומר וראי קבליה דהא אמרי ליה אם הלכה נקבל וע"כ דרפנו דמתני' לאו היינו ר"י אבל התוספות מפ' אם הלכה נקבל היינו הלכה למשהמסיני והוא א"ל הלכה אני אומר ר"ל שמעתי מרבנותי ולאו הלמ"מ: פירש"י בד"ה ורפנו וכו' ולית הלכתא פנותיה עכ"ל מדבריו מוכח דר"א דאמ' פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה אפי' בא עליה באונס והמש"ל בה' א"ב נסתפק בזה: דף ע"ח ע"ב אל שאול וכו' אשר המית את הגבעונים יש להבין מאיזה טעם נענשו הדור שהוא ברעב על מעשה שאול דלא מצינו שיענשו הדור על חטא המלך ונ"ל דע"י מעשה שאול היו הגרים שנתגיירו פבר חוזרין לסורן דאומרים אין ראוי לידבק באומה זו וקשין גרים לישראל דאיתנהו בכלל ערבות נהו פישראל מומר ולכך נענשו הדור מפת ערבות ואחר שהמית זו בני שאול חזרו הגרים ההם לעשו' הטוב והישר פדת משה וישראל וזהו מאי דאמרי' לקמן נתוספו הגרים ק"ן אלה אע"ג דלא קבלו גרים בימי דוד ושלמה דמאי דנתוספו היינו הגרים שנתגיירו פבר בימי שאול וע"י שהמית הגבעונים חזרו לסורן עכשיו חזרו לדת האמת ונעשו גרי אמת: דף פ' ע"ב תוס' בד"ה עד וכו' הוכיח על האחר' וכו' עכ"ל עיין מ"ש מהרש"א דלר"י לחליצה מודה דבעינן פולן ע"ש קשה לשמוע דכיון דבשאר דברים הוי סריס בסי' א' בחליצה דבעי' תנאי אחר דהיינו ממעי אמו אז לא מהנו שאר סימנין אבל סי' דכיפה לחודיה אמאי לא מהני פינו דממעי אמו הוא והוי סריס לשאר דברים אמאי לא הוי סריס לחליצה ומעתה א"א להלום דברי מהרש"א בכוננת דבריהם דאי איתא דקוששייתם שהק' מקטן וקטנה קשיא אפי' לר"י לא יתיישב בואין לומר שכ' אלא לר"א אבל לר"י עדיין ק' בכיפה לחודה לחלוץ אשר ע"כ נראה דמעיקרא ל"ק להו לר"י משום דטעמא דלא היתה שעת הפושר הנאמר במתני' אינו אלא להכריע דבנדאי בסריס חמה הוא דאמרו דאינו חולץ פינו דבסי' דכיפה דלא היתה לו שעת הפושר מסתברא דאינו חולץ בע"כ מאי דשמע דאינו חולץ הוא בסריס חמה ולא מצינו חלוק בסריס חמה גופיה בין סריס לסריס ולכן בע"כ גז"הכ היא דבסריס חמה אינו חולץ ואין עיקר הטעם משום דלא הי"ל שעת הפושר: דף פ"א ע"א גמ' פמאן דלא כר"י הא דלא קאמר דלא כר"י ארישא חלצו לה לא פסלוה דלר"י בלא"ה פסולה היא משום זונה י"ל דאתא לאשמועי' דלא נימא אית בה תרתי זונה וחלוץ' דתרי מיני אסורי גינהו אבל בסיפא שם זונה חד הוא: ע"ב תוס' בד"ה פולן וכו' ועוי"ל דוקא בתנור וכו' עכ"ל בע"א גופ' מחלקי בהכי אבל בשאר איסורין בכל ענין לא יוליה הנאה לים המלח דאל"ה גפי חבלי תלתן אמאי לא יוליה הנאה לים המלח וימפור אותם לנכרי דאז אינו נהנה מגוף האיסור א"נ חיישי' שפא ימפרם הגוי

לישאראל פֿדבֿסמוֹד: בד"ה רבי וכו' א"נ אשְמעי' וכו' לאפוקי מר"א וכו' עכ"ל לפ"ד הר"ש
שְהביאו התוס' בד"ה פֿולן וכו' דה"ה בְּכַל הָאִסוּרִין ס"ל לר"א פֿן ע"ש לא יתכן תירוץ זה: דף
פ"ב ע"א גמ' רישא בְּטוֹמְאָת מִשְׁקִין דְּרַבְּנָן לְפּוּם הָאִי תִירוּצָא ס"ל לר"י מב"מ ל"ב אפ"י בְּדַרְבְּנָן
וְעֵינָן בְּגַמְר' בְּחֻלִּין דצ"ט ע"ב דְּמִשְׁנֵי שְׁאֲנֵי צִיר דְּזִינְעָה בְּעֵלְמָא וע"ש בְּתוֹס' וְעֵינָן לְהַצִּיל ח בְּרִישׁ
בִּיצָה דף ד' ע"ב עֵינָן שֵׁם וּבַמ"א פְּתַבְתִּי בְּזָה: ע"ב גמ' אֵלָא מֵאִי נִישָׂא דִיעֵבַד נוּשָׂא נְמִי דִיעֵבַד
עמ"ש מְהַרְשֵׁ"א וְלִכְאוּרָה דְּבַר תִּימָה הוּא דְלִגְבֵי נִישָׂא אַמַּאי צְרִיכָה גִט דְּכִינָן דְּלֵא נִישָׂא מִנ"מ אִי
הוּי אִשְׁתַּי אִישׁ וְנַר' דנ"מ דְּאִי אַנְדְּרוּגִינוּס זָה הוּא זְרַע אֲחִיו וְזָה דוּדוּ שְׁקִידָשָׁה יֵשׁ לוֹ אִשָּׁה אַחֲרַת
וּמַת דוּדוּ זָה דְהַשְׁתָּא אִי ס' קְדוּשִׁין הוּו הו"ל לְגַבֵּי הַיָּבָם ס' צָרַת עֲרוּנָה וְצָרִיף חֲלִיצָה וּא"י לִיבָם
הָאִשָּׁה הָאֲחֵרַת: דף פ"ג ע"א מְדַשְׁבְּקִיה ר"י לְבַר זוּגִיָה וְכו' פִּי דְהַתְּנָא דְּבַרְיִיתָא מִשׁוּם דס"ל דהל'
דס' הוּי אֲפֻכָיָה לְדַרְיִי וּא"כ הו"ל לְאֲפּוֹכֵי נְמִי לר"ש פִּי הִיכִי דְּלֵא לִיהוּי ר"ש ור"א דְּמַתְּנֵי רַבִּים
לְגַבֵּי ר"י אֵלָא ע"כ דְּקַבְּלָה בְּיָדוֹ דר"י חֲזַר בּוֹ וְעֵינָן בְּפִירִשׁ: תוּס' בד"ה בְּרִיָה וְכו' דְּלַרְיִי דְּמַתְּנֵי
זָכַר הוּא וְכו' עכ"ל קְשִׁיָא נִימָא דס"ל כר"ל דְּתַנָּא דְּמַתְּנֵי ס"ל דְּסַפִּיקָא הוּי וְאִי מוֹכְחֵי מִמְּלַתְיָה
דְּרַב הֵכָא דְּלֵא ס"ל כר"ל א"כ בְּפִשְׁי הו"ל לְאוֹכּוֹחֵי מִמְּלַתְיָה דְּרַב דְּהֵכָא ועמ"ש מְהַרְשֵׁ"א
וּבְדַבְּרֵי מַתְּנִישָׁב הַפֿל שְׁפִיר: ע"ב גמ' מַתִּיבֵי וְכו' הוּא דְּאָמַר כִּי הָאִי תַנָּא וְכו' הו"ל לְאַתּוּנֵי פְּלוּגָת'
דְּר"א וְרַבְּנָן דְּמַתְּנֵי דְּמוֹקְמֵי לְעֵיל אֵלִיבָא דְּר"י דְּפִלִּיגֵי אִי חֲזִיב עֲלֵיו מְב' מְקוּמוֹת וְרַב כְּר"י ס"ל
אֵלָא דְּנִיחָא לְאַתּוּנֵי לִיה מְבַרְיִיתָא דְּבַהֲדָיָא הִיא: בְּאִשָּׁה שְׁלֵא פְּדַרְפָּה מִנ"ל מְפִירִשׁ יִי נִרְאָה דְּלִכ"ע
פְּרִיף וְאֵילוּלֵי פִירוּשׁוֹ י"ל דְּלֵא פְּרִיף אֵלָא לְרַבְּנָן אֶבֶל לר' סִימַאי לֵא פְּרִיף דְּכִינָן דוֹכַר מְעֵלְמָא
נ"ל מַאת זָכַר אֵייתַר לִיה אִשָּׁה לְב' מְשֻׁכָּבוֹת דְּאִשָּׁה: דף פ"ה ע"א אָמַר לִיה לִית לֵה וְכו' עֵינָן
פִירִשׁ יִי בְּמַתְּנֵי דְּרִישׁ פְּרִקִין שְׁפִי הַמְּשֻׁנָה בְּהַצַּד דְּאִית לֵה דְּלֵא פְּהַמְסַקְנָא ע"ש: ע"ב בְּעוּלָה לְכ"ג
א"ב וְכו' הָא דְּלֵא פְּרִיף וְלר"א פְּנוּי הֵבָא עַל הַפְּנוּיָה עֲשָׂאָה זוּנָה מֵאִי א"ל מִשׁוּם דְּלֵא אָמַר ר"א
דְּהוּי זוּנָה אֵלָא בְּבָא עֲלֵיהָ בְּרַצוֹן אֶבֶל בְּאוֹנָס לֵא וְעֵינָן לְהַמְשִׁ"ל בַּה' א"ב וְעַמְשׁ"ל דַּע"ז ע"ב
בְּפִירִשׁ יִי: תוּס' בד"ה וְלַרַע"ק וְכו' וּא"ת וּמַאי קְשִׁיָא וְכו' עכ"ל אַע"ג דַּמ"מ ל"ל א"ב מְחֲזִיר
גְּרוּשְׁתּוֹ דְּלָמַ"ד דְּאוּרִייתָא נְמִי ל"ל כְּתוּבָה דְּהָא לֵא אִשְׁתּוֹ הִיא לַרַע"ק מ"מ הַגְּמ' לֵא פְּרִיף הִכִּי
אֵלָא הָא לֵא מְרַגְּלָא לִיה וְכו': דף פ"ו ע"ב בד"ה מִי וְכו' דְּלֵא מְצִי דְּרִישׁ כְּרַע"ק וְכו' עכ"ל אַף עַל
גַּב' דְּהַגְּמ' קָאמַר דְּלַעֲנִין טוֹמְאָת הַגּוֹף כ"ע דְּרִישֵׁי לֵה מ"מ אִינוּ מוֹכְרַח דִּי"ל לְעַנְיָן חוּמָה לְבַד וּלְכַף
הַוּכְרַחוּ לְמַנְקֻט בְּקוּשְׁנֵייתֵם דַּרַע"ק: דף פ"ח ע"א תוּס' בד"ה וּמָה וְכו' דְּאִי הַ הוּל"ל מְסַתְּמ' שׁוּגַג
וְכו' עכ"ל ק"ק לַפ"ז הו"ל לְרַבְּנָן לְאַשְׁמוּעִי אֶפְּיֵלוֹ אָמַר אִינִי יוֹדַע דְּל"ל שְׁתִּיקָה פְּהוּדָאָה וְאַמַּאי
נְקֻטֵי דְּבַרְיֵיהֶם בְּאָמַר לֵא אֶכְלֵתִי וְנ"ל דְּלָזָה כְּפוּנוֹ הַתּוּס' בַּמ"ש וּמ"ל אִפִּי בַּאמ"ל אֶכְלֵתִי שׁוּגַג
דְּלַכְּף נְקֻטוֹ רַבְּנָן לֵא אֶכְלֵתִי מִשׁוּם דְּמִיָּרִי בַּא"ל אֶכְלֵתִי שׁוּגַג דְּבַכַּה"ג דְּנֻקָא בְּאָמַר לֵא אֶכְלֵתִי אֶבֶל
אָמַר אִינִי יוֹדַע וְדֵאִי דְּנֶאֱמַנִין דַּאמ"ל אֶכְלֵתִי שׁוּגַג וְדֵלֵא פְּמַהֲרֵשׁ"א: דף פ"ט ע"ב בְּפִירִשׁ יִי בד"ה
מְדַאוּרִייתָא וְכו' פְּלוּמַר קְרוּבֵי הָאָב וְכו' עכ"ל נַר' מְדַבְּרֵי דִיתוּמָה בְּחִי הָאָב כְּפוּנוֹ שְׁנַשְׂאָת
וְנַתְּגַרְשָׁה אַמָּה וְאַחֵיהָ דְּנֻקָא הוּא דְּתַקִּינוּ רַבְּנָן לְקַדְשָׁה וְלֵא הָאָב וְגַרַע פַּח הָאָב וְכ"נ מְדַבְּרֵי לְקַמָּן
בַּר"פ כ"ש וע"ש בְּהַרִיטְב"א ועמ"ש בַּאֵה"ע סִימָן קַנ"ה ע"ש: דף צ' ע"א תוּס' בד"ה חֲסוּרֵי וְכו'
וּא"ת אִי לְפִי דְּמִים מְשַׁלֵּם וְכו' עכ"ל מַה שְׁהַק' מְהַרְשֵׁ"א אַמַּאי לֵא ק"ל בְּרִישׁ" ע"ש ל"ק דְּבַרְיִישָׁא
פְּשִׁיט"ל דְּמְשַׁלֵּם שְׁיַעוֹר הַתְּרוּמָה שְׁאֶכֶל כְּמוֹ לְפִי מִיָּדָה אֶבֶל בְּסִיפָא לֵא ס"ד דְּמְשַׁלֵּם הַרְבֵּה יוֹתַר
מִפְּיָדָה שְׁאֶכֶל: דף צ"א ע"ב תוּס' בד"ה חֲזָה וְכו' ל"ד מִשׁוּם סוֹפֵר אֵלָא מִשׁוּם עֲדִים וְכו' עכ"ל
נִרְאָה דְּדוּקָא לְפִסְוֹל הוּא דְּקַאָמְרֵי דְּדוּקָא בְּעֲדִים הוּא דְּפִסְוֹל אֶבֶל לְכַתְּחִילָה אִפִּי בְּסוֹפֵר יֵשׁ קְפִידָא
בְּגַט דְּגִזְרֵי אֲטוּ עֲדִים וּבְשַׁאָר שְׁטָרוֹת דְּאַפִּי בְּעֲדִים לְכַתְּחִילָה דְּנֻקָא הוּא דִּישׁ קְפִידָא בְּסוֹפֵר אִפִּי

לכתחין' ש"ד ומשום דהא שילי והיני קאי לשאר שטרות נמי לכה כ' דלא הנה מקפיד רב אלא משום עדים ועפ"ז מקשי' שפיר מההיא דמצאו באשפה וכו' דההיא חותמו ונותנו לה אפי' לכתחילה כמו שהוכיחו התוס' בריש גיטין ריש ד"ג ע"ש ועמ"ש מהרש"א ו"ל: דף צ"ג ע"א תוס' בד"ה א"צ וכו' משום דקסב' אין אדם מקדיש וכו' עכ"ל ק"ק א"כ לרע"ק דס"ל אדם מקדיש דשבל"ע לא הנה צ"ל שפא תעדיף אלא משום מעשה ידיה עזמן דכיון דבאין מעלה לה מזונות מיירי מדאמרינן דטעמא דת"ק משום דאין אדם מקדיש וי"ל דלפום האי פי' מיירי בכל גוונא במעלה ואין מעלה ולת"ק ע"כ דס"ל אין אדם מקדיש דשבל"ל משום אין מעלה ורע"ק אצט' לשפא תעדיף משום מעלה: ע"ב בד"ה קנויה וכו' ואם לא נעשה הקנן וכו' פאלו בעין וכו' עכ"ל זה הטעם אינו אלא לחלק בין מלנה ללקחהם בתורת קדושין דבבאו לידה בתורת קדושין אי נתבטלו הקדושין צריף להחזירם בעינייהו וא"י ליתן דמים אחרים במלנה אבל הא דלא דמי לפקדון מטעמא אחרנא הוא משום דבדידה אכלתינהו פדאי' שם בגמ' ועיין לה' מח"א ה' גזילה סי' כ"ד ע"ש ומ"מ דברי התוס' הללו לא יפנונו אלא לרב דאמר בפ' יש בכור דמ"ט הפודה את בנו בתו' ל"י ואמר להני פדוי לאחר ל"י דבנו פדוי דאע"ג דאין בידו עכשיו לפדות דמי לקדושין דאע"ג דנתאפלו המעות מקודשת אבל לשמואל דאמר פיון דאין בידו לפדותו עכשיו ל"ד לקדושין ה"נ לאחר שתתגיירי דאין בידו לקדשה עכשיו לא מהני ולדידיה מתני' דלאחר שתתגיירי דלא קתני מעכשיו צריף לאוקמה בעדיין המעות בעין ולפ"ז איפא לאוקמה נמי בשטר וכשעדיין דיין קיים ועיין להריטב"א בחי' בפ"ק דגיטין די"ג במאי דאמרינן נעשה כאומר לו משתעבדנא עבדנא לך ולכל דאתי מתמתך שכ' דחשבינן פאלו בעין ונחל השעבוד בשעת מעמד ג' וכמו קדושין ישין לאחר ל"י ודוקא ביכול לקדשה עכשיו אבל בקטנה לא מהני והיינו דפרכי' הקנה לנולדים וכו' ע"ש והיינו פשמואל דלרב אפי' אין בידו לקדשה עכשיו מהני ומ"מ הגמרא דפריף אלא מעתה הקנה לנולדים וכו' אפי' לרב פריף משום דלדבר שב"ל גרע ולכה הנזכרו בגמ' לו' דאפילו לר"מ לדבר שב"ל לא מהני דלשמואל בלא"ה קשיא דאפי' לר"מ דאדם מקנה דשב"ל לא קני אלא בשעה שיבואו לעולם וא"כ אין בידו לקנות עכשיו אבל מ"ש הריטב"א שם דטעמא דהו קדושין משום פיון דמחוייבת בהם חשיבי פאלו בעין ח' דא"כ המקדש במלנה אמאי אינה מקודשת וי"ל.

בד"ה לאחר וכו' ולר"ח הני אפכא וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל ונ"ל דהתוס' פנונתם לר"נ דס"ל המזפה לעופר קנה דס"ל דטפי עדיף מקנה לדבר שב"ל ממקנה דבר שלא בל"ע גופיה דס"ל אע"ג דאין מקנה לדבר שלב"ל וא"כ לר' חנינא ע"כ דעופר חשוב בא לעולם יותר מגירות וסברא הפוכה היא מדר"מ ורב הונא: דף צ"ד ע"א גמ' אימא חיישא אקלקולא ודייקא קמ"ל כצ"ל ונמחק חיבת דורעא דזה פבר שמענו מסיפא דרישא כמ"ש רש"י ו"ל: תוס' בד"ה וליטעמיה וכו' הו"ל לאקשוני היאף ע"א וכו' עכ"ל ק"ק הא אף בבא דמתה אחותה לגופה אצט' לאשמע' דלא חיישא אקלתול' דורעא וכיון דלגופה אצט' לא דייקא מינה הא עד אחד וכמו שנר' משנויא דגמ' דמשני פי אצט' לרע"ק וכו' וי"ל פיון דס"ד דרישא לא אצט' אלא לדיוקא דע"א בכולהו בבי נמי דייקי' אע"ג דאצט' לגופייהו פיון דבחדא בבא נחית לדיוקא וכצ"ל בגמ' גופה דפריף וליטעמיה וכו' דאי בכולהו בבי לא דייקי' אלא אי לגופה לא אצט' א"כ הך סיפא דפריף מינה וליטעמיה ע"כ דס"ל דלגופא לא אצט' וא"כ קשה מאי משני דלרע"ק אצט' קא אכתי קשה בסיפא דמתה אשתו שישא את אחותה פיון דלגופה לא אצט' וע"כ לדיוקא דע"א היכי מהימן ע"א בכ"הג דליכא עגונא אלא ע"כ דלגופה אצט' ומאי דפריף וליטעמיה ה"פ פיון דחדא בבא לדיוקא בכולהו

נמי דייקי' אע"ג דאצט' לגופייהו: ע"ב בפירש"י בד"ה ומונתר וכו' דקי"ל נושאין וכו' עכ"ל לפ"ז מתני' דהכא מייירי לאחר מיתה פדמוקי לה לקמן בר"פ נושאין ואילולי פי' י"ל דהכא דגם הוא אגוס ולא נתפוננו שניהם לאיסורא לא חיישי' ושרי אפי' מחיים: גמ' ליתני נמי תמותו וכו' ק"ק נימא דס"ל כר"י דלקמן דלא נחלקו על תמותו שפוסל ולא שייך בתמותו דינא דמתני' וי"ל דר"י נ"ל לקמן מאותו ואתהן באא"ע ולרע"ק אצטריה קרא למדרש דבעינו קיימות וע"כ דלא ס"ל כר"י: דף צ"ו ע"א במתני' מותר בא' ובשלישית פירש"י דאנס אשה מותר בבתה ולקמן בר"פ נושאין כ' התוס' דהומ"ל אלישנא דמותר דבריינתא ע"ש וא"כ ה"א דבקימו' עסקי' פדמוכח ממתני' וקתני לישנא דמותר ק' וצ"ל דשאני ה"א דכבר נשא דהשתא א"ש לישנא דמותר דר"ל מותר לקיימה דהכי קי"ל אם פוגם לא יוציא: דף ע"ז ע"א גמ' פנף שראה אביו וכו' וממאי דבאנוסה וכו' צ"ל דידע שפיר דאצטריה קרא דלא יגלה לדרשא דבסמוך ולא מיתורא דלא יגלה מפיק לה ר"י ולכך פריה שפיר ממאי דבאנוסה וכו': דף צ"ח ע"א תוס' בד"ה נשא וכו' וריב"א פי' דלהכי נקט הורתו שלא בקדושה וכו' עכ"ל לפמ"ש מהרש"א בכוננתם לא דייקא לישנא דהתוס' ונ"ל דריב"א פא ליישב פירושם הקודם דלא תקשא פיון דנחית לרבותא לישמע'י רבותראטפי אפי' הורתו בקדושה מה שהק' מהרש"א שמעתי אומרים דלק"מ דא"כ תק"ל לר"ש לישנא דמתני' דקתני אפי' הורתו וכו' מאי אפי' דהגמ' לעיל לא מיישב לר"ש לישנא דאפי' אלא דקמ"ל דאפי' כב' אמהות דמו אסירי ואע"ג דע"י קדושין פאו: דף ק"א ע"ב גמ' מבע"ל לכדתני ר"ש וכו' ו עמ"ש מהרש"א ז"ל ונראה דלק' דאצט' קרא לחליצת גרים דגר דן את חבירו פדלקמן וכמ"ש התוס' בד"ה אנה בתי קמא ולתני' בתרא אצט' לפסול לחליצה אפי' בלא פפיה דכ"הג פשר לדון: דף ק"ב ע"ב פירש"י בד"ה הא חזי וכו' ואע"ג דלא נתפוננו וכו' עכ"ל ר"ל דלא ודאי שנתפוננו ולא בעינו שידע ודאי שנתפוננו דחיישינו שמא נתפוננו דהשששא היא פן פמו שגראה מדבריו בדבור שאחר זה ולשונו קצת מגומגום: דף ק"ג ע"א גמ' קב הקטע מני ר"מ וכו' הא דלא פריה אמתני' דר"פ דמכשיר במנעל של עץ ופוסל באנפיליא משום דפשיט"ל דמנעל של עץ במקופה עור וכדאוקמוה לקמן אכל בקב הקטע ס"ד דסתמו של עץ ואינו מקופה עור: ע"ב תוס' בד"ה שאין וכו' אבל ה"א לא סגי וכו' עכ"ל נר' דהוק"ל הגמ' לעיל דפריה מדיקא דשמט הוא וכו' אמאי לא פריה בפשי' מברייתא הלזו דקתני רוב הרגיל ודלא פמהרש"א: בפירש"י בד"ה סנדל וכו' דלא ליתי למעבד במוחלט עכ"ל לפמ"ש המגיה בס' המש"ל בפ"ה מה' אישות דמצות לאו ליהנות ניתנו דוקא בדיעבד ע"ש יתכן דלכתחילה לא תחלוץ משום דאסור בהנאה דבגד הפוסגור נמי אסור בהנאה פדאי' בת"כ ומייתי לה הר"ש בפ"א דנגע'י ע"י ע"ש ועיין מהרש"א: דף ק"ד ע"א תוס' בד"ה סנדל וכו' ומפ' התם משום דע"א פתותי וכו' עכ"ל פתבו זה דלא נימא בע"א דישראל דא"כ לאו פתותי פיון דבגניזה וכמו שהק' אח"פ: בא"ד דהא תנו במנעל שאינו שלו וכו' עכ"ל לפ"ז לכתחילה לא תחלוץ משום שאינו שלו דלא תחלוץ בו לכתחילה פדאמרינו לעיל ודלא פמשמעו דברי רבא דמשום לתא דע"א הוא: גמ' דאי מקשי' אפי' ג"ד וכו' עיין פירש"י ונהרשב"א תמה דנימ' דר"א לא ס"ל פהה מתני' דגומרין בלי'ל' אלא כר"מ דאפי' נ"ד נמי פסול בלי'לה ע"ש ואפ"ל דהגמ' קאמר ה"כ לפום האבע"א דבסמוך דמתני' דחידאה היא ורבנן פליגי עלה ע"כ הלכה כר"א ואנן קי"ל פהה מתני' דגומרין בלי'לה ועיין לה' תומים סי' ה' עש"ב: גמ' ואמר ר"י וכו' אין הלכה באותו הזוג הא דהוצרף לאתוי הא דרב יוסף משום די"ל דר"ש ור"י הסנדלר מכשירין אפי' בינו לבינה כרע"ק דל"ג בשנים כמ"ש התוס' ורש"י לקמן וא"כ לאו יחידאה הוא אבל מדאמר ר"י אין הלכה באותו הזוג מוכח דרע"ק סברא יחידאה דאי איתא לאו

זוג הָמָה אֵלָא תִּלְתָּא: ע"ב תוס' בד"ה דְאָמַר וְכִי מְדַדְרָשִׁי בַת"כ מְזוּבֹו וְכו' עכ"ל דְּבַרְיָהֶם תְּמוּהִים דְּקַרְבָּן זָב הוּא עוֹף וְעוֹפוֹת לֹא בָּעוּ סְמִיכ' וְכַבֵּר עֲמַדְתִּי ע"ד בַּחֲוֵי לַת"כ וְיִישָׁבְתִּי דְּבַרְיָהֶם ע"כ בְּרִיָּיתָא הַשְּׁנוּיָה בַת"כ פ' וַיִּקְרָא דְאֶצְטְרִיף קְרָא לְמַעַט עוֹפוֹת מִסְמִיכָה ע"ש: דָּף ק"ז ע"א פִּירְש"י בַּד"ה מִסֵּר וְכו' דְאִילוּ מִשְׁקַבֵּל אַבְיָה קְדוּשִׁיָּה וְכו' עכ"ל מְדַבְּרִיו אֵלּוּ מוֹכַח דַּס"ל דִּיתוּמָה בְּחִי הָאֵב דְּהִינּוּ שְׁהַשִּׁיֵּא אַבְיָה וְנִתְגַּרְשָׁה אוֹ שְׁמַת בְּעֵלְהָ דְשׁוּב אִין לְאַבְיָה רְשׁוּת בָּהּ לֹא תִּיקְנּוּ רַבָּנָן שְׁהָאֵב יָכוֹל לְקַדְשָׁה אֵלָא דְּוָקָא אַחֲרֵיהּ וְאִמָּה דַּאֲל"ה מִיתוּקְמָא שְׁפִיר בִּיתוּמָה בְּחִי הָאֵב וְכו' מְדַבְּרִיו לְקַמָּן בַּע"ב בַּד"ה פֶּל שְׁיִכּוּלָה וְכו' ע"ש בְּדַרְיָשָׁה בַּאֲה"ע ס' קנ"ד וְעֵינָן מַה שְׁפַתְבְּתִי שָׁם: ע"ב תוס' בַּד"ה מִיָּדִי וְכו' פִּינָן שְׁאִינָה אֲשֵׁתוֹ עכ"ל ק"ק לַפ"ז אֲמַאי קַאמ' הַגַּמ' דְּטַעַמָא דְרָמִי בַר יִחְזַקְאֵל דְּמִיָּאֲנָה בְּיָבָם אֲסוּרָה לְאַבְיָו מְשׁוּם דְּנִרְאִית כְּצַרְת עָרְוָה דִּילְקָמָא מְשׁוּם דְּדָמִי לְבַעֲלַת הַגֵּט דְּהָא אִינָה אֲשֵׁתוֹ וִי"ל דְּנִקְטַת כֵּן אֵלִיבָא דְשְׁמוּאֵל דְּבַסְמוּף דַּל"ד לְבַעֲלַת הַגֵּט: דָּף ק"ח ע"ב תוס' בַּד"ה כְּגוֹן וְכו' אַע"ג דְּגִירָשׁ תְּרִי זִמְנִי וְכו' עכ"ל אֲבָל בְּתִלְתָּא זִמְנִי מוֹדָה ר"א דְּמַחְזִיא גְדוּלָה וְהָא דְלֹא מוֹקִי מַתְנִי כְּעוֹלָא וּבְתִלְתָּא זִמְנִי מְשׁוּם דְלֹא קַתְנִי מַתְנִי אֵלָא תְּרִי זִמְנִי גִירוּשִׁין וְלַעוֹלָא צ"ל דְּמַתְנִי חֲסוּרִי מְחַסְרָא: בַּד"ה לְאִסּוּר וְכו' וְלֹאֵו קוּשְׁיָא הִיא דַּמָּה"ט וְכו' עכ"ל ק"ק לַפ"ז לֹא שְׁמַעִי מְהַאי פְּלוּגְתָּא דְאִיפָּא מ"ד אֲתִי מִיָּאוֹן וּמְבַטֵּל גֵּט.

דְּדִילְקָמָא כ"ע מוֹדוֹ דְלֹא מְבַטֵּל וּמֵאֵן דְשָׁרִי הֵכָא דְהִנּוּ בְּזִנּוּת וּמֵאֵי קְאָמַר מֵאֵן תִּנָּא וְכו' וִי"ל דְּלִפִּי פ' זָה מֵאֵי דְקְאָמַר תְּבַרָּא מִי שְׁשִׁנָּה זֹו וְכו' הִינּוּ נְמִי דְתִנָּא דְשָׁרִי מְשׁוּם זְנוּת וְלֹאֵו מְשׁוּם דְאֲתִי מִיָּאוֹן וּמְבַטֵּל גֵּט וְעֵלְהָ קְאָמַר שְׁפִיר מֵאֵן תִּנָּא וְכו': דָּף ק"ט ע"א גַּמ' וּמוֹדִים חֲכָמִים בִּיתוּמָה לַפַּמ"ש הָרָא"ש וִי"ל דְּבַכ"ה גְּחוּלְצַת מְשׁוּם דְאִיפָּא דְלֹא יָדְעִי בְּגִירוּשִׁין ע"ש ק' דַּא"כ בְּרִישָׁא דְמַתְנִי אֲמַאי מְוַתֵּר לִיבָם הָא אִיפָּא דְלֹא יָדְעִי בְּחֻזְרָה וּבְשִׁמְעֵתִין מוֹכַח דְּבִקְדוּשָׁה בְּלִילָה וּמַת אִיפָּא דְלֹא יָדְעִי בְּחֻזְרָה טְפִי מְגִירוּשִׁין וְאִיף יָהִיב סְבֵרַת רַבָּנָן הַפּוֹכָה וְצ"ל דְּדוֹקָא בְּקַבֵּל אַבְיָה גִיטָה הוּא דְלֹא יָדְעִי בְּגִירוּשִׁין אֲבָל כְּשֵׁהִיא מְקַבֵּל גִיטָה קָלָא אִית לָהּ וּבַהֲכִי נִיחָא מַה שְׁהַקְשָׁה מְהַרְשָׁא ע"ש: דָּף ק"י ע"א תוס' בַּד"ה בְּהֵיֵא וְכו' דְהָא לְמ"ד בְּהַמְדִיר וְכו' עכ"ל ק"ק גִּימָא דְלְמ"ד בְּבַעֲל כ"ע צְרִיכָה גֵּט הִינּוּ מְסַפֵּק וּשְׁמוּאֵל דְאָמַר צְרִיכָה גֵּט מִב' הֵכָא גַבִּי מִיָּאוֹן הִינּוּ נְמִי מְסַפֵּק וְלִרְב בְּמִיָּאוֹן וְדַאי דְלִשְׁם קְדוּשִׁין בְּעַל וְשָׁם מְסַפֵּק וְלַעוֹלָם הַסְבָּרָא הִיא גַבִּי מִיָּאוֹן דְלִיכָא תִּנָּאָה גְּמַר לִשְׁם קְדוּשִׁין טְפִי אֵלָא דְלִשְׁמוּאֵל שְׁנִיָּהֶם שְׁוִין וּמַנ"ל דַּפְשִׁיט"ל טְפִי בְּמַקְדָּשׁ ע"ת דְצְרִיכָה גֵּט וִי"ל: דָּף קי"א ע"א בְּפִירְש"י בַּד"ה חֲרָשֶׁת וְכו' וְאֵם זֹו קְנוּי' וְזֹו אִינָה קְנוּיָה וְכו' עכ"ל כַּצ"ל וְר"ל אַע"פ שְׁשִׁנָּיָהֶם בְּסַפֵּק אֲפָשָׁר שְׁזֹו קְנוּיָה וְזֹו אִינָה קְנוּיָה וְאִין תְּלוּיִין זָה בְּזָה אֲבָל לִפִּי מַה שְׁנִמְחַק תִּיבַת קְנוּיָה וְגִרְסִי וְאֵם זֹו וְזֹו אִינָה קְנוּיָה ק' דְנִרְאָה דְתִלּוּיָן זָה בְּזָה וְאִין לְצַדֵּד לֹאֵמַר זֹו קְנוּיָה וְזֹו אִינָה קְנוּיָה וְאֵם כֵּן אֲמַאי הַכְרִיחַ ד"ז מְסִיפָא דְמַתְנִי דְקַתְנִי פְּסוּל וְכו' מְרִישָׁא דְמַתְנִי דְקַתְנִי קְטָנָה וְחֲרָשֶׁת אִין בִּיאַת אַחַת מֵהֵן פּוֹטְרַת חֲבֵרְתָּהּ הו"ל לְאוֹכּוּחֵי דְאִי שְׁנִיָּהֶם קְנוּיִין תִּיפְטֵר חֲדָא בְּבִיאַת חֲבֵרְתָּהּ וְאֵם שְׁנִיָּהֶם אִינָם קְנוּיִין א"צ פֶּלֶל לֹא חֲלִיצָה וְלֹא יָבוּם וְא"כ בְּבִיאַת אַחַת מֵהֶם סְגִי אֵלָא ע"כ דִּישׁ לְצַדֵּד שְׁזֹו קְנוּיָה וְזֹו אִינָה קְנוּיָה: ע"ב בַּד"ה ה"ג בְּמַתְנִי וּבְקִימָתָא וְכו' עכ"ל וְכו' מְהַגְמ' דְעֵבִיד צְרִיכּוֹת' בְּדְשְׁמוּאֵל וְאִי אִיתָא בְּדַבְּרֵי ר"א גּוֹפִיָּה הו"ל לְמַעַבְדַּ הַצְרִיכּוֹתָא: דָּף קי"ב ע"א גַּמ' בְּשִׁגִּיטָה יוֹצֵא מִתַּחַת יָדָהּ וְכו' וְאִפִּי לִפִּי דְבַרְיָה דְלֹא נְבַעֲלָה אִין כּוֹפִין אֵלָא לְחַלּוֹץ וְלֹא לִיבָם דְנִפְסָלָה עֲלִיו בְּגֵט שְׁנָתָן לָהּ וְאִפִּי דְהוּא בְּלִשׁוֹן גֵּט גְּמוּר דְכָתוּב אֲנָתִי כְּשֶׁאֲרַךְ הַגִּיטִין מ"מ מְהִי לְפִסּוּלָהּ וּבַהֲכִי נִיחָא גַּם מַה שְׁהַק' מְהַרְשָׁא בְּפִירְש"י בְּסַמּוּף ע"ש וְעַמ"ש בַּאֲה"ע ס' בַּד"ז אִי כּוֹתְבִין בְּגֵט יְבָמִין לְמַאֲמְרוֹ אֲנָתִי אוֹ אוֹ זְקוּקְתִי ע"ש: ע"ב תוס' בַּד"ה הַעִיד וְכו' לְהִבִּיא רְאִיָּה לְדַבְּרֵיהֶם וְכו' עכ"ל הִינּוּ לְמֵאֵי דְמְסִיק לְקַמָּן דְרִיב"ן אִישׁ פְּשִׁיט"ל וְאִשָּׁה

קמבעיא ליה אַבְל לפי הצד דאיש מבע"ל אַלָּא בַּאִישׁ ועפירש"י שם ועפ"ז מְקוֹשֵׁר הֵיטֵב הוּא"ת
שכ' התוס' אח"ז עם מ"ש מְקוֹנֵד' דלפי הצד דאיש מבע"ל וְלֹא רֵאָיָה מִיָּחוּ רַבְּנָן לַקַּמ': דף קי"ג
ע"א בפירש"י בד"ה וְעַל הַחֲרָשֶׁת וכו' עכ"ל מוכח מְדַבְּרֵי דְבִקְטָנוּתָהּ מְצִי הָאֵב לַקַּבֵּל גִּיטָה אפ"י
נְשֵׂאת דָּהָא הַשֵּׂיִאָה אַבִּיָּה קַתְנִי וְהוּא תַּיְמָה דְּמִשְׁנֵינְשֵׂאת אֵין לְאַבִּיָּה רְשׁוּת לַקַּבֵּל גִּיטָה אפ"י בְּקַטְנוּתָהּ
בְּדַמּוּכַח מְבַרְיָתָא בַּפ"ק דְּקִדּוּשֵׁין ד"י ע"א ע"ש בפירש"י וְעֵינֵין עוֹד שָׁם בַּרמ"ג ע"ב וצ"ל דס"ל
דְּהַשֵּׂיִאָה דְּקַתְנִי הָכָא ל"ד אַלָּא שְׁקִדְשָׁה: דף קי"ד ע"ב וְאִי אֲשַׁמְעִי וכו' וְאִי כ' טַנְמָאָה וְשַׁרְצִים
דָּם לֹא אֶתִי מְנַיְיָהוּ דְקִי"ל דִּינֵשׁ הֵיִתֵּר לְאִסּוּרוֹ ע"י בִּישׁוּל דְקִי"ל דָּם שְׁבִינְשָׁלוּ מְדַרְבְּנָן וְעוֹד
דְּשַׁרְצִים אֵית בְּהוּ ה' לְאִנֵּי בְּבָרְיָה וְהו"ל פְּרִיבָּה בְּהֵם מְצוֹת יִתְירוֹת וְעֵינֵין לְמַהֲרָשׁ"א וְלַהֲרֵב מְוָצֵל
מֵאֵשׁ קְצָבִי סִימָן ד': וְאֲשֶׁת אָחִיו בְּחֻלְיָה וְאֵמָי וכו' וּפְרִיָּה לְמ"ד אב"ד מ"ל אַבְל לְמ"ד מ"ל
אע"ג דְּבַדְרַבְּנָן אַמ"ל פְּדֻלְעִיל וְקִי"ל אַחֲוֹת חֲלוּצָה דְּרַבְּנָן אִיכָּא לְאוּקְמָה כַּרְע"ק דַּא"ל אַחֲוֹת
חֲלוּצָה דְּאוּרִיָּתָא לְעִיל דַּמ"ד ע"א ע"ש: דף קט"ז ע"ב תוס' בד"ה שְׁאֵין וכו' וּמִיָּהוּ בַּפ"ב וכו'
עכ"ל ר"ל דְּשַׁמְעוּ בּוֹ שְׁמַת דְּהָכָא לֹא הָוִי כִּי הֵיָּא דְּגִיטָין דְּהָכָא ע"כ בְּעַד אַחַד דְּבִשְׁנֵי עָדִים אפ"י
לְמַפְּוֹר וְהָתֵם בְּהַמְּפָקִיד לְאַכּוֹל אִינְרִי בְּלֹא שְׁמַעוּ כְּדַאִיתָא הָתֵם בְּהֵדְיָא וְדוּמְיָא דִּידָהּ בְּשַׁמְעוּ לְאַכּוֹל
אִינְרִי וְע"כ בַּע"א אִינְרִי וְכַמוֹ שְׁפָבֵר הוֹכִיחוּ הַתּוֹס' בַּמ"ש דְּאִי בַב' עָדִים אפ"י לִירַד וְלְמַפְּוֹר וּמ"ש
וּמְצִינּוּ לְמִי וכו' תִּירוּץ אַחַר הוּא לְעִיקָר קוֹשְׁיָתָם וְאִינוּ נִמְשָׁף מַמ"ש וּמִיָּהוּ בַּפ"ב וכו' וְדִלָּא
כְּמַהֲרָשׁ"א: דף קי"ז ע"א תוס' בד"ה ב"ה וכו' וְכִי נְחָלְקוּ וכו' עכ"ל אֲזִילִי לְתִי הַא' בְּדַבּוּר הַקּוֹדֵם
וּלְכַף קָבַעוּ דִּיבּוּר זֶה אַחַר דִּיבּוּר הַקּוֹדֵם וְעֵינֵין בְּתַשׁוּ' הָרַא"ש פְּלֵל ס"ח סִימָן י"ג עֵינֵין שָׁם: גַּמ'
דִּילְמָא טַעְמָא וכו' דְּקַאֲכֵלָּה לְגִירְסָנָא דְּבִי נְשָׂא וכו' פִּי דְּבַת חַמּוּתָהּ דְּקַתְנִי כּוֹלְלַת בֵּין בַּת חַמּוּתָהּ
לְבַד בֵּין בַּת חַמּוּתָהּ וּבַת חַמִּיָּה וְטַעְמָא דְּבַת חַמּוּתָהּ וְחַמִּיָּה אֵית בָּהּ גַּם מִשּׁוּם דְּאֲכֵלָּה לְגִירְסָנָא דְּבִי
נְשָׂא וּלְכַף בַּת חַמִּיָּה לְבַד בְּכָלֵל וְאֵע"ג דְּהָתֵם אִיכָּא תַּרְתִּי דְּאֲכֵלָּה גִּירְסָנָא דְּבִי אַמָּה וְדְבִי נְשָׂא
וְהָכָא לִיכָּא אַלָּא דְּבִי נְשָׂא לֹא מְסַתְּפֵר לִיהּ לְחַלְקָה בְּכַה"ג וּמַתְּחִילָה ס"ד דְּטַעְמָ' דְּבַת חַמּוּתָהּ הוּא
מִשּׁוּם דְּבִי אִימָה וּלְכַף לֹא הָוִי בַּת חַמִּיָּה בְּכָלֵל וְדַחִי לִיהּ דְּתַרְתִּי אֵית בֵּיָּה וּלְכַף רַש"י בְּמַתְנִי פִּי
עָמַל אָבִי וְאֵמִי וְעֵינֵין לַה' מַש"ל: ע"כ גַּמ' לֹא תַיְתִי וְתַצְעֵרֵן וכו' מִשְׁמַע לִיהּ דְּבַרְיָי אֲתִיָּא גַּם אֲלִיכָּא
דַּר"י דְּאִיָּהוּ הוּא דְּאֵית לִיהּ הַאי טַעְמָא אַבְל לְרַבְּנָן טַעְמָא מִשּׁוּם כְּמִים הַפְּנִים: תּוֹס' בד"ה הַא וכו'
מִשּׁוּם דַּמ"ל דְּאִינְרִי בּוּזָא"ז עכ"ל כַּצ"ל וְנִמְחַק תַּיְבַּת נְמִי דְּלִפִּי מַה שְׁהִגִּיָּה הַמְשָׁנָה לֹא אִינְרִי אַלָּא
בּוּזָא"ז: דף קי"ח ע"ב גַּמ' תְּנָא קִדְשׁ לְהוֹדִיעָף מִשְׁמ' דְּלֹא הִנְצָרָף לְצָרִיכוֹת' הַלְזוּ אַלָּא לְמֵאִי
דְּאוּקְמָה קִדְשׁ בְּבִיָּה וּכְפִירש"י וּק"ק דְּבִלֹּא"ה אַצַּט' צָרִיכוֹת' לְרַשְׁבֵּי"א דס"ל דְּפִלְיָגִי בְּבַעַל וְגִזַּל
וּי"ל: בְּפִירש"י בד"ה מְפָלֵל וכו' אַבְל בְּבַעַל וְגִזַּל וכו' עכ"ל מְדַלָּא קְאָמֵר אִי רַשְׁבֵּי"א לִיתְנִי קִדְשׁ
וּבַעַל וְלַקַּח וְגִזַּל וְעֵינֵין בְּדַבְּרֵי הָרַאשׁוֹנִי בְּהַמְּפָקִיד דַּל"ז וְעֵינֵין בַּח' שָׁם: דף קי"ט ע"א תוס' בד"ה
מְחַנּוּרְתִי וכו' אַע"ג דְּאִיכָּא חֲזָקָה וכו' עכ"ל וְדַאי דַּר"מ דְּחֵינֵישׁ לְמִיעוּטָא אפ"י לִיכָּא חֲזָקָה חֵינֵישׁ
אַלָּא מִשּׁוּם דִּי"ל דְּאֵנָן לֹא קִי"ל כְּוֹנְתִיָּה אַלָּא הֵיכָּא דְּאִיכָּא חֲזָקָה לְכַף הִנְצָרְכוּ לו' דְּאֲדַרְבָּא הַעֲמַד
הִנְדָּ וכו' וּבַסָּה"ד שֶׁהָק' לַר"מ גּוּפִיָּה בְּדַמִּי הִנְצָרְכוּ לו' וְעוֹד דְּאִיכָּא חֲזָקָה מִשּׁוּם דַּפְשִׁיט"ל הֵיכָּא
דְּלִיכָּא חֲזָקָה לֹא חֵינֵישׁ אַלָּא מְדַרְבְּנָן אַבְל בְּדַאִיכָּא חֲזָקָה ס"ד דְּמַדְּאוּרִיָּתָא הוּא: ע"ב תוס' בד"ה
מ"ט וכו' וְאִי ר"א אִינְרִי וכו' עכ"ל גַּם לְהַצַּד דְּצָרָה מְעִיד' הו"מ לְאַקְשׁוּיָי קוֹשְׁנִי הַלְזוּ דְּהָא לְהַצַּד
דְּצָרָה מְעִידָה מ"ש ר"א הוֹאִיל וְהוֹתֵרוּ לִיכְמִין וכו' לְדַבְּרִיָּהם דְּרַבְּנָן כְּדַקָּאמ' הַגַּמ' בְּסַמוּף וַא"כ
ס"ל דְּלֹא מְקַלְקֵלָה נְפִשָׁה וְאֵמָחִי לֹא פְּלִיג בְּמַת חַמִּי אַלָּא מִשּׁוּם דְּלְהַצַּד הוּא בְּלֹא"ה קִשְׂיָא
קוֹשְׁנֵיָתָם רַאשׁוֹנָה הַק' מְהַרְש"א אֵמָי לֹא פְּלִיגִי בְּאַמְרָה מַת בְּעֵלִי דְּתַנְשָׂא וְצָרְתָה אִסּוּרָה וְלֹא
יִתְנַרְץ בְּתִירוּצָם וְתִי דְּמִיתוּקְמָא בְּנִשְׂאָת לְיִשְׂרָאֵל וּבְגִיטָה אֲתֵמִי דְּלֹא מְקַלְקֵלָה נְפִשָׁה אַבְל בְּחַמִּי

אי נקיטא גיטתה תו לא הוואי תמותה וְלא אַסירא תמותה משום שְנאָה הקודמ' פּדמוכח לעיל ע"ש וְלא הִיָּה צָרִיךְ להוכיח מְלַעִיל דְּמַדְבְּרֵי הַתּוֹס' עֲצָמָן יֵשׁ להוכיח כֵּן דָּאִי אֵיתָא דְּבַתְּמוּתָה אַהֲנָא שְנאָה הקודמת מאי מק' ממת חמי דילמא בעלה מת וְחמיה לא מת דְּהַשְׁתָּא לא מְקַלְקְלָא נִפְשָׁה אֱלָא ע"כ דָּאִי בְּעֵלָה מַת תּוֹ לא הוואי תמותה ומ"מ אפתי קשׁיָא דתק"ל להצד דְּצָרָה מְעִידָה אַמְאִי ל"פ ר"א בְּמַת בְּעֵלֵי תַנְשָׂא וְצָרְתָה אַסוּרָה וְלא יתורץ בְּתִירוּצָם וצ"ע: בא"ד וְנִרְאָה לר"י דל"ד וכו' עכ"ל כֵּן יֵשׁ להוכיח מְדַאֲמַר ר"א בְּבִרְיֵית' דְּבִסְמוּךְ הוואיל וְהוֹתֵר' הִיא הוֹתֵרָה צָרְתָה וְהוֹכִיחַ הַגְּמָרָא מִיְנָה דְּצָרָה מְעִידָה וְאַמְאִי תְּלֵי צָרְתָה בְּהִיא דְּקֹאֲמַר הוואיל וְהוֹתֵרָה הִיא וכו' לא הול"ל אֱלָא הוֹתֵרָה צָרְתָה אֱלָא ע"כ דְּדוֹקָא בְּמַתְּפוּוֹנ' לְעֲצָמָה וְלִזְהָ קֹאֲמַר הוואיל וְהוֹתֵרָה הִיא דר"ל הוואיל וְמַתְּפוּוֹנָת לְהַתִּיר עֲצָמָה: דף ק"ך ע"ב בד"ה פְּלִיּוּ וכו' אֲבָל ק' וכו' עכ"ל כֵּמוֹ אֲבָל פְּרִיָּךְ וְלִשְׁנָם מְגוּמָגָם קֶצֶת: בד"ה לְמִימְרָא וכו' וי"ל בְּגוֹסֶס שְׁהוּא מְגוּנֵיָד וכו' עכ"ל ר"ל בְּגוֹסֶס שְׁהוּא מְגוּנֵיָד וְדָאִי לא חִיָּי וְבִנְדָאִי דְּלָא מְטַמָּא דְּהָא קְתָנִי עַד שְׁתַּצָּא נִפְשׁוֹ וְאִי מְגוּנֵיָד לְחוּדִיהָ חִיָּי הוול"ל רְבוּתָא טְפִי אַפִּי גוֹסֶס מְגוּנֵיָד דְּלָא חִיָּי לא מְטַמָּא ומדל"ק גוֹסֶס מְגוּנֵיָד מְשַׁמַּע דס"ל דְּמְגוּנֵיָד לְחוּדִיהָ נְמִי לא חִיָּי וא"כ אֵין פָּאן שׁוּם רְבוּתָא בְּגוֹסֶס מְגוּנֵיָד: וְהִנֵּה הַגּוֹ"ר חֲא"ה פְּלָל ב' סִי' ד' יֵצֵא לִידוֹן בְּדָבָר חֲדָשׁ דְּמִי שְׁמַת וְהִנֵּיחַ בְּן טְרִיפָה אֲשֶׁתּוֹ אֵינָה נִיְתָרַת לְשׁוּק בְּלֹא תְּלִיצָה דְּכִיּוֹן דְּטְרִיפָה אֵינָה חִיָּה הָוִי כְּמַת וְלא חֲשִׁיב בְּן קֵינִימָא וְחִילִיָּה מְהָא מְתָנִי דְּאֵהְלוֹת דְּקְתָנִי אֵין מְטַמָּא עַד שְׁתַּצָּא נִפְשׁוֹ וכו' זוֹקֵק וְפוּטֵר וְמִדְּלֹא קְתָנִי טְרִיפָה דְּגָרִיעָא דְּאֵינָה חִיָּה פְּלָל מוּכָח דְּטְרִיפָה הָוִי כְּמַת מְשַׁשׁ ע"ש וְלִיתָא דא"כ מאי מוּכָחִי מְדַל"ק גוֹסֶס מְגוּנֵיָד נִימָא דְּהָא דל"ק גוֹסֶס מְגוּנֵיָד מְשׁוּם דְּכִיּוֹן דְּאֵינּוֹ חִי הָוִי כְּמַת מְשַׁשׁ וְאֵינּוֹ זוֹקֵק וְאֵינּוֹ פוּטֵר כְּמוֹ טְרִיפָה אֱלָא ע"כ אַע"ג דא"א לחיות זוֹקֵק וְפוּטֵר וְעוֹד דְּמְגוּנֵיָד הוּא בְּמַקּוּם שְׁעוּשָׂה טְרִיפָה כְּמ"ש הַתּוֹס' בְּתִי' הַב' מְדַמְדָּמָה לִיָּה הַגַּמ' לְמַן הָאֲרַפּוּבָה וְלַמְעֵלָה הֵן אֲמַת דְּהַתּוֹס' בְּתִי' הַא' הוּמ"ל מְדַלֵּא קְתָנִי טְרִיפָה אֱלָא מְשׁוּם דְּאֵיפָא לְמ"ד טְרִיפָה חִיָּה וְכֵן יֵשׁ להוכיח דְּטְרִיפָה פְּחִי הוּא לְכ"ד אַע"ג דְּטְרִיפָה א"ח מְגַמ' בַּפ' הַשׁוֹלֵחַ דְּמ"ג דְּמוּקֵי לְבִרְיֵית' דְּהַמִּית מִי שְׁחָצִיּוֹ עֶבֶד וְחָצִיּוֹ ב"ח בְּעֲשָׂאוֹ טְרִיפָה וְפָרִיָּךְ וְהָאֲר"ל כּוֹפֵר אֵינּוֹ מְשַׁתְּלֵם אֱלָא לְאַחַר מִיתָה ע"ש וְעֵיקַר מְקִלְתָּיָה דר"ל הִיא בַּפ' ד' וְה' דְּמ"ב ע"ב אֲאַמְדוּהוּ לְמִיתָה וְלא אֵינְרִי בְּשַׁנְעָשָׂה טְרִיפָה וְאִי אֵיתָא דְּטְרִיפָה הָוִי כְּמַת טְפִי מְגוֹסֶס וְמְגוּנֵיָד מֵאִי פְּרִיָּךְ נִימָא דְּטְרִיפָה שְׁאֵנִי דְּהָוִי כְּמַת וְעֵינֵן לְהַרְבּ לִיְמוּדֵי ה' לִיְמוּד קס"ח שְׁנַעְלֵם מְנַפּוּ הַגַּמ' דַּפ' ד' וְה' דְּמַסִּיָּם בְּמִלְתָּיָה דר"ל וְהו"ל רָאוּי וּפ' הַר"מ בַּפִּי"א מַה' נ"מ דִּין ב' ע"ש: דף קכ"א ע"ב פִּירֵשׁ"י בַּד"ה אֲפִילוּ וכו' וּמְסִיחֹת לְפִי תְּנֵן עכ"ל הָא וְדָאִי דְּקִי"ל אֲשֶׁה נְאֻמָּת בְּעִדוֹת אֲשֶׁה אַפִּי מַתְּפוּוֹנָת לְהַעִיד אֱלָא מְשׁוּם דְּפְלוּגְת' דְּתַנְאִי לְקַמֵּן בְּמַתְנִי וְהָוִי כְּסַתָּם וְאַח"כ מְחַלְקַת דָּאֵין הִלְכָה כְּהַתָּם וְלִכְּךָ פִּי מְשַׁנְתָּנוּ בְּמְסִיחָה לְפִי תְּנֵן דְּאֵתָא מְתָנִי כְּכ"ע: דף קכ"ב ע"א גַּמ' הָא אֲשֶׁה בְּעֵלְמ' מְהִימָנ' וכו' לְפַמ"ש לְעִיל מְדַבְּרֵי רִש"י דְּאַפִּי לְמ"ד אֲשֶׁה לָא מְהִימָנָא בְּמְסִיחָה לְפִי תְּנֵן מְהִימָנָא יֵשׁ להוכיח מְכָאן סְפִיקוֹ שֶׁל הַמַּש"ל שְׁנִסְתַּפַּק בְּחַמֵּשׁ נְשִׁים שְׁאֵינָם נְאֻמָּנוֹת לוֹ מַת בְּעֵלָה אִי נְאֻמָּנוֹת כְּמַסְל"ת ע"ש דָּאִי אֵיתָא שְׁאֵינָם נְאֻמָּנוֹת כְּמַסְל"ת מֵאִי פְּרִיָּךְ נִימָא דְּאֵינְרִי כְּמַסְל"ת הָא אֲשֶׁה בְּעֵלְמָא מְהִימָנָא כְּמַסְל"ת מִיָּהוּ י"ל דָּאִי ס"ל לְרַע"ק אֲשֶׁה לָא מְהִימָנָא הו"ל לְמַעְבַּד ק"ו מֵאֲשֶׁה בְּעֵלְמָא וְבִלָּא מַסְל"ת אֱלָא ע"כ דס"ל אֲשֶׁה מְהִימָנָא: ע"ב גַּמ' דְּמַכְפֵּר שִׁיחָיָא אַרְיָה מְשַׁמַּע דָּאִי אָמַר הָכִי הָוִי הַכְּחָשָׁה דְּלָא קָאִי אַרְיָה אֱלָא אַדְסְמִיָּךְ לִיָּה דְּהֵינּוּ הַכְּפֵר וּמְכָאן רָאִיָּה לְמ"ש הַרְשָׁב"א בְּתַשׁוּ"י סִי' דָּאִי כְּתוּב בְּשִׁטְר יוֹסֵף בְּן שְׁמַעוֹן נִר"ו מוּכָח מְתוּכּוֹ דְּעַל מִי שְׁאַבִּיּו חִי הוּא דְּנִר"ו לָא קָאִי אֱלָא אַדְסְמִיָּךְ לִיָּה וְהוֹכִיחַ כֵּן מְדַאֲמֵרִינּוּ בַּפ"ק דַּע"א אַחְנָה דְּמִרְנָא וְיִיפְנָא ע"ש: וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיָךְ בַּמ"ש פִּינּוֹן שְׁבָנִים לְבָנֵיָךְ שְׁלוֹם עַל דֵּינֵי יִשְׂרָאֵל דְּלָא אָתּוּ לִידֵי תְּלִיצָה וְיָבוּם

וזהו ורב שלום ע"י בניה: תם ונשלם חידושי מסכת יבמות מסכת כתובות פרק ראשון דף ב' ע"א
גמ' שקדו חכמים וכו' ומ"מ איצט' לטעמ' דטענת בתוליה לאפוקן ליל ד' דמשום שקדו ליפא ועיין
במ"ש מהרמ"ש ז"ל בתוס' בד"ה ליום וכו' ע"ש: תוס' ד"ה שאם וכו' תימה דהכא משמני וכו'
עכ"ל בש"מ תי' בשם הרא"ש ז"ל דהתם בזנות נשואה הוא דלא שכיח אבל בזנות דארוסה שכיח
ע"ש וי"מ דא"כ מאי פריה הגמ' שם בגיטין ד' כ"ו ע"ב למ"ד משום פירי ארוסה מי אית לה פירי
ומאי קושיא דאפילו למ"ד משום פירי מודה דבארוס' דלא שכיח דטע' משום בת אחותו וי"ל
דא"כ פינון דדין זה דצריה להניח מקום הזמן בין בנשואה ובין בארוסה לא הו"ל לומר אלא טעמא
דפירי דלא שייך אלא בנשואה הו"ל ג"כ טעמא דבת אחותו דשייך נמי בארוסה אלא ע"כ דבלאו
טעמא דבת אחותו תיקנו ומאי טעמא ומשני דאיכא טעמא אחרניא בארוסה לכ"ע ולא נחלקו ר"י
ור"ל אלא בנשואה אבל אי טעמא דבת אחותו די"ל להזכירו פינון דבר פלוגתיה הזכירו: ע"ב
פירש"י בד"ה מת הוא דאינו גט משום דאין גט לאחר מיתה וכו' עכ"ל ולא ניחא לפ' משום דאונס
גדול הוא משום דלא מסתבר לחלק בין דאונסין לקושטא דמילתא אע"ג דכ' אח"כ חלה וכ"ש
מת: בד"ה דילמא וכו' לכתוב אם לא באתי לר"ח פ' וכו' עכ"ל אינו מדוקדק דהתנאי אינו נכתב
בגט כמבואר בגמ' ובפוסקים: תוס' ד"ה מציא וכו' דלא מיפקדא אפריה וכו' עכ"ל מוכרח דס"ל
דלא מיפקדא אפי' אשבת דלא תהו בראיה וכו' ועיין במג"א סי' קנ"ג: בד"ה דילמא וכו' דאיכא
לאוקמה בין כתוב זמן וכו' עכ"ל כתב מהרש"א ס"ל דרבותינו דס"ל זמנו של ש"מ משום דהול"ל
שבוע או שנה ע"ש ובלאו הכי י"ל דהתנאי דאם באתי הול"ל בגט זמן דר"ח פ' זמן התנאי
כפרש"י מיהו בתנאי אם מתו דגם בו ס"ל לרבותינו זמנו של ש"מ כמבואר בגמרא בפ' מ"ש וגם
בדברי התוס' פאן עכ"ל בתי' מהרש"א ז"ל: דף ג' ע"א בד"ה א"ד וכו' וק' לר"י דמסיק בפ' מ"ש
עכ"ל עמ"ש מהרמ"ש ועיין במהרש"א ז"ל בתוס' ד"ה דילמא מת דוקא וכו' עיי"ש: ד"ה וסברא
וכו' או אפילו כשקדם וכו' עכ"ל לפ"ז אפילו כשהתנאי הוא לאשה אין אונס דאיכא משום פרוצות
דאפילו שיהא יודעת שיהא אינה אנוסה קאמר שיהא אנוסה דלא כמהרנ"ח סימן ק"ך שכתב
דכשהתנאי הוא לאשה ליכא לא משום פרוצות ולא משום צנועות ע"ש: פירש"י ד"ה דטרית ליה
וכו' פונסה בא' בשבת וכו' עכ"ל ק"ק דבאחד בשבת אפי' אחר תקנת עזרא פונסה היכא דטרית
ליה וצ"ל דעיקר דבריו אכונסה בב' בשבת ושיעור דבריו דכונסה באיזה יום שירצה באחד או
בב' בשבת: ע"ב ד"ה ובשני וכו' ואין צריה לעקור בשבילה וכו' משמע דמשום דסגי להו בשלישי
לא הוצרכו לעקור ב' ימים אבל אי איכא סכנה גם בשלישי היו עוקרין ב' ימים ולפ"ז ניחא מה
שהק' התוס' בד"ה איספוןא מיהו התו' בד"ה ובשני פתבו בשמו דאפי' איכ' בג' לא יכנסו בשני:
דף ד' ע"א ד"ה בועל דאי משום גדות פינון דבעיל וכו' עכ"ל הקשה מהרש"א ז"ל מאי מק' התוס'
לקמן לשמואל גימא דמפ"ל משום גדות ול"ל דרב יוסף משמיה דרבא ע"ש ל"ק דא"כ קשה
לרבא משמואל דכה"ג פריה לעיל גפי' אונס בגיטין לל"ב משמואל ארבא כתב הרא"ש לדחות
דעת הר"מ מדלא קאמר ר"י מילתיה ארישא דבריינתא פינון דבריינתא ע"כ כמשנה א' מדתני
פרשה גדה וכו' ע"ש וצריה פי' לדבריו מאי ראיה מדתני פרשה גדה ועוד מאי צריה לכל זה
בפשיטות הי"ל לדחות ראית הר"מ דלא יתכן שיאמר אבל למשנה אחרונה שרי פינון דהבריינתא
היא כמשנה א' לפ"ד הר"מ וי"ל דמ"מ הי"ל לר"י למימר דהבריינתא כמשנה אחרונה ונוקא
באלמנה אבמ"ע מייירי ולהכי הוצרכו להוכיח דע"כ הבריינתא כמשנה א' מדתני פרשה גדה ולא
תני דם בתולים בגוונא דלא בעל כגון מופת עץ בשעת החופה: דף ה' תוס' ד"ה א"נ וכו' הא
בבריינת' קתני בהדיא משום ברכה עכ"ל י"ל בזה דעיקר התקנה משום שקדו אלא מאי דלא פלוג

רַבָּנוּ וְאֵפִי בְּאֵדָם בְּטֵל אֵינִירִי נִבְעֵלֶת כּו' מְשׁוּם וְהָאִי טַעְמָא דְבִרְכָה אֲהֵנִי לְטַעְמֵי דְלֵא פְּלוּג אֲבָל עֵינֵי הַתְּקֵנָה לֹא תִקּוּן מְשׁוּם בִּרְכָה לְחֻדָּה כּמ"ש הַתּוֹס' בְּסֻמוּף וְהֵינֵנו דְקָאֵמַר בְּתַר הֵכִי מֵאִי אִיפָּא בֵּין בִּרְכָה לְשִׁקְדוּ ר"ל מָה הוֹסִיפִי לֵן בְּטַעְמָא דְבִרְכָה דְנִקְטִינָה בְּבִרְיִיתָא וּמָה שְׁלֵא הַנּוֹזְפֵר בְּבִרְיִיתָא טַעְמָא דְשִׁקְדוּ אִין לְחֻוּשׁ דְכֻמוּ כּוּ גַבִּי בְּתוּלָה לֹא הַנּוֹזְפֵר בְּבִרְיִי' טַעְמָא דְטַעֲנַת בְּתוּלִים וְשִׁקְדוּ: ע"ב ד"ה מֵהוּ וְכו' א"נ יַדַּע לְהוּ וּבְעֵי הֵיכִי הִילְכְתָּ וְכו' עכ"ל וּלְל"ק דְמִיפְקֵד פְּקִיד וְהַבְּעִיּוֹת לְעֵינֵי הַפְּתַח הָאִי דְקִתְּנִי לְעֵיל מִפְּנֵי שְׁעוּשָׁה חֲבוּרָה הֵינֵנו חֲבוּרַת הַפְּתַח וּכ"כ בְּש"מ וּמְהַרְשֵׁ"א הֵק' נִימָא דְקָאֵמַר אֵת"ל הִלְכָה כּר"י מְקַלְקֵל הוּא אֲצֵל הַפְּתַח אוּ מִתְּקֵן תִּיפְשָׁנוּט מִבְּרִייתָא דְלְעֵיל מִתְּקֵן הוּא דְקִתְּנִי מִפְּנֵי שְׁעוּשָׁה חֲבוּרָה ע"ש וי"ל דְאֲפִילוּ הוּא מְקַלְקֵל אִיסוּרוֹ מְדַרְבְּנֵן מִיְהָא אִיפָּא דְפְטוּר אֲבָל אִסוּר וְהַבְּעִיָּא הִי אִי מְקַלְקֵל הוּא וּמְדַרְבְּנֵן הוּא דְאִסוּר אוּ מִתְּקֵן וְאִיפ' אִיסוּרָא דְאִוּרִייתָא כְּמוּ מְפִיס מְוֹרְסָא דְאֵם לְעֵשׂוֹת לָהּ פְּתַח חֲזִיב וְהַתּוֹס' בְּסֻמוּף ד"ה אֵת"ל דְמִשְׁמַע לְהוּ דֹא' מְקַלְקֵל שְׂרִי סְמָכוּ עֲצָמֵן אֲהָא דְלִקְמֵן דְרַב שְׂרִי וְאֵמ' בַּגִּמ' דְלִישְׁנָא דְמִיפְקֵד פְּקִיד מְקַלְקֵל הוּא שְׂרִי אֲבָל בְּבִעֵי לְחֻדָּה י"ל פְּדַכְתִּי דְהַבְּעִיָּא הִיא אִי אִסוּר מְדַרְבְּנֵן אוּ דְאִוּרִייתָא לְפּוּם הָאִי תִי' דְאִי נְמִי וְאִי קִשְׂיָא לְהָאִי א"נ שְׁפַתְבוּ הַתּוֹס' דְיַדַּע לְבִרְיִיתָא תִקְשָׁה מֵהָאִי בְּרִייתָא לְרַב דְשְׂרִי לְלִישְׁנָא דְפְקִיד מְשׁוּם מְקַלְקֵל י"ל דְמֵאִי דְאִמְרִינֵן לְלִישְׁנָא דְפְקִיד מְקַלְקֵל הוּא לְרַב הֵינֵנו אֲחֵר דְיַדַּע הַמְּסַקְנֵי דְמַסִּיק לְקַמֵּן תַּנְאִי הִיא וּס"ל לְרַב דְהִנְהוּ תַנְאִי פְּלִיגִי אִי מְקַלְקֵל הוּא מִתְּקֵן אֲבָל קוֹדֵם דְיַדַּע הַגִּמ' לְהִנְהוּ תַנְאִי רַב לֹא מִתּוֹקֵם אֲלֵא לְלִישְׁנָא דְחֲבוּרִי מְחַבֵּר: ד"ה דָּם וְכו' וּמִיְהוּ אִיסוּרָא דְקָאֵמַר הֵכָא א"ל דְהֵנִי דְרַבָּנוּ וְכו' עכ"ל י"מ לִפ"ז מֵאִי קָאֵמַר בְּל"ב הִלְכָה כּר"י אוּ כּר"ש הָא אֵפִי הִלְכָה כּר"י שְׂרִי הֵכָא מְשׁוּם מְצָנָה כִּינֵן דְלִיפָּא אִיסוּר אֲלֵא מְדַרְבְּנֵן וּלְקַמ"ד דְלֵא פְּתַבוּ הַתּוֹס' דְאִיסוּרָא דְהֵכָא דְרַבָּנוּ הוּא אֲלֵא לִר"ש אֲבָל ר"י הָא ס"ל מְלֵאכָה שְׂאֲצָ"ל פְּטוּר: דָּף ו' ע"א ד"ה הָאִי וְכו' וְאֵלוּ בִפ' תּוּלִין וְכו' עכ"ל לְכַאוּרָה י"ל לְפִירֵשׁ"י דְבִשְׂאָר מְשַׁקֵּין לִיפָּא אִיסוּר סְחִיטָה מְדְאוּרִי' אֲבָל מְדַרְבְּנֵן מִיְהָא אִסוּר וּלְכָף לֹא חֲשׂוּ שְׂמָא יְסַחוּט דְהֵנִי גְזִירָה לְגִזְרֵי וּמְסַכּוּרִייתָא דְנִזְוִייתָא דְאִסִּירָא מְדַרְבְּנֵן הוּא מִיְהוּ בַּגִּמ' ר"פ מְפַנִּין גַּבִּי חֲבַרְתָּה מְבִיאָה לָהּ בְּשַׁעֲרָה פְּרִיף וְהָא אֲתִי לִידֵי סְחִיטָה וְהֵינֵנו כִּינֵן דְאֲתִי לִידֵי סְחִיטָה וְשְׂרִי אֲמֵאִי לֹא תַנְאִי בְּכִלֵי פְּדַקְתִּי בְּסִיפָּא וּכְפִירֵשׁ"י שֵׁם וְאִי אִיתָא דְלֵא אִסִּירָא אֲלֵא מְדַרְבְּנֵן לֹא פְּרִיף מִיְדֵי: בֵּא"ד אִיפָּא לְמִימַר מְצָנָה שְׂאֵנִי וְכו' עכ"ל וְהַגִּמ' בְּשַׁמְעֵתִין דְפְרִיף דְרַב אֲדַרְב לֹא מְצִי לְשִׁנּוּי דְרַב דְשְׂרִי הֵכָא מְשׁוּם מְצָנָה דְוּדוּקָא בְּאִיסוּר דְרַבָּנוּ הוּא דְשְׂרִי בְּמִקּוּם מְצָנָה אֲבָל רַב דְאֵמַר הִלְכָה כּר"י דְדָבַר שֵׁא"מ אִסוּר הֵינֵנו מְדְאוּרִייתָא פְּדַמּוּכַח בְּס"פ סְפַק אֲכָל ע"ש בְּתוֹס' וְאִיסוּר תּוּרָה לֹא מְשַׁתְּרִי מְשׁוּם מְצָנָה וְעֵינֵן בְּמְהַרְשֵׁ"א ז"ל: בֵּא"ד דְהֵנִי הַנְּסַחֵט מֵהֵם כְּמוּ אוּכְלָא דְאִפְרַת וְכו' עכ"ל י"מ לְרַבִּי יוֹחָנָן דְאֵמַר הֵתָם לְגוּפֵן מוֹתֵר לְמִימֵהֵן חֲזִיב מֵאִי אִיפָּא לְמִימַר וי"ל לְר"י ס"ל דְכִינֵן רַבְעֵי לְמִימֵהֵן לֹאוּ אוּכְלָא דְאִפְרַת הוּא דְזָה מְשַׁקָּה וְזָה אֲנִי לְוּדוּקָא לְגוּפֵן וְא"צ לְמִימֵהֵן אִמְרִינֵן דְאִפְרַת שֵׁם אֲנִי עֲלִיָּהֵם כְּדַמְעִיקְרָא אַע"ג דְאֲזִלִי לְאִיבּוּד: ע"ב גִּמ' מֵאֵן חֲכָמִים אֲמַר"ר כ"ש הִיא וְכו' וְלְשִׁמּוּאֵל לְעֵיל דְס"ל כּר"ש דְדָבַר שְׂאִין מִתְּכּוּנֵן מוֹתֵר וְאִסַּר לְבַעוּל בְּתוּלָה בְּשַׁבַּת מְשׁוּם דְס"ל לְפַתַּח הוּא צְרִיף אוּ לְדָם הוּא צְרִיף כּמ"ש הַתּוֹס' צ"ל דְחֲכָמִים וְת"ק כּר"ש ס"ל אֲלֵא דְפְלִיגִי בְּהָא מִיְלִתָּא גּוּפָה אִי לְפַתַּח הוּא.

צְרִיף אוּ לֹא וּלְל"ב פְּלִיגִי אִי לְדָם הוּא צְרִיף אוּ לֹא: גִּמ' מְתִיב ר"א הַמְּפִיס מְוֹרְסָא וְכו' אַע"ג דְמַסִּיק לְעֵיל דְתַנְאִי הִיא מ"מ פְּרִיף מִמְתַּנְיֵתִין דְהוּל"ל כְּסֵתָם מְתַנִּי וְלֹא הוּ"ל לְמִיפְסַק כְּמַחְלֻקָּת דְבִרְיִיתָא: תּוֹס' ד"ה לֹא פְּהַלְלוּ וְכו' פִּי לְפִי שְׂאִינוּ בְּקִי בְשַׁע' ק"ש וְכו' עכ"ל נֵר' דְהַנּוֹכְרָחוּ לְפִרְשׁ כֵּן מְדֵלָא פְּרִיף אֲלֵא יֵאמְרוּ שְׂאִינוּ בְּקִי אִסוּר וְכו' וְלֹא פְּרִיף אִק"ש יֵאמְרוּ שְׂאִינוּ בְּקִי פְטוּר בְּקִי

חַיִּיב אֶלָּא ע"כ דלגבי ק"ש אפי' הַבְּקִי קוֹדֵם מַעֲשֵׂה יִרְאֶה וכו' וא"צ למ"ש מְהֵרָשׁ"א ו"ל: דף ז'
ע"א גמ' ואבע"א בְּבַחֲוֹר וכו' עֵינֵן פִּירֵשׁ"י לְעֵיל ד"ה ע"א בד"ה לְמַחֵר שְׁכַתְּבָה דְּמִשְׁתָּה אֶלְמוֹן
בְּאַלְמָנָה וכו' וְהֵינּוּ לְשׁוֹנֵי־אֶקְמָא פֶּן אֶבֶל לֹאֲבַע"א בְּבַחֲוֹר בְּאַלְמָנָה אֵינְרִי וּמְהֵרָ"ם שִׁי"ף ו"ל שְׁם
הַקִּשָּׁה לִפְרִישׁ"י פִּי קְאָמֵר הַגַּמ' שְׁם מַה בֵּין בְּרָכָה לְשִׁקְדוֹ אֲמַאי לֹא קְאָמֵר א"כ בְּחֹר בְּאַלְמָנָה
וּמְשׁוּם בְּרָכָה ב"ה מְשׁוּם שְׁקִדּוֹ לִיכָּא דְּהָא ז' לְבְּרָכָה ע"ש וּל"ק דְּהַגְמ' בְּעֵי לְאַשְׁכּוּחֵי בִּינְיָא גַם
לְשׁוֹנֵי־אֶבַע"א: גמ' וְאַלְמוֹן שְׁנֵשָׂא אֶלְמָנָה לֹא וְהָאֵמֵר ר"ן וכו' מִק' לִפ"ז בְּבַתְרָא ד' צ"א ע"א
דאמ"ר אֶבְצָן זֶה בְּנֵעַז וּדְחִיק לְאַשְׁכּוּחֵי מַאי נ"מ אֲמַאי לֹא אָמֵר נ"מ לְאַלְמוֹן בְּאַלְמָנָה לְבְּרָכָה דְּאִי
אֶבְצָן לֹא בְּנֵעַז י"ל דְּבֵנֵעַז בְּחֹר הִיָּה כַּדִּפְרִישׁ"י שְׁם וְלִיכָּא לְמִילָף מְנִיָּה דִּין אֶלְמוֹן בְּאַלְמָנָה
לְבְּרָכָה וְלְכְּאוּרָה י"ל דְּהַגְמ' שְׁם בְּעֵי לְאַשְׁכּוּחֵי נְמִי נ"מ גַם לר' אַבְהוֹ דנ"ל מִקְרָא דְּבַמְקַהְלוֹת
בְּרָכוֹ אֱלֹהִים וְלֹא יִלְיָף מִבְּנֵעַז מִיַּד דִּי"ל מְשׁוּם דְּרָשָׁא דְּעַמּוֹנִי וְלֹא עַמּוֹנִית פְּדַלְקֵמֶן וְלִיכָּא לְמִילָף
מִבְּנֵעַז אִפִּי אִי אֶבְצָן הוּא בְּנֵעַז מִיָּהוּ אָא לִיתָא דא"כ מַאי פְּרִיָּה הַגַּמ' בְּשִׁמְעֵתִין אַרְבַּ הוּנָא דְּאָמֵר
אַלְמָנָה אִי טְעוּנָה בְּרָכָה מְר"ן לִישְׁנֵי דר"ה ס"ל כר' אַבְהוֹ דְּלֹא יִלְיָף מִבְּנֵעַז אֶלָּא ע"כ דְּגַם לר'
אַבְהוֹ אִיכָּא לְמִילָף מִבְּנֵעַז לְבְּרָכָה אֶלָּא דס"ל דְּעֵשְׂרָה אִין לְלַמּוּד מְשָׁם דִּי"ל מְשׁוּם דְּרָשָׁא הוּא
דְּבְּעֵי עֵשְׂרָה אֶבֶל מ"מ מוֹדָה דְּבִבְנֵעַז אִיכָּא בְּרָכָה וּמִיָּתִי פֶּאן מְר"ן מְשׁוּם דְּמִפְּנֵרְשׁ בְּדְּבָרֵי לְהִדְיָא
וְהִדְק"ל: דף ח' ע"א גמ' מִיָּתִיבֵי חֲתָנִים וְאַבְלִים מִן הַמְּנִיָּן וכו' בְּכּוֹלָה שְׁמַעְתָּא מְבִנְיָר דְּלִיכָּא מֵאן
דְּפִלִּיג רַחֲתָנִים מִן הַמְּנִיָּן וּק"ק דְּלְעֵיל אֵמֵר"ן תְּנָא מְנִיָּן לְבְּרַכְתָּ חֲתָנִים בְּעֵשְׂרָה דְּכַתִּיב וַיִּקַּח עֵשְׂרָה
אֲנָשִׁים מִזְּקֵנֵי הָעִיר וְהִשְׁתָּא בְּתַשְׁעָה אֲנָשִׁים סְגִי וְהוּא מְשָׁלִים לְעֵשְׂרָה וי"ל הִיכָּא דְּאֶפְשָׁ טְפִי
עֲדִיף בְּעֵשְׂרָה לְבַד מִחֲתָן וי"מ דְּעֵשְׂרָה אֲנָשִׁים דְּכַתִּיב הֵינּוּ ט' וְהוּא עֵשְׂרָה בֵּין פְּלוֹם דכ"ה ג פְּתַב
מְהֵרָשׁ"א בַּח"א דִּי"א ע"א דְּאֶמְרִינֵן הֵתָם דֹּא"ל ר"ג לְזַמּוֹנֵי שְׁבַעָה לְעִיבּוֹר הַחֲדָשׁ דְּהֵינּוּ שְׁנֵשָׁה
וְהוּא שְׁבַעָה ע"ש: דף ט' ע"א תוּס' ד"ה וַאֲבַע"א וכו' וי"ל דְּאֶנְסָא קְלָא אִית לִיָּה וכו' עכ"ל אִין
לְהַקְשׁוֹת אִפְתִּי נּוֹקְמָה אַחְזַקְתָּ הִיתֵר וְנִאֲמֵר שְׁנַבְעֵלָה בְּרַצּוֹן בְּקִטְנוּתָה דְּפִתּוּי דְּקִטְנָה אֶנְסָה הוּא
וּבכ"ה ג דְּבְּרַצּוֹן הוּא נְדָאִי לִיכָּא קְלָא וְאֶפִּי אִיכָּא קוֹל גַם בכ"ה ג נִימָא דְּהִיָּה קוֹל וּבְרוּב הַיָּמִים
נְשַׁכַּח הַקּוֹל וּכמ"ש מִהֵרִימ"ט חח"מ ס' גְּבִי שְׁטֵר עִיסְקָא יָשָׁן הִינְצָא עַל הַיָּתוּמִים אִפִּי בְּגוֹנוֹן'
דְּלִיתָיָה לְטַעְנַת הַחֲזוֹרְתִים טְעִינֵן נֶאֱנָסוּ וְהִיָּה קוֹל וְנִשְׁכַּח בְּרוּב הַיָּמִים ע"ש דִּי"ל בכ"ה ג לֹא מוֹקְמִינֵן
אַחְזַקְתָּ הִיתֵר דְּאֶדְרַבָּא נִימָא הַשְׁתָּא הוּא דְּנַבְעֵלָה דְּחִזְקָ' דְּגוּף עֲדִיפָ' כמ"ש הַתּו' בְּדִיבּו' הַקּוֹד'
וּבמַאי דְּמַתְבָּ' מְדַבְּרִיָּהֶם דְּבְּרוּב גְּמוּר לֹא מְצַטְרֵף לִס"ס פְּבַר הָאֶרְכָּתִי בַּמ"א בְּזָה וְהוֹכַחְתִּי מְדַבְּרִי
הַרוֹקֵחַ דְּהִתִּיר לְאַשְׁתָּ פִּהֵן מְעוֹבְרַת לִיכְנָס בְּאַהֲלָה הַמַּת מְשׁוּם ס"ס ס' נָפַל וַאֲת"ל בַּר קִיָּמָה שְׁמָא
נְקִיבָה הִיא הָרִי אֶפִּילוּ מִיָּעוּט נְפִלִים מְצַטְרֵף לִס"ס וְהַבְּאִתִּי מִמְתַּנִּי דִּיכְמוֹ דְּקִי"ט ע"א עש"ב:
ע"ב ד"ה מַאי לֹאֹ וכו' דְּרוּב פְּעָמִים לֹא מוֹקִי אֲנַפְשֵׁיָה וכו' עכ"ל תְּמִיָּה לִי דְּבַגְמ' שְׁם פְּלִיגִי ר"מ
וּר"י דר"מ ס"ל טַעַנ' בְּתוּלָי ל"י וּר"י ס"ל נְסִתְר' לְאַלְתֵּר לֹא נְסִתְרָה אִפִּי אַחַר כְּפָה יָמִים וּר"י
מוֹקִי מְתַנִּי דְּהֵתָם כּר"מ וְרָבָא מוֹקִי לָה כּר"י וְשִׁאֲנִי יְבָמָה דְּבָזִיז מִיָּנָה וּע"כ דְּלֹא הוֹצְרָכוּ הַתּוּס'
לִפ"ז אֶלָּא לְאֹקְמָתָא דר"י דְּלְאֹקְמָתָא דְּרָבָא א"ש בְּלֹא"ה דְּשִׁאֲנִי יְבָמָה דְּבָזִיז מִיָּנָה וְהַשְׁתָּא קִשָּׁה
הָא ר"מ ס"ל בְּטַעַנ' בְּתוּלָי דְּחֵיב בְּכַתְּוִבְתָּה בְּתוּף ל' יוֹם אַע"ג דְּרוּב' ל"מ אֲנַפְשֵׁיָה וְאֲמַאי הָכָא
בִּיהוּדָה חֵיב וצ"ל דְּהַתּוּס' הָכָא מִפ' דְּלֹא פְּלִיגִי ר"מ אֶלָּא בְּדִלָּא דְּעֵינֵן אִם נְסִתְרָה דְּלֹא כְּהַתּוּס'
שְׁם מִיָּהוּ קִשָּׁה הָא קִי"ל דְּאִין הוֹלְכִין בְּמָמוֹן אַחַר הָרוּב וְאֲמַאי חֵיב בְּכַתְּוִבְתָּה מְשׁוּם דְּרוּב פְּעָמִים
לֹא מוֹקִי אֲנַפְשֵׁיָה: ע"ב ד"ה וכו' דְּבִיהוּדָה מַגּוֹ דְּאִי בְּעֵיָא אֶמְרָה וכו' עכ"ל אַע"ג שְׁכ' לְקַמֵּן בַּד"ה
לֹא דְּהוּי מַגּוֹ בְּמִקּוֹ' חִזְקָה דְּאִין אָדָם טוֹרַח בְּסַעוּד' וּמִפְּסִידָה הֵינּוּ רוּקָא בְּגָלִיל אֶבֶל בִּיהוּדָה לִיכָּא
חִזְקָה דְּאֶפִּילוּ הִיא טַעַנָּה בְּתוּלָה אֲנִי י"ל דְּשַׁכְּחָה שְׁהַעֲרָה בָּהּ בְּאִירוּסִין כְּמוֹ שְׁהוּא שְׁכִיחַ כַּדִּפְרִישׁ"י

ועל ידי ששכחה סברה שבתולה היא דבריא לה שלא בא אחר עליה ואין פוננתם לשקר לא היא ולא הוא ואנדא לה התזקה וניחא בזה גם מ"ש מהרש"א הא הוי מיגו להוציא ע"ש דמיגו להוציא לא אמרינן אלא היכא דליפא תזקה דגופא וליפא תזקה פנגדה ולא פתבו לקמן דהוי מיגו להוציא אלא בגליל דאיפא תזקה דאין אדם טורח פנגד תזקה דגופא אבל ביהודה דליפא תזקה דאין אדם טורח אמרינן מיגו להוציא דכל היכא דאיפא תזקה מסייעא למיגו אמרינן מיגו להוציא כמ"ש המרדכי: דף י' ע"א פירש"י ד"ה חכמים וכו' אי הנה פתנב' דאורי' וכו' עכ"ל לפ"ז לרשב"ג דס"ל פתנב' דאוריית' אינו נאמן ולפמ"ש התוס' בסוטה ד' דאפילו למ"ד פתנבת אשה דאורייתא לאו דאורייתא ממש אלא דיש לה אסמכתא בעלמא ע"ש א"כ לכ"ע נאמן דשייף גם בכ"הג למימר הם אמרו והם אמרו וגם בדעת רש"י ז"ל דס"ל פן ואי הנה פתנבת דאורייתא ממש קאמר ואין פונתו ארשב"ג וילעולם דס"ל דרשב"ג לא קאי אלא אויבורית ועפ"ז תירץ אהד מבני הישיבה קושניית התוס' בפ"ק דסנהדרין ד"ט באוקמתא דפליגי בכבודן של ראשונים ע"ש מדברי התוס' בשמעתינן בד"ה הואיל נר' דס"ל דלמ"ד פתנבת אשה מדאורייתא מן התורה ממש: תוס' ד"ה הואיל וכו' תימה דר"מ ז"ל וכו' עכ"ל בלאו סוגיא דשמעתינן לא ק"ל הדיא דפ' אע"פ אהדיא דפ' הגזקין ד"ל דר"מ דס"ל פתנבת דאורייתא היינו מהל' ל"מ ולא שייכא ג"ש דכסף ונתניה אבל משמעתינן מוכח דלמ"ד דאורייתא נפקא ליה מפספ' ישקול פמהר הבתולות ושייכא ג"ש דכסף מגזיקין לעדית ועיין למהרמ"ש ז"ל: ע"ב ד"ה אמר וכו' הלכה כר"א דאינו מחייב על שאר משפרינן וכו' עכ"ל ע"ש בגמרא דפלוגתא דרבנן ור"י היא בשאר משפרינן ור"א לא אמר אלא דאם נתן בו מים פטור אלא דמשמע להו פינן דטעמ' דר"א משום דדריש שכר פדרף שפירותו שוב לא אייתר שכר למיזרש לרבות שאר משפרינן ותימצו דמ"מ אסור להורות ואין להקשות א"כ מאי פריף התם ואמ"ר הלכה כר"א וימר רמי ביה מיאי נימא דמ"מ אסור להורות ד"ל פינן דר"א קאמר טעמא משום דבעינן פדרף שפירותו שמע' דרמי ביה מיאי נימא אינו משפר וא"כ מותר להורות ול"ד לשאר משפרינן דנדאי משפרינן הן וכן י"ל למ"ש התוספות שם דמ"מ מדרבנן אסור היינו בשאר משפרינן אבל במזוג פינן דאינו משפר אפי' מדרבנן שרי לכף פריף ואמ"ר הלכה כר"א: דף י"א ע"א בד"ה מטבילין וכו' וי"ל דקסבר ש כמ"ד יש פח פנד חכמים וכו' עכ"ל מפאן קשה למ"ש מהרש"א לעיל ד' ג' ע"א בד"ה תינח דכ"הג דנמשף ממנו עבירה אין פח פנד חכמי' ולדברי מהרש"ל שם ניחא וי"ל לדברי מהרש"א דלא כ"כאלא לדברי המק' אבל למאי דמשני שויינה רבנן לבעילתו בעילת זנות יש פח פנד חכמים כ"הג וזהו עצמו מאי דמשני בגמ' שם: בא"ד משפחת לה גר קטן מן התורה במעונבת וכו' עכ"ל אבל גר שנתגיירו בניו עמו דקאמ' הגמ' ניחא להו במאי דעבד אבוהון היינו נמי מדין זכייה ומדרבנן הוא מיהו ק' מאי קאמרי התוס' הומ"ל דקמ"ל דיש פח פנד חכמים הא חידוש זה פבר שמעי' ממשנתנו דהגירות והשבוייה דאפי' למאי דמוקי בנתגיירו בניו עמו אינו אלא מדרבנן ועו"ק למ"ד אין פח פנד חכמי' בקו"ע תיקשה ליה מתניתין דהגירות ובמעונבת ל"ל מדקתני פחותה מבת ג"ש וי"ל: גמ' הגדילו יכולין למחות פתב הרמב"ן ז"ל לדעת הרי"ף ז"ל דדוקא דנתגיירו בניו עמו הוא דיכולין למחות אבל בהטבילוהו ב"ד אין יכולין למחות דא"כ מה פח ב"ד יפה ע"ש וי"מ מאי פריף ממתניתין נוקמה בהטבילוהו ב"ד וי"ל דמדקאמר ר"ה גר קטן מטבילין אותו ע"ד ב"ד וע"כ דס"ל דמתני' י"ל בנתגיירו בניו עמו וכדאמר הגמ' בסמוך ש"מ דאפילו בנתגיירו בניו עמו אין יכולין למחות ס"ל לר"ה ובכל מקום פריף הגמ' על האמוראי מהאמוראים שקדמו להם וכדכתי' לעיל: תוס' ד"ה אבני וכו' וי"ל דהתם א"ל שפיר וכו' מוקמי' ליה אדינא וכו' עכ"ל ראייתי מק' דאפתי מק' בגמ'

לקמן דט"ל גפי אביה יכול לעכב דקאמר רבא לא אמר שלא יהיה חוטא נשפר פיון דמשלם קנס
ואמאי צריף להאי טעמא הא בלא"ה רבא לא ס"ל שלא יהיה חוטא נשפר אלא אי מוקמי ליה
אדיניה וי"ל דדוקא אי מדינא ל"ל כ"הג דשמעתין דנכרית היא הוא דל"ל לרבא חוטא נשפר אבל
התם לא נתבאר בתורה דין דאפיי אי יכול לעכב או לא וכיון שפן אמרינן שלא יהיה חוטא נשפר
שאינו סותר דינו המפניש לו ומ"ש התוס' דמוקמי ליה אדיניה ה"ה אי לא ידע' דינו ולפוקי
אי טעמא דשלא יהיה חוטא נשפר סותר דינו כמ"ש בס"ד הוא דל"ל האי טעמא לרבא: ע"ב גמ'
הא לא אתעביד מעשה בידי אדם וקטן הבא על הגדולה דעשאה מ"ע לא מקרי אתעביד מעשה
בידי אדם פיון דבלא השיר הבתולים איירי כמ"ש התוס': דף י"ב ע"א תוס' ד"ה וניחוש וכו'
להפסידה פתובתה דאיכא ס"ס וכו' עכ"ל הא דלא פתבו דאינו מפסידה פתובתה משום דאית לה
מגו דמ"ע משום דהוי מיגו להוציא כמ"ש התוס' לעיל ד"ט ע"ב ואע"ג דהקא בריא ושמא ולקמן
אמרינן טעמא דר"ג דנאמנ' משום מיגו הרי דבבריא ושמא אמרי' מיגו להוציא י"ל היינו להו
שינויאי אבל לאידך שינויאי דאמרי' טעמא דר"ג משום חזקא לא אמרי' מיגו להוציא אפי' בברי
ושמא ועיין לה' תומים: ע"ב גמ' אמ"ל ר"ן אגא דאמרי אפילו לכ"ג וכו' ז' אבל ר"י לא אתי אלא
כר"ג וק"ל דבגמ' בפ' הגוזל דקי"ח ע"א פריף לר"י ממתני' דהתם ומאי פריף נוקמה כר"י וי"ל
דר"י אתי אפי' כר' יאושע דע"כ ל"ק ר"י דחייב אלא בבריא טוב ושמא גרוע כמ"ש התוס' ודר'
יאושע בריא גרוע ושמא טוב וה"ה דהו"מ הגמרא למימר הכי אלא פיון דלית הלכתא פרבי
יאושע לא חש ובמאי דקאמר הגמ' עד פאן לא קאמר אלא משים דאיכא מיגו דמ"ע מקשים
משמא דרב אנגיל ז"ל לפי' ר"ח לעיל דמ"ע פתחה סתום הא הקא ליכא מיגו דהא מצאה בעולה
ופתחה פתוח וי"ל דהבעל לא טען אלא טענת דמים דלא קאמר אלא דלא מצא לה בתולים וכיון
דלא הזכיר אלא טענת דמים מוכח דלא קים ליה בפתח פתוח וא"כ היתה יכולה לטעון מופת ע"ז:
דף י"ג ע"א תוס' ד"ה ר"א וכו' אבל נסתרה מודה ר"י וכו' עכ"ל פן מוכח מגמ' לקמן דפריף
לר"א מברייתא דזו עדות שאשה פשירה לה נאי איתא דר"א מייירי נמי באמרה גבעלתי ובלא
עדים מייירי מאי פריף הא שפיר קתני מדברת ומעונבת וא"צ למ"ש מהרש"א ז"ל: בד"ה חזא
וכו' וחדא להודיעה פחו דר"י עכ"ל כתב מהרש"א דמפרש"י נר' דלר"ג אצט' תרנוייהו ווייהו
דאי תנא חזא הו"מ להכשיר בה דוקא ע"ש ולפ"ז הגמ' לקמן גפי ברייתא דבסתר או בחורבה
דעביד צריכותא חזא לר"ג וחדא לר"י הי"מ למעבד פוליהו אצטריו לר"ג דאי תנא חזא היתה
מוקמי' בחורבה דמתא: ע"ב גמ' משום דרוב פשירים אצלה וכו' צ"ל דמייירי בעיר שרובה ישראל
וביושבת בין ההרים דאל"ה אזלי' בתר רובא דעלמ' דקי"ל כר"ח בפ' לא יחפור דכ"ג ע"ב דרוב
וקרוב הולכין אחר הרוב וע"ש בגמ': תוס' ד"ה ההוא וכו' א"נ התם דבעינן משום דמייירי
בדדיימא וכו' עכ"ל לפ"ז מתורץ קו' א' שהק' דשמואל אדשמואל דהתם דהנולד ממזר בדדיימא
והקא דנאמנת בדלא דיימא: דף י"ד ע"א ד"ה חזא וכו' וזה אינו דהא אפלוגתא דרב ושמואל וכו'
עכ"ל אע"ג דאפיי אליבא דרב קאמר מ"מ לא מצינו דרב פליג אדשמואל בהא דקאמר הלכה
כר"ג משמע דאפי' רב ס"ל הלכה כר"ג וכ"כ התוס' לקמן די"ד ע"ב ד"ה פמאן ע"ש: ד"ה אלמנת
וכו' ולהכי חשיב ליה לקמן ס"ס וכו' לשיטתיהו אזלי' שכתבו בריש ביצה דאפילו ס' אחד בגופה
וס' אחד בתערובת חשיב ס"ס ואפי' לחולקי' פתב מר"ן בב"י בי"ד סי' נ"ז דדוקא בנודע הס'
הראשון קודם שנתערב ע"ש וא"כ י"ל דהקא מייירי שלא נודע ס' החלל אלא אחר שנתערב ועיין
להרשב"א בתשו' ח"א ס"י ת"א ע"ש: בד"ה ת"ר וכו' דהא דמכשיר רבי יוסי בשחיק ממזר
אגוף העיסה וכו' עכ"ל ור"ל דהקא בשתוק ממזר והתם בשתוק חלל דפסול לר"י וכמ"ש מהרש"א

ולפמ"ש התוס' בסה"ד דבשתוק לעולם פסול מיתוקמא ההיא דהתם אפי' בשתוק ממזר ומיירי בשתוק לעולם ומה שהק' מהרש"א ו"ל מאי פריה ארשב"א נימא דקאי אפסול י"ל דמ"ל דקאי אפשרות כמו אינהו עיפה דת"ק: בא"ד א"כ ר"מ דסבר וכו' עכ"ל ה' דלא הוק"ל גם לרשב"א דס"ל דשתוק ממזר פשר היכי מפ' ה' דקתני לטמא משום די"ל בממזר צונח דפסול לרשב"א כמ"ש התוס' בד"ה אכל: ע"ב ד"ה נו וכו' ובפ' ר"ח וכו' והא אמרת רישא וכו' עכ"ל והא דלא פריה דברי רשב"א אהדדי וכדפריה לפירוש רש"י י"ל דאינהו עיפה דקאמר רשב"א אלטמא ולרחק קאי וקנן מהרש"א ו"ל בד"ה ת"ר ע"ש: דף ט"ו ע"ב גמ' אשטמיטתי ה' דאר"י וכו' ק"ק למ"ל ה' מימרא דאמ' רב אכל ליוחסין לא פינו דרב בקרונות הנה מעשה ואמר ר"פ הלכה כר"י ממילא שמעינן דליוחסין בעי תרי רובני"ל דהאי מימרא דליוחסין לא אמרה רב בתחיל ובתינוק מיירי דל"ל חזקת פשרות ואח"כ הוסיפו דאפילו באשה כה"ג דמתני' בעי תרי רובי: תוס' ד"ה מאן וכו' תיקשי ריב"ן דאמר כמאן וכו' עכ"ל יל"ד נימא דהוראת שעה היתה דקאמר היינו דלדורות לא בעי רוב.

פלל ואפילו פסולין פשיה נאחי שפיר כר"ג וי"ל דקושיותם היא על לשון ר"ח דקאמר וסגי לדורות בחד רובא ומאי דנידי מפ' ר"ח לגמרי משום קושיותם ר"ב וניחא בזה מה שהק' מהרש"א ו"ל לפי רש"י לס"ד דמק' ריב"ן דאמר כמאן ע"ש די"ל דהוראת שעה היתה ולדורות לא בעי רוב פלל נאחיא כר"ג: בד"ה להחזיר וכו' נאפי' לשמואל וכו' עכ"ל לפמ"ש התה"ד סי' דרוב העיר מקרי רובא דאיתיה קמן י"ל קושני' זו דברובא דאיתיה קמן מודה שמואל דהולכין במקומו אחר הרוב כמו שגר' מדברי התוס' בפ"ק דסנהדרין ד"ג ע"א ובמ"א פתבתי בזה: בד"ה לא צריכא וכו' מע"מ נכרי ומנגח תורא דידן וכו' עכ"ל קושיותם היא לרב דהולכין במקומו אחר הרוב אכל לשמואל מאי ארייא מע"מ אפילו רוב ישראל נמי פטור והגמ' דקאמר ל"צ דנגחיה תורא דידיה וכו' א"ש אפי' לשמואל דדוקא במע"מ אכל ברוב נכרים משלם דנכרי ל"ל חזקת ממון ומודה שמואל דהולכין אחר הרוב וכמ"ש הר"א ש בתוספותיו וספותיו ע"ש ומ"ש בספרים בשם מהר"ם פולה מילתא הומ"ל לענין נגיחה וכו' צ"ע: פרק שני דף ט"ז ע"א גמ' מאי שנא האי מיגו מהאי מיגו עיין להר"מ בפירוש המשנה שכתב דמיגו דמ"ע דלא מיפסלא לכהונה שאני דאינו מיגו לענין ק"ק אלא לענין פסול ע"ש וק' מאי פריה מ"ש האי מיגו וכו' ות' הגמ' דשור שחוט אינו סובל זה החילוק שכתב הר"מ וי"ל דעיקר קו' הגמרא הוא אזעירי דאמר מאי מדברת נסתרה דאע"ג דאיכא מיגו פליג ר"י ועלא פריה מ"ש האי מיגו וכו' אכל בהאי דמשארסתני נאנסתי י"ל כמ"ש ובהכי ניחא מה שיל"ד מאי פריה מ"ש האי מיגו וכו' נימ' דשאני האי דמשארסתני נאנסתי דהוי מיגו להוציא ועפ"ז ניחא דההיא דזעירי דמי למתני' ולאו מיגו להוציא: ע"ב גמ' וזו הואיל ואין לה קול איתרע ליה רובא מכאן ק"ל אמ"ש מהרימ"ט ו"ל חח"מ סימן ק"ד גבי עיסקא דלא טעינו ליתמי נאנסו משום דנאנסו יש קול אי העיסקא ההיא מזמן קדום טעינו נאנסו די"ל דהיה קול וע"י אריכות הזמן נשתפח הקול דא"כ הכא נמי נימא דהיה קול ונשתפח וצריה לדחוק דמתני' בזמן מועט מיירי ולכך לא נקט אלא עדים דמהני אפי' לזמן מועט מיהו לפ"ז לא מק' התוס' מידי מההיא דנאמנים להעיד בגודלן מה שראו בקוטנן דנימא דשאני התם דמיירי לזמן מרובה ולכך סמכי' ארוב נשים בתולות נשאות ומ"מ האי מילתא דשמא נשתפח הקול אינו אלא ספיקא דשמא הנה קול ונשתפח ולכך אצטריו לעדותן למה שראו בקוטנן ומדלא תי' התוס' פן מוכח דלא כמהרימ"ט ו"ל: תוס' ד"ה וליחוש וכו' אלא אפי' למ"ד דל"מ טעין וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א מאי נ"מ בין מציא טעין למ"ד ל"מ טעין י"ל דנ"מ במקום שאין כותבין

פתובה ואע"ג דמשמע בגמ' בפ"ק דמציעא די"ז ע"ב דמ"ד ל"מ טעין במקום שפותבין פתובה היינו למסקנא דכותבין שובר וכמ"ש התוס' שם אבל לפום סברא דהשתא דאין פותבין שובר דוקא במקום שאין פותבין פתובה: בא"ד פרעתי מנה במיגו וכו' עכ"ל דברייה ברורין ועמ"ש מהרש"א ועיין בתוס' בתרא דקל"ד ע"ב בד"ה ועמ"ש בחדושי שם: דף י"ז ע"ב גמ' ואי ברח מחמת ממון אבע"ל למחויי וכו' ק"ק ליתג' בדיד' ובברח מחמת ממון ובשעת חירום וקמ"ל דכה"ג לא הוי חזקה כמו דאשמועינן מתני' דיאודה וגליל ויש ליישב: תוס' ד"ה וליתג' וכו' דהוי פריא וברי' עכ"ל אבל במתני' פריא ושמא הוא דאינו יודע אם לקחה מאביו ודלא פמהרש"א ו"ל: דף י"ח ע"א גמ' אי אליבא דראב"י הא אמר שבועה בעי וכו' הקשה מהרש"ל ו"ל הא ראב"י לא קאמר אלא בתובעו קטן וא"כ מ"ל אליבא דראב"י בלא תובעו כלל ואין לומר דהשתא לא אסיק אדעתיה וכו' דמ"מ קשיא במסקנא נתנה מודה ר"י ומיתוקמא אליבא דראב"י וי"ל דבמסקנא י"ל דר"י פרבנו ס"ל ואע"ג דפליג ר"י בשור שחוט י"ל דהו' דרבנו דמשיב אבידה עדיפא וכן משמע מפירש"י דר"י אפשר דיספור פרבנו ועוד דבמסקנ' לא קאמר מודה ר"י בכה"ג משום דלא מיתוקמא סיפא ואם יש עדים והגמ' בס"ד פיון דקשיא רישא גופה לא חש לאקשוני מסיפא ודברי מהרש"א בזה תמוהים דכל דבריו הם בכלל דברי מהרש"ל במה שכתב דהשתא לא אסיק אדעתיה ודחה מהרש"ל זה דהגמ' ידע גם בס"ד כל שקלא וטריא ואכתי קשיא מאי קאמ' אי כראב"י שבועה בעי הא מודה ראב"י בלא תבעו דמשיב אבידה הוי: ע"ב גמ' כל פמיניה פיון שהגיד וכו' הב"ח סימן ל"ח דין ה' פתב הא דא"ח ומגיד משום דאין אדם משים ע"ר שהעיד שקר הוא אבל היכא דאמרו העדנו והוזמנו בב"ד פ' לא משווי נפשיהו רשיעי דאפשר דעדונו אמת ועדות המזימין שקר ע"ש וסוג' דשמעתין תיובתיה דבאנוסין מחמת נפשות פריה פיון שהגיד וכו' אע"ג דלא משווי נפשיהו רשיעי וק"ל בגמ' ריש מדות דפריה פיון שהגיד וכו' אהא דקאמר באומר עדות שקר העדנו אמאי לא פריה הא אין אדם מע"ר דאפ' היכא שהפה שאסר הוא הפה שהתיר דחוזר ומגיד מסקינן בשמעתין דבאנוסין מחמת ממון לא מהימני משום דאין אדם משים ע"ר ויש ליישב: בד"ה ואין אדם וכו' או שרבעו אדם אחר וכו' עכ"ל הא דלא כתבו שרבעו באונס משום דאונס קלא אית ליה והא מדלית ליה קלא שמעינן דלאו באונס הוא וכה"ג כתבו התוס' לעיל ד"ט ע"א אבל אין לומר דאונס לא שכיח כמו אנוסין מחמת נפשות שהרי כתבו התוס' לעיל שם דמ"ע לא שכיח ולכך לא הוי ס"ס ומדקאמר ס' באונס וכו' מוכח דאונס שכיח דאל"ה לא הוי ס"ס כמו מ"ע ודברי מהרש"ל בכאן דחוקים שכתב פן לפום התי' דא"נ שכ' אח"ז גם אין משמעות דברייהם בתי' דא"נ שכתב אח"ז לחלק בין גוף אחד לשני גופים כמ"ש בסנהדרין: ד"ה הרי וכו' דהא לקמן אמרי' תרי ותרי וכו' עכ"ל ר"ל דמדקרי להו ותרי ע"כ דהיינו משום דאנן סהדי דלא חתמו אלא בדין וא"כ הוי מגו במקום עדים ועיין למהרש"א: פירש"י ד"ה הפה שאסר וכו' אלא דאמרי קרובי או עברי' וכו' עכ"ל משמ' דמשחק בקוביא הוי משוי נפשיה רשיעא ולפ"ז מ"ש רש"י במתני' קרובים או משחק בקוביא וכו' נקט קרובים למסקנא ומשחק בקוביא לס"ד הרמב"ח אסיפא קאי א"נ קרובים נמי א"ש לס"ד וטעמא משום דמלוה דייק כמ"ש בד"ה ל"ש: דף י"ט ע"א תוס' ד"ה דאמ' וכו' ובפרהסי' בכולהו יתרג ואל יעבור עכ"ל הק' מהרש"א נוקי טעמא דר"מ דאמרי דבפיהרסא הנה ע"ש מה שתי' ולחד תי' שכתבו התוס' לעיל בד"ה אין אדם דה"ט דלא פלגי' דבוריה משום דמחמת נפשות לא שכיח ל"ק דאפ' פי אמרי בפהרסא הנה פלגי' דבוריה דלא הנה בפהרסא אבל להנה תי' אחרוני שכ' שם צ"ל כתי' מהרש"א ואין לתרץ דאפילו בפהרסא לא יתרגו משום הכי אנסם לחתום להנאת עצמו מתפנין

וכה"ג אין חייב למסור עצמו כדאמר רבא גופיה בפ' בן סורר דמשני אהא דפריה וקא אסתר
בפהרסא הנה להנאת עצמו מתפנין הא ליתא דאפתי נוקמ' כדאמרי אדם אחר אנסן לחתום דלאו
הנאת עצמו הוא ועוד דא"כ לאבני דמשני התם אסתר קרקע עולם ולא ס"ל הא דלהנאת עצמו
מתפנין מתוקם שפיר טעמו דר"מ כדאמרי בפהרסא וא"צ לוקמה במודה בשטר שכתבו וא"כ
מאי פריה בפ' מ"ש ונהביאו התוס' בדבור שאח"ז ארבי יוחנן וקא מיפלג פליגי נימא דר"י לא
מוקי לה במודה לוי בשטר לשי' רש"י שכ' בדבור שאח"ז אלא מוקי לה באמרו דבפהרסא הנה
וס"ל פאבני ודחוק לו' דפריה לרבא מדר' יוחנן: ד"ה מודה וכו' דהא פי טעין נמי אמנה מסקי'
וכו' עכ"ל מה שהק' מהרש"א ז"ל נימא מטעמ' אחרניא כדר"ג לקמן ע"ש ל"ק דר"ג לקמן הוא
משום דלא אתי בע"פ ומרעי לשטרך ולכך אין העדים נאמנים לו' אמנה והכא מדפריה גבי עדים
אי דאין כ"י יוצא ממ"א אמאי לא מהימני מוכח דלא ס"ל הך טעמא ורבא מוקי לה כדאמר לנה
ולא מוקי לה כדאמרי עדים מוכח דלא ס"ל הך טעמא דר"ג מיהו י"ל דבעדים דוקא לא ס"ל הך
טעמא אבל גבי לנה פי אמר אמנה ס"ל הך טעמא דכה"ג פתבו התוס' בד"ה לעולם ומ"מ יש
ליישב ואין לומר דאמנה מטעמא דאין אדם מע"ר דהשתא אפתי לא אסיק אדעתיה הך דאסור
להשהות שטר אמנה עד לבסוף ובדברי התוס' יל"ד אמאי לא דחו הך טעמא דשטר בידיה מאי
בעי דאם פן היכי מוקי לעיל טעמא דר"מ כדבר הונא וקא גבי עדים לא שייך האי טעמא דשטרך
בידי מאי בעי לפום מאי דדחו פירש"י בדבור הקודם לזה וי"ל דהגמ' מדמה דכמו דגבי לנה אין
צריך לקיימו מטעמא דשטרך בידי מאי בעי אע"ג דאית ליה מגו ה"נ גבי עדים אע"ג דאית ליה
מגו ס"ל לר"מ דלא מהימני מטעמא דאין סהדי שלא היו אנוסין או פסולים פקושת התוס' לעיל
בד"ה הרי ורבנן ס"ל כתי' התוס' פיון דהצריכו קיום וכו': גמ' דקאמר מלנה תבא עליו ברכה וכו'
מקשים נוקמה כגון שנתן כל נכסיו לפשהיה ש"מ ושייר הך שטרך ועמד ורצה לחזור ממנתו וכי
קאמר דהך שטרך אמנה חוזר דלא שייר פלום והוי חב לאחרי' ולכך לא מהימן ואמאי לא מוקי
לה אלא כר"ג הא אפי' לרבנן מיתוקמ' כה"ג וי"ל דא"כ מאי קמ"ל פשיטא דלא מהימן פיון דחב
לאחרים ולכך מוקי לה כר"ג ולאפוקי מדרבנן ויש מי שתי' דהכא אליבא דרב קיימי' ורב ס"ל
בפ' מי שמת מתנת ש"מ שכתוב בה קנן ארבעה אתרי רכשי ואם עמד אינו חוזר אפי' לא שייר
וא"כ הך אי בקנן אפי' לא שייר אינו חוזר ואי בלא קנן אפי' שייר חוזר דמתנת ש"מ דקי"ל
דאם שייר א"ח דוקא בקנן וליתא דרב דאמר ארבעה אתרי רכשי דוקא בכותב קנן בשטר כמו
שהוכיחו התוס' לקמן דנ"ה ע"ב ד"ה מתנת ממתיני' דקתני ש"מ שכ' כל נכסיו שייר מתנתו מתנה
לא שייר אין מתנתו מתנה וא"כ נוקמה הך בקנן ולא נכתב קנן בשטר ולפי' רשב"ם שכ' שם
דרב מייירי אפילו בלא נכתב הקנן בשטר מוקי מתני' בקנן חזקה ע"ש וא"כ מ"ל הך כגוןא
דאיירי מתני': תוס' ד"ה אי ס"ל וכו' דהומ"ל דהלכה פרשב"ג וכו' עכ"ל אע"ג דאמרי' בבתרא
דק"ע גם ביהיא דרשב"ג איפוף מ"מ ה"נ גופיה קאמר התם רשב"ג ס"ל אין צריך לקיימו וע"כ
דס"ל פהנה אוקמתי דלא אמרי' איפוף או דס"ל איפוף קמיינתא וכיון דס"ל איהו הכי פריה
לסברתיה וכמ"ש בדבור שאח"ז: ד"ה כגון וכו' וא"ת להמניה במגו וכו' עכ"ל דאין לומר משום
דלא מצי למשוי העדים רשיעי דהשתא אפתי לא אסיק אדעתיה דאמנה עולה שיהי פריה אי דאין
כ"י יוצא ממ"א אמאי לא מהימני: בא"ד ימחול לעצמו וכו' עכ"ל עיין להתוס' שם שתי' דאי
מחיל מחייב מדינא דגרמי ועיין להש"ף סי' שפ"ו סקי"ב: ע"ב ד"ה ואם וכו' מגו דאי בעי פסלי
קמאי בגזלנותא עכ"ל בגליון תי' פיון דמאי דמצו למפסלי בגזלנותא חידוש הוא לא אמרי' מגו
עד דאמרי בפ"י וצ"ל דמפרשי כפיר"ת בסנהדרין דכ"ז ע"א ד"ה דפסלינהו דלפירש"י שם

בגזלנותא לאו חידוש הוא: דף ר' ע"א גמ' אלא אמר ר"ן אוקי תרי בהדי תרי וכו' הרשב"א בתשו' ח"ד סימן קס"ו הוכיח מפאן דעדים דנצא עליהם קלא דלא פסיק לא מיפסלי ולא מגבי ממונא על פי עדותן ולא אמרי' אוקי גברא אחזקתיה דבחזקת פשרות קאי ע"ש והוא תימה דהכא לא מורעי להו אחזקתיהו כמ"ש התוס' לעיל וכל היכא דאיפא חזקה מוקמי' להו אחזקתיהו כמו שהוכיחו התוס' מהך דשבועות דקי"ל כר"ה בב' פתי עדים המכחישו' זו את זו בָּאָה בפני עצמה ומעידה ור"נ גופיה ס"ל כר"ה שוב ראיתי להרי"ף לקמן בשמעתא דקרא ערער על א' מהם שכ' פדברי הרשב"א והר"ן שם הק' מהך דשבועות ות' ע"ש ועיין למהרש"א שם בתוס' בד"ה תרי ותרי שהביא דברי הרי"ף וכתב ויש לנישב ולא ידענא מאי ק"ל שהרי התוס' בשמעתין יישבו סוגי' דשמעתין לדעת' והר"ן יישב ההיא דשבועות לדעת הרי"ף ועיין למהרימ"ט חא"ה סי' מ' ע"ש: תוס' ד"ה ואוקי וכו' איפא למימר דאדוניי אודי ליה וכו' עכ"ל ובא באמצע החדש דנחלקו עיין להתוס' בבתרא דק"ה ע"א: ד"ה ור"י וכו' וא"ת ה"נ אמאי לא אסרינו לכתוב שמא ישפח וכו' עכ"ל נ"ל לזה דהתם לא רצו לתקן זמן שמא יבא לידי מכשול ע"י תקנתם אבל לאסור לכתוב על השטר לא חשו לאסור ולגזור אבל לתקן זמן לא דבכ"מ שב ואל תעשה עדיף: רש"י ד"ה שאין וכו' דאם איתא דהלך' אשה יחידה לקבור לא שבקה וכו' עכ"ל ובישנותאיפא למיחש דלא הנה תל קרוב אבל גבי עיר בדברי ר"מ לא ניחא ליה לפרש שמא לא היתה העיר רחוקה דעיר ודאי קלא אית לה ואע"ג דלס"ד הגמ' לקמן צ"ל פן גבי עיר מ"מ למסקנא לא ניחא ליה לדחוקי הכי ול"ק מ"ש מהרש"א ז"ל: דף כ"א ע"א גמ' ובהא אפי' מחביריו הא דלא קאמר דילמא איפא מאן דס"ל הלכה כר' מחביריו אפי' בעלמא משום דליכא למיחש לב"ד טועין כ"כ וסברי דקושטא הכי הוא אע"ג דלעיל קאמר מהו דתימא הלכה כר' אפי' מחביריו והיינו אפי' בעלמא כדפירש"י: תוס' ד"ה על וכו' מדאמרינו מרינו בסמוך וכו' עכ"ל הא דלא מוכחי מדפריף בסמוך דשמואל אדשמואל ואי איתא לאוקמא להווא שטרך דנפיק מב"ד דמר שמואל בשעהידו בפ' על כ"י משום דא"כ הי"ל לפרש בשטר שהעידו על כ"י כי היכי דלא למטעי דהלכה כר' ומשני בשטרך דיתמי וכיון דנדעי כ"ע דשטרך דיתמי לא אתי למטעי: ע"ב פירש"י ד"ה ליתבו בדוכתיהו אחר שהעידו בפנינו עכ"ל והיינו משום שרואהו בליה וצריף עדות והר"ן פתב דביבאו אחר ויעיד פל אחר בפני ג' בזה אחר זה משום דבעינן בפני ג' ולעיל מזה הק' במאי דאמרי עד שלא חתמו מעידין לפניו וחותרם והא בעינן שיעידו בפני ג' ות' דקיום שטרות דרבנן ולא בעי שיעידו בפני ג' ע"ש וק"ל ל"ס"ד הגמ' דלא ס"ד הא דקיום שאני תקשה ליה בהא דעד שלא סתמו וכקן' הר"ן וי"ל דמעידין לפניו ל"ד אלא שביבאו אדם אחר או דלגבי עד נעשה דיין הוא דלא ס"ד דבקיום שטרות דוקא עד נעשה דיין: דף כ"ב ע"א תרי ותרי גינהו וכו' הנה מצי לאוקמה בשובר דע"י תרי ותרי פשר השובר דמוקמינן ממונא בחזקת מאריה או בשדהדיינים יזמום כפירש"י: תוס' ד"ה הפה שאסר וכו' עיין במהרש"א ועיין להה"מ בר"פ י"ב מה' אישות: ע"ב ד"ה כגון וכו' והא דתנן בפ"ב דיבמות הרגנוהו וכו' עכ"ל אע"ג דהתם מסקי' נשאת לא תצא מ"מ דאפלוגתא דאמוראי היא התם ומק' למ"ד אם פונס מוצא תקשה ליה ברייתא דהכא דאע"ג דהתם הוכיח פבר מתני' דשכחה ונשתחררה דאם פונס אינו מוציא מ"מ מדלא פריף התם למ"ד מוציא מהך מתני' ע"כ משום די"ל דאין פל הרננות שוין ועוד דהכא דמי לנטען על אשת איש לפמ"ש התוס' שם בד"ה אמר ע"ש: דף כ"ג ע"א גמ' פשיטא לא ראינו אינה ראיה לא צריכא דדיירי בחצר וכו' הא דלא משני דמירי ביושבים במעמד אחר דאז לא ראינו ראיה כמ"ש הפו' משום דא"כ בסיפא אמאי לא תצא והא דלא מוקי בלא איפוף ורישא לא תצא משום דקלא אית ליה

נקוּשָׁטָא הוּא בְּסִבְרָא דְמַהוּ דְתִמָּא מְשׁוּם דְאַפִּי גִימָא דְקִלָּא אִית לִיה וְהוּ"ל כְּמוּ שְׂאֲמָרוּ לֹא רְאִיתֶם מ"מ תְּרִי וְתְרִי נִיגְהוּ וְאִי מִיִּירִי בְּנִשְׂאֵת לְאַחַד מְעֵינְדִיה וְלִכְּהָ לֹא תִצָּא א"כ בְּסִיפָא אַמְאִי תִצָּא וְעֵינֵי בְּהֶרְ"ן: תּוּס' ד"ה מְאִי וְכו' וְסִיפָא בְּחֻזְקָת ח"א וְכו' עכ"ל אִין ר"ל דְהוּ"ל וְדֹאִי א"א שְׂקֵרִי כְּתָבוּ הַתּוּס' לְעִיל בְּד"ה הֵכָא דְחֻזְקָה דְאַשְׁה דִּינִיק' מְרַעָא לְחֻזְקָת א"א אֶלָּא ר"ל דְמְשׁוּם דִּי"ל דְגַם בְּסִיפָא אִיכָּא חֻזְקָה לְהַתִּיר וְהִיא חֻזְקָה דְאַשְׁה דִּינִיקָא וּמִינְסָבָא לְזֵה כְּתָבוּ בְּסִיפ' אִיכָּא חֻזְקָת א"א פְּנִיגְדָה וְלִשִׁין מְהַרְש"א שְׂכ' בְּד"ה הֵכָא עֲלִיהָ בְּחֻזְקָא אִינוּ מְדוּקְדָק: בֹּא"ד וְהוּ"ל לְמִימַר תִּצָּא מְדַרְבְּנָן וְכו' עכ"ל וְלִיכָּא לְמִי בְּנִשְׂאֵת לְאַחַד מְעֵינְדִיה דֹּא"כ בְּסִיפָא אַמְאִי תִצָּא וְכו' מְנַחֵם לֹא מִיתוּקְמָא דֹּא"כ בְּרִישָׁא אַמְאִי לֹא תִצָּא דֹּס"ל דְלֹר"מ גַּם בְּרִישָׁא דְמְדַרְבְּנָן הִיא תִצָּא אִם בָּאוּ עֲדִי וְאַח"כ נִשְׂאֵת אֶבֶל י"מ ס"ל דְלֹר"מ מוּד' דְבְּדַרְבְּנָן לֹא תִצָּא וְלִכְּהָ הֶנְצָרְכוּ לו' מְדָלָא מִיפְלִיגָא וְכו' ע"כ פְּרַבְּנָן וְאַמְאִי בְּסִיפָא לֹא תִצָּא דְלִיכָּא לְאוּקְמָה בְּנִשְׂאֵת לְאַחַד מְעֵינְדִיה דֹּא"כ בְּרִישָׁא אַמְאִי לֹא תִצָּא הָא מְדַרְבְּנָן מִיְהָא תִצָּא וְל"ק מִשֵּׁה"ק מְהַרְש"א ו"ל וְנִיחָא נְמִי בִּין לְתִי קָמָא בִּין לְהִי"מ מְאִי דְנִקְט הַגְּמָרָא מ"ש רִישָׁא וּמ"ש סִיפָא דְלְעוֹלָם לֹא קָשְׂיָא אֶלָּא מְרִישָׁא לְסִיפָא: גַּמ' מֵאן דְמַתְנִי לֵה אֲרִישָׁא כ"ש אֶסִיפָא וְכו' ק"ק גִּימָא דְנוּקָא אֲרִישָׁא מְשׁוּם דְנִצְאָמְנַת לוֹמַר גְּרִישְׁתְּנִי דֹּס"ל פְּרַב הַמְּנוּנִי פְּדִלְקָמֵן וְאַפִּי' דְגַם בְּשִׁבּוּיָה תְּנִיָּא לְקָמֵן ד"ז מ"מ לְשׁוֹן כ"ש דְקָאֲמַר ק' לְהוֹלְמוּ וְהַפְּר"ח בְּלִיקוּטִיו הֵק' אַמְאִי תְּנֵן וְאִם מְשַׁנְשָׂאֵת אַחַר סִיפָא לֹא הוּ"ל אֶלָּא בְּרִישָׁא וְכָתַב דְעַם מ"ש הַתּוּס' בְּד"ה מֵאן יִתְיַשֵּׁב ע"ש נר' דְכְּוֹנְנָתוּ דְקו' זֹו וְקו' הַתּוּס' קו' מְתַרְצָת חֲבִירְתָּה דְלִכְּהָ תְּנִי לֵה בְּסִיפָא לְאַשְׁמַעִינָן דְגַם בְּסִיפָא בְּעִי בָּאוּ עֲדִים אַחַר שְׁנִשְׂאֵת מִיְהוּ קָשָׁה לִפ"ז מְאִי פְּרִיָּה לְקָמֵן דְכ"ד ע"א אֶלָּא לְמֵאן דְתְּנִי אֲרִישָׁא מְאִי אִיכָּא לְמִימַר וּמְאִי קו' הָא אִפִּי' מֵאן דְמַתְנִי אֲרִישָׁא קָאִי נְמִי אֶסִיפָא לְאַשְׁמַעִי' דְבְּעִי נְמִי בָּאוּ עֲדִים אַחַר שְׁנִשְׂאֵת וְעֵינֵי בְּמְהַרְש"א פָּאן: ע"ב גַּמ' וְא"ל ע"א אֶת וְחֲבִירְתָּהּ טְהוּרָה וְכו' הָא דְמְשַׁתְּרִיא ע"פ הַעֵד וְחֻשְׁבִּי לִיה כְּב' כַּמ"ש הַתּוּס' לְעִיל וְכו' עכ"ל הֶרְ"ן ו"ל וְעַפ"ז י"מ מַה בְּעֵינֵי מִיתָה בְּבָאוּ בְּב"א לֹא חֻשְׁבִּי לִיה כְּב' כַּמ"ש הַתּוּס' לְעִיל וְכו' עכ"ל הֶרְ"ן ו"ל וְעַפ"ז י"מ מַה שְׁהֵק' הַתּוּס' הָא תּוּ וְכו': תּוּס' ד"ה שְׁתִּי וְכו' וְאַשְׁמַעִי' דְאַפ"ה לֹא מִיְהֵמְנִי עכ"ל וְהֵינְנוּ מְמַשְׁנָה יִתִּירָא וּמְאִי דְפְּרִיָּה לְקָמֵן ב' נְשִׁים שְׁנִשְׁבּוּ לְמ"ל הֵינְנוּ נ"ל לִיתְנִי מְשַׁנָּה יִתִּירָא בְּאַשְׁה אַחַת וְלִמ"ל לְמַתְנִי ב' נְשִׁים: ד"ה אִין וְכו' דְאִי בְּדִלִיכָּא עֲדִים הֵינְנוּ מְצִיעֵתָא וְכו' עכ"ל ק"ק גִּימָא דְבְּרִישָׁא הִיא שׁוֹתֶקֶת וּמְשַׁתְּרִיא ע"פ חֲבִירְתָּהּ וּבְסִיפָא אֲשַׁמְעִינָן דְמְשַׁתְּרִיא ע"פ עֲצָמָה וַיֵּשׁ לִיִּישֵׁב: גַּמ' אֶבֶל עֲדִים דְלִיכָּא דְרָרָא דְמָמוּנָא וְכו' לְעִיל בְּפִלְגֻתָּה דְר"מ וְרַבְּנָן לֹא נִיחָא לִיה לְמִימַר טַעְמָא דְר"מ מְשׁוּם דְבְּדִלִיכָּא דְרָרָא דְמָמוּנָא לֹא אֲמָרִינָן הֵפֶה שְׂאֲסָר דְלֹא מְסַתְּפֵר לִיה שְׁיֵהֵי כֵּן לְקוּשְׁטָא דְמִילְתָּא וּבְקַל עֲבִיד צְרִיכוּתָא: דָּף כ"ד ע"א תּוּס' ד"ה נְשִׁיבִיתִי וְכו' דְמְסִיפ' דְמַתְנִי' שְׁמַעִינָן לֵה וְכו' עכ"ל עַמ"ש מְהַרְש"א ו"ל וְנ"ל דְהֶנְצָרְכוּ לְסִיפָא דְכֻהֲנוֹת לִפְמ"ש לְעִיל בְּד"ה שְׁתִּי וְכו' וּמִיְהוּ יֵשׁ לְקִיָּים הַגִּירְסָא וְכו' דְהֶנְצָרְכוּ הֶנְף דְשִׁבּוּיָה וְדב' נְשִׁים לְאַשְׁמַעִי' מְמַשְׁנָה יִתִּירָא דְאַפִּי' לֹא יִדְעִי בְּעֲדִים דְהֶנְף מִילְתָּא לֹא אֲשַׁמְעִי' אֶלָּא מְמַשְׁנָה יִתִּירָא דְאִי מְלִישְׁנָא דְמַתְנִיתִין הָא מַתְנִי' דְשִׁבּוּיָה וְדב' נְשִׁים בְּחֻזָּא לִישְׁנָא תְּנֵן לְהוּ: ד"ה אֶבֶל וְכו' דְרַבְּנָן פְּלִיגִי עֲלֵיהָ הֵתֵם וְכו' עכ"ל בְּקו' מְעִיקְרָא שְׁהֵק' מְהֵהִיא דְזִיל גְּלִי הוּ"מ לְתַרְץ הֵהִיא פְּרַבְּנָן וְהֵכָא כַּר"מ אֶלָּא דְסָמְכוּ עֲצָמָם הֵהִיא דְנִצְאָמֵן אַתָּה לְפִסּוּל עֲצָמָה וְכו' דְר"י גּוּפְיָה קָאֲמַר לֵה וְהַתּוּס' בְּהַחֻלְץ שְׁתִּי כֵּן קָשְׂיָא מְהֵהִיא דְנִצְאָמֵן אַתָּה לְפִסּוּל וְכו': גַּמ' וְהָא אִיכָּפָא שְׁמַעִינָן לְהוּ וְכו' מְקָשְׂי' לִפְמ"ש שְׁרִשְׁבִּי"ם בְּכַתְרָא דְל"א דְר"א מִס' מִילְתֵּיהָ דְר"י מְאִי פְּרִיָּה דְר"י אֲדַר"י גִּימָא דְהֵכָא שְׁאִנִּי דִּישׁ עוֹרְרִין וִי"ל דְתִנָּא דְבְּרִייתָא דְלֹא מִיִּיתִי מִילְתֵּיהָ דְר"א מְשַׁמַּע דְפְּלִיג בְּהָא אַר"א וּבְהֵהִיא דְחֻמְרִין לֹא אֲשַׁכְּחוּן בְּהָ פְּלִגְתָּא וְלִכְּהָ לֹא פְּרִיָּה וְהָא אִיכָּפָא שְׁמַעִי' לְהוּ אֶלָּא אַחַר דְמִיִּיתִי הַבְּרִייתָא וְלֹא פְּרִיָּה אַמְתְּנִי' וְעוֹד נִרְאָה דְכְּוֹנְנַת

רשפ"ם דר"א הק' אימתי אמרינו בעלמא אינו נאמן במקום עוררין אבל באין עוררין נאמן וממילא ר"י דקאמר הָכָא אינו נאמן ע"כ משום גומלין: דף כ"ה ע"ב ברש"י ד"ה או פתוקת ונהכא פהו אחר הנה וכו' עכ"ל נר' דס"ל דיכול ישראל גדול לעלות ראשון אפי' יש פהו וליפא זילותא דכהו כ"כ פיון דליפא עלית פהו פלל אבל לעלות אחריו לוי מפרסמא מילתא ואיפא זילותא דלוי לעלות אחריו: תוס' ד"ה נאמן וכו' וכן מתני' דלקמן דנאמנים להעיד בגודלן וכו' היינו בתרומו' פירו' וכו' עכ"ל דאי בתרומת דגן תירוש ויצקה פיון דמעלין מהם לתרומה דאורייתא כמו שהוכיחו בקו' אמאי נקט שם בגמ' בתרומה דרבנן וא"צ למ"ש מהרש"א ו"ל: בא"ד משום דריע חזקתיהו עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל פאן ולעיל בע"א בגמ': בד"ה נאמן להאכילו וכו' א"נ הָכָא באשתו עמו וכו' עכ"ל ואע"ג דקאמר התם באשתו עמו אין צריף להביא ראיה היינו דאין צריף עדים אבל מ"מ צריף עדות האב ולכף קאמר הָכָא העלהו ר' לכהונה על פיו ור"ח פליג דאינו מועיל קרוב אלא ע"א פשר ודוקא ב' עדים הוא דא"צ: גמ' ור"ח מ"ש בן וכו' י"מ מאי פריף נימא דר"ח ס"ל מעלין מתרומה דעון מיתה ליוחסין ולכף לא מכשיר ליה ע"פ אביו לתרומה אבל ממעשר דאפי' למ"ד אסור לזרים אינו אלא לאו אין מעלין ליוחסין ולכף העלהו ע"פ אחיו ללויה וכדקאמר הגמרא בבבאי דמהו לעלות מנ"כ ליוחסין ואין לו' דא"כ תיפשוט דאין מעלין מנ"כ ליוחסין וי"ל דנ"כ דמפרסמא מילתא לא תציף ומעלין פדמחלק הגמ' לעיל וי"ל דדוקא גבי נ"כ דלית ביה אלא עשה הוא דמחלק הגמרא בין מיתה לעשה אבל מעשר דבלאו אמרינו בגמרא רפ"ב דיבמות מה לי לאו מה לי מיתה ע"ש אבל לאו הָכָא מפלל עשה לא חמיר כמו לאו ועיין להתוס' לעיל דכ"ד ע"א בד"ה שלי שהק' לפירש"י דחדש עומר מאי משני בדמאי הקילו אפתי ק' מחדש והיינו משום דמה לי לאו מ"ל מיתה אבל קשה דא"כ מאי מק' שם לרשפ"ם הא שביעית עשה הוא וי"ל במ"ש הרב דברי אמת בקו': דף כ"ו ע"א גמ' אמר"ח הב"ע במוחזק לן וכו' פתב הריטב"א דגם לאוקמתא הלזו כראב"ע מיתוקמ' דלרע"ק לית ליה קנס' פלל ולעולם לאו דכהו הוא ע"ש ועיין להגמ' ביבמות דפ"ו דמייתי לברייתא דראב"ע בזה הלשון ראב"ע אומר לפהו ופריף לכהו ולא ללוי אימא אף לכהו ולדברי הריטב"א אין להק' אמאי מגיה הברייתא הו"ל לאוקמ' ברייתא אחר קנסא דלרע"ק ללוי לחוד דל"ל קנסא ולראב"ע לכהו לחוד די"ל דהתם פריף אליפא דמ"ד קנסא לעניים דללוי עני חולק ותיכי קתני לחוד מיהו שמעתינן לא אזלא למ"ד קנסא לעניים דהא משני לאחר דקנסיהו חזקה לכהונה ולמ"ד קנסא לעניים ליפא חזקה לכהונה וא"כ לדברי הריטב"א פי פריף אימור דאמר ראב"ע אפ' לכהו ומשני אין לבתר דקנסיהו משמע דאפתי ראב"ע אפ' לכהו קאמר והשתא פיון דהברייתא לא קתני אפ' והגמ' הוא דהגיה הברייתא אמאי הגיה הברייתא לאוקמ' לאחר קנסא וצ"ל דר"נ קאמר לבתר קנסא ולא הגיה הברייתא פדאמרת אימור דאמר ר"א וכו': תוס' ד"ה אין וכו' ולרע"ק לא הפקיע עזרא את הלויים מפל וכל וכו' עכ"ל הוכחה אחר' היא לדחות אין לפ' עניי לויים קאמר דלויים אפילו עשירים פדקתני בכל הנהו בתורת לוייה וכל לויים במשמע וא"כ ע"כ למ"ד קנסא לעניים היינו עניי פהני וישאל ואין צריף למ"ש מהרש"א ו"ל: ד"ה והאמר וכו' שהרי העד גרוע מן הקול אי לאו משום דחזקה וכו' עכ"ל ק"ק נימא דע"א פי מסייע ליה חזקה עדיפ' מן הקול ואפתי בההיא דגיטין קשיא נימא דש"ה דאיפא ע"א דמסייע ליה חזקה ובכה"ג הוא דבאי ערער תרי וי"ל בההיא דגיטין איפא נמי חזקה דמה"ט לא פריף התם פדפריף בקידושין וא"כ לא עדיפא ההיא דר' יוחנן אלא משום ע"א לחוד ותיי אפא קול פנגדו דעדיף מניה: ע"ב גמ' א"ה אפי' תרי ותרי וכו' ק"ק דלא הול"ל אלא אפילו תרי לחוד ואמאי הזכירו בקושיותם תרי קמאי ולפמ"ש התוס' בד"ה ואסיקניה דאפי' בפעם אחת

איפא זילותא דב"ד א"ש דפריד דאין צריד להקול וְהעד הא' אלא דאתו תרי ואמרי ו' גרושה
ואחתניניה ואתו תרי ואמרו דכהן הוא ופליגי בזילותא דב"ד ואמאי נקט ר"א אין מעלין ע"פ ע"א
הא בכה"ג אפי' ע"פ תרי לא מסקי ליה דחיישי לזילותא דב"ד ולזה פנונו התוס' בסד"ה אגן שכ'
ועוד דר"א משמע וכו' דלא פמהרש"א ו"ל שם: תוס' ד"ה אגן וכו' ועוד פיון דתרי ותרי ספיקא
דרבנן וכו' עכ"ל ק"ק דהא בכה"ג דליפא חזקה לא דאיסור ולא דהיתר ספיקא דאורייתא הוא
דלא הוי ספיקא דרבנן אלא פי איפא חזקה פשרות וְהתם ביבמות אפילו נאמר דלא חשיבא חזקה
דאיסור מ"מ ודאי דליפא חזקה היתר: בא"ד וב' אומרים נתגרשה אע"פ שהם העידו תחילה וכו'
עכ"ל כ' מהרש"א היינו סברת המק' דלעיל אבל הגמ' ביבמות ס"ל דהורע חזקה איסור ע"ש
וליתא דמסברת המ' לא מוכח מידי דלעולם הורע חזקה איסור פיון שעדים שאמרו נתגרשה באו
תחילה אלא דמ"מ הוי תרי ותרי וספיקא הוא ולכך תצא וְהיה דיבמות בנשאת לאחד מעידיה
דנדאי אפי' נאמר דהורע חזקה איסור ליפא נמי חזקה היתר וכוננת התוס' היא דמדקאמר לעיל
מ"ש רישא ומ"ש ספא משמע דשניהם שוין ואף על גב דבנתקדשה באו עידי האיסור תחילה
ובנתגרשה באו עידי ההיתר תחילה מ"מ היתה בחזקה איסור ושניהם שוין: בא"ד וכן הדין
דהאשה רבה ודנבאי וכו' עכ"ל י"מ מאי פריד הַתם גבי נבאי תרי ותרי גינהו נוקמה שאמרו שהיו
אומרים אמו נשפית לא היה אלא קול בעלמא ואח"כ ויבוקש הדבר וימצא שהיו תרי ותרי כה"ג
שפאה עידי ההיתר תחילה ואח"כ אתו עדים שאמרו נשפית וי"ל דע"י קול בעלמא לא היה אומר
אלא הנח בטר פהונה וכה"ג כתבו הראשונים במאי דהוכיח אפיי מניה לאשתו אנתו בע"א ע"ש:
דף כ"ז ע"א גמ' בעי ר"א אמרה לא נחבתי וכו' ומתני' דקתני אמרה ונשפתי וטהורה אני נאמנת
ליפא למיפשט מניה די"ל דהפה שאסור הוא הפה שהתיר שאני דעדיפ' ממגו כמ"ש הת"י לעיל
א"נ דשאני מתני' דאי בעי שתקא אבל הכא צריכה היא לטעון נחבתי וכה"ג חילקו התוס' לעיל
אף מדברי רשפ"ם בפ' חזקת דל"ב ע"ב גבי אין שטרך זייפא וכו' נר' דגבי מגו במקום עדים אפי'
מגו דאי בעי שתיק לא אמרי' ועיין להפ"ח בגימורין למכילתין: תוס' ד"ה ואם וכו' דהכי אמרי'
בשבועות וכו' עכ"ל כ' מהרש"ל ו"ל דנחתי להוכיח דאכיל נשאל וְהותר פי איפא טומאה ודאית
אסור וְהוכחתם מדפריד שם בכריתות אמר"ש ואפי' בקמייטא ומדלא משני בנשאל וְהותר מוכח
דבכה"ג נמי חייב ע"ש ואין להקשות נימא דלא משני הכי משום דא"כ מאי טעמא דרבנן דס"ל
להגמ' דבכה"ג דנשאל לא מחייבי רבנן די"ל דמ"מ הו"ל להגמ' לצדד הכי ולא למיפרד בפשי'
אכ"ש לחוד ועוד דמדקאמרי רבנן הליך בא' ולא נכנס פטור דמייירי בפטורה ולא תני עדיפא מניה
דאפי' נכנס נמי בב' פיון דנשאל בא' פטור מוכח דבכה"ג מחייבי רבנן אלא משום דאיפא למימר
ר"ש פליג בהא נחתי התוס' להוכיח מהמק' דבכה"ג לכ"ע חייב: ע"ב גמ' במסיחה לפי תנומה הק'
מהרש"א ו"ל במתני' נמי לישני במסיחה לפי תנומה וי"ל דא"כ הו"ל לאשמועי' מתני' אפי' גוי
פיון דמסיחה לפי תנומה אבל בפרייתא י"ל דהפלל נאמנים דקתני אפי' גוי במשמע: דף כ"ח ע"א
גמ' הַתם דאגיר מיגר וכו' יל"ד מ"ש דבשניהם שָכְרוּ היא נדחית מפניו פשיטא ליה ובחצר של
שניהם מבע"ל ועיין מה שנדחק בזה הרב במקו' ו"ל ונ"ל דהנה בשכר הבית הבעל לחודיה וכן
משמע הלשון דאגיר מיגר וכתב מהרשד"ם ס"י דאשה חייבת בשכירות הבית אפילו שלא שכר
הבית אלא הבעל לחודיה ע"ש וסד"א פיון דאשה חייבת גם בשכירות חשיב כמו ששכרו שניהם
קמ"ל דהיא נדחית מפניו פיון שהוא העיקר בשכירות אבל בחצר של ב' שיד שניהם שנה מבע"ל
אי היא נדחית מפניו או לא: פירש"י ד"ה ואם היה כהן אפי' לא נשאת עכ"ל משמע דגם בנשאת
אסורה במבוי באשת כהן דבאיסורי פהונה החמירו דלא פהתוספות ומפירושו בדיבור שאח"ז

משמע דס"ל דמבוי גדול משכונה ועיין להג"פ סי' קי"ט: תוס' ד"ה קיום וכו' כגון שלוח מודה שפיתבו וכו' עכ"ל מק' משמא דה' ס' הפתנב' אמ"ש הש"ה סי' ע"ה ס"ק מ"ב פשיש ע"א על הקיום סגי דמתוך שאי' ל"מ לפ"ז פיון דהכא בגדול עמו מייירי פדאמר ר"ה אמאי צריה לעדות הקטן פלל פיון דאיפא ע"א על הקיום ומתוך שאיל"מ תו לא מהימן לומר פרוע במגו דמזניף עכ"ד ונר' דלא קשה שיהי פתבו התוס' בדבור הקודם דלא אמר רב הונא דצריה שיהיה גדול עמו אלא במילתא דבעי ב' עדים אבל בדבר דסגי בעד אחד בעי גדול עמו וא"כ לפי תי' זה של התוספות דהכא במודה בשטר שפיתבו פיון דכה"ג סגי בע"א ע"כ דרב הונא לא קאי אקיום דלא בעי גדול עמו בקיום וכל זה לפום האי תי' אבל למסקנת התוס' אחר שהביאו ההיא דריש גיטין ממילא נדחה גם תי' זה דמהתם מוכח אפי' דאחי בעל ומערער מזניף' הקיום לא הוי אלא מדרבנן ודברי רב הונא אקיום נמי קאי וכן משמע מדברי התוס' בכ"מ דאפי' בטוען מזניף' קיום ושטרות מדרבנן: פירק שלישי דף כ"ט ע"א ד"ה הבא על הנתינה וכו' ועוד דבאלו הן הלוקין וכו' עכ"ל ע"ש דתני נמי חלוצה וצ"ל דהתוס' פאן אזלי בש"י רש"י דחלוצה דאורייתא וע"ש בתוס': בא"ד וכל היכא דחשיב נתינה בהדי ממזרת איירי בגיורת וכו' עכ"ל דברים אלו בכאן אין להם מקום שיהי גם בגיורת נ"ל מקרא דבתו לא תקח לבנה כמ"ש בסה"ד אלא דברים אלו מקומן לעיל אחר שהביאו מפ' יש מותרות ומפ' אלו הן הלוקין ועיין במהרש"א ו"ל: בד"ה הבא על הפותית וכו' דהא בשור שנגח וכו' עכ"ל ר"ל מדפריה הגמ' ממשנתנו ולא מוקי כמאן דפליג אר"מ מוכח דס"ל להגמרא דמתני' ר"מ מדקתני נערות כמו שהוכיחו מקודם ואין להקשו' נימא דהגמ' הכי פריה דאפי' רבנן לא פליגי ולא קנסי אלא בגיירי אמת אבל אגרי אריות קנסי ומתני' ס"ל גרי אריות וכפירש"י הא ליתא דלא קנסי אפי' בגרי אריות לא קנסי וכמ"ש מהרש"א ו"ל: בא"ד ועבד הבא על הפותית וכו' עכ"ל דברים אלו מקומן אצל מ"ש וי"ל דכל אחד מוקמי' ליה בחזקת אבהותיה ועיין להתוס' שם: בד"ה ועל אשת וכו' ומייירי במת מן האירוסין וכו' עכ"ל ה"ה דהו"ל למימ' מן הנשואין ובנבעל' שלא פדרפה כמ"ש התוס' בדבור הקודם במחזיר גרושתו משנשאת: בא"ד מיהו בש"ס דידן משמע וכו' עכ"ל עיין לה' בני יעקב שכ"כ בשם התוס' בפ' א"נ והק' עפ"ז מדברי התוס' ר"פ נערה שנתפתתה בד"ה ר"ש וה' שמחת יו"ט דקצ"ט ע"ד כתב דלא מצא פן בדברי התוס' ונעלם ממנו דברי התוס' הללו: ע"ב גמ' וילאפוקי מהאי תנא דתניא וכו' לרב דמוקי בס"פ נ' סורר משנתנו במפנתה אבל באונס פטור משום דניתן להצילו בנפשו קשיא מהאי ברייתא דבאונס מייירי דקרא דלא תהיה לאו באונס פתיב וצ"ל דמוקי לה באומרת הניחו לו שלא יתרגני ור"י הוא אלא דמשנתנו לא ניתא לאוקמה פייחידאה: תוס' ד"ה וחד וכו' ואפתי סייבי פרייתות מנ"ל וכו' עכ"ל כ' מהרש"ך די"ל דמפח קו' זו הוא דפי' ר"ח דתלתא יתורי בחד קרא כמ"ש בשמו בדבור הקודם מלבד קרא קמא דהשתא ההוא קרא קמא מוקמי' ליה לחייבי עשה וגמ' לא נקט אלא קראי דח"ל וסייבי פרייתות דהונופרו במתני' אבל סייבי עשה לא הונופרו במתני' עכ"ד וליתא דא"כ קשיא במסקנ' דשיתא קראי פתיבי דהא תמניא הו' ודרשי' חד לחייבי עשה ואייתר חד ואין לומר דג"ש מןפנה מב' צדדין היא דהא הגמ' חד לג"ש: בא"ד ולישתוק מלו תהיה לאשה וכו' עכ"ל הר"מ בפ"א מה' נערה דין ה' פתב אין ראויה לקיימה לא ישאנה שצאמר ולו תהיה לאשה משמע דאף דיש להם קנס כמ"ש הרב מ"מ מקרא זה למדנו לענין נשואין ועיין להכ"מ ולפ"ז ניתא מ"ש שהק התוס' דקרא אצטריה לנשואין אבל קשה מאי קאמר הגמ' וילאפיקי מהאי תנא דשמעון התניני ורשב"ע נימא דהנהו מודו לענין נשואין אבל לענין קנס רבינהו קרא אשר ע"כ נר' עיקר דלנשואין לא אצטריה קרא דנדאי לא ישאנה דלא אתי עשה ונדאי דעשה קיל הוא

דאי אַמְרָה לָא בְּעִנְיָאוּכוּ וְכַמ"ש הַמַּש"ל שֶׁם בַּס"ד וְהַר"מ נִקְט טַעַמ' רְוִיחָא פִּינּוּן דְּבִלְאוּ הָכִי אַצְטְרִיף קָרָא לְמַדְעָתָה דְּכּוּן דְּרַכּוּ שְׁל הַר"מ ו'ל': ד"ה חֲלִילֵינּוּ וְכוּ' וְלַר"י לִיפָא לְשִׁנּוּי הָכִי וְכוּ' עַכ"ל אֵין לְהַקְשׁוֹת גִּימָא דַּאֲה"נ לַר"י לָא תַּפְסִי בְּהַ קִּדּוּשִׁין וּמַתְנִי דִּישׁ קִדּוּשִׁין וְאֵין עֲבִירָה דְּלָא כַר"י דִּי"ל דַּא"כ הו"ל לְהַגְמָרָא שֶׁם בְּסוּף הַסּוּגְיָא דְּחִיק לְאַשְׁפּוּחֵי שִׁנּוּיָא בֵּין אַבְיִי וְרַבָּא הוּל"ל א"כ אֲלִמְנָה לַכ"ג אֲלִיבָא דַר"י: דָּף ל ע"א פִּירֶש"י ד"ה בְּעוּלָ' וְכוּ' וַא"ת יֵשׁ פָּאן לָאו דְּזוּנָ' וְכוּ' עַכ"ל בְּמָקוֹ' בְּשֶׁם שִׁטָּה יִשְׁנָה תִי' שְׁנִבְעָלָה בְּאַנְסֵי אוֹ שְׁלָא פְּדַרְכָּה וְכַבֵּר הַמַּש"ל תַּמָּה ע"ז בַּפ' י"ח מַה' א"ב מְסוּגְיָא דִּיבְמוֹת דַּט"ו ע"ב ע"ש הָא דְּלָא מוֹקִי לְהַ רַש"י בְּמַמְאָנַת פְּדַמוּקֵי לְהַ הַגַּמ' שֶׁם מְשׁוּם דְּמַמְאָנַת אֵין לְהַ קִּנְס פְּדַלְקָמֵן וַאֲע"ג דַּמ"ל בִּינְדְעֵי שְׁלָא גְבַעְלָה אֲלָא שְׁלָא פְּדַרְכָּה וְכַמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל בַּד"ה וְעַל הַפּוֹתִית וְכוּ' גְבִי מַחְזִיר גְּרוּשָׁתוֹ מְשַׁנְשָׂאת מ"מ רְחוּק הוּא לְאוּקְמִיהַ בְּהָכִי: תוֹס' ד"ה אֵי לְאַפּוּקֵי וְכוּ' אֲלִיבָא דַמ"ד וְכוּ' עַכ"ל ק"ל הָא לְגִירְסָא דְּגִרְסֵי בְּעִשָׂה לָא פְּלִיגֵי אֲלָא בְּאַחִין אֲבָל הוּא עֲצָמוֹ לַכ"ע בְּעִשָׂה כַּמ"ש רַש"י וְהַתּוֹס' שֶׁם וְהוּא מְוַכְרַח שֶׁם בְּסוּגְיָא וַא"כ הו"ל לְאַקְשׁוּנֵי לַכ"ע דְּהֵיא דַאֵין בְּעִילָה אַחַר בְּעִילָה מֵיִרֵי גְמִי בְּהוּא עֲצָמוֹ פְּדַמוּכַח מַמְתְּנִי דַרִי"פ ר"ג וְכַדְפִּירֶש"י שֶׁם וַצ"ע: בַּא"ד וּמַסְתְּמָא וְכוּ' עַכ"ל ר"ל דַּאֵי אֲלִיבָא דְּהַ מ"ד פְּשִׁיט"ל דְּאַלִיבָא דְּנַפְשֵׁי' מַהִיכ"ת לְסַפּוּקֵי אֲלִיבָא דְּאַיְדָה מ"ד וְלַאפּוּשֵׁי פְּלוּגְתָא מַשָּׂא"כ בְּפְלוּגְתָא דַר"מ וְר"א דְּהֵיא פְּלוּגְתָא מְפֻרְשָׁת וְאֵין צְרִיף לַמ"ש מְהַרְש"א ו'ל': בַּד"ה א"כ וְכוּ' שְׁהוּא בְּתָרָא כַרַע"ק שְׁהוּא רַבּוּ וְכוּ' עַכ"ל ר"ל פִּינּוּן שְׁהוּא בְּתָרָא פֶּל הַקּוּדֵם לוֹ רַבּוּ מִקְרֵי אַע"פ שְׁאֵין רַבּוּ מְשֶׁשׁ וְאַתִּי שְׁפִיר דְּפְרִיף הַגַּמ' וְלַר' יִשְׁבֵּב מַאי בִּינְיָהוּ דְּכִינּוּן דְּגַם הוּא חֲבִירוֹ שְׁל רַע"ק גַּם הוּא רַבּוּ מִקְרֵי וְל"ק מ"ש בְּמָקוֹ': בַּא"ד מ"מ פִּינּוּן דְּלַכְתְּחִילָה וְכוּ' עַכ"ל בַּגַּמ' שֶׁם אַמ"ר וּמוֹצִיא בְּגַט א"כ אֵין רְאוּיָה לְקִיּוּמָה וַצ"ל דַּס"ל דְּמַדְרַבְּנָן הוּא דְּמוֹצִיא בְּגַט וְכֵן פְּתַבּוּ הַתּוֹס' שֶׁם לְחַד תִּי': בַּד"ה הַפֶּל מוֹדִים וְכוּ' מַנ"ל דְּמַפְקָא וְכוּ' עַכ"ל פְּתַב מְהַרְש"ל ו'ל' דִּי"ל שִׁי רַש"י דַּאֵי ס"ל לְתַנָּא דְּמַתְנִי כַר"נ גִּימָא דְּתַרִי קָרָאֵי חַד לַח"ל וְחַד לְגַדָּה אֲבָל שְׁאַר פְּרִיתוֹת דְּלִית לְהוּ הֲוִיָה מַנ"ל וְלַפַּמ"ש מְהַרְש"ל גּוּפִיָה לְקָמֵן דַּל"ב ע"ב בַּגַּמ' אַפְתִּי קָשָׁה הִיכִי קְאָמַר בְּסַתֵּם וְלַאפּוּקֵי מַדְר"נ הָא לְעוּלָא א"ש מַתְנִי כַר"נ וְעוֹד דְּאַפְתִּי קָשָׁה דְּגִימָא דַּס"ל לְמַתְנִי מְשַׁמְעוֹת דְּלוֹ תְּהִיָה לְאַשָׁה שִׁישׁ בְּהַ הֲוִיָה וְחִיבֵי לְאוּיָן וְעִשָׂה ל"צ קָרָא וּמוֹקְמִי לְתַרִי קָרָאֵי חַד לְגַדָּה וְחַד לְחִיבֵי פְּרִיתוֹת וּמַנ"ל דְּמַפְקָא מַדְר"נ מִיָּהוּ לְזָה י"ל דְּלַעוּלָם מְשַׁמְעוֹת דְּלוֹ תְּהִיָה לְאַשָׁה אֲשָׁה הֲרְאוּיָה לְקִיּוּמָה וְכַדְפִּירֵיף הַגַּמ' לְעֵיל אַמְתְּנִי אַקְרִי פָּאן אֲשָׁה הֲרְאוּיָה לְקִיּוּמָה וְלַמָּאן דְּדַרִישׁ אֲשָׁה שִׁישׁ בְּהַ הֲוִיָה לָא דְּרִישׁ הָכִי אֲלָא מְשׁוּם דַּאִית לִיָּה חַד רִיבּוּיָא דְּמַרְבֵּי ח"ל וְכ"כ מְהַרְש"א בַּדַּל"ב ע"ב בַּגַּמ': ע"ב ד"ה וְלַאבְיִי וְכוּ' ה"נ הוּמ"ל אַמְתְּנִי דַכ"ש וְכוּ' עַכ"ל כ' הַפְּנִי דִי"ל דְּמַתְנִי דַכ"ש מֵיִרֵי בְּסַבּוּר שְׁהֵם חֲוָלִין וְשְׁלוֹ הֵן וַא"כ לָא נִתְפַּוּוֹן לְקַנּוֹת וְשְׁלָא מְדַעְתּוֹ אֵינּוּ קוּנָה דְּבַאֲסוּרָא לָא גִיחָא דְּלִקְנִיָה וַא"כ ל"מ אֲלָא בְּשַׁעַת הַנָּאֵת מְעִיּוֹ וְלַכְּהַ פְּטוּר דַּקְלָב"מ וּמְזִיד דְּקַתְנִי הֵינּוּ מְזִיד בְּחַמֵּץ אֲבָל הָכָא ע"כ בְּמִזִּיד בְּתַרוּמָה דְּמַחְיִיב מִיָּתָה דְּבִשׁוּגָג כ"ע חִיבֵיב פְּדַכְתִּי בְּקָרָא ע"ש וְאֵין לְהַקְשׁוֹ' ע"ד מַמ"ש הַתּוֹס' בְּדִיבּוּר שְׁלַפְנֵי זֶה דְּבַתְּרוּמָה דְּכַפְּרָה לָא אַמְרִי' קְלַב"מ בְּשׁוּגָג דְּתַרוּמָה וַא"כ ל"ל הֵיא דַפ' כ"ש בְּשׁוּגָג בְּתַרוּמָה דִי"ל פִּינּוּן דְּמִזִּיד בְּחַמֵּץ וְחִיבֵיב פְּרַת מְשׁוּם חַמֵּץ לָא מְהַנִּי לָן הֵאֵי טַעַמָא דְּכַפְּרָה דְּמַה מְרוּיִחַ בְּכַפְּרָה זוֹ ס"ס וְכַרְתַּת מְשׁוּם חַמֵּץ מִיָּהוּ עֵינְקַר דְּבַרִי הַפְּנִי אֵין גַּל דְּכִינּוּן דְּמִזִּיד בְּחַמֵּץ וְרַשַׁע הוּא לָא אַמְרִי' בְּאַיְסוּרָא ל"נ לְמִקְנִיָּה וְכַה"ג כ' הַרְדָּב"ז גְּבִי אֵין אַרְם עוֹשָׂה בְּעִילָתוֹ בְּעִילַת זְנוּת וְבַעַל לְשֶׁם קִדּוּשִׁין רְאִי גְרָה הֵיא דְּעַבִּיד אֲיְסוּרָא לָא אַמְרִי' אֵין אַדָּם עַכְב"ז וְעַפ"ז גִּיחָא מַאי דַק' בְּשַׁמְעָתִין מַאי פְּרִיף וְלַאבְיִי פְּטוּר וְכוּ' נוֹקְמָה דְּסַבֵּר דְּתַרוּמָה זוֹ נְפִלָה לוֹ מְאַבֵּי אַמוֹ פְּהֵן וְדִידָה הֵיא וְהִזִּיד בְּאַכִּילַת תְּרוּמָה וְבַאֲסוּרָא ל"נ דְּלִקְנִיָּה וְעַפ"ז א"ש: ד"ה ד"א וְכוּ' מְמוֹן לְבַת

שָׂרְצוּ לְהַפְסִיד וְכו' ע"ל פְּתַב מְהַרְשֵׁ"א דצ"ל לְאָב וּבְנֵעֶרְהָ מִיִּירֵי דְאֵי בְּבוּגְרַת מִיִּירֵי פִּינּוֹן דְּאִיכָּא מִיתָה נְמִי לְבַת אַע"ו דְּאִיכָּא נְמִי מִיתָה לְבֹוּעֵל לֹא הָוֵי מִיתָה לְחַד וּמִמּוֹן לְחַד פִּינּוֹן דְּאִיכָּא נְמִי מִיתָה בְּמִקּוּם מְמוֹן וּמְהַרְ"ם שִׁי"ף ו'ל חֶלֶק בְּזוּה דְּבַכְה"ג הָוֵי מִיתָה לְחַד וּמִמּוֹן לְחַד פִּינּוֹן דְּאִיכָּא מִיתָה שְׁלֹא בְּמִקּוּן מְמוֹן ע"ש וְלִכְאוּ יֵשׁ לְהוֹכִיחַ פְּדַעַת מְהַרְשֵׁ"א ו'ל מְהֵיָא דְפ' ו' סוּרְרָ שְׁהִבִּיאוּ הַתּוֹסֵ' בִּסְה"ד דְּבַמְצוֹת שְׁבַמִּיתָה הַפְּתוּב מְדַבֵּר וְאָמַר רַחֲמָנָא דָּאֵם יֵשׁ אָסוֹן פְּטוּר מְדַמִּי וְלְדוֹת וְהַשְׁתָּא הָא אַע"ג דְּאִיכָּא אָסוֹן בְּאִשְׁהָ פִּינּוֹן דְּמַחְוִיב נְמִי מִיתָה אַמְצוֹת שְׁבַמִּיתָה דְּנִיתָן לְהַצִּילוֹ בְּנִפְשׁוֹ הָוֵי מִיתָה לְחַד וּמִמּוֹן לְחַד אֶלְא ע"כ פְּדַעַת מְהַרְשֵׁ"א ו'ל מִיְהוּ נַר' אֵין הוֹכְחָה מְזַה פְּלָל דְּהֵתָם שְׁאֵנִי שְׁהוּא עַכְשָׁיו בְּפוּעֵל מְשׁוּם הָאִשְׁהָ וְא"כ אִיכָּא הוֹסְפַת מִיתָה בְּמִקּוּם מְמוֹן דְּעַל הַמְצוֹת שְׁבַמִּיתָה אַע"ג דְּהֵיָה נִיתָן לְהַצִּילוֹ בְּנִפְשׁוֹ מ"מ הָרִי לְאוּ מִשְׁא"כ הֵכָא פִּינּוֹן.

דְּאִיכָּא מִיתָה אַבּוּעֵל לֹא נִיתוּסַפ' דְּבַר בְּשִׁבִּיל הַבַּת גַּם אֵין לְהוֹכִיחַ כַּדְע' מְהַרְשֵׁ"א מְדַבְרֵי רִיב"א בְּסוּה"ד שְׁכ' הֵהִיא דְּרוּדְפ' שְׁאֵנִי שְׁהוּא חִיב מִיתָה גַּם לְבַעַל הַפְּלִים אַע"פ שְׁפַבֵּר מְחַוִּיב לְכַל הָעוֹלָם דְּשְׁאֵנִי הֵתָם דְּאִיכָּא תוֹסְפַת בְּמִקּוּם מְמוֹן שְׁגַם בְּעַל הַפְּלִים יְכוּל לְהוֹרְגוֹ עוֹד פְּתַב מְהַרְשֵׁ"א דַּמ"ש הַתּוֹסֵ' מִיתָה אַבּוּעֵל מְשׁוּם דְּאִי קִטְנָה לִיכָּא חִיב מִיתָה בְּבַת ע"ש וי"מ דְּאִי בְּקִטְנָה מִיִּירֵי הָרִי פְּתוּי דְּקִטְנָה אֲנוּס הוּא פְּדַאִיתָא בִּיבְמוֹת דְּל"ג ע"ב וּבְאֲנוּס לֹא מְפָסְדָא פְּתוּבְתָה אִפִּי אִשְׁתַּ פְּהוּן פְּדַאִיתָא בְּסוּף נְדָרִים הֵן אֲמַת דְּהַר"מ לֹא פ' פְּהַף סוּגִיָא דִּיבְמוֹת וס"ל דְּפְתוּי דְּקִטְנָה רְצוֹן הוּא מ"מ הָרִי הַתּוֹסֵ' גּוּפִיָּהוּ לְעִיל דְּנ"ו ע"א כ' פְּתוּי דְּקִטְנָה אֲנוּס הוּא וי"ל לְמ"ד אַרוּסָה ל"ל פְּתוּבָה ע"כ מִיִּירֵי בְּדַכְתַּב לָהּ וְכַדְאִי בְּמַצִּיעָא דִּי"ז וְכִינּוֹן דְּמַפְחַת פְּתִיבְתוּ הוּא דְּמַחְוִיב הָא קִי"ל כְּרַאב"ע דְּלֹא פְּתַב לָהּ אֶלְא ע"מ לְקוֹנְסָה וּבְאִשְׁתַּ פְּהוּן דְּנִאֲסַרְתַּ עֲלֵיו לֹא מְחִיב בְּכַתְּוִבְתָּהּ וְאִפִּי לְמ"ד אַרוּסָה יֵשׁ לָהּ פְּתוּבָה מ"מ נ"מ לְתוֹסְפַת דְּלֹא מְחִיב בְּתוֹסְפַת אֶלְא א"כ פְּתַב לָהּ וְלֹא פְּתַב לָהּ אֶלְא ע"מ לְקוֹנְסָה וְהָיוּ מְפָסְדִין אוֹתוֹ תוֹסְפַת: דָּף ל"א ע"א ד"ה הֵכָא וְכו' לְלִישְׁנָא דְּאִי בְּעֵי לְאִהְדוּרֵי וְכו' עכ"ל פְּתַב הַפְּנִי"ו ו'ל שְׁהַרְא"ה ו'ל פְּתַב דְּלֹא אֲמַרִי לְעִיל דְּאִי בְּעֵי לְאִהְדוּרֵי וְכו' אֶלְא בְּגוֹנֵב חֶלֶב דְּחִיבוּ לֹא שְׁיָיְךָ לְהַגְבִּהָ אֶלְא בְּשַׁעַת אֲכִילָהּ וְכו' עֲלֵיו שְׁאֵין נַר' פִּן מְדַבְרֵי הַר"מ דְּפ' לְהֵהִיא דְּהַגּוֹנֵב פִּיס וְלֹא פְּתַב בְּעוֹמֵד לְפוּשׁ דַּע"כ דַּס"ל דְּלִישְׁנָא דְּאִי בְּעֵי לְאִהְדוּרֵי א"צ לְהֵנִי אוּקְמַתִי ע"ש דְּנַר' דְּאֵין מְוֹכְרַח לוֹ פִּן שְׁהַרִי בְּלֹא"ה ק' ע"ד הַרְא"ה מְהַגְמ' דְּלְעִיל דְּקִאֲמַר דַּא"ב דְּהֵנִי לִישְׁנֵי מְעַבִּיר וְע"כ דְּכּוֹנְנָתוֹ דְּרַב בִּיבִי דְּפָרִיף מְהַגּוֹנֵב פִּיס ס"ל הָאִי חִילּוּקָא וּפְלִיג אֲסַתְמ' דְּגַמ' דְּלְעִיל וְכ"כ בְּהַגְהוֹת חֲדָשׁוֹת שְׁנַדְפְּסוּ בְּגַמ' דְּלַפ"ד הַרְא"ה צ"ל דְּרַב בִּיבִי פְּלִיג אֲגַמְרָא דְּלְעִיל וְא"כ אֵין שׁוּם הוֹכְחָה מְדַבְרֵי הַר"מ דְּלֹא ס"ל כַּמ"ש הַרְא"ה דִּי"ל דְּהַר"מ פ' פְּסַתְמָא דְּגַמ' דְּלְעִיל וְדְלֹא פְּרַב בִּיבִי: ע"ב ד"ה מְהַלְף וְכו' וְלֹא יִלְפִי מְזַה דְּהֵתָם מְקוּם וְכו' עכ"ל ק"ק הָא בְּלֹא"ה אֵין דְּנִין בִּי"ג מְדוֹת מְהַלְכָה וְעוֹד אִפִּי אֵינָה הַלְכָה הָא יֵשׁ לְחַלְקַת פְּדַמְחֻלְקֵי הַתּוֹסֵ' ע"כ נַר' דַּט"ס יֵשׁ בְּדַבְרֵיהֶם וְצ"ל וְעוֹד דְּהֵתָם וְכו' וְכו' תִּירוּצִים הֵם וְכֵן הוּא בְּמִקּוּן: ד"ה אִי דְּאִפְקִיָהּ וְכו' אֶבְל לְגַנְּב לֹא תִּיקְנוּ וְכו' עכ"ל אַע"ג דְּלְמ"ד מְשִׁיכָה מְדַרְבְּנָן תִּיקְנוּ גַּם בְּגַנְּב פְּדַמְכַח מְמַתְנִי דְּהֵיָה מוֹשְׁכוּ דְּלְקַמֵּן יֵשׁ לְחַלְקַת בֵּין מְשִׁיכ' דְּהֵיָה קִנְיָן בְּגוּי לְד' אֲמוֹת וְכַמ"ש הַתּוֹסֵ' בְּגַט מְשׁוּם עֵיגוּנָא דְּמַתְבָּאָר מְזַה דְּקִנְיָן מְדַרְבְּנָן מְהֵנִי גְבִי גִט וּבְהָא אֲתַנַּח לֵן דְּבַרִי הַמְרָדְכִי בַּפ' מִי שְׁאֲחִזוּ בְּעוֹבְד' דַּש"מ דַּכַּת' גִּיטָא בְּפִנְיָא דְּמַעְלֵי שְׁבַתָּא דְּאֲמַרוּ לִיקְנִיָהּ לָהּ הֵהוּא דְּנוֹכְתָא וְתַזִּיל וְתִיחֻד וְכו' וְהַקְשָׁה הַמְרָדְכִי הָא דְּבַרִי ש"מ פְּמַסוּרִין וּבְכַתוּבִים וְלַמ"ל פְּוִלֵי הָאִי ע"ש דַּר"ל דַּאֲע"ג דְּדַבְרֵי ש"מ פְּכַתוּבִים הוּא מְדַרְבְּנָן מְהֵנִי גְבִי גִט וְעֵינִין לָהּ שְׁמַחַת יו"ט ס': ד' ד"ה הָא וְכו' וְדוּקָא צִירַף לְמַטָּה מַג' וְכו' עכ"ל כ' מְהַרְשֵׁ"ל דְּבַרִי עֲצָמָן הֵם דְּבִסּוּגִין בְּלֹא"ה צִירַף לְמַטָּה מַג' ע"ש ור"ל מְשׁוּם שְׁבַת צִירַף לְמַטָּה מַג' דְּכִינּוֹן דְּהוּא עוֹמֵד בְּפָנִים לֹא אֲמַרִי יְדוּ שְׁל אָדָם חֲשׁוּבָא ד' דְּלֹא אֲמַרִי פִּן אֶלְא כְּשֵׁהוּא עוֹמֵד

בחוץ כמו שנהר פן מדברי הר"מ בפי המש' בריש שבת ובפי"ג מה שבת ע"ש ודלא כמהרש"א
ו"ל: דף ל"ב ע"א גמ' גמר מחובל מה לחובל וכו' הא דלא פריה מה לחובל דחסה תורה על ממונו
של נחבל כמ"ש התוס' משום דא"כ היכא דאיכא טעמא דחסה כמתני' דעשאה בעולה והפסידה
דהשתא פתובתה מנה גמרי' מחובל ולכה פריה פריה פריה אחריתי דאפי' בכה"ג דמתני' לא ילפי'
מחובל ולהכי קאמר גמרי' מחובל ולא קאמר דממונא משלם משום אתגורי אתגור דאצט'
לילפוטא דחובל לכה"ג דאיכא טעמא דחסה והמק' דפריה אימא לילקי ולא לשלם היינו נ"ל אימא
מלקות חמור ועיין במקו': תוס' ד"ה שפן וכו' דלא נגמר מנייהו חייבי פרייתו וכו' עכ"ל לפ"ז י"ל
מ"שהק התוספות לעיל בד"ה ורמינהי די"ל דמתני' לא פריה דפשיט' ליה דילפי' מבינייא דחובל
ועדים זוממין אבל מחייבי פרייתו פריה שפיר: ע"ב גמ' אלא עולא תחת תחת גמר עיין במהרש"ל
ו"ל ועמ"ש לעיל ד"ל ע"א בתוס' ד"ה ה"מ: גמ' מנ"ל לר"י הא וכו' דיש סברא לכאן ולכאן ולכה
אצט"ל לעולא ילפוטא ולר"י ילפוטא אבל אין לומר דפריה מנ"ל לר"י הא גילף מג"ש כמ"ש
הת"י דא"כ הו"ל לשנויי דמבע"ל לתחת אשר ענה לכדאבני פדלקמן: דף ל"ג ע"א גמ' אמר קרא
משפט אחד מק' מפאן אמ"ש ריש מפות התוס' דבעדות ו' גרושה לאו מפאשר זמם נפקא ולא
בעי' עדות שאני"ל ע"ש הא מ"מ נ"ל ממשפט א' דשון לשאר עדויות ונר' דל"ק דאי ילפי' ממשפט
אחד דבעי' עדות שאני"ל א"כ כשהעידו שהוא ו' גרושה לא הוי עדות פלל אפי' כי לא הוזמו
ובעדויות ו' גרושה גלי קרא דהוי עדות מדכתי' לו ודרשי' לו ולא לזרעו כי הוזמו מפלל עדותן
עדויות כי לא הוזמו: רש"י ד"ה דלא וכו' אבל היכא דמצית וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל ונ"ל
דל"ק דבמית' וממון אפי' כי פטרות ליה ממייתה לא מחייב ממון דלא גרע מחייבי מיתות שוגגין
דלכ"ע פטורים ממון אבל במלקות וממון ס"ל לר"י ולר"א דחייבי מלקיות שוגגין חייבין כמ"ש
התוס' לעיל: דף ל"ד ע"א גמ' ולמ"ד דרפנו מ"ט דרפנו וכו' הק' מהרש"ל ו"ל מ"ש ממקדש
בחמץ דרפנו שאינה מקו' דכיון דמדרפנו אסור ה"נ לאו דמריה פינו דמדרפנו אסור ע"ש ולק"מ
דקידושין שאני דכל המקדש אדעתא דרפנו מקדש ואפקעינהו רפנו לקידושין פדאי' בכ"מ אבל
אין לתרץ דאיסורי הנאה שאני כמ"ש התוס' בפ' מרובה דע"ב ע"ב בד"ה דאי ס"ד דלא כתבו
התוס' פן אלא לענין לאו דידיה הוא אבל לענין לאו דמריה קטבחו אין לחלק בכה פמו שמתבאר
ממ"ש בס"ד שם: ע"ב גמ' גנב וטבח בשבת וכו' דקדק מהרש"א ו"ל דגנב וטבח בשבת דהכא
אפי' הגניב' בשבת ולעיל בדברי ר"מ נקט האי לישא ומיירי בגנב בחול ע"ש וי"ל דהכא כיון
דנקט ברישא הנה גדי גנוב לו ע"כ בסיפא בגנב בשבת מיירי ולא איצט' לפ' דגנב בשבת מיירי:
: תוס' ד"ה ור"מ וכו' דסבר עדים זוממין קנסא וגמר ממש"ר וכו' עכ"ל היינו להנה אמוראי דל"ל
חידוש שחדשה תורה דלא תקשה להו מההיא דפ' הפועלים אבל לרבא אין צריה למילף ממש"ר
אלא דכיון דעדים זוממין קנסא לוקין ומשלמין דחידוש הוא שחדשה תורה בקנס ול"ק מ"ש
מהרש"א ו"ל: ד"ה מתה וכו' והכי אמרי' בפ' המפקיד דמ"נ עכ"ל כצ"ל דשם מבואר במתני'
דהיתר תשמיש חייב בגניבה לכל הפחות וק"ק על התוס' דכ"ט ע"א שהוכיחו דהלכה פרבה
דשומר אבידה ש"ש אמאי לא הוכיחו מרבא דהכא דע"כ ס"ל פרבה דאי כר"י ע"כ דהיתר
תשמיש חייב באונסין ורבא קאמר ה"כ דל"מ באונסין: דף ל"ה ע"א ד"ה מאי וכו' מ"מ לא יהיה
אסון וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ול"ק דנדאי דבמאי דמפניש בקרא כי היכי דסיפא מיירי בהותרו
ברישא גמי בהותרו ואע"פ שהותרו פטור משום דליכא אסון אבל הדיוק הא אם אסון אינו חייב
בדמי ולדות הוא דמיירי בלא הותרו: רש"י ד"ה אא"ע וכו' דבר הגיפתן מיד ליד עכ"ל בר"פ
החובל דריש עין תחת עין ממון מדכתי' פן ינתן בו ופריה הגמ' אלא מעתה פאשר יתן וכו' הוי

ממון הרי דרנשא דדבר הניחן מיך ליד דחי לה הגמ' וי"ל דתרי"ש דעין תחת עין ממון מדכתי' נתינה א"כ ס"ל דלשון נתינה הוא ממון ופריה שפיר אבל דברי רש"י הם דעיקר דרנשא היא מיך ליד דגבי עדים זוממין והאי קרא דכו ינתן להותרו בא וכמ"ש התוס' לעיל דף ל"ב ע"ב בד"ה חובל ע"ש: ע"ב תוס' ד"ה הממאנת וכו' דהא למ"ד דאפי' אם נתארסה וכו' עכ"ל והא דלא תני אשה שנתארסה ונתגרשה וכו' משום דאיכא למ"ד דוקא נשואה ובפלוגתא לא קמיירי וע"ל למ"ש מהרש"א והא דפריה בגמ' הא קטנה בעלמ' ולא משנידפי' הפרייתא כפירש"י ואפתי לא מתרצא כתי' ר"י משום קו' זו השנית דחיקא ליה לו' בפלוגתא לא קמיירי מיהו לדברי מהרש"א קשיא ודע דלתי' ר"י צ"ל דולא פתוי דקתני אגב רישא כמ"ש התוס' בסמוך שפתי פתוי דקטנ' אונס הוא: ד"ה ולא וכו' למאי דמוקי לה בסמוך בפערה וכו' עכ"ל אבל אי בקטנה לא מחלה דפתוי קטנה אונס הוא ואין צריה למ"ש מהרש"א: דף ל"ו ע"א גמ' ומני שמעון התניני לפמ"ש בש"מ לעיל דף כ"ט דמאי דקאמר לאפוקי מהאי תנא היינו דלא צריה קראי אבל כולהו מודו בדינא דמתני' ע"ש קשה אמאי קאמר מני שמעון התניני הא י"ל דאתיא כרשב"ע וגבי קנס רבי קרא דפערה ויש ליישב: ע"ב תוס' ד"ה אי וכו' הומ"ל הא דקטעין פתח פתוח וכו' עכ"ל והא דקתני בהה' פרייתא יש להם קנס צ"ל כמ"ש מהרש"ל ו"ל לעיל בד"ה החרשת: גמ' ע"כ ל"ק ר"ד אלא בתרומה דרבנן וכו' ק' הא ר"י גופיה קאמר בשבת דפ"א ע"א בא וראה שלא כדורות הא' דורות אחרונים דורות הא' ב"ש דורות אחרונים ר' דוסא ואי ר"ד לא היקל אלא בתרומה דרבנן הא לא היקל על דורות הא' דבגירושין דאורייתא מיירו וצ"ל דהכא דרף דחיה בעלמ' קאמר דמהא ליכא למשמע מידי וכ"כ התוס' לקמן דרבה דרף דחיה קאמ' והתוס' שם הקשו הא ר"י גופיה כר"ד ס"ל ותני' דלאו ממש דא' קאמר ע"ש נר' מדבריהם דר"י אוסר לאכול בתרומה דלאו בקדושתה קאי והוא תימה דא"כ מאי פריה בסמוך מפרייתא דמעיד בה ישאנה וי"ל דדוקא בתרומה הוא דאוסר ר"י אבל לענין מעיד בה פנין דאיכא סברא דלא חשידי אינשי להעיד שקר הול"ל ישאנ' פנין דסבר בקדושת' קיימא מיהא לשאר מילי ובהכי ניחא מאי דק' למאי אימ' בין כה' ובין כה' ישאנה וס"ל לר"י בקדושתה קיימא הו"ל לאשמועי' רבותא אפי' אינו לא פודה ולא מעיד ישאנה ועפ"ד התוס' מתניישב שפיר: דף ל"ז ע"ב תוס' ד"ה וחדא וכו' תרנויהו נפקי מפדי רשעתו וכו' עכ"ל הומ"ל דרבנן ס"ל פרי"ש בר"פ הלוקין דחייבי מיתות לוקין ועבדי' תרתי מלקיות ומיתה דמיתה אריכת' היא מיהו דבריהם מוכרחים בדברי רע"ק שם דס"ל דמפדי רשעתו נ"ל דלא עבדי' מלקיות ומיתה וא"כ מלקו' וממון מנ"ל דל"ל דס"ל כר"מ דלוקה ומשלם שפתי התוס' לעיל דל"ב ע"א בד"ה דאין הוכחו דאין שום תנא סובר לוקה ומשלם אלא ר"מ ע"ש אלא ע"כ נ"ל תרנויהו מפדי רשעתו כמ"ש התוס': דף ל"ח ע"א ד"ה אבל וכו' ושמא אלו לא נאמר קאמר וכו' עכ"ל ולפ"ז השתא דכתי' ולא תקחו פנפך קרא דחרם אתא לו' דלא עבדי' תרתי וכל חרם ע"כ דאתא למיתות קלות דנתן שגגתו לכפרה דלא ליפטריה דהא מאי דלא עבדי' תרתי אתי מכ"ש ממיתות חמורות וכל שקלא וטריא דגמ' היא ארישא דבריית' כמ"ש התוס' לעיל בד"ה מיתו' והוא דנסק גדול לדברי התוס' דחד קרא דכל חרם נפקי מניה ב' דרשות מחולקות: ע"ב גמ' אימא בתולה לג"ש וכו' פתב מהרמ"ש ו"ל דפריה לרע"ק דמתני' דאלו לרע"ק דברייתא ל"ק דאי בתולה לג"ש מפיק לקרא ממשמעוטי' אבל אי לא ארוסה לג"ש לא מפיק לקרא ממשמעוטיה דקרי ביה אשר לא ארוסה כדלקמן ע"ש וק' דלרע"ק דמתני' מאי פריה נימא דס"ל דג"ש זו נתקבלה תיבות אשר לא ארוסה אשר לא ארוסה אבל לרע"ק דבריית' פריה שפיר דמדקאמר והדין נותן וכו' א"כ מה ת"ל וכו' משמ' דלא פסיקא ליה דנתקבלה תיבות ואפתי לא ס"ד להגמ' האי

דקרי ביה אשר לא אורסה וכו' וכמ"ש בְּמַהְרָשׁ"א אחר זה: תוס' ד"ה יש בְּגָר וכו' ואע"ג דתנן בְּרִישׁ נְעֵרָה וכו' עכ"ל ק"ק אמאי לא הוכיחו בְּרִישׁ דְּבִרְיָהּ דְּאִין אָדָם מוֹרִישׁ קִנְס לְבָנָיו מֵהָאֵי מִתְּנִיתִין וְהוֹצֵרְכוּ לְהוֹכִיחַ מֵהַגְּמִ' שָׁם וּלְפַמ"ש הַמְהַרְשֵׁ"א דְּלִדְעַת ר"י הִלְכוּ טַעְמָא דְּהָאֵי מִתְּנִי' מִשּׁוּם דְּכְתִיב וְנָתַן לְאָבִי הַנְּעֵרָה ע"ש אֲתִי שְׁפִיר דְּלֹא הוֹכִיחוּ מֵהָאֵי מִתְּנִי' אָבֵל הַשְּׁתָא מְקַשִּׁי בְּבִנְשֵׁת וּפְגָם דְּלֹא פְתִיב בְּקָרָא מֵאֵי א"ל: דָּף ט"ל ע"א רַש"י ד"ה וְיִתֵּר וכו' דְּהָא וְתַמּוֹת קְתָנִי וכו' עכ"ל בגמ' בִּיבְמֹת אֵיפָא מֵאֵן דְּמוּקִי לֵהּ שְׁמָא תַּמּוֹת וּבְנִים הָרִי הֵן פְּסִימְנִים וְאֵיפָא מֵאֵן דְּמוּקִי לֵהּ דְּכִשְׁתַּתְּעַבֵּר תַּמּוֹת וְדָאֵי וְכָאֵן הַגַּמ' פְּרִיף לַכ"ע דְּאָפִי לְמַ"ד שְׁמָא תַּמּוֹת מ"מ בְּנִים פְּסִימְנִים מְשַׁעַת הַהֲרִיּוֹן כַּמ"ש הַתּוֹס' שָׁם וְא"כ בְּשַׁעַת הַלֵּיזָה פְּכָר הִיא בּוֹגֶרֶת וְעֵינֵי לְמַהְרָשׁ"ל וְלְמַהְרָשׁ"א ו"ל וּמִפְּאֵן ק"ל לְסִבְרַת הַר"מ בַּפ' ב' מֵה' אִישׁוֹת דַּס"ל דְּבָנִים כַּסִּי הֵינּוּ מְשַׁעַת הַלֵּיז' אָבֵל מִן הַעֵיבוֹר עַד הַלֵּיזָה מְמַאֲנַת כַּמ"ש ה' הַמַּגִּיד שָׁם ע"ש וְא"כ מֵאֵי פְּרִיף הַגְּמָרָא וּמִי מֵיַעֲבָרָא גִימָא דַּס"ל כַּמ"ד שְׁמָא תַּמּוֹת וְלֹא הָווּ בְּנִים כַּסִּי אֶלָּא מְשַׁעַת הַלֵּיזָה וּמְשַׁכַּחַת לֵהּ שְׁפִיר בְּגָר בְּקָבֵר דְּבָנָה יָרִית לֵהּ וְנִימָא הָאֵי דְּבַעֲי הַאִיבַעֲיָא דְּבָגָר בְּקָבֵר ס"ל כַּמ"ד שְׁמָא תַּמּוֹת וְגַם ע"ד מְהַרְשֵׁ"א ו"ל י"ל דְּמֵאֵי דְּפְרִיף בְּגְמָרָא גִימָא דַּס"ל כַּמ"ד שְׁמָא תַּמּוֹת וְע"כ דַּסְמִיף אָבְנִים פְּסִימְנִים כַּמ"ש מְהַרְשֵׁ"ל וְדִבְרִיו מְוַכְרְחִים אֶלָּא דְּלִשׁוֹן דְּמַסִּיק שְׁכ' מְהַרְשֵׁ"ל לֹא דֵינִיק: תּוֹס' ד"ה צַעַר וכו' וְכִי לֹא יָדַע הַש"ס שְׁיֵשׁ צַעַר וכו' עכ"ל הָא דְּלֹא הוּק' ל' אֲמַתְנִיתִין מְפֻתָּה אֲמֵאֵי פְּטוֹר י"ל מִשּׁוּם דַּס"ל כַּמ"ד לְכַחַשׁ גְּוֹפְנָא וְאֵי אֲוֹנָס הוּא דַּק"ל וְהִיא בְּכַלל קו' הַגַּמ' אֶלָּא דְּהוּק"ל אֶלְיִשְׁנָא דַּגְמ' צַעַר דְּמֵאֵי דְּלֹא מְשַׁמַּע לֵהּ לִישְׁנָא דַּסְמִיף אֲמַפְּוֹתָה פְּדַתִּי רַשְׁבִּי"א וְצ"ל לַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל: ע"ב ד"ה אֵי הָכִי וכו' לֹא הו"מ לְמִפְּרִיף אֲמֵאֵי אֲוֹנָס חַיִּיב פִּינּוֹן דְּסוֹפָה וכו' עכ"ל הַק' מְהַרְשֵׁ"א גִימָא דַּס"ל כַּמ"ד דְּלֹא חֵינֵשׁ לְכַחַשׁ גְּוֹפְנָא כַּמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל ע"ש וּל"ק דְּלֹא כ"כ הַתּוֹס' לְעֵיל אֶלָּא מְעִיקָר' דְּאֲכַתִּי לֹא הִבִּיא הַבְּרִייתָא אָבֵל הַשְּׁתָא מֵהַבְּרִייתָא שְׁמַעֲי' דְּרַבְּנָן דַּס"ל דְּאֲוֹנָס חַיִּיב מוֹדוֹ דְּאֵי סוֹפָה לְהַצְטַעַר פְּטוֹר וּמְסַתְמָא הִנְהוּ גּוֹפִינְהוּ תַּנָּא דְּמִתְּנִי' דְּמַחְיִיב צַעַר בְּאֲוֹנָס וּמְהַרְשֵׁ"א תִּי' דְּקוֹשְׁיָתָם אֲמֵאֵי לֹא פְּרִיף אֲוֹנָס דְּבְרִייתָא פִּינּוֹן דְּבְאֲוֹנָס עֲסִיק וְתִירְצוּ דְּבְאֲוֹנָס מִשּׁוּם דְּלֹא תַּרְוִיחַ וי"ל דַּה"ה דְּהו"מ לְאֶקְשׁוּיֵי אֲוֹנָס דְּבְרִייתָא אֶלָּא דְּנִיחָא לִיהּ קו' הַכְּחָשָׁה אֲמֵאֵי מְפֻתָּה פְּטוֹר: ד"ה אֵין לִי וכו' וְכֵן אַבְיָה אֲמֵאֵי צְרִיף קָרָא לְאַבְיָה וכו' עכ"ל כ' מְהַרְשֵׁ"א דְּגַם לַרְב' קִשְׁיָא דְּבִמְפֻתָּה מוֹדָה רַבָּא דְּאֶמְרִי' שְׁלֵא יְהִיָּה חוּטָא נְשָׁפֵר דְּכִינּוֹן דְּכִשְׁשָׁאָנָה אֵינוּ מְשַׁלֵּם קִנְס ע"ש וּנ"ל דְּלַרְבָּא ל"ק דְּכִינּוֹן דְּאֵי מְשַׁלֵּם קִנְס לֹא יְהִיָּה חוּטָא נְשָׁפֵר א"כ אֵי צְטְרִיף לְמִיכְתָּב אַבְיָה דְּאֵי לֹא פְּתַב אַבְיָה ה"א אֵינוּ יְכוּל לְעַכְבּ וּיְשַׁלֵּם קִנְס אֲפִי' אִם יִשְׁאָנָה פְּדִי שְׁלֵא יְהִיָּה חוּטָא נְשָׁפֵר דְּמֵאֵי חֲזִית לּו' יְכוּל לְעַכְבּ פְּדִי שְׁלֵא יְהִיָּה חוּטָא נְשָׁפֵר אַע"ג דְּקָרָא לֹא פְּתִיב אֶלָּא הִיא דִּיכּוּלָּה לְעַכְבּ גִּימָא דְּאַבְיָה א"י לְעַכְבּ פִּינּוֹן דְּלֹא פְּתִיב מִיָּאוֹן בְּאַבְיָה וּמִשּׁוּם שְׁלֵא יְהִיָּה חוּטָא נְשָׁפֵר יְשַׁלֵּם קִנְס וי"מ דְּלַרְבָּא ל"ק דַּע"ג דְּאֵינוּ מְשַׁלֵּם קִנְס מ"מ פִּינּוֹן דְּמְשַׁלֵּם בְּוִשְׁתּוֹ וּפְגָם לָאו חוּטָא נְשָׁפֵר וּקִנְס דְּנִקְט הַגַּמ' ל"ד וְחֻדָּא מִקְלָתָא נִקְט: בַּא"ד מ"מ מוֹעִיל מִיָּאוֹנָה וכו' וְכֵן בְּמִיָּאוֹן אַבְיָה וכו' עכ"ל וְהֵינּוּ לְאַבְיָי דְּמַכַּח קָרָא יְתִירָא דְּרַשִׁי' הָכִי אָבֵל לְרַבָּא דְּלִיפָא קָרָא יְתִירָא אֵינוּ מְשַׁלֵּם קִנְס בְּכ"ה דְּקוֹשְׁיָתָם הִיא לְאַבְיָי דְּוֹקָא כַּמ"ש בְּדִיבוֹר הַקּוּדָם וְדְּבִרְיָהּ בַּסָּה"ד אֲזִיל לְרַבָּא וְלֹא סַתְרָאֵי גִינְהוּ כַּמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל וּמְהַרְשֵׁ"ל כ' בְּכּוֹנְתָם דְּאֵי צְטְרִיף קָרָא דְּהִיא מְעַפְכַּת בְּבוֹגֶרֶת וּקַמ"ל דִּישַׁלֵּם קִנְס אַע"פ דְּמַה שְׁלֵא נְשָׁאָה הוּא מְשׁו' עֵיפּוֹב דִּיזָה וְכֵן מִיָּאוֹן אַבְיָה מִיָּירִי בְּנַעֲר' וּקַמ"ל דִּישַׁלֵּם קִנְס ע"ש וְהוּא תִימָא דַּא"כ מֵה' מִק' הַתּוֹס' אַח"ז וְהָא דְּתַנָּיָא הַמְּפָתָה לְכַשְׁלָא יְכַנּוּס וכו' הָא קוֹשְׁטָא הוּא דְּוֹקָא כְּשָׁלָא יְכַנּוּס שְׁהָרִי מִיָּאוֹן דִּיזָה מִיָּירִי בְּבוֹגֶרֶת וּמִיָּאוֹן דְּאַבְיָה מִיָּירִי בְּנַעֲרָה אָבֵל דְּבְרִיו יְכוּנּוּ בַּסָּה"ד שְׁכ' לְרַבּוֹת יְתוּמָה דְּרַשִׁי' שְׁיֵשׁ קִנְס כְּשֵׁהִיא מְעַפְכַּת דְּהַשְׁתָּא יְתוֹרֵץ קוֹשְׁיָתָם הָא' דְּאֵי צְטְרִיף קָרָא לְעַנְוִן

שְׁיִשְׁלֵם קִנְס אִם עֵיכּוּב הַנִּישׁוּאִין הוּא מָאָר וְאִין סְתִירָה בְּדַבְרֵיהֶם דְּהַשְׁתָּ' אִין צְרִיף לַמ"ש בְּתַחֲלֵה דְצָרִיכִי דְאֶפִּילוּ נִשְׂאֵת לּוּ מוּעִיל מִיָּאוּן לְעַנְנִי דִישְׁלֵם קִנְס: דָּף מ' ע"א גמ' אֶלָּא הָא קמ"ל דְנַעֲרָה שְׁנַתְּאָרְסָה וְנַתְּגַרְשׁ פִּיתוּמָ' וְכו' וְהָא דְהוֹצְרָה לּו' פִּיתוּמָה לְאִשְׁמַעִי אֶפִּילוּ בְּשַׁת וּפְגָם כַּמ"ש הָרָא"ש בְּמַתְנֵי דְלַעִיל וּבְהִכִּי נִיחָא מַה דְהוֹצְרָה רַב לְפִסּוּק הֶלְכָה בַר"א הָא בַלֵּא"ה הֶלְכָה כַרע"ק מִחֲבִירוּ אֶלָּא דַּקמ"ל אֶפִּי בְּנִשְׁת וּפְגָם מִיְהוּ ק' בַּמ"ש הַתּוֹס' דְלַעִיל דַּט"ל ע"א בַּד"ה בָּא מִשׁוּם דְהֶלְכָה כַרע"ק מִחֲבִירוּ הָא בַלֵּא"ה פִּסְק רַב כַּר"א וְהִנֵּה נִיחָא טְפִי לְשַׁלּוֹל אֶפִּי רַע"ק דְבַרְיִיתָא: ע"ב גמ' אֶלָּא הָא דְאָמַר ר"ה וְכו' ק' נִימָא דְאַחַר קָרָא דְלֵאמָה שְׁמַעִינָן דְאִיסוּרָא וּמְמוֹנָא שְׁוִין וְיִלְפִי מִהֶפְרַת נְדָרִים דַּכ"ה ג פְּתַבוּ הַתּוֹס' לְעִיל דַּט"ל ע"א בַּד"ה הוּאִיל בְּשֵׁם רִיב"א וַיֵּשׁ לִינִשְׁב: גמ' בְּמַהוּנָה אֶת עֲצָמָה וְכו' עֵינִן בְּרִש"י בְּסִנְהֶדְרִין דַּס"ו ע"ב שַׁכ' דַּלְר"מ קַטְנָה אִין לָה קִנְס דְנַעֲרָה פְּתִיב וְנַר' דַּס"ל דַּלְר"מ אִי צְט' פִּי תַהִיָּה לְמַהוּנָה אֶת עֲצָמָה פְּדִי שְׁלֵא נְדָרוּשׁ מְדַכְתִּי נַעֲרָה מְלֵא בְּמוּצִיא ש"ר לְמִיְדַרְשׁ כ"מ שְׁנַאֲמַר נַעַר אֶפִּילוּ קַטְנָה בְּמַשְׁמַע פְּדִדְרָשִׁי רַבְּנָן וְאַחַר דַּכְתִּיב פִּי תַהִיָּה גְלִי דְאֶפִּי מְקוּם דַּכְתִּיב נַעַר אִין קַטְנָה פְּמַשְׁמַע וְעִיקַר טַעְמוּ הוּא מְנַעֲרָה וְלֵא אִי צְטָרִיף תַהִיָּה אֶלָּא לְאֶפִּיקִי דְרִשְׁא דְרַבְּנָן וְעֵינִן לָה' בַּש"מ: דָּף מ"א ע"א רִש"י ד"ה הָרִי זֶה וְכו' וְקַסְבַּר בְּנִפְרָא מְמוֹנָא עַכ"ל דְלָמ"ד בְּנִפְרָא פְּפָרָה הָוִי כְּמוֹ קִנְסָא וְאִין מְשַׁלֵּם עַל פִּי עֲצָמוּ וְכֹה הָרִאוּנִי דְבַגְמָרָא בְּקַמָּא דַּמ"א ע"ב קְאָמַר בְּהַדְיָא דְכּוֹפְרָא פְּפָרָה וּמְשַׁלֵּם ע"פ הַבְּעָלִים ע"ש וּמַשְׁה"ק דַּרע"ק ס"ל שְׁם בְּקַמָּא דְאִין מְשַׁלֵּם ע"פ הַבְּעָלִים וְע"כ דַּס"ל בְּנִפְרָא מְמוֹנָא וְאִלוּ בְּרִישׁ מַפּוֹת מוֹכַח דַּס"ל לַרע"ק דְאִין עֲדִים זוּמְמִין מְשַׁלְמִין אֶת הַכּוֹפֵר מִשׁוּם דְכּוֹפְרָא פְּפָרָה עֵינִן בְּהַרִיטְב"א בַּחִי שְׁם וּבַכּוֹנֵת רִש"י פֶּאן עֵינִן לָה' בַּש"מ: תּוֹס' ד"ה אִי מִשׁוּם וְכו' וְהִיא דְהַתָּם מְגוּמָגָם טַפִּי עַכ"ל דְהִיא דְנָזִיר נִיחָא לָהּ כְּמוֹ בְּשַׁמְעִתִּין אֶבֶל מְדַבְרֵי הַתּוֹס' בְּסוּפָה מְבֹאָר דְגַם הִיא דְנָזִיר קַשְׂיָא וְהֵינּוּ מְדַפְרִיף שְׁם בְּתַר הִכִּי וְהֵאִיפָא דְבִין הַבֵּינִים וְע"ש בְּתוֹס': ע"ב גמ' נִפְלוֹג בְּדִידָה כ' בַּת"י נְפִלוֹג בְּבַהֲמָה אֶבֶל בְּבִין חוֹרִין י"ל דְלֵא כַר"מ אֶבֶל רִש"י פִּי נְפִלוֹג בְּבִין חוֹרִין וְע"ש בְּתוֹס' קַמָּא דַּט"ו וּבְמַהֲרָש"א ז"ל שְׁם ע"ש: גמ' דַּא"ל סְלִיק הַזִּיקָה פִּרְש"י יַהֲרוֹג אוֹתוֹ צְרִיף לְחַלֵּק בֵּין פֶּלֶב לְכוּדְנִיית' דְאָמַרִי בַּפ"ק דְחוֹלִין לְקַטְלִינָהּ אִיפָא בַּל תִּשְׁחִית: פֶּרֶק רְבִיעִי דָּף מ"ב ע"א תּוֹס' ד"ה ר"ש וְכו' תִּימָה לַר"י ת"ל וְכו' עַכ"ל כְּתַב מְהַרְש"א ז"ל דְלַרְבָּנָן נִיחָא לָהּ דְמִיְרִי בִּיחּוּד ע"ש וְק' דַּא"כ דְלֵא ק"ל אֶלָּא לַר"ש אֶמַאי לֹא תִי חֲדָא וְעוּד קְאָמַר כַּמ"ש בְּקו' דְלַקְמִיָּה אֶלָּא נַר' דְגַם לַרְבָּנָן ק"ל וְהָא דְנַקְטוּ ר"ש מִשׁוּם דְלַרְבָּנָן י"ל דִּיחֲד לּוּ לְכַשְׁיַעְמוּד בְּדִין כְּמוֹ שְׁתִּי וְס"ל דְאָדָם מְקַנָּה דַּשְׁב"ל כַּמ"ש בַּתִּי אֶבֶל לַר"ש אֶפִּי נְאָמַר דְמִיְרִי בְּהִכִּי אֶכְתִּי קַשְׂיָא הָא הָוִי דַּשְׁב"ל כְּמוֹ שְׁהַק' אַח"כ: ד"ה וְנִשְׁבַּע וְכו' הו"מ בְּעֵי לַרְבָּנָן וְכו' עַכ"ל הַקְשָׁה מְהַרְש"א לְפִירְש"י אֶפִּילוּ בְּסַתָּם תְּבַעִי לַרְבָּנָן דְבַעֲמַד בְּדִין דְאִי מוּדָה מְחִיב קִנְס הוּא תּוֹבַע אֶפִּי לַרְבָּנָן ע"ש וּלְפַמ"ש הוּא עֲצָמוּ בְּדִיבּוּר שְׁאַחַר זֶה דְגַם לְפִי הַתּוֹס' תְּבַעִי נְמִי לַרְבָּנָן ל"ק דְהַתּוֹס' הֵכָא דְנַקְטִי פִּירְשׁ הוּא לְשִׁיטָתָם דְלַקְמָן שְׁדַחוּ פִירְש"י מִיְהוּ דְבָרֵיו דְלַקְמָן בְּדִיבּוּר שְׁאַח"ז אִין נוֹחֵין לִי כַּמ"ש לְקַמָּן: ד"ה א"ר וְכו' וְנַר' לְפִירְשׁ וְכו' דַּלְר"ש לֹא הָוִי מְמוֹן לְהוֹרִישׁוּ לְבָנָיו לְהִכִּי מְבַע"ל וְכו' עַכ"ל אֶבֶל לַרְבָּנָן פִּינּוּ דְהָוִי מְמוֹן לְהוֹרִישׁוּ לְבָנָיו גַּם לְשְׁבוּעָה וּלְהוֹדָאָה פְּשִׁיט"ל דְהָוִי מְמוֹן וְדַבְרֵי הַתּוֹס' בְּדִיבּוּר הֵם לְשִׁיטַת רִש"י וְדַלָּא כְּמַהֲרָש"א וּמ"ש הַתּוֹס' לְפִירְש"י דַּמ"ש וְכו' הֵינּוּ מִשׁוּם דְרִש"י כְּתַב דְבַהוֹדָאָה פְּשִׁיט"ל דְמְמוֹן הָוִי מִשׁוּם דְדוֹקָא בְּשְׁבוּעָה דְבַעִי דוּמָא דְפַקְדוֹן דַּה"נ י"ל לְהוֹרִישׁוּ לְבָנָיו דְהָוִי מְמוֹן מִשׁוּ דְדוֹק' לְשְׁבוּעָה דַּכְתִּי פַקְדוֹן: גמ' בְּעֵי מַנְיָה אַבְיִי מְרַבָּה וְכו' וְהוּא אָמַר לֹא אֲנִסְתִּי וְכו' הו"מ לְמַבְעֵי בְּהוֹדָה שְׁאֲנַס וְלֹא הִכְחִישׁ אֶלָּא בְּהַעֲמָדָה בְּדִין אֶלָּא דְנִיחָא לָיָה לְמִינְקַט הַבְּעִיא בְּגוּוֹנָא דְבַרְיִיתָא בְּהַכְחִישׁ בְּאֲנַס: תּוֹס' ד"ה הַפְּלַת וְכו' וַא"ת מַה יַחּוּד פְּלִי שְׁיִיף גְּבִי עֶבֶד וְכו' עַכ"ל כ'

מִהֶרֶשׁ"א לִפְיֵה דְמִיָּירִי בְעֵמֶד בְּדִין ע"כ דל"ל חָדָא וְעוֹד קְאָמֵר דא"כ מ"ט דְרַבְּנָן ע"ש וְאִין צָרִיף לְזֵה אֱלָא וְדָאִי חָדָא וְעוֹד קְאָמֵר ע"כ קְרָא אֶסְמִכְתָּא בְּעֵלְמָא לְגַבִּי עֶבֶד וְדִרְשָׁא גְמוּרָה לְגַבִּי שְׁאָר קְנֻסוֹת דְשִׁינְיָהּ בְּיָה יְחִיד וְזֵה לֹא יִתְכַן כַּמ"ש הַתּוֹס' לְקַמְן ד"ה לֹא: ע"ב ד"ה מֵאִי וְכו' אֱלָא לר"ל דְלָא מְחִיבֵי וְכו' עכ"ל אע"ג דר"ל מוֹדָה דלר"ש מְעוֹת קוֹנוֹת מ"מ רִישָׁא דְרַבְּנָן הִיא וְע"כ לר"ל דְמִיָּירִי בְנִטְלוּ מִמְּנוּ וְחִזְרוּ וְהִפְקִידוּ אֶצְלוּ וּבכ"הג ר"ש מוֹדָה דְחִיבֵי דְקָמוֹן שְׁלוּ וּבְמֵאִי פְּלִיגִי רַבְּנָן אר"ש וּמ"ש מִהֶרֶשׁ"א בְּזֵה לֹא נִהִירָא דִּי"ל קְרָא אֶסְמִכְתָּא וּכַמ"ש הַתּוֹס' בְּדִיבּוּר שֶׁאֵחָזֵר: דף מ"ג ע"א ד"ה בַּת וְכו' מְדַתְּלִי טַעְמָא בְּמִזְוֹנוֹת וּמְדַמִּינִי וְכו' עכ"ל עֲדִיפָא מִיָּנָה הו"מ לְאוֹכּוּחֵי דָּאִי מְדַאֲוֵרִינִי קְאָמֵר הִיכִי פְּשִׁיט לִיָּה כ"ש דְמַעְשָׂה יְדִיָּה שֶׁל אַחִין הֵא מַעְשָׂה יְדִיָּה לְאַבִּיָּה נ"ל מְלֶאֱמָה וְאַמָּה אֵינָה עוֹבְדַת אֶת הַבְּנוֹכְמ"ש הַתּוֹס' בַּד"ה מִגִּיד וְאִין לוֹמֵר דר"ש בְּקֻטְנָה מִיָּירִי דא"כ מֵאִי מוֹתִיב לִיָּה רַב יוֹסֵף מְמַתְּנִי דְמַעְשָׂה יְדִיָּה וּמְצִיאתָה הֵא מְתַנִּי בְּנַעֲרָה מִיָּירִי: דף מ"ד ע"א גַּמ' אֱלָא אִי שְׁנִיָּהֶם בְּמִכְרָ וְכו' ק' דְאַפִּילוּ שְׁנִיָּהֶם בְּמִכְרָ מ"ל דְלָא בִּיטְלַב' אֶת הָא' פְּגוֹן שְׁלֹא כ' דְאַקְנִי וְקָנָה אַחֵר זְמַן הָא' דְהִשְׁתָּא בְּזְמַן הַב' אֶהְיִי לִיָּה שְׁיִטְרוֹף אוֹתָהּ שְׁקָנָה אִם מְכָרוּ אַח"כ: גַּמ' מֵאִי בִּינְיָיָהּ הו"מ לְמִימ' אַב' אִם הָעֵדִי הַחֲתוּמִי עַל שְׁטֵר א' הֵם עֲצָמָן חֲתוּמִין בְּשְׁטֵר ב' דְלִמְ"ד אוֹדִי לִיָּה לֹא שִׁינְיָהּ בַּכ"הג דא"כ אִיף הַחֲתִימָ' עַל שְׁטֵר ב': תּוֹס' ד"ה וְהִילְכְתָּא וְכו' וְאֵע"ג דְאַיְכָּא לְאוֹכּוּחֵי מְמִילְתָּא דְרַאב"ש וְרַבְּנָן וְכו' עכ"ל ק"ק הֵא מְהָתָם ל"מ לְאוֹכּוּחֵי אֱלָא מְשׁוּם מִילְתָּא דר"פ דְאַמֵּר אִי הוֹסִיף וְכו' וְא"כ אֶמּוֹרָא הוּא וִי"ל דְבָלְאוּ מִילְתָּא דר"נ פִּי הִיכִי דְלָא תִּיקְשָׁה מִילְתִּיָּהּ דְרַבְּנָן אֶחָד זֵה וְאֶחָד זֵה מִן הַנִּישׁוּאִין אַמְתְּנִי דְשִׁלְהִי הַכּוֹתֵב דַּב' פְּתוּבוֹת וְגַט אֶחָד עכ"ל דַּש"ה דְאוֹסִיפ' וְע"ש בְּגַמְר' מִיָּהוּ אִיכָּא לְאוֹקְמָא מְתַנִּי דְהַכּוֹתֵב כְּרַאב"ש דְפְּלִיג אֶדְרַבְּנָן וְהַדְק"ל: בַּא"ד דַּס"ד הוֹאִיל וּמָנָה וּמֵאֲתִים וְכו' עכ"ל עַמ"ש מִהֶרֶשׁ"א וְל"ק דְמִדְקָאֵר מוֹדָה ר"י בְּבִגְרָה שְׁמַעִי דְבָלְא בְּגָרָה שֶׁל אַחִים וְאִי אַתּוֹסְפַת קְאִי אַמֵּאִי שֶׁל אַחִין הֵא לֹא זָכָה בְּתוֹסְפַת מְשַׁעַת אִירוֹסִין פִּינּוֹן דְאַפְתִּי לֹא ס"ד טַעְמָא דְהוֹאִיל וּבְרִשׁוּתָהּ נִכְתְּבִים: ד"ה אִין לֵה וְכו' וְהִינּוּ נְמִי אִין לֵה אַב וְכו' עכ"ל י"מ דְנוֹקִי לְקָרָא דוּמְתָה לְאִין לֵה לְחוּדִיָּה וּמַנ"ל הוֹרְתוּ שְׁלֹא בְּקִדּוּשָׁה וְלִידְתוּ בְּקִדּוּשָׁה פִּינּוֹן דְכְּתִיב בְּיִשְׂרָאֵל וּלְפַמ"ש מִהֶרֶשׁ"ל בְּתוֹס' בַּד"ה א"כ דַּמ"ש לְמִיתָה נְתַרְבְּתָה וְלֹא לְקַנְסֵי הוּא מִיעוּט גְּמוּר ל"ק דַּא"א לְאוֹקְמִיָּה וּמְתָה לְאִין לֵה אַב לְחוּדִיָּה דַּא"כ לֹא מִיתוּקְם הַמִּיעוּט דְקַנְסֵי חִיבֵי לְרַבָּא וְלִרִיב"ח מְקָרָא אַחֲרִינָא אֲבָל מִהֶרֶשׁ"א כ' שֶׁם דְעִיקָר הַמִּיעוּט הוּא מְבִישְׂרָאֵל וְלֹא מוּמְתָה: ע"ב ד"ה א"כ וְכו' דְנִימָא אֶהְיִי שְׁלֹא יִלְקָה וְכו' עכ"ל הַק' מִהֶרֶשׁ"ל הֵא נ"ל דְלָא יִשְׁלַם מוּמְתָה וְכו' ע"ש וִי"ל דַּמ"ש בְּגַמ' בְּיִשְׂרָאֵל מֵאִי אֶהְיִי הִינּוּ דְלָא לִיקְתוּב בְּיִשְׂרָאֵל וְלֹא וּמְתָה דְעִיקָר קְרָא דוּמְתָה לֹא אִיְצִט' אֱלָא מְשׁוּם דְהִנָּה מְמַעִיט בְּיִשְׂרָאֵל כַּמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל וְלֹא יִתְכַן שְׁנִכְתוּב וּמְתָה מְשׁוּם הַמִּיעוּט דְקַנְסֵי לְחוּדִיָּה וּבַלֹּא"ה לְפַמ"ש מִהֶרֶשׁ"א בְּדִיבּוּר זֵה דְעִיקָר הַמִּיעוּט לֹא מוּמְתָה אֱלָא מְבִישְׂרָאֵל ל"ק: בַּא"ד מ"מ גְּמַרִי קַנְסֵי וְכו' עכ"ל בְּקוּשְׁנִי רִשְׁבִּי"א דְקָרָא דְבִישְׂרָאֵל לֹא אִיְצִטְרִיף אֱלָא לְקַנְסֵי וְלֹא לְמִיתָה דְהוּי פְּמוֹ אִם אִינוּ עֲנִין לֹא הוֹצֵרְכוּ לְרֵאזִיָּה אֲבָל הִכָּא דְקָרָא אִיְצִטְרִיף לְמִיתָה גּוּפָה הוֹצֵרְכוּ לְרֵאזִיָּה דִּילְפִי קַנְסֵי מְמִיתָה וְא"צ לְמ"ש מִהֶרֶשׁ"א ז"ל: בַּד"ה הַמוֹצִיא וְכו' וְה"נ דְרִישׁ לְאַבִּי הַנַּעֲרָה וְכו' עכ"ל עַמ"ש מִהֶרֶשׁ"א דְבְּדַבְּרִי רַע"ק אִין צָרִיף לְהֵאִי דְרִישָׁא דְאַבִּי הַנַּעֲרָה וְעַפ"ד מְתַרְצִים בְּנִי הִישִׁי' מְשִׁ"ק בְּתִי' פֶּאֶן עַל תִּי הַתּוֹס' הֵא רַע"ק לֹא דְרִישׁ הִכִּי לְעֵיל אֱלָא מְפַח ג"ש: דף מ"ה ע"א ד"ה אֶמֶר וְכו' בְּסִקִּילָה וְאַפְּי' זֵה זִינְתָה תְּחַתִּיו וְכו' עכ"ל לַפ"ז בְּבִרְיָיָתָא דְמוֹצִיא שְׁכ' אַמֵּאִי קְתַנִּי נַעֲרָה מְאֹנְרָסָה שְׁזִינְתָה לְתַנִּי רְבוּתָא אִפִּי' זִינְתָה אַחֵר שְׁפַנְסָה לְחוּפָה וִי"ל דְמְשׁוּם רְבוּת' דְאִינוּ לוֹקָה וְאִינוּ נוֹתֵן ק' סְלַע: ד"ה תְּנַאִי וְכו' לְדִידִיָּה לִיכָּא לְפְלוּגִי וְכו' עכ"ל קֶשֶׁה דְהֵא מְבִירְיָיָתָא דְנַעֲרָה הַמְאֹנְרָסָה דְמוֹקְמִי לֵה פֶּר"ש ע"כ אִיכָּא לְפְלוּגִי

דְּהָא בְּרִישָׁא קְתַנִּי בָּאוּ לָהּ עֵדִים בְּבֵית חַמְיָה שְׂוִינְתָּהּ בְּבֵית אַבְיָה בְּסַקִּילָה וּלְשִׁי רִשׁ"י שְׂפִתְבוּ
הַתּוֹס' בַּר"ה אָמַר דְּבַמּוּצִיא ש"ר אִפִּי זִינְתָּה אַחַר הַנְּיָשׁוּאִין בְּסַקִּילָה נִיחָא דִּי"ל רִישָׁא דְּבַרְיִיתָא
בַּמִּשְׁרָא מִיָּהוּ הַתּוֹס' לְעֵיל דְּחוּ פִּירִשׁ"י אַח"ז רְאִיתִי לְמַהֲרַמ"ש דְּרִישָׁא בַּמִּשְׁרָא וּגְזִירַת
הַכְּתוּב הִיא בַּמִּשְׁרָא דְּאִשְׁתַּנִּי דִּינָא וְלֹא אִשְׁתַּנִּי קִטְל' וּמ"מ בְּבַגְרָה דְּאִשְׁתַּנִּי גּוּפָא אִפִּי בַּמִּשְׁרָא
אִשְׁתַּנִּי קִטְלָא דֹאלַת"ה נּוֹקְמִינָהוּ לְהַנְּהוּ תְּרִי בְּרִייתוֹ כַּר"ש: ע"ב ד"ה אִימּוֹר וְכוּ' מִיָּדִי דְּהוּהָ
הַנְּחִנְקִין שְׂנַתְעָרְבוּ וְכוּ' עַכ"ל יֵשׁ לְחַלְקַ קְצַת דְּהֶתֶם כְּבָר נִגְמ' דִּינּוּ לְחַנְקַ אַבְל כְּמָה שְׂהוּא ס' אִם
הוּא בְּחִנְקַ אוּ בְּסַקִּילָה מִנ"ל שְׂהִיּוּ גּוּמְרִין דִּינּוּ לְחַנְקַ וְהַצ"ת אֶצְלִי: גַּמ' לּוֹקְהָ מִכַּת מְרֻדּוֹת וְכוּ'
וְאֵע"ג דַּר"י ס"ל דְּלָאוּ שֹׁאֵב"מ לּוֹקְהָ הֵכָּא שְׂאֵנִי דְּגַלִּי קָרָא דּוֹקָא בְּעַל וְכוּ' מְהַרְשֵׁ"א בְּתוֹס' דְּגַם
לְפִירִשׁ"י צ"ל פֶּן לַר"נ וּמ"ש רִשׁ"י בְּלִישְׁנָא בְּתַרְא דְּטַעֲמָא דַּת"ק דְּקֶסְבֵּר לָאוּ שֹׁאֵב"מ אִין לּוֹקִין
עָלִיו וְלֹא כְּתַב דְּאִפִּי ס"ל לּוֹקִין הֵכָּא שְׂאֵנִי מְשׁוּם דְּכִינּוּ דַּר"י ס"ל לּוֹקִין אַע"ג דַּס"ל כַּרְאֵב"י
וְל"ל דְּשֹׁאֵנִי הֵכָּא דְּגַלִּי קָרָא דְּלִכְפָּא לְמִימַר דְּפְלִיגִי תַנְּאִי בְּהֵאִי סְבָרָא: תּוֹס' ד"ה ר"י וְכוּ' אִמְאִי
צָרִיף וְיִסְרוּ וְכוּ' עַכ"ל הַקְּשָׁה מַהֲרַמ"ש ז"ל הֵאִי לֹא יִלְפִי לָאוּ שֹׁאֵב"מ לּוֹקִין עָלִיו אֶלְא מַמְש"ר
וְאִי לֹא כְּתִיב וְיִסְרוּ לֹא הָוּה יְדַעִינּוּ לָאוּ שֹׁאֵב"מ לּוֹקִין עָלִיו ע"ש וי"ל קְצַת דְּבַגְמ' רִישׁ מַכּוֹת יִלְיָף
עָנָא מַמְש"ר וְפָרִיף שְׂפִן לּוֹקְהָ וּמְשַׁלֵּם אֶלְא אָמַר כ"ל יִלְיָף מְעַדִּים זּוּמְמִין וּבְמַסְקָנָא יִלְיָף מְבִינְיָן
וְהִשְׁתָּא מְדַאֲמַר יִלְיָף מְעַדִּים זּוּמְמִין וְלֹא קָאֲמַר עֵדִים זּוּמְמִין יּוֹכִיחוּ דְּכִינּוּ דְּעוֹלָא יִלְיָף מַמְש"ר
נְפָרִיף לִיהָ שְׂפִן לּוֹקְהָ וּמְשַׁלֵּם הו"ל לַר"ל לְמִימַר ע"ז יּוֹכִיחוּ אֶלְא ע"כ דַּר"ל ס"ד דְּיִלְפִי מַע"ז
לְחַוְדִּיהָ וְלֹא ס"ד מֵאִי דְּפָרִיף שְׂפִן א"צ הַתְּרָאָה וְא"כ ק' קו' הַתּוֹס' לַר"ל לְמ"ל וְיִסְרוּ: בַּא"ד דַּר"י
גַּמַּר מַע"ז וּמַמְש"ר וְכוּ' עַכ"ל וּבְעַל לֹא הָוּי מְעַשָּׂה וְכֵן שְׂכִירוֹת הָעֵדִים דַּר"י ס"ל עַד שְׂיִשְׁפּוֹר פִּינּוּ
דְּעִיקַר הַחַיּוּב עַל הוֹצָאָת ש"ר שְׂהִיא בְּדִיבּוֹר וְעִינּוּ לְמַהֲרַשֵׁ"א בְּפִירִשׁ"י: דָּף מ"ו ע"א רִשׁ"י ד"ה
וְיִסְרוּ וְכוּ' אָף פָּאן בֵּן עַמּוֹ וְכוּ' עַכ"ל וְהָא דְּלֹא סָגִי דְּנִילְיָף וְיִסְרוּ מְיִסְרוּ דְּבֵן סוֹרַר וּמוֹרָה דְּלוֹקְהָ
אִיפְשָׁר דְּבֵן סוֹרַר וּמוֹרָה חִידוּשׁ הוּא דְּקֶטֶן הוּא וְלֹא בַר עוֹנְשִׁין וּמְחִידוּ' לֹא יִלְפִי דִּין אַבְל לְאַתּוּיָי
כָּאן בֵּן יִלְפִי שְׂפִי: תּוֹס' ד"ה אֶתְיָא וְכוּ' וְלֹא בְּפָחוֹת מְשׁו"פ מְדַאֲמַר בַּ"א ז"נ וְכוּ' עַכ"ל לְדַעַת
הַר"מ רִישׁ ה' גְּזִילָה דְּבַגְזַל אֶסוּר אִפִּי בְּפָחוֹת מְשׁו"פ מְדִין ח"ש י"ל דַּה"ה בְּרַבִּית וְהַגְמ' מַבַּע"ל
כָּאן אִי יִלְפִי מִן הַלָּאוּ אוּ פִּינּוּ דַּמ"מ אֶסוּר בְּפָחוֹת מְפָרוּטָה מְדִין ח"ש ה"נ אִפִּי בְּפָחוֹת מְהַנִּי
וּמַהֲש"ק מְהַר"ם מְלוּבָלִין ז"ל וְתִי עִינּוּ בְּתוֹס' רִישׁ קִידוּשִׁין ד"ג רִישׁ ע"ב: דָּף מ"ז ע"א ד"ה
מְשׁוּם וְכוּ' לְצַדִּין קְטַנָּה אִפִּי אֵינָה סְמוּכָה נְעֵרָה בְּסְמוּכָה וְכוּ' עַכ"ל פִּי דְּנֻדָּאִי דִּינָא דְּנַעֲרָה לֹא
לִישְׁמִיט לִיהָ תַנְּאִי אֶלְא וְדָאִי דְּקְטַנָּה אִפִּי אֵינָה סְמוּכָה קָרִי לָהּ קְטַנָּה וְנַעֲרָה סְמוּכָה קָרִי לָהּ קְטַנָּה
פִּינּוּ דְּסְמוּכָה וְנִכְלָל' בְּמֵאִי דְּקְתַנִּי קְטַנִּים וְא"כ קְטַנּוֹת דְּנֶקֶט תַנְּאִי לְצַדִּין הוּא וְדָלָא בְּמַהֲרַשֵׁ"א
ז"ל: ד"ה דְּזָכִי וְכוּ' וְאֵע"ג דְּקָרָא פְּשְׁהִיָתָה קְטַנָּה וְכוּ' עַכ"ל י"ל בְּזָה דְּאִפִּי נִימָא דְּקָרָא פְּשְׁהִיָתָה
קְטַנּוֹת מ"מ שְׂמַעִי מִיָּהָ דִּינָא דְּקְטַנָּה וְא"כ לְאַמָּה ע"כ לְנַעֲרָה דְּלִקְטַנָּה ל"צ קָרָא וְשְׂפִיר מְשַׁנִּי הַגַּמ'
וּבְהַכִּי נִיחָא מַהֲשַׁהֲק' מְהַרְשֵׁ"א בַּגַּמ' ע"ש: ד"ה כְּתַב וְכוּ' וְהוֹרָה ר"ת וְכוּ' וְהָיָה אַבְיָה מְוַחֲזָק וְכוּ'
עַכ"ל נַר' דַּל"ד אַבְיָה מְוַחֲזָק אֶלְא אִפִּילוּ מְוַחֲזָחִין בִּיד שְׁלִישׁ וְלֹא מְוַחֲזָקִין לֹא הָאֵב וְלֹא הַבְּעַל וְלֹא
בָּאוּ אֶלְא לְאַפּוֹקִי הַבְּעַל מְוַחֲזָק דְּכִינּוּ שְׂהוּלִיכֶם הָאֵב לְבֵית הַבְּעַל לֹא אֶמְרִי אֲוַמְדָּנָא דְּלֹא כְּתַב לָהּ
אֶלְא עַל מְנַת שְׂתַהֲנָה בַּתּוֹ: ע"ב רִשׁ"י ד"ה אִיפּוּף וְכוּ' וּנ"מ דָּאִי אֶמְרָה וְכוּ' עַכ"ל לְפּוּם לִישְׁנָא
דְּבַרְיִי שְׂהִבִּיא הַגַּמ' מְזוּנּוֹת תַּחַת מְעַשָּׂה יְדִיהָ עִיקַר אִי' לו' אֵינָה נִיזוּנָת וְאֵינִי עוֹשָׂה אִפִּי בְּלֹא
אִיפּוּף וּבְעִיקַר פִּירִשׁ"י עִינּוּ לְהַתּוֹס' לְקַמֵּן דַּנ"ב ע"א ד"ה רְצָה וּבְמַהֲרַשֵׁ"א שְׂמַ: תּוֹס' ד"ה שְׂלֹא
וְכוּ' וְכֵן הִהִיא דְּזָבֵן וְלֹא אַצְט' זוּזִי וְכוּ' עַכ"ל עִינּוּ בְּזָה בַּמ"א בְּפֶרֶט אֲוַנְסָא דְּשְׂכִיחַ אַבְעִיָא לִיהָ
לְאַתּוּיָי עַש"ב: תּוֹס' ד"ה וּמְנִין וְכוּ' שְׂאֵם אֶמְרָה הַיּוֹם אֵינִי נִיזוּנָת לְמַחַר וְכוּ' עַכ"ל לְכַאֲרָה נַר'

דר"ל שאם אָמְרָה סָתֵם אֵינִי נִיזוֹנֶת וְהָאֲמִירָה שְׁלֵא הֵיִתָּה בְיָדָם זֹו וְלֹא שֶׁהִיא אָמְרָה הַיּוֹם וְסִתְמָא לְעוֹלָם אֲלֵא שֶׁהִיא יְכוּלָה לְחַזֵּר וְכ"נ מְדַבְּרֵי מְהֻרָשׁ אַ בְּר"פ הַפּוֹתֵב בְּד"ה כְּדָר"נ שֶׁהֵבִין פֶּן בְּכַוֵּנְתָם ע"ש אָמְנָם נֵר' דְּזָה אֵינּוּ דֵא"כ לֹא אֲתִי שְׁפִיר מ"ש אַח"ז וְאַפְּי' אַת"ל וְכו' דְאַפְּי' נִימָא שֶׁהִיא יְכוּלָה לֹו' אֵינִי נִיזוֹנֶת לְעוֹלָם מ"מ יְכוּלָה לְחַזֵּר דְסִתְמָ' מִשְׁמַע לְעוֹלָם כְּמוֹ שֶׁאָמְרָה בְּהִדְיָא לְעוֹלָם וְעוֹד שֶׁהָרֵא"ש וּבִש"מ פֶּתַב בְּזָה הַלְשׁוֹן אָמְרָה אֵינִי נִיזוֹנֶת הַיּוֹם וְאֵינִי עוֹשֶׂה הַיּוֹם דְּמִשְׁמַע דְאַמְרָה הַיּוֹם וְכ"כ הֶרֶב ב"ש ס' ס' ס' ס' ע"ש דְּהוֹכִיחַ מְדַבְּרֵי הַתּוֹס' דִּיכוּלָה לֹוֹמֵר אֵינִי נִיזוֹנֶת זְמַן קָצוּב דְלֹא פְּהֵר"ן וְלִפ"ז אֵין לְהוֹכִיחַ מְדַבְּרֵי הַתּוֹס' הִלְלוּ דִיכוּלָה לְחַזֵּר וְלִפְי' דֵאֲת"ל שֶׁכ' י"ל אַע"ג דְּחֻזְרָת כְּמ"ש בְּר"פ הַפּוֹתֵב מ"מ הֵנִי הִפְקַעְתָּ פִּינָן דְאַמְר' לְעוֹלָם וְעַיִן בְּמְהֻרָשׁ לְ וּבְמַהֲרַמ"ש שֶׁכ' בְּר"פ הַפּוֹתֵב: דָּף מ"ח ע"א גַּמ' מ"ש מְהֵא דְתַנְיָא וְכו' יל"ד נִימָא בְּנִי וּבְנֹוֹתֵי דְמִי שְׁנִשְׁתַּטָּה הֵם קְטַנִּים דְּחַיִּיב בְּהֵם כְּמוֹ אֲשֶׁתוֹ וְדֵהֵא בְּרִייתָ' בְּגְדוּלִים וְאֵין לֹוֹמֵר דְּפְרִיף ד"א אַד"א חֲדָא דְּמְדַבְּרֵי הַתּוֹס' מִשְׁמַע דְּפְרִיף בְּנִי וּבְנֹוֹתֵי אֲבָנִי וּבְנֹוֹתֵי וְעוֹד דָּאֵי ד"א אַד"א מֵאֵי קו' נִימָא דִּס"ל כְּרַב יוֹסֵף וְר"א דֵהֵא בְּרִייתָ' צְדָקָה וְד"א דְּמִי שְׁנִשְׁתַּטָּה תְּכַשִּׁיט וְי"ל דָּאֵי בְּנִי וּבְנֹוֹתֵי דְּבְרִייתָא גְדוּלִים דְּנֹקָא הו"ל זֶן אֶת אֲשֶׁתוֹ וּבְנִי וּבְנֹוֹתֵי הַגְדוּלִים וְאֵי קְטַנִּים פִּינָן דְּחַיִּיב בְּהֵם מֵאֲשֶׁתוֹ שְׁמַעִי לָהּ דְלֹא אֵי צֵט' לְמִיתְנִי א"כ בְּהֵיא דְּמִי שְׁנִשְׁתַּטָּה אֲמַאי אֵי צֵט' לְמִיתְנִי בְּנִי וּבְנֹוֹתֵי הַקְטַנִּים: רִש"י ד"ה לֹא נִיחָא לִיהּ וְכו' נֵר' דְאַדְמֵר עוֹקְבָא וְכו' וְאֵיפְכָא גְרָסִי וְכו' עכ"ל נֵרָאָה דִּס"ל דְאַבְרִייתָא כְּבָר אֲפֻלִּיגוּ בִּפ' הַמְדִיר וְע"כ דְּהָכָא אָמַר עוֹקְבָא קִינִימִי וְהֵם אָמְרוּ דְּבְרִייהֶם אָמַר עוֹקְבָא וְאַבְרִייתָא בְּחַד זְמַנָּא אֲלֵא דְהַגְמ' בִּפ' הַמְדִיר דְלֹא מִיִּיתִי שָׁם אֲלֵא בְּרִייתָא מִיִּיתִי לְפֻלְגֻתִיָּהּ אֲבְרִייתָא וְהָכָא מִיִּיתִי לָהּ אֲדַמֵּר עוֹקְבָא וְנִיחָא דִּל"ק אֲפִירִש"י מְפָרַק הַמְדִיר כְּמ"ש הַתּוֹס': תּוֹס' ד"ה וְלֹא שְׁאֵנִי וְכו' דָּאֵם לֹא הִשְׁרָה אוֹתָם ע"י שְׁלִישׁ וְלֹא פְרָנְסָם וְכו' עכ"ל עַיִן לְהַתּוֹס' שָׁם בִּפ' הַמְדִיר: ע"ב גַּמ' מְסִירְתָהּ לְפֻל חוּץ מִתְרוּמָה וְכו' מִק' מ"ש דְּהִתְמַירוּ בְּתְרוּמָה מִבְּטוּמָאָה מ"ל אֵיסוֹ' לָאוּ מ"ל אֵיסוֹר מִיָּתָה נִרְש"י כ' מְסִירְתָהּ לְכָל אֲפִילוֹ לְטוּמָאָה וְי"ל דְּכֵינָן דִּיורְשָׁה מְטַמָּא לָהּ דְּהוּי פְּמַת מְצוּנָה כְּדָאֵי בִּיבְמוֹת דִּפ"ט ע"ב וְהַתּוֹס' בְּד"ה וְשְׁמוּאֵל שֶׁכ' דְּמִטְמָא לָהּ פִּינָן דְאַפְקִיָּה רַחֲמָנָא מְסַקִּילָהּ וְכו' אֲזִילִי לְשִׁי רִש"י שֶׁכ' שָׁם בִּיבְמוֹת דְלָאוּ מֵת מְצוּנָה מִמֶּשׁ אֲלֵא דוּמָה לִמ"מ וְיֵשׁ בְּיַד חֲכָמִים לְעַקוֹר בְּדָבָר הַדּוּמָה וְנֹקָא הֵיכָא דְחֲכָמִים עֲקָרוּ בְּהִדְיָא: גַּמ' הָא גּוּפָה קִשְׁיָא וְכו' הָא דְלֹא קָאֲמַר נַעֲשֶׂה מִשׁוּם דְּסַמִּיף אֲקֻשְׁיָא דִּמ"ש דְּנִקְט בְּרִישָׁא חֲצַר דִּינְדָה וּבְסִיפָא חֲצַר דִּינְדָה: רִש"י ד"ה לְעוֹלָם וְכו' אֲוִקְמָנָא דֵהֵא לְעוֹלָם וְכו' עכ"ל נֵר' מְדַבְּרֵי דָאֵי לֹא דְאוֹקִימְנָ' לְעִיל הָאֵי לְעוֹלָם בְּתְרוּמָה י"ל לִירֻשְׁתָּהּ קָאֲמַר דְּבַעִי חֲנוּפָה אַע"ג דְּלְתְרוּמָה סְגִי וְטַעֲמָא כְּמ"ש הַתּוֹס' פִּינָן דִּירֻשְׁתָּהּ הִבְעֵל דְּרַבְּנָן וְלִפ"ז י"ל דְּרַב דְּקָאֲמַר מְסִירְתָ' לְפֻל חוּץ מִתְרוּמָה ה"ה חוּץ מִירֻשְׁתָּהּ אֲלֵא דְלֹא מִיִּירִי אֲלֵא בְּדָאוֹרִייתָא וְנִיחָא מ"ש מְהֻרָשׁ אַ בְּתוֹס' ד"ה וְשְׁמוּאֵל: תּוֹס' ד"ה ר"א וְכו' וְק' לִר"י דְאַפִּילוֹ עוֹלָא וְכו' עכ"ל י"ל לְפִירִש"י דִּר"א ס"ל דְאַפִּילוֹ לְמִשְׁנָה אַחְרוּנָה מִשׁוּם שְׁמָא יִמְזַגוּ וְס"ל דְלְמִשְׁנָה אַחְרוּנָה ל"ל פִּינָן שֶׁהִגִּיעַ זְמַן דְּנֹקְתָא מִיִּיחַד לָהּ כְּדִס"ל לְמִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה: דָּף מ"ט ע"ב רִש"י ד"ה מִיבְעִיָּא וְכו' אֲבָל וְכו' ל"ל הֵכִי עכ"ל דְּבְרֵי רִש"י הֵם בְּעֵיקַר הַפִּימְרָא דִּר' אֲלַעָאֵי וְכ"ה בְּמֶרְדְּכִי וְרֵאִיתִי לְמַהֲרַש"ךְ סִימָן ל"ד ח"א שֶׁכ' גַּבִּי תַקְנַת הַשּׁוּק דְקִי"ל מִתְנָה כְּמֶכָר וְאֵין ב"ח גּוֹבָה מִמְטַלְטְלִין שְׁנַתְּנָן אִם נָתַן לְבָנוּ ב"ח גּוֹבָה מִמֶּנּוּ וְהוֹכִיחַ דֵּינוּ מִכָּאֵן ע"ש וְאֵין רֵאִיָּה מִכָּאֵן אֲלֵא לְדְבְרֵי הַמְרָדְכִי דְכִי אַבַּע"ל בְּסַמּוּף הִילְכְתָ' כְּנוֹתִיָּה אוֹ לֹא הֵינְנוּ בְּהוּא עֲצָמוּ אֲבָל אֲשֶׁתוֹ נִיזוֹנֶת מֵהֵם אֲבָל לְפּוּם פְּשֻטָּא דְשְׁמַעְתָּא דִּמְבַע"ל גַּם בְּאֲשֶׁתוֹ כְּמ"ש מְהֻרָשׁ אַ אֵין מִכָּאֵן שׁוּם הוֹכְחָה דְהָא דְמִסְקִינָן דְלִית הִילְכְתָא כְּנוֹתִיָּה: תּוֹס' ד"ה אַכְפִּיָּה וְכו' וְי"ל דְאַכְפִּיָּה בְּדְבָרִים וְכו' עכ"ל י"מ דְּבַגְמָרָא לְקַמְן דַּע"ז ע"א אָמְרִי דְבְּדְבָרִים לֹא יוֹסֵר עֶבֶד וְי"ל דְּנֹקָא הֵתֵם

בדברים לא יוציא אשתו אבל בממון וגם דבר מצנה אפילו בדברים יוסר: דף נ ע"א ד"ה הבעל וכו' אבל אין לומר בכתב לה וכו' עכ"ל עיין במהרש"ל וכדבריו משמע מדברי התוס' בכתרא דקל"ו ריש ע"ב ודלא במהרש"א ועיין להרב נ"מ: דף נ"א ע"א ד"ה מני וכו' ופי' ריב"ן וכו' עכ"ל עיין למהרש"א שכ' דאין לפ' הא דקאמר אפי' בתנאה דלמ' התקבלתי דהא בפ' החובל משמע דבהתקבלתי לית לה אלא צ"ל אפילו בתנאה דקאמר אמתני' דכתב לה שנה מנה ע"ש ואפתי ק' לפי ריב"ן דכינן דמבואר בהחובל דבהתקבלתי לר"מ לית לה ומתני' א"כ היינו ר"י ובמאי פליגי ר"מ ור"י שהרי בתנאי גם ר"י ס"ל דתנאה בטל ובהתקבלתי ס"ל גם ר"מ דמתני' ולא הוי בעילת זנות לפי ריב"ן וצ"ל א"כ התקבלתי בע"פ דר"י דוק בכתב' לו ולר"מ אפי' אמרה לו בעל פה: בא"ד כל הפוחת משמע אפי' באותו ענין שיש לה וכו' עכ"ל ע"מ"ש מהרש"א ולתני' הראשון ק' במאי פליגי ר' יוסי דאמר רישא אר"מ לכן נראה עיקר כתי' הב': ע"ב ד"ה אונס וכו' דאי מדרבנן לא היו מוציאין וכו' עכ"ל ולשי' הר"מ ו"ל דס' דאוריית' לחומרא הוא מדרבנן דמדאורייתא כל ספיקא שריא צ"ל דאפילו מדרבנן מוציאין מיהו ק' לשי' הר"מ מאי פריי' אונס דשרי רחמנא המ"ל הא אבנה דשמואל מדרבנן הוא דאסר וי"ל דגם לס' הר"מ אי מדרבנן לא היו מוציאין וע"כ מ"ש אבנה דשמואל חיישי' הוא בנדאי דסופה בראון מדלא צעקה מתחילה וכה"ג כתבו התוס' בגיטין ד"מ ע"ב דלשון חיישי' יתכן שהוא נדאי פדאמרי' חוששין שמה במי מילין כתבו ע"ש ואתי שפיר דפריי' אונס המ"ל ועוד י"ל במ"ש מהרימ"ט דלא כ"כ הר"מ אלא משום דפסק כמ"ד בפ' ס' אכל דבעינן גבי אשם.

תלוי חתיכה מב' חתיכות אבל למ"ד דלא בעינן חתיכה מב' חתיכות ס' דאורייתא לחומרא הוא מן התורה מדמחייב אשם תלוי ע"ש ומעתה י"ל דהגמ' פריי' אונס המ"ל הוא למאן דלא בעי חתיכה מב' חתיכות אלא ע"כ דלא חיישי' שמה סופה בראון ובהאי לא אשפחן פלוגתא והיא פלוגתא דחתיכה מב' ח' היא פלוגתא דתנאי שם דלר"א דאמר כוי חייבין על חלפו אשם תלוי ס"ל דלא בעי חתיכה מב"ח ופריי' שפיר הגמ' על אבנה דשמואל ואפשר דאבנה דשמואל גופיה ס"ל דלא בעי חתיכה מב"ח דאי ס"ל בעי חתיכה מב"ח ומדאורייתא הס' שרי ומדרבנן הוא דאסור היכי מוציאין אשה מתחת בעלה כמ"ש התוס' ופריי' הגמרא שפיר אונס המ"ל: דף נ"ב ע"א ד"ה אין פודין וכו' ארישא קאי עכ"ל מ"ש מהרש"א וכ"כ לפירש"י לא ידענא אמאי לא מיתוקמא ארצו דסיפא גם לפירש"י שהרי אם רצה פודה דסיפא ע"כ דפודה אפי' עד עשרה בדמיה שהרי ת"ק ל"ל תקנת העולם דרשב"ג: גמ' בנחלה שוניה רבנן ה' בית יאודה ח"ב סי' קי"ג נסתפק בבת הבן אם נוטלת כתובת ב"ד ע"ש משמע דפשיט"ל בבן הבן דאית ליה כתובת ב"ד ומסוגנין יש להוכיח דגם בת הבן אית לה שהרי אפי' בת בין הבנים היתה נוטלת אי לאו דכנחלה שוניה רבנן ואפי' דגם בהא אמרי' לא פלוג רבנן אבל מהריק"ש בתשו' סי' כ' דבן הבן נמי ל"ל דלא תקון רבנן אלא בבניו דוקא ע"ש: רש"י ד"ה בנחלה וכו' דירתון תנן וכו' עכ"ל משמע דלמ"ד יסבון אפילו בת בין הבנים אית לה ודלא כהתוס' ולפירושו צ"ל דהגמ' דפ' י"ן דקאמר ירתון תנן מדלא טרפי ממשעבדי ה"ה דהומ"ל מדלא נוטלת בת בין הבנים ונדא מתרתי נקט: דף נ"ג ע"א גמ' שאין אני קורא בה ופירש"י דלא נשתעבד לה וכו' וק' פיון דלא נשתעבד לה במתה בחיי אמאי בנין דכרין מנה ומאמתי' פדאמרי' בגמ' לעיל ואימא דאב לירות דבעל לא לירות ע"ש בפירש"י וראיתי לה' בש"מ שכ' כדעת רש"י דלא כ"כ אלא בארוסה אבל בנשואה פיון דאיכא נדוניא קבורתה תחת מנה ומאמתי' ואפי' לא הכניסה לו נדוניא ומדברי התוס' לא נר' פן אלא דקבורה תחת נדוניא אפי' בנשואה ולפ"ז בנשואה שהכניסה לו נדוניא ולא זכה בה הבעל פגון שעדיין

הַגְּדוּנְיָא בְּבֵית אָבִיָּהּ אוּ מִתָּהּ בְּשָׁנָה א' דָּאָב יוֹרֵשׁ הַגְּדוּנְיָא לְדַעַת רִשְׁיִי קַבּוּרָה עַל הַבַּעַל פִּינּוֹן
דְּיוֹרֵשׁ מְנָה וּמְאִתִּים וּלְדַעַת הַתּוֹס' עַל הָאָב פִּינּוֹן שֶׁהוּא יוֹרֵשׁ הַגְּדוּנְיָא וְעֵינּוֹן לְמוֹר"ם בְּהַגְּהָה סִי
נ"ה דִּין ה' שֶׁכ' מְסַבְּרָא דְנִפְשִׁיָּהּ וּבִכ"ה אֵין הַבַּעַל חֲזִיב בְּקַבּוּרְתָּהּ ע"ש וְהִיכָא דְמִתָּהּ בְּשָׁנִיָּהּ
בְּמָקוֹם דְּנִהְגוּ שְׂיַחְלֻקוּ הַגְּדוּנְיָא הַבַּעַל וְהָאָב כ' בַּח"מ שֶׁם דְּקַבּוּרְתָּהּ עַל שְׁנֵיָּהֶם וְהַב"ש חֲלַק וְכ'
דְּקַבּוּרְתָּהּ עַל הַבַּעַל וְהִבִּיא מְשֻׁנְמָרְת יָבָם דְּחוֹלְקִין הַגְּדוּנְיָא וְקַבּוּרְתָּהּ עַל הַבַּעַל וְכ' בְּסִי קִי"ח ס"ק
כ"ג וְלֹא זָכַר מ"ש הַתּוֹס' לְקַמֵּן ד"פ ע"ב ד"ה יוֹרֵשִׁי שֶׁכ' פִּינּוֹן שְׁמַת הַבַּעַל בְּחִיָּהּ זֹכֵת בְּמָנָה
וּמְאִתִּים וְהוּי פְּמַכְנֹסֵת אוֹתָם לִיבָם וְכּוֹנְנָתָם דְּלַעוֹלָם קַבּוּרְתָּהּ תַּחַת גְּדוּנְיָא וּבְשִׁי הַוּי פְּיוֹרֵשׁ מְקַצֵּת
גְּדוּנְיָא וּבִכ"ה דְּיוֹרֵשׁ מְקַצֵּת גְּדוּנְיָא קַבּוּרְתָּהּ עַל הַבַּעַל וְכֵן מְצִאֲתִי בְּתוֹשׁוֹ הַמְּיָמוּנִי בְּה' אִישׁוֹת סִי
ל"ד וְכ"כ מֵהֶרַח"ש ח"ג סִי ס"ה דְּק"א ע"ב ע"ש וְכ"נ עֵינְקֵר דְּלֹא כַח"מ וּמְצִאֲתִי לְהַרְדֵּב"ז ח"א
סִי רִס"ה שֶׁכ' פְּדַבְּרִי הַח"מ וְכ' הִהִיא דְשִׁי שְׁאֵנִי שֶׁהִיא מְדִינָא וְלֹא מְתַקְנָה ע"ש וּמְדַבְּרִי הַגַּהֲמ"י
שֶׁם נֵר' דְּאִין לְחֲלַק בְּכַד: ע"ב גַּמ' אַרוּסָה יֵשׁ לָהּ מְזוֹנוֹת אוּ לֹא עֵינּוֹן בְּהַר"ן וּבִש"מ דַּהֲר"מ מִפ"ל
אִי מְחֻיָּב הָאָרוּס בְּמְזוֹנוֹתֶיהָ וּפ' כַּל"ב וְהָרִי"ף בְּהַגְּיַע זְמַן דְּחֲזִיב בְּמְזוֹנוֹתֶיהָ פְּשֻׁמַּת חֲזִיבִין
הַיּוֹרֵשִׁין אוּ לֹא וּמֵהַתְּיַמָּה עַל הַב"ש סִי קִי"ב סִי"ו שְׁכָלֵל דַּעַת הָרִי"ף עִם דַּעַת הַר"מ בְּחִיּוּב
הָאָרוּס בְּמְזוֹנוֹת בַּת הַגְּזוּנָת מִן הָאֲחִים ע"ש: תּוֹס' ד"ה אֲלֻמְנָה וְכ' וְר"ת מִפ' וְכ' עַכ"ל עֵינּוֹן לַה'
בִּש"מ שֶׁהִבִּיא פְּיוֹרֵשׁ ר"ח דְּמִפ"ל בְּאַרוּסָה וּבְחִיָּי אָבִיָּהּ ע"ד פִּי ר"ת נְזוּהִי ס' י"א שֶׁהִבִּיא מוֹר"ם
בְּסִי קִי"ב וְע"ש בְּב"ש: דָּף נ"ד ע"א גַּמ' וְכֵן בְּלֻקִּיט וְכ' כ' הָרִא"ש ז"ל בְּשִׁכְרִי לְזַמֵּן וְיִצְא אַחַר
הַזְּמַן אִין שְׁמִין דְּכִינּוֹן דְּשִׁכְיַח בְּזַמְנוֹ הוּ"ל לְאַתְנוּיַי ע"ש וְיֵשׁ לְהוֹכִיחַ מְדַבְּרִי דְּבִאָּנוּסָא דְּשִׁכְיַח
אֲפִילוּ אִיכָּא אֲנַמְדָּנָא אֲמָרִי דַּהוּ"ל לְאַתְנוּיַי דְּהָא הָכָא אִיכָּא אֲנַמְדָּנָא דְּלֹא עֲשָׂאן אֲלֵא לְמִיקָם קַמִּיהָ
פְּדֻקְאָמֵר הַגַּמ' דְּלֹא כַּמֵּהֲרִיב"ל ח"ג סִי קַכ"ג וּבִמ"א הָאֲרַכְתִּי בְּזוּה: גַּמ' דַּתְּנֵן אַחַד הַמְּקַדִּישׁ וְכ'
מְשֻׁמַּע דְּשִׁמוּאֵל דְּקֻאָמֵר אִין שְׁמִין מַה שְׁעֲלִיָּהּ ל"ד מַה שְׁעֲלִיָּהּ אֲלֵא אֲפִילוּ לֹא לְבַשְׁתֶּם אֲלֵא עֲשָׂאן
לְשִׁמָּה שְׁהָרִי מְדַמָּה הִהִיא דְּשִׁמוּאֵל לְהִהִיא דְּהַמְּקַדִּישׁ וְכ' דְּבִסְמוּדָּהּ בְּעוֹבְדָא דְּכַלְתִּיהָ דְּבַר אֲלִישִׁיב
דְּלְבַשְׁתִּינְהוּ לְכוּלְהוּ מְנִי דְּהִנָּה ס"ל הִילְכְּתָּהּ פְּשָׁמוֹ וְא"ל הִילְכְּתָּהּ פְּרַב מְשֻׁמַּע דְּשִׁמוּאֵל דְּנוֹקָא
לְבַשְׁתֶּם וִי"ל דְּמַעֲיָקְרָא ס"ד דְּשִׁמוּאֵל ל"ד מַה שְׁעֲלִיָּהּ וּלְכַד מְיִתִי מֵהַמְּקַדִּישׁ אֲבָל אַחַר דְּמַסִּיק
דְּגַבִּי אֲלֻמְנָה אִיכָּא סְבָרָא דְּלֹא פְּתַב לָהּ אֲלֵא לְמִיקָם קַמִּיהָ י"ל דְּגַם שְׁמוּאֵל אִית לִיהָ הַי סְבָרָא
לְעַנְיָן מַה שְׁעַדִּינּוֹן לֹא לְבַשְׁתֶּם א"נ מַאי הָא דְּלְבַשְׁתִּינְהוּ לְכוּלְהוּ מְנִי טוּעָה הִיתָה בְּסְבָרַת שְׁמוּאֵל
וְסְבָרָה דְּנוֹקָא מַה שְׁעֲלִיָּהּ וְעֵינּוֹן לְהַלַּח"מ בְּפ"א מַה מו"ל דִּין ה' וְלַכְנֵה"ג סִי רִפ"ח בַּהַגְּהָט: ע"ב
תּוֹס' ד"ה דְּנִיחַד וְכ' פִּינּוֹן דְּבִדְעָתָהּ תְּלוּי וְכ' עַכ"ל וּלְפִי מַה שְׁפִירֵשׁ"י דְּאֲפִי קַבְּלָה עֲלֶיהָ פִּינּוֹן
דְּהוּ מְשַׁעְבְּדִינּוֹן י"ל דְּהִהִיא עוֹבְדָא דְּלַעִיל הִיתָה בְּתַר הַי עוֹבְדָא: ד"ה אִם רָצָה וְכ' דְּבַשְׁלָמָא
כְּשִׁישׁ לוֹ וְכ' עַכ"ל י"מ הִיכִי כ' הַתּוֹס' לַעִיל דָּף מ"ב ע"א ד"ה ר"ש גַּבִּי יַחּוּד פְּלִי לְגַבּוֹ מְמַנּוֹ
כְּשִׁי תַחֲזִיב בְּדִין דְּהוּי דְּבַשְׁלַבְל"ע הָא פִּינּוֹן דִּישׁ לוֹ הַשְׁתָּא אַע"פִי שְׁשַׁעְבַּד לְאַחַר זְמַן לֹא הוּי דְּבַר
שְׁבַל"ע כְּמוֹ הָכָא וּמְתַרְצִים דְּשִׁאֲנִי הֵתָם שְׁלֵא גַתְחִיב כְּלָל עַד עֲמָדָה בְּדִין כַּמ"ש בְּתִי שֶׁם ע"ש
וְעִי"ל דְּשִׁאֲנִי הֵתָם דְּהַקְנָה לוֹ קְנִיָּה מְמַשׁ לְגַבּוֹת מְמַנּוֹ וְלֹא שְׁעַבּוּד בְּעֻלְמָא: ד"ה לְפוּגְמַת וְכ'
וְהַתּוֹסְפֵת וְכ' עַכ"ל מְפָאן הוֹכִיחוּ הָאֲחֵרוּנִים דְּאִם יֵשׁ לֹא שְׁנֵי שְׁטָרֵי חוֹב עַל חֲבִירוֹ וּפְגָם א' מֵהֶם
אִינוֹ נְפָגָם הַב' שְׁהָרִי אִי תְּנָא פְּתוּבָה לְאוּ פְּתוּבָה וְהַתּוֹסְפֵת בְּשִׁטְר אַחַר גּוֹבָה תּוֹסְפֵת בְּלֹא שְׁבוּעָה
עַכ"ד דִּישׁ לְדַחּוֹת שְׁאֲנִי הָכָא דְּאִי תּוֹסְפֵת לְאוּ פֵת וִי שְׁטַר מְתַנָּה כַּדְפִירֵשׁ"י וְהוּ"ל פְּתוּבָה
חוֹבְתוֹסְפֵת מְתַנָּה וְל"ד לְתַרִי שְׁטָרֵי חוֹב דְּחָדָא מִיְלֵת' נִינְהוּ: רִשְׁ"י ד"ה פּוּגְמַת וְכ' אִם פְּגָמָה
הַתּוֹסְפֵת וְכ' עַכ"ל אֲבָל פְּגָמָה הַפְּתוּבָה נְכָלֵל בְּכָלֵל וְלְשִׁבוּעָה דְּקֻאָמֵר אַע"ג מַאי דְּקֻאָמֵר לְשִׁבוּעָה
הִינּוֹ דְּאִם פְּגָמָה הַתּוֹסְפֵת עֲצָמָה דְּבַעִי שְׁבוּעָה וְל"ד לְשִׁט"ח דְּעֻלְמָ' וְכַדְפִירֵשׁ"י לְקַמֵּן דַּס"ל דַּל"ד

שט"ח לכתובה מ"מ נכלל ד"ז דאם פגמה הפתובה נפגמה גם התוס' ולכך הוצרך לפ' אם נפגמה התוספת ומדברי מהרש"א בתוס' ד"ה פוגמת שכ' דלא ניחא להו לפ' כפירש"י משום דהיינו ולשבועה כמו ע"א מעידה וכו' ולא פתב כמו פגימת התוס' דנשבוע' עליה ונר' שהבין בדברי רש"י דולשבוע' היינו ע"א ונפרעת שלא בפניו לחוד ולפגימה דקאמר היינו אם פגמה התוספת עצמה דנשבוע' עליה ולא לענין אם נפגמת התוספת נשבועת על הפתובה ואין נראה מפירש"י בד"ז שכ' ואם טוען התקבלת כל פתובתיך וכו' ודברי מהרש"א לא הול"ל אלא אם טוען התקבלת כל התוספת: דף נ"ה ע"א תוס' ד"ה ולשבח וכו' ולא פשבח קרקעות מדקתני ולא הפנות וכו' עכ"ל התוס' בפ"ק דמציעא הוכיחו מדקתני ולא הפנות במזונותיהן ודקאמר הגמ' שם טעמא משום דתנאי פתובה פכתובה ואי ב"ח אינו גובה משבח ותומים אפי' לאו פכתובה אינו גובין והתוס' הקא לא הוכיחו מזה משום די"ל בנות עדיפי מב"ח משום דתנאי ב"ד הן וכמ"ש הרא"ש שם א"נ דס"ל ב"ח אינו גובה מן הראוי ואחלקות ולא מן הראוי הוא דקאמר הגמ' שם טעמא דתנאי פתובה פכתובה: ד"ה פתבו וכו' דשטר מקר טריף ממשעבדי וכו' עכ"ל אע"ג דקי"ל המוכר שדהו בעדים טרפ' ממשעבדי אפי' בלא שטר ס"ל להתוס' פאן דהיינו דוקא במוכר בעדים ולא הזכיר שטר אבל אם אמר וכתבו לו שטר גילה דעתו דאינו טורף' אלא בשטר: ע"ב ד"ה מתנת וכו' כדמוכח מתני' דמי שמת וכו' עכ"ל עמ"ש לעיל די"ט ע"א: בא"ד מוקמי' בין לרב בין לשמואל דקנו מיניה בקנין חזקה וכו' עכ"ל ולא ניחא להו לאוקמ' במיפה משום דהגמ' דפריף דשמואל אדשמואל ולא ס"ד במיפה אמאי לא פריף ממתני' ולפני' ריב"ם דחקו לו' דה"ה דהומ"ל ממתני' וכו' עיין למהרש"א ו"ל: ד"ה שאם וכו' דהיאך יהנה קנין בדבר שאינו בעין וכו' עכ"ל אע"ג דהקא בדברי רב קיימי' נרב ס"ל כר"מ דאדם מקנה דבר שבל"ע אף על פי שאינו ברשותו מ"מ כיון שמת קודם שבאו לרשותו אינו קונה לכ"ע דאפני' למ"ד אדם מקנה דשב"ל לא קני אלא משעה שבאו לעולם והיינו דלא הקשו התוס' לפירש"י דאמאי אצטרי' לטעמא דאין מטבע נקנה בחליפין הא בלא"ה ת"ל משום שאינו ברשותו משום די"ל דנקט טעמא דאין מטבע נקנה בחליפין דמהני האי טעמא אפי' לא מת עד שבאו לעולם: דף נ"ו ע"א ד"ה אומר וכו' תקשי מהקא תסתיים וכו' עכ"ל לשון תקשה הוא מגומגם דהא למאי דמסיק אלא תרנוייהו אזלי בתר אומדנא אנדא לה לתסתיים דקאמר הגמ' לעיל ולא הול"ל אלא דהגמ' אמאי לא אמר תסתיים דרב הוא דאמר הלכה כראב"ע וי"ל דכוננתם דהגמ' בס"ד דלא ס"ד הא דקאמר תרנוייהו אזלי בתר אומדנא אמאי לא פריף אדרבא תסתיים דרב הוא דאמר הלכה כראב"ע: תוס' ד"ה הרי וכו' דהא תנא בפ"ב דנזיר הריני נזיר וכו' עכ"ל משמע להו דהיא דנזיר ר"מ היא דסתם משנה ר"מ וע"כ בדכפל וכ"כ הפנ"י מיהו ק' אמאי אצט' למי' התם דהא דמודה ר"ש ברישא משום דמתנה עמש"ב נימא דמודה ברישא משום דר"מ היא ובדלא כפל תנאו מיירי ולכך תנאו בטל וי"ל דא"כ אמאי נקט תנאי דמטמא למתים טפי מכל תנאים דעלמא ואין להקשות הא אמרי' בס"פ שבועת העדות דמודה ר"מ באיסורא דמפלל לאו אתה שומע הן וא"כ נימא דבדלא כפל מיירי ומאי מק' התוס' דכבר כ' התוס' דדוקא באיסור חמור הוא דמודה ר"מ: בא"ד אלא היכא שמתפנין וכו' עכ"ל במ"א הארכתי בזה ובמה שהק' המח"א ע"ד התוס' הללו: ע"ב רש"י ד"ה שלי וכו' חדש מאי א"ל וכו' עכ"ל יל"ד מאי קו' מחדש הא חדש דאורייתא ובדאורייתא לא עשו חיזוק ואי גם חדש חששא בעלמא כמו מעשר א"כ במאי דמשני בדמאי היקלו גם חדש ניחא דאיכא למימר נמי רוב אין חשודין כמו דמאי וי"ל: דף נ"ז ע"א גמ' וכי קאמינא אנא וכו' תחיל' ביאה וסוף ביאה עיין להתוס' לעיל דנ"א ע"א ד"ה מני שיהק מנ"ל להגמ' לעיל דכל הפוחת דקאמר ר"מ אפי' בתנאה

נימא אפי' בסוף ביאָה דאין יכולה למחול ע"ש וק"ק נימא דהגמ' דלעיל אַזיל אלִיבא דרַבין דבסוף ביאָה נמי מחלוקת ואי ר"מ ס"ל דאינה יכולה למחול ר' יאָנדה היינו ר"מ וי"ל: ע"ב רש"י ד"ה להשיאה כשהיא קטנה שטורח הוא לה וכו' עכ"ל הָא דלא פּי' משום עד שתגדיל ותאמר בפלוני אָני רוצה כדפירש"י גופיה אח"ז גבי קידושין נר' דס"ל דגבי נישואין פּינן שפּכר נשואה עמו לָא תינשי' למידי ונדקא בקידושין לחוד הוא דאסור לקדש בתו קטנה אַבל התוס' שכ' בד"ה בגרה בקוששיתם ואין פוסקין וכו' נר' דס"ל דטעמא להשיאה כשהיא קטנה משום עד שתגדיל ותאמר וכו' כמו הקידושין וע"ש בְּמַהְרֵשׁ"א ו"ל: תוס' ד"ה תיובתא וכו' פגון שקידשה לאחר ששקתה יב"ח בבגרות וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א ל"ק דהמק' דלעיל לא ידע להך פּריי' דבוגרת שקידשה לאחר ששקתה יב"ח בבגרות דבשלשים סגי: דף נ"ח ע"א ד"ה הנהו וכו' אלמא מיירי שהלוקח מוחזק עכ"ל והא דמשמע ליה להגמרא דמיירי כשהלוקח מוחזק משום דסיפא דלסטים מוזנין דא"ל הש"ל ע"כ בהלוקח מוחזק דאי מוכר מוחזק הגיעו וזוהי ראיתו של רבי אליהו דמהגמ' מוכח דבמוכר מוחזק הגיעו ונדקא בלוקח מוחזק הוא דא"ל הש"ל וא"צ למ"ש מהרש"א ו"ל: ד"ה נאפן' וכו' וטעמא משום דאין דרף לאחר וכו' עכ"ל ר"ל דטעמא דלא מזונות מינבם כשהת' יב"ח בפני היבם משום דאין דרף לאחר וכו' ולפמ"ש מהרש"א בדפבור שאח"ז דבעשתה יב"ח בפני היבם אוכלת ע"ש וע"כ דיש לה נמי מזונות דהא לא בדיק לה ולא מיחד לה בית אלא עד שנתחייב במזונותיה צ"ל דמ"ש התוס' דטעמא דאין דרף לאחר וכו' היינו ר"ל דטעמא דעשתה יב"ח חסר יום אחד בפני היבם ויום א' בפני הבעל דלא מצטרפי להתחייב במזונותיה משום דאין דרף לאחר: ד"ה השתא וכו' ל"מ ששה חדשים בפני הבעל וכו' עכ"ל לפמ"ש מהרש"א בכוננתם העיקר חסר מדברי התוס' דלא זו אף זו דיקבם הו"ל למינקט דעלה הוא דפריף הגמ' ומשני אַבל דבעל מפורש הוא במתניתין דקתני נאפן' פולן בפני הבעל וכו': ע"ב רש"י ד"ה לעולם וכו' וה"ה דמ"ל כשאין מעלה לה מזונות וכו' עכ"ל עמ"ש מהר"ם לויבלין ו"ל בכוננת' שדבריו תמוהים דלפ"ד לא הו"ל לרש"י לתרץ אלא דאי במעלה לה מעה פספ"ט דר"י הסנדלר דאמר חולין פּינן דס"ל כר"מ דאין אדם מוציא דבריו לבטלה אמרי' נעשה כמו שאמר יוקדשו וכו' לכ"נ עיקר כמ"ש מהרש"א בכוננתו דלפום ההוא הדין שכ' רש"י ו"ל יתהפכו הסברות ושמואל ס"ל מעה פספ"ט תחת מעשה ידיה ומזונות תחת מותר איברא דלפ"ד ק' בת' רש"י שכ' משום דרישא בניזונת וכו' הָא אי מעה פספ"ט תחת מעשה ידיה רישא לאו בניזונת אלא במעלה לה מעה פספ"ט ומשום דיכולה לומר איני ניזונת ואיני עושה נרב דאמר יכולה אשה שתאמר איני ניזונת ואיני עושה היינו וע"כ איני עושה מותר נאפילו להסוברים דבמות' אי' לו' איני עושה היינו אי מותר טעמ' משו' חזנא אַבל אי מותר תחת מזונות לרב דס"ל מזוני עיקר נאח"פ תיקנו מותר תחת מזוני יכולה לו' איני ניזונת ואיני עושה מותר ועיין להשע"ה ונ"ל לפ"ד מהרש"א עיקר ת' רש"י הוא משום דרב אמר יכולה אשה שתאמר איני ניזונת ואיני עושה דמשמע מזונות תחת מעשה ידיה דאי מותר קאמר הו"ל לפרש דאמורא צריף לפרש דבריו ומ"ש רש"י אוקי רישא דמתני' בניזונת וכו' הוא לתרץ גוןשיא אחרת דהוק"ל אמאי נקט לרב ושמואל במעלה לה מזונות הָא לרב ושמואל מיתוקמא באין מעלה מזונות ומעלה לזה ת' משום דרישא בניזונת: דף נ"ט ע"א תוס' ד"ה א"צ וכו' ואין לפ' טעם שא"צ ל להפר וכו' עכ"ל ור"ל דמיירי במעלה לה מזונות ואין מעלה לה מעה פספ"ט וכיין דמעלה לה מזונות יכול להפר על המותר משום דאינו יכול ליתגר ליהנות במעשה ידיה בצמצום דכה"ג כתבו התוס' לקמן ול"ק מ"ש מהרש"א ו"ל.

ע"ב גמ' אפי' תימא וכו' הב"ע וכו' הק' במקובצ' אמאי לא מוקי פלוגתיהו בקונמות ופליגי דב"ש סברי קונמות מפקיעין מידי שעבוד וב"ה סברי אין מפקיעין ותו' דא"כ נפלגו בקונמות בעלמא אי מפקיעין מידי שעבוד ועוד תו' דא"כ ב"ה דלא כריב"ן לעיל ושמאל פ' לעיל כריב"ן ע"ש ואפתי קשה נוקי לפלוגתיהו דלכ"ע קונמות מפקיעין מידי שעבוד ופליגי דב"ש סברי לא אלמוה רבנן לשעבודיה דבעל וב"ה סברי אלמוה רבנן לשעבודיה דבעל ואתג' ב"ה כריב"ן לעיל וכה"ג אשפחן דפליגי תנאי במסכת קמא והביאו הא התוס' לעיל בד"ה קונמות דלמ"ד יוצאין בשן ועין לאשה ס"ל דלא אלמוה רבנן לשעבודיה דבעל ולמ"ד לא לאיש ולא לאשה ס"ל דאלמוה וכמ"ש התוס' שם בקמא ואין לומר דאי טעמא דב"ש משום דלא אלמוה ומיירי באסרה הנאת יניקתה עליו הי"ל לחיבה להשפיר מינקת די"ל דמיירי בקנים לה איהו ולכ"ע הוא נתן אצבע בין שנייה לכן נר' דה"ה דמ"ל פלוגתיהו בכה"ג אלא פיון דאפתי קשה קו' ב' דפריה הגמרא מדתניא בש"א אינה מניקה להכי מסיק מחנורתא מתני' דלא כב"ש: תוס' ד"ה פגון וכו' פיון דמשעבדא ליה וכו' נר' דס"ל להתוס' פיון דלא חל הגדר פלל פיון דמשעבדא ליה אפי' קנים לה בפ' לאו פלום הוא פיון דלא חל הגדר אין מקום לקיום לחז"ל ול"ק מ"ש מהרש"א ועיין להרשב"א בחי' דף ס' ע"א גמ' ואמר ר"ש אפי' מצנת פרישה אין בו משמע דאי לאו דברי ר"ש ל"ק די"ל דיונק שקן דקאמר היינו מדרבנן ואין להק' מפאן למ"ש הרשב"ג בחי' ליבמות דקי"ד ע"א דלמ"ד קטן א"נ אין ב"ד מ"ל בדרבנן ספי ליה בינדים וא"כ בלא ר"ש קשה דאי מדרבנן הוא אמאי אסור להניקו די"ל בעי למיפרך אפי' למ"ד קטן א"נ ב"ד מ"ל דהשתא בדרבנן לא ספי' ולכך מייתי דר"ש וכי משני הא דפריש הא דלא פריש לדברי הרשב"א צ"ל דבדלא פריש אסור מדאורייתא דלא כפירש"י דאי מדרבנן אמאי אסור למ"ד אין ב"ד מ"ל דפלוגת' דאמוראי היא התם ולפ"ז מפירש"י דפי' מדרבנן יש להוכיח דס"ל דלא ספי' בינדים אפי' למ"ד בדאוריית' אין ב"ד מ"ל ולא אמרי' חזת דרגא כמ"ש הרשב"א ז"ל: תוס' ד"ה וכו' מחבילות וכו' עכ"ל והגמ' גופיה דפריה ולא משני פדאמרי אינשי פדמשני בר"פ מפנין י"ל דס"ל להגמ' דפשיטא דאין להת' אפי' לגדול ולא שינה לומר אפי' טובא דמשמע לעולם ודברי התוס' פריש סוכה תמוהים ועיין להמש"ל בהל' לולב: ד"ה יכול וכו' אמאי אצט' קרא למשרי חלב וכו' עכ"ל ה"ה דהומ"ל נמי בשך שהרי לגירסא דגרסי בשמעתינ דם ע"כ דלא פסוגיא דכריתו' וקושני' אינה אלא לספרים דגרסי בשמעתינ בשך: ד"ה גונח וכו' וכ"מ מדקאמר הקא הלכה וכו' עכ"ל ק"ק בסמוך דקאמר ר"י הלכה פנחום מאן פליג עליה דנחום ואסר במקום פסידא ויש ליישב: ד"ה מפרק וכו' דהא דאין דישה אלא בגידולי קרקע וכו' עכ"ל התוס' בפ' פלל גדול דע"ג ע"ב פתבו ואין נר' לו' דאיסורא דרבנן איכא גם בשאין גידולי קרקע ולא שרו רבנן אלא פלאחר וכו' ע"ש וכן יש להוכיח מפסיס מורסא דאם להוציא ליחה שרי אע"פ דמלאכה שאצ"ל אסור מיהא מדרבנן מ"מ משום צערא שרי פדאי' בס"פ האורג הרי דשרי משום צערא אפי' אינה פלאחר יד ומה"ט לא תי' התוס' בד"ה ממעכין דהקא שאני משום שהוא פלאחר יד וקיל מאיסורא דרבנן שאינו פלאחר יד משום דאין נר' לחלק בכך: ע"ב ד"ה והלקתא וכו' ור"ת אומר דא דאסור' לינשא וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ז"ל אע"ג דאין משועבדת גזרי' אטו מכירה ע"ש והיינו משום דשניהם מניקות ולא ידעי אינשי דזו שמתירין אותה לינשא משום שאינה משועבדת ואי מתעבדת אביו מממש בביצים דחיובא רמאי עליה פיון דאינה משעו' ואתי למשרי במכירה פיון דשניהם מניקות אבל דבי ריש גלותא נותנין בניהם למנקת וכיון שרואין שאינה מניקה לא גזרי' אטו מכירה שהרי במכירה מניקה היא בע"כ: דף ס"א ע"ב רש"י ד"ה מליהנות וכו' לא הדירה מהנאת תשמיש דהא לא חזיל וכו' עכ"ל לשון ולא הדירה ק'

להולמו דאפילו נכלל הנאת תשמיש בכלל הנדר דמליהנות כל הנאה במשמע מ"מ משום תשמיש אין כופין דהא לא חזיל דמשועבר לה ונ"ל דס"ל לרש"י פדעת הסוכרים דכי היכי דאמרי נדר שיקותר מקצתו הותר פולו ה"נ נדר שלא חל מקצתו לא חל פולו וא"כ פי הנאת תשמיש בכלל הנדר פינו דלא חל גבי תשמיש לא חל עלהמזונות ולהכי כ' לא הדירה כלל מתשמיש מיהו קשה דדבריו סתרי למ"ש הוא גופיה לקמן ר"פ המדיר לפי מה שהבינו התוס' שם בדבריו ע"ש ובגמ' מוקי להלכות נדרים כתבתי בזה: גמ' אבל בסתם ד"ה יוצא לאתרו כ' בש"מ בשם הריטב"א הטעם דכיון דסני לה לא יבקש פתח לנדרו ע"ש מפאן יש ללמוד לקנס בשדוכין לזמן קצוב והלכה האשה ונתקדשה לאחר דמחוייבת בקנס לאתרו ולא עד שיגיע זמן שקצבו ביניהם דאפי' שמואל לא פליג אלא משום שפא ימצא פתח לנדרו הא לאו הכי כופין מעכשיו כיון דסופייהו לכופו ה"נ בקנס שידוכין דכבר נתחייבו משעה שנתקדש' דהא חזרו בה מהשידוכין ואפי' תתגרש מהב' חייבת היא בקנס מיהו י"ל דהכא טעמא דכופין לאתרו משום דלא יש תקנה מעכשיו יש לה צער וכדאמרי' לקמן לא אפוליהו דאינו דומה מי שיש לו פת בסלו וכו' ועיין להעה"ש אה"ע סי' ו' ע"ש: דף ס"ב ע"א גמ' אמ"ר חזק פאן וחדש בבית לפירש"י צ"ל דשלא ברשות חזק פאן וי"א חזקים בבית ועיין בש"מ בשם הר"י ו' מיגש ו"ל: תוס' ד"ה טיילים ע"ש שדרכם וכו' עכ"ל י"ל משום דמי שחייב מס למלך דרכו ליטמ' שלא יראוהו גובי המס ולכך קרי למי שאין עליו מס טיילים שיוכלו לטייל בשוק: דף ס"ג ע"א ד"ה רב הונא וכו' פינו שייכול' לסבול תשמיש וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל ונר' דכוננתם מלישנא קמא דפריה נדה בתשמיש ולא פריה נמי חולה בתשמיש משמע משום דאיכא לאוקמה באינה חולה כ"כ ובת תשמיש היא אע"ג דקתני חולה סתם וא"כ מאי פריה בלישנא בתרא חולה בת מלאכה הא איכא לאוקמ' באינה חולה כ"כ אבל אין לתרץ דחולה לא הוי פת בסלו הא ליתא דכיון דאפשר שתתרא הוי פת בסלו כמו מדיר שכ' התוס' בסמוך בד"ה אינו דהוי פת בסלו פינו דאפשר שיימצא פתח לנדרו: ע"ב ד"ה אבל וכו' דבאומרת טמאה אין נראה להתיר וכו' עכ"ל אע"ג דמתני' היא בנדרים דחיישי' שפא עיניה נתנה באחר י"ל דהכא שאני דמפסדא פתובתה וכמ"ש בתחיל' הדיבור ועיין להרש"א מיהו בדברי הרא"ש בפ"ב דיבמות דכ"ד לא יתכן לומר פן שכ' בדברי התוס' והוכיח מדאוקלת בתרומה בסוף נדרים ע"ש ומאי ראיה הדיא דאוקלת בתרומה אמתני' קאי דמפסדא פתובתה וכן ראיתי מק' ע"כ נר' דס"ל כמ"ש התוס' בנדרים שם בשם הר"א דאמתני' לא קשה הא שניתה אנפשה ח"ד דזונה ל"מ לינשא לכהן ע"ש וגם משום טומאה נמי ס"ל דל"מ פינו דליתיה אלא בכהן דאנוסה היא אבל באשת ישראל ברצון וכן לתרומה היא נמי מוזהרת שו"ר להתה"ד בפסקים סי' רכ"ב שכתב בכוננתם דס"ל דאיכא יחוד רגלים לדבר הוי וכל היכא דאיכא רגלים לדבר לא אמרי' שפא נתנה עיניה באחר וכ"כ בתשו' רמ"א סי' י"ב ע"ש: דף ס"ד ע"א גמ' אלא אידי ואידי שתבעה לייבם וכו' הומ"ל אידי ואידי שתבעה לחלוץ ושמואל פמשנה א' ובריית' פמשנה אחרונה אלא דלא ניחא ליה לאוקמי מילתא דאמוראי במשנ' א' ולפ"ד התו' בד"ה מ"ש י"ל משום דומ' דארוס': רש"י ד"ה אין נזקקין וכו' פמשנה אחרונה וכו' עכ"ל דברייהם ולפי המסקנא אבל בס"ד פמשנה א' כמו שהוכיחו התוס': ד"ה שכר שבת וכו' גזירה משום מקח וממכר וכו' עכ"ל ולא הוי גזירה לגזירה כמ"ש רש"י גופיה במס' ביצה דל"ז ע"א ע"ש: ע"ב גמ' נאי ר"ש תמני סרי הניין וכו' אין להקשו' דר"ש כר"י ס"ל דאמר לשבת ולא לחול ובצירוב משערי' בשל שבת דטעמא דצירוב הוא משום דקונה שבייתה במקום אכילתו ושייך לשבת אבל במשנה משערי' בשל חול דהא מזונות דחול הוא נותן לה וא"כ י"ל דשיעור אכילה דחול הוא ב' קבין לשובע די"ל מ"מ מדקתני

תְּצַיֵּה לְבֵית הַמְּנוּגָע שְׁמַעִי דְשָׁל חוֹל הַגּוֹי תְּצִי כְּפַר דְּהוּ"ל שְׁשֵׁה סְעוּדוֹת לְקַבֵּי דְבֵית הַמְּנוּגָע וְדַאי
בְּשָׁל חוֹל מְשַׁעְרֵי וְאִ"כ אִפִּי תִימָא דר"ש כר"י ס"ל אֶפְתִּי י"ב הַוְנִין וְהַגְּמִ' בְּסִמּוּף לְפּוּם מֵאֵי
דְנִיחָא לִיה אִי י"ב ה"ה דְּהוּמ"ל כר"ש אֶלָּא דְבִלְא"ה דְחִי לָהּ וּמֵאֵי דְנִקְט גַּמ' לר"ש י"ח הַוְנִין
הַיִּינוּ אִי ר"ש ס"ל כר"מ דְּמִזּוֹנוּ לְחוֹל וּלְקַדְרֵי רִש"י גַּבֵּי בֵּית הַמְּנוּגָע הַוְנִינָה לּו' בְּמִצְוֹתֵינוּ וְלֵא
נִיחָא לִיה לְתַרְזֵן מְשׁוּם דְּמִזּוֹנוּ לְשַׁבַּת מְשׁוּם דְּהַגְּמִ' נִקְט לר"ש י"ח הַוְנִין וְעַיִין בְּמִקְרָא שִׁי"ף
ו"ל: דָּף ס"ה ע"א גַּמ' לְבַת ר"ח וְכו' עַיִין לְהַתּוֹ' סוּף בְּרַכּוֹ' וְעַיִין לְמַהֲרֵשׁ"א וּלְעִיקָר קו' שָׁם י"ל
דר"ח הָיוּ לוֹ ב' בְּנוֹת וְנִשְׂא רַבָּא אַחַת מֵהוֹן וּמֵתָה בְּחַיֵּי אָבִיהָ וְנִשְׂא אַחוּתָהּ וְזֹאת הִיא דְשְׁמַעְתִּין
שְׁנִישְׂאָרָה אַחֲרֵי אָבִיהָ: פֶּרֶק שְׁשִׁי ע"ב תּוֹס' ד"ה וִירֻשְׁתָּהּ וְכו' דְּהָא שְׁמַעִי' לָהּ מִמְתַּנִּי' דְּהַפּוֹתֵב
וְכו' עכ"ל ק"ק הָא י"ל דְּהֵתֵם בְּאִין לָהּ בְּנִים אֶבְל פְּשִׁישׁ לָהּ בְּנִים מִנִּי' דְּיוֹרְשָׁהּ וְל"ל דְּאִי בְּאִין
לָהּ בְּנִים הָא שְׁמַעִי' לָהּ מִמְתַּנִּי' דְּהָא בְּזַבְּרֵי דְּהַפּוֹתֵב אֶצְטְרִיף לְמַתְנֵי לְאִשְׁמַעִי' הַנֶּה דִּינֵי
דְתַנּוּ הֵתֵם וְנִשׁ לִינִישׁב: דָּף ס"ו ע"א ד"ה וְהָא וְכו' שְׁמַעִי' מְרַבָּא וְכו' וְרַבִּין דְּקָאֵמֵר וְכו' עכ"ל ר"ל
דְּמַרְבָּא שְׁמַעִי' דְּמַצִּיאָה כְּהַעֲדָפָה דְּפִלְגִי בְּמַתְנֵי' דְּקוֹנָם וּמְדַרְבִּין שְׁמַעִי' דְּהַעֲדָפָה דְּפִלְגִי בְּהַ
הַעֲדָפָה שַׁע"י הַדְּחַק וְאֵם כֵּן מִתְרַוְוִיָּהוּ שְׁמַעִינוּ דְּמַצִּיאָה כְּהַעֲדָפָה שַׁע"י הַדְּחַק מִיָּהוּ מְרַבִּין לְחוּדֵיהּ
נְמִי שְׁמַעִי' כִּינּוּן דְּרַבִּין גּוֹפִיָּה דְּמוֹקִי לָהּ בַּע"י הַדְּחַק מְשׁוּם דְּוִמְיָא דְּפִלְגִיָּתָא דְּמַצִּיאָה כַּמ"ש הַתּוֹס'
וְאִ"כ ע"כ דְּחַד דִּינָא אִית לָהּ אֶבְל מִמְלִיתָהּ דְּרַבָּא לָא שְׁמַעִינוּ אֶלָּא בְּצִירוּף מִקְלָתָא דְּנִקְט לָהּ
רַבִּין בְּהַדְּיָא וּלְקַדְרֵי הַתּוֹסְפוֹת בְּסוֹ"ד נִקְטוּ רַבִּין לְחוּדֵיהּ וְעַיִין בְּמַהֲרֵשׁ"א ו"ל: דָּף ס"ז ע"א ד"ה
זָהָב וְכו' נְזָמִים וְטַבְּעוֹת אַע"פ שְׁאִין נְפִתְחִים וְכו' עכ"ל מְשַׁמַּע דְּתַכְשִׁיטִין אִין נְפִתְחִים אִפִּי לְזַמֵּן
מְרַוְבָּה וּמַגְמִ' דְּמַעִילָה דָּף י"ט ע"א אִין נר' כֵּן דְּאֶדְרַבָּא דְּכִלְתֵּיהּ דְּנוֹן שְׁהֵם תַּכְשִׁיטִין קָאֵמֵר לְזַמֵּן
מְרַוְבָּה מִי לָא פֶּגְמִי וְעַפִּירֵשׁ"י שָׁם וְנִשׁ לִינִישׁב: דָּף ס"ח ע"א גַּמ' אֶלָּא לָאו עַנִּי בְּדַעַת וְכו' אִין
לְהַקְשׁוֹת נוֹקְמָה עַנִּי וְעַשִׁיר מְמַשׁ ור"י ס"ל יִנְתֵן לֵב' כְּדָרְךָ שְׁנִיתֵן לְרֵאשׁוֹנָה לְפִי עַרְךָ הַנְּכָסִים דְּאֵם
נִהֵן לְרֵאשׁוֹנָה שְׁלִישׁ נְכָסִיו יִנְתֵן לֵב' שְׁלִישׁ הַנְּכָסִים שְׁשִׁישׁ לוֹ עַכְשָׁיו וְחַכְמִים ס"ל דְּדַעַתוֹ מְשַׁתְּנִי'
לְפִי עַרְךָ הַנְּכָסִים דְּאֵם הִי"ל בְּרֵאשׁוֹנָה נְכָסִים שְׁל עַכְשָׁיו לָא הִיָּה נוֹתֵן שְׁלִישׁ דִּי"ל דַּא"כ גַּם לר"י
שְׁמִין אֶת הַנְּכָסִים כְּפָה יֵשׁ לוֹ וְלֹא הִי"ל לְחַכְמִים לוֹ שְׁמִין אֶת הַנְּכָסִים סֵתֵם דְּהָא לר"י נְמִי שְׁמִין
אֶלָּא הִי"ל לוֹ אִנְפוֹן הַשּׁוּמָה שְׁהִיא שְׁמִין: גַּמ' וּמִי אָמֵר רַבָּא הָכִי וְכו' אִין לְהַקְשׁוֹ' דְּנִימָא דַּס"ל
דר"י דְּוִקָא אֶנְמוּדָנָא דְּהַשִּׁיא הוּא דְּאִית לָהּ וּבְהָא הוּא דַּפ' כר"י דִּי"ל דַּא"כ פְּלִיג רַבָּא אֶשְׁמוּאֵל
בְּפִי מְלִתָּהּ דר"י וְלֹא נִיחָא לִיה לְהַגְּמִ' דְּרַבָּא יִפְלוֹג אֶשְׁמוּאֵל בְּפִי מְלִתָּהּ דר"י וְאִי ס"ל וְלֹא כר"י
אֶלָּא בְּהַשִּׁיא הוּל"ל הִלְכָה כר"י בְּהַשִּׁיא: ע"ב רִש"י ד"ה אָף אֶבְדוּ וְכו' אֶבְל בְּנִשְׂאֵת בְּקִטְנוּת לָא
פְּלִיג עכ"ל נר' דְּוִדַּאי לְמֵאֵי דְּמַסִּיק הָא דְּמַחֲזִי וְכו' בְּמַחֲזִי מִיָּרִי וּפְלִיג רִשְׁבִּי"א בְּמַחֲזִי ע"כ לָאו
מְשׁוּם מְחִילָה דְּהָא מַחֲזִי אֶלָּא ע"כ דְּטַעֲמָא דְּרִשְׁבִּי"א מְשׁוּם דְּלֵא תַקּוּן בְּנִשְׂאֵת כְּמוֹ בְּבַגְרָה וּפְלִיג
אִפִּי בְּקִטְנוּת וְלֹא כ' רִש"י דְּטַעֲמָא מְחִילָה אֶלָּא לַס"ד דְּפִרְיָה מִמְתַּנִּי' וְס"ד דְּמַתְנֵי' כְּרִשְׁבִּי"א
וְקַתְנֵי דְּבַקְטָנָה כְּוִלָּה הִיא מְשַׁתְּגַדִּיל וְכו': דָּף ס"ט ע"א רִש"י ר"א מֵת וּמֵת ר"ס בְּנוֹ בְּחַיִּיו וְכו'
עכ"ל מַה שְׁמֹנְכָרְח לוֹ דְּמֵת ר"ס בְּחַיִּי ר"א עַיִין לָהּ כְּנַה"ג בַּאֵה"ע ס' קי"ב וְלֵה' בְּנֵי אַבְרָהָם
חַח"מ ס': ע"ב תּוֹס' ד"ה הַמְּשַׁלִּישׁ וְכו' אֶלָּא גְדוּלָּה מִן הָאֲרוּסִין עכ"ל מְגוּפִיָּהוּ דְּבְרִינֵי' וּמַתְנֵי'
ע"כ בְּאֲרוּסִין מַתְנֵי' אֶלָּא מְשׁוּם דִּי"ל בְּרִינֵיתָא פְּלִיגָא אִמְתַּנִּי' וְתַנְאִי הִיא אֶלִיבָא דר"מ ור"י לְהַכִּי
הַכְּרִיחוּ מִן הַגַּמ' דְּמַדְמַסִּיק דְּלִיכָא בִּינֵיהוּ אֶלָּא גְדוּלָּה מִן הָאֲרוּסִין וְהַיִּינוּ מוֹכַח מֵאֵי דְּפִרְיָה אִימָא
סִיפָא שְׁמַעִינוּ דְּחַד תַּנְאִי הוּא וְעַיִין בְּמַהֲרֵשׁ"א ו"ל: דָּף ע' ע"א ד"ה הַמְּדִיר וְכו' מְגוּפָא דְּמַתְנֵי'
הוּ"מ לְמַפְרָךְ וְכו' עכ"ל י"ל בְּזָה דְּיוֹדַע הַגַּמ' דִּי"ל נַעֲשֶׂה כְּמוֹ צָאִי וְכו' וְעִיקָר קוֹשְׁיָתוֹ הִיא מֵאֵי
דְּפִרְיָה בְּתַר הָכִי וְאֵם אִיתָא לָהּ דְּרַב הוּנָא וְכו' וּלְקַדְרֵי לָא פְּרִיף אֶלָּא מִמְתַּנִּי' דְּקוֹנָם וְדַע דְּלִפִּירֵשׁ"י

יש להוכיח דלא אמרי' נדר שלא חל מקצתו לא חל כולו ובמ"א פתבתי בזה: ד"ה יוצא וכו' אמאי לא חשיב ליהדיא דבאה מחמת טענה וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל דבקהא פי אמרה בעינא שבקי לה משום דאין האשה מצננה בפו"ר ע"ש ואע"ג דמצננה בשבת מ"מ אין פופין דאפי' יגרשה שפא לא תקינים פיון דאינה מצננה בפו"ר וכמ"ש התוס' בפ"ק דבתרא די"ג ע"א גבי חציה שפחה וחקיה בת חורין ע"ש: ע"ב ד"ה ופרנס וכו' ול"ד לקה דמסקי' וכו' עכ"ל עיין להמח"א ה' סי' כ"ד שכ' דקו' היא אינה מיי"ן אלא משביעית ע"ש ואין פן ממ"ש אח"ז לאו שליחותיה עביד אי יתיב להו יי"ן וכו': דף ע"א ד"ה בשלמא וכו' אם טענן מאותו המין וכו' עכ"ל אף על פי שכ' התוס' לעיל דלס"ד בדתלינהו וכו' אפי' מפל הפירו' מ"מ מתני' לא מייירי אלא במין א' דהתוספתא שבהיאו התוס' לעיל קאי אמתני' וקתני אפי' לא טעמה מאותו המין משמע דבמין א' מייירי ועיין במהרש"א ו"ל: ד"ה ואי אמר וכו' בדברים שיש בהם ע"נ אפילו מתקימת וכו' עכ"ל מה שהק' מהרש"א ו"ל והתנן ר"י אומר בעניות שלא נתן וכו' נימא דשאני קשנט דלאו ע"נ הוא לר"י אפי' מקיימת יתן פתובה ע"ש ל"ק מ"מ אמאי יוצא בע"כ כמ"ש התוס' לעיל דיוצא על ידי קפיה ואמאי כופין אותו פיון דהיא נתנה אצבע וזוהי קושניית הגמרא ומה שתי' מהרש"א ו"ל דסמיה אהא דמוקמי' לה במסקנא בדתלינהו דברי תימה הו דאי לא קשיא קושני' הגמ' מדר"י דאמר בעניות שלא נתן קצבה ולעולם ס"ל היא נתנה אצבע תו ל"ק מאי דפריה אח"כ ממתני' דנדרים וממילא א"צ לאוקמה בתלינהו כדמסיק דכיון דלאו ע"נ הו אפי' אי אמרי' היא נתנה אצבע תטול פתובה ומ"ש מהרש"א אח"כ דלרבנן דר"י אפי' בשאר נדרים הבעל מפר ע"ש ליתא דליכא מ"ד דבעל מפר אפי' בשאר נדרים דלענות נפש פתיב אלא דטעמא דס"ל דמקרי ע"נ: ע"ב רש"י ד"ה אבל וכו' ונאפי' עד שתיאסר ע"י קישוט וכו' עכ"ל כתב מהרמ"ש ו"ל דכיון בזה לתרץ קו' התוס' לעיל בד"ה שונדרה דאפי' דינע לה דלא תבקש פתח לנדרה מ"מ תמתין עד שתיאסר ע"י קישוט ע"ש ולפ"ד צ"ל דגם רש"י סובר דלאוקמתא דלעיל דמוקמי' הב"ע בנדרה היא וקנים לה איהו בדלא תלינהו מייירי וכדאמר כ"ז שהיא תחתיו כמ"ש התוס' אלא דס"ל דבפירות תוכל לסבול יום א' דלא פהתוס' דאי ס"ל לרש"י דלאוקמתא דלעיל בתלינהו מייירי אמאי לא פריה לעיל תמתין עד שיתאסר כדפריה הכא ועפ"ז ניחא מ"ש רש"י במתני' בנדר דפירו' בנדרה היא וקנים לה איהו ולא פי' דמייירי בתלינהו ואף על גב דגם גבי סיפא דקישוט לא פי' בתלינהו י"ל דאזיל כמ"ד דברים שפינו לבינה הבעל מפר דלא אצט' הגמ' לאוקמה בתלינהו אלא למ"ד אין הבעל מפר: דף ע"ג ע"א תוס' ד"ה לא תימא וכו' ומה מועיל אפי' מחול התנאי וכו' עכ"ל מתבאר מדברייהם דל"מ מחיל' התנאי בתנאי דע"מ דהוי כמעכשיו ודברייהם סתראי למ"ש בר"פ המגיר בסד"ה אפי' שהביאו הירוש' דפריה לר"א אמאי לא תני א"א בהדי ט"ו נשים שפוטרו צרותיהן ומשני התי' אסרה תורה עליו ברם הכא הוא אסרה ופי' התוס' דהכא אם ירצה תיירה ליבם קודם שמת אחיו ע"ש הרי דס"ל דיכול למחול התנאי וכ"כ ביבמות ד"י ע"א וי"ל דשאני הכא בתנאי שאין עליה נדרים דכיון דהיא עליה נדרים הקידושין מעיקרא לא חיילי ול"ד לשאר תנאים דבידו לקנים התנאי וחיילי הגידושין ולכך יכול למחול התנאי ועוי"ל דהתי' דהתם אחוץ קאי ובחוץ יכול לבטל התנאי דהואיל דלאותו פ' לא נתגרשה יכול הוא לגרשה עכשיו דאע"ג דבחוץ פי נשאת לאחר מותרת לבטל התנאי כדתנאי התי' הירוש' לא שמיע ליה הך בריית' כמו שהוכיח ה' קרבן העדה שם ודלא כמהרימ"ט סי' מ"ט ועוי"ל דמ"ש התוספות בידו להתירה היינו דיגרשנה בגט אחר וכי תנשא לאותו שנסארה עליו בטל הגט הא' למפרע וחייל גט ב' וכה"ג מהני כמו שהוכיח מהרימ"ט מדברי הרמ"ה ע"ש ברם מה שהוכיח ד"ז משמעתי' דאמרי' טעמיה דרב משום דאין

אדם עושה בעילתו ב"ז ובעל לשם קידושין הרי דמהני הקידושין קודם שנתבטל התנאי ע"ש לא מכרעא דהכא בתנאי שאין עליה נדרים מיירי דכי נמצאו עליה נדרים לא בעיא גט פדאי בירוש' למ"ד ועיין בהר"ן בהלכות במתני' ולקח חזילי הקידושין דמקדש לה שנית ודע דהרא"ש פלל ל"ה סי' ח' הוכיח דמהני מחילת התנאי מסוגל דשמעתין מפת קו' התוס' ודבריו סתראי למ"ש פכל למ"ה וכבר עמד בזה הרשב"ש סי' ר"ז ע"ש ועיין להב"ש סי' קמ"ד סקט"ו ע"ש: ד"ה אלא וכו' מדמקשה לרבא לקמן וכו' עכ"לואע"ג דלמאי דמסיק דפליגי בפ"ה ע"מ שירצה או ע"מ שישתוק או שייאמר אין מזה הכרח מ"מ הך סברא דאפי' פנסה ע"מ צריכה גט אפתי קיימה ולא מציינו מאן דפליג עליה מיהו ק' לר"א דבבעל כ"ע מודו דצריכה גט והיינו משום דאין אדם עושה בב"ז וא"כ אפי' בפנסה ע"מ לכ"ע צריכה גט ותק"ל הך פרייתא דהריני בועליך דפליגי ועמ"ש התוס' לקמן דע"ד ע"א בד"ה ד"ה ויתנישב: ד"ה ושמואל וכו' ואור"י דשמואל ס"ל כר"ש וכו' עכ"ל הך דלא תי' קושני' א' שהקשו מר"ג משום דהיא משנה היא ולא הי"ל להניח סתם משנה וכמ"ש בד"ה ותויבתא ועיין להתוס' ביבמות דק"י ע"א בד"ה קסבר וע"ש במהרש"ל ז"ל: דף ע"ד ע"א ד"ה דברי הפל וכו' אף על גב דגבי קטנה וכו' עכ"ל הך מהר"ם שי"ף ז"ל נימא דשמואל מספ"ל נאזיל לחומר' ע"ש ולק"מ דהא רב בקטנה ס"ל דאין צריף גט וא"כ ס"ל דקידושי א' קידושי ודאי ואי אמת דשמואל מספ"ל א"כ נפקא בינייהו פלוגתא אחרת ולא מציינו שנתלקו בזה ועוד דר"א קאמר דבעל מודה שמואל לרב וא"כ ס"ל לגמרי פרב: בא"ד וא"ת והא פליגי תנאי וכו' עכ"ל עיין במ"ש מהרש"א והוא תימה דהתוס' מק' על מלתיה דר"א דאמר המקדש בפחות משנה פרוטה וי"ל דאי התוס' לא מק' אלא אפבא דפחות משו"פ אמאי לא הוק"ל אפבא קמיייתא דתנאי מברייתא דהריני בועליך אלא ע"כ פנונתם להקשות מהך פרייתא אפולה פבי: בא"ד וא"ת לרב וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ולק"מ דלשמואל אה"נ דתרתיה קתני וקידושה בטעני היינו טעות נדרים כדס"ל לעיל הגמ': בא"ד וקידוש' בטעות היינו בטעות דפחות משו"פ וכו' עכ"ל י"מ דאפתי תקשה לרב מברייתא דהריני בועליך דלא כמ"ד אינה מקודשת ואפילו למ"ד מקודשת משום דבעל דוקא ואין לומר דלר"א שאני התם דהתנאי הנה בבעילה גופה הא ליתא דא"כ גם לרב נימא הכי למסקנא והתוס' לעיל בד"ה אלא כ' דלרב אפילו התנאי בבעילה ועמ"ש בחזקתושי ש"כ ע"כ נר' דלמ"ד מקודשת אין לדייק דדוקא בבעילה אבל בפנסה לחופה לא אלא בתנאי בשעת הפניסה דבהכי מיירי דומיא דהריני בועליך: ע"ב ד"ה ממאנת וכו' היינו שאם נודע לה הטעני וכו' עכ"ל ומתני' דיבמות לא מצי למתני ממאנת בחמותו ונודע לה הטעות משום סיפא דקתני פל שיקולה למאן ולא מיאנה וע"ש בתוס' הקשה מהרש"א ז"ל מאי פריף לעיל לשמואל ממתניתין נוקמה בנודע לה הטעות ע"ש וי"ל דתי' זה של התוס' אזיל בשי' רש"י לעיל דכ' דאי טעמא משום מחלו פתובה אית לה וא"כ לא מיתוקמא מתני' בנודע לה: בא"ד ושמואל לא ס"ל כר"ש וכו' עכ"ל מה שהק' מהרש"א בזה לק"מ דמדקאמר גמנו וגמרו וכו' מוכח דלריש' לא בעי גט אפי' מדרבנן ומה שהק' מהר"ם שי"ף ז"ל בזה עיין למהרש"א שם ריש יבמות: בא"ד פגון שפי' בהדיא שאינו בועל לשם קידושין עכ"ל בזה מתנישב מ"ש הר"מ בפ' ר' מה' א"ב דין י"ח דפ' פשמואל בההיא דעשרה פהנים ופ' למתני' דהוא אונו וכו' והגמ' לא אשפח לה בתרי אלא בדתרי"ש והר"מ לא פסק פנותיא ועפ"ד התוס' הללו ניחא שפיר וא"צ למ"ש ה"ה שם: דף ע"ד ע"א גמ' תנאי שא"א לקיימו ע"י שליח וכו' הך בס' פתובה למ"ש מור"ם בהגהה דפדיון הבן א"י לעשות ע"י שליח א"כ היכי אמרי' בקידושין מתנה ע"מ להחזיר בפ"ה מהני הא בלא"ה התנאי בטל דא"א לקיימו ע"י שליח ותי' דדוקא גבי מעשה הוא דילפי' מתנאי בגו"ר משום דמסברא.

הדיבור של התנאי לא מבטל המעשה אלא מבגו"ר הוא דילפי ולכך בעי משפטי התנאים דומיא דבני גו"ר וכמ"ש התוס' לעיל דנ"ו אבל בדבר שהוא דיבור פגון פ"ה מסברא ידעי דאמי דיבור ומבטל דיבור ולא בעי משפטי התנאים עש"ב והוא תימא דלפ"ד גבי קידושין לא בעי משפטי התנאים שהרי קי"ל כר"י בר"פ האומר דקידושין דאמי דיבור ומבטל הקידושין אפילו שהוא דיבור שיש בו מעשה ע"ש ונה הפך דברי כל הראשונים וגם הפך משמעות הגמ' בכ"מ דגם בקידושין בעי משפטי התנאים ועיין במקונצת בנזיר די"א שתי בקושף התוס' שם קרוב לדברי ס' פתובה אבל לא אתי מטעמא דאמי דיבור ומבטל דיבור ע"ש ולקושפיתו י"ל דס"ל פמו שנר' מדברי התוס' בפ' מי שאחזו דף ע"ה בד"ה לאפוקי דעל התנאי הוא דקפריף שיהיה אפשר לקיימו על ידי שליח ולא על המעשה וכמ"ש הרב מכתב מאליהו דקמ"ב ע"ד בכוננתם והוכיח שגם דעת רי"ו ובעל העיטור פן ע"ש מיהו פבר פתבתי בתשו' שאלה דליתא לדברי ה' מכתב מאליהו ועתה תמהני עוד מירוש' בפ"ג דקידושין ה"ג ה"ד סמפון אנא פלניא בר פלניא מקדיש לה ע"מ למכנסיה אין אתא ולא בנסגיה ולא ליהוי עלה פלוס ע"ש הרי דהתנאי דכניסה דלא אפשר לקיימו ע"י שליח והוי תנאי מיהו י"ל בזה דהירוש' לית ליה האי משפט תנאי זה וכמו המק' פאן דלית ליה משפט וכו' דטעמא דחליצה משום דמחיל ובהכי ניחא דברי הירוש' בפ' מ"ח בסופו דאיתא שם הי"ד חליצה מוטעית כל שאומרים לו חלוץ והיא נותנת לה מאתים זוז אמ"ר ר' מנא אמר ע"מ נותנת והרשב"א בחי' ביבמות דק"א כ' דטעמא דר"מ דנותנת מדין שכירות ומיירי בהגון לה ע"ש ומן האמור י"ל דהירושלמי דטעמא דחליצה מוטעית פשרה משום דכי חליץ סתם אחליה לתנאי פמו המק' פאן אבל פי אמר בשעת חליצה ע"מ נותנת ומפאן סעד למ"ש מר"ן בכ"מ רפ"ו מה' אישות בדעת הר"מ דל"ל משפט זה וטעמא דחליצה משום דאחיל התנאי גם ע"פ דברי מר"ן ניחא מה שהק' ה' קרבן העדה בפ' מ"ח שם לדעת הר"מ דכל האומר ע"מ לא בעי משפטי התנאי והרי אמרי' פאן חלוץ לה ע"מ שתתן וכו' ע"ש הא פינון שאמר ע"מ לא בעי אפשר לקיימו ע"י שליח והר"מ גופיה בה' חליצה כ' חליצה מוטעית פגון דא"ל חלוץ לה ע"מ שתתן וכו' ע"ש ולפ"ד מר"ן הכ"מ ניחא דחליצה מטעמא דאחיל לתנאי אף לדברי ה"ה שם בפ"ו מה"א שכ' דטעמא דחליצה לדעת הר"מ משום דא"א לקיימו ע"י שליח ק' משה"ק הקה"ע ונ"ל דטעמא דבע"מ לא בעי משפטי התנאים משום דע"מ פאומר מעכשיו וכינון דחל מעכשיו מהני אבל בלא אמר מעכשיו פינון דהמעשה אין לו חזילות אלא בקיום התנאי א"כ בעי תנאי גמור דאלים לבטל המעשה דלא ליחול וכמ"ש ה"ה שם ולא שייכא האי טעמא אלא פי אמר ע"מ חל המעשה משעת אמירה אבל פי אמרו לו חלוץ לה ע"מ וכו' לא חל בשעת אמירתם דאפתי לא חלץ ונדוקא פי אמרו לו בשעת חליצה או בשעת קידושין וגירושין מתפרש שפיר מעכשיו אבל בכה"ג דחליצה לא יתפרש מעכשיו ועיין בחי' רפ"ב דקידושין מה שהקשתי במשפטי התנאים בענין זה דאפשר לקיימו ע"י שליח ומן האמור ניחא מה שהק' בס' אבני מלואים סי' ל"ח סק"ג לדעת הר"מ דבמעכשיו לא בעי משפטי התנאים מגמרא דפ' מ"ח דק"ו דאמרי' רבינא אמר דכ"ע יש תנאי בחליצה והכא בתנאי פפול קמפלגי והרי כל חליצה היא מעכשיו דל"מ אם יאמר לא תהיה חליצה אלא לאחר ל' יום פמו משוף פרה זו וכו' וכינון דמעכשיו היא לא בעי ת"כ ע"ש ועפ"ז ניחא דמשפחת לה בכה"ג דמיירי הגמ' לעיל מינה דאמרו לו חלוץ לה ע"מ וכו' דהתם לא מעכשיו פאמור: דף ע"ה ע"א רש"י ד"ה אבל וכו' אם אמר לה ע"מ שאין עלי מומין וכו' עכ"ל לפמ"ש התוס' לקמן בר"פ הפותב וקרא"ש בפ' הספינה דע"ז ע"א דכל תנאי שהוא לטובת הלוקח והתנה המוכר פיטומי מגלי בעלמ' ולא תנאה הוא צ"ל דהכא מיירי בשותנית מאשה אבל רש"י

דעתו כמ"ש התוס' בפ' אז"נ דס"ו דדונקא בכבך נגמר המקח בלא תנאי הוא דאמר' פטומי מילי
בעלמא הוא: ע"ב מתני' אבל במומין שבגלוי וכו' כ' בהג"א דאסיפא קאי בנכנסה לרשות הבעל
אבל באירוסין אפי' במומין שבגלוי לא אמרי' ראה ונתפניס אבל התוס' כ' דקאי גם ארישא ולכן
הוק"ל ממילתיה דרב לעיל מבואר דס"ל דאפי' בארוסין ראה שנתפניס במומין שבגלוי ובגיש
מרחץ ואפי' להג"א י"ל דדונקא במומין שתחת כפיפת ראשה דפעמים נכסין כמ"ש בתחין דבריו
דבהכי מירי אבל בגלויין תמיד אפילו בארוסין ידע להו וראה ונתפניס ומהתימה על הדרב"ז
ח"א סי' קכ"ד שכ' בפשי' בקידוש' ואח"כ נמצאו מומין שבגלוי לא אמרי' ראה ונתפני' בארוסין
ולא זכר שכ"כ בהג"א ושהתוס' חולקין בזה: תוס' ד"ה ספק וכו' שהיה בו נגע אחר וכו' עכ"ל
יש לצדד בכוננתם די"ל דחזקת הגוף וחזקת טומאה פי הדדי ניגהו ונהוי ס' וספיקא דאורייתא
לחומרא ולכך טמא ור"י ס"ל דחזקת הגוף עדיפ' מחזקת טומאה ולפ"ז אין להוכיח מדבריהם
דס"ל דמחזיקין מאיסור לאיסור כס' מהרימ"ט פאשר הוכיח הרב שב שמעתת' בשמעתא ח' ע"ש
וי"ל עוד דכוננתם מתורת נדאי כמו שהוכיח התי"ט בנגעים מגמר' דפ' הנהנן קין ע"ש ופליגי אי
זו עדיפא או זו עדיפא ועיין בגמרא דנזיר ובתוס' שם ודו"ק ועמ"ש בי"ד סי' ס"ט דין י"ג: דף
ע"ו ע"א גמ' ר"א אומר רישא מנה לאביה בידי וכו' לפירש"י דחזקת גופא דאשה לא מהניא לאב
צ"ל דס"ל לר"א כמ"ד בפ"ק לדברי המכשיר בה פוסל בבתה דלמ"ד מכשיר בבתה מהניא חזקה
דגופא דינה לבתה ה"נ מהניא לאב מיהו ק' לר"א מ"ש מחזקת מקיה דמהניא להטובל בו ובשלא
למ"ד לדברי המכשיר בה פוסל בבתה י"ל דמעלה עשו ביוחסין אלא לר"א ק' ועיין במהרימ"ט
בחי' ובמקובצת: תוס' ד"ה על וכו' דמוקמי' לפרה בחזקת מרא קמא וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א
דכלה בבית חמיה איפא חזקת מרא קמא משום דיש לה שטר כתובה ע"ש ותמהני דהא קימ"ל
כב"ה בסוטה בפרק ארוסה דס"ל דשטר העומד לגבות לאו פגבוי דמי ועיין להכנ"ה ח"מ סי'
פ"ב בכללי מגזו אות י"ח שהק' כ"הג עמ"ש התוס' בפ' חזקת דהיכא דאיפא שטר אמרי' מגזו
להוציא וכל הת' שתי' בזה לא יפוגו פאן דגם מ"ש דדונקא היכא דאיפא ריעותא הוא דאמר' לאו
פגבוי ה"נ איפא ריעותא דהיינו המום ולעיקר קו' מהרש"א י"מ דמאי דקאמר ותנא תונא היינו
דמייתי סייעתא דלא אמרי' פל שנוולד הס' ברשותו עליו הראיה מכלה בבית חמיה דמייתי הבעל
ראיה אפי' בעדיין בבית אביה כפירש"י ולא יתכן שהרי התוס' לקמן דחו פירש"י דלס"ד שמואל
כר"א ולא כמ"ד תברא: בא"ד דא"כ מאי צ"ל התם לשמואל וכו' עכ"ל עיין פירושב"ם בתחילת
הסוגיא בד"ה לשחיטה דמשמע מדבריו דאי הוי רובא אמרי' דסמך ארובא ולכך לא דק ע"ש:
פרק שמיני דף ע"ח ע"ב ד"ה תני וכו' דאדרבה הו"ל להגיה וכו' עכ"ל לפי קמא דרש"י דהבעיא
על רישא דמתני' י"ל דמדקאמר להו ר"ג אף זו משמע אף זו כמו הדין הא' דהיינו קודם אירוסין
וא"כ ע"כ דבבריית' גרסינן מוכרת כמו עד שלא נתארסה ולב' הקושיות האחרות י"ל דמאי
דקאמר פמאן כב"ש קאי גם אר"ז וס"ל דגם לר"ז פליגי ר"י ור"ח בהא אלא דדחיקא ליה מילתא
לר"ז לאוקומי מתני' כר"י לחוד משום דר"ח איירי בה בסיפא ורש"י נדחק בזה באוקמתא דר"פ
וניחא בזה דגרסי' בברייתא קמייתא אמ"ל אף זו וכו' וא"צ למ"ש מהרש"א ז"ל: ד"ה לא כר"י
וכו' דתננייהו מודו וכו' עכ"ל כתב מהרש"א ז"ל דגם ר"ח מודה בארוסה מדקאמר לא השיבן
וכו' ע"ש וליתא דא"כ י"ל דמאי דקאמר הגמ' ארב ושמואל וכו' היינו משום דהו"ל לרו"ש לומר
אפילו ארוסה וא"כ מאי הוק"ל להתוס' לעיל במתניתין בד"ה האשה לפירש"י לכן נר' דאמרו לו
דברייתא דר"ח חזרו בהם כשאמ"ל רבי מקרה עד שלא נשאת וכו' ע"ש בפירש"י: דף ע"ט ע"א
גמ' אפ"ה במקום ברמה נפשה עדיפ' הלשון ק' קצת דהו"ל ל' אפ"ה נפשה עדיפא או אפילו

במקום ברתה נפשה עדיפא ונ"ל במה שנגזקו אי גופו חביב עליו מבנו או בנו חביב עליו מגופו ומ"מ לכ"ע גופי חביב עליו מבתו וזהו אפ"ה במקום ברתה וכו' לאפוקי בנו: גמ' טעמא דכתבה ליה הא דלא פריה בפשי' מדפליגי רבנן אדרשב"ג בשטר פסים משום די"ל דמייירי בלא גילה דעתו לעדים ושטר מברחת דלעיל בגילה דעתו כדפירש"י לעיל ולכך איצטריה לדייק מדלא אמרו רבנן אלא עד שתכתוב משמע דשטר פסים בכל גוונא לא מהני: רש"י נאי לא קנינהו וכו' לשמואל וכו' עכ"ל הא דלא פ"י דפריה נמי ארשב"ג משום דפשי' די"ל דס"ל כר"ש אבל לשמואל פריה שפיר דס"ל דלית היקתא כר"ש ומשני דאפי' לרבנן עשאיה פנכסים שאין ידועים לר"ש וס"ל לרש"י כפי שדחו התוס': בא"ד ויאכל פירות וירשנ' וכו' עכ"ל משמע מתוך פ"י דנכסים שאין ידועים לר"ש לא יירשנה ועיין בהר"ן בהלכות: ע"ב גמ' הרי עבדים ושפחות וכו' כ' התי"ט דרשב"ג ס"ל כרבנן דר"י וס"ל דדוקא בעבדים שהם שלה אמרינן שבח בית אביה אבל בשדה שאינה שלה ליכא שבח בית אביה ע"ש וק' לפ"ז אמאי נייד מלישנא קמא אימא כל"ק דבשדה שאינה שלה וכו' תמפור ואין הטעם משום דכלי קרנא אלא משום דליכא שבח בית אביה פ"י דאין השדה שלה: דף פ' ע"א תוס' ד"ה ישבע וכו' מקשין וכו' אמאי לא חנא עכ"ל הק' הפנ"י דבגמ' בפ' בתרא דע"א אמתני' דאלו אסורין ואוסרין בכ"ש פריה וליתני אגוזי פריה ומשני הא תני ליה התם ע"ש וה"נ נימא הא דלא תני לה בהדי כל הנשבעין משום דתני לה הכא ע"ש ול"ק דהתוס' שם הקשו אמאי תני י"ן הא כפר תני לה ות"י פ"י דעיקר מכילתין היא י"ן בדין הוא למתני אע"ג דתני להו במ"א ע"ש וה"נ דכונתה פ"י דעיקרה היא שבועות הו"ל למתני כל הנשבעין אע"ג דתני להו במ"א: ע"ב רש"י ד"ה והא קא רנוח ביתא שאפי' עתה וכו' עכ"ל נר' מדבריו דמייירי דב' הצרות דרים בב"א וכו' במקנפצת דמהכא מוכח דאין האשה בינה למחות מלדור עם צרתה בבית א' דאל"ה תתבע שלא לדור עם צרתה וממילא אין האמה משמשת צרתה משום רינוח ביתא ע"ש וי"ל דמייירי בהתנה עמה לדור עם צרתה: תוס' ד"ה יורשי וכו' וא"ת לפ"ה וכו' עכ"ל ק"ק מאי קו' נימא דבעיא דהכא אליבא דמ"ד בחזקת יורשי הבעל וי"ל דא"כ למ"ד בחזקת יורשי האשה ק' מברייתא דפשיט מינה דתני יורשי כתובה חייבין בקבורתה וזהו קבורתה תחת גונגיתה: דף פ"א ע"א גמ' לא ניתנה פתובה לגבות מחיים וכו' והיינו משום תנאי פתובה לכשתנשאי לאחר וכדפירש"י בד"ה מאן וק' מאי פריה רבא מלא ניתנה פתובה לגבות מחיים נוקמה לברייתא כב"ה דל"ל מדרש חכמים דסוגיא דהכא ס"ל דל"ל לב"ה לכשתנשאי ומאי דחזרו משום קו' כמ"ש התוס' וי"ל דרבא ס"ל דמאי דחזרו משום דהודו לב"ש דדרשי מדרש פתובה ואפי' תרתי מק' מאן שמעת ליה הוא לב"ש דוקא ולב"ש נמי ניחא משום דס"ל כגבוי דמי: תוס' ד"ה הרוצה וכו' דאל"ה מאי אהני ליה עכ"ל עיין להתוס' ביבמות דט"ל ע"א בד"ה אשה שדחו זה דא"כ תהיה קלה בעיניו להוציאה ועיין להב"ש סי' קס"ה ס"ק ב': בד"ה מגרשה וכו' דאין האשה חפצה וכו' עכ"ל הב"ש סי' קס"ה ס"ק ג' הק' פ"י דהתנ' לטובתו יכול לו' א"א בתקנת חכמים ות"י פ"י דבשעה שייבם הסכים לתקנתם שוב אינו יכול לו' אפשי ע"ש וק' מ"ש דהא דאמרי' יכולה אשה אפי' נשואה כפר לומר איני נזונת ואיני עושה מה"ט דא"א בתקנתם כדאיתא בר"פ הכותב: ד"ה משום וכו' וא"כ פאת לידי גיבוי וכו' עכ"ל ומאי דפריה הא לא ניתנה פתובה לגבות מחיים הוא מפח תנאי פתובה לכשתנשאי וכדפירש"י בד"ה מאן וק' א"א מ"ש מהרש"א ז"ל: ע"ב ד"ה ר"מ וכו' דמודה ר"מ דמטלטלי לא משתעבדי וכו' עכ"ל מוכח להדיא דס"ל לר"מ דמטלטלי משתעבדי דוקא לכתובה ולא לב"ח ועיין להרמ"ה סוף בתרא שכ' דלר"מ מטלטלי משתעבדי לכתובה כ"ש לב"ח ועיין לה' קהלת יעקב אלגאזי דק"ב: דף פ"ב ע"א

ד"ה הא וכו' ד'נ'קא בעומדת באגם וכו' עכ"ל ק"ק א"כ מאי פריף דר"י אדר"י נוקמ' לההיא דאמ' לא קנה בעומד' ברשות מקנה וי"ל דבההיא מימרא נמי קו"ל להגמ' דאמר בה ר"י אפי' בעומדת באגם כמו מימרא קמיימא ולא מיבעיא ברשות מקנה קאמר: ד"ה והתלושין וכו' קדמה היא אמאי זכתה לרע"ק וכו' עכ"ל עיין פירש"י לעיל במשנה דנ"ד דמפרש קדמה היא ותפסה מחיים וניחא קו' התוס' דאפי' רע"ק מודה בתפסה מחיים מיהו ק' אמאי פירש"י לקמן דפ"ר דמאי דקאמר הגמ' ורע"ק ל"מ תפסה בלשון שאלה והו"ל לפ' בלשון קושיא ע"ש בתוס' לכן נר' דרש"י ס"ל כמ"ש התוס' פאן בתי' לחלק בין גביה לשעבוד ומשנתנו לאחר מיתה מיירי ולא ס"ל כמ"ש התוס' לקמן דכיון דהיבם מקרי מחיים ומ"ש במשנה והוא דתפס מחיים לא לפרושי מתני' אלא דינא בעלמא קאמר וס"ל דתפסה מחיים מהניא גם לכתובה ועיין בתוס' לקמן: דף פ"ג ע"א ד"ה פדרב פהנא והו"ל פ'טומי מילי בעלמא וכו' עכ"ל והיינו לענין שאינו מחוייב לקיים התנאי אבל לעולם דהוי תנאי לענין דקיום המעשה תלוי בתנאי דאלת"ה קשיא מתני' דקידושין ד"ס ע"א הרי את מקודשת לי ע"מ שאפתן לה מאתים זוז וכ"כ הרא"ש בפ' הספינה דע"ז גבי ע"מ שתכתבו לו את השטר ועיין בהתוס' בפ' אר"נ דס"ו ע"א ע"ש: ד"ה קנו וכו' דמה יש להועיל וכו' עכ"ל ובפ' חזקת דמ"ג דמוקי לה פשקנו מידו היינו בקנו מידו בלשון מתנה ממש כפי הרי"ף הביאו הג"א שם עיין שם: ע"ב גמ' או תרנוייהו דוקא וכו' כ' הרא"ש דהילכת' דתרנוייהו דוקא משום דיד בעל השטר על התחונה וכ"פ הרמב"ם ז"ל ומזה הוכיח מהרח"ש ח"ב סי' ט"ו לנדונו בספיקא דדינא היכא דיש ס' אם זכה הבעל בנ"מ או לא דהבעל קרוי מוחזק לגבי הפירות ועל האשה להביא ראיה עוד הוכיח מדברי הר"מ בה' אישות ע"ש וכן נר"ל מדברי הרא"ש בתשו' פלל ו' סי' י"ח ע"ש איברא דלכאורה מהגמ' לעיל לא משמע פן דפריף ותימא ליה מפל מילי סליקת נפשף ומשני אפיי יד בעל השטר על התחונה ור"א משני בנכסיה וכו' הרי דר"א דבתרא הוא ס"ל דבכ"הג לא אמרי' יד בעל השטר על התחונה וה"ט נדאי משום דהאשה נק' מוחזקת בנ"מ פיון דהגוף שלה מיהו ראיתי להריטב"א בחי' והובא במקובצת שכ' דר"א מוכיח מן ולשון לסיומי מילתא דיד בעל השטר על התחונה בכ"הג אף בשם י"א כ' דר"א פליג עליה דאפיי ואם פן לדעת י"א בספיקא ל"מ הבעל המוחזק ועיין למהר"א ששון סי' מ"ח פ' דתרנוייהו דוקא וא"כ בנ"מ מקרי הבעל מוחזק: דף פ"ד ע"א גמ' לטעמיה דריב"ב קאמר וכו' הר"מ בהלכו' שמקשה ניוכל כ' דאפי' דירושת הבעל דרבנן מחזיר וכו' משום דעשו חזיון והוא תימה דא"כ מנ"ל דריב"ב ס"ל דירושת הבעל דאורייתא ונ"ל דס"ל דאי ריב"ב ס"ל דירושת הבעל דרבנן אמאי לה אשמעינן האי דינא בירוש אמר דהוא דאורייתא ולא שמעי' דאפי' בדאורייתא יחזיר משום פגם משפחה דהא קושטא הוא דאפילו בדאורייתא פן הוא פדקתני ברייתא דהמוכר קברא דאעפ"י דקנאה מדאוריית' מחזיר אלא ע"כ אלא ע"כ דירושת הבעל דאורייתא: ע"ב תוס' ד"ה מיגו וכו' דלא הוי מיגו דלא חציפי וכו' עכ"ל וצ"ל לפ"ז דהגמ' דקאמר אית לה סהדי דפרעתינהו ל"ד תרי סהדי אלא אפי' עד א': דף פ"ה ע"א רש"י ד"ה דאי חייבה וכו' והיא כופר' וכו' עכ"ל ל"ד כופרת אלא מודה במקצת דבכופר הפל לא מהפכינן השבועה בחשוד דתקנתא לתקנתא לא עבדי: ד"ה קרענא וכו' ותרי בעי' עכ"ל כ' מהרש"א ז"ל ולעיל בבת ר"ח משום שבועה הוא דמפיק ממונא ואין להקשות דה"נ לישתבע לנה ומפיק השטר מהמלנה דנדאי ע"א אינו קם לממון אלא דלעיל ע"י העד הוי חשוד וכבר תקנו חכמים דבחשוד שפגדו נשבע ונוטל: תוס' בא"ד וא"ת למאי הילכתא וכו' עכ"ל התוספות ר"פ מצנת חליצה דק"א תי' בשם ר"ח דמיירי בפתוב נאמנות וס"ל דנאמנות סתם מהני לגבי ע"א ועיין להסמ"ע רס"י ע' ולהש"ף שם ע"ש: תוס' ד"ה מרענא וכו' וא"ת למאי הילכתא וכו' עכ"ל

לדעת הר"מ ברפי"ד מה' מו"ל דע"א מעיד שְהוּא פְרוּע דְבַעֵי שְבוּעָה דְנוּקָא אַחַר זְמַנּוּ אַבְל בְּתוּף זְמַנּוּ נִפְרַע בְּלֹא שְבוּעָה מִתְיַשֵּׁב קוֹשְׁיֵינָם שְפִיר דְמִיָּרִי הֵכָא בְּתוּף זְמַנּוּ וּלְכַף אִי לְאוּ דְקִי"ל בְּגוּוּיָה ל"מ שְבוּעָה וְעֵינָן בְּהֵרָא"ש בְּשֵׁם ר"ח דְמִיָּרִי בְּכ' נְאֻמָּנוֹת סְתָם דְאֶפִּילוּ נְאֻמָּנוֹת סְתָם מְהִינֵי לְגַבֵּי ע"א וְלֹא כ' נְאֻמָּנוֹת פְּשָנֵי עֵדִים וּלְכַף אִי גִבְרָא דְמְהִימְנָא הוּא כְּבִי תְרִי זֹקֵק לְשְבוּעָה ע"ש מִשְׁמַע דְדוּקָא בְּכ' לֹו כְב' עֵדִים אַבְל בְּכ' לֹו בְפִי כַע"א אִי גִבְרָא מְהִימְנָא הוּא זֹקֵק לְשְבוּעָה וְלֹא אֲמַרִי פִינָן דְנְאֻמָּנוֹת סְתָם מְהִינֵי נְגִד ע"א א"כ פִי אֲמַר בְּפִי כַע"א לְטַפּוּיֵי אֲתָא אֶפִי גִבְרָא מְהִימְנָא וְהֵינּוּ מִשּׁוּם דִּי"ל דְלֹאוּ לְטַפּוּיֵי גִבְרָא מְהִימְנָא אֲתָא אֶלָּא לְטַפּוּיֵי אֶפִּילוּ מַע"א שְהוּדָה לְפָנָיו דְבְנְאֻמָּנוֹת סְתָם אֶפִילוּ לְהַסּוּ דְמְהִינֵי נְגִד ע"א דְנוּקָא ע"א דְפִירְעוֹן אַבְל נְגִד ע"א דְהוּדָה ל"מ כַּמ"ש הַשֵּׁיף סִימָן ע"א סִק"ב לְדַעַת הֵרָא"ש לְקַמָן דָּף פ"ו דְסוּבְר כַר"ח עֵינָן שָׁם וּלְפִי זֶה מ"ש ר"ח דְמִיָּרִי בְנְאֻמָּנוֹת סְתָם קוֹשְׁטָא קְאָמַר מִשּׁוּם דַּס"ל פִּן וְה"ה דְהוּמ"ל בְּכ' בְפִי נְאֻמָּנוֹת כַע"א וּלְפ"ז אֶפִי לְדַעַת הֵרָאב"ד וְהֵרָא"ש לְקַמָן דַּס"ל דְנְאֻמָּנוֹת סְתָם לֹא מְהִינֵי נְגִד כ' ע"א י"ל קוֹשְׁיַת הַתּוֹס' וּמִיָּרִי פֶאן בְּכ' נְאֻמָּנוֹת כַע"א בְפִי דַע"א אִינוּ זֹקֵק לְשְבוּעָה כַּמ"ש הַשֵּׁיף סִק"ב וְאִי גִבְרָא מְהִימְנָא זֹקֵק לְשְבוּעָה וְעֵינָן בְּכ"י שָׁם בְּסִי ע"א שְהִבִיא מְהִינֵי שְדַעַת ר"ח פְּדַעַת הֵרָא"ש ע"ש וְלֹא הִיָּה צְרִיף לְזֶה דְהֵרָא"ש גּוֹפִי' כ' פֶאן וּלְקַמָן דַּפ"ז דַּר"ח ס"ל פִּן דְנְאֻמָּנוֹת סְתָם מְהִינֵי נְגִד ע"א וְאִם כ' בְפִי נְאֻמָּן אֶפִי נְגִד ע"א נַר' דְהוּי פְמוֹ שְכ' פְּשָנֵי עֵדִים וְאֶפִי קִי"ל בְּגוּוּיָה אִינוּ זֹקֵק לְשְבוּעָה וְעֵינָן לְהַשֵּׁיף סִק"ב מ"ש עַל תְּשׁוּ' מְהִינֵי סִימָן כ"ח ע"ש וְנַר' דְנִקְט מְהִינֵי אֶלְשִׁיף פְּשָנֵי עֵדִים דַּעַז אֶפִי הָעַד קִי"ל בְּגוּוּיָה אִינוּ מְשַבְּעוּ דְנְאֻמָּנוֹת סְתָם וְנְאֻמָּנוֹת כַע"א אִי הָעַד קִי"ל בְּגוּוּיָה מְשַבְּעוּ וְנְאֻמָּנוֹת נְגִד ע"א הֵינּוּ נְאֻמָּנוֹת פְּשָנֵי עֵדִים: בַּא"ד צ"ל שְהִיָּה רַב פְּפֹא וְכו' עַכ"ל ק' לְפ"ז מֵאִי קְאָמַר אַע"ג דְאִיפֹא מ"ד ע"א לְאוּ פְלוּם הוּא אֶפִי ע"א לֹא הוּי שְהִיָּה קְרוּבוּ וַיֵּש לְיִישָׁב: ע"ב ד"ה וְעוֹד וְכו' אִין מוֹעִילִין זֶה בְּלֹא זֶה וְכו' עַכ"ל כ' מְהִינֵי ז"ל דְטַעֲמָא דְלֹא אֲמִיד לֹא מְהִינֵי דְאִיפֹא לְמִימַר דְוַבְּנָה מִיָּנִיָּה ע"ש וְר"ל אַע"ג דְלֹא אֲמִיד אִיפֹא לְמִימַר מְצִיָּה מְצִא וְאִי עַל גַּב דְבְסִימְנָא נְמִי אִיפֹא לְמִימַר נְמִי וַבְּנָה מִיָּנִיָּה מ"מ בְּהַצְטָרְפוֹת שְנֵי הַטַּעֲמִים מְהִינֵי וְהַתּוֹס' בְּדִיבּוּר הַקּוֹדֵם דְכ' מִשּׁוּם דְלִיּוּרְשִׁין לֹא טַעִי' מִקְלָתָא דְלֹא שְכִיחָא וְלֹא תִי' דְהֵכָא שְאֵנִי דְאִיפֹא שְנֵי הַטַּעֲמִים י"ל דַּמ"ש הַתּוֹס' פֶאן דְצְרִיף ב' הַטַּעֲמִי הֵינּוּ לְוַעוֹד דְקְאָמַר הַגַּמ' דְהַק' הַגַּמ' חָדָא דְלֹא אֲמִיד וּמְהִינֵי לְחוּדִיָּה וְעוֹד אֶפִי תִימָא דְלֹא מְהִינֵי לְחוּדִיָּה מ"מ הָא אִיפֹא טַעֲמָא דְסִימְנָא בְּהַדִּי דְלֹא אֲמִיד וְהַתּוֹס' לְעִיל לְטַעֲמָא א' דְסִגִי לְחוּדִי' הַוּצְרָכוּ לֹו' דְדוּקָא לִיּוּרְש' דְלֹא טַעִי' וּמ"מ דְבָרֵי מְהִינֵי דְחֻקִים ע"כ נ"ל דְהַק' הַגַּמ' חָדָא דְלֹא אֲמִיד וְסִגִי לְחוּדִיָּה וְעוֹד אֶפִי לֹא סִגִי וְנִימָא דְלֹא מְהִינֵי אֶלָּא לְאֶפּוֹקִי וּבְנָה מִיָּנִיָּה אַבְל אֶפְתִי יֵש לְחוּש' דִּילְמָא דְאִינִיש' אַחְרִינָא הָא אִיפֹא סִימְנָא דְמְהִינֵי לְאֶפּוֹקִי אִינִיש' אַחְרִינָא אַבְל רְשָׁב"א סוּבְר דְהַג' חָדָא מִקְלָתָא קְאָמַר דְמַעֲיָקְרָא דְקְאָמַר חָדָא דְלֹא אֲמִיד אִינוּ אֶלָּא לְאֶפּוֹקִי וְעוֹד הָא יְהִיב סִימְנָא לְאֶפּוֹקִי דְלֹא נִיחּוּש' לְאִינִיש' אַחְרִינָא: ד"ה הַמוּכָר וְכו' וַא"ת אֲמִאי אִיפֹא לְמַעוּטֵי שְטָרוֹת וְכו' עַכ"ל י"ל בְּזֶה דְאִיפֹא קְרָא לְהִיכָא שְאֶחַר שְקִנְהָ הַלּוֹקֵחַ אֶת הַשְטָר גְּבָה מִן הַלְוָה דַּע"ג דְלֹא הוּי מְכָר מַה שְּגָבָה גְבָה וְכַדְאֲמַרִי בַּפ' אַז"נ דַּס"ו ע"ב גְּבִי רְשָׁב"ל מוֹדָה ר"נ בְּשְמִיט וְאָכִיל וְכו' וְהֵינּוּ מִשּׁוּם דְמַחֲלָה בְטַעוֹת הוּי מַחֲלָה בְזַבְיָנֵי לְשִׁי רְשָׁי אוּ מִשּׁוּם דְנִיחָא לִיָּה דְלִיקוּ בְהִימְנוּתִיָּה לְשִׁי הַתּוֹס' ע"ש וְה"נ דְכּוֹנְתָה בְמַכִּירַת שְטָרוֹת וַיֵּש לָהֶם אוֹנָאָה מִשּׁוּם דְלֹא יָדַע דְמַחֲלָה פְּדַאֲמַרִי בַּפ' אַז"נ וּלְכַף אִיפֹא לְמַעַט שְטָרוֹת מְאוֹנָאָה: דָּף פ"ו ע"א ד"ה לְאֶשָּׁה וְכו' דְלֹאחַר מִיָּתָה לִיפֹא נְעִילַת דְלֵת וְכו' עַכ"ל ק' דַּבַּפ' ק' דְקוּדוּשִׁין דִּי"ג אֲמַרִי שְעַבּוּדָא ל"ד וְגַבֵּי מִיּוּרְשִׁין מִשּׁוּם נְעִילַת דְלֵת וִי"ל דְכּוֹנְנָתָם דְלִיפֹא נְעִילַת דְלֵת כ"כ וְבָהָא עֲדִיף טַעֲמָא דְתַנָּא דְאֶשָּׁה וְעִי"ל דְהַתָּם פִּינָן דְמַלְקוּחוֹת גְּבִי מִשּׁוּם נְעִילַת דְלֵת

לקוחות ויורשין ביי הדידי ניהו: ד"ה אמר וכו' דבשלמא לרב הונא וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א
דביתומי גדולים שעבודא חל אמעות לר"ה תימא דמטלטלי דיתמי ל"מ לב"ח ואי אין מנחין
ברשות יתמי וכו' טרפון דלעיל א"כ מאי ק"ל מקטינא דאבני דלעיל ויותר יש לכונן שזהו הצ"ע
שכ' פסקי התו': ע"ב רש"י ד"ה ואת הבאים וכו' ונתגרשה ומתה וכו' עכ"ל כ' הרא"ש ו"ל משמע
שאם היא חיה שאין הלקוחות גובין עד שתשבע היא ואם אינה רוצה לישבע יפסידו הלקוחות
ע"ש ור"ל שאם כשאינה רוצה לישבע ישבעו הלקוחות שאינן יודעין שפרועה מיתוקמ' מתניתין
שפיר בנתגרש' ולא מתה דכיון דפטורה מן השבועה נשבעין הלקוחות ולמה פירש"י מתה אלא
ע"כ כשהיא אינה נשבעת כיון דפטרה יפסידו הלקוחות ועיין להפנ"י ועיין בש"ע ח"מ סי' ס"ו
דין ט"ו ודוק: דף פ"ז ע"א רש"י ד"ה על הפוגמת וכ"ש משבוע' אפטרופ' וכו' עכ"ל דל"ל דוקא
פוגמת דמסקא דעתה אבל אפטרופא לא מסקא דעתה כדבסמוך דהא אפי' אי עלה לחודה לא
מסקא דעתה מ"מ מיגו דמסקא דעתה אפוגמת מסקא גם על אפטרופא מה"ט הוא דלא קשיא
קושית רב אשי על אמאן דמתני לה אסיפא הלכה מקבר בעלה וכו' כדפירש"י בסמוך ועי"ל דאי
לאו דמוסיף הוא פוגמת אמאי נקט פוגמת לחוד הול"ל נמי פטור דלאחר שנעשית אפטרופא
דשנה לפוגמת אלא ע"כ דמוסיף הוא ומודה לר"י באפטרופא: תוס' ד"ה מקשים וכו' עיין
במהרש"א ו"ל ועמ"ש לקמן דצ"ח ע"ב ע"ש: ע"ב ד"ה דמפרע וכו' עכ"ל ולא שינה פאן מיגו
עכ"ל ה' דלא הוי מיגו להוציא משום דאיכא שטרך ואודו התוס' לשיטתיהו שכ' בפ' חזקת דל"ב
ע"ב דהיכא דאיכא שטרך לא הוי מיגו להוציא אף ק' דהא קימ"ל כב"ה דאמרי' בסוטה דכ"ה
ע"ב דשטר העומד ליגבות לאו פגבוי דמי ואמאי לא הוי מיגו להוציא ובשלמא בההיא דפ' חזקת
ניחא דכבר כ' התוס' בסוטה דדוקא בכתובה הוא דסברי ב"ה דלאו פגבוי משום דס' הוא אם תבא
לידי גביה אבל בש"ח מודו דפגבוי דמי אבל הכא דבכתובה מיירי אמאי לא הוי להוציא וי"ל כיון
דבאלמנה או בגרושה מיירי דמי לשט"ח דלא הוי ס' אם תבא לידי גביה ועיין בהרא"ש בשמעתי
דסמוך ועיין להכנה"ג בח"מ סי' מ"ב בכללי מיגו ומן האמור ליתא למ"ש במ"א ליישב מ"ש
הרדב"ז ח"א סי' ר' דשבועה דע"א מעיד שהוא פרוע מדאורייתא שהוא נגד סוגיא דשמעתין
וכתבתי די"ל דדוקא הכא בכתובה הוא דקרי ליה נשבעין ונוטלין אבל בשט"ח דכיון דפגבוי דמי
לא הוי ג' נשבעין ונוטלין וע"פ האמור ליתא דהכא פבר באת לידי גביה ולא ס' הוא אבל ממאי
דפריה הא שטר שעבוד קרקעות ל"ק ע"ד הרדב"ז כמ"ש שם במ"א: ד"ה אבל וכו' אע"ג דטעמא
משום דמפרע לא דייק וכו' עכ"ל משמע מדבריהם דאפי' בעדים דליכא מיגו איצטרך לטעמא
דמפרע לא דייק ודלא כמהרש"א בדבור שאח"ז שכ' בפוחתת דליכא טעמא דלא דייק ליה מנה
במיגו דמשמע דלא ק"ל אלא משום דאיכא מיגו: בא"ד משום דס"ד וכו' קמ"ל עכ"ל משמע
דקמ"ל דאפי' זכור מקצת הפריעה אמרי' דמפרע לא דייק על השאר וק"ל מ"ש מהא דאמרינן
בפרק פל הנשבעין דמ"ה ע"ב גבי שכיר דנשבע ונוטל דאם שכרו שלא בעדים מתוך שיכול לו'
לא שכרתיך מעולם יכול לו' נתתי שכרך והקשו בתוס' הא לא שינה מיגו אלא היכא דחושדו
דמשקר אבל הכא אמרי' דשכוח הוא משום דטרוד בפועליו ות' כיון דטעון ברי ואומר שלא
שכח אין לנו להחזיקו במשקר כיון דאית ליה מיגו ע"ש הרי היכא דאית ליה מיגו וטוען ברי לא
אמרי' דטרוד בפועליו וא"כ ה"נ אפי' דמפרע לא דייק כיון דטוען ברי דדייק ואית ליה מיגו
מהימן ואמאי פגמו שלא בערי' נשבע מ"ש משכרו שלא בעדים ונ"ל דהכא דקאמר משיב אבידה
הוא לאו דהוי מיגו דנדאי לא הוי מיגו דהא אפי' אמר שלא פרעו כלל אי אמר ליה אשתבע לי
משתבע ככל מליה בשטר וכן ראיתי בס' בשמים ראש סי' נ' שכ' בטעמו של הר"מ ברפי"ד מה'

מו"ל שכ' בפוגם שטרו בתוך זמנו אינו נשבע לאו מטעמא דתורה אלא משום דבת"ז אית ליה מיגו דאי אמר לא נפרע כלל נוטל בלא שבועה אבל לאח"ז לא הוי מיגו דהא אפי' אמר לא פרעו כלל אי אמר ליה אשתבע לי משתבע ע"ש וא"כ מ"ש בגמ' פאן לאחר זמנו דהוי משיב אבידה ע"כ לאו דהוי מיגו אלא דהוי משיב אבידה פיון דהול"ל לא נפרע כלל ושטרא מסייע ליה וכ"הג כ' התוס' בפ"ק דמציעא ד"ד ע"ב בד"ה לעולם דאע"ג דשתיים חייב תשיב ליה ר"ע משיב אבידה דכשאומר ב' נר' יותר נאמן מפני שהשטר מסייעו ע"ש וה"נ דכונתה אפי' דלא הוי מיגו מחשב משיב אבידה מפני שהשטר מסייעו וא"כ י"ל דלא כ' התוס' גבי שכיר פיון דטוען פרי אין לנו להחזיקו במשקר אלא היכא דאית ליה מיגו גמור אבל הכא דלא הוי מיגו אלא משיב אבידה בעלמא הוא אמרי' דלא דינק אפילו טוען פרי ולפ"ז יש להוכיח מדברי התוס' דכ"הג דלאח"ז לא תשיב מיגו פדברי הבשמים ראש מיהו במ"ש בטעמו של הר"מ בתוך זמנו עמ"ש בחי' בשבועות דמ"א ע"א: דף פ"ח ע"א ד"ה היכי וכו' תימא מאי קושיא הא פלוגתא היא וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל וי"ל דמקשים אלישנא דגמ' דפריה היכי סמיה וכו' דמשמע דפריה ולא אפירעון הא היכי מוקי ליה במלנה: ד"ה ורבא וכו' אע"ג דמקשה מינה בערכין וכו' עכ"ל לפי מה שהוגה בגמ' הכא רבא באלף ל"ק דהתם פריה רבא אדרבא ודחיקא ליה למימר הא דידיה הא דרביה: ע"ב ד"ה ב"ד וכו' ס"ל פשמואל וכו' עכ"ל פתב מהרש"א ו"ל אע"ג דתני נפרעת מן היתומים אצט' למתני נפרעת שלא בפניו לרבנותא דס"ד ליחוש לצררי ואפי' בשבועה לא שקיל כמ"ש התוס' שם ע"ש וק' דא"כ לא ליתני לה במשנתנו אלא במתניתין דשבועות לפמ"ש התוס' לעיל דפ"ז ע"ב בד"ה נאלו וי"ל דעיקר דינא הוא אפחופה אלא דנכלל בהדי דין המזונות ובכתובה עיקר חידושא הוא דאין נוטלת אלא בשבועה: ד"ה וקמפלגי וכו' ומתני' כגון שמנינה בעלה לאחר מיתה וכו' עכ"ל ולמ"ד מינהו אבי יתומים לא ישבע משום דממנעי ה"נ שיקה האי טעמא אע"ג דאין ממנין אשה אפטרופוס היינו מינוי ב"ד אבל אבי יתומים ממנה אפי' אשה פדאיתא שם בהניקין: גמ' לאפוקי ר"א ומחלוקתו כ' הרא"ש ו"ל רב אלפס פ' כת"ק ור"ח פ' כר"ש וגם ר"ת עשה מעשה כר"ש ונראין דבריהם וראיותיהו וגם פיון דאיכא פלוגתא דרבנותא לא עבדי עובד' לחייבה שבועה ע"ש ומהרימ"ט ח"א סי' קנ"א הוכיח מדברי הרא"ש הללו דאין משביעין מס' בדבר שהוא פלוגתא דרבנותא אפי' בא להוציא אין אומרין השבע מס' וטול שיהי כ' הרא"ש מס' ל"מ שבוע' אע"פ שהאשה באת להוציא ע"ש ודבריו תמוהים דהרא"ש לא קאי אלא אם לא תבעה פתובתה דלהרי"ף פ' כת"ק ומשביעין אותה אם לא כ' פיטור מיורשיה ור"ח פ' כר"ש ובזה הוא שעשה ר"ת מעשה וע"ז כ' פיון דפלוגתא דרבנותא אין משביעין אותה אבל לעיל מזה קאי אתבעה פתובתה וכו' מחלוקת הרי"ף ור"ח באם פיטר מיורשיה ושם לא כ' ד"ז דמספק אין משביעין אותה ואפתי יש להסתפק אם בא להוציא אם אמרי' ליה השבע מס' וטול: דף פ"ט ע"א תוס' ד"ה הוציאה וכו' פגון שיש עדים שנשפרה וכו' עכ"ל והיינו שנשפרה אחר הגירושין ולכה לא חיישי' שמה אח"פ פתב לה פדחיישינו לעיל בפ"ב ונהיאו התוס' לקמן בד"ה במקום ונהגמ' שם לעיל הו"מ לשנויי שנשפרה אח"פ כמ"ש התוס' שם: ד"ה מיגו וכו' אבל תובעת פתובתה לא מהימנא וכו' עכ"ל ובהכי ניחא מה שהק' במס' מפות התוס' ד"ג ע"א אמתני' דמעדין אנו באיש פלוני שגירש אשתו וכו' ע"ש: ע"ב ד"ה יכול וכו' יתחייב בשאר וכסות וכו' עכ"ל עיין להתוס' בריש מפות אמתני' דמעדין אנו בא"פ שגירש אשתו שהק' ותי' כתי' פאן ועוד תי' פשמעשה ידיה ספקי למזונות ועיין בקמא דפ"ט ע"א בגמ' מיימי ברייתא דמעדין שגירש ונמן לה פתובתה ושם אין לתרץ אלא במעשי"ד מספיקין ודוק: פרק עצירי דף צ' ע"ב גמ' דאי ס"ד טרפה

ממשעבדיליתו בְּנֵי א' וְלִטְרַפִּינְהוּ ק"ק פִּינּוֹן דְּטַעַמָא דְּטְרַפָּה מְמַשְׁעַבְדֵי מְשׁוּם דִּיסְבוֹן תַּנּוּן וְהוּוּ כב"ח אַמְאֵי לֹא פְרִיָּה טְפֵי אַמְאֵי שְׁנִיָּה וְיִוְרְשִׁיָּה קוֹדְמִין הוּל"ל יוֹרְשֵׁי הָא' קוֹדְמִין דְּהוּוּ"ל ב"ח קְדוּם וי"ל דְּנִקְט לְשׁוֹן טְרַפָּה מְשׁוּם דְּבַעֲי לְדִיּוּקֵי דִּינָא דְּטְרַפָּה מְמַשְׁ עַבְדֵי וְעִי"ל דְּפְרִיָּה אֶפִּילוּ גִימָא דְּמִיָּרֵי מִתְּנִי בְּקִדְמוּ וְגַבּוּ וְאֶפִּי לְלִישְׁנָא דְּלַעֲיִל דְּמָה שְׁגַבּוּ גַבּוּ הִיָּנוּ בְּחִיָּה מְשׁוּם חִינָא כמ"ש הַתּוֹס' לַעֲיִל אֶבֶל מִיּוֹרְשִׁיָּה דְּלֹא שִׁיָּהּ חִינָא טְרַפִּי שְׁפִיר: רש"י ד"ה כִּי פְּלִיגֵי וְכו' פִּינּוֹן דְּהִנְהוּ גּוֹפִיָּהוּ קְשָׁקְלֵי וְכו' עכ"ל מְשַׁמַּע דָּאֵי הַב' עֲדִינּוּ חִיָּה דְּהַשְׁמָא הִנְהוּ לֹא שְׁקֵלֵי אֲלֵא הִיא הָיִי כב"ח וְלכ"ע הָיִי מוֹתֵר וְאִין לְהַקְשׁוֹת פִּינּוֹן דְּבַעוּדָה חִיָּה בְּשַׁעַת מִיתַת אַבִּיָּהֶם הָיִיא מוֹתֵר וְנָכוּ בְּנֵי הָא' בְּכַתְּבַת אֶמֶן אַמְאֵי כִּי מִתָּה לֹא הָיִי מוֹתֵר פִּינּוֹן דְּכָבֵר וְכוּ בְּנֵי הָא' בְּשַׁעַת מִיתַת אַבִּיָּהֶם דמ"ש מְמַרְבִּין וְנִתְמַעְטוּ דְּאֶמְרֵי לְקַמֵּן כָּבֵר וְכוּ בְּנֵי הָא' דִּי"ל דְּהִכָּא פִּינּוֹן דְּעֲדִינּוּ לֹא גְבַתָּה פֶּל הַנְּכָסִים מְשׁוֹנְעַבְדִין לְכַתְּבַתָּה וְאִין לָהֶם זְכוּת לִיטְוֹל פְּתוּבַת בְּנִין דְּכָרִין עַד שְׁתַּתְּפַרַע הַשְּׁנִיָּה פְּתוּבַתָּה דְּכָל זְמַן שְׁלֵא תַבְעָה פְּתוּבַתָּה פֶּל הַנְּכָסִים מְשׁוֹנְעַבְדִין לָהּ וְלִהְכִי לֹא אֶמְרִינוּ כָּבֵר וְכוּ בְּשַׁעַת מִיתַת אַבִּיָּהֶן אֶבֶל בְּמַרְבִּין וְנִתְמַעְטוּ דְּלִקְמֵן בְּשִׁנְיָהֶם פְּתוּבַת ב"ד אִיְתָמַר אֶבֶל אִין לְתַרְץ דְּרַש"י ס"ל פְּהַסוּבְרֵי בְרִי שְׁהִבִיא הָרָא"ש דְּבַחֲזֵי הַב' ל"ל פְּתוּבַת ב"ד פֶּלֶל וְהַחֹלְקִים דַּס"ל דְּאֶפִּי בְּחִיָּי הַב' יֵשׁ לָהֶם פְּתוּבַת ב"ד מְפָרְשֵׁי דְּלֹא כְּפִירֵש"י אֲלֵא דְּטַעַמָא דב"ח לכ"ע נַעֲשֶׂה מוֹתֵר מְשׁוּם דְּמַצּוּה לְפָרוּעַ חוֹב אַבִּיָּהֶן מִשָּׂא"כ בְּכַתְּבָהּ וְכמ"ש בְּמַקְוֶבָצַת ע"ש דְּלִפִּי פִירֵש"י לְקַמֵּן בְּמוֹעֲטִין וְנִתְרַבּוּ דְּכָבֵר וְכוּ בְּנֵי הַשְּׁנִיָּה בְּשַׁעַת מִיתָה ע"כ דַּס"ל דְּבַחֲזֵי הַב' נְמִי אִית לְהוּוּ כב"ד דָּאֵי ל"ל בְּחִיָּה אַמְאֵי נוֹטְלִין לְאַחַר מִיתָתָה הָא' כָּבֵר וְכוּ בְּנֵי הַב' וְע"ש בְּהָרָא"ש: דָּף צ"א ע"א גמ' אֲלֵא לְאַשְׁמוּעִי פְּתוּבָה נַעֲשִׂית מוֹתֵר לְחַבְרָתָה י"מ לְהַסוּבְרִים שֶׁכ' הָרָא"ש דָּגַם בְּחִיָּי שְׁנִיָּה יֵשׁ לָהֶם לְבָנֵי הָא' פְּתוּבַת ב"ד מֵאֵי פְרִיָּה גַמ' גִּימָא אֵי אֲשַׁמְעִי נַעֲשִׂית מוֹתֵר הוּו"א דְּנִקְא בְּעֲדִינּוּ חִיָּה דְּלֵאוּ הִנְהוּ קְשָׁקְלוּ וְהוּוּ כב"ח דְּנַעֲשֶׂה מוֹתֵר מַה"ט כְּדִפִּירֵש"י לַעֲיִל אֶבֶל א' בְּחִיָּי וְא' בְּמוֹתוֹ פִּינּוֹן דְּמִתָּה הַב' אִינְהוּ נַעֲשִׂית מוֹתֵר פִּינּוֹן דְּהִנְהוּ קְשָׁקְלֵי לְהִכִּי אֲשַׁמְעִי א' בְּחִיָּי וְא' בְּמוֹתוֹ כְּדִי לְאַשְׁמוּעִי עֲלֵה דְּנַעֲשִׂית מוֹתֵר אֶפִּי בְּכַה"ג וְלִק"מ דַּא"כ לֹא הוּל"ל יֵשׁ לָהֶם פְּתוּבַת ב"ד אֲלֵא הִנְי הוּל"ל א' בְּחִיָּי וְא' בְּמוֹתוֹ פְּתוּבָה נַעֲשִׂית מוֹתֵר לְחַבְרָתָה: תוּס' ד"ה אֲלֵא וְכו' א"כ הַדָּק"ל וְכו' עכ"ל וְאִין לְתַרְץ דְּהַמְתַּרְץ דְּקֵא אֲלֵא הָכָא בְּפָחוֹת מְדִינָר פְּנוּנְתוֹ לְזִמְר וְאִיפּוּף אֲלֵא דְּעֲדִינּוּ לֹא אֶסִיק לְמִילְתֵּי וְפְרִיָּה לִיָּה וְהָא' כ"ש דִּינָר קְאָמַר וְלֹא הִבִּין דְּבָרֵי הַמְתַּרְץ וְעֲדִיפָא מִיָּנָה פְרִיָּה לִיָּה וְכמ"ש הַתּוֹס' בְּדִיבּוּר הַקְּוֹדֵם דְּהָא לִיתָא דָּאֵי הַמְתַּרְץ פִּינּוֹן לְזִמְר אִיפּוּף אַמְאֵי נִייד מְשִׁינּוּיָא קַמָּא מְשׁוּם פִּירְכָא דְּכִינּוּן שְׁיֵשׁ שָׁם דִּינָר מִבַּע"ל הוּו"ל לְשִׁנּוּי אִיפּוּף וְתוּ לָא: ע"ב רש"י ד"ה דְּזַבְּנָא וְכו' שְׁהִיָּתָה נְשׁוּאָה לְאַחַר וְכו' עכ"ל עִינּוּ בְּמַהְרָש"א ז"ל ונ"ל דָּאֵם הִיא עֲדִינּוּ נְשׁוּאָה לְאַבִּיו א"כ בְּמִיתַת אַבִּיו נְפָלוּ נְכָסִים קַמֵי דִּינָהּ וְכָשָׁהוּא פּוֹרַע לָהּ יוֹתֵר מִמָּה שְׁקִיבֵל מְמַנּוּ מְחִזִי פְּאָגֵר נָטֵר וְהָיִי רִיבִית מִשָּׂא"כ לְאַחַר: דָּף צ"ב ע"א רש"י ד"ה וּפְיִיָּסִיָּה בְּשִׁבִיל רְאוּבֵן שְׁבַאֲחֵרִיו' מְכָרָה לוּ עכ"ל לִפְמ"ש הַתּוֹס' לַעֲיִל ד"ה מֵאֵי דְרָמֵי ב"ח ס"ל דְּלֹא מְצִי לְזִקְט לְסִלּוּקֵי בְּזוּזֵי ע"כ דְּפִיָּסִיָּה וְהָבֵא מְרַצוּנוּ שְׁל הַב"ח ע"י פִּיוֹס אֶבֶל רש"י ס"ל דְּאֶפִּי רָמֵי ב"ח לַעֲיִל ס"ל דְּמְצִי לְסִלּוּקֵי וְאִין לוּ לַעֲיִל מִיָּרֵי שְׁלֵא בְּאַחֲרִיּוֹת שְׁהָרֵי אֶמְרֵי עֲלֵה בְּגַמ' לַעֲיִל וְטִירְפָא בְּכַמָּה פְּתַבִּינּוּ מִיָּהוּ בִּפ' הַמְקַבֵּל דִּק"י דְּאֶמְרֵי בְּגַמ' הַנִּיחָא לִמ"נ וְכו' פִירֵש"י פְּלוּגְתָא הִיא בְּכַתְּבוֹת בְּפָרְק הַכּוֹתֵב וְהוּגָה שָׁם בְּסִפְרִים בִּפ' מִי שְׁהִיָּה נְשׁוּי נֵר' דַּס"ל לְרַש"י כמ"ש הַתּוֹס' דְּרָמֵי ב"ח ס"ל דְּלֹא מְצִי לְסִלּוּקֵי אֶפִּילוּ בְּאַחֲרִיּוֹת וְק' דִּמְפִירֵש"י פְּאֵן מוֹכַח דְּרָמֵי ב"ח ס"ל מְצִי לְסִלּוּקֵי מִיָּהוּ בְּאַחֲרִיּוֹת לִפְמ"ש מְהַרְש"א בְּכּוֹנְנָתוֹ וְצ"ל דְּלַעֲיִל מִיָּרֵי פְּלוּקְט שְׁדָה שְׁנִיָּה שְׁלֵא בְּאַחֲרִיּוֹת וְמֵאֵי דְּאֶמְרֵי וְטִירְפָא בְּכַמָּה פְּתַבִּי' הוּא עַל הַלּוּקְט הָא' וי"ל דְּלוּקְט הָא' הוּא בְּאַחֲרִיּוֹת אֶבֶל לּוּקְט ב' שְׁלֵא בְּאַחֲרִיּוֹת וְלִפ"ז רש"י וְהַתּוֹס' בְּחָדָא שִׁיטָה

קנימי ועמ"ש לקמן בתוס' בד"ה ראובן שפמכר פל שדויתיו: תוס' ד"ה ראובן וכו' נאומר ר' דזקפו וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל די"ל דאי לאו מצוי למימר תפיסנא ליה מחיים פההוא בקרא ומלוג' דשטרי ע"ש ולא דמיא פלל דשאני התם דכבר מחוויב הא' מחיים ומנהיגא תפיסה אבל הכא לא נתחייב לו מחיים עד לאחר מיתה שפרע לב"ח ולא מהני תפיסה וכמ"ש התוס' בד"ה ופיניסיה דהיכא דעדיין לא פיניסיה אינו יכול לעכב המעות וכדאמר ר' לקמן א"ד אפי' באחריות דאמר ליה אחוי טרפך נאשלם מיהו יש לקיים דברי מהרש"א ל"ל דלקמן דדוקא שלא באחריות: ד"ה ראובן שפמכר פל שדויתיו וכו' בהה' תקנתא לא ניחא ליה וכו' עכ"ל כ' מהרש"א אע"ג דחוזר לוי עליו מ"מ ניחא ליה דתיקו ארעא בידיה והינינו ע"י שפרע מעות ללוי וק' דא"כ אמאי יאמר לא ניחא ליה יסלק הב"ח בזווי דהא רבא גופיה ס"ל לעיל דלוקח מצוי לסלוקי לב"ח בזווי וי"ל דהתו' פתבו בסמוך דהכא ביתמי מייירי דמת ראובן וכיון דמכר פל שדויתיו ומטלטלי דיתמי ל"מ לב"ח ואין יכול לחזור על היתומים הני לגבי ראובן פלוקח שלא באחריות וכבר כ' מהרש"א לעיל בפירש"י בד"ה ופיניסיה דבלוקח שלא באחריות לא מצוי לסלוקי הב"ח בזווי אכל ללוי שלקח ממנו מסלקו בזווי ומצוי למימר לא ניחא ליה בהה' תקנתא והא דרצה גובה משמעון היינו משום דכיון דלא נשאר ביד שמעון אלא אחת לא מצוי למימר לא ניחא לי פדאיתא בקמא ד"ח ע"ב ע"ש שפחירה ביד הב"ח ומכאן סיוע למ"ש הסמ"ע סי' קי"ט סק"ל ע"ש ומ"מ נ"ל בדברי התוס' דלא פמהרש"א אלא דהשתא דכבר מכר ללוי ולא נשאר ביד שמעון אלא אחת לא מצוי שמעון לו' לא ניחא לי אלא פלפי שכ' רש"י דמשעה שקנאה שמעון נסתלק שעבודך לזה כ' בשם רב"י דבשעה שיהיו ביד שמעון לא נסתלק שעבודו דהא יכול שמעון בעודן בידו לו' לא ניחא לי: ע"ב ד"ה דינא וכו' אית ליה ארעא אחריתי וכו' עכ"ל משה"ק מהרש"א נימא דשמעתין בדלית ליה ארעא אחריתי לק"מ דא"כ למ"ל טעמא דתרעומת הא מצוי מפצ' ליה פי היכי דמעמידה בפני ב"ח ולישנא קמא אמאי פליגי בהא וכ"כ במקנבצת בשמעתי דע"כ מייירי בדאית ליה אחריתי דאי לית ליה למ"ל טעמא דתרעומת והא דלא חזר עליה הב"ח דהא בני חרי היא משום דמייירי דזה השדה שפמכר ראובן לשמעון היא אפומתיקי אצלו ע"ש ות' מהרש"א ו"ל אינו מבורר לי: דף צ"ג ע"ב ד"ה מאי לאו פיחתו וכו' דבטביחה ועומדת לטביחה מאי קמ"ל כ' מהרש"א ו"ל דהמק' שהק' מבריינתא דב' שהטילו וס"ד דמייירי בשור לחרישה ועומד לטביחה ע"כ דמוקי למשנתנו בשור לטביחה ועומד לטביחה וס"ל דלאו מילתא דפשיטא ופליג בהא על ס' המק' שהק' ממשנתנו ע"ש וא"צ לזה אלא דהמק' שהק' מבריינתא פשיט"ל דמשנתנו בהותירו זווי חדתי פשינוינא דגמ' ולא שייך לאקשוניי בהא ליפלוג ולתני בדידה: דף צ"ד ע"א ד"ה שנמצאת וכו' דאפי' לא נמצאת פליגי וכו' עכ"ל ר"ל בנמצאת נמי פליגי לענין שבועה ובשפכר גבי דהתוס' לא הקשו אפירש"י אלא משום דמסתמא קודם גביה מייירי מדקתני לא וכו' ולישנא דמתניתין מיתוקם בנמצאת שאינה שלו לפיר"ח ודלא פמהרש"א ו"ל: בא"ד ואור"ת דמשפיעין וכו' עכ"ל גם לפירש"י השבועה היא שלא התפיסה צררי אלא דלפי' רש"י כיון דכבר נמצאת שאינה שלו כשאין משפיעין אותה יעלה על דעתה דהדרא ג' עלונה ומפסד' לה וכדפירש"י אכל לפיר"ת דבשלא נמצאת מייירי לא יעלה על דעתה ד"ז וא"כ שבועה מאי אהני לה ולהכי הוקרח ר"ת לו' דמ"מ אהני דאי אתפסה צררי תפרוש ולזה כיון מהרש"ל ודלא פמהרש"א ו"ל: בא"ד וס"ל פרבנן עכ"ל אין רצונם לו' דפליגי ו' ננס ורבנן בין ביתומים גדולים וקטנים וכן ננס פאביי קשישא ומ"ד אין נזקקין ס"ל פרבנן בין בקטנים בין בגדולים ומוקי להנה' משניות דלא תפרע אלא בשבועה כן ננס בין בגדולים בין בקטנים ואיהו לא ס"ל פהנה' משניות אלא פרבנן דא"כ מאי פריה בר"פ שום

היתומים למ"ד אין נזקקין ממתני' דשום היתומים נוקי לה כבן ננס כמו הך דלא תפרע אלא בשבועה ואיהו דאמר כרבנן אלא ר"ל דלעולם דחיקא מילתא טובא דלא ס"ל פסתם מתניתין אלא דמ"ד אין נזקקין ס"ל כרבנן בקטנים וכבן ננס בגדולים ומוקי להך דלא תפרע אלא בשבועה בגדולים אבל הך דשום היתומים ליפא לאוקומי בגדולים כמ"ש התוס' לעיל ולקף פריה מינה ומ"ש התוס' ואיהו ס"ל כרבנן היינו בקטני וכ"כ מהרש"ל ע"ש שהוכיח פן מדברי התוס' לעיל דלא מוקמי ההיא דלא תפרע אלא בגדולים: דף צ"ה ע"א גמ' וכי כתבה ליה מאי הוי והתניא וכו' ק' מאי פריה אפי' אי הוי פנשוואה כמ"ש התוס' מ"מ בסילוק מהני דאין לה עליו אלא שעבוד ודין ודברים הוי לשון סילוק אבל בברייתא דמייירי בשותפ' צריה לשון מתנה וקנן ולא לשון סילוק ולקף לא מהני וי"ל פינו דידה פידו כמ"ש התוס' עדיף משעבוד ול"מ לשון סילוק מיהו אפתי יל"ד דמאי דפריה בתר הכי קני מאי הוי דאמאי תלי לה להאי ירפא בקנן הא אגופה דמתני' לחודה ליפרוה תימא נחת רוח עשיתי לבעלי ע"כ נר' ליישב הפל במ"ש התוס' בד"ה כתבה דמאי דאמרי' דבשט' אי' לו' נ"ר עשיתי לבעלי היינו שכתבה שהיא עצמה מקרה וא"כ י"ל דהגמ' מעיקרא מפח קו' תימא נר' וכו' הנה סבור דע"כ מתני' במנרה היא עצמה ולקף פריה מברייתא דהאומר לחבירו דלשון דו"ד לאו לשון מקר ומשני בשקנו מידה ור"ל דלעולם בלשון סילוק לבד מייירי מתני' ולא תקשה תימא נר' וכו' דבקנו מידה לא מציא אמרה ולקף פריה וכי קנו מידה מאי הוי וכו' ומשני הא ר"מ וכו' ולפ"ז היכא דמהני לשון סילוק מהני לשון דו"ד בלא קנן מיהו הר"מ בפ"ז מה"א פסק לדין דמשנתנו בקנן ע"ש: רש"י ד"ה טירפא וכו' שהרי מקרה לו באחריו' עכ"ל אע"ג דהכא נמצאת שאינה שלו ואיפא למ"ד בפ' חזקת דאפי' מקרה שלא באחריות אם נמצאת שאינה שלו חוזר עליו ה"נ מניה דמוכר אבל טירפא אינו טורפ' מלקוחות דהוי כמלוה ע"כ כדמוכח מדברי התוס' לקמן דצ"ו ע"א בד"ה אלמנה ולקף כ' דמייירי במקרה באחריות: ע"ב תוס' ד"ה ואין וכו' כגון דליפא אלא מטלטלי וכו' עכ"ל כ' בפסקי התוס' דירשיה חייבין בקבורתה פינו דאלו הי"ל מקרקעי הוי ירתי אע"ג דהשתא לא ירתי והר"מ בפ"ח מה"א דין ו' כ' דאין יורשיה חייבין בקבורתה אלא פשנשבועה אבל לא נשבועה אין חייבין ולא אמרי' פינו דאלו נשבועה וכו' הרי דחולק ע"ד הפסקי התוס' ויש לחלק בדבר ועיין בהשגת הראב"ד שם וראיתי במגדל עז שם דהכריחו להר"מ מלישנא דמתני' בכפל הלשון דקתני יורשיה יורשי פתובתה אלא דאתא לאשמעי' יורשיה דוקא בזמן שירשי פתובתה ע"ש והוא תימה דא"כ היכי דייק הגמ' מדקתני יורשיה יורשי פתובתה איזהו אלמנה שיש לה ב' יורשין זו יבמה וזה אצט' למתני' יורשיה יורשי פתובת' לאשמעי' דדוקא בזמן שירשי פתובתה: דף צ"ו ע"א גמ' בעי יתומים אמרו וכו' פירש"י דמי מזונות לשנה הבאה ולפ"ז מאי דקתני בברייתא נשאת ר"ל דהשתא נדאי על העבר הוא ועיקר החילוקים הוא בין להבא לשעבר ול"ד נשאת ע"ד מ"ש מהר"ם שי"ף בתוס' מיהו מ"ש רש"י בד"ה עליו דמנשאת אין הנכסים ברשותה ק' להולמו לפ"ז וצ"ל דמ"ש שם הוא לפי המ"א שחזר בו רש"י לשעבר כמ"ש במקובצת: ע"ב ד"ה נכסי וכו' א"נ מזונות שאני וכו' עד שתתבע וכו' עכ"ל ק"ל דהא כ' התוס' בדיבור שאח"ז דאפי' תבעה פתובתה נכסי' בתזקתה והשתא קשיא תבעה פתובתה ותובעת מזונות של העבר אמאי נכסים בתזקתה מ"ש מכתובה פינו דהשתא דתבע' פתובה שוב אין לה מזונות ואין לו' פינו שקודם שתבעה היו נכסים בתזקתה לא פקעה חזקתה דאם פן אמאי הוצרכו לו' טעמא דמזונות משום דכל שעה וכו' הא בלא"ה פינו שהיו בתזקתה קודם שעבר זמנם לא פקעה תו חזקתה ויש ליישב: ד"ה דר"י וכו' דלא שנייה טעמא דמה הועילו וכו' עכ"ל היינו טעמא דמה הועילו למאן דל"ל הטוען אחר מעב"ד לא אמר פלום אבל למאן

דאית ליה לאו מטעמא דמה הועילו ועכ"ל טעמא דשתקה כמ"ש בד"ה יתומים והכא לפום אוקמתא הלזו כ"מ ול"ל הטוען אחר מעב"ד לא אבל לעיל בבעיא דר"י דאיהו ס"ל הטוען אחר מעשה ב"ד צ"ל טעמא דשתקה ועיין למהרש"א בד"ה נכסי: דף צ"ז ע"א ד"ה וסמך וכו' וא"ת ומאי נ"ל מינה וכו' עכ"ל מה שהק' מהרש"א ז"ל נימא דלא לקריוה רעבתנותא ל"ק דדוקא לעיל דקושטא הוא דמכרה לכתובה וכבר מכרה למזונות ואם לא תפרש אלא לכתובה יהיו סבורים שיהפך מכרה למזונות והיו מזונות יותר מהראוי לה והוי רעבתנותא אבל הכא דמוכרת השאר פדי מזונותיה דוקא לא שייך רעבתנותא כלל: ע"ב ד"ה בתולה וכו' אפתי ק' מהא דאמר וכו' ולהאי תנא אמאי אצט' וכו' עכ"ל ר"ל להך תנא דהתם דאמר אין בתולה אלא נערה ולהאי תנא דאמר בתולה שלימה משמע אמאי אצט' נערה בתול' בכ"מ ואתרנונייהו מק' אבל מה שמק' בסה"ד מקנס דאמרי' דמודה ר' וכו' אמאי הא כתיב בתולה אינו אלא להך תנא דאמר אין בתולה אלא נערה אבל להאי תנא דשמעתין דאמר בתולה שלימה משמע ל"ק מקנס דכבר תי' בתחילת הדיבור דהיא בתולה אצטרי' לדרשא דפ' א"נ דתנא דשמעתין י"ל דלא קאמר בתולה שלימה משמע אלא אי בתולה מיותר אבל להך תנא דהתם דאמר אין בתולה אלא נערה מדכתיב והנערה טובת מראה מאד בתולה וכו' אפילו לא מותר אין בתולה אלא נערה ועיין מ"ש מהרש"א ז"ל: דף צ"ח ע"א ד"ה מוכרת וכו' מן הארוסין כר"ש וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל ועמ"ש הוא עצמו לעיל בד"ה אלמנה דלפי הקמ"ל נהפכה הסברא ע"ש ולעיקר קושיתו י"ל דלהאי תי' דהיא דהשולח ר"ש היא י"ל דהתנא בא לסתום כר"ש ול"ק קו' התוספות לעיל אלא למסקנא דהכא דמוכרת שלא בב"ד צריכה שבועה: ד"ה אמר וכו' חזא דבשליח ב"ד מוקמי' לה כמו שפי' ר"ת וכו' עכ"ל ר"ל כמ"ש ר"ת בעיקר פלוגתא דשליח פדיינים או באלמנה אע"ג דסתמא קאמר שליח ופי' ר"ת שליח ב"ד ה"נ מאי דקאמר ה"מ שליח וכו' י"ל בשליח ב"ד קאמר וס"ל כמ"ד שליח פדיינים: ע"ב רש"י ד"ה שיש וכו' י"ל לשליח ניתנה וי"ל לבעל הפעו' ניתנה וכו' עכ"ל הא דלא אמרי' פאן שודא דדייני י"ל משום דהכא אינו מכיר לבעל הפעו' דהשליח אינו מוכרח שידעו מי בעל הפעו' וליכא שודא והא דלא אמרי' הממע"ה פיון דהשליח תפוס משום דהשליח אינו טוען פרי והוי תפיסת ס' אחר שנולד הס' דלא מהניא התפיסה ומ"ש התוס' בד"ה אמר וכו' הטעם דפי' הוא עיקר דמוחזק ידו על העליונה וחולקין ועיין בהרא"ש ז"ל: דף צ"ט ע"ב תוס' ד"ה אמר וכו' והכא מיירי בשפבר חתמו וכו' עכ"ל עיין במהרש"א ז"ל ודבריו מוכרחים הם לגי' ר"ח דבסמוך דהכא בסתמא מיירי אבל פאן בפ' ר"ת א"צ דהא לא אמר ר"ה לא' ולא לב' אלא רגלי דעתיה דאמר לא' אבל בסתמא מודה ר"ה דאפי' לב' והיינו בשפבר מכר לר"ת אבל בעדן לא מכר הפל בעיא היא לעיל ומשה"ק מהרש"א ז"ל לפיר' מאי מייתי מתנאי דהיתה פתובה ד' מאות וזו הא התם מכר הפל לק"מ דמכר האחרון דמנה ודינר בטל וצריף לקנין אחר הוי כמו לא מכרה הפל: דף ק' ע"א ד"ה ורבא וכו' ולעיל דאמר ר"נ וכו' ביותר משתות מיירי וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ז"ל דלא ניחא להו לאוקמה לענין דמחזיר אונאה משום דא"כ מאי פריף לעיל ואמר מר אין אונאה לקרקעות נימא דלענין נקנה המקח קאמר אין אונאה לקרקעות ע"ש ולפמ"ש התוס' עצמן לעיל דמדברי ר"נ גבי מצרן שנה מנה במאמים פריף ע"ש ע"כ דגם הונאה אינו מחזיר דהא קנאו המצרן במאמים וי"ל דהתוס' פאן ניחא להו לאוקומה להאי דלעיל ביותר משתות דהשתא א"ש גם לפירש"י לעיל דמתנאי דאין אונאה לקרקעות פריף ועי"ל מדמייתי עלה לעיל מתנאי דתרו' משמע דלענין נקנה המקח קאמ' ולא לענין אונא': ע"ב רש"י ד"ה ולא פירות וכו' והאי לא הרי ביה ואותבינן לאנתו וכו' עכ"ל היינו דשנייה אבל באילונית וממאנת קרי' ביה ואותבינן לאנתו

אם ירצה ולהאי לישנא דפירות ממש קאמר עיקר חידושה הוא לישניה ולהכי בכי קמא פירש"י טעמא משום דתנאי פתובה בבתובה ולא פלי משום דלא קרינו ביה ואותבינה לאנתו משום דבאלונית וממאנת לא שניה האי טעמא: ד"ה ולא בלאות שחקי בגדים שהביאה לו וכו' עכ"ל משמע דבצ"ב מפ"ל למתני' והיינו לר"נ דלקמן דאמר פירא הוי אכל לשמואל מפ"ל למתנו' בנ"מ אכל צ"כ אית לה: דף ק"א ע"א תוס' ד"ה אלימא וכו' למה יש לו לשלם פירו' שאכל וכו' עכ"ל והגמ' גופיה דלא מוקי לה פדין משום דאפי' אי לא קשיא קו' איפכא אפתי קשיא בצ"ב אמאי אית לה וה"ה דהו"מ לאוכחי ממילתא דשמואל גופיה דאי בכדין מייירי מאי איריא הני בכל אשה נמי לית לה פינון דכדין אכל אלא משום די"ל דהגמרא בלא"ה פריה שפיר אמילתא דשמואל ולמסקנא דמוקמינו לה בשניה א"ש דאשמעי' בשניה דלא קנסי' ליה אכל בשאר נשים פשיטא דלית לה פינון דכדין אכל: דף ק"ב ע"א ד"ה אליבא וכו' אכל לפי הקו' וכו' ומסר לו השטר בפני עדים וכו' עכ"ל לפ"ז דגבי ערב במסר לו בעדים מייירי ואפ"ה אינו גובה אלא מפני חרי צ"ל דפלוגתא דר"י ור"ל בב"ח פליגי אכל לא גבי ממשעבדי אפי' לר"י וכי פריה ממתני' דהנושא וס"ד דבהכי מייירי אינו גובה אלא מב"ח וסיפא דמתני' דקתני גובה ממשעבדי בשטר גמור מייירי דלא פדמשמע מדברי התוס' לעיל בד"ה חייב ע"ש במהרש"א ז"ל: בא"ד וא"ת אמאי לא הוי שפוד וכו' עכ"ל ר"ל אמאי לא גבי ממשעבדי וע"י עידי מסירה גובה אפי' ממשעבדי כמ"ש בסמוך ותי' משום דלא הוי שטר גמור ונתנו בסמוך והקשו קו' זו בעצמה לפיר"ת דבשטר גמור מייירי אכל לכו' ננס דליגבי מיהא מב"ח לא הוק"ל פלל מעיקרא אפי' לפירש"י דלא פמהרש"א ול"ק גם מה שהק' מהרש"א בסה"ד: ע"ב ד"ה ניתנו וכו' ואין פוסקין אלא מדעת שניהם מדעת גומר הפסיקה וכו' עכ"ל ואע"ג דלמאי דמשני בשטר אירוסין וכדר"פ היינו מדעת השטר נמי דהא טעמיה דר"פ משום דאיפקש הניה ליציאה ולא דומיא דרישא דכותבין שטר ללוה מ"מ לא ניחא ליה לאוקמה בשטרי פסיקתא ומדעת השטר משום פינון דבשטרי פסיקתא י"ל מדעת גומר הפסיקה וי"ל מדעת השטר הי"ל לתנא לפרש בהדיא אכל בשטרי אירוסין אין לטעות ואין צריה לפי: ד"ה אימר וכו' ומפ' ר"ל משום שאין כותבין וכו' עכ"ל והא דלא הוק"ל פן למ"ד לפי שאין קצובין משום דלדידה אצ"ל טעמא דצריי אלא דמזון הבנות משום שאין קצובין ובת אשתו משום דקצובין וא"צ לאוקמ' בשקנו מידו וכמ"ש התוס' בדיבור הקודם וכי קצובין אפי' לא נכתב גובה ממשעבדי שהרי סוגיא דגיטין אזלא פמסקנא דלא ניתנו ליכתב כמ"ש מהרש"א לעיל בריש פרקין והטעם עפירש"י והתוס' שם בגיטין וסוגיא דשמעתין אזלא כמ"ד לפי שאין כתובין: דף ק"ד ע"א גמ' אכל שטר פתובה יוצאמתחת ידה וכו' והיינו דלא אמרינו מסתמא מחלה כדפירש"י וש"מ דאי מחלה מהניא מחילה אפי' שטר בידה והטור ח"מ ססי"ב כ' משם הר' ישעיה דבמלוה בשטר ל"מ מחילה בלא קנין ובלא חזרת שטר וצ"ל דמפ' הר"י דמאי דאמרינו אכל שטר פתובה וכו' היינו אפי' מחלה בפי' ל"מ דבעינו חזרת שטר דלא כפירש"י ור"א פליג דמהניא מחילה ופי' פרב: תוס' ד"ה ה"ד וכו' אמאי לא דייק כ"כ במתני' וכו' עכ"ל הא דלא הקשו פן לעיל גבי פירקא דב"ח משום דפשיט"ל די"ל בעידי מיתה אכל הקא ק"ל שפיר דבגרושה נמי נימא בגט ואמאי קאמר דנקיטא פתובה ותי' דנקיטא פתובה דקאמר היינו גט ואין צריה למ"ש מהרש"א ז"ל: ע"ב גמ' ואתי לאפוקי לעז על ב"ד משמע דאי לאו האי טעמא הנות גבאי פירי מיניה אע"ג דלא פתיבא אדרכתא פתקנת חכמים משום דיכולה לו' לא ניחא לי בהאי פתקנתא פינון דלטובהה הוא דתיקנו ה"כ וכמ"ש בגמ' לעיל ר"פ הכותב דיכול לו' לא ניחא לי בתקנת חכמים וש"מ דיכול א"א בתקנת חכמים אפי' לאפוקי ממונא דלא כמ"ש המש"ל בהלכות: תוס' ד"ה אמר וכו' וגובה

בה לרב עכ"ל עיין מהרש"ל והק' מהרש"א ז"ל נימא בדליכא תוספת מיירי ע"ש ואין להקשו' דא"כ מאי פריה מפריינתא דגרושה נימא בדאיכא תוספת מיירי דכבר כ' התוס' לעיל דכתובה דקאמר הוא גט ובגט אינה גובה תוספת אלא כתובה ודומיא דידה באלמנה בדליכא תוספת מיירי וכתובה למנה ולמאתים: דף ק"ה ע"א מתני' תשבע בסוף הר"מ בפ"י המש' כ' בסוף היינו פשיבא בעלה תשבע לו על המזונות ע"ש והיינו לרב לקמן דק"ז דס"ל פוסקין מזונות לא"א אבל לשמואל דס"ל אין פוסקין ומוקי למשנתנו בששמעו בו שמת ע"כ לבסוף היינו בכתובה כפירש"י דאפתי לא ס"ד להגמ' שם בא לאחר שמועה ולפני' הר"מ הא דאמרין תשבע בתחילה ובסוף אע"ג דכבר נשבעה על המזונות בתחיל' תחזור ותשבע פשיבא בעלה עוד על המזונות כדי שתהיה השבועה בפני בעלה כדין כל הנשבעין: גמ' ורמינהי ג' דייני גזירות אדמון וחנון ונחום ק' לפיר"ת שכ' התוס' אמאי לא תשיב האי תנא חנון המצרי וי"ל כיון דמצינו דנתלקו ר"ג ונחמים בנחום אי הנה מדייני גזירות י"ל נמי דס"ל להאי תנא דחנון המצרי לאו מדייני גזירות: דף ק"ו ע"ב גמ' מתיבי הקטרת וכו' הא דלא משני דס"ל לתנא דבי רישא דשארי היינו דבר שיש לו שנירים משום דהוא קא' הא שגבו והותירו וכו' הרי דמפ' לקרא בקב"ה דלא כתדרי"ש ולכך פריה הא מאן דדריש לקרא בב"ה עביד לכ"ש ממותר נסכים ומשני תנאי היא ומייתי מדר' חנינא וכ"כ בש"מ ומזה יש להוכיח פדברי מהרש"א בתוס' בד"ה וכי ודלא פמהרש"ל ז"ל: דף ק"ז ע"א גמ' מוסקין מזונות וכו' פתב המרדכי הלכתא פוסקין מזונות בשבועה ואע"ג דקי"ל פחנו דלא תשבע בתחיל' ה"מ כששמעו בו שמת ע"ש והוא תמוה דלשמואל הוא דמוקי לה בגמ' בשמעו בו שמת אבל לרב אפילו בלא שמעו ועיין להשע"ה ונ"ל דנדאי לרב מיירי חנון אפילו בלא שמעו אלא דהפ"י דברי המרדכי דאע"ג דבהגמ' לקמן דק"ט פ' הלכתא פחנו לא פ' פחנו אלא בשמעו בו שמת אבל חנון גופיה איירי בכל גוונא: תוס' ד"ה בשמעו וכו' אלמא לשמואל אפילו בשבועה אין לה וכו' עכ"ל מה שהק' מהרש"א נימא דפריה למ"ד צאי מעש"י למזונותיה ע"ש ל"ק דא"כ מאי פריה נוקמה בגדולה דלא ספקה וע"כ דלא פריה אלא למ"ד משום צררי דליכא לאוקמה בקטנה דא"כ היכי קאמר תשבע בתחיל' וכו' הא אין משביעין את הקטן: ד"ה ששמעו וכו' פי' שמת קודם אותו הזמן וכו' עכ"ל הכי משמע להו דאל"ה אמאי לא תטול כתובתה אלא ע"כ שמת קודם דאיהי דאפסידה אנפשה ומיהמיננו לה דעדיין חי ולא מהימנא במה שאמרה גרשני להוציא כתובתה ועיין למהרש"א ז"ל: ד"ה תרגמא וכו' דס"ד גיחוש כ"כ לצררי וכו' עכ"ל והיינו בגדולה דראויה להתפיסה צררי אבל בקטנה אדרבא חיישי' לצררי במת בביתו אבל בהלה למ"ה לא חיישי' וכמ"ש התוס' לעיל דק"ב ע"ב ע"ש מה שהק' מהרש"א נימא דבני כ"ג דוקא בהלה למ"ה הוא דתשבע י"ל דסברא הוא דשבועה מיהת משבעי' לה אפי' במת בביתו כיון דאיכא מיהא חשש דצררי אע"ג דלאו כ"כ כמו הלה למ"ה דמה הפסיד יש אם מחייבים אותה לישבע: ד"ה ואם בא וכו' היתה דוחקת עצמה וכו' עכ"ל היינו לענין אם לנותה דוקא אבל אם באת לב"ד ב"ד פוסקין לה ליתול מפאן ולהבא ואין אומרים לה שתדחוק עצמה ודברי התוס' לעיל בד"ה קטנה בפסיקה ז' דב"ד מיירי ול"ק מ"ש השע"ה: דף ק"ח ע"ב ד"ה נכסים וכו' פרנסת יב"ח וכו' עכ"ל זו דברי ר"ג בנו של ר' אבל חכמים אומרים עד שיבגרו פדאינתא התם והלכה פתקמים ונקט רש"י ס' ר"ג מפני שר"ג זקנו איירי במתני': גמ' קטנים נמי חמשה אית לי וכו' יל"ד ר"ג שאמר רואה אני דברי דהיינו דינש בלשון הגה לשון קנאנים והא לר"ג אפילו אין בלשון הגה לשון קנאנים מחייב שיהי ס"ל טענו בחיטין והודה לו בשענרים חייב וי"ל דנ"מ היכא דרוצה ליתן לו השמן דאי אין בכלל אינו נשבע על פירת מקצת הקנאנים שהרי לא תבעו בקנאנים אבל אי קנאנים משתבע

וכן י"ל לעיל באוקמת' קמיינתא דנ"מ לכה"ג ועיין בהג"א: תוס' ד"ה אדמון וכו' שקדמו ומכרו
בנכסים מועטין וכו' עכ"ל וא"ל דאתי פאדמון ומהני קדמו ומכרו לחלק הפנות דא"כ אמאי נקט
נכסים מועטין הו"ל נכסים מרובין ומכרו הפל וע"ש בפירש"י: דף ק"ט ע"א רש"י ד"ה בד"א
אבריינתא קאי עכ"ל הק' מהרש"א אמאי לא פי' אמתני' דקתני אלו אני פסקתי לעצמי וכו' וא"ש
דאמילתיה דאדמון קאי דהלקתא פנותיה ול"ק דמ"ש אלו אני פסקתי לעצמי וכו' לדבריהם דרבנן
קאמר וכמ"ש בש"מ בשם רש"י ע"ש ועוד דלא קי"ל פאדמון במאי דקאמר אלו אני פסקתי
לעצמי אלא פאדמון דבריינתא דאפי' בפסקה לעצמה פליג: ע"ב גמ' היינו מתני' וכו' פירש"י
דמיינתי מרבנן ואע"ג דארבעה מפח חד כ"ע מודו מ"מ מדקאמר היינו מתניתין משמע דמיינתי
מרבנן ומיינתי מב"ש: תוס' ד"ה נרבנן וכו' ורש"י פי' שם דוקא מנזיקין וכו' עכ"ל ולפירש"י
ברייתא דהתם פולן נכנסו תחת הבפלים וגבי ב"ח בינונית ולא מעדית דלא פאדמון דלדידיה אפי'
מוזיל גביה אמ"ל לכי תהדר ולא ס"ל כמ"ש התוס' דהתם אמרי' האי טעמא לכ"מ: דף ק"י ע"ב
ד"ה ואימא נספא וכו' דהא דקא' וכו' עכ"ל מהרש"ל תמה ע"ד התוס' וכו' לכו' נר' כמ"ש התוס'
שם וכוונתו לדחות דבריהם דהכא אלא העיקר פדבריהם דהתם ודלא כמו שהבין בכוננתו
מהרש"א ז"ל: רש"י ד"ה ואימא פריטי ותאמר שיתן לו וכו' עכ"ל ביאור דבריו עיין במקובצת:
דף קי"ב ע"ב גמ' עתידין אילני סרק דבא"י שישענו פירות י"ל אילני סרק היינו עמי הארץ
עתידין שישענו פירות וילמדו תורה וכמו שאמר הפתוב ומלאה הארץ דעה: תם ונשלם מסכת
פתיבות מסכת קידושין דף ב' ע"א תוס' ד"ה בפירוטה וכו' א"נ י"ל וכו' עכ"ל כ' מהרש"א דלפ"ז
הוא דילפי' וכו' מדברי התוס' לקמן ע"ש נר' שפינון למ"ש בסה"ד והא דאצט' בפדיון והקדש ולא
ילפי' מנזקין וע"ע וכו' דע"כ מ"ש מנזקין הו"א לתי' הב' דלת' קמא מע"ע הוא דילפי' מיהו אין
ראיה מזה דלת' קמא לא כ' דילפי' מע"ע אלא גבי קידושין דמנזקין לא אתו דה"א פי' מקדש
בקרע לבעי מיטב כמו נזיקין אבל פדיון והקדש מציא למילפינהו מנזיקין דהא ליתנהו בקרק'
כלל דממעטי' להו מכו"פ וכלל ומ"מ קושטא הוא פדברי מהרש"א דלת' הב' מנזקין הוא דילפי'
דמע"ע י"ל משום טימוע איברא דק"ל דלקמן ד"ח ע"א אבריינתא דאינו נקנה בתבואה וכלים
פריה הגמ' אי דלמ' בהו פלל הא כתיב ישיב ומאי פריה גימא דונקא בגירעון דפדיה משום שפא
ישמע אבל בקנייה מנ"ל ורש"י פי' שם דכתיב גאולתו מכסף מקנתו לפ"ז ניחא דקנייה מקר' הוא
דילפי' והא דלא ילפי' נזקין מקנייה דלאו בע"כ היא י"ל דטעמא דקרא בקנייה גופה פי' היכי
להקל עליו בפדיון משום טימוע דכה דעת התורה דפדיון וקנייה חד דינ' לתרנייהו פן נ"ל בדעת
התוס' לפום תי' בתרא מיהו רש"י שם לקמן בד"ה שו"פ כ' דקידושין ילפי' מישב דגבי ע"ע וק'
דא"כ אמאי הוכרח לפ' אח"כ דקנייה מדכתיב גאולתו מכסף מקנתו הא בלא"ה ילפי' מגירעון
דפדיון פדילפי' קידושין מינה ונ"ל בדעת רש"י ז"ל דלא ילפי' קידושין מישב אלא דאיכא קרא
דגאולתו דגם בקנייה שו"כ כפספ' וילפינו מקנייה אבל מגירעון י"ל משום טימוע והנה מגמ' הלזו
דלקמן י"ל מה שהק' מהרש"א אמאי לא כ' דמסברא הוא דנ"ל שו"כ בקידושין וישב אצט' משום
דהוא גרם ונזקין משום מיטב ע"ש דא"כ אמאי אצט' הגמרא גבי קנייה דע"ע לאתויי קרא דישב
הא קנייה נ"ל מסברא כמו קידושין ועיין להריטב"א ז"ל בחי' ועי"ל דאי מסברא שו"כ כפספ'
לא הנה ס"ד למימ' הסבר' דהוא גרם לאפוקי כספ' ממשמעוטיה פיון דהסברא היא דשו"כ נכלל
בכלל פספ' וא"כ לא אצט' ישב והנה הר"ן כ' דמסברא ידעי' שו"כ כפספ' ואצט' ישב משום
דבע"כ דאדון ונזקין משום מיטב והשע"ה הק' ע"ד אמאי אצט' למיכת' בע"ע וילפי' מנזקין
דאינתנהו בע"כ ותי' משום דהוא גרם ע"ש וק' דא"כ אמאי כ' הר"ן הסברא דבע"כ בטעמא דהוא

גַּרְם סְגִי לִיה וּלְקוֹשְׁתוֹ י"ל דָּאֵי לָא כ' יִשְׁיב הָהּ יִלְפִי מְזַנְקִין גַּם לְעַנְיָן מִיֵּטֵב כַּמ"ש הַתּוֹס': ד"ה הִיבְמָה וְכו' דַּלְמ' לְמִיתְנֵי בְּדֶרֶךְ א' וְכו' עַכ"ל וְכִינּוּן דְּלָא תְּנִי בְּרִישָׁא לָא תְּנִי לִיה בְּסִיפָא דִּיבְמָה וְכַן בַּתְּרָא דְּלָא תְּנִי גַבֵּי ע"ע מְשׁוּם דְּלִיכָא לְמַעוּטֵי אַע"ג דְּבְרִישָׁא אִיכָא לְמַעוּטֵי חֲלִיפִין מ"מ סִיפָא דַע"ע לִיכָא לְמַעוּטֵי מְדֵי דְּמִיתַת אָדוֹן בְּלֵא מְנִינָא שְׁמַעִי לֵה דְּמִדְּקַתְנִי בְּסִיפָא גַבֵּי נֶרְצַע מִיתַת אָדוֹן שְׁמַעִי דַּבַּע"ע דְּרִישָׁא א"י פְּמִיתַת הָאָדוֹן דַּל"ל בַּכ"ה גַּם תְּנָא וְשִׁיר וְכִינּוּן דְּבְּסִיפָא לָא מִיתְנִי לִיה מְנִינָא גַּם בְּרִישָׁא לָא תְּנִי לִיה וְעֵינָן מְהַרְשָׁא ו"ל: ע"ב ד"ה אֶתְרוּג וְכו' לִידַע פְּמֵאן הֶלְכְתָא וְכו' עַכ"ל אַע"ג דְּלָמ"ד.

פְּרָם רְבַעֵי נְמִי אִיכָא הָךְ סְתָמָא דְּאֶתְרוּג דַּס"ל נְטַע רְבַעֵי וּמ"ל חַד סְתָמָא וּמ"ל תְּרֵי סְתָמֵי מ"מ סְתָמָא דַּמַּס' מַעְשָׁר שְׁנֵי דְּהִיא בְּמִקְוָמָה עַדִּיפָא דְּדִינֵי רְבַעֵי שְׁם אִיתְנָהוּ גַּם מִתְנָא בַּמַּס' עַדוֹת וְעֵינָן לְהַשְׁע"ה ה' מַעְשָׁר דַּל"ב מ"ש ע"ד הַתּוֹס' מַג' לְקַמֵּן דַּס"ל וְקוֹשְׁתוֹ אִינָה אֶלָּא לְפּוּם מֵאֵי דַפְשִׁיט"ל דְּרְבַעֵי אִינוּ אָסוּר בְּהִנְאָה וְלֵא יְדַעִתִּי מַנ"ל הָא קָרַשׁ קָרְיָה רַחֲמֵנָא מְשַׁמַּע דְּאָסוּר בְּהִנְאָה וְכַן נַר' מַגַּמ' בְּקַמָּא ד' ס"ו ע"א דְּקַאֲמַר דְּמַצְיָינִין בְּקוֹזוֹת אַדְמָה מָה אַדְמָה פִּי זָרַע לֵה מִתְהַנְיָא מִינָה אַף רְבַעֵי פִּי פְּרִיק לִיה מִיתְנֵי מְנִינָה: בַּא"ד אִיסוּרִין לְסַחֲרָה פְּדִין שְׁבִיעִית אוּ לְאַחַר הַבִּיעוּר וְכו' עַכ"ל הָא דְּלָא קַאֲמַרִּי לְעַנְיָן אִיסוּר אַכִּילָה בְּשְׁבִיעִית עַצְמָה דְּכָל הַסְּפִיחִים מִן תְּרִין דְּשָׁל שְׁשִׁית הֵן אַבְל סְפִיחֵי פְּרוּב דְּשָׁמָא יִקַּח מִן הָעֵלִין שָׁל שְׁבִיעִית אִיסוּרִין אִפִּי בְּאַכִּילָה לְרַע"ק דְּדִרִישׁ הֵן לָא נְאֻסְוּף לְאָסוּר סְפִיחִין בְּשְׁבִיעִי דְּנִיחָא לֵהוּ לְמִינְקַט מִקְלַת' דְּאַתְיָא אֶפִּילוּ לְרַבְּנָן אַבְל אִין לִו' דַּס"ל כְּשִׁי ר"ת שַׁכ' בַּפ' מ"ש דְּסְפִיחֵי פְּרוּב מִן תְּרִין בְּאַכִּילָה בְּשְׁבִיעִית אֶפִּילוּ לְרַע"ק כַּמ"ש מְהַרְשָׁא שְׁם הָא לִיתָא דַּא"כ הַתּוֹס' בְּסַמּוּף גַּבֵּי כָּל הַסְּפִיחִים אִיסוּרִין אַמַּאי מוֹקַמִּי לֵה לְעַנְיָן דִּינְצָאוּ לַמ"ש נוֹקְמָה בְּשְׁבִיעִית עַצְמָה דְּכָל הַסְּפִיחִים אִיסוּרִין אֶפִּילוּ בְּאַכִּילָה לְרַע"ק חוּץ מִסְּפִיחֵי פְּרוּב דְּשָׁרוּ אִפִּי לְרַע"ק אֶלָּא ע"כ דְּלָא ס"ל כְּשִׁי ר"ת: בַּא"ד וּמָה שְׁגִידֵל אַמְהוֹת הָרִי הֵן שְׁבִיעִית וְכו' עַכ"ל נ"ל דְּהַתּוֹס' פֵּאן ס"ל דְּכָל הַסְּפִיחִים הוּא מְשׁוּם דִּיאֲמַרוּ שְׁנִלְקַט בְּשְׁבִיעִית כַּמ"ש הַתּוֹס' בַּפ' מ"ש וּמ"ש מְהַרְשָׁא דַּא"כ ש"מ דְּאַזְלִי בְּתַר לְקִיטָה ע"ש ל"ק דְּבְּסְפִיחִים רַע"ק מִפִּיק לֵה מְהֵן לָא נְאֻסְוּף דְּלָא אָסְרָה תוֹרָה סְפִיחֵי שְׁבִיעִית אֶלָּא בְּגִדְלוּ וְנִלְקַטוּ בְּשְׁבִיעִית וּל"ד לְשָׁל שְׁשִׁית שְׁנַכְנְסוּ לְשְׁבִיעִית וּמ"ש הַתּוֹס' וּמָה שְׁגִידֵל אַמְהוֹת אַכְרוּב קָאֵי וּמָה שְׁהַק' מְהַרְשָׁא לִיגְזוֹר שְׁמָא יִקַּח מִן אַמְהוֹת ל"ק דְּהָכָא שְׁאֵנִי דְּאַמְהוֹת גּוֹפִיָּהוּ לָא אָסִירִי אֶלָּא מְדַרְבְּנָן פִּינּוּ שְׁלֵא נִלְקַטוּ בְּשְׁבִיעִית וְלָא דְּמִי לְדַלְעִיל הָעֵלִין אִיסוּרִין מְדַאוּרִיָּתָא: דָּף ג' ע"א ד"ה מָה וְכו' וַא"ת אַמַּאי לָא חֲשִׁיב וְכו' לְעַנְיָן פִּינָה וְכו' עַכ"ל אַע"ג דְּכָבֵר כ' דְּלָא חֲשִׁיב אֶלָּא מֵאֵי דְּשׁוּנָה לְעַנְיָן חֲנֻטָה וּלְקִיטָה מ"מ פִּינָה חֲשִׁיב לֵהוּ בְּלְקִיטָה פִּינּוּ דְּעִיקַר מְצֻנְתָה הוּא בְּלְקִיטָה וּמְהַרִּימ"ט בַּח"י כ' דְּלָא כ' דְּלָא חֲשִׁיב אֶלָּא לְעַנְיָן חֲנֻטָה וּלְקִיטָה אֶלָּא מְשׁוּם דְּבְּדֶרֶךְ א' אִין דְּרַף הַתְּנָא לְשֻׁנוֹת כַּמ"ש הַתּוֹס' לְעִיל בַּד"ה הִיבְמָה וּלְכַף הַתְּנָא ע"כ לָא נְקַט אֶלָּא לְעַנְיָן חֲנֻטָה וּלְקִיטָה אַבְל הַשְׁתָּא דְּאִיכָא דְּרַף אַחַר עוֹד דְּהוּי אֶתְרוּג פְּיָרַק בַּב' דְּרַכִּים דְּהִינּוּ פִּינָה וּמַעְשָׁר א"כ הו"ל לְהַתְּנָא לְמִתְנֵי כָּל הַדִּינִין פִּינּוּ דִּיכּוֹל ב' דְּרַכִּים ע"ש וּלְפ"ד נִיחָא מ"ש הַתּוֹס' אַח"ז וּמָה"ט לָא קַאֲמַר לְעַנְיָן בִּיכּוּרִים וְלָא כ"כ אַתִּירוּצָא שַׁכ' דְּלָא תְּנִי אֶלָּא לְעַנְיָן חֲנֻטָה וּלְקִיטָה דְּכִינּוּן דְּאִיכָא דְּרַף אַחַר דְּבִיכּוּרִי דְּהוּי בְּיָרַק יִשׁ לִו לְהַתְּנָא לְמִתְנֵי כָּל הַדִּינִין וּל"צ לַמ"ש מְהַרְשָׁא אַבְל ק' ע"ד מְהַרִּימ"ט דַּא"כ ק' בְּמָה שְׁפַתְבוּ הַתּוֹס' דְּהָא דְּאַזְלִינּוּ בְּתַר חֲנֻטָה לְשְׁבִיעִית דּוֹקָא לְחוּמְרָא דַּא"כ לְתַנִּי בְּסִיפָא דְּשׁוּנָה לְיָרַק בְּחֻנְטָא בְּשִׁשִׁי וְגִדֵל בְּשְׁבִיעִי וְכַמוֹ שְׁהַק' מְהַרְשָׁא וּמָה שְׁתִּי מְהַרְשָׁא דְּלָא תְּנִי לִיה מְשׁוּם דְּאִינוּ לְעַנְיָן לְקִיטָה וְכַמ"ש הַתּוֹס' ע"ש לָא יִתְכֵּן לַפ"ד מְהַרִּימ"ט דְּהָא אִיכָא ב' דְּרַכִּים בְּיָרַק: ד"ה וְאַשָּׁה וְכו' וְעוֹד קָשָׁה פִּינּוּ דַּס"ד הַשְׁתָּא וְכו' עַכ"ל לְשׁוֹן דַּס"ד שַׁכ' הוּא מְגוּמָגָם דְּגַם לְמַסְקָנָא יִלְפִי כָּל הַקְּנִינִים

משדָּה וּחְלִיפִין שְׂאנֵי דְאִיתְנָהוּ בְּפָחוֹת מְשׁו"פ וּמְהַרְשָׁ"א הַק' מֵאֵי קו' מְשֻׁטֵר נִימָא דְהַגְמָ' דְבְּעֵי
בְּשֻׁטֵר מִנְ"ל הוּא לְפּוּם מְסַקְנָא דְהֵכָא ע"ש וְהַרְשָׁב"א בַּחֲזִי כ' לְחֻלְקָא בֵּין שְׁטֵר לְחִלְפִין וְאַפְלִ'
לְמַסְקָנָא דְהֵכָא קְשִׁיא מְשֻׁטֵר ע"ש וּבְדַבְרֵי הַתּוֹס' לֹא יִתְכּוֹן זֶה דֵּא"כ מֵאֵי לְשׁוֹן דַּס"ד שְׂכ' ע"כ
נִרְאֶה דַּס"ל לְהַתּוֹס' דְמֵאֵי דְאָמְרִי לְקַמְן וּמִנֵּין שְׂאָף בְּשֻׁטֵר הוּא סִיּוּמָא דְבְּרִיּוּתָא דְלַעִיל וּכ"נ
לְהֵדְיָא מִדְבְּרֵי הַשִּׁיטָה שְׁלֹא נִודַע לְמִי שָׁם לְקַמְן ע"ש וְא"כ ק"ל לְהַתּוֹס' שְׁפִיר דַּלְס"ד הַגְמָ' תַּק"ל
בְּרִיּוּתָא דְלַקְמָן: בַּא"ד טְפִי מְשֻׁטֵר וְכו' פְּדֵאמְרִי בְּגִיטִין פְּתַבּוּ עַל אִיסוּרֵי הֶנְאָה וְכו' עַכ"ל ק"ק
אַמֵּאי הֵנְצָרְכוּ לְכָל זֶה לַס"ד נִימָא דְשֻׁטֵר שְׁיֵשׁ בּוּ שׁו"פ הוּא מְדִין כַּסְפ' וְכִשְׂאִין בּוּ שׁו"פ הוּא קְנָן
אַחַר וּלְקַמְן דְאָמְרִי מִנֵּין שְׂאָף בְּשֻׁטֵר אֵאִין בּוּ שׁו"פ קֵאֵי וִי"ל דֵּא"כ כִּי קֵאֲמַר הֵתָם מַה לְכֶסֶף שְׁפִן
פּוּדִין בּוּ הֶקְדָּשׁוּ נִימָא שְׁטֵר שְׁיֵשׁ בּוּ שׁו"פ יוֹכִיחַ: ע"ב ד"ה וְאֵין וְכו' וְא"ת תְּהִיגָה אָמָה הָעֵבְרִיָּה
יוֹצֵאָה בְּחֻלְצָה וְכו' עַכ"ל הֵינְנו לְרַבָּן דַּס"ל קְטָנָה בַּת חֻלְצָה אַבְל לַר"מ דַּס"ל קְטָנָה אֵינָה חוֹלְצָת
ל"ק דְאָמָה הָעֵבְרִיָּה קְטָנָה הִיא דְיוֹצֵאָה בְּסִימָנִים וְהָרַב אֹר חֲדָשׁ כ' דַּמ"ל אָמָה הָעֵבְרִיָּה גְדוּלָּה
פְּגוּן דְבִרְחָ' מְרַבָּה דְמִשְׁלֵמַת אַח"פ כְּמוֹ ע"ע ע"ש וְלִיתָא דֵּא"כ בְּגִיטִין דַּס"ה ע"ב וּבַפ"ק דְמִצִּיעַ'
דִּי"ב דְפָרִיף הָאֵי שְׁפָחָה ה"ד אֵי דְאִתְיָא ב' שְׁעֵרוֹת מֵאֵי בְּעֵינָא גְבִיָּה נּוֹקְמָה בְּבִרְחָה וְעֵינֵין לְהַמְש"ל
בְּרִישׁ ה' עֲבָדִים: בַּא"ד ש"כ תּוֹכִיחַ דְיוֹצֵאָה בְּכַסְפ' וְכו' עַכ"ל ק"ק אַמֵּאי לֹא כ"כ אַעֲיָקֵר הַקו'
ש"כ תּוֹכִיחַ דְיוֹצֵאָה בְּגִט וְכו' וְאֵין צָרִיף לְיוֹכִיחַ דְאִשָּׁה כָּלָל וִי"ל דַּכ"נ מִתְקַנַּת דְבְּרִיָּהֶם דְלִיכָּא
לְמַעַבְדַּד יוֹכִיחַ אֲלָא מֵאִשָּׁה וְאָמָה וּבְהֵכִי נִיחָא דְלֹא ק"ל אַעֲיָקֵר קו' דְעֵבִיד הַגְמָרָא אִשָּׁה מִיְבָמָה
נִימָא ש"כ תּוֹכִיחַ לְפּוּם מֵאֵי דְעֵבְדֵי לִיהַּ הַשְׁתָּא אַקו' דְאָמָה מִיְבָמָה: בַּד"ה וְאִמָּא ה"מ קְטָנָה וְכו'
וְא"ת הָא לְקְטָנָה ל"צ קָרָא דְהַשְׁתָּא זְבוּנֵי וְכו' עַכ"ל מַק' נִימָא דְבַקְטָנָה מִיָּרִי וּבְמַכְרָה כְּבָר
לְשַׁפְחוֹת דְהַשְׁתָּא לֹא מְצִי מְזַבֵּין לָהּ דֵּאֵין אָדָם מוֹכֵר לְשַׁפְחוֹת אַחַר שַׁפְחוֹת לְמ"ד אַבְל נַעֲרָה דֵּישׁ
לָהּ יָד קִידוּשִׁיָּה לְעַצְמָה וִי"ל דְכִינּוּן דְקוּדָם שְׁמַכְרָה לְשַׁפְחוֹת הִי"ל זְכִיָּה דְכֶסֶף קִידוּשִׁיָּה מִפְּחַ ק"ו
דְהַשְׁתָּא זְבוּנֵי וְכו' הַשְׁתָּא נְמִי אַע"ג דְפְקַעָה זְכִיָּה דְמַכְרָה מְשׁוּם דֵּאֵין מוֹכֵר לְשַׁפְחוֹת אַחַר שַׁפְחוֹת
מ"מ זְכִיָּה דְכֶסֶף קִידוּשִׁיָּה בְּמֵאֵי פְקַעָה וְא"כ אַע"ג דְהַשְׁתָּא ל"מ מְזַבֵּין לָהּ מ"מ כַּסְפ' דְקִידוּשִׁיָּה
כְּבָר שְׁמַעִי דְזִכִּי בְּהֵן אָבִיָּה וְנִכּוֹן הוּא וּבְהֵכִי נִיחָא לִי גַם דְבְּרֵי הַתּוֹס' בְּכַתּוּבוֹת בּוֹת דַּמ"ו ע"א
שׁוֹהַק' אַמֵּאי אַצַּט' בְּעֵרְכִין לְלַמּוֹד דֵּאֵין מוֹכֵר בַּתוּ כְּשֵׁהִיא נַעֲרָה מַק"ו דְהַשְׁתָּא מְכוּרָה כְּבָר וְכו'
הָא שְׁמַעִינוּ לִיהַּ מַקְרָא דְלֵאמָה דֵּאֵי אִיתָא דְמוֹכְרַת כְּשֵׁהִיא נַעֲרָה לַמ"ל קָרָא דְלֵאמָה הַשְׁתָּא זְבוּנֵי
מְזַבֵּין מַעֲשִׂי"ד מִבְּעֵינָא וְהַק' הַרֵא"ם ז"ל נִימָא דְאַצְטְרִיף לֵאמָה לְהֵיכָא שְׁכַבְרָה לְשַׁפְחוֹת בַּתוּ
לֹא מְצִי מְזַבֵּין לָהּ ע"ש וְעַפִּי"ה נִיחָא דַּאֲע"ג דְלֹא מְצִי מְזַבֵּין לָהּ מ"מ זְכִיָּה דַּמַּע"י לֹא פְקַעָה וְעֵינֵין
לְהַשַּׁע"ה ה' אִישׁוֹת ע"ש: בַּא"ד וְא"ת וְהֵאמְרִינוּ בַּפ' נַעֲרָה וְכו' וּמֵאֵי רֵאִיָּה וְכו' עַכ"ל מַק' נִימָא
דְהַגְמָ' שָׁם הַק' קְטָנָה שְׁמַעִי לָהּ מְסַבְרָא מְדַזְכִּי לִיהַּ לְמַמְסָרָא לְחַוְפָה וְאִיתֵר קָרָא דְלֵאמָה לְנַעֲרָה
וְנִיחָא בְּזָה גַם מ"ש מְהַרְשָׁ"א שָׁם פִּינּוּ דֵּאִיכָא הֵךְ סְבָרָא דְחַוְפָה לַמ"ל קָרָא דְלֵאמָה ע"ש וִי"ל
מְדַקְאֲמַר הַגְמָ' בְּתֵר הֵכִי לְקְטָנָה ל"צ קָרָא דְהַשְׁתָּא זְבוּנֵי וְכו' וְלֹא נִקְטַת הָאֵי לִישְׁנָא בְּשִׁנּוּיָא קְמָא
מְשַׁמַּע דְהַנַּעֲרָה קֵאֵי וְעִי"ל דְהַתּוֹס' הֵכִי מַק' פִּינּוּ דְמַסִּיר' לְחַוְפָה לֹא שְׁמַעִינוּ אֲלָא מַקְרָא דֵּאִתָּ בְּתֵי
כַּדְפַרְשִׁי מִנְ"ל זְכִיָּת חַוְפָה דְנַעֲרָה דְקוּשְׁטָא הוּא דָּאָב זְכָאֵי אֲפִילוּ בְּמַסִּירָה לְחַוְפָה דְנַעֲרָה וּמִנְ"ל
הָא מַקְרָא דֵּאִתָּ בְּתֵי י"ל דְבַקְטָנָה מְשַׁמַּעִי קָרָא וְס"ל לְהַתּוֹס' דֵּאֵין סְבָרָא לְמִילָף חַוְפָה מְכַסֵּף
קִידוּשִׁיָּה לְמַסְקָנָא וְכו"מ מִדְבְּרֵי הַשִּׁיטָה שְׁלֹא נִודַע לְמִי שְׂכ' דְלְמַסְקָנָא דַּנ"ל מִצִּיאָה דְכּוֹנְתָה אִיתֵר
לְן אֵת בְּתֵי נְתִי לְזְכִיָּה דְחַוְפָה ע"ש אַף בְּדְבְרֵי הַתּוֹס' בְּכַתּוּבוֹת א"א לְפָרֵשׁ כֹּן דְאַקְוִשִׁיתֶם הַלְזוּ
כ' דְבִלֵּא"ה פְּרִיף שְׁפִיר ע"ש וְעִי"ל בַּמ"ש הַתּוֹס' בְּשַׁבּוּעוֹ דַּכ"ב דְהֵיכָא דְהַסְבָּרָא אֵינָה פְּשׁוּטָה
כ"כ לֹא פְּרָכִי קָרָא לַמ"ל וְא"כ י"ל דְהֵךְ סְבָרָא דְמְדַזְכִּי לִיהַּ לְמַמְסָרָה לְחַוְפָה אֵינָה פְּשׁוּטָה כ"כ

וְנִיחָא גַם קוֹנְשֵׁי מְהַרְשֵׁי אֵשְׁפַתְבְּתֵי: בַּא"ד דְּמִשְׁמַע כָּל נְתִיבוֹת אִפִּי מְסִירָה לְחֻפָּה וְכוּ' עכ"ל ר"ל
כָּל נְתִיבוֹת בֵּין נְתִיבוֹת דְּקִנְיָן לְחוּד בֵּין קִנְיָן דְּגוֹמֵר אַבְל לֹא כָּל קִנְיָנִים דְּהָא קִנְיָן דְּבִיאָה ל"מ בֵּיהּ
קָרָא דְּאֵי הַקִּידוּשִׁין בְּבִיאָה הוּ"ל בְּעוֹלָה וּל"מ בְּקִנְסָה וְעוֹד לְקַמְן מִבַּע"ל אֵי בִיאָה נִשְׁוֹאִין עוֹשֶׂה
וְא"כ הוּי בְּחֻנְק וְלֹא בְּסִקִּילָה וְאֵי אֵיתָא דְּכָל נְתִיבוֹת בְּמִשְׁמַע תִּיפְשׁוּט דְּאִירוֹסִין עוֹשֶׂה: בַּד"ה וְכַת'
וְכוּ' דְּאֵי בְּעֵי מְסַר לֵה כְּשֶׁהִיתָה קִטְנָה וְכוּ' עכ"ל הַקְּשָׁה בְּשִׁטָּה הַנִּי"ל בְּקִידוּשִׁין גּוֹפִינְהוּ נִימָא דְּאֵי
בְּעֵי מְסַר לֵה כְּשֶׁהִיתָה קִטְנָה וְאִמְאֵי אִיזְצֵט' לְמִילָף מְבַשֶּׁת וּפְגָם ע"ש וי"ל דְּקִידוּשִׁין דְּנַעֲרָה לֹא
אִמְרִי סְבָרָא זֹו דְּאֵי בְּעֵי מְסַר לֵה כְּשֶׁהִיתָה קִטְנָה פִּינוֹן שְׁקִידוּשֵׁי נַעֲרָה עַל יָדָהּ וְע"ד שֵׁנ' הַתּוֹס'
אח"כ: דָּף ד' ע"א גמ' וְלִכְתּוּב רַחֲמָנָא נַעֲרוֹת וְכוּ' אֵין לְהַקְּשׁוֹת לְדַעַת הַרְמַב"ן הַנִּי"ל דִּיכּוֹלָה לְמַפְּוֹר
עֲצָמָה כְּשֶׁהִיא נַעֲרָה נִימָא דְּקַמ"ל דְּאֵי מְכָרָה עֲצָמָה בִּימֵי נַעֲרוֹת תַּצָּא בְּבִגְרוֹת דִּי"ל פִּינוֹן דְּהִיא
מְכָרָה עֲצָמָה סְבָרָא הוּא דְּאִינָה יוֹצֵאָה אִפִּי בְּבִגְרוֹת הַקְּשָׁה הַפְּנִי"י מְדַאֲמִרִי בְּעֶרְכִין דְּכ"ט לְרַב
דְּאִמֵּר הַמוֹכֵר אֶת שְׂדֵהוּ בְּשֵׁנַת הַיּוֹבֵל מְכוּרָה וְיוֹצֵאָה הָא דְּלֹא יְלִיף מִק"ו דְּמְכוּרָה כְּבָר וְכוּ' כְּדִילְפִי
גְּבִי מוֹכֵר אֶת בְּתוֹ כְּשֶׁהִיא נַעֲרָה מִשּׁוּם דְּשִׂאנֵי הַתָּם דְּלֹא הִדְרָא וּמְזַדְּבָנָה וּפִירִש"י דְּאֵין מוֹכֵר
לְשִׁפְחוֹת אַחַר שִׁפְחוֹת מִשְׁמַע דְּלִמָּ"ד מוֹכֵר לְשִׁפְחוֹת אַחַר שִׁפְחוֹת מוֹכֵר בְּתוֹ כְּשֶׁהִיא נַעֲרָה וְא"כ
נִימָא דְּלִהֲכִי אִיזְצֵט' קָרָא הֲכָא לְבִגְרוֹת דְּאֵי מְכָר אֶת בְּתוֹ כְּשֶׁהִיא נַעֲרָה יוֹצֵאָה בְּבִגְרוֹת וְיִשׁ מִי
שְׁתִּירֵץ בְּמָה שְׁכַתְּבַת הַתּוֹס' בְּכַתְּבוֹת דְּמ"ו לְחַד תִּי דְּאֵית לָן לְמִילָף דְּאֵין מוֹכֵר בְּתוֹ כְּשֶׁהִיא נַעֲרָה
דַּא"כ לִמ"ל לְאָמָה וְהַגְּמ' חַד מִינִינְהוּ נִקְט וְלִתִּי אַחֲרִינָא שְׁתִּי שָׁם ס"ל כַּמ"ש הַתּוֹס' בְּעֶרְכִין וְעִי"ל
הַגְּמ' פֶּאן אֲלִיבָא דְּשִׁמוּאֵל דְּס"ל שָׁם בְּעֶרְכִין דְּלִכ"ע אֵין מוֹכֵר בְּתוֹ נַעֲרָה וְעַמ"ש לְקַמְן דִּי"ח ע"ב
ע"ש: רִש"י ד"ה בָּא שְׂכִיר וְכוּ' וּמֵאחַר שְׁנִכְתְּבוּ וְכוּ' עכ"ל וְעִי"ל דְּקִנְיָן קִנְיָן עוֹלָם לֹא מְקָרִי
שְׂכִיר דְּאִפִּי קִנְיָן שְׁנִימִים לֹא מְקָרִי שְׂכִיר אֲלֵא מִשּׁוּם דְּכַתִּיב בְּשְׂכִיר שְׁנָה כַּמ"ש בְּשִׁטָּה ע"ש:
תּוֹס' ד"ה וְיוֹצֵאָה וְכוּ' וְא"ת בְּרִישָׁא הוּ"ל לְנַעֲרוֹת וְכוּ' עכ"ל מ"ש מְהַרְשֵׁי א"א ע"ד הַרְא"ם דְּאִשְׁתְּמִיט
לִיה דְּבָרֵי הַתּוֹס' דְּלִפ"ד מֵאֵי מִק' הַתּוֹס' נִימָא אֵלּוּ לֹא נִאָּמֵר קְאָמֵר ע"ש י"ל דְּהַתּוֹס' מִק' לְאוּקְמָתָא
דְּמַר בַּר ר"א דְּלֹא שְׁנִיף לְמִימֵר אֵלּוּ לֹא נִאָּמֵר דְּהוּ"ל לְבְּרִיש' נַעֲרוֹת וְאִח"כ בְּגָרוֹת דְּאִילוּנִית דְּכָף
סְדֵר הַזְּמַנִּים בְּעֻלְמָא דְּנַעֲרוֹת וְאִח"כ בְּגָרוֹת וּמ"ש בְּיָשׁוּב דְּבָרֵי רִש"י בְּחֻנְפֵּשׁ דְּמִשּׁוּם שְׁלֹא הִבִּיא
הָךְ דְּרִשָׁא דְּאֵין כְּסָף לְאֵדוֹן זֶה לְכָף כ' נַעֲרוֹת בְּרִישָׁא מִשּׁוּם מְלִתָּא דְּחִידוּשָׁא בְּרִישָׁא ק' לִפ"ז גְּבִי
בְּרִישָׁא דְּתוֹשֵׁב נִימָא פֶּן וְאִמְאֵי הַנּוֹצֵרֵי רִש"י בְּשִׁמְעֵתִין לוֹ וּמֵאחַר שְׁנִכְתְּבוּ וְכוּ' וּמ"ש מְהַרְשֵׁי א"א
דְּגַם אֲבִי יָדַע לֵה דְּבִגְרוֹת דְּאִילוּנִית אֲתִיא בְּק"ו אֲלֵא דְּס"ל מִקְלָת' דְּאֲתִיא בְּק"ו טַרְח וְכוּ' לֵה קָרָא
וּמֵאֵי דְּקָאֵמֵר וּבְבִגְרוֹת לֹא תִיפּוֹק הִינְיָנוּ ע"י נַעֲרוֹת דְּחַד גּוֹפָא וְכוּ' ע"ש פְּנוּנְתוֹ ע"י ק"ו מְנַעֲרוֹת
דְּחַד גּוֹפָא לֹא תִיפּוֹק דְּלִיבָא ק"ו מְנַעֲרוֹת דְּגּוֹפָא דְּאִילוּנִית דְּל"ל נַעֲרוֹת אַבְל מוֹדָה דְּתִיפּוֹק ע"י
ק"ו מְנַעֲרוֹת דְּעֻלְמָא כְּדָאֵמֵר מַר בַּר ר"א דְּאִמְרִינָן בֵּיהּ שְׁפִיר מְלִתָּא דְּאֲתִיא בְּק"ו וְכוּ' וְעִינָן לְהַשִּׁיטָה
שְׁלֹא נוֹדְעָה לְמִי: בַּד"ה דְּלֹא וְכוּ' הָא אִמְרִי גְּבִי סְרִיס עַד שְׁיִהִיוּ בּוֹ כְּוָלָן וְכוּ' עכ"ל ק' דְּפִלוּגְמָתָא
דְּאִמְרֵי הִיא הַתָּם וְנִימָא דְּמַר בַּר ר"א ס"ל כַּמ"ד בְּאַחַד מֵהֶם וְי"ל פִּינוֹן דְּגַם אֲבִי יָדַע לִיה לְק"ו
דְּעֵבִיד מַר בַּר ר"א אֲלֵא דְּס"ל דְּמְלִתָּא דְּאֲתִיא בְּק"ו טַרְח וְכוּ' לֵה קָרָא דְּלֹא אֲסִיק אֲדַעֲתִיהּ דְּרִשָׁא
דְּעִיקֵר זְבִינָא דְּאִילוּנִית וְא"כ לִיבָא לְמִדְּרַשׁ מְדִי וְכַמ"ש מְהַרְשֵׁי א"א בְּדִיבּוּר הַקְּוֹדֵם א"כ עִיקֵר
אֲתַקְפָּתָא דְּמַר בַּר ר"א אֲאוּקְמָתָא דְּאֲבִי הִיא הָא אִיבָא לְמִדְּרַשׁ לְזְבִינֵי דְּאִילוּנִית וְאִיבָא לְמִדְּרַשׁ
וְלֹא אִמְרִינָן טַרְח וְכוּ' לֵה קָרָא מִק' הַתּוֹס' שְׁפִיר מֵאֵי פְּרִיף מַר בַּר ר"א אֲאֲבִי נִימָא דְּאֲבִי ס"ל כַּמ"ד
עַד שְׁיִהִיוּ כְּוָלָן וְעִינָן לְהַשִּׁיטָה הַנִּי"ל: ע"ב ד"ה מְעִיקְרָא וְכוּ' וְי"ל דְּאֵי מְהִיקְשׁ לְחוּד וְכוּ' עכ"ל הַק'
מְהַרְשֵׁי א"א הַשְׁתָּא נְמִי אַק"ו נִימָא דִּיזוּ ע"ש וְי"ל דְּבִלָּא הַפְּרִיף שְׁפִיר מַה לְאָמָה שְׁכָן יוֹצֵאָה בְּכֶסֶף
וְלֹא הוּק"ל לְהַתּוֹס' אֲלֵא לְמַסְקָנָא לִמ"ל ג"ש נִילָף מְהִיקְשָׁא וְנַדַע דְּהַרִיטְבָּ"א כ' דְּהַק"ו דְּבְרִישָׁתָא

ל"ד אלא בגנן אב דהא לא שייכא ביאה דאישות בשפחה ע"ש ועיין למהרש"א לקמן דף ה' אכל התוס' נר' דלא ס"ל פן ממ"ש אח"ז בשם הר"ן דאי איתא דבגנן אב הוא היכי פועי למילף בבגנן אב מאמה פיון דאמה גופה נ"ל מנהפד' פיון דיוצאה בכסף וכו' כמ"ש הר"ן גפי היקישא וכ"נ נמי ממה שהק' בדבור שאח"ז גילף פסוף מביאה דאי איתא דבגנן אב הוא לק"מ ועיין להרמב"ן ז"ל בחי' ובתי' זה של התוס' ק"ל דלקמן ד"ט ע"ב אמרינן דאי מופעלה הו"א עד דמקדש וחדר בעיל ונערה המאורסה מנ"ל בפטר ואמאי לא קאמר נערה המאורסה במקדשה בב' פרוטו' נוקמי' לקר' דנבעל' למקד' וחדר בעיל מ"מ בב' פרוטו' פסוף לחודיה סגי דילפי' מאמ' וי"ל דגימ' פננת התור' למיעוט' דוקא מקדש וחדר בעיל דלא גילף מאמ': בד"ה פתב וכו' אקידושין של ביאה וכו' עכ"ל נר' דלא מסתבר להו דגם בכ"הג מקשי הניות להדדי ובשטר דבעי נמי אמר הוא ילפי' מגט מויצאה ותיטה וגט נ"ל מןשליחה מביתו: בד"ה ובעלה וכו' וי"ל דאי לאו וכו' עכ"ל עיין למהרש"א ז"ל שם ביבמות ומה שנר' מדבריו דג"ש זו דקיתה קיתה ראשה מןפנה קשיא דהא מבע"ל לדרשא דשמעתין דכי יקח ולא פי תקח ונ"ל בכוננת התוס' שם דכל דבריהם אזלי למ"ד בגדה דכ"ב דג"ש מןפנה מצד א' למדין ואין משיבין ואינה מןפנה כל עיקר למדין ומשיבין וג"ש זו דקיתה אינה מןפנה ומאי דילפי' שם קיתה קיתה היינו קיתה דה עריות מןפנה אבל קיתה דאשה אינה מןפנה וג"ש דכהנים שהק' התוס' אח"כ אינה מןפנ' פלל אלא דהתם ליכ' תשו' ועיין להשע"ה: ד"ה אמר וכו' ומשני אי לא פתיב וכו' עכ"ל מה שהק' מהרש"א ולכתוב ובעלה ומדאצט' קרא ולא ילפי' מק"ו דיבמה ע"כ משום דאמה העבריה תוכיח ושמעי' דאמה אינה נקנית בביאה ע"ש ל"ק דהו"א משום דשפחה פנענית תוכיח ולא הנה שמעי' דין דאמה לכף אצט' ובעלה דהשת' אמעיטו תרנוניהו אמה וש"כ ובעיק' קו' התוס' לכאורה י"ל ע"ד מ"ש מהרש"א בד"ה פתב מיהו י"ל ובקל יתבאר: דף ה' ע"א גמ' אמר קרא ויצאה ותיטה ק"ל ת"ל קדושין דשטר מדאצט' בעולת בעל דאי מופעלה הו"א עד דמקדש וחדר בעיל ונערה המאורסה מ"ל בפטר פדאיתא לקמן ד"ט וא"כ מדאצט' בעולת בעל שמעי' קידושי שטר דל"מ נערה המאורסה אלא בשטר וי"ל דתנא דהאי בריית' דשמעתין נ"ל פסוף מפי יקח איש וכו' לחודה ובעולת בעל לדרשא אחרתא ונהגמ' לקמן דקאמר אי מהתם וכו' לא קאמר הכי אלא אליבא דמאן דנ"ל מבעולת בעל אבל להך תנא דברייתא לא מייתי קרא דבעולת בעל: תוס' ד"ה מנין וכו' משום דאמה גופ' וכו' עכ"ל ומשפחה פנענית לא ילפי' דאיכא למיפרך שפן נקנית בחזקה: בד"ה שפן וכו' מה למטלטלין שפן וכו' עכ"ל לפום מאי דנקטו בקושיות' מטלטלין יוכיחו ואתנא מתרנוניהו מקרקעי ומטלטלי הומ"ל שפן הנאתו מרובה פדפרכי' בשמעתין בסמוך דחדא מתרתי אפי' לא הדר דינא פרכי' כ"ד פדאיתא בפך קל הפשר דקי"ו ע"ש בתוס' אלא דהוצרכו לפירכא שפן פודין פי היכי דלא תקשה גילף ממטלטלין לחודייהו חדא מחדא: ד"ה ע"מ וכו' דבית אביה קרוים פל יוצאי חלציו וכו' עכ"ל וממכרו לא ק"ל דמ"מ בית אחרת שדר בה מקרי בית אביה אחל עליה היום התנאי ועיין ולהמש"ל ועוד הנה נ"ל דממכרו לא ק"ל דחוזר ביובל ונקט תנא דברייתא בבא דע"מ שלא תלכי לבית אביה לזמן שהיה היובל נוהג אלא שנה דוחק ומ"ש הוא הנכון: ד"ה שפן אם היתה בת דעת היתה מתרצית וכו' עכ"ל ק' הרי האב מקבל קידושי בתו נערה בע"כ אף על פי שהיא בת דעת ואינה מתרצית שו"ר להרמב"ן ז"ל בחי' שהק' פן: ע"ב ד"ה חופה וכו' כר"ט דהיכא דמיפרך ק"ו וכו' עכ"ל הק' השע"ה א"כ מאי פריה ג' תנן ד' לא תנן ניימא דבפלוגתא לא קמיירי ועוד הק' להפוס' כר"ה דחופה קונה הא קי"ל פרבגן דר"ט ע"ש ולפמ"ש מהרש"א בד"ה דמאי דקונה לר"ה הוא מסבא פיון דגומרת ולא הוצרך לקו' אלא פדי שתהיה קונה וגומרת בב"א ע"ש ניחא דמאי

דְּקוּנָה לַחֲדוּד לֹא תִלְיָא בְּפִלּוּגְתָּא דְרַבְּנָן וּר"ט גַּם עַפ"ד מְהַרְש"א נִיחָא מ"ש הַפְנ"י בַּגְמ' דְּפָרְיָהּ
מְדַעְוֵלָא אַר"ה דְּמִשְׁמַע דְּאִי ר"ה ס"ל פְּסָף מְאַכִּיל פְּעוּלָא חֲנוּפָה אֵינָה קוּנָה א"כ בְּמֵאֵי מוּקִי קָרָא
דְּכָל טְהוּר בְּבִיתָהּ יֵאָכֵל אֹתוֹ דְּמֵינִיתִי רַש"י לְקַמֵּן ד"י ע"ב ע"ש דַּעַפ"ד מְהַרְש"א נִיחָא דְּאִי ס"ל
מְאַכִּיל אֵינָה קוּנָה וְגוֹמְרֵת אֵלָּא קוּנָה לַחֲדוּד אָבֵל ק' לְדַבְרֵי מְהַרְש"א קִשְׁיָא לַר"ה מְפַרְיֵתָא דְלַעִיל
וּבְעֵלָה מְלַמֵּד שְׁנַקְנִית בְּבִיבָה וְאַמְאֵי אַצְט' קָרָא הָא פִּינּוֹן דְּגוֹמְרֵת אַחַר פְּסָף מְסַבְרָא קוּנָה וּמְאֵי
דְּגוֹמְרֵת נ"ל מַק"ו דִּיבְבָה דְאַחַר פְּסָף אֲשֶׁה נְמִי זְקוּקָה אוּ מַט"א כַּמ"ש הַר"ן וְצ"ל דַּר"ה מַפ"ל
לַעֲנִין שְׁתַּקְנֵי וְגוֹמְרֵת בַּב"א וּפְשִׁיט"ל דְּבִיבָה נְשׁוּאִין עוֹשֶׂה וּמִפְּשִׁט פְּשִׁיט"ל לַר"ה מְאֵי דַמְבַע"ל
בַּגְמ' לְקַמֵּן וְאִין לְהַקְשׁוֹת דְלֵהָא מְלֵתָא נְמִי נִילַף מַק"ו דְּכֶסֶף כְּדִילְיָף ר"ה חֲנוּפָה וְהַפְרִיֵתָא גּוּפָה
ס"ל כַּר"ט דְּהִיבָא דְמִפְרָף ק"ו לֹא אָמְרִי דִּיּו כַּמ"ש מְהַרְש"א לַעִיל בַּד"ה מְעִיקְרָא דִּי"ל דְּחֲנוּפָה
גּוּפָה לֹא יִלְפִי אֵלָּא מְפָסָף וּשְׁטָר וּבִיבָה דְמְפָסָף וּשְׁטָר אֵיבָא לְמִפְרָף: גַּמ' הָא נְתָן הוּא וְאָמְרָה
הִיא א"מ וְכו' מַק' לַמ"ש הַתּוֹס' דְלֹא דִיִּיק מְדַנְתְּנָה הִיא וְאָמַר הוּא מְשׁוּם דְבָאָדָם חָשׁוּב מְקוּדְשָׁת
מְאֵי פְרִיף הַגְמָרָא נִימָא דְרִישָׁא קְתַנִּי נְתָן הוּא וְאָמַר הוּא מְקוּדְשָׁת הָא נְתָן הוּא וְאָמְרָה הִיא א"מ
וְסִיפָא קְתַנִּי דוּקָא נְתָנָה הִיא וְאָמְרָה הִיא א"מ לְאַפּוֹקִי נְתָנָה הִיא וְאָמַר הוּא דְמְקוּדְשָׁת בְּאָדָם חָשׁוּב
וְאִי תַנִּי בְּסִיפָא נְתָן הוּא וְאָמְרָה הִיא אֵינָה מְקוּדְשָׁת הוּ"א כ"ש נְתָנָה הִיא וְאָמַר הוּא וִי"ל דַּא"כ
נִינְתַנִּי בְּסִיפָא נְתָן הוּא וְאָמְרָה הִיא א"מ וְהִנֵּה שְׁמַעִי דְלַאפּוֹקִי נְתָנָה הִיא וְאָמַר הוּא אֲתָא פִּינּוֹן
דְּלַגּוּפִיָּה לֹא אַצְט' דְּמִדִּיּוּקָא דְרִישָׁא שְׁמַעִי לֵה אֵלָּא ע"כ דְאַתָּא לְדִיּוּקָא דְנְתָנָה הִיא וְאָמַר הוּא
דְמְקוּדְשָׁת בְּאָדָם חָשׁוּב וְהִנֵּה שְׁמַעִי שְׁפִיר דִּין אָדָם חָשׁוּב וּמְדַקְתְּנִי נְתָנָה הִיא וְאָמְרָה הִיא ע"כ
לְאַפּוֹקִי נְתָן הוּא וְאָמְרָה הִיא וּפְרִיף שְׁפִיר: גַּמ' נַעֲשֶׂה כְּמִי שְׁנַתְּנָה הִיא וְאָמְרָה הִיא וְכו' מְפָאן ק'
לַמ"ש הַרְבַּ בַּש"מ בְּמַצִּיעָא ד"ל ע"א דְּהִיבָא דְתַנִּי אָבֵל לֹא אָמְרִי נַעֲשֶׂה וְהִכָּא אָמְרִי נַעֲשֶׂה אַע"ג
דְתַנִּי אָבֵל בְּסִיפָא דְמִלְתִּיהּ וַיֵּשׁ לִיְשׁוּב: שָׁם גַּמ' סְפִיקָא הוּא וְחִיּוּשִׁי מְדַרְבְּנָן לַפְמ"ש הַתּו' לַעִיל
ד"ד ע"ב מְמַעַט נְתָן הוּא וְאָמְרָה הִיא ע"כ סְפִיקָא דְקֶאֱמַר הִינּוּ ס' דְרַבְּנָן וְהִינּוּ דְקֶאֱמַר וְחִיּוּשִׁי
מְדַרְבְּנָן וְעִינּוֹ לְהַר"ן בְּהִלְכוֹת וְעִינּוֹ לְהַרִיטְב' א' בַּח' וּמְדַבְרֵי כָּל הַרְאִשׁוֹנִים נִרְאָה דְנְתָן הוּא וְאָמְרָה
הִיא א"מ מְדַאֲרֵי אָבֵל בְּשִׁטָּה שְׁלֹא נֹדַע לְמִי פְתַב דְמַאֲרֵי קְדוּשִׁין גְּמוּרִין דְלֹא פְתִיב כִּי יִקַּח
וַיֹּאמֶר ע"ש וַיֵּשׁ לְלַמּוֹד מְדַבְרֵי דְכִי נְתָנָה הִיא וְאָמְרָה הִיא בְּאָדָם חָשׁוּב מְקוּדְשָׁת מְדַאֲרֵיִתָּא
דְכִינּוֹן דְבָאָדָם חָשׁוּב הָוִי כְּמִי שְׁנַתְּנָן הוּא לֹא אֵיכְפַת לָן בְּאַמִּירָה דְלֹא פְתִיבָא בְּאֲרִיִתָּא וּבְרִיִתָּא
דְקְתַנִּי נְתָנָה הִיא וְאָמְרָה הִיא א"מ לֹא מִיָּרִי בְּאָדָם חָשׁוּב וְהַע"י נְסַתְּפַק בְּזָה וּפְשִׁיט לֵה מַמ"ש
הַתּוֹס' דְלֹא נִקַּט נְתָנָה הִיא וְאָמַר הוּא מְשׁוּם דְלֹא פְסִיקָא וְאִי אֵינָה הָא ע"כ בְּרִיִתָּא לֹא אֵיִרִי
בְּאָדָם חָשׁוּב ע"ש וְלִיתָא דַּמ"ש הַתּוֹס' נִקַּט מְלֵתָא פְסִיקָא הוּא עַל הַגְמ' וְלֹא עַל הַבְּרִי' וּבְשִׁטָּה
הַנְז' כ' פְּדַבְרֵי הַתּוֹס' וּכְבָר הוֹכַחְתִּי מְדַבְרֵי דְבָאָדָם חָשׁוּב מְקוּדְשָׁת מְדַאֲרֵיִתָּא: שָׁם גַּמ' נִימָא
דְסַבֵּר שְׁמוּאֵל וְכו' הַר"ן בְּנִדְרִים כ' דְבַגְרֵי וְשִׁין מוֹדָה שְׁמוּאֵל דְהִנּוּן יָדִים וּלְפ"ד ע"כ דְנִדְרֵי ל"ד
לְגִירוֹ דְהָא הַר"ן דִּיִּיק שָׁם דְמִלְשָׁנָה דְלִימ' קְסַבֵּר שְׁמוּאֵל וְכו' דַּס"ל כֹּן דְלֹא כַּמ"ש הַתּוֹס' בְּשִׁמְעֵתִין
וְצ"ל לַפ"ד דְמֵאֵי דְמוּקִי הַגְמ' כַּר"י הִינּוּ לַס"ד אָבֵל לְמֵאֵי דְמַסִּיק שָׁם סְבָרָא דְאִין אָדָם מְגַרְשׁ אֶת
אֲשֶׁת חֲבִירוֹ אֲתֵיָא מִתְנִי' כְּרַבְּנָן וּבְרִיִתָּא דְקְתַנִּי אָסוּר אָסוּר תְּרִי זְמַנִּי ע"כ לֹא אִיסוּר אֲכִילָה קֵא'
כַּמ"ש הַר"ן שָׁם וּבְגוּפָה דְשְׁמַעְתָּ שָׁם ק' מְאֵי קֶאֱמַר נִימָא רְבָא דְאָמַר כַּר"י נִימָא שְׁאֲנִי נְזִיר דְכְּתִיב
כִּי יִפְלֹא דְזָהוּ טַעְמוֹ שֶׁל רְבָא וְצ"ל דַּס"ל לְהַגְמ' דְגַט דְכְּתִיב פְּרִיתוֹת דְמִי לְנְזִיר כְּדֵאִיתָא הֵתָם
וּבְהַכִּי י"ל מ"ש הַתּוֹס' רִי"ד בְּשִׁמְעֵתִין מְאֵי פְרִיף נִימָא שְׁאֲנִי נְזִיר דְכְּתִיב כִּי יִפְלֹא דִי"ל דְגַט דְמִי
לְנְזִיר וְהַגְמ' פְרִיף מְסִיפָא דְגִירוּשִׁין דְלֹא תַנִּי מְנַאי מִיְהוּ הַתּוֹסְפוֹת בְּשִׁמְעֵתִין ס"ל דְהַגְמ' לֹא פְרִיף
אֵלָּא אַקְוִדוּשִׁין דְהַגְרֵי וְשִׁין י"ל דְמוֹכִיחוֹת טְפִי דְאִין אָדָם מְגַרְשׁ אֶת אֲשֶׁת חֲבִירוֹ וְהַגְמ' דְקֶאֱמַר הִנִּי

לישני וכו' אקידושין קאי ואגב מפ' טעמא דהני לישני דסיפא בגירושין ומדברי רש"י בד"ה לישני וכו' נר' דמפ' דהגמ' פריה אתרונניהו אקידושין ואגירושין: דף ו' ע"א רש"י ד"ה במ"ע בהנה לישני דמבע"ל וכו' עכ"ל דקדק לפ' בהנה לישני דמבע"ל משום לישנא דגמרא דקאמר אח"ז ונהכי קמבע"ל בהנה לישני וכו' והגמ' גופיה דלא פריה הכי אלישני דברייתא משום די"ל דברייתא אתיא כר"י דס"ל צריה לפרש אבל אלישני דמבע"ל פריה שפיר דודאי לא מבע"ל אלא אליבא דהילכתא: תוס' ד"ה אפי' וכו' הא דר"י אמר שמואל וכו' עכ"ל היינו הא דאמר והוא שעסוקין באתו עגנו וכ"כ מהרש"א וצ"ל דדברי התוס' בד"ה אולי בשי' רש"י דלפני הר' עזריאל שכ' בדבור הקודם דהחשש אינה אלא אם אינו רוצה לקדשה וכמ"ש מהרש"א שם ע"כ דגריס לא שמיע להו הא דאמר רב הונא אמר רב: ע"ב גמ' הא ריבית מעלייתא היא כ' הריטב"א דלא פריה אלא אלישנא אבל מקודשת במעות הריבית דאפי' יוצאה בדיינים מ"מ אינו מחוייב להחזיר אותם המעות גופניהו והק' המח"א בה' ריבית סי' ב' דהא הך עדיין לא נתנה לו הריבית וא"כ לא נתן לה פלום פיון דר"ק יוצאה בדיינים ע"ש ונראה לי דס"ל להריטב"א כס' רבי אפרים דס"ל דמאי דאמרי' בפ' אז"נ כל סילוקי בלא זוזי אפוקי מניה הוא ל"ד במשכנתא פדעת הרי"ף ז"ל אלא אפי' בכל שטר חוב וכמ"ש מחלק' הרי"ף ור"א הטור בי"ד סי' קס"ב וא"כ י"ל דמייירי דזקפ' עלנה הריבית בשט"ח וא"כ הגמ' ל"מ לאקשוני מקידושין משום די"ל דס"ל.

לאפיי כמ"ד ר"ק א"י בדיינים וכיון דסילוקי בלא זוזי אפוקי הוא מחוייבת ליתן וא"כ מקודש' שפיר ומשום דלכאורה ל"מ מקדש לה במעות האיסורא לזה כ' הריטב"א דמעות הריבות קניות לו וחשוב שלו פשטטלין אפי' ר"ק יוצאה בדיינים וא"כ הך ל"מ דא"י מקודשת פשטטתם עליה בחוב אי לאו משום מלנה פדפריה עוד היינו מלנה ועיין מ"ש עוד המח"א: דף ז' ע"א גמ' מקודשת מדין ע"כ המש"ל ברפ"ה מה"א כ' משם הרדב"ז ש'למד מפאן למקדש בפחות משו"פ ובשעה שהגיע לידה נתיקר והיה שו"פ מקודשת ואע"ג דלא חסר מדי מדין ע"כ ע"ש נלע"ד דל"ד דשאני הך דאדם אחר חסר פרוטה עבורו והו"ל כמו תורם משלו על של חבירו דתרומתו תרומה: גמ' א"כ הו"ל נכסים שיש להם וכו' יש להוכיח מפאן דקנן אגב דאורייתא דלא כמ"ש התוס' בקמא די"ב דאי איתא דהוי דרבנן קשיא לס"ד דמדין אגב קאמר הא קנן אגב הוא מדרבנן והיכי קאמר דמקודשת דמשמע מקודשת גמורה מיהו י"ל דקנן דרבנן מהני לקידושין דאורייתא כמ"ש הפוס' דבקדשה במעמד ג' ועוד י"ל ועיין להריטב"א בחי' פאן: תוס' ד"ה ונפשטו וכו' יליף רגלה של זו עולה ובדבר שהנשמה תלויה בו וכו' עכ"ל ע"ש בגמ' דלא יליף בדבר שהנשמה תלויה בו מקרא אלא ברגלה של זו עולה הוא דיליף מקראי למר כדא"ל ולמר כדא"ל ועיין להריטב"א פאן וצ"ל דכוננתם דכיון דלא אמרי' פשטה קדושה בכולה אלא אי רגלה של זו קדשה קדושת הגוף דבקדושה דמים בעיא ולא איפשטא וא"כ פיון דהא דקדשה הרגלה ה"ג היא מקרא פדאמר התם יכול תצא לחולין ת"ל וכו' וכן ל"מ ד שהנשמה תלויה בו היינו מסברא דלא אמרי' פשטה אלא בדבר שהנשמה תלויה בו אבל עיקר הקדושה דקדוש האבר שנקדיש קוה"ג הוא מקרא וא"כ הך דלא כתיבי קראי מנ"ל דקדשה חציה פלל פי היכי דנימא פשטה קדושה בכולה: בא"ד אבל אם אומר מאורסת וכו' עכ"ל מק' משם הפנ"י דבגדרים ד"ז אמרי' יש יד לקידושין והיינו משום דלשון הקדש היא וא"כ במאורסת דלאו לשון הקדש אין יד וא"כ היכי ס"ד הגמ' לעיל ר"ה ע"ב דלא מייירי שמואל בדאמר לי ונה שמואל מאורסת נמי קאמר ובכה"ג אפי' יד מוכיח לא הוי יד עכ"ד וע"ש בגדרים דהרא"ש בפ"ה הוא שכ' פן אבל ה"ן כ' דיליף במ"מ מנדרים ונאפי' לדברי הרא"ש י"ל דדוקא התם דלא נתן לה הפסד אלא שנתן לחבירתה לחוד דליכא מעשה אבל בנתן לה הפסד

בכה"ג הוי יד מוכיח טפי ואפי' בלא לשון הקדש מהני וכמ"ש הר"ן שם דמה"ט מהני יד בגיטין
ע"ש: ד"ה ש"מ וכו' דאין תמונה בעופות וכו' עכ"ל ה"ה דהומ"ל דע"כ לג' ק"ד מדקה דהא התם
לא אמר תמונתה פיוצא בה אלא דס"ד למימר דגרסי' ק"ד מדקה וגרסי' נמי במילתיה דר'
אושעיא תמונתה פיוצא בה לכן כ' דא"א לגרוס התם הכי דהא אין תמונת' בעופו': בא"ד וא"ת
למ"ל לר"י וכו' עכ"ל לאו אר"י גופיה מק' דשפיר קמ"ל דעושה תמונה כמ"ש התוס' בפסחים
אלא הגמ' דקאמר ש"מ וכו' מק' דהא שפע' לה ממתני' וכ"נ מתי' שכ' מיייתי מדברי האמוראי'
ובתי' לא יתורץ לר"י גופיה דקמ"ל הלכתא דהא בלא"ה ס"ל דהלכה פסותם משנה ולכן הוצרכו
בפסחים לתרץ דקמ"ל דעושה תמונה: גמ' בתה ופרתה בפרוטה מהו משמע דאי אמר בתה ופרתה
בב' פרוטות ודאי דאמרי' בתה בפרוטה ומקודשת ולדעת הסוברים דכל כה"ג הוי בקני אתו וחמור
פשיטא דאינה מקודשת ולא מבע"ל אלא כי אמר בתה ופרתה בפרוטה מי אמרי' בתה בפרוטה
דאדם יודע שאין קודשין פחות משו"פ: תוס' ד"ה חצייה וכו' והכא גלי דעתיה וכו' עכ"ל לדעת
הסוברים דאמרי' פשטה קדושין בכלה אפי' אמר מאורסת י"ל דכיון דתקף אמר חצייה הב'
בפרוטה לא אמרי' פשטה קדושה בכלה דלא אמרי' פשטה אלא אי חצייה הב' עדיין נשאר בלא
קדושין ומ"מ הוי קדושין לחצאין ואין אשה מקודשת לחצאין ובהכי א"ש גם הבעיא הב' חצייה
בפרוטה ועיין למר"ן בב"י: ד"ה שתי וכו' וצ"ל שפירר וכו' עכ"ל לפמ"ש מהריב"ל בח"ג
דבמשנה עמה פבר הוי ידיים מוכיחות דלא מקדשא וסגי במקודשת ואצ"ל מקודשת לי ע"ש י"ל
דה"נ בהיו משונדכין וא"צ לו שפירר: דף ח' ע"א ד"ה מנא וכו' ל"ק מיייתי ראיה וכו' עכ"ל
עמ"ש מהרש"א וק' דהכי מיייתי ראיה ל"ק הא עיקר טעמיה דר"י משום דאשה לא בקיאה
בשומה אבל הקא דבאיש מייירי אפי' ר"י מודה דא"צ שימה וי"ל דדוקא גבי שיראי דשומתן
ידועה הוא דאמרי' דדוקא אשה לא בקיאה בשומה אבל עגל וטלית דאין שומתן ידועה אפי' איש
אינו בקי בשומה ולפ"ז צ"ל דפלוגתיהו אפי' באין שומתן ידועה מייירי דאי באין שומתן ידועה
אפי' רבא מודה מאי מיייתי ראיה ר"י מעגל וטלית ומ"ש התוס' לקמן בד"ה והלכתא דדוקא
בשומתן ידועה הוא דלא שומה היינו ר"ל דהגמ' לא פ' כרבא אלא בשומתן ידועה וא"ש לפ"ז
קושיתם א' שהק' שם אמאי הוצרכו לפסוק וכו' וכ"נ מדברי הרא"ש שם מיהו מדברי הריטב"א
שם נר' דרבא גופיה ופיה ל"פ אלא בשומתן ידועה ועיין בשיטה במ"ש במאי דמיייתי ר"י
מברייתא דמכסר מקנתו ועיין לה' לח"מ בפ"ז מה"א דין ח"י: גמ' מיתיבי התקדשי לי במנה וכו'
ק' מאי פריה נוקמה כרבנן דס"ל ע"מ לא פאומר מעכשיו ור"א כרבי דבגיטין ד"ס מבואר דרבנן
פליגי ארבי וי"ל דלר"י דוקא קאמר התם דרבנן פליגי אבל ר"ה ס"ל דרבנן לא פליגי ארבי
דס"ל דר"א ור"ה אי איתא דס"ל דרבנן פליגי לא הוו פסקי פרבי דהלכה כר' מחבירו ולא מחבריו
ואע"ג דקי"ל דאמורא בידו לפסוק נגד הפלל מ"מ כל שלא פ' פן בהדיא לית לן למי' הכי: ע"ב
גמ' איתיביה רבא לר"נ קדשה במשכון וכו' הא דלא מוקי לה במשכון שהקנה לה בגוף המשכון
דכה"ג מקודשת כמ"ש התוס' והריטב"א משום דא"כ מאי למימרא: תוס' ד"ה מנה וכו' דהתם
גרמו לו הפסד וכו' עכ"ל נר' דכה"ג לאו דינא דגרמי הוא דא"כ אפי' לא פאת חבילה לידו אלא
ע"כ דגרמא בנזקין הוא דהוי דפטור מדינא והיינו טעמא דכשפאת חבילה לידו מחייב נר' משום
דתפס הוא וס"ל להתוס' דגרמא מא בנזקין כיון דחייב לצאת י"ש אי תפס ל"מ מניה ומפאן
תשובה למ"ש מהרש"ל ביש"ש בקמא פ"ו סי' ו' דגרמא בנזקין אי תפס מפק' מניה ע"ש ועיין
בהרא"ש בשמעתינן: ד"ה מנין וכו' להתחייב בגניב' ואבידה עכ"ל לפמ"ש התוס' שם דמאי דהוי
ש"ש משום דנהנה דיכול לקדש בו אשה א"כ בשעת הלואתו ל"מ לקדש בו אשה כמ"ש הרא"ש

בשמיניתין ונה סותר למ"ש התוס' בר"ה משפון וצ"ל דהתוס' פאן ס"ל דש"ש הוי משום דנהנה דתפיס אאגריה דמ"ש התוס' במציצא ד"פ ע"ב דתפס אאגריה לא שייך במלנה על המשפון היינו במשפנו בשעת הלונאתו דוקא כמ"ש הש"ך וע"ש בחידושינו: גמ' ואי אשמעי' פלוני וכו' הומ"ל לא אה זו קתניאלא פיון דאשפח צריכותא עביד לה ועי"ל פיון דאיפא סברא דפלוני עדיף מאביה כמ"ש התוס' לא זו אף זו: שם גמ' ואם הנה פלב שלה מקנדשת משמע דכלב דהפקר לאו הנאה היא נאפילו למ"ש האחרונים דחמין אסור ליתנו אפי' לכלבים דהפקר דהנאה היא י"ל דהאי הנאה לאו שו"פ ומדין ח"ש נגעו בה להסוכרים דבהנאה נמי בעי' שיעור א"נ שאני הכא דלאו שלה הוא מציא למי' משטה אני בה: דף ט' ע"א תוס' ד"ה והלקתא וכו' ואור"ת דאתא לאשמועי' וכו' עכ"ל עיין בהרא"ש בפסקיו ובתוספותיו ובדברי הרמב"ן ועמ"ש לעיל בד"ה מ"א: ד"ה כתב וכו' והיא דכתנבות אתיא כר"מ וכו' הק' מהרש"א שם אפי' לר"א אתיא דלא הכשיר אלא בגיטין ולא בשאר שטרות ומהרימ"ט תי' דהתוס' כ"כ ליישב אליבא דר"י דאפי' בשאר שטרות מכשיר ר"א ע"ש ועי"ל דהתוס' פאן ס"ל פחד תי' שפי' שם בגיטין דר"א אפי' בשאר שטרות מכשיר והגמ' הק' אנו לא קי"ל כר"א אלא בגיטין ועיין להריטב"א בחי' פאן ולמהרימ"ט מ"ש עוד ע"ד התוס': ד"ה הלקתא וכו' למ"ל קרא דויצאה והיתה וכו' עכ"ל יל"ד דבגמ' לקמן אמרי' דבנערה המאורסה מ"ל בשטר הואיל וגומר ומוציא גומר ומכניס ולא בעי' ביאה עמו ע"ש בפרש"י א"כ אי לאו ויצאה והיתה הו"א שטר עם ביאה הוא דקונה וי"ל דהגמ' לקמן אליבא דמאן דנ"ל מבעולת בעל אכל לתנא דברייתא דלעיל דסגי ליה בקרא דובעלה לא הנה ס"ד דליבעי תרתי ועוד פיון דנ"ל מבעולת בעל דביאה לחודה קונה א"כ קננו שטר דנ"ל מהילכתא ע"כ לחודה הוא: גמ' קרי ביה פי יקח דקדק מהרימ"ט דא"כ למ"ל פי יקח מויצאה חנם נפקא ע"ש וי"ל דפשטיה דקרא פי יקח הוא נאטי לקסוף ומאי דקרי ביה פי יקח לשטר הוא והוי כמו מקרא ומסורת דדרשינו תרנוייהו וכ"כ הראשונים גבי מאי דאמרי' קרי ביה פי יקחו ובהכי א"ש גם מ"ש מהרימ"ט ע"ד התוס' ע"ש: ע"ב גמ' הו"א עד דמקדש וחדר בעיל כ' הריטב"א ור' ס"ל וי"ו לחלק והוי כמו או בעלה ולקמן בסמוך כ' דרבי ס"ל דגם בשטר בעי' ביאה דמקשי' הניות להדדי ע"ש וא"כ אפי' דס"ל בעלמא וי"ו להוסיף הכא שאני דא"כ נערה המאורסה המ"ל וצ"ל דמ"ש בתחילה טעמו דר' משום וי"ו לחלק לא כ"כ אלא לס"ד דנערה המאורסה מ"ל בשלא פדרפה ובשיטה שלא נודעה למי כ' טעמו דר' דיליף קיחה קיחה משדה דסגי בכסף לחודה ע"ש ולפ"ז י"ל מ"ש התוס' לעיל ד"ד ע"ב גבי צריכותא דגמ' דאצט' פי יקח לנתנה היא נאמרה היא שהק' למ"ל ג"ש ע"ש די"ל דהגמ' קאמר פי יקח ולא פי תקח הוא דאתא ואחר דכתיב פי יקח להאי דרשא הו"א דקרא ה"ק יקח ובעלה דבעי' תרנוייהו ולכך אצט' ג"ש מיהו לר' יוחנן צ"ל כמ"ש התוס': גמ' אמר ליה אבני ע"כ ל"פ וכו' והינו מבעולת כדפירש"י והגמ' הכי פריף פיון דרבנן ס"ל דאין אחר עושה אותה בעול' וע"כ טעמייהו מהאי קרא וא"כ ממילא שמעינן דבעל עושה אותה בעולה ולר"י ע"כ מדלא כתיב בעולת איש כדלקמן ועיין בשיטה: גמ' אימא טעמא דידהו וכו' כ' הרא"ש בתוספותיו דלשמה ושלם מדעתו אפי' שהוא מדעתה לכ"ע ל"מ דאלת"ה הו"ל לאפלוגי בהכי ע"ש וגמ' ערוכה היא בכתנבות דק"ב דאמרינו מאי לאו בשטרי פסיקתא לא בשטרי אירוסין ונישואין כדר"פ ואי איתא אפי' צ"ל בשטרי פסיקתא דהא קתני מדעת שניהם: דף י' ע"א גמ' עד שיהיו שניהם שוין וכו' הק' מהרש"א לפיר"ת דשוין במיתה א' היכי ר' פולן בתנוק הא היא בסקילה ע"ש וע"ש מ"ש ב' תירוצים ותירוצו א' מוכרח לאומרו בגמ' שם בסנהדרין דפריף וקא בעי' שניהם שוין על הבעיא ואמאי לא פריף לה אמתני' דהתם דקתני הא בסקילה וכולן בתנוק אלא

עכ"ל כתי ראשון שכ' מהרש"א וכן יש להוכיח עוד מגמ' שם ע"ש הסוגיא: תוס' ד"ה עד וכו' אם בא עליה א' מפל העריות וכו' עכ"ל ה' דלא מיתו מריש' דחייבין עליה משום א"א משום די"ל חייבין בקרבן הוא ולא מיתה אבל אין לו' משום די"ל ארוסה שאני דהא פלוגתיהו דר' יאשיהו ור"י גם בארוסה היא דהא מיתו ר' יונתן מקרא דלכדו דגבי ארוסה פתיב וע"ש בתוס' בסנהדרין: בא"ד ומאי בעי לאוקמה בנשואה וכו' עכ"ל עיין בתוס' שם שהק' אמאי לא פריד לרבנן והא בעי שניהם שוין ולכאורה י"ל דלרבנן פשיט"ל להגמרא דקרא דלכדו מפיק ממשמעות דקרא דשניהם אבל לר"מ פריד שפיר דהא לכדו מבע"ל לראשון בסקילה וכולן בחנק ומשני מקרא דלכדו ותרתו ש"מ כמ"ש התוס' שם וזהו שחידש המתירן מיהו ה' ליתא דפלוגתא דר"מ ורבנן לאו בהא מילתא גופה אלא דהגמ' מיתו לה מפלוגתיהו דגבי קנס ע"ש בפירש"י ומנ"ל לרב דפליגי בהאי מילתא נימא דאפי' לרבנן פטרי פאן משום דבעי' שוין ומוקמי לכדו כר' לראשון בסקילה וכולן זוהי פנונת התוספות בקושיתם ועמ"ש מהרש"א שם בתירוץ ומן האמור ק' עמ"ש מהרש"א פאן אמאי לא נקט ר"מ נשואה ותי' לרבנן דרבנן ע"ש והוא תימה דהא לא אשפחן דפליגי ר"מ ורבנן בהאי מילתא בחד ברייתא ומפלוגתיהו דגבי קנס הוא דמיתו להו הגמ': ד"ה ומקבל וכו' עכ"ל מה שדקדק מהרש"א עיין להריטב"א בחי' ועמ"ש לקמן די"ח ע"ב: ד"ה וחיבין וכו' וא"א בכלל פדמוכח בפ' ו' סורר וכו' עכ"ל עיין להריטב"א שהק' פשיטא דחיבין עליה משום א"א ותי' דהו"א דהא דמיקדשה בביאה לחומרא דוקא ולכך אצט' למיתני חייבין משום א"א ע"ש ולדבריו ק' ה' שם עינן לה' מסיפא דא"א בכלל כמו שהק' התוס': ע"ב ד"ה זו שביאתה וכו' והרש"ם פי' וכו' עכ"ל כ' מהרש"א דלא ניחא ליה בפירש"י משום דרבא לעיל דייק קתני ביאה וקתני נשאת הרי פינן דאירוסין עושה הביאה אינה אוכלת ע"ש וליתא דגם לפירש"י לא אכלה משום דענלא פדאמר אבל מה אעשה וכו' ודע לפירש"י ניחא דלא קאמר לעיל בפעמי דאירוסין עושה או נשואין עושה נ"מ לאוכלת בתרומה דאפילו אירוסין עושה לכן בג בג דטעמא משום סמפון אוכלת דבודק לה כדפירש"י אבל לפי הר"ם הו"מ"ל לאוכלת בתרו' דאי נישואין עושה אוכלת נאי אירוסין עושה אינה אוכלת לכ"ע לכן בג בג משום סמפון ולריב"ב משום ענלא: דף י"א ע"ב גמ' ותנן הפורט סלע וכו' מ"ש מהרש"א לקו' מהריב"ל עדין ק' קו' מהרב"ל לפי הר"מ בפי' המשנה שם שפי' הפך הסלע של מע"ב בא לפורטו פרוטות ע"ש לב"נ דגבי מעשר פינן דכתיב וצרת וקאי על הפסך שמעיד דבעי' פסך דקרא דהיינו פסך צורי טבוע שיש בו צורה ולא סגי בפרוטות בשונו ושו"ר שכ"כ בשטה ע"ש ולפ"ז במעשר לא אמרי' שו"כ פסך אפי' בפרוטות טבועות בשונו ולפ"ז א"צ למ"ש התוס' בריש מקילתין בסד"ה בפרוטה דהקדש ילפי' מנזקין וע"ע ולא אצטריד כו"פ וכלל אלא למעט קרקעות ע"ש די"ל דהוה ילפי' הקדש פסך כספ' ממעשר דשו"כ אינו פסך ולכך אצטריד כו"פ וכלל לאשמעי' שו"כ פסך: רש"י ד"ה ה"ג וכו' ורבתינו מפ' שהדינר וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א בתוס' לפי רבותיו י"ל דגם המק' ידע להאי הדישא דמה פלים דבר חשוב וכו' אלא דס"ד דנבעי דינר דחשוב טפי ומשני דבכל דהו דחשיבי סגי: דף י"ב ע"א גמ' פינן דאפיקתיה וכו' ושאר אמוראי דלעיל דמוקמי טעם אחר לב"ש ולא ילפי' מאמה העבריה ס"ל דבב' פרוטות סגי ול"ל פינן דאפיקתו' וכו' ול"ק מה שהק' מהרש"א ע"ד התוס' לעיל ע"ש: תוס' ד"ה ר"ח וכו' דמיירי שקידשה אחיו וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל וי"ל דאי קידשה אחר שפיר קאמר דאסרת לה אבתרא דאי ספק הוא כופין לראשון לגרש דמגרש א' ונשא ב' פדאמרינן בגיטין אבל אי נדאי שו"פ אסרת לה אבתרא: ע"ב ד"ה והאיפא וכו' דא"כ אין לדבר סוף וכו' עכ"ל לפמ"ש מהרש"א בכוננתם הו"ל לדחויי בזה גם

הפי' שכ' אח"ז דהאיפא סהדי דנדעי וכו' דא"כ בלא אמירת האם ובכוננת התוס' י"ל דר"ל דל"ל למי' הגמ' סהדי דבלא סהדי גיחוש דילמא ההוא יומא שו"פ פ'ינן דלא ידעינן בבירור דההוא יומא אינו שו"פ: ד"ה אם וכו' וינעבד עבודה במזבח בשב' וכו' עכ"ל אע"ג דחלל עבודתו פשיטה בדיעבד פדאיתא לקמן דס"ו ע"כ ואם פן לא מחלל שבת פ'ינן דעבודתו פשיטה י"ל הכא שאני פ'ינן דנצא הקול דנשנו ס' חלל אם עבד עבודתו פסולה ודוקא בלא נודע הס' הוא דעבודתו פשיטה: ד"ה בשעת וכו' ליתני מקנודשת סתם פי התם עכ"ל מ"ש בגמ' פי התם היינו בריית' והכא כדפירש"י וא"כ אין מקום לדברי מהרש"א פ'אן ואפשר דכוננתו להקשו' דאמאי מחקו הגי' נפרש מ"ש בגמ' פי התם היינו ברייתא דגזל דמיתתי לה לקמן וע"ש בתוס' רי"ד ויותר נר' דכוננתו אמאי מחקו הגי' פ'אן הנה להם להניח הגי' פ'אן בין ראתה וכו' ולמחוק פי התם מהגמ' לקמן: דף י"ג ע"א גמ' לא ראתה דאשתיקא הה"מ בפ"ה מה"א דין י"ב כתב דהרשב"א מסתפק בחזר וא"ל לא לשם פירעון אלא לשם קדושין אבל אם לא אמר לה תחילה לשם פירעון ודאי דהו קדושין אע"ג דחייב לה מעות ע"ש וק"ל דהרשב"א גופיה ח"ב סי' ק"ג נשאל במי שחייב לחבירו ושלח על ידו ממון לאדם אחר שחייב לו וקבלם בשתיקה יכול לו לשם חובי קבלתים והביא ראיה מסוגיא דשמעתין ע"ש והא בגדונו ליכא אמירה תחילה ול"ד לשמעתין וי"ל דדוקא בקדושין הוא דמקנודשת היכא דלא אמר תחילה פ'לום משום דטב למיתב טן דו אבל בע"א לא וכ"מ להדיא בתשו' הרשב"א ח"א סי' רכ"ז ע"ש ב: שם גמ' הא אישתיקא הו קדושין עמ"ש מהרש"א דראתה אין מתפרש אלא שאמרה אין ע"ש וי"מ דלקמן דס"ג ע"א תנן ע"מ שירצה אבא ומוקי לה בגמ' דהיינו דשתיק וי"ל דהתם ליכא למטעי מדקתני סיפא מת האב שמעי' דבשתיק מייירי וכינן דליכא למטעי נקט לה תנא דמתני' בלשון ע"מ שירצה ולא חז ולעולם באמר ע"מ שישתוק מייירי: תוס' ד"ה האשה וכו' ומעתה ילפי' בעלמא מניה בב"א וכו' עכ"ל ק"ק לפי תי' זה הגמ' התם דלא ס"ד ההוא קרא הנה עלה אמאי פריף אבריייתא דהתם לפ'רוף אמתני' הלזו וכקן' התוס' וי"ל דהתוס' הכא לא הוק"ל מעיקרא אלא לשמואל דקאמר הכא והוא שהפרישת' מחיים דהיינו העולה א"כ מאי דקתני שהביאה חטאתה היינו דקרבא דאי הפ'רשה קרי הפ'אה הלא גם עולתה הביאתה אלא ע"כ הקרבא ממ"ש ודומיא דידה סיפא הקרבא ממש וע"ז ק"ל שפיר אבל לר"י דאמר אע"פ שלא הפרישתה א"כ הביאה חטאתה דקתני י"ל דהיינו הפ'רשה וא"כ בסיפא נמי הביאה עולתה היינו הפ'רשה ואלו היא חיה תביא חטאתה ותקריב אותה קודם עולתה אבל עכשיו שמתה לא יביאו חטאתה אבל עולתה יביאו ויקריבוה דכינן דאין יכולין להקריב אלא עולתה יכולין להקריב בלא חטאת ודוקא היכא דהחטאת קריבה הוא דקפדי' שתהיה קודם לעולה וא"כ י"ל דסוגיא דהתם כר"י ובהכי ניחא מאי דקבעו התוס' דבריהם פ'אן אע"פ דכל דבריהם הם בסיפא דמתני' שלא הביאה אותה הגמ' פ'אן ועיין למהרימ"ט שגדחק בזה ועפי"ה ניחא שפיר ועיין להריטב"א בחי' שצ'רד בזה אי הביאה חטאתה דקתני הפ'רשה או הקרבא ע"ש: ע"ב ד"ה אמר וכו' דלא שייף טעמא דנעילת דלת וכו' עכ"ל שפת יתר יתרו שהרי בלא"ה שעבודה דאורייתא ועיין להתוס' בבב'רא שדבריהם קשין קצת וע"ש במהרש"א ונ"ל דלעולם גרסי' שם אינה גובה מן הלקוחות דשעבודה ל"ד ומ"ש בתח' דבריהם משמע הכא לכ"ע וכו' ארישא דמלת' דר"פ לחוד קאמרי דמשמע הכא דגובה מן היורשין לכ"ע אפי' למ"ד שעבודה ל"ד וזה הפ'ר ממאי דמשמע הכא בקדושין דדוקא משום דשעבודה דאורייתא אבל מלתיה דר"פ שם כמ"ד שעבודה ל"ד וכ"מ מדבריהם שם: ד"ה לכ"ע וכו' תימה דלא ילפי' וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א נימא דיו אסוף דינא ודוקא פ'אין לה בנים ע"ש נר' דל"ק מאי מיתתי הגמ' מאלמנה לכ"ג דהתם מייירי פ'אין לה בנים

ואין לו אחים דלאו בת יבום היא דאָתִיָא בק"ו ואין לו דכינן דמאלמנה ילפי' באין לו בנים א"כ
נילף מק"ו מגט אפי' יש לו בנים דהשפּתָא ל"ל דיו אסוף דינא דאפי' מיפּרָךְ ק"ו דמ"מ היכי ס"ד
להגמ' דמאלמנה הוא דשְמַעִי דמיתת הבעל מותרת דאם פּוּ לרבנן דס"ל דאפי' מפּרִיךְ ק"ו אָמְרִי
דיו נִימָא דאלמנה באין לו בנים מִיָּרִי וּבְזָה נִיחָא שְקָבְעוּ הַתּוֹס' דבְרִיָהּ פּאָן וְלֹא בְתַחֲנִי הַסְנוּגִיא
מק' אָמְרִי לָא יִלְיָף הַגַּמ' דמיתת הבעל מותרת מק' דוּהַרְגוּ אוֹתִי וְאוֹתָהּ יָחִיו וּל"ק דִּי"ל דמיתת
מפּקַעַת הַנְּשׂוּאִין אָבֵל קְדוּשִׁין אֵינָהּ מִפּקַעַת וּלְכַף ב"נ דְלֹא הוֹנְהֵרוּ אֱלָא עַל הַנְּשׂוּאָה מוֹתֵרַת אָבֵל
גַּבִּי יִשְׂרָאֵל אֶפְתִּי אֲסוּרָה מִחַמַּת הַקְּדוּשִׁין דְּסָבְרָא הוּא דְשִׁטְר מַכְנִיס וְשִׁטְר מוֹצִיא וְאִין מִפּקַעַת
אוֹתָהּ הַמִּיתָה: דף י"ד ע"א בְּמִיתַת הַיָּבָם וְכו' מִנ"ל וְכו' מ"ש מְהַרְש"א נִילְיָף מֵא"א כְּמוֹ עֲרִיּוֹת אֵי
לָא דְגַלִּי בְּהוּ קְרָאִי כִּמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל ע"ש י"ל דְּאֶדְרַבָּה נִילְיָף מִעֲרִיּוֹת לְחוּמְרָא אֵי אִיתָא דְאִיכָא
בְּהוּ שׁוּם צְרִיכּוֹתָא וְלֹא הוּוּ ב' כְּתוּבִים כִּמ"ש מְהַרְש"א לְעֵיל: רש"י ד"ה וְלֹא לָהּ וְלַחֲבִירָתָהּ
שְׂמֹתֵיהֶן שׁוֹתוּכוֹ א"כ פְּלוּ וְכו' עכ"ל ב' מְגַרְשׁ פ' אַע"פ שְׂאִין שְׂמֹתֵיהֶן שׁוֹתוּ וְהוּי כְּמוֹ א"נ
דב' דִּינִין הֵן דְּשְׂמֹתֵיהֶן שׁוֹתוּ וְכו' גִּט א' לְגַרְשׁ בּוּ שְׂנִיָהּ אוּ בְכ' פ' מְגַרְשׁ פ' אַע"פ שְׂאִין שְׂמֹתֵיהֶן
שׁוֹתוּ וְיוֹתֵר נֵר' דְּלִישְׁנָא דגמ' מ"ל דְּבַגֵּט א' מְגַרְשׁ וְלַחֲבִירָתָהּ דְּהֵינּוּ מְגַרְשׁ ב' נָשִׂיו וְקֹא' דד"ז
פְּסוּל כְּמוֹ הַדִּין דפ' מְגַרְשׁ פ' הַמְּוֹזֵר בְּסוּף גִּיטִין: ע"ב תוֹס' ד"ה מוֹכֵר וְכו' לְמָה אֲצִט' מְכַסֵּף
מִקְנָתוֹ וְכו' עכ"ל בגמ' גוּפָה י"ל דְּהַגְמ' הִיא נִמְכָּר לִישְׂרָאֵל מִנְּמַכֵּר לְגוּי אָבֵל מְמַכְרוּהוּ אִין לְלַמּוּד
מְשׁוּם דְאִיכָא סָבְרָא דְנִמְכָּר בַּע"כ וְעֵינִן מְהַרְש"א לְקַמְן דט"ו ע"א גַּבִּי מֵאִי דְאָמְרִי אֵי ס"ד יִלְיָף
שְׂכִיר שְׂכִיר ע"ש לְכַף הִבִּיאוּ פ"ה וּבְעֵיקֵר קו' י"מ הָא אֵי לָאו מְכַסֵּף מִקְנָתוֹ וְנִהְיָ יִלְפִי מֵאָמָה
הַעֲבֵרְיָה הו"א דְצָרִיךְ ב' פְּרוּטוֹת כְּמוֹ אָמָה וּלְכַף כְּתִיב בְּגוּפָה כֶּסֶף וְכו' ג' כ' הַתּוֹס' לְעֵיל ד"ד ע"ב
דְּאֲצִט' לְמַכְתָּב כֶּסֶף גַּבִּי אֵשָׁה וְלֹא יִלְפִי מֵאָמָה דְהו"א דְּבַעֲי ב' פְּרוּטוֹת וְנ"ל דְּהַגְמ' לְעֵיל לָא יִלְפִי
דְּאָמָה בַּעֲי ב' פְּרוּטוֹת אֱלָא מִפְּחַ דְּוָמִיא דִּיעוּד וְהֵינּוּ לְמ"ד אִין נִמְכָּרַת לְקָרוֹבִים כְּדִפִּירש"י שְׁם
אָבֵל לְמ"ד נִמְכָּרַת לְקָרוֹבִים לְקַמְן דִּי"ח ע"ב אָמָה נְמִי סְגִי בְּפָרוּט' וְהַתּוֹס' מִק' אִמְסַקְנָא דְשְׂמַעְתִּין
דְּמַסְקִי דכ"ע יִלְיָף שְׂכִיר שְׂכִיר א"כ לְמ"ד נִמְכָּרַת לְקָרוֹבִי לְמ"ל קְרָא מְכַסֵּף מִקְנָתוֹ: בֵּא"ד
אֲצִטְרִיךְ לְדַרְשָׁא אַחֲרֵינָא לְגִירְעוֹן כֶּסֶף וְכו' עכ"ל עִמ"ש מְהַרְש"א וְהִיָּה נ"ל שְׂאִין דְּבָרִיו מוֹכְרִיָּם
אֱלָא דְכּוֹנְנָתָם דְּבַעֲי ב' פְּרוּטוֹת דְּבַר הָרֹאִי לְגִירְעוֹן דְּוָקֵא בְּאָמָה דְאִיכָא יִלְפּוֹתָא דְּוָמִיא דִּיעוּד
אָבֵל בְּנִמְכָּר לְגוּי אַע"ג דִּין צִיא בְּגִירְעוֹן מ"מ דְּנִקְנָה בְּדָבָר שְׂאִינוּ רֹאִי אֲגִירְעוֹן מִיָּהוּ לִפ"ז אֶפְתִּי
ק' לְמ"ד נִמְכָּרַת לְקָרוֹבִים דְּלִדִּיָּה אָמָה גוּפָה בְּפָרוּטָה וְכִמוֹ שְׂפַתְבְּתִי בְּדִבּוּר הַקּוּדָם וְצ"ל כְּדָבָרִי
מְהַרְש"א ז"ל: בֵּא"ד וי"ל דְּהִיקְשׁ עֲבָרִי לְעֵבְרִיָּה אֲצִט' וְכו' עכ"ל וְה"ה דְּהוּמ"ל אֲצִטְרִיךְ הִיקְשׁ
לְגִירְעוֹן כֶּסֶף דְּבִאָמָה הוּא דְּכְתִיב וְכִמ"ש הַתּוֹס' קוּדָם זֶה וְעוּד הוּמ"ל דְּאֲצִט' לְשִׂאֵינָה נִקְנִית
בְּחִלְפִין דְּמִנְּמַכֵּר לְגוּי הוּא דְּיִלְפִי וְעֵינִן לְהַתּוֹס' לְעֵיל ד"ג סד"ה וְאֵשָׁה: דף ט"ו ע"א גמ' הו"א
לְעוֹלָם מְשִׁשׁ וְכו' ק"ק אָמְרִי הַנְּצָרָךְ לְזָה אֶפְתִּי אֵי מְשַׁמְעוֹת לְעוֹלָם לְעוֹלָמוֹ שֶׁל יוֹבֵל מ"מ אֲצִט'
תְּרִי קְרָאִי דְאֵי מַחֲד קְרָא הו"א הִיכָא דְלֹא עֵבִיד שֵׁשׁ וי"ל דְּקוּשְׁטָא קְאָמֵר דְּמְשַׁמְעוֹת לְעוֹלָם מְשִׁשׁ
אֵי לָאו קְרָא וְנִשְׁבְּתָם: תוֹס' ד"ה פִּי טוֹב וְכו' דְּמַהֲתָם יִלְפִי בְּת"כ וְכו' עכ"ל עִמ"ש מְהַרְש"א ז"ל
וּל"ק דְּכִינּוּ דְגַלִּי קְרָא בְּסוּמּוֹף קְרָא גַּבִּי יוֹבֵל דְלֹא אָמְרִי הֵךְ סָבְרָא תוּ לָא עֲבָדִי הֵךְ סָבְרָא וְכִמ"ש
הַתּוֹס' לְקַמְן בַּד"ה אָמְרִי וְהַרְש"א גוּפָיָה בְּגַמ' בְּסוּמּוֹף ע"ש: ע"ב ד"ה אָמֵר וְכו' פִּי דְלֹא כְּתִיב
קְרָא בְּהִדְיָא וְכו' עכ"ל הַק' מְהַרְש"א דְלַקְמֵן בְּבַעֲיָא דְנִמְכָּר לִישְׂרָאֵל אֵי נִגְאָל בְּקָרוֹבִים קְאָמֵר
דְּאִלְיָבָא דְרַבִּי לָא תְּבַעֲי לָךְ דְּהָא אֵינּוּ נִגְאָל בְּקָרוֹבִים קְאָמֵר וּלְפ"ד הַתּוֹס' הִלְלוּ גַם לֵר' תְּבַעֲי דִּי"ל
דס"ל נִגְאָל בְּקָרוֹבִים וּמְשׁוּם דְּאֵינּוּ מְפוּ בְּהִדְיָא הוּא דְּקְאָמֵר אֵינּוּ נִגְאָל בְּאֵלָה ע"ש וי"ל פִּינּוּ
דְּמַסְקָנָא דְשְׂמַעְתִּין לָא אֲשַׁכַּח תַּנָּא דְלֹא יִלְיָף שְׂכִיר שְׂכִיר אִית לָן לְמִימֵר דְּלֵר' נְמִי יִלְיָף ג"ש וֵא"כ

ע"כ דְּרִישׁ יגְאָלְנוּ דג"ש כַּמָּאן דְּכִתְיָא בְּהִדְיָא כַּמ"ש מְהֵרָשׁ"א וְהַתּוֹס' לָא קָאָמַר אֱלָא אֵי לָא יְלִיף ג"ש מִיְהוּ הֵרִיטְב"א כ' לְעִיל דַּע"כ אֵיפָא מָאן דְּלָא א ג"ש וְכַדְקָא' הַגְמ' בְּרִישׁ הַסְּנִינְיָא אֱלָא לַמ"ד דְּלָא יְלִיף שְׂכִיר שְׂכִיר מֵאֵי א"ל ע"כ נר' דְּאֵי אֵיִתָּא דר' לָא יְלִיף שְׂכִיר שְׂכִיר ע"כ דְּרִישׁ יגְאָלְנוּ וְהַגְמ' לְקַמֵּן דְּקָאָמַר פִּי מַבַּע"ל אֱלִיבָא דְּרַבְּנֵן הֵינּוּ פִּינֵן דְּיַלְפִי ג"ש הַג"ש מִפְּקָא מִמְּשַׁמְעוֹת יגְאָלְנוּ אֲבָל פִּי לִיפָא ג"ש לָא מִפְּקִי' יגְאָלְנוּ מִמְּשַׁמְעוֹתֵיהּ דְּמִיעוּטָא הוּא: ד"ה וְרִיחָא ג"ש וְכו' וְלִסְפָּרִים דְּגָרְסִי לִיְהִי נֵרָא' לַהֲר"מ דַּה"פ וְכו' עכ"ל נר' דְּסְפָּרִים דְּגָרְסִי לִיְהִי גָרְסִי נְמִי לַרַע"ק מִיְדֵי אֱלָא בְּאֵלָה פְּתִיב וּפְרִיף לַתְּרַנְיָהּ לַרִיחָא ג"ש וְלַרַע"ק וְנִיחָא לְפִי הַר"מ מֵאֵי דְּפְרִיף בְּתַר הָכִי א"ה הִדְרָא קוּשְׁיָא לְדַנְפְּתָה דְּהֵינּוּ הַקְּוִשְׁיָא הַב' דְּפְרִיף לַרַע"ק: דָּף ט"ז ע"א ד"ה בְּנִכְרִי וְכו' וִי"ל דְּאֵי מְהֵתָם וְכו' עכ"ל וְהַבְּרִינְיָת' דְּקַתְנִי אוּ אֵינּוּ אֱלָא בְּנִכְרִי שְׁאֵינּוּ תַּחַת יָדָהּ הוּ"מ לְדַחֲוִי מְוַחְשָׁב עִם קוּנְהוּ נְפָקָא אֱלָא נִיחָא לִיְהִי לְדַחֲוִי מַגּוּפִיָּה דְּקָרָא בְּלֵא"ה דְּלַעֲנִין עֲקִיפִין לָא צְיִינָת וּמָה אֲפֻשֵׁר לַעֲשׂוֹת: גַּמ' וּמָה סִימְנִין וְכו' י"מ לַפְּמ"ש הַתּוֹס' בְּרִישׁ קָמָא דְּאֵין עוֹנְשִׁין מְמוֹן מִן הַדִּין הֵיכִי יְלִיף דִּיּוֹצְאָה מְרֻשׁוֹת אָדוֹן מַק"ו הָא אֵין עַמ"ה וְכו' וְכו' דַּל"ק דְּטַעֲמָא דְּאֵין עוֹנְשִׁין מְמוֹן מַק"ו מְשׁוּם דְּשָׁמָא יֵשׁ פְּרָכָא אַק"ו וְאִוְקִי מְמוֹנָא בְּחֻזְקָת מְאֲרִיָּה וְהָכָא לִיפָא חֻזְקָא מְמוֹן דְּאֲדַרְבֵּי הָעֵבֶד מְוַחְזָק בְּעַצְמוֹ כַּמ"ש הַתּוֹס' בַּד"ה וְהַרְבֵּ: ע"ב גַּמ' ת"ל תְּשַׁלְּחֵנוּ וְכִי תְּשַׁלְּחֵנוּ וְכו' הַק' מֵהַרִּימ"ט לַמ"ל קָרָא ת"ל מְדַכְּתִיב מְעַמְּהָ לְמַעַט בּוֹרַח וְיוֹצֵא בְּגִירְעוֹן כְּסָף ש"מ דַּל"ד שֵׁשׁ אֱלָא כָּל יְצִיאוֹת וְהַמְש"ל בַּפ"ג מַה עֲבָדִים הִי"ד תִּי דְּעֵיקַר קָרָא לָא אַצְט' אֱלָא לְאָמָה הָעֵבֶרְיָה אֱלָא פִּינֵן דְּאַצְט' קָרָא מִיְהִיא לְאָמָה נִיחָא לִיְהִי לְאֲתוּיָי גַּם שְׁאָר יְצִיאוֹת מִקָּרָא גּוּפִיָּה ע"ש וְק' שְׁהָרִי הַתּוֹס' כ' בַּד"ה אֲמָה דְּאֵי לָאו לְאֲמָתָהּ לָא הֵוָה יְלִפִּי הָעֵנְקָה בְּאֲמָה כָּלֵל מְוִפִּי תְּשַׁלְּחֵנוּ פִּינֵן דְּלָא אֲשַׁפְּחוּ בָּהּ הָעֵנְקָה כָּלֵל מְשַׁמַּע דְּאַפִּי לְשֵׁשׁ לָא הֵוָה יְלִפִּי בְּאֲמָה וְכַמ"ש ה' בְּעַצְמוֹ שֵׁם וְאֵי אֵיִתָּא הָא ע"כ דְּשַׁמְעִי מְוִפִּי תְּשַׁלְּחֵנוּ לְהָעֵנְקָה דְּשֵׁם מִיְהִיא בְּאֲמָה דְּאֵי ל"ה קָרָא לְמֵאֵי אֲתָא דְּהָא לַפ"ד הַרְבַּ עֵיקַר קָרָא לָא אֲתָא אֱלָא לְאָמָה וְהֵוָה הַרְשָׁב"א הַק' לַמ"ל קָרָא לְהָעֵנְקָה דְּאָמָה ת"ל מְדַאֲתַקְשׁ עֲבָרִי לְעֲבָרִי וְתִי דְּהוּ"א תְּשַׁלְּחֵנוּ מִיְעוּט' הוּא לְזָה וְלָא לְאָמָה ע"ש וְלַפ"ז י"ל דְּבָרֵי הַמְש"ל דְּאֵי לָאו קָרָא דְּלַאֲמָתָהּ הוּ"א קָרָא לָאו רִיבּוּיָא אֱלָא מִיְעוּטָא לְמַעַט אֲמָה דְּלָא נִילְף מֵהִיקִישָׁא דְּעֲבָרִי לְעֲבָרִי וְלָא דְּרֻשִׁינֵן מִיְעוּטָא לְאַפּוּקִי מֵהִיקִישָׁא אֱלָא מְוִפִּי תְּשַׁלְּחֵנוּ דְּמִיִּתֵּר אֲבָל אַחַר דְּכִתְיָב לְאֲמָתָהּ פִּינֵן דְּאֵיפָא עֵנְקָה בְּאֲמָה מְסַתְּבָרָא דְּתְּשַׁלְּחֵנוּ רִיבּוּיָא הוּא לְרַבּוּת סִי וְלַעֲקִיר קוּ' הַרְשָׁב"א י"ל פִּינֵן דְּקָרָא יְהִיב טַעֲמָא דְּעֵנְקָה מְשׁוּם פִּי מְשַׁנָּה שְׂכִיר לָא יְלִפִּי אֲמָה בְּהִיקִישָׁא פִּינֵן דְּבְּאֲמָה לִיפָא מְשַׁנָּה ש"ש: תּוֹס' ד"ה וְהַתְּנַחְלָתָם וְכו' אֲבָל קְטַנָּה לָא נְפָקָא וְכו' עכ"ל וְהַגְמ' דְּמִיִּתִּי הָכָא מְוַתְּנַחְלָת' אַע"פ דְּלִשְׁנׁוּיָא בְּתַרָּא הָכָא בְּגִדּוּלָה מִיְיָרִי מ"מ לְשִׁינׁוּיָא קָמָא דְּמוּקִי לָהּ דְּנִפְקָא בְּמִיתָת הָאָב בְּקַטְנָה מִיְיָרִי וְלַכּוּף נִיחָא לִיְהִי לְאֲתוּיָי מְוַתְּנַחְלָתָם דְּבְּקַטְנָה מִיְיָרִי וְשַׁמְעִי גְדוּלָה מַכ"ש וְגַם לְשִׁינׁוּיָא בְּתַרָּא הָא דְּמוּקִי בְּסִי מְנַן ל"ד אֱלָא דְּמִיתוּקָמָא נְמִי בִּיְצִיאָה דְּשֵׁשׁ וְיוֹבֵל וְכַמ"ש מְהֵרָשׁ"א וְכו': דָּף י"ז ע"א ד"ה וְנִילְף וְכו' וִי"ל דְּשָׁמָא דַּל"מ וְכו' עכ"ל י"ל לְפִי הַמְתַּבָּא מְדַבְּרִי רִשׁ"י וְכו' לְבִשְׁבַת דַּקְל"ב ע"א דְּאֵין דְּנִין י"ג מְדוּת מְהֻלְכָה מַה יַּעֲנֶה בְּקוּ' הַתּוֹס' דַּא"ל הַל"מ דַּא"כ מֵאֵי פְּרִיף וְנִילְף מְעוּלָת רְאִיָּה הָא אֵין דְּנִין בַּג"ש מְהֻלְכָה וִי"ל דְּהַל"מ גְּלִי דְּלָא נִילְף מִבְּכוּר אֱלָא אוּקְמָה קָרָא כְּפִשְׁטִיָּה וַא"כ הִילְפוּתָא הִיא מְפֻשְׁטִיָּה דְּקָרָא וְל"ד לְדַעֲלָמָא: ע"ב גַּמ' פְּלוּם יֵשׁ יְבוּם וְכו' כ' בְּשִׁטָּה דַּמָּה"ט עוֹבֵד גַּם אֶת הַבַּת דְּכָלוּם יֵשׁ יְבוּם אֱלָא בְּמָקוֹם שְׁאֵין בַּת ע"ש נר' דְּגָרִיס בְּבְרִינְיָתָא ע"ע עוֹבֵד אֶת הַבֵּן וְאֶת הַבַּת וְכו' לְהַגְמ' דַּאֲע"ג דְּבִן עֲדִיף מִבַּת שְׁפָן קָם תַּחַת אָבִיו לִיעֲדָה וְגַם לְנַחֲלָה בֵּן קוֹדֵם לְבַת מ"מ פִּינֵן דְּלִיפָא אֱלָא חַד מִיְעוּטָא לָא מוּקְמִי לִיְהִי אֱלָא בְּאַח דְּגָרַע מְכּוּלְהוּ וְאֵין לְהַק' לַפ"ז מֵאֵי פְּרִיף הַגְמ' ת"ל דְּהָכָא תְּרִינְיָה וְהָכָא חֲדָא הָא אַצְט' לְטַעֲמָא דְּכָלוּם יֵשׁ יְבוּם לְאֲתוּיָי אֲפִי בַת דִּי"ל

דהגמ' פריה אהא דקאמר בן עדיף משום שקם תחת אביו ליעוד דלגבי בן ל"צ לטעמא אחריןא
אבל אה"נ דאצט' לרבוני בת מיהו ק' מנ"ל למעוטי אח נימא דמיעוטא לא אהא אלא לשאר
קרובים פגון אחי האב וכיוצא אבל אח פנין דעדיף משאר קרובים לענין פיום עובד את האח כמו
בת דמרבי' לה ול"מ הרבויי בן ונקא וענין להתוס' בבתרא דק"ט ע"א ע"ש: גמ' אלא מדרבנן
גזירה וכו' ומשום דלא תיקנו ירושה אלא בהיתר כמ"ש התוס' ומכאן נ"ל דינו של הר"מ בפ' ט'
מה' זכיה דין יו"ד שכ' ש"מ שנתן מתנה לזכרי אינה מתנת דמתנת ש"מ אינה אלא מדרבנן ולא
תיקנו רבנן אלא דהיתר אבל דאיסורא לא תיקנו וענין להמש"ל ז"ל שם ומכאן ראיה דכל תקנות
תו"ל לא תיקנו אלא דהיתרא מיהו י"ל דשאני הכא פנין דטעמא דתקנו ירושה משום שפא יחזור
לסורו בעל פרוה דבאיסורא לא תיקנו דאי תיקנו גם באיסורא א"כ אסור ליתול חליפי ע"א וכיון
שקה לז הפסד תיישנין שייחזור לסורו ול"ד לדעלמא וענין במציעא דצ"ו ע"ב ובחגי' שם ע"ש:
דף י"ח ע"א גמ' ר"א אומר וכו' ואם לאו אינו נמכר כ' בתוס' רי"ד דר"ל ואם לאו אינו נמכר
ונשנה אבל מודה הוא דנמכר פ"א ובזה יתורץ משה"ק התוס' על פירש"י בד"ה פאן וניחא מה
שפ' הר"מ בפ"ג מה' גניבה דפ' כר"א משום דקאמר בגמ' ביהא זפינהו ר"א לרבנן וע"ש להה"מ:
ע"ב גמ' פנין שנישאת שוב אין לאביה רשות בה מכאן ק' אמ"ש התוס' לעיל ד' יו"ד ע"א די"ל
בקטנה שנישאת אם אביה מקבל גיטה וכו' מהרי"מ ט דכונתם די"ל דדוקא בנערה הוא דאמרי' אין
לאביה רשות בה דא"כ מאי פריה הגמ' הא פאן בקטנה מייירי שיהי יוצאה בסי' ויש מי שתי'
במ"ש רש"י בערכין דכ"ט ע"ב אהא דאמרי' התם לא הדרא ומזבנא דאין אדם מוכר את בתו
לשפחות אחר שפחות דמשמע דלמ"ד מוכר לשפחות אחר שפחות אדם מוכר בתו כשהיא נערה
אליבא דרב וא"כ קרא דלא ימשול למכרה אפי' בנערה מייירי ושפיר פריה משנישאת אין לאביה
רשות בה ולא נהירא לי דאפילו לרב ולמ"ד מוכר לשפחות אחר שפחות דיכול למפור את בתו
כשהיא נערה מ"מ מכורה ויוצאה מיד כמו מוכר שדהו בשנת היובל לרב וא"כ לא שייך ייעוד
בנערה וע"כ קרא בקטנה מייירי וכ"מ מגמ' לקמן דפריה גבי אלמנה לכ"ג אי דקדשה עצמה
אלמנה קרי לה ומאי פריה הא מ"ל בנערה דיכולה לקדש עצמה אלא ע"כ דמכורה ויוצאה מיד
וא"כ אי בנערה אפי' לקרובים מצוי מזבין לה דהא לאו בת ייעוד היא דמכורה ויוצאה מיד או
בחד תי' שכ' התוס' בכתובות דמ"ו דאין מוכר בתו נערה נ"ל מלאמה וכן יש להוכיח מגמרא
בגיטין דס"ה ע"ב דפריה אר"ח האי שפחה ה"ד אי דאתיא ב' שערות מאי בעיא גביה ואי איתא
מאי פריה נימא ר"ח ס"ל פרב דלמ"ד מוכר לשפחות אחר שפחות אדם מוכר בתו כשהיא נערה
ומ"ל שפיר שפחה דאתיא ב' שערות אלא ע"כ דאפי' לרב מכורה ויוצאה מיד או דנ"ל דאין מוכר
בתו כשהיא נערה מלאמה כמ"ש התוס' בכתובות ועפ"י ז ניחא מאי דפריה לעיל ד"ד פנין דנפקא
בנערות מאי בעיא גביה בבגרות דאפי' אליבא דרב פריה שפיר דהא מכורה ויוצאה מיד ועמ"ש
שם: דף י"ט ע"א גמ' אמאי קא ממעיט ליה קרא וכו' וא"ל דיקמא היא גופה קמ"ל קרא דאינו
מייעד דא"כ לא הו"ל לאשמועינן ד"ז גבי מיתה אלא גבי ייעוד מיהו ק' למ"ש התוס' בד"ה
מדאורייתא דלמאי דאוקימנא ביבם היא גופה קמ"ל קרא דלא קני לה א"כ מאי פריה אי אינו
מייעד אמאי קא ממעט קרא נימא היא גופה קמ"ל ויש ליישב וענין ברש"י בסנהדרין דנ"ב ע"ב
שכ' פרט לאשת קטן ואשמעי' דאין אישות לקטן וע"ש בתוס': ע"ב גמ' אלימא וכו' הא אם יש
שהות וכו' ואפי' לרבנ"י דאמר לעיל ואפי' לריב"י לקידושין ניתנו מ"מ פנין דגלי קרא דבעי' יש
שהות ביום ע"כ טעמא דקרא דהוי כמי שקדשה בתרנוייהו בכסף מכירת' ובמחילת השעבוד וכיון
דהקידושין בתרנוייהו ע"כ לא הוו קידושין אלא משעת מחילת השעבוד וענין להריטב"א

בְּחִידוּשֵׁים: רַשׁ"י ד"ה מְשַׁל וכו' דהק' מַעֲתָה נִתְחַלּוּ אִי בְּעֵינָי וכו' עכ"ל פ"י פֶּן אֲלִיבָא דְשְׂמוּאֵל לְקַמְן דְּנ"ט ע"ב דְּמַעֲכָשְׁוּ וּלְאַחַר לְמ"ד יוֹם תְּנַאָּה הָוֵי אַבְל לְרַב דְּמַסְפ"ל אִי חֲזַרְהָ הָוֵי ע"כ הֵכָא מִיָּרִי בְּפִי בְּהֵדִיא אִי בְּעֵינָא וְעֵינָן לְהֶרְשָׁבָ"א בְּחִי וּבִתְשׁוּ"ה רַר"י ו' הָרָא"ש כ"י ס"א פ"ד ע"ש: גמ' וְחֻכְמִים אוֹמְרִים אִם רָצָה לִיעֵד וכו' מִפְּאֵן הוֹכִיחַ הֵעֵה"ש בַּא"ח בְּסוֹפּוֹ בְּשֵׁם רַבּוּ סְפִיקוֹ שֶׁל הַפֶּר"ח בִּתְשׁוּ"ה שְׂנִסְתַּפֵּק בְּמִקְדָּשׁ אִשָּׁה ע"מ שְׁלֵא לִיבָם אִי הָוֵי מִתְנַה עִמָּש"כ פִּינֹן דְּאֶפְשָׁר בְּחִלְיָצָה ע"ש וַיֵּשׁ לְחַלֵּק דְּהֵכָא פִי מְבַטֵּל הָאָדוֹן מִצְנוֹת יַעֲיֵדָה לֹא מְקַנִּים מִצְנוֹה אַחֲרֵת בְּמִקְוֵמָה דְּמִצְנוֹת פְּדִינָה הִיא לְאַמָּה עֲצָמָה אִם יֵשׁ לָהּ לְפָדוּ"ה אֶת עֲצָמָ" אַבְל הֵתָם הֵיבָם מְקַנִּי" מִצְנוֹת חִלְיָצָה בְּמִקְוֹ" יְבוּם: דָּף ד' ע"א גמ' מוֹכְרָה לְאָבִיו וְאִין מוֹכְרָה לְבָנוֹ וכו' מִפְּאֵן מוֹכַח דְּאִינוּ יְכוּל לִיעֵדָה לְבָן בְּנוֹ דְּאִי אִיתָא הָא גַם לְבָנוֹ אִיפָא צַד יַעוּד דִּיכּוּל לִיעֵדָה לְבָן בְּנוֹ שֶׁל בְּנוֹ הַקּוֹנֶה דְּהוּ"ל הָאָמָּה אַחוֹת אָבִי אָבִיו וְעֵינָן בִּירוּשְׁלַמִי מֵאָחָד מִבְּנֵי הַיְשִׁיבָה: שָׁם גמ' אִין לִי אֵלָא הַנְּמַפֵּר לְנִכְרִי הוּאִיל וְנִמְפֵּר לְקַרְוִבִים וכו' לְגִי סְפָרְנוּ דְּגָרְסִי אִין לִי וכו' מִשְׁמַע שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַבְּרִייתָא עֲצָמָה וַא"ש דְּאִתָּא כַר' דְּפִשִׁיט"ל אֲלִיבָה דְּנִמְפֵּר לִישְׂרָאֵל אִינוּ נִגְאָל בְּקַרְוִבִים וְלֹא מִבַּע"ל לְקַמְן דְּכ"א אֵלָא אֲלִיבָא דְּרַבְּנֹן אַבְל הֶרְשָׁבָ"א בְּחִי גָרִיס אֲשַׁכְּחֹן נִמְפֵּר לְנִכְרִי וכו' דְּהִיא לִישְׁנָא מִשְׁמַע שֶׁהוּא מְדַבְּרִי הַגַּמ' וְלֹא מִן הַבְּרִי"ו וְלָכֵן הַקְּשָׁה מַה שֶׁהַקְּשָׁה ע"ש: תוּס' ד"ה אַבְקָה וכו' וּמְסַבְּרָא שְׂבָא לּוֹ וכו' עכ"ל לֹא מְפָרְשִׁי כַפִּירֵשׁ"י דְּתַמְפְּרוּ דְּוָקָא שְׁנַת הַיּוֹבֵל קָאִי וְלִהְיֵי הַוָּצְרָכּוֹ לֹמַר דְּמְסַבְּרָ" שְׂבָא לּוֹ וכו': ד"ה הָא וכו' אַע"ג דְּמַפְדִּין אוֹתָהּ בַּע"כ וכו' עכ"ל דְּבַרְיֵהֶם אֲזִילִי לְפִירֵשׁ"י לְעֵיל דִּי"ח דְּכּוֹפִין לְאָב אַבְל לְפִי הַתּוּס' דְּכּוֹפִין לְבְנֵי מִשְׁפָּחָה הָאָב אִית לִיהּ רְנוּחָה שְׁמַקְבֵּל פְּסָף מְכִירְתָּהּ: ע"ב ד"ה גְּאֹנְלָתוֹ וכו' פִּינֹן דְּהוּי ג"ש בֵּין לְקוֹלָא בֵּין לְחוּמְרָא וכו' עכ"ל עֵינָן לְהַתּוּס' לְעֵיל ד"ג ע"ב שֶׁהוֹכִיחוּ דְּג"ש דְּוָקָא לְחוּמְרָא הוּא י"ל דְּשְׂאֵנִי הֵכָא דְּבַדִּין גּוֹפִיָּה דְּגְאֹנְלָת חֲצָאִין אִין ג"ש לְמַחְצָה וְנִלְפִי לִיהּ בֵּין לְקוֹלָא בֵּין לְחוּמְרָא אַבְל לְעֵיל דִּין אַחַר הוּא: גמ' א"ד לְקוֹלָא אֲמַרִי וכו' הָא דְּלֹא קְאָמַר א"ד הֵיכָא דְּגִלִי גִלִי פְּדָאֵמַר בְּסוּמָף בְּבַעֲיָא דְּבַתִּי ע"ח י"ל דְּבַעֲיָא הִלְזוּ אַבַּע"ל בְּתַר דְּפִשְׁטָא לְבַעֲיָא דְּבַתִּי ע"ח דְּפִלּוּגְתָא דְּר"ש וְרַבְּנֹן הִיא וְלְרַבְּנֹן ס"ל דְּאִינָה נִגְאָלָת לְחֲצָאִין וְע"כ מְשׁוּם דִּילְפִי גְּאֹנְלָתוֹ מְשֻׁדָּה אַחְוָה דְּמַק"ו שְׁכ' הַתּוּס' בְּד"ה אִיתִיבִיָּה לֹא אִתָּא דְּאַפְתִּי הַשְׁתָּא לֹא קִי"ל דִּינָא דַּע"ע וַא"כ שְׁמַעֲיָ דְּלֹא אֲמַרִי הֵיכָא דְּגִלִי גִלִי וְלִכְּף נִקְט א"ד לְקוֹלָא אֲמַרִי: גמ' אִיתִיבִיָּה אִם גְּאֹנֵל יִגְאָל וכו' מְלִישְׁנָא דְּאִיתִיבִיָּה נַר' דְּלֹא פְּרִיף בְּרִייתָא אַבְרִייתָא אֵלָא עַל הַפְּשֻׁטֹן פְּרִיף וס"ד דְּלֹאוּ מַר"ש לְחוּדְיָה פְּשִׁיט הַבַּעֲיָא אֵלָא דְּהַק' פִּינֹן דַּע"כ ב"ש ס"ל דְּגוֹאֵל לְחֲצָאִין וְלֹא אֲשַׁכְּחֹן רַבְּנֹן דְּפִלְגִי עֲלֵיהּ בְּהִיא דִּינָא א"כ אַעפ"י דְּלֹא דְּרָשִׁי טַעמָיָה דְּקָרָא בְּדִין בְּתִי ע"ח מוֹדוֹ דְּנִגְאָלָת לְחֲצָאִין מְטַעֲמָא דְּהֵיכָא דְּגִלִי גִלִי וְע"ז פְּרִיף דְּהָרִי מְצִינוּ דְּרַבְּנֹן פְּלִיגִי וּמְשַׁנִּי אִין וְדִאִי דְּרַבְּנֹן פְּלִיגִי וְאִנָּא לֹא פְּשִׁיטָנָא אֵלָא מַר"ש דַּס"ל דְּהִילְכְּתָא כַר"ש בְּהִיא מְלִתָּא וְעֵינָן פִּירֵשׁ"י בְּשִׁינוּיָא דְּגַמ' וּלְפ"ז שְׁפִיר כ' הַתּוּס' דְּלֹא פְּרִיף אֵלָא מְסִיפָא דְּמַרִישָׁא י"ל דְּבַתִּי ע"ח נִגְאָל לְחֲצָאִין מְטַעֲמָא דְּהֵיכָא דְּגִלִי גִלִי וְעֵינָן מְהַרְשָׁ"א בְּתוּס': דָּף כ"א ע"א תוּס' ד"ה מְשׁוּם וכו' וי"ל דְּאֲדַרְבָּא וכו' וּמַה מְקַדִּישׁ וכו' עכ"ל עֲדִיפָא לְהוּ הַק"ו מְמַקְדִּישׁ מַק"ו רַע"ע מְשׁוּם דַּע"ע גּוֹפִיָּה אִית לִיהּ לְמִקְלִפִּיָּה מְמַקְדִּישׁ כַּמ"ש מְהַרְשָׁ"א וְלִכְּף כ' לְשׁוֹן אַדְרַבָּא מִיָּהוּ מַה שֶׁהוֹכִיחַ מְהַרְשָׁ"א מְדַאצְט' וְנִגְאָל שְׁמַעֲיָ דְּלֹא יְלְפִי ג"ש ע"ש י"ל דְּאַפִּי יְלְפִי ג"ש לְקוֹלָא הוּא דִּילְפִי פְּדִנְקֵט הַגַּמ' בְּצַדְדֵי הַבַּעֲיָא דַּע"ע וְלִכְּף אַצְט' וְנִגְאָל דְּאַפִּי לְחוּמְרָא גַם ק' בְּעִיקָר דְּבַרְיֹו הָא בַּע"ע פְּתִיב וְהַשְׁיָגָה יְדוֹ דִּילְפִי מְנִיָּה דְּאִינוּ לְוָה וְנִגְאָל וַא"כ הֵיכִי מְצִי לְמִילָף ע"ע מְמַקְדִּישׁ הָא אִיפָא לְמִיפְרָף מַה לְמַקְדִּישׁ שְׁכּוֹן לְוָה וְנִגְאָל וי"ל לְוָה דְּגַם וְהַשְׁיָגָה יְדוֹ אִינָה אֵלָא מְשַׁמְעוֹת וְכַשְׁיֵשׁ לְנוֹ ק"ו מְפִקִי מְמַשְׁמַעוֹתִיהּ וְכּוֹן צ"ל בְּדַבְּרֵי הַתּוּס' גּוֹפִיָּהוּ שְׁהָרִי בְּשׁוּדָה אַחְוָה יְלְפִי דְּאִינוּ לְוָה וְנִגְאָל מוֹהַשְׁיָגָה יְדוֹ כַּפִּירֵשׁ"י לְעֵיל וְאִינוּ גּוֹאֵל לְחֲצָאִין מְפָדִי

גאולתו וכיון דמתרי קראי נפקי אפתי ק' קושית התוס' למ"ל פדי גאולתו נילף מע"ע דאין לוי
דילפינו ממקדיש דאיפא למפרד מה למקדיש שפן לנה ונגאל אלא ע"כ דוהשיגה ידו אינו אלא
משמעות וכדכתי' ואין להקשו' איפכא למ"ל ושהשיגה ידו נילף דלנה ונגאל מ"ע ול"ל דנילף
ממקדיש דהא כתי' פדי גאולתו דאינו נגאל לחצאין די"ל דאצט' למאי דדרשי' במפות ד"ח ומצא
דנמיא דוהשיגה ידו ולא יתורא הוא ואינו אלא משמעות וכנה ניחא דלא נקטו בקושיתם אלא
קרא דכדי גאולתו ולא נקטו גם קרא דוהשיגה ידו: גמ' לקובעו חובה וכו' ק"ק א"כ אמאי תני
בברייתא פתים שהוא פתי החצרים הול"ל שדה אחרונה ולקובעו חובה וי"ל דקמ"ל דאפילו
לקובעו חובה דלא פתיב בהדיא איתקשו פתי החצרים לשדה אחרונה ועי"ל דקרא דגאולה תקנו
לשדה אחרונה וריבויא דבכל לבתי החצרים ובברייתא אריבוייא דבכל קאי וס"ל השתא דלא
איתקשו אלא למאי דכתיב בהדיא ופריף למ"ד פתי החצרי' מאי בכל הא איתקשו לכל מילי ואמאי
איצט' בברייתא לרבות מבכל מדקתני פתים ולא קתני שדה אחרונה וניחא בזה מה שהק' התוס'
נימא דאתא בכל לע"ע דהגמרא פריף אברייתא: ע"ב גמ' לקרוב קרוב קודם וכו' נר' דהשתא דחי
לה פתי החצרים ושדה אחרונה במקום ע"ע אבל לעולם דאתא נמי לבתי ערי חומה ואיצט' ג'
גאולתו חד לגופיה וחד לבתי ע"ח וחד לשדה אחרונה ובתי החצרים וק"ק על התוס' שדדקו בזה
ויש ליישב: גמ' ת"ל דבעי' אהבתי וכו' ק' למ"ש התוס' לעיל די"ד ע"ב דאי לא אנו הו"א מוכר
עצמו נרצע אעפ"י שאין יכול לו' אהבתי כיון דילפי' שכיר שכיר לפ"ז נימא דרבנן ס"ל מוכר
עצמו אין רבו מוסר לו שפחה פנענית פרבנן דלעיל וס"ל בהדא כר"א דמוכר עצמו נרצע ולקף
איצט' לטעמ' דנעש' בע"מ לפהו מוכר עצמו: דף כ"ב ע"א הוא אינו אוהב את רבו אוהבו
וכו' י"ל הא ביבמות דקי"ז ע"א אמרינן דקרא דכמים הפני' לפני' מייירי באהבה שפין אדם
לחבירו דכי הוא אוהב את חבירו גם חבירו אוהבו ול"ל דבריני' הלזו כר"י דדריש ליה לקרא
התם בדברי תורה דהרי הר"מ פסקה לברייתא הלזו ובה"א פ' פרבנן דהתם ועיין בדברי הריטב"א
בחי' פאן ומתיישב שפיר: ע"ב גמ' ותנא דידן מ"ט לא תני חליפין הו"מ לשנויי תנא ושפיר דהא
שפיר משיכה אלא משום דמתניתין לקמן דנכסים שיש להם אחריות וקנין בכסף ובשטר ונזקה
לה תני חליפין ולא שפיר מידי אחרין' ועכ"ל פדמשני הקא ועיין לה' תוי"ט ע"ש: דף כ"ג ע"ב
גמ' עבד איתיה בגיטין עיין להמח"א בה' גירושין די"א ע"ג במה שהק' מכאן אסוגיא דפ"ק דנזיר
די"ב דמשם בארה דכל מלתא דל"מ עביד ל"מ משוי' שליח אפי' במלת' דאתיא ע"ש משת"י
ועפ"ד ניחא מ"ש ה' קול אליהו חח"מ סי' י"ט ובמ"א פתבתי בזה: תוס' ד"ה מהו וכו' דאמרי'
במתני' ובשטר ע"י אחרים וכו' עכ"ל הו"ל להביא מילתיה דרשב"א גופיה דקאמר אף בשטר
ע"י אחרים אלא משום דמתני' מוכחא דבשלא מדעתו מייירי כדאוקי' בגמ' לעיל: בא"ד וא"כ אם
הוא עומד וצונח וכו' עכ"ל האי א"כ גם אזכות קאי וכמ"ש גבי זכות פל זמן שאינו מוחה ודלא
כמהרימ"ט שם: ד"ה דאמר וכו' כיון שהקריב של"מ בעלים עכ"ל בגמ' דאמרי' שאני מחוסרי
פפיה דל"צ דעת ועיין בחידושי' שם: דף כ"ד ע"א ד"ה ור"א וכו' אף ר"י אומר דאין ראיה וכו'
עכ"ל ליהיא בפסחים לא חש ר"י די"ל דמייירי דאמר ע"מ שתצא ידי פסח ולישנא דגמ' ל"ד אבל
בההיא דסנהדרין אין לו' פן דא"כ הוי דאחרים כמ"ש התוס' בסמוך ואנן בעי' שייגנוב משל אמו
ועיין במהרש"א ז"ל: בא"ד מה שאתה קורא בו ע"י עצמו וכו' עכ"ל לפ"ז מאי דפרי' לעיל
ליערבינהו ולתנינהו לא פריף אלא אליבא דר"ש אבל לר"א בכסף' ע"י עצמו ממש ל"מ לרבנן
ול"ד לשטר: גמ' ורבנן לטעמייהו דאמרי' ממון הדיוט וכו' מכאן יש להוכיח דלרבנן אפילו בגבולין
ממון הדיוט שהרי הקא בגבולין מייירי דבירושלים לאו בר פדניה מיהו י"ל דמייירי בנטמא דפודין

אותו אפי' בירושלים כדאיתא בפ"ג דשבועות וק"ק על התוס' לקמן דנ"ג ע"ב ד"ה איהו דהוכיחו
מדמוקי להאי דהפודה מע"ב ש'לו מוסיף חנומש ו'לא ניחא לאוקמה בנטמא אמאי לא הוכיחו
מסוגיא דשמעתין ו'דע דמוכח מפאן דאעפ"י דנכית הבעל אינה אלא מדרבנן מוסיף חנומש וכה"ג
אמרין בפ' הגזקין דס"ה דמוקי לההיא דמערימין בעצין שאינו נקוב ול"ד להא דאמרין בריש
מעילה דרבנן אינו מוסיף חנומש ע"ש: ע"ב גמ' המכריעין לפני חכמים וכו' כ' מהרש"א לפירש"י
להמכריעין א"צ לצריכות דלעיל ע"ש וק' להמכריעין הפהו ע"י וסופה לחזור יהיה יוצא בהם
לחירות כדפריה הגמ' לעיל דשינויא דגמ' דא"כ שן ועין מאי אהני לא יתכן להמכריעין דאצט'
לאשמועי' רא"צ ג"ש וי"מ דמ"מ מאי אהני דכתבינהו לשן ועין בין ב' הכללות: תוס' ד"ה סמויה
וכו' דחטטה עצאת מחוסר אבר עכ"ל מ"ש מהרש"א משן ל"ק דשן לא הוי מחוסר אבר שהרי
שן אחת אפי' מום לא הוי בקדשים כמ"ש התוס' בפ"ו דבכורות: ד"ה ת"ל וכו' תימה למ"ל קרא
וכו' עכ"ל עיין בחי' בפ"ק דע"א ד' ה' ע"ב: דף כ"ה ע"א גמ' שפתי פשיטא הא דלא דחי לא על
שינויו משום דשינויו ולשונו שוין ואפתי קשיא דר' אדר' ולפמ"ש מהרש"א בתוס' דבשינויו אפי'
רבנן מודו ניחא טפי דגם בשינויו ק' פשיטא ומ"ט דרבנן ו'דע דפסקי הר"מ סתראי גינהו דבה'
עבדים פ' דבלשונו א"י לחירות ובה' פ"מ פ' דהוי מום והגמ' מדמה להא כדפריה ועוד תניא
ושגיטל רוב הלשון וה' ע"י כ' דמספק"ל הלכה כמאן ופ' לחומרא בתרנויהו ע"ש וליתא דעבד
מןחזק בעצמו ובכ"מ דאיכא ס' דדינא אינו משתעבד מה"ט דמןחזק בעצמו ועיין להשע"ה בה'
עבדים דל"ד ע"ג ע"ש: ע"ב תוס' ד"ה בהמה וכו' ור"י הקשה על פי' ר"ת וכו' הול"ל לימא אביי
ורבא כר' וכו' עכ"ל הא דלא הקשה ממלתיהו דרבנן דאמרי עד שימשכנה וכדהוכיחו לעיל
משום די"ל כפי' ר"ח הפהו דבסימטא מסתמא מוכר קדם והו"ל רשותו ולכך אי בסימטא מיירי
אע"ג דמסיר' עדיפא ה"ד בקדם לוקח אבל חכמים מיירו בקדם מוכר ומטעמא דהו"ל רשותו אבל
אביי ורבא מפלגי בין ר"ה לסימטא ואי איתא הו"ל לאפלוגי בסימטא גופה דאי קדם לוקח קני
במסיר' אלא משמע דבכל גוונא מיירי בין קדם לוקח ובין קדם מוכר וכי היכי דבקדם לוקח הוי
פי' מלתיהו דקאמרי בסימטא קני במשיכה אפי' במשיכה קאמרי ה"נ בקדם מוכר הוי אף במשיכה
וא"כ הו"ל אביי ורבא כר' דר' ס"ל מסירה קונה בסימטא אפי' בקדם מוכר ופליגי ר' ורבנן
בהא מילתא אי איתא דמיירי בסימטא ועיין למהרש"א ז"ל: דף כ"ו ע"א גמ' אמר קרא ויתן להם
אביהם וכו' עם ערים וכו' כתב הריטב"א ז"ל וז"ל ואין לו דהתם מדין חצר קאמר דמדכתיב עם
ערים משמע דמקנה להו תרנויהו בהדי הדדי ולא מ"ל אלא באגב ע"ש מפשט דבריו נר' דקנין
חצר ל"מ אלא אם היתה החצר שלו מקודם קנין הנקנה שיה עכשיו וכ"כ הש"ך סי' ר"ב מסברא
דנפשיה והם דברי תימה דבכ"מ אמרי' דגיטו וידו באים כא' לכ"נ דכוננת הריטב"א היא דמדכתיב
עם ערים משמע דלא מהני אלא אם הקנה שניהם כא' ולא מ"ל דלא מהני אלא בב"א אלא באגב
דקנין חצר מהני אפי' הקנה בזה אח"ז: ע"ב תוס' ד"ה מעשה וכו' אדרבא גרע טפי וכו' עכ"ל נר'
דמאי דגרע טפי הוא דהשתא פיון דכבר זכו בהם מקבל המתנות נוסף איסור גזל דאפי' משלם
דמיהו מ"מ מעיקרא אכלום משא"כ כל זמן שלא הופרשו ולא זכו בהם: בא"ד ונהלא לא היה נרא
וכו' שהרי התבואה היתה בבית וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א דיש לחוש שמא יאכלום בני ביתו של
ר"ג ע"ש לק"מ דכבר כ' התוס' שיש תבואה הרבה ולא היה חושש שמא יאכל הפל: דף כ"ז ע"א
גמ' נתון ליהושע ומקומו מושפך לו בסיפא דהו' תני אמר ר"י ת"מ שבו נתון לראב"ע ומקומו
מושפך לו וכ' בפשיטה יש שלמדו מכאן דאפי' ע"י קרקע המושפכת יוכל להקנו' לאחר ע"ג ודחה
דשאני הקא דל"ל לר"י בו שום זכות אלא ט"ה ולכך די בקרקע המושפך לו ע"ש וק' א"כ מאי

פְּשִׁיט הַגְּמָרָא בְּסוּמָהּ לְהִנָּהּ בְּעֵי דְשָׂדָה בְּמַכְר וּמְטַלְטְלִין בְּמַתְנָה וְשָׂדָה לֹא וּמְטַלְטְלִין לֹא מִהָדָּ
מַתְנֵי דְש"ה דל"ל בְּהוּ שׁוּם זְכוּת אֲלֵא ט"ה וַיֵּשׁ לְחַלֵּק בֵּין הַנוֹשְׂאִין: ע"ב רש"י ד"ה גְּלוּל וְכו'
וְאֵי קִשְׂיָא הוּל"ל בְּשִׁקְיָנָה לָהּ פְּשִׁיטָא אַרוֹסָה וְכו' עכ"ל וְשׁוּמְרַת יָבָם מִיַּרְי בְּמִשְׁקָה פְּשִׁיטָא שׁוּמְרַת
יָבָם וְכו"ד שׁוּמְרַת יָבָם שׁוּמְרַת וְכו"ש חַמ"ש הַתּוֹס' שָׁם וְהִינּוּ לְחַד פִּי מִפִּירֵש"י אֲבָל לֹא יִדְּקָה פִּי הִינּוּ
גּוֹפָה דְפָרִיף הַגְּמָרָא שָׁם ע"ש: תּוֹס' ד"ה בַּד"א וְכו' פְּגוֹן שֶׁהַמּוֹכֵר הֵיךְ חֵיב לְלוֹקֵחַ וְכו' עכ"ל
מִדְּלֵא כ' שְׁזַקֵּף דְּמֵי הַמְּכָר ע"ע בְּחֹב מִשְׁמַע דַּס"ל דְּזַקִּיפָה הָיִי פְּנִיתִינַת הַמַּעוֹת וְקוֹנָה מִדִּין פְּסָף
פְּדַעַת הָרִיטְבָּ"א לְעֵיל דַּס"ז ע"א ע"ש וְלְעֵיל בַּד"ה וּמְקוֹמוֹ שֶׁהִק' לִיקְנוֹ בְּקִנְיָן סוּדָר וְתִי דְאִין
שְׁכִירוֹת נִקְנָה בְּחִלְפִין לֹא ק"ל לִיזְקִפוֹ ע"ע בְּחֹב דַּמ"ל זְקִיפָה וּמ"ל גְּתִינַת שְׁכִירוֹת וְלֹא ק"ל
אֲלֵא בְּלֹא מַעוֹת פְּלָל לִיקְנֵי בַק"ס וְעֵינֵן לֵה' קוֹל אֲלֵיהּ חַח"מ ס' י"א ע"ש: דָּף כ"ח ע"ב גַּמ' ע"כ
כַּר"ש ס"ל וְאָף ע"ג דְּאִיפֵא לְאוֹקְמָה כַּר"ש דַּס"ל בַּפ' הִזְקָב ד"ת מַעוֹת קוֹנוֹת אִפִּי לַר"ל וְלוֹקֵחַ
אֵינּוּ חוֹזֵר מ"מ לֹא נִיחָא לִיהּ לְאוֹקְמֵי סְתָם מַתְנֵי כַּר"ש דְּלִית הַלְכָתָא פְּנוּתִיהּ וְלִמְאֵי דְגָרְסֵי בְּמַתְנֵי
נִתְחַיֵּיב זֶה כַּמ"ש הַתּוֹס' בְּמַתְנֵי א"ש בְּלֹא ה"ה דְּנִתְחַיֵּיב זֶה הוּא הַלּוֹקֵחַ וְר"ש ס"ל בְּלוֹקֵחַ אֵינּוּ יִכּוֹל
לְחַזֵּר בּוֹ אִפִּי בְּמִילְתָא דְשְׁכִיחָא: דָּף כ"ט ע"א תּוֹס' ד"ה מְשָׁכוֹ וְכו' ת"ל מַטְע' דְּאִמִּירְתוֹ לְגַבּוּהַ
וְכו' עכ"ל י"ל בְּזָה דְּמִשׁוּם אִמִּירְתוֹ לְגַבּוּהַ אִיתִיהּ בְּשִׂאָלָה דְּכָל זְמַן שְׁלֵא בָּא הַקָּדֵשׁ לִיד הַגְּזָבָר
אִיתִיהּ בְּשִׂאָלָה וְלִכְּהָ נִקְט טַעְמָא דְּלֹא יִהְיֶה פֶתַח הַדְּיוּט וְכו' דְּקָנָה בְּמִשְׁכִּי' וְשׁוּב לִיתִיהּ בְּשִׂאָלָה:
ע"ב ד"ה וְאִזְזִיל וְכו' קוֹדֵם שְׁנוּלֵד הֵבֵן וְכו' עכ"ל ק' דְּאִפִּי אַחַר שְׁנוּלֵד הֵבֵן כָּל שְׁלֵא עָבְרוּ שְׁלִשִׁים
יוֹם לֹא נִתְחַיֵּיב וִי"ל דְּרִש"י דַּס"ל בְּכַחוֹרֹת דַּמ"ט דְּטַעְמָא דְּבַעֲיָנָן שְׁלִשִׁים יוֹם פְּדֵי שְׂיָצָא מִפְּלָל
נִפְּל וְא"כ פְּשִׁיעְבְּרוּ שְׁלִשִׁים יוֹם אֲגַלְאֵי מִיְלְתָא לְמַפְרַע דְּלֹא נִפְּל הוּא חַיּוּבוֹ עֲלֵיהּ מִשְׁעָה א' וְע"ש
בְּתוֹס': בַּא"ד יֹאמְרוּ לְפָהֳן הַנְּחַנּוּ לָהּ וְכו' עכ"ל מוֹכַח מִדְּבַרְיָהֶם דְּכִי הוּוּ בְּנֵי חָרִי מְטַלְטְלֵי וּמְכָרָן
לֹא הָיִי פְּאִשְׁתְּרוּף וִיכּוֹלִין לוֹ הַנְּחַנּוּ לָהּ מְקִים פִּינּוּן שֶׁהוּא מְכָרָן וְכו"כ הַמְבִי"ט וְכו"ש בַּמ"א בְּזָה
בְּאִנְרָף: בַּא"ד דְּמִיַּרְי פְּגוֹן דְּאִיפֵא ה' מְשׁוּעָפְדִים מִיִּצְחָק וְכו' עכ"ל י"מ א"כ לַמ"ל לְמִימַר דְּאִיפֵא
ה'ב"ח אִפִּי אֵית לִיהּ הַרְבֵּה נְכָסִים ב"ח טְרַיָּף מְשֻׁעָפְדֵי פִינּוּן דְּהָיִי פְּעֻשָׁאן אִפּוֹתִיקֵי הָאָב וְנ"ל
דַּס"ל לְהַתּוֹ פְּדַעַת הַרְשָׁב"א דְּמֵאֵי דְּאִמְרִינּוּ מַצָּוָה עַל הַיּוֹרְשִׁין לְפָרוּעַ חוֹב אֲבִיָּהֶם הוּא אִפִּי לֹא
יִרְשׁוּ מֵאֲבִיָּהֶם פִּינּוּן שְׂיָשׁ לָהֶם נְכָסִים שְׁל עֲצָמָן וְא"כ אֵי טְרַיָּף מְלִקּוּחוֹת חוֹזְרִין הַלְקוּחוֹת וְנִפְרָעִין
מִהֵבֵן פִּינּוּן שְׁמַצָּוָה עַל הַיּוֹרְשִׁין לְפָרוּעַ חוֹב אֲבִיָּהֶן וְאִפּוֹכֵי מִטְרַתָּא לַמ"ל יִפְדֶּה מְשָׁל עֲצָמוֹ וְלֹא
יִטְרוּף מִהַלְקוּחוֹת אֲלֵא ע"כ דְּלִית לִיהּ נְכָסִים אֲלֵא ה' ב"ח: דָּף ל' ע"א גַּמ' יִתֵּר עֲלֵיו תְּהֵלִים וְכו'
עַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ע"ד הַתִּי וְלַק"מ דְּבַרְיֵיתָא קַתְנֵי ה' אֲלָפִים וְתַתְפ"ח פְּסוּקִים בְּתוֹרָה הָרִי דְּבִקְאֵי
בְּסָכוּם הַפְּסוּקִים וּמֵאֵי דְּלֹא בְּקִיָּאִין אֵינּוּ אֲלֵא לִידַע שְׂעוֹר הַחֲצִי: תּוֹס' ד"ה ל"צ וְכו' בְּכָל יוֹם
וְיוֹם יִשְׁלַשׁ וְכו' עכ"ל ק' דְּבִיּוֹם עֲצָמוֹ מִי יָדַע שְׂיַחֲזִיהּ וְכו' י"ל בַּמ"ש הַיּוֹם פָּאן וּמְחַר בְּקָבָר מֵאֵי
אִנְרִיָּא לְמַחַר וְנ"ל בַּמ"ש בְּמַפּוֹת דִּי"א ר"ח הָנּוּה יִתִּיב וְגָרִיס בְּבֵי רַב וְלֹא הָנּוּה יְכִיל שְׁלוּחָא לְמַקְרַב
לְגַבִּיָּה דְּלֹא הָנּוּה שְׁתִּיק פְּנִמִּיהּ מְגִירָסָא ע"ש הָרִי דְּכָל זְמַן שְׂאָדָם עוֹסֵק בְּתוֹרָה וְדֵאֵי שְׁלֵא יָמוּת
וְא"כ בְּיוֹם עֲצָמוֹ סִיָּהּ בְּיָדוֹן שְׂיַעֲסוֹק בְּתוֹרָה כָּל הַיּוֹם אֲבָל בְּלִילָהּ זְמַן שִׁנְיָה וְלִכְּהָ בְּיוֹם עֲצָמוֹ
יִשְׁלַשׁ וְאֵין לוֹ פְּחַד מִמִּיתָה: דָּף ל"א ע"א גַּמ' שְׁנֵא מְלֵא כָּל הָאֲרָץ כְּבוֹדוֹ וְכו' עֵינֵן לַהֲט"ז ס' ב':
תּוֹס' ד"ה כְּבֹד וְכו' דְּמִשְׁמַע מַמָּה שְׁחַנְנָהּ וְכו' עכ"ל יל"ד פִּינּוּן דְּהַעֲדִיפוּתָא הוּא דְּלַהֲקַב"ה אֵינּוּ
מְחַוֵּיב לְכַבְּדוֹ אֲלֵא אִם יֵשׁ לָהּ מְמוֹן אֲבָל או"א מְחַיֵּיב אַע"פִּי שְׂאִין לוֹ מְמוֹן אֲמֵאֵי הַנְּצָרְכוֹ לְדָרוּשׁ
מְחַוֵּיב מַמָּה שְׁחַנְנָהּ בְּפִשְׁטִיָּה דְּקָרָא סְגִי דְּמַהוּנָה הִינּוּ אִם יֵשׁ לוֹ הוּן אֲבָל לַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א
דְּהַעֲדִיפוֹ הוּא דְּלַהֲקַב"ה מְכַבְּדוֹ מַמָּה שְׁנָתָן לָהּ אֲבָל לַאו"א לֹא מְבַעֲיָא דְּאִפִּי יֵשׁ לָהּ מְמוֹן אֲתָהּ
מְכַבְּדוֹ מְשָׁלָהּ וְלֹא מַמָּה שְׁנָתָן לָהּ אֲלֵא אִפִּי אֵין לָהּ מְמוֹן מְחַוֵּיב לְחַזֵּר עַל הַפְּתִחֵי וְלְפָרְנָסוֹ ע"ש

א"ש דְּדַרְוּשׁ מִמָּה שְׁחַנְנָהּ: דָּף ל"ב ע"א גמ' אֵלָא הֵכִי אַתְּנִיגָה הַנְּסַקְלִין בְּהַנְּשַׁרְפִין וְטַעְמָא דְלֵא אֲזִילִי בְּתַר רַבָּא כ' הַתּוֹס' בִּפ' הַנְּשַׁרְפִין דְּמִמִּיתָה לְמִיתָה לֵא אֲזִילִי בְּתַר רַבָּא מִק' מִשֵּׁם רַבְנֵי אֲשַׁפְּנִז א"כ בַּת פֶּהֵן אַמַּאי בְּשַׁרְיָפָה דִּילְמָא לֵא אַבְוָה הוּא וְכִינֹן דְּבַת יִשְׂרָאֵל בְּחַנְקָה הוּי מִמִּיתָה לְמִיתָה לֵא אֲזִילִי בְּתַר רַבָּא וְנ"ל דְּלֵא כ"כ הַתּוֹס' אֵלָא הֵכִא דְּלִיכָא מִיְדֵי מִמִּיתָה לְמִיתָה אֲבָל בְּבַת פֶּהֵן פִּינֹן דְּלִגְבֵי קַלְלוֹת וְהַפְּאוֹת אַבְוָה דְּאֲזִילִי בְּתַר רַבָּא גַם לְעַנְוֵן מִמִּיתָה לְמִיתָה נְמִי אֲזִילִי בְּתַר רַבָּא: דָּף ל"ג רש"י ד"ה אַף הַדּוֹר וְכו' וְע"כ לֵא נִכְתּוּב הַדּוֹר אֵלָא לְדַרְוּשׁ פְּדַאֲמָרְוֹן וְכו' וְלְמַעוּטֵי עֲמִידָה וְכו' עכ"ל כצ"ל ור"ל לְדַרְוּשׁ אֲדַאֲמָרְוֹן לְמִילָף מְנַגָּה קִימָה דְּלִית בֵּה ח"פ וְנֶאֱתָא נְמִי לְמַעוּטֵי עֲמִידָה וְכו' ור"ל דְּלֵא אֲתָא לְגוּפָה אֵלָא לְהַנְּה דְּרִשׁוֹת: גמ' אַבְיֵי מְקִיף וְכו' וְאֵע"ג דְּדִינָא הוּא פְּדַתְנִיא מִנִּין לְזַקֵּן שְׁלֵא יִטְרִיחַ הִינּוּ אִם יֵשׁ ב' דְּרַכִּים שְׁוִין דִּינָא הוּא שְׁלֵא יִטְרִיחַ אֲבָל רְבוּתִיה דְּאַבְיֵי דְּאַפִּי לְאַפּוּשֵׁי בְּהִלּוּכ' הִיָּה מְקִיף וְלֵא יִלְף בְּקַצְרָה שְׁלֵא יִטְרִיחַ אֲבָל בְּשִׁיטָה כ' דְּרְבוּתִיה דְּאַבְיֵי אַפִּי שְׁחַרִית וְעַרְבִית ע"ש וק' דְּבְרִיִּתָא דְּשְׁלֵא יִטְרִיחַ נְמִי מוֹקְמִי לָהּ בְּסַמוּף בְּשְׁחַרִית וְעַרְבִית וצ"ל ל"ד הַשִּׁיטָה דְּאַבְיֵי פְּלִיג אַר' אֵיבִיבוּ דְּאָמַר אֵין תְּלַמִּיד חֲזִיב אֵלָא שְׁחַרִית וְעַרְבִית וס"ל לְאַבְיֵי דְּחִיב פֶּל הַיּוֹם וּמוֹקִי לְבְרִיִּת' דְּשְׁלֵא יִטְרִיחַ בְּכָל הַיּוֹם אֲבָל בְּשְׁחַרִי וְעַרְבִי לִית בֵּיה מִשׁוּם לֵא יִטְרִיחַ דְּלִיכָא טַרְחָא דְּאַרְחָא דְּמִלְתָא הוּא כַּדְפִירִשׁ"י בְּסַמוּף וְאַבְיֵי מְחַמִּיר ע"ע שְׁלֵא יִטְרִיחַ אַפִּי שְׁחַרִית וְעַרְבִית: דָּף ל"ד ע"א תּוֹס' ד"ה מַעְקָה וְכו' וְכו' וְשִׁילּוּחַ הַקֵּן נְמִי כְּגוֹן שְׁלַקַּח הָאֵם ע"מ לְשַׁלַּח וְכו' עכ"ל בְּתַשׁוּ מִהַר"ץ סִימָן פ"ג כ' דְּלִיכָא לֵא אֵלָא בְּנִטְל הָאֵם עִם הַבְּנִים אֲבָל אִם הַנִּיחַ הַבְּנִים וְלֵא לְקַחֵם וְנִטְל הָאֵם לְבַד לִיכָא לֵא אֵלָא עֲשֵׂה דְּשַׁלַּח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם ע"ש וּמְדַבְּרֵי הַתּוֹס' הִלְלוּ יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דְּאִיכָא לֵא דְּאִי אִיתָא אַמַּאי לֵא כ' בְּפִשְׁיטוֹ דַּמ"ל בְּהַנִּיחַ אֶת הַבְּנִים וְנִטְל הָאֵם וּבְעִיקָר קו' הַתּוֹס' שְׁמַעְתִּי אוֹמְרִים דְּלְהַגִּי דְּגָרִיס רש"י בְּרִישׁ תְּמוּרָה דְּלֵא אֲמַרִי הַשְׁוָה הַפְּתוּב אֵשֶׁה לְאִישׁ לְכָל עֲוֹנוֹשֵׁין שְׁפַתּוֹרָה אֵלָא בְּלֵא שְׁיֵשׁ בּוּ מַעֲשֵׂה נִיחָא קוֹנְשִׁיתָם וְנ"ל דַּל"ד דְּלֵא מְמַעַט הֵתָם אֵלָא תְּמוּרָה דְּלִיכָא בֵּה מַעֲשֵׂה בְּשׁוּם גּוֹנוֹן אֲבָל בְּדַבָּר דְּשִׁיף בֵּיה מַעֲשֵׂה כְּגוֹן מַעְקָה דַּמ"ל בְּהִיָּה בֵּה מַעְקָה וְסַתְרוּ וּבְאַבְיָדָה דַּמ"ל בְּנִטְלָה וְאַח"כ הַחֲזִירָה פִּינֹן דְּבַגּוֹנוֹן דְּאִיכָא מַעֲשֵׂה נְשִׁים חֲזִיבוֹת א"כ קָרָא נְאָמַר אַף לְנָשִׁים וְחֲזִיבוֹת אַף הִיכָא דְּלִיכָא מַעֲשֵׂה: ד"ה גְּבַרִי וְכו' פִּינֹן דְּאַשְׁפַּחֵן מִיַּעוּטָא גְּבִיָּה פְּדַאֲמַר לְעִיל וְכו' עכ"ל י"מ הָא דְּאַשְׁה אֵינָה מְחַנְיָבַת לְלַמּוּד עֲצָמָה לֵא נ"ל לְעִיל אֵלָא מְהִיקִישָׁא דּוֹלְמְדָתָם וְלַמְדָתָם וְא"כ נִימָא נְמִי דְּלֵא דְּרִשִׁינֵן הַף הִיקִישָׁא מִשׁוּם סְבָרָא דְּבַעֲי חֲזִי פְּדַאֲמַרִי גְּבִי מְזוּזָה וְאֵע"ג דְּאֵין הָאֵב מְצֻנָּה לְלַמּוּד בַּתוּ מ"מ תַּחֲזִיב הִיא לְלַמּוּד עֲצָמָה מִשׁוּם הַף סְבָרָא וִי"ל דְּאֵם אִיתָא דְּאִיכָא הַף סְבָרָא גְּבִי לִימּוּד לֵא הִיתָה תּוֹרָה פּוֹטְרַת הָאֵב לְלַמּוּד בַּתוּ וְעִי"ל דְּגְּבִי מְזוּז' פִּינֹן דְּאִיכָא הַף סְבָרָא אֲמַרִינוּ דְּלִכְף לֵא הִיקִישָׁה בְּשִׁנֵי הַפְּרָשִׁי' לְאַשְׁמַעִי דְּלֵא מְקַשִׁי אֲבָל הַף הִיקִישָׁא דּוֹלְמְדָתָם וְלַמְדָתָם לִיכָא שׁוּם גְּלוּי דְּלֵא מְקַשִׁינֵן יֵשׁ מִק' בְּבְרִיִּתָא דְּקַתְנֵי מ"ע שְׁלֵא הוּז"ג נְשִׁים חֲזִיבוֹת מְזוּזָה וְשַׁלּוּחַ הַקֵּן ת"ל דְּמַחְזִיבֵי מִשׁוּם דְּגְּבַרִי בְּעוּ חֲזִי וְלַמ"ל טַעְמָא דְּשְׁלֵא הוּז"ג וְכ"ה גְּהַקְשׁוּ הַתּוֹס' בַּד"ה מַעְקָה וִי"ל פִּינֹן דְּמַסְקִינֵן בְּשְׁמַעְתִּין דַּמ"ע שְׁהוּז"ג נְשִׁים פְּטוּרוֹת מְהִיקִישָׁא דְּהוֹקְשָׁה כָּל הַתּוֹרָה לְתַפְלִין אִי הוּוּ מ"ע שְׁהוּז"ג הוּוּ מְפַטְרֵי אַע"ג דְּאִיכָא סְבָרָא דְּגְּבַרִי בְּעוּ חֲזִי פִּינֹן דְּאִיכָא הִיקִישָׁא וְכַמ"ש הַתּוֹס' גְּבִי ת"ת דְּנָשִׁי' פִּינֹן דְּהַף הִיקִישָׁא דְּהוֹקְשׁוּ לְתַפְלִין ע"כ דְּהִיקִישָׁא הוּא לְכָל הַתּוֹרָה לֵא מְפַקִּינֵן מְזוּזָה וְשַׁלּוּחַ הַקֵּן מְפַלְלֵם אֲבָל הִיקִישָׁה מְזוּזָה לְתַפְלִין אֲמַרִי' דְּאֵין כְּנַנַת הַתּוֹרָה לְהִיקִישָׁא פִּינֹן דְּאִיכָא הַף סְבָרָא דְּגְּבַרִי בְּעוּ חֲזִי וְלִכְף אִיִּצְט' לְמִי מִשׁוּם דְּהוּוּ מ"ע שְׁלֵא הוּז"ג: ע"ב ד"ה הו"א וְכו' וִי"ל דַּמְג"ש וְכו' עכ"ל עֵינִין לְהַתּוֹס' בְּפִסְחִים דַּס"ד ע"ב וְעֵינִין לְהַשַׁע"ה: ד"ה וְנִילָף וְכו' וְעִי"ל דְּסְבָרָא הוּא וְכו' דְּשָׂאֲנִי או"א דְּהוֹקְשׁוּ וְכו' עכ"ל ל"פ"ז בְּצַרְיָכוּתָא דְּלִקְמָן הוּמ"ל אִי כ' מוֹרָא הו"א דְּשָׂאֲנִי מוֹרָא

דְּהוֹקֵשׁ וְכוּ' י"מ לְהַנִּי תִי בְּתַרְאֵי מַאי פְּרִיָּה לְרִיב"ב מַאי א"ל הָא י"ל דְּנִילַף מִפּוֹר לְחוּמְרָא וְנ"ל דְּאִי לָאו דְּאִשְׁפַּחַן יִלְפוּתָא בְּמ"ע שְׁלֵא הוּא דְּחִיבּוּת רִיב"ב גּוֹפִיָּה הֵיָּה פּוֹטֵר נְשִׁים מִפּוֹר מִשּׁוּם דְּכִתִּיב וְכַשְׁוֹה וְלֹא דְרִישׁ עַל שְׁנֵיהֶם הוּא אֹמֵר אוֹתָם אֲלֵא אַחַר דְּיִלְפִי דְּחִיבּוּת בְּשֵׁאִין הוּא וְכוּ' ג' כ' מְהַרְשֵׁ"א בְּד"ו וי"מ בְּמ"ש הַע"י לְקוֹשְׁיַת מְהַרְשֵׁ"ל מְמוֹזָה ע"ש: דָּף ל"ה ע"א רַש"י ד"ה וּמְדַמְצוֹת וְכוּ' מְדַאֲצֵט' הֵיקִישׁ' וְכוּ' עכ"ל ק"ק הָא אֲצֵט' הֵיקִישׁא לְמֵן הַמְּוֹתֵר בְּפִיָּה וְלִסְפְּרִישְׁתָּפְרוּ בְּפִשְׁתָּן הַגּוֹיִלִין דִּי"א ע"א וְנִשׁ לִיְיָשׁב: ד"ה מַאי א"ל וְכוּ' א"כ אִיפְכָּא וְכוּ' עכ"ל מ"ש בְּתִי ה"ד מְהַרְשֵׁ"א דְלָמַד תְּפִלִּין אִין הוּא ג' פְּתוּבִים אוּ ב' פְּתוּבִי לְמַ"ד אֲבָל הַשְׁת' פְּרָכִי אִמ"ע שְׁלֵא הוּא לְפוֹטֵר נִשִׁי וְתְּפִלִּין בְּכָלִל: תוּס' ד"ה מִשּׁוּם וְכוּ' וי"ל דל"ל דְּרִיב"ב וְכוּ' עכ"ל וְאֵע"ג דַּת"ת וְפוֹר צְרִיכִי מ"מ פִּינּוֹן דְּפִדְיוֹן הַבֵּן ל"צ הוּו ג' פְּתוּבִים וְכוּ' הֵיא הַמְּדָה בְּכָל ג' פְּתוּבִים הַבָּאִין כ"א פְּדִמְשָׁמַע מְדַבְּרֵי הַתּוֹס' בְּיוֹמָא ד"ס ע"א גְּבִי תְרִי מְעוּטִי פְּתִיבִי ע"ש וְעַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל: ע"ב גַּמ' הָא פִּיצַד גִּילּוּחַ שְׁיִישׁ בּוּ הַשְׁחָתָה וְכוּ' הַקִּישׁ' בְּשִׁטָּה מִנ"ל לְמַדְרֵשׁ הֵכִי גִימָא דְּבִכְהֻנִּים אִינְהָר אִפִּי אֲמִסְפָּרִים וּבִישְׁרָאֵל אִינְהָר אֲמִלְקֵט וְרַהִיטְנִי וְהַג"ש דְּפָאֵת פָּאֵת לְמַגְמֵר יִשְׂרָאֵל מִפְּהֻנִים אֲבָל פְּהֻנִים מִיִּשְׂרָאֵל לְחִיב אֲמִלְקֵט וְרַהִיטְנִי א"צ ג"ש דִּמְק"ו יִלְפִינּוּ ע"ש דִּישׁ ט"ס בְּדַבְּרֵי וְנ"ל בְּמַאי דְּמַתְבָּאֵר מַגַּמ' בְּיוֹמָא דְנ"ה ע"א דְּהַמְּוֹנָה הוּא הַמְּלַמֵּד ע"ש בְּפִירֵשׁ"י וְהָא פָּאֵה דְּגַבִּי יִשְׂרָאֵל הוּא דְּמוֹנָה וְע"כ לְלַמֵּד עַל הַפְּהֻנִים וְהַדְרִי בִּי דְּרַשְׁא דְּהָא בְּרִיָּתָא קְאָמֵר הַגַּמ' מְדַלָּא כְּתִי אֵת שְׁבִזְקָה וְהוּי כְּמַאן דְּכְתִי פָּאֵה וְג"ש זֹו אִינְהָ מוֹנָה כָּל עֵיקָר דְּלִגּוּפִיָּה אֲצֵט' וְעֵינּוּ בְּשִׁטָּה שְׁהָא הֵיכָא יִלְפִי בְּג"ש זֹו דְּאִינְהָ מוֹנָה כָּלִל וְלִזָּה יֵשׁ לוֹ בְּכַה"ג לְמַדִּין שְׁהָרִי אַף בְּבִנְיָן אֲב לְמַדִּין כְּדִפִּירֵשׁ"י וְלֹא גָרַע ג"ש דְּאִינְהָ מוֹנָה מְב"א וְה"ט כְּמ"ש הַתּוֹס' לְקַמֵּן דְּלוֹ בְּד"ה א"כ וְכוּ' דְּבִפְנֵי הַמְּצוֹנָה לְמַדִּין יִשְׂרָאֵל מִפְּהֻנִים ע"ש וְעֵינּוּ לְמַהֲרִימ' ט"ו ו"ל: דָּף ל"ו גַּמ' וְאֲבִי מ"ט לֹא אָמֵר פְּרָבָא וְכוּ' הַקִּישׁ מְהַרְשֵׁ"א ו"ל לִישְׁנֵי כְּמ"ד לִילָה זְמַן תְּפִלִּין וְהוּי מ"ע שְׁלֵא הוּא וְנְשִׁים חִיבּוּת ע"ש וְנ"ל דְּהַגְּמ' נִיחָא לִיהָ הֵכִי פִי הֵיכִי דָא"ש טַעֲמָא דְּתַנָּא דְּמַתְנִי דְּפִלִּג עַל אִסִּי בְּקִרְחָה דְּל"ל דְּתַנָּא דְּמַתְנִי ס"ל תְּפִלִּין מ"ע שְׁלֵא הוּא שְׁהָרִי בְּרִיָּתָא דְּלַעִיל קַתְנִי אִינְהוּ מ"ע שְׁהוּ"ג וְחִשִּׁיב תְּפִלִּין בְּהַדְּיָהוּ וְאִמְתְּנִי קָאִי: גַּמ' פִּי פְּלַחִי לַע"א ל"מ בְּנִים ת"ש וְאוֹמֵר זְרַע מְרַעִים וְכוּ' מְכָאן תְּשׁוּבָה לְמ"ש הַמְּפָרְשִׁים בְּטַעֲמוֹ שֶׁל דְּבָר דְּמַחְשָׁבָה רַעָה אִין הַקַּב"ה מְצָרְפָּה לְמַעֲשֵׂה אֲלֵא מַחְשָׁבַת ע"א דְּהָאֵב אִינוּ מַעֲיֵד עַל בְּנוֹ וְהַמְּחַשָּׁבָה אִינוּ יוֹדַע בּוּ אֲלֵא הַקַּב"ה וְלִכְּפָּה אִינוּ מְצָרְפָּה לְמַעֲשֵׂה אֲבָל בַּע"א יֵצֵא מְפָלֵל בְּנִים עכ"ד וְלִפ"ד ק' לר"י דס"ל דְּאֲפִי פִי פְּלַחִי לַע"א נִק' בְּנִים א"כ אֲמַאי מַחְשָׁבַת ע"א מ"ל דְּכִתִּיב לְמַעַן תִּפְּוֹס אֵת בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּלַבָּם וְהָא נִק' בְּנִים וְאִין הָאֵב מַעֲיֵד עַל בְּנוֹ: ע"ב תוּס' ד"ה אִי דְּפָדָה וְכוּ' תִּמְמָה הַנִּיחָא לְמַ"ד לְדוֹרוֹת וְכוּ' עכ"ל הָא דְּלֵא נִיחָא לְהוּ לְמִי דְּהַגְּמ' פְּרִיָּה אֲמַתְנִי דְּסַתָּם מַתְנִי ר"מ וְאִיָּהוּ ס"ל לְדוֹרוֹת בְּכ"ג מִשּׁוּם דָא"כ הו"ל לְהַק' עוֹד דְּהֵיכִי קַתְנִי נוֹהֲגָת בְּאֲנָשִׁים מְשָׁמַע בְּכוֹלְהוּ פְּהֻנִים הָא דְּוָקָא בְּכ"ג וְאִין לוֹ דְּהֵיא גּוֹפָא פְּרִיָּה דְּהָא גְּבִי מַאי דְּפְרִיָּה אִי דְּפָנִים כְּהֵן הַמְּשִׁיחַ כְּתִי וְכוּ' א"א לְפָרֵשׁ כֵּן וְדוּמְיָא דִּינְהָ פְּרִיָּה גְּבִי פְּרָה וְעֵינּוּ לְמַהֲרִימ' ט' בְּדִיבּוֹר שְׁאֲחַר זָה וְלְתוֹסְפִי הָרָא"ש ו"ל: ד"ה וְיָמָה וְכוּ' וי"ל דְּפִיָּרְכָא זֹו דְּטַעֲוֹן פְּלִי וְכוּ' עכ"ל כ' מְהַרְשֵׁ"א גַּם פִּיָּרְכָתָ צְפוֹן לֹא פְּרָכִי לְהָ מַה"ט ע"ש לִפ"ד פְּרָכָתָ צְפוֹן נְמִי פִיָּרְכָא כ"ד הֵיא וי"ל הַטַּעֲם מִשּׁוּם דִּי"ל אֲדַרְבָּא מְלִיקָה בְּרֵאשׁ הַמְּזַבַּח עֲדִיפָא מְצַפִּין בְּעִנְיָה וְעוֹד י"ל דְּנִילַף מְשָׁלְמִים וְלִיפָא לְמִיָּפְרָה אֲלֵא מַה לְשֵׁם כֵּן צָאן וְכוּ' וּפִיָּרְכָתָ שָׁם הֵיא פְּרָכָתָ כ"ד פְּדֵאִיתָא בְּרַפ"ב דְּזַבְּחִים: ד"ה פִּל וְכוּ' הו"ל לִילָה אַחַר הָרוּב וְכוּ' עכ"ל ק"ל דְּבַר"פ הַלּוֹקֵחַ בְּמַס' בְּכוֹרוֹת קְאָמֵר רְבִינָא פִי אֲזִלִּי בְּתַר רַבָּא הֵינּוּ בְּרַבָּא דְּלֹא תְלוּי בְּמַעֲשֵׂה אֲבָל בְּרַבָּא דְּתְלוּי בְּמַעֲשֵׂה לֹא

וא"כ ה"נ ההרפכה תלוי במעש' ונימא דאנו דלוקחין מן הגוים קי"ל פרכינא וע"ש בתוס' וה' מג"א סי' ח' סקי"א כת' דדוק' התם שמא לא בא עליה זכר ואת"ל בא שמא לא נתעברה ע"ש נר' דדוקא התם דאיכא ס"ס אבל הכא ליכא ס"ס מיהו נראה דלרנוחא דמלתא כ' ואת"ל וכו' ועיקר דבריו הם דדוקא התם דשמ' לא בא עליה זכר אבל גבי ציצית הרי ידעי' שהיו מתקני' דאל"ה ק' למ"ל להגמ' לו' משום דתלוי במעשה הול"ל משום דהוי ס"ס אלא ע"כ דלא הוי ס"ס פיון דרוב מעברו': דף ל"ז ע"א ד"ה הרי וכו' דהא חשיב ערלה במתני' וכו' עכ"ל פלוגתא דאמוראי היא לקמן הל"מ או הלכות מדינה והגמ' פאן כמ"ד הלכות מדינה לפ"ד התוס' מיהו ק"ק אמאי לא מוכחי מפלאים דלכ"ע מדרבנן פדלקמן ועיין למהרש"א בדיבור הקודם: ד"ה ונהרי וכו' וע"ק דקאמר מר בסמוך וכו' עכ"ל ק"ק מאי קו' הא מ"מ שבת בענינא דמועדות כתו' ואין צריף שיהיה מושבות גופה בענינא דמועדות וי"ל דכוננתם דטפי הי"ל לרש"י לפרש דקרא דמושבות דכתיב בענינא דמועדות קאמר פיון דאיכא מושבות שם: ע"ב ד"ה הואיל וכו' דרובם ערלים וכו' עכ"ל אע"ג דכולן מלו במצרים מ"מ פשנצטוו אח"כ בסיני על הפריעה לא חשיבא מילה דמל ולא פריע פאלו לא מל ומ"מ לא הוי אלא רוב משום דאיכא שנוולדו מהולים ואיכא נמי שפרעו מעצמן במצרים כמו שעשה אאע"ה אעפ"י שלא נצטווה ופסח שעשו בשנה שנייה ע"פ הדיבור הנה גם להו עוד י"ל: ד"ה ממחרת וכו' לשון תורה לחוד וכו' עכ"ל נר' דר"י עיקר תי' משום דלשון תורה לחוד ומ"ש אח"כ וע"כ צ"ל פן וכו' הם דברי התוס' ולא דברי ר"י ובאו לאוכחי דלא כר"ת וממילא מתורץ קושיתם ועיין למהרש"א ונר' דגם לפר"י צ"ל דהיה להם ישן לאכילת מצה דאל"ה מאי משני הגמ' לא הווי צריכי הא צריכי לאכילת מצה ומ"ש מהרש"א בדיבור שאח"ז דלדברי ר"י לא היה להם ישן דהירושלמי ס"ל פן דלא פגמרין לאפוקי לפיר"ת דהנזכר בקרא בהדיא דהיה להם ישן ומ"ש מהרש"א ממחרת הפסח אכול משום עשה דמצה מעיקר' לא אכול ע"ש י"ל דבקרא פתיב בעצם היום דמשמע ביום ממש ולא בלילה: דף ל"ח ע"א גמ' ומה חדש וכו' הא דלא קאמר חומרא דכלאים דע"י עבירה בא י"ל משום דבשל נכרים נוהג חדש וס"ל דלא הוזהרו ב"נ על פה: גמ' ואין איסורו איסור הנאה וכו' ק"ל דפ"ב דפסחים דכ"ג ע"א דפריף ונהרי חדש דכתיב ביה לא תאכלו ותנן קוצר לשחת ומאכיל לבהמה ולא פריף אלא ממשמעו' כמ"ש התוס' שם ואמאי לא פריף מבריייתא הלזו דקתני בהדיא דחדש אין איסורו איסור הנאה ועוד ק"ל למ"ש התוס' שם דכ"ב ע"א בד"ה ור"ש לחד תי' דחזקה מודה דלר"ש לא תאכלו איסור הנאה במשמע מדאסר ג"ה בהנאה ע"ש דא"כ קשיא דר"ש אדר"ש לכ"ע דס"ל ג"ה אסור בהנאה והכא שרי חדש בהנאה ומ"ש ג"ה מחדש ולכאורה י"ל במ"ש הרב מש"ל בפ"ד מה' אבל בפסקדמומאי דהיכא דנ"ל איסור הנאה מלא תאכל פיון דאפקיה בלשון אכילה היכא דנפסד שאינו חייב על אכילתו דהוי שלא פדרף אכילתו אינו חייב גם על הנאה משא"כ במת דנ"ל איסור הנאה מקרא אחרניא חייב על הנאה אפי' נפסד מלאכול ע"ש וא"כ י"ל דלעולם חדש אסור בהנאה כמו ג"ה ומאי דקתני הכא אין איסורו איסור הנאה היינו היכא דנפסד מלאכול ונשפיר ילפי' כלאים וערלה מק"ו מחדש ומאי דפריף התם ונהרי ערלה טעמא דכתיב ג' ערלים וכו' אין לו' דאצט' קראי לכה"ג דנפסד דמלישנא דבריייתא דקתני אין לי אלא באכילה בהנאה מנין משמע דבכל גונוי הנאה אצט' קרא ואע"ג דבבריייתא דלעיל שם גבי שור הנסקל קתני כה"ג ומוקי לה בהנאת עורו היינו דבריייתא מיירי בעור וה"ק אין לי דאסור העור אלא באכילה דנבילה היא אבל גבי ערלה אי מיירי בנפסד אז אינו אסור באכילה אמנם הא ליתא דהכא ר"ש קאמר לה ואיהו ס"ל כ"ש למפות וכיון דכ"ש למפות גם שלא פדרף אכילתו אסור מדאורייתא כמו שמתבאר

מדברי התוספות בפ"ג דשבועות דכ"ג ע"ב בד"ה דמוקי ע"ש במהרש"ל ומהרש"א ז"ל וא"כ גם אי מייירי ה"קא בחדש בנפסד מלאכול שמעי' מינה דחדש מותר בהנאה דאי איתא דאסור בהנאה גם בנפסד אסור בהנאה לכ"ש כמו שאסור באכילה אעפ"י שלא פדדוהו אכילתו והדק"ל מ"ש חדש מג"ה: תוס' ד"ה לא וכו' ועוד לא הוי כמו בעוד ג"י ישא פרעה וכו' עכ"ל ק' מאי ק"ל לפי הי"מ הא י"ל דבעוד ג"י דהקב"ה גם הוא בתוך ג"י אלא דחויז מיום הדיבור ודכונתא בקרא דפרעה י"ל בעוד ג"י חויז מיום הדיבור וקרא דנייה ביום הג' לג"י דקרא קמא ויש ליישב: בא"ד שאם פגע יוכל שנת זו לרציעתו וכו' עכ"ל הק' מהרש"א אמאי לא פ"ה הגמ' בפשטיה בעבד דעובד שש ומקץ זו שנים היינו תחילת שבע ע"ש וי"ל דבסוף שש קי"ל ולא הול"ל שבע וקרא דכתיב ובשביעית יצא לחפשי אחי לדרשא דחלה ג' פדלעיל וקרא דנביאים לא נחית לדרשא זו: ע"ב ד"ה הערלה וכו' בק"ו מחדש וכו' עכ"ל נר' דלמ"ד הל"מ י"ל קושנייתם דמדאצטרי' הל"מ בערלה ש"מ דלא ילפי' מק"ו דאיכא שום יוכיח דאי לא"ה למ"ל הל"מ בערלה מיהו י"ל דערלה לא אתיא אלא בשמים ולא שמעי' מינה פלאים דאתיא בג' דאיכא למי' דעל חומרא הג' ליכא שום יוכיח ועפי"ז ק' עמ"ש מהרש"א בדיבור שאח"ז איכא דדבריו כונו למ"ש התוס' לעיל לחד פ"ה דלערלה בשמים היינו נטע רבעי אבל גוף הערלה אתיא בג' כמו פלאים ולהוא פ"ה ניחא קושנייתם ע"ד שפכתתי: דף ט"ל ע"א גמ' הא כתיב שדך למעוטי נרעים שבח"ל ולרשב"י לעיל דיליף ערלה וכלאים בק"ו מחדש צ"ל למעוטי הרפכת אילן דלא גילף מהיקישא: רש"י ד"ה חקתי וכו' והקא אתה מוסיף ללמוד וכו' עכ"ל עיין בגמ' בסנהדרין ד"ס דנראה דהפל מדברי שמואל: תוס' ד"ה תני וכו' ולא פריה אלא למ"ד וכו' עכ"ל דלמ"ד פלהו מדרבנן א"ש אף החדש פיון דכולהו מדרבנן אבל למ"ד ערלה הל"מ פיון דאיכא במתני' דאורייתא ודרבנן בדברי ת"ק וחדש הוא דאורייתא ודאי דקאי אדאורייתא ועמ"ש מהרש"א ז"ל: ד"ה ההוא וכו' דהא פלאי נרעים אין אסורין בהנאה וכו' עכ"ל ל"ד אלא אפי' באכילה שרו ומה"ט לא אתו בק"ו מחדש בהנה חומרי באיסור עולם ואין היתר לאיסורו דאיכא למיפרה מה לחדש שפן אסור באכילה וכתב מהרש"א דלחד פ"ה שפ"ה לעיל דאין היתר לאיסורו היינו דאסור לזרוע אתיא בק"ו מחדש גם נרעים ע"ש ואין להקשות ליפרוה מה לחדש שפן אסור באכילה דאיכא למי' הרפעת בהמה תוכיח דשרי באכיל' ונוהגת גם בח"ל: בא"ד לאיצטרה קרא פיון דחובת קרקע וכו' עכ"ל ק"ל דפ' פל הבשר דף קט"ו אמרי' דכלאי נרעים עים לא אסירי מפל שתיעבתי לה משום דאיתקש לכלאי בהמה דיוצא מהן שרי ע"ש וא"כ שפיר אצט' קרא דשדך לכלאי נרעים דאע"ג דחובת קרקע היא הו"א נוהגין בח"ל מהיקישא דכלאי בהמה כמו הרפכת האילן דנוהגין בח"ל מהיקישא דכלאי בהמה: ד"ה לא קי"ל וכו' ואי ל"ל לר"י פלאי נרעים למ"ל שדך וכו' עכ"ל דבדיקה תמוהים דמיעוטא דשדך הוא בכלאי הפך כמ"ש התוספות בדיבור הקודם וכבר עמדו בזה מהרש"ל ומהרש"א ז"ל ונ"ל דלר"י ע"כ דס"ל דקרא דשדך בכלאי נרעים ששרי טעמא דר"י דבעי' ג' משום דכתיב פרמה לא תזרע פלאים וכמ"ש התוס' אח"כ ואי קרא דשדך בכלאי הפך אדרבא גילף מקרא דשדך דמשמע קרקע לא תזרע פלאים דסגי בב' מינין וכמ"ש אח"ז דהט' דבנרעים סגי בב' מינין אלא ע"כ דר"י ס"ל דשדך לא תזרע פלאים בכלאי נרעים מייירי ומשום דלא נימא קרא דשדך בהרפכת האילן מייירי לכן לא הוכיחו ראיתם אלא ממיעוטא דשדך דאי בהרפכת האילן נ"ל מהיקישא דנוהג אפי' בח"ל וע"כ לא מתוקם קרא אלא בכלאי נרעים ואע"ג דחובת קרקע היא י"ל דר"י ס"ל דלא תליא מלתא בחובת קרקע ולא כ' התוס' בדיבור הקודם דלנרעים לא אצט' מיעוטא אלא לתנא דמתני' דקתני פל מצוה שהיא תלויה בארץ וכו': דף מ' ע"ב ד"ה לימוד וכו' למגמר לדידיה ודאי

מעשה עדיף וכו' עכ"ל ר"ל מעשה עדיף לענן השבח דאמרי קיים עדיף טפי אבל לאגמורי לא אמרי דגרע ממעשה אבל לענן השכר ודאי לימוד גדול ממעשה אפילו לימוד דידיה כדאמרי הכא ואין צריך למ"ש מהרש"א ו"ל: פ"ק שני דף מ"א ע"א גמ' בהא איסורא נמי אית בה וכו' מק' ומטו בה משמ' דה' נ"ב א"כ היכי הוה קידושין ע"י שלוחו הא שלד"ע לחד תי' שכ' התוס' בפ"ק דמציעא דהקידושין בטלין ואפ' בדרבנן אמרי אין שלד"ע כמ"ש ה' מש"ל וי"ל דשאני הכא דכיון דלא אסיר אלא מדרבנן מדאורייתא מיהא מקודשת ולא עקרו הקדושין דאורייתא למקדש בפסולי עדות דרבנן: גמ' אסור לאדם שימקדש את בתו כשהיא קטנה כ' ה' שמחיו"ט סי' יו"ד דנוקא לקדשה כשהיא קטנה ולא תנשא אלא עד שתגדל אבל אם מקדשה ומשיאה כשהיא קטנה ודאי מתרצה בו ועפי"ז מתרץ מה שק' אשמעתין מגמ' דסנהדרין פ' ה' סו"ר ומורה דאמרי במשיאן סמוך לפירוקן איכא אפ' מצוה ע"ש ועפי"ז מתרץ גם מה שמק' מדאמרי לעיל בפ"ק אומר אדם לבתו קטנה צאי וקבלי קדושין ועיין לה' ב"ח וח"מ סי' ל"ז ע"ש וזה נ"ל דעת רש"י בכתובות דנ"ז ע"ב דאהא דאמרי אין פוסקין על הקטנה להשיאה פירש"י משום טורח ולא פ' משום דאסור כמ"ש אח"כ אהא דפוסקין להשיאה כשהיא גדולה משום דבמשיאה כשהיא קטנה ליכא אסורא וע"ש במהר"ם שי"ף ו"ל אף מדברי התוס' בשמעתין בד"ה אסור אין נר' פן: גמ' וישלח מלמד שעושה שליח בחייושי בגיטין דכ"א הקשיתי לשאול אמאי אצט' קרא ללמדנו שעושה שליח הא אייתר קרא דכריתות למעוטי אם התנה עליה תנאי דאגידא גביה כגון שלא תשמה יין לעולם ואי איתא דאינו עושה שליח תנאה לאו תנאה כדאיתא בכתובות דמ"ה דבעי במשפטי התנאים תנאי שהמעשה אפטר לקיימו ע"י שליח ולעת עתה חשבת דרפי די"ל דבגירושין יש ב' דברים פתיכה דבעי שהבעל או שלוחו יכתוב הגט ויש המסירה דבעי הבעל או שלוחו ומסרנו בידה ובכתיבה לא מהני תנאי כדאי' בפ' המגרש דאם התנה בשעת פתיכה הגט בטל וא"כ כי אצט' ושלח ללמד שעושה שליח הוא לכתיבה דליכא תנאה אבל למסירה ילפי' לה מדמהני תנאי: תוס' ד"ה אסור וכו' ה"מ בגדולה שמתקדשת ע"י עצמה וכו' עכ"ל מדתלו הדבר במתקדשת ע"י עצמה או על ידי אביה ולא סגי להו לחלק בין גדולה בין קטנה משמע דבקטנה נמי אם מתקדשת ע"י עצמה כגון שאמר לה אביה צאי וקבלי קדושין ליכא איסורא וכמ"ש ה' ח"מ ע"ש: גמ' מה לגירושין שפן ישנם בע"כ וכו' ק"ק גילף קידושין משליחו דידה בגירושין דדרשי מן שלחה דאשה עושה שליח אע"ג דבעי מרצונו וי"ל במ"ש התו' לקמן בד"ה נפקא דלא ילפי' מחטאת משום דכופין אותו ולכך עושה שליח וה"נ באשה דכונתה ואפ' למה שמהפך מהרש"א שם הגי' מ"מ י"ל דמודה דיש סברא לכאן ולכאן ופרכי' להאי גיסא ולהאי גיסא ובהכי ניחא מאי דק' אמאי אצט' ושלחה גילף דאשה עושה שליח בגירושין מקידושין דגמרי' בהיקישא דויצאה ויהי'תה אלא משום דאשה כיון דבע"כ הוא סברא הוא דאינה עושה שליח מיהו בלא"ה י"ל דאצט' קרא דנשלחה משום דמילי לא ממסרן לשליח ולאפוקי ממ"ש מהרימ"ט בתשו' דאפ' בשליח א' אמרי מילי ל"מ לשליח קמ"ל דלא ובמ"א פתבתי בזה: ע"ב תוס' ד"ה נפקא וכו' דבחסותא כתי' אותו בע"כ וכו' עכ"ל עיין במהרש"א ו"ל ועפ"ד ניחא מאי דק' אמאי אצט' קרא לקדשים גילף מבינייא דתרומה וחסותא אלא משום די"ל דשאני חטאת ותרומה שפן מדעתו מיהו ק' גילף מגירושין ותרומה וחסותא: ד"ה והנכרי וכו' וק' לפי דמשמע וכו' עכ"ל הכי משמע להו דר"ש ס"ל יש קנן דאי ס"ל אין קנן אם מרחו ישראל חייב גם לר"ש וא"כ מאי פריה הגמ' לר"ש למ"ל קרא נימא דאצטרף להיכא שמרחו ישראל דהשתא איתיה בתרומה דנפשיה כה"ג אלא ע"כ דר"ש ס"ל יש קנן ועמ"ש מהרש"א ו"ל: דף מ"ב ע"א ד"ה ודילמא וכו' אבל לריב"ק

דאָמער וכו' עכ"ל מפשט דבריהם נר' דקושטא הוא לריב"ק בחד קרא סגי וכן הבין מהרש"א בכוננותם ועפ"י תימה על הרא"ם שנגעלם ממנו דבדי התוס' וכ"ה בתוספי הרא"ש ע"ש וק' דא"כ מאי פריה הגמ' אקרא דשה לבית אבות ודילמא שאני הכא דא"ל שותפות בגוניה הא קרא דשה לבית אבות דהוא בלקיחה מייירי סתמא כתי' ומייירי אפ"ל ל"ל שותפו בגוניה כמו קרא דנשחטו אותו לריב"ק ומפח קו' זו נר' עיקר בכוננותם דגם לריב"ק קשיא אלא דהגמ' נקט הך קו' אר' יונתן משום דלדידה קשיא טפי דקרא בא"ל מייירי וכמ"ש אחי ו"ל בס' בני סמיכי בכוננותם ע"ש: ע"ב גמ' שאני מעילה דילפא חטא וכו' עיין בשיטה שהק' דפריה לעיל למ"ל גם אתם בתרומה הא אי לא כתי' בתרומה הנה ילפינו תרומה ממעילה דאין שליח ע"ש ועיין לה' טורי אבו בחגיגה דיו"ד שכ' ליישב דברי רש"י שם שכ' שליחו דתרומה מגם אתם דס"ל דלמסקנא דמעיל' יש שלד"ע דילפא מתרומה אצט' למילף שליחות דתרומה מגם אתם דאי לא הכי הנה ילפי' תרומה ממעילה ע"ש ואפתי ק' במ"ש רש"י במציעא ד"י ע"ב דשליחות דכל התורה מתרומה ילפי' דמסקנא דגמרא לעיל דילפי' מגירושין וקדשים ובדברי רש"י בחגיגה י"ל דס"ל דלפי מאי דמטיק לעיל אליבא דר"ש סד"א הואיל ודרשי' אתם ולא אריסין ה"נ אתם ולא שלוחכם וכו' ה"נ נימא לרבנן: דף מ"ג ע"א אלא למ"ד מלמדין מאי א"ל הקש' מהרש"א אי ילפי' ממעילה אמאי איצט' קרא בקדשים וגירושין ע"ש ומקדשים י"ל אצט' קרא משום דהווי בע"כ לכמ"ש מהרש"א גופיה לעיל בתוס' בד"ה נפקא ע"ש וגם מגירושין י"ל דעיקר קרא לשליחות דאשה משום דהווי בע"כ או משום דהווי מקלי כמ"ש לעיל וכינן דאתא לשליחות דאשה בע"כ למיכתב לישנא דנשלחה פינוי לאשה ובריי' דלעיל ה"ק אי לשליחו דאיש הול"ל ושלח ומדכתיב ושלחה ע"כ לשליחות דאשה: ע"ב תוס' ד"ה תנן וכו' ומיהו ק' דלקמן וכו' עכ"ל אין להקשו' אמאי לא דחו פירש"י גם מהירושמי שיהיאו בסמוך דמוכח דבשאין יכולה לשמור גיטה אביה מקבל וא"כ מדקתני וכל קטנה שאינה יכולה לשמור גיטה אינה מקבלת גיטה משמע דביכולה לשמור מקבלת גיטה גם היא די"ל דסיפא מייירי בשאין לה אב וכמ"ש התוס' בגיטין דאתא הך סיפא גם כר"י ובאין לה אב ע"ש: רש"י ד"ה גירושין וכו' דהוא נמי ניחא ליה שתקבל היא וכו' עכ"ל משמע דהויא היא כמו שליח אביה ודגמ' בפ' התקבל דקאמר ידא יתירתא ופי לה רחמנא ס"ל דטעמא דר"י משום דקידושין דמדעתה וכו' כדלקמן: דף מ"ד ע"ב תוס' ד"ה אלא וכו' וי"ל בשלמ' וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א דגרסי בגמ' תיובתא דעולא ע"ש ונחא דלא פריה לשמואל למאן דמתני דעולא אדשמואל דהשתא שמואל אפילו בלא שידה בעי גט י"ל דרב דמותיב הך תיובתא לא שמיע ליה הך דמתניתין דעולא אדשמואל ובעיקר קושית התוס' י"ל פיון דטעמיה דשמואל משום שמה נתרצה האב ע"כ היינו דנקא בדליתיה לאב דלישוי ליה אבל אי איתיה לאב ואמר דלא נתרצה מהימן ולא בעי גט ובכה"ג איירי הך מתניתין דהא האב גופיה בעי ליבומי: דף מ"ה ע"א גמ' מת ונפלה לפני אחיו הא דלא אשמעי' גם בנתקדש' לדעת אביה צריכה מיאון נר' דבנתקדשה לדעת אביה א"צ מיאון פיון דקידושי א' לדעת אביה והווי קדושין דאורייתא א"כ הכל יודעין דלא הוי מדאוריית' אלא אחות חלוצה וקדושין תופסין באחותה אבל שלא לדעת אביה אתו למטעי שאימרו לא נתרצה האב בקידושי א' ונתרצה בקדושי ב': תוס' ד"ה צריכה וכו' וא"ת למ"ל מיאון דצריכה חליצ' וכו' עכ"ל עיין להריטב"א ונהר"ן שתי' משום דאיכא דשמע בגט ולא שמע בחליצה ע"ש ועיין מה שפתי בזה בגימוקי באה"ע סימן ק"ע עיין שם באורה: ע"ב גמ' ר"א אינה אוכלת שמה יבא אביה וכו' ונחא דלא שרי משום ס' דרבנן לקולא דהא ארוסה בת ישאל אוכלת בתרומה משום דעומד להתברר וכל ס' דרבנן דעתיד להתברר לא אזלי' בס' להקל

כמ"ש בי"ד סי' ק"י ע"ש בפר"ח וטעמא דרב דשרי משום חזקה ל הוא כפירש"י בד"ה ומודה: גמ' נתקדשה שלא לדעת וכו' עיין בהרא"ש ז"ל ועיין להשע"ה בפ"ח מה' תרומות: דף מ"ו ע"א מתני' בזו ובזו ובזו וכו' מפאן הוכיח הט"ז בי"ד סי' רכ"ח ס"ק מ"ט דלר"י דס"ל נ"ו לחלק הכנונה דיש לה ב' משמעות דאי לא משמע אלא לחלק אמאי כי יש בכללן שו"פ סגי ומ"ש בדברי דלר"י הדבר בס' אי פוננת האדם על שניהם פאחד או על א' מהם ונראה לדעתו דהכא גבי קדושין אמרי' דכוננת האדם על פולן משום דאדם יודע שאין קדושין בפחות משו"פ ול"ד לסבלונות דלקמן ד' נ' ע"א מיהו אין לה משמעות אלא לחלק לא אמרינו האי סברא דאדם יודע וכו' ואין לו דהכא מקודשת מס' קאמר דמדקתני סיפא אינה מקודשת וע"כ אינה מקודשת ודאי אבל מקודשת מס' דהא חיישינו שפא שו"פ מפלל דברי שא מקודשת ודאי קתני: גמ' והא מלנה היא וכו' עמ"ש מהרש"א ז"ל ולפ"ד לא הי"ל לרש"י בסמוך גבי ש"מ המקדש במלנה אמ' לו מדקבל אתקפתא וכו' אלא מגופ' דמתני' לאוקמת' דר"א דאסיפא קאי ע"כ דהמקדש במלנה א"מ מדלא מצטרפי וכפירש"י בד"ה ש"מ מעות בעלמא חוזרין: ע"ב גמ' מן הנקוב על שאינו נקוב וכו' כ' הת"י דהוי תרומה על שאינו נקוב פיון דחייבא מדרבנן הם אמרו וכו' ומאי דקנין התורם קישו' ונמצאת מרה תרומ' ויחזור ויתרום אע"ג דתרומת פירות מדרבנן ושאני התם דאיכא מן הרעה על היפה מדאורייתא להכי גם בדרבנן פעין דאורייתא תקון ובהכי ניקח מאי דקשה מאי פרי' הגמ' מהו דהתורם קישו' לישני פיון דבדרבנן היא לא חיישי' שפא לא צאית: גמ' ולא צאית והתנן התורם וכו' עיין למהרש"א ביבמות דפ"ט גבי נרמי מזיד אמזיד שהוכיח דסוגיא דהכא אליבא דר"נ דהתם אזלא ולא אליבא דר"ח ע"ש ועיין להריטב"א בחי' פאן ועיין להשע"ה: דף מ"ז ע"א גמ' מוקי לה במילי אוחרי וכו' התוס' בפ"ק דמציעא די"ו ע"א בד"ה האי וכו' כ' דהא דתניא ושוין במקר שקנה במלנה דאחרים ומשום דסמכא דעתיה ודוקא באשה הוא דפליגי משום דאשה לא סמכה דעתה ע"ש אבל מדברי רש"י לקמן גבי הא דמוקי פלוגתא דלקמן דפליגי באשה אי סמכא דעתה נר' להדיא דאדרבא במקר כ"ע מודו דלא סמכא דעתיה ודוקא באשה הוא דאיכא מ"ד דסמכ' דעתה משום דסברא לא שביק לדידיה ויהיב לאחרני ומ"מ דברי התוס' תמוהים דבשמעתין מוקי לה במילי אוחרי ולא במלנה דאחרים וכבר תמה ע"ד ה' קצות החשן סי' ק"ץ ע"ש ונראה דס"ל להתוס' דלמאי דמוקי לפלוגתא דלקמן בסמכא דעתה מיתוקמא שפיר לפלוגת' דהכא במלנה דאחרים ופליגי אי סמכא דעתה ומודים במקר שקנה דבאיש נכרי סמכא דעתיה ודוקא באשה משום דבושה לילה לב"ד כמ"ש התוס' בבבב"א דקמ"ז ע"ב ע"ש ולפי המסקנא אנדא לה להו דמוקי לה במילי אוחרי ודע דהו' פלוגתא דהתוס' ורש"י דפליגי אי באיש נכרי סמכא דעתה אפשר דתליא בפלוגתא דרבנןתא אי למאן דדין דינא דגרמי מחייב לשלם כל דמי השטר או דמי שנמתן הלוקח לב"ד דלמ"ד דחייב כל דמי השטר ודאי סמכ' דעתיה וכמ"ש התוס' בבבב"א ועיין להש"א רס"י ק"ץ: ע"ב גמ' והכא במקדש במלנה קמפליגי הק' מהרש"א ז"ל אמאי לא אוקי פלוגתיהו דהני תנאי במלנה ברשות בעלים לחזרה וכדלעיל ע"ש ולדעת הרמב"ן דס"ל דכי כתב שט"ח מדעת המלנה מחייב להלוות לו ודוקא בכתב שט"ח דנשתעבדו עבדו נכסיו וכמ"ש ה' גד"ת לדחות ראית הרשב"א משמעתין וכמ"ש כ"ז הש"א סי' ט"ל סקמ"ט ניקח שפיר ומק"ם לובלין ז"ל כ' דכי הלנה לו וכ' שטר איי לחזור ע"ש ואפי' למ"ש הש"א שם משם ה' משאת בנימין הכא שאני דכבר הלנה לו: דף מ"ח ע"א גמ' במאי פליגי בדר"ה וכו' הק' מהר"ם לובלין ז"ל אמאי לא מוקי פלוגתא דשטר נמי פליגי בדר"ה וצריכי' כמ"ש הר"ן ע"ש יאחד הוואה בצריכותא שכ' הר"ן ז"ל דלא שייכא פלל במעמד ג' וכ"כ הריטב"א ומ"ש מהר"ם מפח

קו' זו דבשטר לא שינה מעמד ג' עד שיכתוב וימסור ע"ש הם דברים תמוהים שהרי כ' התוס' בד"ה פי קאמר דההיא דהפכותב שט"ח מיירי דנאקא פשאין הלנה בפנינו וכן הוכיח בתשו' מהר"ם אלשיך ז"ל סי' ד' מדברי התוס' במ"א ומדברי הר"מ ולא זכר מדברי התוס' בשמעתינן ע"ש ואי פוננתו לו' דל"מ מעמד ג' גבי שטר עד שיכתוב וימסור וכי פתב ומסר מיהא מהני ליה מעמד ג' לענין שלא יוכל למחול א"כ לא תי' לקושיתו פלום דאפתי ק' לאוקמה בכתב ומסר וכ"ע לא סמכא דעתיה ופליגי במעמד ג' במלנה דר"מ ס"ל אפי' במלנה ואז אינו יכול למחול ורפנן ס"ל במלנה לא תקון מעמד ג' אלא בפקדון: תוס' ד"ה אלימא וכו' דלעיל מיירי דאמר והכא דלא אומר וכו' עכ"ל נקטו לישנא דאמ' לאוקמתא קמייטא דלעיל דפליגי בפלוגתא דר' ורפנן ור"מ ס"ל כר' דלא בעי פתיבה ומ"מ בעי אומר כמ"ש התוס' לעיל אבל לשאר אוקמתי דלעיל הכא בדלא כ' ועיין מהרש"א ז"ל: ע"ב גמ' ול"ל לר"ש יין ונמצא חומץ וכו' הק' ה' ע"י לישני דלחומרא קאמר מקודשת דכה"ג איתא לקמן ד"ן בשמעתינן דדברים שבלב ע"ש ונר' דל"ק דמאי דאמרי' לקמן שאני התם לחומרא היינו ר"ל דהדבר ס' הוא ולכך גבי קדושין לחומרא וגבי ממונא אמרי' אוקי ארעא בחזקת מרא קמא וזהו גברא דזבין אדעתא למיסק לא"י במקרקעי מיירי כדפירש"י שם אבל הכא קתני שניהם יכולין לחזור בהם ואי איתא דספק הוא מוכר אמאי חוזר בו ומוצא החפץ מיד הקונה דבמטלטלי מיירי ולוקח אמאי חוזר בו ומוצא הדמים מיד המוכר אלא ע"כ דאין ס' בדבר ועיין בשיטה שלא נודע שמה שם לקמן: גמ' שאמר לי התקדשי לי וכו' עיין מה שהק' ותי' הרשב"א בחידושי ופ"ד עיקר מאי דניידמשנינויא קמא משום קושית הטענה מבע"ל ולפי מאי דמשמע להו להתוס' בד"ה דהנה דמשום פוליהו פרכי דפריה הדר קשיא קושית הטענה מבע"ל ולפי מאי דף מ"ט ע"ב גמ' אדעתא למיסק לא"י כ' ה"רא"ש ז"ל דגילה דעתו קודם המכר אבל מפירש"י לקמן בד"ה למפטר שכ' אבל האי גברא דטרח וכו' נר' דמשום דטרח הוא דינענין דאדעתא למיסק לא"י ודלא פמהרש"ל ז"ל ובמאי דפירש"י במקרקעי כ' מהרש"א משום דבמטלטלי מוקמי' בחזקת דמי שבידו עכשיו ולפום מאי דדחי ש"ה דלחומרא אבל מקרקעי בחזקת מרא קמא ע"ש וכ"כ התוס' בכתרא דל"ב ע"ב בד"ה והילכתא אבל לפירוש"ם שם בכל ספיקא דדינא מוקמי' להו בחזקת מי שבידו עכשיו ולפי' צ"ל דמאי דקאמר שאני הכא לחומרא לאו דהוי הדבר בס' וכמ"ש בשיטה שלא נ"ש לקמן ע"ש: תוס' ד"ה דברים וכו' וק' הא בעי ת"כ וכו' עכ"ל כ' מהרש"א א מכולהו מתני' לקמן די"ל דבת"כ מיירי ע"ש ובמתניתין דהטענה לשבח מקודשת אע"ג דהמקדש אומר בהדיא דאם לאו לא יהיו קדושין י"ל דכיון דהתנאי הוא לטובת האשה והוא סבור שפך ניחא לה פיון דקושטא הוא דהטענה לשבח הוי פיומי מילי פיון דלא התנית האשה וכמ"ש התוס' דפ' הפותב ועיין להפנ"י לקמן אהא דמיייתי הגמ' שהיא דאעפ"י שאמרה בלבי הנה להתקדש לו ע"ש: דף ו' ע"א גמ' שאני הכא דלמפטר נפשיה וכו' מדלא משני פדלעיל שאני הכא דלחומרא משמע דמעל ממש קאמר דמיייתי קרבן ואין זה חומרא אלא דמשני דטפי תלי' דלמפטר נפשיה וכ"כ הרשב"א בחי' ודברי ה"רא"ש בתוספותיו בזה קשין להולמן: ע"ב גמ' מקדשי ונהדר פתבי פשיטא הא דלא משני פדלעיל דרובא מקדשי ונהדר פתבי וכו' משום דבכה"ג פשיטא דלא חיישי' למיעוטא ודוקא לעיל דאיכא סברא פיון דשלח סבלונות ולא מדכר שם קדושין סברא הוא דהוי האי גבר' ממיעוט' ולכך הנה ס"ד דחיישי' למיעוטא מיהו לשי' התוס' ק' ועיין להריטב"א בחי': תוס' ד"ה חיישי' וכו' והא בעי שיזכר מענין לענין וכו' עכ"ל הק' מהרש"א אמאי לא ניחא להו לאוקמה באמר מענין לענין ולמידחי פירש"י לגמרי וי"ל דא"כ מקודשת נדאי ואמאי אומר לישנא דחיישי' מיהו התוס' בגיטין ד"מ ע"ב כ' דאשכחן לישנא דחיישי' דהוא נדאי ולא ס' כמו חיישי'

שָׁמָא בְּמִי מִלִּין פְּתָבוּ ע"ש: ד"ה מ"ד וכו' חִינְשִׁי לְמִיעוּטָא מְשׁוּם חוּמְרָא דא"א וכו' עכ"ל כ' מְהַרְשֵׁ"א דְבַתְּנִי הוֹכִיחוּ מִמֵּימַם שְׁאִין לְהֵם סוּף ע"ש וי"ל דְּשִׁאנִי הֵתָם דְּאִיכָא חֲזַקת אִיסוּר אָבֵל הֵכָא אִיכָא חֲזַקת הֵיתֵר דְּפְנוּיָה וְרַנְבָּא לְהֵיתֵירָא: ד"ה לֹא תִקַּח וכו' וי"ל דְּלָאוּ מִמְשַׁמְעוֹת וכו' עכ"ל לפ"ז פִּי מוֹקִי רַבָּא מְשׁוּם דְּכָל שְׁאִינוּ בְּזַא"ז וכו' לֹא אֲצִט' תּוּ לְקָרָא דְּלֹא תִקַּח דְּלֹא פְדַמְשַׁמַּע מְדַבְּרֵי רִשְׁ"י בַד"ה וּמַתְנִי וכו': דָּף נ"א ע"א גמ' תִּיּוֹבְתָא דְּרַבָּא ק' לִפְמ"ש הֵרְשַׁבְּ"א בְּשַׁמְעַתִּין דְּאַבְיֵי מוֹדָה בְּמַקְדָּשׁ אֲשֶׁה וְאַחֲוֹתָה כֹּא דְכֹה"ג קְדוּשִׁין שִׁאמ"ל לֹא הוּוּ קִידוּשִׁין דְּעַכ"ל פֶּן פִּינּוּ דַל"ל פְּרַבָּה דְּכָל שְׁאִינוּ בְּזַא"ז וכו' וְלֹא פ' אַבְיֵי אֲלֵא בְּאַחַת מִב' אַחֲוִית פִּינּוּ דְּמָה שְׁאִינָם מְסוּרִים לְבִיאַה אִינוּ אֲלֵא מִחַמַּת ס' ע"ש א"כ מֵאֵי פְּרִיָּה לְרַבָּא נִימָא דְּלֹא קְאָמַר רַבָּא דְּלֹא הוּוּ קְדוּשִׁין אֲלֵא בְּמַקְדָּשׁ אֲשֶׁה וְאַחֲוֹתָה כֹּא אָבֵל בֵּא' מִב' אַחֲוִית מוֹדָה וְאִי מְשׁוּם דֹּא"ה קְשִׁיָּא לְאַבְיֵי מִמַּתְנִי פִּינּוּ דְּע"כ אֲפִילוּ כֹה"ג ס"ל דְּהוּוּ קְדוּשִׁין מ"מ אֲמַאי פְּסִיקָא לְהַגְמ' לְאַקְשׁוּיֵי לְרַבָּא טְפִי מֵאַבְיֵי פִּינּוּ דְּלְרַבָּא גּוֹפְיָה לֹא ק' אֲלֵא מְשׁוּם דְּאִי לֹא מִיַּירֵי אֲלֵא בִב' אַחֲוִית כֹּא וְל"ל דְּרַב"א דְּכָל שְׁאִינוּ בְּזַא"ז קְשִׁיָּא לְאַבְיֵי הֵרֵי לְאַבְיֵי נְמִי ק' מַתְנִי וְאִי לֹא מִיַּירֵי אֲלֵא בֵּא' מִב' אַחֲוִית א"כ קְשִׁיָּא לְרַבָּא מִמַּתְנִיתִין וְאַמַּאי פְּסִיקָא לִיהָ לְאַקְשׁוּיֵי לְרַבָּא טְפִי מֵאַבְיֵי וְלַתְּנִי א' שְׁכַתְּב הֵרְשַׁבְּ"א דְּאַבְיֵי ס"ל דְּרַבָּא דְּכָל שְׁאִינוּ בְּזַאח"ז נִיחָא דַס"ל לְהַגְמ' דִּב' אַחֲוִית כֹּא וְאַחַת מִב' אַחֲוִית שְׁוִין הֵן דְּכֻלְהוּ אִין מְסוּרִין לְבִיאַה וְאִין לְחַלְק בִּינֵיהֶם וְעֵינּוּ לְהַתּוֹסְפוֹת בְּעִירוּבִין ד"נ ע"ב ע"ש: ע"ב גמ' דְּאָמַר א' מִכָּם מְבוֹאָר מְכָאן דְכֹה"ג דָּאם קִדְשׁ זֹו לֹא קִדְשׁ זֹו לָאוּ קְנִי אֶתְּ וְחַמּוֹר וּמְכָאן תְּמָה הִשְׁוִי"ט סִימָן י"ד דַּנ"ו ע"ג עמ"ש הֵרֵא"ש בְּתִשׁוֹ' סִי' ס"ח אוֹת ז סְמָךְ לְמַנְהֵג שְׁנֵהֲגוּ דָּאם פְּתוּב בְּשִׁטְר שְׁעֵבַד עֲצָמוּ לְכָל מוֹצִיא שְׁטֵר זֶה יְאוּדִי אוּ גוֹי דֹּאעֲפִי"כ נְהֲגוּ שְׁאִין גּוֹבִין בְּלֹא הֵרְשַׁאָה דְּהַטְעַם הוּא פִּינּוּ דְּלַגְבֵי גוֹי בְּטַל הוּא דְּהַעֲדִים ל"מ זְכוּ לְגוֹי דְּאִין זְכִיָּה לְגוֹי וְכִינּוּ דְּהוּא פְּלֵלִם יַחַד יְאוּדִי וְגוֹי פִּינּוּ דְּלַגְבֵי גוֹי בְּטַל גַּם לְגַבֵי יְאוּדִי בְּטַל וְתִמָּה הִשְׁוִי"ט דְּאַפִּי' לְמ"ד קְנִי אֶתְּ וְחַמּוֹר ל"ק פְּלֵל מ"מ כֹּה"ג דְּאָמַר אוּ זֶה אוּ זֶה לָאוּ קְנִי אֶתְּ וְחַמּוֹר הוּא כְּמוֹ שְׁמַתְבָּאָר מְסוּגִינּוּ ע"ש וְלַע"ר ל"ד פְּלֵל דְּהֵכָא לֹא קִדְשׁ אֲלֵא אַחַת אָבֵל הֵתָם מְשַׁפְּחַת לָהּ דְּיִצְאָו שְׁנֵיהֶם גוֹי וְיִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹתְפוֹת וְדַמִּי לְקְנִי אֶתְּ וְחַמּוֹר פִּינּוּ דְּאִיכָא גּוֹנוֹן דְּשְׁנֵיהֶם יִצְאָו וְל"ד לְשַׁמְעַתִּין פְּלֵל וְכֹה"ג כ' הֵר"ן בְּהַלְכוֹת בַּפ"ק דְּגִיטִין בְּשַׁמְעַתָּא דְּמַעְמַד ג' לַעֲנִין בְּרִירָה ע"ש גַּם מָה שְׁהוֹכִיחַ שָׁם הִשְׁוִי"ט דְּכְשִׁאָמַר זֶה אוּ זֶה לֹא שְׁיִיף לְמִי עֲדוֹת שְׁבִטְלָה מְקַצְתָּה בְּטְלָה פְּנֹלָה ע"ש י"ל דְּבַגְמָר' בְּגִיטִין דַל"ג פְּלִיגֵי ר' וְרַבִּנּוּן בְּאָמַר לַעֲשֶׂרָה פְּתָבוּ אִי בְּטְלָה פְּנֹלָה אוּ לֹא אַע"ג דְּהֵתָם פִּינּוּ דְּלֹא אָמַר פְּנֹלְכֶם פְּנֹנְתוּ פֶל מִי שְׁיִרְצָה מִכָּם גַּם שָׁם אָמְרִי בִב' שְׁלוּחֵי הוֹלְכָה דְּכֻנְנְתוּ אוּ זֶה אוּ זֶה שְׁיִיף לְמִילָף בְּטְלָה מְקַצְתָּה בְּטְלָה פְּנֹלָה: דָּף נ"ב ע"א תוּס' ד"ה וְהִלְכְתָּ וכו' דְּשִׁאָרִי יִשְׂרָאֵל וכו' עכ"ל ק"ל דְּהָא פְּלִיגֵי אַבְיֵי וְרַבָּא לַעֲלֵל דַּמ"ה ע"ב בְּהוּא דְּאָמַר לְקַרִּיבָאֵי וכו' וְרַבָּא ל"ל שְׁאָרִית יִשְׂרָאֵל וְקו"ל פְּרַבָּא וי"ל דְּשִׁאָנִי הֵתָם דְּמַתְחִילָה הוּא אָמַר לְקַרִּיבָאֵי וּבְהֵכִי נִיחָא מָה שְׁהִק' הַמַּח"א בַּה' שְׁלוּחִין סִי' כ"א וּבַמ"א פְּתַבְתִּי בְּזֶה: בַּא"ד מְשׁוּם דְּלֹא יַעֲש' כֵּן וכו' עכ"ל וְהָיָא דְּקִדְשִׁתִּי אֶתְּ בְּתִי הַגְדוּלָה דְּנִאָסְרוּ אֲמַצְעִיּוֹת י"ל בְּכּוֹלָן בּוֹגְרוֹת מִיַּירֵי וְשׁוּוּ לִיהָ שְׁלִיחַ דְּכִינּוּ דְּמַתּוֹרַת שְׁלִיחוֹ הוּא דְּמַקְדָּשׁ לְהוּ לִית בִּינָה מְשׁוּם לֹא יַעֲשֶׂה כֵּן בְּמִקּוּמָנוּ וְעֵינּוּ לְמַהֲרָם לִיבְלִין ז"ל: גמ' מִיתִיבֵי קְדֻשָּׁה בְּגִזְל וכו' הָא דְּלֹא מוֹקִי לָהּ כַּר"ש דְּאָמַר סְתָם גְּזִילָה יְאוּשׁ בְּעָלִים מְשׁוּם דְּקַתְנִי גַּם גְּנִיבָה אָבֵל ק' לְאוּקְמָה כַּר' דַּס"ל בַּב"ק דְּקו"ד דְּסְתָם גְּזִילָה וּגְנִיבָה יְאוּשׁ בְּעָלִים וְע"ש בַּגְמ' וּבַמ"א פְּתַבְתִּי בְּזֶה: ע"ב תוּס' ד"ה וְכִי וכו' שְׁאִין יִשְׂרָאֵלִים נְכַנְסִין לְשֵׁם וכו' עכ"ל כ' הַשַּׁע"ה דַּה' שְׁזָה יְהוֹשַׁע כ' דְּרִשְׁ"י דִּיִּיק לָהּ מְדַקְתְּנִי שְׁאִין יִשְׂרָאֵלִים וכו' דְּלִשׁוֹן יִשְׂרָאֵל הוּא אֲנָשִׁים וְלֹא נָשִׁים פְּדַתְנִיא בַת"כ יִשְׂרָאֵל וְלֹא נָשִׁים בְּיִשְׂרָאֵל וְאַפִּי' נָשִׁים וְקִדְשִׁי קְדָשִׁים שְׁיִצְאוּ לַעֲזָרַת יִשְׂרָאֵל נְפָסְלוּ ע"ש וְלִיתָא שְׁהָרֵי פְּלִיגֵי תַנְיָא

בפ' הַזְרוּעַ אֵיכָּא לְמַ"ד פִּהּוּ וְלֹא פִּהְנָת וְאֵיכָּא מַ"ד פִּהּוּ וְנֶאֱפִי' פִּהְנָת וְכִמוּ כֵן בְּיִשְׂרָאֵל וְאֵ"כ י"ל
דְּהֵיִא בְּרִיִּיתָא דַּת"כ ס"ל פִּהּוּ וְלֹא פִּהְנָת וְמָה הוּכְחָה אֵיכָּא מִמִּתְנִי' דְּכָלִּים הָא י"ל דַּס"ל לְמִתְנִי'
דְּכָלִּים כַּמַּ"ד פִּהּוּ וְנֶאֱפִי' פִּהְנָת וְאֵ"כ גַּם נְשִׁים בְּכָלִּל יִשְׂרָאֵלִים: דָּף נ"ג ע"ב ד"ה אִיהוּ וְכוּ' מִשְׁמַע
מִתּוֹךְ פִּי' שְׁלֹא יַחֲוּלוּ וְכוּ' עַכ"ל מִשְׁמַע לְהוּ הֵכִי דְכִינּוּ דְלִפִּירִש"י מִיִּירִי שְׁאִין שְׁוָה פֶּאן פְּרוּטָה
ע"כ דְּלֹא יַחֲוּלוּ הַקְדוּשִׁין אֶלָּא בְּיִרוּש' דְּאִי לֹא"ה בְּמֵאִי מְקַדְּשָׁה דַּס"ל לְהַתּוֹס' דְּמֵאִי דְּאֶמְרִי' לְעִיל
תְּיִישִׁי' שְׁמָא שׁו"פ בְּמִדֵּי אִפִּי' יִדְעִי' דְּשׁו"פ בְּמִדֵּי לֹא הוּוּ אֶלָּא קְדוּשִׁי ס' דְּאִין לְהַקְדֵּשׁ אֶלָּא מְקוּמוּ
וְשַׁעֲתוּ כַּמַּ"ש הָרֵא"ש ו"ל אֶבֶל אִי לֹא חֲלִין הַקְדוּשִׁין אֶלָּא בְּיִרוּש' שְׁפִיר קְדוּשִׁי וְדִאי וְכוּ' לַכ"נ
כַּפִּי' הַקוּ' שְׁנֵי וּמִיִּירִי בְּדֵאִיפ' מַעֲשֵׂר הַרְבֵּה דִּיכּוּל לְמוֹכְרוּ פֶּאן ב וְעִינּוּ לְהִרְיִטְבָּ"א בַּחִי וְעִינּוּ
לְמַהֲרֵשׁ"א ו"ל: בַּא"ד וְכוּ' מ' לְקַמְן דְּקֶאֱמַר וּפּוֹדָה וְכוּ' עַכ"ל עַמ"ש בְּחִדּוּשֵׁינוּ לְעִיל דַּכ"ד ע"א
ע"ש: בַּא"ד קֶאֱמַר ר"ח דְּלֹאוּ עֲסַתְכֶם לְהַתְחַיֵּיב בְּחֻלָּה וְכוּ' עַכ"ל וּמֵאִי דְּפִרְיָה שְׁם מַעֲרֵר הַנְּדַחַת
הִינּוּ נְמִי פִּינוּ דְּכַתִּיב שְׁלָלָה לֹא שְׁלָלָה הוּא וְכוּ' כַּתּוֹס' בַּפ"ק דְּבְכּוֹרוֹת ד"ט ע"ב וְנָה נְעֵלָם מַה'
ע"י ע"ש: דָּף נ"ד ע"א ד"ה בְּכַתְּנוֹת וְכוּ' וְא"ת א"כ הֵיכִי קֶאֱמַר ר"י וְכוּ' עַכ"ל ק"ל לִימָא דַּר"י
וְר"מ ס"ל פְּרַבְּנוּ דַּר"נ בְּמַעֲלָה דִּי"ט ע"ב דַּס"ל דְּדוֹנָקָא בְּבִהְמָה הוּא דַּס"ל יֵשׁ מוֹעֵל אַחַר מוֹעֵל
וְלֹא בַּכ"ש מִיְהוּ לַר"מ י"ל דְּבַגְמָרָא בְּעִירוּבֵין דִּי"ג ע"ב אֶמְרִינּוּ לֹא ר"מ שְׁמוּ אֶלָּא ר' נְהוֹרָאי
שְׁמוּ וְלֹא ר"נ שְׁמוּ אֶלָּא ר' נְחֻמִּיָּה שְׁמוּ הַרִי דַּר"מ הוּא ר' נְחֻמִּיָּה שׁו"ר דְּהָא לִיתָא דְּבַגְמָ' לְקַמְן
דַּנ"ה מִשְׁנֵי הֵיִיא דְּאִין מוֹעֵל אַחַר מוֹעֵל כַּר"י וְלֹא כַּר"מ וְהַשְׁתָּא הָא ר"מ גּוֹפִיָּה דְּהוּא ר"נ אֶמְרָה
לְהָא מְלִתָּא דְּאִין מוֹעֵל וְכוּ' אֶלָּא ע"כ דְּהַגְמָרָא בְּעִירוּבֵין דְּקֶאֱמַר וְלֹא נְהוֹרָאי שְׁמוּ מְלִתָּא אַחֲרִיתָא
קֶאֱמַר דְּהוּא שְׁקוּרִין אוֹתוּ ר' נְהוֹרָאי ר"נ שְׁמוּ וְלֹא קֵאִי אַר"מ שְׁהִיָּה שְׁמוּ ר' נְהוֹרָאי וְכוּ' מ' קֶצֶת
מִגְמָרָא דְּשִׁבְתָּ דַּקַּמ"ז ע"ב ע"ש: ד"ה אֵימָא וְכוּ' מִפֶּאן מִשְׁמַע דַּל"ג וְכוּ' עַכ"ל עַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א
לַר"י מְהֵיִיא דְּמוֹעֲלִין בְּחֻדְתִּין דְּאַפְתִּי לֹא ס"ד הָא דְּבִאֲכִילָה מוֹדָה ע"ש וְל"ק דְּהָא קָרָא פְּתִיב
בְּשַׁגָּגָה וְע"כ לַר"י לְפּוּם הַס"ד דְּלַקְמָן קָרָא בְּקָרְבָן מִיִּירִי פְּדַלְקָמָן וְא"כ הָא דְּמוֹעֲלִין בְּחֻדְתִּין י"ל
לְקָרְבָן דְּוָקָא קַאמ': ע"ב ד"ה תְּרִי וְכוּ' תְּנִי אַבְנֵי מְזֻבָּח וְכוּ' בְּאִין וְכוּ' עַכ"ל וְלַפ"ז מֵאִי דְּפִרְיָה
בְּיִרוּש' דְּשְׁקֵלִים שְׁהִבִּאוּ הַתּוֹס' לְעִיל בַּד"ה מוֹעֲלִין וְכִי יֵשׁ מַעֲלָ' בְּשִׁירִיָּים הו"מ לְשׁוּנֵי דְּאַתָּא
בְּהָא תְּנָא דַּמְב"ה אֲתוּ וְעִינּוּ לְהָ קָרְבָן הַעֲדָה שְׁם וְהִנֵּה הַר"מ בַּפ"ד מַה' שְׁקֵלִים פ' דְּאַתּוּ מְשִׁירִי
הַלְשָׁפָה וְהַק' הַכ"מ אֶמְאִי שְׁבַק גַּמ' דִּידִן דְּאֶמְרִי' מַב"ה וְתַפְס פְּהִירוּש' ע"ש וְלַפ"ד הַתּוֹס' פֶּאן
י"ל פִּינוּ דַּפ' דִּירוּשָׁלַיִם מִיְקַדְּשָׁא בַּה' נְדָרִים וְהַף בְּרִיִּיתָא דְּהִירוּש' אַתָּא פְּנוּתִיָּה לְכַף פ' פְּהִי
דְּהִירוּש' וְתַפְס הַבְּרִיִּית' פְּלִשׁוֹנָ': ד"ה גְּמַר וְכוּ' גִילַף מְשִׁבִיעִית וְכוּ' עַכ"ל אַף עַל גַּב דְּאֶמְרִינּוּ לְקַמְן
דַּנ"ח ע"א שְׁבִיעִית וְע"א ב' פְּתוּבִים הַבְּאִין כַּא' וְאִין מְלַמְּדִין בַּג"ש מְלַמְּדִין וְעִינּוּ בַּמ"ש הַתּוֹס'
בַּפְּסָחִים דַּס"ד ע"ב ע"ש: גַּמ' מ"ל חַד סְתָמָא וְכוּ' ה' יְבִין שְׁמוּעָה הַק' מִפֶּאן עַמ"ש הַתּוֹס' בַּסַּפ"ב
דְּמַגִּילָה דְּהַלְכָה כַּרַב"ע דְּאַכִּילַת פֶּסַח עַד חֻצוֹת מְדַסְתֶּם לָן תְּנָא בַּפ' אִיזְהוּ מְקוּמוֹן וְכַפ' ע"פ וְכַרִּישׁ
בְּרִכּוֹת וְע"כ דְּכּוֹנְנָתָם מְשׁוּם דְּסְתָמִי טוּבָא הוּוּ דְּהָא בְּמַגִּילָה הֵתָם סְתָם לָן פְּרַבְּנוּ וְהַרִי הֵכָא אֶמְרִי'
מ"ל חַד סְתָמָא וְכוּ' וְתִי' דְּכּוֹנְנַת הַתּוֹסְפוֹת מְשׁוּם דְּסְתָמָא דְּבַדְּוֹכְתָא עֲדִיפָא ע"ש וְלֹא נְהִירָא דַּא"כ
מֵאִי מִיִּיתִי הַתּוֹס' מְרִישׁ בְּרִכּוֹת הָא הֵתָם לֹאוּ דְּוֹכְתָא הוּא אֶלָּא ע"כ דְּמְשׁוּם סְתָמִי טוּבָא וְהֵכָא
שְׁאֵנִי מְשׁוּם דְּהַמְשָׁנָה הִיא גּוּפָא אֶלָּא דְּנִשְׁנִית בַּב' מְקוּמוֹת וְכַמ"ש בְּשִׁטָּה שְׁלֹא נ"ש פֶּאן ע"ש
וְהֵיִיא דַּפ' מ"ח שְׁהִבִּיא הִי"ש אִינָה לְעַנְיָן פֶּאן פְּמוּבָן וְעִינּוּ לְהַר"ש בְּרִישׁ מַס' מַע"ב וְעִינּוּ לְהַשְׁע"ה
בַּה' חו"מ דַּפ"ב ע"ש: דָּף נ"ה ע"ב גַּמ' דְּמִיִּיתִי נְמִי תוֹדָה וְכוּ' אִין לְהַקְשׁוּ' נִיחּוּשׁ שְׁמָא חֲלִיפִי
תוֹדָה דְּאִינָה טְעוּנָה לְחַם וְהו"ל לְחַם לְבַדּוּ וְאִין בָּא בְּנִדְבָה וְכַדְּאֶמְרִינּוּ בְּמִנְחוֹת ד"פ דִּי"ל פִּינוּ
דְּמִיִּיתִי נְמִי בְּהֵמָה אַחֲרַת לְשָׁלְמִים יְכוּל לְהַתְנוּת אִי הַף דְּנִמְצָאת חֲלִיפִי תוֹדָה דְּהוּי הָאִי דְּשָׁלְמִים

לתודה וְהָא לְחֻמָּה וְכֵה"ג אֵיתָא שָׁם: תּוֹס' ד"ה דְּמֵינִי וְכו' מְדַקְתָּנִי בְּסֻמּוּךְ פָּסַח וְכו' עכ"ל מִק' נִימָא דְמוֹתֵר פָּסַח מִתְנָה בְּתוֹדָה דְשִׁנְיָהֶם לְיוֹם וְלִילָה א' וְל"ק דְּלִישְׁנָא דגמ' דְקָאֵמֵר לֵאח"ז שְׁלָמִים הָוֵי מְשֻׁמְעָה דְמִתְנָה בְּשִׁלְמִים וְהַגְמ' גּוֹפִיָה דְחִיקָא לִיהָ לְאוֹקְמָא דְלֵא כְּבֹן עֲזָאֵי בַת"כ דס"ל מוֹתֵר הַפָּסַח א"נ אֵלָא בְּלִילָה וְכֵה"ג כ' הַשַּׁע"ה בְּפָרְק' ג' מֵה' ק"פ אֶסְוֹגֵי דְפָסְחִים דפ"ט דְּדְחִיקָא לִיהָ לְאוֹקְמָא דגמ' דְלֵא כְּבֹן עֲזָאֵי וְהַתּוֹס' שְׁכ' לְיוֹם וְלִילָה ל"ד וְלִישְׁנָא דגמ' דְפָסְחִים שָׁם נְקֻטוּ: ד"ה אֵין וְכו' וְה"נ אָמֵר בְּהָ גּוֹזֵל וְכו' עכ"ל הו"מ לְאוֹכוּחֵי מַגְמ' דפ' לִוְלָב הַגְּזוּל דְאַהֲרֵי בְּרִייתָא דְמֵינִי הַתּוֹס' בְּסֻמּוּךְ פְּרִיָה וְהָא בְּעֵינֵן פָּסַף צוּרָה אֵלָא לְדָמֵי הָרִי דְבְּמַעוֹת מַע"ב מְחַלְלִין עַל בְּהֵמָה וְלֵא בַעִי' פָּסַף צוּרָה אֵלָא מְשׁוּם דִּי"ל דְלִכְתְּחִילָה דְנוֹקָא בַעִי' פָּסַף בְּדָמֵי מַע"ב וְכַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א וּמִיָּהוּ דְנוֹקָא בְּמַעוֹת מַע"ב אֵבֵל בַּמַּע"ב גּוֹפִיָה בַעִי' כַּסְפ' צוּרָה אֵפִילוּ לְעֵינְכּוּבָא מְדַפְרִיָה שָׁם וְהָא בַעִי' כַּסְפ' צוּרָה: דָּף נ"ו ע"א ד"ה בְּמִזִּיד וְכו' וְלִכְךָ אֵין מְתַחַלֵּל בְּדִיעֵבַד גְּזִירָה וְכו' עכ"ל עַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו'ל בְּפִי' דְבָרֵי הַתּוֹס' דְסוּפָה שְׁכּוֹנֵנוּ לַמ"ש הַת"י לְחַלֵּק בֵּין דְרָף חִילּוּל בֵּין דְרָף מְכָר ע"ש וְלִכְאוּרָה דְבָרֵי תְמוּהִים דְבְּרִייתָא דְסוּפָה בְּחִילּוּל מֵיָרִי דְקַתְנֵי אֵין מְתַחַלְלִין וְהַגְמָרָא שָׁם מֵינִי סִייעָתָא מִיָּנָה לר"י דְאָמֵר שְׁבִיעִית אֵפִי' דְרָף חִילּוּל וְנר' דַּע"ג דְחִילּוּל הוּא מ"מ פִּינּוֹן דְהַמַּעוֹת שֶׁל אֶחָד וְהַבְּהֵמָה שֶׁל אֶחָד הָוֵי כְּמוֹ מְכָר דְחַכְמִים יִפְקִיעוּ הַמְכָר וְדוֹקָא בְּבֵהֵמָה שְׁלוֹ מְחַלְלָה עַל מַעוֹת שְׁלוֹ הוּא דְאֵין פַּח בִּידָם לְעַקוֹר הַחִילּוּל אֵבֵל לְעַקוֹר הַמְכָר יֵשׁ פַּח בִּידָם דְהַפְקָר ב"ד הַפְקָר וּמ"מ בְּדְבָרֵי הַתּוֹס' בְּסוּפָה יוֹתֵר נר' שְׁכּוֹנֵנוּ לְתִי' מְהַרְשֵׁ"ל וּמְהַרְשֵׁ"א לֵא נִיחָא לִיהָ בְּזָה מְשׁוּם דַּא"כ מֵאֵי מִק' הַתּוֹס' לְקַמֵּן לְפִירֵש"י וְכַמוֹ שְׁכּוֹן הַק' ע"ד מְהַרְשֵׁ"ל ו'ל וַיֵּשׁ מִי שְׁתִי' דְהָכָא לֵא נִיחָא לְהוּ לוי' לְפִירֵש"י דְהַבְּהֵמָה קְדוּשָׁה מְשׁוּם דְקַתְנֵי אֶחָד שׁוֹגֵג וְא' מִזִּיד יִחְזְרוּ דָמִים לְמַקוֹמָן וְכִי הֵיכִי דְבְשׁוֹגֵג הַבְּהֵמָה חוֹלִין כְּשִׁיחְזְרוּ דָמִים לְמַקוֹמָן ה"נ דְכּוֹנְתָה בְּמִזִּיד אֵבֵל בְּבְרִייתָ' דְסוּפָה שְׁפִיר י"ל בְּדְבָרֵי מְהַרְשֵׁ"ל דְהַבְּהֵמָ' קְדוּשָׁה: ד"ה מְתַקִּיף וְכו' וְהר"מ פִי' שְׁאֵי הָכָא וְכו' עכ"ל עֵינֵן לְהַתּוֹס' בַּפ' מְרוּב' דס"ט ע"א שְׁכ' דְצָנוּעִין בְּשֶׁל שְׁנֵי שְׁבוּעַ מֵיָרִי דְבְשִׁבְעִית הָוֵי הַפְקָר וְאֵינוּ יָכוֹל לְחַלֵּל ע"ש וצ"ל דְאֵזְלֵי בְשִׁי' רִיב"א דְאֵי לְפִי' הַר"מ יָכוֹל לְחַלֵּל בְּשִׁבְעִית מְדִין זְכִיָה וְלִפְי' הַר"מ צ"ל דס"ל דְשִׁבְעִית אֵינָה נוֹהֲגַת בְּנֻטַע רְבָעֵי דַאלְת"ה מֵאֵי פְרִיָה דגמ' שָׁם אר"י מְצָנוּעִין נִימָא דְבְשִׁבְעִית מֵיָרִי דְעֵנִיִּים גּוֹפִיָהוּ יָכוֹלִין לְחַלֵּל וְא"כ צָנוּעִין יָכוֹל לְחַלֵּל מְדִין זְכִיָה וְק"ל עַל פִי' רִיב"א מִמִּתְנֵי דְסוּף מְעִילָה דְקַתְנֵי פִיצַד יַעֲשֶׂה נוֹטֵל כְּלֵי אוֹ אֶנְכֵל וַיֵּאמֶר הַקַּדְשׁ בַּכ"מ שְׁהוּא מְחַלְלֵל וְכו' וְפִירֵש"י יִדְבַע"ב מְחַלְלֵל וְכ"כ הַר"מ בַּפ"ז מֵה' מְעִילָה דִין ו' ע"ש וְכ"מ מְדַקְתָּנִי בַכ"מ שְׁהוּא וְלִפְי' רִיב"א הֵיכִי יָכוֹל לְחַלֵּל דְבָר שְׁאֵינוּ בְּרִשׁוּתוֹ שׁו"ר לְהַר"מ בַּפִּיהַמ"ש וְהַרְע"ב שְׁפִי' דְאַחַנּוּנֵי קָאֵי מִיָּהוּ ק' לְפִי' הַר"מ מֵאֵי פְרִיָה אר"י מְצָנוּעִין נִימָא דְבְשִׁבְעִית מֵיָרִי דְנֹתְנֵנוּ לְהֵם בְּמִתְנָה לְהַגְנָבִים דַּע"ג דְאֵינוּ יָכוֹל לְהַפְקִיר דְבָר שְׁאֵינוּ בְּרִשׁוּתוֹ כַּמ"ש הַמַּח"א בַּה' זְכִיָה מ"מ וְדַאי יָכוֹל לִיתְנֵנוּ בְּמִתְנָה לְמִי שְׁהוֹפְקֵד אֵצְלוֹ אוֹ גְזוּלוֹ כַּמ"ש ה' שְׁאֲגַת אֲרִיָה סס"י צ"ג ע"ש וְא"כ נִימָא דְהַצָּנוּעִין הָיוּ אוֹמְרִים הָרִי הוּא בְּמִתְנָה לְהַגְנָבִים וְכִינּוֹן שְׁהַגְנָבִים יָכוֹלִין לְחַלֵּל גַּם הַצָּנוּעִין יָכוֹלִין לְחַלֵּל מְדִין זְכִיָה וִי"ל דְמִלִּישְׁנָא דְבְּרִייתָא פְרִיָה דְלֵא קַתְנֵי שְׁהָיוּ נוֹתְנִין לְהֵם בְּמִתְנָה: ע"ב גמ' נְכַתוּב קָרָא לֵא יִהְיֶה וְכו' מְכָאן יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דְאֵפִי' נ"ל הַנָּאָה מְלֵא תֹאכֵל דְאֵפִי' אִיסוּר הַנָּאָה כְּמִשְׁמַע מ"מ שְׁעִיעוֹר הַנָּאָה אֵינוּ בְּכֹזִיבָתָא כְּמוֹ אֵכִילָה אֵלָא כְּמוֹ שְׁאָר אִיסוּרֵי הַנָּאָה דְכַתִּיב אִיסוּר הַנָּאָה בְּהַדְיָא דְאֵי אֵיתָא פִּינּוֹן דַּנ"ל מְלֵא תֹאכֵל הָוֵי שְׁעִיעוֹר הַנָּאָה שְׁעִיעוֹר אֵכִילָה מֵאֵי פְרִיָה לִיְכַתּוּב לֵא יִהְיֶה וּמְכָאן ק"ל עַמ"ש ה' מַש"ל בְּפִי' ד' מֵה' אֵבֵל דַּכ"מ דַּנ"ל אִיסוּר הַנָּאָה מְלֵא תֹאכֵל אֵי גַפְסַד מְלֵאכְוֹל לֵא מִיתְסַר בְּהַנָּאָה פִּינּוֹן דְאֵינוּ חֵיִיב בְּאֵכִילָה מְשׁוּם דְנִפְסַד ל"מ בְּהַנָּאָה פִּינּוֹן דַּנ"ל מְלֵשׁוֹן אֵכִילָה אֵבֵל בְּאִיסוּר הַנָּאָה דְכַתִּיב בְּהַדְיָא אִיסוּר בְּהַנָּאָה אֵפִי' גַּפְסַד ע"ש דַּא"כ מֵאֵי פְרִיָה לְכַתּוּב לֵא יִהְיֶה: תּוֹס' ד"ה

המקדש וכו' לָא סְמָכָא דְעֵתִיָּהּ וכו' עכ"ל השע"ה הק' מְדַאֲמְרִי בַפ"ק דְּבַכּוּרוֹת ד"ט ע"ב תּקדוּשׁ
בְּמַאי דְּבִינֵי בִינֵי ע"ש וי"ל דְּדוֹנָקָא בְּשָׁלָא פְּדָרְךָ הִנְאָתוּ הוּא שְׂכֵי הַתּוֹס' דְּלָא סְמָכָא דְעֵתָהּ דְּלָא
אֶסְקָא אֲדַעְתָּא אֲשָׁלָא כּדֵר"ה אָבֵל אֵי אִיכָא שׁו"פ בְּכַדְרָךְ הִנְאָתוּ סְמָכָא דְעֵתָהּ וּבְהִכֵי נִיחָא מַה
שְׁהֵק' לְדַבְרֵי הַתּוֹס' הִלְלוּ אַמְאֵי לָא תְּנִי בְּמַתְנִיתִין גַּם אִסּוּר מְאָכְלוֹת הֲלָא גַם בָּהוּ לָא סְמָכָא
דְעֵתָהּ דְּסְבוּרָה הִיא לִיקְהוֹנוֹת בְּהֵם בְּאֲכִילָה וּעִינֵי לֵה' הִלְכוֹת יו"ט ד"פ וּבַמ"ש מְהֵרָשׁ"א
דְּפָגוּל פִּקְעֵה הִקְדֵּשׁ מִנִּיהַ עֵינֵין בְּמַתְנִי בַפ"ק דְּפִסְחִים דִּי"ד ע"א וְעַמ"ש בְּחִידוּשֵׁי שָׁם: דָּף נ"ז ע"א
ד"ה מְשַׁעַת וכו' דְּהָא תְּנָא צִיפּוּרֵי מְצוּרַע וכו' עכ"ל ה"ה דְּהוּמ"ל דַּע"כ מְשַׁנְלַחַת אֲסוּרָה מִיְהָא
מְשַׁעַת שְׁחִיטָה לר"י דְּאֵי שְׁרִיָּא מִנ"ל דְּאֲסוּרִין בְּהִנְאָה לְחֻזְקִיהָ דַּע"כ מְשַׁנְלַחַת הוּא דִּילְפִי לֵה
כַּמ"ש הַתּוֹס' בְּסֻמוּף בַּד"ה וְזֶה: ד"ה תְּנָאֵי וכו' וּבְכַרִּיתוֹת מְשַׁמַּע דִּילְפִי עֲגָלָה וכו' עכ"ל ק"ק
מְהִיכָא מְשַׁמַּע לֵהוּ הִכֵי נִימָא דְּלָא מִיִּתֵי הֵתָם אֲלָא מְדִילִיף תְּנָא דְרִי"ש צִיפּוּרִין מְעַגְלָה לְאֲסוּר
מְחִיִּים שְׁמַעֵי דַס"ל ע"ע נְאָסְרַת מְחִיִּים וְע"כ דַּס"ל מְשׁוּם דְּרָשָׁא דַּע"ע נְאָסְרַת מְחִיִּים וְע"כ תְּנָא
דְרִי"ש דִּילְפִי צִיפּוּרִין מְעַגְלָה לְעַנְיָן לְאֲסוּרֵי מְחִיִּים דְּאֵי לְאַחַר שְׁחִיטָה הָא נ"ל מְקַרָּא דְּאֲשֵׁר לָא
תֵּאֲכְלוּ וְע"ש בְּתוֹס': גַּמ' מ"ד מִיָּדֵי דְּהוּנָה אֲגַדְדֵּשִׁים וכו' י"מ הָא טַעְמָא דַּר"ל מְשׁוּם דִּילְפִי מַע"ע
פְּרָלְעֵיל וּלְמ"ל הָאֵי קָרָא נִילַף מַע"ע דְּנְאָסְרַת גַּם לְאַחַר עֲרִיפָה וי"ל דַּס"ל דְּאֵין לְלַמּוּד לְאַחַר
עֲרִיפָה מְשׁוּם דְּקִי"ל אֵין לֵה דְּבָר שְׁנַעְשִׂית מְצוֹתוּ וּמוֹעֲלִין בִּי וְע"ע וּתְרוּמַת הַדָּשָׁן ב' פְּתוּבִין
הַבָּאִין כֹּא' וְאֵין מְלַמְדִין פְּדַאִיתָא בְּגַמְרָא בַכ"מ וּלְפ"ז צ"ל דְּעֵינְקָר קָרָא דְּאֲשֵׁר לָא תֵּאֲכְלוּ לְהִנְאָה
דְּנֻקָּא מְשׁוּנָה דְּאֵין לְלַמּוּד מְב' פְּתוּבִין אָבֵל לְעַנְיָן אֲכִילָה לִיכָּא ב' פְּתוּבִין דְּמַצִּינוּ כַּמָּה דְּבָרִים
דְּנַעְשִׂית מְצוֹתֵי וְאֲסוּר בְּאֲכִילָה וְס"ל לר"י לְפִשְׁנֻוּיָא דְּאֵת בְּשׁוּרֵי דְּלַעֲיֵל דְּלָא דִּיִּיקִי לְכַתּוּב לָא יִהְיֶה
וְדַבְרֵי הַתּוֹסְפוֹת בַּד"ה וְזֶה הֵם לר"י וְלֹא לר"ל וְכַמ"ש מְהֵרָשׁ"ל ו"ל: רִש"י ד"ה אַמְאֵי וכו' דִּילְמָא
בְּשַׁעַת קִיחָה וכו' עכ"ל לְפִי מְשַׁפ"י לְעֵיל דַּס"ד שְׁנַצְטְרַפ' בְּשְׁחִיטָתָהּ לָא יִצְדַּק לְשׁוֹן דִּילְמָא דְּהָא
וְדַאֵי הוּא דְּבַשְׁעַת קִיחָה לָא הִיָּתָה טְרִיפָה וְעֵינֵין בְּתוֹסְפֵי הָרֵא"ש שְׂכ' דְּרִש"י חֲזַר בּוּ ע"ש וַא"כ
י"ל דְּדִבְבוּר זֶה אַחַר חֲזוּרָה הוּא: דָּף נ"ח ע"א תּוֹס' ד"ה וְשִׁנֵי וכו' וי"ל מְדַכְתִּי וכו' עכ"ל לְפ"ז
צ"ל דְּהַגְמ' דְּקַאֲמֵר הִנִּיחָא לְמ"ד אֵין מְלַמְדִין יַדַּע דְּאִיכָּא מִיעוּטָא לְגִלְוֵי דְּהוּו ב' פְּתוּבִין אֲלָא דְּלָא
ס"ד דְּאִיכָּא תְּרֵי מִיעוּטָא וְלְמ"ד לָא סְגִי בַחַד מִיעוּטָא דִּי"ל דְּלָא מִיעוּטָא אֲלָא מִהֵוּא דִּינָא דְּכַתִּיב
בִּיהָ מִיעוּטָא פִּינּוֹן דְּחִלּוּקִין בְּדִינֵיהוּ וּלְסוּגָא דַּע"א דְּאֲצֵט' הוּא לְחִלְפֵי חִלְפִין חַד מִיעוּטָא דִּיּוּבֵל
הִיא הוּא דְּמַגְלָה אַב' פְּתוּבִים דְּהוּו ב' פְּתוּבִי' וְהַתּוֹס' חַד מִינֵיהוּ נְקוּטוּ וְדִלָּא פְּמַהֲרָשׁ"ל בְּגַמְרָא
וְעֵינֵין לְהַר"מ בַּפ"ז מִהִלְכוֹת עֲכוּ"ם וְלֵה' פַּר"ח בְּנִימוּקֵי שָׁם: ע"ב גַּמ' פָּאן בְּשֹׁכֵר הִבְאָה ה' צ"ק
שָׁם בְּבַכּוּרוֹת הֵק' אַמְאֵי לָא מוּקִי לֵה בְּשֹׁכֵר בְּטָלָה דְּמוּכָח וְתִי' דְּבַהֲנָאָה דְּמוּטְלַת עַל הַפְּהוּן אֲפִילוּ
בְּטָלָה דְּמוּכָח אֲסוּר וְהַשַּׁע"ה הֵק' מְהִירוּשׁ' דְּרַבִּינָא הֵנוּ יַדַּע סְהַדוּתָא וכו' ע"ש וי"ל דְּרַבִּינָא עַד
אַחַד הֵנָּה וְלִית בֵּיהָ מְשׁוּם לָא יִגִּיד פְּדַאֵי בְּקַמָּא דַּנ"ד דַּאֲע"ג דְּאֲמְרֵי דְּחִיב בִּידִי"ש י"ל הִיכָּא
דְּאִית לִיהָ פְּסִידָא דְּבְטָלָה דְּמוּכָח לָא מְחִיב בִּידִי"ש וְעַמ"ש בְּחִידוּ' בְּבַתְרָא דַּל"ד: דָּף ס' ע"ב
רִש"י ד"ה מַאי בִּינֵיהוּ וכו' ע"כ לר"ה נְמִי אֲסוּר' לִינְשָׂא וכו' עכ"ל הָא דְּלָא כ' הִכֵי לְעֵיל גַּבֵי מַאי
בִּינֵיהוּ דְּקִדּוּשֵׁין מְשׁוּם דִּי"ל דְּכִינּוֹן דְּקַאֲמֵר אַב' פְּשִׁטָּא ה"ה לְעַנְיָן נִישׁוּאִין וְחַדָּא מִינֵיהוּ נְקוּט
דְּנִישׁוּאִין וְקִדּוּשֵׁין חַדָּא מְלִתָּא הִיא אָבֵל הֵכָּא דְּלָא נְקוּט הַבִּינֵינָא דְּנִישׁוּאִין דְּדַמְיָא לְהַבִּינֵינָא דְּלַעֲיֵל
הַנְּצָרָךְ לֹמֵר דְּאֲפִי ר"ה וכו': תּוֹס' ד"ה אַב' וכו' וְהָא לִיתָּא דְּאֲפִי לר"י וכו' עכ"ל עֵינֵין לְמְהֵרָשׁ"א
שְׂכ' דְּבִין הֵכָּא בְּגִיטִין וְבִין לְעֵיל בְּקִדּוּשֵׁין נִיחָא לִיהָ לְמִי בִּינֵינָא לְעַנְיָן גַּט וכו' ע"ש וּלְפ"ד מ"ש
הַתּוֹס' אַח"ז דְּהוּמ"ל לְעֵיל אַב' נְאָבְדוּ הַקִּדּוּשֵׁין הוּמ"ל דַּא"כ לָא הוּי בִּינֵיהוּ גַט אֲלָא דְּקוּשְׁטָא
קַאֲמְרֵי דְּאֲפִי לר"י הוּו קִדּוּשֵׁין דְּאֲפִי נְתַאֲפְלוּ הַמְעוֹת הוּו קִדּוּשֵׁין וַאֲע"ג דְּבַקִּדּוּשֵׁי שְׁטַר לָא הוּו

קדושין מ"מ ניקחא ליה למנקט הבינין דמתוקמ' גם בקדושי פספ: דף ס"א ע"ב גמ' בשלמא לר"מ היינו דכתי' אם תטיב שאת מק' הא דאמרי' ביומא דנ"ב ובכ"מ ה' מקראות אין להם הכרע וחד מינייהו שאת ואמאי אין לו הכרע הא אי קאי אדכתריה הוי מעשה קודם לתנאי שאת אם לא תטיב וי"ל דהיא דחשיב שאת בהדי מקראות שאין להם הכרע אתיא כרחב"ג דפליג אר"מ וס"ל דלא בעי משפטי התנאים כמ"ש התוס' לעיל דאכולהו פליג ואפ' לפירש"י דלעיל דל"פ אלא אתנאי פפול מ"מ מודה הוא דאיפא תנא דפליג אפולהו פדמוכח מס"פ הפועלים: דף ס"ב ע"א גמ' בשלמא לר"מ היינו דכתיב הוא יתחטא בו וכו' כ' הרשב"א ו"ל דהומ"ל וליטעמיה תקשה נמי לר"מ הא באיסורא מודה דמפלל לאו אתה שומע הן פדאית' בס"פ שבועת הערות ע"ש ולפ"ז ניקחא מה שפירש"י דמה דפריה והזה אטהור למ"ל אפולהו פריה ול"ק משה"ק מהרש"א ו"ל: רש"י ד"ה סד"א וכו' דברי שא דקרא לאו בלישא דתנאה וכו' עכ"ל ק"ק לכתוב ברישא דקרא בלישא דתנאה ולא אצט' לאורוכי ולמכתב ואם לא יתחטא וצ"ל דלישא דהוא יתחטא בו אצטרי' לשום דרשא: תוס' ד"ה הנקי ותו' והו' וק' דא"כ הו"ל מעשה קודם לתנאי וכו' עכ"ל ואפ' למ"ש מהרש"א לעיל בד"ה בשלמא דלא בעי תנאי קודם בלאו ובהו אלא בלאו סגי אבל בהו לחוד לא סגי והקא אם לא שכתב הו' הוא כמ"ש התוס' בדבור הקודם: ע"ב ד"ה גר וכו' וא"ת א"כ ליקבעי נמי מןמחין וכו' עכ"ל וקושטא הוא דלא בעי מןמחין מדקבלין גר בזה"ז ותו' הר"ן דבגר פתיב לדורותיכם דמשמע אפילו בזה"ז ונדקא בזה"ז דליפא מןמחין אבל בזמן דאיפא מןמחין בעי מןמחין וכה"ג אמרי' בר"פ דם שחיטה דבזמן הזה מקבלין גרים ולא בעי קרבן מדכתיב לדורותיכם ובזמן הבית בעי קרבן ובהכי ניקחא מה שמק' ע"ד הר"ן מגמ' דיבמות דף מ"ו ע"ב דפריה ולימא נמי ש"מ בעי מןמחין ע"ש: ד"ה ואמר וכו' אלמא קסבר דאפ' ר"מ מודה וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל דלפ"ז מתני' דזו ואצ"ל זו קתני ע"ש ונ"ל דמתני' מיירי בכל ענין אפי' בהופר עופרה והוי זא"ז ור"ח אברייתא קאי פדקאמ' והא דתנאי וכו' ולא אמתני' קאי ובלא הופר עופרה הוא דגריעא מלאחר שתתגיייר: דף ס"ג ע"א ד"ה ה"ג וכו' פיון דבלאו דמשועבד בלעלה וכו' עכ"ל כ' מהרש"א דס"ל דשאני עושה דבר שאין בו ממש דלא כמ"ש התוס' שם ואין צריה לזה אלא דטעמ' דשאני הוי לשון שבועה ונדר שהוציאו בלשון שבועה לאו פלום אפי' בדבר הרשות כמ"ש התוס' בפ"ג דשבועות דכ"ה ע"א בד"ה משא"כ: ע"ב גמ' אמ"ר נאמן ליתן גט וכו' ק"ק לרב אמאי תני במתני' ד"ז גבי אב ואמאי לא תני לה באשה גופה שאמרה נתקדשתי ואיני יודעת למי וי"ל משום סיפא דאחד נותן גט ואחד פוגם דדוקא באב הוא דא' פוגם דמירתת מהפרה דאב אבל באשה לא מירתת: דף ס"ד ע"א קדשיתה וגירשתיה פשהיא קטנה ונהרי היא גדולה וכו' עיין להתוס' בכתובות דכ"ב סע"א שכ' אם אומר פשהיא בוגרת קדשיתה פשהיא קטנה נראה דאינו נאמן פיון דאין פידו עכשיו ע"ש וק' במ"ש בלשון נראה דהרי ד"ז נלמד ממשנתנו ותו' במ"ש בטעמא דנאמן האב משום פידו דהרי בשמעתי מסיק הגמ' דלא מקרי פידו אלא טעמא משום דבגישואין הימניה רחמנא: גמ' הניחא לר"י אי טעמא דנפשיה וכו' הק' בשיטה הרי פידו להשיאו בעולה לכ"ג דמודה בה ר"י ע"ש ולכאורה הנה נר' ליישב דמתני' כר"א דס"ל פנוי הקא על פנויה עשאה זונה ואיפא בבעולה לאו דזונה שו"ר דהא ליתא דא"כ תנא דמתני' במאי מוקי לה לקרא דכי תהיין לאיש דלקמן דס"ח ע"א ע"ש ועיין להשע"ה במ"ש לקושני השיטה: גמ' ועוד אי אמר לא בעי וכו' ק"ל מ"ש מדאמרינן בפ"ק דמציע' די"ו דבשעה סתם הוי פידו וסמכא דעתיה משום דהרבה מוכרין מצוניין וה"נ הוי בשעה סתם ומיקרי פידו ויש ליישב: רש"י ד"ה דלא מוחזק וכו' ואי אתי אח לאחר מפאן וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל דלחד תי'

שכ' התוס' דנקנה דלא מוחזק לן באחי ובבני משום סיפא י"ל דרישא דיש לי בנים במוחזק באחי ע"ש ומלבד דפשוטא דגמרא דכולה מתני' מיירי בדלא מוחזק באחי ובבני והתוס' לא כ' אלא דדינא דרישא אחי אפי' במוחזק באחי ומ"מ מיירי נמי בדלא מוחזק עוד בה דהגמרא בבב"ר דקל"ד פי פריה אמתני' דהתם דקתני זה בני נאמן תנינא מי שאמר יש לי בנים נאמן משני התם בדלא מוחזק באחי וקתני יש לי בנים נאמן וע"כ נאמנותו מהניא לדכי אתו אחי כדברי רש"י והרא"ש ז"ל: ע"ב מתני' ואיני יודע אם גדולה שבגדולות וכו' עיין להתוס' לעיל דנ"ב ע"א בד"ה והלכתא ועיין מה שפכתתי שם: דף ס"ה ע"ב גמ' אי לימא דאית ליה סהדי להאי וכו' מי מציא אמרה וכו' הא דלא ניחא ליה למי' דאית לה סהדי גם לדידה עיין למהרש"א ומה שהק' הרשב"א נימא דאית לה סהדי על החבילה לחוד ולא על ב' עבדי ע"ש י"ל דמ"ל להגמ' מלישנא דבריייתא דכולהו מודו דהחבילה שלה אלא שכל א' אומר זו אשתי ומה שקנתה אשה קנה בעלה והאשה אומרת אלו ב' עבדי וממילא החבילה כמו שהם מודים: רש"י ד"ה ע"א וכו' אפי' לא מכחשא ליה איהו וכו' עכ"ל השע"ה בה' אישות ד"ן כ' דס"ל לרש"י פדעת המ"כ שהביא בב"י דע"א בהכחשת בעל דבר דלאו פלוג דוקא לבע"ד אבל לאחריני מהימן ע"ש ואין נר' פן מפירש"י לקמן דס"ו ד"ה חזי ליה שכ' לאו הודאה היא ומותרין לטהורין ע"ש ועמ"ש בחי' בכריתות די"ב ע"ב ע"ש: תוס' ד"ה אמר וכו' פדאמר התם אם הביאוהו ב' וכו' עכ"ל ואע"ג דרבנן פליגי לא פליגי אלא במכחישם אבל באיני יודע אפי' רבנן מודו וכ"כ השע"ה ועיין למהרש"א אף ק' במ"ש התוס' בדיבור שאח"ז דמשום רבותא דר"מ תני הוא אומר לא אכלתי דאמאי לא כ' עדפא מינה משום דרבנן לא פליגי אלא באומר לא אכלתי אבל באומר איני יודע מודו ואפשר דהא מילתא באיני יודע לרבנן תלי בצדדי הפעיא דבעי התם בכריתות אי טעמא דרבנן משום מיגו או משום דאדם נאמן ע"ע וע"ש בתוס': דף ס"ו ע"א גמ' מאי חזית דסמכת אהני וכו' הק' הפנ"י הא הו"ל ס"ס שפא לא נשבית ואת"ל נשבית שפא לא נטמאה ואעפ"י דאמרי' בפ' ע"י דביוחסין אפי' בס"ס אסור מ"מ בשבויה דרבנן לא מחמרי' בס"ס כמ"ש התוס' בכתובות דכ"א ועוד אמאי מהימן ע"א לאפניי בכה"ג דרבנן הוא ע"ש הנה מ"ש מדברי התוס' דכתובות דשבויה דרבנן אין משם ראיה שיהי' כ' דלא הוי בחזקת בעולה דמשמע דס' דאורייתא מיהא הוי שיהי' לא כ' דהויא בחזקת שאינה בעולה וכ"נ מדברי הר"מ בפ"ח מה' א"ב שכ' דטעמא דבשבויה הקילו משום דס' דאורייתא לחומרא אינה אלא מדרבנן ועיין להתוס' לעיל די"ב ע"ב בד"ה אם ולהשע"ה בה' א"ב דקל"ב והפנ"י מפח קושיתו הוכיח דלא אמרינן בשבויה הקילו אלא אם היא לפנינו וטוענת פרי אבל אם אינה לפנינו פמעשה דינאי לא ע"ש: תוס' ד"ה אמר וכו' וי"ל דהתם מיירי באינו שותק וכו' עכ"ל התוס' בגיטין דנ"ד ע"ב הוסיפו א"נ מדרבנן וכ"כ הרשב"א כחי' בשמעתיין וק' דא"כ מה הוכיח רבא לקמן מבריייתא דמגורה הא התם בדאורייתא מיירי נאפי' אפניי מודה וצ"ל דכוננתם דמיירי בדאורייתא ובשותק דהו"ל לידע שאמ"ל בפנייה נטמאו ובשותק דלא הו"ל לידע ומדרבנן ובתרונייהו מיירי אפניי וחד תי' הוא ולא בעינן ב' תירווצים: ע"ב ד"ה אמר וכו' פדמוכח בסמוך מקרא וכו' עכ"ל הוצרכו לזה לאפוקי דלא נימא דמיירי הקא בנודע שהוא ס' ו' גרושה ולא נודע שהוא נדאי כמ"ש הריטב"א בחי' ע"ש: בא"ד ופליגי נמי במקנה שטבל בו פהו ועבד עבוד' וכו' עכ"ל לא ניחא להו' לו' לטהרות דא"כ פלוגתא קמייתא לר"ט לא אצט' פלל אלא לרע"ק ועיין למהרש"א ז"ל: דף ס"ז ע"א גמ' כ"מ דרישא לאתויי ישראל שנשא חללה ודרבב"ח וכו' מדלא קאמר נמי לאתויי חלל שנשא ישראלית מוכח דאפי' לר"י מוקמי' לה כר' דוסתאי וכמ"ש מהרש"א בד"ה ונהרי חלל ע"ש וק"ק עמ"ש הריטב"א בחי' דלפום מאי דמשני אפירכת חללה

תנא כ"מ דרישא יתורץ גם פירכא דחלל ואצ"ל כר' דוסתאי ע"ש דא"כ אמאי לא נקט הגמ' פאן חלל וי"ל: ע"ב גמ' מאי פאנמות הלך אחר הנזכר וכו' הא דלא מוקי לה בעמוני שפושא מצרית דהלך אחר הנזכר והוי עמוני דאפי' יתגיייר לא יבא בקהל משום דאפתי קושיא מנ"ל וכפירש"י דהגמ' ה"כא תרתי פריה: גמ' הוקשו פל העריות וכו' ק' למ"ל קרא דאיש אחר הא קרא דבן לא יקח את אשת אביו ע"כ לדיעבד דלכתחילה נ"ל מאחות אשה בהיקינשא וא"כ גילף שצד עריות מכן בהיקינשא ונ"ל במ"ש התוס' בשמעתין דסוגיא דשמעתא אליבא דר"י דא"כ לא ילפי' דהו"א דבן שאני דהוי ממזר אין קדושין תופסין דהו"א הא בהא תליא קמ"ל קרא דאיש אחר דלא תפסי קדושין בתנייבי פרייתות ואין תפיסת הקדושין תליא בממזרות: תוס' ד"ה מה"מ וכו' והכא בעי אליבא דר"י וכו' עכ"ל מה שהק' מהרש"א א"כ מאי פריה מדאבניי דהוא אליבא דשמעון התימני ל"ק דאבניי ה"מ בגינה דלא הוי ממזר וטעמיה משום דתפסי קדושין כמ"ש רש"י והתוס' בסמוך ופריה הגמ' מהיכא פשיטא ליה דתפסי קדושין נימא דגם שמעון התימני אית ליה היקישא: דף ס"ח ע"א גמ' לחומרא מקשי' וכו' היינו ממזר כדפרש"י והתוס' ויש להוכיח מפאן דמאי דאמרי לחומרא מקשי' מינה היא בתורה ולאו מפח ס' וכמ"ש התוס' בריש קמא דאי איתא דמפח ס' הוא הא ס' ממזר שרי מדאורייתא דממזר ודאי אמ"ר ולא ממזר ס' דדלקמן ועיין להרשב"א בחי' שם ריש קמא: גמ' ששנואה בגיטואיה ואמ"ר פי תהינן וכו' הר"מ בפ"ב מה' נחלות כ' הי"ל בן ממזר נוטל פי שנים פי את הבכור בן השנואה ע"ש והוא נגד הסוגיא וע"ש לה' לח"מ ונר' דס"ל פיון דגלי קרא דשנואה באיסור נוטל פ"ב גם באין קדושין תופסין נוטל פ"ב דאין סברא לחלק ביניהם פיון דבנו הוא וכ"נ מדברי הלבוש בח"מ סי' רע"ז וע"ש בסמ"ע סק"ז ובפרישה וב"ח נשפך דבריהם נגד סוגיא דשמעתין ועפי"ד הר"מ מתורץ מה שהק' התוס' ביבמות דכ"ב ע"ב ד"ה בן וכו' וא"ת ולידרוש איפכא וכו' ע"ש: ע"ב גמ' הניחא לר"ש וכו' עפירש"י אבל הר"ן פי' הניחא לר"ש פיון דדריש טעמא דקרא בכל האנמות שייהו הסרה אבל לרבנן מאי א"ל והלח"מ בפ"ב מה' מו"ל פי' בן לדעת הר"מ וכו' דלפי' המסקנא דפ' המקבל דהיכא דמפרש קרא טעמ' פמו דרשי' טעמ' דקרא אפילו לרבנן ניחא ע"ש והשע"ה בפ"ב מה' א"ב תמה ע"ד מגמ' דיבמות דכ"ג ע"א דלפ"ד קשיא למסקנא דפ' המקבל לריב"י קרא דבת אשת אביה מאי עביד ליה דלמעוטי נכרית מפי יסיר נפקא ע"ש ולק"מ דלמסקנא דפ' המקבל י"ל נכרית נ"ל לריב"י מפי יסיר ובת אשת אביה לשפחה ומצרה צריכי פדאיתא ה"מ וקרא דהאשה וילדיה מוקי לה כריה"ג להאומר לשפח' הרי את בת חורין: תוס' ד"ה ולדה וכו' הולד פשר וכו' עכ"ל ק"ק נימ' דהולד פגום אפי' לאחר שחרור וכדקאמ' לקמן לרבינא הולד פגום פשיתגיייר פיון דע"י מכירה בא ואין לו' משום דלישנא דמתני' דקתני ולדה פמוה משמע דלהחמיר עליה בא דא"כ מאי משנא אח"כ וכת' דאתא לאשמעי' אפי' בא עליה ממזר וכו' וי"ל דכל זה כ' לפום מאי דלא אסיק אדעתיה לקמן דלרבינא פגום קאמר אלא דס"ד דממזר קאמר רבינא ופריה נימא קסבר רבינ' וכו': ד"ה אומר וכו' ה"מ בתר דיזענא מסקנא וכו' עכ"ל היינו מאי דמסיק מקרא דואח"כ תבא אליה ולפום פשטא דגמ' דאליבא דרבנן הוא דמסיק הכי אבל לר"ש נ"ל מלא תתחתן א"כ מלתא דרבא דמוקי לקרא בגירותן לא אתי כר"ש וכזה ראה וקדש הה"מ ברפ"ב מה' א"ב בדעת הר"מ דפ' דלא תתחתן בגיותן משום דפ' כר"ש ומילתא דרבא לא אתי כר"ש ואפשר דה"ט דפ' כר"ש משום דרבנן דריה"ג דבסמוך ע"כ דרשי לקרא דהאשה וילדיה כר"ש וכן מהגמ' לקמן בס"פ דנקט דרשא דהאשה וילדיה דלא אתיא אלא לר"ש יש להוכיח דהלכה כר"ש מיהו ק"ל דבפ' הערל שם פשיט הגמ' דפ"ד פהו לאו בקדושתיה קאי מדתנא פ"ד ישראל מותר בנתינה ודחי רבא ש"ה דבגיותן הוא דאסר רחמנא

הדר אָמַר לָאו מִיִּלְתָּא הִיא דְבַגְרִוּתָן הוּא דַאמ"ר לֹא תַתְחַתֵּן וּמִשְׁמַע דְּלַמְסַקְנָא נִפְשָׁטָה הַבְּעִיָּא
דְּלָאו בְּקַדְוִשְׁתִּיהָ מִהֵד בְּרִיִּיתָא וְאִי אִיתָא נִימָא דְהֵד בְּרִיִּיתָא כַר"ש דְּבַגְיִוּתָן הוּא דְכְּתִיב קָרָא אֶלָּא
ע"כ דְּלִמְאִי דְמַסִּיק בְּשִׁמְעֵתִין מְקָרָא דוּאח"כ תְּבֵא אֵלֶיהָ גַם לַר"ש נ"ל מְהֵכָא דְלֹא תִפְסִי אֲבָל
וְלָדָה כְּמוֹהָ מְוִהָאָשָׁה וְיִלְדִיהָ וּל"ל לְהִקְיִישָׁא דְוִלְדֵיהּ וְכֹן לְרַבֵּן דְרִיָּה ג' וּלְכ"ע לֹא תַתְחַתֵּן בְּגִירוּתָן
הוּא דְכְּתִיב: רַש"י ד"ה נִימָא וְכֹן וְאִם נִתְגַּיֵּיר יִהְיֶה מְוִתָּר וְכֹן עַכ"ל מִתְבָּאָר מְדַבְּרִי דְכִי אֲמַרִי
נְכָרִי הֵבֵא עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל הַנִּלְד פֶּשֶׁר הֵינְנו פְּשִׁיתְגַּיֵּיר וּדְבָרֵינוּ סִתְרָאִי לַמ"ש לְקַמֵּן דַּע"ו גַּבִּי מְאִי
דְפָרִיף אִיסוּרָה מְאִי מְשׁוּם שְׁפָחָה וְכִבֵּר הָעִיר ע"ז מְהֵרָשָׁא לְקַמֵּן דַּע"ה ע"ב בַּתּוֹס' בַּד"ה וְרִישׁ'
ע"ש וְהַשְׁע"ה בַּפֶּט"ו מְה' א"ב תְּמָה עוֹד מַמ"ש רַש"י גּוֹפִיָּה לְקַמֵּן דַּע"ב ע"ב גַּבִּי מְאִי דְאֲמַרִי פֶּל
דְאָמַר מִבֵּית חֲשִׁמוֹנָאִי אָנָּא עֲבָדָא הָוִי ע"ש וַאֲפ"ל דְגַבִּי עֲבָד מוֹדָה רַש"י דְלֹא בְּעִי שְׁחִרוּר פִּינּוּן
דְאִין לֹו חֵיָס פְּדָאָמְרִי בַס"פ וְדוֹקָא בְּנְכָרִי דְאִית לִיהָ חֵיָס הוּא דְכ' רַש"י לְכַשְׁיִתְגַּיֵּיר וְנִיחָא בְּזָה
מ"ש הַשְׁע"ה ע"ד הַתּוֹס' בִּיבְמוֹת דַּמ"ה ע"ב בַּד"ה פִּינּוּן שְׁדַבְּרִיהֶם סוֹתְרִין לַמ"ש שָׁם בַּפ"ק ע"ש
וְעֵינּוּן בְּחִידוּשֵׁי בְּנִיָּדָה דַּנ"ו ע"ב: פֶּרֶק רְבִיעִי דָּף ס"ט ע"א מִתְנִי' מְמַזְרִי וְנִתְיַנִּי הַקְּשָׁה הָרִיטְב"א
לְרַבֵּן דְכ"ט דְלַעֲלִי ס"ל דְמַמְזָר אָסוּר בְּשִׁפְחָה וְהִיכִי שְׂרִי מְמַזְרִי לְנִתְיַנִּי הָא נִתְיַנִּי גְזַר עֲלֵיהֶם דְוֹד
עֲבָדוֹת ע"ש וְלֹא יִדְעָנָא מְהִיכָא מִשְׁמַע לִיהָ דְלְרַבֵּן מְמַזְרָא אָסוּר בְּשִׁפְחָה הָא טַעְמָא דְרַבֵּן מְשׁוּם
דְכְּתִיב לֹו הִלֵּךְ אַחַר פִּיִּסוּלוֹ וְאֵה"נ דְמִתְרָא בְּשִׁפְחָה אֶלָּא דְזַרְעוּ מְמַזְרָא כְּמוֹהוּ כְּמוֹ אִם נָשָׂא יִשְׂרָאֵלִית
מִיָּהוּ קַשְׂיָא גַמ' לַעֲלִי דַמְבַּע"ל אִי נוֹשָׂא לְכַתְחִילָה אוּ דִיעֲבַד אֲמַאי לֹא פְּשִׁיט מִמִּתְנִי' דְמַמְזָרִי
וְנִתְיַנִּי מְוִתְרִין לְבֵא זָה בְּזָה וְצ"ל כְּמוֹ שְׁתִּי הָרִיטְב"א לְקוֹשְׁיִיתוֹ: ע"ב רַש"י ד"ה מְסִיַּע וְכֹן וְהַדּוֹר
שְׂרָאוּ הַפְּרָשְׁתָּם וְכֹן עַכ"ל ה"ה דְהוּמ"ל דְגַם לְאוֹתוֹ הַדּוֹר הַטַּעַם מְשׁוּם דְהִיוּ הַחֲקָמִים עֲמָהֶם
וְכַמ"ש לְדוֹרוֹת הַבָּאִין וְכֹן אֶלָּא דְקוֹשְׁטָא קְאָמַר דְכִבֵּר הַפִּירוּ אוֹתָם ע"י הַפְּרָשָׁה לְחִוּד כְּמוֹ שְׁפָן
הוּא עֲלוֹ מְאֵלִיהוּ דַּעֲזָרָא הַפְּרָשָׁה הוּא דַּעֲבַד וּבְהַפְּרָשָׁה סְגִי לִיהָ: דָּף ע"ג ע"א רַש"י ד"ה חַד
לְפָהֲגִים וְכֹן גַּם דוֹר עֲשִׁירִי לֹא יָבֵא לָהֶם ב"י וְכֹן עַכ"ל כַּצ"ל וְנִמְחַק תִּיבַת בְּקָהֵל דַּא"כ תְּרִי קָהֵלִי
צָרִיכִי לְגוֹפִיָּיָהוּ: גַּמ' אָמַר רַבָּא ד"ת שְׁתוּקִי פֶּשֶׁר וְכֹן עַמ"ש אָחִי ז"ל בַּס' בְּנִי סְמִיכִי: דָּף ע"ד ע"א
תּוֹס' ד"ה שׁוֹדָא וְכֹן פֶּל מַה שְׁיִרְצָה הַדְּעִין יַעֲשֶׂה דְהַפְּקָר ב"ד הַפְּקָר וְכֹן עַכ"ל וְהִיא דַּפ"ק דְגִיטִין
דְאֲמַרִי שׁוֹדָא אַע"ג דְלָאו ב"ד הוּא מְשׁוּם דְדַעַת הַנּוֹתָן פְּשָׁנָתָן לִיד הַשְּׁלִיחַ דְכָל מַה שְׁיִרְצָה הַשְּׁלִיחַ
יַעֲשֶׂה: ד"ה אִי מְהֵתָם וְכֹן וַא"ת אֲמַאי לֹא פְרִיף וְכֹן עַכ"ל בְּשִׁטָּה תִי דְאָפִי לְמ"ד לְדַבְּרִי הַמְּכָשִׁיר
מְכָשִׁיר אֲפִי בְרוּב פְּסוּלִין ה"ד בָּה אֲבָל בְּבִתָּה דְוִקָא בְרוּב פְּשָׁרִין וְאָפִי שְׁאוּל מְכָשִׁיר אֲפִי בְּבִתָּה
וְרוּב פְּסוּלִין וְלָמ"ד לְדַבְּרִי הַמְּכָשִׁיר מְכָשִׁיר אֲפִי בְּבִתָּה דְוִקָא בְרוּב פְּשָׁרִין ע"ש וַיֵּשׁ מִק' דַּא"כ
מְאִי פְרִיף שָׁם לַר"י דְאָמַר לְדַבְּרִי הַמְּכָשִׁיר בָּה מְכָשִׁיר בְּבִתָּה מְבַרְיִיתָא דְקַתְנִי בַד"א בְּעַדוֹת אֲשָׁה
בְּגוֹפָה אֲבָל בְּעַדוֹת אֲשָׁה בְּבִתָּה ד"ה הַנִּלְד שְׁתוּקִי מְאִי לָאו שְׁתוּקִי וּפְסוּל וּמְאִי פְרִיף הָא הָד
בְּרִיִּיתָא מוֹקְמִי לָה שָׁם לַעֲלִי דְרִישָׁא דְבְרִיִּיתָא דְמַדְמָה לָה לְשִׁבּוּיָה מְשׁוּם דְמֵאֵן דְמְכָשִׁיר אֲפִילוּ
בְרוּב פְּסוּלִין וִי"ל דַּע"ג דְמְאִי דְמַדְמָה לְשִׁבּוּיָה הֵינְנו הִיכָא בְרוּב פְּסוּלִין מ"מ מִיִּלְתָּא דַר"ג מִיָּרִי
בְּכָל גְּוֹנָא בִּין בְרוּב פְּסוּלִין בִּין בְרוּב פְּשָׁרִין וּמְאִי דְקַתְנִי בַד"א אַעֲיָקָר פְּלִגְתִּיָּהוּ קָאִי וּמִשְׁמַע
דְאָפִי בְרוּב פְּשָׁרִין פּוֹסֵל בְּבִתָּה: ע"ב ד"ה ה"ק וְכֹן וִי"ל דְלָאו עֵיָקָר קוֹשְׂיָא וְכֹן עַכ"ל עַמ"ש
מְהֵרָשָׁא ז"ל דְמְאִי דְפְרִיף בְּסוּמָף וְתוּ הָא מְוִתָּר אָסוּר וְכֹן הֵינְנו ר"ל אִם נֹאמַר דְכָל הָאָסוּרִין יֵשׁ
מְהוּ וַיֵּשׁ מְהוּ וִיתוּרִץ קוֹשְׂיָא רַאשׁוֹנָה מ"מ דְהַדְיֹוֹקָא בְּדוֹקָא וְכוּלְהוּ חַד קוֹשְׂיָא הִיא ע"ש וְאַפְתִּי
ק' בְּאוֹקְמָתָא קְמִיִּיתָא אֲמַאי לֹא אוֹקְמָה פְּרָשְׁב"י וְהַדְיֹוֹקָא הָא מְוִתָּר וְכֹן דִּיִּקִּי' הָא מְוִתָּר יֵשׁ מְהוּ
וַיֵּשׁ מְהוּ וִי"ל דַּס"ל פִּינּוּן דְאִיכָּא אֶלְמָנָה וְגִירוּשָׁה דַּא דְאָסוּרִין בְּקָהֵל כְּהוֹנָה וּמְוִתְרִין בְּמַמְזָרָת ע"כ
דְכָל הָאָסוּרִין ל"ד אֶלָּא יֵשׁ מְהוּ וַיֵּשׁ מְהוּ א"כ ע"כ דְהַדְיֹוֹקָא בְּדוֹקָא וּלְכַף אוֹקְמָה פְּרָשְׁב"י וּפְרִיף

דאפתי איפא גר ולפי תי' הב' שתי' מהרש"א דפריד' מדאוקמה דלא פּרש"ב"י ע"כ דס"ל דהדיוק
בדוקא ע"ש אין להקשות דנימא דמאי דאוקמה דלא פּרש"ב"י משום דכל האסורין ל"ד דאיפא
אלמנה וגרושה די"ל דפשיט"ל להגמ' דכל האסורין נדאי דוקא וע"כ דמאן דאוקמה פל האסורין
לבא בקהל כהונה לא אסיק אדעתיה הא דלמנה וגרושה ועל הדיוק הוא דאיפא למי' יש מהם ויש
מהם אבל לישנא דכל האסורין נדאי דוקא הוא ועיין מ"ש בדיבור שאח"ז: ד"ה נהרי וכו' ונ"ל
הרי גר שנסא בת ישראל עכ"ל יל"ד פיון דעיקר הקושני' היא מגר שנסא ב"י מאי קאמר אח"ז
אלא אמר ר"נ בר אושעיא ה"ק פל שפיהו וכו' הא אפתי ק' מגר ולפמ"ש מהרש"א בדיבור הקודם
דכ' דקושני' דמק' הגמ' חדא קושניא היא יתישב שפיר דכיון דלאוקמתא דר"נ ל"ק מאלמנה
וגרושה שהיא קושני' א' שוב ל"ק מגר ולתני' שכ' מהרש"א דפריד' אהא דלא אוקמה פּרש"ב"י
ניחא נמי דר"נ לא משמע ליה דיוק דהא מותר אסור ולא נניד מאוקמתא קמיינתא אלא משום
קושני' דאלמנה וגרושה: דף ע"ה ע"א ד"ה וכולן וכו' דכל א' ואחד מותר במינו וכו' עכ"ל מ"ש
מהרש"א דשתוקי בממזרת מקרי מינו אין נר' דא"כ אמאי כ' התוספות ודלא כר"א דאוסר ספיקון
בספיקון ואמאי לא נקטו ספיקון בנדאון כמו שפן הוא לפירש"י ולקושנייתו י"ל דמינו דקאמר הלל
אינו מוכרח דכולן דוקא במינו אלא דר"ל דכולן שוין בד"ז דבמינו מותר אבל יש מהם דשלא
במינו אסור והיינו גר בממזרת וס"ל כר"י.

ועכ"ל פן שהרי וכולן קאי אעשרה יוחסין נהרי פהנים לויים וישאלים מותר לבא זה בזה: ע"ב
ד"ה וריש' וכו' היינו אזהרה לתפיסת הקדו' אבל אזהרה לביאתו וכו' עכ"ל להסו' דבפנויה איפא
לאו דלא תהיה קדושה ניחא קושנייתם דכיון דלא תפסי קדושין הו"ל פנויה ואיפא לאו לדידה:
ד"ה והשתא וכו' דאל"כ כ' בפ' אלמנה וכו' עכ"ל ראיתם מדלא פריד' אלא לרע"ק ולא פריד' לתנא
מ דס"ל נכרי ועבד הבא על הנולד ממזר ועיין במהרש"א: דף ע"ו ע"א ד"ה מצת וכו' דאל"כ לא
יצא י"ח וכו' עכ"ל הא דלא כ"כ ארישא דמצת כותי מותרת דאל"כ אסורה י"ל דבעיפה דידיה
מייירי אלא דעושה אותה בבית ישראל ועובר עליה בבל יראה מיהו התוס' בפ"ק דגיטין כ'
דבעיפת ישראל מייירי וע"ש במהרש"א: ד"ה הנשוא וכו' דא"כ אמאי נקט פהנת וכו' עכ"ל לפי
מ"ש בדיבור שאח"ז דבדוקין משום חשש חללה ק' טפי אמאי צריד' בדיקה ונקטו אמאי נקט
פהנת להקשו' אפי' לפירש"י דמשום חשש ממזרת: דף ע"ז ע"א גמ' מ"ט דר' דוסתאי וכו' הק'
מהרש"א ו"ל נימא דנ"ל מג"ש דלעיל ול"ל ה'יקישא דזרעו לו ע"ש ול"ק דאי מג"ש נ"ל אפי'
חלל שנסא חללה נמי בתו פשרה לכהונה ולר"ג פסולה וע"כ דנ"ל מבעמיו ובמאי דפריד' הגמ'
הא תנא ליה רישא איפא למידק נימא דרישא בחלל שנסא חללה ומסיפא הוא דאשמועי' דלא
כר"ד וי"ל דא"כ נתני נמי לעולם בסיפא דלא תיסק אדעתין למי' דחלל שנסא בת ישראל פשרה
אחר ג' דורות אלא ע"כ דגם רישא בחלל שנסא ב"י מייירי: ע"ב גמ' מ"ד הרי שמות מחולקין
קמ"ל ק"ל פיון דמסיפא שמעי' דהאי תנא ל"ל אחע"א אלא בא"מ א"כ אפי' נימא דבשמות
מחולקין חייב ב' ה'כא ל"מ באלמנה אלמנה ב' דאין איסור אלמנה הב' חל על אלמנה א' וכה"ג
אמרי' בפ"ב דנדרים הריני נזיר היום ה"נ היום אין נזירות חלה ע"נ וכן אין שבועה חלה על
שבועה: גמ' הואיל ושם זנות פוסל ביישראל ולא בעי' לאוקמ' בזנותה תחת בעלה ממש משום
דבריינתא אקראקאי וזונה דוקא פל הנבעלת לפסול לה אפילו אינה תחת בעלה: גמ' פרט לכ"ג
שפא על אחותו אלמנה עיין במהרש"א בשם ת"י נהריטב"א בחי' כ' דאלמנה על אחותו אמ' מגו
דאיתוסף על כ"ג שיתמנה אחריו ע"ש ומגמ' בפ' אמרו לו די"ד ע"ב דקאמר דאיפא ברא לסבא
ומהר"ם בחיבורו שם נר' דבהא לא הוי איסור מוסיף: גמ' חללה למה נאמרה אין איסור חללה

אֵלָא מַאֲסוּי פְּהוּנָה עֵינָן בְּמַהֲרָשׁ"א וְאֶכְתִּי ק' מַנ"ל לְמִדְרַשׁ פֶּשֶׁם שְׁחִלּוּקָה הָא פְּוֹלְהוּ צְרִיכֵי דְכִינּוּן
דְּלָא שְׁמַעֵי אֵין חֲלָלָה אֵלָא מַאֲסוּר פְּהוּנָה אֵלָא מְדַשְׁינָה דְגַבֵּי כ"ה פְּתִיב חֲלָלָה קוּדָם גְּרוּשָׁה וְגַבֵּי
כ"ג פְּתִיב חֲלָלָה בְּתַר גְּרוּשָׁה א"כ כַּע"כ אֶצְט' לְמַכְתָּב גְּרוּשָׁה וּמַנ"ל דְּרַשָׁא דְכַשָּׁם ע"כ צ"ל
דְּמִיתוּרָא דְחֲלָלָה לְחוּד שְׁמַעֵי אֵין חֲלָלָה אֵלָא מַאֲסוּרֵי פְּהוּנָה וְאֵין צְרִי לְמִי מְדַשְׁינָה אֵלָא אַחַר
דְּכַתִּיבּוּ פּוֹלְהוּ לְדְרַשָׁא גִיחָא לִיה לְרַש"י לְמִי מְדַשְׁינָה וְהָרִיטְב"א הֵק' לְפִירַש"י לְמ"ד אֵין אִיסוּר
חַע"א אֶפִּי בַא"מ וְלִיפָא לְמִדְרַשׁ פֶּשֶׁם שְׁחִלּוּקָה וְכו' לְמ"ל דְּכַתִּיב חֲלָלָה ע"ש וּנ"ל דְּלְדִידְיָה י"ל
דְּאַצְט' קָרָא לְגְרוּשָׁה וְאַלְמָנָה וְחֲלָלָה בְּגוּפִין מְחֻלְקִין לְחַזִּיב עַל פֶּל א' וּמִיָּרֵי לְחַזִּיב עַל הַקְדוּשִׁין
אִם קָדַשׁ פְּוֹלָן וְאֵע"ג דְּכָבֵר שְׁמַעֵי מַנְדָּה דְּגוּפִין מְחֻלְקִין חַזִּיב כַּמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל ה"ד בְּבִיאָה
דַּא"א לְעַרְבּוֹן אֶבֶל בְּקָדַשׁ דְּאַפְשָׁר לְעַרְבּוֹן לְקָדַשׁ פְּוֹלָן בַּב"א לִיפָא לְמִילַף מְנַדָּה וְכוּ"ג אֵיתָא בַּפ'
אָמְרוּ לוֹ דְּקָצֵר וְקָצֵר אִיפָא לְמ"ד דְּלָא אָמְרִי גּוּפִין מְחֻלְקִין ע"ש וְאַפְּי' לְרַבָּא דְאָמַר לְקָמֵן א"ח
עַד שְׂיַבְעוּל מ"מ לְכִי בְּעַל לוֹקָה עַל הַקְדוּשִׁין מְשׁוּם דְּלָא יִקַּח וְהָרִיטְב"א פִּי דְּלָא כַפִּירַש"י אֵלָא
דְּאַצְט' קָרָא לְחַזִּיב עַל אַחַת מֵהֶם דְּאֵי לָאו קָרָא הוּ"א א"ח עַד שְׂיַעֲשֶׂה פְּוֹלָן ע"ש וְק' דַּא"כ בְּכַדִּי
פְּתִיב אֶלְמָנָה שְׁהָרֵי בְּגְרוּשָׁה חֲלָלָה זוּנָה חַזִּיב כְּמוֹ כ"ה וְצ"ל דְּלְעַנְיָן מְלָקוֹת קְאָמַר וְלְעוֹלָם אֶפִּי
בְּלָא קָרָא הוּהוּ יְדַעֵי דְּעוֹבֵר אֵלָא דְאַצְטְרִיף קָרָא לְמִילַף עַל אַחַת מֵהֶם פִּינּוּן דְּדַמֵּי לְלָאו שְׂבִכְלָלוֹת
וּמ"מ חֲדָא מִיהַת לוֹקָה אִם עֲשָׂאָן פְּוֹלָן פְּדֵאִיתָא בְּרִישׁ פְּרִיתוֹת גַּבֵּי פֶל חֲלָב שׁוּר וְכֶשֶׁב וְעַז וְהַשְׁע"ה
בַּה' א"ב דַּק"ה ע"ג הַקְשָׁה ע"ד הָרִיטְב"א לַר' יוֹנְתָן דַּס"ל וְיֵישׁ לְחַלְקָא אֶמְאֵי אֶצְט' קָרָא ע"ש
וְעַפִּי"ה גִיחָא דַּאֵע"ג דְּעוֹבֵר מְנִי"ו לְחַלְקָא מ"מ לְעַנְיָן מְלָקוֹת ס"ד דְּהוּי לָאו שְׂבִכְלָלוֹת וְעִי"ל בַּמ"ש
הַט"ז בִּי"ד סִי רַפ"ח סַקְמ"ט דַּלַּר' יוֹנְתָן הוּי"ו יֵישׁ לָהּ ב' מְשַׁמְעוֹת דְּפַעְמִים שְׁנִיָּהֶם כַּא' וּפַעְמִים
א' מֵהֶם וְהוּי ס' בְּדָבָר ע"ש וְהוּ"נ אֶצְט' קָרָא לְמְלָקוֹת דְּאֵין לְהַלְקוֹת עַל הַס' אִיבְרָא דְּדַבְרֵי הַט"ז
תְּמוּהִים דַּא"כ בְּמַקְלָל אָבִיו וְאִמּוֹ אֶמְאֵי מְקַטִּיל בְּחַד מְנִיָּיָהוּ לַר' יוֹנְתָן וְכָבֵר תְּפַס עֲלֵיו ה' בֵּית
יְהוּדָה ח"ב דַּס"ו ע"ג וְכ"מ בְּמַנְחוֹת ד"צ ע"ב דְּפְרִיף וְלַר' יוֹנְתָן לְמ"ל קָרָא הָאָמַר עַד שְׂיַפְרֹט לָהּ
ע"ש וַא"א מְאֵי פְּרִיף הָא הוּ"א מְסַפֵּק יָבִיא שְׁנִיָּהֶם וְלָכֵף אֶצְט' קָרָא וְהַע"ה שְׁם בְּסִימָן דַּכ"ח
הוֹכִיחַ דְּלָא כַּה' ט"ז מַמ"ש הַתּוֹס' בְּנִדָּה דַּנ"א ע"ב שְׁהַק' לִימָא אוֹ סְנַפִּיר אוֹ קְשָׁקְשֶׁת לַר' יוֹנְתָן
ע"ש וַא"א הִיכִי סְמַכִּי ע"ז מַס' ע"ש וְיֵישׁ לְדַחוֹת מ"מ מַק' לָא לִילְקֵי כְּשִׁישׁ לּוֹ סְנַפִּיר לְחוּד וְעוּד
י"ל דְּקוֹשְׁיַת הַתּוֹס' הִיא לְמַסְקָנָא דְּמַסִּיק הָא דְּכַתִּיב סְנַפִּיר מְשׁוּם יַגְדִּיל תּוֹרָה דְּכִינּוּן דִּי"ל דְּכִנּוּנַת
הַתּוֹרָה אוֹ סְנַפִּיר אוֹ קְשָׁקְשֶׁת וְדַאֵי דְּלָא אָמְרִי דְּכַתְבִּיָּה מְשׁוּם יַגְדִּיל תּוֹרָה וַא"כ מְדַכְתִּיב סְנַפִּיר
אִיפָא הוֹכְחָה דַּאֵו אוֹ קְאָמַר: דָּף ע"ח ע"א גַּמ' ב' שְׁמוֹת ע"ז וּב' שְׁמוֹת ע"ז וְכו' מְזָה מוֹכַח דַּר"י
ל"ד אֶלְמָנָה אֵלָא בְּגְרוּשָׁה לַכ"ה כַּדְפִירַש"י וְק' עַל הַר"מ בַּפִּט"ו מַה' א"ב וְע"ש לְהַר"מ וּבַמ"א
כְּתַבְתִּי בְּאַנְרָף ע"ש: דָּף ע"ט ע"א רַש"י ד"ה בְּהָא אָמַר רַב וְכו' וְדִילְמָא הֶשְׁתָּא הוּא דְּבַגְרָה וְכו'
עַכ"ל מְשַׁמַּע דְּאַפִּי אִיפָא חֲזוּקָה דְּנַעֲרוֹת בְּתוּף ו' וּמ"מ לָא הוּי אֵלָא סְפִיקָא מְשׁוּם דְּאִיפָא פְּנַגְדָּה
חֲזוּקָה דְּמַדְהַשְׁתָּא בְּגַרְהָ וְכו' וּמְשַׁמַּע לִיה הֵכִי מְדַלָּא פְּרִיף גַּמ' אֵלָא בְּהָא אָמַר רַב וְכו' וְלָא פְּרִיף
גַּם לְשְׁמוּאֵל וְעֵינָן לְהָרִיטְב"א ז"ל בַּחֲזִי וְדוּקָא גַּבֵּי חֲזוּקָה דְּנַעֲרוֹת הוּא שַׁכ"כ רַש"י אֶבֶל פִּי אִיפָא
חֲזוּקָה דְּפְנוּיָה מוּדָה לְדַבְרֵי הַתּוֹס' דְּאַפִּי לְשְׁמוּאֵל לִיפָא סְפִיקָא פְּלָל וְל"ד לְחֲזוּקָה דְּנַעֲרוֹת דְּמַרְעָא
לָהּ חֲזוּקָה דְּמַדְהַשְׁתָּא בְּגַרְהָ וְכו': תּוֹס' ד"ה קְדוּשָׁה וְכו' לִיפְלָגוּ בְּקִדְשָׁא אֲבִיָּה גְּרִידָא וְכו' עַכ"ל כ'
מְהַרְשָׁא דְּלָא ק"ל לִיפְלָגוּ בְּהִיא עֲצָמָה גְּרִידָא מְשׁוּם דְּכִינּוּן דַּלְכ"ע צְרִיכָה גִט אֵין נ"מ כ"כ ע"ש
וְעִי"ל דַּס"ל לְרִי"ש פְּנ"ל לְעֵיל דַּמ"ג ע"ב דְּאָמַר כְּמַחְלֻקָתָא לְגִירוּשִׁין כְּף מַחְלֻקָתָא לְקִדְוּשִׁין
וְלַרְבָּנּוּ נַעֲרָה מְקַבְּלַת קְדוּשָׁתָהּ בְּלֵא דַעַת אֲבִיָּה וַא"כ בְּקִדְשָׁה הִיא עֲצָמָה גְּרִידָא אֶפִּי לָא אָמְרִי
מְדַהַשְׁתָּא בְּגַרְהָ מ"מ נַעֲרָה הִיא אַחַר י"ב שָׁנִים וּמְקַבְּלַת קְדוּשָׁתָהּ מִיְהוּ י"ל דְּלִיפְלָגוּ בְּקִדְשָׁה

עצמה ביום אחד שאחר חר י"ב שנים ע"כ צ"ל פדברי מהרש"א ואע"ג דאי קבלה קידושין מאיש אחר איכא נ"מ דלרב א"צ גט מב' ולשמואל צריכה גט מב' מ"מ לגבי ראשון מיהא אין נ"מ כ"כ: ד"ה ושמואל וכו' אי הוי חזקה דנערויות מודה רב וכו' עכ"ל עיין במהרש"א שהוכיח דס"ל להתו' כמ"ש הת"י דבתו' ו' לעולם לא יבואו סי' בגרות ועפי"ד נוחין דברי רי"ו בנתיב כ"ב שכ' משם התוס' דס"ל כפי' הר"מ דלא יבואו ס"ב בתו' ו' ול"ק מ"ש מהר"ם לופלין בתשו' סימן קל"ט ע"ש: ע"ב גמ' תני תדא הרי היא בוגרת וכו' נר' דלרב י"ל הא דתני חוששין בתו' ו' וכדלעיל לפירש"י ו'לא פריה הגמ' אלא לשמואל דליכא לאוקומי הא דתניא הרי היא בוגרת אחר שש דלישנא דהרי היא בוגרת משמע משום דאמרי' דמדהשתא בוגרת ואחר ו' בלא"ה מחזקי' לה בחזקת בוגרת ובהכי ניחא מה שהק' מהרש"א בתוס' ע"ש ועוד י"ל לקושניית מהרש"א דלרב י"ל דלא פליג אלא במכחשת ושמואל אפי' במכחשת פליג ואין כאן סתירה לה פלל דהלכתא פרב באיסורי ונר' שנה דעת הרמ"ה הביאו הטור בסימן ל"ז שכ' דדוקא במכחשת הוא דאמרי' מדהשתא בוגרת וע"ש במר"ן בב"י ועי"ל לקושניית מהרש"א אע"ג דהגמרא קאמר דפלוגתיהו באין מכחשת היינו בשותקת אבל במודה שהיתה נערה אפי' רב מודה כמו שצדד בזה הח"מ שם וא"כ י"ל דברייתא דקתני חוששין במודה מייירי: תוס' ד"ה במכחשתו וכו' ול"ד דביומא דמשלם שש מייירי עכ"ל ר"ל וא"כ בחנם נקט מאתמול דלא הול"ל אלא מצפרא וא"צ למ"ש מהרש"א: דף פ' ע"א ד"ה שדרכו וכו' או אדם טהור וכו' עכ"ל הק' מהרש"א אפי' אדם טמא הא אין אדם מטמא אדם אלא טומאת ערב וכבר טמא טומאת ערב משום נדות ע"ש ונ"ל דבאדם אם הוא בחיבורין מטמא אדם טומאת ז' פדאי' בפ"ב דע"א דל"ז ע"ב א"כ אי לאו צד דאדם טהור איכא ב' צדדים לטומאה שפא התינוק בעצמו ושפא אדם טמא בחיבורין וליכא לטהורי אלא צד אחד דהיינו אדם טמא שלא בחיבורין והוי כמו רבא לטומאה ולכך כ' אדם טהור דהוי ב' צדדים לטהרה והו"ל פלגא ופלגא וכה"ג כ' התוס' בפ"ב דחולין דף כ"ח ע"ב בשמעטא דמחצה ע"מ פרוב ע"ש: ד"ה סמוך וכו' דהא אמרי' בהדיא בסמוך דעשאהו וכו' עכ"ל ר"ל פינן דטעמא דר"מ משום דחייש למיעוטא פלגא ופלגא א"כ לרבנן דלא חיישי למיעוטא שפיר מטמאין משום דהוי רבא ול"ל בסמוך טעמא דעשאהו לרבנן ול"ק מ"ש מהרש"א ז"ל: דף פ"א ע"א רש"י ד"ה ואתה וכו' והאידנ' ליכא מיתת ב"ד וכו' עכ"ל אין להקשו' דהי"ל לידע שלא זינתה מדלא אסרוה על בעלה ועדיין יושבת תחתיו די"ל דס"ל כמ"ש התוס' ריש זבחים דאפי' זינתה יכולה לישב תחת בעלה רק שלא תשמשנו ע"ש ואין יודעין שהיא משמשת אותו דד"ז אינו ניכר לפל: גמ' מר זוטרא מלקי ומכריז ולא חייש לאיכא דשמע בהא ולא שמע בהא ועיין בגמ' ביבמות ר"פ האשה שהלה בעלה וצרתה למ"ה דקי"ט ע"ש: תוס' ד"ה מלקין וכו' דהא הכא מייירי ליוחסין וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל ולפ"ד צ"ל אע"ג דלא קי"ל כראב"י דאמר פנוי הבא על פנויה עשאה זונה מ"מ איסורא מיהא איכא: דף פ"ב ע"א מתני' אחרית ותקנה בעת זקנותו פירש"י בגמ' שאפ' שאינו יכול לעסוק בתורה אוכל מן הקודמות וזה פוננת הכתוב טוב אחרית דבר מראשיתו ר"ל הטוב של אחרית דבר הוא מראשיתו דהיינו ממה שעסק בתורה בנערויותו דהיינו מן הקודמות: תם ונשלם מסכת קידושין חידושי מסכת גיטין דף ב' ע"א תוס' בד"ה ממדינת וכו' הנה משמע בלח"ל אפי' רגם וכו' עכ"ל היינו לשי' ר"ת לקמן בתוס' בד"ה ואשקלון אמנם לשי' ר"י דרגם וחגר דמתני' בא"י אלא שהם רחוקים מישוב א"י אפתי קשה דהול"ל הפביא מח"ל: בד"ה אפי' וכו' והא דתנן בפ' דם הנדה וכו' עכ"ל כתב מהרש"א ז"ל דהא דלא ניחא ליה למימר תרי רגם כמ"ש לקמן משום דלא מסתבר דרגם דבח"ל דרים בה ישראל ורגם דבא"י אין דרים בה ישראל

ע"ש והינינו לשי' ר"ת לקמן דרְקָם דְּמִתְנִי' בַח"ל אַבְל לשי' ר"י דְּרָקָם דְּמִתְנִי' בַא"י אֶלָּא שְׁהָם
מְרוֹחֲקִים לַק"מ פִּינּוֹן דְּתַרִי קִדְשׁ הָוּוּ פְּמִבְנֹאָר בַּגְמ' מַפּוֹת דִּי"א ע"ש וְתַרְנִיָּהּוּ בַא"י ל"ק מַפ' דָּם
הַנְּדָה דִּהְיָא רְקָם אֶתְרִיתִי דִּהֶשְׁתָּא ל"ל פְּדַבְרִי מְהֵרָשׁ"א דִּהָא תַרְנִיָּהּוּ בַא"י וּמְהֵרָ"ם שִׁי"ף ו"ל
לַקְמָן בַּד"ה אֶשְׁקִלוֹן פְּתַב דְּדַבְרִי הַתּוֹס' דִּהֶכָּא הֵם לשי' ר"י דְּלִיפָּא תַרִי רְקָם ע"ש וְהוּא תִּימָה
דְּתַרִי רְקָם גַּמ' עֲרוּכָה בְּמַפּוֹת וְלֹא הוֹסִיף ר"ת לַקְמָן אֶלָּא דַּאִיפָּא רְקָם אֶתְרִיתִי בַח"ל דִּהָא הִנְהוּ
דְּמַפּוֹת בַּא"י הָוּוּ וְהוּ"ל תִּלְתָּא רְקָם לשי' ר"ת אַבְל לר"י לֹא הָוּוּ אֶלָּא תַרִי רְקָם וְהֶשְׁתָּא דְּבַרִי
מְהֵרָשׁ"א מְוֹכְרָחִים דְּלֹא מְסַתְּפֵר וְכו' וְלִשְׁי' ר"ת וְכַאֲמֹר וְעֵינָן לְהַתּו' בַּפ' דָּם הַנְּדָה בַּד"ה הַפְּאִין
שְׁהוֹצְרָכוּ לְהִבִּיא מְפָאן וְלֹא הִבִּיאוּ גַמ' דְּמַפּוֹת: בַּד"ה מְכַפֵּר וְכו' ע"ש בְּנִי לוֹד שְׁהָוּ מִצְוִינָן בְּה
וְכו' עַכ"ל עַמ"ש מְהֵרָשׁ"א ו"ל וְל"ק פִּינּוֹן דְּקִי"ל דְּרָקָם וְחֵגֵר סְמוּכִים וְכַפֵּר לוֹדִים מְבוּלְעִים אִי
לֹא פְּלִיגִי בְּמְבוּלְעִים הוּ"ל לר"ג לְהוֹסִיף מְבוּלְעִים וְאַף דָּאִין יְכוּל לְהוֹסִיף כְּפֵר לוֹדִים לְאוּקְמָתָא
דְּרַבָּה דַּכ"ע אִין בְּקִיאִין לְשִׁמָּה מ"מ הוּ"ל שְׁאָר עֵינֵירוֹת דְּמְבוּלְעוֹת וְעֵינָן לְהֵרַב ז"י ו"ל: וְדַע
דַּלְפַּמ"ש הַתּוֹס' הֶכָּא דַּר"א בָּא לְהוֹסִיף גַּם כֵּן רְבוּתָא אֶתְרִיתִי נִיחָא מַה שִׁי"ל בְּדַבְרִי הַתּוֹס' לְעֵיל
בַּד"ה מַמ"ה דִּהוּ"ל לר"א לְמִי אָף מַח"ל פִּינּוֹן דְּכוּלְלַת הַפֵּל וּבְשִׁלְמָא לר"ג נִיחָא דַּח"ל בְּכַלְלָהּ
אַפִּילוּ מְבוּלְעוֹת דַּר"א אֶלָּא לר"א קָשָׁה וְלַפ"ד פָּאן נִיחָא דְּבָא לְאַשְׁמוּעֵינָן רְבוּתָא אֶתְרִיתִי וְעֵינָן
לְמְהֵרָ"ם שִׁי"ף מ"ש בְּזָה בַּד"ה מַמ"ה ע"ש שְׁדַבְרִי דְּחוּקִים: בַּד"ה וְאִם יֵשׁ עָלָיו עוֹרְרִין וְכו'
דְּקִי"ל כַּמ"ד גּוּבָה מְחַצָּה וְכו' עַכ"ל מְפָשֵׁט לְשׁוֹנָם מְשַׁמַּע דַּמ"ד גּוּבָה פְּלוּו' ס"ל דְּלֹא טְעֵנִי לִיתְמִי
הַחֲזוּרִתִים פִּינּוֹן דְּאַבּוּהֵנוּ לֹא הָוּה מְצִי לְמִיטְעוֹן הַחֲזוּרִתִים אֶלָּא מְשׁוּם מְגוּ דְּנֶאֱנָסוּ וְאִינוּ דַּק דְּבַגְמ'
שֵׁם אֶמְרִי דַּה"ט דַּמ"ד גּוּבָה פְּלוּו' מְשׁוּם דְּאַבּוּהֵנוּ גּוּפִיָּה לֹא מְצִי לְמִיטְעוֹן הַחֲזוּרִתִים וְכו' אוּ מְשׁוּם
טְעֵמָא אֶתְרִינָא שֵׁם ע"ש וְלִשׁוֹן הַתּוֹס' מְגוּמָגָם קָצַת דְּוִיק: בַּא"ד דִּהָא רַב ס"ל מוֹדָה בְּשִׁטֵּר וְכו'
עַכ"ל וְהָ"ה דִּהָוָה מְצִי לְהוֹכִיחַ מְשֻׁמְאָל דִּהָא אִיהוּ ס"ל דְּרַבְּנָן דַּר"מ ס"ל אִין צְרִיף לְקִיָּמוּ וְהוּא
אַמֵּר דָּאִם לֹא אֶמֶר תְּנוּ אִין נוֹתְנִין סְתָמָא דְּמִשְׁמַע לַד"ה אֶלָּא מְשׁוּם דְּלַרְב הַכְּרַח גְּמוּר אַבְל
לְשֻׁמְאָל אִינוּ הַכְּרַח כ"כ וּמ"מ עֵיקַר הוֹכְחָתָם הִיא לְשֻׁמְאָל וְהָק' דְּמַדְרַב ע"כ הַטְעַם מְשׁוּם מְזוּנִיָּף
א"כ טְעֵמָא דְּשֻׁמְאָל ג"כ מְשׁוּם מְזוּנִיָּף וְאַף דַּאִיהוּ ס"ל אֶלִּיבָא דַּר"מ דְּצְרִיף לְקִיָּמוּ קְאָמֵר סְתָמָא
דָּאִין נוֹתְנִין אִם לֹא אֶמֶר תְּנוּ לַכ"ע אַבְל מְרַב גּוּפִיָּה אִין הַכְּרַח דִּי"ל דְּלִדִּין דְּקִי"ל דְּצְרִיף לְקִיָּמוּ
טְעֵנִינָן מְזוּנִיָּף וְהָא בְּהָא תִּלְיָא וְנִיחָא מַה שֶּׁהָק' מְהֵרָשׁ"א ו"ל ע"ש: בַּא"ד דָּאִם לֹא טְעֵנִי מְזוּנִיָּף
טְעִי פְּרוּעַ וְכו' עַכ"ל מְהֵרִימ"ט בַּס"י ס"ב הוֹכִיחַ מְפָאן דְּאַפִּי' שְׁטֵר שְׁכַתּוּב בּוּ נֶאֱמַנּוּת אִי אִית
לִיָּה מְגוּ מְבַטֵּל הַנֶּאֱמַנּוּ דַּא"א דָּאִין מְגוּ מְבַטֵּל הַנֶּאֱמַנּוּת אֶפְתִּי לֹא שְׁבַקְתָּ חֲזִי דְּמְצִי לְמַכְתַּב שְׁטֵר
בְּנֶאֱמַנּוּת וְאַזְדָּא לֵה טְעֵנַת פְּרוּעַ ע"ש וְתַמְהֵנִי דְּאַפִּי' נִימָא דְּמְגוּ מְבַטֵּל הַנֶּאֱמַנּוּת אֶפְתִּי לֹא שְׁבַקְתָּ
חֲזִי דְּמְצִי לְמַכְתַּב שְׁטֵר בְּנֶאֱמַנּוּת שְׁהֶאֱמִינוּ כְּתַרִי עֵדִים דַּכַּה"ג לַכ"ע לֹא אֶמְרִי' מְגוּ דִּהָוִי מְגוּ
בְּמַקּוּם עֵדִים כַּמ"ש הַרְשָׁפָּא ח"ד ס'י ס"ח וְהִבִּיאוּ בַב"י בַּס"י ע"א אֶלָּא ע"כ דְּלֹא חֲזִינִישִׁין כְּנִלִי
הִיא וְע"ש בַּמְהֵרִימ"ט בַּס"י ס' ע"ש: בַּא"ד דְּאַפִּי' לֹא טְעֵנִי מְזוּנִיָּף טְעֵנִי פְּרוּעַ וְכו' עַכ"ל וְהַנְּפַקוּתָא
הִיא אִם הוּא בְּתוּף זְמַנּוּ דְּטְעֵנַת פְּרוּעַ לִיתָא דָּאִין אַדָּם פּוֹרַע בְּתוּף זְמַנּוּ וְכ"כ מְהֵרָ"ם ו"ל וַיֵּשׁ מִק'
דְּבַעֲיָא דַּגְמ' בְּבִתְרָא דְּר' ו' אִי אֶמְרִי' מְגוּ בְּמַקּוּם עֵדִים חֲזָקָה וְלֹא אִיפְשִׁיטָא וּפ' כָּל הַפּו' קוּלָּא
לְנִתְבָּע דַּהַמְע"ה וַא"כ אִפִּי' בְּתוּף זְמַנּוּ יְכוּל לְטַעוֹן פְּרוּעַ לִיתוּמִים פִּינּוֹן דְּאַבְיָהֵם הִנְהוּ יְכוּל לְטַעוֹן
פְּרוּעַ מְגוּ דְּמְזוּנִיָּף וְל"ל דַּל"ק דַּס"ל לְתוֹס' דְּדוּקָא בְּמַלְוָה ע"פ הוּא דְּבַסְפִּיקָא דְּדִינָא קוּלָּא לְנִתְבָּע
אַבְל בְּמַלְוָה בְּשִׁטֵּר לֹא אֶמְרִי' קוּלָּא לְנִתְבָּע דְּמוֹקְמִי' שְׁטֵר אֶתְזַקְתִּיהּ וְכַמ"ש בְּתַשׁו' מְהֵרָ"י ו' מִיגַשׁ
ו"ל ס'י קַע"ב בְּסְפִיקָא דְּתַרִי וְתַרִי מוֹקְמִי' שְׁיִטְרָא אֶתְזַקְתִּיהּ וְעֵינָן לֵה' דְּבַרִי אֶמֶת בְּקו' דְּרַף: ע"ב
גַּמ' וְאַפִּי' לר"מ דְּחִינֵישׁ לְמִיעוּטָא ק"ל לַמ"ש הַתּוֹס' בְּחוּלִין דִּי"ב ע"א דַּר"מ לֹא חֲזִינֵישׁ לְמִיעוּטָא

אֵלָא מְדַרְבְּנָן ע"ש אַמַּאי אַצְטְרִיף לְמִימַר סְתָם סְפָרֵי דְדִינֵי מִיגְמָר גְּמִירֵי אֲלִיבָא דַר"מ הָא י"ל
פִּינָן דְּמַדְרְבְּנָן מִשּׁוּם עֵיגוּנָא הִקְלִיבּוּ וְי"ל דְּלָאוּ בְּכָל אִיסוּרֵי דְרַבְּנָן הִקְלִיבוּ מִשּׁוּם עֵיגוּנָא אֵלָא אִי
סְתָם סְפָרֵי גְּמִירֵי הוּא דְהִקְלִיבוּ: תוּס' בַּד"ה לְפִי וְכו' דְּהָא לְקַמְן תַּנְיָא וְכו' עַכ"ל עֵינָן לֵה' זַרְע יִצְחָק
ו"ל ונ"ל דְּהִנְכוּן בְּכּוֹנֵנַת דְּבְרֵיהֶם כִּד הוּא דְקוֹשְׁיַת הַגַּמ' לְקַמְן תַּתְּפָּרֵשׁ בְּאַחַד מִב' פָּנִים אוּ דְפָרִיף
עַל לֹא תַחְלוּק אוּ דְפָרִיף הָא דְגִזְרֵי שְׁמָא יַחְזוֹר הַדְּבָר לְקַלְקוּלוֹ וְהַתּוּס' בַּס"ד דְּלֹא מִתְּרַצָּא
קוֹשְׁיַתָּם זֹו בְּשִׁינוּיָא דַּגְמ' ע"כ דְּפָרְכַת הַגְּמָרָא דְלֹא תַחְלוּק וְלִהְיֵי מְקַשָּׁה שְׁפִיר דַּתְק"ל בַּלֵּא"ה
מִדִּינָא וְלָזָה תִּירְצוּ דְּבְשִׁינוּיָא דַּגְמ' מִתְּרַצָּא קוֹשְׁיָא זֹו וְהַשְׁתָּא י"ל דְּפִירְכַת הַגַּמ' הִיא גּוּפָה עַל מַאי
דְּקִאָמַר שְׁמָא יַחְזוֹר וְכו' וְהִיא בְּעַצְמָה קו' הַתּוּס' וְכוּ מְבִנְיָא בְּדְבָרֵי הַתּוּס' שְׁם בַּד"ה א"ה דְּקוֹשְׁיַת
הַגַּמ' הִיא בְּעַצְמָה מַה שְׁהָק' פָּאן וְדְבָרֵיהֶם שְׁם אַחַר תִּירְצוּם בְּזָה הַדְּיָבוּר פְּנ"ל פְּשׁוּט: וְמַה שְׁהָק'
מְהַרְשֵׁ"א דַּלְס"ד דְּלֹא ס"ד הָא דְסְתָם סְפָרֵי גְּמִירֵי תַק"ל מְבִרְיָתָא דְלַעֲיֵל ע"ש ל"ק דְּאִיפָּא לְאוּקְמָה
אַחַר שְׁלֵמְדוֹ וְלֹא ס"ד הַשְׁתָּא שְׁמָא יַחְזוֹר הַדְּבָר לְקַלְקוּלוֹ: בַּד"ה דְּאִתְיוּהֵי בִּי תַרִּי וְכו' דְּאִטּוּ בְּכִיפָה
תְּלוּ וְכו' עַכ"ל הַק' מְהַרְשֵׁ"א ו"ל דְּנוֹקְמָה בִּידְעָנוּ לְשִׁי' לְקַמְן ע"ש וְדְבָרֵי תְּמוּהִים דָּאָם קוֹשְׁיָא
דְּהוּ"ל לְתַרְצָּא דְבָרֵי רַש"י כֵּן הָא לִיתָא דְּמַלְבַּד דְּמַדְבְּרֵי רַש"י פָּאן מְבִנְיָא לְהַדְיָא דְהִקְיִים הוּא אַחַר
שְׁיַעֲרַעַר הַבַּעַל עוֹד בְּהַ דְּרַש"י לְקַמְן ס"ל דְּיַדְעָנוּ לֹא מְהַנִּי לַר"מ וְאָם קוֹשְׁיָא הִיא דְּהַתּוּ' הוּ"ל
לְפָרֵשׁ כֵּן מַעֲצָמָם וַא"צ לְפִי רִיב"א הָא נְמִי לִיתָא דְּהַנְּצָרְכוּ לְפִי רִיב"א לְתַרְצָּא גַּם קו' שְׁנֵי דְבַתְרֵי
מִן הַשּׁוּק וְאָמְרֵי יַדְעָנוּ סְגִי: דָּף ג' ע"א מְעַיְקָר' מִיִּדְק דִּינִיק וְלֹא אֲתִי לְאוֹדוּעֵי וְכו' פִּרְש"י דְּאִפִּי
אֲתִי בַעַל וּמְעַרְעַר לֹא מְשַׁגְּחִין בִּיהַ וְכַתֵּב הַרְשָׁב"א ו"ל בַּח' דְּמַלְשׁוֹן הַגַּמ' דְּקִאָמַ' לֹא אֲתִי בַעַל
וְכו' מְשַׁמַּע דָּאִי אֲתִי עַרְעוֹר וְכו' מְדַקְאָמַר חַד אֲתִי בַעַל וּמְעַרְעַר וּפְסוּל מְשַׁמַּע דְּעַרְעוֹרוֹ
עַרְעוֹר ע"כ וְק' דְּמַאי הוֹכְחָה הִיא זֹו מְדַקְאָמַ' וּפְסִיל לִיהַ הָא לְפִי שִׁי' הַמַּק' כֵּן הוּא וְהַתְּרַץ הַשִּׁיב
דְּלֹא מְשַׁגְּחִין בִּיהַ וְנ"ל דְּכּוֹנֵנַתוֹ פִּינָן דְּהַמַּק' נְקִיט בְּלִישְׁנֵיהַ וּפְסִיל לִיהַ הוּ"ל לְהַתְּרַץ לוֹ' בְּהַדְיָא
דְּלֹא פְסִיל אֲפִילוּ מְעַרְעַר ע"כ הַרְשָׁב"א ו"ל דְּמַמַּאי דְּאָמְרֵי לְקַמְן אִי עַבְדַּת אֶהְיִית דָּאִי אֲתִי בַעַל
וּמְעַרְעַר לֹא מְשַׁגְּחִי בִּיהַ אִין רְאִיָּה דְּהִיא בַּא"י אָבַל מַמַּאי דְּלֹא קַתְּנִי מַתְּנִי גַבִּי ח"ל דָּאָם יֵשׁ
עָלֵיו עוֹרְרִין יְתַקְּיִים בְּחוֹתְמֵי נַר' פְּרַש"י וּמַאי דְּקִאָמַר הַמַּק' וּפְסִיל לִיהַ הִינְיִו דְּהַבַּעַל יֵאמַר שְׁהוּא
פְסוּל וְאִיפָּא לַעֲזוּ ע"ש וְרִאִיתִי לְמָרְן הַב"י רַסִּי קַמ"ב שְׁתַּמָּה עָלֵיו דְּמְבִנְיָא הוּא בַּגַּמ' סַפ"ב גַּבִּי
אִפִּי הַנְּשִׁים וְכו' דְּנִאָמְנוֹת לְהַבִּיא גִּיטָה דְּקִאָמַר בַּגַּמ' בְּהַדְיָא בַּח"ל דָּאִי אֲתִי בַעַל וּמְעַרְעַר לֹא
מְשַׁגְּחִי בִּיהַ וְה' מ"מ בְּדִינֵי שְׁלִיחוֹת הַגֵּט סִי' כ"ו תַּרְיִץ דְּפְלוּגְתָּא דַר"י וְרַבִּי הִיא בַּסַּפ"ב וְהַכְּרִיחַ
הַדְּבָר שְׁם ע"ש וְהוּא תִּקְמָה דַּא"כ מַאי ק"ל מְהִיָּא דָּאִי עַבְדַּת אֶהְיִית פִּינָן דְּפְלוּגְתָּא דְּאִמּוֹרָאִי הִיא
וְגַם מַה שְׁהַכְּרִיחַ כֵּן מִפְּחַ דַּר"י מַה יַעֲנֶה בְּהַכְּרַח אַבְיִי אִינוּ פְלוּם ע"ש בַּתּוּס' בַּסו"פ וְהַנְּ"ל לִינְשִׁב
דְּבָרֵי הַרְשָׁב"א ו"ל דְּהַנְּהַ יֵשׁ לְחַלְק בֵּין אֲתִי בַעַל קוֹדֵם שְׁנִשְׂאָת בֵּין אַחַר שְׁנִשְׂאָת דִּישׁ ס' דְּאַחַר
שְׁנִשְׂאָת לֹא מְשַׁגְּחִי בִּיהַ לְהוֹצִיאָה מִבַּעֲלָה וְלַעֲשׂוֹת בְּנֵיהַ מְזוּרִים אָבַל קוֹדֵם שְׁנִשְׂאָת מְשַׁגְּחִין
בִּיהַ וּבִירוּשְׁלַמִּי ס"ד לְחַלְק חִילוּק זֶה וְזֶה מִפְּחַ הִיא דְּהוֹאִיל וְיִצְא הַדְּבָר בְּהִיתַר וְהַבִּיאוּ
הַרְשָׁב"א בַּח' לְקַמְן גַּבִּי אִי עַבְדַּת אֶהְיִית וְכו' דְּמַדְקָאָמַ' בְּגַמְרִין סְתָם דָּאִי אֲתִי בַעַל וּמְעַרְעַר לֹא
מְשַׁגְּחִי בִּיהַ מְשַׁמַּע אִפִּי קוֹדֵם שְׁנִשְׂאָת ע"ש וְהַשְׁתָּא יִצְיָבָא מְלִתָּא דְּכּוֹנֵנַת הַרְשָׁב"א ו"ל דְּמַדְקָאָמַר
הַגַּמ' פָּאן לֹא אֲתִי בַעַל וּמְעַרְעַר מְשַׁמַּע דָּאִי אֲתִי בַעַל עַרְעוֹר וְכו' וְנוֹכַל לְאוּקְמֵי קוֹדֵם שְׁנִשְׂאָת
אָבַל לְקַמְן בַּסַּפ"ב הַחֲשָׁשָׁא הִיא דְּמַקְלָלָה וְהִינְיִו אַחַר שְׁנִשְׂאָת וְלַכִּד לֹא מְשַׁגְּחִי בִּיהַ וּמַאי דְּמִינִיתִי
הַרְשָׁב"א מְהִיָּא דָּאִי עַבְדַּת אֶהְיִית הִינְיִו מְדַקָּא' סְתָמָא מְשַׁמַּע אִפִּי קוֹדֵם שְׁנִשְׂאָת אָבַל הַגַּמ'
בַּסַּפ"ב אִי מוֹקְמִי לִיהַ אַחַר שְׁנִשְׂאָת א"צ לְפ' דְּבַקְלָקוּלָה מִיִּירֵי דְּהִינְיִו אַחַר שְׁנִשְׂאָת פְּנ"ל: תוּס'
בַּד"ה וְרַבְּנָן וְכו' שַׁכ' הַסּוּפֵר כְּדִי לְהַתְּלַמֵּד וְהוּא הַחֲתִים עָלֵיו וְכו' עַכ"ל ק' א"כ בְּפָנֵי נְכַתֵּב סְגִי

פִּינּוֹן דְּלִיפָא אֱלָא הָאֵי חֲשֵׁשׁ וִי"ל דְּנוֹקָא אֵי חֲתִימֵי עֲלֵיהּ סִפְרֵי דְבֵי דִינָא הוּא דְאָמְרוּ מִיגְמַר גְּמִירֵי
וּא"כ חֲיִינְשֵׁי פִינּוֹן דְּהִבְעֵל נָטְלוּ וְהִחֲתִים עֲלֵיו עֲדִים שְׁמָא הִחֲתִים עֲדִים שְׁאִינּוּן בְּקִיאִין וּלְכַף בְּעֵי
בְּפִנְיָ נְחָתָם וּמ"מ חֲשֵׁשׂא רְחוּקָה וּלְכַף סְגִי בְּעֵד אֶחָד: בּוּד"ה חֵד וְכוּ' פִּינּוֹן דְּאֶפְתִּי אִיפָא לְעֵז וְכוּ'
עכ"ל מְדַכְתְּבוּ פִּינּוֹן דְּאֶפְתִּי וְכוּ' מִשְׁמַע דְּקִנְשָׂא הִיא מָה הוֹעִילוּ חֲכָמִים בְּתַקְנָתָם מְעִיקְרָא קוֹדָם
שְׁתִּיקְנוּ לִיפָא אֱלָא לְעֵז וְאֶפְתִּי אִיפָא לְעֵז וּא"כ קִנְשָׂתָם הִיא לְרַבָּה דְּלִרְבָּא מְעִיקְרָא לָאוּ לְעֵז
בְּלַחוּד אֱלָא מְדֵי דְּהִנָּה אֲשֻׁטְרוֹת דְּעֵלְמָא רְבָעֵי קִיּוּם וּדְלָא פְּמֵהָר"ם לּוּבְלִין ו"ל שְׁכ' דְּקִנְשָׂתָם
הִיא לְרַבָּא אֲבָל מ"ש אַח"כ וּלְמֵאֵי דַס"ד הָא דְּקִתְנֵי אִם יֵשׁ עֲלֵיו עוֹרְרִין וְכוּ' קָאֵי נְמִי אֲמַבִּיא
ממ"ה וְכוּ' הִינְנוּ לְרַבָּה דְּלִרְבָּא פִּינּוֹן דְּמִשּׁוּם לְשֻׁמָּה פִּי מִתְקַנִּים בְּחוֹתְמֵי מֵאֵי אֶהְיֵי וּס"ל לְתוֹס'
דְּכִינּוֹן דְּפָסִיל לִיה דְּקֵא' גְּבִי רַבָּה הוּא פְּיִסוּל מִמֶּשׁ גַּם גְּבִי רַבָּא פֶּן הוּא וְכוּ' כִּמְהָר"ם לּוּבְלִין ו"ל
וּמ"ש אַח"כ נְעוּד דְּלָא תִּנּוּן בְּרִישָׂא הַמְּבִיא גִט וְכוּ' הִינְנוּ לְרַבָּה דְּהוּל"ל אִם יֵשׁ עֲלֵיו עוֹרְרִין פְּסוּל
דְּלִרְבָּא לָא קִנְשָׂא דְּכָבֵר פְּתָבוּ דָּאִם יֵשׁ עֲלֵיו עוֹרְרִין קָאֵי נְמִי אֲמַבִּיא מִמ"ה: בּוּד"ה אֶתִּי וְכוּ' חֲצִי
אֶחָרוֹן טְפִי מְרַאשׁוֹן וְכוּ' עכ"ל דְּאֶפְתִּי לְרַבָּא ע"כ לּו' פֶּן שְׁהָרֵי תִּנְיָא לְקַמְן דָּף ה' דְּאֶפְתִּי שְׁמַע קַל
קוּלְמוֹס' וְכוּ' וּא"צ לְעֵמּוּד עַל פְּנֹלוּ: בּוּד"ה הֵכָא וְכוּ' מִשְׁמַע לִיה לְרַבָּא דִּידְעֵנוּ לָא מְהֵנִי וְכוּ' עכ"ל
הִינְנוּ מְדַקְתְּנֵי בְּפִנְיָנוּ וְלָא תִּנְיָא דְּעֵנוּ וְכוּ' מְהָר"ם וּמְהָר"ש"א ו"ל אָף מ"ש מְהָר"ש"א מְהֵיָא
דְּלְקַמְן דְּאֵלוּ אָמְרוּ בְּפִנְיָנוּ גִירְשָׂה וְכוּ' ק' לְהוֹלְמוֹ וְעִינּוּ בַמ"ב וּלְפַמ"ש רִש"ל דְּכָל דְּבִרְיָהֶם פְּאֵן
הֵם לְפִרְש"י וְגִירִיס יְדַעְתִּי ע"ש ע"כ דְּלִיפ' ל'פ' דְּבִרְיָה' הֵכִי דְּאֶמְאֵי דִּיִּקְמַמְתְּנֵי דְּלְקַמְן טְפִי
מִמִּשְׁנָתָנוּ דְּקִתְנֵי בַפ"נ וְלָא קִתְנֵי יְדַעְתִּי וְע"כ דַּל"ד וְכוּ' מ"ש הַתּוֹס' בְּסוּמָף וּא"כ גַּם בְּמִתְנֵי דַפ"ב
י"ל פֶּן וְע"כ ל'פ' דְּבִרְיָהֶם כְּפִי שְׁדַחָה מְהָר"ש"א וְהוּא תִּימָה דְּמַלְבַּד מַה שְּׁהַק' מְהָר"ש"א ע"ז עוּד
י"ל דַּא"כ אֲמַאֵי לָא קִאָמְר הַגַּמ' רַבָּה לָא אָמַר פְּרַבָּא מִשּׁוּם דְּמִתְנֵי דַפ"ב דִּיִּיק דְּטַעְמָא מִשּׁוּם
לְשֻׁמָּה: בּוּד"ה מֵאֵן תִּנְיָא וְכוּ' וְכִינּוֹן דִּידְעֵנוּ לָא מְהֵנִי וְכוּ' עכ"ל וּבְהֵכִי נִיחָא מֵאֵי דְּקִשָּׁה אֶפְּלִי בְּמֵאֵי
דְּקִאָמְר רַבָּה מ"ט לָא אָמַר פְּרַבָּא וְכוּ' א"כ בַּפ"נ לַמ"ל וְכוּ' וְאֶפְתִּי קִשָּׁה מ"ט לָא אָמַר פְּרַבָּא וְהוּי
בַּפְנ"כ מִשּׁוּם לְשֻׁמָּה וּבַפְנ"ח מִשּׁוּם עֲדִי וְתַקְשָׁה עַל רַבָּה גּוּפִיָּה וְעַפִּי"ד דְּהֵכָא נִיחָא דְּרַבָּה ס"ל
יְדַעֵנוּ לָא מְהֵנִי וְהָא דְּלָא הִקְשׁוּ הַתּוֹס' קו' זוּ וְהוֹצֵרְכוּ לְהַק' לְפִי הַמְּסַקְנָא עַל הַגְּמָרָא מִשּׁוּם דַּל"ס
כְּשִׁיקְשָׁה עַל רַבָּה עֲצָמוּ בְּקַל י"ל דְּרַבָּה ס"ל יְדַעֵנוּ לָא מְהֵנִי אֲבָל לְמַסְקְנָא הַקְּשָׂא עַל הַגְּמָרָא
עֲצָמָה מִנ"ל דְּרַבָּה ס"ל יְדַעֵנוּ לָא מְהֵנִי וְלִהֵכִי הוֹצֵרְכוּ לֹמַר דַּא"כ רַבָּה מ"ט לָא אָמַר פְּרַבָּא:
וְרֵאִיתִי לְהַרְשָׁף"א ו"ל בַּחֲזִי שְׁכ' לְכַאוּרָה לְפִי הַמְּסַקְנָא נוּכַל לְאוּקְמָה כַר"א וְאַח"כ כ' דְּזָה א"א
דַּא"כ הו"ל לְרַבָּה לְמִימַר תְּרַנּוּיָהּ מִשּׁוּם לְשֻׁמָּה וּמִשּׁוּם מְצוּיִין לְקִיּוּמוֹ וְאַח"כ הִבִּיא דְּבִרֵי הַתּוֹס'
ע"ש וְתִמְהֵנִי דְּאֶמְאֵי הוֹצֵרְכוּ לְדְבִרֵי הַתּוֹס' דְּמְעִיקְרָא קִנְשָׂתִי הַתּוֹס' לִיתָא לְפִי הַהֲכָרַח שְׁהֲכָרִיחַ
הוּא ו"ל דִּי"ל דְּמִשְׁמַע לִיה לְגַמ' דְּרַבָּה ס"ל דְּבָעֵי תְּרַנּוּיָהּ לְשֻׁמָּה מְדָלָא קִאָמַר שְׁנֵי הַטְּעָמִים וְאֵי
ק"ל אַרְבָּה גּוּפִיָּה וְכִמוּ שְׁהַקְשִׁינוּ א"כ אֲמַאֵי הוֹצֵרְכוּ לְהֲכָרִיחַ דַּא"כ רַבָּה מ"ט לָא אָמַר פְּרַבָּא פִּינּוֹן
דְּהַקְשָׂא עַל רַבָּה גּוּפִיָּה בְּקַל י"ל דְּרַבָּה ס"ל יְדַעֵנוּ לָא מְהֵנִי וְתוּ אֲמַאֵי ק"ל לְפִי הַמְּסַקְנָא גַּם
לַס"ד תַּק"ל עַל רַבָּה גּוּפִיָּה: ע"ב גַּמ' אֵי ר"מ חֲתִימָה בְּעֵי פְּתִיבָה לָא בְּעֵי ה' שַׁעַר"ה בַּה' גִּירוּשִׁין
ד"ע ע"ב הַק' מְסוּגִי זוּ לְמ"ש רִשְׁב"ם בְּסוּף ב"ב דְּמֵאֵי דְּתִנּוּן גְּבִי ג' גִּיטִין דְּכְתַב בְּכְתַב יְדוּ הִינְנוּ
בַע"מ וְע"מ פְּרִתִי בְּדִיעֵבַד נִמְצָא דַל"ת ק דַּר"א תְּרַנּוּיָהּ בְּעֵי מְדַרְבְּנָן וְנוּקְמָה מִתְנֵי דְּהֵכָא כַת"ק
דְּהֵיָא דַג' גִּיטִין וְגַם ר"א אֲמַאֵי לָא אוּקְמָה הֵכִי ע"ש וְנַר' דַּל"ק דְּהֵא אֲמַרִי בְּסוּמָף מְהַדַּר לְאוּקְמָה
כַר"א דְּהִילְכְתָא פְּנוּתָהּ אוּ כַר"מ דְּסַתְּם מְשֻׁנָּה ר"מ וְא"כ מַה מְקוּם לְהַק' נוּקְמָה כַת"ק דְּהֵתָם
דְּלִית הִילְכְתָא פְּנוּתָהּ וְלָאוּ ר"מ וְהוּי כְּמוּ רַבִּי יְהוּדָה דְּלָא בְּעֵי לְאוּקוּמֵי פְּנוּתָהּ וְר"א נִיחָא לִיה
לְאוּקְמָה כַר"י דְּהוֹנְפֵר שְׁמוּ אֲבָל ת"ק דַּג' גִּיטִין לָא הוֹנְפֵר מִי הוּא וְאַפְשָׁר דְּהִינְנוּ ר"י: וְמַה שְּׁהַק'

הבנ"י וְהִבִּיאוּ הַשְּׁעָרָה עַל ס' רִשְׁבָּ"ם מְלַקְמָן דפ"ו דאמ"ר פְּתַב יְדוּ תַנּוּן אָבֵל פְּתַב סוֹפֵר הַנּוֹלָד מְמַזֵּר וְאִי בַע"מ אַמְאֵי הַנּוֹלָד מְמַזֵּר ע"ש ל"מ ד"ל דְּרִשְׁבָּ"ם גְּרִיס פְּגִירְסַת ר"ח שְׁהִבִּיאוּ הַתּוֹ שֵׁם גַּם מ"שֶׁהֵק דְּהַגְמָ' פְּשִׁיט' דַּמְק' הו"ל לַהֲק' עֲדִיפָ' מִינְהָ דְאַפִּי' פְּתַב סוֹפֵר ע"ש גַּם לְשִׁי רִשְׁ"י תַק"ל דְּהוּ"ל לְהַגְמָ' לַהֲק' עֲדִיפָא מִינְהָ אִיף פְּלִיג שְׁמוּאֵל וְאָמַר פְּתַב סוֹפֵר פֶּשֶׁר אִיף פֶּשֶׁר בְּלֹא ע"מ אָלֵא ע"כ דָּאִין זֶה מִן הַקּוֹשֵׁי דְחֻדָּא מְנַיְיָהוּ נָקֻט וְעַפִּי"ה י"ל מַה שְׁמַקְשָׁה דְנוֹקְמָה פְּחֻכְמִים דַּמְס' קְדוּשִׁין דַּמְ"ח דְקֶאֱמַר בַּגְמ' מַסְפַּק"ל אִי כַר"מ אִי כַר"א ע"ש וְעַפִּי"ה נִיח' דְלִית הִילְכְתָ' פְּנִתִיָהוּ וְלֹאֵר ר"מ וְכֶאֱמוּ': אִיבְרָא דְבִלֹא"ה אִין מְקוּם לְקוּ' זֹו דַּתַּק"ל בַּגְמ' גּוּפָה שֵׁם מִנ"ל דְּחֻכְמִים מַסְפַּק"ל דְּיִלְמָא כַר"מ ס"ל וְאִינְהָ מְקוּדְשָׁת מַפְחַ שְׁטֵר אָבֵל שְׁמִין אֶת הַנְּיִיר וּמְקוּדְשָׁת מַפְחַ כְּסָף וְעַכ"ל מְשׁוּם דְּהִילְכְתָא כַר"א קֶאֱמַר הַגְמ' דְּגַם חֻכְמִים אַפ' דַּמְסַפַּק"ל בַּר"א וַא"כ אִין הֶכְרַח דְּחֻכְמִים מַסְפַּק"ל מִיָּהוּ לַפְמ"ש מְהַרְשָׁ"א בַּתּוֹס' שֵׁם יֵשׁ מְקוּם לְקוֹשְׁיָ' זֹאת לְחוּל דַּמְדַּל"ק וְאִם לֹאֵר אִינְהָ מְקוּדְשָׁת מְשַׁמַּע דַּמְסַפַּק"ל וְע"כ לְתַרְזַן כַּמ"ש וְעִי"ל דְּהַגְמָ' בְּכֶאֱן לֹא ס"ל כְּהָ אֻקְמַתָ' אֵלֵא פְּהֶנָּךְ אֻקְמַתּוּ' דְמוֹקִי פְּלוּגְתִּיָהוּ בְּמַלִּי אֻחְרִי ע"ש: תּוֹס' בַּד"ה דְתַנּוּן וְכוּ' נְעוּד תַנּוּן בַּרפ"ב וְכוּ' עַכ"ל ק' נִימָא דְהִיא דְתַנּוּן אִם לֹא אָמַר בַּפ"נ פְּסוּל הוּא מְשׁוּם דְכָל הַמְשַׁנָּה מִמְטַבַּע שְׁטַבְעוּ חֻכְמִים בְּגִיטִין פְּסוּל דֹּאע"ג דָּאִי לֹא תִיקְנוּ הִיָּה פֶּשֶׁר הַשְּׁתָא דְתִיקְנוּ פְּסוּל דְכְּנוּתָה אֻמְרִי לְעִיל דְלֹא תִיקְנוּ לּו' בַּפ"נ לְשִׁמָּה מְשׁוּם דְּחֻדָּא מְתַלַּת גְּיִיז וּפְסוּל מְשׁוּם דְכָל הַמְשַׁנָּה וְכוּ' אַע"ג דְּכִי לֹא תִיקְנוּ לּוֹמַר לְשִׁמָּה פֶּשֶׁר מְשׁוּם דְּסַתְמָא לְשִׁמָּה כַּדְפִירִשְׁ"י לְעִיל וְהַתּוֹס' בַּד"ה לְפִי ע"ש וִי"ל דְּכַמוּ דְאַמְרִינוּ לְעִיל דְלֹא תִיקְנוּ לּוֹמַר לְשִׁמָּה מְשׁוּם דְּגִיזִיז וְיַפְסֵל ה"נ פִּינוּן דְּכִי לֹא יֹאמַר בַּפ"נ יַפְסֵל לֹא הִיָּה לְהֵם לְתַקֵּן לּו' בַּפ"נ כְּדִי שְׁלֵא יַפְסֵל אִם לֹא יֹאמַר בַּפ"נ: בַּא"ד וְתִימָא לַר"י דְּהִכָּא מְשַׁמַּע וְכוּ' עַכ"ל נִרְאָה דְקוֹשְׁיֵיהֶם הִיא לְתִי הֵא' דְּמְשׁוּם לְכַתְחִילָה לְחוּד לֹא יִתְקַנוּ אָבֵל לְתִירוּ' הַב' דְּמְשׁוּם דְּמַתְנִי' לְקַמֵּן קַתְנִי פְּסוּל י"ל דַּר"מ פְּלִיג בְּהָא אַמְתַּנִּי' דָּאִם לֹא אָמְרוּ פֶּשֶׁר וְהַתְקַנְהָ מְשׁוּם לְכַתְחִילָה וְכָף הִיָּה הַמְטַבַּע שְׁלֵא יַפְסֵל ע"ד שַׁכ' הַתּוֹס' בְּדַבּוּר שֹׁאח"ז: דָּף ד' ע"א בַּד"ה עַד וְכוּ' וְלַמ"ל לְמִינְקֻט וְחַתִּימַתּוּ וְכוּ' עַכ"ל הַק' מְהַרְשָׁ"ם שִׁיף ו"ל דָּאִי לֹא נָקֻט וְחַתִּימַתּוּ הוּא דַּס"ל כַּר"א דְלֹא בְּעִי חַתִּימָה לְשִׁמָּה ע"ש וְנ"ל דְּהַתּוֹס' מַק' לַר"י וְשְׁמוּאֵל דְּמוֹקִי מַתְנִי' דְּמַחְזֵר כַּר"א וְחַתְמוּ הוּא עַל הַתְּנִירָף וַא"כ חַתִּימַתּוּ דַּר"י הוּא תְּנִירָף וְאֵהָא ק"ל דְּהוּ"ל לְמִינְקֻט פְּתִיבְתוּ לְחוּד דְּהוּא טוֹפְס וְשׁוֹב לִיכָא לְמַטְעִי דְתְּנִירָף לֹא בְּעִי לְשִׁמָּה: בַּד"ה דְקִי"ל וְכוּ' הֵאֵי שְׁטָרָא וְכוּ' מַגְבִּינוּ בֵּיהּ מַבְנֵי חֲרִי עַכ"ל דְּמַדְגְּבֵי מַב"ח ע"כ כַּר"א דַּלְר"מ הַשְּׁטֵר לִית בֵּיהּ מְשַׁשָּׂא וְהוּ"ל כְּמַלְוָה ע"פ וְלֹא גְבִי מַב"ח מַפְחַ שְׁטֵר וְנ"מ לְשַׁבּוּעָה וְכִיּוּצָא וְנ"מ הַתּוֹס' בַּד"ה וְגוּבָה דַּר"ח פ' דְלֹא גְבִי מְשַׁעְבְּדֵי בְּדִי אֵלֵא מַב"ח הִיָּינוּ מְשׁוּם דְּפַסְק הִילְכְתָא כַּר"א גְבִי ב"ח וְלֹא כ' ר"ח דְלֹא קִי"ל כַּר"א אֵלֵא גְבִי מְשַׁעְבְּדֵי וְעִינֵן לַמ"ש מְהַרְשָׁ"א ו"ל דָּאִין נִרְאִין דְּבְרִיו דְּהִיכִי גְבִי לַר"מ מַב"ח מַפְחַ שְׁטֵר זֶה הָא עֲרַפְאוֹת גּוּפִיָּהוּ לֹא מְהִימְנֵי לַר"מ וְעִינֵן לְהַרְשָׁב"א ו"ל שְׁפֵן מְבַנְאָר בְּדְבְרֵיו דְלַגְבִי ב"ח דְּגְבִי דְּנֻקָא לַר"א וּפְסָקִי פְּנוּתִיָה לְעַנְיָן ב"ח וְלֹא לְעַנְיָן מְשַׁעְבְּדֵי וְעִינֵן לַה' בְּנֵי יַעֲקֹב דַּק"ל ע"ב שְׁתַּמָּה דְּדַבְרֵי הַרְשָׁב"א סַתְרֵאֵי נִינְהוּ מַמ"ש גְבִי שְׁטָרָא פְּרַסָּה דְלַקְמָן וְלַק"מ: בַּד"ה וְנ"מ וְכוּ' וְטַעְמָא דַּר"א וְכוּ' עַכ"ל נ"ל דְּהַכְרִיחֵם לְזַה מְשׁוּם דְּאֲזִילִי לְשִׁי שְׁפִי בַר"פ דְּשְׁכִיחֵי בְּנֵי לוּד גְבִי כְּפַר לוּדִים ע"ש בַּד"ה מְכַפֵּר וַא"כ פִּינוּן דְּשְׁכִיחֵי בְּנֵי לוּד הֵתֵם מְסַתְבְּרָא דְגְמִירֵי וְשְׁכִיחֵי וְע"כ טַעְמָא דַּר"א מְשׁוּם שְׁלֵא תַחְלֹק וְזֶהוּ הֶכְרַח הַגְמ' גּוּפָה וְעִינֵן לְמְהַרְשָׁ"א: ע"ב גַּמ' הָא בְּהַדְּיָא קַתְנִי לַה' לַפְמ"ש מְהַרְשָׁ"א בַּתּוֹ דַּלְפְּרִשְׁ"י מְתוּקְמָא סִיפָא דְּהַמְבִּיא בַּא"י בְּאוֹתָהּ מְדִינָה ע"ש צ"ל דְּפְרִיף הָא בְּהַדְּיָא וְכוּ' וְלַמ"ל סִיפָא דָּאִי פְּרִיף לַמ"ל רִישָׁא לֹא קֻשְׁיָא כְּלָל דְּהִנְהָ מוֹקְמֵי סִיפָא בְּאוֹתָהּ מְדִינָה וַא"כ ע"כ דְּמַשְׁנֵי אִי מְהִיא וְכוּ' הִיָּינוּ אִי מְרִישָׁא דְּהָא קוֹשְׁיֵית הַגְמ' הִיא לַמ"ל סִיפָא וְזֶהוּ הַכְרִיחוּ

לרש"י לפ' אי מההיא היינו מרישא ולעולם רש"י נמי מודה דא"צ דסיפא תתפרש דיעבד ולכן פרש"י קמ"ל משנה יתירה וכו' דלפמ"ש התוס' בכוננתו לאוממשנה יתירה אלא מדקתני אין צריף: תוס' בד"ה רפה וכו' פיון דידענו לא מהני וכו' מה שתי' הז"י לקושית מהרש"א ו"ל דאתי לאחלופי ולמימר ידענו מהני בח"ל ע"ש יש לגמגם בו דא"כ מאי מק' התוס' ו"ל נימא דגם בפנ"כ צריף בא"י דאי בא"י לא צריף אתי למימר בח"ל ל"צ ויש לחלק דכיון דזה דבר מצוי בכל הגיטין בח"ל דצ"ל בפנ"כ ובפנ"ח לא אתי למטעי אבל בידענו דדבר שאינו מצוי חיישינן: פתב הריטב"א ו"ל בחי' דלפי המסקנא רפה חייש לאחלופי והכריח מפח קושיות התוס' והביא עוד ראיה מר"מ דלא בעי פתיבה לשמה ואפ"ה בעי למי' בפנ"כ ובפנ"ח אלא ע"כ לומר דחיישינן לאחלופי ע"ש ולכאורה דבריו תמוהים דלר"מ פיון דבעי חתימה לשמה א"כ ידענו לא מהני ובלאו בפנ"כ לא אתי לאחלופי וכדק' התוס' לעיל אמנם אין זה מן הקושי דהריטב"א ו"ל אגיל לשי' דלעיל ד"ג ע"א הסכים להגרסא דאטו אי בעלמא אמר בפני מי לא מהני ואתי לאחלופי ורפה לא חייש לאחלופי ע"ש וא"ש על נכון: דף ה' בגמ' בשנשאת איפא למידק אפ"ה אמאי סגי בקיום חותמיו ליצרכיה שיחזור ויתנו לה בברייתא דבסמוך וכמ"ש התוס' בסמוך בד"ה פיצד דלרבנן אפילו אחר שנשאת יחזור ויתנו לה ע"ש ומפח זה נר' דברייתא זו לפי' אוקמתא זו כר"מ וכבר פתבו התוס' בד"ה הנז' שלר"מ אין מועיל יחזור ויתנו לה אחר שנשאת ע"ש ולפי"ז א"ש דדייקי התוס' בלישנייהו בד"ה משנשאת שכ' והא דתניא וכו' הולד ממזר ולא הק' מרבנן דמודו דתצא משום דלפי אוקמתא זו ברייתא כר"מ ונכון ומיהו איפא לאוקמה בלא ראיה הפתיבה או שנתנו לה השליח ונחלף הלה לו: ומן האמור צדקו דברי מהר"ם שיף לעיל בד"ה אילימ' שכ' דאי מוקמינן לה בלא ראיה הפתיבה צ"ל בשנשאת דלא תקשה אינו יכול נמי ע"ש ומקשים עליו דלפיר"ת שכ' בד"ה א"ה דקושני' אינו יכול נמי היא מגופא דברייתא דאי מוקמי' לה בשנשאת תקשה יכול נמי וליפא לשנויי שמה יחזור דבר וכו' דכשנשאת לא גזרו ודבריו לא יכוננו אלא לפר"י ועפי"ה גיחא שפיר דאפילו נשאת גזרו לענין שיחזור ויתנו לה פיון דלא מפקי' לה מנה' יש להם לגזור היכא דהשליח קיים ולרבנן וא"כ הק' תנא דבריית' באינו יכול בקיום ובכחול שיחזור ויתנו לה ויכוננו יחדיו דברי מהר"ם שיף ו"ל לפי' ר"ת וזווגם עולה יפה: תוס' בד"ה אילימא וכו' דא"כ הול"ל ולא אמה עכ"ל נר' דודאי אלם נמי אינו יכול מקרי אלא דה"ל דהתנא גופיה אמאי נקט ליה ככה"ג ולא נקיט ליה להאי דינא דיתקיים בחותמיו בהביאו פקח ולא אמר בפ"נ והלה לו דמה חידוש באלם יותר מפקח אבל השתא דבחדש מייירי רבותא אשמעי' כמ"ש הרשפ"א בחי' ועיין למהרש"א ו"ל: בד"ה אי הכי וכו' אבל לרפה בפ"נ עדיף וכו' עכ"ל ר"ל דמתני' דר"פ מייירי בין לאחר שלמדו בין קודם שלמדו ובקודם שלמדו בפ"נ עדיף ומאי דקתני צריף שיאמר בפ"נ היינו דלא סגי בלא"ה וא"כ גם אחר שלמדו הכי נמי מתפרש' דלא תתפרש אחר שלמדו בכוננה אחרת ול"ק מ"ש מהרש"א ו"ל: גמ' ת"ש המביא גט וכו' מק' לפמ"ש מהרש"א לעיל בסמוך דגבי לשמה יכול לכתוב בכתב בפ"נ ובפ"ח אבל לגבי קיום ל"מ פתיבה מאי פריף נוקמה באלם ובכתב ובפ"נ ובפ"ח ביקור ביקור התקנה היא להחמיר אלא דהכא שאני דכתב וברייתא קתני דלא אמרו אלא להקל: ע"ב גמ' זמנין דמתניא ליה הרשפ"א בחי' גריס דהאשה עצמה מביאה את גיטה וכתב מתחיל' דלפי גירסה זו אשה וקרוב כשירין לקיו' ומצטרפין עם ב' אחרים ואח"כ פתב דמדאסיקנא דמביא מח"ל קיום בפני ב' משמע דמביא מאי אין צריף ב' וכיון דקי"ל כר"א דע"מ פרת' א"כ בא"י בב' סגי ובח"ל פועמי' שצריף ג' אם השליח קרוב ופסול ע"ש נר' מדבריו דמפח הכרח זה רצה ללמוד מכאן דקרוב ואשה אין מצטרפין לקיום הגט ויחזר

מסבֵּרְתוֹ רֵאשׁוֹנָה שְׁעֵלָה ע"ד לומר דְּקָרוֹב וְאִשָּׁה כְּשֶׁרִין וְדוֹקָא אִשָּׁה הַמְּבִיאָה אֶת גִּיטָהּ הוּא דְאִמְרֵי הַבָּא בְּשִׁמְעֵתִין דְּבַעֵי ג' וְקִשָּׁה לִי ע"ד דְּהָא אֵיפָא בֵּין א"י לַח"ל טוֹבָא דְבֵא"י הַשְּׁלִיחַ עִם אֶחָד אַחַר מְצַטְרְפִין וְסָגִי בְּהִכֵי דְקִי"ל שְׁלִיחַ נַעֲשֶׂה עַד אֲבָל בַּח"ל דְּבַעֵי קִיּוֹם צְרִיךְ ב' אַחֲרֵים זוּלַת הַשְּׁלִיחַ וְסָבוּר הֵייתִי לומר דְּהַרְשָׁב"א ו"ל סוֹבֵר דְּגַם בֵּא"י הַשְּׁלִיחַ אֵינוֹ מְצַטְרֵף עִם אַחַר דְּכִיּוֹן שֶׁהוּא שְׁלִיחַ הַבְּעַל הו"ל פְּגוּפְיָה וּפְסִיק פְּדָרַב שְׁלֵא בַּפ"ב דְּקִידוּשֵׁין דַּמ"ג דְּאֵין שְׁלִיחַ נַעֲשֶׂה עַד דְּהו"ל פְּגוּפְיָה וְסוּגְנֵי דְשִׁמְעֵתָא דְקֶאָמַר שְׁלִיחַ נַעֲשֶׂה עַד פְּרַב אוּדָא וּכְמוֹ שֶׁפֶן סוֹבֵר הָרֵא"ש ו"ל בַּר"פ הַשְּׁוֹלֵחַ וְכַמ"ש הַטּוֹר בְּרִי"ס קַמ"א ע"ש בַּב"י אֲמַנְם הָא לִיתָא שְׁהָרֵי מְדַבְּרֵי הַרְשָׁב"א גוּפְיָה בַּח' בַּר"פ הַשְּׁוֹלֵחַ נִרְאֶה בְּהַדְּיָא שְׁחֹלֵק עַל הָרֵא"ש בְּזֶה וְסוֹבֵר דְּהַשְּׁלִיחַ נַעֲשֶׂה עַד וּמְצַטְרֵף עִם אַחַר וְסָגִי בְּהִכֵי לַעֲיָדִי מְסִירָה וְא"כ אַדְק"ל דְּטוֹבָא אֵיפָא בֵּין א"י לַח"ל: דָּף ו' ע"א אִפִּי קוֹן קוּלְמוּסָא וְכו' כ' הַרִיטְב"א ו"ל בַּח' דְּכָרְבָא ס"ל דְּכִיּוֹן דְּהָא דְּבַעֵי בַּפְנ"כ הוּא מְשׁוּם אַחֲלוּפֵי סָגִי בְּהִכֵי אֲבָל לְרַבָּה דְּבַעֵי בַּפְנ"כ מִן הַדִּין לֹא מְהַנִּי קַל קוּלְמוּסָא וְאִפִּי לְרַבָּא דְּנוֹקָא הַכְּתִיבָה הוּא דְּסָגִי בְּהִכֵי וְלֹא הַחְתִּימָה שֶׁהִיא מִן הַדִּין ע"ש וְעַפ"י"ז כ' בַּח' בַּסֵּפ"ב דַּכ"ג גְּבִי סוּמָא לְתַרְזַן קוֹנְשֵׁיית הַתּוֹס' וְהָרֵא"ש ע"ש וְכ"פ מְרֵן בַּש"ע ס' קַמ"ב דְּדוֹנָקָא הַכְּתִיבָה ע"ש וְעֵינֵין לַהֲב"ש שֶׁם שֶׁהָק' דַּלְפ"ז מֵאֵי מַק' הַתּוֹס' וְהָרֵא"ש ו"ל מְסוּמָא ע"ש וְרֵאִיתִי לַה' זָרַע יִצְחָק לַעֲיִל דָּף ה' ע"א בַּתּוֹס' וְנִפְל טְעוֹת בְּדָפוּס וְכָאן מְקוּמוֹ) שֶׁהִבִּיא דְּבָרֵי הַב"ש הַנּוֹז' וְתִירְזַן דְּהַתּוֹס' וְהָרֵא"ש מְקַשִּׁים עַל הַגַּמ' דְּנִקְנוֹ לְפִי שְׁאֵין יָכוֹל לומר בַּפְנ"כ וְכו' וְע"ז מְקַשׁוּ דְּהָכָא בְּכַתִּיבָה יָכוֹל דְּאֵין לומר ל"ד דְּמֵאֵי מוֹעִיל קַל קוּלְמוּסָא ע"ז נִקְט הַכְּתִיבָה וְכ"ש דְּמְדַבְּרֵי הַתּוֹס' דְּמְקַשִּׁי לַר"מ אֵינָם עֵנִין לְכָאן וְרַב הַפְּרָקָה כְּמוֹ שֶׁתִּרְאֶה וְדַע שַׁלְפ"ד הַרִיטְב"א ו"ל הַנּוֹז' הוּמ"ל הַגַּמ' לַעֲיִל א"כ דְּרַבָּה וְרַבָּה הָא מִקְלָתָא דְּקוֹן קוּלְמוּסָא אֵי מְהַנִּי בְּכַתִּיבָה: תּוֹס' בַּד"ה בְּבָל וְכו' וּמְבָבֵל לַא"י נְמִי לֹא וְכו' עַכ"ל הַרְשָׁב"א בַּח' פְּתַב דְּאֵי מְבָבֵל לַא"י אֲמַרֵי קִשְׂיָא דְּרַב יוֹסֵף דְּאָמַר עַד הֵיכָן הִיא בְּבָל דְּמִשְׁמַע דְּכָרַב ס"ל אַדְר' יוֹסֵף דְּלִקְמֵן פְּלִיג אַדְר' אֲבִיטֵר מְבָבֵל לַא"י ע"ש וְהַתּוֹס' דָּלָא כ"כ נִרְאֶה דַּמ"ש וּמְבָבֵל לַא"י נְמִי לֹא אֵינוֹ ר"ל דְּבָהָא בְּלַחוּד פְּלִיגֵי אֲלָא דַּר"ל דְּפְלִיגֵי בְּתַרְתִּי בְּמְבָבֵל לְבָבֵל וּבְמְבָבֵל לַא"י וְהַשְּׁתָא י"ל דַּאֲע"ג דְּרַב וְשִׁמוּאֵל פְּלִיגֵי בְּתַרְתִּי ר' יוֹסֵף ס"ל פְּרַב בְּמְבָבֵל לְבָבֵל וְלֵהָא הוּא דְּקֶאָמַר עַד הֵיכָן בְּבָל וְס"ל כְּשִׁמוּאֵל בְּמְבָבֵל לַא"י וְפְלִיג אַר' אֲבִיטֵר וְלָכֵן הוֹצְרָכוֹ לְדַחוּת לְזֶה הַפִּי דְּאֵי פְּלִיג ר'ו"ש גַּם בְּמְבָבֵל לַא"י הֵנִי פְּלִיגֵי ר' אֲבִיטֵר וְר"י בְּפּוֹלוֹגְתָא דְּרַב וְשִׁמוּאֵל: דָּף ז' ע"א גַּמ' לֹא ס"ל מַר הֵסֵר הַמְּצַנְפֵת וְכו' הָא דָּלָא פְּרִיף לִיהַּ מִמַּתְנִיתִין דְּגִזְרוּ עַל עֲטְרוֹת חֲתָנִים מְשׁוּם דְּפִשְׁטָא דִּי"ל גְּבָרֵי דְּנוֹקָא דְּעֲטְרוֹת חֲתָנִים קִתְּנֵי אֲבָל קָרָא סְתָמָא פְּתִיב וּמַעֲטְרוֹת פְּלוֹת לֹא קִשְׂיָא דְּהִיא עִיר שָׁל זָהָב הִיא כַּמ"ש מְהַרְשָׁ"א בְּתוֹסְפוֹת: ע"ב תּוֹס' בַּד"ה הָא וְכו' אַע"ג דְּקַרְקַעִית הַמִּים וְכו' עַכ"ל ר"ל דְּאֵי דְּמִי לְמַבּוּלְעוֹ אֲמַאי לֹא מוּקִי לְהַנִּי תְּרִי בְּרִייתוֹ בְּפְלוּגְתָּ דְּמַבּוּלְעוֹת דְּלַעֲיִל אֲבָל אֵין לְפָרֵשׁ דְּהַגְמ' מוּקִי לְבְּרִייתָא כְּמִבִּיא מַח"ל כַּר"י וְאִיהוּ ס"ל לַעֲיִל דְּמַבּוּלְעוֹת הֵנָּה כַּא"י דִּי"ל דְּהֵאֵי תַנָּא ס"ל כַּר"י בְּחֻדָּא וּפְלִיג עַלֶּיהָ בְּחֻדָּא: דָּף ח' ע"א גַּמ' א"נ ע"כ לֹא קֶאָמַרֵי רַבְּנֵן וְכו' מְקַשִּׁים דַּלְפ"ז בְּרִייתָא דְּתוֹס' שֶׁהִבִּיא הַר"ש בַּסֵּפ"ב דְּעוֹקְצִין דְּקִתְּנֵי עֲצִיץ נְקוּב הַמְּוֹנָח ע"ג תִּתְּדוֹת אֵינוֹ מְכַשִּׁיר אֶת הַזְּרַעֵי דְּכְמַחוּבָר דְּמִי אֲמַאן תְּרַמִּיָה וְלִק"מ דְּהַגְמ' בַּסו"פ הַמְּצַנְיַע פְּרִיף לַר"ש דְּפִטְר בְּנִקּוּב גְּבִי שְׁבַת אֲמַאי לַעֲנִין הַכְּשֶׁר זְרַעִים ס"ל נְקוּב כְּמַחוּבָר וּמְשַׁנֵּי שְׁאֵנֵי הַכְּשֶׁר זְרַעִים דְּהַתּוֹרָה רַבְתָּה וְכו' ע"ש ה"נ י"ל לְרַבְּנֵן דַּאֲפִי בְּנִקּוּב ס"ל כְּתוּבָה בְּמִוֹנָח ע"ג תִּתְּדוֹת בְּהַכְּשֶׁר זְרַעִים הֵנִי כְּמַחוּבָר דְּהַתּוֹרָה רַבְתָּה: תּוֹס' בַּד"ה פֶּל מִיְהוּ יָכוֹל לְהִיּוֹת וְכו' עַכ"ל וְכִיּוֹן דָּלָא צִיִּין ת"ק גְּבוּלֵי צְפוֹן מְטוּרֵי אֲמָנוֹן לֹא ק' כ"כ אֵי לֹא צִיִּין ר"י גְּבוּלֵי צְפוֹן מְטוּרֵי אֲמָנוֹן מִשָּׂא"כ לְרִש"י דְּכִיּוֹן דְּצִיִּין ת"ק גְּבוּלֵי אֲמָנוֹן הוּק"ל אֲמַאי ר"י מְקַפְלוּרִיָא וְא"צ

למ"ש מהרש"א ז"ל: ע"ב גמ' ר' מטמא כתב רש"י ז"ל דטעמא משום דס"ל אהל זרוק לא שמיה אהל ק"ל פנין דר"ש ס"ל דאורי' הוא אורי' ממש ולא אהל כמ"ש בד"ה דגזרו א"כ אפי' ס"ל דשמיה אהל טמא מפת אור כדמוכח מסוגיא דנזיר דלא אוקמה דפליגי באהל זרוק אלא אי אמרי' דלכ"ע משום גנושא וכן מוכח פולה סוגיא שם ע"ש ונראה דשידה וכו' דשם איירי בפרוצה מלמעלה אבל אי סתומה מפל צדדיה אי איתא דאהל זרוק שמיה אהל טהור ורש"י ר"ל פאן אפילו סתומה מפל צדדיה וכ"מ מדברי המפרש שם ע"ש ודלא פמתבאר מדברי מהר"ם מלובלין ז"ל בתוס' בד"ה אלא דאפי' סתומה מטמא מטעם אור ואפי' נכנס בשידה חוץ לארץ העמים דע"כ באור הוא עומר ע"ש ולפ"ז ליתא למ"ש מהרש"א בד"ה בשידה דלר"י אתי בפשיטות דע"כ מאי דמטהר בסורי' הוא אפי' רוכב על הסוס אבל לר' לא מטהר אלא בשידה דלכל חד חות דרגא ע"ש דלפיה"א גם לר"י אף דלא התיר בסורי' אלא בשידה דמאי דמטהר בארץ העמים הוא בסתומה מפל צד ומטעם דאהל זרוק שמיה אהל ומאי דמטהר בסורי' אפי' פרוצה מלמעלה דלא גזרו בסורי' משום אורי' אבל לעולם דגזרו משום אהל ורוכב הסוס טמא דהתוס' בסמוך סוכרים דטומאת אהל לעולם איפא בארץ העמים דלא כרש"י: איברא דלפי הנראה מדברי מהרש"א ז"ל בד"ה דגזרו וכו' דאי אמרי' משום אורי' אורי' דוקא ולא אהל ומפח זה הקשה דתפשוט ממתניתין דאהלות דמשום אורי' ע"ש וכן הבין הז"י ז"ל בכונת מהרש"א ז"ל אשר עפ"ז כ' דלפ"ד מהר"ם מלובלין ז"ל שם ל"ק קושית מהרש"א ז"ל ע"ש ולפ"ז ניחא מה שהקשי' אמנם דא עקא דלפ"ז גם ל"ד ע"כ ברוכב הסוס מטהר בסורי' פנין דליפא טומאת אהל ונפל יסוד דברי מהרש"א ז"ל וא"כ לפי הבנת הז"י בדברי מהרש"א ז"ל יהיו דברי מהרש"א ז"ל סתראי נינהו: אשר ע"כ דכונת מהרש"א ז"ל בד"ה דגזרו היא כף דלעולם מודה דאי מטעם אורי' איפא אהל וכדברי.

מהר"ם ז"ל אלא דמאי דמטמא באהל הוא מטעם דגזרו על אורי' גם על האהל גזרו דבכלל אורי' הוא וא"כ לפי הצד דלא גזרו על אורי' מהיכ"ת דגזרו על האהל וע"כ ק"ל למהרש"א ז"ל דתפשוט פנ"ל כונת מהרש"א ז"ל דלא כהז"י ולפ"ז קמה וגם נצבחה מה שהקשי' תחילה על מהרש"א ז"ל ועוד י"ל דברי מהרש"א ז"ל דלא ליהו סתראי אפילו לפי הבנת הז"י דהתו' בד"ה בשידה אזלי כתי' בתרא דמתני' דאהלות קודם גזירה ובעיני דגמ' כפשוטה דמשום אהל לעולם איפא ובעיקר קושית מהרש"א ז"ל בד"ה דגזרו י"ל דהנה התוס' בנזיר כתבו תירוץ זה דהר"י מאורליאניש באופן ופן אחר דגוש הבא מארץ העמים לא גזרו עליו אהל ולא כ' מטעם אור וכ' המש"ל בפ"א מה' ט"מ בכונת דבריהם שם דבשלמ' בארץ העמים עצמה גזרו גם טומאת אהל משום דשמא מת קבור שם אבל גוש ליכ' חשש' אלא דילמ' אית ביה עצם כפשוטה ועצם כפשוטה אינו מטמא באהל ע"ש.

והנה זה לא יתכן אלא לפי הצד דלא גזרו משום אור אמנם לפי הצד דגזרו משום אור ל"ל דעיקר הגזירה שמא מת קבור שם דהא במת גופיה לא גזרו אור וע"כ לומר כמ"ש פאן מטעם אור וא"כ התוספו' פאן משנו להצד דאור ונתוס' שם משנו לאהל וכולם עולים בקנה אחד וניחא קושית מהרש"א ז"ל ועוי"ל לקושית מהרש"א ז"ל דהנה התי' שתי' התוס' דמתני' דאהלות ר"ש לא יתכן אלא לפי הצד דגזרו משום אהל ולא משום אור דלפי הצד דגזרו על אור לא יתכן זה דמה ענין פלוגתא דר"ש ורבנן גבי אור דתק"ל היכי משפחת לה אהל בלא אור ועכ"ל כתי' קמא וא"כ י"ל הב' תירוצים תי' אהד הם וה"ק לפי הצד דאור י"ל כף ולפי הצד דאהל י"ל כף וניחא קושית מהרש"א ז"ל גם ניחא כל מה שגמגם הרב זרע יצחק ז"ל בתי' דמתני' ר"ש ע"ש:

תוס' בד"ה אלא וכו' והכא בשמעתין וכו' או משום מאהיל וכו' עכ"ל הדקדוק מבואר דכיון דהם כ' דלפי הצד דאהל שינדה וכו' טהור א"כ איך אפשר דשמעתין משום אהל איך מטמא ר' בשידה וכו' ומפח זה כ' מהרש"ל י"ל באגזירה דפ"ק דשבת קיימי התוס' אכל בשמעתין ואירא ממש ואור והוק"ל דא"כ תפשוט הבעיא ולזה כ' דאה"נ דנפשטא דבגזיר אסיק דכ"ע משום ואירא ע"ש אלא דדבריו תמוהים טובא דאיפא אוקמתות אחרניי דכ"ע משום גושא וקושיותו מעיקרא ליחא ועיין לה' זרע יצחק ז"ל דנר' מדבריו דלא הבין בכוננת מהרש"ל כמ"ש והוא תימה ועיין למ'הרש"א ז"ל בדבור שלפני זה ודוק היטב: בד"ה אע"ג וכו' והא דאמר בסוף מפנין וכו' רבא משמיה דר"י וכו' עכ"ל ר"ל דאי לאו דאוקמין' ע"י נכרי לק"מ דנוקמה ע"י ישאל ובשבועה אפי' אמרה צריכה ואחר שבועה נחתי' זרזא דכשאמרה צריכה שרי ועיין להתוס' שם בשבת ומאי דאמרי לה שלשים לאו ארבא קאי אלא אמרי לה דר"י הכי וכי אמר אבל רבא לא אמר אלא שבועה ולא ס"ל לתוס' פאן דאמרי לה ארבא קאי כמ"ש בשבת אבל השתא דאוקמין' ע"י נכרי אבל ע"י ישאל אסור אמאי הא לרבא דבשבועה אפי' אמרה אחר שבועה פשאמרה מותר ע"י ישאל ול"ק מה שהק' מהר"ם שי"ף ז"ל ע"ש: בד"ה אע"ג וכו' דאסור להרבות וכו' משום שמחת יו"ט וכו' עכ"ל יל"ד דא"כ תקשה מ"ש מהנא דבעירובין פריה מ"ש מהנא ומשני משום דשבות דאין בו מעשה ולדברי התו' תקשה אעובדא דנחיים ליהאגב אמיה מ"ש מהנא וי"ל דאסור להרבות נמי הוי אין בו מעשה פנין דעיקר הפשרול בשביל אימיה: פירש"י בד"ה לא יצא וכו' אמרי לדידה נמי שנייר וכו' עכ"ל דבריו אלו הם למסקנא דמסיק משום פרות גיטא דהיינו דאמרי לדידה נמי שנייר כדפירש"י אבל לס"ד דגמרא דס"ד דטעמא דר"מ משום דלא פלגי' דיבוריה ולא ס"ד האי טעמא דכרות גיטה ר"מ לא מיירי אלא בשנייר בית כור סתם אבל בפירש הקרקע ששנייר לא שנייה פלוג דבריו שהרי קונה הוא שאר נכסים שלא שנייר ועי"ל דאפי' לס"ד דגמ' אמרי לדידה נמי שנייר אלא דס"ד דבשנייר בית כור סתם לא שנייה למימר לדידה נמי שנייר דכיון דאינו קונה נכסים כלל משום דזיל הקא קמדחי ליה א"כ לא נשאר בקיום דבריו אלא העבד ול"ל לדידה נמי שנייר אלא ע"כ טעמא משום דלא פלגי' דיבוריה והשתא ר"מ מיירי בתרנייהו בפ' משום טעמא דלדידה נמי שנייר ובלא פי' משום דלא פלגי' דיבוריה ור"ש פליג בתרנייהו ומסיק הגמרא דאפי' בבית כור סתם טעמא משום דאמרי לדידה נמי שנייר דאע"ג דהדין הוא דלא קני שום נכסים מ"מ אינשי לאו דינא גמירי והוא סבור דקני שאר נכסים ואיפא למימר דגם שנייר העבד והשתא לשינויא דגמ' הרבותא היא אפי' בבית כור סתם דדמיא קצת ללית ליה אלא אותה העיר אפ"ה לא יצא לחירות דאמרי לדידה נמי שנייר ונדקא בלית ליה אלא אותה העיר הוא דיצא לחירות לר"מ לפירש"י ור"ש קאמר לעולם יצא לחירות אפי' בפ' דהסברא נותנת דאמרינו טפי לדידה נמי שנייר ורש"י שפי' לעולם אפי' בבית כור סתם היינו לס"ד דגמ' ועיין במהרש"א בהתוס' בד"ה הלכה ודוק: דף ט' ע"א תוס' בד"ה לעולם וכו' מ"מ קניי כל קרקע וכו' עכ"ל עיין להר"מ בפ"ג מה' זכיה ולה"ה שם ולה' כנה"ג רס"י ר"ט: דף יו"ד ע"א גמ' פי קתני מילתא דליחא בקידושין וכו' לפי שי' רש"י ז"ל אפתי צריכין לשינויא מילתא דאיחא בשטרות לא קתני דאל"ה תקשה ליתני לא יתנו לאחר מיתה ובע"כ דליחא בקידושין אבל לשי' התוס' דמילתא בטעמא קאמ' בע"כ מיהא ליחא בקידושין דליחא חידוש בקידושין א"כ לק"מ מלא יתנו לאח"מ לשי' לעיל דבסתם מקשה מתנו סתם דליחא שום חידוש בגיטין טפי מקידושין ושמעתי שה' הגאלנטי פי' להפך ע"ש וליחא: תוס' בד"ה מצת וכו' וא"ת וכו' דילמא לא שמרה וכו' עכ"ל מה שהק' מהר"ם שי"ף ז"ל על פי' מהרש"א ז"ל דא"כ ר"א אמאי אוסר ל"ק די"ל דהתוס' מפרשים פאידיה

פי' דרש"י ו"ל בְּחֻלִּין דר"א אֵלָא יֵצֵא י"ח קָאֵי ומוֹדָה דְמוֹתֵרַת בְּאֵכִילָה ע"ש אָמְנָם ק' דא"כ מאי חידוּשָׁא בְּרִישָׁא כמ"ש הז"י ע"ש אֵלָא ע"כ דְּבִאֲפוּיָה מִיָּרִי דְלֵא גִיפֵר בְּהֵם סִימְנֵי דְקֶרְנֵי חֲגַבֵי פְמוֹ שְׁנַר' מְדַבְּרֵי רִש"י בְּחֻלִּין ע"ש לְכֹן הֶעֱיָקֵר כמ"ש מְהֵרָש"ל ו"ל ע"ש: ע"ב גמ' דְאֵי לָאו דְכוּתֵי חֶבֶר מְפָאן קָשָׁה לַמ"ש הַמַּח"א בַּה' עֵדוּת סִי' דְאָף דְעַד אֶחָד נֶאֱמָן בְּאִיסוּרֵין הִיָּינוּ לְהַעֲיֵד עַל הַחֲתִיכָה אֶבְל לְהַעֲיֵד עַל אָדָם וְשֶׁהוּא פֶשֶׁר לֹא וְהוֹכִיחַ פֶּן מְסוּגֵיָא דר"פ לֹא הָיוּ מְפִירִין אוֹתוֹ ע"ש וְעֵינֵין לַה' הִלְכוֹת יו"ט ו"ל וּלפ"ד הִיכֵי סְמְכִי' ע"ז אֵי לָאו דְכוּתֵי חֶבֶר הָא אִפִּי' יִשְׂרָאֵל זֶה בְּתוֹרַת עֵדוּת גְּמוּרָה עַל הַגּוֹף וְשֶׁהוּא פֶשֶׁר אֵינוֹ נֶאֱמָן דְעַד אֶחָד הוּא וְלִזָּה י"ל דְּהָכָא שְׂאֵנֵי דְכִינּוּ דְמְדַרְבְּנָן הוּא דְפָסוּל כמ"ש הַתּוֹס' ו"ל וּא"נ כמ"ש הַרְשֵׁב"א ו"ל בַּח' דְּהָכָא דְהוֹחֲזֵק וְשֶׁהוּא חֶבֶר אִיָּרִי ע"ש אֵיבְרָא דק' ע"ז מֵאֵי פְרִיָּה שְׂאָר שְׁטָרוֹת נְמִי נּוֹקְמָה בְּהוֹחֲזֵק לְזֶה וְלֹא הוֹחֲזֵק לְזֶה וי"ל דס"ל לְהַגְמ' דְּבִשְׂאָר שְׁטָרוֹת אִפִּי' לֹא הוֹחֲזֵק מְהֵנֵי פִינּוּ דְמְמוּנָא הוּא אֲזִלִּי' בְּתַר אֲמָדְנָא דְאֵי לָאו דְחֶבֶר הוּא לֹא מַחֲתִים לִיָּה מְקַמָּה: תוּס' בַּד"ה אֵי לָאו וכו' וי"ל דְאֵין לְחוּשׁ פִּינּוּ דְהָאֵי פֶשֶׁר מְדַאֲוֵרֵיָתָא וכו' עכ"ל מְפָאן הוֹכִיחַ רַמ"א בְּתִשׁוּ' דְבְמִידֵי דְרַבְּנָן לֹא חִיָּשִׁי' בְּהָאֵי דְכוּלִּיָּה שִׁיטְרָא מְתַקְּיִים אֲפֻמְיָה דְחַד ע"ש וק' דבפ"ב דְּכַתְּנֻבוֹת אֵיתָא לְהָאֵי סַבְר' גְּבִי קִיּוּם שְׁטָרוֹ' דְהוּא מְדַרְבְּנָן וי"ל דַּהֲכ' שְׂאֵנֵי דְבְהוֹחֲזֵקוּ מִיָּרִי כמ"ש הַרְש"א וּבמ"א פְּתַבְתִּי בְּזֶה: דָּף י"א ע"א פִּירֵש"י בַּד"ה חוּץ וכו' שְׁטָרֵי מְכַר וכו' וְעֵלְיָהוּ דְסֵהֲדֵי עכ"ל נר' דְרִש"י מַפ' פְּלֻגְתֵּיהוּ בְּדַאִיפָא עֵידי מְסִירָה אֵלָא דס"ל לְרַבְּנָן דר"מ דְעֵידי מְסִירָה לֹא מְהַנּוּ בְּגִיטִין וְלֹא בְּשְׂאָר שְׁטָרוֹת פְּרִשְׁב"ג נְמַצָּא דְבִשְׂאָר שְׁטָרוֹת עֵידי מְסִירָה לֹא מְהַנּוּ וְלֹא מִיָּרִי וְעֵלְיָהוּ דְסֵהֲדֵי הַחוֹתְמִין דְסְמְכִי' וְהַשְׂתָּא נִיחָא דרע"ק יִפְלִיג ס"ל דע"מ פְּשִׁירִין אִפִּי' בְּשְׂאָר שְׁטָרוֹת וְרַבָּא לְקַמְן בְּשְׂטָרָא פְּרִסְאָה דְמְכָשֶׁר לִיָּה בע"מ בְּהַדְיוּט פְּמוֹ שְׁפִירֵש"י ו"ל ס"ל דע"מ פְּרִתֵי אָף בְּשְׂאָר שְׁטָרוֹת וְאֵין זֶה דוֹחַק אִם רַבָּא לֹא ס"ל פְּרַבְּנָן דרע"ק פִּינּוּ דְפְלוּגְתָּא דְתַנָּאֵי הִיא בְּעֵלְמָ' וְעֵינֵין לְמְהֵרָש"א ו"ל בְּתוֹס' בַּד"ה לֹא וְלַה' זָרַע יִצְחָק שָׁם עֵין שָׁם וְעֵינֵין בְּהֵרָא ש"ש ו"ל: ע"ב בַּד"ה הֵתָם פְּדַקְתְּנֵי טַעְמָא וכו' פְּרַבְּנָן דְמְתַנִּי' עכ"ל עֵינֵין לְמְהֵרָש"א ו"ל שְׁכ' דְגִזְרֵי אִטּוּ שְׂאֵינָם מְוִבְהַקִּים ע"ש וְעֵינֵין לְרִש"י לְעֵיל שְׁכ' דְטַעְמָא דְרַבָּה מְשׁוּם דְאֵתֵי לְמַסְמָךְ עֵלְיָהוּ ע"ש וּמְהֵרָש"א מְלוּבְלִין ו"ל כ' דְהֵיָינוּ רַבְּנָן דְּבְרִיָּתָא דְלְעֵיל ע"ש וְהֵיָינוּ לְאִפּוּקֵי רַבְּנָן דְמְתַנִּיתִין וְלֹא רַצָּה רִש"י לְמִינְקֵט ר"ש דְמְהֵנֵי מְשׁוּם דִּיחִידָאָה הוּא וְעֵינֵין לְמְהֵרָש"א שִׁי"ף ו"ל מ"ש בְּיָשׁוּב דְבְרֵי רִש"י ו"ל וּלפ"ד מֵאֵי דְאִיִּצְטְרִיף לְאוּקְמָה פְּרַבְּנָן הֵיָינוּ בְּשִׁמּוֹת מְוִבְהַקִּין אֶבְל בְּשִׁמּוֹת שֵׁא"מ אֲתֵיָא לַכ"ע וּלפ"ז אֲתֵי שְׁפִיר מ"ש רִש"י ו"ל בְּבַעֲיָא דְבַע"מ ע"ש פִּינּוּ דְהַבְעֵיָא בְּשִׁמּוֹת שֵׁא"מ אֵין הֶכְרַח דְמַבְעֵי אֵלִיבָא דְרַבְּנָן וּא"צ לַמ"ש הַזִּי שָׁם אָמְנָם לַפְמ"ש מְהֵרָש"א ו"ל דְבְרֵיו מְוִכְרָחִים וְדוּק: תוּס' בַּד"ה פֶּל הָאוּמֵר וכו' מָה הוֹצֵרְכוּ לְתַמְנָן וכו' דְהוּי הִילְכְתָא וכו' עכ"ל לַפְמ"ש רִש"י ו"ל שָׁם דְמֵאֵי דְקָאֵמֵר וְטַעְמָא מֵאֵי הוּא קָאֵי עַל הַמְלָנָה דְלִיתָא בְּעֵינָא ע"ש נִרְאָה דְמֵאֵי דְהוֹצֵרְכוּ לוֹמֵר הִילְכְתָא בְּלֹא טַעְמָא הוּא עַל הַמְלָנָה וְלֹא עַל הַפְקָדוֹן: דָּף י"ב ע"א תוּס' בַּד"ה אֵלָא וכו' וּא"ת לְמַ"ד וכו' עכ"ל ר"ל פִּינּוּ דְפְלוּגְתָּא דְתַנָּאֵי הִיא פְּדַמְסִיק הַגַּמ' שָׁם מֵאֵי פְרִיָּה הַגַּמ' ור"א הָאֵי לֹא תְלַקֵּט מַע"ל נִימָא דס"ל אֵי עֵבִיד מְהֵנֵי אָמְנָם מָה שְׁמַקְשִׁי נִילָף מְהָכָא הַמַּגְבִּיָּה מְצִיָּאָה וכו' קָשָׁה דְכִינּוּ דְכַתְּבוּ לְעֵיל דְטַעְמָא דר"י דְקָנָה חֲבִירוֹ מְשׁוּם מְגוֹ א"כ פְּלֻגְתֵּיהוּ מוֹקֵיָם לָהּ שְׁפִיר בְּעֵשִׂיר אֶבְל בְּעֵנֵי נִימָא מְגוֹ דְזָכוּ לְנַפְשִׁיָּהּ פְּמוֹ שְׁמוּקֵיָם לָהּ עוֹלָא בְּמַצִּיעָא וּמוֹקֵיָם לְקָרָא דְלֹא תְלַקֵּט בְּעֵשִׂיר ע"ש: ע"ב גמ' וְלִימָא לִיָּה הֶקְדָּשׁ וכו' אֵין לְהַק' פִּינּוּ דְלֹא חָל הֶקְדָּשׁ עַל פְּחוֹת מְשׁוֹ"פ הֶקְדָּשׁ מֵאֵי עֵבִידְתֵּיהָ הָא וְדֵאֵי יְכוּל לְעַשׂוֹת פְּחוֹת מְשׁוֹ"פ וְלַפְרוּעַ חוּבוֹ דִּי"ל דַּמ"מ תַּנָּא דְבְרִיָּתָא לֹא הוּ"ל לְאַהֲדוּרֵי אֲתַקְנַת' דִּיזִיָּה וְלוֹמ' לוֹ לְעַשׂוֹת פֶּן לְכַתְּחֵי' פִּינּוּ דְאִיכָּ הֶפְסֵד לְהֶקְדָּשׁ: דָּף י"ג ע"א גמ' חִיָּשִׁי' שְׂמָא מְנָה קְבוּר עֵינֵין לְהַלַּח"מ בַּפ"י מַהֲל' זְכִיָּה

דפשיט"ל דטעמא דחיישי' למנה קבור מדלא אמר זה ועפ"ז הוק"ל דרב אדרב ע"ש ולא ידעתי
מנ"ל הא די"ל דטעמא משום דיד מקבל על התחתונה ואפי' אמר שנה מנה לפ' חיישי' למנה
קבור: תוס' בד"ה האומר וכו' אי גרסי' וכו' ואתיא כר"מ וכו' עכ"ל ר"ל דמתני איירי בכל גוונא
ונה לר"מ ובסתם לרבנן והגמ' לעיל דף ט' פריה אגוונא דסתם דהיא רבנן ול"ק מ"ש מהר"ם
שיף ו"ל ע"ש ועמ"ש בתוס' לעיל די"א ע"ב בד"ה פל וע"ש בתוס' ודוק: בד"ה והא וכו' מדלא
קתני תנו מנה זה וכו' עכ"ל וההיא דתנו שקל לבני דמייירי במשלה ולא קתני זה משום דהתם לא
שייך למתני זה דהא מצנה דבכל שבת תנו שקל ומאי דמשמע לו דמייירי במשלה משום דמיייתי
לה אמתני דהמשלה לכתו: בד"ה אית ספרים וכו' ומפ' ר"י דה"פ פשאמר מנכסי וכו' עכ"ל אפי'
למ"ש מהרש"א בסה"ד דלשון תנו משמע מתנה משלו מ"מ י"ל דמייירי בכל גוונא במתנה
ובפקדון ולכך לא אמר ל' חזרה ולכך הנצרכו לומר מדקאמר מנכסי: ע"ב בד"ה גופא וכו' יאמר
לו זכי עכ"ל ראיתם היא דיאמר לו זפי ולא מפח תן פזכי דכבר יישבו התוס' לעיל ודברי מהר"ם
שיף ו"ל בכאן תמוהים ע"ש: בד"ה תנהו וכו' אמאי לא מסיק אבע"א וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א
ו"ל דפסיק"ל דבמלנה ע"פ יכול למחול לכ"ע ע"ש דבריו תמוהים דלאוקמת' דפליגי בדשמואל
ומ"ד מקודשת ל"ל דשמואל ובמלנה ע"פ פליגי בד"ה ואמאי מקודשת אפי' ס"ל כדבר הונא
אפילו במלן' מ"מ יכול למחול במלן' ע"פ כמ"ש מהרש"א וצ"ע: דף י"ד ע"א גמ' פקדון ולימא
ליה אין רצוני וכו' אע"ג דטעמ' דבפקדון יאמר אין רצוני משום דקפיד על חפציו שלא יהיו ביד
אחר והקא בפקדון מעות מייירי מ"מ איפא מעות טבי וחרפי וקפיד עליוהו ועיין מהרש"א בתוס'
בד"ה לסוף: תוס' בד"ה ומ"ס וכו' והשתא סבור וכו' עכ"ל עיין בהרא"ש דלפ"ד תנייב בע"א
ע"ש וכ"כ הפנ"י אף מ"ש דכיון שחייב באחריותו הו"ל חב לאחרים ול"מ תפיסה ע"ש אין נר'
שקרי י"א שכתב מרן בש"ע סי' ק"ה דאין השליח חייב באחריות אלא הלנה והנפקד ומהנאי
תפיסה ול"מ חב לאחרים: בד"ה לסוף וכו' ול"מ אמר אין רצוני וכו' עכ"ל עיין במהרש"א ו"ל
ונ"ל דהתוס' מפ' אשרת' דסרבלי היינו פסיקא שנתן להם מעות לעשות לו סרבלי ומשעה
שעשאוהו קמו להו ברשותיה והוי כמו פקדון ע"ב גמ' מספקא להו וכו' עיין פירש"י ולה' מש"ל
בפי"ד מה' מלנה ולנה מ"ש מדברי רש"י הללו ע"ש: בפירש"י בד"ה בש"מ וכו' והולך דידיה
זכי הוא וכו' עכ"ל עיין להרשב"א שכ' דהולך דש"מ מהנאי אפילו מת מקבל בחיי נותן דאמירתו
כמסירה הולך דידיה זכי הוא ע"ש וזו היא דעת רש"י ועיין במהרש"א ו"ל: דף ט"ו ע"א תוס'
בד"ה ור"י וכו' אפי' מת מקבל וכו' עכ"ל והיינו דא"ב די"א ור"א כמ"ש מהרש"א ו"ל ואע"ג
דבלא"ה א"ב דמשום מצנה לקיים ד"ה דוקא במשליש כמ"ש התוס' לעיל ומשום דברי ש"מ
ככתובים אפי' אינו משליש מ"מ בגוונא דמייירי ברייתא בהולך מהני דהיינו משליש ליכא בינייהו
אלא מת מקבל ברישא כמ"ש התוס': בד"ה מי איכא וכו' ור"א פריה וכו' דלא גרע וכו' עכ"ל
ורבא מודה בזה דלא גרע מדפריה אר"ח מי איכא מידי וכו' אלא דבהוא נאחר מעידין על חתימת
שני ס"ל דפסול משום אחלופי דנפיק נכי ריבועא וכו' אכל בב' מעידין על חתימת עד שני ליכא
האי אחלופי: ע"ב ידו אחת בנטילה וכו' עיין לה' פרי הארץ ח"א סי' ד' בחלק א"ח ע"ש: דף ט"ז
ע"א תוס' בד"ה הנצוק וכו' וק' לר"ת דע"כ לא נחלקו וכו' עכ"ל עיין מהרש"א ו"ל ולפי הועוד
י"ל שכ' צריה לומר דקנשי' התוס' היא מפח מאי דאוקים הגמ' בסמוך מתני' זו כר"י וכמו שכ'
הרב ו"ל לקמן בדיבור התוס' זה ע"ש: ע"ב תוס' בד"ה במאי פליגי וכו' אכל להאי לישנא וכו'
איכא למיחש לאחלופי עכ"ל וק"ק דע"כ ר"י לא חייש לאחלופי דאל"ה אמאי מכשר אע"ג דלא
חייש לשמא יחזור הדבר וכו' נחוש לאחלופי וצ"ל דאה"נ דפליגי ר"י ורבנן גם באחלופי והגמ'

ה"ה דהומ"ל דפליגי בהכי אלא דהתוספות ק"ל נימא דפליגי באחלופי וטעמא דר"י פיון דאיכא תרי על הפתיבה לא חנייש כמו לל"ק ממש אבל אי ליכא על הפתיבה אלא חד חנייש ונ"מ דלא פליג ר"י ארישא ואמאי קאמר חלוק ר"י אפי' בראשונה וע"ז תי' דהכא דגט יוצא מתחת ידו אי חנייש לאחלופי בחד גם בתרי חנייש אלא ע"כ דר"י לא חנייש אפי' בחד וא"כ צ"ל דחלוק ר"י ברישא וכיון דליכא נפקותא אי פליגי בשמא יחזור הדבר או באחלופי לא ק"ל להתוס' על הגמ' בזה פנ"ל שדברים מוכרחים הם בכוננת התוס' ו"ל: דף י"ז ע"א גמ' זמנין אשכחיה דיתיב וכו' עיין להתי"ט ו"ל מ"ש דאם יוצא מתחת יד עד פתיבה לא אמרי' דהו"ל כב' על הפתיבה וב' על החתימה ע"ש ונ"ל דכוננתו דלישאנא בתרא ס"ל פן ופליג על ל"ק בזה מדלא פי' כל"ק אלא דמ"מ דבריו תמוהים דמדקאמר בל"ב אפילו משמע דכ"ש ביוצא מתחת יד עד פתיבה ועיין לה' זרע יצחק ו"ל ורע דקושית התלמידים שהביא הז"י ל"ק דהגמ' נקט הכי פדי להתניישב גם אליבא דרבה וכמ"ש הוא ו"ל בדבור הקודם לזה ומה שתי' לקו' התי"ט ו"ל הם דברים נכונים וכן תי' מהר"ם שיף ו"ל ע"ש: ע"ב בפירש"י בד"ה גזירה וכו' וכשמוציא אתו הרי היא בחזקת מגורש' עכ"ל ר"ל אית לה חזקת מגורשת וכנגד חזקה זו אית לה חזקת א"א כמ"ש התוס' בהפוך הדף וא"כ הו"ל ספק וספק נפשות להקל וכמ"ש רש"י ו"ל בד"ה ולשבוע ע"ש ודברי רש"י אלו זווים עולה יפה: דף י"ח ע"ב גמ' וכו' משום תנאי לפמ"ש הרשב"א בחי' לעיל ד"י דלמ"ד משום תנאי חותמין זה שלא בפני זה ע"ש הומ"ל איכא בינייהו אי חתמו זה שלא בפ"ז: דף י"ט ע"א גמ' אמרי' לה פטור הר"מ בפ"א מה' שבת פ' כא"לפטור וכו' ה"ה משום דמס' אין לחייבו ע"ש וק' דהא אפילו דיו ע"ג דיו אינו חיוב ממש כדקאמ' לא מפני שאנו מדמין נעשה מעשה: תוס' בד"ה דיו וכו' ומתוך פה אוסר ר"ת לכתוב ס"ת וכו' עכ"ל ר"ל דמתוך פסק זה אסור אפילו בס"ת שאין פתוב בקלף שאינו מעופץ דהשתא משום מי מילין ליכא לפסלו אלא משום דבעי' דיו ועיין למהר"ם שיף ו"ל: בד"ה קנקנתום וכו' דלא תני בכרייתא וכו' עכ"ל לפי מה שפי' הז"י בכוננת התוס' בדבור שלפני זה שכתבו ג"כ דלא תני בכרייתא וכו' גם כוננת התוס' פאן צריף לפרש פן ולפ"ז צ"ל דהתוס' מפרשים דכל דבר המתקיים לאתויי דר' חייא ופשוט: בד"ה דיו ע"ג דיו וכו' משום דמתני' משמע ליה בכל ענין וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל ול"ק דגם בסוגיין אתיא בכל ענין לרבנן דקי"ל כותיהו אלא משום דמשמע דליכא מאן דפליג בהא אמרי' דבצד אחד כ"ע מודו ולכך ל"ק בגמ' בפלוגתא דר"י ורבנן ופשוט: בד"ה מוחק וכו' דמסתמא וכו' עכ"ל יש להעמיס דבריהם בכוננת רש"י ו"ל אמנם פשט דברי רש"י ו"ל נר' דס"ל דכיון דאינו מקלקל לא בעי' ע"מ לכתוב ומזה סיוע לס' הפר"ח בי"ד סימן קכ"א שכ' דבמידי דמתקן ל"ב ע"מ לכתן' וממ"ש בא"ח סי' בה"ש: ע"ב בד"ה שמואל נמי וכו' השתא ל"צ וכו' עכ"ל נר' דא"צ לזה דאי לא בדקניה הוי ס"ס ספק שמא אינו פתוב פלל ואת"ל פתוב גט שמא נבלעו ובס"ס שרי אפי' גבי א"א וכן מסקנת מהריט"א ו"ל בס' שיו"ט סי' ע"ש ועיין בשו"ת ס' ברוך משה הנדפס מחזקת סי' והתוס' דלא ניחא להו בזה יודו לדון מהריט"א ו"ל אלא דהכא שאני דאינו מתהפך וס"ל פדעת הסוברים פן כמ"ש בש"ף סי' קי"ג ועיין להרשב"א ו"ל בחי': בד"ה צריכי וכו' נר' דלא הוי גט עכ"ל ר"ל לא הוי גט גמור אלא דס' מגורשת דאל"ה ק' מאי ראיה מייתו דלא הוי ספק מגורשת ועיין למהר"ם שיף ו"ל גבי עובדא דבי דני דבסמוך: בד"ה טעמא וכו' ראוהו ועיילי לבי ידיה וכו' עכ"ל הב"ח סימן קל"ה תמה ע"ז דא"כ בדקניה ולא פליט נמי נימא דבשעת נתינה הנה פולט ע"ש ולק"מ דכי בדקניה ולא פליט אמרי' ודאי חלפיה פי' עייליה לבי ידיה דאי בפי מילין ודאי הנה פולט ועוד דכיון דלא פליט הוי פכוחב בפי משקין דל"מ משום

דכת' שאינו מתקנים הוא פי פליט מהני דעומד להתקיים הוא ע"י בדיקה: דף כ' ע"ב גמ' ולרְבָא קשׁי מתניתין הקשה מהריב"ל למאי דלא ס"ד בפעדי מסירה ליפשוט בפענית דמב"ח ממתני' ע"ש ול"ק דהו"מ לאוקמיה מתני' בבעל מודה דמגורשת גמורה כמ"ש הפר"ח סי' קכ"ד סק"ב ע"ש ובענית דמב"ח בבעל מכחיש: תוס' בד"ה בכתובה וכו' תרי נכתב לה וכו' עכ"ל הא דלא כ"כ בדברי ריה"ג משום די"ל דאע"ג דאצט' לכתב לה לשמה מ"מ משמעו דקרא דנכתב לה מ"מ אפי' לא מניטר קרא אבל לרבנן דדרשא גמורה היא לא דרשי' אלא אי קרא מניטר ויש מקשים מאי פריה וריה"ג מנ"ל דאינה מגורשת בכסף נימא דדריש לה מקרא ב' ודרשא דנכתב לה מ"מ דרשי' ליה מקרא קמא דדרשי' לה לשמה דאע"ג דלא מניטר ממשמעו ריבויא דמה"ט לא קבעו דבריהם בדברי ריה"ג ונ"ל דל"ק דנדאי לא קבעו דבריהם בדברי ריה"ג משום די"ל דסובר הגמ' דמשמעו קרא ריבויא אבל אחר שכתבו בדברי רבנן דתרי קראי איפא י"ל דסובר הגמ' דלא דרשי' אפי' ריבויא דנכתב מ"מ אלא מניטר קרא מדפריה לריה"ג מנ"ל דרשא דבכתובה מתגרשת: בד"ה ע"מ וכו' ורְבָא דקאמר וכו' לא סבר פההוא לישא וכו' עכ"ל פשט דבריהם נרא' דרְבָא לא ס"ל דבעי תנאי ומעשה בד"א ומודה רבא דע"מ לאו כמעכשיו אלא דקשה לזה אמאי אם החזירו יצא וכמו שהק' בגמ' במ"ש דע"ה מ"ש רישא וכו' ע"ש בפירש"י ו"ל ומהרש"א ו"ל מפח קושני' זו כ' דרְבָא לא ס"ל פאומר מעכשיו ע"ש ומדבריו נר' דרְבָא דלא אוקמה לברייתא הכי וכראוקמה רב אשי משום דבעי לאוקמי אפילו כרבנן וכמ"ש התוס' שם וקשה דא"כ מאי דנוחקייהו למי דרְבָא לא ס"ל פההוא לישא אפי' ס"ל פאוקמתא דרב אדא מ"מ בעי לאוקמה כרבנן ומ"ש אוקמתא דרְבָא מאוקמתא דרב אדא ויש ליישב בתוס' הכא לא ס"ל כמ"ש התוס' במ"ש דרְבָא בעי לאוקמה אפי' כרבנן אלא דבריית' כרבי אלא דבעי לאוקמה אפילו החזירתו מדלא קתני החזירו לא יצא פדאמר רבא גבי אתרוג אלא דקשה לפ"ד מהרש"א תק"ל בדברי התוס' דקדושין שכ' בתי קמא דרב' לא ס"ל פהה לישא ותי' עוד דאומ' ע"מ פאומר מעכשיו משמע דלתי' קמא ל"צ להכי ולפ"ד מהרש"א גם לתי' קמא צ"ל פן ועיין לה' זרע יצחק שדבריו דחוקים: והנכון אצלי בכוננת התוס' והיה בהניח מה שיש לזקדק בדברי התוס' דקדושין בתי' בתרא שכ' דטעמא דבעי תנאי ומעשה בדבר אחד משום דסותרין והשתא י"ל דרְבָא ס"ל פאומר מעכשיו דאמאי היצרכו להצעה זאת דטעמא הוא משום דסותרין פאלו תירוץ תלוי בזה אלא נר' דס"ל לתוס' דאי הא דבעי תנאי ומעשה בדבר אחד לאו היינו טעמא משום דסותרין א"כ אפי' דס"ל לרְבָא פל האומר ע"מ פאומר מעכשיו מ"מ בעי תנאי ומעשה בד"א פכל משפטי התנאים ולא אהני לן מעכשיו אלא דלא נימא דאינה מגורשת אלא אחר שתחזיר והאי שעתא לאו ביזה וקושני' המק' בפ' מ"ש אבל אי אמרינן דטעמא משום דסותרין אפילו במעכשיו לא בעי תנאי זה פלל דלא דמי לשאר משפטי התנאים וא"כ אף בתי' קמא דקדושין ס"ל פאומר מעכשיו ולכך פי החזירו יצא אלא דנהו ק"ל אמאי לא החזירו לא יצא הא פינן דלא נעשה פהלכתו דבעי תנאי ומעשה בד"א התנאי בטל והמעשה קיים ולזה תי' דרְבָא לא ס"ל תנאי זה פלל ואינו בכלל משפטי התנאים ובתי' בתרא חידשו דטעמא משום דסותרין וא"כ אפי' דס"ל דתנאי זה בכלל משפטי התנאים מ"מ ניחא שפיר דבעי החזירו משום דאומר ע"מ פאומר מעכשיו ובהו ניצול מתנאי זה והשתא מיהא ניחא דברי התוס' הכא דס"ל דטעמא לאו משום סותרין ולכך א"נ דרְבָא ס"ל פאומר מעכשיו מ"מ אפתי קשה אמאי לא החזירו לא יצא הא בעי תנאי ומעשה בד"א וא"כ הכא התנאי בטל והמעשה קיים ולהכי הוכרחו לומר דרְבָא לא ס"ל תנאי זה פלל ואינו בכלל משפטי התנאים וטעמא דברייתא פדי דתיקום אפילו משום דתנאי קודם למעשה ומ"ש

התוס' דקסבר ההוא לישנא וכו' היינו למיהב טעמא אמאי לא אוקמה פרב אשי ולא למיהב טעמא לתנאי ומעשה בד"א ומ"ש ולההוא לישנא וכו' היינו על הברייתא עצמה דלההוא לישנא איירי בהחזירתו דוקא ושיעור דבריהם פה הוא דלרב אדא ולרבא אפילו לא החזירתו ולרב אשי דוקא החזירתו באופן דהתוס' הקא כשי' תי' קמא דקידושין ולא כתי' בתרא וכמ"ש בפ' מ"ש פנ"ל וממנו לא תזוז ודלא כמ"ש מהרש"א ז"ל דהתוס' הקא ס"ל דטעמא משום דסותרין ע"ש וליתא: ודע דלפי דברי מהרש"א ז"ל צ"ל דהתוס' הקא מפת הסוברין דבע"מ בעי' משפטי התנאים אבל לפ"ד ה' זרע יצחק גם התוס' הקא סוברין דלא בעי' משפטי התנאים ודוק היטב: דף כ"א ע"א בד"ה והילכתא וכו' ול"ל ז' דה"פ וכו' עכ"ל דקדק מהר"ם שיף ז"ל לפ"ז הו"ל להגמרא בשמעתינן לומר והילכתא אישן מ"ש ונ"ל די"ל לפמ"ש התוספות בדבור שאח"ז דכפות משום מילתא דלא שכיחא וא"כ לפום הליכא למי' שכ' התוס' קודם דאי שמעי' רבא גבי חצר דאף במילתא דשכיחא ל"ג משום חצרה לאחר מפאן אה"נ דהנה פוסל בישן משום דהיא מילתא דשכיחא וגזרי ביה משום חצירה הבאה לאחר מפאן ולא מכשר אלא כפות דלא שכיחא ולת"ק הגמ' והילכתא בכפות דהיינו דאפתי לא אשמועי' רבא גבי חצר ועיין להלח"מ: בד"ה ואבע"א וכו' ואור"י וכו' דיכולה להפקירו עכ"ל והיינו דהוי מדעתה קצת ולא אלימא כ"כ פרי לסמוך ע"ז אף במילתא דהוי מדעתה ממש ומ"מ מפת דיכול להפקירו לא הוי מדעתה ממש דס"ס השתא מיהא בע"כ ועיין למהר"ם שיף ז"ל: בד"ה שפן אב וכו' ועוד דאמרי' התם נערה מהו שתעשה שליח וכו' עכ"ל ר"ל דע"כ הבעיא דאי משום לבד יכולה לעשות דבת שליחות היא ולא הנה אלא אחר וא"כ פיון דיכולה לעשות שליח בע"כ של אב א"כ מתגרשת בע"כ של אב וא"כ גם אי מדין חצר מתגרשת בע"כ של אב דלא איבעיא להו בגמ' אלא אי יכולה לעשות שליח פנ"ל פוננת התוספות וזהו פוננת מהרש"ל ז"ל ומה שהקשה עליו מהרש"א ז"ל אינו מבןרר: ע"ב גמ' מפרת פרייתות ק"ל אמאי אצטריך קרא דנשלחה ברפ"ב דקדושין למידרש דהבעל עושה שליח ת"ל מהאי קרא דכריתות דשמעי' מינה דיש תנאי בגט ואי אינו עושה שליח לא מהני תנאי דבעי' תנאי שהמעשה אפטר לקיימו ע"י שליח כדאיתא בפ' המדיר דע"ה דה"ט דלא מהני תנאי בחליצה וא"כ מדמהני תנאי בגט שמעי' דיכול לגרש ע"י שליח ולהסו' דבמעכשיו לא בעי' משפטי התנאים ניחא ועיין מה שפכתתי שם בכתובות: דף כ"ב ע"ב תוס' בד"ה אבל וכו' דהא דפריה וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל ולפ"ד מאי דפריה והא כתיב הו"מ לאקשויי קושיא זו אמילתא דר"י קמיייתא דאמר אפי' מפאן ועד עשרה ימים דמדכר דכירי: בד"ה והא לאו וכו' ואי לא בעי שליחות וכו' דאלו חרש וקטן עכ"ל מ"ש מהרש"א ז"ל דהו"ל לאוקמה מתניתין וכו' ע"ש הם דברים תמוהים טובא דתק"ל שוטה היכי מכשר ליה תנא דמתניתין הן אמת דמדברי מהרש"א ז"ל נר' דגריס דאלו חרש שוטה וקטן ע"ש אלא רזה ליתא ממ"ש התו' אח"ז ומיהו שוטה וכו' וצ"ע: דף כ"ג ע"א פירש"י בד"ה דלאו וכו' מניקחו להם איש וכו' עכ"ל אע"ג דלענין שליחות אמרי' התם חולין מקדשים לא גמרי' מ"מ פיון דגלי לן קרא שליחות בחולין ילפי' לענין קטן דגלוי מילתא בעלמא הוא אבל רש"י שם גבי דרשא דנשיא אחד דפריה והא הווי קטנים פירש"י דנ"ל אין שליחות מקרא דגרושין דכתיב איש ע"ש ואין להק' א"כ קרא דאיש ש' דנ"ל מיניה התם דאין קטן זוכה למ"ל גילף בק"ו מגרושין די"ל דהו"א פיון דאיתיה באכילה דקדשים אית ליה נמי זכיה וכ"כ התוספות שם עיין שם: תוס' בד"ה וה"ה וכו' תדע דאפי' סומא מעיקר' ס"ד דבא"י עסקי' מ"מ עדות הוא דמעיד שעשאו הבעל שליח וע"כ משום דהאי עדות קילא שיהרי אפי' אשה נאמנת והיינו מטעמא דגט שבידה מוכיח: גמ' וכו' ה"נ והתנאי נכרי וכו' מה שהק' מהרש"א ז"ל למאן

דמוקי בְּשִׁיר מְקוֹם הַתּוֹרָה תַּק"ל נְכָרִי עֵינָן מַה שְׁתִּי ה' זָרַע יִצְחָק ו"ל דְּנִכְרִי פְּסוּל אִפִּי שְׁיִיר
מְקוֹם הַתּוֹרָה ע"ש וּלפ"ד אֵין צָרִיף לַמ"ש הַתּוֹס' בַּד"ה אֶלָּא ע"ש דַּלפ"ד י"ל בְּפִשְׁטוּת דְּפָרִיף
לר"ה דְּמוּקִי לָהּ בְּגִדוּל עוֹמֵד ע"ג א"ה נְכָרִי נְמִי דְּבִלְא ר"ה י"ל בְּשִׁיר מְקוֹם הַתּוֹרָה וְאַפ"ה נְכָרִי
פְּסוּל אֶלָּא לר"ה קִשְׁיָא וּר"נ דְּלָא מוּקִי לָהּ בְּשִׁיר מְקוֹם הַתּוֹרָה מִשּׁוּם דְּמִדְּקָא פְּסוּל נְכָרִי לְעֵנָן
הַבָּאָה מִפְּלִל דְּלִכְתִּיבָה פֶּשֶׁר וְאִי בְּשִׁיר מְקוֹם הַתּוֹרָה וּר"א הִיא אִפִּי נְכָרִי פְּסוּל לְכֵן הִנְצִירָה
לְאוּקְמָה כַּר"מ: ע"ב תּוֹס' בַּד"ה אֵין הֶעָבֵד וְכו' אֶבֶל לְהַדֵּף לִישְׁנָא וְכו' עכ"ל לְפִי מ"ש הַזִּי בְּהַפּוּף
הַדָּף דִּישׁ סְבָרָא דְּהַנְּכָרִי אִפִּי שְׁיִיר מְקוֹם הַתּוֹרָה פְּסוּל ע"ש י"ל לְקוֹשְׁנֵי הַתּוֹס' דְּהִכָּא דָּאָף לְהַדֵּף
לִישְׁנָא דְּמוּקִי לָהּ כַּר"א וּבְשִׁיר מְקוֹם הַתּוֹרָה תְּנִי נְכָרִי לְמִידָק דְּלְעֵנָן פְּתִיבָה פֶּשֶׁר לְאַפּוּקִי מִהַדֵּף
סְבָרָא: בַּד"ה נַעֲשֶׂה וְכו' נֶאֱפִי שְׁחָרַר פְּנִלְהָ חוּץ מִיָּדָה וְכו' עכ"ל ר"ל דְּכִשְׁאַמֵּר חוּץ מִיָּדָה וְנָתַן
לָהּ הֶגֶט בְּיָדָה לֹא נִשְׁתַּחֲרָרָה דְּאַפְתִּי הֶגֶט לֹא יֵצֵא מִרְשׁוֹת דְּיָדָה דִּידָהּ הִיא אֲמָנָם אִם שְׁחָרַר יָדָהּ
לְבַר וְנָתַן לָהּ בְּיָדָה אַה"נ דְּמִשְׁחָרְרַת וְכו' דְּכּוֹנְנָתָם כֵּן מִדְּנִקְטוּ חוּץ מִיָּדָה וְדִלָּא כְּמוֹ שֶׁהֲבִין
מְהָרָם ו"ל בְּכּוֹנְנָתָם: בַּד"ה תְּרוּמָתוֹ וְכו' תְּרוּמָתוֹ וְכו' וּבְתְרוּמָה פְּתִיב בְּנִי יִשְׂרָאֵל וְכו' עכ"ל לְפ"ז לר"ש
אִפִּילוּ עָבַד אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה לר"ש אֶבֶל רַש"י בַּרפ"ב דְּקִידוּשֵׁין כ' דְּטַעְמָא דַּר"ש מִשּׁוּם דְּכְתִיב
דְּגִנְיָה וּלפ"ז עָבַד תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה דְּמוּקְמִי דְּגִנְיָה בְּמִסְתַּבֵּר וּלפ"ז ק' כִּי פָּרִיף הֵתָם לַר"ש גַּם אֲתָם
לַמ"ל לִישְׁנֵי דַר"ש דְּרִישׁ מָה אֲתָם יִשְׂרָאֵל כַּדִּס"ד הַגַּמ' פֶּאֶן וְלִמְעוּטֵי עָבַד אַע"ג דְּאִיתִיָּה בְּתְרוּמָה
דְּנִפְשִׁיָּה מִיְהוּ בַּלֵּא"ה ק' לִישְׁנֵי דַר"ש דְּרִישׁ מָה אֲתָם לְדַעְתְּכֶם פְּדֻרִישׁ הַגַּמ' בַּרפ"ב דְּמַצִּיעָא
דְּמוּקִי לְהֵאִי דְּכִלְיָה אֶצְל יְפוֹת דְּשׁוֹנִיָּה שְׁלִיחַ וְנַר' דְּזַהוּ הַכְּרִיחוּ לְהַר"מ בַּפ"ד מַה תְּרוּמוֹת דְּלָא פ'
כְּהֵיא דְּכִלְיָה אֶצְל יְפוֹת דְּשׁוֹנִיָּה שְׁלִיחַ דְּדַחֵי לְהֵיא דְּמַצִּיעָא מִקַּמֵּי סוּגְיָא דְּקִדוּשֵׁין: דָּף כ"ד ע"א
בַּד"ה אֵימֵר וְכו' אֶלָּא בְּשַׁעָה שְׁתַּקְבְּלוּ וְכו' עכ"ל ר"ל דְּבִשְׁלֵמָא כְּשִׁנְתָּנָה לְשְׁלִיחַ פִּינּוּ דְּתַכְּף נוֹתְנוּ
לָהּ וַיְכוּלָה שְׁתַּאמֵּר בְּשַׁעָה שְׁתַּקְבְּלוּ דְּאַפְתִּי לֹא הֶעֱלִימָה עֵינָן מִמֶּנּוּ דִּינָא הִיא שְׁתַּאמֵּר בְּשַׁעָה
גְּרוּשֵׁין אֲמָנָם כְּשִׁתְּמוּן אוֹתוֹ לַב"ד וְדָאִי וְשֵׁלָא נִמְצָא שְׁלִיחַ אֶצְלָה וְא"כ יְהִיָּה מוֹנָח אֶצְל ב"ר
וּכְשִׁינְדָּמֵן שְׁלִיחַ הִיא מְקַבְּלַת אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ וְאִם כֵּן הָרִי הֶעֱלִימָה עֵינָן מִמֶּנּוּ וְאִינָהּ יְכוּלָה עוֹד לִזְמַר
בְּפִנֵּי נְכַתְבוּנְתָּם וְא"כ צָרִיף שְׁתַּאמֵּר בְּשַׁעָה שְׁתְּמוּן אוֹתוֹ לַב"ד וּבְזַה נִיחָא קוֹשְׁיֵי מְהָרְש"א ו"ל
וּמְהָרָם שִׁיר ו"ל תִּירְץ בְּאִנְפֵּן אַחַר ע"ש: בַּד"ה חֲצִירָה וְכו' וְצ"ע אֲמָאִי לֹא מִשְׁנֵי וְכו' עכ"ל י"ל
בְּזַה פִּינּוּ דְּשְׁלוּחָה מִפְּחָה קְאָתִי אִי שְׁוִיָּא שְׁלִיחַ לְקַבְּלָה מְעִיקְרָא אִי שְׁרִית לָהּ כִּי א"ל הָוִי שְׁלִיחַ
לְהוֹלְכָה עַד דְּמְטִית הֵתָם וְכִי מְטִית הֵתָם תְּנוּ לְשְׁלִיחַ קַבְּלָה חֲיִישִׁי דְּאָמַר כֵּן לְשְׁלִיחַ קַבְּלָה גּוֹפִיָּה
דְּהָוִי שְׁלִיחַ לְהוֹלְכָה עַד דְּמְטִית הֵתָם וְכִי מְטִית הֵתָם הָוִי שְׁלִיחַ לְקַבְּלָה דְּאָתִי לְמִימֵר מ"ל לְרֵאשִׁיָּה
מ"ל דְּאָמַר לְשְׁלוּחָה דְּשְׁלוּחָה כְּמוֹתָהּ וְכִי אָמַר כֵּן לְשְׁלוּחָה ל"מ מִשּׁוּם דְּלֹא חֲזָרָה שְׁלִיחוֹת אֶצְל
הַבַּעַל: ע"ב פִּירֵש"י בַּד"ה הָא אֲמָרִי וְכו' וְנִמְלָךְ וְלֹא גִירֵשׁ וְהַשְׁלִיכוּ לְאַיְבוּד וְכו' עכ"ל הַק'
מְהָרְש"א ו"ל מִי דְּמִי שְׁאֵנִי הִכָּא דְּלִנְפִילָה לֹא חֲיִישִׁי כְּדָאמַר הֵתָם ע"ש וּנ"ל דַּל"ק דְּהֵתָם דְּבִשְׁטַר
חֹב מִיָּרִי וּבְנוֹדָאִי שְׁלֵא הַשְׁלִיכוּ מִדְּעַתּוֹ אֶלָּא דְּאָמְרִי שְׁמָא נָפַל שְׁלֵא מִדְּעַתּוֹ בְּהָא הוּא דְּאָמְרִי
הֵתָם לְנִפְיָלָה לֹא חֲיִישִׁי דְּהֵינּוּ גְּפִילָה שְׁלֵא מִדְּעַתּוֹ לֹא חֲיִישִׁי דְּמִזְהַר זְהִיר בְּיָה אֶבֶל הִכָּא
דְּכִשְׁנִמְלָךְ הַשְׁלִיכוּ מִדְּעַתּוֹ חֲיִישִׁי וְחִשְׁשָׂא זֹו דְּנִפְיָלָה מִדְּעַתּוֹ מִסְתַּבֵּר לִיָּה לְהַגְמ' לְזַמוּנֵי לְהֵאִי דַּב'
יוֹסֵף כֵּן שְׁמַעוֹן: דָּף כ"ה ע"א תּוֹס' בַּד"ה שְׁנֵי לִגְזִין וְכו' שְׁנֵי לִגְזִין וְכו' עַמ"ש מְהָרְש"א ו"ל וּלפ"ד
הֵאִי דְּכוֹתִים מְדַרְבְּנָן הוּא דְּמַחְיִיב ע"ש וְק' דַּא"כ מֵאִי מִקְשׁוֹ הַתּוֹס' בְּהַפּוּף דַּר"י וְדַר"מ אֶהְדְּדִי
הָא אִיכָּא לְמִימֵר דְּבִאֲוִרֵיָּתָא לִית לִיָּה בְּרִירָה וּבְדַרְבְּנָן אִית לִיָּה בְּרִירָה כְּמוֹ שְׁמַחְלֵק בַּגַּמ' בְּמְקוֹם
אַחַר וְצ"ע: ע"ב תּוֹס' בַּד"ה דְּבָרִי וְכו' אִידָף דַּר"י דְּאָמַר לְעֵיל אַף אַחֲרוֹן וְכו' עכ"ל אֵין לְהַקְשׁוֹת
נִימָא שְׁאֵנִי גַט דְּכְתִיב לָהּ לְשִׁמָּה וְכִדְקָאמַר הַגַּמ' לְעֵיל בְּצַרְיְכוּתָא דְּתַרִי מִקְלֵי דַּר"י דִּי לְדָאִפִּי

דְּעֵבִיד צְרִיכוּתָא לָא נִיחָא לִיה לְהַגְמִי שְׂיִהְיֶה פֶּן לְקוּשְׁטָא דְמִילְתָא וְהַתּוֹסִי לְעֵיל בַּד"ה לְאִיזוּ שְׂכ"כ
לְקוּשְׁטָא דְמִילְתָא הֵינּוּ לְעֵינֵי שְׂלָא תִהְיֶה מְגוֹרְשָׁת אַבְל לְגַבֵּי רִיחַ הַגֵּט אִי אִיתָא דְבַעֲלָמָא יֵשׁ
בְּרִיקָה בְּגֵט הַנּוֹי מִיָּהָא רִיחַ הַגֵּט: בַּד"ה ר"י וְכו' וְר"י דְאָמַר אֵין מִחֲזִירִין יִפְרֵשׁ טַעֲמוֹ מִשׁוּם בְּקִיעֵת
הַנּוֹד וְכו' עכ"ל וְלֹר' יוֹסִי ע"כ לְתַרְץ כְּתִי קָמָא אֶלָּא שְׁהוֹצְרָכוּ לְתַרְץ לֹר' יְהוֹרָה הָאִי שְׂיִנּוּיָא
בְּתַרָּא לֹס"ד דְגַמ' לְקַמֵּן דַּמ"ח ע"א אֶפְלוּגְתָא דִּר"י וְר"ל קָאֻמַר לִימָא כְּתַנָּאִי וְס"ד דִּר' יְהוּדָה ס"ל
ק"פ לָא בְּקַנְיָן הַגּוֹף אִפִּי גַבֵּי שְׂדָה אֶחָוָה מְבַנֵּי הֵיִשִּׁיבָה: בַּד"ה וְלֹכִי וְכו' וְלֹר"י לִיתָא לְדָאִיו אִפִּי
בְּתוּלָה וְכו': עכ"ל מ"ש מְהַרְשֵׁ"א ג' בְּרִיקָתוֹת לִיתָא דִּהֵיָא דְשׁוֹפְרוֹת מִתְנִי' הִיא בְּשִׁקְלִים וּמ"מ
סְמִי ב' בְּרִיקָתוֹת וּמִשְׁנָה אַחַת מְקַמֵּי ב' מִשְׁנֵיּוֹת וּבְרִיקָתָא אַחַת וְעוֹד דִּהֵיָא דִּהְלוּקָם י"ל דֹּס"ל
מִשׁוּם בְּקִיעֵת הַנּוֹד: דָּף כ"ו ע"א בְּמִתְנִי' ר"א וְכו' חוּץ מְגִיטֵי נְשִׁים כ' הָרָא"ש ו"ל דִּר"א דְפּוֹסֵל
בְּגִיטִין לְכַתְחִילָה אַבְל דִּיעֵבַד פֶּשֶׁר דְּוּמִיָּא דְמִכְשֵׁר דִּהֵינּוּ לְכַתְחִילָה ע"ש וּלְפ"ד א"צ לִמ"ש
הַתּוֹסִי דִּר"א אֶתְוֹרָף קָאִי וּבְגִיטֵי נְשִׁים פּוֹסֵל אִפִּי טֹנְפֵס מְדַקְאָמַר מִשׁוּם שְׁנָאֻמַר וְכו' אֶלָּא דִּתְלַמוּדָא
דְּמִשְׁמַע לִיה דְּפּוֹסֵל ר"א בְּגִיטֵי נְשִׁים אִפִּי טֹנְפֵס דָּאִי אֶתְוֹרָף לְחוּד קָאִי אִיף א"ש גִּיטִין דְּוּמִיָּא
דְּמִכְשֵׁר בְּשָׂאָר שְׁטָרוֹת לְכַתְחִילָה הָא בְּתוֹרָף וְדָאִי פְּסוּל לֹר"א וְעֵינֵי לֵה' בְּנֵי יַעֲקֹב דְּקִי"ו עֵינֵי שָׁם:
תּוֹס' בַּד"ה אַבְל וְכו' וְעוֹד דְּבַתְרֵי קַמֵּיָתָא וְכו' עכ"ל ע"מ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל וְנ"ל דָּאִי בְּלֹא הַכְּרַח
דְּקָאֻמַר תְּלַמוּדָא אִפִּי בְּתַרֵּי פְּרָקִי טְפִי עֲדִיף דְּנוֹקְמָה פְּלוּהוּ אֶלִּיבָא דְחַד תַּנָּא וְכִי מִשׁוּם דְּבַתְרֵי
פְּרָקִי צְרִיף לְהִיּוֹת בְּתַרֵּי תַּנָּאִי: בַּד"ה ר"א וְכו' אִפִּי סְבַר פְּרַבְּנָן תַּקְשִׁי וְכו' עכ"ל וְאֵין לוֹ לְאֶפּוּקִי
דְּלָא נִימָא סְבַר כֹּר' יְהוּדָה דְּוּדָאִי ר"פ לָא יִסְבְּרַן בִּיחֻדָּאָה אֶלָּא אוֹ פְּרַבְּנָן דְּרַבִּים נִינְהוּ אוֹ כֹּר"א
דְּאֶשְׁכַּחַן דַּפ' אֶמּוֹרָאִים פְּנוּתִיָּה: ע"ב גַּמ' מִשׁוּם קִטְטָה וְכו' כְּתַב רִש"י ו"ל דְּטַעֲמָא דְנִזְמָן מִשׁוּם
מְוַקְדָּם מִשׁוּם דְּהוּק"ל דְּתִינַח שָׁם הָאִישׁ וְשָׁם הָאִשָּׁה אַבְל זְמַן מֵאִי קִטְטָה אִית בִּיָּה וְעַפִּי"ז מ"ש
מְהַרְשֵׁ"ם שִׁיף ו"ל לִיתָא ע"ש: שָׁם וְאָמַר עֲוֹלָא מ"ט וְכו' הַק' מְהַרְשֵׁ"ם שִׁיף ו"ל אֶמְאִי ל"ק מִשׁוּם
מְוַקְדָּם אוֹ מִשׁוּם בַּת אֶחָוָה ע"ש מֵה שְׁתִּי וְהִנֵּה מִשְׁה"ק מִבַּת אֶחָוָה עֵינֵי בְּהַרְשָׁפ"א ו"ל בַּחִי
שְׂיִינְשֵׁב זֶה וְמֵה שְׁהַק' מִשׁוּם מְוַקְדָּם ק' דְּמֵאִי קוּשְׁיָא דִּהְרִי הַתּוֹסִי בַּד"ה ה"נ לָא הִקְשׁוּ אֶלָּא מִחֻלְקָת
אֵין בּוֹ זְמַן אַבְל מִשׁוּם מְוַקְדָּם לִק"ל מִשׁוּם דְּכְתוּב בּוֹ אַרוּסָה וְכַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל וּמְהַרְשֵׁ"ם שִׁיף
ו"ל גּוֹפִיָּה בְּתוֹסִי שָׁם וְאִי קוּשְׁיָתוֹ מִשׁוּם פְּסִידָא דְאֶשְׁהָ לָא מְתַרְץ מִיָּדִי וְנִרְאָה דִּהֵבָא בְּבְרִיקָתָא
פִּינּוֹ דְאָמַר לְכִשְׂאֶכְנֹסְנָה אֶגְרִשְׁנָה וְדָאִי דְכּוֹתַב אֲנִתִּי וְא"כ אֶכְתִּי אִיכָּא חֲשָׁשָׁא דְמְוַקְדָּם פִּינּוֹ דְאֵינוּ
אַרוּסָה וְעַפִּי"ז תְּבִין דְּרִאֲיִית מֶרֶן בְּב"י אַה"ע ס' קכ"ו שְׁהֵבִיא מְדַבְרֵי הַתּוֹסִי בְּשִׁמְעָתִין שְׁאָם כְּתַב
לְנִשְׂאָה אַרוּסָתִי פֶּשֶׁר הֵינּוּ מִפְּחַ מִתְנִי' דִּינּוֹ וְאִוְקְמָתָא דְגַמְרָא אַבְל מְבְרִיקָתָא לִיכָּא רִאֲיָה פְּלִל
וְכ"כ מְלִשׁוֹנוֹ שָׁם וְדָלָא כְּמוֹ שְׁהֵבִין מְהַרְשֵׁ"ם בְּנֹלָא ו"ל בַּס' ג"מ דְּקַס"ב ע"ד וְעֵינֵי לֵה' מִשְׁאֵת מִשְׁהָ
ח"ב חֵאָה"ע סִימָן י"ד וְעֵינֵי לְהַרְשָׁפ"א ו"ל בַּחִי: וְלַעֲקֹר קוּשְׁיָת מְהַרְשֵׁ"ם שִׁיף ו"ל נֹר' דְּלָא קִשְׁהָ
דְּלַפְמ"ש הַתּוֹסִי בַּד"ה לְכִשְׂאֶכְנֹסְנָה דִּהֵבָא קִתְנֵי אֵינוּ גֵט מִשְׁמַע דְאֵינוּ גֵט פְּלִל וְכו' הַרְשָׁפ"א ו"ל
דָּאִם נִשְׂאֵת תַּצָּא שְׁפָן מִשְׁמַע מְלִשׁוֹן אֵינוּ גֵט וְא"כ לִיכָּא לְמִימַר דְּטַעֲמָא מִשׁוּם מְוַקְדָּם דָּא"כ אִם
נִשְׂאֵת לָא תַּצָּא וּבְרִיקָתָא קִתְנֵי דְאֵינוּ גֵט פְּלִל וְעֵינֵי לְהַפְר"ח ה' גִּיטִין ס' קכ"ו שְׁפַתְב לְדַחּוֹת רִאֲיִית
מֶרֶן הַנּוֹד דְּנִיחָא לְהַגְמָרָא לְמִינְקֻט טַעֲמָא זֶה עֲדִיפָא מִינָּה דָּאִם נִשְׂאֵת תַּצָּא ע"ש וּדְבַרְיוֹ תְּמוּוּהִי
דָּא"כ מֵאִי מְקַשִּׁי הַתּוֹ בְּסוּף הַדְּבּוּר וְצ"ע: שָׁם אִמ"ר הִלְכָה כֹּר"א הִנֵּה מְדַבְרֵי רַב אֵלוֹ שְׁמַעִי
דְּלָא חֵיִשִּׁי לְמַחְזִי פֶּשֶׁקְרָא וּבְזָה נִתְיָשְׁבוּ דְבַרֵּי ה"ה בַּפ"ג מֵה' גִּיטִין שְׂכ' ע"ד הַר"מ דַּפ' כְּת"ק
דְּמִתְנִי' הָא מִילְתָּא דְרַב דִּהְלָכָה כֹּר"א דְנַחֲתִית בְּזָה דְּלָא חֵיִשִּׁי לְמַחְזִי פֶּשֶׁקְרָא: עו"ש וְאֶפִּי בְּשָׂאָר
שְׁטָרוֹת לְפִי שִׁי רִש"י ו"ל בְּהַפּוּדָה הַדָּף דְּגַם בְּטוֹנְפֵס אִיכָּא מִיחְזִי פֶּשֶׁקְרָא הוּמ"ל ע"ד רַב עֲצָמוֹ
דְאָמַר הִלְכָה כֹּר"א וְר"א קָאֻמַר טַעֲמָא מִשׁוּם שְׁנָאֻמַר וְאֶמְאִי אֲצִט' לְהָאִי טַעֲמָא אֶלָּא מִשׁוּם דְּהוּ"א

הלכתא פנותיה וְלֹאֵוּ מִטְעָמֶיהָ: תוס' בד"ה ה"נ וא"ת מאי קפידא וכו' עיין בְּהַרְשָׁב"א בחי' וְדוּק:
בא"ד אָבֵל ק' וכו' עמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל וְהַתּוֹסְפוֹת בְּרֹאשׁ הַדְּבָר שֶׁכ' וְיִסְבְּרוּ דְעוּדָה אַרוֹסָה
הַנּוֹצֵרְכוּ לְזֶה מִשׁוּם דְּלֹא יִחְתְּמוּ מִשׁוּם דְּהוּי פָּאִין בּוֹ זְמַן וְלֹא מִשׁוּם מְקוֹדֵם פְּקוּשְׁיָא רֵאשׁוּנָה:
בא"ד ליתא וכו' דְּמַסִּיק דְּלִיתָא וְרַב גַּמִּי וְכוּ' וְי"ל דְּנֻדָּי אֲלִיבָא דְּלִיתָא וְכוּ' עכ"ל ר"ל
דְּהַגְמִ' דְּקָאֵמֵר לִיתָא לְדַר"פ הֵינּוּ אֲלִיבָא דְּרַב אָבֵל קוּוּשְׁטָא דְּקִי"ל כַּר"פ וְלַכּוּף מַק' עַל רַב הוּנָא
וְנִיחָא בְּזָה שְׁתִּי גַם אֲקוּשְׁנִי שְׁהַק' דְּמַסִּיק דְּלִיתָא וְעֵינִן לְהַרְשָׁב"א ז"ל בחי': דָּף כ"ז ע"א בד"ה
הָא אָמֵר וְכוּ' וּמְבַרְיִית' דְּיִיָּק שְׁפִיר וְכוּ' עכ"ל הָעֵיָקֵר כַּמ"ש מְהַרְשֵׁ"ל ז"ל אַע"פ שְׁהֵם דְּחוּקִים
שְׁבָקִיָּה לְקָרָא דְּאִיְהוּ דְּחִיק וּמוֹקִים אֲנַפְשִׁיָּה וּמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל דְּכִינּוּן שְׁהוּא אֹמֵר מְמַנָּה נָפֵל ע"כ
דְּלֹא דְּאִינוּ בְּיָדוֹ ע"ש לֹא יִדְעָתִי לְמָה דְּאֶפְשֵׁר דְּרֵאִינוּ בְּיָדוֹ וְאַח"כּ נִתְּנוּ לָהּ וּמְמַנָּה נָפֵל וְא"כ
הַדּוּק"ל: בַּד"ה פָּאֵן וְי"ל דְּיִדְעֵי דְּמַזָּה נָפֵל וְכוּ' כ' מְהַרְשֵׁ"ל ז"ל דְּלַפְמ"ש הַתּוֹס' לְקַמּוֹן דְּלֹא חֵינְשִׁי
דְּמִשְׁקֵר א"צ דְּיִדְעֵי דְּמַזָּה נָפֵל וְכוּ' מְהַרְשֵׁ"א ז"ל דְּלַפ"ז יִנְחָא הַבְּרִיָּיתָא ע"ש וְכַוְנָתוֹ נִרְאָה דְּהַתּוֹס'
דְּהָכָא מוּדוּ בְּבַרְיִי' דְּנִאֲמַנְתָּ הָאֲשֶׁה לֹמֵר דְּמַמְנָה נָפֵל דְּלֹא חֵינְשִׁי דְּמִשְׁקֵרְתָּ לְקַלְקַל עֲצָמָה וְלֹא
הַנּוֹצֵרְכוּ הַתּוֹס' פָּאֵן לֹמֵר דְּיִדְעֵי אֵלָא הָכָא בְּמִשְׁנָה דְּהַבְּעֵל הוּא דְּקָאֵמֵר דְּבָנָה ס"ד דְּחֵינְשִׁי דְּנִתְּפִנוּן
לְקַלְקֵלָהּ אָבֵל הִיא עֲצָמָה פְּשִׁיטָא לְהוּ דְּאִינָה מְקַלְקֵלְתָּ עֲצָמָה כַּנ"ל: בַּד"ה פֵּל וְכוּ' וְא"ת מְהַרְשֵׁ
מִשְׁנָה וְכוּ' וְאֹר"י וְכוּ' עכ"ל וְבַס"ד דַּר' זִירָא הָא דְּלֹא הִקְשָׁה מִשְׁנָה זֹו דְּגִיטִין עִם הֵהִיא דְּכָל
מַעֲשֵׂה ב"ד מִשׁוּם דְּנִיחָא לִיהּ לְאֶקְשׁוּנֵי גִט אֲגִט אָבֵל הֵהִיא דְּכָל מַעֲשֵׂה ב"ד בְּמִמוֹן אִיְרִי וּלְפ"ז
אִפִּי' לְלִישְׁנָא קָמָא דְּבַעֲי תַרְנִיָּהוּ שְׁיִירוֹת וְהַחֲזִקוּ קִשָּׁה דְּהוּ"ל לְשַׁנּוּי אִיְדִי וְאִיְדִי בְּשְׁיִירוֹת
מְצוּיֹת פָּאֵן הַחֲזִקוּ פָּאֵן שְׁלֵא הַחֲזִקוּ פִּי הִיכִי לְשַׁנּוּי גַם אֲמַעֲשֵׂה ב"ד דְּפְשִׁיטָא בְּשְׁיִירוֹת מְצוּיֹת
דְּהֵינּוּ בַב"ד וְעכ"ל בְּלֹא הַחֲזִקוּ וְא"כ הוּ"ל לְשַׁנּוּי פָּאֵן הַחֲזִקוּ פָּאֵן לֹא הַחֲזִקוּ וְכַמּוֹ שְׁהַק' הַתּוֹס'
בַּד"ה פָּאֵן לְרַבָּה תַקְשָׁה לַר"ז וְלֹא יוֹעִיל תִּירוּצָם וְאֵע"ג דְּאִין לְהַק' לַר"ז מִפְּחַ רּוּמְיָא שְׁהַק' לְרַבָּה
מ"מ תַק"ל לַר"ז דְּהוּ"ל לְשַׁנּוּי פֶּן פְּדִי לְשַׁנּוּי גַם אֲמַעֲשֵׂה ב"ד וְי"ל: ע"ב בַּד"ה בְּזַמֵּן וְכוּ' אִינוּ
נִאֲמָן מִפָּאֵן וְלִהָבָא יוֹתֵר מִלְּמַפְרַע עכ"ל עֵינִן לְמַהֲרָ"ם שִׁיר ז"ל וְבֵית שְׁמוּאֵל סִי' קנ"ד: בַּד"ה
מַעוֹלָם וְכוּ' וְתִימָא דַּא"כ אֲמַאי מְהִימְנִין וְכוּ' עכ"ל כ' מְהַרְשֵׁ"ל ז"ל דְּלַפְמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל דְּיִדְעֵי
דְּנָפֵל אִין מְקוּם לְקוּשְׁנִי ע"ש וּמְהַרְשֵׁ"א ז"ל כ' דְּהָכָא לֹא מְהַיִּי יִדְעֵי דְּהַשְׁיִירוֹת מְצוּיֹת וְלֹא כ'
הַתּוֹס' דְּיִדְעֵי דְּנָפֵל לְעֵיל אֵלָא בְּאִין שְׁיִירוֹת מְצוּיֹת ע"ש וְתַמְהַנִּי דְּבְשְׁיִירוֹת מְצוּיֹת וְיִדְעֵי דְּנָפֵל
מַאי חֲשַׁשָּׂא אִיפָא שְׁמָא עֲדִים אֵלוּ חֲתָמוּ עַל גִּט אַחַר וְאוֹתוֹ הוּא שְׁנַמְצָא עַכְשָׁיו א"כ הָכָא דְּקָאֵמֵרִי
עֲדִים מַעוֹלָם לֹא חֲתָמְנוּ אֵלָא עַל גִּט אַחַד אֲפִילוּ שְׁיִירוֹת מְצוּיֹת מַאי חֲשַׁשָּׂא וְהַתּוֹס' שֶׁכ' לְעֵיל
דְּלֹא מְהַיִּי יִדְעֵי דְּנָפֵל אֵלָא בְּאִין שְׁיִירוֹת מְצוּיֹת הֵינּוּ מִשׁוּם דְּלֹא קָאֵמֵרִי עֲדִים מַעוֹלָם לֹא חֲתָמְנוּ
וְהוּא תִימָא גַם מ"ש מְהַרְשֵׁ"א ז"ל מִשׁוּם דְּקָאִי עַל הַבְּרִיָּיתָא ע"ש אֲזִיל לְשִׁיטְתָּיָה בְּתוֹס' לְעֵיל
בַּד"ה הָא אָמֵר שְׁהָרִי פִינוּן דְּקָאֵמֵר מְמַנָּה נָפֵל ל"ש דְּאִינוּ בְּיָדָהּ וְכַבֵּר פְּתַבְתִּי שְׁם דְּלִיתָא וּמְהַרְשֵׁ"ל
פָּאֵן אֲזִיל לְשִׁיטְתָּיָה שְׁם: דָּף כ"ח ע"א בַּד"ה הָא ר"מ וְכוּ' וְלַקְמָן בַּפ"ב גַּמִּי אָמֵר גִּירוֹת לֹא שְׁכִיחָא
וְכוּ' עכ"ל הָא דְּלֹא מְיִיתוּ מְהַגְמִ' דְּלַקְמָן ד"ל ע"ב דְּקָאֵמֵר מִיתָה שְׁכִיחָא עֲשִׂירוֹת לֹא שְׁכִיחָא מִשׁוּם
דְּהֵתָם לֹא מִקִּלְתָּא דְּדִינָא הוּא אֵלָא דְּדַעַת בְּנֵי אָדָם חֵינְשִׁי לְמִיתָה וְלֹא מְלוּוֹ לְפַחֵן וְלַכּוּף עֲבָדוּ רַבְּנָן
תַּקְנָתָא וְאָמְרוּ מִתָּה א"צ לִיטוֹל רְשׁוּת מִן הַיּוֹרְשִׁין: ע"ב בַּד"ה וְהָא בְּעֵי סְמִיכָה וְכוּ' דְּעוּף לֹא זָבַח
הוּא עכ"ל וְהֵינּוּ דְּלֹא מִשְׁנֵי בְּפִרְק הַתַּעֲרוּבָת שְׁהִבִּיאוּ הַתּוֹס' בְּתַחֲיִלַת הַדִּיבּוּר בְּעוּף מִשׁוּם דְּקַתְנֵי
כָּל הַזְּבָחִים וְעוּף לֹא זָבַח הוּא: בַּא"ד בְּהֵמָה שְׁנַמְצָאת וְכוּ' אֵלָא שְׁיִקְרְבוּ בְּלֹא סְמִיכָ' עכ"ל וּמִשְׁמַע
לְהוּ דְּהֵתָם בְּלֹא סְמִיכָה דְּהָא נְמַצָּאת וְאִין הַבְּעֵלִים יְדוּעִים לְסַמּוּךְ וְהַמּוּצָא לֹא עֲדִיף מִשְׁלִיחַ דְּלֹא
סְמִיךְ וּמ"מ אִינוּ מְוַכְרַח דְּכִינּוּן דְּהַמּוּצָא בָּא לְחוּב בְּדַמִּיתָן וּמְמַתִּין לָהּ עַד שְׁתּוּמָם וּמִיָּתִי ב' בְּהַמּוֹת

הָיוּ הוּא בְּמָקוֹם בְּעֵלִים עֲצָמָם וּסְמִיךְ וְזֶה דַעַת הַתּוֹסֵ' שֶׁם בְּקִדּוּשׁוֹ דְאִמְאֵי דְפְרִיךְ בַּגַּמ' הֵתָם וְדִלְמָא אֲשֶׁם ה"ק וְלִיתְנֵי בְּהֵוָה דְשִׁלְמִים וְאֵי מְשׁוּם סְמִיכָה וְכו' סְמִיכָה לָא מְעַכְבָּא ע"ש שְׁנַר' מְדַבְרֵיהֶם דְּהֵתָם עֲבִיד בְּסְמִיכָה בְּהֵיִיא דְשִׁלְמִים וְעַכ"ל דַּס"ל בַּמ"ש דְּהַמוֹצֵא פִּינּוֹן דְּבָא לְחוּב בְּדַמְיָה הָיוּ בְּמָקוֹם בְּעֵלִים: בַּא"ד מ"ש מְהֵיִיא דַּפ' הָאֲשֶׁה עַכ"ל לְפִי מ"ש הַתּו' שֶׁם בַּפ' הָאֲשֶׁה דְמוּטָב לְבַטַּל פְּסַח מְלַעֲשׂוֹת רַנְבָּם שְׁלֵא פַהֲגֵן ע"ש לַק"מ קְוֹשְׁיֵיתָם זֹאת: בַּא"ד וי"ל דְּוִדָּאֵי תִיִקְנוּ חַכְמִים וְכו' עַכ"ל ר"ל דְּבַהֲהֵיִיא דְנִזְוִיר מִי שְׁעוֹשָׂה הַקְרָבָן בְּלֵא סְמִיכָ' הוּא עֲצָמוֹ שְׁעוֹשָׂה לְפִטוֹר עֲצָמוֹ דְּהֵוָה שְׁלֵא נְטָמָא לָא עֲבִיד קְרָבָן פְּלַל אֲבָל בְּהֵיִיא דְפְסַח דְּהִנְהוּ דְכָבֵר יִצְאוּ קַעְבְּדֵי קְרָבָן דְמוֹתֵר הַפְּסַח בְּלֵא סְמִיכָה אֲמָנָם הֵוָה דְפְסַחוּ נְמָצָא בּוֹ יִבְלַת אַה"נ דְדַמִּי לַהֲהֵיִיא דְנִזְוִיר דְמִיִּיתֵי קְרָבָן בְּלֵא סְמִיכָה פְּדִי לְפִטוֹר עֲצָמוֹ אֲמָנָם הִנְהוּ דְכָבֵר יִצְאוּ ל"ד לְדַנְזִיר וְעֵינּוֹן לְמַהֲרָשׁ"ל ו"ל: בַּא"ד וְהָכָא דְלֵא מְשַׁנֵּי בְּיֹרֶשׁ וְכו' עַכ"ל וְהָא דְבַעֲי' הַיּוֹרֶשׁ קִים מְשׁוּם דְאִיךְ קְרָבָנוֹ שֶׁל אָדָם קָרַב וְאִינוּ עוֹמֵד ע"ג לְכַף בַּעֲי' הַיּוֹרֶשׁ קִים וְזֶה שְׁלֹוֹחוֹ אֲבָל אֵי מַת הַיּוֹרֶשׁ נִתְבַּטְּלָה שְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל שְׁלִיחַ וְעֵינּוֹן לְמַהֲרָשׁ"ם שִׁיף ו"ל: בַּא"ד מְזוּבָּו וְלֵא מְנַגְעוֹ וְכו' מַה שְׁקָשָׂה פֶּאֶן הָא קְרָבָן הַזֵּב עוֹף הוּא פְּכָר יִישְׁבְּתֵי בַּמ"א: דָּף כ"ט ע"א בַּד"ה מְשׁוּם וְכו' א"נ ע"י שְׁיִאֲמָרוּ וְכו' עַכ"ל ק"ק לַפ"ז הו"ל לְהַגְמָ' לַמִּי א"ב תְּנוּ דְלָמ"ד מְשׁוּם בְּזִיוּן אַפִּי בְּנִתְיָנָה קַפִּיד לְמָ"ד מְשׁוּם בְּנִתְיָנָה לָאו מִיִּלֵּי הוּא דְהָא מוֹסֵר לוֹ הַגֵּט וְכַמוֹ שֶׁפֶן נַר' מְדַבְרֵי מְהַרְשֵׁ"א וְכו' מְדַבְרֵי הַתּוֹסֵ' בַּתִּי קָמָא דְאִי אֵיתָא דְגַם בְּנִתְיָנָה הָיוּ מִיִּלֵּי ק' לַתִּי קָמָא דְהוּל"ל אֵיכָא בִּינְיָיָהוּ נִתְיָנָה וְלַפְמ"ש הַפְּנ"י לְתַרְץ קְוֹשֵׁית מְהַרְשֵׁ"א דְלָמ"ד מְשׁוּם מִיִּלֵּי מוֹסִיף הוּא וּמוֹדָה לְטַעְמָא דְבְּזִיוּן נִיחָא הַפַּל: ע"ב גַּמ' כ"פ הֵיכָא דְאָמַר לִיָּה שְׁקוּל מִיָּנָה חַפֵּץ וְכו' ק"ק דְלֵא הוּל"ל אֲלֵא כ"פ הֵיכָא דְשִׁינָה דְהָא בְּמֵאֵי דְקָאֲמַר הֵיכָא דְנִפְקָא לְאַפֵּיהּ וְכו' דְהֵכִי מִיִּירֵי לְפִירֶשׁ"י וי"ל אֵי לָא קָאֲמַר הֵכִי הִנְהוּ טַעֲי' דְפְלִיגֵי אַפִּי' א"ל הַב לֵה גִיטָה וְשְׁקוּל מִיָּנָה חַפֵּץ וּפְסוּל מְשׁוּם דְּהַזְכִּיר הַחַפֵּץ וְכַהֲהֵיִיא דַּפ' הַכּוֹתֵב שְׁהִבִּיאוּ הַתּוֹסֵ' וּפְלִיגֵי בְּכָל גְּוֹנָא: שֶׁם וְהָא שְׁלִיחַ שְׁלֵא נִתַּן לְגִירוּשֵׁין עֵינּוֹן פִּירֶשׁ"י וְכַפְּלֵי שַׁמֵּץ הַתּוֹסֵ' לְעֵיל דַּכ"ד ע"א אֲבָל הָרִיטְבָ"א פִּי דְלֵא הָאֲמִינוּ חַכְמִים לְשְׁלִיחַ לְחוּדִיָּה לוֹ בַּפ"נ וּבַפ"נ שְׁלִיחַ הַנִּיָּתָן לְגִירוּשֵׁין וְהַקְשָׁה לְפִי זֶה מְדַאֲמֵרִי לְעֵיל דָּף כ"ד אֵימּוֹר קָמִי לְבַד וְכו' ע"ש וְהָא דְלֵא הוּק"ל מְשַׁנּוּיָא קָמָא שֶׁם דְמְשַׁנֵּי בְּאָמַר לֵה הָיוּ שְׁלִיחַ לְהוֹלְכָה עַד דְמְטִיַת הֵתָם וְכִי מְטִיַת הֵתָם שְׁנֵי שְׁלִיחַ לְהוֹלְכָה מְשׁוּם דִּי"ל דְאִינָה אֹמְרַת בַּפ"נ וּבַפ"נ אֲלֵא בְּשַׁעָה שְׁתַּקְבְּלוּ כַּמ"ש הַתּוֹסֵ' שֶׁם וְכִינּוֹן דְבַשְׁעַת גִּירוּשֵׁין אֲמִירְתָּה הָאֲמִינוּ רַבְּנָן וְלַכָּף לָא ק"ל אֲלֵא מְשַׁנּוּיָא בְּתָרָא וְיַמָּה שְׁתִּי הָרִיטְבָ"א בְּזֶה אִינוּ מְבֹרָר לִי: דָּף ל ע"א גַּמ' מִיִּדֵי תַרְקַבָּא דְדִינְרֵי בְּעֵי לְמִיתֵב לֵה וְכו' בְּתִשׁוֹ הַמִּיִּמוּנֵי ס' מְשַׁפְּטִים סִי' ס"ח הוֹכִיחַ מְפָאֵן דַּבְרָ"מ דִּישׁ טַעֲנַת אֲוֹנָס אֲז אֲוֹנָס מְמוֹן הָיוּ אֲוֹנָס וְדָן בְּנִדּוּנּוֹ בְּאֲחַד שְׁחֵיִיב עֲצָמוֹ בְּקִנְסֵי שְׁיִתְעַסֵּק עִם הַלְוָה שְׁלוֹ שְׁיִתֵּן מִהַסֵּף שְׁחֵיִיב לוֹ לְפָלוּנֵי וְהַלְוָה וּפְיִיסוֹ שְׁיִדוּר לִיתֵּן לַפ' הַסֵּף הֵוָה וַיִּנְכְּהוּ מִהַסֵּף שְׁמַחֲוִיִּיב לוֹ וְלֵא רָצָה עַד שְׁיִפְטוֹר אוֹתוֹ מַג' או ד' זְהוּבִים אַחֲרֵים וּמְסִיק דְפִטוֹר שְׁהָרֵי אֲוֹנָס הוּא וְאִינוּ חֵיִיב לְפָזֵר מְמוֹן וְהוֹכִיחַ פֶּן מְסוּגֵיָא דְשַׁמְעֵתִין דְאֲוֹנָס דְתַרְקַבָּא דְדִינְרֵי הָיוּ אֲוֹנָס עַש"ב וְלַפִּי הַנְּרָאָה מְדַבְרֵי רַש"י בְּשַׁמְעֵתִין דְדוֹקָא בְּאִין לוֹ תַרְקַבָּא דְדִינְרֵי וְכו"נ מְדַבְרֵי הַתּוֹסֵ' וְהַרְשָׁבָ"א וְהָרִיטְבָ"א בַּחֲזִי וְהָר"ן בְּהַלְכוֹת ע"ש אֲנָדָא לֵה הוֹכַחַת הָרַב דְּהֵתָם בְּנִדּוּנּוֹ הַלְוָה שְׁאֵל מְמַנּוֹ שְׁיִפְטוֹר וַיִּמְחַוֵּל לוֹ מִמָּה שְׁחֵיִיב לוֹ ג' או ד' זְהוּבִים נְקֻטִי דְהֵיכָא דְאִין לוֹ הָיוּ אֲוֹנָס לַכ"ע וּבִישׁ לוֹ פְּלוּגְתָא וְעֵינּוֹן לְהַרְדָּב"ז ח"א סִי' רַנ"א וְלַמַּהֲרַלְנ"ח סִי' קַל"ז ע"ש וְק"ק לְפִירֶשׁ"י וְרוּבָא דְרַבְּנֹותָא דְדוֹקָא בְּאִין לוֹ אִמְאֵי לָא קָאֲמַר הַגַּמ' דַּל"פ הָנוּי לִישְׁנֵי וְלַכ"ע יֵשׁ טַעֲנַת אֲוֹנָס וְהָא בְּדֵאִית לִיָּה וְהָא בְּדֵלִית לִיָּה וַיֵּשׁ לִישְׁב: תּוֹס' בַּד"ה הָא קַמ"ל וְכו' דַּבְּ' אַז"נ אָמַר ר"י וְכו' עַכ"ל וְאַפִּי' רַבְּנָן ל"פ הֵתָם אֲלֵא מְשׁוּם דְּהָיוּ רַבִּית אֲבָל הָכָא דְאָמַרִי וְאִין בְּהֵם מְשׁוּם רַבִּית אַפִּי'

רָבֵנוּ מוֹדוּ פֶּן פָּתְבוּ הַמְּפָרְשִׁים וּבְזָה נִיחָא מַאי דְק' בְּדַבְרֵי הַתּוֹס' הָא ר"י מְטַעַם דַּא"ל תֵּן לִי כּוֹר קְאָמֵר וְהִינּוּ מְשׁוּם דִּיכּוֹל לְחַזֵּר בּוֹ אֲבָל הֵכָא דְאִינוּ יְכוֹל לְחַזֵּר בּוֹ פְּדַקְתֵּי בְּרִייתָא מוֹדָה ר"י וְעַפִּי"ה נִיחָא דְלֹא הִנְצִירָהּ ר"י לְטַעַם זֶה אֲלֵא כִּי הִיכִי דְלֹא לִיקְהוּי רַבִּית אֲבָל הֵכָא דְאִין בּוֹ מְשׁוּם רַבִּית אֲפִילוּ אִינוּ יְכוֹל לְחַזֵּר כְּמִי שְׂפָסֵק דְּמִי: ע"ב בד"ה וְכִי נִחְשְׁדוּ וְכוּ' תִּימָה דְתֵּנָן בְּמַסְכַּת בְּכוֹרוֹת וְכוּ' וְאֶמְרֵי נְמִי בִירוּש' וְכוּ' עכ"ל הַתּוֹס' אֲזִיל לְשִׁי שְׂדָחוּ בְּדִיבּוּר שְׂאֲחַר זֶה פִּירֵשׁ"י דְּפִי שְׂמָא אִינְהּ בְּעִין אֲבָל לְשִׁי רַש"י ל"ק מֵהָא דְּבְכוֹרוֹת וְדִירוּש' דִּי"ל דְּהֵתֵם בְּשִׁנְיָהֶם לְפָנָיו אֲבָל הֵכָא חִינְשִׁי שְׂמָא אִינְהּ בְּעִין וְהָא חֲשָׁשׂא שְׂיִיכָא אֲפִי בְּתְרוּמַת מַעְשָׂר: דָּף ל"א ע"א בד"ה נִיטְלַת וְכוּ' וִי"ל דְּרַבְּנָן מוֹדוּ דְּמֵאֲנָמְד הֵי תְרוּמָה וְכוּ' עכ"ל צ"ל דְּרַבְּנָן הָא דְּמַהֲנֵי מֵאֲנָמְד מְסַבְּרָא הוּא אֲבָל אִין לֹאמֵר דְּנ"ל מֵהִיקֵישׂא וְס"ל דְּמֵהִיקֵישׂא אִין לְלִמּוּד אֲלֵא לְעִנְיָן דְּמַהֲנֵי וְלֹא לְעִנְיָן מַצְוָה וְכַמ"ש הַתּוֹ' בַּמ"א אֲלֵיכָא דַּר"א בְּן גּוֹמֵל דְּאִי לְרַבְּנָן אִית לֵהוּ הִיקֵישׂא אַמְאֵי הַגַּמ' בְּשִׂמְעֵתִין מוֹקִי הָא דִּישׁ רְשׁוּת לַב"ה לְתַרְוֵם כַּדַּאב"ג הָא אֲפִי פְּרַבְּנָן אֲתֵיָא דִּי"ל דְּמַקְשִׁי לְהָא מִילְתָא כִּי הִיכִי דְּאִית לֵהוּ הִיקֵישׂא דְּמַהֲנֵי אֲנָמְד: בַּד"ה בְּמַחְשָׁבָה וְכוּ' וְשָׂרֵי נְמִי בְּשִׁתִּיקָה וְכוּ' עכ"ל הַק' הַשַּׁע"ה מְדַאֲמְרֵי בַר"פ בְּכָל מְעַרְבִין לְסוּמְכוּסָה דִּישְׂרָאֵל בְּחֻלִּין וְלֹא בְּתְרוּמָה מְשׁוּם דְּאִי מִתְשִׁיל עֲלֵהּ הִדְרָא לְטִיבְלָהּ וְא"א לְתַרְוֵם מַמ"א אוּ מִינְיָהּ וּבִיָּה דַּס"ל כַּר"א דְּגָזְרוּ עַל הַשְּׁבוּת בִּיה"ש וְאַמְאֵי וְהָא אֲפִשָׁר לְתַרְוֵם ע"י מַחְשָׁבָה בְּשִׁתִּיקָה דְּשָׂרֵי אֲפִילוּ בְּשַׁבַּת ע"ש וְלַפְמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל בַּד"ה כְּשֵׁם דַּר"א בְּן גּוֹמֵל ל"ל דְּמַעְשָׂר נִיטְלַת מֵאֲנָמְד דַּל"ל הָא דְּמַעְשָׂר קְרוּי תְרוּמָה ל"ק דִּי"ל דְּסוּמְכוּסָה ס"ל פֶּן וְא"כ מַעְשָׂר אִינוּ נִיטְלַת בְּשִׁתִּיקָה דְּזֶה לֹא נ"ל אֲלֵא מִן־חֻשָׁב דְּגַבִּי תְרוּמָה הוּא דְּכַתִּיב וְא"כ מִיִּתְשִׁיל עֲלֵהּ וְהִדְרָא לְטִיבְלָהּ צָרִיף לְהַפְרִישׁ מִינְהּ גַּם הַמַּעְשָׂר שְׂהָרֵי הַמַּעְשָׂר שְׂהַפְרִישׁ כְּבָר עַל הַפְרִישׁ הַפְרִישׁוּ אַחַר שְׁנִיטְלָהּ תְרוּמָה גְּדוּלָה וְאִין לֹאמֵר דְּאֲפִתִי קִשְׂיָא מַת"מ שְׂהָרֵי סוּמְכוּסָה לֹא שָׂרֵי לִישְׂרָאֵל אֲלֵא בְּחֻלִּין מְשַׁמַּע דַּבְת"מ אִינוּ מְעַרְבֵי וְהָרֵי ת"מ אִי הִדְרָא לְטִיבְלָהּ יְכוֹל לְהַפְרִישׁ עֲלָיו ע"י מַחְשָׁבָה וְהַנְּשָׂאָר שְׂהוּא מַעְשָׂר שָׂרֵי לְזָרִים דִּי"ל דַּס"ל לְסוּמְכוּסָה כַּר"מ דְּמַעְשָׂר א' אֲסוּר לְזָרִים: וְמָה שְׂהַקְשָׁ עוֹד הַשַּׁע"ה עַמ"ש הַתּוֹס' דְּבַתְחִילַת תִּיקוּנוֹ לֹא שָׂרֵי לְהַפְרִישׁ מְטַעַמָּא דְּאֲפִשָׁר ע"י מַחְשָׁבָה מְגַמְרָא דַּפ"ק דְּבִיצָה דְּאֶמְרִינָן פְּלִיגָא אֲאָבּוּהּ דְּשְׂמוּאֵל דְּאֶמֶר חַלַּת ח"ל אוּכַל וְהוּלָף וְאַח"כ מְפָרִישׁ ע"ש ל"ק דְּשָׂאֲנֵי הֵתֵם דְּאֲפִשָׁר בְּלֹא הַפְרָ' כָּלֵל אֲבָל הֵכָא דְּצָרִיף לְהַפְרִישׁ מִיָּהָא בְּמַחְשָׁבָה לֹא שָׂרֵי בַתְחִילַת תִּיקוּנוֹ שֶׁל טָבֵל.

מ"ש מְהַרְשֵׁ"א בְּדִבּוּר זֶה דְּהֵיָא דְּהִלּוּקְס בְּרִי' הִיא לִיתָא דְּפְלוּגְתָא דְּתַנְיָא הוּא דְּלֹא מִתְנָיָא בְּמַתְנֵי אֲבָל סְבַרְת ר"מ נִזְכָּרָה שָׁם בְּמַשְׁנָה: דָּף ל"ב ע"א מַתְנֵי אִם מְשִׁהֲגִיעַ גִּט לִידָהּ וְכוּ' כְּתַב הַרְשֵׁב"א בַּח' אֲפִי בְּתוֹף כ"ד ל"מ וְהַגְמָרָא דְּפָרִיף מַאי קַמ"ל הוּמ"ל דַּקַּמ"ל דַּתְכ"ד לֹא פְּדִיבּוּר ע"ש בְּדַבְרֵי שְׂבָאוּ קֶצֶת בַּט"ס וְלַפ"ד אֵלוּ י"ל מָה שְׂהַק' הָרַב גּוֹפִיָה בְּסִמּוּף וְהִבִּיאוּ מְדַרְשָׁא בְּתוֹסְפוֹת ע"ש דִּי"ל דְּלֹאֲבִי מְשַׁנֵּי דַּקַּמ"ל לֹא פְּדִיבּוּר דְּמִי: ע"ב תוֹס' בַּד"ה מְבֻנְטְלַת וְכוּ' וְרַש"י פִּי וְכוּ' וּמְשַׁנֵּי לֹא דְּבָרֵי קִיָּמִין וְלֹא הִדְרָא וְכוּ' עכ"ל נִרְאֵה דְּלִשְׁנוּיָא דְּגַמְרָא נְמִי מַאי דְּלֹא הִדְרָא לְמַרְהָ לֹא מְשׁוּם דְּהֵיָה הַפְקָר דְּלַעוּלָם הוּא לֹא הַפְקָר אֶת הַשְּׂדֵה כַּמ"ש מְקוֹדֵם אֲלֵא דְּטַעַמָּא דְּלִישְׁנָא מְעִיקְרָ' מְשַׁמַּע וְכִינּוּ דְּהוּא לֹא רְצָה לְזַכּוֹת בָּהּ וּמַרְהָ הוֹצִיאָהּ מִרְשׁוּתוֹ הֵיָה הַפְקָר וְלֹא ס' לְסַבְּרָא דְּכִי יְהִיב אִינִישׁ אַדְעָת' דְּמַקְבִּלִין מִיָּהּ וְע"ש בַּגַּמ' דְּכָרִיתוֹת וְל"ק מָה שְׂהַקְשָׁה מְהַרְשֵׁ"א ז"ל: בַּד"ה וְר"ן וְכוּ' מָה פָּח ב"ד יָפָה עכ"ל עִינּוּ לְמַהֲרַשׁ"א ז"ל דְּמָה שְׂהַק' מְדַבְרֵי הַתּוֹס' לְעֵיל י"ל דְּהַתּוֹ' לְעֵיל קָאֵי אַרְבַּ שְׁשֵׁת: דָּף ל"ג בַּד"ה וְכִי תִרִי וְכוּ' וִי"ל מְפָנֵי תַקְנַת עֲגוּנוֹת עכ"ל הַק' מְהַרְשֵׁ"א ז"ל מַנ"ל לְר"ן דְּקוֹדֵם תַּקְנַת ר"ג הֵיָה ב' נִימָא דְּהֵיָה ג' וְתִיקְוֵן ר"ג מְפָנֵי תַקְנַת עֲגוּנוֹת וְהוּוּ ב"ד ג' כְּדַעְלָמָא ע"ש מָה שְׁתִּי וִי"ל בְּאֲנָפִין אַחַר דְּכִינּוּ דְּר"ן ס"ל הָא בְּהָא תַלְיָא בְּתַקְנַת ר"ג

פִּינּוֹן דְתַקְנוּ בְּב' מְשׁוּם מְמַזְרִין תַּקְנוּ גַם בְּג' מְשׁוּם עֲגוּנוֹת א"כ ס"ל לר"י דְמִי שְׂיִבְטֵל הַב' יִבְטֵל הַג'
וְלִהְיֵי ס"ל דא"א דב"ד דְמִתְנִי' הִיא ג' דא"כ ק' עַל ב"ד אֵלּוּ דְקִנְדָּם תַּקְנַת ר"ג פִּינּוֹן דְבְטֵלוּ הַב'
מְשׁוּם תַּקְנַת מְמַזְרִין הו"ל לְבִטּוֹל הַג' מְשׁוּם תַּקְנַת עֲגוּנוֹת דס"ל לר"ן דְמִי שְׂתִינּוּן זֶה סְבָרָא הוּא
דְצָרִיף לְתַקְנוּ גַם אֶת זֶה כְּמוֹ שְׂעֵשֶׂה ר"ג לְסִבְרַת ר"ן: בַּד"ה רַב וְכו' דְהָא לְעֵיל א"ל מְבֹטֵל עַכ"ל
וְהָא דְפְלִיגִי בְתַרְתִּי עֵינִין בְּהַרְשָׁפִי וּמְהַרְרִים שִׁיף ו"ל וְעִי"ל דְבָא לְאַשְׁמוּעִי דְלֹא אָמְרִי' פֶּל מִקְלֵת'
דְמִתְאַמְרִי' בְּאַפִּי עֲשֵׂה: בַּא"ד דְאִין דְבָר שְׂבַעְרֹנָה וְכו' עַכ"ל כ' מְהַרְרִים שִׁיף ו"ל דִּלְפ"ז מ"ש
הַתּוֹס' לְעֵיל בַּד"ה וְרַב בַּסֵּה"ד דְמוֹדָה רַבִּי דְאָמְרִי' מַה פֶּח ב"ד יָפָה הֵינְנו לר"ש וְלֹא לר"ן ע"ש
וְקָשָׁה דא"כ מֵאֵי מְקָשִׁים הַתּוֹס' בְּהַפּוּדִי הַדָּף בַּד"ה וְחֹר ע"ש גִּימָא דר' יוֹסֵף פְּרָן ס"ל וְלִית לִיה
חֲלוּק בְּאִין ב"ד לְכַב"ד דְבְכּוֹלְהוּ לֹא אָמְרִי' מַה פֶּח ב"ד יָפָה יָפָה וִי"ל דְאָרְף ר"ן אִין סְבָרָא דְפְלִיג
בְּסִבְרַת חֲלוּק זֶה עַל ר"ש דְבְמֵאֵי תַלְיָא פְּלֹגְתִּיָּהוּ אֵלּא דְלָר"ן לֹא אִפ' לְמִי מִפֶּח ב"ד יָפָה בְּפָחוֹת
מְב' אֵלּא מְטַעַם אִין דְבָר שְׂבַעְרֹנָה וּמ"מ קוֹשְׁנִי הַתּוֹס' חֲלוּשָׁה לִפ"ז: ע"ב גַּמ' וְהִנֵּה לֹא יָדְעִי וְכו'
מַה שֶּׁהָק' מְהַרְרִים שִׁיף ו"ל הָא עַדִּי הִגֵּט אִין חוֹתְמִין זֶה בְּלֹא זֶה לִק"מ דְפִי' לֹא יָדְעִי דְהִכָּא הֵינְנו
דְלֹא יָדְעִי הֵאֵי דִינָא דְעֵדוֹת שְׂבַטְלָה מְקַצְתָּה בְּטֵלָה פְּנֹלָה כַּמ"ש הַתּו' בְּהַפּוּדִי הַדָּף וְא"כ אֵף אִם
יְהִי זֶה בְּפָנֵי זֶה מֵאֵי אֲכַפְתּוּ: שָׁם בַּגַּמ' הַב"ע בְּעַדִּי הוֹלְכָה אִיכָּא לְמִינְדָק א"כ אֲמֵאֵי פְּלִיגִי בְתַרְתִּי
בְּעֲשֵׂרָה וּבְב' הָא חָדָא פְּלוּגְתָּא הִיא וְעֵינִין לַה"ה בַּפ"ו מַה' גִּירוּשִׁין הִי"ח: שָׁם אִמ' לִיחֲזִי אֲנִן וְכו'
וְחֹזֵר בּוֹ רַבִּי אַע"ג דר' גּוּפְיָה חֹזֵר בּוֹ הַנְּצָרָה לְפִסְטוֹק פְּרִשְׁבָּ"ג לְאַפּוֹקִי סְבַרַת חֲכָמִים שָׁם בְּכַתּוּבוֹת
וּמ"מ מוֹכִיחַ שְׁפִיר דְאֵי מֵאֵי דְאָמַר הִלְכָה כַּר' הוּא אֲבָטֵלוּ מְבֹטֵל לֹא הו"ל לְמִינְקַט כַּר' פִּינּוֹן דר'
גּוּפְיָה חֹזֵר בּוֹ אֵלּא הו"ל פְּחֲכָמִים שָׁם וְעֵינִין בַּמ"ב לְמַהֲרָש"א ו"ל: שָׁם וְל"ל לר"ן מַה פֶּח ב"ד
יָפָה ק"ל מֵאֵי קוֹשְׁיָא שְׂאֵנִי הִכָּא דַּבְב"ד הוּא וְהֵתָם שְׂלֵא בַּב"ד הוּא וְכַעֲיִן קוֹשְׁיַת הַתּוֹסְפוֹת בַּד"ה
וְלֹא יוֹעִיל כְּאִן תִּירוּצָם וְעַמ"ש בְּעַנְיֹתֵי בְּהַפּוּדִי הַדָּף בַּד"ה רַבִּי וִי"ל דַּמ"מ פְּרִיף שְׁפִיר דְאַפִּי
בְּשְׂלֵא ב"ד פְּתַבּוּ הַתּוֹס' לְעֵיל דַּל"ב ע"א בַּד"ה מַהוּ דְלַחוּמְרָא הוּא דְאָמְרִי' מַה פֶּח ב"ד יָפָה וְא"כ
אִפִּי שְׂלֵא בַּב"ד סְפוּקִי מִסְפֵּק"ל וְהֵתָם גַּבִּי יְתוּמִים פְּשִׁיט"ל וּמְשַׁנֵּי הֵתָם מְמוּנָא הִכָּא אִיסוּרָא וְכו'
אִיסוּרָא לְחוּמְרָא וְעֵינִין בְּרִש"י בַּד"ה הֵתָם מְמוּנָא וְעִי"ל דְפְרִיף אֲמֵאֵי אָמַר ר"ג הֵתָם אִין יְכוּלִין
לְמַחֲזוֹת דְמִשְׁמ' אִפִּי מִיחוּ בְּפָנֵי ב"ד: דָּף ל"ד ע"ב תּוֹס' בַּד"ה וְהוּא וְכו' וְכַה"ג מִפ' מִתְנִי' דַּפ"ב
וְכו' עַכ"ל הֵינְנו לְחַד תִּי שְׂכ' בַּסֵּה"ד דְהֵתָם בִּידוּעִים אֲבָל לְתִי בְתַרָּא שְׂכ' בַּס"ד אִין רְאָיָה מְחַנִּיכָא
פְּלָל: בַּא"ד אֲבָל בְּתוֹסְפֵתָא עוֹנָשָׁה מְקוּם הַכְּתִיבָה עֵינְךָ עַכ"ל מַה שֶּׁהָק' מְהַרְש"א ו"ל דְנִימָא הִיא
דִיעֵבַד ע"ש י"ל דַּמ"מ דְלֹא בְּפִרְיָתָא שְׂהִבִּיא הַגַּמ' דְקִתְנִי אִינָה מְגוֹרְשֵׁת עַד שְׂיִכְתּוּב וּמִשְׁמַע דָּאִם
לֹא פְתַב הִכִּי פְסוּל וּמִשְׁמַע דְקֵאֵי גַּמִּי עַל מְקוּם הַנְּתִיבָה עֵינְךָ בְּהַרְרִין ו"ל דְוֹק: דָּף ל"ה ע"א
בַּד"ה וְנוֹדְרַת וְכו' מִי שְׂבָקִי לִיה וְכו' עַכ"ל עֵינִין בְּהַרְרִין ו"ל וְהַתּוֹס' שָׁם דְמְפָרְשִׁי פִי אַחַר בַּגַּמ':
בַּא"ד וְא"ת בַּפ"ב דְנִדְרִים עַכ"ל עַמ"ש מְהַרְש"א ו"ל וְכּוֹנְנַת תִּי דִיש לְחַלֵּק בֵּין שְׁנֵה לְאַכִּילָה
דְשְׁנָה אִינוּ יְכוּל לְעַמּוֹד בְּלֹא שְׁנֵה אֲבָל אֲכִילָה יֵשׁ שְׂיִוְכְלוּ לְעַמּוֹד ד' וְיֵשׁ ה' וְיֵשׁ שְׂהִבִּינוּ דְכּוֹנְנַתוּ
לְחַלֵּק בֵּין קִבְעָה זְמַן לְלֹא קִבְעָה וְלִיתָא דַּתְק"ל בְּהִיא דְמִי שְׂבָקִי לִיה: ע"ב בַּד"ה אֲבָל וְכו' וְא"ת
וְיֵאמַר לָה קֵינִים לִיכִי וְכו' עַכ"ל הָרֵא"ש תִּי דִיכּוּל לְיִשְׂאֵל עַל הַקְּמָתוּ ע"ש וְאִיכָּא לְמִינְדָק דַּמ"מ
צָרִיף לְפָרַט הַנְּדָר וְגַם צָרִיף לְפָרַט הַסִּיבָה שְׂנִדָר בְּשִׁבְלָה כַּמ"ש בַּש"ע ס' רַכ"ח ע"ש בַּש"ף
וְא"כ יוֹדִיעַ הַדְּבָר לְחֻכְמָם וְלֹא יִתִּיר לוֹ וְאַפְשָׁר דְמַפְחֵן זֶה נִיידִי הַתּוֹס' מִתִּי זֶה וְנִדְעַת הָרֵא"ש אֲפָשָׁר
דְכְּשִׁיטְשָׂאֵל עַל הַקְּמָתוּ אִין צָרִיף לְפָרַט הַנְּדָר וְלֹא דְמִי לְשָׂאָר נְדָרִים מְשׁוּם דְלֹא חִיּוּשִׁי מְשׁוּם
מִקְלֵתָא דְאִיסוּרָא דְהַבְעֵל לֹא יִשְׂאֵל מְשׁוּם מִקְלֵתָא דְאִיסוּרָא מְשׁוּם הַנְּאָה שְׂלָה דְאִין לוֹ הַנְּאָה כ"כ
וְעַמ"ש בְּעַנְיֹתֵי בִיּוֹד סִמְן רַל"ד דִּין מ"ט ע"ש: בַּד"ה קְסָבֵר וְכו' מַה שֶּׁהָק' מְהַרְש"א ו"ל יֵשׁ

לו' דהש"ס לק"ל פתנאי אלא משום דר"ה כר"א דשמותי הוא ולאוקמתא דצריה לפרט ד"ה כר"א אתי אבל אי מוקמי בנדר ברבים ד"ה אתי כר"י לא איכפת לן אי לא אתי כר"א ולכה עדיפא להו להקשות פתנאי מצריה לפרט: דף ל"ו ע"א אמר וכו' וא"ל דאדר"ן נמי קאי עכ"ל היינו לחד שינויא שכ' התוס' בד"ה אבל נשאת דבעל נחכם שוין אבל לאידה שינויא דלמ"ד נדר שקהוד ברבים י"ל הפרה בעל יכול להפר אפי' ע"ד רבים ע"כ דל"ק הניחא אדרב נחמן לעיל דא"ה מאי משני ע"ד רבים הא גבי בעל ברבים וע"ד רבים כי הדדי ניהו אלא ע"כ דאדר"ן דתנא לבד קאי ואע"ג דר"ן גופיה לפ"ז ע"כ דס"ל ברבים אין לו הפרה הא ל"ק ועיין במהרש"א ו"ל: ע"ב בד"ה אלא וכו' והא דקאמר וסמכו וכו' עכ"ל אבל מדברי התוס' בע"א שם נראה דמפרשי דטעם סמכו אהא דהתירו דס"ל דשמן פיון שמי"ח דבר הוא פשט הוי כמו פשט בעלמא וא"כ ע"כ דמפרשי הירושלמי כמ"ש מהרש"א ו"ל ודלא כמ"ש מהר"ם שיף ו"ל ע"ש: דף ל"ז ע"א גמ' דילמא הוה ב"ש היא וכו' ק"ק א"כ אמאי דוקא שטר שיש בו אחריות נכסים בפירוש אפילו שטר נמי דקי"ל אחריות ט"ס הוא וי"ל כר"מ דפליג בפ"ק דמציעא וס"ל אחריות לאו ט"ס הוא מיהו ק' למ"ש התוס' בסוטה דכ"ה ע"ב דאפי' ב"ה ל"פ אלא בכתובה דספק הוא אם תבא לידי גביה אבל שט"ח דעלמא מודה ב"ה דכגבוי דמי והוכיחו פן מההיא מימרא דר"י יתומים אמרו אנו השבחנו ע"ש וא"כ ה"א איכא לאוקמה אפי' כב"ה וי"ל דנדאי ר"י דס"ל ה"א אינו משמט דכגבוי דמי כדפרש"י והיינו משום דבשטר חוב אפי' ב"ה מודו אלא דס"ל לר"י דמשמט משום טעמא דמשום שאנו מדמין נעשה מעשה והיינו במילתא דאיסורא דוקא ולכה משמט להחמיר במילתא דאיסורה שלא לעבור על מצות שמיעה וס"ל דלהחמיר אמרי' לאו כגבוי אפי' בשט"ח והוה דיתומים אמרו אנו השבחנו מילתא דממונא הוא ופשיט"ל לר"י דב"ה מודה בשט"ח אלא דבמילתא דאיסורא מחמיר דדילמה ב"ה מודו בשט"ח ודע דמסוגיא דשמעתין קצת סיוע למ"ש הרשב"א בחי' בפ"ק דקידושין די"ג דאפילו למ"ד שעבודא לאו דאורייתא בכתב השעבוד בפירוש דאורייתא ע"ש ומסוגיא דשמעתא מוכח דאל"מ פתב בפ"י מלא פתב אע"ג דקי"ל אחריות לאו ט"ס: תוס' בד"ה שאני וכו' דאפי' מקבל פקדון וכו' עכ"ל היינו מקבל פקדון שקיבל אחריות דש"ח והוי דומיא דבשעת הלואה דהוי ש"ח וכמ"ש מהר"ם שיף ו"ל ומ"מ דברייהם תמוהי דאי מפקדון ילפי לה אמאי איצט' למי' דכיון דשלא בשעת הלואה אלמיה אפי' בשעת הלואה אמאי איצט' לאלמיה ואי איצט' לאלמיה כדי שיהא ש"ח הא לא גרע מפקדון ואי הו"א דגרע מפקדון א"כ מאי תדע דקאמרי: דף ל"ח ע"א תוס' בד"ה ואינהו וכו' כרבה דלעיל וכו' עכ"ל ור"ל דמסוגיא דשמעתין משמע דאי ידעי דאחר יאוש הוה לא היו שולחין אותה למר שמואל ומנ"ל הא י"ל דס"ל כרבה והוי שולחין משום דס"ל כרשב"ג ונהי דמאי דקאמר ואפי' אי ס"ל כרבנן וכו' לא אתיא אלא לאבני מ"מ מקשים מנ"ל דאי הוו ידעי דאחר יאוש לא היו שולחין אותה נימא דס"ל דפליגי רשב"ג ורבנן באבני וברבא ומתני' מתוקמא בין לפני יאוש בין לאחר יאוש ואפי' דינדי דלאחר יאוש היו מחזירין אותה לשמואל משום דס"ל כרשב"ג וא"צ למ"ש מהרש"א ו"ל: ע"ב גמ' המקדיש עבדו עושה ואוכל וכו' הא דלא אוקמ' בדאמ' לדמי עיין מהרש"ל ומהר"ם שיף ו"ל והא דלא אוקמה באמר קדוש לימכר ואה"נ דיוצא לחירות ומ"מ בעי פדיה צ"ל דלשי' רש"י ו"ל לא בעי פדיה ול"ד למתפיס תמימים דהתם קדושת ב"ה אינה סותרת לקדושת מזבח ואפשר לקיים שניהם משא"כ ה"א דכי אמרי' דיוצא לחירות א"כ א"א לימכר דלבר חורין לא קאי לדמי כמ"ש בגמ' בסמוך ולכה פי משני כר"מ מוכרח לפ' דהוי פמי שאמר דמיו עליו כמ"ש רש"י ו"ל ועיין למהר"ם שיף ו"ל והתוס' הו"מ ל"ל מכאן דלא בעי פדיה ועיין

להרשפ"א ו"ל בחי' שכ' דל"ד למתפס תמימין דהתם תקנה היא פדי שיימצאו בהמות לק"מ ע"ש שמדבריו נר' דהא דאין יוצאין מקדושת מזבח הוא מדברבן וה' מש"ל בה' א"מ נסתפק בזה ע"ש: דקדק מהר"ם שיף ו"ל נימא רב תנא ופליג ורש"י בקושני דחרם כ' דפריה מקרא ע"ש ול"ק דלעיל דהמק' עצמו הוא שהק' מהא דחדם כמ"ש א"ה אינדה נמי דאמר לדמי עיין ברש"י ו"ל ומאי מק' הא פבר שני ליה רב תנא ופליג ולכן הוכרח לומר מקרא פריה משא"כ הכא דמקשה אחר לית ליה האי שיינויא דחיקא דרב תנא ופליג: דף ט"ל ע"ב גמ' ולא היא פליו של מקנה וכו' פרש"י ומשום דברי ש"מ פכתובין ליפא דלא צנה וכו' וק' דהא דדברי ש"מ פכתובין אינו אלא מדברבן וא"כ נהי דלענין ממון הפקר ב"ד הפקר מ"מ להתיירה בב"ח א"א להתיירה וא"כ נימא דלא עשה פלום להתיירו בב"ח וכמו שפן הוא לסברת מאן דחזא וי"ל דס"ל לרש"י דשפחה בב"ח אינה אסורה אלא מדברבן כמ"ש מהרשד"ם לדעת הר"מ וא"כ הם אמרו ונהם אמרו ובמ"א פתבתי בזה ונדע דמדברי רש"י הללו יש להוכיח דחולק על הר"מ בפ' ט' מה' זכיה ומתנה דין יו"ד ש"מ שנתן לגוי לא אמר פלום דדברי ש"מ פכתובין הן מדברבן ובמקום איסורא דאסור ליתן להם מתנת חנם לא תיקנו דאי איתא הא ה"נ מקום איסורא הוא דהמשחרר עבדו עובר בעשה ואע"ג דפ' הר"מ שם דש"מ שאמר על עבדו משוחרר מהני פבר כ' ה"ה שם דה"ט דאמרי' אי לא דעביד גניח לנפשיה לא הוה משוחררו ובמקום שעשה לו טובה ליפא עשה אכל הכא דלא אמר פלום שפאת בוכה ואמרה עד אימת וכו' נר' דלאו משום טובה משוחררה וא"כ נימא דלא תיקנו במקום איסורא אלא ע"כ דלא ס"ל פסברת הר"מ ועיין להמש"ל שם מ"ש משם הר"ן ובמ"א פתבתי בזה: דף מ' ע"א גמ' מי איפא מידי דלעבדיה וכו' עיין למהריט"א בספר קהלת יעקב באות ע' עבד מ"ש פאן בסוגיין ובמ"א פתבתי בזה: ע"ב פירש"י בד"ה אפותיקי וכו' אם לא אפרע לה וכו' עכ"ל משמע דמפ"ל באפותיקי סתם וצ"ל דמפ"ל אליפא דעולא וס"ל דלעולא אתיא אפילו באפותיקי סתם דלאוקמתא דרב ע"ב דבאפותיקי מפנרש מייירי כמ"ש התוס' ועיין להריטב"א שכ' דגם לאוקמתא דעולא באפותיקי מפנרש מייירי ויש לדקדק בפירש"י כי פריה עולא מ"ט לא אמר פבר לישיני דניחא ליה לאוקמה באפותיקי סתם פכל אפותיקי דעלמא וי"ל דמ"מ הו"ל לאוקמ' פבר ובאפותיקי מפנרש כי היכי דאתי שפיר מאי דקתני משוחרר דשני לה הנה קרי משוחרר פדאמר בסמוך: תוס' בד"ה הקדש וכו' ובפ' המניח דאמר הקדשו מוקדש וכו' עכ"ל כתב מהרש"ל דהתוס' מחלקא שייטתיהו דשם ב' דהומ"ל א"ב דלר"י יכול לסלקו וע"ש בתוס' בדבור שאחריו שכתבו אם נתרצה נזק דנר' דאינו יכול לסלקו ועיין בתוס' ר"פ ו"ל שם ומהרש"א כתב דמ"ש התוס' פאן דאינו יכול לסלקו היינו הלוקח פדמוכ' התם והיינו ממ"ש שם בגמ' דבריי' דקתני מכור היינו לכדיא ואי איתא טפי הול"ל מכרו מכור דיכול הלוקח לסלקו ומ"מ דברי מהרש"א תמוהים דהכא באפותיקי מפנרש מייירי כמ"ש התוס' ובאפותיקי מפנרש אינו יכול לסלקו הלוקח וא"כ אמאי הקדש מפקיע וצ"ל דמייירי דהתנה עמו בפ' שיכול הלוקח לסלקו וכה"ג כ' מהר"ם שיף לפירש"י במתני' ע"ש: דף מ"א ע"א בא"ד ובועולא לא מ"ל וכו' עכ"ל מק' נימא דאפיי מוקי לה דשוחררו רבו א' שורת הדין אינו חייב פלום פמעות אלא משום שפבר יצא עליו שם בן חורין כופין רבו ב' ומשוחררו וכותב שטר על דמיו ורשפ"ג ס"ל משוחרר כותב ופליגי בהיזק שאינו נזכר וי"ל דא"כ הו"ל להגמ' לבאר זה דלאפיי מוקים אוקמת' אחריתי מדלא פ' משמע דלכ"ע סגי בהני אוקמתי ובהכי ניחא מאי דק' מאי פריה עולא מ"ט לא אמר פבר לישיני משום דס"ל דלמפרע הוא גובה ועפ"י"ה ניחא דמ"מ נוקמה במשוחררו רבו א' וכדכתי' כי היכי דא"ש מאי דקתני משוחרר דלאוקמתא דעולא דחיקא פדקאמר הגמ' דלרבו ב' משוחרר

קרית ליה ועמ"ש מהרש"א דנר' מדבריו דרבו ב' יכול לשחרר אפי' היתר על פדי החוב ומשמע ליה פן ממ"ש התוס' לישנא דלכל הפחות וכו': בד"ה בהיזק וכו' דהתם קי"ל וכו' והכא קי"ל וכו' עכ"ל א"ל הא פלוגתא דאמוראי היא שם וא"כ מאי ק"ל לעולא נימא דעולא ס"ל כמ"ד שמייה היזק נאנן קי"ל פאוקמתא דרב וי"ל דעולא נרב לא פליגי פדינא כמ"ש מהר"ם ו"ל בדברי רש"י ו"ל א"נ י"ל דא"כ הול"ל רב לא אמר פעולא משום דס"ל לא שמייה היזק נאנן קי"ל פרש"ב"ג: ע"ב בד"ה לא תהו וכו' והא דלא פפינן וכו' עכ"ל עינן במהרש"א ו"ל שכ' דע"ע דשרי בשפחה דוקא בשפחה של רבו אבל בשפחה של אדם אחר אסור ודבריו תמוהים מהגמ' בתמורה ד"ל דמוקי למתני' דתלין שפחתה אצל עבדי בע"ע ופליגי באין לו אשה ובנים אי רבו מוסר לו ש"כ וכבר דשו בו רבים ונ"ל דבייש לו לרבו שפחה מודה מהרש"א דשרי גם בשפחה אחרת פינן דהותרה לו שפחת רבו הואיל ואשתי אשתי ובכה"ג מייירי התם ודברי מהרש"א הם באין לו לרבו שפחה: גמ' מה לאשה שפן וכו' מפאן קשה למ"ש הר"ן בחי' בפ' הנשרפין דהיכא דג"ש אצט' למילתא אחריתי פרכי' אפי' מןפנה מב' צדדין ע"ש ולפ"ד ק' מ"ט דרבנן הא ג"ש זו אצט' לכמה מילי ואיכא למפרה: דף מ"ב ע"א תוס' בד"ה בעבד וכו' והא אממר גופיה וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א מדאמר ר"א לקמן צריף ג"ש ע"ש י"ל דמדרבנן הוא דבעי ג"ש שפא יאמר לו עברי אתה וס"ל דאפילו בפתובים בתורה חיישי' ופליגי בהא אמכריעין ע"ש בתוס' לקמן וכצ"ל ללישנא דאמר אממר אין לו תקנה דלא תק"ל מההיא פרייתא דר"א ו"ל לאממר דרשא דרביש הגמ' בקידושין דף כ"ה והתוס' מקשים לאממר בפשי' בלא גמ' דקידושין: דף מ"ג ע"א גמ' מי איכא עבדא דלא מזדבן לקנסא תמה מהריט"א ו"ל בס' שיו"ט סי' נוקמה במעונב ג"ש דליכא קנסא ע"ש באורה ורבים תמהו עליו דהא בעיא היא לעיל במעונב ג"ש אי יש לו קנס ע"ש ולק"מ דמ"מ לא מצי למיפשט שום בעיא מנהון דכי בעית למיפשט הבעיא דעבד שפכרו רבו לקנס דאינו מכור י"ל דנוקמ' במעונב ג"ש ונאמר דיש לו קנס וכי אמרת דנפשוט הבעיא דיש לו קנס י"ל דלא איירי במעונב ג"ש ונאמר דמכרו לקנס אינו מכור והווי הבעיו' תלויות זו בזו ואינה יכול למיפשט אחת מהם: ע"ב תוס' בד"ה אבל וכו' וא"ת הא דאמר אממר וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל דלא הוק"ל בדברי ת"ק משום די"ל צריף ואין לו תקנה ע"ש והא דלא ניחא ליה לעיל דמ"ב ע"א בד"ה בעבד שהקשה דר"א לומר דמ"ש ר"א צריף ואין לו תקנה משום דר"א דאמר לעיל צריף ג"ש נ"ל מישלחנה וגמר שלוח פדאיתא בקידושין דכ"ד ובישלחנה דקרא ליכא לפרושי ישלח ואין לו תקנה ובעיקר קושניית מהרש"א פאן י"ל דת"ק ס"ל המפקיר עבדו א"צ ג"ש דפלוגתא דתנאי היא כמ"ש התוס' לעיל ומאי דקאמר ת"ק צריף ג"ש הוא מדרבנן פדי שלא יאמר לו עבדי אתה וכה"ג אי' לעיל והכא פשהפקיעו רבנן הממון הוי כמפקיר אבל מדאמר רש"ב"ג דבכתב אוננו זהו שחרורו מפלל דת"ק פליגי בהא ואי איתא דמדרבנן הוא אמאי פליגי בכתב עליו אוננו הא פינן דכתב אוננו לא יכול לומר עבדי אתה וכינן דעיקר ההקרח הוא מדברי רש"ב"ג לכה מקשה בדברי רש"ב"ג גופיה: בא"ד דקרי ליה לקנס ולולדות וכו' עכ"ל עינן במהרש"א ו"ל ויש להביא קצת ראיה לדבריו מדלא פשיט הגמ' בעיא דלעיל דבעי במעונב ג"ש יש לו קנס או לא מדאממר דאמר המפקיר עבדו אין לו תקנה דאי איתא דיש לו קנס אמאי אין לו תקנה הא איכא נמי ממונא דקנס ומדלא פשיט ליה מדאממר משמע דקנס ל"מ ממונא אלא דוקא מעשה ידיו וכמ"ש מהרש"א ו"ל: דף מ"ד ע"ב בד"ה נטייבה ואור"ת וכו' שהיו מזלזלין וכו' עכ"ל והשתא ניחא גם קושנייתא דאפי' הוי אסור דרבנן מייתי שפיר משביעית למיפשט איסור דאורייתא ועינן בתוס' שם במ"ק ודלא כמהרש"א ו"ל: דף מ"ה ע"א גמ' א"ד

משום דלא לגרבו וכו' עכ"ל נר' דהבעיא היא אליבא דרבנן דפ' נערה שהביאו התוס' ומבע"ל אי אמרי' ש"ה דאשתו פגופו או לא אבל לרשב"ג דפ' נערה דאפי' אשתו אין פודין ודאי דטעמא משום דלא לגרבו ועיין להרשב"א בחי': ע"ב גמ' אמרי לה יגנזו וכו' צ"ל דס"ל דכתבו גוי פסול משום שאינו בקשירה דאל"ה אמאי לא משתרי משום ס"ס ואמרי לה קורין ס"ל לא דרשי' פל שאינו בקשירה ולכך קורין משום דהוי ס"ס כדפירש"י וכתבו נכרי דאמר ר"ן יגנזו לכ"ע היא לאמרי לה יגנזו משום דרשא דאינו בקשירה ולאמרי לה קורין משום דחיישי' שפא לשם ע"א פתבו והגמ' ברומאי דכריתות דבסמוך דמוקי לדקתני יגנזו משום דכל שאינו בקשירה היינו אליבא דאמרי לה יגנזו אבל לאמרי לה קורין טעמא דיגנזו משום דחיישינן שפא לשם ע"א פתבו פנ"ל לשי' רש"י ונציול מקושיות התוס' ועיין במהרש"א בתוס': שם בגמ' פתר שחזר לסורו עיין במהרש"א שכ' דבגוי כי ידעי' דכתבו לשמה פשר ע"ש והוא תימה דבגמ' לעיל דכ"א פסיל גוי לנתינת הגט אפי' גדול עומד ע"ג ומזהירו דגוי אדעתא דנפשיה עביד וי"ל במ"ש התוס' שם דגוי סתמא עביד וס"ת סתמא לשמה קאי כמ"ש התוס': דף מ"ו ע"א תוס' בד"ה אי אמ"ל נרא' דחששא וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל בכוננת דכריהם ולפ"ד קשה במ"ש ול"ל דגלוי דעת דמדבצי ר"מ ת"כ וכו' דהו"ל לדחות הליכא למימר מדברי חכמים גופייהו דאי גלוי דעת מהני א"כ הו"ל כמו תנאי ומה תיקנו פשאמרו לא יחזיר וי"ל דבג"ד אמרי' מדלא חש להמתין גילה דעתו כמ"ש אח"ז בשם רש"י משא"כ בתנאי פיון שהתנה: ודע דמ"ש התוס' דל"ל ג"ד הכא מהני ה"ט דלא הוי גלוי דעת כ"כ דאע"ג דאמר מ"מ אנו סהדי דגמר ומגרש ואין לו' דכוננתם דג"ד בגיטא לאו מילתא היא דא"כ תק"ל לרבה דס"ל לעיל דל"ד דג"ד בגיטא מילתא היא ואיהו גופיה אמר לקמן דבעי תנאי פפול ואמאי אצט' לכפילא אלא ע"כ פדכתי': בד"ה שלא וכו' ואפי' בהודר ברבים קאמר דלא אסרו וכו' עכ"ל ק' נימא דס"ל אין לו הפרה ולכך יחזיר אי לא מפני שאינו צריף משום דכיון דאין לו הפרה ליכא קלקולא: בד"ה פיון וכו' וא"ת בלא"ה וכו' עכ"ל עיקר קושיותם לר"י וכמו שפן נקטו ר"י בקושיותם שאח"ז דלא ישובו בארצה אבל לרבנן בלא"ה קאמר הגמ' משום שבועה בטעות וחדא מתרתי או מתלת נקט: בא"ד הוי יכולין לגרשם וכו' עכ"ל דקרא ה"ק בנכרי ממש חובה לגרשם אבל בנתגזיר רשות וגם סיפא דברייתא תתפרש פה וכה"ג אי' בריש סוטה וא"צ למ"ש מהרש"א: ע"ב גמ' והכא בדלא פפליה וכו' מפאן יש להוכיח ספקו של המש"ל בפ"ו מה"א שנס' אי בתנאי דלשעבר בעי משפטי התנאים ע"ש: דף מ"ז ע"א גמ' אדעתא דנכרי מי מפקרי המש"ל בפ"ב מה' תרומות דין ט' הוכיח מפאן דלקט שכחה ופאה לא הוי הפקר עד דאתו ליד העני דאי משעה שהניחם נעשו הפקר כבד נפטרו מן המעשר ואפי' נטלן אח"כ נכרי כבד נפטרו ע"ש ואין פאן ראיה פלל דכי זכו בהו נכרים ההפקר דמעיקרא הוי הפקר טעות וכ"מ מדברי התוס' פאן ולעולם דהוי הפקר משעת הנחה גם מ"ש שם דבלקט ודאי דהוי הפקר משעת הנחה ע"ש הוא תימה דברייתא דהכא תני נמי לקט ועלה קאמר אדעתא דנכרי וכו' ולפי הוכחתו גם בלקט נמי פן: ע"ב תוס' בד"ה טבל וכו' והמותר שהוא חולין מצוי מקדיש וכו' עכ"ל שמעתי מקשים מדאמרינן בתמורה היא חטאת וולדה חולין מצוי לשוחרטה בעזרה ולא הוי חולין בעזרה פיון דלא מצוי אכיל לה בריחוק מקום וא"כ הכא נמי פיון דכלחטה חצייה בפורים וחצייה חולין ואין ניפריז לא הוי חולין בעזרה פיון דלא מצוי למפליגיהו ול"ק דשאני התם דלית להו תקנתא בהקדש פיון דאין ניפריז החולין לעצמן א"כ אימיה בתקנתא דמצוי מקדיש להו ולא סמכי' על הפ' סברא פיון דחולין בעזרה מיהא הם: דף מ"ח ע"א גמ' ור"י ור"ש סברי ק"פ לאו בקה"ג וכו' ק"ל מנ"ל לר"ש ולר"י לאוקומי קרא בהקדישה ואחר כה מת אביו נוקמיה לקרא במת אביו ואח"כ

הקדישה וביובל א' דלכ"ע ק"פ כקה"ג דמי פדאמר ר"ח לעיל וצ"ל דסוגיין דלא כר"ח ולר"ח גופיה מוקי לה מיתורא דקראי פדמסיק ר"ן ולפ"ז לר"מ יכול להיות דס"ל ק"פ לאו כקה"ג ונהא ביובל א' מייירי ובהכי ניתא מה שהק' מהרש"א לעיל בתוס' בד"ה מתה מאי פריה ר"ל לר"י לישני ליה אָנא דאמרי כר"מ ועפי"ה ניתא ועי"ל לקו' מהרש"א דר"מ דוקא הקא ס"ל ק"פ כקה"ג משום דאפא גבי פרא מחיל כמ"ש התוס' בד"ה אי לאו: דף מ"ט ע"א תוס' בד"ה שור וכו' דהא פי מוקי לה כרשב"מ וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל ול"ק דלפי תי' זה דשן ורגל חייב בקדשים א"כ פי גליף רע"ק תו להקדש נדאי לכל דיני הקדש ואפ"י שן ורגל דאי לא הכי נימא שן ורגל וכו' וא"כ ליפא לשנויי קרן מקרן כמ"ש התוס' לקמן דלא כ"כ אלא לפי תירוץ הב' שפדבור זה ואי קשיא א"כ תק"ל מגזיקין גופה דאדם ובור וכמ"ש לקמן י"ל דהשתא ס"ל דכולהו חייבים דאל"ה לק"מ עיקר קושיותם אלא ע"כ דס"ל דמעיקרא פי אכל אדם ובור דוקא פסול הם הוא דפטירי והדברים מוכרחים: ע"ב גמ' ות"ל דערב וכו' בקבלו לשון ות"ל קשה קצת דהקושיא להכחיש את הדין דקדק מהר"ם שיף ז"ל דאמאי לא משני בערב אחר הנישואין דליפא מצוה ותירץ דבעי לשנויי למ"ד ערב דב"ח לא משתעבד ע"ש והוא תימה דא"כ מאי משני בקבלן והא למ"ד ערב דב"ח לא משתעבד גם קבלן דכתובה ל"מ דכי הדדי נינהו ויש לומר בקבלן אחר הנישואין קאמר ולכך במאי דפריה הניחא פירש"י ז"ל פלוגתא היא בב"ב דלא פי' דאפלוגתא דכתובה בסמוך פריה מיהו בבתרא דקע"ב איתא הך סוגיא דהקא וקאמר בהדיא הניחא למ"ד קבלן דכתובה ומייתי פלוגתא דהקא ופירש"י ודברי רש"י ז"ל תמוהים ובמאי דקאמר אלא למ"ד וכו' אין להקשות דהא קבלן פירש"י ז"ל שהתפיסה מטלטלין וא"כ אית ליה נכסי די"ל דלמ"ד בעי' אית ליה נכסי היינו מקרקעי כמו שמדקדק בדברי רש"י ז"ל בד"ה משתעבד דנקט שטפו נהר ובמה שהק' התוס' על רש"י י"ל דקבלן דכתובה קיל מקבלן דעלמ' ודינו כמו ערב דעלמא דאין נפרעין עין תחילה ולפום מאי דמשני אב לגבי בריה וכו' איפא לאוקמה אפי' בערב פנרא' מדברי התוס' בב"ב דקע"ד ע"ב גבי עובדא דמשה בר עצרי עיין מהרש"א ז"ל ובמ"ש מהר"ם מלובלין ז"ל בכוננת התוס' בד"ה בקבלן עיין מה שתמהתי עליו בי"ד סי' קס"ט ע"ש: דף ו ע"א גמ' א"ל רבא הכי השתא כ' הרשב"א דרבא ס"ל שעבודא ל"ד אלא דהקא שפכת שבת בפ"ל כ"ע שעבודא דאורייתא והקשה מהר"ם שיף ז"ל א"כ מאי פריה מדתני אברהם נימא שאני הקא ששעבד בפ"ל ונ"ל דה"פ דתקשה למ"ד שעבודא דאורייתא מהאי ברייתא דתני אברהם דפלוגתא דאמוראי הראסונים היא רב ושמואל ור"י ור"ל וע"כ דס"ל דאע"ג דמדאורייתא היא לא גבי מיתמי אלא מזיבורית הך סברת רבא ולא מצינו באמוראי הראשונים שנהלקו בסברה זו ועי"ל דע"כ ס"ל להאי ברייתא שעבודא דאורייתא דאי ס"ל ל"ד מאי רבותייהו דגיזקין דקתני אפי' גיזקין: ע"ב גמ' והא מזון האשה והבנות פמאן דכתבי וכו' ק"ל למ"ש בע"הת שער א' סי' ד' דה"ט דגבי סידור אין מסדרין מזון אשתו משום בב"ח שעבודיה מדאורייתא ומזון האשה מדרבנן ולכך דאורייתא קדים לדרבנן וכ"ז למזון האשה דבחי בעלה אבל אחר מיתת בעלה בלאו האי טעמ' לא גביא פדתנן אין מוציאין מזון האשה והבנות מנכסים משועבדים מפני תיקון העולם ע"כ לפ"ז מאי פריה הגמ' נימא דשאני הקא במזון האשה והבנות דמדרבנן הוא וחוב שהוא דאורייתא גם לענין קדימה קדים להו דהאי פירכא היא לעולא ואיהו ס"ל שעבודא דאורייתא כדאיתא בסוף ב"ב וי"ל דפריה משום דמתני' קתני מפני תקון העולם אלא דהיא גופה קשיא לדברי בע"הת למ"ל מפני תיקון העולם הא מדינא הכי הוא ונר' משום דמתני' סתמא קתני אפילו שעבדו האחין וכמ"ש התוס' ר"פ הנושא ע"ש ובכה"ג דשעבדו האחין ודאי דמזון האשה קדים

אף דהוא מדרבנן פנין דשעבודם על בעל הנכסים הוא הוא האב והנה מר"ן בב"י בח"מ סי' צ"ו הק' ע"ד בעה"ת דהא בכתובה פתיב ומזוניכי ונהי שעבודא מדאורייתא ומסיק דהטעם הוא משום דמזונות להבא הוא ועדיין לא הגיע זמנה ע"ש והכנה"ג שם בהנהב"י תמה עליו ממתיני דר"פ הנושא מתו בנותיהן מזונות מנכסים ב"ח והיא נזונת מנכסים משועבדים אף דהוא מזונות דלהבא ע"ש וכן המש"ל בפ"א מה' מלנה תמה עליו מתשו' הרשב"א שהביא מרן בסי' ק"ד מחודש ח' ע"ש ונ"ל דמרן הב"י אמטלטלין קאי דכיון דמזונות עדיין לא הגיע זמנם ודאי דיהבי' להו לב"ח וכיון דכבר תפיס להו ב"ח אז גם פשיגוע זמנם לא תטול דכבר תפיס להו ב"ח אבל במקרקעי אף דהשתא לא הגיע זמנם בעת הגיע זמנם וטלו מנכסי' משועבדים דקרקע בכתובת בעליה קיימא: תוס' בד"ה יתומים וכו' דאל"ה נכרי בטר ערבא וכו' עכ"ל אע"ג דאמרינן בכתרא דקע"ד ע"ב בערב דנכרי פניו דנכרי בטר ערבא אזיל אינו גובה הערב מן היתומים דאמרינן אתפסיה צררי להערב וא"כ בלאו אסור רבית צ"ל בקבל לפרוע מן החייב תחילה התם שאני דפרעיה ולא אודעיניהו ליתמי תחילה דמדלא אודעיניהו מוכחא מילתא דאתפסיה צררי וכמ"ש הרמב"ם בס"פ כ"ו מה' מו"ל ע"ש: בד"ה פתובים וכו' אמאי לא משגי צררי אתפסה וכו' עכ"ל כ' הרשב"א בחי' דדוק' בכנות הוא דאמרי' הכי אבל באשה לא יתפסה צררי למזונות שמה תתבע פתובתה וכן משמע מפ' דייגי גזירות ע"כ והיינו מדאמרי' התם דק"ז ע"א בפשימיעו בו שמת וכו' וע"ש בפירש"י והתוס': דף נ"א ע"ב פירש"י בד"ה על טענת וכו' ולקמן מפ"ל בטוענו זה בן המת עכ"ל ר"ל לפי מאי דמוקים לה בטוענו ולא לפי המסקנא דמוקי לה בדרכה קמפלגי דלמסקנא לא יתכן ול"ק מה שהק' מהרש"א ו"ל על רש"י ו"ל בתוס' בד"ה תנ"ה ע"ש: דף נ"ב ע"א גמ' ורמיניהו אתם ולא שותפין וכו' הריטב"א בקדושין דמ"ז ע"ב אדרשא זו דהתם ולא אפוטרופין כ' דוקא אפוטרופאשמניהו ב"ד אבל מיניהו אבי יתומים תורמין ודוקא להניח אבל לאכול אפי' מיניהו ב"ד תורם ע"ש והוא תימה דא"כ מאי פריף פאן הא משנתנו במיניהו אבי יתומים מיירי וברייתא במיניהו ב"ד וצ"ל דהגמ' פריף אייתומים שפמכו אצל בע"הב ההיא ודאי גריע' ממיניהו ב"ד וקתני תובעין ובהכי ניחא לי מה שהק' בתו' מהר"ץ סימן ל"ג עמ"ש התוס' בפ' במה אשה ובר"פ מעשר בהמה דראב"ע הנה מעשר תליסר אלפי בכל שתא אפטרופוס הוא דהנה מעשר דראב"ע קטן והק' מהר"ץ ו"ל הא אפטרופוס דמעשר דוקא להאכיל ע"ש ולפי"ז ל"ק דההיא במיניהו אבי יתומים דמעשר אפי' להניח כמ"ש הריטב"א ועי"ל במה שנר' מדברי הרישב"א בחי' פאן דהיקא דב"ד הרשוהו בהדא לאפטרופוס לתרומם יכול לתרומם אפי' להניח ועיין בירוש' פאן דעל רומיא זו דמתני' אברייתא משגי שינויא אחרניא ע"ש: ע"ב בתוס' בד"ה מנסה וכו' וי"ל דהגבהה צנרף נסוה עכ"ל כ' מהר"ם שיף ו"ל דה"ט דבעי' שיקנה אותו דאל"ה אין אדם אוסר דבר שאינו שלו ע"כ וכ"נ ודאי לפמ"ש רש"י ו"ל דבעי' שייגביה ג"ט דאין סברה דלא הני נסוה אלא אי הגביה ג"ט דזה לא מצינו ועיין בחולין דמ"ו ע"ב ודמ"א ע"א ע"ש: דף נ"ג ע"א גמ' היינו מדמע עיין פרש"י בריש קמא ד"ד ע"ב שכ' מנסה ממש דאי מערב הנה יכול למוכרו חוץ מדמי י"ן שבו ע"ש והוא הפה הסוגיא ונ"ל דלמ"ד היזק שאינו נכר שמה היזק לא יתכן לומר היינו מדמע אלא אי ליכא פסידא כ"כ דיכול למוכרו לנכרים בזול חוץ מדמי י"ן שבו אבל אי הפסידו לגמרי לא אתיא מדמע די"ל דהפסד מרובה אפילו בשוגג חייב דלא חששו שיודיעו בהפסד מרובה פניו דמד"ת שמה היזק ורש"י שנה משנתו כמ"ד שמה היזק: שם ואי תנא וכו' אבל מנסה וכו' הק' פר"ח בס' מ"ח ליתני מנסה ומדמע ואתיא מטמ' מינייהו מדינא ולפמ"ש מהרש"א בתוס' דמנסה דקתני בסיפא דמתני' היינו חזרו לומר אף מנסה לק"מ ועי"ל דכיון דגזירת חכמים י"ל דלא

גזרו אלא במדמע משום שכיח ובמנסה משום פסידא דבעינו חזא מתרתי ולא דמי לילפותא דעלמא דאמרנו אתינא מבינינא: שם מיתבי העושה מלאכה וכו' עמ"ש מהרש"א ועיין להראב"ד בפ"ז מה' חובל שכ' דעושה מלאכה שאני דמכוון להנאתו ולדבריו ק' מאי פריה ל"ד שמייה הניזק נימא דפטור אפי' במזיד כדי שיודיעו דכיון שלא נתפנון אלא להנאתו ליפא למי' השתא אזיקי וכו' פדקאמר לעיל כי פריה א"ה מזיד נמי: ע"ב גמ' משום חומרא דע"א כ' הרשב"א דלא ק"ל ממטמא דהא דאסור לטמא תרומה הוא מדרבנן וקראי אסמכתא בעלמא ע"ש וק"ל דא"כ מאי מדמה הגמ' בבכורות דל"ג תרומה למום דבכור וי"ל דס"ד דמטיל מום בבע"מ מדרבנן ע"ש בגמ' ובדברי הרשב"א ניחא מה שהק' התוס' שם דל"ד בד"ה אחת ע"ש: דף נ"ד ע"א שלם חולין וכו' הר"מ פ' פתקמים והוא תימא ועיין להפר"ח מ"ח ובי"ד סי' ועיין להתוס' ביבמות ד"צ שפי' בשם ריב"ן דשוגג ומזיד אצקילה קאי וא"כ הוי דאורייתא היפך סוגיין ועיין להק"י קורקוס ז"ל שם בה' תרומות ואכמ"ל: שם תבא עליו ברכה וכו' ק"ק לפירש"י דמזיקי שלא ידע שהתשלומין נעשין תרומה מאי פריה נוקמה במזיד היינו שהזיד וידע שהתשלומין נעשין תרומה ולכך אין תשלומיו תשלומין וי"ל דסמיה דאפתי קשיא בדברי חכמי' על השוגג אמאי חוזר ומשלם תבא עליו ברכה וכו': שם התם לתקוני קמכוין וכו' ע"פ סוגיא זו ניחא מאי דק' אהא דאמר'י בפ' פירה דל"ח ע"א אמר'י לה לאיסורא דוקא מבשל הוא דשוגג יאכל וכו' ופירש"י משום דמבשל איסורא דאורייתא והוא תימיה דהתנן המעשר בשבת בשוגג יאכל אע"ג דאיסורא דרבנן הוא וע"פ סוגיין ניחא דמעשר שאני דמכוין לתקוני ולא חיישי' לאערומי: ע"ב גמ' נהי דהפסיד שכר הנזרות כ' מהרש"ל דמאי דס"ד דלא הפסיד שכר ס"ת היינו משום דיכול ללמוד בו דקודם הוי לומדין בו פך ולא לקרות בו ע"ש י"מ ע"ד דלפ"ד מאי קאמר בגמ' בסמוך התם טעו בדר' ירמיה הקא וכו' הא פינו דפרכת ר"י היינו משום דיכול ללמוד בו גם בעובדא דבסמוך יכול ללמוד בו וליפא הפסד מרובה ולי לק"מ דפירכת וליעבר עלליהו קולמוס היא קוש'י ר' ירמיה דמיעקרא פריה ליה הא יכול ללמוד בו ומשני ליה דיגנזו ונהדר פריה ליה וליעב' עלליהו קולמוס אי ס"ל כר' יהודה ומאי דקא' התם טעו בדר' י"י היינו קוש'י הב' דליעבד קולמוס אכל במאי דיכול ללמוד בו הוי הפסד מרובה פינו דאינו יכול לקרות בו אלא ללמוד ובזה נוחין דברי רש"י ז"ל בד"ה התם טעו וכו' דפי' דהיינו ר"י דהעברת קלמוס דאמאי לא פי' אפירכא קמזייתא ועפי"ד מהרש"ל ניחא וא"צ לדחוק דס"ל דפירכא קמזייתא דר"י היינו מפז העברת קולמוס והמתרץ הוא דלא הבין קוש'י כמ"ש הראשונים נ"ן ע"ע: ע"ב תוס' בד"ה אמר וכו' באומר לו נטמאו טהרותיה בפניה וכו' עכ"ל והא דאיתא התם בעובדא דאתא וא"ל אשתה זנתה וכו' אע"ג דלא היה שם ולא שנייה לומר בפניה י"ל דהיא מדרבנן כמ"ש התוס' בד"ז ועיין להרשב"א שם בקידושין: דף נ"ה תוס' בד"ה ועי"ל וכו' והקא ל"ג וכו' עכ"ל לפ"ד מהרש"א בגמ' ל"ק קוש'י זו ומ"ש הא קטנה היא תימיה דמ"מ ב"ד מצווין להפרישו ונ"ל פינו דלדידה ליפא איסורא אלא לדידן דמ"ל לא גזרי' דאי חזי' לה מפרשי' לה ואי לא חזי' לה ליפא איסורא וניחא בזה מה שהק' מהרש"א ז"ל ליגזור בחרשת גופה ע"ש: בד"ה מ"ט וכו' וליפא לשנויי' כדמשני התם וכו' עכ"ל ואיפכא לא ק"ל התם דאפי' אי יאוש ל"ק אמאי אינו משלם ד' וה' דהא לר"י יאוש ל"ק אפילו בעלמא בלא הקרבה די"ל דס"ל כדמשני הקא אוקמוה ברשותיה ולפ"ז שפע'י דלא אמרי' אוקמוה ברשותיה אלא אי איפא יאוש אע"ג דלא קני אבל אי ליפא יאוש פלל לא אוקמוה שפרי התם ס"ל האי שנויא דאוקמוה ואפ"ה פריה שפיר אי לפני יאוש מי קדוש דלפני יאוש לא אוקמוה ברשותיה ובהכי ניחא מאי דק"ל דמאי מקשו התוספות מדאמר רבא כי אוקמוה משעת הקדש וכו' נימא

דלפי מאי דאוקני משום דאוקמוה בְּרִשׁוּתֵיהּ בְּרִשׁוּתֵיהּ מְתוּקְמָא בְּרִייתָא אֶפִּילוּ לְפָנֵי יְאוּשׁ מְשׁוּם דְּאֻקְמוּהּ בְּרִשׁוּתֵיהּ וּע"ז קְאָמַר רַבָּא ס"ל פִּי אֻקְמוּהּ בְּרִשׁוּתֵיהּ מְשׁוּעַת הַקְדָּשׁ מְשׁוּם דְּלִיכָא יְאוּשׁ פְּלָל וּעַפִּי"ה גִּיחָא דְּלְפָנֵי יְאוּשׁ לָא אֻקְמוּהּ בְּרִשׁוּתֵיהּ: בַּא"ד דַּא"כ מַאי פְּרִיָּה לְעוּלָא וְכוּ' עַכ"ל עַמ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל וְכַבֵּר תְּמַה ע"ד מְהַר"ם שִׁיף ו"ל וְלִקְוֹשֵׁי י"ל דְּהַגְמָ' הֵכָא ס"ל כַּר"י דְּאָמַר גִּזוּל וְלֹא נִתְיָאֲשׁוּ הַבְּעָלִים ב' אֵינָם יְכוּלִין לְהַקְדִּישׁ זֶה לְפִי שְׂאֵינּוּ שְׁלוֹ וְזֶה לְפִי שְׂאֵינּוּ בְּרִשׁוּתֵיהּ: דָּף נ"ח ע"א בַּד"ה אֶבֶל וְכוּ' וְהֵיכָא דְּכַתְּנֻבוֹ' פְּשָׁפִי' דְּלֹא קִיבֵל אַחֲרֵינּוּ מִיָּרִי עַכ"ל אַע"ג דְּהֵיכָא דְּכַתְּנֻבוֹת ר"מ קְאָמַר לָהּ וּר"מ ס"ל בַּפ"ק דְּמַצִּיעָא עַא דִּי"ד ע"ב דְּאָפִי בְּשִׁטְרֵי מְלֻנָּה אַחֲרֵינּוּ לָאו ט"ס מ"מ הַוָּצָרְכוּ לוֹ דְּמִיָּרִי פְּשָׁפִירֵשׁ לִיִּישָׁב מִלְּתֵיהּ דַּר"י שֵׁם מִיְהוּ ק' לְהֵאִי פִי' דְּטַעֲמִיָּה דְּרַב מְשׁוּם דַּס"ל אַחֲרֵינּוּ ט"ס מַאי פְּרִיָּה הַגְמָ' לְרַב מְבַרִייתָא דְּתַנְיָא פְּנִתֵיהּ דְּשִׁמוּאֵל נֹקְמָה כַּר"מ דְּלִית לֵיהּ אַחֲרֵינּוּ ט"ס וְלִקְוָה ל"מ בְּשִׁטְרַע עַד שְׂיִכְתוּב אַחֲרֵינּוּ: דָּף ס"א ע"א בַּד"ה רִישָׁא וְכוּ' וּמִיְהוּ הֵאִי שְׂיִנּוּיָא וְכוּ' אֶבֶל לְרַבָּא וְכוּ' עַכ"ל ע"ש בִּירוּשׁ' בְּפִרְקִין דְּמִשְׁנֵי בְּתַחֲזִיקָה דְּמִיָּרִי בְּתַרוּמָה וְקְאָמַר וְהֵא תְּנִי נַחְתוּם אִית לָהּ לְמִימַר נַחְתוּם תְּרוּמָה וּמְדַבְּרֵי הַתּוֹס' נַר' דְּמְפָרְשֵׁי דְּבַתְּמִיָּה קְאָמַר א"ל לְמִי' נַחְתוּם תְּרוּמָה וְנַחְתֵּי הֵהוּא שְׂיִנּוּיָא וּבַפ"ה פ"מ שֵׁם וְעֵינָן לֵה' שְׂדֵה יְהוֹשֻׁעַ שֵׁם: ע"ב גַּמ' א"ה מְפָקִידִין וּרְמִינְהֵי וְכוּ' הֵא דְּלֹא מְשַׁנֵּי דְּבַרִייתָא מִיָּרִי קְמִייתָא בְּחֻלִין וְדַקְתַּנִּי בְּסִיפָא דְּאָסוּר לְסִייעַ מְשׁוּם דְּחִיִּישִׁינָן שְׂמָא כְּמוֹ שְׁפֹן לְשִׂנּוּיָא דַּר' יִרְמְיָה דְּחִיִּישֵׁי שְׂמָא הַוָּצָרְכוּ כַּדְּפִרְשֵׁי מְשׁוּם דַּס"ל לְהַגְמָ' פִּינּוּ דְּרַבָּא חֻלִין הוּא אֵין לְחֻוֹשׁ לְמִיעֻטָּא שְׂמָא תְּרוּמָה מִשָּׂא"כ בְּהַקְשֵׁר וְעֵינָן לְמְהַר"ם שִׁיף ו"ל: שֵׁם הַב"ע בְּכִלֵי חֶרֶס וְכוּ' עֵינָן לְהַר"מ בַּפ"ב מַה"ת דִּין ח' דַּמְפ"ל דְּאִמְפָּקִידִין אֶצֶל יִשְׂרָאֵל קְאִי וְאָפִי' בְּלֹא הַוָּצָרְכוּ בְּעֵי צְמִיד פְּתִיל מְשׁוּם דְּגִזְרֵי לֹא הַוָּצָרְכוּ אִטוּ הַוָּצָרְכוּ ע"ש בַּכ"מ מִיְהוּ י"ל לַפ"ז מַאי קְאָמַר הַגְמָ' וְהֵא מַאי רַבָּא לָאו אֻקְמִנָן' פָּאן בְּהַוָּצָרְכוּ וְכוּ' וּמוֹקֵי לְדַקְתַּנִּי אֶבֶל לֹא לְטוּמְאָה בְּהַוָּצָרְכוּ הֵא אִפִּי' בְּלֹא הַוָּצָרְכוּ מִתּוּקְמָא שְׁהֵרִי מוּלֵיהּ חֲטִיִּים לְטַחֲחוֹן וְלִיכָא צ"פ וי"ל דְּדוּקָא לְכַתְּחִיקָה הוּא דַּכ' הַר"מ דַּאִין מְפָקִידִין דְּגִזְרֵי' אִטוּ הַוָּצָרְכוּ אֶבֶל אִם עֵבֶר וְהַפְקִיר אֵין לוֹ לְאָסוּר בְּדִיעֻבַּד בְּלֹא הַוָּצָרְכוּ מְשׁוּם גִּזְרֵיהּ וְכַרִייתָא דְּקַתְּנֵי אֶבֶל לֹא לְטוּמְאָה מִיָּרִי בְּהוּלִיכּוּ בְּדִיעֻבַּד: ע"ב תּוֹס' בַּד"ה אֲשֶׁת וְכוּ' וְאָסוּר לְרַבָּא וְכוּ' שְׂרִי לְסִייעַ וְכוּ' עַכ"ל מְהַרְשֵׁ"א ו"ל צְדָד מְתַחֲזִיקָה דְּלֵאבִיִּי הַחִילּוּק בֵּין טְמֵאָה לְטְהוּרָה דְּבַטְמֵאָה לִיכָא חֲשֵׁשׁ דְּתֵאֵכֵל וּמַה בְּכָהּ מִשָּׂא"כ בְּטְהוּרָה ע"כ וְתַמְהַנִּי דָּאָף דְּלִיכָא חֲשֵׁשׁ אֶכִּילָה בְּטְמֵאָה מ"מ אִיכָא מְשׁוּם מְסִייעַ דְּהֵא לֵאבִיִּי קְיִימִי וְאִיְהוּ ס"ל דָּאָף בְּטוּמְאָה דְּרַבָּנָן אִיכָא מְשׁוּם מְסִייעַ וּבְשִׁלְמָא מ"ש מְהַרְשֵׁ"א ו"ל בְּדַבּוּר שַׁלְפ"ז א"ש דַּבְּס' רַבָּא עֲסִיק וְאִיְהוּ ס"ל דְּלִיכָא מְשׁוּם מְסִייעַ בְּטוּמְאָה דְּרַבָּנָן אֶבֶל חֲשֵׁשׁ אֶכִּילָה חִיִּישׁ וְלִקְוָה בְּטְהוּרָה אָסַר אֲמַנָּם בְּדַבּוּר זֶה דַּבְּס' אַבִּיִּי עֲסִיק קְשִׁיָּא וי"ל וְעֵינָן מ"ש הַזִּי בְּתִי' קו' א' שְׁהַק' מְהַרְשֵׁ"א ו"ל: וּמ"ש לְתַרְזַן שֵׁם קוֹשְׁיֵית מְהַרְשֵׁ"א שְׁנִית דְּהֵיא עֲצָמָה פְּנוּנַת הַתּוֹס' לֹא יִתְכּוֹן בְּדַבְּרֵי הַתּוֹס' בְּחֻלִין שְׁנַר' מְדַבְּרֵיהֶם שְׁלֵא בָּאוּ אֵלָא לְהַכְרִיחַ בְּטְהוּרָה קְאִי וְלָכוּן מְהַרְשֵׁ"א ו"ל בְּתַחֲזִיקָה הַבִּיא דְּבַרִי הַתּוֹס' דְּחֻלִין: דָּף ס"ב ע"א גַּמ' ר"י מְקַדִּים לְהוּ וְכוּ' הַק' מְהַרְשֵׁ"א שִׁיף ו"ל מְדַאָמַר רִיב"ז מְעוּלָם לֹא קְדַמְנֵי אָדָם שְׁלוּם אִפִּי' נְכָרִי הֵא אַדְרָבָה לְנְכָרִי אִית לֵיהּ לְאַקְדוּמִיָּה טְפִי פִי הִיכִי דְּלֹא לְכַפּוֹל לְהוּ שְׁלוּם לְפִי הַר"ן דְּפִי' דְּטַעֲמָא דַּר"י מְקַדִּים לְהוּ פִי הִיכִי דְּלֹא לְהִתְדַר לְהוּ בְּכַפִּילָה וי"ל דְּהֵא דְּקְאָמַר רִיב"ז אֶפִּילוּ נְכָרִי בְּמִלְּהָ נְכָרִי דְּלִקְמָן אֲמַרִינָן דְּבַמְלָהּ פּוֹפְלִין לוֹ שְׁלוּם אִפִּי' בְּתַחֲזִיקָה שְׁאֵלָה: ע"ב גַּמ' ש"מ הוּלִיקָה כְּזִכִּי פִירֵשׁ"י וּפְלוּגְתָּא הֵיא לְעֵיל בַּפ"ק וצ"ל לְדַבְּרֵי דְּגַט דְּמִי לְחוּב וְלֹא לְמַתְנָה פִי הִיכִי דְּלֹא תַקְשָׁה דַּר' אַדַּר' דְּרַב בַּפ"ק ס"ל הוּלִיקָה לָאו כְּזִכִּי וְלִקְמָן בְּגַט ס"ל הוּלִיקָה כְּזִכִּי וּפְלוּגְתָּא הֵיא בַּפ"ק דַּכ' רַש"י הֵינּוּ פְּלוּגְתָּא דְּאִמּוּרָאֵי דְּבַחוּב מִיָּרִי וְלָאו אֶפְלוּגְתָּא דְּבַרִייתָא דְּשְׂרִי דְּמִיָּרִי בְּמַתְנָה וְהַתּוֹס' לְקַמָּן הַקְשׁוּ דַּר' אַדַּר' וְתִי' דַּש"ה דַּא"ל אֲשֶׁתָּהּ

אמרה התקבל ולדבריהם צ"ל דמאי דקאמר הגמרא הכא ש"מ הולך פנכי לאו אפלוגתא דפ"ק
אלא אפלוגתא דתנאי דלקמן וקאמר ש"מ דסתם משנה כמ"ד הולך פנכי: דף ס"ג ע"א גמ' ה"נ
פניו שנתו עיניו לגרשה וכו' מדברי רש"י ז"ל נראה דהקושניא גם לרב אשי דמטעם זה דכינון
שנתו עיניו לגרשה אפילו דעקר השליחות ולא מהני בשעת מינוי השליחות מ"מ לכי ממליך הוי
פאלו מינהו בשעה שנמלה וק"ל דתק"ל ממתני' דלעיל דכ"ג דקתני קבל בקטן פסול ואי איתא
אפי' דלא מהני בשעה שהיה קטן לכי גדיל הוי פאלו מינהו באותה שעה דאין שום סברא לחלק
בכה"ג בין היה ראוי בשעת מינוי השליחות ללא היה ראוי או לא היה ראוי וצ"ע ואפשר לתרץ
דכינון דאוקימנא לעיל למתני' דקי' הקטן בחו"ל דבעי' למימר בפ"נ ובפ"נ וא"כ איכא למי' דה"ט
דקיבל הקטן לא מהני פשיגדל משום דאינו יכול להעיד מה שראה בקוטנו ואע"פ דלמ"ד לפי
שאין מצויין לקיימו נאמן להעיד בגדלו מה שראה בקוטנו פדתנו בפ"ב דכתובות דנאמן להעיד
על קיום שטרות מ"מ א"ל דהגמ' הכא בס"ד ס"ל כמ"ד לפי שאין בקיאיין לשמה וא"כ פניו דאיכא
חששא דאיסורא דאורייתא והוי עיקרו מן התורה ואינו נאמן להעיד מה שראה בקוטנו ומ"מ
שמעינו מסוגיא זו דאע"ג דלא היה שלים בשעת הפתיכה מהני לפי ס"ד דגמ' ומעתה י"ל על מ"ש
מהר"י מינץ בס' הגט שלו דפסלו כמה רבנים גט שלא היה שלים עליו בשעת פתיכה ואפשר
דאורי' בח"ל דבעי' למימר בפ"נ ובפ"נ וכינון דלא היה שלים לא רמיא עליו למיזק פניו דהיה
מיהא שלים לקבלה לפי דעתו דשליח מהני וכן נעשה מעשה בגט מומר דעשינו התיקון של תה"ד
ומנה שלים קבלה ואח"כ נטלו הבעל ומנה להשליח עצמו שלים הולכה אע"ג דלא היה בשעת
פתיכה פניו דהיה מיהא שלים קבלה וידע דבעי' למהוי שלים הולכה אחריו כן ומכאן ראיה לדיון
זה ומ"מ י"ל דהכא דא"י עסי' דלא בעי' לומר בפ"נ ובפ"נ: (א"ה וכן הוכיח ג"כ ה"ה הי"ו לקמן
דף ע"ז ע"ב מדברי הרא"ש דלא פמהר"י מינץ ז"ל: תוס' בד"ה רבי וכו' שאני הכא וכו' עכ"ל
יל"ד לפ"ז מנ"ל להגמ' לקמן דברי' דהולך פנכי כר"נ ופשיט מנה דר"נ מודה בהולך דילמא ר'
היא ומיירי דהיא עשתה אותו שלים לקבלה והשליח לא א"ל דעשתה אותו לקבלה וי"ל פניו דלא
א"ל שעשתה אותו שלים לקבלה אפי' א"ל התקבל פנונתו התקבל והולך לה משום דאדם יודע
שאין הבעל עושה שלים לקבל פדאמרי' בגמ' לעיל בסמוך: ע"ב תוס' בד"ה אפי' וכו' ל"צ עידי
אמירה וכו' ר"ל פניו דאם לא היה קרוע א"צ לעידי קבלה השתא נמי דקרוע פוליה דבר הוא
ומ"ש מהרש"א ז"ל פניו דאיכא עידי מסירה וכו' קשה דמ"מ בעי' עדים שראוהו בידו שלם לשי'
התוס' לקמן ע"ש: דף ס"ד ע"א בד"ה שלישי וכו' מנה ר"נ בלא שום מיגו וכו' עכ"ל ע"ש בגמ'
דר"נ דהימניה לל"ק משום מיגו דאי בעי קלתייה ולל"ב דאמרינן איתחזוק בי דינא לא הימניה ר"נ
ועיקר הטעם ראיתם היא מרבא שם דאותביה מברייתא דסמפון ואולי בשי' רש"י דהסמפון לבד
ביד השליח ולא הסמפון והשטר כמ"ש התוס' שם וא"כ לרבא דקי"ל פנתיה שלישי נאמן בלא
שום מיגו ולשונם אינו מדוקדק: ע"ב פירש"י בד"ה היא ואביה וכו' אם היתה יתומה וכו' עכ"ל
לפי טעם זה אפי' קטנה נמי שהרי יתומה וקטנה שקידשה מקבלת גיטתה וזה הפך ממה שראה
מתחילת דבריו דדוקא גדולה: תוס' בד"ה פל וכו' איכא לגמרי וכו' עכ"ל ודאי עיקר הוכחתם
היא ממקח וממכר דמתני' דהפעוטות ולא ממילתא דרבא אלא דקבעו דבריהם פאן פי היכי דהוו
איכא אפי' בגט אי אית להו מילתא דרבא ועיין מהרש"א ז"ל: דף ס"ה ע"א בד"ה פניו וכו'
הגיעו לע"נ פשם שפדרן נדר כף תרומתן תרומה וכו' עכ"ל כ' מהרש"א דלפ"ז פי היכי דתרומתן
תרומה ה"נ עושה שלים ע"ש ולפ"ד הגיע לע"נ איש מקרי שהרי גבי תרומה איש פתיב ומה"ט
הוא דמעטין מגם אתם קטן וכמ"ש בפ' אז"נ רע"א וק' דהרי גבי חליצה לר"י לא מקיש אנשה

לאיש ואפ"ה בעי' הגיע לע"נ לרְבָא בִּיבְמוֹת וְהִבְיֵאוּ הַתּוֹס' בד"ה פְּנִינָן וְאִי אִיתָא דְהִגִּיעַ לע"נ
מְקַרֵי אִישׁ אִישׁ מְקִישׁ אִשָּׁה לְאִישׁ נְמִי וְשֵׁם אֲמַרֵי דר"י לֹא מְקִישׁ אִשָּׁה לְאִישׁ וצ"ל דְּדוֹקָא
בְּתְרוּמָה וְהַקְדָּשׁ הוּא דְמְקַרֵי אִישׁ מְשׁוּם דְמַרְבְּי' מְנִפְלָא הַסְמוּךְ לְאִישׁ מְקַרָא דְכִי יִפְלָא: ע"ב גמ'
הָא ר"א דְאָמַר מְרָאָה מְקוּם וְכו' קָשָׁה דְהָא לְעֵיל אֲמַרֵי בְגַמ' דר"א מוֹדָה גְבִי בְּעַל דְּמַדְעַתְיָה וְהָא
נְמִי גְבִי עִירוּב נְמִי מַדְעַתְיָה הוּא וצ"ל פִּינּוֹן דְקִי"ל אִין מְעַרְבִין אֲלָא לְדָבָר מְצָנָה הָוִי פְמוֹ בע"כ
דְּבַע"כ צְרִיף לְעֵשׂוֹת הַמְצָנָה וְנָה טַעַם רַש"י ו"ל שְׁפִי בע"ת דב"ח מְעַרְבִין אֲפִילוּ לְדָבָר הַרְשׁוֹת
וְעֵינּוּן לְמַהְרָשׁ"א ו"ל בְּתוֹס' בד"ה הָא: תוֹס' בד"ה הָא וְכו' וְכו' בַּפ' הַנְּהַנְנָה עַכ"ל פְּתַב מְהַרְשׁ"א
ו"ל דְּמַמְשַׁנְי' זו הו"ל לְדַחֲוֵי פִירַש"י ו"ל ע"ש ונ"ל דְאִיפָא לְאוֹקְמָה פְּרַבְנּוֹן דְּפִלְגִי עַל רַשְׁבַּ"ג
בְּבִתְרָא דְאִינְהוּ לְאוֹ גְבִי גַט אֲמַרוּ לְמַלְתֵּינְהוּ ור"י ל"ק אֲלָא הָא וְהָא רַבְנּוֹן דְּפִלְגִי עַל ר"א גְבִי גַט:
דף ס"ו ע"א גמ' וְלִיחֻוֹשׁ שְׁמָא שָׂד הוּא וְכו' עֵינּוּן לְהַמְשׁ"ל בַּפ"ט מַה' גִּירוּשִׁין דִּין כ"ז שְׁהוֹכִיחַ
מְפָאן דְחַתָּם סוֹפֵר וְעַד פְּשֵׁר ע"ש וַיּוֹתֵר הִ"ל לְהוֹכִיחַ פֶּן מְעַנְבְּדָא דְבִסְמוּךְ דְּהָהוּא גְבָרָא דְעַל לְבִי
פְּנִשְׁתָּא אֲשַׁכַּח מְקַרֵי יְנוּקֵי וּבְרִיָּה: פִירַש"י בד"ה גִּיטּוֹ וְכו' וּמִינְיָה יִלְפִי אֲנִי נְמִי וְכו' עַכ"ל נר' מְפִי
דמ"ש בְּגַמ' וּמַה גִּיטּוֹ וְכו' לְאוֹ מִיְלַתְיָה דר"ה הִיא אֲלָא ר' אַבְא הוּא דְדִינִיק מְמִילְתְיָה דר"ה וּמ"ש
בְּגַמ' אַח"כ מְפָלֵל דר"ה וְכו' לְאוֹ ד"ה מְשֵׁשׁ אֲלָא ר' אַבְא אַבְל מְדַבְּרֵי הַתּוֹס' שְׂכ' ור"ה מַה הַצְרִיף
לְהַשְׁמִיעֵנּוּ וְכו' הָא פְּשִׁיטָא דְמַתְנַת ש"מ בְּכֻלָּהּ וְכו' נר' דס"ל דְכֻלָּהּ מִיְלַתָּא דר"ה הִיא ר"א
אֲלִיבָא דר"ה קְאָמְרֵי מַה עֵנְנָן מַתְנַת ש"מ בְּכֻלָּהּ הָא ר"א בְּמַתְנָה בְּמַקְצַת מִיְרִי וְלֹא הוּל"ל אֲלָא
מְצָנָה מְחַמַּת מִיְתָה וְעֵינּוּן בְּמַהְרָשׁ"א ו"ל: תוֹס' בד"ה פֶּל וְכו' אוֹ שְׁמָא יֵשׁ לְחַלְקָא וְכו' עַכ"ל לְתִי
זָה צ"ל דְתְרוּמָה בְּגִילּוּי דְעַת סְגִי כַּמ"ש הַר"ן שָׁם וְלֹא בְּעֵינּוּן שְׁלִיחֻוֹת כַּמ"ש בְּתִי א' אֲלָא דְבַג"ד
סְגִי וְכָל הַרוּצָה הָוִי ג"ד וּבְהִכִי נִיחָא מַה שְׁק' לְתִי זָה מַגְמ' דְרִישׁ הַמְדִיר דְאֵהָא דְמוֹקְמִי בְּאוֹמֵר
פֶּל הֵן פְּרִיף מְמַשְׁנַתְנוּ וּמַאי פְּרִיף הָא שְׁאֵנִי הָא כָּל הַשׁוֹמֵעַ וְעַפִּי"ד א"ש דס"ל לְהַגְמ' פִּינּוֹן דְּכָל
הַשׁוֹמֵעַ הָוִי שְׁלִיחֻוֹת בְּכָל הֵן ג"ד מִיְהָא הָוִי וּמְקַרֵי פְּרַנְס שְׁלִיחֻוֹתֵיהּ קְעֵבִיד: ע"ב גמ' מַסְפֵּק"ל
מִיְלִי אִי מְמַסְרֵן וְכו' וְהָא דְלָא מְבַעֲרָא לִיָּה בְּאֲמַרוּ לְסוֹפֵר וְכַתְב וְאֲמַרוּ לְסוֹפֵר לְעַדִּים וְחַתְמוּ מְשׁוּם
דְּבַחְתִּימָה לַכ"ע ל"מ אֲמַרֵי לְאַחֲרִים לְחַתּוּם מְשׁוּם בְּדִיוֹן דְּבַעַל כַּמ"ש הַתּוֹס': תוֹס' בד"ה פְּתַב וְכו'
הָוִי פְּאֵלוֹ אֲמַר לְהֵם בְּפִי וְכו' עַכ"ל לַפ"ז בְּשִׁלְחוֹשָׁה לִיכ' לְמִיבְעֵי פִינּוֹן שְׁרִאוּיִין לְעֵשׂוֹת בְּעַצְמָן לֹא
הָוִי פְּאֵלוֹ אוֹמֵר אֲמַרוּ וְכו"כ מְהַרְשׁ"א לְעֵיל בְּתוֹס' בד"ה אֲמַר וְהָק' הַשַּׁע"ה דַּא"כ מַאי פְּרִיף מְדַתְנּוֹן
אִפִּי אֲמַר לַב"ד הַגְּדוֹל וְכו' מִי אִיפָא ב"ד דְלָא יִדְעֵי לְחַתּוּם הָא בַּג' אִפִּי פְתִיבָה צְרִיכִין הֵם לְכַתּוּב
ע"ש ונ"ל דל"ק דְהַשְׁתָּא פִי פְּרִיף מְמַתְנִי אִפִּי לֹא אֲסִיק אֲדַעַתְיָה הָא דְמַסִּיק דְהָוִי פְּאוֹמֵר אֲמַרוּ
וְכַבְּפִרִיף בְּתַר הָכִי הָא פְתַב הַגַּט פְּשֵׁר וְהָאֲמַר שְׁמוּאֵל וְכו' וְדַבְּרֵי הַתּוֹס' הֵם לְפִי הַמְסַקְנָא וַאֲה"נ
דְּלִפִי מַאי דְמַסִּיק נְעֻשָׁה כְּאוֹמֵר אֲמַרוּ א"צ לְאוֹקְמֵי מַתְנִי בַב"ד חַדְתָּא: דף ס"ז ע"א גמ' ר"ח אֲמַר
פְּשֵׁר וּל"ת וְכו' עֵינּוּן מַה שְׁהַקְשָׁה מְהַרְשׁ"ל וְקוֹשְׁיֵיתוּ הִיא לְשִׁי רַש"י לְעֵיל בַּד"ה לֹא שְׁכִיחָא
דְשְׁמוּאֵל פְּשֵׁר חַתָּם סוֹפֵר וְעַד בֵּין לַר"מ בֵּין לַר"י וְלֹא ס"ל הַחֲשָׁשָׁא אַחֲרִיתִי שְׂכ' הַתּוֹס' בַּד"ה
מַתְנִי וְעֵינּוּן מְהַרְשׁ"א וּמ"ש מְהַרְשׁ"א דַּא"כ נִימָא דל"פ אֲלָא אֲלִיבָא דר"מ אַבְל לר"י לַכ"ע פְּשֵׁר
וְלֹא תַעֲשֶׂה וְכו' ג' כ' לְעֵיל בְּתוֹס' ע"ש וְלִיתָא דְאַפּוֹשִׁי פְּלוּגְתָּא לֹא מְפָשִׁי בְּדָבָר שְׁלֹא גִילּוֹ דְעַתָּם
דְּפִלְגִי בִּיָּה: דף ע' ע"ב בד"ה וּמִי וְכו' א"נ וְכו' עַכ"ל עַמ"ש מְהַרְשׁ"א ו"ל וּמ"ש הַזִּי שְׁדַבְּרִיו
תְּמוּהִים דְּלַפ"ד דְלְשִׁי הַמְק' טַעְמָא דר"ל דְלָא מְדַמִּי לְשׁוֹטָה מְטַעְמָא אַחֲרִינָא וְלֹא מְטַעְמָא דְסַמִּי
בְּיָדָן א"כ מַאי מְקַשִׁי הַתּוֹס' לר"ל הָא שְׁפִיר דְלֹא הָק' הַגְמ' אֲלָא לר"י: בַּד"ה אֲלָא וְכו' דַּקס"ד
וְכו' עַכ"ל הָא בְּשִׁמְעֵתִין אִפִּי לְמַתְרֵן ס"ל פֶּן וּל"פ הַמְק' בְּזָה וְלֹא כ' קס"ד אֲלָא לְאַפּוֹקִי ס'
הַגְמָרָא דַּפ' אֵלוֹ נְעֻרוֹת וְעַמ"ש בְּדַבּוּר שֶׁאֵח"ז: בַּד"ה חִינְשִׁי וְכו' וְשְׁמָא יֵשׁ שׁוּם דְרַשָּׁא וְכו' עַכ"ל

לפום שְמַעְתִּין דְלַעֲנִין גְלוֹת בְּעִי לְאַלְתֵּר א"צ לְשׁוּם דְרִנְשָׁא דְבְדִרְשָׁא שְהִבְיָאוּ בְדַבּוּר שֶלֶפ"ז סְגִי
דְמִקְרָא דְיָכוֹל עֲלִיו שְמַעְיָ לַעֲנִין גְלוֹת בְּעִי לְאַלְתֵּר א"כ פְּשָׁאָנוּ אוּמְרִים הָרוּחַ בְּלִבְלָתוּ הָרִי
בְּלָאֵי הָרוּחַ לֹא הָיָה מֵת לְאַלְתֵּר מִשָּׂא"כ בְּמִזִּיד וְלֹא הִנְצָרְכוּ לִזְמַר דְאִיפָּא שׁוּם דְרִנְשָׁא אֲלֵא לְפִוּם
ס' דפ' א"נ א"כ פִּי הִיכִי דְלֵא תִקְשָׁה לִיה מְבַרְיִיתָא זֹאת אֲמַאי אֵינּוּ גּוֹלָה וְלִהְיִי סְמָכוּ לְזָה וְהָא דפ'
א"נ וכו': דָּף ע"א ע"א גמ' קְתַנִּי מֵיהֵת עֲדִיּוֹת ק"ל נִזְקָמָה בְּעֲדוֹת דְקִיּוּם שְטָרוֹת לִפְמ"ש הָרִיב"ש
סִי שפ"ב ותי"ג ופ' מור"ם בְּהִגָּה בַח"מ ס' מ"ו דִּין ז' דְבְקִיּוּם שְטָרוֹת דְרַבְּנָן אֲפִילוּ מִפִּי פְתָבָם
ע"ש וְהַשְׁ"ךְ שֵׁם הוֹכִיחַ מְדַבְרֵי הָרֵא"ש בְּשִׁמְעֵתִין דְלֵא פְהֵרִיב"ש וְה' תּוֹמִים כ' דְבִפְקֻחַ דְנוֹקָא הוּא
דכ' הָרִיב"ש מְטַעַם דְסְמִיךְ בְּקִיּוּם שְטָרוֹת עַל ס' ר"ת בְּעֲדִים דְעֵלְמָא דְכְשָׁרִים אֲבָל בְּנִשְׁתַּקֵּק מוֹדָה
דְבַעֲנִין מִפִּיהֶם ע"ש וּלְפ"ז נִיחָא מַה שְׁהִקְשִׁיתִי אֵיבְרָא מְדַבְרֵי הָרִיב"ש שֵׁם לֹא מוֹכַח הִיכִי ע"ש
וְעִינֵן בַּס' א"ז בְּבִתְרָא ד"מ ע"א בַד"ה קִיּוּם שְטָרוֹת מ"ש מְשֵׁם עֲלִיּוֹת דַּר' יוֹנָה דְמְבֹאָר לְהִדְיָא
דְלֵא פְהֵרִיב"ש ע"ש: דָּף ע"ב ע"א תוּס' בַד"ה הִיכִי וכו' הִתְקִין רַב וכו' עכ"ל עמ"ש מְהַרְשָׁ"א ז"ל
וּי"ל דַּלְס"ד דגמ' פֶּאן דַּאמ"ר אִפִּי בַע"פ הוּא דְהִנְצָרְכוּ לְמִימַר פֶּן וְכוּ מ"ש הַתּוֹס' גְּבִי רַבָּא לֹא
כ"כ אֲלֵא לְתִי הָא אֲבָל לְפִוּם וַאֲב"א אֲצ"ל פֶּן: ע"ב פִּירִש"י בַד"ה ור"י וְאַשְׁמְעִי רַב"א וכו'
עכ"ל לֹא הו"ל לְאַשְׁמוּעִי וכו' דְהָא מְבַרְיִיתָא דְתַנִּי עֲלָה רַבּוּתֵינוּ הִתִּירוּהָ שְמַעְיָ זֶה וּמַנ"ל דְרַבָּא
לֹא שְמַעְיָ לִיה הִךְ בְּרִיִיתָא וְלֹא הוּל"ל אֲלֵא דְאַשְׁמְעִי הִלְכָה כַר"י: תוּס' בַד"ה אָמַר וכו' וּמְסִיק
דְרַבָּה וכו' עכ"ל כ' מְהַרְשָׁ"א ז"ל דַּמְפִּירִש"י נַר' דְרַבָּא וְרַבָּה ל"פ אֲלֵא בְּסֵתָם וַאֲ"כ הַמ"ל מִמְתַּנִּי
דַּאִם מִתִּי מַחֲוִלִי זֶה גַם לְרַבָּה וְרַבָּא וכו' וְנִרְאָה דְמַה שְׁנִרְאָה מְדַבְרֵי רַש"י דְמוֹדוּ בְּתַנְאֵי הִינְיָנוּ
בְּתַנְאֵי אִם מִתִּי לְחוּד אֲבָל מַחֲוִלִי זֶה גֵרַע כַּמ"ש הַתּוֹס' בַּסַּה"ד וְעִינֵן לְמְהַרְשָׁ"א ז"ל מ"ש שֵׁם
בַּסַּה"ד: דָּף ע"ג ע"א גמ' אֵיִתִּיבִיָּה רַבִּינָא לְרַבָּא וּי"ל אִיךְ רַבִּינָא רִישָׁא דְבְרִיִיתָא וְעוֹד מַאי קָאָמַר
וּמִשׁוּם דְקִשְׁיָא רִישָׁא לְסִיפָא לֹא מוֹתְבִינֵן תִּיּוֹבְתָא הָא וְדַאי דְלֵא מְצִי לְאוֹתוֹבִי מְסִיפָא פִּינֵן דְרִישָׁא
מְסִייעַ לִיה וּלְפַמ"ש הַתּוֹס' בַד"ה אֵיִתִּיבִיָּה בְּתִי הַב' נִיחָא הַפֶּל שְפִיר וְעִינֵן לְהַרְשָׁ"א בַּח"י: ע"ב
תוּס' בַד"ה נִתֵּן וכו' וּמִיְהוּ לַר"א דָּאָמַר פְּנוּי וכו' עכ"ל ק' א"כ מַאי פְּרִיךְ אָף הָא שְפִיר קָאָמַר אָף
דְהִינְנוּ דְחִינְשִׁינֵן לְתַרְנוּנֵיהוּ וְאַסוּרָה בְּתַרוּמָה וּבְעֵי גִט וּי"ל פִּינֵן דְחוּשְׁשִׁין דַּת"ק הוּא וְדַאי קָאָמַר
פְּמוּ חוּשְׁשִׁין בְּמִי מִיְלִין בַּפ"ק שְהֵרִי ת"ק קַאמ' דַּאִין חוּשְׁשִׁין לְקִדּוּשִׁין א"כ וְדַאי בִּיאַת זְנוּת הִיא
וּר"י לֹא נִקְטַ אֲלֵא חוּשְׁשָׁא דְקִי מְשַׁמַּע דְבַזְנוּת מוֹדָה לַת"ק דְוַדַּאי זְנוּת וַאֲ"כ מַאי אָף הָא סְתָרָן
אַהֲדָדִי כַּמ"ש הַתּוֹס' בְּסַמוּךְ: בַד"ה תַּנָּא וכו' וְאַפִּי מֵת מַאוּתוֹ חוּלִי וכו' עכ"ל עִינֵן לְמְהַרְשָׁ"ל
וּדְבָרֵיו עִיָקֵר וּמ"ש מְהַרְשָׁ"א ז"ל דְמַאִם מִתִּי ל"ק מִשׁוּם דְעוֹמֵד לְהַתְּבַרֵר ע"ש תִּימָה דְהָא רַש"י
כ' דְטַעַמָא דַּר' מְשַׁעַת נְתִינָה עַד סְמוּךְ לְמִיתָה מִשׁוּם דַּאִין בְּרִירָה וְכַה"ג דְשַׁעַת נְתִינָה עוֹמֵד
לְהַתְּבַרֵר אִפִּי אָמַר מַחֲוִלִי זֶה וַאֲ"כ בַע"כ דְאַפִּי בְּעוֹמֵד לְהַתְּבַרֵר אִין בְּרִירָה וַאֲ"כ קִשְׁיָא מַאִם
מִתִּי לְחוּדָה וְעוֹד לְפ"ד מַאי מִק' הַתּוֹס' נִימָא דְרַש"י מַפ"ל בָּאִם מִתִּי לְחוּדָה דְהָא רַש"י ס"ל
דְמִילְתָא בָּאִפִּי נְפֻשָׁה הִיא וְלֹא שְמַעְיָ לִית תוּס' שְהִבְיָאוּ הַתּוֹס' בְּסַמוּךְ: בַד"ה אָמַר וכו' וַאֲע"ג
דְקָאֵי אֲרִישָׁא וכו' עכ"ל מ"ש מְהַרְשָׁ"א דְאַפִּי לְפִירִש"י צ"ל פֶּן דְהָא ר"י ס"ל זְמַנּוּ שֶׁל שְטָר
מוֹכִיחַ וַאֲע"ג דְרַש"י פְּתַב דְפְרִיךְ אִפִּי לַר' יוֹסִי מ"מ אֵינּוּ מְוַכְרַח בְּגַמ' מִשָּׂא"כ לְפִי הַתּוֹס': דָּף
ע"ד ע"א בַד"ה אֲשָׁם וכו' וְשָׁמָא וכו' עכ"ל עִינֵן לְמְהַרְשָׁ"א ז"ל וּבְגַמ' כְּרִיתוֹת בַּר"פ ס' אֲבָל קָאָמַר
בְּגַמ' דַּר"מ לֹא בְּעֵי קְבִיעוֹת לְאַסוּרָא וְלֹא בְּעֵי חֲתִיכָה מַב' חֲתִיכוֹת אֲלֵא דְהִינְנוּ דְנוֹקָא לְמ"ד מִשׁוּם
אַיְקָבַע אִסוּרָא אֲבָל לְמ"ד מִשׁוּם דַּא"א לְבַרֵר אִסוּרָא וְלְמ"ד מִשׁוּם מְצוֹת אֲפֻשָׁר דַּלְר"מ בְּעֵי
חֲתִיכָה מַב' חֲתִיכוֹ וּמ"מ אִיפָּא לְמִזְדַּק בְּדַבְרֵי הַתּוֹס' דְמְסוּגְיָן גּוּפָא מוֹכַח דַּר"מ לֹא בְּעֵי חֲתִיכָה
מַב' חֲתִיכוֹת דְקָאָמַר אֲשָׁם תְלוּי א"ב דַּר"מ לֹא מִיְיִתִי אֲשָׁם תְלוּי מִשׁוּם דְמְשַׁעַת נְתִינָה הָא לַא"ה

מִיָּתִי אֲשֶׁם תְּלוּי: ע"ב גמ' אצטליתו דוק' קאמר הק' הרשב"א במ"ע אי מרצונו תפשוט בעיא דמחולין מרבנן ואי בע"כ א"כ ש"מ דנתינה בע"כ שמה נתינה דאפילו רבנן ל"פ אלא משום דאיצטלית דוקא וא"כ קשיא לרבא דאמר לקמן לא שמה נתינה וכן הקשו התוס' בערכין דל"א ע"ש ומדבריהם נר' דס"ל דלמ"ד לא שמה נתינה אפי' בקבלם לא מהני דלא כמ"ש מר"ן בב"י א"ה סימן קמ"ג בשם מהר"י ב"ר רב ו"ל דלא פליגי לקמן בנתינה בע"כ אי הוי נתינה אלא בשלא קבלם אבל בקבלם אפי' בע"כ שמה נתינה לכ"ע דאי איתא מה הוק"ל להתוס' והרשב"א הא שפיר אתיא בקבל דמי האצטלית דלכ"ע הויא נתינה אלא ע"כ דס"ל למ"ד לא שמה נתינה אפי' בקבלם מייירי: דף ע"ה ע"א גמ' מכלל דבעלמ' נתנה בע"כ וכו' פתבו התוס' בערכין דס"ל לרבא דאי בפניו מהני בע"כ אפי' שלא בפניו לזכות ע"י אחר והקשה הרשב"א הרי גט יוכיח דיכול לגרשה בע"כ ואינו יכול לזכות לה גיטה ע"י אחר ע"ש וי"מ במ"ש מהר"י פי רב דפלוגתיהו בלא קבלם דוקא וכמו שפתבתי לעיל בסמוך וא"כ לא פתבו התוספות פן אלא אלא בכה"ג דאפי' לא קבלם מהני א"כ א"צ זכיה אלא להוציאם מרשותו סגי ולכך מהני ליתנם ליד אחר אבל גט דבעי קבלתה ממש קבלת אחר לא הוי פקבלתה מיהו ככר פתבתי לעיל דאדרבה מדברי התוס' שם מוכח דלא כמהריב"ר אלא י"ל דאפי' להחולקים על מהריב"ר לא חלקו אלא דלמ"ד לא הויא נתינה ס"ל דאפי' בקבלם לא הוי נתינה אבל למ"ד הוי נתינה ס"ל אפילו בלא קבלם וס"ל דפלוגתיהו דהני אמוראי בכל גוונא בין קבלם בין לא קבלם וא"כ הוי נתינה אפילו בלא קבלם מהני ול"ק מ"ש הרשב"א מגט ועיין לה' פר"ח בתשובה בס' מ"ח סי' ה' ע"ש: תוס' בד"ה לאפוקי וכו' אבל שלא יהא מתנה עמש"ב וכו' עכ"ל אבל תנאי ומעש' בד"א הוא מסברא ולא מתנאי בגו"ר זליף כמ"ש מהרש"ל ו"ל אבל מ"ש מהרש"א ו"ל דל"ד דע"מ פאומר מעכשיו ליתיה להך משפט דתנאי ומעש' בד"א ע"ש ליתא דהא משפחת לה פאומר בתנאי שתעשה דבר פ' דלא הוי כמעכשיו אלא פאומר ע"מ נאפי' פאומר על תנאי אפטר דלא הוי כמעכשיו אלא דמרון בב"י בסימן כ"ז כ' פדעת הר"מ דעל תנאי פאומר ע"מ ע"ש אבל פאומר בתנאי מילתא דפשיטא היא דלא הוי כמעכשיו: בא"ד רוב מצות ע"י שליח וכו' עכ"ל דבריהם תמוהים דאם תאבו הוא תנאי ומשפט תנאי דאפטר לקיימו ע"י שליח היינו ר"ל המעשה אפי' לקיימו ע"י שליח ועיין במהר"ם שירי וה' מכתב מאלהיו הביא דברי העיטור דמפ' דהקפידא על התנאי ולא על המעש' ויישב עפ"ז דברי התוס' הלו מיהו מדברי התוס' לקמן דפ"ד ע"א בד"ה ע"מ אין נר' פן ע"ש: ע"ב מתני' ע"מ שתשמישי את אבא ב' שנים הר"מ בה' גירושין כ' או שמת האב ע"ש והמש"ל בפ"ח דין כ"ב הק' מפאן לדעת הר"מ דבעי שיתקיים התנאי בפועל אמאי במת האב לא הוי גט ותי' דכוננתו על ב"ש הראשונים פמו דקי"ל בפסק לזון את בתה ה' שנים ושוב צד דבתנאי לא בעי ב' שנים הראשונים ע"ש ויש להוכיח פן מדאמר ר"א בשמעתין כל סתם כמפרש יום א' וב"ש דקתני היינו יום אחדמהב"ש והשתא פין דהוי כמפ' יום א' אמאי לא בעי יום אחד הא' מיהו י"ל דש"ה דיום אחד ל"ד אלא אפי' שעה אחת כמ"ש התוס' ובנדאי דלפ"ד בפעם אחת שתשמישה סגי וזהו דומיא דתנאי דמאתים וזו דלא בעי הראשונים וכמ"ש ה' מש"ל שם ע"ש: גמ' הא מני ר' היא וכו' משמע דלרבנן לא הוי גט וק' הא אפי' לרבנן הוי גט דהתנאי בטל דהו"ל תנאי ומעש' בד"א ולשי' התוס' דרבנן דר"מ פליגי אפוליהו תנאי גיחא די"ל דאתיא כרבנן דר"מ אבל לשי' רש"י דלא פליגי אלא בכפילה ק' וצ"ל דל"ל לר"א משפט זה דתנאי ומעש' בד"א פמו רבא דל"ל משפט זה כמ"ש מהרש"א בתוס' הק' הפנ"י לוקמה כר"י דזמנו ש"ש מוכיח עליו והוי כמעכשיו ע"ש ולפי מה שצדד ר"ת לעיל דע"ב בתוס' בד"ה מהיום דאם מת בו לא מהני זמנו של שטר גיחא דבריינתא

קתני ה"ז מגורשת משמע בכל גוונא אפ"ה קחזירו בו ביום: תוס' בד"ה מת וכו' דאין זה פרישות הקשה מהרש"א אאימא היא גופה אתא לאשמועי' דלא הוי פרישות ע"ש ול"ק דחדוש זה אינו תלוי במת האב דאפ"ה בחיי האב לא הוי גט כיון דלא הוי פרישות: דף ע"ו ע"א מתני' והנה הולך מיהודה לגליל הא דלא תנו איפכא והנה הולך מגליל ליהוד' והגיע לאנטטיפטרס לא בטיל וכדפרש"י בבבביתא דאגב אורחיה אשמועי' דעל הלינה הראשונה נתפגון ואפ"ה חזר והלך ושהה לי פבר בטל תנאו בהליכה הראשונה: ע"ב תוס' בד"ה ולא וכו' או שפא דוקא וכו' עכ"ל מ"ש מהרש"א ו"ל דהו"מ לאוכוחי מרב' לעיל ע"ש הוא תימה דלעיל מסיק הגמ' אבע"א הקא פרבנן ובאמר מהיו' וקמ"ל הני לישני: דף ע"ז ע"א גמ' ואי אשמועי' גנב הקשה: השע"ה מדאמרין בפ"ק דמציעא די"א גבי גט לכ"ע חצירה משום ידה ופליגי במציאה וכו' רש"י דדוקא גבי גט דלשליחות א"צ קרא דמןשליחה נפקא אכל גבי גנב י"ל מטעם שליחות ואצט' דלא תימא אין שליח לד"ע והשתא הא לכ"ע חצר משום יד לא ילפי' אלא מגט וא"כ אמאי אצט' קרא גבי גט ומאי קאמר ואי אשמועי' גנב עכ"ד וי"ל דהגמ' אצט' ליישב קראי גם אליבא דשמאי דס"ל יש שליח לד"ע לחד שנויא בגמ' בפ"ב דקידושין וא"כ גם קרא דגנב לא אצט' אלא לידה אכל לשליחות ילפי' שליחות מגירושין מיהו לפמ"ש מהרש"א שם במציעא דהתוס' לא ס"ל פ"ש"י בזה ע"ש אפתי ק': ע"ב גמ' ומ"ס חצר משום שליחות אתרבאי הק' מהרש"א ו"ל דבפ"ק דמציעא די"א אמרי' דלכ"ע גבי גט משום יד אתרבאי דלשליחות מןשליחה נפקא ע"ש בפירש"י ול"ק דבגמ' שם די"ב אמרי' דחצר משום יד אתרבאי ולא גרע משליחות ונהי דהתם אמרי' הכי לעולא היינו משום דבעי' לאוקמה אפ"ה בע"כ אכל הגמ' הקא בס"ד לא מיירי אלא מדעתה ועולא ס"ל משום יד לחוד ור"א דגם משום שליחות ומהני אפילו אינו עומד בצדה: תוס' בד"ה ותיזיל וכו' בש"מ הקילו עכ"ל כיון דלא אפשר בע"א אכל טלטול הגט אפשר בע"א אע"ג דמ"מ איכא איסורא דאין קונין בשבח שאני קנין דקי"ל כמ"ש קונין בשבח כ"כ הרא"ש ו"ל ועיין מהרש"ל ו"ל ע"ד הרא"ש ו"ל פי' רש"ב"ם ו"ל דדרך ר"ה מפסקת ביניהם וכתב עליו ולא נהירא דהא יכול למסרו לה שליח ע"ב מדבריו אלה מוכח דיכול למנות שליח אחד פתיבת הגט דלא פמהר"י מינץ בסדר הגט שלו ע"ש ועמ"ש באה"ע סי' קכ"ו ע"ש: בד"ה פליג וכו' וגם מסתמא עכ"ל פי' מתחילה הוק"ל דהא סתם פסלה לית ביה יו"ד וא"כ הוי פרמלית ואפ"ה תימה דהתם בפסלה הגבוה יו"ד כדאמרן דלא אמרן ונדחוק דלא בסתם פסלה איירי מ"מ קשה דמסתמא אית ביה ד' ועיין למהרש"ל ו"ל ונר' שהבנתו פדברי התוס' כמ"ש ול"ק מ"ש מהרש"א ו"ל עליו ועיין למהר"ם שיף ו"ל: : דף ע"ח ע"א גמ' והלקתא בכפות הר"מ בפ"ה מה"ג פ' דישן מדרבנן הוא דפסול וע"ש להלח"מ ונ"ל דבס"ד דגמ' ודאי דהנה ס"ד דרבא בישן ס"ל דאינו גט פלל דמדמה ליה למחלה ומסיק דליתא דלא מדמי' שהרי בכפות קי"ל דכשר אפילו לכחלה ש"מ דלאו בכל גוונא הוי חצר מהלקת וא"כ י"ל דגם ישן פן הוא אלא דס"ל להר"מ דישן מיהא פסול מדרבנן כיון דל"ד לכפות: שם וליחזי דמאן קדים מק' נימא שהנה אדם אחר יושב שם ואחר שפאו האיש ואשתו הלוף האיש ההוא וקנו שניהם פהלקתו אכל כ"ז שהנה שם הווי ד"א שלו ולא זכו לא האיש ולא אשתו ול"ק דד"א של אדם אינם נקנות לו לענין שלא יוכל אדם אחר לזכות בהם אלא לענין שיוכל הוא לזכות ולא לעכב קניית אדם אחר בקנייה שאין להאדם ההוא שום שייכות בה ומ"ש הר"ן בהלקות פאן דמיהא שמעי' דכיון שזכה בו בד"א אין אדם אחר יכול לזכות בהם היינו במדי דאית ליה להזכה ראשון שייכות בה דבהכי מיירי שמעתין: ע"ב גמ' ותגרש מאוירא דד"א יש לחקור מ"ש מהא דאמרי' בפ"ק דמציעא ראה את המציאה ונפל עליה דל"ק דגלי דעתה בנפילה

ניחא ליה דליקנייה בד"א לא ניחא ליה דליקנייה ה"נ נימא פיון דזרקו לידה בינדה ניחא ליה דליקנייה בד"א לא ניחא ליה דבקינייה דבעל תליא מילתא גבי גיטין וי"ל: שם תפשוט דבעי ר"א וכו' הק' הרשב"א ו"ל דנימא שאני הכא שאין סופו לנוח ותיירז דה"ק דא"כ תפשוט הבעיא דאור שאין סופו לנוח או תפשוט הבעיא דר"א ע"כ וק' דא"כ לא תפשוט תדא מנייהו דזיל הכא קמדחי ליה זיל הכא קמדחי ליה וא"כ אין אתה יכול לפשוט תדא מנייהו והדק"ל: דף ע"ט ע"ב תוס' בד"ה פנימית וכו' ומיירי פשהמחיצות החיצונות מפסיקות וכו' עכ"ל לפמ"ש מהרש"א בפ' הב' דהמחיצות זו לפנים מזו והתצר הפנימית הג' מחיצות עודפות ע"ש צ"ל דהתוס' פאן אזלי פפי הת' הב' שפתבו לעיל בד"ה פגון אבל לת' הא' בג' מחיצות משתמר וסגי בהכי: גמ' אם נתגרשה תנשא לכתחילה כ' הרא"ש דהכא מיירי בנתנו לה הבעל מידו לידה ולא ע"י שליח וכו' ע"ש ויש להוכיח מדבריו דגט הנעשה ע"י שליח הולכה דקי"ל אפי' מוקדם פשר דקלא אית ליה אם אחר שנעשה שליח אחר כמה ימים נטלו הבעל ונתנו לה פשר דכיון דתחילתו נעשה ע"י שליח קלא אית ליה דאלת"ה הא גט מוקדם הוא ופסול מיהו י"ל דלשמואל הכא ס"ל כר"י דאמר לעיל די"ח דר"ש מכשיר אפילו אחר עשרה ימים וכדאי הוא ר"ש לסמוך עליו בשעת הדחק פדאמרי' לעיל די"ט ושעת הדחק היינו הלך הבעל למה"י כדפירש"י שם וה"נ מיירי בהלך למדה"י כדפירש"י פאן: דף פ' ע"א תוס' בד"ה ויש עירו וכו' דה"ד עיר שדרין בה' כ' מהרש"א וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"ל ונ"ל לנישב דנוקא גבי עיר הלידה הוא שכ' התוס' פיון דא"צ לקותבו אם שנה פשר משום במקום הלידה א"צ לקותבו אפילו לכתחילה ומנהג הוא דנהגו לקותבו אבל מקום הדירה מן הדין לכתחילה צריך לקותבו ותקנת חכמים היא אלא דאם לא פתבו פשר בדיעבד בזה א"ל אם שנה פסול אף דאם לא פתבו פשר ועיין בפוסקים: בד"ה פי יתביתו וכו' אלמא אע"פ שלא היה בעיר עכ"ל כ' מהרש"א ו"ל דסמכו עצמם אמ"ש בסמוך יאמרו שאחרוהו וכו' ע"ש ולפ"ד אחר שתי' התוס' דגט מאוחר פשר טפי אבל היה במזרח וכו' במערב וכו' נדחית הראיה זו אלא דבשאר שטרות נמי אם כ' היני בשילי פסול ואין זה במשמע דבריהם: הרא"ש ו"ל הביא ראיה דכ' היני בשילי לא קפדי אסופר ממ"ש מצאו בשוק חתמו ונתנו לה פשר ע"ש וראיה זו עצמה הו' היתה בגט מאוחר דפסול דנוקא אעדים קפדינו ולא אסופר: ע"ב בד"ה זו וכו' ולדידיה אסור לגרש בו עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל בכוננת דבריהם ועדיין יש לגמגם בדבריהם במ"ש בת' ה"ר אלחנן ו"ל דכ' לשם מלכות אחרת פסול לגרש בו משמע דלשם סנטר פשר לגרש בו לכתחילה וזה לא לרב ולא לשמואל לפי מה שהבינו עכשיו דמגורשת דקאמר היינו אם נתגרשה דלא חידשו דמגורשת פשר לגרש בו אלא לד"ת ומה שדקדק מהרש"א ו"ל בת' אמאי הוצרכו לומר דלשם סנטר שאני וכו' ע"ש ל"ק דהוצרכו לזה לתרץ למה שהק' לספרים דגרסי רב דתק"ל דרב אדרב וכדי שלא נדחוק תרי אמוראי וכו' הוצרכו לחלק בין הנושאים וזה פשוט בדבריהם: דף פ"א ע"ב גמ' אמוראי נינהו מסוגיא זו מתבאר דט"ס נפל בספרי' בחולין דמ"ג ע"א דגרסי' אמר רבב"ח אמר ר"י הלכה פסתם משנה דהא הכא רבב"ח הוא דסבר אין הלכה פסתם משנה וכן נר' מדברי התוס' שם ועיין לה' דברי אמת בקו': תוס' בד"ה ב"ש וכו' אע"ג דביבמות וכו' עכ"ל לפמ"ש במ"א דלאו ונעשה דמחזיר סותו ליתיה אלא בנישואין אבל בננות ליתיה יש לתרץ קושיותם די"ל דב"ש לטעמייהו דס"ל בסוף מכילתין לא יגרש את אשתו אלא א"כ מצא בה ערנות דבר וא"כ י"ל דנוקא הכא הוא דס"ל לב"ש אדם עושה בא"ז משום דאי לשם נישואין עובר בלאו ונעשה ועיין להרב"ז ח"א סי' רע"ז ובמ"א הארכתי בזה: דף פ"ב ע"א גמ' אבל בע"מ מודו ליה וסיפ' דמתני' בכיצד יעשה הול"ל יחזור ויאמר לה ע"מ וי"ל פיון דמתחלה א"ל חוץ אפילו אמ"ל

אח"כ ע"מ הוי שיורא פיון דגילה דעתו מתחילה דלשיורא מכנין אח"כ הראו או לי שכ"כ הפנ"י:
ע"ב תוס' בד"ה אפי' וכו' ונשא אהו של פ' וכו' עכ"ל ל"ד נשא אלא קדשה ול"ק מ"ש
מהרש"א ז"ל ובתשו' מרן חא"ה סימן י"ב נסתפק בע"מ שלא תנשא לפ' אם קדשה אי בטל הגט
דקדושין בכלל לשון נישואין או לא וה' שמחת יו"ט סי' צ"א תמה עליו דממ"ש התוס' בדבור זה
בסמוך אבל בע"מ שלא תבעל ולא תנשא קשיא מוכח מדבריהם דאפי' קדושין בכלל שלא תנשאי
ע"ש וי"ל דשאני הכא פיון דאמ"ל שלא תבעלי מה הוסיף בשלא תנשא אם לא קדושין אבל
בע"מ שלא תנשא גרידא אין קדושין בכלל: בא"ד פיון שנאסרה וכו' לא תשיבא לגבי יבם אשת
אח וכו' עכ"ל נר' דה"ט דלא תשיבא אשת אח משום דאין איסור אשת אח חל על איסור א"א
ול"ל דכולל הוי מיגו דאתסר על שמעון דהא לשמעון לא נאסרה אפי' אשת אח דהא ראובן אמר
חוז משמעון ואם פנים הדברים בכוננת' יש להוכיח כמהרש"ל דכ' דקושני' לא קשיא אלא אי
ראובן אמר חוז משמעון ע"ש דלא כמהרש"א שכ' דקושני' התוס' היא אפי' בקידשה ראובן סתם
ולא כ' דאמר ראובן חוז משמעון אלא לרבנותא ע"ש דלפ"ד לא תי' פלוס התוס' דאכתי קשיא
בקידשה ראובן סתם דהוי איסור כולל מהו גם למהרש"ל קשיא דהא משפחת לה באיפא אח
אחר: דף פ"ג ע"א מתנה מי קא"ל דלא סגי דלא ' מינסבא וכו' מפאן הוכחתי ספיקו של הפר"ח
במ"ח בתשו' סי' ו' אם קדש אשה ע"מ שלא ליבם אלא לחלוץ אי הוי מתנה עש"ב ע"ש דאי
איתא הו"ל להגמ' למי' הא אפשר בחליצה ולא אמרי' פל שאינו עולה ליבום וכו' פיון דמפח
התנאי הוא דאינו עולה ליבום וכמ"ש הרשב"א בחי' ריש יבמות ועוד הארכתי בסוגיא זו במ"א:
תוס' בד"ה ועמדה וכו' מדתניא בתוס' ע"מ שלא תנשאי לאבא וכו' עכ"ל ובתוס' גופא לא הוק"ל
אמאי תני אבא ואביה אפי' אדם אחר משום די"ל דתוספת' רבנן היא דהוי שיוור לאדם אחר אבל
אבא ואביה לא הוי שיוור וכדתנן לקמן: ע"ב גמ' ע"מ שלא תלכי לבית אביה לעולם וכו' כתב
הרשב"א בחי' בשם הרמב"ם דאע"ג דאם נפל או מקרו לא הוי בית אביה מ"מ לא הוי פרישות
אלא אי הותרה כמה שנאסרה אבל כה"ג הדי מ"מ לא הותרה בבית אביה דהשתא לאו בית אביה
הוא וע"ש מ"ש ע"ד מתוס' ומתגמרא ונ"ל דד"ז דמי לע"מ שלא תנשאי לפ' דאם מת ההוא פ'
לא אגיד ביה עוד ומ"מ לא הותרה כמה שנאסרה וא"כ לראב"ע דס"ל דע"מ שלא תנשא לפ' לא
הוי פרישות משום דלא הותרה כמה שנאסר' גם ע"מ שלא תלכי לבית אביה לא הוי פרישות אבל
רבנן דלא פרכי לר"א מפרישות ע"כ דס"ל דכה"ג הוי פרישות ורבא כראב"ע ונ"ל מפרישות
והגמ' דקאמר דלרבנן מבע"ל לכדרבא היינו אבבא דע"מ שלא תשתי יין אבל בבא שניה לא
אתיא אלא בראב"ע וניחא הפל ולא קשה פל מ"ש הרשב"א ז"ל: דף פ"ד ע"א גמ' הא לאחר
תנשא עמ"ש מהרש"ל ז"ל ונ"ל דדוקא מעיקרא דקאמר ר"ן אם נשאת לאחר לא תצא דמשמע
לכתחילה לא תנשא לאחר הוא דק"ל דע"כ לא מדמי לה ר"ן לקונם עיני בשניה דאי מדמה לה
אפילו לכתחילה תנשא פדהתם אלא ע"כ דס"ל לר"ן דל"ד משום דהכא אין בידה א"כ מן הראוי
היא שתצא ולהכי חזר ר"ן ואמר דמאי דקתני בברייתא לא תצא קאי אאם נשאת לו אבל לאח'
אה"נ דתנש' לכתח' דדמי לקונ' ואקשי ליה רבא דל"ד: תוס' בד"ה הכא וכו' אין בידה שישאנה
עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל לחלק בין נישואין לבעילה לענין דמחשדא ליה דלקמן איירי בזנות
ולכך קאמר רבא בידה וכו' ע"ש ומדברי רש"י ז"ל שם נראה דלקמן נמי איירי בנשואין אמנ'
מדברי התוס' לקמן בד"ה ע"מ נראה דמפ"ל בבעילה בלא נישואין ומחלקי בין איסור פנויה דקיל
לאבא ואביה ע"ש: ע"ב בד"ה שתוקי וכו' ורבא לטעמיה וכו' עכ"ל כ' מהרש"א ז"ל דברייתא
בחזר איירי ומ"ש התוס' דפסול מדינא בחוץ במ"פ לפני התנור היינו בלא חזר ע"ש ודברי

תמוהים דהתוס' לקמן כ"כ בד"ה לפני אמאי דקאמר אבל לפני התנרף ד"ה פסול ופשוט שהוכרחו לומר פן שם משום דק"ל דאי בע"פ אינו פסול מדינא א"כ בע"מ פסול בכתב וכשר בע"פ והא רבנן אמרי פלגא פל פוסל בע"פ פוסל בכתב ולכן הוכרחו לומר דאפי' בע"פ בחוץ פסול ולכך בע"מ פוסל אין אפי' בע"פ בברייתא וא"כ אפי' בחזר דאיירי הברייתא קאמרי פסול מדינא: בד"ה פל וכו' ובסמוך מכשר ר"ז וכו' עכ"ל ר"ל דלפני רש"י ז"ל דהכא בנתקנים התנאי א"כ לא חזר א"כ אפי' בע"פ פסול אחר התנרף דגזרי' ע"מ אטו חוץ דחוץ לאחר התנרף פסול מדינא כמ"ש התוס' וא"צ לגזור לאחר התנרף אטו לפני התנרף אלא לאחר התנרף גופה גזרי' ע"מ אטו חוץ והיכי קאמר ר"ז לאחר התנרף ד"ה פשר פנ"ל ולק"מ מ"ש מהרש"א ז"ל ע"ש: דף פ"ה ע"א גמ' חוץ מקרושי קטן מהו לדעת ר"י בר ברזלי ז"ל דס"ל דאב יכול לקדש אשה לבנו קטן משום דהו"ל זכות וזכנו לאדם שלא בפניו הכא מיירי באין לו אב ואע"ג דמבע"ל סתמא מיתוקמא באין לו אב דוקא והא דפשיט הגמ' מדתנן קטנה שאמרה וכו' ולא מוקי לה וכו' בינש לה אב י"ל משום דס"ל להר"י בר ברזלי פאיך פ"י שפירש"י לעיל דס"ה ע"ב דקטנה דיש לה אב אינה מקבלת גיטתה וא"כ ע"כ מתני' באין לה אב מיירי: דף פ"ו ע"א תוס' בד"ה אמר וכו' והתנן פתב סופר וכו' עכ"ל והו"מ לשנויי חתם סופר שנינו כר"י אלא דמשני שפיר ועיין להתוס' לעיל דס"ו ע"ב בד"ה חתם: ע"ב בד"ה יש לה וכו' נימא דשלוש מלכות וכו' עכ"ל הא דלא הוק"ל מגט קרח דלעיל מינה משום דבלא"ה משני במקנשר לא מיירי אבל גבי שלום מלכות דדחיק לאוקמה כר"מ הוק"ל שפיר: דף פ"ז ע"א פירש"י בד"ה וליתכשר וכו' איש אחד הנה ושמו יעקב וכו' עכ"ל היינו לס"ד אבל למאי דמסיק דידעי' דלאו דיעקב הוא ור"ל אלא דראובן זה וכדפרש"י ע"כ דראובן בן יעקב הוא ומאי דפריך ודילקמא בשמא דאבוא חתים ופרש"י וחתים אתרנונייהו צ"ל דכגט א' לא כתב שם אביו דסמך על מי שכותב הוא עצמו בגט הב וכפ"י התוס' ומאי דלא ניתא ליה לפ' בס"ד נמי כפי' התוס' משום פנין דהחתימה שבגט הב אינה חתימתו לא מסתבר דיסמך על מ"ש אדם אחר ועמ"ש מהרש"א בתוס': תוס' בד"ה וליתכשר וכו' והני פאלו וכו' ראובן עד עכ"ל ה"ה דהומ"ל דהני פאלו פתיב ראובן בן יעקב דלא בעי עד פדתנו לקמן ובהכי ניתא למאי דמוקי בגמ' דלא פתוב עד: ע"ב פירש"י בד"ה דילקמא וכו' או שמא וכו' עכ"ל הק' מהרש"א ז"ל דהול"ל דהעברי חתם גונדלית פיוני דקמיה והו"ל ד' הימני ות' ונ"ל ד"ל דהא ודאי וכו' למה יחתום היוני ב' גונדלית פיון דהעברי דלקמיה סתם פמו היוני דקמיה כצ"ל ובספרים פתוב עברי ב' והוא ט"ס הנזכר: דף פ"ח בד"ה ודילקמא וכו' וא"נ דלך"ן וכו' עכ"ל עיין להתוס' בר"פ השולח: תוס' בד"ה והאמר וכו' דמשמע ליה וכו' עכ"ל ולמסקנא דמסיק דארישא קאי ומקונדשת ומגורשת קאמר ומיירי בלא נשאת הא דלא משני דמיירי בנתקדשה קדושין גמורים ובאירוסין משום דאי לא דארישא קאי ודאי דמשמע דבכל ענין מיירי וכינון דארישא קאי קושט' הוא דמותרת אפי' לינשא משום קול ושוברו עמו: דף פ"ט ע"א בד"ה אכלה וכו' בקלא דקודם נישואין וכו' עכ"ל הוכרחו לזה משום דאל"כ רבא לא אתי אפי' כריב"ן ד"ל דריב"ן דוקא דבתר נישואין לענין שלא תצא ומ"ש מהרש"א בזה אין נר' ד"ל ר"א כריב"ן אתי ומאי דפריך הגמ' על ר"א ממתני' היינו דכיון דסתם מתני' דלא כריב"ן לית הלכתא כריב"ן: דף צ' ע"א מדגלי רחמנא באונס מ"ש הפניי דלרבא דאמר לא מהני דוקא בלא תעשה איך נר' פן מסוגיא דריש תמורה ולעי' הקו' י"ל הכא שאני דגלי רחמנא באונס פדקאמר הגמ': מאי דק' בדברי הירוש' שהביאו התוס' הא אחע"א ובמאי חיייל איסור גרושה על איסור סוטה פתבתי במ"א: תם ונשלם חידושי מסכת גיטין ומסכת נדרים דף ב' ע"א מתני' פל פנויי נדרים פנדרים וכו' מפשטא דגמ' בריש סוטה נר' דנדרים נשנית

קוֹדֶם נְזִיר אֶף הַמְּאִירִי בְּמַכִּילֵתִין גְּבִי מֵאֵי דְפָרִיף הַגַּמ' בְּסֻמוֹף מ"ש גְּבִי נְזִיר דְּלֵא קְתָנִי לְכוּלְהוּ כ' דְּנְזִיר נְשִׁינִית קוֹדֶם וּלְכָף פְּרִיף דֵּהוּל"ל כְּפֻלְהוּ בְּרֵאשׁוֹנָה שְׁהִיא נְזִיר ע"ש וּעִפִּי"ד י"ל מַה שֶּׁהָק' הַתּוֹס' לְקַמֵּן אֲמַאי לֹא תְנִי גְבִי שְׁבוּעוֹת פְּנוּי שְׁבוּעוֹת כְּשִׁבוּעוֹת ע"ש דִּי"ל כִּינֵן דְּשְׁבוּעוֹת בְּתַר נְדָרִים דַּס' נְזִיקִין בְּתַר ס' נְשִׁים וְכִינֵן דְּכָבֵר תְּנִי לֵה בְּנְדָרִים לֹא חָשׁ אַבְל הַגַּמ' פְּרִיף מ"ש דְּלֵא תְנִי גְבִי נְזִיר כִּינֵן דְּנְזִיר נְשִׁינִית קוֹדֶם וְהַתּוֹס' תִּי מְשׁוּם דְּלִית בְּהוּ יְדוֹת וְתִי זֶה לֹא יִתְכַן לַמ"ש הַרְמַב"ן וְנִהְיָאוּ הַר"ן לְקַמֵּן דְּשְׁבוּעָה שְׁהוֹצִיאָה בְּלִשׁוֹ נְדָר הוּי יָד לְשְׁבוּעָה וְעַכ"ל בְּקוּ' הַתּוֹס' כְּמוֹ שְׁכַתְבַּתִּי: מִיְהוּ נַר' עֵיקַר דְּנְדָרִים קוֹדֶם וְכַוְנַת הַמְּאִירִי לְתַרְזֵן אֲמַאי נְקִיט הַגַּמ' בְּקוּ' נְזִיר וְלֹא נְקִיט שְׁבוּעָה וְהוּא מְשׁוּם דְּנְזִיר קוֹדֶם שְׁבוּעוֹת אֶף ק' דְּלִשְׁנוּיָא דַּגַּמ' אֲכַתִּי ק' אֲמַאי לֹא תְנִי גְבִי שְׁבוּעוֹת כִּינֵן דְּכַתִּיבֵן נְדָרִים וְשְׁבוּעוֹת גְּבִי הַדְּדִי וְעַכ"ל פְּדַבְרֵי הַתּוֹס' וַאֲכ"ג בַּס"ד נִימָא כֵּן וּמַאי ק"ל לְהַמְּאִירִי: כְּתַב הַר"ן דְּאֹמֵר כְּפָר זֶה אֲסוּר עָלֵי הוּא עֵיקַר הַנְּדָר אֲפִי לֹא הַתְּפִיסוּ אֲלֵא הֵיכָא דְהַתְּפִיס בְּעֵי שְׁיִתְפִּיסוּ בְּדַבְרֵי הַנְּדוּר וְלֹא בְּדַבְרֵי הָאֲסוּר אַבְל בַּפ"ג דְּשְׁבוּעוֹת בְּשִׁמְעָתָא דְּמַתְּפִיס בְּשְׁבוּעָה כ' דְּעֵיקַר הַנְּדָר הוּא בְּהַתְּפִיסָה אַבְל אֲמַר כְּפָר זֶה אֲסוּר עָלֵי הוּי יָד ע"ש וְעֵינֵן לֵה' קָרְבַּן הַעֲדָה וְכ' הַמֶּש"ל בְּרִישׁ ה' נְדָרִים דַּנ"מ אֵי אֲמַר הַרִי אֶתְ אֲסוּרָה עָלֵי כְּאִימָא דְּאֵי הוּי עֵיקַר הַנְּדָר בְּלֹא הַתְּפִיסָה י"ל דְּאֲסוּרָה דְּדַל מְהֵכָא מ"ש כְּאִימָא בְּתַחֲזִי דְּבָרֵיו הִיא נְאֻסְרַת וְכַמ"ש מֵהַרְלַנ"ח אֶף אֵי עֵיקַר הַנְּדָר בְּהַתְּפִיסָה וּמַאי דְּמַהֲנִי בְּלֹא הַתְּפִיסָה הוּא מְדִין יָד דְּגַמְרִי לְדַבּוּרָהּ וְכִינֵן שְׁהוּא גְּמַר דַּבּוּרוֹ מַה לְנוּ לְגַמְרוֹר דַּבּוּרוֹ בְּאִנְפֵן אַחַר ע"ש וְהַרְוָאָה בְּדַבְרֵי הַר"ן כְּאֵן יִרְאָה דְּאֵי אֲמַר כְּפָר זֶה אֲסוּר עָלֵי כְּאִימָ' לֹא מְהֵנִי כְּלָל כִּינֵן דְּהַתְּפִיס בְּדַבְרֵי הָאֲסוּר וְלֹא אֲמַרִי דַל מְהֵכָא מ"ש כְּאִימָא וְכ"נ מְדַבְרֵי הַרִיטְב"א ז"ל ע"ש גַּם מ"ש הַמֶּש"ל מ"ל לְגַמְרוֹר דְּבָרֵיו בַּע"א מְדַבְרֵי הַרְמַב"ן שְׁהִיא הַר"ן לְקַמֵּן בְּנְדָר שְׁהוֹצִיא בַל' שְׁבוּעָה יִרְאָה אֲפִי דְּגוֹרְעִין וּמוֹסִיפִין בְּדַבְרֵיו הוּי יָד מִיְהוּ יֵשׁ לְחַלְק: וְדַע דְּמְדַבְרֵי הַתּוֹסְפוֹת בַּד"ה כָּל נְרָאָה דְּאֵי אֲמַר כְּפָר זֶה אֲסוּר' עָלֵי כְּהַקְדֵּשׁ לֹא הוּי הַתְּפִיסָה וְדוֹק' הֵיכָא דְּאֲמַר עַל כְּפָר אַחַר יִהְיֶה כְּזֶה הוּא דְּהוּי הַתְּפִיסָה וְכ"כ הַרִיטְב"א בְּהַדְּיָא אֶף מְדַבְרֵי הַר"ן שֶׁפ' הֵיכָא שְׁהַתְּפִיס וְאֲמַר כְּפָר זֶה עָלֵי כְּקָרְבַּן הוּי עֵיקַר הַנְּדָר ע"ש נְרָאָה דַּבְּכָה"ג הוּי הַתְּפִיסָה: הִנֵּה נִתְבָּאָר שְׁמַדְבְּרֵי הַר"ן וְהַרִיטְב"א ז"ל מְבֹאָר דְּהַאֲוֵמַר הַרִי אֶתְ אֲסוּרָה עָלֵי כְּאִימָא הוּי נְדָר אֶף דְּמַתְּפִיס בְּדַבְרֵי הָאֲסוּר דְּלֹא כַּמֵּהַרְלַנ"ח ז"ל וְכ"נ מְמַאי דְּאֲמַרִינֵן בַּפ"ק דְּנְזִיר ד"ד דְּהַאֲוֵמַר הַרִינִי נְזִיר כְּשִׁמְשׁוֹן בַּר מְנוּחַ לֹא הוּי נְזִיר עַד שְׁיֵאמַר נְמִי כְּבַעַל דְּלִילָה אוֹ כְּמִי שְׁעַקַר דְּלַתוֹת עֲזָה וְכו' וּמְשַׁמַּע מְדַבְרֵי רַש"י וְהַתּוֹס' דְּלֵא הוּי נְזִיר כְּלָל (שׁוֹב אַח"ז רְאִיתִי לְהַמַּח"א ה"נ ס' י"א שְׁהוֹכִיחַ כֵּן) וְעֵינֵן בְּדַבְרֵי מְרֵן בַּכ"מ בַּפ"א מַה' נְזִירוֹת בַּמ"ש בְּדַעַת הַרְמַב"ם ז"ל בְּזֶה וְכ"מ מְדַבְרֵי גְדוּלֵי הָאֲחֵרוֹנִים בְּתַשׁוּבוֹתֵיהֶם דְּלֵא הוּי נְזִיר כְּלָל וַאֲצ' הַתְּרָה וְאֵי אֵיטָא לַס' מֵהַרְלַנ"ח כִּינֵן דְּנִתְכַּוְּנוֹן לְנְזִירוֹת דַּל מְהֵכָא מ"ש כְּשִׁמְשׁוֹן לִיְהוּי נְזִיר בְּתַחֲזִילַת דַּבּוּרוֹ שְׁאֲמַר הַרִינִי נְזִיר וּמַעֲתָה לַס' מֵהַרְלַנ"ח הִלְזוּ בְּאֹמְרֵי ה"נ כְּשִׁמְשׁוֹן בְּעֵי הַתְּרָה מִן הַדִּין וְעֵינֵן לְהַרְבַּ מַטְהָ יוֹסֵף חַלְק י"ד סִימָן י"ג בַּס"ד: וְחַרְמִים כְּחַרְמִים וְכו' הָרָא"ש ז"ל פִּי בְּחַרְמֵי ב"ה אוֹ חַרְמֵי כְּהָנִים אַבְל הַר"ן ז"ל פִּי בְּאֹסֵר עָלֵיו בְּחַרְמֵי כְּדַתְּנֵן הַרִינִי עָלֵיף כְּחַרְמֵי וְכו' וְטַפִּי הוּ"ל לְאַתְוִי מְדַתְּנֵן לְקַמֵּן דִּי"ח נְדָר בְּחַרְמֵי וְכו' דְּקַדְמָה נְשִׁינִית וְאִיכָא לְמִיזַק דַּא"כ הַגַּמ' לְקַמֵּן אֲמַאי הַנְּצַרְךָ לֹא מְשׁוּם דְּשְׁבוּעוֹת וְנְדָרִים כְּתִיבֵן גְּבִי הַדְּדִי הוּ"ל מְשׁוּם דְּחַרְמִים וְנְדָר חַדָּא הִיא תְּנִי לֵהוּ וְכִינֵן דְּתְנִי תְּרַתִּי תְּנִי לְכוּלְהוּ וִי"ל דְּחַדָּא חֲשִׁיב לֵהוּ דַּב' אֲוֹפְנֵי נְדָר הֵם חַרְמֵי וְנְדָר וְכַחְדָּא חֲשִׁיבִי וְל"ש לַמִּי כִּינֵן דְּתְנִי תְּרַתִּי וּבְהַכִּי נִיחָא דְּרַש"י לְקַמֵּן כ' בַּד"ה מ"ש וְכו' וְל"ק כָּל הֵנִי דְּנְדָרִים וְשְׁבוּעוֹת וְהַשְּׁמִיט חַרְמִים ע"ש דְּרַש"י מַפ"ל כַּפִּי הַר"ן וְכַמוֹ שֶׁנַּר' מְדַבְּרֵיו בַּד"ה דְּמַתְּסַר וְכו' ע"ש וְכִינֵן דַּב' אֲוֹפְנֵי נְדָר הֵם כְּלָלִים בְּדַבּוּר אַחַד בַּמ"ש כָּל הֵנִי דְּנְדָרִים וּבְמַאי דְּפָרִיף וְלִיתְנִי שְׁבוּעוֹת בְּתַר נְדָרִים צ"ל

לפי ה'ר"ן ורש"י דמאי דחשיבי נדרים וחרמים פתדא אף דזה בלי נדר ובלי חרם ודמי לשביעה דאין נכללת בכלל נדרים משום דנדרים וחרמים איסור חפצא והיינו מאי דמשני הגמ' ובירושלמי פריה אמאי לא תני פנוי ערכין והקדשות ותמורה ומשני משום דליפא פנוי ולפ"ד ה'ר"ן ו"ל צ"ל דפריה אמאי לא תני להו בס' קדשים ולאו אמתני דנדרים דבקדשים לא קמירי ולפ"ו גם מאי דפריה בתר הכי וליתני פנוי תרומה קושיא בפ"ע ואינה נמשכת אמאי דקאמר מתני' כמ"ד סתם חרמים לב"ה ברם כמ"ד סתם חרמים לפנהיגים וכו' ע"ש ודלא כה' קרבן העדה שם ע"ש ובמאי דקאמר בירוש' מתני' כמ"ד סתם חרמים לב"ה וכו' לפ"ד ה'ר"ן ניחא שפיר דלמ"ד סתם חרמים לפנהיגים הוי דבר האסור ולא דבר הנדור ומתני' באוסר על נפשו פחרם כפי ה'ר"ן ועיין לה'ר"ן לקמן אמתני' דהריני עליה בחרם דהביא פאן שכ' דבגליל איירי דאין מפירין חרמי הפנהיגים ע"ש: ודע דמ"ש ה'ר"ן בסמוך על פי ר"י בר חסדאי ו"ל ויש הוכחה לפי זה מירוש' נר' דהיינו מדמשני בירוש' אקושיא פנוי דהקדשות משום דליפא פנויני וא"א דבכל לשונות הנדרים איירי איך אפשר דליפא אלא ע"כ בלשון משונבש איירי והרמב"ם כ' ריש ה' נדרים דגם פנוי הקדשות פהקדשות ועיין למרן בכ"מ שם ולה' לח"מ עיין שם: הק' התוס' בד"ה כל למ"ד ל' שפדו חכמים בנזיר יביא קרבן אדרבנן ואיפא למיזק אמאי לק"ל בשבועות דתנן לה קודם ואי לא איירי בשבועות אלא לענין בל יחל גם בנזיר נימא פן ונר' דהתוספות סמכו עצמן אמ"ש בתר הכי אמאי דלא פריה הגמ' בנזיר הניחא אמאי דקאמר פי מתחיל תנא בעיקר קרבן מוכח דאפי' למ"ד בדרו חכמים מיייתי קרבן ולפ"ו לפמ"ש ר"י דכו דרף הגמ' לקצר מיתרצא קושיותם שפיר ומה שהוסיף ר"י לו' פיון דתיקנו חכמים וכו' תי' אחר הוא ולפ"ו ניחא מה שהקשה החק"ל בח"ב עמ"ש התוס' דבנזיר לכ"ע ל' נכרים דבריייתא דב"ש וב"ה דמיייתי הגמ' לקמן ד"י ומוקי לה דפליגי בהכי בתוספתא גבי נזיר מתניא ע"ש ועפ"ה ניחא דלה' אוקמתא דפליגי אי לשון נכרים או ל' חכמים אה"נ דלא מיייתי קרבן ולא ק"ל להתוס' והוכרחו לו' פן אלא לפום הגמ' דנזיר והגמ' דנזיר ס"ל פהנה' אוקמתי דלקמן דלכ"ע ל' נכרים ע"ש בפירש"י ו"ל ואדרבא לפי דברי התוס' הלו' ניחא שפיר מאי דלא קאמר דגמ' לקמן בהנה' אוקמתי דר"ל ודאי תנאי דר"י מי נימא תנאי פאורחיה דגמ' ולפ"ד התוס' ניחא שפיר דלהנה' אוקמתי נמי דר"ל לאו תנאי היא דהיא גבי נזירות מתניא ועמ"ש לקמן בס"ד ד"ג ע"א ועמ"ש התוס' דיש פח ביז חכמים וכו' ק' דה"ד בשוא"ת אכל בקום ועשה לא ואפ' במקום דיש פנים וטעם יש פח ביזם ועיין ביבמות ד"צ ולמרן בכ"מ בפ"ג מה' נדרים דין ט' וכ"כ התוס' בנזיר דמ"ג ע"ב ועיין להתוס' בכתובות די"א ע"א ע"ש ועי"ל במ"ש הרדב"ז בלשוננו הרמב"ם סי' פ"ח דבנדר' דקילי דאיתנהו בשאלה יש פח ביז חכמים אפי' בקום עשה ע"ש וה"נ בנזיר דכונתה: מודרני ממה וכו' שאני אוכל לה' כ' התו' יש גורסין שאני וק' הא אין נדרים חלין ע"ד שאין בו ממש וכו' ע"ש ותמהני מאי ק"ל דהא דנדרים אין חונון ע"ד שאין בו ממש ושבועות חלין ה"ט משום דשבועות איסור גברא וגופו יש בו ממש ונדרים איסור חפצא דהיא השנייה ואין בה ממש וכמ"ש ה'ר"ן לקמן די"ג ע"ב והתוס' בשבועות דכ"ה והמאירי לקמן בסוגיין וכ"כ הטור סי' רל"ט וא"כ הקא אי גרסי' שאני ניחא דגופו יש בו ממש ואי ס"ל דנדר שבוועה או אינו פלום הו"ל לאקשוניי מפי זה ולאו משום לתא דאין בו ממש ואי ס"ל כפי הרמב"ן שהביאו ה'ר"ן לקמן דיד הוי ופי' פמו שאני א"כ ל"ק פלל קו' דהא גירסא דשאני ניחא להו שפיר וכן י"ל עמ"ש התוס' בפ"ג דשבועות ד"כ ע"א בד"ה שלא וע"ש בדכ"ה ע"א בד"ה מ"ה וראיתי להריטב"א בר"פ אלו מותרין שכ' בס"ד דקרא דהשבע שבועה מוקמי' לה בספרי דחלה ע"ד שאין בו ממש ע"ש ובספרי שפירשו בקשתיה ולא מצאתיה ומ"מ ע"כ דטעמ'

דקרא הוא מה"ט דגופו יש בו ממש וכ"כ הריטב"א גופיה לקמן די"ו אמתני' דחומר מה"ט הוא ע"ש וסבור הייתי לו' דכוננת התוס' היא לאקשוני אג' דשאני דהא נדר שהוציא בל' שבועה אינו פלוג וילאוכוחי דאינו פלוג מיתו ראיה ממתני' דקתני נדרים אין חלין ע"ד שאב"מ משמע בכל מיני נדרים וא"א הא איכא נדר שהוציא בל' שבועה אינו פלוג ועמ"ש לקמן בע"ה בהפוגה הדר בענין נדר שהוציא בל' שבועה בזה ע"ש ובמ"ש ר"י דהמאכל יש בו ממש פן נר' ממאי דתני לקמן דף פ"א ע"ב קונם שלא אתן תבן לפני בקרה דחל הנדר דה"ט משום דהמאכל יש בו ממש וזהו פנונת התוס' בכתובות דנ"ט בד"ה קונם ותמהני עמ"ש התוס' לקמן די"ג ע"ב בד"ה ידי לעושיהן וכו' דיש מעשה ידים שאין ב"מ פגון שלא אתן תבן לפני בקרה ע"ש דהם הפוגה הברי' ערוכה שהבאתי דשלא אתן את תבן וכו' חל הנדר שו"ר להתוס' ביבמות רפ"א ע"א שכ' דכה"ג הוי דבר.

שאב"מ ותנא דברייתא דשלא אתן תבן לא דק בלישניה ועיין במתני' דשבועות דכ"ה ע"א ובפירש"י שם: ודע דלפי המתבאר מדברי התוס' פאן דאי גרסי' שאני הוי דבר שיש בו ממש ע"כ לקמן דט"ו במתני' שאני ישן וכו' גרסי' שאני ע"ש בגמ' והא דלא אוקמה הגמ' הכי תני שאני משום דא"כ פשיטא ע"ש בהר"ן בגמ' וכן במתני' דלקמן די"ג קונם פי מדבר הא דלא קאמר הגמרא שם תני שאני משום דא"כ פשיטא ולמאי דמשני באומר יאסר פי וכו' המ"ל ס' נדר' להחמי' ע"ש בהר"ן ז"ל: ע"ב גמ' נדרים דמתסר חפצא וכו' כ' התו' וא"ת מאי נ"מ וכו' ע"ש ותמהני הא נ"מ טובא לענין דחלין ע"ד מצנה דמה"ט הוא וכמש"ל ושבועות דאסור גברא אין חלין ע"ד מצנה וחלין ע"ד שאב"מ ומה שתי' דנ"מ לנדר בלי שבועה לא יתכן למאי דגרסי' שאני במתני' ע"ש בתוס' ועמ"ש שם: והנה בנדר שהוציא בל' שבועה ושבועה בל' נדר דעת הר"ן דלאו פלוג הוא ומאי דאמרין בפ"ג דשבועות אכילה מב' עלי שבועה ונהרי עלי שלא אוכל בשך ביום וכו' לא דייקי בלישניהו אכל.

דעת הרמב"ן ז"ל דיד מיהא הוי בין בנדר בל' שבועה בין בשבועה בל' נדר וק"ל לדעת הרמב"ן ז"ל מאי פריה לקמן דט"ו ע"א אילימא דקתני שאני ישן מי הוי נדרא והתנו חומר וכו' והוצרכו רבינא לשנויי בל' יחל מדרבנן הא נדר בל' שבועה מהני וכיון דקאמר שאני ישן דאוסר גופו הוי דבר שיש בו ממש דמה"ט שבועות חלין ע"ד שאב"מ משום דאוסר גברא הוא וכדכתי' לעיל וצ"ל פינון דלא הוי אלא יד ופי' יד הוא דמתרצי' דיבוריה פאלו אמר קונם שינה עלי אע"פ דהוא אמר בל' שבועה לא הוי מעיקר הנדר אלא למערכה מדין ידות הוא דאיכא ובה אנו אפרש פנונת התוס' בפ"ג דשבועות דכ"ה ע"א בד"ה משא"כ וכו' שכ' בת' הר"א בשם ר"י ויבפרק ב' דנדרים מסיק דבינא וכו' דהוא שפת יתר וכבר עמד מהרש"א ז"ל שם ע"ד וכו' משום דלפי' קמא הא דשבועות חלין ע"ד שאב"מ משום חומר דשבועות הוא דמהני בכל גוונא בין בהוציא בל' נדר בין בהוציא בל' שבועה ואירו אפי' באזרוק וכו' אכל לתי' הר"א בשם ר"י ליכא חומר דשניהם שוין ולא איירי אלא בשינה וכו' וע"ז הביאו ראיה דע"כ לאו משום חומר דהא גם בנדרים אסורין מדרבנן וע"כ מדינא הוא ע"ש וכבר פתבתי במתניתין דמדברי פל' הראשונים נר' דטעמא משום דאוסר גברא הוא ע"ש גם דנר' פשוט דגם לדברי הר"א בשם ר"י קונם בל' שבועה אינו חל כולל אכל שבועה בל' נדר אמרי' דהוי אגופו אף פי הוציא בל' נדר וכן מדוקדק בדבריהם וכ"כ התוס' לקמן גבי הא דאמר ישיבת סופה עלי וכו' וכ"כ הרא"ש בפסקיו שם ועיין למרן בב"י בסי' רל"ט מ"ש בדעת הרא"ש ע"ש וא"כ גם לדברי הר"א בשם ר"י איכא חומר בשבועה מנדר גם נעלם ממנו גמ' ערוכה לקמן די"ח ע"א ע"ש מיהו זה י"ל: אף בעיקר פנונתם נ"ל לפרש משום

דלפי' קמא בהכרח הוא דנדר ש'הוציא'ו בל' שבועה לאו פלום הוא אפי' ברבר הרשות אכל לפי הר"א בשם ר"י לכאור' ק' מי הכריחו לו' דנדר בל' שבועה לאו פלום הוא נימא דהוי נדר ומתניתין דנדרים חלין ע"ד מצנה משא"כ בשבועות באיסור חפצא איירי דבנדר חל ובשבועה אגופו היא ואין חלין עד"מ ולזה כ' דבפ"ב דנדרים הוכרח רבינא לו' בי' מדרבנן וא"א דנדר בל' שבועה חל מי הכריחו לזה הא איפא לאוקמה באומר שאיני יושן ולא ס"ל להתוס' הא מילתא שכ' הרמב"ן ו"ל דמדין ידות היא והתוס' נקטו המסקנא דהיא אוקמתא דרבינא וה"ה דהו"מ לאוכוחי מעיקר קושנ' הגמ': והמאירי כ' דנדר בל' שבועה ושבועה בל' נדר מדרבנן הוא דהו"ע"ש ולפ"ד אפשר מאי דאמרי' כגמ' לקמן ב' מדרבנן אין הפי' דמדרבנן חלין הנדרים ע"ד שאב"מ אלא פלפי מאי דפרי' איילימא פדקתני מי חזיל הא הוי דבר שאב"מ דהפוננה היא פינו דנדר בל' שבועה לאו פלום הוא ע"כ דמתרצי' דיבוריה קונם שינה עלי ונהוי דבר שאב"מ ולזה משני דמדרבנן חזיל בל' שבועה וכיון דאמר שאיני הוי דבר שיש בו ממש דגופו יש בו ממש דמה"ט שבועות חלין ע"ד שאב"מ פדקתני לעיל: ובזה ניחא מה שהק' הר"ן ו"ל לקמן דף י"ג ע"ב דאמאי לא משני הש"ס דאפי' אי קאי קונם אדבור הנדרים חלין מדרבנן ע"ש דעפי"ה בדבר שאב"מ לא חלין אפי' מדרבנן ומאי דמדרבנן הוא בנדר בל' שבועה דיש בו ממש דחל אגופו ודמי לשבועה' וכדכתי' וכמ"ש התוס' בשבועות בקושנ' דמאי דאמרי' שבועות איסור גברא היינו דהוי נמי בכה"ג אכל נדרים ונחרמים ליתנהו אלא איסור חפצא איפא למיזק דתק"ל הדיא דאינהו איסור האמור האומר קונם שלא אוכל הרי דנדר' חלין באיסור גברא ועכ"ל דלא דק הגמ' בלישניה א"כ גם ביהיא דיאסרו פל פירות שבעולם עלי בשבועה נימא הכי דלא דק בלישניה ומאי ק"ל להתוס' וי"ל ודוק.

ומתשו' המינחסות סי' ע"ה והרשב"ץ ח"א סי' צ"ג והובא בב"י סי' ר"ו נר' דנדר בל' שבועה מדרבנן הוא פדעת המאירי ובגדון שלקחם אתו עלה מתרי טעמי דנב"ש ואין בו ממש ואתרונניהו כ' דצרי' שאלה מדרבנן וכן תפס בפשי' בדעתם המבי"ט ח"א סי' צ"ח ועיין לה' פהונת עולם סס"י רל"ט שכ' שגם דעת התוס' בפ"ג פן דנב"ש מדרבנן אסור ולפ"ז י"ל מ"ש התוס' הא דרבינא לחדותי האי מילתא וע"ש בד"ה חומר וכו' בס"ד: דף ג' אלא למ"ד ל' שפדו חכמים מא"ל פירש"י ו"ל הא תרונניהו מדרשא אתנין ופי' פירכת הגמ' דפרי' אעיקר שנוי'א דואבע"א דלמ"ד ל' שפדו חכמים לא מיתוקם אכל קושני'ת וליפתח הדין ברישא לפירש"י דפי' בד"ה וליפתח אידי דחביבא ליה וכו' ל"ק למ"ד ל' שפדו חכמים דהא תרונניהו פי' הדדי נינהו אכל הר"ן פי' דקושני'ת הגמ' דפרי' הניחא הפוננה דהו"ל למפתח בידות פינו דאתנין מדרשא אכל פנויי אף דהם מדאורי' למ"ד ל' שפדו חכמים מ"מ לאו דאורי'ת' ופירושו מתנישב יותר בהסוגיא ורש"י בריש נזיר נר' דמפרש כפי' הר"ן ו"ל ופירושו מוכרח לפי מה שהוכיח שם מפרי'ת' דלקמן דע"כ פנויי לאו מדרשא מדלא קתני להו בסיפא ע"ש ודברי התוס' פאן מגומגמים קצת דמדכ' פנויי לא עדיפי מידות משמע פי' הדדי נינהו והיינו כפירש"י ומסיום דבריהם נר' כפי' הר"ן ו"ל: פתב המאירי דהטעם דבגזירות כ"ע ל' נכרים כמ"ש התוס' לעיל משום דבגזירות א"צ לשום פתיבה אלא די במחיקה פמו נזיק דכי מחקת לרגל הקוף יהיה נזיר וכן פוליהו ע"ש ועפי"ד אתנח לן פירש"י בריש נזיר שכ' פנויי אית דאמרי' ל' שפדו חכמים ואית דאמרי' משום דכי מחקת וכו' ע"ש נר' מדבריו דטעם ל' נכרים משום דכי מחקת וכו' ותימה דבקונם וקונח מא"ל הא צרי' לכתובה ואי מחיקה שכ' לאו דוקא מאי אתא לאשמועי' ועפי"ה ניחא דה"פ בגזירות אית דאמרי' דהוי נמי ל' שפדו חכמים לר"ל ואית דאמרי' דבגזירות כ"ע מודו דל' נכרים משום דכי מחקת ולשון אית

דאָמרי שכ' לאו היינו ר"י ור"ל אלא מפרשים אחרים שקדמו לו ומה שהביא רש"י שם בהפוך הדף מאי דפריה הגמרא פאן הניחא הוא לאית דאמרי קמא וה' קרפן העדה שם הק' אפירש"י מאי דתני ר"ח שם בירושלמי נזיח ה"ז נזיר והא קבא לא די במחיקה ע"ש וא"ל דר"ח ס"ל כר"י דלשון נכרים גם גבי נדרים דצריה לכתובה ור"י שם בירוש' י"ל הלשון ולהספיקו עם ר"י דגמרין ופריה ליה מר"ח שפיר ופי' הקרפן העדה שם אינו מוכרח ועיין בגמ' לקמן ד"י דאר"ל ע"כ תנאי היא: חסורי מחסרא וכו' מבואר מסוגיין דלמ"ד ל' נכרים א"צ לשבש רישא דמתני' ולתניי פל ידות נדרים פנדרים ברישא וי"ל על הר"מ ו"ל בפירוש המשנה דכ' ושיעור משנה זו פל ידות נדרים וכו' פל פנויי נדרים וכו' ובסיפא דמתני' גבי קונם קונח כ' דל' נכרים הם ע"ש: הניחא למ"ד דברה תורה בל' ב"א המש"ל בפ"ז מה' דעות תמה מפאן עמ"ש בפ' השואל דמ"ד דברה תורה בל' ב"א ונקא היכא דמוכחי קראי דלא אתי להאי דרשא אבל היכא דלא מוכח לכ"ע דרשי' דהכא מאי מוכחי קראי איכא ומאי קאמר הניחא וכו' ע"ש ונעלם ממנו שפבר הק' פן התוס' בעצמן במנחות די"ז ע"ב גם מה שהק' ותי' מהא דפ' אלו הגולין הכל פתוב הוא בתוס' שם ועיין להתוס' בסוטה דף ולעיקר הקו' מפאן נראה ליישב במ"ש הר"ן ו"ל בסוגיין דכי דרשי' מלגדור נדר לידות דנדרים הוי מלתא דאתיא מהיקיש' טרח וכתב לה קרא ע"ש וא"כ בקאן הוי פמוכחי קראי דלא דרשי' הכי דלעולם יותר ניחא לומר פן דמה"ט אמרי' היכא דאיכא למדרש דרשי' ולא אמרי' טרח וכתב וכו' ועפ"ז ניחא מה שהק' הרא"ש ו"ל בפ"י לקמן ברפ"ב למ"ד דברה תורה פלשון ב"א מנ"ל עד שידור בדבר הנדור ע"ש די"ל התם לא מוכחי קראי לכ"ע דרשי' לדבר הנדור: ע"ב הניחא למ"ד אין נזירות חל ע"נ מה שפירש"י דפלוגמא דר"י ור"ל היא בנזיר תמוה דלפי מאי דמסיק שם דלענין חלות כ"ע חלה אין עניינה לכאן אלא דפלוגמא היא דר"ה ושמואל לקמן די"ז וכמ"ש הר"ן ו"ל ואע"ג דאפ"י לר"ה אצט' קראי לב' נזירות בב"א וכדתניא שם מ"מ האי תנא ס"ל דלהא ל"צ קרא וכ"כ הר"ן ו"ל וגם שמואל נר' דס"ל פן דלא"ה ל"צ קרא דאל"ה מנ"ל דנזירות חע"נ בזה אח"ז נימא דקרא אתא לבת אחת ונ"ל שנה פנונת התוס' בפ"ק דנזיר דף ה' ע"ב בד"ה מלמד שכ' דלאומר הרניני נזיר ונזיר ל"צ קרא ע"ש והם הפך גמ' דלקמן דאפ"י לבב"א צריה קרא ועכ"ל דאליבא דשמואל קאי וכדכתי' והתוס' פאן קבעו דבריהם הניחא למ"ד נזירות על נזירות כנר' דגרסי' הכי בגמ' פי קאמר למ"ד לא דברה דאצט' קרא לנזירות חע"נ ופריה הניחא והוא תימא דאפ"י למ"ד אין נזירות אצט' קרא לבב"א ומאי פריה הניחא ע"כ נר' דט"ס נפל בקביעו' דבריהם וכצ"ל הניחא למ"ד אין נזירות וכו': פל יחל דנדרים מ"ל פגון דאמר פכר זו אוכל ולא אכילה תמיהא מילתא טובא דנה שאוכל לשון שבועה ולא לשון נדר ונדר בל' שבועה דעת רוב הרא' דלאו פלום הוא וכמבואר לעיל בדברי הר"ן והראשונים ו"ל ע"ש והול"ל מ"ל פגון דאמר קונם פכר זו עלי ואכלה ובדוחק י"ל דאיירי בדבר מצנה פגון פכר זו של מנחות או תרומה דמצנה לאוכלו ונדר לאוכלו לזרוזי נפשיה דבכה"ג חל אפי' נדר פלשון שבועה וכמ"ש הרא"ש ו"ל בפסקיו בפרקין ע"ש: פגון דאמר לא אפטר מן העולם וכו' איכא למידק בכה"ג ודאי אינו לוקה דהוי לאו שאין בו מעש וא"כ אמאי אצט' ללמדו בהיקישא ניייתי במ"מ דכה"ג פריה הש"ס לקמן גבי הפרה והר"ן ו"ל שם כ' דהא דלא פריה בריש' בידות משום דאין עונשין מ"ה ע"ש ולאוקמת' זו דרבא תק"ל בבל תאחר למ"ל הקשה פיון דאינו לוקה וצ"ל דאתיא כמ"ד לאו שאין בו מעש' לוקין עליו דפלוגמ' דתנאי היא בפ' הלוקין והריטב"א והמאירי לעיל גבי ידות תי' לקו' הר"ן ו"ל דנדרים לא אתי מנזיר במ"מ דאיכא פמה דברים דאימנהו בנזירות וליתנהו בנדרים ונדקא נזירות הוא דיליף מנדרים ע"ש ואפתי קשה

בבל יחל ובל תאחר וצ"ל פדברי הר"ן ו"ל: והנה מבואר בשמעתין דמקשינו נזירות ונדרים להקדי
בכל דבר וכ"ע מודו בהאי הקיש' וק"ל מדאמרי' בנזיר דכ"ט דלר"י דאמר ניחא דבנזירות אדם
מדיר בנזיר ולא בנדרים והשתא אמאי לא מקשי' נדרים לנזירות גם להא מילתא ולהסוכרים
כשם שאין דגין ק"ו מהלכה כה אין דגין בהיקישא מהלכה ניחא ועיין בבעלי הפללים בזה ועיין
במפות די"א ע"א דנראה דפלוגמא דתנאי היא ונר' דלר"י דאמר הלכה ניחא די"ל דכה נאמר'
הלכה בנזיר מדיר בנו ולא בנדרים ועיין להתוס' בפ"ג דשבועות דכ"ה ע"א ע"ש ועיין למהרימ"ט
ח"א סי' כ' דפשיט"ל דבנדרים אין היתר מצט' לאיסור ע"ש וי"ל אמאי לא ילפי' בהיקיש' מנזיר
מ"ש מג"ש דנרא' מדברי התוס' בערכין דט"ו ע"א דילפי' מב' פתובים בג"ש ע"ש וה"ה בהיקישא
דמ"ש ועיין לה' הלכות יו"ט דקפ"ז ע"א ע"ש ועיין בירושלמי ריש מכילתין: דף ד' ע"א אלא
לר"ש דאמר עד שיזיר מכלן מאי א"ל וכו' סמיה אקושניית ועוד חומרא היא דבריייתא בלא"ה
לא אתיא ככ"ע דמוקמי' לה לעיל כמ"ד דברה תורה בלשון ב"א ובהכי ניחא דכי משגי דחידוש
הוא פינו דאם גלח על א' משלשתו יצא לא פריה הניחא לרבנן אלא לר"א דאמר אחר מעשה
פולן בנזיר דמ"ו ע"ש מאי א"ל אבל ק"ל אמאי לא מוקי' לה פר"ש דאמר עד שיזיר מכלן
והחידוש הוא דכי אמר הריני נזיר מחרצן מותר אפילו בחרצן לאפוקי נדרים ושבועות וכיוצא
במה שהוציא מפיו מיהא אסור והוי חידוש לקולא וראיתי להמאירי בנזיר ד"ד שכ' דלרבנן אם
אמר הריני נזיר מן הגרוגרות אסור מיהא בגרוגרות מדין נדר ע"ש וכ"כ גם ברפ"ב שם ופי'
מ"ש בגמ' שם מתני' דלא פרי' קאי אב"ש דלתנא דמתני' לב"ש נזיר ואינו נדור אבל לב"ה גם
תנא דמתני' ס"ל נדור ע"ש וזה דעת הר"מ בפ"א מה' נזירות דין יו"ד וניחא השתא דלא פרי'
הכ"מ שם ע"ש ואפשר דמפאן יצא לו להר"מ פן דסתמא דגמרא פאן ע"כ דס"ל דאסור מדין נדר
ועיין למהרימ"ט ח"א סי' ד' ומה שהוכיח שם ממתני' דנזיר די"א ע"א מזגו לו וכו' ע"ש י"ל
דשאני הכא דאמר מן הגרוגרות ול"ד למי שאמר הריני נזיר סתם ומינה לר"ש דאמר עד שיזיר
מכלן אם אמר הריני נזיר מחרצן אסור מיהא בחרצן מדין נדר ונר' פשוט דמה שאסור מדין נדר
לדעת המאירי אינו אלא מדרבנן דהא פי אמר הריני נזיר איסור גבירא הוא פמו שבועות פמו
שמבואר בריש מכילתין וכמ"ש הרא"ש ז"ל בפ"י שם ע"ש ובגדר שהוציא או בל' שבועה דעת
המאירי ז"ל בריש מכילתין דמדרבנן הוא דאסור וא"כ מדאורייתא פי אמר הריני נזיר מן
הגרוגרות לרבנן ומחרצן לר"ש מותר בגרוגרות וחרצן וצ"ע.

ובעיקר מאי דמבואר בשמעתין דכי החידוש חומרא לא מהני ללמוד קולא עיין במ"ש בחי' בחרולין
דצ"ז ע"ב עש"ב: ע"ב והאיכא חטאת יולדת וכו' איכא למידק חטאת יולדת גופה מנ"ל ואי משום
דלא נפקא מפלל שאר חטאות הרי חטאת נזיר דנפקא מפלל שאר חטאות משום דאין מתפיסו
בגדר ולא לכפרה וה"ה חטאת יולדת ונר' שלזה פונו התוס' אלא שנפל ט"ס בדבריהם ובמקום
יחיד צ"ל נזיר ונראה דהיא גופה ק"ל להגמרא לקושטא דמילתא חטאת יולדת מנ"ל דיש בה ב"ת
דאין ס' דלקושטא לית בה ב"ת ואי ילפינו מנזיר הא בנזיר איכא חידוש דחומרא לרבנן דאפילו
לא נזר אלא מחז מנהון הוי נזיר אף אפתי איכא למי' דילפי' ליוולדת מנזיר וחלב ושלמים ועיין
בהר"ן ז"ל: ודע דמבואר בשמעתין דיוולדת ונזיר פי מייתו קרבן לאו לכפרה מייתו ועמ"ש
הרשב"א ז"ל למ"ד נזיר חוטא ולר"ש דאמר יולדת חוטאת וכו' ע"ש ועיין בגמ' בפ"ב דכריתות
דכ"ו ע"א ולה' באר שבע שם מ"ש ולמהרימ"ט ח"א סי' נ"ג: למ"ל היקישא תיתי במ"מ וכו' כ'
הרא"ש ז"ל בפ"י ל"ד במ"מ דהא בנזירות איכא עינזי נפש וכו' נ שפן מפ' התוס' אלא שנפל ט"ס
בדבריהם ועפ"י ז"ל ק מה שהק' הר"ן וכל הראשונים ז"ל אמאי לא ק"ל להגמ' בידות ובב"י ובל

תאחר למ"ל הַיְקִישׁ תִּיתִי בַמַּ"מ דִּי"ל דַּמ"ל הַיְקִישׁא מ"ל מ"מ וְלֹא קוֹשֵׁיא לִיהּ לְהַגְמַ' גַּבֵּי הַפְּרָה אֶלְא לְמַ"ד לְיַמּוּד פְּלִל הָא הִיא גּוֹפָה עֲנוּי נֶפֶשׁ וְעַפִּי"ז נִיחָא מַה שֶּׁהִק' ה' שְׁמַחַת יו"ט סִימָן ל"ב ע"ד הַמְרָדְכִי שֶׁכ' דַּה"ט דְסַתָּם נִדְר לְעוֹלָם מִשְׁמַע וְסַתָּם נְזִירוֹת ל"י מְשׁוּם דְנִדְרִים אִיסוּר חֲפָצָא אֶבֶל נְזִירוֹת אִיסוּר גַּבְרָא הוּא וְדַמִּי לְאָדָם הַמְחַיֵּיב עֲצָמוּ דִיכּוֹל לְפָטוּר עֲצָמוּ בְּפָרְט אֶחָד וְעֵינָן לְמַהֲרִיט"ץ סִי' ק"פ וְלִהְרַב מְגַדֵּל עִז בַּפ"ד מְהֻלְכוֹת שְׁבוּעוֹת דִּין יו"ד ע"ש וְהִק' ע"ז דַּא"כ בְּשְׁבוּעוֹת דְאִיסוּר גַּבְרָא הוּא סַתְמָא לָאו לְעוֹלָם וְא"כ מֵאִי מְשַׁנֵּי הַגְמָרָא דְאֶצְט' לְהַיְקִישׁא מְשׁוּם דְנְזִירוֹת ל"ל קִיצוּתָא גִילְף מְשְׁבוּעוֹת דְאִית לִיהּ קִיצוּתָא וּמְפָר ע"ש וְעַפִּי"ה י"ל דַּס"ל לְהַמְרָדְכִי כַפִּי הָרֵא"ש ו"ל דַּמ"ל הַיְקִישׁ' מ"ל מ"מ וְקוֹשֵׁיית הַגַּמ' הִיא דַּס"ד דְנְזִירוֹת אִית בֵּה ע"נ וְא"כ א"צ לְשׁוּם לְמוּד וּמְשַׁנֵּי נְזִירוֹת פִּינּוֹן דְהוּי ל"י לֹא הוּי ע"י אִי פְרִיש ל"י בְּאַרְבָּעָה מִינִים דְאִיסוּר בְּהֵם הַנְזִיר וְאִי אֲמַרְתָּ גִילְף מְשְׁבוּעָה דְבְאִית בֵּיהּ קִיצוּתָא הוּי ע"נ לֹא הוּי אֶלְא לְיַמּוּד וּמ"ל הַיְקִישׁא מ"ל מ"מ מִיְהוּ מְגַמָּרָא לְעִיל דְקֶאֱמַר אַבַּע"א מֵאִי חֲנֻנְשָׁא מְשׁוּם דְלֹא מִתְפִּיסוּ בְּנִדְר וְשִׁאנֵי חֲטָאת חֶלֶב לְכַפָּרָה נֵר' דְמֵאִי דְהִנְצֵרָה לומ' טַעְמָא דְלֹא מִתְפִּיסוּ בְּנִדְר פִּי הִיכִי דְלֹא גִילְף מְעוּלָה וְשְׁלָמִים דַּא"ל"ה לֹא הוּא אֶצְט' לַה"ט אֶלְא דִּי בְטַעְמָא דְכַפָּרָה וְא"כ שְׁמַעֵי' דְאִי לָאו הִיא טַעְמָא הוּא ק"ל לַמ"ל הַיְקִישׁ' נִיְיָתִי בַמַּ"מ מְעוּלָה וְשְׁלָמִים וּמְזַה י"ל ע"ד הַתּוֹס' פֶּאן ע"ש: וְהִנֵּה הֶרְ'ן ו"ל בְּהַפּוּף הַדָּף כ' דַּהוּמ"ל מְבִינֵינָא מְעוּלָה וְשְׁלָמִים אֶלְא מְשׁוּם דְעַל מָה הַצַּד פְּרָכִי' פִּירְכָא כ"ד נִרְאָה דְהִנְצֵרָה לו' פִּירְכָא כ"ד מְשׁוּם דַּא"ל"ה אֲמַאי הִנְצֵרָה הַגַּמ' בּוֹאבַע"א לְטַעְמ' דְאִין מִתְפִּיסוּ בְּנִדְר וּכְמוּ כֵן מֵאִי פְרִיף גַּבֵּי הַפְּרָה הָא תִקְשָׁה עַדִּיפָא לִיהּ מְשׁוּם דַּל"ל פִּירְכָא וְלָכֵן כ' מְשׁוּם פִּירְכָא כ"ד וִי"מ ע"ד הֶרְ'ן ו"ל דְבַחְנִי' בְּחֻלִּין דְקַט"ז ע"ב דַּבַּמ"מ חֲדָא מְחַדָּא נְמִי פְרָכִי' כ"ד וְא"כ מֵאִי פְרִיף הַגַּמ' גַּבֵּי הַפְּרָה נִימָא מְשׁוּם דְפְרָכִי' כ"ד וּכְמ"ש גַּבֵּי מְבִינֵינָא וּכ"כ י"ל מַגַּמ' בּוֹאבַע"א וְכַאֲמוּר וְנִרְאָה דְהִכָּא דְקֶאֱמַר בְּמַה מְצִינּוּ ל"ד אֶלְא דַּק"ו הוּא דְהָא אִיפָא חֻמְר' בְּנִדְרִי' דְחֻלִּין ע"ד מְצַנְה מִשָּׂא"כ בְּנְזִירוֹת דְנוּקָא עַל שְׁבוּעָה הוּא דְחֻלָּה לְדַעַת רַשִׁי"ו ו"ל בְּנְזִיר דָּף ד' ע"א ע"ש וְלְעִיל נְמִי גַבֵּי בַל תֵּאָחַר אִיפָא חוּמְרָא בְּנְזִירוֹת דְלִיתָא בְּנִדְרִים כַּמ"ש הִרָא הַבְּאִתִּי דְבְרִיָּהֶם לְעִיל ד"ג בַּד"ה פְּגוֹן ע"ש וּבְהִכִּי נִיחָא גַם מַה שֶּׁהִק' הַמַּש"ל ע"ד הֶרְ'ן ו"ל בְּשְׁמַעְתִּין דַּבַּמ"מ אִין עוֹנְשִׁין מִן הַדִּין מַגַּמ' דְנִבְחִים בַּפ' הַשׁוֹחֵט דְקֶאֱמַר לֹא לִיכְתוּב בְּזִרְיָקָה וְתִיתִי מִהֲנָף דִּי"ל בַּמ"מ עוֹנְשִׁין וְהֶרְ'ן פֶּאן אִיְרִי בַק"ו וְהָא דְאֶמְרִי' בַּכ"ד אַק"ו אִין עַמ"ה וְלֹא יִלְפִי' בַּמ"מ מְשׁוּם דַּבַּמ"מ מְהַנְלִ' אִפִּי' פִּירְכִ' כ"ד וְכַאֲמוּ: וּבְעַיְקָר דְבְרִי הַמְרָדְכִי נֵר' לַה"ר מַגַּמ' דְשְׁבוּעוֹת דַּכ"ה ע"א דְפְרִיף שְׁלֹא אִישָׁן ג"י וְהָאֵר"מ לְקִינן אוֹתוֹ וּמְשַׁנֵּי הֵתָם דְאֶמְרִי' ג' הִכָּא דְלֹא אֶמְרִי' ג' מוּכַח דְהִיכָא דְלֹא אֶמְרִי' ג' דְהִינּוּ סַתְמָא הוּי יוֹם אֶחָד הָרִי דְשְׁבוּעָה סַתְמָא לָאו לְעוֹלָם כְּמוּ נִדְר וְע"כ דַּה"ט מְשׁוּם דְזַה אִיסוּר חֲפָצָא וְזַה אִיסוּר גַּבְרָא מִיְהוּ הָא לִיתָא דְכָבֵר כ' הֶרִיטְב"א ו"ל שְׁם בַחֲוִי' דְדוּקָא הֵתָם דְדָבָר שְׂאִי אֶפְשָׁר שְׁלֹא לִישָׁן ע"ש אֶבֶל ק' ע"ד מַגַּמ' דְלִקְמָן דָּף ט"ו ע"א דְפְרִיף מִי שְׁבָקִי' לִיהּ עַד דְעַבַּד אִיסוּרָא ב' וְכו' וּמֵאִי קוֹשֵׁיא ש"ה דְנִדְר שֵׁא"א הוּא וּבַכ"ג הוּי סַתְמָא יוֹם א' וְכֵן שְׁמַעְתִּי מַק' זַה יָמִים וְנֵר' לִיְיָשֵׁב דְדוּקָא גַּבֵּי שְׁבוּעָה הוּא דְאֶמְרִי' פִּינּוֹן דַּא"א סַתְמָא לָאו לְעוֹלָם מְשׁוּם אִיסוּרָא דְשְׁבוּעַת שְׁוֹא וְלִכְף פִּי הִיכִי דְלֹא תִהְוִי ש"ש בּוֹדָאי פְּנוּנְתוֹ לָאו לְעוֹלָם הִיא אֶבֶל גַּבֵּי נִדְר לִית בֵּיהּ מְשׁוּם שְׁוֹא וְס"ל פְּהַסוּבְרִים נִדְרִי שְׁוֹא מְוַתְרִין וְהַגְמָר' לְקַמְן הִכִּי פְרִיף דְמַתְנִי' קַתְנִי עוֹבֵר בְּבַל יַחַל וְהָא לִיפָא ב"י בַּכַּה"ג דְהָא נִדְרִי שְׁוֹא הִיא וּמְוַתְרִי לִישָׁן תְּכָף וּמִיָּד וְא"צ לְהַמְתִּין עַד דְעַבֵּר בַּב"י וְדַכּוֹנֹת' בְּשְׁבוּעוֹת מְלִקִּינָן לִיהּ דְהוּי ש"ש וְה"נ נִדְרִי שְׁוֹא וְשָׂרוּ וְלִיפָא בַל יַחַל וְכ"פ הֶרְ'ן וְהַרְשָׁב"א ו"ל שְׁם ע"ש וְעֵינָן לְהַתּוֹס' בְּשְׁבוּעוֹת דַּכ"ט ע"א וּבְדְבָרֵי הֶרֵאשׁוּנִים ו"ל שְׁם ע"ש: וּבַמ"ש הֶרְ'ן דְטָפִי עַדִּיף לְאִקוּשֵׁי נְזִרִי' לְהַדְדִי אִיפָא לְמִיָּדָא א"כ אֲמַאי אֶצְט' בְּבַתְרָא דַּק"ב ג"ש

דיש שאַלע בַּהַקדָש גילף בַּהַיִשָּׁא מַהֲדָדִי וי"ל דַּאֲצֵט' ג"ש דַּאֲפִי אַחַר שְׁנִשְׁחַט מְהֵנָּה שְׁאֵלָה ע"ש בפירושב"ם ועיין להַתּוֹס' בְּכָרִיתוֹת סוֹף דִּי"ג ע"ש: תַּנִּי וְכַבֵּר אָמַר פִּירֶשׁ"י דַּשְׁלָא אֹנְכֵל לְחַוְדִּיהָ לָא מְהֵנִי וּלפ"ד הוּמ"ל בד"א כְּמוֹ בְּרִישָׁא אֵלָא מְשׁוּם דְּכֵן ל' הַנְּדָר דְּמִזְפִּיר הַקּוֹנָם קוֹנָם שְׁאֵנִי אֹכֵל מִיהוּ ק' מֵאֵי פְּרִיָּה הֵינְנוּ רִישָׁא גִימָא דְּסִיפָא אֲשִׁמוּעִי דַּשְׁלָא אֹכֵל לָא מְהֵנִי וּלְכַף שְׁנֵי מְלִישָׁנָא דְּרִישָׁא וְהָר"ן וְהָרָא"ש כ' דַּשְׁלָא אֹכֵל פְּשִׁיטָא דְּמְהֵנִי וּמֵאֵי דְּתַנִּי וְכַבֵּר ר"ל אֲפִי כְּבָר אָמַר וכו' וכו' דְּבַרְיֵיתָא אַחֲרֵת הִיא וְלֵאוּ הֵינְנוּ רִישָׁא מְשִׁשׁ וְהַכְרִיחַ זֶה הָר"ן מִמֵּאֵי דְּלֵא קָאָמַר וְהֵא קְתַנִּי סִיפָא וְהַתּוֹס' גָּרְסִי וְהֵא קְתַנִּי סִיפָא וכו' דל"ד אֵלָא בְּרִיֵיתָא אַחֲרֵת הִיא וי"ל מְהֵיכָא מְשִׁמַּע לְהוּ דְּבַרְיֵיתָא אַחֲרֵת הִיא וְאֵי מְשׁוּם דְּפְרִיָּה הֵינְנוּ רִישָׁא י"ל דַּה"פ אַא"ב מְלִי מְלִי וכו' הֵנִי סִיפָא לְגַלוּנֵי רִישָׁא דְּלֵא תִקְמָה בד"א בְּרִישָׁא וְאָף עַל גַּב דְּתַנִּי אָסִיר אָסוּר לֹא רְצָה הַתַּנָּא לְסַמְנָה ע"ז וכו' דְּבַדְבְּרֵי הָר"ן ו"ל וכו' כַּהַתּוֹס' בְּדַבּוּ שְׁאֲחֲרִיו ע"ש ונר' דְּהַכְרִיחֵם מְהַמְק' שֶׁהַק' בְּתַחֲזִילָה מְרִישָׁא דְּמְשִׁמַּע לִיה מְלִי מְלִי קְתַנִּי תַק"ל סִיפָא לַמ"ל וְאֵי סְמִיָּה אֲסִיפָא הו"ל לְאַתּוּנֵי סִיפָא דְּהִיא עֵינָר וְלִכְּוֹ הַנְּכַרְחוּ לֹמַר דְּבַרְיֵיתָא אַחֲרֵת וּמַעֲתָה מ"ש בְּדַבּוּר שְׁאֲחֲרִיו תַּנִּי סִיפָא לְגַלוּנֵי רִישָׁא ל"ד וּלְשׁוֹן מְוָשָׁל הוּא: וּבְמֵאֵי דְּפִי הַתּוֹס' בְּמֵאֵי דַּאֲמַרִי תַנִּי וְכַבֵּר דר"ל דַּהוּ"א דְּכִי אָמַר שְׁאֵנִי אֹכֵל לְבַד מְהֵנִי אֲבָל בְּהַצְטָרַף עִמָּה מוֹדְרְנִי לֹא מְהֵנִי קמ"ל אֵיכָא לְמִינְדָק דַּא"כ מֵאֵי פְּרִיָּה אָסוּר אָסוּר לַמ"ל גִּימָא דְּתַרְתִּי קָאָמַר תַּנָּא דְּבַרְיֵיתָא בְּתַרְיֵיתָא דַּשְׁאֵנִי אֹכֵל לָה לְבַד מְהֵנִי וְהַדַּר קָאָמַר גַּם בְּהַצְטָרַף עִמָּה מוֹדְרְנִי מְהֵנִי וצ"ל דְּמֵאֵי דְּפְרִיָּה אָסוּר אָסוּר לַמ"ל קָאֵי אַבְרִיֵיתָא קְמִיֵיתָא וְעַמ"ש לְעִיל בַּר"פ מְשִׁם מַהֲרַלְנ"ח: דָּף ה' ע"א הָא מְדַתְנֵי סִיפָא הַרְיֵנִי עֲלִיָּה וְאַתָּה עֲלִי וכו' הָרָא"ש ו"ל בְּפִי בְּהָדָה מְתַנִּי לְקַמֵּן דַּע"ז כ' דְּהָא דְּקְתַנִּי שְׁנֵיָּהֶם אָסוּרִים מְלִתָּא דְּפִשִׁי וְלֹא אַצֵּט' אֵלָא אַגַּב סִיפָא ע"ש וְלֹא הָוֵה צְרִיָּה לְדַחֲוֹק בְּכַף דְּפִשִׁי י"ל דַּאֲצֵט' לְאַשְׁמוּעִי דְּדוֹקָא בְּאָמַר הַרְיֵנִי עֲלִיָּה וַאֲ"ת הָא סְתָמָא לֹא וְלְגַלוּנֵי אֲרִישָׁא דְּבַסְתָּמָא אֵינְרִי וְכַמְבּוֹאָר בְּשִׁמְעֵתִין: אֲבָל אָמַר מוֹדְרְנִי מְמָה וכו' לֹא מְשִׁמַּעֵנָּה בְּהַדָּה וכו' הָרָא"ש ו"ל בְּפִי לְעִיל כ' דַּשְׁאֵנִי אֹכֵל לָה לְבַד אָסוּר אֲבָל בְּפִסְקִיו כ' דַּשְׁאֵנִי אֹכֵל לָה לֹא מְהֵנִי ע"ש דַּס"ל דְּבַתְּחִילַת הַסּוּגִיָּה הָוֵה ס"ד דִּינֵדִים שַׁא"מ הֵנִינִי יְדִים אֵלָא דְּבַמּוֹדְרְנִי לֹא הֵנִי יְד פִּלְל וַאֲ"כ בְּשְׁאֵנִי אֹכֵל לָה מְהֵנִי דַּס"ל דְּהֵנִי יְד אֵלָא שְׁאֵין מוֹכַח אֲבָל בְּמַסְקָנָא דְּמַסְקִי יְדִינֵדִים שַׁא"מ לֹא הֵנִינִי יְדִים בְּשְׁאֵנִי אֹכֵל לָה לֹא מְהֵנִי וכו' ה' פְּהִנְנַת עוֹלָם סִי ר"ו אֵלָא שֶׁהַק' דְּמִלְשׁוֹן הָרָא"ש בְּפִסְקִיו שְׁכ' בְּשְׁאֵנִי אֹכֵל לָה לֹא הֵנִי יְד מְשִׁמַּע דְּלֵא הֵנִי יְד פִּלְל וְאַפִּי יְד שְׁאֵין מוֹכַח לֹא הֵנִי יְד וְע"כ דְּחִזּוּר בּוּ בְּפִסְקִיו מִמ"ש בְּפִי אֵלָא שְׁדַבְּרִיו בְּפִסְקִיו תְּמוּהִי דַּתַּק"ל בְּרִיֵיתָא דְּקְתַנִּי שְׁאֵנִי אֹכֵל לָה אָסוּר בְּמֵאֵי מוֹקִי לָה דְּהָא לִיכָא שׁוּם מְשִׁמַּעוֹת אַחַר בְּשְׁאֵנִי אֹכֵל לָה וְאֵין לוֹ דְּמוּקִי לָה בְּמַסְרְבִין וְכַדְמְשִׁמַּע מְדַבְּרִיו בְּפִי לְקַמֵּן דְּהָא לִיתָא דְּכִי לֹא הֵנִי יְד פִּלְל וְאַפִּי שְׁאֵין מוֹכַח לֹא מְהֵנִי מְסַרְבִין דַּא"כ מֵאֵי פְּרִיָּה הַגַּמ' לְעִיל לְשִׁמוּאֵל מְבַרְיֵיתָא נּוֹקְמָה בְּמַסְרְבִין וְכַמ"ש הַרְשֵׁב"א ו"ל בַּחֲזִי לְעִיל שְׁם ע"ש ע"כ נ"ל דְּהֵנִי בְּרִיֵיתָא דְּתַנִּי שְׁאֵנִי אֹכֵל לָה אָסוּר אֵינְרִי דַּאֲמַר בְּקוֹנָם דְּהָא לֹא אֵינְרִי בְּיָדוֹת וְכַמ"ש הָר"ן ו"ל לְעִיל: מִיהוּ אַפְתִּי ק' דְּהַמְק' דְּפְרִיָּה לְשִׁמוּאֵל מְבַרְיִי וס"ל דְּמַתְנִיתִין מְלִי מְלִי קְתַנִּי ע"כ דַּס"ל דַּשְׁאֵנִי אֹכֵל לָה הֵנִי יְד דְּמַתְנִי לִיכָא לְאוּקְמִי בְּקוֹנָם דְּהָא בְּיָדוֹת אֵינְרִי וַאֲ"כ מַנ"ל לְהָרָא"ש ו"ל דְּבַמַּסְקָנָא לֹא הֵנִי יְד פִּלְל אֲפִי שְׁאֵנִי מוֹכַח וַנ"ל דִּי"ל דְּגַם הַמְק' ס"ל דְּמַתְנִי חֲדָא קְתַנִּי וְאַף דְּמוֹדְרְנִי מְמָה לְבַד מְהֵנִי לַס' הַמְק' מ"מ אֵיתָא לְאַשְׁמוּעִי תַנָּא דְּמַתְנִי דְּגַם בְּהַצְטָרַף עִמָּה שְׁאֵנִי אֹכֵל לָה אָסוּר דַּהוּ"א דְּכֵינּוּן דַּשְׁאֵנִי אֹכֵל לָה לְבַד לֹא הֵנִי יְד פִּלְל אֲפִי שְׁאֵין מוֹכַח אַזּוּקִי מִזִּיק לַמ"ש מוֹדְרְנִי וְכִיּוּצָא לְזָה כ' הַתּוֹסְפוֹת לְעִיל בַּד"ה אֵי הָכִי ע"ש וְכַמ"ש שְׁמַעִי מִיָּנָה דְּמוֹדְרְנִי מְמָה לְבַד מְהֵנִי וְפְרִיָּה שְׁפִיר לְשִׁמוּאֵל וְיֹתֵר נַר' דַּמ"ש הָרָא"ש ו"ל בַּפִּס' לֹא הֵנִי יְד הֵינְנוּ מְשׁוּם שְׁאֵין מוֹכַח וְלֵאוּ מְשׁוּם דְּלֵא א יְד פִּלְל וְכַמ"מ

בפסקי הרא"ש ז"ל ע"ש: ודע דלפום מסקנא דשמעתין למאי דקי"ל ידים שאין מוכיחות לא הויין ידים אידיחי ליה מילתא דר"י בר חנינא דאמר מודרני ממה הוא אסור ונחבירו מותר אף במאי דאמר מודרני לה שניהם אסורים לא אידיחי ותרמב"ם השמיט ד"ז דמודרני לה ועיין להלח"ם ואפשר דלא גריס במילתיה דריב"ח מודרני לה פלל אלא מודרני ממה הוא אסור ונחבירו מותר וכ"נ מפירש"י ז"ל וכ"כ המאירי דיש גורסין פן ע"ש וקמ"ל ריב"ח דמודרני ממה אף דהוי יד שאין מוכיח הוי ידים ולא שמעי' לה מהרי את עלי חרם דההוא הוי יד מוכיח ועיין בתוס' בד"ה אלא אי אתמר וכו' ע"ש ומדברי הר"ן ז"ל לקמן בהפוסה ה"ד בד"ה וקי"ל וכו' נר' דגם הא מילתא דמודרני לה תליא בפלוגתא דידים שא"מ אי הויין ידים או לא ע"ש: ע"ב אין שמואל מוקי למתני' וכו' כ' הר"ן דמשמע דשמואל גופיה הכי ס"ל ושכ"מ בקידושין וקא דל"ק בכותב טופסי גיטין דצריף שניני מוקם וכו' ס"ל לשמואל בגיטין הויין ידים אפי' למ"ד לא הויין ידים וכו' ע"ש נר' בכוננתו דלמסקנא דדייקי' מדלא קתני שאני אוכל דס"ל לתנא דמתני' דבגדרים לא הויין ידים ותנא דבריייתא דלעיל ס"ל הויין ידים הרי פלוגת' דתנאי בגדר' אי הויין ידים ושמואל פ' בגדרים פסתמא דמתני' דלא הויין ידים ובגיטין ס"ל פרבנו דהויין ידים דרבים נינהו והכריחו לשמואל לחלק בין גיטין לגדרים הוא משום דק"ל להילכתא אהילכתא דקי"ל הלכה פסתם משנה וקי"ל הלכה פרבנו נינהו ומפח זה הכריחו לחלק בין גדרים לגיטין וכ"ז למסקנא דדייקי' ממתניתין דס"ל בגדרים לא הויין ידים אבל המק' דפריף ומאי הוהקניה וכו' פריף שפיר דנוקמה למתני' דס"ל הויין ידים פבריייתא וכברבנו ואין חלוק בין גדרים לגיטין ומנ"ל לשמואל לחלק בכך ומשני דמתני' קשייתה ומפח זה מוכרח לחלק בין גדרים לגיטין ועי"ל דגיטין ונדרין שוין וכמ"ש התוס' בפ"ק דקידושין ע"ש ותר"ן בתח' דבריו שהכריח דשמואל ס"ל לא הויין ידים סמיה אהיה דקידושין אבל משמעתין אין הברח כ"כ ולפום האי תי' דהר"ן ז"ל שמואל ס"ל גם פאן בגדרים הויין ידים ודוקא בקי' ונזיר הוא דלא הויין ידים וראשון נר' עיקר ועיין לה' בתי פהונה ח' בית אבות דף ל' ע"ש: כתב הרא"ש ז"ל בפ' שאני אוכל בלא לה ומסרב הויין ידים שאין מוכיחות ולפ"ז בשאני אוכל לה ומסרב הויין ידים מוכיחות וכ"פ רי"ו הביאו הש"ף סי' כ"ו ועיין בריש נזיר בנזיר עובר לפניו ע"ש ומסרב לא גרע מנזיר עובר לפניו וע"ש בפירש"י ז"ל ועיין לה' פהונת עולם שם בסי' ר"ו ע"ש שמעתי מק' ומטו בה משם הפנ"י בחי' לקידושין מאי ראיה מיתו התוס' ותר"ן ז"ל דשמואל ס"ל ידים שא"מ לא הויין ידים מההיא דקידושין נימא דאה"נ דהומ"ל פן אלא מאי דהוצרך לשנויי דאמר לי כי היכי דלא ליפשוט משמואל דיש יד לקידושין דבעיא היא לקמן ע"ש ואין לתרץ דמ"מ מההיא דנזיר שהביא הגמ' שם מוכח דשמואל ס"ל דלא הויין ידים והתוס' ותר"ן דלא מיתו מגמרא דריש נזיר ממילתיה דשמואל גופה משום דא"ל פי אין נזיר עובר לפניו לא הוי יד פלל או דנזיר גרע ולא הויין ידים אבל מגמ' דקידושין דמדמה לה לקידושין יש להוכיח ממילתא דשמואל גופה דגבי נזיר דס"ל לא הויין ידים אמנם הא ליתא דנימא דה"ה דהומ"ל נזיר שאני ומאי דמשני דאמר לי כי היכי דלא ליפשוט בעיא דיד לקידושין והד"ק הפנ"י לדוכתה ונ"ל דהנה הגמ' לקמן פשיט"ל דיש יד לגיטין ולא מבע"ל אלא בקדושין וכ' הר"ן ז"ל משום דגיטין ע"י מעשה ואם פן בקידושין פי יחיב לאשה גופה הקדושין פשיטא דיש י"ד דהא עיקר מעשה הוא דומיא דגיטין ולא מבע"ל להגמ' אלא בנתן ב' פרוטות לאשה אחת ואמ"ל התקדשי לי ואמר לאשה אחרת ואת נמי באחת מהפרוטות שנתן לאחרת דליכא מעשה בהא אשה גופה וכ"כ הר"ן ז"ל וא"כ אי משום בעיא דיד לקדושין לא הנה צריף לאוקמה דאמר לי אלא דלוקמ' שנתן לאשה עצמה ואמר לה ה"א מקודשת בלא לי וא"כ לא נגע ולא פגע

בבעיני דלקמן דכינן דאיפא מעשה פשיט"ל דיש יד בלתי שום לימוד ולא מבע"ל אלא בלא מעשה
אי ילפי' מנדרים וכמ"ש הר"ן ו"ל לקמן ע"ש: מקיש ידות נזירות לנזירות וכו' בגמ' בנזיר דס"ב
מוקי פי יפלא לידות שא"מ דלא הניין ידים ופריה למ"ד הניין ידים מא"ל ומוקי לה לכדר"ט
ולרבנן דפליגי אר"ט מוקי לאחת הפלגה להיתר וכו' וראיתי לה' טורי אבן בתגיגה ד"י ע"א
בד"ה דאי מדר"א וכו' שהק' לב"ש דס"ל אין שאלאה בנזירות ולא ס"ל דרשא דר"א דהפלגה
דהיתר ופליגי אר"ט במאי מוקי פי יפלא למ"ד ידים שא"מ הניין ידים ונר' ד"ל דב"ש ל"ל
היקיש' דנזירות לנדרים דהגמ' שם לא פריה פי יפלא למ"ל אלא משום דאיפקש ע"ש ועי"ל
דמילתא דאתיא בהיקישא טרח וכתב לה קרא כמ"ש הר"ן ו"ל לעיל ד"ד ע"א ע"ש ולפני ריב"א
שכ' התוס' בנזיר בלא"ה ניקח שפיר דב"ש מוקי תרי פי יפלא אין מיעוט א"מ אלא לרבות ידים
שא"מ ולמ"ד לא הניין ידים מוקי חד פי פי יפלא למעט ידים שא"מ לכדר"ט ולרבנן דפליגי אר"ט
מוקי חד למעט ידים שא"מ וחד לחד מהנהו תרי הפלגות ולר"א דמוקי תרי פי יפלא לתרי
הפלגות דהיתר ודאיסור ע"כ דידים שא"מ דלא הניין ידים מסבא או דס"ל דהניין ידים פתנא
דבריייתא דלעיל דתני איסור תרי זימני דהפלגה דאיסור נמי צריכה קרא לר"א כמו שפירא
מדברי התוס' בפני ריב"א שכ' וכ"מ במסקנא דמסיק חד הפלגה וכו' וכ"מ מדברי המאירי בחי'
שם ודלא פהרב טורי אבן שם בתגיגה בסוף ד"ה רא"א ע"ש: עוד ראיתי לה' טורי אבן שם שהק'
מאי קאמר בגמ' בנזיר דל"ב ע"ב שטפוהו רבנן לר"א וכו' דילמא ר"א לטעמיה דאין שאלאה
בנזירות ומש"ה לא נחלק עליהם שם ע"ש ולפי מ"ש מהרימ"ט ח"א סימן י"ט משם הרב אביו
ו"ל דכל נדר הנייתר ע"י פתח א"צ התרה מדאורייתא דנדר טעות הוא ניקח שפיר דכינן דס"ל
פותרין בנולד בכל גוונא לא חל הנדר מיהו מהרימ"ט שם הוכיח דמדאורייתא צריה התרה אף
בפתח שהיה בשעת הנדר כגון נדר הנאה מפ' שהיא פעורה ונהי היא נאה מעיקרא מסיק שם
דכה"ג א"צ התרה דנדר טעות הוא ע"ש"ב ואין נר' פן מדברי התוס' שם בנזיר בד"ה ואם וכו'
אלא בכל גוונא צריה התרה מדאורייתא ע"ש ולקושן' ה"ט"א הנז' לפמ"ש מהרימ"ט ח"ב ח"ד
סימן כ"ה בשם גדול אחד דמודו רבנן דר"ט באסמכתא גמורה ודרשינן פי יפלא לאסמכתא גמורה
ע"ש ניקח שפיר ולפי ס' זו ניקח שפיר סוגיין גם לרבנן דר"ט וא"צ למ"ש הר"ן ו"ל אף ק' לס'
זאת מגמרא לקמן דפ"ג דמוקי נדרי זרוזין כר"ט וא"א אפילו פרבנן אתיא דהוא נדרי זרוזין
אסמכתא גמורה היא דבידו היא וכמו אם אוביר ולא אעביד ע"ש בפרש"י בפ' זה בורר וע"ש
בתוס': שם ע"כ לא קאמרי רבנן וכו' הא דלא קאמר ע"כ ל"ק רבנן אלא בנזיר דכתיב קרא לנזיר
וכו' משום דבגישין נמי פתיב פרייתות וכו' אבל ק' הגמ' בקידושין דפריה מנזיר לקידושין מאי
פריה נימא שאני נזיר דגלי קרא להזיר ועמ"ש בדבור הקודם וכמ"ש התוס' פאן דלמסקנא רבא
פריה כר"י נר' דס"ל דמאי דקאמ' במסקנ' ורבא אמ"ל וכו' לרונחא דמילתא אבל לקושטא רבא
כר"י עיין בגמ' בפ' המגרש ועמ"ש התוס' בסוף הדבור ע"ש: דף ו' ע"א אע"פ שהוא מחוייב
חטאת ואשם לא אמר פלום הק' התו' אמאי לא מתסר עליה מדין נדר דהו"ל פאלו אמר פחטאת
בכ"ף וכמו האומר פכר זו קרבן ע"כ ותמהני מאי קושיא הא פלוגתא היא דר"מ ור"י היכא דאמר
בלא כ"ף אי חשבנין ליה פאומר בכ"ף לקמן די"ג ע"א ע"ש ונימא הא מני ר"י ואפשר דמשמע
להו דאיירי אפי' אמר ה"ז עלי חטאת דבכה"ג דאמר עלי אפי' ר"י מודה דכי אמר הרי פכר זו
עלי קרבן פאלו אמר בכ"ף כמ"ש התוס' בר"פ ב' דנזיר ד"ט ע"א בד"ה אמר ע"ש ומעתה י"ל
דרש"י ו"ל ס"ל דבריייתא בנדוקא מתניא פדי לתרץ קו' התוס' ומוקי לה כר"י דבעי שיאמר בכ"ף
ולקב' כ' דכי אמר ה"ז עלי חטאת דבריו קיימין לענין ליאסר בהם מדין נדר וניחא מה שהקש'

עליה לקמיה ועמ"ש התוס' לקמן דף כ"ח ועמ"ש שם: ומה שתי' דשאני בכפר דיודע שאין כפר קרפן אבל הכא פסבור וכו' ע"ש תמהני דהא קי"ל ס' נדרים להחמור וכדתנן לקמן דף י"ט ע"ב וא"כ נחוש שמה יודע הוא שאין חטאת בא נדבה וכוננתו לאסור פחטאת וע"ש בגמ' ועיין לה' מ"א ה' נדרים סי' ז' ע"ש ולפמ"ש הכנה"ג סי' ר"ח אות ה' דדוקא ודאי נדר אבל ס' נדר ל"א נדר ספקו להקל ע"ש נחא: והמאירי הק' מדאמרי' בתמורה בסוף פ' פיצד מערימין אמר הרי עלי בעלת מום או בה"ט זו עולה לא אמר פלום הרי זו לעולה תמכר ויביא בדמיה עולה ולפ"ד התוס' הא בע"מ ובה"ט אדם יודע שאין קרובין למזבח וכוננתו לאסור ותי' דמאי דתנן לא אמר פלום לקרפן אבל מ"מ מיתסרא עליו מדין נדר ע"ש ולהי"מ שכ' התוס' שם דמאי דאמרינן מתני' דלא כר"מ היינו דאי ר"מ פינו דאין אדם מוציא דבריו לבטלה גם באמר עולה תמכר וכו' ע"ש לא יתכן זה דאי איתא דמ"מ נאסרה מדין נדר הרי לא יצאו דבריו לבטלה ולדבריהם ק' מ"ש מן הכפר דר"מ גופיה ס"ל לקמן דגם דלא אמר בכ"ף אסור וצ"ל דשאני בעלי חיים דכיון דמין הראוי להקרה אמרינן דטעי בודאי פינו דלא אמר בכ"ף הדמיון: ולעיקר קושיות התוס' הכא דמ"ש מפפר וכו' אין לתרץ דשאני הכא דהוי ידים שא"מ פינו דלא אמר עליו וכדקאמר הגמ' בסוגיין אברייתא דהרי הוא עלי וכו' והגמ' מוקי לה לברייתא זו כר"י דלא הויין ידים דהא ליתא דדוקא פי אמר הרי זו או הרי היא לבד הוא דהוי ידים שא"מ אבל פשאמר ה"ז חטאת הוי ידים מוכיחות וכמ"ש הרשב"א שב"א ז"ל בתשו' ח"א סי' תר"ב ע"ש והנה התוס' בפ"ב דחולין ד"מ ע"ב כ' דכי אמר ה"ז חטאתי לאו פלום הוא עד דאמר לשם חטאתי כדאמרי' בנדרים וכו' ע"ש ונר' פשוט דכף גרסי בסיפא דבריית' פאן ה"ז לחטאתי והיינו לשם חטאתי ועיין להתוס' לעיל ד"ד בד"ה דלא וכו' ע"ש וכן ראיתי בתוספתא בפרק ג' דתמורה דכף היא הגירסא ה"ז חטאת ה"ז אשם לא אמר פלום ה"ז לחטאתי ה"ז לאשמי אם הנה מחוייב דבריו קיימים וכן הוא ל' הר"מ בפ"ד מה' מעה"ק דין ח' מיהו איפא למיזק אמאי לא תני רבותא ברישא ה"ז חטאתי וכו' לא אמר פלום ואמאי תני ה"ז חטאת ונראה דאיתא לאשמועי' דלא מיתסרא מדין נדר כמו כפר דאי תנא ה"ז חטאתי לא שייכא מילתא דנדר אבל ה"ז חטאת סד"א דהוי פאומר ה"ז פחטאת בכ"ף קמ"ל: כתב רש"י ז"ל דכי אמר ה"ז עלי חטאת אע"פ דלא הנה מחוייב דבריו קיימין ע"כ ונר' דכוננתו דבעי' תרנויהו ה"ז ועלי אבל באמר הרי עלי לא כמבואר בדברי רש"י גופי' לעיל ד"ד גבי חטאת חלב דאין מתפיסו בנדר ומ"מ דבריו פאן תמוהים טובא דהא קי"ל דאין חטאת ואשם בא נדבה ונ"ל במ"ש המאירי ז"ל פאן דאם אמר ה"ז לחטאתי אע"ג דאין מחוייב דבריו קיימין דה"ק ה"ז חטאת מעכשיו לכשאיתחייב דקדשה ע"ש ולפי משמעות דבריו נראה דבכה"ג חל עליה הקדוש' מעכשיו וכשיתחייב יקריבנה ותימה דהא תנן בספ"ב דחולין ד"מ השוחט לשם חטאת ואשם מותר ואמרי' בגמרא דדוקא באינו מחוייב ע"ש והשתא אפי' אינו מחוייב מ"מ קדושה וכי שחית לה אסורה בהנאה וא"כ טעו אינשי בהכי ע"כ כר' עיקר דלא חל עליה קדושה עכשיו אלא כשיתחייב והוי פאומר שור זה עולה לאחר שלשים יום דאם שחטו בתוך שלשים שרי ועיין בגמ' לקמן דכ"ט אמתני' דהרי נטיעות הללו קרפן וכו' ע"ש ומעתה י"ל דהרי זו עלי נמי משמעות הלשון לכשיתחייב ודמי פאומר לחטאת ומ"ש רש"י דבריו קיימין היינו לכשיתחייב וה' שע"ה בה' מעה"ק כ' בשם הל"ל דהא דאין חטאת בא בנדבה היינו ליקרב אבל היא קדושה ולמיתה אזלא ע"ש ומההיא דחולין עדיין ק' ע"כ נר' עיקר כמ"ש ועיין בחי' במס' תמורה דכו' ע"א ע"ש: כתב הרא"ש ז"ל בפ' דמאי דתני אשם היינו דאמ' בפ' אשם ודאי אבל אשם תלוי נידר ונידב הוא והוכיח דסתם אשם הוא תלוי ממשנה דחולין והוא ע"פ גי' דגרס אשם ודאי

בְּרִישָׁא וּא"כ אָמְרִי נַעֲשֶׂה וּכּו' אַבְל גִּינְרִסְתָּנוּ אָשֶׁם תְּלוּי בְּרִישָׁא וּמ"מ דְּבָרֵי תְּמוּהִים דְּהָא חֲכָמִי
פְּלִיגִי אַר"א דְּאָמַר מְתַנְדֵּב אָשֶׁם תְּלוּי שְׁמֵ בַפ' בְּתַר' דְּכָרִיתוּת וְנוֹקְמָה פְּרַבְּנָו וְנַר' דְּאִי אֵינְרִי בְּאָשֶׁם
תְּלוּי ק' אַמְאִי לֹא תְּנִי אָשֶׁם וְדָאִי בְּהַדִּי חֲטָאָת וְסַתֵּם אָשֶׁם אֵינּוּ פּוֹלֵל שְׁנִינְהֵם פְּדַמוּכַח בְּהֵיִא
דְּחֻלִּין וְע"כ דְּאָשֶׁם וְדָאִי קְתָנִי וּמְאִי דְּלֹא תְּנִי אָשֶׁם תְּלוּי דַס"ל כַר' אֲלִיעֶזְרָ: ע"ב בְּעִי ר"פ יֵשׁ יָד
לְקַדוּשִׁין וּכּו' כ' הָרֵא"ש ו"ל בַּפִּי מִי יִלְפִי מְנַדְרִים דְּקַדוּשִׁין לְשׁוֹן וּכּו' א"ד תְּרִי מִיִּלִּי נִינְהוּ דְּהָא
נְזִירוּת לֹא יִלְפִי מְנַדְרִים אִי לֹא הֵיִקְיִשָׁא ע"כ דְּבָרֵי אֲזֻלִּי לְמ"ד לֹא דְּבָרָה תּוֹרָה פְּלִשׁוֹן ב"א
וְלַנְדוֹר נְדָר לִידוּת וּנְזִירוּת אָתּוּ מְנִינְהוּ מְהֵיִקְיִשָׁא אַבְל לְמ"ד דְּבַר' תּוֹרָה וּכּו' וְלַהֲזִיר לִידוּת הָא
דְּאֲצָט' הֵיִקְיִשָׁא מְשׁוּם דְּלֹא יִלְפִי נְדָרִים מְנִינְהוּ לְהַחְמִיר דְּנְזִירוּת חַדוּשׁ דְּאֲפִילוּ לֹא יִנְזוֹר אֲלֹא
מִיִּין הָנִי נְזִיר וְהָנִי חַדוּשׁ לְחַוְמָרָא וְכַדְקָאֻמַר הַגַּמ' לְעֵיל דָּף ה' וְלַכָּף לֹא יִלְפִי מְנִינְהוּ לְהַחְמִיר אֲלֹא
בְּהֵיִקְיִשָׁא וְאֵה"נ דְּאָחַר דְּגַלִּי בְּנְדָרִים בְּהֵיִקְיִשָׁא יִלְפִינוּ מְנִינְהוּ בְּעֵלְמָא וְלַכָּף תְּפַס הָרֵא"ש בְּדְבָרֵי
כַמ"ד לֹא דְּבַר' תּוֹרָה דְּלִדְיָדִיָּה יֵשׁ הֲכַרְחַת לְהַצַּד הַב' דְּלֹא יִלְפִינוּ בְּעֵלְמָא מְנִינְהוּ דְּאֲצָט' הֵיִקְיִשָׁא
וְלַכּוּ הַנְּצָרָף בְּצַד הָא' לֹמַר מְשׁוּם דְּהָנִי ל' הֲקַדְשׁ דֹּאֵלֵא"ה לֹא הָנִי יִלְפִי מִפְּחַת הַהֲכַרְחַת הַלְזוּ אַבְל
לְמ"ד דְּבָרָה תּוֹרָה וּכּו' א"צ לֹא מְשׁוּם דִּל' הֲקַדְשׁ וּכּו' וְעַמ"ש בַּד"ג ע"א בְּשֵׁם הֵרִיטְבָא ו"ל:
וְעַפִּי"ז נִיחָא לִי מַה' שְׁהַק' אֲלִי עֲמִיתָנִי ה' מְהַרְשָׁ"ש נַר"ו דַּלְפ"ד הָרֵא"ש ו"ל דְּמְשׁוּם לְשׁוֹן הֲקַדְשׁ
אָתִי עֲלָה א"כ זֶה דְּנֻקָא בְּהַרִי אֵת מְקַנְדָּשַׁת אַבְל בְּהַרִי אֵת מְאֻנְרִסְתָּ צ"ל דְּפִשִׁיט"ל דְּאֵין יָד וְכַה"ג
כ' הַתּוֹסְפּוֹת בַּפ"ק דְּקַדוּשִׁין ד"ז ע"א בַּד"ה וְנִפְשָׁטוּ ע"ש וּא"כ לְשִׁמּוּאֵל דְּכָלִּיל גַּם הָרִי אֵת
מְאֻנְרִסְתָּ ע"כ דַס"ל יֵשׁ יָד אַפִּי אֵינּוּ לְשׁוֹן קַדוּשִׁין לַס"ד דְּלֹא מוֹקִי לָהּ דְּאָמַר לִי וּא"כ לַמ"ל
לְהָרֵא"ש לְמִי בְּהַצַּד הָא' מְשׁוּם דְּהָנִי ל' הֲקַדְשׁ עַכ"ד וְלַפִּי הָאָמּוֹר נִיחָא דְּהָרֵא"ש לֹא הַנְּצָרָף לְזֶה
אֲלֹא לְמ"ד לֹא דְּבָרָה וּכּו' דְּהַגְמ' קָאֻמַר אֲלִיבִיָּה לְעֵיל דְּיִלְיָף נְזִירוּת בְּהֵיִקְיִשָׁא מְנַדְרִים וּא"כ ע"כ
דְּלֹא יִלְפִי מְנַדְרִים בְּעֵלְמָא וְעִי"ל דְּהַנְּצָרָף לְזֶה הָרֵא"ש ו"ל מְשׁוּם דְּמַדְבְּרִי ר"פ בְּבַעֲיָא דְּפִאָה
וְצָדְקָה נַר' דְּצָרִיף הֵיִקְיִשָׁא לְלַמּוּד וְלֹא יִלְפִינוּ הָא מִיִּלְתָּא דִּידוּת בַּמ"מ וְלֹא ס"ל לְהָרֵא"ש דְּהַנְּצָרָף
בְּעִוּוֹת בַּאֲת"ל דְּאֵין יָד לְקַדוּשִׁין כַּמ"ש הַר"ן ו"ל וְעִינְן בְּתוֹסְפּוֹת בַּד"ה יֵשׁ יָד לְקַדוּשִׁין וּבַד"ה
בְּעִי ר"פ וּכּו' ע"ש וְצ"ע: ע"כ הָרֵא"ש ו"ל דְּאֵין הַבְּעִיָּא אִי מוֹכַח טְפִי וּכּו' דְּהָא בְּמֻנְדְּרֵי מְמַה וּכּו'
מְזַמְּה הָרֵא"ש פֶּאֵן דְּתַרְנוּיָהוּ מוֹכַחִי לְמֻנְדְּרֵי וּכּו' דְּאֵין תַּרְנוּיָהוּ מוֹכַחִי וְעִינְן לְהַרְבּ מַח"א הַל'
נְדָרִים סִי ז' דְּנַר' דְּדְבָרֵי הָרֵא"ש ו"ל הַלְלוּ הָנִינְי תִּיּוּבְתִיָּה ע"ש.

כְּתַב הַר"ן ו"ל דְּהָא דְּבַגְט פִּשִׁיט"ל דִּישׁ יָד מְשׁוּם דְּמַעֲשֶׂה וּכּו' אַבְל בְּקַדוּשִׁין לֹא נָתַן הַב' פְּרוּטוֹ
אֲלֹא לֹא וּכּו' ע"ש וְלַפ"ד ק' מְאִי פְּרִיָּה וּמִי מַבְע"ל לַר"פ וּכּו' נִימָא דְּהַתֵּם שְׂאֵנִי דְּנָתַן הַפְּסָף לְאַשָׁה
עֲצָמָה וְלַכּוּן פִּשִׁיט"ל דִּישׁ יָד דְּהָנִי דְּוָמִיָּא דְּגַט וְה' לְשׁוֹן לִימוּדִים כ' דְּעַדִּיפָא מִיָּנָה מְשַׁנִּי ע"ש
וְהַנְּרָאָה פְּשׁוּט דְּדוּקָא בְּגַט דְּהַחֲשָׁשָׁא הִיא שְׂמָא בְּדִיבּוּרָה מְגַרֵשׁ לָהּ אוּ מְגַרֵשׁ אֲשַׁתְּחַבִּירוּ לְכָף
מַעֲשֶׂה הַנְּתִינָה מוֹכַח דְּלִיתְנָהוּ לְהָנִי חֲשָׁשׁוֹת וְדוּמִיָּא דִּידָה בִּידוּת דְּסוּגִינְן בְּקַדוּשִׁין אַבְל יָדוּת דְּהַתֵּם
דַא"ל ה"א מְקַנְדָּשַׁת בְּלֹא לִי דְּחִיָּשִׁינְן שְׂמָא מְקַדְשָׁה לְאַחַר אֵין הַמַּעֲשֶׂה מוֹכַח דְּלִדְיָדִיָּה מְקַדְשָׁה
דְּאָדָם עֲשׂוּי לְקַדְשׁ אֲשָׁה לְחַבִּירוּ וְעִינְן לְהַלַּח"מ בַּפ"ד מְהַלְכוּת אִישׁוֹת דִּין ב' וּמַעֲתָה מ"ש לְעֵיל
דָּף ה' לַת' קו' הַפְּנִי לִיתָא: כְּתַב הַטּוֹר בַּאֲה"ע סִי בְּשֵׁם הַרְמ"ה דָּאֵם אָמַר לְאַשָׁה הָרִי אֵת מְקַנְדָּשַׁת
לִי וְאָמַר לְאַחֲרַת ה"א מְקַנְדָּשַׁת יָדִים מוֹכִיחוֹת וְהָנִי ס' מְקַנְדָּשַׁת וּכ' מָרָן בַּב"י דְּהָא דְּלֹא הָנִי
מְקַנְדָּשַׁת וְדָאִי מְשׁוּם דְּמַסְפַּק"ל אִי דְּמִי לְנְזִיר עוֹבֵד לְפָנָיו ע"ש וְתַמְהַנִּי דְּאֲפִי דְּמִי לְנְזִיר לֹא הָנִי
אֲלֹא ס' קַדוּשִׁין מְשׁוּם דְּבַעֲיָקְרָא דְּדִינָא מַסְפַּק"ל אִי יֵשׁ יָד לְקַדוּשִׁין וּכַמ"ש הַטּוֹר בַּסִּי ל"ו וּכ"פ
כָּל הַפּו' וְעִינְן לָהּ בֵּית הַלֵּל שְׁמֵ שְׁכ' דְּהַרְמ"ה מַפ' דְּזֶהוּ פִי וְאָת נְמִי דְּאָמַר בַּגַּמ' וּכּו' ע"ש וְק'
דְּנֹאת נְמִי הָנִי עֵיקַר הַקַּדוּשִׁין וְלֹא יָד וְהַרְמ"ה כ' יָדִים מוֹכִיחוֹת ע"ש וְדַע דְּמַפְאֵן תְּשׁו' לְהַסּו'

בדעת הר"מ דבלא אָמר לי הוּי ודאי קוּדוּשִׁין דְּהָא מספק"ל אי יֵשׁ יָד לְקוּדוּשִׁין וְעֵינֵן לֵה' עֵדוּת
בְּיַעֲקֹב סִי י"ז וְלֵה' פְּרִי הָאֶרֶץ ד"ל ע"ש: דָּף ז' ע"א בְּפִיָּה זֹו צְדָקָה וְכו' עֵינֵן בְּמִס' ר"ה ד"ו דְּאִיכָא
תְּרֵי קְרָאֵי בְּב"ת וְעֵבִיד הַגַּמ' צְרִיכוֹת חַד דְּאָמַר וְלֹא אֶפְרַיִם וְחַד דְּאֶפְרַיִם וְלֹא אַקְרִיב וּפְרִיָּה וְהָא
נְדָבָה פְּתִיבָא וּפִירֵשׁ י"ז ו"ל דְּגַם בְּקְרָאֵי דְלַעֲיִל אִיכָא נְדָבָה בְּג"ש ע"ש מְבֹאָר מְדַבְּרִי דְלֹא מְסִינְמִי
קְרָאֵי דְלֹא יָדְעִי אִי מְנַיְהוּ קְרָאֵי בְּאָמַר וְלֹא אֶפְרַיִם וְאִי בְּאֶפְרַיִם וְלֹא אַקְרִיב וּלְפ"ד בְּחַד צְרִיכוֹתָא
סְגִי וְלֹא הִיָּה צְרִיָּה הַגַּמ' לְאִידָהּ צְרִיכוֹתָא אַף מְדַבְּרֵי הַתּוֹס' שָׁם מְתַבָּאָר דְּהָךְ קְרָא דְכַתִּיבָא נְדָבָה
בְּהַדְיָה הוּא בְּאָמַר וְלֹא אֶפְרַיִם דְּכֹן מְשַׁמְעוֹת הַקְרָא וּלְכַף פְּרִיָּה הַגַּמ' וְהָא נְדָבָה פְּתִיבָא ע"ש וּבְהָךְ
קְרָא דְכַתִּיבָא נְדָבָה בְּהַדְיָה פְּתִיב קְרָא דְבְּפִיָּה וְא"כ פֶּאֶן דְּאִינְרִי בְּאֶפְרַיִם לֹא הִיָּה לוֹ לְהַגְמ' לְאַתּוּנִי
קְרָא דְבְּפִיָּה אֲלֵא קְרָא אַחְרִינָא דְכִי דְרוֹשׁ יְדַרְשָׁנוּ וִי"מ מְשׁוּם דְּהָךְ קְרָא דְכִי דְרוֹשׁ מְרַבִּי מְתִיבָה
אַחַת צְדָקוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת וְכִינּוּן דְּמַעֲשָׂרוֹת ל"ש בְּהוּ יָד הוּ"א דְּגַם צְדָקוֹת פֶּן וּלְכַף עֲדִיפָא לִיָּה קְרָא
דְּבְּפִיָּה דְּכָבֵר גְּלִי לֹן קְרָא דְּאִין חֲלוּק בֵּין אָמַר לְהַפְרִישׁ וְעַפִּי"ז נִיחָא דֹא"ש בְּעֵינֵי זֹו בֹּאֲת"ל דְּפֹאָה
דְּמִמָּה דְּרָשִׁי לְקַט שְׂכָחָה נְמִי וּבְהִנְהוּ ל"ש יָד: מִי אָמְרִי הִינְנוּ צְדָקָה ק"ל פִּינּוּ דִס"ד דְּהִינְנוּ צְדָקָה
מְמָשׁ אַמְאִי לֹא מְבַע"ל לְעַנְיָן ב"ת גּוֹפִיָּה אִי אִיתִיָּה בְּהַפְקָר וּכְגוֹן דְּאָמַר לֹא אֶפְטָר מִן הָעוֹלָם עַד
שְׂאֶפְקִירוּ וְכִדְאֻקְיָמְנָא לְב"ת דְּנִזְרִירוֹת לְעֵיל ד"ד ע"ב וְע"ש בְּדַבְּרֵי הָרֹא"ש ו"ל בְּפִי לְעַד דְּהַר"מ
בְּפ"ב מֵה' גְּדָרִים כ' דְּהַפְקָר דִּין גְּדָר יֵשׁ לוֹ לְעַנְיָן שְׂאֶסוּר לְחִזּוּר ע"ש וְנִרְאָה פְּשׁוּט דְּמִכָּאֵן יָצָא
לְבוּ פֶן דְּכִינּוּן דְּבְּעֵינֵי דְלֹא אֶפְשִׁיטָא נְקִטִּין לְחַוְמָרָא וּמְסַפִּיקָא הוּא דְכ' דְּאֶסוּר לְחִזּוּר בּוּ וְעֵינֵן לֵה'
הַמְאִירִי ו"ל בְּשַׁמְעִתִּין: פְּתִבוּ הַרְמַב"ן וְהַרְשִׁב"א וְהָרֹא"ש ו"ל דְּכִינּוּן דְּבְּעֵינֵי אִיפְשִׁיטָא נְקִטִּי בְּפֹאָה
וּצְדָקָה לְהַחְמִיר דִּס' אִיסוּרָא לְחַוְמָרָא וְהָר"ן ו"ל תְּמַה ע"ד דְּמַגְמ' דַּפ' הַזְרוּעַ נַר' דְּכֵה"ג מְמוּנָא
הוּא דְמְשַׁנֵּי הָאִי דְקַמָּא מְשׁוּם חֲזַקַת חַיּוּבָא הָא לֹא"ה הוּ"ל לְקוּלָא אַמְאִי לֹא מְשַׁנֵּי וְכו' ע"ש וְנַר'
פְּשׁוּט דְּאִין פְּנוּנְתוֹ לְהוֹכִיחַ מְדִיוּקָא דְּאִין זֵה דִּיוּק דְּאֶדְרַבָּא דִּיוּק מְרִישָׁא דְּאָמְרִי פְּרָה חֲזַקָה לְפְטוּר
הָא לֹא"ה סְפִיקוֹ לְהַחְמִיר אֲלֵא הוֹכַחְתּוּ הִיא מְדַהֲנָרָה לְהָאִי שְׁנוּיָא דְּחֲזַקַת חַיּוּבָא וְלֹא מְשַׁנֵּי
בְּפִשִׁי דְּשִׁאנֵי מִתְּנוּת עֲנִיִּים דִּס' אִיסוּרָא מְשִׂא"כ בְּמִתְּנוּת פְּהוּנָה דְּמְמוּנָא הוּא וְה' עֵדוּת בְּיַעֲקֹב סִי
ס"ו דְּחָה רֵאִיתִי הָר"ן ו"ל דְּגַם מִתְּנוּת פְּהוּנָה מִקְלַת' דְּאִיסוּר' פְּמוּ מִתְּנוּת עֲנִיִּים לְדַעַת הַרְמַב"ן
וְדַעַמְיָה עַש"ב וּדְבְּרִי תְמוּהִים דְּאִי מַת"כ הוּי מִקְלַת דְּאִיסוּרָא אִפִּי בְּחֲזַקַת פְּטוּרָא ס' לְהַחְמִיר
כְּדִאָמְרִי בְּגַמ' שָׁם גְּבִי עֵיסָה וְהַגְמ' קְאָמַר פְּרָה בְּחֲזַקַת פְּטוּרָא וִי"ל דְּשִׁאנֵי אִיסוּרָא דְּעֵיסָה דְּעוֹן
מִיתָה וּלְכַף מְחַמְרִי בְּס' נֶגֶד חֲזַקָה דְּאֶפִּי בְּס"ס דְּעֲדִיפָא מְחַזְקָה אֲזִלִּי לְחַוְמָרָא בְּדַבְּרַי מִיתָה אוּ
כְּרַת פְּמוּ שְׁנַר' מְדַבְּרֵי הַתּוֹסְפוֹת בְּרִישׁ יְבָמוֹת בְּד"ה אוּ שְׁנַמְצָאוּ ע"ש וְכו"נ מְדַבְּרֵי רִשִׁי ו"ל שָׁם
בְּפ' הַזְרוּעַ שְׂכ' חֲלָה עוֹן מִיתָה וְהִינְנוּ מְשׁוּם דֹא"ה מוֹקְמִי אַחְזַקְתִּיָּה וְעֵינֵן לֵה' גּוֹן הַמְלָךְ אוֹת ס"ח
ע"ש: מִיָּהוּ ק' בְּדַעַת הַרְמַב"ן ו"ל וְדַעַמְיָה אַמְאִי אֲזִלִּין הֵכָא בְּבְּעֵינֵי זֹו דְּצְדָקָה לְחַוְמָרָא אַמְאִי לֹא
מוֹקְמִי אַחְזַקְתִּיָּה דְּחוֹלִין הוּא מ"ש מְהָא דְּאָמְרִי בְּפ' בְּפִל מְעַרְבִין דְּל"ו ע"א פְּכָר זֹו הַיּוֹם חוֹל
וּלְמַחַר קִדְשׁ מְעַרְבִין בְּהַ דְּבִיה"ש דְּהוּא עַת קְנִיִּית הָעָרוּב ס' הוּא וּמְסַפִּיקָא לֹא נִחְתָּא קְדוּשַׁת הַיּוֹם
קִדְשׁ וּלְמַחַר חוֹל אִין מְעַרְבִין בְּהַ דְּמִס' לֹא פְּקַעָא קְדוּשָׁה ע"ש וְה"נ גִּימָא מִס' לֹא נִחְתָּא קְדוּשָׁה
וּמִכַּח קו' זֹו נַר' דִּס"ל דְּבַכֵּה"ג אֲזִלִּי לְהַחְמִיר נֶגֶד חֲזַקָה וְכִדְקָאָמַר הַגַּמ' גְּבִי עֵיסָה וּל"ד עֵיסָה דְּעוֹן
מִיתָה וְלִיתָא לְדַבְּרֵי ה' עֵדוּת בְּיַעֲקֹב אִיבְרָא דִּישׁ לְהַבִּין אַמְאִי לֹא אֲזִלִּי בְּתַר חֲזַקָה דְּבַכּוּלִיָּה
תְּלַמוּדָא אֲזִלִּי בְּתַר חֲזַקָה אִפִּי בְּמִידֵי דְּאִיסוּרָא: אֲשֶׁר ע"כ נ"ל בְּמ"ש הַמְש"ל בְּפ"ו מֵה' עֵדוּת
דִּין ז דְּלֹא אֲזִלִּי בְּתַר חֲזַקָה אֲלֵא בְּס' הַמְצִיאוֹת כְּגוֹן ס' אֲכַל אוּ לֹא אֲכַל דְּאָמְרִי אוּקְמָה אַחְזַקָה
וְלֹא נַעֲשִׂית הַפְּעוּלָה מְשִׂא"כ בְּס' דְּדִינָא דְּאִין ס' לֹא מְשׁוּם חֲזַקָה הַדִּין יִשְׁתַּנָּה ע"ש מִקְלַתָּא
בְּטַעְמָא וּמַעֲתָה בְּהָאִי בְּעֵינֵי דְּצְדָקָה דִּס' דְּדִינָא הוּא וְדִנְאִי אִפִּי אָמַר דְּדַעַתוֹ לְצְדָקָה לֹא מְהַנִּי לְהַצַּד

דאין יד דהו"ל גמר בלבד ולא הוציא בשפתי דלא מהני גבי צדקה לדעת כמה מהראשונים וכיון דס' דדינא אין לומר אוקמיה אסוקמיה משא"כ בההיא דהזרוע ומעפה צדק ה' עדות בייעקב בדבריו אף מ"מ יש להוכיח מגמ' דפ' הזרוע דקאמר אפי' וכו' והא קרא קאמר דהו"ל לאקשוני בפשי' והא ס' דאורייתא לחומרא גם ממתני' ביבמות דצ"ז בכהנת שנתערב ולדה וכו' מוכרין התרומה ואמאי הא ס' דמת"כ להחמיר לפ"ד ה' עדות בייעקב: ומן האמור ניחא מאי דאמר' במס' בתרא דקמ"ח ע"ב דבעי הגמ' הקדיש כל נכסיו או לעניים או הפקיר מהו מי אמרי' כל גבי הקדש גמר ומקנה א"ד כל לגבי נפשיה לא גמר ומקנה ופ' כל הראשונים לקולא ואף הרא"ש ז"ל דפ' לחומרא מטעמא אחרין אתי עלה ומ"ש מבעיא דהכא דפ' לחומרא וכבר עמדו בזה מהרש"ח סי' ל"ה וה' פני משה ח"ב סימן י"ט ע"ש וה' עדות בייעקב שם תי' דשאני התם דעיקרא תקנתא דרבנן במתנת ש"מ ולכך מקילין בס' ע"ש ואתמיהא דמתנת ש"מ ה"ט דמדרבנן היא משום דלית בה קנין אכל הקדש דקי"ל אמירתו לגבוה פמסירתו להדיט מדאורייתא היא וא"כ הבעיא היא בדאורייתא ואף להסו' דצדקה לעניים הדיט הוא ולא אמרי' אמירתו לגבוה וכו' מ"מ בהקדש מודה והבעיא היא גם בהקדש ופ' לקולא ועיקר הקו' מהכא להתם עפ"ה ניחא דהתם ס' דמציאות הוא אי גמר ומקנה או לא ובכה"ג אמרינן אוקמיה אסוקמיה דחולין הוא וכ"מ בתשו' הרשב"א ז"ל ח"א סימן תרנ"ו דטעמא דפ' לקולא משום חזקה הוא אף הוא ז"ל פתב דמוקמי' ממונא בחזקת מאריה קמא משא"כ בבעיא דהכא ס' דדינא הוא ואזלינן להחמיר וכדכתי' ועיין להרי"מ ט"ח ח"מ סי' ד' ע"ש אף מדברי הר"ן ז"ל בפ"ק דקידושין גבי נתן הוא ואמרה היא נר' דאפי' בספיקא דדינא אזלי' להקל ואמרינן אוקמה אסוקמיה ונכדכתב המש"ל ומ"מ בדעת שאר הראשונים ניחא שפיר ובמ"א פתבתי בזה ועיין להרשב"א ח"א סי' תקס"ג: עוד הביא הר"ן ז"ל ראיה מנחותומין בפ"ק דיומא דאי ספיקא להחמיר הו"ל להקשות גם אמעשר עני כדפרי' ממע"ב אלא ע"כ דס' להקל ול"ד לקמה משום דרוב ע"ה מעשרין ול"ק מה שהק' עליו ה' עדות בייעקב ע"ש ועיין להמ"ר י"י קורקוס ז"ל בפ"א מהלכות בפורים דין י"ח בת"י הא' שתי' שם ע"ש: ומ"מ לפמ"ש רש"י ז"ל דדוקא במע"ב הוא דפרי' הגמ' משום דלית ליה פסידא הא לא"ה אמרי' רוב ע"ה מעשרין ע"ש ליתא להוכחת הר"ן ז"ל מהתם: והנה דעת כל הראשונים ז"ל בבעיא זו דצדקה ופאה אזלי' לחומרא ובדברי הר"ן ז"ל לא נתבאר דעתו ז"ל די"ל דמ"מ מחמירנן משום את"ל פשיטותא או דמספק"ל מיהת אי פסקי' כאת"ל פדעת הרמב"ם ז"ל דאת"ל פשיטותא ולהכי כ' דבהפקר אין ס' דספיקו להקל משום דליכא את"ל ולפ"ז י"ל דלדעת הראשונים דהכא מילתא דאיסורא גם בהפקר מילתא דאיסורא דהא מספקי' אי היינו צדקה או לא והני ס' אי מילתא דאיסורא או לא ועיין להש"ף סימן רנ"ט סקי"ד ולה' ברכ"י סי' רנ"ח עש"ב ולהמח"א ה"נ סי' ולה' אורים ותומים בפ"י לתקפו פהן אות קכ"ז עש"ב: ומהרי"מ ט"ז ח"א סי' קכ"ד כ' דפלוגמיהו דהני רבנותא בהכי דהר"ן ז"ל מפ"ל לבעינן באמר הרי זה לצדקה לבד ולא אמר עלי וליכא אלא ב"ת ולכך פ' לקולא דכיון דאינו בעמוד ונבא ליתיה בב"ת וראיתו מפ' הזרוע דגם התם ליכא כל יחל אלא ב"ת אבל הרמב"ן והרשב"א ז"ל מפ"ל באמר ה"ז עלי דכיון דאמר עלי דין נדר יש לו ועבר בכל יחל ול"ד לההיא דפ' הזרוע דבל תאחר הוא וס"ל להני רבנותא דאלו אמר הרי זו לא מחייב דכידו להחזיר דלא אמרי' בהקדש עניים אמירתו לגבוה ועוד דבאמר ה"ז דהוא נדבה ליתיה בב"ת פדכתב רש"י ז"ל לקמן דף ט' ע"כ דבנדבה ליתיה בב"ת ע"ש ועפ"י ד דחה ה' דברי אמת בתשו' סי' י"א דברי ה' עדות בייעקב דבמתנות פהונה ליכא כל תאחר.

אף תמה ע"ד דנסתייע מדברי רש"י דלקמן ודברי רש"י תמוהים טובא דבמס' ר"ה דף ו' מבואר דבנדקרא איפא ב"ת בצריכותא דעביד הגמ' שם וכן במתני' בפ"ק דמגילה מה בין נדרים לנדבות ע"ש בגמ' וכן בפ"ק דערכין ד"ו ע"א ת"כ דרבא וכו' ע"ש והאריה בזה ועיין לה' פנים מאירות ח"א סי' צ"ט: ונראה לי ליישב הפל דהנה לדעת איפא מ"ד שיהבי' הרי"ף והביאו הד"א שם דבצדקה באמר הרי זו לא מחייב ולא אמרי' אמירתו לגבוה קשה דהא איפא תרי קראי בצדקה לגבי ב"ת ה' אלהיה ובפיה פדאי' בפ"ק דר"ה ד"ה ע"ב וד"ו ע"א ע"ש וע"כ חד דאמר ולא אפריש וחד לאפריש ולא הקריב וכדעביד צריכותא הגמ' שם וכה"ג כ' הרשב"א בחי' שם בד"ה ע"ב ע"ש והפריש ולא הקריב היינו דאמר הרי זו הרי דבצדקה איפא ב"ת בהרי זו ועכ"ל דאפריש ולא הקריב דגבי צדקה היינו דאמר ה"ז עלי ואמר ולא אפריש היינו דאמר עלי ולא ה"ז ועלה אמרי' בצריכותא דס"ד פל היכא דאיתיה בי גזא דרחמנא איתיה אף דאמר עלי פיון דאמר נמי הרי זו ומעתה גם לענין הקרבנות י"ל דלעולם בנדבה דאמר ה"ז לבד ליתיה בב"ת ועלה קאי רש"י ו"ל לקמן דלקף נקט גיזה ונעבודה משום דנדבה דהרי זו לבד ליתיה בב"ת ומאי דאמרי' בגמ' בר"ה חד דאפריש ולא הקריב היינו דאמר ה"ז עלי ובמתני' דמגילה נמי דמתני' אין בין נדר לנדבה אלא שגזא חייב באחריותו וזה אינו חייב באחריותו היינו דאמרי' גם בנדבה דה"ז עלי דאינו חייב באחריותו וכדאיתא בערכין ד"ך ע"ב דכי אמר שור זה עלי עולה אינו חייב באחריותו דעלי להביאו קאמר ע"ש ולזה אמרי' בגמ' שם הא לענין ב"ת זה וזה שוין דלקף לא קתני מתני' דיש ביניהם ב"ת משום דאיפא נדבה דאיתיה ב"ת פגון דאמר ה"ז עלי דכיון דאמר גם עלי דמי לנדר דאמרי' ביה קרא דב"ת ותהיה דפ"ק דערכין נמי בהכי אמרי' דמאי דאמרי' ל"ש אלא דאמר עלי היינו דאמר מתחיל הרי עלי סלע לצדקה ואח"כ הפרישו ואמר ה"ז לצדקה שנדתי אבל אמר ה"ז ר"ל דאמר ה"ז עלי בתחיל נדרו בעינא למתביה ואקשי ליה אדרבא פי היכי דלחייב באחריותו דבאומר ה"ז עלי א"ח באחריותו פדאמרי' בגמ' דערכין שהבאתי ובהכי אמרי' ברייתא דת"כ דרבא בין באומר ה"ז עלי בין באומר עלי דומיא דב"ת ואף דרש"י שם בפ"ק דערכין פ"א במאי דאמרינו ל"ש אלא דאמר עלי דהיינו לצדקה ה"ז עלי פבר נודע דפירוש רש"י דנדרים לאו רש"י ו"ל אלא אחד מן שאר הראשונים ו"ל: ובאמת תמהתי אפירש"י דערכין פיון דאמרי' דאמ' ה"ז עלי איה אמרי' שם דחייב באחריותו הא פיון דאמר ה"ז אף דאמר עלי א"ח באחריותו דעלי ליתנו לעניי' קאמר וכדאמרי' גבי קרבן בערכין שהבאתי דעלי להביאו קאמר ואפשר דשאני גבי צדקה דעניי' שכיחי בכל עת והי"ל ליתגמ' תקף וא"צ לו' עלי ואחרי שובי ראיתי לה' חק"ל ח"ב מח"מ דצ"ד ע"א שעמד ע"ד רש"י דפ"ק דערכין מסוגיא דערכין ד"ך ויישב דאף דאמרי' דכי אמר ה"ז עלי דעלי להביאו היינו לפוטרו מאונס אבל בגניבה ואבידה חייב דעלי להביאו כ"ז דאיתיה בעולם ע"ש ונ"ל להוכיח שפן הוא מסוגיא דר"פ שלוח הקן דפריה דר"י דאמ' במקדי' לב"ה פל היכא דאית' בי גזא דרחמנא אדר"י דאמר המקדיש לב"ה ונגנב או נאבד חייב באחריותו ומשני דהיא פדאמר הרי עלי ופריה מכלל דלר"ל אפי' עלי לא מחייב באחריותו והתני' וכו' ע"ש ואי איתא דלר"ח דאמר עלי להביאו מיפטר גם מגניבה ואבידה מאי פריה לר"ל נימא דפלוגת' דר"י ור"ל באמר ה"ז עלי לר"י חייב דל"ל עלי להביאו כר"ח דערכין ור"ל ס"ל כר"ח ולקף פטור ונהיא דתניא בנדר חייב באחריותו באמר עלי לבד ונהיא מתני' דשור זה וכו' באמר לדמי פדאוקי לה בגמ' בערכין והא עדיפא משנוייא דגמרא שם ע"ש בתוס' בד"ה דנקא אלא ע"כ דס"ל להגמ' דאף דאמרי' עלי להביאו קא' חייב בגניבה ופלוגתא דר"י ור"ל בגניבה ואבידה מייירי: מיהו משמעטא גופה דערכין יש להוכיח קצת דאמרי' עליו להביאו לפוטרו גם

מגניב' דא"א דגניבה ואבידה חייב מאי קאמר ומי אלימא ממתניתין דאוקי לדמי הא ודאי אלימא
היא דברייתא קתני מת או נגנב ומסתברא פי היכי דנגנב איירי גם בהקדש גופו ולא לדמי לבד
גם מת איירי בכל גוונא אבל מתני לא קתני אלא מת אלא דמת או נגנב פי הקדשי ניהו וכן יש
להוכיח מגמ' לקמן ד"ט ע"א מוקי מתני' בנדרי רשעים באמר עלי וקתני מתני' פנדבותם נדר
בקרפון ואי איתא הא עלי מתחייב באחריו ואבידה וכשאתרי' אין מתנדבים כן דאיפא חששא
דתקלה דבל תאחר אלא ע"כ דעלי להביאו פיון דאמר פנדבותם הו"ל פאומר ה"ז עלי ופטור
מהפל וע"ש בקר"ן בד"ה פנדבותם ואף למאי דמוקי לה בגמ' שם דעביד לה פהלל וכו' ע"ש אף
גם זאת בלשון נדבה הוא דעבדי ולא בלשון נדר וכדמוכח שם ועיין להמאירי שם גם אשו"ר
ראיתי לה' חק"ל שם שתמה ע"ד רש"י דנדריים מגמ', דפ"ק דערכין ע"ש וכבר קדמו ה' דברי
אמת ודע דרש"י ז"ל בפ"ק דמגילה ד"ח ע"א בד"ה נדר כ' נדבה האומר ה"ז ולא קיבלה עליו
משמע דאי אמר ה"ז וקיבלה גמי עליו דהיינו דאמר ה"ז עלי חייב באחריותו הפה מגמרא דערכין
והתם בקרבנות איירי ולפ"ד ה' חק"ל ניקח הפל שפיר: חוזרני על דברי ה' עדות ביצקב דלפ"ד
מתנות פהונה מקרי מידי דאיסורא ולדעת הרמב"ן ז"ל ודעמיה אזלי לחומרא אי ליכא חזקה
פטור כמו פרה כדאמרי' בפ' הזרוע והא ודאי ליתא דמהגמ' דמסכת בכורות די"ח ע"ב אפלוגתא
דר"ט ורע"ק משם בא'רה דכל ס' רמת"כ אמרי' המע"ה אי ליכא חזקה ע"ש וכבר הוכיח
מהרימ"ט ז"ל סי' ט"ל מהגמ' הלזו דס' דמת"כ ומתנות עניים המע"ה אלא שלא הזכיר פלוגתא
דברנות' דסוגיין בכל אותה תשו' ועיין להשע"ה בפ"ט מה' מעשר ה' ד' ע"ש ועיין לה' הלכות
יו"ט דקפ"ח ע"ד שגנעלם ממנו כל מ"ש: מודה רע"ק וכו' דא"כ ליתני רע"ק מחמיר אין להק'
מדאמרי' בפ' הנזדר מן הירק מודה רע"ק דאינו לוקה אף דקתני אוסר ע"ש די"ל דאוסר ומחמיר
משתמע מספיקא ומשתמע מתורת ודאי והתם ס"ל סברא מבחוי' דספיקא הוא אבל הקא לית לן
ס' מבחוי' אלא דמוכח אביי מלישנא דרע"ק דאי איתא דנדאי הוא לא הול"ל חוכה דמשמע ס'
הוא: פתב הר"ן ז"ל דמהקא שמע' דידות לקי עליוהו ומפירש"י דף ג' ע"א דנראה פשוט דמשום
דמדרש חקמים הוא קרי לי דרבנן כמ"ש הרשב"א ז"ל בחי' לרעת הר"מ לכאורה ק' דא"כ מנ"ל
להר"מ דבמנודה שלא אוכל לה לא לקי פיון דשמעתא לאו בהכי מיירי ונר' דק"ל מה שהוקשה
להרא"ש ז"ל בפ'י אמאי לא תני הני ידות במתני' ע"ש ומפח זה ס"ל להר"מ דכל הני לא לקי
עליוהו ולהכי לא פניל להו בהדי הנה ולפ"ז גם בנדבנא לא לקי וכ"מ מל' הר"מ ז"ל ועיין להלח"מ
ודע דדברי הרא"ש בפ'י כנר' דסמראי ניהו למ"ש בפסקיו ע"ש וכבר עמד ע"ז הש"ף סי' ר"ו.

ודע דהר"מ דפ' כרע"ק משום דאביי אמר מודה רע"ק וכו' וכמ"ש הכ"מ ומזה י"ל על מהרלנ"ח
די"ח סע"ב מהספר שכ' דהר"מ בפ"ק ט' כ' הנזדר מן הירק מותר בדלועין דלא כרע"ק אף דאביי
דאמר התם מודה רע"ק וכו' ע"ש בדי"ט ע"א: ע"ב השומע הזכרת ה' וכו' צריף לנדותו וכו' פתב
הנמק"י בשם הר"טב"א שאין נדוי זה אלא בהזכרת ה' או בכנוי פגון א" אכל בל' לעז או בכל
לשון אין חייב נדוי ועיין להר"ד ז"ל ח"ג סי' תי"ט וסימן תכ"א ולהרשב"ש סי' נ"ח ע"ש: דף ח'
ע"א מנין שנשבעין לקיים את המצוה וכו' עיין לתוס' בפ"ג דשבועות דף כ"ז ע"א בד"ה לקיים
שכ' דריב"ב סובר נשבע לקיים מל"ת לא חנייל דאין אחע"א אבל נשבע לקיים מ"ע לא חנייל
וטעמא דכתי' נשבעתי ואקיימה ודבריה' מגומגמין לכאורה ועיין בתוספי הרא"ש שם ויתבאר לה'
אמיתות דבריהם ומבואר שם דטעמא דחל לקיים משום דכשהוא לזרוזי חנייל ונדוקא במ"ע דרף
לזרוזי ולא במל"ת ע"ש ויתכן דכמו כן לרבנן לענין בל יחל יש לחלק בין מל"ת למ"ע דבמל"ת
לא חנייל דאין אחע"א ובמ"ע חנייל משום דשייף לזרוזי ונדוקא לקרפון הוא דמיעט קרא ועל פי זה

ניחא דמאי דפריה הגמ' הקא והא מושבע וכו' בודאי ס"ד דרב גידל לענין מלקות בל יחל קאמר
ואפ"ה פריה והא מושבע וכו' דכיון דלא ס"ד סברא דלירווי אין לחלק בין מ"ע למל"ת ובכולהו
שניכא לתא דאין אחע"א ועיין להרשב"א בחי' שם דכ' פמו כן דבמ"ע מטעם לירווי אבל
בירושלמי קאמר לירווי אף במל"ת ע"ש אבל בגמ' דילן במס' מכות דכ"ב ע"א נר' להדיא דלא
חניל במל"ת וליכא לתא דלירווי עיין שם ופליג אירושלמי שיהביא הרשב"א ו"ל: ונהר"ן פאן כ'
דלבל יחל חניל דלא מייעט אלא לקרפן וקושנית הגמ' היא על הקרפן אבל על הצד דר"ג לענין
בל יחל קאמר הקושני' היא אמאי צריה קרא אלא שלא הזכירה הגמ' ע"ש וק"ק דטעמא מאי דבל
יחל במ"ע חניל משום לירווי והגמרא דלא ס"ר לירווי פריה שפיר אפי' אבל יחל והא מושבע
וכו' ונר' דהר"ן ו"ל ס"ל דמדמייעט רחמנא לקרפן ע"כ דבל יחל איכא וא"כ לס"ד דגמ' דלא ס"ד
לירווי שוין מ"ע ומל"ת ואמרי' מדאפקיה רחמנא לקרפן מכלל דבל יחל איכא וע"כ הוכרח לו'
דאבל יחל פרכי' אמאי צריה קרא ומשני הגמ' לירווי ואחר דחדיית לן האי סברא דלירווי דשניכא
במ"ע ולא במל"ת י"ל דמאי דאפקי' רחמנא לקרפן היינו במ"ע אבל במל"ת אפי' לבל יחל לא
חניל דאין אחע"א ולא שנייה לירווי ומודה הר"ן ו"ל דבמל"ת לא חניל אפי' לב"י פדמוכח הדיא
דמכות שהבאתי אבל במ"ע חניל לב"י וטעמא משום לירווי וכמ"ש התוס' והרשב"א ו"ל שם
בשבועות ולפ"ד הר"ן דב"י איכא ניחא מה שהק' התוס' בשמעתינ אמאי לא פריה אקרא גופיה
וכו' ע"ש אבל מדברי הרא"ש ו"ל בשמעתינ בפ"י נר' דאף בל יחל ליכא מדכ' במסקנא ולא
חיישינן שמזכיר שם שמים לבטלה ושני בדבוריה ממ"ש בפתחיה דלא חיישינן שמא יעבור וכו'
דוק ותשכח ועיין להרא"ש לקמן די"ז ע"א אהא דתנו אין שבועה חלה על שבועה שכ' דטעמא
משום דליתא בלאו והן וכו' ע"ש וע"כ דס"ל דמה"ט ליתא בלאו והן ממעטי אפי' בל יחל דקרפן
ובל יחל פי הדדי ניגהו דהא מבואר בדבריו פאן דגם בל יחל ליכא וכמו שפכתתי וטעמא נר'
דכיון דגלי קראי לענין לעבור על המצות קרפן ובל יחל פי הדדי ניגהו פדאי' לקמן דט"ז גם
לקיים ילפי' מהתם דאין לחלק וכ"נ דעת התוספות במכות שם דגם למלקות בעי' לאו והן והמש"ל
תמה ע"ד ועיין לה' שרשי הים ח"ג דף ועיין להרדב"ז ח"ג סי' תי"ו ע"ש ועמ"ש לקמן דט"ז ע"ב
ובי"ד סימן ר"ג ע"ש: ליתבי אפרשת דרכים ויהיב שלמא וכו' פירש"י דכי יהיב שלמא היינו
היתר הנדוי וכ"נ מפי' הרא"ש ו"ל ממ"ש ויהיב שלמא לבי יו"ד דתנו הלכתא ע"כ והא דתנו
הלכתא לא קאמר לה הגמרא אלא בעד דמקלעי דהוא ההיתר ולפירושם שיעור דברי הגמ' כף
יהיב שלמא לאנשים דתנו הלכתא שמוצא אפי' לכל אחד לבדו עד דמקלעי ר"ל עד שישלם
חשבון עשרה ב"א דתנו הלכתא ועיין בתוס' ולפ"ז ע"כ דס"ל דעשרה של התרת הנדוי א"צ שיהו
הפל ביחד אלא אפי' פל א' לבדו סגי וש"מ נמי דאם לא מצא דתנו הלכתא לא מהני ולעפובא
אתמר וכ"כ הטור סי' של"ד בשם הרא"ש ועיין לקמן בב"י ונהר"ן פי' דשלמא הוא להגין וכו'
ע"ש וגם לפ"ז נר' דלעפובא אתמר אמנם היו"ד של התרת הנדוי צריה שיהיו הפל ביחד דהא
עד דמקלעי דקאמר הגמ'.

היא כפושטה לפי הר"ן ו"ל והתוס' נסתפקו בדבר ועיין למור"ם בהג"ה שם בסי' של"ד שכ'
דא"צ שיהיו מזוננים ביחד טור בשם הרא"ש ע"כ ובטור לא נזכר זה כולל אבל הוא נמשך מפי'
הרא"ש שהביא הטור וכדכת' ומ"מ הדבר במחלוקת שנוי וכדכת': פתב הרדב"ז ח"א סי' ק'
ל"ד שחלם הוא עצמו שגדוהו אלא אפי' חלמו אחרים עליו שגדוהו צריה י' ועוד כ' שמתירין נדוי
החלום אפי' בשבת ע"ש: ע"ב אי מכנפי אין וכו' דעת הר"מ בפ"ח מהלכות נדרים לפי גי' הראב"ד
ו"ל דאם הנדר ע"י פתח אין הבעל נעשה שליח ודוקא ע"י חרטה הוא נעשה שליח פי מכנפי

וע"ש למרן בכ"מ ונ"ל דק"ל קושני התוס' שהק' ממאי דאמרי' בפ' השולח אין אדם רוצה שתתבזה אשתו בב"ד והא אפשר על ידי שליח פדקאמר הגמרא בשמעתין ע"ש ולהכי הוכרח לחלק בין היטר ע"י חרטה להיטר ע"י פתח ובשמעתין בניתר ע"י חרטה איירי ובגיטין בניתר ע"י פתח הוא דאמרי' אין אדם רוצה שתתבזה וכו' וע"פ מ"ש שם צריף תקירת חכם היינו ניתר ע"י פתח דצריף תקירה לדעת אם יהיה הפתח פדין שלא יהיה פנוולד וכינצא ושאינו תקירת חכם היינו ע"י חרטה ור"א הק' לא אמסרו צריף דהיינו ע"י פתח אלא מפני שא"צ ע"י חרטה ודלא כפירש"י ו"ל שם אלא דק' לפ"ז מגמ' בכתובות דע"ד דפריף אברייתא דהלכה אצל חכם והתירה דאינה מקודשת אברייתא דקתני מקודשת ומוקי לה פתנאי הא ר"א ואמאי לא מוקי להו דכולהו ס"ל אין אדם רוצה שתתבזה וכו' והא דקתני אינה מקודשת בניתר ע"י פתח והא דקתני מקודשת בניתר ע"י חרטה דבידה לעשות שליח ועיין להלח"מ בפ"ו מה' אישות מה שהק' על הר"מ בהאי דינא דהלכה אצל חכם ע"ש והתו' פ"ל לכולה שמעתין בנדוי בתלום אכל בנדר לא מהני אפי' מכנפי דקיל נדוי מנדר ולדעת כל הראשונים דמפ"ל בנדר יש לספק אם נדוי בתלום מהני אפילו לא מכנפי ועיין בש"ע סי' של"ד: דף ט' ע"א עלי בקרבן התוספ'ו בתחילה פ"ל דאסו' עלי בקרבן ותמהו ע"ז למ"ל בנדר רשעים הא אמרי' לעיל עלי יד לקרבן ע"ש ולכמ"ש הר"ן גבי פשהיה נזיר עובר דלסיפא אתא ניקח שפיר ועיין בפ"א מה"נ שכ' דהאומר בנדר רשעים עלי כפר זה אסור עליו וכ"כ הטור וש"ע סי' ר"ו ועמ"ש התוס' דאיירי במקרבין ק' דא"כ מאי פריף הגמ' ודילמ' הימנו דאפילנא וכו' פיון דאיירי במקרבין נוקמה דאמר לא אפילנא ואח"כ אמר בנדר רשעים הימנו וכדאוקמה בגמ' לקמן דט"ז ע"א למתני' דלקמן וע"ש בגמ' במאי דאמר ר"א נאדי מאוקמתא דאביי וברש"י ובהרא"ש שם ע"ש ונהנר' אצלי נכון דהתוס' מפ' מאי דפריף הגמרא ודילמא הימנו דאפילנא הפנונה היא דאפילנא ממנו יהיה בנדר רשעים ויהיה אסור נדר ומתני' קתני חייב קרבן שבועה וא"כ אפי' אי מקרבין וכו' פריף שפיר דמ"מ אסור הוא מדין נדר וגם למסקנת התוס' דאיירי בקרבן וא"צ למסרבין קושני' הגמ' הכין היא: ועפ"ז ניקח לי פסקי מרן בש"ע דבה"נ סי' ר"ו כ' היה כפר מונח לכניו ואמר בנדר רשעים הימנו אסו' והשמיט שלא אוכל כדאוקמה בגמ' בשמעתין והוא תימה ועוד דבה"ש סי' רל"ז פ' להאי דינא גופיה וכו' שלא אוכל והיה נ"ל ליישב במ"ש המאירי ד"ב ע"ב מהספר דאם אמר הימנו לבד אסור מס' ואינו לוקה ע"ש וע"כ דמפ' מאי דפריף הגמרא הימנו דאפילנא אקרבן שבועה פריף הא ס' הוא אי אפילנא או לא אפילנא ואמאי מחייב קרבן מס' ועיין בהר"ן והרא"ש ו"ל אף עדיין ק' אמאי לא כתב להאי דינא אלא בה' נדרים הי"ל לקותבו בה"ש דשם הוא עיקר דינא דגמ' אף עפ"י ניקח שפיר דחש לה מרן לפי התוספות והוא עפ"י מה שכתבנו בכוננתם דאשבועה הוא דפריף הגמ': כתב הר"ן ו"ל דהריני לבד סגי להתחייב בנזירות ולא קתני בנדר רשעים אלא לרבותא דסיפא ע"ש וי"מ ע"ז דבגמ' ריש נזיר אמתניתין דהריני כזה אוקמה שמואל בנזיר עובר לפניו והשתא א"א למ"ל כזה בהריני לחוד סגי וע"ש בתוס' במתניתין שם ע"ש ונ"ל דהנה בגמ' שם אהא דתנון אהא ה"ז נזיר אוקמה בנזיר עובר לפניו ופריף דילמא לפוטרו מקרבנותיו ומשני דאמר בלבד ופריף מאי למימרא מ"ד וכו' ע"ש וא"כ פיון דלפ"ד הר"ן ו"ל הוא כמו אהא גם בהריני בעי דאמר בלבד אכל כשאמר הריני כזה לא בעי דאמר בלבד אלא אפי' בסתם הוי נזיר ומש"ה קתני כזה ה"ז נזיר לאשמועי' אע"ג דלא אמר בלבד הוי נזיר וכ"נ דעת הר"מ ו"ל דבפ"א מה' נזירות גבי אהא כ' פיון דבלבו להיות נזיר ובפ"ב גבי הריני כזה כ' סתם ע"ש והתי"ט ברפ"ד דנזיר הוכיח דהריני לחוד לא מהני מדבעי' שם בשמע חבירו ואמר ואני שיהא תכ"ד ע"ש ולדעת הר"ן ו"ל דהתם

דְּבַעֲיָנָן תַּכ"ד בְּלֹא אָמַר בְּלִבּוֹ וְעִי"ל דּוֹאֲנִי גְרַע מְהֵרֵינִי לְדַעַת הָרָ"ן וְזֶה נִ"ל דַּעַת הָרַמְבַּ"ם בַּפ"ג מֵהַ גְּדָרִים דִּין ג' שֶׁכ' בְּאוֹמַר וְאֲנִי פְּמוֹדָה בְּעִי' תַּכ"ד וּבְאוֹ הָרֵינִי פְּזָה לֹא בְּעִי' תַּכ"ד כַּמ"ש בַּה' נְזִירוֹת וְעֵינָן לְהַמְשִׁיל שֵׁם בַּפ"ג מֵהַ גְּדָרִים ע"ש וְעֵינָן לְהַמְחִ"א ה' גְּדָרִים סִי' ב' וּבְמָה נִשְׁפָּתְבְּתִי בִּיּו"ד סִי' ר"ד דִּין ג' ע"ש.

וּבִשְׂמַעְתִּין נְמִי דְאוֹקְנִי בְּנִזִיר עוֹבֵר לְפָנָיו צ"ל דְאָמַר בְּלִבּוֹ דְהָא בְּהֵרֵינִי לְחוּדָה אֵינִירִי לַפ"ד הָרָ"ן ו"ל: פְּתַבּוּ הַתּוֹסֵ' בַד"ה הָרֵינִי דְאֵפִי' לְמ"ד נִקְרָא קְדוּשָׁה ה"מ פְּשָׁקוּבַע זְמַן וְכו' אֲבָל פְּשָׁאֵמַר הָרֵינִי בְּתַעֲנִית וְלֹא קָבַע זְמַן הָיוּ פְּנִדְרֵי רְשָׁעִים דְשָׁמָּא יֵאָחַר נִדְרוֹ יוֹתֵר מְדַאי וְכו' ע"ש נֵר' מְדַבְּרִיהֶם דְאֵם נִדְרֵי סֵתָם וְלֹא קָבַע זְמַן אֵינּוּ מְחַוֵּיב לְקַיְיֵמוֹ תְּקַף בְּיוֹם רֵאשׁוֹן הַבָּא לְפָנָיו דַּא"א הָרֵי מְחַוֵּיב לְקַיְיֵמוֹ תְּקַף וְהָיוּ כְּמִי שֶׁקָּבַע זְמַן וְכו' נֵר' יוֹתֵר מְמ"ש לִישָׁנָא דְיוֹתֵר מְדַאי וְהַמְחִ"א בַּה' גְּדָרִים סִי' ט"ו הוֹכִיחַ דְחַיִּיב לְקַיְיֵמוֹ מִיָּד עֵינָן שֵׁם גַּם מֵהַרְלַנ"ח בְּתַשׁוֹ' סִי' קל"ז דַּרְל"ז ע"ב כ' דְחַיִּיב לְקַיְיֵם מִיָּד דְחַיִּישׁי' שָׁמָּא יָמוּת וְהִבִּיא רְאִיָּה מְדַאֲמְרִי' לְעֵיל דָּף ג' ע"ב לֹא אֶפְטֵר מִן הָעוֹלָם וְכו' ע"ש וְעֵינָן לְהֵרָא"ש ו"ל בַּפִּי' שֵׁם וְעֵינָן מַה שֶׁפְּתַבְּתִי לְעֵיל דָּף ז' ע"א בַּד"ה מִי אֶמְרִי' וְכו' ע"ש: ע"ב נִדְבָה נְמִי וְכו' פִּירֵשׁ"י דְשָׁמָּא יִגְזוּז וְכו' אֲבָל בַּל תֵּאָחַר לִיפָּא בְּנִדְבָה דְבְּרִי תְּמוּהִים טוּבָא וּכְבָר עֲמָדוֹ ע"ד ה' פְּנִים מְאִירוֹת ח"א סִי' צ"ט וְה' ד"א בְּתַשׁוֹ' סִי' ט' וְסִי' י"א וּכְבָר פְּתַבְּתִי לְעֵיל דָּף ז' ע"א מַה שֶׁנ"ל בְּיִשׁוּב דְבְּרִי ע"ש ב: שְׁמַבִּיאִין חֻלְיִין בְּעֵזְרָה כ' הֵרָא"ש ו"ל בַּפִּי' לְאוֹ חֻלְיִין בְּעֵזְרָה מְמַשׁ דְאִין הַנְּדָר נִיֵּתֵר בְּחֵרְטָה אֲלֵא ע"י חֶכֶם ע"ש נֵר' מְדַבְּרִי דְבְּחֵרְטָה מִיָּהָא נִיֵּתֵר הַנְּדָר אֶף כִּי נִדְרֵי לְדַבְּרֵי מְצָנָה דְהָא פְּשָׁהִיו תּוּהִים הָיוּ נוֹדְרִין וְעֵינָן לְהָרָ"ן לְקַמְן דַּכ"ב וְלַרְלַב"ח סִי' ד' וּבְתַשׁוֹ' רַבִּי בְּצִלְאֵל סִי' ט"ו וְה' מַח"א בַּה' צְדָקָה סִי' ה' כ' דְהָאֲדִישׁ שְׁאֵלָה בְּהַקְדָּשׁ ה"ד ע"י פְּתַח אֲבָל לֹא בְּחֵרְטָה וְהָא דְאֶמְרִי' בְּנִדְרִים דַּנ"ח תְּרוּמָה אִי בְּעִי' מְתַשְׁלִיל דְמִשְׁמַע אֵפִי' בְּחֵרְטָה דְאִי ע"י פְּתַח מִי יֵימַר דִּימְצָא פְּתַח שְׁאֲנִי הֵתָם דְאֵינּוּ מְפַקִיעַ הַמְצָנִי דְחוּזֵר וְתוּרָם וּלְכַף סָגִי בְּחֵרְטִי אֲבָל הִיכָא דְמְפַקִיעַ הַמְצָנָה אִין נִיֵּתֵרִין נִדְרֵי מְצָנָה אֲלֵא ע"י פְּתַח ע"ש וּמְדַבְּרֵי הֵרָא"ש הִלְלוּ נֵר' דְסָגִי בְּחֵרְטָה אֵפִי' נִדְרֵי מְצָנָה וְכו' גַּם מְדַבְּרֵי הֵרָא"ש ו"ל בְּתַשׁוֹ' סוּף פְּלָל י"ב בְּנִדְרֵי לְעֵלוֹת לֹא"י דְסָגִי בְּחֵרְטָה ע"ש וְעֵינָן בְּמִינוּחֵסוֹת סִי' רַב"ד וְהִבִּיאֵנוּ בַּב"י רִישׁ סִי' רַכ"ח ע"ש וְעֵינָן לְהַעֲה"ש סִי' ר"ג ע"ש וּלְפ"ד הַמְחִ"א בְּתַרוּמָה נֵר' פְּשׁוּט דְכְּשִׁחוּזֵר וְתוּרָם צְרִיף לְתַרּוּם כְּשִׁיעוּר שְׁתַּרְם מְעִיקְרָא וְלֹא סָגִי בְּחֵרְטָה אַחַת אֶף דְקִי"ל כְּשִׁמוּאֵל דְחֵרְטָה אַחַת פּוֹטְרַת אֶת הַפְּרִי דַּלְאָה הָרִי ס"ס מְפַקִיעַ מְאִי דְבִינִי בִּינֵי מְקַדְוִשְׁתּוֹ וּמוֹצִיאֵנוּ לְחֻלְיִין וּמְפַקִיעַ קֶצֶת הַמְצָנָה וְכו' מ'ל' הַר"מ בַּפ"ד מְהֵלְכוּ תְּרוּמוֹת דִּין י"ז שֶׁכ' גַּבִּי תְּרוּמָה נִשְׁאֵל לְחֶכֶם וּמִתִּירִין לוֹ וְכו' וְתַחזוֹר חֻלְיִין כְּמוֹ שְׁהִיָּתָה עַד שְׁיִפְרִישׁ פְּעַם שְׁנִיָּה אוֹתָהּ שְׁהַפְּרִישׁ תַּחֲקִלָּה וְכו' ע"ש וּמְדַהוּסִיף בְּלִשׁוֹנוֹ אוֹתָהּ שְׁהַפְּרִישׁ תַּחֲקִלָּה נֵר' דַּר"ל דְּבַעֲי' שְׁיִפְרִישׁ תַּחֲקִלָּה פִּינּוֹן דְּבְּחֵרְטָה אֵינִירִי ע"ש וּבְהֵכִי י"ל מ"ש מְהֵרָשׁ"א ו"ל בַּסַּפ"ב דְּקַדְדוּשִׁין דַּנ"ח ע"ב בַּפִּירֵשׁ"י ע"ש.

אֶף ק' דְּבַגְמִ' בַּפ' מְרוּבָה דַּע"ח ע"ב אֶמְרִי' אָמַר עָלֵי עוֹלָה וְהַפְּרִישׁ שׁוֹר וּבָא אַחַר וּגְבּוֹ פֹּטֵר נִפְשִׁיָּה בְּכַבָּשׁ אֶף שְׁכָבֵר הַפְּרִישׁ שׁוֹר וְע"ש בְּתוֹסֵ' וְה"נ דְּכַוְנָתָהּ וְכו' מ' בַּגְמ' בַּפ"ג דְּעִירוּבִין ד"ל דְּפָרִיף וְלִפְרוֹשׁ מְנִיָּה וּבִקִּיָּה וּמְשַׁנֵּי דְלִית בִּיקֵי שְׁיַעוּרָא ע"ש וְעֵינָן בְּסַפֵּר בְּשָׁמִים רֵאשׁ סִי' קל"ט וי"ל דְּגַנְגַב שְׁאֲנִי אֲבָל הַנִּיֵּתֵר ע"י חֵרְטָה וּשְׁאֵלָה צְרִיף לְהַפְּרִישׁ כְּשִׁיעוּר קָמָא וְעֵינָן בַּחִי' בַּמַּס' שְׁפַת דִּי"ז ע"ב: דָּף יו"ד נִדְבָה מְאִי א"ל וְכו' הֵרָשָׁב"א ו"ל בַּחִי' רִישׁ חֻלְיִין כ' אִית דְּמְפָרְשֵׁי דַר"י דְּנִקְא בְּמַבִּיא כְּפִשְׁתּוֹ לְעוֹרָה וְכו' נ' מֵהַתּוֹסֵ' וְכו' ע"ש וְהוּא תִּימָה דַּגְמ' עֲרוּכָה הִיא בְּשְׂמַעְתִּין דְּפָרִיף נִדְבָה מְאִי א"ל וּמְשַׁנֵּי ר"י לְטַעְמִיָּה וְנֵר' בַּמ"ש הַמְאִירִי בְּשְׂמַעְתִּין דַּר"י וְדַהֲלֵל לְאוֹ הִילְכְתָא נִינְהוּ וְקוּשְׁיִית הַגַּמ' י"ל דְּנִדְקָא בְּנִדְרֵי הוּא דְחַיִּישׁי' דִּיעְבּוֹר בַּב"ת אֲבָל בְּנִדְבָ' לֹא חַיִּישׁי' שְׁיִגְזוּז וְיִמְעוֹל

בְּיָדִים ע"ש וְהוּא אֲזוּל בְּשִׁי רִשׁ"י לְעֵיל דְּבִנְדָבָה לִיכָא ב"ת וּא"כ י"ל דְּגַם הָרִשְׁבָּ"א יִסְפְּרוּ פֶן וְהִגְמָ' ה"ה דְּהוּמ"ל הַכִּי וּלְפִיּוֹם הָאִי שְׁיִנּוּיָא י"ל דְּר"מ מוֹדָה בְּכַבְשָׁתוֹ בְּעֵזְרָה דְּשָׂרֵי אָבֵל אִית דְּמַפְרָשֵׁי ס"ל דְּשְׁיִנּוּיָא דְּגַמ' עֵינְקָר וּלְפ"ז לְר"מ אָסוּר אִפִּי בְּכַבְשָׁתוֹ בְּעֵזְרָה וְע"ש בְּדַבְרֵיו דְּלִהְכִי נְחִית לְאַפּוֹקִי פִּי הָרַמְבַּ"ן ז"ל שְׁמַבְיָא שָׁם דְּר"מ בְּנֵדָר וּר"י בְּנֵדָבָה וּמָר אָמַר חָדָא וּמָר אָמַר חָדָא וּל"פ ע"ש גַּם מְבִנְיָא שָׁם בְּחֵי הָרִשְׁבָּ"א וּבְתוֹס' שָׁם דְּטַעְמָא דְּר"מ דְּפָלִיג אָף בְּכַבְשָׁתוֹ ע"ש וְעֵינְן לֵה' פְּהִינְתָּ עוֹלָם סִימָן ר"ג בְּמ"ש ע"ד מָרְן בְּב"י ע"ש וּלְפ"ד נִיחָא קוֹנְשֵׁי הַתּוֹס' בְּשִׁמְעֵתִין שְׁהִקְשׁוּ לְשְׁיִנּוּיָא קָמָא דְּלִר"י שְׂרֵי בְּנֵדָר תִּק"ל אֲמַאי קֵאמ' ר"י אָדָם מְבִיָא כְּבִשְׁתּוֹ ע"ש דִּי"ל דְּתַרְנוּיָהּ וְשְׁנוּי חָדָא נִינְהוּ וּר"י בְּנֵדָבָה הוּא דְּקָאֵמַר וּבְמַבְיָא כְּבִשְׁתּוֹ וְכו' וּבְלֵא"ה י"ל דְּלְשְׁיִנּוּיָא קָמָא פְּלוּגְתָא דְּר"מ וּר"י בְּמַבְיָא כְּבִשְׁתּוֹ דְּלִר"מ לֹא שְׂרֵי בְּמַבְיָא כְּבִשְׁתּוֹ אֲלֵא בְּלִשׁוֹן נְדָבָה אָבֵל בְּלִשׁוֹן נְדָר אָסוּר דְּחִיּוּשֵׁי שְׁמַא תְּמַצָּא טְרִיפָה וּר"י לֹא חִיּוּשׁ לִהְכִי אָבֵל אִי לֹא בְּעֵזְרָה גַּם ר"י חִיּוּשׁ שְׁמַא יֵאחֲרָ וְלֹא יָבִיא וְעוֹבֵר בְּב"ת וְעֵינְן בְּדַבְרֵי הָרַאשׁוֹנִים ז"ל: מִתְנִי' קוֹנָם וְכו' ה"א פְּנוּיָן לְקַרְפֵּן כְּת' הָרַא"ש ז"ל בְּפִי' לְמַתְפִּיס בְּקַרְפֵּן דְּבַעֲנִינָא דְּנִדְרִים קָאִי וְכו' נִר' מְדַבְרֵיו דְּקוּשְׁטָא הוּא דְּקוֹנָם וְכו' פְּנוּיָי לְמַקְדִּישׁ בְּהִמָּה בְּקַרְפֵּן אֲלֵא מְשׁוּם דְּבַעֲנִינָא דְּנִדְרִים וְכו' וְכ"ה בְּעֵיָא דְּאַפְשֵׁי בִירוּשׁ' וְכ"כ הִר"מ בְּפ"א מֵה"נ וְע"ש בְּמָרְן הַכ"מ וּבְלַח"מ ע"ש גַּם נִר' מְדַבְרֵי הָרַא"ש ז"ל דְּקוֹנָם פְּנוּיָי הוּא מִמ"ש דְּלֹא תְנִי שְׁבוּעוֹת קוֹנָם הַנְּזִיר מְשׁוּם דְּאוֹתָם דְּאִית לֵהּ תְּלַת פְּנוּיָי תְּנִי לֵהּ גַּבִּי הַדְּדִי וְכ"נ מִפִּי' בְּגַמ' בְּסִמּוּךְ וְכ"נ מְדַבְרֵי הָרַ"ן ז"ל בְּרִישׁ מְכִילְתִּין וְעֵינְן לְהַפְרִישָׁה וּפ"ו ע"ש כ' הָרַ"ן ז"ל נִדָר בְּמוֹהֵי הִינּוּ בְּשִׁבּוּעַ דְּמִשָּׁה דְּלֹא פְּהָרַא"ש ז"ל וְכ"מ בִּירוּשׁ' וּפְרִיף הַתָּם לִתְנִי בְּמוֹהֵי דְּשְׁאוּל וְה' קַרְפֵּן הָעֵדָה כ' דְּשְׁאוּל הַתִּיר נִדְרוֹ וְכִינּוּן דְּחָכָם עוֹקֵר הַנְּדָר מְעִיקְרוֹ הו"ל פְּאָלוֹ לֹא נִשְׁבַּע כָּל אָבֵל מִשָּׁה לֹא הַתִּיר נִדְרוֹ שְׁלֵא נִשְׁבַּע לִיתְרוֹ אֲלֵא שְׁלֵא יִלְךְ בְּלֹא רְשׁוּתוֹ וְהִלְךְ וְנִטַּל רְשׁוּת מִמֶּנּוּ וְקֵיִים שְׁבוּעָתוֹ ע"ש וְאַתְמָהָה דְּבַגְמָ' לְקַמְן דַּס"ה ע"א אָמְרִי הַמְּנִדָר מְחַבְרֵיו בְּפִנּוּי א"מ לֹא אֲלֵא בְּפִנּוּי וְנ"ל מִמִּשָּׁה ע"ש הָרִי מְבִנְיָא דְּמִשָּׁה הַתִּיר נִדְרוֹ: ע"ב קִינְמָא מֵאִי וְכו' כ' ה' קַרְפֵּן הָעֵדָה הָא דְּקִי"ל סְתָם נְדָרִים לְהַחְמִיר דְּוָקָא בְּעִיקָר הַנְּדָר אָבֵל בְּכַנּוּיָי לְהַקֵּל ע"ש וּדְבַרְיוֹ יִכּוֹנֵן לְשׁוֹן שְׁבָדוֹ חֲכָמִים דְּמְדַרְבְּנֵן הוּא דְּאִיכָא כְּמ"ש הָרַא"ש וְרִשׁ"י ז"ל לְעֵיל אָבֵל לְמ"ד לְשׁוֹן נְכָרִים דְּמְדַאֲוִרִיָּתָא הוּא אִין לְחַלְקָ וּלְדַבְרֵי הָרַ"ן ז"ל לְעֵיל דְּגַם לְמ"ד ל' שְׁבָדוֹ חֲכָמִים מְדַאֲוִרִיָּתָא הוּא אִין לְחַלְקָ בְּהַכִּי לְכ"ע וְעַפִּי"ד י"ל קֶצֶת לְמֵאִי דְּהַשְׁמִיט הִר"מ ז"ל בְּעֵיָא זֹו דְּקוֹנְמָא וְעֵינְן לְהָרַ"ן בְּסוּף פְּרָקִין אֲמַתְנִיתִין דְּקוֹנָם פִּי מְדַבְרֵי דְּמַפ"ל מְשׁוּם דְּסְתָם נְדָרִים לְהַחְמִיר וְאָף דְּאִיִּרִי בְּקוֹנָם דְּכַנּוּי הוּא פְּמוֹ שְׁנֵר' מְדַבְרֵיו בְּרִישׁ מְכִילְתִּין: דָּף י"א ע"א מְנִי מִתְנִי אִי ר"מ וְכו' הִר"מ ז"ל בְּפ"א מֵה"נ לֹא יֵהָא חֲוָלִין שְׁאוּכַל לֵךְ אָסוּר וּפ' לְבַרְיָתָא דְּלְקַמְן וּכְבָר הַשִּׁיג עָלָיו הָרַאב"ד ז"ל וּמָרְן הַכ"מ כ' דַּס"ל דְּהַשְׁתָּא הַגַּמ' לֹא ס"ד בְּרִיָּתָא דְּלְקַמְן דְּמוֹכַח מִינָהּ דְּר"מ מוֹדָה בְּלַחְוִלִין וּלְמַסְקָנָא לֹא קִינְמָא הָאִי סְבִרוּהָ ע"ש וְנ"ל רְאִיָּה לְדַבְרֵיו מִגַּמ' דְּקְדוּשִׁין דְּנ"ד ע"א דְּאַמַּי דְּתַנּוּ אֲבָנֵי יְרוּשָׁלַיִם שְׁנַדְלְדְלוּ מוֹעֲלִין בְּהֵם וּמוֹקִי לֵהּ כְּר"י פְּרִיף וִירוּשָׁלַיִם מִי מְקַדְשָׁא וְהַתְּנֵן רִי"א הָאוּמָר יְרוּשָׁלַיִם וְכו' תְּרֵי תַנְיָא אֲלִיבָא דְּר"י ע"ש וְהַשְׁתָּא לַס"ד דְּר"י פְּלִיג וְס"ל דְּאַפִּי בִירוּשָׁלַיִם לֹא אָמַר פְּלוּם וּמְצִיעֵתָא לָאו ר"י תִּק"ל הִיא גּוֹפָה רִישָׁא וְסִיפָא ר"י וּמְצִיעֵתָא ר"מ כְּדַפְרִיף הָכָא אֲלֵא ע"כ דַּס"ל רִישָׁא נְמִי ר"מ וּמוֹדָה ר"מ בְּלַחְוִלִין דְּלֹא כְּסִבְרוּהָ דְּשִׁמְעֵתִין מִיְהוּ י"ל דַּלְס"ד דְּהַתָּם מוֹקִי רִישָׁא כְּרַחב"ג דְּפָלִיג אִר"מ בְּתַנְיָא פְּפוּל וְהִגְמָ' פָּאן נִיחָא לִיָּה לְאוּקְמָה כְּר"י מְשׁוּם דְּנִזְכָּר בְּמִתְנִי' וְכְמ"ש הָרַ"ן ז"ל וְאַפְשֵׁר דְּגַמ' גּוֹפִיָּה הָכָא דְּדַחִיק לֹו תְּרֵי תַנְיָא וְלֹא אוּקְמָה כְּרַחב"ג מְשׁוּם דְּבֵלֵא"ה ע"כ תְּרֵי תַנְיָא מְפַח סוּגִיָּא דְּקְדוּשִׁין אָף הָרִיטְבָ"א ז"ל שָׁם הַק' אֲמַאי לֹא מוֹקִי תְּרֵי תַנְיָא וְאַלִיבָא דְּר"מ וְאַמַּי מְשַׁבֵּשׁ לְהַנְהוּ מִתְנִיתָא דְּמִיָּתִי הַתָּם וְתִי מְשׁוּם דְּבֵלֵא"ה צ"ל תְּרֵי תַנְיָא

ואליבא דר"י מפת סוגיא דנדרים ע"ש והיא גופה קשיא להרמב"ם אמאי לא מוקי תרי תנאי
ואליבא דר"מ וי"ל כמ"ש בשי' שלא נודעה למי נשם בקו' הריטב"א ז"ל דמשום דמדקתני רי"א
האומר ירושלים וכו' משמע דכירושלים אסור ופשטא דמתניתין דפליגא אברייתא וע"כ בלא"ה
תרי תנאי ואליבא דר"י ועוד תי' בע"א ע"ש: וניחא לפ"ז מאי דלא מוקי כרחב"ג דבלא"ה ע"כ
פתנאי מדקתני ירושלי' ולא פירושלי' וקרא"ש ז"ל בפ"י בשמעתין פ"י תרי תנאי דתנא דברייתא
סבר לא אתו משיירי הלשפה ע"כ והוא תימה דמסוגיא דקידושין הלזו מתבאר דליכא מאן דפליג
דאתו משיירי הלשפהאלא דפליגי בשיירי הלשפה גופייהו אי מועלין בהם וע"ש בתוס' בד"ה
תרי ע"ש וגם על הר"ן ז"ל יש להרגיש שכ' בשמעתין תרי תנאי דתנא דמתני' ס"ל דדעתו ע"ד
הקרב ותנא דברייתא ס"ל דדעתו על עצים וכו' דמוכח מדבריו דלכ"ע לא קדשה ירושלים ועיין
בדברי רש"י בשמעתין בס"א הפתובה בספרים ומג' דקידושין מבואר דפליגי אי קדשה או לא
וכזאת מקשים על התוספות בשמעתין שכ' דלכ"ע קדש' ופליגי אי דעתו כמו שירושלי' מקודשת
מכל הארצות וכו' ע"ש דלפ"ד מאי פריה הגמ' נשם ירושלים מי מקדשא וקתנן וכו' ע"ש והר"מ
בספ"ו מה' מעילה פ' אין מועלין בשיירי הלשפה וכו' הכ"מ פלוגתא דר"י ור"מ ופ' כר"י ע"ש וק'
דמלבד דע"כ ל"ג דברי ר"י בההיא ברייתא כמ"ש התוס' נשם עוד ביה דהגמ' נשם מסיק דר"י הוא
דאמר מועלין בעתיקין ומשבש לההיא ברייתא ע"ש ואפשר לו' דכל עצמו של הגמרא דמשני
תרי תנאי ואליבא דר"י ולא קאמר תרי תנאי ואליבא דר"מ משום דס"ל דבלא"ה צ"ל תרי תנאי
אליבא דר"י משמעתין וכמ"ש הריטב"א ז"ל וכינן דלדעת הר"מ הו' סבריה לא קיימא כמ"ש
מ'ן בה' נדרים מעתה אין לשבש הברייתא ומוקמי' תרי תנאי ואליבא דר"מ ונהגמ' בקידושין ס"ל
כס"ד דשמעתין דסבריה לו' פן וא"צ למ"ש בסמוך ועיין להלח"מ בה"נ במ"ש ע"ד מ'ן הכ"מ
מגמ' דלקמן ברפ"ב ע"ש מיהו אפתי קשה להר"מ דפ' דאין מועלין בשיירי הלשפה ופ' בה"נ
פירושלים אסור ונהמה תרתי דסותרן לפום שמעתא דקידושין ובדוחק י"ל דס"ל בירוש' דבדבר
הקרב בירושלים קאמר ואף דלא מקדשא אסור וצריף להתיישב בכל זה ואני אמרתי בחפזי:
ע"ב לחולין שאוכל לה אסור כ' קרא"ש ז"ל בפ"י אי גרסי' במתני' לחולין שלא אוכל לה ניחא
טפי ע"ש וק' להו' גי' מאי פריה הגמ' לעיל אמתני' אי ר"מ סא ל"ל מפלל הן אתה שומע לאו
נוקמה בלחולין בפתח ופי' לא חולין אלא קרבן לפיכך לא אוכל לה וכו"ג מודה ר"מ פ"ן דאמר
שלא אוכל לה פדמוכח בשמעתין וכדכת' הר"ן וקרא"ש ז"ל וצ"ל דדוקא אם אמר לחולין לא
אוכל לה בלא שי"ן הוא דמפרשי' לפיכך לא אוכל לה פי אמר לחולין שלא אוכל לה השי"ן מודה
דנמשך אלחולין ואין לפרש בו לפיכך וכו' אף לפ"ז קרא"ש בד"ה נעשה היתה לו לחלק בין הא
דברייתא למתני' בהכי ומ"מ יש להעמיס זה בפ"י: ועפי"ז ניחא מה שי"ל לפי הר"ן ז"ל מנ"ל
להגמ' דבלא אוכל לה מודה פדי להק' וכבר עמד המש"ל בפ"א מה"נ בזה ע"ש מ"ש ועפי"ה
י"ל דמדמשני תנא דברייתא בלישניה דברייתא קאמר שלא אוכל בשי"ן ובסיפא קאמר לא אוכל
בלא שי"ן ע"כ דאתא לאשמועי' דאפי' בכה"ג דמודה ר"מ דמפלל לאו אתה שומע הן ונהיה מן
הראוי לפ' לפיכך לא אוכל לה לא מפרשי' למילתין בהכי ומ"ה פריה מ"ש מלקרבן ומה שדקדק
עוד נשם המש"ל מנ"ל להר"ן ז"ל דלקרבן בפתח קאמר ומפרשי' ליה כמו שבא ע"ש י"ל פ"ן
דהמק' דפריה וקא ל"ל מפלל לאו וכו' ע"כ דס"ל בפתח קאמר מסתמא גם המתירן בהכי איירי
כל שלא פי' בהדיא גם לישנא דנעשה דקא' הכי משמע וכמ"ש מ'ן בב"י סי' כ"ד: ודע דמ"ש
קרא"ש ז"ל בפ"י בד"ה לחולין וכו' מה שנתן חטף תחת הלמ"ד לא משמע לפרש לא חולין וכו'
ע"ש ע"כ אליבא דרב אשי קא' דוק ותשפח: דף י"ב ע"א וקא נותר ופיגול אחר זריקת דמי' וכו'

ופירש"י ו"ל אלמא בדהשטא וכו' דאין לו' דהכא אַזלינן בַּתּר מעיקרא דקודם זריקה דההוא מעיקרו דמעיקרו הוא ופשי' דלא אַזלי בַּתּרֵיהּ וכ"כ המאירי ו"ל אף ק' לשי' רש"י ו"ל דדילמא מספק"ל אי בַּתּר מעיקרו או בַּתּר השטא ובפניגול ונותר דאסור משום דסתם נדרים להחמיר ובזבחי שלמים אַזלי' בַּתּר מעיקרא להחמיר ומנ"ל למיפשט מהכא דאַזלינן בַּתּר השטא בבעינן להקל ועיקר בעינת הגמ' ע"כ היא או צד דבַּתּר השטא מסתבר טפי מבַּתּר מעיקרו דאי שנייהם שוין הָא קי"ל סתם נדרים להחמיר וכזאת ק' עמ"ש התו' בשמעתין דמאי דמוקי לה בנותר של עולה היינו דאמר בפי' דאי בסתם מאי פריה לישמע' בשר עולה וכו' ע"ש והדבר ק' אפי' בנותר סתם הי"ל להחמיר דסתם נדרים להחמיר וא"כ הי"ל להגמ' לאוקמה בנותר סתם ולא תק"ל לישמע' בשר עולה וכו' ונר' דהכא לא שייך סתם נדרים להחמיר דהנה לקמן די"ח אמתני' דסתם נדרים להחמיר כ' ה"ר"א ש"ו ו"ל בפי' דה"ט פיון דידע' דדעתו מתפנין לנדור דאי לא הו"ל למישתק ע"ש והא דלא אמרי' דהוא נתפנין לדבר האסור וטעה דסבור דדבר האסור מתפס משום דידוע הוא לכל דלא מתפס ולא תליא דטעו אינשי בהכי ובגמ' דנזיר דכ"ב ע"ב אמרי' דבה"ג דבעינן דזבחי שלמים טעו אינשי וסבור דמתפס אחר זריקה פיון דהשטא מיהא עדיין שם הקדש עליו וע"ש בתוס' וא"כ בכה"ג ליפא לתא דסתם נדרים להחמיר משום דאמרי' דטעה בהכי ולעולם לאחר זריקה קאמ': מיהו אפתי יל"ד לפ"ז אמאי לא מוקי בעינן באמר הרי עלי פכר זה פזבחי שלמים אי בַּתּר מעיקרו או בַּתּר השטא ואמאי לא מוקי לה במחית גבי ועיין להתוס' לקמן גבי לימא כתנאי.

הק' התוס' הָא פיון דאמר נותר הו"ל כמי שאמר לאחר זריקה בהדיא ובהא פשיט"ל דשרי ונר' שְלֵזָה נתפנין רש"י ו"ל באומר ומשמע נמי דבמחית גבי וכו' ואף לפי שיטתו דהפשי' הוא בַּתּר השטא א"ש ומ"ש התוס' בדבור שאחריו לפי תי' ב' א"ש בפ"ג דשבועות עיין בשבועות ד"ך ע"ב מ"ד דכי לא נדר וכו' וע"ש ברש"י ותוס' ועמ"ש בדבור שאח"ז: מ"ש ה"ר"א ש"ו בפי' דפניגול עד שיקרבו מתיריו וכו' הוא בגמ' זבחים דכ"ח ע"ב ע"ש ועיין בס' יד המלך להרב מהר"א פאלומבו זלה"ה בהל' נדרים מ"ש בזה ע"ש: מתיבי איזהו איסור וכו' שי ה"ר"ן ו"ל דבלא אַמר בפי' פיון שמת בו אביו איירי דאי באמר בפי' בנדאי על יום שמת אביו ממש קאמר והא דלא מוקי לה באמר בפי' משום דא"ה פשיטא ולפ"ז הו"מ הגמ' לאוקמה באמר בפי' ניום שנהרג בו גדליה אצטריכ' ליה פדקאמר בשבועות וכמ"ש ה"ר"ן דסוגיין קטיע וכו' אלא דניחא ליה לאוקמה אפי' בלא אַמר ולכך קא' בנדור ובא וכו' ועיין בה"ר"א ש"ו ו"ל אַבל שי' רש"י ונתוס' ו"ל דבאמר בפי' ב' מיירי ואינו מוכרח דעל יום שמת אביו ממש קאמר אלא פיון שמת אביו ע"כ בהכי איירי וכ"נ שי' הר"מ ו"ל בפ"ג מה"נ שכ' בדברי הנודר פיון שמת בו אביו והלח"מ שם דקדק דכיין דפי' דעיקרו מתפס נימא בחד בשבא שקודם שמת אביו מתפס ותי' פיון דאמר פיון שמת בו אביו אין לומר משמעות על קודם מיתת אביו ע"ש וזה דעת הר"מ ו"ל לאפוקי קודם מיתת אביו: איברא לדידי חזי ליה דדברי התוס' תמוהים דהנה ק' בגמ' גופה מאי פשיט מברייתא הלזו דבעיקרו מתפס וממילא פשר זבחי שלמים דבעין אסור דילמא שאני ההיא דאיסור דאי בדהשטא היתר גמור הוא ולמ"ל דנדור אַבל בשלמים סבר דגם לאחר זריקה קדשי ולכך י"ל בדהשטא וכדמתלק הגמ' בנזיר דף כ"ב ע"ב איבעיא אי בעיקרו מתפס או בצננא מתפס ע"ש וצ"ל דדוקא הָתָם דהצדדים שקולים אי בעיקרו אי בצננא מפלגי' בהכי אַבל פֶּאן דצדדי הבעיא היא אי בדהשטא מתפס משום דאין דעת האדם אלא על מה שלפניו דהיינו בדהשטא א"ד בעיקרו מתפס ואין מוכרח דדעת האדם על מה שלפניו ונקא ופשיט שפיר דאי דעת האדם לעולם היא על מה

שְׁלַפְנִיּוֹ דוֹקָא מ"ל טְעֵי אוּ לָא טְעֵי הָא אִי בְּמַעֲיָקְרָא הו"ל לְפָרֵשׁ וּמַעֲתָה קוֹנְשֵׁיַת הַתּוֹס' אִין לָהּ
מְקוּם דְּכִינּוֹן דְּפִשִׁיט"ל דְּדַעְתּוֹ אֲמַעֲיָקְרוּ כִּי מְסַפְקָא לָן אִי בְּמַעֲיָקְרָא קוֹדֵם מִיתַת אָבִיו אוּ אַחַר
מִיתַת אָבִיו בְּהָא מְיָלְתָא וְדָאִי עַל אַחַר מִיתָה קְאָמַר דָּאִי קוֹדֵם הו"ל לְמִיִּשְׁתַּק וְכַדְקָאֲמַר הַגַּמ' בְּנִזִּיר
אַבְל אִין לְתַרְזֵן בְּקוֹנְשֵׁיַת הַתּוֹס' דְּכִינּוֹן דְּמַסְפֵּק"ל אִי בְּקוֹדֵם מִיתָה אוּ אַחַר מִיתָה אֲמַרִי סְתָם נְדָרִים
לְהַחְמִיר דְּאִפִּי בְּהִתְרַם מְמַשׁ אֲמַרִי לְהַחְמִיר כְּדָאִי בְּמַתְנִי דְּלַקְמָן דִּי"ח דְּנָדַר בְּחֵרֵם וְכו' ע"ש הָא
לִיתָא דְּהַבְרַיְיָתָא מִפ' אֵיפְסֵר בְּכַה"ג מוֹכַח דְּלָאוּ מְדִין סְפִיקָא הוּא: וְרֵאִיתִי לְהַמְח"א בַּה"נ סִי' י"א
שֶׁהֵק' עַמ"ש הַתּו' בְּשָׁבוּעוֹת ד"ך ע"ב דָּאִי אֲסוּר מְדַאֲוֵרְיָתָא וְנָדַר מְמַנּוּ וְהַתְּפִיס בּוּ הו"ל מְתַפִּיס
בְּדָבָר הָאֲסוּר דְּבַעֲיָקְרוּ מְתַפִּיס דַּע"כ לָא בְּעֵי בְּגַמְרָא אֲלָא בְּדַהֲשָׁתָא מְתַפִּיס דְּכִן מְשַׁמְעוֹת הַעֲנִין
דְּעַל מַה שְׁלַפְנִיּוֹ מְתַפִּיס אוּ בְּעִיקְרוֹ מְתַפִּיס מְשׁוּם דָּאִין אָדָם מוֹצִיא דְּבָרִיו לְבִטְלָה אַבְל הִיכָא
דְּהָאֲסוּר וְהַנְּדָר הֵם עַכְשָׁיו עָלָיו בְּנִדְוֵי בְּנִדְוֵי מְתַפִּיס דְּלַפְנִיּוֹ הוּא וְאִין אָדָם מַד"ל וְהוֹכִיחַ כִּן
מְדַפְּשִׁיט מְנוֹתָר וְנְדָחִי בְּנוֹתָר שְׁל עוֹלָה דְּסַד"א בְּאִסּוּר נוֹתָר מְתַפִּיס קַמ"ל בְּהַקְדָּשׁ מְתַפִּיס הָרִי
הִיכָא דְּשִׁנְיָהֶם לְפָנֵינוּ דְּהֵינּוּ אִסּוּר עוֹלָה וְאִסּוּר נוֹתָר פִּשִׁיט"ל בְּנִדְוֵי מְתַפִּיס ע"ש וְלֹא רָאָה
דְּבָרִי הַתּוֹס' לְעֵיל שְׁכ' דְּשִׁאֲנִי נוֹתָר דְּאִסּוּרוֹ גּוֹפִיָה מִפְּחַ הַקְדָּשׁ קְאָתִי וְסִימּוֹ לַפ"ז א"ש הִיא
דַּפ"ג דְּשָׁבוּעוֹת ע"ש גַּם מְדַבְּרִי רַש"י נַר' דָּאִין צְדָדִי הַבְּעִיא כַּמ"ש הַמְח"א דְּמְשׁוּם דָּאִין אָדָם
מַד"ל שְׁהָרִי פִי' רַש"י בְּפִשִׁי דְּנוֹתָר דְּפִשִׁיט דְּבַדְהֲשָׁתָא קְמַתְפִּיס וְאִי אִיתָא לְדְבָרִי הַמְח"א מֵאִי
פִּשִׁיט הָא שְׁאֲנִי הִיא דְּנוֹתָר דָּאִי בְּדַהֲשָׁתָא אִיתְנָהוּ לְתַרְנוּיָהוּ דְּלַפְנִיּוֹ הוּא וְאִין אָדָם מַד"ל וְלַקְדָּ
לָא אֲמַרִינּוּ מְעִיקְרוֹ מְתַפִּיס דְּהֵינּוּ בְּהַתְרָה לְשִׁי' רַש"י ו"ל מְשִׁא"כ בְּבַעֲיָיִן אֲלָא ע"כ דְּצַד דְּמַעֲיָקְרוּ
מְתַפִּיס לָאוּ מְשׁוּם דָּאִין אָדָם מַר"ל נְעוּד דָּאִי מֵאִי דְּאֲמַרִי מְעִיקְרוֹ מְשׁוּם דָּאִין אָדָם מַד"ל הָא טְעֵי
דְּסִבְרָא קְדָשִׁי אַחַר זְרִיקַת דְּמִים וְכַמ"ש בַּגַּמ' דְּנִזִּיר שְׁהַבְּאֲתִי אֲלָא ע"כ דְּצְדָדִי הַבְּעִיא הֵם אִי
בְּדַהֲשָׁתָא מְשׁוּם דְּמַסְתְּמָא אִין דַּעַת הָאָדָם אֲלָא עַל מַה שְׁלַפְנִיּוֹ אוּ דְלֹא אֲמַרִי' הִיא סְבָרָא וְדַעַת
הָאָדָם יְכוֹל לְהִיּוֹת אֲמַעֲיָקְרָא וְמַה שְׁהוֹכִיחַ הַמְח"א מְשַׁמְעָתָא דְּלַקְמָן גְּבִי בְּכוֹר עֵינּוּ מַה שְׁכַתְּבַתִּי
שָׁם וְעֵינּוּ לְהַרְדָּב"ז ח"ג סִי' תִי"ג וְמַה שְׁפִי' הַמְח"א בַּגַּמ' דְּשָׁבוּעוֹת וּמְדַמָּה לָהּ לְבְּכוֹר ל"ד כָּלֵל
דְּשִׁאֲנִי בְּכוֹר דְּמָה אִינוּ מוֹסִיף לוֹ שׁוּם חֵלּוֹת כָּלֵל דְּמַעֲיָקְרָא קְדוּשָׁה וְהַשְׁתָּא קְדוּשָׁה אֲלָא דְּמַצְוָה
לְהַקְדִּישׁוּ דְּכִן מְצוֹת הַמְלָךְ מְשִׁא"כ בְּנָדַר ע"ד שְׁאֲסוּר מְקוֹדֵם שְׁהִסִיעַ עָלָיו אִסּוּר שְׁלֹא הִזְהָ בּוּ
וְעֵינּוּ לָהּ פְּהוֹנָת עוֹלָם סִי' ר"ד שְׁהוֹכִיחַ דַּמ"ש הַתּוֹס' וְהֵרָא"ש בְּשָׁבוּעוֹת בְּעִיקְרוֹ מְתַפִּיס לָא נִכְנָס
בְּגָדָר הַבְּעִיא דְּגַמְרָא פִּינּוּ דְּהָאֲסוּר דְּמַעֲיָקְרָא אֲפַתִּי עָלָיו ע"ש: בְּחֵלֶת אַהֲרֹן וְכו' כ' הָר"ן ו"ל
אֲע"ג דְּבִקְרִיאַת שָׁם מ"מ פִּינּוּ דְלֹא נֶאֱסְרָה לְכָל שָׁרִי ע"כ וְה"ד בְּדָבָר שְׁחוּבָה עָלָיו וְכַגּוֹן חֲטָאֵת
וְחֵלָה אַבְל בְּנָדַר מְמַשׁ אִף דְלֹא נֶאֱסַר לְכָל מְקַרִי דְּבָר הַנְּדוּר דְּהָא מְתַפִּיס בְּנָדַר הוּי נָדַר לַכ"ע:
ע"ב וְהָא תְרוּמַת לַחְמֵי תוֹדָה וְכו' לְפִי' קְמָא דְּרַש"י ו"ל צ"ל דְּלִמְאִי דְּמוֹקְמִי דְּאַפְרִישׁ בְּלִישָׁה
מְקַדִּישׁ קְדוּשַׁת פֶּה מִפְּחַ הַהַפְרָשָׁה אִף דְלֹא נִשְׁחַט הַזֶּבַח גַּם צ"ל דְּמֵאִי דְּקָאֲמַר לִיתְנִי לַחְמֵי תוֹדָה
וְכ"ש תְרוּמָתוֹ הֵינּוּ דְלִיתְנִי גְּמִי חֵלֶת אַהֲרֹן וּבְמְקוֹם תְרוּמָתוֹ לִיתְנִי לַחְמֵי תוֹדָה דַּאֲל"ה הו"א
תְרוּמָתוֹ דְּדָבָר הָאֲסוּר הוּא אֲסִיר דַּל"ד לְתוֹדָה דָּאִי אֲנָלִי בְּתַר מְעִיקְרָא הִתְרַם הוּא וְכ"מ בְּדְבָרִי
רַש"י ו"ל וְעֵינּוּ לְהַלַּח"מ בַּפ"א מַה"נ: דְּאַפְרָשִׁינָהוּ בְּלִישָׁה כ' הָרָא"ש וְהָר"ן ו"ל שְׁעֵשָׂה עֲשֹׂר
חֵלּוֹת וְכו' נַר' שְׁפִי' כִּן פִּי הִיכִי דְלִיקְהוּ מ' דְּמַהֲשָׁתָא ל"צ לְמֵאִי דְּאֲמַרִי מְעִיקְרָא לְמַצְוָה וּפְשׁוּט: אִי
לְפָנֵי זְרִיקַת דְּמִים מ"ט דְּמֵאֵן דְּשָׁרִי כ' הָר"ן ו"ל דָּאִי אֲמַר סְתְמָא עָלֵי כַּפְכוֹר וְדָאִי בְּעִיקְרוֹ מְתַפִּיס
בְּכַה"ג כְּדַתְנָן חֲטָאֵת וְכו' מְקַשִּׁים דִּילְמָא הִיא מְתַנִּיתִין דְּחֲטָאֵת מְשׁוּם דַּס"ל סְתָם נְדָרִים לְהַחְמִיר
וְלִמְאֵן דַּס"ל לְקַמָּן דִּי"ט סְתָם נְדָרִים לְהַקְלֵי פְּלִיג וְנִימָא ר"י דְּשָׁרִי ס"ל כַּמ"ד סְתָם נְדָרִים לְהַקְלֵי
וְאִמְאִי לָא מוֹקִי פְּלִגְתִּינָהוּ בַּה"ג וְאִין לוֹ דַּר"י גּוֹפִיָה ס"ל לְקַמָּן סְתָם נְדָרִים לְהַחְמִיר גְּבִי בְּרִי

דְּהָכָא ר' יוסי הוא דְּפָלִיג עִם ר' יַעֲקֹב וְלֹא ר' יְהוּדָה וְט"ס נָפַל בְּסָפְרִים וְכַדְמוּכָח מִפ"ק דְּנִזְיָר ד"ד
ע"ב ע"ש ויל"ד ע"ד מָרְן הַכ"מ בַּפ"א מֵה"נ שֶׁכ' דפ' כר' יְהוּדָה לְגַבִּי ר' יַעֲקֹב מְשׁוּם דְּהוּא מְאָרִי
דְּתַלְמוּדָא דְהוּל"ל מְשׁוּם דר' יוסי נִימוּקוּ עִמּוֹ וּלְפַמ"ש לְעִיל דְּבַבְעִינָן ל"ש לְתַא דְסִתָּם נְדָרִים
לְהַחְמִיר מְשׁוּם דְּטַעָה פְּדָאָמְרִינּוּ בְּנִזְיָר דכ"ב ע"ש נִיחָא שְׁפִיר דֵּה"נ גַּבִּי בְּכוּר טַעֵי וְעִי"ל דֵּא"כ
אִמְאֵי נָקֹט בְּכוּר לִיתְנֵי קְדָשִׁים סְתָמָא דְאַפִּילוּ בְּקְדָשֵׁי קְדָשִׁים שְׁיִיכָא פְּלוּגְתָא זֹאת וְלִמְאֵי דְאָמְרִינּוּ
דְּפָלִיגֵי אֵי מְעִיקְרוּ אֵי מְהַשְׁתָּא פְּלוּגְתִּיהוּ שְׁיִיכָא גַם בְּשַׁלְמִים אֲלֵא פִינּוּ דְלֹא שְׁיִיכָא בְּקְדָשֵׁי קְדָשִׁים
נָקֹט חַד מְקְדָשִׁים קָלִים וְלֹא פּוֹקֵי קְדָשֵׁי קְדָשֵׁי הוּא דְאִתָּא וּמ"מ נר' עִיקָר דְּבַכָּה"ג לֹא שְׁיִיכָא לְתַא
דְּסִתָּם נְדָרִים לְהַחְמִיר וְכִמּוֹ שְׁפַתְבְּתֵי לְמַעְלָה וְכ"נ מְדַבְּרֵי הָר"ן ו"ל הִלְלוּ דְמַתְנִיתִין דְּחֻטָּאת עוֹלָה
וְכו' לֹא מִטַּעַמ' דְּסִתָּם נְדָרִים לְהַחְמִיר אֲלֵא מְשׁוּם דְּכּוֹן מְשַׁמְעוֹת דְּבָרָיו בְּלֵי שׁוּם סָפֵק וְכ"נ מְדַבְּרֵי
הַלַּח"מ בַּפ"א מֵה"נ דִּין ט' וּמִזָּה י"ל עִמ"ש ה' שְׁמַחַת יו"ט ס' מ"ח דְּקַע"ט סע"ד דְּנִרְאָה דְּפִשִׁיט"ל
דְּמַתְנֵי דְּחֻטָּאת עוֹלָה וְכו' טַעַמָא מְשׁוּם דְּסִתָּם לְהַחְמִיר וְעַפִּי"ז תְּמֵה יִקְרָא ע"ד הַתּוֹסְפוֹת בְּנִזְיָר
ע"ש וְעִינָן לֵה' קַמ"ר בַּפ"א מֵה"נ דִּין ט': דָּף י"ג ע"א לֹא לְעוֹלָם לְפָנֵי זְרִיקַת פְּשָׁטָא דְגַמ' הוּא
דְּלֹא אִינְרֵי בְּמַחֲזִית אֲלֵא בְּאִמְרַ לְפָנֵי זְרִיקַת וְהוּא צַד הָא' דְּקִאָמַר הַגַּמ' אֵי לְפָנֵי זְרִיקַת דְּמִים וְכו'
וּבַכָּה"ג דְּאָמַר לְפָנֵי זְרִיקַת דְּמִים וְדָאֵי מְשַׁמְעוּ הוּא אַחַר שְׁהַקְדִּישׁוּ וְלֹא אֶלְפָנֵי דְּלְפָנֵי דְּהִינּוּ
קוֹדֵם שְׁהַקְדִּישׁוּ וְהַמַּח"א בֵּה"נ ס' י"א הוֹכִיחַ מְשַׁמְעֵתִין דְּבִדְבָ' שְׁהוּא אָסוּר וְנִזְרַר מְמַנּוּ דְּאִיכָּא
הַשְׁתָּא תְּרוּנִיָּהוּ אִיסוּר וְנִזְרַר אָמְרֵי בְּנִזְרַר מַתְפִּיס וְלֹא נִכְנַס ד"ז בְּבַעֲיָנָן דְּלֹא פְּהָרָא"ש בַּפ"ג
דְּשְׁבוּעוֹת דֵּא"א אֶפְתֵי תְּפִשׁוּט דְּבַהַשְׁתָּא מַתְפִּיס דָּאֵי בְּעִיקְרוּ מַתְפִּיס מ"ט מֵאֵן דְּאָסַר נִימָא בְּעִיקְרוּ
קוֹדֵם שְׁהַקְדִּישׁוּ וְנר' דָּאִין מְפָאֵן הוֹכַחָה פְּלָל דְּכִינּוּ דְּאָמַר לְפָנֵי זְרִיקַת דְּמִים בְּהַדְיָה וְדָאֵי אִין
מְשַׁמְעוֹת דְּבָרָיו קוֹדֵם שְׁהַקְדִּישׁוּ וְכַדְכֵּתִיבְנָא וְהִרְשָׁבָ"א ו"ל פִּי דְּמֵאֵי דְּאָמְרִינּוּ לְעוֹלָם לְפָנֵי זְרִיקַת
דְּמִים דְּהִינּוּ בְּמַחֲזִית לְאַחַר זְרִיקַת דְּמִים וְאָמְרֵי בְּעִיקְרוּ מַתְפִּיס קוֹדֵם זְרִיקַת דְּמִים ע"ש וְאַפִּילוּ
לפ"ז אִין רְאָיָה דְּמַחֲזִית לְאַחַר זְרִיקָה אֵי אָמְרִינּוּ בְּעִיקְרוּ מַתְפִּיס דְּהִינּוּ קוֹדֵם שְׁהַתְפִּיסוּ הו"ל כְּמוֹ
עִיקְרוּ דְּעִיקְרוּ דְּלֹא אָמְרֵי בְּעִיקְרַ עִיקְרוּ מַתְפִּיס וְכִמ"ש לְעִיל מְשִׁם הַמְאִירֵי ו"ל וְכֵן בַּס"ד דְּאָמְרֵי
דְּפָלִיגֵי אֵי מְהַשְׁתָּא אֵי מְעִיקְרוּ דְּאִינְרֵי לְאַחַר זְרִיקַת דְּמִים הָא דְּלֹא אָמְרִינּוּ בְּעִיקְרוּ קוֹדֵם שְׁהַקְדִּישׁוּ
מְשׁוּם דְּהו"ל עִיקְרוּ פִינּוּ דְּמַחֲזִית אַחַר זְרִיקַת דְּמִים גַּם בְּעִיקְרַ רְאִיָּתוֹ דַּש"ה בְּבַכּוֹר דְּכֵתִי לֵה' גַּם
מ"ש הַמַּח"א דְּצַדִּי הַבְּעִיָּא הוּא אֵי אָמְרִינּוּ בְּדַהַשְׁתָּא מְשׁוּם דְּמְשַׁמְעוֹת הָעֵנָן פֶּן הוּא אוֹ בְּעִיקְרוּ
מְשׁוּם דָּאִין אָדָם מוֹצִיא דְּבָרָיו לְבַטְלָה ע"ש מְדַבְּרֵי הָר"ן ו"ל בְּשַׁמְעֵתִין אִין נִרְאָה פֶּן דְּהִבִּיא רְאִיָּה
דְּבַדְּהַשְׁתָּא קַמְתְּפִיס מַגַּמ' דְּנִזְיָר ע"ש וַא"א לִיכָּא שׁוּם רְאִיָּה מְשׁוּם דְּהִתָּם אִפִּי אֵי אֲזוּלֵי בְּתַר
הַשְׁתָּא לֹא יִצְאוּ דְּבָרָיו לְבַטְלָה וּבַכָּה"ג וְדָאֵי דְּאָמְרֵי בְּדַהַשְׁתָּא כְּמְשַׁמְעוֹת הָעֵנָן לַפ"ד הַמַּח"א אֲלֵא
ע"כ דְּלִיתָא וְעִמ"ש עוֹד ע"ד הַמַּח"א לְעִיל בְּפִשִׁיטוּתָא דְּפָגוּל וְנוֹתַר ע"ש: וְהִנֵּה הָרַמְבַּ"ם ו"ל
בַּפ"א מֵה"נ פ' בְּדִין י"ג הָרֵי עָלֵי פְּבַכּוֹר מוֹתַר וּבְדִין ט"ו בְּמַחֲזִית בְּשַׁר בְּכוּר פ' לְפָנֵי זְרִיקַת דְּמִים
אָסוּר וְלֹאחַר זְרִיקָה שְׁרִי וְהִמָּה תְּרַתִּי דְּסִתְרָן לְפִי סוּגִיָּת הַגַּמ' גַּם לְפִי מֵאֵי דפ' בְּשַׁלְמֵי בְּעִיקְרוּ
מַתְפִּיס הוּל"ל בְּבַכּוֹר אִפִּי לְאַחַר זְרִיקָה אָסוּר דְּבַעֲיָקְרוּ מַתְפִּיס וְעִינָן לְמָרְן בַּכ"מ וְהַלַּח"מ כ'
דֵּה"ר"מ ס"ל לְהַפְּדָה דְּבַבְּכוּר אֵי אָמְרֵי מְעִיקְרוּ שְׁרִי דְּהִינּוּ קוֹדֵם שְׁהַקְדִּישׁוּ וְאֵי מַחֲזִית גַּבִּיָּה לְפָנֵי
זְרִיקָה אֵי אָמְרֵי בְּדַהַשְׁתָּא אָסוּר אֲבָל לְאַחַר זְרִיקָה לַכ"ע שְׁרִי דָּאֵי בְּדַהַשְׁתָּא הָרֵי אַחַר זְרִיקָה וְאֵי
בְּמְעִיקְרוּ הָרֵי עִיקְרוּ קוֹדֵם שְׁהַקְדִּישׁוּ שְׁרִי וְהַגַּמ' הַק' אֵי לְפָנֵי זְרִיקָה מ"ט מֵאֵן דְּשְׁרִי דְּכִינּוּ דֵּאמ'
בְּפִי לְפָנֵי זְרִיקָה וְדָאֵי אַחַר שְׁהַקְדִּישׁוּ קֵאֵי וְאֵי לְאַחַר זְרִיקָה מ"ט מֵאֵן דְּשְׁרִי אֲלֵא בְּמַחֲזִית גַּבִּיָּה
ר"ל לְפָנֵי זְרִיקָה וּמֵאֵן דְּשְׁרִי סָבַר מְעִיקְרוּ מַתְפִּיס קוֹדֵם שְׁהַקְדִּישׁוּ וּמֵאֵן דְּאָסִיר סָבַר בְּדַהַשְׁתָּא
וְדַחֵי לְעוֹלָם דְּאָמַר בְּפִי לְפָנֵי זְרִיקָ' וּמְשַׁמְעוֹת לְפָנֵי זְרִיקָה אֶקוֹדֵם שְׁהַקְדִּישׁוּ וּמֵאֵן דְּאָסִיר מְשׁוּם

דְּכַתִּיב לֵה' וּבְכֵן א"ש פִּסְקֵי הַר"מ דְּאוֹמֵר עָלַי כְּבָכוֹר אֲמַרְי מְעִיקְרוּ מִתְּפִיס כַּמ"ש הַר"ן ו"ל וְעִיקְרוּ אִינוּ קְדוּשׁ וְכִי מַחִית לִפְנֵי זְרִיקָה אֲסוּר דְּכִינּוּן דְּבַעֲיִנּוּ לֹא אִיפְשִׁי נְקוּטִי לְהַחְמִיר וּבְכָבוֹר אֲמַרְי בְּדִהְשָׁתָא וְאַחַר זְרִיקָה מַמ"נ שְׂרִי עַכְתָּ"ד וּדְבָרִים נְכוּנִים הֵם אִף לֹא הָיָה צְרִיף לְכָל זֶה הַדּוּחַק דְּלִפִּי מַאי דְּאֲמַרְי לִפְנֵי זְרִיקָה הַדְרִינּוּן מִסְבָּרָא קַמְיִתָּא וְאֲמַרְי בְּקוּדָם שְׁהַקְדִּישׁוּ אֱלֹא בְּפִשִׁי א"ש דַּה"ק לְעוֹלָם לִפְנֵי זְרִיקָה וּמִשְׁמַעוֹת דְּבָרָיו אַחַר שְׁהַקְדִּישׁוּ פְּדֹאֲמַרְי מְעִיקְרָא וּמֵאֵן דְּשְׂרִי סָבַר דְּאֲפִי אַחַר שְׁהַקְדִּישׁוּ דְּבַר הָאָסוּר הוּא פִּינּוּן דְּבִלְא"ה הָיָה קְדִישׁ וְלֹא אֲהֵנִי דְּבוּרִיָּה וְא"ש כָּל הַסְּוֵגָא בְּדַקְדוּק טְפִי כְּמוֹ שְׁתַּרְאָה וְהַר"מ פ' כר' יַעֲקֹב דְּאוֹסֵר וּלְכַף בְּאוֹמֵר בְּכָבוֹר שְׂרִי מְשׁוּם דְּבַעֲיָקְרוּ מִתְּפִיס וְאוֹמֵר לִפְנֵי זְרִיקָת דְּמִים לֹא הִנְצְרָף הַר"מ לְהַנְצִירָה דְּנִשְׁמַע מִחֻלְקָת מַחִית גְּבִיָּה לִפְנֵי זְרִיקָת דְּמִים דְּטַעֲמָא דְּאָסִיר מְשׁוּם דְּבִהְשָׁתָא שְׁמַעֲיִנּוּ כַּמ"ש בְּלֹא מַחִית וְאֲמַר בְּפִי לִפְנֵי זְרִיקָת דְּמִים וּקְצַת רְאָיָה דַּהַר"מ פ' כר' יַעֲקֹב מַגְמ' בַּפ"ק דְּנִזְיָר דְּמוּקִי ר' יְהוּדָה דְּאֲמַר נִזְיָר שְׁמִשׁוֹן הָיָה נִזְיָר כר' יַעֲקֹב לְכוּלְהוּ לִישְׁנֵי וְהַר"מ בַּה' נִזְיָרוֹת פ' כר' יְהוּדָה וּמַה"ט פ' הַר"מ כר' יַעֲקֹב לְגַבֵּי ר' יוֹסִי מְשׁוּם דְּהִלְכָה כר' יְהוּדָה לְגַבֵּי ר"ש וְעִינּוּן לְהִלְח"מ בַּה' נִזְיָרוֹת אִף אֲמַנָּם לַפ"ד הַלַּח"מ יְקָשָׁה לִי מ"ש הַר"מ בְּדִין י"ג שְׁכ' וְכַתִּיב לֹא יִקְדִּישׁ וְכוּ' מַה שְׁלֹא נִזְכָּר בְּגִמְרָא וְכוּ' מְרָן בַּכ"מ דְּבָא לֹו' דְּאִינוּ מְשַׁנֵּין מִקְדוּשָׁה לְקְדוּשָׁה דְּאִי מְשַׁנֵּין הוּ"ל דְּבַר הַנְּדוּר ע"ש וּלַפ"ד הַלַּח"מ אֲפִילוּ אִי אֲמַרִּינוּ מִקְדוּשָׁה לְקְדוּשָׁה שְׂרִי מְשׁוּם דְּבַעֲיָקְרוּ מִתְּפִיס וְעוֹד דַּהַר"מ לְאוּקְמ' פְּלוּגְתִּיָּהּ בְּמַחִית וְכוּ' מְבַמְעִיקְרוּ מִתְּפִיס וּמֵאֵן דְּאָסֵר מְשׁוּם דְּעוֹמֵד לְהַקְדִּישׁוּ מִיְהוּ לְזֶה י"ל דְּאִי הֵכִי תִּפְשׁוּט דְּלַרְבֵּי יְהוּדָה דְּהִילְכְתָּא כְּנוּתִיָּה ס"ל מְעִיקְרוּ בֵּין לַס"ד בֵּין לְמַסְקָנָא וּמַה"ט י"ל דַּפ' הַר"מ כר' יְהוּדָה מְדָלָא אוּקְמָה בְּמַחִית וְכוּ' עַבְדֵּי בְּדִהְשָׁתָא מְשׁוּם דְּתִפְשׁוּט מַר' יַעֲקֹב דְּבִדְהְשָׁתָא מִתְּפִיס בֵּין לַס"ד בֵּין לְמַסְקָנָא וּמַה"ט פ' הַר"מ כְּרַבֵּי יַעֲקֹב מְדָלָא אוּקְמָה בְּמַחִית וְכוּ' עַבְדֵּי בְּדִהְשָׁתָא: וְהַרְבַּ שַׁע"ה כ' דַּמ"ש הַר"מ בְּשַׁלְמֵי בְּעִיקָר מִתְּפִיס מִיְפְשֵׁט פְּשִׁיט"ל וְלֹאוּ מְשׁוּם ס' נִגַע בַּה' וְס"ל דְּהַבְעִיָּא נִפְשׁוּטָה מִיְהָא דְּנוֹקָא בְּבִשְׂר ז"ש בְּעִיקְרוּ מִתְּפִיס מְשׁוּם דְּאִינוּ אָדָם מַד"ל אֲבָל בְּכָבוֹר בְּדִהְשָׁתָא מִתְּפִיס דְּאִי בְּעִיקְרוּ הָיָה דְּבָרָיו לְבַטְלָה ע"ש שְׁהַאֲרִיף בִּישׁוּב הַסְּוֵגָא וּכְבָר כְּתַבְתִּי לְמַעְלָה דְּמַהְסוּגָא דְּנִזְיָר דַּכ"ב נַר' דְּבִשְׁלָמִי טְעִי דְּסָבַר קְדָשִׁי אֲפִי לְאַחַר זְרִיקָה וְהוֹכַחְתִּי דְּאִינוּ צְדִדֵי הַבְּעִיָּא מְשׁוּם אִינוּ אָדָם מַר"ל דְּלֹא כַּהֲמַח"א וּמַעַתָּה גַּם בְּשַׁלְמֵים מִיְדֵי סְפִיקָא לֹא נִפְקָא וּמַזָּה י"ל גַּם עַל מ"ש ה' שְׁמַחַת יו"ט ס' מ"ח בִּישׁוּב פִּסְקֵי הַר"מ הִלְלוּ עַש"ב בְּמַה שְׁחָלַק בֵּין בְּכוֹר לְשַׁלְמֵים וְהִנֵּה הַשַּׁע"ה הַק' ג' קוֹנְשִׁיּוֹת ע"ד הַלַּח"מ וּלְדַרְכֵּנוּ שְׁכ' ל"ק זוּלַת אַחַת מְהַנָּה דְּאִי הַר"מ שַׁפ' בְּשַׁלְמֵים בְּתַר מְעִיקְרוּ מִפְּחַס ס' לְהַחְמִיר אֲמַאי לֹא בִּיאָר דְּאִינוּ לֹוְקָה ע"ש וְאֲפֹשֶׁר דְּכָאֵן לֹא הִנְצְרָף לְבָאָר דְּמוּבָן מְעַצְמוּ פִּינּוּן דַּפ' דִּינָא דְּשַׁלְמֵים וּבְכָבוֹר פִּי הַדְּדִי וּבִהָא אֲזִיל בְּתַר מְעִיקְרוּ וּבִהָא אֲזִיל בְּתַר הַשָּׁתָא וּבִהָכִי נִיחָא מַה שְׁהַק' הַשַּׁע"ה עַמ"ש הַלַּח"מ גְּבִי דְּלֹא בִּיאָר הַר"מ בְּנוֹתֵר שֶׁל עוֹלָה דַּלְפ"מ הַלַּח"מ פֶּאֵן ל"ק ע"ש דִּי"ל דִּהִי"ל לְבָאָר דְּנוֹקָא בְּנוֹתֵר שֶׁל עוֹלָה הוּא דְּלוֹקָה אֲבָל הָקָא לֹא הִנְצְרָף לְבָאָר כְּדַכְתִּי בְּאִנְפֵן דְּנַר' דַּמ"ש בְּדַעַת הַר"מ הוּא הַיּוֹתֵר נְכוּן: וְרִאִיתִי לְהַקְמֵ"ר שְׁכַתְּבַ לִישְׁב פִּסְקֵי הַר"מ ו"ל דְּמַסְפָּקָא לִיָּה מִקְלֵתָא לְדִינָא אִי בְּכוֹר אַחַד שְׁהַקְדִּישׁוּ הָיָה דְּבַר הַנְּדוּר אוּ דְּבַר הָאָסוּר גַּם מִסְפָּק"ל אִי בְּתַר הַשָּׁתָא אִי בְּתַר מְעִיקְרָא וְס"ל דְּכִי אֲמַרְי סְתָם נְדָרִים לְהַחְמִיר הוּא בְּחַד סְפִיקָא אֲבָל בְּתַרִּי סְפִיקֵי לְהַקְל וּלְכַף בְּאֲמַר הָרִי עָלַי כְּבָכוֹר אִיכָּא הַשָּׁתָא תַּרִּי סְפִיקֵי שְׁמָא בְּכוֹר דְּבַר הָאָסוּר הוּא וְאֵת"ל דְּבַר הַנְּדוּר שְׁמָא בְּתַר מְעִיקְרוּ קוּדָם שְׁהַקְדִּישׁוּ אוּ אַחַר זְרִיקָה וּבְמַחִית בְּשַׂר בְּכוֹר לִפְנֵי זְרִיקָה פ' דְּאָסוּר דְּלִיכָּא אֱלֹא חַד סְפִיקָא דְּבוּדָאֵי אֲזִיל' בְּתַר הַשָּׁתָא דְּלֹא מִסְפָּק"ל אִי אֲזִילִנּוּ בְּתַר מְעִיקְרוּ אֱלֹא אִי הִיכָּא דְּאִי אֲזִיל' בְּתַר מְעִיקְרוּ אָסוּר וּבִלְאַחַר זְרִיקָה פ' דְּשְׂרִי דַּהַר"מ ל"ס ע"ש וְהִנֵּה מַאי דְּפָסִיק וְתַנִּי דְּבַתְרֵי סְפִיקֵי לְהַקְל בְּנְדָרִים הַדְּבַר צְרִיף אֲצִילֵי

תלמוד דלקמן דנ"ג ע"א אמרי' בגמ' דלא אזלינן בְּתַר רַבָּה בְּנֵדְרִים וְחִיּוּשֵׁי לְמִיעוּטָא לְהַחְמִיר
וּכ"פ ה"ר"מ ז"ל בפ"ט מה"נ דין ד' ודין ה' ע"ש וכ"כ הלח"מ בפ"ק ב' דין ה' מְסַבְרָא דְנִפְשֵׁיהּ
בְּדַעַת ה"ר"מ דְאָרְף דְסִתָּם חֲרָמִים לְפַהֲגִים בְּסִתָּם נְדָרִים חִיּוּשֵׁי ע"ש וְעֵינֵי בִירוּשְׁלָמִי לְקַמְן אִמְתַּנְיָ'
דְסִתָּם נְדָרִים ע"ש וְעֵינֵי לְהַלַּח"מ בפ"ט שָׁם מִקְלָתָא בְּטַעְמָא דְחִיּוּשֵׁי לְמִיעוּטָא בְּכַה"ג וְעֵינֵי לְהַטוּר
בִּיּו"ד ס' ט"ל ע"ש וְעֵינֵי לְמַרְן בְּב"י ס' ר"ח מָה שֶׁהָק' עַל הַטוּר מֵהֵיכָא דְשָׁמֶן ע"ש וְלֹא יִדְעָתִי
מְקוּם לְקוּשְׁנֵי דְהָא דְחִיּוּשֵׁי לְמִיעוּטָא גְבִי שָׁמֶן הָא לְהַחְמִיר וְאִמְרִינוּ דְנִתְפַּוּן לְתַרְנִיחֵיהּ וּמַעֲתָהּ
דְחִיּוּשֵׁינָא לְמִיעוּטָא בְּסִתָּם נְדָרִים וְלֹא אֲזִלִי בְּתַר רַבָּא גַם בְּס"ס מְחֻמְרֵי דְרַבָּא עֲדִיר מְס"ס או
כִּי הִדְדִי נִיגְהוּ וְעֵינֵי בְּכָלֵי ס"ס וְהַטַּעַם הוּא כִּינּוּ דְנִדְרָא דֹאֵלֵהּ הו"ל לְמִשְׁתַּק וּכְמ"ש הַלַּח"מ גְּבִי
חֲרָמִים וְעַמ"ש לְקַמְן גְּבִי לֹא אִמְרָא וְכו': וְדַע דְהַתּוּס' וְהָרָא"ש ז"ל בפ"ג דְשָׁבוּעוֹת פ' דָּאֵם אָסֵר
נְבִילָה בְּנִדְרָא וְהַתּוּס' בּוּ אִינוּ נִדְרָא דְבַעֲיָקְרוּ מִתּוּסָא וּמִזָּה הוֹכִיחַ מְרַן בְּב"י ס' ר"ד דְדַעַת הָרָא"ש
ז"ל דְנִקְטִי בְּבַעֲיָן דְבַעֲיָקְרוּ מִתּוּסָא אִף לְהַקֵּל וְהַרְבּ פְּהוֹנָת עוֹלָם כ' דְזָה לֹא נִכְנָס בְּבַעֲיָן כִּינּוּ
דְהָאִסוּר הָא עֲדִין עָלָיו וְלֹא אֲבַעֲיָא לִן אֲלֵא הֵיכָא דְעִיָקְרוּ חֲלָף הֵלֵךְ לוֹ וְהוֹכִיחַ כִּן מְדַבְּרֵי הַרְמְב"ם
ז"ל דְנִקְטִי בְּבַעֲיָן בְּדַעֲשֵׁת' מִתּוּסָא וּבְאָסֵר נְבִילָה בְּנִדְרָא וְהַתּוּס' בּוּ כ' כְּדַבְּרֵי הָרָא"ש ז"ל וְכו"נ
מְדַבְּרֵי הַרְדָּב"ז ז"ל ח"ג סִימָן תִּי"ג דְבַכַּה"ג בְּאִיסוּרָא מִתּוּסָא אִף אִי נִקְטִי בְּבַעֲיָן בְּדַעֲשֵׁתָא
מִתּוּסָא ע"ש וְי"ל כִּינּוּ דְעֲדִין שְׁנֵיהֶם בּוּ אִיסוּר וְנִדְרָא אִמְרֵי דְעֵתוֹ עַל שְׁנֵיהֶם דְהֵיכָא
שְׁהַתּוּסָא בְּדַבְּרָא הַנְּדוּר וּבְדַבְּרָא הָאִסוּר הָנִי נִדְרָא וְאִינוּ מִזִּיק מָה שְׁמִתּוּסָא גַם בְּדַבְּרָא הָאִסוּר וְכַמ"ש
גְּדוּלֵי הָאֲחֵרוּנִים וְהוּבָאוּ בְּכַנְה"ג הַגַּב"י סִימָן ר"ה אוֹת ד' ע"ש וְכִינּוּ שְׁכֵן נִימָא דְדַעַתוֹ לְהַתּוּסָא
בְּשְׁנֵיהֶם וְעֵינֵי בְּגַמ' לְעִיל סְד"א בְּאִיסוּר נוֹתֵר וְכו' קמ"ל דְנֵר' דְר"ל קמ"ל דְבַעֲשֵׁינֵיהֶם מִתּוּסָא
וְעַמ"ש"ל בְּשֵׁם ה' מַח"א: כְּתַב הַרְדָּב"ז ח"ג ס' תִּי"ג דְהָא דְלֹא אִיפְשֵׁי בְּעֵינֵי בְּדַעֲשֵׁתָא דְאִי
בְּדַעֲשֵׁתָא הָא אִין אָדָם מְד"ל מְשוּם דְאָרְף דְאִמְרֵי שְׁהוּא נִתְפַּוּן לְמַעֲיָקְרוּ כִּינּוּ דְמִשְׁמַעוּ דְבַרְיוֹ
בְּדַעֲשֵׁתָא הו"ל דְבַרְיָם שְׁפַלְב וְאִנּוּ בְּעִי פִיּוּ וְלִבּוֹ שְׁוִין ע"ש וְק' מְמ"ש ה"ר"מ בפ"ב הָרִי עָלֵי כְּחַרְם
אָסוּר אִף דְהוּא פ' סִתָּם חֲרָמִים לְפַהֲגִים ע"ש הָרִי דְמִשְׁמַעוֹת דְבַרְיוֹ עַל חֲרָמֵי הַפְּהֲגִים וְאֲזִלִי בְּתַר
לְבוּ מְשוּם דְאִין אָדָם מְד"ל וְע"ש בְּלַח"מ וּמֵאִי דְלֹא אִמְרֵי בְּכַה"ג דְבַעֲיָן אִין אָדָם מְר"ל מְשוּם
דְטַעֲי דְסָבֵר דְקִדְשֵׁי גַם לְאַחַר זְרִיקַת דָּמִים בְּגַמ' בְּנִזְוִיר דְכ"ב ע"ש וּמֵאִי דְפָשִׁיט הַגַּמ' בְּעֵינֵי
מְבַרְיָתָא דְאִיזְהוּ אִיסֵר עַמ"ש לְעִיל וְי"ל: הָא דְאָמַר לְאִמְרָא וְכו' בְּרִייתָא בְּדַעֲמֵר לֹא אִמְרָא או
בְּפִתְחָא לְפִי חִילּוּף הַגִּי' וּמ"מ רִישָׁא דְשְׁאֵנִי אוֹכַל לֹא א"ש וְהָר"ן ז"ל כ' דְרִישָׁא בְּשַׁבָּא וְסִיפָא
בְּפִתְחָא וּלְפַמ"ש הָר"ן ז"ל לְעִיל בְּמִתְנֵי דְבְּאִמְרָא דְאָסוּר מְשוּם דְסִתָּם נְדָרִים לְהַחְמִיר ע"ש א"כ
כִּינּוּ דִיכּוֹל לְהִיּוֹת אִמְרָא דְחוֹלִין בְּרִישָׁא דְשְׁאֵנִי אוֹכַל הָנִי לְהַחְמִיר כְּשֶׁאִנּוּ מִפ' אִמְרָא דְחוֹלִין
דְהו"ל כְּמוֹ לֹא חוֹלִין שְׁאוּכַל דְאָסוּר וְנ"ל שְׁלִזָּה כִּינּוּ הָרָא"ש ז"ל בְּפִי וְתַרִי מְקִלֵי קְאָמֵר בְּתַחֲזִיקָה
כְּתַב דְבַרְיָתָא בְּפִתְחָא וּבְשַׁבָּא וּר"ל רִישָׁא בְּשַׁבָּא וְסִיפָא בְּפִתְחָא דְאִי רִישָׁא בְּפִתְחָא שְׁרִי דְהו"ל כְּאֹמֵר
חוֹלִין שְׁאוּכַל לָהּ וְהַדֵּר קְאָמֵר דְאִפִּי בְּפִתְחָא אֲתֵי רִישָׁא דְהו"ל כְּאֹמֵר לֹא חוֹלִין וְהֵינּוּ לְהַגִּי'
שְׁהֵבִיא לְעִיל דְגָרִים בְּמִתְנֵינִי לְחוֹלִין שְׁלֹא אוֹכַל לָהּ וְיֹתֵר נִרְאָה דְט"ס גַּפְל בְּדַבְּרֵי וְצ"ל א"נ
וְעֵינֵי לְהַמְש"ל: וְדַע דְלִפ"ד הָר"ן דְבְּאִמְרָא מְשוּם סִתָּם נְדָרִים הֵיא דְאָסוּר יֵשׁ לְהוֹכִיחַ דְסִתָּם
נְדָרִים לְהַחְמִיר אִפִּי בְּס"ס דְהָא בְּאִמְרָא אִיפָא ס"ס שְׁמָא דְחוֹלִין וְאֵת"ל דְקִדְשֵׁי דִילְמָא לְאַחַר
זְרִיקָה מִיְהוּ לְפַמ"ש לְעִיל דְהָאֹמֵר הָרִי עָלֵי כְּחַטָּאת וְכו' לָאו מְשוּם סִתָּם נְדָרִים לְהַחְמִיר הוּא
דְאָסִיר אֲלֵא דְכָף מְשַׁמְעוֹת דְבַרְיוֹ דְבַעֲיָקְרוּ מִתּוּסָא לִיכָא הֵכָא ס"ס וְעֵינֵי לְהַקְמֵר שְׁהַבְּאֵתִי לְעִיל
אֲלֵא דְהַתָּם בְּס' דְדִינָא וְעַמ"ש לְעִיל ע"ד הַקְמֵר: ע"ב כְּאֹמֵר יָאֵסֵר פִּי לְדַבּוּרִי וְכו' כ' הָר"ן ז"ל
מְשוּם דְסִתָּם נְדָרִי לְהַחְמִיר וְה"ה דְהוּמ"ל ב"י מְדַרְבְּנָן ע"כ י"מ דְהָא הַטַּעַם דְסִתָּם נְדָרִים לְהַחְמִיר

משום דא"כ הו"ל למישתק וכמ"ש הרא"ש בפי' והרא"ל לקמן אמתני' דסתם נדרים להחמיר וכיון שפון הקא דאיפא ב"י מדרבנן אפי' בדרבן שאב"מ ליפא טעמא דהו"ל למישתק דהא מ"מ איפא נדר מדרבנן ונימא דנתפנון להכי וא"כ ע"כ דהגמ' פאן ל"ל הא דב"י מדרבנן אכל לפום מאי דאמרי' לקמן דאיפא ב"י מדרבנן ע"כ דמתני' באומר ממש ולא נעשה ועפי"ז ניחא דברי הר"מ ז"ל בתיבבורו בפ"ב ע"ש להלח"מ עכ"ד וליתא דהא לאפיי לקמן דפ"ב גם המתפיס בדרבן האסור צריף שאלה מדרבנן אפילו לת"ח וכדעת הר"מ ז"ל בכל דבר האסור פן הוא ול"ד באומר לאשתו ה"א אסורה פאימא כמו שפ' בה"נ ע"ש והשתא תקשה לאפיי ממתני' דלעיל לא דכי פיגול ונותר וכו' דכנלהו מטעמא דסתם נדרים להחמיר כמ"ש הר"ן והרא"ש ושאר הראשונים שם ע"ש ואמאי הא פיון דאיפא ב"י מדרבנן ליפא טעמא דהו"ל למישתק אלא ע"כ דהא דאצט' לקמן לטעמא דהו"ל למישתק היינו פי היכי דליהוי אסור מתורת ודאי אף פי בסתם נדר ולוקה וכ"נ מדרבני הר"מ בפ"ט דלוקה על סתם נדרים דלא כ' דאינו לוקה אלא במקיעוט לגבי רובא ע"ש אכל ליקסר מספיק' בלא הך טעמא אסיר דספיקא דאורייתא לחומרא וא"כ ניחא הפל שפיר: ועפי"ז ניחא לי מה שזה ימים שמעתי מק' בגמ' לקמן דפריף אמתני' דסתם נדרים להחמיר ממתני' דס' נזירות להקל דמאי פריף הא נדרים דבר שיש לו מתירין משום דמצנה לאתשולי כמ"ש בנדרים דנ"ח ובדרבן של"מ ס' להחמיר כמ"ש בריש ביצה אכל נזירות לאו מצנה לאתשולי ועפי"ה ניחא שפיר דמתני' דס' נדרים להחמיר מתורת ודאי ולא מס' ועיין לקמן דף י"ח ובמ"ש שם: דף י"ד ע"א הא בת"ח הא בע"ה הר"מ בפ"א מה"נ פ' דגם מתפיס בדרבן האסור צריף שאלה לע"ה ול"ד באומר לאשתו ומרן בכ"מ תמה עליו מסוגיא דגמ' לעיל דפריף הא מדקתני סיפא וכו' ע"ש ונ"ל דס' להר"מ דטעמא מאי דמתמרי' באומר לאשתו משום דשכיחי או משום שלא יקניט וכו' וכדכתב הר"ן והרא"ש ז"ל ובנודר בתורה לא שייף האי טעמא ואפ"ה קתני דנודר בתורה צריף שאלה לע"ה וע"כ הגמ' לעיל דפריף הא מדקתני סיפא אפתי לא אסיק אדעתיה האי ברייתא דנודר בתורה אכל לפום האי בריית' אפי' בשאר דבר האסור צריף שאלה לע"ה ועיין בהרא"ש ז"ל בפי' שו"ר להמח"א סי' י"ד שכ"כ ולפי פסקי הרמב"ם ז"ל ניחא מה שהק' הר"ן ז"ל בסוף פרקין דלעיל אמאי לא מוקי הגמ' מתני' דקונם פי מדבר בכל יחל מדרבנן ע"ש מה שנדחק ולפום פסק הר"מ ז"ל ניחא שפיר דכיון דהך מתניתין קתני אסור ובמשנה שאחריה קתני ואלו מותרין וכו' ע"כ מאי דאסר בקמיינתא התיר בבתרייתא וא"כ לא מיתוקמא קמיינתא אסור מדרבנן דהא בבתריית' נמי אסור מדרבנן: איברא דכל זה א"ש לת' דאפיי דבת"ח נמי צריף שאלה אכל לת' רבא דנוקא בע"ה צריף שאלה מיתוקמא קמיינתא אסור מדרבנן ולת"ח נמי אסור אכל בבתרייתא לת"ח שרי והגמ' לעיל אזיל אליבא דתי' דאפיי ולפמ"ש הכ"מ בפ"ג בשם הר"ר מרדכי בדעת הר"מ דמאי דמסיק רבינא לקמן בל יחל מדרבנן דוקא לע"ה ע"ש א"ש גם אליבא דתי' דרבא ואפשר דרבינא דנקט לה סתמא צריף שאלה ס"ל כתי' דאפיי אכל לרבא גם בהיא דלקמן דוק' לע"ה והרמב"ם ז"ל פ' כתי' דרב': ע"ב מתני' קונם שאני ישן וכו' פתב הר"ן ז"ל דשאני גרסי דהא נדרים איסור' חפצאועמ"ש בריש מכילתין בשם הרמב"ן ז"ל ע"ש והריטב"א ז"ל פאן כ' דל"ג שאני דשאני הוי דבר שאין בו ממש אפי' אי שניה הוי דבר שיש בו ממש ואפי' לת' דרבינא דמדרבנן אסור ה"ד בשאני אכל שאני דהוי דבר שאב"מ אפי' אי שניה הוי דבר שיב"מ כולי האי ל"ג ע"ש ותמהני דטעמא דשבועות חלין ע"ד שאב"מ משום דאיסור גברא הוא וגברא יש בו ממש א"כ פשאמר בנדרים שאני הוי דבר שיב"מ וכיוצא לזה תמהתי לעיל בריש מכילתין ע"ד התוס' שם עש"ב: דף ט"ו ע"א ואי דלא יתיב שיעורא מי שבקינן וכו' כ' הריטב"א ז"ל

דסתמא לעולם משמע ויש לתמוה עמ"ש הריטב"א ז"ל גופיה בשבועות דכ"ה ע"א וכבר כתבתי לעיל דף ד' ע"ב מה שנ"ל בזה: אלא דאמר קונם עיני בשינה היום וכו' ותיובתא דר"י וכו' הא דלא ס"ד לאוקמה דה"ק ה"ז אסור לישן היום ושם איתי לידי בל יחל וכדס"ד למי' פן פי מוקמא בקונם עיני בשינה למחר משום דא"כ הול"ל אסור פנין דיום זה הוא איסורא ולא הנאה ומשני פי קתני דאי נאים והא דקתני בל יחל דבא לתת טעם משום דקרוב לבא לידי בל יחל פנין דלמח' הוא תנאה והפל מבו' בדברי הר"ן ז"ל למענין ועפ"י ז"ל מה שהק' הר"ן ז"ל אמאי לא אוקמה בדאמר קונם עיני בשינה היום ע"ש די"ל דא"כ הול"ל אסור: הרב מח"א סי' כ"ט הוכיח מסוגנין דאמר יאסרו פל פירי אם אעשה דבר פ' דלא חל מדלא אוקמה בהכי ע"ש ואפשר דלהסו' דחל בכה"ג ס"ל דהא מילתא דפשי' ולא איכפל תנא לאשמועינן וכמ"ש הר"ן בכולה סוגיא: ע"ב והא משתעבד לה מדאורייתא וכו' לפמ"ש התוס' בד"ה תנן לחד תי' דקונם שאת נהנית לי אם תלכי וכו' דאפי' משעבד לה לא חגייל פנין דנדרו בתליה דבידה שלא תלך וכו' ע"ש הו"מ לאוקמה הכא בקונם שאני משמשך אם תלכי ולרב יהודה ה"ק לא ישמשך שמה תלך ויבא לידי ב"י ולהר"ן ה"ק שישמשך ולא וכדלעיל ונר' דהכא אגזיל אליבא דרבינא דשני לעיל ב"י מדרבנן ולא משמע ליה לאוקמה מתני' בהכי דא"כ הול"ל אסור וכדכתי' לעיל וניחא השתא דלא ק"ל להגמרא הא דבר שאין בו ממש הוא או דבר שלא בא לעולם דלא חגייל דמדרבנן מיהא חגייל ואף דאין ארם אוסר על חבירו דשב"ל באומרו שאני משמשך הוי על עצמו ועיין להרשב"א ז"ל אבל מדברי הרא"ש ז"ל פאן נר' דהגמרא פאן אגזיל לפום שינויאי קמא דלעיל וע"כ דלא ס"ל כס' התוס' הלזו והא דלא ק"ל להגמ' והא דשב"מ ודשלב"ל משום דס"ד שפיר דאייירי באמר הנאת תשמישך עלי וכמסקנא אלא דלא ידע לה לדרב פהנא ודוק בדברי הרא"ש ז"ל: פתב הר"ן ז"ל אף דקונמו' מפקיעין מירי שעבו' אלמוה רבנן לשעבודא דאשה פי היכי דאלמוה לשעבוד' דבעל ע"כ ולפמ"ש הר"ן גופיה בסמוך דהאי נדרא מדרבנן הוא דחגייל דדבר שאב"מ הוא א"צ לנה דהא דקונם מפקיע מידי שעבוד היינו קונם דאורייתא אבל דרבנן לא אלים להפקיע מידי שעבוד ולפ"ז יכול להיות דלא אלמוה רבנן לשעבודא דאשה איברא בר"פ המדיר פריה הגמ' והא משועבד לה פדתנן קונם שאני עושה לפיה וכו' ע"ש הרי מוכח דאלמוה לשעבודא דאשה כמו שעבו' דבעל מיהו לזה י"ל במ"ש הריטב"א ז"ל בשמעתינן דהא דקונמות מפקיעין מידי שעבוד ה"ט משום דקי"ל מפאן ולהבא הוא גובה ולפ"ז לאב"י דס"ל בפ' כ"ש ד"ל ע"ב למפרע הוא גובה הני טפי משעבוד ולא אלים הקונם להפקיעו ועיין להתוס' בגיטין ד"מ ע"ב ע"ש וא"כ י"ל דהגמ' שם אליבא דאב"י ולדידה אצ"ל אלמוה אפילו לשעבודא דבעל ופריה שפיר אבל לרבא דקי"ל פנותיה שעבודא דבעל הוא דאלמוה כדמוכח ממתני' דקונם שאני עושה לפיה אבל דאשה לא אלמוה ואצ"ל לכל הנהו אוקמתי דגמ' שם בפ' המדיר ועיין לה' מח"א ה' גביית חוב סי' ג' ובמ"ש ב"ד סי' רל"ד דין ס"ח: ובהכי ניחא פסקי הר"מ בפ"ב מה' אישות דפ' למתני' דר"פ המדיר ולא ביאר להנהו אוקמתי דגמ' ועפ"י"ה ניחא דלמאי דקי"ל פרבא מתני' כפשטא דלא אלמוה לשעבודא דאשה ולפ"ז ע"כ דס"ל דהמדיר אשתו מליהנות לו אין הנאת תשמיש בכלל כמ"ש התוס' שם ודלא כמ"ש רש"י ז"ל שם דהנאת תשמיש בכלל ולא חגייל משו' דמשועבד לה דהא קונמות מפקיעין ולא שייכא לתא דלמפרע הוא גובה אלא בממונא: והנה התוס' הק' על פירש"י דא"כ הגמרא הביא הדין דקונם שאני עושה וכו' הול"ל ממתני' גופה והק' מהרש"א ז"ל נימא שאני שעבודא דתשמיש משום דמדאורייתא הוא ולק"מ דהתוספות מקשים לשי' רש"י ז"ל ואיהו ס"ל שם גבי אוקמתי דהגיע זמן וכו' דמזונות דאורייתא והדין דקונם שאני עושה לפיה שאני שעבודא

דבעל הוא דאלמוה אפי' שעבודא דרבנן אבל שעבודא דאשה לא אלמוה אלא שעבודא דאורייתא וע"ש בתוס' והא דלא ניחא להו בפירש"י במתניתין לשיטתם דמזוני דרבנן משום קושיא שנית שכ' שם ע"ש ומסוגליו יש סעד לשי' רש"י דקאמר והא משונעבד לה מדאורייתא משמע דאי מדרבנן הוא דמשונעבד לה ניחא משמע דלא אלמוה לשעבודא דאשה בדרבנן ועיין להנמק"י ועוד יש ראיה לרש"י ו"ל מירושלמי שם בר"פ המדיר דפריה והא משונעבד לה ומשני כמ"ד אין מזונות לאשה מדאורייתא ע"ש וההיא דקונם שאני עושה לפיה דאלמוה רבנן לשעבודיה דבעל אף בשעבוד דרבנן ודלא פהרב קרבן העדה שם ע"ש ועפי"ז י"ל גם מה שפ' הר"מ בפ"ב מה"א מתניתין דהמדיר בפשטא דס"ל דכל הסו' אצל ל"מ"ד מזוני דאורייתא ופ' פשוניא דירוש' דמסכים למאי דקי"ל מזוני דרבנן מיהו הר"מ פ' דמזונות מדאורייתא ומ"ש לעיל ביישוב דברי הר"מ ע"פ דברי הריטב"א ליחא דהר"מ בפ"ד מה"א ופי"ב מה"נ במדיר את אשתו מתשמיש כ' דהיכא דאמר הנאת תשמישי עליה לא חל הנדר משום דמשונעבד לה הרי דס"ל דאלמוה רבנן לשעבודא דאשה ומזה י"ל גם עמ"ש הר"ן ביישוב דברי הר"מ הביאו מן הכ"מ שם בה"א וכבר תפס עליו בזה הלח"מ שם ע"ש ועי"ל על דברי הר"ן ו"ל דא"כ רבא דאמר הקדש חמץ ושחרור מפקיעין מידי שעבוד פתנאי אמרה למילתיה ולפמ"ש המח"א בה"נ סי' א' דתשמישי עליה איסור גברא הוא ולא חל אד"מ והוכיח שכן דעת הר"מ ע"ש ניחא שפיר מ"ש הר"ן בדעת הר"מ וניחא גם מה שפכתבו בדעת הר"מ: והנה המח"א שם הביא דברי רש"י בפ"ק דנזיר שכ"כ דבאיסור גברא לא חל אד"מ ואף דהגמ' מסיק שם דנזיר חל אשבועה משום דאסור שפדה מעצמו כמ"ש רש"י גופיה שם מ"מ דוקא בנזיר הוא דגלי קרא וה' קהלת יעקב דס"ה ע"ב כ' די"ל דמנזיר ילפי' ושכן כ' מהר"ר יחיאל באסן ו"ל בדעת התוס' בפ"ג דשבועותדכ"ה ע"א בד"ה חוקר וכו' וע"ש בתוספות בדבור שלאחריו ודוק: כתב עוד המח"א דעפי"ז ניחא מה שהקש' הר"ן ו"ל בשמעתין מהא דקונמות מפקיעין מידי שעבוד די"ל דאסור גברא הוא ולא חל אד"מ ע"ש ונ"ל דא"כ הגמ' אמאי פריה מכת שעבוד הו"ל למיפריה פיון דאיסור גברא הוא לא חל אד"מ דמצנת עונה ומצנת פו"ר כמ"ש הר"ן ו"ל אח"ז אלא ע"כ דס"ד שפיר לאוקמ' באומר הנאת תשמישי אלא דהוה ס"ד פיון דמכת שעבוד הוא אף באומר פן לא מהני ולא ס"ד השתא הא דרב פהנא ולזה מק' הר"ן שפיר מהא דקונמות מפקיעין מידי שעבוד ועפי"ז י"ל מה שהק' התוס' על פי' רש"י בריש פ' המדיר דלא מציי הגמ' לאוכחי מתשמיש די"ל דמשום דאסור גברא הוא ולא חל אמצנה דעונה ודפו"ר ולא משום שעבוד ורש"י דנקט שעבוד משום דקושטא הוא דשעבוד מהני פדהוכיח הגמ' מקונם שאני עושה לפיה: ודע דממ"ש הרא"ש בשמעתין בפ"י נר' דנדר בלשון גברא לא חל אפי' ע"ד הרשות וכדעת התוס' בשבועות דכ"ה ע"ש ועיין להמח"א שם בריש ה"נ מ"ש ע"ד התוס' הללו ע"ש וכ"כ הרא"ש ו"ל שם בהדיא דנדר בל' שבועה לא חל אפילו אדבר רשות ע"ש והא דכ' בשבועות ד"ך גבי אינהו איסור הרי עלי שלא אוכל דל"ד הוא דהא הוי דבר שאב"מ ולא אתי עלה משום דהוי נדר בל' שבועה משום דד"ז פלוגתא דאמוראי הוא בירוש' הביאו הר"ן ו"ל בריש מכילתין אבל דבר שאב"מ כ"ע מודו דלא חזייל ועיין לה' בני יעקב דקצ"ז ע"ש: דף ט"ז ע"א א"כ פשיטא וכו' נראה דמתניתין דלעיל גבי קרבן פולהו לחידושא דקרנן שלא אוכל לה לאשמועי' דלא אמרינו קרבן יהא לפיקה לא אוכל לה אלא פי אמר לקרבן עיין בהריטב"א ו"ל שם יהא קרבן שאוכל לה לאשמועי' דבא' קרבן קא' ולא קרבן שלא אוכל לה לאשמועי' דלא אמרי' מכלל לאו אתה שומע הו' ותני להו פולהו בסיפא בשבועה דהני לישני דשרי גבי קרבן גבי שבועה אסירי ואע"ג דשבועה' שלא אוכל לה מילתא דפשי' הוא לא איכפת לו פיון דגבי קרבן

צריכי פולהו ולרב אשי דשאי אוכל לה קתני אי גבי קרבן שאי אוכל לה נמי קאמר קשיא פשיטא בקרבן ובשבועה ואי גבי קרבן פפשיטא א"כ גבי שבועה תני מאי דלא תני קרבן ואי קשיא גבי שבועה פשיטא ומשני מ"ד וכו' ולמסקנא אה"נ דגם גבי קרבן שאי אוכל קאמר ולא בתי קרבן קאמר וניחא מה שדקדקו בזה התוס' ברפ"ג דשבועות ובמאי דקאמר הגמרא מ"ד לישנא דאפקיל וכו' קמ"ל כ' הנמק"י קמ"ל דסתם נדרים להחמי' ע"ש וק' מה שיניי סתם נדרים להחמיר הכא הא פי אמר נמי שאוכל לה מישתבע דאכיל מדתכריה ושמא לא יתן לו חבירו והוי שבועת שווא פיון שאין ביזו וכדתנן בפ"ג דשבועות שבועה שיזרק פ' וכו' ע"ש: ר"א נאדי מאוקמתא דאביי וכו' ק' הא מתניתין דשבועות בסתמא איירי ואין מסרבין כלל ומ"ש בגמ' במסרבין ל"ד וכדכ' הרא"ש ז"ל וכיון דבסתמא איירי לא שיניי לאקשוני ליתני במסרבין בשלא אוכל ואמאי נניד ר"א ונר' דאמתני' דידן קאי דהו"ל למיתני פגוונא דשלא אוכל גבי שבועה דשרי לאשמועי' דאיכא גוונא בשבועה דשרי וכ"נ קצת מפירש"י ז"ל והא דתנן בתר הכי זה חומר קאי אשלא אישן פדקאמ' הגמ' לקמן ובירוש' פריי' אמתני' אמאי לא תנינן שבועה שלא אוכל לה שרי ומשני משום דתנינן זה חומר וסברי' מימר דברי חכמי' אסור לפום פן לא תנינן ע"כ וה' קרבן העדה כ' גירסאוי' בירוש' ע"ש ומן האמור ניחא שפיר דס"ל מתני' במסרבין ולזה ק"ל שפיר ומשני משום חומר דס"ל זה חומר קאי אמתניתין ועוד משני דשבועה שלא אוכל לה ומסרבין מדרבנן מיהא אסור לפום פן לא תנינן: מתני' שהנדרים חלין עד"מ עיין בתי"ט ועיין לה' תומים סי' כ"ו סק"ה עש"ב: ע"ב הא דאמר הנאת סנפה עלי בשבועה נדר הוא וחל אד"מ וברפ"ג דשבועות גבי מבטא שבועה כ' דאי אמר מבטא עלי כפר זה הוי שבועה וסייב קרבן עולה ויורד ע"ש וצ"ל דדעת רש"י ז"ל היא דבאמר עלי בשבועה דין נדר יש לה לחול ע"ד מצנה ושבועה מיהא היא להתחייב קרבן שבועה ויש מק' ע"ז מדאמרי' בפ"ג דשבועות דכ"ד ע"ב דפריי' למ"ד פולל באיסור הפא ע"י עצמו מדתנן יש אוכל וכו' וא"א לחשוב פגון דאמר שבוע' שלא אוכל חלב ותמרים ע"ש ואי איתא תק"ל מתניתין גופה לכ"ע לחשוב פגון דאמר אכילת חלב עלי בשבועה דחלה וסייב קרבן ואין לו דליתיה בהו דהא מ"ל דאמר אכילת חלב ותמרים דמ"ל הו בחלב דהתיר פיון דהזכיר תמרים ע"ש בתוספות ולק"מ די"ל דס"ל לרש"י פדעת הרז"ה דהא דנדרים חלין עד"מ דנקא לבטל ולא לקיים וא"כ פי אמר אכילת חלב עלי בשבועה לא חייילא פיון דלקיים הוא: והריטב"א ז"ל בשמעתי הביא דברי הרז"ה הללו וחקק עליו דכיון דחלה לבטל כ"ש דחלה לקיים ואח"כ כ' ואיכא דק"ל ע"ז מדאמרינן בפ' הלוקין דכ"ב דפריי' אמתני' דיש חורש תלם א' לחשוב שבועה ומשני דלא חייילה והשתא תק"ל לחשוב קונמות ותי' די"ל דאיסור חפצא לא קתני ועוד דמידי דאיתיה בשאלה לא קתני דהא דפריי' בתר הכי לחשוב שבועה בכלל ומשני מידי דאיתיה בשאלה לא קתני עכ"ד ודבריו תמוהים טובא דהא לא קיימא מסקנא הכי דפריי' אשנוני' דמידי דאיתיה בשאלה והרי נזיר ומשני אלא האי תנא איסור פולל ל"ל ואכתי ק' למסקנא לחשוב קונמות בלא פולל ולפי חומר הנושא נר' דס"ל להריטב"א ז"ל דגמ' לרנוחא דמילתא הוא דמסיק הכי דהו"מ לשנוני' פי פריי' מהקדש ונזיר דהאי תנא ס"ל כב"ש ברפ"ב דנזיר דס"ל אין שאלה בהקדש ובנזירות אבל שבועה איתא בשאלה לכ"ע דכתיב פי יפלא וכן בנדרים דדוקא בהקדש ונזירות הוא דס"ל אין שאלה בהקדש ועיין מה שפכתתי לעיל דף ה' ע"ב בד"ה מקיש ודף ד' ע"ב בד"ה למ"ל הקשה שו"ר לקמן דף כ"ח דב"ש לית להו שאלה בשבועות ע"ש מיהו י"ל כר"א דס"ל אין שאלה בנזירות ויש שאלה בשבועות ועמ"ש לקמן דכ"ב ע"ב ובהכי ניחא מ"ש בשבועות דכ"ג ע"ב בד"ה דמוקי דתנאי דל"ל פולל לא מתנו במתני' ע"ש והא מתני' דמפות לית ליה פולל

וכבר עמד ע"ז השע"ה ועפי"ה יתנישב דההיא מסקנא דמפוח לרונחא דמילתא היא ועוי"ל
דהומ"ל תנא ושייר ע"ש בתוס' במפוח בד"ה מתקיף וכו' ע"ש וכ"כ הר"ן ז"ל בפ"ג דשבועות
לתרץ קו' הריטב"א ע"ש: שו"ר דמש"ל דדעת רש"י פדעת הר"ן דדוקא לבטל חלין עד"מ ליתא
דמ"ש רש"י בשמעת' דאינהו איסר ברפ"ג דשבועות דל"ג מדרבנן דאפילו דאורייתא הא קי"ל
נדרים חלין עד"מ נר' דאפי' לקיים חלין והדק"ל והגידו לי שפן הק' השע"ה וכ"ל דס"ל לרש"י
ז"ל דדוקא במ"ע חלין לקיים דאתיא מכ"ש פיון דחלין לבטל כ"ש לקיים אבל במל"ת פגון נבילה
וחלב פיון דלא משפחת לה בביטול גבי נדר א"כ לא אתיא לקיים מכ"ש ומ"ש גבי איסר דאפילו
מדאורייתא חלין היינו אפילו דאורייתא באיסור גרידא ולא בלאו ועיין תשו' הרשב"א סי' תרט"ו
ופ' מרן בסי' רט"ו ע"ש ועיין למרן בב"י שם שכ' ע"ד הטור שכ"ד רש"י פריש נזיר וכ' הב"ח
דט"ס הוא וצ"ל ההיא דגבי איסר ע"ש ומן האמור דגם מההיא דאיסר לא ס"ל פדעת הטור ממ"ש
ומ"מ נראה דמ"ל בביטול ל"ת גבי נדר פגון שבועה שאשמה וחזר ואמר הריני מן נדר ממנו וכדאי
פריש נזיר ע"ש ועיין בהא חרוני' שם בסי' רט"ו: ולעיקר קושית הריטב"א מההיא דפ' הלוקין
נ"ל במ"ש התוס' בפ' השולח דל"ג ע"א לחד תי' דה"ט דנזיר שעבר על נזירותו לוקה ולא הוי
התראת ס' משום דרוב אין נשאלין ע"ש ולפ"ז בנדרים דמצנה לאתשולי דמה"ט אמרי' לקמן
דנ"ח דנדרים הוי דשיל"מ רוב נשאלין ועיין להר"ן לקמן דפ"ה ע"א שכ' דנדרים קיימי לאתשולי
משום דמצנה לאתשולי ע"ש וא"כ הו"ל התראת ס' ולא לקי נאפיי דאמר לעיל ד"י ע"א מודה
רע"ק לענן מלקות וכו' ס"ל התראת ס' שפא התראת וא"כ אין להוכיח מגמ' דפ' הלוקין פלום
דמתני' דהתם חשיב הלואין שלוקין עליהם ונדרים אין לוקין עליהם דס"ל התראת ס' ל"ש
התראת דפלוגתא דתנאי ואמוראי היא בפ' הלוקין דט"ז ע"ש והרמב"ם בה' נדרים שהזכיר בכ"מ
מלקות גבי נדרים נר' דס"ל פחד תי' שכ' התוס' בפ' השולח דמשום דאוקמיה אסוקתיה לא הוי
התראת ס' ע"ש: כתב הר"ן ז"ל בשם התוס' דהיכא דמזכיר שם החפץ לא הוי דבר שאב"מ ומ"ש
בפ"ב יקדשו ידי לעושי' וכו' ל"ד ע"כ ועיין להרשב"א בחי' לעיל דף ט"ו ע"ב ע"ש: ואין נשבעין
לעבור מהכא נפקא וכו' ומסיק חד קרא למפטרי' מקרבן וחד קרא למפטריה מלאו ואיכא למיזק
בנדרים דליכא אלא חד קרא דל"ה דחל עד"מ נימא דלא רבי אלא ללאו אבל לקרבן לא חל
דילפי' מלהרע או להטיב משבועה וכדמוכח מגמ' בפ"ב דנזיר דס"ב דהדעת אחרים ילפי'
משבועות וא"כ ד"מ נמי לילף וקרא דלה' בלאו הוא דכתיב ואין לו' דאחר דגלי קרא בשבועה
דאין חלוק בין לאו לקרבן שוב אין לחלק ביניהם בשום מקום דמדברי הר"ן לעיל ד"ח ע"א גבי
נשבעין לקיים נר' דאפתי יש לחלק ביניהם וכ"נ מדברי התוס' בשבועות דכ"ז ע"א בד"ה האדם
פרט לאנוס עיין שם ולפמ"ש לעיל דף ח' פדעת הרא"ש ניחא אבל לדעת הר"ן והתוס' ק' וצ"ל
פיון דטעמא דנדרים חלין עד"מ משום דמיתסר חפצא עליה האי טעמא שייך גם לענן קרבן ואין
לחלק ביניהם בזה דלאו חלות הוא אלא דאין מאכילין לאדם דבר האסור לו אשר עפי"ז ניחא
מ"ש התוס' שם בפ"ב דנזיר דטעמא דנזיר חל להדעת אחרים ולא ילפי' מנדרים משום דמצינו
דחל עד"מ ע"ש דק' דא"כ נדרים נמי לא גילף משבועות להדעת אחרים פיון דחל עד"מ ועפי"ה
ניחא דהתם לאו חלות הוא דהא מיתסר חפצא הוא ואין מאכילין לאדם דבר האסור לו: ועפי"ז
יש להוכיח דמ"ש התוס' בפ"ג דשבועות דף כ"ה ע"א בד"ה חומר דנדרים גופייהו לא חיילי פי
אסר נפשיה אהפצא וכו' ע"ש לקושטא הוא הכין אפי' אחר דגלי בנזיר ודלא כמ"ש מהר"י באסן
ז"ל הביאו ה' קהלת יעקב רס"ז ע"ד דמ"ש לא חיילי באיסור גבירא היינו קודם דגלי בנזיר אבל
אחר דגלי בנזיר שוב ילפי' נדרים מנזיר להא מילתא ע"ש דא"כ בהרעת אחרים אמאי ילפי'

נדרים משבועות דלא חלין גילף מנזיר פנין דחלין עד"מ באיסור גברא כמו נזיר ואפתי ק' לדעת
הר"ן והתוס' מהא דדרשי' לעיל בריש פרקין דבר הנזיר מפי דור נדר לה' ע"ש גימא דדוקא
למלקות הוא דבעי' דבר הנזיר אבל לקרבן למ"ד יש מעילה בקונמות מתפיס אפי' בדבר האסור
וי"ל ועיין לה' קהלת יעקב פאות נו"ן נשבע לבטל את המצנה ע"ש: ונדע דמדברי התוס' דשבועות
דכ"ה בד"ה חומר הנז' נר' דגם בשופר אי אמר קונם תקיעת שופר עלי חלין כמו סופה והתוס'
במס' ר"ה דף כ"ח נסתפקו בדבר די"ל דדוקא בסופה בלאו מצנה יש הנאה בישיבה ודבריהם
תמוהים דמ"ש שופר מלולב ותפלין דעלה נמי קאי הגמ' ועמ"ש המח"א בה"נ סי': פתב הרמב"ם
ז"ל בפ"ג מה"נ אם נדר לצום בתנוף ופורים לא הוי נדר דכיון דמדברבנו גינהו חכמי' עשו חזוק
לדבריהם ועמ"ש בכ"מ והרדב"ז בלשונות הר"מ סי' פ"ח כ' אע"ג דדוקא בשוא"ת אבל בקום
ועשה אין פת ביזם לעקור דבר מן התורה נדרים שאני דקילי דאיתנהו בשאלה ומש"ה יש פת
ביזם לעקור אפי' בקום עשה ע"ש ועיין בגמ' ביבמות דפ"ט ובגדה דמ"ו ע"ש ועיין להעה"ש סי'
רט"ו אות ז ועיין להתוספות בריש מכילתין בד"ה פל בס"ד ע"ש: דף י"ז מתני' חייב על כל אחת
ואחת הריטב"א ז"ל פי' לענין שאם עבר על נזירותו לוקה ב' דחל נזירות ע"נ ע"ש ולפ"ז מ"ש
בגמ' מגו דקא מתוסף יומא יתירא וכו' היינו פולל ממש דמגו דחל איום חל על שאר ימים
הראשונים ומתבאר מזה דבכה"ג הוי פולל אף דבזמן האיסור הנוסף דהיינו יום ל"א פבר חלף
הלף לו איסור הא' דהיינו שאר הימים ומפאן תשובה מוצאת לנדון ה' קול אליהו ח"א חיו"ד סי'
ט"ל בנשבע להשתתף עם חבירו יב"ח ושוב נשבע שלא להשתתף עמו לעולם והעלה דבכה"ג
לא הוי פולל פנין דבזמן חלות האיסור הנוסף פבר חלף הלף לו האיסור הראשון דהיינו היב"ח
הראשונים ע"ש ולפ"ד הריטב"א מתבאר דבכה"ג הוי פולל ומ"מ דברי הפר"ח בה' פסח סימן
תע"ח דכ' דלא הוי פולל מגו דחל אפזית בתרא חל אפזית קמא ע"ש אינם ענין לזה ורב המרחק
ביניהם דכזית בתרא אינו מבורך ונקרא בתרא עד שיאכל הקמא אבל הימים ידועים ומבוררים
וחילוק זה מבורך בדברי התוס' בפ"ג דשבועות דכ"ה סע"ב שכ' לחלק בין שלא אוכל ט' ועשר
דלא הוי פולל לשלא אוכל תאנים ואח"כ אמר תאנים וענבים ע"ש ונדון הפר"ח דמי ממש לט'
ויו"ד ונדון הקול אליהו דמי לתאנים וענבים וכבר פתבתי לחלק בן זה רבות בשנים והארכתי
בזה עיין שם ולפ"ד הריטב"א דמתניתין לענין חייב ב' מתניא מאי דקאמר הגמ' לקמן דנזיר ה"ד
דאמר ה"נ היום ה"נ למחר דכוות' שלא אוכל תאנים ואח"כ ע"ש לא יתכן מ"ש הר"ן ז"ל דמאי
דמדמה להו בכה"ג משום דחלו זה אח"ז וע"כ דמפ"ל הריטב"א פדברי רש"י ז"ל ועיין להר"ן
בסוף הסוגיא: ע"ב מי שנזר ב' נזירות וכו' עיין להתוס' בפרק ג' דשבועות דכ"ז ע"ב בד"ה הכי
שהק' אמאי לא אמרי' נדר שהותר מקצתו הותר פולו בנדר ב' נזירות בב"א ע"ש וכו' המח"א
בה"ש סי' ט' דמדבריהם יש להוכיח ספיקו של הרא"ש בפסקיו לקמן דכ"ה דנסתפק היכאדלא
שייכא החלפה אי בעי החלפה או אפי' במעמיד נדר שהותר מקצתו הותר פולו ע"ש ונר' שלזה
נתפונן הרא"ש בפי' בשמעתין דמפ' ב' נזירות בב"א בתרי אנפי בב"א ממש או אמר הריני נזיר
ונזיר אם אוכל ע"ש דנחית לפ' לכל צדדי הס' להצד דבעי החלפה אפי' במקו' דלא שייכא החלפה
א"ש בב"א ממש ולהצד דלא בעי החלפה איירי באמר ה"נ ונזיר ומ"מ מדברי התוס' י"ל דמקשי'
אליבא דרבא לקמן דכ"ה דאפי' במעמיד נדר שהותר מקצתו הותר פולו גם סוגיא דשמעתין לקמן
אליבא דרבא משמע עיין מה שפתבתי בי"ד רס"י דף כ"ט ע"ש: ובמה שתי' התוס' דכיון דסליק
למנין ב' נזירות הוו כב' נדרים ע"ש דבריהם ברורים ועיין בירוש' בפ"ג דנזיר הלכה ב' ועיין
לה' קרבן העדה שם שלא ירד לכוננת דבריהם גם לא ראה דברי הרא"ש בשמעתין ולענין הלכה

לשמואל דקי"ל פְּנוּמִיָּה בֵּין גִּזְרֵי ב' גִּזְרֵי ב' אָמַר ה"נ הַיּוֹם הַיּוֹם מוֹנֶה ב' גִּזְרֵי
וּכ"פ הַרְמַב"ם ב"ג מ'ה גִּזְרֵי וְלֹא יִדְעָתִי לָמָּה הַנְּצָרָה מֶרֶן ב"כ מ' לְהוֹרוֹת מְקוֹם הַדִּין מִירוּשׁ'
ע"ש: פְּתָבוּ הַתּוֹס' ב"ק דְּגִזְרֵי דָף ה' ע"ב ב"ד ה' מְלַמֵּד וְכו' דְּבִאֲמַר הַרְיֵנִי גִזְרֵי וְגִזְרֵי בְּלֹא הַיּוֹם
לֹא אֲצִט' קָרָא דְּבִנְדָאִי מִשְׁמַעוֹת דְּבָרֵי דְּמוֹנֶה וְאָח"פ מוֹנֶה וְכִי אֲצִט' קָרָא לְאֲמַר הַיּוֹם ע"ש וּבְנִדָאִי
דל"פ"ד גַּם רַב הוֹנָא מוֹדָה בְּאֲמַר ה"נ וְגִזְרֵי וְא"כ הו"ל לְהַגְמ' לְאוֹקְמִי לְהָא בְּרִייתָא דְּמִי שְׁנִזְרֵי ב'
גִּזְרֵי בְּהִכִּי מִיְהוּ אֶפְשָׁר דְּבַכָּה"ג לֹא עֲלֵתָה ב"י פְּרָאוּשׁוֹנָה דְּדְּמִי לְאֲמַר שְׁשִׁים יוֹם וְעֵינִן בִּירוּשׁ'
ב"ב דְּגִזְרֵי הֶלְכָה ב': דָּף י"ח ע"א הָא קָרָא בְּעֵינָא וְכו' הַר"ן ו"ל כ' דְּמִקְצַת מ'פ' דְּכֻלָּהּ סוּגְיָא
לְחִיבֵי ב' וְלֹא לְעֵנִן מִנִּין ב' גִּזְרֵי וְתַמָּה עֲלֵיהֶם דָּא"כ מֵאֵי פְּרִיָּה הָא קָרָא בְּעֵינָא ע"ש וְהִיא שִׁי
הַרִיטְבָ"א ו"ל שְׁפַתְבָּתִי לְעֵיל וּלְקוֹשְׁי' הַר"ן ו"ל נ"ל ב"מ"ש הַתּוֹס' ב"ג דְּשָׁבוּעוֹת דְּכ"ה ע"א
ב"ד"ה חוֹמֶר וְכו' דְּנִדְרִים לֹא יִלְפִי מְגִזְרֵי לְחוּל ע"ד מְצוּהָ כְּדִנ"ל מִינִן וְשָׁכַר יִזִּיר מִשׁוּם דְּגִזְרֵי
אִסּוּר כּוֹלָל ע"ש הַרִי דְּגִלִּי קָרָא בְּגִזְרֵי דְּחִייל בְּאִסּוּר כּוֹלָל לְבַטֵּל וְכו"ש לְקַיָּים וְכו"ש הַרִיטְבָ"א
לְעֵיל דְּנִדְרִים דְּחִיילִי לְבַטֵּל ע"ד מְצוּהָ כ"ש לְקַיָּים ע"ש וּלְכַף פְּרִיָּה שְׁפִיר הָא קָרָא בְּעֵינָא דל"מ"ל
לְהִזִּיר מִינִן וְשָׁכַר יִזִּיר נְפָקָא וּמְדָלָא פְּרִיָּה הָא שְׁבוּעָה בְּכָה"ג חִיילָא מִשְׁמַע וְדָאִי דְּשָׁבוּעָה לֹא
חִיילָא כּוֹלָל אִפִּי לְקַיָּים וְכו"מ מְדָאֲמַרִי בְּסִמּוּף דְּחוּמְרָא דְּגִזְרֵי מִשְׁבוּעָה מִשׁוּם דְּחִייל אד"מ וְגִזְרֵי
אִסּוּר כּוֹלָל הוּא כְּמ"ש הַתּוֹס' בְּשָׁבוּעוֹת וְלֹא יִלְפִי מְגִזְרֵי דְּחִיילִי בְּלֹא כּוֹלָל מִשׁוּם דְּנִדְרִים
אִסּוּר חֲפָצָא וְכו"מ דְּשָׁבוּעָה לֹא חִיילָא כּוֹלָל מְדָאֲצִט' קָרָא בְּגִזְרֵי לְחוּל כּוֹלָל וְכו"מ מְדָבְרֵי הַתּוֹס'
בְּגִזְרֵי ד"ס"ב ע"ב ב"ד"ה יָצָא ע"ש וי"ל ע"ז מִירוּשׁ' שְׁהִכִּחוּ הַתּוֹס' ב"ג דְּשָׁבוּעוֹת דְּכ"ד ע"א
שְׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכַל מְצָה חִיילָא כּוֹלָל וְכו' הַתּוֹס' שָׁם דְּבִשׁוּא"ת דְּנִקָּא אָבֵל בְּקוֹם עֲשֵׂה לֹא חִיילָא
וְעוֹד כ' דְּבִמְזַפִּיר הָאִסּוּר בְּפִיו לֹא חִייל ע"ש וְגִזְרֵי שׁוּא"ת וְאִינוּ מְזַפִּיר הָאִסּוּר וּמִשְׁמַע דְּבַכָּה"ג
בְּשָׁבוּעָה לֹא חִיילָא וְכו' מִירוּשׁ' הִלְזוּ וְכו' רִאִיתִי לֵה' הַמְּגִיָּה ב"ס' הַמְּאִירִי לְעֵיל שְׁהִבִּיא קו' זו ע"ש"ב:
וְנִרְאָה לִי דְּאִפִּי דְּאִית לִיָּה אִסּוּר כּוֹלָל בְּאִסּוּר הַבָּא ע"י עֲצָמוּ אִפִּי ב'ב' ע"י עֲצָמוּ דְּהִינּוּ שְׁבוּעָה
עַל שְׁבוּעָה ב"ג דְּשָׁבוּעוֹת ד"פ"ד ע"ב ע"ש בְּתוֹס' דְּנִקָּא לְקַיָּים הוּא דְּחִיילִי שְׁבוּעָה עַל שְׁבוּעָה
כְּגוֹן שְׁלֹא אוֹכַל תְּאֵנִים וְאָח"פ אָמַר שְׁלֹא אוֹכַל תְּאֵנִים וְעֵנְבִים כְּדָאִי הֵתֵם אָבֵל לְבַטֵּל לֹא חִיילָא
שְׁבוּעָה עַל שְׁבוּעָה כִּינּוּ דְּשִׁנְיָהֶם ע"י עֲצָמוּ וְשִׁנְיָה הִיא דִּירוּשׁ' דְּשָׁבוּעָה ע"י אִסּוּר הַבָּא מֵאֲלוּ
וְהִדִּין נוֹתֵן דְּכִינּוּ דְּמִתְבָּאֵר מְדָבְרֵי הַרִיטְבָ"א שְׁהִבִּאתִי לְעֵיל דְּלְקַיָּים מְסַתְּפֵר טְפִי לְחוּל יוֹתֵר
מְלַבְטֵל וְלֹא נִתְבָּאֵר בְּגַמ' דְּחַל בְּשִׁנְיָהֶם ע"י עֲצָמוּ אֵלָא בְּלְקַיָּים מִנ"ל לוֹמֵר דְּחִייל אָף לְבַטֵּל וְכִינּוּ
שְׁכֵן שְׁפִיר אֲצִט' קָרָא בְּגִזְרֵי דְּחִיילִי דְּהִינּוּ שְׁבוּעָה שְׁאֲשֻׁמָּה וְחִזֵּר וְאָמַר ה"נ כְּדָאִיתָא בְּרִישׁ גִּזְרֵי
ד"ב ע"י עֲצָמוּ דְּבַכָּה"ג בְּשָׁבוּעָה לֹא חִיילָא אִפִּי כּוֹלָל כִּינּוּ דְּשִׁנְיָהֶם ע"י עֲצָמוּ וְנִחָא הַכֵּל שְׁפִיר
וְעֵינִן ב"ס' בְּשָׁמִים רֹאשׁ סִי רִי"א ע"ש וְדוּק וְעֵינִן בְּרִישׁ"י שָׁם בְּגִזְרֵי וְלְהַמְּאִירִי שָׁם וְעֵינִן לֵה' קוֹל
אֲלֵיָּהוּ ח"א חִי"ד סִי ט"ל שְׁכ' דְּשָׁבוּעָה שְׁלֹא אוֹכַל כ"ל"פ אַע"ג דְּהוּי כּוֹלָל לֹא חִיילִי דְּהוּי מְזַפִּיר
שָׁם הָאִסּוּר ע"ש: עוֹד הִק' הַר"ן לְהַמְּפָרְשִׁים כּוֹלָהּ סוּגְיָא לְחִיבֵי ב' אֲזִלִּי מֵהָא דְּמִי שְׁנִזְרֵי ב' גִּזְרֵי
וְכו' ע"ש וְאֶפְשָׁר דְּלְעֵנִן קְרָבֵן חִיבֵי ב' קְרָבֵנוֹת אִפִּי בְּגִזְרֵי ב' גִּזְרֵי וְאָמַר בְּכֹל אַחַת הַיּוֹם דְּאִפִּי
דְּמִנִּין אֶחָד עוֹלָה לְב' חִיבֵי ב' קְרָבֵנוֹת וְא"כ י"ל דְּכּוֹלָהּ בְּרִייתָא הִיא לְעֵנִן קְרָבֵן דְּהִינּוּ אִם הַפְּרִישׁ
קְרָבֵן לְשֵׁם הִרְאָשׁוֹנָה וְנִשְׁאֵל עַל הָא' יְכוֹל לְהִבְיֹא לְשֵׁם הַב' וְעֵינִן בִּירוּשׁ' ב"ג דְּגִזְרֵי הֶלְכָה ב'
ע"ש שׁוּב הַתְּבוּנָתִי בְּדָבְרֵי הַרִיטְבָ"א שְׁהִבִּאתִי לְעֵיל דְּכָל מ"ש לְחִיבֵי ב' לֹא כ"כ אֵלָא בְּנִדְרִים
וְלֹא הַנְּזַכֵּר בְּדָבְרֵי גִזְרֵי כָּל וְא"כ י"ל דְּבְּגִזְרֵי כִּינּוּ דְּאֶפְשָׁר לְמָנוֹת אֶחָד אַחַר אֶחָד אִין
מִשְׁמַעוֹת דְּבָרֵי לְחִיבֵי ב' מִשְׁא"כ בְּנִדְרִים וְכו"מ מְדָמָה נְדָרִים לְגִזְרֵי לְעֵנִן חִלּוֹת וְהָא כְּדָאִי
וְהָא כְּדָאִי פְּנ"ל: מֵאֵי חוּמְרָא וְכו' אֵלָא מִשׁוּם דְּכָתִיב בְּשָׁבוּעָה ל"י וְכו' עֵינִן לְמַהֲרָשׁ"א ו"ל ב"ג

דשבועות דכ"ה ע"א בתוס' בד"ה משא"כ וכו' מ"ש שפירא ד"ל על דבריו וי"ל: חיובא הוא דליפא וכו' עיין להמח"א ה' שבועות סי' ז' ועיין מה שפתיבתי ביו"ד סי' רכ"ח דין מ"ו ע"ש: הקשה מהרימ"ט ח"א סימן נ"ה אגמ' בפרק ג' דשבועות דכ"ב ע"ב דבעי נזיר שאמר שבועה שלא אוכל חרצן מהו מי אמרי' דעתיה אהיתרא דהיינו כ"ש או לא ותפשוט ליה ממשנתנו דאין שבועה חלה על שבועה באומר שבועה שלא אוכל שבועה שלא אוכל וא"א נימא דדעתו בשבועה ב' אכ"ש דהיתרא הוא אלא ע"כ אסור בכזית פנין דהזכיר אכילה ע"ש ונ"ל דלא בעי למפשט ממשנתנו דאיפא לאוקמה כר"ש דס"ל כ"ש למפות וא"כ לאו היתרא הוא ואינה חלה וכדמוכח שם בגמ' דבעי למפשט ממתני' דהתם ופליג שם ר"ש מה"ט ע"ש ולמסקנא דהתם אפשי' הבעיא דלא אמרי' דעתיה אהיתרא פנין דהזכיר אכילה ואתיא משנתנו ככ"ע ועוד נר' דבלא"ה משנתנו לרב הונא איירי בשבועה שלא אוכל וא"ח"פ אמר תאנים וענבים פדאי' בגמרא לעיל וכיון דבענבים אכילה דכזית קאמר גם בתאנים פן דלא פלגי' דיבוריה: ע"ב מתני' סתם נדרים להחמיר כ' ה"א"ש ז"ל בפ"י דטעמא הוא דהו"ל למישתק ועמ"ש לעיל בספ"ק ולפ"ד ה"א"ש מאי דפריף ממתני' דה' נזירות להקל הוא מחלוקת הריני נזיר שנה חיה דהס' אינו מתברר וכי אזלי' להקל יצאו דבריו לבטלה ומשמע ליה להגמ' דמתני' דס' נזירות להקל בכל עניני' ס' איירי ומ"ש ה"א"ש לקמן במתני' דס' נזירות.

ההיא נחית לפ' עניני' הס' אבל פרכת הגמ' היא מחלוקת הכוי וקא דמוקי להו בפלוגתא דתנאי דמקדיש חיתו ובהמתו משמע ליה להגמ' דמייירי דלית ליה חיה ובהמה אחרת דהשתא פי אמרי' לא הקדיש את הכוי יצאו דבריו לבטל' והוי דומיא דמתני' ולפ"ד ה"א"ש ניחא שפיר מתניתין דבכורים דקתני הכותב חיתו ובהמתו לאחרים לא כתב את הכוי ובאומר הריני נזיר שנה חיה קתני דאסור משום דבהא יצאו דבריו לבטלה ובהא נתקיימו דבריו בשאר בהמה וסיה ועיין להמאירי: מיהו מדברי רש"י ז"ל דפי' ס' נזירות להקל פגון שאמר ה"נ אם זה העובר לפניו נזיר נר' דלא ס"ל פה"א"ש דטעמא משום דהו"ל למישתק דאי איתא מאי פריף הגמ' הא בההיא לא שייף האי טעמא ונהגמ' דמדמה ס' נדרים לס' נזירות סובר דגם נזירות הוי דבר שיל"מ וכמו שבועה דכ' המח"א בנימוקיו לה' נדרים דהוי דשיל"מ ומ"ש בגמרא לקמן דנ"ט משום דמצוה לאתשולי' ל"ד אף ק' באמת אמאי ס' נזירות להקל פנין דהוי דבר שיל"מ ובפ"ק דביצה אמרי' דדשיל"מ ספיקו להחמיר וצ"ל משום דמוקמי' אחזקתיה שלא נדר ובמ"א פתיבתי בזה דזהו הכריחו לה"א"ש לפ' משום דהו"ל למישתק משום דאל"ה הנה שרי משום דאחזקתיה אחזקתיה ולא הו"ל למיסר משום לתא דספיקא דאורייתא לחומרא ועיין להמח"א ה"נ סי' י"ב ועיין להלח"מ בפ"ב מה"נ שכ' דאף דפ' הר"מ בה' ערכין סתם חרמים לפהגים מ"מ נדר בחרם סתם אסור משום דאל"ה לא הועילו דבריו ע"ש והמח"א בה' נדרים סי' ז' כ' דדעת הר"מ דסתם אסור היינו דשכח מה הנה בדעתו בשעה שגזר ודלא פהתוס' וה"א"ש דפי' דסתם היינו דגזר אדעתא דיפרשו חכמים לשונו ע"ש ולפ"ז אם אמר שהנה בדעתו לאסור או להיתר נאמן אף דסתם חרמים לפהגים ול"ד למ"ש הר"מ שם דבמקום דמשמעות הלשון חרמי פהגים או חרמי ב"ה אצל כל בני אדם דאזלי' בתר ל' ב"א וכו' הכ"מ דהיינו דבכה"ג אינו נאמן לומר בלבו הנה פה היפף משמעות הלשון אצל כל בני אדם דשאני התם דכל אדם פה קורין אבל מאי דסתם חרמים לפהגים מ"מ יש שקורין ס' לב"ה אלא דרנבא דאינשי סתמא לפהגים ובכה"ג נאמן לו' שלא הנה בלבו פה ועיין להרדב"ז ח"א דכ"ב ע"א ע"ש ומן האמור ניחא אצלי' מ"ש הרשב"א ח"ג סי' ש"ה והובאה בב"י בס"י רי"ז בא' ששבע שלא לשחוק בשום קוביא אלא בפירות אם יכול לשחוק

בביצים והשיב אם אמר מה הנה בלבן נאמן אבל סתמא שלא הנה יודע מה נתפנון אסור דסתמן של בני אדם עכשיו אין קורין לביצים פירות ע"ש והוא תימה דכיון דסתם בני אדם ביצים לאו בכלל פירות אמאי נאמן כשאמר בלבי לא הנה פה היפה משמעות הלשון אצל ב"א ומן הדין לא הנה נאמן וכמ"ש הר"מ ועוד אמאי הוצרך לכל זה הא אף דסתמא פה וכף סתם נדרים להחמיר דהצדדים שקולים וכבר עמד ע"ז מהרש"א בח"א בראשו עיין שם: ומן האמור ניקח הכל שפיר דאף דסתמא פה נאמן לו' שלא הנה בלבן וכמו סתם חרמים ההוא לפנהיגים ונאמן לו' שנתפנון לב"ה ול"ד למ"ש הר"מ דאינו נאמן היפה המשמעות וכאמור ומאי דהוצרך לטעם זה דסתמא וכו' ס"ל בטעמא דמתני' כמ"ש הר"א ש' דטעמ' משום דהו"ל למשתק אבל אי לאו האי טעמא הנה שרי משום דאוקמיה אחזקתיה וא"כ בגדון הרשב"א דליכא האי טעמא לא הנה אסור הסתם ולכף קאמר דסתמא אין קורין לביצים פירות והוי כמו רבא דאזלי בתריה בכל התורה נגד החזקה ולפ"ז תורה יוצאה בגדונו של מהרש"ך שם דנאמן ההוא גברא דחתם לומ' שפך הנה בלבן ועמ"ש בסי' ר"ח: ודע דמתשו' הרשב"א הלזו נר' דפי' אם סתם אסור היינו דשכח מה הנה בלבן וגם המח"א הוכיח מתשו' הרשב"א ח"א סי' תר"ב שפן הוא מפ' אף מה שיחס פ"י זה להר"מ ע"ש ממ"ש הר"מ בדין ז' ואם נדר סתם אסור נר' שמפ' סתם דמתני' שלא הנה בדעתו פלום: והנה רש"י במתני' כ' ב' פירושים במאי דמתני' ופירושים להקל ונ"מ בין ב' הפי' אם נאמן לו' בלבן הנה פה ומדברי הר"מ נר' דמפ' כפי' הראשון וכ"נ מדברי הר"מ שם שפי' מ"ש הר"מ בד"א פה אפירושן ע"ש ומחלפא שיטתיה ממ"ש בב"י סימן ר"ח דהר"מ מפ' כפי' האחרון וגם הוא תימה והתוס' נראה מדבריהם דאפי' להמפ' כפי' האחרון נאמן לו' בלבן הנה פה ע"ש: דף י"ט ע"א ומי אית ליה לר"א ליטמא טמא עיין בהר"ן ז"ל ולפ"ד קושטא הוא לרב דאמר דכן ממש לר"א ספק דרבנן לחומרא וקשה דבריש ביצה דפריה למ"ד משום משקה שזבו אמאי ספיקא אסורה הא ס' דרבנן הוא ע"ש נוקמה כר"א ואין נראה בין טומאה לאיסור וי"ל דשמעתא דהתם ס"ל כסוגיא.

דפסחים דוכן דר"א אהדא ע"ש: הא ר"י הא ר"ש וכו' ק' לפי' הרא"ש במתניתין דס' נדרים להחמיר משום דהו"ל למישתק ודכונתה בס' נזירות כמ"ש לעיל א"כ אהיא מתני' דנדרים אפילו כר"י ומתני' דנזירות לא אהיא כר"י דהא בפרי לא שייכא לתא דהו"ל למישתק ועוד מאי פריה דר"י אדר"י דמכירין וצ"ל דהרא"ש דהוצרך לטעמא דהו"ל למשחק היינו פדי ליאסר מתורת ודאי ולא מספק דמשמע ליה דמתניתין מתורת ודאי קאמר דומיא דאם מפרש משל שמים אבל ליאסר מס' בלא האי טעמא אסור וס"ל דאי אסור בלא ה"מס' אז בגוונא דשייך הא מילתא דהו"ל למשתק סלקי' דרגא ואסור בנדאי אבל אי לא אסיר מס' בלא ה"ט אז האי טעמא לא מהני לן אלא ליאסר מס' והא בהא תליא וניחא הכל שפיר ועמ"ש לעיל וכן צ"ל בדברי התוס' שכ' דבמתני' אסור בנדאי משום דנדר בנדאי משא"כ בההיא דכרי ונהג' מוקי לה פר"ש מכ"ש ע"ש וק' דא"כ אהיא מתני' גם כר"י גם דומיא דמתני' דנדרים ונזירות הו"ל לשנויי בהאי חלוקא שכ' התוס' ועפי"ה ניקח שפיר דבהדרגות הם ולפי"ז לר' יהודא קושטא הוא דבנדרים דמתני' ס"ל דאסיר מס' ומאי דלא מוקמי' מתני' פנותיה משום דמתני' מתורת ודאי משמע: ועפי"ז מקום אהנו ליישב פסקי הרמב"ם דסתראי ניהו דבה' נדרים פ' סתם נדרים להחמיר ובה' נזירות פ' ספק נזירות להקל ועפ"י סוגיית הגמ' תנאי ניהו וכבר דשו בו רבים ולקמיה נבאר עוד מזה בע"ה ועפי"ה ניקח שפיר דפ' דינא דמתני' לענין איסור מס' וכיון דלא כ' לוקה סתמו כפי' דלענין איסור קאמ' ולא למלקות ומטעמא שכ' התוס' או הרא"ש ז"ל וא"ש הכל כר"י ונהג' דפריה בתר הכי

מסיפא דמתני' דמפירין סמיך ארישא דביהודה וכמ"ש הרא"ש דהומ"ל מרישא ועמ"ש לעיל בספ"ק ועיין להתוס' בדרף שאח"ז ודוק.

: ע"ב ספיקו חמור מונדאו וכו' התוס' בנזיר דף ח' ע"א הק' יתנה בנזיר נדבה ותי' דהתקרא היא אם נטמא קודם שהתנה ע"ש ולפ"ז לק"מ מה שהק' התוס' בשמעתין מהא דקי"ל אם גלח על אהד מג' יצא דבנזיר טמא לא חיייל עליו נזירות טהרה עד שיביאאשמו כמ"ש הר"מ בפ"ח מה' נזירות ואשם אינו בא בנדבה ולריב"י דאמר בנזיר די"ח נזירות טהרה מז' חיייל' א"צ לשום קרבן וע"ש בהמאירי בנזיר ד"ח שתי' לקו' התוס' שם בע"א: נזיר שמשון לא תנא פירש"י דהאומר נזיר שמשון לא אומר פלום ואע"ג דמתני' היא בפ"ק דנזיר ד"ד ע"א מ"מ אפשר דר"י ס"ל לא אומר פלום ופריה וקתנא נזיר שמשון ר"י גופיה ותינו ההיא בריית' דמייתי הגמ' שם ומשני אי תנא תנא אי משפחת ברייתא הא ברייתא היא דמשבשתא היא פן צ"ל לפירש"י אף על גב שלשונו מגומגם: כתב הרא"ש גבי נזיר עולם מיקל בתער ומביא ג' בהמות אכל נזירות ע"ש ותינו פל שלשים יום דסתם נזירות ואיכא למ"ד הכי בפ"ק דנזיר ע"ש ומ"ש הרא"ש ואינו ספק ר"ל דלא מחית איניש נפשיה לספיקא בנזיר עולם פיון דספיקו חמור מונדאו ונחית לפרש כל דיני נזיר עולם: התוס' בנזיר דף ל"ד הק' לר"א דכר"י התינו ר"י דהפלאה מה מתרץ במתני' שם ותי' דאתנא כמתני' דהפילה ע"ש ולא ידענא מאי אולמיה הא מהא הא מתני' דהפילה ס' מתניא ותינו שואל מני לידע שם התנא ועיקר קו' לא ידענא מאי קושיא הא בשמעתין בסמוך מייתי הגמ' תנאי ור"א כר' צדוק ס"ל ס' נדרים להקל וה"ה לנזירות ובכה"י ניחא לר"א דאמר ר"י דהפלאה היא מתני' דס' נזירות להקל אתנא כראב"ן וא"צ למ"ש הרשב"א ז"ל בחי' דאתנא כר"י דהפלאה ע"ש דדחוק הוא דמדקתני ס' נזירות להקל משמע דעדיין ס' ולא נתברר נאי ר"י דהפלאה אפי' נתברר להקל ולישב דברי התוס' דנזיר נר' דס"ל כמ"ש הרשב"א בשמעתין דלר"י דהפלאה דבעי הפלאה בנזירות גם בנדרים בעי הפלאה דאתקש נדרים לנזירות ע"ש דלא כהרא"ם בתשו' שהביא המח"א ה"נ סי' י"ג ע"ש וא"כ מילתא דראב"ן י"ל דס"ל כר"י דהפלאה ומטעם הפלאה הוא דמיקל דגם בסתם חרמים שייך לתא דהפלאה כמו שכ"נ מדברי הרא"ם בתשו' שהבי' המח"א שם ע"ש ועיין להר"ן דף ה' ע"ב גבי מה נזירות בהפלאה שנר' מדבריו דכה"ג הוי הפלאה פיון דאנו מפ' דבריו פ' ודוקא בידם ש"מ הוא דלא הויא וכן יש להוכיח מגמ' לקמן דפ"ג דמוקי.

מתני' שם כר"י דהפלאה וא"א הא סתם לן תנא הכא סתם נדרים להחמיר דלא בעי הפלאה אלא ע"כ דבכה"ג הוי הפלאה פיון דפי' דבריו בעלמא הוא: וכן י"ל ממ"ש הרשב"א בסמוך דגמרא לקמן דס"ב דפריה ר"מ אדר"מ ור"י אדר"י עיקר הקו' היא מר"מ אב"ל לר"י י"ל דשאני בקידושין.

דספיקו חמור מונדאו ע"ש דא"כ מאי אר"מ נימא שאני גבי נדרים משום הפלאה וס"ל כר"י דהפלאה שו"ר דהא ל"מ דר"מ במשנתנו ס"ל בהדיא ס' נדרים להחמיר וע"כ דלא ס"ל כר"י דהפלאה אף מ"ש הרשב"א ז"ל לחלק בין גופו לממונו י"ל דמגמ' בריש שמעתין גבי פלוגתא דר"י ורבנן בכוי נר' דנדרים מירי דגופו הוא וי"ל: ולעיקר קו' הרשב"א בסמוך מפלוגתא דר"מ ור"י לקמן גבי קידושין וקי"ל כר"י נ"ל דל"ד דכולה שמעתין איירי דכי אמרי' להחמיר הוא כולל הפל דסתם נדרים דמשנתנו דלהחמיר משום דכי מספק"ל אי נתפנון לתרומת הלשפה או לתרומת הגרון אמרי' דנתפנון להתפיס בכלהו וכי מתפיס בדבר האיסור ובדבר היתר אסור

כמ"ש הפו' וכן בַּהֲקָדִישׁ אֶת הַפּוֹי אֲמָרִי דְנִתְפַּנּוֹן לְהַקְדִישׁ הַנּוֹדָי וְהַס' וְכֵן בְּכָרִי נִתְפַּנּוֹן עַל נּוֹדָי
יֵשׁ בּוֹ ק' פּוֹר וְעַל הַס' וְלִקְרָה אֲזַלִּי לְהַחְמִיר בְּכּוֹלְהוּ לְדִידֵן אֲבָל אַף דְקִיּוּדוּשֵׁינִי דְכִי אֲמָרִי נִתְפַּנּוֹן
עַל גְּדוּלָה שְׁבַקְטָנוֹת לֹא נִתְפַּנּוֹן אֲלֵא עֲלֵיהָ דְהָא לֹא קָדַשׁ אֲלֵא אַחַת וְנִצָּאת גְּדוּלָה שְׁבַגְדוּלוֹת שְׁהִיא
נּוֹדָי גְּדוּלָה וְדַכְנוּתָהּ בְּפָנֵי הַפְּסַח דָּאִי אֲמָרִי נִתְפַּנּוֹן אַף עַל הַפָּנֵי הָאֲחֵרוֹן שְׁהוּא ס' יֵצֵא פָּנֵי רֵאשׁוֹן
שְׁהוּא נּוֹדָי וְלֹא נְכַלְל בְּלִשׁוֹנוֹ וּבְכִי הָאִי הוּא דְקִי"ל לְהַקְל וְעֵינִן לְהַעֲט"ז רַס"י ר"ח ע"ש וְעַמ"ש
שָׁם וּבְהַכִּי נִיחָא גַם מַה שְׁהַק' הַמַּח"א בַּה"נ ס' י"ג עַל הַר"מ דַּפ' סְתָם נְדָרִים לְהַחְמִיר וּפ' בַּהֲהִיא
דְּפָנֵי הַפְּסַח לְהַקְל ע"ש וְעַפִּי"ה נִיחָא שְׁפִיר וּבַלֵּא"ה לַפְמ"ש לְעֵיל בְּיִשׁוּב פ' הַר"מ דְּסְתָם נְדָרִים
וּסְתָם נְזִירוֹת דְּסְתָרֵי נִינְהוּ נִיחָא גַם הָא דְּפָנֵי הַפְּסַח: וְהִנֵּה מֵהַרִימ"ט ס' פ"ה כ' לִיִּשְׁב סְתִירַת
פְּסָקִי הַר"מ דְּסְתָם נְדָרִים וּסְתָם נְזִירוֹת מְשׁוּם דְּנְזִירוֹת ס' חֲמוּר מְנוֹדָא וְנְדָרִים אִין ס' חֲמוּר מְנוֹדָא
וּמֵהַר"שׁ דְּח"א דַּל"ה הַק' דַּא"כ אֲמָאִי לֹא כ' הַר"מ דְּנְזִיר שְׁמִשׁוֹן לְהַחְמִיר ע"ש וְהִנֵּה הַתּוֹס' בְּנְזִיר
דִּי"א הַק' אִיךָ שְׁיִיךָ תְּנָאִי בְּנְזִירוֹת הָא תְּנָאִי שֵׁא"א לְקִיָּמוֹ ע"י שְׁלִיחַ וְתִי מְשׁוּם דְּמִשְׁלַח קַרְבָּנוֹתָיו
וּבִתְשׁוּ בְּשָׁמִים רֵאשׁ ס' ר"ד תִּי דַּהוּ"ל נְדָר וּפְתַחוּ עֲמוֹ וּלְפ"ד בְּנְזִיר שְׁמִשׁוֹן לֹא שְׁיִיךָ תְּנָאִי וְהוּא
נְגִיד סוּגְיָיִן וּכְבָר עֲמַד ע"ז בְּהַגְהַת כ"ד שָׁם עַש"ב וּנ"ל דִּי"ל הַסּוּגְיָא כְּפָא אַמ"ל נְזִיר שְׁמִשׁוֹן לֹא
תְּנָאִי ד"ל דְּלֹא מְהִי תְּנָאִי מְשׁוּם דַּא"א לְקִיָּמוֹ ע"י שְׁלִיחַ אַמ"ל וְהַתְּנָאִי נ"ש ע"י תְּנָאִי אַמ"ל אִי
תְּנָאִי תְּנָאִי ר"ל בְּרִייתָא הִיא וּמִשְׁבַּשְׁתָּא וְהוּא ע"ד וְאִנְפוֹן שְׁפַתְבְּתִי לְעֵיל לְפִירֵשׁ"י וְלִי נִיחָא לַפ"ז
מַה שְׁלֵא פְתַב הַר"מ בְּכָרִי דַּנ"ש לְהַחְמִיר וְעַמ"ש הַר"מ בַּפ"ד נְזִירוֹת דִּין ו' וּבַלַּח"מ שָׁם וְעֵינִן
לְמַהֲרִיב"ל ח"ג הִי ז' וְעֵינִן מַה שְׁפַתְבְּתִי בִי"ד סִימֵן ר"ח: וְהִנֵּה מְדַבְּרִי ה' בְּשָׁמִים רֵאשׁ שְׁפַתְבְּתִי
יֵשׁ לְלַמּוֹד דָּאִם נִשְׁבַּע ע"ד עַל תְּנָאִי וְהַתְּנָאִי אִינוּ כְּפוּל אִינוּ מְחַוְיָיב לְקִיָּים שְׁבוּעָתוֹ אֲלֵא בְּהַתְקִיָּים
הַתְּנָאִי דַּהוּ"ל נְדָרוֹ וּפְתַחוּ עֲמוֹ דַּמ"ש מְשַׁפֵּט תְּנָאִי כְּפוּל מְשַׁפֵּט תְּנָאִי שֵׁא"א לְקִיָּמוֹ ע"י שְׁלִיחַ
הָא תְּרוּנְיָיְהוּ גְּמָרִי מְתָנָאִי בְּגו"ר וְעֵינִן בַּס' בְּעֵי חֵי"ב דַּסִּי צ"ב וְעֵינִן לְמַהֲרִימ"ט ס' קַל"ה
וְלֵה' מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל ס' ט"ו: חוֹזְרֵי עַל פְּסָקִי הַר"מ דְּסְתָרֵי נִינְהוּ שְׁהַרֵּא"ם בְּתִשׁוּ כ' דַּהַר"מ פ'
כְּרִי דְהַפְּלָאָה וְנִדְקָא בְּנְזִירוֹת וְלֹא בְּנְדָרִים דְּלֵהָ מִלְתָּא מְקַשִּׁי לְהוּ לְשְׁבוּעוֹת ע"ש וּכְבָר תְּמַה
ע"ד הַמַּח"א ס' י"ג דַּא"כ אֲמָאִי נְקַט הַר"מ גְּבִי כְּרִי נְגַב אוֹ נְאָכַד ע"ש גַם מַגְמ' לְעֵיל ד"ה ע"ב
דַּנ"ל לְרַבָּא דִּידֵים שֵׁא"מ דְּלֵא הוֹיָיִן יָדִים מְהַקְיִישָׁא דְמַה נְזִירוֹת בְּהַפְּלָאָה נַר' דְּגַם נְדָרִים יִלְפִי
לְהוּ בְּהַקְיִישָׁא מְנְזִירוֹת לְהָא מִלְתָּא דְהָא רַבָּא דְאֲמַר לֹא הוֹיָיִן יָדִים אִפִּי בְּנְדָרִים אֲמָרָה דְהָא פְּרִיךָ
הֶתָּם מְבַרְיָיְתוֹת דְּנְדָרִים לְאַבְיִי וְלֹא רַבָּא וְעֵינִן לְהַעֲהֵשׁ ס' ר"ח שְׁהוֹכִיחַ כֵּן מַגְמ' לְקַמֵּן רַפ"ג ע"ש
וְלָזָה וְלִי דְהַג מ' הַק' כִּי הִכִּי דְדַרְשֵׁי ר"ט לְכִי יִפְלֵא דְנְזִירוֹת ה"ל דְרָשִׁי כִּי יִפְלֵא דְנְדָר בְּעַרְפָּךָ
וּלְמַסְקָנָא הָךְ כִּי יִפְלֵא דְנְדָר לְדַרְשָׁא אַחֲרִינָא גַם לַר"ט מִיְהוּ בְּחַגִּיגָה ד' יו"ד ע"א נַר' דְּכִי הִדְרִי
נִינְהוּ ע"ש בְּפִירֵשׁ"י וְעֵינִן לְמַהֲרִימ"ט ח"א ס' י"ט וְח"ב חִי"ד ס' כ"ה ע"ש: וְהִנֵּה הַמַּח"א בַּסִּי
הַנְּ"ל תְּמַה ע"ד מֵהַרִימ"ט בַּסִּי פ"ה שְׁכ' פְּדַעַת הַר"מ דַּס' נְזִירוֹת לְהַקְל מְשׁוּם דַּס' חֲמוּר מְנוֹדָא
מַמ"ש הַר"מ בַּפ"ב מַה"נ הַרִינִי נְזִיר בְּיוֹם שְׁפָן דְּוֹד בָּא אִם בְּשַׁבַּת נְדָר מוֹתֵר לְשַׁתּוֹת בְּיָיִן בְּאוֹתוֹ
שַׁבַּת מְשׁוּם ס' נְזִירוֹת לְהַקְל וְהָא הֶתָּם אִין סְפִיקוֹת חֲמוּר מְנוֹדָא דְּבִזְמַן הַקְּרָבָן וְהַתְּגַלְחַת יוֹדַע לוֹ
אִם כֵּן דְּוֹד בָּא וְל"ד לְכָרִי ע"ש וְנ"ל דְּאִף דַּס' לְהַר"מ בְּאִין ס' חֲמוּר מְנוֹדָא סְפִיקוֹ לְהַחְמִיר הִיָּינוּ
בַּס' אֲחָד אֲבָל בַּס"ס לְהַקְל וְהֶתָּם ס"ס שְׁמָא אִינוּ יְכוּל לְבוֹא בְּשַׁבַּת מְשׁוּם תְּחוּמִין וְאֵת"ל אִין
תְּחוּמִין וְיְכוּל לְבוֹא שְׁמָא לֹא יְבֵא הַיּוֹם וְלֹא הוּוּ ס"ס מְשָׁם אֲחָד דַּכ' הַתּוֹס' בַּפ"ק דְּכַתְּנוּבוֹת שָׁם
אֲנָסַס חַד הוּא וְלֹא הוּוּ אֲלֵא כַּס' אֲחָד ע"ש דְּכָבָר נּוֹדַע מ"ש הַשְּׁ"ף ס' ק"י וְכָל הָאֲחֵרוּנִים בְּכַלְלִי
הַס"ס דְּכִי אִיכָא נְפִיקוֹתָא בֵּין ב' הַסְּפִיקוֹת לֹא הוּוּ מְשָׁם אֲחָד וְהָא אִיכָא נְפִיקוֹתָא דְלֵהַס' הָא שְׁמָא
אִינוּ יְכוּל לְבוֹא אֲז אִפִּי כְּנוֹנְתוֹ בְּאוֹמְרוֹ בְּיוֹם שְׁפָן דְּוֹד בָּא בְּיוֹם שְׁרָאוּי לְבֵא מוֹתֵר דְּאִינוּ יְכוּל

לבוא בשבת ע"ש בתוס' בערובין שם אבל לפי הס' הב' מ"מ ראוי לבא הוא ולכה פיון דאיכא ס"ס בנדר בשבת ספיקו להקל אפי' אין ספיקו חמור מנדא דאפי' בנדרים פן הוא כמש"ל בסוגיא דבעיקרו מתפסי בשם הקמ"ר ע"ש וכ"כ מהרימ"ט ס"ס י"ט דס"ס בנ"ש להקל ע"ש אבל בשאר שבתות אסור משום דכבר חל עליו הנזירות ואם נדר בשאר ימי החול אסור אף דס' הוא שפא לא יבא ספיקו להחמיר אף דקי"ל ס' נזירות להקל משום דכאן אין ספיקו חמור מנדא וכמ"ש מהרימ"ט ז"ל: ומן האמור יש להוכיח מה שנסתפק המג"א סימן שמ"ב אי גזרו על דבר שהוא משום שבות בביה"ש דמ"ש פיון דאתחזק איסורא סורא כל היום ע"ש והשתא אי איתא דל"ג גם ביה"ש דמ"ש אפי' יש תחומין למעלה מי' יוכל להיות שייבא ביה"ש דמ"ש דתחומין דרפנו ול"ג בביה"ש ולגבי נזיר מיהא אסור כל היום דשפא ביה"ש יום הוא דספיקא דאורייתא הוא פיון דאין ס' חמור מנדא וא"כ אמאי שרי בנדר' בשבת הא אפי' דהוי ס"ס להקל דשפא אינו יכול לבוא ואת"ל יכול לבא שפא לא יבא היום כל קבל דינא איכא ס"ס להחמיר שפא יכול לבא ואת"ל יש תחומין שפא ביה"ש יום הוא והוי יום שפן דוד בא והו"ל ככל ס' נזירות דס' להחמיר היכא דאין ס' חמור מנדא אבל אי אמרי' דגזרו א"ש ובמ"א פתבתי בזה: דף כ' הרי עצמי קרפן פירש"י שהקדיש עצמו והיינו פההיא דתניא בפ' השולח המקדיש עצמו נותן את דמיו וכ"נ מדברי התוס' בפ"ג דשבועות דכ"ה ע"א בד"ה משא"כ אבל.

הר"ן לעיל דף י"ח פ' שאסר עצמו על חבירו פקדון ע"ש ועיין בתשו' מהרלנ"ח ז"ל סימן ג': עד שיינהוג איסור וכו' פירש"י בטעות עבר וכ"כ הר"מ בפ"ב מה' נזירות דאפילו בשוגג צריף שיינהוג איסור פימים שנהג בהם היתר ע"ש ולפ"ז י"ל דטעמא דרפנו דפליג אר"מ וס"ל דאין עונשין אותו משום דבשוגג איירי וס"ל דבשוגג אין עונשין אותו דרפנו אבל במזיד עונשין וע"ש להמש"ל וזה נר' דעת רי"ו שהביא מרן בב"י בס' ר"ח שכ' דצריף שיינהוג איסור וכו' אפי' בנדרים דרפנו דחומרא בעלמא הוא ע"ש ובמזיד קאמר: דף כ"א ע"א מאן תנא ארבע' נדרים ר"י וכו' עמ"ש לעיל די"ט ע"ב דמהיכא מוכח דסתם נדרים לית בה לתא דהפלאה ע"ש מיהו י"ל דבלא"ה מתני' לעיל בתרי תנאי כמ"ש בגמ' לעיל וניחא מאי דלא מיייתי הגמ' בריש מכילתין מפשנתנו דמפ' מאי דפתח ברישא דהא נדרי ורוזין קתני ברישא דכיון דמישף שייכא במתניתין דלעיל דסתם נדרים תני לה ברישא: פתב הר"ן ומיהו אין המוכר רשאי ליתנו בשקל וכו' ע"ש לכאורה נר' דפליג עמ"ש הרא"ש בפ' בסמוך אמתני' דטיפת צונן דבאכילה מרובה נמי שרי וע' למהרימ"ט ח"א סי' נ"ה ולהמח"א ה' נדרים סי' ח"י: ע"ב אין חכם רשאי וכו' קסבר אין פותחין בחרטה עיין להתו' בעירובין דס"ד ע"ב בד"ה פתחין שלא הוכיחו מפאן: דף כ"ב ע"ב אין נזקקין לאלהי ישראל וכו' כ' הר"ן מאי דאמרי' לקמן דף כ"ח דב"ש ס"ל אין שאלה בשבועות הוא מדרפנו דלא יחל קאי גם אשבועה ע"ש אבל הריטב"א ז"ל בח' פתב דמדאורייתא הוא פמו נזירות ובס' בשמים ראש סי' ר"ד בהגהת כ"ד שם כ' בדברי התוס' בנזיר די"א ע"א דלא מקשו אשבועה משום דישנה בשאלה לה אבל לנזירות ק"ל לב"ש דאין שאלה בנזירות ושוב דחה דלב"ש גם אשבועה אין שאלה כמ"ש כדכ"ח ע"ש ונעלם ממנו דברי הר"ן הללו דב"ש מודים דמדאורייתא יש שאלה בשבועה ומ"מ עיקר דבריו בכוננתם אינו נר' דהתוס' מקשי אמאי נקט הגמ' שם טעמא דמתנה עמש"ב ואי איתא נימא דהגמ' נקט טעמא דאתי גם לב"ה ועיין מה שפתבתי לעיל דף ט"ז ע"ב בד"ה הא דאמר ע"ש: אי נדרת במוהי מדדקינא לה לכאורה מפאן יש להוכיח דשבועה לא בעינא שם דאי בעינא שם פי קאמר במוהי מאי הוי ואי בכנוי שם קאמר הול"ל אי נדרת בכנוי שם והעיקר חסר מיהו י"ל במ"ש הר"ן ז"ל לעיל דף יו"ד ע"א דבמוהי

הוא פנוי למשה וכמי שאמר בשבועה דמשה וכיון דמשה הזכיר שם בשבועתו א"צ להזכיר שם
ועיין בהר"ן ז"ל בריש מכילתין: אדעתא דאיקפד ר"ן לא נדרי פתב הר"ן בנדר להתענות איירי
לכך סגי בתרטה ועמ"ש המח"א בה"נ סי' ט"ז ועמ"ש לעיל דף ט' ע"ב בד"ה שמיביאין: דף כ"ג
ע"א אין וקתניא מעשה באדם א' וכו' עיין בהר"ן במ"ש דל"ד לנדרי זרוזין וכו' ועמ"ש בס' תנמת
ישרים סימן ס"ג ובמה שכתבתי בי"ד סי' רכ"ח דין ז ע"ש ועיין להרדב"ז ח"ג סימן תע"ג: תתסר
הנאתי עלך אי עברת וכו' לכאורה מפאן ראיה למ"ש התוס' לעיל דט"ו ע"א דכי אדרה על תנאי
חיל נדרא אע"ג דמשועבד לה ע"ש מיהו נר' דהכא לאו הנאת תשמיש קאמר אלא הנאת מזונות
והנאת מזונות יכול להדירה אע"ג דמשועבד לה וכדתנן בר"פ המדיר ע"ש בגמ' ואף לרש"י שם
בר"פ המדיר דתשמיש בכלל לא חיל לגבי תשמיש ומ"מ לגבי מזוני מיהא חיל: אלו הנות ידעת
דעברת על דעתך וכו' מק' דהא נדאי הנה ידע דעברה ע"ד דבגמרא בפרכות דנ"ו אמר אביי
אשריין בתלמי בניה ובנותיה נתונים וכו' ופי' לו בר' הדיא דבנין ובנין תלד והיא אמרה לקריבה
ואי אמרת וכו' וכיפה לה ויהבת לקריבה ע"ש ונראה דבשתי בנות הנה מעשה דאיפליגו הוא
ודביתהו וסבר אביי דכבר נתקיים הפירוש וסגי בבת הראשונה: והנה במינוחסות סי' רנ"ה הוכיח
מפאן לנדונו דא' שפנד מדבר אחד ועבר על נדרו דהוי פתח אילו הויתי ידעת דעברת על נדרך
וכ' דאין לחלק בין הוא עצמו לאחר ע"ש ועיין להמח"א בה"נ סימן ט"ז ומדברי רשפ"ם בפ' י"ג
דק"ך ע"ב גבי ש"ח שכ' ומצא לו פתח של חרטה ע"ש נר' דכה"ג לא הוי פתח ועיין להט"ז בי"ד
סי' שכ"ג סק"ב ולה' בית יעקב סי' ק"י ע"ש: ע"ב מי פליגי רבנן וכו' נר' דפשיט"ל דת"ק דמתני'
פליג אראב"י מדקאמר ראב"י אף המדיר מפלל דפליג אלא דמבע"ל מי הוא ת"ק אי ר"מ הוא
ככל סתמי דמתני' או רבנן דהם רבים והלכתא כנותיהו אף לנגד ראב"י נהדר מבע"ל דאת"ל
דברים הם החולקים אי אמרי' דמשנת ראב"י קב ונקי אף לנגד רבים ומסיק דהלכה כראב"י אף
נגד רבים ובהכי ניחא מה שדקדק הרא"ש ממשנת ראב"י קב ונקי וניחא נמי להר"מ דאת"ל
פשיטותא הא חזי' בשמעתין דמהדר לפשט מהנה מתני' הפעיא הא' די"ל דכה"ג דבעיא זו בנדאי
לאו פשיטותא היא פל עור שלא הביא שום משנה או ברייתא אלא דק' לפ"ז מאי מוכיח מסיפא
דנדרי אונסין דרבנן פליגי הא סתמה היא דהגמ' דמיתיה הנה מתניתין דזהו פבודי והתקבלתי
הוא לפשט הפעיא הב' דמחלוקת ואחר פה סתם והלכה כס' ועיין להר"ן בסוף הסוגיא: דף כ"ד
ע"א הריני פאלו התקבלתי עיין בהר"ן ז"ל ששהביא פלוגתא דרבנותא אי דוקא בקיום מעשה ע"ש
ולקמן דס"ה ע"א נ"ל הפנדר מחבירו א"מ אלא מדעתו ממש וכו' הר"ן ז"ל דאין מתירין לו בע"כ
ע"ש ומדהוצרך להטרה ולא סגי באומרן לה לשלום נר' פדעת הרשפ"א ז"ל וע"ש בפירש"י ז"ל
ועיין להריטב"א בחי' שם ועיין בתשו' ר' בצלאל ז"ל סי' כ"ה ולהמח"א ה"נ סי' יו"ד ולמהרימ"ט
ח"א סי' מ"ט ומה שהוכיח שם מדברי התוס' בר"פ המגיר בד"ה אפילו דבטול התנאי מועיל
ע"ש י"ל דכוונתם דבידו לגרשה בגט אחר ויקדשה זה שנשאה פעם אחרת ואז זקוקה ליכם: ע"ב
ת"ש דאמר ד"ה וכו' הר"ן ז"ל הוכיח דטעמא דכלבא קאי במסקנא מדפ' כראב"י בבתריית' דא"א
הוי סתם במתני' ומחלוקת בברייתא ע"ש ולא ידענא מהיכא מוכיח דמאי דפסק כראב"י הוא
בבתריית' דילמא אמתני' קאי ולא פ' כראב"י אלא בקמיינתא אבל בבתרייתא הלכה כס' מתני'
ובזה ניחא גם מה שדקדק הר"ן ז"ל דמאי פשיט מדר"ה דילמא אבתרייתא קאי די"ל דע"כ לאו
אבתרייתא קאי דבהיה הלכה כס' מתניתין דמחלוקת בברייתא וס' במתני': דף כ"ה ע"א נהא
ההוא חזי' וכו' הק' הט"ז סי' רל"ב למאי דל"ג בדרה הנה גבי יוצאי מצרים אמאי ק"ל אנחש
טפי מבבא דיוצאי מצרים ע"ש ולפמ"ש הר"ן במתני' דלכך לא תני במשנתנו גמל פורח משום

דְּלֹא נְחִית אֱלֹא לְמַתְנֵי תְּרֵי גִּוְנֵי חַד דְּשִׁינָה גִּוְנָמָא בְּעִי רָאָה אָבֵל בְּמִילְתָּא דְּלֹא שִׁינָה גִּוְנָמָא לֹא
בְּעִי רָאָה וְטַעְמוֹ שֶׁל דְּבַר עֵינֵן לַהֲטִ"ז שֶׁמֶס בְּסִי רַל"ב דְּלֹא כַּהֲר"מ שֶׁמֶס ע"ש וְהַרְשָׁב"א שֶׁכ' בְּמַתְנֵי
דְּבִנְחָשׁ נְמִי בְּעִי רָאָה נְחָשׁ גְּדוֹל לֹא כ"כ אֱלֹא לֹס"ד דְּלֹא ס"ד בְּטָרוּף וְעֵינֵן לַהֲנַמְק"י וְהַתּוֹס' פֶּאן
כ' דְּבַעֲיָי רָאָה גַּם בְּנַחֲשׁ וּדְלֹא כַּהֲט"ז שֶׁכ' דְּלִיפָּא מֵאן דְּפִלִּיג עַל הָר"ן וּמ"ש הֲט"ז שֶׁמֶס לִישָׁב דַּעַת
הַפּו' דְּהַשְׁמִיטוּ טָרוּף ע"ש ק' פְּרִיָּה הַגַּמ' לִתְנֵי טָרוּף וְעֵינֵן בְּדַבְרֵי רִש"י ו"ל שְׁנַרְאָה מְדַבְרֵי דְּגַם
לְמַסְקָנָא בְּעִי גְּדוֹל דְּנַחֲשׁ קָטָן גַּבֵּי טָרוּף וְדוּק וְעֵינֵן בַּפ"ג דְּשִׁבּוּעוֹת דַּכ"ט ע"א בַּד"ה בְּאוֹמֵר וְעֵינֵן
בְּגִיטִין דַּל"ה ע"א ד"ה נוֹדְרָת וְכו' ע"ש: אֱלֹא מְשִׁיחָא מְיֻלְתָּא דְּלֹא טְרִיחָא נְקֻט וּבְגַמ' בַּסַּפ"ג
דְּשִׁבּוּעוֹת מְשִׁיחָא פִּי הֵיכִי דְּלֹא תִּהְיֵי הַפְּרָה וְכו' וְכ' הַתּוֹס' אֵין לְהוֹכִיחַ מִפְּאָן דַּבְּב' הָיִי ע"ד רַבִּים
דִּילְמָא דַּעַת הַקַּב"ה שְׁאַנֵּי וְעֵינֵן לְמַהֲרָשׁ"א ו"ל בַּח"א שֶׁמֶס וְעֵינֵן לְהַרְיֻטְב"א ו"ל בַּח"א בְּסוּגִינֵן: ע"ב
אָמַר רַבָּא ה"מ וְכו' כ' הָר"ן לְפִי שְׁאַבִּי לֹא נִכְנַס מְעוֹלָם בְּנֻדָּר וְכו' גַּם בְּדַבְרֵי רַבָּא נַר' מְדַבְרֵי
דְּטַעְמָא דְּבַמְעַמִּיד כ"ע מוֹדוֹ מְשׁוּם דְּכִינּוֹן דְּבִשְׁעַת חֲזוֹר' הוֹצִיא אָבִיו וְאַפ"ה אָמַר לִי בְּוֹלְכֶם לְגַבֵּי
הָאַחֲרִים א"כ מ"ש בְּשַׁעַת הַנֻּדָּר בְּוֹלְכֶם הוּא עַל הָאַחֲרִים וְאַבִּי לֹא נִכְנַס בְּכָלֵל הַנֻּדָּר אִפִּי בְּשַׁעַת
הַנֻּדָּר וְא"כ אִם בְּשַׁעַת נֻדָּר אָמַר לָזָה וְלָזָה וּבְשַׁעַת חֲזוֹרָה פְּלוֹנֵי וּפְלוֹנֵי פְּלִיגֵי בְּהָא אַע"ג דְּמַעְמִיד
הוּא שְׁהֵרִי בְּשַׁעַת הַנֻּדָּר נִכְנַס אָבִיו וּמֵאִי דְּלֹא מוֹקִי הַגַּמ' פְּלוֹנְגִיתִּיהוּ בְּהָא מְשׁוּם דְּקָאִי אִמְתַּנֵּי
דְּקַתְנֵי בְּשַׁעַת הַנֻּדָּר אָמַר בְּוֹלְכֶם אָה הָר"ן גּוֹפִיָּה לְקַמֵּן גַּבֵּי קו' ר"פ לְרַבָּא מְמַתְנֵי דְּכִיֻּצַּד אָמַר
רַע"ק כ' בְּהַדְּיָא דַּה"ה אִם אָמַר בְּשַׁעַת הַנֻּדָּר וּבְשַׁעַת חֲזוֹרָה לָזָה וְלָזָה מְעַמִּיד הָיִי וְכו' ע"ג מוֹדוֹ בְּהָא
אֲלִיבָא דְּרַבָּה וְצ"ל דַּמ"ש פֶּאן בְּטַעְמָא דְּמִילְתָּא מְשׁוּם דְּאַבִּי לֹא נִכְנַס מְעוֹלָם בְּנֻדָּר הוּא לְפִי
הָאִיפָּא מ"ד שְׁהֵבִיא לְקַמֵּן דַּכ"ו סוּף ע"ב דְּבַמְתַּנֵּי דְּפּוֹתְחִין אִפִּי בְּמַעְמִיד דִּינוֹ כְּמוֹ מַחְלִיף ע"ש
דַּע"כ ס"ל דְּטַעְמָא מְשׁוּם דְּאַבִּי לֹא נִכְנַס מְעוֹלָם וְהַב"ח בְּסִי רַכ"ט וְסִי רַל"ב כ' בְּדַעַת הַטּוֹר
דַּס"ל כַּס' הָאִיפָּא מ"ד שְׁהֵבִיא הָר"ן לְקַמֵּן וְכו' הַשְׁ"ף שֶׁמֶס בְּדַעַת הַש"ע ע"ש וּלְפִי"ה ק' דַּא"כ
אִיָּה כ' דְּגַם אִם בְּשַׁעַת הַנֻּדָּר וּבְשַׁעַת חֲזוֹרָה אָמַר לָזָה וְלָזָה מְעַמִּיד הָיִי וְכו' ע"ג מוֹדוֹ דְּאַסוֹר הָא לְפִי
הָאִיפָּא מ"ד בַּכַּה"ג פְּלִיגֵי וְלַב"ה דְּקִי"ל פְּנוּתִיָּהוּ שְׁרִי בַּכַּה"ג: דָּף כ"ו ע"א בְּשַׁלְמָא לְרַבָּא וְכו'
פִּי הָרֵא"ש דְּרִישָׁא וְסִיפָּא דְּקַאֲמַר הֵינּוּ רִישָׁא וְאַמְצַעִיתָא אָבֵל סִיפָּא לֹא אֲסִיק אַדְעִיתִּיהּ וְלְקַמֵּן
פְּרִיָּה לַה א"נ מוֹקִי לַה בְּמַחְלִיף וְלְקַמֵּן פְּרִיָּה אִמְאִי קַתְנֵי א' וְאַחֲרוֹן ע"כ פִּי אִמְאִי קַתְנֵי בַּא' הַתּוֹרָה
בְּוֹלְן וּבְאַחֲרוֹן בְּוֹלְן אֲסו' וְאַחֲרוֹן מְוֹתֵר בְּתַרְנוּנִיָּהוּ הוּל"ל רֵאשִׁין וְאַחֲרוֹן וְלְקַמֵּן בַּד"ה אֵי הֵכִי שֶׁכ'
ב' פִּי בְּקוֹשְׁיִית הַגַּמ' לְקַמֵּן הוּא לְפִי הָרֵאשִׁין שֶׁכ' פֶּאן: וְהַגַּה הַב"ח וְהַשְׁ"ף בְּסִי רַל"ב וְרַכ"ט כ'
בְּדַעַת הַטּוֹר וְש"ע דַּפ' כַּס' הָאִיפָּא מ"ד ע"ש וְעַמְש"ל וְכו' מְדַבְרֵי הַר"מ דַּבַּפ"ד מַה"נ דִּין י"א לֹא
כ' שְׁצָרִיָּה שְׁיַחְלִיף דְּבָרָיו ע"ש וְכַבֵּר פְּתַבְתִּי בְּסִי רַכ"ט שְׁנַר' שְׁנָה דַּעַת הָרִיב"ש בְּסִי רַצ"א שֶׁכ'
בְּנֻשְׁבַּע שְׁלֹא יֹאכַל בְּשָׂר וְלֹא יִלְבַּשׁ בְּגָדִי מְשִׁי דְּלֹא אָמַרְתִּי הַתּוֹרָה מְקַצְתוֹ הַתּוֹרָה בְּוֹלוֹ פִּינּוֹן שְׁהֵם
פְּעוֹלוֹת חַלּוּקוֹת ע"ש וְק"ל דְּבַעֲיָי הַחֲלָפָה אֱלֹא ע"כ דְּבַהֲוֹתָר ע"י חֲכָם לֹא בְּעִי הַחֲלָפָה וְכַס' הָאִיפָּא
מ"ד וְלָכֵן כ' שֶׁמֶס דַּבְּכַה"ג בְּתַמְרִים וְעַנְבִּים הַתּוֹרָה מְקַצְתוֹ הַתּוֹרָה בְּוֹלוֹ וְעֵינֵן לַה' מַש"ל בַּפ"ד דִּין
י"א מ"ש ע"ד הָרִיב"ש וְמַה שְׁהַק' מְשִׁבּוּעַת אֲלִיָּהוּ דְּטַל וּמְטָר ע"ש וְאַפְשָׁר עוֹד לוֹ דְּאַיִרִי בְּאוֹמֵר
אֵלוֹ הֵייתִי יוֹדַע שְׁפֵן לֹא הֵייתִי נוֹדֵר דְּלִיפָּא לֹא הֵעֲמִיד וְלֹא הִחְלִיף וְכַה"ג דִּינוֹ כְּמוֹ הִחְלִיף וְגַרַע
מְמַחְלִיף כַּמ"ש הַב"ח בְּסִי רַל"ב וְדַקְדָּק בֵּן מְדַבְרֵי הַרְמְב"ם ו"ל בַּפ"ח מַה"נ ע"ש: אָבֵל ק' לַפ"ז
בְּמֵאִי דְּפְרִיָּה לְרַבָּא מְמַתְנֵי דְּכַלְפָּלָה אִמְאִי קַאֲמַר מֵאִי לֹאוֹ וְכו' לִיפְרוּךְ בְּפִשְׁיָי דְּהָא קַתְנֵי אֵלוֹ
הֵייתִי יוֹדַע לֹא הֵייתִי נוֹדֵר וּבַכַּה"ג דִּינוֹ כְּמוֹ מְמַחְלִיף וְצ"ל דַּכַּה"ג אִפִּי רַבֵּן מוֹדוֹ דְּכִינּוֹן דַּכַּה"ג גְּרַע
מְמַחְלִיף וּבְמַחְלִיף הוּא דְּאַשְׁפָּחוֹן דְּפִלִּיגֵי רַבֵּן א"כ בַּכַּה"ג דְּאַיִנוֹ לֹא מְחַלִּיף וְלֹא מְעַמִּיד אִפִּי רַבֵּן
מוֹדוֹ וּבְמַתְנֵי דְּכַלְפָּלָה קַתְנֵי דְּרַבֵּן אָסְרִי וְע"כ אִיִּרִי בְּמַחְלִיף וּמְשִׁיחָא דְּאַיִרִי בְּמַעְמִיד וְהַלַּח"מ

שם בפ"ח דקדק פן מדברי הרז'מ כמ"שהב"ח ונר' עוד מדבריו דאפי' סתם ולא אמר פלל אלו הייתי יודע לא הייתי נודר אלא דהלה ולא אמר אומדינו דעתיה ובטל פולו וכ' דכי פריה ממתיני דבצל הומ"ל פן אלא דעדיפא משני ע"ש ולפי"ה דכה"ג אפי' רבנן מודו הדבר ק' דגבי בצל הו"ל לאוקמה בהכי דאיתי אליבא דכ"ע מלאוקמה במחליף דלא איתי אליבא דרע"ק וכדקאמר הגמ' ור"מ אליבא דרע"ק דהינו אליבא דרבה ועפירש"י ונתוס' שם מיהו אפתי איפא למידק לס' דכה"ג דאינו לא מחליף ולא מעמיד אפי' רבנן מודו אמאי לא אוקמה הגמ' בסמוך לרישא דברייתא דנדר מה' בני אדם בכה"ג ואתי לכ"ע ובעי' דברי הלח"מ שכ' דאפילו בסתם שרי עיין להרשב"א בחי' בסוגיין שכ' דדינו פמו מעמיד ועיין בחי' המאירי שהביא פלוגתא בזה ע"ש ועיין למהרשד"ם חי"ד סי' צ"א דנר' דפשיט"ל בכה"ג דינו פמו מעמיד ולא זכר דברי הראשונים שכ' ע"ש: ע"ב איתיביה רבינא לרבא וכו' כ' ה"ר"ן איפא מ"ד דבמתני' דפותחין אפי' במעמיד שרי אליבא דרבא ואין פן דעת הרמב"ן ו"ל ונהכריח פן ממאי דפריה רבינא ממתיני דכלפלה ע"ש ולזו י"ל דהאיפא מ"ד ס"ל כפי' הרא"ש ו"ל לעיל באוקמתא דרבא דאליבא דרבא אין חלוק בין מחליף למעמיד אלא דהעיקר תלוי באם אמר פולקם בשעת חזרה ודברי האיפא מ"ד הם אליבא דרבה דוקא דשני ליה בין מחליף למעמיד ובדברי ה"ר"ן ו"ל איפא למידק אמאי לא הכריח פן ממאי דפריה לעיל לרבא ממתיני דכיצד אמר רע"ק וכו' אמאי פליגי רבנן הא רבנן דפליגי ארע"ק במתני' דפותחין ס"ל אפילו מחליף אסור לפי האיפא מ"ד: גמ' פגון שתלאן זב"ז הר"מ בפ"ד העתיק המשנה בצורתה ולא כ' שתלאן זב"ז והוא נגד הסוגיא וכבר עמד בזה הלח"מ ע"ש: מאי לאו דאמר אלו הייתי יודע שהפנפרי וכו' כ' ה"ר"ן ו"ל דהומ"ל דאף דב"ש ס"ל כר"מ לא ס"ל פן אלא דס"ל דלא אמרי' תפוס ל' ראשון אלא בסותרין ע"ש ואין להק' לפ"ז אמאי הגמ' לעיל מוקי בה' כר"י דאמר בגמר דבריו אדם נתפס נוקמה דס"ל כר"מ אלא דס"ל דדוקא בסותרין די"ל משום דכבר אפליגו בזה ב"ש וב"ה ברפ"ב דנזיר ע"ש בגמ': דף כ"ז ע"א אמ"ל רבא אנוס הוא הר"מ בפ"ז מה' סנהדרין דין יו"ד שפ' פרבא ומרן בכ"מ בשם הסמ"ג הראה מקור דין זה מהירוש' ע"ש ולא זכר סוגיא דשמעתין ועיין להב"ח בח"מ סי': התוס' הק' במ"ע אי באנוס דשכיח הו"ל לאתויי וגם בשכיח ולא שכיח הו"ל לאתויי פדמוכ' פריש פתובות ובשמעתין מדמה לגט ותי' דאיירי בלא שכיח פלל ודבריהם תמוהים טובא דשם בכתובו' אמרי' דבגט דוקא משום צנועות ומשום פרוצות והתם בשכיח ולא שכיח איירי דבלא שכיח פלל לא גזרי' משום צנועות ופרוצות פדהוכיחו התוס' מההיא דאכלו אריה ע"ש ונר' דכוננתם לס"ד דגמ' ע"ב טעמא דרבא דאין אונס לגיטין משום דהו"ל לאתנויי והגמ' פאן ע"ב בס"ד שם מדלא משני אגט דשאני התם משום צנועות ופרוצות ע"כ דס"ל להגמ' דעעמיה דרבא דאין אונס בגיטין משום דהו"ל לאתנויי דל"ב שם ס"ל לרבא יש אונס מ"מ צריה ליישב דרבא פאן אליבא דכולהו לישני פינו דבהא מילתא ליפא תרי לישני וכה"ג מוכח מדברי התוס' בכ"ד ועיין בה"ר"ן בשמעתין ותי' דאידי בלא שכיח פלל ר"ל האי שמעתא דזכונותא אבל מתני' דזרוזין בשכיח ולא שכיח דהא קתני חלה ומוכח מגמ' דריש פתובו' דחלה הוי שכיח ולא שכיח ע"ש ורבא מייתי מנדר' זרוזין במכ"ש והגמ' מקשה ליה מגט אבל אפתי דבריהם תמוהים דלמסקנא דמשני אגט דשאני מת דלא ניחא ליה דתיפול קמי יבם תק"ל מתני' דזרוזין אמילתא דרבא דאין אונס לגיטין ול"ל לרבא דאין אונס בגיטין איירי במת דוקא דא"כ מאי קמ"ל רבא מתני' היא דה"ז גיטין אם לא באתי וכו' דמייתי הגמ' בשמעתין ועוד דמילתא דרבא שם אחלה קאי דהגיע זמן ולא ע"ש וצ"ע ועיין להרב בעי ח"ב מ"מ דקל"ב עש"ב ועיין לה' חיים שאל ח"ב סי' ע"ש: ע"ב גמ' ר"י אומר לא יתן כ' הרא"ש

דלא גבוי ממשעבדי אפי' מקצת שלא נפרע ועיין להמש"ל בפ"ד מה' מו"ל שכ' בשם הרדב"ז דגובה ע"ש: דף כ"ח באומר יאסרו פירות וכו' לכאו' בלא"ה הוי נדר שוא פינו דא"א לקיימו וי"ל דהגמ' סמיה אשבועה דקתני אפי' בשבועה וקא הוי שבועת שוא דלוקה עליה דנדאי בכה"ג איירי ולא בנשבע ממש שהם של בית המלך כמ"ש לקמן בשם הר"י ט"א וכפירש"י במתני' ונר' שגזי פינו מהרי"ט חח"מ סי' מ' שכ' דמסוגיא זו מוכח דגם בשבועה סתמא לעולם דלא פהרדכי וכן יש להוכיח מדקאמרי ב"ש חוץ משבוע' ואי סתמו יום א' אמאי שבועה הא יכול לקיים שבועתו ודלא כה' שמחת יו"ט סי' ל"ב שכ' דאין ראיה מסוגיא זו פלל מיהו י"ל דשאני הכא שהוא מתפנין לו' לשון משמעותו לעולם וכמ"ש הר"ן בשמעתין אכל בעלמא סתמא לאו לעולם גבוי שבועה: והט"ז בסי' רל"ב כ' דנדאי הפירות אין נאסרין אלא דמ"מ איסור' איכא דהוציא הנדר לשוא ע"ש ועפי"ד ניקח לי מאי דק' בדברי ב"ה בסיפא דמתני' דאמרי אלו ואלו מותרין דמשמע דטעמא משום דשרי להוסיף ע"ד האנס וקא בלא"ה שרי פינו דלא חל לגבי אשתו דב"ה הוא דס"ל נדר שהותר מקצתו הותר פלו ומן האמור י"ל דלענין איסור דנדר שוא הוא דאיירי ב"ה הכא דלא עבד איסורא פלל משום דרשאי להוסיף אלא דדברי הט"ז א"א להולמן לפי סוגיית הגמ' דקאמר וכיון דקאמר יאסרו איתסרו להו פל פירי דעלמא דמשמע דנאסרין הפירות וע"כ צ"ל דלא אסר פל פירות אלא מקצת וכמ"ש הש"ף שם וכ"כ הר"י ט"א ו"ל בשמעתין ע"ש וכיון דבגמ' מוכרחים לפ' פן בע"כ גם הש"ע בהכי איירי פינו דמקור הדין מסוגיין: הר"מ ו"ל בפ"ד מה"נ השמיט דינא דפותח לן בשבועה ונר' דס"ל כמ"ש הרא"ש ו"ל בפ"א בסיפא דמתני' דגם לב"ה יש חדוש דהו"א בכה"ג אסור פינו דלא שמע האנס ע"ש וס"ל להר"מ ו"ל דחידושא דסיפא הוא לב"ה ולכן פינו דפ' דמותר להוסיף בשבועה לא הנצרך לו' דפותח לו בשבועה דכ"ש הוא ועיין להלח"מ שם ובירוש' בפ"א לב"ש אי עבר ופתח מהו ופשיט מסי' דבניו אסורין הא פתח שרי.

נר' דהכי פשיט פינו דלא שמעי' דאסורין אלא בסיפא דלא שמע האנס משמע דברישא שרי דאל"ה הו"ל לאשמעי' האי דינא בפתח והקה"ע כ' ה"ג הא פתח אסור ולפ"ד הרא"ש ק': כתב הר"י ט"א ו"ל דלא שרי לינשבע שהיא תרומה או של בית המלך פינו דבשעת השבועה יצאת לשקר ולא שרי אלא באוסר פירות עולם עליו בשבועה אם היא תרומה ע"ש ועיין להתי"ט והש"ף בסי' רל"ב ובקה"ע בתוספותיו ע"ש ועיין להמהראנ"ח ח"א סימג' עיין שם: כתב הר"ן ו"ל אע"ג דהפקעת הלואתו שרי לא התירו לינשבע בזה ע"ש ובגמ' בפ"ב דב"ק דקי"ג בתר דמייתי משנתנו קאמר ר"א אמר במוכס נכרי ע"ש ולפ"ד הר"ן ו"ל ק' מ"ש מהפקעת הלואתו למ"ד גזל הגוי אסור דלא התירו לינשבע ועיין להמח"א ה' שבועות סי' י"ג ע"ש: מתני' הרי נטיעות האלו קרפן וכו' כ' התוס' הא דלא אמרי' דבקרפן קאמר וקונם הוא משום דלא אמר עלה דאפי' לר"מ דוקא דאמר עלי עיין שם ודבריהם סתראי גינהו למ"ש ברפ"ב דנזיר ד"ח דשם כ' דאפי' ר"י מורה בעלי מפלל דפלוגתיהו בלא אמר עלי וכו' נ מדבריהם לעיל בפ"ק ד"ו ע"ש ועמ"ש לעיל שם: ע"ב ל"צ פגון דאיכא זיקא וכו' הרמב"ם ו"ל בפ"ד מה' מעילה השמיט זה ע"ש ועיין בהרא"ש ונהר"ן ו"ל בפ"א דשמעתא: עולא אמר פינו שנקצצו שוב אין פודין דס"ל קדוש' דמים פקעה בכדי ובר פדא פליג עיין להתו' בסנפ"ה דף גבוי ע"מ להתזירה דכ' דיכול להקדישה פל זמן שהיא בידו ועיין למנהר"ם בחי' בס' כ"ת שם: הר"ן ו"ל הביא דברי הרשב"א ו"ל דלמ"ד מכאן לאומר שזה נתונה לה עד שיעלה לירוש' וקנאה ממנו דחוזר וזוכה בה ושהרמ"ק חלק עליו

ע"ש וראיתי לה' עצי אלמוגים סי' שפ"ב דקע"ח ע"א שהוציא מפאן דין חדש דאם שָכר מהגוי לשבת אחת ונתרו בהם חוזר וזוכה בה אפי' להרמ"ק דכינון דסתם קננייתו הוא.

לשבת אחת אמאי הוצרך לפרט עד אחר השבת ע"כ לענין שניתחזר וינפה בה ע"ש ואין דמיונו עולה יפה דמה בכך דביאר דבריו ולא סמך על הסתם ול"ד פלל לנדון הרשב"א והרמ"ק ו"ל והרי נזיר דסתם נזירות שלשים דאטו אם אמר הריני נזיר מפאן ועד שלשים יום מי נימ' דליתיה בשאלה מיהו לזה י"ל וענין בריש פ"ג דנזיר: דף כ"ט ע"א ומה אילו אמר לאשה היום את אשתי וכו' הכנה"ג בא"ח סימן ל"ח כ' אם אמר לאשה היום את אשתי ולמחר א"א אשתי אינה מקודשת לעולם ותמה עליו ה' דברי אמת סוף קו' ב' משמעתין ע"ש וענין להתוס' בסמוך שכ' דאבני ס"ל דאפי' קה"ד פקעה בכדי ופליג אמיתר' הלזו דהיום את אשתי גם הר"ן בסמוך צדד בזה ע"ש: הב"ע דאמר לדמן וכו' כ' הר"ן ו"ל בבע"מ איירי דאלו בתם הא קי"ל המתפיס תמימין לב"ה ל"י מידי מזבח דכל הראוי למזבח א"י מידי מזבח לעולם מדאורייתא הוא דאי איתא דמדברין הוא אבל מדאורייתא אינו קדוש קה"ג א"ש פאן אפי' בתם דכינון דמדין תורה חלה קדושת שלמים לאחר ל"י אין פח בידי חכמים להפקיע קדושה של תורה והמש"ל נסתפק בד"ז דכל הראוי וכו' אי מדאורייתא או מדברין ע"ש אבל התוס' הוכיחו מהקדוש זכר לדמיו דקדוש קדה"ג וענין להלח"מ בפט"ו ממעה"ק דין ז' ע"ב לימא תהוי תיובתא דבר פדא פירש"י דלעולא סלקא בקו' ע"ש והיינו משום דאי תרנוייהו רישא וסיפא במעכשיו משמע אבל בלא מעכשיו לא פקעא וע"כ חדא בקה"ג וחדא בקד"ד דאל"ה תרתי למ"ל ולעולא קדושת דמים פקעא בכדי אפילו בלא מעכשיו ואי תרנוייהו בלא מעכשיו קשיא קה"ג ורחיקא מילתא לומר רישא בלא מעכשיו בקדושת דמים וסיפא במעכשיו ובקה"ג וזה דלא ניחא ליה למי' לעולא תרנוייהו במעכשיו ובקה"ג ולא זו אף זו קתני לא זו דמקדושה חמורה לקדושה קלה דלא פקעא אף זו דסיפא דמקדוש' קלה לקדושה חמורה לא פקעא דא"כ אתי לדיוקא ולא לגופ' במעכשיו איירי ופקעא פנ"ל לשי' רש"י ו"ל אף מ"ש בד"ה אלא למ"ד חוזרת שאם עמדה ונתקדשה וכו' הוא תימה וכבר תמה עליו בתשו' הרמ"ע סי' כ"ו ענין שם וקרא"ש ו"ל פי' דגם רישא ה"ק אם לא אמר ושמעי' דלא פקעא ונר' לפ"ד לעולא תרנוייהו בקדושת הגוף וסיפא אשמועי' אפי' מקדושה קלה לקדושה חמורה או דסיפא אשמועי' אע"ג דהתחיל בעולה ושהיא אחר ל"י אפי' קדושת שלמים דחייילא השתא לא פקעה וכצ"ל לאיפא דאמרי קמא שהביא הר"ן בד"ה ה"נ דכל מ"ש הר"ן בפ"י דשמעתא הוא לא"ד בתרא: ונתוס' כ' דתרנוייהו רישא וסיפא אם לא אמר קאמר וחדא בקדושת הגוף וחדא בקד"ד ולא זו אף זו קתני ע"ש ויש להבין לפ"ז מאי מפ' התוס' במאי דפריה פשיטא אי מפ"ל דמרישא שמעי' לה דאם לא אמר הוי שלמים לאחר ל' וע"ז משני דסיפא אשמועי' אע"ג דהדר ביה ואמירתו לגבוה במסירתו להדיוט א"כ שמעי' דאפילו בבע"מ אמרי' אמירתו וכו' דהא סיפא בקדושת דמים לד' התוס' וע"כ בבע"מ איירי דבתם קי"ל קדיש קדושת הגוף כדאמרי' בהמקדיש זכר לדמיו ובירוש' בר"פ האומר דקדושין אמרי' אמר ה"ז עולה אחר ל"י ומכרה מכורה ופריה הא אמירתו לגבוה וכו' ואפי' אם נפרש דפריה פשיטא הא שמעי' מקדושין כפי' הר"ן ו"ל וגם ארישא פריה ומשני ל"צ דהדר ולכך קתני בכה"ג דאם לא אמר וכו' וסיפא דתני לה בכה"ג אגב רישא מ"מ בנדאי דגם בסיפא איירי אע"ג דהדר וצ"ל דהתוס' לפ"ז מפ"ל בתם ובמקדיש לדמי נסכים ול"ד לבמ"ע וכדכ' לעיל מזה לחד תי': ודע די"ל בדברי הר"ן אמאי לא מפ' במאי דפריה פשי' דהינו הא שמעי' לה מרישא ול"ק תו מה שהק' אח"פ וצ"ל דמל' פשיטא דהדין מצד עצמו ולא מפ' רישא: עוד כ' התוס'

בְּשֵׁם הַר' אֶלְחָנָן דְּרִישָׁא בְּאֵמֶר מַעֲכָשְׁוֹ לְאַחַר ל"י שְׁלָמִים ע"ש וק' א"כ אַמַּאי מוֹקֵי סִיפָא דְּאֵם
לֹא אָמַר קְאָמַר נּוֹקְמָה בְּמַעֲכָשְׁוֹ וְתַרְתִּי צְרִיכִי לְדִיּוּקָא דְּאֵם לֹא אָמַר מַעֲכָשְׁוֹ לֹא פִּקְעָה בֵּין
בְּקֵדָה ג' בֵּין ב' וְע"ד ש"כ בְּתִי קָמָא וְלַחַד תִּי ש"כ הַתּוֹס' אַח"כ דְּלַעֲנִין מְעִילָה הוּא דְּכָל ל"י
עוֹלָה וְלֹא לְהַקְרִיבָה דְּהָא אִיפָּא עָלָה קְדוּשַׁת שְׁלָמִים נְמִי נִחָא שְׁפִיר דְּסִיפָא לֹא מִיתּוּקְמָא בְּמַעֲכָשְׁוֹ
דְּא"כ כָּל ל"י שְׁלָמִים לְאִיזָה עֲנָן הָא שְׁלָמִים לִית בְּהוּ מְעִילָה אַבְל לְהַנְדָּה תִי אַחֲרֵינִי ש"כ הַתּוֹס'
אח"כ ק' וצ"ל דלה"ר אֶלְחָנָן ס"ל דְּדַחֲיָקָא לִיה לְהַגְמ' לו' דְּלֹא אַתָּא לְגוֹפִיָּה אֶלָּא לְדִיּוּקָא דְּלֹא כְּתִי
קָמָא: וְהִנֵּה הָר"ן כ' בְּשֵׁם הָרֶשֶׁבַּ"א ו"ל דְּלַעֲוֹלָא תַרְוַנְיָהוּ רִישָׁא וְסִיפָא ב'ק"ד וְזוּ וְאַצְ"ל זוּ קְתַנִּי
וְכָל הַסְּוֹגְיָא לְבַר פְּדָא ע"ש וְזוּ הִיא דַּעַת הַר"מ בְּפִט"ו מַה' מַעַה"ק וְכ"כ מְרָן בְּכ"מ אֶלָּא דְּלֹא זָכַר
דְּכ"כ הָרֶשֶׁבַּ"א ו"ל וּבְעֵיקָר מַחְלֻקָת הָרֶשֶׁבַּ"א וְהָר"ן בְּהָא דְּאִמְרַתּוּ לְגַבוּהַ וְכו' עַמ"ש הָרַא"ש
ו"ל בְּקִדּוּשֵׁין דַּע"ח ע"ב וְעֵינָן לְהַתּוֹס' שְׁם וְעֵינָן לְה' תּוֹמִים ס'ו ס'ק"ב.

וְדַע דְּאֵף דְּכַתְּבִיתִי דַּהַר"מ מִפ"ל כְּהָרֶשֶׁבַּ"א מ"מ אֵין לְהוֹכִיחַ דַּס"ל לְהַר"מ דְּהָאֹמֵר סְלַע זוּ לְצַדִּיקָה
אַחַר ל"י דְּחֻזְרָא דְּאֵף דְּכָל הַסְּוֹגְיָא אֲזַלָּא לְבַר פְּדָא מ"מ אֵין לְאִפּוּשֵׁי פְּלוּגְתָּא וְיֵישׁ לְנוּ לו' דְּגַם עוֹלָא
מוֹדָה דְּאִינוּ חוֹזֵר וְאֵף דַּהַר"מ בְּפ"ומה' עֲרֻכִין ד"ט כ' הָאֹמֵר שׁוֹר זֶה עוֹלָה אַחַר ל"י שְׁחִטּוּ מוֹתֵר
הַקְּדִישׁוּ מוֹקְדֵשׁ מִשָּׂא"כ בְּמַעֲכָשְׁוֹ ע"ש דְּנַר' דַּס"ל דְּלֹא אָמַרְיָ אִמְרַתּוּ לְגַבוּהַ פְּמִסִּירַתּוּ לְהַדִּישׁוּ
בְּמַעֲכָשְׁוֹ כְּדִכ' הָר"ן מ"מ י"ל דַּס"ל כַּמ"ש הָרֶשֶׁבַּ"א ו"ל בְּחִי' בְּרִאשׁ דְּבָרֵי דְּטַעֲמָא דְּלֹא מְצִי
הָדַר בְּיָה מִשׁוּם פִּינּוּן דְּאִמְרַתּוּ לְגַבוּהַ וְכו' הו"ל כְּמוֹ מַעֲשֵׂה וְלֹא אֶתִי דְּבוּר דְּחֻזְרָה וּמוֹצִיא מִיַּד
מַעֲשֵׂה וְלֹא מִשׁוּם דַּהו"ל בְּמַעֲכָשְׁוֹ ע"ש וַא"כ י"ל דַּס"ל לְהַר"מ דְּלֹא מְצִי הָדַר בְּיָה דְּלֹא אֶתִי
דְּבוּר וּמוֹצִיא מִיַּד מַעֲשֵׂה אַבְל כִּי שְׁחִטּוּ דַּעֲבַד מַעֲשֵׂה וְכֵן כִּי הַקְּדִישׁוּ דַּהו"ל נְמִי פְּמִסִּירָה אֶתִי
מַעֲשֵׂה וּמוֹצִיא מִיַּד מַעֲשֵׂה וְכֵן כִּי מְכָרוּ פְּמִבְּנָאָר בִּירוּש' שְׁהִבִּיא הָרֶשֶׁבַּ"א ו"ל ע"ש אַבְל חֻזְרָה
בְּדְבוּר לֹא מְצִי הָדַר בְּיָה וְעֵינָן לְה' זַרַע אַבְרָהָם חִי"ד דְּקַל"ה וְקַל"ו וְלַהַמְח"א ה' צַדִּיקָה ס'ו ד':
וְהִנֵּה בְּעִירוּבִין דַּל"ו ע"א אִיתָא בְּעָא מִיְנֵיהּ רְבָא מְר"ן כְּפָר זֶה הַיּוֹם חוּל וְלִמְחַר קִדְשׁ וְאָמַר עִירוּבו
לִי בְּהַ מַהוּ אַמ"ל עִירוּבוּ הַיּוֹם קִדְשׁ וְלִמְחַר חוּל אַמ"ל אֵין עִירוּבוּ עִירוּבוּ וּמ"ש בִּיה"ש סְפִיקָא
הוּא וּמִסְפִּיקָא לֹא נִחְתָּא קְדוּשָׁה וְלֹא פִּקְעָא קְדוּשָׁה ע"ש וּפִירֵשׁ"י ו"ל הַיּוֹם קִדְשׁ וְלִמְחַר חוּל עַל
מַעוֹת שְׁיֵישׁ לִי בְּבִית וְהָרִיטְב"א ו"ל בְּחִי' דְּחָה פִירֵשׁ"י דְּהָא קִי"ל גְּבִי נְטִיעוֹת הָאֵלוּ קִרְבָּן עַד
שְׁיִקְצָצוּ דְּקְדוּשַׁת דְּמִים פִּקְעָא בְּכַדִּי ע"ש וְלִזְהָ י"ל דְּדַעַת רַש"י דְּהִלְכָה כְּבַר פְּדָא דְּאִפִּי קְדוּשַׁת
דְּמִים לֹא פִּקְעָא בְּכַדִּי וְכ"ד הָרַאב"ד ו"ל וְכ"כ הַמְח"א בַּה' צַדִּיקָה ס'ו י"ב אַבְל ק' דְּרַבָּא גּוֹפִיָּה
ס"ל בְּסוּגְיָין דְּקְדוּשַׁת דְּמִים פִּקְעָה בְּכַדִּי וְהֵתֵם בְּעֵינָא דְּרַבָּא הִיא וְאִמָּא הַנּוֹצְרָה רַש"י לְפָרֵשׁ עַל
מַעוֹת שְׁיֵישׁ לִי וְנ"ל בְּמַאי דְּק"ל לְמ"ש הָרֶשֶׁבַּ"א וְהִבִּיאוּ הָר"ן ו"ל בְּסוּגְיָין דְּכּוֹלָה סוּגְיָא אֶלִּיבָא דְּבַר
פְּדָא אַבְל לְרַבָּא וְאַבְיִי כּוֹלָה בְּרִייתָא ב'ק"ד וְזוּ וְאַצְ"ל קְתַנִּי וְלִדִּידָהוּ מְצִי הָדַר בְּיָה ע"ש דַּלְפ"ז
מַאי ק"ל לְרַבָּא שְׁם בְּעִירוּבִין וּמ"ש הָא שְׁנָא וְשְׁנָא דַּהַיּוֹם חוּל וְלִמְחַר קִדְשׁ פִּינּוּן דְּאִכְתִּי לֹא חֲזִיקָא
קְדוּשָׁה מְצִי הָדַר בְּיָה וְכִינּוּן שְׁכּוֹן כִּי אָמַר עֲרָבוּ לִי בְּהַ מוֹכְחָא מִקְלָתָא דְּהָדַר בְּיָה דְּאִי אִכְתִּי קִדְשׁ
הִיא לֹא מְהַנִּי עִירוּבוּ וְדַמְיָא לְמַאי דְּאִמְרַי' בִּירוּש' ב'פ"ג דְּקִדּוּשֵׁין וּפ' הַר"מ בַּה' עֲרֻכִין דְּכִי אָמַר
שׁוֹר זֶה עוֹלָה אַחַר ל"י וְהַקְּדִישׁוּ מוֹקְדֵשׁ דְּחֻזְרָה הִיא וְכַמ"ש לְוִלְכָה עִירוּבוּ עִירוּבוּ אַבְל כִּי אָמַר
הַיּוֹם קִדְשׁ וְלִמְחַר חוּל דְּלֹא מְצִי הָדַר בְּיָה אֵין עִירוּבוּ עִירוּבוּ וְאֵף דְּלִמְ"ד בְּקִדּוּשֵׁין אֵינָה חוֹזְרַת גַּם
בְּהַקְּדֵשׁ לֹא מְצִי הָדַר בְּיָה מ"מ קִי"ל כַּר"י ב'פ"ג דְּקִדּוּשֵׁין דְּגַבִּי קִדּוּשֵׁין חוֹזְרַת וּמַאי ק"ל לְרַבָּא
וּמ"ש וְכו' וְצ"ל דְּרַבָּא הָדַר בְּיָה וְס"ל כְּבַר פְּדָא אוּ מַאי דְּאָמַר בְּסוּגְיָין מִי קְדַמִּיתּוּ קְדוּשַׁת הַגּוֹף
לְק"ד לִישֵׁב מִקְלָתָהּ דְּעוֹלָא הוּא דְּאָמַר הָכִי אַבְל אֵיהוּ גּוֹפִיָּה ס"ל כְּבַר פְּדָא דְּלֹא פִּקְעָא בְּכַדִּי וְלֹא
מְצִי הָדַר בְּיָה וּמַעֲתָה נִחָא שְׁפִיר פִירֵשׁ"י דְּפִי לְמְחַר חוּל עַל מַעוֹת שְׁיֵישׁ לִי וְכו': וְדַע דְּמְבָנָאָר

בירוש' כפ"כ דמס' נזיר הלקה ט' דהא דאמרי' שור זה עולה לאחר ומכרו ונהקדישו בתוך ל"י מכור ומקדש דוקא דאמר הרי זו אבל אמר ה"ז עלי חלה קדושת עולה אחר ל"י ולפ"ז הו"מ הגמ' לאוקמה ברייתא זו לבר פדא באומר עלי דאפילו בר פדא מודה דבכה"ג פקעה קדושת שלמים וחלה קדושת עולה פיון דאמר עלי: דף ל ע"א הנודר מיורדי הים וכו' בירושלמי הנודר מיורדי הים אחר שלשים יום וקודם ל"י נעשו יושבי יבשה פלוגתא דרי"ש סבר בתר חלות הנודר אזלי ורע"ק סבר בתר שעת אמירה אזלי וכו' ה"ר"ן וקו"ל כרע"ק ע"ש ובלא"ה לאוקמתא דאב"י לקמן דפ"ט דמוקי מתני' דהתם אפי' פרי"ש ע"ש גם רי"ש מודה בהא מילתא דיורדי הים דבתר שעת אמירה אזלי ומ"ש ה"ר"ן ונ"ל שאין פן ויתבאר בפ"ב הוא לקמן דפ"ר ע"א דהוכיח שם דלפום גמרין שם דאחר שגירשה בעל בכלל בריות ואזלי בתר חלות הנודר ע"כ דאזלי בכה"ג בתר ל' בני אדם דהכל נכלל בין שעת אמירה בין שעת חלות הנודר דאל"ה מתני' דהתם פרי"ש ובדפ"ט מוקי מתני' כרע"ק ע"ש ואף דאב"י אוקמה גם פרי"ש מ"מ ע"כ ר"ן דאמר בעל בכלל בריות פשגירשה ל"ל אוקמתא דאב"י דלאוקמתא דאב"י גם לרי"ש בעל לאו בכלל בריות גם פשגירשה דבכה"ג מודה רי"ש דבתר אמירה אזלי וא"כ לאוקמתא דר"ן מתניתין דלא כמאן דהא יכול להיות שיהא הפל ברשות א' ולק"מ מה שהק' ה' קרבן העדה בפ' אלו נדרים הלקה ח' ע"ש והנה שם בירוש' אמרו דרי"ש ס"ל בתר הנודר ורע"ק ס"ל בתר האיסור וכן ל' הירוש' שם לעיל מזה מבואר מזה דל' בתר הנודר היינו חלות הנודר ובתר האיסור היינו בתר אמירה ותמהני מה' קרבן העדה בפ' בפרק השותפין הלקה ד' דאמאי דאיתא התם קונם שאני נהנה לפ' ולמי שאשאל עליו קאמר כמ"ד בתר האיסור ברם כמ"ד בתר הנודר נדר שנתתו הותר פולו ופי' הקה"ע דהינו פלוגתא דרי"ש ורע"ק דלרי"ש דאזלי בתר האיסור דהינו חלות הנודר אבל לרע"ק בתר הנודר דהינו בתר אמירה ונהי נדר א' ע"ש ונהפוך הוא ובעיקר פי' ל' הירושלמי הלז עיין להמח"א בה' שבועות סימן ט' ע"ש ועמ"ש ביו"ד סי' רכ"ח דין מ"ו ע"ש: ע"ב מדלא קאמר הנודר מן הרואין עיין בתוספות ומתחילת דבריהם נראה דאי אמר הנודר מן הרואין התמה היו סומין מותרין אלא דלפ"ז מה שהק' אח"כ דהא דלא קאמר הרואין למישרי דגים ליכא אפי' התחלת קשיא דכיוי דע"כ ס"ד דדגים ועוברין רואין את התמה א"כ אפי' אמר רואי תמה הוו דגים בכלל אי לאו דפי' רואי הוא שהתמה רואה אותן וא"כ אסור בסומין ועיין להט"ז סי' רי"ז סק"ל: משמע הכי ומשמע הכי ובגדרים הלך אחר ל' ב"א וכו' לפירש"י לכ"ע נולדים בל' ב"א דינלדו משמע אלא דטעמיהו דרבנן משום דכיון דאסר עצמו בשעתידין להולד כ"ש שנוולדו ולר"מ ל"ל האי כ"ש ולפי' ה"ר"ן פלוגתיהו בל' ב"א גופייהו היכי הווי ועיין להמש"ל ברפ"ד מה' שבועות שכ' בפלוגתא דחכמים ורע"ק ברפ"ג דשבועות דפליגי היכא דל' תורה סותר ל' ב"א לחכמים אזלי בתר ל' תורה ולרע"ק בתר לשון ב"א ע"ש ולפ"ז י"ל גם כן פלוגתיהו בהכי דלעולם דל' ב"א בנוולדים דינלדו משמע אלא דטעמיהו דרבנן דאזלי בתר ל' תורה פיון דסותר ל' ב"א וקרא דכל הבן הילוד עיין בהריטב"א ועיין לקמן בר"פ הנודר מן המבושל ובה"ר"ן ז"ל שם: דף ל"א ע"א אפי' נכרים נמי כ' התוס' הא סתם נכרים אין שובתין וסתם כותים שובתין ע"ש בת' ונראה ממשמעות דבריהם דקושיותם דנימא דהנכרים אפי' דאיכא דשובתין מ"מ הוא נדר מאנפה דסתמא אין שובתין ומותר בכלן כנר' ממשמעות דבריהם אף דאפי' לפ' בע"א אבל ק' למסקנ' דמצווין ועושין קאמר ונכרים גירי אמת אמאי הוצרך הגמ' לומר ונכרים אין מצווין הול"ל דאף דאיכא דעבדי פלגותם לא עבדי ועמ"ש לקמן אמתני' דקונם שאני נהנה לערלים ע"ש:מתני' אסור בישראל וכו' כ' ה"רא"ש בפ' וגרים נמי בכלל זרע אברהם וכו' אבל הנמק"י כ' יש גרים

לאו זרע אברהם מקרו אבל מקרו בני אברהם ע"ש וכ"כ הלבוש בא"ח סי' תקצ"ה ועיין בהלבוש
בי"ד סימן רי"ז: גמ' ביצחק ולא פל יצחק עיין מהרש"א בסנהדרין דנ"ט ע"ב ובתוס' בחולין דף
פ"ח ע"א ע"ש: מתני' שאני נהנה להו והו לי ינהה לאומות כ' ה"ר"ן בשם הר"א"ה דקמ"ל דלא הוי
נדרי שווא פיון דאפשר דנהנה לאומות משמע דאי אמר שאני נהנה לפריות הוי נדרי שווא ולא
חניל וכ"כ הנמק"י וכ' דאם נדר לזמן אפי' לפריות חניל ע"ש ומתני' דלקמן דף פ"ג ע"ב שאני
נהנה לפריות איכא לאוקמה בדקנין ועיין בגמ' שם: גמ' מהני' בזבינא דרמי על אפייה א"כ אימא
רישא וכו' דבזבינא דרמי על אפייה פשיט"ל דלא הוי הנאה דטרנונייהו אלא הנאה דמוכר ולכך
פרייה אימא דישא שפיר ועיין להלח"מ בפ"י ה"נ שכ' דהר"מ סמך אסוגיא דבתרא ולכך לא חליק
בין זבינא לזבינא וכו' ע"ש ור"ל לא חלק בין זבינא מציעא לזבינא חריפא אבל זבינא דרמיה על
אפייה פשיטא דהנאה דמוכר הוא ולא הוצרך לבארו ובזבינא מציעא הוא דהוצרך לתת טעם
להר"מ פיון שדינו משתנה בין דעת המקשה להמתיר ומה שה' הלח"מ לזה מדברי הר"מ בפ"ו
וכ' והוא בזבינא דרמי על אפייה ע"ש ט"ס נפל בדבריו וצ"ל בזבינא חריפא והדבר ממקומו הוא
מוכרע: ע"ב בהליכה חייב כ' רש"י מפני שהוא פנושא שוכר ר"ל ונשיאות שוכר זה עדיפא וחייב
אפי' באונסין ועיין מהרש"א בבתרא ע"ש ולפי זה אין צריך להגיה בפירש"י לעיל בד"ה אלמא
הנאת לוקח כמו שהגיה מהרש"א ז"ל פאן ע"ש: מתני' קונם שאני נהנה לערלים וכו' קונם שאני
נהנה למולין וכו' הא דאיצט' תרי בבי משום דמרישא לא שמעי' אלא שאין ערלי ישראל נק'
ערלים אבל שנק' מולים לא שמעי' אלא מסיפא והא דגוים נק' ערלים אפי' המולין לא שמעי'
מסיפא אלא שאין נק' מולין ולכך אצט' רישא והר"מ בפ"ז מה"נ הוסיף טעם אחר משום דכוננתו
על המצונין ונר' דהוצרך לט' זה לערלי ישראל דאין נקראין ערלין ונק' מולין דמקרא לא שמעי'
זה ועיין להמש"ל בפ"י מה' מלקים מ"ש בזה ומה שהק' שם אמאי לא אמרי' דכוננתו דנודר
ממצוה ועושה ויהא אסור בערלי ישראל כשנדר מן הערלים כדאמרי' לעיל משוכתי שבת ע"ש
נראה דשאני מילה דמצוה אחת וכי עביד מילה בתר הכי נקרא מן המולין ואפי' למפרע פיון
דמפטר מפרת למפרע ואע"ג דעבר אשהוי מצוה מדרבנן בעלמא הוא ועכ"פ נק' מולין וא"כ פי
שרי' ליה בערלי ישראל כל שפול בתר הכי מעל בנדר למפרע ול"ד לשוכתי שבת דאיסורא דעבד
עבד ואפי' דמקיים בתר הכי מצוה אחריתי היא ולא נקר' שוכתי למפרע ויש מי שתי' עוד דכוננת
הנודר על פללות האומה וכמו שהק' התוס' לעיל במאי דפרייה הגמ' גבי משוכתי שבת אפי' נכרים
נמי ע"ש ונכון הוא: ומה שהק' המש"ל מכאן לדעת הר"מ דבני קטורה חייבין במילה ותי' משום
דנתערבו באומות ולא מחית נפשיה לספיקא ע"ש ק' מרישא אמאי אסור במולי האומות הא ב"ק
נתערבו בהן ולא מחית נפשיה לספיקא וי"ל דא"כ ממאי אסר עצמו הנודר והיכא דמוכחא מילתא
מחית נפשיה לס' ועוד דודאי קי"ל מחית נפשיה לס' אלא דבסיפא שאני דרובא להיתיר' נכלל
בכלל ס' נדרים להחמיר ול"ק מה שהק' ה' שמחת יו"ט סי' ע"ב ממתני' לעיל דף י"ט ועמ"ש בחי'
שם אבל ק"ל לפ"ד המש"ל דבני קטורה קושטא דמולין איקרו אי ידעי' להו הא ממשתנתו מוכח
דקושטא הוא דקרא דכל הגוים ערלים לאו ערלי לב אלא ערלים ממש וכדקא' ראב"ע מאוסה
הערלה וכו' והיכי פלל כל הגוים ערלים הא איכא ב"ק דלאו ערלים מקרו ובקרא לא שייכא לתא
דתערובת ודע דבעיקר משנתנו דמייתי קרא דכל הגוים ערלים לאו כחיי דאפי' מולין מקרו ערלים
משום דהאיכא בהו דמלו וכדכ' ה"ר"ן ז"ל ק"ל דנימא דרובא פכולה דהא מוכח בפ"ק דהוריות
ד"ג ע"ב דאפי' היכא דכתיב כל רובא פכולה ע"ש בפסוגיא וי"ל ודע דרש"י פי' ערלי ישראל
דמשנתנו במת אחיו וכו' משמע דערל שאינו באונס נק' ערל ואין נר' פן מדברי התוס' בע"א דכ"ז

בד"ה איפא ע"ש: דף ל"ב ע"א פן ג"ש הפיר אברהם את בוראו וכו' מוכח מכאן דבשנה הר' הוא
שהפיר את בוראו דחושבן עק"ב הפיר את בוראו אבל בילקוט פ' עקב איתא למען ירבו ימיכם
וכו' פימי השמים על הארץ ת"ק שנה פנגדו שנות אבות העולם תק"ב שנה דל ב' שנים שלא
הפיר את בוראו נשארו ת"ק פימי השמים על הארץ ע"ש הרי דב' שנים הוא שלא הפיר והוא
הפך הגמ' הקא ונר' דבתוך שנה שלישית הפיר את בוראו וקרא דעק"ב לא חשיב אלא שנים
שלימו' ובילקוט הק' בש' שלישית לא הפיר וחשיב שנה ג' עם השנים שהפיר פיון דבתוכה הפיר:
דף ל"ג ע"א אלמא אברוחי ארי בעלמא וכו' בגמרא בכתובות אמרי' בשלמא שוקל את שקלו
פדתנן תורמין על מי שעתיד לגבות וע"ש בפירש"י ולפ"ז נראה דגמ' פאן אפורע חובו קאי וכ"נ
מדברי התוס' שכ' דמתני' בחוב דמזונות איירי לאוקמתא דר' אושעיא ע"ש וע"כ בשוקל שקלו
א"צ לאוקמה פדתנן אבל ה"ר"ן כ' דבלא"ה יש לו חלק בקרבנו' פדתנן וכו' מאי אמרת הא מהני
ליה אברוחי ארי ע"ש נר' דבייש לו חלק בקרבנות לחודה לא סגי ואין נראה פן מסוגיא דכתובות
וצ"ל דגמ' שם ה"ק בשלמא מצד חלק בקרבנות ניחא אלא מצד פורע חוב והיינו פורע חוב
דשקלים הא מהני ליה וה"ר"ן לקמן שכ' דהגמ' לא ס"ל פירוש' דבחוב כ"ע מודו מדלא אוקמה
ככ"ע ע"ש לא מצי למימר משום שוקל את שקלו משום דאפתי לרבא דאמר בע"מ שלא לפרוע
ק דאפי' חוב ממש לכ"ע שרי ולכן תפס ה"ר"ן בלישניה לשון אוקמתא דרבא דמאוקמת' דר"א
ליפא לאוכוחי מידי ועוד נר' דמאוקמתא דר"א ליפא לאוכוחי דע"כ חנן היא דהא במתני' לקמן
דל"ח קתני ון את בניו ואת בנותיו ודחיקא לו' להעדפה כמ"ש שם הרא"ש לאוקמתא דרבא אבל
מאוקמתא דרבא הוכיח ה"ר"ן ז"ל שפיר: ע"ב חנן אומר וכו' בירוש' הביאו ה"ר"ן אפי' בב"ח דוחק
והוכיח פן משוקל את שקלו וממקריב עליו קיני וכו' חטאות ואשמות ע"ש והש"ך ח"מ סימן
קכ"ח סק"ג כ' דמסק' הירוש' דדוקא ב"ח שאינו דוחק ופי' מ"ש בירוש' בטר הכי לא בשלא נכנס
בידו פלום הוא לדחות הראיה משוקל וממקריב דאיירי בשנכנס ליד פהו ר"ל לשפך הביא חטאות
ואשמו ליד פהו ואבד וכן פכר הפריש שקלו ואבד דבכה"ג א"ח באחריותו ע"ש ותמהועליו ה'
תומים שם וה' קרבן העדה בכתובות פרק י"ג הלכה כ' דבחטאו' ו' ואשמות חייב באחריותו עד
שיקריבנו ע"ש ולא ראו דברי רש"י במעילה די"ט דלר"ש פיון שהביאו לעזרה שוב אינו חייב
באחריותו בחטאת ע"ש גם מה שהק' הקה"ע הא קי"ל חייבי חטאות ואשמות אין ממשפניו אותן
ע"ש פכר כ' התוס' בפ' אמרו לו דף י"ב ע"א בד"ה א"ד דדוקא אי אמר לא ניחח לי בכפרה אין
ממשפניו אבל אי ניחח ליה בכפרה ממשפניו אותם ע"ש והכא ע"כ בדניחח ליה איירי מדמקריב
עליו דהא לרצונו בעי: והנה הקה"ע שם פי' אוקמתא דרבא בלנה ע"מ שלא לפרוע דר"ל דבשע'
שלוה דעתו שפיסיסו שיימחול לו לאפוקי ב"ח דוחק דאל"ה לאו עסיקינן שילנה לו ע"מ שלא
לפרוע ע"ש ועפי"ד ניחח אצלי מ"ש התוס' בקמא דק"ט ע"א בד"ה לנה דברייתא דהאומר
לחבירו דקתני לנה וב"ח באין ונפרעין לפיר"ת דדוקא במזונות אשה הוא דאמר חנן ע"כ לאוקמה
בשלוה ע"מ שלא לפרוע וא"ת וכי בשופטני עסיקינן וכו' ע"ש דס"ל אף על גב דבשמעתין אמרי'
גזרי' ע"מ שלא לפרוע פלל דהיינו לרבנו וה"ה לחנן לפיר"ת ה"ד דגזרי' אינו דוחק אטו דוחק
דכולהו שכיחא אבל בלנה ע"מ שלא לפרוע פלל דהיינו שהלנה הלנה לו ע"מ פן מילתא דלא
שכיחא היא ולא גזרי רבנו ולכן ק"ל וכי בשופטני עסקי' אבל בגמ' בשמעתינן לא ק"ל פלל והגמ'
בשמעתין ניחח ליה לאוקמה במזונות אשה לפיר"ת כחנן מלאוקמה בשופ' אבל ברייתא דהאומר
לחבירו בהכרח לאוקמה בכה"ג: פתב הרדב"ז ח"ב סי' תקס"ז דאם המודר חייב למדיר מותר
למדיר למחול לו החוב פי היכי דשרי לפרוע חובו דגם הוא הארי יכול להכריע עצמו דדוקא

במזונות אשה ה"ה דאינו יכול למחול אלא דלא קי"ל בר"ת ושרי למחול פי היכי דשרי לפרוע חובו ע"ש וק"ל ה"ה במחזיר אבידתו אוקמנא לקמן בנכסי מחזיר אסורין על בעל אבידה והמחזיר גברא יקירא דא"י בעל אבידה לעפכם לעצמו אלא תפול הנאה להקדש ונהרי פשמחזיר לו האבידה ש"ל מחזיר ולא מהנייהו אלא מחילת הש"כר ומ"ש מחילת חוב ממחילת הש"כר וי"ל: כתב הרדב"ז ח"א סי' ר"ן דלחנן דפטור בפורע חובו ש"ח פטור אפי' בדיני שמים ע"ש ולפ"ז אפי' אי תפס מפקי' מיניה ועיין בפ"ו בח"מ סי' קכ"ח: דף ל"ד ע"ב ואמר פ"ר זה הקדש כ' התוס' בקונם איירי והא דלא אמרה רבא למילתיה בהקדש ממש משום דבעי' שו"פ אבל בקונם אסור אפי' בפחות משו"פ ע"ש נר' דבנדאי בהקדש אפי' בפחות משו"פ אית ביה איסורא מדין חצי שיעור ובקונם בפחות משו"פ לית ביה קרפן למ"ד יש מעילה בקונמות ולענין מלקות הוא דקאמרי דבהקדש אינו לוקה אלא בשו"פ ובקונם אפי' בפחות משו"פ ועיין בגמ' בשבועו' דכ"ב ע"א ובתוס' שם ע"ש ועיין לה' מוצל מאש קצבי: הק' התוס' הא אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם וכו' ע"ש ואף דכבר כ' דבקונם איירי ובקונמו' אדם אסור דבר שלב"ל על עצמו ורבא קאמר נטלה לאוקלה וכו' נטלה להורישה וכו' מ"מ מדנקט רבא פ"ר זה הקדש לשון דקונם פללי מוכח דהוי הקדש אכ"ע דאל"ה הול"ל פ"ר זה עליו הקדש פ"ר דלא מצי לאסור אלא ע"ע: דף ל"ה ע"א בתנאי קונם וכו' ה"ר"ן כ' דקי"ל מעילה בקונמות וכ"פ הר"מ בפ"ד מה' מעילה והמש"ל נסתפק אי דוקא באמר לשון קונם אבל בל' אסור ל"ד להקדש ע"ש והנה ה"ר"ן בפ"ג דשבועות ד"ך כ' דאין נדרים חלין ע"ד מצוה לקיים אפי' לריב"ב דשבועות חלין שאני שבועות דאית בהו קרפן אבל נדרים אין בהם אלא לאו ע"ש והוא תימה דהא פ"ר דיש מעילה בקונמות וכן ראיתי מק' ואפשר דה"ר"ן פשיטא ליה דדוקא בל' קונם הוא דיש מעילה ומדי' הקדש אבל בל' איסור ונדר אין בהם קרפן ושם בפ"ג דשבועות בכה"ג הוא דאיירי ועיין לה"ר"ן לעיל דף י"ז ע"א סוף שמעטא דיש נדר בתוך נדר דכ' טעם אחר עיין שם: ע"ב הני בהני שלוחי דרחמנא וכו' כ' ה"ר"ן ז"ל דאף על גב דלא איפשי' בעיין נקטי' למפשט' מדרב הונא בקידושין דשלוחי דרחמנא והגמ' לא בעי לפשוט מדברי אמוראי ע"ש וזה דעת הר"מ ז"ל בפ"ו מה"נ שכ' מותר שמעון להקריב קרבנות ראובן שהפנה' שלוחי דרחמנא ואינם שלוחי בעל הקרפן ע"ש וק"ל דבפ"א מה' עבודת יו"ה כ' היו משביעין אותו עיו"ה כ' ואמר' לו אישי כ"ג אנו שלוחי ב"ד ואתה שלוחינו ושלית ב"ד משביעין אנו עליה וכו' והוא לשון המשנה בפ"ק דיומא ובגמ' שם די"ט אמרי' עלה לימא תהוי תיובתא דאמר שלוחי דרחמנא ומשני ה"ק ליה אנו משביעין ע"ד וע"ד ב"ד ע"ש וכיון דהר"מ פ' שלוחי דרחמנא לבד היכי פ' פלשון המשנה ולא כדמשני לה בגמ' וע"ש בפירש"י ז"ל והנה התוס' שם כ' לחד תי' דר"ה דאמר שלוחי דרחמנא לאפוקי דלא אמרי' שלוחי דידן דוקא והגמ' מבע"ל אי שלוחי דידן נמי או שלוחי דרחמנא דוקא ע"ש וק"ל בפ"ז מאי פריה בגמ' שם תהוי תיובתא דר"ה נימא דשלוחי דידן נמי וא"ש לשון המשנה וצ"ל דהגמ' שם פשיט"ל דשלוחי דרחמנא דוקא קאמר רב הונא אבל לפום מאי דמבע"ל בשמעתין אי שלוחי דידן נמי אה"נ דאתי שפיר לשון המשנה ומ"מ הר"מ ע"כ דלא ס"ל אלא כתי' קמא שכ' התוס' ואיפא למידק במאי דס"ד דגמ' דשלוחינו ממש קאמרי אמאי צריה שבועה הא פ"ר דלא עשאוהו שלית אלא להקטיר מבפנים אי משני לא עשה ולא כלום ותייב מיתה על עבודה פסולה דזה דומה לכהן שעשה שלית לקדש לו אשה גרושה סתם והלה וקדש לו אשה פשרה דנדאי אין קידושיו קידושין וצ"ל דמילתא נתירתא עבדי דבלא"ה במאי דפריה תרתי ע"ד וע"ד ב"ד מילתא נתירתא היא וכה"ג אמרי' בגמ' גבי משה שהשביע את ישראל וא"ש בזה דלכאורה מה מועיל במה שאומרים לו אתה שלוחינו וכו' אלא

דה"ק אפה שלוחינו וכאשר השנה הו"ל עבודה פסולה ועוד אנו משביעין עליה במי ששפן את שמו בבית הגה: שם הפל צריכין דעת חוץ ממח"כ כ' ה"ר"ן ו"ל דבכולהו כ' תורה וכו' והגי פיון דאין באין לכפרה א"צ דעת אבל כל שצריכין כפרה על חטא צריה דעת ע"ש נר' דהנכרח לו' פן משום דק"ל אמאי לא ילפי' שאר קרבנות ממח"כ במ"מ וקא דכ' דבכולהו כ' תורה דמשמע דלא ילפי' מח"כ מהדדי משום דק"ל דאיכא שום פירכא אבל מבינינא דכולהו מח"כ ילפי' שפיר שאר קרבנות אי לאו טעמא דבאין על חטא ומדבריו למדנו דקרבנות דנדר או נדבה דאין באין על חטא ילפי' להו שפיר ממח"כ וא"צ דעת ועפ"ז ל"ק מה שהקשה הצ"ק במנחות דע"ג דאמאי לא פשיט דבהגי שלוחי דרחמנא מברייתא דאיש איש לרבות את הנכרים שנודרין נדרים ונדבות א"צ דעת ולא בעי' שליחות ועפ"ז י"ל מה שהק' הרשב"א ו"ל בחי' וה"ר"ן לקמן מדתנן בשקלים ומייתי לה בקדושים דנ"ה בהמה שנומצאת מירוש' למגדל עדר זכרים עולות נקבות זכחי שלמים וקא בעי' דעת ע"ש ועפ"ה י"ל דעולה ושלמים אין באין לכפרה דגם עולה עיקרה דורון וא"צ דעת וקזה י"ל מה שהק' התוס' שם בקדושים אמאי דפריה ודילמא אשם וכו' אמאי לא מייתי ומתנה ע"ש די"ל דכוננת הגמרא דילמא אשם ובאשם צריה דעת ובכור ומעשר נמי דמייתי פדאי' שם אין באין לכפרה וא"צ דעת אף ק' הגמ' לקמן דפריה ממתניתין דהפגנים שפיגלו וכו' אמאי לא מוקי לה בנדרים ונדבות דא"צ דעת ומזידין חייבין אפי' בנדרים ונדבות כמ"ש הפארי בסוגין לקמן ועיין להמש"ל בפ"ו מה' חובל ומזיק ע"ש ומזה מוכח דאפי' בנדרים ונדבות צריכין דעת דלא כדמשמע מדברי ה"ר"ן ועיין בערכין דכ"א ע"ב ע"ש וקא דלא מוקי למתניתין דהפגנים שפיגלו במקוררי כפרה י"ל דבמח"כ גם שוגגין חייבין דטעמא דשוגגין פטורין כדי שיודיעו פדאי' בפ' הניזקין ובמח"כ ודאי יודיעו כדי שלא להניחו באיסור כל ימיו וכו' ג' כ' התוס' בפ' השולח גבי אשה דנשאת אין מדירין אותה ע"ש ובהכי ניחא דפריה מברייתא דשוגגין פטורין ולא ממתני' וא"צ למ"ש הראשונים שם ע"ש ועוד ק' ע"ד ה"ר"ן דמגמ' בסמוך דפריה אלא מעתה יביא אדם פסחו על חבירו וכו' משמע דפסח צריה דעת אף דאין בא לכפרה וי"ל: הרב קרפן העדה בפ"ב דמס' נזיר ה"ב הק' חטאת ונזיר אמאי צריה דעת הא האב מדיר את בנו בנזיר ומביא קרבנותיו ע"ש מה שנדחק וא"צ דשאני התם דהאב עצמו קבל הנזירות לבנו והוי הוא עצמו בעל הקרבן ול"ד למח"כ: שפן אדם מביא קרבן על אשתו כ' הרא"ש וה"ר"ן דאם חללה שבת מביא קרבן עליה ודוקא בנדרים ונדבות ע"ש וכ"מ בגמ' לקמן דאם אכלה חלב מביא עליה קרבן ותמהני מבריית' דספרי והביאה הר"ש בפ"ד ממס' נגעים דדריש ויהביא קרבנה לטהרה ולא לכפרה הפך הסוגיא שא על הר"ש דלא זכר מסוגין פלל: הק' התוס' אמאי קי"ל אר"י הא ברייתא היא בנדה זאת תורת הגזב וכו' ע"ש ונר' דמברייתא י"ל י"ל דוקא בזב אבל תורת היולדת אצטרף לכדדרשינן בכריתות ד"ט ע"ב אבל ר"י קאמר פל מח"כ ויולדת בכלל וע"כ דדרשי' תורת היולדת בין גדולה בין קטנה: דף ל"ו ע"א אלא שפיגולן פיגול וכו' כ' הרא"ש דאי ממתני' הו"א מררבנן וצ"ל לפ"ד דהא דלא פריה מקרא דפיגול משום דאיכא לאוקמיה בקרבן דכהן גופיה אבל דחבריה אינו יכול לפגל ועיין בפ' הניזקין דנ"ה ע"ב דאמרי' פל שבידו מהימן שהרי כ"ג ביו"ה כ' אי אמר שפגל נאמן וכתבו התוס' משום דקרא בכל ענין מיירי וילדברי הרא"ש ק' אבל לפי ה"ר"ן ו"ל ניחא שפיר: דאמר קרא לא יחשב וכו' משמע דוקא גבי פיגול דגלי קרא אבל שאר פסולין כגון שלא לשמה בחטאת וכיוצא אין בידו לפסול קרבן חבירו אם שוגג הוא לפי ה"ר"ן ולפי' הרא"ש אפי' מזיד ומתניתין דריש זבחים י"ל במזיד לה"ר"ן ובקרבן דידיה להרא"ש ואיכא למיזק בבעיין דקאמר נ"מ לנודר הנאה אמאי ל"ק נ"מ לפיסול שלא לשמה בשוגג דאי שלוחי

דין לא מִיפְסֵל ולפמ"ש הַרְשָׁב"א ו"ל בְּסוּגְיֵין דְּאַפְיָגוּל הוּא דק"ל אַבְל הוּא פְּסוּל בלא"ה דהו"ל נוחר נִיחָא שְׁפִיר דְּלִיפ' נְפֻקוּתָא בִּין פְּסוּל שְׁלֵא לְשִׁמוּ לְנוּחַר אַף מְדַבְרֵי הָר"ן אִין נִרְאָה פִּן מְדַהוּצְרָה לִיתָן טַעַם לְמֵאֵי דְפָרִיף מְבַרְיָן וְלֵא מִמְתְּנִי: אַלְמָא אָמַר ר"א וכו' מִפְּאֵן מוּכַח דְרַבְּנָן ל"פ עֲלֵיהּ דר"י בְּהָא מִקְלָתָא דאל"ה נִימָא ר"א כְּרַבְּנָן ור"י כר"י וְעֵינֵין לַהֲר"מ בַּפ' יו"ד מַה שְׁגָגוּת וְלַהֲכ"מ שְׁם ע"ש.

מ"ש הַתּוֹס' דְּהָא דְלָא פָּרִיף מר"י גוּפִיָּה מְשׁוּם דִּיל עַל פְּהֵן הַמְקָרִיב ע"ש אִינוּ מוּבָן דמ"מ קְשִׁיָּא בְּדַבְרֵי ר"י בְּכַהֵן הַמְקָרִיב גוּפִיָּה מ"ש חֲטָאֵת חֲלָב מִמַּח"כ גַּם מ"ש בְּדַבּוּר שְׁאַחֲרֵיו ט"ס נָפַל בְּדַבְרֵיהֶם ע"ש וְעֵינֵין בְּהָר"ן ו"ל מַה שֶּׁהִק' מִבְּהִמָּה שְׁנַמְצָאֵת מִירוּשָׁלַם וכו' ועמ"ש בְּדָף הַקּוּדָם ע"ש: אַלְמָא אָמַר ר"א הַפְּרִישׁ פֶּסַח וכו' עמ"ש בְּזָה בַח'י פְּסָחִים דפ"ח ע"א: ע"ב אֶלָּא אֲדַעְתָּא דְנִפְשֵׁיָּה הַרְשָׁב"א ו"ל כ' דְּאַתְיָא אַבְל הָר"ן ו"ל כ' דְּאַתְיָא אֶפִּילוּ בְּרַבְּנָן וּש"ה דְּאַדְעָתָא דְנִפְשֵׁיָּה קַעְבִּיד מְשׁוּם דְּלִית לֵיהּ ט"ה ע"ש וְלִשְׁי' ר"ת שְׁכ' הַתּו' לְעִיל דְּאַפִּי לְחֻנָּן דְּנֻקָּא בְּמִזּוּנֵי אִשָּׁה דְּהִיָּתָה מְצַמְצָמָת עֲצָמָה אַבְל פּוֹרַע חוּבוּ אָסוּר עכ"ל פְּדַבְרֵי הָר"ן ו"ל גַּם לַפּמ"ש מְרָן בַּב"י בְּסִי רכ"א לִינְשֵׁב דְּבָרֵי הָרָא"ש ו"ל שְׁהִבִּיא אֲוִקְמָתָא דְרַבָּא דְלְעִיל דְּגַבִּי מְוָדָר הִנָּאָה אֶפִּי לְחֻנָּן אָסוּר צ"ל בַּפִּי הַסּוּגְיָא בְּדַבְרֵי הָר"ן וְהִנָּה לְקַמָּן גַּבִּי בַּעֲיָא דַּט"ה שְׁל מִי דְקָאָמַר בְּתוֹרָם מְשָׁלוּ אִי ט"ה דְּבַעַל הַפְּרִי הָא קָא מְהַנִּי לִי פִי הָר"ן דְּמַהַנִּי לִיהּ הִנָּאָה דַּט"ה וְהָא דְלָא פִי דְמַהַנִּי לִיהּ דְּפוֹרַע חוּבוּ פִּינָן דַּט"ה לְבַעַל הַפְּרִי מְשׁוּם דַּא"ה לָא פָּרִיף מִיַּדִּי דַּמ"ל פְּחֻנָּן אַבְל לִשְׁי' ר"ת שְׁפַתְבְּתִי יֵשׁ לְפָרֵשׁ בַּפְּשִׁי הָא קָא מְהַנִּי דְּפוֹרַע חוּבוּ דַּלְכ"ע אָסוּר וְלִשְׁי' זֹו נִיחָא מַה שֶּׁהִק' הָרָמֵן דַּמ"ז גַּבִּי הַדִּיר אֵת בְּנוּ בְּחִיָּו וּבְמִוְתוֹ דְּקַתְּנֵי אִינוּ יוֹרְשׁוּ אַבְל נִוְתָן לְבָנָיו דְּהִיכִי נִוְתָן לְבָנָיו הָא אִיפָּא ט"ה פְּדַאָמְרִי גַבִּי תוֹרָם מְשָׁלוּ וכו' ע"ש דְּלִפִּי שִׁיט' זֹו הִנָּאָה דַּט"ה לָאו הִנָּאָה הִיא פְּלָל אֶפִּי גַבִּי נְדָרִים דַּט"ה אִינָּה מְמוֹן וְעַל הִנָּאָת פּוֹרַע חוּבוּ הוּא דְפָרִיף הָא קְמַהַנִּי לִיהּ וְלַפ"ז שְׁרִי שְׁם לִיתָן לָהֶם וְלֵא לְהִרְאוּת לָהֶם לְבַד כַּמ"ש הָר"ן שְׁם וְעֵינֵין בַּפו' וְעִפִּי"ה נִיחָא לִי מַה שֶּׁהִק' מַהֲרִיט"א ו"ל בַּס' ג"מ ד"ך ע"ג עמ"ש ה' מַעֲשֵׂה חֲטִיָּה דְּנֻקָּא הִיכָּא דְמוּכַח דְּאַחְשָׁבָה הוּא דַּט"ה מְמוֹן דְּהָרִי בַּגַּמ' הַלְזוּ קָאָמַר הָא קְמַהַנִּי לִיהּ וְהִינּוּ דְטוֹבַת הִנָּאָה מְמוֹן אַע"ג דְּלָא מוּכַח דְּאַחְשָׁבָה וְלִשְׁי' ר"ח דְּמִי לְשַׁאָר מִקְּלֵי עַש"ב וְעִפִּי"ה אִין שׁוּם הוּכְחָה מְסוּגְיֵין וְעֵינֵין לַהֲמַח"א ה' טוֹבַת הִנָּאָה: וְהִנָּה הַר"מ בַּפ"ד מַה תְּרוּמוֹת פ' דְּאִין צָרִיף דַּעַת וְט"ה שְׁל תוֹרָם וּבַפ"ו מַה נְדָרִים פְּשָׁהֲעֵתִיק דִּינָּא דְּמַתְּנִי דְּתוֹרָם אֵת תְּרוּמוֹתָיו כ' בְּאוּמַר פֶּל הַרוּצָה לְתוֹרָם וְלִפִּי הַסּוּגְיָא לָא סְלִיק שְׁפִיר וְע"ש לַהֲלַח"מ וְסַבּוּר הִיִּיתִי לו' דְּמֵאֵי דְמוּכַח מִן הַסּוּגְיָא דְּאִי א"צ דַּעַת י לְתוֹרָם אֲתֵיָּא מַתְּנִי בְּתוֹרָם מְשָׁלוּ שְׁפִיר הִינּוּ מְשׁוּם דְּאוּקִי לָהּ פְּחֻנָּן דְּפוֹרַע חוּבוּ שְׁרִי אַבְל לְרַבְּנָן דְּפוֹרַע חוּבוּ אָסוּר ע"כ לְאוּקְמָה בְּאוּמַר פֶּל הַרוּצָה אַף הַר"מ בַּה' נְדָרִים פ' דְּפוֹרַע חוּבוּ שְׁרִי גַבִּי מְוָדָר הִנָּאָה ע"ש וּבַעֲקִיר פ' הַר"מ דַּא"צ דַּעַת אַע"ג דְּבַעֲיֵין לָא אִיפְשִׁי וְע"ש לַהֲר"מ וּכְבָר בְּיָאָר דְּבָרָיו בַּב"י סִי שַׁל"א ע"ש וְהַמְשַׁל כ' בְּשֵׁם הַרִיטְב"א דְּאַיפְשִׁי מַגַּמ' בַּפ"ק דְּבַכּוּרוֹת דִּי"א דְּהַפּוּדָה פ"ח שְׁל חֲבִירוֹ פְּדִינוֹ פְּדוּי וְתַמָּה עַל הַתּוֹס' שְׁם ע"ש וְדַבְרֵיהֶם בְּרוּרִים דַּר"ל בַּפ"ח לָא בַּעֲי' בְּעֵלִים פֶּל אֶלָּא פֶּל הַרוּצָה לְפָדוּת הַרְשׁוּת בְּיָדוֹ דְּלָא קָפִיד קָרָא בְּבַעֲלִים וְע"ש לַה' הַלְכוֹת יו"ט עַש"ב וְהִנָּה הַמַּק' דְּפָרִיף בְּבַעֲיָא דַּט"ה שְׁל מִי מַמְתְּנִי וְלָא ס"ד לְאוּקְמָה בְּאוּמַר פֶּל הַרוּצָה ע"כ דַּס"ל דְּאִין צָרִיף דַּעַת וְאַפְשָׁר שְׁעַל זֶה סַמָּךְ הַרְמְב"ם ו"ל דַּפ' אִין צָרִיף דַּעַת.

בְּאוּמַר פֶּל הַרוּצָה לְתוֹרָם וכו' כ' הָר"ן ו"ל אַבְל פֶּל הִנּוּ אִינוּ מְפָסִיד לָא הִנּוּ שְׁלִיחוֹת אֶפִּי גַבִּי תְרוּמָה דְּהָא אִינוּ מְחַנְיָב לְפָרוּע לו' ע"ש מוּכַח מְדַבְרֵיו דְּכָל הַרוּצָה לְזוּן מְחַנְיָב לְפָרוּע לו' דַּאל"ה גַבִּי תְרוּמָה נְמִי לָא הִנּוּ שְׁלִיחוֹת כְּמוֹ פֶּל הִנּוּ אִינוּ מְפָסִיד וְאַע"ג דְּמְחַנְיָב לְפָרוּע לו' גַבִּי נְדָרִים

שרי ולכאורה ק' שהרי כ' ה"ר"ן לקמן דמ"ג גבי הולך אצל חנוני דאי מחוייב לפרוע לו גבי מודר נמי אסור דשליחותיה קעביד ע"ש וצ"ל דש"ה דמדבר עם החנוני עצמו ובר"פ המדיר דפריה ופרנס לאו שליחותיה קעביד ומשני באומר כל הון אינו מפסיד הומ"ל באומר כל הרוצה לזון דהוי רבונא טפי לפ"ד ה"ר"ן ועיין בתוס' בסוגיין: ונהגה בי"ד סי' רל"ה כ' הפרישה דמחוייב לפרוע לו וכ"כ באה"ע סי' ע"ב והט"ז שם בסי' רל"ה ובסי' דכ"א תמה עליו בזה דאי מחוייב לפרוע לו אסור במודר דשליחותיה קעביד וע"ש להש"ה וכולם לא ראו דברי ה"ר"ן בשמעתין דכ' בהדיא בכל הון אינו מפסיד אינו מחוייב לפרוע וגם מתבאר מדבריו דלא תליא הא בהא דאפי' מחוייב לפרוע לו שרי גביה מודר הנאה ושאינה היא דחנוני וכדכתבנא ומה שהוכיח הט"ז מגמ' דפ' המדיר ע"ש אינו מוכרח ועיין לה' נתיבות משפט דרמ"ה שגם ממנו נעלמו דברי ה"ר"ן הללו ונדע שאני תמי' על הפוסקי' בסי' רכ"א שלא ביארו דאפילו אמר כל הרוצה דשרי אע"ג דהוי שליחות גבי תרומה וגם דמחוייב לפרוע אף על פי כן שרי במודר הנאה דהוי רבונא כמו שנתבאר: פתבו התוס' בגיטין דס"ו ע"א בד"ה בל וכו' אף על גב דשרי במודר הנאה לו' כל הרוצה וכו' לאו משום דכי אמר הכי לאו שליחותיה קעביד דבתרומה בעי' שליחות אלא לענין מודר הנאה דוקא לא חשיב שליחות שיחשב בכך כמסהה ליה פיון שלא צוה לו לעצמו עכ"ד ותמהני דבגמ' בר"פ המדיר פריה ופרנס לאו שליחותיה קעביד ומשני באומר כל הון אינו מפסיד ופריה וכה"ג לאו שליחותיה ונהתנו כל השומע קולי יכתוב ע"ש ולפ"ד התוס' מאי פריה הא אע"ג דהוי שליחות גבי גיטין ותרומה גבי מודר הנאה שרי כמו כל הרוצה לתרום וכו' ונראה ליישב במ"ש הב"ח בסי' רכ"א דא דאפי' מדבר עם היחיד ואמר כל הון אינו מפסיד פיון דלא ייחד לו הדיבור שרי ע"ש שדקדק פן מדברי הטור גבי פרנס ומעשה י"ל דמ"ל להגמ' מדקתני יעמיד פרנס משמע דמדבר עם הפרנס ומוקמי' לה באומר כל הון וכו' דהיינו באומר לפרנס פן וילהי פריה מ"ש מפל השומע דכל עצמן של התוס' דמחלקי דבמודר הנאה זו שרי הוא מטעמא פיון שלא צוה לו לעצמו וה"ד בכל הרוצה וכו' אבל במדבר עמו ואומר כל הון הוי כמו שצוה לו לעצמו והוי כמו כל השומע קולי אף התי"ט שם כ' דבאומר ליחיד כל הון אינו מפסיד אסור ולפ"ז הדק"ל בדברי התוס' ועיין בתוס' בשמעתין במ"ש בשם ר"י ע"ש.

ודע דהתוס' לעיל דל"ה במאי דהוכיח ממתני' דמקריב עליו דהוי שלוחי דרחמנא הק' נוקמה באומר כל הרוצה להקריב דשרי במודר הנאה ותי' דמ"ל דמתני' מייירי אפי' במודר הנאה בכל הפהגים דכה"ג אסור באומר כל הרוצה וכו' ע"ש ויש להבין מה בין זה לזה דהיא דפ' המדיר דהתם נמי פיון שהוא מודר הנאה מאשתו העושה שליחות באיסורה עושה ועוד אי מ"ל דמתני' דמקריב עליו איירי בכל גוונא אפי' במודר מכל הפהגים א"כ גם סיפא דמתני' דתורם את תרומותיו בכל גוונא איירי אפי' במודר מכל ישראל והגמ' מוקי לה באומר כל הרוצה לתרום: דף ל"ז ע"א אם היה גדול מלמדו לו ולבניו מקרא פירש"י דלא בעי שימור לבניו פיון שאביהו עמהו ע"ש נראה דדעתו דלמ"ד פיסוק טעמים אין שום חיוב על האב לשפוך מלמד לבניו ולקח שרי ללמד בניו מקרא אבל משום שכר שימור חיובא רמיא על האב לשמור את בניו ולקח בעי' שיהא אביהו עמהו ולפ"ד ניקח שפיר מאי דקאמר הגמרא בסמוך אלא למ"ד שימור אמאי אין קורין בתחילה ואמאי שונין וכו' דר"ל דק' ממ"נ דאי אביהו עמהם אמאי אין קורין בתחיל' ואי אין אביהו עמהו אמאי שונין וה"ר"ן ו"ל נדחק בפי' אבל ק' לשי' רש"י ו"ל במאי דקאמר אימא סיפא וכו' קטן בר בנים הוא וכו' ואמאי לא פריה עדיפא מנה אפי' אי בר בנים הוא אפי' מחוייב ליתן שכר שימור פיון דלא ס"ד שאביהו גדול והיה עמהו ועיין בר"פ ו' סורר דר"ח ס"ל קטן מוליד ומוכח התם מן

הסוגיא דלר"ס קטן בן ט' שנים ויום א' מוליד ע"ש ולפ"ז ק' מאי פריה קטן בר בנים וכו' נוקמה כר"ח וי"ל דקטן דהכא ע"כ כבר שנית כבר שבע דבר עשר למשנה דאמאי ילמדנו משנה הא אפי' בר עשר בעי שימור אלא ע"כ דקטן ממש הוא דבעי שימור והנה הרשב"א ז"ל כ' דקטן דהכא במופלא הסמוך לאיש דאל"ה הא קטן א"נ אין ב"ד מצווין להפרישו ע"ש וק' דא"כ מאי פריה קטן בר בנים נימא דס"ל כר"ח דקטן בן ט' שנים ויום א' מוליד ומ"ל מלמד לבניו במופלא הסמוך לאיש וע"ק אמאי ילמדנו מדרש הא איכא שכר שימור דבן עשר למשנה ומשנה ומדרש חדא נינהו ובמה שתי' עוד הרשב"א ז"ל דלא ספי' ליה איסורא וכו' וכ"כ הר"ן ז"ל נראה דהיינו דנ"ל מהנה קראי דמיייתי ביבמות דקי"ד דלמ"ד אין מצווין להפרישו מוקי להו בספי' בידים וכ"כ הראשונים שם ע"ש וק' מנ"ל בנדרים דלא ספי' להו הא איכא למיפרך מה להנהו שפן איסור הב"ח מאליו ואין היתר לאיסורו משא"כ בנדרים ועיין מהרש"א ז"ל שם ועיין בפ' העור והרוטב דק"ך ע"ש: שם אם היה גדול מלמד לו ולבניו הרשב"א ז"ל בפתשו ח"א סי' תרמ"ה הוכיח מפאן דהמלמד בן חבירו שלא מדעת האב אין האב חייב לשלם לו ע"ש ולפמ"ש רש"י דכיון דאביהו עמהם הוא משמרן אין מפאן ראיה גם למ"ש הר"ן מידי דהנהו הוון בניו ולקמן במתני' דזון את בניו כ' דאפילו לרבנן הכא מודו במלמד בתורת מצוה ולא בתורת פירעון ע"ש ודברים מוכרחים דהא בגמ' לעיל מוקי מתניתין פרבנן א"כ אין שום הוכחה מפאן: ע"ב בנות מי בעיין שימור כ' הרא"ש בפ' אמאי אצט' לאשמועי' בסיפא וכו' דסתם בניו בנותיו נר' דל"ג בנותיו בסיפא דמתני' ומ"מ דבריו לא הבינותי דכיון דמפח סתמא אתי עלה איך יתכן לומר אצטריה לאשמועינן בנותיו כיון דבניו דתנו בהדיא אשמועי' בה' חדושה: דף ל"ח ע"א שירה לחודא מהרח"א ז"ל בס' שבות יעקב תמה עמ"ש הרמב"ם ז"ל ברפ"ז מה' ס"ת הטעם לפי שאין כותבין את התורה פרשיות פרשיות דא"כ מאי קאמר בגמ' שירה לחודא ות' דלא ידעי' האי דינא אלא לפי מאי דמוכחי' מקרא דלעד בבנ"י דכל התורה במשמע וקשיא אמאי פתיב שירה לכתוב תורה וצ"ל דבא לאשמועינן דאין כותבין פרשיות דכל התורה כשירה חשיבא ע"כ וקושיותו ל"ק דאי לא נצטוו על הכל אלא על השירה א"כ השירה היינו תורה וידהו ואין שירה לו' אין כותבין פרשיות כיון דלא נצטוו על התורה ומאי דקי"ל אין כותבין פרשיות היינו למשה לחוד לפום האי סברא ות' תמוה דאפתי קשה בדברי הר"מ אמאי נייך מטעמא דגמ' דהוכיח מקרא דלעד בבנ"י ונתן טעם אחר דאין כותבין פרשיות וכי דרכו של הר"מ לתרץ קשיא בקרא ונ"ל דהר"מ מפ' כפי' הרא"ש ז"ל דכוננת הגמ' דמוכיח מקרא דלעד בבנ"י היא דאי לא נצטוו על מה תעיד השירה ע"ש דלפ"ז לעולם פי' שירה היא שירה לחודה וא"כ לענין פתיבה י"ל דאין מצוה לכתוב אלא כשירה לכוף הוצרך הרמב"ם לטעמא דאין כותבין פרשיות: איכרא דעיקר דין זה דאין כותבין פרשיות כתב הר"מ שם דין י"ד ומקורו מגמרא דפרק הניזקין דבעי מהו לכתוב מילה וכו' א"ל אין כותבין ומסיק הגמ' שם דתנאי היא ע"ש והשתא לפ"ד הר"מ דטעמא משום דאין כותבין פרשיות תקשה למ"ד כותבין דלמא שירה לחודה ואין לו' למ"ד כותבין אה"נ שירה לחודה הא ליתא דבגמ' בפ"ב סנהדרין דכ"א פריה לרבא דאמר אע"פ שהניחו לו אבות ס"ת מצוה לכתוב וכו' ממתני' דקתני וכותב לו ס"ת מלך אין הדיוט לא וא"א מאי קושיא נוקמה מתני' כמ"ד כותבין דבהדיוט סגי ליה בשירה לחודה ומלך כל התורה כולה וצ"ל דאם למ"ד כותבין מ"מ אין בו קדושת ס"ת כמו בקדושתו למ"ד אין כותבין כמ"ש הר"מ שם בדין י"ד ומ"מ דנקט אין כותבין לרונה כ"כ ובהכי ניחא מה שהק' עוד הש"י שם דילמא חוקש דשירי לכתוב כמ"ש הר"מ ועל' ה' ניחא דכיון דאין בו קדושת ס"ת ודאי דאין פנונת הטה על חוקשין והנה הרשב"א בפתשו הביאו מרן בב"י בסי'

פ"ג כ' דבְחֹמְשֵׁין יֵשׁ בּוֹ קְדוּשַׁת ס"ת אֶלָּא שְׂאִין קוּרִין בְּצַבּוּר וּלְדִידְיָה קוּשְׂיָא דִּילְמָא חוּמְשׁ וּצ"ל דמפ' כפי' ר"ן ו"ל דמקרא דלעד בבנ"י לחודקה מוכחי' דע"כ פישירה הוא תורה ע"ש.

והנה' ה' שאגת אריה בה' ס"ת יד מדברי הר"מ אלו דהמצנה על כל ס"ת ולא אמרי' דעיקר המצנה היא על השירה לחודה אלא משום דאין פותבין פְרָשִׁיּוֹת כּוֹתְבִין פְּלוּהָ וּנ"מ אי הניחו לו אבותיו ס"ת פתוב בו עד השירה הוא פתב השירה קנים המצנה אַנְמַרְבְּרִי הר"מ כ' פלומר כ' כתבו לְכֶם תּוֹרָה דְכָתִיב בָּהּ יָהּ וְכֵן הוֹכִיחַ מֵהַגְמָ' ע"ש אַבְל ק"ל אַמְאִי לֹא מְהַיֵּי בְשׁוֹמֵת פִּינּוֹ דְכָתִי לְכֶם לְשׁוֹן רַבִּים מ"ש מְדַאֲמַרִי בר"פ ראש' הגז דקל"ד תרומתכם לרבבות שנתפין ע"ש וכזאת ק"י גמ' בביצה דכ"א דאמרי' בהמה חצייה של ישראל וחצי' ש"נ מותר לשוחטה ביו"ט דא"א לכזית וכו' דבלא"ה ון דכתיב לְכֶם לְיִשְׂרָאֵל שְׁנִיתָפּוֹת אֵיבְרָא דלפמ"ש רש"ב"ם תרא דף ש קל"ז ע"ב גבי אַתְרוּג וּכ"כ הַתּוֹסֵ' בּפ' הַיִּשְׁחָא שְׁפִיר אָף ק' ל"מ לְכֶם פָּאן הוּל"ל בְּלִשׁוֹן יְחִיד וּבְעַר חִילּוּק רִשְׁבָּ"ם וְהַתּוֹסֵ' ק"ל דְבַגְמָ' בְּפִסְחִים דָּף פ"א אב אמרי' לְכֶם עַד דְּאִיכָא תְרִי ע"ש וי"ל: וְדָרָף אַגַּב רְאִיתִי בַס' מְשַׁבְּצוֹת זָהָב בַּא"ח תִּיחַתּוֹ לַהֲל' שְׁבַת דִּי"ד שְׁהַק' מַגְמ' דְּבִיבְצָה.

למ"ש הר"מ בפ"ח מה"ש דשוחט אי צריף לדם אית ומשום מפרק דלפ"ז מאי פריף מ"ש מנו"ן הא הָתָם לְדָם וְאִפְי' דְּאֵנְכֵל נֶפֶשׁ גּוֹפִיָה אֵי צָרִיף לְדָם אֲסוּר דְּלִיתְרָה דִּישָׁה לְצוּרָף א"נ ע"ש ונ"ל דל"ק דהר"מ לשי' שכ' בריש ה' יו"ט דמדאורייתא הותרו כל המלאכות לצורף א"נ ומדרבנן הוא דאמרי' מלישה ואילף ע"ש ונו"ן אסורין מדאורייתא מלפם ולא לגבוה פדאי' שם בביצה וע"ז פריף שפיר מ"ש מנו"ן: ונהנה בדברי הר"מ לא נתבאר אי מצנה דכתיבת ס"ת נוהגת בנשים אבְל בַּס' הַמְצוֹת כ' בְּהִדְיָא דַא"נ בְּנָשִׁים וּבַס' הַחִינּוּף בְּסוֹכּוֹ בִּיָּאָר הַטַּעַם מְשׁוּם דְּאִין חֲזִיבְתַת בַּת"ת ע"ש ונ"ל טעם אחר דבגמ' בפ' הַנִּזְקִין דמ"ה אמרי' הַאֲשָׁה פְּסוּלָה לְכָתִיבַת ס"ת וַא"כ גַּם לַעֲשׂוֹ' שְׁלִיחַ ל"מ דְּכָל מִילְתָּא דְּאִיהוּ ל"מ עֵבִיד ל"מ מְשׁוּנֵי שְׁלִיחַ פְּדַאי' בְּקִידוּשֵׁין וַא"כ לֹא מ"ל מְצוּהָ זֹו גְּבִי נָשִׁים וּמְזוּזָה שְׂאֵנִי דָּאָף דְּפְסוּלָה לְכָתִיבָה חֲזִיבְתַת בְּמְזוּזָה מְשׁוּם דְּלֹא בְּעֵי שְׁלִיחוֹת אַבְל ס"ת דְּבְעֵי שְׁלִיחוֹת דְּהַקוּנָה ס"ת מִן הַשּׁוּק לֹא קִיָּים מְצוּהָ זֹו כַּדְכ' הַטּוֹר וּפ' מוֹר"ם בַּס' ע"ר אַמְרִי' שְׁפִיר דְּכָל מִילְתָּ' דַּלְמ"ע ל"מ שְׁלִיחַ נְעִיָּין לַמְהַרְמ"א ו"ל בַּס' מְשַׁחָא דְּרַבּוּתָא דְּמְשׁוּנֵי קוּנָה ס"ת לְשׁוֹכֵר סוֹפֵר לְכָתוּב לוֹ וְלֹא קָרַב זָה אֶל זָה פְּדַמוּכַח מְדַבְּרִי מוֹר"ם בַּהַג"ה ע"ש: וְהַנָּה מְסַקִי' בְּשִׁמְעָתִין דְּהַפְּלוּל לֹא נִיתָן אֶלָּא לַמְרַע"ה וּנ"ל בְּזָה פְּנוּנַת הַפ' יַעֲרָף פְּמָטֵר לְקַחֵי וְכו' דַּר"ל הַמְקַח שְׁלִי דְּהִינּוּ הַפְּלוּל נִמְשָׁל לְמָטֵר דְּאִינוּ יוֹרֵד אֶלָּא לְפַעְמִים וְכֵן הַפְּלוּל דְּלַפְעָמִים הוּא אַבְל עֶסֶק הַתּוֹרָה שְׁנַצְטוּנָה מְשָׁה לְאוּמְרָה לְיִשְׂרָאֵל מְצוּי בְּכָל עֵת וְזָהוּ תַזְל פְּטַל אַמְרִתִי ר"ל מַה שְׁנַצְטוּנִיתִי לוֹמַר לְהֶם הוּא פְּטַל דְּלֹא מִיעֶצֶר: פְּתַבוּ הַתּוֹסֵ' בַּפ' אִין מְעַמִּידִין דַּכ"ז ע"א בַּד"ה אֲשָׁה הַלְכָה דְּאֲשָׁה פְּסוּלָה לְמִילָה וְהָא דְּאֲצָט' בְּקִידוּשֵׁין אוֹתוֹ וְלֹא אוֹתָהּ הִינּוּ דְּאִישְׁמַע' לְבַקֵּשׁ אַחֲרִים לְמוּל ע"ש וק' פִּינּוֹ דְּהוּ"א דְּהַמְצוּנָה עַל הַאֲשָׁה רַמְיָא א"כ בְּעֵיָא שְׁלִיחוֹת וְהִיכִי ס"ד דְּמַחְזִיבְתַת לְבַקֵּשׁ וְכו' הָא פְּל מִילְתָּא דְּאִיהִי ל"מ עֵבִיד ל"מ מְשׁוּנֵי שְׁלִיחַ וְנַר' דְּהַתּוֹסֵ' ס"ל כַּס' הַרְמַב"ם שְׁהַבִּיא הַטּוֹר סִי רַס"ד דְּאִפִּילוּ גוֹי דְּפְסוּל לַכ"ע אִם מְל א"צ לְמוּל פְּעַם אַחֲרַת ע"ש וַא"כ פִּינּוֹ דְּבְדִיעֶבַד מְהַיֵּי מְצוּי עֵבִיד קְרִי' בִּיָּה: מְצַאֲתִי בְּתַשׁוּ' הָרָא"ש פְּלָל ל"ה סִי' ב' שְׁכ' יוֹצֵא בְּאַתְרוּג הַשְׁוֹתְפִין אִם לְקַחוּהוּ לְמַצְנָה לְרַבּוּ' שְׁוֹתְפִין פְּדַאי' בַּפ' כ"ש וּבַפ"ק דִּיּוֹמָא דִּי"א וְהָא דְּאֲמַרִי' בְּאַחֲזִין א"י לְאַנְכְלוּ אִינוּ יוֹצֵא הָתָם בְּלְקַחוּהוּ לְסַחֲוֵרָה דְּלְכֶם פִּי פְּתִיב גְּבִי לְקִיחָה דְּמַצְנָה הוּא דְּכָתִיב ע"ש וְזָה מְבֹאָר דְּלֹא פְּרַשְׁבָּ"ם וְהַתּוֹסֵ' שְׁכ' לְעֵיל וְע"ז ק' דְּאֲמַאי לֹא דְּרַשִׁי' פִּן גְּבִי ס"ת וּגְבִי אֵנְכֵל נֶפֶשׁ וְכַדְאִקְשִׁי לְעֵיל וּצ"ע: מְתַנִּיתִין וְזֵן אֶת אֲשֶׁתּוֹ וְאֶת בְּנֵיו וְכו' פִּירַשׁ"י בְּמְזוּנוֹת הִיתְרִים וּכ"כ הַתּוֹסֵ' לְחַד פִּי וְהִינּוּ לְאוּקְמָתָא דְּרַבָּא לְעֵיל דְּמַתְנִי' דְּפוֹרַע אֶת חוּבוֹ אֶתְנָא פְּרַבְּנּוֹ אַבְל לְאוּקְמָתָא דְּרַב אוּשְׁעִיא

דמתני' פתחו אתי שפיר מתני' ון את בניו במזונות דחייב בהם הבעל דשרי דהוי פפורע את חובו דשרי והגמ' לקמן דפריה גדולה מזו אמרו ון את בניו ואת אשתו אי ס"ל דמתני' במזונות היתרים לא פריה מידי אלא דס"ל לר"ז פאוקמת' דר"א דמתני' פתחו וגם קי"ל פתחו וא"כ אפי' במזונות דחייב בהם הבעל שרי דהוי פפורע את חובו ולקה פריה שפיר ולפמ"ש מרן בב"י פסימן רכ"א בדעת הרא"ש שהביא בפסקיו אוקמתא דרבא דס"ל דאפי' לחנו במודר הנאה אסור וא"כ אפי' אי מתני' אתי פתחו צ"ל במזונות היתרים וא"כ ק' מאי פריה הגמ' גדולה מזו וצ"ל כפי'הר"ן ו"ל דלשם מתנה הוא דיהיב לה ועיין בהרא"ש ו"ל בפסקיו שהביא אמתני' ב' הפי' ע"ש ועיין להרשב"א ו"ל בחי': דף ט"ל ע"א א"ש לעולם בפנסקי מבקר וכו' המח"א ה"נ סי' כ"ג הוכיח דאי אסר עצמו מנכסי אחר לא אמרי' מחיותיה לא אדריה דלא כמ"ש הר"ן לקמן גבי רפואה דאי איתא אמאי לא מוקי לה שמואל בחולה שהדיר עצמו מנכסי מבקר ולקה עומד דמחיותיה לא אדריה אכל לא יושב דאפי' בעמידה ואיירי אפי' שנוטלין שחר על העמידה ועל הישיבה ע"ש והוא תימה דשמואל אפילו יושב שרי ול"ל סברא דאפשר בעמידה ופליג בהא אעולה דמה"ט לא אוקמה למתני' פבריית' פדאי' בסמוך ומאוקמת' דעולא נמי אין להוכיח פן מדלא אוקמה בהכי דניחא ליה לאוקמה למתניתין פברייתא דהא לשמואל פריה לקמן אמאי לא אוקמה פברייתא ובריייתא לא מיתוקמא פשהדיר החולה עצמו מנכסי מבקר ומשום חיותא דא"כ בנו מישרא שרי דהא לאו מודר הוא ואין פידו להדיר את בנו דאין אדם אוסר נכסי חבירו על חבירו ואי הבן הדיר במ"כ את עצמו מ"ל הוא מ"ל בנו ועיין בהר"ן בד"ה אלא לשמואל ע"ש ועוד די"ל דס"ל דאין שום מקום שנוטלין שחר על העמידה פינו דמצוה הוא: אבל מדברי הר"מ בפ"ו מה"נ נראה להוכיח דלא פהר"ן ו"ל דבדין ח' העתיק דין דאוקמתא דשמואל בהדיר החולה עצמו מנכסי מבקר שהרי קאי עמ"ש בדין ד' נאסרה עליו הנאת שמעון בנדר ושבועה ע"ש ושבועה לא שייכא אלא בנשבע החולה דכי נשבע המבקר שלא יתנה החולה מנכסיו לא חיילא דדוקא בנדר הוא דשייך לאסור הנכסים על חבירו דהנדר חל על הנכסים משא"כ בשבועה ומ"ש הר"מ בפ"ה מה"ש דכה"ג חל פבר כ' הרדב"ז בלשונות הר"מ סי' רמ"ו דדוקא בעיר אימא ע"ש וכיון דדין שמואל בהכי איירי מינה יש להוכיח דלא פהר"ן דא"א אמאי אינו יושב נימא מחיותיה לא אדריה גם ממ"ש הר"מ בדין ח' ומרפאו דמצוה היא ע"ש מדלא כ' עדיפא מינה דשרי לתת לו סם משל הרופא פינו דמחיותיה לא אדריה מיהו עיקר דין זה דמחיותיה לא אדריה השמיטו הר"מ ועמ"ש מר"ן בב"י בסי' רכ"א ועיין לה' קרבן העדה אמתני' דלקמן דלא יעשה עמו פאמן ע"ש.

עוד ראיתי להמח"א שם שהוכיח דלא פהט"ז סי' רכ"א דכ' דבהדירו מנכסיו ולא מגופו איירי מגמ' לקמן גבי רפואה ע"ש וכן יש להוכיח מדברי הר"ן והרשב"א לעיל דל"ח ע"ב גבי פבתו בוגרת ומדעת' שכ' דנקט מדעת' לאפוקי עצמו שלים דמהני ליה דעביד שליחותיה ע"ש והתם בפאמר נכסי איירי בגמ' ע"ש ואי איתא הא ליפא הנאת נכסים ואמאי מיתסר בעצמו שלים אבל מדברי הר"ן פסוגיין שכ' דטעמ' דעומד דמצוה היא ונאי ממילא מתנהני אין להוכיח דלא פהט"ז מדנהצרו לטעם זה די"ל דניחא ליה למימר פן כי היכי דאתי דינא דמתני' אפילו באוסר גופו אף דבגמרא הוזכר נכסי פכל גוונא איירי: דף מ' ע"א מטרא במערבא וכו' כ' הרא"ש ו"ל פדי שיהיו שמיחין בטובת אחיה' אבל מדברי הר"ן ו"ל נראה דרב אתא לאשמועי' דאין טובלין בזוחלין דממי גשמים הוא ובהכי ניחא מה שהק' התוס' בפכורות דנ"ה דמנ"ל דפליג שמואל ארב נימא דע"י מי גשמים מתבריק מאליו ע"ש דכיון דרב אשמועי' דאין טובלין בו ע"כ דל"ל דע"י גשמים עולין ב' טפחים מלמטה פשמואל דא"כ הרי רבו הזוחלין ואמאי אין טובלין בו גם מה שהק' התוס'

במאי טבלו טמאים בע"פ גם מתי מדבר ומישאל ואלצפן במאי טבלו הא רחוקין מפרת לפמ"ש
הר"ן ו"ל בסמוך דל"ד פרת אלא כל שבקלי וכו' ע"ש ניקח ועמ"ש הר"ן והתוס' לאזכוחי דלית
הלכתא פאבוה דשמואל מברייתא דבכורות דקתני פרת פרה ורבה אלא דחיישי' שמא ירדו
גשמים טובא עד דהוי רובא אפי' נגד מה שפרה ורבה ולית לית הא דאין טיפה יורדת מלמעלה
עד שעולין ב' טיפין מלמטה כמו דלית ליה לרב הא מילתא ומ"מ י"ל דפרה ורבה: דף מ"א ע"ב
רפואת נפש גופו כ' הר"ן דאי הדיר החולה מותר אפי' השם של הרופא דמחיותיה לא אדריה
ועמ"ש לעיל דט"ל בזה: דף מ"ב ע"א גמ' ואם בשביעית נדר אינו לתוף שדהו מכאן יש להוכיח
דנדר שלא חל מקצתו לא אמרי' לא חל פולו כדאמרי' בנדר שהותר מקצתו הותר פולו אלא
אע"פ שלא חל על מקצתו חל על השאר שיכול לחול שהרי רב ושמואל בנכסים אלו אייר דנודר
זה הפל אסר אלא דאינו חל לגבי הפירות בשביעית דאינו שלו ואין ביזו לאוסרם ואפ"ה חל על
השדה דאינו יורד לתוף שדהו ובשלמא מר"י ור"ל אין להוכיח פלום דאינהו בנכסי איירי דלא
אסר אלא נכסיו והשביעית לאו נכסיו נינהו ולא נאסרו מעולם אבל מר ושמואל יש להוכיח שפיר
ונר' שלזה כיון הר"ן במ"ש דברי ר"ו"ש וסיפא אישמעי' נהי דלא חיייל וכו' ע"ש ועיין בדברי
בסמוך בדברי ר"י ור"ל ע"ש וה' קול יעקב מסתפק בזה אי אמרי' נדר שלא חל מקצתו לא הכילו
ובמ"א פתבתי בזה: א"כ נפלגו וכותו הא תנן וכו' איכא למידק אמאי לא ק"ל מ ארב ושמואל
כיון דאפילו בנכסי אסרו ורישא דמת קתני בנכסי אם מת לא יירשנו ועוד אמאי לא נקטי נמי
לרבותא ובדא קשי' לר"י ונר' דלפום ס"ד דהשתא בנכסי אפילו ר"ו"ש מודו דאין אוסר ול"פ
אלא בנכסים א אשר מטעם זה נר' דזהו הכריחו הגמ' השתא לו' דר"י ר"ל אפי' בנכסים אלו ס"ל
דאין אוסר דאלא"ה במאי פליגי כיון דע"כ ר"ו"ש מודו בנכסי ועיין בהר"ן בזה נ"ה לא ק"ל אלא
לר"י ור"ל ומשני איפכא דר"י ור"ל מו בנכסים אלו ור"ו"ש פליגי בנכסי ופריה ממתניין
לקמן ועיין בתוס' ומאי דלא פריה ארו"ש נופל בנכסי נר' דלא ק"ל אלא לר"י ולר"ל כיון דבנכסי
לינשום רבותא דגדולה מזה שמעי' ממתני' דלקמן וכמ הר"ן וע"כ דעיקר חידושייהו בנכסים אלו
א"כ ליתני נכסים אלו אבל ברו"ש כיון דבמאי דנקטו נכסים אליבא חידוש דלא שמעי' ממתני'
כמ"ש הר"ן איכא למ'רו"ש לא שני להו בין נכסים אלו בין נכסי ולכף לאינהו הגמ' ארו"ש ועיין
בהרא"ש ותוס' שנר' מדב' דם ס"ד דהשתא ר"ו"ש פליגי אפי' בנכסי ע"ש: והנה התוס' דקדקו
אמאי לא פריה ארו"ש מרישא דהאומר לבנו ואמאי הוצרכו להביא מתניתין דהאומר לתבירו
ועוד א"ל בפשטא דשמעתא למסקנא דר"י ו מודו בנכסים אלו ולא פליגי אלא בנכסי מאי אתו
לאשמועינן ר"י ור"ל בנכסי דאין אוסר מתניתין היא רנרגש הר"ן מזה ולישב כל זה נר' דכולה
סוגיא דנקנסי ל"ד אלא נכסי אלו קאמר ואדברי ר"ו"ש סמיה ולב בנכסי לבד אינו אוסר ולמסקנא
דרב ושמואל ס"ל לקא נכסים אלו הוא דאוסר ר"י ור"ל דנקא בנכסי' אלוינו אוסר ומאי דפריה
ארו"ש מממתניתין דהאומר לתבירו מדיוקא דסיפא הוא דפריה והשתא ניקח הפל ודנוקא כול'
שמעת' וסעד מצאתי לזה בדברי הר"ן בפ"ה מה"נ דין ד' שכ' פכרי זה עליה מת או שמכרו לאחר
מותר ע"ש הרי דכפרי זה דהוא דמי לנכסי אלו דס"ל דשרי הפך דברי כל הראשונים וא"כ ע"כ
ר"י ור"ל דשרו אפי' בנכסי אלו שרו ואמאי לא נקטו לרבותא זה אלא ע"כ דכן הוא קושטא
דמילתא ואמאי דנקטו ר"ו"ש אלו סמכי אר"י ור"ל וה"ק דנקא בנכסים אבל בנכסי שרי הגם
דאמר אלו ומכאן הוציא הר"מ ד"ז ומרן בכ"מ כ' דלמד ד"ז ממתני' דהאומר לתבירו וכו' דמיייתי
הגמ' ע"ש ודבריו תמוהים דאדייקת מסיפא דקתני בית זה דמשמע ביתה זה שרי דוק מרישא
דקתני ביתה דמשמע דביתה זה אסור וא"כ גם כפך זה הי"ל לאסור ונראה דכוננתו דע"כ בכה"ג

שרי ודיוקא דסיפא עיקר דאי דיוקא דרישא עיקר ואסור הו"ל להתנא לבאר זה כדי שלא נטעה להקל משא"כ אי ס"ל לתנא דכה"ג שרי שפיר סמך התנא אדיוקא דסיפא דאף אי נטעה לדייק מרישא חומרא הוא ולא קולא וכה"ג כ' התוס' בריש בתרא ד"ג ע"ב בד"ה מפלל עיין שם במהר"ם מלובלין ז"ל ועיין להלח"מ ומ"מ נר' פדכתי' דמסוגיין הוציא הר"מ ד"ז ועיין להרדב"ז בס' יק"ת שם ע"ש ומ"מ נר' דאף לדעת הר"מ דככפרי זה שרי מ"מ בביתה זה מודו דאסיר וכדאי בירושי' ובהיאוהו פל הראשונים דיוקא בכפרי זה דסתראי נינהו יש לנו לתפוס ל' ראשון אבל בביתה זה דיש לקיים ב' הלשונות דאמר ביתה לאסור אפי' נפלה ואמר זה לאסור אפי' מת או מקרו לאחר בכה"ג נדאי יש לנו לתפוס ב' הלשונות וכן הטור בסימן רי"ו פתב בכפרי זה שרי פדברי הר"מ ובביתה זה כ' אסור ועפי"ה ניקח שפיר ועיין להלח"מ שם מיהו לפמ"ש בדעת הר"מ דמסוגיין הוציא ד"ז ע"כ דס"ל בביתה זה שרי דהיינו דוקא דסיפא: ודעת הרא"ש דכפרי זה אסור וכמו שנר' מדבריו לעיל דל"ד ע"ב ומ"ש לקמן דף מ"ז ע"א בבועיא דאבימי דאיירי בהזכיר פתי' ובמותו לא כ"כ אלא לפ' הבעיא פי רא"ש הפשי' דפשיט ליה ממתינתין דהאומר לבנו ותר"ן נדחק בזה ע"ש אבל לדינא ס"ל דאסור בכפרי זה כמו נכסי אלו וכדמוכח' פשטא דסוגיין ועיין לה' מח"א ה"נ סי' ל"א ע"ש ועיין בספר דרף עץ החיים למהר"ח אלגאזי ז"ל בראשו עש"ב ומה שהק' שם עמ"ש הרשב"א בחי' גיטין דכ"א ע"ב וקריטב"א שם שכ' דיוקא גבי שכירות הוא דכי נפל אנדא דלא שפירו אלא לדידה אבל לגבי איסור אפי' דריסת הרגל אסור ע"ש וזה נגד הירושי' שהביאו הר"ן והרא"ש והרשב"א גופיה לקמן דמ"ז דכי נפל ובנאו שרי בבית זה ע"ש ל"ק ד"ל הירושי' ס"ל לית הלכתא כר"א דויתור אסור במנדר הנאה אלא פרבון ולדידהו דריסת הרגל שרי אבל לדין קי"ל כר"א ולא הביא הרשב"א הירושי' לקמן אלא ללמוד דמשום זה אמה תופשו וסתם הדברים פיון דמליא בתי' שכ' שם בגיטין ומ"ש בשם ה' פרשת דרכים בדרף הקדש מהמדרש דנשב' על הבית ונפל ובנאו שרי וכ"כ הריטב"א ע"ש לא ידענא מנ"ל דויתור אסור בנשב' דלא מצינו לר"א בנדר שו"ר שפן נר' מדברי הר"מ בפ"ו מה"נ דבדין ד' כ' נאסרה על ראובן הנאת שמעון בנדר ושבועה ועלה קאי בכל הפרק שהוא ובדין י"ג כ' דינא דמתני' דשביעית דאינו יורד לתוף שדהו משמע דבשבועה נמי איירי וש"מ דדריסת הרגל אסורה בין בנדר בין בשבועה לר"א: דף מ"ג ע"א וכן פולקו משום גזירה כ' הר"ן דיוקא הקא דמאדם א' נדר הוא דגזרי' ודוקא מידי דלא משמע להו לאינשי אסורה ע"ש וכ"כ הר"מ ז"ל בפ"ז לחלק בין נדר מאומה לנדר מאדם א' ע"ש והא דתנא בריש פרקין ר"א אומר אפילו ויתור אסור במנדר הנאה ופי' על ההוספה שמוסיף המוכר לקונה ע"ש והיכי משפחת לה דקנה ממנו י"ל בנדר מאומה או דלפי אוקמתא זו דכולהו משום גזירה ר"א לעיל לא איירי אלא בדריסת הרגל וכ"נ מדברי הר"מ בפ"ו ובפ"ז שלא הונזכר שם פלל דינא דהוספה דפ' כר"א דויתור אסור במנדר הנאה ע"ש: ע"ב המפקיר את שדהו פל ג"י הא' וכו' דעת הר"ן ז"ל דכל ג"י לא הוי הפקר אפי' זכה בה אחר ע"ש וק' מהא דאמרי' בפ' אלו מציאות ד"ל ע"ב בההוא עובדא דההוא גברא דדרי פתפא דאופי וכו' וריב"ז? הדין פלגא דזוזא נאפקרא הדר זכה בה וכו' ע"ש היכי מצי לזכות בה הא לא הוי הפקר פל ג"י הא' אפי' זכה בה ונר' דע"ז סמך הטור בח"מ סי' רע"ג דהשמיט האי דינא דבריייתא ועיין בס' קהלת יעקב באות ה' הפקר והתוס' שם הק' הא לא הוי הפקר אלא בפני ג' ותי' לחד תי' דמדאורייתא הוי הפקר ע"ש ולפ"ז ניקח שפיר מיהו י"ל ע"ד התוס' הללו דתק"ל מההוא עובדא דריב"ז לר"י דס"ל לקמן בסוף הסוגיא דמדאורייתא בעי ג' וי"ל דס"ל דריב"ז לר"י ולא פליג אלא דמפ' דר"י דאמר בעי ג' הוא מדברבון וכ"כ התוס' לקמן בסוף הסוגיא דכן צ"ל

לפיר"י דמפני הרמאין דרבנן וריב"ל ככ"ע הוי ר"י דלא כמאן אלא ע"כ דל"פ ריב"ל ור"י ע"ש ועיין להתוספות בפ"ק דפסחים ד"ד ע"ב ע"ש אב"ל ק' פיון דבההוא עובדא דפ' א"מ אדינא דאו קאי היכי אמ"ל אפקרינהו ולף לא אפקרינהו לס"ד דלאו במילת' בעלמא אוקמיה וקא מדאורייתא לא מצי לחזור בו דהפקר גמור והוא מעיקרא אפקרינהו סתם דמשמע פדיו הפקר דעלמא וצ"ל דנהי דמדינא דאורייתא לא מצי לחזור בו דהפקר גמור והוא מעיקרא אפקרינהו סתם דמשמע פדיו הפקר דעלמא וצ"ל דנהי דמדינא דאורייתא לא מצי לחזור בו מעיקרא ההפקר מ"מ לחזור בו בפרטי ההפקר לו' לכ"ע אפקרינהו ולף לא אפקרינהו ולפ"ז יש ללמוד דמצי לחזור ולו' דלא הוי הפקר בהחלט אלא ליום אחד וכיוצא: ועפ"ז ניחא לי מאי דק' בדברי הרא"ש ז"ל בסוגיין בפ' שכ' דהיכא דזכה בו אפילו הוא הוי הפקר אפ"ל מדרבנן ואם דמפני הרמאין תיקנו ולפ"ז לא הועילו חכמים בתקנתם מ"מ הוא ירא דשמא אחר ילקוט מצד אחר ע"ש וק' דא"כ לא שייכא חששא דרמאין פלל דאי מפקרי והדרי זכי בהו בתורת זכיה הא ירא שמא ילקט אחר מצ"א ואי ע"י חזרה הא מדאורייתא אין יכולין לחזור ועפ"י"ה ניחא שפיר דמדאו' יכולין לחזור ולו' דלא הוי הפקר אלא להו שעה שעברה ושוב ליכא חששא דאחר ילקט וניחא שפיר גם מ"ש הרא"ש בס"ד אב"ל אם הנה יכול לחזור בו מדיבורו וכו' ע"ש דיתפרש גם הוא עד"ז: דף מ"ד ע"א אמר רבא מפני הרמאין לפירש"י דרבנן אין להם פח להפקיע מיד מעשר קשיא מה שהק' הרא"ש בפ' דמה ירויחו הרמאין והלא מן התורה חייב לעשר ומ"ש הרא"ש לתרץ זה לא יתכן לפירש"י ועוד איכא למידק בדברי הרא"ש פיון דמפח קושני' זו הכריח דחכמים נפקיעו מיד מעשר מאי הדר תו בהפוך הדר לו' ולפי מה שפ"י וכו' הא בע"כצ"ל פן מפח הקושניא שהק' ונר' דהא מילתא פליא במה שגדר הרא"ש בתחילת הסוגיא אי הדר וזכי בה איהו בתורת זכיה אי הוי הפקר אפ"ל מדרבנן ע"ש ואי אמרי' דאפ"י הדר וזכי בה איהו בתורת זכיה לא הוי הפקר מדרבנן מפני הרמאין לא ק' קושניית הרא"ש דהרמאין נפקירו ויחזרו לזכות בהם בתורת זכיה דהשת' הוי הפקר מדאורייתא פמו היכא דזכה בו אחר דהוי הפקר מדאו' ולכף תיקנו רבנן דלא הוי הפקר אפ"ל יחזור לזכות בו בתורת זכיה ורש"י פירש לעיל דאפ"י חזר וזכה בתורת זכיה לא הוי הפקר מדרבנן בנן וניחא הפל שפיר ולפ"ז לרבה דאמר מפני הרמאין אוקמוה אדאורייתא אלא דהוסיפו עוד על דין תורה דאפ"י בתורת זכיה לא הוי הפקר וי"ל מזה עמ"ש הר"ן דלר"י מפני הרמאין אוקמה אדין תורה עיין שם: פתבו התוס' בד"ה א"ה וכו' פר"ת דמדאורייתא לא הוי הפקר אלא תיקנו חכמים וכו' ור"י דאוסר במתני' בתוך ג' וכו' ולא משום מתנת בית חורון וכו' וצ"ע דהא תנא וכו' אב"ל לאחר נדרו לא יגנה לעולם אפ"ל לאחר ג' ע"כ פיר"י תוף ג' הואיל דהפקר וכו' כצ"ל ועיין בדיבורים של התוס' שאח"ז ע"ש ומ"ש וצ"ע דהא תנא וכו' ר"ל פיון דלא קתני התרה אלא בהפקרו קונדם לנדרו משמע דאחר נדרו בכל ענין אסור אפ"ל אחרי ג' אף מ"ש לפיר"ת דהשתא לא אצט' לטעמא דמתנת בית חורון אלא דבתוף ג' לא הוי הפקר מדאורייתא ומפני הרמאין ואחר ג' דליכא חששא דרמאין הוי הפקר מדאורייתא ק' דא"כ אמאי אצטרי' לחששא דשלא תשתפח תורת הפקר וצ"ל דלפיר"ת השתא דאמר רבה מפני הרמאין תו לא אצט' לן ההוא דשלא תשתפח תורת הפקר ולפ"ז סיפא דברייתא דעד שלא זכה יכול לחזור ע"כ צריף לאוקמה בתוף ג' דאחר ג' פיון דליכא חששא דרמאין הוי הפקר וטעמא דשלא תשתפח ל"ל השתא לרבה אלא ע"כ בתוף ג' ומשזכה בה אחר הוי הפקר דליכא למיחש לרמאין ומאי דנקט בסיפא זכה בה איהו לחנם נקט דדוקא זכה בה אחר אב"ל זכה בה איהו איכא למיחש לרמאין וכמו שצדדו פן התוס' לעיל ועיין להרא"ש בפ' בסוף הסוגיא שהביא פי' זה דר"ת וכו' דאפתי אצטריף לטעמא דבית חורון וחלוק זה מדברי התוס'

ע"ש: ע"ב אלא לר"ל אמאי פטור מן המעשור עיין להרא"ש ז"ל בפ"י שכ"ב בס"ד ולמאי דפרישית דאפילו בתורת זכיה נמי מחייב ניקח ע"ש והוא תימה דהא מ"ש לעיל דבתורת זכיה נמי מחייב היינו מדרבנן אבל מדאורייתא כיון שזכה בה הני הפקר וכמו שגר' מדבריו לעיל בראש הסוגיא כמ"ש א"נ בהפקר בלא זמן תי' חכמים וכו' ע"ש וכדמוכח מדבריו בכל הסוגיא וכמ"ל וכיון דמדאורייתא פטור מאי פריש לר"ל נוקמ' מדאורייתא פדאוקי' לעולא ונר' דדוקא לעולא כיון דדינא דמחייב מדרבנן הוה נזכר בפרייתא דמפקיד את שדהו ודינא דאורייתא הוה נזכר בפרייתא דמפקיר את פרמו ניקח שפיר כיון דס"ד דחד הוא תני לכולהו אבל לר"ל דינא דזכה דמחייב מדרבנן בזכה לא הוה נזכר ברישא דברייתא בהדיא וא"כ ליכא לשנויי פטור מדאורייתא אבל מדרבנן מחייב דהיה לו לתנא לבאר זה ועיין להרמב"ם בפ"ה מה' מ"ע דין כ"ז ולהפ"ח בס"מ מ"ח שם ולהלח"מ בפ"ב מה' גדרים עיין שם: פתבו התוס' לפיר"י צ"ל כיון דמאותו הו"ל לחייב מדאורייתא והק' ע"ז א"כ לרבנן נמי ות' וז"ל וי"ל דהם מקילין טפי לגזור מר"י דאמרי' לעיל היכא דלא זכה אחר הני הפקר מדרבנן ולר"י אינו כן וכו' כצ"ל והא דהוצרכו לו' דמקילין טפי מהיכא דלא זכה היינו לעולא דקושיותם שייכא נמי לעולא אבל לר"ל בלא"ה רבנן לא גזרי' כלל מפני הרמאין וס"ל דאפי' בתוך ג' הני הפקר ומטעם זה השמיט הטור ס"א רע"ג דין דבתוך ג' א"י לחזור ע"ש בפ"ד: דף מ"ה ע"א וריב"ל אמר דבר תורה וכו' כ' הרא"ש והר"ן ז"ל וקי"ל בכל מקום הלכתא פריב"ל וכו' ע"ש לכאורה לא הוה צריכין לכך דהא דברי ר"י מופרכין מפרייתא דלעיל דקתני הפקרו קודם לנדרו שרי והתם אמתני קאי דאין עמהם אחר וכיון דמדאורייתא לא הני הפקר אמאי שרי והגמ' לא הוצרכו לאותובי ע"ז כיון דכבר מתיב מנייה לר"י בטעמא דר"י לעיל ע"ש וי"ל דכל זה הוא להאי שינויא דאב"א אבל במימרא דר"י דהפקר לחודה י"ל דמתני' אפי' בפני ג' ומאי דקתני אין עמהם אחר היינו אין עמהם אחר שרוצה לקבל מתנה או דקטנים ניניהו דלאו בני זכיה ואין עמהם אחר בר זכיה קאמר וטעמא דר"י דאוסר משום מתנת בית חורון ולגבי הפקר נר' דמהנו אפי' קטנים כיון דטעמא דמדאורייתא בעי ג' משום פרוסום הוא ושפיר קתני דאם הפקרו קודם לנדרו שרי כיון דאיכא פרוסום וליכא גזירה דמתנת בית חורון ודוקא לריב"ל דמתנת חכמים כפי שיהא אחד זוכה וב' מעידין בעי ג' גדולים ועיין להרב קהלת יעקב באות ה' הפקר: כתב הרא"ש בפ"י בדברי הר"א ממין שינויא דאב"א דכיון דאפקריה באפי' תלתא תו ליכא למיחש לרמאות והוי כמו לאחר ג"י ולפ"ז בהפקר בפני ג' אפי' בתוך ג' א"י לחזור בו והני הפקר גמור דליכא למיחש לרמאות ובזה ניקח לי מה שהק' מהריט"א ז"ל בס' קהלת יעקב דכ"א ע"א לס' הרא"ש לעיל דל"ד לענין מעשור אלא דבכל הפקר הדין כן דבתוך ג' א"י לא הני הפקר מהא דאמרי' בפ' בכל מערבין דל"א מערבין בדמאי ופריש בגמ' דמאי הא לא חזי ליה ומשני מגו דאי בעי מיפקר לנכסי והוי עני וחזי ליה והשתא אפי' מפקר נכסי אפתי ברשותו הן בביה"ש ולא הוה חזי ליה הדמאי בביה"ש וכן הק' בפ' מפנין דכ"ז ומפ' לילב הגזול גבי אתרוג ע"ש דאיכא לאוקמינהו כןלהו בהפקר ע"י ג' דמפרסמא מילתא נאפי' בתוך ג' א"י לחזור בו והני הפקר ובהכי ניקח גם מה שהק' שם ע"ד התוס' בריש פסחים שהק' למה תי' חכמים בדיקה כיון דמדאורייתא בביטול בעלמא סגי להו דלפמ"ש הם עצמן שם בד"ד דביטול מדין הפקר ומדרבנן בתוך ג' א"י אינו הפקר ולכך תי' בדיקה ע"ש די"ל דהי"ל לתמן שביטול ע"י ג' נאז אפי' בתוך ג' א"י הני הפקר וא"צ לתמן הבדיקה ועיין עוד מה שהק' שם מהירושי' בפ' כ"ש ע"ש: ע"ב ראב"י אומר זה נכנס לתוך שלו וכו' בגמרא פסקי' הלכתא כראב"י ובעלמא קי"ל אין בריך' בדאורייתא וכו' הרשב"א לקמן דויתור אינו אסור אלא מדרבנן ע"ש ואין נר' כן מגמ' לעיל דמ"ג דאמרי' גזירה לשאול משום

להשאיל והתם ויתור הוא עינין בקר"ן שם דאי איתא דמדברבנן הו"ל גזירה לגזירה: דף מ"ו ע"א וכופין את הנזדר כ' רש"י שהדיר את חבירו נר' מדבריו דהכפיה למדיר אף דאיהו לא מיתסר ומגמ' לקמן דקאמר ה"נ מסתברא נר' דאין לכפות אלא מי שהאסור תנייל עליו והר"מ בפ"ד מה"נ כ' פדברי רש"י והשיג עליו הראב"ד שם וע"ש להלח"מ: ע"ב מתלוקת ביש בה דין תלוקה וכו' לפ"ז הי"ל לתנא לו' כופין אותו לתלוק וא"צ לכפותו למפן' ולדברי הרשב"א ו"ל שכ' דאפי' אחר תלוקה אסור ניקח שפיר אבל להר"מ בפ"ד אסור עד שיחלוקו קשיא ונר' דהר"מ מפ' בפי' הר"ן דכופין קאי נמי לראב"י על גידול תרגולים וס"ל פנין דגידול תרגולים משתמש בקל החצר אפי' אחר תלוקה יכול לעכב עליו אין תקנה אלא במקיר': ודע דנר' מדברי רש"י דלמסקנא ה"מ בבית הפנסת אלא דפליגי אי דמי לביה"כ וכ"ד הר"מ בפ"ד וע"ש להלח"מ: היכי דמי דשרי דמקבל בטסקא עינין בקר"ן ו"ל בשם ר"ת דקונם פללי לא אלמוה ע"ש והיגו בשעבודא דשוכר דלא אלים אבל בשעבודא דבעל אלמוה אפי' בקונם פללי פההיא דיקדשו ידי לעושי' בכתובות דנ"ט ע"ב וע"ש בתוס' במ"ש מההיא דאינו יוצא בשן ועין וכו' דלחד תי' אפי' בשעבודא דבעל לא אלמוה בהקדש ולפי זה צ"ל דוקא בהקדש דנאסר גם עליו אבל בקונם פללי דלדידיה שרי אלמוה לשעבודיה דבעל וההיא דיקדשו ידי לעושי' בקונמות איירי ע"ש: ומ"ש עוד הר"ן ו"ל בשם אחרים לחלק בין הקדים לו שפרו ללא הקדים ומשמע מדבריו דבכל גוונא אינו יכול לאסור על השוכר אלא דבלא הקדים מגו דחל אמצעות וכו' וק' דהא קונמות מפקיעין מידי שעבוד ונר' דס"ל להני אחרים דשוכר יש לו קננין בגוף הבית ולא שעבוד בלבד וכ"נ מדברי התוס' בשמעתינן ע"ש אבל ק' דהא מסיק הגמ' בפ"ק דע"א דט"ו ע"א דשכירות לא קניא וצ"ל דס"ל דהא דמסקי' שכירות לא קניא היגו דלא קניא לגמרי להיות המשפיר מסולק לגמרי אלא דשל שניהם היא וההיא דישראל ששוכר פרה מפהן פבר כ' התוס' שם דאיירי במזונותיה על הפהן ובהכי ניקח מה שהק' התוס' שם מגמ' דמציעא גבי אונאה ע"ש והג"א שם כ' דשכירות קניא קצת ע"ש ונר' דר"ל דשניהם יש להם קננין וכמ"ש לדעת התוס' והר"ן בשמעתינן והמג"א בסי' רמ"ו כ' בשם הג"א דשכירות קניא לחומרא ע"ש וליתא בהג"א לשון זה ע"ש ומ"ש עוד הר"ן ו"ל ואני פתבתי במשנתנו דאפי' הקדים לו שפר וכו' ע"ש לכאור' ק' מתוספתא שהביאו התוס' שם בערכין דקתני המשפיר א"י להקדש וע"ש בתוס' מה שתי' ולדברי הר"ן ק' דמוקי לה פשכירות דטסקא וכמ"ש הר"ן בטר הכי ומ"ש עוד הר"ן לאוקומי שמעתינן בטסקא אין להק' לאוקמתא דלשליש ולרביע מאי א"ל די"ל דאיירי לשליש ורביע והתנה עמו שלא יוכל לסלקו לעולם והגוי דומיא דטסקא: דף מ"ז ע"א בעי אבימי קונם לביתה וכו' כ' הר"ן דמתני' דשרי בביתה במקרו ה"ה במתנה והא דנקט מקרו אתא לדיוקא דוקא לאחר אבל מקרו לו אסור ע"ש י"מ ממ"ש הר"ן ו"ל לעיל דף ל"ד ע"ב דאין לפשוט מתנה ממתני' די"ל דה"ה לי וקא דנקט לאחר משום סיפא ע"ש והשתא א"י ה"ה מקרו לו אמאי נקט תנא דמתני' מקרו ליתני נתנו לפ"ד הר"ן פאן ול"ק די"ל דנקט מקרו משום חידושא דסיפא כמ"ש הר"ן שם ואה"נ דה"ה נתנו: ובמ"ש הר"ן ו"ל דאע"ג דאסורין עליו זכיה אית ליה בגווייהו עינין להמח"א ה' זכיה מהפקר סי' ד' וילה"ר עוד מדקי"ל פתבו על איסורי הנאה פשר כדאי בגיטין ד"ך ואי לית ליה בגווייהו קא לא יתיב לה מידי: דף מ"ח ע"א יכתוב חלקו לנשיא פתב הר"ן הטע' דלא יכתוב להדיוט דמסתפי פן יאסור עליו ע"ש ומכאן יש ללמוד למכירת חפץ פדי לינצל מאיסור ריבית דאין דעתם לקנייה אלא לינצל מאיסור ריבית אם רצה הקונה ליטול אותו החפץ ולא רצה לחזור ולמכרו הדין עמו דהא קא אנו סהדי דלא כ' חלקו אלא לאשתרויני לאשתמושי ושי ביה וחישי' פן יאסור עליו ודלא כהצ"צ סי' דלמד מדברי

התוס' בר"פ אז"נ להקפף ע"ש וי"ל: ע"ב מאן לימא לן דאי תפיס וכו' כ' ה"ן דחזייה בעלמא דהא ר"א גופיה אמר בפ"ק דקדושין פוליהו קני לבר מאשה שמא יטעו בתליפין ואי מתפיס אמאי אינה מקנדשת הא קניו גמור ע"ש והוא תימה דתליפין אינה מקנדשת משום דאיתנהו בפחות משו"פ ואשה בפחות משו"פ לא מקניא נפשא כדאיתא בריש קידושין ד"ג וע"ש ברש"י ותוס' ועיין להרא"ש בפסקיו בשמעתין: דף מ"ט ע"א לימא בהא קמפלגי וכו' לס"ד הומ"ל מאי זכר לדבר הא ראיה גמורה היא ואפשר דש"ה דכתיב באש אבל סתם ביטול הוא לאפוקי צלי והא דלא מייתי קרא דכתיב גבי פסח ובשלת ואכלת עיין לה' מחזיק ברכה בי"ד סי' פ"ז: ע"ב ביודאי תרנוניהו אסירן איפא למידק הא רבית דנכרי שרי ולמ"ד בפ' אז"נ דוקא פדי חזיו ניחא אבל למ"ד בת"ח שרי לגמרי דליכא למגזר בהו קשה ועיין בפוסקים: דף נ"ב ע"ב אם יש בו כנ"ט וכו' ה"ן ו"ל הביא ראיה ממתני' דחלה דשיל"מ דוק' במינו הוא דאסור ולכמ"ש התוס' בפ"ב דע"א דע"ג ע"ב דהיכא דהבעלים בעיר לא הוי דשיל"מ אין משם ראיה לאוקמה בכה"ג.

ובמ"ש ה"ן ו"ל דרפנן אנלי בתר איסור והיתר והיכא דשניהם היתר עכשיו הו"ל מב"מ אע"פ שהם מין בשא"מ פההיא דפ' משילין ק"ל דלר"י פנין דיליף מב"מ לב' מדם הפך ומדם השעיר אף על פי ששניהם היתר ע"כ דלא מפליג ר"י בהכי ולא אזיל אלא בתר מין העצם דאל"ה היכי יליף מינה לעלמא היכא דאחד איסור ואחד היתר וא"כ ק' לר"י שם בפ' משילין דתנן ר"י פוטר במים מפני שאין בהם ממש מקלל דמודה לת"ק במלח וגם במים אי לאו דאין בהם ממש ותק"ל וליבטיל מים ומלח ולא שנייה שנייה דר"א דישל"מ דהא לר"י לא שניכא לתא דישל"מ לפ"ד ה"ן ו"ל וצ"ל דלר"י גמי נהי דס"ל דמדאורייתא נדאי א"נ אזלי בתר מין העצם מדרפנן מיהא החרמירו דכל שהם שניהם היתר הו"מ מב"מ אף שהם מין בשא"מ בעצם ובהכי ניחא לי דלר"י גמי אית ליה הא מילתא דשיל"מ ל"ב ואף דשיל"מ דוקא במינו ולר"י בלא"ה מב"מ לא בטיל מ"מ נ"מ ליבש ביבש דמשום מב"מ בטיל ביבש כמ"ש התוס' ביבמות דף פ' ומשום דשיל"מ אפי' ביבש אסור ועוד נ"מ לאיסור דרפנן דמשום מב"מ בטיל כמ"ש התוס' בתולין דצ"ז ע"ב ע"ש ומשום דשיל"מ אפי' בדרפנן וביבש כדאי בריש ביצה ע"ש ואף דלפ"ד ה"ן לא שניכא מילתא דשיל"מ לר"י מדרפנן מיהא אית ליה כדכתי' ועיין בסוגיא דפ' משילין במאי דפריה ברייתא אמתני' גבי מלח ע"ש מק' ומטו בה משמיה דהשע"ה וכן ראיתי בס' ידיו של משה דקע"ז שהק' פן דלקמן דנ"ח ע"א איתא שביעית אוסרת בכ"ש במינה אמ"ל ר"ש אף הם לא אמרו אלא לביעור וכתב ה"ן משום דהוי דשיל"מ ולפ"ד ה"ן פאן הו"ל לאסור אפי' שלא במינה דהא שביעית דמיא לההיא דפ' משילין ונ"ל דל"ק דכיון דלרפנן אזלי בתר איסור והיתר ולא בתר מין העצם גם שם דקאמר במינה היינו דשניהם היתר ואפי' מין בשא"מ בעצם והק' ר"ש אף הם ל"א דאוסרת במינה אלא לביעור דכיון דשניהם היתר מקרי מינה אף דמין בשאינו מינו הוא: כתבו התוספות דאי אמר בפ"ח זה אסור בהנאה ולהחליף ולמכור אבל פי אמר בפ"ח סתם מותר בהנאה ולהחליף ולמכור ע"ש נראה דה"ט דכיון דאמר בפ"ח זה הו"ל הקדש אבל פי אמר בפ"ח סתם לאו הקדש הוא דההקדש אינו חל על דבר שאינו מסויים ומזה יש להוכיח מה שנסתפק המש"ל בפ"ד מה' מעילה דין ט' בהא דאמרי' יש מעילה בקונמות אי בעי' דבר מסויי' או אפי' באוסר הנאותו סתם ע"ש ומדברי התוס' יש להוכיח דדוקא דבר מסויים הוא דהוי מדין הקדש: קונם יין וכו' אם יש בהן כנ"ט וכו' בירוש' ברפ"ב דמע"ב ונהיאו הר"ש שם גמר שתיה בכלל אכילה מונתן הפסוק דגבי מעשר קאי בתבשיל נטל הוא ע"ש וקשיא ממתני' דהכא מבואר דנין בתבשיל לשבח הוא וכבר הק' פן העה"ש סימן קל"ד אות י"א וי"ל דמתני' אתיא כר"מ דנטל"פ אסור בע"א דס"ז

וכה"ג מוקי בירוש' בפ"י דתרומות מ"ו ע"ש ולגמרין בשבועו' דכ"ג דדחי לילפוטא דמעשר דע"י אנגרון אַתְיָא מתני' ככ"ע אף לראב"ן והר"מ שהביא העה"ש שם ע"כ לאוקמין מתני' כמ"ד נטל"פ אסור ועיין תשובת הריב"ש שפ' מור"ם בהג"א רס"י קכ"א ע"ש: קונם זין שאני טועם כ' ה"ר"ן פיון שאמר שאני טועם וכו' ע"ש נר' דלא גריס זה גבי זין ולפ"ז ק' אמאי לא פשיט בעינת הגמ' דבסמוך דשאני טועם דוקא מבבא דזין וכבר עמד בזה הלח"מ בפ"ה מה"נ ע"ש ונר' דשאני זין דגוף הזין מעורב בו ול"ד למשקה היוצא דפנים תדשות ניהו והיותר נר' דגריס זה גבי זין ומפ' טעם האיסור משום שאני טועם למסקנא דבעינן לא נפשטא ולחומרא אזלינן ומשום שאני טועם לחודיה מיתסר: ע"ב אי ס"ד אלו דוקא שאני טועם למ"ל כ' ה"ר"ן והרא"ש דהומ"ל נמי אי שאני טועם דוקא אלו למ"ל אלא דקמיינתא נקט ע"ש ואפשר דהגמ' נקט הכי משום דלמסקנא דבעינן דבאלו לא מבע"ל וכשאני טועם הוא דמבע"ל כדבסמוך צריכי להא מילתא אבל קושניית אי שאני טועם דוקא אלו למ"ל ל"ק למסקנא דאו או קתני: ת"ש שאני אוכל וכו' הא היוצא מהן אסור כ' הרא"ש ז"ל בפ"י לפי מאי דשני ליה דיוצא מהן עדיפי וכ"כ התוס' אלא שהק' דנימא דיוצא מהן גרע וכהמפשיט קמא וזיל הכא קמדחי לה וכו' ואפשר לו' דמ"מ תפשוט מרישא מדלא נקט יוצא מהן וע"כ פי היכי דלא נפשט מרישא לדחוק ולו' דיוצא מהן עדיף וא"כ תפשוט מסיפא וממ"נ תפשוט או מרישא או מסיפא: ת"ש אר"י מעשה וכו' כ' הרא"ש ז"ל ופשיט"ל השתא דאין חילוק וכו' והדבר ק' פיון דהמבעי גופיה ידע לה ומבע"ל אי דמי ליה מה חידוש לו הפשטן ונר' לו שיטה אחרת בפ"י דסוגיין דהנה הבעיא יש לצדד ד' צדדין אי אלו דוקא ושאני טועם לא מהני או להיפך או דבעי' שניהם כא' או כל אחד לחודיה אוסר או אלו או שאני טועם ואחר דמייתי מתני' דחילופיהו שמיעי' דאלו עדיף משאני טועם ומהשתא ליכא לצדד דשאני טועם מהני ואלו לא מהני ופשיט עוד ממתני' דמעשה ואסר ר"ט ושאני טועם אינו אסור כולל דאי אסור אמאי לא קתני במתני' שאני טועם פיון דכבר שמעי' ממתניתין דחילופיהו דאלו עדיף משאני טועם ומדקתני אימתי בבשר זה שמעי' דשאני טועם אינו אוסר ומעתה לא נשאר בבעיא אלא ב' צדדין אי אלו לחודא אסור או בעי' תרנוניהו אלו ושאני טועם ול"ד לבשר זה דיוצא מהן גרע דמיפקד פקיד כמ"ש הרא"ש ז"ל וזהו דקאמר באלו לא מבע"ל דבדוקא נקט במתני' אבל בשאני טועם מבע"ל אי בדוקא ובעינן תרנוניהו או ל"ד נקטיה במתני' ומייתי עוד ת"ש דג דגים דאלו לחודיה מיתסר דאי לא"ה אמאי לא נקט דגים אלו ולא שמועי' ועי' דאפי' באלו שרי בציר ודחי משום דאייירי אף בכבר יצא מהן ובכה"ג נדאי שאני טועם עדיף טפי לאשמועי' דשרי דמ"מ טעים איסורא אבל באלו פיון דכבר יצא מהן פשיטא דשרי ואפשר להעמיס כ"ז בדברי הרא"ש ז"ל בפ"י ולפי שי' זו באלו אסור מס' ובשאני טועם שרי ובציר שרי אפי' עדיין לא יצא כבד אבל לשי' ה"ר"ן ז"ל ורש"י באלו פשיטא דאסיר ובשאני טועם אסור מס' ובציר דוקא יצא כבד הוא דשרי אפי' לא יצא כבד ועיין לה' לח"מ בפ"ה ע"ש: ובפשטא דשמעתא ק"ל מאי פשיט מציר נימא שאני ציר דזינעה בעלמא ולא בכלל שאני טועם ומטעם זה ציר דגים טמאים דרבנן כדאי בחולין דצ"ט ע"ב אבל פיוצא מהן דענבים וזתים דגופניהו ממש אסיר ונר' דס"ל להפשטן טן דציר דגים מדאורייתא אבל לפום מאי דמסקי' בחולין דזינעה בעלמא אצ"ל בשכבר יצא מהן וניחא בזה מה שסתמו הטור והר"מ דציר שרי וע"ש בתוס' בחולין שם ועיין להמח"א בה"נ סי' ל"ב עיין שם: דף נ"ג ע"א פל שדרכו לאכול ודרה היוצא וכו' כ' התוס' ע"כ בשם תולדתו עליו איירי דאל"ה וכי פליג רשב"א אסתם מתניתין דלעיל דזתים וענבים ע"ש וקשה דלעיל אמתני' דהנודר מן החלב מותר בקום ור"י אסור הנודר בקום מותר בחלב וכו' התוס' דר"י מודה בנודר

בְּקוּם דְּשָׁרֵי בְּחֵלֶב וּבְגֵמ' טַעֲמָא דַר"י בְּאַתְרָא דְקָרוּ לִיה קוּמָא דְחֵלְבָא הָרִי דְפָלִיג רִשְׁבִּי"א אֶסְתָּמָא דְנוֹדֵר מִהַקּוּם מוֹתֵר בְּחֵלֶב וּלְזִה י"ל דְּהֵיחָא לָאו סְתָמָא הִיא אֶלְא לַר"י קַאמ"ל דְּהָא לַת"ק לָא אֶצֵּט' אֶבֶל ק' דְּבִגְמ' לְעִיל פְּרִיָּה מִמַּתְנִיתִין דְּהַנוֹדֵר מִן הָעֲדָשִׁים וְכ' הַתּוֹסְפוֹת שֵׁם דְּפְרִיָּה דַר"י אַדַר"י וְדַרְבְּנָן אֲדַרְבְּנָן וּלפ"ז כִּי מִשְׁנֵי בְּאַתְרָא דַר"י צ"ל נְמִי בְּאַתְרָא דַת"ק קָרוּ לְהוּ אֲשִׁישִׁים שֶׁל עֲדָשִׁים וּבְסִיפָא דְמַתְנִי קַתְנִי אַחַר דְּבָרֵי ר"י הַנוֹדֵר מֵאֲשִׁישִׁים מוֹתֵר בְּעֲדָשִׁים הָרִי אַף דְּשֵׁם תּוֹלְדָתוֹ קָרוּי עֲלֵיו מְסַתֵּם לָן סְתוּמֵי דְשָׁרֵי דְלָא כְּרִשְׁבִּי"א וְעֵינָן לְהַר"ן בְּקוּשְׁי' הַגַּמ' מִמַּתְנִי דְעֲדָשִׁים.

- וְדַע דְּיֵשׁ לְהַסְתַּפֵּק בַּמ"ש רִשְׁבִּי"א כֹּל שְׂאִין דְּרָכּוֹ לְאַכְוֹל וְדָרָךְ הַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ לְאַכְוֹל דְּאָסוּר בְּיוֹצֵא מִמֶּנּוּ אִי דְּוָקָא בְּשֵׁם תּוֹלְדָתוֹ עֲלֵיו פְּרִישָׁא דְמִקְלָתָא דְרִשְׁבִּי"א לַפ"ד הַתּוֹס' וְעֵינָן בַּמ"ש הַתּוֹס' בְּשֵׁם י"מ דְּסִיפָא אֵינִירִי בְּגִידֵר מִן הַדְּבוּרִים: ס' אִיסוּרָא לְחוּמְרָא הָא דְלָא אֶזְלִי בְּתַר רַבָּא פְּתַב הַלַּח"מ בַּפ"ט דְּהֵקָא שְׂאֵנִי דִּי"ל דְּנִתְפָּנוֹן לְתַרְנוּנִיָּהוּ ע"ש וְכַה"ג הִבִּיא הַטּוֹר בְּיו"ד ס' ט"ל גְּבִי סְרְכָא לְעֶצֶם וּלְבָשָׂר פְּלוּגְתָּא דְרַבְּנוֹתָא ע"ש וְעֵינָן לְהַב"י בְּסִימָן רִי"ז וּבַמ"ש לְעִיל דִּי"ט וּבְדַבְרֵי הָרָאשׁוֹנִים בַּפ' הָאִישׁ מְקַדֵּשׁ בְּשִׁמְעָתָא דְמְקַדְּשֵׁי וְהַדֵּר מְסַבְּלֵי ע"ש: דָּף נ"ו ע"א דְּאִי רַבְּנָן הָאֲמָרִי וְכו' יל"ד גִּימָא לְשׁוֹן תּוֹרָה לְחוּד וּלְשׁוֹן ב"א לְחוּד דְּבַגְדָרִים הוֹלְכִין אַחַר ל' ב"א וּלְפַמ"ש הַנִּמְק' י"י לְעִיל גְּבִימַתְנִי דְּהַנוֹדֵר מִן הַדְּגָן לְחוּד' פִּי דְּפִלְגֻתִּיָּהוּ דַר"מ וְרַבְּנָן שֵׁם בְּאִי אֶזְלִי אַחַר לְשׁוֹן ב"א הִיכָא דְסוּתֵר לְשׁוֹן תּוֹרָה א"ש דְּהַשְׁתָּא רַבְּנָן לְעִיל ס"ל דְּהוֹלְכִין אַחַר ל' תּוֹרָה הִיכָא דְסוּתֵר אֶבֶל לַפַּמ"ש לְחוּד פִּי דְּפִלְגֻתִּיָּהוּ בְּלְשׁוֹן ב"א הִיכֵי הָנִי ק' וִי"ל כִּינּוּן דְּלָא מְצִינּוּ בְּשׁוּם מְקוּם בְּתוֹרָה דְעֲלִיָּה אֵינָה בְּכָלל בֵּית אַע"ג דַּס"ל כֹּן בְּאַמַּת מ"מ לָא אֶצֵּט' קָרָא לְרַבּוּנֵי כִינּוּן דְּלְשׁוֹן ב"א כֹּן הוּא לָא אַתִּי לְמַטְעֵי כְּלוּם דְמַהִיכֵן אָנוּ יוֹדְעִין דְּכוּתֵב הַתּוֹרָה ס"ל עֲלֵיהָ לָאו בְּכָלל בֵּית: ע"ב וּמִנִּין שְׂאֵם הֵלֶךְ לְבֵיתוֹ וְכו' פִּירֵשׁ"י ע"י שְׁלִיחַ וְעַמ"ש הַמַּש"ל בַּה' ט"צ בְּזֶה עַש"ב: דָּף נ"ז ע"א קְוֹנָם פִּירוֹת הָאֵלוּ עֲלֵי עֵינָן בְּדַבְרֵי הַר"ן ו"ל וְעֵינָן מַה שְׁנִסְתַּפֵּק הַמַּש"ל בַּה' מְעִילָה פ"ד דִּין ד' גְּבִי יֵשׁ מְעִילָה בְּקוּנָמוֹת וְעֵינָן לְהַרְדְּבָ"ז ח"ג ס' ת"ר: כְּתַב הַרִשְׁבִּי"א ו"ל דְּלִמְחֻלְיָה עֲצָמוֹ דְּוָקָא אָסוּר אֶבֶל הַחֲלִיפֵן אַחַר שְׁלָא בְּשְׁלִיחוֹתוֹ שָׂרִי ע"ש מִשְׁמַע דְּכָל שְׁלָא בְּשְׁלִיחוֹתוֹ שָׂרִי אִפִּי דִידַע בְּשַׁעָה שְׁהַחֲלִיפֵן אַחַר וּמִזֶּה יֵשׁ לְהוֹכִיחַ כַּרְש"ל הִבִּיאוּ הַפַּר"ח בִּי"ד סִימָן צ"ט סְקִי"ג.

שְׁכ' גְּבִי מְבַטֵּל אִיסוּר דְּאָסוּר לְמִי שְׁנִתְבַּטַּל בְּשִׁבְלֵוֹ דְּוָקָא בְּיַדַע אֶבֶל בְּלֵא יַדַע שָׂרִי מִשְׁמַע דְּבִידַע אָסוּר אִפִּי שְׁלָא בְּשְׁלִיחוֹתוֹ וְאַף לְהַסּוּבְרִים דְּאִין מְבַטְלִין אִיסוּר לְכַתְחֻלָּה מְדָאו' מ"מ ה"נ אָסוּר לְהַחֲלִיף ע"ש מִשְׁמַע מְדַעְתּוֹ אָסוּר אִפִּי שְׁלָא בְּשְׁלִיחוֹתוֹ וּמ"מ שְׁמַעִי בְּלֵא יַדַע שְׂדֵי לַכ"ע דְּלָא כַּהַפַּר"ח שֵׁם שְׁחַלֵּק עַל מְהַרְש"ל עֵינָן שֵׁם: ע"ב וְרַבּוּ גִידוּלְיוֹ עַל עֵיקְרוֹ וְכו' כ' הַר"ן ו"ל וְלָאו רַבִּיָּה מִמֶּשׁ קְאָמֵר וְכו' ע"ש הָא וְדָאִי דְּבִיבֵשׁ בְּיַבֵּשׁ בְּמִין בְּמִינוֹ בְּטַל בְּרוּב דְּכֹן הִיא ס' הַר"ן גּוֹפִיָּה דְלָא כְּהָרָאב"ד כַּמ"ש בַּב"י בַּסִּי' ק"ט אֶלְא דַּס"ל לְהַר"ן ו"ל דְּהֵקָא הָנִי פֶּלַח בְּלַח כִּי הִינִיקָה מְעַרְבָם יַחַד וְכַמ"ש הָרָא"ש ו"ל בַּפִּי בַּד"ה וְדִילְמָ' וּמ"ש הָרָא"ש בַּד"ה וְגִידוּלְיוֹ וְכו' וְל"ד לְשַׁאֲרַ אִיסוּרִין דְּמְבַטְלִין בְּרוּב לָאו רַבִּיָּה מִמֶּשׁ קְאָמֵר וּלְשׁוֹנוֹ אֵינּוּ מְדוּקְדָק אֶלְא דְּנִקְט לִישְׁנָא דַגַּמ' וּמ"מ נִקְטִי דְלַפְעָמִים נִקְט הַגַּמ' לִישְׁנָא דְרַבִּיָּה אַף דְּהוּא בַּס' וְעֵינָן לְהַפַּר"ח שֵׁם: כְּתַבוּ הַתּוֹס' דְּמְדָאוּרִיָּתָא בְּטָלִי עֵיקְרוֹ בְּגִידוּלְיוֹ וּמְדַרְבְּנָן הוּא דַּמְבַּע"ל אִי גִידוּלְיוֹ מְבַטְלִין עֵיקְרוֹ וְכ"כ הַרִשְׁבִּי"א ו"ל ע"ש וְק' דַּא"כ מֵאִי פְּשִׁיט לִיה מִיַּרְק שֶׁל תְּרוּמָה גִימָא שְׂאֵנִי תְּרוּמַת פִּירוֹת דְּמְדַרְבְּנָן הִיא וְלָא גְּזָרוּ רַבְּנָן אֶלְא בְּדָאוּרִיָּתָא וִי"ל דַּס"ל בְּשַׁבִּיעִית בּוּזָה"ז דְּרַבְּנָן וְאַפְתִּי ק' מֵאִי מִיָּיתִי מְכַלְאִים וְעַרְלָה דְּמְדָאו' נִיגְהוּ וְעוֹד וְרַמַּי מִיָּיתִי מְלִיטְרָא שֶׁל בְּצָלִים דְּהֵתָם וְדָאִי מְדִינָא מְתַעַשְׂרֵת לְפִי כְּוָלָה דְּמְדָאו' מְבַטְלֵי הָעֵיקָר וְלָא גְּזָרוּ רַבְּנָן לְהַקְל עַל דִּין תּוֹרָה וְסָבוּר הֵייתִי לּוֹמֵר דְּהֵינּוּ

הא דמשני ודילמא לחומרא דר"ל דבעינן מדרבנן הוא ונהנה ס"ד דבעינן מדאורייתא ונתוס' נקטי המסקנא מיהו התוס' עצמן פי' ודילמא לחומרא אמרימא דליטרא בצלים ולא אבעינן: ומן האמור ניחא אצלי פ' הר"מ דפ' הנה מימרי דכלאים וערלה ובה' תרומות כ' הך מימרא דבצל של תרומה דגידולי גידולין מבטלי הגידולין ע"ש ועפ"י"ה ניחא דמפ' מאי דאמרי' ודילמא לחומרא דר"ל דבעינן מדרבנן ומעתה דבעינן מדרבנן נוכל לו' דבצל של תרומה שאני דמדרבנן ועינן להתוס' בע"א דמ"ט ע"א דלקאורה דברייהם נגד סוגינן ועמ"ש בי"ד ריש סי' רי"ו עש"ב: דף נ"ח ע"א אני לא אמרתי אלא לביעור פי' רש"י והרא"ש ז"ל דהיינו של ששית שנטעו בשביעית דצריף ביעור פלו' משום דגידולין כ"ש מבטלין העיקר וה"ה בגידולי היתר דבעינן דמבטלין העיקר ברוב אכל לאכיל' דהיינו פירות שביעית שנתערבו וכו' וגידולין קרי ביעור ונתערבו קרי אכילה וכ"כ התו' וצ"ל לשי' זו דהבצל העיקר עדיין נזכר ואפ"ה צריף ביעור וע"כ משום דמבטלו הגידולין דאי אינו נזכר נימא משום תערובת הוא דאסור ולא משום ביטול וכ"מ בפירש"י ועינן להרשב"א ז"ל אכל הר"ן ז"ל פי' דלביעור היינו קודם שמינית דאז יש לו מתירין והיינו בין לגידולין בין בתערובת ולאכילה היינו בשמינית דאז יש לו מתירין אכל לרבנן דר"ש מ"ש שביעית אוסרת בכ"ש כולל בין קודם שביעית בין לאחר שביעית ובהא פליגי אי איירי גם בשמינית או לא וכן לשי' רש"י והרא"ש ונתוס' ז"ל לרבנן איירי גם בתערובת ולר"ש לא איירי אלא בגידולין אכל מ"מ רבנן מודו דאיירי בגידולין דהא פליגי בתרתיה ולכך פריף הגמ' שפיר ולשי' הר"ן מאי דפריף הגמרא משום דמשמע דאיירי גם בגידולין ולא ניחא ליה לאוקמ' בתערובת: ונתוס' הק' מאי פעי הגמרא נפשוט מדתנן .

השביעית אוסרת בכ"ש ע"ש ואיפא למיזק דתק"ל בדברי ר"ש גופיה דקאמר בגידולין בכ"ש פירות בנ"ט דמ"ש וע"כ דגידולין חשיבי וכמ"ש בת"א בתרא והרשב"א ז"ל פי' דהכי פשיט דמדקאמר לביעור כ"ש ולא מבטל העיקר.

את הגידולין כ"ש בבעינן דלא מבטלי הגידולין את העיקר ע"ש ולפ"ז דהפשי' הוא דלא מבטלי לא א"ש מ"ש בגמ' אלא מן הדא משמע כמו הפשי' הקודם דפשיט מד"י ומאי דק' מדברי הר"ן בסוגינן אדבריו דלעיל דנ"ב ע"א פבר פתבתי בזה שם ע"ש ועינן להשע"ה: ע"ב ודילמא בדבר שזרעו פלה וכו' הומ"ל דאי בזרעו פלה מאי קמ"ל במאי דתני אוכל מהן עראי דאי קמ"ל דלא חיישי' שמא קודם שזרעו הוטבלו למעשר כמ"ש הר"ן ז"ל הך גידולי טבל מותרין בדבר שזרעו פלה פדאי' בסוף הסוגיא: ודילמא במדונפנין וכו' הרא"ש ז"ל פי' במדונפנין בשעת אכילה ולשי' זו כ' דהו"מ לשנויי' המנפש קתני והא דלא פריף שמא קודם שזרעו דכנן משום דמס' אסור וכן מאי דפריף ודילמא ע"י תערובת היינו בשעת אכילה ומשני שפיר המנפש קתני ולא ק"ל להגמ' דילמא קודם שזרעו עירבן דמספק אין להתיר אכל הר"ן ורש"י ז"ל פי' שמא דכנן קודם שזרעו ואמרי' דמסתמא דכנן פדי להתיר הגידולין ומשני חשוד קתני ואין טורח להתיר ופריף ודילמא ע"י תערובת בשעת אכילה ומשני המנפש קתני והא דלא פריף דילמא עירבן מקודם זריעה פדי להתיר משום דמתרצא במאי דמשני חשוד קתני וס"ל דבתערובת נמי איפא טירחא דלא פהרא"ש ועינן בהרשב"א ז"ל: ליטרא מעשר טבל וכו' עינן בהרשב"א שיהקשה דבבריי' גופה מפליג בין מעשר לשביעי' דבמעשר קתני דמעשר אותה ליטרא דאין הגידולין מבטלין העיקר ובשביעית קתני חייב בביעור פלו' דגידולין מבטלין את העיקר ע"ש והוא תימא דבבריי' גופה נימא דלחומרא אזלי' בתרנוניהו פדאי' בכולה סוגיא דגידולין גופייהו אי אסירי תלי בבעינן והשתא אי איתא דאזלי' לחומרא הי"ל לעשר פולהו ליטרי תרומת מעשרהא ליתא דהרשב"א לעיל בעיקר

בענין פי' דגידולין פשיט"ל דשרי ולא בעי אלא לבטולי העיקר וצ"ע: ודע דלפמ"ש הרא"ש ו"ל לעיל דאפ"י ל"ד אין בילה.

ביבש מודה פאן דיש בילה ע"י יניקה ולחלוחית הקרקע ע"כ דל"ג פאן מפריש עליה ממ"א וכ"נ מדבריו פאן דלא גרים לה מיהו י"ל בפשי": דף נ"ט ע"א ונהרי תרומה וכו' מדברי רש"י נר' דתרומה אין מתשיל עליה אלא ע"י פתח אבל הר"ן כ' בפתח או בחרטה פשאר נדרים ועיין לה' ט"ז יו"ד סי' שכ"ג: אלא תרומה מאי מצוה וכו' הר"מ פסק לדינא דמתני' גם בשבועות דליכא מצוה לאתשולי עליה ועיין להמח"א בה' צדקה וכבר פתבתי בזה במ"א: דף ס' ע"א והתנן הטבל וכו' לכאורה שאני טבל דדשיל"מ ולא בטיל או מטעם פהיתרו פה איסורו פדאי בשלהי ע"א ע"ש ולכה לא בטיל משא"כ בתרומה וי"ל דמשמע ליה דאיירי אפי' בטבול למעשר וליתנהו לבועלים בעיר דהשתא ל"ל מתירין וגם ל"ל טעמא דכהיתרו פה איסורו ו ועיין להתוס' שם בע"א ועי"ל דמ"ל דאיסור גידולין דקתני מצד עצמן הוא ולא משום תערוכת דומיא דגידולי תרומה דקתני רישא ועוי"ל דמ"ל דמאי דקתני אבל אין זרעו פלה וכו' קאי גם ארישא דמתני' דתרומה ופריה שפיר תרומה אתרום' ועוד י"מ דהגמרא הקא ס"ל דדשיל"מ בטל בדרבנן וכשינויא קמא דריש ביצה ע"ש ואין זרעו פלה אסור משום דשיל"מ ע"ש ויל"ד ע"ד מסוגיין וכן שמעתי מק' ע"ד זה ימים מגמ' דפסחים דל"ד ע"א: ע"ב מ"ד יומי דשבתא וכו' כ' הר"ן ואית דגרסי וכו' ולפי' שפי' במשנתנו נתנו ליכא לפרושי וכו' עיין שם ולפמ"ש הר"ן גופיה במתני' דארף להנה פ"י דקתני ושבת לשעבר לאשמועי' הך דינא דפי' קמא ע"ש מקום יש ליישב הך גי': קמ"ל קרו אינשי ריש ירחא כ' הר"ן בגיטין יש לכתן' ביום ל' וכו' שיהוא יום ר"ח וכו' וכן הוא ל' מרן בש"ע אה"ע סי' קכ"ו וכ' ח"מ להנה ועיין לשון מר"ן בא"ח סי' תכ"ז ועיין בתוס': אלא מהא ליכא למש למשמע מינה לכאורה ק' אמאי לא אמרי' נעשה דיוקא דרישא בסיפ' וליפשוט בעיין ק' במציעא ד"ל מיהו כבר כ' ה' פרח מטה אהרן סי' ר' דלא אמרי' נעשה ליפשוט הבעיא משום די"ל דהתנא ספוקי מספק"ל ועיין בקי' דף ה' ע"ש אבל ק' כי פשיט בתר הכי ממתני' דיום פהיום להקל תק"ל מרישא דאי אמרי' נעשה הוי דיניה פיום אהדואי אמרי' מספק"ל ספק נדרים להחמיר וי"ל דלפום הפשטן ממתני' דלקמן י"ל דברישא לא תנא יום דסמיה אסיפא ואין אנו צריכין למ"ש אלא דלפי המסקנא דדחי הפשי' ממתני' דלקמן אף מלשון הרא"ש בפ"י נר' דהא דקאמר מהא ליכא למשמע מינה היינו די"ל דיוקא דסיפא עיקר להקל ועיין לה' קרבן העדה גבי יום א' זה ע"ש: דף ס"א ע"א אלא שנה פהשנה הר"מ פ' דשנ' אחת אסו' בעיבור' והמח"א ה"נ סי' ל"ד תימה עליו מסוגיין וכבר כ' הלח"מ בה' שכירות דמפ' כפי' הרא"ש ע"ש גם מה שהקשה הר"ן מירוש' דשכח יש לו תשלומין ע"ש יש לחלק בין שכח לפשע וכה"ג אמרי' בבב"ב גבי תפלה ופ' בש"ע א"ח סי' ק"ח ע"ש וע"ד הסתירה שיש בדברי הר"ן עיין להש"ף סי' ר"ך ועמ"ש שם באורף: יין שאיני טועם יוכל מאי לפירש"י ק"ק מ"ש משבת דארף דהשבת לשעבר אסור באותו שבת שעומד בה ודכונתה נימא ביובל וי"ל: דף ס"ב ע"א גמ' שרו ליה תגראי ברישא דכתיב ובני דוד פהנים ק' דבר"פ שבועת העדות מפי' לה מקרא אחרניא דתני ר"י בצדק תשפוט עמיתך עם שאתך בתורה ומצות השתדל לדונו יפה ופירש"י למישרי תגריה ברישא ולפמ"ש הרמב"ן הביאו מרן בב"י בח"מ רס"י ט"ו ופ' מורם בהגה שם י"ל דאצט' תרי קראי חד לפתחו בדין אחר ובא אח"כ לדין הת"ח בעצמו דפוסקין מן הדין הא' פדי שלא יתבטל מלימודו וחד קרא ללא פתחו בדין אחר עדיין ולא בא הת"ח בעצמו אלא שפלוחו דליכא אלא משום פבודו של הת"ח ולאו משום ביטול תורה ועיין להב"ח שם: דף ס"ג ע"א מתני' עד ר"ח אדר הא' וכי' עמ"ש בזה בי"ד סי' ר"ך: דף ס"ד ע"א

א"כ אין נדרים כ' ה"ר"ן אַבְל בְּכָבוֹד מְצֻנָה אַחַת וְכוּ' בְּהִנֵּי לֹא חֲמִירָא לְהוּ לְאִינְשֵׁי וְכוּ' ע"כ דִּנְקָא כִּי הִנֵּי אַבְל בְּלוּבֵל שְׁאֲנֵי נוּטֵל תְּפִלִּין שְׁאֲנֵי מְנִיחַ חֲמִירָא לְהוּ וְאִין פּוֹתְחִין וְכוּ' מ' בִּירוּשָׁי דְּבַעֲי אִם פּוֹתְחִין בְּכָבוֹד הַמָּקוֹם בְּדָבָרִים שְׁפִינּוּ לְבִין הַמָּקוֹם כְּגוֹן בְּלוּבֵל שְׁאֲנֵי נוּטֵל וְכוּ' וְקָאָמַר דְּבִהִנֵּי לֹאוּ דְּבָרִים שְׁפִינּוּ לְבִין הַמָּקוֹם גִּינְהוּ דְּלִיפָא הַנְּאָה לְמָקוֹם פְּדַכְתִּי אִם צְדָקָתָא מַה תְּתֵן לוֹ וְכוּ' ע"ש לְהַקְהָל ע"ע מִשְׁמַע דְּמִטְעָם כְּבוֹד הַמָּקוֹם לְחֻדְיָה אִין פּוֹתְחִין וְה"ט מִשּׁוֹם דְּחֲמִירָא לְהוּ גַם מִשְׁמַע מִתּוֹךְ דְּבָרֵי הִירוּשָׁי דְּאֵי מִשְׁפַּחַת לְהַ דְּבָרִים שְׁפִינּוּ לְבִין הַמָּקוֹם אַפְתִּי לֹא נִפְשָׁטָא הַבְּעִיָּא וּלְפ"ז נַר' בְּדָבָרֵי שְׁפִינּוּ לְבִין רַבּוּ אִיפָא לְמַבְעֵי אֵי פּוֹתְחִין פִּינּוּ דְּמוֹרָא רַבָּה פְּמוֹר' שְׁמַיִם וְע' בְּהִירוּשָׁבִי"א ו"ל: ע"ב א"כ אִין נְדָרִים נִשְׁאָלִין לְחַכְּם כ' הִרְ"ן ו"ל דַּס"ל לַר"א אִיפָא נְדָרִים דְּקִילֵי וְכוּ' וְנִרְבְּנּוּ ס"א א"א דְּפּוֹתְחִין בְּכוּלְהוּ סְגִי וְכוּ' ע"כ נַר' דַּכ' פֶּן לְפִי הַמְּסַקְנָא דַּגְמ' אַבְל לְמַקְשָׁן דְּפָרִיף מְדַתְּנּוּ מוֹדִים חֲכָמִים לַר"א בְּדָבָרִים שְׁפִינּוּ לְבִין הַמָּקוֹם וְכוּ' ע"כ דַּס"ד דְּטַעְמָא דְּרַבְּנּוּ דְּפִלְגֵי אַר"א מִשּׁוֹם דַּאֲע"ג דְּאִיפָא נְדָרִים דְּקִילֵי וְכוּ' מ"מ חֲתִינְשֵׁי בְּהִנְיָה נְדָרִים דְּחֲמִירֵי גּוֹפְיָהוּ דְּאִין נִשְׁאָלִין לְחַכְּם וְלִהְכִי פָרִיף גַּם בְּדָבָרִים שְׁפִינּוּ לְבִין אֲבִיו וְאִמּוֹ אִין נִשְׁאָלִין לְחַכְּם וּמִשְׁנֵי פִינּוּ דְּאִיפָא נְדָרִים וְכוּ' וְמַה"ט אִית לָן לְמִי דְּחֲכָמִים דְּפִלְגֵי אַר"א ס"ל דְּבְכוּלְהוּ נְדָרִים סְגִי לְהוּ וְכַדְכַת' הִרְ"ן ו"ל דַּאֲלַת"ה ק' לַפ"ד הִרְ"ן מֵאֵי פָרִיף הַגְּמָרָא: אֲלֹא שְׁיַרְדּוּ מִנְכַּסְיָהוּ פִירִש"י וְכַבֵּר יָרְדוּ קוֹנְדָם שְׁנִדְר וְק"ק דַּא"כ אִפִּי מִתּוּ מִמֶּשׁ גִּימָא דְּכַבֵּר מִתּוּ וְעֵינִין בְּהַמְּאִירֵי ו"ל שְׁהִבִּיא גִי אַחֲרַת ע"ש וּמְדַבְּרֵי רִש"י נַר' דְּגָרִיס כְּגִינְרִסְתָּנוּ וְצ"ל דַּס"ל לְרִש"י ו"ל דְּאֵי מִתּוּ קוֹנְדָם קָלָא אִית לְהוּ וְהִנֵּה שׁוֹמְעַ מַרְע"ה מְקוֹנְדָם אַבְל בְּעֵנִיּוֹת ל"ל קָלָא וְלַר"א נְמִי ע"כ מִתּוּ מִמֶּשׁ דְּאֵי הֶעְנּוּ מִנ"ל מְקָרָא דְּפּוֹתְחִין בְּנוֹלָד גִּימָא הֶעְנֵי מְקוֹנְדָם: עֵנֵי דְּכַתִּי כִּי מִתּוּ וְכוּ' נַר' דַּס"ל דְּאֵי מִתּוּ אוּ נַעֲשׂוּ מְצַרְעֵין אוּ אִין לְהֵם בְּנִים לֹא שְׁכִיחֵי וְאִין פּוֹתְחִין בְּנוֹלָד דְּלֹא שְׁכִיחַ וְע"כ הֶעְנּוּ דְּשְׁכִיחַ וְעֵינִין בְּדָבָרֵי הֶרָאשׁוּגִים ו"ל: דָּף ס"ה ע"א אִיתְשִׁיל אֲשַׁבּוּעַתְיָה מַה שְׁמַק' הָא קִי"ל צָרִיף לְפָרְט הַנְּדָר וְהָכָא פְּשִׁיפְרַט מְגַלְהַ וְעוֹבֵר אֲשַׁבּוּעַתְיָה י"ל דְּכִינּוּ דְּטַעְמָא דְּצָרִיף לְפָרְט הַנְּדָר הוּא שְׁמָא נְדָר ע"ד מְצֻנָה אִם הִתִּירוּהוּ בְּדִיעְבַד מוֹתֵר וְהָכָא פְּדִיעְבַד דְּמִי כַּמ"ש הִרְ"ן ו"ל א"נְפְשִׁיפְרַט אַחַר הַהֲתֵרָה מִיָּד סְגִי וְעַמ"ש בִּי"ד סִי רַכ"ח ע"ש וְעֵינִין לְהַשְׁע"ה ח"ב בְּרָאשׁוּ ע"ש: נַעֲשֶׂה כְּתוּלָה נְדָרוֹ בְּדָבָר וְכוּ' הִרְ"ן ו"ל הוֹכִיחַ דַּא"צ שְׁאֵלָה מִהִירוּשָׁי ע"ש נַר' דַּל"ג וְאִין חֲכָמִים מוֹדִים אֲלֹא וְחֲכָמִים מוֹדִין לוֹ דַּאֲלַת"ה גִּימָא דְּחֲכָמִים.

פְּלִיגֵי וְס"ל דַּא"צ שְׁאֵלָה וְהִירוּשָׁי אֲלִיפָא דְּחֲכָמִים קָאָמַר וְגִי זֹו הִבִּיא הֶרָא"ש בְּפִסְקִיו אַבְל בְּפִי גָרִיס וְאִין חֲכָמִים מוֹדִים לוֹ וְע"כ דַּס"ל דְּחֲכָמִים סְבָרֵי דְּלֹא הִנֵּי תוּלָה נְדָרוֹ בְּדָבָר וְהִנֵּי נוֹלָד גְּמוּר דְּלֹא סְגִי בְּשִׁאֲלָה וְעֵינִין בְּסִמּוּף בַּד"ה אָמַר ר"ה וְכוּ' ע"ש וְעֵינִין לְהַר"מ בַּפ"ח מַה"נ וְלְמָרְן בַּכ"מ שְׁם ע"ש: ע' כְּבָר מִת וְעֵשָׂה תְּשׁוּבָה מְדַבְּרֵי רִש"י נִרְאָה דְּבַעֲי הַתְּרָה אִפִּי בְּנְדָר טְעוֹת וְכוּ' מְדַבְּרֵי בְּנְזִיר דַּל"ב ע"ב בַּד"ה וּמִשְׁחָרְבַּ ע"ש וְנִרְאָה עֵינִין דְּמְדַבְּרֵי קָאָמַר מִשּׁוֹם גְּזִירָה אֲטוּ לֹא מִת וְס"ל דְּלֹא הֲחִמִּירוּ כ"כ בְּגִזְרָה זֹו דְּלֹא לִיְהוּי לִיהַ הַתְּרָה כְּמוֹ לֹא מִת מִמֶּשׁ וּמִתְנִי' ה"ק יֵשׁ דְּבָרִים שְׁנִרְאִין שְׁהֵן כְּנוֹלָד אִף הַאֲמַת הוּא שְׁאִינָם כְּנוֹלָד וּמִהִנֵּי בְּהוּ הַתְּרָה וּבְהִכִי גִיחָא לִי דְּבָרֵי הַתּוֹס' שְׁם בְּנְזִיר בַּד"ה וְאִם וְכוּ' שְׁכ' הִנֵּי חֲרָטָה וּמִתִּיר לוֹ הַחֲרָם וְאִתְ"פ כ' דְּנְדָר בְּטְעוֹת הוּא וְלֹא חָל אִפִּי רְגַע אַחַד וְכוּ' ע"ש וְדְּבָרֵיהֶם נִרְאִים פְּסוּתֵרִין זַא"ז אִף עִפִּי"ה גִיחָא דַּה"ק מִן הַדִּין לֹא חָל וְא"צ שְׁאֵלָה אִף מְדַבְּרֵי בְּעֵי שְׁאֵלָה וְעֵינִין לְמַהֲרִימ"ט חִי"ד סִי כ"ו אַבְל הֶרָא"ש בְּפִי כ' דְּמִתְנִי' ה"ק יֵשׁ דְּבָרִים שְׁאֲסָרוּם חֲכָמִים כְּנוֹלָד אַעֲפ"י שְׁאִינָם וְכוּ' נַר' מְדַבְּרֵי דְּמִשּׁוֹם גְּזִירָה עֲשָׂאוּם כְּנוֹלָד גְּמוּר וְלֹא סְגִי בְּהַתְּר' וּבְסִמּוּף גִּבִּי מֵאֵי דְּפָרִיף תְּרִתִּי לַמ"ל פִּי אֵי לְמַסְתֵּם כְּרַבְּנּוּ בַּלַּא"ה יַחִיד וְרַבִּים הִלְכָה כְּרַבִּים ע"ש נַר' דַּס"ל דַּאֲע"ג דְּקִי"ל הִלְכָה כַּר"מ בְּגִזְרֹותֵיו הִינְנוּ לְגַבִּי יַחִיד

ולא לגבי רבים אבל התוס' פ'י בהפ' דרבנן גזרי ור"מ לא גזר ובסמוך במאי דפריה תרתי למ"ל פ'י דהול"ל גבי ב'א דלקמן וה"ר מגמרא בקדושין גבי לדברי המכשיר בה מכשיר בבתה ע"ש ולפ"ד ק' במסקנ' שם ברוב פסולין אמאי לא תני לדאבא שאול גבי מילתא דר"ג וע"ש בתוס' ובפירש"י שם ע"ש: ע"ב ארנב"י לו' שאין מקרעין לפ"ז אצ"ל אפי' מוכר שער ראשה ואוכל אלא בפשט' אפי' אתה עושה לפנים משורת הדין ומוכר שער ראשה ונותן לה אין מקרעין ומדברי הרא"ש והתוס' אין נר' פו: דף ס"ו ע"א מאן תנא וכו' ר"ש עיין פירש"י דנקט בלישניה פולקם והוא שלא בדקדוק דאפי' לזה ולזה פלגא הוי לר"ש: פתב הר"ן ז"ל דקי"ל כר"ש וכו' ע"ש וצ"ל דמ"ש לעיל דכ"ו ע"א דלא קי"ל כר"ש דברי התוס' הן שהביא שם ולא ס"ל פנותייהו ומה שהביא שם ראיה מההיא דקדושין ט"ס הוא דאדרבה משם מוכח דהלכה פרי"ש כמ"ש פאן: חסורי מחס' וה"ק רישא אפי' בעודה וכו' קצרה ונעשית ארנפה פו היא הגי' בכל הס' וניחא לפי הר"ן ז"ל דרי"ש ס"ל פותחין בנולד אבל לפירש"י וקרא"ש ז"ל דנקא ע"י קישוט לא גרסינן אלא פעורה ונעשית נאה: דף ס"ז ע"א קמ"ל דמפירין שניהם בב"א הרשב"א ז"ל הוכיח דיש הפרה אחר הפרה ויכול הא' לחזור ולהפר עם הב' דלא כס' הרמב"ם ז"ל ממאי דתניא לקמן דס"ח שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל זו היא ששנינו בתרוקנה רשות להאב הרי דאב מפר חלק הבעל מחמת הבעל אע"ג דכבר הפר הבעל ע"ש והר"מ בפ"א כ' דאין האב יכול להפר חלק הבעל ומרן בסי' רל"ד כ"כ בשמו ומ"ש הט"ז שם סקי"ג דהר"מ לא קאמר אלא בדאיכא ארוס אחרון לא נהירא דהר"מ פלל ד"ז עם דינא דשמע אביה והפר לה ושם בנדאי א"י להפר אף דליכא ארוס אחרון כב"ה לקמן בברייתא ונדעת הר"מ פכ"ר פ' הלח"מ שם רין י"ד דמפ' כפי' התוס' לקמן דב"ה קאי גם על האי דינא דשמע הבעל והפר לה ע"ש ומ"מ י"ל דטעמא דב"ה משום דקליש הא לא"ה יש הפרה.

אחר הפרה וראיית הרשב"א ז"ל נכונה ועיין פירוש' דמשני בע"א בקושני' הגמ' ועיין לה' קרבן העדה שם ועפ"ד ניחא מה שמק' אפירש"י פאן מבעיא דלקמן דבעי יש שאלה בהפר או לא לפירש"י שם ע"ש ועיין להרשב"א בשמעתין: ע"ב ולא ממילא ש"מ פ'י הרא"ש ז"ל דכיון דאין הבעל מפר בקודמין מין ע"כ קרא בארוסה כתי' דהא ונדריה עליה פתיב והיינו פמסקנא וק"ל אימא תרנוייהו בנשואה וה"ק קרא בקודמין צריה שיפרו אב ובעל בשנותפות והיינו קרא דאם ה'ו תהיה ונדלאו קודמין מפר הבעל לחודיה והיינו קרא דאם בית אישה שהרי פ'י הרא"ש דמאי דפריה ואימא בנשואה היינו דאב ובעל מפירין בשנותפות וצ"ל פיון דע"כ קרא דאם ה'ו תהיה איירי גם בארוסה ובארוסה איירי גם באין קודמין גם בנשואה פו הוא ואפתי איכא למידק לפי דמאי פריה תו הגמ' אימא ארוס לחודיה מפר הא פכ"ר שני ולא ממילא ש"מ וצ"ל דהגמ' פריה אשנינויא דאבע"א דלשון הניא קדושין דל"ל הא מילתא דולאו ממילא ש"מ ומסיק הגמ' לבסוף ולא ממילא ש"מ ר"ל דע"כ פשינויא קמא וממיל' נדחה שינויא דאבע"א ומ"מ אפתי ק' לפי מה שהקשה הר"ן מגמ' דיבמות ועיין בהרשב"א ז"ל בחי': ודע דבספרי פ' מטות דריש ר' יאשיה בקרא דואם ה'ו תהיה בארוסה דאי בנשואה פכ"ר נאמר ואם בית אישה ור"י אומר אחת זו ואחת זו ופי' הז"ר דהיינו לומר דתרנוייהו בנשואה ע"ש וק' הא בקרא דואם בית אישה ממעט הקודמין ובקרא דואם ה'ו תהיה בשנותפות אב ובעל ולכ"פ יפר בקודמין וקרא דואם בית אישה פרט לקודמין דאינו מפר הבעל לחודיה וכדאקשי לפי' הרא"ש ועיין לה' גרע אברהם שם בבאיורו ע"ש: א"כ בית אישה נדרה למאי אתא וכו' ק"ל הא אי לאו בית אישה הוא מוקמי' לקרא דואם ה'ו תהיה בנשואה והו"א דבארוסה אב לחודיה מפר וכדאמרינן לעיל וצ"ל דהגמ' קאי אשנינויא

בְּתָרָא דוֹאֲבַע"א לְשׁוֹן הַנְּיָה קוֹדֵישִׁין אַף הָר"ן בְּתַחֲלִי הַסּוֹגֵיָא כ' דְּכִי מוֹקְמִינן בְּאַרוּסָה ה"ט דְּאֲמַרִי
נִי"ו מוֹסִיף עַע"א מְשׁוּם דְּאִי אַרוּס לַחֲוּדִיָה וְאִם בֵּית אִישָׁה לַמ"ל ע"ש וְהָתָם קָאִי לְשִׁינוּיָא קַמָּא
וּצ"ל דְּהִכִּי פְרִיף הַגַּמ' לַמ"ל וְאִם בֵּית אִישָׁה וְלִכְתּוּב קָרָא דוֹאֲבַע"א הִיּוּ תְהִיָה אַרוּסָה בְּהַדְיָא וְדוּחַק:
פְּתַבּוּ הַתּוֹס' וּלְקַמֵּן פְּרִיף אִימָא אוֹ אָב אוֹ אַרוּס ע"ש נַר' דְּכָלְלוּ ב' הַפְּיָרְכוּת דְּפְרִיף הַגְּמָרָא דְּפְרָכָא
קַמְיִיתָא אָב לַחֲוּדִיָה וּבְתַרְיִיתָא אַרוּס לַחֲוּדִיָה אָבְל אִין דְּמַפְרָשִׁי כַפִּי הָרָא"ש דְּפְרָכָא קַמְיִיתָא הִיּוּנו
כָּל חַד לַחֲוּדִיָה מִפְּר דְּמַדְבְּרִיָהֶם רִיָּהֶם בְּסַמוּף נִרְאָה דְּלָא מַפְרָשִׁי כַפִּי הָרָא"ש ז"ל: דָּף ס"ח ע"א
דְּבִי רִי"ש תְּנָא בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וְכו' פִּירֵשׁ"י אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ דְּכַתִּיבִי בְּהָאִי קָרָא ל"צ וְכו' ע"ש וְתַמְהַנִּי
דְּהָא אִיְצָטְרִי לְדְבָרִים שְׂפִינּוּ לְבִינָה דְרִי"ש דְרִישׁ תְּרַוּוּיָהּוּ כַמ"ש הָר"ן ז"ל וּדְבָרִיו מְכַרְחִים
דְּלְקַמֵּן בַּר"פ וַא"נ פְּרִיף בַּגַּמ' נְדָרִי עַנּוּי נָפֶשׁ הוּא דְּמַפְרָשׁ הָא דְבָרִים שְׂפִינּוּ לְבִינָה לָא וְהַתְּנָא וְכו'
וְאִי אִיתָא נּוֹקְמָה פְּרִי"ש דְּדָרִישׁ לְקָרָא לְאַבִּיָה וּבַעֲלָה מְפִירִין וּדְבָרִים שְׂפִינּוּ לְבִינָה ל"ל אֶלְא ע"כ
דְּתַרְתִּי ש"מ וַא"כ לָא מֵיַתֵּר קָרָא וְע"כ דְּדָרְשֶׁת רִי"ש הוּא מְדַסְמָף כַּמ"ש הָר"ן ז"ל וִי"ל: פְּתַב
הָר"ן דַּמ"ל דְּבַנְעָרָה הַמְּאֹנְרָסָה מְשַׁתְּעִי מְדַכְתִּיב בְּהוּא קָרָא בֵּית אַבִּיָה ע"ש נִרְאָה דַּק"ל לְאֹקְמָה
בְּנִשְׂוָאָה דְּאַבִּיָה וּבַעֲלָה מְפִירִין וְכַדְהִק' הָרָא"ש וְהַרְשָׁב"א ע"ש וְק' דְּמָאִי קִשְׂיָא הָא כ' הָר"ן לְעִיל
דְּכִי מוֹקְמִי קָרָא בְּנִשְׂוָאָה לָא דְרִישִׁי נִי"ו מוֹסִיף עַע"א דְּסַבְרָא הוּא דְּנִשְׂוָאָה יִצְתָה מְרִשׁוֹת אָב
וַא"כ הֶכָּא לָא מוֹקְמִי קָרָא בְּנִשְׂוָאָה מְשׁוּם דְּסַבְרָא הוּא דְּיִצְתָה מְרִשׁוֹתֵי דְּאָב וּצ"ל דְּקוֹנְשִׁיָת הָר"ן
נּוֹקְמָה בְּנִשְׂוָאָה וּבַעֲלָה לַחֲוּדִיָה מִפְּר וְלָא נְדָרוּשׁ סְמוּכִים דְּאָב לְבַתּוֹ לְאִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וְכַדְפְּרִיף לְעִיל
נּוֹקְמָה בְּנִשְׂוָאָה וְלָא נְדָרוּשׁ נִי"ו מוֹסִיף וְכַדְפְּרִישׁ הָר"ן לְעִיל: אִם הִיּוּ תְהִיָה לְאִישׁ מָאִי עֶבֶד לִיָּה
כ' הָרָא"ש דְּקָרָא תִּירָה הוּא דְּקוֹדְמִין יִלְפִי מְדָלָא כ' וְכו' אָבְל הַתּוֹס' פְּתַבּוּ דְּעַל הַסְּמִיכוֹת דְּנִי"ו
מוֹסִיף הוּא דְּפְרִיף אָבְל קָרָא אַצַּט' לְקוֹדְמִין ע"ש וְהָא דְּלָא נִיחָא לְהוּ לְמִי דְּקוֹדְמִין מְדָלָא כ' וְכו'
כַּמ"ש הָרָא"ש וְכַמ"ש הֵם ז"ל גּוֹפְיָהּוּ בְּדַבּוּר שְׂלַפְנֵי זֶה ע"ש מְשׁוּם דְּאִי לָאו דְּגַלִּי לֹן קָרָא
דְּנּוֹדְרִיָה עֲלֵיהּ דְּאִיפָּא הַפְּרָה דְּקוֹדְמִין בְּעוֹלָם לָא הִנָּה אֲמַרִי מְדָלָא פְּתַבִּיָה וְכו' א"נ דַּמ"ש בְּדַבּוּר
הַקּוֹדֵם מְדָלָא כ' קוֹדְמִין וְכו' הִיּוּנו אִי לָאו קָרָא בְּתַרְוּוּיָהּוּ אַרוּסָה וּנִשְׂוָאָה דְּאִזְ הִנָּה אֲמַרִי דְּנִשְׂוָאָה
דְּוּמָיָא דְּאַרוּסָה לְקוֹדְמִין וְהָא דְּלָא ק"ל בְּדַבּוּר הַקּוֹדֵם נּוֹקְמָה בְּנִשְׂוָאָה לְבַד י"ל דַּס"ל דְּוּדָאִי
בְּאַרוּסָה מְשַׁתְּעִי מְדַכְתִּיב בֵּית אַבִּיָה וְכַמ"ש הָר"ן אֶלְא דַּס"ל אִי אִיְרִי בְּנִשְׂוָאָה נְמִי א"ש: אַבַּע"ל
בַּעַל מִיָּגֵז וְכו' דְּנַדְרָה מְתִירִין זְתִים וְכו' לְכַאוּרָה פִּינוּן שְׁהוּתֵר חֲלָקוֹ הוּתֵר פְּלוֹן וַא"כ אִי אִיתָא
דְּמִיָּגֵז גִּיּוֹ אִמָּאִי הַצְּרִיכָה הַתּוּרָה לְהַפְּרָת אָב וּבַעַל בְּחַד סָגִי מִיָּהוּ הָא לִיתָא דְּוּדָקָא גְּבִי חֲכָם הוּא
דְּאֲמַרִי הוּתֵר מְקַצְתּוֹ הוּתֵר פְּלוֹן אָבְל גְּבִי בַעַל לָא כַּמ"ש רִש"י לְקַמֵּן דַּפ"ב ע"ב וְעִיּוֹן בְּהָר"ן
ז"ל וּלְעִיל דָּף כ"ה: עִיּוֹן שָׁם: פְּגוֹן דְּנַדְרָה מְב' זְתִים וְכו' כ' הָר"ן בְּשֵׁם הַרְשָׁב"א לּוֹקְהָ דְּקִאָמֵר
הוּא בְּקַרְבָּן דַּלְכ"ע לִיפָּא קַרְבָּן פְּחוֹת מְכַשְׂיָעוּר וְע"ש בְּסוֹגֵיָא דַּפ"ג דְּשְׁבוּעוֹת דְּנַקְט הַגַּמ' שו"פ
וּמְשַׁמְעִתִין נַר' דְּשְׂיָעוּרָא בְּכַזִּית וּנ"ל דַּס"ל דַּד"ז תְּלִיָא בְּפִלּוּגְתָא דְּתַנָּאִי בַּפ' כ"ת דַּל"ג דַּלְר' דַּס"ל
הַזִּיד בְּמַעֲלָה בְּמִיתָה דְּיִלְיָף מְתִירוּמָה אֲמַרִי בַּגַּמ' הָתָם וּמִיָּנָה מַה תְּרוּמָה בְּכַזִּית אָף מְעִילָה בְּכַזִּית
אָבְל לְרַבָּנָן בַּעוֹ שו"פ פְּדַאִיתָא הָתָם בְּבַרְיִיתָא דְּלְעִיל וְע"ש בְּתוֹס' וּבְמַהֲרָש"א וּבַמ"ש בַּחִי שָׁם
וְהַגַּמ' פְּאֵן נַקְט פְּזִית אֲלִיפָּא דַּר' מְשׁוּם דְּלְרַבָּנָן נְמִי אֲתָיָא הַבַּעֲיָא בְּכַזִּית אִי פְרִישׁ אֲכִילָה וְהַגַּמ'
שָׁם שְׁפִיר נַקְט שו"פ אֲלִיפָּא דְּרַבָּנָן דְּהַלְכְתָא פְּנוּתִיָהּ: דָּף ס"ט יֵשׁ שְׂאֵלָה בְּהַפְּרָ וְכו' דְּבַרִי רִש"י
בַּפִּי הָא בָּאוּ בַּט"ס וְצָרִיף לְמַחוּק עַל הַקְּמָתוֹ אֶלְא דְּהַשְׂאֵלָה הִיא עַל הַנְּדָר וְהַבַּעֲיָא הִיא אִי אֲמַרִי
מְקַצְתּוֹ בְּהַפְּרָה וּמְקַצְתּוֹ בְּשְׂאֵלָה מְהַנִּי אוֹ לָא וּפְשִׁיט דְּבַעֲי' אוֹ פְלוֹן בְּשְׂאֵלָה אוֹ פְלוֹן בְּהַפְּרָה וְכו' נ
מְפִירֵשׁ"י לְקַמֵּן דַּע"ט בְּמִילְתָא דַּר"י ע"ש וּלְפ"ז לָא גְרָסִי אַת"ל דְּבַעֲיָא זֹו לָא שְׂיִיכָא בְּבַעֲיָא
קַמְיִיתָא וְכו' נ מְפִירֵשׁ"י מַמ"ש בַּפִּי הַב' כְּלוּמַר אַת"ל וְכו' וְעִיּוֹן לְהַמְּאִירִי ז"ל ז"ל וּבְפִנֵי הַג': פְּתַב

רש"י ו"ל דבְּעֵינָא דְהֶפְרָה הִיא אִי הָאֵב יְכוּל לְשֹׂאֵל לְחֻכְמָא בְּמָקוּם בְּתוּ פִינּוֹן דְּמַצִּי מְפָר לָהּ וּפְשִׁיט דְּלֵא מַצִּי מְפָר וּק' מְדַאֲמְרִי לְעִיל ד'ח ע"ב בְּנִדְרָ' דְּדִבְיִתְהוּ דְּרַבִּינָא ש"מ בְּעַל לֹא נַעֲשֶׂה שְׁלִיחַ לְחֶרֶטֶת אֲשֶׁתּוּ וְע"ש בְּפִירֵש"י וי"ל דְּדוּקָא בְּעַל דְּאֲשֶׁתּוּ כְּגוֹפוּ ע"ש בְּהֶר"ן ו"ל וְלִכּוֹן רִש"י ו"ל כָּאֵן לֹא נִקְט אֶלָּא אֵב וְע"ל דְּשִׁאֲנֵי הֵתָם דְּהִיא עֲשֻׁתָּה אוֹתוּ שְׁלִיחַ וּבְתוֹרַת שְׁלִיחוֹת מְהִי אֶבְל הִכָּא לֹא בְּתוֹרַת שְׁלִיחוֹת וּמִבְּע"ל פִּינּוֹן דְּמַצִּי מְפָר מַצִּי לְיִשְׂאֵל אוּ לֹא: ע"ב פֶּל שְׁאִינוּ בּוּזָא"ז אִפִּי בּוּזָא"א אִינוּ עֵינָן בְּתוֹס' וּבִיאוּר דְּבְרִיָּהֶם הוּא דְּהוּק"ל הֵרִי תְּמוּרַת עוֹלָה וּשְׁלָמִים דְּמוּדָה ר"מ דְּתַמְכָּר וְיָבִיא בְּדָמֵי חֻצְיָה עוֹלָה וּבְדָמֵי חֻצְיָה שְׁלָמִים מְשׁוּם דְּהוּי בּוּזָא"א וְהָא אִינוּ בּוּזָא"ז דּוּבּוּזָא"ז ס"ל לר"מ דְּתַפּוּס לְשׁוֹן א' וְהִנִּיחוּ הַדְּבָר בְּקוֹנְשֵׁי אַף שֶׁכ' בְּלִשׁוֹן א"ת דְּכֵן דְּרַכְּסָם בְּכ"ד וּמ"ש וצ"ע וְכו' הֵם דְּבְרֵי הַגְּלִיּוֹן שְׁהִיָּה פּוֹתֵב מִבְּחוּץ וְטַעְוָה וְהַכְּנִיסוּהוּ בְּדְבָרֵי הַתּוֹס' שְׁהוּק"ל לְבַעַל הַגְּלִיּוֹן ע"ד הַתּוֹס' שֶׁכ' דְּמוּדָה ר"מ דְּיָבִיא חֻצְיָה וְכו' הָא אִפִּי אָמַר חֻצְיָה עוֹלָה וְחֻצְיָה שְׁלָמִים אָמַר תּוֹס' ל' א' וְתִי בְּעַל הַגְּלִיּוֹן דְּמִשְׁפַּחַת לָהּ בְּלַחְצוֹת אֵלֶיָּבָא דְּאַבְיִי וּמ"מ הִי"ל לְבַעַל הַגִּי' לְהַק' כֵּן עַל הַגְּמ' בְּתַמּוּרָה דְּכ"ו דְּאֲמַרִּי טַעְמָא דְּר"מ מִדְּהוּל"ל תְּמוּרַת עוֹלָה וּשְׁלָמִים מְשַׁמַּע דְּבְתַמּוּרַת עוֹלָה וּשְׁלָמִים מוּדָה ר"מ דְּתַמְכָּר וְכו' וְע"ש בְּגַמ' וּבְזִבְחִים ד"ל וּבְתוֹס' שֶׁם וְהִנֵּה הַתּוֹס' שֶׁם הַק' בְּחֻצְיָה עוֹלָה וְחֻצְיָה שְׁלָמִים מֵאֵי מִדְּהוּל"ל אִיכָּא ע"ש וְקָשָׁה הָא הוּ"ל לְחֻצוֹת בְּדַבּוּר אַחַד כְּדֹאֵי בְּזִבְחִים שֶׁם וְע"ש בְּפִירֵש"י וְתוֹס': דָּף ע ע"א וְאֵת"ל הָא לֹא אָמַר כ' הֶר"ן ל"ד אֶלָּא אִפִּי אָמַר וְכו' מ"ש וַיֵּשׁ לְהוֹכִיחַ עוֹד כֵּן דְּאִי ס"ל דְּכִי אָמַר תְּרַנּוּיָהּ מְהִי וּבִלָּא אָמַר קְאָמַר דֹּאֲת"ל דְּהָא לֹא אָמַר דְּפִשִׁיט"ל דְּלֵא אֲמַרִּי מְפָלֵל הַקְּמָה אֲתָה שׁוֹמַע הֶפְרָה א"כ מֵאֵי מִבְּע"ל תּוּ בְּקִיָּים לְכִי שְׁעָה אַחַת אִי אֲמַרִּי מְפָלֵל אוּ לֹא הָא כְּבָר אָמַר גְּבִי קִיּוּם דְּלֵא אֲמַרִּי מְפָלֵל דְּלַעֲנִין זֶה וְדֹאֵי דֹאֵי לְחַלֵּק בֵּין יוֹם לְשַׁעֲהָ אֲשֶׁר מֵה"ט לֹא מִבְּע"ל בְּהַפֵּר לָהּ אַחַר שְׁעָה אִי אֲמַרִּי דְּהוּי כְּאוּמַר קִיָּים לְכִי שְׁעָה זוּ דְּוּמִיָּא דְּבַעֲיָה הֵב דְּהִיּוּם אֶלָּא ע"כ פִּינּוֹן דְּאָמַר כְּבָר אֲת"ל תּוּ אִין מְקוּם לְהַסְתַּפֵּק בְּשַׁעֲהָ אַחַת וּבְבַעֲיָה א' דְּשַׁעֲהָ אַחַת אִין לָהּ מְקוּם שְׁיִיכּוֹת עִם אֲת"ל דְּבַעֲיָה א' דְּהִיּוּם דְּהִיא ל"ד אֶלָּא לְפִי תְּרַנּוּיָהּ וְנִיָּהּ וְנִיָּהּ וְכַמ"ש הֶר"ן ו"ל וְעֵינָן לְהֶרִיטְבָ"א ו"ל דְּגָרִיס גִּי' אַחֲרַת בְּגַמ' ע"ש: ע"ב הָא כְּתִיב בְּנַעֲוִירָה בֵּית אֲבִיָּה פְּשֻׁטָה דְּגַמ' דְּלֹא נִרְאוּ לְאָרוּס מִבֵּית אֲבִיָּה נִפְקָא וְנִרְאוּ מֵאֵם הָיָה תְּהִיָּה וְכ"פ רִש"י בְּלִשׁוֹן שְׁנֵי אֶבְל ב'ל' א' פִּי לְהַפֵּד מְשׁוּם דְּהַקְּשָׁה דָּאֵם הָיָה תְּהִיָּה דְּלֹא נִרְאוּ מְשַׁמַּע וְזִהוּ הַהֶפְרָשׁ שְׁבִין הַלְּשׁוֹנוֹת: הָא גּוּפָא קִשְׂיָא וְכו' עֵינָן בְּהֶר"ן וְהֶרָא"ש ו"ל וְהַדְּבָר ק' שְׁאִין דְּרָף הַגְּמ' כֵּן אֶלָּא בְּבְרִיָּתָא פִּי הִיכִי לִימָא מְשַׁבְּשָׁתָא אֶבְל בְּמַתְנִי' לֹא וְהָא דִּינָן מַתְנִי' הִיא לְקַמְן וְנִר' לִינִישְׁב מְשׁוּם דְּאִיכָּא תְּרֵי גּוֹנוּי בְּגֵרוֹת דְּהִיּוּ שְׁהִתָּה יב"ח מְשַׁבְּגָרָה וְאַח"כ גְּתַאֲרָסָה וְנִתְקַדְּשָׁה בְּיוֹם א' שְׁבַגְרָה וְהָנָה מַצִּי לְשׁוֹנֵי דְּתְרֵי מַתְנִיָּתָא לְאַשְׁמוּעֵינָן הִנֵּי תְּרֵי גּוֹנוּי לְזֶה קְאָמַר הָא גּוּפָא קִשְׂיָא ר"ל דְּכָבֵר קִשְׂיָא לְהוּ בְּהָא מַתְנִי' וּמְשַׁנּוּ לָהּ דְּתְרֵי מִיָּלֵי קְתַנִּי וְאַמְאֵי הַנְּצָרְכוּ לְכַף נִוְקָמָה בְּנִתְקַדְּשָׁה בְּיוֹם א' שְׁבַגְרָה דְּבַעֲי' יב"ח וְע"כ דְּמִשְׁמַע לְהוּ דְּמַתְנִי' בְּכָל גּוֹנוֹתָא וְאַ"כ אֲמַאי תְּנִי הִנֵּי תְּרֵי מִקְּמִיָּתָא וּפְרִיָּה שְׁפִיר תְּנִינָא: וְדַע דְּמִפְּשֻׁטָא דְּסוּגִיָּא מִתְבָּאָר דְּנִתְקַדְּשָׁה בְּנַעֲרוֹתָא"כ בְּגִדָה לֹא מַצִּי מְפָר פִּינּוֹן דְּכָבֵר זָכָה הָאֵב וְשִׁשְׁהָתָה יב"ח הִיּוּ בֵּיתוּמָה וְהוּא מִמְּאֵי דְּלֹא פְּרִיָּה תְּנִינָא אֶלָּא בְּבָרוֹת וְאַמְאֵי לֹא קְאָמַר בְּגוֹנוֹתָא דְּנַעֲרוֹת דְּקָאֵמ' בְּרִישָׁא אִי בְּהַגִּיעַ זְמַן תְּנִינָא אֶלָּא ע"כ דְּבַנַּעֲרוֹת נִתְקַדְּשָׁה וְאַח"כ בְּגִדָה אִפִּי לר"א לֹא מַצִּי בְּעַל לְהַפֵּר וְכ"מ בְּהַג"א שֶׁם בְּכַתּוּבוֹת דְּנ"ז שֶׁכ"כ בְּשֶׁם ר"ת וּמוֹכַח מְדַבְּרֵי דְּר"י וְרִש"י פְּלִיגֵי בְּזֶה וְסָבְרֵי דְּיָכוּל לְהַפֵּר וְהַדְּבָר ק' מְשַׁמַּעֲתִין וְעַפְי"ה גִּיחָא מֵהַק' הֶרִיטְבָ"א הוּבָא בְּש"מ שֶׁם אֲמַאי לֹא מְשַׁנּוּ הַגְּמ' אֲמַתְנִי' דְּנִדְרִים בְּנִתְקַדְּשָׁה בְּנַעֲרוֹת לְפ"ד הַתּוֹס' שֶׁם דְּרַב הוּנָא מוּדָה ע"ש וּלְפִי"ה לְק"מ דְּבַהֲהִיא אִפִּי ר"א מוּדָה וְעֵינָן לְמ"ש מְהֶרָש"א שֶׁם ע"ד הַתּוֹס' שֶׁם שֶׁכ' לִינִישְׁב סוּגִיָּין ע"ש וּמ"מ ק"ק ע"ר ר"ת שְׁהִבִּיא הַג"א שֶׁם הָא

קי"ל פתחמים דפליגי אר"א: דף ע"א ע"א ולא הספיק הבעל לשמוע כ' הרא"ש ז"ל דאיירי אפי' נתארס' למחר דאי בו פיום אמאי קתני ולא הספיק הבעל לשמוע אפילו שמע וכו' ע"ש והוא תימא דנימא דקתני ולא הספיק לשמוע משום דס"ל דאין ארוס אחרון מפר נדרים שגראו לארוס א' פיון דלהאי גי' מאי דקאמ' ת"כ דשמואל הוא מרישא אבל הי"ל להרא"ש לאזכחי דכיון דלא שמע אפילו למחר נמי וכמו שהקש' לגי' אחרונה בס"ד וצ"ע: ע"ב ר"ש ס"ל מיגז גיז עיין בקה"ן ז"ל שהזכיר דכי מת הבעל נתבטלה הפרתו מברייתא דלעיל דכי מת האב נתבטלה הפרתו ע"ש וק' מגופא דברייתא דשמעתין יש להזכיר פן מדקתני חוזר האב ומפר חלקו של בעל ואי לא נתבטלה הפרתו בהפרת חלק האב סגי: וגירשה ונהרה וכו' כ' הרא"ש ז"ל דנקט הכי לאשמועי' דהוי הקמה אף בפשה שאין בידו להפר ע"ש ומ"מ אפתי הומ"ל גירשה ואירסה אחר בו פיום וכמ"ש ה"ר ז"ל דבהא שמעי' רמי האי רבותא דכ' הרא"ש ועיין לה' לח"מ בפ"א דין י"ז ע"א: דף ע"ב ע"א כ' ה"ר ז"ל ולענין הלכה פיון דבעיין לא אופשיטא נקטי' לחומרא אבל הרשב"א ז"ל כ' דאיפשיטא ממימרא דשמואל דלעיל ע"ש וכ' מהרש"א ז"ל דמשמואל אין להזכיר די"ל דאיירי במת וכו' ע"ש וצ"ל לפ"ז דשמואל לאו אמתני' קאי אלא מימרא בפ"ע והגמ' קבעה אמתני' משום דס"ל לסתמ' דגמ' גירושין פשתיקה או באת"ל גירושין פשתיקה וכה"ג כ' הריטב"א ז"ל ע"ש ומה שהזכיר מהרש"א ז"ל דבמת פשיט"ל פשתיקה מדלא פשיט הגמרא מברייתא דת"כ דשמואל לעיל ע"ש לכאורה אין מקום לדאיתו דרישא דברייתא איירי דלא שמע הבעל וסיפא דברייתא איירי בהפר וכיון דהפר הבעל אף דנתבטלה הפרתו מ"מ גלי דעתיה דלא ניחא ליה בהקמה וכמ"ש ה"ר ז"ל לעיל דס"ח הע"א ע"ש ונ"ל דדאיתו היא מדברי הרא"ש בגי' קמיינתא דמפליג לרישא בתרי כבי ונשתא הזכיר שפיר מבבא ב' דרישא ונהריטב"א ז"ל כ' הא דלא פשיט הגמ' מברייתא דת"כ דשמואל משום דבהפר איירי ע"ש נר' מדבריו דאי אמרי' גירושין בהקמ' גם מת פהקמה דהא ברייתא במת איירי וכ"נ מדבריו לעיל מזה ע"ש: והטור בסי' רל"ד כ' בשם הרמב"ם ז"ל דאין ארוס אחרון יכול להפר נדרים שגראו לארוס א' וכ' עליו ולא נהירא ע"ש במרן הב"י ועיין להט"ז שם דלפ"ד ק' מאי מיייתי ת"כ דשמואל מברייתא דאיירי בהפר וי"ל דבריו דהר"מ גריס כגי' שהביא הריטב"א ז"ל פאן דגרי' ולא שמע הבעל בסיפא דברייתא וע"ש בגימוקי בסי' דל"ד שכתבתי ליישב דבריו בע"א ע"ש ומ"מ דברי הריטב"א ז"ל תמוהים טובא מברייתא דשמע ושתק ומת בו פיום דנתרוקנה רשות לאב ופשיט מינה הגמ' דגירושין פהקמה ונשתא אי איתא דמת דמי לגירושין הא מגופא דרישא דברייתא גופה יש להזכיר דבשתיקה מבבא דשמע ושתק ועו"ק דא"כ לפשוט הגמ' בעיא זו מדרי"ש בכתובות דמ"ט דמוקי לקרא דנדר אלמנה וגירשה במקרה האב לשלוחי הבעל ואי איתא דבהקמה נוקמיה לקרא בארוסה ונתאלמנה ונתגרשה אלא ע"כ דבמת פשיט"ל להגמ' דכשתיקה דמי ולא אבע"ל אלא ה בגירושין דעביד מדעתיה וצ"ע: ע"ב ושמע אישה דוקא או ל"ד וכו' ובעיין אפשי' באת"ל דשמע ל"ד וכ"פ הר"מ בפ"א וכתב הריטב"א ז"ל ט"א משום דפשטא דמתני' פן הוא ושינויא דשני הגמ' דחיה בעלמא הוא ועיין להר"מ בפיה"מ ונה פונות מרן בכ"מ שם ועיין להלח"מ ומברייתא דספרי פ' מטות נר' דבעי' שמיצה דקתני אין לי אלא שמע הוא השמיעוהו אחרים מנין ת"ל וכו' והוא סיום ברייתא דחרש ע"ש וי"ל: כל נדרים שתדורי הרי הן קנימין לא אמר כלום עיין בהרא"ש בפ"י הטעם ונר' דטעמו לא שייך אלא נדרים שעדיין לא נדרה אבל בנדרים שגדרה כבר אף דלא שמע לא חייש להנהיג נדרים דמצטער ובוש מהן דקלא אית להו והי"ל לשמוע ונהיננו דלא קתני אלא כל נדרים שתדורי קנימין וכו' ובהכי ניחא דלא פשיט הגמ' בעיא זו דבעי' שמע משום דלא באו לכלל הקם: האומר

לאפוטרופוס וכו' עיין בהר"ן שכ' דחייש דילמ' לא מצוי הדר ביה ולכן אמר לאפוטרו' ע"ש
ולכאורה מאי פריף וליפר לה וכו' וי"ל דהיינו מאי דמשני דילמ' רתחנא ורוצה לצער' בנדרה
ועוי"ל בע"א: כתב הרא"ש בפסקיו הלכה כר' דהוא להחמיר בשל תורה וכ"כ הריטב"א והרמב"ן
והנ"י פאן ובפ' השואל ע"ש ולפ"ז בהקמה דכי עושה שליח הוא להחמיר קי"ל כר' יונתן והתימה
על הטור סי' רל"ד שכ' אין עושה שליח בין בהקמה וכו' הפך דעת אביו ועיין לה' ידי אליהו סי'
נ"א אבל המאירי כ' קי"ל כר' יאשיה מדינא ונאפ"י בהקמ' ועיין להש"ף ח"מ סי' שמ"ו: דף ע"ג
ע"א חרש מהו שפיפר וכו' כ' הרא"ש בחרש דאורייתא איירי אבל דרבנן אינו מפר ברמיזה נדר
דאורייתא וכו' ע"ש לפום ריהטא נר' דכוננתו דכיון דנשואי חרש דרבנן אין בו פח להפר נדרי
דאורייתא מיהו לפ"ז בכדי נקט ברמיזה ועוד דמבואר בנדה דמ"ו דאף בנשואי דרבנן מפר נדרי
דאורייתא משום דכל הנודרת ע"ד בעלה נודרת ע"ש לכ"נ עיקר דכוננתו דחרש דרבנן שהוא
אינו מדבר ואינו שומע פינן דכל מעשיו ברמיזה אינו מפר נדר דאורייתא דבעי שיוציא הפרה
בפיו ועיין להרא"ש לקמן דע"ז ע"ב דצדד בזה אי בעי הפרה בפיו ע"ש ולפ"ז שפע"י מדברי
הרא"ש ו"ל דאף דבעי שיוציא הפרה בפיו ה"ד בנדר דאורייתא אבל בנדר דרבנן סגי בהפרה
בלבו מדנקט בשמעתינן נדר דאורייתא: התוס' שם בנדה הק' א"כ דכל הנודרת וכו' אמאי פתיב
בפ' נדרים דבעל מפר נדרי אשתו אפ"י אינה אשתו מפר ע"ש וק' הא אצט' לאורויי לן אנפן
ההפרה דבעי ראוי לשמיעה וכינצא טובא ואי כוננתם לא ליכתוב בעל אלא אפ"י אחר אם נדרה
ע"ד א"כ מה תי' בזה בתי' קמא דאצט' דאי קיים לא מצוי להפר וי"ל: המח"א בה' נדרים סי' ל"ז
הוכיח מדברי הר"מ דאפ"י לא ידע אינה נדר אלא בסתמא לא מהניא הפרה ותימה ע"ז הא פ'
דבעל מפר בלא שמיעה ע"ש ונ"ל דל"ק דדינא דסתמא היינו דאמרו לו נדרה אשתך סתם והוא
סבר דנדרה מתאנים והפר לה דומיא דדינא דקריעה דקתני בבבביתא לקמן דפ"ו אבל בלא סבר
דנדרה מתאנים אלא דנתפונן להפר כל נדרים אינה נדרים שיהיו מהניא שפיר: א"ד ושמע אישה
ל"ד עיין להתוס' במנחות די"ח ע"ב ע"ש: אותה ולא אותה ונחברתה עיין להלח"מ בפ"א מה"נ
ולהמח"א בה"נ סימן ל"ז ובגמ' וקיו להרמב"ם שם ע"ש: והשקה אותה עיין פירש"י בסוטה דף
ח' ע"א עיין שם: דף ע"ד ע"ב נשואין עושה וכו' פירש"י להבא עליה בחנק וק' דהא בסיפא
דמתני' קתני בהדיא אין היבמה גמורה לאישה והיינו לענין סקילה כדמפ"ל הגמ' בסמוך והגמ'ר'
פאן פשיט מינה דנשואין עושה ועיין מהרש"ל ומהרש"א ו"ל ביבמו' דכ"ט ע"ב ויתנישב: דף
ע"ה ע"א מנחל חלין ובטלין וכו' הק' הר"ן ו"ל נימא בדהשת' קמתפיס ותי' דש"ה דאמר ואני
וכו' וכן מוכחא סוגיא דנזיר ע"כ והיינו סוגיא דנזיר שהביא לקמן דשמעיה חבירת' ואמר' ואני
והפר בעלה דבעל מיגז גיזו נחברתה אסור' ונימא בסוף מתפיס אלא ע"כ משום דאמר ואני ומ"מ
דבריו תמוהים דבגמ' בנזיר דכ"ב אמרי' עלה דהא ברייתא תפשוט דבעי רמי ב"ח וכו' ומשני
התם טעי הקא לא טעי ע"ש בתוס' ומעתה לא קו' קו' ולא תי' וצ"ע: ודע דהר"מ פי"ג מה"נ
פ' פתקמים דאינו מפר נדרים שלא באו לכלל אסור ופ' להאי דינא גם לגבי אב וע"כ משום
היקישא דאב לבעל מיהו הר"מ גופיה סובר דאב מפר כל נדרים אף שאין ענוי נפש וע"כ דלא
מקיש אב לבעל מיהו פבר כ' הלח"מ בנהוא פרקא דדוקא בשאר נדרים דלא מקיש משום דאיכא
ריבויא ע"ש וי"מ דה"ט דאב אינו מפר נדרים שלא באו לכלל אסור משום דליכא למילף בק"ו
דר"א די"ל בעל יוכיח דמפר נדרים שפאו ואינו מפר נדרים שלא באו נכחן הוא: דף ע"ו ע"א
ורבנן לית להו ק"ו והתניא מכור' פבר וכו' נר' דעיקר פירכיה דאי רבנן ל"ל ק"ו מנ"ל דאינו
מוכרה בנערוות וי"מ מהא דאיתא בערכין דף דפליגי רב ושמואל במוכר שגהו בשנת היובל

וּפְרִיָהּ בַגֹּמֵל לְרַב גֵּימָא ק"ו פֶּהֱהִיא דְנַעֲרָה וּמְשַׁנֵּי ש"ה דְּלָא דְרָא מְזַדְבְּנָא וּפִירֵשׁ"י דְּאִין מוֹכֵר בְּתוֹ לְשִׁפְחוֹת אַחַר שִׁפְחוֹת ע"ש מְבוֹאֵר מְדַבְּרִיו דְּלִמָּ"ד מוֹכֵר לְשִׁפְחוֹת אַחַר שִׁפְחוֹת אַה"נ דַּס"ל דְּמוֹכְרָה בְּנַעֲרוֹת וּלפ"ז מֵאֵי פְרִיָהּ בְּשִׁמְעֵתִין לְרַבְּנָן גֵּימָא דַּל"ק ק"ו כַּה"ג וּס"ל דְּמוֹכְרָה בְּנַעֲרוֹת כַּמ"ד מוֹכְרָה לְשִׁפְחוֹת אַחַר שִׁפְחוֹת וְנַר' דַּל"ק דְּהָךְ שִׁינּוּיָא הוּא אֵלִיבָא דְרַב אָבֵל לְשִׁמוּאֵל אָף פִּי הַדְרָא מְזַדְבְּנָא עֲבָדִי ק"ו לַכ"ע וְכַמוֹ מוֹכֵר שְׂדֵהוּ בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל וְשִׁמְעֵתִין אֵלִיבָא דְשִׁמוּאֵל אֲזֵלָא אָבֵל ק' לַפַּמ"ש הַתּוֹס' בְּכַתּוּבּוֹת דַּמ"ז ע"א בְּתִי קָמָא דְאִין מוֹכְרָה בְּנַעֲרוֹת אֵיפָא יִלְפוּתָא אַחֲרֵינָא מְדַאצְטְרִיָה לְאַמָּה לְמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ אֵלָא פִּינּוֹן דַּמ"מ צְרִיכִין לִק"ו מֵאֵי אֲוִלְמִיָה דְהָאֵי ק"ו מֵהָאֵי ק"ו ע"ש וְהַשְׁתָּא לַפ"ז מֵאֵי פְרִיָהּ בְּשִׁמְעֵתִין גֵּימָא דְלַרְבָּנָן לִית לְהוּ ק"ו וְיִלְפִי דְאִין מוֹכְרָה בְּנַעֲרוֹת מְדַאצְט' לְאַמָּה לְמַע"י וְאִית לְהוּ שְׁפִיר ק"ו דְּהַשְׁתָּא זְבוּנֵי מְזַבְּנִין לְהוּ וִי"ל דְּסוּגְיִין אֲזֵלָא כַּס"ד דְּהַתָּם דְּלָא ס"ד הָאֵי ק"ו דְּהַשְׁתָּא זְבוּנֵי מְזַבְּנִין לְהוּ.

וְדַע דַּלפ"ד הַתּוֹס' הִלְלוּ נוֹכַח לו' דְּאָף לְשִׁי רַש"י בְּעֶרְכִין דְּהָךְ ק"ו אֲזֵלָא כַּמ"ר אִין מוֹכֵר לְשִׁפְחוֹת אַחַר שִׁפְחוֹת מ"מ לִמָּ"ד אָדָם מוֹכֵר מוֹדָה שְׁפִיר דְּאִין מוֹכֵר' בְּנַעֲרוֹת וְנ"ל מְדַאצְט' לְאַמָּה לְמַע"י אֵלָא דְּהַבְרִייתָא דְּנִקְט ק"ו ס"ל כַּמ"ד אִין מוֹכְרָה לְשִׁפְחוֹת אַחַר שִׁפְחוֹת בְּאִנּוֹן דְּהָא דְּאִין מוֹכְרָה כְּשֵׁהִיא נַעֲרָה לַכ"ע הוּא וְע"ש בְּתוֹס' בְּעֶרְכִין: ע"ב שְׂאָם חֲשֵׁכָה וְכו' נַר' פְּשׁוּט דְּאִינוּ יָכוֹל לְהַפֵּר בִּיה"ש סְפִיקָא הוּא ס"ד לְחוּמְרָא וּלפ"ז חֲשֵׁכָה דְּקַתְּנֵי מִתְּנִי הוּא בִּיה"ש וְלֹא צֵאת הַפּוֹכְבִּים וְעֵינִין לְהַר"מ בְּפִי הַמְּשֻׁנָה בְּרַפ"ד דְּדַמֵּי דַּמַּפ' חֲשֵׁכָה דְּקַתְּנֵי מִתְּנִי דְּהַתָּם צֵאת הַפּוֹכְבִּים הוּא וְלֹא בִּיה"ש וְצ"ל דְּשִׁאנֵי הָכָא דְּכִינּוֹן דְּתַנִּי מִפֵּר עַד שְׁלֹא תַחֲשֵׁף דְּלִשׁוֹן זֶה מִשְׁמַע בְּעוֹד יוֹם עַד שְׁלֹא חֲשֵׁכָה כָּלֵל וְכַמ"ש הָרֵא"ש לְקַמֵּן בְּמֵאֵי דְקֵא' מִתְּנִי נְמִי דְּיִיקָא ע"ש וְכִינּוֹן שְׁפֵן לֹא חָשׂ לְמִתְּנִי לִי חֲשֵׁכָה פִּינּוֹן דְּלִיכָא לְמִיטְעֵי וּבְהִכֵּי נִיחָא מַה שְׁדַקְדַּק הָר"ן וִי"ל דְּהוּל"ל אִינוּ מִפֵּר מִשְׁתַּחֲשֵׁף וְכו' ע"ש דִּי"ל דְּמִשׁוּם בִּיה"ש תְּנֵי הָכִי: אִין הִלְכָה כְּאוֹתוֹ הַזּוּג וְכו' פָּתַב הָרֵא"ש וִי"ל בְּפִי מִשׁוּם דְּרַבִּים פְּלִיגֵי אַצְט' לְמַפְסַק וְכו' ע"ש י"מ דְּהָרֵא"ש וִי"ל גּוֹפִיָה לְקַמֵּן דַּפ"ז ע"ב בְּפִסְקִיו חֲלַק עַל הַר"מ דַּפ' פְּחֻכְמִים פִּינּוֹן דְּסַתָּם מִתְּנִי דְּלָא פְּחֻכְמִים ע"ש וְא"כ אֲמֵאֵי אַצְט' לְמַפְסַק כְּאִין פִּינּוֹן דְּסַתָּם מִתְּנִיתִין דְּלָא כְּרַבִּים וְלִק"מ דְּשִׁאנֵי הַהִיא דְּלְקַמֵּן דְּרַע"ק וְרִי"ש פְּלִיגֵי עַל סְבַרַת חֻכְמִים בְּהַקְמָה וְהוּוּ כְּרַבִּים נֶגְדַּ רַבִּים וּבְהָא וְדַאי הִלְכָה כְּסַתָּם מִשְׁנָה מִשְׁא"כ הָכָא וּס"ל לְהָרֵא"ש דְּמֵאֵי דְאַמְרִי סַתָּם בְּמִתְּנִי וּמַחְלוּקַת בְּבְרִייתָא הִלְכָה כְּסַתָּם מִתְּנִי לֹא נֶאֱמַר הִכָּא דְּרַבִּים פְּלִיגֵי בְּבְרִייתָא: דָּף ע"ז ע"ב וְמַה בְּעַל שְׁאִינוּ מִתִּיר וְכו' אִין לְהַק' ל"ל קָרָא הָא קִי"ל תְּנִי ק"ו דְּסַתְרֵי אֶהְדִּי כָּל חַד תִּיקוּם אֲדִנְכֻתְיָה דִּי"ל דְּיִלְפִי בְּבִנְנָן אָב וְכַמ"ש הָרֵא"ש וִי"ל בְּפִי וְכַה"ג כ' הַתּוֹס' בַּפ"ק דְּחֻלִּין וְעֵינִין לְהָרֵא"ש בַּפ' מִטּוֹת: דָּף ע"ח ע"ב הֵינּוּ שְׁמַע וְקִיָּים פִּירֵשׁ"י וִי"ל וְתַרְתִּי לַמ"ל וְהוּא תִּיקְמָה דְּהָא ב' דִּינִין חֲלוּקִין הֵן דְּבִשְׁמַע וְקִיָּים אִפִּי מַת בּוּ בִּיּוֹם וּבִשְׁתַּק קַתְּנֵי מַת בִּיּוֹם שְׁלֹא חֲרִיו וְמַה שְׁיִיָּה לְמִי תַרְתִּי לַמ"ל וְהַגְּמ' דְּפְרִיָהּ הֵינּוּ שְׁמַע וְקִיָּים הָכִי פְרִיָהּ הָא בְּכֻלֵּל שְׁמַע וְקִיָּים הוּא וְנֶאֱפִי מַת בּוּ בִּיּוֹם וְהִכֵּי קַתְּנֵי דְּבַעֲיָנָן מַת בִּיּוֹם שְׁלֹא חֲרִיו גַּם מ"ש רַש"י בְּשִׁינּוּיָא דַּגְמ' וְאֲזֵלִי לְחוּמְר' דְּנַר' דְּמַפְּחַ סְפִי הוּא דְּלָא יָדְעִי לְאַלְתֵּר וְלָזָה י"ל דְּבּוּ בִּיּוֹם אֵיכָּא צְדָדִי הַהִיטֵר יוֹתֵר דְּהֵינּוּ שְׁתַּק ע"מ לְקִיָּים אַח"כ וְשְׁתַּק ע"מ לְמִיקֵט וְהוּי כְּמוֹ רֹב וְאֲזֵלִי לְהַקֵּל אָבֵל לְעִנְיָן יוֹם שְׁלֹא חֲרִיו הוּי אֵיכָּא וְכַה"ג כ' הַתּוֹס' בְּחֻלִּין בְּשִׁמְעֵתָא דְּמַחְצָה ע"מ כְּרֹב ע"ש אָבֵל אִפְתִּי ק' דְּלְקַמֵּן מְצָרְכִי קָרָא לְשְׁתַּק סַתָּם וְמֵי אַצְט' קָרָא לְמִיסַר סְפִיקָא וְצ"ל דְּשְׁתַּק סַתָּם דְּלְקַמֵּן הֵינּוּ דְּלָא חֲשַׁב כְּלוּם בְּדַעְתּוֹ וְהָכָא דְּמַת וְלֹא יָדְעִי מַה הִנֵּה בְּדַעְתּוֹ הוּא דַּכ' רַש"י דְּמַפְּחַ סְפִיקָא הוּא וְדַע דְּגַם כְּאִין הוּ"מ הַגְּמָרָא לְשִׁנּוּיֵי בְּשְׁתַּק ע"מ לְקִיָּים לְאַחַר זְמַן וְכַדְכ' הָרֵא"ש בְּסַמוּךְ: דָּף ע"ט ע"ב וְלֹא לְיַתְסָרֵן פִּירוֹת הָעוֹלָם עֲלֵה וְכו' כ' הָר"ן וִי"ל הָא דְּלָא אֶסְרִי לִיהַּ מִהַשְׁתָּא מִשׁוּם דְּלָא אֶסַר עֲצָמוֹ אֵלָא

משעת רחיצה וכו' ע"ש וְהָא דְלָא מוֹקִי לָהּ הַגַּמ' בְּאֶסֶר מֵהַיּוֹם וּמִתְסַרְשָׁפִיר מֵהַשְׁתָּא מִשּׁוּם קְוָשְׁיָא ב' דְּוַעֲוֹד בְּהָא לִימָא ר"י וכו' וְעוֹד דְּאַפְתִּי קְשִׁיָּא לְמָאן דְּפְלִיג אַרְבּ יְהוּדָה לְעִיל וּבְעֵיקָר קְוָשְׁיָת הָר"ן לִפְמ"ש הָרִיטְבָ"א לְעִיל דַּט"ו דְּדוֹק' בְּשִׁנְיָה הוּא דְחִינְשִׁי מִשּׁוּם דְּאַתְיָא מִמִּילָא בְּאוּנָס וְלֹא בְּיָדוֹ נִיחָא שְׁפִיר וְעַמְש"ל וְדַע דְּרַש"י בְּסֻמוֹף כ' דְּבַחַד יוֹמָא לָא חִינְשִׁי וְלִכְאוּרָה סוּגְיָא דְּמִינְתִּי הָר"ן הָוִי תִּיּוּבְתִּיהָ דְּחִינְשִׁי אִפִּי בַּחַד יוֹמָא וִי"ל דְּלַעֲנָן חִשְׁשָׁא דְּאַיְסוּרָא וְדַאי דְּחִינְשִׁי אִפִּי לְחַד יוֹמָא וְרַש"י לְקַמָּן אֲלִישְׁנָא דַר"י הוּא דְקָאִי: דָּף פ"א ע"א מֵאִי חִינְתָּם אִילִימָא חִיָּה מִמֶּשׁ וְכו' ק"ל דְּבַגְמ' דְּמַפּוֹת דָּף י"ב ע"א אָמְרִי עָרִי מְקַלֵּט לֹא נִינְתָנוּ לְקַבּוּרָה שְׁנֵא' לְבַהֲמַתָּם וְלַחֲיִיתָם לַחֲיִים נִינְתָנוּ וְלֹא לְקַבּוּר' ע"ש וְא"כ מִנ"ל כְּפִיסָה וְאִין לו' דְּהֶתָּם אֲלִיבָא דְּרַבְּנָן דַּא"כ מֵאִי פְרִיָּה שְׁם מִמְתְּנִי נוֹקְמ' כַּר"י וְלִפְמ"ש הָרֵא"ש ו"ל בִּפִּי דְּמַרְבוּי' דְּלִקְל חִינְתָּם נִפ"ל הֵכָּא נִיחָא אָף גִּיר' הַסְפָּרִי בְּסוּגְיָן אִינְיָה מִתְּנִישְׁבַּת לִפ"ז וְהָרֵא"ש צ"ל דַּל"ג פְּגִירְסַתְנוּ וְהֵלֵא חִיָּה בְּכָלֵל וְכו' וְאִי חִינְתָּם מִמֶּשׁ פְּשִׁי וְכו': ע"ב דְּבָרִים הַמְּוֹתְרִין וְכו' מְדַבְּרִי הָרֵא"ש ו"ל בִּפִּי מְבֹנָאָר דְּמְדַרְבְּנָן וְקָרָא אֶסְמַכְתָּא בְּעֵלְמ' אַבְל הָר"ן כ' דְּדַאוּרְיָתָא הוּא וְכו' מְדַבְּרִי רַש"י וְק' מְסוּגְיָא דְּלַעֲיִל דַּט"ו דְּפְרִיָּה וְמִי אִיבָא ב"י מְדַרְבְּנָן וּמִשְׁנֵי אִין דְּתַנְיָא דְּבָרִים הַמְּוֹתְרִין וְכו' ע"ש הָרִי מְבֹנָאָר דְּמְדַרְבְּנָן הוּא וְצ"ל דַּב"י הוּא דְקָאִי דְּנָהִי דְּאַסוּר מְדַאוּרְיָת' לִיבָא מְלַקוֹת כַּמ"ש הָר"ן ו"ל וְאַלְאוּ דַּב"י הוּא דְקָאִי מְדַרְבְּנָן וְעִינָן לָהּ שְׁיֹרֵי בְּרַכָּה בִּיּו"ד רַסִּי רִי"ד שְׁהִבִּיא מִשְׁם ה' מְהָר"ש עֲמָאָר ו"ל דְּחַקְרָא הָא דְּבָרִים וְכו' מְדַאוּרְיָתָא אוּ מְדַרְבְּנָן ע"ש שְׁנַעְלָם מֵהֶם כ"ז: ת"ה לְרַבְּנָן ע"נ הָוִי אוּ דְּבָרִים שְׁפִינּוּ לְבִינָה כְּתַב הָרֵא"ש ו"ל בִּפִּי אַע"ג דְּגַבִּי יו"ה כְּהוּי עַנּוּי נָפֶשׁ מְדַרְבְּנָן הוּא וְקָרָאִי אֶסְמַכְתָּא בְּעֵלְמָא הוּא ע"כ וְטָפִי הִי"ל לְהַק' בְּפַרְיָתָא דְּלַעֲיִל דְּקַתְּנִי בְּהֵדִיא שְׁלֵא אֲשַׁמֵּשׁ מִטְּתִי מִפְּר מִשּׁוּם דְּבָרִים שְׁפִינּוּ לְבִינָה וִי"ל וְק"ל.

וְלַהֲסוּבְרִים דְּחִמֵּשׁ עֵינּוּיָם דִּיּו"ה כְּמְדַאוּרְיָתָא קְשִׁיָּא וְנִרְאָה לְדַעְתָּם ו"ל דַּת"ה דְּאִיבָא דְּאִית לְהוּ צַעֲרָא אֲשֶׁר מִטְעַם זֶה בְּנִטּוּלָה מִן הַיְהוּדִים יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתוּבָה כַּמ"ש הָרֵא"ש וְהָר"ן ו"ל לְקַמָּן בְּסוּף מְכִילְתִּין וְא"כ פִּינּוּ דְּנִדְרָא הִיא אִיבָא גְלוּי דַעַת דַּל"ל עַנּוּי וְדוֹקָא גַבִּי יו"ה כְּדִלִיבָא גְלוּי דַעַת הוּא דְּהוּי עַנּוּי וְאֵע"ג דְּלַעֲנָן כְּתוּב' בְּנִדְרָה הִיא מִבְּעֵלָה לְבַד תַּצָּא שְׁלֵא בְּכַתְּוָבָה דְּהִיא נִתְּנָה אֲצַבַּע בֵּין שְׁנֵיָה וְלֹא אָמְרִי אֲנוּסָה מ"מ ג"ד מִיָּהָ הָוִי דַּל"ל עַנּוּי נָפֶשׁ: דָּף פ"ג ע"א אִין נְזִירוֹת לְחַצְאִין עַמ"ש בַּחֲוִי נְזִיר דִּי"א: ע"ב ר"נ אָמַר לְעוֹלָם בַּעַל לָאו בְּכָלֵל בְּרִיּוֹת וְכו' כ' הָר"ן ו"ל אַע"פ שְׁיִכּוּלָה לִיָּהֲנוֹת בְּלִקְטָא שְׁכָחָה וּפְאָה ע"נ הָוִי וְכו' ע"ש וְצ"ל לִפ"ד דַּה"ד כְּשִׁעְתָּה א"י לִיָּהֲנוֹת אֲלֵא בְּלִקְטָא שְׁכָחָה וּפְאָה אַבְל כְּשִׁעְתָּה יְכוּלָה לִיָּהֲנוֹת מִבְּעַל אָף דְּאַחַר שְׁתַּתְּגַרְשׁ א"י לִיָּהֲנוֹת אֲלֵא מֵאלוּ דְּאֵז בַּעַל הָוִי בְּכָלֵל הַבְּרִיּוֹת לֹא הָוִי ע"נ דְּלַאחַר זְמַן קִי"ל דַּאֲל"ה לִיָּפֵר פִּינּוּ דְּכְשִׁתַּתְּגַרְשׁ הָוִי ע"נ וְלִפְמ"ש הָר"ן לְקַמָּן בְּמַתְּנִי דְּקוּבָם שְׁאַנִּי עוֹשֶׂה ע"פ דְּטַעַמ' דַּת"ק דְּלֵא חִינְשִׁי לְגִירוּשִׁין מִשּׁוּם דַּכָּה"ג ל"מ מִיָּפֵר נִיחָא שְׁפִיר: דָּף פ"ד ע"א א"צ לְקָרוֹת שְׁם וְכו' כ' הָר"ן ו"ל וְעַמ"ש אֲמַעְבָּב לְעַצְמוֹ שְׁהָרִי מוֹת' לְזָרִים מִשְׁמ' דְּלִמ"ד מַע"א אֲסוּר לְזָרִים א"י לְעַכְב לְעַצְמוֹ וְלִמְוֹכְרוֹ לְמָאן דְּחִזִּי לִיָּה וְעִינָן לְהַתּוֹס' בִּפ"ק דִּיּוֹמָא ד"ט שְׁהַק' תְּרוּמַת מַעְשָׁר יַעֲכַב לְעַצְמוֹ וְיִמְכְרָנָה וְתִי' דְּדָבָר מוֹעֲטָא הוּא וְכו' ע"ש וְעִינָן לְהַר"ש ו"ל בְּרִישׁ דְּמַאִי: ע"ב מ"ד ס' טוּבֵל קְסָבֵר אִית בֵּיהָ ט"ה וְכו' כ' הָר"ן ו"ל דְּהָא דְּאִינוּ טוּבֵל מִשּׁוּם דְּלֵא עֲדִיף מִמַּעְשָׁר גּוֹפִיָּה ע"ש וְלִפ"ז פְּלוּגְתִּיָּהוּ דַר"א וְרַבְּנָן שְׁיִיבָא גַם בְּמַעְשָׁר א' דְּהָא שְׁרִי לְזָרִים מִיָּהוּ י"ל מִשּׁוּם דְּפְתִיבָא בֵּיהָ תְּרוּמַת מַעְשָׁר וְעִינָן לְהַמְאִירִי וְהֵבִיָּה מְבֹנָאָר בְּשִׁמְעָתִין דַּט"ה תְּלִיָּא בְּטוּבֵל דְּכָל שְׁאִינוּ טוּבֵל לִית בֵּיהָ ט"ה וְעִינָן בְּהָר"ן הַטַּעַם וְלִפ"ז בְּזָרוּעַ וְלַחֲיִים וְקִיבָה לַר"י דְּאָמַר בִּפ' הַזְּרוּעַ דְּקַל"ב הָאוּכַל מְבַהֲמָה שְׁלֵא הוֹרְמוּ מִתְּנוּתִיהָ כְּאֵלוּ אוּכַל טְבָלִים וְע"ש בְּתוֹס' אִית בְּהוּ ט"ה אַבְל לְמַאי דְּמַסְקִי שְׁם וְלִית הִלְכָתָא כְּפִנוּתִיהָ וְס"ל דְּלֵא

טבלי לית ביהו ט"ה ואף דכ' התוס' שם דקל"א ע"א דמ"מ איסורא איכא ע"ש מיהו לא טבלי והפר"ח בי"ד סי' ס"ה סקל"ד הוכיח דזרוע ולחיים וקניבה אית ביהו ט"ה דדמו למעשר עני ע"ש ולימא דשאני מעשר עני דטביל כדמסיק בשמעתין והשע"ה בה' אישות פ"ה דין ו' הוכיח מגמ' ס"פ שני דקדושין דמתנות אית ביהו ט"ה ע"ש ומן האמו' י"ל דסוגיא דהתם אולא לר"י אבל לדין דלא טבלי לית ביהו ט"ה ועיין להרשב"א בשמעתין: דף פ"ה ע"א רבא אמר שאני תרומה וכו' משמע דדוקא תרומה דאסורה לזרים הוי עפרא אבל מעשר עני ופדיון הבן אה"נ דלא יטלו בע"כ ומעשר א' שאני דפתיכא ביה תרומה וכ"כ הרשב"א ו"ל ע"ש אבל הר"מ בפ"ז מה"נ פשהעתיק דין משנתנו סיים וה"ה למתנות עניים ע"ש וצ"ל דמ"ש מתנות עניים היינו מעשר עני אבל לקט שכחה ופאה לא דהא קתני מתני' ויכולה ליהנות בלקט וכו' משום דלית ביהו ט"ה: פתב הר"ן ו"ל וא"ת גיחוש דילמא מתשיל ומתהני מדידה ע"ש ור"ל דילמא מתשיל במקצת הנדר והניח אנהו פהנים דנטלוהו באיסורייהו וכ"כ הרשב"א ו"ל ע"ש ואע"ג נדר שיהותר מקצתו הותר פולו פבר כ' הר"ן לעיל דכ"ז בשם הרמב"ן ו"ל דה"ד בניתר ע"י פתח אבל בניתר ע"י חרטה לא ע"ש: מתניתין שאני עושה על פיך א"צ להפר וכו' כ' התוס' בכתובות במעלה לה מזונו' איירי וקסבר העדפה דידיה ואין לפ' דטעמא משום דשב"ל דא"כ ליתני מקדיש מע"י עצמו ע"כ מפשט דבריהם נראה דלפי האין לפרש שכ' איירי אפי' באין מעלה לה מזונות וכ"נ מדברי מהרש"א ו"ל שפן הבין בכוננתם והוא תימה דא"כ דס"ל לת"ק אין מקדיש דשב"ל קשיא רישא דקתני קונם שאני עושה ע"פי אבא ואביה אין יכול להפר ואמאי הא לא חל הנדר ועוד ק' דבגמרא ר"פ המדיר מוכיח הגמרא דהיכא דמשועבד ל"מ מדיר ממשתנתו ואי טעמא דת"ק משום דשב"ל לא מוכח מידי אשר ע"כ נר' עיקר כמ"ש הרב בש"מ בכוננתם דלעולם במעלה לא איירי אלא דס"ל העדפה דידיה וטעמ' דא"צ להפר משום העדפה משום דהוי דשב"ל והעדפה דוקא הוי דשב"ל לת"ק משום דלא עבידי דאתו אבל מע"י עבידי דאתו מיהו אפתי איכא למידק במ"ש דא"כ ליתני מקדיש ידי עצמו נימא דתנא תרתי קמ"ל חדא דאין מקדיש דשב"ל ועוד דהיכא דמשועבד ל"מ מדיר דבגמ' דר"פ המדיר לא מוכח הא מילתא דשעבוד אלא ממשתנתו הלזו וי"ל: והנה הר"ן ו"ל פאן כ' דטעמא דת"ק דלא חיישי' לגירושין משום דהוי דשב"ל ע"ש ולדידיה ל"ק מרישא דע"פי אבא וכו' דדוקא גירושין הוי דשב"ל למטעם שכ' רש"י פאן או דאיירי באומרת יקדשו ידי לעושיהו כמסקנא דגמ': ע"ב א"נ הלכ' כת"ק וכו' לפי הר"ן ו"ל איכא למידק אי אמר הלכ' כת"ק הו"א לעולם העדפה דידיה הוי אלא דטעמא דא"צ להפר משום דשב"ל כמ"ש הר"ן במשנה ופאן וי"ל דלא כ' הר"ן דהוי דשב"ל אלא ע"י הגירושין אבל העדפה דהשתא לא הוי דשב"ל וע"כ טעמא דת"ק דס"ל העדפה דידיה והגמרא לא מוכיח דשמואל ס"ל מקדש דשב"ל אלא פי אמר הלכה כריב"ן ועיין תוספות דכתובות: דף פ"ו ע"ב אלא אמר"א שאני קונמות וכו' כ' רש"י לכי מתגרשה והוא לשי' אגיל דל"ג תני ועוד שמא יגרשנה כדמוכח מדבריו בסמוך אבל לפי גירסתנו לא יתכן דהא טעמא אחרנא הוא שמא יגרשנה אבל לטעמ' קמא חיילי מהשת' ולא אלמוה: למימרא דיניא אותה דוקא וכו' הר"מ בפ"ב פ' לדינא דמתני' ופ' דיכול להפר לב' נשיו כא' דאותה ל"ד וכבר כ' הר"ן ו"ל לעיל דמ"ג דדוקא לענן אותה ואת חברתה הוא דל"ד ע"ש והמח"א כ' דהא דאמרי' אותה ל"ד לעיל משום דאצט' לדרשא דהכא ע"ש ולפ"ז מאי דפריה מעל דקריעה הוא מעל קמא דהא הנה על מציעאי אצט' להפסק דעל כל אחד מהן צריה לקרוע כדאי' בפ' אלו מגלחין ובלא"ה עכ"ל פן דאל"ה ק' מנ"ל להפסק נימא דאצט' על לדרשא דהכא אלא ע"כ דרשא דהכא מעל קמא וגמ' דנקט על על ל"ד: דף פ"ז ע"א פאן בסתם פאן במפ' נר' דה"פ

לפי פירוש"י ו"ל דתרנוניהו בא"ל איירי אלא דבשעת קריעה אי מפ' ל"י ואי סתם יצא ומאי דפריה מבריינתא דקתני לא יצא ולא מוקי לה במפ' משום דאי במפרש גם בסיפא דאמרו לו סתם ל"י ואף להרא"ש ו"ל דל"ג סיפא דבריינתא מ"מ אי במפרש איירי אמאי קתני אמרו לו מת אביו בבריינתא השנית אפי' בסתם לא יצא ומ"מ שמעין לרש"י ולקרא"ש ו"ל דבמפרש אפילו אמרו לו מת סתם לא יצא ועיין ב"ח וט"ז: חוץ ממקדש ומגרש הר"ן דחה דברי האומר דמדאורייתא לאו פדיבור דא"כ איך בנדרים עקרו ד"ת בקום עשה ע"ש ועיין להנמק"י שתי' מנדר'י ואפתי ק"ל ממקומות שהביאו התוס' בשמעתי' ע"ש: דף פ"ח ע"א אלא מה שאף נישאת וכו' עיין בתוס' בקדושין דכ"ג שהוכיחו דאף דאין קנני לאשה בלא בעלה מ"מ הגוף שלה והבעל אוכל פירות לבד מירוש' ר"פ מציאת האשה וה' קרבו העדה שם תמה ע"ד דנימא דהירוש' באומר ניתן לי ע"מ שאין לבעלי רשות בהם אלא מה שאף נישא וכו' ע"ש ולק"מ דבענין זה עליה להביא ראיה כמו שמבואר באה"ע סי' פ"ה ע"ש: והתוס' רי"ד שם הוכיחו ממתני' דהמשליש מעות לכתו בפ' מציאת האשה ע"ש ולא ידעתי מקום לראיתו דהתם בנתן לה קודם נשואין מיירי ע"ש הסוגיא ופירש"י ובכה"ג נדאי דדין נ"מ אית להו אכל בנתן לה אחר שנשאת מיד זוכה הבעל פדין מציאה והרשב"א בתשו' ח"ג סי' קמ"ג כ' בתוף דבריו דהמתנה שנתן לה אחר לעצמה ואין הבעל זוכה בהן פדאיתא בגמ' בהדיא ואין לבעל בהן אלא פירות פדין נ"מ ע"ש ולא ידענא היכא אתמר בגמרא להדיא וכל הראשונים שראיתי לא הוכיחו ד"ז אלא מהירוש' ועיין להרב דברי אמת בקונט' ד"ח ע"ב שהוכיח מהגמ' דס"פ מי שהיה נשוי ע"ש ואפשר שלזה פיון הרשב"א אף דברי הר"ן פאן תמוהים טובא שכ' פדאי' בפ' חזקת ע"ש וליתא התם אלא דדין בעל שנתן מתנה לאשתו קנתה ואין הבעל אוכל פירות אכל דין אחר שנתן לה לא הנוכר התם כלל ואגופא דמתני' ק"ל אמאי צריך לע"מ שאין לבעלי רשות בהם הא אפי' בנתן לה סתם אין הבעל זוכה בהם דכיין דעיקר זכיית הבעל הוא מפח תקנתא דרבנן הא פיון דאי זכי בהו עביד איסורא דמנדר הנאה הוא באיסורא לא עבוד תקנתא דכה"ג אמרי' בפ' השואל דצ"ו ע"ב פי עבוד רבנן תקנתא בהדיא וכו' וע"ש בתוס' ומזה למד הר"ן בתשו' סי' מ"ו פועוטות שמכרו בנכסים מועטין ע"ש וצ"ע אכל אין להקשות בלא"ה באיסורא לא ניחא ליה דליקני פדאי' נמי התם בהשואל ע"ש די"ל דכיין דזכייה זו היא ע"י תקנתא דרבנן עדיפא וזכי אפילו לא ניחא ליה ודמי לנשואה דר"פ הכותב ע"ש אכל התם בפ' השואל הזכייה היא מצדו כמ"ש התוס' שם ועוי"ל דהתם לענין מעילה דוקא קאמר דאפילו דקושטא הוא דזוכה מ"מ הוי כמו אונס ול"מ מעילה: ע"ב כמאן אולא וכו' שפת יתר הוא דעיקר הקו' סתם משנתנו אסתם משנה דעירוב ומשנתנו לכ"ע אפילו לשמואל כר"מ ולפי' הר"מ שהביא הר"ן דלשמואל מתני' ל"ד ולעולם דאתיא פרבנן יתישב: מודה ר"מ לענין שתוף וכו' כ' הר"ן ו"ל דמשום דהנותן מתנה לאשתו קנתה ואינו אוכל פירות ומפשט דברי רש"י נר' דאף בכה"ג הבעל אוכל פירות אלא דהכא לענין זכוי לאחרים דוקא הוא דמהני והתוס' בפ' חזקת שם הק' מעובדא דש"מ ר"פ הזורק דפריה מה שקנתה אשה קנה בעלה אע"ג דמתנה הוא דניהיב לה בעלה ותי' דהתם בשאלה הוא דקאמר ועוד תי' דאף דאין הבעל אוכל פירות אמרי' מה שקנתה אשה קנה בעלה ע"ש ודברי הר"ן פאן אזלי כתי' קמא אכל לתי' בתרא עכ"ל פדברי רש"י פאן בפ' הסוגיא דלענין זכוי אחרים מיהא מהני אכל מ"מ לדידה אמרי' מה שקנתה אשה קנה בעלה אלא דק' לפי זה מדאמרי' בסמוך דאית לה חצר וכו' מגו דזכיא לנפשה והשתא במאי זכיא לנפשה ובמאי משתריא חצר דידה הא אפי' נותן מתנה לאשתו יד אשה פיד בעלה אף דהבעל אוכל פירות וי"ל קצת: ודע דהר"מ כ' פשמואל בפ"ג מה' זכיה וכמ"ש ה"ה ודברי הכ"מ שם תמוהים וכבר

עמד ע"ד ה' גד"ת שער ו' ע"ש: דף פ"ט ע"ב ר"נ אומר לא יפר כ' ה'רא"ש ו"ל אין לפ' דטעמיה משום דלא הני דברים שבינו לבינה דא"כ מנ"ל דר"נ ס"ל אין בעל מפר אלא א"כ חל הנדר ע"ש וק' דנימא מפלוגתא ב' דאם משמשתה הוא דמוכח דס"ל דבעי חל הנדר דהיא ודאי דברים שבינו לבינה הני וצ"ל דלפי האין לפ' שכ' בעל לאו בכלל היהודים והשתא לא הני דברים שבינו לבינה: דף צ' ע"א ומי ידע אי האי קמא וכו' כ' ה'רא"ש ו"ל ואשמועי דבעי ב' התרות ע"ש ואשמועי מהכא דארף דיכול להתיר הב' קודם הא' מ"מ אין להתיר שניהם בהתרה אחת ועיין להמח"א בה"ש סי' מ' ועמ"ש ביו"ד סי': פתב ה"ר"ן ו"ל דהלכה פריבנן והא דקלסיה לר"א משום דאפיין נפשיה מפלוגתא ע"ש ואע"ג דאמרי' בברכות דנ"ח דהמוציא עדיף לאשמועי' הלכהכבר כ' הט"ז בא"ח סי' קס"ז סק"ד דדוקא התם דבעי לאשמועי' הלכה פריבנן משום דמסתבר טעמיה דרבי נחמיה ע"ש: ע"ב בטולה אני וכו' הטור סימן רל"ד כ' באוסרת גופה על היהודי ותמה מן ב"י הא משועבד' לו ולא חיייל נדרה והב"ח תי' בכולל חיייל מגו דחל על היהודים ע"ש ולפ"ז ק' מה שהק' התוס' הא אחע"א ומה שתי' פולל לא שייך לדעת הטור דבעל גופיה מפח פולל הוא ואלו נדר מנבילה וחלב מי חייילי בכולל ויש לחלק דשאני הכא דבעל מפח שעבוד ויהודים מפח איסור י"ל דחל אבעל מגו דחל איהודים וחל היהודים מגו דחל אבעל ועפ"י"ז י"ל מה שק' בדברי התו' מאי מק' הא מבואר בפ' ד"א דל"ב דנהי דאין אחע"א מ"מ מתלא תלי וקאי וכי פקע איסור קמא חיייל איסור בתרא וכבר עמד בזה השע"ה בה' א"ב ע"ש ועפ"י"ה י"ל דמ"ל להתוס' דהשתא חיייל פי היכי דליהני איסור פולל וחייל אבעל ומפקיע שעבודיה ומה שתי' התוס' דהני איסור פולל נר' דל"ד אלא הני איסור מוסיף ונדרו לזה דר"י ל"ל איסור מוסיף בקל על חמור כמ"ש התוס' בפ"ג דכריתו' די"ג ע"ב ע"ש וע"ש להשע"ה אף התוס' בתחז' דבריהם פי' למתניתין דאמרה הנאת תשמיש כל היהודים עלי ובמ"א פתבתי בזה בס"ד: תמו ונשלמו חידושי מסכת נדרים חידושי מסכת נזיר דף ב' ע"א תוס' בד"ה נזיר וכו' וא"ת לר"ל איך יביא חולין לעזרה וכו' עכ"ל ונהיא דלקמן דכ"ט דאמרינן קס' ר"ל חש"ב ל"ד פבר כ' התוס' שם דריב"ח גרסינן ולא ר"ל וכ"מ מגמ' בחולין דק"ך ע"א דאמרי' אליבא דר"ל דנבילה אשתראי במליקת חטאת העוף ואלו לקמן בדכ"ט אמרי' קס' אין שחיטה לעוף מ"ה אלא ע"כ דגרסי' ריב"ח ולא ר"ל: ע"ב גמ' דדילמא אהא בתענית כ' בש"מ בשם ה'רא"ש וכיון דספיקא ספק נזירות להקל ע"ש ולפ"ז צ"ל דהגמ' פאן ס"ל פשינויא דמשני בנדרים די"ט ע"ב גפי נזירות דס' חמור מונדאו וכו' אבל להנהי שנינויי דמשנו ה'תם תנאי לא פריף הגמרא מידי די"ל דמתני' ס"ל כמ"ד ס"נ להחמיר מיהו ק' דאפילו ס"נ להחמיר הכא שאני דכיון דאיכא למי' אהא בתענית קאמר הני אין פיו ולבו שוין ודוקא בנזיר עובר לפניו דמוכחא מילתא הוא דהו"ל פיו ולבו שוין וכדפירש"י ב' והתוס': דף ג' ע"א תוס' בד"ה משקין וכו' רק שימצא לו פסוק אחר וכו' עכ"ל ולפ"ז הגמ' פשינויא קמא לא אצטריף לאתווי ג"ש פ'רע פ'רע אלא בפסוק פ'רע לא ישלחו די דרבוניא הוא וכמו שהקשו התוס' בדבור ולא יתורץ בחי' אלא דהגמ' בעי לשנויי לרנוחא דאפ' לא סגי בפסוק אחר א"ש: ע"ב גמ' ודילמא צפורי נדבה פירש"י ולא הני נזיר דלא ניתנה נזירות אלא להפלאה ואיכא למידק פי משני קן מבע"ל ובנזיר עובר לפניו וליכא לספוקי כלל מאי חיישי' דקאמר וי"ל דלמסקנא הני חיישי' דהכא ודאי הוא כמו חיישי' במי מילין פתבו דהני ל' ודאי וכה"ג כ' התוס' במ"א מיהו ק' לפירש"י מאי פריף נימא דס"ל כמ"ד ס"נ להחמיר בפ"ק דנדרים דף י"ט ולפמ"ש ה'רא"ש בפי' שם במתני' דטעמא דס' נדרים להחמיר משום דהו"ל למקשתק ניחא אף דברי ה'רא"ש תמוהים מסוגיא שם ע"ש בחי' ואילו פירש"י י"ל דה"פ ודילמא צפורי נדבה והו"ל להביא נמי צפורי

נדבחה מס' וְהוּי נְמִי נְזִיר מִס' מִיְהוּ לְזָה י"ל דא"כ הו"ל לְשִׁנּוּי דְאָמַר בְּלִבּוֹ וְעֵינָיו בְּתוֹס': דָּף ד'
ע"א בפירש"י בד"ה אֶלָּא וכו' הָכִי אֶמְרֵי בְּהֶדְנָי בְּמִס' שְׁבוּעוֹ וכו' עכ"ל דְּבָרָיו תְּמוּהֵי דְאֶדְרָבָ'
פִּינּוֹן דְּהוּי שְׁבוּעַת שְׁוֹא מִקְרֵי לָא חֲזִילָא דְאִי חֲזִילָא לָא הָוִי ש"ש אֶלָּא בְּטוּי: בד"ה ואבע"א וכו'
וה"נ פִּי אָסַר עֲצָמוֹ וכו' עכ"ל פִּי תְּמוּהָ דא"כ קִשְׁיָא לר"ש פֶּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה ל"ל וְלִיכָא לְשִׁנּוּי
לְצִירוּף דר"ש ס"ל כ"ש לְמַפּוֹת וְלִיכָא לְמִי דְמִתְקָא נ"ל לר"ש אֵין אַחַע"א דא"כ חֲמוּר עַל קַל
מִנ"ל דְּלָא חֲזִיל פֶּגוֹן יו"ה כַּעַל גְּבִילָה: תוּס' בד"ה מֵאִי וכו' דְאֶדְרָבָא לְהָכִי אַצְט' וכו' עכ"ל ול"ל
דא"כ גִּילְף מִתְקָא דְשְׁבוּעָ' חֲלָה עַד"מ לְבַטֵּל דְשְׁאֲנֵי הָכָא דְהוּי פּוֹלֵל וְכִיּוּצָא לְזָה כ' הַתּוֹס' בַּפ"ג
דְשְׁבוּעוֹת דכ"ה ע"א ע"ש וְלִכּוֹן הֲרִשְׁבָּ"א בְּתִשּׁוֹ הוֹכִיחַ דְשְׁבוּעָה חֲזִילָא לְבַטֵּל ד"מ מִמַּתְנֵיתִין דִּישׁ
נָדַר בְּתוֹךְ נָדַר וְלֹא הוֹכִיחַ מִסְּוִגְיָא מִמִּימְרָא דְרָבָא: בד"ה ר"ש וכו' הִיכָא דְנִשְׁבַּע שְׁלֹא לְשִׁתּוֹת
וְכו' עכ"ל לפ"ז לאבע"א ל"צ קָרָא לְרַבְּנָן פֶּלֶל דְהָא א"ל בְּעֵלְמָא אִיסוּר פּוֹלֵל וְאִיִּתֵּר שְׁכָר
לְאַלּוּפֵי לְמַקְדָּ' וְנִיחָא לַפ"ז דְהִגְמַ' דְכָרִיתוֹת דִּי"ג פְּסִיק הִילְכְתָא כר"א וְדָלָא כר"י וְזָה סוֹתֵר לְמֵאִי
דְקִי"ל פְּרַבְּנָן דְאֶפְלִי לֹא נָזַר אֶלָּא מַחֲד הָוִי נְזִיר לְפּוּם סוּגְיָא דְשְׁמַעְתָּא וְלִפְנֵי הַתּוֹס' א"ש דְגַמ'
דְכָרִיתוֹת ס"ל כַּאֲבַע"א וְעֵינָיו לְמָרְן בְּכ"מ בַּפ"א מֵה' בִּיאַת מְקַדָּשׁ: בד"ה מֵה וכו' וְא"ת שְׁאֵלָה
א"ב וכו' עכ"ל עֵינָיו לְקַמְן בַּרפ"ב דב"ש ס"ל אֵין שְׁאֵלָה בְּנִזְרוֹת וְא"כ י"ל בְּפִלּוּגְתָּא לָא קְמִירִי:
ע"ב גַּמ' שְׁלֹא מְצִינּוֹ בְּשִׁמְשׁוֹן וכו' ק"ל לְמ"ל לר"ש הָאִי טַעְמָא פִּינּוֹן דס"ל לְעֵיל אֵינּוֹ נְזִיר עַד
שְׁזִיר מְפֻלָּן וְשִׁמְשׁוֹן מְטַמָּא לְמַתִּים וְאֵינּוֹ נְזִיר מְפֻלָּן וְלִהְסוּבְרִים דלר"ש מִתְסַר מִיָּהָ בְּהִוּוּ
מִין שְׁזִיר מִדִּין נָדַר נִיחָא דְאֶצְט' לַה"ט דְאֶפְלִי מִשׁוּם נָדַר לָא מִתְסַר אֲבָלְלַדְעַת הַסּוּבְרִי דְאֶפְלִי
מִשׁוּם נָדַר לָא מִתְסַר פִּינּוֹן דְהוּצִיאוּ בְּלִשׁוֹן שְׁבוּעָה דְנִזְרוֹת אִיסוּר גְּבָרָא וס"ל דְנָדַר שְׁהוּצִיאוּ
בַל' שְׁבוּעָה לָא הָוִי נָדַר מֵאִי אִיכָא לְמִי וצ"ל פִּינּוֹן דְשִׁמְשׁוֹן מוֹתֵר לִיטַמָּא לְמַתִּים הַמְתַּפִּיס בּוֹ פִּינּוֹן
שְׁזִיר מְפֻלָּן הַמִּינִין דְמִתְסַר בְּהוּ שִׁמְשׁוֹן הָוִי כְּמוֹ נְזִיר מְפֻלָּן לְגַבֵּי דִידִיָּה א"נ לְדְכָרִיָּהֶם דְרַבְּנָן
קְאָמַר: דָּף ה' ע"א פִּירִש"י בד"ה נְזִיר לְהִזִּיר וכו' אַחֲרֵינִי נְמִי לָאו לְמַנְיָנָא אָתוּ עכ"ל לָא הָוִי
צָרִיף לְהָכִי דְכִינּוֹן דְלֹא נִשְׁאָרוּ אֶלָּא כ"ח ע"כ דְטַעְמָא דְמַתְנֵי לָאו מְמַנְיָנִי דְהָא שְׁלִשִׁים יוֹם קַתְנֵי
וְכַמ"ש הַתּוֹס' וצ"ל דְשִׁיעוֹר דְבָרָיו פִּינּוֹן דְאִיכָא מִינְיָיָהוּ לְדְרָשָׁא ע"כ לָאו מְמַנְיָנָא נ"ל וְכִינּוֹן דְלָאו
מְמַנְיָנָא נ"ל ע"כ דְלֹא אָתוּ לְמַנְיָנָא פֶּלֶל: ע"ב בד"ה וְהָא תַנּוּ וכו' בְּלֹא רִישָׁא בְּאוּמַר שְׁלִמִין
אֶלָּא בְּאוּמַר שְׁלִשִׁים סְגִי אֶלָּא מִשׁוּם דְרִישָׁא אֵיירִי בְּתֵרִי גּוֹנֵי דְהֵינּוּ שְׁלִשִׁים אוֹ שְׁלִמִין דְכּוֹלְהוּ
שׁוֹיִן בְּלַכְתְּחִי וְבִסְיָפָא פְּלִגְיָהוּ בְּאוּמַר שְׁלִשִׁים אִם גִּלַּח יָצָא וְבְאוּמַר שְׁלִמִין לָא יָצָא וּמ"ש הָא
סְתָמָא ר"ל דְאָמַר שְׁלִשִׁים וְלֹא פִי שְׁלִמִין וְלִפּוּם הָאִי לִישְׁנָא גַם לְבַר פְּדָא מְקַצַּת הַיּוֹם פְּכוּלוֹ:
תוּס' בד"ה אָמַר וכו' דְהָכִי מוּכַח בְּסוּמוֹף וכו' עכ"ל דְאֵין לוֹמ' דְקו' הַגַּמ' לְתַרְנוּיָהוּ דא"כ בְּשִׁנּוּיָא
דְגַמְר' הִי"ל לְבָאָר דְלִבְר"פ בְּאוּמַר וְלר"מ פְּאוּמַר בְּכַף וּמ"מ טְפִי הִי"ל לְהוֹכִיחַ מְמַתְנֵי מְדָלָא
קַתְנֵי אִם גִּלַּח בְּיוֹם כ"ט יָצָא: פִּירִש"י בד"ה בְּשִׁלְמָא וכו' בַּס' חֲסַר א' סְגִי וכו' עכ"ל וּמֵאִי דְקָאָמַר
סִיפָא מְסִיעַ לִיָּה הֵינּוּ הָא דְקַתְנֵי אִם גִּלַּח הָא יוֹם ל' אֲבָל הָא דְקַתְנֵי בְּסִיפָא מְגַלַּח אֶת הַב' יוֹם ס'
קִשְׁיָא לְבַר פְּדָא כְּמוֹ דְקִשְׁיָא מְרִישָׁא וְכּוֹלְהוּ צָרִיף לְשִׁנּוּי בְּאוּמַר שְׁלִמִין: דָּף ו' ע"א גַּמ' נְטַמָּא
יוֹם ל' וכו' אֶלָּא לַב"פ קִשְׁיָא לְלִישְׁנָא אַחֲרֵינָא שְׁהִבִּיא רִש"י לְעֵיל דְמִשְׁנֵי לְעֵיל בְּאוּמַר שְׁלִשִׁים
ה"נ גְּרָסִי בְּאוּמַר שְׁלִשִׁים ור"א דְאָמַר שְׁבַעָה ס"ל מְקַצַּת הַיּוֹם פְּכוּלוֹ דְהָא לְהָא לִישְׁנָא גַם ב"פ
ס"ל מְקַצַּת הַיּוֹם פְּכוּלוֹ: ע"ב תוּס' בד"ה קְסָבַר וכו' וי"ל דְהָאִי סְבָרָא ל"מ אֶלָּא דְלֹא סְתַר מְאָה
וְכו' עכ"ל ק"ק אֶפְתִּי מֵאִי פְרִיף גַּבֵּי מְאָה יוֹם וְאִי לָא סְבַר מְקַצַּת הַיּוֹם פְּכוּלוֹ לְקִסְתוֹר פְּלוֹ הַפְּתִיב
וְהִימִים הָא יְפִלוּ מְפֻלָּל דְאִיכָא יָמִים הָא ור"א גּוֹפִיָּה קְאָמַר הָאִי טַעְמָא לְקַמְן רט"ז דְמֵאִי דְלֹא
סְתַר פְּלוֹהוּ מְהֵאִי קָרָא הוּא ע"ש וְנִרְאָה דְהָאִי סְבָרָא שְׁכ' הַתּוֹס' דְשְׁלִשִׁים מִיָּהָ סוֹתֵר הוּא מְהֵאִי

קרא דזאת תורת הנזיר וכ"מ מדברי התוס' לקמן דפ"ג בד"ה ור"א ע"ש וא"כ פיון דאפתי הגמ' לא ס"ד האי דרשא פריה שפיר דע"כ מדקתני מתני' דלר"א סותר שלשים לא ס"ל לתנא דמתני' האי דרשא דהימים הא' יפלו דלא פתנא דברייתא וא"כ לסתור פולהו ובהכי ניקח מאי דק' בדברי התוס' הללו דהקשו קושיא זו ע"ד הגמ' הא בלא"ה תקשה להו אמתני' דלקמן רפ"ג אמר ל' יום נטמא יום ל' סותר הפל וע"כ צ"ל כתי' התוס' וכ"ה בתוס' שם ועפי"ה ניקח דמתני' פשיט"ל האי תי' ולא הוק"ל אלא על הגמרא דאיירי בנזיר סתם וס"ד דלא מיירי קרא דזאת תורת הנזיר בנזיר סתם כשי' מהר"ף לקמן בד"ה אמר ותי' דאפי' בנזיר סתם דרשי' לה' דלא כשי' מהר"ף מיהו אפתי ק' לשי' מהר"ף מה יענה בקו' התוס' אף פבר פתבו התוס' ברפ"ג דקרא דהימים הא' יפלו לא מיירי בנזירות מועטת אלא בנזירות מרובה ומתרצא קושיותם שפיר ויש להעמיס זה בכוננתם פאן בתירוץ ובעיקר קושיותם נ"ל דהגמ' פריה שפיר אי ס"ד ל' בעי נוסתור פולהו דאין לו משום דרשא דהימים הא' יפלו דא"כ אמאי גבי מאה יום סותר ל' אלא ע"כ דל"ל לתנא דמתני' האי דרש' ומשני קס' מקצת היום פכולו וקדר פריה א"כ גבי מאה יום לא ליסתור אלא ז וגם הק' לב"פ ליסתור פולהו ומשני לעולם לא אמרי' מקצת היום פכולו בין לב"פ בין לר"מ ודק"ל ליסתור פולהו גבי נזיר סתם טעמא הוא משום דרשא דהימים הא' וטעמא דמאה יום דסותר ל' מיהא משום דרשא דזאת תורת הנזיר והאי דרשא לא דרשי' בנזירות סתם כשי' מהר"ף וניקח שפיר גם לב"פ באופן דמאי דקאמר הגמ' לעולם לא אמרי' מקצת היום פכולו הוא בין לב"פ בין לר"מ: דף ז' ע"א וליהוי פל פרסה וכו' פירש"י דאמתני' פאן ועד מקום פ' פריה ונראה דלא כ"כ אלא לפי' בתרא שכ' בהקדוק בדרה גלי דעתיה דלא צריכא ליה אכל לפי' שפי' דדעתיה שיהיה נזיר כ"ז ושהוא בדרה ע"כ דאמתני' דסוף העולם הוא דפריה: תוס' בד"ה הריני וכו' או קטנה כלו' לא טריח' וכו' עכ"ל בלאו האי טעמא הומ"ל משום דאין נזירות פחות מל"י אלא משום דאי מפאן שפע'י להאי דינא מתני' דבסמוך ה"נ ויום אחד נזיר ב' מאי קמ"ל הא פבר שפע'י דאין נזירות פחות מל"י: דף ח' ע"ב גמ' דר"י ס"ל פרבי ק"ק דלעיל דפריה וליהוי פל פרס' ופרס' נוקמה כר' דאמר נזירות ארנפה הוא דקיבל עליה דהא פבא דסיפא מוקמי' לה כר' וי"ל דאפי' לר' מפ' פרבנן דנזירות פמנן הימים קבל עליו ול"פ עלליהו אלא דס"ל דחזא נזירות ארנפה היא ולא יגלח בין פל נזירות ונזירות ועוד י"ל דר' מספק"ל אי חזא נזירות קבל עליה או נזירות הרבה פרבנן וקאמר מספיקא אינו מגלח שפא נזירות ארנפה קיבל עליה והוי חולין בעזרה וא"כ לעיל פריה שפיר דאמאי נזיר פמנן הימים ותו לא ונהרי שפא נזירות הרבה וצריה לגלח ולהביא קרבנות הרבה פעמים לצאת די נזרו ולפ"ז יתכן לפ' מאי דפריה הגמ' פתר הכי אי כר' מי הוי השלמה דר"ל דאפילו לא מחייבי' לנהוג בנזירות משום דס"נ להקל מ"מ ס' הוא אי השלים או לא ולא א"ש מאי דתנן פיון שהשלים: דף ט' ע"א וכיון דאין שאלה בהקדש אין שאלה בנזירות ק"ק הא בנזירות עצמה שפע'י לב"ש דס"ל נזירות טעות הוי נזירות כמ"ש בגמ' לקמן דל"א ע"ב ואדרבה מהתם הוא דיליף הקדש וי"ל דטעמא דב"ש משום דיליף מהקדש והגמ' עיקר טעמא קאמר: ע"ב גמ' פמחלוקת שנויה וב"ש היא מפאן קשיא למ"ש התוס' פמנחות דפ"א ע"ב דאפי' ב"ה מודים למתני' דהתם דתודה מן החולין ולחמה מן המעשר דבייא היא ולחמה מן החולין משום דלא מצוי למקדש דאמירתו לגבוה פמסירתו להדיוט ואפי' תכ"ד ל"מ למקדש ע"ש דלפ"ד גם מתני' דמנחה מן השעורים אתיא אפי' כב"ה ועוד ק' דהא כ' התוס' שם דף ק"ג דלב"ה פיון דס"ל הקדש טעות לא הוי הקדש לקמן בפ' ב"ש מצוי למקדש תכ"ד ונר' דנדאי לב"ה גופייהו דס"ל הקדש בטעות לא הוי הקדש מצוי למקדש ולא כ' התוס' שם בדפ"א אלא דמתני' דתנוד' יכול

להיו' דס"ל כב"ה בַּהֲהִי' דְנִזִּיר מִן הַגְּרוּגְרוֹת וְלֹא לִב"ה גּוֹפֵינְהוּ קְאָמְרִי וְנִיחָא הַפִּל: שֶׁם הָדָר בֵּיהּ חֲזַקְיָה לְפִירִש"י וְגִינְרִסְתוֹ ק' אִמְאִי לָא קְאָמְרַהּ גַּמ' דְהָדָר בֵּיהּ וּמוֹקִי לָהּ כַּב"ה וּס"ל פְּלִישְׁנָא קְמָא דִּלְב"ה נְדוּר וְאִינוּ נְזִיר וּי"ל דְבַעֵי הַגְּמָר' לִיתּוּבֵי מִיְלִתָּא דְחֲזַקְיָה גַם כַּל"ב וְהַר"מ פִּי' פְּלִישְׁנָא קְמָא י"ל דִּל"ג פְּגִינְרִסְת רַש"י וּמַפ' הָדָר בֵּיהּ חֲזַקְיָה וּמוֹקִי כַּב"ה וְכַל"ק וְכִינּוּן דְסִתְמָא דַּגְמ' מִיִּשְׁב מִיְלִתָּהּ דְחֲזַקְיָה כַּל"ק מִשְׁמַע דְהִיא עֵיקָר וְע"ש לַהֲכ"מ: דָּף י' ע"א תוּס' בַּד"ה תְּרַתִּי וְכו' אַגַּב אֲוִרְחִי קַמ"ל וְכו' עַכ"ל ק"ק דַּא"כ מֵאִי פְרִיָּהּ הָא אִיפְלִיגוּ בֵּיהּ חֲדָא זְמָנָא הָא טוּבָא קַמ"ל דְסִתְמָא עֲמָדָה הִיא מֵאֲלִיָּהּ וְכַה"ג הַקְּשׁוּ הַתּוֹס' בְּדַבּוּר הַקּוֹדֵם וּי"ל דְכָאן מַה לּוֹ לְהַזְפִּיר בְּבִשְׁרָה וְלֹא תוּנִי עֲלֵה פְלוּגְתָּא דַּב"ה וְכַה"ג לֹא הוּל"ל אֶלָּא מִיְלִתָּא דְעֲמִידָה לְחִוּד אַבְּל בְּדַבּוּר הַקּוֹדֵם מִק' שְׁפִיר דְכִינּוּן דְבַעֵי לְסַפֵּר מִיְלִתָּא דְפָרָה וְלֹא שְׁיָיָהּ בֵּיהּ נְזִירוֹת אֶלָּא שְׁתָּהּא מְפִנְרִשְׁתָּא שְׁלֵא יִהְנוּ מְבִשְׁרָה וְכִינּוּן דְמִזְפִּיר מִיְלִתָּא דְבִשְׁרָה ע"כ לֹא תוּנִי עֲלֵה דְפְלִיגִי ב"ה: בַּא"ד בְּדַעְתוֹ הִיָּה לּוֹ עֲנַבִּים וְעֲלֵה בְּפִיו גְּרוּגְרוֹת וְכו' עַכ"ל אַע"ג דְבַעֵי פִּיּוּ וְלַבּוּ שְׁוִין וְאִם בְּלַבּוּ לּוֹ פֶת חֲטִין וְהוֹצִיא פֶת שְׁעוֹרִין לֹא הוּי נְדָר פְּלָל פְּדָאִי בַּפ"ג דְשְׁבוּעוֹת מ"מ הֵקָא דְגְרוּגְרוֹת לֹא שְׁיִיכִי בְּנְזִירוֹת וְהוּא אָמַר הַרְיָנִי נְזִיר מוֹכְחָא מִיְלִתָּא דְטַעָה בְּלִישְׁנֵיהּ: ע"ב גַּמ' וְהֵאָמְרִי מְבִשְׁרָה לֹא הוּי נְזִיר ק"ק מֵאִי קוֹנְשִׂיא נִימָא דְדוּקָא בְּגְרוּגְרוֹ' דְלֹא מִיְסַלַּף הוּא דְאָמְרִי ב"ה דְלֹא הוּי נְזִיר אַבְּל מְבִשְׁרָה דְמִחְלִיף פְּדָאִמְרִי אִינְשִׁי חֲמָרָא וּבִשְׁרָא וְכַדְעָבֵד צְרִיכוּתָא הַגַּמ' לְעֵיל וּי"ל דַּא"כ בְּבָא דְדִלְתָּא קְשִׂיא דְהָא דִלְתָּא לֹא מִיְסַלַּף יוֹתֵר מְגְרוּגְרוֹת פְּדוּמוֹכַח לְעֵיל: פִּירִש"י בַּד"ה בְּשִׁלְמָא וְכו' הוּאִיל וּפְרִי הֵן מִיְסַלְפִי וְכו' עַכ"ל דְבָרִים אֵלוּ אִין לְהֵם מְקוּם פָּאן דְמִיָּרִי דְאָמַר הַרִי עָלֵי קֶרְבָּן: תוּס' בַּד"ה אִימָא וְכו' וַא"ת וְהִשְׁתָּא וְכו' אִם עֲמָדָה וְהַעֲמִידָה וְכו' עַכ"ל ק"ק אִמְאִי לֹא הַקְּשׁוּ בַּכַּה"ג דְקְאָמְרַהּ גַּמ' דְהִינּוּ דְאָמַר אִם עֲמָדָה וְעֲמָדָה מֵאֲלִיָּהּ כ"ש ס' אִם עֲמָדָה מֵאֲלִיָּהּ בְּמִשְׁמָ' וְכַה"ג סְבָרִי דְאִם עֲמָדָה הִינּוּ אִם הַעֲמִידָה וְלֹא יִתּוּרְץ בְּתִירוּצָם הַב' וּי"ל דְבַהֲא פְּשִׁיטָא לִיָּה דְלֹא הוּוּ פְּלִיגִי ב"ה דְוִדָּאִי אִם עֲמָדָה פִּי' הוּא אִם עֲמָדָה מֵאֲלִיָּהּ וְהוּא ע"ד תִּי' הַא' לֹא דְבַתְּנִי הַב' חִידְשׁוּ דְאִפִּי הַעֲמִידָה בְּמִשְׁמַע: דָּף י"א ע"א בַּד"ה לְרַבֵּנּוּ וְכו' לֹא הִתְרַם הַב' עַכ"ל מִשְׁמַע דְרַאשׁוֹן מִיָּהָא הִתְרַם וַא"כ ע"כ דְבַתְּחִילַת נְזִירוֹת נְמִי לַר"ש דְלֹא הוּי נְזִיר מ"מ מְהֵרָּה מִיָּנָא דְנְזִיר מִיָּהָא אֲסוּר מִדִּין נְדָר וְכַדְעָת הַמְּאִירִי לְעֵיל ד"ד ע"ב ע"ש: ע"ב גַּמ' פִּי מִתְשִׁיל מִחֲדָא מִנִּיָּהּ אֲשִׁתִּירִי עֵינּוּ בְּגַמְרָא בְּנְדָרִים פ"ג ע"ב דְפְרִיָּהּ לְמ"ד מִפְּרָ לְמַתְעַנָּה וְאִין מִפְּרָ לְשִׂאִין מַתְעַנָּה מְבַרִיָּתָא דְאִשָּׁה שְׁנִדְרָה בְּנְזִיר וְנִטְמָאָת וְהַפֵּר לָהּ בְּעֲלֵה מְבִיאָה חֲטָאָת הָעוֹף וְכו' וְאִי אִיתָּא נִימָא מְטוֹמָאָה לֹא הַפֵּר וְכַה"ג הַר"ן דְאִין לּוֹ אִין נְזִירוֹת לְחֻצְאִין דְטוֹמָאָה מִיְלִתָּא אַחֲרִיתִי הִיא וְק' מֵאִי פְרִיָּהּ נּוֹקְמָה לְהַרְבֵּי בְּרִיָּתָא פְּרַבְּנּוּ דְכִי אֲתִשִּׁיל מִחֲדָא אֲתִשִּׁיל מְכּוּלְהוּ וּי"ל דְהַרְבֵּי סוּגְיָא ס"ל כַּאבַע"א דְהֵקָא דְלָאוּ בְּהַרְבֵּי פְלוּגְתָּא מִיָּרִי וְנִאָמַר דְלָפּוּם אַבַע"א לִיתָּא לְהַרְבֵּי תְלִיא דְתִלִּי הַשְּׂאֵלָה בְּתַחֲלִילַת נְזִירוֹת: דָּף י"ב ע"א פִּירִש"י בַּד"ה וְאֵלוּ וְכו' וְנִמְצָא מִתְכַפֵּר בְּקֶרְבָּן חֲבִירוֹ וְכו' עַכ"ל הָא דְלֹא פִי' בְּפִשִׁי דְשִׁמָּא זֹו שְׁמַקְרִיב עֲתָה עוֹלָה הִיָּה מְפִרִשׁ לְחֲטָאָת דְהָא בְּמִפְרִשְׁתָּא עֲסָקִי וְנַר' דְרַש"י נִיחָא לִיָּה לְפְרוּשִׁי פִּירְכַתָּה גַּמ' מְסִתוּמ' דְקִתְנִי בְּהִדְיָא וּפְרִיָּהּ הַגַּמ' מִתְרַנּוּיָּהּ: תוּס' בַּד"ה אֲסוּר וְכו' אַבְּל פְּשִׂאִין הָאִסוּר נִיפְרָ לֹא אָמְרִינּוּ קְבוּעַ עַכ"ל מוֹכַח מִדְבָרֵיהֶם דְכְשָׂאִין הָאִסוּר נִיפְרָ אִפִּי' מְדַרְבְּנּוּ שְׂרִי דְלֹא פְהַתּוּס' בְּפִסְחִים ד"ט דַּס"ל דְכְשָׂאִין הָאִסוּר נִיפְרָ הוּי קְבוּעַ מְדַרְבְּנּוּ דַּלְפ"ד הַד"ק הַתּוֹס' לְדוּקְתָּהּ פֶּל אָדָם נְמִי יֵאָסֵר מִיָּהָא מְדַרְבְּנּוּ וְצ"ל דְהַתּוֹס' בְּפִסְחִים מְתַרְצִי בְּקוֹ' דְהֵקָא כַּמ"ש הָרַאשׁוֹנִים דְשִׂאִנִּי הֵתֵם דְאִיכָּא חֲזַקָת פְּנוּיָה: בַּד"ה בְּאִשָּׁה וְכו' הָא בְּיָדוּ לְבָא עֲלֵיהּ וְלִגְרָשָׁה וְכו' עַכ"ל מְכָאן נַר' לְהוֹכִיחַ ח דְבִיאַת יְבָמָה א"צ עֲדִים דְאִי אִיתָּא דְצָרִיף עֲדִים לֹא מִיְקָרִי בְּיָדוּ דְמִי יֵימַר דְמוֹקְקִי עֲדִים וְכַה"ג אָמְרִינּוּ בְּקִירוּשִׁין דַּס"ב וְעַמ"ש בַּחֲזִי' בְּסוּטָה דַּכ"ד: ע"ב גַּמ' אֶלָּא בְּמִיְלִתָּא דְמְצִי עֲבִיד הַשְּׁתָּא וְכו' מַה שֶּׁק' מְכָאן

אהא דאָמרי בקידושין דכ"א גבי עבד דקרי ליה מצי עביד הואיל ואיתיה בתורת גיטין פבר עמד
ע"ז ה' מח"א ובמ"א פתבתי בזה: דף י"ג ע"א בד"ה לר"י וכו' דא"כ אפילו הוליד בן קנימא וכו'
עכ"ל אין להק' מאי פריה ארישא פשיטא נימא דקמ"ל ילדה בן ה"ז נזיר לאפוקי מר"י דהפלאה
די"ל דהא מילת' פבר שמעי' לה ממתני' דלעיל אמר אמרה פרה זו וכו' עיין שם: בד"ה הפילה
וכו' ושמא מקצת טפה וכו' עכ"ל דברי התוס' הללו תנא דמסייע להו להש"ך וט"ז בי"ד סי' שע"ד
גבי ילדה תאומים לענין אבילות דלא פהלבוש שם ועיין לה' מקור ברוך: ע"ב מתני' הרניני נזיר
ונזיר לכשיהיה לי בן וכו' לפירש"י דבתרנוניהו אינו מגלח אלא אחר הב' נזירות ק' דא"כ מאי
נ"מ באם מונה של בנו או שלו ולא הול"ל ברישא וסיפא אלא ה"נ נזיר ס' יום וי"ל דנ"מ אם
נטמא אחר שלשים הא' דאי מונה שלו אז אינו סותר מגינו אלא מגנו של בנו דאפי' לר"י דאמר
לקמן סותר את הפל ה"ד אם הפסיק בתוך מגינו שלו ומנה של בנו אבל אם ימי מגינו רצופים
מודה דאינו סותר וכמ"ש התוס' שם בנטמא בימי השלמה ולכן רש"י במילתיה דר"י פירשה
אסיפא ולא ארישא אע"ג דאיהו פי' במתני' דגם ברישא אינו מגלח אלא לבסוף: פירש"י בד"ה
ותבעי וכו' ומגלח אחת על כולן עכ"ל ולהמורה שהובא במתני' דמפרש מגלח שתיים דמשלי'
אח"כ תשלום שלשים יום פדי שיהיה גידול שער פדעת הרמב"ם: דף י"ד ע"א בד"ה את"ל וכו'
ואי אמרת תפשוט וכו' עכ"ל וקא דלא כ"כ אעיקר בעיא דמאה יום מעכשיו דניחא ליה להק'
עדיפא מינה על האת"ל דהמשנה הפשיטות ועיין עוד בפירש"י לקמן במתני' דשבועים יום:
ע"ב גמ' מ"ש טומאה דכתיב כל ימי פירש"י מדכתיב כל דס"ל דאף דאתי מריבוייא דכל לקי
עליה ול"ד לחצי שיעור ולדעת ה"ה גבי אבר הפורש דכל דאתי מריבוייא דכל לא לקי עליה כמו
ח"ש ועיין להפ"ח ביו"ד סי' ס"ב צ"ל דהקא לאו מפל אלא מפשטיה דקרא: דף ט"ו ע"ב תוס'
בד"ה מ"ט וכו' וכיהדרא חזיא וכו' עכ"ל לפ"ז הו"מ הגמ' לדחויי דטומאת תהום התירו דלקמן
וא"כ כל היום טמא אלא דהתירו תהום גבי פסח ולא שמעי' מינה מקצת היום עולה לכאן ולכאן
פבר: דף ט"ז ע"א בד"ה ור"א וכו' ודרשי' וזאת תורת הנזיר וכו' עכ"ל ואי לאו דרשא דוהימים
הראשונים הו"א דפי' קרא דיום מלאות נזרו תן לו נזרו שפזר דהיינו אם נזיר מאה יום סותר
כולן ולא ל' לבד שו"ר להתוס' לקמן די"ט ע"ב: דף י"ז ע"א פירש"י בד"ה אלא פי' פליגי וכו' אי
לא הדר אמר וכו' עכ"ל וקא דאמרי' בפ"ק דנדרים גבי ב"ת דנזירות ולמר בר ר"א וכו' דמשמע
דלמר בר"א קשיא אפי' לר"ל ולא משגי דאיפא ב"ת דבעי שיזור בנזירות לחול עליו נזירות
גמורה גם לענין מלקות משום דס"ל פינן דאסור הוא מהשתא בכל דקדוקי נזירות אינו חייב
ליזור וליפא בל תאחר: תוס' בד"ה ונזיר וכו' ונ"ל דל"ק דמ"ל בקלקולא וכו' עכ"ל ק' ללישא
קפא דלר"ל לא חייילא פלל ומותר בכל מיילי דנזיר וכדמוכח מגמ' דפ"ק דנדרים גבי ב"ת דנזירות
ליתני זה מותר וזה אסור ולא שייך למי' בקלקולא וכו' כמ"ש התוס' לקמן בד"ה בתקנתא: דף
י"ח ע"ב גמ' א"ל רבי ההוא להכי הוא דאתא יל"ד ריב"י מנ"ל דאתא באא"ע נימא דאתא לדרשא
אע"פ שלא הביא קרבנותיו וי"ל דס"ל לאו מחוסר זמן וא"כ אי' דרשי' אע"פ שלא הביא
קרבנותיו ולא בעי' אלא שעה הראויה א"כ גם לילה ראויה לקרבן וקרא כתיב ביום דמשמע אבל
לא בלילה ולפ"ז ר' ע"כ ס"ל לילה מחוסר זמן וא"ש לפ"ז דפריה מאי דוחקיה בטר הכי ולא נקט
לה מקודם אמילתיה דר"ח פדי לאלומי הקו': תוס' בד"ה ורבנן וכו' ומסתבר לאוקמי אעולה ולא
לחטאת וכו' עכ"ל אע"ג דחטא קודם לעולה ואפי' חטאת העוף קודמת לעולת בהמה מ"מ בדיעבד
כשרה ודוקא בעולת יולדת הוא דכתיב עיכובא וכמ"ש התוס' בפ' ת"נ דנ"ט ע"א ע"ש: דף י"ט
ע"א בד"ה ונהיר וכו' לרבנן ההוא למ"ל וכו' עכ"ל קא דלא הקשו איפכא ונהיר למ"ל משום דאי

לאו והזיר הנה דרש'י שלא הביא קרבנותיו כלל כר"א וזהו דקאמר הגמ' מ"ט דרבנן אע"ג דכבר אתמר דס"ל עולה דורון ומיעוטא לא ממעט אלא אשם דר"ל מ"ט דרבנן אמאי לא דרש'י כר"א: בא"ד הנה דרש'י והזיר אע"פ שלא הביא עולתו וכו' עכ"ל ר"ל הנה דרש'י והזיר בזמן שהביא כר' ישמעאל ולא קפיד קרא אלא אשם אבל עולה לא מעפבא אבל פתר דכתיב ההוא דשמעי' מיניה דלכל הפחות אשם לא מעפב דרש'י והזיר אע"פ שלא הביא ואי לאו והזיר הנה דרשינן ההוא אע"פ שלא הביא קרבנותיו כר"א ולכך צריכי תרונניהו: ע"ב בד"ה ה"ג וכו' ועוד דלא סגי וכו' עכ"ל ולפ"ז בסיפא דבריייתא דנטמא סוף מאה לא הנה צריף למידרש מקרא מפלל דאיכא אחרונים אלא בקרא דמלאות סגי אלא פינו דקרא והימים הראשונים' לאו יתירא הוא לא דק: דף כ' ע"א בד"ה מי שהיו וכו' שהנודר מכחיש לכל א' ואחת וכו' עכ"ל ק' פינון שהוא מכחיש לכולן למה לא יקנה נאמן הא אמרי' בר"פ אמרו לו דף י"ב מודה ר"מ בנזיר שא"ל נטמאת והוא אומר לא נטמאתי דמהימן מגו דאי בעי אמר נשאלתי על מרי וה"נ דכונתה נאמן לו' לא נזרתי במגו דאי בעי אמר נשאלתי על נזרי וי"ל דהתם מתרצי' דיבוריה מאי לא נטמאתי לא נטמאתי בנזירותי אלא נשאלתי על נזרי דאל"ה הני מגו במקום עדים וכמ"ש התוס' שם בתחילת הבעיא אבל הכא דליכא לתרצי' דיבוריה הני מגו במקום עדים: דף כ"ב ע"א בד"ה מר זוטרא וכו' חדא דרמב"ח לא פשיט וכו' עכ"ל אין להק' נימא זיל הכא קמדחי ליה זיל הכא קמדחי ליה ולא תפשוט חדא מנייהו ונפיר לרמי ב"ח די"ל פינון דפשיט מבריייתא קמיייתא דבעל מיעקר עקר א"כ פי היכי דלא תקשה מבריייתא בתריייתא ודאי דנימא דבעיקרו מתפיס ותפשוט בעיא דרמב"ח: ע"ב בד"ה ורמינהי וכו' וס"ל דמעקר עקר וכו' עכ"ל וקא דלא משני הגמרא דתנאי היא דקא פלוגתא דתנאי היא לעיל כמ"ש בד"ה ת"ש י"ל דבעי הגמ' לשנויי גם אליבא דמ"ז דקאמר היינו בעיא דרמב"ח וכו' התוס' לעיל דלמר זוטרא כ"ע מעקר עקר ולא ניחא לו' דפליגי תנאי אי בדהשתא או בצנא דלא מצינו שפחלקו תנאי בזה: דף כ"ג ע"א גמ' ואי תנא הני תרתי וכו' אע"ג דאיסי פליג את"ק ובעי חתיכה מב"ח וא"כ לא סגי דלא ליתני מילתיה דאיסי מ"מ תנא דבריייתא דקאמר אחר מילתיהו דת"ק ודאיסי ע"ז ידו פל הדונים משמע דמכוליהו גליף ד"ז: תוס' בד"ה פסח וכו' דתרי עניני וכו' עכ"ל וקא דלא מוקי לקרא הכא בנפשו קצה משום דמ"מ לאו' דשני מיקרי: דף כ"ד ע"א גמ' שקמצה מעיסתה הרדב"ז ח"א סי' פ"ח כ' באלמנה שמתה ולא נשבעה על פתובתה ונשאר עזבונה בידי יורשיה לטעון שקמצה מעיסתה וכו' בכ"י בצדו צ"ע דזו מחלוקת הרמב"ם והראב"ד בפ"ח מה"א דין ד' וכל הפו' פ' פדעת הר"מ דמותר מזונו' אלמנה לירש'י הבעל ע"כ ולק"מ דדברי הרדב"ז גמר' צרוכה היא בסוגיין דבמתענה המותר לירש'יה וכמ"ש התוס' ואע"ג דהטור וש"ע סי' צ"ה נקטו צמצמה מ"מ במתענה מודו מיהו ק"ק בגמ' ר"פ ו' סו"ר דע"א אמאי לא מיייתי שם שינויא דצמצמה ועפירש"י בשמעתי: תוס' בד"ה ל"ג תנן דהוי משמע שפא להקשות וכו' עכ"ל ר"ל דל"ג בתח' הפוסק' תנן אם שלה היתה הבהמה דהוי משמע שפא להקשו' ממתיני' ע"ד האמורה הקודם והוא לא בא להק' על מה שקדם אלא לפ' המשנה לבד דכל מאי דשקיל וטרי הגמ' על המשנה ולא לדחות המשנה אבל אי קאי ע"ד האמור' מיקרי בא להקשות ולדחות דבריו מפח המשנה ולכך נקטו בלשונם להקשות ולפרש: פירש"י בד"ה לא נהנין וכו' דבכל מעה וכו' עכ"ל משמע דאי נהנה מפולן בב"א מועלין והכריחו לפ' פן דהוק"ל קוש' התוספות דמאי פריף לקמן והלא דאי חטאת מעורבין בהם נימא משום דראוי להביא בכלולן שלמים: תוס' בד"ה יפלו וכו' דהרי כולה פליל וכו' עכ"ל אע"ג דתנן בזבחים דע"ז נתעברו איברי עולה באיברי שלמים יקריב פולן עולה ורואה אני את איברי שלמים פאלו הן עצים מ"מ הכא

לכתחילה לא היה להביא בכולן עולות: דף כ"ה ע"א פירש"י בד"ה לר"ל וכו' פיון דמת ואמאי
תני דמי חטאת וכו' עכ"ל דבריו תמוהים דמבוא' מדבריו דקונשית הגמ' היא על מתני' דמעילה
דקתני מת וכו' וא"כ היכי כ' ואמאי תני דמי חטאת ונהלא מדבריו לעיל במתני' דמעילה בד"ה דמי
עולה מבואר דל"ג במתני' דמעילה דמי חטאת וצ"ע: ע"ב תוס' בד"ה רע"ק וכו' אלא לדידה וכו'
טוב שתדרוש וכו' עכ"ל ק' פיון דדרשא דרע"ק היא לאשם לבד וע"כ אצט' קרא דרק לחטאת
ומינה נמי שמעי' אשם פדריש רי"ש וא"כ מאי פריה ליה רע"ק הא פיון דמ"מ אצט' רק לחטאת
ומינה שמעי' אשם א"כ ודאי דרשי' לקרא דהוא בהנויתו לדרב וי"ל דגם מקרא דרע"ק אע"ג
דבאשם פתיב שמעי' נמי חטאת מהיקישא דחטאת לאשם מקרא דכחטאת פאשם פדאי' ככ"ד
ופריה ליה שפיר רע"ק דטפי נדרוש האי קרא להאי דרשא ולא לכדברי פי היכי דמיתוקם קרא
דרק לעשה: דף כ"ו ע"א בד"ה אלא דאי חילא עלניהו קה"ג וכו' דאין לעופו' פדיון וכו' עכ"ל
עיון פירש"י בסוף פרייתות דף ז' ע"ב בד"ה ש"מ ובמה שפתבתי בת"כ פ' ויקרא פרשתא ה' עיון
שם: דף כ"ז ע"א בד"ה וכו' תקשה ליה מפמה משניו' וכו' עכ"ל ק"ל מאי קושיא הא
ממשניות דמס' קניין לא שמעי' דאין יכולין הבעלים לקרות שם דלא תנו אלא דהפקה יכול לקרות
שם ואה"נ דגם הבעלים בינדם לקרות שם אפי' אחר הפרשה וכיון דבינדם לקרות שם לא חיישי'
שמא הפרישום בתערובת פיון דליכא שהיה וכמ"ש התוס' בתחילת הדיבור אבל מר"ח דקאמר
דאין בינ הבעלים לקרות שם פריה שפיר: בא"ד לכ"נ כפי' הקו' וכו' משום שהיה וכו' אלא מעתה
וכו' עכ"ל דאע"ג דעופות לאו בר שהיה נדמי למעות מ"מ מצד אחר ל"ד למעות דעופות בני
הקרבה ניהו ובעי' דרמו למעות בשניהם: ע"ב בד"ה ואינו יוצא וכו' דהא ודאי חטאת וכו' עכ"ל
במקובצת תירץ דחטאת שמתו בעליה למיתה אזלא היינו פי לא מתכפר בה בנו אבל אי מתכפר
בה בנו שפיר דמי דברא פרעא דאבנה ע"ש וכ"נ להדיא מדברי הר"מ בפ' המשנה בסוף פרייתות
עיון שם: דף כ"ח ע"ב בד"ה כפשי וכו' דכל כמה דלא מקטרי אימורי וכו' עכ"ל עיון בפסחים
דנ"ט ע"ב גבי מח"פ בע"פ דאמרי' פיון דלא אפשר עשאום כמי שאבדו ונר' דס"ל להתוס' דלא
אמרי' פן אלא משום אכילת פסחים דלא אפשר בליה אחרת: בד"ה בנו וכו' דחזוה לא שייך
אלא באב וכו' עכ"ל ודא פריה שם ביבמות אמתני' דקטן שפא לרבות ש"מ קטן א"נ ב"ד מ"ל
ולא משני דבאב מייירי ומשום חנוה משום דמ"ל דמדקתני אין שומעין לו משמע דהכל מוזהרין
להפרישו ולקח מוקי לה בעושה ע"ד אביו דהשתא כ"ע מ"ל דהוי פאלו אביו עושה: דף כ"ט ע"א
גמ' קסבר א"ש לעוף מ"ה לגי' רש"י דגריס ר"ל אמר משום חנוה ק' מגמ' בפ' העור והרוטב דף
ק"ד ע"א דמתבאר משם דר"ל ס"ל דמליקה הוי גבילה ובמ"א פתבתי בזה: ע"ב גמ' תאמר בנקבה
שפן תרי איסורי עיון פי' רש"י בכריתו' ד"ז ע"ב ועמ"ש בחי' שם: תוס' בד"ה מתקיה וכו' שפן
חרי איסורי ועוד אין משיבין על ההיקש וכו' כצ"ל וקו' הב' שייכא בס"ד דס"ד איסורי דאורייתא
קאמר ולתני' התוס' גיחא הפל דמדאורייתא לא פרכי' מידי דאין משיבין על ההיקש וברייתא
מדרבנן קאמר דהחמירו משום דאיכא חש"ב דאורייתא: בד"ה פיון וכו' וכ"ע מןפלא הסמוך
לאיש דרבנן עכ"ל אבל הר"מ פ' הלכה כר"י ועד שייביא ב"ש ומןפלא הסמוך דאורייתא וצ"ל
לדעתו דלאוקמתא קמייטא כ"ע מןפלא דאורייתא ופליגי אי אתי דאורייתא ודחי דאורייתא: דף
ל ע"א גמ' מ"ט אר"י הלכה היא וכו' פירש"י מ"ט אין האש' מגלח' משום דאי מ"ט דקאמר איש
קאי פי פריה פשיטא הו"ל לפרש דאאשה קאי אלא ע"כ דמ"ט דקאמר אאשה קאי דומיא דקו'
פשיטא ועי"ל דאי איש קאי לא איצטריה למי' הלכה דמדאצט' קרבנו ג' בברייתא דלעיל
למידרש דאין מתכפר על מעות אביו משום דנהו ס"ד דמתכפר משום דמגלח נזירותו על מעות

וכו' א"נ אף רע"ק דריש פל עכ"ל לפ"ז פי פריה ור"ש וכו' הומ"ל דר"ש לא דריש פל אלא דקושטא משני: דף ל"ח ע"א גמ' ור"א משקין אין וכו' י"מ דתקשה לר"א אמאי לא יליף שאר איסורין מנזיר דל"ל נזיר וחתאת ב' פתובים דהא מצריה צריכי חד באונקליו וחד במשקין ולק"מ דאי ילפי' שאר איסורין מנזיר גם אכילה נילף משתיה דמ"ש ולא קאמר ר"א דדוקא משקין אלא אחר דהו' ב' פתובים ולא ילפינן: תוס' בד"ה דל"ל וכו' אלא פשהוא בעיניה וכו' עכ"ל כפר תמהו ע"ז מגמ' דפ"ג דשבועות ועמ"ש בחי' במס' ע"א דס"ח ע"ש: בפירש"י בד"ה נעל וכו' דבפלוגתא לא מייירי וכו' עכ"ל נר' מדבריו דאפי' בסמוקתא בפלו' לא מייירי ולא ידענא מ"ש רביעית מוית א' דלא קרי' ליה פלוגתא מרביעית דראוי לאחד דהוי בפלוגתא לא מייירי פדבסמוך: ע"ב גמ' מכאן אתה דן וכו' וב' שמות היינו לחים ויבשים כדפירש"י ותוספות ומ"ש רש"י ואמרי לה זג ותרצו לא ידענא מאן דכר שמיהו בפריית' זו ומכאן ק"ל עמ"ש ה' פר"ח בי"ד סי' צ"ח דבשר איל ועז הוי מב"מ פיון דלא קרי' להו אלא בשר איל בשר עז וכמו דם הפך ודם השעיר דהוי מב"מ ע"ש דהא הקא לא קרי' להו אלא ענבים לחים ענבים יבשים ואפ"ה קרי' להו ב' שמות: שם אמר רבא אין לוקין וכו' לחד פי' שפירש"י דאין לוקין אלא א' אפי' זג ותרצו ק' לרבא מברייתא דתני חמש ולמסקנא ניקחא: שם והא שנייר בין הבינים וכו' לדברי התוס' קשה נימא דבל יחיל שיורא הוא ומאי קאמר אלא אר"פ ובפשטא דגמ' י"ל דפריה אברייתא גופה דליתני בין הבינים ולא שנייה למי' שנייר במידי דאייירי ביה כמ"ש התוס' במכות דכ"ב ע"א בד"ה מתקיה ע"ש: דף מ' ע"א תוס' בד"ה ובתער וכו' היכא דלא שניירו וכו' עכ"ל כ' פן ליישב דלא תפשוט בעיא דלעיל מהכא אבל למאי דמסיק הגמ' לעיל דמלתחת רבי אפי' שניירו בו לא איכפת לן: פירש"י בד"ה תנו וכו' גם ברייתא היא בספרי' וכו' עכ"ל פיון בזה ליישב מאי דפריה הגמ' לקמן האי תנא מעיקרא אמאי ללמדו וכו' דנראה דחד תנא הוא והיינו משום דגם ההיא דתנו התם היא בספריא פאידיה ברייתא דלעיל: ע"ב תוס' בד"ה והאי וכו' דילמ' אתי למשרי לאו גרידא וכו' עכ"ל ק' מאי קושיא הא אי ללאו גרידא למ"ל קרא הא כפר ידעי' בכ"מ דאתי עשה ודחי ל"ת ולכך מוקמינן ליה בכהן ומשים דהנה ס"ד דלא אתי עשה ודחי ל"ת ועשה כמ"ש התוס' עצמן: דף מ"א ע"ב בד"ה ור"א וכו' שפן לאו שאינו שנה בפל וכו' עכ"ל ואע"ג דאמרי' בפ' ב' נזירים דנזיר הוי שנה בכל כמ"ש התוס' לעיל בד"ה ואי וכו' אפתי אתיא מביניא מנזיר וכהן י"ל דלגבי פהנים הוא דהוי נזיר שנה בכל דכל אדם ביזו להיות נזיר אבל לגבי דעלמא הוי אינו שנה בכל דמ"מ לא אסיירי אלא נזירים: בא"ד ואומר הר"פ דמש"ה לר"א וכו' עכ"ל ק' דמ"מ קשיא לרבנן מנ"ל דאתי עשה ודחי ל"ת פיון דליתיה בנשים הוי אינו שנה בכל ודוחק לומ' דאה"נ דלרבנן ל"ל דאתי עשה ודחי ל"ת לפום ס"ד הגמ' ולמסקנא נ"ל מגדילים: פתב הרא"ש ז"ל בפ' במס' נגעים פי"ד דמצורע בתער ילפינן מנזיר ולוים ע"ש והוא דלא פמסקנא דסוגיין דלרבנן נ"ל מזקנו ור"א מראשו: דף מ"ב ע"א גמ' מדגלי רחמנא גבי נזיר וכו' פירש"י דהו' נזיר ומצורע ב' פתובין הפאין כא' ומצורע גופיה נר' מדכפל קרא ואת פל שערו יגלח אף ק' לוים מנ"ל דלאו רובא פכולהו דהא לא כתיב אלא והעבירו תער על פל בשרם ואין לו' דהיכא דכתיב פל לא אמרי' רובו פכולו דהא בריש הוריות גבי פל עדת בני ישראל איתותב מ"ד הכי מברייתא דאין גוזרין גזירה על הצפור וכו' אע"ג דכתיב פל וי"ל דדוקא התם דאיכא קרא דכל למי' עד שיהיו פולן וכדאי' התם ובקרא דהגוי פולו ע"כ דאיכא שום דרשא אבל גבי לוים דליכא שום דרשא ע"כ למידרש דלא אמרי' רובו פכולו ועיין בש"מ להר"ב וראיתי להרא"ש בפ' בפ"ד דנגעים שכ' ב' שערות מנזיר טמא ילפינן ע"ש נר' מדבריו דגם לוים ומצורע מנזיר טמא ילפינן והוא תימה דא"כ נילף גם

בְּעֶלְמָא רַבּוּ לָאוּ כְּכּוּלוּ: גַּמ' פֶּל הַסּוּרְק לְהַסִּיר נִימִין וְכוּ' ר"ל מְשׁוּם דְּמוּדָה ר"ש בַּפ"ר וְטַעְמָא דְּמוּדָה בַּפ"ר מְשׁוּם פִּינּוּן דְּהוּי כְּמַתְּפִינּוּן פִּינּוּן דְּמִנְכָּרְח לִיעֲשׂוֹת: תּוֹס' בַּד"ה אָמַר וְכוּ' מִיְהוּ בַּפְּאֵת זְקַן וְכוּ' עַכ"ל וּבְמִקְוֵי פְּאֵת כ' דְּגַם פְּאֵת זְקַן רַבּוּ כְּכּוּלוּ ע"ש וְהָיָא דַּפ' הַמְּצַנִיעַ שְׁהִבִּיאוּ הַתּוּ' לָא מְכַרְעָא כְּמוֹ שְׁתַּרְעָא: גַּמ' בְּעֵי אַבְיֵי נְזִיר שְׁגִילַח וְכוּ' הַר"מ פ' לְחוּמְרָא וְאָף עַל גַּב דְּקוּ"ל ס' נְזִירוֹת לְהַקֵּל הֵינּוּ מְשׁוּם דְּסְפִיקוּ חֲמוּר מִנְדָּאוּ כְּדָאי בְּנִדְרִים דִּי"ט ע"ש אֲבָל הֵכָא אֵיתִיָּה בְּתַקְנָתָא דְּאַחַר שְׁיַגְדִּיל שְׁעָרוֹ יְגַלַּח אֵת פֶּל שְׁעָרוֹ וְעֵינּוּ לְמַרְן בַּכ"מ: ע"ב פִּירֶש"י בַּד"ה שְׁאִינוּ וְכוּ' וְקָשְׁיָא לְר"י וְכוּ' עַכ"ל אֲבָל לר' הוּנָא לְחוּדְיָה ל"ק דִּי"ל דְּהֵיָּה עוֹמֵד בְּבֵית הַקְּבָרוֹת וְכַבֵּר עֶבֶר מִבֵּית הַקְּבָרוֹת וְהוּי טוּמְאָה שְׁלֵא בְּחַבּוּרִין וְכַמ"ש מְהַרְש"א בְּנִדְוָה דַּנ"ז ע"א בְּדַבְרֵי הַתּוֹס' שְׁם: בַּד"ה פָּאן בְּבֵית וְכוּ' פְּגוּן שְׁנַגְע בְּמַת שְׁבַשְׁדָּה וְהָדַר נִכְנַס וְכוּ' עַכ"ל צ"ל הָדַר נִכְנַס בְּאֵהָל בְּעוֹד שְׁהוּא נוֹגַע דְּהוּי בְּחַבּוּרִין וְדִלָּא כַּמ"ש הַלַּח"מ דַּס"ל פְּדַעַת הַרְּאָב"ד שְׁהָרֵי פִירֶש"י לְעֵיל אֲבָל טוּמְאָה וְטוּמְאָה לָא כ' בְּעוֹד שְׁהוּא נוֹגַע: דָּף מ"ג ע"א בְּמִי שְׁאִינוּ מְחַוְלָל וְכוּ' רַש"י בְּחַוְמָשׁ כ' לְהַחֲלוֹ לְאַשְׁתּוֹ פְּסוּלָה שְׁאִינוּ מְטַמָּא לָהּ וְהָק' הַרְּא"ם ז"ל הָא הָאֵי דִּינָא נ"ל בְּתוֹרַת פְּהִינִים מְקַרָּא אַחְרֵינָא ע"ש וַיֵּשׁ מִי שְׁתִּי דְרַש"י מ'פ' מ"ש בְּשִׁמְעֵתִין בְּמִי שְׁאִינוּ מְחַוְלָל הֵינּוּ ר"ל שְׁנִתְחַלְלָל ע"י שְׁלִקְחָא אִשָּׁה פְּסוּלָה וְדִלָּא פְּהַבְרֵינָתָא דַּת"כ ע"כ וְעַפ"י ז"י נִיחָא מ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל בַּד"ה אֵיתִיבֵיהּ שְׁדַחוּ הָגִי' דִּלָּא יִחַלְלָל מְשִׁמְעֵתִין דַּנ"ל מְלַהֲחֵלוּ וּלְפִי"ה דְרַשָּׁא דְשִׁמְעֵתִין ע"א הִיא מִיְהוּ ק' לַפ"ז מֵאֵי פְּרִיָּה לְמ"ד מְלַהֲחֵלוּ הָא מִבַּע"ל לְהָאֵי סְבָרָא נִימָא דַּנ"ל מְדַרְשָׁא דַּת"כ: ע"ב תּוֹס' בַּד"ה מִיתִיבֵי וְכוּ' וְצ"ל ל"ל יִטְמָא מְלֻאָבִיו נְפָקָא וְכוּ' אַע"ג דְּבְרֵינָתָא הַלְּזוּ ל"ל דְרַשָּׁא דְאַבְיֵי שְׁלַם כַּר"ח מ"מ מְשִׁמְעָה לְהוּ דְּגַם ר"ח מוּדָה בְּדַרְשָׁא דְלָהּ יִטְמָא וְכַמ"מ מַגְמ' רִישׁ סוּטָה דְלִיפָּא מֵאֵן דְּפִלִּיג בְּהָאֵי דְרַשָּׁא וְע"ש בְּהַתּוֹסְפוֹת וּבְעֵיקַר קוּשְׁנֵי הַתּוֹס' י"ל דָּאי לָאוּ דְרַשָּׁא דְלָהּ הוּ"א דְאַבְיֵי לָא מְמַעַט אֲלָא אֲבָר אֲחַד אֲבָל רֹב בְּנִין וְרֹב מְנַיִן מְטַמָּא לְהוּ לְהֵכִי פְּתִיב לָהּ לְמַעַט אֵיבְרִים וְא"כ ע"כ דְאַבְיֵי אֲתָא לְמַעַט חֶסֶר דְּבְעֵי אֲבִיו שְׁלַם: דָּף מ"ד ע"א גַּמ' וְמָה יֵין שְׁלֵא הוּמַר מְפָלְלוּ אִינוּ סוּמַר תְּגַלְחַת וְכוּ' וְא"ל מָה לֵינּוּ שְׁפָן לָא עֲשֵׂה מְשַׁקָּה כְּשׁוֹתָה דְּהִיא גּוּפָא תִּימִי בְּהָאֵי ק"ו וְלְמַסְקָנָא דְתְּגַלְחַת סוּמַר אֵין לְלַמּוּד יֵין מְתַגְלַחַת לְעַנְיָן מְשַׁקָּה כְּשׁוֹתָה דְּמָה לְתַגְלַחַת שְׁפָן סוּמַרְתָּ וְכוּ' גַּמ' כ' הַתּוֹס' בַּד"ה וְמָה: פִּירֶש"י בַּד"ה לְאַסוּר וְכוּ' אֲלָא הֵיכָא דְחֵייל וְכוּ' עַכ"ל ר"ל דְאַצְט' קָרָא וְאֵי לָאו קָרָא הָוָה חֵייל לְאַפּוּקֵי קְדוּשָׁה וְאֲבָדְלָתָא דְלָא אַצְט' קָרָא פֶּלֶל וְכוּ' גַּמ' כ' הַתּוֹס' בְּחוּלִין דְקַט"ו ע"ב לְחַלְקָא בֵּין בַּב"ח לְחַלְבַּ חֵיָּה ע"ש: דָּף מ"ה ע"א תּוֹס' בַּד"ה שְׁעַר וְכוּ' דַּא"ל לְפָנֵי ה' בְּעֶזְרָה וְכוּ' עַכ"ל דְּבַרְיָהּ אֵלוּ שְׁיִיכֵי לְעֵיל גַּבֵּי זָב אֲבָל בְּנְזִיר לָא שְׁיִיךְ תִּי שְׁהָרֵי נְזִיר לָאו מַת"כ הוּא כַּמ"ש הַתּוֹס' לְקַמֵּן וּבְדַבּוּר שַׂאח"ז הָק' קו' זוּ גַבֵּי נְזִיר וְתִי מְשׁוּם דַּט"י מְקַרָּא אַחְרֵינָא נְפָקָא: גַּמ' פֶּל זְמַן שְׁאִין פְּתַח פְּתוּחַ וְכוּ' וְאֵע"ג דְּשְׁלָמִים צְרִיכֵי פְּתַח פְּתוּחַ וְכִינּוּן דְּשַׁחַט שְׁלָמִים קוּדָם כְּבָר נְפַתַח הַפְּתַח מ"מ אַצְט' קָרָא לְהֵיכָא דְחַזְרוּ וְנִנְעָלוּ וְכוּ' גַּמ' כ' הַתּוֹס' בְּרִישׁ עִירוּבִין וְע"ש דְלַתֵּי קַמְאֵי דְחִיקָא לְהוּ לְאוּקְמָה בְּכַה"ג וְזָה נֵר' דַּעַת ת"ק דְּבְרֵינָתָא דַּמַּפ' פְּתַח אֵהָל מוֹעֵד לוֹ דְעַל הַשְּׁלָמִים מְגַלַּח וְלָא נִיחָא לִיהּ לְאוּקְמָה לְפְתַח פְּתוּחַ: ע"ב גַּמ' אִם גִּילַח בְּמִדְיָה הֵינּוּ בְּגַבּוּלִין כַּמ"ש הַתּוֹס' אֲבָל בִּירוּש' הֵינּוּ עֵיקַר מְצֻנְתוֹ וְמֵאֵי דְפִירֶש"י בַּמַּס' ר"ה ר"פ יו"ט אֲבָל לָא בְּמִדְיָה לָא בִּירוּש' וְלָא בְּגַבּוּלִין שְׁאֵנִי הֵתָם דְקַתְנֵי בְּמַקְדָּשׁ: דָּף מ"ו ע"ב מִתְנִי' וּזְבַחֵיו לָא עָלוּ פִירֶש"י קְרַבְנוֹת שְׁהַפְרִישׁ וְהֵינּוּ לְפּוֹם לִישְׁנָא אַחְרֵינָא דְלְקַמֵּן דְסוּמַר קְרַבְנוֹתֵיו הֵינּוּ אוֹתָם שְׁהַפְרִישׁ אַע"פ שְׁעַדְיִין לָא הִקְרִיבָם וְלָא יִדְעָנָא טַעְמוֹ שֶׁל דְבָר: דָּף מ"ז ע"א תּוֹס' בַּד"ה כ"ג וְכוּ' הִלְכוּתֵיו בַּפ' אֲמוּר וְכוּ' עַכ"ל בָּאוּ לִישְׁבַּב אֲמֵאֵי לָא נִקַּט נְזִיר בְּרִישָׁא פִינּוּן דְעֵיקַר מְכִילְתֵין הִיא נְזִיר: בַּד"ה נְזִיר וְכוּ' וְאֵפִי' נְזִיר עוֹלָם וְכוּ' עַכ"ל וְא"ל דְנְזִיר קִיל דְאֵיתִיָּה בְּשַׂאֲלָה דְמַדְלָא נִקְטוּ רַבָּנָן אֲלָא דֵאִין קְדוּשָׁתוֹ וְכוּ' וְלָא נִקַּט קוּלָא

דשאָלָה נר' דס"ל דאין שאָלָה בַּנְזִירוֹת כר"ש דלעיל ועוד דלר"א קאַמרי ור"א שמותי הוא וכה"ג
כ' התוספות פריש סוטה בשם הירוש' מיהו פּכָר הוכיח ה' טורי אַבְן בַּחֲגִיגָה אַמְתַּנִּי דְהִתְרַת נְדָרִים
דר"א ס"ל יש שאָלָה בַּנְזִירוֹת ע"ש וגם מ"ש ב"ש אין שאָלָה בַּנְזִירוֹת מְדַרְבָּנָן הוא כמ"ש התוס'
לעיל ע"כ נר' דמ"ש נזיר אין קְדוּשָׁתו קְדוּשַׁת עוֹלָם הֵינּוּ מְשׁוּם דִּישָׁנוּ בַּשְּׂאֵלָה וְאַפְּי' נְזִיר עוֹלָם
וּמִתְרַצָּא קו' התוס': בד"ה וְכֵן וְכו' פְּגוֹן שֶׁכ"ג גְּלָה וְכו' עכ"ל לפ"ז חוּמְרָא דְפַר הַבָּא עַל הַמְצוֹת
היא יוֹתֵר מִחוּמְרָא דְבַר עֲבוּדָה וְק' מְשׁוּם שֶׁעֵבֶר וּמְרֻבָּה בְּגָדִים אִמְהִי מְרֻבָּה בְּגָדִים עֲדִיף הָא
מְשׁוּם שֶׁעֵבֶר מְבִיא פַר הַבָּא עַל פֶּל הַמְצוֹת וְלֹא מְרֻבָּה בְּגָדִים וְכִדְאִי בְּהוֹרִיּוֹת דִּי"א וי"ל דכ"ג
שְׂגָלָה מְקַרִי בַר עֲבוּדָה קֶצֶת פִּינּוֹן דְּמָה שְׂאִינוּ חוֹזֵר לְעֲבוּדָתוֹ הוּא מְשׁוּם חֲזָקָה דְּב' לְבַד וְצ"ל דְּגָלָה
דְּהָא הֵינּוּ דְּגָלָה מְרֻצוֹנוֹ וְלֹא ע"י אֲנָס דְּבִאָנָס לֹא בְּטָלָה חֲזָקָתוֹ וְכמ"ש הָאֲחֲרוֹנִים בְּדִינֵי חֲזָקוֹת
וְעֵינָן לֵה' עֲדוֹת בְּיַעֲקֹב ס' פ"ח ע"ש: בא"ד וא"ת אי מִיָּרִי אַחַר יו"ה כו' עכ"ל קְנוּשָׁא הַלְזוּ
היא לתי' קָמָא אָבָל לַמ"ש פְּגוֹן שֶׁכ"ג גְּלָה לַק"מ: דף מ"ח ע"א בד"ה ה"ג וְכו' ת"ל מַג"ש וְכו'
עכ"ל לַפּמ"ש הָר"ן בַּח"י בר"פ הַנְּשָׁרְפִין דְּאָפִי בַּג"ש מְוַפְנָה אִי פְּכָר לְמַדְנּוּ מְמַנָּה ד"א אֲזַ פֶּשְׁדָּנִין
מְמַנָּה דִּין אַחַר מְשִׁיבִין עָלֶיהָ ע"ש ל"ק קו' התוס' דְּבַהֲאִי ג"ש אִיפָא לְמִיפְרָךְ מַה לַּכ"ג שְׁפָן אִין
מְבִי קָרְבָן עַל טוֹמְאָתוֹ מִיְהוּ י"ל פִּינּוֹן דְּבִלִימוֹ דְּנִגְעָם וְזִיבְתָם נְמִי שְׂיִיף הָאִי פִּינְרָא גּוּפָה שְׂקוּלִים
הֵם וְיְבוֹאוּ שְׁנִיָּהֶם: דף ו' ע"א גמ' הַנִּיחָא לְמ"ד וְכו' רַש"י בְּבַכּוֹרוֹ דכ"ג פ'י טוֹמְאָה קָלָה הֵינּוּ
מַגָּע מְשַׁמַּע דְּמְשׁוּם מַגָּע נְבִילָה קְאָמַר דְּמַטְמָא וְכ"מ בְּדַבְרֵי הַתּוֹס' שֶׁם וְהוּא נִגְדַּ סְנִיָּא דְּשַׁמְעִתִּין
דא"כ מֵאִי קְאָמַר הַנִּיחָא וְכו' פֶּן שַׁמְעִתִּי מַק': פִּירַש"י בַּד"ה וְאִי ס"ד פִּי חוֹזֵר וְקָדַשׁ עַכ"ל ר"ל כְּמוֹ
חוֹזֵר וְקָדַשׁ דְּלַעֲלֵל אָבָל הָכָא נִדְאִי דְּלֹא מִיָּרִי בְּקָדַשׁ וְעֵינָן לְהַמְשִׁיךְ: ע"ב גמ' או אין נִיצוּק בְּאֲנָכְלִין
וְכו' הַר"מ בַּפ"ז מַה ט"א פ' דאין נִיצוּק בְּאֲנָכְלִין פְּלִין וְע"ש לְהַר"מ וּפ"ד מַה ט"מ חֲלָב הַמֵּת
שֶׁהִתִּירוּ טְמֵא וְלַפּמ"ש דאין נִיצוּק בְּאֲנָכְלִין הוּל"ל בְּסָלִיק עֲמוּדָא אַפּוּמָא דְּמָנָא וְנ"ל דס"ל פִּינּוֹן
דְּבַעֲיִין לֹא אִיפְשִׁיטָא בְּכָל חַד וְחַד אוֹקְמִיָּה אַחֲזָקְתִּיָּה בְּחֲלָב הַמֵּת דְּאִית לֵיהָ חֲזָקָה טוֹמְאָה טְמֵא
וּבְנִיצוּק דְּאֲנָכְלִין דְּאִית לֵיהָ חֲזָקָה טְהוֹרָה: תּוֹס' בַּד"ה ב"ש וְכו' אָבָל לַב"ש לֹא קַמְבַע"ל
וְכו' עַכ"ל לֹא יִדְעָנָא אֲמַאי הָא ב"ש מוֹסִיף דְּמְשׁוּם דִּידי נְמִי טְמֵא וּמּוֹדוֹ לַת"ק דְּהִיכָא דְּסַמִּיכֵי נְמִי
טְמֵא וְא"כ גַּם לַב"ש נְמִי שְׂיִיכָא הַבְּעִיָּא: דף נ"א ע"א גמ' זיל לְהָכָא דִּילְמָא דְּרַף עָקֵב וְכו' י"ל הָא
סְפִיקָא דְּאוֹרִיָּי לְחוּמְרָא וְי"ל דְּמְשַׁמַּע דְּגַם לְגַלְחָה עָלָיו מְתַנָּא וְעוֹי"ל דְּהוּי פְּעִין ס"ס דַּאת"ל זָה
לֹא דְּרַף עָקֵב דִּילְמָא אִידָךְ דְּרַף עָקֵב: דף נ"ג ע"ב פִּירַש"י בַּד"ה ר"ל וְכו' מְגַלְחָה עַל אֶהָלוֹ עַכ"ל
הֵינּוּ לַס"ד אָבָל לַמַּאי דְּמַסִּיק טְעָמָא דַּר"ל מְשׁוּם דְּרַבִּי רַחֲמָנָא הָא לֹא רַבִּי רַחֲמָנָא אֵלָא לְעַנְּן
מַגָּע מִיְהוּ ק' לְפִירַש"י דַּלְר"ל גַּם עַל אֶהָלוֹ מְגַלְחָה הָא קַתְנִי מְתַנָּא שְׂיִישׁ עָלֶיהָ בְּשַׁר פְּרָאוּי דְּוָקָא:
בַּד"ה אִי לֹא הִדַּר תְּנִי לֵיהָ ה"א אִפִּי עַל מַגָּעוֹ וְכו' עַכ"ל צ"ע פִּינּוֹן דְּלֹא בְּאֲקַמוּחֵי מִיָּרִי הִיכֵי
תִּסְק אַדְעָתִיָּה דְּאָפִי עַל מַגָּעוֹ אִינוּ מְגַלְחָה הָא קַתְנִי עֲצָם פְּשַׁעוּרָה דְּעַל מַגָּעוֹ מְגַלְחָה וְלֹאִיזָה עַנְּן
תְּנִין רֻבַּע עֲצָמוֹת: תּוֹס' בַּד"ה הֵתָם וְכו' וְה"פ לְאַפּוּקִי מַרְע"ק דְּאָמַר דְּעַל רַבִּיעִית דָּם וְכו' עַכ"ל
תִּימָה אֲדַרְבָּה פִּי הִדַּר תְּנִי לֵיהָ בְּסִיפָא שְׁמַעִי דְּמַגְלַח עַל מַגָּעוֹ וְעַל מְשָׂאוֹ כְּמוֹ רֻבַּע עֲצָמוֹת וְאַתִּיא
כַּרְע"ק וְנ"ל לִישָׁב דְּקִי"ל סְתָם וְאַח"כּ מְחַלְוֹקָת אִין הִלְכָה כְּסָתָם וְרַבִּיעִית דָּם דְּמַגְלַח עַל מַגָּעוֹ
וְעַל מְשָׂאוֹ פְּלֻגְתָּא דַּר"א וְרַע"ק לְקַמְּן בְּמַתְנִי וְהַשְׁתָּא אִי לֹא הִדַּר תְּנִי בְּסִיפָא הִנּוּ דְּיִיקִי מְרִישָׁא
דְּלֹא מְגַלְחָה וְהוּי הִלְכָה כְּמַחְלְוֹקָת דְּהֵינּוּ כַּרְע"ק אָבָל הַשְׁתָּא דְּתַנִּי לֵיהָ בְּסִיפָא הוּ"ל סְתָם כַּרְע"ק
דְּמַגְלַח וְהוּי הִלְכָה כְּמַחְלְוֹקָת דְּהֵינּוּ כַּר"א וְרַבִּי דְּסָתָם לָן הִכִּי דְּעָתוֹ לְפָסוּק כַּר"א לְכָךְ תְּנִי לֵיהָ
בְּסִיפָא לְאַשְׁמוּעִי דְּהִלְכְתָּא דְּלֹא כַּרְע"ק: דף נ"ד ע"א בַּד"ה או וְכו' מִיְהוּ ק' דְּהָא גַּבִּי נְגִיעָה מוֹדָה
ר"ש וְכו' עַכ"ל נר' דס"ל דְּמַקְבֵּר שְׁלִפְנֵי הַדְּיָבוּר שֶׁהוּא שָׁל יִשְׂרָאֵל לֹא שְׁמַעִי קַבְרֵי גוֹיִם לְכָךְ

ק"ל שפיר אָבֵל לפירש"י י"ל דְּמֵהָא גְלִיף ר"ש לקבְּרֵי גוֹיִם: בא"ד קוֹדֵם שְׁנֵאמְרָה פ' טְמֵאִים
דסד"א וכו' עכ"ל מִשְׁמַע דְּהֵנּוּ סד"א למי הָכִי קמ"ל דְּכִינּוֹן דְּאַחַר מִתַּן תּוֹרָה הוּא דִּינּוֹ שְׁנֵה כְּמוֹ
לְאַחַר שְׁנֵאמְרָה פ' טְמֵאִים וא"כ ע"כ דְּמִטְמְאִין גַּם בְּאֵהָל וְהָאִי דְּרָשָׁא דָּאוּ בְּקֶבֶר לֹא קָאִי אִמְגַע
וְזֵהוּ מ"ש בסה"ד א"נ קְסָבֵר מְקַבֵּר שְׁלִפְנֵי הַדִּיבּוּר נְרַבָּה קְבֵר שְׁלֵאֲחַר מִתַּן תּוֹרָה דר"ל פִּינּוֹן
דְּכוֹלֵל גַּם לְאַחַר מִתַּן תּוֹרָה שְׁנֵאמְרָה פ' טְמֵאִים וְהָיָא ע"כ מִטְמְאִין גַּם בְּאֵהָל קְבֵר שְׁלִפְנֵי מ"ת
מִמֶּשׁ נְמִי מְטַמֵּא בְּאֵהָל וּל"ד לְקַבְּרֵי גוֹיִם פִּינּוֹן דְּעַדְיִין לֹא נִבְחָרוּ יִשְׂרָאֵל דס"ל דְּדְרָשָׁא זֹו רָאוּ
בְּקֶבֶר לְרַבּוֹת קְבֵר שְׁלִפְנֵי מ"ת פּוֹלֵל הוּא בֵּין לִפְנֵי מ"ת מִמֶּשׁ בֵּין אַחַר מ"ת וְקוֹדֵם שְׁנֵאמְרָה פ'
טְמֵאִים וּבָאוּ לְתַרְזַן מ"ש וּמְקַשִּׁי וכו': ע"ב פִּירֶשׁ"י בד"ה וְאִי אֲמַרְתָּ וכו' הִיכָא דְּאִיכָא אֲוִירָא וכו'
עכ"ל מִשְׁמַע דְּעַל אֲוִירָא הוּא דְּפָרִיף אָבֵל כִּי אִיכָא גְנוּשָׁא אה"נ דְּבַעֵי הַזָּאָה וּלפ"ז ק' מֵאִי מִיִּיתֵי
מִמַּתְנִי נּוֹקְמָה דְּמִיָּירֵי בְּנִכְנֵס בְּרַגְלֵיו וּלְפָנֵי הַתּוֹס' נִיחָא שְׁפִיר: דָּף נ"ו ע"ב גמ' מֵה יָמֵי חֲלוּטוֹ וכו'
ק' לִפְרֹוֹךְ מֵה לִימֵי חֲלוּטוֹ שְׁכֵן מְטַמֵּא מְשָׁכָב וּמוֹשָׁב תֹּאמֵר בֵּימֵי סְפָרוֹ שְׁאִינוּ מְטַמֵּא מו"מ כמ"ש
בת"כ וְהִבִּיאֵוּ הַתּוֹס' בְּפִסְחִים דס"ז ע"ב בד"ה שְׁכֵן וי"ל דְּנָזִיר בְּקֶבֶר יוֹכִיחַ אָף ק' בְּמֵאִי דְּיִלְיָף
בְּסִיפָא יָמֵי הַסְּגִירוֹ מִימֵי חֲלוּטוֹ וּפְרִיף מֵה לִימֵי חֲלוּטוֹ שְׁכֵן טְעוֹן תְּגַלְחַת נִימָא נָזִיר בְּקֶבֶר יוֹכִיחַ
שְׁאִין טְעוֹן תְּגַלְחַת וְאִין עוֹלִין: שָׁם וְהָא מְשׁוּם ר"י גָּמַר וכו' ק' לִפְמ"ש רש"י בְּחַזְלִין דִּי"ז ע"ב
וְהִבִּיאֵוּ בַּה"ע דִּי"א דכ"מ שְׁאֲוֹמֵר אָמַר ר"פ מְשׁוּם ר"פ לֹא שְׁמַע מְמַנּוֹ אֲלֵא מְאַחֲרִים דְּשְׁמַעוּ מְמַנּוֹ
א"כ אִפִּי דְּשְׁמַע מר"י בַּר מְמַל שְׁאֲמַר כֵּן מר"י שְׁפִיר קְאָמַר מְשׁוּם ר"י דבכ"מ שְׁאֲוֹמֵר מְשׁוּם
ר"פ לֹא פְרִיף הַגַּמ' הָכִי וְעוֹד מֵאִי קְאָמַר וְהָא מְשׁוּם ר"י בַּר מְמַל לֹא הוּל"ל אֲלֵא דְהָא מר"י בַּר
מְמַל ונ"ל דמ"ש כָּף א"ל ר"י בַּר מְמַל הוּא דְּבָרֵי ר"מ כדפִּירֶשׁ"י וא"כ ר"א גָּמַר מר"מ שְׁכֵן אָמַר
ר"י בַּר מְהֵל וּלְכָף פְּרִיף דְּהוּל"ל מְשׁוּם ר"י בַּר מְמַל אָף הַתּוֹס' פִּי שְׁהֵם דְּבָרֵי ר"א וצ"ל דְּלֵא
ס"ל כפִּירֶשׁ"י בְּחַזְלִין אוֹ דס"ל דבכ"מ בגמ' דְּלֵא פְרִיף הַגַּמ' הָכִי סְמִיף אִמ"ש פָּאן: דָּף נ"ז ע"א
גמ' ס' טוֹמְאָה בַּר"ה וכו' עֵינֵן בַּחֲזִי בְּפִסְחִים דָּף יו"ד ע"א שְׁהַבְּאִתִּי רְאֵיָה מְכָאן לַד' הַתּוֹס' שָׁם
דְּהָא דְּבָא לִישְׁאֵל בַּב"א טְמֵא הֵינּוּ מְדַרְבְּנָן ע"ש: תּוֹס' בד"ה שְׁנֵי וכו' שְׁהֵן שׁוֹתֵקִין וכו' עכ"ל
וְלִיכָא לְאוֹקְמָה בְּאוֹמֵר אִינִי יוֹדַע דְּהָא פְתִיב אוֹ הוֹדַע אֲלֵיו כמ"ש הַתּוֹס' בַּר"פ אָמְרוּ לוֹ וְשִׁיעוּר
דְּבָרֵיהֶם דְּבַמְחִישׁ הָא פִּשִׁיט"ל לְהַגְמ' בְּקִידוּשִׁין דַּע"א בְּהַכְחָשָׁה לָאו פְלוּם וְהֵינּוּ מְשׁוּם דְּלֵא קָם
אֲלֵא.

לְשִׁבּוּעָה וא"כ ע"כ קָרָא דָּאוּ הוֹדַע לְאִינִי יוֹדַע וא"כ ע"כ מַתְנִי בְּשׁוֹתֵקִין וְנִיחָא בְּזֵה שְׁהִבִּיאֵוּ
מְקוֹדוּשִׁין וְלֹא מִמַּתְנִי דר"פ א"ל ע"ש: בד"ה וְסוֹפְרִין וכו' וְאֲשָׁם שְׁאִינוּ מְבִיא וכו' עכ"ל דְּבָרֵיהֶם
לֹא שְׁיִיכִי פָאן דְּהֵכָא מְבִיא גַם אֲשָׁם לְשָׁם הַטְּמֵא אָבֵל שְׁיִיכִי לְקַמֵּן דמ"ט ע"ב בְּדְבָרֵי בֵּן זוֹמָא:
ע"ב מְפָלֵל דְּתַרְנוּןִיָּהוּ ס"ל וכו' ק"ק מנ"ל דר"א ס"ל שְׁמָא הַקְּפָה לִימָא דְּלְדְּבָרֵיו דר"ה הוּא
דַּא לְתַקְבְּרִינְהוּ חוּבָה לְכַנְהַ דבִּלְא"ה עכ"ל דְּלְדְּבָרֵיו דר"ה קְאָמַר וכדפִּירֶשׁ"י וְהַתּוֹס' וי"ל: תּוֹס'
בד"ה וְרַב וכו' עמ"ש בַּחֲזִי בְּרִישׁ שְׁבּוּעוֹת: דָּף נ"ח ע"א פִּירֶשׁ"י בד"ה וְלִמָּאן וכו' וכו' עכ"ל
דְּבָרֵיו תְּמוּהִים דְּהָא לֹא מוֹקְמִי לִיָּה לְקָרָא בְּנָזִיר אֲלֵא אַחַר דנ"ל ל"ק גְּרִידָא מִמ"א דְּטְפִי מְסַתְבַּר
לְאוֹקוּמֵי בַל"ת גְּרִידָא וי"ל קֶצֶת דְּהוּק"ל לְמַסְקָנָא דנ"ל מְגִדִּילִים לִמ"ל קָרָא דְּגִדִּילִים לִיְכַתּוּב
בְּהִידָא דְּדַחֲזִי ל"ת וְעֶשֶׂה וכו"ש ל"ת גְּרִידָא וְלֹא הָוִי כְּמוֹ לִישְׁתַּנּוּק וְלִיְכַתּוּב פִּינּוֹן דְּמַרְוִיחַ דְּלֵא לְאוֹרוּכֵי
טוּבָא: ע"ב תּוֹס' בד"ה אָמַר וכו' וְהֵנּוּ מְצִי לְסִיעֵי וכו' עכ"ל י"ל דְּבָרִיָּת' לוֹקְהַ מְדַרְבְּנָן קְאָמַר
אָבֵל ר"י שְׁהוּא אֲמוֹרָא הִי"ל לְפָרֶשׁ וְלָכֵן ס"ד דְּלוֹקְהַ מְמֶשׁ קְאָמַר וְעִי"ל דְּבָרִיָּתָא י"ל בְּתַעַר אָבֵל
ר"י אִפִּי בְּמַסְפְּרִים קְאָמַר כמ"ש הַתּוֹס': דָּף נ"ט ע"ב מַתְנִי וְקָרְבַּן טוֹמְאָה בְּסַפְקָא מְכָאן הַק' הַשַּׁע"ה
בַּה' שְׁחִיטָה דְּקמ"ז ע"ב עמ"ש הַר"מ דָּאִין מְבִיא חֲטָאת הָעוֹף בַּס' אֲלֵא מְחַנּוֹסַר כְּפָרָה דְּהָא תַּנּוּן הָכָא

בְּנִזִיר דְּמִבְיָא חֲטָאת הַעֹוֹף בַּס' ע"ש וְכוּן י"ל מִמִּתְנִי שֶׁאֵחָז"ו וְאִין לֹו דְּנִזִיר מִחֲ"פ מִקְרִי פִינּוֹן
דְּמִתִּירוּ דְּהָא רַאב"י הוּא דַס"ל פֶּן בַּרפ"ב דְּכָרִיתוֹת וְהִלְכָה כַת"ק כַּמ"ש הַר"מ בְּרִישׁ ה' מִחֲ"פ
ע"כ צ"ל דַּמ"ש הַר"מ אֶלָּא מִחֲ"פ ל"ד אֶלָּא ה"ה כָּל דְּבָר הַמְעַכְּבוּ פֶּגוֹן נִזִיר דְּמַעֲכָב בִּינּוֹן: דָּף ס'
ע"ב גַּמ' וְתַעֲלִי לִימֵי צָרְעָתוֹ וְטִנְמָתוֹ וְכוּ' פִירֶשׁ"י צָרְעָתוֹ הֵינּוּ יָמֵי סָפְרוֹ וְהוּא תִימָה דְּצָרְעָתוֹ
לְהַעֲבִיר וְטִנְמָתוֹ לְגַדְל וְהו"ל פֶּנִזִיר טָהוֹר וּמְצוֹרֵעַ דְּכָבֵר שְׁנֵי לְהוּ זֶה לְהַעֲבִיר וְזֶה לְגַדְל אֶלָּא ע"כ
יָמֵי חֲלוּטוֹ קְאָמַר וּמ"ש בְּתַר הַכִּי א"ל יָפָה אֲמַת הָוֵי כְּמוֹ לִישְׁנָא אַחֲרִינָא: דָּף ס"א ע"א גַּמ' יוֹרֶשׁ
אֶת אֲבִיו מִדְּלָא מְשַׁנֵּי דַנ"ל מֵאֲמוֹ מִי שְׁיֹרֶשׁ אֶת אֲמוֹ מוֹכַח דְּגוּי יוֹרֶשׁ אֶת אֲמוֹ וְאֲבִיו דְּנִקְט ל"ד
וְאֵע"ג דְּבִישְׁרָאֵל אֲצַט' קָרָא לְחֻדְיָה לְעַנְנֵן שְׁיֹרֶשׁ אֶת אֲמוֹ פְּדָאֵי בַפ' י"נ דְּקִי"א וּבְגוּי לִיכָּא אֶלָּא
חַד קָרָא י"ל דְּאֲבִיו וְאֲמוֹ כִּי הִדְדִי נִינְהוּ וּמַחֲד קָרָא נְפָקִי וּבִישְׁרָאֵל דְּאֲצַטְרִיף קָרָא אַחֲרִינָא לְאֲמוֹ
מְשׁוּם הַסֵּבֶת נַחֲלָה הוּא וּכַמ"ש הַתּוֹס' שֶׁם וְאִי קִשְׁיָא לַמ"ש בִּיבְמוֹת דַּס"א גּוֹיִם לְאוֹ בְּנֵי נַחֲלָה
נִינְהוּ וּפִי' הַתּוֹס' שְׁאִינוּ נוֹטֵל פ"ש א"כ נוֹקְמָה הֵכָּא לְמִי שְׁיֹרֶשׁ פ"ש י"ל דְּהֵכָּא כְּתִיב לְאֲמוֹ
הַמְּיַעֲוֵט גַּם מֵאֲמוֹ וּבְכוֹר אֵינוּ נוֹטֵל פ"ש בְּנִכְסֵי הָאֵם וְע"כ לְעַנְנֵן יְרוֹשָׁה מִמֶּשׁ קְאָמַר וְדַע דְּלַפּוּם
מֵאִי דַנ"ל מִקְרָא דְּלֵאבִיו מ"מ אֲצַט' בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חַד לְקַרְבָּן וְחַד לְנִזִירוֹת: ע"ב תּוֹס' בַּד"ה א"ה
וְכוּ' א"כ ל"ל לְעוֹלָה וְכוּ' עַכ"ל קִוְשְׁיָא זֹו אִין לֵה מְקוּם פֶּאֵן דְּאֲצַט' לְעוֹלָה לְקַרְבָּן וְאִינִיתֶר קָרָא
דְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל לְדִין נִזִירוֹת דְּלֵא נְהָגָא בְּהוּ פְּלֵל אֶלָּא מְקוּם קִוְשְׁיָא זֹו לְעִיל בְּשִׁינּוּיָא קְמָא דְּאִיכָּא
תְּרֵי קָרָאֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְאֲבִיו וּלְמ"ל קָרָא דְּלְעוֹלָה: דָּף ס"ב ע"א בַּד"ה לְאֲתוּיֵי וְכוּ' וִי"ל דַּא"ע
וְכוּ' עַכ"ל ה"ה דְּהוּמ"ל בְּמִנְפָּלָא דְּכוּתֵי וְאֵע"ג אֶלָּא דַס"ל לְהִגְמֵ' פִינּוֹן דְּאֲתִית לְהַכִּי לְאוֹקְמֵי בַא"מ
טְפִי עֲדִיף לְאוֹקְמֵי בְּכוּתֵי גְדוֹל מִלְאוֹקְמוֹי בְּמִנְפָּלָא דְּכוּתֵי דְּהוּא הִפֵּךְ הַסְּבָרָא דְּעֲדִיף מִנְפָּלָא דְּנִכְרֵי
מִמִּנְפָּלָא דְּיִשְׂרָאֵל כַּמ"ש הַתּוֹס' לְעִיל: ע"ב גַּמ' לִימָא בְּדִשְׁמוּאֵל קְמִיפְלִגִי הַק' הַמַּח"א דָּף לְהַר"מ
דַּפ' צְרִיף ג"ש וּפ' לְמִתְנֵי דְּלְעִיל דְּקַתְנֵי מְשַׁלִּי נִזִירוֹתוֹ וְע"כ דַּס"ל דַּג"ש אֵינוּ מְעַכָּב לְעַנְנֵן נִזִירוֹת
הַרִי הֵכָּא דְּבִשְׁמוּאֵל קְמִיפְלִגִי ע"כ דַּג"ש מְעַכָּב וִי"ל דְּהַשְׁתָּא דְּסוֹבֵר הַגַּמ' דְּלִיכָּא לְאוֹקְמוֹי אֶלָּא
בְּדִשְׁמוּאֵל ע"כ דַּג"ש מְעַכָּב וּמִתְנֵי דְּלְעִיל כַּמ"ד א"צ ג"ש אֶבֶל לְמַסְקָנָא דְּפִלְגְּתִינְהוּ בְּקִנְסָא ס"ל
לְהַר"מ דַּג"ש אֵינוּ מְעַכָּב פְּדֵי לְאוֹקְמוֹי מִתְנֵי דְּלְעִיל כַּכ"ע: תּוֹס' בַּד"ה יֶצְא וְכוּ' דְּנִזִירוֹת חָל אִפִּי
עַל דְּבָר שְׁאִינוּ בְּרִשׁוֹתוֹ וְכוּ' עַכ"ל אַע"ג דְּנִזְדְּרִי חֲלִין ע"ד מְצוּהָ וּבְנִשְׁבַּע שְׁאֲשַׁתָּה וְחֹזֵר וְאֶסְרוּ
בְּקוֹנָם נִזְדְּרִים חֲלִין הֵינּוּ דְּמִיתְסַר חֲפְצֵי עֲלִיָּה וְאִין מְאָכִילִין לְאֶדָם דְּבָר הָאֶסוּר לוֹ אֶבֶל נִזִירוֹת
וּשְׁבוּעָה אִיסוּר גְּבָרָא: דָּף ס"ג ע"א מִתְנֵי פִיֶצֶד יֶרֶד לְטַבּוֹל וְכוּ' לְפִירֶשׁ"י דְּפִי דְּיֶרֶד לְטַבּוֹל
מִטְּוִמָּאת מַת ק' מֵאִי אֲרִיָּא צָף אִפִּי מְשׁוֹקַע נְמִי בְּדִקְתְּנֵי בְּסִיפָא וּלְדְּכָרֵי הַתּוֹס' א"ש: תּוֹס' בַּד"ה
מֵאִן וְכוּ' י"ל לְגַבֵּי עוֹשָׂה פְּסַח מִיָּרִי וְכוּ' עַכ"ל וּבְרִיָּתָא דְּהֵתֵם דְּקַתְנֵי נְמִי בְּנִזִיר אֲתִיָּא פְּרַבְּנֵן אֶבֶל
מַר בַּר ר"א בְּעוֹשָׂה פְּסַח מִיָּרִי וְאֲתִי כַכ"ע: דָּף ס"ד ע"ב בַּד"ה אֲמַר אֲבִי וְכוּ' ל"מ חֲסָרוֹן הַטְּבִיל'
וְכוּ' עַכ"ל דְּבָרִיָּה תְּמוּהֵים דְּבַגְמֵ' בְּפְסָחִים ד"צ ע"ב אֲמַרִי דְּשׁוֹחֲטִין עַל ט"י מְשׁוּם דְּשְׁמִשָׁא מִמִּילָא
עֲרָבָא וְאִין שׁוֹחֲטִין עַל טְמֵא שְׁרָץ מְשׁוּם דְּמַחְוִס' טְבִיל' וְהַגְמֵ' דְּפָרִיף הֵתֵם נְמִי מְחֻוֹס' הַעֲרַב שְׁמֵשׁ
לֹא מִכַּח מִי לֹא עֶסְקִי וְכוּ' אֶלָּא מְשׁוּם דְּאִי מִיָּרִי בְּהַעֲרִיב שְׁמֵשׁוֹ אֲמֵאֵי נִקְט בְּבְרִיָּת' יוֹם מְלֹאת
טְפִי מֵאֲחַר מְלֹאת אֶלָּא ע"כ מִדְּנִקְט יוֹם מְלֹאת רְבוּת' אֲשְׁמוּעֵי אַע"ג דְּלֵא הַעֲרִיב שְׁמֵשׁוֹ דְּאוֹרְחָא
דְּמִילְתָּא דְּטַבֵּל' בְּיוֹם מְלֹאת: דָּף ס"ה ע"א גַּמ' מְוִשְׁכָּב פֶּרֶט לִישְׁב לְפִירֶשׁ"י דְּכָל הַנִּי יֵשׁ לְהֵם
תְּפוֹס' וְכָל הַנִּי טַעְמָא מְשׁוּם דְּנִכְרֵי הוּא וְכַדְקָא' הַגַּמ' וְעִינֵן פִירֶשׁ"י ק' דְּלִקְמֵן בְּמִצָּא מְרַגְלוֹתֵיו שְׁל
זֶה בְּצַד רֵאשׁוֹ שְׁל זֶה דְּטַעְמֵ' מְשׁוּם דְּנִכְרֵי הוּא וְקָאֲמַר דְּאִין לְהֵם תְּפוֹסָה וְצ"ל דְּבִישְׁב וְדַכְוִוְתִיָּה
חֲשִׁשָׁא הוּא דְּחִיָּשִׁי שְׁמָא נִכְרֵי וְאֵינוּ וְדֵאֵי דִי"ל דְּיִשְׁרָאֵל הוּא וְאֲתֶרְמֵי כְּף אֶבֶל בְּרֵאשׁוֹ שְׁל זֶה
בְּצַד מְרַגְלוֹתֵיו שְׁל זֶה דְּמוֹשְׁכָּב פְּדַרְפוֹ לֹא אֲמַרִי אֲתֶרְמֵי כְּף וְדֵאֵי נִכְרֵי הוּא וּלְכָף אִין לְהֵם תְּפוֹסָה:

גמ' והשאר מצטרף פירש"י והתוס' היינו ודאי של מת ודינקם מדקתני והשא' משמע דלא קאי אספיקו' דהונופרו וצ"ל דקי"ל לתנא דברי' דהלכ' פה נאמרה ודאה מצטר' ספיק' אינו מצטר' ודע דהא דלא משני הגמ' דר"א בנקבר ערום וברייתא בנקבר בארון משום דמשמע ליה דר"א אסתם קבורה מייירי שקיו נוקגין לקבור בארון: דף ס"ו ע"א מתני' נזיר הנה שמואל עמ"ש בזה בדרשותי: ע"ב גמ' ת"ח מרבים שלום בעולם נ"ל דנקשר עם הקודם פלוגתא דתנאי אי מברך עדיף או עונה עדיף ואלו לא הנה פלוגתא בזה הנה נעשה מחלוק' בין המסובים בפסועה דכל אחד רוצה הוא לברך לקיים מצוה אבל הפלוגתא דתנאי היא הגורמת שלום ביניהם דכל א' יש לו על מי לסמוך וזהו תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם נמצא המחלוקת שהיא לשם שמים היא גרמה שלום בעולם: תמו ונשלמו חידושי מסכת נזירמשמרות פהונה חידושי מסכת סוטה דף ב' ע"א גמ' בת פלוני לפלוני הא דלא קאמר בת פלוני לכן פלוני או פלונית לפלוני נ"ל במאי דאיתא בס"פ הבע"י דנחלקו בקיום פו"ר אי ב' זכרים או זכר ונקבה וכדי לצאת ידי שניהם צריף ב' זכרים ונקבה והשתא אי יאמר לכן פלוני לא ידענא איזה מינייהו דהא יש לו ב' זכרים אבל בבת דאין לו אלא בת א' סגי בבת פ' וטפי עדיף להזכיר שם אביה פינן דכבר איתיה בעולם וניכר משא"כ בבן דלא סגי ליה בשם אביו ודברו חכמים בהונה במי שמקיים פו"ר פהלקתו: תוס' בד"ה אבל וכו' משום דרגלים לדבר עכ"ל נראה דהיינו לפום סברא דהשתא דע"א לא מהימן ופי' קרא דעד אין נאמן בה ומדאצט' קרא להודיע דאין נאמן בה ש"מ דמסברא הייתי אומר דנאמן וע"כ היינו משום דרגלים לדבר אבל לפי המס' דפי' קרא דעד אין בה ר"ל תרי אלא חד ומדהנצרו להשמיענו דנאמן ש"מ דמסברא שאין נאמן בה וע"כ היינו משום דאוסרתה איסור עולם ועיין בגמ' בסמוך ולקמן ד"ג ע"ב ע"ש: ע"ב גמ' לשתוק קרא מיניה וכו' ק"ל דבגמרא בקדושין דס"ו ע"א איפליגו אביי ורבא באשתו ונתה בע"א ושותק אי נאמן וכ' התוס' דהא דבעינן קנוי וסתירה היינו באינו שותק ע"ש והשתא מאי פריף לשתוק קרא וכו' נימא דקרא בשותק מייירי ובא להשמיענו דאין נאמן בשותק לאפוקי מס' אביי שם וי"ל.

ועיין במ"ש בי"ד סי' קכ"ז שם הוכחתי משמעתי' דלא פדעת התוספות בקדושין דס"ה ע"ב דאיני יודע באיסורין לא מהני עד אחד ע"ש: תוס' בד"ה פל וכו' ועד אחד לא יענה וכו' עכ"ל נ"ל דר"ל למ"ל אחד לכתוב עד ואנא ידענא דהוא אחד דהא כתיב ע"פ ב' עדים נדמי לההיא דשבועות שהביאו אח"ז דאע"ג דכ' עד סתמא הוא אחד ומשום דהו"א דההוא אצט' לאשמועי' זה בנה אב לזה סמכו קושיותם ה"א בשמעתי' דדרשי' לזה בנה אב מקרא דלא יקום ע"א.

ובשמעתי' ק"ל פינן דכ"מ שצאמר עד הרי פאן שנים בכ"מ דכתי' ב' עדים אמאי לא פתיב עד מ"ש מהא דפרכי' במנחות דף צ"ג ע"ב אהא דאמרי' דכ"מ שצאמ' ידו הם ב' אמאי כתי' ידיו בכ"מ ע"ש: דף ג' ע"ב פירש"י בד"ה בזה ולא בקנוי ולא גמרי' שאר עדיות וכו' עכ"ל שאר עדיות דאשה דקאמר היינו קנוי וסתירה אבל טומאה דעלמא מג"ש נ"ל והא דהוכרח רש"י לו' וקמו להו במילתיהו וכו' ולא סגי במיעוטא דבה לחודיה נר' משום דכי ממעט לקנוי וסתירה מבה היינו אפי' שותק וא"כ אי מבה לחודי' מנ"ל למעט שניהם מכחיש ושותק ולכף כ' דקמו להו במילתיהו וכו' ועיין בתוספות: תוס' בד"ה מה וכו' שפן רגלים לדבר וכו' עכ"ל הא דלא הק' בקו' הא' משום דדל קו' מהקא מ"מ אצט' קרא דלא גילף דבר דבר מממון וכן צ"ל במ"ש התוס' בדבור שאח"ז לרבא גיחא דארף על גב דרבא קאמר טעמא משום דאין דבר שבפירוה פחות מב' וברייתא נקט קו' אין לחוש דבלא"ה קו' פריקא הוא וע"כ דסמך תנא דברייתא על הג"ש ובכוננה הקדימו התוס' דבור זה אף דקביעות דיבור שאח"ז הוא ברישא דברי' ובעיקר קו' התוס' דלאביי

ל"ק דכיון דבטומאה דעלמ' ע"א וישתיק מהימן שפיר הנה ילפי' קנוי וסתיר' מטומא' דעלמא דליפא רגלים לדבר ולקף אצט' קרא למעט קנוי וסתירה אף בשתיק וכו"נ מדבריהם בדבור שאח"ז דבקנוי וסתירה ממעט קרא אפי' שותק ועיקר קושיותם היא לרבא: בד"ה נאמן וכו' תימה למ"ל וכו' עכ"ל נר' דקושיות' לאב"י אבל לרבא ל"ק דאצטריף ג"ש לשותק דלא אמרי' שתיקה פהודא ורבא גופיה קאמר טעמא דאין דבר שפערנה וכו' והיגו מג"ש ע"ש: דף ד' ע"א תוס' בד"ה א"ה וכו' א"נ בן עזאי וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ו"ל ונ"ל דגם לתי' זה צ"ל דבריינתא קמיינתא נקט פיון דממ"נ חדא הוא דקשויא אלא דלא ניחא להו לתרץ בעיקר הקושויא פן משום דק' דהו"ל תרנוייהו היגו ר"א והיגו בן עזאי: ז' דף ה' ע"א גמ' א"ת אותו אלא אתו וכו' כ' המפרשי' דה"ט דהוי כע"א משום דבקרא דנעשה אדם היגו דגדול נמלך בקטן ומי שיש לו גאונה ע"כ לפ' ב' רשויות ח"ו ועפ"ז נ"ל דקרא ה"ק אותו לא אוכל דלפי דעתו אינו יכול לברוא אותו דאי יכול לברוא אותו ע"כ למדנו גדול נמלך בקטן והי"ל ללמוד עונה מקונו: דף ו' ע"א גמ' מי קרמינו ליה בע"כ וכו' עפירש"י ולפי' צ"ל דמצנות יבום קודמ' למצנות חליצה הוא מדאורייתא דלא פהרדב"ז הביאו ה' מהר"י אלגאזי בס' קהלת יעקב וכן שמעתי אומרים זה ימים מיהו בגמ' גופה אי לאו פירש"י הנה נ"ל דר"ל באלם ואלמת דלאו בני חליצה נינהו לפי שאינן בני קריאה וכיוצא טובא דלאו בני חליצה ועולין ליבום ובההוא רמינן עליה בע"כ ועיין בגמ' ר"פ הבע"י דמשם באר'ה דמצנות יבום קודמ' למצנות חליצה' מדאורייתא דלא פהרדב"ז ו"ל: מתני' ואלו אסורות מלאכול בתרומה וכו' ק' דמאי אתא לאשמועי' הא כפר תנינ' בריש מכילתין דאחר קנוי וסתירה אסורה בתרומה עד שתשטה וא"כ פשי' דהאומרת איני שותה ושבעלה אינו רוצה להשקותה והאומרת טמאה לפ"ד התוס' דאסורה בתרומה והנה נ"ל דנ"מ אם מחל על קנויו דמותרת בתרומה וקמ"ל דכי אמרה טמאה וכל הני דאפי' מחל על קנויו דאסור' בתרומה אף ק' ל"ד לקמן דכ"ה ע"א דאחר סתירה אין קנויו מחול ונ"ל דמשנתנו הלזו מתורת ודאי קאמר אסורה לאכול בתרומה דמתני' דלעיל לא אסיר לה אלא מס' וכי אמרה טמאה פיון דהוחזקה בטמאה אסורה מודאי ונ"מ לענין מלקות שאם אכלה תרום' לוקה דזרה היא ולא היתה אוכלת אלא בשביל בעלה וכיוצא לזה כ' הר"מ בה' שגגות וה' מ"א דכי אמר ע"א חתיכה זו חלב הוחזקה בחלב וכי אכלה לוקה ע"ש וה"נ דכנותה וכן פל הני והיותר נ"ל דמתני' מיירי דשמת' מי סוטה וקמ"ל דכל הני אין המים בודקין אותה ואפתי אסורה לאכול בתרומה וכהו' חלוקה דנשפאו לה עדים דמוקי בגמרא אחר שתיקה ובהכי ניחא לי מ"ש רש"י ו"ל בד"ה זונה היא וכו' דהא תנא ליה האומרת טמאה וכו' ע"ש דלכאורה ק' דהול"ל הא תנן לה בר"פ דאחר סתירה אסורה לאכול בתרומה ועפ"י"ה ניחא דלא שמעי' דאחר שתיקה אסורה בתרומה אלא במשנה הלזו: ע"ב פירש"י בד"ה שמת הוא וכו' דאמאן בעי למשרייה עכ"ל אף על גב דנ"מ למשרייה לבועל מ"מ עיקר ההשקאה בשביל הבעל היא ולפ"ז היכא דאסורה לבעל בלאו אין משקין אותה ועיין לה' מש"ל בפ"ג מה' סוטה ע"ש: דף ז' ע"א תוס' בד"ה אמר וכו' והשתא צ"ל הברייתא וכו' עכ"ל ר"ל דהשתא דחזרה דר' יהודה היא משום פירכא דר' יוסי דהשתא ליכא מידי בין ר"י לר' יוסי וכמ"ש מהרש"א ו"ל אבל אי החזרה דר' יהודה היא משום פירכא דהיא הנותנת לא ק' דר' יוסי די"ל דאיכא בינייהו דר"י חזר בפירכא דהיא הנותנת אבל ר' יוסי לא חזר עד דפרכוהו מה לנדה שפון יש לה היתר אבל פירכא דהיא הנותנת לדידה לאו פירכא היא דאיכא אינשי דחמירא להו וכו': בא"ד אבל מדר"י איכא למי' וכו' פן גיר' מהרש"ל ו"ל ע"ש ונהא דלא אמרי' איפכא דד' יוסי אמ' ק"ו ברישא ור"י אמר קרא ברישא משום דבריוש' איתא הכי דר'

יהודה אמר ק"ו ברישא וע"ז הוא שהביאו התוס' הירוש' ועיין מהרש"א ו"ל: ע"ב גמ' ורמינהי
פדרה שפאיימין וכו' ק"ל לפמ"ש התוס' לקמן ר"פ הנה מביא דר"א ל"ל הא דמאיימין שתשתה
ע"ש מאי פריה הגמ' נוקמ' למתני' כר"א וי"ל דר"א.

ס"ל דמשקה ואח"כ מקריב מנחתה ולקמן פלוגתא דר"ש ורפנן היא במתני' ואי מוקי מתני' כר"א
הוי סתם ואח"כ מחלוקת והלכה כמחלוקת והוי הילכתא כר"ש ונהש"ס קי"ל דהילכתא משקה
ואחר פה מקריב: דף ח' ע"א בד"ה אין וכי' ותימה וכי' הנה אוסר כה"ג וכו' עכ"ל ק' הא בשחיטה
לא פתיב אותה והכא קאמרינן משום דכתיב אותה וי"ל פנין דהכא אסור להעמיד ב' פאחת מאי
פריה הגמ' ורוקקת מי משקין והא אין עושין מצות חבילות נימא דלא שרינו ברוקקת אלא העמדה
וע"כ צ"ל דגם בהעמדה שייך למי' מצות חבילות דמ"מ הוי כמשוי' ולהכי מק' התוס' א"כ אסור
להעמיד ב' פבשים ולשחוט זה ואח"כ זה בכהן א' משום א"ע מצות חבילות ועי"ל והוא הנכון
דגם התוס' מפ' כפירש"י דאותה דהכא הוא קרא דוהשביע אותה ואפי' הכי אסור אפילו העמדה
דקרא הכי קאמר בשעת השבעה לא תהיה בעזרה אלא אותה לבדה ודלא פמהרש"א בדבור
שאח"ז ומשמע להו להתוס' דאסור אפי' העמדה משום דלטעמא דלבס ביה שייך אפי' בהעמדה
ומדלא קאמר הגמ' א"ב העמדה משמע דאפי' ר"י אוסר העמדה ואהא ק"ל א"כ נדרוש תזבחהו
דבשעת זביחה לא יהיה בעזרה אלא הוא לבדו ועוד הקשו בנדריים דבעי מהו שיפר לב' נשיו
פאחת ופשיט לה מהכא אמאי לא אסר שם אפי' העמדה ונדריים בשעת הפרה לא תהיה אלא היא
לבדה פנ"ל: דף ט"ו ע"א תוס' בד"ה סבר וכו' וסתמ' דגמ' הכא וכו' דלא פשמואל עכ"ל ולשמואל
משני בקושיות הגמ' הכא דר"ש לשי' כמ"ש התוס' בדבור שאח"ז ושמאל לא קאמ' אלא אלקבא
דר"א הקפ"ר: בא"ד ונתם בנזיר טהור איירי עכ"ל הכי משמע להו מדפריה שם והא קרא בנזיר
טהור פתיב ומשמע להו דקאי גם אר"א הקפ"ר ולא אר"ש לחודיה וכ"פ ה"ן ו"ל שם: בד"ה ס"ל
וכו' א"כ תקשה דשמואל אדשמואל דאמר כל היושב בתענית וכו' עכ"ל י"מ אמאי הוצרכו להביא
ההיא דתענית מבבבית' גופה דר"א הקפ"ר דנדריים דקתני מפאן כל היושב בתענית נקרא חוטא
תק"ל אדשמואל דאמר בריש נזיר דדוקא בנזיר טמא דהא תענית דמי לנזיר טהור כדמוכח
בנדריים ונ"ל דהאי סיומא דקאמר מפאן אתה למד אינו מהבבביתא אלא מדברי אב"י וכ"ה בנזיר
כשהביא הגמ' שם האי בבביתא דר"א הקפ"ר לא סיימ ביה האי מילתא ע"ש ונהשת' לשמואל י"ל
דמאי דקתני בבביתא דר"א הקפ"ר ונהלא דברים ק"ו וכו' המצער עצמו מפל דבר וכו' לאו היינו
יושב בתענית דההוא דמי לנזיר טהור ולא חוטא הוא אלא מצער עצמו מפל דבר ימים מספר
פימי נזיר טמא ולכך לא הוק"ל אלא ממילתא דשמואל דאמר כל היושב בתענית נק' חוטא: ע"ב
גמ' א"ק בכלי חרס וכו' לפ"ז לרי"ש דמי מעיין הם מהלכה למ"מ ולא מג"ש ואין להק' למ"ל
בכלי חרס הא מהשקה דכלי מים דסוטה גופה סגי פנין דס"ל מי מעיין דאין למידין י"ג מדות
מהלכה: דף ט"ז ע"א גמ' הכא קרא יתירא הוא מ ש רש"י קרא יתירא הוא מגומגם דא"כ תפשוט
מבבביתא דלעיל דאיסי בן יהודה ואיסי בן מנחם דרשי לקרא אחרנא וליכא מאן דפליג עלייהו:
א"ד האי בקרקע לאיסי וכו' לפמ"ש מהרש"א בפ' רש"י דאפר לב"ה מקרא דוכסוהו צ"ל דהכפונה
בצד זה דכיון דאצט' לדרשא אחריתי ילפי' דאפר מהני מבנין אב מפסוי וכי פשיט מרי"ש ל"ל
דליכא הלכה בסוטה אלא דילפי' מפסוי ולכך לא חשיב לה דכיון דבכסוי הלכה אין דנין בנין אב
מהלכה: תוס' בד"ה ואם איתא וכו' משום דהכא בקרקע פתיב עכ"ל פי' דאלו כתי' מקרקע ליכא
למבעי דודאי עפר ממש מקרקע המשפן אבל פנין דכתיב בקרקע בבית איכא למי' דאתא לכדאיסי
ואפר מהני ובעיקר קושיות י"ל דהגמרא מ"ל דאע"ג דפליג רי"ש אב"ה בדרשא מ"מ בדינא ודאי

דכב"ה ס"ל דב"ש במקום ב"ה אינה משנה: דף י"ז ע"ב בד"ה כתבה וכו' והא דאמרי בהקומץ וכו' דהכי הלכת' גמירא להו וכו' עכ"ל נראה דלפי מה שהיו סוברים בקושנייתם דאי אסור פסולה והא בהא תליא ודאי דצ"ל דגמירא להו האי הלכתא וא"צ שום ראיה לזה אבל השתא דכ' דלאו הא בהא תליא אצ"ל דהכי הלכתא ולזה כ' דאף לפ"ז צ"ל כן משום הראיה מדפריה מתפילין שבלו ואין להק' ליפשוט מאי דנסתפקו התוס' אי כ' ואח"כ שרטט מדפריה מתפילין שבלו ומאי קו' נימא דמשרטט לה עתה דנדאי במזוזה פשיט"ל דלא מהני דהא בעי' פסדון ולא נסתפקו אלא בסוטה דדינא כס"ת דלא בעי' פסדון ובעיקר ספיקם יל"ד אמאי לא דרשי' וכתב ומחה מי שאינו מחוסר אלא פתיבה ומחיה יצא זה שמחוסר שרטוט פדדרשי' בגיטין לפסול מחוסר בגט וי"ל דשרטוט בכלל פתיבה הוא: דף י"ח בד"ה כתבה וכו' ודומה פאלו גט שכותבין על ב' דפין ותפרו יחד דפסול עכ"ל ק"ל דהתם דפסלי ליה משום דמחוסר תפירה ורחמנא אמר וכתב ונתן מי שאינו מחוסר אלא פתיבה ונתינה יצא זה שמחוסר תפירה וכדדרשי' בגיטין לפסול מחוסר וצ"ל דמתפרו ואח"כ פתבו מייתו ראיהו"מ"ש ותפרו היינו ר"ל תפרו קודם והיותר נראה להגיה שתפרו: ע"ב בד"ה מהו וכו' אבל אם קנא לה ונסתרה וכו' עכ"ל נראה דצדדי הבעיא אי מצי מחיל לקנויו אחר סתירה ובאת"ל בעיא קמייטא דגירש כמי שפחל אי יכול למחול לאחר סתירה ועיין בגמ' לקמן בפ' ארוסה דכ"ה ע"א ע"ש ועמ"ש מהרש"ל ז"ל ולדבריו לא נתחננו לי צדדי הבעיא: דף י"ט ע"א תוס' בד"ה ואחר וכו' אלא עיקר קרא לאם הקריב וכו' עכ"ל ק"ק לפ"ז לא א"ש דברי ר"ש דקאמר מה ת"ל ואחר ישקה ונלא כפר נאמר והשקה בתרא כפירש"י אלא אחר מעשה כולן דאפתי ק' ונלא כפר נאמר והשקה בתרא דהשתא נמי לא אחי ואחר ישקה אלא למקריב ואח"כ משקה דרישומו ניפר ל"צ קרא ועד שלא תקבל שבועה פדי נסבא וצ"ל דהתוס' מפרשי ונלא כפר נאמר והשקה קמא ולרבנן מהדר דאי פדאמרייתו למ"ל ואחר ישקה דאחי להקריב ואחר כפ' השקה לאכשורי בדיעבד מ"מ לא הול"ל ואחר וכו' דלשון זה משמע דכפ' הוא צריף לכתחין וכדפירש"י בס' רע"ק: ע"ב בד"ה בפ"ה ר"ח וכו' כל זמן שלא נמחקה המגילה מצי הדרי וכו' עכ"ל הוצרכו לזה דלא תקשה מנ"ל להגמ' לפרושי ברע"ק הכי נימא דרע"ק או השקה קמא קאמר וע"ד פירש"י ול"ק רע"ק אדרע"ק ולזה כ' דמ"מ ק' דרע"ק אדרע"ק דבכפרייתא דלעיל קאמר דאם לא נמחקה מצי הדרי והכא תלי בקרב הקומץ וכינון דמ"מ קשיא מפרשי דברי רע"ק כפשוטיהו דאו השקה בתרא קאי וכרבנן: בא"ד בפשהתחילה לשמות עכ"ל צ"ל דתרי קראי והשקה קמא ובתרא לרע"ק לתרי גונוי מערערין דהיינו קודם הקרבה והתחילה לשמות ואחר הקרבה בלא התחילה דאל"ה מתרי קראי אליבא דרע"ק דהא לרישומו ניפר ל"צ קרא דמומחה נפקא כמ"ש התו' לעיל ודע דמהירוש' הלז דמשני פשהתחיל לשמותו למדנו דצריף לשמות כל הפים ולא סגי במשהו וזה נעלם מה' מוצל מאש דת סי' נ"א שנסתפק בזה ע"ש: דף כ"ד ע"ב גמ' דהאמר רב קנה לפל וכו' לכאורה יש להוכיח מפאן מה שנסתפק המש"ל אי ביאה דיבמה בעי עדים ע"ש דאי איתא דבעי עדים מאי פריה הגמ' נוקמ' שלא בעדי' מיהו נר' דלא נסתפק ה' אלא לדידן דקי"ל פשמואל דלא קנה לכל בביאת זנות דבעי' ביאה לשם קנין אבל לרב דלא בעי ביאה לשם קנין ואפי' ביאת זנות סגי ודאי דלא בעי עדים ועיין מה שהוכיח ה' ממ"ש התוספות בקידושין גבי רב מנגיד אמאן דמקדש בביאה ע"ש ועמ"ש בחי' בנזיר די"ב ע"א: תוס' בד"ה ור"י וכו' תימה האי רבוייא וכו' עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל ולק"מ דלשמואל קשיא לר' יאשיה מנ"ל אשת חרש וכו' ולרב קשיא לר' יונתן מנ"ל היקישא: דף כ"ה גמ' מ"ש ת"ח וכו' עיין פירש"י ז"ל ימ"מ אין יכול לפשוט מפח דיוק זה די"ל דהא דבעי' ת"ח משום יחוד פדאי לעיל

דף ז' ע"ש ועיין בתשו' בית יעקב סי': שם הא אסירן וקיימי נר' דלא דייק אלא מאיסורי פהונה
אבל מממזר ל"ק די"ל דנ"מ לענין יבום דאי משום דאסירן בלאו דממזר הרי מדינא אתי עשה
נדחי ל"ת דממזר ואע"ג דאמרי גזירה ביאה א' אטו ביאה ב' מ"מ פינו דליפא אלא גזירה דרבנן
אם בעלו קנו פדאי ביבמות בפ"ב וכי אסירא משום סוטה מדינא חולצת דנ"ל מקראי דחולצת
פדאי בפ"ק דמכילתין אבל מאלמנה וגרושה דייק שפיר דאלמנה לכ"ג נעשית חללה בביאתו
ואיפא נמי עשה דקדושים וכן גרושה דעשה דקדושים קאי על כל מאי דכתיב בההיא פרששא
כמ"ש התוס' בפ' אלו מציאות ד"ל ע"א ע"ש ודוקא באלמנה לכ"ג דלא כתיב בההיא פרששא
הוא דפריד התם ביבמו' ניתי עשה ולדחי ל"ת ע"ש ועיין למהרש"א ו"ל: ע"ב תוס' בד"ה לאו
פגבוי וכו' ופדה חזבת הקדש עמ"ש בזה בחי' בקמ' דף ע"ז ע"א: דף כ"ו ע"ב תוס' בד"ה אבל
וכו' אבל נאסרה ע"י ביאת בן ט' וכו' עכ"ל וכ"נ מגמ' בסמוך דפריד אשמואל מקנין ע"י פשיטא
וכ' רש"י פמו' והנינו בה וק' מאי שיאטיה לקו' זו פאן אלא משום דהו"א מאי דאמר שמואל מקנין
ע"י הוא לאנסרה ומתני' דקתני חוץ אשחוף קאי ולענין שתייה ולזה מניתי והנינו בה וכו' וראיתי
לה' קרבן העדה ביבמות סו"פ עשירי בד"ה ולמה שדחה דברי התוס' הללו וכו' דלא ממעטי מאיש
אלא קטן פחות מט' אבל בן ט' מקנין ע"י והביא ראיה לזה מגמ' בסנהדרין דנ"ד ע"א ע"ש ונראה
דאין משם ראיה פלל וע"ש ברש"י בד"ה אשר ישכב ע"ש גם נעלם ממנו גמ' ר"פ בן סורר דף
ס"ט ע"ש: דף כ"ז ע"ב תוס' בד"ה איש וכו' סמך מדאוריית' וכו' עכ"ל ק"ל דבגמ' לעיל דכ"ה
ע"א דקאמר גבי ארוסה וש"י הא קנויי מקנה לה למאי לאו להפסידה פתובתה דלפ"ק ת"ק בריית'
דלעיל בר"פ דמרכי ארוסה וש"י לקנוי מקרא למאי מקנה לה הא פתובה לאו דאורייתא וי"ל
ועיין בפ"ק דסנהדרין דף ח' בתוס' בד"ה מוציא ע"ש: דף כ"ח ע"א תוס' בד"ה א"ד וכו' וה"ה
דאין להוכיח משם וכו' עכ"ל עיין להתוס' בפ' פיצד הרגל דף ע"א עיין שם: ע"ב גמ' ותו לרע"ק
פהונה מנ"ל לפום מאי דס"ד השתא צ"ל דרע"ק דברייתא מג' ונטמאה דריש ולא כר' עקיבא
דמתני' דדריש מהניו' פדאמרי' לעיל ותרי תנאי אליבא דרע"ק: תוס' בד"ה מפאן וכו' לימא העמיד
טהור וכו' עכ"ל לפמ"ש התוס' בדבור הקודם דאיפא רעותא ל"ק ועיין להתוס' בזהוילין דף יו"ד
ע"ב: בד"ה ברשות וכו' ל"ד לשרץ דשרץ אפשר שלא נגע וכו' עכ"ל צ"ל לפ"ז ההיא דפ' ב'
נזירים דאמ"ל אחד ראיתי אחד מכם שנטמא לאו שנטמא טומאה נדאית אלא ר"ל ראיתי אחד
מכם שנטמא בס' טומאה דהיינו שהיה השרץ קרוב לאחד מכם ועי"ל פינו דע"פ עד אחד הוא לא
הוי נדאי טמא ול"ד לההיא דג' נשים ועיין להתוס' שם בר"פ ב' נזירים: דף כ"ט ע"א גמ' אבל
לתרומה שריא וכו' מפאן יש להוכיח קצת דס' דאורייתא לחומרא מדרבנן דאי מדאורייתא ומאי
דאצט' קרא ונטמאה הוא לאסור מתורת נדאי כמ"ש לעיל אם כן בלא קרא אסורה מס' ולא א"ש
מאי דקאמר לתרומה שריא: ע"ב פלי חרס יוכיח וכו' עמ"ש מהרש"א ו"ל ודבריו תמוהים ונ"ל
דדעתו ו"ל דט"י דאב הטומאה פינו שהיה אב הטומאה כי טביל הוי ראשון אבל ט"י דשרץ פינו
שלא היה אלא ראשון כי טביל הוי שני דלעול' כי טביל קלישא טומאתיה ממה שהיה קודם טבילה
ויש מק' נימא פכר א' יוכיח שאינו אב הטומאה ואינו מטמא מאוירו ופוסל את התרומה אא"א
פכר ב' ועיין בזהוילין דקי"ו ריש ע"א ובתוס' שם ולק"מ דאיפא למיפרד שפן ראשון וכדפרכי'
שפן אב הטומאה והגמ' גבי פלי חרס חזא מתרי פרכי נקט: עו"ש שפן יש בהם צד חמור וכו'
עיין פירש"י דאין הפירכא שנה ועיין להתוס' במפות ד"ד ע"ב ובפסחים דע"ז ע"א דר"ל פירכא
כ"ד ע"ש ומ"מ בעי' פירכא שנה ופאן פרכי' מה לכ"ח וט"י שפן ראשון זה ראשון עכשיו וזה
היה ראשון והנה מתבאר משמעתין דפירכא שפן במינו פירכא גמורה דהא פרכינו לה אחדא

מחדא ועיין ברפ"ב דנבחים ובתוס' שם דף יו"ד ע"ב ובגדה דל"ד ע"ב: בפירש"י בד"ה דין הוא וכו' דלא מפעיא וכו' דהא אייתיגיה בק"ו וכו' עכ"ל אין להוכיח מזה דבכה"ג הני מפריה ק"ו פינן דאיפא ק"ו אחר אלא פנונתו פינן דתרי ק"ו אלי הם חד גנונא ובהה ק"ו דט"י לא אמרי' דיו פינן דמפריה גם בהאי ק"ו דמח"פ לא אמרי' דיו אע"ג דלא מפריה ומ"ש י' בדבור זה משום דמפריה וכו' אדסקיף ליה קאי דמיייתי ליה מקרא: דף ל"א ע"ב תוס' בד"ה פאן וכו' וי"ל דמתני' בסת' קתני וכו' עכ"ל ק' פינן דבסתם קתני ואיירי בכל גנונא היכי אמר עולא תני לא היתה שותה תינח בזה אח"ז בב"א מאי איפא למי וי"ל בדוחק דע"כ מתני' פליגא אההיא דיבמות ואפי' בב"א הו"ל כב': פירש"י בד"ה הא חד וכו' פשי' דאין אהד וכו' עכ"ל תרי מילי קאמר דקנש' הגמ' היא מפח הא תו למ"ל ואף שתדחוק דזו ואצ"ל זו קאמר דכן אורחא דתנא לפעמים מ"מ סיפא גופה לא אצט' אלא צדיוקא ופריה הגמ' שפיר: בד"ה אמר וכו' והא דלא שני וכו' דלעולם במקום ב' וכו' עכ"ל לכאורה דמ"ש דלעולם במקום וכו' אין לדברים אלו מקום פאן ונ"ל דבא לשלול דלכאור' יש לתרץ דהא דלא מוקי לה בזאח"ז משום דאי בזה אחר זה פינן דהאמינה תורה ע"א הני כב' וכי אתו תרי ואמרו לא נטמאת הני תרי ותרי ולא תשטה כמו שגר' מדברי התוס' ביבמות דקי"ז בד"ה לא צריכא ע"ש וע"כ בב"א איירי לזה קאמרי' דלעולם אף דחשבי' ליה פתרי מ"מ לגבי שנים ממש לא הני פתרי ולכן ע"כ לשנויי משום דמשמע ליה וכו' ברם לא ידעתי אמאי בתרי ותרי לא תשטה מ"ש מע"א ועד אהד: תוס' בד"ה הא וכו' תימה היכי הנה מתרץ וכו' עכ"ל אף למ"ש בדבור הקודם לחד תי' דמת"כ סתמא קתני ומורה עולא בב"א דלא הני פתרי מקשים שפיר דמתני' דכריתות נמי סתמא מתניא ומשמע אפי' בזא"ז: דף ל"ב בד"ה מ"ד וכו' אע"ג דרגלים לדבר עכ"ל עמ"ש מהרש"א ז"ל ונראה דה"פ פינן דאיפא רגלים לדבר הני דאמר טומאת בידדמי אמרי' ולא נטמאת ממש וכינן דבפסולי עדות איירי איפא למי' הכי והו"א דתשטה לחומרא פינן די"ל דבדדמי אמרי' משום דאיפא רגלים לדבר וע"כ השמיענו דאזלי' לקולא ולא תשטה ואין להק' להפך למ"ל ההיא דפ' ע"ע די"ל בפשוט הסברא הפשוטה דרגלים לדבר ולכך בקל אמרי' דלא תשטה פינן דאיכה רגלים לדבר: בד"ה וק"ש וכו' ונראה דהני נאמרין וכו' עכ"ל ה"ה דהומ"ל דדינן כמו מגילה דאם שמע אשורית יצא אע"פ שאינו מבין אבל בשאר הלשונות א"י אלא א"כ מבין הלשון: דף ל"ז ע"א בד"ה מאי וכו' הא דלא מיייתי וכו' עכ"ל ק"ק מאי קושיא דניחא ליה לאתויי מילתא דר' גופיה דהא ה"כא ר' הוא דאמר אלו ואלו למטה: דף ל"ח ע"א גמ' אי מה להלן כ"ג וכו' מפירש"י דפירכא היא ולא פ' בפשוטו ונראה דהברחו דהיכי אמרי' אף פאן כ"ג הא ה"כא קרא דכה תברכו אההרן ובניו קאי לכן פ' דפירכא הוא דפירכי' מה להלן שפן כ"ג ומ"מ בק"צ ור"ח יכול להיות בפשוטו ולכן פירש"י בד"ה אף בע"א כ' ולא תקשה שפן כ"ג דאין משיבין על ההיקש ובדבור שלאחריו כ' דאצט' פל הימים דלא תקשה ר"ח וק"צ והוא תימה הא אין משיבין על ההיקש אלא משום דבק"צ ור"ח יכול להיות בפשוטו ובד"ה קושיא ליה וכו' נ"ל דט"ס נפל וכצ"ל מה למלואים שפן כ"ג והס"ד ואח"כ מה"ד קרבן צבור פנ"ל ליישב פירושו: ע"ב בד"ה כל וכו' וסבר למי' שמצנת עשה דוחה לא תעשה עכ"ל אבל האמת דאינו דוחה ולכך מלקי' ליה והטעם דבטומאה איפא עשה ול"ת ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה וכדאייתא בפ"ק דיבמות וק"ל מזה הירושלמי למ"ש התוס' בפ"ב דמציעא דף ל' בד"ה הא דעשה דכיבוד דוחה לא תעשה ועשה דטומאה משום דאין שנה בכל והגמ' שם בדל"ב עדיפא מינה משני ע"ש דלפי זה אמאי אין מטמא פהן לנ"כ וצ"ל דה"כא הטעה משום דאי אין אומרין לו לעלות לא עבר ואם פן עשה קיל ודמאי למאי דאמרי' בפ' א"נ ד"מ אי אמרה לא בעינא מי איתיה לעשה פלל ולא

ס"ל כמ"ש הת"י שם ע"ש וכן ראיתי להעה"ש א"ח סי' קכ"ח שצדד פן בטעמו של דבר ע"ש אף אין זה נכון דאף דאין אומרים לו לעלות מ"מ פשעולה מעצמו אף דאין מחוייב מ"מ מצוה קעביד וכינן דמצוה עביד לאו קיל הוא ול"ד לההיא דפ' א"נ וכן ראיתי להרדב"ז ו"ל ח"ב סי' תקכ"ד שהוכיח דאף אם האב מחל על פבדו מ"מ פי מאבדו מצוה קעביד מדלא פריה הגמ' במציעא דף ל"ב אלא מפח עשה ולא תעשה דאי איתא אפילו לא תעשה גרידא היכו דחי ליה פנין דהעשה קיל אלא ע"כ דמצוה עביד וכינן שפן לאו קולא היא ול"ד לפ' א"נ וכו"נ מדברי התוס' שהבאתי שהק' מאי פריה גבי פביוד הא אתי עשה ודחי לא תעשה ועשה שאין שנה בפל ומאי קושיא נימא דש"ה דגם העשה דכביוד הדוחה קיל הוא דאי אמר לא בעינא וכו' אלא ע"כ אף דכבודו מחול מ"מ פי עביד מצוה איפא ובכה"ג לאו קיל הוא ומעתה הדק"ל אמאי לא דחי נ"כ את הטומאה פנין דקי"ל אתי עשה ודחי לא תעשה ועשה שאין שנה בפל לחד תי' דהתוספות וע"ש בתשו' הרדב"ז במ"ש וליפא לתרוצי וכו' דט"ס נפל בדבריו והוא טעות הנזכר ולמה שהקשיתי לשאול אפשר דאי אמרו לו ציבור שלא לעלות ואין חפצים בברכתו אי עולה מעצמו לאו מצוה קעביד ואם פן ש"ה דעשה קיל אכל בכיבוד אפי' אין חפץ האב בכיבוד מצוה קעביד וכ"מ מדברי הרדב"ז הללו: דף ט"ל ע"א בד"ה פל וכו' ושיעור תכיפ' איפא למשמע משיעור' תכף וכו' עכ"ל ליפא למשמע אלא דבשיעור ל"ב אמה ודאי דלא הוי תכף אבל יכול להיות דאף בפחות מכן לא הוי תכף והמג"א סימן קס"ו הק' מדפרכינן מהו ברייתא שם למ"ד ביאה במקצת ל"ש ביאה דניטול ידיה ולסמוך ולשחוט שם דס"ד דכל העזרה פשרה לשחיטה והשתא אפילו למ"ד שמה ביאה תקשה דלסמוך שם מבחוץ ונהדר לעייליה ולשחוט סמוך לפתח אלא ע"כ דמרשות לרשות אפילו בפחות מכן לא הוי תכף ע"ש ומפל מקום יש להוכיח דבמקום אחד בשיעור ל"ב תליא ממאי דמשני שם כמ"ד שוחט בצד המזבח והשתא תקש' למ"ד לא שמה ביאה דליעול ידיה ולסמוך ולהוליה הקרבן אח"כ למזבח דהשתא במקום אחד הן אלא ע"כ דבמקום אחד בשיעור ל"ב אמה ומקום למקום אפי' בפחות פן ואפשר דמאי דלא ה"ד הגמרא בס"ד למ"ד שמה ביאה משום די"ל דבעינן תכף ממש פנין דאין מפורש בשום מקום השיעור אבל למסקנא לא מצינו מפורש אלא בל"ב אמה ומה שהוכיח המג"א ממתני' דפ' ב' מדות עיין שם בדף צ"ג ע"ב בפ' רש"י בד"ה ה"ק שכ' פלומר לאחר שסומכין וכו' ע"ש שנר' מדבריו דלא פדברי ה' מג"א: דף מ' ע"ב תוס' בד"ה והאמר וכו' לא פן תני ר"ח וכו' עכ"ל ואמשנתנו פריה ומשני שסמך ופריה מקרא דלא מ"ל דוישב דקרא סמיכה וא"צ למ"ש פאן מהרש"א ו"ל: דף מ"א ע"א פירש"י מפאן ואילך וכו' א"כ רישלים דלתותיה נעולות וכו' עכ"ל לכאורה קשה ממתניתין בפ' תמיד נשחט שהביאו ר"ה אמאי לא יוליכוהו בעוד יום לבתיהם ואפשר דאף דלתותיה נעולות הויא בכרמלית וביום הכפורים לא גזרו אלא דק' לפי זה אמאי לא היו תוקעין ביום הכ' שחל בערב שבת פדפריה בשבת דקי"ד אקניבת ירק ע"ש ועיין להתוספות בפסחים דף ס"ו בד"ה תוחב וכו' ובמהרש"א ו"ל שם ועיין פירוש רש"י בעירובין דף ו' ע"ב ודוק: ע"ב תוס' בד"ה מצוה וכו' אמאי לא משני בפרק ב' דכתובות וכו' עכ"ל אף על גב דרבנן פליגי אר"י בסנהדרין ולא ס"ל דמצוה שאני מ"מ מדל"ק הגמ' פאן הא מני ר"י משמע דאף רבנן מודו במצוה דהקא משום דמצוה עדיפא ולהכי מק' מההיא דכתובות דמצוה דכבוד נמי היא וכן כתב מהרש"א ו"ל שם בסנהדרין אלא דמ"ש פבוד תורה ל"ד אלא דכבוד בעלמא דאל"ה לא מקשים מידי מההיא דכתובות: דף מ"ג ע"ב הא בהרפכת איסור לכאורה ק' מבריך אמבריך והתוספו' בפ"ק דר"ה דף ט' ע"ב בגרשו מזה ע"ש

וּנְרָאָה לִי דַמ"ל מְבָרִיךְ בְּהֶרְפֶּכֶת אִיסוּר פְּגוֹן דְּהֶבְרִיךְ בְּקֶרְקַע בְּתוֹךְ שִׁיעוּר יְנִיקַת אֵילָן אַחַר דְּהָוִי פְּלֵאִים דְּצָרִיךְ לְהֶרְחִיק לְכָל אֵילָן פְּשִׁיעוּר יְנִיקַתוֹ וּבְמִס' ע"א דָּף מ"ט כ' הַתּוֹס' אַמְאֵי דְקֶתְנֵי שָׁם שְׂאֵם נָטַע וְהֶבְרִיךְ וְהֶרְכִּיב וְכו' דְלֵא מְקַרִי זוּז"ג אֵלֵא מִמֵּינ אֶחָד פְּגוֹן אֵילָן וְאֵילָן וְכו' ע"ש וְקִשָּׁה מְבָרִיךְ מֵאֵי א"ל דְּהָא מְבָרִיךְ הוּא בְּקֶרְקַע כַּמ"ש רַש"י פֶּאן וְהַתּוֹסְפוֹת בַּר"ה וְע"כ דְלֵא מִפ' פֶּן בְּמְבָרִיךְ וְדַע דְנֶרְאָה מִפִּי רַש"י שָׁם דְמֵאֵי דְבְטָלָה יִלְדָה בְּזַקְנָה הוּא מְשׁוּם זוּז"ג ע"ש בְּתוֹס' וְקִשָּׁה דָּאֵם פֶּן פְּרִיָה הֵכָא נּוֹקְמָה לְמַתְנִיתִין כַּמ"ד זוּז"ג אִיסוּר גַּם לִפְנֵי אַמְאֵי לֵא בְטָלָה זַקְנָה בְּיִלְדָה וְכֵן בְּנוֹטַע א' לְסִיג וְלְקוּרוֹת וְכו' בְּנוֹטַע בְּיֶרֶק אַמְאֵי לֵא בְטָלָה פִּינּוּ דוּזוּז"ג שְׂרִי.

וְהָא דְלֵא פְּרִיָה פֶּאן כַּמְאֵן דְלֵא כַרִּיָה ג' כ' מְהֶרְשָׁא ו' ז"ל דְּאִינְרִי בְּהֶרְפִּיב לֹו אָרִיס וְעוּי"ל דַּפְשִׁיט"ל בְּעֶבֶד תְּשׁוּבָה וְלַעֲלִיל דְּפְרִיָה יוֹם הַכַּפּוּרִים סְמִיָה אַקו' אִי הֵכִי וְכו' וְהָא דְלֵא מְחִיב מְשׁוּם מְקַיִם בְּכִלְאִים אֶתְיָא פְּרַבְּנָן דַּרְע"ק דַּל"ל מְקַיִם בְּכִלְאִים פְּדֵאִיתָא בְּמַכּוֹת דָּף כ"א וְכַבֵּר הֶרֶב טוּרִי אָבָן בְּפֶרְקָא קְמָא דַּר"ה הוֹכִיחַ מִפֶּאן דְּלַרְבָּנָן דַּרְע"ק אֶפִּילוּ אִיסוּרָא לִיכָא ע"ש אָף י"ל דְּהֵכָא לֵא פְּרִיָה כַּמְאֵן דְלֵא כַרִּיָה ג' מְשׁוּם דִּי"ל דֵּאָה"נ דְלֵא כַרִּיָה ג' אָבָל לַעֲלִיל פְּרִיָה הֵכִי מְשׁוּם דְדַבְרִי רִיָה ג' הַזְנוּפְרוּ בְּמַתְנִיתִין וּמַתְנִיתִין נֶרְאָה דְגִזְלוּ אִינוּ חוּזַר מְדַקְתְּנֵי אֶחָד הַיּוֹרֵשׁ וְאֶחָד שְׁנֵיתָן לֹו בְּמַתְנָה וְתוּ לֵא וְאֵל זֶה נִתְפַּנּוֹן רַש"י לַעֲלִיל שְׁכַתְּבָא דְלֵא כַרִּיָה ג' בְּמַתְנִי ע"ש: דָּף מ"ד ע"ב מַתְנִי אִין מוֹדְדִין אֵלֵא לַעֲרִי שְׂיֵשׁ בְּהַ"ד הַתּוֹס' בְּפֶרֶק ב' דְּמַכּוֹת דָּף י' ע"ב הַק' מַתְנִיתִין הִלְזוּ לְמ"ד עִיר שְׂאִין בְּהַ זַקְנִים מְבִיאָה ע"ע ע"ש וְנֶרְאָה לִי דְהָא מְקַלְתָּא תְּלִיא בְּפִלּוּגְתָּא דְתַנְאֵי דְפְלִיגִי בְּמַסְכַּת סְנֵהֲדֵרִין דָּף מ"ה ע"ב אִי בְּעִי קְרָא פְּדַכְתִּיב וּמ"ד דַּס"ל מְבִיאָה ע"ע ס"ל דְלֵא בְעִי קְרָא פְּדַכְתִּיב וְקָרָא לְמַצְנָה וּמוֹקִי מַתְנִי הִלְזוּ כַּמ"ד בְּעִי קְרָא פְּדַכְתִּיב: הַר"מ בַּפ"ט מַה' רוּצָח פ' דְּבַעֲיָא חֲמִשָּׁה דְלֵא כַּס' מַתְנִי וְע"ש לְמַרְן בַּכ"מ מ"ש וְדַבְרִי בָּאוּ בַּט"ס וְהָרִי הוּא פְּמַבְנָאָר: דָּף מ"ה גַּמ' אוּ כַר"י כַּר"ש וְאֵע"ג דְּשׁוֹפְטֵיךְ אַצְט"ל לְמַלְךְ וְכֵהֵן מ"מ נֶרְאָה לִי מְנוּחְדִין שְׁפִשׁוּפְטֵיךְ מַג"ש דְּזַקְנֵי זַקְנֵי וְלֵהֲצַד דְּבַעֲיָא פְּוֹלָה סְנֵהֲדֵרִין ס"ל דַּסְתָּם זַקְנֵיךְ הֵם סְנֵהֲדֵרִי גְדוּלָה כַּמ"ש רַש"י ז"ל בְּחֻזְמֵשׁ וְעֵינּוּ מְהֶרְשָׁא ו' ז"ל בַּפ"ק דְּסְנֵהֲדֵרִין דָּף י"ד ע"ש: דָּף מ"ו ע"א וִיָּהּ מוּם פּוֹסֵל בְּעוּל' מַק"ו עֵינּוּ בַּמ"ש מְהֶרְשָׁא ו' ז"ל וְתִקְמָה הָא בְּעוּל מְמַשׁ פְּרָה בְּעַלְיָה דְעַלְמָא וְעַגְלָה עַד שְׁתַּמְשָׁף וְזֶה לַכ"ע פְּדַכְתִּיב קְרָאִי וְלֵא חֲדִית לָן ר"י אֵלֵא בְּשִׂאָר עֲבוּדוֹת וְא"כ אַפְתִּי ק' נֶפְרוּךְ מַה לְפָרָה שְׁכֵן הָעוּל פּוֹסֵל בְּהַ אֶפִּילוּ בְּעַלְיָה לְבַד וְע"כ צ"ל דְּגַמְרָא סְמִיָה אַג"ש דְּעוּל עוּל: עו"ש מַה לְעַגְלָה שְׁכֵן שְׁנַיִם פּוֹסְלוֹת בְּהַ ק"ק נִימָא פְּרָה תּוֹכִיחַ שְׂאִין הַשְּׁנַיִם פּוֹסְלוֹת וְעַבּוּדָה פּוֹסְלוֹת בְּהַ וִי"ל פִּינּוּ דְפְרָה יִלְפָא מְעַגְלָה לֵא הָוִי תּוֹכִיחַ פִּי יִלְפִי קְדָשִׁים מְעַגְלָה דְהוּ"ל לְמַד מִן הַלְמַד וְכַה"ג כ' מְהֶרְשָׁא ו' ז"ל בַּפ"ק דְּשַׁבּוּעוֹת ד"ט ע"ב וְה' עֲצָמוֹת יוֹסֵף בְּרִישׁ קְדוּשִׁין כ' כַּה"ג אֶפִּילוּ בְּחֻזְלִין ע"ש וְאַפְתִּי ק"ק נִיפְרוּךְ מַה לְעַגְלָה שְׁכֵן עַבּוּדָה פּוֹסְלוֹת בְּהַ אֶפִּילוּ בְּזַמְן שְׁהִתְהַ חֻזְלִין תֵּאמַר בְּקְדָשִׁים דְאַפִּילוּ פִּי יִלְפֵת מְעַגְלָה דְוִקָא בְּעוּדָה קְדָשִׁים כַּדְנ"ל מְקַרָּאִי בְּסַמּוּךְ וְכַה"ג פְּרִיָה הַגַּמ' בַּכ"מ וְצ"ל דְעַגְלָה אֶפִּי דַכְתִּיב בְּהַ פְּפָרָה מְטַעַם זֶה טְרִיפָה פּוֹסֵל בְּהַ פְּדֵאִי בַּפ"ק דְּחֻזְלִין מ"מ לֵא מְקַרָּאִי קְדָשִׁים וְאִין מְקוּם לְחַלֵּק בְּזַמְנֵים שְׁלָה כְּמוֹ קְדָשִׁים: עו"ש אֵלֵא אִי אַתָּה מְקַרִּיב וְכו' עֵינּוּ לְהַתּוֹסְפוֹת בְּחֻזְלִין דָּף קט"ו ע"א וְעֵינּוּ לַה' הַלְכוֹת יוֹמְטוּב דְקִי"א מ"ש ע"ד הַתּוֹס' ע"ש שְׁנַעְעֵלִם מְמַנּוּ סוּגְיָא הִלְזוּ וְהֶרֶב גּוֹפִיָה בַּס' הַנּוּז' בַּע"א הַזְפִּיר סוּגְיָא זוּ: עו"ש וּמְמַקּוּם שְׁבָאֵת וְכו' צ"ע אַמְאֵי לֵא תְּלִי לְהָא בְּפִלּוּגְתָּא דְתַנְאֵי בַּפ' הָעוּר וְהַרְנוּטְב דָּף ק"ד ע"ב בְּדוּן מִינָהּ וּמִינָהּ וְדוּן מִינָהּ וְאִוְקִי בְּאַתְרָה דַּה"נ דוּן מִינָהּ וְאִוְקִי בְּאַתְרָה כְּמוֹ עוּל: וְהִנֵּה הַמְתַּבָּאָר מְסוּגְיָין דַּר"י דְאָמַר הַנִּיחַ עַלְיָה עוּדָה פְּסוּלָה וּבְעַגְלָ' עַד שְׁתַּמְשָׁף יִלְיָהּ מַגּוּפ' דְפְרָה וְהַר"מ פ' כַּר"י דְשִׂאָר עֲבוּדוֹת פּוֹסְלוֹת בְּפָרָה מַג"ש דְּעוּל עוּל ע"ש בַּפ"א מַה' פְּרָה וְלַדִּידָהּ ק' קו' הַגַּמ' וּמְמַקּוּם שְׁבָאֵת וְאַפְשָׁר פִּינּוּ דַּפ' בְּהַלְכוֹת תְּרוּמוֹת

כר"י נשם בפרק העור והרנטב דס"ל דון מינה ואוקי באתרה ניקא ליה שפיר והגמ' פיון דאם
דאשפח בריית' בהדיא דיליף מגופה דפרה בלא"ה משני שפיר אבל ק' דנראה דלמאן דיליף עול
עול לא ס"ל דעול פסיל אפי' שלא בשעת עבודה ושאר עבודות דוקא בשעת עבודה דאלא"ה לא
הוי ג"ש מופנה ופרכי' עלה כדפרכי' אק"ו והר"מ פ' חילוקי זה הבין עול לשאר עבודות הגם דפ'
דשאר עבודות מג"ש דעול עול וצ"ע: דף מ"ז ע"א גמ' בשכר מ"ב קרבנות וכו' ויצתה ממנו רות
נ"ל דלכן בקרא דישלם ה' פעהך עד אשר באת לחסות תחת כנפיו מ"ב אותיות לרמזו דבשכר
מ"ב קרב' אשר באת לחסות וכו': ע"ב בפסולי עדות לפי האיפא דאמרי לא א"ש לעולא דכיון
דאיירי סיפא באשה ושתי נשים משמע הא אשה ואשה לא היו עורפין וברישא קתני אשה ואשה
היו עורפין וכן בסוגיא דפ' מי שקינא ע"ש: דף מ"ט ע"א לא בריה אנא וכו' מכאן מוכח דאין
חייב אדם בכבוד זקנו וכ"מ מגמ' בס"פ הגולין דקאמר הא בבנו הא בכנו בנו ע"ש ועיין בטור
יו"ד סי': תמו ונשלמו חידושי מסכת סוטה